Biblia Triglotta;

CONTINENTIA

SCRIPTURAS SACRAS

VETERIS ET NOVI TESTAMENTI;

SCILICET:

Textus Originales,

UNA CUM VERSIONIBUS SEPTUAGINTA, SYRIACA (NOVI TESTAMENTI), VULGATA,

PARALLELO ORDINE POSITOS.

(*** Tomo Veteris Testamenti sunt additæ Annotationes Masoreticæ.)

CUM COMPLETIS PROLEGOMENIS.

EDIDERUNT ALUMNI LITERARUM SACRARUM.

Opus totum in duos tomos tributum.

TOMUS II.—NOVUM TESTAMENTUM.

Londini:

RICHARD D. DICKINSON, 89 Farringdon Street.

BS 20.93
B37E
1890
V.2

Sidney B Sperry
Jerusalem
Dec. 14, 1931

The

Triglot Bible;

COMPRISING THE

HOLY SCRIPTURES

OF THE

OLD AND NEW TESTAMENTS

IN THE

ORIGINAL TONGUES;

ALSO

THE SEPTUAGINT, THE SYRIAC (OF THE NEW TESTAMENT), AND THE VULGATE VERSIONS,

ARRANGED IN PARALLEL COLUMNS.

(*** The Masoretic Notes are appended to the Old Testament.)

WITH A COMPLETE PROLEGOMENON.

EDITED BY SEVERAL EMINENT BIBLICAL SCHOLARS.

IN TWO VOLUMES.

VOL. II.—NEW TESTAMENT.

London:

RICHARD D. DICKINSON, 89 FARRINGDON STREET.

MDCCCXC.

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM.

ΚΑΤΑ ΜΑΘΘΑΙΟΝ, ΚΕΦ. α'.

ΒΙΒΛΟΣ *γενέσεως 'Ιησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ Δαυεὶδ υἱοῦ 'Αβραάμ.* 2 *'Αβραὰμ ἐγέννησεν τὸν 'Ισαάκ, 'Ισαὰκ δὲ ἐγέννησεν τὸν 'Ιακώβ, 'Ιακὼβ δὲ ἐγέννησεν τὸν 'Ιούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ,* 3 *'Ιούδας δὲ ἐγέννησεν τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς Θάμαρ, Φαρὲς δὲ ἐγέννησεν τὸν 'Εσρώμ, 'Εσρὼμ δὲ ἐγέννησεν τὸν 'Αράμ,* 4 *'Αρὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν 'Αμιναδάβ, 'Αμιναδὰβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ναασσών, Ναασσὼν δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαλμών,* 5 *Σαλμὼν δὲ ἐγέννησεν τὸν Βοὲς ἐκ τῆς 'Ραχάβ, Βοὲς δὲ ἐγέννησεν τὸν 'Ιωβὴδ ἐκ τῆς 'Ρούθ, 'Ιωβὴδ δὲ ἐγέννησεν τὸν 'Ιεσσαί,* 6 *'Ιεσσαὶ δὲ ἐγέννησεν τὸν Δαυεὶδ τὸν βασιλέα. Δαυεὶδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου,* 7 *Σολομὼν δὲ ἐγέννησεν τὸν 'Ροβοάμ, 'Ροβοὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν 'Αβιά, 'Αβιὰ δὲ ἐγέννησεν τὸν 'Ασάφ,* 8 *'Ασὰφ δὲ ἐγέννησεν τὸν 'Ιωσαφάτ, 'Ιωσαφὰτ δὲ ἐγέννησεν τὸν 'Ιωράμ, 'Ιωρὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν 'Οζείαν,* 9 *'Οζείας δὲ ἐγέννησεν τὸν 'Ιωάθαμ, 'Ιωάθαμ δὲ ἐγέννησεν τὸν "Αχαζ, "Αχαζ δὲ ἐγέννησεν τὸν 'Εζεκίαν,* 10 *'Εζεκίας δὲ ἐγεννησεν τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆς δὲ ἐγέννησεν τὸν 'Αμώς, 'Αμὼς δὲ ἐγέννησεν τὸν 'Ιωσείαν,* 11 *'Ιωσείας δὲ ἐγέννησεν τὸν 'Ιεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος.*

ܟܬܒ ܚܕ ❖ ܐ

ܟܬܒ ܝܠܕܘܬ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܪ ܕܘܝܕ ܒܪ ܐܒܪܗܡ׃ 2 ܐܒܪܗܡ ܐܘܠܕ ܠܝܨܚܩ ܘܝܨܚܩ ܐܘܠܕ ܠܝܥܩܘܒ ܘܝܥܩܘܒ ܐܘܠܕ ܠܝܗܘܕܐ ܘܠܐܚܘܗܝ׃ 3 ܘܝܗܘܕܐ ܐܘܠܕ ܠܦܪܨ ܘܙܪܚ ܡܢ ܬܡܪ ܘܦܪܨ ܐܘܠܕ ܠܐܣܪܘܢ ܘܐܣܪܘܢ ܐܘܠܕ ܠܐܪܡ׃ 4 ܘܐܪܡ ܐܘܠܕ ܠܥܡܝܢܕܒ ܘܥܡܝܢܕܒ ܐܘܠܕ ܠܢܚܫܘܢ ܘܢܚܫܘܢ ܐܘܠܕ ܠܣܠܡܘܢ׃ 5 ܘܣܠܡܘܢ ܐܘܠܕ ܠܒܥܙ ܡܢ ܪܚܒ ܘܒܥܙ ܐܘܠܕ ܠܥܘܒܝܕ ܡܢ ܪܘܬ ܘܥܘܒܝܕ ܐܘܠܕ ܠܝܫܝ׃ 6 ܘܝܫܝ ܐܘܠܕ ܠܕܘܝܕ ܡܠܟܐ ܘܕܘܝܕ ܐܘܠܕ ܠܫܠܡܘܢ ܡܢ ܐܢܬܬ ܕܐܘܪܝܐ׃ 7 ܘܫܠܡܘܢ ܐܘܠܕ ܠܪܗܒܥܡ ܘܪܗܒܥܡ ܐܘܠܕ ܠܐܒܝܐ ܘܐܒܝܐ ܐܘܠܕ ܠܐܣܐ׃ 8 ܘܐܣܐ ܐܘܠܕ ܠܝܗܘܫܦܛ ܘܝܗܘܫܦܛ ܐܘܠܕ ܠܝܘܪܡ ܘܝܘܪܡ ܐܘܠܕ ܠܥܘܙܝܐ׃ 9 ܘܥܘܙܝܐ ܐܘܠܕ ܠܝܘܬܡ ܘܝܘܬܡ ܐܘܠܕ ܠܐܚܙ ܘܐܚܙ ܐܘܠܕ ܠܚܙܩܝܐ׃ 10 ܘܚܙܩܝܐ ܐܘܠܕ ܠܡܢܫܐ ܘܡܢܫܐ ܐܘܠܕ ܠܐܡܘܢ ܘܐܡܘܢ ܐܘܠܕ ܠܝܘܫܝܐ׃ 11 ܘܝܘܫܝܐ ܐܘܠܕ ܠܝܟܢܝܐ ܘܐܚܘܗܝ ܒܙܒܢ ܓܠܘܬܐ ܕܒܒܠ ❖

SEC. MATTHÆUM, CAPUT I.

LIBER generationis Jesu Christi filii David filii Abraham. 2 Abraham genuit Isaac, Isaac autem genuit Jacob, Jacob autem genuit Judam et fratres ejus. 3 Judas autem genuit Phares et Zarad de Thamar, Phares autem genuit Esrom, Esrom autem genuit Aram, 4 Aram autem genuit Aminadab, Aminadab autem genuit Naasson, Naasson autem genuit Salmon, 5 Salmon autem genuit Booz de Racab, Booz genuit Obeth ex Ruth, Obeth autem genuit Jesse, Jesse autem genuit David regem. 6 David autem rex genuit Salomonem ex ea quæ fuit Uriæ, 7 Salomon autem genuit Roboam, Roboam autem genuit Abiam, Abia autem genuit Asa, 8 Asa autem genuit Josaphat, Josaphat autem genuit Joram, Joram autem genuit Oziam, 9 Ozias autem genuit Joatham, Joatham autem genuit Achaz, Achaz autem genuit Ezechiam, 10 Ezechias autem genuit Manassem, Manasses autem genuit Amon, Amon autem genuit Josiam, 11 Josias autem genuit Jechoniam et fratres ejus in transmigrationem Babylonis.

12 Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησεν τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιὴλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ζοροβάβελ, 13 Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιοὺδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιακείμ, Ἐλιακεὶμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἄζώρ, 14 Ἄζὼρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαδώκ, Σαδὼκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχείμ, Ἀχεὶμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιούδ, 15 Ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Μαθθάν, Μαθθὰν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, 16 Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός. 17 Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαυεὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυεὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες.

18 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γένεσις οὕτως ἦν. Μνηστευθείσης τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ πνεύματος ἁγίου. 19 Ἰωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν δειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. 20 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων· Ἰωσὴφ υἱὸς Δαυείδ, μὴ φοβηθῇς παραλαβεῖν Μαριὰμ τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ πνεύματός ἐστιν ἁγίου. 21 Τέξεται δὲ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. 22 Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος·

12 ܒܬܪ ܕܓܠܝܬܐ ܕܒܒܠ ܝܟܢܝܐ ܐܘܠܕ ܠܫܠܬܝܝܠ ܫܠܬܝܝܠ ܐܘܠܕ ܠܙܪܒܒܠ ܙܪܒܒܠ 13 ܐܘܠܕ ܠܐܒܝܘܕ ܐܒܝܘܕ ܐܘܠܕ ܠܐܠܝܩܝܡ ܐܠܝܩܝܡ ܐܘܠܕ ܠܥܙܘܪ ܥܙܘܪ 14 ܐܘܠܕ ܠܨܕܘܩ ܨܕܘܩ ܐܘܠܕ ܠܐܟܝܡ ܐܟܝܡ ܐܘܠܕ ܠܐܠܝܘܕ 15 ܐܠܝܘܕ ܐܘܠܕ ܠܐܠܥܙܪ ܐܠܥܙܪ ܐܘܠܕ ܠܡܬܢ ܡܬܢ ܐܘܠܕ ܠܝܥܩܘܒ 16 ܝܥܩܘܒ ܐܘܠܕ ܠܝܘܣܦ ܒܥܠܗ ܕܡܪܝܡ ܕܡܢܗ ܐܬܝܠܕ ܝܫܘܥ ܕܡܬܩܪܐ ܡܫܝܚܐ 17 ܟܠ ܗܟܝ ܕܟܠ ܕܪܐ ܡܢ ܐܒܪܗܡ ܥܕ ܕܕܘܝܕ ܕܪܐ ܬܪܬܝܣܪ ܘܡܢ ܕܕܘܝܕ ܥܕ ܓܠܝܬܐ ܕܒܒܠ ܕܪܐ ܬܪܬܝܣܪ ܘܡܢ ܓܠܝܬܐ ܕܒܒܠ ܥܕ ܕܡܫܝܚܐ ܕܪܐ ܬܪܬܝܣܪ ܕܪ ❖

18 ܡܫܝܚܐ ܕܝܫܘܥ ܗܟܢܐ ܗܘܬ ܐܡܗ ܕܡܪܝܡ ܐܬܪܫܡܬ ܠܝܘܣܦ ܩܕܡ ܕܢܬܟܢܫܘ ܐܫܬܟܚܬ ܒܟܪܣܐ ܡܢ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ 19 ܝܘܣܦ ܕܒܥܠܗ ܗܘ ܓܒܪܐ ܙܕܝܩ ܘܠܐ ܨܒܐ ܠܡܦܠܚܗ ܒܥܐ ܠܫܒܘܩܗ ܒܣܬܪ ܐܬܪ ܠܡܫܕܪܗ ܠܒܪ ܡܢ ܗܢܐ ܕܗܟܢܐ ܗܘ ܡܣܟܪ ܐܬܪ ܠܗ ܒܚܠܡܐ ܐܡܪ ܠܗ ܡܠܐܟ ܡܪܝܐ ܒܚܠܡܐ ܐܡܪ ܠܗ ܝܘܣܦ ܒܪ ܕܕܘܝܕ ܠܐ ܬܕܚܠ ܠܡܣܒ ܠܡܪܝܡ ܐܢܬܬܟ ܕܡܐ ܕܒܗ ܐܬܝܠܕ ܡܢ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܗܘ 21 ܬܝܠܕ ܒܪ ܘܬܩܪܐ ܫܡܗ ܝܫܘܥ ܗܘ ܡܚܝ ܠܥܡܗ ܡܢ ܚܛܗܝܗܘܢ 22 ܗܕܐ ܟܠ ܗܢܐ ܗܘܐ ܕܬܫܠܡ ܡܐ ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ ܒܢܒܝܐ ܕܐܡܪ

12 Et post transmigrationem Babylonis, Jechonias genuit Salathiel, Salathiel autem genuit Zorobabel, 13 Zorobabel autem genuit Abiud, Abiud autem genuit Eliachim, Eliachim autem genuit Azor, 14 Azor autem genuit Saddoc, Saddoc autem genuit Achim, Achim autem genuit Eliud, 15 Eliud autem genuit Eleazar, Eleazar autem genuit Matthan, Matthan autem genuit Jacob, 16 Jacob autem genuit Joseph virum Mariæ, de qua natus est Jesus qui vocatur Christus. 17 Omnes ergo generationes ab Abraham usque ad David generationes quattuordecim, et a David usque ad transmigrationem Babylonis generationes quattuordecim, et a transmigratione Babylonis usque ad Christum generationes quattuordecim.

18 Christi autem generatio sic erat: Cum esset desponsata mater ejus Maria Joseph, ante quam convenirent inventa est in utero habens de Spiritu sancto. 19 Joseph autem vir ejus, cum esset justus et nollet eam traducere, voluit occulte dimittere eam. 20 Hæc autem eo cogitante, ecce angelus Domini in somnis paruit ei, dicens: Joseph fili David, noli timere accipere Mariam conjugem tuam: quod enim in ea natum est, de Spiritu sancto est. 21 Pariet autem filium, et vocabis nomen ejus JESUM: ipse enim salvum faciet populum suum a peccatis eorum. 22 Hoc autem totum factum est ut adimpleretur quod dictum est a Domino per prophetam dicentem:

23 Ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον μεθ' ἡμῶν ὁ θεός. 24 Ἐγερθεὶς δὲ Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ παρέλαβεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· 25 Καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

ΚΕΦ. β.

1 ΤΟΤ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα 2 Λέγοντες· Ποῦ ἐστὶν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἴδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. 3 Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης ἐταράχθη, καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ, 4 Καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται. 5 Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτως γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου· 6 Καὶ σὺ Βηθλεέμ, γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ. 7 Τότε Ἡρώδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους ἠκρίβωσεν παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος, 8 Καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ εἶπεν· Πορευθέντες ἐξετάσατε ἀκριβῶς περὶ τοῦ παιδίου· ἐπὰν δὲ εὕρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ·

23 ܗܐ ܒܬܘܠܬܐ ܢܣܒ̈ܐ ܒܟܪܣܐ ܘܬܝܠܕ ܒܪܐ ܘܢܩܪܘܢ ܠܫܡܗ ܥܡܢܘܐܝܠ ܕܦܫܪܗ ܥܡܢ ܐܠܗܐ ❖ 24 ܘܩܡ ܝܘܣܦ ܡܢ ܫܢܬܐ ܥܒܕ ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܠܗ ܡܠܐܟ ܡܪܝܐ ܘܩܒܠ ܐܢܬܬܗ ❖ 25 ܘܠܐ ܝܕܥ ܠܗ ܥܕ ܕܝܠܕܬ ܒܪܗ ܒܟܝܪܐ ܘܩܪܐ ܫܡܗ ܝܫܘܥ ❖

ܦܨܠܐ ❖ ܒ

1 ܘܟܕ ܐܬܝܠܕ ܝܫܘܥ ܒܒܝܬ ܠܚܡ ܕܝܗܘܕܐ ܒܝܘܡܘܗܝ ܕܗܪܘܕܝܣ ܡܠܟܐ ܗܐ ܡܓܘܣ ܡܢ ܡܕܝܢܚܐ ܐܬܘ ܠܝܪܘܫܠܡ 2 ܘܐܡܪܝܢ ܐܝܟܐ ܗܘ ܕܐܬܝܠܕ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܐܝܟ ܕܚܙܝܢ ܐܢܚܢ ܟܘܟܒܗ ܒܡܕܝܢܚܐ ܘܐܬܝܢ ܠܡܣܓܕ ܠܗ 3 ܟܕ ܫܡܥ ܗܪܘܕܝܣ ܡܠܟܐ ܐܬܪܥܫ ܘܟܠ ܝܪܘܫܠܡ ܥܡܗ 4 ܘܟܢܫ ܟܠ ܪܫ̈ܐ ܟܗܢ̈ܐ ܘܣܦܪ̈ܐ ܕܥܡܐ ܘܫܐܠ ܡܢܗܘܢ ܐܝܟܐ ܕܡܫܝܚܐ ܢܬܝܠܕ 5 ܐܡܪܘ ܠܗ ܒܒܝܬ ܠܚܡ ܕܝܗܘܕܐ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܢܒܝܐ 6 ܘܐܢܬ ܒܝܬ ܠܚܡ ܐܪܥܐ ܕܝܗܘܕܐ ܠܐ ܙܥܘܪܬ ܐܢܬ ܒܝܢ ܪܫ̈ܐ ܕܝܗܘܕܐ ܡܢܟ ܓܝܪ ܢܦܩ ܪܫܐ ܕܢܪܥܐ ܠܥܡܝ ܠܐܣܪܝܠ 7 ܗܝܟܢܐ ܗܪܘܕܝܣ ܩܪܐ ܠܡܓܘܣ ܒܣܬܪ ܘܫܐܠ ܡܢܗܘܢ ܙܒܢܐ ܕܟܘܟܒܐ ܕܐܬܚܙܝ ܠܗܘܢ 8 ܘܫܕܪ ܠܗܘܢ ܠܒܝܬ ܠܚܡ ܘܐܡܪ ܙܠܘ ܫܐܠܘ ܒܫܦܝܪ ܥܠ ܛܠܝܐ ܘܟܕ ܬܫܟܚܘܢ ܗܒܘ ܠܝ ܕܐܦ ܐܢܐ ܐܬܐ ܐܣܓܕ ܠܗ

23 Ecce virgo in utero habebit, et pariet filium, et vocabunt nomen ejus Emmanuel, quod est interpretatum Nobiscum Deus. 24 Exsurgens autem Joseph a somno fecit sicut præcepit ei angelus Domini, et accepit conjugem suam. 25 Et non cognoscebat eam donec peperit filium suum primogenitum, et vocavit nomen ejus Jesum.

CAPUT II.

1 Cum ergo natus esset Jesus in Bethleem Judeæ in diebus Herodis regis, ecce magi ab oriente venerunt Hierosolymam 2 Dicentes: Ubi est qui natus est rex Judæorum? vidimus enim stellam ejus in oriente, et venimus adorare eum. 3 Audiens autem Herodes rex turbatus est, et omnis Hierosolyma cum illo. 4 Et congregans omnes principes sacerdotum et scribas populi, sciscitabatur ab eis ubi Christus nasceretur. 5 At illi dixerunt ei: In Bethleem Judeæ. Sic enim scriptum est per prophetam: 6 Et tu Bethleem terra Juda, nequaquam minima es in principibus Juda: ex te enim exiet dux qui reget populum meum Israhel. 7 Tunc Herodes clam vocatis magis diligenter didicit ab eis tempus stellæ quæ apparuit eis, 8 Et mittens illos in Bethleem dixit: Ite, et interrogate diligenter de puero; et cum inveneritis, renuntiate mihi, ut et ego veniens adorem eum.

9 Οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν· καὶ ἰδου ὁ ἀστὴρ, ὃν οἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτοὺς ἕως ἐλθὼν ἐστάθη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. 10 Ἰδοντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. 11 Καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. 12 Καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. 13 Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσὴφ λέγων· Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἴπω σοι· μέλλει γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. 14 Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτός, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, 15 Καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου. 16 Τότε Ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνεῖλεν πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσεν παρὰ τῶν μάγων. 17 Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος.

❖ ❖ ❖

9 ܘܗܘ ܟܘܟܒܐ ܕܚܙܘ ܒܡܕܢܚܐ ܗܘܐ ܩܕܡ ܠܗܘܢ ܥܕ ܕܐܬܐ ܘܩܐܡ ܥܠ ܐܬܪܐ ܕܗܘܐ ܛܠܝܐ. 10 ܘܟܕ ܚܙܘ ܠܟܘܟܒܐ ܗܢܘܢ ܓܒܪܐ ܫܓܝܐ ܚܕܘ ܫܓܝܐ ܠܚܕܐ. 11 ܘܥܠܘ ܠܒܝܬܐ ܘܫܟܚܘ ܠܛܠܝܐ ܥܡ ܡܪܝܡ ܐܡܗ ܘܢܦܠܘ ܘܣܓܕܘ ܠܗ ܘܦܬܚܘ ܓܢܙܝܗܘܢ ܘܩܪܒܘ ܠܗ ܗܕܝܐ ܕܗܒ ܘܠܒܘܢܬܐ ܘܡܘܪ. 12 ܘܐܬܝܪܘ ܒܚܠܡܐ ܕܠܐ ܢܗܦܟܘܢ ܠܘܬ ܗܪܘܕܘܣ ܘܒܐܘܪܚܐ ܐܚܪܢܐ ܐܬܘ ܠܐܪܥܗܘܢ. 13 ܘܟܕ ܐܙܠܘ ܗܐ ܡܠܐܟ ܡܪܝܐ ܚܙܐ ܠܝܘܣܦ ܒܚܠܡܐ ܘܐܡܪ ܩܘܡ ܣܒ ܠܛܠܝܐ ܘܠܐܡܗ ܘܗܘܐ ܒܡܨܪܝܢ ܥܕ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ ܕܗܪܘܕܘܣ ܥܬܝܕ ܠܒܥܐ ܠܛܠܝܐ ܕܢܐܒܕܘܗܝ. 14 ܘܩܡ ܢܣܒ ܠܛܠܝܐ ܘܠܐܡܗ ܒܠܠܝܐ ܘܐܙܠ ܠܡܨܪܝܢ. 15 ܘܗܘܐ ܬܡܢ ܥܕ ܡܘܬܐ ܕܗܪܘܕܘܣ ܕܬܬܡ ܡܐ ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ ܒܢܒܝܐ ܕܐܡܪ ܡܢ ܡܨܪܝܢ ܩܪܝܬ ܠܒܪܝ. 16 ܗܝܪܘܕܘܣ ܟܕ ܚܙܐ ܕܫܟܚ ܠܗ ܠܡܓܘܣ ܬܟܦ ܠܚܡܬܐ ܫܓܝܐ ܘܫܕܪ ܘܩܛܠ ܠܟܠ ܛܠܝܐ ܕܒܒܝܬ ܠܚܡ ܘܒܟܠ ܬܚܘܡܗ ܡܢ ܒܪ ܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܬܚܬ ܠܦܪܣ ܙܒܢܐ ܕܫܐܠ ܡܢ ܓܒܪܐ ܡܓܘܣܐ. 17 ܗܝܟ ܕܐܬܡܠܝ ܡܐ ܕܐܡܪ ܡܢ ܐܪܡܝܐ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ

9 Qui cum audissent regem, abierunt: et ecce stella, quam viderant in oriente, antecedebat eos usque dum veniens staret supra ubi erat puer. 10 Videntes autem stellam gavisi sunt gaudio magno valde. 11 Et intrantes domum invenerunt puerum cum Maria matre ejus, et procidentes adoraverunt eum, et apertis thesauris suis obtulerunt ei munera, aurum, tus, et murram. 12 Et responso accepto in somnis ne redirent ad Herodem, per aliam viam reversi sunt in regionem suam. 13 Qui cum recessissent, ecce angelus Domini apparuit in somnio Joseph, dicens: Surge, et accipe puerum et matrem ejus, et fuge in Ægyptum, et esto ibi usque dum dicam tibi: futurum est enim ut Herodes quærat puerum ad perdendum eum. 14 Qui consurgens accepit puerum et matrem ejus nocte et recessit in Ægyptum. 15 Et erat ibi usque ad obitum Herodis; ut adimpleretur quod dictum est a Domino per prophetam dicentem: Ex Ægypto vocavi filium meum. 16 Tunc Herodes videns quoniam illusus esset a magis iratus est valde, et mittens occidit omnes pueros qui erant in Bethlem et in omnibus finibus ejus, a bimatu et infra, secundum tempus quod exquisierat a magis. 17 Tunc adimpletum est quod dictum est per Hieremiam prophetam, dicentem:

18 Φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἠκούσθη, κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς πολύς, Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἤθελεν παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσίν. 19 Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρῴδου, ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσὴφ ἐν Αἰγύπτῳ 20 Λέγων· Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραήλ· τεθνήκασιν γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. 21 Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς γῆν Ἰσραήλ. 22 Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡρῴδου, ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν· χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας. 23 Καὶ ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέθ· ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται.

ΚΕΦ. γ'.

1 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας, 2 Λέγων· Μετανοεῖτε· ἤγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 3 Οὗτος γάρ ἐστιν ὁ ῥηθεὶς διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. 4 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφὴ ἦν αὐτοῦ ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον. 5 Τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ Ἰορδάνου,

18 Vox in Rama audita est, ploratus et ululatus multus: Rachel plorans filios suos, et noluit consolari, quia non sunt. 19 Defuncto autem Herode, ecce angelus apparuit Domini in somnis Joseph in Ægypto 20 Dicens: Surge et accipe puerum et matrem ejus et vade in terram Israhel: defuncti sunt enim qui quærebant animam pueri. 21 Qui surgens accepit puerum et matrem ejus et venit in terram Israhel. 22 Audiens autem quia Archelaus regnaret in Judæa pro Herode patre suo, timuit illuc ire, et admonitus in somnis secessit in partes Galilææ. 23 Et veniens habitavit in civitate quæ vocatur Nazareth; ut adimpleretur quod dictum est per prophetas quoniam Nazareus vocabitur.

CAPUT III.

1 In diebus autem illis venit Johannes Baptista prædicans in deserto Judææ 2 Et dicens: Pœnitentiam agite: adpropinquavit enim regnum cælorum. 3 Hic enim est qui dictus est per Esaiam prophetam dicentem: Vox clamantis in deserto: Parate viam Domini, rectas facite semitas ejus. 4 Ipse autem Johannes habebat vestimentum de pilis camelorum et zonam pelliciam circa lumbos ejus; esca autem ejus erat lucustæ et mel silvestre. 5 Tunc exiebat ad eum Hierosolyma, et omnis Judæa et omnis regio circa Jordanen,

6 Καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. 7 Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα εἶπεν αὐτοῖς· Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; 8 Ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας, 9 Καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. 10 Ἤδη δὲ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. 11 Ἐγὼ μὲν ὑμᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου ἐστίν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί. 12 Οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. 13 Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ. 14 Ὁ δὲ διεκώλυεν αὐτὸν λέγων· Ἐγὼ χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρός μέ; 15 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν· Ἄφες ἄρτι· οὕτως γὰρ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. Τότε ἀφίησιν αὐτόν. 16 Βαπτισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εὐθὺς ἀνέβη ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ ἀνεῴχθησαν οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδεν πνεῦμα θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστεράν, ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν. 17 Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ηὐδόκησα.

6 ܘܡܬܡܥܡܕܝܢ ܗܘܘ ܒܝܘܪܕܢܐ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܘܡܬܝܕܝܢ ܐܝܟ ❖ 7 ܕܚܙܐ ܗܘ ܕܣܓܝܐ ܡܢ ܦܪܝܫܝܐ ܘܨܕܘܩܝܐ ܕܐܬܝܢ ܠܡܥܡܕܗ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܪܝܬܐ ܕܐܦܥܝܐ ܡܢ ܐܝܟ ܕܠܐ ܢܚܘܐ ܠܟܘܢ ܕܬܗܪܒܘܢ ܡܢ ܪܓܙܐ ܕܐܬܐ ❖ 8 ܥܒܕܘ ܗܟܝܠ ܦܘܪܝܢ ܕܫܦܝܪ ܠܬܘܒܬܐ ❖ 9 ܘܠܐ ܬܨܒܘ ܠܡܐܡܪ ܒܠܒܟܘܢ ܐܒܐ ܐܝܬ ܠܢ ܠܐܒܪܗܡ ❖ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܡܫܟܚ ܐܠܗܐ ܕܡܢ ܐܠܝܢ ܐܒܢܐ ܠܡܩܝܡ ܒܢܝܢ ܠܐܒܪܗܡ ❖ 10 ܗܫܐ ܓܝܪ ܒܐ ܠܫܪܫܐ ܕܐܝܠܢܐ ❖ ܟܠ ܐܝܠܢܐ ܕܠܐ ܥܒܕ ܦܘܪܝܢ ܛܒܐ ܡܬܩܛܥ ❖ ܘܠܢܘܪܐ ܡܬܪܡܐ ❖ 11 ܐܢܐ ܡܥܡܕܟܘܢ ܒܡܝܐ ❖ ܠܬܘܒܬܐ ❖ ܕܐܬܐ ❖ ܒܬܪܝ ❖ ܕܚܣܝܢ ❖ ܡܢܝ ❖ ܕܠܐ ❖ ܐܢܐ ❖ ܕܝ ❖ ܠܫܩܠ ❖ ܢܥܠܘܗܝ ❖ ❖ ❖

ΚΕΦ. δ'.

1 ΤΟΤΕ ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ πνεύματος, πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου. 2 Καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσεράκοντα καὶ τεσσεράκοντα νύκτας, ὕστερον ἐπείνασεν. 3 Καὶ προσελθὼν ὁ πειράζων εἶπεν αὐτῷ· Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπὲ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. 4 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Γέγραπται· Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος θεοῦ. 5 Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, 6 Καὶ λέγει αὐτῷ· Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω· γέγραπται γὰρ ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. 7 Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πάλιν γέγραπται· Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν θεόν σου. 8 Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, 9 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ταῦτά σοι πάντα δώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς μοι. 10 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὕπαγε σατανᾶ· γέγραπται γάρ· Κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. 11 Τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ διάβολος, καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσῆλθον καὶ διηκόνουν αὐτῷ. 12 Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 13 Καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρὰ ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς Καφαρναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλείμ,

ܟܬܒ ❖ ܝ ❖ ܐ

ܦܨܠܐ ❖ ܕ ❖

1 ܗܝܕܝܢ ܐܬܦܢܝ ܒܗ ܝܫܘܥ ܠܡܕܒܪܐ ܡܢ ܪܘܚܐ ܕܢܬܢܣܐ ܠܗ ܡܢ ܣܛܢܐ: 2 ܘܟܕ ܨܡ ܐܪܒܥܝܢ ܝܘܡ ܘܐܪܒܥܝܢ ܠܠܝܐ ܒܬܪ ܗܟܝ ܐܬܟܦܢ: 3 ܘܩܪܒ ܠܘܬܗ ܣܛܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܢ ܒܪ ܐܠܗܐ ܐܢܬ ܐܡܪ ܕܢܗܘܘܢ ܐܠܝܢ ܐܒܢܐ ܠܚܡܐ: 4 ܘܗܘ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܟܬܝܒ ܗܘ ܕܠܐ ܥܠ ܠܚܡܐ ܠܒܕ ܢܚܐ ܒܪܢܫܐ ܐܠܐ ܥܠ ܟܠ ܡܠܬܐ ܕܢܦܩ ܡܢ ܦܘܡܗ ܕܐܠܗܐ: 5 ܗܝܕܝܢ ܐܣܩ ܠܗ ܣܛܢܐ ܠܩܕܫܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܘܐܩܝܡ ܠܗ ܥܠ ܓܢܝܬܐ ܕܗܝܟܠܐ: 6 ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܢ ܒܪ ܐܠܗܐ ܐܢܬ ܫܕܪ ܠܟ ܠܬܚܬ ܡܛܠ ܕܟܬܝܒ ܗܘ ܕܠܡܠܐܟܘܗܝ ܦܩܕ ܥܠܝܟ ܘܥܠ ܐܝܕܝܗܘܢ ܢܣܒܘܢܟ ܕܠܡܐ ܬܬܟܫܠ ܪܓܠܟ ܒܐܒܢܐ: 7 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܬܘܒ ܟܬܝܒ ܗܘ ܕܠܐ ܬܢܣܐ ܠܡܪܝܟ ܐܠܗܟ: 8 ܬܘܒ ܣܒ ܠܗ ܣܛܢܐ ܠܛܘܪ ܪܡ ܬܩܝܦ ܠܚܕ ܘܚܘܐ ܠܗ ܠܟܠ ܡܠܟܘܬ ܥܠܡܐ ܘܫܘܒܚܗ: 9 ܘܐܡܪ ܠܗ ܠܟ ܐܬܠ ܟܠ ܗܠܝܢ ܐܝܗܒ ܠܟ ܐܢ ܢܦܠ ܘܬܣܓܕ ܠܝ: 10 ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܐܙܠ ܠܟ ܣܛܢܐ ܟܬܝܒ ܗܘ ܕܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܬܣܓܕ ܘܠܗ ܠܒܕܟ ܬܦܠܚ: 11 ܗܝܕܝܢ ܫܒܩ ܠܗ ܣܛܢܐ ܘܗܐ ܡܠܐܟܐ ܩܪܒܘ ܘܡܫܡܫܝܢ ܠܗ: 12 ܟܕ ܫܡܥ ܗܘ ܕܝܘܚܢܢ ܐܫܬܠܡ ܐܙܠ ܠܓܠܝܠ: 13 ܘܫܒܩ ܠܢܨܪܬ ܐܬܐ ܘܐܬܝܒ ܒܟܦܪܢܚܘܡ ܡܛܪܢܝܬܐ ܒܬܚܘܡ ܙܒܘܠܘܢ ܘܢܦܬܠܝ:

CAPUT IV.

1 Tunc Jesus ductus est in desertum ab spiritu ut temtaretur a diabolo. 2 Et cum jejunasset quadraginta diebus et quadraginta noctibus, postea esuriit. 3 Et accedens temtator dixit ei: Si Filius Dei es, dic ut lapides isti panes fiant. 4 Qui respondens dixit: Scriptum est: Non in pane solo vivit homo, sed in omni verbo quod procedit de ore Dei. 5 Tunc assumsit eum diabolus in sanctam civitatem, et statuit eum supra pinnaculum templi, 6 Et dixit ei: Si Filius Dei es, mitte te deorsum: scriptum est enim: Quia angelis suis mandavit de te, et in manibus tollent te, ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. 7 Ait illi Jesus: Rursum scriptum est: Non temtabis Dominum Deum tuum. 8 Iterum assumit eum diabolus in montem excelsum valde, et ostendit ei omnia regna mundi et gloriam eorum, 9 Et dixit illi: Hæc tibi omnia dabo, si cadens adoraveris me. 10 Tunc dicit ei Jesus: Vade Satanas: scriptum est: Dominum Deum tuum adorabis et illi soli servies. 11 Tunc reliquit eum diabolus, et ecce angeli accesserunt et ministrabant ei. 12 Cum autem audisset quod Johannes traditus esset, secessit in Galilæam, 13 Et relicta civitate Nazareth venit et habitavit in Capharnaum maritimam in finibus Zabulon et Nepthalim;

14 "Ινα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· 15 Γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλείμ, ὁδὸν θαλάσσης πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν, 16 Ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει φῶς εἶδεν μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς. 17 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν· Μετανοεῖτε· ἤγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 18 Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν γὰρ ἁλεῖς. 19 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλεεῖς ἀνθρώπων. 20 Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. 21 Καὶ προβὰς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν· καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. 22 Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ. 23 Καὶ περιῆγεν ἐν ὅλῃ τῇ Γαλιλαίᾳ, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. 24 Καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν· καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους καὶ δαιμονιζομένους καὶ σεληνιαζομένους καὶ παραλυτικούς, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς.

14 ܕܬܬܡܠܝ ܡܐ ܕܐܡܝܪ ܒܝܫܥܝܐ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ 15 ܐܪܥܐ ܕܙܒܘܠܘܢ ܘܐܪܥܐ ܕܢܦܬܠܝ ܐܘܪܚܐ ܕܝܡܐ ܥܒܪ ܝܘܪܕܢܢ ܓܠܝܠ ܕܥܡܡܐ 16 ܥܡܐ ܕܝܬܒ ܒܚܫܘܟܐ ܚܙܐ ܢܗܝܪܐ ܪܒܐ ܘܝܬܒܝ ܒܐܬܪ ܘܒܨܠܡܘܬ ܡܘܬܐ ܢܗܝܪ ܐܬܝ ܠܗܘܢ 17 ❖ ܡܢ ܗܝ ܥܕܢܐ ܫܪܝ ܝܫܘܥ ܠܡܟܪܙ ܘܠܡܐܡܪ ܬܒܘ ܐܬܩܪܒ ܠܟܘ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ 18 ❖ ܘܗܘ ܕܗܠܟ ܥܠ ܝܡܐ ܕܓܠܝܠ ܚܙܐ ܬܪܝܢ ܐܚܐ ܫܡܥܘܢ ܕܡܬܩܪܐ ܟܐܦܐ ܘܐܢܕܪܝ ܐܚܘܗܝ ܫܕܝܢ ܫܒܟܐ ܒܝܡܐ ܕܗܘܘ ܨܝܕܐ 19 ❖ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܬܘ ܒܬܪܝ ܘܐܥܒܕ ܐܢܐ ܕܬܗܘܘܢ ܨܝܕܐ ܕܒܢܝ ܐܢܫܐ 20 ❖ ܘܗܢܘܢ ܡܢ ܗܫܐ ܫܒܩܘ ܠܫܒܟܗܘܢ ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ 21 ❖ ܘܟܕ ܐܙܠ ܡܢ ܬܡܢ ܚܙܐ ܐܚܪܢ ܬܪܝܢ ܐܚܐ ܝܥܩܘܒ ܕܙܒܕܝ ܘܝܘܚܢܢ ܐܚܘܗܝ ܒܐܣܬܝܢܐ ܥܡ ܐܒܘܗܘܢ ܙܒܕܝ ܡܬܩܢܢ ܠܫܒܟܗܘܢ ܘܩܪܐ ܠܗܘܢ 22 ❖ ܗܢܘܢ ܡܢ ܗܫܐ ܫܒܩܘ ܠܐܣܬܝܢܐ ܘܠܐܒܘܗܘܢ ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ 23 ❖ ܘܗܘ ܡܬܗܠܟ ܒܟܠ ܓܠܝܠ ܘܡܠܦ ܒܒܝܬ ܟܢܫܬܗܘܢ ܘܡܟܪܙ ܒܫܘܪܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܘܐܣܝ ܟܠ ܡܟܐܒ ܘܟܠ ܚܠܫܐ ܒܥܡܐ 24 ❖ ܘܐܬܦܪܣܡ ܫܡܥܗ ܒܟܠ ܐܬܪ ܣܘܪܝܐ ܘܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܟܠ ܚܠܝܢ ܒܝܫܐ ܕܐܚܕܝܢ ܒܟܠ ܡܟܐܒ ܘܒܚܫܐ ܘܕܡܬܚܙܩܝܢ ܒܫܐ ܘܕܡܬܠܝܢ ܘܕܫܪܝܪܐ ܘܐܣܝ ܐܢܘܢ

14 Ut impleretur quod dictum est per Esaiam prophetam: 15 Terra Zabulon et terra Nepthalim, via maris trans Jordanen, Galilææ gentium, 16 Populus qui sedebat in tenebris lumen vidit magnum, et sedentibus in regione et umbra mortis, lux orta est eis. 17 Exinde cœpit Jesus prædicare et dicere: Pœnitentiam agite: adpropinquavit enim regnum cælorum. 18 Ambulans autem juxta mare Galilææ vidit duos fratres, Simonem qui vocatur Petrus et Andream fratrem ejus, mittentes rete in mare; erant enim piscatores. 19 Et ait illis: Venite post me, et faciam vos fieri piscatores hominum. 20 At illi continuo relictis retibus secuti sunt eum. 21 Et procedens inde vidit alios duos fratres, Jacobum Zebedæi et Johannem fratrem ejus, in navi cum Zebedæo patre eorum reficientes retia sua, et vocavit eos. 22 Illi autem statim relictis retibus et patre secuti sunt eum. 23 Et circumibat Jesus totam Galilæam, docens in synagogis eorum et prædicans evangelium regni et sanans omnem languorem et omnem infirmitatem in populo. 24 Et abiit opinio ejus in totam Syriam, et obtulerunt ei omnes male habentes, variis languoribus et tormentis comprehensos, et qui dæmonia habebant, et lunaticos et paralyticos, et curavit eos.

ΚΑΤΑ ΜΑΘΘΑΙΟΝ, δ', ε'.

25 *Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.*

ΚΕΦ. ε'.

1 *Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος· καὶ καθίσαντος αὐτοῦ προσῆλθαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.* 2 *Καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων·* 3 *Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.* 4 *Μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τὴν γῆν.* 5 *Μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.* 6 *Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται.* 7 *Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται.* 8 *Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται.* 9 *Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι υἱοὶ θεοῦ κληθήσονται.* 10 *Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.* 11 *Μακάριοί ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν καὶ εἴπωσιν πᾶν πονηρὸν καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν ἐμοῦ.* 12 *Χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτως γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.* 13 *Ὑμεῖς ἐστὲ τὸ ἅλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἁλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι εἰ μὴ βληθὲν ἔξω καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.*

❖ ٥١ ❖ ٤ ❖ ٥٨٨٥

25 ܘܐܬܒܥܘ ܠܗ ܟܢܫ̈ܐ ܣܓ̈ܝܐ ܡܢ ܓܠܝܠ̈ܐ ܘܡܢ ܕܩܦ̈ܘܠܝܣ ܘܡܢ ܝܪ̈ܘܫܠܡ ܘܡܢ ܝܗ̈ܘܕ̈ܐ ܘܡܢ ܥܒܪ ܝܪ̈ܕܢܢ ❖

❖ ٥١ ❖ ٥٨٨٥٥

1 ܟܕ ܚܙܐ ܠܟܢܫ̈ܐ ܣܠܩ ܠܛܘܪܐ ܘܟܕ ܝܬܒ ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܬܠܡ̈ܝܕ̈ܘܗܝ ❖ 2 ܘܦܬܚ ܦܘܡܗ ܘܐܠܦ ܠܗܘܢ ܘܐܡܪ ❖ 3 ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܡܣܟ̈ܝܢܐ ܒܪܘܚܐ ❖ ܕܝܠܗܘܢ ܗܝ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ❖ 4 ܛܘܒܝܗܘܢ ❖ ܠܥܢ̈ܝܐ ❖ ܕܝܪ̈ܬܐ ܢܚܣܢ ❖ 5 ܛܘܒܝܗܘܢ ❖ ܠܐܒ̈ܠܐ ❖ ܕܗܫ̈ܐ ❖ ܢܬܢܚܡ̈ܘܢ ❖ 6 ܛܘܒܝܗܘܢ ❖ ܠܟܦ̈ܢܐ ❖ ❖ ❖

14 Ὑμεῖς ἐστὲ τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Οὐ
δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους
κειμένη· 15 Οὐδὲ καίουσιν λύχνον καὶ
τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ'
ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσιν τοῖς
ἐν τῇ οἰκίᾳ. 16 Οὕτως λαμψάτω τὸ
φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων,
ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ
δοξάσωσιν τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς
οὐρανοῖς. 17 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον
καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας·
οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ πληρῶσαι.
18 Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ
ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία
οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἂν
πάντα γένηται. 19 Ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ
μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων
καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς ἀνθρώπους, ἐλά-
χιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
οὐρανῶν· ὃς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ,
οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ
τῶν οὐρανῶν. 20 Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι
ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη
πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων,
οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν
τῶν οὐρανῶν. 21 Ἠκούσατε ὅτι ἐρ-
ρέθη τοῖς ἀρχαίοις· Οὐ φονεύσεις· ὃς
δ' ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ
κρίσει. 22 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς
ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἔνοχος
ἔσται τῇ κρίσει· ὃς δ' ἂν εἴπῃ τῷ
ἀδελφῷ αὐτοῦ ῥακά, ἔνοχος ἔσται τῷ
συνεδρίῳ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ μωρέ, ἔνοχος
ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.
23 Ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κἀκεῖ μνησθῇς
ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ,

14 ܐܢܬܘܢ ܗܘ ܢܘܗܪܐ ܕܥܠܡܐ . ܠܐ
ܡܫܟܚ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܐܬܒܢܝܬ ܥܠ ܛܘܪܐ
ܕܡܬܚܙܝ . 15 ܘܠܐ ܡܢܘܪܝܢ ܣܗܕܐ
ܘܡܣܡܝܢ ܐܝܬܘ ܬܚܘܬ ܡܟܝܠܐ . ܐܠܐ
ܥܠ ܡܪܡܐ ܘܢܗܝܪ ܠܟܠ ܡܢ ܕܒܒܝܬܐ .
16 ܗܟܢܐ ܢܢܗܪ ܢܘܗܪܟܘܢ ܩܕܡ
ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܕܢܚܙܘܢ ܦܘܠܚܟܘܢ ܛܒ̈ܐ
ܘܢܫܒܚܘܢ ܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ : 17 ܠܐ
ܬܣܒܪܘ ܕܐܬܝܬ ܠܫܪܝܐ ܢܡܘܣܐ ܐܘ
ܢܒ̈ܝܐ . ܠܐ ܐܬܝܬ ܠܫܪܝܐ ܐܠܐ ܠܡܫܠܡ .
18 ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܥܕ ܕܢܥܒܪ
ܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ ܝܘܕ ܚܕ ܐܘ ܩܘܨ ܚܕ
ܠܐ ܢܥܒܪ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܥܕ ܕܢܗܘܐ ܟܠ
ܡܕܡ : 19 ܗܘ ܕܡܦܪܩ ܚܕܐ ܡܢ ܗܠܝܢ
ܦܩܕܢ̈ܐ ܙܥܘܪ̈ܐ ܗܠܝܢ ܘܢܠܦ ܟܕܢܝܢ
ܠܒܢܝ ܐܢܫܐ ܙܥܘܪ ܢܗܘܐ ܒܡܠܟܘܬܐ
ܕܫܡܝܐ : ܐܢ ܗܘ ܕܥܒܕ ܘܢܠܦ ܟܕܢ
ܐܬܩܪܐ ܪܒ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ . 20 ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܐܢ ܠܐ ܬܬܝܬܪ ܙܟܘܬܟܘܢ
ܝܬܝܪ ܡܢ ܕܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪܝܣ̈ܝܐ ܠܐ
ܬܥܠܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ . 21 ܫܡܥܬܘܢ
ܕܐܡܪ ܠܩܕ̈ܡܝܐ ܠܐ ܬܩܛܘܠ ܘܡܢ
ܕܢܩܛܘܠ ܚܝܒ ܗܘ ܒܕܝܢܐ . 22 ܐܢܐ
ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܕܟܠ ܕܪܓܙ ܥܠ ܐܚܘܗܝ
ܚܝܒ ܗܘ ܒܕܝܢܐ ܘܡܢ ܕܢܐܡܪ ܠܐܚܘܗܝ
ܪܩܐ ܚܝܒ ܗܘ ܒܣܢܗܕܪܝܢ ܘܡܢ ܕܢܐܡܪ
ܣܟܠܐ ܚܝܒ ܗܘ ܒܓܗܢܐ ܕܢܘܪܐ .
23 ܗܟܝܠ ܐܢ ܩܪܒ̈ܢܟ ܥܠ ܡܕܒܚܐ
ܘܬܡ ܬܬܕܟܪ ܕܐܝܬ ܠܐܚܘܟ ܡܕܡ ܥܠܝܟ :

14 Vos estis lux mundi. Non potest
civitas abscondi supra montem posita;
15 Neque accendunt lucernam et po-
nunt eam sub modio, sed super cande-
labrum, ut luceat omnibus qui in domo
sunt. 16 Sic luceat lux vestra coram
hominibus, ut videant vestra bona
opera et glorificent Patrem vestrum qui
in cælis est. 17 Nolite putare quoniam
veni solvere legem aut prophetas: non
veni solvere sed adimplere. 18 Amen
quippe dico vobis, donec transeat cæ-
lum et terra, iota unum aut unus apex
non præteribit a lege, donec omnia
fiunt. 19 Qui ergo solverit unum de
mandatis istis minimis et docuerit sic
homines, minimus vocabitur in regno
cælorum; qui autem fecerit et docu-
erit, hic magnus vocabitur in regno
cælorum. 20 Dico enim vobis quia
nisi abundaverit justitia vestra plus
quam scribarum et Pharisæorum, non
intrabitis in regnum cælorum. 21 Au-
distis quia dictum est antiquis: Non
occides; qui autem occiderit, reus erit
judicio. 22 Ego autem dico vobis quia
omnis qui irascitur fratri suo, reus erit
judicio: qui autem dixerit fratri suo
Racha, reus erit concilio: qui autem
dixerit Fatue, reus erit gehennæ
ignis. 23 Si ergo offeres munus tuum
ad altare, et ibi recordatus fueris quia
frater tuus habet aliquid adversum te,

24 Ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν
τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ὕπαγε πρῶτον
διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε
ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. 25 Ἴσθι
εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχὺ ἕως ὅτου
εἶ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ· μήποτέ σε
παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ καὶ ὁ
κριτὴς τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν
βληθήσῃ. 26 Ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ
ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως ἂν ἀποδῷς τὸν
ἔσχατον κοδράντην. 27 Ἠκούσατε ὅτι
ἐρρέθη· Οὐ μοιχεύσεις. 28 Ἐγὼ δὲ
λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα
πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι ἤδη ἐμοίχευσεν
αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. 29 Εἰ δὲ ὁ
ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε,
ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμ-
φέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν μελῶν
σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ
εἰς γέενναν. 30 Καὶ εἰ ἡ δεξιά σου χεὶρ
σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὴν καὶ
βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα
ἀπόληται ἓν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ
ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς γέενναν ἀπέλθῃ.
31 Ἐρρέθη δέ· Ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυ-
ναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον.
32 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ἀπο-
λύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτὸς λόγου
πορνείας, ποιεῖ αὐτὴν μοιχευθῆναι, καὶ
ὃς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ, μοιχᾶται.
33 Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς
ἀρχαίοις· Οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις
δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου. 34 Ἐγὼ
δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὀμόσαι ὅλως· μήτε ἐν
τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶν τοῦ θεοῦ·
35 Μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστιν
τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα,
ὅτι πόλις ἐστὶν τοῦ μεγάλου βασιλέως·

24 ܐܫܕܩ ܬܡ ܩܘܪܒܢܟ ܩܕܡ ܡܕܒܚܐ ܘܙܠ ܫܪܝ ܥܡ ܐܚܘܟ ܘܗܝܕܝܢ ܐܬܐ ܩܪܒ ܩܘܪܒܢܟ ׃
25 ܗܘܐ ܡܬܪܥܝ ܠܒܥܠ ܕܝܢܟ ܥܡ ܟܕ ܐܢܬ ܒܐܘܪܚܐ ܥܡ ܗܘ ܕܠܡܐ ܬܡܣܪ ܠܒܥܠ ܕܝܢ ܠܕܝܢܐ ܘܕܝܢܐ ܠܫܡܫܐ ܘܬܬܪܡܐ ܠܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ׃
26 ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ ܠܐ ܬܦܩ ܡܢ ܬܡ ܥܕ ܕܬܦܪܥ ܐܦ ܐܚܪܝܬ ܦܪܘܬܐ ׃
27 ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐܡܪ ܠܥܬܝܩܐ ❖ ܠܐ ܬܙܢܐ ׃
28 ܐܢܐ ܕܝ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܕܟܠ ܕܚܙܐ ܠܐܢܬܬܐ ܠܡܬܐܘܬܗ ܠܗ ܐܦ ܫܪܐ ܙܢܐ ܥܡ ܗܝ ܒܠܒܗ ׃
29 ܐܢ ܕܝ ܥܝܢܟ ܝܡܝܢܐ ܡܥܬܪܟ ܠܟ ܣܠܩ ܐܝܬܝ ܘܫܕܝ ܡܢܝܗ ܐܝܟ ܕܢܐܒܕ ܠܟ ܚܕ ܡܢ ܐܒܪܝܟ ܘܠܐ ܟܠܗ ܦܓܪܟ ׃
30 ܘܐܢ ܕܝ ܝܕܟ ܝܡܝܢܐ ܡܥܬܪܟ ܠܟ ܩܛܥ ܐܝܬܝ ܘܫܕܝ ܡܢܝܗ ܐܝܟ ܕܢܐܒܕ ܠܟ ܚܕ ܡܢ ܐܒܪܝܟ ܘܠܐ ܟܠܗ ܦܓܪܟ ׃
31 ܐܝܬ ܐܦ ܗܕܐ ܕܐܡܪ ܕܡܢ ܕܫܕܪ ܠܐܢܬܬܗ ܢܬܠ ܠܗ ܫܛܪ ܦܛܘܪܐ ׃
32 ܐܢܐ ܕܝ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܕܟܠ ܕܫܕܪ ܠܐܢܬܬܗ ܐܠܐ ܥܠ ܥܠܬ ܙܢܝ ܡܫܟܚ ܠܗ ܕܬܬܙܢܐ ܘܡܢ ܕܫܒܩ ܠܗ ܡܙܢܐ ׃
33 ܬܘܒ ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐܡܪ ❖ ܠܩܕܡܝܐ ܠܐ ܬܫܒܥ ܕܫܩܪ ܘܬܫܠܡ ܠܡܪܝܐ ܐܝܡܢܟ ׃
34 ܐܢܐ ܕܝ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܬܡܝܢܘ ܟܠ ܩܛܝܡ ܠܐ ܒܫܡܝܐ ܡܛܠ ܕܟܘܪܣܐ ܕܐܠܗܐ ܗܘ ׃
35 ܘܠܐ ܒܐܪܥܐ ܡܛܠ ܕܗܝ ܕܘܟܬܐ ܕܪܓܠܘܗܝ ܘܠܐ ܒܝܪܘܫܠܡ ܡܛܠ ܕܗܝ ܩܪܬܐ ܕܡܠܟܐ ܪܒܐ ׃

24 Relinque ibi munus tuum ad al-
tare, et vade prius reconciliare fratri
tuo, et tunc veniens offers munus
tuum. 25 Esto consentiens adversario
tuo cito dum es in via cum eo, ne
forte tradat te adversarius judici, et
judex tradat te ministro et in car-
cerem mittaris. 26 Amen dico tibi, non
exies inde donec reddas novissimum
quadrantem. 27 Audistis quia dictum
est antiquis: Non mœchaveris. 28 Ego
autem dico vobis quoniam omnis qui
viderit mulierem ad concupiscendum
eam, jam mœchatus est eam in corde
suo. 29 Quod si oculus tuus dexter scan-
dalizat te, erue eum et proice abs te:
expedit enim tibi ut pereat unum
membrorum tuorum quam totum cor-
pus tuum mittatur in gehennam. 30 Et
si dextera manus tua scandalizat te,
abscide eam et proice abs te: expedit
enim tibi ut pereat unum membrorum
tuorum quam totum corpus tuum eat
in gehennam. 31 Dictum est autem:
Quicumque dimiserit uxorem suam,
det illi libellum repudii. 32 Ego autem
dico vobis quia omnis qui dimiserit
uxorem suam, excepta fornicationis
causa, facit eam mœchari, et qui di-
missam duxerit adulterat. 33 Iterum
audistis quia dictum est antiquis:
Non pejerabis, reddes autem Do-
mino juramenta tua. 34 Ego autem
dico vobis non jurare omnino, neque
per cælum, quia thronus Dei est,
35 Neque per terram, quia scabellum
est pedum ejus, neque per Hierosoly-
mam, quia civitas est magni regis;

36 Μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὀμόσῃς, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ποιῆσαι ἢ μέλαιναν. 37 Ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναὶ ναί, οὒ οὔ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν. 38 Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη· Ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. 39 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σε ῥαπίζει εἰς τὴν δεξιὰν σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· 40 Καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον· 41 Καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἕν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο. 42 Τῷ αἰτοῦντί σε δός, καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανίσασθαι μὴ ἀποστραφῇς. 43 Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. 44 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν διωκόντων ὑμᾶς· 45 Ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. 46 Ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν; 47 Καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ ἐθνικοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν; 48 Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι ὡς ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τέλειός ἐστιν.

36 ܐܠܐ ܕܬܒܥܪ ܒܪܐܫܟ ܚܕ ܣܥܪܬܐ ܕܟܣܝܐ ܐܘ ܫܚܘܪܬܐ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܠܡܥܒܕ. 37 ܐܠܐ ܗܘ ܡܠܬܟ ܗܘ ܗܘ ܠܐ ܠܐ. ܘܕܝܬܝܪ ܡܢ ܗܠܝܢ ܡܢ ܒܝܫܐ ܐܬܝ. 38 ✤ ܫܡܥܬ ܕܐܬܐܡܪ ܥܝܢ ܚܠܦ ܥܝܢ ܘܫܢ ܚܠܦ ܫܢ. 39 ܐܢܐ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܬܩܘܡܘ ܠܒܝܫܐ ܐܠܐ ܡܢ ܕܡܚܐ ܠܟ ܥܠ ܣܦܪ ܝܡܝܢܟ ܗܒ ܠܗ ܐܦ ܐܚܪܬܐ. 40 ܘܡܢ ܕܨܒܐ ܕܢܬܕܝܢ ܥܡܟ ܘܢܣܒ ܟܘܬܢܟ ܫܒܘܩ ܠܗ ܐܦ ܠܒܘܫܟ. 41 ܘܡܢ ܕܐܢܓܪ ܠܟ ܡܝܠ ܚܕ ܗܠܟ ܥܡܗ ܬܪܝܢ. 42 ✤ ܕܫܐܠ ܡܢܟ ܗܒ ܠܗ ܘܕܨܒܐ ܠܡܫܟܚ ܡܢܟ ܠܐ ܬܗܦܟ. 43 ✤ ܫܡܥܬ ܕܐܬܐܡܪ ܠܚܒܪܟ ܬܪܚܡ ܘܠܒܥܠ ܒܝܫܟ ܬܣܢܐ. 44 ✤ ܐܢܐ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܪܚܡܘ ܠܒܥܠܝ ܒܝܫܟܘܢ ܘܨܠܘ ܥܠ ܕܪܕܦܝܟܘܢ ܘܠܚܒܠ ܒܟܘܢ. 45 ✤ ܕܬܗܘܘܢ ܒܢܝ ܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܕܡܫܪܐ ܫܡܫܗ ܥܠ ܒܝܫܐ ܘܛܒܐ ܘܡܛܝܪ ܥܠ ܙܕܝܩܐ ܘܥܠ ܥܘܠܐ. 46 ✤ ܐܢ ܓܪ ܪܚܡܬܘܢ ܠܡܢ ܕܪܚܡܝܢ ܠܟܘܢ ܡܢܘ ܐܓܪܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܗܠܐ ܘܓܒܝܐ ܗܠܝܢ ܠܐ ܥܒܕܝܢ ܗܟܢܐ. 47 ✤ ܘܐܢ ܫܠܡܬܘܢ ܠܐܚܘܗܝܟܘܢ ܒܠܚܘܕ ܡܢܘ ܝܬܪܐ ܥܒܕܬܘܢ ܗܠܐ ܐܦ ܓܒܝܐ ܗܟܢܐ ܥܒܕܝܢ. 48 ✤ ܗܘܘ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܓܡܝܪܝܢ ܐܝܟ ܕܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܓܡܝܪ ܗܘ.

36 Neque per caput tuum juraveris, quia non potes unum capillum album facere aut nigrum. 37 Sit autem sermo vester est est, non non: quod autem his abundantius est, a malo est. 38 Audistis quia dictum est: Oculum pro oculo et dentem pro dente. 39 Ego autem dico vobis non resistere malo: sed si quis te percusserit in dextera maxilla tua, præbe illi et alteram: 40 Et illi, qui vult tecum judicio contendere et tunicam tuam tollere, remitte et pallium: 41 Et quicumque te angariaberit mille passus, vade cum illo alia duo. 42 Qui petit a te, da ei, et volenti mutuari a te ne avertaris. 43 Audistis quia dictum est: Diliges proximum tuum, et odio habebis inimicum tuum. 44 Ego autem dico vobis: Diligite inimicos vestros, benefacite his qui oderunt vos, et orate pro persequentibus et calumniantibus vos: 45 Ut sitis filii Patris vestri qui in cælis est, qui solem suum oriri facit super bonos et malos, et pluit super justos et injustos. 46 Si enim diligatis eos qui vos diligunt, quam mercedem habebitis? Nonne et publicani hoc faciunt? 47 Et si salutaveritis fratres vestros tantum, quid amplius facitis? Nonne ethnici hoc faciunt? 48 Estote ergo vos perfecti, sicut et Pater vester cælestis perfectus est.

ΚΕΦ. ϛ'.

1 ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ δὲ τὴν δικαιοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μήγε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν οὐρανοῖς· 2 "Οταν οὖν ποιῇς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. 3 Σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου, 4 "Οπως ἡ σοῦ ἐλεημοσύνη ᾖ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι. 5 Καὶ ὅταν προσεύχησθε, οὐκ ἔσεσθε ὡς οἱ ὑποκριταί· ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἑστῶτες προσεύχεσθαι, ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. 6 Σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, εἴσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαι τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι. 7 Προσευχόμενοι δὲ μὴ βατταλογήσητε ὥσπερ οἱ ἐθνικοί· δοκοῦσιν γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. 8 Μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς· οἶδεν γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὧν χρείαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν. 9 Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς· Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· 10 Ἐλθάτω ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς· 11 Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον·

ܦܨܠܐ ✣ ○ ✣

1 ܐܬܪܗܒܘ ܕܠܐ ܬܥܒܕܘܢ ܙܕܩܬܟܘܢ ܩܕܡ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܕܠܡܬܚܙܝ ܠܗܘܢ ܐܠܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܐܓܪܐ ܠܘܬ ܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ ܗܘ ܐܒܘܟܘܢ ܕܠܐ ܬܗܘܐ ܠܟܘܢ ܐܓܪܐ ܥܡ

12 Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφήκαμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· 13 Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ· [ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.] 14 Ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· 15 Ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν. 16 Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὡς οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί· ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. 17 Σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, 18 ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων ἀλλὰ τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυφαίῳ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυφαίῳ ἀποδώσει σοι. 19 Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσιν καὶ κλέπτουσιν· 20 Θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν. 21 Ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρός σου, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία σου. 22 Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός. Ἐὰν ᾖ ὁ ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται· 23 Ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. Εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν, τὸ σκότος πόσον.

12 Et dimitte nobis debita nostra sicut et nos dimittimus debitoribus nostris, 13 Et ne inducas nos in temtationem, sed libera nos a malo. [Quia tuum est regnum et potentia et gloria in seculum seculorum, Amen.] 14 Si enim dimiseritis hominibus peccata eorum, dimittet et vobis Pater vester cælestis delicta vestra; 15 Si autem non dimiseritis hominibus, nec Pater vester dimittet peccata vestra. 16 Cum autem jejunatis, nolite fieri sicut hypocritæ tristes; exterminant enim facies suas ut pareant hominibus jejunantes. Amen dico vobis quia receperunt mercedem suam. 17 Tu autem, cum jejunas, unge caput tuum et faciem tuam lava, 18 Ne videaris hominibus jejunans sed Patri tuo qui est in abscondito: et Pater tuus qui videt in abscondito reddet tibi. 19 Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra, ubi erugo et tinea demolitur, ubi fures effodiunt et furantur; 20 Thesaurizate autem vobis thesauros in cælo, ubi neque erugo, neque tinea demolitur, et ubi fures non effodiunt nec furantur. 21 Ubi enim est thesaurus tuus, ibi est et cor tuum. 22 Lucerna corporis est oculus. Si fuerit oculus tuus simplex, totum corpus tuum lucidum erit; 23 Si autem oculus tuus nequam fuerit, totum corpus tuum tenebrosum erit. Si ergo lumen quod in te est tenebræ sunt, tenebræ quantæ erunt.

24 Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. Οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ. 25 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε. Οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστιν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; 26 Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; 27 Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα; 28 Καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; Καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνουσιν· οὐ κοπιῶσιν οὐδὲ νήθουσιν. 29 Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων. 30 Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; 31 Μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες· Τί φάγωμεν ἢ τί πίωμεν ἢ τί περιβαλώμεθα; 32 Πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητοῦσιν· οἶδεν γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῄζετε τούτων ἁπάντων. 33 Ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν.

24 ܠܐ ܐܢܫ ܡܫܥܒܕ ܠܬܪܝܢ ܡܪܝܐ ܡܛܠ ܕܐܢ ܕܣܢܐ ܠܚܕ ܘܪܚܡ ܠܐܚܪܢ ܐܘ ܠܚܕ ܢܛܘܪ ܘܠܐܚܪܢ ܢܫܬܘܩ. ܠܐ ܬܟܠ ܐܢܬ ܕܬܦܠܚ ܠܐܠܗܐ ܘܠܡܡܘܢܐ. 25 ܥܠ ܗܕܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ✣ ܬܗܘܘ ܒܥܝܢ ܠܚܝܬܟܘܢ ܡܐ ܬܐܟܠܘܢ ܘܡܐ ܬܫܬܘܢ ܘܠܦܓܪܟܘܢ ܡܐ ܠܒܫܘܢ. ܠܐ ܢܦܫܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܡܙܘܢܐ ܘܦܓܪܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܠܒܘܫܐ. 26 ܐܣܬܟܠܘ ܠܛܝܪܐ ܕܫܡܝܐ ܕܠܐ ܙܪܥܝܢ ܘܠܐ ܚܨܕܝܢ ܘܠܐ ܟܢܫܝܢ ܠܒܝܬ ܐܘܨܪܐ ܘܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܡܪܥܐ ܠܗܢ. ܠܐ ܐܢܬܘܢ ܫܦܝܪܝܢ ܝܬܝܪ ܡܢܝܗܘܢ. 27 ܡܢ ܒܟܘܢ ܕܡܗܬܪܗ ܠܡܫܕܐ ܠܐܡܬܐ ܚܕܐ ܐܘ ܠܐ ܝܟܠ. 28 ܘܥܠ ܠܒܘܫܐ ܡܢܐ ܐܬܝ ܠܟܘܢ ܕܬܗܘܘ ܡܗܪܗܪܝܢ. ܐܣܬܟܠܘ ܫܘܫܢܐ ܕܒܪܐ ܐܝܟ ܡܢܒܬܝܢ ܠܐ ܥܒܕܝܢ ܘܠܐ ܓܕܠܝܢ. 29 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܐܦ ܫܠܡܘܢ ܒܟܠ ܫܘܒܚܗ ܠܐ ܐܬܟܣܝ ܐܝܟ ܚܕ ܡܢܗܝܢ. 30 ܐܢ ܗܟܝܠ ܠܥܣܒܐ ܕܒܪܐ ܕܝܘܡܢܐ ܗܘ ܘܠܡܚܪ ܠܬܢܘܪܐ ܡܫܕܝܢ ܐܠܗܐ ܗܟܢܐ ܡܠܒܫ ܠܗ ܣܓܝ ܠܟܘܢ ܕܡܐ ܝܬܝܪ ܠܟܘܢ ܙܥܘܪܝ ܗܝܟ ܕܩܠܝܠ ܐܡܝܢܝܢ. 31 ܠܐ ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܠܐ ܬܗܘܘ ܒܥܝܢ ܠܡܐ ܢܐܟܠ ܐܘ ܡܐ ܢܫܬܐ ܐܘ ܡܐ ܢܠܒܫ. 32 ܗܠܝܢ ܟܠ ܐܠܝܢ ܡܬܒܥܝܢ ܠܗ ܠܥܡܡܐ ܕܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܝܕܥ ܕܟܠ ܗܠܝܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ. 33 ܐܠܐ ܒܥܘ ܠܟܘܢ ܡܠܟܘܬܗ ܘܙܕܝܩܘܬܗ ܘܟܠ ܗܠܝܢ ܢܬܘܣܦ ܠܟܘܢ.

24 Nemo potest duobus dominis servire: aut enim unum odio habebit et alterum diliget, aut unum sustinebit et alterum contemnet. Non potestis Deo servire et mamonæ. 25 Ideo dico vobis, ne solliciti sitis animæ vestræ quid manducetis, neque corpori vestro quid induamini. Nonne anima plus est quam esca, et corpus plus est quam vestimentum? 26 Respicite volatilia cæli, quoniam non serunt neque metunt neque congregant in horrea, et Pater vester cælestis pascit illa: nonne vos magis plures estis illis? 27 Quis autem vestrum cogitans potest adicere ad staturam suam cubitum unum? 28 Et de vestimento quid solliciti estis? Considerate lilia agri quomodo crescunt; non laborant neque nent: 29 Dico autem vobis quoniam nec Salomon in omni gloria sua coopertus est sicut unum ex istis. 30 Si autem fœnum agri, quod hodie est et cras in clibanum mittitur, Deus sic vestit, quanto magis vos, minimæ fidei? 31 Nolite ergo solliciti esse dicentes: Quid manducabimus aut quid bibemus aut quo operiemur? 32 Hæc enim omnia gentes inquirunt: scit enim Pater vester quia his omnibus indigetis. 33 Quærite autem primum regnum et justitiam ejus: et omnia hæc adicientur vobis.

34 Μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον· ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει ἑαυτῆς. Ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

ΚΕΦ. ζ'.

1 ΜΗ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε. 2 Ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν. 3 Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; 4 Ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου· Ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σοῦ. 5 Ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σοῦ τὴν δοκόν, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. 6 Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσίν, μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσουσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς. 7 Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε· κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. 8 Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. 9 Ἢ τίς ἐστιν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν αἰτήσει ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; 10 Ἢ καὶ ἰχθὺν αἰτήσει, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; 11 Εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν.

34 Nolite ergo esse solliciti in crastinum: crastinus enim dies sollicitus erit sibi ipse. Sufficit diei malitia sua.

CAPUT VII.

1 Nolite judicare, ut non judicemini: 2 In quo enim judicio judicaveritis judicabimini, et in qua mensura mensi fueritis metietur vobis. 3 Quid autem vides festucam in oculo fratris tui, et trabem in oculo tuo non vides? 4 Aut quomodo dicis fratri tuo: Sine eiciam festucam de oculo tuo, et ecce trabes est in oculo tuo? 5 Hypocrita, eice primum trabem de oculo tuo, et tunc videbis eicere festucam de oculo fratris tui. 6 Nolite dare sanctum canibus, neque mittatis margaritas vestras ante porcos, ne forte conculcent eas pedibus suis et conversi disrumpant vos. 7 Petite, et dabitur vobis: quærite, et invenietis: pulsate, et aperietur vobis. 8 Omnis enim qui petit accipit, et qui quærit invenit, et pulsanti aperietur. 9 Aut quis est ex vobis homo, quem si petierit filius suus panem, numquid lapidem porriget ei? 10 Aut si piscem petet, numquid serpentem porriget ei? 11 Si ergo vos, cum sitis mali, nostis bona dare filiis vestris, quanto magis Pater vester qui in cælis est dabit bona petentibus se.

12 Πάντα οὖν ὅσα ἐὰν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται. 13 Εἰσέλθατε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα [ἡ πύλη] καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοί εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς· 14 "Οτι στενὴ [ἡ πύλη] καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωήν, καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὑρίσκοντες αὐτήν. 15 Προσέχετε ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασιν προβάτων, ἔσωθεν δέ εἰσιν λύκοι ἅρπαγες. 16 Ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. Μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὰς ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; 17 Οὕτως πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ, τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ. 18 Οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ἐνεγκεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ἐνεγκεῖν. 19 Πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. 20 Ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. 21 Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι Κύριε Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 22 Πολλοί ἐροῦσίν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· Κύριε Κύριε, οὐ τῷ σῷ ὀνόματι ἐπροφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν; 23 Καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς, ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. 24 Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτοὺς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ᾠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν πέτραν.

12 ܟܠ ܡܐ ܕܨܒܝܢ ܐܢܫܐ ܕܢܥܒܕܘܢ ܠܟܘܢ ܚܘ
ܥܒܕܘ ܠܗܘܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܗܟܢܐ ܥܒܕܘ ܠܗܘܢ ܗܕܐ
ܗܝ ܢܡܘܣܐ ܘܢܒܝܐ ✤ 13 ܥܠܘ ܥܠ ܬܪܥܐ ܕܥܠ
ܫܘܠܡܐ ܕܫܪܝ ܠܟܘܢ ܕܪܚܝܩ ܗܘ ܬܪܥܐ ܘܦܬܝ
ܗܘ ܫܒܝܠܐ ܕܡܘܒܠ ܠܐܒܕܢܐ ܘܣܓܝܐܝܢ ܐܢܫܐ
ܕܥܠܝܢ ܒܗ ܥܠ ܬܪܥܐ ܗܘ ܕܩܛܝܢܐ ܘܙܥܘܪ ܗܘ
ܫܒܝܠܐ ܕܡܘܒܠ ܠܚܝܐ ܘܙܥܘܪܝܢ ܐܢܫܐ ܕܫܪܝ
ܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܥܠ ܬܪܥܐ ܗܘ ܕܩܛܝܢܐ ܘܣܓܝܐܝܢ
ܐܢܫܐ ܕܫܪܝ ܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܥܠ ܬܪܥܐ ܗܘ ܕܩܛܝܢܐ
ܘܙܥܘܪ ܗܘ ܫܒܝܠܐ ܕܡܘܒܠ ܠܚܝܐ ܘܙܥܘܪܝܢ
ܐܢܫܐ ܕܫܪܝ ܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܥܠ ܬܪܥܐ ܗܘ ܕܩܛܝܢܐ
ܘܣܓܝܐܝܢ ܐܢܫܐ ܕܫܪܝ ܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܥܠ ܬܪܥܐ
ܗܘ ܕܩܛܝܢܐ ܘܙܥܘܪ ܗܘ ܫܒܝܠܐ ܕܡܘܒܠ ܠܚܝܐ
ܘܙܥܘܪܝܢ ܐܢܫܐ ܕܫܪܝ ܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܥܠ ܬܪܥܐ
ܗܘ ܕܩܛܝܢܐ ܘܣܓܝܐܝܢ ܐܢܫܐ ܕܫܪܝ ܠܗܘܢ
ܗܠܝܢ

25 Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέπεσαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσεν· τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. 26 Καὶ πᾶς ὁ ἀκουων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ᾠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν ἄμμον. 27 Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσεν, καὶ ἦν ἡ πτῶσις αὐτῆς μεγάλη. 28 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήσσοντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· 29 Ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς αὐτῶν.

ΚΕΦ. η.

1 KATABANTI δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. 2 Καὶ ἰδοὺ λεπρὸς προσελθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων· Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι. 3 Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ λέγων· Θέλω, καθαρίσθητί. Καὶ εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. 4 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· "Ορα μηδενὶ εἴπῃς, ἀλλὰ ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκον τὸ δῶρον ὃ προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. 5 Εἰσελθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς Καφαρναούμ, προσῆλθεν αὐτῷ ἑκατοντάρχης παρακαλῶν αὐτὸν 6 Καὶ λέγων· Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. 7 Λέγει αὐτῷ· Ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν. 8 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἑκατοντάρχης ἔφη· Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου.

25 ܘܢܚܬ ܡܛܪܐ ܘܐܬܘ ܢܗܪ̈ܐ ܘܢܦܚܘ ܪ̈ܘܚܐ ܘܣܪܩܘ ܒܗ̈ܝ ܒܝܬܐ ܗܘ ܘܠܐ ܢܦܠ ܐܬܝܣܕ ܗܘ ܥܠ ܟܐܦܐ ܀ 26 ܘܟܠ ܡܢ ܕܫܡܥ ܡܠ̈ܝ ܗܠ̈ܝܢ ܘܠܐ ܥܒܕ ܐܢܘܢ ܕܡܝܢ ܠܓܒܪܐ ܣܟܠܬܢܐ ܕܒܢܐ ܒܝܬܗ ܥܠ ܚܘܠ̈ܐ ܀ 27 ܘܢܚܬ ܡܛܪܐ ܘܐܬܘ ܢܗܪ̈ܐ ܘܢܦܚܘ ܪ̈ܘܚܐ ܘܣܪܩܘ ܒܗ̈ܝ ܒܝܬܐ ܗܘ ܘܢܦܠ ܘܗܘܬ ܪ̈ܘܥܬܗ ܣܓ̈ܝܐ ✣ 28 ܘܗܘܐ ܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܠܡܠ̈ܠ ܗܠ̈ܝܢ ܬܡܗܘ ܟܢܫ̈ܐ ܥܠ ܬܘܟ̈ܣܗ ܀ 29 ܗܘ ܓܒܪܐ ܕܗܘܐ ܡܠܦ ܠܗܘܢ ܟܕ ܫܠܝܛ ܘܠܐ ܟܣܦܪ̈ܐ ✣

1 ܟܕ ܢܚܬ ܡܢ ܛܘܪܐ ܣܓ̈ܝܘ ܠܗ ܟܢܫ̈ܐ ܣ̈ܓܝ̈ܐ ܀ 2 ܘܗܐ ܡܣܟܝܢܐ ܐܬܐ ܣܓܕ ܠܗ ܘܐܡܪ ܡܪܝ ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ ܡܨܝ ܐܢܬ ܠܡܕܟܝܘ ܀ 3 ܘܫܪܐ ܝܕܗ ܘܡܫ ܒܗ ܐܡܪ ܨܒܝ ܐܢܐ ܬܬܕܟܝ ܘܡܝܕ ܐܬܕܟܝ ܡܣܟܝܢܘܬܗ ܀ 4 ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܚܙܝ ܠܐ ܠܐܢܫ ܐܡܪ ܐܠܐ ܙܠ ܐܬܪ ܠܟܗܢܐ ܘܗܒ ܩܘܪܒܢܐ ܕܦܩܕ ܡܘܫܐ ܠܣܗܕܘܬܐ ܠܗܘܢ ܀ 5 ܘܟܕ ܥܠ ܟܦܪܢܚܘܡ ܩܪܒ ܠܘܬܗ ܩܢܛܪܘܢ ܘܒܥܐ ܠܗ ✣ 6 ܘܐܡܪ ܡܪܝ ܒܪܝ ܣܟܒ ܒܒܝܬܐ ܦܓܝܪ ܘܡܬܥܢܐ ܫܓܝ ܀ 7 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܐܢܐ ܐܬܐ ܘܐܐܣܝܗ ܀ 8 ܘܥܢܐ ܩܢܛܪܘܢ ܘܐܡܪ ܡܪܝ ܠܐ ܐܬ ܫܦܝܪ ܕܬܥܘܠ ܬܚܘܬ ܣܬܪܬܝ ܐܠܐ ܡܠܬ ܒܡܠܬܐ ܘܢܬܐܣܐ ܥܒܕܝ ܀

25 Et descendit pluvia et venerunt flumina et flaverunt venti et inruerunt in domum illam, et non cecidit; fundata enim erat supra petram. 26 Et omnis qui audit verba mea hæc et non facit ea similis erit viro stulto, qui ædificavit domum suam supra harenam: 27 Et descendit pluvia et venerunt flumina et flaverunt venti et inruerunt in domum illam, et cecidit; et fuit ruina ejus magna. 28 Et factum est cum consummasset Jesus verba hæc, ammirabantur turbæ super doctrinam ejus: 29 Erat enim docens eos sicut potestatem habens, non sicut scribæ eorum et Pharisæi.

CAPUT VIII.

1 CUM autem descendisset de monte, secutæ sunt eum turbæ multæ. 2 Et ecce leprosus veniens adorabat eum dicens: Domine, si vis, potes me mundare. 3 Et extendens manum tetigit eum Jesus dicens: Volo, mundare. Et confestim mundata est lepra ejus. 4 Et ait illi Jesus: Vide nemini dixeris, sed vade ostende te sacerdoti, et offer munus quod præcepit Moses, in testimonium illis. 5 Cum autem introisset Capharnaum, accessit ad eum centurio rogans eum 6 Et dicens: Domine, puer meus jacet in domo paralyticus et male torquetur. 7 Ait illi Jesus: Ego veniam et curabo eum. 8 Et respondens centurio ait: Domine, non sum dignus ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, et sanabitur puer meus.

9 Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ· Πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ· Ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου· Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. 10 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν καὶ εἶπεν τοῖς ἀκολουθοῦσιν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον. 11 Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσιν καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· 12 Οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐξελεύσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 13 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχῃ· Ὕπαγε, ὡς ἐπίστευσας γενηθήτω σοι. Καὶ ἰάθη ὁ παῖς ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ. 14 Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου εἶδεν τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν. 15 Καὶ ἥψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός· καὶ ἠγέρθη, καὶ διηκόνει αὐτῷ. 16 Ὀψίας δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς· καὶ ἐξέβαλεν τὰ πνεύματα λόγῳ, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσεν, 17 Ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβεν καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν. 18 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ αὐτὸν ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. 19 Καὶ προσελθὼν εἷς γραμματεὺς εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ. 20 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ.

9 ܐܟ ܐܢܐ ܒܪ ܐܢܫܐ ܐܝܬ ܠܝ ܫܘܠܛܢܐ ܕܥܠ ܪܫܝ ܐܦ ܐܝܬ ܠܝ ܓܝܣ̈ܪ̈ܐ ܬܚܘܬ ܝܕܝ ܘܐܡܪ ܠܗܢܐ ܕܐܙܠ ܘܐܙܠ ܘܠܐܚܪܢ ܐܬܐ ܘܐܬܐ ܘܠܥܒܕܝ ܥܒܕ ܗܠܝܢ ܘܥܒܕ ܗܠܝܢ ܀ 10 ܫܡܥ ܗܘ ܝܫܘܥ ܘܬܡܗ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܒܬܪܘܗܝ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܒܟܠ ܗܢܐ ܗܝܟܠ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܫܟܚܬ ܒܝܫܪܝܠ ܀ 11 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܣܓܝܐܝ ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܘܡܢ ܡܥܪܒܐ ܢܐܬܘܢ ܘܢܬܬܒܥܘ ܥܡ ܐܒܪܗܡ ܘܝܨܚܩ ܘܝܥܩܘܒ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܀ 12 ܒܢܝ ܡܠܟܘܬܐ ܢܬܦܩܘܢ ܠܒܝܬ ܡܫܟܐ ܒܪܝܐ ܬܡ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܪܨ ܫܢܝܢ ܀ 13 ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܡܐܐ ܙܠ ܘܐܝܟ ܗܝܡܢܬ ܢܗܘܐ ܠܟ ܘܐܬܐܣܝ ܒܪܗ ܒܗܝ ܫܥܬܐ ܀ 14 ܘܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܒܝܬ ܟܐܦܐ ܘܚܙܐ ܕܚܡܬܗ ܫܪܝܐ ܘܡܚܝܐ ܀ 15 ܘܐܚܕ ܒܐܝܕܗ ܘܫܒܩܬ ܠܗ ܚܡܝܐ ܘܩܡܬ ܘܫܡܫܬ ܠܗܘܢ ܀ 16 ܒܪܡܫܐ ܟܕ ܐܬܐ ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܫܓܝܐ ܕܫܝܕܐ ܘܦܛܪ ܪܘܚܐ ܒܡܠܬܐ ܘܟܠ ܕܫܓܝܐ ܐܣܝ ܀ 17 ܕܢܫܠܡ ܕܐܡܝܪ ܒܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܗܘ ܢܣܒ ܠܚܘܠܫܢܝ ܘܡܪܥܝܬܢ ܐܣܝ ܀ 18 ܟܕ ܚܙܐ ܝܫܘܥ ܟܢܫ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐ ܥܠ ܓܘܗ ܦܩܕ ܕܢܙܠܘܢ ܠܥܒܪ ܝܡܐ ܀ 19 ܘܩܪܒ ܚܕ ܣܦܪ ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܐܙܠ ܐܢܐ ܒܬܪܟ ܠܐܢ ܕܬܙܠ ܀ 20 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܬܘܠܒ̈ܐ ܚܦܪ̈ܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܘܥܘܦ̈ܐ ܩܢܐ ܒܝ̈ܬ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܒܪ ܐܢܫܐ ܠܝܬ ܠܗ ܐܝܟ ܕܝܢ ܕܢܣܡܟ ܪܫܗ ܀

9 Nam et ego homo sum sub potestate, habens sub me milites, et dico huic: Vade, et vadit, et alio: Veni, et venit, et servo meo: Fac hoc, et facit. 10 Audiens autem Jesus miratus est et sequentibus se dixit: Amen dico vobis, non inveni tantam fidem in Israhel. 11 Dico autem vobis quod multi ab oriente et occidente venient et recumbent cum Abraham et Isaac et Jacob in regno cælorum; 12 Filii autem regni eicientur in tenebras exteriores: ibi erit fletus et stridor dentium. 13 Et dixit Jesus centurioni: Vade, et sicut credidisti fiat tibi. Et sanatus est puer in hora illa. 14 Et cum venisset Jesus in domum Petri, vidit socrum ejus jacentem et febricitantem: 15 Et tetigit manum ejus, et dimisit eam febris, et surrexit et ministrabat eis. 16 Vespere autem facto optulerunt ei multos dæmonia habentes: et eiciebat spiritus verbo, et omnes male habentes curavit; 17 Ut adimpleretur quod dictum est per Esaiam prophetam dicentem: Ipse infirmitates nostras accepit et egrotationes portavit. 18 Videns autem Jesus turbas multas circum se, jussit ire trans fretum. 19 Et accedens unus scriba ait illi: Magister, sequar te quocumque ieris. 20 Et dicit ei Jesus: Vulpes foveas habent et volucres cæli nidos: Filius autem hominis non habet ubi caput reclinet.

21 "Ετερος δὲ τῶν μαθητῶν εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου. 22 Ὁ δὲ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς. 23 Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 24 Καὶ ἰδοὺ σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων· αὐτὸς δὲ ἐκάθευδεν. 25 Καὶ προσελθόντες ἤγειραν αὐτὸν λέγοντες· Κύριε σῶσον, ἀπολλύμεθα. 26 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί δειλοί ἐστε, ὀλιγόπιστοι; τότε ἐγερθεὶς ἐπετίμησεν τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. 27 Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν λέγοντες· Ποταπός ἐστιν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα αὐτῷ ὑπακούουσιν; 28 Καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. 29 Καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν λέγοντες· Τί ἡμῖν καὶ σοί, υἱὲ τοῦ θεοῦ; ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς; 30 Ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. 31 Οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες· Εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἀπόστειλον ἡμᾶς εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. 32 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑπάγετε. Οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ἰδοὺ ὥρμησεν πᾶσα ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασιν.

21 ܐܡܪ ܠܗ ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ . ܡܪܝ ܐܬܐ ܗܘ ܠܝ ܘܢܐܙܠ ܩܒܪ ܐܒܐ : 22 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܐܬܐ ܒܬܪ ܝ ܘܫܒܘܩ ܠܗ . ܠܐ ܕܢܐܙܠ ܩܒܪ ܐܒܗ ܐܠܐ : ܐܬܐ ܒܬܪ ܝ ܘܫܒܘܩ ܠܡܝܬܐ ܕܢܩܒܪܘܢ ܠܡܝܬܗܘܢ ❖ 23 ܘܟܕ ܣܠܩ ܠܐ ܠܣܦܝܢܐ ܬܒܥܘ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ : 24 ܘܗܐ ܙܘܥܐ ܪܒܐ ܗܘܬ ܒܝܡܐ ܕܐܦ ܣܦܝܢܐ ܬܬܟܣܝ ܡܢ ܓܠܐ . ܗܘ ܕܝܢ ܢܡ : 25 ܘܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܥܪܝܪܘ ܠܗ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܪܝ ܫܘܙܒܢ ܠܢ ܕܐܒܕܝܢ ܐܢܚܢ : 26 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܢܐ ܕܚܠܬܢ ܗܫ ܙܥܘܪܝ ܗܝܟ ܕܩܛܢ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ . ܗܝ ܩܡ ܙܥܪ ܠܪܘܚܐ ܘܠܝܡܐ ܘܗܘܬ ܫܠܝܐ ܪܒܬܐ . 27 ܘܐܢܫܐ ܗܢܘܢ ܕܚܙܘ ܐܬܕܡܪܘ ܘܐܡܪܝܢ ܡܢ ܗܢܐ ܗܢܐ ܕܐܦ ܪܘܚܐ ܘܝܡܐ ܡܫܬܡܥܝܢ ܠܗ : 28 ܘܟܕ ܐܬܐ ܥܒܪ ܠܥܒܪ ܝܡܐ ܠܐܪܥܐ ܕܓܪܓܣܝܐ ܐܬܪܥܝܘ ܠܗ ܬܪܝܢ ܓܒܪܐ ܕܫܪܝܢ ܡܢ ܒܬܪ ܩܒܪܐ ܢܦܩܝܢ ܠܗܘܢ ܩܛܝܪܝܢ ܠܡܕܒܪ ܗܘ ܐܪܚܐ : 29 ܘܗܐ ܩܪܘ ܘܐܡܪܘ ܡܢ ܠܢ ܘܠܟ ܒܪ ܐܠܗܐ ܐܬܝܬ ܗܟܐ ܠܡܥܒܕ ܠܢ ܩܕܡ ܙܒܢܐ : 30 ܗܘܐ ܗܘ ܪܚܩ ܡܢܗܘܢ ܓܪܐ ܕܚܙܝܪܐ ܣܓܝܐ ܕܪܥܝܐ . 31 ܫܕܝܢ ܗܢ ܫܐܕܐ ܒܥܘ ܠܗ ܘܐܡܪܝܢ ܐܢ ܡܦܩ ܐܢܬ ܠܢ ܫܕܪ ܠܢ ܠܓܪܓܐ ܕܚܙܝܪܐ : 32 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܙܠܘ . ܐܢܘܢ ܢܦܩܘ ܘܐܬܘ ܠܓܪܓܐ ܕܚܙܝܪܐ . ܗܐ ܟܠ ܓܪܓܐ ܐܙܠ ܒܡܗܪ ܥܠ ܐܦ ܡܫܪܬܐ ܘܢܦܠ ܒܝܡܐ ❖

21 Alius autem de discipulis ejus ait illi: Domine, permitte me primum ire et sepelire patrem meum. 22 Jesus autem ait illi: Sequere me, et dimitte mortuos sepelire mortuos suos. 23 Et ascendente eo in naviculam secuti sunt eum discipuli ejus. 24 Et ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navicula operiretur fluctibus; ipse vero dormiebat. 25 Et accesserunt et suscitaverunt eum dicentes: Domine salva nos, perimus. 26 Et dicit eis: Quid timidi estis, modicæ fidei? Tunc surgens increpavit vento et mari, et facta est tranquillitas magna. 27 Porro homines mirati sunt dicentes: Qualis est hic, quia et venti et mare obœdiunt ei? 28 Et cum venisset trans fretum in regionem Gerasenorum, occurrerunt ei duo habentes dæmonia de monumentis exeuntes, sævi nimis, ita ut nemo posset transire per viam illam. 29 Et ecce clamaverunt dicentes: Quid nobis et tibi, filii Dei? Venisti huc ante tempus torquere nos? 30 Erat autem non longe ab illis grex porcorum multorum pascens. 31 Dæmones autem rogabant eum dicentes: Si eicis nos, mitte nos in gregem porcorum. 32 Et ait illis: Ite. At illi exeuntes abierunt in porcos, et ecce impetu abiit totus grex per præceps in mare, et mortui sunt in aquis.

33 Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθοντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. 34 Καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς ὑπάντησιν τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἰδόντες αὐτὸν παρεκάλεσαν ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

ΚΕΦ. θ'.

1 ΚΑΙ ἐμβὰς εἰς πλοῖον διεπέρασεν, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. 2 Καὶ ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον. Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν τῷ παραλυτικῷ· Θάρσει τέκνου, ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι. 3 Καὶ ἰδού τινες τῶν γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτος βλασφημεῖ. 4 Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν· Ἱνατί ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; 5 Τί γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν· Ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· Ἔγειρε καὶ περιπάτει; 6 Ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας, τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ· Ἐγερθεὶς ἆρόν σου τὴν κλίνην καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. 7 Καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. 8 Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐφοβήθησαν καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις. 9 Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, Ματθαῖον λεγόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. Καὶ ἀναστὰς ἠκολούθει αὐτῷ. 10 Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἰδοὺ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.

33 ܘܗܪܘ ܕܪܥܝܐ ܒܝ ܒܥܝܢ ܘܐܬܘ ܐܡܪܘ ܠܟܠ ܡܕܡ ܕܗܘ ܒܐܬܪܐ ܘܠܟܠ ܐܢܫ̈ܐ ܕܐܚܕ ܠܗܘܢ ܫܝܛܐ ܒܝܬ ܡܕܝܢܬܐ ܟܠܗ ܐܬܬ ܠܩܒܠ ܝܫܘܥ ܘܚܙܐ ܠܗ ܘܒܥܘ ܕܢܥܒܪ ܡܢ ܬܚܘܡܗܘܢ ❖ 34 ܘܗܐ ܟܠ ܡܕܝܢܬܐ ܢܦܩܬ ܠܩܒܠ ܝܫܘܥ ܘܟܕ ܚܙܝܗ ܒܥܘ ܕܢܥܒܪ ܡܢ ܬܚܘܡܗܘܢ ❖

ܦܨܩܐ ❖ ܛ ❖

1 ܘܣܡܟ ܠܐܟܦ ܥܒܪ ܘܐܬܐ ܠܡܕܝܢܬܗ ❖ 2 ܘܗܐ ܡܩܪܒܝܢ ܠܗ ܠܦܓܪ ܡܫܟܒ ܥܠ ܡܛܠܬܐ ❖ ܘܟܕ ܚܙܐ ܝܫܘܥ ܗܝܡܢܘܬܗܘܢ ܐܡܪ ܠܦܓܪ ܡܫܟܒ ܥܠ ܡܛܠܬܐ ❖ ܬܗܝ ܒܛܝܪ ܒܪܝ ܫܒܝܩܝܢ ܠܟ ܚܛܗܝܟ ❖ 3 ܘܗܐ ܡܢ ܣܦܪ̈ܐ ܐܡܪܝܢ ܒܓܘ ܗܢܐ ܓܕܦ ❖ 4 ܘܟܕ ܚܙܐ ܝܫܘܥ ܪܥܝܢܗܘܢ ❖ ܐܡܪ ܠܡܢܐ ܐܢܬܘܢ ܡܚܫܒܝܢ ܒܝܫ̈ܬܐ ❖ ܒܠܒܒܟܘܢ ❖ 5 ܡܢ ܗܘ ܣܠܩ ܠܡܐܡܪ ❖ ܫܒܝܩܝܢ ܠܟ ܚܛܗܝܟ ❖ ܐܘ ܠܡܐܡܪ ❖ ܩܘܡ ܗܠܟ ❖ 6 ܐܠܐ ܕܬܕܥܘܢ ❖ ܕܫܠܛܢܐ ܐܝܬ ܠܒܪ ܐܢܫܐ ❖ ܒܐܪܥܐ ❖ ܠܡܫܒܩ ❖ ܚܛܗ̈ܐ ❖ ܗܝܕܝܢ ❖ ܐܡܪ ❖ ܠܦܓܪ ❖ ܡܫܟܒ ❖ ܥܠ ❖ ܡܛܠܬܐ ❖ 7 ܘܩܡ ❖ ܐܙܠ ❖ ❖ ❖

11 Καὶ ἰδόντες οἱ φαρισαῖοι ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν; 12 Ὁ δὲ ἀκούσας εἶπεν· Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. 13 Πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἐστιν· Ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν. Οὐ γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλούς. 14 Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου λέγοντες· Διατί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν, οἱ δὲ μαθηταί σου οὐ νηστεύουσιν; 15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησους· Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστὶν ὁ νυμφίος; ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν. 16 Οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· αἴρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. 17 Οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπόλλυνται· ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινούς, καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται. 18 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἰδοὺ ἄρχων εἰσελθὼν προσεκύνει αὐτῷ, λέγων· Ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν, ἀλλὰ ἐλθὼν ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτήν, καὶ ζήσεται. 19 Καὶ ἐγερθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθει αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 20 Καὶ ἰδοὺ γυνὴ αἱμορροοῦσα δώδεκα ἔτη προσελθοῦσα ὄπισθεν ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· 21 Ἔλεγεν γὰρ ἐν ἑαυτῇ· Ἐὰν μόνον ἅψωμαι τοῦ ἱμᾶτίου αὐτοῦ, σωθήσομαι.

11 ܘܟܕ ܚܙܘ ܦܪܝܫܝܐ ܐܡܪܝܢ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܡܢܐ ܥܡ ܓܒܝܐ ܘܚܛܝܐ ܡܐܟܠ ܪܒܟܘܢ ܘܣܦܪܐ ܗܘ ܠܗ. 12 ܘܫܡܥ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܐ ܙܒܢ ܠܚܝܠܐ ܒܥܝܢ ܐܣܝܐ ܐܠܐ ܠܡܟܐܝܒܝ. 13 ܙܠܘ ܗܟ ܕܐܢ ܝܕܥܝܢ ܡܐ ܗܘ ܕܟܬܝܒ ܪܚܡܐ ܒܥܐ ܐܢܐ ܘܠܐ ܕܒܚܐ ܠܐ ܐܬܝܬ ܠܡܩܪܝ ܠܙܕܝܩܐ ܐܠܐ ܠܚܛܝܐ. 14 ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܘܚܢܢ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܐ ܕܢܚܢ ܘܦܪܝܫܝܐ ܨܐܡܝܢ ܣܓܝ ܘܬܠܡܝܕܟ ܠܐ ܨܐܡܝܢ. 15 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܗܠ ܡܫܟܚܝܢ ܒܢܝ ܒܝܬ ܚܬܢܐ ܕܒܟܝܢ ܥܡܗܘܢ ܚܬܢܐ ܟܕ ܥܡܗܘܢ ܗܘ ܐܝܬ ܝܘܡܬܐ ܕܢܬܪܡܐ ܚܬܢܐ ܡܢܗܘܢ ܘܗܝܕܝܢ ܢܨܘܡܘܢ. 16 ܠܐ ܐܝܫ ܕܡ ܥܠ ܣܬܐ ܕܠܒܘܫܐ ܚܕܬܐ ܠܒܘܫܐ ܥܬܝܩܐ ܕܠܐ ܢܬܩܪܥ ܚܕܬܐ ܘܢܣܒ ܠܥܬܝܩܐ ܘܒܝܫ ܦܪܨܐ ܢܗܘܐ. 17 ܘܠܐ ܡܫܕܪܝܢ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܒܐܣܟܐ ܥܬܝܩܐ ܕܠܐ ܢܬܒܪܥܘܢ ܐܣܟܐ ܘܢܫܬܦܟ ܚܡܪܐ ܘܐܣܟܐ ܢܐܒܕܘܢ ܐܠܐ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܡܫܕܪܝܢ ܒܐܣܟܐ ܚܕܬܐ ܘܬܪܝܗܘܢ ܢܬܛܪܪܘܢ. 18 ܟܕ ❖ ܗܕܐ ܡܠܠ ܗܘ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܚܕ ܪܫܝܐ ܐܬܐ ܘܣܓܕ ܠܗ ܘܐܡܪ ܠܗ ܕܒܬܝ ܗܫܐ ܡܝܬܬ ܐܠܐ ܬܐ ܘܣܡ ܐܝܕܟ ܥܠܝܗ ܘܬܚܐ. 19 ܘܩܡ ܝܫܘܥ ܗܠܟ ܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. 20 ܘܗܐ ܐܝܬܬ ܐܝܟ ܚܕ ܐܢܬܬܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܓܪ ܕܡܐ ܬܪܥܣܪ ܫܢܝܢ ܩܪܒܬ ܡܢ ܐܚܪ ܘܡܫܬ ܒܫܘܠܐ ܕܟܣܘܬܗ. 21 ܐܡܪܬ ܓܝܪ ܒܠܚܘܗܝ ܕܐܢ ܐܟ ܒܠܚܘ ܒܟܣܘܬܗ ܐܚܝ ܘܐܬܐܣܐ ܐܢܐ.

11 Et videntes Pharisæi dicebant discipulis ejus: Quare cum publicanis et peccatoribus manducat magister vester? 12 At Jesus audiens ait: Non est opus valentibus medico sed male habentibus. 13 Euntes autem discite quid est: Misericordiam volo et non sacrificium. Non enim veni vocare justos sed peccatores. 14 Tunc accesserunt ad eum discipuli Johannis dicentes: Quare nos et Pharisæi jejunamus frequenter, discipuli autem tui non jejunant? 15 Et ait illis Jesus: Numquid possunt filii sponsi lugere quamdiu cum illis est sponsus? Venient autem dies cum auferetur ab eis sponsus, et tunc jejunabunt. 16 Nemo autem inmittit commissuram panni rudis in vestimentum vetus: tollit enim plenitudinem ejus a vestimento, et pejor scissura fit. 17 Neque mittunt vinum novum in utres veteres: alioquin rumpuntur utres, et vinum effunditur et utres pereunt; sed vinum novum in utres novos mittunt, et ambo conservantur. 18 Hæc illo loquente ad eos, ecce princeps unus accessit et adorabat eum dicens: Filia mea modo defuncta est: sed veni inpone manum super eam, et vivet. 19 Et surgens Jesus sequebatur eum et discipuli ejus. 20 Et ecce mulier quæ sanguinis fluxum patiebatur duodecim annis accessit retro et tetigit fimbriam vestimenti ejus: 21 Dicebat enim intra se: Si tetigero tantum vestimentum ejus, salva ero.

22 Ὁ δὲ στραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτὴν εἶπεν· Θάρσει θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. Καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. 23 Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλητὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον ἔλεγεν· 24 Ἀναχωρεῖτε· οὐ γὰρ ἀπέθανεν τὸ κοράσιον ἀλλὰ καθεύδει. Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. 25 Ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησεν τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον. 26 Καὶ ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην. 27 Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ, ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ κράζοντες καὶ λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὸς Δαυείδ. 28 Ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοί, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; Λέγουσιν αὐτῷ· Ναί, Κύριε. 29 Τότε ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων· Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. 30 Καὶ ἀνεῴχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί. Καὶ ἐνεβριμήθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· Ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω. 31 Οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ. 32 Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων, ἰδοὺ προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον. 33 Καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου ἐλάλησεν ὁ κωφός. Καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες· Οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ· 34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. 35 Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν.

22 ܗܘ ܕܐܬܦܢܐ ܘܚܙܐ ܠܗ ܐܡܪ ܗܘ ܒܪܬ ܗܝܡܢܘܬܟ ܫܪܝܬ ܠܟ ܘܐܬܐܣܝ ܗܘ ܒܪܬܐ ܡܢ ܗܘ ܫܥܬܐ ✣ 23 ܘܐܝܟ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܒܝܬ ܪܒܐ ܘܚܙܐ ܠܡܙܡܪܢ̈ܐ ܘܠܟܢܫܐ ܕܥܡܐ ܕܡܬܒܥܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ 24 ܐܬܦܫܛܘ ܠܐ ܡܝܬ ܛܠܝܬܐ ܐܠܐ ܕܡܫܟܒ ܗܝ ܘܗܘܘ ܡܣܚܩܝܢ ܥܠܝܗ ܐܝܟ ܕܝܕܥ ܗܘ ܕܡܝܬ ܗܝ ܛܠܝܬܐ ܘܟܕ ܐܬܦܫܛ ܗܘ ܥܡܐ ܥܠ ܒܝܬ ܐܬܐ ܘܐܚܕ ܒܝܕܗ ܕܛܠܝܬܐ ܘܩܡܬ ܛܠܝܬܐ 26 ܘܢܦܩ ܗܢܐ ܫܡܥܬܐ ܗܕܐ ܠܟܠ ܐܪܥܐ ܗܝ ܗܘ ܐܬܪܐ 27 ✣ ܘܟܕ ܥܒܪ ܝܫܘܥ ܡܢ ܬܡܢ ܐܬܒܥܘ ܠܗ ܬܪܝܢ ܥܘܝܪ̈ܐ ܕܩܥܝܢ ܘܐܡܪܝܢ ܪܚܡ ܥܠܝܢ ܒܪ ܕܘܝܕ 28 ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܒܝܬܐ ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܥܘܝܪ̈ܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܗܝܡܢܝܬܘ ܕܡܫܟܚ ܐܢܐ ܕܐܥܒܕ ܠܟܘܢ ܗܕܐ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܐܝ ܡܪܝ 29 ܐܝܟ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܘܐܬܦܬܚܘ ܥܝܢ̈ܝܗܘܢ ܘܐܬܬܪܥܡ ܥܠܝܗܘܢ ܝܫܘܥ ܕܐܡܪ 30 ܚܙܘ ܕܠܐ ܢܕܥ ܐܢܫ ✣ 31 ܗܢܘܢ ܕܢܦܩܘ ܐܫܬܘܥܘ ܒܟܠ ܐܪܥܐ ܗܝ ܗܘ ܐܬܪܐ ✣ 32 ܘܟܕ ܢܦܩܝܢ ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܒܪ ܐܢܫ ܐܝܟܐ ܕܫܝܛܐ ܒܗ ܘܐܝܟ ܕܐܬܦܨܐ ܫܝܛܐ ܡܢ ܓܘܗ ܗܘ ܐܝܟ ܕܡܠܠ ܐܝܠܡ ܐܡܪ ܠܗ ܐܝ ܡܢ ܗܘ ܐܬܪܐ ܗܕܐ ✣

22 At Jesus conversus et videns eam dixit: Confide filia, fides tua te salvam fecit. Et salva facta est mulier ex illa hora. 23 Et cum venisset Jesus in domum principis et vidisset tibicines et turbam tumultuantem, dicebat: 24 Recedite: non est enim mortua puella sed dormit. Et deridebant eum. 25 Et cum ejecta esset turba, intravit et tenuit manum ejus, et surrexit puella. 26 Et exiit fama hæc in universam terram illam. 27 Et transeunte inde Jesu secuti sunt eum duo cæci clamantes et dicentes: Miserere nostri, filii David. 28 Cum autem venisset domum, accesserunt ad eum cæci: et dicit eis Jesus: Creditis quia possum hoc facere vobis? Dicunt ei: Utique, Domine. 29 Tunc tetigit oculos eorum dicens: Secundum fidem vestram fiat vobis. 30 Et aperti sunt oculi illorum: et comminatus est illis Jesus dicens: Videte ne quis sciat. 31 Illi autem exeuntes diffamaverunt eum in tota terra illa. 32 Egressis autem illis ecce optulerunt ei hominem mutum, dæmonium habentem. 33 Et ejecto dæmone locutus est mutus, et miratæ sunt turbæ dicentes: Numquam apparuit sic in Israhel. 34 Pharisæi autem dicebant: In principe dæmoniorum eicit dæmones. 35 Et circumibat Jesus civitates omnes et castella, docens in synagogis eorum et prædicans evangelium regni et curans omnem languorem et omnem infirmitatem.

36 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἦσαν ἐσκυλμένοι καὶ ἐρριμμένοι ὡσεὶ πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. 37 Τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· 38 Δεήθητε οὖν τοῦ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ι'.

1 ΚΑΙ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. 2 Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά ἐστιν ταῦτα· Πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, 3 Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου καὶ Λεββαῖος, 4 Σίμων ὁ Καναναῖος καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν. 5 Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς λέγων· Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε, καὶ εἰς πόλιν Σαμαριτῶν μὴ εἰσέλθητε· 6 Πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. 7 Πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 8 Ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, νεκροὺς ἐγείρετε, λεπροὺς καθαρίζετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε· δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. 9 Μὴ κτήσησθε χρυσὸν μηδὲ ἄργυρον μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν, 10 Μὴ πήραν εἰς ὁδὸν μηδὲ δύο χιτῶνας μηδὲ ὑποδήματα μηδὲ ῥάβδον. Ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ.

36 ܟܝ ܒܪܝܬ ܒܗ ܕܥܩܐ ܟܝܦܐ ܠܗܢܘܢ ܕܐܢܘܢ ܡܬܒܠܒܠܝܢ ܘܡܬܪܡܝܢ ܐܝܟ ܥܢܐ ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ ܪܥܝܐ ׃ 37 ܗܝܟ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܚܨܕܐ ܣܓܝܐ ܗܘ ܐܠܐ ܦܥܠܐ ܙܥܘܪܝܢ ׃ 38 ܒܥܘ ܗܟܝܠ ܡܢ ܡܪܐ ܕܚܨܕܐ ܕܢܦܩ ܦܥܠܐ ܠܡܚܨܕܗ ׃

ܦܨܠܐ ✣ ١٠ ✣

1 ܘܩܪܐ ܠܬܪܥܣܪ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܫܘܠܛܢܐ ܥܠ ܪܘܚܐ ܛܢܦܐ ܕܢܦܩܘܢ ܘܢܐܣܘܢ ܟܠ ܡܟܝܫܘܬܐ ܘܟܠ ܚܠܫܐ ׃ 2 ܫܡܗܬ ܕܫܠܝܚܐ ܗܠܝܢ ܗܝ ܩܕܡܝܐ ܫܡܥܘܢ ܕܐܬܩܪܐ ܦܛܪܘܣ ܘܐܢܕܪܝ ܐܚܘܗܝ ׃ 3 ܝܥܩܘܒ ܒܪ ܙܒܕܝ ܘܝܘܚܢܢ ܐܚܘܗܝ ܕܝܠܗ ׃ ܦܝܠܦܘܣ ܘܒܪܬܠܡܝ ׃ ܬܐܘܡܐ ܘܡܬܝ ܓܒܝܐ ׃ ܝܥܩܘܒ ܒܪ ܚܠܦܝ ܘܬܕܝ ׃ 4 ܫܡܥܘܢ ܩܢܢܝܐ ܘܝܗܘܕܐ ܣܟܪܝܘܛܐ ׃ ܗܘ ܕܐܫܠܡ ܠܗ ׃ 5 ܠܗܠܝܢ ܬܪܥܣܪ ܫܕܪ ܝܫܘܥ ܘܦܩܕ ܠܗܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܐ ܬܐܙܠܘܢ ܠܐܘܪܚܐ ܕܥܡܡܐ ܘܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܫܡܪܝܐ ׃ 6 ܐܠܐ ܙܠܘ ܠܘܬ ܐܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܝܣܪܝܠ ܕܐܒܕܘ ׃ 7 ܘܟܕ ܐܙܠܝܬܘܢ ܟܪܙܘ ܘܐܡܪܘ ܕܩܪܒ ܗܘ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ׃ 8 ܐܣܝܢܐ ܐܣܘ ܡܝܬܐ ܐܩܝܡܘ ܡܣܝܢܐ ܕܟܝܐ ܦܢܘ ܫܐܕܝܢ ܕܝܘ ܠܟܘܢ ׃ (ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܫܬܕܪ ܠܟܘܢ.) ׃ ܠܐ ܬܩܢܘ ܕܗܒ ܘܠܐ ܟܣܦ ܘܠܐ ܢܚܫܐ ܒܟܝܣܟܘܢ ׃ 9 ܘܠܐ ܙܘܕܐ ܕܬܪܝܢ ܟܬܢܝܢ ܘܠܐ ܢܥܠܐ ܘܠܐ ܣܐܢ ܘܠܐ ܡܫܚܬܐ ׃ 10 ܘܠܐ ܙܘܕܐ ܕܬܪܝܢ ܠܐ ܬܣܒܘ ܠܐ ܟܬܢܝܢ ܘܠܐ ܣܐܢ ܘܠܐ ܡܫܚܬܐ ׃ ܐܓܪܗ ܕܦܥܠܐ ܡܬܙܢ ܠܡܗܝܢܗ ׃

33 Videns autem turbas misertus est eis, quia erant vexati et jacentes sicut oves non habentes pastorem. 37 Tunc dicit discipulis suis: Messis quidem multa, operarii autem pauci: 38 Rogate ergo Dominum messis ut eiciat operarios in messem suam.

CAPUT X.

1 Et convocatis duodecim discipulis suis, dedit illis potestatem spirituum inmundorum, ut eicerent eos et curarent omnem languorem et omnem infirmitatem. 2 Duodecim autem apostolorum nomina sunt hæc. Primus Simon qui dicitur Petrus et Andreas frater ejus, 3 Jacobus Zebedæi et Johannes frater ejus, Philippus et Bartholomæus, Thomas et Mattheus publicanus, et Jacobus Alphei et Thaddæus, 4 Simon Cananæus et Judas Scariotes, qui et tradidit eum. 5 Hos duodecim misit Jesus præcipiens eis et dicens: In viam gentium ne abieritis, et in civitates Samaritanorum ne intraveritis, 6 Sed potius ite ad oves quæ perierunt domus Israhel. 7 Euntes autem prædicate dicentes quia adpropinquavit regnum cælorum. 8 Infirmos curate, mortuos suscitate, leprosos mundate, dæmones eicite: gratis accepistis, gratis date. 9 Nolite possidere aurum neque argentum neque pecuniam in zonis vestris, 10 Non peram in via neque duas tunicas neque calciamenta neque virgam: dignus enim est operarius cibo suo.

11 Εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθητε, ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός ἐστιν· κἀκεῖ μείνατε ἕως ἂν ἐξέλθητε. 12 Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἀσπάσασθε αὐτήν. 13 Καὶ ἐὰν μὲν ᾖ ἡ οἰκία ἀξία, ἐλθάτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν· ἐὰν δὲ μὴ ᾖ ἀξία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. 14 Καὶ ὃς ἂν μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι ἔξω τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν ἐκ τῶν ποδῶν ὑμῶν. 15 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῇ Σοδόμων καὶ Γομόρρων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. 16 Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί. 17 Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν ὑμᾶς· 18 Καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. 19 Ὅταν δὲ παραδῶσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί λαλήσητε· δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσητε· 20 Οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν. 21 Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς.

11 ܠܐܢܐ ܕܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܐܘ ܡܟܘܢܬܐ ܕܬܥܠܘܢ ܒܗ̈ ܘܬܒܥܘܢ ܡܢ ܗܘ ܕܫܦܝܪ ܒܗ̈ ܘܬܬ̈ܐ ܥܕ ܕܬܦܘܩܘܢ . 12 ܘܥܠ ܕܬܥܠܘܢ ܒܒܝܬܐ ܫܐܠܘ ܠܫܠܡܐ ܕܒܝܬܐ . 13 ܘܐܢ ܗܘ ܒܝܬܐ ܫܦܝܪ ܬܐܬܐ ܫܠܡܟܘܢ ܥܠܘܗܝ ܘܐܢ ܠܐ ܗܘ ܫܦܝܪ ܫܠܡܟܘܢ ܠܘܬܟܘܢ ܬܗܘܐ . 14 ܘܟܠ ܡܢ ܕܠܐ ܢܩܒܠ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܢܫܡܥ ܠܡܠܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܒܢܦܩܟܘܢ ܡܢ ܒܝܬܐ ܐܘ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܗܘ̈ ܬܢܦܘܢ ܥܦܪܐ ܕܪܓܠܘܗܝ ܡܢ ܥܠ ܟܘܢ . 15 ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܢܝܚ ܠܐܪܥܐ ܕܣܕܘܡ ܘܥܡܘܪܐ ܒܝܘܡ ܕܝܢܐ ܡܢ ܗܘ ܕܠܐ ܠܗܝ ܡܕܝܢܬܐ . 16 ܗܐ ܐܢܐ ܫܕܪ ܠܟܘܢ ܐܝܟ ܕܥ̈ܪ̈ܐ ܒܓܘ ܕܐ̈ܪ̈ܐ ܗ̈ܘ ܠܟܘܢ ܕܚ̈ܟ̈ܝܡ ܐ̈ܝܟ ܚ̈ܘ̈ܝܬܐ ܘܬܡ̈ܝܡ ܐ̈ܝܟ ܝ̈ܘ̈ܢ̈ܐ . 17 ܐܙܕܗܪܘ ܠܟܘܢ ܡܢ ܒܢܝ ܐ̈ܢ̈ܫܐ ܕܐܝܟ ܡ̈ܫ̈ܠ̈ܡ̈ܢ̈ܐ ܢܡܣܪܘܢ ܠܟܘܢ ܠܒ̈ܝ̈ܬ̈ܐ ܕܝ̈ܢ̈ܐ ܘܒܒ̈ܝ̈ܬ̈ܐ ܕܟ̈ܢ̈ܫ̈ܝ̈ܬ̈ܐ ܕܝ̈ܠܗ̈ܘܢ ܢܡܚ̈ܐ ܠܟܘܢ . 18 ܘܥܠ ܡ̈ܪ̈ܕ̈ܝ̈ܢ̈ܐ ܘܡ̈ܠ̈ܟ̈ܐ ܢܬܐܚܕܘܢ ܒܓܠ ܕܝ ܠܣܗܕܘܬܐ ܠܗ̈ܘܢ ܘܠܥ̈ܡ̈ܡ̈ܐ . 19 ܘܟܕ ܢܡܣܪܘܢ ܠܟܘܢ ܠܐ ܬܗ̈ܘܘ ܗ̈ܘ̈ܝ̈ܢ̈ܐ ܡܐ ܐܘ ܡܐ ܕܬܡܠܠ̈ܘܢ ܡܛܠ ܕܢܬܝܗܒ ܠܟܘܢ ܒܗ̈ܝ ܫܥܬܐ ܡܐ ܕܬܡܠܠ̈ܘܢ . 20 ܠܐ ܐܢ̈ܬ̈ܘܢ ܐܝܬ̈ܝܟܘܢ ܕܡܬܡܠܠ̈ܝܢ ܐܠܐ ܪ̈ܘ̈ܚܐ ܕܐܒܐ ܕܟܘܢ ܗ̈ܘ ܕܡܬܡܠܠ ܒܟܘܢ . 21 ܘܢܫܠܡ ܐܚ ܠܐܚ ܠܡ̈ܘ̈ܬܐ ܘܐܒ ܠܒܪ ܘܢܩܘܡ̈ܘܢ ܒ̈ܢ̈ܝ̈ܐ ܥܠ ܗ̈ܘ̈ܠ̈ܝ̈ܗ̈ܘܢ ܘܢܩܛ̈ܠ̈ܘܢ ܐ̈ܢ̈ܘܢ .

11 In quamcumque civitatem aut castellum intraveritis, interrogate quis in eam dignus sit: et ibi manete donec exeatis. 12 Intrantes autem in domum salutate eam: 13 Et si quidem fuerit domus digna, veniat pax vestra super eam; si autem non fuerit digna, pax vestra ad vos revertatur. 14 Et quicumque non receperit vos neque audierit sermones vestros, exeuntes foras de domo vel de civitate excutite pulverem de pedibus vestris in testimonium eorum. 15 Amen dico vobis, tolerabilius erit terræ Sodomorum et Gomorræorum in die judicii quam illi civitati. 16 Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum: estote ergo prudentes sicut serpentes, et simplices sicut columbæ. 17 Cavete autem ab hominibus: tradent enim vos in conciliis, et in synagogis suis flagellabunt vos, 18 Et ad præsides et ad reges ducimini propter me, in testimonium illis et gentibus. 19 Cum autem tradent vos, nolite cogitare quomodo aut quid loquamini: dabitur enim vobis in illa hora quid loquamini. 20 Non enim vos estis qui loquimini, sed spiritus Patris vestri qui loquitur in vobis. 21 Tradet autem frater fratrem in mortem, et pater filium, et insurgent filii in parentes et morte eos afficient.

22 Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· Ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται· 23 Ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἑτέραν· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ ἕως ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. 24 Οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον, οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. 25 Ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. Εἰ τὸν οἰκοδεσπότην Βεελζεβοὺλ ἐπεκάλεσαν, πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ. 26 Μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς· οὐδὲν γάρ ἐστιν κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. 27 Ὃ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἴπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ ὃ εἰς τὸ οὖς ἀκούετε, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωμάτων. 28 Καὶ μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι· φοβεῖσθε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ. 29 Οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται; Καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. 30 Ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσίν. 31 Μὴ οὖν φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς. 32 Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς·

ܟܬܒ ✣ ✣ ✣

22 ܘܠܟܘܢ ܗܘ ܣܢܝܐ ܡܢ ܟܠ ܐܢܫ ܥܠ ܫܡܝ ܐܠܐ ܗܘ ܕܩܐܡ ܒܣܒܪܬܐ ܕܝܠܗ ܗܘ ܢܦܫܐ ܢܚܐ ܠܗ ׃ 23 ܐܡܬܝ ܕܢܪܕܘܢ ܠܟܘܢ ܒܗܕܐ ܩܪܝܬܐ ܢܗܪܒܘ ܠܐܚܪܬܐ ׃ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܬܫܠܡܘܢ ܩܪܝ̈ܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܥܕ ܕܢܐܬܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ׃ 24 ܠܝܬ ܬܠܡܝܕ ܥܠ ܪܒܝ ܘܠܐ ܥܒܕ ܥܠ ܡܪܝܗ ׃ 25 ܣܦܩ ܠܬܠܡܝܕ ܕܢܗܘܐ ܐܝܟ ܪܒܝ ܘܥܒܕ ܐܝܟ ܡܪܝܗ ׃ ܐܢ ܠܒܥܠ ܒܝܬܐ ܩܪܘ ܠܗ ܒܥܠ ܙܒܘܒ ܟܡ ܠܐܢܫܝ ܒܝܬܗ ׃ 26 ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ ܡܢܗܘܢ ܡܛܠ ܗܟܝ ܠܝܬ ܡܕܡ ܟܣܝܐ ܕܠܐ ܢܬܓܠܐ ܘܣܬܝܪ ܕܠܐ ܢܬܝܕܥ ׃ 27 ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܚܫܘܟܐ ܐܡܪܘ ܒܢܗܝܪܐ ܘܕܒܐܕܢܐ ܫܡܥܬܘܢ ܟܪܙܘ ܥܠ ܓܓ̈ܘܬܐ ׃ 28 ܘܠܐ ܬܕܚܠܘܢ ܡܢ ܩܛ̈ܠܝ ܦܓܪܐ ܘܢܦܫܐ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܠܡܩܛܠ ܐܠܐ ܗܘ ܕܫܠܝܛ ܐܦ ܢܦܫܐ ܘܦܓܪܐ ܠܡܐܒܕ ܒܓܗܢܐ ׃ 29 ܠܐ ܬܪ̈ܝܢ ܨܦܪ̈ܝܢ ܒܐܣܪ ܡܙܕܒܢܝܢ ܘܚܕ ܡܢܗܘܢ ܠܐ ܢܦܠ ܥܠ ܐܪܥܐ ܒܠܚܘܕ ܐܒܘܟܘܢ ׃ 30 ܘܐܦ ܫܥܪ̈ܐ ܕܪܝܫܟܘܢ ܟܠܗܝܢ ܡܢܝܢ ׃ 31 ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ ܗܟܝ ܣܓܝ̈ܐ ܡܢ ܨܦܪ̈ܝܢ ܐܬܘܢ ׃ 32 ܟܠ ܡܢ ܕܡܘܕܐ ܢܗܘܐ ܒܝ ܩܕܡ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܐܦ ܐܢܐ ܐܘܕܐ ܒܗ ܩܕܡ ܐܒܝ ܕܒܫܡܝܐ ׃

22 Et eritis odio omnibus propter nomen meum: qui autem perseveraverit in finem, hic salvus erit. 23 Cum autem persequentur vos in civitate ista, fugite in aliam. Amen enim dico vobis, non consummabitis civitates Israhel donec veniat Filius hominis. 24 Non est discipulus super magistrum, nec servus super dominum suum: 25 Sufficit discipulo ut sit sicut magister ejus, et servus sicut dominus ejus. Si patrem familias Beelzebub vocaverunt, quanto magis domesticos ejus? 26 Ne ergo timueritis eos. Nihil enim opertum quod non revelabitur, et occultum quod non sciatur. 27 Quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine; et quod in aure auditis, prædicate super tecta. 28 Et nolite timere eos qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere: sed potius eum timete qui potest et animam et corpus perdere in gehennam. 29 Nonne duo passeres asse veniunt? Et unus ex illis non cadet super terram sine Patre vestro. 30 Vestri autem et capilli capitis omnes numerati sunt. 31 Nolite ergo timere: multis passeribus meliores estis vos. 32 Omnis ergo qui confitebitur me coram hominibus, confitebor et ego eum coram Patre meo qui est in cælis.

33 "Οστις δ' ἂν ἀρνήσηταί με ἔμπροσθεν
τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι κἀγὼ αὐτὸν
ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρα-
νοῖς. 34 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν
εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἦλθον βαλεῖν
εἰρήνην ἀλλὰ μάχαιραν. 35 Ἦλθον γὰρ
διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐ-
τοῦ καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς
καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς,
36 Καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ
αὐτοῦ. 37 Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα
ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος, καὶ ὁ
φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ
ἔστιν μου ἄξιος, 38 Καὶ ὃς οὐ λαμβάνει
τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω
μου, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. 39 Ὁ εὑρὼν
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ
ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν
ἐμοῦ εὑρήσει αὐτήν. 40 Ὁ δεχόμενος
ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος
δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. 41 Ὁ
δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου
μισθὸν προφήτου λήμψεται, καὶ ὁ δεχό-
μενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου μισθὸν
δικαίου λήμψεται. 42 Καὶ ὃς ἐὰν ποτίσῃ
ἕνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ
μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ια.

1 ΚΑΙ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ
Ἰησοῦς διατάσσων τοῖς δώδεκα μαθη-
ταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδά-
σκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν
αὐτῶν. 2 Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν
τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χρι-
στοῦ, πέμψας διὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ

33 Qui autem negaverit me coram
hominibus, negabo et ego eum coram
Patre meo qui est in cælis. 34 No-
lite arbitrari quia venerim mittere
pacem in terram: non veni pacem
mittere sed gladium. 35 Veni enim
separare hominem adversus patrem
suum, et filiam adversus matrem
suam, et nurum adversus socrum
suam, 36 Et inimici hominis domestici
ejus. 37 Qui amat patrem et matrem
plus quam me non est me dignus, et
qui amat filium aut filiam super me
non est me dignus, 38 Et qui non
accipit crucem suam et sequitur me
non est me dignus. 39 Qui invenit
animam suam perdet illam, et qui
perdiderit animam suam propter me
inveniet eam. 40 Qui recipit vos me
recipit, et qui me recipit recipit eum
qui me misit. 41 Qui recipit prophe-
tam in nomine prophetæ mercedem
prophetæ accipiet, et qui recipit
justum in nomine justi mercedem
justi accipiet. 42 Et quicumque potum
dederit uni ex minimis istis calicem
aquæ frigidæ tantum in nomine
discipuli, amen dico vobis, non perdet
mercedem suam.

CAPUT XI.

1 Et factum est cum consummasset
Jesus præcipiens duodecim discipulis
suis, transiit inde ut doceret et præ-
diceret in civitatibus eorum. 2 Johannes
autem cum audisset in vinculis opera
Christi, mittens duos de discipulis suis

3 Εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν; 4 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε· 5 Τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν καὶ χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν, καὶ νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· 6 Καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. 7 Τούτων δὲ πορευομένων ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου· Τί ἐξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; Κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; 8 Ἀλλὰ τί ἐξήλθατε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἠμφιεσμένον; Ἰδοὺ οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων. 9 Ἀλλὰ τί ἐξήλθατε; προφήτην ἰδεῖν; Ναὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. 10 Οὗτός ἐστιν περὶ οὗ γέγραπται· Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου. 11 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων αὐτοῦ ἐστίν. 12 Ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ βιασταὶ ἁρπάζουσιν αὐτήν. 13 Πάντες γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου ἐπροφήτευσαν, 14 Καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐστιν Ἠλείας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. 15 Ὁ ἔχων ὦτα ἀκουέτω.

ܐ ܐܝܬ ܐܢܬ ܗܘ ܕܐܬܐ ܐܘ ܠܚܪܢܐ ܢܣܒܐ ܠܡܚܙܐ : 3
ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܠܟ ܐܙܠ ܘܐܚܘܐ ܠܝܘܚܢܢ ܡܐ ܕܫܡܥܬ ܘܚܙܝܬ . 4
ܥܘܪܐ ܡܫܬܟܚܝܢ ܘܦܣܚܐ ܗܠܟܝܢ ܘܡܬܢܩܝ ܡܣܝܢ ܘܚܪܫܐ ܡܡܠܠ ܘܡܝܬܐ ܩܡܝܢ ܘܡܣܟܢܐ ܒܫܪܐ ܡܬܒܫܪ ܘܠܐ ܐܬܟܫܠ ܒܝ . 5
ܗܠܝܢ ܟܕ ܐܙܠ ܫܪܝ ܝܫܘܥ ܠܡܡܠܠ ܥܡ ܟܢܫܐ ܥܠ ܝܘܚܢܢ ܡܢܘ ܢܦܩܬܘܢ ܠܡܕܒܪܐ ܠܡܚܙܐ ܩܢܐ ܕܡܬܙܝܥ ܒܪܝܚܐ : 6
ܐܘ ܡܢܘ ܢܦܩܬܘܢ ܠܡܚܙܐ ܓܒܪܐ ܠܒܫ ܪܟܝܟ ܗܐ ܠܒܝܬ ܡܠܟܐ ܐܝܬ ܠܒܫ ܪܟܝܟ ܐܠܐ ܗܐ ܕܠܒܫ ܪܟܝܟ ܒܒܝܬ ܡܠܟܐ ܐܝܬ : 7
ܐܘ ܡܢܘ ܢܦܩܬܘܢ ܠܡܚܙܐ ܢܒܝܐ ܐܦ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܐܦ ܝܬܝܪ ܡܢ ܢܒܝܐ . 8
ܗܐ ܐܢܐ ܫܕܪ ܠܡܠܐܟܝ ܩܕܡ ܐܦܝܟ ܕܢܬܩܢ ܐܘܪܚܟ ܩܕܡܝ . 9
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܐܦ ܝܬܝܪ ܡܢ ܢܒܝܐ ܗܘ ܕܥܠ ܡܟܬܒ ܗܐ ܐܢܐ ܫܕܪ ܠܡܠܐܟܝ ܩܕܡ ܐܦܝܟ ܕܢܬܩܢ ܐܘܪܚܟ ܩܕܡܝ . 10
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ❖ ܠܐ ܩܡ ܒܢܝ ܐܢܫ ܕܝܘܬܪ ܪܒ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ❖ ܕܒܪ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܩܛܢ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܐܦ ܝܬܝܪ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܗܘ : 11
ܡܢ ܝܘܡܬܐ ܗܠܝܢ ܕܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܥܕ ܗܫܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܡܬܬܒܥܐ ܘܡܬܬܒܥܝ ܒܥܝ ܠܗ ܘܡܚܛܦܝ ܠܗ : 12
ܟܠ ܢܒܝܐ ܘܢܡܘܣܐ ܥܕ ܝܘܚܢܢ ܐܢܘܢ ܗܘ ܕܡܢܒܐ ܗܘ : 13
ܐܢ ܨܒܝܬ ܠܡܩܒܠ ܗܘ ܐܝܠܝܐ ܕܗܘ ܥܬܝܕ ܠܡܐܬܐ : 14
ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢ ܢܫܡܥ ❖ ܢܫܡܥ ❖ ܠܗ ܕܢܫܡܥ ❖ ❖ ❖

16 Τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην; ὁμοία ἐστὶν παιδίοις καθημένοις ἐν ταῖς ἀγοραῖς, ἃ προσφωνοῦντα τοῖς ἑτέροις 17 Λέγουσιν· Ηὐλήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε· ἐθρηνήσαμεν, καὶ οὐκ ἐκόψασθε. 18 Ἦλθεν γὰρ Ἰωάννης μήτε ἐσθίων μήτε πίνων, καὶ λέγουσιν· Δαιμόνιον ἔχει. 19 Ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγουσιν· Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν. Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῆς. 20 Τότε ἤρξατο ὀνειδίζειν τὰς πόλεις ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετενόησαν· 21 Οὐαί σοι Χοραζείν, οὐαί σοι Βηθσαϊδάν, ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ μετενόησαν. 22 Πλὴν λέγω ὑμῖν, Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ ὑμῖν. 23 Καὶ σὺ Καφαρναούμ, μὴ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ; Ἕως ᾅδου καταβιβασθήσῃ, ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν σοί, ἔμεινεν ἂν μέχρι τῆς σήμερον. 24 Πλὴν λέγω ὑμῖν ὅτι γῇ Σοδόμων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ σοί. 25 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐξομολογοῦμαί σοι πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἔκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· 26 Ναὶ ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως εὐδοκία ἐγένετο ἔμπροσθέν σου.

16 ܟܠܡܐ ܕܒܝ ܐܝܬܝܢ ܠܗ̈ܕܐ ܕܕܪ̈ܐ ܗܢܘ ܕܡܬܐ ܗ̈ܠܝܢ ܕܝܠܕ̈ܐ ܕܝܬ̈ܒܝܢ ܒܫܘ̈ܩܐ ܘܩܪ̈ܝܢ ܠܚܒܪ̈ܝܗܘܢ ܘܐܡ̈ܪܝܢ ܠܗ̈ܘ ܠܐ ܪܩ̈ܕܬܘܢ ܠܢ ܣܒܬ̈ܢ ܠܐ ܒܟ̈ܝܬ ܠܢ ܐܝܟ ܕܐ̈ܢܝ ܐ̈ܡܪ̈ܝܢ ܠܐ ܣܦ̈ܕܬܘܢ ܠܢ ܐ̈ܢܝ ܐ̈ܡܪ̈ܝܢ ܠܐ ܬ̈ܪܥ̈ܝܬ ܠܐ ܒ̈ܟ̈ܝܬ ܠܢ 18 ܐ̈ܬܐ ܓܝܪ ܝܘ̈ܚܢܢ ܠܐ ܐ̈ܟܠ ܠܚܡ ܘܠܐ ܫ̈ܬܐ ܚܡܪ ܘ̈ܐ̈ܡܪ̈ܝܢ ܫ̈ܐܕ ܐ̈ܝܬ ܠܗ 19 ܐ̈ܬܐ ܒܪ ܐ̈ܢܫܐ ܐ̈ܟܠ ܠܚܡ ܘ̈ܫ̈ܬܐ ܚܡܪ ܘ̈ܐ̈ܡܪ̈ܝܢ ܗ̈ܐ ܒ̈ܪ ܐ̈ܢܫܐ ܟܘܠ̈ܐ ܘ̈ܫ̈ܬܝܐ ܚܡܪ̈ܐ ܚܒܝܒ ܠܓܒ̈ܝ̈ܐ ܘ̈ܚ̈ܛ̈ܝ̈ܐ ✤ ܘܙ̈ܕܩ̈ܬ ܚ̈ܟ̈ܡܬܐ ܡܢ ܒ̈ܢ̈ܝ̈ܗ ܗ̈ܠܝܢ 20 ܗ̈ܝ ܒ̈ܝ ܫ̈ܪܝ ܠ̈ܗ ܠ̈ܡ̈ܕ̈ܝ̈ܢܬ̈ܐ ܕ̈ܥ̈ܒ̈ܕ̈ܘ ܒ̈ܝ ܚ̈ܝ̈ܠ̈ܐ ܫ̈ܓ̈ܝ̈ܐ ܕ̈ܢ̈ܦ̈ܠ̈ܘ ܒ̈ܗ̈ܘ ܡ̈ܓ̈ܒ̈ܪ̈

27 Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν υἱὸν εἰ μὴ ὁ πατήρ, οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. 28 Δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. 29 Ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πραΰς εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ εὑρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. 30 Ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν.

ΚΕΦ. ιβ'.

1 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπείνασαν, καὶ ἤρξαντο τίλλειν στάχυας καὶ ἐσθίειν. 2 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες εἶπαν αὐτῷ· Ἰδοὺ οἱ μαθηταί σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν ἐν σαββάτῳ. 3 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυεὶδ, ὅτε ἐπείνασεν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; 4 Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγον, ὃ οὐκ ἐξὸν ἦν αὐτῷ φαγεῖν οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν μόνοις; 5 Ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ ὅτι τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον βεβηλοῦσιν καὶ ἀναίτιοί εἰσιν; 6 Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ μεῖζόν ἐστιν ὧδε. 7 Εἰ δὲ ἐγνώκειτε τί ἐστιν· Ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν, οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς ἀναιτίους.

27 ܟܠ ܡܕܡ ܐܫܠܡ ܠܝ ܡܢ ܐܒܝ ܘܠܝܬ ܐܢܫ ܕܝܕܥ ܠܒܪ ܐܠܐ ܐܒܐ ܘܠܐܒܐ ܠܝܬ ܐܢܫ ܕܝܕܥ ܠܐܒܐ ܐܠܐ ܒܪܐ ܘܠܡܢ ܕܨܒܐ ܒܪܐ ܠܓܠܝܬ ܠܗ. 28 ܬܘ ܠܘܬܝ ܟܠ ܕܥܒܕܝܢ ܘܡܣܒܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܐܢܐ ܐܢܝܚ ܠܟܘܢ. 29 ܣܒܘ ܥܠܝܟܘܢ ܢܝܪܐ ܕܝܠܝ ܘܐܬܠܡܕܘ ܡܢܝ ܕܡܪܝܐ ܐܢܐ ܘܡܟܝܟ ܠܒܐ ܘܬܫܟܚܘܢ ܢܝܚܐ ܠܢܦܫܬܟܘܢ. 30 ܢܝܪܐ ܕܝܠܝ ܛܒ ܘܡܫܝܚܬܝ ܩܠܝܠ ܗܝ ܀

ܦܨܩܐ ܕ ܒ ܬ

1 ܒܗܝܢ ܥܕܢܐ ܗܠܟ ܝܫܘܥ ܒܫܒܬܐ ܒܝܢ ܙܪܥܐ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܟܕ ܐܬܪܥܒܘ ܩܛܦ ܫܪܝ ܘܡܟܠܘ. 2 ܦܪܝܫܐ ܐܢ ܟܕ ܚܙܘ ܐܡܪܘ ܠܗ ܗܐ ܬܠܡܝܕܟ ܥܒܕܝܢ ܕܠܐ ܫܪܝ ܠܡܥܒܕ ܒܫܒܬܐ. 3 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ ܡܐ ܥܒܕ ܕܘܝܕ ܟܕ ܐܬܪܥܒ ܗܘ ܘܟܠ ܕܥܡܗ. 4 ܐܝܟܢܐ ܥܠ ܒܝܬ ܐܠܗܐ ܘܠܚܡ ܬܣܝܡܬܐ ܐܟܠ ܕܠܐ ܫܪܝ ܠܗ ܠܡܐܟܠ ܐܠܐ ܠܟܗܢܐ ܒܠܚܘܕܗ ܘܠܐ ܠܓܒܪ ܕܥܡܗ ܐܠܐ ܠܟܗܢܐ ܒܠܚܘܕܗ. 5 ܐܘ ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ ܒܢܡܘܣܐ ܕܒܫܒܬܐ ܟܗܢܐ ܒܗܝܟܠܐ ܡܚܠܠܝܢ ܠܫܒܬܐ ܘܠܐ ܚܛܝܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ. 6 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܗܐ ܕܐܝܬ ܒܗ ܡܢ ܗܝܟܠܐ ܪܒ ܐܝܬ ܗܪܟܐ. 7 ܐܢ ܗܘ ܕܝܕܥܬܘܢ ܡܐ ܗܘ ܕܟܬܝܒ ܠܝ ܡܨܒܝܬ ܚܣܕܐ ܘܠܐ ܕܒܚܐ ܠܐ ܗܘܝܬܘܢ ܕܝܢ ܠܠܐ ܚܛܝܐ ܀

27 Omnia mihi tradita sunt a Patre meo, et nemo novit Filium nisi Pater, neque Patrem quis novit nisi Filius et cui voluerit Filius revelare. 28 Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis, et ego reficiam vos. 29 Tollite jugum meum super vos, et discite a me quia mitis sum et humilis corde, et invenietis requiem animabus vestris. 30 Jugum enim meum suave est, et onus meum leve est.

CAPUT XII.

1 In illo tempore abiit Jesus sabbato per sata: discipuli autem ejus esurientes cœperunt vellere spicas et manducare. 2 Pharisæi autem videntes dixerunt ei: Ecce discipuli tui faciunt quod non licet eis facere sabbatis. 3 At ille dixit eis: Non legistis quid fecerit David, quando esuriit, et qui cum eo erant? 4 Quomodo intravit in domum Dei et panes propositionis comedit, quos non licebat ei edere neque his qui cum eo erant, nisi solis sacerdotibus? 5 Aut non legistis in lege quia sabbatis sacerdotes in templo sabbatum violant et sine crimine sunt? 6 Dico autem vobis quia templo major est hic. 7 Si autem sciretis quid est: Misericordiam volo et non sacrificium, numquam condemnassetis innocentes.

8 Κύριος γάρ ἐστιν τοῦ σαββάτου ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου. 9 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν
ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν. 10 Καὶ
ἰδοὺ ἄνθρωπος χεῖρα ἔχων ξηράν· Καὶ
ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες· Εἰ ἔξεστιν
τοῖς σάββασιν θεραπεῦσαι; ἵνα κατη-
γορήσωσιν αὐτοῦ. 11 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς·
Τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος ὃς ἕξει
πρόβατον ἕν, καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς
σάββασιν εἰς βόθυνον, οὐχὶ κρατήσει
αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ; 12 Πόσῳ οὖν διαφέρει
ἄνθρωπος προβάτου· ὥστε ἔξεστιν τοῖς
σάββασιν καλῶς ποιεῖν. 13 Τότε λέγει
τῷ ἀνθρώπῳ· Ἔκτεινόν σου τὴν χεῖρα.
Καὶ ἐξέτεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ὑγιὴς
ὡς ἡ ἄλλη. 14 Ἐξελθόντες δὲ οἱ Φα-
ρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ,
ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. 15 Ὁ δὲ Ἰησοῦς
γνοὺς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν. Καὶ ἠκολού-
θησαν αὐτῷ πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν
αὐτοὺς πάντας, 16 Καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς
ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσιν· 17 Ἵνα
πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προ-
φήτου λέγοντος· 18 Ἰδοὺ ὁ παῖς μου ὃν
ᾑρέτισα, ὁ ἀγαπητός μου εἰς ὃν ηὐδόκησεν
ἡ ψυχή μου· θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ'
αὐτόν, καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ.
19 Οὐκ ἐρίσει οὐδὲ κραυγάσει, οὐδὲ ἀκού-
σει τις ἐν ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν
αὐτοῦ. 20 Κάλαμον συντετριμμένον οὐ
κατεάξει καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει,
ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νῖκος τὴν κρίσιν.
21 Καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσιν.
22 Τότε προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος
τυφλὸς καὶ κωφός· καὶ ἐθεράπευσεν αὐ-
τόν, ὥστε τὸν κωφὸν λαλεῖν καὶ βλέπειν.

8 ܡܪܝܐ ܗܘ ܒܪ ܐܢܫܐ ܐܦ ܕ ܫܒܬܐ
ܘܐܙܠ ✣ 9 ܘܥܒܪ ܡܢ ܗܠܟ ܠܗ ܘܐܬܐ
ܠܒܝܬ ܟܢܫܬܗܘܢ. 10 ܘܗܐ ܓܒܪܐ ܐܝܬ
ܠܗ ܝܕܐ ܝܒܫܐ. ܘܫܐܠܘ ܠܗ ܘܐܡܪܝܢ
ܠܗ ܗܠ ܫܪܝ ܠܡܐܣܝ ܒܫܒܬܐ. ܕܡܫܟܚܘܢ
ܠܗ ܒܬܟܠܬܐ. 11 ܗܘ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܢ ܐܝ
ܓܒܪܐ ܕܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܐܝܟ ܕ ܐܝܬ ܠܗ
ܐܪܒܐ ܚܕ ܘܢܦܠ ܠܗ ܒܫܒܬܐ ܠܒܝܪ
ܐܦ ܠܐ ܢܫܬܒܩ ܘܢܩܝܡ ܠܗ. 12 ܐܦ ܟܡ
ܫܦܝܪ ܗܘ ܓܒܪܐ ܡܢ ܐܪܒܐ. ܗܟܝ ܕ
ܫܪܝ ܠܡܐܣܝ ܒܫܒܬܐ ܛܒ ܠܡܥܒܕ. 13 ܗܕܐ
ܐܡܪ ܠܓܒܪܐ ܐܫܬ ܐܝܕܟ ܘܐܫܬ
ܐܬܦܫܛ ܘܗܦܟ ܐܝܟ ܐܚܪܬܐ. 14 ܘܢܦܩܘ
ܦܪܝܫܐ ܘܝܬܒܘ ܥܠ ܗܕܐ ܐܝܟ ܕ
ܢܒܕܘܗܝ. 15 ܝܫܘܥ ܕܝܕܥ ܐܬܟܢܫ ܡܢ
ܬܡܢ ܘܬܒܘ ܐܦ ܣܓܝܐܝ ܘܐܣܝ ܟܠܗܘܢ.
16 ܘܦܩܕ ܠܗܘܢ ܕ ܠܐ ܢܥܒܕܘܢ ܠܗ
ܓܠܝܐ. 17 ܕܬܡ ܐܬܡܠܝ ܗܘ ܕܐܡܝܪ
ܒܝܫܥܝܐ ܢܒܝܐ. 18 ܗܐ ܥܒܕܝ ܕܒܚܬ
ܒܗ ܚܒܝܒܝ ܕܪܨܝ ܒܗ ܢܦܫܝ ܐܣܝܡ
ܪܘܚܝ ܥܠܘܗܝ ܘܕܝܢܐ ܠܥܡܡܐ ܢܚܘܐ.
19 ܠܐ ܢܬܟܪܟ ܘܠܐ ܢܙܥܩ ܘܠܐ ܢܫܡܥ
ܐܢܫ ܒܫܘܩܐ ܩܠܗ. 20 ܩܢܐ ܕܪܝܥ ܠܐ
ܢܬܒܪ ܘܦܬܝܠܐ ܕܥܫܢ ܠܐ ܢܕܟܐ
ܥܕ ܕܢܦܩ ܠܕܝܢܐ ܠܙܟܘ. 21 ܘܒܫܡܗ
ܢܣܒܪܘܢ ܥܡܡܐ ✣ 22 ܗܘ ܐܬܝܗܒ ܠܗ
ܓܒܪܐ ܥܡܐ ܘܐܒܟܡ ܘܐܣܝ ܠܗ ܐܝܟ
ܕܢܡܠܠ ܘܢܚܙܐ.

8 Dominus est enim Filius hominis etiam
sabbati. 9 Et cum inde transisset, venit
in synagogam eorum. 10 Et ecce homo
manum habens aridam: et interroga-
bant eum dicentes: Si licet sabbatis
curare? ut accusarent eum. 11 Ipse
autem dixit illis: Quis erit ex vobis
homo qui habeat ovem unam, et si ceci-
derit hæc sabbatis in foveam, nonne
tenebit et levabit eam? 12 Quanto
magis melior est homo ove: itaque
licet sabbatis bene facere. 13 Tunc ait
homini: Extende manum tuam. Et
extendit, et restituta est sanitati sicut
altera. 14 Exeuntes autem Pharisæi
consilium faciebant adversus eum,
quomodo eum perderent. 15 Jesus
autem sciens secessit inde, et secuti
sunt eum multi, et curavit eos omnes,
16 Et præcepit eis ne manifestum eum
facerent; 17 Ut adimpleretur quod
dictum est per Esaiam prophetam
dicentem: 18 Ecce puer meus quem
elegi, dilectus meus in quo bene placuit
animæ meæ: ponam Spiritum meum
super eum, et judicium gentibus
nuntiabit. 19 Non contendet neque
clamabit, neque audiet aliquis in
plateis vocem ejus; 20 Harundinem
quassatam non confringet et linum
fumigans non extinguet, donec ei-
ciat ad victoriam judicium: 21 Et
in nomine ejus gentes sperabunt.
22 Tunc oblatus est ei dæmonium
habens cæcus et mutus, et curavit
eum ita ut loqueretur et videret.

ΚΑΤΑ ΜΑΘΘΑΙΟΝ, ιβ΄, ιγ΄.

43 "Οταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ οὐχ εὑρίσκει. 44 Τότε λέγει· Εἰς τὸν οἶκόν μου ἐπιστρέψω ὅθεν ἐξῆλθον. Καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει σχολάζοντα καὶ σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. 45 Τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων. Οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ. 46 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις, ἰδοὺ ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἱστήκεισαν ἔξω ζητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι. 47 Εἶπεν δέ τις αὐτῷ· Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ἑστήκασιν ζητοῦντές σοι λαλῆσαι. 48 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ λέγοντι αὐτῷ· Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου, καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου; 49 Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν· Ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου· 50 "Οστις γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

ΚΕΦ. ιγ΄.

1 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐκ τῆς οἰκίας ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν. 2 Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἱστήκει. 3 Καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς, λέγων· Ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν.

ܣܟܠ ܫ ܟ ❖ ܫܡ

43 ܐܟܠ ܕܒ ܙܘܗܡܐ ܡܢ ܒܢܝܫܐ ܢܦܩ ܗܠܟ ܒܐܬܪ̈ܝ̈ ܝܒܫ̈ܐ ܡܒܥܐ ܢܝܚܐ ܘܠܐ ܫܟܚ. 44 ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܐܬܦܢܐ ܠܒܝܬܝ ܡܢ ܗܟܐ ܕܢܦܩܬ ܘܟܕ ܐܬܐ ܫܟܚ ܠܗ ܦܢܝ̈ ܘܡܣܝ̈ܢ ܘܡܫܘܟܠ. 45 ܗܝܕܝܢ ܐܙܠ ܘܣܒ ܫܒܥܐ ܫܪ̈ܒ̈ܝ̈ ܐܚܪ̈ܢ̈ܝ̈ ܡܢ ܢܦܫܗ ܒܝܫ̈ܝ̈ܢ ܡܢ ܗܢܘܢ ܘܥܠ̈ܝ̈ܢ ܘܣܝ̈ܢ ܘܡܬܝܒ̈ܝ̈ܢ ܬܡܢ ܘܗܘܝܢ ܐܚܪ̈ܝ̈ܬ ܐܢܫܐ ܗܘ ܒܝܫ̈ܐ ܡܢ ܩܕܡ̈ܝ̈ܬ. ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܐܦ ܠܗܕܐ ܕܪ̈ܗ̈ܛ̈ܐ ܒ̈ܝ̈ܫ̈ܐ. 46 ܥܕ ܕܗܘ ܡܡܠܠ ܠܟܪ̈ܟ̈ܐ ܗܐ ܐܡܗ ܘܐܚ̈ܘܗܝ ܩܝܡ̈ܝܢ ܒܪ̈ܐ ܒܥܘ ܠܡܡܠܠ ܥܡܗ. 47 ܐܡܪ ܠܗ ܚܕ ܡܢ ܐܢ̈ܫ̈ܐ ܗܐ ܐܡܟ ܘܐܚ̈ܘܟ ܩܝܡ̈ܝܢ ܒܪ̈ܐ ܒܥܘ ܠܡܡܠܠ ܥܡܟ. 48 ܗܘ ܕܥܢܐ ܐܡܪ ܠܐܡܪ̈ ܠܗ ܡܢ ܗܝ ܐܡܝ ܘܡܢ ܐܢ̈ܘܢ ܐܚ̈ܘܝ. 49 ܘܫܪܐ ܐܝܕܗ ܒܬܠܡܝ̈ܕ̈ܘܗܝ ܐܡܪ ܗܐ ܐܡܝ ܘܐܚ̈ܘܝ. 50 ܡܢ ܕܥܒܕ ܨܒܝܢܗ ܕܐܒܝ ܕܒܫ̈ܡ̈ܝܐ ܗܘ ܐܚܝ ܘܐܚܬܝ ܘܐܡܝ.

ܡܬܝ ❖ ܝܓ

1 ܒܗ̈ܘ ܝܘܡܐ ܢܦܩ ܝܫܘܥ ܡܢ ܒܝܬܐ ܘܝܬܒ ܥܠ ܝܡܐ. 2 ܘܟܢܫܘ ܠܘܬܗ ܟܢ̈ܫ̈ܐ ܣܓ̈ܝ̈ܐ ܕܥܡ̈ܐ ܕܢܥܠ ܒܐܝܟܐ ܘܢܬܒ ܟܠ ܥܡܐ ܥܠ ܫܦܝܐ. 3 ܘܡܡܠܠ ܠܗܘܢ ܣܓ̈ܝ̈ܐ ܒܡܬܠ̈ܐ ܐܡܪ ܗܐ ܢܦܩ ܙܪ̈ܥ̈ܐ ܠܡܙܪܥ.

SEC. MATTHÆUM, XII. XIII.

43 Cum autem inmundus spiritus exierit ab homine, ambulat per loca arida quærens requiem, et non invenit: 44 Tunc dicit: Revertar in domum meam unde exivi: et veniens invenit vacantem, scopis mundatam et ornatam: 45 Tunc vadit et assumit septem alios spiritus secum nequiores se, et intrantes habitant ibi: et fiunt novissima hominis illius pejora prioribus. Sic erit et generationi huic pessimæ. 46 Adhuc eo loquente ad turbas, ecce mater ejus et fratres stabant foris quærentes loqui ei. 47 Dixit autem ei quidam: Ecce mater tua et fratres tui foris stant quærentes te. 48 At ille respondens dicenti sibi ait: Quæ est mater mea, et qui sunt fratres mei? 49 Et extendens manum in discipulos dixit: Ecce mater mea et fratres mei. 50 Quicumque enim fecerit voluntatem Patris mei qui in cælis est, ipse meus et frater et soror et mater est.

CAPUT XIII.

1 In illo die exiens Jesus de domo sedebat secus mare. 2 Et congregatæ sunt ad eum turbæ multæ, ita ut in naviculam ascendens sederet, et omnis turba stabat in litore. 3 Et locutus est eis multa in parabolis, dicens: Ecce exiit qui seminat seminare.

4 Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ἃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτά. 5 Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· 6 Ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη. 7 Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ ἔπνιξαν αὐτά. 8 Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδίδου καρπόν, ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ ἑξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. 9 Ὁ ἔχων ὦτα ἀκουέτω. 10 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπαν αὐτῷ· Διατί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς; 11 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ὅτι ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. 12 Ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται· ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. 13 Διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσιν καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν οὐδὲ συνιοῦσιν. 14 Καὶ ἀναπληροῦται αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡσαΐου ἡ λέγουσα· Ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε. 15 Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶν βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσιν καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν καὶ ἐπιστρέψωσιν, καὶ ἰάσομαι αὐτούς.

4 ܘܒܡܙܪܥܘ ܗܘ ܕܢܦܠ ܥܠ ܐܘܪܚܐ ܘܐܬܘ ܛܝܪܐ ܘܐܟܠ ܠܗ. 5 ܘܐܚܪܢ ܢܦܠ ܥܠ ܟܐܦܐ ܕܠܝܬ ܠܗ ܐܪܥܐ ܣܓܝܐ ܘܡܢ ܗܫܐ ܐܬܪܡ ܕܠܝܬ ܠܗ ܥܡܩ ܐܪܥܐ. 6 ܘܟܕ ܙܪܚ ܐܬܚܡܡ ܘܡܛܠ ܕܠܝܬ ܠܗ ܫܪܫ ܐܝܒܫ. 7 ܘܐܚܪܢ ܢܦܠ ܒܝܢ ܣܘܟܐ ܘܣܘܟܐ ܣܠܩܘ ܘܚܢܩܘ ܠܗ. 8 ܘܐܚܪܢ ܢܦܠ ܥܠ ܐܪܥܐ ܛܒܬܐ ܘܝܗܒ ܦܪܝ ܗܘ ܕܡܐܐ ܗܘ ܕܫܬܝܢ ܗܘ ܕܬܠܬܝܢ. 9 ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢ ܢܫܡܥ ܢܫܡܥ. 10 ܘܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܠܡܢܐ ܒܦܬܓܡܐ ܡܡܠܠ ܐܢܬ ܥܡܗܘܢ. 11 ܗܘ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܠܟܘܢ ܝܗܒ ܐܬܬ ܕܬܕܥܘܢ ܪܙܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܘܠܗܢܘܢ ܠܐ ܝܗܒ. 12 ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܬܝܗܒ ܠܗ ܘܢܬܬܘܣܦ ܠܗ ܘܡܢ ܕܠܝܬ ܠܗ ܐܦ ܗܘ ܕܩܢܐ ܢܬܢܣܒ ܡܢܝܢܗ. 13 ܒܗܕܐ ܒܦܬܓܡܐ ܐܢܐ ܡܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܕܚܙܝܢ ܠܐ ܚܙܝܢ ܘܫܡܥܝܢ ܠܐ ܫܡܥܝܢ ܘܠܐ ܡܨܛܢܬ. 14 ܘܒܗܘܢ ܐܬܡܠܝ ܢܒܘܬܐ ܕܐܫܥܝܐ ܕܐܡܪ ܫܡܥܐ ܬܫܡܥܘܢ ܘܠܐ ܬܣܬܟܠܘܢ ܘܚܙܝܐ ܬܚܙܘܢ ܘܠܐ ܬܚܙܘܢ. 15 ܛܦܝ ܠܒܗ ܕܥܡܐ ܗܕܐ ܘܒܐܕܢܘܗܝ ܩܠ ܫܡܥܘ ܘܥܝܢܝܗܘܢ ܥܩܡܘ ܕܠܡܐ ܢܚܙܘܢ ܒܥܝܢܝ ܘܒܐܕܢ ܢܫܡܥܘܢ ܘܒܠܒܐ ܢܬܒܘܢܢ ܘܢܬܐܒܘ ܘܐܣܝ ܐܢܐ ܠܗܘܢ.

4 Et dum seminat, quædam ceciderunt secus viam, et venerunt volucres et comederunt ea. 5 Alia autem ceciderunt in petrosa, ubi non habebat terram multam; et continuo exorta sunt, quia non habebant altitudinem terræ: 6 Sole autem orto æstuaverunt, et quia non habebant radicem aruerunt. 7 Alia autem ceciderunt in spinas, et creverunt spinæ et suffocaverunt ea. 8 Alia vero ceciderunt in terram bonam, et dabant fructum aliud centesimum, aliud sexagesimum, aliud tricesimum. 9 Qui habet aures audiendi, audiat. 10 Et accedentes discipuli dixerunt ei: Quare in parabolis loqueris? 11 Qui respondens ait illis: Quia vobis datum est nosse mysteria regni cælorum, illis autem non est datum. 12 Qui enim habet, dabitur ei et abundabit; qui autem non habet, et quod habet auferetur ab eo. 13 Ideo in parabolis loquor eis, quia videntes non vident et audientes non audiunt neque intellegunt; 14 Ut adimpleatur eis prophetia Esaiæ dicens: Auditu audietis, et non intellegetis; et videntes videbitis, et non videbitis. 15 Incrassatum est enim cor populi hujus, et auribus graviter audierunt, et oculos suos cluserunt, ne quando oculis videant et auribus audiant et corde intellegant et convertantur, et sanem eos.

16 Ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ ὅτι βλέπουσιν, καὶ τὰ ὦτα ὑμῶν ὅτι ἀκούουσιν. 17 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε, καὶ οὐκ ἴδαν, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν. 18 Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπείραντος. 19 Παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος, ἔρχεται ὁ πονηρὸς καὶ ἁρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρείς. 20 Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν· 21 Οὐκ ἔχει δὲ ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστιν, γενομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζεται. 22 Ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συνπνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. 23 Ὁ δὲ ἐπὶ τὴν καλὴν γῆν σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνιείς, ὃς δὴ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ ἑξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. 24 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων· Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπείραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. 25 Ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς καὶ ἐπέσπειρεν ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου καὶ ἀπῆλθεν. 26 Ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ καρπὸν ἐποίησεν, τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια.

16 Vestri autem beati oculi quia vident, et aures vestræ quia audiunt. 17 Amen quippe dico vobis quia multi prophetæ et justi cupierunt videre quæ videtis, et non viderunt, et audire quæ auditis, et non audierunt. 18 Vos ergo audite parabolam seminantis. 19 Omnis qui audit verbum regni et non intellegit, venit malus et rapit quod seminatum est in corde ejus: hic est qui secus viam seminatus est. 20 Qui autem supra petrosa seminatus est, hic est qui verbum audit et continuo cum gaudio accipit illud, 21 Non habet autem in se radicem, sed est temporalis: facta autem tribulatione et persecutione propter verbum continuo scandalizatur. 22 Qui autem est seminatus in spinis, hic est qui verbum audit, at sollicitudo sæculi istius et fallacia divitiarum suffocat verbum, et sine fructu efficitur. 23 Qui vero in terra bona seminatus est, hic est qui audit verbum et intellegit, et fructum affert, et facit aliud quidem centum, aliud autem sexaginta, porro aliud triginta. 24 Aliam parabolam proposuit illis dicens: Simile factum est regnum cælorum homini qui seminavit bonum semen in agro suo. 25 Cum autem dormirent homines, venit inimicus ejus et superseminavit zizania in medio tritici et abiit. 26 Cum autem crevisset herba et fructum fecisset, tunc apparuerunt et zizania.

27 Προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου εἶπον αὐτῷ· Κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; πόθεν οὖν ἔχει ζιζάνια; 28 Ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· Ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν. Οἱ δὲ δοῦλοι λέγουσιν αὐτῷ· Θέλεις οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά; 29 Ὁ δὲ φησίν· Οὔ, μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον. 30 Ἄφετε συναυξάνεσθαι ἀμφότερα μέχρι τοῦ θερισμοῦ, καὶ ἐν καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς· Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ δήσατε αὐτὰ εἰς δεσμὰς πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά, τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου. 31 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων· Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· 32 Ὃ μικρότερον μέν ἐστιν πάντων τῶν σπερμάτων, ὅταν δὲ αὐξηθῇ, μεῖζον τῶν λαχάνων ἐστὶν καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. 33 Ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς· Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον. 34 Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐδὲν ἐλάλει αὐτοῖς. 35 Ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου Ἡσαίου λέγοντος· Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς.

27 ܘܐܬܘ ܥܒܕ̈ܐ ܕܒܥܠ ܒܝܬܐ ܐܡܪܘ ܠܗ ܡܪܝ ܠܐ ܫܦܝܪ ܙܪܥܬ ܒܚܩܠܟ ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܦ ܙܝܙܢܝܐ ܐܝܬ ܠܗ ܗܟܝ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܒܪ ܒܥܠ ܒܝܬܐ ܗܘ ܒܥܐ ܗܢܐ ܥܒܕ̈ܐ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܐܙܠ ܗܐ ܢܟܢܫ ܢܩܛܘܢ ܐܢ ܐܙܠ ܗܐ ܢܩܛܘܢ ܠܐ ܕܡܐ ܕܒܥܝܢ ܢܩܛܘܢ ܙܝܙܢܝܐ ܘܢܥܩܪܘܢ ܐܦ ܠܚܢܛܐ ܥܡ ܗܢܘܢ ܐܡܪ ܠܐ ܕܠ

36 Τότε ἀφεὶς τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. 37 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, 38 ὁ δὲ ἀγρός ἐστιν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνιά εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ, 39 Ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας αὐτά ἐστιν ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια αἰῶνός ἐστιν, οἱ δὲ θερισταὶ ἄγγελοί εἰσιν. 40 Ὥσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ κατακαίεται, οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος. 41 Ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν, 42 Καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 43 Τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. Ὁ ἔχων ὦτα ἀκουέτω. 44 Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν εὑρὼν ἄνθρωπος ἔκρυψεν, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πωλεῖ πάντα ὅσα ἔχει καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον. 45 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας· 46 Εὑρὼν δὲ ἕνα πολύτιμον μαργαρίτην ἀπελθὼν πέπρακεν πάντα ὅσα εἶχεν καὶ ἠγόρασεν αὐτόν. 47 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν σαγήνῃ βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκ παντὸς γένους συναγαγούσῃ·

36 Tunc dimissis turbis venit in domum, et accesserunt ad eum discipuli ejus dicentes: Dissere nobis parabolam zizaniorum agri. 37 Qui respondens ait: Qui seminat bonum semen est Filius hominis, 38 Ager autem est mundus, bonum vero semen hi sunt filii regni; zizania autem filii sunt nequam, 39 Inimicus autem qui seminavit ea est diabolus; messis vero consummatio sæculi est, messores autem angeli sunt. 40 Sicut ergo colliguntur zizania et igni comburuntur, sic erit in consummatione sæculi. 41 Mittet Filius hominis angelos suos, et colligent de regno ejus omnia scandala et eos qui faciunt iniquitatem, 42 Et mittent eos in caminum ignis: ibi erit fletus et stridor dentium. 43 Tunc justi fulgebunt sicut sol in regno Patris sui. Qui habet aures audiat. 44 Simile est regnum cælorum thesauro abscondito in agro, quem qui invenit homo abscondit, et præ gaudio illius vadit et vendit universa quæ habet, et emit agrum illum. 45 Iterum simile est regnum cælorum homini negotiatori quærenti bonas margaritas, 46 Inventa autem una pretiosa margarita abiit et vendidit omnia quæ habuit, et emit eam. 47 Iterum simile est regnum cælorum sagenæ missæ in mare ex omni genere piscium congreganti,

48 Ἦν ὅτε ἐπληρώθη ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἄγγη, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. 49 Οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος· ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι καὶ ἀφοριοῦσιν τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, 50 Καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 51 Συνήκατε ταῦτα πάντα; Λέγουσιν αὐτῷ· Ναί. 52 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά. 53 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μετῆρεν ἐκεῖθεν. 54 Καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐκπλήσσεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν· Πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; 55 Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριὰμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσὴφ καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; 56 Καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσίν; Πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα; 57 Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 58 Καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

48 ܗܘܬ ܡܟܠ ܐܫܬܟܚ ܠܡܐ ܕܢܦܩ ܠܝܡܐ ܘܝܬܒ ܥܡ ܒܝܬ ܝܡܐ ܘܓܒܝ ܠܐ ܛܒ ܐܦܪܩ ܠܒܪ ܡܢ ܓܘ ܠܐ ܛܒ ܐܫܕ ܠܒܪ ܒܝ

ΚΕΦ. ιδ'.

1 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρῴδης ὁ τετραάρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ, 2 Καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν αὐτοῦ· Οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ βαπτιστής· αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. 3 Ὁ γὰρ Ἡρῴδης κρατήσας τὸν Ἰωάννην ἔδησεν καὶ ἐν φυλακῇ ἀπέθετο διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα [Φιλίππου] τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. 4 Ἔλεγεν γὰρ Ἰωάννης αὐτῷ· Οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν αὐτήν. 5 Καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον. 6 Γενεσίοις δὲ γενομένοις τοῦ Ἡρῴδου ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρεσεν τῷ Ἡρῴδῃ, 7 Ὅθεν μεθ' ὅρκου ὡμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσηται. 8 Ἡ δὲ προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς· Δός μοι, φησίν, ὧδε ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. 9 Καὶ λυπηθεὶς ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους ἐκέλευσεν δοθῆναι, 10 Καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισεν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. 11 Καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ, καὶ ἤνεγκεν τῇ μητρὶ αὐτῆς. 12 Καὶ προσελθοντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦραν τὸ πτῶμα καὶ ἔθαψαν αὐτόν, καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ. 13 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν· καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτῷ πεζοὶ ἀπὸ τῶν πόλεων.

ܟܬܒ ✣ ܡ ✣

ܦܨܠܐ ✣ ܝܕ ✣

1 ܒܗܝ ܒܥܕܢܐ ܗܘ ܐܬܐ ܗܪܘܕܣ ܛܘܒܪܢܐ ܫܡܥ ܥܠ ܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܘ 2 ܐܡܪ ܠܥܠܡܝܗ ܗܢܐ ܗܘ ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬ̈ܐ ܘܥܠ ܗܕܐ ܥܒܕ ܒܗ ܚܝܠ̈ܐ ܗܠܝܢ ܘ 3 ܗܪܘܕܣ ܓܝܪ ܐܚܕ ܠܝܘܚܢܢ ܘܐܣܪ ܘܫܕܐ ܒܒܝܬ ܣܗܕܘܬܐ ܒܥܠ ܗܪܘܕܝܐܕܣ ܐܢܬܬ ܐܚܘܗ ܕܦܝܠܛܘܣ ܘ 4 ܐܡܪ ܠܗ ܝܘܚܢܢ ܠܐ ܫܪܝ ܠܟ ܕܬܗܘܐ ܠܗ ܘ 5 ܒܥܐ ܗܘܐ ܠܡܩܛܠܗ ܐܬܪܥܫ ܡܢ ܥܡܐ ܕܐܝܟ ܢܒܝܐ ܚܫܒܘ ܠܗ ܘ 6 ܒܝܘܡ ܝܠܕܘܬ ܗܪܘܕܣ ܪܩܕܬ ܒܪܬ ܗܪܘܕܝܐܕܣ ܒܡܨܥܬܐ ܘܫܦܝܪ ܠܗܪܘܕܣ ܘ 7 ܡܢ ܗܕܐ ܐܬܚܬ ܠܡܬܠ ܠܗ ܒܫܒܘܥܐ ܕܢܬܠ ܠܗ ܕܡܐ ܕܫܐܠ ܘ 8 ܗܝ ܡܢ ܩܕܡ ܕܐܡܗ ܐܬܠܦܬ ܐܡܪܬ ܗܒ ܠܝ ܗܟܐ ܒܐܓܢܐ ܪܫܗ ܕܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܘ 9 ܐܬܥܨܒ ܡܠܟܐ ܒܓܠ ܫܒܘܥܬܐ ܘܒܓܠ ܐܝܠܝܢ ܕܡܣܬܟܢ ܥܡܗ ܦܩܕ ܕܢܬܝܗܒ ܠܗ ܘ 10 ܫܕܪ ܘܩܛܥ ܠܪܫܗ ܒܒܝܬ ܣܗܕܘܬܐ ܘ 11 ܐܬܝܗܒ ܪܫܗ ܒܐܓܢܐ ܘܢܬܠ ܠܥܠܡܬܐ ܘܐܝܬܝܗ ܠܐܡܗ ܘ 12 ܬܠܡܝܕ̈ܘܗܝ ܕܝܘܚܢܢ ܐܬܘ ܘܫܩܠܘ ܦܓܪܗ ܘܩܒܪܘܗ ܘܐܬܘ ܘܚܘܘ ܠܝܫܘܥ ܘ 13 ܫܡܥ ܝܫܘܥ ܘܐܬܦܪܫ ܡܢ ܬܡܢ ܒܐܓܢܐ ܠܐܬܪ ܡܣܬܪ ܠܒܪ ܡܢ ܐܬܪܐ ܘܫܡܥܘ ܟܢܫ̈ܐ ܘܐܙܠܘ ܒܪܓܠܝܗܘܢ ܡܢ ܒܝܬ ܡܕܝܢ̈ܬܐ ܘ

CAPUT XIV.

1 In illo tempore audiit Herodes tetrarcha famam Jesu, 2 Et ait pueris suis: Hic est Johannes Baptista: ipse surrexit a mortuis, et ideo virtutes operantur in eo. 3 Herodes enim tenuit Johannem et alligavit eum et posuit in carcerem propter Herodiadem uxorem fratris sui. 4 Dicebat enim illi Johannes: Non licet tibi habere eam. 5 Et volens illum occidere timuit populum, quia sicut prophetam eum habebant. 6 Die autem natalis Herodis saltavit filia Herodiadis in medio et placuit Herodi; 7 Unde cum juramento pollicitus est ei dare quodcumque postulasset ab eo. 8 At illa præmonita a matre sua Da mihi, inquit, hic in disco caput Johannis Baptistæ. 9 Et contristatus est rex; propter juramentum autem et eos qui pariter recumbebant jussit dari, 10 Misitque et decollavit Johannem in carcere. 11 Et allatum est caput ejus in disco et datum est puellæ, et tulit matri suæ. 12 Et accedentes discipuli ejus tulerunt corpus et sepelierunt illud, et venientes nuntiaverunt Jesu. 13 Quod cum audisset Jesus, secessit inde in navicula in locum desertum seorsum; et cum audissent turbæ, secutæ sunt eum pedestres de civitatibus.

14 Καὶ ἐξελθὼν εἶδεν πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσεν τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν. 15 Ὀψίας δὲ γενομένης προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ λέγοντες· Ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα παρῆλθεν ἤδη· ἀπόλυσον οὖν τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. 16 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ χρείαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. 17 Οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. 18 Ὁ δὲ εἶπεν· Φέρετέ μοι ὧδε αὐτούς, 19 Καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοῦ χόρτου, λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν, καὶ κλάσας ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. 20 Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις. 21 Οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. 22 Καὶ ἠνάγκασεν τοὺς μαθητὰς ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. 23 Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύξασθαι. Ὀψίας δὲ γενομένης μόνος ἦν ἐκεῖ. 24 Τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος.

14 ܘܢܦܩ ܢܚܘ ܒܪ ܟܘܪܣܝܐ ܘܚܡܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܘܐܣܝ ❖ ܠܚܠܝܗܘܢ ܟܠ ܕܗܘ ܕܒܝܫ ܠܗܘܢ ܠܡܐ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܕܢܐܟܠܘܢ ❖ 15 ܒܪ ܡܢ ܕܪܡܫܐ ܐܬܐ ܠܘܬܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܕܡܕܒܪܐ ܗܘ ܐܬܪܐ ܘܫܥܬܐ ܗܫ ܥܒܪܬ ܫܕܪ ܠܟܘܢ ܠܟܪܟܐ ܕܢܙܠܘܢ ܠܟܦܪܐ ܕܢܙܒܢܘܢ ܠܗܘܢ ܡܕܡ ܠܐܟܠܐ ܘܢܫܪܘܢ ܠܗܘܢ ܡܢ ܕܒܝܫ ܠܗܘܢ ܠܡܐ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܕܢܐܟܠܘܢ ܠܐ ܡܬܒܥܝ ܠܗܘܢ ܕܢܙܠܘܢ ܗܒܘ ܐܢܬܘܢ ܠܗܘܢ ܕܢܐܟܠܘܢ ܐܡܪ ܠܗ ܠܐ ܐܝܬ ܠܢ ܐܠܐ ܚܡܫ ܟܦܬ ܘܬܪܬܝ ܢܘܢܐ ܐܠܐ ܐܢ ܢܙܠ ܐܢܚܢܢ ܘܡܙܒܢ ܠܟܠ ܗܢܐ ܥܡܐ ܐܝܟ ܕܢܐܟܠܘܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܒܘ ܠܝ ܗܟܐ ܠܬܪܝܗܘܢ 19 ܘܦܩܕ ܠܗܘ ܕܢܬܒܣܡܘܢ ܥܠ ܥܣܒܐ ܘܩܒܠ ܚܡܫ ܟܦܬ ܘܬܪܬܝ ܢܘܢܐ ܘܣܒ ܥܝܢܘܗܝ ܠܫܡܝܐ ܘܒܪܟ ܘܦܠܓ ܘܝܗܒ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܟܦܬ ܠܥܡܐ ܘܗܢܘܢ ܝܗܒܘ ܠܟܠ ܚܕ ܘܐܟܠܘ ܟܠܗܘܢ ܘܣܒܥܘ ܘܫܪܘ ܫܪܝܐ ܕܦܬܝܬܐ ܬܪܥܣܪ ܣܠܐ ܡܠܝܢ ܕܦܬܝܬܐ ܘܚܘܪܐ ܗܘ ܕܐܟܠܘ ܐܠܦ ܓܒܪܐ ܚܘܫܒ ܠܐ ܐܢܫܐ ܘܢܫܐ ܘܛܦܝܢ 22 ܘܡܝܕ ܐܠܙܡ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܢܥܠܘܢ ܠܐܟܣܕܪܐ ܘܢܥܒܪܘܢ ܩܕܡ ܥܒܪ ܠܝܡܐ ܥܕ ܕܫܕܪ ܠܟܘܢ ܠܟܪܟܐ 23 ܘܟܕ ܫܕܪ ܠܟܘܢ ܠܟܪܟܐ ܣܠܩ ܠܛܘܪܐ ܠܒܕܘܗܝ ܠܡܨܠܝ ❖ ܟܕ ܗܘ ܡܨܠܐ ܒܠܝܠܝܐ ܗܘ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ❖ 24 ܘܐܟܣܕܪܐ ܗܘ ܟܕ ܡܛܠ ܒܝܡܐ ܐܙܠ ܘܗܘ ܡܬܒܥ ܒܝܡܐ ܡܬܒܥ ܒܝܡܐ ܗܘ ܐܟܣܕܪܐ ܒܝܡ ܝܡܐ ܘܗܘ ܡܬܒܥ ܒܝܡ

25 Τετάρτῃ δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἦλθεν πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν. 26 Ἰδόντες δὲ αὐτὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα ἐταράχθησαν λέγοντες ὅτι φάντασμά ἐστιν, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. 27 Εὐθὺς δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων· Θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. 28 Ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπεν· Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με ἐλθεῖν πρός σε ἐπὶ τὰ ὕδατα. 29 Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐλθέ. Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα καὶ ἦλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. 30 Βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἐφοβήθη, καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι ἔκραξεν λέγων· Κύριε, σῶσόν με. 31 Εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ· Ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας; 32 Καὶ ἀναβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. 33 Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες· Ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς εἶ. 34 Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν εἰς Γεννησαρέτ. 35 Καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, 36 Καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μόνον ἅψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἥψαντο διεσώθησαν.

25 ܒܪܒܥܐ ܐܝܬ ܒܗ ܠܠܝܐ ܐܬܐ ܠܘܬܗܘܢ ܗܠܟ ܥܠ ܝܡܐ. ܘܠܐ ܡܛܠ ܕܐܦ ܥܠ ܝܡܐ ܗܘ ܡܗܠܟ ܠܐ ܡܛܠ ܕܐܦ ܠܐ 26 ܚܙܘ ܐܢܘܢ ܗܘ ܡܗܠܟ ܥܠ ܝܡܐ ܡܬܒܗܠܝܢ ܐܡܪܝܢ ܕܐܝܟ ܕܪܘܚܐ ܗܘ ܘܡܢ ܕܚܠܬܐ ܩܥܘ. 27 ܘܡܢ ܗܘ ܡܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܘ ܐܢܐ ܗܘ ܐܠ ܬܕܚܠܘ. 28 ܥܢܐ ܠܗ ܦܛܪܘܣ ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܐܢ ܐܢܬ ܗܘ ܡܪ ܦܩܕ ܠܝ ܐܬܐ ܠܘܬܟ ܥܠ ܝܡܐ. 29 ܐܡܪ ܠܗ ܐܬܐ ܘܢܚܬ ܦܛܪܘܣ ܡܢ ܐܠܦܐ ܘܗܠܟ ܥܠ ܝܡܐ ܕܢܐܬܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ. 30 ܘܟܕ ܚܙܐ ܠܪܘܚܐ ܬܩܝܦܐ ܕܚܠ ܠܡܬܒܥ ܒܗ ܘܟܕ ܫܪܝ ܠܡܬܒܥ ܩܥܘ ܘܩܪܐ ܐܡܪ ܡܪܝ ܦܪܩܢܝ. 31 ܘܡܝܕ ܐܫܠܚ ܝܫܘܥ ܐܝܕܗ ܘܐܚܕ ܒܗ ܘܐܡܪ ܠܗ ܙܥܘܪ ܗܝܡܢܘܬܐ ܠܡܢܐ ܐܬܪܥܝܬ. 32 ܘܟܕ ܣܠܩ ܠܐܓܡܐ ܫܟܚ ܪܘܚܐ. 33 ܘܐܢܘܢ ܕܒܐܓܡܐ ܗܘ ܐܬܘ ܣܓܕܘ ܠܗ ܘܐܡܪܝܢ ܫܪܪܐ ܐܢܬ ܒܪ ܐܠܗܐ. 34 ܘܥܒܪܘ ܘܐܬܘ ܠܐܪܥ ܓܢܝܣܪ. 35 ܘܟܕ ܐܬܝܕܥ ܠܗ ܐܢܫܐ ܗܢܘܢ ܕܐܬܪܐ ܗܘ ܫܕܪ ܠܟܠ ܐܬܪ ܗܘ ܟܘܪܐ ܗܘ ܘܩܪܒ ܠܗ ܟܠ ܚܠܝܢ ܘܡܟܐܝܝܢ. 36 ܘܒܥܐ ܗܘ ܕܢܫܪܘ ܐܦ ܒܫܘܠܐ ܕܟܣܘܬܗ ܒܠܚܘܕ. ܘܟܠ ܕܥܠ ܐܦ ܐܢ ܡܢ ܕܐܬܚܟ ܒܗ ܐܬܦܪܩ ❖

25 Quarta autem vigilia noctis venit ad eos ambulans supra mare. 26 Et videntes eum supra mare ambulantem turbati sunt, dicentes quia phantasma est, et præ timore clamaverunt. 27 Statimque Jesus locutus est eis dicens: Habete fiduciam: ego sum, nolite timere. 28 Respondens autem Petrus dixit: Domine, si tu es, jube me venire ad te super aquas. 29 At ipse ait: Veni. Et descendens Petrus de navicula ambulabat super aquam ut veniret ad Jesum. 30 Videns vero ventum validum timuit, et cum cœpisset mergeri, clamavit dicens: Domine, salvum me fac. 31 Et continuo Jesus extendens manum apprehendit eum, et ait illi: Modicæ fidei, quare dubitasti? 32 Et cum ascendissent in naviculam, cessavit ventus. 33 Qui autem in navicula erant venerunt et adoraverunt eum dicentes: Vere Filius Dei es. 34 Et cum transfretassent, venerunt in terram Gennesar. 35 Et cum cognovissent eum viri loci illius, miserunt in universam regionem illam, et optulerunt ei omnes male habentes, 36 Et rogabant eum ut vel fimbriam vestimenti ejus tangerent: et quicumque tetigerunt salvi facti sunt.

ΚΑΤΑ ΜΑΘΘΑΙΟΝ, ιε'.

ΚΕΦ. ιε'.

1 ΤΟΤΕ προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ Ἱεροσολύμων Φαρισαῖοι καὶ γραμματεῖς λέγοντες· 2 Διατί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουσιν τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. 3 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Διατί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; 4 Ὁ γὰρ θεὸς ἐνετείλατο λέγων· Τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω· 5 Ὑμεῖς δὲ λέγετε· Ὃς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί· Δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς, οὐ μὴ τιμήσει τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ. 6 Καὶ ἠκυρώσατε τὸν νόμον τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. 7 Ὑποκριταί, καλῶς ἐπροφήτευσεν περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας λέγων· 8 Ὁ λαὸς οὗτος τοῖς χείλεσίν με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· 9 Μάτην δὲ σέβονταί με διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων. 10 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον εἶπεν αὐτοῖς· Ἀκούετε καὶ συνίετε· 11 Οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. 12 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ λέγουσιν αὐτῷ· Οἶδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον ἐσκανδαλίσθησαν; 13 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Πᾶσα φυτεία ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος ἐκριζωθήσεται.

ܣܡܘܟ ✤ ܥܠ ✤ ܡܪܕ

ܡܬܠܝܢ ✤ ܬܫ

1 ܗܘܢ ܕܒܝܬ ܟܕ ܐܬܘ ܬܠܡܝܕ ܗܘ ܕܡܢ ܐܘܪܫܠܡ ܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫ̈ܐ ܐܬܘ ܠܘܬܗ ܘܐܡܪ̈ܝܢ ܠܗ· 2 ܡܢܐ ܗܠܝܢ ܬܠܡܝܕ̈ܝܟ ܥܒ̈ܪܝܢ ܠܬܩܢܬܐ ܕܩܕ̈ܡ̈ܝܐ ܕܠܐ ܡܓܠ̈ܝܢ ܐܝܕ̈ܝܗܘܢ ܟܕ ܣܥ̈ܕܝܢ ܠܚܡ̈ܐ· 3 ܗܘ ܕܡ̈ܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ· ܡܢܐ ܐܦ ܐܢ̈ܬܘܢ ܥܒ̈ܪܝܢ ܠܦܩܕܢܐ ܕܐܠܗܐ ܡܛܠ ܬܩܢܬܟܘܢ· 4 ܐܠܗܐ ܓܝܪ ܐܡܪ ܟܒܕ ܐܒܟ ܘܐܡܟ· ܘܕܐܡܪ ܒܝܫ ܠܐܒܐ ܐܘ ܠܐܡܐ ܡܘܬ ܢܡܘܬ· 5 ܐܢ̈ܬܘܢ ܐܡ̈ܪܝܢ ܠܟܠ ܕܐܡܪ ܠܐܒܐ ܐܘ ܠܐܡܐ ܩܘܪܒܢ ܗܘ ܕܡܕܡ ܡܢ̈ܝ ܠܟ ܘܠܐ ܢܟܒܕ ܠܐܒܘܗܝ ܐܘ ܠܐܡܗ· 6 ܘܒܛܠܬ ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܠܗܐ ܡܛܠ ܬܩܢܬܟܘܢ· 7 ܐܝ ܦܪ̈ܫ̈ܝܐ ܫܦܝܪ ܐܢ̈ܒܐ ܥܠܝܟܘܢ ܐܫܥܝܐ ܕܐܡܪ· 8 ܥܡ̈ܐ ܗܠܝܢ ܒܣܦ̈ܘܗܝ ܡܟܒܕܢܢܝ ܠܒܗ ܕܝܠܗ ܪܚܩ ܡܢܝ· 9 ܒܣܟܠ̈ܬܢ ܡܫܬܒ̈ܚܝܢ ܠܝ ܡܠ̈ܦ̈ܢܐ ܕܒܢܝ ܐܢܫ̈ܐ· 10 ܘܩܪ̈ܐ ܠܟܢܫܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ· ܫܡ̈ܥܘ ܘܬܒ̈ܝܢܘ· 11 ܠܐ ܡܕ ܥܠ ܦܘܡܐ ܡܛܡܐ ܠܒܪ̈ܢܫܐ ܐܠܐ ܡܕ ܕܢܦ̈ܩ ܡܢ ܦܘܡܐ ܗܘ ܡܛܡܐ ܠܒܪ̈ܢܫܐ· 12 ܗܝܢ ܒܗܝܢ ܩܪ̈ܒܘ ܬܠܡܝܕ̈ܘܗܝ ܘܐܡܪ̈ܝܢ ܠܗ· ܝܕܥ ܐܢܬ ܕܦܪ̈ܫ̈ܝܐ ܫܡ̈ܥܘ ܡܠ̈ܬܐ ܘܐܬܟܫ̈ܠܘ· 13 ܗܘ ܕܡ̈ܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ· ܟܠ ܢܨܒܬܐ ܕܠܐ ܢܨܒ ܐܒܝ ܕܒ̈ܫܡ̈ܝܐ ܬܬܥܩܪ·

SEC. MATTHÆUM, XV.

CAPUT XV.

1 TUNC accesserunt ad eum ab Hierosolymis scribæ et Pharisæi dicentes: 2 Quare discipuli tui transgrediuntur traditionem seniorum? non enim lavant manus suas cum panem manducant. 3 Ipse autem respondens ait illis: Quare et vos transgredimini mandatum Dei propter traditionem vestram? Nam Deus dixit: 4 Honora patrem tuum et matrem, et Qui male dixerit patri vel matri, morte moriatur. 5 Vos autem dicitis: Quicumque dixerit patri vel matri: Munus quodcumque est ex me tibi proderit, et non honorificavit patrem suum aut matrem: 6 Et irritum fecistis mandatum Dei propter traditionem vestram. 7 Hypocritæ, bene prophetavit de vobis Esaias dicens: 8 Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longe est a me: 9 Sine causa autem colunt me docentes doctrinas et mandata hominum. 10 Et convocatis ad se turbis dixit eis: Audite et intellegite. 11 Non quod intrat in os coinquinat hominem; sed quod procedit ex ore, hoc coinquinat hominem. 12 Tunc accedentes discipuli ejus dixerunt ei: Scis quia Pharisæi audito verbo scandalizati sunt? 13 At ille respondens ait: Omnis plantatio quam non plantavit Pater meus cælestis eradicabitur.

14 Ἄφετε αὐτούς· ὁδηγοί εἰσιν τυφλοὶ τυφλῶν· τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται. 15 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολήν. 16 Ὁ δὲ εἶπεν· Ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; 17 Οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται; 18 Τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται, κἀκεῖνα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. 19 Ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. 20 Ταῦτά ἐστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶν φαγεῖν οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. 21 Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. 22 Καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα ἔκραξεν λέγουσα· Ἐλέησόν με, Κύριε υἱὸς Δαυείδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. 23 Ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτουν αὐτὸν λέγοντες· Ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὄπισθεν ἡμῶν. 24 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. 25 Ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνει αὐτῷ λέγουσα· Κύριε, βοήθει μοι. 26 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Οὐκ ἔξεστιν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις.

14 ܫܒܩܘ ܠܗܘܢ ܕܥܘܝܪܐ ܗܢܘ ܥܘܝܪ̈ܐ ܠܥܘܝܪ̈ܐ ܘܥܘܝܪ ܕܡܕܒܪ ܠܥܘܝܪ ܐܢ ܐܙܠ ܢܦܠ ܒܫܚܬܐ ܐܢ ܬܪܝܗܘܢ ܐܢ ܬܪ̈ܝܢ ܢܦܠ ܒܫܚܬܐ ܐܚܕ ܗܘ ܐܦ

27 Ἡ δὲ εἶπεν· Ναί, Κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. 28 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· Ὦ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· γενηθήτω σοι ὡς θέλεις. Καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. 29 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος ἐκάθητο ἐκεῖ. 30 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλοὺς, τυφλοὺς, κωφοὺς, κυλλοὺς καὶ ἑτέρους πολλούς, καὶ ἔριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς, 31 Ὥστε τὸν ὄχλον θαυμάσαι βλέποντας κωφοὺς λαλοῦντας, κυλλοὺς ὑγιεῖς καὶ χωλοὺς περιπατοῦντας καὶ τυφλοὺς βλέποντας· καὶ ἐδόξαζον τὸν θεὸν Ἰσραήλ. 32 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν· Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν· καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήστεις οὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. 33 Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· Πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον; 34 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πόσους ἄρτους ἔχετε; Οἱ δὲ εἶπον· Ἑπτά, καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. 35 Καὶ παραγγείλας τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν,

27 At illa dixit: Etiam, Domine: nam et catelli edunt de micis quæ cadunt de mensa dominorum suorum. 28 Tunc respondens Jesus ait illi: O mulier, magna est fides tua: fiat tibi sicut vis. Et sanata est filia illius ex illa hora. 29 Et cum transisset inde Jesus, venit secus mare Galilææ, et ascendens in montem sedebat ibi. 30 Et accesserunt ad eum turbæ multæ, habentes secum mutos, clodos, cæcos, debiles et alios multos, et projecerunt eos ad pedes ejus, et curavit eos, 31 Ita ut turbæ mirarentur videntes mutos loquentes, clodos ambulantes, cæcos videntes, et magnificabant Deum Israhël. 32 Jesus autem convocatis discipulis suis dixit: Misereor turbæ, quia triduo jam perseverant mecum et non habent quod manducent: et dimittere eos jejunos nolo, ne deficiant in via. 33 Et dicunt ei discipuli: Unde ergo nobis in deserto panes tantos ut saturemus turbam tantam? 34 Et ait illis Jesus: Quot panes habetis? At illi dixerunt: Septem, et paucos pisciculos. 35 Et præcepit turbæ ut discumberet super terram.

36 Ἔλαβεν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύας καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. 37 Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων ἦραν ἑπτὰ σπυρίδας πλήρεις. 38 Οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες χωρὶς παιδίων καὶ γυναικῶν. 39 Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἐνέβη εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια Μαγαδάν.

ΚΕΦ. ιϛ'.

1 ΚΑΙ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι πειράζοντες ἐπηρώτων αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτοῖς. 2 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ὀψίας γενομένης λέγετε· Εὐδία, πυρράζει γὰρ ὁ οὐρανός· 3 Καὶ πρωΐ· Σήμερον χειμών, πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός. Τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε; 4 Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ. Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἀπῆλθεν. 5 Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ εἰς τὸ πέραν ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν. 6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ὁρᾶτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. 7 Οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν.

36 Et accipiens septem panes et pisces et gratias agens fregit et dedit discipulis suis, et discipuli dederunt populo. 37 Et comederunt omnes et saturati sunt. Et quod superfuit de fragmentis tulerunt, septem sportas plenas. 38 Erant autem qui manducaverant quattuor milia hominum extra parvulos et mulieres. 39 Et dimissa turba ascendit in naviculam, et venit in fines Magedan.

CAPUT XVI.

1 Et accesserunt ad eum Pharisæi et Sadducæi temtantes, et rogaverunt eum ut signum de cælo ostenderet eis. 2 At ille respondens ait eis: Facto vespere dicitis: Serenum erit, rubicundum est enim cælum: 3 Et mane: Hodie tempestas, rutilat enim triste cælum. 4 Faciem ergo cæli dijudicare nostis, signa autem temporum non potestis. Generatio mala et adultera signum quærit, et signum non dabitur ei nisi signum Jonæ. Et relictis illis abiit. 5 Et cum venissent discipuli ejus trans fretum, obliti sunt panes accipere. 6 Qui dixit illis: Intuemini et cavete a fermento Pharisæorum et Sadducæorum. 7 At illi cogitabant inter se dicentes quia panes non accepimus.

8 Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβετε; 9 Οὔπω νοεῖτε, οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε; 10 Οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων καὶ πόσας σπυρίδας ἐλάβετε; 11 Πῶς οὐ νοεῖτε ὅτι οὐ περὶ ἄρτων εἶπον ὑμῖν; προσέχετε δὲ ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. 12 Τότε συνῆκαν ὅτι οὐκ εἶπεν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. 13 Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων· Τίνα λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; 14 Οἱ δὲ εἶπαν· Οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἠλείαν, ἕτεροι δὲ Ἰερεμίαν ἢ ἕνα τῶν προφητῶν. 15 Λέγει αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; 16 Ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος εἶπεν· Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος. 17 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Μακάριος εἶ, Σίμων Βαριωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέν σοι ἀλλ' ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 18 Κἀγὼ δέ σοι λέγω ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς.

8 ܝܫܘܥ ܕܝܕܥ ܒܪܘܚܗ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܐ ܐܢܬ ܡܚܫܒܝܢ ܒܠܒܟܘܢ ܒܝܢ ܗܘ ܕܠܝܬ ܠܟܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܙܥܘܪܬܐ ܐܝ ܠܚܡܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܀ 9 ܠܐ ܥܕ ܐܢܬ ܡܬܒܝܢܝܢ ܘܠܐ ܕܟܪܝܢ ܐܢܬ ܠܚܡܐ ܚܡܫܐ ܐܠܦ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܘܟܡ ܣܠܬܐ ܕܦܘܪܝܢ ܣܒܬܘܢ ܀ 10 ܘܠܐ ܫܒܥܐ ܠܚܡܐ ܐܪܒܥܐ ܐܠܦ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܘܟܡ ܣܦܪܝܢ ܣܒܬܘܢ ܀ 11 ܡܢ ܗܫܐ ܠܐ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܐܝ ܠܚܡܐ ܕܐܡܪ ܠܟܘܢ ܕܬܬܪܚܩܘܢ ܡܢ ܚܡܝܪܐ ܕܦܪܝܣܝܐ ܘܣܕܘܩܝܐ ܀ 12 ܗܢܝܢ ܐܝܟ ܕܐܬܪ ܠܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܢܬܪܚܩܘܢ ܡܢ ܚܡܝܪܐ ܕܠܚܡܐ ܐܠܐ ܡܢ ܬܘܕܝܬܐ ܕܦܪܝܣܝܐ ܘܣܕܘܩܝܐ ܀ 13 ܘܟܕ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܬܚܘܡܐ ܕܩܣܪܝܐ ܕܦܝܠܛܘܣ ܫܐܠ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܢ ܐܡܪܝܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܕܐܢܐ ܐܝܬ ܀ 14 ܐܝܠܝܢ ܐܡܪܝܢ ܕܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܐܚܪܢܐ ܕܐܝܠܝܐ ܘܐܚܪܢܐ ܕܐܚܕ ܡܢ ܢܒܝܐ ܀ 15 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܡܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬ ܕܐܢܐ ܐܝܬ ܀ 16 ܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ ܀ 17 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܒܪܟ ܐܢܬ ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܝܘܢܐ ܕܒܣܪܐ ܘܕܡܐ ܠܐ ܓܠܝ ܠܟ ܐܠܐ ܐܒܝ ܕܒܫܡܝܐ ܀ 18 ܘܐܦ ܐܢܐ ܐܡܪ ܠܟ ܕܐܢܬ ܗܘ ܟܐܦܐ ܘܥܠ ܗܕܐ ܟܐܦܐ ܐܒܢܐ ܥܕܬܝ ܘܬܪܥܝ ܓܗܢܡ ܠܐ ܢܫܬܘܢ ܠܗ ܀

8 Sciens autem Jesus dixit: Quid cogitatis inter vos, modicæ fidei, quia panes non habetis? 9 Nondum intellegitis, neque recordamini quinque panum quinque milia hominum, et quot cophinos sumsistis? 10 Neque septem panum quattuor milia hominum, et quot sportas sumsistis? 11 Quare non intellegitis quia non de pane dixi vobis: Cavete a fermento Pharisæorum et Sadducæorum? 12 Tunc intellexerunt quia non dixerit cavendum a fermento panum sed a doctrina Pharisæorum et Sadducæorum. 13 Venit autem Jesus in partes Cæsareæ Philippi, et interrogabat discipulos suos dicens: Quem dicunt homines esse Filium hominis? 14 At illi dixerunt: Alii Johannen Baptistam, alii autem Heliam, alii vero Hieremiam aut unum ex prophetis. 15 Dicit illis: Vos autem quem me esse dicitis? 16 Respondens Simon Petrus dixit: Tu es Christus Filius Dei vivi. 17 Respondens autem Jesus dixit: Beatus es, Simon Bar Jona, quia caro et sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus qui in cælis est. 18 Et ego dico tibi quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, et portæ inferi non prævalebunt adversum eam.

19 Δώσω σοι τὰς κλεῖδας τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 20 Τότε διεστείλατο τοῖς μαθηταῖς ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ Χριστός. 21 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπελθεῖν καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. 22 Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων· Ἵλεώς σοι, Κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο. 23 Ὁ δὲ στραφεὶς εἶπεν τῷ Πέτρῳ· Ὕπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ· σκάνδαλον εἶ ἐμοῦ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. 24 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. 25 Ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, εὑρήσει αὐτήν. 26 Τί γὰρ ὠφεληθήσεται ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; 27 Μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ τότε ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ. 28 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσίν τινες τῶν ὧδε ἑστώτων οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

19 ܟܝ ܐܢܐ ܡܗܒ ܠܟ ܠܡܦܬܚ̈ܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܘܟܠ ܕܬܣܪ ܥܠ ܐܪܥܐ ܢܗܘܐ ܣܝܪ ܒܫܡܝܐ ܘܟܠ ܕܬܫܪܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ܢܗܘܐ ܫܪܝ ܒܫܡܝܐ ܗܢ ܬܦ ܦܩܕ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܠܐ ܢܐܡܪܘܢ ܠܐ ܕܗܘ ܗܘ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܐ ܡܢ ܗܫܐ ܫܪܐ ܝܫܘܥ ܠܡܚܘܝ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܒܥܐ ܗܘ ܕܢܙܠ ܠܝܪܘܫܠܡ ܘܣܓܝ ܡܢ ܣܒܐ ܘܣܦܪ ܘܢܬܩܛܠ ܘܒܬܠܬܝܐ ܢܩܘܡ ܘ ܢܣܒ ܗܘ ܫܘܥܒܕܢܐ ܘܫܪܐ ܠܡܓܥܪ ܠܗ ܘܐܡܪ ܚܘܣ ܠܟ ܡܪܝ ܠܐ ܢܗܘܐ ܠܟ ܗܕܐ ܗܘ ܕܦܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܙܠ ܒܬܪ ܝ ܣܛܢܐ ܟܫܘܠ ܐܢܬ ܠܝ ܠܐ ܚܟܡܬ ܕܐܠܗܐ ܐ ܕܒܢܝ ܢܫܐ ܗܝ ܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐ ܡܢ ܕܨܒܐ ܕܢܬܐ ܒܬܪܝ ܢܟܦܪ ܢܦܫܗ ܘܢܣܒ ܠܨܠܒܗ ܘܢܬܒܥ ܠܝ ❖ 25 ܡܢ ܕܨܒܐ ܕܢܦܨܚ ܢܦܫܗ ܢܐܒܕ ܠܗ ܘܡܢ ܕܢܐܒܕ ܢܦܫܗ ܒܥܠܬܝ ܘ ܒܥܠ ܒܫܪ ܗܘ ܢܫܟܚ ܠܗ ܘܡܢ ܕܢܐܒܕ ܢܦܫ

ΚΕΦ. ιζ'.

1 ΚΑΙ μεθ' ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν. 2 Καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. 3 Καὶ ἰδοὺ ὤφθη αὐτοῖς Μωϋσῆς καὶ Ἠλείας συνλαλοῦντες μετ' αὐτοῦ. 4 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· εἰ θέλεις, ποιήσω ὧδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ Μωϋσεῖ μίαν καὶ Ἠλείᾳ μίαν. 5 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς, καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα· ἀκούετε αὐτοῦ. 6 Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. 7 Καὶ προσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἁψάμενος αὐτῶν εἶπεν· Ἐγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε. 8 Ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν οὐδένα εἶδον εἰ μὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον. 9 Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ ὄρους ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· Μηδενὶ εἴπητε τὸ ὅραμα ἕως οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἐγερθῇ. 10 Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες· Τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἠλείαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; 11 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἠλείας μὲν ἔρχεται καὶ ἀποκαταστήσει πάντα.

1 ܘܒܬܪ ܝܘ̈ܡ̈ܐ ܫ̈ܬܐ ܢܣܒ ܝܫܘܥ ܠܦܛܪܘܣ ܘܠܝܥܩܘܒ ܘܠܝܘܚܢܢ ܐܚܘܗܝ ܘܐܣܩ ܠܗܘܢ ܠܛܘܪܐ ܪܡܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ. 2 ܘܐܬܫܚܠܦ ܩܕܡܝܗܘܢ ܘܢܗܪ ܐܦܘܗܝ ܐܝܟ ܫܡܫܐ ܘܠܒܘܫܘܗܝ ܗܘ̈ܘ ܐܝܟ ܬܠܓܐ. 3 ܘܗܐ ܐܬܚܙܝ ܠܗܘܢ ܡܘܫܐ ܘܐܝܠܝܐ ܥܡ ܗܘ ܡܬܡܠܠܝܢ. 4 ܥܢܐ ܟܐܦܐ ܘܐܡܪ ܠܝܫܘܥ ܡܪܝ ܛܒ ܠܢ ܗܟܐ ܕܢܗܘܐ ܐܢ ܨܒܝܬ ܢܥܒܕ ܗܟܐ ܬܠܬ ܡܫ̈ܟ̈ܢ̈ܐ ܠܟ ܚܕ ܘܠܡܘܫܐ ܚܕ ܘܠܐܝܠܝܐ ܚܕ. 5 ܥܕ ܗܘ ܡܬܡܠܠ ܗܐ ܥܢܢܐ ܢܘܗܪܐ ܛܠܠܬ ܠܗܘܢ ܗܐ ܩܠܐ ܡܢ ܥܢܢܐ ܕܐܡܪ ܗܢܘ ܗܘ ܒܪܝ ܚܒܝܒܝ ܕܒܗ ܨܒܝܬ ܫܡܥܘܢܝ ܠܗ. 6 ܘܫܡܥܘ ܬܠܡܝ̈ܕ̈ܐ ܘܢܦܠܘ ܥܠ ܐܦܝܗܘܢ ܘܕܚܠܘ ܫܓܝ̈ܐ. 7 ܘܩܪܒ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܘܡܫ ܒܗܘܢ ܘܐܡܪ ܩܘܡܘ ܠܐ ܬܕܚܠܘ. 8 ܘܟܕ ܫܪܝܘ ܥܝܢܝܗܘܢ ܠܐ ܚܙܘ ܐܢܫ ܐܠܐ ܝܫܘܥ ܠܚܘܕܗ. 9 ܘܟܕ ܢܚܬܝܢ ܡܢ ܛܘܪܐ ܦܩܕ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܐ ܬܐܡܪܘܢ ܠܐܢܫ ܠܚܙܘܢܐ ܕܐܬܐ ܕܢܩܘܡ ܒܪ ܐܢܫܐ ܡܢ ܡܝ̈ܬ̈ܐ. 10 ܘܫܐܠܘܗܝ ܬܠܡܝ̈ܕ̈ܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܐܡܪܝܢ ܣܦܪܐ ܕܐܠܝܐ ܕܡܢ ܩܕܡ ܐܬܐ. 11 ܗܘ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܠܝܐ ܐܬܐ ܘܗܘ ܡܗܦܟ ܟܠ ܡܕܡ.

CAPUT XVII.

1 Et post dies sex adsumsit Jesus Petrum et Jacobum et Johannem fratrem ejus, et ducit illos in montem excelsum seorsum: 2 Et transfiguratus est ante eos, et resplenduit facies ejus sicut sol, vestimenta autem ejus facta sunt alba sicut nix. 3 Et ecce apparuit illis Moses et Helias cum eo loquentes. 4 Respondens autem Petrus dixit ad Jesum: Domine bonum est nos hic esse: si vis, faciamus hic tria tabernacula, tibi unum et Mosi unum et Heliæ unum. 5 Adhuc eo loquente, ecce nubis lucida obumbravit eos, et ecce vox de nube dicens: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacuit: ipsum audite. 6 Et audientes discipuli cecíderunt in faciem suam et timuerunt valde. 7 Et accessit Jesus et tetigit eos dixitque eis: Surgite et nolite timere. 8 Levantes autem oculos suos neminem viderunt nisi solum Jesum. 9 Et descendentibus illis de monte præcepit Jesus dicens: Nemini dixeritis visionem donec Filius hominis a mortuis resurgat. 10 Et interrogaverunt eum discipuli dicentes: Quid ergo scribæ dicunt quod Heliam oporteat primum venire? 11 At ille respondens ait: Helias quidem venturus est et restituet omnia:

12 Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι Ἠλείας ἤδη ἦλθεν, καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν, ἀλλ' ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν. Οὕτως καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐτῶν. 13 Τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς. 14 Καὶ ἐλθόντων πρὸς τὸν ὄχλον, προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτὸν 15 Καὶ λέγων· Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιάζεται καὶ κακῶς πάσχει· πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. 16 Καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι. 17 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε μεθ' ὑμῶν ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετέ μοι αὐτὸν ὧδε. 18 Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον, καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. 19 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν εἶπον· Διὰ τί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; 20 Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· Διὰ τὴν ὀλιγοπιστίαν ὑμῶν· Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ· Μετάβα ἔνθεν ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν. [21 Τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ.] 22 Συστρεφομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων,

12 Dico autem vobis quia Helias jam venit, et non cognoverunt eum, sed fecerunt in eo quæcumque voluerunt. Sic et Filius hominis passurus est ab eis. 13 Tunc intellexerunt discipuli quia de Johanne Baptista dixisset. 14 Et cum venisset ad turbam, accessit ad eum homo genibus provolutis ante eum 15 Dicens: Domine, miserere filii mei, quia lunaticus est et male patitur: nam sæpe cadit in ignem et crebro in aquam. 16 Et optuli eum discipulis tuis, et non potuerunt curare eum. 17 Respondens Jesus ait: O generatio incredula et perversa, quo usque ero vobiscum? usque quo patiar vos? Afferte huc illum ad me. 18 Et increpavit eum Jesus, et exiit ab eo dæmonium, et curatus est puer ex illa hora. 19 Tunc accesserunt discipuli ad Jesum secreto et dixerunt: Quare nos non potuimus eicere illum? 20 Dicit illis: Propter incredulitatem vestram. Amen quippe dico vobis, si habueritis fidem sicut granum sinapis, dicetis monti huic: Transi hinc, et transibit, et nihil impossibile erit vobis. 21 Hoc autem genus non eicitur nisi per orationem et jejunium. 22 Conversantibus autem eis in Galilæa, dixit illis Jesus: Filius hominis tradendus est in manus hominum,

ΚΑΤΑ ΜΑΘΘΑΙΟΝ, ιζ', ιη'.

23 Καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. Καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα. 24 Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καφαρναοὺμ προσῆλθον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ καὶ εἶπαν· Ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ δίδραχμα; 25 Λέγει· Ναί. Καὶ εἰσελθόντα εἰς τὴν οἰκίαν προέφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων· Τί σοι δοκεῖ, Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσιν τέλη ἢ κῆνσον; ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων; 26 Εἰπόντος δέ· Ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων, ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἄραγε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ υἱοί. 27 Ἵνα δὲ μὴ σκανδαλίζωμεν αὐτούς, πορευθεὶς εἰς θάλασσαν βάλε ἄγκιστρον καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν ἆρον, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ εὑρήσεις στατῆρα· ἐκεῖνον λαβὼν δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.

ΚΕΦ. ιη'.

1 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες· Τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν; 2 Καὶ προσκαλεσάμενος παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν 3 καὶ εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδία, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. 4 Ὅστις οὖν ταπεινώσει ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. 5 Καὶ ὃς ἐὰν δέξηται ἓν παιδίον τοιοῦτο ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται.

ܟܬܒ ✤ ܡ ✤ ܡܬ

23 ܘܢܩܛܠܘܢܝܗܝ ܘܒܬܠܬܐ ܝܘܡܐ ܢܩܘܡ ܘܐܬܥܨܒܘ ܫܓܝ̈ܐ ܒܝܬ ܗܘ ܘܐܬܘ ܟܦܪܢܚܘܡ ܘܩܪܒܘ ܠܘܬ ܟܐܦܐ ܕܢܣܒ ܕܝܢܪ̈ܐ ܐܡܪ̈ܝܢ ܠܗ ܠܡ ܪܒܢ ܠܟ ܠܡ ܢܦܩ ܕܝܢܪ̈ܐ ܐܡܪ ܐܝ ܘܟܕ ܥܠ ܒܝܬܐ ܩܕܡ ܠܗ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܡܢܘ ܫܡܥܢ ܡܠܟ̈ܐ ܕܐܪܥܐ ܡܢ ܡܢ ܢܣܒܝܢ ܡܟܣ ܐܘ ܓܙܪ ܡܢ ܒܢܝܗܘܢ ܐܘ ܡܢ ܒܢܝ ܓܝܪ̈ܐ ܐܡܪ ܠܗ ܡܢ ܒܢܝ ܓܝܪ̈ܐ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܗܟܢܐ ܒܢܝ ܚܪ̈ܝܪ̈ܐ ܐܢܘܢ ܕܠܐ ܢܬܟܫܠ ܠܗܘܢ ܙܠ ܠܝܡܐ ܘܫܕܘ ܢܘܢܐ ܘܣܩ ܐܘܦ ܡܢ ܦܡܗ ܐܝܬ ܠܟ ܣܛܝܪ ܗܘ ܣܩܘ ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܒܥܕ ܝܬ ܘܒܥܕܝ ✤ ✤ ✤

ܟܦ ✤ ܡ ✤ ܡ

1 ܒܗܝ ܫܥܬܐ ܩܪܒܘ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܐܡܪ̈ܝܢ ܡܢ ܗܘ ܪܒ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܗܢܐ ܩܪܐ ܠܘܬ ܗܘ ܝܠܕܐ ܘܩܝܡ ܠܗ ܒܡܨܥܬܗܘܢ 3 ܘܐܡܪ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܐܢ ܠܐ ܬܬܗܦܟܘܢ ܘܬܗܘܘܢ ܐܝܟ ܝܠܕ̈ܐ ܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ 4 ܟܠ ܡܢ ܕܡܬܟܢܝ ܐܝܟ ܝܠܕܐ ܗܢܐ ܗܘ ܪܒ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ 5 ܘܡܢ ܕܩܒܠ ܝܠܕ ܐܚܕ ܐܝܟ ܗܢܐ ܒܫܡܝ ܐܢܐ ܩܒܠ ܢ

SEC. MATTHÆUM, XVII. XVIII.

23 Et occident eum, et tertio die resurget. Et contristati sunt vehementer. 24 Et cum venissent Capharnaum, accesserunt qui didragma accipiebant ad Petrum et dixerunt: Magister vester non solvit didragma? 25 Ait: Etiam. Et cum intrasset domum prævenit eum Jesus dicens: Quid tibi videtur, Simon? Reges terræ a quibus accipiunt tributum vel censum? a filiis suis an ab alienis? 26 Et ille dixit: Ab alienis. Dixit illi Jesus: Ergo liberi sunt filii. 27 Ut autem non scandalizemus eos, vade ad mare et mitte hamum, et eum piscem qui primus ascenderit tolle, et aperto ore ejus invenies staterem: illum sumens da eis pro me et te.

CAPUT XVIII.

1 In illa hora accesserunt discipuli ad Jesum dicentes: Quis putas major est in regno cælorum? 2 Et advocans Jesus parvulum statuit eum in medio eorum 3 Et dixit: Amen dico vobis, nisi conversi fueritis et efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regno cælorum. 4 Quicumque ergo humiliaverit se sicut parvulus iste, hic est major in regno cælorum: 5 Et qui susceperit unum parvulum talem in nomine meo, me suscipit:

6 Ὃς δ' ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὀνικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. 7 Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων· ἀνάγκη γάρ ἐστιν ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται. 8 Εἰ δὲ ἡ χείρ σου ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοί ἐστιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν κυλλὸν ἢ χωλόν, ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. 9 Καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοί ἐστιν μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. 10 Ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε ἑνὸς τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς βλέπουσιν τὸ πρόσωπον τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. [11 Ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπολωλός.] 12 Τί ὑμῖν δοκεῖ; ἐὰν γένηταί τινι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα καὶ πλανηθῇ ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐχὶ ἀφεὶς τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐπὶ τὰ ὄρη πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον; 13 Καὶ ἐὰν γένηται εὑρεῖν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις. 14 Οὕτως οὐκ ἔστιν θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν μικρῶν τούτων. 15 Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου· ἐάν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου.

6 ܘܡܢ ܕܢܟܫܠ ܚܕ ܡܢ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪܐ ܕܡܗܝܡܢܝ ܛܒ ܠܗ ܕܬܬܠܐ ܐܒܢܐ ܕܪܚܝܐ ܒܨܘܪܐ ܕܒܝܬ ܡܫܚܢܗ ܘܢܬܛܒܥ ܒܥܡܩ ܝܡܐ ׃ 7 ܘܝ ܠܥܠܡܐ ܡܢ ܫܟܠܐ ܐܝ ܠܐ ܡܬܚܙܝ ܕܬܐܬܝ ܫܟܠܐ ܐܠܐ ܘܝ ܠܐܢܫܐ ܗܘ ܕܒܝܕܗ ܐܬܐ ܫܟܠܐ ׃ 8 ܐܢ ܕܝܕܟ ܐܘ ܪܓܠܟ ܡܫܟܠ ܠܟ ܩܛܥ ܐܢܘܢ ܘܫܕܝ ܡܢܟ ܛܒ ܠܟ ܕܬܥܘܠ ܠܚܝܐ ܣܟܠ ܐܘ ܦܣܚ ܡܢ ܕܬܬܪܡܐ ܬܪܝܢ ܐܝܕܝܢ ܘܬܪܝܢ ܪܓܠܝܢ ܠܡܬܪܡܐ ܒܢܘܪܐ ܕܠܥܠܡ ׃ 9 ܘܐܢ ܥܝܢܟ ܡܫܟܠ ܠܟ ܩܠܥ ܐܢܘܢ ܘܫܕܝ ܡܢܟ ܛܒ ܠܟ ܕܬܥܘܠ ܠܚܝܐ ܚܕ ܥܝܢ ܡܢ ܕܬܬܪܡܐ ܬܪܝܢ ܥܝܢܝܢ ܠܓܗܢܡ ׃ 10 ܚܙܘ ܕܠܐ ܬܙܠܬܘܢ ܒܚܕ ܡܢ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪܐ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܡܠܐܟܝܗܘܢ ܒܫܡܝܐ ܒܟܠ ܙܒܢ ܚܙܝܢ ܐܦܝ ܐܒܘܗܝ ܕܒܫܡܝܐ ܗܘ ׃ 11 ܐܬܐ ܓܝܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܢܦܪܘܩ ܕܐܒܕ ׃ 12 ܡܢܘ ܠܟܘܢ ܣܒܪ ܐܢ ܗܘܐ ܠܓܒܪܐ ܡܐܐ ܐܢܢ ܘܚܕ ܡܢܗܘܢ ܬܥܐ ܘܢܫܒܩ ܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥܐ ܒܛܘܪܐ ܘܢܐܙܠ ܠܡܒܥܐ ܐܢܐ ܕܬܥܐ ׃ 13 ܘܐܢ ܫܟܚ ܠܗ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܚܕܐ ܥܠ ܗܝ ܐܦ ܡܢ ܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥ ܕܠܐ ܬܥܘ ׃ 14 ܗܟܢܐ ܠܐ ܨܒܝܢ ܩܕܡ ܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܕܢܐܒܕ ܚܕ ܡܢ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪܐ ׃ 15 ܐܢ ܕܝܢ ܚܛܐ ܠܟ ܐܚܘܟ ܙܠ ܐܬܚܙܐ ܥܡܗ ܒܝܢ ܐܢܬ ܘܗܘ ܠܚܘܕܗ ܐܢ ܫܡܥ ܠܟ ܐܬܪܒܝܬ ܐܚܘܟ ׃

6 Qui autem scandalizaverit unum de pusillis istis qui in me credunt, expedit ei ut suspendatur mola asinaria in collo ejus et demergatur in profundum maris. 7 Væ mundo ab scandalis. Necesse est enim ut veniant scandala, verum tamen væ homini per quem scandalum venit. 8 Si autem manus tua vel pes tuus scandalizat te, abscide eum et proice abs te: bonum tibi est ad vitam ingredi debilem vel clodum, quam duas manus vel duos pedes habentem mitti in ignem æternum. 9 Et si oculus tuus scandalizat te, erue eum et proice abs te: bonum tibi est uno oculo in vitam intrare, quam duos oculos habentem mitti in gehennam ignis. 10 Videte ne contemnatis unum ex his pusillis: dico enim vobis quia angeli eorum in cælis semper vident faciem Patris mei qui in cælis est. 11 Venit enim Filius hominis salvare quod perierat. 12 Quid vobis videtur? si fuerint alicui centum oves et erraverit una ex eis, nonne relinquet nonaginta novem in montibus et vadit quærere eam quæ erravit? 13 Et si contigerit ut inveniat eam: amen dico vobis quia gaudebit super ea magis quam super nonaginta novem quæ non erraverunt. 14 Sic non est voluntas ante Patrem vestrum qui in cælis est ut pereat unus de pusillis istis. 15 Si autem peccaverit in te frater tuus, vade et corripe eum inter te et ipsum solum: si te audierit, lucratus eris fratrem tuum:

16 Ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σεαυτοῦ ἔτι ἕνα ἢ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν σταθῇ πᾶν ῥῆμα. 17 Ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὸν τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὥσπερ ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης. 18 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένα ἐν οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένα ἐν οὐρανῷ. 19 Πάλιν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο συμφωνήσουσιν ἐξ ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 20 Οὗ γάρ εἰσιν δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν. 21 Τότε προσελθὼν ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, ποσάκις ἁμαρτήσει εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἀφήσω αὐτῷ; ἕως ἑπτάκις; 22 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Οὐ λέγω σοι ἕως ἑπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά. 23 Διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησεν συνᾶραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. 24 Ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν, προσηνέχθη εἷς αὐτῷ ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων. 25 Μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι, ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος πραθῆναι καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ πάντα ὅσα εἶχεν, καὶ ἀποδοθῆναι. 26 Πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος ἐκεῖνος προσεκύνει αὐτῷ λέγων· Μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ πάντα ἀποδώσω σοι. 27 Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτόν, καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτῷ.

16 ܐܢ ܠܐ ܫܡܥ ܢܗܘܐ ܥܡܟ ܥܘܕ ܚܕ ܐܘ ܬܪܝܢ ܕܥܠ ܦܘܡ ܬܪܝܢ ܣܗܕܐ ܢܩܘܡ ܟܠ ܡܠܬܐ . 17 ܐܢ ܗܘ ܕܠܐ ܢܫܡܥ ܠܗܢ ܐܦ ܠܟ ܠܐ ܢܫܡܥ ܐܡܪ ܠܟ ܠܥܕܬܐ ܐܦ ܠܟ ܗܘ ܠܟ ܐܝܟ ܥܡܐ ܘܐܝܟ ܡܟܣ . 18 ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܟܠ ܡܐ ܕܬܐܣܪܘܢ ܥܠ ܐܪܥܐ ܢܗܘܐ ܐܣܝܪ ܒܫܡܝܐ ܘܟܠ ܡܐ ܕܬܫܪܝܘܢ ܥܠ ܐܪܥܐ ܢܗܘܐ ܫܪܝ ܒܫܡܝܐ . 19 ܬܘܒ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܐܢ ܬܬܚܒܪܘܢ ܬܪܝܢ ܡܢܟܘܢ ܥܠ ܐܪܥܐ ܒܟܠ ܡܕܡ ܕܢܫܐܠܘܢ ܢܬܝܗܒ ܠܗܘܢ ܡܢ ܩܕܡ ܐܒܝ ܕܒܫܡܝܐ . 20 ܡܛܠ ܕܐܝܬ ܬܪܝܢ ܐܘ ܬܠܬܐ ܕܡܬܟܢܫܝܢ ܒܫܡܝ ܬܡܢ ܐܢܐ ܒܝܢܬܗܘܢ . 21 ܗܝܕܝܢ ܩܪܒ ܠܘܬܗ ܦܛܪܘܣ ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܟܡܐ ܙܒܢܝܢ ܚܛܝܬ ܠܝ ܐܚܝ ܘܐܫܒܘܩ ܠܗ ܥܕ ܫܒܥ ܙܒܢܝܢ . 22 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ ܥܕ ܫܒܥ ܙܒܢܝܢ ܐܠܐ ܥܕ ܫܒܥ ܙܒܢܝܢ ܫܒܥ . 23 ܥܠ ܗܕܐ ܐܬܕܡܝ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܠܓܒܪܐ ܡܠܟܐ ܕܨܒܐ ܠܡܣܒܪ ܚܫܒܢ ܥܡ ܥܒܕܘܗܝ . 24 ܘܟܕ ܫܪܝ ܠܡܣܒܪ ܚܫܒܢ ܐܬܩܪܒ ܠܘܬܗ ܚܕ ܕܡܪܝܒ ܠܗ ܪܒܘ ܕܟܪ ܠܗ ܥܫܪܬ ܐܠܦ ܟܪܟܐ . 25 ܘܟܕ ܠܝܬ ܠܗ ܡܢ ܕܦܪܥ ܦܩܕ ܡܪܗ ܕܢܙܒܢܘܢܝܗ ܘܐܢܬܬܗ ܘܒܢܘܗܝ ܘܟܠ ܕܐܝܬ ܠܗ ܘܢܫܠܡ . 26 ܗܝܕܝܢ ܢܦܠ ܥܒܕܐ ܗܘ ܘܣܓܕ ܠܗ ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܐܪܟ ܠܝ ܘܐܫܠܡ ܠܟ ܟܠ ܕܝܢ . 27 ܘܪܚܡ ܡܪܗ ܕܥܒܕܐ ܗܘ ܘܫܒܩ ܠܗ ܘܚܘܒܬܗ ܫܒܩ ܠܗ .

16 Si autem non te audierit, adhibe tecum adhuc unum vel duos, ut in ore duorum testium vel trium stet omne verbum. 17 Quod si non audierit eos, dic ecclesiæ: si autem et ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus et publicanus. 18 Amen dico vobis, quæcumque alligaveritis super terram, erunt ligata et in cælo; et quæcumque solveritis super terram, erunt soluta et in cælo. 19 Iterum dico vobis quia si duo ex vobis consenserint super terram de omni re, quæcumque petierint, fiet illis a Patre meo qui in cælis est: 20 Ubi enim sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum. 21 Tunc accedens Petrus ad eum dixit: Domine, quoties peccabit in me frater meus et dimittam ei? usque septies? 22 Dicit illi Jesus: Non dico tibi usque septies, sed usque septuagies septies. 23 Ideo adsimilatum est regnum cælorum homini regi qui voluit rationem ponere cum servis suis. 24 Et cum cœpisset rationem ponere, oblatus est ei unus qui debebat decem milia talenta. 25 Cum autem non haberet unde redderet, jussit eum dominus venundari et uxorem ejus et filios et omnia quæ habebat, et reddi debitum. 26 Procedens autem servus ille orabat eum dicens: Patientiam habe in me, et omnia reddam tibi. 27 Misertus autem dominus servi illius dimisit eum, et debitum dimisit ei.

23 Ἐξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εὗρεν ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ ὃς ὤφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπνιγεν λέγων· Ἀπόδος εἴ τι ὀφείλεις. 29 Πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ παρεκάλει αὐτὸν λέγων· Μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ ἀποδώσω σοι. 30 Ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν, ἀλλὰ ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἕως ἀποδῷ τὸ ὀφειλόμενον. 31 Ἰδόντες οὖν οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γινόμενα ἐλυπήθησαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ ἑαυτῶν πάντα τὰ γενόμενα. 32 Τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει αὐτῷ· Δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με· 33 Οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὡς κἀγὼ σὲ ἠλέησα; 34 Καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς ἕως οὗ ἀποδῷ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ. 35 Οὕτως καὶ ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν.

ΚΕΦ. ιθ'.

1 ΚΑΙ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, μετῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου. 2 Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ. 3 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι πειράζοντες αὐτὸν καὶ λέγοντες· Εἰ ἔξεστιν ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν;

28 ܘܦܩ ܒܗ ܒܥܒܕܗ ܘܐܫܟܚ ܚܕ ܡܢ ܥܒܕܘܗܝ ܕܚܝܒ ܠܗ ܡܐܐ ܕܢܐܪ ܘܐܚܕ ܒܚܢܩܘܗܝ ܐܡܪ ܗܒ ܠܝ ܕܡܟ ܕܐܢܬ ܚܝܒ ܠܝ ܘܐܫܠܡ ܠܟ ܟܠ ܕܡܓ ܠܟ ܗܘ ܒܥܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܪܟ ܒ

4 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ποιήσας ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς; 5 Καὶ εἶπεν· Ἕνεκα τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ κολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. 6 Ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ σὰρξ μία. Ὃ οὖν ὁ θεὸς συνεζεύξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. 7 Λέγουσιν αὐτῷ· Τί οὖν Μωϋσῆς ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου καὶ ἀπολῦσαι; 8 Λέγει αὐτοῖς· Ὅτι Μωϋσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν· ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτως. 9 Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ μὴ ἐπὶ πορνείᾳ καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται. 10 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· Εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός, οὐ συμφέρει γαμῆσαι. 11 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ πάντες χωροῦσιν τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ' οἷς δέδοται. 12 Εἰσὶν γὰρ εὐνοῦχοι οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτως, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρείτω. 13 Τότε προσηνέχθησαν αὐτῷ παιδία, ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθῇ αὐτοῖς καὶ προσεύξηται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς.

4 ܗܘ ܕܥܢܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ ܕܡܢ ܫܪܝܬܐ ܕܒܪܢܫܐ ܘܐܢܬܬܐ ܒܪܐ ܐܢܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܟܝܠ ܕܒܪܢܫܐ ܢܫܒܩ ܠܐܒܘܗܝ ܘܠܐܡܗ ܘܢܬܕܒܩ ܒܐܢܬܬܗ ܘܢܗܘܘܢ ܬܪܝܗܘܢ ܒܦܓܪܐ ܚܕ ܗܟܝܠ ܠܐ ܗܘ ܬܪܝܗܘܢ ܐܠܐ ܦܓܪܐ ܚܕ ܡܢ ܗܕܐ ܕܐܠܗܐ ܙܘܓ ܠܐ ܢܦܪܫ ܒܪܢܫܐ 7 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܢ ܗܢ ܡܫܐ ܦܩܕ ܠܡܝܬܠ ܟܬܒ ܦܛܘܪܐ ܘܠܡܫܕܪ ܠܗ 8 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܛܠ ܩܫܝܐ ܠܒܟܘܢ ܫܒܩ ܠܟܘܢ ܡܫܐ ܠܢܫܝܟܘܢ ܡܢ ܫܪܝܬܐ ܠܐ ܗܟܝܠ ܗܘܐ 9 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܟܠ ܕܫܕܪ ܠܐܢܬܬܗ ܐܠܐ ܥܠ ܥܒܕܐ ܕܙܢܝ ܘܢܣܒ ܐܚܪܬܐ ܙܢܐ ܗܘ ܕܢܣܒ ܐܢܬܬܐ ܕܫܕܝܬ 10 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܢ ܗܟܢܐ ܥܠܬܐ ܕܒܪܢܫܐ ܥܡ ܐܢܬܬܐ ܠܐ ܫܦܝܪ ܠܡܣܒ 11 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܐ ܟܠܗܘܢ ܢܣܒܘܢ ܠܗܕܐ ܡܠܬܐ ܐܠܐ ܐܝܢܘܢ ܕܢܬܝܗܒ ܠܗ 12 ܐܝܬ ܓܝܪ ܣܪܝܣܐ ܕܡܢ ܒܛܢ ܐܡܗ ܐܝܟܢܐ ܐܬܝܠܕ ܐܝܬ ܣܪܝܣܐ ܕܣܪܝܣ ܐܢܘܢ ܐܢܫ ܐܝܬ ܣܪܝܣܐ ܕܣܪܣ ܐܢܘܢ ܐܢܫ ܘܐܝܬ ܣܪܝܣܐ ܕܣܪܣ ܢܦܫܗܘܢ ܡܛܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܕܝܟܠ ܠܡܣܒ ܢܣܒ 13 ܗܕܝܢ ܩܪܒܘ ܠܗ ܛܠܝܐ ܕܢܣܡܟ ܥܠܝܗܘܢ ܐܝܕܘܗܝ ܘܢܨܠܐ ܥܠܝܗܘܢ ܘܬܠܡܝܕܐ ܙܥܪܘ ܠܗܘܢ

4 Qui respondens ait eis: Non legistis quia qui fecit ab initio masculum et feminam fecit eos, 5 Et dixit: Propter hoc dimittit homo patrem et matrem et adherebit uxori suæ, et erunt duo in carne una. 6 Itaque jam non sunt duo sed una caro. Quod ergo Deus conjunxit, homo non separet. 7 Dicunt illi: Quid ergo Moses mandavit dari libellum repudii et dimittere? 8 Ait illis: Quoniam Moses ad duritiam cordis vestri permisit vobis dimittere uxores vestras: ab initio autem non sic fuit. 9 Dico autem vobis quia quicumque dimiserit uxorem suam nisi ob fornicationem et aliam duxerit, mœchatur, et qui dimissam duxerit, mœchatur. 10 Dicunt ei discipuli ejus: Si ita est causa homini cum muliere, non expedit nubere. 11 Qui dixit: Non omnes capiunt verbum istud, sed quibus datum est. 12 Sunt enim eunuchi qui de matris utero sic nati sunt, et sunt eunuchi qui facti sunt ab hominibus, et sunt eunuchi qui se ipsos castraverunt propter regnum cælorum. Qui potest capere capiat. 13 Tunc oblati sunt ei parvuli ut manus eis imponeret et oraret; discipuli autem increpabant eos.

14 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἄφετε
τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν
πρὸς ἐμέ· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 15 Καὶ ἐπιθεὶς
τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἐπορεύθη ἐκεῖθεν.
16 Καὶ ἰδοὺ εἷς προσελθὼν αὐτῷ εἶπεν·
Διδάσκαλε, τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα σχῶ
ζωὴν αἰώνιον; 17 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ·
Τί με ἐρωτᾷς περὶ τοῦ ἀγαθοῦ; εἷς
ἐστὶν ὁ ἀγαθός· εἰ δὲ θέλεις εἰς τὴν
ζωὴν εἰσελθεῖν, τήρησον τὰς ἐντολάς.
18 Ποίας; φησίν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν·
Τὸ οὐ φονεύσεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ
κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, 19 Τίμα
τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ ἀγαπή-
σεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.
20 Λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος· Πάντα
ταῦτα ἐφύλαξα· τί ἔτι ὑστερῶ; 21 Ἔφη
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι,
ὕπαγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ
δὸς πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν
οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι.
22 Ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος ἀπῆλθεν
λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα
πολλά. 23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι
πλούσιος δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν
βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. 24 Πάλιν δὲ
λέγω ὑμῖν ὅτι εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμη-
λον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος εἰσελθεῖν ἢ
πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

14 ܐܘ̈ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܫܒܘ ܛܠܝܐ ܘܠܐ ܬܡܢܥܘ ܠܗ ܕܐܬܐ ܠܘܬܝ ܠܐ ܡܢܥ ܕܝܠܗܘܢ ܗܟܢܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܗܝ ܀ 15 ܘܟܕ ܐܫܬ ܥܠ ܗܘܢ ܐܝܕܘܗܝ ܐܙܠ ܡܢ ܬܡܢ ܀ 16 ܘܗܐ ܚܕ ܐܬܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܛܒ ܡܐ ܐܥܒܕ ܕܐܬܚܐ ܚܝܐ ܕܥܠܡܐ ܀ 17 ܐܡܪ ܠܗ ܠܡܐ ܡܫܐܠ ܐܢܬ ܠܝ ܥܠ ܛܒ ܚܕ ܗܘ ܛܒ ܐܠܗܐ ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ ܠܡܥܠ ܠܚܝܐ ܛܪ ܦܩܕ ܦܘܩܕܢܐ ܕܝ ܀ 18 ܐܡܪ ܠܗ ܐܝܟܐ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܠܐ ܬܩܛܠ ܠܐ ܬܙܢܐ ܠܐ ܬܓܢܘܒ ܠܐ ܬܣܗܕ ܣܗܕܘܬܐ ܕܫܩܪ ܀ 19 ܐܝܩܪ ܐܒܘܟ ܘܐܡܟ ܘܬܪܚܡ ܠܩܪܝܒܟ ܐܝܟ ܢܦܫܟ ܀ 20 ܐܡܪ ܠܗ ܓܥܪ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܢܛܪܬ ܡܢ ܥܘܪܬܝ ܡܐ ܥܕ ܚܣܝܪ ܠܝ ܀ 21 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ ܠܡܗܘܐ ܫܠܡ ܙܠ ܙܒܢ ܡܐ ܕܐܝܬ ܠܟ ܘܬܗܒ ܠܡܣܟܢܐ ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܐܘܨܪܐ ܒܫܡܝܐ ܘܬܐ ܒܬܪܝ ܀ 22 ܫܡܥ ܓܥܪ ܗܘ ܥܠܡܐ ܡܠܬܐ ܘܐܙܠ ܥܨܝܒ ܗܘ ܀ ܐܝܬ ܠܗ ܓܥܪ ܢܟܣܐ ܣܓܝܐܐ ܀ 23 ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܥܬܝܪ ܒܪ ܡܢ ܠܡܥܠ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܀ 24 ܘܬܘܒ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܫܠܝܛ ܐܝܬ ܠܓܡܠܐ ܕܢܥܒܪ ܒܬܩܒܐ ܕܚܛܐ ܡܢ ܕܥܬܝܪ ܒܪ ܡܢ ܠܡܥܠ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܀

14 Jesus vero ait eis: Sinite parvulos, et nolite eos prohibere ad me venire: talium est enim regnum cælorum. 15 Et cum imposuisset eis manus, abiit inde. 16 Et ecce unus accedens ait illi: Magister bone, quid boni faciam ut habeam vitam æternam? 17 Qui dixit ei: Quid me interrogas de bono? unus est bonus Deus: si autem vis ad vitam ingredi, serva mandata. 18 Dicit illi: Quæ? Jesus autem dixit: Non homicidium facies, non adulterabis, non facies furtum, non falsum testimonium dices, 19 Honora patrem et matrem, et diliges proximum tuum sicut te ipsum. 20 Dicit illi adulescens: Omnia hæc custodivi: quid adhuc mihi deest? 21 Ait illi Jesus: Si vis perfectus esse, vade vende quæ habes et da pauperibus, et habebis thesaurum in cælo, et veni sequere me. 22 Cum audisset autem adolescens verbum, abiit tristis: erat enim habens multas possessiones. 23 Jesus autem dixit discipulis suis: Amen dico vobis quia dives difficile intrabit in regno cælorum. 24 Et iterum dicó vobis: Facilius est camelum per foramen acus transire quam divitem intrare in regnum cælorum.

25 Ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐξεπλήσσοντο σφόδρα λέγοντες· Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; 26 Ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, παρὰ δὲ θεῷ δυνατὰ πάντα. 27 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; 28 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθίσεσθε καὶ αὐτοὶ ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. 29 Καὶ πᾶς ὅστις ἀφῆκεν ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἢ οἰκίας ἕνεκα τοῦ ἐμοῦ ὀνόματος, πολλαπλασίονα λήμψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. 30 Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

ΚΕΦ. κ'.

1 Ὅμοια γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρωὶ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. 2 Συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. 3 Καὶ ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν εἶδεν ἄλλους ἑστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς. 4 Καὶ ἐκείνοις εἶπεν· Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον δώσω ὑμῖν. 5 Οἱ δὲ ἀπῆλθον. Πάλιν δὲ ἐξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἐνάτην ὥραν ἐποίησεν ὡσαύτως.

25 ܠܟܘܒܝܐ ܕܫܡܥܘ ܗܘ ܡܬܬܕܡܪ̈ܝܢ ܘܐܡܪ̈ܝܢ ܡܢ ܗܟܝ ܢܬܟܠ ܡܫܬܙܒ ܐܠܐ ܗܘ ܕܫܪܝ ܠܗ ܡܢ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܟܠ ܡܕܡ ܡܫܬܙܒ ܐܢ ܠܐ ܡܢ ܩܕܡ ܐܢܫ̈ܐ ܗܕܐ ܠܐ ܡܫܬܙܒ ܐܠܐ

6 Περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ἐξελθὼν εὗρεν ἄλλους ἑστῶτας, καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί ὧδε ἑστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί; 7 Λέγουσιν αὐτῷ· Ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο. Λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα. 8 Ὀψίας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· Κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος τὸν μισθόν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων. 9 Καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον. 10 Ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι πλείονα λήμψονται· καὶ ἔλαβον τὸ ἀνὰ δηνάριον καὶ αὐτοί. 11 Λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου 12 λέγοντες· Οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους αὐτοὺς ἡμῖν ἐποίησας τοῖς βαστάσασι τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. 13 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ἑνὶ αὐτῶν εἶπεν· Ἑταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε· οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι; 14 Ἆρον τὸ σὸν καὶ ὕπαγε. Θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὡς καὶ σοί· 15 Ἢ οὐκ ἔξεστίν μοι ὃ θέλω ποιῆσαι ἐν τοῖς ἐμοῖς; ἢ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ἐστιν ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι; 16 Οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι. 17 Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα παρέλαβεν τοὺς δώδεκα κατ' ἰδίαν, καὶ ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν αὐτοῖς·

6 ܘܢܦܩ ܒܬܪ̈ܝܬܐ ܐܬܐ ܘܚܙܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܩܝܡ̈ܝܢ ܘܐܡܪ ܠܗ̈ܘܢ ܡܢܐ ܗܟܐ ܩܝܡ̈ܬܘܢ ܟܠ ܝܘܡܐ ܒܛܠ̈ܝܢ ܗܘ̈ܝܬܘܢ ܐ 7 ܐܡ̈ܪܝܢ ܠܗ ܕܠܐ ܓܒܪ ܠܢ ܐܓܪ ܗܘ ܐ ܐܡ̈ܪ ܠܗ̈ܘܢ ܙܠ̈ܗܘ ܐܦ ܐܢ̈ܬܘܢ ܠܟܪܡܐ ܐ 8 ܒܕ ܗܘ ܡܣܝ ܐܡ̈ܪ ܡܪܐ ܕܟܪܡܐ ܠܒܪ ܒܝܬܗ ܩܪܝ ܠܦ̈ܥܠ̈ܐ ܘܦܪܘܥ ܠܗ̈ܘܢ ܐܓܪܗ̈ܘܢ ܡܢ ܐܚܪ̈ܝܐ ܥܕ ܩܕ̈ܡܝܐ ܐ 9 ܒܕ ܐܬܘ ܗ̈ܘ ܕܒܬܪ̈ܝܬܐ ܩܒ̈ܠܘ ܓܒ̈ܪܐ ܓܒ̈ܪܐ ܕܢ̈ܣ ܐ 10 ܘܐܬܘ ܩܕ̈ܡܝܐ ܣ̈ܒܪܘ ܕܝܬ̈ܪ ܢܣܒܘܢ ܘܩܒ̈ܠܘ ܓܒ̈ܪܐ ܓܒ̈ܪܐ ܕܢ̈ܣ ܐ 11 ܘܒܕ ܩܒ̈ܠܘ ܗ̈ܘ ܒܥ̈ܠ ܒܝܬܐ ܐ 12 ܐ̈ܡܪܝܢ ܗ̈ܘ ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܫܥܬܐ ܚܕ̈ܐ ܥ̈ܒܕ̈ܘ ܘܫ̈ܘܝ̈ܐ ܠܢ ܠܐ ܠܗ̈ܘ ܕܫ̈ܩܠ̈ܘ ܥܠ ܡ̈ܥܝܟ̈ܐ ܘܪ̈ܒ̈ܝ ܠܗ̈ܘ ܠܚ̈ܪ̈ܝܢ ܐ 13 ܐܡ̈ܪ ܠܚܕ ܡܢ̈ܗܘܢ ܐ ܐ ܐ ܠܐ ܥ̈ܒܕ ܠܟ ܥܘܠ ܐ ܠܐ ܒܕ̈ܝܢܪ ܐ ܠܐ ܡ̈ܠܠ ܠܟ ܐ 14 ܣ̈ܒ ܕܝܟ ܘܙܠ ܗ̈ܘ ܠܟ ܐ ❖ ❖ ❖

18 Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἰερουσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν εἰς θάνατον. 19 Καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. 20 Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς, προσκυνοῦσα καὶ αἰτοῦσά τι παρ' αὐτοῦ. 21 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Τί θέλεις; Λέγει αὐτῷ· Εἰπὲ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου εἷς ἐκ δεξιῶν καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. 22 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν; Λέγουσιν αὐτῷ· Δυνάμεθα. 23 Λέγει αὐτοῖς· Τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε, τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων, οὐκ ἔστιν ἐμὸν τοῦτο δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ πατρός μου. 24 Ἀκούσαντες δὲ οἱ δέκα ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. 25 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἶπεν· Οἴδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. 26 Οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι, ἔσται ὑμῶν διάκονος, 27 Καὶ ὃς ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται ὑμῶν δοῦλος·

18 ܗܐ ܐܢܚܢ ܣܠܩܝܢ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܒܪ ܐܢܫܐ ܢܬܡܣܪ ܠܪܫܝ ܟܗܢܐ ܘܠܣܦܪܐ ܘܢܕܢܘܢܝܗ ܠܡܘܬܐ: 19 ܘܢܡܣܪܘܢܝܗ ܠܥܡܡܐ ܕܢܬܫܚܩܘܢ ܒܗ ܘܢܡܪܛܘܢ ܘܢܨܠܒܘܢ ܒܗ. ❖ ܘܒܝܘܡܐ ܬܠܬܝܐ ܢܩܘܡ. 20 ❖ ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܬ ܠܘܬܗ ܐܡ ܒܢܝܗܝ ܕܙܒܕܝ ܥܡ ܒܢܝܗܝ ܣܓܕܐ ܘܫܐܠܐ ܡܢܗ ܡܕܡ. 21 ܐܡܪ ܠܗ ܡܢܘ ܐܢܬ ܨܒܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܐܡܪ ܠܝ ܕܢܬܒ ܗܐܠܝܢ ܬܪܝܢ ܒܢܝ ܠܝ ܚܕ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܘܚܕ ܡܢ ܣܡܐܠܐ ܒܡܠܟܘܬܟ. 22 ❖ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܡܐ ܫܐܠܝܢ. ܡܫܬܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܫܬܐ ܟܣܐ ܕܐܢܐ ܡܫܬܐ ܐܢ ܬܫܬܘܢ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܫܬܝܢ ܐܢܚܢ. 23 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܟܣܝ ܐܢܐ ܡܫܬܐ ܐܢ ܬܫܬܘܢ ܘܠܡܬܒ ܝܡܝܢܝ ܘܫܡܐܠܝ ܠܐ ܐܝܬ ܠܝ ܠܡܬܠ ܠܡܝܗܒ ܐܠܐ ܠܐܝܢܐ ܕܡܬܛܝܒ ܠܗܘܢ ܡܢ ܩܕܡ ܐܒܝ. 24 ❖ ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܥܣܪܬܐ ܐܬܪܓܙܘ ܥܠ ܬܪܝܢ ܐܚܐ. 25 ❖ ܝܫܘܥ ܕܩܪܐ ܠܗܘܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܪܫܝ ܥܡܡܐ ܫܠܝܛܝܢ ܒܗܘܢ ܘܪܒܪܒܢܐ ܫܠܛܢܐ ܥܠܝܗܘܢ. 26 ❖ ܠܐ ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܝܢܬܟܘܢ ܐܠܐ ܡܢ ܕܨܒܐ ܒܝܢܬܟܘܢ ܕܢܗܘܐ ܪܒ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܫܡܫܢܐ: 27 ❖ ܘܡܢ ܕܨܒܐ ܒܝܢܬܟܘܢ ܕܢܗܘܐ ܩܕܡܝܐ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܥܒܕܐ.

18 Ecce ascendimus Hierosolymam, et Filius hominis tradetur principibus sacerdotum et scribis, et condemnabunt eum morte, 19 Et tradent eum gentibus ad deludendum et flagellandum et crucifigendum, et tertia die resurget. 20 Tunc accessit ad eum mater filiorum Zebedæi cum filiis suis adorans et petens aliquid ab eo. 21 Qui dixit ei: Quid vis? Ait illi: Dic ut sedeant hi duo filii mei unus ad dexteram tuam et unus ad sinistram in regno tuo. 22 Respondens autem Jesus dixit: Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem quem ego bibiturus sum? Dicunt: Possumus. 23 Ait illis: Calicem quidem meum bibetis; sedere autem ad dexteram meam et sinistram non est meum dare vobis, sed quibus paratum est a Patre meo. 24 Et audientes decem indignati sunt de duobus fratribus. 25 Jesus autem vocavit eos ad se et ait: Scitis quia principes gentium dominantur eorum, et qui majores sunt potestatem exercent in eos. 26 Non ita erit inter vos, sed quicumque voluerit inter vos major fieri, sit vester minister, 27 Et qui voluerit inter vos primus esse, erit vester servus:

28 Ὥσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. 29 Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἰερειχὼ ἠκολούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς. 30 Καὶ ἰδοὺ δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν, ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παράγει, ἔκραξαν λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὲ Δαυείδ. 31 Ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν· οἱ δὲ μεῖζον ἔκραξαν λέγοντες· Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὲ Δαυείδ. 32 Καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν· Τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν; 33 Λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε, ἵνα ἀνοιγῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. 34 Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἥψατο τῶν ὀμμάτων αὐτῶν, καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

ΚΕΦ. κα'.

1 ΚΑΙ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἦλθον εἰς Βηθφαγὴ εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τότε Ἰησοῦς ἀπέστειλεν δύο μαθητὰς 2 λέγων αὐτοῖς· Πορεύεσθε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθὺς εὑρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς· λύσαντες ἀγάγετέ μοι. 3 Καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ τι, ἐρεῖτε ὅτι ὁ Κύριος αὐτῶν χρείαν ἔχει· εὐθὺς δὲ ἀποστελεῖ αὐτούς. 4 Τοῦτο δὲ γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· 5 Εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιών· Ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεταί σοι πραὺς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον καὶ ἐπὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου.

28 ܐܝܟܢܐ ܕܒܪ ܐܢܫܐ ܠܐ ܐܬܐ ܕܢܬܫܡܫ ܐܠܐ ܠܡܫܡܫ ܘܠܡܬܠ ܢܦܫܗ ܦܪܘܩܐ ܥܠ ܣܓܝܐܐ ܀ 29 ܘܟܕ ܢܦܩܝܢ ܡܢ ܝܪܝܟܘ ܬܒܥܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐ ܀ 30 ܘܗܐ ܬܪܝܢ ܥܘܝܪܐ ܝܬܒܝܢ ܥܠ ܦܬܓܐ ܘܫܡܥܘ ܕܝܫܘܥ ܥܒܪ ܘܩܪܘ ܘܐܡܪܝܢ ܡܪܝ ܪܚܡ ܥܠܢ ܒܪ ܕܘܝܕ ܀ 31 ܘܙܕܩ ܠܗܘܢ ܟܢܫܐ ܕܫܬܘ ܠܗܘܢ ܘܐܦ ܗܢܘܢ ܩܪܘ ܣܓܝܐܐ ܘܐܡܪܝܢ ܡܪܝ ܪܚܡ ܥܠܢ ܒܪ ܕܘܝܕ ܀ 32 ܘܩܡ ܝܫܘܥ ܘܩܪܐ ܠܗܘܢ ܘܐܡܪ ܡܢܐ ܬܒܥܝܢ ܕܐܥܒܕ ܠܟܘܢ ܀ 33 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܪܝ ܕܢܬܦܬܚܘܢ ܥܝܢܝܢ ܕܝܢ ܀ 34 ܘܪܚܡ ܝܫܘܥ ܘܡܫ ܥܝܢܝܗܘܢ ܘܡܝܕ ܚܙܝܘ ܥܝܢܝܗܘܢ ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ ܀

ܦܨܩܐ ❖ ܟܐ

1 ܘܟܕ ܩܪܒܘ ܠܐܘܪܫܠܡ ܘܐܬܘ ܠܒܝܬ ܦܓܐ ܠܛܘܪ ܙܝܬܐ ܗܝܕܝܢ ܫܕܪ ܝܫܘܥ ܬܪܝܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܀ 2 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܙܠܘ ܠܟܦܪܐ ܕܩܕܡܟܘܢ ܘܡܝܕ ܬܫܟܚܘܢ ܐܬܢܐ ܫܪܝܐ ܥܡ ܥܘܠܝܐ ܕܥܠܝܗ ܠܐ ܐܢܫ ܬܒ ܫܪܘܗܝ ܘܫܪܘܗܝ ܘܐܝܬܝܬܘܢ ܠܝ ܀ 3 ܘܐܢ ܡܢ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܡܕܡ ܐܡܪܘ ܕܡܪܝܐ ܠܗ ܠܥܒܕܐ ܗܢܐ ܘܡܝܕ ܫܕܪ ܠܗܘܢ ܀ 4 ܗܕܐ ܗܘܐ ܕܬܫܠܡ ܕܐܬܡܪ ܥܠ ܝܕ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ ܀ 5 ܐܡܪܘ ܠܒܬ ܨܗܝܘܢ ܗܐ ܡܠܟܟ ܐܬܐ ܠܟ ܥܢܝܐ ܘܝܬܒ ܥܠ ܐܬܢܐ ܒܪ ܥܘܠܝܐ ܀

28 Sicut Filius hominis non venit ministrari, sed ministrare et dare animam suam redemtionem pro multis. 29 Et egredientibus illis ab Hiericho secuta est eum turba multa. 30 Et ecce duo cæci sedentes secus viam audierunt quia Jesus transiret, et clamaverunt dicentes: Domine, miserere nostri, filii David. 31 Turba autem increpabat eos ut tacerent. At illi magis clamabant dicentes: Domine, miserere nostri, filii David. 32 Et stetit Jesus et vocavit eos, et ait: Quid vultis ut faciam vobis? 33 Dicunt illi: Domine, ut aperiantur oculi nostri. 34 Misertus autem eorum Jesus tetigit oculos eorum: et confestim viderunt et secuti sunt eum.

CAPUT XXI.

1 Et cum appropinquassent Hierosolymis et venissent Bethfage ad montem Oliveti, tunc Jesus misit duos discipulos 2 Dicens eis: Ite in castellum quod contra vos est, et statim invenietis asinam alligatam et pullum cum ea: solvite et adducite mihi. 3 Et si quis vobis aliquid dixerit, dicite quia Dominus his opus habet, et confestim dimittet eos. 4 Hoc autem factum est ut impleretur quod dictum est per prophetam dicentem: 5 Dicite filiæ Sion: Ecce rex tuus venit tibi mansuetus et sedens super asinam et pullum filium subjugalis.

6 Πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς προσέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, 7 Ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτῶν τὰ ἱμάτια, καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν. 8 Ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ, ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ ἔστρωσαν ἐν τῇ ὁδῷ. 9 Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες αὐτὸν καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες· Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυείδ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. 10 Καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἰεροσόλυμα ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα· Τίς ἐστιν οὗτος; 11 Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ὁ προφήτης Ἰησοῦς ὁ ἀπὸ Ναζαρὲθ τῆς Γαλιλαίας. 12 Καὶ εἰσῆλθεν Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ, καὶ ἐξέβαλεν πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψεν καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς, 13 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Γέγραπται· Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται, ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ποιεῖτε σπήλαιον λῃστῶν. 14 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. 15 Ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησεν καὶ τοὺς παῖδας τοὺς κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας· Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυείδ, ἠγανάκτησαν, 16 Καὶ εἶπαν αὐτῷ· Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Ναί· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον;

6 ܐܙܠܘ ܬܠܡܝܕܐ ܘܥܒܕܘ ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ : 7 ܐܝܬܘ ܐܬܢܐ ܘܥܠܝܐ ܘܫܪܘ ܥܠܝܗܘܢ ܠܒܘܫܗܘܢ ܘܐܘܬܒܘ ܥܠ ܓܒܗ . 8 ܘܣܓܝܐܐ ܣܓܝ ܡܢ ܥܡܐ ܦܪܣܘ ܠܒܘܫܗܘܢ ܒܐܘܪܚܐ ܘܐܚܪܢ ܩܨܘ ܐܝܠܢ ܕܐܝܠܢ ܘܦܪܣܘ ܒܐܘܪܚܐ . 9 ܘܟܢܫ̈ܐ ܕܩܕܡܝܢ ܠܗ ܘܕܒܬܪܗ ܩܪܝܢ ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܫܥܢܐ ܠܒܪ ܕܘܝܕ ܒܪܝܟ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܐ ܕܡܪܝܐ ܗܘܫܥܢܐ ܒܪܡ̈ܝܐ . 10 ܘܟܕ ܥܠ ܠܐܘܪܫܠܡ ܐܬܙܥܙܥ ܟܠܗ ܩܪܝܬܐ ܘܐܡܪܝܢ ܡܢ ܗܢܐ ܗܢܐ : 11 ܥܡܐ ܐܡܪܝܢ ܗܢܐ ܢܒܝܐ ܝܫܘܥ ܡܢ ܢܨܪܬ ܕܓܠܝܠ̈ܐ . 12 ܘܥܠ ܝܫܘܥ ܠܗܝܟܠܗ ܕܐܠܗܐ ܘܦܪܩ ܟܠ ܙܒܢܝܢ ܘܙܒܢ̈ܬ̈ܐ ܒܗܝܟܠܗ ܕܐܠܗܐ ܘܩܠܒ ܦܬ̈ܟ̈ܐ ܕܨܪ̈ܪ̈ܐ ܘܟܘܪ̈ܣܝ ܕܝܘ̈ܡ̈ܐ ܕܙܒܢ̈ܝܢ ܒܝܘ̈ܢ̈ܐ . 13 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܟܬܝܒ ܗܘ ܒܝܬܝ ܒܝܬ ܨܠܘܬܐ ܢܬܩܪܐ ܐܢ̈ܬ̈ܘܢ ܕܐ ܥܒܕܬܘܢ ܠܗ ܒܝܬ ܓܢܒ̈ܐ . 14 ܘܐܬܘ ܠܘܬܗ ܥܘܝܪ̈ܐ ܘܦܣ̈ܚ̈ܐ ܒܗܝܟܠܗ ܘܐܣܝ ܠܗܘܢ . 15 ܘܟܕ ܚܙܘ ܪ̈ܫ̈ܟ̈ܗܢܐ ܘܣܦܪ̈ܐ ܢ̈ܦ̈ܠ̈ܐ ܕܥܒܕ ܘܛܠ̈ܝܐ ܕܩܪ̈ܝܢ ܒܗܝܟܠܗ ܘܐܡܪ̈ܝܢ ܗܘܫܥܢܐ ܠܒܪ ܕܘܝܕ ܬܟܝ ܠܗܘܢ : 16 ܘܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥ ܐܢ̈ܬ ܡܐ ܐܠ̈ܝܢ ܐܡܪ̈ܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܐܝܢ ܠܡ ܩܪ̈ܝܬܘܢ ܕܡܢ ܦܘܡ ܕܛܠ̈ܝܐ ܘܝܢ̈ܩ̈ܐ ܓܡܪ̈ܬ ܫܒܚܬܐ ✣

6 Euntes autem discipuli fecerunt sicut præcepit illis Jesus. 7 Et adduxerunt asinam et pullum, et imposuerunt super eis vestimenta sua, et eum desuper sedere fecerunt. 8 Plurima autem turba straverunt vestimenta sua in via, alii autem cædebant ramos de arboribus et sternebant in via; 9 Turbæ autem quæ præcedebant et quæ sequebantur clamabant dicentes: Osanna filio David, benedictus qui venturus est in nomine Domini, osanna in altissimis. 10 Et cum intrasset Hierosolymam, commota est universa civitas dicens: Quis est hic? 11 Populus autem dicebat: Hic est Jesus propheta a Nazareth Galilææ. 12 Et intravit Jesus in templum Dei, et eiciebat omnes vendentes et ementes in templo, et mensas nummulariorum et cathedras vendentium columbas evertit, 13 Et dicit eis: Scriptum est: Domus mea domus orationis vocabitur, vos autem fecistis illam speluncam latronum. 14 Et accesserunt ad eum cæci et claudi in templo, et sanavit eos. 15 Videntes autem principes sacerdotum et scribæ mirabilia quæ fecit, et pueros clamantes in templo et dicentes: Osanna filio David, indignati sunt 16 Et dixerunt ei: Audis quid isti dicant? Jesus autem dicit eis: Utique: numquam legistis quia ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem?

17 Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν, καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ. 18 Πρωῒ δὲ ἐπαναγαγὼν εἰς τὴν πόλιν ἐπείνασεν. 19 Καὶ ἰδὼν συκῆν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἦλθεν ἐπ' αὐτήν, καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα μόνον, καὶ λέγει αὐτῇ· Οὐ μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκῆ. 20 Καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν λέγοντες· Πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκῆ; 21 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ κἂν τῷ ὄρει τούτῳ εἴπητε· Ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται· 22 Καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες λήμψεσθε. 23 Καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερόν, προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες· Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην; 24 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον ἕνα, ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι, κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ· 25 Τὸ βάπτισμα τὸ Ἰωάννου πόθεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων; Οἱ δὲ διελογίζοντο παρ' ἑαυτοῖς λέγοντες· 26 Ἐὰν εἴπωμεν· Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν· Διὰ τί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ἐὰν δὲ εἴπωμεν· Ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον· πάντες γὰρ ὡς προφήτην ἔχουσιν τὸν Ἰωάννην.

17 ܘܫܒܩ ܐܝܬܝܢ ܘܢܦܩ ܠܒܪ ܡܕܝܢܬܐ ܠܒܝܬ ܥܢܝܐ ܘܒܝܬ ܒܗ ܠܠܝܐ . 18 ܘܒܨܦܪܐ ܕܗܦܟ ܠܡܕܝܢܬܐ ܐܬܐ ܠܒܝܬ ܥܢܝܐ . 19 ܘܚܙܐ ܬܐܢܬܐ ܚܕܐ ܒܐܦ ܕܪܟܐ ܐܬܐ ܠܘܬܗ ܘܠܐ ܫܟܚ ܒܗ ܐܠܐ ܥܠܐ ܒܠܚܘܕ ܘܐܡܪ ܠܗ ܠܐ ܡܢ ܗܫܐ ܘܠܥܠܡ ܠܐ ܢܗܘܐ ܦܪܝ ܡܢܟ . ܘܝܒܫܬ ܬܐܢܬܐ ܡܝܕ . 20 ܘܚܙܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܬܡܗܘ ܐܡܪܝܢ ܐܝܟܢܐ ܝܒܫܬ ܬܐܢܬܐ ܡܝܕ . 21 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܐܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܘܠܐ ܬܬܪܥܫܘܢ ܠܐ ܒܬܬܐ ܕܬܥܒܕܘܢ ܐܠܐ ܐܦ ܐܢ ܠܛܘܪܐ ܗܢܐ ܬܐܡܪܘܢ ܐܬܢܣܚ ܘܬܬܪܡܐ ܒܝܡܐ ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ . 22 ܘܟܠ ܡܕܡ ܕܬܫܐܠܘܢ ܒܨܠܘܬܐ ܡܗܝܢܝܢ ܬܣܒܪܘܢ ܘܢܗܘܐ ܠܟܘܢ . 23 ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܗܝܟܠܐ ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܪܒܢܐ ܕܟܗܢܐ ܘܣܒܝ ܥܡܐ ܘܐܡܪܝܢ ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܐܢܬ ܥܒܕ ܗܠܝܢ ܘܡܢ ܝܗܒ ܠܟ ܫܘܠܛܢܐ ܗܕܐ ܕܬܥܒܕ . 24 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܦ ܐܢܐ ܐܫܐܠ ܡܠܬܐ ܚܕܐ ܡܢܟܘܢ ܘܐܡܪܘ ܠܝ ܘܐܢܐ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܐܢܐ ܥܒܕ ܗܠܝܢ . 25 ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܝܘܚܢܢ ܡܢ ܐܝܟ ܐܬܐ ܗܘ ܡܢ ܫܡܝܐ ܐܘ ܡܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܘܗܢܘ ܡܬܚܫܒܝܢ ܒܝܢ ܓܒܪ ܠܓܒܪ ܘܐܡܪܝܢ ܐܢ ܢܐܡܪ ܡܢ ܫܡܝܐ ܢܐܡܪ ܠܢ ܡܛܘܠ ܗܟܝ ܠܐ ܗܝܡܢܬܘܢ ܒܗ . 26 ܘܐܢ ܢܐܡܪ ܡܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܕܚܠܬܢ ܠܥܡܐ ܕܟܠܗܝܢ ܐܝܟ ܝܘܚܢܢ ܢܒܝܐ ܗܘ .

17 Et relictis illis abiit foras extra civitatem in Bethaniam, ibique mansit. 18 Mane autem revertens in civitatem esuriit, 19 Et videns fici arborem unam secus viam venit ad eam, et nihil invenit in ea nisi folia tantum. Et ait illi: Numquam ex te fructus nascatur in sempiternum. Et arefacta est continuo ficulnea. 20 Et videntes discipuli mirati sunt dicentes: Quomodo continuo aruit? 21 Respondens autem Jesus ait eis: Amen dico vobis, si habueritis fidem et non hæsitaveritis, non solum de ficulnea facietis, sed et si monti huic dixeritis: Tolle et jacta te in mare, fiet: 22 Et omnia quæcumque petieritis in oratione credentes accipietis. 23 Et cum venisset in templum, accesserunt ad eum docentem principes sacerdotum et seniores populi dicentes: In qua potestate hæc facis? et quis tibi dedit hanc potestatem? 24 Respondens Jesus dixit illis: Interrogabo vos et ego unum sermonem, quem si dixeritis mihi, et ego vobis dicam in qua potestate hæc facio. 25 Baptismum Johannis unde erat? e cælo an ex hominibus? At illi cogitabant inter se dicentes: 26 Si dixerimus: E cælo, dicet nobis: Quare ergo non credidistis illi? Si autem dixerimus: Ex hominibus, timemus turbam: omnes enim habent Johannen sicut prophetam.

27 Καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπαν· Οὐκ οἴδαμεν. Ἔφη αὐτοῖς καὶ αὐτός· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. 28 Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; Ἄνθρωπος εἶχεν τέκνα δύο· προσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπεν· Τέκνον, ὕπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνι. 29 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Οὐ θέλω, ὕστερον μεταμεληθεὶς ἀπῆλθεν. 30 Προσελθὼν δὲ τῷ ἑτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἐγὼ κύριε, καὶ οὐκ ἀπῆλθεν. 31 Τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησεν τὸ θέλημα τοῦ πατρός; Λέγουσιν· Ὁ πρῶτος. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 32 Ἦλθεν γὰρ Ἰωάννης πρὸς ὑμᾶς ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· Οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες οὐ μετεμελήθητε ὕστερον τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ. 33 Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε. Ἄνθρωπος ἦν οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκεν καὶ ὤρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ ᾠκοδόμησεν πύργον, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. 34 Ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. 35 Καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. 36 Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρώτων, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως.

27 ܐܡܪܝܢ ܗܘ ܠܗ ܠܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܘ ܐܦ ܐܢܐ ܠܐ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܒܐܝ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ. 28 ܐܝܟ ܕܝܢ ܡܢ ܐܢܫ ܐܝܬ ܠܗ ܬܪܝܢ ܒܢܝܢ ܘܐܬܐ ܠܘܬ ܩܕܡܝܐ ܐܡܪ ܠܗ ܒܪܝ ܙܠ ܗܘܕܐ ܥܒܕ ܒܟܪܡܐ ܕܝ. 29 ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܐ ܨܒܐ ܘܒܬܪ ܗܕܐ ܢܚܡ ܘܙܠ. 30 ܘܐܬܐ ܠܘܬ ܬܪܝܢ ܐܚܪܢܐ ܘܐܡܪ ܗܟܢܐ ܘܗܘ ܐܡܪ ܐܢܐ ܐܙܠ ܡܪܝ. ܘܠܐ ܙܠ. 31 ܡܢ ܗܢܘܢ ܬܪܝܢ ܥܒܕ ܐܒܘܗܝ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܩܕܡܝܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܓܒܝܐ ܘܙܢܝܬܐ ܩܕܡܝܢ ܠܟܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. 32 ܡܛܠ ܕܝܘܚܢܢ ܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ ܒܐܘܪܚܐ ܕܙܕܩܐ ܘܠܐ ܗܝܡܢܬܘܢ ܠܗ ܓܒܝܐ ܘܙܢܝܬܐ ܗܝܡܢܘ ܠܗ ܘܐܦ ܐܢܬܘܢ ܕܚܙܝܬܘܢ ܠܐ ܬܒܬܘ ܒܐܚܪܝܬ ܕܬܗܝܡܢܘܢ ܠܗ. 33 ܫܡܥܘ ܡܬܠܐ ܐܚܪܢܐ ܐܝܬ ܒܪ ܐܢܫ ܒܥܠ ܒܝܬܐ ܗܘ ܕܢܨܒ ܟܪܡܐ ܘܓܕܪ ܠܗ ܓܕܪ ܡܣܟܢܬܐ ܘܚܦܪ ܒܗ ܒܪܟܐ ܘܒܢܐ ܠܗ ܡܓܕܠܐ ܘܐܓܪ ܠܗ ܠܓܝܪ ܐܢܫ ܐܪܥܝ ܘܐܙܠ ܠܐܪܚܩ. 34 ܟܕ ܩܪܒ ܙܒܢ ܐܝܕ ܦܝܪܐ ܫܕܪ ܥܒܕܘܗܝ ܠܓܝܪ ܐܢܫ ܐܪܥܝ ܕܢܣܒܘ ܠܗ ܐܝܕ ܦܝܪܐ ܕܝܠܗ. 35 ܘܓܝܪ ܐܢܫ ܐܪܥܝ ܩܒܠ ܠܥܒܕܘܗܝ ܕܒܥܠ ܟܪܡܐ ܘܚܕ ܡܢܗܘܢ ܩܛܠ ܘܚܕ ܐܟܠ ܠܗ ܘܚܕ ܪܓܡ ܠܗ ܐܟܬܐ. 36 ܬܘܒ ܫܕܪ ܥܒܕܝܢ ܐܚܪܢܐ ܣܓܝܐܝܢ ܡܢ ܩܕܡܝܐ ܘܥܒܕ ܠܗܘܢ ܗܟܢܐ ܐܦ ܠܗܠܝܢ.

27 Et respondentes Jesu dixerunt: Nescimus. Ait illis et ipse: Nec ego dico vobis in qua potestate hæc faciam. 28 Quid autem vobis videtur? Homo habebat duos filios, et accedens ad primum dixit: Fili, vade hodie operare in vinea mea. 29 Ille autem respondens ait: Nolo; postea autem pœnitentia motus abiit. 30 Accedens autem ad alterum dixit similiter. At ille respondens ait: Eo, domine; et non ibit. 31 Quis ex duobus fecit voluntatem patris? Dicunt: Novissimus. Dicit illis Jesus: Amen dico vobis quia publicani et meretrices præcedent vos in regno Dei. 32 Venit enim ad vos Johannes in via justitiæ, et non credidistis ei: publicani autem et meretrices crediderunt ei, vos autem videntes nec pœnitentiam habuistis postea ut crederetis ei. 33 Aliam parabolam audite. Homo erat pater familias qui plantavit vineam, et sæpe circumdedit ei et fodit in ea torcular et ædificavit turrem, et locavit eam agricolis, et peregre profectus est. 34 Cum autem tempus fructuum appropinquasset, misit servos suos ad agricolas ut acciperent fructus ejus. 35 Et agricolæ adprehensis servis ejus alium cæciderunt, alium occiderunt, alium vero lapidaverunt. 36 Iterum misit alios servos plures prioribus, et fecerunt illis similiter.

37 "Υστερον δὲ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς
τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγων· Ἐντραπήσονται
τὸν υἱόν μου. 38 Οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες
τὸν υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτός ἐστιν
ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐ-
τὸν καὶ σχῶμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.
39 Καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον ἔξω
τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν. 40 "Οταν
οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί
ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις; 41 Λέ-
γουσιν αὐτῷ· Κακοὺς κακῶς ἀπολέσει
αὐτούς, καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται
ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν
αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς
αὐτῶν. 42 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς·
Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,
οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας·
παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστιν
θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν; 43 Διὰ
τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ'
ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ καὶ δοθήσεται
ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς.
[44 Καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον
συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ,
λικμήσει αὐτόν.] 45 Ἀκούσαντες δὲ
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς
παραβολὰς αὐτοῦ ἔγνωσαν ὅτι περὶ
αὐτῶν λέγει· 46 Καὶ ζητοῦντες αὐτὸν
κρατῆσαι ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους,
ἐπεὶ εἰς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

ΚΕΦ. κβ'.

1 ΚΑΙ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν
εἶπεν ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς, λέγων·
2 Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν
ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησεν γάμους
τῷ υἱῷ αὐτοῦ. 3 Καὶ ἀπέστειλεν τοὺς
δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους
εἰς τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν.

37 Novissime autem misit ad eos filium
suum dicens: Verebuntur filium
meum. 38 Agricolæ autem videntes
filium dixerunt intra se: Hic est heres:
Venite occidamus eum, et habebimus
hereditatem ejus. 39 Et apprehensum
eum ejecerunt extra vineam et occi-
derunt. 40 Cum ergo venerit dominus
vineæ, quid faciet agricolis illis?
41 Aiunt illi: Malos male perdet, et
vineam locabit aliis agricolis, qui
reddant ei fructum temporibus suis.
42 Dicit illis Jesus: Numquam legistis
in scripturis: Lapidem quem repro-
baverunt ædificantes, hic factus est in
caput anguli; a Domino factum est
istud, et est mirabile in oculis nostris?
43 Ideo dico vobis quia auferetur a
vobis regnum Dei et dabitur genti
facienti fructus ejus. 44 Et qui ceci-
derit super lapidem istum confringetur:
super quem vero ceciderit, conteret
eum. 45 Et cum audissent principes
sacerdotum et Pharisæi parabolas ejus,
cognoverunt quod de ipsis diceret:
46 Et quærentes eum tenere timuerunt
turbas, quoniam sicut prophetam eum
habebant.

CAPUT XXII.

1 Et respondens Jesus dixit
iterum in parabolis eis, dicens: 2 Si-
mile factum est regnum cælorum
homini regi qui fecit nuptias filio
suo. 3 Et misit servos suos vocare invi-
tatos ad nuptias, et nolebant venire.

4 Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους λέγων· Εἴπατε τοῖς κεκλημένοις· Ἰδοὺ τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμακα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἕτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. 5 Οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὃς μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὃς δὲ ἐπὶ τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ· 6 Οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. 7 Ὁ δὲ βασιλεὺς ὠργίσθη, καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀπώλεσεν τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν. 8 Τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ· Ὁ μὲν γάμος ἕτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι. 9 Πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἐὰν εὕρητε καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. 10 Καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς συνήγαγον πάντας ὅσους εὗρον, πονηρούς τε καὶ ἀγαθούς, καὶ ἐπλήσθη ὁ νυμφὼν ἀνακειμένων. 11 Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου. 12 Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἑταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; ὁ δὲ ἐφιμώθη. 13 Τότε ὁ βασιλεὺς εἶπεν τοῖς διακόνοις· Δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας ἐκβάλετε αὐτὸν εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 14 Πολλοὶ γάρ εἰσιν κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. 15 Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ.

4 ܬܘܒ ܫܕܪ ܚܪܢܐ ܐܚܪܢܐ ܕܐܡܪ ܗܒܘ ܠܡܕܥܘܘܗܝ ܠܡܕܥܘ ܗܐ ܣܘܥܪܢܝ ܡܛܝܒ ܠܝ ܘܬܪܝ ܒܩܪ ܘܡܪܒܝ ܐܬܚܪܝ ܘܟܠ ܡܕܡ ܡܛܝܒ ܐܬܘ ܠܬܣܡܬܐ 5 ܗܢܘ ܕܠܐ ܫܡܥ ܐܙܠ ܠܗܘ ܠܚܩܠܗ ܘܗܢܘ ܕܐܙܠ ܠܒܝܬܗ ܘܗܢܘ ܕܐܙܠ ܠܡܣܚܪܘܬܗ 6 ܘܫܪܝ ܐܚܪܢܐ ܒܗ ܐܚܪܢܐ ܘܒܙܘ ܠܗܘܢ ܘܩܛܠܘ ܠܗܘܢ 7 ܘܡܠܟܐ ܫܡܥ ܘܬܪܗ ܘܫܕܪ ܓܝܣܘܗܝ ܘܐܒܕ ܠܗܠܝܢ ܩܛܠܐ ܘܐܬܪܗ ܕܐܫܬܪܦ ܒܢܘܪܐ 8 ܗܫܐ ܐܡܪ ܠܥܒܕܘܗܝ ܕܡܣܬܬܐ ܡܛܝܒ ܐܢܘܢ ܐܠܝܢ ܕܐܙܕܡܢܘ ܠܐ ܗܘܘ ܫܪܝܢ 9 ܙܠܘ ܗܫܐ ܠܦܬܚ ܕܐܘܪܚܬܐ ܘܟܠ ܗܢܘ ܕܬܫܟܚܘܢ ܩܪܘ ܠܡܣܬܬܐ 10 ܘܢܦܩܘ ܥܒܕܘܗܝ ܠܐܘܪܚܬܐ ܘܟܢܫܘ ܟܠ ܗܢܘ ܕܫܟܚܘ ܒܝܫܐ ܘܛܒܐ ܘܐܬܡܠܝ ܒܝܬ ܡܣܬܬܐ ܕܣܒܝܢ 11 ܘܥܠ ܡܠܟܐ ܕܥܠ ܠܡܚܙܐ ܠܣܒܝܢ ܚܙܐ ܬܡܢ ܓܒܪܐ ܕܠܐ ܠܒܫ ܠܒܘܫܬܐ ܕܚܬܢܐ 12 ܘܐܡܪ ܠܗ ܚܒܪ ܐܝܟ ܥܠܬ ܗܟܐ ܠܐ ܠܒܫ ܠܒܘܫܬܐ ܕܚܬܢܐ ܘܐܬܟܡܡ 13 ܗܝܕ ܐܡܪ ܠܫܡܫܐ ܐܣܘܪܘ ܠܗ ܪܓܠܘܗܝ ܘܐܝܕܘܗܝ ܘܫܕܪܘ ܠܗ ܠܒܪ ܒܚܫܘܟܐ ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܩܨܨ ܫܢܐ 14 ܐܡܪ ܡܪܢ ܣܓܝܐܝܢ ܗܢܘ ܕܩܪܝܐ ❖ 15 ܗܝܕ ܐܙܠܘ ܦܪܝܫܐ ܘܬܪܥܘ ܥܠ ܡܠܬܐ ܕܢܣܒܘܗ ܒܡܠܬܗ

4 Iterum misit alios servos dicens: Dicite invitatis: Ecce prandium meum paravi, tauri mei et altilia occisa et omnia parata: venite ad nuptias. 5 Illi autem neglexerunt, et abierunt alius in villam suam, alius vero ad negotiationem suam. 6 Reliqui vero tenuerunt servos ejus et contumelia adfectos occiderunt. 7 Rex autem cum audisset iratus est, et missis exercitibus suis perdidit homicidas illos, et civitatem illorum succendit. 8 Tunc ait servis suis: Nuptiæ quidem paratæ sunt, sed qui invitati erant non fuerunt digni. 9 Ite ergo ad exitus viarum, et quoscumque inveneritis vocate ad nuptias. 10 Et egressi servi ejus in vias congregaverunt omnes quos invenerunt, malos et bonos, et impletæ sunt nuptiæ discumbentium. 11 Intravit autem rex ut videret discumbentes, et vidit ibi hominem non vestitum veste nuptiali, 12 Et ait illi: Amice, quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem? At ille obmutuit. 13 Tunc dixit rex ministris: Ligatis pedibus ejus et manibus mittite eum in tenebras exteriores: ibi erit fletus et stridor dentium. 14 Multi autem sunt vocati, pauci vero electi. 15 Tunc abeuntes Pharisæi consilium inierunt ut caperent eum in sermone.

15 Καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἡρῳδιανῶν λέγοντας· Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων· 17 Εἰπὸν οὖν ἡμῖν, τί σοι δοκεῖ; ἔξεστιν δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὔ; 18 Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν εἶπεν· Τί με πειράζετε, ὑποκριταί; 19 Ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου. Οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. 20 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; 21 Λέγουσιν· Καίσαρος. Τότε λέγει αὐτοῖς· Ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. 22 Καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν, καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθαν. 23 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν 24 Λέγοντες· Διδάσκαλε, Μωϋσῆς εἶπεν· Ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 25 Ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί, καὶ ὁ πρῶτος γήμας ἐτελεύτησεν, καὶ μὴ ἔχων σπέρμα ἀφῆκεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 26 Ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος καὶ ὁ τρίτος, ἕως τῶν ἑπτά. 27 Ὕστερον δὲ πάντων ἀπέθανεν ἡ γυνή. 28 Ἐν τῇ ἀναστάσει οὖν τίνος τῶν ἑπτὰ ἔσται γυνή; πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν.

16 Et mittunt ei discipulos suos cum Herodianis dicentes: Magister, scimus quia verax es et viam Dei in veritate doces, et non est tibi cura de aliquo: Non enim respicis personam hominum: 17 Dic ergo nobis quid tibi videatur, licet censum dari Cæsari an non? 18 Cognita autem Jesus nequitia eorum ait: Quid me temtatis, hypocritæ? 19 Ostendite mihi nomisma census. At illi optulerunt ei denarium. 20 Et ait illis Jesus: Cujus est imago hæc et suprascriptio? 21 Dicunt ei: Cæsaris. Tunc ait illis: Reddite ergo quæ sunt Cæsaris Cæsari, et quæ sunt Dei Deo. 22 Et audientes mirati sunt, et relicto eo abierunt. 23 In illo die accesserunt ad eum Sadducæi, qui dicunt non esse resurrectionem, et interrogaverunt eum 24 Dicentes: Magister, Moses dixit: Si quis mortuus fuerit non habens filium, ut ducat frater ejus uxorem illius et suscitet semen fratri suo. 25 Erant autem apud nos septem fratres: et primus uxore ducta defunctus est, et non habens semen reliquit uxorem suam fratri suo. 26 Similiter secundus et tertius, usque ad septimum. 27 Novissime autem omnium et mulier defuncta est. 28 In resurrectione ergo cujus erit de septem uxor? omnes enim habuerunt eam.

29 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ. 30 Ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι θεοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ εἰσίν. 31 Περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ θεοῦ λέγοντος· 32 Ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ; Οὐκ ἔστιν θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων. 33 Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. 34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσεν τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό, 35 Καὶ ἐπηρώτησεν εἷς ἐξ αὐτῶν νομικὸς πειράζων αὐτόν· 36 Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; 37 Ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. 38 Αὕτη ἐστὶν ἡ μεγάλη καὶ πρώτη ἐντολή. 39 Δευτέρα ὁμοία αὐτῇ· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 40 Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος κρέμαται καὶ οἱ προφῆται. 41 Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς 42 Λέγων· Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ; τίνος υἱός ἐστιν; Λέγουσιν αὐτῷ· Τοῦ Δαυείδ. 43 Λέγει αὐτοῖς· Πῶς οὖν Δαυὶδ ἐν πνεύματι καλεῖ Κύριον αὐτόν, λέγων· 44 Εἶπεν Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου.

29 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܛܥܝܬܘܢ ܐܢܬܘܢ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܟܬܒܐ ܘܠܐ ܚܝܠܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܒܗ ܀ 30 ܒܩܝܡܬܐ ܕܡܝܬܐ ܠܐ ܢܣܒܘܢ ܘܠܐ ܢܬܝܗܒܘܢ ܐܠܐ ܗܢܘ ܐܝܟ ܡܠܐܟܐ ܕܐܠܗܐ ܒܫܡܝܐ ܀ 31 ܘܥܠ ܩܝܡܬܐ ܕܡܝܬܐ ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ ܡܢ ܕܐܡܪ ܠܟܘܢ ܐܠܗܐ ܀ 32 ܐܢܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܪܗܡ ܘܐܠܗܐ ܕܝܨܚܩ ܘܐܠܗܐ ܕܝܥܩܘܒ ܠܐ ܐܠܗܐ ܕܡܝܬܐ ܐܠܐ ܕܚܝܐ ܀ 33 ܘܫܡܥܘ ܟܠ ܟܢܫܬܐ ܘܬܡܗܘ ܥܠ ܬܘܠܦܢܗ ܀ 34 ܦܪܝܫܝܐ ܕܫܡܥܘ ܕܫܬܩ ܠܨܕܘܩܝܐ ܐܬܟܢܫܘ ܟܚܕ ܀ 35 ܘܫܐܠ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܕܐܡܪ ܢܡܘܣܐ ܀ 36 ܐܡܪ ܠܗ ܪܒܝ ܐܝܟܢܐ ܕܦܘܩܕܢܐ ܪܒܐ ܒܢܡܘܣܐ ܀ 37 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܬܚܒ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܒܟܠ ܠܒܟ ܘܒܟܠ ܢܦܫܟ ܘܒܟܠ ܪܥܝܢܟ ܀ 38 ܗܕܐ ܗܝ ܪܒܬܐ ܘܩܕܡܝܬܐ ܦܘܩܕܢܐ ܀ 39 ܘܬܢܝܬܐ ܕܡܬܐ ܠܗ ܬܚܒ ܠܩܪܝܒܟ ܐܝܟ ܢܦܫܟ ܀ 40 ܒܬܪܝܗܘܢ ܦܘܩܕܢܐ ܗܕܐ ܬܠܝ ܟܠ ܢܡܘܣܐ ܘܢܒܝܐ ܀ 41 ܟܕ ܐܬܟܢܫܘ ܦܪܝܫܝܐ ܫܐܠ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ ܀ 42 ܐܡܪ ܡܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܥܠ ܡܫܝܚܐ ܒܪ ܡܢ ܗܘ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܒܪ ܕܘܝܕ ܀ 43 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܝܟܢܐ ܗܟܝ ܕܘܝܕ ܒܪܘܚܐ ܩܪܐ ܠܗ ܡܪܝܐ ܐܡܪ ܀ 44 ܐܡܪ ܡܪܝ ܠܡܪܝ ܬܒ ܠܝܡܝܢܝ ܥܕ ܐܣܝܡ ܐܢܐ ܠܒܥܠܝܟ ܬܘܡܐ ܕܪܓܠܝܟ ܀

29 Respondens autem Jesus ait illis: Erratis, nescientes Scripturas neque virtutem Dei. 30 In resurrectione enim neque nubent neque nubentur, sed sunt sicut angeli Dei in cælo. 31 De resurrectione autem mortuorum non legistis quod dictum est a Deo dicente vobis: 32 Ego sum Deus Abraham et Deus Isaac et Deus Jacob? Non est Deus mortuorum sed viventium. 33 Et audientes turbæ mirabantur in doctrina ejus. 34 Pharisæi autem audientes quod silentium inposuisset Sadducæis, convenerunt in unum, 35 Et interrogavit eum unus ex eis legis doctor temtans eum: 36 Magister, quod est mandatum magnum in lege? 37 Ait illi Jesus: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua et in tota mente tua. 38 Hoc est enim maximum et primum mandatum. 39 Secundum autem simile est huic: Diliges proximum tuum sicut te ipsum. 40 In his duobus mandatis universa lex pendet et prophetæ. 41 Congregatis autem Pharisæis interrogavit eos Jesus 42 Dicens: Quid vobis videtur de Christo? Cujus filius est? Dicunt ei: David. 43 Ait illis: Quomodo ergo David in spiritu vocat eum Dominum dicens: 44 Dixit Dominus Domino meo: Sede a dextris meis donec ponam inimicos tuos scabillum pedum tuorum?

45 Εἰ οὖν Δανεὶδ καλεῖ αὐτὸν Κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστίν; 46 Καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἀποκριθῆναι αὐτῷ λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέν τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

ΚΕΦ. κγ'.

1 TOTE ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ 2 Λέγων· Ἐπὶ τῆς Μωϋσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. 3 Πάντα οὖν ὅσα ἐὰν εἴπωσιν ὑμῖν ποιήσατε καὶ τηρεῖτε, κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε· λέγουσιν γὰρ καὶ οὐ ποιοῦσιν. 4 Δεσμεύουσιν δὲ φορτία βαρέα καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων, αὐτοὶ δὲ τῷ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσιν κινῆσαι αὐτά. 5 Πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσιν πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις· πλατύνουσιν γὰρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσιν τὰ κράσπεδα, 6 Φιλοῦσιν δὲ τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς 7 Καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ῥαββεί. 8 Ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε ῥαββεί· εἷς γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ διδάσκαλος, πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε. 9 Καὶ πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς· εἷς γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ πατὴρ ὁ οὐράνιος. 10 Μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί, ὅτι καθηγητὴς ὑμῶν ἐστὶν εἷς ὁ Χριστός. 11 Ὁ δὲ μείζων ὑμῶν ἔσται ὑμῶν διάκονος. 12 Ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

45 ܐ ܗܘ ܕܐܡ ܕܘܝܕ ܡܪܝܐ ܩܪܐ ܠܗ ܐܝܟ ܗܘ ܒܪܗ ׃ 46 ܘܠܐ ܐܝܬ ܕܝܟܠ ܠܡܬܒ ܠܗ ܡܠܬܐ ܐܦ ܠܐ ܐܬܓܣܪ ܡܢ ܗܘ ܝܘܡܐ ܕܠܗ ܠܡܫܐܠܘܬܗ ܠܥܠ ܬܘܒ ׃

ܦܨܩܐ ܕ ܟܓ

1 ܗܝܕܝܢ ܡܠܠ ܝܫܘܥ ܥܡ ܟܢܫܐ ܘܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ 2 ܘܐܡܪ ܥܠ ܟܘܪܣܝ ܕܡܘܫܐ ܝܬܒܘ ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ׃ 3 ܟܠ ܡܐ ܕܐܡܪܝܢ ܠܟܘܢ ܢܛܪܘ ܘܥܒܕܘ ܐܠܐ ܠܐ ܟܥܒܕܝܗܘܢ ܕܐܢܘܢ ܐܡܪܝܢ ܘܠܐ ܥܒܕܝ ׃ 4 ܐܣܪܝܢ ܐܢܘܢ ܡܛܥܢܐ ܩܫܝܐ ܘܡܣܬܟܠ ܠܡܣܡ ܥܠ ܟܬܦܐ ܕܒܢܝ ܐܢܫܐ ܘܒܐܨܒܥܗ ܠܐ ܨܒܝܢ ܠܡܙܥ ܐܢܘܢ ׃ 5 ܟܠ ܥܒܕܝܗܘܢ ܕܥܒܕܝ ܠܡܬܚܙܝ ܠܒܢܝ ܐܢܫܐ ܡܪܒܝܢ ܐܢܘܢ ܬܦܣܝ ܕܣܦܪܘܗܝ ܘܡܪܒܝܢ ܫܘܠܝ ܕܟܣܘܬܐ ׃ 6 ܘܪܚܡܝܢ ܩܪܝܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܒܣܥܘܕܬܐ ܘܩܬܪܐ ܩܕܡܝܬܐ ܒܟܢܘܫܬܐ ׃ 7 ܘܫܠܡܐ ܒܫܘܩܐ ܘܩܪܝܐ ܠܒܢܝ ܐܢܫܐ ܪܒܝ ׃ 8 ܐܢܬܘܢ ܕܠܐ ܬܬܩܪܘ ܪܒܝ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܕܠܐ ܚܕ ܗܘ ܐܠܦܟܘܢ ܘܟܠܗܘܢ ܐܚܐ ׃ 9 ܘܐܒ ܠܐ ܬܩܪܘ ܠܟܘܢ ܥܠ ܐܪܥܐ ܕܚܕ ܗܘ ܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ׃ 10 ܘܠܐ ܬܬܩܪܘ ܠܟܘܢ ܡܪܒܝ ܕܚܕ ܗܘ ܡܪܟܘܢ ܡܫܝܚܐ ׃ 11 ܘܪܒ ܒܟܘܢ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܫܡܫ ׃ 12 ܟܠ ܕܡܪܝܡ ܢܬܬܟܢܝ ܘܕܡܬܟܢܐ ܢܬܪܡ ׃

45 Si ergo David vocat eum Dominum, quomodo filius ejus est? 46 Et nemo poterat respondere ei verbum, neque ausus fuit quisquam ex illa die eum amplius interrogare.

CAPUT XXIII.

1 TUNC Jesus locutus est ad turbas et ad discipulos suos 2 Dicens: Super cathedram Mosi sederunt scribæ et Pharisæi: 3 Omnia ergo quæcumque dixerint vobis servate et facite; secundum opera vero eorum nolite facere: dicunt enim et non faciunt. 4 Alligant autem onera gravia et inportabilia et inponunt in umeros hominum, digito autem suo nolunt ea movere. 5 Omnia vero opera sua faciunt ut videantur ab hominibus: dilatant enim philacteria sua et magnificant fimbrias: 6 Amant enim primos recubitus in cœnis et primas cathedras in synagogis 7 Et salutationes in foro et vocari ab hominibus rabbi. 8 Vos autem nolite vocari rabbi: unus enim est magister vester, omnes autem vos fratres estis. 9 Et patrem nolite vocare vobis super terram: unus enim est Pater vester qui in cœlis est. 10 Nec vocemini magistri, quia magister vester unus est Christus. 11 Qui major est vestrum, erit minister vester: 12 Qui autem se exaltaverit humiliabitur, et qui se humiliaverit exaltabitur.

13 Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν. [14 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κατεσθίετε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι· διὰ τοῦτο λήψεσθε περισσότερον κρίμα.] 15 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἕνα προσήλυτον, καὶ ὅταν γένηται, ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης διπλότερον ὑμῶν. 16 Οὐαὶ ὑμῖν, ὁδηγοὶ τυφλοὶ οἱ λέγοντες· Ὃς ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ ναῷ, οὐδέν ἐστιν· ὃς δ' ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὀφείλει. 17 Μωροὶ καὶ τυφλοί, τίς γὰρ μεῖζον ἐστίν, ὁ χρυσὸς ἢ ὁ ναὸς ὁ ἁγιάσας τὸν χρυσόν; 18 Καί· ὃς ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, οὐδέν ἐστιν· ὃς δ' ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ, ὀφείλει. 19 Τυφλοί, τί γὰρ μεῖζον, τὸ δῶρον ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἁγιάζον τὸ δῶρον; 20 Ὁ οὖν ὀμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ· 21 Καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ ναῷ ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατοικοῦντι αὐτόν· 22 Καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ ὀμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ.

13 ܘܐ ܠܟܘܢ ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܣܝܐ ܚܪܝܬܐ ܕܣܟܪܝܢ ܐܢܬ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܩܕܡ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܥܠܝܢ ܠܬܡ ܘܠܐ ܠܥܠܝܢ ܡܫܬܒܩܢ ܠܡܥܠ ❖ 14 ܘܐ ܠܟܘܢ ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܣܝܐ ܚܪܝܬܐ ܕܐܟܠܝܢ ܒܬܝ ܐܪܡܠܬܐ ܘܒܐܦܝ ܨܠܘܬܐ ܐܪܟܬܐ ܨܠܝܢ ܥܠ ܗܕܐ ܬܩܒܠܘܢ ܕܝܢ ܝܬܝܪ ܡܢ ܫܘܝܐ ܕܝܢ ܐܢ ܗܘܐ ܓܝܪ ܡܬܓܝܪ ܥܒܕܬܘܢ ܐܬ ܠܗ ܒܪ ܓܗܢܐ ܬܪܝܢ ܡܢܟܘܢ ܐܦ ܐܢ ܗܘ ܐܢ ܠܐ ܗܘ ܐܢ ܠܐ ܗܘ ܐܢ ܠܐ

23 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον, καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸ ἔλεος καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα ἔδει ποιῆσαι κἀκεῖνα μὴ ἀφεῖναι. 24 Ὁδηγοὶ τυφλοί, οἱ διϋλίζοντες τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες. 25 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἁρπαγῆς καὶ ἀκρασίας. 26 Φαρισαῖε τυφλέ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἔντος τοῦ ποτηρίου, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτοῦ καθαρόν. 27 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι παρομοιάζετε τάφοις κεκονιαμένοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. 28 Οὕτως καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δέ ἐστε μεστοὶ ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας. 29 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων, 30 Καὶ λέγετε· Εἰ ἤμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἤμεθα κοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν. 31 Ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοί ἐστε τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας. 32 Καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν. 33 Ὄφεις, γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γεέννης;

23 Væ vobis, scribæ et Pharisæi hypocritæ, quia decimatis mentam et anethum et cyminum, et reliquistis quæ graviora sunt legis, judicium et misericordiam et fidem: hæc oportuit facere et illa non omittere. 24 Duces cæci, excolantes culicem, camelum autem gluttientes. 25 Væ vobis, scribæ et Pharisæi hypocritæ, quia mundatis quod deforis est calicis et parapsidis, intus autem pleni sunt rapina et inmunditia. 26 Pharisæe cæce, munda prius quod intus est calicis et parapsidis, ut fiat et id quod deforis est mundum. 27 Væ vobis scribæ et Pharisæi hypocritæ, quia similes estis sepulchris dealbatis, quæ aforis parent hominibus speciosa, intus vero plena sunt ossibus mortuorum et omni spurcitia. 28 Sic et vos aforis quidem paretis hominibus justi, intus autem pleni estis hypocrisi et iniquitate. 29 Væ vobis, scribæ et Pharisæi hypocritæ, qui ædificatis sepulchra prophetarum et ornatis monumenta justorum, 30 Et dicitis: Si fuissemus in diebus patrum nostrorum, non essemus socii eorum in sanguine prophetarum. 31 Itaque testimonio estis vobismet ipsis quia filii estis eorum qui prophetas occiderunt. 32 Et vos implete mensuram patrum vestrorum. 33 Serpentes genimina viperarum, quomodo fugietis a judicio gehennæ?

ΚΑΤΑ ΜΑΘΘΑΙΟΝ, κγ', κδ'.

34 Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγω ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς· ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσετε, καὶ ἐξ αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν· 35 "Οπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυννόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἄβελ τοῦ δικαίου ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου υἱοῦ Βαραχίου, ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. 36 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἥξει ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην. 37 Ἱερουσαλὴμ Ἱερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις ἐπισυνάγει τὰ νοσσία αὐτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε. 38 Ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. 39 Λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μή με ἴδητε ἀπ' ἄρτι ἕως ἂν εἴπητε· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀμόματι Κυρίου.

ΚΕΦ. κδ'.

1 ΚΑΙ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύετο, καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. 2 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ βλέπετε ταῦτα πάντα; Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ καταλυθήσεται.

ܣܝܡ ܘܣܝ ܕ ✤

34 ܗܫܐ ܗܐ ܐܢܐ ܫܕܪ ܠܘܬܟܘܢ ܢܒܝܐ ܘܚܟܝܡܐ ܘܣܦܪܐ ܘܡܢܗܘܢ ܩܛܠ ܘܨܠܒ ܘܡܢܗܘܢ ܬܫܩܠ ܘܬܕܟܐ ܒܟܢܫܝܟܘܢ ܘܬܪܕܦ ܡܢ ܩܪܬܐ ܠܩܪܬܐ ܕ ܕܬܐ ܥܠܝܟܘܢ ܟܠ ܕܡܐ ܙܟܝܐ ܕܐܬܐܪܩ ܥܠ ܐܪܥܐ ܡܢ ܕܡܐ ܕܗܒܠ ܙܕܝܩܐ ܥܕ ܕܡܐ ܕܙܟܪܝܐ ܒܪ ܒܪܟܝܐ ܕܩܛܠܬܘܢ ܒܝܢ ܗܝܟܠܐ ܘܒܝܢ ܡܕܒܚܐ ܀ ܐ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܬܐܬܐ ܟܠ ܗܠܝܢ ܥܠ ܕܪ ܗܢܐ ܀ ܙ ܝܪܘܫܠܡ ܝܪܘܫܠܡ ܩܛܠܐ ܠܢܒܝܐ ܘܪܓܡ ܠܡܫܕܪܐ ܠܝܟ ܟܡ ܙܒܢ ܨܒܝܬ ܠܡܟܢܫ ܠܒܢܝܟ ܐܝܟ ܕܬܪܢܓܠܬܐ ܡܟܢܫ ܠܦܪܚܗ ܬܚܬ ܟܢܦܝܗ ܘܠܐ ܨܒܝܬܘܢ ܀ ܛ ܗܐ ܫܪܝ ܠܟܘܢ ܒܝܬܟܘܢ ܡܪܡܝ ܀ ܝ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܬܚܙܘܢܢܝ ܥܕ ܕܬܐܡܪܘܢ ܒܪܝܟ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܐ ܕܡܪܝܐ ✤

ܣܝܡ ܘܣܝ ✤

1 ܘܢܦܩ ܝܫܘܥ ܡܢ ܗܝܟܠܐ ܘܗܘܐ ܗܠܟ ܘܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܢܚܘܘܢ ܠܗ ܒܢܝܢ ܕܗܝܟܠܐ ܀ 2 ܗܘ ܕܥܢܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܚܙܝܢ ܠܟܠ ܗܠܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܫܒܩ ܗܪܟܐ ܐܒܢ ܥܠ ܐܒܢ ܕܠܐ ܢܬܪܟ ✤

34 Ideo ecce ego mitto ad vos prophetas et sapientes et scribas, ex illis occidetis et crucifigetis, et ex eis flagellabitis in synagogis vestris et persequimini de civitate in civitatem, 35 Ut veniat super vos omnis sanguis justus qui effusus est super terram, a sanguine Abel justi usque ad sanguinem Zachariæ filii Barachiæ, quem occidistis inter templum et altare. 36 Amen dico vobis, venient hæc omnia super generationem istam. 37 Hierusalem Hierusalem, quæ occidis prophetas et lapidas eos qui ad te missi sunt, quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas, et noluisti. 38 Ecce relinquitur vobis domus vestra deserta. 39 Dico enim vobis, non me videbitis amodo donec dicatis: Benedictus qui venit in nomine Domini.

CAPUT XXIV.

1 Et egressus Jesus de templo ibat, et accesserunt discipuli ejus ut ostenderent ei ædificationes templi. 2 Ipse autem respondens dixit eis: Videtis hæc omnia? Amen dico vobis, non relinquetur hic lapis super lapidem qui non destruatur.

3 Καθημένου δὲ αὐτου ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν λέγοντες· Εἰπὲ ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ συντελείας τοῦ αἰῶνος; 4 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. 5 Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες· Ἐγώ εἰμι ὁ Χριστός, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. 6 Μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων· ὁρᾶτε μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ γενέσθαι, ἀλλ' οὔπω ἐστὶν τὸ τέλος. 7 Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπ' ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους. 8 Πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὠδίνων. 9 Τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλῖψιν καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. 10 Καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοὶ καὶ ἀλλήλους παραδώσουσιν καὶ μισήσουσιν ἀλλήλους. 11 Καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσιν πολλούς. 12 Καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. 13 Ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. 14 Καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς μαρτύριον πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τότε ἥξει τὸ τέλος. 15 Ὅταν οὖν ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἑστὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ὁ ἀναγινώσκων νοείτω, 16 Τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν ἐπὶ τὰ ὄρη,

3 ܘܟܕ ܝܬܒ ܥܠ ܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܒܣܬܪ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܐܡܪ ܠܢ ܡܬܝ ܢܗܘܝܢ ܗܠܝܢ ܘܡܢܐ ܗܘ ܣܝܡܐ ܕܐܬܝܟ ܘܕܣܘܦܐ ܕܥܠܡܐ ׃ 4 ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܚܙܘ ܕܠܐ ܢܫܕܐ ܠܟܘܢ ׃ 5 ܕܣܓܝܐܝܢ ܐܬܝܢ ܒܫܡܝ ܘܐܡܪܝܢ ܐܢܐ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܘܠܣܓܝܐ ܢܫܕܝܢ ׃ 6 ܘܐܬܝܢ ܐܬ ܠܡܫܡܥ ܩܪܒܐ ܘܫܡܥܬܐ ܕܩܪܒܐ ܚܙܘ ܕܠܐ ܬܬܒܗܬܘ ܕܗܠܝܢ ܐܢ ܠܐ ܗܫ ܣܘܦܐ ׃ 7 ܩܡ ܥܡ ܥܡ ܘܡܠܟܘܬ ܥܠ ܡܠܟܘܬ ܘܗܘܝܢ ܒܥܠܡܐ ܡܘܬܢ ܘܪܥܝܢ ܘܙܥܬ ׃ 8 ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܫܘܪܝ ܕܝܠܕܐ ׃ 9 ܗܝܟ ܕܢܡܣܪܘܢ ܠܟܘܢ ܠܥܘܟܣܐ ܘܢܩܛܠܘܢ ܠܟܘܢ ܘܬܗܘܘܢ ܣܢܝܐ ܠܟܠ ܥܡܡܐ ܥܠ ܫܡܝ ׃ 10 ܘܗܝܟ ܕܢܬܟܫܠ ܣܓܝܐ ܘܐܚܕ ܠܚܕ ܢܡܣܪ ܘܢܣܢܐ ׃ 11 ܘܣܓܝܐ ܢܒܝ ܫܩܪܐ ܢܩܘܡܘܢ ܘܢܛܥܘܢ ܣܓܝܐ ׃ 12 ܘܡܛܠ ܕܣܓܝ ܫܚܝܬܐ ܢܬܪܒܐ ܚܒܐ ܕܣܓܝܐ ׃ 13 ܗܘ ܕܢܨܒܪ ܥܕ ܣܘܦܗ ܗܢܐ ܢܬܦܪܩ ׃ 14 ܘܢܬܟܪܙ ܗܢܐ ܫܘܒܚܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܒܟܠ ܥܠܡܐ ܠܣܗܕܘܬܐ ܠܟܠ ܥܡܡܐ ܘܗܝܟ ܕܐܬܐ ܣܘܦܐ ׃ 15 ܡܛܠ ܗܟܝ ܕܬܚܙܘܢ ܫܩܘܬܐ ܕܡܫܬܡܗ ܕܐܡܪ ܥܠ ܕܢܝܐܝܠ ܢܒܝܐ ܕܩܐܡ ܒܐܬܪܐ ܩܕܝܫܐ ܡܢ ܕܩܪܐ ܢܬܒܘܢܢ ׃ 16 ܗܝܟ ܕܒܝܗܘܕ ܢܗܪܒܘ ܠܛܘܪܐ

3 Sedente autem eo super montem oliveti accesserunt ad eum discipuli secreto dicentes: Dic nobis quando hæc erunt, et quod signum adventus tui et consummationis sæculi? 4 Et respondens Jesus dixit eis: Videte ne quis vos seducat. 5 Multi enim venient in nomine meo dicentes: Ego sum Christus, et multos seducent. 6 Audituri enim estis prœlia et opiniones prœliorum: Videte ne turbemini; oportet enim hæc fieri, sed nondum est finis. 7 Consurget enim gens in gentem et regnum in regnum, et erunt pestilentiæ et fames et terræ motus per loca. 8 Hæc autem omnia initia sunt dolorum. 9 Tunc tradent vos in tribulatione et occident vos, et eritis odio omnibus gentibus propter nomen meum. 10 Et tunc scandalizabuntur multi et invicem tradent et odio habebunt invicem. 11 Et multi pseudoprophetæ surgent et seducent multos. 12 Et quoniam abundabit iniquitas, refrigescet caritas multorum. 13 Qui autem presevaverit usque in finem, hic salvus erit. 14 Et prædicabitur hoc evangelium regni in universo orbe in testimonium omnibus gentibus, et tunc veniet consummatio. 15 Cum ergo videritis abominationem desolationis, quæ dicta est a Danihele propheta, stantem in loco sancto: qui legit intellegat: 16 Tunc qui in Judæa sunt fugiant ad montes,

17 Ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω
ἆραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, 18 Καὶ
ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω
ἆραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. 19 Οὐαὶ δὲ
ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς
θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.
20 Προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ
φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος μηδὲ σαββάτῳ.
21 Ἔσται γὰρ τότε θλῖψις μεγάλη, οἵα
οὐκ ἐγένετο ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ
νῦν οὐδ' οὐ μὴ γένηται. 22 Καὶ εἰ μὴ
ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ
ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· διὰ δὲ τοὺς
ἐκλεκτοὺς κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι
ἐκεῖναι. 23 Τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ·
Ἰδοὺ ὧδε ὁ Χριστός, ἢ ὧδε, μὴ
πιστεύσητε. 24 Ἐγερθήσονται γὰρ
ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ
δώσουσιν σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα,
ὥστε πλανηθῆναι, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς
ἐκλεκτούς. 25 Ἰδοὺ προείρηκα ὑμῖν.
26 Ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν· Ἰδοὺ ἐν
τῇ ἐρήμῳ ἐστίν, μὴ ἐξέλθητε· ἰδοὺ ἐν
τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύσητε. 27 Ὥσπερ
γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν
καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν, οὕτως ἔσται
ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.
28 Ὅπου ἐὰν ᾖ τὸ πτῶμα, ἐκεῖ συναχθή-
σονται οἱ ἀετοί. 29 Εὐθέως δὲ μετὰ
τὴν θλῖψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ ἥλιος
σκοτισθήσεται καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει
τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες
πεσοῦνται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ
δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται.
30 Καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ
υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν οὐρανῷ, καὶ
κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ
ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχό-
μενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ
μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς.

17 ܐ ܕܥܠ ܓܓ ܒܝܬܐ ܢܚܬ ܠܡ ܢܣܒ ܡܕܡ ܡܢ ܒܝܬܗ ܢܫܩܠ
ܒ ܘܕܥܠ ܒܚܩܠܐ ܢܬܦܢ ܠܐ ܢܗܦܟ ܠܡ ܠܐܚܪ ܠܫܩܠ ܠܒܘܫܗ.
18 ܓ ܘܐܝ ܠܝܠܕܬ ܒܒܛܢܐ ܘܠܝܠܕܬ ܒܝܘܡܝ ܗܢܘܢ ܕܢܝܢܩܘܢ
ܕ ܠܐ ܬܗܘܐ ܕܬܗܪܒ ܒܫܬܐ ܐܘ ܒܣܒܬ ܒܬܪ ܕܬܗܘܐ ܪܘܓܙܐ
ܗ ܒܫܬܐ. 19 ܘ ܐܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܒܥܘ ܕܠܐ ܬܗܘܐ
ܘ ܪܘܓܙܟܘܢ ܒܫܬܐ ܐܘ ܒܣܒܬ. 20 ܙ ܐܬܝ ܝܘܡܐ ܕܬܗܘܐ
ܚ ܫܘܓܫܐ ܪܒܐ ܕܠܐ ܗܘܬ ܟܕ ܐܬܒܪܝܬܐ ܥܕ ܗܫܐ ܘܠܐ ܢܗܘܐ
ܛ ܠܥܠܡ. 21 ܝ ܘܐܠܘ ܠܐ ܐܬܩܨܪܘ ܝܘܡܝ ܗܢܘܢ ܠܐ ܬܫܬܙܒ
ܟ ܟܠ ܒܣܪܐ ܐܠܐ ܒܓܠܠ ܒܪܝܪܐ ܕܒܚܪܐ ܐܬܩܨܪܘ ܝܘܡܝ ܗܢܘܢ.
ܟܐ 22 ܟܐ ܠ ܐܬܩܨܪܘ ܝܘܡܝ ܗܢܘܢ ܠܐ ܬܫܬܙܒ ܟܠ ܒܣܪܐ
ܟܒ ܐܠܐ ܒܓܠ ܒܪܝܪܐ ܕܒܚܪܐ ܢܬܩܨܪܘܢ ܝܘܡܝ ܗܢܘܢ.
ܟܓ 23 ܟܕ ܐܝܢ ܕܐܡܪ ܠܟܘܢ ܗܐ ܗܟܐ ܡܫܝܚܐ ܐܘ ܗܠܝܢ ܐܠ
ܟܗ ܬܗܝܪܘ. 24 ܟܘ ܡܫܝܚܐ ܕܫܩܪ ܘܢܒܝܐ ܕܫܩܪ ܢܩܘܡܘܢ
ܟܙ ܘܢܬܠܘ ܐܬܘܬ ܘܡܘܬܪ ܓܒܝܐ ܕܐܦ ܒܓܠ ܕܐܦܫܪ ܢܬܛܥܘ
ܟܚ ܐܦ ܒܒܪܝܪܐ. 25 ܟܛ ܗܐ ܡܩܕܡ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ. 26 ܟ ܐܢ
ܟܝ ܐܡܪܝܢ ܠܟܘܢ ܗܐ ܒܡܕܒܪܐ ܗܘ ܠܐ ܬܦܩܘ ܗܐ ܒܓܘ
ܟܐ ܒܝܬܐ ܠܐ ܬܗܝܪܘ. 27 ܟ ܐܝܟ ܕܒܪܩܐ ܢܦܩ ܡܢ ܡܕܢܚܐ
ܟ ܘܢܗܪ ܥܕ ܡܥܪܒܐ ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܡܬܝܬܗ ܕܒܪ ܐܢܫܐ.
ܟ 28 ܟ ܐܝܟ ܕܐܝܟ ܕܐܝܬ ܦܓܪܐ ܬܡ ܢܬܟܢܫܘ ܢܫܪܐ.
ܟ 29 ܟ ܘܡܕ ܒܬܪ ܥܘܠܨܢܐ ܕܝܡܝܐ ܗܢܘܢ ܫܡܫܐ ܢܬܚܫܟ
ܟ ܘܝܪܚܐ ܠܐ ܢܬܠ ܢܗܝܪܘܬܗ ܘܟܘܟܒܐ ܢܬܪܡܘ ܡܢ ܫܡܝܐ
ܟ ܘܚܝܠܬ ܫܡܝܐ ܢܬܙܥܙܥܘ. 30 ܟ ܘܗܝܕܝܢ ܢܬܚܙܐ ܐܬ
ܟ ܨܠܝܒܐ ܕܒܪ ܐܢܫܐ ܒܫܡܝܐ ܘܗܝܕܝܢ ܢܣܬܦܕܘ ܟܠ ܫܒܛܐ
ܟ ܕܐܪܥܐ ܘܢܚܙܘܢ ܠܒܪ ܐܢܫܐ ܕܐܬܐ ܥܠ ܥܢܢܐ ܕܫܡܝܐ
ܟ ܒܚܝܠ ܘܫܘܒܚܐ ܣܓܝܐ.

17 Et qui in tecto non descendat tollere
aliquid de domo sua, 18 Et qui in agro
non revertatur tollere tunicam suam.
19 Væ autem prægnatibus et nutrien-
tibus in illis diebus. 20 Orate autem
ut non fiat fuga vestra hieme vel
sabbato: 21 Erit enim tunc tribulatio
magna, qualis non fuit ab initio mundi
usque modo neque fiet; 22 Et nisi
breviati fuissent dies illi, non fieret
salva omnis caro: sed propter electos
breviabuntur dies illi. 23 Tunc si quis
vobis dixerit: Ecce hic Christus aut
illic: nolite credere. 24 Surgent enim
pseudochristi et pseudoprophetæ, et
dabunt signa magna et prodigia, ita ut
in errorem inducantur, si fieri potest,
etiam electi. 25 Ecce prædixi vobis.
26 Si ergo dixerint vobis: Ecce in
deserto est, nolite exire: Ecce in pene-
tralibus, nolite credere. 27 Sicut enim
fulgur exit ab oriente et paret usque
in occidentem, ita erit et adventus Filii
hominis. 28 Ubicumque fuerit corpus,
illuc congregabuntur aquilæ. 29 Statim
autem post tribulationem dierum
illorum sol obscurabitur, et luna non
dabit lumen suum, et stellæ cadent de
cælo, et virtutes cælorum commove-
buntur: 30 Et tunc parebit signum
Filii hominis in cælo, et tunc plangent
omnes tribus terræ, et videbunt Filium
hominis venientem in nubibus cæli
cum virtute multa et majestate.

31 Καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος μεγάλης, καὶ ἐπισυνάξουσιν τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν ἕως ἄκρων αὐτῶν. 32 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν. Ὅταν ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς γένηται ἁπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύῃ, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος· 33 Οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδητε ταῦτα πάντα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. 34 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται. 35 Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσεται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν. 36 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατὴρ μόνος. 37 Ὥσπερ δὲ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 38 Ὡς γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ τρώγοντες, καὶ πίνοντες, γαμοῦντες καὶ γαμίζοντες, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, 39 Καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕως ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἦρεν ἅπαντας, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 40 Τότε ἔσονται δύο ἐν τῷ ἀγρῷ, εἷς παραλαμβάνεται καὶ εἷς ἀφίεται· 41 Δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μύλῳ, μία παραλαμβάνεται καὶ μία ἀφίεται. 42 Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποίᾳ ἡμέρᾳ ὁ Κύριος ὑμῶν ἔρχεται. 43 Ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ἤδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ φυλακῇ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν εἴασεν διορυχθῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ.

31 ܘܫܕܪ ܠܡܠܐܟܘܗܝ ܥܡ ܩܠܦܝ ܪܒ̈ܐ ܘܢܟܢܫ ܒܚܝܪܘܗܝ ܡܢ ܐܪܒܥ ܪ̈ܘܚ̈ܐ ܡܢ ܣܦ̈ܝ ܫܡ̈ܝܐ ܥܕ ܣܦ̈ܝ ܗܘ̈ܢ ܕ̈ܐ ܡܢ ܪ̈ܫ ܒ̈ܪ̈ܝ ܫܡ̈ܝܐ ܥܕ ܪ̈ܫ ܒ̈ܪ̈ܝ ܗܘ̈ܢ ܕ̈ܐ ܀ 32 ܡܢ ܬ̈ܐܢܐ ܢܠ̈ܦ ܗ̈ܘ ܡܬ̈ܠܐ ܕ ܡ̈ܐ ܡ̈ܐ ܕ ܥ̈ܠ ܐ̈ܢ ܥ̈ܣ

44 Διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἕτοιμοι, ὅτι ᾗ οὐ δοκεῖτε ὥρᾳ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. 45 Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος, ὃν κατέστησεν ὁ κύριος ἐπὶ τῆς οἰκετείας αὐτοῦ τοῦ δοῦναι αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ; 46 Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει οὕτως ποιοῦντα. 47 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. 48 Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· Χρονίζει μου ὁ κύριος, 49 Καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς συνδούλους αὐτοῦ, ἐσθίῃ δὲ καὶ πίνῃ μετὰ τῶν μεθυόντων· 50 Ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γινώσκει, 51 Καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

ΚΕΦ. κε'.

1 ΤΟΤΕ ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν τοῦ νυμφίου. 2 Πέντε δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν μωραὶ καὶ πέντε φρόνιμοι. 3 Αἱ γὰρ μωραὶ λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας οὐκ ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον· 4 Αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις μετὰ τῶν λαμπάδων ἑαυτῶν. 5 Χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον. 6 Μέσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν· Ἰδοὺ ὁ νυμφίος, ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν.

44 Ideo et vos estote parati, quia qua nescitis hora Filius hominis venturus est. 45 Quis putas est fidelis servus et prudens, quem constituit dominus suus supra familiam suam, ut det illis cibum in tempore? 46 Beatus ille servus quem cum venerit dominus invenerit sic facientem. 47 Amen dico vobis quoniam super omnia bona sua constituet eum. 48 Si autem dixerit malus servus ille in corde suo: Moram facit dominus meus venire, 49 Et cœperit percutere conservos suos, manducet autem et bibat cum ebriis: 50 Veniet dominus servi illius in die qua non sperat et hora qua ignorat, 51 Et dividet eum, partemque ejus ponet cum hypocritis: illic erit fletus et stridor dentium.

CAPUT XXV.

1 Tunc simile erit regnum cælorum decem virginibus, quæ accipientes lampades suas exierunt obviam sponso et sponsæ. 2 Quinque autem ex eis erant fatuæ, et quinque prudentes: 3 Sed quinque fatuæ acceptis lampadibus non sumserunt oleum secum, 4 Prudentes vero acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus. 5 Moram autem faciente sponso dormitaverunt omnes et dormierunt. 6 Media autem nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit, exite obviam ei.

7 Τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν. 8 Αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπαν· Δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται. 9 Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγουσαι· Μήποτε οὐκ ἀρκέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν· πορεύεσθε μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς. 10 Ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι ἦλθεν ὁ νυμφίος, καὶ αἱ ἕτοιμοι εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. 11 Ὕστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι· Κύριε Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν. 12 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. 13 Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν. 14 Ὥσπερ γὰρ ἄνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσεν τοὺς ἰδίους δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, 15 Καὶ ᾧ μὲν ἔδωκεν πέντε τάλαντα, ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ ἕν, ἑκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν. Εὐθέως 16 Πορευθεὶς ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν ἠργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἐποίησεν ἄλλα πέντε τάλαντα. 17 Ὡσαύτως ὁ τὰ δύο ἐκέρδησεν ἄλλα δύο. 18 Ὁ δὲ τὸ ἓν λαβὼν ἀπελθὼν ὤρυξεν γῆν καὶ ἔκρυψεν τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. 19 Μετὰ δὲ πολὺν χρόνον ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων καὶ συναίρει λόγον μετ' αὐτῶν.

7 ܗܝܟܢܐ ܩܡܘ ܟܠܗܝ ܒܬ̈ܘܠ̈ܬܐ ܗܢܝܢ ܘܫܘܝܘ ܠܢܘܪ̈ܐ ܕܝܠܗܝܢ ܀ 8 ܘܐܡܪ̈ܘ ܠܚܟ̈ܝܡ̈ܬܐ ܗ̈ܘ ܣ̈ܟ̈ܠ̈ܬܐ ܗܒ̈ܘ ܠܢ ܡܢ ܫܡ̈ܢ ܕܝܟ̈ܘ ܕܢܘܪ̈ܐ ܕܝܠܢ ܡ̈ܕܥ̈ܟ̈ܝܢ ܀ 9 ܥܢ̈ܘ ܗ̈ܘ ܚܟ̈ܝܡ̈ܬܐ ܘܐܡܪ̈ܝܢ ܕܠܡܐ ܡܫܟܚ ܠܢ ܘܠܟ̈ܘ ܐܠ̈ܐ ܙܠ̈ܘ ܠܘܬ ܙܒ̈ܢ̈ܐ ܘܙܒ̈ܢ̈ܘ ܠܟ̈ܘ ܀ 10 ܟܕ ܗ̈ܘ ܕܐܙ̈ܠ̈ܝܢ ܠܡܙܒܢ ܐܬܐ ܚܬܢܐ ܘܥܠ̈ܘ ܥܡ ܡܪ̈ܘܡ̈ܝ ܠܒ̈ܝܬ ܚܬ̈ܘܢ̈ܐ ܘܐܬܬܟܪ ܬܪ̈ܥܐ ܀ 11 ܒܣ̈ܘܦ ܐ̈ܬܘ ܫܪ̈ܝ ܥܡ ܒ̈ܢ̈ܬ̈ܐ ܐ̈ܚ̈ܪ̈ܢ̈ܝܬ̈ܐ ܘܐܡܪ̈ܝܢ ܡܪܝ ܡܪܝ ܦ̈ܬ̈ܚ ܠܢ ܀ 12 ܗ̈ܘ ܕܥܢܐ ܘܐܡܪ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܠܟ̈ܘ ܕܠܐ ܝܕ̈ܥ ܐ̈ܢܐ ܠܟ̈ܘ ܀ 13 ܥܪ̈ܘ ܗܟ ܕܠܐ ܝܕ̈ܥ̈ܝܢ ܐ̈ܢܫ ܠܐ ܝܘܡܐ ܘܠܐ ܫܥܬܐ ܀ 14 ܐܝܟ ܓܒܪܐ ܕܐܙܠ ܠܐܪ̈ܚܐ ܩܪ̈ܐ ܠܥܒ̈ܕ̈ܘܗܝ ܘܡܣܪ ܠܗܘܢ ܢ̈ܟ̈ܣ̈ܘܗܝ ܀ 15 ܠܚܕ ܝܗܒ ܚܡ̈ܫ ܟ̈ܪ̈ܢ̈ܐ ܘܠܐܚܪܢ ܬܪ̈ܝܢ ܘܠܐܚܪܢ ܚܕ ܠܟܠ ܚܕ ܠܦ ܥܠ ܕܝܠܝܬ ܝܕ̈ܥ̈ܬܗ ܘܐܙܠ ܀ 16 ܗ̈ܘ ܕܩܒܠ ܚܡ̈ܫ ܟ̈ܪ̈ܢ̈ܐ ܐܙܠ ܘܥܒܕ ܒܗܘܢ ܘܐܬܪܒܚ ܐܚܪܢ ܚܡ̈ܫ ܟ̈ܪ̈ܢ̈ܐ ܀ 17 ܗ̈ܘ ܕܬ̈ܪ̈ܝܢ ܐ̈ܦ ܗ̈ܘ ܐܬܪܒܚ ܬ̈ܪ̈ܝܢ ܀ 18 ܗ̈ܘ ܕܩܒܠ ܚܕ ܐܙܠ ܘܚܦܪ ܒܐܪ̈ܥܐ ܘܛܡܪ ܟܣ̈ܦ ܡܪܗ ܀ 19 ܒܬܪ ܣ̈ܓ̈ܐ ܙܒ̈ܢ̈ܐ ܐܬܐ ܡܪܗ ܕܒ̈ܝܬܐ ܗܘ̈ ܘܐܬܚܫܒ ܥܡ ܥܒ̈ܕ̈ܘܗܝ ܀

7 Tunc surrexerunt omnes virgines illæ et ornaverunt lampades suas. 8 Fatuæ autem sapientibus dixerunt: Date nobis de oleo vestro, quia lampades nostræ extinguntur. 9 Responderunt prudentes dicentes: Ne forte non sufficiat nobis et vobis, ite potius ad vendentes et emite vobis. 10 Dum autem irent emere, venit sponsus, et quæ paratæ erant intraverunt cum eo ad nuptias, et clausa est janua. 11 Novissime veniunt et reliquæ virgines dicentes: Domine Domine, aperi nobis. 12 At ille respondens ait: Amen dico vobis, nescio vos. 13 Vigilate itaque, quia nescitis diem neque horam. 14 Sicut enim homo peregre proficiscens vocavit servos suos et tradidit illis bona sua, 15 Et uni dedit quinque talenta, alii autem duo, alii vero unum, unicuique secundum propriam virtutem, et profectus est statim. 16 Abiit autem qui quinque talenta acceperat, et operatus est in eis et lucratus est alia quinque. 17 Similiter qui duo acceperat lucratus est alia duo. 18 Qui autem unum acceperat, abiens fodit in terra et abscondit pecuniam domini sui. 19 Post multum vero temporis venit dominus servorum illorum et posuit rationem cum eis.

20 Καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πεντε τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων· Κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας, ἴδε ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα. 21 Ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. 22 Προσελθὼν καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα εἶπεν· Κύριε, δύο τάλαντά μοι παρέδωκας, ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα. 23 Ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. 24 Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἓν τάλαντον εἰληφὼς εἶπεν· Κύριε, ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας, καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισας· 25 Καὶ φοβηθεὶς ἀπελθὼν ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ· ἴδε ἔχεις τὸ σόν. 26 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρέ, ᾔδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἔσπειρα, καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα; 27 Ἔδει σε οὖν βαλεῖν τὰ ἀργύριά μου τοῖς τραπεζείταις, καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ. 28 Ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα. 29 Τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται· τοῦ δὲ μὴ ἔχοντος, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

20 ܘܐܬܐ ܗܘ ܕܩܒܠ ܚܡܫ ܟܐܦ̈ܐ ܐܝܬܝ ܟܐܦ̈ܐ ܐܚܪ̈ܢ̈ܐ ܘܐܡܪ ܡܪܝ ܚܡܫ ܟܐܦ̈ܐ ܝܗܒܬ ܠܝ ܗܐ ܐܚܪ̈ܢ̈ܐ ܚܡܫ ܟܐܦ̈ܐ ܫܪܝܬ ܐܢܐ ܥܠ ܗܢ ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝܗ ܫܦܝܪ ܥܒܕ ܘܡܗܝܡܢ ܥܠ ܙܥܘܪ̈ܐ ܐܢܬ ܗܘܝܬ ܗܐ ܥܠ ܣܓܝ̈ܐ ܐܩܝܡ ܠܟ ܥܠ ܥܠ ܚܕܘ ܠܚܕܘܬܐ ܕܡܪܟ ܥܠ ܐܬܐ ܐܦ ܗܘ ܕܩܒܠ ܬܪܬܝܢ ܟܐܦ̈ܐ ܘܐܡܪ ܡܪܝ ܬܪܬܝܢ ܟܐܦ̈ܐ ܝܗܒܬ ܠܝ ܗܐ ܐܚܪ̈ܢ̈ܐ ܬܪܬܝܢ ܟܐܦ̈ܐ ܫܪܝܬ ܐܢܐ ܥܠ ܗܢ ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝܗ ܫܦܝܪ ܥܒܕ ܘܡܗܝܡܢ ܥܠ ܙܥܘܪ̈ܐ ܐܢܬ ܗܘܝܬ ܗܐ ܥܠ ܣܓܝ̈ܐ ܐܩܝܡ ܠܟ ܥܠ ܥܠ ܚܕܘ ܠܚܕܘܬܐ ܕܡܪܟ ܥܠ ܐܬܐ ܐܦ ܗܘ ܕܩܒܠ ܚܕ ܟܐܦ ܐܡܪ ܡܪܝ ܚܕ ܟܐܦ ܝܗܒܬ ܠܝ ܗܐ ܐܚܪ̈ܢ̈ܐ ܚܕ ܟܐܦ ܫܪܝܬ ܐܢܐ ܥܠ ܗܢ ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝܗ ܫܦܝܪ ܥܒܕ ܘܡܗܝܡܢ ܥܠ ܙܥܘܪ̈ܐ ܐܢܬ ܗܘܝܬ ܗܐ ܥܠ ܣܓܝ̈ܐ ܐܩܝܡ ܠܟ ܥܠ ܥܠ ܚܕܘ ܠܚܕܘܬܐ ܕܡܪܟ ܥܠ ܐܬܐ ܐܦ ܗܘ ܕܩܒܠ ܚܕ ܟܐܦ ܐܡܪ ܡܪܝ ܗܐ ܝܗܒܬ ܠܝ ܗܐ ܐܚܪ̈ܢ̈ܐ ܚܕ ܟܐܦ ܫܪܝܬ ܐܢܐ ܥܠ ܗܢ ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝܗ ܫܦܝܪ ܥܒܕ ܘܡܗܝܡܢ ܥܠ ܙܥܘܪ̈ܐ ܐܢܬ ܗܘܝܬ ܗܐ ܥܠ ܣܓܝ̈ܐ ܐܩܝܡ ܠܟ ܥܠ ܥܠ ܚܕܘ ܠܚܕܘܬܐ ܕܡܪܟ ܥܠ ܐܬܐ ܐܦ ܗܘ ܕܩܒܠ ܚܕ ܟܐܦ ܐܡܪ ܡܪܝ ܚܕ ܟܐܦ

30 Καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 31 "Οταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ· 32 Καὶ συναχθήσονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἀφορίσει αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων, 33 Καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων. 34 Τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. 35 'Επείνασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἤμην καὶ συνηγάγετέ με, 36 Γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με, ἠσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἤμην καὶ ἤλθατε πρός με. 37 Τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες· Κύριε, πότε σε εἴδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν; ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν; 38 Πότε δέ σε εἴδομεν ξένον καὶ συνηγάγομεν; ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; 39 Πότε δέ σε εἴδομεν ἀσθενοῦντα ἢ ἐν φυλακῇ καὶ ἤλθομεν πρός σε; 40 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς· 'Αμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε.

30 ܘܟܢܝܫܐ ܕܠܐ ܦܣܝܕܐ ܐܫܕܘ ܠܒܝܬ ܚܫܘܟܐ ܒܪܝܢܐ. ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܪܝܩܐ ܫܢܝܢ. 31 ❖ ܟܕ ܐܬܐ ܒܪ ܐܢܫܐ ܒܫܘܠܛܢܗ ܘܟܠ ܡܠܐܟܐ ܥܡܗ ܗܝܕܝܢ ܢܬܒ ܥܠ ܟܘܪܣܝ ܫܘܠܛܢܗ: 32 ܘܢܬܟܢܫܘܢ ܩܕܡܘܗܝ ܟܠ ܥܡܡܐ ܘܦܪܫ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܪܥܝܐ ܕܦܪܫ ܥܢܐ ܡܢ ܓܕܝܐ ܘܩܝܡ ܐܢܘܢ ܡܢ ܚܕ ܠܚܕ. 33 ܘܢܩܝܡ ܥܢܐ ܡܢ ܝܡܝܢܗ ܘܓܕܝܐ ܡܢ ܣܡܐܠܗ. 34 ܗܝܕܝܢ ܢܐܡܪ ܡܠܟܐ ܠܐܠܝܢ ܕܒܝܡܝܢܗ ܬܘ ܒܪܟܐ ܕܐܒܝ ܘܪܬܘ ܠܟܘܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܡܙܕܡܢܐ ܠܟܘܢ ܡܢ ܩܕܡ ܒܪܝܬܐ. 35 ܐܬܝܬ ܠܡ ܐܟܠ ܘܝܗܒܬ ܠܝ ܠܡܐܟܠ ܨܡܝ ܘܫܩܝܬ ܠܝ ܠܡܫܬܝ ܐܢܐ ܗܘܝܬ ܓܝܪ ܐܟܣܢܝܐ ܘܟܢܫܬ ܠܝ. 36 ܥܪܛܠܝ ܘܐܦܟ ܘܒܩܪܬ ܠܝ ܐܬܝܬ ܠܡ ܒܝܬ ܐܣܝܐ ܘܐܬܝܬ ܠܘܬܝ. 37 ❖ ܗܝܕܝܢ ܢܬܒ ܠܗ ܙܕܝܩܐ ܘܐܡܪܝܢ ܡܪܝ ܡܬܝ ܚܙܝܢܟ ܟܦܢܐ ܘܐܟܠܢܟ ܐܘ ܨܡܝܢ ܘܫܩܝܢܟ. 38 ܘܡܬܝ ܚܙܝܢܟ ܐܟܣܢܝܐ ܘܟܢܫܢܟ ܐܘ ܥܪܛܠܝ ܘܐܦܟܢܟ. 39 ❖ ܘܡܬܝ ܚܙܝܢܟ ܐܘ ܒܟܝܐ ܘܐܬܝܢ ܠܘܬܟ. 40 ❖ ܘܥܢܐ ܡܠܟܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܟܠ ܕܥܒܕܬܘܢ ܠܚܕ ܡܢ ܐܚܘܗܝ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪܐ ܠܝ ܥܒܕܬܘܢ.

30 Et inutilem servum eicite in tenebras exteriores: illic erit fletus et stridor dentium. 31 Cum autem venerit Filius hominis in majestate sua, et omnes angeli cum eo, tunc sedebit super sedem majestatis suæ, 32 Et congregabuntur ante eum omnes gentes, et separabit eos ab invicem sicut pastor segregat oves ab hædis, 33 Et statuet oves quidem a dextris suis, hædos autem a sinistris. 34 Tunc dicet Rex his qui a dextris ejus erunt: Venite benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum a constitutione mundi. 35 Esurivi enim et dedistis mihi manducare, sitivi et dedistis mihi bibere, hospes eram et collexistis me, 36 Nudus et operuistis me, infirmus et visitastis me, in carcere et venistis ad me. 37 Tunc respondebunt ei justi dicentes: Domine, quando te vidimus esurientem et pavimus, sitientem et dedimus tibi potum? 38 Quando autem te vidimus hospitem et collexismus te, aut nudum et cooperuimus? 39 Aut quando te vidimus infirmum et in carcere, et venimus ad te? 40 Et respondens Rex dicet illis: Amen dico vobis, quamdiu fecistis uni de his fratribus meis minimis, mihi fecistis.

41 Τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων· Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. 42 Ἐπείνασα γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, 43 Ξένος ἤμην καὶ οὐ συνηγάγετέ με, γυμνὸς καὶ οὐ περιεβάλετέ με, ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. 44 Τότε ἀποκριθήσονται καὶ αὐτοὶ λέγοντες· Κύριε, πότε σε εἴδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐ διηκονήσαμέν σοι; 45 Τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. 46 Καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

ΚΕΦ. κϛ'.

1 ΚΑΙ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· 2 Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι· 3 Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα, 4 Καὶ συνεβουλεύσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν δόλῳ κρατήσωσιν καὶ ἀποκτείνωσιν. 5 Ἔλεγον δέ· Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ.

41 Tunc dicet et his qui a sinistris erunt: Discedite a me maledicti in ignem æternum qui præparatus est Diabolo et angelis ejus. 42 Esurivi enim et non dedistis mihi manducare, sitivi et non dedistis mihi potum, 43 Hospes eram et non collexistis me, nudus et non operuistis me, infirmus et in carcere et non visitastis me. 44 Tunc respondebunt et ipsi dicentes: Domine, quando te vidimus esurientem aut sitientem aut hospitem aut nudum aut infirmum vel in carcere, et non ministravimus tibi? 45 Tunc respondebit illis dicens: Amen dico vobis: Quamdiu non fecistis uni de minoribus his, nec mihi fecistis. 46 Et ibunt hi in supplicium æternum, justi autem in vitam æternam.

CAPUT XXVI.

1 Et factum est cum consummasset Jesus sermones hos omnes, dixit discipulis suis: 2 Scitis quia post biduum pascha fiet, et Filius hominis tradetur ut crucifigatur. 3 Tunc congregati sunt principes sacerdotum et seniores populi in atrium principis sacerdotum qui dicebatur Caiaphas, 4 Et consilium fecerunt ut Jesum dolo tenerent et occiderent. 5 Dicebant autem: Non in die festo, ne forte tumultus fieret in populo.

6 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, 7 προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου πολυτίμου καὶ κατέχεεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἀνακειμένου. 8 Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἠγανάκτησαν λέγοντες· Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη; 9 Ἐδύνατο γὰρ τοῦτο πραθῆναι πολλοῦ καὶ δοθῆναι πτωχοῖς. 10 Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικί; ἔργον γὰρ καλὸν ἠργάσατο εἰς ἐμέ. 11 Πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. 12 Βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. 13 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. 14 Τότε πορευθεὶς εἷς τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς 15 εἶπεν· Τί θέλετέ μοι δοῦναι, καὶ ἐγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν; Οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια. 16 Καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν ἵνα αὐτὸν παραδῷ. 17 Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες· Ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα;

6 ܘܒܡܕܡ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܒܝܬ ܥܢܝܐ ܒܒܝܬ ܫܡܥܘܢ ܡܓܕܡܐ. 7 ܐܬܬ ܠܘܬܗ ܐܢܬܬܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܩܘܡܪܐ ܕܡܘܪ ܣܝܡ ܕܝܩܪ ܣܓܝ ܘܫܕܬ ܥܠ ܪܫܗ ܕܝܫܘܥ ܒܗܘ ܣܡܝܟ ܗܘ ܒܣܥܘܕܐ. 8 ܟܕ ܚܙܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܬܪܓܙܘ ܘܐܡܪܝܢ ܠܡܢܐ ܐܒܕܐ ܗܕܐ. 9 ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܕܢܬܙܒܢ ܗܕܐ ܒܣܓܝ ܘܢܬܝܗܒ ܠܡܣܟܝܢܐ. 10 ܝܫܘܥ ܕܝܕܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܡܢܐ ܐܬܘܢ ܡܛܪܚܝܢ ܠܗ ܠܐܢܬܬܐ ܥܒܕܬ ܛܒܬܐ ܗܝ ܥܡܝ. 11 ܠܥܠܡ ܡܣܟܝܢܐ ܐܝܬܝܟܘܢ ܥܡܟܘܢ ܘܐܢܐ ܠܐ ܠܥܠܡ ܐܝܬܝ ܥܡܟܘܢ. 12 ܕܐܝ ܗܝ ܐܢܬܬܐ ܫܕܬ ܗܕܐ ܒܣܥܘܕܐ ܥܠ ܦܓܪܝ ܠܡܩܒܪܘ ܥܒܕܬ. 13 ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܒܟܠ ܐܬܪ ܕܢܬܟܪܙ ܣܒܪܬܐ ܗܕܐ ܒܟܠ ܥܠܡܐ ܢܬܐܡܪ ܐܦ ܕܥܒܕܬ ܗܕܐ ܠܕܟܪܢܗ. 14 ܗܕܐ ܐܙܠ ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܣܪ ܕܩܪܝ ܠܗ ܝܗܘܕܐ ܣܟܪܝܘܛܐ ܠܘܬ ܪܫܝ ܟܗܢܐ. 15 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܢܐ ܬܗܒܘܢ ܠܝ ܘܐܢܐ ܐܡܣܪ ܠܟܘܢ ܠܗ. ܘܩܝܣܘ ܠܗ ܬܠܬܝܢ ܣܗܕܐ ܕܟܣܦܐ. 16 ܘܡܢ ܗܢܘܢ ܒܥܐ ܗܘܐ ܕܢܫܟܚ ܙܒܢܐ ܕܢܡܣܪܝܗ. 17 ܒܩܕܡ ܝܘܡܐ ܩܕܡܝܐ ܕܦܛܝܪ ܣܒܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܐܝܟܐ ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܢܣܥܕ ܠܟ ܦܨܚܐ.

6 Cum autem esset Jesus in Bethania in domo Simonis leprosi, 7 Accessit ad eum mulier habens alabastrum ungenti pretiosi, et effudit super caput ipsius recumbentis. 8 Videntes autem discipuli indignati sunt dicentes: Ut quid perditio hæc? 9 Potuit enim istud venundari multo et dari pauperibus. 10 Sciens autem Jesus ait illis: Quid molesti estis mulieri? opus bonum operata est in me. 11 Nam semper pauperes habetis vobiscum, me autem non semper habetis. 12 Mittens enim hæc ungentum hoc in corpus meum ad sepeliendum me fecit. 13 Amen dico vobis, ubicumque prædicatum fuerit hoc evangelium in toto mundo, dicetur et quod hæc fecit in memoriam ejus. 14 Tunc abiit unus de duodecim, qui dicebatur Judas Scariot, ad principes sacerdotum 15 Et ait illis: Quid vultis mihi dare, et ego vobis eum tradam? At illi constituerunt ei triginta argenteos. 16 Et exinde quærebat oportunitatem ut eum traderet. 17 Prima autem azymorum accesserunt discipuli ad Jesum dicentes: Ubi vis paremus tibi comedere pascha?

18 Ὁ δὲ εἶπεν· Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν
πρὸς τὸν δεῖνα καὶ εἴπατε αὐτῷ· Ὁ
διδάσκαλος λέγει· Ὁ καιρός μου ἐγγύς
ἐστιν, πρὸς σὲ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ
τῶν μαθητῶν μου. 19 Καὶ ἐποίησαν οἱ
μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς,
καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. 20 Ὀψίας δὲ
γενομένης ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα μα-
θητῶν. 21 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν·
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παρα-
δώσει με. 22 Καὶ λυπούμενοι σφόδρα
ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ εἷς ἕκαστος· Μήτι
ἐγώ εἰμι, Κύριε; 23 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
εἶπεν· Ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ τὴν χεῖρα
ἐν τῷ τρυβλίῳ, οὗτός με παραδώσει.
24 Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει
καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ. Οὐαὶ
δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν
αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖ-
νος. 25 Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας ὁ παρα-
διδοὺς αὐτὸν εἶπεν· Μήτι ἐγώ εἰμι,
ῥαββεί; Λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶπας. 26 Ἐ-
σθιόντων δὲ αὐτῶν λαβὼν ὁ Ἰησοῦς
ἄρτον καὶ εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ δοὺς
τοῖς μαθηταῖς εἶπεν· Λάβετε φάγετε·
τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου. 27 Καὶ λα-
βὼν ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν
αὐτοῖς λέγων· Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες·
28 Τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ αἷμά μου τῆς δια-
θήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυννόμενον εἰς
ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. 29 Λέγω δὲ ὑμῖν,
οὐ μὴ πίω ἀπ' ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ
γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέ-
ρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω μεθ' ὑμῶν
καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρός μου.

18 At Jesus dixit: Ite in civitatem ad
quendam et dicite ei: Magister dicit:
Tempus meum prope est, apud te facio
pascha cum discipulis meis. 19 Et
fecerunt discipuli sicut constituit illis
Jesus, et paraverunt pascha. 20 Ves-
pere autem facto discumbebat cum
duodecim discipulis, 21 Et edentibus
illis dixit: Amen dico vobis quia unus
vestrum me traditurus est. 22 Et
contristati valde cœperunt singuli
dicere: Numquid ego sum, Domine?
23 At ipse respondens ait: Qui intingit
mecum manum in parapside, hic me
tradet. 24 Filius quidem hominis vadit
sicut scriptum est de illo; væ autem
homini illi per quem Filius hominis
traditur: bonum erat ei si natus non
fuisset homo ille. 25 Respondens autem
Judas, qui tradidit eum, dixit: Num-
quid ego sum, rabbi? Ait illi: Tu
dixisti. 26 Cenantibus autem eis
accepit Jesus panem et benedixit ac
fregit deditque discipulis suis et ait:
Accipite et comedite: hoc est corpus
meum. 27 Et accipiens calicem gratias
egit et dedit illis dicens: Bibite
ex hoc omnes: 28 Hic est enim
sanguis meus novi testamenti, qui
pro multis effunditur in remissionem
peccatorum. 29 Dico autem vobis,
non bibam a modo de hoc genimine
vitis usque in diem cum illum bibam
vobiscum novum in regno Patris mei.

30 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος
τῶν ἐλαιῶν. 31 Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς· Πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθή-
σεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. Γέ-
γραπται γάρ· Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ
διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα τῆς
ποίμνης. 32 Μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί με
προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν.
33 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐ-
τῷ· Εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν
σοί, ἐγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι.
34 Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω
σοι ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἀλέ-
κτορα φωνῆσαι τρίς ἀπαρνήσῃ με.
35 Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Κἂν δέῃ με
σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μή σε ἀπαρνή-
σομαι. Ὁμοίως καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ
εἶπον. 36 Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ
Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημα-
νεί, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς· Καθίσατε
αὐτοῦ ἕως οὗ ἀπελθὼν ἐκεῖ προσεύξωμαι.
37 Καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς
δύο υἱοὺς Ζεβεδαίου ἤρξατο λυπεῖσθαι
καὶ ἀδημονεῖν. 38 Τότε λέγει αὐτοῖς·
Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως θανά-
του· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε μετ'
ἐμοῦ. 39 Καὶ προσελθὼν μικρὸν ἔπεσεν
ἐπὶ προσωπον αὐτοῦ προσευχόμενος
καὶ λέγων· Πατερ, εἰ δυνατόν ἐστιν,
παρελθάτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο·
πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω ἀλλ ὡς σύ.
40 Καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς
καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ
λέγει τῷ Πέτρῳ· Οὕτως οὐκ ἰσχύσατε
μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ;
41 Γρηγορεῖτε καὶ προσευχεσθε ἵνα
μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. Τὸ μὲν
πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.

30 ܘܫܒܚܘ ܢܦܩܘ ܠܛܘܪ ܙܝܬܐ ✣
31 ܗܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܟܠܗܘܢ
ܬܬܟܫܠܘܢ ܒܝ ܒܗܕܐ ܠܝܠܝܐ ܗܢܐ.
ܡܟܬܒ ܓܡܝܪ ܐܢܐ ܐܟܐ ܢܣܒ ܠܪܥܝܐ
ܘܢܬܒܕܪܘܢ ܐܢܢ ܥܢܐ ܕܥܕܪܐ.
32 ܒܬܪ ܕܐܩܝܡ ܐܢܐ ܐܬ ܩܕܡ ܟܘܢ
ܠܓܠܝܠ. 33 ܥܢܐ ܟܐܦܐ ܐܡܪ ܠܗ
ܐܢ ܟܠ ܐܢܢ ܢܬܬܟܫܠ ܒܟ ܐܢܐ
ܠܐ ܐܬܬܟܫܠ. 34 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ ܕܒܗܕܐ ܠܝܠܝܐ
ܩܕܡ ܕܬܢܢ ܬܪܝܢ ܬܟܦܪ ܒܝ.
35 ܐܡܪ ܠܗ ܟܐܦܐ ܐܢ ܐܬ ܥܡ
ܡܝܬܐ ܠܐ ܐܟܦܪ. ܗܟܢܐ ܐܡܪܘ ܟܠ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ. 36 ܗܝܢ ܐܬܐ ܝܫܘܥ
ܥܡ ܗܘܢ ܠܟܦܪ ܕܓܬܫܡܢܝ ܘܐܡܪ
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܬܒܘ ܗܟܐ ܥܕ ܕܐܙܠ
ܘܐܨܠܐ. 37 ܘܫܕܪ ܥܡܗ ܐܢܐ
ܬܪܬܝ ܒܪܝ ܙܒܕܝ ܘܫܪܝ ܘܐܬܚܠ
ܠܡܬܟܪ ܘܠܡܗܘܐ ܥܡ. 38 ܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܥܕ ܢܦܫܝ ܡܬܬܟܪ ܥܕ ܠܡܘܬ
ܬܒܘ ܗܟܐ ܘܬܬܪܘ ܥܡܝ. ܘܙܥܘ
ܡܢܗ ܟܐܦܐ ܘܨܠܐ ܥܠ ܐܦܘܗܝ
ܘܐܡܪ. ܐܒܝ ܐܢ ܐܦܫܪ ܗܟܢܐ
ܢܥܒܪ ܡܢܝ ܟܣܐ ܗܢܐ ܒܪ ܡܢ ܕܐܢܐ
ܨܒܐ ܐܠܐ ܐܝܟ ܐܢܬ. 40 ܘܐܬܐ
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܫܟܚ ܢܝܡܝܢ ܘܐܡܪ
ܠܟܐܦܐ ܗܟܢܐ ܠܐ ܟܠ ܫܥܬܐ ܚܕܐ
ܬܬܪܘ ܥܡܝ. 41 ܬܬܪܘ ܘܨܠܘ ܕܠܐ
ܬܥܠܘ ܠܢܣܝܘܢܐ ܪܘܚܐ ܨܒܝܐ ܗܘ
ܒܣܪܐ ܕܝܠܡ ܚܠܫ ܗܘ.

30 Et hymno dicto exierunt in montem
oliveti. 31 Tunc dicit illis Jesus:
Omnes vos scandalum patiemini in me
in ista nocte: scriptum est enim:
Percutiam pastorem, et dispargentur
oves gregis. 32 Postquam autem
resurrexero, præcedam vos in Gali-
læam. 33 Respondens autem Petrus
ait illi: Etsi omnes scandalizati fuerint
in te, ego numquam scandalizabor.
34 Ait illi Jesus: Amen dico tibi
quia in hac nocte ante quam gallus
cantet ter me negabis. 35 Ait illi
Petrus: Etiamsi oportuerit me mori
tecum, non te negabo. Similiter et
omnes discipuli dixerunt. 36 Tunc
venit Jesus cum illis in villam quæ
dicitur Gesemani, et dixit discipulis
suis: Sedete hic donec vadam illuc et
orem. 37 Et adsumto Petro et duobus
filiis Zebedæi cœpit contristari et
mestus esse. 38 Tunc ait illis: Tristis
est anima mea usque ad mortem:
sustinete hic et vigilate mecum. 39 Et
progressus pusillum procidit in faciem
suam orans et dicens: Pater, si pos-
sibile est transeat calix iste: verum
tamen non sicut ego volo sed sicut tu.
40 Et venit ad discipulos et invenit eos
dormientes, et dicit Petro: Sic non
potuistis una hora vigilare mecum?
41 Vigilate et orate ut non intretis
in temtationem: spiritus quidem
promtus est, caro autem infirma.

42 Πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσηύξατο λέγων· Πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο παρελθεῖν ἐὰν μὴ αὐτὸ πίω, γενηθήτω τὸ θέλημά σου. 43 Καὶ ἐλθὼν πάλιν εὗρεν αὐτοὺς καθεύδοντας· ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι. 44 Καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο ἐκ τρίτου, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν πάλιν. 45 Τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ λέγει αὐτοῖς· Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε. Ἰδοὺ ἤγγικεν ἡ ὥρα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν. 46 Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν· ἰδοὺ ἤγγικεν ὁ παραδιδούς με. 47 Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ Ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα ἦλθεν, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. 48 Ὁ δὲ παραδιδοὺς αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον λέγων· Ὃν ἐὰν φιλήσω, αὐτός ἐστιν· κρατήσατε αὐτόν. 49 Καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ εἶπεν· Χαῖρε ῥαββεί, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. 50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἑταῖρε, ἐφ' ὃ πάρει; τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. 51 Καὶ ἰδοὺ εἷς τῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπέσπασεν τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. 52 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀπόστρεψον τὴν μάχαιράν σου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν ἐν μαχαίρῃ ἀπολοῦνται.

42 Iterum secundo abiit et oravit dicens; Pater mi, si non potest hic calix transire nisi bibam illum, fiat voluntas tua. 43 Et venit iterum et invenit eos dormientes: erant enim oculi eorum gravati. 44 Et relictis illis iterum abiit et oravit tertio eundem sermonem dicens. 45 Tunc venit ad discipulos suos et dicit illis: Dormite jam et requiescite: ecce appropinquavit hora, et Filius hominis tradetur in manus peccatorum. 46 Surgite, eamus: ecce adpropinquavit qui me tradit. 47 Adhuc ipso loquente, ecce Judas unus de duodecim venit, et cum eo turba multa cum gladiis et fustibus, missi a principibus sacerdotum et senioribus populi. 48 Qui autem tradidit eum, dedit illis signum dicens: Quemcumque osculatus fuero, ipse est, tenete eum. 49 Et confestim accedens ad Jesum dixit. Have rabbi, et osculatus est eum. 50 Dixitque illi Jesus: Amice, ad quod venisti? Tunc accesserunt et manus injecerunt in Jesum et tenuerunt eum. 51 Et ecce unus ex his qui erant cum Jesu extendens manum exemit gladium suum, et percutiens servum principis sacerdotum amputavit auriculam ejus. 52 Tunc ait illi Jesus: Converte gladium tuum in locum suum: omnes enim qui acceperint gladium gladio peribunt.

53 Ἢ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι παρακαλέσαι
τὸν πατέρα μου, καὶ παραστήσει μοι
ἄρτι πλείω δώδεκα λεγιώνων ἀγγέλων;
54 Πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γραφαί, ὅτι
οὕτως δεῖ γενέσθαι, 55 Ἐν ἐκείνῃ τῇ
ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις· Ὡς
ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν
καὶ ξύλων συλλαβεῖν με· καθ' ἡμέραν
ἐν τῷ ἱερῷ ἐκαθεζόμην διδάσκων, καὶ
οὐκ ἐκρατήσατέ με. 56 Τοῦτο δὲ ὅλον
γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν
προφητῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες
ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον. 57 Οἱ δὲ κρατή-
σαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον πρὸς
Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμ-
ματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν.
58 Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτῷ μακρό-
θεν ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως, καὶ
εἰσελθὼν ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρε-
τῶν ἰδεῖν τὸ τέλος. 59 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς
καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδο-
μαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὅπως αὐτὸν
θανατώσουσιν, 60 Καὶ οὐχ εὗρον πολ-
λῶν προσελθόντων ψευδομαρτύρων.
Ὕστερον δὲ προσελθόντες δύο 61 Εἶπον·
Οὗτος ἔφη· Δύναμαι καταλῦσαι τὸν
ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν
αὐτὸν οἰκοδομῆσαι. 62 Καὶ ἀναστὰς
ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ· Οὐδὲν ἀπο-
κρίνῃ τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦ-
σιν; 63 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα. Καὶ
ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐ-
τῷ· Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ
τοῦ ζῶντος, ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ
σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ.

53 ܐ ܐܦ ܠܐ ܡܣܒܪ ܐܢܐ ܕܐܒܝ
ܩܕܡ ܐܠܗܝ ܘܡܚܘܐ ܠܝ ܗܫܐ
ܝܬܝܪ ܡܢ ܬܪܥܣܪ ܓܝܘܢ ܡܠܐܟ̈ܐ
ܕܫܡܝܐ . 54 ܐܝܟ ܢܬܡܠܝ ܟܬܒ̈ܐ ܕܗܟܢ
ܡܬܚܙܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܡܗܘܐ ; 55 ܒܗܝ
ܫܥܬܐ ܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܟܢܫ̈ܐ ܐܝܟ
ܠܓܝܣܐ ܢܦܩܬܘܢ ܒܣܝܦ̈ܐ ܘܒܩܠ̈ܐ
ܠܡܐܚܕܢܝ ; ܒܝܘܡ̈ܐ ܗܘܝܬ ܒܗܝܟܠܐ
ܘܠܐ ܐܚܕܬܘܢܝ . 56 ܗܢ ܟܠ ܗܕܐ
ܐܬܪܚ ܕܬܫܠܡ ܟܬܒ̈ܐ ܕܢܒܝ̈ܐ .
ܗܝܟܢܐ ܫܒܩܘ ܟܠܗܘܢ ܬܠܡܝܕ̈ܐ
ܘܐܬܪܗܛܘ . 57 ܐ ܐܢܘܢ ܕܐܚܕܘ
ܠܝܫܘܥ ܐܬܘ ܠܘܬ ܩܝܦܐ ܟܗܢܐ
ܪܒܐ ܕܬܡܢ ܐܬܟܢܫܘ ܣܦܪ̈ܐ
ܘܩܫ̈ܝܫ̈ܐ . 58 ܟܐܦܐ ܐܙܠ ܒܬܪܗ
ܡܛܠ ܕܢܚܙܐ ܣܘܦܗ ; ܥܠ ܕܥܠ
ܠܓܘ ܕܪ ܟܗܢܐ ܪܒܐ ܘܥܡ ܫܡܫ̈ܐ
ܝܬܒ ܠܗ ܕܢܚܙܐ ܣܘܦ . 59 ܘܟܗܢ̈ܐ
ܪܒ̈ܐ ❖ ܘܟܠ ܡܓܢܐ ܒܥܘ ܣܗܕܘܬܐ
ܕܫܩܪ ܥܠ ܝܫܘܥ ܕܢܩܛܠܘܗܝ ;
60 ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ ܘܐܦ ܟܕ ܣܓܝ̈ܐ
ܣܗܕܘ ܫܩܪ̈ܐ . ܒܣܘܦ ܐܬܘ ܬܪܝܢ
ܣܗܕ̈ܐ ܕܩܪܒ̈ܘ 61 ܘܐܡܪ̈ܝܢ ; ܗܢܐ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܡܫܟܚ ܗܝܟܠܐ ܕܐܠܗܐ
ܘܒܬܠܬ ܝܘܡ̈ܐ ܐܒܢܝ ܠܗ . 62 ܘܩܡ
ܪܒ ܟܗܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ; ܠܝܬ ܐܢܬ
ܥܢܐ ܡܕܡ ; ܡܢܐ ܗܢܘܢ ܕܣܗܕܝܢ
ܥܠܝܟ . 63 ܐ ܝܫܘܥ ܫܬܩ . ܘܩܡ
ܪܒ ܟܗܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ; ܐܫܒܥ ܐܢܐ
ܠܟ ܒܐܠܗܐ ܚܝܐ ܕܬܐܡܪ ܠܢ ܐܢ
ܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ .

53 An putas quia non possum rogare
Patrem meum, et exhibebit mihi modo
plus quam duodecim legiones angelorum? 54 Quomodo ergo implebuntur
Scripturæ quia sic oportet fieri? 55 In
illa hora dixit Jesus turbis: Tamquam
ad latronem existis cum gladiis et
fustibus comprehendere me: cotidie
apud vos sedebam docens in templo,
et non me tenuistis. 56 Hoc autem
totum factum est ut implerentur
Scripturæ prophetarum. Tunc discipuli omnes relicto eo fugerunt.
57 At illi tenentes Jesum duxerunt
ad Caiaphan principem sacerdotum,
ubi scribæ et seniores convenerant.
58 Petrus autem sequebatur eum a
longe usque in atrium principis sacerdotum: et ingressus intro sedebat cum
ministris ut videret finem. 59 Principes autem sacerdotum et omne concilium quærebant falsum testimonium
contra Jesum, ut eum morti traderent,
60 Et non invenerunt, cum multi falsi
testes accessissent: novissime autem
venerunt duo falsi testes 61 Et dixerunt: Hic dixit: Possum destruere
templum Dei et post triduum ædificare
illud. 62 Et surgens princeps sacerdotum ait illi: Nihil respondis ad ea quæ
isti adversum te testificantur? 63 Jesus
autem tacebat. Et princeps sacerdotum
ait illi: Adjuro te per Deum vivum ut
dicas nobis si tu es Christus Filius Dei.

64 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Σὺ εἶπας· Πλὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. 65 Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ λέγων· Ἐβλασφήμησεν· τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων; ἴδε νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν. 66 Τί ὑμῖν δοκεῖ; οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον· Ἔνοχος θανάτου ἐστίν. 67 Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν, οἱ δὲ ἐράπισαν 68 Λέγοντες· Προφήτευσον ἡμῖν, Χριστέ, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε; 69 Ὁ δὲ Πέτρος ἐκάθητο ἔξω ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη λέγουσα· Καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου. 70 Ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν πάντων λέγων· Οὐκ οἶδα τί λέγεις. 71 Ἐξελθόντα δὲ αὐτὸν εἰς τὸν πυλῶνα, εἶδεν αὐτὸν ἄλλη καὶ λέγει τοῖς ἐκεῖ· Οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. 72 Καὶ πάλιν ἠρνήσατο μετὰ ὅρκου ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. 73 Μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἑστῶτες εἶπον τῷ Πέτρῳ· Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δῆλόν σε ποιεῖ. 74 Τότε ἤρξατο καταθεματίζειν καὶ ὀμνύειν ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον· καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. 75 Καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος Ἰησοῦ εἰρηκότος ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσῃ με· καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς.

64 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܐܢܬ ܐܡܪܬ ܐܦ ܗܟܝ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܡܢ ܗܫܐ ܬܚܙܘܢ ܒܪ ܐܢܫܐ ܝܬܒ ܒܝܡܝܢ ܚܝܠܐ ܘܐܬܐ ܥܠ ܥܢܢܐ ܕܫܡܝܐ ׃ 65 ܗܝܟܝܠ ܟܗܢܐ ܪܒܐ ܩܪܥ ܠܚܠܝܗ ܘܐܡܪ ܫܕܦ ܡܢܐ ܥܕ ܠܗ ܣܗܕܐ ܐܢܚܢܢ ܗܫܐ ܫܡܥܬܘܢ ܫܕܦܗ ׃ 66 ܡܢܐ ܠܟܘܢ ܡܬܚܙܐ ܘܐܢܘܢ ܥܢܘ ܘܐܡܪܝܢ ܚܝܒ ܗܘ ܠܡܘܬܐ ׃ 67 ܗܝܟܝܠ ܐܬܪܩܘ ܒܐܦܘܗܝ ܘܟܦܘ ܠܗ ܘܐܚܪܢ ܡܚܘ ܒܐܦ ׃ 68 ܘܐܡܪܝܢ ܐܬܢܒܐ ܠܢ ܡܫܝܚܐ ܡܢ ܗܘ ܕܡܚܐ ܠܟ ׃ 69 ܦܛܪܘܣ ܗܘ ܝܬܒ ܒܪܐ ܒܕܪܬܐ ܘܐܬܬ ܚܕܐ ܒܪܬ ܐܡܬܐ ܘܐܡܪܬ ܐܦ ܐܢܬ ܗܘܝܬ ܥܡ ܝܫܘܥ ܓܠܝܠܝܐ ׃ 70 ܗܘ ܟܕ ܟܦܪ ܩܕܡ ܟܠܗܘܢ ܘܐܡܪ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܡܐ ܐܡܪܬ ׃ 71 ܟܕ ܢܦܩ ܠܬܪܥܐ ܚܙܬܗ ܐܚܪܬܐ ܘܐܡܪܬ ܠܐܢܫܐ ܗܠܝܢ ܕܗܘܘ ܬܡܢ ܐܦ ܗܢܐ ܗܘܐ ܥܡ ܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ ׃ 72 ܘܬܒ ܟܦܪ ܒܫܒܘܥܬܐ ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܐܢܫܐ ׃ 73 ܡܢ ܙܥܘܪ ܟܕ ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܐܢܫܐ ܗܠܝܢ ܕܩܝܡܝܢ ܐܡܪܘ ܠܦܛܪܘܣ ܫܪܪܐ ܐܦ ܐܢܬ ܡܢܗܘܢ ܐܢܬ ܐܦ ܠܫܢܝܟ ܡܓܠܝ ׃ 74 ܗܝܟܝܠ ܫܪܝ ܠܡܠܛ ܘܡܚܐ ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܐܢܫܐ ܘܡܝܕ ܩܪܐ ܬܪܢܓܘܠܐ ׃ 75 ܘܐܬܕܟܪ ܦܛܪܘܣ ܡܠܬܐ ܕܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܕܩܕܡ ܕܬܩܪܐ ܬܪܢܓܘܠܐ ܬܠܬ ܙܒܢܝܢ ܬܟܦܘܢ ܠܝ ׃ ܘܢܦܩ ܒܪܐ ܒܥܐ ܕܡܪܝܪ ❖

64 Dicit illi Jesus: Tu dixisti: verum tamen dico vobis, a modo videbitis Filium hominis sedentem a dextris virtutis sua et venientem in nubibus cæli. 65 Tunc princeps sacerdotum scidit vestimenta sua dicens: Blasphemavit: quid adhuc egemus testibus? ecce nunc audistis blasphemiam. 66 Quid vobis videtur? At illi respondentes dixerunt: Reus est mortis. 67 Tunc expuerunt in faciem ejus et colaphis eum ceciderunt, alii autem palmas in faciem ei dederunt, 68 Dicentes: Prophetiza nobis, Christe, quis est qui te percussit? 69 Petrus vero sedebat foris in atrio, et accessit ad eum una ancilla dicens: Et tu cum Jesu Galilæo eras. 70 At ille negavit coram omnibus dicens: Nescio quod dicis. 71 Exeunte autem illo januam vidit eum alia et ait his qui erant ibi: Et hic erat cum Jesu Nazareno. 72 Et iterum negavit cum juramento quia non novi hominem. 73 Et post pusillum accesserunt qui stabant et dixerunt Petro: Vere et tu ex illis es: nam et loquella tua manifestum te facit. 74 Tunc cœpit detestari et jurare quia non novisset hominem. Et continuo gallus cantavit. 75 Et recordatus est Petrus verbi Jesu quod dixerat: Prius quam gallus cantet ter me negabis, et egressus foras ploravit amare.

ΚΕΦ. κζ'.

1 ΠΡΩΙΑΣ δὲ γενομένης συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὥστε θανατῶσαι αὐτόν. 2 Καὶ δήσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν Πειλάτῳ τῷ ἡγεμόνι. 3 Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν ὅτι κατεκρίθη, μεταμεληθεὶς ἔστρεψεν τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ πρεσβυτέροις 4 Λέγων· Ἥμαρτον παραδοὺς αἷμα ἀθῷον. Οἱ δὲ εἶπον· Τί πρὸς ἡμᾶς· σὺ ὄψῃ. 5 Καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια εἰς τὸν ναὸν ἀνεχώρησεν, καὶ ἀπελθὼν ἀπήγξατο. 6 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπαν· Οὐκ ἔξεστιν βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν, ἐπεὶ τιμὴ αἵματός ἐστιν. 7 Συμβούλιον δὲ λαβόντες ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. 8 Διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος ἀγρὸς αἵματος ἕως τῆς σήμερον. 9 Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος· Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ, 10 Καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, καθὰ συνέταξέν μοι Κύριος. 11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν λόγων· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη· Σὺ λέγεις.

ܟܕ ✤ ܟ

ܥܠܡܐ ✤ ܟ

1 ܘܟܕ ܗܘܬ ܨܒܝܢ ܗܘܘ ܟܗܢܐ ܪܒܐ ܘܣܒܐ ܕܥܡܐ ܒܥܠܬ ܠܡܫܬܡܥ ܠܝܫܘܥ ܕܢܩܛܠܘܗܝ. 2 ܘܐܣܝܪܘܗܝ ܘܐܙܠܘ ܘܫܠܡܘ ܠܗ ܠܦܝܠܛܘܣ ܦܬܓܡܐ. 3 ܗܝܕܝܢ ܝܗܘܕܐ ܕܡܫܠܡܗ ܕܐܬܕܝܢ ܗܘܐ ܢܛܠ ܬܘܒ ܠܒܗ ܘܗܦܟ ܠܬ ܬܠܬܝܢ ܣܛܝܪ ܕܟܣܦܐ ܠܘܬ ܟܗܢܐ ܪܒܐ ܘܣܒܐ. 4 ܐܡܪ ܚܛܝܬ ܕܫܠܡܬ ܕܡ ܙܕܝܩ ܐܢܐ. ܐܢܘܢ ܐܡܪܝܢ ܠܢ ܡܐ ܠܢ ܐܢܬ ܚܙܐ. 5 ܘܫܕܐ ܟܣܦܐ ܒܗܝܟܠܐ ܐܬܦܪܫ ܘܐܙܠ ܘܐܬܬܠܐ. 6 ܗܝܕܝܢ ܪܒܢܐ ܟܗܢܐ ܣܒܘ ܟܣܦܐ ܐܡܪܝܢ ܠܐ ܫܪܝ ܠܡܫܕܝܗ ܒܩܘܪܒܢܐ ܡܛܠ ܕܕܡܐ ܗܘ. 7 ܘܝܬܒ ܗܘܘ ܡܢ ܗܢܘܢ ܘܙܒܢܘ ܠܗܠ ܚܩܠ ܐܓܪ ܕܐܘܨܪ ܠܡܩܒܪ ܠܓܪܝܒܐ. 8 ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܬܩܪܝ ܗܠܝܢ ܚܩܠ ܐܓܪ ܕܡܐ ܥܕ ܝܘܡܐ ܗܢܐ. 9 ܗܝܕܝܢ ܐܬܡܠܝ ܕܐܡܝܪ ܒܝܪܡܝܐ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ ܘܣܒܘ ܬܠܬܝܢ ܣܛܝܪ ܕܟܣܦܐ ܐܓܪܐ ܕܐܬܬܡܢ ܕܐܬܬܡܢܘ ܡܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. 10 ܘܝܗܒܘ ܠܗܘܢ ܠܚܩܠ ܐܓܪ ܕܟܬܒ ܠܝ ܡܪܝ. 11 ܘܝܫܘܥ ܩܐܡ ܩܕܡ ܗܓܡܘܢܐ ܘܫܐܠܗ ܗܓܡܘܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܢܬ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܐܢܬ ܐܡܪܬ.

CAPUT XXVII.

1 Mane autem facto consilium inierunt omnes principes sacerdotum et seniores populi adversus Jesum, ut eum morti traderent. 2 Et vinctum adduxerunt eum et tradiderunt Pontio Pilato præsidi. 3 Tunc videns Judas, qui eum tradidit, quod damnatus esset, pœnitentia ductus rettulit triginta argenteos principibus sacerdotum et senioribus 4 Dicens: Peccavi tradens sanguinem justum. At illi dixerunt: Quid ad nos? tu videris. 5 Et projectis argenteis in templo recessit, et abiens laqueo se suspendit. 6 Principes autem sacerdotum acceptis argenteis dixerunt: Non licet mittere eos in corbanan, quia pretium sanguinis est. 7 Consilio autem inito emerunt ex illis agrum figuli in sepulturam peregrinorum. 8 Propter hoc vocatus est ager ille Acheldemach, ager sanguinis, usque in hodiernum diem. 9 Et tunc impletum est quod dictum est per Hieremiam prophetam dicentem: Et acceperunt triginta argenteos pretium appretiati quem appretiaverunt a filiis Israhel, 10 Et dederunt eos in agrum figuli, sicut constituit mihi Dominus. 11 Jesus autem stetit ante præsidem, et interrogavit eum præses dicens: Tu es rex Judæorum? Dicit ei Jesus: Tu dicis.

12 Καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων οὐδὲν ἀπεκρίνατο. 13 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος· Οὐκ ἀκούεις πόσα σου καταμαρτυροῦσιν; 14 Καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἓν ῥῆμα, ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν. 15 Κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἕνα τῷ ὄχλῳ δέσμιον ὃν ἤθελον. 16 Εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον, λεγόμενον Βαραββᾶν. 17 Συνηγμένων οὖν αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος· Τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν, Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν; 18 Ἤδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν. 19 Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα· Μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ· πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν. 20 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. 21 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς· Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν; Οἱ δὲ εἶπαν· Τὸν Βαραββᾶν. 22 Λέγει αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος· Τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν; Λέγουσιν πάντες· Σταυρωθήτω. 23 Ὁ δὲ ἔφη· Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; Οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον λέγοντες· Σταυρωθήτω.

12 ܘܒܡܬܟܠܡ ܥܠܘܗܝ ܡܢ ܩܪܝܫ ܟܗܢܐ ܘܣܒܐ ܠܐ ܥܢܐ ܡܠܬܐ ܚܕ ܠܗ ܀ 13 ܐܡܪ ܠܗ ܦܝܠܛܘܣ ܠܐ ܫܡܥ ܐܢܬ ܟܡ ܣܗܕܘܬܐ ܡܣܗܕܝܢ ܥܠܝܟ ܀ 14 ܘܠܐ ܐܬܝܒ ܠܗ ܠܘܬ ܚܕ ܡܠܬܐ ܕܠܐ ܬܕܡܪ ܫܠܝܛܐ ܠܚܕ ܀ 15 ܒܟܠ ܥܕܢ ܕܒܝܘܡ ܥܐܕ ܫܠܝܛ ܠܡܫܕܪ ܠܗܘ ܠܥܡܐ ܚܕ ܐܣܝܪܐ ܕܨܒܘ ܀ 16 ܘܗܘ ܠܗܘ ܐܣܝܪ ܫܡܝܥ ܕܩܪܝ ܠܗ ܒܪܐܒܒܐ ܀ 17 ܟܕ ܐܬܟܢܫܘ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ ܡܢ ܬܒܥܝܢ ܠܟܘܢ ܐܢ ܒܪܐܒܒܐ ܐܘ ܝܫܘܥ ܕܩܪܝ ܠܗ ܡܫܝܚܐ ܀ 18 ܕܝܕܥ ܗܘܐ ܡܛܠ ܕܒܩܢܝܐ ܫܠܡܘܗܝ ܀ 19 ܘܟܕ ܝܬܒ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܫܕܪ ܠܘܬܗ ܓܒܪܬܗ ܠܡܐܡܪ ܠܝܬ ܠܟ ܘܠܙܕܝܩ ܗܘ ܕܗܢܘ ܀ ܣܓܝܐܬ ܐܢܐ ܒܚܠܡܐ ܗܢܐ ܒܝܘܡܐ ܒܓܠܠ ܗܘ ܀ 20 ܘܪܒܢܐ ܘܣܒܐ ܐܫܕܘ ܥܠ ܟܪܟܐ ܕܢܫܐܠܘܢ ܠܒܪܐܒܒܐ ܘܢܒܕܘܢ ܠܝܫܘܥ ܀ 21 ܘܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ ܡܢ ܬܪܝܗܘܢ ܕܫܒܩ ܠܟܘܢ ܐܡܪܘ ܠܗ ܠܒܪܐܒܒܐ ܀ 22 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ ܡܢ ܐܥܒܕ ܠܝܫܘܥ ܕܩܪܝ ܠܗ ܡܫܝܚܐ ܐܡܪܘ ܟܠܗܘܢ ܢܬܨܠܒ ܀ 23 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܢܐ ܒܝܫ ܥܒܕ ܗܘ ܐܡܪܘ ܠܗ ܟܠܗܘܢ ܢܬܨܠܒ ܀

12 Et cum accusaretur a principibus sacerdotum et senioribus, nihil respondit. 13 Tunc dicit illi Pilatus: Non audis quanta adversum te dicant testimonia? 14 Et non respondit ei ad ullum verbum, ita ut miraretur præses vehementer. 15 Per diem autem sollemnem consueverat præses dimittere populo unum vinctum quem voluissent. 16 Habebat autem tunc vinctum insignem qui dicebatur Barabbas. 17 Congregatis ergo illis dixit Pilatus: Quem vultis dimittam vobis: Barabban an Jesum qui dicitur Christus? 18 Sciebat enim quod per invidiam tradidissent eum. 19 Sedente autem illo pro tribunali misit ad illum uxor ejus dicens: Nihil tibi et justo illi: multa enim passa sum hodie per visum propter eum. 20 Princeps autem sacerdotum et seniores persuaserunt populis ut peterent Barabban, Jesum vero perderent. 21 Respondens autem præses ait illis: Quem vultis vobis de duobus dimitti? At illi dixerunt: Barabban. 22 Dicit illis Pilatus: Quid igitur faciam de Jesu qui dicitur Christus? 23 Dicunt omnes: Crucifigatur. Ait illis præses: Quid enim mali fecit? At illi magis clamabant dicentes: Crucifigatur.

21 Ἰδὼν δὲ ὁ Πειλᾶτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ
ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν
ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι
τοῦ ὄχλου λέγων· Ἀθῷός εἰμι ἀπὸ τοῦ
αἵματος τούτου· ὑμεῖς ὄψεσθε. 25 Καὶ
ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπεν· Τὸ αἷμα
αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν.
26 Τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν,
τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας παρέδωκεν
ἵνα σταυρωθῇ. 27 Τότε οἱ στρατιῶται
τοῦ ἡγεμόνος παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν
εἰς τὸ πραιτώριον συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν
ὅλην τὴν σπεῖραν. 28 Καὶ ἐκδύσαντες
αὐτὸν χλαμύδα κοκκίνην περιέθηκαν
αὐτῷ, 29 Καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ
ἀκανθῶν ἐπέθηκαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐ-
τοῦ καὶ κάλαμον ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, καὶ
γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐνέ-
παιξαν αὐτῷ λέγοντες· Χαῖρε ὁ βασι-
λεὺς τῶν Ἰουδαίων, 30 Καὶ ἐμπτύσαντες
εἰς αὐτὸν ἔλαβον τὸν κάλαμον καὶ
ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 31 Καὶ
ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐκδύσαντες αὐτὸν
τὴν χλαμύδα ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια
αὐτοῦ, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυ-
ρῶσαι. 32 Ἐξερχόμενοι δὲ εὗρον ἄν-
θρωπον Κυρηναῖον, ὀνόματι Σίμωνα·
τοῦτον ἠγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν
αὐτοῦ. 33 Καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγό-
μενον Γολγοθᾶ, ὅ ἐστιν κρανίου τόπος
λεγόμενος, 34 Ἔδωκαν αὐτῷ πεῖν οἶνον
μετὰ χολῆς μεμιγμένον· καὶ γευσάμενος
οὐκ ἠθέλησεν πεῖν. 35 Σταυρώσαντες
δὲ αὐτὸν διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐ-
τοῦ βαλόντες κλῆρον, [ἵνα πληρωθῇ τὸ
ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ προφήτου· Διεμερί-
σαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ
τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.]

24 Videns autem Pilatus quia nihil
proficeret sed magis tumultus fieret,
accepta aqua lavit manus coram populo
dicens: Innocens ego sum a sanguine
justi hujus: vos videritis. 25 Et re-
spondens universus populus dixit:
Sanguis ejus super nos et super filios
nostros. 26 Tunc dimisit illis Barabban:
Jesum autem flagellatum tradidit eis
ut crucifigeretur. 27 Tunc milites præ-
sidis suscipientes Jesum in prætorio
congregaverunt ad eum universam
cohortem: 28 Et exuentes eum clamy-
dem coccineam circumdederunt ei,
29 Et plectentes coronam de spinis
posuerunt super caput ejus et harun-
dinem in dextera ejus, et genu flexo
ante eum inludebant dicentes: Have
rex Judæorum. 30 Et exspuentes
in eum acceperunt harundinem et
percutiebant caput ejus. 31 Et post-
quam inluserunt ei, exuerunt eum
clamyde et induerunt eum vestimentis
ejus, et duxerunt eum ut crucifigerent.
32 Exeuntes autem invenerunt hominem
Cyreneum nomine Simonem: hunc
angariaverunt ut tolleret crucem ejus.
33 Et venerunt in locum qui dicitur
Golgotha, quod est Calvariæ locus.
34 Et dederunt ei vinum bibere cum
felle mixtum, et cum gustasset noluit
bibere. 35 Postquam autem cruci-
fixerunt eum, diviserunt vestimenta
ejus sortem mittentes, ut impleretur
quod dictum est per prophetam:
Diviserunt sibi vestimenta mea, et
super vestem meam miserunt sortem.

36 Καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. 37 Καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην· Οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. 38 Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λῃσταί, εἷς ἐκ δεξιῶν καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων. 39 Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτόν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν 40 Καὶ λέγοντες· Ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν, εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, καὶ κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. 41 Ὁμοίως οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον· 42 Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστιν, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ καὶ πιστεύσωμεν ἐπ' αὐτόν. 43 Πέποιθεν ἐπὶ τὸν θεόν, ῥυσάσθω νῦν εἰ θέλει αὐτόν· εἶπεν γὰρ ὅτι θεοῦ εἰμὶ υἱός. 44 Τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ λῃσταὶ οἱ συνσταυρωθέντες σὺν αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν. 45 Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης. 46 Περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ λέγων· Ἠλεὶ ἠλεὶ λεμὰ σαβαχθανεί; τοῦτ' ἔστιν· Θεέ μου θεέ μου, ἱνατί με ἐγκατέλιπες; 47 Τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἑστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον ὅτι Ἠλείαν φωνεῖ οὗτος. 48 Καὶ εὐθέως δραμὼν εἷς ἐξ αὐτῶν καὶ λαβὼν σπόγγον πλήσας τε ὄξους καὶ περιθεὶς καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν. 49 Οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον· Ἄφες ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλείας σώσων αὐτόν.

36 ܘܝܬܒܝܢ ܗܘ ܢܛܪܝܢ ܠܗ ܟܕ ܐܬܘ ܠܬܡ . 37 ܘܣܝܡܘ ܥܠ ܪܫܗ ܓܠܝܐ ܥܠ ܥܠܬܗ ܗܕܐ ܗܘ ܝܫܘܥ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ . 38 ܗܘ ܒܗ ܙܒܢ ܬܪܝܢ ܠܛܝܐ ܚܕ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܘܚܕ ܡܢ ܣܡܐܠ . 39 ܘܐܢܘܢ ܕܥܒܪܝܢ ܒܗ ܡܓܕܦܝܢ ܠܗ ܘܡܢܘܥܝܢ ܪܫܗܘܢ . 40 ܘܐܡܪܝܢ ܗܘ ܕܡܚܪܒ ܗܝܟܠܐ ܘܒܬܠܬ ܝܘܡܝ ܡܒܢܐ ܐܢܘܢ ܦܪܘܩ ܢܦܫܟ ܐܢ ܒܪ ܐܠܗܐ ܐܢܬ ܢܚܬ ܡܢ ܥܠ ܨܠܒܐ . 41 ܗܟܢܐ ܘܟܗܢܐ ܪܒܪܒܢܐ ܥܡ ܣܦܪܐ ܘܣܒܝ ܡܬܠܥܒܝܢ ܥܠܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ . 42 ܐܚܪܢܐ ܦܪܩ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܦܪܩ ܢܦܫܗ . ܡܠܟܐ ܗܘ ܕܝܫܪܝܠ ܢܢܚܬ ܗܫܐ ܡܢ ܥܠ ܨܠܒܐ ܘܢܗܝܡܢ ܒܗ . 43 ܗܘ ܐܡܪ ܕܐܠܗܐ ܐܢܐ ܒܪܗ ܢܫܪܝܘܗܝ ܗܫܐ ܐܢ ܨܒܐ ܠܗ ܡܛܠ ܕܐܡܪ ܕܒܪ ܐܠܗܐ ܐܢܐ . 44 ܗܟܢܐ ܐܦ ܓܢܒܐ ܕܗܘ ܥܡ ܗܘ ܨܠܝܒܐ ܗܘ ܠܡ ܒܗ ܒܣܛܐ . 45 ܡܢ ܫܥܬܐ ܕܫܬܐ ܗܘ ܚܫܘܟܐ ܥܠ ܟܠ ܐܪܥܐ ܥܕ ܫܥܬܐ ܬܫܥܝܬܐ . 46 ܘܒܫܥܬܐ ܬܫܥܝܬܐ ܩܥ ܝܫܘܥ ܒܩܠ ܪܡ ܐܡܪ ܐܝܠܝ ܐܝܠܝ ܠܡܐ ܫܒܩܬܢܝ ܗܘ ܐܝܬ ܠܗ ܕܐܠܗܝ ܐܠܗܝ ܠܡܢܐ ܫܒܩܬܢܝ . 47 ܐܝܬ ܕܩܪܒ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܩܝܡܝܢ ܗܢܐ ܫܡܥ ܐܡܪ ܠܐܝܠܝܐ ܩܪܐ ܗܘ ܓܒܪܐ . 48 ܘܗܘ ܡܗܪ ܪܗܛ ܐܚܕ ܡܢܗܘܢ ܘܢܣܒ ܣܦܓܐ ܘܡܠܐ ܚܠ ܘܣܡ ܥܠ ܩܢܝܐ ܘܐܫܩܝ ܠܗ . 49 ܐܚܪܢܐ ܐܡܪܝܢ ܫܒܘ ܢܚܙܐ ܐܢ ܐܬܐ ܐܠܝܐ ܠܡܦܪܩ ܠܗ .

36 Et sedentes servabant eum. 37 Et inposuerunt super caput ejus causam ipsius scriptam: Hic est Jesus rex Judæorum. 38 Tunc crucifixi sunt cum eo duo latrones, unus a dextris et unus a sinistris. 39 Prætereuntes autem blasphemabant eum, moventes capita sua 40 Et dicentes: Qui destruebat templum Dei et in triduo illud rædificabat: salva temet ipsum: si Filius Dei es, descende de cruce. 41 Similiter et principes sacerdotum inludentes cum scribis et senioribus dicentes: 42 Alios salvos fecit, se ipsum non potest salvum facere: si rex Israhel est, descendat nunc de cruce, et credimus ei. 43 Confidet in Deo: liberet nunc eum si vult; dixit enim quia Dei Filius sum. 44 Id ipsum autem et latrones qui crucifixi erant cum eo inproperabant ei. 45 A sexta autem hora tenebræ factæ sunt super universam terram usque ad horam nonam. 46 Circa horam vero nonam clamavit Jesus voce magna dicens: Heli, Heli lema sabacthani, hoc est: Deus meus Deus meus, ut quid dereliquisti me? 47 Quidam autem illic stantes et audientes dicebant: Heliam vocat iste. 48 Et continuo currens unus ex eis acceptam spongiam implevit aceto et inposuit harundini, et dabat ei bibere. 49 Ceteri vero dicebant: Sine videamus an veniat Helias liberans eum.

50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράξας φωνῇ μεγάλῃ ἀφῆκεν τὸ πνεῦμα. 51 Καὶ ἰδοὺ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη ἄνωθεν ἕως κάτω εἰς δύο, καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, 52 Καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεῴχθησαν καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθησαν· 53 Καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. 54 Ὁ δὲ ἑκατοντάρχης καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν ἰδόντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γινόμενα ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες· Ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος. 55 Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακονοῦσαι αὐτῷ· 56 Ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνή, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσὴφ μήτηρ, καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου. 57 Ὀψίας δὲ γενομένης ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τοὔνομα Ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθητεύθη τῷ Ἰησοῦ· 58 Οὗτος προσελθὼν τῷ Πειλάτῳ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Τότε ὁ Πειλᾶτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι. 59 Καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσὴφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καθαρᾷ, 60 Καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ, καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου ἀπῆλθεν. 61 Ἦν δὲ ἐκεῖ Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.

50 ܗܘ ܕܒ ܝܫܘܥ ܙܥܩ ܒܩܠܐ ܪܒܐ ܘܫܕܪ ܪܘܚܗ ׃ 51 ܘܗܐ ܦܪܣܬܐ ܕܡܣܟܐ ܕܗܝܟܠܐ ܐܬܒܪܬ ܠܬܪܝܢ ܡܢ ܠܥܠ ܥܕ ܠܬܚܬ ܘܐܪܥܐ ܐܬܙܥܙܥܬ ܘܟܐܦܐ ܐܬܦܪܨܘ ׃ 52 ܘܩܒܪܐ ܐܬܦܬܚܘ ܘܦܓܪܐ ܪܒܐ ܕܩܕܝܫܐ ܕܪܡܘ ܩܡܘ ׃ 53 ܘܢܦܩܘ ܡܢ ܩܒܪܐ ܒܬܪ ܩܝܡܬܗ ܘܥܠܘ ܠܩܕܫܐ ܡܕܝܢܬܐ ܘܐܬܚܙܘ ܠܣܓܝܐ ׃ 54 ܩܢܛܪܘܢܐ ܘܕܥܡܗ ܢܛܪܝܢ ܠܝܫܘܥ ܟܕ ܚܙܘ ܠܪܥܝܢܬܐ ܘܠܡܕܡܗ ܕܗܘ ܕܡܬܥܒܕ ܕܚܠܘ ܫܓܝܐ ׃ 55 ܐܝܬ ܬܡܢ ܢܫܝܐ ܕܚܙܝܢ ׃ ܢܩܝ ܡܢ ܪܚܩ ܕܗܢܘ ܕܫܡܫܢ ܠܝܫܘܥ ׃ 56 ܒܝܢܗܢ ܗܘ ܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ ܘܡܪܝܡ ܐܡܗ ܕܝܥܩܘܒ ܘܝܘܣܦ ܘܐܡ ܒܢܝ ܙܒܕܝ ׃ 57 ܟܕ ܗܘ ܡܨܛܪܟ ܐܬܐ ܓܒܪܐ ܥܬܝܪܐ ܡܢ ܪܡܬܝܡ ܫܡܗ ܝܘܣܦ ܕܗܘ ܐܦ ܗܘ ܬܠܡܝܕ ܠܝܫܘܥ ׃ 58 ܗܢܐ ܐܬܐ ܠܩܕܡ ܦܝܠܛܘܣ ܘܫܐܠ ܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ ׃ ܗܕܝܢ ܦܩܕ ܦܝܠܛܘܣ ܕܢܬܝܗܒ ׃ 59 ܘܝܘܣܦ ܫܩܠ ܦܓܪܐ ܘܟܪܟ ܐܝܬܘܗܝ ܒܣܕܝܢ ܨܦܝܪ ׃ 60 ܘܐܬܠ ܐܝܬܘܗܝ ܒܓܢܙܟ ܚܕܬܐ ܕܢܚܬ ܒܟܐܦܐ ܘܓܠܓܠ ܐܒܢ ܪܒܐ ܥܠ ܬܪܥܐ ܕܓܢܙܟ ܘܐܙܠ ׃ 61 ܐܝܬ ܬܡܢ ܗܘ ܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ ܘܡܪܝܡ ܐܚܪܬܐ ܝܬܒܝܢ ܩܕܡ ܩܒܪܐ ׃

50 Jesus autem iterum clamans voce magna emisit spiritum. 51 Et ecce velum templi scissum est in duas partes a summo usque deorsum, et terra mota est, et petræ scissæ sunt, 52 Et monumenta aperta sunt, et multa corpora sanctorum qui dormierant surrexerunt. 53 Et exeuntes de monumentis post resurrectionem ejus venerunt in sanctam civitatem et apparuerunt multis. 54 Centurio autem et qui cum eo erant custodientes Jesum, viso terræ motu et his quæ fiebant, timuerunt valde dicentes: Vere Dei Filius erat iste. 55 Erant autem ibi mulieres multæ a longe, quæ secutæ erant Jesum a Galilæa ministrantes ei: 56 Inter quas erat Maria Magdalene, et Maria Jacobi et Joseph mater, et mater filiorum Zebedæi. 57 Cum sero autem factum esset, venit quidam homo dives ab Arimathia, nomine Joseph, qui et ipse discipulus erat Jesu: 58 Hic accessit ad Pilatum et petit corpus Jesu. Tunc Pilatus jussit reddi corpus. 59 Et accepto corpore Joseph involvit illud in sindone munda, 60 Et posuit illud in monumento suo novo quod exciderat in petra, et advolvit saxum magnum ad ostium monumenti et abiit. 61 Erat autem ibi Maria Magdalene et altera Maria, sedentes contra sepulchrum.

62 Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἥτις ἐστὶν μετὰ τὴν παρασκευήν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πειλᾶτον 63 λέγοντες· Κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν· Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. 64 Κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ κλέψωσιν αὐτὸν καὶ εἴπωσιν τῷ λαῷ· Ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πρώτης. 65 Ἔφη αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος· Ἔχετε κουστωδίαν· ὑπάγετε ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε. 66 Οἱ δὲ πορευθέντες ἠσφαλίσαντο τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας.

ΚΕΦ. κη'.

1 Ὀψὲ δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων, ἦλθεν Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία θεωρῆσαι τὸν τάφον. 2 Καὶ ἰδοὺ σεισμὸς ἐγένετο μέγας· ἄγγελος γὰρ Κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ καὶ προσελθὼν ἀπεκύλισεν τὸν λίθον καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. 3 Ἦν δὲ ἡ εἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπή, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιών. 4 Ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες καὶ ἐγενήθησαν ὡς νεκροί. 5 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπεν ταῖς γυναιξίν· Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς· οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε. 6 Οὐκ ἔστιν ὧδε· ἠγέρθη γάρ, καθὼς εἶπεν· δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο.

62 ܟܕ ܗܘ ܕܒ ܒܬܪ ܝܘܡܐ ܕܥܠ ܡܕܡ ܕܣܒܬܐ ܐܬܟܢܫܘ ܪܒܢܐ ܟܗܢܐ ܘܦܪܝܫܐ ܠܘܬ ܦܝܠܛܘܣ ׃ 63 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܪܝ ܐܬܕܟܪܢ ܕܗܘ ܓܕܝܫܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܥܕ ܕܚܝ ܐܢܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܝܘܡܝ ܩܘܡ ܐܢܐ ׃ 64 ܦܩܕ ܗܘ ܡܛܠ ܕܢܬܛܪ ܩܒܪܐ ܥܕ ܝܘܡܐ ܬܠܬܝܐ ܕܠܡܐ ܕܡܐ ܬܬܐ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܢܓܢܒܘܢܝܗ ܘܢܐܡܪܘܢ ܠܥܡܐ ܕܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ ܘܗܘܬ ܒܬܪܬܐ ܫܘܓܝܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܩܕܡܝܬܐ ׃ 65 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܛܘܪܐ ܙܠܘ ܛܛܪܘ ܐܝܟ ܕܝܕܥܝܢ ׃ 66 ܗܢܘܢ ܕܐܙܠܘ ܛܛܪܘ ܠܩܒܪܐ ܒܚܬܡܐ ܥܡ ܛܘܪܐ ׃

ܟܗܠ ❖ ܟܚ

1 ܒܬܪ ܫܒܬܐ ܒܐܪܥܬ ܫܒܐ ܒܚܕ ܒܫܒܬܐ ܐܬܬ ܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ ܘܡܪܝܡ ܐܚܪܬܐ ܠܡܚܙܐ ܩܒܪܐ ׃ 2 ܘܗܐ ܪܓܙܐ ܪܒܐ ܗܘܐ ܡܛܠ ܕܡܠܐܟ ܡܪܝܐ ܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ ܘܐܬܐ ܓܠܓܠ ܐܒܢܐ ܘܦܬܚ ܥܠ ܩܒܪܐ ܘܝܬܒ ܥܠܘܗܝ ׃ 3 ܘܗܘ ܙܝܘ ܕܐܦܝܗ ܐܝܟ ܒܪܩܐ ܘܠܒܘܫܗ ܚܘܪ ܐܝܟ ܬܠܓܐ ׃ 4 ܘܡܢ ܕܚܠܬ ܡܢ ܕܚܠܬܗ ܗܘܘ ܢܛܪܐ ܘܐܬܚܘ ܐܝܟ ܡܝܬܐ ׃ 5 ܘܥܢܐ ܡܠܐܟ ܘܐܡܪ ܠܢܫܐ ܐܠ ܬܕܚܠܢ ܐܢܬܝ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܕܥ ܐܢܐ ܕܝܫܘܥ ܕܨܠܝܒ ܒܥܝܢ ׃ 6 ܠܝܬ ܗܘ ܗܟܐ ܐܬܪ ܩܡ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܐܬܘ ܚܙܘ ܐܬܪ ܕܣܝܡ ܡܪܝ ׃

62 Altera autem die, quæ est post parasceven, convenerunt principes sacerdotum et Pharisæi ad Pilatum 63 Dicentes: Domine, recordati sumus quia seductor ille dixit adhuc vivens: Post tres dies resurgam. 64 Jube ergo custodiri sepulchrum usque in diem tertium, ne forte veniant discipuli ejus et furentur eum et dicant plebi: Surrexit a mortuis, et erit novissimus error pejor priore. 65 Ait illis Pilatus: Habetis custodiam; ite custodite sicut scitis. 66 Illi autem abeuntes munierunt sepulchrum signantes lapidem cum custodibus.

CAPUT XXVIII.

1 Vespere autem sabbati, quæ lucescit in prima sabbati, venit Maria Magdalene et altera Maria videre sepulchrum. 2 Et ecce terræ motus factus est magnus: angelus enim Domini descendit de cælo et accedens revolvit lapidem, et sedebat super eum: 3 Erat enim aspectus ejus sicut fulgur et vestimentum ejus sicut nix. 4 Præ timore autem ejus exterriti sunt custodes et facti sunt velut mortui. 5 Respondens autem angelus dixit mulieribus: Nolite timere vos: scio enim quod Jesum qui crucifixus est quæritis: 6 Non est hic, surrexit enim sicut dixit: venite videte locum ubi positus erat Dominus.

7 Καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἰδοὺ προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε. Ἰδοὺ εἶπον ὑμῖν. 8 Καὶ ἀπελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. 9 Καὶ ἰδοὺ Ἰησοῦς ὑπήντησεν αὐταῖς λέγων· Χαίρετε. Αἱ δὲ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. 10 Τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε ἀπαγγείλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ ἐκεῖ με ὄψονται. 11 Πορευομένων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ τινὲς τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀνήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα. 12 Καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων συμβούλιόν τε λαβόντες ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις, 13 Λέγοντες· Εἴπατε ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων. 14 Καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν. 15 Οἱ δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν· καὶ ἐφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον. 16 Οἱ δὲ ἕνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, 17 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν, οἱ δὲ ἐδίστασαν. 18 Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων· Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς.

7 ܘܗܫܐ ܙܠܘ ܐܡܪܘ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ ܘܗܐ ܩܕܡ ܠܟܘܢ ܠܓܠܝܠ ܬܬ ܚܙܝܢ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܟܘܢ ܗܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܘܢܦܩܘ ܒܗܘ ܟܕ ܕܚܠܬ ܘܪܕܘ ܠܡܐܡܪ

ΚΑΤΑ ΜΑΘΘΑΙΟΝ, κή'.

19 *Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος,* 20 *Διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμὶ πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος.*[*Ἀμήν.*]

ܟܬܒܝ ܣܛ ❖ ܚܣ ❖ ܡܬܝ

19 ܐܙܠܘ ܗܟ ܠܡܕܘ ܟܠ ܥܡܡܐ ܡܥܡܕܝܢ ܐܢܘܢ ܒܫܡܗ ܕܐܒܐ ܘܒܪܐ ܘܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܀ 20 ܠܡܢܛܪ ܠܗܘܢ ܟܠ ܡܐ ܕܦܩܕܬ ܠܟܘܢ ܘܗܐ ܐܢܐ ܥܡܟܘܢ ܟܠ ܝܘܡܝܐ ܥܕ ܣܘܦܗ ܕܥܠܡܐ ❖

SEC. MATTHÆUM, XXVIII.

19 Euntes ergo docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris et Filii et Spiritus sancti, 20 Docentes eos servare omnia quæcumque mandavi vobis: et ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem sæculi. Amen.

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM.

KATA MAPKON, ΚΕΦ. α.

Ἀ ΡΧΗ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, [υἱοῦ τοῦ θεοῦ,] 2 Καθὼς γέγραπται ἐν τῷ Ἡσαΐᾳ τῷ προφήτῃ· Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου· 3 Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. 4 Ἐγένετο Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. 5 Καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμεῖται πάντες, καὶ ἐβαπτίζοντο ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. 6 Καὶ ἦν ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἔσθων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. 7 Καὶ ἐκήρυσσεν λέγων· Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. 8 Ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

ܟܬܒ̈ܐ ❖ ܩܕܡܝܐ ❖ ܐ

ܫܪܝܬܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܪ̈ܗ ܕܐܠܗܐ. 2 ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܢܒܝܐ ܕܐܫܥܝܐ ܗܐ ܐܢܐ ܫܕܪ ܠܡܠܐܟܐ ܩܕܡ ܐܦ̈ܝܟ ܕܢܬܟܢ ܐܘܪܚܟ. 3 ܩܠ ܩܪ̈ܐ ܒܡܕܒܪܐ ܐܬܬܟܢܘ ܐܘܪܚܬܐ ܕܡܪܝܐ ܐܫܘܝܘ ܫܒ̈ܠܘܗܝ. 4 ܗܘܐ ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܒܡܕܒܪܐ ܘܡܟܪܙ ܥܡܕܐ ܕܫܘܒܩܐ ܠܚܛ̈ܗܐ: ܘܡܬܥܡܕ̈ܝܢ ܠܘܬܗ ܟܠ ܥܡܐ ܕܝܗܘܕ̈ܝܐ ❖ 5 ܘܐܝܪ̈ܘܫܠܡ̈ܝܐ ܟܠܗܘܢ ❖ ܘܢܦ̈ܩܝܢ ܠܘܬܗ ❖ ܘܡܬܥܡܕ̈ܝܢ ❖ ܒܝܪܕܢܐ ❖ ܡܘܕ̈ܝܢ ❖ ܚܛ̈ܗܬܗܘܢ. 6 ❖ ܘܗܘ ❖ ܝܘܚܢܢ ❖ ܠܒܫ ❖ ܒܥܪ ❖ ܓܡܠܐ ❖ ❖ ❖

9 Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη εἰς τὸν Ἰορδάνην ὑπὸ Ἰωάννου. 10 Καὶ εὐθὺς ἀναβαίνων ἐκ τοῦ ὕδατος εἶδεν σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸ πνεῦμα ὡς περιστερὰν καταβαῖνον εἰς αὐτόν. 11 Καὶ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν· Σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα. 12 Καὶ εὐθὺς τὸ πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον. 13 Καὶ ἦν ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσεράκοντα ἡμέρας πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων, καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ. 14 Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ, 15 "Οτι πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. 16 Καὶ παράγων παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν Σίμωνος ἀμφιβάλλοντας ἐν τῇ θαλάσσῃ· ἦσαν γὰρ ἁλεεῖς. 17 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἁλεεῖς ἀνθρώπων. 18 Καὶ εὐθὺς ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. 19 Καὶ προβὰς ὀλίγον εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα. 20 Καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ. 21 Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καφαρναούμ· καὶ εὐθὺς τοῖς σάββασιν ἐδίδασκεν εἰς τὴν συναγωγήν.

9 ܘܗܘܐ ܒܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܡܢ ܢܨܪܬ ܕܓܠܝܠܐ ܘܐܬܥܡܕ ܒܝܘܪܕܢ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ׃ 10 ܘܡܕ ܣܠܩ ܡܢ ܡܝܐ ܚܙܐ ܕܦܬܝܚܝܢ ܫܡܝܐ ܘܪܘܚܐ ܕܩܘܫܬܐ ܐܝܟ ܝܘܢܐ ܕܢܚܬ ܥܠܘܗܝ ׃ 11 ܘܩܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܕܐܡܪ ܐܢܬ ܗܘ ܒܪܝ ܚܒܝܒܝ ܕܒܟ ܤܒܪܬ ׃ 12 ܘܡܕ ܪܕܦܗ ܪܘܚܐ ܠܒܪܐ ׃ 13 ܘܗܘܐ ܬܡܢ ܐܪܒܥܝܢ ܝܘܡ ܘܐܪܒܥܝܢ ܠܝܠܝ ܡܬܢܣܐ ܡܢ ܣܛܢܐ ܘܗܘܐ ܥܡ ܚܝܘܬܐ ܘܡܠܐܟܐ ܫܡܫܝܢ ܠܗ ׃ 14 ❖ ܒܬܪ ܕܐܫܠܡ ܝܘܚܢܢ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܓܠܝܠܐ ܘܟܪܙ ܒܫܘܪܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ׃ 15 ܘܐܡܪ ܕܫܠܡ ܙܒܢܐ ܘܩܪܒ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܬܒܘ ܘܗܝܡܢܘ ܒܫܘܪܬܐ ׃ 16 ❖ ܘܟܕ ܗܠܟ ܥܠ ܝܡܐ ܕܓܠܝܠܐ ܚܙܐ ܠܫܡܥܘܢ ܘܠܐܢܕܪܝ ܐܚܘܗܝ ܕܫܡܥܘܢ ܕܡܫܕܝܢ ܫܒܟܐ ܒܝܡܐ ׃ 17 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܐܬܘ ܒܬܪܝ ܘܐܥܒܕ ܐܢܐ ܕܬܗܘܘܢ ܨܝܕܐ ܕܒܢܝ ܐܢܫܐ ׃ 18 ❖ ܘܡܕ ܫܒܩܘ ܫܒܟܗܘܢ ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ ׃ 19 ❖ ܘܟܕ ܐܙܠ ܡܢ ܬܡܢ ܫܠܝܛ ܚܙܐ ܠܝܥܩܘܒ ܕܒܪ ܙܒܕܝ ܘܠܝܘܚܢܢ ܐܚܘܗܝ ܕܗܘ ܒܐܪܥܐ ܥܡ ܐܒܘܗܘܢ ܒܐܣܝܐ ܘܡܬܩܢܢ ܫܒܟܗܘܢ ׃ 20 ❖ ܘܡܕ ܩܪܐ ܠܗܘܢ ܘܫܒܩ ܐܒܘܗܘܢ ܙܒܕܝ ܒܐܣܝܐ ܥܡ ܐܓܪܝܐ ܘܐܙܠ ܒܬܪ ܝܫܘܥ ׃ 21 ❖ ܘܥܠ ܒܟܦܪܢܚܘܡ ܘܡܕ ܥܠ ܒܫܒܬܐ ܥܠ ܒܝܬ ܟܢܫܬܐ ܘܗܘܐ ܡܠܦ ׃

9 Et factum est in diebus illis venit Jesus a Nazareth Galilææ, a baptizatus est in Jordane ab Johanne. 10 Et statim ascendens de aqua vidit apertos cælos et Spiritum tamquam columbam descendentem et manentem in ipso, 11 Et vox facta est de cælis: Tu es Filius meus dilectus, in te complacui. 12 Et statim spiritus expellit eum in desertum. 13 Et erat in deserto quadraginta diebus et quadraginta noctibus, et temtabatur a Satana, eratque cum bestiis, et angeli ministrabant illi. 14 Postquam autem traditus est Johannes, venit Jesus in Galilæam, prædicans evangelium regni Dei 15 Et dicens quoniam impletum est tempus et appropinquavit regnum Dei: pœnitemini et credite evangelio. 16 Et præteriens secus mare Galilææ vidit Simonem et Andream fratrem ejus, mittentes retia in mare; erant enim piscatores. 17 Et dixit eis Jesus: Venite post me, et faciam vos fieri piscatores hominum. 18 Et protinus relictis retibus secuti sunt eum. 19 Et progressus inde pusillum vidit Jacobum Zebedæi et Johannem fratrem ejus, et ipsos in navi componentes retia, 20 Et statim vocavit illos. Et relicto patre suo Zebedæo in navi cum mercennariis secuti sunt eum. 21 Et ingrediuntur Capharnaum, et statim sabbatis ingressus synagogam docebat eos,

22 Καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. 23 Καὶ εὐθὺς ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέκραξεν 24 Λέγων· Τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς· οἶδαμέν σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. 25 Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. 26 Καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ φωνήσαν φωνῇ μεγάλῃ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. 27 Καὶ ἐθαμβήθησαν ἅπαντες, ὥστε συνζητεῖν αὐτοὺς λέγοντας· Τί ἐστιν τοῦτο; διδαχὴ καινὴ κατ' ἐξουσίαν· καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ. 28 Καὶ ἐξῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς πανταχοῦ εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας. 29 Καὶ εὐθὺς ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. 30 Ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα, καὶ εὐθὺς λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς, 31 Καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτὴν κρατήσας τῆς χειρός· καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. 32 Ὀψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδυ ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους· 33 Καὶ ἦν ὅλη ἡ πόλις ἐπισυνηγμένη πρὸς τὴν θύραν. 34 Καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλεν, καὶ οὐκ ἤφιεν λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ᾔδεισαν αὐτόν.

❖ ١ ❖

22 ܘܬܬܡܗܘ ܥܠ ܐܘܠܦܢܗ ܕܥܠܡܐ ܗܘ ܡܠܦ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܕܡܠܟܐ ܘܠܐ ܐܝܟ ܣܦܪܐ. 23 ܘܐܝܬ ܒܗ ܒܡܬܒܬܐ ܕܗܘܢ ܓܒܪܐ ܕܒܪܘܚ ܛܡܝܐ ܘܩܥܐ ܘܐܡܪ ܒܩܠ ܪܡ ܗܐ ܠܢ ܘܠܟ ܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ ܐܬܝܬ ܠܡܒܕܢ ܐܢ ܝܕܥܝܢ ܐܢܐ ܡܢ ܐܢܬ ܐܢܬ ܩܕܝܫܐ ܕܐܠܗܐ. 25 ܘܓܥܪ ܒܗ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܐܬܟܡܡ ܘܦܘܩ ܡܢ ܓܒܪܐ. 26 ܘܙܥܙܥ ܒܗ ܪܘܚܐ ܛܡܝܐ ܘܩܥܐ ܒܩܠ ܪܡ ܘܢܦܩ ܡܢܗ: 27 ܘܬܬܕܡܪܘ ܟܠ ܐܢܫܐ ܐܝܟ ܕܢܬܒܥܘ ܒܝܢ ܓܒܪ ܠܡܐ ܗܕܐ ܗܝ ܡܠܦܢܐ ܕܚܕܬܐ ܕܒܫܘܠܛܢ ܐܦ ܠܪܘܚܐ ܛܡܝܐ ܦܩܕ ܘܡܫܬܡܥܝܢ ܠܗ: 28 ܘܦܪܣ ܫܡܥܗ ܒܟܠ ܐܬܪ ܓܠܝܠ ܟܠܗ: 29 ܘܡܢ ܒܝܬ ܟܢܫܬܐ ܢܦܩܘ ܘܐܬܘ ܒܝܬ ܫܡܥܘܢ ܘܐܢܕܪܐ ܥܡ ܝܥܩܘܒ ܘܝܘܚܢܢ. 30 ܘܚܡܬܗ ܕܫܡܥܘܢ ܟܕ ܫܟܒܐ ܘܡܚܝܐ ܘܡܫܟܚܝܢ ܠܗ ܥܠ ܥܠܬܐ. 31 ܘܩܪܒ ܘܩܝܡ ܐܝܬ ܒܝܕܗ ܘܫܒܩ ܠܗ ܘܩܡ ܘܫܒܩ ܠܗ ܚܡܐ ܘܫܪܬ ܠܗܘܢ. 32 ܒܡܥܪܒ ܝܘܡܐ ܟܕ ܥܪܒ ܫܡܫܐ ܐܝܬܘ ܠܘܬܗ ܟܠ ܕܚܠܝܢ ܘܕܡܫܬܓܥܝܢ ܒܫܐ ܘܟܠ ܥܡܐ ܐܬܟܢܫܘ ܥܠ ܬܪܥܐ. 33 ܘܐܫܦܝ ܠܟܠ ܕܚܠܝܢ ܒܫܐ ܘܕܫܕܝܢ ܫܐܕ ܒܫܐ ܘܠܐ ܫܒܩ ܠܡܡܠܠ. 34 ܘܐܣܝ ܠܣܓܝ ܕܚܠܝܢ ܒܫܐ ܘܫܕܝ ܫܐܕ ܒܫܐ ܘܠܐ ܫܒܩ ܠܡܡܠܠ ܐܝܟ ܕܝܕܥܝܢ ܗܘ ܡܠܦ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܕܡܠܟܐ ܘܠܐ ܐܝܟ ܣܦܪܐ. ❖

22 Et stupebant super doctrina ejus: erat enim docens eos quasi potestatem habens et non sicut scribæ. 23 Et erat in synagoga eorum homo in spiritu inmundo, et exclamavit 24 Dicens: Quid nobis et tibi, Jesu Nazarene? venisti perdere nos? scio quis es, sanctus Dei. 25 Et comminatus est ei Jesus dicens: Obmutesce et exi de homine. 26 Et discerpens eum spiritus inmundus et exclamans voce magna exivit ab eo. 27 Et mirati sunt omnes, ita ut conquirerent inter se dicentes: Quidnam est hoc? quæ doctrina hæc nova? quia in potestate et spiritibus inmundis imperat, et obœdiunt ei. 28 Et processit rumor ejus statim in omnen regionem Galilææ. 29 Et protinus egredientes de synagoga venerunt in domum Simonis et Andreæ cum Jacobo et Johanne. 30 Decumbebat autem socrus Simonis febricitans, et statim dicunt ei de illa. 31 Et accedens elevavit eam, adprehensa manu ejus: et continuo dimisit eam febris, et ministrabat eis. 32 Vespere autem facto, cum occidisset sol, afferebant ad eum omnes male habentes et dæmonia habentes, 33 Et erat omnis civitas congregata ad januam: 34 Et curavit multos qui vexabantur variis languoribus, et dæmonia multa eiciebat, et non sinebat loqui ea, quoniam sciebant eum

35 Καὶ πρωὶ ἔννυχα λίαν ἀναστὰς ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον, κἀκεῖ προσηύχετο. 36 Καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, 37 Καὶ εὗρον αὐτόν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ ὅτι πάντες ζητοῦσίν σε. 38 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἄγωμεν ἀλλαχοῦ εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις, ἵνα κἀκεῖ κηρύξω· εἰς τοῦτο γὰρ ἐξῆλθον. 39 Καὶ ἦλθεν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων. 40 Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρός, παρακαλῶν αὐτὸν καὶ γονυπετῶν λέγων αὐτῷ ὅτι ἐὰν θέλῃς δύνασαί με καθαρίσαι. 41 Καὶ σπλαγχνισθεὶς ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἥψατο καὶ λέγει· Θέλω, καθαρίσθητι. 42 Καὶ εὐθὺς ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθερίσθη. 43 Καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ εὐθὺς ἐξέβαλεν αὐτόν, 44 Καὶ λέγει αὐτῷ· Ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἴπῃς, ἀλλὰ ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ προσέταξεν Μωϋσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. 45 Ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι εἰς πόλιν φανερῶς εἰσελθεῖν, ἀλλ' ἔξω ἐπ' ἐρήμοις τόποις ἦν, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πάντοθεν.

35 ܘܩܡ ܫܦܝܪ ܛܒ ܒܫܪܪܐ ܢܦܩ ܘܐܙܠ ܠܐܬܪ ܕܠܐ ܐܢܫ ܘܨܠܐ ܬܡܢ ܀ 36 ܘܪܕܦ ܒܬܪܗ ܫܡܥܘܢ ܘܐܢܫܝ ܕܥܡܗ ܀ 37 ܘܟܕ ܐܫܟܚܘܗ ܐܡܪܘ ܠܗ ܕܟܠ ܐܢܫܐ ܒܥܝܢ ܠܟ ܀ 38 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܢܐܙܠ ܠܬܪܥ ܡܕܝܢܬܐ ܘܠܩܪܝܐ ܕܒܗܢ ܐܦ ܬܡ ܐܩܪܝ ܀ ܠܗܕܐ ܓܝܪ ܐܬܝܬ ܀ 39 ܘܐܬܐ ܗܘܐ ܩܪܝ ܒܒܬܟܢܝܬܗܘܢ ܘܒܟܠ ܓܠܝܠܐ ܘܕܝܘ ܡܦܩ ܀ 40 ܘܐܬܐ ܠܘܬܗ ܡܣܟܝܢܐ ܘܒܥܐ ܠܗ ܘܟܪܥ ܒܟܪܥܘܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܢ ܨܒܝܬ ܡܨܝ ܐܢܬ ܠܡܕܟܝܘ ܀ 41 ܘܝܫܘܥ ܚܢܢ ܐܬܪ ܐܝܕܗ ܘܡܫ ܒܗ ܘܐܡܪ ܠܗ ܨܒܐ ܐܢܐ ܬܕܟܐ ܀ 42 ܘܟܕ ܐܡܪ ܗܟܝ ܐܙܠ ܡܢܝܗ ܣܥܪܬܐ ܘܬܕܟܝ ܀ 43 ܘܙܥܩ ܒܗ ܘܫܕܪ ܠܗ ܀ 44 ܘܐܡܪ ܠܗ ܚܙܝ ܕܠܐ ܠܐܢܫ ܬܐܡܪ ܡܕܡ ܐܠܐ ܙܠ ܐܬܪܐ ܐܬܪ ܠܟܗܢܐ ܘܩܪܒ ܥܠ ܕܬܪܟܝܘ ܡܐ ܕܦܩܕ ܡܘܫܐ ܠܣܗܕܘܬܐ ܠܗܘܢ ܀ 45 ܐܢܐ ܗܘ ܕܢܦܩ ܫܪܝ ܠܡܟܪܙ ܘܠܡܦܫ ܒܡܠܬܐ ܗܟܝ ܕܠܐ ܝܟܠ ܠܡܥܘܠ ܠܩܪܬܐ ܓܠܝ ܐܠܐ ܒܐܬܪ ܒܪ ܡܢ ܐܢܫ ܘܗܘ ܒܐܬܪ ܕܪ̈ܝ ܘܐܬܘ ܠܘܬܗ ܡܢ ܟܠ ܐܬܪ ܀ ❖

35 Et diluculo valde surgens egressus abiit in desertum locum ibique orabat. 36 Et secutus est eum Simon et qui cum illo erant, 37 Et cum invenissent eum, dixerunt ei quia omnes quærunt te. 38 Et ait illis: Eamus in proximos vicos et civitates ut et ibi prædicem: ad hoc enim veni. 39 Et erat prædicans in synagogis eorum et omni Galilæa, et dæmonia eiciens. 40 Et venit ad eum leprosus deprecans eum, et genu flexo dixit: Si vis, potes me mundare. 41 Jesus autem misertus ejus extendit manum suam, et tangens eum ait illi: Volo, mundare. 42 Et cum dixisset, statim discessit ab eo lepra, et mundatus est. 43 Et comminatus ei statim eicit illum, 44 Et dicit ei: Vide nemini dixeris, sed vade ostende te principi sacerdotum, et offer pro emundatione tua quæ præcepit Moses, in testimonium illis. 45 At ille egressus cœpit prædicare et diffamare sermonem, ita ut jam non posset manifeste in civitatem introire sed foris in desertis locis esse, et conveniebant ad eum undique.

KATA MARKON, β'.

ΚΕΦ. β'.

1 ΚΑΙ εἰσελθὼν πάλιν εἰς Καφαρναοὺμ δι' ἡμερῶν, ἠκούσθη ὅτι ἐν οἴκῳ ἐστίν. 2 Καὶ συνήχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. 3 Καὶ ἔρχονται φέροντες πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. 4 Καὶ μὴ δυνάμενοι προσενέγκαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβαττον ὅπου ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. 5 Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· Τέκνον, ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι. 6 Ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· 7 Τί οὗτος οὕτως λαλεῖ; βλασφημεῖ· τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς ὁ θεός; 8 Καὶ εὐθὺς ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, λέγει αὐτοῖς· Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; 9 Τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ· Ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· Ἔγειρε καὶ ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὕπαγε; 10 Ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας, λέγει τῷ παραλυτικῷ· 11 Σοὶ λέγω, ἔγειρε ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου.

مَرْقُسَ ✣ ب ✣

صلاة ✣ ب ✣

1 وَدَخَلَ يَسُوعُ كَفَرْنَاحُومَ بَعْدَ أَيَّامٍ. وَسُمِعَ أَنَّهُ فِي بَيْتٍ: 2 فَاجْتَمَعَ كَثِيرُونَ حَتَّى لَمْ يَعُدْ يَسَعُ أَحَدًا وَلَا حَتَّى عِنْدَ الْبَابِ. وَكَانَ يُخَاطِبُهُمْ بِالْكَلِمَةِ. 3 وَجَاءُوا إِلَيْهِ بِمَفْلُوجٍ يَحْمِلُهُ أَرْبَعَةٌ. 4 وَلَمَّا لَمْ يَقْدِرُوا أَنْ يُقَرِّبُوهُ إِلَيْهِ لِسَبَبِ الْجَمْعِ كَشَفُوا السَّقْفَ حَيْثُ كَانَ، وَبَعْدَ مَا نَقَبُوهُ دَلَّوْا السَّرِيرَ الَّذِي كَانَ الْمَفْلُوجُ مُضْطَجِعًا عَلَيْهِ. 5 فَلَمَّا رَأَى يَسُوعُ إِيمَانَهُمْ قَالَ لِلْمَفْلُوجِ: يَا بُنَيَّ، مَغْفُورَةٌ لَكَ خَطَايَاكَ. 6 وَكَانَ قَوْمٌ مِنَ الْكَتَبَةِ هُنَاكَ جَالِسِينَ يُفَكِّرُونَ فِي قُلُوبِهِمْ: 7 لِمَاذَا يَتَكَلَّمُ هَذَا هَكَذَا؟ إِنَّهُ يُجَدِّفُ! مَنْ يَقْدِرُ أَنْ يَغْفِرَ خَطَايَا إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ؟ 8 فَلِلْوَقْتِ عَلِمَ يَسُوعُ بِرُوحِهِ أَنَّهُمْ هَكَذَا يُفَكِّرُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ، فَقَالَ لَهُمْ: لِمَاذَا تُفَكِّرُونَ بِهَذَا فِي قُلُوبِكُمْ؟ 9 أَيُّمَا أَيْسَرُ أَنْ يُقَالَ لِلْمَفْلُوجِ: مَغْفُورَةٌ لَكَ خَطَايَاكَ، أَمْ أَنْ يُقَالَ: قُمْ وَاحْمِلْ سَرِيرَكَ وَامْشِ؟ 10 وَلَكِنْ لِكَيْ تَعْلَمُوا أَنَّ لِابْنِ الْإِنْسَانِ سُلْطَانًا عَلَى الْأَرْضِ أَنْ يَغْفِرَ الْخَطَايَا، قَالَ لِلْمَفْلُوجِ: 11 لَكَ أَقُولُ قُمْ وَاحْمِلْ سَرِيرَكَ وَاذْهَبْ إِلَى بَيْتِكَ.

SEC. MARCUM, II.

CAPUT II.

1 Et iterum intravit Capharnaum post dies. 2 Et auditum est quod in domo esset, et convenerunt multi, ita ut non caperet neque ad januam, et loquebatur eis verbum. 3 Et venerunt ferentes ad eum paralyticum qui a quattuor portabatur. 4 Et cum non possent offerre eum illi præ turba, nudaverunt tectum ubi erat, et patefacientes summiserunt grabattum in quo paralyticus jacebat. 5 Cum vidisset autem Jesus fidem illorum, ait paralytico: Filii, dimittuntur tibi peccata. 6 Erant autem illic quidam de scribis sedentes et cogitantes in cordibus suis: 7 Quid hic sic loquitur? blasphemat: quis potest dimittere peccata nisi solus Deus? 8 Quo statim cognito Jesus spiritu suo quia sic cogitarent inter se, dicit illis: Quid ista cogitatis in cordibus vestris? 9 Quid est facilius, dicere paralytico: Dimittuntur tibi peccata, an dicere: Surge et tolle grabattum tuum et ambula? 10 Ut autem sciatis quia potestatem habet Filius hominis in terra dimittendi peccata, ait paralytico: 11 Tibi dico: Surge tolle grabattum tuum et vade in domum tuam.

12 Καὶ ἠγέρθη, καὶ εὐθὺς ἄρας τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν θεὸν λέγοντας ὅτι οὕτως οὐδέποτε εἴδαμεν. 13 Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς. 14 Καὶ παράγων εἶδεν Λευεὶν τὸν τοῦ Ἁλφαίου καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. Καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. 15 Καὶ γίνεται κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοί, καὶ ἠκολούθουν αὐτῷ. 16 Καὶ γραμματεῖς τῶν Φαρισαίων. Καὶ ἰδόντες ὅτι ἤσθιεν μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν, ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει καὶ πίνει; 17 Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλούς. 18 Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύοντες. Καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν; 19 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστὶν νηστεύειν; ὅσον χρόνον ἔχουσιν τὸν νυμφίον μετ' αὐτῶν, οὐ δύνανται νηστεύειν. 20 Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.

ܡܪܩܘܣ ܒ ܣ

12 ܘܩܡ ܐܙܠ ܒܛܠ ܐܬܪ ܘܢܦܩ ܩܕܡ ܟܠ ܐܢܫ ܗܟܢܐ ܕܬܬܕܡܪ ܟܠ ܚܕ ܘܡܫܒܚ ܠܐܠܗܐ ܘܐܡܪ ܕܠܥܠܡ ܠܐ ܚܙܝܢ ܗܟܢܐ ܚܙܝܢ ܐܢܚܢ ܗܘ ܕܢܦܩ ܘܟܠ ܥܡܐ ܐܬܐ ܠܘܬܗ ܘܗܘ ܡܠܦ ܠܗܘܢ 13 ܘܢܦܩ ܠܬܪ ܥܡ ܝܡܐ ܘܟܠ ܥܡܐ ܐܬܐ ܠܘܬܗ ܘܗܘ ܡܠܦ ܠܗܘܢ 14 ܘܟܕ ܥܒܪ ܚܙܐ ܠܝ ܒܪ ܚܠܦܝ ܝܬܒ ܒܒܝܬ ܡܟܣܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܬܐ ܒܬܪܝ ܘܩܡ ܐܙܠ ܐܬܒܥ ܠܗ 15 ܘܗܘ ܟܕ ܡܣܒ ܒܒܝܬܗ ܕܗܘ ܓܒܪܐ ܘܟܬܝܪ ܡܟܣܐ ܘܚܛܝܐ ܐܬܒܢܘ ܥܡ ܝܫܘܥ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܣܓܝܐ ܗܘܘ ܕܐܬܘ ܒܬܪܗ 16 ܘܣܦܪܐ ܕܦܪܝܫܐ ܟܕ ܚܙܘ ܕܐܟܠ ܥܡ ܡܟܣܐ ܘܚܛܝܐ ܐܡܪܘ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܡܢܐ ܥܡ ܡܟܣܐ ܘܚܛܝܐ ܐܟܠ ܘܫܬܐ ܡܪܟ 17 ܟܕ ܫܡܥ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܐ ܣܒܪ ܠܗܘܢ ܠܫܠܡܐ ܐܠܐ ܠܚܠܝܢ ܠܐ ܐܬܝܬ ܠܡܩܪܝ ܠܙܕܝܩܐ ܐܠܐ ܠܚܛܝܐ 18 ܘܗܘ ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܘܚܢܢ ܘܕܦܪܝܫܐ ܨܐܡܝܢ ܘܐܬܘ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܢܐ ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܘܚܢܢ ܘܕܦܪܝܫܐ ܨܐܡܝܢ ܘܬܠܡܝܕܝܟ ܠܐ ܨܐܡܝܢ 19 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܗܠ ܡܨܝ ܠܒܢܝ ܒܝܬ ܚܬܢܐ ܕܥܡ ܚܬܢܗܘܢ ܐܝܬ ܗܘ ܡܨܘܡ ܠܡܨܘܡ ܟܕ ܥܡ ܚܬܢܗܘܢ ܐܝܬ ܗܘ ܠܐ ܡܨܝ ܠܗܘܢ ܠܡܨܘܡ 20 ܐܠܐ ܐܬܝܢ ܝܘܡܐ ܟܕ ܢܬܪܡ ܡܢܗܘܢ ܚܬܢܐ ܘܒܗ ܒܝܘܡܐ ܗܘ ܡܨܘܡ

12 Et statim ille surrexit sublato grabatto abiit coram omnibus, ita ut ammirarentur omnes et honorificarent Deum, dicentes quia numquam sic vidimus. 13 Et egressus est rursus ad mare, omnisque turba veniebat ad eum, et docebat eos. 14 Et cum præteriret, vidit Levin Alphei sedentem ad telonеum, et ait illi: Sequere me. Et surgens secutus est eum. 15 Et factum est cum accumberet in domo illius, multi publicani et peccatores simul discumbebant cum Jesu et discipulis ejus; erant enim multi qui et sequebantur eum. 16 Et scribæ et Pharisæi videntes quia manducaret cum peccatoribus et publicanis dicebant discipulis ejus: Quare cum publicanis et peccatoribus manducat et bibit magister vester? 17 Hoc audito Jesus ait illis: Non necesse habent sani medicum sed qui male habent: non enim veni vocare justos sed peccatores. 18 Et erant discipuli Johannis et Pharisæi jejunantes: et veniunt et dicunt illi: Quare discipuli Johannis et Pharisæorum jejunant, tui autem discipuli non jejunant? 19 Et ait illis Jesus: Numquid possunt filii nuptiarum quamdiu sponsus cum illis est jejunare? Quanto tempore habent secum sponsum, non possunt jejunare. 20 Venient autem dies cum auferetur ab eis sponsus, et tunc jejunabunt in illa die.

KATA MAPKON, β', γ'.

21 *Οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπιῤάπτει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μή, αἴρει τὸ πλήρωμα ἀπ' αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται.* 22 *Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή, ῥήξει ὁ οἶνος τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος ἀπόλλυται καὶ οἱ ἀσκοί.* 23 *Καὶ ἐγένετο αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασιν παραπορεύεσθαι διὰ τῶν σπορίμων, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤρξαντο ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς στάχυας.* 24 *Καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ· Ἴδε τί ποιοῦσιν τοῖς σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστιν;* 25 *Καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυείδ, ὅτε χρείαν ἔσχεν καὶ ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ;* 26 *Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐπὶ Αβιάθαρ ἀρχιερέως καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν;* 27 *Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο, καὶ οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον·* 28 *Ὥστε Κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.*

ΚΕΦ. γ'.

1 *ΚΑΙ εἰσῆλθεν πάλιν εἰς συναγωγήν, καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα·* 2 *Καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ ἐν τοῖς σάββασιν θεραπεύει αὐτόν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.*

❖ ܣ̈ ❖ ܚ ❖ ܡ̈ ❖

21 ܠܐ ܐܝܢܐ ܕܟܣܐ ܚܕܬܐ ܣܒ̈ܠ
ܡܫܚܠ ܟܠ ܚܕ ܡܢ ܟܣܝܗ . ܐܠ
ܢܦܨ ܚܕ̈ܬ ܡܢ ܣܒ̈ܠ ܕܐܢ ܒ
ܟܣܐ : ܘܥܠ ܫܦ̈ܝ ܒ̈ܝ .
22 ܘܠܐ ܐܝܢܐ ܕܚܡܪ ܚܕܬ ܣܒ̈ܠ ܕܝܢ
ܟܣܐ . ܐܠ ܣܒ̈ܠ ܡܢ ܟܣܐ ܕܝܢ
ܘܚܡܪ ܐܝܬ ܒ̈ܗ ܐܠ ܢܦ̈ܩ
ܘܚܡܪ ܐܒ̈ܕ ܘܣܒ̈ܠ ܡܢ ܟܣܐ ܕܝܢ
ܘܚܡܪ ܐܒ̈ܕ ܘܐܢ ܚܕ̈ܬ ܣܒ̈ܠ
ܡܢ ܟܣܐ ܚܕ̈ܬ ❖ 23 ܘܗܘ ܒ̈ܗ
ܒ ܐܠ ܢܥ̈ܒ ܕܥܒ̈ܪ ܒ ܫ̈ܒ̈ܬ̈ܐ :
ܠܬ̈ܠ̈ܡ̈ܝ̈ܕ̈ ܡ̈ܗ̈ܟ̈ ܘ̈ ܫ̈ܪ̈ܥ̈ ܠ̈ܡ̈ܥ̈ܒ̈ܕ̈
ܡ̈ܫ̈ܟ̈ ❖ 24 ܘܦ̈ܪ̈ܝ̈ܫ̈ܝ̈ ܐ̈ ܐ̈ܡ̈ܪ̈ ܠ̈ܗ̈ ܗ̈ܐ
ܡ̈ܢ ܥ̈ܒ̈ܕ̈ ܒ̈ ܫ̈ܒ̈ܬ̈ܐ . ܠ̈ ❖
ܟ̈ܫ̈ܪ̈ . 25 ❖ ܐ̈ ❖ ܠ̈ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖
ܒ̈ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖

3 Καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ τὴν ξηρὰν χεῖρα ἔχοντι· Ἔγειρε εἰς τὸ μέσον. 4 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἔξεστιν τοῖς σάββασιν ἀγαθὸν ποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; Οἱ δὲ ἐσιώπων. 5 Καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, συνλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· Ἔκτεινον τὴν χεῖρα, καὶ ἐξέτεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ. 6 Καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι εὐθὺς μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν συμβούλιον ἐποίησαν κατ' αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. 7 Καὶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀνεχώρησεν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἠκολούθησαν, 8 Καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολύ, ἀκούοντες ὅσα ἐποίει, ἦλθον πρὸς αὐτόν. 9 Καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν· 10 Πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ, ἵνα αὐτοῦ ἅψωνται, ὅσοι εἶχον μάστιγας. 11 Καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν ἐθεώρουν, προσέπιπτον αὐτῷ, καὶ ἔκραζον λέγοντες ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. 12 Καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ αὐτὸν φανερὸν ποιῶσιν. 13 Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος, καὶ προσκαλεῖται οὓς ἤθελεν αὐτός, καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. 14 Καὶ ἐποίησεν δώδεκα ἵνα ὦσιν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν

ܘܐܡܪ ܠܗ̇ ܠܒܪ ܐ̈ܢܫܐ ܕܝܕܗ ܝܒܝܫܐ ܩܘܡ ܒܡܨܥܬܐ . 3
ܘܐܡܪ ܠܗ̇ ܩܘܡ ܥܠ ܐܡ ܫܪܝ ܠܡܥܒܕ ܛܒ ܐܘ ܒܝܫ ܠܡܥܒܕ . ܢܦܫܐ ܡܚܝܐ ܠܡܥܒܕ ܐܘ ܠܡܐܒܕ . ܐܢܘܢ ܕܫܬܘ . 4
ܘܚܛܝ ܥܠ ܗܘ ܒܪ ܐ̈ܢܫܐ ܒܥܝܢ ܕܡ ܒܠܒܗ̇ ܕܥܡܐ ܐܡܪ ܠܗ̇ ܫܪ ܐܝܕܟ . ܘܫܪܬ ܘܐܬܬܩܢ ܐܝܕܗ . ܘܢܦܩܘ ܦܪܝܫܐ ܥܡ ܗܪܘܕܝܢ ܘܝܬܒܘ ܥܠ ܗܘ ܕܐܝܟ ܕܢܐܒܕܘܢܝܗ . 5
ܘܝܫܘܥ ܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܬܟܫܝ ܠܝܡܐ ܘܣܓܝ ܥܡܐ ܡܢ ܓܠܝܠ ܘܡܢ ܝܗܘܕ ܐ̈ܬܒܥܘܗ . 6
ܘܡܢ ܐܘܪܫܠܡ ܘܡܢ ܐܕܘܡ ܘܥܒܪ ܝܪܕܢ ܘܣܓܝ ܥܡܐ ܕܫܡܥܘ ܟܠ ܕܥܒܕ ܐܬܘ ܠܘܬܗ̇ . 7
ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܢܫܪܘܢ ܠܗ̇ ܠܐ ܕܝܢ ܐܦ ܟܕ ܣܓܝ ܥܡܐ ܡܬܟܢܫ ܠܗ̇ . 8
ܘܡܢ ܐܘܪܫܠܡ ܘܡܢ ܐܕܘܡ ܘܥܒܪ ܝܪܕܢ ܘܡܢ ܛܘܪ ܘܨܝܕܘܢ ܣܓܝ ܥܡܐ ܕܫܡܥܘ ܟܠ ܕܥܒܕ ܐܬܘ ܠܘܬܗ̇ . 9
ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܢܫܪܘܢ ܠܗ̇ ܠܐ ܕܝܢ ܐܦ ܟܕ ܣܓܝ ܥܡܐ ܡܬܟܢܫ ܠܗ̇ . 10
ܐ̈ܣܝ ܣܓܝ ܥܡܐ ܘܟܠ ܕܡܬܟܢܫ ܠܗ̇ ܢܦܠ ܥܠ ܟܠ ܕܐܝܬ ܒܗ̇ ܡܟܐ ܐ̈ܣܝ ܣܓܝ ܥܡܐ ܘܟܠ ܕܡܬܟܢܫ ܠܗ̇ ܢܦܠ ܥܠ ܟܠ ܕܐܝܬ ܒܗ̇ ܡܟܐ . 11
ܘܪܘ̈ܚ̈ܐ ܣܝ̈ܐ ܟܕ ܚܙ̈ܝܢ ܠܗ̇ ܢܦܠ̈ܝܢ ܩܕܡܘܗܝ ܘܩ̈ܥ̈ܝܢ ܘܐ̈ܡܪ̈ܝܢ ܕܐܢܬ ܗ̇ܘ ܒܪ ܐܠܗ̇ܐ . 12
ܘܣܓܝ ܙܥ̈ܩ ܥܠ̈ܝܗܘܢ ܕܠܐ ܢܗ̇ܘܘܢ ܝܬ̈ܝܪ̈ܝܢ ❖ ܠܡܥܒܕ ܗ̇ܘ ܕܐܬܓܠܝ . 13
ܘܣܠܩ ܠܛܘܪܐ ܘܩܪܐ ܠܗ̇ ܠܡܢ ܕܨܒܐ ܗ̇ܘ ܘܐ̈ܬܘ ܠܘܬܗ̇ . 14
ܘܐܬܪ ܥܒܕ ܬܪܥܣܪ ܕܢܗ̇ܘܘܢ ܥܡܗ̇ ܘܕܢܫܕܪ̈ܝܢ ܠܡܟܪܙ ܘܠܡܗ̇ܘܬ ❖ ܫܠ̈ܝܛܝܢ

3 Et ait homini habenti manum aridam: Surge in medium. 4 Et dicit eis: Licet sabbatis bene facere an male? animam salvam facere an perdere? At illi tacebant. 5 Et circumspiciens eos cum ira, contristatus super cæcitate cordis eorum, dicit homini: Extende manum tuam. Et extendit, et restituta est manus illi. 6 Excuntes autem statim Pharisæi cum Herodianis consilium faciebant adversus eum, quomodo eum perderent. 7 Et Jesus cum discipulis suis secessit ad mare, et multa turba a Galilæa et Judæa secuta est eum: 8 Ab Hierosolymis est ab Idumæa et trans Jordanen, et qui circa Tyrum et Sidonem, multitudo magna, audientes quæ faciebat venerunt ad eum. 9 Et dixit discipulis suis ut navicula sibi deserviret propter turbam, ne comprimerent eum: 10 Multos enim sanabat, ita ut inruerent in eum ut illum tangerent: quotquot autem habebant plagas, 11 Et spiritus inmundi cum illum videbant, procidebant ei et clamabant dicentes: 12 Tu es Filius Dei. Et vehementer comminabatur eis ne manifestarent illum. 13 Et ascendens in montem vocavit ad se quos voluit ipse, et venerunt ad eum. 14 Et fecit ut essent duodecim cum illo, et ut mitteret eos prædicare evangelium.

15 Καὶ ἔχειν ἐξουσίαν ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια. 16 Καὶ ἐποίησεν τοὺς δώδεκα, καὶ ἐπέθηκεν ὄνομα τῷ Σίμωνι Πέτρον· 17 Καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου, καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα Βοανηργές, ὅ ἐστιν υἱοὶ βροντῆς· 18 Καὶ Ἀνδρέαν καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον καὶ Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖον καὶ Σίμωνα τὸν Καναναῖον 19 Καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώθ, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν. Καὶ ἔρχεται εἰς οἶκον· 20 Καὶ συνέρχεται πάλιν ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μήτε ἄρτον φαγεῖν. 21 Καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον γὰρ ὅτι ἐξέστη. 22 Καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες ἔλεγον ὅτι Βεελζεβοὺλ ἔχει, καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. 23 Καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς· Πῶς δύναται σατανᾶς σατανᾶν ἐκβάλλειν; 24 Καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐκείνη. 25 Καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δυνήσεται ἡ οἰκία ἐκείνη σταθῆναι. 26 Καὶ εἰ ὁ σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτόν, ἐμερίσθη, καὶ οὐ δύναται στῆναι ἀλλὰ τέλος ἔχει. 27 Ἀλλ' οὐ δύναται οὐδεὶς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ εἰσελθὼν τὰ σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δήσῃ, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. 28 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὰ ἁμαρτήματα καὶ αἱ βλασφημίαι, ὅσα ἂν βλασφημήσωσιν·

15 Et dedit illis potestatem curandi infirmitates et eiciendi dæmonia. 16 Et imposuit Simoni nomen Petrus, 17 Et Jacobum Zebedæi et Johannem fratrem Jocobi, et imposuit eis nomina Boanerges, quod est filii tonitrui, 18 Et Andream et Philippum et Bartholomeum et Mattheum et Thomam et Jacobum Alphei et Taddæum et Simonem Cananæum 19 Et Judam Scariot, qui et tradidit illum. 20 Et veniunt ad domum, et convenit iterum turba, ita ut non possent neque panem manducare. 21 Et cum audissent sui, exierunt tenere eum: dicebant enim quoniam in furorem versus est. 22 Et scribæ qui ab Hierosolymis descenderant dicebant quoniam Beelzebub habet, et quia in principe dæmonum eicit dæmonia. 23 Et convocatis eis in parabolis dicebat illis: Quomodo potest Satanas Satanan eicere? 24 Et si regnum in se dividatur, non potest stare regnum illius. 25 Et si domus super semet ipsam dispertiatur, non potest domus illa stare. 26 Et si Satanas consurrexit in semet ipsum, dispertitus est, et non poterit stare sed finem habet. 27 Nemo potest vasa fortis ingressus domum diripere, nisi prius fortem alliget, et tunc domum ejus deripiet. 28 Amen dico vobis quoniam omnia dimittentur filiis hominum peccata et blasphemiæ quibus blasphemaverint:

KATA MARKON, γ', δ'.

29 Ὃς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ ἔνοχος ἔσται αἰωνίου ἁμαρτήματος. 30 Ὅτι ἔλεγον· Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει. 31 Καὶ ἔρχεται ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ἔξω στήκοντες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν καλοῦντες αὐτόν. 32 Καὶ ἐκάθητο περὶ αὐτὸν ὄχλος, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου καὶ αἱ ἀδελφαί σου ἔξω ζητοῦσίν σε. 33 Καὶ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει· Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου; 34 Καὶ περιβλεψάμενος τοὺς περὶ αὐτὸν κύκλῳ καθημένους λέγει· Ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. 35 Ὃς ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

ΚΕΦ. δ'.

1 ΚΑΙ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ συνάγεται πρὸς αὐτὸν ὄχλος πλεῖστος, ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦσαν. 2 Καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλά, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· 3 Ἀκούετε. Ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων σπεῖραι. 4 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν ὃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό. 5 Καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες, ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθὺς ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· 6 Καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη.

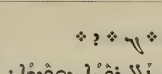

29 ܘܟܠ ܕܢܓܕܦ ܠܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܫܘܒܩܐ ܠܥܠܡ ܐܠܐ ܕܚܝܒ ܗܘ ܠܥܠܡ ܕܚܝܒܘ ܗܘ ܠܗ ܠܥܠܡ ܐܝ ܠܥܠܡ ܕܚܝܒ

7 Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκεν. 8 Καὶ ἄλλα ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν, καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξανόμενον, καὶ ἔφερεν εἰς τριάκοντα καὶ εἰς ἑξήκοντα καὶ εἰς ἑκατόν. 9 Καὶ ἔλεγεν· Ὃς ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. 10 Καὶ ὅτε ἐγένετο κατὰ μόνας, ἠρώτουν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὰς παραβολάς. 11 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὑμῖν τὸ μυστήριον δέδοται τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ· ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς πάντα γίνεται, 12 Ἵνα βλέποντες βλέπωσιν καὶ μὴ ἴδωσιν, καὶ ἀκούοντες ἀκούωσιν καὶ μὴ συνιῶσιν, μήποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς. 13 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε; 14 Ὁ σπείρων τὸν λόγον σπείρει. 15 Οὗτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθὺς ἔρχεται ὁ σατανᾶς καὶ αἴρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν αὐτοῖς. 16 Καὶ οὗτοι ὁμοίως εἰσὶν οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οἳ ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν, 17 Καὶ οὐκ ἔχουσιν ῥίζαν ἐν ἑαυτοῖς ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν, εἶτα γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζονται. 18 Καὶ ἄλλοι εἰσὶν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι· οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον ἀκούσαντες,

7 ܘܐܝܬܝܗܒ ܒܠܐ ܚܕ ܕܩܛܝ ܘܣܘܟܠ ܐܝܟܐ ܘܠܐ ܝܗܒ ܦܪܝ ܀ 8 ܘܐܝܬܝܗܒ ܒܝ ܒܠܐ ܟܠ ܐܝܟܐ ܕܫܦܝܪ ܘܣܠܩ ܘܝܗܒ ܦܪܝ ܕܣܠܩ ܘܣܓܝ ܘܡܐܐ ܀ 9 ܘܐܡܪ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢ ܢܫܡܥ ܢܫܡܥ ܀ 10 ܘܟܕ ܗܘܐ ܒܝܚܝܕ ܫܐܠܘ ܐܝܢܘܢ ܕܡܢ ܓܘ ܗܘ ܘܬܪܥܣܪ ܠܗ ܀ 11 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܟܘܢ ܝܗܒ ܡܫܬܘܬܐ ܕܪܙܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܟ ܕܠܐ ܒܪ ܒܐ ܠܗ ܟܠ ܡܬܠܐ ܡܬܝܗܒ ܀ 12 ܕܚܙܝܢ ܢܚܙܘ ܘܠܐ ܢܚܙܘ ܘܫܡܥܝܢ ܢܫܡܥܘ ܘܠܐ ܢܬܒܢܘ ܕܠܡܐ ܢܬܦܢܘ ܘܢܫܬܒܩ ܠܗܘܢ ܀ 13 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܬܘܢ ܗܕܐ ܡܬܠܐ ܘܐܝܟ ܕܟܠ ܡܬܠܐ ܬܕܥܘܢ ܀ 14 ܕܙܪܥ ܙܪܥ ܠܟܠܡܐ ܀ 15 ܘܐܠܝܢ ܗܢ ܕܥܠ ܦܬܐ ܕܐܘܪܚܐ ܗܘ ܕܙܪܝܥ ܠܟܠܡܐ ܘܟܕ ܫܡܥܝ ܡܝܬ ܣܛܢܐ ܘܣܒ ܠܟܠܡܐ ܕܙܪܝܥ ܒܠܒܗܘܢ ܀ 16 ܘܐܠܝܢ ܗܢ ܕܥܠ ܟܐܦܐ ܕܙܪܝܥ ܗܘ ܕܟܕ ܫܡܥܝ ܠܟܠܡܐ ܡܝܬ ܒܚܕܘܬܐ ܘܩܒܠ ܠܗ ܀ 17 ܘܠܝܬ ܠܗܘܢ ܫܪܫ ܒܓܘ ܢܦܫܗܘܢ ܐܠܐ ܠܫܥܬܐ ܗܢܘܢ ܘܟܕ ܐܬܐ ܥܩܬܐ ܐܘ ܪܕܘܦܐ ܥܠ ܟܠܡܐ ܡܝܬ ܢܬܟܫܠܘܢ ܀ 18 ܘܐܠܝܢ ܗܢ ܕܥܠ ܣܘܟܠ ܐܝܟܐ ܕܙܪܝܥ ܗܘ ܕܫܡܥܝ ܠܟܠܡܐ

7 Et aliud cecidit in spinis, et ascenderunt spinæ et suffocaverunt illud, et fructum non dedit. 8 Et aliud cecidit in terram bonam, et dabat fructum ascendentem et crescentem, et adferebat unum triginta et unum sexaginta et unum centum. 9 Et dicebat: Qui habet aures audiendi audiat. 10 Et cum esset singularis, interrogaverunt eum hi qui cum eo erant cum duodecim parabolas. 11 Et dicebat eis: Vobis datum est scire mysterium regni Dei, illis autem qui foris sunt in parabolis omnia fiunt, 12 Ut videntes videant et non videant, et audientes audiant et non intellegant, ne quando convertantur et dimittantur eis peccata. 13 Et ait illis: Nescitis parabolam hanc, et quomodo omnes parabolas cognoscetis? 14 Qui seminat, verbum seminat. 15 Hi autem sunt qui circa viam ubi seminatur verbum, et cum audierint, confestim venit Satanas et aufert verbum quod seminatum est in corde eorum. 16 Et hi sunt similiter qui super petrosa seminantur, qui cum audierint verbum, statim cum gaudio accipiunt illud, 17 Et non habent radicem in se sed temporales sunt, deinde orta tribulatione et persecutione propter verbum confestim scandalizantur. 18 Et alii sunt qui in spinis seminantur: hi sunt qui verbum audiunt,

19 Καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι συνπνίγουσιν τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. 20 Καὶ ἐκεῖνοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον καὶ παραδέχονται, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν τριάκοντα καὶ ἐν ἑξήκοντα καὶ ἐν ἑκατόν. 21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι μήτι ἔρχεται ὁ λύχνος ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν τεθῇ; 22 Οὐ γὰρ ἔστιν τι κρυπτόν, ἐὰν μὴ ἵνα φανερωθῇ· οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ' ἵνα ἔλθῃ εἰς φανερόν. 23 Εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. 24 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Βλέπετε τί ἀκούετε. Ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν, καὶ προστεθήσεται ὑμῖν. 25 Ὃς γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. 26 Καὶ ἔλεγεν· Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ὡς ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, 27 Καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος βλαστᾷ καὶ μηκύνηται, ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός. 28 Αὐτομάτη ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, εἶτεν στάχυν, εἶτεν πλήρης σῖτος ἐν τῷ στάχυϊ. 29 Ὅταν δὲ παραδοῖ ὁ καρπός, εὐθὺς ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός. 30 Καὶ ἔλεγεν· Πῶς ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ἢ ἐν τίνι αὐτὴν παραβολῇ θῶμεν;

19 وزمنا دهرا وغرور الغنا وسائر الشهوات تدخل وتخنق الكلمة فتصير بلا ثمر. 20 وهؤلاء هم الذين زرعوا على الارض الجيدة الذين يسمعون الكلمة ويقبلونها ويثمرون واحد ثلاثين واحد ستين واحد مئة. 21 وقال لهم هل يؤتى بالسراج ليوضع تحت المكيال او تحت السرير اليس ليوضع على المنارة. 22 لان ليس مكتوم الا ليعلن ولا مستور الا ليظهر. 23 ان كان لاحد اذنان للسمع فليسمع. 24 وقال لهم انظروا ما تسمعون بالكيل الذي تكيلون به يكال لكم وزيادة يزاد لكم. 25 لان من له يعطى ومن ليس له فالذي يظن انه له يؤخذ منه. 26 وقال هكذا ملكوت الله كما لو ان انسانا القى زرعا على الارض. 27 ونام وقام ليلا ونهارا والزرع ينبت ويطول وهو لا يعلم كيف. 28 لان الارض من ذاتها تخرج اولا عشبا ثم سنبلا ثم قمحا ملآن في السنبل. 29 واذا سمح الثمر حالا يرسل المنجل لان الحصاد قد حضر. 30 وقال بماذا نشبه ملكوت الله او بأية امثولة نمثله.

19 Et ærumnæ sæculi et deceptio divitiarum et circa reliqua concupiscentiæ introeuntes suffocant verbum, et sine fructu efficitur. 20 Et hi sunt qui super terram bonam seminati sunt, qui audiunt verbum et suscipiunt, et fructificant unum triginta et unum sexaginta et unum centum. 21 Et dicebat illis: Numquid venit lucerna ut sub modio ponatur aut sub lecto? nonne ut super candelabrum ponatur? 22 Non enim est aliquid absconditum quod non manifestetur, nec factum est occultum sed ut in palam veniat. 23 Si quis habet aures audiendi, audiat. 24 Et dicebat illis: Videte quid audiatis: in qua mensura mensi fueritis remetietur vobis, et adicietur vobis. 25 Qui enim habet, dabitur illi, et qui non habet, etiam quod habet auferetur ab illo. 26 Et dicebat: Sic est regnum Dei, quemadmodum si homo jaciat sementem in terram, 27 Et dormiat et exsurgat nocte ac die, et semen germinet et increscat dum nescit ille. 28 Ultro enim terra fructificat primum herbam deinde spicam, deinde plenum frumentum in spica. 29 Et cum se produxerit fructus, statim mittit falcem, quoniam adest messis. 30 Et dicebat: Cui adsimilabimus regnum Dei, aut cui parabolæ comparabimus illud?

31 Ὡς κόκκῳ σινάπεως, ὃς ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερον ὂν πάντων τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, 32 Καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀναβαίνει καὶ γίνεται μεῖζον πάντων τῶν λαχάνων, καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν. 33 Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύναντο ἀκούειν· 34 Χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς, κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς ἰδίοις μαθηταῖς ἐπέλυεν πάντα. 35 Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὀψίας γενομένης· Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. 36 Καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ, καὶ ἄλλα δὲ πλοῖα ἦσαν μετ' αὐτοῦ. 37 Καὶ γίνεται λαῖλαψ μεγάλη ἀνέμου, καὶ τὰ κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἤδη γεμίζεσθαι τὸ πλοῖον. 38 Καὶ ἦν αὐτὸς ἐν τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων· καὶ ἐγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; 39 Καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπεν τῇ θαλάσσῃ· Σιώπα, πεφίμωσο. Καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. 40 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί δειλοί ἐστε οὕτως; πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν; 41 Καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα αὐτῷ ὑπακούει;

31 ܐܝܟ ܚܕܐ ܕܣܝܦܐ ܕܡܢ ܙܪܥܐ ܗܘ . ܙܥܘܪ ܗܘ ܒܟܠ ܙܪܥܐ ܕܥܠ ܐܪܥܐ ܘܟܕ ܙܪܝܥ ܗܘ ܒܐܪܥܐ ܥܠ ܟܠ ܙܪܥܐ ܕܥܠ ܐܪܥܐ . 32 ܘܣܠܩ ܘܥܒܕ ܐܦ ܐܝܟ ܕܥܠ ܟܠ ܡܕܡ ܕܢܒܬ

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ, ε'.

ΚΕΦ. ε'.

1 ΚΑΙ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν. 2 Καὶ ἐξελθόντος αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθὺς ὑπήντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, 3 Ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασιν, καὶ οὐδὲ ἁλύσει οὐκέτι οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτὸν δῆσαι, 4 Διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ ἁλύσεσιν δεδέσθαι καὶ διεσπάσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἁλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετρῖφθαι, καὶ οὐδεὶς ἴσχυεν αὐτὸν δαμάσαι, 5 Καὶ διαπαντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς μνήμασιν καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. 6 Καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν ἔδραμεν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, 7 Καὶ κράξας φωνῇ μεγάλῃ λέγει· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου; ὁρκίζω σε τὸν θεόν, μή με βασανίσῃς. 8 Ἔλεγεν γὰρ αὐτῷ· Ἔξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. 9 Καὶ ἐπηρώτα αὐτόν· Τί ὄνομά σοι; Καὶ λέγει αὐτῷ· Λεγιὼν ὄνομα μοι, ὅτι πολλοί ἐσμεν. 10 Καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ ἵνα μὴ αὐτὰ ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας. 11 Ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τῷ ὄρει ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη· 12 Καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν λέγοντες· Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν.

❖ ס ❖ ܡܪܩܘܣ

❖ ה ❖ ܦܪܩܐ

1 ܘܐܬܘ ܠܥܒܪ ܝܡܐ ܠܐܪܥܐ ܕܓܪܓܣܝ . 2 ܘܟܕ ܢܦܩ ܡܢ ܐܣܝܐ ܐܬܪܥܝ ܠܗ ܓܒܪܐ ܡܢ ܒܬܪ ܩܒܪ̈ܐ ܒܪܘܚ ܡܣܐܒ : 3 ܕܒܬܪ ܩܒܪ̈ܐ ܗܘ ܡܬܝܬܒ ܘܠܐ ܐܦ ܒܫܠܫܠ ܐܢܫ ܡܫ ܝܟܠ ܠܡܣܪܗ . 4 ܕܟܡ ܒܙܒܢ̈ܐ ܘܒܫܠܫܠ̈ܐ ܐܬܩܛܪ ܘܦܪܨ ܫܠܫܠ̈ܐ ܘܫܒܪ ܫܠܫܠ̈ܐ ܘܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܚܝܠ ܕܢܣܝܪ ܠܗ : 5 ܘܒܟܠ ܠܠܝܐ ܘܒܟܠ ܝܘܡܐ ܒܒܬܪ ܩܒܪ̈ܐ ܘܒܛܘܪ̈ܐ ܗܘ ܡܨܥ ܘܡܬܓܕܫ ܒܟܐ̈ . 6 ܘܟܕ ܚܙܐ ܠܝܫܘܥ ܡܢ ܪܚܩ ܪܗܛ ܘܣܓܕ ܠܗ : 7 ܘܩܥ ܒܩܠ ܪܡ ܘܐܡܪ ܡܢܐ ܠܝ ܘܠܟ ܝܫܘܥ ܒܪ ܐܠܗܐ ܥܠܝܐ ܐܫܒܥ ܠܟ ܒܐܠܗܐ ܕܠܐ ܬܥܩܢܢܝ . 8 ܐܡܪ ܓܝܪ ܠܗ ܦܘܩ ܪܘܚܐ ܣܐܒܐ ܡܢ ܓܒܪܐ . 9 ܘܫܐܠ ܠܗ ܡܢܘ ܫܡܟ ܐܡܪ ܠܗ ܠܓܝܘܢ ܫܡܝ ܕܣܓܝܐܝܢ ܐܢܚܢܢ . 10 ܘܒܥܐ ܣܓܝ ܡܢ ܕܠܐ ܢܫܕܪ ܐܢܘܢ ܠܒܪ ܡܢ ܐܬܪܐ . 11 ܘܗܘܐ ܬܡ ܥܠ ܛܘܪܐ ܪܥܝܐ ܕܚܙܝܪ̈ܐ ܣܓܝܐ ܕܪܥܝܢ . 12 ܘܒܥܘ ܣܓܝ ܠܡܐܡܪ ܫܕܪ ܠܢ ܠܚܙܝܪ̈ܐ ܢܥܠ ܒܗܘܢ .

SEC. MARCUM, V.

CAPUT V.

1 Et venerunt trans fretum maris in regionem Gerasenorum. 2 Et exeunti ei de navi statim occurrit ei de monumentis homo in spiritu inmundo, 3 Qui domicilium habebat in monumentis, et neque catenis jam quisquam eum poterat ligare, 4 Quoniam sæpe compedibus et catenis vinctus disrupisset catenas et compedes comminuisset, et nemo poterat eum domare, 5 Et semper nocte ac die in monumentis et in montibus erat et clamans et concidens se lapidibus. 6 Videns autem Jesum a longe cucurrit et adoravit eum, 7 Et clamans voce magna dicit: Quid mihi et tibi, Jesu Filii Dei summi? adjuro te per Deum, ne me torqueas. 8 Dicebat enim illi: Exi spiritus inmunde ab homine. 9 Et interrogabat eum: Quod tibi nomen est? Et dicit ei: Legio nomen mihi est, quia multi sumus. 10 Et deprecabatur eum multum ne se expelleret extra regionem. 11 Erat autem ibi circa montem grex porcorum magnus pascens: 12 Et deprecabantur eum spiritus dicentes: Mitte nos in porcos, ut in eos introeamus.

13 Καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. Καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς δισχίλιοι, καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ. 14 Καὶ οἱ βόσκοντες αὐτοὺς ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς· καὶ ἦλθον ἰδεῖν τί ἐστιν τὸ γεγονός. 15 Καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσιν τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα, τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγιῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν. 16 Καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ καὶ περὶ τῶν χοίρων. 17 Καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. 18 Καὶ ἐμβαίνοντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον, παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς ἵνα μετ' αὐτοῦ ᾖ. 19 Καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ· Ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σούς, καὶ ἀπάγγειλον αὐτοῖς ὅσα ὁ Κύριός σοι πεποίηκεν καὶ ἠλέησέν σε. 20 Καὶ ἀπῆλθεν, καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἐθαύμαζον. 21 Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ εἰς τὸ πέραν πάλιν, συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. 22 Καὶ ἔρχεται εἷς τῶν ἀρχισυναγώγων, ὀνόματι Ἰάειρος, καὶ ἰδὼν αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ,

ܘܐܫܬܒܩ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ . ܘܢܦܩܘ ܗܢܘܢ 13
ܪܘܚܐ ܒܝܫܐ ܘܥܠܘ ܒܚܙܝܪܐ . ܘܐܬܪܡܝ
ܥܠ ܡܪܥܝܬܐ ܠܒܝܡܐ ܘܐܬܒܥܩ ܟܠ ܥܕܪܐ :
ܘܐܬܒܙܥ ܟܐ ܐܠܦ ܬܪܝܢ ܘܐܬܚܢܩ ܒܝܡܐ .
ܘܗܢܘ ܕܪܥܝܢ ܐܬܪܚܩܘ ܘܐܚܘ ܠܩܪܝܬܐ 14
ܘܠܒܝܬ ܐܢܫܐ ܘܢܦܩܘ ܠܡܚܙܐ ܡܢܐ ܗܘ
ܕܐܬܪܚ . ܘܐܬܘ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܘܚܙܘ 15
ܠܓܝܘܢܐ ܕܗܘܐ ܒܗ ܕܝܘܐ ܘܝܬܒ ܘܠܒܫ
ܘܫܦܝܪ ܣܒܪܐ ܘܕܚܠ . ܘܚܙܘ ܗܢܘܢ 16
ܕܚܙܘ ܗܘ ܕܐܬܪܚ ܠܗ ܘܠܦܪܫܘ ܠܗܘܢ

23 Καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν πολλά, λέγων ὅτι τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει, ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς τὰς χεῖρας αὐτῇ, ἵνα σωθῇ καὶ ζήσῃ. 24 Καὶ ἀπῆλθεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολύς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν. 25 Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος δώδεκα ἔτη, 26 Καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' ἑαυτῆς πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, 27 Ἀκούσασα τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὄπισθεν ἥψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· 28 Ἔλεγεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἅψωμαι κἂν τῶν ἱματίων αὐτοῦ, σωθήσομαι. 29 Καὶ εὐθὺς ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἴαται ἀπὸ τῆς μάστιγος. 30 Καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ ἔλεγεν· Τίς μου ἥψατο τῶν ἱματίων; 31 Καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις· Τίς μου ἥψατο; 32 Καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. 33 Ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὃ γέγονεν αὐτῇ, ἦλθεν καὶ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. 34 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· ὕπαγε εἰς εἰρηνην, καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου.

23 ܘܨܚܐ ܠܗ ܣܓܝܐ ܒܟܠ ܥܐ ܕܒܪܬܝ ܙܥܘܪܬ ܐܝܬ ܠܗ ܐܬܐ ܘܣܡ ܐܝܕܝܟ ܥܠ ܗܕܐ ܕܬܬܚܝ ܘܬܬܦܣ ܐܡܝܢ ܐܙܠ ܥܡ ܗܘ ܘܐܬܒܥܘ ܠܗ ܟܢܫ ܣܓܝ ܘܗܘ ܡܥܟܣ ܐܝܬܘ ܠܗ ܘܐܢܫ ܕܕܡܐ ܕܝܘܡ ܬܪܥܣܪ ܫܢܝ ܗܘ ܐܬܬ ܘܣܓܝ ܐܬܬ ܒܗ ܘܐܬܒܙܒ ܡܢ ܟܠ ܐܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܘܠܐ ܐܬܬ ܠܗ ܐܦ ܡܕܡ ܐܠܐ ܐܙܠ ܠܚܘܪ ܘܐܬܬ ܘ

35 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγοντες ὅτι ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανεν, τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον; 36 Ὁ δὲ Ἰησοῦς παρακούσας τὸν λόγον λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ· Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε. 37 Καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα μετ' αὐτοῦ συνακολουθῆσαι εἰ μὴ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. 38 Καὶ ἔρχονται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον καὶ κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά, 39 Καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς· Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. 40 Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. Αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν πάντας παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον. 41 Καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου λέγει αὐτῇ· Ταλιθὰ κούμ, ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον· τὸ κοράσιον, σοὶ λέγω, ἔγειρε. 42 Καὶ εὐθὺς ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει· ἦν γὰρ ἐτῶν δώδεκα· καὶ ἐξέστησαν εὐθὺς ἐκστάσει μεγάλῃ. 43 Καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς γνοῖ τοῦτο, καὶ εἶπεν δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

ΚΕΦ. ϛ'.

1 ΚΑΙ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 2 Καὶ γενομένου σαββάτου ἤρξατο διδάσκειν ἐν τῇ συναγωγῇ· καὶ οἱ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες· Πόθεν τούτῳ ταῦτα, καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα τούτῳ; καὶ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γίνονται;

35 ܥܕܡܐ ܗܘ ܡܠܝܠ ܐܬܘ ܡܢ ܒܝܬ ܪܒܐ ܕܟܢܘܫܬܐ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܕܒܪܬܟ ܡܝܬܬ ܡܢܐ ܥܕ ܬܒܥܐ ܠܡܪܝܐ ܐܢܬ ܠܡܠܦܢܐ ܀ 36 ܝܫܘܥ ܐܝܟ ܕܫܡܥ ܡܠܬܐ ܕܐܡܪ ܐܡܪ ܠܪܒ ܟܢܘܫܬܐ ܠܐ ܬܕܚܠ ܒܠܚܘܕ ܗܝ ܗܝܡܢ ܒܠܚܘܕ ܀ 37 ܘܠܐ ܫܒܩ ܠܐ ܠܚܕ ܡܢܐ ܕܢܐܙܠ ܒܬܪܗ ܐܠܐ ܠܟܐܦܐ ܘܝܥܩܘܒ ܘܝܘܚܢܢ ܐܚܘܗܝ ܕܝܥܩܘܒ ܀ 38 ܐܬܘ ܠܒܝܬ ܪܒܐ ܕܟܢܘܫܬܐ ܘܚܙܐ ܗܘܡܐ ܘܒܟܝܢ ܘܡܝܠܠܝܢ ܣܓܝ ܀ 39 ܘܥܠ ܡܥܠ ܠܗܘܢ ܐܡܪ ܠܡܢܐ ܗܘܡܟܘܢ ܘܒܟܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝܠܕܬܐ ܠܐ ܡܝܬܬ ܐܠܐ ܕܡܫܟܒ ܀ 40 ܘܩܛܠ ܠܗ ܥܠ ܗܘ ܕܐܦܩ ܟܠܗܘܢ ܘܩܒܠ ܐܒܐ ܘܐܡܐ ܕܝܠܕܬܐ ܘܐܝܠܝܢ ܕܥܡܗ ܘܥܠ ܗܘ ܕܥܠ ܠܝܠܕܬܐ ܡܫܟܒ ܀ 41 ܘܐܚܕ ܒܐܝܕܗ ܕܝܠܕܬܐ ܐܡܪ ܠܗ ܛܠܝܬܐ ܩܘܡ ܕܡܬܬܪܓܡ ܝܠܕܬܐ ܠܟ ܐܡܪ ܩܘܡܝ ܀ 42 ܘܩܡܬ ܝܠܕܬܐ ܘܗܠܟܬ ܗܘܬ ܓܝܪ ܒܪ ܬܪܥܣܪ ܫܢܝܢ ܘܐܬܬܪܡܘ ܬܡܗ ܬܡܗ ܀ 43 ܘܦܩܕ ܠܗܘܢ ܣܓܝ ܕܠܐ ܢܕܥ ܠܗܕܐ ܠܟܠ ܐܢܫ ܘܐܡܪ ܕܢܬܠ ܠܗ ܡܢܐ ܠܡܐܟܠ ܀

ܦܨܩܐ ܕ ܘ

1 ܘܢܦܩ ܡܢ ܬܡܢ ܘܐܬܐ ܠܐܪܥܗ ܕܐܒܘܗܝ ܘܬܒܥܘܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܀ 2 ܘܟܕ ܗܘܐ ܫܒܬܐ ܫܪܝ ܠܡܠܦ ܒܟܢܘܫܬܐ ܘܣܓܝܐܝ ܕܫܡܥܝ ܡܬܬܕܡܪܝܢ ܥܠ ܬܘܟܠܗ ܕܐܡܪ ܐܡܪ ܡܢ ܐܝܟ ܗܠܝܢ ܠܗܕܐ ܘܡܢ ܐܝܟ ܚܟܡܬܐ ܗܕܐ ܕܝܗܒܐ ܠܗ ܘܚܝܠܐ ܗܠܝܢ ܕܥܒܕ ܐܝܕܘܗܝ ܀

35 Adhuc eo loquente veniunt ab archesynagogo dicentes quia filia tua mortua est: quid ultra vexas magistrum? 36 Jesus autem verbo quod dicebatur audito ait archesynagogo: Noli timere, tantummodo crede. 37 Et non admisit quemquam sequi se nisi Petrum et Jacobum et Johannem fratrem Jacobi. 38 Et veniunt in domum archesynagogi, et videt tumultum et flentes et hejulantes multum, 39 Et ingressus ait eis: Quid turbamini et ploratis? puella non est mortua sed dormit. 40 Et inridebant eum. Ipse vero ejectis omnibus adsumit patrem et matrem puellæ et qui secum erant, et ingreditur ubi erat puella jacens. 41 Et tenens manum puellæ ait illi: Talitha cumi, quod est interpretatum: Puella, tibi dico, surge. 42 Et confestim surrexit puella et ambulabat: erat autem annorum duodecim: Et obstipuerunt stupore maximo. 43 Et præcepit illis vehementer ut nemo id sciret, et dixit dari illi manducare.

CAPUT VI.

1 Et egressus inde abiit in patriam suam, et sequebantur illum discipuli sui. 2 Et facto sabbato cœpit in synagoga docere: et multi audientes admirabantur in doctrina ejus dicentes: Unde huic hæc omnia? et quæ est sapientia quæ data est illi, et virtutes tales quæ per manus ejus efficiuntur?

3 Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας καὶ ἀδελφὸς Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆτος καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς; καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. 4 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι ἑαυτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενεῦσιν αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 5 Καὶ οὐκ ἐδύνατο ἐκεῖ ποιῆσαι οὐδεμίαν δύναμιν, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας ἐθεράπευσεν. 6 Καὶ ἐθαύμασεν διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιῆγεν τὰς κώμας κύκλῳ διδάσκων. 7 Καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων, 8 Καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδὸν εἰ μὴ ῥάβδον μόνον, μὴ ἄρτον, μὴ πήραν, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν, 9 Ἀλλὰ ὑποδεδεμένους σανδάλια, καὶ μὴ ἐνδύσησθε δύο χιτῶνας. 10 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθητε ἐκεῖθεν. 11 Καὶ ὃς ἂν τόπος μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. 12 Καὶ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν ἵνα μετανοῶσιν,

ܠܐ ܗܕܐ ܗܘ ܢܓܪܐ ܒܪ ܡܪܝܡ ܐܚܘ ܕܝܥܩܘܒ ܘܝܘܣܦ ܘܝܗܘܕܐ ܘܫܡܥܘܢ ܘܠܐ ܐܚܘܗܝ ܗܟܐ ܥܡܢ ܐܝܬܝܢ ܗܟܐ ܘܐܬܟܫܠܘ ܒܗ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܕܠܝܬ ܢܒܝܐ ܕܠܝܬ ܝܩܪܐ ܐܠܐ ܒܐܬܪܗ ܘܒܡܠܬܗ ܘܒܒܝܬܗ ܘܠܐ ܗܘܐ ܝܟܠ ܠܡܥܒܕ ܬܡܗ ܓܒܘܪܬܐ ܐܠܐ ܠܡܢ ܕܥܠ ܥܠ ܙܥܘܪܐ ܐܝܕܘܗܝ ܐܣܝ ܘܐܬܬܡܗ ܒܥܕܡ ܥܠ ܥܕܡ ܘܐܬܬܡܗ ܗܘ ܒܗܘ ܕܠܐ ܗܝ ܐܡܬ ܒܗ ܘܐܬܬܡܗ ܗܘ ܒܟܠ ܟܦܪܐ ܘܒܟܠ ܐܬܪ ܘܗܘ ܡܬܬ ܒܗ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܠܐ ܬܗܘܘܢ ܡܬܬ ܒܗ ✤ ܐܠܐ ܕܡܫܬܐ ܒܠܚܘ ܠܐ ܠܚܡܐ ܠܐ ܟܝܣ ܠܐ ܒܨܪܐ ܒܟܝܣܟܘܢ ܠܐ ܬܠܒܫܘܢ ܬܪܬܝ ܟܘܬܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܒܟܠ ܕܬܥܠܘܢ ܠܒܝܬܐ ܬܡܢ ܬܬܒܬܘ ܥܕ ܕܬܦܩܘܢ ܡܢ ܬܡܢ ܘܟܠ ܕܠܐ ܢܩܒܠܘܢ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܢܫܡܥܘܢ ܠܟܘܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܐܬܪܐ ܢܦܩܘ ܘܢܬܪܕܘ ܘܢܬܪܕܘ ܥܦܪܐ ܕܡܢ ܪܓܠܝܟܘܢ ܠܣܗܕܘܬܐ ܥܠܝܗܘܢ ✤ ܘܢܦܩܘ ܘܟܪܙܘ ܕܢܬܢܚܡܘ

3 Nonne iste est faber, filius Mariæ, frater Jacobi et Joseph et Judæ et Simonis? nonne et sorores ejus hic nobiscum sunt? Et scandalizabantur in illo. 4 Et dicebat eis Jesus quia non est propheta sine honore nisi in patria sua et in cognatione sua et in domo sua. 5 Et non poterat ibi virtutem ullam facere, nisi paucos infirmos inpositis manibus curavit. 6 Et mirabatur propter incredulitatem illorum, et circumibat castella in circuitu docens. 7 Et convocavit duodecim, et cœpit eos mittere binos, et dabat illis potestatem spirituum inmundorum, 8 Et præcepit eis ne quid tollerent in via nisi virgam tantum, non peram non panem neque in zona æs, 9 Sed calciatos sandaliis, et ne induerentur duabus tunicis. 10 Et dicebat eis: Quocumque introieritis in domum, illic manete donec exeatis inde. 11 Et quicumque non receperint vos nec audierint vos, exeuntes inde excutite pulverem de pedibus vestris in testimonium illis. 12 Et exeuntes prædicabant ut pœnitentiam agerent,

13 Καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειφον ἔλαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευον. 14 Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρῴδης, φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. 15 Ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι Ἦλείας ἐστίν. Ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι προφήτης ὡς εἷς τῶν προφητῶν. 16 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρῴδης ἔλεγεν· Ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτος ἠγέρθη. 17 Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρῴδης ἀποστείλας ἐκράτησεν τὸν Ἰωάννην καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν· 18 Ἔλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρῴδῃ ὅτι οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. 19 Ἡ δὲ Ἡρωδιὰς ἐνεῖχεν αὐτῷ καὶ ἤθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἠδύνατο· 20 Ὁ γὰρ Ἡρῴδης ἔφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν, καὶ ἀκούσας αὐτοῦ πολλὰ ἠπόρει, καὶ ἡδέως αὐτοῦ ἤκουεν. 21 Καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου, ὅτε Ἡρῴδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίησεν τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας, 22 Καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς Ἡρωδιάδος καὶ ὀρχησαμένης, ἤρεσεν τῷ Ἡρῴδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις. Ὁ δὲ βασιλεὺς εἶπεν τῷ κορασίῳ· Αἴτησόν με ὃ ἐὰν θέλῃς, καὶ δώσω σοι·

13 ܘܩܪܝܐ ܗܘܘ ܕܫܕܝܢ ܣܓܝܐܐ ܘܡܫܚܐ ܠܣܓܝܐ ܡܟܝܢ ܘܡܐܣܝܢ ܠܗܘܢ ܕܚܠܫܝܢ ܘܡܬܪܦܝܢ ܗܘܘ ܐܬܝ ܠܗܘܢ ܘܡܬܪܦܝܢ ❖ 14 ܘܫܡܥ ܗܪܘܕܣ ܡܠܟܐ ܕܐܬܓܠܝ ܗܘܐ ܫܡܗ ܘܐܡܪ ܕܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܩܡ ܡܢ ܡܝܬܐ ܘܒܗ ܡܬܚܙܝܢ ܚܝܠܐ ܗܠܝܢ ܒܗ ܐܝܬ ܕܐܡܪܝܢ ܕܐܠܝܐ ܗܘ ܘܐܚܪܢܐ ܐܡܪܝܢ ܕܢܒܝܐ ܗܘ ܐܝܟ ܚܕ ܡܢ ܢܒܝܐ ܐܡܪ ܗܪܘܕܣ ܕܝܘܚܢܢ ܗܘ ܕܩܛܠܬ ܠܪܫܗ ܗܘ

23 Καὶ ὤμοσεν αὐτῇ ὅτι ὃ ἐάν με αἰτήσῃς δώσω σοι ἕως ἡμίσους τῆς βασιλείας μου. 24 Καὶ ἐξελθοῦσα εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτῆς· Τί αἰτήσωμαι; Ἡ δὲ εἶπεν· Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτίζοντος. 25 Καὶ εἰσελθοῦσα εὐθὺς μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλέα ᾐτήσατο λέγουσα· Θέλω ἵνα ἐξαυτῆς δῷς μοι ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. 26 Καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς ἀνακειμένους οὐκ ἠθέλησεν ἀθετῆσαι αὐτήν. 27 Καὶ εὐθὺς ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτορα ἐπέταξεν ἐνέγκαι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 28 Καὶ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ἤνεγκεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. 29 Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦλθαν καὶ ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐτὸν ἐν μνημείῳ. 30 Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα ὅσα ἐποίησαν καὶ ἐδίδαξαν. 31 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον καὶ ἀναπαύσασθε ὀλίγον, ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν εὐκαίρουν. 32 Καὶ ἀπῆλθον εἰς ἔρημον τόπον τῷ πλοίῳ κατ' ἰδίαν. 33 Καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας καὶ ἐπέγνωσαν αὐτοὺς πολλοί, καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ καὶ προῆλθον αὐτούς.

23 ܘܡܘܓܪ ܠܗ ܕܡܗܝܡܢ ܐܢ ܡܕܡ ܕܬܫܐܠ ܢܬܠ ܠܟ ܥܕ ܦܠܓ ܡܠܟܘܬܝ ܀ 24 ܘܢܦܩܬ ܘܐܡܪܬ ܠܐܡܗ ܡܢܐ ܐܫܐܠ ܘܐܡܪܬ ܠܗ ܪܫ ܕܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܀ 25 ܘܥܠܬ ܒܗܪܓܫܐ ܘܥܠ ܠܘܬ ܡܠܟܐ ܒܥܬ ܘܐܡܪܬ ܠܗ ܨܒܐ ܕܬܗܒ ܠܝ ܗܫܐ ܒܛܣ ܪܫ ܕܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܀ 26 ܘܐܬܬܪܥܝܬ ܡܠܟܐ ܥܠ ܕܒܝܡܝܢܗ ܘܥܠ ܕܣܝܡ ܥܡ ܣܒܘܗܝ ܠܐ ܨܒ ܠܡܒܛܠ ܠܗ ܀ 27 ܘܡܝܕ ܫܕܪ ܦܝܠܩܘܪ ܘܦܩܕ ܕܢܝܬܘܢ ܪܫܗ ܀ ܘܐܙܠ ܘܩܛܥ ܠܪܫܗ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܘܐܬܐ ܪܫܗ ܥܠ ܛܣ ܘܝܗܒ ܠܛܠܝܬܐ ܘܛܠܝܬܐ ܝܗܒܬ ܠܐܡܗ ܀ 29 ܗܠܝܢ ܕܫܡܥܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܬܘ ܘܢܣܒܘ ܦܓܪܗ ܘܣܝܡܘ ܒܩܒܪܐ ܀ 30 ܘܟܢܫܘ ܫܠܝܚܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܘܐܚܘ ܠܗ ܟܠ ܡܕܡ ܕܥܒܕܘ ܘܠܡܕܘ ܀ 31 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܬܘ ܐܢܬܘܢ ܠܟܘܢ ܠܒܪ ܒܐܬܪܐ ܘܢܢܝܚܘ ܫܠܝܐ ܀ ܗܘ ܓܝܪ ܣܓܝܐܝܢ ܕܐܬܘ ܘܕܐܙܠܝ ܘܠܐ ܗܘ ܠܗܘܢ ܦܢܝ ܕܢܐܟܠ ܀ 32 ܘܐܙܠ ܒܐܦ ܗܘ ܘܐܢܫ ܒܐܣܝܪܐ ܠܒܪ ܒܐܬܪܐ ܀ 33 ܘܚܙܘ ܐܢܫ ܘܝܕܥܘ ܠܗ ܣܓܝܐܝܢ ܘܡܢ ܟܠ ܡܕܝܢܬܐ ܪܡܘ ܬܡܢ ܘܩܕܡܘ ܠܗ ܀

23 Et juravit illi quia quicquid petieris dabo tibi, licet dimidium regni mei. 24 Quæ cum exisset, dixit matri suæ: Quid petam? Et illa dixit: Caput Johannis baptistæ. 25 Cumque introisset statim cum festinatione ad regem, petivit dicens: Volo ut protinus des mihi in disco caput Johannis baptistæ. 26 Et contristatus rex propter jusjurandum et propter simul recumbentes noluit eam contristare, 27 Sed misso speculatore præcepit adferri caput ejus in disco. Et decollavit eum in carcere, 28 Et attulit caput ejus in disco et dedit illud puellæ, et puella dedit matri suæ. 29 Quo audito discipuli ejus venerunt et tulerunt corpus ejus et posuerunt illud in monumento. 30 Et convenientes apostoli ad Jesum renuntiaverunt illi omnia quæ egerant et docuerant. 31 Et ait illis: Venite seorsum in desertum locum et requiescite pusillum. Erant enim qui veniebant et rediebant multi, nec manducandi spatium habebant. 32 Et ascendentes in navi abierunt in desertum locum seorsum. 33 Et viderunt eos abeuntes et cognoverunt multi, et pedestres et de omnibus civitatibus concurrerunt illuc et prævenerunt eos.

31 Καὶ ἐξελθὼν εἶδεν πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτούς, ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα, καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά. 35 Καὶ ἤδη ὥρας πολλῆς γινομένης προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἔλεγον ὅτι ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἤδη ὥρα πολλή· 36 Ἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς τί φάγωσιν. 37 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. Καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν δηναρίων διακοσίων ἄρτους, καὶ δώσωμεν αὐτοῖς φαγεῖν; 38 Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· Πόσους ἄρτους ἔχετε; ὑπάγετε ἴδετε. Καὶ γνόντες λέγουσιν· Πέντε, καὶ δύο ἰχθύας. 39 Καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς ἀνακλῖναι πάντας συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. 40 Καὶ ἀνέπεσαν πρασιαὶ πρασιαί, κατὰ ἑκατὸν καὶ κατὰ πεντήκοντα. 41 Καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν, καὶ κατέκλασεν τοὺς ἄρτους καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς ἵνα παρατιθῶσιν αὐτοῖς, καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισεν πᾶσιν. 42 Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν· 43 Καὶ ἦραν κλασμάτων δώδεκα κοφίνων πληρώματα, καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. 44 Καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους πεντακισχίλιοι ἄνδρες.

34 ܘܢܦܩ ܝܫܘܥ ܘܚܙܐ ܠܟܘܠܗ ܥܡܐ ܣܓܝܐ ܘܐܬܪܚܡ ܥܠܝܗܘܢ ܕܗܘܘ ܐܝܟ ܥܢܐ ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ ܪܥܝܐ ܘܣܦ ܠܡܡܠܦ ܠܗܘܢ ܣܓܝ ܡܠܝܐ ܐܝܟ ܗܠܝ ܕܐܬܪܐ ܗܢܐ ܘܐܝܟ ܗܠܝ ܕܥܕܢ ܣܓܝ ܐܬܐ ܘܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܕܐܬܪܐ ܗܢܐ ܐܬܪ ܘܥܕܢ ܣܓܝ ܐܬܐ ܫܕܪ ܠܗܘܢ ܕܢܙܠܘܢ ܠܟܦܪ̈ܐ ܕܒܪ̈ܝܫ ܘܢܙܒܢܘܢ ܠܗܘܢ ܠܡܫܩܠ ܠܗܘܢ ܠܡܐܟܠ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܢܬ ܗܒܘ ܠܗܘܢ ܠܡܐܟܠ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܐܝܟ ܣܓܝ ܠܚܡ ܐܝܬ ܠܟ ܙܠܘ ܚܙܘ ܘܟܕ ܝܕܥܘ ܐܡܪܝܢ ܚܡܫܐ ܘܬܪܝܢ ܘܐܦ ܓܘܪܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܢܣܬܡܟܘܢ ܟܠ ܚܕ ܥܠ ܟܘܪܣܝ ܟܘܪܣܝ ܥܠ ܥܫܒܐ ܪܥܝܢܐ ܘܢܦܠܘ ܟܘܪܣܝ ܟܘܪܣܝ ܐܝܟ ܡܐܐ ܘܐܝܟ ܚܡܫܝܢ ܘܩܒܠ ܚܡܫܐ ܠܚܡ ܘܬܪܝܢ ܘܐܦ ܓܘܪܐ ܘܫܩܦ ܠܫܡܝܐ ܘܒܪܟ ܘܦܪܫ ܠܚܡ ܘܝܗܒ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܢܣܬܪܘܢ ܩܕܡ ܗܢܘܢ ܘܬܪܝܢ ܘܐܦ ܓܘܪܐ ܦܠܓ ܠܟܠܗܘܢ ܘܐܟܠܘ ܟܠܗܘܢ ܘܣܒܥܘ ܘܫܩܠ ܠܦܬ̈ܝܬ̈ܐ ܕܦ̈ܪܘܟ̈ܐ ܬܪ̈ܥܣܪ ܣܠ̈ܐ ܡܠ̈ܐ ܘܡܢ ܐܢ̈ܘܢ ܓܘܪ̈ܐ ܐܟܠ̈ܝ ܠܚܡ ܐܢ̈ܫ ܐܠ̈ܦ ܗ̈ܘܘ

34 Et exiens vidit multam turbam Jesus et misertus est super eos, quia erant sicut oves non habentes pastorem, et cœpit docere illos multa. 35 Et cum jam hora multa fieret, accesserunt discipuli ejus dicentes: Desertus est locus hic, et jam hora præterivit: 36 Dimitte illos, ut euntes in proximas villas et vicos emant sibi cibos quos manducent. 37 Et respondens ait illis: Date eis manducare. Et dixerunt ei: Euntes emamus denariis ducentis panes, et dabimus eis manducare. 38 Et dicit eis: Quot panes habetis? ite et videte. Et cum cognovissent, dicunt: Quinque, et duos pisces. 39 Et præcepit illis ut accumbere facerent omnes secundum contubernia super viride fœnum. 40 Et discubuerunt in partes per centenos et per quinquagenos. 41 Et acceptis quinque panibus et duobus piscibus intuens in cælum benedixit, et fregit panes et dedit discipulis suis ut ponerent ante eos, et duos pisces divisit omnibus. 42 Et manducaverunt omnes et saturati sunt: 43 Et sustulerunt reliquias fragmentorum duodecim cophinos plenos, et de piscibus. 44 Erant autem qui manducaverunt quinque milia virorum.

45 Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαϊδάν, ἕως αὐτὸς ἀπολύει τὸν ὄχλον. 46 Καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. 47 Καὶ ὀψίας γενομένης ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. 48 Καὶ ἰδὼν αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν, ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος αὐτοῖς, περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης. Καὶ ἤθελεν παρελθεῖν αὐτούς· 49 Οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα ἔδοξαν ὅτι φάντασμά ἐστιν, καὶ ἀνέκραξαν· 50 Πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδαν καὶ ἐταράχθησαν. Ὁ δὲ εὐθὺς ἐλάλησεν μετ' αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς· Θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. 51 Καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος· καὶ λίαν ἐκ περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο. 52 Οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις, ἀλλ' ἦν αὐτῶν ἡ καρδία πεπωρωμένη. 53 Καὶ διαπεράσαντες ἐπὶ τὴν γῆν ἦλθον εἰς Γεννησαρὲτ καὶ προσωρμίσθησαν. 54 Καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου εὐθὺς ἐπιγνόντες αὐτὸν 55 Περιέδραμον ὅλην τὴν χώραν ἐκείνην καὶ ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κραβάττοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν, ὅπου ἤκουον ὅτι ἐστίν.

45 Et statim coegit discipulos suos ascendere navem ut præcederent eum trans fretum ad Bethsaidam, dum ipse dimitteret populum. 46 Et cum dimisisset eos, abiit in montem orare. 47 Et cum sero esset, erat navis in medio mari, et ipse solus in terra. 48 Et videns eos laborantes in remigando, erat enim ventus contrarius eis, et circa quartam vigiliam noctis venit ad eos ambulans super mare, et volebat præterire eos. 49 At illi ut viderunt eum ambulantem super mare, putaverunt phantasma esse, et exclamaverunt: 50 Omnes enim eum viderunt et conturbati sunt. Et statim locutus est cum eis et dixit illis: Confidite, ego sum, nolite timere. 51 Et ascendit ad illos in navem, et cessavit ventus: et plus magis intra se stupebant. 52 Non enim intellexerant de panibus: erat enim cor illorum obcæcatum. 53 Et cum transfretassent, pervenerunt in terram Gennesareth et applicuerunt. 54 Cumque egressi essent de navi, continuo cognoverunt eum, 55 Et percurrentes universam regionem illam cœperunt in grabattis eos qui se male habebant circumferre ubi audiebant eum esse.

56 Καὶ ὅπου ἐὰν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας ἢ εἰς πόλεις ἢ εἰς ἀγρούς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθεσαν τοὺς ἀσθενοῦντας, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἅψωνται· καὶ ὅσοι ἂν ἥψαντο αὐτοῦ ἐσώζοντο.

ΚΕΦ. ζ'.

1 ΚΑΙ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καί τινες τῶν γραμματέων ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων. 2 Καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὅτι κοιναῖς χερσίν, τοῦτ' ἔστιν ἀνίπτοις, ἐσθίουσιν τοὺς ἄρτους, 3 Οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι ἐὰν μὴ πυκνὰ νίψωνται τὰς χεῖρας οὐκ ἐσθίουσιν, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, 4 Καὶ ἀπὸ ἀγορᾶς ἐὰν μὴ βαπτίσωνται οὐκ ἐσθίουσιν, καὶ ἄλλα πολλά ἐστιν ἃ παρέλαβον κρατεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων. 5 Καὶ ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς· Διατί οὐ περιπατοῦσιν οἱ μαθηταί σου κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ κοιναῖς χερσὶν ἐσθίουσιν τὸν ἄρτον; 6 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Καλῶς ἐπροφήτευσεν Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέγραπται ὅτι οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χείλεσίν με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· 7 Μάτην δὲ σέβονταί με διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων.

❖ ١ ❖ ٥ ❖ ١ ❖

56 ٥ أينما دخل إلى قصور أو مدن أو ضياع وضعوا المرضى في الأسواق وطلبوا إليه أن يلمسوا ولو هدب ثوبه فقط وكل من لمسه برئ.

مقالة ❖ ٧ ❖

1 ٥ فاجتمع إليه الفريسيون وقوم من الكتبة قدموا من أورشليم. 2 ٥ فرأوا قوما من تلاميذه يأكلون خبزا بأيد نجسة أي غير مغسولة. 3 ٥ لأن الفريسيين وجميع اليهود لا يأكلون إلا بعد غسل أيديهم بالتدليك تمسكا بسنة الشيوخ. 4 ٥ وإذا جاءوا من السوق لا يأكلون إلا بعد الغسل. وأشياء أخر كثيرة قد تسلموا أن يحفظوها كغسل الكؤوس والأباريق والأوعية النحاس والأسرة. 5 ٥ فسألوه الفريسيون والكتبة قائلين لماذا لا يسلك تلاميذك على سنة الشيوخ بل يأكلون خبزا بأيد نجسة. 6 ٥ فقال لهم حسنا تنبأ إشعيا عنكم يا مراؤون كما هو مكتوب أن هذا الشعب يكرمني بشفتيه وقلبه بعيد عني. 7 ٥ وباطلا يعبدونني وهم يعلمون تعاليم هي وصايا الناس.

56 Et quocumque introibat in vicos vel in villas aut in civitates, in plateis ponebant infirmos, et deprecabantur eum ut vel fimbriam vestimenti ejus tangerent, et quotquot tangebant cum salvi fiebant.

CAPUT VII.

1 Et conveniunt ad eum Pharisæi et quidam de scribis, venientes ab Hierosolymis. 2 Et cum vidissent quosdam ex discipulis ejus communibus manibus, id est non lotis, manducare panes, vituperaverunt. 3 Pharisæi enim et omnes Judæi, nisi crebro laverint manus, non manducant, tenentes traditionem seniorum, 4 Et a foro nisi baptizentur non comedunt: et alia multa sunt quæ tradita sunt illis servare, baptismata calicum et urceorum et æramentorum et lectorum. 5 Et interrogant eum Pharisæi et scribæ: Quare discipuli tui non ambulant juxta traditionem seniorum, sed communibus manibus manducant panem? 6 At ille respondens dixit eis: Bene prophetavit Esaias de vobis hypocritis, sicut scriptum est: Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longe est a me: 7 In vanum autum me colunt, docentes doctrinas præcepta hominum.

8 Ἀφέντες τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων. 9 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε. 10 Μωϋσῆς γὰρ εἶπεν· Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, καί· Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω. 11 Ὑμεῖς δὲ λέγετε· Ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί· Κορβᾶν, ὅ ἐστιν δῶρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς, 12 Οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί, 13 Ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ᾗ παρεδώκατε. Καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. 14 Καὶ προσκαλεσάμενος πάλιν τὸν ὄχλον ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀκούσατέ μου πάντες καὶ σύνετε. 15 Οὐδέν ἐστιν ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν ὃ δύναται κοινῶσαι αὐτόν· ἀλλὰ τὰ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενά ἐστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον. [16 Εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω.] 17 Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὴν παραβολήν. 18 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὕτως καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορεύομενον εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι, 19 Ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται, καθαρίζων πάντα τὰ βρώματα;

8 ܫܒܩܬܘܢ ܗܝ ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܠܗܐ ܘܐܬܬܪܥܝܬܘܢ ܒܣܝܡܘܬܐ ܕܒܢܝ ܐܢܫܐ ܘܥܒܕܬܘܢ ܐܦ ܟܕ ܐܚܪܢܐ ܕܡܬܐ ܐܢܬ ܥܒܕ ܠܗܘܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܫܦܝܪ ܐܝܟ ܕܒܛܠ ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܠܗܐ ܕܬܩܝܡ ܐܬ ܣܝܡܘܬܟܘܢ ܀ 10 ܡܫܐ ܗܘ ܐܡܪ ܟܒܘ ܐܒܟ ܘܐܡܟ ܘܕܡܠܠ ܒܝܫ ܐܒܐ ܐܘ ܐܡܐ ܢܬܩܛܠ ܩܛܠܐ ܀ 11 ܐܢܬ ܐܡܪ ܐܢ ܐܡܪ ܐܢܫ ܠܐܒܐ ܐܘ ܠܐܡܐ ܩܘܪܒܢ ܗܘ ܕܝܗܒ ܐܢ ܡܢ ܕܝܠܝ ܢܫܬܡܥ ܠܟ ܀ 12 ܘܠܐ ܫܒܩܬܘܢ ܠܗ ܕܢܥܒܕ ܠܐܒܐ ܐܘ ܠܐܡܐ ܀ 13 ܘܒܛܠܬܘܢ ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܠܗܐ ܒܣܝܡܘܬܟܘܢ ܕܫܒܩܬܘܢ ܘܟܢܘܬ ܣܓܝܐ ܥܒܕܬܘܢ ܀ 14 ܘܩܪܐ ܗܘ ܠܟܠ ܥܡܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܫܡܥܘ ܠܝ ܟܠܗܘܢ ܘܬܒܢܘ ܀ 15 ܠܝܬ ܡܕܡ ܒܪ ܡܢ ܐܢܫܐ ܕܥܠ ܠܘܬ ܐܢܫܐ ܕܢܬܛܡܐ ܐܠܐ ܡܢ ܕܢܦܩ ܡܢ ܐܢܫܐ ܗܘ ܡܬܛܡܐ ܐܢܫܐ ܀ 16 ❖ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢ ܠܫܡܥ ܢܫܡܥ ܀ 17 ❖ ܘܟܕ ܥܠ ܒܝܬ ܡܢ ܟܢܫܐ ܫܐܠܘ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܥܠ ܡܬܠܐ ܀ 18 ❖ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢ ܟܠ ܕܡܢ ܒܪ ܡܢ ܐܢܫܐ ܕܥܠ ܠܘܬ ܐܢܫܐ ܠܐ ܡܬܛܡܐ ܐܢܫܐ ܀ 19 ܡܛܠ ܕܠܐ ܥܠ ܠܒܗ ܐܠܐ ܠܟܪܣܗ ܘܠܒܝܬ ܡܣܬܪܐ ܢܦܩ ܘܡܬܢܩܐ ܟܠ ܡܐܟܠܐ ܀

8 Relinquentes enim mandata Dei tenetis traditionem hominum, baptismata urceorum et calicum, et alia similia his facitis multa. 9 Et dicebat illis: Bene irritum facitis præceptum Dei ut traditionem vestram servetis. 10 Moses enim dixit: Honora patrem tuum et matrem tuam, et: Qui maledixerit patri aut matri, morte moriatur: 11 Vos autem dicitis: Si dixerit homo patri aut matri: Corban, quod est donum, quodcumque ex me tibi profuerit, 12 Et ultra non dimittitis eum quicquam facere patri suo aut matri, 13 Rescindentes verbum Dei per traditionem vestram quam tradidistis: et similia hujusmodi multa facitis. 14 Et advocans iterum turbam dicebat illis: Audite me omnes et intellegite. 15 Nihil est extra hominem introiens in eum quod possit eum coinquinare, sed quæ de homine procedunt, illa sunt quæ communicant hominem. 16 Si quis habet aures audiendi, audiat. 17 Et cum introisset in domum a turba, interrogabant eum discipuli ejus parabolam. 18 Et ait illis: Sic et vos inprudentes estis? non intellegitis quia omne extrinsecus introiens in hominem non potest eum communicare, 19 Quia non introit in cor ejus sed in ventrem, et in secessum exit, purgans omnes escas?

20 Ἔλεγεν δὲ ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. 21 Ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, πορνεῖαι, κλοπαί, φόνοι, 22 Μοιχεῖαι, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρός, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη· 23 Πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. 24 Ἐκεῖθεν δὲ ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ ὅρια Τύρου. Καὶ εἰσελθὼν εἰς οἰκίαν οὐδένα ἠθέλησεν γνῶναι, καὶ οὐκ ἠδυνάσθη λαθεῖν· 25 Ἀλλὰ εὐθὺς ἀκούσασα γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχεν τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον, εἰσελθοῦσα προσέπεσεν πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ· 26 Ἡ δὲ γυνὴ ἦν Ἑλληνίς, Συροφοινίκισσα τῷ γένει· καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. 27 Καὶ ἔλεγεν αὐτῇ· Ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα· οὐ γάρ ἐστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ τοῖς κυναρίοις βαλεῖν. 28 Ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ· Ναί, Κύριε· καὶ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίουσιν ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν παιδίων. 29 Καὶ εἶπεν αὐτῇ· Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε, ἐξελήλυθεν ἐκ τῆς θυγατρός σου τὸ δαιμόνιον. 30 Καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς εὗρεν τὸ παιδίον βεβλημένον ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθός.

20 ܘܐܡܪ ܗܘ ܕܡܐ ܕܢܦܩ ܡܢ ܓܘܐ ܗܘ ܡܬܦܠܚ ܠܒܪ ܐܢܫܐ ׃ 21 ܡܢ ܓܘ ܠܒܐ ܡܛܠ ܕܡܢ ܓܘ ܠܒܐ ܢܦܩܝܢ ܡܚܫܒܬܐ ܒܝܫܬܐ ܙܢܝ ܓܢܒܘܬ ܩܛܠ ׃ 22 ܓܢܒܘ ܣܪܝܩܘ ܚܣܪ ܥܝܢ ܓܕܦ ܣܟܠܘܬ ׃ 23 ܟܠ ܗܠܝܢ ܒܝܫܬܐ ܡܢ ܓܘ ܢܦܩܝܢ ܘܡܬܦܠܚܝܢ ܠܒܪ ܐܢܫܐ ׃ 24 ܘܡܢ ܬܡ ܩܡ ܐܙܠ ܠܬܚܘܡ ܨܘܪ ܘܨܝܕܘܢ ܘܥܠ ܒܝܬܐ ܠܐ ܨܒܐ ܕܢܕܥ ܘܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܟܣܝ ׃ 25 ܐܠܐ ܡܛܠ ܕܫܡܥܬ ܥܠܝܗ ܐܬܬܐ ܕܒܪܬܗ ܪܘܚ ܛܡܐ ܥܠܬ ܘܢܦܠܬ ܠܪܓܠܘܗܝ ׃ 26 ܐܬܬܐ ܗܝ ܝܘܢܝܬܐ ܣܘܪܝܬ ܡܢ ܦܝܢܩܝ ܘܒܥܬ ܡܢܗ ܕܢܦܩ ܫܝܕܐ ܡܢ ܒܪܬܗ ׃ 27 ܘܐܡܪ ܠܗ ܫܒܩ ܠܒܢܝ ܕܢܣܒܥܘܢ ܟܠ ܒܪ ܠܐ ܫܦܝܪ ܠܩܚܬ ܠܚܡ ܒܢܝ ܘܠܡܫܕܐ ܠܟܠܒܐ ׃ 28 ܐܡܪ ܠܗ ܐܝ ܡܪܝ ܐܦ ܟܠܒܐ ܬܚܝܬ ܡܣܐ ܐܟܠܝܢ ܡܢ ܦܬܝܬܐ ܕܒܢܝ ׃ 29 ܐܡܪ ܠܗ ܡܛܠ ܗܢܐ ܡܠܬܐ ܙܠ ܢܦܩ ܫܝܕܐ ܡܢ ܒܪܬܟ ׃ 30 ܘܐܙܠ ܠܒܝܬܗ ܘܫܟܚ ܠܒܪܬܗ ܕܫܟܒܐ ܥܠ ܡܛܪܬܐ ܘܫܝܕܐ ܢܦܩ ׃

20 Dicebat autem: Quoniam quæ de homine exeunt, illa communicant hominem: 21 Ab intus enim de corde hominum cogitationes malæ procedunt, adulteria, fornicationes, homicidia, 22 Furta, avaritiæ, nequitiæ, dolus, inpudicitia, oculus malus, blasphemia, superbia, stultitia: 23 Omnia hæc mala ab intus procedunt et communicant hominem. 24 Et inde surgens abiit in fines Tyri et Sidonis: et ingressus domum neminem voluit scire, et non potuit latere. 25 Mulier enim statim ut audivit de eo, cujus habebat filia spiritum inmundum, intravit et procidit ad pedes ejus: 26 Erat autem mulier gentilis, Syrophœnissa genere, et rogabat eum ut dæmonium ciceret de filia ejus. 27 Qui dixit illi: Sine prius saturari filios: non est enim bonum sumere panem filiorum et mittere canibus. 28 At illa respondit et dicit ei: Utique, Domine: nam et catelli sub mensa comedunt de micis puerorum. 29 Et ait illi: Propter hunc sermonem vade: exiit dæmonium de filia tua. 30 Et cum abisset domum suam, invenit puellam jacentem supra lectum et dæmonium exisse.

31 Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου ἦλθεν διὰ Σιδῶνος εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως. 32 Καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν καὶ μογιλάλον, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα. 33 Καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν ἔβαλεν τοὺς δακτύλους εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ καὶ πτύσας ἥψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ, 34 Καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐστέναξεν, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἐφφαθά, ὅ ἐστιν διανοίχθητι. 35 Καὶ ἠνοίγησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί, καὶ εὐθὺς ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς. 36 Καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν. Ὅσον δὲ αὐτοῖς διεστέλλετο, αὐτοὶ μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον. 37 Καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες· Καλῶς πάντα πεποίηκεν, καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν καὶ ἀλάλους λαλεῖν.

KEΦ. η'.

1 Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις πάλιν πόλλου ὄχλου ὄντος καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσιν, προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς λέγει αὐτοῖς· 2 Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν. 3 Καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ· καί τινες αὐτῶν ἀπὸ μακρόθεν ἥκασιν. 4 Καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι πόθεν τούτους δυνήσεταί τις ὧδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ' ἐρημίας;

31 ⠕⠁⠉ ⠃⠑⠽⠑⠎ ⠓⠑⠉ ⠍⠑⠎⠕⠏⠕⠞⠁⠍⠊⠁⠎ ⠙⠑⠉⠁⠏⠕⠇⠑⠕⠎ : ⠑⠇⠁⠽⠑⠝ ⠁⠝⠞⠑⠎ ⠞⠁⠎ ⠃⠁⠉⠊⠇⠑⠁⠎ ⠞⠁⠎ ⠍⠑⠞⠁⠝⠁⠎ ⠙⠑⠉⠁⠏⠕⠇⠑⠕⠎. 32 ⠕⠊ ⠏⠑⠗⠕⠥⠎⠊⠝ ⠁⠥⠞⠕⠥ ⠅⠥⠍⠕⠝ ⠅⠁⠊ ⠍⠥⠛⠊⠇⠁⠇⠕⠝, ⠅⠁⠊ ⠏⠁⠗⠁⠅⠁⠇⠕⠥⠎⠊⠝ ⠁⠥⠞⠕⠝ ⠊⠝⠁ ⠑⠏⠊⠃⠗ ⠁⠥⠞⠕⠥ ⠞⠗⠽ ⠭⠑⠊⠗⠁. 33 ⠅⠁⠊ ⠁⠏⠕⠇⠁⠃⠕⠍⠑⠝⠕⠎ ⠁⠥⠞⠕⠝ ⠁⠏⠕ ⠞⠕⠥ ⠕⠭⠇⠕⠥ ⠅⠁⠞⠁ ⠊⠙⠊⠁⠝ ⠑⠃⠁⠇⠑⠝ ⠞⠕⠥⠎ ⠙⠁⠅⠞⠥⠇⠕⠥⠎ ⠑⠊⠎ ⠞⠁ ⠱⠁⠞⠁ ⠁⠥⠞⠕⠥ ⠅⠁⠊ ⠏⠞⠥⠎⠁⠎ ⠓⠭⠁⠞⠕ ⠞⠗⠽ ⠛⠇⠱⠎⠎⠗⠽ ⠁⠥⠞⠕⠥ : 34 ⠅⠁⠊ ⠁⠝⠁⠃⠇⠑⠭⠁⠎ ⠑⠊⠎ ⠞⠕⠝ ⠕⠥⠗⠁⠝⠕⠝ ⠑⠎⠞⠑⠝⠁⠭⠑⠝, ⠅⠁⠊ ⠇⠑⠭⠑⠊ ⠁⠥⠞⠕⠝· ⠑⠋⠋⠁⠃⠁⠞⠁, ⠕ ⠑⠎⠞⠊⠝ ⠙⠊⠁⠝⠕⠊⠭⠞⠑⠞⠊. 35 ⠅⠁⠊ ⠁⠝⠕⠊⠛⠝⠁⠊ ⠁⠥⠞⠕⠥ ⠁⠊ ⠁⠅⠕⠁⠊, ⠅⠁⠊ ⠑⠥⠃⠥⠎ ⠑⠇⠥⠞⠓⠑ ⠕ ⠙⠑⠎⠍⠕⠎ ⠞⠗⠎ ⠛⠇⠱⠎⠎⠗⠽ ⠁⠥⠞⠕⠥, ⠅⠁⠊ ⠑⠇⠁⠇⠑⠊ ⠕⠗⠃⠱⠎. 36 ⠅⠁⠊ ⠙⠊⠑⠎⠞⠑⠊⠇⠁⠞⠕ ⠁⠥⠞⠕⠊⠎ ⠊⠝⠁ ⠍⠑⠙⠑⠝⠊ ⠇⠑⠛⠱⠎⠊⠝. ⠕⠎⠕⠝ ⠙⠑ ⠁⠥⠞⠕⠊⠎ ⠙⠊⠑⠎⠞⠑⠇⠇⠑⠞⠕, ⠁⠥⠞⠕⠊ ⠍⠁⠇⠇⠕⠝ ⠏⠑⠗⠊⠎⠎⠕⠞⠑⠗⠕⠝ ⠑⠅⠓⠗⠥⠎⠎⠕⠝. 37 ⠅⠁⠊ ⠥⠏⠑⠗⠏⠑⠗⠊⠎⠎⠱⠎ ⠑⠭⠑⠏⠇⠓⠎⠎⠕⠝⠞⠕ ⠇⠑⠛⠱⠝⠞⠑⠎· ⠅⠁⠇⠱⠎ ⠏⠁⠝⠞⠁ ⠏⠑⠏⠕⠊⠓⠅⠑⠝, ⠅⠁⠊ ⠞⠕⠥⠎ ⠅⠱⠋⠕⠥⠎ ⠏⠕⠊⠑⠊ ⠁⠅⠕⠥⠑⠊⠝ ⠅⠁⠊ ⠞⠕⠥⠎ ⠁⠇⠁⠇⠕⠥⠎ ⠇⠁⠇⠑⠊⠝.

KEΦ. η'.

1 Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις πάλιν πόλλου ὄχλου ὄντος καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσιν, προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς λέγει αὐτοῖς· 2 Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν. 3 Καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ· καί τινες αὐτῶν ἀπὸ μακρόθεν ἥκασιν. 4 Καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι πόθεν τούτους δυνήσεταί τις ὧδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ' ἐρημίας;

31 Et iterum exiens de finibus Tyri venit per Sidonem ad mare Galilææ inter medios fines Decapoleos. 32 Et adducant ei surdum et mutum, et deprecantur eum ut inponat illi manum. 33 Et adprehendens eum de turba seorsum misit digitos suos in auriculas, et expuens tetigit linguam ejus, 34 Et suspiciens in cælum ingemuit, et ait illi : Effetha, quod est adaperire. 35 Et statim apertæ sunt aures ejus, et solutum est vinculum linguæ ejus, et loquebatur recte. 36 Et præcepit illis ne cui dicerent : quanto autem eis præcipiebat, tanto magis plus prædicabant, 37 Et eo amplius admirabantur dicentes : Bene omnia fecit, et surdos fecit audire et mutos loqui.

CAPUT VIII.

1 In illis diebus iterum cum turba multa esset nec haberent quod manducarent, convocatis discipulis ait illis : 2 Misereor super turba, quia ecce jam triduo sustinent me nec habent quod manducent, 3 Et si dimisero eos jejunos in domum suam, deficient in via : quidam enim ex eis de longe venerunt. 4 Et responderunt ei discipuli sui : Unde istos poterit quis hic saturare panibus in solitudine ?

5 Καὶ ἠρώτα αὐτούς· Πόσους ἔχετε ἄρτους; Οἱ δὲ εἶπαν· Ἑπτά. 6 Καὶ παραγγέλλει τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παρατιθῶσιν· καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. 7 Καὶ εἶχαν ἰχθύδια ὀλίγα· καὶ εὐλογήσας αὐτὰ παρέθηκεν. 8 Καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦραν περισσεύματα κλασμάτων ἑπτὰ σπυρίδας. 9 Ἦσαν δὲ ὡς τετρακισχίλιοι· καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. 10 Καὶ εὐθὺς ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά. 11 Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἤρξαντο συνζητεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. 12 Καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει· Τί ἡ γενεὰ αὕτη ζητεῖ σημεῖον; Ἀμὴν λέγω ὑμῖν εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. 13 Καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς πάλιν ἐμβὰς ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν. 14 Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἕνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. 15 Καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς λέγων· Ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης Ἡρῴδου. 16 Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχομεν. 17 Καὶ γνοὺς λέγει αὐτοῖς· Τί διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; οὔπω νοεῖτε οὐδὲ συνίετε; ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν;

5 ܘܫܐܠ ܐܢܘܢ ܡܐ ܟܡ ܠܚܡ̈ܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܘܐܡܪܝܢ ܫܒܥܐ ܐܝܬ ܠܢ ܘܐܡܪ ܠܬܪ̈ܥܐ ܕܢܬܒܣܡܘܢ ܥܠ ܐܪܥܐ ܘܣܒ ܠܫܒܥ ܠܚܡ̈ܐ ܘܐܬܪ ܘܐܡܪ ܠܬܠܡ̈ܝܕ̈ܘܗܝ ܕܢܣܬܪ̈ܘܢ ܘܣܬܪ̈ܘ ܠܬܠܡ̈ܝܕ̈ܘܗܝ ܕܢܣܬܪ̈ܘܢ ܠܦܬ̈ܘ ܘܣܬܪ̈ܘ ܠܬܪ̈ܥܐ ܘܐܦ ܠܚܘܬ̈ܐ ܙܥ̈ܘܪ̈ܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܘܒܪܟ ܘܐܡܪ ܕܢܣܬܪ̈ܘܢ ܘܣܬܪ̈ܘ ܐܦ ܗܢܘܢ ܘܐܟܠ ܟܠ ܚܕ ܘܣܒ ܘܐܬܪ ܘܫܩܠ ܠܫܒܥ ܣܦ̈ܪ̈ܐ ܡܠܐ ܕܦܬ̈ܘ ܘܗܘ ܐܝܟ ܐܪܒܥ ܐܠ̈ܦ̈ܐ ܘܫܕܪ ܠܗܘܢ ❖ 10 ܘܡܝܕ ܥܠ ܠܐ ܒܐ ܥܡ ܬܠܡ̈ܝܕ̈ܘܗܝ ܘܐܬܐ ܠܬܚܘܡ̈ܐ ܕܕܠܡܢܘܬܐ 11 ܘܢܦܩܘ ܦܪ̈ܝܫ̈ܐ ܘܫܪܝܘ ܡܬܒ̈ܪ̈ܝ ܥܡܗ ܒܥ̈ܐ ܡܢܗ ܐܬ ܐܝܬ ܠܗ ܡܢ ܫܡܝܐ ܢܣܝܢ ܠܗ ܘܐܡܪ ܡܢ ܗܢ ܕܪ ܐܢܫ

18 'Οφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε, καὶ ὦτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε, καὶ οὐ μνημονεύετε, 19 "Οτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, καὶ πόσους κοφίνους κλασμάτων πλήρεις ἤρατε; Λέγουσιν αὐτῷ· Δώδεκα. 20 "Οτε καὶ τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσων σπυρίδων πληρώματα κλασμάτων ἤρατε; Καὶ λέγουσιν· 'Επτά. 21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Οὔπω συνίετε; 22 Καὶ ἔρχονται εἰς Βηθσαϊδάν. Καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλόν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἅψηται. 23 Καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ ἐξήνεγκεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης, καὶ πτύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἐπηρώτα αὐτὸν εἴ τι βλέπει. 24 Καὶ ἀναβλέψας ἔλεγεν· Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ὡς δένδρα ὁρῶ περιπατοῦντας. 25 Εἶτα πάλιν ἐπέθηκεν τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ διέβλεψεν καὶ ἀπεκατέστη, καὶ ἐνέβλεπεν δηλαυγῶς ἅπαντα. 26 Καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς οἶκον αὐτοῦ λέγων· Μὴ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθῃς. 27 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ 'Ιησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς· Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; 28 Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ λέγοντες ὅτι 'Ιωάννην τὸν βαπτιστήν, καὶ ἄλλοι 'Ηλείαν, ἄλλοι δὲ ὅτι εἷς τῶν προφητῶν. 29 Καὶ αὐτὸς ἐπηρώτα αὐτούς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; 'Αποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ Χριστός.

18 ܥܝܢܝܟܘܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܠܐ ܬܚܙܘܢ ܘܐܕܢܝܟܘܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܠܐ ܫܡܥܝܢ ܘܠܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܕܬܗܘܐ ܕܟܝܪܝܢ. 19 ܟܕ ܦܪܣܬ ܠܚܡܐ ܚܡܫ ܐܠܦ ܕܓܒܪܐ ܘܟܡ ܣܠܐ ܡܠܝܢ ܕܦܬܝܬܐ ܡܠܝܬ ܐܢܘܢ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܪܬܥܣܪ. 20 ܘܟܕ ܫܒܥ ܠܐܪܒܥ ܐܠܦ ܘܟܡ ܣܠܐ ܡܠܝܢ ܕܦܬܝܬܐ ܡܠܝܬ ܐܢܘܢ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܫܒܥ. 21 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܝܟܢܐ ܠܐ ܡܬܒܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. 22 ܘܐܬܝܢ ܒܝܬ ܨܝܕܐ ܘܡܦܩܝܢ ܠܗ ܐܢܫ ܣܡܐ ܘܒܥܝܢ ܠܗ ܕܢܫܪܐ ܠܗ ܕܢܬܠܐ ܐܝܕܘܗܝ ܒܗ. 23 ܘܢܣܒ ܐܝܕܐ ܕܣܡܐ ܘܦܩ ܠܗ ܠܒܪ ܡܢ ܦܪܬܐ ܘܒܨܩ ܥܝܢܘܗܝ ܘܫܪܐ ܥܠܝܗ ܘܫܐܠ ܠܗ ܐܢ ܡܕܡ ܚܙܐ. 24 ܘܩܒܠ ܚܙܐ ܐܡܪ ܚܙܐ ܐܢܐ ܐܢܫܐ ܕܡܝܢ ܐܝܠܢܐ ܕܗܠܟܝܢ. 25 ܬܘܒ ܫܪܐ ܥܠ ܥܝܢܘܗܝ ܘܦܬܚܬ ܘܗܦܟ ܘܚܙܐ ܒܫܦܝܪ ܟܠ ܡܕܡ. 26 ܘܫܕܪ ܠܗ ܠܒܝܬܗ ܘܐܡܪ ܠܐ ܬܥܘܠ ܠܟܦܪܐ ❖ ܘܠܐ ܬܐܡܪ ܠܐ ܠܐ ܠܟܦܪܐ. 27 ܘܐܙܠ ܝܫܘܥ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܟܦܪ ܩܣܪܝܐ ܕܦܝܠܛܘܣ ܘܒܐܘܪܚܐ ܫܐܠ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܢ ܐܢܐ ܐܡܪܝܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܕܐܢܐ. 28 ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܘܐܡܪܝܢ ܕܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܘܐܚܪܢܝܢ ܐܝܠܝܐ ܘܐܚܪܢܝܢ ܕܚܕ ܡܢ ܢܒܝܐ. 29 ܘܗܘ ܫܐܠ ܠܗܘܢ ܐܢܬܘܢ ܕܡܢ ܐܢܐ ܐܡܪܝܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܕܐܢܐ. ܫܡܥܘܢ ܐܡܪ ܠܗ ܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ.

18 Oculos habentes non videtis, et aures habentes non auditis? nec recordamini, 19 Quando quinque panes fregi in quinque milia, et quot cophinos fragmentorum plenos sustulistis? Dicunt ei: Duodecim. 20 Quando et septem panes in quattuor milia, quot sportas fragmentorum tulistis? Et dicunt ei: Septem. 21 Et dicebat eis: Quomodo nondum intellegitis? 22 Et veniunt Bethsaida: et adducunt ei cæcum, et rogabant eum ut illum tangeret. 23 Et adprehendens manum cæci eduxit eum extra vicum, et expuens in oculos ejus inpositis manibus suis interrogavit eum si aliquid videret. 24 Et aspiciens ait: Video homines velut arbores ambulantes. 25 Deinde iterum inposuit manus super oculos ejus, et cœpit videre, et restitutus est ita ut videret clare omnia. 26 Et misit illum in domum suam dicens: Vade in domum tuam, et si in vicum introieris, nemini dixeris. 27 Et egressus est Jesus et discipuli ejus in castello Cæsareæ Philippi: et in via interrogabat discipulos suos dicens eis: Quem me dicunt esse homines? 28 Qui responderunt illi dicentes: Johannen baptistam, alii Heliam, alii vero quasi unum de prophetis. 29 Tunc dicit illis: Vos vero quem me dicitis esse? Respondens Petrus ait ei: Tu es Christus.

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ, η', θ'.

30 Καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν περὶ αὐτοῦ. 31 Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι. 32 Καὶ παρρησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. Καὶ προσλαβόμενος ὁ Πέτρος αὐτὸν ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. 33 Ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐπετίμησεν Πέτρῳ καὶ λέγει· Ὕπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. 34 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. 35 Ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσει τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, σώσει αὐτήν. 36 Τί γὰρ ὠφελεῖ ἄνθρωπον κερδῆσαι τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; 37 Τί γὰρ δοῖ ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; 38 Ὃς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἁγγέλων τῶν ἁγίων.

ΚΕΦ. θ'.

1 ΚΑΙ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσίν τινες ὧδε τῶν ἑστηκότων οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.

ܡܪܩܘܣ ٨ ٩

30 ܘܦܩܕ ܠܗܘܢ ܕܠܐ ܢܐܡܪܘܢ ܠܐ ܠܐ ܥܠ ܗܕܐ. 31 ܘܫܪܝ ܠܡܠܦܘܬ ܠܗܘܢ ܕܒܥܐ ܠܒܪ ܐܢܫܐ ܕܢܬܟܢܫ ܣܓܝ̈ܐ ܡܢ ܩܫ̈ܝ̈ܫܐ ܘܪ̈ܒܢ̈ܐ ܘܣܦ̈ܪ̈ܝ̈ܐ ܘܢܬܩܛܠ ܘܒܬܠܬ ܝ̈ܘ̈ܡ̈ܝܢ ܢܩܘܡ. 32 ܘܒܓܠܝܐ ܡܠܬܐ ܡܡܠܠ ܗܘܐ. ܘܩܒܠ ܠܗ ܦܛܪܘܣ ܫܪܝ ܠܡܓܥܪ ܒܗ. 33 ܗܘ ܕܦܢܐ ܘܚܙܐ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܓܥܪ ܒܦܛܪܘܣ ܘܐܡܪ ܠܗ ܙܠ ܒܬܪ ܝ̈ܢ̈ܝ ܣܛܢܐ ܕܠܐ ܡܣܬܟܠ ܐܢܬ ܠܡ̈ܕ̈ܡ̈ܐ ܕܐܠܗܐ ܐܠܐ ܠ̈ܡ̈ܕ̈ܡ̈ܐ ܕܒܢܝ ܐܢܫܐ. 34 ܘܩܪܐ ܠܟܢܫܐ ܥܡ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܢ ܕܨܒܐ ܒܬܪܝ ܢܐܬܐ ܢܫܬܒܩ ܢܦܫܗ ܘܢܣܒ ܠܨܠܒܗ ܘܢܬܒܥܢ. 35 ܡܢ ܕܨܒ ܢܦܫܗ ܢܫܙܒ ܢܐܒܕ ܠܗ ܘܡܢ ܕܐܒܕ ܢܦܫܗ ܒܓܠܠ ܘܒܓܠ ܒܫܪܬܐ ܢܫܙܒ ܠܗ. 36 ܡܢܐ ܓܝܪ ܢܫܐ ܠܒܪ ܐܢܫܐ ܕܢܫܒܚ ܠܟܠ ܥܠܡܐ ܘܢܐܒܕ ܠܢܦܫܗ. 37 ܐܘ ܡܢܐ ܢܬܠ ܒܪ ܐܢܫܐ ܚܠܦ ܢܦܫܗ. 38 ܡܢ ܓܝܪ ܕܐܬܟܠܡ ܒܝ ܘܒܡ̈ܠ̈ܝ ܒܗܕܐ ܕܪ̈ܗ̈ܛ̈ܐ ܘܚ̈ܛ̈ܝ̈ܬ̈ܐ ܐܦ ܒܪ ܐܢܫܐ ܢܬܟܠܡ ܒܗ ܟܕ ܐܬܐ ܒܫܘܒܚܗ ܥܡ ܡܠܐܟ̈ܐ ܩܕ̈ܝ̈ܫ̈ܐ ܕܐܒܘܗܝ.

ܡܬܝ ١٦

1 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܕܐܝܬ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܩܐܡܝܢ ܗܪܟܐ ܕܠܐ ܢܛܥܡܘܢ ܡܘܬܐ ܥܕ ܕܢܚܙܘܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܐܬܬ ܒܚܝܠܐ.

30 Et comminatus est eis ne cui dicerent de illo. 31 Et cœpit docere illos quoniam oportet filium hominis multa pati et reprobari a senioribus et a summis sacerdotibus et scribis et occidi et post tres dies resurgere, 32 Et palam verbum loquebatur. Et adprehendens eum Petrus cœpit increpare eum. 33 Qui conversus et videns discipulos suos comminatus est Petro dicens: Vade retro me, Satana, quoniam non sapis quæ Dei sunt sed quæ sunt hominum. 34 Et convocata turba cum discipulis suis dixit eis: Si quis vult post me sequi, deneget se ipsum et tollat crucem suam, et sequatur me. 35 Qui enim voluerit animam suam salvam facere, perdet eam: qui autem perdiderit animam suam propter me et evangelium, salvam eam faciet. 36 Quid enim proderit homini, si lucretur mundum totum et detrimentum faciet animæ suæ? 37 Aut quid dabit homo commutationem pro anima sua? 38 Qui enim me confusus fuerit et mea verba in generatione ista adultera et peccatrice, et Filius hominis confundetur eum, cum venerit in gloria Patris sui cum angelis sanctis.

CAPUT IX.

1 Et dicebat illis: Amen dico vobis quia sunt quidam de hic stantibus qui non gustabunt mortem donec videant regnum Dei veniens in virtute.

2 Καὶ μετὰ ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους, καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, 3 Καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα λευκὰ λίαν, οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται οὕτως λευκᾶναι. 4 Καὶ ὤφθη αὐτοῖς Ἠλείας σὺν Μωϋσεῖ, καὶ ἦσαν συνλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. 5 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· Ῥαββεί, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι, καὶ ποιήσωμεν τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ Μωϋσεῖ μίαν καὶ Ἠλείᾳ μίαν. 6 Οὐ γὰρ ᾔδει τί ἀποκριθῇ· ἔκφοβοι γὰρ ἐγένοντο. 7 Καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς, καὶ ἐγένετο φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἀκούετε αὐτοῦ. 8 Καὶ ἐξάπινα περιβλεψάμενοι οὐκέτι οὐδένα εἶδον ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν. 9 Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ ἃ εἶδον διηγήσωνται, εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. 10 Καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτοὺς συνζητοῦντες τί ἐστιν τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. 11 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· Ὅτι λέγουσιν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς ὅτι Ἠλείαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; 12 Ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· Ἠλείας ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθιστάνει πάντα. Καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ ἐξουθενωθῇ.

❖ ✓ ❖

ܘܒܬܪ ܝܘܡ̈ܝܢ ܫܬ̈ܐ ܢܣܒ ܝܫܘܥ ܠܟܐܦܐ ܘܠܝܥܩܘܒ ܘܠܝܘܚܢܢ ܘܡܣܩ ܠܗܘܢ ܠܛܘܪܐ ܪܡܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܘܐܬܫܢܐ ܩܕܡ̈ܝܗܘܢ ܘܠܒܘܫܗ̈ ܢܗܘ ܨܚܝܪ ܐܝܟ ܬܠܓܐ ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܟܒܣܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ܕܠܒܝܢ ܐܝܟ ܗܢܘ ܐܬܚܙܝ ܠܗܘܢ ܐܠܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ ܘܗܘܘ ܡܬܡܠܠܝܢ ܥܡ ܝܫܘܥ ܘܥܢܐ ܟܐܦܐ ܘܐܡܪ ܠܝܫܘܥ ܪܒܝ ܛܒ ܠܢ ܕܢܗܘܐ ܗܟܐ ܘܢܥܒܕ ܬܠܬ ܡܫܟ̈ܢ̈ܐ ܠܟ ܚܕ ܘܠܡܘܫܐ ܚܕ ܘܠܐܠܝܐ ܚܕ ܠܐ ܝܕܥ ܡܐ ܕܐܡܪ ܐܬܒܗܬܘ ܓܝܪ ܣܓܝ ܗܘܘ ܘܐܬܐ ܥܢܢܐ ܘܐܡܪ ܗܢܐ ܒܪܝ ܚܒܝܒܝ ܗܢܘܢ ܫܡܥ ܠܗ ܘܦܬܐ ܥܝܢ̈ܝܗܘܢ ܘܠܐ ܚܙܘ ܐܠܐ ܝܫܘܥ ܒܠܚܘܕܘ ܘܟܕ ܢܚܬ̈ܝܢ ܡܢ ܛܘܪܐ ܦܩܕ ܠܗܘܢ ܕܠܐ ܢܫܪܘܢ ܠܐ ܐܢ ܒܪ ܐܢܫܐ ܡܢ ܡ̈ܝܬ̈ܐ ܢܩܘܡ ܘܦܬܓܡܐ ܥܡ ܢܦܫܗܘܢ ܡܐ ܗܘ ܕܡ̈ܝܬ̈ܐ ܢܩܘܡ ܘܫܐܠ̈ܝܢ ܠܗ ܘܐܡܪ̈ܝܢ ܠܗ ܡܐ ܗܟܝܠ ܐܡܪ̈ܝܢ ܣܦ̈ܪܝܐ ܕܐܠܝܐ ܕܒܥܐ ܐܬܐ ܩܕܡ ܘܗܘ ܡܗܦܟ ܟܠ ܡܕܡ ܘܐܝܟ ܗܟܝܠ ܟܬܝܒ ܥܠ ܒܪ ܐܢܫܐ ܕܣܓܝ ܢܬܟܢܫ ܘܢܬܒܙܐ ܐܠܐ ܕܐܠܝܐ ܐܬܐ ܘܥܒܕܘ ܠܗ ܟܡܐ ܕܟܬܝܒ ܥܠܝܗ

2 Et post dies sex adsumit Jesus Petrum et Jacobum et Johannem, et ducit illos in montem excelsum seorsum solus, et transfiguratus est coram ipsis: 3 Et vestimenta ejus facta sunt splendentia candida nimis velut nix, qualia fullo super terram non potest candida facere. 4 Et apparuit illis Helias cum Mose, et erant loquentes cum Jesu. 5 Et respondens Petrus ait Jesu: Rabbi, bonum est hic nos esse, et faciamus tria tabernacula, tibi unum et Mosi unum et Heliæ unum. 6 Non enim sciebat quid diceret: erant autem timore exterriti. 7 Et facta est nubes obumbrans eos, et venit vox de nube dicens: Hic est Filius meus carrisimus, audite illum. 8 Et statim circumspicentes neminem amplius viderunt nisi Jesum tantum secum. 9 Et descendentibus illis de monte, præcepit illis ne cui quæ vidissent narrarent, nisi cum Filius hominis a mortuis resurrexerit. 10 Et verbum continuerunt apud se, conquirentes quid esset: Cum a mortuis resurrexerit. 11 Et interrogabant eum dicentes: Quid ergo dicunt Pharisæi et scribæ quia Heliam oporteat venire primum? 12 Qui respondens ait illis: Helias cum venerit primo restituet omnia: et quomodo scriptum est in Filium hominis ut multa patiatur et contemnatur?

13 Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἠλείας ἐλήλυθεν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἤθελον, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν. 14 Καὶ ἐλθόντες πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶδον ὄχλον πολὺν περὶ αὐτοὺς καὶ γραμματεῖς συνζητοῦντας πρὸς αὐτούς. 15 Καὶ εὐθὺς πᾶς ὁ ὄχλος ἰδόντες αὐτὸν ἐξεθαμβήθησαν, καὶ προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν. 16 Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς· Τί συνζητεῖτε πρὸς αὐτούς; 17 Καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ εἷς ἐκ τοῦ ὄχλου· Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρός σε, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον, 18 Καὶ ὅπου ἐὰν αὐτὸν καταλάβῃ ῥήσσει, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπα τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσιν, καὶ οὐκ ἴσχυσαν. 19 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει· Ὦ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν πρός με. 20 Καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν. Καὶ ἰδὼν αὐτὸν, τὸ πνεῦμα εὐθὺς συνεσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο ἀφρίζων. 21 Καὶ ἐπηρώτησεν τὸν πατέρα αὐτοῦ· Πόσος χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐκ παιδιόθεν· 22 Καὶ πολλάκις καὶ εἰς πῦρ αὐτὸν ἔβαλεν καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλὰ εἴ τι δύνῃ, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. 23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ τὸ εἰ δύνῃ; πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. 24 Εὐθὺς κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου ἔλεγεν· Πιστεύω· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ.

13 Sed dico vobis quia et Helias venit, et fecerunt illi quæcumque voluerunt, sicut scriptum est de eo. 14 Et veniens ad discipulos suos vidit turbam magnam circa eos et scribas conquirentes cum illis. 15 Et confestim omnis populus videns eum stupefactus est, expaverunt, et accurrentes salutabant eum. 16 Et interrogavit eos: Quid inter vos conquiritis? 17 Et respondens unus de turba dixit: Magister, attuli filium meum ad te habentem spiritum mutum, 18 Qui ubicumque eum adprehenderit adlidit eum, et spumat et stridet dentibus et arescit: et dixi discipulis tuis ut eicerent illum, et non potuerunt. 19 Qui respondens eis dicit: O generatio incredula, quamdiu apud vos ero? quamdiu vos patiar? adferte illum ad me. 20 Et adtulerunt eum. Et cum vidisset illum, statim spiritus conturbavit eum, et elisus in terram volutabatur spumans. 21 Et interrogavit patrem ejus: Quantum temporis est ex quo hoc ei accidit? At ille ait: Ab infantia: 22 Et frequenter eum et in ignem et in aquas misit ut eum perderet: sed si quid potes, adjuva nos, misertus nostri. 23 Jesus autem ait illi: Si potes credere, omnia possibilia credenti. 24 Et continuo exclamans pater pueri cum lacrimis aiebat: Credo, adjuva incredulitatem meam.

25 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὁ ὄχλος, ἐπετίμησεν τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ λέγων αὐτῷ· Τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν πνεῦμα, ἐγὼ ἐπιτάσσω σοι, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. 26 Καὶ κράξας καὶ πολλὰ σπαράξας ἐξῆλθεν· καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός, ὥστε τοὺς πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. 27 Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη. 28 Καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κατ' ἰδίαν ἐπηρώτων αὐτόν· Ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; 29 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῇ [καὶ νηστείᾳ]. 30 Κἀκεῖθεν ἐξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γνοῖ· 31 Ἐδίδασκεν γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσεται. 32 Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. 33 Καὶ ἦλθον εἰς Καφαρναούμ. Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος ἐπηρώτα αὐτούς· Τί ἐν τῇ ὁδῷ διελογίζεσθε; 34 Οἱ δὲ ἐσιώπων· πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ τίς μείζων.

25 Et cum videret Jesus concurrentem turbam, comminatus est spiritui inmundo dicens illi: Surde et mute spiritus, ego tibi præcipio, exi ab eo et amplius ne introeas in eum. 26 Et exclamans multum discerpens eum exiit ab eo, et factus est sicut mortuus, ita ut multi dicerent quia mortuus est. 27 Jesus autem tenens manum ejus elevavit illum, et surrexit. 28 Et cum introisset in domum, discipuli ejus secreto interrogabant eum: Quare nos non potuimus eicere eum? 29 Et dixit illis: Hoc genus in nullo potest exire nisi in oratione et jejunio. 30 Et inde profecti prætergrediebantur Galilæam, nec volebat quemquam scire. 31 Docebat autem discipulos suos, et dicebat illis quoniam Filius hominis tradetur in manus hominum, et occident eum, et occisus tertia die resurget. 32 At illi ignorabant verbum, et timebant eum interrogare. 33 Et venerunt Capharnaum. Qui cum domi esset, interrogabat eos: Quid in via tractabatis? 34 At illi tacebant, siquidem inter se in via disputaverant quis esset illorum major.

35 Καὶ καθίσας ἐφώνησεν τοὺς δώδεκα, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος καὶ πάντων διάκονος. 36 Καὶ λαβὼν παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ εἶπεν αὐτοῖς· 37 Ὅς ἂν ἓν τῶν παιδίων τούτων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἂν ἐμὲ δέχηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με. 38 Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰωάννης· Διδάσκαλε, εἴδομέν τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, ὃς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν, καὶ ἐκωλύομεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἠκολούθει ἡμῖν. 39 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Μὴ κωλύετε αὐτόν· οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαί με· 40 Ὅς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστίν. 41 Ὅς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν ὀνόματί μου, ὅτι Χριστοῦ ἐστέ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ. 42 Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων, καλόν ἐστιν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περίκειται μύλος ὀνικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. 43 Καὶ ἐὰν σκανδαλίσῃ σε ἡ χείρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλόν ἐστίν σε κυλλὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωήν, ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον. [44 Ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.] 45 Καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σκανδαλίζῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλόν ἐστίν σε εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλόν, ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν [εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον].

35 ܘܝܬܒ ܬܪܥܣ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܐܢ ܡܢ ܕܨܒܐ ܕܢܗܘܐ ܩܕܡܝܐ ܒܟܠ ܐܢܫܐ ܘܐܚܪܢܐ ܠܟܠ ܐܢܫ ܘܡܫܡܫ ܠܟܠ ܐܢܫ ܀ 36 ܘܩܒܠ ܛܠܝܐ ܘܩܝܡܗ ܒܡܨܥܬܗܘܢ ܘܚܒܩ ܠܗ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܀ 37 ܡܢ ܕܩܒܠ ܚܕ ܡܢ ܗܠܝܢ ܛܠܝܐ ܒܫܡܝ ܐܢܐ ܩܒܠ ܘܡܢ ܕܐܢܐ ܩܒܠ ܠܐ ܐܢܐ ܩܒܠ ܐܠܐ ܗܘ ܕܫܕܪܢܝ ܀ 38 ܥܢܐ ܠܗ ܝܘܚܢܢ ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܚܙܝܢ ܗܘܝܢ ܕܐܝܟ ܗܢܐ ܕܒܫܡܟ ܓܪܫ ܫܐܕܝܢ ܘܡܟܠܝܢ ܗܘܝܢ ܠܗ ܕܠܐ ܗܘ ܕܐܙܠ ܥܡܢ ܀ 39 ܥܢܐ ܠܗ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܐ ܬܟܠܘܢܝܗ ܠܐ ܐܢܫ ܕܢܥܒܕ ܚܝܠܐ ܒܫܡܝ ܘܢܬܟܠ ܡܗܝܪ ܠܡܐܠܬ ܒܝ ܀ 40 ܕܠܐ ܡܢ ܕܠܐ ܥܠܝܢ ܗܘ ܥܡܢ ܗܘ ܀ 41 ܕܡܢ ܕܐܫܩܐ ܠܟܘܢ ܟܘܣ ܡܝ ܒܫܡܝ ܕܡܫܝܚܐ ܐܢܬܘܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܢܐܒܕ ܐܓܪܗ ܀ 42 ܘܡܢ ܕܐܟܫܠ ܚܕ ܡܢ ܐܠܝܢ ܙܥܘܪܐ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܝ ܛܒ ܠܗ ܕܐܬܬܠ ܐܒܢ ܪܚܝܐ ܒܨܘܪܐ ܕܟܪܝܗ ܘܢܬܪܡܐ ܒܝܡܐ ܀ 43 ܘܐܢ ܐܝܕܟ ܡܟܫܠܬ ܠܟ ܩܨܗ ܐܢ ܛܒ ܠܟ ܕܬܥܘܠ ܠܚܝܐ ܒܠܐ ܐܝܕ ܡܢ ܕܐܢܬ ܠܗ ܠܓܗܢܡ ܒܢܘܪܐ ܕܠܐ ܕܥܟ ܀ 44 ܐܝܟ ܕ ܬܠܥܬܗܘܢ ܠܐ ܡܝܬ ܘܢܘܪܐ ܠܐ ܡܬܟܒܐ ܀ 45 ܘܐܢ ܪܓܠܟ ܡܟܫܠܬ ܠܟ ܩܨܗ ܐܢ ܛܒ ܠܟ ܕܬܥܘܠ ܠܚܝܐ ܒܠܐ ܪܓܠ ܡܢ ܕܐܢܬ ܠܗ ܠܓܗܢܡ ܒܢܘܪܐ ܕܠܐ ܕܥܟ ܀

35 Et residens vocavit duodecim et ait illis: Si quis vult primus esse, erit omnium novissimus et omnium minister. 36 Et accipiens puerum statuit eum in medio eorum; quem ut complexus esset, ait illis: 37 Quisquis unum ex hujusmodi pueris receperit in nomine meo, me recipit: et quicumque me susceperit, non me suscipit sed eum qui me misit. 38 Respondit illi Johannes dicens: Magister, vidimus quendam in nomine tuo eicientem dæmonia, qui non sequitur nos, et prohibuimus eum. 39 Jesus autem ait: Nolite prohibere eum: nemo est enim qui faciat virtutem in nomine meo et possit cito male loqui de me. 40 Qui enim non est adversum vos, pro vobis est. 41 Quisquis enim potum dederit vobis calicem aquæ in nomine meo, quia Christi estis, amen dico vobis, non perdet mercedem suam. 42 Et quisquis scandalizaverit unum ex his pusillis credentibus in me, bonum est ei magis si circumdaretur mola asinaria collo ejus et in mare mitteretur. 43 Et si scandalizaverit te manus tua, abscide illam: bonum est tibi debilem introire in vitam, quam duas manus habentem ire in gehennam, in ignem inextinguibilem, 44 Ubi vermis eorum non moritur et ignis non extinguitur. 45 Et si pes tuus te scandalizat, amputa illum: bonum est tibi claudum introire in vitam æternam, quam duos pedes habentem mitti in gehennam ignis inextinguibilis,

[46 "Οπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.] 47 Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλόν σε ἐστὶν μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν, 48 "Οπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. 49 Πᾶς γὰρ πυρὶ ἁλισθήσεται, [καὶ πᾶσα θυσία ἁλὶ ἁλισθήσεται.] 50 Καλὸν τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ τὸ ἅλα ἄναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε; ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἅλα καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

ΚΕΦ. ι'.

1 ΚΑΙ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ συνπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν, καὶ ὡς εἰώθει πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς. 2 Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι ἐπηρώτων αὐτὸν εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. 3 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωϋσῆς; 4 Οἱ δὲ εἶπαν· Ἐπέτρεψεν Μωϋσῆς βιβλίον ἀποστασίου γράψαι καὶ ἀπολῦσαι. 5 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην. 6 Ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς [ὁ θεός]· 7 Ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, [καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ,] 8 Καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν, ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ μία σάρξ.

46 Ubi vermis eorum non moritur et ignis non extinguitur. 47 Quod si oculus tuus scandalizat te, eice eum: bonum est tibi luscum introire in regnum Dei, quam duos oculos habentem mitti in gehennam ignis, 48 Ubi vermis eorum non moritur et ignis non extinguitur. 49 Omnis enim igne sallietur, et omnis victima sallietur. 50 Bonum est sal: quod si sal insulsum fuerit, in quo illud condietis? Habete in vobis sal, et pacem habete inter vos.

CAPUT X.

1 Et inde exsurgens venit in fines Judææ ultra Jordanen, et conveniunt iterum turbæ ad eum, et sicut consueverat iterum docebat illos. 2 Et accedentes Pharisæi interrogabant eum si licet viro uxorem dimittere, temtantes eum. 3 At ille respondens dixit eis: Quid vobis præcepit Moses? 4 Qui dixerunt: Moses permisit libellum repudii scribere et dimittere. 5 Quibus respondens Jesus ait: Ad duritiam cordis vestri scripsit vobis præceptum istud; 6 Ab initio autem creaturæ masculum et feminam fecit eos Deus: 7 Propter hoc relinquet homo patrem suum et matrem et adherebit ad uxorem suam, 8 Et erunt duo in carne una. Itaque jam non sunt duo sed una caro.

9 Ὃ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. 10 Καὶ εἰς τὴν οἰκίαν πάλιν οἱ μαθηταὶ περὶ τούτου ἐπηρώτων αὐτόν. 11 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν· 12 Καὶ ἐὰν αὐτὴ ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα αὐτῆς γαμήσῃ ἄλλον, μοιχᾶται. 13 Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία ἵνα ἅψηται αὐτῶν· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς προσφέρουσιν. 14 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με, μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 15 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἂν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. 16 Καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ κατευλόγει, τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτά. 17 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδόν, προσδραμὼν εἷς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν· Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; 18 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ θεός. 19 Τὰς ἐντολὰς οἶδας· Μὴ μοιχεύσῃς, μὴ φονεύσῃς, μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, μὴ ἀποστερήσῃς, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου. 20 Ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ· Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου.

9 ܗܘ ܕܐܠܗܐ ܒܟܠܝܠ ܐܢܫܐ ܠܐ ܢܦܪܫ : 10 ܘܒܒܝܬܐ ܬܘܒ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܫܐܠܘ ܥܠ ܗܕܐ ܡܠܬܐ ܕܝܠܗ . 11 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܟܠ ܕܫܕܪ ܐܢܬܬܗ ܘܢܣܒ ܐܚܪܬܐ ܫܪܐ ܥܠ ܗܝ . 12 ܘܐܢ ܐܢܬܬܐ ܫܕܪܬ ܒܥܠܗ ܘܢܣܒܬ ܓܒܪܐ ܐܚܪܢܐ ܫܪܐ . 13 ܘܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܛܠܝܐ ܕܢܫܩܘܢ ܠܗܘܢ ܘܬܠܡܝܕܐ ܓܥܪܘ ܒܗܘ ܒܡܩܪܒܝܗܘܢ . 14 ܘܟܕ ܚܙܐ ܝܫܘܥ ܐܬܪܓܙ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܫܒܘܩܘ ܠܛܠܝܐ ܕܢܐܬܘܢ ܠܘܬܝ ܘܠܐ ܬܡܢܥܘܢ ܐܢܘܢ ܕܗܟܢܐ ܕܝܠܗ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ . 15 ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܟܠ ܕܠܐ ܢܩܒܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܟ ܛܠܝܐ ܠܐ ܢܥܘܠ ܠܬܡ . 16 ܘܚܒܫ ܠܗܘܢ ܘܣܡ ܐܝܕܘܗܝ ܥܠܝܗܘܢ ❖ ܘܒܪܟ ܠܗܘܢ . 17 ܘܟܕ ܢܦܩ ܠܐܘܪܚܐ ܪܗܛ ܚܕ ܘܟܪܥ ܩܕܡܘܗܝ ܘܫܐܠ ܠܗ ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܛܒܐ ܡܐ ܐܥܒܕ ܕܐܚܐ ܚܝܐ ܕܥܠܡܐ ܐܪܬ . 18 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܠܡܢܐ ܩܪܝܬ ܠܝ ܛܒ ܠܝܬ ܛܒ ܐܠܐ ܚܕ ܐܠܗܐ . 19 ܦܩܕܢܐ ܝܕܥܬ ܠܐ ܬܙܢܐ ܠܐ ܬܩܛܠ ܠܐ ܬܓܢܘܒ ܠܐ ܬܣܗܕ ܣܗܕܘܬܐ ܕܫܩܪܐ ܠܐ ܬܓܙܠ ܐܒܟ ܘܐܡܟ ܕܐܢܬ ܝܕܥ . 20 ܐܡܪ ܠܗ ܪܒܝ ܟܠ ܐܠܝܢ ܢܛܪܬ ܡܢ ܥܘܪܬܝ : ❖

9 Quod ergo Deus junxit, homo non separet. 10 Et in domo iterum discipuli ejus de eodem interrogaverunt eum. 11 Et dicit illis: Quicumque dimiserit uxorem suam et aliam duxerit, adulterium committit super eam: 12 Et si uxor dimiserit virum suum et alii nupserit, moechatur. 13 Et offerebant illi parvulos ut tangeret illos: discipuli autem comminabantur offerentibus. 14 Quos cum videret Jesus, indigne tulit et ait illis: Sinite parvulos venire ad me, et ne prohibueritis eos: talium est enim regnum Dei. 15 Amen dico vobis, quisque non receperit regnum Dei velut parvulus, non intrabit in illud. 16 Et complexans eos et inponens manus super illos benedicebat eos. 17 Et cum egressus esset in viam, procurrens quidam genu flexo ante eum rogabat eum: Magister bone, quid faciam ut vitam æternam percipiam? 18 Jesus autem dixit ei: Quid me dicis bonum? nemo bonus nisi unus Deus. 19 Præcepta nosti: Ne adulteres, ne occidas, ne fureris, ne falsum testimonium dixeris, ne fraudem feceris, honora patrem tuum et matrem. 20 Et ille respondens ait: Magister, hæc omnia observavi a juventute mea.

21 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἠγάπησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἓν σε ὑστερεῖ· ὕπαγε, ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ δὸς τοῖς πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι [ἄρας τὸν σταυρόν]. 22 Ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθεν λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. 23 Καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελεύσονται. 24 Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς· Τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστιν [τοὺς πεποιθότας ἐπὶ χρήμασιν] εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν· 25 Εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τῆς τρυμαλιᾶς τῆς ῥαφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. 26 Οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες πρὸς ἑαυτούς· Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; 27 Ἐμβλέψας αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγει· Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ' οὐ παρὰ θεῷ· πάντα γὰρ δυνατὰ παρὰ τῷ θεῷ. 28 Ἤρξατο λέγειν ὁ Πέτρος αὐτῷ· Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήκαμέν σοι. 29 Ἔφη ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ μητέρα ἢ πατέρα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ ἕνεκεν τοῦ εὐαγγελίου,

21 ܢܥܒܕ ܒܗ ܒܪ ܐܝܬ ܗܘ ܕܐܚܒܗ ܘܐܡܪ ܠܗ ܚܕ ܠܟ ܚܣܪ. ܙܠ ܙܒܢ ܟܠ ܕܐܝܬ ܠܟ ܘܬܝܗܒ ܠܡܣܟܝܢܐ ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܐܘܨܪܐ ܒܫܡܝܐ ܘܐܬܐ ܒܬܪ ܢܛܠ ܠܨܠܒܐ ܘܐܙܠ ܠܗ: 22 ܗܘ ܕܐܬܟܢܫ ܥܠ ܡܠܬܐ ܐܙܠ ܒܟܝܐ. ܐܝܬ ܠܗ ܒܗ ܓܒܪܐ ܣܓܝ ܡܢ ܢܟܣܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܠܡܐ ܐܢ ܠܟ ܢܛܠ ܠܨܠܒܐ ܘܐܙܠ ܠܗ: 23 ܒܪ ܒܗ ܢܥܒܕ ܡܣܟܝܢ ܐܝܟ ܕܩܫܐ ܐܝܬ ܠܗ ܠܐܢܫ ܕܡܠ ܠܡܥܒܕ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܠܡܥܠ: 24 ܬܡܗܘ ܒܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܥܠ ܡܠܝܗ. ܘܗܘ ܝܫܘܥ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܒܢܝ ܐܝܟ ܕܩܫܐ ܐܝܬ ܠܗ ܠܐܢܫ ܕܡܠ ܠܡܥܒܕ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܠܡܥܠ. 25 ܐܝܬ ܐܝܟ ܕܐܬܪ ܠܓܡܠܐ ܕܥܒܪ ܒܬܪܥ ܚܛܐ ܡܢ ܕܢܥܠ ܥܬܝܪ ܠܡܥܒܕ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܠܡܥܠ. 26 ܗܢܘܢ ܕܫܡܥܘ ܬܡܗܘ ܒܗ ܒܟܝܢ ܘܐܡܪܝܢ ܡܢ ܗܟܝܠ ܢܬܦܪܩ ܠܗ ܠܐܢܫ. 27 ܒܪ ܒܗ ܢܥܒܕ ܝܫܘܥ ܠܡܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܥܡ ܒܢܝ ܐܢܫ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܥܒܕ ܐܠܐ ܠܐ ܥܡ ܐܠܗܐ ܡܫܟܚ ܠܡܥܒܕ ܟܠ ܡܕܡ ܕܡܫܟܚ ܠܡܥܒܕ ܥܡ ܐܠܗܐ. 28 ✣ ܫܪܝ ܟܐܦܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܗܐ ܚܢܢ ܫܒܩܢ ܟܠ ܡܕܡ ܘܐܙܠܢ ܒܬܪܟ. 29 ܥܢܐ ܒܗ ܢܥܒܕ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܠܝܬ ܓܒܪܐ ܕܫܒܩ ܒܝܬܐ ܐܘ ܐܚܐ ܐܘ ܐܚܬܐ ܐܘ ܐܒܐ ܐܘ ܐܡܐ ܐܘ ܒܢܐ ܐܘ ܚܩܠܐ ܒܥܠ ܕܝܠܝ ܘܒܥܠ ܕܒܣܪܬܐ:

21 Jesus autem intuitus eum dilexit eum et dixit illi: Unum tibi deest: vade quæcumque habes vende et da pauperibus, et habebis thesaurum in cælo, et veni sequere me. 22 Qui contristatus in verbo abiit mærens: erat enim habens possessiones multas. 23 Et circumspiciens Jesus ait discipulis suis: Quam difficile qui pecunias habent in regnum Dei introibunt. 24 Discipuli autem obstupescebant in verbis ejus. At Jesus rursus respondens ait illis: Filioli, quam difficile est confidentes in pecuniis in regnum Dei introire. 25 Facilius est camelum per foramen acus transire quam divitem intrare in regnum Dei. 26 Qui magis admirabantur, dicentes ad semet ipsos: Et quis potest salvus fieri? 27 Et intuens illos Jesus ait: Apud homines inpossibile est, sed non apud Deum: omnia enim possibilia sunt apud Deum. 28 Cœpit Petrus ei dicere: Ecce nos dimisimus omnia et secuti sumus te. 29 Respondens Jesus ait: Amen dico vobis, nemo est qui reliquerit domum aut fratres aut sorores aut matrem aut patrem aut filios aut agros propter me et propter evangelium,

30 Ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ οἰκίας καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς καὶ μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. 31 Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι. 32 Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐθαμβοῦντο, οἱ δὲ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο. Καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν, 33 Ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν, 34 Καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν καὶ ἀποκτενοῦσιν, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσεται. 35 Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου, λέγοντες αὐτῷ· Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὃ ἐὰν αἰτήσωμέν σε ποιήσῃς ὑμῖν. 36 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Τί θέλετέ με ποιήσω ὑμῖν; 37 Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Δὸς ἡμῖν ἵνα εἷς σου ἐκ δεξιῶν καὶ εἷς σου ἐξ ἀριστερῶν καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. 38 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, ἢ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; 39 Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε·

30 ܐܠܐ ܢܩܒܠ ܒܗ ܚܕ̈ܐ . ܗܫܐ 30
ܒܥܕܢܐ ܗܕܐ : ܒܬ̈ܐ ܐܚ̈ܐ ܘܐܚ̈ܬ̈ܐ .
ܘܐܡ̈ܗ̈ܬ̈ܐ ܘܒ̈ܢ̈ܐ ܘܚܩ̈ܠ̈ܐ ܥܡ ܪܕ̈ܦ̈ܢ̈ܐ .
ܘܒܥܠܡܐ ܕܐܬܐ ܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ̈ܝܢ . 31 ܣܓ̈ܝܐ
ܕܢ̈ܦ̈ܠ̈ܝ ܩ̈ܕ̈ܡ̈ܝ ܘܩ̈ܕ̈ܡ̈ܝ ܢ̈ܦ̈ܠ̈ܝ . 32 ܗ̈ܘ̈ܘ
ܒܐ̈ܪ̈ܚ̈ܐ ܡ̈ܣ̈ܩ̈ܝ̈ܢ ܠ̈ܐ̈ܘ̈ܪ̈ܫ̈ܠ̈ܡ ܘ̈ܝ̈ܫ̈ܘ̈ܥ
ܩ̈ܕ̈ܡ̈ܐ ܗ̈ܘ̈ܐ ܠ̈ܗ̈ܘ̈ܢ ܘ̈ܕ̈ܚ̈ܠ̈ܝ̈ܢ ܘ̈ܕ̈ܚ̈ܠ̈ܝ̈ܢ ܕ̈ܒ̈ܬ̈ܪ̈ܗ̈ܘ̈ܢ
ܕ̈ܕ̈ܚ̈ܠ̈ܝ̈ܢ : ܘ̈ܩ̈ܒ̈ܠ ܬ̈ܪ̈ܥ̈ܣ̈ܪ̈ܗ ܬ̈ܒ̈ܐ ܠ̈ܡ̈ܐ̈ܡ̈ܪ
ܠ̈ܗ̈ܘ̈ܢ ܕ̈ܥ̈ܬ̈ܝ̈ܕ̈ܝ̈ܢ ܠ̈ܡ̈ܗ̈ܘ̈ܐ ܠ̈ܗ̈ܘ̈ܢ . 33 ܕ̈ܗ̈ܐ
ܗ̈ܐ ܣ̈ܠ̈ܩ̈ܝ̈ܢ ܒ̈ܢ̈ܚ̈ܢ̈ܐ ܠ̈ܐ̈ܘ̈ܪ̈ܫ̈ܠ̈ܡ ܘ̈ܒ̈ܪ̈ܗ ܕ̈ܐ̈ܢ̈ܫ̈ܐ
ܡ̈ܬ̈ܡ̈ܣ̈ܪ ܒ̈ܐ̈ܝ̈ܕ̈ܝ ܩ̈ܫ̈ܝ̈ܫ̈ܐ ܘ̈ܒ̈ܣ̈ܦ̈ܪ̈ܐ . ܘ̈ܢ̈ܚ̈ܬ̈ܘ̈ܢ
ܥ̈ܠ̈ܘ̈ܗ̈ܝ ܡ̈ܘ̈ܬ̈ܐ ܘ̈ܡ̈ܣ̈ܪ̈ܘ̈ܢ ܠ̈ܥ̈ܡ̈ܡ̈ܐ . 34 ܘ̈ܢ̈ܬ̈ܟ̈ܣ̈ܝ̈ܢ
ܥ̈ܠ̈ܘ̈ܗ̈ܝ ܘ̈ܢ̈ܬ̈ܪ̈ܩ̈ܝ̈ܢ ܒ̈ܗ̈ܘ̈ܢ ܘ̈ܡ̈ܓ̈ܕ̈ܝ̈ܢ ܒ̈ܗ̈ܘ̈ܢ
ܘ̈ܩ̈ܛ̈ܠ̈ܝ̈ܢ ܒ̈ܗ̈ܘ̈ܢ . ܘ̈ܒ̈ܬ̈ܠ̈ܬ̈ܐ ܝ̈ܘ̈ܡ̈ܝ̈ܢ ܢ̈ܩ̈ܘ̈ܡ̈ ܗ̈ܘ̈ܐ :
35 ܘ̈ܩ̈ܪ̈ܒ̈ܝ̈ܢ ܠ̈ܘ̈ܬ̈ܗ̈ ❖ ܝ̈ܥ̈ܩ̈ܘ̈ܒ ܘ̈ܝ̈ܘ̈ܚ̈ܢ̈ܢ 35
ܒ̈ܢ̈ܝ ܙ̈ܒ̈ܕ̈ܝ ܐ̈ܡ̈ܪ̈ܝ̈ܢ ܠ̈ܗ̈ ܡ̈ܠ̈ܦ̈ܢ̈ܐ ܒ̈ܥ̈ܐ̈ ܡ̈ܢ̈ܢ
ܕ̈ܢ̈ܥ̈ܒ̈ܕ̈ ܠ̈ܢ̈ . 36 ܗ̈ܘ̈ ܐ̈ܡ̈ܪ̈ ܠ̈ܗ̈ܘ̈ܢ ܡ̈ܢ̈ܐ ܒ̈ܥ̈ܐ̈ ܐ̈ܢ̈ܐ
ܠ̈ܡ̈ܥ̈ܒ̈ܕ̈ ܠ̈ܟ̈ . 36 ܐ̈ܡ̈ܪ̈ ܠ̈ܗ̈ܘ̈ܢ ܡ̈ܢ̈ܐ ܒ̈ܥ̈ܐ̈ ܐ̈ܢ̈ܐ
ܠ̈ܡ̈ܥ̈ܒ̈ܕ̈ ܠ̈ܟ̈ ܡ̈ܢ̈ܐ ܒ̈ܥ̈ܐ̈ ܐ̈ܢ̈ܐ ܠ̈ܡ̈ܥ̈ܒ̈ܕ̈ ܠ̈ܟ̈ .
37 ܐ̈ܡ̈ܪ̈ ܠ̈ܗ̈ܘ̈ܢ ܗ̈ܒ̈ ܠ̈ܢ̈ ܡ̈ܢ̈ ܕ̈ܢ̈ ܐ̈ܢ̈ ܘ̈ܐ̈ܚ̈ܕ̈ ܡ̈ܢ̈
ܠ̈ܟ̈ ܡ̈ܢ̈ ܝ̈ܡ̈ܝ̈ܢ ܘ̈ܐ̈ܚ̈ܕ̈ ܡ̈ܢ̈ ܣ̈ܡ̈ܐ̈ܠ̈ ܢ̈ܬ̈ܒ̈ ܒ̈ ܒ̈ܟ̈ܒ̈ܘ̈ܕ̈ ܟ̈ .
ܥ̈ܕ̈ ܢ̈ܬ̈ܒ̈ܣ̈ܡ̈ ܡ̈ܢ̈ ܒ̈ ܡ̈ܠ̈ܟ̈ܘ̈ܬ̈ ܟ̈ . 38 ܗ̈ܘ̈ ܒ̈ ܐ̈ܡ̈ܪ̈ ܠ̈ܗ̈ܘ̈ܢ
ܠ̈ ܝ̈ܕ̈ܥ̈ ܐ̈ܢ̈ܬ̈ܘ̈ ܡ̈ܢ̈ ܐ̈ܢ̈ܬ̈ܘ̈ ܫ̈ܐ̈ܠ̈ ܐ̈ . ܗ̈ܒ̈ ܠ̈ܢ̈ ܡ̈ܢ̈ ܐ̈ܢ̈ܐ
ܠ̈ܡ̈ܫ̈ܬ̈ܐ ܐ̈ܢ̈ ܐ̈ ܡ̈ܫ̈ܬ̈ܐ ܐ̈ܢ̈ ܐ̈ ܡ̈ܢ̈ ܐ̈ܢ̈ ܐ̈ ܐ̈ ܐ

40 Τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου ἢ ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται. 41 Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. 42 Καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς λεγει αὐτοῖς· Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. 43 Οὐχ οὕτως δέ ἐστιν ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὃς ἂν θέλῃ μέγας γενέσθαι ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος, 44 Καὶ ὃς ἂν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος. 45 Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. 46 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱερειχώ. Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱερειχὼ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὄχλου ἱκανοῦ ὁ υἱὸς Τιμαίου Βαρτιμαῖος, τυφλὸς προσαίτης, ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδόν. 47 Καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζαρηνός ἐστιν, ἤρξατο κράζειν καὶ λέγειν· Υἱὲ Δανεὶδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. 48 Καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ. Ὁ δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν· Υἱὲ Δανεὶδ, ἐλέησόν με. 49 Καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Φωνήσατε αὐτόν. Καὶ φωνοῦσιν τὸν τυφλὸν λέγοντες αὐτῷ· Θάρσει, ἔγειρε, φωνεῖ σε. 50 Ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναπηδήσας ἦλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

40 ܘܠܐ ܗܝ ܕܝܠܝ ܡܬܠ ܕܐܝܬ ܠܝ ܠܡܝܬܠ ܕܝܡܝܢ ܐܘ ܣܡܐܠ ܐܠܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܝ ܠܡܝܬܠ ܕܐܢ ܠܡܢ ܕܐܬܛܟܣ ܠܗ ܐܝܬ ܠܗ

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ, ι', ια'.

51 Καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Τί σοι θέλεις ποιήσω; Ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ· Ῥαββουνί, ἵνα ἀναβλέψω. 52 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ὕπαγε, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. Καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψεν, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ.

ΚΕΦ. ια'.

1 ΚΑΙ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ εἰς Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ 2 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθὺς εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὔπω κεκάθικεν· λύσατε αὐτὸν καὶ φέρετε. 3 Καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· Τί ποιεῖτε τοῦτο; εἴπατε· Ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει, καὶ εὐθὺς αὐτὸν ἀποστέλλει πάλιν ὧδε. 4 Καὶ ἀπῆλθον καὶ εὗρον τὸν πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου, καὶ λύουσιν αὐτόν. 5 Καὶ τινες τῶν ἐκεῖ ἑστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς· Τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον; 6 Οἱ δὲ εἶπαν αὐτοῖς καθὼς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. 7 Καὶ φέρουσιν τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιβάλλουσιν αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτόν. 8 Καὶ πολλοὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν, ἄλλοι δὲ στιβάδας, κόψαντες ἐκ τῶν ἀγρῶν.

❖ ـه ❖ ـب ❖ ـا ❖

51 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܡܢܐ ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܐܥܒܕ ܠܟ ܐܡܪ ܠܗ ܐܝܟܐ ܡܪܝ ܕܢܬܚܙܐ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ 52 ܙܠ ܕܝܢ ܒܣܠܩ ܐܡܪ ܠܗ ܙܠ ܐܝܟ ܕܐܡܢܬ ܐܡܢܬܟ ܐܦ ܫܘܙܒܟ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܗ ܐܬܪ ܠܟ ܘܐܬ ܒܥܝ ܠܡܚܙܐ ܐܬ ܕܐܬܬܪ ܐܬ ܒܗ ܐܢܫ ܠܐ ܐܬ ܘܫܪܐ ܘܐܬ ܘܐܬܝ ܠܗ

9 Καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον· 'Ωσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· 10 Εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαυείδ, ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. 11 Καὶ εἰσῆλθεν εἰς 'Ιεροσόλυμα εἰς τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμενος πάντα, ὀψὲ ἤδη οὔσης τῆς ὥρας, ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα. 12 Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας ἐπείνασεν. 13 Καὶ ἰδὼν συκῆν ἀπὸ μακρόθεν ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν εἰ ἄρα τι εὑρήσει ἐν αὐτῇ, καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν οὐδὲν εὗρεν εἰ μὴ φύλλα· ὁ γὰρ καιρὸς οὐκ ἦν σύκων. 14 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῇ· Μηκέτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐκ σοῦ μηδεὶς καρπὸν φάγοι. Καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 15 Καὶ ἔρχονται εἰς 'Ιεροσόλυμα. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ τοὺς ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς κατέστρεψεν, 16 Καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ, 17 Καὶ ἐδίδασκεν καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Οὐ γέγραπται ὅτι ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν; Ὑμεῖς δὲ πεποιήκατε αὐτὸν σπήλαιον λῃστῶν. 18 Καὶ ἤκουσαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν· ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτόν, πᾶς γὰρ ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

9 Et qui præibant et qui sequebantur clamabant dicentes: Osanna, 10 Benedictus qui venit in nomine Domini, benedictum quod venit regnum patris nostri David, osanna in excelsis. 11 Et introivit Hierosolyma in templum: et circumspectis omnibus, cum jam vespere esset hora, exivit in Bethaniam cum duodecim. 12 Et alia die cum irent a Bethania, esuriit, 13 Cumque vidisset a longe ficum habentem folia, venit si quid forte inveniret in ea, et cum venisset ad eam, nihil invenit præter folia: non enim erat tempus ficorum. 14 Et respondens dixit ei: Jam non amplius in æternum quisquam fructum ex te manducet. Et audiebant discipuli ejus. 15 Et veniunt Hierosolymam. Et cum introisset templum, cœpit eicere vendentes et ementes in templo, et mensas nummulariorum et cathedras vendentium columbas evertit, 16 Et non sinebat ut quisquam transferret vas per templum. 17 Et docebat dicens eis: Non scriptum est quia domus mea domus orationis vocabitur omnibus gentibus? Vos autem fecistis eam speluncam latronum. 18 Quo audito principes sacerdotum et scribæ quærebant quomodo eum perderent: timebant enim eum, quoniam universa turba admirabatur super doctrina ejus.

19 Καὶ ὅταν ὀψὲ ἐγένετο, ἐξεπορεύετο
ἔξω τῆς πόλεως. 20 Καὶ παραπορευόμε-
νοι πρωὶ εἶδον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην
ἐκ ῥιζῶν. 21 Καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος
λέγει αὐτῷ· Ῥαββεί, ἴδε ἡ συκῆ ἣν
κατηράσω ἐξήρανται. 22 Καὶ ἀποκριθεὶς
ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Ἔχετε πίστιν
θεοῦ. 23 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν
εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ· Ἄρθητι καὶ βλή-
θητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ διακριθῇ
ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύῃ ὅτι ὃ
λαλεῖ γίνεται, ἔσται αὐτῷ [ὃ ἐὰν εἴπῃ].
24 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα ὅσα
προσεύχεσθε καὶ αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι
ἐλάβετε, καὶ ἔσται ὑμῖν. 25 Καὶ ὅταν
στήκετε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι
ἔχετε κατά τινος, ἵνα καὶ ὁ πατὴρ
ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῇ ὑμῖν
τὰ παραπτώματα ὑμῶν. [26 Εἰ δὲ
ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν
ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφήσει τὰ παρα-
πτώματα ὑμῶν.] 27 Καὶ ἔρχονται πά-
λιν εἰς Ἰεροσόλυμα. Καὶ ἐν τῷ ἱερῷ
περιπατοῦντος αὐτοῦ ἔρχονται πρὸς
αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς
καὶ οἱ πρεσβύτεροι, 28 Καὶ ἔλεγον αὐ-
τῷ· Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; ἢ
τίς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἔδωκεν
ἵνα ταῦτα ποιῇς; 29 Ὁ δὲ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτοῖς· Ἐπερωτήσω ὑμᾶς ἕνα
λόγον, καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ἐρῶ
ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

19 ܘܟܕ ܗܘܬ ܪܡܫܐ ܢܦܩ ܠܐ ܡܢ ܩܪܬܐ ׃
20 ܘܥܒܪ ܒܨܦܪܐ ܚܙܘ ܬܐܢܬܐ ܝܒܝܫܬ ܡܢ ܫܪܫ̈ܝܗ ׃
21 ܘܐܬܕܟܪ ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܠܗ ܪܒܝ ܗܐ ܬܐܢܬܐ ܕܒܪܟܬ ܠܗ ܝܒܝܫܬ ׃
22 ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܘܘ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ׃
23 ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܡܢ ܕܐܡܪ ܠܛܘܪܐ ܗܢܐ ܬܬܩܠܥ ܘܬܬܪܡܐ ܠܝܡܐ ܘܠܐ ܢܬܦܠܓ ܒܠܒܗ ܐܠܐ ܢܗܝܡܢ ܕܡܢ ܕܐܡܪ ܢܗܘܐ ܠܗ ׃
24 ܒܟܠ ܗܟܝܠ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܢܬܘܢ ܡܨܠܝܢ ܘܒܥܝܢ ܗܝܡܢܘ ܕܩܒܠܬܘܢ ܘܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ׃
25 ܘܟܕ ܩܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܨܠܝܢ ܫܒܘܩܘ ܐܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܥܠ ܐܢܫ ܕܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܢܫܒܘܩ ܠܟܘܢ ܚܛܗܝܟܘܢ ׃
26 ܐܢ ܠܐ ܐܢܬܘܢ ܫܒܘܩܝܢ ܐܦ ܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܠܐ ܢܫܒܘܩ ܠܟܘܢ ܚܛܗܝܟܘܢ ׃
27 ܘܐܬܝܢ ܬܘܒ ܠܝܪܘܫܠܡ ܘܟܕ ܗܘܐ ܡܬܗܠܟ ܒܗܝܟܠܐ ܐܬܘ ܠܘܬܗ ܟܗܢ̈ܐ ܪܒ̈ܐ ܘܣܦܪ̈ܐ ܘܩܫ̈ܝܫ̈ܐ ׃
28 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܐܢܬ ܥܒܕ ܗܠܝܢ ܐܘ ܡܢ ܝܗܒ ܠܟ ܫܘܠܛܢܐ ܗܕܐ ܕܬܥܒܕ ܗܠܝܢ ׃
29 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܐܦ ܐܢܐ ܐܫܐܠ ܐܢܐ ܡܠܬܐ ܚܕܐ ܡܢܟܘܢ ܘܗܒ ܠܝ ܘܐܡܪ ܠܝ ܘܐܢܐ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܐܢܐ ܥܒܕ ܗܠܝܢ ׃

19 Et cum vespera facta esset, egredie-
batur de civitate. 20 Et cum mane
transirent, viderunt ficum aridam
factam a radicibus. 21 Et recordatus
Petrus dicit ei: Rabbi, ecce ficus cui
maledixisti aruit. 22 Et respondens
Jesus ait illis: Habete fidem Dei:
23 Amen dico vobis quia quicumque
dixerit huic monti: Tollere et mittere
in mare, et non hesitaverit in corde
suo, sed crediderit quia quodcumque
dixerit fiat, fiet ei. 24 Propterea dico
vobis, omnia quæcumque orantes peti-
tis, credite quia accipietis, et veniet
vobis. 25 Et cum stabitis ad orandum,
dimittite si quid habetis adversum
aliquem, ut et Pater vester qui in cælis
est dimittat vobis peccata vestra.
26 Quod si vos non dimiseritis, nec
Pater vester qui in cælis est dimittet
vobis peccata vestra. 27 Et veniunt
rursus Hierosolymam. Et cum am-
bularet in templo, accedunt ad
eum summi sacerdotes et scribæ et
seniores. 28 Et dicunt illi: In qua
potestate hæc facis? et quis tibi
dedit hanc potestatem ut ista facias?
29 Jesus autem respondens ait illis:
Interrogabo vos et ego unum ver-
bum, et respondete mihi, et dicam
vobis in qua potestate hæc faciam.

30 Τὸ βάπτισμα τὸ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀποκρίθητέ μοι. 31 Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· Ἐὰν εἴπωμεν· Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· Διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; 32 Ἀλλὰ εἴπωμεν· Ἐξ ἀνθρώπων, ἐφοβοῦντο τὸν λαόν· ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην ὄντως ὅτι προφήτης ἦν. 33 Καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ λέγουσιν· Οὐκ οἴδαμεν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

ΚΕΦ. ιβ'.

1 *ΚΑΙ* ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λαλεῖν. Ἀμπελῶνα ἄνθρωπος ἐφύτευσεν, καὶ περιέθηκεν φραγμὸν καὶ ὤρυξεν ὑπολήνιον καὶ ᾠκοδόμησεν πύργον, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. 2 Καὶ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τῶν καρπῶν τοῦ ἀμπελῶνος· 3 Καὶ λαβόντες αὐτὸν ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν. 4 Καὶ πάλιν ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· κἀκεῖνον ἐκεφαλίωσαν καὶ ἠτίμασαν. 5 Καὶ ἄλλον ἀπέστειλεν· κἀκεῖνον ἀπέκτειναν, καὶ πολλοὺς ἄλλους, οὓς μὲν δέροντες, οὓς δὲ ἀποκτέννοντες. 6 Ἔτι ἕνα εἶχεν υἱὸν ἀγαπητόν· ἀπέστειλεν αὐτὸν ἔσχατον πρὸς αὐτοὺς λέγων ὅτι ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου.

30 Baptismum Johannis de cælo erat an ex hominibus? respondete mihi. 31 At illi cogitabant secum dicentes: Si dixerimus: De cælo, dicet: Quare ergo non credidistis ei? 32 Si dixerimus: Ex hominibus, timebant populum: omnes enim habebant Johannem quia vere propheta esset. 33 Et respondentes dicunt Jesu: Nescimus. Respondens Jesus ait illis: Neque ego dico vobis in qua potestate hæc faciam.

CAPUT XII.

1 Et cœpit illis in parabolis loqui. Vineam pastinavit homo, et circumdedit sæpem et fodit lacum et ædificavit turrem, et locavit eam agricolis, et peregre profectus est. 2 Et misit ad agricolas in tempore servum ut ab agricolis acciperet de fructu vineæ: 3 Qui adprehensum eum ceciderunt et dimiserunt vacuum. 4 Et iterum misit ad illos alium servum: et illum in capite vulneraverunt et contumeliis affecerunt. 5 Et rursum alium misit: et illum occiderunt, et plures alios, quosdam cædentes, alios vero occidentes. 6 Adhuc ergo unum habens filium carissimum et illum misit ad eos novissimum, dicens quia reverebuntur filium meum.

7 Ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ πρὸς ἑαυτοὺς εἶπαν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. 8 Καὶ λαβόντες ἀπέκτειναν αὐτόν, καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. 9 Τί ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργούς, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. 10 Οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε· Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· 11 Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν; 12 Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπεν. Καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον. 13 Καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸς αὐτὸν τινὰς τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἡρωδιανῶν, ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσιν λόγῳ. 14 Καὶ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις· ἔξεστιν κῆνσον Καίσαρι δοῦναι ἢ οὔ; δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν; 15 Ὁ δὲ ἰδὼν αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν εἶπεν αὐτοῖς· Τί με πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον ἵνα ἴδω. 16 Οἱ δὲ ἤνεγκαν. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Καίσαρος. 17 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Τὰ Καίσαρος ἀπόδοτε Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. Καὶ ἐξεθαύμαζον ἐπ' αὐτῷ. 18 Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι, καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες·

7 ܐܢܘܢ ܕܟܪܝܢ ܐܝܟܢܐ ܠܚܕܕܐ ܗܢܐ ܗܘ ܝܪܬܐ ܢܩܛܠ ܠܗ ܘܢܗܘܐ ܝܪܬܘܬܗ ܠܢ ܘܢܚܕܘ ܠܗ ܘܢܦܩܘܢ ܠܗ ܒܪ ܠܐܪܥܐ ܕܟܪܡܐ ܘܩܛܠܘܗܝ ܘܦܩܘ

19 Διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ καὶ καταλίπῃ γυναῖκα καὶ μὴ ἀφῇ τέκνον, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 20 Ἑπτὰ ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβεν γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἀφῆκεν σπέρμα. 21 Καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπέθανεν μὴ καταλιπὼν σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως· 22 Καὶ οἱ ἑπτὰ οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. Ἔσχατον πάντων καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. 23 Ἐν τῇ ἀναστάσει, ὅταν ἀναστῶσιν, τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. 24 Ἔφη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ; 25 Ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 26 Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι ἐγείρονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μωϋσέως ἐπὶ τοῦ βάτου πῶς εἶπεν αὐτῷ ὁ θεὸς λέγων· Ἐγὼ ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ; 27 Οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων, πολὺ πλανᾶσθε. 28 Καὶ προσελθὼν εἷς τῶν γραμματέων, ἀκούσας αὐτῶν συνζητούντων, ἰδὼν ὅτι καλῶς ἀπεκρίθη αὐτοῖς, ἐπηρώτησεν αὐτόν· Ποία ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη πάντων; 29 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς ὅτι πρώτη ἐστίν· Ἄκουε Ἰσραήλ, Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν Κύριος εἷς ἐστίν,

19 ܡܠܦܢ ܟܬܒ ܠܢ ܡܘܫܐ ܕܐܢ ܐܚ ܡܢ ܐܢܫ ܡܬ ܘܫܒܩ ܐܢܬܬܗ ܘܠܐ ܫܒܩ ܒܢ ܢܣܒ ܐܚܘܗ ܐܢܬܬ ܐܚܘ ܘܢܩܝܡ ܙܪܥ ܠܐܚܘ ܗܘ ܩܕܡ ܕܢܣܒ ܐܢܬܬ ܐܚ ܘܢܩܝܡ ܙܪܥ ܠܐܚ

30 Καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου. 31 Δευτέρα αὕτη· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστιν. 32 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεύς· Καλῶς, διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας εἶπες ὅτι εἷς ἐστὶν καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ. 33 Καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν περισσότερόν ἐστιν πάντων τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ τῶν θυσιῶν. 34 Καὶ ὁ Ἰησοῦς, ἰδὼν αὐτὸν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ· Οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. Καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. 35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς υἱὸς Δαυείδ ἐστιν; 36 Αὐτὸς Δαυεὶδ εἶπεν ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σοῦ. 37 Αὐτὸς Δαυεὶδ λέγει αὐτὸν κύριον, καὶ πόθεν αὐτοῦ ἐστὶν υἱός; καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως. 38 Καὶ ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ ἔλεγεν· Βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς 39 Καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις·

30 ܘܬܚܘܒ ܠܡܪܝܡ ܐܠܗܟ ܒܟܠ ܠܒܟ ܘܒܟܠ ܢܦܫܟ ܘܒܟܠ ܚܝܠܟ ܘܒܟܠ ܣܟܠܬܢܘܬܟ ܗܢܐ ܗܘ ܩܕܡܝܐ ܦܩܕܢܐ. 31 ܘܬܢܝܝܢܐ ܕܕܡܝܐ ܠܗ ܗܝ ܕܬܚܘܒ ܠܩܪܝܒܟ ܐܝܟ ܕܢܦܫܟ. ܠܝܬ ܐܚܪܢܐ ܪܒܐ ܡܢ ܐܠܝܢ. 32 ܐܡܪ ܠܗ ܣܦܪܐ ܫܦܝܪ ܐܠܦ ܠܟ ܡܪܝ ܒܫܪܪܐ ܡܛܠ ܕܚܕ ܐܢܬ ܘܠܝܬ ܐܚܪܢܐ ܐܠܐ ܗܘ. 33 ܘܕܬܚܘܒ ܠܗ ܡܢ ܟܠ ܠܒܐ ܘܡܢ ܟܠ ܣܘܟܠܬܢܘܬܐ ܘܡܢ ܟܠ ܚܝܠܐ ܘܕܬܚܘܒ ܠܩܪܝܒ ܐܝܟ ܢܦܫܐ ܗܘ ܡܪܒܐ ܡܢ ܟܠ ܩܘܪܒܢ̈ܐ ܘܕܒܚ̈ܐ. 34 ܘܝܫܘܥ ܟܕ ܚܙܐ ܕܒܚܟܡܬܐ ܐܬܦܬܓܡ ܐܡܪ ܠܗ ܠܐ ܗܝ ܪܚܝܩ ܐܢܬ ܡܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܠܐ ܐܝܬ ܐܢܫ ܕܐܬܪܥܝ ܠܡܫܐܠܘ ܠܗ ܡܠܬܐ. 35 ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܗܘ ܡܠܦ ܒܗܝܟܠܐ ܐܝܟ ܡܢ ܐܡܪܝܢ ܣܦܪܐ ܕܡܫܝܚܐ ܒܪ ܕܘܝܕ ܗܘ. 36 ܗܘ ܓܒܪܐ ܕܐܡܪ ܒܪܘܚ ܩܘܕܫܐ ܐܡܪ ܡܪܝ ܠܡܪܝ ܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܝ ܥܕ ܐܣܝܡ ܐܝܒܝܟ ܬܘܒ ܠܪܓܠܝ. 37 ܗܘ ܓܒܪܐ ܕܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܗܘ ܐܝܟ ܡܢ ܐܝܟ ܐܦ ܒܪܗ ܗܘ. ܘܟܬܝܪ ܥܡܐ ܫܡܥܘ ܠܗ ܒܪܥܝܢܐ. 38 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܒܬܠܡܝܕܘܗܝ ܙܕܘ ܡܢ ܣܦܪ̈ܐ ܕܨܒܝܢ ܕܢܗܘܘܢ ܒܐܣܛܘ̈ܠܐ ܘܢܬܪܗܛܘܢ ܒܫܘܩܐ ܘܢܬܩܪܒ̈ܘܢ ܠܗܘܢ ܒܟܢ̈ܫܐ ܘܢܬܬܒ̈ܘܢ ܒܩܕܡ̈ܝܬ ܒܣܘܦ̈ܪ̈ܐ. 39 ܘܒܩܕ̈ܡ̈ܝ ܒܬ̈ܐ ܕܡܕܪ̈ܫܐ ܘܒܩܕ̈ܡ̈ܝ ܣܘܕ̈ܢ̈ܐ ܕܡܣܬ̈ܥܪ̈ܐ.

30 Et diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua et ex tota mente tua et ex tota virtute tua. Hoc est primum mandatum. 31 Secundum autem simile est illi: Diliges proximum tuum tamquam te ipsum. Majus horum aliud mandatum non est. 32 Et ait illi scriba: Bene, magister, in veritate dixisti quia unus est et non est alius præter eum: 33 Et ut diligatur ex toto corde et ex toto intellectu et ex tota anima et ex tota fortitudine, et diligere proximum tamquam se ipsum majus est omnibus holocaustomatibus et sacrificiis. 34 Jesus autem videns quod sapienter respondisset, dixit illi: Non es longe a regno Dei. Et nemo jam audebat eum interrogare. 35 Et respondens Jesus dicebat docens in templo: Quomodo dicunt scribæ Christum filium esse David? 36 Ipse enim David dicit in Spiritu sancto: Dixit Dominus domino meo: Sede a dextris meis, donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. 37 Ipse ergo David dicit eum dominum, et unde est filius ejus? Et multa turba eum libenter audivit. 38 Et dicebat eis in doctrina sua: Cavete a scribis, qui volunt in stolis ambulare et salutari in foro, 39 Et in primis cathedris sedere in synagogis et primos discubitus in cœnis:

40 Οἱ κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι, οὗτοι λήμψονται περισσότερον κρίμα. 41 Καὶ καθίσας κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλά, 42 Καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ ἔβαλεν λεπτὰ δύο, ὅ ἐστιν κοδράντης. 43 Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ πλεῖον πάντων βέβληκεν τῶν βαλλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· 44 Πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον, αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

ΚΕΦ. ιγ'.

1 ΚΑΙ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέγει αὐτῷ εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· Διδάσκαλε, ἴδε ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί. 2 Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; οὐ μὴ ἀφεθῇ λίθος ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ μὴ καταλυθῇ. 3 Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ἐπηρώτα αὐτὸν κατ' ἰδίαν ὁ Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας· 4 Εἰπὸν ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται; καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα συντελεῖσθαι πάντα;

40 Qui devorant domos viduarum sub obtentu prolixæ orationis, hi accipient prolixius judicium. 41 Et sedens Jesus contra gazophylacium aspiciebat quomodo turba jactaret æs in gazophylacium, et multi divites jactabant multa: 42 Cum venisset autem una vidua pauper, misit duo minuta, quod est quadrans. 43 Et convocans discipulos suos ait illis: Amen dico vobis quoniam vidua hæc pauper plus omnibus misit qui miserunt in gazophylacium: 44 Omnes enim ex eo quod abundabat illis miserunt, hæc vero de penuria sua omnia quæ habuit misit, totum victum suum.

CAPUT XIII.

1 Et cum egrederetur de templo, ait illi unus ex discipulis suis: Magister, aspice quales lapides et quales structuræ. 2 Et respondens Jesus ait illi: Vides has omnes magnas ædificationes? non relinquetur lapis super lapidem qui non destruatur. 3 Et cum sederet in montem olivarum contra templum, interrogabant eum separatim Petrus et Jacobus et Johannes et Andreas: 4 Dic nobis quando ista fient? et quod signum erit quando hæc omnia incipient consummari?

5 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἤρξατο λέγειν αὐτοῖς· Βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. 6 Πολλοὶ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματι μου, λέγοντες ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. 7 Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γενέσθαι, ἀλλ' οὔπω τὸ τέλος. 8 Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπ' ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους, ἔσονται λιμοὶ [καὶ ταραχαί]. 9 Ἀρχὴ ὠδίνων ταῦτα. Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς· παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ εἰς συναγωγὰς δαρήσεσθε καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. 10 Καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη πρῶτον δεῖ κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. 11 Καὶ ὅταν ἄγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε, ἀλλ' ὃ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε· οὐ γάρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. 12 Καὶ παραδώσει ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. 13 Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. 14 Ὅταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως ἑστηκότα ὅπου οὐ δεῖ, ὁ ἀναγινώσκων νοείτω, τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη,

5 Et respondens Jesus cœpit dicere illis: Videte ne quis vos seducat: 6 Multi enim venient in nomine meo, dicentes quia ego sum, et multos seducent. 7 Cum audieritis autem bella et opiniones bellorum, ne timueritis: oportet enim fieri; sed nondum finis. 8 Exsurget autem gens contra gentem et regnum super regnum, et erunt terræ motus per loca et fames. Initium dolorum hæc. 9 Videte autem vosmet ipsos: tradent enim vos conciliis, et in synagogis vapulabitis, et ante præsides et reges stabitis propter me, in testimonium illis. 10 Et in omnes gentes primum oportet prædicari evangelium. 11 Et cum duxerint vos tradentes, nolite præcogitare quid loquamini, sed quod datum vobis fuerit in illa hora, id loquimini: non enim estis vos loquentes sed Spiritus Sanctus. 12 Tradet autem frater fratrem in mortem et pater filium, et consurgent filii in parentes et morte adficient eos, 13 Et eritis odio omnibus propter nomen meum: qui autem sustinuerit in finem, hic salvus erit. 14 Cum autem videritis abominationem desolationis stantem ubi non debet, qui legit intellegat, tunc qui in Judæa sunt fugiant in montes,

15 Ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω μηδὲ εἰσελθάτω ἆραί τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, 16 Καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω ἆραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. 17 Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. 18 Προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται χειμῶνος. 19 Ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλῖψις, οἵα οὐ γέγονεν τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως, ἣν ἔκτισεν ὁ θεός, ἕως τοῦ νῦν καὶ οὐ μὴ γένηται. 20 Καὶ εἰ μὴ ἐκολόβωσεν Κύριος τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς οὓς ἐξελέξατο ἐκολόβωσεν τὰς ἡμέρας. 21 Καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· Ἴδε ὧδε ὁ Χριστός, ἴδε ἐκεῖ, μὴ πιστεύετε. 22 Ἐγερθήσονται δὲ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται καὶ ποιήσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν, εἰ δυνατόν, τοὺς ἐκλεκτούς. 23 Ὑμεῖς δὲ βλέπετε· προείρηκα ὑμῖν πάντα. 24 Ἀλλὰ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις μετὰ τὴν θλῖψιν ἐκείνην ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, 25 Καὶ οἱ ἀστέρες ἔσονται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πίπτοντες, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται. 26 Καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης. 27 Καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρου γῆς ἕως ἄκρου οὐρανοῦ. 28 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν. Ὅταν αὐτῆς ἤδη ὁ κλάδος ἁπαλὸς γένηται καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν·

15 Et qui super tectum ne descendat in domum nec introeat ut tollat quid de domo sua, 16 Et qui in agro erit non revertatur retro ad tollere vestimentum suum. 17 Væ autem prægnatibus et nutrientibus in illis diebus. 18 Orate vero ut hieme non fiant. 19 Erunt enim dies illi tribulationis tales quales non fuerunt ab initio creaturæ quam condidit Deus usque nunc neque fient· 20 Et nisi breviasset Dominus dies, non fuisset salva omnis caro: sed propter electos quos elegit breviavit dies. 21 Et tunc si quis vobis dixerit: Ecce hic est Christus, ecce illic, ne crediderit is. 22 Exsurgent enim pseudochristi et pseudoprophetæ, et dabunt signa et portenta ad seducendos, si potest fieri, etiam electos. 23 Vos ergo videte: ecce prædixi vobis omnia. 24 Sed in illis diebus post tribulationem illam sol contenebrabitur, et luna non dabit splendorem suum, 25 Et stellæ cæli erunt decidentes, et virtutes quæ sunt in cælis movebuntur. 26 Et tunc videbunt Filium hominis venientem in nubibus cum virtute multa et gloria. 27 Et tunc mittet angelos suos et congregabit electos suos a quattuor ventis, a summo terræ usque ad summum cæli. 28 A ficu autem discite parabolam. Cum jam ramus ejus tener fuerit et nata fuerint folia, cognoscitis quia in proximo sit æstas:

29 Οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. 30 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη μέχρις οὗ ταῦτα πάντα γένηται. 31 Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται. 32 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ. 33 Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρός ἐστιν. 34 Ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος ἀφεὶς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καὶ δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, ἑκάστῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ. 35 Γρηγορεῖτε οὖν· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ἢ ὀψὲ ἢ μεσονύκτιον ἢ ἀλεκτοροφωνίας ἢ πρωΐ· 36 Μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης εὕρῃ ὑμᾶς καθεύδοντας. 37 Ὃ δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσιν λέγω, γρηγορεῖτε.

ΚΕΦ. ιδ'.

1 Ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας, καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν· 2 Ἔλεγον γάρ· Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε ἔσται θόρυβος τοῦ λαοῦ.

29 Sic et vos cum videritis hæc fieri, scitote quod in proximo sit in ostiis. 30 Amen dico vobis quoniam non transibit generatio hæc donec omnia ista fiant. 31 Cælum et terra transibunt, verba autem mea non transibunt. 32 De die autem illo vel hora nemo scit, neque angeli in cælo neque Filius, nisi Pater. 33 Videte, vigilate et orate: nescitis enim quando tempus sit. 34 Sicut homo qui peregre profectus reliquit domum suam et dedit servis suis potestatem cujusque operis, et janitori præcipiat ut vigilet. 35 Vigilate ergo: nescitis enim quando dominus domus veniat, sero an media nocte an galli cantu an mane, 36 Et cum venerit repente, inveniat vos dormientes. 37 Quod autem vobis dico, omnibus dico, vigilate.

CAPUT XIV.

1 Erat autem pascha et azyma post biduum, et quærebant summi sacerdotes et scribæ quomodo eum dolo tenerent et occiderent. 2 Dicebant enim: Non in die festo, ne forte tumultus fieri populi.

3 Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ ἦλθεν γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς· συντρίψασα τὸν ἀλάβαστρον κατέχεεν αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς. 4 Ἦσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτούς· Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν; 5 Ἠδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι ἐπάνω δηναρίων τριακοσίων καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς· καὶ ἐνεβριμοῦντο αὐτῇ. 6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἄφετε αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους παρέχετε; καλὸν ἔργον ἠργάσατο ἐν ἐμοί. 7 Πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε εὖ ποιῆσαι, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. 8 Ὃ ἔσχεν ἐποίησεν· προέλαβεν μυρίσαι μου τὸ σῶμα εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. 9 Ἀμὴν δὲ λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. 10 Καὶ Ἰούδας Ἰσκαριώθ, ὁ εἷς τῶν δώδεκα, ἀπῆλθεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ἵνα αὐτὸν παραδοῖ αὐτοῖς. 11 Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι· καὶ ἐζήτει πῶς αὐτὸν εὐκαίρως παραδοῖ.

3 وكان هو في بيت عنيا في بيت سمعان الابرص واتكا جاءت امرأة معها قارورة طيب من ناردين خالص كثير الثمن فكسرت القارورة وسكبت على رأسه 4 وكان قوم يتذمرون في انفسهم ويقولون لماذا كان اتلاف هذا الطيب 5 لانه كان يمكن ان يباع بأكثر من ثلثمائة دينار ويعطى للمساكين فكانوا يزمجرون عليها 6 فقال يسوع دعوها لماذا تزعجونها قد عملت بي عملا حسنا 7 لان المساكين معكم في كل حين وحينما شئتم تقدرون ان تعملوا بهم خيرا واما انا فلست معكم في كل حين 8 عملت ما عندها سبقت فادهنت بدني للتكفين 9 الحق اقول لكم حيثما يكرز بهذا الانجيل في كل العالم يخبر ايضا بما فعلته هذه تذكارا لها 10 وان يهوذا الاسخريوطي احد الاثني عشر مضى الى رؤساء الكهنة ليسلمه اليهم 11 فلما سمعوا فرحوا ووعدوا ان يعطوه فضة فكان يطلب كيف يسلمه في وقت مناسب

3 Et cum esset Bethaniæ in domo Simonis leprosi et recumberet, venit mulier habens alabastrum ungenti nardi spicati pretiosi, et fracto alabastro effudit super caput ejus. 4 Erant autem quidam indigne ferentes intra semet ipsos et dicentes: Ut quid perditio ista ungenti facta est? 5 Poterat enim ungentum istud veniri plus quam trecentis denariis et dari pauperibus. Et fremebant in eam. 6 Jesus autem dixit: Sinite eam: quid illi molesti estis? Bonum opus operata est in me. 7 Semper enim pauperes habetis vobiscum, et cum volueritis potestis illis benefacere, me autem non semper habetis. 8 Quod habuit hæc fecit, prævenit ungere corpus meum in sepulturam. 9 Amen dico vobis, ubicumque prædicatum fuerit evangelium istud in universo mundo, et quod fecit hæc narrabitur in memoriam ejus. 10 Et Judas Scariotis, unus de duodecim, abiit ad summos sacerdotes ut proderet eum illis. 11 Qui audientes gavisi sunt, et promiserunt ei pecuniam se daturos: et quærebat quomodo illum oportune traderet.

12 Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων, ὅτε τὸ πάσχα ἔθυον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἑτοιμάσωμεν ἵνα φάγῃς τὸ πάσχα; 13 Καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ, 14 Καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ ὅτι ὁ διδάσκαλος λέγει· Ποῦ ἐστιν τὸ κατάλυμά μου, ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; 15 Καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει ἀνάγαιον μέγα ἐστρωμένον ἕτοιμον, κἀκεῖ ἑτοιμάσατε ἡμῖν. 16 Καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν καὶ εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. 17 Καὶ ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. 18 Καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με, ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. 19 Ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς κατὰ εἷς· Μήτι ἐγώ; 20 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Εἷς τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρύβλιον. 21 Ὅτι ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. 22 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβὼν ἄρτον εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ εἶπεν· Λάβετε· τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου.

12 ܘܒܩܕܡ ܝܘܡܐ ܚܕ ܕܦܛܝܪ̈ܐ ܕܡܬܐ ܕܡ̈ܐ ܠܗ ܬܠܡ̈ܝܕܘܗܝ ܐܡ̈ܪܝܢ ܠܗ ܐܝܟ ܬܨܒ ܕܢܐܙܠ ܘܢܥܒܕ ܦܨܚܐ ܠܡܟܠ ܐܢ̈ܬ ܐ̈ܢ ܬ̈ܐ ܘܢܐܟܠ ܦܨܚܐ ܠܟ

23 Καὶ λαβὼν ποτήριον εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. 24 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτό ἐστιν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης τὸ ἐκχυννόμενον ὑπὲρ πολλῶν. 25 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πίω ἐκ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. 26 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. 27 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντες σκανδαλισθήσεσθε [ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ], ὅτι γέγραπται· Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ τὰ πρόβατα διασκορπισθήσονται. 28 Ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 29 Ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ· Εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ' οὐκ ἐγώ. 30 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι ὅτι σὺ σήμερον ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἢ δὶς ἀλέκτορα φωνῆσαι τρίς με ἀπαρνήσῃ. 31 Ὁ δὲ ἐκπερισσῶς ἐλάλει· Ἐάν με δέῃ συναποθανεῖν σοι, οὐ μή σε ἀπαρνήσωμαι. Ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον. 32 Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα Γεθσημανεί, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Καθίσατε ὧδε ἕως προσεύξωμαι. 33 Καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην μετ' αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν, 34 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. 35 Καὶ προελθὼν μικρὸν ἔπιπτεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ προσηύχετο ἵνα εἰ δυνατόν ἐστιν παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα,

23 ܘܩܒܠ ܟܣܐ ܘܒܪܟ ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܘܫܬܘ ܟܠܗܘܢ ܡܢܗ .
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܕܐ ܗܘ ܕܡܝ ܕܝܬܩܐ ܚܕܬܐ ܗܘ ܕܡܝ ܕܐܬܟܢܫ ܥܠ ܣܓܝܐܐ . 24
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܐܫܬܐ ܐܢܐ ܡܢ ܗܕܐ ܒܪܝܬܐ ܕܓܦܢܐ ܥܕ ܝܘܡܐ ܗܘ ܕܐܢܐ ܐܫܬܐ ܠܗ ܚܕܬܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ . 25
ܘܡܙܡܪܝܢ ܢܦܩܘ ܠܛܘܪ ܙܝܬܐ . 26
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܟܠܗܘܢ ܬܬܟܫܠܘܢ ܒܝ ܒܗܕܐ ܠܝܠܝܐ ܕܟܬܝܒ ܐܢܐ ܐܟܐ ܠܪܥܝܐ ܘܢܦܪܫܘܢ ܐܢܘܢ ܗܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܡܐ ܕܐܩܝܡ ܐܢܐ ܩܕܡ ܠܟܘܢ ܠܓܠܝܠ . 27
ܘܐܡܪ ܦܛܪܘܣ ܠܗ ܐܦ ܐܢ ܟܠܗܘܢ ܬܬܟܫܠܘܢ ܐܠܐ ܐܢܐ ܠܐ . 28
ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ ܕܒܗܕܐ ܠܝܠܝܐ ܩܕܡ ܕܬܙܩܘܪ ܬܪܝܢ ܬܟܦܘܪ ܒܝ ܬܠܬ ܙܒܢ . 29
ܗܘ ܕܐܦ ܡܫܬܐ ܐܡܪ ܐܦ ܐܢ ܡܬ ܥܡ ܟ ܠܐ ܐܟܦܪ ܒܟ ܗܟܢܐ ܐܦ ܟܠܗܘܢ ܐܡܪܝܢ . 30
ܘܐܬܘ ܠܥܓܪܐ ܕܫܡܗ ܓܬܣܡܢܝ ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܬܒܘ ܗܪܟܐ ܥܕ ܕܐܨܠܐ . 31
ܘܕܒܪ ܥܡ ܬܠܬܐ ܐܢܫܝܢ ܐܚܕ ܐܚܕ ܠܗ ܐܦ ܐܢ ܡܬ ܥܡ ܟ ܠܐ ܐܟܦܪ ܒܟ ܗܟܢܐ ܐܦ ܟܠܗܘܢ ܐܡܪܝܢ . 32
ܘܐܬܘ ܠܐܬܪܐ ܕܫܡܗ ܓܬܣܡܢܝ ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܬܒܘ ܗܪܟܐ ܥܕ ܕܐܨܠܐ . 33
ܘܣܒ ܐܬ ܟܐܦܐ ܘܝܘܚܢܢ ܥܡܗ ܘܫܪܝ ܠܡܗܘܬ ܘܠܡܗܘܐ . 34
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܥܨܝܒܐ ܗܝ ܢܦܫܝ ܥܕ ܠܡܘܬܐ ܬܒܘ ܗܪܟܐ ܘܬܫܬܘ . 35
ܘܙܥܘ ܡܢ ܬܡܢ ܘܢܦܠ ܥܠ ܐܪܥܐ ܘܨܠܐ ܕܐܢ ܐܦܫܪ ܗܘ ܕܢܥܒܪ ܡܢܝܗ ܫܥܬܐ .

23 Et accepto calice gratias agens dedit eis, et biberunt ex illo omnes. 24 Et ait illis: Hic est sanguis meus novi testamenti, qui pro multis effunditur. 25 Amen dico vobis quod jam non bibam de genimine vitis usque in diem illum cum illud bibam novum in regno Dei. 26 Et hymno dicto exierunt in montem olivarum. 27 Et ait eis Jesus: Omnes scandalizabimini in nocte ista, quia scriptum est: Percutiam pastorem, et dispargentur oves. 28 Sed postea quam surrexero, præcedam vos in Galilæam. 29 Petrus autem ait ei: Etsi omnes scandalizati fuerint, sed non ego. 30 Et ait illi Jesus: Amen dico tibi quia tu hodie in nocte hac, prius quam bis gallus vocem dederit, ter me es negaturus. 31 At ille amplius loquebatur: Etsi oportuerit me simul commori tibi, non te negabo. Similiter autem et omnes dicebant. 32 Et veniunt in prædium cui nomen Gesemani, et ait discipulis suis: Sedete hic donec orem. 33 Et adsumit Petrum et Jacobum et Johannen secum, et cœpit pavere et tædere. 34 Et ait illis: Tristis est anima mea usque ad mortem: sustinete hic et vigilate. 35 Et cum processisset paulum, procidit super terram, et orabat ut si fieri posset transiret ab eo hora,

36 Καὶ ἔλεγεν· Ἀββᾶ ὁ πατήρ, πάντα δυνατά σοι· παρένεγκε τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω ἀλλὰ τί σύ. 37 Καὶ ἔρχεται καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Σίμων, καθεύδεις; οὐκ ἴσχυσας μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; 38 Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ ἔλθητε εἰς πειρασμόν. Τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. 39 Καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. 40 Καὶ ὑποστρέψας εὗρεν αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας· ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ καταβαρυνόμενοι, καὶ οὐκ ἤδεισαν τί ἀποκριθῶσιν αὐτῷ. 41 Καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖς· Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε· ἀπέχει· ἦλθεν ἡ ὥρα, ἰδοὺ παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν. 42 Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν· ἰδοὺ ὁ παραδιδούς με ἤγγικεν. 43 Καὶ εὐθὺς ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος παραγίνεται Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης εἷς τῶν δώδεκα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων. 44 Δεδώκει δὲ ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς λέγων· Ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστιν· κρατήσατε αὐτὸν καὶ ἀπάγετε ἀσφαλῶς. 45 Καὶ ἐλθὼν εὐθὺς προσελθὼν αὐτῷ λέγει· Ῥαββεί, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν· 46 Οἱ δὲ ἐπέβαλαν τὰς χεῖρας αὐτῷ καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. 47 Εἷς δέ τις τῶν παρεστηκότων σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἔπαισεν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτάριον.

36 ܐܡܪ ܠܗ ܐܒܐ ܐܒ ܟܠ ܡܕܡ ܡܫܟܚ ܠܟ ܒܥܕ ܝ ܐܒܥ ܕܬܥܒܪ ܡܢܝ ܗܕܐ ܟܣܐ ܐܠܐ ܠܐ ܕܐܢܐ ܨܒܐ ܐܠܐ ܕܐܢܬ ܨܒ ܐܬܐ ܘܫܟܚ ܠܟܐܦܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܫܡܥܘܢ ܫܟܒ ܐܢܬ ܠܐ ܡܫܟܚܬ ܠܡܨܒ ܚܕ ܫܥܬܐ ܠܡܗܘ ܕܬܗܘܐ ܨܒܐ ܘܡܨܠܝ ܕܠܐ ܬܥܠ ܠܡܢܣܝܢ ܪܘܚܐ ܐܦ ܟܕ ܨܒܐ ܒܣܪܐ ܚܠܫ ܐܙܠ ܬܢܝܬ ܨܠܐ ܘܐܡܪ ܐܦ ܗܘ ܡܠܬܐ ܐܢ ܐܬܐ ܘܫܟܚ ܠܟ ܥܝܢܘܗܝ ܕܟܒܕܝܢ ܗܘ ܡܢ ܕܢܬܒ ܠܗ ܘܠܐ ܝܕܥܝܢ ܡܐ ܢܬܒ ܠܗ ܐܬܐ ܬܠܬ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܫܟܒܘ ܗܫ ܘܢܢܝܚܘ ܗܐ ܣܦ ܫܥܬܐ ܗܐ ܒܪ ܐܢܫܐ ܡܫܠܡ ܐܝܕ ܒܝܕ ܚܛܝܐ ܩܘܡܘ ܢܙܠ ܗܐ ܣܦ ܗܐ ܡܫܠܡ ܠܝ ܩܪܒ

43 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με· 49 Καθ' ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με· ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. 50 Καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον πάντες. 51 Καὶ εἷς τις νεανίσκος συνηκολούθει αὐτῷ περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ, καὶ κρατοῦσιν αὐτόν· 52 Ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν. 53 Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα, καὶ συνέρχονται πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. 54 Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἦν συνκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. 55 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ εὕρισκον· 56 Πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. 57 Καί τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ λέγοντες 58 "Ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος ὅτι ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω. 59 Καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. 60 Καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς μέσον ἐπηρώτησεν τὸν Ἰησοῦν λέγων· Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδὲν τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν;

48 Et respondens Jesus ait illis : Tamquam ad latronem existis cum gladiis et lignis comprehendere me : 49 Cotidie eram apud vos in templo docens, et non me tenuistis. Sed ut adimpleantur scripturæ. 50 Tunc discipuli ejus relinquentes eum omnes fugerunt. 51 Adulescens autem quidam sequebatur eum amictus sindone super nudo, et tenuerunt eum : 52 At ille rejecta sindone nudus profugit ab eis. 53 Et adduxerunt Jesum ad summum sacerdotem, et conveniunt omnes sacerdotes et scribæ et seniores. 54 Petrus autem a longe secutus est eum usque in atrium summi sacerdotis, et sedebat cum ministris et calefaciebat se ad ignem. 55 Summi vero sacerdotes et omne concilium quærebant adversus Jesum testimonium ut eum morti traderent, nec inveniebant : 56 Multi enim testimonium falsum dicebant adversus eum, et convenientia testimonia non erant. 57 Et quidam surgentes falsum testimonium ferebant adversus eum, dicentes 58 Quoniam nos audivimus eum dicentem : Ego dissolvam templum hoc manu factum, et per triduum aliud non manu factum ædificabo. 59 Et non erat conveniens testimonium illorum. 60 Et exsurgens summus sacerdos in medium interrogavit Jesum dicens : Non respondes quicquam ad ea quæ tibi obiciuntur ab his ?

61 Ὁ δὲ ἐσώπα καὶ οὐκ ἀπεκρίνατο οὐδέν. Πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ; 62 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐγώ εἰμι, καὶ ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν καθήμενον τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. 63 Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει· Τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων; 64 Ἠκούσατε τῆς βλασφημίας· τί ὑμῖν φαίνεται; Οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν ἔνοχον εἶναι θανάτου. 65 Καὶ ἤρξαντό τινες ἐμπτύειν αὐτῷ καὶ περικαλύπτειν αὐτοῦ τὸ πρόσωπον καὶ κολαφίζειν αὐτὸν καὶ λέγειν αὐτῷ· Προφήτευσον, καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔλαβον. 66 Καὶ ὄντος τοῦ Πέτρου κάτω ἐν τῇ αὐλῇ ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως, 67 Καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαινόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει· Καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ ἦσθα τοῦ Ἰησοῦ. 68 Ὁ δὲ ἠρνήσατο λέγων· Οὔτε οἶδα οὔτε ἐπίσταμαι σὺ τί λέγεις. Καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον, καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. 69 Καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν ἤρξατο πάλιν λέγειν τοῖς παρεστῶσιν ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστίν. 70 Ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. Καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ· Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ. 71 Ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύναι ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε.

61 ܗܘ ܕܫܬܝ ܘܠܐ ܥܢܐ ܡܕܡ ܠܗ. ܫܐܠ ܗܘ ܟܗܢܐ ܪܒܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܢ ܐܢܬ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܡܒܪܟ ܐܠܗܐ. 62 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܐܢܐ ܗܘ ܘܬܚܙܘܢ ܒܪ ܐܢܫܐ ܝܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢ ܚܝܠܐ ܘܐܬܐ ܥܡ ܥܢܢܐ ܕܫܡܝܐ. 63 ܟܕ ܫܡܥ ܟܗܢܐ ܪܒܐ ܩܪܥ ܠܒܘܫܘܗܝ ܘܐܡܪ ܡܢܘ ܥܕ ܕܒܥܝܢ ܣܗܕܐ. ܫܡܥܬܘܢ ܓܕܦܗ ܡܢܘ ܚܙܐ ܠܟܘܢ. 64 ܟܠܗܘܢ ܕܝܢܘ ܠܗ ܚܝܒ ܡܘܬܐ. ܡܢܘ ܚܙܐ ܠܟܘܢ. ܘܟܠܗܘܢ ܫܪܝܘ ܕܗܘ ܚܝܒ ܡܘܬܐ. 65 ܘܫܪܝܘ ܐܝܟ ܕܢܒܨܘܢ ܒܗ ܘܢܟܣܘܢ ܐܦܘܗܝ ܘܢܣܬܪܘܢ ܐܦ ܐܦ ܘܢܣܒܘܢ ܠܗ ܘܢܐܡܪܘܢ ܠܗ ܢܒܝ ܡܢ ܡܟܘ ܠܟ ܘܓܕܦܘܗܝ ܒܐܝܕܝܗܘܢ ܫܪܝܘ. 66 ܘܟܕ ܗܘܐ ܦܛܪܘܣ ܬܚܬ ܒܐܓܪܐ ܐܬܬ ܚܕܐ ܡܢ ܫܦܚܬ ܟܗܢܐ ܪܒܐ. 67 ܘܟܕ ܚܙܬ ܠܦܛܪܘܣ ܕܡܬܚܡܡ ܐܣܬܟܠܬ ܒܗ ܘܐܡܪܬ ܠܗ ܐܦ ܐܢܬ ܗܘܝܬ ܥܡ ܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ. 68 ܟܦܪ ܘܐܡܪ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܘܠܐ ܡܨܝ ܐܢܐ ܡܕܡ ܐܡܪܝܬ. ܘܢܦܩ ܠܒܪ ܡܢ ܕܪܬܐ ܘܩܪܐ ܬܪܢܓܘܠܐ. 69 ܘܬܘܒ ܚܙܬܗ ܫܦܚܬ ܘܫܪܝܬ ܠܡܐܡܪ ܠܡܢ ܕܩܐܡܝܢ ܥܠܝܗ ܕܗܢܐ ܡܢܗܘܢ ܗܘ. 70 ܘܬܘܒ ܟܦܪ ܘܡܢ ܫܠܝܬ ܗܘ ܘܡܢ ܕܩܐܡܝܢ ܥܠܝܗ ܐܡܪܝܢ ܠܦܛܪܘܣ ܫܪܪܐ ܡܢܗܘܢ ܐܢܬ ܐܦ ܓܠܝܠܝܐ ܐܢܬ. 71 ܗܘ ܕܫܪܝ ܠܡܚܪܡ ܘܠܡܚܠܦ ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܐܢܫܐ ܗܢܐ ܕܐܡܪܝܢ ܥܠܝܗ.

61 Ille autem tacebat et nihil respondit. Rursum summus sacerdos interrogabat eum et dicit ei: Tu es Christus, Filius benedicti? 62 Jesus autem dixit illi: Ego sum: et videbitis Filium hominis a dextris sedentem virtutis et venientem cum nubibus cæli. 63 Summus autem sacerdos scindens vestimenta sua ait: Quid adhuc desideramus testes? 64 Audistis blasphemiam: quid vobis videtur? Qui omnes condemnaverunt esse reum mortis. 65 Et cœperunt quidam conspuere eum et velare faciem ejus et colaphis eum cædere et dicere ei: Prophetiza: et ministri alapis eum cædebant. 66 Et cum esset Petrus in atrio deorsum, venit una ex ancillis summi sacerdotis, 67 Et cum vidisset Petrum calefacientem se, aspiciens illum ait: Et tu cum Jesu Nazareno eras. 68 At ille negavit dicens: Neque scio neque novi quid dicas. Et exiit foras ante atrium, et gallus cantavit. 69 Rursus autem cum vidisset illum ancilla, cœpit dicere circumstantibus quia hic ex illis est. 70 At ille iterum negavit. Et post pusillum rursus qui adstabant dicebant Petro: Vere ex illis es: nam et Galilæus es. 71 Ille autem cœpit anathematizare et jurare quia nescio hominem istum quem dicitis.

72 Καὶ εὐθὺς ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. Καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ ῥῆμα ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι δὶς τρίς με ἀπαρνήσῃ. Καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιεν.

ΚΕΦ. ιε'.

1 ΚΑΙ εὐθὺς πρωὶ συμβούλιον ἑτοιμάσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν γραμματέων καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, δήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν Πειλάτῳ. 2 Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πειλᾶτος· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· Σὺ λέγεις. 3 Καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά. 4 Ὁ δὲ Πειλᾶτος πάλιν ἐπηρώτα αὐτόν· Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; ἴδε πόσα σου κατηγοροῦσιν. 5 Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπέκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πειλᾶτον. 6 Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυεν αὐτοῖς ἕνα δέσμιον ὃν παρῃτοῦντο. 7 Ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν στασιαστῶν δεδεμένος, οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. 8 Καὶ ἀναβὰς ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς [ἀεὶ] ἐποίει αὐτοῖς. 9 Ὁ δὲ Πειλᾶτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων· Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 10 Ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς.

ܡܪܩܘܣ ✤ ܝܕ ✤ ܡܕ

72 ܘܡܢ ܩܪܝܢܐ ܬܪܝܢ ܐܬܪ ܗܘ ܩܠ ܦܛܪܘܣ ܕܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܕܩܕܡ ܕܬܩܪܐ ܩܪܝܢܐ ܬܪܝܢ ܬܫܠܝܢܝ ܠܝ ܬܠܬ ܙܒܢ ܘܫܪܐ ܒܟܝܐ ✤

ܡܫܝܚܐ ✤ ܟܐ

1 ܘܩܕܡ ܨܦܪܐ ܥܒܕܘ ܡܫܝܚܐ ܟܗܢܐ ܪܒܐ ܥܡ ܩܫܝܫܐ ܘܣܦܪܐ ܘܟܠ ܒܝܬ ܡܫܟܢܗ ܘܐܬܝܗܒ ܘܐܬܠ ܘܐܫܠܡ ܠܦܝܠܛܘܣ ܘܫܠܡ ܠܗ ܠܦܝܠܛܘܣ ܘܫܐܠ ܠܗ ܐܢܬ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܐܡܪ ܠܗ ܐܢ ܐܢܬ ܐܡܪ ܠܗ ܐܢ ܐܢܐ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܐܡܪ ܠܗ ܐܢ ܐܢܬ ܐܡܪ ܠܗ ܐܢ ܐܢܐ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ✤

ܡܫܝܚܐ ✤ ܟܒ

3 ܘܩܛܪܓܘ ܠܗ ܩܫܝܫܐ ܥܠ ܣܓܝ ✤ ✤

ܡܫܝܚܐ ✤ ܟܓ

4 ܘܫܐܠ ܠܗ ܦܝܠܛܘܣ ܘܐܡܪ ܠܗ ✤ ✤

ܡܫܝܚܐ ✤ ܟܕ

5 ✤ ✤

ܡܫܝܚܐ ✤ ܟܗ

6 ✤ ✤

ܡܫܝܚܐ ✤ ܟܘ

7 ✤ ✤

ܡܫܝܚܐ ✤ ܟܙ

8 ✤ ✤

ܡܫܝܚܐ ✤ ܟܚ

9 ✤ ✤

ܡܫܝܚܐ ✤ ܟܛ

10 ✤ ✤

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ, ιδ', ιε'.

72 Καὶ εὐθὺς ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. Καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ ῥῆμα ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι δὶς τρίς με ἀπαρνήσῃ. Καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιεν.

ΚΕΦ. ιε'.

1 ΚΑΙ εὐθὺς πρωὶ συμβούλιον ἑτοιμάσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν γραμματέων καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, δήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν Πειλάτῳ. 2 Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πειλᾶτος· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· Σὺ λέγεις. 3 Καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά. 4 Ὁ δὲ Πειλᾶτος πάλιν ἐπηρώτα αὐτόν· Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; ἴδε πόσα σου κατηγοροῦσιν. 5 Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπέκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πειλᾶτον. 6 Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυεν αὐτοῖς ἕνα δέσμιον ὃν παρῃτοῦντο. 7 Ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν στασιαστῶν δεδεμένος, οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. 8 Καὶ ἀναβὰς ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς [ἀεὶ] ἐποίει αὐτοῖς. 9 Ὁ δὲ Πειλᾶτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων· Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 10 Ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς.

SEC. MARCUM, XIV. XV.

72 Et statim iterum gallus cantavit: et recordatus est Petrus verbi quod dixerat ei Jesus: Prius quam gallus cantet bis, ter me negabis: et cœpit flere.

CAPUT XV.

1 Et confestim mane consilium facientes summi sacerdotes cum senioribus et scribis et universo concilio, vincientes Jesum duxerunt et tradiderunt Pilato. 2 Et interrogavit eum Pilatus: Tu es rex Judæorum? At ille respondens ait illi: Tu dicis. 3 Et accusabant eum summi sacerdotes in multis. 4 Pilatus autem rursum interrogavit eum dicens: Non respondis quicquam? vide in quantis te accusant. 5 Jesus autem amplius nihil respondit, ita ut miraretur Pilatus. 6 Per diem autem festum dimittere solebat illis unum ex vinctis quemcumque petissent. 7 Erat autem qui dicebatur Barabbas, qui cum seditiosis erat vinctus, qui in seditione fecerat homicidium. 8 Et cum ascendisset turba, cœpit rogare sicut semper faciebat illis. 9 Pilatus autem respondit eis et dixit: Vultis dimittam vobis regem Judæorum? 10 Sciebat enim quod per invidiam tradidissent eum summi sacerdotes.

11 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. 12 Ὁ δὲ Πειλᾶτος πάλιν ἀποκριθεὶς ἔλεγεν αὐτοῖς· Τί οὖν θέλετε ποιήσω ὃν λέγετε τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 13 Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν· Σταύρωσον αὐτόν. 14 Ὁ δὲ Πειλᾶτος ἔλεγεν αὐτοῖς· Τί γὰρ ἐποίησεν κακόν; Οἱ δὲ περισσῶς ἔκραξαν· Σταύρωσον αὐτόν. 15 Ὁ δὲ Πειλᾶτος βουλόμενος ποιῆσαι τὸ ἱκανὸν τῷ ὄχλῳ ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκεν τὸν Ἰησοῦν φραγελλώσας ἵνα σταυρωθῇ. 16 Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, ὅ ἐστιν πραιτώριον, καὶ συνκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν· 17 Καὶ ἐνδιδύσκουσιν αὐτὸν πορφύραν καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον· 18 Καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν· Χαῖρε βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων· 19 Καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ καὶ ἐνέπτυον αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ. 20 Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἴδια ἱμάτια αὐτοῦ. Καὶ ἐξάγουσιν αὐτὸν ἵνα σταυρώσουσιν. 21 Καὶ ἀγγαρεύουσιν παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. 22 Καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὸν Γολγοθᾶν τόπον, ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον κρανίου τοπος. 23 Καὶ ἐδίδουν αὐτῷ ἐσμυρνισμένον οἶνον· ὃς δὲ οὐκ ἔλαβεν.

11 ܘܐܬܪܥܝܘ ܩܫܝܫܐ ܕܢܫܒܩ ܠܗܘܢ ܠܥܡܐ ܕܢܫܒܘܩ ܠܒܪܒܐ ܠܗܘܢ ܡܫܪ ܠܗ ܐܝܟ ܕܢܫܒܘܩ ܠܗ ܠܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ ܠܦܝܠܛܘܣ ܡܐ ܗܘ ܕܨܒܝܬ ܕܐܥܒܕ ܠܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܐܡܪ ܠܗ ܠܦܝܠܛܘܣ ܬܘ ܨܠܒ ܠܗ ܠܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ ܠܦܝܠܛܘܣ ܡܐ ܗܘ ܕܥܒܕ ܠܗ ܠܝܫܘܥ

24 Καὶ σταυροῦσιν αὐτόν, καὶ διαμερίζονται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ τίς τί ἄρῃ. 25 Ἦν δὲ ὥρα τρίτη, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. 26 Καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη· Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. 27 Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσιν δύο λῃστάς, ἕνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἕνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. [28 Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα· Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη.] 29 Καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ λέγοντες· Οὐᾶ ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ οἰκοδομῶν τρισὶν ἡμέραις, 30 Σῶσον σεαυτὸν καταβὰς ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. 31 Ὁμοίως καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων ἔλεγον· Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· 32 Ὁ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς Ἰσραήλ, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν. Καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι σὺν αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν. 33 Καὶ γενομένης ὥρας ἕκτης σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης. 34 Καὶ τῇ ἐνάτῃ ὥρᾳ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ· Ἐλωὶ Ἐλωὶ λεμὰ σαβαχθανεί, ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον· Ὁ θεός μου ὁ θεός μου, εἰς τί ἐγκατέλιπές με; 35 Καί τινες τῶν παρεστώτων ἀκούσαντες ἔλεγον· Ἴδε Ἠλείαν φωνεῖ. 36 Δραμὼν δέ τις καὶ γεμίσας σπόγγον ὄξους περιθεὶς καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν, λέγων· Ἄφετε ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλείας καθελεῖν αὐτόν.

24 ܘܨܠܝܒܘ ܠܗ ܘܦܫܝܛܘ ܠܠܒܘܫܗ ܘܫܕܪܘ ܥܠ ܠܠܒܘܫܗ ܡܢ ܕܢܣܒ ܡܢܗ ܡܕܡ ܗܘ ܢܫܩܠ ܠܗ ܘܗܘ ܫܥܬܐ ܬܠܬܝܬܐ ܘܨܠܝܒܘ ܠܗ ܘܟܬܒ ܥܠ ܨܠܒܗ ܥܠܬܗ ܕܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܘܥܡ ܗܢܘܢ ܬܪܝܢ ܠܣܛܝܢ ܨܠܝܒܘ ܚܕ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܘܚܕ ܡܢ ܣܡܐܠ ܠܗ ܘܐܫܬܠܡ ܟܬܒܐ ܕܐܡܪ ܥܡ ܥܘܠܐ ܢܬܚܫܒ ܘܐܫܬܠܡ ܕܐܡܪ ܗܘ ܟܬܒܐ ܕܐܡܪ ܥܡ ܥܘܠܐ ܢܬܚܫܒ ܘܐܫܬܠܡ ܕܐܡܪ ✣ ܘܐܫܬܠܡ ܟܬܒܐ ܕܐܡܪ ܥܡ ܥܘܠܐ ܢܬܚܫܒ ܘܐܫܬܠܡ ܕܐܡܪ ✣ ܘܐܫܬܠܡ ܟܬܒܐ

37 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφεὶς φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσεν. 38 Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω. 39 Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστηκὼς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι οὕτως ἐξέπνευσεν, εἶπεν· Ἀληθῶς οὗτος ὁ ἄνθρωπος υἱὸς ἦν θεοῦ. 40 Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, ἐν αἷς καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ Ἰωσῆτος μήτηρ καὶ Σαλώμη, 41 Αἳ ὅτε ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἠκολούθουν αὐτῷ καὶ διηκόνουν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα. 42 Καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης, ἐπεὶ ἦν παρασκευή, ὅ ἐστιν προσάββατον, 43 Ἐλθὼν Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθεν πρὸς τὸν Πειλᾶτον καὶ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 44 Ὁ δὲ Πειλᾶτος ἐθαύμαζεν εἰ ἤδη τέθνηκεν, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ πάλαι ἀπέθανεν· 45 Καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδωρήσατο τὸ πτῶμα τῷ Ἰωσήφ. 46 Καὶ ἀγοράσας σινδόνα, καθελὼν αὐτὸν ἐνείλησεν τῇ σινδόνι καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνήματι ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισεν λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. 47 Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰωσῆτος ἐθεώρουν ποῦ τέθειται.

37 Jesus autem emissa voce magna expiravit. 38 Et velum templi scissum est in duo a sursum usque deorsum. 39 Videns autem centurio qui ex adverso stabat quia sic clamans expirasset, ait: Vere homo hic Filius Dei erat. 40 Erant autem et mulieres de longe aspicientes, inter quas et Maria Magdalene, et Maria Jacobi minoris et Joseph mater, et Salomæ, 41 Et cum esset in Galilæa sequebantur eum et ministrabant ei, et aliæ multæ quæ simul cum eo ascenderent Hierosolymam. 42 Et cum jam sero esset factum, quia erat parasceve, quod est ante sabbatum, 43 Venit Joseph ab Arimathia nobilis decurio, qui et ipse erat expectans regnum Dei, et audacter introiit ad Pilatum et petit corpus Jesu. 44 Pilatus autem mirabatur si jam obisset, et accersito centurione interrogavit eum si jam mortuus esset. 45 Et cum cognovisset a centurione, donavit corpus Joseph. 46 Joseph autem mercatus sindonem et deponens eum involvit sindone, et posuit eum in monumento quod erat excisum de petra, et advolvit lapidem ad ostium monumenti. 47 Maria autem Magdalene et Maria Joseph aspiciebant ubi poneretur.

37 ܘܗܘ ܝܫܘܥ ܫܕܐ ܩܠܐ ܪܒܐ ܘܐܫܠܡ ܪܘܚܗ ✤ 38 ܘܦܪܣܬ ܦܪܟܐ ܕܡܫܟܢܐ ܐܫܬܣܥ ܠܬܪܝܢ ܡܢ ܠܥܠ ܥܕ ܠܬܚܬ ✤ 39 ܘܟܕ ܚܙܐ ܩܢܛܘܪܝܘܢ ܕܩܐܡ ܡܢ ܩܕܡ ܗܘ ܕܗܟܢܐ ܐܡܪ ܕܗܟܢܐ ܐܫܠܡ ܪܘܚܗ ܐܡܪ ܫܪܪܐ ܗܢܐ ܒܪܢܫܐ ܗܕܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ✤ 40 ܘܐܝܬ ܢܫܐ ܕܡܢ ܪܚܩ ܚܙܝܢ ܒܝܢܗܢ ܐܝܬ ܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ ܘܡܪܝܡ ܐܡܗ ܕܝܥܩܘܒ ܙܥܘܪܐ ܘܕܝܘܣܦ ✤ 41 ܘܟܕ ܗܘܬ ܒܓܠܝܠ ܗܘ ܐܬܪܗ ܘܡܫܡܫܢ ܠܗ ✤ ܘܐܚܪܢܝܬ ܣܓܝܐܬ ܕܐܬܝܢ ܥܡܗ ܠܝܪܘܫܠܡ ✤ 42 ܘܟܕ ܗܘ ܥܪܒ ܫܪܪܐ ✤ ܕܗܘ ܥܪܘܒ ܫܒܬܐ ✤ 43 ܐܬܐ ܝܘܣܦ ✤ ܡܢ ܪܡܬܝܡ ✤ ܓܒܪ ܚܫܝܒ ✤ ✤ ✤

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ, ις'.

ΚΕΦ. ις'.

1 *ΚΑΙ διαγενομένου τοῦ σαββάτου Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου καὶ Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν.* 2 *Καὶ λίαν πρωῒ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνῆμα, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου.* 3 *Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου;* 4 *Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀνακεκύλισται ὁ λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα.* 5 *Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς περιβεβλημένον στολὴν λευκήν, καὶ ἐξεθαμβήθησαν.* 6 *Ὁ δὲ λέγει αὐταῖς· Μὴ ἐκθαμβεῖσθε. Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν.* 7 *Ἀλλὰ ὑπάγετε εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν.* 8 *Καὶ ἐξελθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχεν γὰρ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο γάρ.* 9 *Ἀναστὰς δὲ πρωῒ πρώτῃ σαββάτου ἐφάνη πρῶτον Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, ἀφ' ἧς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια.* 10 *Ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλεν τοῖς μετ' αὐτοῦ γενομένοις, πενθοῦσιν καὶ κλαίουσιν.* 11 *Κἀκεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς ἠπίστησαν.*

❖ ܡ ❖ ܣܝܡܘܢ ❖ ܩܢܢܝܐ

❖ ܛ ❖ ܣܛܝܡ

1 ❖ ܘܒܥܒܪ ܫܒܬܐ ܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ ܘܡܪܝܡ ܐܡܗ ܕܝܥܩܘܒ ܘܫܠܘܡܬ ܙܒܢܘ ܣܡܐ ܕܢܐܬܘܢ ܘܢܫܘܚܘܗܝ ❖ 2 ܘܒܫܦܪܐ ܒܚܕ ܒܫܒܬܐ ܐܬܘ ܥܠ ܩܒܪܐ ܟܕ ܐܬܢܗܪ ܫܡܫܐ ❖ 3 ܘܐܡܪܝܢ ܓܒܐ ܠܓܒܐ ܡܢ ܢܓܠܝܠ ܠܢ ܐܒܢܐ ܡܢ ܬܪܥܐ ܕܩܒܪܐ ❖ 4 ܘܟܕ ܒܥܝܢ ܚܙܝܢ ܕܐܬܓܠܓܠ ܐܒܢܐ ܗܘ ܓܒܐ ❖ 5 ܘܥܠܘ ܠܓܘ ܩܒܪܐ ܘܚܙܘ ܥܠܡܐ ܕܝܬܒ ܒܝܡܝܢܐ ܠܒܫ ܣܝܬܢܐ ❖ 6 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ❖ ܠܐ ܬܬܒܗܠܘܢ ❖ ܒܥܝܬܘܢ ܠܝܫܘܥ ❖ ܕܢܨܪܝܐ ❖ ܕܨܠܝܒܐ ❖ ܩܡ ❖ ܠܝܬ ❖ ❖ ❖

12 Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ, πορευομένοις εἰς ἀγρόν. 13 Κἀκεῖνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἐκείνοις ἐπίστευσαν. 14 Ὕστερον ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἕνδεκα ἐφανερώθη, καὶ ὠνείδισεν τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν, ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγερμένον οὐκ ἐπίστευσαν. 15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. 16 Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται. 17 Σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύσασιν ταῦτα παρακολουθήσει· ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσιν, γλώσσαις λαλήσουσιν καιναῖς, 18 ὄφεις ἀροῦσιν, κἂν θανάσιμόν τι πίωσιν οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψῃ, ἐπὶ ἀρρώστους χεῖρας ἐπιθήσουσιν καὶ καλῶς ἕξουσιν. 19 Ὁ μὲν οὖν Κύριος μετὰ τὸ λαλῆσαι αὐτοῖς ἀνελήμφθη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ· 20 Ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ Κυρίου συνεργοῦντος καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων.

12 ܗܠܝܢ ܕܗܘ ܒܬܪ ܕܬܪܝܢ ܗܘ ܡܬܚܙܐ ܒܐܚܪ ܒܬܘܪ ܡܕܡ ܟܕ ܗܘ ܡܗܠܟ ܠܓܘ ܟܦܪ ܐܙܠܘ ܘܐܡܪ ܠܗܘ ܠܫܡܪ ܐܢ ܗܘ ܡܗܠܟ ܠܓܘ ܟܦܪ ܐܙܠܘ ܘܐܡܪ ܠܗܘ ܠܫܡܪ ܐܢ 13 ܐܙܠܘ ܘܐܡܪܘ ܠܫܡܪ ܐܢ ܠܐ ܗܝܡܢܘ ܐܦ ܠܗܠܝܢ ܐܙܠܘ ܘܐܡܪܘ ܠܫܡܪ ܐܢ ܠܐ ܗܝܡܢܘ ܐܦ ❖ 14 ܒܣܘܦ ܐܬܓܠܝ ܠܗܘ ܠܐܚܕ ܥܣܪ ܟܕ ܣܡܝܟ ܗܘ ܡܣܥܕ ܘܐܬܓܠܝ ܠܗܘ ܠܐܚܕ ܥܣܪ ܟܕ ܣܡܝܟ ܗܘ ܡܣܥܕ ܘܐܬܓܠܝ ܠܗܘ ܠܐܚܕ ܥܣܪ ܟܕ ܣܡܝܟ ܗܘ ܡܣܥܕ ܘܐܬܓܠܝ ܠܗܘ ܠܐܚܕ ܥܣܪ ܟܕ ܣܡܝܟ ܗܘ ܡܣܥܕ ܘܐܬܓܠܝ ܠܗܘ ܠܐܚܕ ܥܣܪ ܟܕ ܣܡܝܟ ܗܘ ܡܣܥܕ ܘܐܬܓܠܝ ܠܗܘ ܠܐܚܕ ܥܣܪ ܟܕ ܣܡܝܟ ܗܘ ܡܣܥܕ ܘܐܬܓܠܝ ܠܗܘ ܠܐܚܕ ܥܣܪ ܟܕ ܣܡܝܟ ܗܘ ܡܣܥܕ ܘܐܬܓܠܝ ܠܗܘ ܠܐܚܕ ܥܣܪ ܟܕ ܣܡܝܟ ܗܘ ܡܣܥܕ ܘܐܬܓܠܝ ܠܗܘ ܠܐܚܕ ܥܣܪ ܟܕ ܣܡܝܟ ܗܘ ܡܣܥܕ ܘܐܬܓܠܝ ܠܗܘ ܠܐܚܕ ܥܣܪ ܟܕ ܣܡܝܟ ܗܘ ܡܣܥܕ ܘܐܬܓܠܝ ܠܗܘ ܠܐܚܕ ܥܣܪ ܟܕ ܣܡܝܟ ܗܘ ܡܣܥܕ ܘܐܬܓܠܝ ܠܗܘ ܠܐܚܕ ܥܣܪ ܟܕ ܣܡܝܟ ܗܘ ܡܣܥܕ ܘܐܬܓܠܝ ܠܗܘ ܠܐܚܕ ܥܣܪ ܟܕ ܣܡܝܟ ܗܘ ܡܣܥܕ ܘܐܬܓܠܝ ܠܗܘ ܠܐܚܕ ܥܣܪ ܟܕ ܣܡܝܟ ܗܘ ܡܣܥܕ ܘܐܬܓܠܝ ܠܗܘ ܠܐܚܕ ܥܣܪ ܟܕ ܣܡܝܟ ܗܘ ܡܣܥܕ ܘܐܬܓܠܝ ܠܗܘ ܠܐܚܕ ܥܣܪ ܟܕ ܣܡܝܟ ܗܘ ܡܣܥܕ ❖

12 Post hæc autem duobus ex eis ambulantibus ostensus est in alia effigie, euntibus in villam. 13 Et illi euntes nuntiaverunt ceteris : nec illis crediderunt. 14 Novissime recumbentibus illis undecim apparuit, et exprobravit incredulitatem illorum et duritiam cordis, quia his qui viderant eum resurrexisse non crediderant. 15 Et dixit eis : Euntes in mundum universum prædicate evangelium omni creaturæ. 16 Qui crediderit et baptizatus fuerit salvus erit, qui vero non crediderit condemnabitur. 17 Signa autem eos qui crediderint hæc sequentur, in nomine meo dæmonia eicient, linguis loquentur novis, 18 Serpentes tollent, et si mortiferum quid biberint non eos nocebit, super egrotos manus inponent et bene habebunt. 19 Et Dominus quidem postquam locutus est eis, adsumtus est in cælum et sedit a dextris Dei. 20 Illi autem profecti prædicaverunt ubique, Domino cooperante et sermonem confirmante sequentibus signis. Amen.

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ, ΚΕΦ. α'.

Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων, 2 Καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου, 3 Ἔδοξε κἀμοὶ παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, 4 Ἵνα ἐπιγνῷς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν. 5 Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρῴδου βασιλέως τῆς Ἰουδαίας ἱερεύς τις ὀνόματι Ζαχαρίας ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά, καὶ γυνὴ αὐτῷ ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀαρών, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐλισάβετ. 6 Ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι ἐναντίον τοῦ θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασιν τοῦ Κυρίου ἄμεμπτοι. 7 Καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἦν ἡ Ἐλισάβετ στεῖρα, καὶ ἀμφότεροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν. 8 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἔναντι τοῦ θεοῦ,

ܟܬܒܐ ܩܕܝܫܐ ❖ ܐ

ܡܛܠ ܕܣܓܝ̈ܐܝܢ ܩܡܘ ܠܡܣܬܟܠ ܒܫܪܝܪܘܬܐ ܥܠ ܥܠ̈ܡܐ ܕܫܠ̈ܡܝܢ ܒܝܢ̈ܬܢ ܀ 2 ܐܝܟ ܕܡܣܪܘ ܠܢ ܐܢ̈ܫܐ ܕܡܢ ܣܦܪ̈ܐ ܘܗܘ̈ܘ ܫܡ̈ܫܢ̈ܐ ܕܡܠ̈ܬܐ ܀ 3 ܚܙܝ ܠܝ ܐܦ ܐܢܐ ܕܡܢ ܩܕܡ̈ܝܬܐ ܟܠ ܡܕܡ ܒܫܘܝܐ ܠܟ ܟܬܒ̈ܐ ܀ 4 ܕܬܕܥ ܫܪܝܪ̈ܘܬ ܕܒ̈ܐ ܕܐܬܠܦܬ ܒܗ̈ܘ ܡܠ̈ܐ ܀ 5 ❖ ܗܘ̈ܐ ܒ̈ܝܘ̈ܡ̈ܝ ܕܗܪܘܕܣ ܡܠ̈ܟܐ ܕܝܗܘܕ̈ܐ ܟܗܢܐ ܚܕ ܫܡܗ ܙܟܪ̈ܝܐ ܡܢ ܦܠ̈ܓܘܬ ܐܒܝܐ ܘܐܢ̈ܬܬܗ ܡܢ ܒ̈ܢ̈ܬ ܗܪܘܢ ܘܫܡܗ ܐܠ̈ܝܫܒܥ ܀ 6 ܘܗܘ̈ܘ ܬܪ̈ܝܗܘܢ ܙܕ̈ܝܩ̈ܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܘܗ̈ܘ ܗ̈ܠܟ̈ܝܢ ܒܟܠ ܦ̈ܩܘ̈ܕ̈ܐ ܘܡ̈ܫܪ̈ܝ̈ܬܐ ܕܡܪܝܐ ܒܠܚܘܕ ܀ 7 ܘܠܝܬ ܠܗ̈ܘ ܒܪ ܡܛܠ ܕܐܠ̈ܝܫܒܥ ܥܩܪ̈ܬܐ ܗ̈ܘܬ ܘܬܪ̈ܝܗܘܢ ܩ̈ܝܡ̈ܝܢ ܒ̈ܝܘ̈ܡ̈ܝܗܘܢ ܀ 8 ❖ ܗܘ̈ܐ ܐܝܟ ܕܩ̈ܪܒ ܩ̈ܘܕ̈ܡ ܐܠܗܐ ܒܣܕܪ ܟܗܢܘܬ̈ܗ ܒܫܘܪ̈ܝ ܕܦ̈ܠ̈ܓܘܬܗ

SEC. LUCAM, CAPUT I.

QUONIAM quidem multi conati sunt ordinare narrationem quæ in nobis completæ sunt rerum, 2 Sicut tradiderunt nobis qui ab initio ipsi viderunt et ministri fuerunt sermonis, 3 Visum est et mihi assecuto a principio omnia diligenter ex ordine tibi scribere, optime Theofile, 4 Ut cognoscas eorum verborum de quibus eruditus es veritatem. 5 Fuit in diebus Herodis regis Judææ sacerdos quidam nomine Zacharias de vice Abia, et uxor illi de filiabus Aaron, et nomen ejus Elisabet. 6 Erant autem justi ambo ante Deum, incedentes in omnibus mandatis et justificationibus Domini sine querella. 7 Et non erat illis filius, eo quod esset Elisabet sterilis et ambo processissent in diebus suis. 8 Factum est autem cum sacerdotio fungeretur in ordine vicis suæ ante Deum,

9 Κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου, 10 καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ προσευχόμενον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. 11 Ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος Κυρίου ἑστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. 12 Καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἰδών, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. 13 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος· Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία, διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνή σου Ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην· 14 Καὶ ἔσται χαρά σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γενέσει αὐτοῦ χαρήσονται. 15 Ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον Κυρίου, καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πίῃ, καὶ πνεύματος ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, 16 Καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ Κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν· 17 Καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἠλείᾳ, ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων, ἑτοιμάσαι Κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον. 18 Καὶ εἶπεν Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον· Κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο; ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης καὶ ἡ γυνή μου προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. 19 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ· Ἐγώ εἰμι Γαβριὴλ ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σὲ καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα· 20 Καὶ ἰδοὺ ἔσῃ σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι ἄχρι ἧς ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν.

9 ܟܕ ܢܦܠ ܒܦܘܪܣ ܕܟܗܢܘܬܐ ܐܫܬܠܝ ܠܡܩܛܪ ܥܠ ܗܝܟܠܐ ܕܡܪܝ ܐܝܬ ܠܗ ܠܡܩܛܪ : 10 ܘܟܠ ܣܓܝ ܥܡܐ ܗܘܘ ܨܠܝܢ ܒܪ ܒܫܥܬ ܩܛܪܬܐ : 11 ܘܐܬܚܙܝ ܠܗ ܡܠܐܟ ܡܪܝ ܩܐܡ ܡܢ ܝܡܝܢ ܡܕܒܚܐ ܕܩܛܪܬܐ : 12 ܘܙܟܪܝܐ ܐܬܒܗܬ ܘܕܚܠ ܥܠܘܗܝ ܕܚܠܬܐ ܘܦܪܥܬ ܥܠܘܗܝ : 13 ܐܡܪ ܠܗ ܡܠܐܟܐ ܠܐ ܬܕܚܠ ܙܟܪܝܐ ܡܛܠ ܕܫܡܝܥ ܬܠ ܒܥܘܬܟ ܘܐܢܬܬܟ ܐܠܝܫܒܥ ܬܝܠܕ ܠܟ ܒܪ ܘܬܩܪܐ ܫܡܗ ܝܘܚܢܢ : 14 ܘܢܗܘܐ ܠܟ ܚܕܘܬܐ ܘܪܘܚܐ ܘܣܓܝܢ ܢܬܚܕܘܢ ܒܝܠܕܘܬܗ : 15 ܐܪܡ ܓܒܪ ܪܒ ܩܕܡ ܡܪܝ ܘܚܡܪ ܘܣܟܪ ܠܐ ܢܫܬܐ ܘܪܘܚ ܩܘܕܫܐ ܢܬܡܠܐ ܥܠܘܗܝ ܐܦ ܡܢ ܒܛܢ ܐܡܗ : 16 ܘܣܓܝܐ ܡܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܢܗܦܟ ܠܘܬ ܡܪܝ ܐܠܗܗܘܢ ܗܘ : 17 ܘܗܘ ܩܕܡ ܩܕܡܘܗܝ ܒܪܘܚ ܘܒܚܝܠ ܕܐܝܠܝܐ ܠܗܦܟ ܠܒܐ ܕܐܒܗܬ ܠܒܢܝܗܝ ܘܠܥܪܩܝܢ ܠܚܟܡܬ ܙܕܝܩܐ ܠܡܬܩܢ ܠܡܪܝ ܥܡܐ ܡܙܕܡܢ : 18 ܘܐܡܪ ܙܟܪܝܐ ܠܡܠܐܟܐ ܡܢ ܐܝܟ ܐܕܥ ܗܕܐ ܐܪܡ ܐܢܐ ܣܒ ܐܝܬ ܠܝ ܘܐܢܬܬܝ ܣܒܬܐ ܗܘܬ ܒܝܘܡܝܗܝ : 19 ܘܥܢܐ ܡܠܐܟܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܢܐ ܓܒܪܝܝܠ ܕܩܐܡ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܘܫܠܝܚ ܐܢܐ ܠܡܡܠܠ ܥܡܟ ܘܠܒܫܪܘ ܠܟ ܗܠܝܢ ܒܫܪܝ : 20 ܘܗܐ ܬܗܘܐ ܣܟܝܡ ܘܠܐ ܡܡܠܠ ܥܕ ܝܘܡܐ ܕܢܗܘܢ ܗܠܝܢ ܒܚܠܦ ܕܠܐ ܗܝܡܢܬ ܠܡܠܝ ܕܢܬܡܠܝܢ ܒܥܕܢܗ ܘܠܐ ܡܡܠܠ ܐܢܬ ܥܕ ܕܢܗܘܢ ܡܫܬܠܡܝܢ ܒܥܕܢܗ ܕܝܠܗ ܢܬܡܠܝܢ ܒܥܕܢܗ ܕܝܠܗ ܢܬܡܠܝܢ ܒܥܕܢܗ ܕܝܠܗ ܢܬܡܠܝܢ

9 Secundum consuetudinem sacerdotii forte exiit ut incensum poneret ingressus in templum Domini: 10 Et omnis multitudo erat populi orans foris hora incensi. 11 Apparuit autem illi angelus Domini stans a dextris altaris incensi. 12 Et Zacharias turbatus est videns, et timor inruit super eum. 13 Ait autem ad illum angelus: Ne timeas, Zacharia, quoniam exaudita est deprecatio tua, et uxor tua Elisabet pariet tibi filium, et vocabis nomen ejus Johannem, 14 Et erit gaudium tibi et exultatio, et multi in nativitate ejus gaudebunt: 15 Erit enim magnus coram Domino, et vinum et sicera non bibet, et Spiritu sancto replebitur adhuc ex utero matris suæ, 16 Et multos filiorum Israhel convertet ad Dominum Deum ipsorum: 17 Et ipse præcedet ante illum in spiritu et virtute Heliæ, ut convertat corda patrum in filios et incredibiles ad prudentiam justorum, parare Domino plebem perfectam. 18 Et dixit Zacharias ad angelum: Unde hoc sciam? ego enim sum senex, et uxor mea processit in diebus suis. 19 Et respondens angelus dixit ei: Ego sum Gabrihel qui adsto ante Deum: et missus sum loqui ad te et hæc tibi evangelizare. 20 Et ecce eris tacens et non poteris loqui usque in diem quo hæc fiant, pro eo quod non credidisti verbis meis, quæ implebuntur in tempore suo.

21 Καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ. 22 Ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἐδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς, καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς, καὶ διέμενεν κωφός. 23 Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. 24 Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε, λέγουσα 25 Ὅτι οὕτως μοι πεποίηκεν Κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπεῖδεν ἀφελεῖν ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις. 26 Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ἀπὸ τοῦ θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας ᾗ ὄνομα Ναζαρέθ, 27 Πρὸς παρθένον ἐμνηστευμένην ἀνδρὶ ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Δαυείδ, καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. 28 Καὶ εἰσελθὼν πρὸς αὐτὴν ὁ ἄγγελος εἶπεν· Χαῖρε κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ. 29 Ἡ δὲ ἐπὶ τῷ λόγῳ διεταράχθη, καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. 30 Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ· Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ· εὗρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ θεῷ. 31 Καὶ ἰδοὺ συλλήμψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. 32 Οὗτος ἔσται μέγας καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται, καὶ δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ θεὸς τὸν θρόνον Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, 33 Καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος.

21 ܘܟܢܐ ܗܘܐ ܥܡܐ ܣܒܝܢ ܠܙܟܪܝܐ ܘܡܬܬܡܗܝܢ ܕܡܢܐ ܕܡܫܗܐ ܠܗ ܒܗܝܟܠܐ ܠܡܥܒܕ ܠܗ ܠܐ ܡܫܬܗܐ ܠܗ ܒܗ ܠܡܐ ܐܬܐ ܠܗ ܠܡܦܠ ܠܘܬ ܐܢܫܐ ܘ

34 Εἶπεν δὲ Μαριὰμ πρὸς τὸν ἄγγελον· Πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω; 35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ· Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται υἱὸς θεοῦ. 36 Καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ συγγενίς σου καὶ αὐτὴ συνειληφυῖα υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς, καὶ οὗτος μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρᾳ· 37 Ὅτι οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ τοῦ θεοῦ πᾶν ῥῆμα. 38 Εἶπεν δὲ Μαριάμ· Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος. 39 Ἀναστᾶσα δὲ Μαριὰμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐπορεύθη εἰς τὴν ὀρεινὴν μετὰ σπουδῆς εἰς πόλιν Ἰούδα, 40 Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου καὶ ἠσπάσατο τὴν Ἐλισάβετ. 41 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας ἡ Ἐλισάβετ, ἐσκίρτησεν τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς. Καὶ ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ, 42 Καὶ ἀνεφώνησεν κραυγῇ μεγάλῃ καὶ εἶπεν· Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. 43 Καὶ πόθεν μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρὸς ἐμέ; 44 Ἰδοὺ γὰρ ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου, ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. 45 Καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου. 46 Καὶ εἶπεν Μαριάμ· Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον, 47 Καὶ ἠγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί μου,

34 ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝܡ ܠܡܠܐܟܐ ܐܝܟܢܐ ܢܗܘܐ ܗܕܐ ܕܓܒܪܐ ܠܐ ܝܕܥܬ ܐܢܐ. 35 ܥܢܐ ܡܠܐܟܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܢܐܬܐ ܥܠܝܟ ܘܚܝܠܐ ܕܥܠܝܐ ܢܨܠܬܟ ܘܡܛܠ ܗܢܐ ܕܢܬܝܠܕ ܩܕܝܫ ܢܬܩܪܐ ܒܪܐ ܕܐܠܗܐ. 36 ܘܗܐ ܐܠܝܫܒܥ ܩܪܝܒܬܟ ܐܦ ܗܝ ܚܒܠܬ ܒܪ ܒܣܝܒܘܬܗ ܘܗܢܐ ܝܪܚܐ ܫܬܝܬ ܠܗ ܠܗܕܐ ܕܩܪܝܐ ܥܩܪܬܐ. 37 ܡܛܠ ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܠܐ ܡܬܟܠ ܡܕܡ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. 38 ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝܡ ܗܐ ܐܡܬܗ ܕܡܪܝ ܢܗܘܐ ܠܝ ܟܡܐ ܕܐܡܪܬ. ܘܐܙܠ ܡܢ ܩܕܡܝܗ ܡܠܐܟܐ. 39 ܘܩܡܬ ܡܪܝܡ ܒܝܘܡܝܢ ܗܢܘܢ ❖ ܘܐܙܠܬ ܒܗܘܪܐ ܠܛܘܪܐ ܒܣܥܝܪܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܝܗܘܕܐ: 40 ܘܥܠܬ ܠܒܝܬ ܙܟܪܝܐ ܘܫܠܡܬ ܥܠ ܐܠܝܫܒܥ. 41 ܘܗܘܐ ܟܕ ܫܡܥܬ ܐܠܝܫܒܥ ܫܠܡܗ ܕܡܪܝܡ ܪܘܓܙܬ ܝܘܠܕܐ ܒܟܪܣܗ ܘܐܬܡܠܝ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܐܠܝܫܒܥ. 42 ܘܩܠܗ ܩܪܝܬ ܒܩܠ ܪܡ ܘܐܡܪܬ ܒܪܟ ܐܢܬ ܒܢܫܐ ܘܒܪܟ ܐܝܟ ܦܪܝ ܒܛܢܟ. 43 ܘܡܢ ܐܝܟ ܗܢܐ ܠܝ ܕܬܐܬܐ ܐܡܗ ܕܡܪܝ ܠܘܬܝ. 44 ܗܐ ܟܕ ܗܘܬ ܩܠ ܫܠܡܟ ܒܐܕܢܝ ܪܘܓܙܬ ܝܘܠܕܐ ܒܟܪܣܝ ܒܚܕܘܬܐ. 45 ܘܒܪܟ ܐܢܬ ܕܗܝܡܢܬ ܕܬܬܫܠܡ ܠܟ ܡܕܡ ܕܐܡܪ ܠܟ ܡܢ ܩܕܡ ܡܪܝ. 46 ܘܐܡܪ ܡܪܝܡ ❖ ܪܒܝ ܢܦܫܝ ܠܡܪܝ. 47 ܘܚܕܐ ܪܘܚܝ ܒܐܠܗܐ ܦܪܘܩܝ.

34 Dixit autem Maria ad angelum: Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco? 35 Et respondens angelus dixit ei: Spiritus sanctus superveniet in te, et virtus altissimi obumbrabit tibi: ideoque et quod nascetur sanctum vocabitur Filius Dei. 36 Et ecce Elisabet cognata tua et ipsa concepit filium in senecta sua, et hic mensis est sextus illi quæ vocatur sterelis: 37 Quia non erit impossibile apud Deum omne verbum. 38 Dixit autem Maria: Ecce ancella Domini, fiat mihi secundum verbum tuum. Et discessit ab illa angelus. 39 Exsurgens autem Maria in diebus illis abiit in montana cum festinatione in civitatem Juda, 40 Et intravit in domum Zachariæ et salutavit Elisabet. 41 Et factum est ut audivit salutationem Mariæ Elisabet, exultavit infans in utero ejus, et repleta est Spiritu sancto Elisabet, 42 Et exclamavit voce magna et dixit: Benedicta tu inter mulieres, et benedictus fructus ventris tui. 43 Et unde hoc mihi ut veniat mater Domini mei ad me? 44 Ecce enim ut facta est vox salutationis tuæ in auribus meis, exultavit in gaudio infans in utero meo. 45 Et beata quæ credidit quoniam perficientur ea quæ dicta sunt ei a Domino. 46 Et ait Maria: Magnificat anima mea Dominum, 47 Et exultavit spiritus meus in Deo salutari meo,

48 "Οτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ. Ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσίν με πᾶσαι αἱ γενεαί, 49 "Οτι ἐποίησέν μοι μεγάλα ὁ δυνατός· καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, 50 Καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς καὶ γενεὰς τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. 51 Ἐποίησεν κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν. 52 Καθεῖλεν δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσεν ταπεινούς, 53 Πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλεν κενούς. 54 Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ, μνησθῆναι ἐλέους, 55 Καθὼς ἐλάλησεν πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα. 56 Ἔμεινεν δὲ Μαριὰμ σὺν αὐτῇ ὡς μῆνας τρεῖς, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. 57 Τῇ δὲ Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ ἐγέννησεν υἱόν. 58 Καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνεν Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ' αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. 59 Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἦλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν. 60 Καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν· Οὐχί, ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης. 61 Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὴν ὅτι οὐδείς ἐστιν ἐκ τῆς συγγενείας σου ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι τούτῳ. 62 Ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτό. 63 Καὶ αἰτήσας πινακίδιον ἔγραψεν λέγων· Ἰωάννης ἐστὶν τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Καὶ ἐθαύμασαν πάντες. 64 Ἀνεῴχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν θεόν.

48 ڀبر حصفضطا ڀاحكا . ٥٦ ڀبر
حكم ٥٦ : ٥٦٥٦ ٥٦٥٦ كم ٥٦٥٦
حكحم . 49 ڀحجم كحلم ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥
٥٦٥٦٥٦ ڀسكم ٥٦٥٦ : 50 ٥٦٥٦٥٦
كڀڀ ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦ ڀاحكم ڀاحكم كم .
51 كجم ٥٦٥٦٥٦ كڀڀ : ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦
حاڀكحا ڀحصم . 52 ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦
كم ٥٦٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦ . 53 ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦
٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦ . 54 ڀجڀ ٥٦٥٦٥٦٥٦ ڀجم :
٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦ . 55 ٥٦٥٦ ڀحكا ٥٦٥٦
٥٦٥٦٥٦ : ٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦ ٥٦٥٦
٥٦٥٦٥٦ ❖ 56 ٥٦٥٦٥٦ ڀم ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦
٥٦٥٦٥٦ : ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦ ڀڀ
٥٦٥٦٥٦ ❖ 57 ٥٦٥٦٥٦ ڀم ٥٦٥٦ ٥٦٥٦
كم ٥٦٥٦ ڀاحكا : ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦ .
58 ٥٦٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦ :
٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦ : ٥٦٥٦٥٦
٥٦٥٦٥٦ ❖ 59 ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦
٥٦٥٦٥٦ : ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦
٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦ كم ٥٦٥٦٥٦ ڀاحكا
٥٦٥٦٥٦ . 60 ٥٦٥٦٥٦ ڀاحكا ٥٦٥٦٥٦
ڀا ٥٦٥٦٥٦ . ڀا ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦ .
61 ٥٦٥٦٥٦ كم ٥٦٥٦ ڀاحكا ٥٦٥٦٥٦٥٦ :
٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦ . 62 ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦
٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦ .
63 ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦ . ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦
٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦ . 64 ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦
٥٦٥٦٥٦ : ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦ ٥٦٥٦٥٦ .

48 Quia respexit humilitatem ancillæ suæ: ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes, 49 Quia fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus, 50 Et misericordia ejus in progenies et progenies timentibus eum. 51 Fecit potentiam in brachio suo, dispersit superbos mente cordis sui: 52 Deposuit potentes de sede, et exaltavit humiles, 53 Esurientes implevit bonis et divites dimisit inanes. 54 Suscepit Israhel puerum suum memorari misericordiæ, 55 Sicut locutus est ad patres nostros, Abraham et semini ejus in sæcula. 56 Mansit autem Maria cum illa quasi mensibus tribus, et reversa est in domum suam. 57 Elisabeth autem impletum est tempus pariendi, et peperit filium. 58 Et audierunt vicini et cognati ejus quia magnificavit Dominus misericordiam suam cum illa, et congratulabantur ei. 59 Et factum est in die octavo venerunt circumcidere puerum, et vocant eum nomine patris ejus Zachariam. 60 Et respondens mater ejus dixit: Nequaquam, sed vocabitur Johannes. 61 Et dixerunt ad illam quia nemo est in cognatione tua qui vocetur hoc nomine. 62 Innuebant autem patri ejus quem vellet vocari eum. 63 Et postulans pugilarem scripsit dicens: Johannes est nomen ejus. Et mirati sunt universi. 64 Apertum est autem ilico os ejus et lingua ejus, et loquebatur benedicens Deum.

65 Καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ τῆς Ἰουδαίας διελαλεῖτο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, 66 Καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες· Τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται; Καὶ γὰρ χεὶρ Κυρίου ἦν μετ' αὐτοῦ. 67 Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου καὶ ἐπροφήτευσεν λέγων· 68 Εὐλογητὸς Κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ, 69 Καὶ ἤγειρεν κέρας σωτηρίας ἡμῖν ἐν οἴκῳ Δαυεὶδ παιδὸς αὐτοῦ, 70 Καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἁγίων ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ, 71 Σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς, 72 Ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ, 73 Ὅρκον ὃν ὤμοσεν πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν 74 Ἀφόβως ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ῥυσθέντας λατρεύειν αὐτῷ 75 Ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἡμῶν. 76 Καὶ σὺ δὲ παιδίον προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἑτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ, 77 Τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν 78 Διὰ σπλάγχνα ἐλέους θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους 79 Ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις, τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

65 ܘܗܘܐ ܕܚܠ ܥܠ ܟܠ ܣܒܒܝܗܘܢ ܕܝܬܒܝ ܐܢܘܢ ܘܥܠ ܟܠ ܛܘܪܐ ܕܝܗܘܕ ܐܬܬܐܡܪ ܟܠ ܡܠܐ ܗܠܝܢ ܒܟܠ ܐܪܥܐ ܕܝܗܘܕ ܘܒܟܠ ܛܘܪܐ

80 Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

ΚΕΦ. β'.

1 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθεν δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. 2 Αὕτη ἀπογραφὴ ἐγένετο πρώτη ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου. 3 Καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν. 4 Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσὴφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρὲθ εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαυὶδ ἥτις καλεῖται Βηθλεέμ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυείδ, 5 ἀπογράψασθαι σὺν Μαριὰμ τῇ ἐμνηστευμένῃ αὐτῷ, οὔσῃ ἐγκύῳ. 6 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν. 7 Καὶ ἔτεκεν τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι. 8 Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν. 9 Καὶ ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς καὶ δόξα Κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. 10 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος· Μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἥτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ,

80 Puer autem crescebat et confortabatur spiritu, et erat in deserto usque in diem ostensionis suæ ad Israhel.

CAPUT II.

1 Factum est autem in diebus illis: exiit edictum a Cæsare Augusto ut describeretur universus orbis: 2 Hæc descriptio prima facta est præside Syriæ Cyrino: 3 Et ibant omnes ut profiterentur singuli in suam civitatem. 4 Ascendit autem et Joseph a Galilæa de civitate Nazareth in Judæam civitatem David quæ vocatur Bethleem, eo quod esset de domo et familia David, 5 Ut profiteretur cum Maria desponsata sibi uxore prægnate. 6 Factum est autem cum essent ibi, impleti sunt dies ut pareret, 7 Et peperit filium suum primogenitum, et pannis eum involvit et reclinavit eum in præsipio, quia non erat eis locus in diversorio. 8 Et pastores erant in regione eadem vigilantes et custodientes vigilias noctis supra gregem suum. 9 Et ecce angelus Domini stetit juxta illos, et claritas Dei circumfulsit illos, et timuerunt timore magno. 10 Et dixit illis angelus: Nolite timere: ecce enim evangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo,

11 "Οτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ, ὅς ἐστιν Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει Δαυείδ. 12 Καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον, εὑρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον [καὶ κείμενον] ἐν φάτνῃ. 13 Καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανίου αἰνούντων τὸν θεὸν καὶ λεγόντων· 14 Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίας. 15 Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, οἱ ποιμένες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους· Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλεὲμ καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονὸς ὃ ὁ Κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν. 16 Καὶ ἦλθαν σπεύσαντες, καὶ ἀνεῦραν τήν τε Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσὴφ καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ· 17 Ἰδόντες δὲ ἐγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου τούτου. 18 Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς· 19 Ἡ δὲ Μαρία πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα συνβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. 20 Καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες, δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ ἴδον καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς. 21 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ περιτεμεῖν αὐτόν, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλλημφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ. 22 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν, κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα παραστῆσαι τῷ Κυρίῳ,

11 ܐܝܟܡܐ ܕܝܠܕ ܠܟܘܢ ܝܘܡܢܐ ܦܘܪܩܢܐ ܗܘ ܕܗܘ ܡܫܝܚܐ ܡܪܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܕܘܝܕ ܀ 12 ܘܗܕܐ ܠܟܘܢ ܐܬܐ ܬܫܟܚܘܢ ܛܠܝܐ ܚܒܝܫ ܒܦܪܨܘܦܐ ܘܡܫܟܒ ܒܐܘܒܐ ܀ 13 ܘܒܫܥܬܐ ܗܘ ܐܬܚܕܬ ܥܡ ܡܠܐܟܐ ܣܓܝ ܟܬܐ ܕܚܝܠܐ ܫܒܚܝܢ ܠܐܠܗܐ ܘܐܡܪܝܢ ܀ 14 ܫܒܚܬܐ ܒܪܡܝܐ ܠܐܠܗܐ ܘܥܠ ܐܪܥܐ ܫܠܡܐ ܒܒܢܝ ܐܢܫܐ ܕܫܦܝܪ ܀ 15 ܘܗܘܐ ܟܕ ܐܙܠܘ ܡܢ ܩܕܡܝܗܘܢ ܠܫܡܝܐ ܡܠܐܟܐ ܘܪܥܝܐ ܗܘܘ ܡܡܠܠܝܢ ܥܡ ܚܕܕܐ ܢܥܒܪ ܥܕ ܒܝܬ ܠܚܡ ܘܢܚܙܐ ܗܠܝܢ ܡܠܬܐ ܕܗܘܬ ܕܡܪܢ ܐܘܕܥ ܠܢ ܀ 16 ܘܐܬܘ ܒܥܓܠܐ ܘܐܫܟܚܘ ܠܡܪܝܡ ܘܠܝܘܣܦ ܘܠܛܠܝܐ ܕܣܡ ܒܦܪܨܘܦܐ ܀ 17 ܘܟܕ ܚܙܘ ܐܫܬܘܕܥ ܠܗܘܢ ܥܠ ܡܠܬܐ ܕܐܡܝܪ ܠܗܘܢ ܥܠ ܛܠܝܐ ܗܢܐ ܀ 18 ܘܟܠ ܐܢܫܐ ܕܫܡܥ ܬܡܗ ܗܘܐ ܥܠ ܡܐ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ ܪܥܝܐ ܀ 19 ܡܪܝܡ ܗܝ ܕܛܪܪܬ ܟܠ ܡܠܐ ܗܠܝܢ ܘܡܫܘܝܐ ܒܠܒܗ ܀ 20 ܘܗܦܟܘ ܪܥܝܐ ܡܫܒܚܝܢ ܘܡܗܠܠܝܢ ܠܐܠܗܐ ܥܠ ܟܠ ܡܐ ܕܫܡܥܘ ܘܚܙܘ ܟܡܐ ܕܐܡܝܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܀ 21 ܘܟܕ ܡܠܝܘ ܝܘܡܝ ܬܡܢ ܝܪܚܐ ܕܡܘܠܬܗ ܘܩܪܝ ܫܡܗ ܝܫܘܥ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܡܠܐܟܐ ܩܕܡ ܕܐܬܪܟܙ ܒܟܪܣܐ ܀ 22 ܘܟܕ ܡܠܝܘ ܝܘܡܝ ܕܬܫܟܝܬܗܘܢ ܐܝܟ ܕܐܡܘܣܐ ܐܣܬܟܠ ܠܡܪܝܐ ܐܣܩܘ ܠܗ ܠܝܪܘܫܠܡ ܕܢܩܪܒܘܗܝ ܠܡܪܝܐ ܀

11 Quia natus est vobis hodie Salvator, qui est Christus Dominus, in civitate David. 12 Et hoc vobis signum: invenietis infantem pannis involutum et positum in præsipio. 13 Et subito facta est cum angelo multitudo militiæ cælestis laudantium Deum et dicentium: 14 Gloria in altissimis Deo, et in terra pax in hominibus bonæ voluntatis. 15 Et factum est ut discesserunt ab eis angeli in cælum, pastores loquebantur ad invicem: Transeamus usque Bethleem et videamus hoc verbum quod factum est, quod fecit Dominus et ostendit nobis. 16 Et venerunt festinantes, et invenerunt Mariam et Joseph et infantem positum in præsipio. 17 Videntes autem cognoverunt de verbo quod dictum erat illis de puero hoc. 18 Et omnes qui audierunt mirati sunt et de his quæ dicta erant a pastoribus ad ipsos: 19 Maria autem conservabat omnia verba hæc conferens in corde suo. 20 Et reversi sunt pastores, glorificantes et laudantes Deum in omnibus quæ audierant et viderant sicut dictum est ad illos. 21 Et postquam consummati sunt dies octo ut circumcideretur, vocatum est nomen ejus Jesus, quod vocatum est ab angelo prius quam in utero conciperetur. 22 Et postquam impleti sunt dies purgationis ejus secundum legem Mosi, tulerunt illum in Hierusalem ut sisterent eum Domino,

23 Καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν ἅγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται, 24 Καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου, ζεῦγος τρυγόνων ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν. 25 Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος ἦν ἐν Ἰερουσαλήμ, ᾧ ὄνομα Συμεών, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ, καὶ πνεῦμα ἦν ἅγιον ἐπ' αὐτόν· 26 Καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἂν ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου. 27 Καὶ ἦλθεν ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ, 28 Καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας καὶ εὐλόγησεν τὸν θεὸν καὶ εἶπεν· 29 Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ, 30 Ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, 31 Ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, 32 Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ. 33 Καὶ ἦν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. 34 Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεὼν καὶ εἶπεν πρὸς Μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ· Ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον. 35 Καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία, ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί.

23 ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܢܡܘܣܐ ܕܡܪܝܐ ܕܟܠ ܕܟܪ ܦܬܚ ܪܚܡܐ ܩܕܝܫ ܢܬܩܪܐ ܠܡܪܝܐ . 24 ܘܕܢܬܠ ܩܘܪܒܢܐ ܐܝܟ ܕܐܡܝܪ ܒܢܡܘܣܐ ܕܡܪܝܐ ܙܘܓ ܕܬܪܬܘܪ ܐܘ ܬܪܝ ܓܘܙܠ ܝܡܐ . 25 ܘܗܐ ܓܒܪܐ ܐܝܬ ܒܝܪܘܫܠܡ ܘܫܡܗ ܫܡܥܘܢ ܘܗܘ ܓܒܪܐ ܙܕܝܩ ܘܕܚܠ ܠܡܚܙܐ ܠܡܬܒ ܠܡܬܒ ܐܝܬ ܒܗ ܘܪܘܚ ܩܕܫܐ ܗܘܐ ܒܗ . 26 ܘܐܬܓܠܝ ܠܗ ܡܢ ܪܘܚ ܩܕܫܐ ܕܠܐ ܢܚܙܐ ܡܘܬܐ ܥܕ ܕܢܚܙܐ ܠܡܫܝܚܐ ܕܡܪܝܐ . 27 ܘܐܬܐ ܒܪܘܚ ܩܕܫܐ ܠܗܝܟܠܐ ܘܟܕ ܥܠܘ ܗܘ ܛܠܝܐ ܠܝܫܘܥ ܠܡܥܒܕ ܠܗ ܐܝܟ ܕܢܢܣܒ ܠܡܢܡܘܣ ܕܐܘܪܝܬܐ ܕܢܣܒ ܥܠ ܗܝ ܕܢܩܒܠ ܐܦ ܗܘ ܠܗ ܒܐܪܡܘܗܝ ܘܒܪܟ ܠܐܠܗܐ ܘܐܡܪ . 29 ܗܫܐ ܫܕܪ ܥܒܕܟ ܡܪܝ ܠܫܠܡܐ ܐܝܟ ܡܠܬܟ ܒܫܠܡܐ . 30 ܕܚܙܘ ܥܝܢܝ ܦܘܪܩܢܟ . 31 ܕܐܬܟܣ ܩܕܡ ܐܦܝ ܟܠ ܥܡܡܐ . 32 ܢܘܗܪܐ ܠܓܠܝܐ ܠܥܡܡܐ ܘܫܘܒܚܐ ܠܥܡܟ ܝܫܪܝܠ . 33 ܘܗܘܐ ܐܒܘܗܝ ܘܐܡܗ ܡܬܬܡܗܝܢ ܥܠ ܡܠܐ ܕܐܡܪܝܢ ܥܠ ܗܘ ܛܠܝܐ . 34 ܘܒܪܟ ܠܗܘܢ ܫܡܥܘܢ ܘܐܡܪ ܠܡܪܝܡ ܐܡܗ ܕܝܫܘܥ ܗܐ ܗܢܐ ܣܝܡ ܠܡܦܠ ܘܠܩܝܡ ܠܣܓܝܐܝܢ ܒܝܫܪܝܠ ܘܠܐܬ ܠܣܝܡܐ ܕܡܬܩܛܪ . 35 ܘܐܦ ܠܟ ܒܢܦܫܟ ܬܥܒܪ ܪܘܡܚܐ ܕܢܬܓܠܘ ܡܚܫܒܬܐ ܡܢ ܣܓܝܐܝ ܠܒܐ ✣

23 Sicut scriptum est in lege Domini quia omne masculinum adaperiens vulvam sanctum Domino vocabitur, 24 Et ut darent hostiam secundum quod dictum est in lege, par turturum aut duos pullos columbarum. 25 Et ecce homo erat in Hierusalem cui nomen Symeon, et homo iste justus et timoratus, expectans consolationem Israhel, et Spiritus sanctus erat in eo. 26 Et responsum acceperat ab Spiritu sancto, non visurum se mortem nisi prius videret Christum Domini. 27 Et venit in Spiritu in templum. Et cum inducerent puerum Jesum parentes ejus ut facerent secundum consuetudinem legis pro eo: 28 Et ipse accepit eum in ulnas suas et benedixit Deum, et dixit: 29 Nunc dimittis servum tuum, Domine, secundum verbum tuum in pace, 30 Quia viderunt oculi mei salutare tuum, 31 Quod parasti ante faciem omnium populorum, 32 Lumen ad revelationem gentium et gloriam plebis tuæ Israhel. 33 Et erat pater ejus et mater mirantes super his quæ dicebantur de illo. 34 Et benedixit illis Symeon, et dixit ad Mariam matrem ejus: Ecce positus est hic in ruinam et resurrectionem multorum in Israhel, et in signum cui contradicetur: 35 Et tuam ipsius animam pertransibit gladius, ut revelentur ex multis cordibus cogitationes.

11 "Οτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ, ὅς
ἐστιν Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει Δαυείδ.
12 Καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον, εὑρήσετε
βρέφος ἐσπαργανωμένον [καὶ κείμενον] ἐν
φάτνῃ. 13 Καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ
ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανίου αἰ-
νούντων τὸν θεὸν καὶ λεγόντων· 14 Δόξα
ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν
ἀνθρώποις εὐδοκίας. 15 Καὶ ἐγένετο ὡς
ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν
οἱ ἄγγελοι, οἱ ποιμένες ἐλάλουν πρὸς
ἀλλήλους· Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλεὲμ
καὶ ἴδωμεν τὸ ῥήμα τοῦτο τὸ γεγονὸς ὃ ὁ
Κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν. 16 Καὶ ἦλθαν
σπεύσαντες, καὶ ἀνεῦραν τήν τε Μαριὰμ
καὶ τὸν Ἰωσὴφ καὶ τὸ βρέφος κείμενον
ἐν τῇ φάτνῃ· 17 Ἰδόντες δὲ ἐγνώρισαν
περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος αὐ-
τοῖς περὶ τοῦ παιδίου τούτου. 18 Καὶ
πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ
τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς
αὐτούς· 19 Ἡ δὲ Μαρία πάντα συνε-
τήρει τὰ ῥήματα ταῦτα συνβάλλουσα
ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. 20 Καὶ ὑπέστρεψαν
οἱ ποιμένες, δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες
τὸν θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ
ἴδον καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς. 21 Καὶ
ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ περι-
τεμεῖν αὐτόν, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ
Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου
πρὸ τοῦ συλλημφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ
κοιλίᾳ. 22 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ
ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν, κατὰ
τὸν νόμον Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν
εἰς Ἱεροσόλυμα παραστῆσαι τῷ Κυρίῳ,

11 ܐܝܟܝ ܟܬܒ ܠܟܘܢ ܢܘܡܐ ܕܝܠܕ ܦܘܪܩܢܐ ܗܘ ܕܗܘ ܡܫܝܚܐ ܡܪܝܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܕܘܝܕ ׃ 12 ܘܗܕܐ ܠܟܘܢ ܐܬܐ ܬܫܟܚܘܢ ܛܠܝܐ ܕܐܬܚܛܦ ܒܣܪܒܠܐ ܘܡܫܬܟܚ ܒܐܘܪܐ ׃ 13 ܘܒܟܝܢ ܗܘܬ ܥܡ ܡܠܐܟܐ ܣܓܝ ܟܬܐ ܕܡܠܐܟܐ ܫܒܚܝܢ ܠܐܠܗܐ ܘܐܡܪܝܢ ׃ 14 ܫܒܚܬܐ ܒܪܡܝܐ ܠܐܠܗܐ ܘܥܠ ܐܪܥܐ ܫܠܡܐ ܒܒܢܝ ܐܢܫܐ ܕܫܦܝܪ ׃ 15 ܘܗܘܐ ܟܕ ܐܙܠܘ ܡܢܗܘܢ ܠܫܡܝܐ ܡܠܐܟܐ ܗܢܘܢ ܪܥܝܐ ܐܡܪܝܢ ܗܢܐ ܢܥܒܪ ܥܕ ܒܝܬ ܠܚܡ ܘܢܚܙܐ ܗܠܝܢ ܡܠܬܐ ܕܗܘܬ ܕܡܪܝܐ ܐܘܕܥ ܠܢ ׃ 16 ܘܐܬܘ ܒܥܓܠܐ ܘܐܫܟܚܘ ܠܡܪܝܡ ܘܠܝܘܣܦ ܘܠܛܠܝܐ ܕܣܡ ܒܣܪܒܠܐ ׃ 17 ܘܟܕ ܚܙܘ ܐܫܟܚܘ ܥܠ ܡܠܬܐ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ ܥܠ ܛܠܝܐ ܗܢܐ ׃ 18 ܘܟܠ ܐܢܫܐ ܕܫܡܥܘ ܬܡܗܘ ܥܠ ܡܠܬܐ ܕܐܡܪܘ ܪܥܝܐ ܠܗܘܢ ׃ 19 ܘܡܪܝܡ ܢܛܪܬ ܟܠ ܡܠܬܐ ܗܠܝܢ ܘܡܦܠܚܐ ܗܘܬ ܒܠܒܗ ׃ 20 ܘܗܦܟܘ ܪܥܝܐ ܡܫܒܚܝܢ ܘܡܗܘܕܝܢ ܠܐܠܗܐ ܥܠ ܟܠ ܡܐ ܕܫܡܥܘ ܘܚܙܘ ܟܡܐ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ ׃ 21 ܘܟܕ ܡܠܝ ܬܡܢ ܝܘܡܝ ܕܡܗܘܠ ܢܬܩܪܝ ܫܡܗ ܝܫܘܥ ܕܐܬܩܪܝ ܡܢ ܡܠܐܟܐ ܩܕܡ ܕܢܬܪܩܚ ׃ 22 ܘܟܕ ܡܠܝ ܬܡܢ ܝܘܡܝ ܕܬܕܟܝܬܗ ܠܦܘܪܩܢܗ ܐܝܟ ܕܐܡܘܣܐ ܐܝܬ ܠܗ ܐܣܩ ܘܐܣܝܩ ܠܗ ܠܝܪܘܫܠܡ ܕܢܩܘܡ ܩܕܡ ܡܪܝܐ

11 Quia natus est vobis hodie Salvator, qui est Christus Dominus, in civitate David. 12 Et hoc vobis signum: invenietis infantem pannis involutum et positum in præsipio. 13 Et subito facta est cum angelo multitudo militiæ cælestis laudantium Deum et dicentium: 14 Gloria in altissimis Deo, et in terra pax in hominibus bonæ voluntatis. 15 Et factum est ut discesserunt ab eis angeli in cælum, pastores loquebantur ad invicem: Transeamus usque Bethleem et videamus hoc verbum quod factum est, quod fecit Dominus et ostendit nobis. 16 Et venerunt festinantes, et invenerunt Mariam et Joseph et infantem positum in præsipio. 17 Videntes autem cognoverunt de verbo quod dictum erat illis de puero hoc. 18 Et omnes qui audierunt mirati sunt et de his quæ dicta erant a pastoribus ad ipsos: 19 Maria autem conservabat omnia verba hæc conferens in corde suo. 20 Et reversi sunt pastores, glorificantes et laudantes Deum in omnibus quæ audierant et viderant sicut dictum est ad illos. 21 Et postquam consummati sunt dies octo ut circumcideretur, vocatum est nomen ejus Jesus, quod vocatum est ab angelo prius quam in utero conciperetur. 22 Et postquam impleti sunt dies purgationis ejus secundum legem Mosi, tulerunt illum in Hierusalem ut sisterent eum Domino,

23 Καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου
ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν ἅγιον
τῷ Κυρίῳ κληθήσεται, 24 Καὶ τοῦ
δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν
τῷ νόμῳ Κυρίου, ζεῦγος τρυγόνων ἢ
δύο νοσσοὺς περιστερῶν. 25 Καὶ ἰδοὺ
ἄνθρωπος ἦν ἐν Ἰερουσαλήμ, ᾧ ὄνομα
Συμεών, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος
καὶ εὐλαβής, προσδεχόμενος παράκλησιν
τοῦ Ἰσραήλ, καὶ πνεῦμα ἦν ἅγιον ἐπ'
αὐτόν· 26 Καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον
ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, μὴ ἰδεῖν
θάνατον πρὶν ἢ ἂν ἴδῃ τὸν Χριστὸν
Κυρίου. 27 Καὶ ἦλθεν ἐν τῷ πνεύματι
εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς
γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν τοῦ ποιῆσαι
αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου
περὶ αὐτοῦ, 28 Καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ
εἰς τὰς ἀγκάλας καὶ εὐλόγησεν τὸν θεὸν
καὶ εἶπεν· 29 Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν
σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν
εἰρήνῃ, 30 Ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου
τὸ σωτήριόν σου, 31 Ὃ ἡτοίμασας κατὰ
πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, 32 Φῶς
εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ
σου Ἰσραήλ. 33 Καὶ ἦν ὁ πατὴρ αὐτοῦ
καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς
λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. 34 Καὶ εὐλόγη-
σεν αὐτοὺς Συμεὼν καὶ εἶπεν πρὸς
Μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ· Ἰδοὺ οὗτος
κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν
ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγό-
μενον. 35 Καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν
διελεύσεται ῥομφαία, ὅπως ἂν ἀποκαλυ-
φθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί.

23 ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܢܡܘܣܐ ܕܡܪܝ ܟܠ ܕܦܬܚ ܪܚܡܐ ܕܕܟܪ ܢܬܩܪܐ ܩܕܝܫ ܠܡܪܝ . 24 ܘܕܢܬܠ ܩܘܪܒܢܐ ܐܝܟ ܕܐܡܝܪ ܒܢܡܘܣܐ ܕܡܪܝ ܙܘܓ ܕܬܪܬܪ ܐܘ ܬܪܝ ܒܢܝ ܝܘܢܐ . 25 ܘܗܐ ܓܒܪܐ ܐܝܬ ܒܝܪܘܫܠܡ ܘܫܡܗ ܫܡܥܘܢ ܘܗܘ ܓܒܪܐ ܙܕܝܩ ܘܕܚܠ ܡܬܬܪܟ ܬܘܒܬܗ ܕܐܝܣܪܝܠ ܘܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܗܘܬ ܥܠܘܗܝ . 26 ܘܐܬܓܠܝ ܠܗ ܡܢ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܕܠܐ ܢܚܙܐ ܡܘܬܐ ܥܕ ܕܢܚܙܐ ܠܡܫܝܚܐ ܕܡܪܝ . 27 ܘܐܬܐ ܒܪܘܚܐ ܠܗܝܟܠܐ ܘܟܕ ܥܠܘ ܐܒܘܗܝ ܠܝܫܘܥ ܛܠܝܐ ܕܢܥܒܕ ܠܗ ܐܝܟ ܕܢܢܡܘܣ ܠܗ ܐܝܟ ܕܓܝܪ ܢܡܘܣܐ ܕܐܘܪܝܬܐ ܗܝ ܥܠ ܛܠܝܐ ܗܢܐ : 28 ܘܗܘ ܫܩܠ ܠܗ ܒܐܝܕܘܗܝ ܘܒܪܟ ܠܐܠܗܐ ܘܐܡܪ : 29 ܗܫܐ ܫܒܩ ܠܥܒܕܟ ܡܪܝ ܐܝܟ ܕܐܡܪܬ ܒܫܠܡܐ : 30 ܕܚܙܝ ܥܝܢܝ ܦܘܪܩܢܟ : 31 ܕܐܬܟܢܬ ܩܕܡ ܐܦܝ ܟܠ ܥܡܡܐ : 32 ܢܘܗܪܐ ܠܓܠܝܐ ܠܥܡܡܐ ܘܫܘܒܚܐ ܠܥܡܟ ܐܝܣܪܝܠ . 33 ܘܗܘܘ ܐܒܘܗܝ ܘܐܡܗ ܡܬܬܕܡܪܝܢ ܥܠ ܡܠܝܐ ܕܡܬܡܠܠ ܥܠܝܗ : 34 ܘܒܪܟ ܠܗܘܢ ܫܡܥܘܢ ܘܐܡܪ ܠܡܪܝܡ ܐܡܗ ܕܝܫܘܥ ܗܐ ܗܢܐ ܡܘܫܡ ܠܢܦܠܐ ܘܠܩܝܡܬܐ ܕܣܓܝܐܐ ܒܐܝܣܪܝܠ ܘܠܐܬܐ ܕܢܬܡܚܐ : 35 ܘܐܦ ܠܢܦܫܟ ܬܥܒܪ ܪܘܡܚܐ ܕܢܬܓܠܝܢ ܡܚܫܒܬܐ ܕܣܓܝܐܐ ❖ ܡܢ ܠܒܒܐ .

23 Sicut scriptum est in lege Domini
quia omne masculinum adaperiens
vulvam sanctum Domino vocabitur,
24 Et ut darent hostiam secundum
quod dictum est in lege, par turtu-
rum aut duos pullos columbarum.
25 Et ecce homo erat in Hierusalem cui
nomen Symeon, et homo iste justus et
timoratus, expectans consolationem
Israhel, et Spiritus sanctus erat in eo.
26 Et responsum acceperat ab Spiritu
sancto, non visurum se mortem nisi
prius videret Christum Domini. 27 Et
venit in Spiritu in templum. Et cum
inducerent puerum Jesum parentes
ejus ut facerent secundum consuetu-
dinem legis pro eo: 28 Et ipse accepit
eum in ulnas suas et benedixit Deum,
et dixit: 29 Nunc dimittis servum
tuum, Domine, secundum verbum tuum
in pace, 30 Quia viderunt oculi mei
salutare tuum, 31 Quod parasti ante
faciem omnium populorum, 32 Lumen
ad revelationem gentium et gloriam
plebis tuæ Israhel. 33 Et erat pater ejus
et mater mirantes super his quæ dice-
bantur de illo. 34 Et benedixit illis
Symeon, et dixit ad Mariam matrem
ejus: Ecce positus est hic in rui-
nam et resurrectionem multorum in
Israhel, et in signum cui contra-
dicetur: 35 Et tuam ipsius animam
pertransibit gladius, ut revelentur
ex multis cordibus cogitationes.

36 Καὶ ἦν Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ φυλῆς Ἀσήρ· αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα μετὰ ἀνδρὸς ἔτη ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς, 37 Καὶ αὐτὴ χήρα ἕως ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἡ οὐκ ἀφίστατο τοῦ ἱεροῦ νηστείαις καὶ δεήσεσι λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν. 38 Καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα ἀνθωμολογεῖτο τῷ θεῷ καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσιν τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν Ἰερουσαλήμ. 39 Καὶ ὡς ἐτέλεσαν πάντα κατὰ τὸν νόμον Κυρίου, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς πόλιν ἑαυτῶν Ναζαρέθ. 40 Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο πληρούμενον σοφίας, καὶ χάρις θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό. 41 Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἰερουσαλὴμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα. 42 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα, ἀναβαινόντων αὐτῶν κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς, 43 Καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς ὑπέμεινεν Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἰερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἔγνωσαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ. 44 Νομίσαντες δὲ αὐτὸν εἶναι ἐν τῇ συνοδίᾳ ἦλθον ἡμέρας ὁδὸν καὶ ἀνεζήτουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσιν καὶ τοῖς γνωστοῖς, 45 Καὶ μὴ εὑρόντες ὑπέστρεψαν εἰς Ἰερουσαλὴμ ἀναζητοῦντες αὐτόν.

36 ܘܗܝܬ ܒܗ ܢܒܝܬܐ ܚܢܐ ܒܬ ܦܢܘܐܝܠ ܡܢ ܫܒܛ ܐܫܪ ܗܝ ܣܒܬ ܝܘܡܝܢ ܒܒܬܘܠܝܬܗ ܥܡ ܒܥܠܗ ܫܒܥ ܫܢܝܢ ܘܗܝ ܐܪܡܠܬܐ ܥܕ ܫܢܝܢ ܬܡܢܝܢ ܘܐܪܒܥ ܕܠܐ ܡܬܦܪܫܐ ܡܢ ܒܝܬ ܩܕܫܐ ܒܨܘܡ ܘܒܨܠܘ ܘܒܥܒܕܐ ܕܠܝܠܐ ܘܝܘܡܐ ܒܟܠ ܫܥܬܐ ܗܕܐ ܗܘܬ ܡܬܝܕܥ ܘܡܘܕܐ ܠܡܪܝܐ ܘܡܫܬܒܚ ܠܟܠ ܡܢ ܕܣܒܪܝܢ ܦܘܪܩܢܐ ܕܝܠܗ ܒܝܪܘܫܠܡ ܘܟܕ ܫܠܡܘ ܟܠ ܡܕܡ ܐܝܟ ܕܢܡܘܣܐ ܕܡܪܝ ܗܦܟܘ ܠܓܠܝܠ ܠܡܕܝܢܬܗܘܢ ܠܢܨܪܬ ܘܛܠܝܐ ܗܘܐ ܘܬܪܥܐ ܘܡܬܚܙܩ ܒܚܟܡܬܐ ܘܛܝܒܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܗܘܬ ܥܠܘܗܝ ܘܐܙܠܘ ܐܒܘܗܝ ܒܟܠ ܫܢܐ ܠܝܪܘܫܠܡ ܒܥܝܕܐ ܕܦܨܚܐ ❖ ܘܟܕ ܗܘܐ ܒܪ ܬܪܬܥܣܪ ܫܢܝܢ ܣܠܩܘ ܠܝܪܘܫܠܡ ܟܢܡܘܣ ܥܝܕܐ ܘܟܕ ܫܠܡܘ ܝܘܡܝܗܘܢ ܒܗܦܟܘ ܠܗܘ ܒܪܗ ܝܫܘܥ ܠܝܪܘܫܠܡ ܘܠܐ ܝܕܥܘ ܐܒܘܗܝ ܘܣܒܪܝܢ ܗܘܘ ܕܐܬܐ ܒܟܢܘܫܬܐ ܕܡܫܝܪܐ ܘܐܬܘ ܬܠܬ ܝܘܡܝ ܘܫܟܚܘ ܠܗ ܒܝܢ ܩܪܝܒܘܗܝ ܘܝܕܥܝܗܘܢ ܘܟܕ ܠܐ ܫܟܚܘ ܗܦܟܘ ܠܘܬܗ ܠܝܪܘܫܠܡ ܒܥܝܢ ܕܫܟܚܘ ܠܗ

36 Et erat Anna prophetissa, filia Phanuel, de tribu Aser: hæc processerat in diebus multis et vixerat cum viro suo annis septem a virginitate sua, 37 Et hæc vidua usque ad annos octoginta quattuor, quæ non discedebat de templo jejuniis et obsecrationibus serviens nocte ac die. 38 Et hæc ipsa hora superveniens confitebatur Domino, et loquebatur de illo omnibus qui expectabant redemtionem Hierusalem. 39 Et ut perfecerunt omnia secundum legem Domini, reversi sunt in Galilæam in civitatem suam Nazareth. 40 Puer autem crescebat et confortabatur plenus sapientia, et gratia Dei erat in illo. 41 Et ibant parentes ejus per omnes annos in Hierusalem in die sollemni paschæ. 42 Et cum factus esset annorum duodecim, ascendentibus illis in Hierosolymam secundum consuetudinem diei festi, 43 Consummatisque diebus cum redirent, remansit puer Jesus in Hierusalem, et non cognoverunt parentes ejus. 44 Existimantes autem illum esse in comitatu, venerunt iter diei, et requirebant eum inter cognatos et notos, 45 Et non invenientes regressi sunt in Hierusalem requirentes eum.

46 Καὶ ἐγένετο μετὰ ἡμέρας τρεῖς εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς· 47 Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ. 48 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐξεπλάγησαν, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ· Τέκνον, τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως; ἰδοὺ ὁ πατήρ σου κἀγὼ ὀδυνώμενοι ἐζητοῦμέν σε. 49 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Τί ὅτι ἐζητεῖτέ με; οὐκ ἤδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναί με; 50 Καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. 51 Καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέθ, καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. Καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει πάντα τὰ ῥήματα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. 52 Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτεν ἐν τῇ σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι παρὰ θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

ΚΕΦ. γ'.

1 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πειλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος, 2 Ἐπὶ ἀρχιερέως Ἅννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ,

46 Et factum est post triduum invenerunt illum in templo sedentem in medio doctorum, audientem illos et interrogantem: 47 Stupebant autem omnes qui eum audiebant super prudentia et responsis ejus. 48 Et videntes ammirati sunt, et dixit mater ejus ad illum: Filii, quid fecisti nobis? ecce pater tuus et ego dolentes quærebamus te. 49 Et ait ad illos: Quid est quod me quærebatis? nesciebatis quia in his quæ Patris mei sunt oportet me esse? 50 Et ipsi non intellexerunt verbum quod locutus est ad illos. 51 Et discendit cum eis et venit Nazareth, et erat subditus illis: et mater ejus conservabat omnia verba hæc in corde suo. 52 Et Jesus proficiebat sapientia ætate et gratia apud Deum et homines.

CAPUT III.

1 Anno autem quintodecimo imperii Tiberii Cæsaris, procurante Pontio Pilato Judæam, tetrarcha autem Galilææ Herode, Philippo autem fratre ejus tetrarcha Iturææ et Trachonitidis regionis, et Lysania Abilinæ tetrarcha, 2 Sub principibus sacerdotum Anna et Caiapha, factum est verbum Dei super Johannen Zachariæ filium in deserto,

3 Καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, 4 Ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἡσαΐου τοῦ προφήτου· Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ· 5 Πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται, καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείας καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας, 6 Καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ. 7 Ἔλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ· Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; 8 Ποιήσατε οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας, καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. 9 Ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. 10 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες· Τί οὖν ποιήσωμεν; 11 Ἀποκριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως ποιείτω. 12 Ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι βαπτισθῆναι καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν· Διδάσκαλε, τί ποιήσωμεν; 13 Ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε.

3 ܘܐܬܐ ܗܘ ܒܟܠ ܓܠܝܠܐ ܕܝܪܕܢܐ ܡܟܪܙ ܡܥܡܕܢܐ ܠܫܪܝܐ ܚܛܗܐ. 4 ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܣܦܪ ܡܠܐ ܕܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ ܩܠ ܩܪܐ ܒܡܕܒܪܐ ܐܬܩܢܘ ܐܘܪܚܐ ܕܡܪܝܐ ܦܫܛܘ ܫܒܝܠܘܗܝ. 5 ܟܠ ܡܥܩܐ ܢܬܡܠܐ ܘܟܠ ܛܘܪܐ ܘܓܒܥܐ ܢܬܟܢܫ ܘܢܗܘܘܢ ܫܘܝܐ ܠܡܫܪܝܬܐ ܘܫܒܝܠܐ ܠܡܗܦܟ ܠܡܫܘܐ. 6 ܘܢܚܙܐ ܟܠ ܒܣܪ ܫܪܝܐ ܕܐܠܗܐ. 7 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܟܢܫ ܕܐܬܘ ܠܡܬܥܡܕ ܩܕܡܘܗܝ ܕܝܠܕ ܐܦܥܐ ܡܢ ܡܢ ܐܚܘܝܘ ܠܡܗܘ ܠܟܘܢ ܕܬܗܘ ܡܗܪܝܢ ܡܢ ܪܓܙܐ ܕܐܬܐ. 8 ܥܒܕܘ ܗܫܐ ܦܘܪܥܢ ܕܫܪܝܐ ܘܠܐ ܬܫܪܘܢ ܠܡܐܡܪ ܒܓܘܗ ܐܒܪܗܡ ܐܒ ܠܢ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܡܫܟܚ ܐܠܗܐ ܡܢ ܐܠܝܢ ܟܐܦܐ ܠܡܩܝܡ ܒܢܝܢ ܠܐܒܪܗܡ. 9 ܗܐ ܐܦ ܗܫܐ ܓܪܙܝܢ ܠܫܪܫܐ ܕܐܝܠܢܐ ܡܫܬܬ ܗܘ ܟܠ ܐܝܠܢܐ ܕܠܐ ܥܒܕ ܦܪܝ ܛܒ ܡܬܩܛܥ ܘܠܢܘܪܐ ܡܫܕܐ. 10 ܘܫܐܠܘܗܝ ܟܢܫܐ ܘܐܡܪܝܢ ܡܢ ܗܟܝܠ ܢܥܒܕ. 11 ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܠܗ ܬܪܬܝܢ ܠܝܬܘ ܠܠܝܬ ܠܗ ܘܕܠܗ ܡܐܟܠܐ ܗܟܢܐ ܢܥܒܕ. 12 ܘܐܬܘ ܓܒܝܐ ܕܢܬܥܡܕܘ ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܡܪܝ ܡܐ ܢܥܒܕ. 13 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܐ ܬܬܒܥܘ ܐܠܐ ܕܡܬܦܩܕܬܘܢ.

3 Et venit in omnem regionem Jordanis prædicans baptismum pœnitentiæ in remissionem peccatorum, 4 Sicut scriptum est in libro sermonum Esaiæ prophetæ: Vox clamantis in deserto: Parate viam Domini, rectas facite semitas ejus: 5 Omnis vallis implebitur et omnis mons et collis humiliabitur, et erunt prava in directa et aspera in vias planas, 6 Et videbit omnis caro salutare Dei. 7 Dicebat ergo ad turbas quæ exiebant ut baptizarentur ab ipso: Genimina viperarum, quis ostendit vobis fugere a ventura ira? 8 Facite ergo fructus dignos pœnitentiæ, et ne cœperitis dicere: Patrem habemus Abraham: dico enim vobis quia potest Deus de lapidibus istis suscitare filios Abrahæ. 9 Jam enim securis ad radicem arborum posita est: omnis ergo arbor non faciens fructum exciditur et ignem mittitur. 10 Et interrogabant eum turbæ dicentes: Quid ergo faciemus? 11 Respondens autem dicebat illis: Qui habet duas tunicas det non habenti, et qui habet escas similiter faciat. 12 Venerunt autem et publicani ut baptizarentur, et dixerunt ad illum: Magister, quid faciemus? 13 At ille dixit ad eos: Nihil amplius quam constitutum est vobis faciatis.

14 Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμενοι λέγοντες· Τί ποιήσωμεν καὶ ἡμεῖς; Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Μηδένα διασείσητε, μηδένα συκοφαντήσητε, καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν. 15 Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστός, 16 Ἀπεκρίνατο λέγων πᾶσιν ὁ Ἰωάννης· Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς· ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ, αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί· 17 Οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ διακαθᾶραι τὴν ἅλωνα αὐτοῦ καὶ συναγαγεῖν τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. 18 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἕτερα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν· 19 Ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετραάρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν πονηρῶν ὁ Ἡρώδης, 20 Προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν, κατέκλεισεν τὸν Ἰωάννην ἐν φυλακῇ. 21 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαὸν καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ προσευχομένου ἀνεῳχθῆναι τὸν οὐρανόν, 22 Καὶ καταβῆναι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον σωματικῷ εἴδει ὡς περιστερὰν ἐπ' αὐτόν, καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι· Σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα. 23 Καὶ αὐτὸς ἦν Ἰησοῦς ἀρχόμενος ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα, ὢν υἱός, ὡς ἐνομίζετο, Ἰωσήφ, τοῦ Ἡλεὶ

14 Interrogabant autem eum et milites dicentes: Quid faciemus et nos? Et ait illis: Neminem concutiatis neque calumniam faciatis, et contenti estote stipendiis vestris. 15 Existimante autem populo et cogitantibus omnibus in cordibus suis de Johanne, ne forte ipse esset Christus, 16 Respondit Johannes dicens omnibus: Ego quidem aqua baptizo vos: veniet autem fortior me, cujus non sum dignus solvere corrigiam calciamentorum ejus, ipse vos baptizabit in Spiritu sancto et igni: 17 Cujus ventilabrum in manu ejus, et purgavit aream suam, et congregabit triticum in horreum suum, paleas autem conburet igni inextinguibili. 18 Multa quidem et alia exhortans evangelizabat populum: 19 Herodes autem tetrarcha cum corriperetur ab illo de Herodiade uxore fratris sui, et de omnibus malis quæ fecit Herodes, 20 Adjecit et hoc supra omnia et inclusit Johannen in carcere. 21 Factum est autem cum baptizaretur omnis populus, et Jesu baptizato et orante apertum est cælum, 22 Et descendit Spiritus sanctus corporali specie sicut columba in ipsum, et vox de cælo facta est: Tu es Filius meus dilectus, in te complacuit mihi. 23 Et ipse Jesus erat incipiens quasi annorum triginta, ut putaretur, filius Joseph, qui fuit Heli,

24 Τοῦ Μαθθὰθ τοῦ Λευεὶ τοῦ Μελχεὶ τοῦ Ἰανναὶ τοῦ Ἰωσὴφ 25 Τοῦ Ματταθίου τοῦ Ἀμὼς τοῦ Ναοὺμ τοῦ Ἐσλεὶ τοῦ Ναγγαὶ 26 Τοῦ Μαὰθ τοῦ Ματταθίου τοῦ Σεμεεὶν τοῦ Ἰωσὴχ τοῦ Ἰωδὰ 27 Τοῦ Ἰωανὰν τοῦ Ῥησὰ τοῦ Ζοροβάβελ τοῦ Σαλαθιὴλ τοῦ Νηρεὶ 28 Τοῦ Μελχεὶ τοῦ Ἀδδεὶ τοῦ Κωσὰμ τοῦ Ἐλμαδὰμ τοῦ Ἦρ 29 Τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ἐλιέζερ τοῦ Ἰωρεὶμ τοῦ Μαθθὰθ τοῦ Λευεὶ 30 Τοῦ Συμεὼν τοῦ Ἰούδα τοῦ Ἰωσὴφ τοῦ Ἰωνὰμ τοῦ Ἐλιακεὶμ 31 Τοῦ Μελεὰ τοῦ Μεννὰ τοῦ Ματταθὰ τοῦ Ναθὰμ τοῦ Δανεὶδ 32 Τοῦ Ἰεσσαὶ τοῦ Ἰωβὴδ τοῦ Βοὸς τοῦ Σαλὰ τοῦ Ναασσὼν 33 Τοῦ Ἀμιναδὰβ τοῦ Ἀδμεὶν τοῦ Ἀρνεὶ τοῦ Ἐσρὼμ τοῦ Φάρες τοῦ Ἰούδα 34 Τοῦ Ἰακὼβ τοῦ Ἰσαὰκ τοῦ Ἀβραὰμ τοῦ Θάρα τοῦ Ναχὼρ 35 Τοῦ Σερούχ τοῦ Ῥαγαῦ τοῦ Φαλὲκ τοῦ Ἔβερ τοῦ Σαλὰ 36 Τοῦ Καϊνὰμ τοῦ Ἀρφαξὰδ τοῦ Σὴμ τοῦ Νῶε τοῦ Λάμεχ 37 Τοῦ Μαθουσαλὰ τοῦ Ἐνὼχ τοῦ Ἰάρετ τοῦ Μελελεὴλ τοῦ Καϊνὰμ 38 Τοῦ Ἐνὼς τοῦ Σὴθ τοῦ Ἀδὰμ τοῦ θεοῦ.

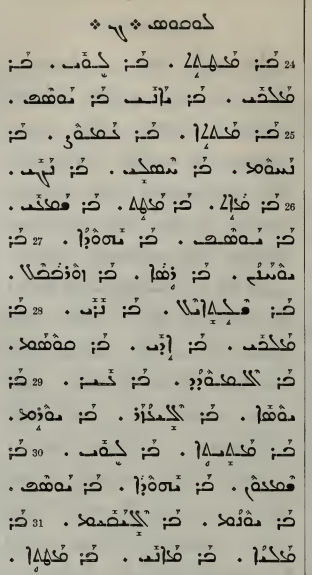

24 Qui fuit Mattat, qui fuit Levi, qui fuit Melchi, qui fuit Jannæ, qui fuit Joseph, 25 Qui fuit Matthathiæ, qui fuit Amos, qui fuit Naum, qui fuit Esli, qui fuit Naggæ, 26 Qui fuit Maath, qui fuit Matthathiæ, qui fuit Semei, qui fuit Josec, qui fuit Joda, 27 Qui fuit Johanna, qui fuit Resa, qui fuit Zorobabel, qui fuit Salathiel, qui fuit Neri, 28 Qui fuit Melchi, qui fuit Addi, qui fuit Cosam, qui fuit Helmadam, qui fuit Her, 29 Qui fuit Ihesu, qui fuit Eliezer, qui fuit Jorim, qui fuit Matthad, qui fuit Levi, 30 Qui fuit Symeon, qui fuit Juda, qui fuit Joseph, qui fuit Jona, qui fuit Eliachim, 31 Qui fuit Melea, qui fuit Menna, qui fuit Matthata, qui fuit Nathan, qui fuit David, 32 Qui fuit Jesse, qui fuit Obed, qui fuit Booz, qui fuit Salmon, qui fuit Naasson, 33 Qui fuit Aminadab, qui fuit Aran, qui fuit Esrom, qui fuit Phares, qui fuit Judæ. 34 Qui fuit Jacob, qui fuit Isaac, qui fuit Abraham, qui fuit Tharæ, qui fuit Nachor, 35 Qui fuit Seruch, qui fuit Ragau, qui fuit Phalec, qui fuit Eber, qui fuit Sale, 36 Qui fuit Chainan, qui fuit Arfaxat; qui fuit Sem, qui fuit Noe, qui fuit Lamech, 37 Qui fuit Matthusale, qui fuit Enoch, qui fuit Jared, qui fuit Malelehel, qui fuit Cainan, 38 Qui fuit Enos, qui fuit Seth, qui fuit Adam, qui fuit Dei.

ΚΕΦ. δ'.

1 'ΙΗΣΟΥΣ δὲ πλήρης πνεύματος ἁγίου ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ 'Ιορδάνου, καὶ ἤγετο ἐν τῷ πνεύματι ἐν τῇ ἐρήμῳ 2 'Ημέρας τεσσεράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου. Καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ συντελεσθεισῶν αὐτῶν ἐπείνασεν. 3 Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ διάβολος· Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπὲ τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος. 4 Καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ 'Ιησοῦς· Γέγραπται ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος. 5 Καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ χρόνου. 6 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος· Σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἅπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται καὶ ᾧ ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν· 7 Σὺ οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιον ἐμοῦ, ἔσται σοῦ πᾶσα. 8 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ 'Ιησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Γέγραπται· Προσκυνήσεις Κύριον τὸν θεόν σου καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. 9 "Ηγαγεν δὲ αὐτὸν εἰς 'Ιερουσαλὴμ καὶ ἔστησεν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω· 10 Γέγραπται γὰρ ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάξαι σε, 11 Καὶ ὅτι ἐπὶ χειρῶν ἀρουσίν σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. 12 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ 'Ιησοῦς ὅτι εἴρηται· Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν θεόν σου.

CAPUT IV,

1 Jesus autem plenus Spiritu sancto regressus est ab Jordane, et agebatur in spiritu in deserto 2 Diebus quadraginta, et temtabatur a diabolo. Et nihil manducavit in diebus illis, et consummatis illis esuriit. 3 Dixit autem illi diabolus: Si Filius Dei es, dic lapidi huic ut panis fiat. 4 Et respondit ad illum Jesus: Scriptum est quia non in pane solo vivet homo sed in omni verbo Dei. 5 Et duxit illum diabolus et ostendit illi omnia regna orbis terræ in momento temporis, 6 Et ait ei: Tibi dabo potestatem hanc universam et gloriam illorum, quia mihi tradita sunt et cui volo do illa: 7 Tu ergo procidens si adoraveris coram me, erunt tua omnia. 8 Et respondens Jesus dixit illi: Scriptum est: Dominum Deum tuum adorabis et illi soli servies. 9 Et duxit illum in Hierusalem et statuit eum supra pinnam templi, et dixit illi: Si Filius Dei es, mitte te hinc deorsum: 10 Scriptum est enim quod angelis suis mandabit de te ut conservent te, 11 Et quia in manibus tollent te ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. 12 Et respondens Jesus ait illi: Dictum est: Non temtabis Dominum Deum tuum.

13 Καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ. 14 Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ φήμη ἐξῆλθεν καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ. 15 Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων. 16 Καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρά, οὗ ἦν ἀνατεθραμμένος, καὶ εἰσῆλθεν κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγήν, καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. 17 Καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον τοῦ προφήτου Ἡσαΐου, καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον εὗρεν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον· 18 Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέν με εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς, ἀπέσταλκέν με [ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν,] 19 Κηρῦξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, κηρῦξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν. 20 Καὶ πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ ἐκάθισεν, καὶ πάντων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. 21 Ἤρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς ὅτι σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν. 22 Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον· Οὐχὶ υἱός ἐστιν Ἰωσὴφ οὗτος; 23 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἰατρέ, θεράπευσον σεαυτόν· ὅσα ἠκούσαμεν γενόμενα εἰς τὴν Καφαρναούμ, ποίησον καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι σου.

13 Et consummata omni temtatione diabolus recessit ab illo usque ad tempus. 14 Et egressus est Jesus in virtute Spiritus in Galilæam, et fama exiit per universam regionem de illo: 15 Et ipse docebat in synagogis eorum, et magnificabatur ab omnibus. 16 Et venit Nazareth, ubi erat nutritus, et intravit secundum consuetudinem suam die sabbati in synagogam, et surrexit legere. 17 Et traditus est illi liber prophetæ Esaiæ: et ut revolvit librum, invenit locum ubi scriptum erat: 18 Spiritus Domini super me, propter quod unxit me evangelizare pauperibus, misit me [sanare contritos corde,] 19 Prædicare captivis remissionem, et cæcis visum, dimittere confractos in remissionem, prædicare annum Domini acceptum et diem retributionis. 20 Et cum plicuisset librum, reddidit ministro et sedit, et omnium in synagoga oculi erant intendentes in eum. 21 Cœpit autem dicere ad illos quia hodie impleta est hæc scriptura in auribus vestris. 22 Et omnes testimonium illi dabant et mirabantur in verbis gratiæ, quæ procedebant de ore ipsius, et dicebant: Nonne hic est filius Joseph. 23 Et ait illis: Utique dicetis mihi hanc similitudinem: Medice, cura te ipsum: quanta audivimus facta in Capharnaum, fac et hic in patria tua.

24 Εἶπεν δέ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι ἑαυτοῦ. 25 Ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἠλείου ἐν τῷ Ἰσραήλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, 26 καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη Ἠλείας εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδωνίας πρὸς γυναῖκα χήραν. 27 Καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἐλισαίου τοῦ προφήτου, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη εἰ μὴ Ναιμὰν ὁ Σύρος. 28 Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκούοντες ταῦτα, 29 Καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως ὀφρύος τοῦ ὄρους ἐφ' οὗ ἡ πόλις ᾠκοδόμητο αὐτῶν, ὥστε κατακρημνίσαι αὐτόν· 30 Αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο. 31 Καὶ κατῆλθεν εἰς Καφαρναοὺμ πόλιν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασιν· 32 Καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. 33 Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξεν φωνῇ μεγάλῃ· 34 Ἔα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; Ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. 35 Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων· Φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ ῥῖψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν αὐτόν.

24 ܗܘ ܕܐܡܪ ܐܡܪ ܐܝܟ ܕܠܐ ܢܒܝܐ ܩܒܠ ܐܝܬ ܠܗ ܒܐܬܪ ܕܝܠܗ ܀ 25 ܒܫܪܪܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܐܪܡܠܬܐ ܣܓܝܐܬ ܐܝܬܝܢ ܒܝܘܡܝ ܐܠܝܐ ܒܝܫܪܝܠ ܒܙܒܢ ܕܐܬܟܠܝ ܫܡܝܐ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܘܫܬܐ ܝܪܚܐ ܟܕ ܗܘܬ ܟܦܢܐ ܪܒܐ ܒܟܠ ܐܪܥܐ ܀ 26 ܘܠܐ ܠܐ ܚܕ ܡܢܗܝܢ ܐܬܫܕܪ ܐܠܝܐ ܐܠܐ ܠܨܪܦܬ ܕܨܝܕܢ ܠܘܬ ܐܢܬܬܐ ܐܪܡܠܬܐ ܀ 27 ܘܣܓܝܐܝ ܡܣܝܢ ܗܘܘ ܒܝܫܪܝܠ ܒܙܒܢ ܐܠܝܫܥ ܢܒܝܐ ܘܠܐ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܐܬܕܟܝ ܐܠܐ ܢܥܡܢ ܣܘܪܝܐ ܀ 28 ܘܐܬܡܠܝܘ ܟܠ ܐܢܫܐ ܒܟܢܘܫܬܐ ܒܫܡܥ ܗܠܝܢ ܡܠܝܐ ܀ 29 ܘܩܡܘ ܘܦܩܘ ܠܗ ܒܪܒܐ ܠܐ ܐܦ ܠܐ ܒܪ ܡܕܝܢܬܐ ܘܐܝܬܝܘ ܠܗ ܥܕ ܣܦܪ ܛܘܪܐ ܕܥܠ ܡܕܝܢܬܗܘܢ ܒܢܝܐ ܗܘ ܕܢܪܡܘܗܝ ܀ 30 ܗܘ ܕܥܒܪ ܒܓܘ ܡܢܗܘܢ ܗܠܟ ܀ 31 ❖ ܘܢܚ ܠܟܦܪܢܚܘܡ ܡܕܝܢܬܐ ܕܓܠܝܠܐ ܘܗܘܐ ܡܠܦ ܠܗܘܢ ܒܫܒܬܐ ܀ 32 ܘܬܡܗܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܬܘܠܦܢܗ ܕܒܫܘܠܛܢ ܗܘܐ ܡܠܬܗ ܀ 33 ܘܒܟܢܘܫܬܐ ܗܘܐ ܓܒܪܐ ܕܗܘܐ ܒܗ ܪܘܚ ܕܫܐܕ ܛܡܐ ܘܩܪܐ ܒܩܠ ܪܡ ܀ 34 ܘܐܡܪ ܐܗ ܠܢ ܘܠܟ ܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ ܐܬܝܬ ܠܡܒܕܢ ܐܢܚܢ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟ ܡܢ ܐܢܬ ܩܕܝܫܐ ܕܐܠܗܐ ܀ 35 ܘܓܥܪ ܒܗ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܐܫܬܟ ܘܦܘܩ ܡܢܝܗ ܘܟܕ ܪܡܐ ܠܓܘ ܢܨ ܘܢܦܩ ܡܢܗ ܘܠܐ ܐܒܥܐ ܠܗ ܒܝܫܬܐ ܀

24 Ait autem: Amen dico vobis quia nemo propheta acceptus est in patria sua. 25 In veritate dico vobis, multæ viduæ erant in diebus Heliæ in Israhel, quando clusum est cælum annis tribus et mensibus sex, cum facta est fames magna in omni terra, 26 Et ad nullam illarum missus est Helias nisi in Sareptha Sydonæ ad mulierem viduam. 27 Et multi leprosi erant in Israhel sub Helisæo propheta, et nemo eorum mundatus est nisi Neman Syrus. 28 Et repleti sunt omnes in synagoga ira hæc audientes, 29 Et surrexerunt et ejecerunt illum extra civitatem, et duxerunt illum usque ad supercilium montis supra quem civitas illorum erat ædificata, ut præcipitarent eum: 30 Ipse autem transiens per medium illorum ibat. 31 Et descendit in Capharnaum civitatem Galilææ, ibique docebat illos sabbatis: 32 Et stupebant in doctrina ejus, quia in potestate erat sermo ipsius. 33 Et in synagoga erat homo habens dæmonium immundum, et exclamavit voce magna 34 Dicens: Sine, quid nobis et tibi, Jesu Nazarene? venisti perdere nos? scio te qui sis, Sanctus Dei. 35 Et increpavit illi Jesus dicens: Ommutesce et exi ab illo. Et cum projecisset illud dæmonium in medium, exiit ab illo nihilque illum nocuit.

36 Καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας, καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες· Τίς ὁ λόγος οὗτος, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασιν καὶ ἐξέρχονται; 37 Καὶ ἐξεπορεύετο ἦχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου. 38 Ἀναστὰς δὲ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος. Πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ, καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. 39 Καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς ἐπετίμησεν τῷ πυρετῷ, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν· παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει αὐτοῖς. 40 Δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας νόσοις ποικίλαις ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιτιθεὶς ἐθεράπευεν αὐτούς. 41 Ἐξήρχοντο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν, κραυγάζοντα καὶ λέγοντα ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. Καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἴα αὐτὰ λαλεῖν, ὅτι ᾔδεισαν τὸν Χριστὸν αὐτὸν εἶναι. 42 Γενομένης δὲ ἡμέρας ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον, καὶ οἱ ὄχλοι ἐπεζήτουν αὐτόν· καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ, καὶ κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν. 43 Ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ὅτι καὶ ταῖς ἑτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαί με δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἀπεστάλην. 44 Καὶ ἦν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς τῆς Γαλιλαίας.

36 Et factus est pavor in omnibus, et conloquebantur ad invicem dicentes: Quod est hoc verbum, quia in potestate et virtute imperat spiritibus inmundis et exeunt? 37 Et divulgabatur fama de illo in omnem locum regionis. 38 Surgens autem de synagoga introivit in domum Simonis. Socrus autem Simonis tenebatur magnis febribus, et rogaverunt illum pro ea. 39 Et stans super illam imperavit febri, et dimisit illam: et continuo surgens ministrabat illis. 40 Cum sol autem occidisset, omnes qui habebant infirmos variis languoribus ducebant illos ad eum: at ille singulis manus imponens curabat eos. 41 Exiebant etiam dæmonia a multis clamantia et dicentia quia tu es Filius Dei: et increpans non sinebat ea loqui: quia sciebant ipsum esse Christum. 42 Facta autem die egressus ibat in desertum locum, et turbæ requirebant eum: et venerunt usque ad ipsum, et detinebant illum ne discederet ab eis. 43 Quibus ille ait quia et aliis civitatibus oportet me evangelizare regnum Dei, quia ideo missus sum. 44 Et erat prædicans in synagogis Galilææ.

36 ܘܗܘܬ ܕܚܠܬܐ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܘܡܬܡܠܠܝܢ ܗܘܘ ܥܡ ܚܕ̈ܕ̈ܐ ܘܐܡ̈ܪܝܢ ܗܘ ܡܢܐ ܗܢܐ ܡܠܬܐ ܕܒܫܘܠܛܢ ܘܒܚܝܠ ܦܩܕ ܠܪܘܚ̈ܐ ܣܝܢ̈ܐ ܘܢܦܩܝܢ ܘܦܪܩ̈ܝܢ ܗܘ ܩܠܗ ܥܠ ܟܠ ܐܬܪ ܟܠ ܓܠܝܠܐ ܘܟܠ ܡܚܘܝܐ ܕܗܘ ܐܬܪ 37 ܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܟܢܫܬܐ ܘܥܠ ܒܝܬ ܫܡܥܘܢ ܥܠ ܐܡ ܚܡܬܗ ܕܫܡܥܘܢ ܕܐܚܕ̈ܐ ܒܗ ܚܡ̈ܐ ܪܒ̈ܐ ܘܒܥܘ ܠܗ ܥܠܝܗ 38 ܘܩܡ ܥܠ ܥܠ ܐܡ ܚܡܬܗ ܘܦܩܕ ܠܚܡ̈ܐ ܘܫܒܩ ܠܗ ܘܩܡܬ ܡܝܕ ܘܗܘܬ ܡܫܡܫ ܠܗܘܢ ܘܟܕ ܐܬܪ ܫܡܫܐ ܟܠ ܐܝܢܘܢ ܕܗܘ ܠܗܘܢ ܓܒܪ̈ܐ ܕܚܠ̈ܝܢ ܒܟܠ ܡܝܢ ܕܚܠ̈ܝ ܐܝܬܘܗܝ ܠܘܬ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܠܘܬ ✤

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ, ε'.

ΚΕΦ. ε'.

1 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ καὶ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν ἑστὼς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ, 2 καὶ εἶδεν δύο πλοιάρια ἑστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἁλεεῖς ἀπ' αὐτῶν ἀποβάντες ἔπλυναν τὰ δίκτυα. 3 Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον· καθίσας δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐδίδασκεν τοὺς ὄχλους. 4 Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα· Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος, καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. 5 Καὶ ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν· Ἐπιστάτα, δι' ὅλης νυκτὸς κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὰ δίκτυα. 6 Καὶ τοῦτο ποιήσαντες συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων πολύ· διερήσσετο δὲ τὰ δίκτυα αὐτῶν. 7 Καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντας συλλαβέσθαι αὐτοῖς· καὶ ἦλθαν, καὶ ἔπλησαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. 8 Ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος προσέπεσεν τοῖς γόνασιν Ἰησοῦ λέγων· Ἔξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός εἰμι, Κύριε. 9 Θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων ἣ συνέλαβον,

❖ ס ❖ ܟܬܒܐ ܕܠܘܩܐ

❖ ה ❖ ܦܨܠܐ ܕܡܫܝܚܐ

1 ܘܗܘܐ ܒܡܕܡ ܕܗܘ ܥܡܐ ܡܬܪܡܝ ܥܠܘܗܝ ܘܫܡܥܝܢ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܘܗܘ ܩܐܡ ܥܠ ܓܢܝܣܪ ܝܡܬܐ : 2 ܘܚܙܐ ܬܪܝܢ ܐܢܝܐ ܩܝܡܝܢ ܥܠ ܝܡܬܐ ܘܨܝܕܐ ܢܚܬܘ ܡܢܗܝܢ ܘܥܒܕܘ ܫܒܟܗܝܗܘܢ . 3 ܘܣܠܩ ܒܚܕܐ ܡܢ ܐܢܝܐ ܗܝ ܕܫܡܥܘܢ ܘܫܐܠ ܠܗ ܕܢܦܩ ܡܥܛ ܡܢ ܐܪܥܐ ܘܝܬܒ ܘܗܘ ܝܠܦ ܡܢ ܣܦܝܢܬܐ ܠܥܡܐ . 4 ܐܝܟ ܕܫܠܡ ܡܠܡܠ ܐܡܪ ܠܫܡܥܘܢ ܣܠܩ ܠܥܡܩܐ ܘܫܪܘ ܐܢܬܘܢ ܫܒܟܟܘܢ ܠܡܨܝܕܐ . 5 ܘܥܢܐ ܫܡܥܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܫܠܡ ܠܠܝܐ ܥܡܠܢ ܘܠܐ ܫܩܠܢ ܡܕܡ ܐܠܐ ܒܡܠܬܟ ܐܫܪܐ ܫܒܟܐ . 6 ܘܟܕ ܥܒܕܘ ܗܟܝܠ ܐܣܟܪܘ ܢܘܢܐ ܣܓܝܐ ܘܗܘܬ ܡܬܒܪܟ ܫܒܟܗܘܢ . 7 ܘܫܕܪܘ ܠܫܘܬܦܝܗܘܢ ܕܒܐܢܝܐ ܐܚܪܢܝܬܐ ܕܢܐܬܘ ܘܢܣܥܘܢ ܠܗܘܢ ܘܐܬܘ ܘܡܠܝܘ ܬܪܝܗܘܢ ܐܢܝܐ ܕܢܚܬܘ ܡܛܠ ܕܗܘ ܡܬܒܪܟܝܢ ܠܗܘ . 8 ܟܕ ܚܙܐ ܗܕܐ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܢܦܠ ܠܒܪܟܝ ܕܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܐܦܩ ܡܢܝ ܡܪܝ ܓܒܪܐ ܚܛܝܐ ܐܢܐ . 9 ܐܝܟ ܓܝ ܕܬܡܗܐ ܐܚܕܗ ܗܘܐ ܥܠܘܗܝ ܘܟܠ ܕܥܡܗ ܥܠ ܨܝܕܬ ܢܘܢܐ ܕܨܝܕܘ ;

SEC. LUCAM, V.

CAPUT V.

1 FACTUM est autem cum turbæ inruerent in eum ut audirent verbum Dei, et ipse stabat secus stagnum Genesareth: 2 Et vidit duas naves stantes secus stagnum, piscatores autem discenderant et lavabant retia. 3 Ascendens autem in unam navem quæ erat Simonis, rogavit eum a terra reducere pusillum, et sedens docebat de navicula turbas. 4 Ut cessavit autem loqui, dixit ad Simonem: Duc in altum, et laxa retia vestra in capturam. 5 Et respondens Simon dixit illi: Præceptor, per totam noctem laborantes nihil cepimus: in verbo autem tuo laxabo rete. 6 Et cum hoc fecissent, concluserunt piscium multitudinem copiosam, rumpebatur autem rete eorum. 7 Et annuerunt sociis qui erant in alia navi ut venirent et adjuvarent eos: et venerunt, et impleverunt ambas naviculas ita ut mergerentur. 8 Quod cum videret Simon Petrus, procidit ad genua Jesu dicens: Exi a me, quia homo peccator sum, Domine. 9 Stupor enim circumderat eum et omnes qui cum illo erant in captura piscium quam ceperant,

10 Ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην
υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἳ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ
Σίμωνι. Καὶ εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα
ὁ Ἰησοῦς· Μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν
ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν· 11 Καὶ κατα-
γαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέν-
τες πάντα ἠκολούθησαν αὐτῷ. 12 Καὶ
ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν
πόλεων, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πλήρης λέπρας·
ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ πρόσ-
ωπον ἐδεήθη αὐτοῦ λέγων· Κύριε, ἐὰν
θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι. 13 Καὶ
ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ εἰπών·
Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ εὐθέως ἡ λέ-
πρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. 14 Καὶ αὐτὸς
παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν, ἀλλὰ
ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ, καὶ
προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου
καθὼς προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύ-
ριον αὐτοῖς. 15 Διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ
λόγος περὶ αὐτοῦ, καὶ συνήρχοντο ὄχλοι
πολλοὶ ἀκούειν καὶ θεραπεύεσθαι ἀπὸ
τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν· 16 Αὐτὸς δὲ ἦν
ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσ-
ευχόμενος. 17 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν
ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων, καὶ ἦσαν
καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκα-
λοι, οἳ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης κώ-
μης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ
Ἱερουσαλήμ· καὶ δύναμις Κυρίου ἦν
εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτόν. 18 Καὶ ἰδοὺ
ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον
ὃς ἦν παραλελυμένος, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν
εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ.

10 ܘܐܝܟܢܐ ܕܝܥܩܘܒ ܘܝܘܚܢܢ ܒܪܝ ܙܒܕܝ ܕܗܘ
ܫܘܬܦܝ ܕܫܡܥܘܢ. ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܫܡܥܘܢ
ܠܐ ܬܕܚܠ ܡܢ ܗܫܐ ܐܢܫܐ ܗܘ ܐܢܬ ܨܝܕ. 11 ܘܐܦ
ܥܠ ܓܒ ܐܝܟ ܐܬܝܒܘ ܠܝܒܫܬܐ ܟܠ ܗܢܘܢ
ܕܐܬܘ ܒܬܪܗ. 12 ܘܗܘܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܚܕ ܘܗܐ
ܓܒܪܐ ܡܠܝܐ ܣܘܪܥܐ ܘܟܕ ܚܙܐ ܠܝܫܘܥ
ܘܢܦܠ ܥܠ ܐܦܘܗܝ ܒܥܐ ܡܢܗ ܐܡܪ ܡܪܝ ܐܢ
ܨܒܝܬ ܡܟܝܢ ܐܢܬ ܠܝ ܠܡܕܟܝܘ. 13 ܘܫܠܚ
ܐܝܕܗ ܘܡܫ ܒܗ ܐܡܪ ܨܒܝ ܐܢܐ ܬܕܟܐ.
ܘܡܝܕ ܐܫܬܠܡ ܡܢܗ ܣܘܪܥܐ. 14 ܘܗܘ ܦܩܕ
ܠܗ ܕܠܐ ܠܐܢܫ ܐܡܪ ܠܐ ܐܠܐ ܙܠ ܐܬܚܙܐ
ܠܟܗܢܐ ܘܩܪܒ ܥܠ ܕܟܘܬܟ ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܡܘܫܐ
ܠܣܗܕܘܬܐ ܠܗܘܢ. 15 ܘܥܠ ܐܦ ܐܙܠ ܗܘ ܡܠܬܐ
ܥܠ ܥܠܝܗ ܘܟܢܫܘ ܟܢܘܫܝܐ ܣܓܝܐ ܕܐܢܫܐ
ܕܢܫܡܥܘܢ ܘܢܬܐܣܘܢ ܡܢ ܟܠ ܡܪܥܝܗܘܢ.
16 ܗܘ ܒܟܠ ܙܒܢ ܡܬܬܪܚܩ ܘܨܠܐ. 17 ܘܗܘܐ
ܒܚܕ ܝܘܡܐ ܗܘ ܝܬܒ ܘܡܠܦ ܘܐܝܬܘ ܦܪܝܫܐ
ܘܡܠܦܢܐ ܕܝܬܒܝܢ ܘܡܠܦܝܢ ܐܝܟ ܕܐܬܘ ܡܢ
ܟܠ ܟܦܪ ܓܠܝܠ ܘܝܗܘܕ ܘܝܪܘܫܠܡ ܘܚܝܠܐ
ܕܡܪܝܐ ܗܘ ܠܡܐܣܘܬܗܘܢ. 18 ܘܗܐ ܓܒܪܐ
ܐܝܬܝܢ ܒܡܛܠܬܐ ܕܒܗ ܐܝܬ ܓܒܪܐ ܦܓܝܪ
ܘܒܥܘ ܕܢܥܠܘܢܝܗ ܘܢܣܡܘܢ ܩܕܡ ܝܫܘܥ.

10 Similiter autem Jacobum et Johannem filios Zebedæi, qui erant socii Simonis. Et ait ad Simonem Jesus: Noli timere, ex hoc jam homines eris capiens. 11 Et subductis ad terram navibus relictis omnibus secuti sunt illum. 12 Et factum est cum esset in una civitatum, et ecce vir plenus lepra: et videns Jesum et procidens in faciem rogavit eum dicens: Domine, si vis, potes me mundare. 13 Et extendens manum tetigit illum dicens: Volo, mundare. Et confestim lepra discessit ab illo. 14 Et ipse præcepit illi ut nemini diceret, sed vade ostende te sacerdoti, et offer pro emundatione tua sicut præcepit Moses, in testimonium illis. 15 Perambulabat autem magis sermo de illo, et conveniebant turbæ multæ ut audirent et curarentur ab infirmitatibus suis: 16 Ipse autem secedebat in dersertum et orabat. 17 Et factum est in una dierum et ipse sedebat docens, et erant Pharisæi sedentes et legis doctores, qui venerant ex omni castello Galilææ et Judææ et Hierusalem, et virtus erat Domini ad sanandum eos. 18 Et ecce viri portantes in lecto hominem qui erat paralyticus, et quærebant cum inferre et ponere ante eum:

19 Καὶ μὴ εὑρόντες ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα διὰ τῶν κεράμων καθήκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. 20 Καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν· Ἄνθρωπε, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. 21 Καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι λέγοντες· Τίς ἐστιν οὗτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας; Τίς δύναται ἁμαρτίας ἀφεῖναι εἰ μὴ μόνος ὁ θεός; 22 Ἐπιγνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς· Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; 23 Τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν· Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ εἰπεῖν· Ἔγειρε καὶ περιπάτει; 24 Ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐξουσίαν ἔχει ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἶπεν τῷ παραλελυμένῳ· Σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἆρας τὸ κλινίδιόν σου πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου. 25 Καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἆρας ἐφ' ὃ κατέκειτο, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δοξάζων τὸν θεόν. 26 Καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν, καὶ ἐπλήσθησαν φόβου λέγοντες ὅτι εἴδομεν παράδοξα σήμερον. 27 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν, καὶ ἐθεάσατο τελώνην ὀνόματι Λευεὶν καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. 28 Καὶ καταλιπὼν πάντα ἀναστὰς ἠκολούθει αὐτῷ. 29 Καὶ ἐποίησεν δοχὴν μεγάλην Λευεὶς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ· καὶ ἦν ὄχλος πολὺς τελωνῶν καὶ ἄλλων οἳ ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακείμενοι.

19 ܘܡܢ ܠܐ ܐܫܟܚܘ ܐܝܟ ܢܥܠܘܢܝܗܘ ܡܛܠ ܟܢܫܬܐ ܣܠܩܘ ܥܠ ܓܓܐ ܘܫܪܘ ܠܗ ܒܓܓܐ ܘܐܢܚܘ ܠܝܗ ܒܡܨܥܬ ܐܓܪ̈ܐ ܠܩܕܡ ܝܫܘܥ ܡܢ ܒܝܬ ܓܓܐ ܠܬܚܬ ܐܢܬܘ ܠ

30 Καὶ ἐγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγοντες· Διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε; 31 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς· Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ ἀλλὰ οἱ κακῶς ἔχοντες· 32 Οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. 33 Οἱ δὲ εἶπαν πρὸς αὐτόν· Οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου νηστεύουσιν πυκνὰ καὶ δεήσεις ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσιν καὶ πίνουσιν. 34 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς· Μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ᾽ αὐτῶν ἐστίν, ποιῆσαι νηστεῦσαι; 35 Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ᾽ αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. 36 Ἔλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς ὅτι οὐδεὶς ἐμίβλημα ἀπὸ ἱματίου καινοῦ σχίσας ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μήγε, καὶ τὸ καινὸν σχίσει καὶ τῷ παλαιῷ οὐ συμφωνήσει τὸ ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ. 37 Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε, ῥήξει ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· 38 Ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον. 39 Καὶ οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν θέλει νέον· λέγει γάρ· Ὁ παλαιὸς χρηστός ἐστιν.

30 ܘܩܠܘ ܦܪܝܫܝܐ ܘܣܦܪ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܐܡܪ̈ܝܢ ܠܡܢܐ ܥܡ ܓܒܝ̈ܐ ܘܚܛܝ̈ܐ ܐܟܠ ܐܢܬ ܘܫܬܐ ܐܢܬ ܘ̈ 31 ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܐ ܙܩܝ̈ܦ ܡܬܒܥܝ ܐܠܐ ܚܝ̈ܠ ܘ̈ 32 ܠܐ ܐܬܝܬ ܠܡܩܪܝ ܠܙܕܝ̈ܩ ܐܠܐ ܚܛܝ̈ܐ ܠܬܝܒܘܬܐ ܘ̈ 33 ܐܝܠܝܢ ܕܐܡܪ̈ܝܢ ܠܗ ܠܡܢܐ ܬܠܡܝ̈ܕ ܝܘܚܢܢ ܨܘܡ̈ܝܢ ܣܓܝ̈ܐ ܘܒܥ̈ܝܢ ܨܠ̈ܘܬܐ ܘ̈ ܗܟܢܐ ܕܬܠܡܝ̈ܕ ܦܪܝܫܝܐ ܐܦ ܐܝܠܝܢ ܐܟ̈ܠܝܢ ܘ̈ ܫ̈ܬܝܢ ܐܢܬ ܘ̈ 34 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܗܠ ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܕܒܢ̈ܝ ܒܝܬ ܚܬܢܐ ܕܥܡ ܚܬܢܐ ܗܘ ܡܨܘܡ ܐܢܬ ܘ̈ 35 ܐܬ̈ܝܢ ܝ̈ܘܡ̈ܐ ܘܟܕ ܢܬܪܡ ܡܢ̈ܝܗܘܢ ܚܬܢܐ ܗܘ ܒ̈ܝ̈ܘܡ̈ܐ ܗ̈ܢܘܢ ܢܨܘܡ̈ܘܢ ܐܦ ܗ̈ܢܘܢ ܘ̈ 36 ܐܡܪ ܐܦ ܡܬܠܐ ܠܗܘܢ ܕܠܐ ܐܝܬ ܐܢܫ ܕܡܫܚܐ ܩܨܐ ܡܢ ܠܒܘܫ ܚܕܬ ܘܠܐ ܡܫܚ ܠܒܘܫ ܥܬܝܩ ܘ̈ ܐܦ ܠܐ ܡܫܟܚ ܚܕܬ ܡܫܚ ܠܥܬܝܩ ܘ̈ ܠܐ ܡܬܚܒܪ ܠܥܬܝܩ ܡܫܚ ܚܕܬ ܘ̈ 37 ܐܦ ܠܐ ܐܝܬ ܐܢܫ ܕܡܫܕܪ ܚܡܪ ܚܕܬ ܒܐܘܢ̈ܐ ܥܬ̈ܝܩ̈ܐ ܘ̈ ܐܠܐ ܕܡܫܕܪ ܚܡܪ ܚܕܬ ܒܐܘܢ̈ܐ ܚ̈ܕܬ̈ܐ ܘ̈ ܗ̈ܢܘܢ ܢܬ̈ܪ̈ܩܝܢ ܘ̈ ܐܦ ܗ̈ܢ ܐܘܢ̈ܐ ܢܬ̈ܒ̈ܕ̈ܪ̈ܝܢ ܘ̈ 38 ܐܠܐ ܚܡܪ ܚܕܬ ܒܐܘܢ̈ܐ ܚ̈ܕܬ̈ܐ ܢܫܕܪ̈ ܘ̈ ܗ̈ܢ ܐܘܢ̈ܐ ܢܬ̈ܛ̈ܪ̈ܪ̈ܝܢ ܘ̈ 39 ܐܦ ܐܝܬ ܐܢܫ ܕܡܫܬܐ ܚܡܪ ܚܕܬ ܘܨܒܐ ܠܡܬܐ ܠܥܬܝܩ ܐܡܪ ܓܒ ܐܡܪ ܥܬܝܩ ܛܒ ✣

30 Et murmurabant Pharisæi et scribæ eorum dicentes ad discipulos ejus: Quare cum publicanis et peccatoribus manducatis et bibitis? 31 Et respondens Jesus dixit ad illos: Non egent qui sani sunt medico sed qui male habent: 32 Non veni vocare justos sed peccatores in pœnitentiam. 33 At illi dixerunt ad eum: Quare discipuli Johannis jejunant frequentur et obsecrationes faciunt, similiter et Pharisæorum, tui autem edunt et bibunt? 34 Quibus ipse ait: Numquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere jejunare? 35 Venient autem dies cum ablatus fuerit ab illis sponsus, tunc jejunabunt in illis diebus. 36 Dicebat autem et similitudinem ad illos quia nemo commissuram a vestimento novo inmittit in vestimentum vetus: alioquin et novum rumpit, et veteri non convenit commissura a novo. 37 Et nemo mittit vinum novum in utres veteres: alioquin rumpit vinum novum utres, et ipsum effunditur et utres peribunt: 38 Sed vinum novum in utres novos mittendum est, et utraque conservantur. 39 Et nemo bibens vetus statim vult novum: dicit enim: Vetus melius est.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ, ϛ'.

ΚΕΦ. ϛ'.

1 Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ δευτεροπρώτῳ διαπορεύεσθαι αὐτὸν διὰ σπορίμων, καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τοὺς στάχυας καὶ ἤσθιον ψώχοντες ταῖς χερσίν. 2 Τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπον· Τί ποιεῖτε ὃ οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν τοῖς σάββασιν; 3 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν· Οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε ὃ ἐποίησεν Δαυεὶδ, ὁπότε ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες; 4 Ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔλαβεν καὶ ἔφαγεν καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ, οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς; 5 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι Κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου. 6 Ἐγένετο δὲ ἐν ἑτέρῳ σαββάτῳ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ διδάσκειν. Καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐκεῖ καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά· 7 Παρετηροῦντο δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ θεραπεύει, ἵνα εὕρωσιν κατηγορεῖν αὐτοῦ. 8 Αὐτὸς δὲ ᾔδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν· εἶπεν δὲ τῷ ἀνδρὶ τῷ ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα· Ἔγειρε καὶ στῆθι εἰς τὸ μέσον. Καὶ ἀναστὰς ἔστη. 9 Εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς· Ἐπερωτῶ ὑμᾶς εἰ ἔξεστιν τῷ σαββάτῳ ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀπολέσαι. 10 Καὶ περιβλεψάμενος πάντας αὐτοὺς εἶπεν αὐτῷ· Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. Ὁ δὲ ἐποίησεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ.

❖ ○ ❖ ܣܛܪܐ ܩܕܝܫܐ ❖ ○ ❖

ܦܨܠܐ ❖ ܘ ❖ ܣܝܡ

1 ܘܗܘܐ ܒܫܒܬܐ ܚܕ ܡܢ ܬܪܝܢ ܫܒܬܐ ܕܥܒܪ ܒܙܪܥܐ ܘܩܛܦܝܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܫܒܠܐ ܘܐܟܠܝܢ ܡܦܪܟܝܢ ܒܐܝܕܝܗܘܢ ׃ 2 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܢ ܒܝܢܝܗܘܢ ܕܦܪܝܫܐ ܡܐ ܥܒܕܝܢ ܕܠܐ ܫܪܝ ܒܫܒܬܐ ׃ 3 ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܐ ܗܠܝܢ ܐܦ ܕܥܒܕ ܕܘܝܕ ܟܕ ܐܬܟܦܝ ܗܘ ܘܐܝܠܝܢ ܕܥܡܗ ׃ 4 ܐܝܟܢܐ ܥܠ ܒܝܬ ܐܠܗܐ ܘܠܚܡ ܣܕܪ ܐܟܠ ܘܐܦ ܠܐ ܠܗ ܘܠܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܥܡܗ ܐܠܐ ܠܟܗܢܐ ׃ 5 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܡܪܝܐ ܗܘ ܒܪ ܐܢܫܐ ܐܦ ܕܫܒܬܐ ׃ 6 ܘܗܘܐ ܒܫܒܬܐ ܐܚܪܬܐ ܕܥܠ ܠܡܥܪܒ ܒܫܘܩܐ ܘܠܡܠܦ ׃ ܘܐܝܬ ܬܡܢ ܓܒܪܐ ܕܝܕܗ ܝܡܝܢܐ ܝܒܫܐ ׃ 7 ܘܛܪܪܝܢ ܠܗ ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܐܢ ܒܫܒܬܐ ܡܫܟܚ ܢܫܟܚ ܕܢܫܟܚܘܢ ܠܡܣܛܢܘܬܗ ׃ 8 ܗܘ ܕܝܕܥ ܪܥܝܢܗܘܢ ܐܡܪ ܠܓܒܪܐ ܕܝܕܗ ܝܒܫܐ ܩܘܡ ܩܥܝܡ ܒܡܨܥܬܐ ׃ ܘܩܡ ܐܬܩܥܡ ׃ 9 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܫܐܠ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܫܪܝ ܒܫܒܬܐ ܛܒ ܠܥܒܕ ܐܘ ܒܝܫ ܠܥܒܕ ܛܒ ܐܘ ܒܝܫ ܢܦܫܐ ܠܡܚܝܐ ܐܘ ܠܡܩܛܠ ׃ 10 ܘܚܙܐ ܒܟܠܗܘܢ ܐܡܪ ܠܗ ܫܪܘ ܐܝܕܟ ׃ ܗܘ ܕܥܒܕ ܐܝܟܢܐ ܐܬܬܩܢ ܐܝܕܗ ׃

SEC. LUCAM, VI.

CAPUT VI.

1 Factum est autem in sabbato secundo primo, cum transiret per sata, vellebant discipuli ejus spicas et manducabant confricantes manibus. 2 Quidam autem Pharisæorum dicebant illis: Quid facitis quod non licet in sabbatis? 3 Et respondens Jesus ad eos dixit: Nec hoc legistis quod fecit David cum esurisset ipse et qui cum eo erant? 4 Quomodo intravit in domum Dei et panes propositionis sumsit et manducavit et dedit his qui cum ipso erant, quos non licet manducare nisi tantum sacerdotibus? 5 Et dicebat illis quia Dominus est Filius hominis etiam sabbati. 6 Factum est autem et in alio sabbato ut intraret in synagogam et doceret: et erat ibi homo, et manus ejus dextra arida. 7 Observabant autem scribæ et Pharisæi si sabbato curaret, ut invenirent accusare illum. 8 Ipse vero sciebat cogitationes eorum, et ait homini qui habebat manum aridam: Surge et sta in medium. Et surgens stetit. 9 Ait autem ad illos Jesus: Interrogo vos si licet sabbato bene facere an male, animam salvam facere an perdere? 10 Et circumspectis omnibus dixit homini: Extende manum tuam. Et extendit, et restituta est manus ejus.

11 Αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας, καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλήλους τί ἂν ποιήσαιεν τῷ Ἰησοῦ. 12 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐξελθεῖν αὐτὸν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι, καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ θεοῦ. 13 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασεν, 14 Σίμωνα, ὃν καὶ ὠνόμασεν Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον 15 Καὶ Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον Ἀλφαίου, καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον ζηλωτήν, 16 Καὶ Ἰούδαν Ἰακώβου, καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώθ, ὃς ἐγένετο προδότης, 17 Καὶ καταβὰς μετ' αὐτῶν ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὄχλος πολὺς μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἰερουσαλὴμ καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, οἳ ἦλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν, 18 Καὶ οἱ ἐνοχλούμενοι ἀπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐθεραπεύοντο· 19 Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτουν ἅπτεσθαι αὐτοῦ, ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἰᾶτο πάντας. 20 Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγεν· Μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 21 Μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. Μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν, ὅτι γελάσετε.

11 ⲁⲩⲱ ⲛⲓⲙⲁⲩ ⲁⲩⲣⲁ ⲥⲁⲃⲏⲗ. ⲁⲩⲱ ⲁⲩⲧⲁⲗⲟ ⲙⲙⲟⲟⲩ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲛ ⲉⲧⲃⲉ ⲡⲉⲓⲣⲁⲥⲙⲟⲥ ⲛⲁⲩ ⲉⲧⲃⲉ ⲓⲏⲥⲟⲩⲥ. 12 ⲁⲩⲱ ⲡⲓⲥⲁⲓ ⲉⲧⲃⲉ ⲟⲩⲟⲛ ⲉⲧⲟⲩⲁⲁⲃ ⲁⲩⲱ ⲡⲉⲛⲧⲁⲩ ⲉⲣⲟⲩⲱⲛⲓ ⲉⲃⲟⲗ ⲉⲡⲓ ⲧⲟⲩⲟ ⲛⲧⲉ ⲧⲟⲩⲣⲟ ⲉⲧⲟⲩⲁⲁⲃ ⲉⲡⲓ ⲧⲟⲩⲟ ⲛⲧⲉ ⲡⲟⲩⲟⲉⲓⲛ ⲁⲩⲱ ⲡⲉⲛⲧⲁⲩ ⲉⲣⲟⲩⲱⲛⲓ ⲉⲃⲟⲗ

22 Μακάριοί ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς καὶ ὀνειδίσωσιν καὶ ἐκβάλωσιν τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 23 Χάρητε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε· ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποίουν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. 24 Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν. 25 Οὐαὶ ὑμῖν οἱ ἐμπεπλησμένοι νῦν, ὅτι πεινάσετε. Οὐαὶ οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε. 26 Οὐαὶ ὅταν καλῶς εἴπωσιν ὑμᾶς πάντες οἱ ἄνθρωποι· κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποίουν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. 27 Ἀλλὰ ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν· Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, 28 εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, προσεύχεσθε περὶ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. 29 Τῷ τύπτοντί σε εἰς τὴν σιαγόνα πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντός σου τὸ ἱμάτιον καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσῃς. 30 Παντὶ αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντος τὰ σὰ μὴ ἀπαίτει. 31 Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. 32 Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. 33 Καὶ γὰρ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν.

22 ܒܥܕ ܕܢܣܢܐ ܠܟܘܢ ܐܢܫܐ ܘܢܦܪܫܘܢ ܠܟ ܘܢܫܬܘܡ ܫܡܟ ܐܝܟ ܒܝܫ ܡܢ ܒܪ ܐܢܫܐ . 23 ܗܘ ܒܗ ܒܝܘܡܐ ܘܬܪܘܙ ܘܬܬܪܘܨ ܐܪܡ ܐܓܪܟܘܢ ܣܓܝ ܒܫܡܝܐ . ܗܟܢܐ ܒܥܒܕܘ ܐܒܗܬܟܘܢ ܠܢܒܝܐ . 24 ܒܪ ܐܦ ܗܟ ܐܝܬ ܠܟ ܘܝܠ ܥܠ ܥܬܝܪܐ ܕܣܒܥ ܐܢܬ ܘܝܠ ܥܠ ܕܚܟ ܕܫܚܩ ܐܢܬ ܘܬܒܟܐ . 25 ܘܝܠ ܥܠ ܣܒܥܝ ܕܬܟܦܢ ܐܢܬ ܘܬܒܟܐ ܘܝܠ ܥܠ ܕܚܟ ܕܫܚܩ ܐܢܬ ܘܬܬܪܘܨ . 26 ܒܪ ܐܦ ܗܟ ܐܝܬ ܠܟ ܘܝܠ ܥܠ ܕܫܦܝܪ ܠܟ ܒܟܠ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܗܟܢܐ ܒܥܒܕܘ ܐܒܗܬܟܘܢ ܠܢܒܝܐ . 27 ܐܠܐ ܐܢܐ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܕܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܪܚܡܘ ܠܒܥܠܝ ܒܝܫܟܘܢ ܛܒܘ ܠܣܢܝܐܝܟܘܢ ܒܪܟܘ ܠܡܣܒܐ ܠܟܘܢ ܨܠܘ ܥܠ ܕܡܫܬܡܫܝܢ ܒܟ ܘܪܕܦܝܢ ܠܟ . 28 ܒܪ ܐܦ ܗܟ ܐܝܬ ܠܟ ܘܝܠ ܥܠ ܕܫܦܝܪ ܠܟ ܒܟܠ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܗܟܢܐ ܒܥܒܕܘ ܐܒܗܬܟܘܢ ܠܢܒܝܐ . 29 ܐܠܐ ܐܢܐ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܕܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܪܚܡܘ ܠܒܥܠܝ ܒܝܫܟܘܢ ܛܒܘ ܠܣܢܝܐܝܟܘܢ ܒܪܟܘ ܠܡܣܒܐ ܠܟܘܢ ܨܠܘ ܥܠ ܕܡܫܬܡܫܝܢ ܒܟ ܘܪܕܦܝܢ ܠܟ . 30 ܡܢ ܕܫܐܠ ܠܟ ܬܝܗܒ ܠܗ ܘܡܢ ܕܢܣܒ ܡܢ ܕܝܠܟ ܠܐ ܬܒܥܐ ܗܘ ܕܢܗܒ ܠܟ . 31 ܘܟܡܐ ܕܨܒܝܢ ܐܢܫܐ ܕܢܥܒܕܘܢ ܠܟܘܢ ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܥܒܕܘ ܠܗܘܢ . 32 ܐܢ ܐܦ ܪܚܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐܢܫܐ ܕܪܚܡܝܢ ܠܟܘܢ ܡܢܘ ܐܓܪܟܘܢ ܐܦ ܚܛܝܐ ܪܚܡܝܢ ܠܐܢܫܐ ܕܪܚܡܝܢ ܠܗܘܢ . 33 ܘܐܢ ܛܒܘ ܠܣܢܝܐܝܟܘܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐܢܫܐ ܕܛܒܝܢ ܠܟܘܢ ܡܢܘ ܐܓܪܟܘܢ ܐܦ ܚܛܝܐ ܗܟܢܐ ܥܒܕܝܢ .

22 Beati eritis cum vos oderint homines, et cum separaverint vos et exprobraverint et ejecerint nomen vestrum tamquam malum propter Filium hominis. 23 Gaudete in illa die et exultate: ecce enim merces vestra multa in cælo: secundum hæc enim faciebant prophetis patres eorum. 24 Verum tamen væ vobis divitibus, quia habetis consolationem vestram. 25 Væ vobis qui saturati estis, quia esurietis. Væ vobis qui ridetis nunc, quia lugebitis et flebitis. 26 Væ cum bene vobis dixerint omnes homines: secundum hæc faciebant prophetis patres eorum. 27 Sed vobis dico qui auditis: Diligite inimicos vestros, benefacite his qui vos oderunt, 28 Benedicite maledicentibus vobis, orate pro calumniantibus vos. 29 Et qui te percutit in maxillam præbe et alteram, et ab eo qui auferet tibi vestimentum etiam tunicam noli prohibere: 30 Omni autem petenti te tribue, et qui auferet quæ tua sunt ne repetas. 31 Et prout vultis ut faciant vobis homines, et vos facite illis similiter. 32 Et si diligitis eos qui vos diligunt, quæ vobis est gratia? nam et peccatores diligentes se diligunt. 33 Et si benefeceritis his qui vobis benefaciunt, quæ vobis est gratia? siquidem et peccatores hoc faciunt.

34 Καὶ ἐὰν δανίσητε παρ' ὧν ἐλπίζετε λαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανίζουσιν ἵνα ἀπολάβωσιν τὰ ἴσα. 35 Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανίζετε μηδένα ἀπελπίζοντες· καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολύς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηρούς. 36 Γίνεσθε οἰκτίρμονες, καθὼς [καὶ] ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν. 37 Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε· καὶ μὴ καταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε. Ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε· 38 Δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· μέτρον καλὸν πεπιεσμένον σεσαλευμένον ὑπερεκχυννόμενον δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν. Ὧι γὰρ μέτρῳ μετρεῖτε ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. 39 Εἶπεν δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς. Μήτι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖν; οὐχὶ ἀμφότεροι εἰς βόθυνον ἐμπεσοῦνται; 40 Οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον· κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ. 41 Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; 42 Πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου· Ἀδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σοῦ δοκὸν οὐ βλέπων; Ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σοῦ, καὶ τότε διαβλέψεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου ἐκβαλεῖν.

34 ܐܢ ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܐܢܬ ܠܗܘ ܕܐܢܬ ܣܒܪ ܕܢܣܒ ܡܢܗܘܢ ܡܢܘ ܐܝܟ ܬܘܒܬܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܐܦ ܚܛܝܐ ܚܛܝܐ ܡܫܠܡ ܠܗܘ ܕܢܣܒ ܡܢ ܕܝܠܗ ܐܦ ܗܢ

43 Οὐ γάρ ἐστιν δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρόν, οὐδὲ πάλιν δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν καλόν. 44 Ἕκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται· οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου σταφυλὴν τρυγῶσιν. 45 Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας [αὐτοῦ] προφέρει τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ προφέρει τὸ πονηρόν· ἐκ γὰρ περισσεύματος καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ. 46 Τί δέ με καλεῖτε· Κύριε Κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω; 47 Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρός με καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος. 48 Ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς ἔσκαψεν καὶ ἐβάθυνεν καὶ ἔθηκεν θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· πλημμύρης δὲ γενομένης προσέρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσεν σαλεῦσαι αὐτὴν διὰ τὸ καλῶς οἰκοδομῆσθαι αὐτήν. 49 Ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου, ᾗ προσέρηξεν ὁ ποταμός, καὶ εὐθὺς συνέπεσεν, καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.

ΚΕΦ. ζ'.

1 Ἐπειδὴ ἐπλήρωσεν πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καφαρναούμ. 2 Ἑκατοντάρχου δέ τινος δοῦλος κακῶς ἔχων ἤμελλεν τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος.

43 ܠܐ ܐܝܟܢܐ ܗܘ ܐܝܠܢܐ ܕܥܒܕ ܦܝܪ̈ܐ ܒܝܫ̈ܐ ܐܦ ܠܐ ܐܝܠܢܐ ܒܝܫܐ ܕܥܒܕ ܦܝܪ̈ܐ ܛܒ̈ܐ. 44 ܟܠ ܐܝܠܢܐ ܡܢ ܦܝܪ̈ܗ ܡܬܝܕܥ̈ܐ ܗܝ. ܠܐ ܡܢ ܩܛ̈ܘܦ̈ܐ ܠܩܛ̈ܘܦ̈ܐ ܓܡ̈ܠܝܢ ܐܢܝܪ̈ܐ ܐܦ ܠܐ ܡܢ ܣܢ̈ܐ ܓܡ̈ܠܝܢ ܥܢܒ̈ܐ. 45 ܒܪ̈ܢܫܐ ܛܒܐ ܡܢ ܛܒ ܓܢܙܐ ܕܠܒܗ ܡܦܩ ܛܒ̈ܐ ܘܒܝܫ̈ܐ ܡܢ ܒܝܫ ܓܢܙܐ ܕܠܒܗ ܡܦܩ ܒܝܫ̈ܐ. ܡܢ ܡܠܝ ܠܒܐ ܡܡܠܠ ܦܘܡܗ. 46 ܘܡܢܘ ܐܢ ܩܪ̈ܝܢ ܐܢܬ ܠܝ ܡܪܝ ܡܪܝ ܘܠܐ ܥܒ̈ܕܝܢ ܕܐܡܪ̈ܐ ܐܢܐ ܐܡܪ ܠܟ̇. 47 ܟܠ ܐܢܫ ܕܐܬܐ ܠܘܬܝ ܘܫܡܥ ܡܠ̈ܐ ܕܝ ܘܥܒܕ ܐܢܘܢ ܐܚܘܝ ܠܟ̇ ܠܡܢ ܗܘ ܕܡܝܢ. 48 ܕܡܝܢ ܗܘ ܠܒܪ ܐܢܫܐ ܕܒܢܐ ܒܝܬܗ ܘܚܦܪ ܘܥܡܩ ܘܫܕܐ ܐܣܝܬܐ ܥܠ ܟܐܦܐ ܘܒܥܕܢ ܕܐܬܐ ܡܝ ܒܪ̈ܝܬܐ ܠܒܝܬܐ ܗܘ ܢܗܪܐ ܘܠܐ ܡܫܟ ܠܡܙܥ ܠܗ ܡܛܠ ܕܫܝܐ ܗܘ ܒܝܬܗ ܥܠ ܟܐܦܐ. 49 ܘܡܢ ܕܫܡܥ ܘܠܐ ܥܒܕ ܕܡܝܢ ܠܒܪ ܐܢܫܐ ܕܒܢܐ ܒܝܬܗ ܥܠ ܐܪ̈ܥܐ ܒܠܚܘܕ ܐܣܝܬܐ ܘܒܥܕܢ ܕܐܬܐ ܡܝ ܒܪ̈ܝܬܐ ܠܒܝܬܐ ܗܘ ܘܢܦܠ ܘܗܘܬ ܬܒܪ̈ܐ ܒܝܬܐ ܗܘ ܗܢܘ ❖ ٥٥

❖ ١ ❖ ٥٥٥٥٥

1 ܗܘ ܕܫܠܡ ܟܠ ܡܠ̈ܐ ܕܝܗ ܒܐܕܢ̈ܝ ܥܡܐ ܥܠ ܟܦܪܢܚܘܡ. 2 ܠܓܒܪ ܡܐܐ ܕܡܐ ܕܗܘܐ ܠܗ ܥܒܕ ܕܚܠܐ ܘܡܫܬܟܚ ܕܗܘ ܡܝܬ. ܘܗܘ ܝܩܪ ܠܗ ܠܡܪܝܗ.

43 Non est enim arbor bona quæ facit fructus malos, neque arbor mala faciens fructum bonum. 44 Unaquæque enim arbor de fructu suo cognoscitur: neque enim de spinis colligunt ficus, neque de rubo vindemiant uvam. 45 Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum, et malus homo de malo profert malum: ex abundantia enim cordis os loquitur. 46 Quid autem vocatis me Domine Domine, et non facitis quæ dico? 47 Omnis qui venit ad me et audit sermones meos et facit eos, ostendam vobis cui similis sit. 48 Similis est homini ædificanti domum, qui fodit in altum et posuit fundamenta supra petram; inundatione autem facta inlisum est flumen domui illi, et non potuit eam movere: fundata enim erat supra petram. 49 Qui autem audivit et non fecit, similis est homini ædificanti domum suam supra terram sine fundamento, in qua inlisus est fluvius, et continuo cecidit, et facta est ruina domus illius magna.

CAPUT VII.

1 Cum autem implesset omnia verba sua in aures plebis, intravit Capharnaum. 2 Centurionis autem cujusdam servus male habens erat moriturus, qui illi erat pretiosus.

3 Ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. 4 Οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἠρώτων αὐτὸν σπουδαίως, λέγοντες ὅτι ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξῃ τοῦτο· 5 Ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ᾠκοδόμησεν ἡμῖν. 6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς. Ἤδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος τῆς οἰκίας, ἔπεμψεν [πρὸς αὐτὸν] φίλους ὁ ἑκατοντάρχης λέγων· Κύριε, μὴ σκύλλου· οὐ γὰρ ἱκανός εἰμι ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς· 7 Διὸ οὐδὲ ἐμαυτὸν ἠξίωσα πρός σε ἐλθεῖν· ἀλλὰ εἰπὲ λόγῳ, καὶ ἰαθήτω ὁ παῖς μου. 8 Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ· Πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ· Ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου· Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. 9 Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν αὐτόν, καὶ στραφεὶς τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπεν· Λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον. 10 Καὶ ὑποστρέψαντες εἰς τὸν οἶκον οἱ πεμφθέντες εὗρον τὸν δοῦλον ὑγιαίνοντα. 11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἑξῆς ἐπορεύθη εἰς πόλιν καλουμένην Ναΐν, καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοὶ καὶ ὄχλος πολύς. 12 Ὡς δὲ ἤγγισεν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκὼς μονογενὴς υἱὸς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὕτη ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ.

3 ܘܫܕܪ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܫܕܪ ܠܘܬܗ ܩܫ̈ܝ̈ܫ̈ܐ ܕܝܗܘ̈ܕ̈ܝ̈ܐ ܕܫܐܠ̈ܝ̈ܢ ܕܬܐܬܐ ܘܢܦܩ ܠܥܒ̈ܕܗ ܕܡ̈ܬ ܠܗ. 4 ܐܢ̈ܝ̈ܢ ܕܐܬܘ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܒ̈ܥ̈ܝ̈ܢ ܠܗ ܒ̈ܫ̈ܦ̈ܝ̈ܪ̈ܐ ܕܡ̈ܬ ܠܗ ܕܡ̈ܫ̈ܟ̈ܚ̈ ܠܗ ܕܥܒ̈ܕ̈ܐ ܗܢ̈ܐ ܠܗ. 5 ܓ̈ܝ̈ܪ ܪ̈ܚ̈ܡ̈ ܗ̈ܘ ܥ̈ܡ̈ܐ ܕ̈ܝ̈ܠ̈ܢ ܘܒ̈ܝ̈ܬ ܟ̈ܢ̈ܫ̈ܬ̈ܐ ܗ̈ܘ ܒ̈ܢ̈ܐ ܠ̈ܢ̈. 6 ܗ̈ܘ ܝܫܘܥ ܗ̈ܠ̈ܟ̈ ܥ̈ܡ̈ ܐ̈ܢ̈ܝ̈ܢ ܘ̈ܗ̈ܐ ܠ̈ܐ ܪ̈ܚ̈ܩ̈ ܠ̈ܒ̈ܝ̈ܬ ܐ̈ܬ̈ ܩ̈ܪ̈ܒ̈ ܠ̈ܒ̈ܝ̈ܬ ܩ̈ܢ̈ܛ̈ܘ̈ܪ̈ܝ̈ܐ ܘ̈ܫ̈ܕ̈ܪ̈ ܠ̈ܘ̈ܬ̈ ܫ̈ܠ̈ܚ̈ܐ ܕ̈ܝ̈ܠ̈ܗ̈ ܘ̈ܐ̈ܡ̈ܪ̈ ܠ̈ܗ̈ ܡ̈ܪ̈ܝ̈ ܠ̈ܐ ܬ̈ܬ̈ܥ̈ܩ̈ܒ̈ ܠ̈ܝ̈ ܠ̈ܐ ܓ̈ܝ̈ܪ ܐ̈ܢ̈ܝ̈ܢ ܐ̈ܢ̈ ܕ̈ܝ̈ ܠ̈ܗ̈ ܕ̈ܝ̈ ܬ̈ܚ̈ܬ̈ ܣ̈ܬ̈ܪ̈ ܒ̈ܝ̈ܬ̈ ܬ̈ܥ̈ܠ̈ ܘ̈ܬ̈ܬ̈ܐ ܘ̈ܐ̈ܡ̈ܪ̈ ܠ̈ܗ̈ ܡ̈ܪ̈ ܠ̈ܐ ܬ̈ܬ̈ܥ̈ܩ̈ܒ̈ ܠ̈ܝ̈ ܠ̈ܐ ܓ̈ܝ̈ܪ ܐ̈ܢ̈ܝ̈ܢ ܐ̈ܢ̈ ܕ̈ܝ̈ ܠ̈ܗ̈ ܕ̈ܝ̈ ܬ̈ܚ̈ܬ̈ ܣ̈ܬ̈ܪ̈ ܒ̈ܝ̈ܬ̈ ܬ̈ܥ̈ܠ̈ ܘ̈ܬ̈ܬ̈ܐ ❖ ܘ̈ܐ̈ ܐ̈ܢ̈ ܕ̈ܝ̈ ܠ̈ܗ̈ ܕ̈ܝ̈ ܬ̈ܚ̈ܬ̈ ܣ̈ܬ̈ܪ̈ ܒ̈ܝ̈ܬ̈ ܬ̈ܥ̈ܠ̈ ܘ̈ܬ̈ܬ̈ܐ ܘ̈ܐ̈ܡ̈ܪ̈ ܠ̈ܗ̈ ܡ̈ܪ̈ ܠ̈ܐ ܬ̈ܬ̈ܥ̈ܩ̈ܒ̈ ܠ̈ܝ̈ ܠ̈ܐ ܓ̈ܝ̈ܪ ܐ̈ܢ̈ܝ̈ܢ ܐ̈ܢ̈ ܕ̈ܝ̈ ܠ̈ܗ̈ ܕ̈ܝ̈ ܬ̈ܚ̈ܬ̈ ܣ̈ܬ̈ܪ̈ ܒ̈ܝ̈ܬ̈ ܬ̈ܥ̈ܠ̈ ܘ̈ܬ̈ܬ̈ܐ ❖ ܘ̈ܐ̈ ܐ̈ܢ̈ ❖ ❖ ❖

13 Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτὴν καὶ εἶπεν αὐτῇ· Μὴ κλαῖε. 14 Καὶ προσελθὼν ἥψατο τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν, καὶ εἶπεν· Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. 15 Καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. 16 Ἔλαβεν δὲ φόβος ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν θεὸν λέγοντες ὅτι προφήτης μέγας ἠγέρθη ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ· 17 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ καὶ πάσῃ τῇ περιχώρῳ. 18 Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννει οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων. 19 Καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης ἔπεμψεν πρὸς τὸν Κύριον λέγων· Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; 20 Παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶπαν· Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἀπέσταλκεν ἡμᾶς πρός σε λέγων· Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; 21 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσεν πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο βλέπειν. 22 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννει ἃ εἴδετε καὶ ἠκούσατε, ὅτι τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν, χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσιν, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· 23 Καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

13 ܒܪܡ ܕܚܙܐ ܡܪܝܐ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܗ ܘܐܡܪ ܠܗ ܠܐ ܬܒܟܝ . 14 ܘܩܪܒ ܘܡܫܚ ܒܐܓܪܬܐ ܘܐܢܫܐ ܕܢܣܒܘ ܩܡܘ ܘܐܡܪ ܠܥܠܡܐ ܩܘܡ ܐܢܐ ܐܡܪ ܠܟ . 15 ܘܩܡ ܝܬܒ ܡܝܬܐ ܘܫܪܐ ܠܡܡܠܠ ܘܝܗܒ ܠܗ ܠܐܡܗ . 16 ܘܩܒܠ ܟܠܗܘܢ ܕܚܠܬ ܘܡܫܒܚܝܢ ܠܐܠܗܐ ܘܐܡܪܝܢ ܕܢܒܝܐ ܪܒ ܩܡ ܒܝܢܢ ܘܕܥܠ ܥܡܗ ܐܠܗܐ . 17 ܘܢܦܩ ܗܢܐ ܡܠܬܐ ܒܟܠ ܝܗܘܕ ܘܒܟܠ ܣܒܒܝܗ . 18 ܘܐܚܘܗܝ ܕܝܘܚܢܢ ܐܚܘܘܗܝ ❖ ܠܟܠ ܗܠܝܢ . 19 ܘܩܪܐ ܬܪܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܫܕܪ ܠܘܬ ܡܪܢ ܘܐܡܪ ܐܢܬ ܗܘ ܕܐܬܐ ܐܘ ܠܡܢ ܢܣܒܪ . 20 ܘܟܕ ܐܬܘ ܓܒܪܐ ܠܘܬܗ ܐܡܪܘ ܕܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܫܕܪܢ ܠܘܬܟ ܘܐܡܪ ܐܢܬ ܗܘ ܕܐܬܐ ܐܘ ܠܡܢ ܢܣܒܪ . 21 ܒܗܝ ܫܥܬܐ ܐܣܝ ܠܣܓܝܐ ܡܢ ܡܪܥܐ ܘܡܟܝܐ ܘܪܘܚܐ ܒܝܫܐ ܘܠܥܝܢ ܣܓܝܐ ܝܗܒ ܚܙܘܬ . 22 ܘܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܙܠܘ ܐܡܪܘ ܠܝܘܚܢܢ ܕܚܙܝܬܘܢ ܘܫܡܥܬܘܢ ܕܥܘܪܐ ܡܬܚܙܝ ܦܣܚܐ ܗܠܟܝ ܣܡܝܐ ܡܬܫܡܥܝ ܡܝܬܐ ܩܡܝ ܥܢܝܐ ܒܣܪܐ ܡܬܒܫܪ . 23 ܘܐܝܟ ܕܠܐ ܢܬܥܩܠ ܒܝ ❖ ܗܘ ܒܪܟ ܓܒܪܐ ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܥܠ

13 Quam cum vidisset Dominus, misericordia motus super ea dixit illi: Noli flere. 14 Et accessit et tetigit loculum, hi autem qui portabant steterunt, et ait: Adulescens, tibi dico, surge. 15 Et resedit qui fuerat mortuus et cœpit loqui, et dedit illum matri suæ. 16 Accepit autem omnes timor, et magnificabant Deum dicentes quia propheta magnus surrexit in nobis, et quia Deus visitavit plebem suam. 17 Et exiit hic sermo in universam Judæam de eo et omnem circa regionem. 18 Et nuntiaverunt Johanni discipuli ejus de omnibus his. 19 Et convocavit duos de discipulis suis Johannes et misit ad Dominum dicens: Tu es qui venturus es, an alium expectamus? 20 Cum autem venissent ad eum viri, dixerunt: Johannes baptista misit nos ad te dicens: Tu es qui venturus es, an alium expectamus? 21 In ipsa autem hora curavit multos a languoribus et plagis et spiritibus malis, et cæcis multis donavit visum. 22 Et respondens dixit illis: Euntes nuntiate Johanni quæ vidistis et audistis quia cæci vident, claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui resurgunt, pauperes evangelizantur: 23 Et beatus est quicumque non fuerit scandalizatus in me.

24 Ἀπελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰωάννου ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου· Τί ἐξεληλύθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; 25 Ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν. 26 Ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; προφήτην; ναὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. 27 Οὗτός ἐστιν περὶ οὗ γέγραπται· Ἰδοὺ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου. 28 Λέγω ὑμῖν, μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν προφήτης Ἰωάννου οὐδείς ἐστιν· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστίν. 29 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ οἱ τελῶναι ἐδικαίωσαν τὸν θεόν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα Ἰωάννου· 30 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ ἠθέτησαν εἰς ἑαυτούς, μὴ βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ. 31 Τίνι οὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι; 32 Ὁμοιοί εἰσιν παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθημένοις καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις λέγοντες· Ηὐλήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε, ἐθρηνήσαμεν καὶ οὐκ ἐκλαύσατε. 33 Ἐλήλυθεν γὰρ Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς μὴ ἐσθίων ἄρτον μηδὲ πίνων οἶνον, καὶ λέγετε· Δαιμόνιον ἔχει. 34 Ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγετε· Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν.

24 ܘܟܕ ܐܙܠܘ ܠܟ ܡܠܐܟܐ ܕܝܘܚܢܢ ܫܪܝ ܠܡܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܟܢܫܐ ܥܠ ܝܘܚܢܢ ܡܢܘ ܢܚܙ ܒܡܕܒܪܐ ܩܢܐ ܕܢܬܙܥ ܒܪܘܚܐ ׃ 25 ܐܘ ܡܢܘ ܢܚܙ ܒܠܒܘܫ ܪܟ ܗܐ ܕܠܒܫ ܠܒܘܫ ܪܟ ܒܒܝܬ ܡܠܟܐ ׃ 26 ܐܘ ܡܢܘ ܢܚܙ ܢܒܝܐ ܐܦ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܘܝܬܝܪ ܡܢ ܢܒܝܐ ׃ 27 ܗܢ ܗܘ ܕܥܠܘܗܝ ܟܬܝܒ ܗܐ ܐܢܐ ܫܕܪ ܠܐܓܪܗ ܩܕܡ ܐܦܝܟ ܕܢܬܩܢ ܐܘܪܚܟ ܩܕܡܝܟ ׃ 28 ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܝܠܕܝ ܐܢܫ ܠܐ ܩܡ ܢܒܝܐ ܠܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܘܙܥܘܪ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ׃ 29 ܘܟܠ ܥܡܐ ܕܫܡܥܘ ܘܐܬܙܕܩܘ ܓܒܝܐ ܐܬܬܙܕܩ ܐܠܗܐ ܒܡܥܡܕܢܐ ܕܝܘܚܢܢ ׃ 30 ܘܦܪܝܫܐ ܘܝܘܕܥܢܐ ܕܢܡܘܣܐ ܐܒܛܠܘ ܥܠ ܢܦܫܗܘܢ ܡܥܡܕܢܐ ܕܝܘܚܢܢ ׃ 31 ܒܡܢܐ ܐܕܡܐ ܗܠܝܢ ܕܪܐ ܐܫܘܝ ܠܗ ܘܠܡܢ ܐܢܘܢ ׃ 32 ܐܫܘܝ ܠܝܠܕܐ ܕܝܬܒܝܢ ܒܫܘܩܐ ܘܩܪܝܢ ܠܚܕ ܠܚܕ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗܘܢ ܙܡܪܢ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܪܩܕܬܘ ܢܚܢܚ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܒܟܝܬܘ ׃ 33 ܐܬܐ ܓܝܪ ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܕܠܐ ܐܟܠ ܠܚܡܐ ܘܠܐ ܫܬܐ ܚܡܪܐ ܘܐܡܪܝܢ ܫܐܕ ܐܝܬ ܒܗ ׃ 34 ܐܬܐ ܒܪ ܐܢܫܐ ܐܟܠ ܘܫܬܐ ܘܐܡܪܝܢ ܗܐ ܓܒܪܐ ܟܠܐ ܘܫܬܝܐ ܚܒܪ ܡܟܣܐ ܘܚܛܝܐ ׃

24 Et cum discessissent nuntii Johannis, cœpit dicere de Johanne ad turbas: Quid existis in desertum videre? harundinem vento moveri? 25 Sed quid existis videre? hominem mollibus vestimentis indutum? ecce qui in veste pretiosa sunt et deliciis, in domibus regum sunt. 26 Sed quid existis videre? prophetam? utique dico vobis, et plus quam prophetam. 27 Hic est de quo scriptum est: Ecce mitto angelum meum ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam ante te. 28 Dico enim vobis, major inter natos mulierum propheta Johanne baptista nemo est; qui autem minor est in regno Dei, major est illo. 29 Et omnis populus audiens et publicani justificaverunt Deum, baptizati baptismo Johannis: 30 Pharisæi autem et legis periti consilium Dei spreverunt in semet ipsos, non baptizati ab eo. 31 Cui ergo similes dicam homines generationis hujus, et cui similes sunt? 32 Similes sunt pueris sedentibus in foro et loquentibus ad invicem et dicentibus: Cantavimus vobis tibiis et non saltastis, lamentavimus et non plorastis. 33 Venit enim Johannes baptista neque manducans panem neque bibens vinum, et dicitis: Dæmonium habet: 34 Venit Filius hominis manducans et bibens, et dicitis: Ecce homo devorator et bibens vinum, amicus publicanorum et peccatorum.

35 Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων. 36 Ἠρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα φάγῃ μετ' αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Φαρισαίου κατεκλίθη. 37 Καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἥτις ἦν ἐν τῇ πόλει ἁμαρτωλός, καὶ ἐπιγνοῦσα ὅτι κατάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου 38 καὶ στᾶσα ὀπίσω παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ κλαίουσα τοῖς δάκρυσιν ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ταῖς θριξὶν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμαξεν, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἤλειφεν τῷ μύρῳ. 39 Ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων· Οὗτος εἰ ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ ἥτις ἅπτεται αὐτοῦ, ὅτι ἁμαρτωλός ἐστιν. 40 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν· Σίμων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν. Ὁ δέ· Διδάσκαλε εἰπέ, φησίν. 41 Δύο χρεοφειλέται ἦσαν δανιστῇ τινί· ὁ εἷς ὤφειλεν δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτερος πεντήκοντα. 42 Μὴ ἐχόντων αὐτῶν ἀποδοῦναι, ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο. Τίς οὖν αὐτῶν πλεῖον ἀγαπήσει αὐτόν; 43 Ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν· Τπολαμβάνω ὅτι ᾧ τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ὀρθῶς ἔκρινας.

35 ܘܐܬܙܕܩܬ ܚܟܡܬܐ ܡܢ ܟܠ ܒܢܝܗܐ ܕܝܠܗ ܗܢܘܢ ܟܠܗܘܢ ܀ 36 ❖ ܘܫܐܠ ܠܗ ܚܕ ܡܢ ܦܪܝܫܐ ܕܢܣܥܘܕ ܥܡܗ ܘܥܠ ܠܒܝܬ ܦܪܝܫܐ ܐܬܟܢܫ ܘܣܡܟ ܀ 37 ܘܗܐ ܐܢܬܬܐ ܕܗܘܬ ܒܗ ܒܡܕܝܢܬܐ ܚܛܝܬܐ ܘܝܕܥܬ ܕܣܡܟ ܒܒܝܬ ܦܪܝܫܐ ܐܝܬܝܬ ܠܗ ܐܢܬܬܐ ܕܒܝܕܗ ܐܠܒܣܛܪ ܕܡܘܪ ܀ 38 ܘܩܝܡܬ ܒܣܛܪ ܓܒܝܗ ܠܓܒ ܪܓܠܘܗܝ ܒܒܟܝ ܫܪܝܬ ܠܡܣܚܘ ܪܓܠܘܗܝ ܘܒܫܥܪ ܪܝܫܗ ܡܫܚܬ ܘܢܫܩܬ ܠܪܓܠܘܗܝ ܘܡܫܚܬ ܠܗܘܢ ܒܡܘܪܐ ܀ 39 ܟܕ ܚܙܐ ܦܪܝܫܐ ܗܘ ܕܩܪܐ ܠܗ ܐܡܪ ܒܓܘܗ ܕܐܢ ܗܘܐ ܢܒܝܐ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܢ ܗܝ ܐܢܬܬܐ ܕܡܫܬܡܫ ܒܗ ܕܚܛܝܬܐ ܗܝ ܀ 40 ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܐܝܬ ܠܝ ܡܕܡ ܕܐܡܪ ܠܟ ܐܡܪ ܠܝ ܡܪܝ ܀ 41 ܬܪܝܢ ܒܥܠ ܚܘܒܐ ܗܘܘ ܠܡܪܒܝܐ ܚܕ ܗܘܐ ܚܐܒ ܠܡ ܚܡܫ ܡܐܐ ܘܚܪܢܐ ܚܡܫܝܢ ܀ 42 ܟܕ ܠܝܬ ܠܗܘܢ ܡܕܝ ܢܦܪܥܘܢ ܫܒܩ ܠܬܪܝܗܘܢ ܘܠܐ ܝܗܒ ܠܗ ܡܢ ܗܘ ܕܝܬܝܪ ܢܚܒܗ ܀ 43 ܥܢܐ ܫܡܥܘܢ ܘܐܡܪ ܐܦ ܐܢ ܐܝܬ ܠܝ ܡܕܡ ܕܐܡܪ ܠܟ ܐܡܪ ܠܝ ܡܪܝ ܀

35 Et justificata est sapientia ab omnibus filiis suis. 36 Rogabat autem illum quidam de Pharisæis ut manducaret cum illo : et ingressus domum Pharisæi discubuit. 37 Et ecce mulier quæ erat in civitate peccatrix, ut cognovit quod accubuit in domo Pharisæi, attulit alabastrum ungenti, 38 Et stans retro secus pedes ejus lacrimis cœpit rigare pedes ejus et capillis capitis sui tergebat, et osculabatur pedes ejus et ungento ungebat. 39 Videns autem Pharisæus qui vocaverat eum ait intra se dicens : Hic si esset propheta, sciret utique quæ et qualis mulier esset quæ tangit eum, quia peccatrix est. 40 Et respondens Jesus dixit ad illum : Simon, habeo tibi aliquid dicere. At ille ait : Magister, dic. 41 Duo debitores erant cuidam fœneratori, unus debebat denarios quingentos, alius quinquaginta : 42 Non habentibus illis unde redderent, donavit utrisque. Quis ergo eum plus diliget ? 43 Respondens Simon dixit : Æstimo quia is cui plus donavit. At ille dixit ei : Recte judicasti.

44 Καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα τῷ Σίμωνι ἔφη· Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; Εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὕδωρ μου ἐπὶ τοὺς πόδας οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέν μου τοὺς πόδας καὶ ταῖς θριξὶν αὐτῆς ἐξέμαξεν. 45 Φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ ἀφ' ἧς εἰσῆλθον οὐ διέλειπεν καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας. 46 Ἐλαίῳ τὴν κεφαλήν μου οὐκ ἤλειψας· αὕτη δὲ μύρῳ ἤλειψέν μου τοὺς πόδας. 47 Οὗ χάριν, λέγω σοι, ἀφέωνται αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι αἱ πολλαί, ὅτι ἠγάπησεν πολύ· ᾧ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ. 48 Εἶπεν δὲ αὐτῇ· Ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι. 49 Καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· Τίς οὗτός ἐστιν, ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφίησιν; 50 Εἶπεν δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα· Ἡ πίστις σου σέσωκέν σε, πορεύου εἰς εἰρήνην.

ΚΕΦ. η'.

1 ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς καὶ αὐτὸς διώδευεν κατὰ πόλιν καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, 2 Καὶ γυναῖκές τινες αἳ ἦσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνή, ἀφ' ἧς δαιμόνια ἑπτὰ ἐξεληλύθει,

44 Et conversus ad mulierem dixit Simoni: Vides hanc mulierem? intravi in domum tuam, aquam pedibus meis non dedisti: hæc autem lacrimis rigavit pedes meos et capillis suis tersit. 45 Osculum mihi non dedisti: hæc autem ex quo intravit non cessavit osculari pedes meos. 46 Oleo caput meum non unxisti: hæc autem ungento unxit pedes mocs. 47 Propter quod, dico tibi, remittentur ei peccata multa, quoniam dilexit multum: cui autem minus dimittitur, minus diligit. 48 Dixit autem ad illam: Remittuntur tibi peccata. 49 Et cœperunt qui simul discumbebant dicere intra se: Quis est hic qui etiam peccata dimittit? 50 Dixit autem ad mulierem: Fides tua te salvam fecit: vade in pace.

CAPUT VIII.

1 Et factum est deinceps et ipse iter faciebat per civitatem et castellum prædicans et evangelizans regnum Dei, et duodecim cum illo, 2 Et mulieres aliquæ quæ erant curatæ ab spiritibus malignis et infirmitatibus: Maria quæ vocatur Magdalene, de qua dæmonia septem exierant,

44 ܘܗܦܟ ܠܐܬܬܐ ܐܡܪ ܠܫܡܥܘܢ ܚܙܐ ܗܕܐ ܐܬܬܐ ܠܒܝܬܟ ܥܠܝܬ ܘܡܝ ܠܪܓܠܝ ܠܐ ܝܗܒܬ ܗܕܐ ܕܕܡܥܬܐ ܐܪܝܩܬ ܥܠ ܪܓܠܝ ܘܒܫܥܪ ܪܝܫܗ ܡܫܚܬ ܠܝ ܢܫܩܬ ܠܐ ܝܗܒܬ ܗܕܐ ܕܡܢ ܥܠ ܕܥܠܬ ܠܐ ܫܒܩܬ ܕܢܫܩ ܠܪܓܠܝ ܠܐ ܡܫܝܬ ܠܪܫܝ ܗܕܐ ܕܒܣܝܡܐ ܡܫܝܬ ܠ

3 Καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου Ἡρῴδου καὶ Σουσάννα καὶ ἕτεραι πολλαί, αἵτινες διηκόνουν αὐτοῖς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς. 4 Συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτὸν εἶπεν διὰ παραβολῆς· 5 Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ. Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ὃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό· 6 Καὶ ἕτερον κατέπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα· 7 Καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συνφυεῖσαι αἱ ἄκανθαι ἀπέπνιξαν αὐτό· 8 Καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, καὶ φυὲν ἐποίησεν καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. Ταῦτα λέγων ἐφώνει· Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω. 9 Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τίς αὕτη εἴη ἡ παραβολή. 10 Ὁ δὲ εἶπεν· Ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσιν καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν. 11 Ἔστιν δὲ αὕτη ἡ παραβολή. Ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. 12 Οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, εἶτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. 13 Οἱ δὲ ἐπὶ τὴν πέτραν οἵ ὅταν ἀκούσωσιν μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἳ πρὸς καιρὸν πιστεύουσιν καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται.

3 ܡܪܬܐ ܝܘܢܐ ܐܢܬܬ ܟܘܙܐ ܦܪܝܣ ܗܘܪܕܣ ܘܫܘܫܢܐ ܘܐܚܪܢܝܬ ܣܓܝܐܬ ܕܡܫܡܫܢ ܠܗܘܢ ܡܢ ܢܟܣܝܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܒܝܕ ܗܘ ܡܫܡܫܢ ܠܗ ܘܐܚܪܢܝܬ ܣܓܝܐܬ ܕܐܬܐ ܠܘܬ

14 Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συνπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσιν. 15 Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσιν καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ. 16 Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἅψας καλύπτει αὐτὸν σκεύει ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν, ἀλλ ἐπὶ λυχνίας τίθησιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσιν τὸ φῶς. 17 Οὐ γάρ ἐστιν κρυπτὸν ὃ οὐ φανερὸν γενήσεται, οὐδὲ ἀπόκρυφον ὃ οὐ μὴ γνωσθῇ καὶ εἰς φανερὸν ἔλθῃ. 18 Βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε· ὃς ἂν γὰρ ἔχῃ, δοθήσεται αὐτῷ, καὶ ὃς ἂν μὴ ἔχῃ, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. 19 Παρεγένετο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον. 20 Ἀπηγγέλη δὲ αὐτῷ ὅτι ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἑστήκασιν ἔξω ἰδεῖν σε θέλοντες. 21 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς· Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες. 22 Ἐγένετο δὲ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λιμνης· καὶ ἀνήχθησαν. 23 Πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσεν· καὶ κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, καὶ συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύνευον.

14 ܘܗܝ ܕܒܥܠܐ ܕܢܦܠ ܒܝܢ ܣܢܝܐ ܗܢܘܢ ܕܫܡܥܘ ܘܐܬܐ ܥܠ ܗܘ ܒܗܡ ܕܡܬܚܢܩܝܢ ܡܢ ܗܝ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܒܗܝ ܚܝܐ ܘܡܢ ܥܘܬܪ ܘܠܐ ܡܝܬܝ ܦܪܝ ܡܢ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܒܗ ܛܒܬܐ ܘܡܢ ܗܘ ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܒܗ ܐܦ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܒܗ ܡܕܡ

24 Προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτὸν λέγοντες· Ἐπιστάτα ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα. Ὁ δὲ διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος· καὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἐγένετο γαλήνη. 25 Εἶπεν δὲ αὐτοῖς· Ποῦ ἡ πίστις ὑμῶν; Φοβηθέντες δὲ ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ; 26 Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν, ἥτις ἐστὶν ἀντίπερα τῆς Γαλιλαίας. 27 Ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν ὑπήντησεν ἀνήρ τις ἐκ τῆς πόλεως ἔχων δαιμόνια, καὶ χρόνῳ ἱκανῷ οὐκ ἐνεδύσατο ἱμάτιον, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. 28 Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, ἀνακράξας προσέπεσεν αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπεν· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου; δέομαί σου, μή με βασανίσῃς. 29 Παρήγγελλεν γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου· πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεύετο ἁλύσεσιν καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαρήσσων τὰ δεσμὰ ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαιμονίου εἰς τὰς ἐρήμους. 30 Ἐπηρώτησεν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων· Τί σοι ὄνομά ἐστιν; Ὁ δὲ εἶπεν· Λεγιών, ὅτι εἰσῆλθεν δαιμόνια πολλὰ εἰς αὐτόν.

24 ܘܩܪܒܘ ܗܘ ܕܐܬܥܘܪܪܘ ܠܗ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܐܝܠܦ ܐܝܠܦ ܐܒܕܢ ܚܢ ܗܘ ܕܩܕܡ ܘܩܡ ܘܓܥܪ ܒܪܘܚܐ ܘܫܬܩ ܠܪܘܚܐ ܘܠܝܡܐ ܘܫܪܐ ܘܗܘܬ ܫܠܝܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܝܟܢܐ ܗܝ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܘܕܚܠܘ ܘܬܡܗܘ ܘܐܡܪܝܢ ܐܝܫ ܗܢܐ ܡܢ ܗܢ ܕܐܦ ܠܪܘܚܐ ܘܠܝܡܐ ܦܩܕ ܘܡܫܬܡܥܝܢ ܠܗ ܘܐܙܠ ܠܐܪܥ ܓܪܓܣܝ ܕܗܝ ܕܡܘ ܠܓܠܝܠ ܕܡܢ ܕܢܦܩ ܥܠ ܐܪܥܐ ܐܬܪܥܝ ܠܗ ܓܒܪ ܕܗܘ ܡܢ ܩܪܝܬܐ ܕܗܘ ܓܒܪ ܕܫܐܠ ܫܐܕ ܐܝܬ ܠܗ ܘܠܐ ܠܒܫ ܠܒܘܫ ܘܠܐ ܒܒܝܬ ܐܬܐ ܐܠܐ ܒܩܒܪܐ ܘܟܕ ܚܙܐ ܠܝܫܘܥ ܩܥ ܩܕܡ ܘܩܪܐ ܒܩܠ ܪܡ ܘܐܡܪ ܡܢ ܠܝ ܘܡܢ ܠܟ ܝܫܘܥ ܒܪ ܐܠܗܐ ܥܠܝܐ ܒܥܝ ܠܟ ܠܐ ܬܥܩܪܢܝ 29 ܐܡܪ ܓܝܪ ܠܪܘܚܐ ܕܡܣܐ ܢܦܩ ܡܢ ܓܒܪܐ ܣܓܝ ܓܝܪ ܒܙܒܢ ܣܓܝ ܐܚܕܗ ܠܗ ܘܐܬܩܛܪ ܒܫܠܫܠܬܐ ܘܒܟܒܠܐ ܘܢܛܪ ܗܘ ܡܣܝܪ ܘܡܬܒܙ ܠܫܠܫܠܬܐ ܘܡܢ ܒܪܝܐ ܐܬܪܕܐ ܗܘ ܡܣܝܪ ܘܡܢ ܠܒܝܬ ܩܒܪܐ ܐܙܠ ܠܡܕܒܪܐ 30 ܫܐܠ ܗܘ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܢ ܫܡܟ ܐܡܪ ܠܝ ܘܐܡܪ ܠܓܝܘܢ ܫܡܝ ܐܡܪ ܠܗ ܓܝܘܢ ܫܡܝ ܕܣܓܝ ܫܪܝܢ ܒܗ

24 Accedentes autem suscitaverunt eum dicentes: Præceptor, perimus. At ille surgens increpavit ventum et tempestatem aquæ: et cessavit, et facta est tranquillitas. 25 Dixit autem illis: Ubi est fides vestra? Qui timentes mirati sunt dicentes ad invicem: Quis putas hic est, quia et ventis imperat et mari et obœdiunt ei? 26 Enavigaverunt autem ad regionem Gerasenorum, quæ est contra Galilæam. 27 Et cum egressus esset ad terram, occurrit illi vir quidam qui habebat dæmonium jam temporibus multis, et vestimento non induebatur, neque in domo manebat sed in monumentis. 28 Is ut vidit Jesum, procidit ante illum et exclamans voce magna dixit: Quid mihi et tibi est, Jesu Filii Dei altissimi? obsecro te ne me torqueas. 29 Præcipiebat enim spiritui immundo ut exiret ab homine: multis enim temporibus arripiebat illum, et vinciebatur catenis et compedibus custoditus, et ruptis vinculis agebatur a dæmonio in deserta. 30 Interrogavit autem illum Jesus dicens: Quod tibi nomen est? At ille dixit: Legio, quia intraverant dæmonia multa in eum.

31 Καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθειν. 32 Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει, καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν. Καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. 33 Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. 34 Ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγονὸς ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. 35 Ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εὗρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον, ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξῆλθεν, ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. 36 Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθείς. 37 Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γεργεσηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς πλοῖον ὑπέστρεψεν. 38 Ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ· Ἀπέλυσεν δὲ αὐτὸν λέγων· 39 Ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα σοι ἐποίησεν ὁ θεός. Καὶ ἀπῆλθεν, καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.

31 ܘܒܥܝܢ ܗܘ ܕܠܐ ܦܩܕ ܠܗܘܢ ܠܡܐܙܠ ܠܬܗܘܡܐ ܕܬܗܘܡ̈ܐ ܀ 32 ܗܘܐ ܕܬܡܢ ܥܕܪܐ ܕܚܙܝܪ̈ܐ ܣܓ̈ܝܐ ܕܪܥ̈ܝܢ ܒܛܘܪܐ ܘܒܥܝܢ ܗܘ ܕܢܥܠ ܒܗܘ ܘܐܦܩ ܠܗܘ ܠܗܘ ܕܢܥܠ ܒܗܘ ܀ ܘܐܦܩ ܠܗܘ ܘܢܥܠ ܒܗܘ ܀ 33 ܘܢܦܩܘ ܫܐܕ̈ܐ ܡܢ ܒܪ̈ܢܫܐ ܘܥܠܘ ܒܚܙܝܪ̈ܐ ܘܪܗܛ ܥܕܪܐ ܥܠ ܦܬܓܡܐ ܕܡ̈ܝ ܘܐܬܚܢܩ ܀ 34 ܘܟܕ ܚܙܘ ܪܥ̈ܝܢ ܕܗܘܬ ܗܢܐ ܥܒܕܐ ܐܬܪ̈ܥܘ ܘܐܙܠܘ ܘܐܚܘܕܘ ܠܩܪ̈ܝܬܐ ܘܠܓܘ̈ܢ̈ܐ ܀ 35 ܘܢܦܩܘ ܠܡܚܙܐ ܕܗܘܬ ܗܢܐ ܥܒܕܐ ܘܐܬܘ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܘܐܫܟܚܘ ܓܒܪܐ ܕܐܢܫ ܫܐܕ̈ܐ ܡܢܘܗܝ ܘܝܬܒ ܠܒܘܫ ܘܒܣܝܪ ܘܕܚܠ ܠܪܓ̈ܠܘܗܝ ܕܝܫܘܥ ܘܕܚܠܘ ܀ 36 ܘܐܚܘܕܘ ܠܗܘܢ ܕܚܙܘ ܐܝܟ ܐܬܐܣܝ ܗܘ ܕܐܚܕ ܫܐܕ̈ܐ ܀ 37 ܘܫܐܠ ܠܗ ܟܠ ܥܡܐ ܕܟܘܪܬܐ ܕܓܪܓܣܝ̈ܐ ܕܢܦܩ ܡܢ ܒܬܪܗܘܢ ܡ̈ܛܠ ܕܕܚܠ ܦܚܕ ܪܒ ܐܚܕ̈ܘ ܘܗܘ ܣܠܩ ܒܐܓܪܐ ܘܗܦܟ ܠܐܬܪ̈ܗ ܀ 38 ܘܓܒܪܐ ܕܐܢܫ ܫܐܕ̈ܐ ܡܢܘܗܝ ܒܥܐ ܕܢܗܘܐ ܥܡ ܝܫܘܥ ܘܫܕܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ ܀ 39 ܗܦܟ ܠܒܝܬܟ ܘܣܦܪ ܟܡ ܥܒܕ ܠܟ ܐܠܗܐ ܘܐܙܠ ܘܟܪܙ ܒܟܠ ܡܕܝܢܬܐ ܟܡ ܥܒܕ ܠܗ ܝܫܘܥ ✤

31 Et rogabant eum ne imperaret illis ut in abyssum irent. 32 Erat autem ibi grex porcorum multorum pascentium in monte: et rogabant eum ut permitteret eis in illos ingredi. Et permisit illis. 33 Exierunt ergo dæmonia ab homine et intraverunt in porcos, et impetu abiit grex per præceps in stagnum et suffocatus est. 34 Quod ut viderunt factum qui pascebant, fugerunt et nuntiaverunt in civitatem et in villas. 35 Exierunt autem videre quod factum est, et venerunt ad Jesum, et invenerunt hominem sedentem, a quo dæmonia exierant, vestitum ac sana mente ad pedes ejus, et timuerunt: 36 Nuntiaverunt autem illis et qui viderant quomodo sanus factus esset a Legione. 37 Et rogaverunt illum omnis multitudo regionis Gerasenorum ut discederet ab ipsis, quia timore magno tenebantur: ipse autem ascendens navem reversus est. 38 Et rogabat illum vir a quo dæmonia exierant ut cum eo esset. Dimisit autem eum Jesus dicens: 39 Redi domum tuam, et narra quanta tibi fecit Deus. Et abiit per universam civitatem prædicans quanta illi fecisset Jesus.

40 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ὑποστρέφειν τὸν Ἰησοῦν ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος· ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν. 41 Καὶ ἰδοὺ ἦλθεν ἀνὴρ ᾧ ὄνομα Ἰάειρος, καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν· καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, 42 Ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν δώδεκα καὶ αὕτη ἀπέθνησκεν. Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. 43 Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ἥτις ἰατροῖς προσαναλώσασα ὅλον τὸν βίον οὐκ ἴσχυσεν ἀπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι, 44 Προσελθοῦσα ὄπισθεν ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. 45 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Τίς ὁ ἁψάμενός μου; Ἀρνουμένων δὲ πάντων εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ· Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσίν σε καὶ ἀποθλίβουσιν, [καὶ λέγεις· Τίς ὁ ἁψάμενός μου;] 46 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἥψατό μου τις· ἐγὼ γὰρ ἔγνων δύναμιν ἐξεληλυθυῖαν ἀπ' ἐμοῦ. 47 Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθεν, τρέμουσα ἦλθεν καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ δι' ἣν αἰτίαν ἥψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα. 48 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· πορεύου εἰς εἰρήνην. 49 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεταί τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγων ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου, μηκέτι σκύλλε τὸν διδάσκαλον.

40 Factum est autem cum redisset Jesus, excepit illum turba: erant enim omnes expectantes eum. 41 Et ecce venit vir cui nomen Jairus, et ipse princeps synagogæ erat, et cecidit ad pedes Jesu, rogans eum ut intraret in domum ejus: 42 Quia filia unica erat illi fere annorum duodecim, et hæc moriebatur. Et contigit dum iret, a turba comprimebatur. 43 Et mulier quædam erat in fluxu sanguinis ab annis duodecim, quæ in medicos erogaverat omnem substantiam suam nec ab ullo potuit curari: 44 Accessit retro et tetigit fimbriam vestimenti ejus, et confestim stetit fluxus sanguinis ejus. 45 Et ait Jesus: Quis est qui me tetigit? Negantibus autem omnibus dixit Petrus et qui cum illo erant: Præceptor, turbæ te comprimunt et affligunt, et dicis: Quis me tetigit? 46 Et dixit Jesus: Tetigit me aliquis: nam et ego novi virtutem de me exisse. 47 Videns autem mulier quia non latuit, tremens venit et procidit ante pedes illius, et ob quam causam tetigerit eum indicavit coram omni populo, et quemammodum confestim sanata sit. 48 At ipse dixit illi: Filia, fides tua te salvam fecit: vade in pace. 49 Adhuc illo loquente venit a principe synagogæ dicens ei quia mortua est filia tua, noli vexare illum.

53 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ· Μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευσον, καὶ σωθήσεται. 51 Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν τινὰ σὺν αὐτῷ εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα. 52 Ἔκλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπεν· Μὴ κλαίετε· οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. 53 Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. 54 Αὐτὸς δὲ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησεν λέγων· Ἡ παῖς, ἐγείρου. 55 Καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα, καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. 56 Καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

ΚΕΦ. θ'.

1 ΣΥΓΚΑΛΕΣΑΜΕΝΟΣ δὲ τοὺς δώδεκα ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια καὶ νόσους θεραπεύειν. 2 Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ ἰᾶσθαι, 3 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν, μήτε ῥάβδον μήτε πήραν μήτε ἄρτον μήτε ἀργύριον, μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν. 4 Καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. 5 Καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάσσετε εἰς μαρτύριον ἐπ' αὐτούς.

50 ܫܡܥ ܗܘ ܝܫܘܥ ܡܠܬܐ ܗܕܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܠܐ ܬܕܚܠ ܗܝܡܢܘܬ ܐܠܐ ܗܝܡܢ ܒܠܚܘܕ ܘܬܬܚܝ ܗܝ ܒܪܬܟ ׃ 51 ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܒܝܬܐ ܠܐ ܫܒܩ ܠܐ ܠܐ ܠܐܝܢܐ ܕܢܥܠ ܥܡܗ ܐܠܐ ܦܛܪܘܣ ܘܝܥܩܘܒ ܘܝܘܚܢܢ ܘܐܒܐ ܘܐܡܐ ܕܒܪܬܐ ׃ 52 ܘܟܠ ܐܝܠܝܢ ܒܟܝܢ ܘܡܩܛܥܝܢ ܥܠܝܗ ܘܗܘ ܐܡܪ ܠܐ ܬܒܟܘ ܠܐ ܡܝܬܐ ܗܝ ܐܠܐ ܕܡܟܝܐ ׃ 53 ܘܗܢܘ ܠܡܗܘ ܒܗ ܡܛܠ ܕܝܕܥܝܢ ܕܡܝܬܐ ܗܝ ׃ 54 ܗܘ ܕܐܚܕ ܒܝܕܗ ܩܪܐ ܘܐܡܪ ܛܠܝܬܐ ܩܘܡܝ ׃ 55 ܘܗܦܟ ܪܘܚܗ ܘܩܡ ܡܢ ܗܘ ܫܥܬܐ ܘܦܩܕ ܕܢܬܝܗܒ ܠܗ ܡܢܬܐ ׃ 56 ܘܫܬܡܗܘ ܒܝܘ ܐܒܘܗܝ ܘܦܩܕ ܠܗܘܢ ܕܠܐ ܢܐܡܪܘܢ ܠܐ ܠܐ ܠܐܝܢܐ ܕܗܘܬ ׃

ܦܨܩܐ ❖ ܛ

1 ܘܟܕ ܐܬܟܢܫ ܠܗ ܠܬܪܥܣܪ ܫܠܝܚܐ ܝܗܒ ܠܗܘܢ ܫܘܠܛܢܐ ܥܠ ܟܠ ܫܐܪ ܫܘܠܛܢܐ ܘܕܢܐܣܘܢ ܠܟܠ ܚܠܝ ׃ 2 ܘܫܕܪ ܠܗܘܢ ܕܢܟܪܙܘܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܘܕܢܐܣܘܢ ܠܚܠܝ ׃ 3 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܐ ܬܫܩܠܘ ܒܐܘܪܚܐ ܠܐ ܫܪܒܒܐ ܘܠܐ ܦܝܪܬܐ ܘܠܐ ܠܚܡܐ ܘܠܐ ܟܣܦܐ ܘܠܐ ܬܪܬܝ ܟܘܬܢܝ ܠܐ ܬܗܘܝܢ ׃ 4 ܘܒܟܠ ܒܝܬܐ ܕܬܥܠܘܢ ܒܗ ܬܬܩܪܘ ܘܡܢܗ ܬܦܩܘ ׃ 5 ܘܟܠ ܕܠܐ ܢܩܒܠܘܢ ܠܟܘܢ ܟܕ ܬܦܩܘܢ ܡܢ ܗܝ ܩܪܬܐ ܢܦܩܘ ܐܦ ܥܦܪܐ ܕܒܪ ܩܪܬܟܘܢ ܢܢܦܘܩ ܠܗܘܢ ܠܣܗܕܘ ׃

50 Jesus autem audito hoc verbo respondit patri puellæ: Noli timere: crede tantum, et salva erit. 51 Et cum venisset domum, non permisit intrare secum quemquam nisi Petrum, Jacobum et Johannem et patrem et matrem puellæ. 52 Flebant autem omnes et plangebant illam. At ille dixit: Nolite flere: non est mortua sed dormit. 53 Et deridebant eum, scientes quia mortua esset. 54 Ipse autem tenens manum ejus clamavit dicens: Puella surge. 55 Et reversus est spiritus ejus, et surrexit continuo: et jussit illi dari manducare. 56 Et stupuerunt parentes ejus; quibus præcipit ne alicui dicerent quod factum erat.

CAPUT IX.

1 Convocatis autem duodecim apostolis dedit illis virtutem et potestatem super omnia dæmonia et ut languores curarent, 2 Et misit illos prædicare regnum Dei et sanare infirmos, 3 Et ait ad illos: Nihil tuleritis in via, neque virgam neque peram neque panem neque pecuniam neque duas tunicas habeatis, 4 Et in quamcumque domum intraveritis, ibi manete et inde ne exeatis. 5 Et quicumque non receperint vos, exeuntes de civitate illa etiam pulverem pedum vestrorum excutite in testimonium supra illos.

6 Ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ. 7 Ἤκουσεν δὲ Ἡρῴδης ὁ τετραάρχης τὰ γινόμενα πάντα, καὶ διηπόρει διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπό τινων ὅτι Ἰωάννης ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, 8 ὑπό τινων δὲ ὅτι Ἠλείας ἐφάνη, ἄλλων δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. 9 Εἶπεν δὲ Ἡρῴδης· Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς δέ ἐστιν οὗτος περὶ οὗ ἀκούω [ἐγὼ] τοιαῦτα; Καὶ ἐζήτει ἰδεῖν αὐτόν. 10 Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν. Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ὑπεχώρησεν κατ' ἰδίαν εἰς πόλιν καλουμένην Βηθσαϊδά. 11 Οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες ἠκολούθησαν αὐτῷ, καὶ ἀποδεξάμενος αὐτοὺς ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, καὶ τοὺς χρείαν ἔχοντας θεραπείας ἰᾶτο. 12 Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν· προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα εἶπον αὐτῷ· Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα πορευθέντες εἰς τὰς κύκλῳ κώμας καὶ ἀγροὺς καταλύσωσιν καὶ εὕρωσιν ἐπισιτισμόν, ὅτι ὧδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν. 13 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· Δότε αὐτοῖς φαγεῖν ὑμεῖς. Οἱ δὲ εἶπαν· Οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ ἄρτοι πέντε καὶ ἰχθύες δύο, εἰ μήτι πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα.

6 ܘܢܦܩܘ ܗܘܘ ܡܗܠܟܝܢ ܒܟܠ ܟܦܪܐ ܘܡܒܫܪܝܢ ܘܡܐܣܝܢ ܒܟܠ ܐܬܪ ܘܐܬܪ. 7 ܫܡܥ ܗܪܘܕܣ ܪܒܥ ܛܪܘܣ ܟܠ ܗܢܘ ܕܗܘܐ ܘܐܬܒܗܬ ܒܗ ܡܢ ܟܠ ܕܐܡܪ ܕܝܘܚܢܢ ܩܡ ܡܢ ܡܝܬܐ. 8 ܘܡܢ ܣܒ ܐܡܪ ܕܐܝܠܝܐ ܐܬܚܙܝ ܘܡܢ ܣܒ ܐܡܪ ܕܢܒܝܐ ܚܕ ܡܢ ܩܕܡܝܐ ܩܡ. 9 ܐܡܪ ܗܪܘܕܣ ܐܢܐ ܩܛܠܬ ܠܝܘܚܢܢ ܡܢ ܗܢ ܕܐܢܐ ܫܡܥ ܡܢܗ ܗܟܢܐ ܘܒܥܐ ܠܡܚܙܝܗ. 10 ܘܗܦܟܘ ܫܠܝܚܐ ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܟܠ ܗܢ ܕܥܒܕܘ ܘܢܣܒ ܠܗܘܢ ܘܐܙܠ ܠܗ ܒܬܪ ܗܝ ܐܝܟ ܕܐܬܝܪ ܒܝܬ ܨܝܕܐ. 11 ܟܕ ܝܕܥܘ ܟܢܫܘ ܐܙܠ ܠܗ ܘܩܒܠ ܠܗܘܢ ܘܡܡܠܠ ܠܗܘܢ ܥܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܘܐܝܢ ܕܒܥܝ ܐܣܝܘܬܐ ܐܣܐ. 12 ܝܘܡܐ ܕܡܢ ܒܪ ܫܡܫܐ ܫܪܝ ܠܡܡܠ ✣ ܘܩܪܒܘ ܬܪܥܣܪ ܫܠܝܚܐ ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܫܕܪ ܠܟܢܫܐ ܕܢܙܠܘܢ ܠܟܦܪ ܘܠܩܪܝܐ ܕܣܒܒ ܘܢܫܪܘܢ ܠܗܘܢ ܡܙܘܢܐ ܕܐܝܟ ܕܗܟܐ ܒܐܬܪ ܡܕܒܪܐ ܐܢܚܢ. 13 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܒܘ ܐܢܬܘܢ ܠܗܘܢ ܠܡܐܟܠ. ܘܐܡܪܘ ܠܝܬ ܠܢ ܐܠܐ ܚܡܫܐ ܟܘܟܒ ܘܬܪܝܢ ܢܘܢܐ ܐܠܐ ܕܡܢ ܕܢܙܠܝܢ ܐܢܚܢ ܢܙܒܢ ܠܟܠ ܗܕܐ ܟܢܫܐ ܕܡܐܟܠ.

6 Egressi autem circumibant per castella evangelizantes et curantes ubique. 7 Audivit autem Herodes tetrarcha omnia quæ fiebant ab eo, et hesitabat eo quod diceretur a quibusdam quia Johannes surrexit a mortuis. 8 A quibusdam vero quia Helias apparuit, ab aliis autem quia propheta unus de antiquis surrexit. 9 Et ait Herodes: Johannem ego decollavi: quis autem est iste de quo audio ego talia? Et quærebat videre eum. 10 Et reversi apostoli narraverunt illi quæcumque fecerunt: et assumtis illis secessit seorsum in locum desertum qui est Bethsaida. 11 Quod cum cognovissent turbæ, secutæ sunt illum: et excepit illos, et loquebatur illis de regno Dei, et eos qui cura indigebant sanabat. 12 Dies autem cœperat declinare: et accedentes duodecim dixerunt illi: Dimitte turbas, ut euntes in castella villasque quæ circa sunt devertant et inveniant escas, quia hic in loco deserto sumus. 13 Ait autem ad illos: Vos date illis manducare. At illi dixerunt: Non sunt nobis plus quam quinque panes et duo pisces, nisi forte nos eamus et emamus in omnem hanc turbam escas.

14 Ἦσαν δὲ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι. Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Κατακλίνατε αὐτοὺς κλισίας ἀνὰ πεντήκοντα. 15 Καὶ ἐποίησαν οὕτως καὶ κατέκλιναν ἅπαντας. 16 Λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ κατέκλασεν, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παραθεῖναι τῷ ὄχλῳ. 17 Καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες, καὶ ἤρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς κλασμάτων, κόφινοι δώδεκα. 18 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον κατὰ μόνας συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς λέγων· Τίνα με οἱ ὄχλοι λέγουσιν εἶναι; 19 Οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπαν· Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἠλείαν, ἄλλοι δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. 20 Εἶπεν δὲ αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Πέτρος δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Τὸν Χριστὸν τοῦ θεοῦ. 21 Ὁ δὲ ἐπιτιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλεν μηδενὶ λέγειν τοῦτο, 22 Εἰπὼν ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. 23 Ἔλεγεν δὲ πρὸς πάντας· Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔρχεσθαι, ἀρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, καὶ ἀκολουθείτω μοι. 24 Ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, οὗτος σώσει αὐτήν.

14 ܗܘܘ ܓܝܪ ܐܝܟ ܚܡܫ ܐܠܦ ܓܒܪܐ ܟܕ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܗܒ ܠܗܘܢ ܕܢܣܬܒܘܢ ܒܟܢܘܫܐ ܐܢܫ ܐܢܫ ܠܚܡܫܝܢ ܘܚܡܫܝܢ ܘܥܒܕܘ ܗܟܢܐ ܘܐܣܬܒܘ ܟܠܗܘܢ

25 Τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος κερδήσας
τὸν κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας
ἢ ζημιωθείς; 26 Ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ
με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους, τοῦτον ὁ υἱος
τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται, ὅταν
ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς
καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. 27 Λέγω δὲ
ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσίν τινες τῶν αὐτοῦ
ἑστηκότων οἳ οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου
ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.
28 Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τού-
τους, ὡσεὶ ἡμέραι ὀκτώ, καὶ παραλαβὼν
Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον
ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. 29 Καὶ
ἐγένετο ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν τὸ
εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἕτερον καὶ
ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἐξαστράπτων.
30 Καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐ-
τῷ, οἵτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ Ἠλείας,
31 Οἱ ὀφθέντες ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν
ἔξοδον αὐτοῦ, ἣν ἤμελλεν πληροῦν ἐν
Ἰερουσαλήμ. 32 Ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ
σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι ὕπνῳ·
διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδαν τὴν δόξαν
αὐτοῦ καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνε-
στῶτας αὐτῷ. 33 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ εἶπεν
ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Ἐπι-
στάτα, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι,
καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς, μίαν σοὶ
καὶ μίαν Μωϋσεῖ καὶ μίαν Ἠλείᾳ, μὴ
εἰδὼς ὃ λέγει. 34 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ
λέγοντος ἐγένετο νεφέλη καὶ ἐπεσκία-
ζεν αὐτούς· ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ
εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν νεφέλην.

25 Quid enim proficit homo si lucretur
universum mundum, se autem ipsum
perdat et detrimentum sui faciat?
26 Nam qui me erubuerit et meos
sermones, hunc Filius hominis eru-
bescit, cum venerit in majestate sua
et Patris et sanctorum angelorum.
27 Dico autem vobis, vere sunt aliqui
hic stantes qui non gustabunt mortem
donec videant regnum Dei. 28 Factum
est autem post hæc verba fere dies
octo, et assumsit Petrum et Jacobum
et Johannem et ascendit in montem ut
oraret. 29 Et factum est dum oraret,
species vultus ejus altera et vestitus
ejus albus refulgens. 30 Et ecce duo
viri loquebantur cum eo: erant autem
Moses et Helias, 31 Visi in majestate,
et dicebant excessum ejus quem com-
pleturus erat in Hierusalem. 32 Petrus
vero et qui cum illo gravati erant
somno: et evigilantes viderunt ma-
jestatem ejus et duos viros qui stabant
cum illo. 33 Et factum est dum dis-
cederent ab illo, ait Petrus ad Jesum:
Præceptor, bonum est nos hic esse, et
faciamus tria tabernacula, unum tibi et
unum Mosi et unum Heliæ, nesciens
quid diceret. 34 Hæc autem illo loquente
facta est nubes et obumbravit eos: et
timuerunt intrantibus illis in nubem.

35 Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἐκλελεγμένος, αὐτοῦ ἀκούετε. 36 Καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν εὑρέθη Ἰησοῦς μόνος. Καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὧν ἑώρακαν. 37 Ἐγένετο δὲ τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους συνήντησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς. 38 Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἐβόησεν λέγων· Διδάσκαλε, δέομαί σου, ἐπίβλεψαι ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονογενής μοι ἐστίν, 39 Καὶ ἰδοὺ πνεῦμα λαμβάνει αὐτὸν καὶ ἐξαίφνης κράζει καὶ σπαράσσει αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ συντρῖβον αὐτόν. 40 Καὶ ἐδεήθην τῶν μαθητῶν σοῦ ἵνα ἐκβάλωσιν αὐτό, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. 41 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν; προσάγαγε ὧδε τὸν υἱόν σου. 42 Ἔτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν· ἐπετίμησεν δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ ἰάσατο τὸν παῖδα καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. 43 Ἐξεπλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ θεοῦ. Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίει, εἶπεν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· 44 Θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους· ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. 45 Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν ἵνα μὴ αἴσθωνται αὐτό, καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου.

35 ܘܩܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܥܢܢܐ ܐܡܪ ܗܢܐ ܗܘ ܒܪܝ ܕܓܒܝܐ ܗܘ ܐܫܡܥܘܗܝ ܠܗ. 36 ܘܟܕ ܗܘ ܩܠܐ ܐܫܬܟܚ ܝܫܘܥ ܠܚܘܕܗ. ܘܗܢܘܢ ܫܬܘ ܘܠܐ ܐܡܪܘ ܠܐܢܫ ܒܝܘܡܬܐ ܗܠܝܢ ܡܕܡ ܕܚܙܘ. 37 ✤ ܘܗܘܐ ܒܝܘܡܐ ܕܒܬܪܗ ܟܕ ܢܚܬܘ ܡܢ ܛܘܪܐ ܐܬܩܒܠ ܠܗܘܢ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐ. 38 ܘܗܐ ܓܒܪܐ ܡܢ ܟܢܫܐ ܩܥܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܠܝ ܡܪܝ ܐܣܬܟܠ ܒܒܪܝ ܕܝܚܝܕ ܗܘ ܠܝ. 39 ܘܗܐ ܪܘܚܐ ܡܬܚܕ ܠܗ ܘܡܫܬܒܥ ܘܡܦܩ ܠܗ ܘܡܫܬܠܐ ܘܡܦܪܫ ܠܗ ܥܡ ܐܒܪ ܘܡܢ ܟܕ ܡܬܒܪ ܡܢ ܠܘܬܗ ܡܫܬܒܪ ܠܗ. 40 ܘܒܥܝܬ ܗܘܝܬ ܠܬܠܡܝܕܟ ܕܢܦܩܘܢܘܗܝ ܘܠܐ ܨܒܝܢ. 41 ✤ ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܐܘ ܕܪܐ ܣܟܠܬܢܝܬܐ ܘܥܩܝܬܐ ܥܕ ܡܬܝ ܐܗܘܐ ܥܡܟܘܢ ܘܐܣܒܪ ܠܟܘܢ ܐܝܬܝ ܠܘܬ ܒܪܟ ܗܠܟ. 42 ✤ ܘܟܕ ܩܪܒ ܐܬܩܦ ܠܗ ܫܝܛܢܐ ܘܐܫܬܒܫ ܠܗ ܘܓܥܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܠܪܘܚܐ ܣܐܒܐ ܘܐܣܝ ܠܥܠܡܐ ܘܗܒ ܠܗ ܠܐܒܘܗܝ. 43 ✤ ܘܬܡܗܘ ܟܠ ܐܢܫܐ ܥܠ ܪܘܡܗ ܕܐܠܗܐ. ✤ ܘܟܕ ܗܘ ܡܬܬܡܗ ܥܠ ܟܠ ܡܕܡ ܕܥܒܕ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. 44 ✤ ܫܝܡܘ ܐܢܬܘܢ ܒܐܕܢܝܟܘܢ ܡܠܐ ܗܠܝܢ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܥܬܝܕ ܠܡܬܡܣܪ ܒܝܕ ܐܢܫܐ. 45 ✤ ܘܗܢܘܢ ܠܐ ܝܕܥܘ ܗܠܝܢ ܡܠܐ ܘܗܘ ܟܣܝܐ ܡܢܗܘܢ ܕܠܐ ܢܬܒܨܪܘܢ ܒܗ ܘܕܚܠܘ ܠܫܐܠܘܬܗ ܥܠ ܗܠܝܢ ܡܠܐ.

35 Et vox facta est de nube dicens: Hic est Filius meus dilectus, ipsum audite. 36 Et dum fieret vox, inventus est Jesus solus. Et ipsi tacuerunt et nemini dixerunt in illis diebus quicquam ex his quæ viderant. 37 Factum est autem in sequenti die descendentibus illis de monte occurrit illi turba multa. 38 Et ecce vir de turba exclamavit dicens: Magister, obsecro te, respice in filium meum, quia unicus est mihi, 39 Et ecce spiritus apprehendit illum et subito clamat et elidit et dissipat eum cum spuma, et vix discedit dilanians eum. 40 Et rogavi discipulos tuos ut eicerent illum, et non potuerunt. 41 Respondens Jesus dixit: O generatio infidelis et perversa, usque quo ero apud vos et patiar vos? Adduc filium tuum. 42 Et cum accederet, elisit illum dæmonium et dissipavit. 43 Et increpavit Jesus spiritum inmundum, et sanavit puerum et reddidit illum patri ejus. 44 Stupebant autem omnes in magnitudine Dei: omnibusque mirantibus in omnibus quæ faciebat, dixit ad discipulos suos: 44 Ponite vos in cordibus vestris sermones istos: Filius enim hominis futurus est ut tradatur in manus hominum. 45 At illi ignorabant verbum istud, et erat velatum ante eos ut non sentirent illud, et timebant interrogare eum de hoc verbo.

46 Εἰσῆλθεν δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν. 47 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἰδὼς τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος παιδίου ἔστησεν αὐτὸ παρ' ἑαυτῷ, 48 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὃς ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἂν ἐμὲ δέξηται, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με· ὁ γὰρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗτός ἐστιν μέγας. 49 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν· Ἐπιστάτα, εἴδομέν τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. 50 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν Ἰησοῦς· Μὴ κωλύετε· ὃς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστίν. 51 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήμψεως αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐστήρισεν τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἰερουσαλήμ, 52 Καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ. Καὶ πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς πόλιν Σαμαριτῶν, ὥστε ἑτοιμάσαι αὐτῷ· 53 Καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς Ἰερουσαλήμ. 54 Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ [αὐτοῦ] Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης εἶπαν· Κύριε, θέλεις εἴπωμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς [ὡς καὶ Ἠλείας ἐποίησεν]; 55 Στραφεὶς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς [καὶ εἶπεν· Οὐκ οἴδατε οἵου πνεύματός ἐστε ὑμεῖς. 56 Ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπολέσαι, ἀλλὰ σῶσαι.] Καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην.

46 ܘܐܬܝܗܒ ܚܫܝܫܐ ܒܗܘܢ ܡܢ ܗܘ ܕܫܪܝ ܒܝܬ ܢܫ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܕܪܒ ܗܘ ܐܝ ܕܢܗܘܐ ܪܒ ܒܝܢ ܟܠܗܘܢ ܐܢܬܘܢ ܗܢܐ ܙܥܘܪ ܗܘ ܒܥܝܢ ܟܠ ܚܕ ܡܢ ܐܢܬܘܢ ܗܢܐ ܗܘ ܕܪܒ ܐܝ ܕܢܗܘܐ ܙܥܘܪ ܒ

57 Καὶ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ εἶπέν τις πρὸς αὐτόν· Ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἂν ἀπέρχῃ [Κύριε]. 58 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. 59 Εἶπεν δὲ πρὸς ἕτερον· Ἀκολούθει μοι. Ὁ δὲ εἶπεν· [Κύριε] ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθόντι θάψαι τὸν πατέρα μου. 60 Εἶπεν δὲ αὐτῷ· Ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς, σὺ δὲ ἀπελθὼν διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 61 Εἶπεν δὲ καὶ ἕτερος· Ἀκολουθήσω σοι, Κύριε· πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν μου. 62 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· Οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' ἄροτρον καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω εὐθετός ἐστιν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ.

ΚΕΦ. ι'.

1 ΜΕΤΑ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ Κύριος καὶ ἑτέρους ἑβδομήκοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ ἤμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. 2 Ἔλεγεν δὲ πρὸς αὐτούς· Ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐργάτας ἐκβάλῃ εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. 3 Ὑπάγετε· ἰδοὺ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. 4 Μὴ βαστάζετε βαλλάντιον, μὴ πήραν, μὴ ὑποδήματα· [καὶ] μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε.

57 Factum est autem ambulantibus illis in via dixit quidam ad illum: Sequar te quocumque ieris [Domine]. 58 Et ait illi Jesus: Vulpes foveas habent et volucres cæli nidos, Filius autem hominis non habet ubi caput reclinet. 59 Ait autem ad alterum: Sequere me. Ille autem dixit: Domine, permitte mihi primum ire et sepelire patrem meum. 60 Dixitque Jesus: Sine ut mortui sepeliant mortuos suos: tu autem vade annuntia regnum Dei. 61 Et ait illi: Sequar te, Domine, sed primum permitte mihi renuntiare his qui domi sunt. 62 Ait ad illum Jesus: Nemo mittens manum suam in aratrum et aspiciens retro aptus est regno Dei.

CAPUT X.

1 Post hæc autem designavit Dominus et alios septuaginta duos, et misit illos binos ante faciem suam in omnem civitatem et locum quo erat ipse venturus. 2 Et dicebat illis: Messis quidem multa, operarii autem pauci: rogate ergo dominum messis ut mittat operarios in messem suam. 3 Ite: ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. 4 Nolite portare sacculum neque peram neque calciamenta, et neminem per viam salutaveritis.

5 Εἰς ἣν δ' ἂν εἰσέλθητε οἰκίαν, πρῶτον λέγετε· Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. 6 Καὶ ἐὰν ᾖ ἐκεῖ υἱὸς εἰρήνης, ἐπαναπαήσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μήγε, ἐφ' ὑμᾶς ἀνακάμψει. 7 Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε, ἔσθοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν· ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. Μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. 8 Καὶ εἰς ἣν ἂν πόλιν εἰσέρχησθε καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν, 9 Καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε αὐτοῖς· Ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 10 Εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέλθητε καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἴπατε· 11 Καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν εἰς τοὺς πόδας ἀπομασσόμεθα ὑμῖν· πλὴν τοῦτο γινώσκετε ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 12 Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτότερον ἔσται ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. 13 Οὐαί σοι Χοραζεΐν, οὐαί σοι Βηθσαϊδά· ὅτι οἱ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθήμενοι μετενόησαν. 14 Πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ κρίσει ἢ ὑμῖν. 15 Καὶ σὺ Καφαρναούμ, μὴ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ; ἕως ᾅδου καταβιβασθήσῃ. 16 Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με.

5 ܘܠܡܢ ܕܥܠ ܒܝܬܐ ܕܡܥܠ ܐܢ ܐܝܬ ܠܗ ܒܪ ܫܠܡܐ ܢܢܚ ܫܠܡܟܘܢ ܥܠ ܗܘ ܒܝܬܐ ܐܢ ܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܒܪ ܫܠܡܐ ܫܠܡܟܘܢ ܠܘܬ ܟܘ ܬܬܦܢܐ ܘܐܟܠܝܢ ܘܫܬܝܢ ܡܢ ܕܥܡܗܘܢ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܐܓܪܐ ܕܐܓܪ ܠܐ ܬܣܒܪ ܡܢ ܒܝܬ ܠܒܝܬ ܘܒܟܠ ܒܝܬܐ ܕܬܥܠ ܘܢܣܒܘܢ ܠܟܘܢ ܐܟܘ ܕܡܬܩܪܒܝܢ ܠܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗܘܢ ܩܪܒ ܥܠܝܟܘܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܘܟܠ ܒܝܬܐ ܕܬܥܠ ܘܠܐ ܢܣܒܘܢ ܠܟܘܢ ܢܦܩܘ ܒܫܘܩܐ ܘܐܡܪܘ ܐܦ ܥܦܪܐ ܕܕܒܩ ܠܢ ܡܢ ܩܪܝܬܟܘܢ ܢܡܚܐ ܠܗ ܠܟܘܢ ܒܪ ܡܛܠ ܗܕܐ ܕܥܠ ܒܝܬ ܠܒܝܬ ܘܒ

17 Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς λέγοντες· Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. 18 Εἶπεν δὲ αὐτοῖς· Ἐθεώρουν τὸν σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. 19 Ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσει. 20 Πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται, χαίρετε δὲ ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐνγέγραπται ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 21 Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιάσατο ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ καὶ εἶπεν· Ἐξομολογοῦμαί σοι πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· ναὶ ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου. 22 Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶπεν. Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστιν ὁ υἱὸς εἰ μὴ ὁ πατήρ, καὶ τίς ἐστιν ὁ πατὴρ εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. 23 Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς κατ' ἰδίαν εἶπεν· Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε. 24 Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ ἴδαν, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν. 25 Καὶ ἰδοὺ νομικός τις ἀνέστη ἐκπειράζων αὐτόν, λέγων· Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;

17 ܘܗܦܟܘ ܫܒܥܝܢ ܘܬܪܝܢ ܒܚܕܘܬܐ ܐܡܪܝܢ ܡܪܝ ܐܦ ܫܐܕ̈ܐ ܡܬܟܢܥ̈ܝܢ ܠܢ ܒܫܡܟ . 18 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܚܙܝܬ ܣܛܢܐ ܐܝܟ ܒܪܩܐ ܕܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ . 19 ܗܐ ܝܗܒ ܠܟܘܢ ܫܘܠܛܢܐ ܕܬܕܘܫܘܢ ܥܠ ܚܝ̈ܐ ܘܥܩ̈ܪܒ̈ܐ ܘܥܠ ܟܠ ܚܝܠܐ ܕܒܥܠܐ ܘܠܐ ܡܕܡ ܠܐ ܢܐܬܐ ܠܟܘܢ . 20 ܒܪ ܗܕܐ ܠܐ ܬܚܕܘ ܕܪܘܚ̈ܐ ܡܬܟܢܥ̈ܝܢ ܠܟܘܢ ܐܠܐ ܚܕܘ ܕܫܡܟܘܢ ܟܬܝܒ̈ܝܢ ✤ ܒܫܡܝܐ ✤ 21 ܒܗܝ ܫܥܬܐ ܐܬܪܘܙ ܒܪܘܚ ܩܘܕܫܐ ܘܐܡܪ ܐܘܕܝ ܠܟ ܐܒܐ ܡܪܐ ܕܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ ܕܓܢܝܬ ܡܢ ܚܟܝܡ̈ܐ ܘܡܢ ܣܟܠ̈ܬܢ̈ܐ ܘܓܠܝܬ ܠܗܢ ܠܛܠ̈ܝܐ ܐܦ ܗܟܢ ܗܘ ܪܥܝܢܟ ܩܕܡ ✤ 22 ܟܠ ✤ ܡܡܝ ✤ ܐܫܠܡ ✤ ܠܝ ✤ ܐܒܝ ✤ ܘܠܝܬ ܕܝܕܥ ✤ ܡܢ ✤ ܐܝ ✤ ܒܪܐ ✤ ܐܠܐ ✤ ܐܒܐ ✤ ܘܡܢ ✤ ܐܝ ✤ ܐܒܐ ✤ ܐܠܐ ✤ ܒܪܐ ✤ ✤ ✤

23 Ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν· Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; 27 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχύϊ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 28 Εἶπεν δὲ αὐτῷ· Ὀρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποίει, καὶ ζήσῃ. 29 Ὁ δὲ θέλων δικαιῶσαι ἑαυτὸν εἶπεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Καὶ τίς ἐστίν μου πλησίον; 30 Ὑπολαβὼν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ εἰς Ἰερειχώ, καὶ λῃσταῖς περιέπεσεν, οἳ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον, ἀφέντες ἡμιθανῆ. 31 Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεύς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν. 32 Ὁμοίως δὲ καὶ Λευείτης γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθεν. 33 Σαμαρίτης δέ τις ὁδεύων ἦλθεν κατ' αὐτὸν καὶ ἰδὼν ἐσπλαγχνίσθη, 34 Καὶ προσελθὼν κατέδησεν τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοκίον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. 35 Καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκεν τῷ πανδοκεῖ καὶ εἶπεν· Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ τι ἂν προσδαπανήσῃς ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι. 36 Τίς τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς λῃστάς;

26 ܐܡܪ ܠܗ ܒܢܡܘܣܐ ܐܝܟ ܟܬܝܒ ܒܢܡܘܣܐ ܐܢܬ ܩܪܐ ܐܘ ܐܝܟ ܡܬܦܫܩ ܠܟ ܠܡܩܪܐ ܗܕܐ. 27 ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܢܐ ܐܡܪ ܠܟ ܬܪܚܡ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܒܟܠ ܠܒܟ ܘܒܟܠ ܢܦܫܟ ܘܒܟܠ ܚܝܠܟ ܘܒܟܠ ܪܥܝܢܟ ܘܠܩܪܝܒܟ ܐܝܟ ܠܟ ܢܦܫܟ. 28 ܐܡܪ ܠܗ ܫܦܝܪ ܐܡܪܬ ܗܕܐ ܥܒܕ ܘܬܚܐ: 29 ܗܘ ܕܨܒܐ ܠܡܙܕܕܩ ܢܦܫܗ ܐܡܪ ܠܝܫܘܥ ܘܡܢ ܗܘ ܩܪܝܒܝ: 30 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܒܪ ܐܢܫ ܐܚܕ ܢܚܬ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ ܠܐܝܪܝܚܘ ܘܢܦܠ ܒܝܕ ܓܢܒܐ ܘܫܠܚܘ ܘܐܙܠܘ ܘܫܒܩܘ ܒܗ ܘܡܝܬ ܗܘ ܐܝܟ ܕܚܝ. 31 ܘܒܗܝ ܐܘܪܚܐ ܟܗܢܐ ܚܕ ܢܚܬ ܗܘ ܒܗܕܐ ܐܘܪܚܐ ܘܟܕ ܚܙܐ ܠܗ ܥܒܪ ܥܠ ܦܣܝܩ ܗܘ. 32 ܘܟܕ ܐܦ ܠܘܝܐ ܐܚܕ ܗܘ ܐܬܐ ܠܗܕܐ ܐܬܪܐ ܘܚܙܐ ܠܗ ܥܒܪ ܥܠ ܦܣܝܩ ܗܘ. 33 ܘܫܡܪܝܐ ܐܚܕ ܗܘ ܐܬܐ ܠܗܕܐ ܐܘܪܚܐ ܘܟܕ ܚܙܐ ܠܗ ܐܬܪܚܡ ܥܠܘܗܝ. 34 ܘܩܪܒ ܠܘܬܗ ܘܫܕܪ ܥܠ ܟܠܝܗ ܡܫܚܐ ܘܚܡܪܐ ܘܣܡ ܒܗ ܘܪܟܒ ܠܗ ܥܠ ܒܥܝܪܗ ܘܐܬܐ ܠܗ ܠܒܝܬ ܢܘܕܟܐ ܘܐܬܦܠܚ ܒܗ. 35 ܘܒܬܪ ܝܘܡܝܢ ܐܦܩ ܬܪܝܢ ܕܝܢܪܝ ܘܝܗܒ ܠܒܥܠ ܒܝܬ ܢܘܕܟܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܬܪ ܒܗ ܘܡܐ ܕܬܘܣܦ ܐܢܐ ܒܗܦܟ ܡܫܠܡ ܠܟ ܟܕ ܐܬܐ ܐܢܐ ܗܦܟ. 36 ܡܢ ܗܠܝܢ ܬܠܬܗܘܢ ܐܝܟ ܕܚܙܝ ܠܟ ܩܪܝܒ ܗܘ ܠܡܢ ܕܢܦܠ ܒܝܕ ܓܢܒܐ.

26 At ille dixit ad eum: In lege quid scriptum est? quomodo legis? 27 Ille respondens dixit: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua et ex omnibus viribus tuis et ex omni mente tua, et proximum tuum sicut te ipsum. 28 Dixitque illi: Recte respondisti: hoc fac, et vives. 29 Ille autem volens justificare se ipsum dixit ad Jesum: Et quis est meus proximus? 30 Suspiciens autem Jesus dixit: Homo quidam descendebat ab Hierusalem in Hiericho, et incidit in latrones, qui etiam despoliaverunt eum, et plagis impositis abierunt semivivo relicto. 31 Accidit autem ut sacerdos quidam descenderet eadem via, et viso illo præterivit. 32 Similiter et Levita, cum esset secus locum et videret eum, transiit. 33 Samaritanus autem quidam iter transiens venit secus eum, et videns eum misericordia motus est, 34 Et appropians alligavit vulnera ejus infundens oleum et vinum, et imponens illum in jumentum suum duxit in stabulum et curam ejus egit: 35 Et altera die protulit duos denarios et dedit stabulario et ait: Curam illius habe, et quodcumque supererogaveris, ego cum rediero reddam tibi. 36 Quis horum trium videtur tibi proximus fuisse illi qui incidit in latrones?

37 Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου καὶ σὺ ποίει ὁμοίως. 38 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς καὶ αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινά· γυνὴ δέ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν [αὐτῆς]. 39 Καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαριάμ, ἣ καὶ παρακαθεσθεῖσα πρὸς τοὺς πόδας τοῦ Κυρίου ἤκουεν τὸν λόγον αὐτοῦ· 40 Ἡ δὲ Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν διακονίαν· ἐπιστᾶσα δὲ εἶπεν· Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφή μου μόνην με κατέλιπεν διακονεῖν; εἰπὸν οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. 41 Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Κύριος· Μάρθα Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ θορυβάζῃ περὶ πολλά, 42 Ἑνὸς δέ ἐστιν χρεία· Μαρία γὰρ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται αὐτῆς.

ΚΕΦ. ια'.

1 ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδαξεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. 2 Εἶπεν δὲ αὐτοῖς· Ὅταν προσεύχησθε, λέγετε· Πάτερ [ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,] ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, ἐλθάτω ἡ βασιλεία σου, [γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς,] 3 Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ καθ' ἡμέραν·

37 At ille dixit: Qui fecit misericordiam in illum. Et ait illi Jesus: Vade et tu fac similiter. 38 Factum est autem dum irent, et ipse intravit in quoddam castellum, et mulier quædam Martha nomine excepit illum in domum suam. 39 Et huic erat soror nomine Maria, quæ etiam sedens secus pedes Domini audiebat verbum illius; 40 Martha autem satagebat circa frequens ministerium: quæ stetit et ait: Domine, non est tibi curæ quod soror mea reliquit me solam ministrare? dic ergo illi ut adjuvet me. 41 Et respondens dixit illi Dominus: Martha Martha, sollicita es et turbaris circa plurima: 42 Porro unum est necessarium. Maria optimam partem elegit, quæ non auferetur ab ea.

CAPUT XI.

1 Et factum est cum esset in loco quodam orans, ut cessavit, dixit unus ex discipulis ejus ad eum: Domine, doce nos orare, sicut et Johannes docuit discipulos suos. 2 Et ait illis: Cum oratis, dicite: Pater, [noster, qui est in cælis] sanctificetur nomen tuum: adveniat regnum tuum: [fiat voluntas tua sic ut in cælo et in terra:] 3 Panem nostrum cotidianum da nobis cotidie:

4 Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίομεν παντὶ ὀφείλοντι ἡμῖν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν [ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ]. 5 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Τίς ἐξ ὑμῶν ἕξει φίλον, καὶ πορεύσεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου καὶ εἴπῃ αὐτῷ· Φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους, 6 Ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρός με καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ. 7 Κἀκεῖνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἴπῃ· Μή μοι κόπους πάρεχε· ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ παιδία μου μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι. 8 Λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς διὰ τὸ εἶναι φίλον αὐτοῦ, διά γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων χρήζει. 9 Κἀγὼ ὑμῖν λέγω, αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε· κρούετε, καὶ ἀνοιχθήσεται ὑμῖν. 10 Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιχθήσεται. 11 Τίνα δὲ ἐξ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσει ὁ υἱὸς ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; ἢ καὶ ἰχθύν, μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν αὐτῷ ἐπιδώσει: 12 Ἢ καὶ αἰτήσει ᾠόν, μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον; 13 Εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει πνεῦμα ἅγιον τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν.

4 ܘܫܒܘܩ ܠܢ ܚܛܗܝܬܢ ܐܦ ܚܢܢ ܫܒܩܢ ܟܠ ܕܚܝܒ ܠܢ. ܘܠܐ ܬܥܠ ܠܢ ܠܢܣܝܘܢܐ. ܐܠܐ ܦܨܢ ܡܢ ܒܝܫܐ. 5 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢ ܒܝܟܘܢ ܕܠܗ ܚܒܪ ܘܢܐܙܠ ܠܘܬ ܚܒܪܗ ܒܦܠܓ ܠܠܝܐ ܘܢܐܡܪ ܠܗ: ܚܒܪܝ ܫܠܡ ܠܝ ܬܠܬ ܟܦܢ. 6 ܕܐܬܐ ܚܒܪܝ ܡܢ ܐܘܪܚܐ ܠܘܬܝ ܘܠܝܬ ܠܝ ܕܐܣܕܪ ܩܕܡܘܗܝ. 7 ܘܗܘ ܡܓܘ ܒܓܘ ܢܐܡܪ ܠܐ ܬܛܪܕ ܠܝ. ܗܫܐ ܬܪܥܐ ܣܟܪ ܘܛܠܝܐ ܥܡܝ ܒܡܟܒܬܐ ܠܐ ܐܟܠ ܠܡܩܡ ܘܠܡܬܠ ܠܟ. 8 ܐܢ ܗܟܝ ܕܩܝܡ ܢܗܘܐ ܒܩܘܫܛܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܐܦ ܐܢ ܠܐ ܢܬܠ ܠܗ ܡܛܠ ܕܚܒܪܘܬܐ ܗܘ ܕܝܠܗ ܡܛܠ ܕܝܠ ܒܠܚܘܕ ܗܘ ܢܬܠ ܠܗ ܟܡܐ ܕܡܒܥܐ. 9 ܘܐܢܐ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܫܐܠܘ ܘܢܬܝܗܒ ܠܟܘܢ. ܒܥܘ ܘܢܫܟܚܘܢ. ܕܘܩܘ ܘܢܬܦܬܚ ܠܟܘܢ. 10 ܟܠ ܕܫܐܠ ܢܣܒ. ܘܕܒܥ ܫܟܚ. ܘܠܕܕܘܩ ܢܬܦܬܚ. 11 ܡܢ ܒܪ ܐܢܫ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܕܢܫܐܠ ܠܐܒܘܗܝ ܠܚܡܐ ܘܠܐ ܐܒܢܐ ܢܬܠ ܠܗ. ܐܘ ܕܢܫܐܠ ܢܘܢܐ ܘܠܐ ܚܝܐ ܢܬܠ ܠܗ. 12 ܐܘ ܕܢܫܐܠ ܒܝܥܐ ܘܠܐ ܥܩܪܒܐ ܢܬܠ ܠܗ. 13 ܐܢ ܗܟܝ ܐܢܬܘܢ ܒܝܫܐ ܕܝܕܥܝܬܘܢ ܕܛܒܬܐ ܕܡܬܠ ܠܒܢܝܟܘܢ ܐܦ ܐܒܘܟܘܢ ❖

4 Et dimitte nobis peccata nostra, siquidem et ipsi dimittimus omni debenti nobis: et ne nos inducas in temtationem [sed libera nos a malo]. 5 Et ait ad illos: Quis vestrum habebit amicum, et ibit ad illum media nocte et dicet illi: Amice, commoda mihi tres panes, 6 Quoniam amicus meus venit de via ad me et non habeo quod ponam ante illum; 7 Et ille de intus dicat: Noli mihi molestus esse: jam ostium clausum est, et pueri mei mecum sunt in cubili: non possum surgere et dare tibi. 8 Et ille si perseveraverit pulsans, dico vobis, etsi non dabit illi surgens eo quod amicus ejus sit, propter inprobitatem tamen ejus surget et dabit illi quot habet necessarios. 9 Et ego vobis dico: Petite, et dabitur vobis: quærite, et invenietis: pulsate, et aperietur vobis. 10 Omnis enim qui petit accipit, et qui quærit invenit, et pulsanti aperietur. 11 Quis autem ex vobis patrem petit panem, numquid lapidem dabit illi? aut si piscem, numquid pro pisce serpentem dabit illi? 12 Aut si petierit ovum, numquid porrigit illi scorpionem? 13 Si ergo vos, cum sitis mali, nostis bona data dare filiis vestris, quanto magis Pater vester de cælo dabit Spiritum bonum petentibus se?

14 Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ ἦν κωφόν· ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος ἐλάλησεν ὁ κωφός. Καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι· 15 Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· Ἐν Βεελζεβοὺλ τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια· 16 Ἕτεροι δὲ πειράζοντες σημεῖον ἐξ οὐρανοῦ ἐζήτουν παρ' αὐτοῦ. 17 Αὐτὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς· Πᾶσα βασιλεία διαμερισθεῖσα ἐφ' ἑαυτὴν ἐρημοῦται, καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον πίπτει. 18 Εἰ δὲ καὶ ὁ σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διεμερίσθη, πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ὅτι λέγετε ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια. 19 Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; διὰ τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ ἔσονται ὑμῶν. 20 Εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 21 Ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ ἐστὶν τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· 22 Ἐπὰν δὲ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἴρει ἐφ' ᾗ ἐπεποίθει, καὶ τὰ σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν. 23 Ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἐστίν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει. 24 Ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ μὴ εὑρίσκον λέγει· Ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον.

14 Et erat eiciens dæmonium, et illud erat mutum: et cum ejecisset dæmonium, locutus est mutus, et ammiratæ sunt turbæ. 15 Quidam autem ex eis dixerunt: In Belzebub principem dæmoniorum eicit dæmonia: 16 Et alii temtantes signum de cælo quærebant ab eo. 17 Ipse autem ut vidit cogitationes eorum, dixit eis: Omne regnum in se ipso divisum desolatur, et domus supra domum cadet. 18 Si autem et Satanas in se ipsum divisus est, quomodo stabit regnum ipsius? quia dicitis in Belzebub eicere me dæmonia. 19 Si autem ego in Belzebub eicio dæmonia, filii vestri in quo eiciunt? Ideo ipsi judices vestri erunt. 20 Porro si in digito Dei eicio dæmonia, profecto prævenit in vos regnum Dei. 21 Cum fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt ea quæ possidet: 22 Si autem fortior illo superveniens vicerit eum, universa arma ejus auferet in quibus confidebat, et spolia ejus distribuit. 23 Qui non est mecum adversum me est, et qui non colligit mecum dispergit. 24 Cum immundus spiritus exierit de homine, perambulat per loca inaquosa quærens requiem: et non inveniens dicit: Revertar in domum meam unde exivi.

25 Καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. 26 Τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ ἑπτά, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων. 27 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα ἐπάρασά τις φωνὴν γυνὴ ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπεν αὐτῷ· Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. 28 Αὐτὸς δὲ εἶπεν· Μενοῦν μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ φυλάσσοντες. 29 Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροιζομένων ἤρξατο λέγειν· Ἡ γενεὰ αὕτη γενεὰ πονηρά ἐστιν· σημεῖον ζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ. 30 Καθὼς γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς τοῖς Νινευείταις σημεῖον, οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ. 31 Βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτούς· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶνος ὧδε. 32 Ἄνδρες Νινευεῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε. 33 Οὐδεὶς λύχνον ἅψας εἰς κρυπτὴν τίθησιν οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φέγγος βλέπωσιν. 34 Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός σου. Ὅταν ὁ ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ᾖ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν ἐστιν· ἐπὰν δὲ πονηρὸς ᾖ, καὶ τὸ σῶμά σου σκοτεινόν.

25 ܐܝܟ ܐܬܐ ܐܫܟܚ ܣܦܝ ܡܬܩܢ ܘܡܫܦܪ ܀ 26 ܗܝܟܢܐ ܙܠ ܘܣܒ ܠܗ ܫܒܥ ܫܪܝܢ ܐܚܪܢ ܒܝܫܝܢ ܡܢ ܢܦܫܗ ܘܥܠ ܘܥܪܒ ܘܝܬܒ ܒܗܘܢ ܘܐܝܬܝܗܘܢ ܐܚܪܝܬ ܠܐܝܫ ܗܘ ܐܢܫܐ ܗܢܐ ܡܢ ܩܕܡ ܒܝܫܐ ܀ 27 ܘܗܘ ܟܕ ܐܡܪ ܗܠܝܢ ܡܠܝܢ ܪܡܬ ܩܠܗ ܐܚܕ ܡܢ ܐܢܫ ܟܢܫܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܒܪܟ ܟܪܣܐ ܕܒܛܢܟ ܘܬܝܬ ܕܝܢܩܬ ܀ 28 ܐܡܪ ܠܗ ܐܦ ܗܟܝ ܒܪܟ ܐܢܫ ܕܫܡܥ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܘܢܛܪ ܠܗ ܀ 29 ܘܟܕ ܐܬܟܢܫ ܥܠ ܥܡܐ ܫܪܐ ܠܡܡܠܠ ܘܐܡܪ ܕܪܗܛ ܗܢ ܕܪܗܛ ܐܝܬ ܠܗ ܐܬ ܘܠܐ ܢܬܝܗܒ ܠܗ ܐܠܐ ܐܬ ܝܘܢܐ ܀ 30 ܕܐܝܟ ܕܗܘܐ ܝܘܢܐ ܐܬ ܠܢܝܢܘܝܐ ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܐܦ ܒܪ ܐܢܫ ܠܗܠ ܕܪܗܛ ܀ 31 ܡܠܟܬܐ ܕܬܝܡܢ ܬܩܘܡ ܒܕܝܢܐ ܥܡ ܓܒܪܐ ܕܗܠ ܕܪܗܛ ܘܬܕܝܢ ܠܗܘܢ ܕܐܬܬ ܡܢ ܣܦܝ ܐܪܥܐ ܕܫܡܥ ܚܟܡܬܗ ܕܫܠܡܘܢ ܘܗܐ ܐܦ ܝܬܝܪ ܡܢ ܫܠܡܘܢ ܐܝܟܐ ܀ 32 ܓܒܪܐ ܢܝܢܘܝܐ ܩܘܡ ܒܕܝܢܐ ܥܡ ܗܠ ܕܪܗܛ ܘܬܕܝܢ ܠܗ ܕܬܒܘ ܠܟܪܙܐ ܕܝܘܢܐ ܘܗܐ ܐܦ ܝܬܝܪ ܡܢ ܝܘܢܐ ܗܪܟܐ ܀ 33 ܠܝܬ ܕܡܢܘ ܢܘܗܪ ܘܡܣܬܪ ܐܢܘܢ ܐܘ ܬܚܬ ܡܟܝܠܐ ܐܠܐ ܥܠ ܡܢܪܬܐ ܕܢܚܙܘܢ ܢܗܝܪܐ ܕܥܠܝܢ ܠܡܥܠ ܀ 34 ܢܗܝܪ ܦܓܪܟ ܥܝܢܟ ܗܝ ܒܟ ܟܕ ܥܝܢܟ ܦܫܝܛܐ ܗܘ ܟܠܗ ܦܓܪܟ ܢܗܝܪ ܐܦ ܟܕ ܥܝܢܟ ܒܝܫܐ ܗܘ ܟܠܗ ܦܓܪܟ ܚܫܘܟ ܐܦ ܗܝ ܀

25 Et cum venerit, invenit scopis mundatam: 26 Et tunc vadit et assumit septem alios spiritus nequiores se, et ingressi habitant ibi, et sunt novissima hominis illius pejora prioribus. 27 Factum est autem cum hæc diceret, extollens vocem quædam mulier de turba dixit illi: Beatus venter qui te portavit, et ubera quæ suxisti. 28 At ille dixit: Quippini beati qui audiunt verbum Dei et custodiunt. 29 Turbis autem concurrentibus cœpit dicere: Generatio hæc generatio nequam est: signum quærit, et signum non dabitur illi nisi signum Jonæ. 30 Nam sicut Jonas fuit signum Ninevitis, ita erit et Filius hominis generationi isti. 31 Regina austri surget in judicio cum viris generationis hujus et condemnabit illos, quia venit a finibus terræ audire sapientiam Salomonis: et ecce plus Salomone hic. 32 Viri Ninevitæ surgent in judicio cum generatione hac et condemnabunt illam, quia pœnitentiam egerunt ad prædicationem Jonæ: et ecce plus Jona hic. 33 Nemo lucernam accendit et in abscondito ponit neque sub modio, sed supra candelabrum, ut qui ingrediuntur lumen videant. 34 Lucerna corporis tui est oculus tuus: si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit; si autem nequam fuerit, etiam corpus tuum tenebrosum erit.

35 Σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. 36 Εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον φωτεινόν, μὴ ἔχον τι μέρος σκοτεινόν, ἔσται φωτεινὸν ὅλον ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίζῃ σε. 37 Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι ἐρωτᾷ αὐτὸν Φαρισαῖος ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐτῷ· εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. 38 Ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. 39 Εἶπεν δὲ ὁ Κύριος πρὸς αὐτόν· Νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε, τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἁρπαγῆς καὶ πονηρίας, 40 Ἄφρονες, οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἔξωθεν καὶ τὸ ἔσωθεν ἐποίησεν; 41 Πλὴν τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην, καὶ ἰδοὺ πάντα καθαρὰ ὑμῖν ἐστίν. 42 Ἀλλὰ οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ πήγανον καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ· ταῦτα ἔδει ποιῆσαι κἀκεῖνα μὴ παρεῖναι. 43 Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. 44 Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἴδασιν. 45 Ἀποκριθεὶς δέ τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτῷ· Διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις.

35 ܐܝܬܘܗܝ ܕܠܡܐ ܢܗܘܐ ܢܘܗܪܐ ܕܒܟ ܚܫܘܟܐ ܗܘ ܀ 36 ܐܢ ܒܟ ܟܠܗ ܦܓܪܟ ܢܘܗܪܐ ܠܝܬ ܒܗ ܡܕܡ ܕܚܫܘܟܐ ܢܗܘܐ ܢܘܗܪܐ ܟܠܗ ܐܝܟ ܕܢܘܗܪܐ ܡܢܘܪܐ ܢܢܗܪ ܠܟ ✤ 37 ܟܕ ܒܐ ܡܠܐ ܫܐܠ ܠܗ ܦܪܝܫܝܐ ܕܢܣܥܕ ܥܡܗ ܥܠ ܦܘܪܣܐ ܘܥܠ ܐܬܐ ܣܡܟ ܀ 38 ܘܟܕ ܚܙܐ ܦܪܝܫܝܐ ܕܠܐ ܫܩܝ ܩܕܡ ܣܥܘܕܬܐ ܐܬܕܡܪ ܀ 39 ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܢ ܗܫܐ ܐܢܬܘܢ ܦܪܝܫܐ ܕܒܪ ܟܣܐ ܘܩܥܐ ܕܫܪܝ ܐܢܬܘܢ ܡܠܝܢ ܡܢ ܓܘ ܚܛܦ ܘܒܝܫ ܀ 40 ܣܟܠܬܢ ܠܐ ܗܠܟ ܕܐܝܟ ܕܒܪ ܐܝܟ ܕܓܘ ܐܦ ܠܓܘ ܥܒܕ ܀ 41 ܒܪܡ ܕܡܢ ܓܘ ܐܝܬ ܠܟ ܙܕܩܬܐ ܗܒ ܠܡܣܟܝܢ ܘܗܐ ܟܠ ܡܕܡ ܠܟ ܕܟܝ ܀ 42 ܐܠܐ ܘܝ ܠܟ ܦܪܝܫܐ ܕܥܫܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܫܝܬܐ ܘܠܥܠܬܐ ܘܠܟܠ ܡܕܡ ܘܥܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܠ ܕܝܢܐ ܘܥܠ ܪܚܡܐ ܕܐܠܗܐ ܗܠܝܢ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܥܒܕ ܘܠܐ ܠܫܒܘܩ ܠܗܠܝܢ ܀ 43 ܘܝ ܠܟ ܦܪܝܫܐ ܕܪܚܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܩܕܡ ܬܪܥܐ ܒܟܢܘܫܬܐ ܘܩܕܡ ܫܠܡܐ ܒܫܘܩܐ ܀ 44 ܘܝ ܠܟ ܕܐܝܬ ܐܢܬܘܢ ܐܝܟ ܩܒܪܐ ܕܠܐ ܡܬܚܙܝ ܘܐܢܫܐ ܕܗܠܟܝܢ ܥܠ ܓܘܗ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܀ 45 ܥܢܐ ܚܕ ܡܢ ܢܡܘܣܝܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܡܐ ܐܡܪ ܗܕܐ ܐܦ ܠܢ ܡܚܣܪ ܐܢܬ ܀

35 Vide ergo ne lumen quod in te est tenebræ sint. 36 Si ergo corpus tuum totum lucidum fuerit, non habens aliquam partem tenebrarum, erit lucidum totum et sicut lucerna fulgoris inluminabit te. 37 Et cum loqueretur rogavit illum quidam Pharisæus ut pranderet apud se: et ingressus recubuit. 38 Pharisæus autem cœpit intra se reputans dicere quare non baptizatus esset ante prandium. 39 Et ait Dominus ad illum: Nunc vos Pharisæi quod de foris est calicis et catini mundatis, quod autem intus est vestrum plenum est rapina et iniquitate. 40 Stulti, nonne qui fecit quod de foris est, etiam id quod de intus est fecit? 41 Verum tamen quod superest date elemosynam, et ecce omnia munda sunt vobis. 42 Sed væ vobis Pharisæis, quia decimatis mentam et rutam et omne holus, et præteritis judicium et caritatem Dei: hæc autem oportuit facere, et illa non omittere. 43 Væ vobis Pharisæis, qui diligitis primas cathedras in synagogis et salutationes in foro. 44 Væ vobis, quia estis ut monumenta quæ non parent, et homines ambulantes supra nesciunt. 45 Respondens autem quidam ex legis peritis ait illi: Magister, hæc dicens etiam nobis contumeliam facis.

46 Ὁ δὲ εἶπεν· Καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαί, ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ ἑνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσψαύετε τοῖς φορτίοις. 47 Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς. 48 Ἄρα μάρτυρές ἐστε καὶ συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτούς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε. 49 Διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ θεοῦ εἶπεν· Ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσιν καὶ ἐκδιώξουσιν, 50 Ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν τὸ ἐκχυννόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, 51 Ἀπὸ αἵματος Ἅβελ ἕως αἵματος Ζαχαρίου τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου· ναὶ λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. 52 Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθατε καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε. 53 Κἀκεῖθεν ἐξελθόντος αὐτοῦ ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν περὶ πλειόνων, 54 Ἐνεδρεύοντες [αὐτὸν καὶ ζητοῦντες] θηρεῦσαί τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, [ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.]

46 At ille ait: Et vobis legis peritis væ, quia oneratis homines oneribus quæ portari non possunt, et ipsi uno digito vestro non tangitis sarcinas. 47 Væ vobis, quia ædificatis monumenta prophetarum, patres autem vestri occiderunt illos. 48 Profecto testificamini quod consentitis operibus patrum vestrorum, quoniam quidem ipsi eos occiderunt, vos autem ædificatis eorum sepulchra. 49 Propterea et sapientia Dei dixit: Mittam ad illos prophetas et apostolos, et ex illis occident et persequentur, 50 Ut inquiratur sanguis omnium prophetarum qui effusus est a constitutione mundi a generatione ista, 51 A sanguine Abel usque ad sanguinem Zachariæ, qui periit inter altare et ædem: ita dico vobis, requiretur ab hac generatione. 52 Væ vobis legis peritis, quia tulistis clavem scientiæ: ipsi non introistis, et eos qui introiebant prohibuistis. 53 Cum hæc ad illos diceret, cœperunt Pharisæi et legis periti graviter insistere et os ejus opprimere de multis, 54 Insidiantes et quærentes capere aliquid ex ore ejus ut accusarent eum.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ, ιβ'.

ΚΕΦ. ιβ'.

1 Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου, ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ πρῶτον· Προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, ἥτις ἐστὶν ὑπόκρισις. 2 Οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστὶν ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. 3 Ἀνθ' ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἴπατε, ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται, καὶ ὃ πρὸς τὸ οὖς ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις, κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωμάτων. 4 Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου, μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἐχόντων περισσότερόν τι ποιῆσαι. 5 Ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε· φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι ἔχοντα ἐξουσίαν ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν. Ναὶ λέγω ὑμῖν, τοῦτον φοβήθητε. 6 Οὐχὶ πέντε στρουθία πωλοῦνται ἀσσαρίων δύο; καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 7 Ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἠρίθμηνται. Μὴ φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε. 8 Λέγω δὲ ὑμῖν, πᾶς ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσει ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ· 9 Ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ.

ܟܬܒ ܠܘܩܐ ܕ ܒ ܟ

ܦܨܠܐ ܕ ܫܬ

1 ܒܗܝ ܕܟܢܫ ܥܠ ܥܠ ܟܢܫ ܕܥܡܐ ܣܓܝ̈ܐ ܐܝܟ ܕܢܬܪܡܣܘܢ ܚܕ ܥܠ ܚܕ ܫܪܝ ܠܡܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܩܕܡ ܟܠ ܕܐܬ ܠܟܘܢ ܕܬܬܚܪܙܘܢ ܡܢ ܚܡܝܪܐ ܕܦܪܝܫܐ ܕܗܝ ܪܝܐ ܐܝܬ ܒܗ ܟܠ ܓܠܝ ܕܠܐ ܢܬܓܠܐ ܘܟܣܝ ܕܠܐ ܢܬܝܕܥ ܠܐ ܢܗܘܐ ܓܠܝ ܐܘ ܟܣܝ ܕܠܐ ܢܬܓܠܐ ܘܢܬܝܕܥ ܠܟܠ ܐܢܫ ܕܟܠ ܡܐ ܕܐܡܪܬܘܢ ܒܚܫܘܟܐ ܢܬܫܡܥ ܒܢܘܗܪܐ ܘܡܐ ܕܐܡܪܬܘܢ ܒܐܕܢܐ ܠܘܬ ܚܕ ܒܐܓܪ̈ܬܐ ܢܬܟܪܙ ܥܠ ܓܓ̈ܐ ܘܐܢܐ ܐܡܪ ܐܝܟ ܠܟܘܢ ܚܒ̈ܝ ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ ܡܢ ܕܩܛܠ ܓܫܡܐ ܘܒܬܪ ܗܕܐ ܠܐ ܠܗ ܕܥܒܕ ܝܬܝܪ ܡܕܡ ܐܝܟ ܕܐܢܐ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܡܢ ܕܬܕܚܠ ܠܗ ܫܠܛܢܐ ܕܢܪܡܐ ܠܓܗܢܡ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܗܕܐ ܕܚܠ ܠܗ ܐܘ ܠܐ ܟܠ ܚܡܫ ܨܦܪ̈ܐ ܙܒܢ ܬܪ̈ܝܢ ܐܣܦ̈ܪ̈ܐ ܘܚܕ ܡܢܗܘܢ ܠܐ ܢܫܟܚ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܐܦ ܫܥܪ ܪ̈ܫܟ ܟܠܗܘܢ ܡܢܝܢ ܐܬܬ ܠܟܘܢ ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ ܣܓܝ̈ܐ ܐܢ ܟܠ ܚܕ ܕܐܘܕܐ ܒܝ ܩܕܡ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܐܘܕܐ ܒܗ ܒܪ ܐܢܫܐ ܩܕܡ ܡܠܐܟ̈ܐ ܕܐܠܗܐ ܘܡܢ ܕܟܦܪ ܒܝ ܩܕܡ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܢܬܟܦܪ ܒܗ ܩܕܡ ܡܠܐܟ̈ܐ ܕܐܠܗܐ

SEC. LUCAM, XII.

CAPUT XII.

1 Multis autem turbis circumstantibus, ita ut se invicem conculcarent, cœpit dicere ad discipulos suos: Attendite a fermento Pharisæorum, quod est hypocrisis. 2 Nihil autem opertum est quod non reveletur, neque absconditum quod non sciatur: 3 Quoniam quæ in tenebris dixistis, in lumine dicentur, et quod in aurem locuti estis in cubiculis, prædicabitur in tectis. 4 Dico autem vobis amicis meis, ne terreamini ab his qui occidunt corpus et post hæc non habent amplius quod faciant. 5 Ostendam autem vobis quem timeatis: timete eum qui postquam occiderit habet potestatem mittere in gehennam: ita dico vobis, hunc timete. 6 Nonne quinque passeres veniunt depundio? et unus ex illis non est in oblivione coram Deo. 7 Sed et capilli capitis vestri omnes numerati sunt. Nolite ergo timere: multis passeribus plures estis. 8 Dico autem vobis, omnis quicumque confessus fuerit in me coram hominibus, et Filius hominis confitebitur in illo coram angelis Dei: 9 Qui autem negaverit me coram hominibus, denegabitur coram angelis Dei.

10 Καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν υἱὸν
τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· τῷ
δὲ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα βλασφημήσαντι
οὐκ ἀφεθήσεται. 11 Ὅταν δὲ εἰσφέρω-
σιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς
ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνήσητε
πῶς ἢ τί ἀπολογήσησθε ἢ τί εἴπητε·
12 Τὸ γὰρ ἅγιον πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς
ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἃ δεῖ εἰπεῖν. 13 Εἶπεν
δέ τις ἐκ τοῦ ὄχλου αὐτῷ· Διδάσκαλε,
εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι μετ'
ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν. 14 Ὁ δὲ εἶπεν
αὐτῷ· Ἄνθρωπε, τίς με κατέστησεν
κριτὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; 15 Εἶπεν
δὲ πρὸς αὐτούς· Ὁρᾶτε καὶ φυλάσ-
σεσθε ἀπὸ πάσης πλεονεξίας, ὅτι
οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ
αὐτοῦ ἐστὶν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ.
16 Εἶπεν δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς
λέγων· Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐ-
φόρησεν ἡ χώρα. 17 Καὶ διελογίζετο
ἐν ἑαυτῷ λέγων· Τί ποιήσω, ὅτι οὐκ
ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου;
18 Καὶ εἶπεν· Τοῦτο ποιήσω· καθελῶ
μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκο-
δομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ
γενήματά μου καὶ τὰ ἀγαθά μου,
19 Καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου· Ψυχή, ἔχεις
πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολ-
λά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου.
20 Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ θεός· Ἄφρων,
ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου
ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἡτοίμα-
σας, τίνι ἔσται; 21 Οὕτως ὁ θησαυρί-
ζων αὐτῷ καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν.

10 ܘܟܠ ܕܢܐܡܪ ܡܠܬܐ ܒܪ ܐܢܫܐ ܢܫܬܒܩ ܠܗ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܐ ܢܫܬܒܩ ܠܗ ܕܐܡܪ ܠܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܐܦ ܗܘ ܠܐ ܢܫܬܒܩ ܠܗ ܀ 11 ܘܟܕ ܢܝܬܝܢ ܠܟܘܢ ܠܒܬܟܢܝ ܘܠܩܕܡ ܫܠܝܛܐ ܘܠܫܘܠܛܢܐ ܠܐ ܬܗܘܘ ܫܠܝܐ ܐܝܟ ܡܢܐ ܐܘ ܡܢܐ ܬܬܚܘܝܢ ܐܘ ܡܢܐ ܬܐܡܪܘܢ ܀ 12 ܪܘܚܐ ܓܝܪ ܩܕܝܫܐ ܢܠܦ ܠܟܘܢ ܒܗܝ ܒܗ ܫܥܬܐ ܡܢܐ ܕܐܝܬ ܠܟܘܢ ܠܡܐܡܪ ܀ 13 ܐܡܪ ܠܗ ܚܕ ܡܢ ܟܢܫܬܐ ܡܪܝ ܐܡܪ ܠܐܚܝ ܕܢܦܠܓ ܥܡܝ ܐܪܬܐ ܀ 14 ܐܡܪ ܠܗ ܐܝܫ ܡܢ ܩܐܡ ܕܝܢܐ ܐܘ ܡܦܠܓ ܥܠ ܟܘܢ ܀ 15 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܚܙܘ ܘܛܪܘ ܡܢ ܟܠ ܫܘܠܛܢ ܕܠܐ ܒܣܓܝܐܘܬ ܢܟܣܘܗܝ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܐ ܒܣܓܝ ܀ 16 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܬܠܐ ܚܕ ܐܡܪ ܕܒܪ ܐܢܫ ܥܬܝܪ ܚܕ ܕܚܩܠܗ ܫܓܐ ܐܬܝܗܒ ܠܗ ܀ 17 ܘܗܘܐ ܡܚܫܒ ܒܓܘ ܠܡܐܡܪ ܡܢܐ ܐܥܒܕ ܕܠܝܬ ܠܝ ܐܝܟ ܕܐܟܢܫ ܐܝܟ ܡܢܐ ܐܥܒܕ ܕܠܝܬ ܠܝ ܐܝܟ ܕܐܟܢܫ ܀ 18 ܐܡܪ ܗܕܐ ܐܥܒܕ ܐܬܪ ܐܒܕ ܐܪܡܘܢ ܘܐܪܒ ܐܥܒܕ ܘܟܠ ܒܪ ܐܢܫ ܥܬܝܪ ܐܟܢܫ ܘܐܬܝ ܠܗ ܀ 19 ܐܡܪ ܠܢܦܫܝ ܐܝ ܢܦܫܝ ܐܝ ܠܟ ܫܓܐ ܛܒ ܐܬܝܗܒ ܠܟ ܠܫܢܝܢ ܣܓܝܐ ܐܬܪ ܐܒܕ ܐܪܡܘܢ ܘܐܪܒ ܐܥܒܕ ܘܟܠ ܒܪ ܐܢܫ ܥܬܝܪ ܐܟܢܫ ܘܐܬܝ ܠܗ ܀ 19 ܐܡܪ ܠܢܦܫܝ ܐܝ ܢܦܫܝ ܐܝ ܠܟ ܫܓܐ ܛܒ ܐܬܝܗܒ ܠܟ ܠܫܢܝܢ ܣܓܝܐ ܐܬܪ ܐܒܕ ܐܪܡܘܢ ܘܐܪܒ ܐܥܒܕ ܘܟܠ ܒܪ ܐܢܫ ܥܬܝܪ ܐܟܢܫ ܘܐܬܝ ܠܗ ܀ 20 ܐܡܪ ܠܗ ܐܠܗܐ ܣܟܠ ܗܕܐ ܠܠܝܐ ܢܬܒܥܘܢ ܢܦܫܟ ܡܢܝܟ ܘܗܠܝܢ ܕܐܬܪ ܐܒܕ ܐܪܡܘܢ ܘܐܪܒ ܐܥܒܕ ܘܟܠ ܒܪ ܐܢܫ ܥܬܝܪ ܐܟܢܫ ܘܐܬܝ ܠܗ ܀ 21 ܐܡܪ ܠܗ ܐܠܗܐ ܣܟܠ ܗܕܐ ܠܠܝܐ ܢܬܒܥܘܢ ܢܦܫܟ ܡܢܝܟ ܘܗܠܝܢ ܕܐܬܪ ܐܒܕ ܐܪܡܘܢ ܘܐܪܒ ܐܥܒܕ ܘܟܠ ܒܪ ܐܢܫ ܥܬܝܪ ܐܟܢܫ ܘܐܬܝ ܠܗ ܀

10 Et omnis qui dicit verbum in Filium
hominis, remittetur illi: ei autem qui
in Spiritum sanctum blasphemaverit
non remittetur. 11 Cum autem induc-
ent vos in synagogas et ad magistratus
et potestates, nolite solliciti esse quali-
ter aut quid respondeatis aut quid
dicatis: 12 Spiritus enim sanctus
docebit vos in ipsa hora quæ oporteat
dicere. 13 Ait autem quidam ei de
turba: Magister, dic fratri meo ut
dividat mecum hereditatem. 14 At ille
dixit ei: Homo, quis me constituit
judicem aut divisorem supra vos?
15 Dixitque ad illos: Videte et cavete
ab omni avaritia: quia non in abun-
dantia cujusquam vita ejus est ex his
quæ possidet. 16 Dixit autem simili-
tudinem ad illos dicens: Hominis
cujusdam divitis uberes fructus ager
attulit: 17 Et cogitabat intra se dicens:
Quid faciam, quod non habeo quo con-
gregem fructus meos? 18 Et dixit:
Hoc faciam: destruam horrea mea et
majora faciam, et illuc congregabo
omnia quæ nata sunt mihi et bona
mea, 19 Et dicam animæ meæ: Anima,
habes multa bona posita in annos
plurimos: requiesce, comede, bibe,
epulare. 20 Dixit autem illi Deus:
Stulte, hac nocte animam tuam re-
petunt a te: quæ autem parasti, cujus
erunt? 21 Sic est qui sibi thesau-
rizat et non est in Deum dives.

22 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Διὰ τοῦτο ὑμῖν λέγω, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ τί φάγητε, μηδὲ τῷ σώματι τί ἐνδύσησθε. 23 Ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστιν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. 24 Κατανοήσατε τοὺς κόρακας, ὅτι οὔτε σπείρουσιν οὔτε θερίζουσιν, οἷς οὐκ ἔστιν ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ θεὸς τρέφει αὐτούς· πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν; 25 Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν; 26 Εἰ οὖν οὐδὲ ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε; 27 Κατανοήσατε τὰ κρίνα, πῶς [αὐξάνει,] οὔτε νήθει οὔτε ὑφαίνει· λέγω δὲ ὑμῖν, οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων. 28 Εἰ δὲ ἐν ἀγρῷ τὸν χόρτον ὄντα σήμερον καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιέζει, πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι. 29 Καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε καὶ τί πίητε, καὶ μὴ μετεωρίζεσθε· 30 Ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητοῦσιν· ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χρῄζετε τούτων. 31 Πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ταῦτα [πάντα] προστεθήσεται ὑμῖν. 32 Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποίμνιον· ὅτι εὐδόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν.

22 ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܗܟܝܠ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܠܐ ܬܗܘܘ ܒܥܝܢ ܠܢܦܫܟܘܢ ܡܐ ܬܐܟܠܘܢ ܘܠܐ ܠܦܓܪܟܘܢ ܡܐ ܬܠܒܫܘܢ ܘܠܐ ܠܓܫܡܟܘܢ ܡܐ ܬܬܟܣܘܢ ܀ 23 ܗܐ ܢܦܫܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܡܐܟܠܐ ܘܓܫܡܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܠܒܘܫܐ ܀ 24 ܐܬܒܨܪܘ ܥܘܪܒܐ ܕܠܐ ܙܪܥܝܢ ܘܠܐ ܚܨܕܝܢ ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ ܡܟܣܢ ܘܠܐ ܐܘܨܪ ܘܐܠܗܐ ܡܪܥܐ ܠܗܘܢ ܐܦ ܟܕ ܫܦܝܪ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܥܘܦܐ ܀ 25 ܘܡܢ ܒܟܘܢ ܕܗܝ ܕܡܗܬܪ ܘܡܘܣܦ ܥܠ ܩܘܡܬܗ ܐܡܬܐ ܚܕܐ ܀ 26 ܐܢ ܗܟܝܠ ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܐܦ ܕܩܠܝܠ ܐܢܬ ܠܡܗܘ ܕܫܠܝ ܥܠ ܫܪ ܐܚܪܢ ܀ 27 ܐܬܒܨܪܘ ܫܘܫܢܐ ܐܝܟ ܕܡܬܪܒܝܢ ܠܐ ܥܒܕܝܢ ܘܠܐ ܙܥܝܢ ܘܐܦ ܟܕ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܐܦ ܫܠܝܡܘܢ ܒܟܠ ܫܘܒܚܗ ܠܐ ܐܬܟܣܐ ܐܝܟ ܚܕܐ ܡܢܗܝܢ ܀ 28 ܐܢ ܗܟܝܠ ܕܥܣܒܐ ܕܒܪܐ ܕܗܘܐ ܝܘܡܢܐ ܘܒܪ ܢܗܘܐ ܠܬܢܘܪܐ ܡܫܕܝܢ ܐܢܘܢ ܐܠܗܐ ܗܟܢܐ ܡܫܟܚ ܠܒܘܫܐ ܠܐ ܝܬܝܪ ܠܟܘܢ ܕܩܠܝܠ ܗܝܡܢܘܬܐ ܀ 29 ܘܐܢܬܘܢ ܠܐ ܬܒܥܘ ܡܐ ܬܐܟܠܘܢ ܐܘ ܡܐ ܬܫܬܘܢ ܘܠܐ ܬܗܘܘ ܒܣܡܝܐ ܀ 30 ܗܠܝܢ ܟܠ ܐܠܝܢ ܥܡܡܐ ܕܥܠܡܐ ܒܥܝܢ ܠܗܘܢ ܐܒܘܟܘܢ ܕܝܕܥ ܕܚܣܝܪ ܐܬ ܠܟܘܢ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܀ 31 ܐܠܐ ܒܥܘ ܡܠܟܘܬܗ ܘܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܢܬܘܣܦܘ ܠܟܘܢ ܀ 32 ܠܐ ܬܕܚܠ ܠܟ ܦܘܠܚܢܐ ܙܥܘܪܐ ܕܣܒ ܐܒܘܟܘܢ ܕܒܐ ܠܡܬܠ ܠܟܘܢ ܡܠܟܘܬܐ ܀

22 Dixitque ad discipulos suos: Ideo dico vobis, nolite solliciti esse animæ quid manducetis, neque corpori quid vestiamini: 23 Anima plus est quam esca, et corpus quam vestimentum. 24 Considerate corbos, quia non seminant neque metunt, quibus non est cellarium neque horreum, et Deus pascit illos: quanto magis vos plures estis illis? 25 Quis autem vestrum cogitando potest adicere ad staturam suam cubitum unum? 26 Si ergo neque quod minimum est potestis, quid de ceteris solliciti estis? 27 Considerate lilia, quomodo crescunt: non laborant, non neunt: dico autem vobis, nec Salomon in omni gloria sua vestiebatur sicut unum ex istis. 28 Si autem fœnum, quod hodie in agro est et cras in clibanum mittitur, Deus sic vestit, quanto magis vos, pusillæ fidei. 29 Et vos nolite quærere quid manducetis aut quid bibatis, et nolite in sublime tolli: 30 Hæc enim omnia gentes mundi quærunt, Pater autem vester scit quoniam his indigetis. 31 Verum tamen quærite regnum Dei, et hæc omnia adicientur vobis. 32 Nolite timere, pusillus grex: quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum.

33 Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε ἐλεημοσύνην· ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλλάντια μὴ παλαιούμενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτης οὐκ ἐγγίζει οὐδὲ σὴς διαφθείρει. 34 Ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία ὑμῶν ἔσται. 35 Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες περιεζωσμέναι καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι· 36 Καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις τὸν κύριον ἑαυτῶν, πότε ἀναλύσῃ ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλθόντος καὶ κρούσαντος εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ. 37 Μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθὼν ὁ κύριος εὑρήσει γρηγοροῦντας· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτοὺς καὶ παρελθὼν διακονήσει αὐτοῖς. 38 Κἂν ἐν τῇ δευτέρᾳ, κἂν ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ καὶ εὕρῃ οὕτως, μακάριοί εἰσιν [οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι]. 39 Τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ ὥρᾳ ὁ κλέπτης ἔρχεται, [ἐγρηγόρησεν καὶ] οὐκ ἂν ἀφῆκεν διορυχθῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. 40 Καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἕτοιμοι, ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. 41 Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος· Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις ἢ καὶ πρὸς πάντας; 42 Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος· Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος ὁ φρόνιμος, ὃν καταστήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ διδόναι ἐν καιρῷ τὸ σιτομέτριον;

33 Vendite quæ possidetis et date elemosynam: facite vobis sacculos qui non veterescunt, thesaurum non deficientem in cælis, quo fur non appropiat neque tinea corrumpit. 34 Ubi enim thesaurus vester est, ibi et cor vestrum erit. 35 Sint lumbi vestri præcincti et lucernæ ardentes, 36 Et vos similes hominibus expectantibus dominum suum, quando revertatur a nuptiis, ut cum venerit et pulsaverit confestim aperiant ei. 37 Beati servi illi, quos cum venerit dominus invenerit vigilantes: amen dico vobis quod præcingit se et faciet illos discumbere et transiens ministrabit illis. 38 Et si venerit in secunda vigilia et si in tertia vigilia venerit et ita invenerit, beati servi illi. 39 Hoc autem scitote, quoniam si sciret pater familias qua hora fur veniret, vigilaret utique et non sineret perfodiri domum suam. 40 Et vos estote parati, quia qua hora non putatis Filius hominis veniet. 41 Ait autem ei Petrus: Domine, ad nos dicis hanc parabolam, an ad omnes? 42 Dixit autem Dominus: Quis putas est fidelis dispensator et prudens, quem constituet dominus super familiam suam, ut det illis in tempore tritici mensuram?

43 Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως. 44 Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. 45 Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· Χρονίζει ὁ κύριός μου ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι· 46 ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γινώσκει, καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει. 47 Ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ μὴ ἑτοιμάσας ἢ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ διαρήσεται πολλάς· 48 Ὁ δὲ μὴ γνούς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας. Παντὶ δὲ ᾧ ἐδόθη πολύ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ, καὶ ᾧ παρέθεντο πολύ, περισσότερον αἰτήσουσιν αὐτόν. 49 Πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη; 50 Βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἕως ὅτου τελεσθῇ. 51 Δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ; οὐχὶ λέγω ὑμῖν ἀλλ' ἢ διαμερισμόν. 52 Ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν ἑνὶ οἴκῳ διαμεμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσὶν καὶ δύο ἐπὶ τρισὶν 53 διαμερισθήσονται, πατὴρ ἐπὶ υἱῷ καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί, μήτηρ ἐπὶ θυγατέρα καὶ θυγάτηρ ἐπὶ μητέρα, πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθεράν.

43 ܛܒܝܢ ܗܘ ܥܒܕܐ ܗܘ ܕܐܬܐ ܡܪܗ ܘܫܟܚ ܗܟܢܐ ܥܒܕ ܠܗ ܗܟܢܐ . 44 ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܕܥܠ ܟܠ ܕܝܠܗ ܢܩܝܡ ܠܗ ܐܢ ܐܡܪ ܥܒܕܐ ܗܘ ܒܠܒܗ ܕܡܪܝ ܡܒܛܐ ܠܡܐܬܐ . 45 ܘܫܪܝ ܠܡܗܘܬ ܥܒܕ ܠܥܒܕܬܐ ܘܠܥܠܡܐ ܘܠܡܫܬܐ ܘܠܡܐܟܠ ܘܠܡܫܬܟܪ ܘܠܡܗܘܬ ܫܟܝܪ : 46 ܐܬܐ ܡܪܗ ܕܥܒܕܐ ܗܘ ܒܝܘܡܐ ܕܠܐ ܣܒܪ ܘܒܫܥܬܐ ܕܠܐ ܝܕܥ ܘܢܦܠܓ ܐܝܬܘܗܝ ܘܥܡ ܟܦܪܐ ܢܣܝܡ ܠܗ : 47 ܗܘ ܕܝܕܥ ܠܨܒܝܢ ܕܡܪܗ ܘܠܐ ܐܬܟܢ ܘܠܐ ܥܒܕ ܠܨܒܝܢ ܕܡܪܗ ܢܬܟܢܐ ܠܗ ܢܬܟܐ ܣܓܝ ; 48 ܘܗܘ ܕܠܐ ܝܕܥ ܘܥܒܕ ܕܐ ܠܝܩܪ ܢܬܟܐ ܙܥܘܪ . ܟܠ ܗܘ ܕܝܗܒ ܠܗ ܣܓܝ ܢܬܒܥ ܡܢܗ ܣܓܝ ܘܗܘ ܕܫܕܘ ܠܗ ܣܓܝ ܢܫܐܠ ܡܢܗ ܣܓܝ . 49 ܢܘܪܐ ܐܬܝܬ ܕܐܫܕܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ✣ ܘܡܐ ܨܒܝܬ ܕܬܬܩܕ . 50 ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܐܝܬ ܠܝ ܕܐܬܥܡܕ ܘܐܝܟ ܕܐܬܚܦܙ ܥܕ ܕܬܫܠܡ . 51 ܣܒܪܝܬܘܢ ܕܫܠܡܐ ܐܬܝܬ ܠܡܬܠ ܥܠ ܐܪܥܐ ; ܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܐܠܐ ܦܘܪܫܢܐ . 52 ܐܬܝܢ ܗܘܝܢ ܡܢ ܗܫܐ ܚܡܫܐ ܒܒܝܬ ܚܕ ܦܠܝܓܝܢ ܬܠܬܐ ܥܠ ܬܪܝܢ ܘܬܪܝܢ ܥܠ ܬܠܬܐ . 53 ܢܬܦܠܓܘܢ ܐܒܐ ܥܠ ܒܪܐ ܘܒܪܐ ܥܠ ܐܒܐ ܐܡܐ ܥܠ ܒܪܬܐ ܘܒܪܬܐ ܥܠ ܐܡܐ ܚܡܝܬܐ ܥܠ ܟܠܬܐ ܘܟܠܬܐ ܥܠ ܚܡܝܬܐ .

43 Beatus ille servus, quem cum venerit dominus invenerit ita facientem: 44 Vere dico vobis quia supra omnia quæ possidet constituet illum. 45 Quod si dixerit servus ille in corde suo: Moram facit dominus meus venire, et cœperit percutere pueros et ancillas, et edere et bibere et inebriari, 46 Veniet dominus servi illius in die qua non sperat et hora qua nescit, et dividet eum, partemque ejus cum infidelibus ponet. 47 Ille autem servus qui cognovit voluntatem domini sui et non præparavit et non fecit secundum voluntatem ejus, vapulavit multis; 48 Qui autem non cognovit et fecit digna plagis, vapulavit paucis: omni autem cui multum datum est, multum quæretur ab eo; et cui commendaverunt multum, plus petent ab eo. 49 Ignem veni mittere in terram, et quid volo nisi accendatur? 50 Baptisma autem habeo baptizari, et quomodo coartor usque dum perficiatur. 51 Putatis quia pacem veni dare in terram? non dico vobis sed separationem. 52 Erunt enim ex hoc quinque in domo una divisi, tres in duo et duo in tres 53 Dividentur, pater in filium et filius in patrem suum, mater in filiam et filia in matrem, socrus in nurum suam et nurus in socrum suam.

54 Ἔλεγεν δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις· Ὅταν ἴδητε νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἐπὶ δυσμῶν, εὐθέως λέγετε ὅτι ὄμβρος ἔρχεται, καὶ γίνεται οὕτως· 55 Καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε ὅτι καύσων ἔσται, καὶ γίνεται. 56 Ὑποκριταί, τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε δοκιμάζειν, τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον πῶς οὐ δοκιμάζετε; 57 Τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον; 58 Ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ, μήποτε κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτήν, καὶ ὁ κριτὴς σε παραδώσει τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ σε βαλεῖ εἰς φυλακήν. 59 Λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῷς.

ΚΕΦ. ιγ'.

1 ΠΑΡΗΣΑΝ δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων ὧν τὸ αἷμα Πειλᾶτος ἔμιξεν μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν. 2 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους ἐγένοντο, ὅτι ταῦτα πεπόνθασιν; 3 Οὐχὶ λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοῆτε, πάντες ὁμοίως ἀπολεῖσθε. 4 Ἢ ἐκεῖνοι οἱ δεκαοκτώ, ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωὰμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι αὐτοὶ ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἰερουσαλήμ;

54 Dicebat autem et ad turbas: Cum videritis nubem orientem ab occasu, statim dicitis: Nimbus venit et ita fit: 55 Et cum austrum flantem, dicitis quia ventus erit, et fit. 56 Hypocritæ, faciem terræ et cæli nostis probare, hoc autem tempus quomodo non probatis? 57 Quid autem et a vobis ipsis non judicatis quid justum est? 58 Cum autem vadis cum adversario tuo ad principem, in via da operam liberari ab illo, ne forte trahat te apud judicem et judex tradat te exactori et exactor mittat te in carcerem. 59 Dico tibi, non exies inde donec etiam novissimum minutum reddas.

CAPUT XIII.

1 ADERANT autem quidam ipso in tempore nuntiantes illi de Galilæis quorum sanguinem Pilatus miscuit cum sacrificiis eorum. 2 Et respondens dixit illis: Putatis quod hi Galilæi præ omnibus Galilæis peccatores fuerunt, quia talia passi sunt? 3 Non dico vobis, sed nisi pœnitentiam habueritis, omnes similiter peribitis. 4 Sicut illi decem et octo supra quos cecidit turris in Siloam et occidit eos, putatis quia et ipsi debitores fuerunt præter omnes homines habitantes in Hierusalem?

5 Οὐχὶ λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήσητε, πάντες ὡσαύτως ἀπολεῖσθε.
6 Ἔλεγεν δὲ ταύτην τὴν παραβολήν. Συκῆν εἶχέν τις πεφυτευμένην ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ καὶ οὐχ εὗρεν. 7 Εἶπεν δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν· Ἰδοὺ τρία ἔτη ἀφ' οὗ ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ καὶ οὐχ εὑρίσκω· ἔκκοψον αὐτήν· ἱνατί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ; 8 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ· Κύριε, ἄφες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτὴν καὶ βάλω κόπρια, 9 Κἂν μὲν ποιήσῃ καρπὸν εἰς τὸ μέλλον· εἰ δὲ μήγε, ἐκκόψεις αὐτήν. 10 Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασιν. 11 Καὶ ἰδοὺ γυνὴ πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δεκαοκτώ, καὶ ἦν συνκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. 12 Ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησεν καὶ εἶπεν αὐτῇ· Γύναι, ἀπολέλυσαι ἀπὸ τῆς ἀσθενείας σου, 13 Καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνορθώθη, καὶ ἐδόξαζεν τὸν θεόν. 14 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγεν τῷ ὄχλῳ ὅτι ἓξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν αὐταῖς οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. 15 Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ Κύριος καὶ εἶπεν· Ὑποκριταί, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει;

5 ܠܐ . ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܝ : ܐܝܠ ܠܐ ❖ ܐܠܐ ܟܕ ܠܐ ܬܬܒܥܘ ܟܠܟܘܢ ܐܝܟ ܗܠܝܢ ܬܒܕܘܢ ܐܢܬܘܢ ܟܠܗܘܢ . 6 ܐܡܪ ܗܘ ܗܕܐ ܡܬܠܐ . ܐܝܬ ܠܗ ܠܓܒܪܐ ܕܢܛܝܠ ܬܐܢܬܐ ܒܟܪܡܗ : ܘܐܬܐ ܒܥܐ ܦܪܝ ܒܗ ܘܠܐ ܐܫܟܚ . 7 ܐܡܪ ܠܓܒܪ ܟܪܡܐ . ܗܐ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܐܢܐ ܐܬܐ ܒܥܐ ܦܪܝ ܒܬܐܢܬܐ ܗܕܐ ܘܠܐ ܐܫܟܚ . ܩܛܘܗ ܗܐ ܠܡܐ ܐܦ ܐܪܥܐ ܡܒܛܠ . 8 ܐܡܪ ܠܗ ܐܦ ܗܘ ܡܪܝ ܫܒܘܩ ܠܗ ܗܫܐ ܫܢܬܐ ܗܕܐ ܥܕ ܕܐܚܦܪ ܒܗ ܘܐܫܕܐ ܙܒܠܐ . 9 ܘܐܢ ܥܒܕ ܦܪܝ ܒܗ ❖ ܗܐ ܠܐ ܡܢ ܗܫܐ ܬܩܛܘܗ ❖ 10 ܗܘܐ ܒܚܕ ܒܫܒܬܐ ܒܚܕ ܡܢ ܒܬܟ̈ܢܝܫ̈ܐ . 11 ܘܗܐ ܐܬܬܐ ܚܕܐ ܕܪܘܚ ܐܝܠܢ ܐܬ ܠܗ ܬܫܥ ܥܣܪ ܫܢܝܢ : ܘܗܘܬ ܟܦܝܬܐ ܘܠܐ ܡܫܟܚܐ ܠܡܬܪܡ ܠܥܠ ܟܠ ܥܠܡ . 12 ܟܕ ܚܙܐ ܐܬܬܐ ܝܫܘܥ ܩܪܐ ܠܗ ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܬܬܐ ܐܬܦܛܪܬ ܡܢ ܟܦܝܬܘܬܟ . 13 ܘܫܕܪ ܥܠܝܗ ܐܝܕܘܗܝ ܘܩܝܡ ܗܘ ܡܝܕ ܘܫܒܚ ܠܐܠܗܐ . 14 ܘܥܢܐ ܪܒ ܒܝܬ ܟܢܫܬܐ ܒܟܐܒܐ ܕܐܣܝ ܝܫܘܥ ܒܫܒܬܐ ܐܡܪ ܠܟܢܫܬܐ ܕܫܬ ܝܘܡܝܢ ܐܝܬ ܒܗܢ ܕܢܦܠܚ ܒܗܢ ܘܐܬܘ ܒܗܢ ܘܐܬܐܣܘ ܘܠܐ ܒܝܘܡ ܫܒܬܐ . 15 ܥܢܐ ܒܗ ܡܪܢ ܘܐܡܪ ܠܗ ܪܝܐ ܐܢܬܘܢ ܟܠ ܚܕ ܡܢܟܘܢ ܒܫܒܬܐ ܠܐ ܫܪܐ ܬܘܪܗ ܐܘ ܚܡܪܗ ܡܢ ܒܝܬ ܡܫܬܐ ܘܡܛܠ ܠܗ ܘܡܫܩܐ : 16 ܘܗܕܐ ܒܪܬ ܐܒܪܗܡ ܗܝ ܕܫܒܝ ܣܛܢܐ ܐܬ ܠܗ ܬܡܢ ܥܣܪ ܫܢܝܢ ܠܐ ܫܦܝܪ ܠܗ ܕܬܫܪܐ ܡܢ ܗܕܐ ܣܒܪܬܐ ܒܝܘܡ ܫܒܬܐ :

5 Non dico vobis, sed si non pœnitentiam egeritis, omnes similiter peribitis.
6 Dicebat autem hanc similitudinem. Arborem fici habebat quidam plantatam in vinea sua, et venit quærens fructum in illa et non invenit. 7 Dixit autem ad cultorem vineæ : Ecce anni tres sunt ex quo venio quærens fructum in ficulnea hac et non invenio : succide ergo illam : ut quid etiam terram occupat ? 8 At ille respondens dixit illi : Domine, dimitte illam et hoc anno, usque dum fodiam circa illam et mittam stercora : 9 Et si quidem fecerit fructum : sin autem, in futurum succides eam. 10 Erat autem docens in synagoga eorum sabbatis. 11 Et ecce mulier quæ habebat spiritum infirmitatis annis decem et octo, et erat inclinata, nec omnino poterat sursum respicere. 12 Quam cum vidisset Jesus, vocavit ad se et ait illi : Mulier, dimissa es ab infirmitate tua, 13 Et imposuit illi manus : et confestim erecta est, et glorificabat Deum. 14 Respondens autem archisynagogus, indignans quia sabbato curasset Jesus, dicebat turbæ : Sex dies sunt in quibus oportet operari : in his ergo venite et curamini, et non in die sabbati. 15 Respondens autem ad illum Dominus et dixit : Hypocritæ, unusquisque vestrum sabbato non solvit bovem suum aut asinum a præsepio et ducit adaquare ?

16 Ταύτην δὲ θυγατέρα Ἀβραὰμ οὖσαν, ἣν ἔδησεν ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; 17 Καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ κατῃσχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ. 18 Ἔλεγεν οὖν· Τίνι ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, καὶ τίνι ὁμοιώσω αὐτήν; 19 Ὁμοία ἐστὶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ, καὶ ηὔξησεν καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον [μέγα], καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. 20 Καὶ πάλιν εἶπεν· Τίνι ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ; 21 Ὁμοία ἐστὶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἔκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον. 22 Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσκων καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς Ἱεροσόλυμα. 23 Εἶπεν δέ τις αὐτῷ· Κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σῳζόμενοι; Ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· 24 Ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς θύρας, ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν. 25 Ἀφ' οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξησθε ἔξω ἑστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν λέγοντες· Κύριε ἄνοιξον ἡμῖν, καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν· Οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ.

16 Hanc autem filiam Abrahæ, quam alligavit satanas ecce decem et octo annis, non oportuit solvi a vinculo isto die sabbati? 17 Et cum hæc diceret, erubescebant omnes adversarii ejus, et omnis populus gaudebat in universis quæ gloriose fiebant ab eo. 18 Dicebat ergo: Cui simile est regnum Dei, et cui simile esse existimabo illud? 19 Simile est grano sinapis, quod acceptum homo misit in hortum suum, et crevit et factum est in arborem magnam, et volucres cæli requieverunt in ramis ejus. 20 Et iterum dixit: Cui simile æstimabo regnum Dei, 21 Et cui simile est? fermento, quod acceptum mulier abscondit in farinæ sata tria, donec fermentaretur totum. 22 Et ibat per civitates et castella docens et iter faciens in Hierusalem. 23 Ait autem illi quidam: Domine, si pauci sunt qui salvantur? Ipse autem dixit ad illos: 24 Contendite intrare per angustam portam: quia multi, dico vobis, quærunt intrare et non poterunt. 25 Cum autem intraverit pater familias et cluserit ostium, et incipietis foris stare et pulsare ostium dicentes: Domine, aperi nobis, et respondens dicet vobis: Nescio vos unde sitis:

26 Τότε ἄρξεσθε λέγειν· Ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας. 27 Καὶ ἐρεῖ· Λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ· ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ πάντες ἐργάται ἀδικίας. 28 Ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν ὄψεσθε Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ καὶ πάντας τοὺς προφήτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω. 29 Καὶ ἥξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ βορρᾶ καὶ νότου, καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. 30 Καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἔσχατοι οἳ ἔσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶν πρῶτοι οἳ ἔσονται ἔσχατοι. 31 Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθάν τινες Φαρισαῖοι λέγοντες αὐτῷ· Ἔξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι Ἡρῴδης θέλει σε ἀποκτεῖναι. 32 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες εἴπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ· Ἰδοὺ ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἰάσεις ἀποτελῶ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι. 33 Πλὴν δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχομένῃ πορεύεσθαι, ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἔξω Ἰερουσαλήμ. 34 Ἰερουσαλὴμ Ἰερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον ὄρνιξ τὴν ἑαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε.

26 ܗܝܟ ܬܫܪܘܢ ܠܡܐܡܪ . ܩܕܡܝܢ ܐܟܠ ܘܫܬܝ ܩܕܡܟ ܘܒܫܘܩ̈ܐ ܕܐܪܥܢ ܐܠܦܬ . 27 ܘܢܐܡܪ ܠܟܘܢ : ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܡܢ ܐܝܟ ܐܢܬ̈ܘܢ . ܐܬܪ̈ܚܩܘ ܡܢܝ ܟܠ ܥܒ̈ܕܝ ܥܘܠ̈ܐ . 28 ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܪܩ ܫܢ̈ܐ ܟܕ ܬܚܙ̈ܘܢ ܐܒܪܗܡ ܘܐܝܣܚܩ ܘܝܥܩܘܒ ܘܟܠ ܢܒ̈ܝܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ . ܐܢܬ̈ܘܢ ܒܪ̈ܝ ܐܬ̈ܪܕܝܢ ܒܪ . 29 ܘܢܐܬܘܢ ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܘܡܥܪܒܐ ܘܡܢ ܨܦܘܢܐ ܘܕܪܘܡܐ ܘܢܬܟܢܫܘ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ . 30 ܘܗܐ ܐܝܬ̈ܝܗܘܢ ܩܕ̈ܡܝܐ ܕܢܗܘܘܢ ܐܚܪ̈ܝܢ ܘܐܝܬ̈ܝܗܘܢ ܐܚܪ̈ܝܢ ܕܢܗܘܘܢ ܩܕ̈ܡܝܐ . 31 ܒܗܝ ܫܥܬܐ ܩܪܒ̈ܘ ܦܪ̈ܝܫ̈ܝܐ ܘܐܡܪ̈ܝܢ ܠܗ ܦܘܩ ܐܙܠ ܡܢ ܗܪ̈ܟ ܡܛܠ ܕܗܪܘܕܣ ܨܒܐ ܠܩܛܠܘܬܟ . 32 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܙܠ ܐܡܪ ܠܗ ܠܬܐ ܗܐ ܐܢܐ ܓܪ̈ܫ ܫܐ̈ܕ̈ܝܢ ܘܐܣ̈ܝܐ ܐܫܠܡ ܝܘܡ̈ܢ ܘܡ̈ܚܪ̈ܢ ܘܬܠܬܐ ܐܬܓܡܪ . 33 ܒܪ ܕܠܝ ܐܝܬ ܠܝ ܕܐܙܠ ܝܘܡ̈ܢ ܘܡ̈ܚܪ̈ܢ ܘܒܬܪ̈ܝܢ ܕܐܬ̈ܐ ܐܙܠ ܠܝ ܡܛܠ ܕܠܐ ܫܪܝܐ ܠܢܒܝܐ ܕܢܐܒܕ ܐܠܐ ܒܝܪܘܫܠܡ . 34 ܐܘܗ ܥܠ ܝܪܘܫܠܡ ܝܪܘܫܠܡ ܩܛ̈ܠܐ ܢܒ̈ܝܐ ܘܪܓ̈ܡܐ ܠܡܫܕܪ̈ܐ ܠܗ ܟܡ ܙܒܢ̈ܐ ܨܒܝܬ ܕܐܟܢܫ ܐܢܫ ܠܒܢ̈ܝܟ ܐܝܟ ܕܐܦ̈ܪܚ ܓܪ̈ܝܢܗ ܬܚܝܬ ܟܢ̈ܦ̈ܝܗ ܘܠܐ ܨܒܝܬ̈ܘܢ .

26 Tunc incipietis dicere: Manducavimus coram te et bibimus, et in plateis nostris docuisti. 27 Et dicet vobis: Nescio vos unde sitis: discedite a me omnes operarii iniquitatis. 28 Ibi erit fletus et stridor dentium, cum videritis Abraham et Isaac et Jacob et omnes prophetas introire in regno Dei, vos autem expelli foras. 29 Et venient ab oriente et occidente et aquilone et austro, et accumbent in regno Dei. 30 Et ecce sunt novissimi qui erunt primi, et sunt primi qui erunt novissimi. 31 In ipsa die accesserunt quidam Pharisæorum dicentes illi: Exi et vade hinc, quia Herodes vult te occidere. 32 Et ait illis: Ite dicite vulpi illi: Ecce eicio dæmonia et sanitates perficio hodie et cras, et tertia consummor. 33 Verum tamen oportet me hodie et cras et sequenti ambulare, quia non capit prophetam perire extra Hierusalem. 34 Hierusalem Hierusalem, quæ occidis prophetas et lapidas eos qui mittuntur ad te, quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum avis nidum suum sub pinnis, et noluisti.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ, νγ', ιδ'.

35 Ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν [ἔρημος]. Λέγω [δὲ] ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἴδητέ με ἕως ἥξει ὅτε εἴπητε· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

ΚΕΦ. ιδ'.

1 ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμενοι αὐτόν. 2 Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικὸς ἔμπροσθεν αὐτοῦ. 3 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους λέγων· Ἔξεστιν τῷ σαββάτῳ θεραπεῦσαι ἢ οὔ; οἱ δὲ ἡσύχασαν. 4 Καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτὸν καὶ ἀπέλυσεν. 5 Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν· Τίνος ὑμῶν υἱὸς ἢ βοῦς εἰς φρέαρ πεσεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀναspάσει αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; 6 Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι πρὸς ταῦτα. 7 Ἔλεγεν δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολήν, ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐτούς· 8 Ὅταν κληθῇς ὑπό τινος εἰς γάμους, μὴ κατακλιθῇς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν, μήποτε ἐντιμότερός σου ᾖ κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ, 9 Καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας ἐρεῖ σοι· Δὸς τούτῳ τόπον, καὶ τότε ἄρξῃ μετὰ αἰσχύνης τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν.

ܟܬܒ ܩܛܝܢ ܩ ܒ ܩ

35 ܗܐ ܡܫܬܐܪ ܠܟܘܢ ܒܝܬܟܘܢ ܫܡܝܡ ܐܝܟ ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܕܬܚܙܘܢ ܐܢܐ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܕܬܚܙܘܢ ܠܝ ܥܕ ܕܬܐܬܐ ܕܬܐܡܪܘܢ ܒܪܝܟ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܐ ܕܡܪܝܐ ܀

ܦ ܩ ܒ

1 ܘܗܘܐ ܒܡܥܠ ܕܥܠ ܒܝܬ ܚܕ ܡܢ ܪܫܝܐ ܕܦܪܝܫܐ ܒܫܒܬܐ ܠܡܐܟܠ ܠܚܡܐ ܘܗܢܘܢ ܢܛܘܪܝܢ ܠܗ ܀ 2 ܘܗܐ ܓܒܪܐ ܚܕ ܗܘ ܕܡܝ ܐܝܬ ܩܕܡܘܗܝ ܀ 3 ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܢܛܘܪܝ ܘܦܪܝܫܐ ܠܡܐܡܪ ܗܠ ܫܪܝ ܠܡܐܣܝ ܒܫܒܬܐ ܐܘ ܠܐ ܀ 4 ܐܢܘܢ ܫܬܩܘ ܘܗܘ ܐܚܕ ܘܐܣܝ ܠܗ ܘܫܕܪ ܠܗ ܀ 5 ܘܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܢ ܒܟܘܢ ܕܒܪ ܐܘ ܬܘܪ ܢܦܠ ܒܒܝܪܐ ܘܠܐ ܡܚܝ ܠܗ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ ܀ 6 ܘܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܗܘ ܠܡܦܣ ܥܠ ܗܠܝܢ ܀ 7 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܬܠܐ ܠܡܕܥܘ ܕܒܚܪܘ ܩܪܝܒܐ ܠܗܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܀ 8 ܟܕ ܐܢܬ ܡܬܩܪܐ ܠܓܒܪܐ ܠܒܝܬ ܚܬܢܐ ܠܐ ܬܬܒ ܒܩܪܝܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܕܡܢ ܕܠܡܐ ܐܬܐ ܩܪܝܒ ܡܢܟ ܘܩܪܝܒ ܠܗ ܀ 9 ܘܐܬܐ ܗܘ ܕܩܪܐ ܠܟ ܘܠܗ ܘܢܐܡܪ ܠܟ ܗܒ ܠܗ ܐܬܪܐ ܘܗܫܐ ܬܐܙܠ ܘܬܬܒ ܒܐܬܪܐ ܕܫܦܠ ܀

SEC. LUCAM, XIII. XIV.

35 Ecce relinquitur vobis domus vestra [deserta]. Dico autem vobis quia non videbitis me donec veniat cum dicetis: Benedictus qui venit in nomine Domini.

CAPUT XIV.

1 Et factum est cum intraret in domum cujusdam principis Pharisæorum sabbato manducare panem, et ipsi observabant eum. 2 Et ecce homo quidam hydropicus erat ante illum. 3 Et respondens Jesus dixit ad legis peritos et Pharisæos: Licet sabbato curare? 4 At illi tacuerunt, ipse vero apprehensum sanavit ac dimisit. 5 Et respondens ad illos dixit: Cujus vestrum asinus aut bos in puteum cadet, et non continuo extrahet illum die sabbati? 6 Et non poterant ad hæc respondere illi. 7 Dicebat autem et ad invitatos parabolam, intendens quomodo primos accubitus elegerent, dicens ad illos: 8 Cum invitatus fueris ad nuptias, non discumbas in primo loco, ne forte honoratior te sit invitatus ab eo, 9 Et veniens is qui te et illum vocavit dicat tibi: Da huic locum, et tunc incipias cum rubore novissimum locum tenere.

10 Ἀλλ' ὅταν κληθῇς, πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχατον τόπον, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκώς σε ἐρεῖ σοι· Φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον· τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον πάντων τῶν συνανακειμένων σοι. 11 Ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. 12 Ἔλεγεν δὲ καὶ τῷ κεκληκότι αὐτόν· Ὅταν ποιῇς ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ φώνει τοὺς φίλους σου μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου μηδὲ γείτονας πλουσίους, μήποτε καὶ αὐτοὶ ἀντικαλέσωσίν σε καὶ γένηται ἀνταπόδομά σοι. 13 Ἀλλ' ὅταν ποιῇς δοχήν, κάλει πτωχούς, ἀναπήρους, χωλούς, τυφλούς, 14 καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναι σοι· ἀνταποδοθήσεται δέ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων. 15 Ἀκούσας δέ τις τῶν συνανακειμένων ταῦτα εἶπεν αὐτῷ· Μακάριος ὅστις φάγεται ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. 16 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἄνθρωπός τις ἐποίει δεῖπνον μέγα, καὶ ἐκάλεσεν πολλούς, 17 καὶ ἀπέστειλεν τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις· Ἔρχεσθε, ὅτι ἤδη ἕτοιμά εἰσιν [πάντα]. 18 Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς πάντες παραιτεῖσθαι. Ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ· Ἀγρὸν ἠγόρασα καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθὼν ἰδεῖν αὐτόν· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον. 19 Καὶ ἕτερος εἶπεν· Ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον.

10 ܐܠܐ ܡܢ ܕܙܥܝܪ ܐܢܬ ܗܟ ܙܠ ܒܬܪ ܟܠ ܕܒܬܪ ܐܢܫ ܕܐܬܐ ܠܟ ܘܐܡܪ ܠܟ ܚܒܪܝ ܣܠܩ ܠܥܠ ܐܝܟ ܕܬܗܘܐ ܠܟ ܫܘܒܚܐ ܩܕܡ ܟܠ ܡܣܬܡܟܐ ܥܡ ܡܢ ܕܡܣܬܡܟ ܠܟ ܡܥܟ ܠܐ ܡܢ ܕܡܬܪܝܡ ܢܬܬܪܝܡ ܘܡܢ ܕܡܬܬܪܝܡ ܢܬܬܪܝܡ ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܡܐ ܕܦܩܕܬ ܗܘܐ ܥܒܕ ܘܠܐ ܥܒܕܬ ܘܐܦ ܠܐ ܐܡܪܬ ܠܢ ܡܐ ܕܢܥܒܕ ܠܟ ܗܫܐ ܐܝܟ ܕܐܬܝܬ ܐܡܪ ܠܝ ܡܐ ܕܥܒܕܬ ܠܗ ܠܡܪܝ ܗܐ ܐܢܐ ܥܒܕܬ ܠܟ ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ❖

10 Sed cum vocatus fueris, vade recumbe in novissimo loco, ut cum venerit qui te invitavit dicat tibi: Amice, ascende superius: tunc erit tibi gloria coram simul discumbentibus: 11 Quia omnis qui se exaltat humiliabitur, et qui se humiliat exaltabitur. 12 Dicebat autem et ei qui se invitaverat: Cum facis prandium aut cenam, noli vocare amicos tuos neque fratres tuos neque cognatos neque vicinos divites, ne forte et ipsi te reinvitent et fiat tibi retributio. 13 Sed cum facis convivium, voca pauperes, debiles, clodos, cæcos, 14 Et beatus eris, quia non habent retribuere tibi: retribuetur enim tibi in resurrectionem justorum. 15 Hæc cum audisset quidam de simul discumbentibus, dixit ei: Beatus qui manducavit panem in regno Dei. 16 At ipse dixit ei: Homo quidam fecit cenam magnam et vocavit multos. 17 Et misit servum suum hora cenæ dicere invitatis ut venirent, quia jam parata sunt omnia. 18 Et cœperunt simul omnes excusare. Primus dixit ei: Villam emi et necesse habeo exire et videre illam: rogo te, habe me excusatum. 19 Et alter dixit: Juga boum emi quinque et eo probare illa: rogo te, habe me excusatum.

20 Καὶ ἕτερος εἶπεν· Γυναῖκα ἔγημα καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. 21 Καὶ παραγενόμενος ὁ δοῦλος ἀπήγγειλεν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπεν τῷ δούλῳ αὐτοῦ· Ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ τυφλοὺς καὶ χωλοὺς εἰσάγαγε ὧδε. 22 Καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος· Κύριε, γέγονεν ὃ ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστίν. 23 Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον· Ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ μου ὁ οἶκος· 24 Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεταί μου τοῦ δείπνου. 25 Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ στραφεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς· 23 Εἴ τις ἔρχεται πρός με καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν, οὐ δύναται εἶναί μου μαθητής. 27 Ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν ἑαυτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται εἶναί μου μαθητής. 28 Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει εἰς ἀπαρτισμόν; 29 Ἵνα μήποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκτελέσαι, πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξωνται αὐτῷ ἐμπαίζειν, 30 Λέγοντες ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν καὶ οὐκ ἴσχυσεν ἐκτελέσαι.

20 ܘܐܡܪ ܐܚܪܢܐ ܐܢܬܬ ܢܣܒܬ ܘܥܠ ܗܕܐ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܠܡܐܬܐ. 21 ܘܐܬܐ ܥܒܕܐ ܘܐܚܘܐ ܠܡܪܗ ܗܠܝܢ ܡܠܬܐ. ܗܝܕܝܢ ܬܪܥܐ ܐܒܐ ܕܒܝܬܐ ܐܡܪ ܠܥܒܕܗ ܢܦܩ ܒܗܪ ܠܫܘܩܐ ܘܠܫܘܟܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܘܠܡܣܟܝܢܐ ܘܥܘܪܝܐ ܘܦܣܚܐ ܐܥܠ ܘܐܥܐܠ. 22 ܘܐܡܪ ܥܒܕܐ ܡܪܝ ܥܒܕ ܐܝܟ ܕܦܩܕܬ ܘܥܕ ܐܬܪ ܐܝܬ. 23 ܘܐܡܪ ܡܪܗ ܠܥܒܕܗ ܢܦܩ ܠܐܪܚܬܐ ܘܠܫܘܟܐ ܘܐܠܨ ܠܗܘܢ ܕܢܬܡܠܐ ܒܝܬܝ. 24 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܚܕ ܡܢ ܓܒܪܐ ܗܢܘܢ ܕܐܬܩܪܝܘ ܢܛܥܡ ܡܢ ܣܥܘܕܝ. 25 ܘܐܙܠܘ ܥܡܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐ ܘܐܬܦܢܐ ܐܡܪ ❖ ܠܗܘܢ. 26 ܐܢ ܡܢ ܐܬܐ ܠܘܬܝ ܘܠܐ ܣܢܐ ܠܐܒܘܗܝ ܘܠܐܡܗ ܘܠܐܢܬܬܗ ܘܒܢܝܗ ܘܐܚܘܗܝ ܘܐܚܘܬܗ ܘܐܦ ܠܢܦܫܗ ܠܐ ܡܫܟܚ ܕܢܗܘܐ ܠܝ ܬܠܡܝܕ. 27 ܘܡܢ ܕܠܐ ܢܫܩܠ ܨܠܒܗ ܘܐܬܐ ܒܬܪ ܕܝ ܠܐ ܡܫܟܚ ܕܢܗܘܐ ܠܝ ܬܠܡܝܕ. 28 ܡܢ ܓܝܪ ܒܟܘܢ ܕܨܒܐ ܠܡܒܢܐ ܩܛܪܐ ܠܐ ܡܬܒ ܘܡܚܫܒ ܥܠ ܨܒܘܬܗ ܕܐܢ ܐܝܬ ܠܗ ܠܡܫܠܡ ܠܗ. 29 ܕܠܡܐ ܡܢ ܕܫܪܐ ܘܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܫܠܡ ܟܠ ܕܚܙܝܢ ܠܗ ܡܫܚܩܝܢ ܠܗ ܠܡܗܘ. 30 ܘܡܐܡܪܝܢ ܕܗܢܐ ܐܢܫܐ ܫܪܝ ܠܡܒܢܐ ܘܠܐ ܫܟܚ ܠܡܫܠܡ.

20 Et alius dixit: Uxorem duxi et ideo non possum venire. 21 Et reversus servus nuntiavit hæc domino suo. Tunc iratus pater familias dixit servo suo: Exi cito in plateas et vicos civitatis, et pauperes ac debiles et cæcos et clodos introduc. 22 Et ait servus: Domine, factum est ut imperasti, et adhuc locus est. 23 Et ait dominus servo: Exi in vias et sepes et compelle intrare, ut impleatur domus mea: 24 Dico autem vobis quod nemo virorum illorum qui vocati sunt gustavit cenam meam. 25 Ibant autem turbæ multæ cum eo, et conversus dixit ad illos. 26 Si quis venit ad me et non odit patrem suum et matrem et uxorem et filios et fratres et sorores, adhuc autem et animam suam, non potest meus esse discipulus. 27 Et qui non bajulat crucem suam et venit post me, non potest meus esse discipulus. 28 Quis enim ex vobis volens turrem ædificare nonne prius sedens computat sumtus qui necessarii sunt, si habet ad perficiendum? 29 Ne postea quam posuerit fundamentum et non poterit perficere, omnes qui vident incipiant inludere ei, 30 Dicentes quia hic homo cœpit ædificare, et non potuit consummare.

31 Ἢ τίς βασιλεὺς πορευόμενος ἑτέρῳ
βασιλεῖ συμβαλεῖν εἰς πόλεμον οὐχὶ
καθίσας πρῶτον βουλεύσεται εἰ δυνατός
ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν ὑπαντῆσαι τῷ
μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ'
αὐτόν; 32 Εἰ δὲ μήγε, ἔτι αὐτοῦ πόρρω
ὄντος πρεσβείαν ἀποστείλας ἐρωτᾷ τὰ
πρὸς εἰρήνην. 33 Οὕτως οὖν πᾶς ἐξ
ὑμῶν ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσιν τοῖς
ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύναται εἶναί
μου μαθητής. 34 Καλὸν οὖν τὸ ἅλας·
ἐὰν δὲ καὶ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι
ἀρτυθήσεται; 35 Οὔτε εἰς γῆν οὔτε εἰς
κοπρίαν εὔθετόν ἐστιν· ἔξω βάλλουσιν
αὐτό. Ὁ ἔχων ὦτα [ἀκούειν] ἀκουέτω.

ΚΕΦ. ιε'.

1 Ἦσαν δὲ αὐτῷ ἐγγίζοντες πάντες
οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκούειν
αὐτοῦ. 2 Καὶ διεγόγγυζον οἵ τε Φαρι-
σαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι
οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ
συνεσθίει αὐτοῖς. 3 Εἶπεν δὲ πρὸς
αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγων·
4 Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν
πρόβατα καὶ ἀπολέσας ἐξ αὐτῶν ἓν
οὐ καταλείπει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐν
τῇ ἐρήμῳ καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπο-
λωλός, ἕως εὕρῃ αὐτό; 5 Καὶ εὑρὼν
ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ
χαίρων, 6 Καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον
συνκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτο-
νας, λέγων αὐτοῖς· Συνχάρητέ μοι, ὅτι
εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός.

31 Aut qui rex iturus committere bellum
adversum alium regem non sedens
prius cogitat si possit cum decem
milibus occurrere ei qui cum viginti
milibus venit ad se? 32 Alioquin
adhuc illo longe agente legationem
mittens rogat ea quæ pacis sunt. 33 Sic
ergo omnis ex vobis qui non renuntiat
omnibus quæ possidet non potest meus
esse discipulus. 34 Bonum est sal: si
autem sal quoque evanuerit, in quo
condietur? 35 Neque in terram neque
in sterculinum utile est, sed foras
mittetur. Qui habet aures audiendi
audiat.

CAPUT XV.

1 Erant autem appropinquantes ei
publicani et peccatores ut audirent
illum. 2 Et murmurabant Pharisæi et
scribæ dicentes quia hic peccatores
recipit et manducat cum illis. 3 Et
ait ad illos parabolam istam, dicens:
4 Quis ex vobis homo qui habet centum
oves, et si perdiderit unam ex illis,
nonne dimittit nonaginta novem in
deserto et vadit ad illam quæ pe-
rierat, donec inveniat illam? 5 Et
cum invenerit illam, imponit in
umeros suos gaudens, 6 Et veniens
domum convocat amicos et vicinos,
dicens illis: Congratulamini mihi,
quia inveni ovem meam quæ perierat.

7 Λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτως χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔσται ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις οἵτινες οὐ χρείαν ἔχουσιν μετανοίας. 8 *Ἢ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν, οὐχὶ ἅπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς ἕως ὅτου εὕρῃ; 9 Καὶ εὑροῦσα συνκαλεῖ τὰς φίλας καὶ γείτονας λέγουσα· Συνχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. 10 Οὕτως, λέγω ὑμῖν, γίνεται χαρὰ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι. 11 Εἶπεν δέ· Ἄνθρωπός τις εἶχεν δύο υἱούς. 12 Καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί· Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. Καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. 13 Καὶ μετ᾽ οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως. 14 Δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. 15 Καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους· 16 Καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κεράτιων ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ.

7 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܚܕܘܬܐ ܒܫܡܝܐ ܥܠ ܚܛܝܐ ܚܕ ܕܬܒ ܥܠ ܬܫܥ ܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥ ܕܠܐ ܨܒܝܢ ܠܬܒܘܬܐ ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ ܙܕܝܩܐ ܕܠܐ ܨܒܝܢ ܠܬܒܘܬܐ ׃ 8 ܐܘ ܐܝܬ ܐܢܬܬܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܥܣܪ ܙܘܙܐ ܐܢ ܐܒܕܬ ܚܕ ܙܘܙܐ ܠܐ ܡܫܠܗܒ ܫܪܓܐ ܘܡܟܫܚ ܒܝܬܐ ܘܒܥܐ ܒܫܦܝܪ ܥܕ ܕܫܟܚܬ ׃ 9 ܘܟܕ ܫܟܚܬ ܩܪܝܐ ܠܚܒܪܬܗ ܘܠܫܟܢܬܗ ܘܐܡܪܐ ܗܒܘ ܠܝ ܕܫܟܚܬ ܙܘܙܐ ܕܐܒܕܬ ׃ 10 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܚܕܘܬܐ ܩܕܡ ܡܠܐܟܐ ܕܐܠܗܐ ܥܠ ܚܛܝܐ ܚܕ ܕܬܒ ׃ 11 ܐܡܪ ܗܘ ܕܒܪ ܐܢܫܐ ܐܝܬ ܠܗ ܬܪܝܢ ܒܢܝܗ ׃ 12 ܘܐܡܪ ܙܥܘܪܐ ܡܢܗܘܢ ܠܐܒܘܗܝ ܐܒܐ ܗܒ ܠܝ ܚܠܩܐ ܕܐܙܠ ܠܝ ܘܦܠܓ ܠܗܘܢ ܢܟܣܐ ׃ 13 ܘܠܐ ܣܓܝ ܝܘܡܝܢ ܟܢܫ ܟܠ ܙܥܘܪܐ ܒܪܗ ܘܐܙܠ ܠܐܬܪ ܪܚܩ ܘܬܡ ܒܙܪ ܢܟܣܗ ܒܡܕܒܪܐ ׃ 14 ܘܟܕ ܫܪܐ ܟܠ ܡܕܡ ܗܘܬ ܟܦܢܐ ܪܒܐ ܒܐܬܪ ܗܘ ܐܝܬܝܬ ܘܗܘ ܫܪܐ ܠܡܚܣܪ ׃ 15 ܘܐܙܠ ܘܐܬܚܒܪ ܠܚܕ ܡܢ ܒܢܝ ܐܬܪ ܗܘ ܘܫܕܪ ܐܝܬ ܠܗ ܠܓܘ ܚܩܠܗ ܕܢܪܥܐ ׃ 16 ܘܟܡܗ ܕܢܣܒܥ ܟܪܣܗ ܡܢ ܩܪܛܝܢ ܕܐܟܠ ܚܙܝܪܐ ܘܠܐ ܝܗܒ ܠܗ ׃

7 Dico vobis quod ita gaudium erit in cælo super uno peccatore pœnitentiam habente quam super nonaginta novem justis qui non indigent pœnitentia. 8 Aut quæ mulier habens dragmas decem, si perdiderit dragmam unam, nonne accendit lucernam et evertit domum et quærit diligenter, donec inveniat? 9 Et cum invenerit, convocat amicas et vicinas dicens: Congratulamini mihi, quia inveni dragmam quam perdideram. 10 Ita dico vobis gaudium erit coram angelis Dei super uno peccatore pœnitentiam agente. 11 Ait autem: Homo quidam habuit duos filios. 12 Et dixit adulescentior ex illis patri: Pater da mihi portionem substantiæ quæ me contingit. Et divisit illis substantiam. 13 Et non post multos dies congregatis omnibus adulescentior filius peregre profectus est in regionem longinquam, et ibi dissipavit substantiam suam vivendo luxuriose. 14 Et postquam omnia consummasset, facta est fames valida in regione illa, et ipse cœpit egere: 15 Et abiit et adhesit uni civium regionis illius, et misit illum in villam suam ut pasceret porcos. 16 Et cupiebat implere ventrem suum de siliquis quas porci manducabant; et nemo illi dabat.

17 Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν ἔφη· Πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτων· ἐγὼ δὲ λιμῷ ὧδε ἀπόλλυμαι. 18 Ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ· Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, 19 Οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου· ποίησόν με ὡς ἕνα τῶν μισθίων σου. 20 Καὶ ἀναστὰς ἦλθεν πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ. Ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. 21 Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ υἱός· Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. 22 Εἶπεν δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ· Ἐξενέγκατε στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας, 23 Καὶ φέρετε τὸν μοσχὸν τὸν σιτευτόν, θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν, 24 Ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν, ἦν ἀπολωλὼς καὶ εὑρέθη. Καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. 25 Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισεν τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσεν συμφωνίας καὶ χορῶν, 26 Καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα τῶν παίδων ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα. 27 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἥκει, καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. 28 Ὠργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν. Ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν.

17 ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܘܩܕܡ ܐܡܪ ܡܐ ܣܓܝ̈ܐ ܐܓܝ̈ܪܝ ܒܝܬ ܐܒܝ ܐܦ ܐܢܐ ܗܐ ܒܟܦܢܐ ܐܡܘܬ ܐܢ ܒܪܥܒܐ ܗܟܢܐ ܐܩܘܡ ܐܙܠ ܠܘܬ ܐܒܝ ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܒܝ ܚܛܝܬ ܠܫܡܝܐ ܘܩܕܡܟ ܘܠܐ ܐܝܬ ܐܢܐ ܗܫܐ ܫܪܝ ܠܡܬܩܪܝ ܒܪ ܐܝܟ ܚܕ ܡܢ ܐܓܝ̈ܪܝܟ ܘܩܡ ܐܙܠ ܠܘܬ ܐܒܘܗܝ ܘܟܕ ܗܘܐ ܥܕ ܪܚܩ ܐܬܚܙܝ ܐܒܘܗܝ ܘܪܚܡ ܠܗ ܘܪܗܛ ܘܢܦܠ ܥܠ ܦܓܪܗ ܘܢܫܩ ܠܗ ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܒܝ ܚܛܝܬ ܠܫܡܝܐ ܘܩܕܡܟ ܘܠܐ ܐܝܬ ܐܢܐ ܗܫܐ ܫܪܝ ܠܡܬܩܪܝ ܒܪ ܐܝܟ ܐܡܪ ܐܒܘܗܝ ܠܥܒܕܘܗܝ ܗܒܘ ܣܘܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܘܠܒܫܘܗܝ ܘܗܒܘ ܒܥܙܩܬܐ ܒܝܕܗ ܘܣܐܢܐ ܒܪܓܠܘܗܝ ܘܐܝܬܘ ܬܘܪܐ ܣܓܝܐ ܘܩܛܠܘ ܘܢܐܟܠ ܘܢܬܒܣܡ ܐܡܪ ܐܒܝ ܗܐ ܒܪܝ ܗܐ ܡܝܬ ܗܘܐ ܘܐܬܚܝ ܐܒܕ ܗܘܐ ܘܐܫܬܟܚ ܘܫܪܘ ܠܡܬܒܣܡ ܘܗܘܐ ܒܪܗ ܪܒܐ ܒܚܩܠܐ ܘܟܕ ܐܬܐ ܩܪܒ ܠܒܝܬܐ ܫܡܥ ܩܠ ܙܡܪܐ ܘܟܘܪܣܝ ܘܩܪܐ ܚܕ ܡܢ ܥܒܕܘܗܝ ܘܫܐܠ ܡܢܘ ܗܠܝܢ ܐܠܝܢ ܐܡܪ ܠܗ ܐܚܘܟ ܐܬܐ ܘܩܛܠ ܐܒܘܟ ܬܘܪܐ ܣܓܝܐ ܐܡܪ ܐܦ ܐܬܪ ܕܩܒܠ ܠܗ ܫܠܡ ܐܬܪ ܘܐܬܒܥܬ ܘܠܐ ܨܒܐ ܠܡܥܘܠ ܘܢܦܩ ܐܒܘܗܝ ܘܫܪܐ ܠܡܒܥܐ ܠܗ ܘܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܐܒܘܗܝ ܗܐ ܫܢܝ̈ܢ ܐܢܐ ܦܠܚ ܠܟ ܘܠܐ ܥܒܪܬ ܦܘܩܕܢܟ ܘܠܐ ܗܒܬ ܠܝ ܓܕܝ ܕܥܡ ܚܒܪܝ ܐܒܕ ܐܢܐ ܗܐ ܒܪܟ ܐܬܐ ܕܐܟܠ ܠܚܝܘܗܝ ܥܡ ܙܢܝ̈ܬܐ ܩܛܠܬ ܠܗ ܬܘܪܐ ܣܓܝܐ ܐܡܪ ܐܦ ܐܢܬ ܒܪܝ ܐܢܬ ܥܡܝ ܗܪ ܟܠ ܕܝ ܐܝܬ ܠܝ ܗܘ ܠܟ ܐܡܪ ܠܗ ܗܐ ܒܪܟ ܐܬܐ ܘܐܒܘܟ ܩܛܠ

29 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ πατρί· Ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ· 30 Ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος ὁ καταφαγών σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν σιτευτὸν μόσχον. 31 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σά ἐστιν· 32 Εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἔζησεν, ἀπολωλὼς καὶ εὑρέθη.

ΚΕΦ. ις΄.

1 Ἔλεγεν δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς· Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος ὃς εἶχεν οἰκονόμον, καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. 2 Καὶ φωνήσας αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ· Τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ; ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου· οὐ γὰρ δύῃ ἔτι οἰκονομεῖν. 3 Εἶπεν δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος· Τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ; σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι. 4 Ἔγνων τί ποιήσω, ἵνα ὅταν μεταστραθῶ ἐκ τῆς οἰκονομίας δέξωνταί με εἰς τοὺς οἴκους ἑαυτῶν. 5 Καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα ἕκαστον τῶν χρεοφειλετῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ ἔλεγεν τῷ πρώτῳ· Πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου;

29 ܘܗܘ ܕܐܡܪ ܠܐܒܘܗܝ ܗܐ ܟܡܐ ܫܢܝܢ ܐܦ ܐܢܐ ܦܠܚ ܠܟ ܘܦܩܕܢܐ ܕܟ ܠܐ ܥܒܪܬ ܘܓܕܝ ܠܐ ܝܗܒܬ ܠܝ ܕܐܬܚܕܐ ܥܡ ܚܒܪܝ ܀ 30 ܟܕ ܐܬܐ ܗܢܐ ܒܪܟ ܕܐܟܠ ܢܟܣܝܟ ܥܡ ܙܢܝܢ ܩܛܠܬ ܠܗ ܠܬܘܪܐ ܕܡܪܝܐ ܀ 31 ܘܗܘ ܐܡܪ ܠܗ ܒܪܝ ܐܢܬ ܥܡܝ ܬܕܝܪ ܘܟܠ ܕܝܠܝ ܕܝܠܟ ܗܘ ܀ 32 ܘܠܡܚܕܐ ܗܘ ܕܢܬܚܕܐ ܘܢܬܚܕܐ ܕܐܚܘܟ ܗܢܐ ܡܝܬ ܗܘܐ ܘܚܝ ܗܘ ܘܐܒܕ ܗܘ ܘܐܫܟܚ ܗܘ ܀

ܟܦܠܐ ❖ ܝ

1 ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܝܬ ܗܘܐ ܓܒܪܐ ܥܬܝܪܐ ܕܗܘܐ ܠܗ ܒܝܬ ܓܒܐ ܘܐܬܬܗܡ ܠܘܬ ܗܢܐ ܕܐܝܬ

6 Ὁ δὲ εἶπεν· Ἑκατὸν βάτους ἐλαίου. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Δέξαι σου τὰ γράμματα καὶ καθίσας ταχέως γράψον πεντήκοντα. 7 Ἔπειτα ἑτέρῳ εἶπεν· Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; ὁ δὲ εἶπεν· Ἑκατὸν κόρους σίτου. Λέγει αὐτῷ· Δέξαι σου τὰ γράμματα καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. 8 Καὶ ἐπῄνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας, ὅτι φρονίμως ἐποίησεν· ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἑαυτῶν εἰσίν. 9 Καὶ ἐγὼ ὑμῖν λέγω, ἑαυτοῖς ποιήσατε φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα ὅταν ἐκλίπῃ δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς. 10 Ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ καὶ ἐν πολλῷ πιστός ἐστιν, καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν. 11 Εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾷ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει; 12 Καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ὑμέτερον τίς δώσει ὑμῖν; 13 Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. Οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ. 14 Ἤκουον δὲ ταῦτα πάντα οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι ὑπάρχοντες, καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν.

6 ܐܡܪ ܠܗ ܡܐܐ ܒܬ ܡܐܐ ܕܡܫܚܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܣܒ ܟܬܒܢܟ ܘܬܒ ܡܗܪ ܘܟܬܘ ܚܡܫܝܢ ܘܬܪܝܢ. 7 ܐܝܟ ܕܢ ܐܡܪ ܠܐܚܪܢ ܐܢܬ ܕܢ ܟܡ ܚܝܒ ܐܢܬ ܐܡܪ ܠܗ ܡܐܐ ܟܘܪ ܚܛܐ ܐܡܪ ܠܗ ܣܒ ܟܬܒܢܟ ܘܟܬܘ ܫܡܢܝܢ. 8 ܘܫܒܚ ܡܪܝܐ ܠܓܒܝܐ ܕܥܘܠܬܐ ܕܒܪ ܢܫ ܕܒܚܟܡܬܐ ܥܒܕ ܡܛܠ ܕܒܢܝ ܗܕܐ ܕܥܠܡܐ ܒܪܝܟܝܢ ܐܢܘܢ ܒܕܪܟܗ ܡܢ ܒܢܝ ܢܘܗܪܐ. 9 ܘܐܢܐ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܥܒܕܘ ܠܟܘܢ ܚܒܪܐ ܡܢ ܡܡܘܢܐ ܕܥܘܠܬܐ ܕܟܕ ܢܬܟܠ ܢܣܒܘܢ ܠܟܘܢ ܠܡܫܟܢܬܐ ܕܠܥܠܡ. 10 ܡܢ ܕܡܗܝܡܢ ܒܙܥܘܪ ܗܘ ܒܣܓܝ ܗܘ ܡܗܝܡܢ ܘܡܢ ܕܥܘܠ ܒܙܥܘܪ ܗܘ ܒܣܓܝ ܗܘ ܥܘܠ. 11 ܐܢ ܟܕ ܠܡܡܘܢܐ ܕܥܘܠܬܐ ܠܐ ܗܘܝܬܘ ܡܗܝܡܢܝܢ ܡܢ ܕܫܪܪܐ ܡܢ ܝܗܒ ܠܟܘܢ. 12 ܘܐܢ ܒܕܝܠܢܝܐ ܠܐ ܗܘܝܬܘ ܡܗܝܡܢܝܢ ܡܢ ܕܕܝܠܟܘܢ ܡܢ ܝܗܒ ܠܟܘܢ. 13 ܠܐ ܡܫܡܫ ܥܒܕ ܠܬܪܝܢ ܡܪܝܐ ܐܡܪ ܐܘ ܠܚܕ ܢܣܢܐ ܘܠܚܕ ܢܪܚܡ ܐܘ ܠܚܕ ܢܬܟܪ ܘܠܚܕ ܢܒܙܐ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܠܡܗܘ ܠܐܠܗܐ ܘܠܡܡܘܢܐ. 14 ܫܡܥܘ ܕܢ ܟܠ ܗܠܝܢ ܦܪܝܫܝܐ ܕܪܚܡܢܝ ܟܣܦܐ ܘܡܬܟܫܝܢ ܠܗ.

6 At ille dixit: Centum cados olei. Dixitque illi: Accipe cautionem tuam et sede cito scribe quinquaginta. 7 Deinde alio dixit: Tu vero quantum debes? Qui ait: Centum choros tritici. Ait illi: Accipe litteras tuas et scribe octoginta. 8 Et laudavit dominus vilicum iniquitatis, quia prudenter fecisset: quia filii hujus sæculi prudentiores filiis lucis in generatione sua sunt. 9 Et ego vobis dico: Facite vobis amicos de mamona iniquitatis, ut cum defeceritis recipiant vos in æterna tabernacula. 10 Qui fidelis est in minimo, et in majori fidelis est, et qui in modico iniquus est, et in majori iniquus est. 11 Si ergo in iniquo mamona fideles non fuistis, quod verum est quis credit vobis? 12 Et si in alieno fideles non fuistis, quod vestrum est quis dabit vobis? 13 Nemo servus potest duobus dominis servire: aut enim unum odiet et alterum diliget, aut uni adherebit et alterum contemnet: non potestis Deo servire et mamonæ. 14 Audiebant autem omnia hæc Pharisæi, qui erant avari, et deridebant illum.

15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐστὲ οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 16 Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται μέχρι Ἰωάννου· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ εὐαγγελίζεται καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. 17 Εὐκοπώτερον δέ ἐστιν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν ἢ τοῦ νόμου μίαν κεραίαν πεσεῖν. 18 Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἑτέραν μοιχεύει, καὶ ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν μοιχεύει. 19 Ἄνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. 20 Πτωχὸς δέ τις ὀνόματι Λάζαρος ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ εἱλκωμένος 21 Καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἐπέλειχον τὰ ἕλκη αὐτοῦ. 22 Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ· ἀπέθανεν δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. 23 Καὶ ἐν τῷ ᾅδῃ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὁρᾷ Ἀβραὰμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. 24 Καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπεν· Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ.

15 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܢܬܘܢ ܐܝܬܝܟܘܢ ܕܙܕܩܝܢ ܠܟܘܢ ܩܕܡ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܐܠܗܐ ܕܝܕܥ ܠܒܒܟܘܢ ܡܛܠ ܕܡܕܡ ܕܪܡ ܒܥܝܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܬܥܒܬܐ ܗܘ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ׃ 16 ܢܡܘܣܐ ܘܢܒܝܐ ܥܕ ܝܘܚܢܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܒܥܕܢ ܡܟܪܙ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܘܟܠ ܕܡܬܐ ܠܗ ׃ 17 ܐܫܬܐ ܠܗ ܕܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ ܢܥܒܪܘܢ ܡܢ ܕܬܒܛܠ ܚܕ ܝܘܕ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ׃ 18 ܟܠ ܕܫܕܪ ܠܐܢܬܬܗ ܘܢܣܒ ܐܚܪܬܐ ܙܢܐ ܘܟܠ ܕܫܕܝܢ ܐܢܬܬܐ ܡܢ ܒܥܠܗ ܙܢܐ ׃ 19 ❖ ܓܒܪܐ ܐܚܕ ܗܘܐ ܥܬܝܪ ܘܠܒܫ ܐܪܓܘܢ ܘܣܝܣ ܘܗܘ ܒܟܠ ܝܘܡ ܒܫܦܪ ܒܣܝܡ ׃ 20 ܘܣܟܝܢ ܐܚܕ ܗܘܐ ܠܗ ܕܫܡܗ ܠܥܙܪ ܕܡܛܠ ܬܪܥܗ ܗܘ ܡܫܕܐ ׃ 21 ܘܒܥܐ ܗܘ ܕܢܬܣܒܥ ܡܢ ܕܢܦܠ ܡܢ ܦܬ ܡܣܬܐ ܕܥܬܝܪ ܐܦ ܟܠܒܐ ܐܬܘ ܘܠܚܝܢ ܩܪܚܗ ׃ 22 ܗܘܐ ܕܡܝܬ ܣܟܝܢ ܘܐܬܝܠܘ ܡܠܐܟܐ ܠܥܠ ܠܚܝܩ ܐܒܪܗܡ ܘܡܝܬ ܥܬܝܪ ܐܦ ܐܬܩܒܪ ׃ 23 ܘܒܫܐܠ ܡܢ ܒܝܬ ܡܪܥܝܬܐ ܒܥܝܢܘܗܝ ܕܒܟܝܢ ܒܥܘܕܒܐ ܕܝܢ ܒܥܝܢ ܐܬܚܙܐ ܠܐܒܪܗܡ ܡܢ ܪܚܩ ܘܠܥܙܪ ܒܚܝܩ ׃ 24 ܘܗܘ ܩܪܐ ܐܡܪ ܐܒܐ ܐܒܪܗܡ ܪܚܡ ܥܠܝ ܘܫܕܪ ܠܥܙܪ ܕܢܛܒܘܠ ܫܘܠܝ ܕܐܨܒܥܗ ܒܡܝܐ ܘܢܫܪܝ ܠܫܢܝ ܡܛܠ ܕܡܥܩܐ ܐܢܐ ܒܠܗܒܬܐ ܗܕܐ ׃

15 Et ait illis: Vos estis qui justificatis vos coram hominibus, Deus autem novit corda vestra: quia quod hominibus altum est abominatio est ante Deum. 16 Lex et prophetæ usque ad Johannen: ex eo regnum Dei evangelizatur et omnis in illud vim facit. 17 Facilius est autem cælum et terram præterire quam de lege unum apicem cadere. 18 Omnis qui dimittit uxorem suam et ducit alteram mœchatur, et qui dimissam a viro ducit mœchatur. 19 Homo quidam erat dives, et induebatur purpura et bysso, et epulabatur cotidie splendide: 20 Et erat quidam mendicus nomine Lazarus, qui jacebat ad januam ejus ulceribus plenus, 21 Cupiens saturari de micis quæ cadebant de mensa divitis; sed et canes veniebant et lingebant ulcera ejus. 22 Factum est autem ut moreretur mendicus et portaretur ab angelis in sinum Abrahæ: mortuus est autem et dives et sepultus est in inferno. 23 Elevans autem oculos suos, cum esset in tormentis, videbat Abraham a longe et Lazarum in sinum ejus, 24 Et ipse clamans dixit: Pater Abraham, miserere mei et mitte Lazarum ut intinguat extremum digiti sui in aquam ut refrigeret linguam meam, quia crucior in hac flamma.

25 Εἶπεν δὲ Ἀβραάμ· Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες τὰ ἀγαθά σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά· νῦν δὲ ὧδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι. 26 Καὶ ἐν πᾶσι τούτοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. 27 Εἶπεν δέ· Ἐρωτῶ οὖν σε, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν οἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου· 28 Ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς· ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. 29 Λέγει δὲ αὐτῷ Ἀβραάμ· Ἔχουσι Μωϋσέα καὶ τοὺς προφήτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. 30 Ὁ δὲ εἶπεν· Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν. 31 Εἶπεν δὲ αὐτῷ· Εἰ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ πεισθήσονται.

ΚΕΦ. ιζ'.

1 ΕΙΠΕΝ δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Ἀνένδεκτόν ἐστιν τοῦ τὰ σκάνδαλα μὴ ἐλθεῖν, οὐαὶ δὲ δι' οὗ ἔρχεται· 2 Λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ λίθος μυλικὸς περίκειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ τῶν μικρῶν τούτων ἕνα. 3 Προσέχετε ἑαυτοῖς. Ἐὰν ἁμάρτῃ ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ, καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ. 4 Καὶ ἐὰν ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ἁμαρτήσῃ εἰς σὲ καὶ ἑπτάκις ἐπιστρέψῃ πρός σε λέγων· Μετανοῶ, ἀφήσεις αὐτῷ.

25 ܐܡܪ ܠܗ ܐܒܪܗܡ ܒܪܝ ܐܬܟܪ ܕܩܒܠܬ ܛܒܬܟ ܒܚܝܝܟ ܘܠܥܠܙܪ ܗܟܢܐ ܒܝܫܬܐ ܗܫܐ ܗܢ ܡܬܢܚܡ ܐܢܬ ܘܐܢܬ ܬܬܥܩ ܒܥܝܢ ܐ ܘܒܟܠ ܗܠܝܢ ܒܝܢ ܕܝܢ ܘܒܝܢ ܟܘܢ ܬܗܘܬ ܦܫܝܩܐ ܪܒܐ ܕܠܐ ܢܫܟܚܘܢ ܕܗܠܝܢ ܕܨܒܝܢ ܠܡܥܒܪ ܡܢ ܗܢ ܠܗܢ ܘܠܐ ܢܬܟܠ ܕܡܢ ܗܢ ܠܗܢ ܢܥܒܪ ܐ ܘܐܡܪ ܐܝܟ ܕܐ ܐܪܓܘ ܐܒܐ ܕܫܕܪ ܠܒܝܬ ܐܒܐ ܕܒܝ ܐ ܕܐܝܬ ܠܝ ܚܡܫܐ ܐܚܐ ܕܢܣܗܕ ܠܗܘܢ ܕܠܐ ܢܐܬܘܢ ܐܦ ܗܢ ܠܗܢ ܠܐܬܪܐ ܗܢ ܕܥܕܒ ܐ ܘܐܡܪ ܐܝܟ ܕܐ ܠܐ ܐܒܪܗܡ ܐܠܐ ܐܢ ܡܢ ܡܝܬܐ ܢܐܙܠ ܠܘܬܗܘܢ ܢܬܚܢܝܢ ܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܢ ܠܐ ܡܫܐ ܘܢܒܝܐ ܠܐ ܫܡܥܝܢ ܐ ܘܐܦ ܐܢ ܡܢ ܡܝܬܐ ܢܩܘܡ ܠܐ ܡܗܝܢܝܢ ✤

ܦܨܩܐ ✤ ܝ

1 ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܐ ܡܫܟܚ ܕܠܐ ܢܐܬܝܢ ܣܟܢܕܠܐ ܐܠܐ ܘܝܠܗ ܗܘ ܓܒܪܐ ܕܐܬܐ ܒܗ ܐ ܛܒ ܠܗ ܕܐܬܪܡ ܒܦܘܡ ܝܡܐ ܘܢܦܠ ܒܝܡܐ ܡܢ ܕܢܣܟܠ ܚܕ ܡܢ ܙܥܘܪܝ ܗܠܝܢ ܐ ܚܙܘ ܠܟܘܢ ܕܐܢ ܚܛܝ ܠܟ ܐܚܘܟ ܙܥܪ ܒܗ ܘܐܢ ܬܒ ܫܒܘܩ ܠܗ ܐ ܘܐܢ ܫܒܥ ܙܒܢܝܢ ܒܝܘܡܐ ܚܕ ܚܛܝ ܠܟ ܘܙܒܢ ܐ ܘܬܐ ܠܘܬܟ ܘܐܡܪ ܐܢܐ ܬܒ ܫܒܘܩ ܠܗ ✤

25 Et dixit illi Abraham: Filii, recordare quia recepisti bona in vita tua et Lazarus similiter mala: nunc autem hic consolatur, tu vero cruciaris. 26 Et in his omnibus inter vos et nos chaos magnum firmatum est, ut hi qui volunt hinc transire ad vos non possint, neque inde huc transmeare. 27 Et ait: Rogo ergo te, pater, ut mittas eum in domum patris mei, 28 Habeo enim quinque fratres, ut testetur illis ne et ipsi veniant in locum hunc tormentorum. 29 Et ait illi Abraham: Habent Mosen et prophetas, audiant illos. 30 At ille dixit: Non pater Abraham, sed si quis ex mortuis ierit ad eos, pœnitentiam agent. 31 Ait autem illi: Si Mosen et prophetas non audiunt, neque si quis ex mortuis surrexerit credent.

CAPUT XVII.

1 Et ad discipulos suos ait: Impossibile est ut non veniant scandala, væ autem illi per quem veniunt: 2 Utilius est illi si lapis molaris inponatur circa collum ejus et proiciatur in mare, quam ut scandalizet unum de pusillis istis. 3 Attendite vobis. Si peccaverit frater tuus, increpa illum, et si pœnitentiam egerit, dimitte ille: 4 Et si septies in die peccaverit in te et septies in die conversus fuerit ad te dicens: Pœnitet me, dimitte illi.

5 Καὶ εἶπαν οἱ ἀπόστολοι τῷ Κυρίῳ· Πρόσθες ἡμῖν πίστιν. 6 Εἶπεν δὲ ὁ Κύριος· Εἰ ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ· Ἐκριζώθητι καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ ὑπήκουσεν ἂν ὑμῖν. 7 Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, ὃς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ αὐτῷ· Εὐθέως παρελθὼν ἀνάπεσε; 8 Ἀλλ' οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ· Ἑτοίμασον τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμενος διακόνει μοι ἕως φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ; 9 Μὴ ἔχει χάριν τῷ δούλῳ [ἐκείνῳ], ὅτι ἐποίησεν τὰ διαταχθέντα; [Οὐ δοκῶ.] 10 Οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν, ὃ ὠφείλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν. 11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι εἰς Ἰερουσαλήμ, καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσον Σαμαρίας καὶ Γαλιλαίας. 12 Καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἴς τινα κώμην ὑπήντησαν αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἳ ἔστησαν πόρρωθεν, 13 Καὶ αὐτοὶ ἦραν φωνὴν λέγοντες· Ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. 14 Καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν. 15 Εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψεν μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν θεόν,

5 Et dixerunt apostoli Domino: Adauge nobis fidem. 6 Dixit autem Dominus: Si haberetis fidem sicut granum sinapis, diceretis huic arbori moro: Eradicare et transplantare in mare, et obœdiret vobis. 7 Quis autem vestrum habens servum arantem aut pascentem, qui regresso de agro dicet illi: Statim transi recumbe? 8 Et non dicet ei: Para quod cenem, et præcinge te et ministra mihi donec manducem et bibam, et post hæc tu manducabis et bibes? 9 Numquid gratiam habet servo illi, quia fecit quæ sibi imperaverat? 10 Non puto. Sic et vos, cum feceritis omnia quæ præcepta sunt vobis, dicite: Servi inutiles sumus: quod debuimus facere fecimus. 11 Et factum est dum iret in Hierusalem, transiebat per mediam Samariam et Galilæam. 12 Et cum ingrederetur quoddam castellum, occurrerunt ei decem viri leprosi, qui steterunt a longe, 13 Et levaverunt vocem dicentes: Jesu præceptor, miserere nostri. 14 Quos ut vidit, dixit: Ite ostendite vos sacerdotibus. Et factum est dum irent, mundati sunt, 15 Unus autem ex illis ut vidit quia mundatus est, regressus est cum magna voce magnificans Deum.

16 Καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρίτης. 17 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ ἐννέα ποῦ; 18 Οὐχ εὑρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ θεῷ εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος; 19 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. 20 Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως, 21 οὐδὲ ἐροῦσιν· Ἰδοὺ ὧδε ἢ [ἰδοὺ] ἐκεῖ· ἰδοὺ γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστίν. 22 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς· Ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν, καὶ οὐκ ὄψεσθε. 23 Καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν· Ἰδοὺ ἐκεῖ, ἰδοὺ ὧδε· μὴ ἀπέλθητε μηδὲ διώξητε. 24 Ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν λάμπει, οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. 25 Πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. 26 Καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· 27 Ἤσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, ἐγαμίζοντο, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας.

ܘܢܦܠ ܥܠ ܐܦܘܗܝ ܩܕܡ ܪܓܠܘܗܝ ܘܡܘܕܐ ܠܗ ܗܘ ܫܡܪܝܐ. 17 ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܐ ܥܣܪܐ ܙܟܝܘ ܗܘ ܘܬܫܥܐ ܐܝܟܐ ܐܬܘ. 18 ܠܐ ܐܫܬܟܚ ܗܢܐ ܕܢܗܦܟ ܘܢܬܠ ܫܒܚܐ ܠܐܠܗܐ ܐܠܐ ܗܢ ܒܪ ܐܚܪܢܐ. 19 ܘܐܡܪ ܠܗ ܩܘܡ ܙܠ ܗܝܡܢܘܬܟ ܐܦܩܬ ܠܟ. 20 ܘܫܐܠܘ ܦܪܝܫܐ ܡܬܝ ܢܐܬܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܐ ܐܬܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܥܡ ܡܨܝܬܘܬܐ. 21 ܘܠܐ ܢܐܡܪܘܢ ܗܐ ܗܪܟܐ ܐܘ ܗܐ ܬܡܢ ܐܬܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܒܓܘ ܟܘܢ. 22 ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܬܝܢ ܝܘܡܬܐ ܕܬܬܚܡܘܢ ܚܕ ܝܘܡ ܒܪ ܐܢܫܐ ܘܠܐ ܬܚܙܘܢ. 23 ܘܢܐܡܪܘܢ ܠܟܘܢ ܗܐ ܗܪܟܐ ܗܐ ܬܡܢ ܠܐ ܬܙܠܘ ܘܠܐ ܬܪܕܦܘ. 24 ܐܝܟ ܒܪܩܐ ܕܢܦܩ ܘܢܗܪ ܡܢ ܬܚܘܬ ܫܡܝܐ ܠܬܚܘܬ ܫܡܝܐ ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܪ ܐܢܫܐ ܒܝܘܡܗ. 25 ܘܩܕܡ ܗܠܝܢ ܒܥܐ ܠܗ ܕܢܣܒܠ ܣܓܝܐ ܘܢܬܪܚܩ ܡܢ ܕܪ ܗܕܐ. 26 ܘܐܝܟ ܕܗܘܐ ܒܝܘܡܝ ܢܘܚ ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܝܘܡܝ ܒܪ ܐܢܫܐ. 27 ܐܟܠܝܢ ܗܘ ܘܫܬܝܢ ܗܘ ܘܢܣܒܝܢ ܗܘ ܘܢܣܒܝܢ ܗܘ ܠܢܫܐ ܘܠܡܬܐ ܥܕ ܝܘܡܐ ܕܥܠ ܒܗ ܢܘܚ ܠܬܝܒܬܐ ܘܐܬܐ ܛܘܦܢܐ ܘܐܒܕ ܠܟܠܗܘܢ.

16 Et cecidit in faciem ante pedes ejus gratias agens : et hic erat Samaritanus. 17 Respondens autem Jesus dixit: Nonne decem mundati sunt? et novem ubi sunt? 18 Non est inventus qui rediret et daret gloriam Deo nisi hic alienigena? 19 Et ait illi: Surge vade, quia fides tua te salvum fecit. 20 Interrogatus autem a Pharisæis quando venit regnum Dei, respondit eis et dixit: Non venit regnum Dei cum observatione, 21 Neque dicent: Ecce hic, aut ecce illic: ecce enim regnum Dei intra vos est. 22 Et ait ad discipulos: Venient dies quando desideretis videre unum diem Filii hominis, et non videbitis. 23 Et dicent vobis: Ecce hic, ecce illic: nolite ire, neque sectemini. 24 Nam sicut fulgor coruscans de sub cælo in ea quæ sub cælo sunt fulget, ita erit Filius hominis in die sua. 25 Primum autem oportet illum multa pati et reprobari a generatione hac. 26 Et sicut factum est in diebus Noe, ita erit et in diebus Filii hominis: 27 Edebant et bibebant, uxores ducebant et dabantur ad nuptias, usque in diem qua intravit Noe in arcam, et venit diluvium et perdidit omnes.

28 Ὁμοίως καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λώτ· ἤσθιον, ἔπινον, ἠγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ᾠκοδόμουν· 29 ᾗ δὲ ἡμέρᾳ ἐξῆλθεν Λὼτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξεν πῦρ καὶ θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας. 30 Κατὰ τὰ αὐτὰ ἔσται ᾗ ἡμέρᾳ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται. 31 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὃς ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἆραι αὐτά, καὶ ὁ ἐν ἀγρῷ ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. 32 Μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λώτ. 33 Ὃς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ περιποιήσασθαι, ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὃς ἐὰν ἀπολέσει, ζωογονήσει αὐτήν. 34 Λέγω ὑμῖν, ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης μιᾶς, εἷς παραλημφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται· 35 Ἔσονται δύο ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό, ἡ μία παραλημφθήσεται, ἡ δὲ ἑτέρα ἀφεθήσεται. [36 Δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἷς παραληφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται.] 37 Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ· Ποῦ, Κύριε; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ καὶ οἱ ἀετοὶ ἐπισυναχθήσονται.

ΚΕΦ. ιη'.

1 Ἔλεγεν δὲ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι αὐτοὺς καὶ μὴ ἐνκακεῖν, 2 Λέγων· Κριτής τις ἦν ἔν τινι πόλει τὸν θεὸν μὴ φοβούμενος· καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρεπόμενος.

28 Similiter sicut factum est in diebus Loth: edebant et bibebant, emebant et vendebant, plantabant et ædificabant: 29 Qua die autem exiit Loth a Sodomis pluit ignem et sulphur de cælo et omnes perdidit. 30 Secundum hæc erit qua die Filius hominis revelabitur. 31 In illa hora qui fuerit in tecto et vasa ejus in domo, ne descendat tollere illa, et qui in agro similiter non redeat retro. 32 Memores estote uxoris Loth. 33 Quicumque quæsierit animam suam salvam facere, perdet illam, et quicumque perdiderit illam, vivificabit eam. 34 Dico vobis, illa nocte erunt duo in lecto uno, unus assumetur et alter relinquetur: 35 Duæ erunt molentes in unum, una assumetur et altera relinquetur: 36 Duo in agro, unus assumetur et alter relinquetur. 37 Respondentes dicunt illi: Ubi, Domine? Qui dixit eis: Ubicumque fuerit corpus, illuc congregabuntur aquilæ.

CAPUT XVIII.

1 Dicebat autem et parabolam ad illos, quoniam oportet semper orare et non deficere, 2 Dicens: Judex quidam erat in quadam civitate, qui Deum non timebat et hominem non reverebatur.

3 Χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν λέγουσα· Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. 4 Καὶ οὐκ ἤθελεν ἐπὶ χρόνον· μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· Εἰ καὶ τὸν θεὸν οὐ φοβοῦμαι οὐδὲ ἄνθρωπον ἐντρέπομαι, 5 διά γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην, ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με. 6 Εἶπεν δὲ ὁ Κύριος· Ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει· 7 Ὁ δὲ θεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βοώντων αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ μακροθυμεῖ ἐπ' αὐτοῖς; 8 Λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. Πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἆρα εὑρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς; 9 Εἶπεν δὲ καὶ πρός τινας τοὺς πεποιθότας ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶν δίκαιοι καὶ ἐξουθενοῦντας τοὺς λοιποὺς τὴν παραβολὴν ταύτην. 10 Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, ὁ εἷς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. 11 Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς [πρὸς ἑαυτὸν] ταῦτα προσηύχετο· Ὁ θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἅρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης· 12 Νηστεύω δὶς τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατεύω πάντα ὅσα κτῶμαι. 13 Ὁ δὲ τελώνης μακρόθεν ἑστὼς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπᾶραι εἰς τὸν οὐρανόν, ἀλλ' ἔτυπτεν τὸ στῆθος αὐτοῦ λέγων· Ὁ θεός, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.

3 ܐܬܬ ܗܘ ܐܪܡܠܬܐ ܒܚܕܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܗܝ ܘܐܬܬ ܠܘܬܗ ܘܐܡܪܬ ܕܝܢ ܠܝ ܡܢ ܕܒܥܠܝ ܕܕܝܢܐ ܐܢܐ ܠܟ ܡܢ ܕܒܥܠ ܕܝܢܝ. 4 ܘܠܐ ܨܒܐ ܠܡܥܒܕ ܠܙܒܢ ܣܓܝ. ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܒܓܘܗ ܐܦ ܐܢ ܐܠܗܐ ܠܐ ܕܚܠ ܐܢܐ ܘܠܐ ܐܢܫ ܠܐ ܐܗܒ ܢܟܠ ܐܢܐ ܡܢ ܕܐܬ ܐܪܡܠܬܐ ܗܕܐ ܡܬܥܒܐ ܠܝ ܐܦ ܐܢ ܠܐ ܐܬܝ ܠܫܘܝܐ ܕܢܬܐ ܠܝ ܒܐܦ ܐܢ ܠܐ ܐܬܝ ܠܫܘܝܐ ܕܢܬܐ ܠܝ ܒܐܦ ܐܢ ܠܐ ܐܬܝ ܠܫܘܝܐ ܕܢܬܐ ܠܝ ܒ 6 ܐܡܪ ܕܝܢ ܡܪܝܐ ܫܡܥܘ ܡܐ ܕܐܡܪ ܕܝܢܐ ܕܥܘܠܬܐ ܗܢܐ. 7 ܘܐܠܗܐ ܠܐ ܢܥܒܕ ܕܝܢ ܒܒܚܝܪܘܗܝ ܕܒܥܝܢ ܩܠܗܘܢ ܠܘܬܗ ܝܘܡܡܐ ܘܠܠܝܐ ܘܗܘ ܡܬܡܗܐ ܥܠܝܗܘܢ. 8 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܒܣܪܥ ܢܥܒܕ ܕܝܢܗܘܢ ܒܚܕܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܗܝ ܘܐܬܬ ܠܘܬܗ ܘܐܡܪܬ ܕܝܢ ܠܝ ܡܢ ܕܒܥܠܝ ܕܕܝܢܐ ܐܢܐ ܠܟ ܡܢ ܕܒܥܠ ܕܝܢܝ. 4 ܘܠܐ ܨܒܐ ܠܡܥܒܕ ܠܙܒܢ ܣܓܝ. ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܒܓܘܗ ܐܦ ܐܢ ܐܠܗܐ ܠܐ ܕܚܠ ܐܢܐ ܘܠܐ ܐܢܫ ܠܐ ܐܗܒ ܢܟܠ ܐܢܐ ܡܢ ܕܐܬ ܐܪܡܠܬܐ ܗܕܐ ܡܬܥܒܐ ܠܝ

14 Λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ γὰρ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. 15 Προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη ἵνα αὐτῶν ἅπτηται· ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπετίμων αὐτοῖς. 16 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσεκαλέσατο αὐτὰ λέγων· Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 17 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἂν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. 18 Καὶ ἐπηρώτησέν τις αὐτὸν ἄρχων λέγων· Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; 19 Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ θεός. 20 Τὰς ἐντολὰς οἶδας· Μὴ μοιχεύσῃς, μὴ φονεύσῃς, μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου. 21 Ὁ δὲ εἶπεν· Ταῦτα πάντα ἐφύλαξα ἐκ νεότητος. 22 Ἀκούσας δὲ [ταῦτα] ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἔτι ἕν σοι λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. 23 Ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα περίλυπος ἐγενήθη· ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα. 24 Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς [περίλυπον γενόμενον] εἶπεν· Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελεύσονται·

14 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܢܚܬ ܗܢܐ ܓܒܪܐ ܙܟܝܐ ܠܒܝܬܗ ܡܢ ܗܘ ܓܒܪܐ ܐܪܡܝ ܟܠ ܡܢ ܕܡܪܝܡ ܢܦܫܗ ܢܬܫܦܠ ܘܡܢ ܕܡܫܦܠ ܢܦܫܗ ܢܬܪܡ. 15 ܘܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܐܦ ܛܠܝܐ ܕܢܡܫ ܒܗܘܢ ܘܟܕ ܚܙܘ ܬܠܡܝܕܐ ܢܓܥܪܘ ܒܗܘܢ. 16 ܐܝܫܘܥ ܕܩܪܐ ܠܗܘܢ ܐܡܪ ܐܦܘ ܠܛܠܝܐ ܬܘܒܘ ܠܘܬܝ ܘܠܐ ܬܡܢܥܘܢ ܠܗܘܢ ܕܗܟܝܠ ܗܘ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. 17 ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܟܠ ܡܢ ܕܠܐ ܢܩܒܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܟ ܛܠܝܐ ܠܐ ܢܥܘܠ ܠܗ. 18 ❖ ܘܫܐܠ ܗܘ ܚܕ ܪܫܝܐ ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܛܒ ܡܐ ܐܥܒܕ ܕܐܚܐ ܚܝܐ ܕܥܠܡܐ. 19 ܐܡܪ ܠܗ ܐܝܫܘܥ ܠܡܢܐ ܐܡܪܬ ܠܝ ܛܒ ܠܝܬ ܛܒ ܐܠܐ ܚܕ ܐܠܗܐ. 20 ܦܩܕ ܐܢܬ ܦܘܩܕܢܐ ܠܐ ܬܩܛܠ ܠܐ ܬܙܢܐ ܠܐ ܬܓܢܘܒ ܠܐ ܬܣܗܕ ܣܗܕܘܬܐ ܕܫܩܪ ܟܒܘܕ ܐܒܟ ܘܐܡܟ. 21 ܐܡܪ ܠܗ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܢܛܪܬ ܡܢ ܥܠܡܝ ܡܢ ܙܥܘܪܝ. 22 ܐܡܪ ܠܗ ܐܝܫܘܥ ܥܕ ܚܕ ܠܟ ܚܣܪ ܙܒܢ ܟܠ ܕܐܝܬ ܠܟ ܘܬܬܠ ܠܡܣܟܝܢܐ ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܐܘܨܪ ܒܫܡܝܐ ܘܐܬܐ ܒܬܪ ܕܝ. 23 ܟܕ ܫܡܥ ܗܢܐ ܟܠ ܗܘ ܓܒܪܐ ܥܛܝܐ ܠܚܕ ܙܕ ܗܘ ܓܒܪܐ ܥܬܝܪ ܫܓܝ. 24 ܟܕ ܚܙܐ ܐܝܫܘܥ ܕܥܛܝܐ ܗܘ ܐܡܪ ܡܢܘ ܩܫ ܠܥܬܝܪܐ ܕܢܥܠܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ.

14 Dico vobis, descendit hic justificatus in domum suam ab illo: quia omnis qui se exaltat humiliabitur, et qui se humiliat exaltabitur. 15 Afferebant autem ad illum et infantes ut eos tangeret: quod cum viderent discipuli, increpabant illos. 16 Jesus autem convocans illos dixit: Sinite pueros venire ad me, et nolite eos vetare: talium est enim regnum Dei. 17 Amen dico vobis, quicumque non acceperit regnum Dei sicut puer, non intrabit in illud. 18 Et interrogavit eum quidam princeps [dicens]: Magister bone, quid faciens vitam æternam possidebo? 19 Dixit autem ei Jesus: Quid me dicis bonum? nemo bonus nisi solus Deus. 20 Mandata nosti, Non occides, Non mœchaberis, Non furtum facies, Non falsum testimonium dices: Honora patrem tuum et matrem. 21 Qui ait Hæc omnia custodivi a juventute mea. 22 Quo audito Jesus ait ei: Adhuc unum tibi deest: omnia quæcumque habes vende et da pauperibus, et habebis thesaurum in cælo, et veni sequere me. 23 His ille auditis contristatus est, quia dives erat valde. 24 Videns autem illum Jesus tristem factum dixit: Quam difficile qui pecunias habent in regnum Dei intrabunt:

25 Εὐκοπώτερον γάρ ἐστιν κάμηλον διὰ τρήματος βελόνης εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. 26 Εἶπαν δὲ οἱ ἀκούσαντες· Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; 27 Ὁ δὲ εἶπεν· Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ θεῷ ἐστίν. 28 Εἶπεν δὲ Πέτρος· Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφέντες τὰ ἴδια ἠκολουθήσαμέν σοι. 29 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ γυναῖκα ἢ ἀδελφοὺς ἢ γονεῖς ἢ τέκνα εἵνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, 30 Ὃς οὐχὶ μὴ ἀπολάβῃ πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. 31 Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα εἶπεν πρὸς αὐτούς· Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ τελεσθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου· 32 Παραδοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσιν καὶ ἐμπαιχθήσεται καὶ ὑβρισθήσεται καὶ ἐμπτυσθήσεται, 33 Καὶ μαστιγώσαντες ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται. 34 Καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν, καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα. 35 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν εἰς Ἱερειχὼ τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ἐπαιτῶν. 36 Ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου ἐπυνθάνετο τί εἴη τοῦτο. 37 Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται.

25 ܓܡܠܐ ܗܘ ܕܥܒܪ ܒܚܘܪܡ̈ܐ ܕܚܛܐ ܡܢ ܥܬܝܪܐ ܕܥܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܢܥܠ. 26 ܐܡܪܘ ܗܠܝܢ ܕܫܡܥܘ ܘܐܡܪܘ ܡܢ ܗܟܝ ܢܬܦܪܩ. 27 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܡܠܝܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܠܒܢܝ ܐܢܫ ܐܠܐ ܠܒܢܝ ܐܠܗܐ ܡܫܟܚܝܢ. 28 ܐܡܪ ܠܗ ܦܛܪܘܣ ܗܐ ܚܢܢ ܫܒܩܢ ܟܠ ܡܕܡ ܘܐܬܝܢ ܒܬܪܟ. 29 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܕܠܝܬ ܕܫܒܩ ܒܝܬܐ ܐܘ ܐܒܐ ܐܘ ܐܡܐ ܐܘ ܐܚ̈ܐ ܐܘ ܐܢ̈ܬܬܐ ܐܘ ܒܢ̈ܐ ܡܛܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. 30 ܘܠܐ ܢܣܒ ܣܓܝ̈ܐ ܒܗܕܐ ܙܒܢܐ ܘܒܥܠܡܐ ܕܐܬܐ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. 31 ܢܣܒ ܠܗ ܝܫܘܥ ܬܪܥܣܪ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܐ ܣܠܩܝܢ ܠܐܘܪܫܠܡ ܘܬܫܠܡ ܟܠ ܡܐ ܕܟܬܝܒ ܒܢܒ̈ܝܐ ܠܒܪ ܐܢܫܐ. 32 ܡܣܪ ܠܥܡܡ̈ܐ ܘܢܬܟܫܐ ܘܢܬܠܩܐ ܘܢܬܬܦܠ. 33 ܘܡܢ ܕܡܟܝܢ ܢܩܛܠܘܢܗ ܘܒܝܘܡܐ ܬܠܬܝܐ ܢܩܘܡ. 34 ܘܗܢܘܢ ܠܐ ܝܕܥܘ ܡܕܡ ܘܗܕܐ ܡܠܬܐ ܐܟܣܝܢ ܗܘ ܡܢܗܘܢ ܘܠܐ ܝܕܥܘ ܡܕ ܕܐܡܪ. 35 ܘܟܕ ܩܪܒ ܠܐܪܝܚܘ ܐܝܬ ܐܝܟܐ ܥܘܪ ܝܬܒ ܥܠ ܦܬܓܐ ܕܡܢ ܡܐ ܢܣܒ ܒܛܠ. 36 ܘܟܕ ܫܡܥ ܣܓܝ̈ܐ ܕܥܡܐ ܥܒܪ ܫܐܠ ܡܢܘ ܗܢܐ ܗܕܐ. 37 ܐܡܪܘ ܠܗ ܕܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ ܥܒܪ.

25 Facilius est enim camelum per foramen acus transire quam divitem intrare in regnum Dei. 26 Et dixerunt qui audiebant: Et quis potest salvus fieri? 27 Ait illis: Quæ inpossibilia sunt apud homines, possibilia sunt apud Deum. 28 Ait autem Petrus: Ecce nos dimisimus omnia et secuti sumus te. 29 Qui dixit eis: Amen dico vobis, nemo est qui reliquit domum aut parentes aut fratres aut uxorem aut filios propter regnum Dei, 30 Et non recipiat multo plura in hoc tempore, et in sæculo venturo vitam æternam. 31 Assumsit autem Jesus duodecim et ait illis: Ecce ascendimus Hierosolymam, et consummabuntur omnia quæ scripta sunt per prophetas de Filio hominis: 32 Tradetur enim gentibus, et inludetur et flagellabitur et conspuetur, 33 Et postquam flagellaverint occident eum, et die tertia resurget. 34 Et ipsi nihil horum intellexerunt, et erat verbum istud absconditum ab eis, et non intellegebant quæ dicebantur. 35 Factum est autem cum appropinquaret Hiericho, cæcus quidam sedebat secus viam mendicans, 36 Et cum audiret turbam prætereuntem, interrogabat quid hoc esset. 37 Dixerunt autem ei quod Jesus Nazarenus transiret.

38 Καὶ ἐβόησεν λέγων· Ἰησοῦ υἱὲ Δαυείδ, ἐλέησόν με. 39 Καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιγήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν· Υἱὲ Δαυείδ, ἐλέησόν με. 40 Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. Ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτόν· 41 Τί σοι θέλεις ποιήσω; Ὁ δὲ εἶπεν· Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. 42 Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. 43 Καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψεν, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν θεόν. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ θεῷ.

ΚΕΦ. ιθ΄.

1 ΚΑΙ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱερειχώ. 2 Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ ἦν πλούσιος· 3 Καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστιν, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. 4 Καὶ προδραμὼν εἰς τὸ ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι ἐκείνης ἤμελλεν διέρχεσθαι. 5 Καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς [εἶδεν αὐτόν, καὶ] εἶπεν πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι, 6 Καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. 7 Καὶ ἰδόντες πάντες διεγόγγυζον, λέγοντες ὅτι παρὰ ἁμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσῆλθεν καταλῦσαι.

38 ܘܩܪܐ ܐܡܪ ܝܫܘܥ ܒܪ ܕܘܝܕ ܪܚܡ ܠܝ ܗ 39 ܘܐܢܫܐ ܕܩܕܡ ܙܕܘ ܐܡܪ ܠܗ ܕܫܬܩ ܐܦ ܗ ܫܩܐ ܣܓܝ ܒܪ ܕܘܝܕ ܪܚܡ ܠܝ ܗ 40 ܘܩܐܡ ܝܫܘܥ ܦܩܓ ܕܢܬܝܬܘܢ ܠܘܬܗ ܘܟܕ ܩܪܒ ܫܐܠ ܠܗ 41 ܘܐܡܪ ܡܢܐ ܬܒܥ ܐܢܬ ܕܐܥܒܕ ܠܟ ܘܐܡܪ ܡܪܝ ܕܐܙܕܩܦ 42 ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܙܩܦ ܗܝܡܢܘܬܟ ܫܘܝܬ ܠܟ ܚܝܐ 43 ܘܒܗܝ ܫܥܬܐ ܙܩܦ ܘܗܘܐ ܡܫܟ ܠܗ ܘܗܘ ܡܫܒܚ ܠܐܠܗܐ ܘܟܠ ܥܡܐ ܕܚܙܘ ܝܗܒܘ ܫܒܚܬܐ ܠܐܠܗܐ

ܦܨ ܟ

1 ܘܥܠ ܒܐ ܝܪܝܚܘ ܘܥܒܪ ܒܓܘ 2 ܘܗܐ ܓܒܪܐ ܕܫܡܗ ܙܟܝ ܘܗܘ ܪܒ ܥܠ ܓܒܝ ܘܗܘ ܓܒܪܐ ܥܬܝܪ 3 ܘܒܥܐ ܗܘ ܕܢܚܙܐ ܠܝܫܘܥ ܡܢ ܗܘ ܘܠܐ ܝܟܠ ܡܛܠ ܕܟܢܫܐ ܗܘ ܘܩܨܝܪ ܩܘܡܬܗ ܗܘ 4 ܘܪܗܛ ܩܕܡ ܘܣܩ ܠܗ ܠܬܐܢܬܐ ܕܢܚܙܝܗ ܡܛܠ ܕܗܢܐ ܥܬܝܕ ܠܡܥܒܪ ܒܗ 5 ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܐܬܪܐ ܚܙܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ ܙܟܝ ܐܢܕܪ ܢܚܬ ܕܗܘܕܝ ܠܒܝܬܟ ܡܢ ܗܠܟ ܕܒܝܬܟ ܐܢܐ ܡܫܬܐ ܠܡܗܘ 6 ܘܐܢܕܪ ܢܚܬ ܘܩܒܠ ܠܗ ܒܚܕܘ 7 ܘܟܕ ܚܙܘ ܟܠ ܐܢܫܐ ܗܘ ܡܪܬܢ ܘܐܡܪܝܢ ܕܠܘܬ ܓܒܪܐ ܚܛܝܐ ܥܠ ܓܒܪ ܥܠ ܓܒܪ ܥܠ ܓܒܪ

8 Σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπεν πρὸς τὸν Κύριον· Ἰδοὺ τὰ ἡμίσειά μου τῶν ὑπαρχόντων, Κύριε, τοῖς πτωχοῖς δίδωμι, καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. 9 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ· 10 Ἦλθεν γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός. 11 Ἀκουόντων δὲ αὐτῶν ταῦτα προσθεὶς εἶπεν παραβολήν, διὰ τὸ ἐγγὺς εἶναι Ἰερουσαλὴμ αὐτὸν καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα μέλλει ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀναφαίνεσθαι. 12 Εἶπεν οὖν· Ἄνθρωπός τις εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακράν, λαβεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν καὶ ὑποστρέψαι. 13 Καλέσας δὲ δέκα δούλους ἑαυτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Πραγματεύσασθε ἐν ᾧ ἔρχομαι. 14 Οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτόν, καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ λέγοντες· Οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς. 15 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν, καὶ εἶπεν φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους οἷς δεδώκει τὸ ἀργύριον, ἵνα γνοῖ τίς τί διεπραγματεύσατο. 16 Παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος λέγων· Κύριε, ἡ μνᾶ σου δέκα προσηργάσατο μνᾶς. 17 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εὖγε, ἀγαθὲ δοῦλε, ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς ἐγένου, ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων. 18 Καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος λέγων· Ἡ μνᾶ σου, Κύριε, ἐποίησεν πέντε μνᾶς. 19 Εἶπεν δὲ καὶ τούτῳ· Καὶ σὺ ἐπάνω γίνου πέντε πόλεων.

8 ܘܩܡ ܙܟܝ ܐܡܪ ܠܡܪܝܐ ܗܐ ܦܠܓ ܡܢ ܢܟܣܝ ܠܡܣܟܝܢ ܘܐܢ ܡܕܡ ܐܢ ܐܟܣܬ ܠܡܢ ܐܫܠܡ ܐܪܒܥ ܬܪܝܢ ܠܗ : 9 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܗܫܐ ܐܬܬ ܦܘܪܩܢܐ ܠܒܝܬܐ ܗܕܐ ܡܛܠ ܕܗܘ ܐܦ ܗܘ ܒܪ ܐܒܪܗܡ ܗܘ : 10 ܐܬܐ ܠܡܒܥܐ ܘܠܡܦܪܩ ܠܡܐ ܕܐܒܕ : 11 ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܗܠܝܢ ܡܠܐ ܐܘܣܦ ܡܬܠܐ ܡܛܠ ܕܩܪܝܒ ܗܘ ܠܘܬ ܐܘܪܫܠܡ ܘܡܛܠ ܕܣܒܪܝܢ ܗܘ ܕܡܢ ܫܥܬܐ ܡܬܓܠܝ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ : 12 ܐܡܪ ܠܗܘ ܐܢܫ ܐܝܬ ܠܗ ܕܐܙܠ ܠܐܬܪ ܪܚܩ ܠܡܣܒ ܠܗ ܡܠܟܘܬܐ ܘܬܘܒ : 13 ܘܩܪܐ ܠܥܣܪܐ ܥܒܕܘܗܝ ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܥܣܪ ܡܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܬܓܪܘ ܥܕ ܕܐܐܬܐ : 14 ܘܒܢܘܗܝ ܣܢܝܘ ܠܗ ܘܫܕܪܘ ܣܗܕܐ ܒܬܪܗ ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܡܠܟ ܥܠܝܢ : 15 ܘܗܘܐ ܟܕ ܐܬܦ ܠܡܣܒ ܡܠܟܘܬܐ ܘܐܬܐ ܘܦܩܕ ܕܢܬܩܪܘ ܠܥܒܕܐ ܗܠܝܢ ܕܝܗܒ ܠܗܘܢ ܟܣܦܐ ܕܢܕܥ ܡܐ ܕܐܝܟ ܡܬܓܪ ܐܢܫ : 16 ܘܐܬܐ ܩܕܡܝܐ ܘܐܡܪ ܡܪܝ ܡܢܐ ܕܟ ܥܒܕ ܥܣܪ ܡܢܐ ܐܟܣܒ : 17 ܐܡܪ ܠܗ ܫܦܝܪ ܥܒܕ ܛܒ ܕܒܙܥܪܐ ܗܝܡܢܬ ܗܘܝܬ ܗܘ ܬܗܘܐ ܫܠܝܛ ܥܠ ܥܣܪ ܡܕܝܢܬܐ : 18 ܘܐܬܐ ܬܪܝܨ ܘܐܡܪ ܡܪܝ ܡܢܐ ܕܟ ܥܒܕ ܚܡܫ ܡܢܐ ܥܒܕ : 19 ܐܡܪ ܐܦ ܠܗܢܐ ܗܘ ܗܘ ܬܗܘܐ ܫܠܝܛ ܥܠ ܚܡܫ ܡܕܝܢܬܐ .

8 Stans autem Zaccheus dixit ad Dominum: Ecce dimidium bonorum meorum, Domine, do pauperibus, et si quid aliquem defraudavi reddo quadruplum. 9 Ait Jesus ad eum quia hodie salus domui huic facta est, eo quod et ipse filius sit Abrahæ: 10 Venit enim Filius hominis quærere et salvare quod perierat. 11 Hæc illis audientibus adiciens dixit parabolam, eo quod esset prope Hierusalem, et quia existimarent quod confestim regnum Dei manifestaretur. 12 Dixit ergo: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum et reverti. 13 Vocatis autem decem servis suis dedit illis decem mnas, et ait ad illos: Negotiamini dum venio. 14 Cives autem ejus oderant illum, et miserunt legationem post illum dicentes: Nolumus hunc regnare super nos. 15 Et factum est ut rediret accepto regno, et jussit vocari servos quibus dedit pecuniam, ut sciret quantum quisque negotiatus esset. 16 Venit autem primus dicens: Domine, mna tua decem mnas adquisivit. 17 Et ait illi: Euge bone serve, quia in modico fidelis fuisti, eris potestatem habens supra decem civitates. 18 Et alter venit dicens: Domine, mna tua fecit quinque mnas. 19 Et huic ait: Et tu esto supra quinque civitates.

20 Καὶ ὁ ἕτερος ἦλθεν λέγων· Κύριε, ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου, ἣν εἶχον ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ· 21 Ἐφοβούμην γάρ σε, ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἶ, αἴρεις ὃ οὐκ ἔθηκας, καὶ θερίζεις ὃ οὐκ ἔσπειρας. 22 Λέγει αὐτῷ· Ἐκ τοῦ στόματός σου κρινῶ σε, πονηρὲ δοῦλε. Ἤδεις ὅτι ἐγὼ ἄνθρωπος αὐστηρός εἰμι, αἴρων ὃ οὐκ ἔθηκα, καὶ θερίζων ὃ οὐκ ἔσπειρα; 23 Καὶ διατί οὐκ ἔδωκάς μου τὸ ἀργύριον ἐπὶ τράπεζαν; κἀγὼ ἐλθὼν σὺν τόκῳ ἂν αὐτὸ ἔπραξα. 24 Καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν· Ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν καὶ δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι. 25 Καὶ εἶπαν αὐτῷ· Κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς. 26 Λέγω ὑμῖν ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται. 27 Πλὴν τοὺς ἐχθρούς μου τούτους τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτοὺς ἀγάγετε ὧδε καὶ κατασφάξατε αὐτοὺς ἔμπροσθέν μου. 28 Καὶ εἰπὼν ταῦτα ἐπορεύετο ἔμπροσθεν, ἀναβαίνων εἰς Ἰεροσόλυμα. 29 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον ἐλαιών, ἀπέστειλεν δύο τῶν μαθητῶν 30 Εἰπών· Ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην, ἐν ᾗ εἰσπορευόμενοι εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισεν, καὶ λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε.

❖ ܟܕ ❖ ܟܕ ❖ ܟܗ

20 ܘܐܬܐ ܐܚܪܢܐ ܐܡܪ ܡܪܝ ܗܐ ܡܢܐ ܕܝܠܟ ܕܐܝܬ ܠܝ ܛܡܝܪ ܒܣܕܪܐ ܘܐܢܐ ܕܚܠܬ ܒܗ ܫܡܝܪ ܐܝܬ ܠܝ ܕܐܢ ܐܡܪ ܠܝ ܐܢܬ ܐܢܫ ܩܫܝ ܐܢܬ ܕܢܣܒ ܕܠܐ ܫܕܝܬ ܘܚܨܕ ܕܠܐ ܙܪܥܬ ܐܢܬ ܐܡܪ ܠܗ ܡܢ ܦܘܡܟ ܐܕܝܢ ܐܢ ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܢܫ ܩܫܝ ܐܢܐ ܕܢܣܒ ܕܠܐ ܫܕܝܬ ܘܚܨܕ ܕܠܐ ܙܪܥܬ ܘܠܡܢܐ ܠܐ ܝܗܒܬ ܠܝ ܐܢܐ ܐܦ ܒܐ ܥܡ ܬܘܒܢ ܐܬܝܬ ܠܗ ܒܫܘܩ ܪܒܝ ܐܡܪ ܠܐܝܠܝܢ ܕܩܐܡ ܠܘܬܗ ܣܒܘ ܡܢܗ ܡܢܐ ܘܗܒܘ ܠܗ ܕܥܣܪ ܡܢܐ ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܐܝܬ ܠܗ ܕܥܣܪ ܡܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܟܠ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܬܝܗܒ ܠܗ ܘܡܢ ܕܠܝܬ ܠܗ ܐܦ ܕܩܢܐ ܢܣܒ ܡܢܗ ܐܦ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܬܪ ܕܢܣܒ ܡܢܗ ܐܦ ܠܒܥܠܝ ܕܠܐ ܨܒܘ ܕܐܢܐ ܡܠܟ ܥܠܝܗܘܢ ܐܝܬܘ ܠܗܘܢ ܘܩܛܠܘ ܩܕܡܝ ❖ ܘܟܕ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܐܙܠ ܩܕܡ ܠܡܗܘ ܠܝܪܘܫܠܡ ܘܗܘܐ ܟܕ ܩܪܒ ܠܒܝܬ ܦܓܐ ܘܒܝܬ ܥܢܝܐ ܠܘܬ ܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ ܫܕܪ ܬܪܝܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܙܠܘ ܠܟܦܪܐ ܕܩܕܡܝܟܘܢ ܘܟܕ ܥܠܠ ܬܡܢ ܬܫܟܚܘܢ ܥܘܠܐ ܕܥܠ ܠܡ ܐܝܬ ܐܝܢܫ ܡܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܕܝܬܒ ܒܗ ܫܪܘ ܘܐܝܬܘܗܝ ܘܐܝܬܝܬܘ ܠܗ ܘܐܢ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܐܢܫ ܠܡܐ ܐܢܬܘܢ ܫܪܝܢ ܠܡܐ ܐܢܬܘܢ ܡܫܪܪܝܢ ܐܝܬ ܠܗ ܡܪܝ ܗܘ ܕܡܪܗ ܐܝܬ ܠܗ ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܐܝܬ ܠܗ ܕܥܣܪ ܡܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܟܠ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܬܝܗܒ ܠܗ ܘܡܢ ܕܠܝܬ ܠܗ ܐܦ ܕܩܢܐ ܢܣܒ ܡܢܗ ܐܦ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܬܪ ܕܢܣܒ ܡܢܗ ܐܦ ܠܒܥܠܝ ܕܠܐ ܨܒܘ ܕܐܢܐ ܡܠܟ ܥܠܝܗܘܢ ܐܝܬܘ ܠܗܘܢ ܘܩܛܠܘ ܩܕܡܝ ❖ ܘܟܕ ܐܡܪ ܗܟܝܠ ܐܙܠ ܩܕܡ ܠܡܗܘ ܠܝܪܘܫܠܡ ❖ ܘܗܘܐ ܟܕ ܩܪܒ ܠܒܝܬ ܦܓܐ ܘܒܝܬ ܥܢܝܐ ܠܘܬ ܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ ❖ ܫܕܪ ܬܪܝܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ❖ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ❖ ❖ ❖

31 Καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ· Διατί λύετε; οὕτως ἐρεῖτε [αὐτῷ]· Ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. 32 Ἀπελθοντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς. 33 Λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον εἶπαν οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς· Τί λύετε τὸν πῶλον; 34 Οἱ δὲ εἶπαν· Ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. 35 Καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιρίψαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν. 36 Πορευομένου δὲ αὐτοῦ ὑπεστρώννυον τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. 37 Ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν θεὸν φωνῇ μεγάλῃ περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνάμεων, 38 Λέγοντες· Εὐλογημένος ὁ [ἐρχόμενος] βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου· ἐν οὐρανῷ εἰρήνη, καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις. 39 Καί τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπαν πρὸς αὐτόν· Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου. 40 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν οὗτοι σιωπήσουσιν, οἱ λίθοι κράξουσιν. 41 Καὶ ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν τὴν πόλιν ἔκλαυσεν ἐπ᾽ αὐτήν, λέγων 42 Ὅτι εἰ ἔγνως καὶ σὺ καίγε ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύτῃ τὰ πρὸς εἰρήνην σου· νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου. 43 Ὅτι ἥξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σέ, καὶ παρεμβαλοῦσιν οἱ ἐχθροί σου χάρακά σοι καὶ περικυκλώσουσίν σε καὶ συνέξουσίν σε πάντοθεν,

31 ܘܐܢ ܡܢܐ ܕܫܐܠ ܠܟܘܢ ܗܟܢܐ ܬܐܡܪܘܢ ܠܗ ܕܡܪܝܐ ܠܝ ܚܣܝܪ ܗܘ ܘܫܕܪ ܠܟܘܢ . 32 ܐܙܠܘ ܗܠܝܢ ܕܫܠܝܚܝ ܐܫܟܚܘ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ . 33 ܘܟܕ ܡܫܪܪܝܢ ܐܢܘܢ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܡܪܝܗ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܢܐ ܐܢܬܘܢ ܡܫܪܪܝܢ ܐܝܬ ܠܥܘܪܝܐ . 34 ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܕܡܪܝܐ ܠܝ ܚܣܝܪ ܗܘ . 35 ܘܐܬܘ ܐܝܬ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܘܫܕܪܘ ܠܗܘܢ ܠܥܘܪܝܐ ܐܢܘܢ ܠܒܘܫܗܘܢ ܘܐܣܬܡܟ ܝܫܘܥ ܥܠ ܥܘܪܝܐ . 36 ܘܟܕ ܗܘ ܐܙܠ ܦܪܣܘ ܠܒܘܫܗܘܢ ✤ ܒܐܘܪܚܐ . 37 ܘܟܕ ܩܪܒ ܐܦ ܠܬ ܡܬܩܪܒ ܠܡܘܪܕ ܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ ܫܪܘ ܟܠ ܓܘܕ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܒܚܕܘܬܐ ܠܡܫܒܚ ܠܐܠܗܐ ܒܩܠ ܪܡ ܥܠ ܟܠ ܚܝܠܐ ܕܚܙܘ . 38 ܘܐܡܪܝܢ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ ܡܒܪܟ ܡܠܟܐ ܕܐܬܐ . ܫܠܡܐ ܒܫܡܝܐ ܘܫܘܒܚܐ ܒܡܪܘܡܐ . 39 ܘܐܝܬܝܢ ܠܗ ܒܗ ܒܟܢܫܐ ܡܢ ܦܪܝܫܐ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܠܡܪܝ ܙܥܪ ܬܠܡܝܕܟ . 40 ܘܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܐܢ ܗܠܝܢ ܫܬܩܝܢ ܐܦ ✤ ܐܒܢܐ ܢܩܪܘܢ . 41 ܘܟܕ ܩܪܒ ܚܙܐ ܠܩܪܬܐ ܒܟܐ ܥܠܝܗ . 42 ܘܐܡܪ ܕܐܦ ܐܢܬ ܐܢ ܝܕܥܬ ܒܗܕܐ ܝܘܡܟ ܐܦ ܐܢܬ ܠܫܠܡܟ ܐܠܐ ܗܫܐ ܐܬܟܣܝܘ ܡܢ ܥܝܢܝ . 43 ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܐܬܝܢ ܝܘܡܝܢ ܥܠܝܟ ܘܢܣܝܡܘܢ ܒܥܠܝ ܣܘܟܠ ܘܢܚܘܛܘܢ ܠܟ ܘܢܨܝܩܘܢ ܠܟ ܡܟܠ ܣܛܪ ܣܛܪ .

31 Et si quis vos interrogaverit: Quare solvitis? sic dicetis ei quia Dominus opera ejus desiderat. 32 Abierunt autem qui missi erant, et invenerunt sicut dixit illis stantem pullum. 33 Solventibus autem illis pullum dixerunt domini ejus ad illos: Quid solvitis pullum? 34 At illi dixerunt quia Dominus eum necessarium habet. 35 Et duxerunt illum ad Jesum, et jactantes vestimenta sua supra pullum inposuerunt Jesum. 36 Eunte autem illo substernebant vestimenta sua in via. 37 Et cum appropinquaret jam ad descensum montis oliveti, cœperunt omnes turbæ descendentium gaudentes laudare Deum voce magna super omnibus quas viderant virtutibus, 38 Dicentes: Benedictus qui venit rex in nomine Domini: pax in cælo et gloria in excelsis. 39 Et quidam Phasisæorum de turbis dixerunt ad illum: Magister, increpa discipulos tuos. 40 Quibus ipse ait: Dico vobis quia si hi tacuerint, lapides clamabunt. 41 Et ut appropinquavit, videns civitatem flevit super illam, dicens 42 Quia si cognovisses et tu, et quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi: nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis: 43 Quia venient dies in te, et circumdabunt te inimici tui vallo, et circumdabunt te et coangustabunt te undique,

44 Καὶ ἐδαφιοῦσίν σε καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί, καὶ οὐκ ἀφήσουσιν λίθον ἐπὶ λίθον ἐν σοί, ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνως τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου. 45 Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας [ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας], 46 Λέγων αὐτοῖς· Γέγραπται· Καὶ ἔσται ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον λῃστῶν. 47 Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, 48 Καὶ οὐχ εὕρισκον τὸ τί ποιήσωσιν· ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ἐξεκρέμετο αὐτοῦ ἀκούων.

ΚΕΦ. κ'.

1 ΚΑΙ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου ἐπέστησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις, 2 Καὶ εἶπαν λέγοντες πρὸς αὐτόν· Εἰπὸν ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς ἐστιν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην; 3 Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον, καὶ εἴπατέ μοι· 4 Τὸ βάπτισμα τὸ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; 5 Οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες ὅτι ἐὰν εἴπωμεν· Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· Διατί οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ;

44 ܘܠܐܪܥܐ ܢܫܬܚܘܢ ܠܟ ܘܠܒܢܝܟ ܕܒܟ ܘܠܐ ܢܫܒܩܘܢ ܒܟ ܐܒܢ ܥܠ ܐܒܢ ܠܡ ܕܝܕܥܬ ܠܙܒܢ ܥܕܢܐ ܕܦܩܕܢܟ ܀ 45 ܘܥܠ ܠܗܝܟܠܐ ܘܫܪܐ ܠܡܦܩ ܠܝܗ ܠܙܒܢ ܕܝܬ ܒܗ ܘܠܡܙܒܢܢ ܀ 46 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܟܬܝܒ ܗܘ ܕܒܝܬܝ ܒܝܬ ܨܠܘܬܐ ܗܘ ܘܐܢܬܘܢ ܥܒܕܬܘܗܝ ܠܒܝܬ ܥܪܩ ܀ 47 ܘܗܘܐ ܡܠܦ ܒܟܠ ܝܘܡ ܒܗܝܟܠܐ ܘܪܒܢܐ ܘܟܗܢܐ ܘܪܫܝ ܥܡܐ ܒܥܘ ܠܡܩܛܠܘܗܝ ܀ 48 ܘܠܐ ܫܟܚܘ ܡܐ ܕܥܒܕܝܢ ܠܗ ܡܛܠ ܕܟܠ ܥܡܐ ܬܠܝܝܢ ܠܗ ܡܫܡܥܝܢ ܠܗ ✤

ܟܦ. ✤ ܟ ✤

1 ܘܗܘܐ ܒܚܕ ܒܝܘܡܐ ܗܘ ܕܗܘ ܡܠܦ ܠܥܡܐ ܒܗܝܟܠܐ ܘܡܒܫܪ ܐܬܘ ܩܡܘ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ ܥܡ ܣܒܐ ܀ 2 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܘܐܡܪܝܢ ܠܡܢ ܒܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܘ ܡܢ ܗܘ ܕܝܗܒ ܠܟ ܫܘܠܛܢܐ ܗܕܐ ܀ 3 ܘܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܫܐܠ ܐܢܐ ܡܢܟܘܢ ܡܠܬܐ ܚܕ ܘܐܡܪܘ ܠܝ ܀ 4 ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܝܘܚܢܢ ܡܢ ܫܡܝܐ ܗܘܬ ܐܘ ܡܢ ܒܢܝ ܐܢܫ ܀ 5 ܘܗܓܝܢ ܒܝܢ ܠܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ ܕܐܢ ܢܐܡܪ ܡܢ ܫܡܝܐ ܗܘܬ ܢܐܡܪ ܠܢ ܡܛܠ ܡܢܘ ܠܐ ܗܝܡܢܬܘܗܝ ܠܗ ܀ 6 ܐܠܐ ܕܢܐܡܪ ܡܢ ܒܢܝ ܐܢܫ ܟܠ ܥܡܐ ܢܪܓܡܘܢ ܠܢ ܕܡܬܝܩܝܢ ܗܘ ܕܝܘܚܢܢ ܕܢܒܝܐ ܗܘ ܀

44 Ad terram prosternent te et filios qui in te sunt, et non relinquent in te lapidem super lapidem, eo quod non cognoveris tempus visitationis tuæ. 45 Et ingressus in templum cœpit eicere vendentes in illo et ementes, 46 Dicens illis: Scriptum est quia domus mea domus orationis est: vos autem fecistis illam speluncam latronum. 47 Et erat docens cotidie in templo. Principes autem sacerdotum et scribæ et principes plebis quærebant illum perdere, 48 Et non inveniebant quod facerent illi: omnis enim populus suspensus erat audiens illum.

CAPUT XX.

1 Et factum est in una dierum docente illo populum in templo et evangelizante convenerunt principes sacerdotum et scribæ cum senioribus, 2 Et aiunt dicentes ad illum: Dic nobis, in qua potestate hæc facis, aut quis est qui dedit tibi hanc potestatem? 3 Respondens autem dixit ad illos: Interrogabo vos et ego unum verbum, respondete mihi: 4 Baptismum Johannis de cælo erat an ex hominibus? 5 At illi cogitabant inter se dicentes quia si dixerimus: De cælo, dicet: Quare ergo non credidistis ei?

6 Ἐὰν δὲ εἴπωμεν· Ἐξ ἀνθρώπων, ὁ λαὸς ἅπας καταλιθάσει ἡμᾶς· πεπεισμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννην προφήτην εἶναι. 7 Καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι πόθεν. 8 Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. 9 Ἤρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἄνθρωπος ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν χρόνους ἱκανούς. 10 Καὶ καιρῷ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δώσουσιν αὐτῷ· οἱ δὲ γεωργοὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν δείραντες κενόν. 11 Καὶ προσέθετο ἕτερον πέμψαι δοῦλον· οἱ δὲ κἀκεῖνον δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστειλαν κενόν. 12 Καὶ προσέθετο τρίτον πέμψαι· οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες ἐξέβαλον. 13 Εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος· Τί ποιήσω; πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν· ἴσως τοῦτον [ἰδόντες] ἐντραπήσονται. 14 Ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία. 15 Καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος ἀπέκτειναν. Τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; 16 Ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. Ἀκούσαντες δὲ εἶπαν· Μὴ γένοιτο. 17 Ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπεν· Τί οὖν ἐστὶν τὸ γεγραμμένον τοῦτο· Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας;

6 ܐ ܐܝܟ ܕܢܐܡܪ ܠܢ ܡܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܢܬܪܓܡ ܠܢ ܥܡܐ ܟܠܗ ܐܝܟ ܕܝܘܚܢܢ ܢܒܝܐ ܗܘ ܒܥܝ ܡܗܝ ܠܡܐܡܪ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢ ܐܝܟ ܕܝܢ ܗܘ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܐܦ ܐܢܐ ܠܐ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܒܐܝ ܫܘܠܛܢܐ ܐܢܐ ܥܒܕ ܗܠܝܢ ܗܘ ܫܪܐ ܠܡܡܠܠ ܠܥܡܐ ܗܠܝܢ ܦܬܓܡܐ ܐܢܫ ܐܓܪ ܟܪܡ ܘܐܓܪ ܠܗ ܠܟܘܪܣܐ ܘܐܙܠ ܠܗ ܠܐܪܚܩ ܙܒܢ ܣܓܝ ܘܫܕܪ ܠܘܬ ܦܠܚܐ ܠܟܪܡܗ ܕܢܬܠܘܢ ܡܢ ܦܝܪܗ ܕܟܪܡܐ ܘܦܠܚܘ ܫܕܪ ܠܗ ܒܝܕ ܪܝܩܐ ܘܫܕܪ ܠܗ ܠܐ ܐܬܐ ܐܠܐ ܕܝܩ ܘܐܦ ܗܘ ܐܬܒܥ ܠܡܫܕܪ ܠܗ ܬܪܬܝܢ ܐܚܪܢ ܘܐܦ ܗܠܝܢ ܡܟܘ ܠܗ ܘܫܕܪܘ ܠܗ ܪܝܩܐ ܘܐܦ ܗܘ ܐܬܒܥ ܠܡܫܕܪ ܠܗ ܬܠܬ ܐܚܪܢ ܘܐܦ ܗܠܝܢ ܦܨܘ ܠܗ ܘܐܦ ܗܘ ܐܬܒܥ ܠܡܫܕܪ ܠܗ ܐܚܪܢ ܘܐܦ ܗܠܝܢ ܦܨܘ ܠܗ ܘܫܕܪܘ ܠܗ ܪܝܩܐ ܘܐܡܪ ܡܪܐ ܕܟܪܡܐ ܡܢܐ ܐܥܒܕ ܐܫܕܪ ܠܒܪܝ ܚܒܝܒܝ ܕܐܝܬ ܠܝ ܐܝܟ ܕܝܢ ܐܢܘܢ ܢܚܙܘܢ ܠܗ ܢܗܘܐ ܠܗ ܠܡܐܡܪ ܗܢ ܗܘ ܝܪܬܐ ܢܐܬܘ ܢܩܛܠ ܠܗ ܕܢܗܘܐ ܠܢ ܝܪܬܬܐ ܘܢܦܩܘ ܠܗ ܒܪܐ ܡܢ ܓܘ ܟܪܡܐ ܘܩܛܠܘ ܠܗ ܡܢܐ ܐܥܒܕ ܠܗ ܡܪܗ ܕܟܪܡܐ ܐܬܐ ܘܢܒܕ ܠܐܢܫܐ ܗܠܝܢ ܘܢܬܠ ܐܬ ܟܪܡܐ ܠܐܚܪܢ ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܠܐ ܗܘܐ ܠܗ ܠܡܐܡܪ ܡܢܐ ܗܘ ܟܬܝܒ ܗܢ ܗܘ ܐܒܢܐ ܕܡܪܚܩܘ ܒܢܝܐ ܗܢ ܗܘ ܐܬܥܒܕ ܠܪܝܫ ܙܘܝܬܐ

6 Si autem dixerimus: Ex hominibus, plebs universa lapidabit nos: certi sunt enim Johannen prophetam esse. 7 Et responderunt se nescire unde esset. 8 Et Jesus ait illis: Neque ego dico vobis in qua potestate hæc facio. 9 Cœpit autem dicere ad plebem parabolam hanc. Homo plantavit vineam et locavit eam colonis, et ipse peregre fuit multis temporibus. 10 Et in tempore misit ad cultores servum ut de fructu vineæ darent illi: qui cæsum dimiserunt eum inanem. 11 Et addidit alterum servum mittere: illi autem hunc quoque cædentes et afficientes contumelia dimiserunt inanem. 12 Et addidit tertium mittere: qui et illum vulnerantes ejecerunt. 13 Dixit autem dominus vineæ: Quid faciam? mittam filium meum dilectum: forsitan cum hunc viderint verebuntur. 14 Quem cum vidissent coloni, cogitaverunt in se dicentes: Hic est heres: occidamus illum, ut nostra fiat hereditas. 15 Et ejectum illum extra vineam occiderunt. Quid ergo faciet illis dominus vineæ? 16 Veniet et perdet colonos istos, et dabit vineam aliis. Quo audito dixerunt illi: Absit. 17 Ille autem aspiciens eos ait: Quid est ergo hoc quod scriptum est: Lapidem quem reprobaverunt ædificantes, hic factus est in caput anguli?

18 Πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν. 19 Καὶ ἐζήτησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπεν τὴν παραβολὴν ταύτην. 20 Καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου, ὥστε παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. 21 Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες· Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις· 22 Ἔξεστιν ἡμᾶς Καίσαρι φόρον δοῦναι ἢ οὔ; 23 Κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν εἶπεν πρὸς αὐτούς· [Τί με πειράζετε;] 24 Δείξατέ μοι δηνάριον. Τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν; οἱ δὲ εἶπαν· Καίσαρος. 25 Ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Τοίνυν ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. 26 Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ, καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ ἐσίγησαν. 27 Προσελθόντες δέ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν μὴ εἶναι, ἐπηρώτησαν αὐτὸν 28 Λέγοντες· Διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἄτεκνος ᾖ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.

18 ܟܠ ܡܢ ܕܢܦܠ ܥܠ ܗܘ ܟܐܦܐ ܗܢܐ ܢܬܬܒܪ . ܟܠ ܡܢ ܕܥܠ ܒܗ ܢܬܕܩ ܠܗ ܗܘ ܟܐܦܐ ܢܫܚܩ ܠܗ . 19 ܘܒܥܘ ܟܗܢܐ ܪܒܐ ܘܣܦܪܐ ܕܢܫܕܘܪ ܒܗ ܐܝܕܐ ܒܗܝ ܫܥܬܐ ܘܕܚܠܘ ܥܡܐ . ܐܝܬܝ ܓܠܝ ܠܗܘܢ ܕܠܘܬ ܗܢܐ ܡܬܠܐ ܐܡܪ . 20 ܘܫܕܪܘ ܠܗ ܓܝܣܝܣ ܕܢܬܚܙܘ ܠܗ ܐܝܟ ܕܢܬܨܕܩ ܘܢܫܕܘܗ ܒܡܠܬܐ ܘܒܫܠܛܢܐ ܕܡܪܕܘܬܢ . 21 ܘܫܐܠܘܗ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܪܝ ܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢ ܕܫܪܪܐ ܡܡܠܠ ܐܢܬ ܘܠܐ ܡܣܒܪ ܐܢܬ ܦܬܓܡܐ ܐܠܐ ܐܝܟ ܫܪܪܐ ܐܘܪܚܐ ܕܐܠܗܐ ܡܠܦ ܐܢܬ . 22 ܐܝܬ ܠܢ ܕܢܬܠ ܡܟܣܐ ܠܩܝܣܪ ܐܘ ܠܐ . 23 ܗܘ ܕܝܕܥ ܒܥܘܠܬܗܘܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ . 24 ܐܪܘ ܠܝ ܕܝܢܪ ܕܠܡܢ ܕܝܘܢܐ ܐܝܬ ܒܗ ܘܟܬܒܬܐ ܕܡܢ ܐܝܬ ܠܗ ܐܡܪܘ ܠܗ ܕܩܝܣܪ . 25 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܒܘ ܗܫܐ ܕܩܝܣܪ ܠܩܝܣܪ ܘܕܐܠܗܐ ܠܐܠܗܐ . 26 ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ ܕܢܬܦܣܘ ܒܡܠܬܐ ܩܕܡ ܥܡܐ ܘܬܡܗܘ ܥܠ ܦܘܓܡܗ ❖ ܘܫܬܩܘ . 27 ܘܩܪܒ ܐܝܬ ܡܢ ܨܕܘܩܝܐ ܕܡܐܡܪܝܢ ܕܠܝܬ ܩܝܡܬܐ ܠܡܐ ܐܝܬ ܘܫܐܠܘܗ . 28 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܪܝ ܡܘܫܐ ܟܬܒ ܠܢ ܕܐܢ ܐܚܐ ܕܡܢ ܕܡܝܬ ܐܢܬܬܗ ܘܗܘ ܓܒܪܐ ܗܢܐ ܠܝܬ ܒܪ ܢܣܒ ܐܢܬܬܗ ܘܢܩܝܡ ܙܪܥ ܠܐܚܝܗ .

18 Omnis qui ceciderit supra illum lapidem conquassabitur: supra quem autem ceciderit, comminuet illum. 19 Et quærebant principes sacerdotum et scribæ mittere in illum manus illa hora, et timuerunt populum: cognoverunt enim quod ad ipsos dixerit similitudinem istam. 20 Et observantes miserunt insidiatores qui se justos simularent, ut caperent eum in sermone et traderent illum principatui et potestati præsidis. 21 Et interrogaverunt illum dicentes: Magister, scimus quia recte dicis et doces et non accipis personam, sed in veritate viam Dei doces: 22 Licet nobis dare tributum Cæsari an non? 23 Considerans autem dolum illorum dixit ad eos: Quid me temtatis? 24 Ostendite mihi denarium: cujus habet imaginem et inscriptionem? Respondentes dixerunt Cæsaris. 25 Et ait illis: Reddite ergo quæ Cæsaris sunt Cæsari, et quæ Dei sunt Deo. 26 Et non potuerunt verbum ejus reprehendere coram plebe, et mirati in responsis ejus tacuerunt. 27 Accesserunt autem quidam Sadducæorum, qui negant esse resurrectionem, et interrogaverunt eum 28 Dicentes: Magister, Moses scripsit nobis: Si frater alicujus mortuus fuerit habens uxorem, et hic sine filiis fuerit, ut accipiat eam frater ejus uxorem et suscitet semen fratri suo.

29 Ἑπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν. Καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα ἀπέθανεν ἄτεκνος· 30 Καὶ [ἔλαβεν] ὁ δεύτερος [τὴν γυναῖκα· καὶ οὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος,] 31 Καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ οὐ κατέλιπον τέκνα καὶ ἀπέθανον. 32 Ὕστερον [δὲ πάντων] καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. 33 Ἡ γυνὴ οὖν ἐν τῇ ἀναστάσει τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. 34 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσιν καὶ γαμίσκονται, 35 Οἱ δὲ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται· 36 Οὔτε γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται, ἰσάγγελοι γάρ εἰσιν, καὶ υἱοί εἰσιν θεοῦ τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. 37 Ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί, καὶ Μωϋσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς λέγει Κύριον τὸν θεὸν Ἀβραὰμ καὶ θεὸν Ἰσαὰκ καὶ θεὸν Ἰακώβ· 38 Θεὸς δὲ οὐκ ἔστιν νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων· πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν. 39 Ἀποκριθέντες δέ τινες τῶν γραμματέων εἶπαν· Διδάσκαλε, καλῶς εἶπας. 40 Οὐκέτι γὰρ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν. 41 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· Πῶς λέγουσιν τὸν Χριστὸν εἶναι Δανεὶδ υἱόν,

29 ܐܚܐ ܕܒ ܐܢܬܬ ܐܝܬ ܫܒܥܐ. ܩܕܡܝܐ ܢܣܒ ܐܝܬܬܐ ܘܡܝܬ ܒܠܝ ܒܢܝܢ : 30 ܘܬܢܝܢܐ ܢܣܒ ܐܝܬܬܐ ܘܡܝܬ ܒܠܝ ܒܢܝܢ . 31 ܘܬܠܝܬܝܐ ܢܣܒ ܐܝܬܗܝܢ ܘܗܟܢܐ ܐܦ ܫܒܥܬܗܘܢ ܠܐ ܫܒܩܘ ܙܪܥ ܘܡܝܬܘ . 32 ܒܣܘܦ ܟܠ ܐܦ ܐܢܬܬܐ ܡܝܬܬ . 33 ܒܩܝܡܬܐ ܗܟܝܠ ܕܒܥܠܬܐ ܡܢ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܗܘܬ ܐܢܬܬܐ ; ܫܒܥܬܗܘܢ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܐܢܬܬܐ . 34 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܒܢܝ ܗܠܝܢ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܢܣܒܝܢ ܘܡܬܢܣܒܝܢ : 35 ܐܠܝܢ ܕܙܟܝܐ ܒܥܠܡܐ ܗܘ ܘܒܩܝܡܬܐ ܡܢ ܡܝܬܐ ܠܐ ܢܣܒܝܢ ܘܠܐ ܡܬܢܣܒܝܢ : 36 ܠܐ ܡܝܬ ܥܠ ܠܗܘܢ ܕܬܘ ܫܘܝܝܢ ܠܡܗܘܐ ܐܠܐ ܕܡܠܐܟܐ ܗܢܘ ܘܒܢܝ ܩܝܡܬܐ ܗܢܘ ܘܒܢܝ ܐܠܗܐ ܕܒܢܝ ܩܝܡܬܐ ܗܢܘ . 37 ܘܐܦ ܡܘܫܐ ܐܘܕܐ ܠܗ ܒܣܢܐ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܪܗܡ ܘܐܠܗܐ ܕܐܝܣܚܩ ܘܐܠܗܐ ܕܝܥܩܘܒ . 38 ܠܐ ܗܘ ܐܠܗܐ ܕܡܝܬܐ ܐܠܐ ܕܚܝܐ ; ܟܠܗܘܢ ܒܝܠܝ ܚܝܘ . 39 ✤ ܐܬܪ ܗܟܝܠ ܕܐܡܪ ܠܗ ܫܦܪ ܡܠܦܢܐ ܐܡܪ ܠܗ ; ܡܠܦܢ ܛܒ ܐܡܪܬ . 40 ܘܠܐ ܐܬܪ ܕܢܫܐܠܘܗܝ ; 41 ✤ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ; ܐܝܟܢܐ ܐܡܪܝܢ ܕܡܫܝܚܐ ܒܪ ܕܘܝܕ ܗܘ .

SEC. LUCAM, XX.

29 Septem ergo fratres erant: et primus accepit uxorem et mortuus est sine filiis: 30 Et sequens accepit illam, et ipse mortuus est sine filio: 31 Et tertius accepit illam, similiter et omnes septem, et non reliquerunt semen et mortui sunt. 32 Novissima omnium mortua est et mulier. 33 In resurrectione ergo cujus eorum erit uxor? siquidem septem habuerunt eam uxorem. 34 Et ait illis Jesus: Filii sæculi hujus nubunt et traduntur ad nuptias, 35 Illi autem qui digni habebuntur sæculo illo et resurrectione ex mortuis neque nubunt neque ducunt uxores: 36 Neque enim ultra mori poterunt, æquales enim angelis sunt, et filii sunt Dei cum sint filii resurrectionis. 37 Quia vero resurgant mortui, et Moses ostendit secus rubum, sicut dicit Dominum Deum Abraham et Deum Isaac et Deum Jacob: 38 Deus autem non est mortuorum sed vivorum: omnes enim vivunt ei. 39 Respondentes autem quidam scribarum dixerunt: Magister, bene dixisti. 40 Et amplius non audebant eum quicquam interrogare. 41 Dixit autem ad illos: Quomodo dicunt Christum filium David esse,

42 Αὐτὸς γὰρ Δαυὶδ λέγει ἐν βίβλῳ ψαλμῶν· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου 43 Ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; 44 Δαυὶδ οὖν Κύριον αὐτὸν καλεῖ, καὶ πῶς αὐτοῦ υἱός ἐστιν; 45 Ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς· 46 Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς καὶ φιλούντων ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις, 47 Οἱ κατεσθίουσιν τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσεύχονται· οὗτοι λήμψονται περισσότερον κρίμα.

1 Ἀναβλεψας δὲ εἶδεν τοὺς βάλλοντας εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τὰ δῶρα αὐτῶν πλουσίους. 2 Εἶδεν δέ τινα χήραν πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ δύο λεπτά, 3 Καὶ εἶπεν· Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ἡ πτωχὴ αὕτη πλεῖω πάντων ἔβαλεν· 4 Ἅπαντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα, αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἅπαντα τὸν βίον ὃν εἶχεν ἔβαλεν. 5 Καί τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθέμασιν κεκόσμηται, εἶπεν·

42 Et ipse David dicit in libro Psalmorum: Dixit Dominus Domino meo: 43 Sede a dextris meis Donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum? 44 David ergo Dominum illum vocat: et quomodo filius ejus est? 45 Audiente autem omni populo dixit discipulis suis: 46 Adtendite a scribis, qui volunt ambulare in stolis et amant salutationes in foro et primas cathedras in synagogis et primos discubitus in conviviis, 47 Qui devorant domos viduarum simulantes longam orationem: hi accipient damnationem majorem.

CAPUT XXI.

1 Respiciens autem vidit eos qui mittebant munera sua in gazophilacium divites: 2 Vidit autem et quandam viduam pauperculam mittentem æra minuta duo, 3 Et dixit: Vere dico vobis quia vidua hæc pauper plus quam omnes misit. 4 Nam omnes hi ex abundanti sibi miserunt in munera Dei: hæc autem ex eo quod deest illi, omnem victum suum quem habuit misit. 5 Et quibusdam dicentibus de templo, quod lapidibus bonis et donis ornatum esset, dixit:

6 Ταῦτα ἃ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὃς οὐ καταλυθήσεται. 7 Ἐπηρώτησαν δὲ αὐτὸν λέγοντες· Διδάσκαλε, πότε οὖν ταῦτα ἔσται; καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι; 8 Ὁ δὲ εἶπεν· Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες· Ἐγώ εἰμι, καὶ Ὁ καιρὸς ἤγγικεν· μὴ πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. 9 Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος. 10 Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπ' ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, 11 Σεισμοί τε μεγάλοι καὶ κατὰ τόπους λιμοὶ καὶ λοιμοὶ ἔσονται, φόβητρά τε καὶ σημεῖα ἀπ' οὐρανοῦ μεγάλα ἔσται. 12 Πρὸ δὲ τούτων πάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ διώξουσιν, παραδιδόντες εἰς τὰς συναγωγὰς καὶ φυλακάς, ἀπαγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου· 13 Ἀποβήσεται [δὲ] ὑμῖν εἰς μαρτύριον. 14 Θέτε οὖν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν μὴ προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι· 15 Ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν, ᾗ οὐ δυνήσονται ἀντιστῆναι ἢ ἀντειπεῖν ἅπαντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. 16 Παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων, καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν,

6 Hæc quæ videtis, venient dies in quibus non relinquetur lapis super lapidem qui non destruatur. 7 Interrogaverunt autem illum dicentes: Præceptor, quando hæc erunt, et quod signum cum fieri incipient? 8 Qui dixit: Videte ne seducamini: multi enim venient in nomine meo, dicentes quia ego sum et tempus appropinquavit: nolite ergo ire post illos. 9 Cum autem audieritis prœlia et seditiones, nolite terreri: oportet primum hæc fieri, sed non statim finis. 10 Tunc dicebat illis: Surget gens contra gentem et regnum adversus regnum, 11 Terræ motus magni erunt per loca et pestilentiæ et fames, terroresque de cælo et signa magna erunt. 12 Sed ante hæc omnia inicient vobis manus suas et persequentur, tradentes in synagogas et custodias, tradentes ad reges et ad præsides, propter nomen meum. 13 Continget autem vobis in testimonium. 14 Ponite ergo in cordibus vestris non præmeditari quemadmodum respondeatis: 15 Ego enim dabo vobis os et sapientiam, cui non poterint resistere et contradicere omnes adversarii vestri. 16 Trademini autem a parentibus et fratibus et cognatis et amicis, et morte afficient ex vobis,

ܗܠܝܢ ܕܚܙܝܢ ܐܬܝܢ ܝܘܡ̈ܝ ܕܠܐ ܢܫܬܪ ܒܗ̈ܝ ܐܒܢ ܥܠ ܐܒܢ ܕܠܐ ܢܬܬܪܥ ✣ 7 ܘܫܐܠܘܗܝ ܠܗ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܪܝ ܐܡܬܝ ܗܠܝܢ ܢܗܘܝܢ ܘܡܢܘ ܐܬܬ ܕܬܗܘܝ ܗܠܝܢ ܥܬܝܕ ܠܡܗܘܐ . 8 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܚܙܘ ܕܠܐ ܬܬܛܥܘ ܕܣܓܝ̈ܐ ܢܐܬܘܢ ܒܫܡܝ ܐܡܪܝܢ ܕܐܢܐ ܗܘ ܘܙܒܢܐ ܩܪܒ ܠܐ ܬܙܠܘ ܒܬܪ̈ܝܗܘܢ . 9 ܟܕ ܢܫܡܥ̈ܘܢ ܩܪ̈ܒܐ ܘܩܠ̈ܝ ܐ̈ܢ ܐܠ ܬܕܚܠܘ ܕܗ̈ܠܝܢ ܒܥܐ ܠܡܗܘܐ ܒܪܫ ܐܦ ܠܐ ܡܗܪ ܣܘܦܐ . 10 ܗܕܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܢܬܩܘܡ ܥܡܐ ܥܠ ܥܡܐ ܘܡܠܟܘܬܐ ܥܠ ܡܠܟܘܬܐ . 11 ܘܪ̈ܓܙ̈ܐ ܪ̈ܒ̈ܐ ܢܗܘܘܢ ܒܐܬܪ̈ܐ ܘܒܡ̈ܕܒܪ̈ܐ ܘܡ̈ܟ̈ܐ ܘܒܥ̈ܠ̈ܐ ܘܐ̈ܬ̈ܘܬ ܪ̈ܒ̈ܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܢܗܘܘܢ . 12 ܩܕܡ ܗ̈ܠܝܢ ܟܠܗ̈ܘܢ ܢܫܕܪ̈ܘ ܥܠܝܟܘܢ ܐ̈ܝ̈ܕ̈ܝܗܘܢ ܘܢܪ̈ܕ̈ܦܘ ܡܡܣܪ̈ܝܢ ܠܟ̈ܢܘܫ̈ܝܢ ܘܠܒ̈ܝܬ ܐ̈ܣ̈ܝܪ̈ܐ ܡܬܠ ܠܡ̈ܠ̈ܟ̈ܐ ܘܠܫ̈ܘܠ̈ܛ̈ܢ̈ܐ ܥܠ ܫܡܝ . 13 ܘܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܠܣܗܕܘܬܐ . 14 ܣܝܡ̈ܘ ܗܟܝܠ ܒܠܒ̈ܒ̈ܟܘܢ ܕܠܐ ܬܗܘܘ ܡܬܚܫ̈ܒ̈ܝܢ ܠܡܐ ܕܬܬܒ̈ܥ̈ܢ ܠܡܬܒ̈ܥ̈ܐ . 15 ܐܢܐ ܗܒ ܠܟܘܢ ܦ̈ܘܡܐ ܘܚܟ̈ܡܬܐ ܕܠܐ ܢܫܟ̈ܠ̈ܘ ܠܡܩܘܡ ܘܠܡܬܒ̈ܥ̈ܐ ܠܟܘܢ ܟܠ ܒܥ̈ܠ̈ܕ̈ܒ̈ܪ̈ܟܘܢ . 16 ܘܬܬܡܣܪ̈ܘܢ ܐ̈ܦ ܥܠ ܐ̈ܒ̈ܗ̈ܐ ܘܐ̈ܚ̈ܐ ܘܩܪ̈ܝܒ̈ܐ ܘܝܕ̈ܥ̈ܐ ܘܢܩܛ̈ܠ̈ܘܢ ܡܢ̈ ܟܠ̈ܟܘܢ .

17 Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. 18 Καὶ θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται· 19 Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. 20 Ὅταν δὲ ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων Ἱερουσαλήμ, τότε γνῶτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. 21 Τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκχωρείτωσαν, καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν, 22 Ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὗταί εἰσιν τοῦ πλησθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα. 23 Οὐαὶ [δὲ] ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ἔσται γὰρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὀργὴ τῷ λαῷ τούτῳ, 24 Καὶ πεσοῦνται στόματι μαχαίρης καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς τὰ ἔθνη πάντα, καὶ Ἱερουσαλὴμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, ἄχρι οὗ πληρωθῶσιν καιροὶ ἐθνῶν. 25 Καὶ ἔσονται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἄστροις, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ ἤχους θαλάσσης καὶ σάλου, 26 Ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ· αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. 27 Καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. 28 Ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν. 29 Καὶ εἶπεν παραβολὴν αὐτοῖς. Ἴδετε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ δένδρα·

17 ܘܐܢ ܡܬܒܓܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܟܠ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܥܠ ܫܡܝ . 18 ܘܫܥܪܐ ܡܢ ܪܫܟܘܢ ܠܐ ܢܐܒܕ . 19 ܒܣܒܪܬܟܘܢ ܬܩܢܘܢ ܢܦܫܬܟܘܢ : 20 ܘܟܕ ܬܚܙܘܢ ܕܡܬܟܢܫܝܢ ܥܠ ܝܪܘܫܠܡ ܒܐܝܢ ܕܩܪܒ ܫܘܡܗ : 21 ܗܝܟܢܐ ܕܒܝܗܘܕܐ ܢܗܪܒܘ ܠܛܘܪܐ ܘܕܒܓܘ ܘܕܒܡܨܥ ܐܝܬܝܗ ܢܦܩܘ ܘܕܒܓܠܝܐ ܠܐ ܢܥܠܘ ܠܗ . 22 ܡܛܠ ܕܝܘܡܝ ܕܐܝܬ ܒܗ ܢܣܒ ܕܢܬܡܠܝ ܟܠ ܕܟܬܝܒ . 23 ܘܘܝܠ ܠܝܠܕܬܐ ܘܠܝܢܩܬܐ ܒܝܘܡܝܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ ܥܠ ܐܪܥܐ ܥܩܬܐ ܪܒܬܐ ܘܪܓܙܐ ܠܥܡܐ ܗܢܐ . 24 ܘܢܦܠܘ ܒܦܘܡ ܣܝܦܐ ܘܢܬܒܝܘ ܒܟܠ ܥܡܡܐ ܘܝܪܘܫܠܡ ܢܗܘܐ ܬܚܝܬ ܪܓܠܐ ܕܥܡܡܐ ܥܕ ܕܬܫܠܡ ܙܒܢܐ ܕܥܡܡܐ . 25 ܘܢܗܘܢ ܐܬܘܬ ܒܫܡܫܐ ܘܒܣܗܪܐ ܘܒܟܘܟܒܐ ܘܥܠ ܐܪܥܐ ܥܩܬܐ ܕܥܡܡܐ ܒܒܗܬ ܩܠ ܝܡܐ ܘܪܓܫܐ . 26 ܡܬܒܗܬܝܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܡܢ ܕܚܠܬܐ ܘܡܢ ܣܒܪܐ ܕܐܬܝܢ ܥܠ ܥܠܡܐ ܟܠܗ ܕܚܝܠܬܐ ܕܫܡܝܐ ܢܬܙܥܙܥܘ . 27 ܘܒܗܝܢ ܙܒܢܐ ܢܚܙܘܢ ܠܒܪ ܐܢܫܐ ܕܐܬܐ ܒܥܢܢܐ ܒܚܝܠܐ ܣܓܝܐܐ ܘܬܫܒܘܚܬܐ : 28 ܘܟܕ ܗܠܝܢ ܫܪܝܢ ܠܡܗܘܐ ܐܬܪܝܟܘ ܘܪܝܡܘ ܪܝܫܟܘܢ ܒܓܝܢ ܡܛܠ ܕܩܪܒ ܦܪܘܩܟܘܢ : 29 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܬܠܐ . ܚܙܘ ܬܐܬܐ ܘܟܠ ܐܝܠܢܐ .

17 Et eritis odio omnibus propter nomen meum: 18 Et capillus de capite vestro non peribit: 19 Et in patientia vestra possidebitis animas vestras. 20 Cum autem videritis circumdari ab exercitu Hierusalem, tunc scitote quia appropinquavit desolatio ejus. 21 Tunc qui in Judæa sunt fugiant in montes, et qui in medio ejus descedant, et qui in regionibus non intrent in eam, 22 Quia dies ultionis hi sunt, ut impleantur omnia quæ scripta sunt. 23 Væ autem prægnatibus et nutrientibus in illis diebus: erit enim pressura magna supra terram et ira populo huic, 24 Et cadent in ore gladii et captivi ducentur in omnes gentes, et Hierusalem calcabitur a gentibus, donec impleantur tempora nationum. 25 Et erunt signa in sole et luna et in stellis, et in terris pressura gentium præ confusione sonitus maris et fluctuum, 26 Arescentibus hominibus præ timore et expectatione quæ supervenient universo orbi: nam virtutes cælorum movebuntur. 27 Et tunc videbunt Filium hominis venientem in nube cum potestate magna et majestate. 28 His autem fieri incipientibus respicite et levate capita vestra, quoniam appropinquat redemtio vestra. 29 Et dixit illis similitudinem. Videte ficulneam et omnes arbores:

30 "Οταν προβάλωσιν ἤδη, βλέποντες ἀφ' ἑαυτῶν γινώσκετε ὅτι ἤδη ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. 31 Οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 32 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ἂν πάντα γένηται. 33 Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται. 34 Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς μήποτε βαρηθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ ἐπιστῇ ἐφ' ὑμᾶς αἰφνίδιος ἡ ἡμέρα ἐκείνη 35 Ὡς παγίς· ἐπεισελεύσεται γὰρ ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. 36 Ἀγρυπνεῖτε δὲ ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι ἵνα κατισχύσητε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι, καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 37 Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ηὐλίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον ἐλαιών. 38 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὤρθριζεν πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. κβ'.

1 Ἤγγιζεν δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων ἡ λεγομένη πάσχα, 2 Καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν· ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν. 3 Εἰσῆλθεν δὲ σατανᾶς εἰς Ἰούδαν τὸν καλούμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα,

30 ܒܟܠ ܙܒܢ ܕܡܛܠ ܕܡܬܚܙܝ ܠܟܘܢ ܡܢ ܓܘ ܓܪܟܝ ܕܩܝܛܐ ܗܘ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܕܝܕܥܝܬܘܢ ܕܩܪܝܒ ܗܘ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܒܟܠ ܙܒܢ ܕܬܚܙܘܢ ܠܗܠܝܢ ܕܢܗܘܘܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܥܒܪ ܕܪ ܗܕܐ ܥܕ ܕܟܠ ܗܠܝܢ ܢܗܘܘܢ ܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ ܢܥܒܪܘܢ ܘܡܠܝ ܕܐܢܐ ܐܡܪ ܠܐ ܢܥܒܪܘܢ ܫܘ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܬܬܪܟܘ ܠܒܟܘܢ ܒܣܒܝܢ ܘܒܫܟܪܘܬܐ ܘܒܗܡܬܐ ܕܚܝܐ ܗܕܐ ܘܬܬܐ ܥܠܝܟܘܢ ܒܦܬܐ ܝܘܡܐ ܗܘ ܗܠܝܢ ܐܝܟ ܡܨܝܕܐ ܐܬܐ ܥܠ ܟܠ ܝܬܒܝ ܥܠ ܐܦ ܟܠ ܐܪܥܐ ܫܪܝܢ ܗܘ ܕܬܬܪ ܒܟܠ ܙܒܢ ܒܨܠܘ ܕܬܫܬܘܠܘܢ ܕܬܬܚܫܒܘ ܠܡܗܘ ܕܢܬܪ ܡܢ ܟܠ ܗܠܝܢ ܕܥܬܝܕܝܢ ܕܢܗܘܘܢ ܘܕܬܩܘܡܘܢ ܩܕܡ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܗܘ ܐܝܬ ܒܝܘܡܝܢ ܗܘ ܕܗܘܐ ܡܠܦ ܒܗܝܟܠܐ ܘܒܠܝܠܝ ܗܘ ܢܦܩ ܘܐܬܬܒ ܒܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ ܕܡܬܩܪܐ ܙܝܬܐ ܘܟܠ ܥܡܐ ܗܘ ܐܬܘ ܒܟܪ ܠܘܬܗ ܒܗܝܟܠܐ ܕܢܫܡܥ ܠܗ

30 Cum producunt jam ex se fructum, scitis quoniam prope est æstas: 31 Ita et vos cum videritis hæc fieri, scitote quoniam prope est regnum Dei. 32 Amen dico vobis quia non præteribit generatio hæc donec omnia fiant. 33 Cælum et terra transibunt, verba autem mea non transient. 34 Adtendite autem vobis ne forte graventur corda vestra in crapula et ebrietate et curis hujus vitæ, et superveniat in vos repentina dies illa: 35 Tamquam laqueus enim superveniet in omnes qui sedent super faciem omnis terræ. 36 Vigilate itaque omni tempore orantes ut digni habeamini fugere omnia quæ futura sunt et stare ante Filium hominis. 37 Erat autem diebus docens in templo, noctibus vero exiens morabatur in monte qui vocatur oliveti. 38 Et omnis populus manicabat ad eum in templo audire eum.

CAPUT XXII.

1 Appropinquabat autem dies festus azymorum qui dicitur pascha, 2 Et quærebant principes sacerdotum et scribæ quomodo eum interficerent; timebant vero plebem. 3 Intravit autem Satanas in Judam qui vocatur Scarioth, unum de duodecim,

4 Καὶ ἀπελθὼν συνελάλησεν τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ στρατηγοῖς τὸ πῶς αὐτοῖς παραδῷ αὐτόν. 5 Καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνέθεντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι· 6 Καὶ ἐξωμολόγησεν, καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν ἄτερ ὄχλου αὐτοῖς. 7 Ἦλθεν δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων, ἐν ᾗ ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα, 8 Καὶ ἀπέστειλεν Πέτρον καὶ Ἰωάννην εἰπών· Πορευθέντες ἑτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα, ἵνα φάγωμεν. 9 Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμεν; 10 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἰδοὺ εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν συναντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν εἰς ἣν εἰσπορεύεται, 11 Καὶ ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας· Λέγει σοι ὁ διδάσκαλος· Ποῦ ἔστιν τὸ κατάλυμα ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; 12 Κἀκεῖνος ὑμῖν δείξει ἀνάγαιον μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἑτοιμάσατε. 13 Ἀπελθόντες δὲ εὗρον καθὼς εἰρήκει αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. 14 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσεν, καὶ οἱ ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ. 15 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ' ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν· 16 Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ φάγω αὐτὸ ἕως ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. 17 Καὶ δεξάμενος ποτήριον εὐχαριστήσας εἶπεν· Λάβετε τοῦτο καὶ διαμερίσατε εἰς ἑαυτούς· 18 Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπὸ τοῦ νῦν ἀπὸ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως ὅτου ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἔλθῃ.

4 ܘܐܙܠ ܡܠܠ ܥܡ ܪܫ̈ܐ ܟܗ̈ܢܐ ܘܥܡ ܪ̈ܒܝ̈ܐ ܕܐܝܟ ܕܐܦ ܗܘ ܐܫܠܡ ܠܗܘܢ ܠ̈ܐ ܠܗ̇ܘ ܠܗ̇ܘܢ ܐ̈ܦ ܗ̇ܘ ܐܝܟ ܕܐܫܠܡ ܠܗ̇ܘ ܠ̈ܐ

19 Καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· Τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς ἐμὴν ἀνάμνησιν. 20 Καὶ τὸ ποτήριον ὡσαύτως μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων· Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυννόμενον. 21 Πλὴν ἰδοὺ ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. 22 "Οτι ὁ υἱὸς μὲν τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὸ ὡρισμένον πορεύεται, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ παραδίδοται. 23 Καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο συνζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς τὸ τίς ἄρα εἴη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν. 24 Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. 25 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται καλοῦνται· 26 Ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γινέσθω ὡς ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ διακονῶν. 27 Τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακείμενος ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος; ἐγὼ δὲ ἐν μέσῳ ὑμῶν εἰμὶ ὡς ὁ διακονῶν. 28 Ὑμεῖς δέ ἐστε οἱ διαμεμενηκότες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου. 29 Κἀγὼ διατίθεμαι ὑμῖν καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ μου βασιλείαν, 30 "Ινα ἔσθητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ καθήσεσθε ἐπὶ θρόνων κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. 31 [Εἶπε δὲ ὁ Κύριος·] Σίμων Σίμων, ἰδοὺ ὁ σατανᾶς ἐξῃτήσατο ὑμᾶς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον·

19 ܘܩܒܠ ܦܬܝܬܐ ܘܦܠܓ ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܐܡܪ ܗܕܐ ܦܓܪܝ ܗܘ ܕܡܬܝܗܒ ܥܠ ܟܘܢ ܗܕܐ ܥܒܕܘ ܠܕܟܪܢܐ ܕܝܠܝ. 20 ܘܟܕ ܫܪܝ ܐܦ ܟܣܐ ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܗܕܐ ܟܣܐ ܗܘ ܕܝܬܝܩܐ ܚܕܬܐ ܒܕܡܝ ܕܝܠܝ ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܥܠ ܟܘܢ. 21 ܐܠܐ ܗܐ ܐܝܕ ܡܫܠܡܢܝ ܥܡܝ ܥܠ ܣܗܪܘܬܐ ܗܕܐ. 22 ܘܒܪ ܐܢܫܐ ܐܢ ܠܐ ܗܘ ܕܡܬܝܗܒ ܐܠܐ ܐܝ ܠܐ ܗܘ ܐܢܫܐ ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܠܗ. 23 ܘܗܘ ܫܪܘ ܠܡܒܥܐ ܒܝܢܝܗܘܢ ܠܡܢ ܗܘ ❖ ܡܢܗܘܢ ܕܥܬܝܕ ܠܡܥܒܕ ܗܠܝܢ ܕܒܥܝ ܠܗ ܠܡܫܠܡ ܠܗ: 24 ܘܗܘ ܬܪܥܝܬܐ ܒܝܢܝܗܘܢ ܠܡܢ ܗܘ ܕܡܬܚܫܒ ܕܗܘ ܪܒ ܥܠ ܟܠ ܐܢܫ ܕܒܝܬܗ. 25 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܠܟܐ ܕܥܡܡܐ ܡܫܠܛܝܢ ܒܗܘܢ ܘܕܫܠܛܢܐ ܥܠ ܟܠ ܐܢܫ ܒܝܬܗ ܡܬܩܪܝܢ ܐܝܬܝ ܥܒܕ ܛܒ. 26 ܐܠܐ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܗܟܢܐ ܐܠܐ ܕܪܒ ܒܟܘܢ ܢܗܘܐ ܐܝܟ ܙܥܘܪܐ ܘܕܡܬܩܕܡ ܐܝܟ ܡܫܡܫܢܐ. 27 ܡܢ ܪܒ ܗܘ ܐܢ ܕܡܬܟܣܐ ܐܘ ܕܡܫܡܫ ܠܗ ܐܠܐ ܗܠܐ ܕܡܬܟܣܐ ܐܢ ܕܡܫܡܫ ܠܗ ܐܢܐ ܒܓܘ ܒܝܢ ܟܘܢ ܐܝܟ ܕܡܫܡܫ ܠܗ. 28 ܐܢܬܘܢ ܗܢ ܕܩܝܡܬܘܢ ܥܡܝ ܒܢܣܝܘܬܝ. 29 ܘܐܦ ܐܢܐ ܐܣܕܪ ܠܟܘܢ ܐܝܟ ܕܣܕܪ ܠܝ ܐܒܝ ܡܠܟܘܬܐ ܕܬܗܘܐ ܠܟܘܢ: 30 ܕܬܐܟܠܘܢ ܘܬܫܬܘܢ ܥܠ ܣܗܪܘܬܝ ܒܡܠܟܘܬܝ ܘܬܬܒܘܢ ܥܠ ܟܘܪܣܘܬܐ ܕܕܝܢܐ ܠܬܪܥܣܪ ܫܒܛܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. 31 ❖ ܘܐܡܪ ܡܪܢ ܫܡܥܘܢ ܫܡܥܘܢ ܗܐ ܣܛܢܐ ܫܐܠ ܠܟܘܢ ܕܬܪܘܕ ܐܝܟ ܚܛܬܐ.

19 Et accepto pane gratias egit et fregit et dedit eis dicens: Hoc est corpus meum quod pro vobis datur: hoc facite in meam commemorationem. 20 Similiter et calicem postquam cenavit, dicens: Hic est calix, novum testamentum in sanguine meo, quod pro vobis fundetur. 21 Verum tamen ecce manus tradentis me mecum est in mensa. 22 Et quidem Filius hominis secundum quod definitum est vadit, verum tamen væ illi homini per quem tradetur. 23 Et ipsi cœperunt quærere inter se quis esset ex eis qui hoc facturus esset. 24 Facta est autem et contentio inter eos, quis eorum videretur esse major. 25 Dixit autem eis: Reges gentium dominantur eorum, et qui potestatem habent super eos benefici vocantur: 26 Vos autem non sic, sed qui major est in vobis fiat sicut junior, et qui præcessor est sicut ministrator. 27 Nam quis major est, qui recumbit an qui ministrat? nonne qui recumbit? Ego autem in medio vestrum sum sicut qui ministrat. 28 Vos autem estis qui permansistis mecum in temtationibus meis: 29 Et ego dispono vobis, sicut disposuit mihi Pater meus regnum 30 Ut edatis et bibatis super mensam meam in regno, et sedeatis super thronos judicantes duodecim tribus Israhel. 31 Ait autem Dominus: Simon Simon, ecce Satanas expetivit vos ut cribraret sicut triticum,

32 Ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου. Καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας στήρισον τοὺς ἀδελφούς σου. 33 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, μετὰ σοῦ ἕτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι. 34 Ὁ δὲ εἶπεν· Λέγω σοι, Πέτρε, οὐ φωνήσει σήμερον ἀλέκτωρ ἕως τρὶς ἀπαρνήσῃ μὴ εἰδέναι με. 35 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλλαντίου καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων, μή τινος ὑστερήσατε; Οἱ δὲ εἶπαν· Οὐθενός. 36 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων βαλλάντιον ἀράτω, ὁμοίως καὶ πήραν, καὶ ὁ μὴ ἔχων πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν. 37 Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί, τό· Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη· καὶ γὰρ τὸ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. 38 Οἱ δὲ εἶπαν· Κύριε, ἰδοὺ μάχαιραι ὧδε δύο. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἱκανόν ἐστιν. 39 Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν· ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταί. 40 Γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου εἶπεν αὐτοῖς· Προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. 41 Καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολήν, καὶ θεὶς τὰ γόνατα προσηύχετο 42 λέγων· Πάτερ, εἰ βούλει παρενέγκαι τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ. Πλὴν μὴ τὸ θέλημά μοῦ ἀλλὰ τὸ σὸν γινέσθω.

32 ܐܢܐ ܕܨܠܝܬ ܒܥܕܟ ܕܠܐ ܢܣܦ ܗܝܡܢܘܬܟ. ܐܦ ܐܢܬ ܕܚܙܪ ܬܬܝܒ ܬܬܡ ܐܚܝܟ. 33 ܗܘ ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܥܡܟ ܐܢܐ ܡܬܛܝܒ ܠܒܝܬ ܣܘܪ ܘܠܡܘܬܐ ܐܙܠ. 34 ܐܡܪ ܠܗ ܐܢܐ ܐܡܪ ܠܟ ܦܛܪܘܣ ܠܐ ܢܩܪܐ ܗܘܡ ܬܪܥܐ ܕܠܐ ܬܟܦܪ ܬܠܬ ܙܒܢ ܕܠܐ ܬܕܥ ܐܢܐ. 35 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܟܕ ܫܕܪܬ ܠܟܘܢ ܒܠܐ ܟܝܣ ܘܠܐ ܙܘܕܐ ܘܠܐ ܢܥܠܐ ܗܠ ܡܕܡ ܚܣܪ ܠܟܘܢ. ܐܡܪܘ ܠܐ. 36 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܫܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܟܝܣ ܢܣܒ ܗܟܢܐ ܘܙܘܕܐ ܘܕܠܝܬ ܠܗ ܙܒܢ ܢܙܒܢ ܠܗ ܘܕܠܝܬ ܠܗ ܣܝܦܐ ܢܙܒܢ ܠܗ ܘܢܙܒܢ ܠܗ ܠܟܣܬܗ. 37 ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܐܢܐ ܕܗܐ ܟܬܝܒ ܠܡܗܘܐ ܒܝ ܗܘ ܕܐܬܚܫܒ ܥܡ ܥܘܠܐ ܐܬܚܫܒ. ܐܦ ܗܐ ܕܟܬܝܒ ܥܠ ܥܠ ܡܬܬܡ ܒܝ. 38 ܐܡܪܘ ܠܗ ܡܪܝ ܗܐ ܬܪܝܢ ܣܝܦܐ ܗܪܟܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܣܓܝ ܗܘ. 39 ܘܢܦܩ ܐܙܠ ܠܛܘܪ ܙܝܬܐ ܐܝܬ ܒܬܪܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. 40 ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܐܬܪܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܨܠܘ ܕܠܐ ܬܥܠܘ ܒܢܣܝܘܢ. 41 ܘܗܘ ܐܦ ܐܬܦܨܚ ܡܢ ܒܝܬ ܐܝܟ ܕܐܬܪܡܝ ܐܒܢܐ ܘܟܪܥ ܒܟܪܥܘܗܝ ܨܠܐ. 42 ܐܡܪ ܐܒܐ ܐܢ ܨܒܝܬ ܥܒܪ ܟܣܐ ܗܢܐ ܡܢܝ ܐܠܐ ܠܐ ܨܒܝܢܝ ܐܠܐ ܕܝܠܟ ܬܗܘܐ.

32 Ego autem rogavi pro te ut non deficiat fides tua: et tu aliquando conversus confirma fratres tuos. 33 Qui dixit ei: Domine, tecum paratus sum et in carcerem et in mortem ire. 34 Et ille dixit: Dico tibi, Petre, non cantabit hodie gallus donec ter abneges nosse me. Et dixit eis: 35 Quando misi vos sine sacculo et pera et calciamentis, numquid aliquid defuit vobis? 36 At illi dixerunt: Nihil. Dixit ergo eis: Sed nunc qui habet sacculum tollat, similiter et peram, et qui non habet vendat tunicam suam et emat gladium: 37 Dico autem vobis quoniam adhuc hoc quod scriptum est oportet impleri in me: Et quod cum injustis deputatus est. Etenim ea quæ sunt de me finem habent: 38 At illi dixerunt: Domine, ecce gladii duo hic. At ille dixit eis: Sat est. 39 Et egressus ibat secundum consuetudinem in montem olivarum: secuti sunt autem illum et discipuli. 40 Et cum pervenisset ad locum, dixit illis: Orate ne intretis in temtationem. 41 Et ipse avulsus est ab eis quantum jactus est lapidis, et positis genibus orabat 42 Dicens: Pater, si vis, transfer calicem istum a me: verum tamen non mea voluntas sed tua fiat.

43 Ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. 44 Καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ ἐκτενέστερον προσηύχετο. Καὶ ἐγένετο ὁ ἱδρὼς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντος ἐπὶ τὴν γῆν. 45 Καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς εὗρεν κοιμωμένους αὐτοὺς ἀπὸ τῆς λύπης, 46 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί καθεύδετε; ἀναστάντες προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. 47 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα προήρχετο αὐτούς, καὶ ἤγγισεν τῷ Ἰησοῦ φιλῆσαι αὐτόν. 48 Ἰησοῦς δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἰούδα, φιλήματι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδίδως; 49 Ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἐσόμενον εἶπαν· Κύριε, εἰ πατάξομεν ἐν μαχαίρῃ; 50 Καὶ ἐπάταξεν εἷς τις ἐξ αὐτῶν τοῦ ἀρχιερέως τὸν δοῦλον καὶ ἀφεῖλεν τὸ οὖς αὐτοῦ τὸ δεξιόν. 51 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐᾶτε ἕως τούτου. Καὶ ἁψάμενος τοῦ ὠτίου ἰάσατο αὐτόν. 52 Εἶπεν δὲ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς παραγενομένους πρὸς αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγοὺς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους· Ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξεληλύθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων· 53 Καθ' ἡμέραν ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ οὐκ ἐξετείνατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ. Ἀλλ' αὕτη ἐστὶν ὑμῶν ἡ ὥρα καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους. 54 Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν ἤγαγον καὶ εἰσήγαγον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως· ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν.

43 ܘܐܬܚܙܝ ܠܗ ܡܠܐܟ ܡܢ ܫܡܝܐ ܡܥܢܝ ܠܗ ܘܡܬܬܒ ܠܗ ܀ 44 ܘܗܘ ܒܥܘܕܪܢܐ ܘܣܓܝ ܩܪܝ ܨܠܘܬܗ ܘܗܘܬ ܥܪܩܬܗ ܐܝܟ ܛܝܦܐ ܕܕܡܐ ܕܢܚܬܝܢ ܥܠ ܐܪܥܐ ܀ 45 ܘܟܕ ܩܡ ܡܢ ܨܠܘܬܗ ܘܐܬܐ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܫܟܚ ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܪܡܝܢ ܡܢ ܟܪܝܗܘܬܐ ܀ 46 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܢܐ ܫܟܒܬܘܢ ܩܘܡܘ ܨܠܘ ܕܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܢܣܝܘܢܐ ܀ 47 ܥܕ ܗܘ ܗܢܐ ܡܡܠܠ ܗܐ ܟܢܫܬܐ ܘܗܘ ܕܡܬܩܪܐ ܝܗܘܕܐ ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܣܪ ܩܕܡ ܠܗܘܢ ܘܩܪܒ ܠܡܢܫܩܘ ܠܝܫܘܥ ܀ 48 ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ ܝܗܘܕܐ ܒܢܫܩܐ ܬܡܣܪ ܐܢܬ ܠܒܪ ܐܢܫܐ ܀ 49 ܘܟܕ ܚܙܘ ܗܢܘܢ ܕܚܘܠ ܗܘ ܠܗ ܕܢܗܘܐ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܪܝ ܐܢ ܒܣܝܦܐ ܢܣܦܩ ܀ 50 ܘܚܕ ܡܢܗܘܢ ܣܦܩ ܠܥܒܕ ܟܗܢܐ ܪܒܐ ܘܩܛܥ ܐܘܕܢܗ ܕܝܡܝܢܐ ܀ 51 ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܫܒܘܩܘ ܥܕ ܗܪܟܐ ܘܡܫ ܐܘܕܢܗ ܘܐܣܝܗ ܀ 52 ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܟܗܢܐ ܪܒܐ ܘܠܪܒܢܐ ܕܥܡܗ ܘܠܣܒܐ ܕܐܬܘ ܠܘܬܗ ܐܝܟ ܠܓܝܣܐ ܐܢܬܘܢ ܢܦܩܬܘܢ ܒܣܝܦܐ ܘܒܩܛܘܪܐ ܀ 53 ܟܕ ܝܘܡܡ ܗܘܝܬ ܥܡܟܘܢ ܒܗܝܟܠܐ ܠܐ ܫܕܪܬ ܐܝܕܝܟܘܢ ܒܝ ܐܠܐ ܗܕܐ ܗܝ ܫܥܬܟܘܢ ܘܫܘܠܛܢ ܕܚܫܘܟܐ ܀ 54 ܘܩܛܪܘ ܘܐܬܘ ܘܥܠܘ ܠܗ ܠܒܝܬ ܟܗܢܐ ܪܒܐ ܘܦܛܪܘܣ ܗܘܐ ܡܬܒܥ ܠܗ ܡܢ ܪܚܩ ܀

43 Apparuit autem illi angelus de cælo confortans eum. Et factus est in agonia et prolixius orabat. 44 Et factus est sudor ejus sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram. 45 Et cum surrexisset ab oratione et venisset ad discipulos suos, invenit eos dormientes præ tristitia. 46 Et ait illis: Quid dormitis? surgite, orate ne intretis in temtationem. 47 Adhuc eo loquente, ecce turba, et qui vocabatur Judas unus de duodecim antecedebat eos, et appropinquavit Jesu ut osculaturetur eum. 48 Jesus autem dixit ei: Juda, osculo Filium hominis tradis? 49 Videntes autem hi qui circa ipsum erant quod futurum erat, dixerunt ei: Domine, si percutimus in gladio? 50 Et percussit unus ex illis servum principis sacerdotum et amputavit auriculam ejus dextram. 51 Respondens autem Jesus ait: Sinite usque huc: et cum tetigisset auriculam ejus, sanavit eum. 52 Dixit autem Jesus ad eos qui venerant ad se, principes sacerdotum et magistratus templi et seniores: Quasi ad latronem existis cum gladiis et fustibus: 53 Cum cotidie vobiscum fuerim in templo, non extendistis manus in me: sed hæc est hora vestra et potestas tenebrarum. 54 Comprehendentes autem eum duxerunt ad domum principis sacerdotum: Petrus vero sequebatur a longe.

55 Περιαψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς καὶ συνκαθισάντων ἐκάθητο ὁ Πέτρος μέσος αὐτῶν. 56 Ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ εἶπεν· Καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν. 57 Ὁ δὲ ἠρνήσατο αὐτὸν λέγων· Οὐκ οἶδα αὐτόν, γύναι. 58 Καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος ἰδὼν αὐτὸν ἔφη· Καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ. Ὁ δὲ Πέτρος ἔφη· Ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί. 59 Καὶ διαστάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς ἄλλος τις διϊσχυρίζετο λέγων· Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν· καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν. 60 Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος· Ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. Καὶ παραχρῆμα ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ ἐφώνησεν ἀλέκτωρ, 61 Καὶ στραφεὶς ὁ Κύριος ἐνέβλεψεν τῷ Πέτρῳ. Καὶ ὑπεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ λόγου τοῦ Κυρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι σήμερον ἀπαρνήσῃ με τρίς. 62 Καὶ [ὁ Πέτρος] ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς. 63 Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες αὐτὸν ἐνέπαιζον αὐτῷ δέροντες, 64 Καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν ἐπηρώτων λέγοντες· Προφήτευσον, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε; 65 Καὶ ἕτερα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν. 66 Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν, λέγοντες· Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἰπὸν ἡμῖν, 67 Εἶπεν δὲ αὐτοῖς· Ἐὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ πιστεύσητε·

55 ܐܝܬܘܗܝ ܕܝ ܢܘܪܐ ܒܡܨܥ ܕܝܪܬܐ ܘܝܬܒ ܒܡܨܥ ܗܘ ܣܝܡܘܢ ܘܟܠ ܕܝܬܒ ܥܡ ܗܘ ܐܝܬ ܠܗ ܗܘ ܐܦ ܗܘ ܥܡ ܝܫܘܥ ܗܘ ܢܙܝܪܝܐ ܐܠܐ ܟܕ ܚܙܬ ܐܢܬ ܐܝܟ ܕܝ ܢܘܪܐ ܘܒܨܝܬ ܒܗ ܐܡܪ ܐܦ ܗܘ ܐܢܐ

68 Ἐὰν δὲ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆτε. 69 Ἀπὸ τοῦ νῦν δὲ ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ θεοῦ. 70 Εἶπαν δὲ πάντες· Σὺ οὖν εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ; Ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη· Ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ἐγώ εἰμι. 71 Οἱ δὲ εἶπαν· Τί ἔτι ἔχομεν μαρτυρίας χρείαν; αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

ΚΕΦ. κγ'.

1 ΚΑΙ ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πειλᾶτον. 2 Ἤρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες· Τοῦτον εὕραμεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος ἡμῶν καὶ κωλύοντα φόρους Καίσαρι διδόναι, καὶ λέγοντα ἑαυτὸν Χριστὸν βασιλέα εἶναι. 3 Ὁ δὲ Πειλᾶτος ἠρώτησεν αὐτὸν λέγων· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη· Σὺ λέγεις. 4 Ὁ δὲ Πειλᾶτος εἶπεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους· Οὐδὲν εὑρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. 5 Οἱ δὲ ἐπίσχυον λέγοντες ὅτι ἀνασείει τὸν λαόν, διδάσκων καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ὧδε. 6 Πειλᾶτος δὲ ἀκούσας [Γαλιλαίαν] ἐπηρώτησεν εἰ ὁ ἄνθρωπος Γαλιλαῖός ἐστιν, 7 Καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας Ἡρῴδου ἐστίν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἡρῴδην, ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις.

68 ܐܢ ܐܦ ܐܫܐܠ ܠܟ ܠܐ ܬܥܢܘܢ ܠܝ ܘܠܐ ܬܫܒܘܩܘܢ ܠܝ. 69 ܡܢ ܗܫܐ ܗܘ ܒܪ ܐܢܫܐ ܝܬܒ ܒܝܡܝܢ ܚܝܠܐ ܕܐܠܗܐ. 70 ܐܡܪܘ ܟܠܗܘܢ ܐܦ ܐܢܬ ܗܘ ܒܪ ܐܠܗܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܢܬܘܢ ܐܡܪܝܢ ܕܐܢܐ ܗܘ. 71 ܐܡܪܘ ܠܗ ܡܢܘ ܥܕ ܡܫܬܟܚ ܠܢ ܣܗܕܘܬܐ ܐܦ ܐܢܚܢܢ ܫܡܥܢ ܡܢ ܦܘܡܗ.

ܟܐܦ ❖ ܟܗ.

1 ܘܩܡ ܟܠ ܣܢܝܩܗ ܘܐܘܝܠ ܠܗ ܠܩܕܡ ܦܝܠܛܘܣ. 2 ܘܫܪܘ ܡܬܬܒܥܢ ܥܠܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܗܢ ܗܐ ܫܟܚܢ ܕܡܫܬܠܚ ܠܥܡܢ ܘܡܡܢܥ ܡܢ ܡܬܬ ܡܟܣ ܠܩܝܣܪ ܘܐܡܪ ܕܗܘ ܡܫܝܚܐ ܡܠܟܐ ܗܘ. 3 ܘܦܝܠܛܘܣ ܫܐܠ ܠܗ ܘܐܡܪ ܐܢܬ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܘܗܘ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܢܬ ܐܡܪ. 4 ܘܦܝܠܛܘܣ ❖ ܐܡܪ ܠܟܗܢܐ ܪܒܐ ܘܠܟܢܫܐ ܠܐ ܫܟܚ ܐܢܐ ܒܗܕܐ ܓܒܪܐ ܥܠܬܐ. 5 ܘܗܢܘܢ ܬܩܦ ܗܘܘ ܡܬܐܡܪܝܢ ܕܡܫܓܫ ܠܥܡܐ ܒܟܠ ܝܗܘܕܐ ܘܡܠܦ ܒܓܠܝܠܐ ܥܕ ܗܟܐ. 6 ܘܦܝܠܛܘܣ ❖ ܫܡܥ ܘܫܐܠ ܐܢ ܓܠܝܠܝܐ ܗܘ ܓܒܪܐ. 7 ܘܟܕ ܝܕܥ ܕܡܢ ܫܘܠܛܢܐ ܕܗܪܘܕܣ ܗܘ ܫܕܪ ܠܗ ܠܘܬ ܗܪܘܕܣ ܕܐܦ ܗܘ ܒܝܪܘܫܠܡ ܒܝܘܡܬܐ ܗܠܝܢ.

68 Si autem et interrogavero, non respondebitis mihi neque dimittetis. 69 Ex hoc autem erit Filius hominis sedens a dextris virtutis Dei. 70 Dixerunt autem omnes: Tu ergo es Filius Dei? Qui ait: Vos dicitis, quia ego sum. 71 At illi dixerunt: Quid adhuc desideramus testimonium? ipsi enim audivimus de ore ejus.

CAPUT XXIII.

1 Et surgens omnis multitudo eorum duxerunt illum ad Pilatum. 2 Cœperunt autem illum accusare dicentes: Hunc invenimus subvertentem gentem nostram et prohibentem tributa dare Cæsari et dicentem se Christum regem esse. 3 Pilatus autem interrogavit eum dicens: Tu es rex Judæorum? At ille respondens ait: Tu dicis. 4 Ait autem Pilatus ad principes sacerdotum et turbas: Nihil invenio causæ in hoc homine. 5 At illi invalescebant dicentes: Commovet populum docens per universam Judæam et incipiens a Galilæa usque huc. 6 Pilatus autem audiens Galilæam interrogavit si homo Galilæus esset, 7 Et ut cognovit quod de Herodis potestate esset, remisit eum ad Herodem, qui et ipse Hierosolymis erat illis diebus.

8 Ὁ δὲ Ἡρῴδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη λίαν· ἦν γαρ ἐξ ἱκανῶν χρόνων θέλων ἰδεῖν αὐτὸν διὰ τὸ ἀκούειν [πολλὰ] περὶ αὐτοῦ, καὶ ἤλπιζέν τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον. 9 Ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς· αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ. 10 Εἱστήκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. 11 Ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν καὶ ὁ Ἡρῴδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ καὶ ἐμπαίξας, περιβαλὼν [αὐτὸν] ἐσθῆτα λαμπρὰν ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ Πειλάτῳ. 12 Ἐγένοντο δὲ φίλοι ὅ τε Ἡρῴδης καὶ ὁ Πειλᾶτος ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων· προϋπῆρχον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ ὄντες πρὸς αὐτούς. 13 Πειλᾶτος δὲ συνκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν 14 εἶπεν πρὸς αὐτούς· Προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας οὐθὲν εὗρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ. 15 Ἀλλ' οὐδὲ Ἡρῴδης· ἀνέπεμψεν γὰρ αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἰδοὺ οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶν πεπραγμένον αὐτῷ. 16 Παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. [17 Ἀνάγκην δὲ εἶχεν ἀπολύειν αὐτοῖς κατὰ ἑορτην ἕνα.] 18 Ἀνέκραγον δὲ παμπληθεὶ λέγοντες· Αἶρε τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν Βαραββᾶν·

8 Herodes autem viso Jesu gavisus est valde: erat enim cupiens ex multo tempore videre eum, eo quod audiret multa de illo, et sperabat signum aliquod videre ab eo fieri. 9 Interrogabat autem illum multis sermonibus: at ipse nihil illi respondebat. 10 Stabant etiam principes sacerdotum et scribæ constanter accusantes eum. 11 Sprevit autem illum Herodes cum exercitu suo, et inlusit indutum veste alba, et remisit ad Pilatum. 12 Et facti sunt amici Herodes et Pilatus in ipsa die: nam antea inimici erant ad invicem. 13 Pilatus autem convocatis principibus sacerdotum et magistratibus et plebe 14 dixit ad illos: Obtulistis mihi hunc hominem quasi avertentem populum, et ecce ego coram vobis interrogans nullam causam inveni in homine isto ex his in quibus eum accusatis. 15 Sed neque Herodes: nam remisi vos ad illum, et ecce nihil dignum morte actum est ei. 16 Emendatum ergo illum dimittam. 17 Necesse autem habebat dimittere eis per diem festum unum. 18 Exclamavit autem simul universa turba dicens: Tolle hunc, et dimitte nobis Barabban:

19 "Οστις ἦν διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον βληθεὶς ἐν τῇ φυλακῇ. 20 Πάλιν δὲ ὁ Πειλᾶτος προσεφώνησεν, θέλων ἀπολῦσαι τὸν Ἰησοῦν. 21 Οἱ δὲ ἐπεφώνουν λέγοντες· Σταύρου σταύρου αὐτόν. 22 Ὁ δὲ τρίτον εἶπεν πρὸς αὐτούς· Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος; οὐδὲν αἴτιον θανάτου εὗρον ἐν αὐτῷ· παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. 23 Οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις αἰτούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι, καὶ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν [καὶ τῶν ἀρχιερέων]. 24 Καὶ Πειλᾶτος ἐπέκρινεν γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν· 25 Ἀπέλυσεν δὲ τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς φυλακήν, ὃν ᾐτοῦντο, τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκεν τῷ θελήματι αὐτῶν. 26 Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι Σίμωνά τινα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν φέρειν ὄπισθεν τοῦ Ἰησοῦ. 27 Ἠκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν, αἳ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. 28 Στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς Ἰησοῦς εἶπεν· Θυγατέρες Ἰερουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ· πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν, 29 "Οτι ἰδοὺ ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσιν· μακάριαι αἱ στεῖραι, καὶ αἱ κοιλίαι αἳ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἳ οὐκ ἔθρεψαν.

19 ܗܘ ܐܢܐ ܕܒܟܠܗ ܐܚܕܬ ܒܡܕܝܢܬܐ ܘܒܩܛܠܐ ܐܬܪܡܝ ܒܒܝܬ ܣܗܪ̈ܘܬܐ ܗܘ ܕܐܬܒ ܒܗ ܘܐܬܪܡܝ ܗܘ ܒܝܫܘܥ ܠܝܕ ܨܒܝܢ ܗܘ ܕܢܫܒܩ ܠܗ. 20 ܘܬܘܒ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ ܨܒܐ ܗܘ ܕܢܫܒܘܩ ܠܝܫܘܥ. 21 ܐܢܘܢ ܕܩܪܝܢ ܠܗ ܩܛܘܠ ܩܛܘܠ ܠܗ. 22 ܗܘ ܕܬܠܬ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܢܐ ܐܝܟ ܥܒܕ ܗܢܐ ܒܝܫܐ ܠܝܬ ܒܗ ܥܠܬ ܩܛܠܐ ܕܡܘܬܐ ܐܫܟܚ ܒܗ ܠܗܕܐ ܐܦ ܐܝܣܪ ܐܢܐ ܠܗ ܘܫܒܩ ܠܗ. 23 ܗܘ ܕܐܬܒ ܒܗ ܐܚܕܬ ܒܡܕܝܢܬܐ ܘܒܩܛܠܐ ܐܬܪܡܝ ܒܒܝܬ ܣܗܪ̈ܘܬܐ ܗܘ ܕܐܬܒ ܒܗ ܘܐܬܪܡܝ ܗܘ ܒܝܫܘܥ ܠܝܕ ܨܒܝܢ ܗܘ ܕܢܫܒܩ ܠܗ. 24 ܦܝܠܛܘܣ ܗܘ ܕܢܬܩܝܡ ܫܐܠܬܗ ܕܐܢܘܢ ܕܒܥܘ ܡܢܗ. 25 ܫܕܪ ܠܗ ܠܗܘ ܕܐܬܒ ܒܗ ܐܚܕܬ ܒܡܕܝܢܬܐ ܘܒܩܛܠܐ ܐܬܪܡܝ ܒܒܝܬ ܣܗܪ̈ܘܬܐ ܗܘ ܕܐܬܒ ܒܗ ܘܐܬܪܡܝ ܗܘ ܒܝܫܘܥ ܠܝܕ ܨܒܝܢ ܗܘ ܕܢܫܒܩ ܠܗ. ✣ ܘܟܕ ܐܚܕܘ ܠܗ ܠܫܡܥܘܢ ܚܕ ܓܒܪܐ ܩܘܪܢܝܐ ܕܐܬܐ ܡܢ ܚܩܠܐ ܘܫܕܪܘ ܥܠܘܗܝ ܨܠܒܐ ܕܢܫܬܘܩ ܒܬܪ ܝܫܘܥ. 26 ܘܐܬܒܥ ܠܗ ܣܓܝ ܥܡܐ ܕܡܢ ܥܡܐ ܘܢܫ̈ܐ ܕܗܘ ܡܩܛܥܝܢ ܘܡܝܒܟܝܢ ܥܠܘܗܝ. 27 ܐܬܦܢܐ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܒܢ̈ܬ ܐܘܪܫܠܡ ܠܐ ܬܒܟ̈ܝܢ ܥܠܝ ܐܠܐ ܥܠ ܢܦܫܟܝ ܬܒܟ̈ܝܢ ܘܥܠ ܒܢ̈ܝܟܝ. 28 ܗܐ ܝܘܡ̈ܬܐ ܐܬܝܢ ܕܐܡܪ̈ܝܢ ܒܗ̈ܝ ܕܥܩܪ̈ܐ ܘܒܛ̈ܢܐ ܕܠܐ ܝܠܕ̈ܘ ܘܕܬܝ̈ܐ ܕܠܐ ܐܝܬ̈ܝ ܚܠܒ̈ܐ.

19 Qui erat propter seditionem quondam factam in civitate et homicidium missus in carcerem. 20 Iterum autem Pilatus locutus est ad illos volens dimittere Jesum. 21 At illi succlamabant dicentes: Crucifige, crucifige illum. 22 Ille autem tertio dixit ad illos: Quid enim mali fecit iste? nullam causam mortis inveni in eo: corripiam ergo illum et dimittam. 23 At illi instabant vocibus magnis postulantes ut crucifigeretur, et invalescebant voces eorum, 24 Et Pilatus adjudicavit fieri petitionem eorum: 25 Dimisit autem illis eum qui propter homicidium et seditionem missus fuerat in carcerem, quem petebant, Jesum vero tradidit voluntati eorum. 26 Et cum ducerent eum, apprehenderunt Simonem quendam Cyrenensem venientem de villa, et imposuerunt illi crucem portare post Jesum. 27 Sequebatur autem illum multa turba populi et mulierum, quæ plangebant et lamentabantur eum. 28 Conversus autem ad illas Jesus dixit: Filiæ Hierusalem, nolite flere super me, sed super vos ipsas flete et super filios vestros: 29 Quoniam ecce venient dies in quibus dicent: Beatæ steriles, et ventres qui non genuerunt, et ubera quæ non lactaverunt.

30 Τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσιν· Πέσατε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς· Καλύψατε ἡμᾶς· 31 Ὅτι εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται; 32 Ἤγοντο δὲ καὶ ἕτεροι δύο κακοῦργοι σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. 33 Καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν καὶ τοὺς κακούργους, ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν, ὃν δὲ ἀριστερῶν. 34 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγεν· Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἴδασι τί ποιοῦσιν. Διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔβαλον κλήρους. 35 Καὶ εἱστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν· ἐξεμυκτήριζον δὲ οἱ ἄρχοντες λέγοντες· Ἄλλους ἔσωσεν, σωσάτω ἑαυτόν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς τοῦ θεοῦ ὁ ἐκλεκτός. 36 Ἐνέπαιξαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται προσερχόμενοι, ὄξος προσφέροντες αὐτῷ 37 Καὶ λέγοντες· Εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτόν. 38 Ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ [γεγραμμένη] ἐπ' αὐτῷ [γράμμασιν Ἑλληνικοῖς καὶ Ῥωμαϊκοις καὶ Ἑβραϊκοῖς]· Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων οὗτος. 39 Εἷς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει αὐτὸν [λέγων]· Οὐχὶ σὺ εἶ ὁ Χριστός; σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς. 40 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἐπιτιμῶν αὐτῷ ἔφη· Οὐδὲ φοβῇ σὺ τὸν θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ;

30 ܗܵܝ ܕܡܶܬܝ ܠܡܶܐܡܪ ܠܛܘܪ̈ܵܐ ܢܦܠܘ ܥܠܰܢ ܘܠܓܒ̈ܥ̈ܵܐ ܟܣܘ ܠܰܢ ׃ 31 ܐܶܢ ܒܥܘܼܕܵܐ ܗܵܟܝ ܥܒ̈ܶܕ ܒܝܒ̈ܫܵܐ ܡܢܵܐ ܢܗܘܶܐ ׃ 32 ܐܬ̈ܝܘ ܕܢܶܬܩܛܠ̈ܘܢ ܥܡ ܝܫܘܥ ܐܦ ܬܪ̈ܝܢ ܥܒ̈ܕ̈ܝ ܒܝܫ̈ܐ ׃ 33 ܘܟܕ ܐܬ̈ܘ ܠܐܬܪܵܐ ܕܩܪ̈ܝܘܼ ܓܘܠܓܘܼܬܵܐ ܬܡܢ ܨܠܒ̈ܘ ܐܝܬ̈ܗ ܘܠܥ̈ܒ̈ܕ̈ܝ ܒܝܫ̈ܐ ܚܕ ܡܢ ܝܡܝܢܵܐ ܘܚܕ ܡܢ ܣܡܵܐ ׃ 34 ❖ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܐܒܘܢ ܫܒ̈ܘ ܠܗܘܢ ܓܪ̈ܝܡ̈ܗ ܕܠܐ ܝܕ̈ܥ̈ܝܢ ܡܢܵܐ ܥܒ̈ܕ̈ܝܢ ׃ ܘܦܠܓ̈ܘ ܠܒ̈ܘܫܵܗ ܘܪܡ̈ܘ ܥܠܝܗ ܦܘܪ̈ܝܣ̈ ׃ 35 ܘܩܵܝܡ ܗܘܐ ܥܡܐ ܡܣܬܟ̈ܠܝܢ ܘܐܦ ܪ̈ܫ̈ܝ ܥܡ ܗܘ ܡܬܠܥ̈ܓ̈ܢ ܘܐܡ̈ܪ̈ܝܢ ׃ ܐܚ̈ܪ̈ܢ ܦܪ̈ܩ ܐܢ ܗܘ ܫܘܙܒ̈ܐ ׃ ܡܫܝܚܗ ܕܐܠܗܐ ׃ 36 ܘܐܦ ܓܢ̈ܕ̈ܐ ܡܬܠܥ̈ܓ̈ܢ ܠܗ ܘܩܪ̈ܒ̈ܝܢ ܘܡܩܪ̈ܒ̈ܝܢ ܠܗ ܚܠ̈ܐ ׃ 37 ܘܐܡ̈ܪ̈ܝܢ ܐܢ ܐܢܬ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗ̈ܘܕ̈ܝܐ ܦܘܪ̈ܩ ܢܦܫܟ ׃ 38 ܘܟܬ̈ܒ̈ܐ ܗܘ ܥܠ ܪ̈ܫ̈ܘ ܟܬ̈ܝܒ ܒܟ̈ܬ̈ܒ̈ܐ ܝܘܢ̈ܝ̈ܐ ܘܪ̈ܘܡ̈ܝ̈ܐ ܘܥܒ̈ܪ̈ܝ̈ܐ ׃ ܗܵܢܐ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗ̈ܘܕ̈ܝܐ ׃ 39 ܚܕ ܡܢ ܒܝܫ̈ܐ ܕܬܠܝ̈ܢ ܒܗ ܓܕܦ ܥܠ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ׃ ܐܢ ܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܦܘܪ̈ܩ ܢܦܫܟ ܘܢ̈ܚ̈ܢ ׃ 40 ܐܦ ܗܘ ܚܕ ܥܢܐ ܘܡܓܥ̈ܪ ܠܗ ܐܡܪ ׃ ܠܐ ܐܦ ܐܢܬ ܕܚܠ̈ܬ ܐܠܗܐ ׃

30 Tunc incipient dicere montibus: Cadete super nos, et collibus: Operite nos: 31 Quia si in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid fiet? 32 Ducebantur autem et alii duo nequam cum eo ut interficerentur. 33 Et postquam venerunt in locum qui vocatur Calvariæ, ibi crucifixerunt eum; et latrones, unum a dextris et alterum a sinistris. 34 Jesus autem dicebat: Pater, dimitte illis: non enim sciunt quid faciunt. Dividentes vero vestimenta ejus miserunt sortes. 35 Et stabat populus spectans, et deridebant illum principes cum eis dicentes: Alios salvos fecit, se salvum faciat, si hic est Christus Dei electus. 36 Inludebant autem ei et milites accedentes et acetum offerentes illi, 37 Et dicentes: Si tu es rex Judæorum, salvum te fac. 38 Erat autem et superscriptio inscripta super illum litteris græcis et latinis et hebreicis: Hic est rex Judæorum. 39 Unus autem de his qui pendebant latronibus blasphemabat eum dicens: Si tu es Christus, salvum fac temet ipsum et nos. 40 Respondens autem alter increpabat illum dicens: Neque tu times Deum, quod in eadem damnatione es?

19 "Οστις ἦν διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον βληθεὶς ἐν τῇ φυλακῇ. 20 Πάλιν δὲ ὁ Πειλᾶτος προσεφώνησεν, θέλων ἀπολῦσαι τὸν Ἰησοῦν. 21 Οἱ δὲ ἐπεφώνουν λέγοντες· Σταύρου σταύρου αὐτόν. 22 Ὁ δὲ τρίτον εἶπεν πρὸς αὐτούς· Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος; οὐδὲν αἴτιον θανάτου εὗρον ἐν αὐτῷ· παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. 23 Οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις αἰτούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι, καὶ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν [καὶ τῶν ἀρχιερέων]. 24 Καὶ Πειλᾶτος ἐπέκρινεν γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν· 25 Ἀπέλυσεν δὲ τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς φυλακήν, ὃν ᾐτοῦντο, τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκεν τῷ θελήματι αὐτῶν. 26 Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι Σίμωνά τινα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν φέρειν ὄπισθεν τοῦ Ἰησοῦ. 27 Ἠκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν, αἳ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. 28 Στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς Ἰησοῦς εἶπεν· Θυγατέρες Ἱερουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ· πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν, 29 "Οτι ἰδοὺ ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσιν· μακάριαι αἱ στεῖραι, καὶ αἱ κοιλίαι αἳ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἳ οὐκ ἔθρεψαν.

19 ܗܘ ܐܢܐ ܕܐܬܒܪ ܠܗ ܒܡܕܝܢܬܐ ܘܒܩܛܠܐ ܕܐܬܪܡܝ ܒܒܝܬ ܣܘܪ̈ܩܐ ܘܐܬܚܒܫ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪ̈ܐ. 20 ܬܘܒ ܦܝܠܛܘܣ ܡܠܠ ܥܡ ܗܠܝܢ ܕܨܒܝܢ ܕܢܫܒܘܩ ܠܝܫܘܥ. 21 ܗܢܘܢ ܒܟܘ ܩܪܝܢ ܘܐܡܪܝܢ ܨܠܒ ܨܠܒ ܠܗ. 22 ܗܘ ܕܬܠܬ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܢܐ ܒܝܫ ܥܒܕ ܗܢܐ ܠܝܬ ܠܝ ܥܠܬܐ ܕܡܘܬܐ ܐܫܟܚ ܒܗ ܗܟܝܠ ܐܢ ܠܐ ܡܟܫܐ ܐܢܐ ܐܬܪ ܒܗ ܘܐܫܒܩܝܗ. 23 ܗܢܘܢ ܒܟܘ ܩܪܝܢ ܒܩܠ ܪܒ ܘܫܐܠܝܢ ܕܢܬܨܠܒ ܘܬܬܚܙܩ ܩܠܗܘܢ ܘܩܠ ܪ̈ܒܢܐ. 24 ܦܝܠܛܘܣ ܕܢ ܦܣܩ ܕܢܗܘܐ ܐܝܟ ܕܫܐܠܝܢ ܗܢܘܢ. 25 ܫܕܪ ܠܗܘܢ ܠܗܘ ܕܥܠ ܥܥܒܕ ܕܡ ܘܩܛܠ ܐܬܪܡܝ ܒܒܝܬ ܣܘܪ̈ܩܐ ܘܐܬܚܒܫ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪ̈ܐ ܗܘ ܕܫܐܠܝܢ ܗܢܘܢ ܘܝܫܘܥ ܫܒܩ ܠܨܒܝܢ ܗܢܘܢ. 26 ܘܟܕ ܡܛܠ ܠܗ ܐܚܕܘ ܠܫܡܥܘܢ ܓܒܪܐ ܩܘܪܝܢܝܐ ܕܐܬܐ ܡܢ ܚܩܠܐ ܘܣܝܡܘ ܥܠܘܗܝ ܨܠܒܐ ܕܢܣܒ ܒܬܪ ܝܫܘܥ. 27 ܗܘ ܐܬܪ ܠܗ ܟܬܐ ܣܓܝܐ ܕܥܡܐ ܘܢܫ̈ܐ ܕܗܘ ܡܩܛܥܢ ܘܡܝܒܟܝܢ ܥܠܘܗܝ. 28 ܗܘ ܐܬܦܢܐ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܒܢ̈ܬ ܝܪ̈ܘܫܠܡ ܠܐ ܬܒܟ̈ܝܢ ܥܠܝ ܐܠܐ ܥܠ ܢܦܫܟܝ ܒܟ̈ܝܢ ܘܥܠ ܒܢ̈ܝܟܝ. 29 ܕܗܐ ܝܘܡ̈ܬܐ ܐܬܝܢ ܕܐܡܪ̈ܝܢ ܒܗ̈ܝ ܝܘ̈ܡܬܐ ܕܠܐ ܝܠ̈ܕܬ ܘܒܛ̈ܢܐ ܕܠܐ ܝܠ̈ܕܘ ܘܕܝ̈ܐ ܕܠܐ ܐܝܢ̈ܩܘ.

19 Qui erat propter seditionem quondam factam in civitate et homicidium missus in carcerem. 20 Iterum autem Pilatus locutus est ad illos volens dimittere Jesum. 21 At illi succlamabant dicentes: Crucifige, crucifige illum. 22 Ille autem tertio dixit ad illos: Quid enim mali fecit iste? nullam causam mortis inveni in eo: corripiam ergo illum et dimittam. 23 At illi instabant vocibus magnis postulantes ut crucifigeretur, et invalescebant voces eorum, 24 Et Pilatus adjudicavit fieri petitionem eorum: 25 Dimisit autem illis eum qui propter homicidium et seditionem missus fuerat in carcerem, quem petebant, Jesum vero tradidit voluntati eorum. 26 Et cum ducerent eum, apprehenderunt Simonem quendam Cyrenensem venientem de villa, et imposuerunt illi crucem portare post Jesum. 27 Sequebatur autem illum multa turba populi et mulierum, quæ plangebant et lamentabantur eum. 28 Conversus autem ad illas Jesus dixit: Filiæ Hierusalem, nolite flere super me, sed super vos ipsas flete et super filios vestros: 29 Quoniam ecce venient dies in quibus dicent: Beatæ steriles, et ventres qui non genuerunt, et ubera quæ non lactaverunt.

30 Τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσιν· Πέσατε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς· Καλύψατε ἡμᾶς· 31 "Οτι εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται; 32 Ἤγοντο δὲ καὶ ἕτεροι δύο κακοῦργοι σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. 33 Καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν καὶ τοὺς κακούργους, ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν, ὃν δὲ ἀριστερῶν. 34 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγεν· Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἴδασιν τί ποιοῦσιν. Διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔβαλον κλήρους. 35 Καὶ εἱστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν· ἐξεμυκτήριζον δὲ οἱ ἄρχοντες λέγοντες· Ἄλλους ἔσωσεν, σωσάτω ἑαυτόν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς τοῦ θεοῦ ὁ ἐκλεκτός. 36 Ἐνέπαιξαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται προσερχόμενοι, ὄξος προσφέροντες αὐτῷ 37 Καὶ λέγοντες· Εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτόν. 38 Ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ [γεγραμμένη] ἐπ' αὐτῷ [γράμμασιν Ἑλληνικοῖς καὶ Ῥωμαϊκοις καὶ Ἑβραϊκοῖς]· Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων οὗτος. 39 Εἷς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει αὐτὸν [λέγων]· Οὐχὶ σὺ εἶ ὁ Χριστός; σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς. 40 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἐπιτιμῶν αὐτῷ ἔφη· Οὐδὲ φοβῇ σὺ τὸν θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ;

30 Tunc incipient dicere montibus: Cadete super nos, et collibus: Operite nos: 31 Quia si in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid fiet? 32 Ducebantur autem et alii duo nequam cum eo ut interficerentur. 33 Et postquam venerunt in locum qui vocatur Calvariæ, ibi crucifixerunt eum; et latrones, unum a dextris et alterum a sinistris. 34 Jesus autem dicebat: Pater, dimitte illis: non enim sciunt quid faciunt. Dividentes vero vestimenta ejus miserunt sortes. 35 Et stabat populus spectans, et deridebant illum principes cum eis dicentes: Alios salvos fecit, se salvum faciat, si hic est Christus Dei electus. 36 Inludebant autem ei et milites accedentes et acetum offerentes illi, 37 Et dicentes: Si tu es rex Judæorum, salvum te fac. 38 Erat autem et superscriptio inscripta super illum litteris græcis et latinis et hebreicis: Hic est rex Judæorum. 39 Unus autem de his qui pendebant latronibus blasphemabat eum dicens: Si tu es Christus, salvum fac temet ipsum et nos. 40 Respondens autem alter increpabat illum dicens: Neque tu times Deum, quod in eadem damnatione es?

41 Καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως, ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξεν. 42 Καὶ ἔλεγεν· Ἰησοῦ, μνήσθητί μου [Κύριε] ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. 43 Καὶ εἶπεν αὐτῷ [ὁ Ἰησοῦς]· Ἀμήν σοι λέγω, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ. 44 Καὶ ἦν ἤδη ὡσεὶ ὥρα ἕκτη καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης, 45 Τοῦ ἡλίου ἐκλιπόντος· ἐσχίσθη δὲ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον. 46 Καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παρατίθεμαι τὸ πνεῦμά μου. Τοῦτο δὲ εἰπὼν ἐξέπνευσεν. 47 Ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατοντάρχης τὸ γενόμενον ἐδόξαζεν τὸν θεὸν λέγων· Ὄντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν. 48 Καὶ πάντες οἱ συνπαραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, θεωρήσαντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες [ἑαυτῶν] τὰ στήθη ὑπέστρεφον. 49 Εἱστήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες αἱ συνακολουθοῦσαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὁρῶσαι ταῦτα. 50 Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσὴφ βουλευτὴς ὑπάρχων, καὶ ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος, 51 Οὗτος οὐκ ἦν συνκατατεθέμενος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν, ἀπὸ Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὃς προσεδέχετο τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, 52 Οὗτος προσελθὼν τῷ Πειλάτῳ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ,

41 Et nos quidem juste, nam digna factis recepimus: hic vero nihil mali gessit. 42 Et dicebat ad Jesum: Domine, memento mei cum veneris in regnum tuum. 43 Et dixit illi Jesus: Amen dico tibi, hodie mecum eris in paradiso. 44 Erat autem fere hora sexta et tenebræ factæ sunt in universa terra usque in nonam horam, 45 Et obscuratus est sol, et velum templi scissum est medium. 46 Et clamans voce magna Jesus ait: Pater, in manus tuas commendo spiritum meum. Et hæc dicens exspiravit. 47 Videns autem centurio quod factum fuerat, glorificavit Deum dicens: Vere hic homo justus est. 48 Et omnis turba eorum qui simul aderant ad spectaculum istud et videbant quæ fiebant, percutientes pectora sua revertebantur. 49 Stabant autem omnes noti ejus a longe, et mulieres quæ secutæ erant eum a Galilæa, hæc videntes. 50 Et ecce vir nomine Joseph, qui erat decurio, vir bonus et justus, 51 Hic non consenserat concilio et actibus eorum, ab Arimathia civitate Judeæ, qui expectabat et ipse regnum Dei: 52 Hic accessit ad Pilatum et petiit corpus Jesu,

53 Καὶ καθελὼν ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι, καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐν μνήματι λαξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν οὐδεὶς οὐδέπω κείμενος. 54 Καὶ ἡμέρα ἦν παρασκευῆς, καὶ σάββατον ἐπέφωσκεν. 55 Κατακολουθήσασαι δὲ γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνεληλυθυῖαι ἐκ τῆς Γαλιλαίας αὐτῷ, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὡς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ, 56 Ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα· καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

ΚΕΦ. κδ'.

1 ΤΗΙ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ὄρθρου βαθέως ἐπὶ τὸ μνῆμα ἦλθον φέρουσαι ἃ ἡτοίμασαν ἀρώματα. 2 Εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου, 3 Εἰσελθοῦσαι δὲ οὐχ εὗρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. 4 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν ἐσθῆτι ἀστραπτούσῃ· 5 Ἐμφόβων δὲ γενομένων αὐτῶν καὶ κλινουσῶν τὰ πρόσωπα εἰς τὴν γῆν, εἶπαν πρὸς αὐτάς· Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; 6 Οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλὰ ἠγέρθη. Μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν ἔτι ὢν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, 7 Λέγων τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ὅτι δεῖ παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν καὶ σταυρωθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. 8 Καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ,

53 Et depositum involvit sindone, et posuit eum in monumento exciso, in quo nondum quisquam positus fuerat. 54 Et dies erat parasceves, et sabbatum inlucescebat. 55 Subsecutæ autem mulieres, quæ cum ipso venerant de Galilæa, viderunt monumentum et quemadmodum positum erat corpus ejus, 56 Et revertentes paraverunt aromata et ungenta: et sabbato quidem siluerunt secundum mandatum.

CAPUT XXIV.

1 UNA autem sabbati valde diluculo venerunt ad monumentum portantes quæ paraverant aromata. 2 Et invenerunt lapidem revolutum a monumento, 3 Et ingressæ non invenerunt corpus Domini Jesu. 4 Et factum est dum mente consternatæ essent de isto, ecce duo viri steterunt secus illas in veste fulgenti: 5 Cum timerent autem et declinarent vultum in terram, dixerunt ad illas: Quid quæritis viventem cum mortuis? 6 Non est hic, sed resurrexit: recordamini qualiter locutus est vobis cum adhuc in Galilæa esset, 7 Dicens quia oportet Filium hominis tradi in manus hominum peccatorum et crucifigi et die tertia resurgere. 8 Et recordatæ sunt verborum ejus,

9 Καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου
ἀπήγγειλαν πάντα ταῦτα τοῖς ἕνδεκα
καὶ πᾶσιν τοῖς λοιποῖς. 10 Ἦσαν δὲ
ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ
Μαρία ἡ Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν
αὐταῖς ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους
ταῦτα. 11 Καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐ-
τῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ
ἠπίστουν αὐταῖς. [12 Ὁ δὲ Πέτρος
ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ
παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα
μόνα, καὶ ἀπῆλθεν πρὸς ἑαυτὸν θαυ-
μάζων τὸ γεγονός.] 13 Καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ
αὐτῶν ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἦσαν πορευό-
μενοι εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίους
ἑξήκοντα ἀπὸ Ἰερουσαλήμ, ᾗ ὄνομα
Ἐμμαούς, 14 Καὶ αὐτοὶ ὡμίλουν πρὸς
ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβη-
κότων τούτων. 15 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συνζητεῖν, καὶ αὐτὸς
Ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς·
16 Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο
τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. 17 Εἶπεν δὲ
πρὸς αὐτούς· Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι,
οὓς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περι-
πατοῦντες; καὶ ἐστάθησαν σκυθρωποί.
18 Ἀποκριθεὶς δὲ εἷς, ᾧ ὄνομα Κλεό-
πας, εἶπεν πρὸς αὐτόν· Σὺ μόνος
παροικεῖς Ἰερουσαλὴμ καὶ οὐκ ἔγνως
τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις
ταύταις; 19 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ποῖα;
Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Τὰ περὶ Ἰησοῦ
τοῦ Ναζαρηνοῦ, ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προ-
φήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναν-
τίον τοῦ θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ,

9 ܘܬܗܦܟܬ ܡܢ ܩܒܪܐ ܘܐܚܘܬ ܠܗܠܝܢ ܟܠ ܗܠܝܢ
ܠܐܚܕ ܥܣܪ ܘܠܫܪ̈ܝܢ ܟܠ ܫܪ̈ܝܢ .
10 ܗܘ̈ܐ ܕܡܪ̈ܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ ܘܝܘܚܢܐ ܘܡܪ̈ܝܡ
ܐܡ ܕܝܥܩܘܒ . ܘܫܪ̈ܝܢ ܐܚܪ̈ܢܝܬ ܥܡܗ̈ܢ
ܗ̈ܘ̈ܝܢ ܐܡ̈ܪ̈ܝܢ ܠܫܠ̈ܝܚܐ ܗܠܝܢ . ܠܘܬ
ܗܠܝܢ ܐܡ̈ܪ̈ܝܢ ܗ̈ܘ̈ܝܢ ܐܡ̈ܪ̈ܝܢ . 11 ܘܗ̈ܘ̈ܝܢ
ܩܕܡ ܓܒ̈ܪ̈ܐ ܐ̈ܝܟ ܣܦ̈ܪ̈ܐ ܗܠ̈ܝܢ ܘܠܐ ܗ̈ܘ̈ܝܢ
ܡܗܝܡ̈ܢ̈ܝܢ ܠܗ̈ܘ̈ܢ . 12 ܐܦ ܟܕ ܩܡ ܦܛܪܘܣ
ܪܗܛ ܠܩܒܪܐ ܘܟܕ ܚܙܐ ܠܟ̈ܬ̈ܢ̈ܐ ܒܠ̈ܚ̈ܘ̈ܕ̈ܐ
ܐܙܠ ܗܘ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܕܡܬܗ̈ܘ̈ܐ . 13 ܘܗܐ
ܬܪ̈ܝܢ ܡܢ ܗܘ̈ܢ ܒܗ̈ܘ̈ܢ ܝܘ̈ܡ̈ܐ ܗ̈ܘ̈ܘ ܗ̈ܠ̈ܟ̈ܝܢ
ܠܟ̈ܦ̈ܪ̈ܐ ܕܪ̈ܚ̈ܩ̈ܢ ܡܢ ܐ̈ܘܪ̈ܫ̈ܠ̈ܡ ܫ̈ܬ̈ܝܢ ܣ̈ܛ̈ܕ̈ܝܘ̈ܢ
ܫ̈ܬ̈ܝܢ ܥ̈ܣ̈ܪ̈ܝܢ ܕ̈ܥ̈ܡ̈ܘ̈ܣ̈ ❖ ܗ̈ܘ̈ܝܢ ܡ̈ܬ̈ܟ̈ܢ̈ܝܢ
ܥ̈ܡ̈ܗ̈ܘ̈ܢ ܥ̈ܠ ܟ̈ܠ ܗ̈ܠ̈ܝܢ ܡ̈ܠ̈ܬ̈ܐ ܕ̈ܐ̈ܬ̈ܪ̈ܚ̈ܫ̈ܘ̈ . 14 ܘܗ̈ܘ̈ܐ
ܡ̈ܬ̈ܕ̈ܒ̈ܪ̈ܝܢ ܐ̈ܝܟ ܠ̈ܐ ܚ̈ܕ̈ܐ ܒ̈ܚ̈ܕ̈ܐ ܗ̈ܘ̈ܝܢ ܡ̈ܬ̈ܕ̈ܒ̈ܪ̈ܝܢ
ܘ̈ܫ̈ܐ̈ܠ̈ܝܢ ܗ̈ܘ̈ܝܢ . 15 ܘ̈ܗ̈ܘ̈ܐ ܒ̈ܕ̈ܡ̈ܢ ܕ̈ܗ̈ܘ̈ܐ ܡ̈ܬ̈ܕ̈ܒ̈ܪ̈ܝܢ
ܘ̈ܡ̈ܬ̈ܒ̈ܥ̈ܝܢ ܗ̈ܘ̈ܝܢ ܐ̈ܦ̈ ܝ̈ܫ̈ܘ̈ܥ̈ ܩ̈ܪ̈ܒ̈ ܗ̈ܘ̈ ܗ̈ܠ̈ܟ̈ ܥ̈ܡ̈ܗ̈ܘ̈ܢ .
16 ܘ̈ܥ̈ܝ̈ܢ̈ܝ̈ܗ̈ܘ̈ܢ ܗ̈ܘ̈ܝܢ ܐ̈ܚ̈ܝ̈ܕ̈ܢ̈ ܕ̈ܠ̈ܐ ܢ̈ܟ̈ܝ̈ܪ̈ܘ̈ ܠ̈ܗ̈ܘ̈ .
17 ܐ̈ܡ̈ܪ̈ ܠ̈ܗ̈ܘ̈ܢ ܡ̈ܢ ܗ̈ܢ̈ܝ̈ ܡ̈ܠ̈ܬ̈ܐ ܕ̈ܐ̈ܢ̈ܬ̈ܘ̈ܢ ܡ̈ܫ̈ܬ̈ܘ̈ܕ̈ܝ̈ܢ̈
ܥ̈ܠ ܗ̈ܘ̈ ܐ̈ܚ̈ܕ̈ ܠ̈ܐ̈ܚ̈ܪ̈ܢ̈ ܘ̈ܐ̈ܬ̈ܝ̈ ܥ̈ܨ̈ܒ̈ܝ̈ܢ̈ . 18 ܘ̈ܥ̈ܢ̈ܐ̈ ܚ̈ܕ̈ ܡ̈ܢ
ܗ̈ܘ̈ ܕ̈ܫ̈ܡ̈ܗ̈ ܩ̈ܠ̈ܝ̈ܘ̈ܦ̈ܐ̈ ܐ̈ܡ̈ܪ̈ ܠ̈ܗ̈ ܐ̈ܢ̈ܬ̈ ܗ̈ܘ̈ ܒ̈ܠ̈ܚ̈ܘ̈ܕ̈ ܕ̈ܓ̈ܪ̈ܐ
ܒ̈ܝ̈ܪ̈ܘ̈ܫ̈ܠ̈ܡ̈ ܘ̈ܠ̈ܐ̈ ܝ̈ܕ̈ܥ̈ܬ̈ ܡ̈ܢ ܕ̈ܗ̈ܘ̈ܐ ܒ̈ܗ̈ܝ̈ ܝ̈ܘ̈ܡ̈ܬ̈ܐ̈ ;
19 ܐ̈ܡ̈ܪ̈ ܠ̈ܗ̈ܘ̈ ܡ̈ܢ ; ܐ̈ܡ̈ܪ̈ ܠ̈ܗ̈ ܐ̈ܢ̈ܬ̈ ; ܗ̈ܘ̈ ܕ̈ܥ̈ܒ̈ܕ̈ ܝ̈ܫ̈ܘ̈ܥ̈
ܢ̈ܒ̈ܝ̈ܐ̈ ܓ̈ܒ̈ܪ̈ ܚ̈ܝ̈ܠ̈ ܒ̈ܥ̈ܒ̈ܕ̈ܐ̈ ܘ̈ܒ̈ܡ̈ܠ̈ܬ̈ܐ̈ ܩ̈ܕ̈ܡ̈ ܐ̈ܠ̈ܗ̈ܐ̈
ܘ̈ܟ̈ܠ̈ ܥ̈ܡ̈ܐ̈ ; 20 ܘ̈ܐ̈ܝ̈ܟ̈ ܕ̈ܫ̈ܠ̈ܡ̈ ܐ̈ܢ̈ܢ̈ ܩ̈ܪ̈ܒ̈ܘ̈ ܠ̈ܗ̈ ܠ̈ܡ̈ܘ̈ܬ̈ܐ̈
ܘ̈ܨ̈ܠ̈ܒ̈ ; 21 ܐ̈ܢ̈ܚ̈ܢ̈ܐ̈ ܗ̈ܘ̈ ܕ̈ܣ̈ܒ̈ܪ̈ܝ̈ܢ̈ ܕ̈ܐ̈ܢ̈ܬ̈ ܗ̈ܘ̈ ܕ̈ܦ̈ܪ̈ܩ̈ ܠ̈ܐ̈ܝ̈ܬ̈ ;
ܘ̈ܗ̈ܠ̈ ܥ̈ܠ ܟ̈ܠ ܗ̈ܠ̈ ܗ̈ܘ̈ ܝ̈ܘ̈ܡ̈ ܬ̈ܠ̈ܬ̈ ܡ̈ܢ ܗ̈ܘ̈ ܕ̈ܥ̈ܒ̈ܕ̈ ܐ̈ܠ̈ ; 22 ܐ̈ܦ̈
ܢ̈ܫ̈ ܡ̈ܢ ܒ̈ܢ̈ ܚ̈ܒ̈ܪ̈ܬ̈ܢ̈ ܕ̈ܐ̈ ܒ̈ܥ̈ܬ̈ܘ̈ ; ܗ̈ܘ̈ ܒ̈ܟ̈ܪ̈ ܠ̈ ; ܗ̈ܘ̈ ܒ̈ܠ̈ ;
ܘ̈ ; ܗ̈ܘ̈ ; ; ;

20 "Οπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς
κρίμα θανάτου καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν.
21 Ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτός ἐστιν
ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραήλ·
ἀλλά γε καὶ σὺν πᾶσιν τούτοις τρίτην
ταύτην ἡμέραν ἄγει [σήμερον] ἀφ' οὗ
ταῦτα ἐγένετο. 22 Ἀλλὰ καὶ γυναῖκές
τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενό-
μεναι ὀρθριναὶ ἐπὶ τὸ μνημεῖον, 23 Καὶ
μὴ εὑροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ ἦλθον
λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων ἑωρα-
κέναι, οἳ λέγουσιν αὐτὸν ζῆν. 24 Καὶ
ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ
μνημεῖον, καὶ εὗρον οὕτως καθὼς καὶ
αἱ γυναῖκες εἶπον, αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον.
25 Καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς αὐτούς· Ὦ
ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδιᾷ τοῦ
πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ
προφῆται. 26 Οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν
τὸν Χριστὸν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν
αὐτοῦ; 27 Καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωϋσέως
καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν διερμή-
νευσεν αὐτοῖς ἐν πᾶσαις ταῖς γραφαῖς
τὰ περὶ ἑαυτοῦ. 28 Καὶ ἤγγισαν εἰς
τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο, καὶ αὐτὸς
προσεποιήσατο πορρωτέρω πορεύεσθαι·
29 Καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν λέγοντες·
Μεῖνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἑσπέ-
ραν ἐστὶν καὶ κέκλικεν ἤδη ἡ ἡμέρα.
Καὶ εἰσῆλθεν τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς.
30 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι
αὐτὸν μετ' αὐτῶν, λαβὼν τὸν ἄρτον
εὐλόγησεν καὶ κλάσας ἐπεδίδου αὐτοῖς·

20 ܘܐܝܟܢܐ ܕܡܣܪܘ ܐܢܘܢ ܪܒܢܝ ܟܗܢܐ ܘܪܫܝ ܟܗܢܐ ܘܫܠܝܛܐ ܕܒܝܬ ܕܝܢܐ ܕܡܘܬܐ ܘܨܠܒܘ ܠܗ ܀ 21 ܐܢܚܢ ܗܘ ܕܣܒܪܝܢ ܗܘܝܢ ܕܗܘ ܗܘ ܕܥܬܝܕ ܠܦܪܩ ܠܝܫܪܝܠ ܘܗܫܐ ܥܠ ܟܠ ܗܠܝܢ ܬܠܬ ܝܘܡܝ ܗܘ ܕܢܝܢ ܕܥܒܕ ܗܠܝܢ ܕܒܝ ܗܘ ܕܗܘ ܀ 22 ܐܠܐ ܐܦ ܢܫܐ ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܗܘ ܕܒܪ ܡܢ ܕܗܘ ܐܬܘ ܕܟܪ ܠܢ ܘܐܬܒܗܬ ܠܢ ܀ ܕܐܬܘ ܒܟܪ ܠܩܒܪܐ ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ ܓܘܫܡܗ ܘܐܬܘ ܘܐܡܪܝܢ ܕܐܦ ܚܙܘܢ ܕܡܠܐܟܐ ܗܘ ܕܐܡܪܝܢ ܕܚܝ ܗܘ ܀ 23 ܘܐܙܠܘ ܐܦ ܐܢܫ ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܠܩܒܪܐ ܘܐܫܟܚܘ ܐܦ ܗܘ ܕܗܟܢܐ ܐܝܟ ܕܐܡܪܝ ܢܫܐ ܗܘ ܀ 24 ܘܐܝܟ ܕܐܡܪ ܐܢܘܢ ܗܟܢܐ ܗܘ ܕܐܬܘ ܘܐܫܟܚܘ ܀ 25 ܘܗܘ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܦ ܗܘ ܐܢܐ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܕܣܟܠܬܢܐ ܐܢܬܘܢ ܘܒܛܝܠܝ ܠܒܟܘܢ ܠܡܗܝܡܢ ܠܟܠ ܗܠܝܢ ܕܡܠܠ ܐܢܘܢ ܢܒܝܐ ܀ 26 ܠܐ ܗܟܢܐ ܐܝܬ ܠܗ ܠܡܫܝܚܐ ܕܢܣܒܠ ܗܠܝܢ ܘܕܢܥܘܠ ܠܒܝܬ ܐܝܩܪܗ ܀ 27 ܘܫܪܐ ܡܢ ܡܘܫܐ ܘܡܢ ܟܠ ܢܒܝܐ ܘܦܫܪ ܠܗܘܢ ܒܟܠ ܟܬܒܐ ܕܥܠ ܢܦܫܗ ܀ 28 ܘܩܪܒܘ ܠܟܦܪܐ ܕܗܘ ܐܙܠܝܢ ܘܗܘ ܐܦ ܐܬܪ ܐܝܟ ܕܐܙܠ ܀ 29 ܘܐܠܨܘ ܠܗ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܐܬܪ ܥܡܢ ܕܡܛܠ ܕܪܡܫ ܘܡܫܬܟܚ ܝܘܡܐ ܘܥܠ ܠܘܬ ܗܘ ܘܥܠ ܘܥܠ ܠܘܬ ܗܘ ܀ 30 ܘܗܘ ܐܝܟ ܕܗܘ ܒܣܝܒ ܥܡܗܘܢ ܩܒܠ ܠܚܡܐ ܘܒܪܟ ܘܦܪܫ ܘܗܘ ܡܦܠܓ ܠܗܘܢ ܀

20 Et quomodo eum tradiderunt summi
sacerdotum et principes nostri in
damnationem mortis et crucifixerunt
eum. 21 Nos autem sperabamus quia
ipse esset redemturus Israhel: et nunc
super hæc omnia tertia dies hodie quod
hæc facta sunt. 22 Sed et mulieres
quædam ex nostris terruerunt nos, quæ
ante lucem fuerunt ad monumentum,
23 Et non invento corpore ejus vene-
runt dicentes se etiam visionem ange-
lorum vidisse, qui dicunt eum vivere.
24 Et abierunt quidam ex nostris ad
monumentum, et ita invenerunt sicut
mulieres dixerunt, ipsum vero non
invenerunt. 25 Et ipse dixit ad eos:
O stulti et tardi corde ad credendum
in omnibus quæ locuti sunt prophetæ!
26 Nonne hæc oportuit pati Christum
et ita intrare in gloriam suam? 27 Et
incipiens a Mose et omnibus prophetis
interpretabatur illis in omnibus scrip-
turis quæ de ipso erant. 28 Et appro-
pinquaverunt castello quo ibant, et
ipse finxit se longius ire, 29 Et
coegerunt illum dicentes: Mane nobis-
cum, quoniam advesperascit et de-
clinata est jam dies. Et intravit cum
illis. 30 Et factum est dum recum-
beret cum illis, accepit panem et
benedixit ac fregit, et porrigebat illis:

31 Αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν. 32 Καὶ εἶπαν πρὸς ἀλλήλους· Οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς; 33 Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὑπέστρεψαν εἰς Ἰερουσαλήμ, καὶ εὗρον ἠθροισμένους τοὺς ἕνδεκα καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς, 34 Λέγοντας ὅτι ὄντως ἠγέρθη ὁ Κύριος καὶ ὤφθη Σίμωνι. 35 Καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου. 36 Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων αὐτὸς [ὁ Ἰησοῦς] ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν [καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνη ὑμῖν]. 37 Πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. 38 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί τεταραγμένοι ἐστέ, καὶ διατί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν; 39 Ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι ἐγώ εἰμι αὐτός· ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σάρκας καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. [40 Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐπέδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας.] 41 Ἔτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων, εἶπεν αὐτοῖς· Ἔχετέ τι βρώσιμον ἐνθάδε; 42 Οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος [καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου]·

31 Et aperti sunt oculi eorum, et cognoverunt eum: et ipse evanuit ex oculis eorum. 32 Et dixerunt ad invicem: Nonne cor nostrum ardens erat in nobis, dum loqueretur in via et aperiret nobis scripturas? 33 Et surgentes eadem hora regressi sunt in Hierusalem, et invenerunt congregatos undecim et eos qui cum ipsis erant, 34 Dicentes quod surrexit Dominus vere et apparuit Simoni: 35 Et ipsi narrabant quæ gesta erant in via, et quomodo cognoverunt eum in fractione panis. 36 Dum hæc autem locuntur, Jesus stetit in medio eorum et dicit eis: Pax vobis, ego sum, nolite timere. 37 Conturbati vero et conterriti existimabant se spiritum videre. 38 Et dixit eis: Quid turbati estis et cogitationes ascendunt in corda vestra? 39 Videte manus meas et pedes, quia ipse ego sum: palpate et videte, quia spiritus carnem et ossa non habet sicut me videtis habere. 40 Et cum hoc dixisset, ostendit eis manus et pedes. 41 Adhuc autem illis non credentibus et mirantibus præ gaudio, dixit: Habetis hic aliquid quod manducetur? 42 At illi optulerunt ei partem piscis assi et favum mellis:

31 ܘܦܬܝܚ̈ܘ ܥܝ̈ܢܝܗܘܢ ܘܐܬܝܕܥ̈ܘ ܠܗ ܘܗܘ ܐܫܬܟ̈ܚ ܡܢ ܥܝ̈ܢܝܗܘܢ . 32 ܘܐܡܪ̈ܘ ܚܕ ܠܚܕ ܠܡܐ ܠܒܢ ܗܘ ܕܠܚܫ ܒܝܢ ܕܡܠܠ ܥܡ ܒܗ ܒܐܘܪܚܐ ܘܦܬܚ ܠܢ ܟܬ̈ܒ̈ܐ : 33 ܘܩܡ̈ܘ ܒܗܝ ܫܥܬܐ ܘܗܦ̈ܟܘ ܠܐܘܪ̈ܫܠܡ . ܘܐܫܟ̈ܚܘ ܟܢܝ̈ܫܐ ܟܕ ܥܡ ܐܢ̈ܫ̈ܐ ܕܥܡ̈ܗ ܟܢܫ̈ܝܢ ; 34 ܘܐܡ̈ܪܝܢ ܕܫܪܝܪ ܩܡ ܡܪܢ ܘܐܬܚܙܝ ܠܫܡܥܘܢ : 35 ܘܗܢ̈ܘܢ ܐܦ ܗܢ̈ܘܢ ܡܫܬܘ̈ܠ̈ܐ ܒܐܘܪܚܐ ܘܐܝܟ ܐܬܝܕܥ̈ ܠܗ ܒܦܪܣܐ ܕܠܚܡܐ : 36 ܘܟܕ ܗܠ̈ܝܢ ܡܬܚܕ̈ܝܢ ܡܬܩܝܡ ܝܫܘܥ ܒܡܨܥ ܝܘܬܗܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܫܠܡܐ ܠܟܘܢ ܐܢܐ ܗܘ ܠܐ ܬܕܚܠ . 37 ܘܐܬܒܗܠ̈ܘ ܘܕܚܠ̈ܘ ܘܣܒܪ̈ܘ ܕܪܘܚܐ ܚܙܝ̈ܢ ; 38 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܢܐ ܐܬܒܗܠ̈ܬܘܢ ܘܠܡܐ ܣܠ̈ܩܝܢ ܪܗܝ̈ܛܝܟܘܢ ; 39 ܚܙ̈ܘ ܐܝܕ̈ܝ ܘܪ̈ܓ̈ܠܝ ܕܐܢܐ ܗܘ ; ܡܫ̈ܘ ܘܚܙ̈ܘ ܕܪܘܚܐ ܒܣܪ ܘܥܨ̈ܡ̈ܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܐܝܟ ܕܐܢ̈ܬ̈ܘܢ ܚܙ̈ܝܢ ܕܐܢܐ ܐܝܬ ܠܝ : 40 ܘܟܕ ܗܕܐ ܐܡܪ ܚܘܐ ܠܗܘܢ ܐܝܕ̈ܝܗ ܘܪ̈ܓ̈ܠܝܗ : 41 ܘܥܕ ܕܠܐ ܡܗܝܡ̈ܢܝܢ ܠܗ ܡܢ ܚܕܘܬܐ ܘܡܬܬܡ̈ܗܝܢ ; ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܗܟܐ ܡܕܡ ܕܢܐܟܠ ; 42 ܗܢ̈ܘܢ ܡܣܒ̈ܪ̈ܝܢ ܠܗ ܦܠܓ ܚܘܬ ܢܘܢܐ ܘܡܢ ܓܒ ܕܒܫ̈ܐ ;

43 Καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν. 44 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· Οὗτοι οἱ λόγοι μου, οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὢν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως καὶ προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. 45 Τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς, 46 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι οὕτως γέγραπται [καὶ οὕτως ἔδει] παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, 47 Καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρξάμενοι ἀπὸ Ἰερουσαλήμ. 48 Ὑμεῖς [δέ ἐστε] μάρτυρες τούτων. 49 Κἀγὼ ἐξαποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρός μου ἐφ' ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει [Ἰερουσαλήμ,] ἕως οὗ ἐνδύσησθε ἐξ ὕψους δύναμιν. 50 Ἐξήγαγεν δὲ αὐτοὺς [ἔξω] ἕως πρὸς Βηθανίαν, καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. 51 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ' αὐτῶν [καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν]. 52 Καὶ αὐτοὶ [προσκυνήσαντες αὐτὸν] ὑπέστρεψαν εἰς Ἰερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης, 53 Καὶ ἦσαν διαπαντὸς ἐν τῷ ἱερῷ αἰνοῦντες [καὶ εὐλογοῦντες] τὸν θεόν.

43 ܘܢܣܒ ܐܟܠ ܩܕܡܝܗܘܢ . 44 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܡܠܝܗܝ ܕܡܠܠܬ ܥܡ ܟܕ ܥܕ ܗܘܝܬ ܥܡܟܘܢ ܕܐܬܫܠܡ ܟܠ ܡܐ ܕܟܬܝܒ ܒܢܡܘܣ ܘܒܢܒܝܐ ܘܒܡܙܡܘܪ ܥܠܝ : 45 ܗܕܝܢ ܦܬܚ ܠܗܘܢ ܠܗܢܝ ܕܢܗܘܘܢ ܝܕܥܝܢ ܟܬܒܐ . 46 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܟܢܐ ܕܟܬܝܒ ܘܗܟܢܐ ܐܬܚܙܝ ܠܡܫܝܚܐ ܕܢܣܒܠ ܘܢܩܘܡ ܡܢ ܡܝܬܐ ܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ : 47 ܘܢܬܟܪܙ ܒܫܡܗ ܬܒܬܐ ܘܫܒܘܩܐ ܕܚܛܗܐ ܒܟܠ ܥܡܡܐ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ ܫܪܝܢ . 48 ܐܢܬܘܢ ܣܗܕܐ ܕܗܠܝܢ . 49 ܘܗܐ ܐܢܐ ܫܕܪ ܥܠܝܟܘܢ ܡܐ ܕܐܒܝ ܐܬܚܝܒ ; ܐܢܬܘܢ ܕܝܬܒܘ ܒܩܪܬܐ ܥܕ ܕܬܬܠܒܫܘܢ ܚܝܠܐ ܡܢ ܠܥܠ . 50 ܘܦܩ ܐܝܬܝܗܘܢ ܠܒܪ ܥܕ ܒܝܬ ܥܢܝܐ ܘܪܡܐ ܝܕܘܗܝ ܒܪܟ ܠܗܘܢ . 51 ܘܗܘܐ ܟܕ ܒܪܟ ܐܬܦܪܫ ܡܢܗܘܢ ; ܘܐܬܪܡܝ ܠܫܡܝܐ . 52 ܗܘ ܕܝܢ ܣܓܕܝܢ ܠܗ ܘܗܦܟܘ ܠܐܘܪܫܠܡ ܒܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ . 53 ܘܗܘܘ ܒܟܠ ܙܒܢ ܒܗܝܟܠܐ ; ܡܫܒܚܝܢ ܘܡܒܪܟܝܢ ܠܐܠܗܐ . ܐܡܝܢ ❖

43 Et cum manducasset coram eis, sumens reliquias dedit eis. 44 Et dixit ad eos: Hæc sunt verba quæ locutus sum [ad vos] cum adhuc essem vobiscum, quoniam necesse est impleri omnia quæ scripta sunt in lege Mosi et prophetis et psalmis de me. 45 Tunc aperuit illis sensum ut intellegerent scripturas, 46 Et dixit eis quoniam sic scriptum est, et sic oportebat Christum pati et resurgere a mortuis die tertio, 47 Et prædicari in nomine ejus pœnitentiam et remissionem peccatorum in omnes gentes, incipientibus ab Hierosolyma. 48 Vos autem estis testes horum. 49 Et ego mitto promissum Patris mei in vos: vos autem sedete in civitate, quoad usque induamini virtutem ex alto. 50 Eduxit autem eos foras in Bethaniam, et elevatis manibus suis benedixit eis. 51 Et factum est dum benediceret illis, recessit ab eis, et ferebatur in cælum. 52 Et ipsi adorantes regressi sunt in Hierusalem cum gaudio magno, 53 Et erant semper in templo laudantes et benedicentes Deum. Amen.

EVANGELIUM SECUNDUM JOHANNEM.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ, ΚΕΦ. α'.

*Ἐ*Ν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν, καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος. 2 Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν. 3 Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν. 4 Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἐστιν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. 5 Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. 6 Ἐγένετο ἄνθρωπος, ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης· 7 Οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ. 8 Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. 9 Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον, ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. 10 Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. 11 Εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. 12 Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ,

ܣܝܡ ܩܠܝܢ ❖ ܐ ❖

ܒܫܪܝܬ ܗܘܐ ܡܠܬܐ ܘܡܠܬܐ ܗܘܬ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܘܐܠܗܐ ܗܘ ܡܠܬܐ . ܗܕܐ ܗܘܐ ܒܫܪܝܬ ܠܘܬ ܐܠܗܐ . ܟܠ ܗܘ ܒܗ ܐܬܥܒܕ ܠܐ ܐܬܥܒܕ ܐܦ ܚܕ ܡܕܡ ܕܐܬܥܒܕ . ܒܗ ܚܘܝܐ ܗܘܬ ܘܚܘܝܐ ܗܝ ܢܘܗܪܐ ܕܒܢܝ ܐܢܫܐ . ܘܢܘܗܪܐ ܒܚܫܘܟܐ ܢܗܪ ܘܚܫܘܟܐ ܠܐ ܐܕܟܬܗ . ܗܘܐ ܐܢܫ ܫܕܝܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܘܫܡܗ ܝܘܚܢܢ . ܗܕܐ ܐܬܐ ܠܣܗܕܘܬܐ ܕܢܣܗܕ ܥܠ ܢܘܗܪܐ ܕܟܠ ܐܢܫ ܢܗܝܡܢ ܒܗ . ܠܐ ܗܘ ܗܘ ܢܘܗܪܐ ܐܠܐ ܕܢܣܗܕ ܥܠ ܢܘܗܪܐ . ❖ ܗܘ ܗܘ ܢܘܗܪܐ ܫܪܪܐ ܕܢܢܗܪ ܠܟܠ ܐܢܫ ܕܐܬܐ ܠܥܠܡܐ . ܒܥܠܡܐ ܗܘ ܗܘܐ ܘܥܠܡܐ ܐܬܒܪܝ ܗܘ ܘܥܠܡܐ ܠܐ ܝܕܥ ܠܗ . ܠܘܬ ܕܝܠܗ ܐܬܐ ܘܕܝܠܗ ܠܐ ܩܒܠܘܗܝ . ❖ ܘܟܠ ܗܢܘܢ ܕܩܒܠܘ ܠܗ ܝܗܒ ܠܗܘܢ ܫܘܠܛܢܐ ܕܢܗܘܘܢ ܒܢܝ ܐܠܗܐ ܠܐܢܘܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܫܡܗ .

SEC. JOHANNEM, CAPUT I.

IN principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. 2 Hoc erat in principio apud Deum. 3 Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil quod factum est. 4 In ipso vita erat, et vita erat lux hominum: 5 Et lux in tenebris lucet, et tenebræ eam non comprehenderunt. 6 Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Johannes: 7 Hic venit in testimonium, ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent per illum. 8 Non erat ille lux, sed ut testimonium perhiberet de lumine. 9 Erat lux vera, quæ inluminat omnem hominem venientem in mundum. 10 In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit. 11 In propria venit, et sui eum non receperunt. 12 Quotquot autem receperunt eum, dedit illis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine ejus,

13 Οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς ἀλλ' ἐκ θεοῦ ἐγεννήθησαν. 14 Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. 15 Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν λέγων· Οὗτος ἦν ὃν εἶπον· Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. 16 Ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· 17 Ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. 18 Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακεν πώποτε· ὁ μονογενὴς υἱὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρός, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο. 19 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάνου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἰεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευείτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν· Σὺ τίς εἶ; 20 Καὶ ὡμολόγησεν καὶ οὐκ ἠρνήσατο, καὶ ὡμολόγησεν ὅτι ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ὁ Χριστός. 21 Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· Τί οὖν; Ἠλείας εἶ; Λέγει· Οὐκ εἰμί. Ὁ προφήτης εἶ σύ; καὶ ἀπεκρίθη· Οὔ. 22 Εἶπαν οὖν αὐτῷ· Τίς εἶ; ἵνα ἀπόκρισιν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; 23 Ἔφη· Ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης.

13 ܐܝܟܡܐ ܒܠܐ ܡܢ ܕܡܐ ܘܠܐ ܡܢ ܨܒܝܢ ܒܣܪܐ ܘܠܐ ܡܢ ܨܒܝܢ ܓܒܪܐ ܐܠܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܬܝܠܕܘ ܗܢܘܢ. 14 ܘܡܠܬܐ ܗܘ ܒܣܪܐ ܘܫܪܐ ܒܢ ܘܚܙܝܢ ܠܢ ܝܩܪܗ ܕܝܠܗ ܝܩܪܐ ܐܝܟ ܕܝܩܪ ܒܟܝܪ ܡܢ ܐܒܐ ܡܠܝ ܛܝܒܘܬܐ ܘܫܪܪܐ. 15 ܝܘܚܢܢ ܣܗܕ ܥܠܘܗܝ ܘܩܐܡ ܡܟܪܙ ܘܐܡܪ ܗܢܐ ܗܘ ܕܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܕܐܬܐ ܒܬܪܝ ܗܘ ܩܕܡ ܕܗܘܐ ܠܝ ܡܛܠ ܕܩܕܡ ܗܘܐ ܠܝ. 16 ܘܡܢ ܡܠܝ ܕܫܪܪܗ ܐܢܚܢܢ ܟܠܗܘܢ ܩܒܠܢ ܘܚܢ ܥܠ ܚܢ. 17 ܡܛܠ ܕܢܡܘܣ ܒܝܕ ܡܘܫܐ ܐܬܝܗܒ ܐܝܬ ܠܢ ܢܡܘܣ ܘܫܪܪܐ ܘܫܪܪܐ ܐܬܪܚܫ ܒܝܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 18 ܐܠܗܐ ܠܐ ܚܙܐ ܐܢܫ ܡܢ ܫܪܝ ܐܠܐ ܒܪܐ ܝܚܝܕܝܐ ܕܒܚܝܩ ܐܒܐ ܗܘ ܐܬܝܕܥ ܐܝܟ ܕܐܡܪ. 19 ܘܗܕܐ ܗܝ ܣܗܕܘܬܗ ܕܝܘܚܢܢ ܟܕ ܫܕܪܘ ܠܘܬܗ ܝܗܘܕܝܐ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ ܕܢܫܐܠܘܢܝܗ ܡܢ ܐܢܬ. 20 ܘܐܘܕܐ ܗܘ ܘܠܐ ܟܕܒ ܘܐܘܕܐ ܗܘ ܕܠܐ ܐܢܐ ܗܘ ܡܫܝܚܐ. 21 ܘܫܐܠܘܗܝ ܡܢܘ ܗܠܝܐ ܐܢܬ ܐܡܪ ܠܐ ܐܢܐ ܢܒܝܐ ܐܢܬ ܐܡܪ ܠܐ. 22 ܐܡܪܘ ܠܗ ܡܢ ܐܢܬ ܕܢܬܠ ܦܘܓܕܢܐ ܠܐܠܝܢ ܕܫܕܪܘ ܠܢ ܡܢܐ ܐܡܪ ܥܠ ܢܦܫܟ. 23 ܐܡܪ ܐܢܐ ܩܠ ܩܪܐ ܒܡܕܒܪܐ ܐܬܬܪܘ ܐܪܚܐ ܕܡܪܝܐ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ.

13 Qui non ex sanguinibus neque ex voluntate carnis neque ex voluntate viri sed ex Deo nati sunt. 14 Et verbum caro factum est et habitavit in nobis, et vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti a Patre, plenum gratiæ et veritatis. 15 Johannes testimonium perhibet de ipso et clamat dicens: Hic erat quem dixi vobis: Qui post me venturus est, ante me factus est, quia prior me erat. 16 Et de plenitudine ejus nos omnes accepimus, [et] gratiam pro gratia: 17 Quia lex per Mosen data est, gratia et veritas per Jesum Christum facta est. 18 Deum nemo vidit umquam: unigenitus Filius qui est in sinu Patris, ipse enarravit. 19 Et hoc testimonium Johannis, quando miserunt Judæi ab Hierosolymis sacerdotes et Levitas ad eum, ut interrogarent eum: Tu quis es? 20 Et confessus est et non negavit, et confessus est quia non sum ego Christus. 21 Et interrogaverunt eum: Quid ergo? Helias es tu? Et dicit: Non sum. Propheta es tu? Et respondit: Non. 22 Dixerunt ergo ei: Quis es? ut responsum demus his qui miserunt nos: quid dicis de te ipso? 23 Ait: Ego vox clamantis in deserto: Dirigite viam Domini sicut dixit Esaias propheta.

24 Καὶ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων, 25 Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν καὶ εἶπαν αὐτῷ· Τί οὖν βαπτίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστὸς οὐδὲ Ἠλείας οὐδὲ ὁ προφήτης; 26 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων· Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσος ὑμῶν στήκει, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε, 27 Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, οὗ οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος. 28 Ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν ὁ Ἰωάννης βαπτίζων. 29 Τῇ ἐπαύριον βλέπει [ὁ Ἰωάννης] τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει· Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. 30 Οὗτός ἐστιν ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εἶπον· Ὀπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. 31 Κἀγὼ οὐκ ἤδειν αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραήλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν ὕδατι βαπτίζων. 32 Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι τεθέαμαι τὸ πνεῦμα καταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. 33 Κἀγὼ οὐκ ἤδειν αὐτόν, ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· Ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν πνεύματι ἁγίῳ. 34 Κἀγὼ ἑώρακα, καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. 35 Τῇ ἐπαύριον πάλιν εἱστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο,

24 ܘܐܢܘܢ ܕܐܫܬܕܪܘ ܡܢ ܦܪܝܫܝܐ ׃ 25 ܘܫܐܠܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ . ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܡܥܡܕ ܐܢܬ ܘܡܥܡܕ ܐܢܬ ܠܐ ܐܢܬ ܡܫܝܚܐ ܘܠܐ ܐܠܝܐ ܘܠܐ ܢܒܝܐ . 26 ܥܢܐ ܐܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܢܐ ܒܡܝܐ ܡܥܡܕ ܐܢܐ ܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܢܬܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ . 27 ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܬܪܝ ׃ ܕܐܢܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܝ ܫܘܝܐ ܕܐܦܫܪ ܣܝܡܪܗ ׃ ܕܐܬܐ ܗܘ ܕܩܕܡ ܝܗܒ ܐܬܐ ׃ 28 ܒܒܝܬ ܥܢܝܐ ܗܠܝܢ ܗܘܘ ܒܥܒܪ ܝܪܕܢܐ . ܒܐܬܪ ܕܗܘܐ ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕ ׃ 29 ❖ ܒܝܘܡܐ ܕܒܬܪ ܗܢܐ ܚܙܐ ܝܘܚܢܢ ܠܝܫܘܥ ܕܐܬܐ ܠܘܬܗ ׃ ܘܐܡܪ ܗܐ ܐܡܪܐ ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܕܢܣܒ ܚܛܗܐ ܕܥܠܡܐ . 30 ܗܢܐ ܗܘ ܕܥܠܘܗܝ ܐܡܪܬ ܐܢܐ ܕܒܬܪܝ ܐܬܐ ܓܒܪܐ ܕܩܕܡ ܝܗܒ ܐܬܐ ܗܘ ܕܩܕܡ ܝܗܒ ܐܬܐ ׃ 31 ܘܐܢܐ ܠܐ ܝܕܥܬܗ ܐܠܐ ܕܢܬܓܠܐ ܠܝܫܪܝܠ ܥܠ ܗܕܐ ܐܬܝܬ ܐܢܐ ܒܡܝܐ ܡܥܡܕ ׃ 32 ܘܣܗܕ ܝܘܚܢܢ ܕܐܡܪ ܕܚܙܝܬ ܪܘܚܐ ܕܢܚܬ ܐܝܟ ܝܘܢܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܘܫܪܐ ܥܠܘܗܝ . 33 ܘܐܢܐ ܠܐ ܝܕܥܬܗ ܐܠܐ ܗܘ ܕܫܕܪ ܠܡܥܡܕ ܒܡܝܐ ܗܘ ܐܡܪ ܠܝ ܥܠ ܕܬܚܙܐ ܪܘܚܐ ܕܢܚܬ ܘܫܪܐ ܥܠ ܚܕ ܗܘ ܗܢܐ ܗܘ ܕܡܥܡܕ ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ׃ 34 ܘܐܦ ܐܢܐ ܚܙܝܬ ܘܣܗܕܬ ܕܗܢܐ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ׃ 35 ܬܘܒ ܒܝܘܡܐ ܕܒܬܪ ܗܢܐ ܩܐܡ ܝܘܚܢܢ ܘܬܪܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ׃

24 Et qui missi fuerant, erant ex Pharisæis, 25 Et interrogaverunt eum et dixerunt [ei]: Quid ergo baptizas, si tu non es Christus neque Helias neque propheta? 26 Respondit eis Johannes dicens: Ego baptizo in aqua, medius autem vestrum stetit quem vos non scitis: 27 Ipse est qui post me venturus est, cujus ego non sum dignus ut solvam ejus corrigiam calciamenti. 28 Hæc in Bethania facta sunt trans Jordanen, ubi erat Johannes baptizans. 29 Altera die videt Johannes Jesum venientem ad se, et ait: Ecce Agnus Dei qui tollit peccatum mundi. 30 Hic est de quo dixi: Post me venit vir qui ante me factus est, quia prior me erat. 31 Et ego nesciebam eum, sed ut manifestaretur in Israhel, propterea veni ego in aqua baptizans. 32 Et testimonium perhibuit Johannes dicens quia vidi Spiritum descendentem quasi columbam de cælo, et mansit super eum. 33 Et ego nesciebam eum, sed qui misit me baptizare in aqua, ille mihi dixit: Super quem videris Spiritum descendentem et manentem super eum, hic est qui baptizat in Spiritu sancto. 34 Et ego vidi, et testimonium perhibui quia hic est Filius Dei. 35 Altera die iterum stabat Johannes et ex discipulis ejus duo,

36 Καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι λέγει· Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ. 37 [Καὶ] ἤκουσαν οἱ δύο μαθηταὶ αὐτοῦ λαλοῦντος, καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. 38 Στραφεὶς [δὲ] ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας λέγει αὐτοῖς· Τί ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Ῥαββεί, ὃ λέγεται ἑρμηνευόμενον διδάσκαλε, ποῦ μένεις; 39 Λέγει αὐτοῖς· Ἔρχεσθε καὶ ὄψεσθε. Ἦλθαν οὖν καὶ εἶδαν ποῦ μένει, καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὥρα ἦν ὡς δεκάτη. 40 Ἦν Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ· 41 Εὑρίσκει οὗτος πρῶτος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα καὶ λέγει αὐτῷ· Εὑρήκαμεν τὸν Μεσσίαν, ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον Χριστός. 42 [Καὶ] ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Ἐμβλέψας [δὲ] αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωάννου, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, ὃ ἑρμηνεύεται Πέτρος. 43 Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ εὑρίσκει Φίλιππον. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀκολούθει μοι. 44 Ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. 45 Εὑρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· Ὃν ἔγραψεν Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὑρήκαμεν, Ἰησοῦν υἱὸν τοῦ Ἰωσὴφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. 46 Εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ· ἐκ Ναζαρὲτ δύναταί τι ἀγαθὸν εἶναι; Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Ἔρχου καὶ ἴδε.

36 ܡܢ ܨܥܢܐ ܕܡܬܟܠܡ ܐܡܪ ܗܐ ܐܡܪ̈ܐ ܕܐܠܗܐ . 37 ܫܡܥ ܐܢ̈ܘܢ ܬܪ̈ܝܢ ܬܠ̈ܡܝܕ̈ܐ ܕܡܠܠ ܘܐܙ̈ܠܘ ܒܬܪ̈ܝܗ ܕܝܫܘܥ . 38 ܘܐܬܦܢܝ ܝܫܘܥ ܘܚܙ ܐܢ̈ܘܢ ܕܐܙ̈ܠܝܢ ܒܬܪ̈ܝܗ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܢܐ ܒܥܝܢ̈ܐ ܐܢ̈ܘܢ ܐܡܪܘ ܠܗ ܪܒܝ ܗܘ ܕܐܡܝܪ ܠܡܠܦܢܐ ܐܝܟܐ ܐܢܬ ܒܥܐ ܡܬܬܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܬܘ ܘܚܙܘ . ܐܬܘ ܘܚܙܘ ܐܝܟ ܕܒ̈ܐ ܒܗ ܘܒܗ ܫܪܝܘ ܒܗ ܐܢ̈ܘܢ ܝܘܡܐ ܗܘ ܕܐܬܪ ܥܣܪ ܫܥ̈ܐ ܗܘܬ ܐܝܟ ܕܐܡܫ ܗܘ ܐܢ̈ܕܪܐ ܐܚܘܗܝ ܕܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܚܕ ܡܢ ܬܪ̈ܝܢ ܕܫܡܥ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܘܐܙ̈ܠ ܒܬܪ̈ܝܗ ܗܘ ܫܟܚ ܗܘ ܐܢ̈ܕܪܐ ܐܦ ܗܘ ܐܬ ܠܘܬ ܫܡܥܘܢ ܐܚܘܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܫܟܚܢ ܠܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܐܬܦܫܪ ܐܝܬ ܠܗ ܠܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܡܫܬܥܐ

47 Εἶδεν Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλείτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστιν. 48 Λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ· Πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν εἶδόν σε. 49 Ἀπεκρίθη αὐτῷ Ναθαναὴλ [καὶ λέγει]· Ῥαββεί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, σὺ βασιλεὺς εἶ τοῦ Ἰσραήλ. 50 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι εἶπόν σοι ὅτι εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μείζω τούτων ὄψῃ, 51 Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, [ἀπάρτι] ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγότα καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

ΚΕΦ. β'.

1 ΚΑΙ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ· 2 Ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. 3 Καὶ οἴνου οὐκ εἶχον, ὅτι συνετελέσθη ὁ οἶνος τοῦ γάμου. Εἶτα λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· Οἶνον οὐκ ἔστιν. 4 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου. 5 Λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις· Ὅ τι ἂν λέγῃ ὑμῖν, ποιήσατε. 6 Ἦσαν δὲ ἐκεῖ λίθιναι ὑδρίαι ἓξ κατὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν Ἰουδαίων κείμεναι, χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς.

47 ܗܘ ܕܚܙܐ ܝܫܘܥ ܠܢܬܢܐܝܠ ܕܐܬܐ ܠܘܬܗ ܘܐܡܪ ܠܗ ܗܐ ܐܝܣܪܝܠܝܐ ܕܠܝܬ ܒܗ ܪܡܝܐ ܠܐ ܐܫܟܚ ܐܢܬ ܐܢܐ ܕܐܝܟ ܚܙܝܬܟ ܬܚܝܬ ܬܐܢܬܐ ܕܬܐܬܐ ܗܘ ܢܬܢܐܝܠ ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܢ ܐܝܟ ܐܝܕܥܬܢܝ ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ ܩܕܡ ܕܦܝܠܦܘܣ ܢܩܪܟ ܟܕ ܗܘܝܬ ܬܚܬ ܬܐܢܬܐ ܚܙܝܬܟ ܐܢܐ 49 ܥܢܐ ܢܬܢܐܝܠ ܘܐܡܪ ܠܗ ܪܒܝ ܐܢܬ ܗܘ ܒܪܐ ܕܐܠܗܐ ܐܢܬ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ 50 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܛܠ ܕܐܡܪܬ ܠܟ ܕܚܙܝܬܟ ܬܚܝܬ ܬܐܢܬܐ ܗܝܡܢܬ ܐܢܬ ܙܥܘܪ ܡܢ ܗܐ ܕܬܚܙܐ ܐܢܬ 51 ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܡܢ ܗܫܐ ܬܚܙܘܢ ܫܡܝܐ ܕܦܬܝܚ ܘܡܠܐܟܐ ܕܐܠܗܐ ܣܠܩܝܢ ܘܢܚܬܝܢ ܥܠ ܒܪܐ ܕܐܢܫܐ

ܟܦܪ ❖ ܒ

1 ܘܒܝܘܡܐ ܬܠܬܝܐ ܐܬܥܒܕ ܒܥܠܬܐ ܒܩܢܐ ܕܓܠܝܠܐ ܘܐܝܬ ܐܡܗ ܕܝܫܘܥ ܬܡܢ 2 ܘܐܬܩܪܝ ܐܦ ܝܫܘܥ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܬܘܒ ܠܥܠܬܐ 3 ܘܟܕ ܚܣܪ ܚܡܪܐ ܐܡܪܬ ܐܡܗ ܕܝܫܘܥ ܠܗ ܚܡܪܐ ܠܝܬ ܠܗܘܢ 4 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܡܐ ܠܝ ܘܠܟ ܐܡܝ ܠܐ ܡܛܐ ܥܕܢܐ ܕܝܢ ܕܫܥܬܝ 5 ܐܡܪܬ ܐܡܗ ܠܫܡܫܢܐ ܡܕܡ ܕܝܐܡܪ ܠܟܘܢ ܥܒܕܘ 6 ܗܘ ܬܡܢ ܫܬ ܐܘܪܝܐ ܕܐܒܢ ܐܣܝܐ ܣܝܡܝܢ ܠܬܩܢܬܐ ܕܕܟܝܘܬܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܕܣܒܝܢ ܒܝܢ ܬܪܝܢ ܠܬܠܬ ܣܐܬܐ ܒܟܠ ܚܕ

47 Vidit Jesus Nathanahel venientem ad se et dicit de eo: Ecce vere Israhelita, in quo dolus non est. 48 Dicit ei Nathanahel: Unde me nosti? Respondit Jesus et dixit ei: Prius quam te Philippus vocaret, cum esses sub ficu, vidi te. 49 Respondit ei Nathanahel et ait: Rabbi, tu es Filius Dei, tu es rex Israhel. 50 Respondit Jesus et dixit ei: Quia dixi tibi: Vidi te sub ficu, credis? majus his videbis. 51 Et dicit ei: Amen amen dico vobis, videbitis cælum apertum et angelos Dei ascendentes et descendentes supra Filium hominis.

CAPUT II.

1 Et die tertio nuptiæ factæ sunt in Cana Galilææ, et erat mater Jesu ibi: 2 Vocatus est autem ibi et Jesus et discipuli ejus ad nuptias. 3 Et deficiente vino dicit mater Jesu ad eum: Vinum non habent. 4 Et dicit ei Jesus: Quid tibi et mihi est mulier? nondum venit hora mea. 5 Dicit mater ejus ministris: Quodcumque dixerit vobis, facite. 6 Erant autem ibi lapideæ hydriæ sex positæ secundum purificationem Judæorum, capientes singulæ metretas binas vel ternas.

7 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. Καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. 8 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ. Οἱ δὲ ἤνεγκαν. 9 Ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενημένον, καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστίν, οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ, φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρίκλινος 10 Καὶ λέγει αὐτῷ· Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησιν, καὶ ὅταν μεθυσθῶσιν [τότε] τὸν ἐλάσσω· σὺ [δὲ] τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι. 11 Ταύτην ἐποίησεν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐφανέρωσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 12 Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καφαρναοὺμ αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας. 13 Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς. 14 Καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστερὰς καὶ τοὺς κερματιστὰς καθημένους, 15 Καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τά τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεεν τὸ κέρμα καὶ τὰς τραπέζας ἀνέστρεψεν, 16 Καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν εἶπεν· Ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν, μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου οἶκον ἐμπορίου.

❖ ح ❖

7 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܡܠܘ ܐܢܝܢ ܡܝܐ . ܘܡܠܘ ܐܢܝܢ ܥܕ ܠܥܠ ܡܢ ܟܠ . 8 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܫܚܘ ܗܫܐ ܘܐܝܬܘ ܠܪܒ ܡܫܬܐ . ܘܐܝܬܘ ܠܗ . 9 ܟܕ ܛܥܡ ܪܒ ܡܫܬܐ ܡܝ ܕܗܘܐ ܚܡܪܐ ܘܠܐ ܝܕܥ ܡܢ ܐܝܟܐ ܗܘ ܐܠܐ ܫܡܫܐ ܕܫܚܘ ܡܝܐ ܩܪܐ ܪܒ ܡܫܬܐ ܠܚܬܢܐ : 10 ܘܐܡܪ ܠܗ ܟܠ ܒܪܢܫ ܩܕܡ ܚܡܪܐ ܛܒܬܐ ܡܣܝܡ ܘܟܕ ܫܟܝܪܝܢ ܗܝ ܐܦ ܕܚܣܪܬ ܐܢܬ ܛܒ ܚܡܪܐ ܛܒܬܐ ܥܕ ܗܫܐ . 11 ܗܕܐ ܫܘܪܝܐ ܕܐܬܝܬ ܝܫܘܥ ܒܩܢܐ ܕܓܠܝܠ ܘܐܓܠܐ ܫܘܒܚܗ ܘܗܝܡܢܘ ܒܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ . 12 ܒܬܪ ܗܕܐ ܢܚܬ ܠܟܦܪܢܚܘܡ ܗܘ ܘܐܡܗ ܘܐܚܘܗܝ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܬܡܢ ܝܬܒܘ ܠܐ ܝܘܡܝܢ ܣܓܝܐܝ . 13 ܘܩܪܝܒ ܗܘ ܦܨܚܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܘܣܠܩ ܝܫܘܥ ܠܝܪܘܫܠܡ . 14 ܘܐܫܟܚ ܒܗܝܟܠܐ ܕܡܙܒܢܝܢ ܬܘܪܐ ܘܐܪܢܒܐ ܘܝܘܢܐ ܘܨܪܦܝ ܟܣܦܐ ܝܬܒܝܢ . 15 ܘܥܒܕ ܟܪܟܒܐ ܡܢ ܓܕܝܐ ܘܟܠ ܐܢܘܢ ܕܒܗܝܟܠܐ ܐܦܩ ܘܬܘܪܐ ܘܐܪܢܒܐ ܐܦ ܗܘ ܐܦܩ ܘܟܣܦ ܨܪܦܝ ܐܫܬܟ ܘܡܣܝ ܣܦܣܠܐ ܕܟܣܦ ܨܪܦܝ ܗܦܟ ܘܛܒܠ ܐܦ ܗܘ ܠܗܘܢ ܕܙܒܢܝܢ ܝܘܢܐ ܐܡܪ ܗܒ ܠܗܠ ܡܢ ܗܪ ܠܐ ܬܥܒܕܘܢ ܒܝܬ ܐܒܝ ܒܝܬ ܬܓܪܐ .

7 Dicit eis Jesus: Implete hydrias aqua. Et impleverunt eas usque ad summum. 8 Et dicit eis Jesus: Haurite nunc et ferte archetriclino. Et tulerunt. 9 Ut autem gustavit archetriclinus aquam vinum factam, et non sciebat unde esset, ministri autem sciebant qui hauserant aquam, vocat sponsum archetriclinus 10 Et dicit ei: Omnis homo primum bonum vinum ponit, et cum inebriati fuerint, tunc id quod deterius est: tu [autem] servasti bonum vinum usque adhuc. 11 Hoc fecit initium signorum Jesus in Cana Galilææ: et manifestavit gloriam suam, et crediderunt in eum discipuli ejus. 12 Post hoc descendit Capharnaum ipse et mater ejus et fratres ejus et discipuli ejus, et ibi manserunt non multis diebus. 13 Et proprerabat pascha Judæorum, et ascendit Hierosolyma Jesus. 14 Et invenit in templo vendentes boves et oves et columbas et nummularios sedentes, 15 Et cum fecisset quasi flagellum de funiculis, omnes ejecit de templo, oves quoque et boves, et nummulariorum effudit æs et mensas subvertit, 16 Et his qui columbas vendebant dixit: Auferte ista hinc, nolite facere domum Patris mei domum negotiationis.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ, β, γ'.

17 Ἐμνήσθησαν [δὲ] οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν· Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεταί με. 18 Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ· Τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποιεῖς; 19 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. 20 Εἶπαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Τεσσεράκοντα καὶ ἓξ ἔτεσιν οἰκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν; 21 Ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. 22 Ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν, καὶ ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. 23 Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει· 24 Αὐτὸς δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν αὐτὸν αὐτοῖς διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας, 25 Καὶ ὅτι οὐ χρείαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκεν τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

ΚΕΦ. γ'.

1 Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων· 2 Οὗτος ἦλθεν πρὸς αὐτὸν νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ῥαββεί, οἴδαμεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ δύναται ταῦτα τὰ σημεῖα ποιεῖν ἃ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ᾖ ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ.

❖ ܕ ❖ ܣܡܟ

17 ܘܐܬܕܟܪܘ ܕܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܟܬܝܒ ܗܘܐ ܕܩܢܝܐ ܒܝܬܟ ܐܟܠܬܢܝ ׃ 18 ܘܥܢܘ ܝܗܘܕܝܐ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܢܐ ܐܬ ܚܘܝ ܠܢ ܕܥܒܕ ܗܠܝܢ ׃ 19 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܫܪܝ ܗܝܟܠܐ ܗܢܐ ܘܒܬܠܬ ܝܘܡܝܢ ܐܩܝܡ ܐܢܐ ܐܝܬܝܗ ׃ 20 ܐܡܪܘ ܝܗܘܕܝܐ ܐܪܒܥܝܢ ܘܫܬ ܫܢܝܢ ܐܬܒܢܝ ܗܝܟܠܐ ܗܢܐ ܘܐܢܬ ܒܬܠܬ ܝܘܡܝܢ ܬܩܝܡ ܐܝܬܝܗ ׃ 21 ܗܘ ܐܡܪ ܥܠ ܗܝܟܠ ܦܓܪܗ ׃ 22 ܟܕ ܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ ܐܬܕܟܪܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܗܠܝܢ ܐܡܪ ܗܘ ܘܗܝܡܢܘ ܠܟܬܒܐ ܘܠܡܠܬܐ ܕܐܡܪ ܝܫܘܥ ׃ 23 ❖ ܟܕ ܗܘܐ ܒܝܪܘܫܠܡ ܒܦܨܚܐ ܒܝܘܡ ܥܐ ܣܓܝܐܝܢ ܗܝܡܢܘ ܒܫܡܗ ܕܚܙܝܢ ܢܣܝܗ ܕܥܒܕ ׃ 24 ܗܘ ܠܐ ܗܝܡܢ ܠܗ ܠܢܦܫܗ ܡܢ ܒܝܬ ܕܗܘ ܝܕܥ ܠܟܠ ܐܢܫܐ ׃ 25 ܘܠܐ ܣܒܪ ܠܗ ܕܢܣܗܕ ܠܐ ܡܢ ܐܢܫܐ ׃ ❖ ܗܘ ܝܕܥ ܡܢ ܒܪ ܐܢܫܐ ܡܐ ܕܒܐܢܫܐ ׃

❖ ܦ ❖ ܥܣܪ

1 ܐܝܬ ܒܗ ܒܓܒܪܐ ܡܢ ܦܪܝܫܐ ׃ ܢܩܘܕܝܡܘܣ ܫܡܗ ܪܫ ܒܢܝ ܝܗܘܕ ׃ 2 ܗܢܐ ܐܬܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܒܠܠܝܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܪܒܝ ܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܐܬܬ ܠܢ ܡܠܦܢ ׃ ܠܐ ܡܢ ܕܝܟܠ ܠܡܥܒܕ ܐܬܘܬܐ ܗܠܝܢ ܕܐܢܬ ܥܒܕ ׃ ܐܠܐ ܐܢ ܠܐ ܐܠܗܐ ܥܡܗ ׃

SEC. JOHANNEM, II. III.

17 Recordati vero sunt discipuli ejus quia scriptum est: Zelus domus tuæ comedit me. 18 Responderunt ergo Judæi et dixerunt ei: Quod signum ostendis nobis, quia hæc facis? 19 Respondit Jesus et dixit eis: Solvite templum hoc, et in tribus diebus excitabo illud. 20 Dixerunt ergo Judæi: Quadraginta et sex annis ædificatum est templum hoc, et tu tribus diebus excitabis illud? 21 Ille autem dicebat de templo corporis sui. 22 Cum ergo resurrexisset a mortuis, recordati sunt discipuli ejus quia hoc dicebat, et crediderunt scripturæ et sermoni quem dixit Jesus. 23 Cum autem esset Hierosolymis in pascha in die festo, multi crediderunt in nomine ejus, videntes signa ejus quæ faciebat: 24 Ipse autem Jesus non credebat semet ipsum eis, eo quod ipse nosset omnes. 25 Et quia opus ei non erat ut quis testimonium perhiberet de homine: ipse enim sciebat quid esset in homine.

CAPUT III.

1 Erat autem homo ex Pharisæis, Nicodemus nomine, princeps Judæorum: 2 Hic venit ad eum nocte et dixit ei: Rabbi, scimus quia a Deo venisti magister: nemo enim potest hæc signa facere quæ tu facis, nisi fuerit Deus cum eo.

3 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 4 Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος· Πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέρων ὤν; μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι; 5 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. 6 Τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σάρξ ἐστιν, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πνεῦμά ἐστιν. 7 Μὴ θαυμάσῃς ὅτι εἶπόν σοι· Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. 8 Τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως ἐστὶν πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ πνεύματος. 9 Ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι; 10 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; 11 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὃ οἴδαμεν λαλοῦμεν καὶ ὃ ἑωράκαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. 12 Εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἐὰν εἴπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια πιστεύσετε;

3 ܒܝܫ ܥܢܐ ܐܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܐܡܪ ܠܟ ܕܐܢ ܠܐ ܢܬܝܠܕ ܒܪ ܢܫܐ ܠܐ ܡܟܣ ܠܡܚܙܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܀ 4 ܐܡܪ ܠܗ ܢܩܘܕܝܡܘܣ ܐܝܟ ܡܢܐ ܡܟܣ ܒܪ ܢܫܐ ܕܐܝܬ ܒܗ ܣܝܒܘܬܐ ܠܡܬܝܠܕ ܗܠ ܡܟܣ ܠܡܥܘܠ ܒܟܪܣ ܕܐܡܗ ܘܠܡܬܝܠܕ ܬܪܬܝ ܀ 5 ܥܢܐ ܐܝܫܘܥ ❖ ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܐܡܪ ܠܟ ܕܐܢ ܠܐ ܢܬܝܠܕ ܒܪ ܢܫܐ ܡܢ ܡܝܐ ܘܡܢ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܠܐ ܡܟܣ ܠܡܥܘܠ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܀ 6 ܕܡܢ ܒܣܪܐ ܒܣܪ ܗܘ ܘܕܡܢ ܪܘܚܐ ܪܘܚ ܗܘ ܀ 7 ܠܐ ܬܬܕܡܪ ܠܟ ܕܐܡܪܬ ܠܟ ܕܐܝܬ ܠܟ ܠܡܬܝܠܕ ܀ 8 ܪܘܚܐ ܐܝܟ ܕܨܒܝ ܢܦܫ ܘܩܠܗ ܫܡܥ ܐܢܬ ܐܠܐ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܐܝܟ ܐܬܐ ܘܠܐܝܟ ܐܙܠ ܗܟܢܐ ܟܠ ܕܐܝܬ ܒܗ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ❖ 9 ܥܢܐ ܢܩܘܕܝܡܘܣ ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܝܟ ܡܢܐ ܡܫܟܚ ܗܠܝܢ ܠܡܗܘܐ ܀ 10 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܢܬ ܗܘ ܡܠܦܢܐ ܕܝܫܪܝܠ ܘܗܠܝܢ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܀ 11 ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܐܡܪ ܠܟ ܕܡܢ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢ ܡܡܠܠ ܘܡܢ ܕܚܙܝܢ ܐܢܚܢ ܣܗܕܝܢ ܘܣܗܕܘܬܢ ܠܐ ܩܒܠܝܢ ܀ 12 ܐܢ ܟܕ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܥܠ ܐܪܥܐ ܘܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܝܟ ܐܢ ܐܐܡܪ ܠܟܘܢ ܥܠ ܫܡܝܐ ❖

3 Respondit Jesus et dixit ei: Amen amen dico tibi, nisi quis natus fuerit denuo, non potest videre regnum Dei. 4 Dicit ad eum Nicodemus: Quomodo potest homo nasci cum senex sit? numquid potest in ventrem matris suæ iterato introire et nasci? 5 Respondit Jesus: Amen amen dico tibi, nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu, non potest introire in regnum Dei. 6 Quod natum est ex carne caro est, et quod natum est ex Spiritu spiritus est. 7 Non mireris quia dixi tibi: Oportet vos nasci denuo. 8 Spiritus ubi vult spirat, et vocem ejus audis, sed non scis unde veniat et quo vadat: sic est omnis qui natus est ex Spiritu. 9 Respondit Nicodemus et dixit ei: Quomodo possunt hæc fieri? 10 Respondit Jesus et dixit ei: Tu es magister in Israhel et hæc ignoras? 11 Amen amen dico tibi quia quod scimus loquimur et quod vidimus testamur, et testimonium nostrum non accipitis. 12 Si terrena dixi vobis et non creditis, quomodo si dixero vobis cœlestia credetis?

13 Καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ. 14 Καὶ καθὼς Μωϋσῆς ὕψωσεν τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, 15 "Ινα πᾶς ὁ πιστεύων ἐν αὐτῷ [μὴ ἀπόληται, ἀλλ'] ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. 16 Οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν [αὐτοῦ] τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. 17 Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν [αὐτοῦ] εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. 18 Ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται· ὁ [δὲ] μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ. 19 Αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ αὐτῶν πονηρὰ τὰ ἔργα. 20 Πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσσων μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ· 21 Ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὅτι ἐν θεῷ ἐστὶν εἰργασμένα. 22 Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν, καὶ ἐκεῖ διέτριβεν μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν. 23 Ἦν δὲ καὶ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνὼν ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο·

13 ܘܠܐ ܐܢܫ ܣܠܩ ܠܫܡܝܐ ܐܠܐ ܗܘ ܕܢܚ ܡܢ ܫܡܝܐ ܒܪ ܐܢܫܐ ܕܐܝܬ ܒܫܡܝܐ. 14 ܘܐܝܟ ܕܡܘܫܐ ܪܡܡ ܠܚܝܬܐ ܒܡܕܒܪܐ ܗܟܢܐ ܢܬܪܡܡ ܒܪ ܐܢܫܐ. 15 ܕܟܠ ܗܘ ܕܡܗܝܡܢ ܒܗ ܠܐ ܢܐܒܕ ܐܠܐ ܢܗܘܐ ܠܗ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. 16 ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܪܚܡ ܐܠܗܐ ܠܥܠܡܐ ܕܒܪܗ ܝܚܝܕܝܐ ܢܬܝܗܒ ܕܟܠ ܗܘ ܕܡܗܝܡܢ ܒܗ ܠܐ ܢܐܒܕ ܐܠܐ ܢܗܘܐ ܠܗ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. 17 ܠܐ ܓܝܪ ܫܕܪ ܐܠܗܐ ܠܒܪܗ ܠܥܠܡܐ ܕܢܕܝܢ ܠܥܠܡܐ ܐܠܐ ܕܢܬܚܐ ܥܠܡܐ ܒܗ. 18 ܗܘ ܕܡܗܝܡܢ ܒܗ ܠܐ ܡܬܕܝܢ. ܘܗܘ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢ ܒܗ ܟܕ ܡܬܕܝܢ ܐܝܬܝܗ. ܐܠܐ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢ ܒܫܡܗ ܕܒܪܗ ܝܚܝܕܝܐ ܕܐܠܗܐ. 19 ܘܗܕܐ ܗܝ ܕܝܢܐ ܕܢܘܗܪܐ ܐܬܐ ܠܥܠܡܐ ܘܪܚܡܘ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܛܠܡܐ ܡܢ ܢܘܗܪܐ ܕܒܝܫܝܢ ܗܘܘ ܥܒܕܝܗܘܢ. 20 ܟܠ ܗܘ ܕܥܒܕ ܒܝܫ ܣܢܐ ܠܢܘܗܪܐ ܘܠܐ ܐܬܐ ܠܢܘܗܪܐ ܕܠܐ ܢܬܟܚܫܘܢ ܥܒܕܝܗ. 21 ܘܗܘ ܕܥܒܕ ܫܪܪܐ ܐܬܐ ܠܢܘܗܪܐ ܕܢܬܓܠܝܢ ܥܒܕܝܗ ܕܒܐܠܗܐ ܗܢ ܕܥܒܕ. 22 ✣ ܘܗܫ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܐܪܥܐ ܕܝܗܘܕ ܘܬܡܢ ܗܘܐ ܡܬܒܪ ܥܡܗܘܢ ܘܡܥܡܕ. 23 ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕ ܒܥܝܢܘܢ ܩܪܝܒ ܠܫܠܡ ܡܛܠ ܕܡܝܐ ܣܓܝܐ ܐܝܬ ܬܡܢ ܘܐܬܘ ܘܡܬܥܡܕܝܢ.

13 Et nemo ascendit in cælum nisi qui descendit de cælo, Filius hominis qui est in cælo. 14 Et sicut Moses exaltavit serpentem in deserto, ita exaltari oportet Filium hominis, 15 Ut omnis qui credit in ipso non pereat, sed habeat vitam æternam. 16 Sic enim dilexit Deus mundum ut Filium suum unigenitum daret, ut omnis qui credit in eum non pereat, sed habeat vitam æternam. 17 Non enim misit Deus Filium suum in mundum ut judicet mundum, sed ut salvetur mundus per ipsum: 18 Qui credit in eum non judicatur; qui autem non credit jam judicatus est, quia non credidit in nomine unigeniti Filii Dei. 19 Hoc est autem judicium quia lux venit in mundum, et dilexerunt homines magis tenebras quam lucem: erant enim eorum mala opera. 20 Omnis enim qui male agit odit lucem et non venit ad lucem, ut non arguantur opera ejus: 21 Qui autem facit veritatem venit ad lucem, ut manifestentur ejus opera, quia in Deo sunt facta. 22 Post hæc venit Jesus et discipuli ejus in Judæam terram, et illic morabatur cum eis et baptizabat. 23 Erat autem et Johannes baptizans in Aenon juxta Salim, quia aquæ multæ erant illic, et adveniebant et baptizabantur:

24 Οὔπω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν
φυλακὴν ὁ Ἰωάννης. 25 Ἐγένετο οὖν
ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ
Ἰουδαίου περὶ καθαρισμοῦ. 26 Καὶ
ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπον
αὐτῷ· Ῥαββεί, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν
τοῦ Ἰορδάνου, ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε
οὗτος βαπτίζει καὶ πάντες ἔρχονται
πρὸς αὐτόν. 27 Ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ
εἶπεν· Οὐ δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν
οὐδέν, ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ. 28 Αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε
ὅτι εἶπον· Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός,
ἀλλ' ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν
ἐκείνου. 29 Ὁ ἔχων τὴν νύμφην νυμ-
φίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ
ἑστηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾷ χαίρει
διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. Αὕτη οὖν
ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. 30 Ἐκεῖνον
δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι. 31 Ὁ
ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν·
ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστὶν καὶ
ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ. Ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
ἐρχόμενος [ἐπάνω πάντων ἐστίν,]
32 [Καὶ] ὃ ἑώρακεν καὶ ἤκουσεν [τοῦτο]
μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ
οὐδεὶς λαμβάνει. 33 Ὁ λαβὼν αὐτοῦ
τὴν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι ὁ θεὸς
ἀληθής ἐστιν. 34 Ὃν γὰρ ἀπέστειλεν
ὁ θεός, τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ λαλεῖ·
οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν τὸ πνεῦμα.

24 ܠܐ ܗܝ ܕܡܬܪܡܐ ܝܘܚܢܢ ܠܒܝܬ ܣܗܪܘܬܐ . 25 ܗܘܐ ܗܠܝܢ ܒܗ ܣܒܠܐ
ܡܢ ܬܠܡܝܕ ܝܘܚܢܢ ܥܡ ܚܕ ܝܗܘܕܝ ܥܠ ܕܟܝܝܘܬܐ . 26 ܘܐܬܘ
ܠܘܬ ܝܘܚܢܢ ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܪܒܝ ܗܘ ܕܗܘܐ ܥܡܟ ܥܒܪ ܝܪܕܢܐ
ܕܐܢܬ ܣܗܕܬ ܠܗ ܗܐ ܗܢܐ ܡܥܡܕ ܘܟܠ ܐܢܫܐ ܐܬܝܢ ܠܘܬܗ .
27 ܥܢܐ ܝܘܚܢܢ ܘܐܡܪ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܫ ܠܡܫܩܠ ܡܕܡ ܐܠܐ ܐܢ
ܠܐ ܐܬܝܗܒ ܠܗ ܡܢ ܫܡܝܐ . 28 ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܡܣܗܕܝܢ ܠܝ ܕܐܡܪܬ
ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܐܢܐ ܡܫܝܚܐ ܐܠܐ ܕܫܕܝܬ ܩܕܡ ܗܘ . 29 ܕܐܝܬ ܠܗ
ܐܢܬܬܐ ܚܬܢܐ ܗܘ ܚܬܢܐ ܘܚܒܪܗ ܕܩܐܡ ܘܫܡܥ ܠܗ ܒܚܕܘ ܡܬ
ܚܕܐ ܡܢ ܩܠܗ ܕܚܬܢܐ ܗܕܐ ܗܝ ܚܕܘܬܝ ܫܠܡܬ . 30 ܗܘ ܠܗ ܕܢܬܪܒܐ
ܘܐܢܐ ܕܢܬܙܥܘܪ . 31 ܗܘ ܕܡܢ ܠܥܠ ܗܘ ܥܠ ܟܠ ܡܢ ܐܝܬ ܗܘ
ܕܡܢ ܐܪܥܐ ܐܝܬ ܘܡܢ ܐܪܥܐ ܡܡܠܠ ܗܘ ܕܡܢ ܫܡܝܐ ܐܬܐ ܥܠ ܟܠ
ܡܢ ܐܝܬ . 32 ܘܡܐ ܕܚܙܐ ܘܫܡܥ ܗܢܘ ܣܗܕ ܘܣܗܕܘܬܗ ܠܝܬ ܠܐ
ܚܕ ܕܡܩܒܠ . 33 ܗܘ ܕܩܒܠ ܣܗܕܘܬܗ ܚܬܡ ܒܗ ܕܐܠܗܐ ܫܪܪܐ ܗܘ .
34 ܐܡܪ ܗܘ ܕܫܕܐ ܐܠܗܐ ܡܠܠ ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܠܐ ܒܡܫܘܚܬܐ ܝܗܒ
ܐܠܗܐ ܠܪܘܚܐ .

24 Nondum enim missus fuerat in car-
cerem Johannes. 25 Facta est ergo
quæstio ex discipulis Johannis cum
Judæis de purificatione. 26 Et vene-
runt ad Johannen et dixerunt ei:
Rabbi, qui erat tecum trans Jordanen,
cui tu testimonium perhibuisti, ecce
hic baptizat, et omnes veniunt ad eum.
27 Respondit Johannes et dixit: Non
potest homo accipere quicquam nisi ei
fuerit datum de cælo. 28 Ipsi vos
mihi testimonium perhibetis quod
dixerim: Ego non sum Christus, sed
quia missus sum ante illum. 29 Qui
habet sponsam sponsus est: amicus
autem sponsi, qui stat et audit eum,
gaudio gaudet propter vocem sponsi:
hoc ergo gaudium meum impletum est.
30 Illum oportet crescere, me autem
minui. 31 Qui de sursum venit, supra
omnes est. Qui est de terra, de terra
est et de terra loquitur: qui de cælo
venit supra omnes est, 32 Et quod vidit
et audivit, hoc testatur: et testimo-
nium ejus nemo accipit. 33 Qui accipit
ejus testimonium, signavit quia Deus
verax est. 34 Quem enim misit
Deus, verba Dei loquitur: non enim
ad mensuram dat Deus Spiritum.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ, γ', δ'.

35 Ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱόν, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. 36 Ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ [δὲ] ἀπειθῶν τῷ υἱῷ οὐκ ὄψεται ζωήν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.

ΚΕΦ. δ'.

1 Ὡς οὖν ἔγνω ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει ἢ Ἰωάννης, 2 Καίτοιγε Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτιζεν ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, 3 Ἀφῆκεν τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἀπῆλθεν πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 4 Ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρίας. 5 Ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρίας λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακὼβ Ἰωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. 6 Ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακὼς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὥρα ἦν ὡς ἕκτη. 7 Ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρίας ἀντλῆσαι ὕδωρ. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Δός μοι πεῖν. 8 Οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσιν. 9 Λέγει [οὖν] αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρῖτις· Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ' ἐμοῦ πεῖν αἰτεῖς γυναικὸς Σαμαρίτιδος οὔσης; [Οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρίταις.]

ܣܝܡ ܐܒܐ ܒܪܗ ܘܟܠ ܡܕܡ ܝܗܒ ܒܝܕܗ . 35
ܗܘ ܕܡܗܝܡܢ ܒܒܪܐ ܠܗ ܚܝܐ ܕܥܠܡܐ . 36
ܘܗܘ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢ ܒܒܪܐ ܠܝܬ ܠܗ ܚܝܐ .
ܐܠܐ ܪܘܓܙܐ ܕܐܠܗܐ ܩܐܡ ܥܠܘܗܝ .

ܦܨܠܐ ܕ ܘ ܕ

1 ܟܕ ܝܕܥ ܝܫܘܥ ܕܫܡܥܘ ܦܪܝܫܐ ܕܝܫܘܥ
ܡܓܝܪ ܬܠܡܝܕܐ ܘܡܥܡܕ ܝܬ ܝܘܚܢܢ : 2 ܘܠܐ
ܗܘ ܝܫܘܥ ܡܥܡܕ ܐܠܐ ܬܠܡܝܕܘܗܝ . 3 ܫܒܩ
ܐܪܥܐ ܕܝܗܘܕܐ ܘܐܙܠ ܬܘܒ ܠܓܠܝܠܐ . 4 ܘܐܬܪ
ܗܘ ܕܢܥܒܪ ܒܫܘܪܝܐ . 5 ܐܬܐ ܗܟܝܠ ܠܩܪܬ
ܫܘܟܪ ܕܩܪܝܒ ܠܚܩܠܐ ܕܝܗܒ ܝܥܩܘܒ
ܠܝܘܣܦ ܒܪܗ . 6 ܗܘ ܐܝܟܢܐ ܒܗ ܒܝܪܐ ܕܝܥܩܘܒ .
ܝܫܘܥ ܗܟܝܠ ܡܬܥܝܦ ܡܢ ܡܫܟܐ ܐܝܟ ܗܟܢܐ
ܝܬܒ ܥܠ ܒܝܪܐ ܫܥܬܐ ܐܝܟ ܕܫܬ . 7 ܐܬܬ
ܐܢܬܬܐ ܡܢ ܫܘܟܪ ܕܫܪܝ ܡܢܗ ܡܝ . ܐܡܪ
ܠܗ ܝܫܘܥ ܗܒ ܠܝ ܕܐܫܬܐ . 8 ܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܓܝܪ ܐܙܠܘ ܠܩܪܬܐ ܕܢܙܒܢܘܢ ܠܗܘܢ ܡܐܟܠ .
9 ܐܡܪ ܠܗ ܗܝ ܐܢܬܬܐ ܫܡܪܝܬܐ ܐܝܟ ܐܢܬ
ܝܗܘܕܝ ܡܢ ܐܢܐ ܬܫܐܠ ܕܐܫܬܐ ܕܐܢܐ
ܐܢܬܬܐ ܫܡܪܝܬܐ . ܠܐ ܓܝܪ ܡܫܬܡܫܝܢ
ܝܗܘܕܝܐ ܥܡ ܫܡܪܝܐ .

SEC. JOHANNEM, III. IV.

35 Pater diligit Filium et omnia dedit in manu ejus. 36 Qui credit in Filium, habet vitam æternam: qui autem incredulus est [Filio], non videbit vitam, sed ira Dei manet super eum.

CAPUT IV.

1 Ut ergo cognovit Jesus quia audierunt Pharisæi quia Jesus plures discipulos facit et baptizat magis quam Johannes, 2 Quamquam Jesus non baptizaret sed discipuli ejus, 3 Reliquit Judæam et abiit iterum in Galilæam. 4 Oportebat autem eum transire per Samarian. 5 Venit ergo in civitatem Samariæ quæ dicitur Sychar, juxta prædium quod dedit Jacob Joseph filio suo. 6 Erat autem ibi fons Jacob. Jesus ergo fatigatus ex itinere sedebat sic super fontem: hora erat quasi sexta. 7 Venit mulier de Samaria haurire aquam. Dicit ei Jesus: Da mihi bibere. 8 Discipuli enim ejus abierant in civitatem, ut cibos emerent. 9 Dicit ergo ei mulier illa Samaritana: Quomodo tu, Judæus cum sis, bibere a me poscis, quæ sum mulier Samaritana? non enim coutuntur Judæi Samaritanis

10 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· Εἰ ᾔδεις τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ, καὶ τίς ἐστὶν ὁ λέγων σοι· Δός μοι πεῖν, σὺ ἂν ᾔτησας αὐτὸν καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν. 11 Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, οὔτε ἄντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶν βαθύ· πόθεν [οὖν] ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; 12 Μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιεν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; 13 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν· 14 Ὃς δ' ἂν πίῃ ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ ἐγὼ δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἁλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. 15 Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή· Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ διέρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν, 16 Λέγει αὐτῇ [ὁ Ἰησοῦς]· Ὕπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε. 17 Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν· Ἄνδρα οὐκ ἔχω. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Καλῶς εἶπες ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· 18 Πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστιν σου ἀνήρ. Τοῦτο ἀληθὲς εἴρηκας. 19 Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. 20 Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου προσκυνεῖν δεῖ.

10 Respondit Jesus et dixit ei: Si scires donum Dei, et quis est qui dicit tibi: Da mihi bibere, tu forsitan petisses ab eo, et dedisset tibi aquam vivam. 11 Dicit ei mulier: Domine, neque in quo haurias habes, et puteus altus est: unde ergo habes aquam vivam? 12 Numquid tu major es patre nostro Jacob, qui dedit nobis puteum et ex eo ipse bibit et filii ejus et pecora ejus? 13 Respondit Jesus et dixit ei: Omnis qui bibit ex aqua hac sitiet iterum: qui autem biberit ex aqua quam ego dabo ei, non sitiet in æternum, 14 Sed aqua quam ego dabo ei fiet in eo fons aquæ salientis in vitam æternam. 15 Dicit ad eum mulier: Domine, da mihi hanc aquam, ut non sitiam neque veniam huc aurire. 16 Dicit ei Jesus: Vade voca virum tuum et veni [huc]. 17 Respondit mulier et dixit: Non habeo virum. Dicit ei Jesus: Bene dixisti quia non habeo virum: 18 Quinque enim viros habuisti, et nunc quem habes non est tuus vir: hoc vere dixisti. 19 Dicit ei mulier: Domine, video quia propheta es tu. 20 Patres nostri in monte hoc adoraverunt, et vos dicitis quia in Hierosolymis est locus ubi adorare oportet.

21 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Πίστευέ μοι, γύναι, ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί. 22 Ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν· 23 Ἀλλὰ ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσιν τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. 24 Πνεῦμα ὁ θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας [αὐτὸν] ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ προσκυνεῖν δεῖ. 25 Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται, ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν ἅπαντα. 26 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι. 27 Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμαζον ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπεν· Τί ζητεῖς ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; 28 Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις· 29 Δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέν μοι πάντα ἃ ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; 30 Ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. 31 Ἐν [δὲ] τῷ μεταξὺ ἠρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες· Ῥαββεί, φάγε. 32 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε.

21 Dicit ei Jesus: Mulier, crede mihi quia veniet hora quando neque in monte hoc neque in Hierosolymis adorabitis Patrem. 22 Vos adoratis quod nescitis, nos adoramus quod scimus, quia salus ex Judæis est: 23 Sed venit hora et nunc est, quando veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu et veritate: nam et Pater tales quærit qui adorent eum. 24 Spiritus est Deus, et eos qui adorant eum in spiritu et veritate oportet adorare. 25 Dicit ei mulier: Scio quia Messias venit, qui dicitur Christus: cum ergo venerit ille, nobis adnuntiabit omnia. 26 Dicit ei Jesus: Ego sum, qui loquor tecum. 27 Et continuo venerunt discipuli ejus, et mirabantur quia cum muliere loquebatur; nemo tamen dixit: Quid quæris aut quid loqueris cum ea? 28 Reliquit ergo hydriam suam mulier et abiit in civitatem, et dicit illis hominibus: 29 Venite et videte hominem qui dixit mihi omnia quæcumque feci: numquid ipse est Christus? 30 Exierunt de civitate, et veniebant ad eum. 31 Interea rogabant eum discipuli dicentes: Rabbi, manduca. 32 Ille autem dixit eis: Ego cibum habeo manducare quem vos non scitis.

33 Ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· Μή τις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; 34 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐμὸν βρῶμά ἐστιν ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. 35 Οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἔτι τετράμηνός ἐστιν καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; ἰδοὺ λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαί εἰσιν πρὸς θερισμὸν ἤδη 36 [Καὶ] ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. 37 Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ἀληθινός, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. 38 Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασιν, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. 39 Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαριτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυρούσης ὅτι εἶπέν μοι πάντα ἃ ἐποίησα. 40 Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρῖται, ἠρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ' αὐτοῖς. Καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. 41 Καὶ πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, 42 Τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν, καὶ οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου [ὁ Χριστός]. 43 Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν [καὶ ἀπῆλθεν] εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

33 Dicebant ergo discipuli ad invicem: Numquid aliquis attulit ei manducare? 34 Dicit eis Jesus: Meus cibus est ut faciam voluntatem ejus qui misit me, ut perficiam opus ejus. 35 Nonne vos dicitis quod adhuc quattuor menses sunt et messis venit? Ecce dico vobis, levate oculos vestros et videte regiones, quia albæ sunt jam ad messem. 36 Et qui metit mercedem accipit et congregat fructum in vitam æternam, ut et qui seminat simul gaudeat et qui metit. 37 In hoc enim est verbum verum, quia alius est qui seminat, et alius est qui metit. 38 Ego misi vos metere quod vos non laborastis: alii laboraverunt, et vos in laborem eorum introistis. 39 Ex civitate autem illa multi crediderunt in eum Samaritanorum propter verbum mulieris testimonium perhibentis quia dixit mihi omnia quæcumque feci. 40 Cum venissent ergo ad illum Samaritani, rogaverunt eum ut ibi maneret. Et mansit ibi duos dies, 41 Et multo plures crediderunt [in eum] propter sermonem ejus, 42 Et mulieri dicebant quia jam non propter tuam loquellam credimus: ipsi enim audivimus et scimus quia vere hic est salvator mundi. 43 Post duos autem dies exiit inde et abiit in Galilæam.

44 Αὐτὸς γὰρ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει. 45 Ὡς οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρακότες ἃ ἐποίησεν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ· καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν. 46 Ἦλθεν οὖν πάλιν εἰς τὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησεν τὸ ὕδωρ οἶνον. Ἦν δέ τις βασιλικός, οὗ ὁ υἱὸς ἠσθένει, ἐν Καφαρναούμ· 47 οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἥκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἀπῆλθεν πρὸς αὐτόν, καὶ ἠρώτα [αὐτὸν] ἵνα καταβῇ καὶ ἰάσηται αὐτοῦ τὸν υἱόν· ἤμελλεν γὰρ ἀποθνήσκειν. 48 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν· Ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ μὴ πιστεύσητε. 49 Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός· Κύριε, κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου. 50 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου· ὁ υἱός σου ζῇ. Ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύετο. 51 Ἤδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος οἱ δοῦλοι [αὐτοῦ] ὑπήντησαν αὐτῷ καὶ ἤγγειλαν [λέγοντες] ὅτι ὁ παῖς αὐτοῦ ζῇ. 52 Ἐπύθετο οὖν τὴν ὥραν παρ' αὐτῶν ἐν ᾗ κομψότερον ἔσχεν· εἶπον οὖν αὐτῷ ὅτι ἐχθὲς ὥραν ἑβδόμην ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυρετός. 53 Ἔγνω οὖν ὁ πατὴρ ὅτι [ἐν] ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐν ᾗ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὁ υἱός σου ζῇ· καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη. 54 Τοῦτο πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

44 Ipse enim Jesus testimonium perhibuit quia propheta in sua patria honorem non habet. 45 Cum ergo venisset in Galilæam, exceperunt illum Galilæi, cum omnia vidissent quæ fecerat Hierosolymis in die festo: et ipsi enim venerant ad diem festum. 46 Venit ergo iterum in Cana Galilææ, ubi fecit aquam vinum. Et erat quidam regulus, cujus filius infirmabatur, Capharnaum: 47 Hic cum audisset quia Jesus adveniret a Judæa in Galilæam, abiit ad eum et rogabat eum ut descenderet et sanaret filum ejus: incipiebat enim mori. 48 Dixit ergo Jesus ad eum: Nisi signa et prodigia videritis, non creditis. 49 Dicit ad eum regulus: Domine, descende prius quam moriatur filius meus. 50 Dicit ei Jesus: Vade, filius tuus vivit. Credidit homo sermoni quem dixit ei Jesus, et ibat. 51 Jam autem eo descendente servi occurrerunt ei et nuntiaverunt dicentes quia filius ejus viveret. 52 Interrogabat ergo horam ab eis in qua melius habuerit: et dixerunt ei quia heri hora septima reliquit eum febris. 53 Cognovit ergo pater quod illa hora erat in qua dixit ei Jesus: Filius tuus vivit, et credidit ipse et domus ejus tota. 54 Hoc iterum secundum signum fecit Jesus cum venisset a Judæa in Galilæam.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ, ε'.

ΚΕΦ. ε'.

1 ΜΕΤΑ ταῦτα ἦν ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. 2 Ἔστιν δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρα, τὸ λεγόμενον Ἑβραϊστὶ Βηθζαθά, πέντε στοὰς ἔχουσα. 3 Ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος [πολὺ] τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, [ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν. 4 Ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ καὶ ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος ὑγιὴς ἐγίνετο, ᾧ δήποτε κατείχετο νοσήματι.] 5 Ἦν δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ· 6 Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ· Θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι; 7 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. 8 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἔγειρε ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. 9 Καὶ [εὐθέως] ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦρεν τὸν κράβαττον αὐτοῦ καὶ περιεπάτει· ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.

❖ ס ❖ ܣܒܥ

❖ ס❖ ܡܥܠܝܢ

1 ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܗܘܬ ܥܠܡܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܘܣܠܩ ܝܫܘܥ ܠܝܪܘܫܠܡ .
2 ܐܝܬ ܗܘ ܒܝܪܟܐ ܒܝܪܘܫܠܡ ܥܠ ܒܝܬ ܐܣܝܐ ܕܫܡܗ ܒܥܒܪܝܐ ܒܝܬ ܚܣܕܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܚܡܫ ܣܛܘܐ :
3 ܒܗܢ ܣܓܝ ܗܘܐ ܡܫܟܒ ܥܡܐ ܣܓܝܐ ܕܫܩܝܡܐ ܘܥܘܪܝܐ ܘܝܒܫܐ ܘܡܬܟܢܝ ܡܝܐ .
4 ܡܠܐܟ ܓܝܪ ܡܪܝܐ ܐܬ ܒܙܒܢ ܙܒܢ ܒܟܠ ܝܘܡ ܘܡܚܐ ܒܡܝܐ ܘܡܢ ܕܢܚܬ ܒܬܪ ܡܚܝܬ ܡܝܐ ܗܘ ܐܬܐܣܝ ܡܢ ܟܠ ܡܕܒܪ ܕܐܚܝܕ ܒܗ :
5 ܐܝܬ ܗܘ ܬܡܢ ܒܗܢ ܓܒܪܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܫܬ ܣܓܝ ܘܬܡܢ ܫܢܝܢ ܒܡܪܥܝܬܐ ܕܝܠܗ .
6 ܗܕܐ ܝܫܘܥ ܕܫܟܒ ܘܝܕܥ ܕܣܓܝ ܙܒܢ ܐܝܬ ܠܗ ܐܡܪ ܠܗ ܗܠ ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܬܗܘܐ ܫܠܡ :
7 ܐܡܪ ܠܗ ܓܒܪܐ ܡܪܥܝ ܠܝܬ ܠܝ ܐܢܫ ܕܟܕ ܢܬܪܓܙ ܡܝܐ ܢܫܕܢܢܝ ܠܒܪܟܬܐ ܒܕ ܐܬܐ ܐܢܐ ܐܚܪܢ ܩܕܡ ܢܚܬ ܒܗ .
8 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܩܘܡ ܫܩܘܠ ܐܬ ܡܢܛܪܬܟ ܘܗܠܟ :
9 ܘܡܝܕ ܐܬܐܣܝ ܓܒܪܐ ܘܩܐܡ ܫܩܠ ܐܬ ܡܢܛܪܬܗ ܘܗܠܟ ܗܘ ܒܗ ܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ .

SEC. JOHANNEM, V.

CAPUT V.

1 Post hæc erat dies festus Judæorum, et ascendit Jesus Hierosolymis. 2 Est autem Hierosolymis super probatica piscina quæ cognominatur hebraice Bethsaida, quinque porticus habens: 3 In his jacebat multitudo magna languentium, cæcorum, claudorum, aridorum, expectantium aquæ motum. 4 Angelus autem Domini secundum tempus descendebat in piscinam et movebat aquam: qui ergo primus descendisset post motum aquæ, sanus fiebat a quocumque languore tenebatur. 5 Erat autem quidam homo ibi triginta octo annos habens in infirmitate sua: 6 Hunc cum vidisset Jesus jacentem et cognovisset quia multum jam tempus habet, dicit ei: Vis sanus fieri? 7 Respondit ei languidus: Domine, hominem non habeo ut cum turbata fuerit aqua mittat me in piscinam: dum venio enim ego, alius ante me descendit. 8 Dicit ei Jesus: Surge tolle grabattum tuum et ambula. 9 Et statim sanus factus est homo et sustulit grabattum suum, et ambulabat: erat autem sabbatum in illo die.

10 Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ· Σάββατόν ἐστιν, καὶ οὐκ ἔξεστίν σοι ἆραι τὸν κράβαττον. 11 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· Ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. 12 Ἠρώτησαν [οὖν] αὐτόν· Τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπών σοι· Ἆρον [τὸν κράβαττόν σου] καὶ περιπάτει; 13 Ὁ δὲ ἀσθενῶν οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. 14 Μετὰ ταῦτα εὑρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἴδε ὑγιὴς γέγονας· μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρόν σοί τι γένηται. 15 Ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ. 16 Καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον οἱ Ἰουδαῖοι τὸν Ἰησοῦν [καὶ ἐζήτουν αὐτὸν ἀποκτεῖναι], ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν σαββάτῳ. 17 Ὁ δὲ [Ἰησοῦς] ἀπεκρίνατο αὐτοῖς· Ὁ πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, κἀγὼ ἐργάζομαι. 18 Διὰ τοῦτο μᾶλλον ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυεν τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴδιον ἔλεγεν τὸν θεόν, ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ θεῷ. 19 Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ υἱὸς ποιεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδέν, ἂν μή τι βλέπῃ τὸν πατέρα ποιοῦντα· ἃ γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ποιεῖ ὁμοίως.

10 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܗܠܝܢ ܝܗܘܕܝܐ ܕܐܬܐܣܝ ܗܘܐ ܫܒܬܐ ܗܝ ܘܠܐ ܫܪܝ ܠܟ ܕܬܫܩܠ ܐܢܓܪܪܬܟ. 11 ܐܦ ܗܘ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܘ ܕܐܦܝܫ ܠܝ ܗܘ ܐܡܪ ܠܝ ܫܩܘܠ ܐܢܓܪܪܬܟ ܘܗܘܠܟ. 12 ܫܐܠܘ ܠܗ ܗܠܝܢ ܝܗܘܕܝܐ ܡܢ ܗܘ ܓܒܪܐ ܕܐܡܪ ܠܟ ܫܩܘܠ ܐܢܓܪܪܬܟ ܘܗܘܠܟ. 13 ܗܘ ܕܐܬܐܣܝ ܠܐ ܝܕܥ ܡܢ ܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘ ܓܒܪܐ ܕܐܬܥܪܩ ܡܢ ܐܬܪܐ ܕܐܝܬ ܒܗ ܟܢܫܬܐ. 14 ܒܬܪ ܗܕܐ ܫܟܚ ܐܝܫܘܥ ܐܢܘܢ ܒܗܝܟܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܗܐ ܐܬܐܣܝܬ ܠܐ ܬܚܛܐ ܠܡܐ ܕܠܐ ܢܬܒܝܫ ܠܟ ܐܝܟ ܕܠܐ ܬܬܚܒܠ ܒܝܫ ܡܕܡ. 15 ܐܙܠ ܗܘ ܓܒܪܐ ܘܐܡܪ ܠܝܗܘܕܝܐ ܕܐܝܫܘܥ ܗܘ ܕܐܦܝܫ ܠܝ. 16 ܘܥܠ ܗܕܐ ܪܕܦܘ ܝܗܘܕܝܐ ܠܐܝܫܘܥ ܕܗܟܢܐ ܥܒܕ ܒܫܒܬܐ. 17 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܝܫܘܥ ܐܒܝ ܥܕ ܗܫܐ ܥܒܕ ܘܐܢܐ ܥܒܕ. 18 ܥܠ ܗܕܐ ܒܥܘ ܝܗܘܕܝܐ ܕܢܩܛܠܘܗܝ ܠܐ ܒܠܚܘܕ ܕܫܒܪ ܫܒܬܐ ܐܠܐ ܐܦ ܕܐܒܐ ܠܝ ܐܡܪ ܕܐܠܗܐ ܗܘ ❖ 19 ܥܢܐ ܐܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܒܪܐ ܠܡܥܒܕ ܡܢ ܓܘܪܗ ܐܠܐ ܡܕܡ ܕܚܙܐ ܐܒܐ ܥܒܕ ܗܘ ܐܦ ܒܪܐ ܗܟܢܐ ܥܒܕ.

10 Dicebant [ergo] Judæi illi qui sanatus fuerat: Sabbatum est, non licet tibi tollere grabattum tuum. 11 Respondit eis: Qui me fecit sanum, ille mihi dixit: Tolle grabattum tuum et ambula. 12 Interrogaverunt ergo eum: Quis est ille homo qui dixit tibi: Tolle grabattum tuum et ambula? 13 Is autem qui sanus fuerat effectus nesciebat quis esset: Jesus enim declinavit a turba constituta in loco. 14 Postea invenit eum Jesus in templo et dixit illi: Ecce sanus factus es: jam noli peccare, ne deterius tibi aliquid contingat. 15 Abiit ille homo et nuntiavit Judæis quia Jesus esset qui fecit eum sanum. 16 Propterea persequebantur Judæi Jesum, quia hæc faciebat in sabbato. 17 Jesus autem respondit eis: Pater meus usque modo operatur, et ego operor. 18 Propterea ergo magis quærebant eum Judæi interficere, quia non solum solvebat sabbatum, sed et patrem suum dicebat Deum, æqualem se faciens Deo. Respondit itaque Jesus et dixit eis: 19 Amen amen dico vobis, non potest Filius a se facere quicquam nisi quod viderit Patrem facientem: quæcumque enim ille fecerit, hæc et Filius similiter facit.

20 Ὁ γὰρ πατὴρ φιλεῖ τὸν υἱὸν καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἃ αὐτὸς ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζετε. 21 Ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτως καὶ ὁ υἱὸς οὓς θέλει ζωοποιεῖ. 22 Οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκεν τῷ υἱῷ, 23 ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν υἱὸν καθὼς τιμῶσι τὸν πατέρα. Ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν. 24 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν. 25 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσουσιν. 26 Ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως καὶ τῷ υἱῷ ἔδωκεν ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ. 27 Καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ [καὶ] κρίσιν ποιεῖν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστίν. 28 Μὴ θαυμάζετε τοῦτο, ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ᾗ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, 29 καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ [δὲ] τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.

20 ܐܝܟܢܐ ܓܝ ܡܪܝܡ ܠܒܪܗ ܘܟܠ ܡܐ ܕܥܒܕ ܐܝܢܘܢ ܡܚܘܝ ܠܗ ܘܥܒܪܝܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܥܒܕ ܐܢܬ ܕܬܬܕܡܪܘ ܐܢܬܘܢ ܘܬܬܕܟܝܘ ܐܢܬܘܢ ܐܝܟ ܕܐܒܐ ܡܩܝܡ ܡܝܬܐ ܘܡܚܝܐ ܐܝܟ ܗܟܢܐ ܐܦ ܒܪܐ ܡܚܝܐ ܠܡܢ ܕܨܒܐ ܗܘ ܠܗ ܘܐܦ ܐܒܐ ܠܐ ܕܝܢ ܡܕܝܢ ܠܐܢܫ ܐܠܐ ܟܠ ܕܝܢܐ ܝܗܒ ܠܒܪܐ ܕܟܠ ܡܢ ܕܠܐ ܡܫܬܘܒܚ ܠܒܪܐ ܠܐ ܡܫܬܘܒܚ ܐܦ ܠܐܒܐ ܕܫܕܪ ܠܗ ✣ ס ✣ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܡܢ ܕܫܡܥ ܡܠܬܝ ܘܡܗܝܡܢ ܠܡܢ ܕܫܕܪ ܠܝ ܐܝܬ ܠܗ ܚܝܐ ܕܥܠܡ ܘܠܐ ܥܠ ܕܝܢܐ ܐܬܐ ܐܠܐ ܥܒܪ ܡܢ ܡܘܬܐ ܠܚܝܐ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܐܬܐ ܫܥܬܐ ܘܗܫܐ ܗܝ ܕܡܝܬܐ ܢܫܡܥܘܢ ܩܠܗ ܕܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܘܕܫܡܥܘ ܢܚܝܘܢ ܐܝܟ ܕܐܒܐ ܝܗܒ ܚܝܐ ܒܟܝܢܐ ܠܗ ܘܠܒܪܗ ܝܗܒ ܠܗ ܕܢܗܘܐ ܚܝܐ ܒܟܝܢܐ ܠܗ ܘܫܘܠܛܢ ܝܗܒ ܠܗ ܕܢܥܒܕ ܕܝܢܐ ܡܛܠ ܕܒܪ ܐܢܫ ܗܘ ܠܐ ܬܬܕܡܪܘ ܗܕܐ ܡܛܠ ܕܐܬܐ ܫܥܬܐ ܕܟܠ ܕܒܟܝܪܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܢܫܡܥܘܢ ܩܠܗ ܘܢܦܩܘܢ ܐܠܝܢ ܕܛܒܬܐ ܥܒܕܘ ܠܩܝܡܬܐ ܕܚܝܐ ܘܐܠܝܢ ܕܒܝܫܬܐ ܥܒܕܘ ܠܩܝܡܬܐ ܕܕܝܢܐ

20 Pater enim diligit Filium et omnia demonstrat ei quæ ipse facit: et majora his demonstrabit ei opera, ut vos miremini. 21 Sicut enim Pater suscitat mortuos et vivificat, sic et Filius quos vult vivificat. 22 Neque enim Pater judicat quemquam, sed judicium omne dedit Filio, 23 Ut omnes honorificent Filium sicut honorificant Patrem: qui non honorificat Filium, non honorificat Patrem qui misit illum. 24 Amen amen dico vobis quia qui verbum meum audit et credit ei qui misit me, habet vitam æternam et in judicium non veniet sed transiet a morte in vitam. 25 Amen amen dico vobis quia venit hora et nunc est, quando mortui audient vocem Filii Dei, et qui audierint vivent. 26 Sicut enim Pater habet vitam in semet ipso, sic dedit et Filio vitam habere in semet ipso, 27 Et potestatem dedit ei et judicium facere, quia Filius hominis est. 28 Nolite mirari hoc, quia venit hora in qua omnes qui in monumentis sunt audient vocem ejus, 29 Et procedent qui bona fecerunt in resurrectionem vitæ, qui vero mala egerunt in resurrectionem judicii.

30 Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐδέν· καθὼς ἀκούω κρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν, ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. 31 Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἔστιν ἀληθής· 32 Ἄλλος ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἶδατε ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. 33 Ὑμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκεν τῇ ἀληθείᾳ· 34 Ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω, ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. 35 Ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων, ὑμεῖς δὲ ἠθελήσατε ἀγαλλιαθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ. 36 Ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζω τοῦ Ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργα ἃ δέδωκέν μοι ὁ πατὴρ ἵνα τελειώσω αὐτά, αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ποιῶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατήρ με ἀπέσταλκεν. 37 Καὶ ὁ πέμψας με πατήρ, ἐκεῖνος μεμαρτύρηκεν περὶ ἐμοῦ· οὔτε φωνὴν αὐτοῦ πώποτε ἀκηκόατε, οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἑωράκατε, 38 Καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ὑμῖν μένοντα, ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. 39 Ἐραυνᾶτε τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν, καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ. 40 Καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρός με ἵνα ζωὴν ἔχητε. 41 Δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω, 42 Ἀλλὰ ἔγνωκα ὑμᾶς ὅτι οὐκ ἔχετε τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ ἐν ἑαυτοῖς.

30 لا أقدر أنا من ذاتي أن أعمل شيئاً. كما أسمع أدين، ودينونتي عادلة، لأني لا أطلب مشيئتي بل مشيئة الذي أرسلني. 31 إن كنت أشهد لنفسي فشهادتي ليست بحق. 32 ولكن يشهد لي آخر، وأعلم أن شهادته التي يشهدها لي هي حق. 33 أنتم أرسلتم إلى يوحنا فشهد للحق. 34 وأنا لا أقبل شهادة من إنسان، لكني أقول هذا لكي تخلصوا. 35 كان يوحنا سراجاً يوقد ويضيء، وأنتم أردتم أن تبتهجوا ساعة بنوره. 36 وأما أنا فلي شهادة أعظم من شهادة يوحنا، لأن الأعمال التي أعطاني الآب أن أكملها، هذه الأعمال التي أعملها أنا، تشهد لي أن الآب قد أرسلني. 37 والآب الذي أرسلني هو شهد لي. لم تسمعوا صوته قط ولا رأيتم هيئته، 38 ولا كلمته ثابتة فيكم، لأنكم لستم تؤمنون بالذي هو أرسله. 39 فتشوا الكتب لأنكم تظنون أن لكم فيها حياة أبدية، وهي التي تشهد لي. 40 ولستم تريدون أن تأتوا إليّ لتكون لكم الحياة. 41 لست أقبل مجداً من الناس، 42 لكني عرفتكم أنه ليست فيكم محبة الله.

30 Non possum ego a me ipso facere quicquam: sicut audio judico; et judicium meum justum est, quia non quæro voluntatem meam sed voluntatem ejus qui me misit. 31 Si ego testimonium perhibeo de me, testimonium meum non est verum: 32 Alius est qui testimonium perhibet de me, et scio quia verum est testimonium quod perhibet de me. 33 Vos misistis ad Johannem, et testimonium perhibuit veritati: 34 Ego autem non ab homine testimonium accipio, sed hæc dico ut vos salvi sitis. 35 Ille erat lucerna ardens et lucens, vos autem voluistis exultare ad horam in luce ejus. 36 Ego autem habeo testimonium majus Johanne: opera enim quæ dedit mihi Pater ut perficiam ea, ipsa opera quæ ego facio testimonium perhibent de me quia Pater me misit. 37 Et qui misit me Pater, ipse testimonium perhibuit de me: neque vocem ejus unquam audistis, neque speciem ejus vidistis, 38 Et verbum ejus non habetis in vobis manens: quia quem misit ille, huic vos non creditis. 39 Scrutamini scripturas, quia vos putatis in ipsis vitam æternam habere, et illæ sunt quæ testimonium perhibent de me; 40 Et non vultis venire ad me ut vitam habeatis. 41 Claritatem ab hominibus non accipio, 42 Sed cognovi vos quia dilectionem Dei non habetis in vobis.

43 Ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου, καὶ οὐ λαμβάνετέ με· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον λήμψεσθε. 44 Πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου θεοῦ οὐ ζητεῖτε; 45 Μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν Μωϋσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. 46 Εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσεῖ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. 47 Εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασιν πιστεύσετε;

ΚΕΦ. ς'.

1 ΜΕΤΑ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος· 2 Ἠκολούθει δὲ αὐτῷ ὄχλος πολύς ὅτι ἑώρων τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. 3 Ἀνῆλθεν δὲ εἰς τὸ ὄρος Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκαθέζετο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. 4 Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. 5 Ἐπάρας οὖν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτόν, λέγει πρὸς Φίλιππον· Πόθεν ἀγοράσωμεν ἄρτους ἵνα φάγωσιν οὗτοι; 6 Τοῦτο δὲ ἔλεγεν πειράζων αὐτόν· αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἔμελλεν ποιεῖν.

43 Ego veni in nomine Patris mei, et non accipitis me: si alius venerit in nomine suo, illum accipietis. 44 Quomodo potestis vos credere, qui gloriam ab invicem accipitis, et gloriam quæ a solo est Deo non quæritis? 45 Nolite putare quia ego accusaturus sim vos apud Patrem: est qui accusat vos Moses, in quo vos speratis. 46 Si enim crederetis Mosi, crederetis forsitan et mihi: de me enim ille scripsit. 47 Si autem illius litteris non creditis, quomodo meis verbis credetis?

CAPUT VI.

1 Post hæc abiit Jesus trans mare Galilææ quod est Tiberiadis, 2 Et sequebatur eum multitudo magna, quia videbat signa quæ faciebat super his qui infirmabantur. 3 Subit ergo in monte Jesus, et ibi sedebat cum discipulis suis. 4 Erat autem proximum pascha, dies festus Judæorum. 5 Cum sublevasset ergo oculos Jesus et vidisset quia multitudo maxima venit ad eum, dicit ad Philippum: Unde ememus panes ut manducent hi? 6 Hoc autem dicebat temtans eum: ipse enim sciebat quid esset facturus.

7 Ἀποκρίνεται αὐτῷ ὁ Φίλιππος· Διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος [αὐτῶν] βραχύ τι λάβῃ. 8 Λέγει αὐτῷ εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου· 9 Ἔστιν παιδάριον [ἓν] ὧδε ὃς ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστιν εἰς τοσούτους; 10 Εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν. Ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. Ἀνέπεσαν οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὡς πεντακισχίλιοι. 11 Ἔλαβεν οὖν τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ εὐχαρίστησεν καὶ ἔδωκεν τοῖς ἀνακειμένοις, ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἤθελον. 12 Ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα, κλάσματα, ἵνα μή τι ἀπόληται. 13 Συνήγαγον οὖν, καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, ἃ ἐπερίσσευσαν τοῖς βεβρωκόσιν. 14 Οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν σημεῖον [ὁ Ἰησοῦς,] ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος. 15 Ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἁρπάζειν αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν [αὐτὸν] βασιλέα, φεύγει πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος. 16 Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν, 17 Καὶ ἐμβάντες εἰς πλοῖον ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καφαρναούμ. Κατέλαβεν δὲ αὐτοὺς ἡ σκοτία καὶ οὔπω ἐληλύθει Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς,

7 ܐܡܪ ܠܗ ܦܝܠܦܘܣ ܕܚܡܫ ܡܐܐ ܕܢܪܝ ܠܚܡ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܗܘܢ ܕܢܣܒ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܡܕܡ ܙܥܘܪ ܢܣܒ ܠܗ ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܢܕܪܝܐܣ ܐܚܘ ܕܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ 9 ܐܝܬ ܥܠܡܐ ܚܕ ܗܟܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܚܡܫ ܠܚܡ ܣܥܪ ܘܬܪܝܢ ܢܘܢܐ ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܡܢܐ ܐܢܘܢ ܒܝܢ ܟܠ ܗܠܝܢ 10 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܥܒܕܘ ܕܢܬܒܣܡܘܢ ܗܘ ܕܟܐ ܒܐܬܪܐ ܣܓܝ ܕܥܣܒܐ ܘܢܬܒܣܡܘ ܓܒܪܐ ܒܐܢܫ ܡܢܝܢܐ ܐܝܟ ܚܡܫܐ ܐܠܦ 11 ܢܣܒ ܗܟܝ ܝܫܘܥ ܠܚܡܐ ܘܫܒܚ ܘܦܠܓ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܣܒܝܢ ܘܟܕ ܣܒܥܝܢ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ 12 ܟܢܫܘ ܦܬܝܬܐ ܕܠܐ ܢܐܒܕ ܡܢܗ ܡܕܡ ܟܢܫܘ ܘܡܠܘ ܬܪܥܣܪ ܣܠܐ ܡܢ ܦܬܝܬܐ ܕܫܪܝ ܠܗܘܢ ܕܐܟܠܘ 13 ܘܟܢܫܘ ܘܡܠܘ ܬܪܥܣܪ ܣܠܐ ܡܢ ܦܬܝܬܐ ܕܫܪܝ ܠܗܘܢ ܕܐܟܠܘ ❖ 14 ܐܢܫܐ ܗܠܝܢ ܟܕ ܚܙܘ ܐܬ ܬܡܗܐ ܕܥܒܕ ܝܫܘܥ ܐܡܪܝܢ ܗܕܐ ܗܘ ܒܣܪܗ ܕܢܒܝܐ ܗܘ ܕܥܬܝܕ ܠܡܐܬܐ ܠܥܠܡܐ 15 ܝܫܘܥ ܗܟܝ ܕܝܕܥ ܕܥܬܝܕܝܢ ܕܐܬܐ ܘܢܚܛܦ ܠܗ ܘܢܥܒܕ ܠܗ ܠܡܠܟܐ ܐܙܠ ܗܘ ܒܪܡ ܛܘܪܐ ܠܒܪ ܡܢ ܟܠ ❖ 16 ܘܟܕ ܡܥܪܒ ܐܬܐ ܢܚܬܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܝܡܐ 17 ܘܥܠܘ ܒܐܣܝܟܐ ܐܙܠܘ ܥܒܪ ܠܝܡܐ ܠܟܦܪܢܚܘܡ ܘܟܕ ܐܬܚܫܟ ܠܐ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܘܬܗܘܢ

7 Respondit ei Philippus: Ducentorum denariorum panes non sufficiunt eis, ut unusquisque modicum quid accipiat. 8 Dicit ei unus ex discipulis ejus, Andreas frater Simonis Petri: 9 Est puer unus hic qui habet quinque panes hordiacios et duos pisces: sed hæc quid sunt inter tantos? 10 Dixit ergo Jesus: Facite homines discumbere. Erat autem fœnum multum in loco. Discubuerunt ergo viri numero quasi quinque milia. 11 Accepit ergo panes Jesus, et cum gratias egisset distribuit discumbentibus, similiter ex piscibus quantum volebant. 12 Ut autem saturati sunt, dixit discipulis suis: Colligite quæ superaverunt fragmentorum, ne pereant. 13 Collegerunt ergo et impleverunt duodecim cophinos fragmentorum ex quinque panibus hordiaciis, quæ superfuerunt his qui manducaverunt. 14 Illi ergo homines cum vidissent quod fecerat signum, dicebant quia hic est vere propheta qui venturus est in mundum. 15 Jesus ergo cum cognovisset quia venturi essent ut raperent eum et facerent eum regem, fugit iterum in montem ipse solus. 16 Ut autem sero factum est, descenderunt discipuli ejus ad mare, 17 Et cum ascendissent navem, venerunt trans mare in Capharnaum. Et tenebræ jam factæ erant, et non venerat ad eos Jesus,

18 Ἡ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος διηγείρετο. 19 Ἐληλακότες οὖν ὡς στάδια εἴκοσι πέντε ἢ τριάκοντα θεωροῦσιν τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον, καὶ ἐφοβήθησαν. 20 Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· Ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. 21 Ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως ἐγένετο τὸ πλοῖον ἐπὶ τὴν γῆν εἰς ἣν ὑπῆγον. 22 Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἑστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης εἶδον ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ἓν [ἐκεῖνο, εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ], καὶ ὅτι οὐ συνεισῆλθεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον· 23 Ἄλλα [δὲ] ἦλθον πλοιάρια ἐκ Τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον εὐχαριστήσαντος τοῦ Κυρίου. 24 Ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν αὐτοὶ εἰς τὰ πλοιάρια καὶ ἦλθον εἰς Καφαρναοὺμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν. 25 Καὶ εὑρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης εἶπον αὐτῷ· Ῥαββεί, πότε ὧδε γέγονας; 26 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με οὐχ ὅτι εἴδετε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε.

❖ ο ❖

18 ܘܝܡܐ ܕܪܒܐ ܕܢܦܝܚ ܗܘܬ ܡܬܥܪܝܐ ܒܝܡܐ ܘܐܬܓܠܝ ܠܗ ܥܡܝܩܬܐ ܕܝܡܐ ܘܐܬܪܓܫ

27 Ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν
ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν βρῶσιν τὴν
μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου δίδωσιν ὑμῖν· τοῦτον γὰρ
ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν, ὁ θεός. 28 Εἶπον
οὖν πρὸς αὐτόν· Τί ποιῶμεν ἵνα ἐργα-
ζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ; 29 Ἀπεκρίθη
Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτό
ἐστιν τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ, ἵνα πιστεύητε
εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. 30 Εἶπον
οὖν αὐτῷ· Τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον,
ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμέν σοι, τί
ἐργάζῃ; 31 Οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα
ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθώς ἐστιν
γεγραμμένον· Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν. 32 Εἶπεν οὖν
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν
ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ' ὁ πατήρ
μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. 33 Ὁ γὰρ ἄρτος
ὁ τοῦ θεοῦ ἐστὶν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ.
34 Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· Κύριε, πάν-
τοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον.
35 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ
εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος
πρὸς ἐμὲ οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων
εἰς ἐμὲ οὐ μή διψήσει πώποτε. 36 Ἀλλ'
εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἑωράκατέ [με] καὶ
οὐ πιστεύετε. 37 Πᾶν ὃ δίδωσίν μοι ὁ
πατὴρ πρὸς ἐμὲ ἥξει, καὶ τὸν ἐρχόμε-
νον πρὸς ἐμὲ οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω,
38 Ὅτι καταβέβηκα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ
οὐχ ἵνα ποιήσω τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν
ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με.

27 ܠܐ ܥܒܕܝܢ ܡܐܟܠܬܐ ܕܐܒܕܐ ܐܠܐ ܡܐܟܠܬܐ
ܕܡܬܩܝܡܐ ܠܚܝܐ ܕܥܠܡܐ ܕܝܗܒ ܠܟܘܢ ܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ ܗܢܘ ܐܒܐ ܚܬܡ ܐܠܗܐ. 28 ܐܡܪܘ
ܠܗ ܗܟܝܠ ܢܥܒܕ ܕܢܬܥܒܕ ܥܒܕܝ ܐܠܗܐ.
29 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܕܐ ܗܘ ܥܒܕܐ
ܕܐܠܗܐ ܕܬܗܝܡܢܘܢ ܒܡܢ ܕܫܕܪ ❖ ܗܘ.
30 ܐܡܪܘ ܠܗ ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܐܢܬ ܥܒܕ
ܐܬ ܬܚܙܝܢ ܘܢܗܝܡܢ ܠܟ. ܡܢܐ ܥܒܕܬ.
31 ܐܡܪܘ ܐܒܗܬܢ ܡܢܢܐ ܐܟܠܘ
ܒܡܕܒܪܐ. ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܠܚܡ ܡܢ ܫܡܝܐ
ܝܗܒ ܠܗܘܢ ܠܡܐܟܠ. 32 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ
ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܠܐ ܡܘܫܐ
ܝܗܒ ܠܟܘܢ ܠܚܡ ܡܢ ܫܡܝܐ ܐܠܐ ܐܒܝ
ܝܗܒ ܠܟܘܢ ܠܚܡ ܡܢ ܫܡܝܐ ܫܪܝܪܐ.
33 ܠܚܡܐ ܗܘ ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܕܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ
ܘܝܗܒ ܚܝܐ ܠܥܠܡ. 34 ܐܡܪܘ ܠܗ ܡܪܝ
ܗܒ ܠܢ ܠܚܡ ܗܢܐ ܬܕܝܪ. 35 ܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ ܐܢܐ ܗܘ ܠܚܡ ܚܝܐ. ܕܐܬܐ ܠܘܬܝ
ܠܐ ܢܟܦܢ ܘܕܡܗܝܡܢ ܒܝ ܠܐ ܢܨܡܐ ܥܘܕ.
36 ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܕܚܙܝܬܘܢܢܝ ܘܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ.
37 ܟܠ ܕܝܗܒ ܠܝ ܐܒܝ ܠܘܬܝ ܐܬܐ ܘܗܘ
ܕܐܬܐ ܠܘܬܝ ܠܐ ܐܦܪܩ ܒܪܐ. 38 ܡܛܠ
ܕܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ ܠܐ ܐܬܥܒܕ ܨܒܝܢܝ
ܐܠܐ ܨܒܝܢܗ ܕܡܢ ܕܫܕܪܢܝ.

27 Operamini non cibum qui perit, sed
qui permanet in vitam æternam, quem
Filius hominis vobis dabit: hunc
enim Pater signavit Deus. 28 Dixe-
runt ergo ad eum: Quid faciemus ut
operemur opera Dei? 29 Respondit
Jesus et dixit eis: Hoc est opus Dei
ut credatis in eum quem misit ille.
30 Dixerunt ergo ei: Quod ergo tu
facis signum ut videamus et credamus
tibi? quid operaris? 31 Patres nostri
mannam manducaverunt in deserto,
sicut scriptum est: Panem de cælo
dedit eis manducare. 32 Dixit ergo eis
Jesus: Amen amen dico vobis, non
Moses dedit vobis panem de cælo, sed
Pater meus dat vobis panem de cælo
verum. 33 Panis enim Dei est qui
descendit de cælo et dat vitam mundo.
34 Dixerunt ergo ad eum: Domine,
semper da nobis panem hunc. 35 Dixit
autem eis Jesus: Ego sum panis vitæ:
qui veniet ad me non esuriet, et qui
credit in me non sitiet umquam. 36 Sed
dixi vobis quia et vidistis me et non
creditis. 37 Omne quod dat mihi Pater
ad me veniet, et eum qui venit ad me
non ejciam foras, 38 Quia descendi de
cælo non ut faciam voluntatem meam
sed voluntatem ejus qui misit me.

39 Τοῦτο δέ ἐστιν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέν μοι μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 40 Τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 41 Ἐγόγγυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν· Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, 42 Καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἴδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; πῶς νῦν λέγει οὗτος ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα; 43 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων. 44 Οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με ἐὰν μὴ ὁ πατὴρ ὁ πέμψας με ἑλκύσῃ αὐτόν, κἀγὼ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 45 Ἔστιν γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις· Καὶ ἔσονται πάντες διδακτοὶ θεοῦ. Πᾶς ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ μαθὼν ἔρχεται πρὸς ἐμέ. 46 Οὐχ ὅτι τὸν πατέρα ἑώρακέν τις, εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ θεοῦ, οὗτος ἑώρακεν τὸν θεόν. 47 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων [εἰς ἐμέ] ἔχει ζωὴν αἰώνιον. 48 Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. 49 Οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ μάννα καὶ ἀπέθανον· 50 Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ καὶ μὴ ἀποθάνῃ. 51 Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν τις φάγῃ ἐκ τοῦ ἐμοῦ ἄρτου, ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, ἡ σάρξ μου ἐστίν.

❖ ○ ❖

39 ܗܢܘ ܗܘ ܨܒܝܢܘܬܐ ܕܫܕܪܢܝ ܐܒܐ ܕܢܦܠ ܠܐ ܐܒܕ ܡܢܗ ܡܕܡ ܕܝܗܒ ܠܝ ܐܒܐ ܐܠܐ ܕܐܩܝܡ ܐܢܐ ܐܢܘܢ ܒܣܘܦܐ ܕܝܘܡܐ 40 ܗܢܘ ܗܘ ܨܒܝܢܐ ܕܐܒܝ ܕܫܕܪܢܝ ܕܟܠ ܕܚܙܐ ܠܒܪܐ ܘܡܗܝܡܢ ܒܗ ܢܫܪܐ ܚܝܐ ܕܥܠܡܐ ܘܐܩܝܡ ܐܢܐ ܐܢܘܢ ܒܣܘܦܐ ܕܝܘܡܐ 41 ܗܘܘ ܡܬܪܥܢܝܢ ܥܠܘܗܝ ܝܗܘܕܝܐ ܕܐܡܪ ܕܐܢܐ ܗܘ ܕܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ 42 ܘܐܡܪܝܢ ܗܠܐ ܠܝܬ ܗܢܐ ܗܘ ܝܫܘܥ ܒܪܗ ܕܝܘܣܦ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢܢ ܐܒܘܗܝ ܘܐܡܗ ܐܝܟ ܗܟܝ ܐܡܪ ܗܢܐ ܕܡܢ ܫܡܝܐ ܐܢܐ ܢܚܬ 43 ܥܢܐ ܗܘ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܐ ܬܪܥܢܘ ܒܝܢܝܬܟܘܢ 44 ܠܐ ܡܢ ܕܝܟܠ ܠܡܐܬܐ ܠܘܬܝ ܐܠܐ ܐܢ ܐܒܐ ܕܫܕܪܢܝ ܡܫܟ ܠܗ ܘܐܢܐ ܐܩܝܡ ܐܢܐ ܐܢܘܢ ܒܣܘܦܐ ܕܝܘܡܐ 45 ܟܬܝܒ ܗܘ ܒܢܒܝܐ ܘܢܗܘܘܢ ܟܠܗܘܢ ܬܠܡܝܕܐ ܕܐܠܗܐ ܟܠ ܕܫܡܥ ܡܢ ܐܒܐ ܘܐܬܠܡܕ ܐܬܐ ܠܘܬܝ 46 ܠܐ ܕܐܒܐ ܚܙܐ ܠܐ ܡܕܡ ܐܠܐ ܗܘ ܕܐܝܬ ܡܢ ܐܠܗܐ ܗܢܐ ܚܙܐ ܐܒܐ 47 ❖ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ ܐܝܬ ܠܗ ܚܝܐ ܕܥܠܡܐ 48 ܐܢܐ ܗܘ ܠܚܡܐ ܕܚܝܐ 49 ܐܒܗܬܟܘܢ ܐܟܠܘ ܡܢܐ ܒܡܕܒܪܐ ܘܡܝܬܘ 50 ܗܢܘ ܗܘ ܠܚܡܐ ܕܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ ܕܢ ܢܐܟܘܠ ܡܢܗ ܘܠܐ ܢܡܘܬ 51 ܐܢܐ ܗܘ ܠܚܡܐ ܚܝܐ ܕܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ ܡܢ ܕܐܟܠ ܡܢ ܗܢܐ ܠܚܡܐ ܢܚܐ ܠܥܠܡ ܘܠܚܡܐ ܕܐܢܐ ܐܬܠ ܗܘ ܒܣܪܝ ܐܢܐ ܐܬܠ ܠܚܝܘܬܐ ܕܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ

39 Hæc est autem voluntas ejus qui misit me Patris, ut omne quod dedit mihi non perdam ex eo, sed resuscitem illum novissimo die. 40 Hæc est enim voluntas Patris mei qui misit me, ut omnis qui videt Filium et credit in eum habeat vitam æternam, et resuscitabo ego eum in novissimo die. 41 Murmurabant ergo Judæi de illo, quia dixisset: Ego sum panis qui de cælo descendi, 42 Et dicebant: Nonne hic est Jesus filius Joseph, cujus nos novimus patrem et matrem? quomodo ergo dicit hic quia de cælo descendi? 43 Respondit ergo Jesus et dixit eis: Nolite murmurare in invicem. 44 Nemo potest venire ad me nisi Pater qui misit me traxerit eum, et ego resuscitabo eum novissimo die. 45 Est scriptum in prophetis: Et erunt omnes docibiles Dei. Omnis qui audivit a Patre et didicit venit ad me. 46 Non quia Patrem vidit quisquam nisi is qui est a Deo, hic vidit Patrem. 47 Amen amen dico vobis: Qui credit in me habet vitam æternam. 48 Ego sum panis vitæ. 49 Patres vestri manducaverunt in deserto manna et mortui sunt: 50 Hic est panis de cælo descendens, ut si quis ex ipso manducaverit non moriatur. 51 Ego sum panis vivus qui de cælo descendi: si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum: et panis quem ego dabo caro mea est pro mundi vita.

52 Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· Πῶς δύναται ἡμῖν οὗτος δοῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν; 53 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. 54 Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον, κἀγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 55 Ἡ γὰρ σάρξ μου ἀληθής ἐστιν βρῶσις, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθής ἐστιν πόσις. 56 Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει κἀγὼ ἐν αὐτῷ. 57 Καθὼς ἀπέστειλέν με ὁ ζῶν πατὴρ κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα, καὶ ὁ τρώγων με κἀκεῖνος ζήσει δι' ἐμέ. 58 Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐξ οὐρανοῦ καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες [ὑμῶν τὸ μάννα] καὶ ἀπέθανον. Ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα. 59 Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων ἐν Καφαρναούμ.

60 Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπον· Σκληρός ἐστιν ὁ λόγος οὗτος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν; 61 Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσιν περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; 62 Ἐὰν οὖν θεωρῆτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον;

52 Litigabant ergo Judæi ad invicem dicentes: Quomodo potest hic carnem suam nobis dare ad manducandum? 53 Dixit ergo eis Jesus: Amen amen dico vobis, nisi manducaveritis carnem Filii hominis et biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam in vobis: 54 Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem, habet vitam æternam, et ego resuscitabo eum in novissimo die. 55 Caro enim mea vere est cibus, et sanguis meus vere est potus. 56 Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem, in me manet et ego in illo. 57 Sicut misit me vivens Pater et ego vivo propter Patrem, et qui manducat me et ipse vivet propter me. 58 Hic est panis qui de cælo descendit, non sicut manducaverunt patres vestri manna et mortui sunt: qui manducat hunc panem, vivet in æternum. 59 Hæc dixit in synagoga docens in Capharnaum. 60 Multi ergo audientes ex discipulis ejus dixerunt: Durus est hic sermo: quis potest eum audire? 61 Sciens autem Jesus apud semet ipsum quia murmurarent de hoc discipuli ejus, dixit eis: Hoc vos scandalizat? 62 Si ergo videritis Filium hominis ascendentem ubi erat prius?

63 Τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ ζωοποιοῦν, ἡ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν· τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λελάληκα ὑμῖν πνεῦμά ἐστιν καὶ ζωή ἐστιν. 64 Ἀλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινὲς οἳ οὐ πιστεύουσιν. Ἤιδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς τίνες εἰσὶν οἱ μὴ πιστεύοντες καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώσων αὐτόν. 65 Καὶ ἔλεγεν· Διὰ τοῦτο εἴρηκα ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρὸς ἐμὲ ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρός [μου]. 66 Ἐκ τούτου οὖν πολλοὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν. 67 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα· Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν; 68 Ἀπεκρίθη αὐτῷ Σίμων Πέτρος. Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις· 69 Καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ [ὁ Χριστὸς] ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ [τοῦ ζῶντος]. 70 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς [ὁ Ἰησοῦς]· Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην; καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν. 71 Ἔλεγεν δὲ τὸν Ἰούδαν Σίμωνος Ἰσκαριώτου· οὗτος γὰρ ἔμελλεν αὐτὸν παραδιδόναι, εἷς ὢν ἐκ τῶν δώδεκα.

ΚΕΦ. ζ'.

1 ΜΕΤΑ ταῦτα περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ἤθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι.

63 ܕܝܢܐ ܡܚܝܐ ܗܘ ܪܘܚܐ ܦܓܪܐ ܠܐ ܡܕܡ ܫܪܝ ܡܠܬܐ ܕܐܢܐ ܡܡܠܠ ܥܡܟܘܢ ܪܘܚܐ ܗܝ ܘܚܝܐ ܗܝ ܀ 64 ܐܠܐ ܐܝܬ ܡܢܟܘܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܀ ܝܕܥ ܓܝܪ ܡܢ ܫܘܪܝܐ ܝܫܘܥ ܡܢ ܐܝܢܘܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܘܡܢ ܗܘ ܕܢܡܣܪܝܗ ܀ 65 ܘܐܡܪ ܥܠ ܗܕܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܡܫܬܟܚ ܠܐ ܚܕ ܕܢܐܬܐ ܠܘܬܝ ܐܠܐ ܐܢ ܠܐ ܢܬܝܗܒ ܠܗ ܡܢ ܐܒܐ ܀ 66 ܡܢ ܗܕܐ ܣܓܝܐܐ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܬܦܢܘ ܠܐܚܘܪܐ ܘܠܐ ܗܠܟܘ ܥܡܗ ܀ 67 ܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܬܪܥܣܪ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܗܠ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܨܒܝܢ ܕܬܙܠܘܢ ܀ 68 ܥܢܐ ܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ ܘܐܡܪ ܠܘܬܗ ܡܪܝ ܠܡܢ ܢܙܠ ܐܢܬ ܐܝܬ ܠܟ ܡܠܐ ܕܚܝܐ ܥܠܡܝܐ ܀ 69 ܘܚܢܢ ܗܡܝܢ ܘܝܕܥܢ ܕܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ ܀ 70 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܠܐ ܐܢܐ ܒܪܝܬ ܠܟܘܢ ܬܪܥܣܪ ܘܡܢܟܘܢ ܚܕ ܣܛܢܐ ܗܘ ܀ 71 ܐܡܪ ܗܟܝ ܠܫܡܥܘܢ ܐܝܣܟܪܝܘܛܐ ܗܘ ܕܗܘ ܡܫܠܡ ܠܡܣܪܝܗ ܡܢ ܬܪܥܣܪ ܀

❖ ٢ ❖ ܦܨܩܐ

1 ܘܗܟܝ ܗܘܐ ܗܠܟ ܝܫܘܥ ܒܓܠܝܠ ܠܐ ܓܝܪ ܨܒܐ ܗܘ ܕܢܗܠܟ ܒܝܗܘܕ ܡܛܠ ܕܝܗܘܕܝܐ ܒܥܝܢ ܠܡܩܛܠܘܗܝ ܀

63 Spiritus est qui vivificat, caro non prodest quicquam: verba quæ ego locutus sum vobis spiritus et vita sunt. 64 Sed sunt quidam ex vobis qui non credunt. Sciebat enim ab initio Jesus qui essent credentes, et quis traditurus esset eum. 65 Et dicebat: Propterea dixi vobis quia nemo potest venire ad me nisi fuerit ei datum a Patre meo. 66 Ex hoc multi discipulorum ejus abierunt retro, et jam non cum illo ambulabant. 67 Dixit ergo Jesus ad duodecim: Numquid et vos vultis abire? 68 Respondit ergo ei Simon Petrus: Domine, ad quem ibimus? verba vitæ æternæ habes, 69 Et nos credidimus et cognovimus quia tu es Christus Filius Dei. 70 Respondit eis Jesus: Nonne ego vos duodecim elegi? et ex vobis unus diabolus est. 71 Dicebat autem Judam Simonis Scariotis: hic enim erat traditurus eum, cum esset unus ex duodecim.

CAPUT VII.

1 Post hæc ambulabat Jesus in Galilæam: non enim volebat in Judæam ambulare, quia quærebant eum Judæi interficere.

2 Ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων
ἡ σκηνοπηγία. 3 Εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν
οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· Μετάβηθι ἐντεῦθεν
καὶ ὕπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ
μαθηταί σου θεωρήσουσιν τὰ ἔργα σου
ἃ ποιεῖς· 4 Οὐδεὶς γάρ τι ἐν κρυπτῷ
ποιεῖ καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ
εἶναι. Εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον
σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. 5 Οὐδὲ γὰρ οἱ
ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν.
6 Λέγει [οὖν] αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὁ
καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πάρεστιν, ὁ δὲ
καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἕτοι-
μος. 7 Οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν
ὑμᾶς, ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ
περὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρά
ἐστιν. 8 Ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτήν·
ἐγὼ οὐκ ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύ-
την, ὅτι ὁ ἐμὸς καιρὸς οὔπω πεπλήρω-
ται. 9 Ταῦτα εἰπὼν αὐτὸς ἔμεινεν
ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ. 10 Ὡς δὲ ἀνέβησαν
οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἑορτήν, τότε
καὶ αὐτὸς ἀνέβη, οὐ φανερῶς ἀλλ' [ὡς]
ἐν κρυπτῷ. 11 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν
αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ ἔλεγον· Ποῦ
ἐστὶν ἐκεῖνος; 12 Καὶ γογγυσμὸς ἦν
περὶ αὐτοῦ πολὺς ἐν τῷ ὄχλῳ· οἱ
μὲν ἔλεγον ὅτι ἀγαθός ἐστιν· ἄλλοι
ἔλεγον· Οὔ, ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον.
13 Οὐδεὶς μέντοι παρρησίᾳ ἐλάλει περὶ
αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.

2 ܘܩܪܒ ܗܘ ܙܒܢܐ ܕܥܐܕ ܝܗܘܕ̈ܝܐ ܕܣܟܝܬ̈ܐ ܗܝ ܚܓ̈ܐ ܕܡܛܠܠܐ.
3 ܐܡܪܘ ܠܗ ܐܚܘܗܝ ܗܟ ܥܒܪ ܡܢ ܗܪ̈ܟܐ ܘܙܠ ܠܝܗܘܕ̈ܝܐ ܕܢܚܙܘܢ ܬܠܡܝ̈ܕܟ ܐܦ ܐܢܘܢ ܠܥܒ̈ܕܝܟ ܕܥܒ̈ܕ.
4 ܡܢ ܓܒܪܐ ܕܒܣܬܪܐ ܥܒܕ ܘܒܥܐ ܠܡܗܘܝ ܒܓܠܝܐ ܐܢ ܥܒ̈ܕ ܗܠ̈ܝܢ ܐܓܠܐ ܠܪ̈ܒ̈ܐ ܢܦܫܟ ܠܥܠܡܐ. 5 ܠܐ ܗܝ ܐܦ ܐܚܘܗܝ ܡܗܝܡܢܝܢ ܒܗ.
6 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܙܒܢܐ ܕܝܠܝ ܠܐ ܡܛܐ ܘܙܒܢܐ ܕܝܟ ܫܪܝܪ ܩܕܡ ܟܠ ܥܕܒܢ. 7 ܠܐ ܡܫܟܚ ܥܠܡܐ ܕܢܣܢܐ ܠܟ ܐܢ ܐܢܐ ܣܗܕ ܥܠܝܗ ܕܒܝܫ ܥܒ̈ܕܝܗ. 8 ܐܬܘ ܐܢܬ̈ܘܢ ܠܥܠܡܐ ܗܠ̈ܝܢ ܐܢܐ ܠܐ ܣܠܩ ܠܥܠܡܐ ܗܢܐ ܕܠܝ ܠܐ ܡܛܐ ܙܒܢܐ ܕܝ ܠܐ ܫܠܡ. 9 ܐܡܪ ܗܠ̈ܝܢ ܘܝܬܒ ܒܓܠܝܠ̈ܐ. 10 ܐܠܐ ܟܕ ܣܠܩܘ ܐܚܘܗܝ ܠܥܠܡܐ ܗܢܐ ܗܟ ܐܢܐ ܣܠܩ ܠܥܠܡܐ ܗܢܐ ܠܐ ܒܓܠܝ ܐܠܐ ܐܝܟ ܒܣܬܪܐ. 11 ܘܝܗܘܕ̈ܝܐ ܒܥܘ ܠܗ ܒܥܠܡܐ ܗܢܐ ܘܐܡܪܝܢ ܐܝܟܐ ܗܘ ܗܘ. 12 ܘܗܘ ܠܘܚܫܐ ܣܓܝ̈ܐ ܥܠ ܓܒܪܐ ܗܢܐ ܒܟܢܫ̈ܐ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܐܝܬ ܒܗ ܛܒ ܗܘ ܘܐܚܪ̈ܢ ܐܡܪ̈ܝܢ ܠܐ ܐܠܐ ܕܡܛܥܐ ܠܟܢܫ̈ܐ. 13 ܠܐ ܐܝܬ ܐܢܫ ܕܢܡܠܠ ܥܠ ܓܒܪܐ ܗܢܐ ܒܓܠܝ ܡܢ ܕܚܠ ܝܗܘܕ̈ܝܐ.

2 Erat autem in proximo dies festus
Judæorum scenopegia. 3 Dixerunt
autem ad eum fratres ejus: Transi
hinc et vade in Judæam, ut et disci-
puli tui videant opera tua quæ facis:
4 Nemo enim in occulto aliquid facit
et quærit ipse in palam esse: si hæc
facis, manifesta te ipsum mundo.
5 Neque enim fratres ejus credebant in
eum. 6 Dicit ergo eis Jesus: Tempus
meum nondum venit, tempus autem
vestrum semper est paratum. 7 Non
potest mundus odisse vos, me autem
odit, quia ego testimonium perhibeo
de illo quia opera ejus mala sunt.
8 Vos ascendite ad diem festum hunc:
ego non ascendo ad diem festum istum,
quia meum tempus nondum impletum
est. 9 Hæc cum dixisset, ipse mansit
in Galilæa. 10 Ut autem ascenderunt
fratres ejus, tunc et ipse ascendit ad
diem festum, non manifeste sed quasi
in occulto. 11 Judæi ergo quærebant
eum in die festo et dicebant: Ubi
est ille? 12 Et murmur multus de
eo erat in turba. Quidam enim
dicebant quia bonus est, alii autem
dicebant: Non, sed seducit turbas:
13 Nemo tamen palam loquebatur de
illo propter metum Judæorum.

14 Ἤδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσούσης ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκεν. 15 Ἐθαύμαζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· Πῶς οὗτος γράμματα οἶδεν μὴ μεμαθηκώς; 16 Ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· Ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με· 17 Ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδαχῆς, πότερον ἐκ θεοῦ ἐστὶν ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλῶ. 18 Ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ λαλῶν τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτόν, οὗτος ἀληθής ἐστιν καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. 19 Οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον. 20 Τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι; Ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος [καὶ εἶπεν]· Δαιμόνιον ἔχεις· τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι; 21 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἓν ἔργον ἐποίησα καὶ πάντες θαυμάζετε. 22 [Διὰ τοῦτο] ὁ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομήν, οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωϋσέως ἐστίν, ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων, καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον. 23 Εἰ περιτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος ὁ Μωϋσέως, ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα ἐν σαββάτῳ; 24 Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε.

14 ܒܬܪ ܕܦܓܪ ܡܥܕܐ ܣܠܩ ܝܫܘܥ ܠܗܝܟܠܐ ܘܡܠܦ: 15 ܘܬܡܗܘ ܝܗܘܕܝܐ ܐܡܪܝܢ ܗܘ ܗܟܢܐ ܗܢܐ ܓܒܪܐ ܣܦܪ ܠܐ ܝܕܥ ܘܠܐ ܐܬܠܡܕ. 16 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ: ܠܝ ܠܝ ܡܠܦܢܘܬܝ. ܐܠܐ ܕܫܕܪܢܝ. 17 ܐܢ ܡܢ ܨܒܐ ܠܡܥܒܕ ܨܒܝܢܗ ܢܕܥ ܥܠ ܬܠܡܝܕܬܐ ܐܢ ܡܢ ܐܠܗܐ ܗܝ ܐܘ ܐܢܐ ܡܢ ܓܘܪܝ ܐܡܠܠ. 18 ܡܢ ܕܡܡܠܠ ܡܢ ܓܘܪܗ ܒܥܐ ܝܩܪ ܓܒܝܐ ܕܝܠܗ. ܐܠܐ ܡܢ ܕܒܥܐ ܝܩܪ ܓܒܝܐ ܕܫܕܪܗ ܗܢܐ ܫܪܪ ܗܘ ܘܥܘܠܬܐ ܠܝܬ ܒܗ. 19 ܠܐ ܡܘܫܐ ܝܗܒ ܠܟܘܢ ܢܡܘܣܐ ܘܠܐ ܚܕ ܡܢܟܘܢ ܥܒܕ ܢܡܘܣܐ. ܠܡܐ ܒܥܝܢ ܠܡܩܛܠܘ ܠܝ. 20 ܥܢܘ ܟܢܫܐ ܘܐܡܪܝܢ ܫܝܛܐ ܐܝܬ ܠܟ ܡܢ ܒܥܐ ܠܡܩܛܠ ܠܟ. 21 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ: ܚܕ ܥܒܕܬ ܘܟܠܗܘܢ ܡܬܕܡܪܝܢ. 22 ܥܠ ܗܕܐ ܝܗܒ ܠܟܘܢ ܡܘܫܐ ܡܘܠܐ ܐܦ ܠܐ ܡܢ ܡܘܫܐ ܗܘ ܐܠܐ ܡܢ ܐܒܗܬܐ ܘܒܫܒܬܐ ܡܘܠܝܢ ܐܢܫܐ. 23 ܐܢ ܒܫܒܬܐ ܡܬܩܒܠ ܐܢܫܐ ܡܘܠܐ ܕܠܐ ܢܬܒܛܠ ܢܡܘܣܐ ܡܢ ܡܘܫܐ ܠܝ ܡܬܪܓܙܝܢ ܕܓܡܪ ܐܢܫܐ ܫܠܡ ܥܒܕܬ ܒܫܒܬܐ. 24 ܠܐ ܬܕܝܢܘ ܠܦܘܠܚܢܐ ܐܠܐ ܕܝܢܐ ܙܕܝܩܐ ܕܝܢܘ.

14 Jam autem die festo mediante ascendit Jesus in templum et docebat. 15 Et mirabantur Judæi dicentes: Quomodo hic litteras scit cum non didicerit? 16 Respondit eis Jesus et dixit: Mea doctrina non est mea, sed ejus qui misit me. 17 Si quis voluerit voluntatem ejus facere, cognoscet de doctrina utrum ex Deo sit, an ego a me ipso loquar. 18 Qui a semet ipso loquitur, gloriam propriam quærit: qui autem quærit gloriam ejus qui misit illum, hic verax est, et injustitia in illo non est. 19 Nonne Moses dedit vobis legem? et nemo ex vobis facit legem. 20 Quid me quæritis interficere? Respondit turba et dixit: Dæmonium habes: quis te quærit interficere? 21 Respondit Jesus et dixit eis: Unum opus feci, et omnes miramini. 22 Propterea Moses dedit vobis circumcisionem non quia ex Mose est sed ex patribus, et in sabbato circumciditis hominem. 23 Si circumcisionem accipit homo in sabbato ut non salvatur lex Mosi, mihi indignamini quia totum hominem sanum feci in sabbato? 24 Nolite judicare secundum faciem sed justum judicium judicate.

25 Ἔλεγον οὖν τινὲς ἐκ τῶν Ἱεροσολυμειτῶν· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι; 26 Καὶ ἴδε παρρησίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν. Μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτός ἐστιν [ἀληθῶς] ὁ Χριστός; 27 Ἀλλὰ τοῦτον οἴδαμεν πόθεν ἐστίν· ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν. 28 Ἔκραξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγων· Κἀμὲ οἴδατε καὶ οἴδατε πόθεν εἰμί· καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἔστιν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε· 29 Ἐγὼ [δὲ] οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰμὶ κἀκεῖνός με ἀπέσταλκεν, 30 Ἐζήτουν οὖν αὐτὸν πιάσαι, καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὴν χεῖρα, ὅτι οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. 31 Πολλοὶ δὲ ἐπίστευσαν ἐκ τοῦ ὄχλου εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον· Ὁ Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, μὴ πλείονα σημεῖα ποιήσει ὧν οὗτος ποιεῖ; 32 Ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ ταῦτα, καὶ ἀπέστειλαν ὑπηρέτας οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. 33 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· Ἔτι χρόνον μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμὶ καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. 34 Ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὑρήσετε, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν.

25 ܐܡܪܝܢ ܗܟܝܠ ܡܢ ܐܝܬ ܒܝܪܘܫܠܡ . ܠܐ ܗܢܐ ܗܘ ܕܒܥܝܢ ܠܩܛܠܘܗܝ : 26 ܘܗܐ ܒܓܠܝܐ ܡܡܠܠ . ܘܠܐ ܡܕܡ ܠܗ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܗܠ ܝܕܥܘ ܪܒܢܐ ܕܗܢܐ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ; 27 ܐܠܐ ܗܢܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢܢ ܡܢ ܐܝܟ ܐܬܐ . ܘܡܫܝܚܐ ܟܕ ܐܬܐ ܠܐ ܢܕܥ ܐܝܟ ܐܬܐ . ❖ 28 ܘܩܐܡ ܝܫܘܥ ܒܗܝܟܠܐ ܘܐܡܪ ܗܟܝܠ ܘܐܡܪ ܐܢܬܘܢ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬ ܘܝܕܥܝܢ ܐܝܟ ܐܬܐ . ܘܠܐ ܡܢ ܓܘܪܝ ܐܬܝܬ ܐܠܐ ܐܝܬ ܫܪܪܐ ܗܘ ܕܫܕܪܢܝ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ . 29 ܐܢܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܕܡܢ ܠܘܬܗ ܐܢܐ ܘܗܘ ܫܕܪܢܝ . 30 ܗܟܝܠ ܒܥܘ ܠܡܐܚܕܘܗܝ ܘܠܐ ܐܝܫ ܫܕܪ ܥܠܘܗܝ ܐܝܕܐ ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܛܬ ܥܕܢܗ . 31 ܘܣܓܝܐ ܡܢ ܟܢܫܬܐ ܗܝܡܢܘ ܒܗ ܘܐܡܪܝܢ ܡܫܝܚܐ ܟܕ ܐܬܐ ܗܠ ܝܥܒܕ ܐܬܘܬ ܣܓܝܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܗܢܐ ܥܒܕ . 32 ܫܡܥܘ ܦܪܝܫܝܐ ܟܬ ܟܢܫܬܐ ܡܬܠܚܫܝܢ ܥܠ ܗܠܝܢ ܡܠܝܐ ܗܠܝܢ ܘܫܕܪܘ ܪܒܢܐ ܘܦܪܝܫܝܐ ܫܡܫܐ ܕܢܬܚܘܢ ܒܗ . ❖ 33 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܥܕ ܙܥܘܪ ܙܥܝܪ ܐܢܐ ܥܡܟܘܢ ܘܐܙܠ ܠܘܬ ܗܘ ܕܫܕܪܢܝ . 34 ܬܒܥܘܢ ܘܠܐ ܬܫܟܚܘܢ ܘܐܝܬ ܐܢܐ ܐܝܟ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܬܐ .

25 Dicebant ergo quidam ex Hierosolymis: Nonne hic est quem quærunt interficere? 26 Et ecce palam loquitur et nihil ei dicunt: numquid vere cognoverunt principes quia hic est Christus? 27 Sed hunc scimus unde sit: Christus autem cum venerit, nemo scit unde sit. 28 Clamabat ergo docens in templo Jesus et dicens: Et me scitis et unde sim scitis: et a me ipso non veni, sed est verus qui misit me, quem vos nescitis: 29 Ego scio eum, quia ab ipso sum et ipse me misit. 30 Quærebant ergo eum apprehendere, et nemo misit in illum manus, quia nondum venerat hora ejus. 31 De turba autem multi crediderunt in eum, et dicebant: Christus cum venerit, numquid plura signa faciet quam quæ hic facit? 32 Audierunt Pharisæi turbam murmurantem de illo hæc, et miserunt principes et Pharisæi ministros ut apprehenderent eum. 33 Dixit ergo Jesus: Adhuc modicum tempus vobiscum sum, et vado ad eum qui misit me. 34 Quæritis me et non invenietis, et ubi sum ego vos non potestis venire.

35 Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς· Ποῦ μέλλει οὗτος πορεύεσθαι, ὅτι οὐχ εὑρήσομεν αὐτόν; μὴ εἰς τὴν διασποράν τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι καὶ διδάσκειν τοὺς Ἕλληνας; 36 Τίς ἐστιν ὁ λόγος οὗτος ὃν εἶπεν· Ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὑρήσετε, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν; 37 Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἱστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραζεν λέγων· Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω [πρός με] καὶ πινέτω. 38 Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. 39 Τοῦτο δὲ εἶπεν περὶ τοῦ πνεύματος οὗ ἤμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· οὔπω γὰρ ἦν πνεῦμα, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη. 40 Ἐκ τοῦ ὄχλου οὖν ἀκούσαντες τῶν λόγων τούτων ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης· 41 Ἄλλοι ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός· ἄλλοι ἔλεγον· Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται; 42 Οὐχὶ ἡ γραφὴ εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυεὶδ καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης, ὅπου ἦν Δαυεὶδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται; 43 Σχίσμα οὖν ἐγένετο ἐν τῷ ὄχλῳ δι' αὐτόν· 44 Τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἔβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας.

35 ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܝܗܘܕܝܐ ܠܐܢܫܝܗܘܢ ܠܐ ܗܢ ܗܐ ܕܐܙܠ ܠܐ ܢܫܟܚܝܢ ܠܗ ܗܠ ܠܦܘܙܪܐ ܕܒܝܢ ܦܙܘܪܐ ܕܥܡܡܐ ܐܙܠ ܘܢܠܦ ܠܡܠܦ ܠܥܡܡܐ ܐܢ ܗܘ

45 Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι· Διατί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν; 46 Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· Οὐδέποτε ἐλάλησεν οὕτως ἄνθρωπος, ὡς οὗτος λαλεῖ ὁ ἄνθρωπος. 47 Ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι· Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; 48 Μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; 49 Ἀλλὰ ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπάρατοί εἰσιν. 50 Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, [ὁ ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν πρότερον,] εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν· 51 Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον ἐὰν μὴ ἀκούσῃ πρῶτον παρ' αὐτοῦ καὶ γνῷ τί ποιεῖ; 52 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐραύνησον καὶ ἴδε ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγείρεται. 53 Καὶ ἐπορεύθη ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

ΚΕΦ. η'.

1 ΙΗΣΟΥΣ δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. 2 Ὄρθρου δὲ πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς. 3 Ἄγουσι δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς αὐτὸν γυναῖκα ἐν μοιχείᾳ κατειλημμένην, καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν μέσῳ 4 λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ κατειλήφθη ἐπαυτοφώρῳ μοιχευομένη. 5 Ἐν δὲ τῷ νόμῳ Μωσῆς ἡμῖν ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας λιθοβολεῖσθαι· σὺ οὖν τί λέγεις;

45 ܐܬܘ ܗܠܝܢ ܫܡܫܐ ܠܘܬ ܩܫܝܫܐ ܘܦܪܝܫܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܠܝܢ. 46 ܡܛܘ ܠܐ ܐܝܬܝܬ ܠܗ. ܥܢܘ ܫܡܫܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܡܢܝ ܐܝܟ ܗܟܢܐ ܡܠܠ ܐܢܫ ܐܝܟ ܗܢܐ. 47 ܥܢܘ ܗܠܝܢ ܫܡܫܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܠ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܐܬܬܥܝܬܘ. 48 ܗܠ ܡܢ ܪܫܝܐ ܐܘ ܡܢ ܦܪܝܫܐ ܗܝܡܢ ܒܗ. 49 ܐܠܐ ܗܕܐ ܟܢܫܬܐ ܕܠܐ ܝܕܥܐ ܢܡܘܣܐ ܡܠܘܛܝܐ ܗܢܘܢ. 50 ܐܡܪ ܢܩܘܕܝܡܘܣ ܗܘ ܕܐܬܐ ܠܘܬܗܘܢ ܒܠܝܠܝܐ ܕܚܕ ܗܘ ܡܢܗܘܢ. 51 ܗܠ ܢܡܘܣܢ ܕܝܢܢ ܕܐܢ ܠܐ ܫܡܥ ܠܐܢܫ ܡܢ ܩܕܡ ܕܝܢܗ ܘܝܕܥ ܡܢܐ ܥܒܕ. 52 ܥܢܘ ܗܠܝܢ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܗܠ ܐܦ ܐܢܬ ܡܢ ܓܠܝܠ ܐܬ. ܒܥܐ ܘܚܙܐ ܕܢܒܝܐ ܠܐ ܩܐܡ ܡܢ ܓܠܝܠ. 53 ܘܐܙܠ ܗܘ ܟܠ ܚܕ ܠܒܝܬܗ.

ܦܪܩܐ ܚ ܕ ܩ ܐ ܣ ܩ ܐ

1 ܘܐܙܠ ܝܫܘܥ ܠܛܘܪ ܙܝܬܐ. 2 ܘܒܨܦܪܐ ܐܬܐ ܠܗܝܟܠܐ ܘܟܠ ܥܡܐ ܐܬܘ ܠܘܬܗ ܘܝܬܒ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. 3 ܘܐܝܬܝܢ ܠܘܬܗ ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܐܢܬܬܐ ܕܐܬܚܕܪ ܒܙܢܝܐ ܘܩܝܡܘ ܐܢܬܬܐ ܒܡܨܥܬܐ. 4 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܪܝ ܗܕܐ ܐܢܬܬܐ ܐܬܚܕܪܬ ܒܙܢܝܐ. 5 ܘܒܢܡܘܣ ܦܩܕ ܠܢ ܡܘܫܐ ܕܟܠ ܗܟܝܠ ܐܢܬܬܐ ܢܬܪܓܡ ܒܟܐ. ܐܢܬ ܗܠ ܡܐ ܐܡܪ ܐܢܬ.

45 Venerunt ergo ministri ad pontifices et Pharisæos: et dixerunt eis illi: Quare non adduxistis eum? 46 Responderunt ministri: Numquam sic locutus est homo sicut hic homo. 47 Responderunt ergo eis Pharisæi: Numquid et vos seducti estis? 48 Numquid aliquis ex principibus credidit in eum aut ex Pharisæis? 49 Sed turba hæc quæ non novit legem maledicti sunt. 50 Dicit Nicodemus ad eos, ille qui venit ad eum nocte, qui unus erat ex ipsis. 51 Numquid lex nostra judicat hominem nisi audierit ab ipso prius et cognoverit quid faciat? 52 Responderunt et dixerunt ei: Numquid et tu Galilæus es? Scrutare et vide quia propheta a Galilæa non surgit. 52 Et reversi sunt unusquisque in domum suam.

CAPUT VIII.

1 Jesus autem perrexit in montem oliveti: 2 Et diluculo iterum venit in templum, et omnis populus venit ad eum, et sedens docebat eos. 3 Adducunt autem scribæ et Pharisæi mulierem in adulterio deprehensam, et statuerunt eam in medio 4 Et dixerunt ei: Magister, hæc mulier modo deprehensa est in adulterio. 5 In lege autem Moses mandavit nobis hujusmodi lapidare: tu ergo quid dicis?

6 Τοῦτο δὲ ἔλεγον πειράζοντες αὐτόν, ἵνα ἔχωσι κατηγορεῖν αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας τῷ δακτύλῳ ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. 7 Ὡς δὲ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτόν, ἀνακύψας εἶπε πρὸς αὐτούς· Ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος τὸν λίθον ἐπ᾽ αὐτῇ βαλέτω. 8 Καὶ πάλιν κάτω κύψας ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. 9 Οἱ δὲ ἀκούσαντες καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι ἐξήρχοντο εἷς καθ᾽ εἷς, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἕως τῶν ἐσχάτων, καὶ κατελείφθη μόνος ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ ἑστῶσα. 10 Ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ μηδένα θεασάμενος πλὴν τῆς γυναικός, εἶπεν αὐτῇ· Ἡ γυνή, ποῦ εἰσὶν ἐκεῖνοι οἱ κατήγοροί σου; οὐδείς σε κατέκρινεν; 11 Ἡ δὲ εἶπεν· Οὐδείς, Κύριε. Εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Οὐδὲ ἐγώ σε κατακρίνω· πορεύου καὶ μηκέτι ἁμάρτανε. 12 Πάλιν οὖν αὐτοῖς ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς λέγων· Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ᾽ ἕξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς. 13 Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι· Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής. 14 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Κἂν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία μου, ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον καὶ ποῦ ὑπάγω· ὑμεῖς [δὲ] οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι ἢ ποῦ ὑπάγω.

❖ ٨٣ ❖

٦ وَهٰذَا إِنَّمَا قَالُوا يُجَرِّبُونَهُ لِكَيْ يَجِدُوا عَلَيْهِ شِكَايَةً. وَأَمَّا يَسُوعُ فَإِنَّهُ مَالَ إِلَى أَسْفَلُ وَكَانَ يَكْتُبُ بِإِصْبَعِهِ فِي الْأَرْضِ. ٧ وَلَمَّا أَلَحُّوا عَلَيْهِ فِي سُؤَالِهِمْ إِيَّاهُ انْتَصَبَ وَقَالَ لَهُمْ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ بِلَا خَطِيَّةٍ فَلْيَرْمِهَا أَوَّلًا بِحَجَرٍ. ٨ ثُمَّ إِنَّهُ مَالَ إِلَى أَسْفَلُ وَكَانَ يَكْتُبُ فِي الْأَرْضِ. ٩ وَهُمْ لَمَّا سَمِعُوا ذٰلِكَ خَرَجُوا وَاحِدًا بَعْدَ وَاحِدٍ مُبْتَدِئِينَ مِنَ الشُّيُوخِ إِلَى الْآخِرِينَ، وَبَقِيَ يَسُوعُ وَحْدَهُ وَالْمَرْأَةُ الَّتِي كَانَتْ فِي الْوَسَطِ. ١٠ فَانْتَصَبَ يَسُوعُ وَقَالَ لَهَا يَا امْرَأَةُ أَيْنَ هُمْ أُولٰئِكَ الَّذِينَ كَانُوا يَشْتَكُونَ عَلَيْكِ؟ أَمَا دَانَكِ أَحَدٌ؟ ١١ فَقَالَتْ لَا أَحَدَ يَا سَيِّدُ. فَقَالَ لَهَا يَسُوعُ وَلَا أَنَا أَدِينُكِ. اذْهَبِي وَلَا تُخْطِئِي أَيْضًا فِيمَا بَعْدُ. ١٢ ثُمَّ إِنَّ يَسُوعَ كَلَّمَهُمْ أَيْضًا قَائِلًا أَنَا هُوَ نُورُ الْعَالَمِ. مَنْ يَتْبَعْنِي فَلَا يَمْشِي فِي الظُّلْمَةِ بَلْ يَكُونُ لَهُ نُورُ الْحَيَاةِ. ١٣ فَقَالَ لَهُ الْفَرِّيسِيُّونَ أَنْتَ تَشْهَدُ لِنَفْسِكَ فَشَهَادَتُكَ لَيْسَتْ حَقًّا. ١٤ أَجَابَ يَسُوعُ وَقَالَ لَهُمْ وَإِنْ كُنْتُ أَنَا أَشْهَدُ لِنَفْسِي فَشَهَادَتِي حَقٌّ لِأَنِّي أَعْلَمُ مِنْ أَيْنَ أَتَيْتُ وَإِلَى أَيْنَ أَذْهَبُ. وَأَمَّا أَنْتُمْ فَلَا تَعْلَمُونَ مِنْ أَيْنَ آتِي وَلَا إِلَى أَيْنَ أَذْهَبُ.

6 Hæc autem dicebant temtantes eum, ut possent accusare eum. Jesus autem inclinans se deorsum digito scribebat in terra. 7 Cum autem perseverarent interrogantes eum, erexit se et dixit eis: Qui sine peccato est vestrum, primus in illam lapidem mittat. 8 Et iterum se inclinans scribebat in terra. 9 Audientes autem unus post unum exiebant incipientes a senioribus, et remansit solus et mulier in medio stans. 10 Erigens autem se Jesus dixit ei: Mulier, ubi sunt? nemo te condemnavit? 11 Quæ dixit: Nemo, Domine. Dixit autem Jesus: Nec ego te condemnabo: vade et amplius jam noli peccare. 12 Iterum ergo locutus est eis Jesus dicens: Ego sum lux mundi: qui sequitur me, non ambulabit in tenebris sed habebit lucem vitæ. 13 Dixerunt ergo ei Pharisæi: Tu de te ipso testimonium perhibes: testimonium tuum non est verum. 14 Respondit Jesus et dixit eis: Etsi ego testimonium perhibeo de me ipso, verum est testimonium meum quia scio unde veni et quo vado: vos autem nescitis unde venio aut quo vado.

15 Ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα. 16 Καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγώ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθινή ἐστιν, ὅτι μόνος οὐκ εἰμί, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με [πατήρ]· 17 Καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γεγραμμένον ἐστὶν ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθής ἐστιν. 18 Ἐγώ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ, καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ. 19 Ἔλεγον οὖν αὐτῷ· Ποῦ ἔστιν ὁ πατήρ σου; Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Οὔτε ἐμὲ οἴδατε οὔτε τὸν πατέρα μου· εἰ ἐμὲ ἤδειτε, καὶ τὸν πατέρα μου ἂν ἤδειτε. 20 Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. 21 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς [ὁ Ἰησοῦς]· Ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσετέ με, καὶ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. 22 Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν, ὅτι λέγει· Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν; 23 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμί. Ὑμεῖς ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἐστέ, ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. 24 Εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. Ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. 25 Ἔλεγον οὖν αὐτῷ· Σὺ τίς εἶ; Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Τὴν ἀρχὴν ὅ τι καὶ λαλῶ ὑμῖν.

15 ܐܢܬܘܢ ܒܦܓܪܐ ܕܝܢܟܝܢ ܐܢܐ ܠܐ ܕܝܢ ܐܢܐ ܠܐ ܚܕ

26 Πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν· ἀλλ' ὁ πέμψας με ἀληθής ἐστιν, κἀγὼ ἃ ἤκουσα παρ' αὐτοῦ, ταῦτα λαλῶ εἰς τὸν κόσμον. 27 Οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. 28 Εἶπεν οὖν [αὐτοῖς] ὁ Ἰησοῦς· Ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ ποιῶ οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέν με ὁ πατήρ, ταῦτα λαλῶ. 29 Καὶ ὁ πέμψας με μετ' ἐμοῦ ἐστίν· οὐκ ἀφῆκέν με μόνον [ὁ πατήρ], ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε. 30 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. 31 Ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους· Ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταί μου ἐστέ, 32 Καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. 33 Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν· Σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν, καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε· πῶς σὺ λέγεις ὅτι ἐλεύθεροι γενήσησθε; 34 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν δοῦλός ἐστιν τῆς ἁμαρτίας. 35 Ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα. 36 Ἐὰν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε.

26 ܡܐ ܕܐܝܬ ܠܝ ܠܡܡܠܠ ܥܠܝܟܘܢ ܘܠܡܕܝܢ ܐܠܐ ܕܐܝ ܕܫܕܪܢܝ ܗܘ ܫܪܪܐ ܗܘ ܘܐܢܐ ܡܐ ܕܫܡܥܬ ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ ܐܡܪ ܒܥܠܡܐ ׃ 27 ܘܠܐ ܝܕܥܘ ܕܐܒܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ׃ 28 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܡܬܝ ܕܪܡܝܬܘܢ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܗܝܟܢ ܬܕܥܘܢ ܕܐܢܐ ܗܘ ܘܡܢ ܓܘܪܝ ܠܐ ܥܒܕ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܝܠܦܢܢ ܐܒܐ ܗܟܢܐ ܡܡܠܠ ׃ 29 ܘܕܫܕܪܢܝ ܐܒܐ ܥܡܝ ܗܘ ܠܐ ܫܒܩ ܠܝ ܠܒܪ ܡܢ ܓܘ ܕܐܢܐ ܥܒܕ ܕܫܦܝܪ ܩܕܡܘܗܝ ׃ 30 ܗܠܝܢ ܕܗܘ ܡܡܠܠ ܗܝ ܗܡܝܢܘ ܒܗ ܣܓܝܐ ׃ 31 ܐܡܪ ܠܗܘ ܝܫܘܥ ܠܝܗܘܕܝܐ ܕܗܝܡܢܘ ܒܗ ܐܢ ܐܢܬܘܢ ܩܐܡܝܢ ܒܡܠܦܢܘܬܝ ܫܪܪܐ ܬܠܝܡܝ ܐܢܬܘܢ ׃ 32 ܘܬܕܥܘܢ ܫܪܪܬܐ ܘܫܪܪܬܐ ܬܦܪܩ ܠܟܘܢ ׃ 33 ܐܡܪܘ ܠܗ ܙܪܥ ܐܒܪܗܡ ܐܢܚܢ ܘܠܥܠܡ ܠܐ ܐܬܥܒܕ ܠܐ ܠܐ ܚܕ ܡܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܐܝܟ ܐܡܪ ܐܢܬ ܕܒܪܝܪܝܢ ܢܗܘܝܢ ׃ 34 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܟܠ ܕܥܒܕ ܚܛܗܐ ܥܒܕ ܚܛܗܐ ܗܘ ׃ 35 ܥܒܕܐ ܠܐ ܩܐܡ ܒܒܝܬܐ ܠܥܠܡ ܒܪܐ ܩܐܡ ܠܥܠܡ ׃ 36 ܐܢ ܗܟܝܠ ܕܒܪܐ ܢܦܪܩܟܘܢ ܫܪܪܝܢ ܬܗܘܘܢ ׃

26 Multa habeo de vobis loqui et judicare: sed qui misit me verax est, et ego quæ audivi ab eo, hæc loquor in mundo. 27 Et non cognoverunt quia Patrem eis dicebat. 28 Dixit ergo eis Jesus: Cum exaltaveritis Filium hominis, tunc cognoscetis quia ego sum, et a me ipso facio nihil, sed sicut docuit me Pater, hæc loquor. 29 Et qui me misit mecum est: non reliquit me solum, quia ego quæ placita sunt ei facio semper. 30 Hæc illo loquente multi crediderunt in eum. 31 Dicebat ergo Jesus ad eos qui crediderunt ei Judæos: Si vos manseritis in sermone meo, vere discipuli mei eritis, 32 Et cognoscetis veritatem, et veritas liberabit vos. 33 Responderunt ei: Semen Abrahæ sumus et nemini servivimus umquam: quomodo tu dicis: Liberi eritis? 34 Respondit eis Jesus: Amen amen dico vobis quia omnis qui facit peccatum servus est peccati: 35 Servus autem non manet in domo in æternum, filius manet in æternum. 36 Si ergo filius vos liberaverit, vere liberi eritis.

37 Οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστε· ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. 38 Ἐγὼ ἃ ἑώρακα παρὰ τῷ πατρί [μου] λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν ἃ ἠκούσατε παρὰ τοῦ πατρὸς [ὑμῶν] ποιεῖτε. 39 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· Ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστιν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ ἐστε, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραὰμ ἐποιεῖτε· 40 Νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα, ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ θεοῦ· τοῦτο Ἀβραὰμ οὐκ ἐποίησεν. 41 Ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν. Εἶπαν οὖν αὐτῷ· Ἡμεῖς ἐκ πορνείας οὐ γεγεννήμεθα, ἕνα πατέρα ἔχομεν τὸν θεόν. 42 Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ ὁ θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν, ἠγαπᾶτε ἂν ἐμέ· ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐξῆλθον καὶ ἥκω· οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκεῖνός με ἀπέστειλεν. 43 Διατί τὴν λαλιὰν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν. 44 Ὑμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστὲ καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. Ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐκ ἔστηκεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ. Ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης ἐστὶν καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

37 ܡܒܝ ܐܢܐ ܕܙܪܥܗ ܕܐܒܪܗܡ ܐܢܬ ܐܠܐ ܒܥܝܢ ܐܢ ܠܡܩܛܠܘ ܠܝ ܡܛܠ ܕܡܠܬܝ ܠܐ ܡܫܟܚ ܒܟܘ ܒܝܢ ܐܢ ܠܡܩܛܠܘ ܠܝ ܡܛܠ ܕܡܠܬܝ ܠܐ ܡܫܟܚ ܒܟܘ ܒܝܢ 38 ܐܢܐ ܕܚܙܝܬ ܥܡ ܐܒܝ ܐܡܪ ܐܢܐ ܘܐܢܬܘܢ ܕܚܙܝܬܘܢ ܥܡ ܐܒܝܟܘܢ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܚܙܝܬ ܥܡ ܐܒܝ ܐܡܪ ܐܢܐ ܘܐܢܬܘܢ ܕܚܙܝܬܘܢ ܥܡ ܐܒܝܟܘܢ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ 39 ܥܢܘ ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܐܒܢ ܐܒܘܗܝ ܐܒܪܗܡ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܐܢ ܒܢܝ ܐܒܪܗܡ ܐܬܘ ܥܒܕܝ ܕܐܒܪܗܡ ܥܒܕܬܘܢ ܥܒܕܝ ܕܐܒܪܗܡ ܐܬܘ ܥܒܕܬܘܢ 40 ܗܫܐ ܒܥܝܢ ܐܢ ܠܡܩܛܠܘ ܠܝ ܓܒܪܐ ܕܐܢܐ ܐܡܠܠ ܠܟܘܢ ܫܪܪܐ ܕܫܡܥ ܡܢ ܐܠܗܐ ܗܢܐ ܠܐ ܥܒܕ ܐܒܪܗܡ ܗܢܐ ܠܐ ܥܒܕ ܐܒܪܗܡ 41 ܐܢܬܘܢ ܥܒܕܝܢ ܥܒܕܝ ܐܒܝܟܘܢ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܐܢ ܒܢܝ ܐܒܝܟܘܢ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬ

45 Ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετέ μοι· 46 Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας; εἰ ἀλήθειαν λέγω, διατί ὑμεῖς οὐ πιστεύετέ μοι; 47 Ὁ ὢν ἐκ τοῦ θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστέ. 48 Ἀπεκρίθησαν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ· Οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς ὅτι Σαμαρίτης εἶ σὺ καὶ δαιμόνιον ἔχεις; 49 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετέ με. 50 Ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. 51 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν τις τὸν ἐμὸν λόγον τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. 52 Εἶπαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραὰμ ἀπέθανεν καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις· Ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσηται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα· 53 Μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅστις ἀπέθανεν; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον· τίνα σεαυτὸν ποιεῖς; 54 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἐὰν ἐγὼ δοξάσω ἐμαυτόν, ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν· ἔστιν ὁ πατήρ μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι θεὸς ἡμῶν ἐστίν, 55 Καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν. Κἂν εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος ὑμῶν ψεύστης· ἀλλὰ οἶδα αὐτὸν καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ.

45 ܐܢܐ ܒܝ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ ܕܫܪܪܐ ܐܡܪ ܐܢܐ : ܠܐ
ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܝ . 46 ܡܢ ܒܟܘܢ ܡܒܟܬ
ܥܠ ܚܛܗ ܒܝ ܐܢ ܫܪܪܐ ܐܡܪ ܐܢܐ . ܐܢ ܕܐܡܪ
ܫܪܪܐ ܐܡܪ ܐܢܐ : ܐܢܬ ܠܡܐ ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܒܝ . 47 ܡܢ ܕܗܘ ܡܢ ܐܠܗܐ ܡܠܝ
ܐܠܗܐ ܫܡܥ : ܥܠ ܗܟܝܠ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܫܡܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܕܠܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܢܬ . 48 ܥܢܘ ܝܗܘܕܝܐ
ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ : ܠܐ ܫܦܝܪ ܐܡܪܝܢ ܐܢܚܢܢ
ܕܫܡܪܝܐ ܐܢܬ ܘܫܐܕ ܒܝܫ ✣ ܐܢܬ . ܠܐ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܫܐܕ ܒܝܫ ܠܝ ܐܢܐ ܐܠܐ ܫܦܝܪ
ܐܢܐ ܝܩܪ ܐܒܝ ܘܐܢܬܘܢ ܡܒܙܝܢ ܠܝ . 49 ܐܢܐ
ܠܐ ܒܥܐ ܐܢܐ ܝܩܪܝ ܐܠܐ ܐܢܐ ܝܩܪ ܐܒܝ
ܘܐܢܬܘܢ ܡܒܙܝܢ ܠܝ : 50 ܐܢܐ ܠܐ ܒܥܐ ܐܢܐ
ܝܩܪܝ . ܐܝܬ ܠܗ ܕܒܥܐ ܘܕܝܢ . 51 ܐܡܝܢ
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܐܢ ܐܝܬ ܕܢܛܪ
ܡܠܬܝ ܠܐ ܢܚܙܐ ܡܘܬܐ ܠܥܠܡ . 52 ܐܡܪܘ
ܝܗܘܕܝܐ ܠܗ ܗܫܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢܢ ܕܫܐܕ
ܒܝܫ ✣ ܐܢܬ . ܐܒܪܗܡ ܡܝܬ ܘܢܒܝܐ ܐܦ
ܗܘ ܘܐܢܬ ܐܡܪ : ܐܢ ܐܝܬ ܕܢܛܪ ܡܠܬܝ
ܠܐ ܢܛܥܡ ܡܘܬܐ ܠܥܠܡ . 53 ܠܐ ܐܢܬ ܪܒ
ܡܢ ܐܒܗܬܢ ܐܒܪܗܡ ܕܡܝܬ ܘܢܒܝܐ ܐܦ
ܗܢܘܢ ܡܝܬܘ ܡܢ ܐܢܬ ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܠܡܐ
ܐܢܬ ܥܒܕ ܠܢܦܫܟ . 54 ܐܡܪ ܝܫܘܥ ܐܢ
ܐܢܐ ܫܒܚ ܠܢܦܫܝ ܫܒܚܬܝ ܠܝܬ ܗܝ ܡܕܡ
ܐܒܝ ܗܘ ܕܡܫܒܚ ܠܝ ܐܢܬܘܢ ܐܡܪܝܢ ܕܐܠܗܢ
ܗܘ . 55 ܘܠܐ ܝܕܥܬܘܗܝ ܐܢܬܘܢ ܐܢܐ ܕܝܥ
ܐܢܐ ܐܝܬܘܗܝ . ܘܐܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܠܐ ܝܕܥ
ܐܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܐܦ ܐܢܐ ܐܬ ܠܟ ܕܕܡܝܐ
ܠܟܘܢ ܓܕܫ ܐܢܐ ܐܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܘܛܢܐ ܐܢܐ ܐܡܪ ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܐܝܬܘܗܝ .

45 Ego autem quia veritatem dico, non creditis mihi. 46 Quis ex vobis arguit me de peccato? Si veritatem dico, quare vos non creditis mihi? 47 Qui est ex Deo, verba Dei audit: propterea vos non auditis, quia ex Deo non estis. 48 Responderunt igitur Judæi et dixerunt ei: Nonne bene dicimus nos quia Samaritanus es tu et dæmonium habes? 49 Respondit Jesus: Ego dæmonium non habeo, sed honorifico Patrem meum, et vos inhonoratis me. 50 Ego autem non quæro gloriam meam: est qui quærit et judicat. 51 Amen amen dico vobis, si quis sermonem meum servaverit, mortem non videbit in æternum. 52 Dixerunt ergo Judæi: Nunc cognovimus quia dæmonium habes: Abraham mortuus est et prophetæ, et tu dicis: Si quis sermonem meum servaverit, non gustabit mortem in æternum. 53 Numquid tu major es patre nostro Abraham, qui mortuus est? et prophetæ mortui sunt: quem te ipsum facis? 54 Respondit Jesus: Si ego glorifico me ipsum, gloria mea nihil est: est Pater meus qui glorificat me, quem vos dicitis quia Deus noster est, 55 Et non cognovistis eum, ego autem novi eum. Et si dixero quia non scio eum, ero similis vobis mendax: sed scio eum et sermonem ejus servo.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ, η', θ'.

56 Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν, καὶ εἶδεν καὶ ἐχάρη. 57 Εἶπαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν· Πεντήκοντα ἔτη οὔπω ἔχεις καὶ Ἀβραὰμ ἑώρακας; 58 Εἶπεν αὐτοῖς Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμί. 59 Ἦραν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ' αὐτόν· Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ [διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν, καὶ παρῆγεν οὕτως].

ΚΕΦ. θ'.

1 ΚΑΙ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. 2 Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· Ῥαββεί, τίς ἥμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ; 3 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Οὔτε οὗτος ἥμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῷ. 4 Ἡμᾶς δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντος ἡμᾶς ἕως ἡμέρα ἐστίν· ἔρχεται νὺξ ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. 5 Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ὦ, φῶς εἰμὶ τοῦ κόσμου. 6 Ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσεν χαμαὶ καὶ ἐποίησεν πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισεν αὐτοῦ τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς [τοῦ τυφλοῦ], 7 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὕπαγε νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, ὃ ἑρμηνεύεται ἀπεσταλμένος. Ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, καὶ ἦλθεν βλέπων. 8 Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον, ὅτι προσαίτης ἦν, ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσαιτῶν;

ܣܒ ❖ ܝ ❖ ܚ

56 ܐܒܪܗܡ ܐܒܘܟܘܢ ܥܠܨ ܕܢܚܙܐ ܝܘܡܝ ܘܚܙܐ ܘܫܒܪ ܗܘܐ ׃ 57 ܐܡܪܘ ܠܗ ܝܗܘܕܝܐ ܠܝܫܘܥ ܚܡܫܝܢ ܫܢܝܢ ܠܝܬ ܠܟ ܘܐܒܪܗܡ ܚܙܝܬ ׃ 58 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܩܕܡ ܕܐܒܪܗܡ ܢܗܘܐ ܐܢܐ ܗܘܝܬ ׃ 59 ܢܣܒܘ ܐܒܢ ܕܢܪܡܘܢ ܒܗ ܐܠܐ ܝܫܘܥ ܐܬܓܠܝ ܘܢܦܩ ܡܢ ܒܝܬ ܩܕܫܐ ׃

ܣܢ ❖ ܟ ❖ ܣܒ

1 ܘܥܒܪ ܚܙܐ ܒܪ ܓܒܪܐ ܥܘܪ ܡܢ ܒܛܢ ܐܡܗ ׃ 2 ܘܫܐܠܘܗܝ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܪܒܝ ܡܢ ܚܛܐ ܗܢܐ ܐܘ ܐܒܘܗܝ ܕܥܘܪ ܢܗܘܐ ׃ 3 ܐܦ ܗܢܐ ܠܐ ܚܛܐ ܘܠܐ ܐܒܘܗܝ ܐܠܐ ܕܬܬܓܠܐ ܥܒܕܐ ܕܐܠܗܐ ܒܗ ׃ 4 ܠܝ ܠܢ ܕܢܥܒܕ ܥܒܕܐ ܕܫܕܪܢܝ ܥܕ ܝܘܡܐ ܐܬܐ ܠܠܝܐ ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܫ ܕܢܥܒܕ ׃ 5 ܒܥܕܡܐ ܕܐܢܐ ܒܥܠܡܐ ܢܘܗܪܐ ܐܢܐ ܠܥܠܡܐ ׃ 6 ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܘܐܦܩ ܒܪܩ ܥܠ ܐܪܥܐ ܘܥܒܕ ܛܝܢܐ ܡܢ ܪܘܩܐ ܘܫܚ ܛܝܢܐ ܥܠ ܥܝܢܘܗܝ ׃ 7 ܘܐܡܪ ܠܗ ܙܠ ܐܬܟܒܣ ܒܫܠܘܚܐ ܕܫܝܠܘܚ ܕܡܬܦܫܪ ܫܕܝܚ ׃ ܙܠ ܘܐܬܟܒܣ ܘܐܬܐ ܚܙܐ ׃ 8 ܘܫܟܢܝܗ ܘܐܝܠܝܢ ܕܚܙܘ ܩܕܡ ܗܢܐ ܕܗܘܐ ܝܬܒ ܘܫܐܠ ׃ ܗܠܐ ܗܢܐ ܗܘ ܕܝܬܒ ܘܫܐܠ ׃

SEC. JOHANNEM, VIII. IX.

56 Abraham pater vester exultavit ut videret diem meum, et vidit et gavisus est. 57 Dixerunt ergo Judæi ad eum: Quinquaginta annos nondum habes et Abraham vidisti? 58 Dixit eis Jesus: Amen amen dico vobis, ante quam Abraham fieret ego sum. 59 Tulcerunt ergo lapides ut jacerent in eum: Jesus autem abscondit se et exivit de templo.

CAPUT IX.

1 Et præteriens vidit hominem cæcum a nativitate. 2 Et interrogaverunt eum discipuli sui, Rabbi, quis peccavit, hic aut parentes ejus, ut cæcus nasceretur? 3 Respondit Jesus: Neque hic peccavit neque parentes ejus, sed ut manifestetur opus Dei in illo. 4 Me oportet operari opera ejus qui misit me, donec dies est: venit nox quando nemo potest operari. 5 Quamdiu in mundo sum, lux sum mundi. 6 Hæc cum dixisset, expuit in terram et fecit lutum ex sputo et levit lutum super oculos ejus, 7 Et dixit ei: Vade lava in natatoria Siloæ, quod interpretatur missus. Abiit ergo et lavit, et venit videns. 8 Itaque vicini et qui videbant eum prius quia mendicus erat, et dicebant: Nonne hic est qui sedebat et mendicabat?

9 Ἄλλοι ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν· ἄλλοι ἔλεγον· Οὐχί, ἀλλὰ ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν. Ἐκεῖνος ἔλεγεν ὅτι ἐγώ εἰμι. 10 Ἔλεγον οὖν αὐτῷ· Πῶς οὖν ἠνεῴχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; 11 Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος· Ὁ ἄνθρωπος ὁ λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησεν καὶ ἐπέχρισέν μου τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶπέν μοι ὅτι ὕπαγε εἰς τὸν Σιλωὰμ καὶ νίψαι. Ἀπελθὼν οὖν καὶ νιψάμενος ἀνέβλεψα. 12 Εἶπαν αὐτῷ· Ποῦ ἔστιν ἐκεῖνος; λέγει· Οὐκ οἶδα. 13 Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τὸν ποτὲ τυφλόν. 14 Ἦν δὲ σάββατον ἐν ᾗ ἡμέρᾳ τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέῳξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. 15 Πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Πηλὸν ἐπέθηκέν μου ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐνιψάμην καὶ βλέπω. 16 Ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές· Οὐκ ἔστιν οὗτος παρὰ θεοῦ ὁ ἄνθρωπος, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. Ἄλλοι ἔλεγον· Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; Καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. 17 Λέγουσιν οὖν τῷ τυφλῷ πάλιν· Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἤνοιξέν σου τοὺς ὀφθαλμούς; Ὁ δὲ εἶπεν ὅτι προφήτης ἐστίν. 18 Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἦν τυφλὸς καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος,

9 ܐܝܠܝܢ ܐܡܪܝܢ ܕܗܢܐ ܗܘ ܗܘ ܐܠܐ ܐܚܪܢ ܐܡܪܝܢ ܕܕܡܝܐ ܠܗ ܗܘ ܐܠܐ ܐܝܠܝܢ ܐܡܪܝܢ ܕܠܐ ܐܠܐ ܕܕܡܝܐ ܠܗ ܗܘ ܐܠܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܕܐܢܐ ܗܘ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܗܘ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܐܬܦܬܚܘ ܠܟ ܥܝܢܝܟ ܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܓܒܪܐ ܕܡܬܩܪܐ ܝܫܘܥ ܛܝܠ ܥܒܕ ܘܫܚ ܥܠ ܥܝܢܝ ܘܐܡܪ ܠܝ ܙܠ ܠܫܝܠܘܚܐ ܘܬܘܒ ܘܚܙܝ ܐܙܠ ܗܠܟ ܘܐܬܝ ܘܚܙܝ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܐܝܟ ܐܝܟ ܐܝܟ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܐܝܟ ܐܝܟ ܐܝܬܝ ܠܘܬ ܦܪܝܫܐ ܐܝܟ ܐܝܟ ܐܝܬ ܠܗ ܗܘ ܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ ܗܘ ܐܝܟ ܐܝܟ ܐܬܦܬܚ ܠܗ ܥܝܢܝ ܐܝܟ ܐܝܟ ܐܬܦܬܚܘ ܠܗ ܥܝܢܝ ܐܝܟ ܐܝܟ ܐܝܬ ܠܗ ܗܘ ܓܒܪܐ ܕܠܐ ܢܛܪ ܠ ܗܘ ܓܒܪܐ ܕܠܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܗܢܐ ܐܬ ܐܝܬ ܠܗ ܗܘ ܓܒܪܐ ܚܛܝܐ ܐܝܟ ܐܝܟ

19 Καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν βλέπει ἄρτι; 20 Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπαν· Οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη· 21 Πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἴδαμεν, ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμεῖς οὐκ οἴδαμεν· αὐτὸν ἐρωτήσατε, ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει. 22 Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἤδη γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ Χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται. 23 Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπαν ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐπερωτήσατε. 24 Ἐφώνησαν οὖν τὸν ἄνθρωπον ἐκ δευτέρου, ὃς ἦν τυφλός, καὶ εἶπαν αὐτῷ· Δὸς δόξαν τῷ θεῷ· ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἁμαρτωλός ἐστιν. 25 Ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος· Εἰ ἁμαρτωλός ἐστιν οὐκ οἶδα· ἓν οἶδα, ὅτι τυφλὸς ὢν ἄρτι βλέπω. 26 Εἶπον οὖν αὐτῷ· Τί ἐποίησέν σοι; πῶς ἤνοιξέν σου τοὺς ὀφθαλμούς; 27 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Εἶπον ὑμῖν ἤδη καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀκούειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι;

19 Et interrogaverunt eos dicentes: Hic est filius vester, quem vos dicitis quia cæcus natus est? quomodo ergo nunc videt? 20 Responderunt eis parentes ejus et dixerunt: Scimus quia hic est filius noster et quia cæcus natus est: 21 Quomodo autem nunc videat nescimus, aut quis ejus aperuit oculos nos nescimus: ipsum interrogate, ætatem habet, ipse de se loquatur. 22 Hæc dixerunt parentes ejus quia timebant Judæos: jam enim conspiraverant Judæi ut si quis eum confiteretur Christum, extra synagogam fieret. 23 Propterea parentes ejus dixerunt quia ætatem habet, ipsum interrogate. 24 Vocaverunt ergo rursum hominem qui fuerat cæcus, et dixerunt ei: Da gloriam Deo: nos scimus quia hic homo peccator est. 25 Dixit ergo ille: Si peccator est nescio: unum scio, quia cæcus cum essem modo video. 26 Dixerunt ergo illi: Quid fecit tibi? quomodo aperuit tibi oculos? 27 Respondit eis: Dixi vobis jam et audistis: quid iterum vultis audire? numquid et vos vultis discipuli ejus fieri?

19 ܘܫܐܠܘ ܐܢܘܢ ܘܐܡܪܝܢ ܗܕܐ ܗܘ ܒܪܟܘܢ ܕܐܢܬܘܢ ܐܡܪܝܢ ܕܝܠܝܕ ܗܘ ܘܟܝܡܐ ܗܫܬܐ ܚܙܐ ܐܝܟ ܗܟܝ ܐܬܝܠܕ ܠܗ ܥܘܪܐ

28 Ἐλοιδόρησαν αὐτὸν καὶ εἶπαν· Σὺ μαθητὴς εἶ ἐκείνου, ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως ἐσμὲν μαθηταί· 29 Ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι Μωϋσεῖ λελάληκεν ὁ θεός, τοῦτον δὲ οὐκ οἴδαμεν πόθεν ἐστίν. 30 Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐν τούτῳ γὰρ τὸ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστίν, καὶ ἤνοιξέν μου τοὺς ὀφθαλμούς. 31 Οἴδαμεν [δὲ] ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ θεὸς οὐκ ἀκούει, ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβὴς ᾖ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει. 32 Ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἤνοιξέν τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου· 33 Εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν. 34 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· Ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. 35 Ἤκουσεν Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὑρὼν αὐτὸν εἶπεν [αὐτῷ]· Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; 36 Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· Καὶ τίς ἐστιν, Κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν; 37 Εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Καὶ ἑώρακας αὐτόν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. 38 Ὁ δὲ ἔφη· Πιστεύω, Κύριε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. 39 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσιν καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται. 40 Ἤκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων [ταῦτα] οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες, καὶ εἶπαν αὐτῷ· Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοί ἐσμεν;

28 ܘܩܒܠ ܒܗ ܐܡܪ ܠܗ ܐܢܬ ܗܘ ܬܠܡܝܕܗ ܕܗܘ . ܐܢܚܢܢ ܕܝܠܢ ܬܠܡܝܕܐ ܕܡܘܫܐ ܐܢܚܢܢ . 29 ܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢܢ ܕܠܡܘܫܐ ܡܠܠ ܐܠܗܐ . ܗܢܐ ܕܐܝܟܐ ܐܬܐ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢܢ ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܬܐ . 30 ܐܬܒ ܗܘ ܓܒܪܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܐ ܒܗܕܐ ܡܬܬܡܗ ܗܘ ܕܐܢܬܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܝܟܐ ܐܬܐ ܗܘ ܘܦܬܚ ܠܥܝܢܝ . 31 ܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢܢ ܕܠܐ ܡܫܡܥ ܐܠܗܐ ܠܚܛܝܐ ܐܠܐ ܐܢ ܐܝܬ ܓܒܪ ܕܕܚܠ ܠܐܠܗܐ ܘܥܒܕ ܨܒܝܢܗ ܗܘ ܡܫܡܥ . 32 ܡܢ ܥܠܡܐ ܠܐ ܐܫܬܡܥ ܕܦܬܚ ܐܢܫ ܥܝܢܝ ܕܥܘܪܐ ܡܢ ܒܛܢ ܐܡܗ . 33 ܐܠܘ ܠܐ ܗܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܗܘ ܠܐ ܝܟܠ ܠܡܥܒܕ ܡܕܡ . 34 ܥܢܘ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܒܚܛܝܐ ܐܬܝܠܕܬ ܟܠܗ ܐܢܬ ܘܐܢܬ ܡܠܦ ܠܢ . ܘܦܪܩܘ ܠܗ ܒܪܐ . 35 ܫܡܥ ܝܫܘܥ ܕܦܪܩܘ ܠܗ ܒܪܐ ܘܟܕ ܐܫܟܚ ܠܗ ܐܡܪ ܠܗ ܐܢܬ ܗܝܡܢ ܒܒܪܗ ܕܐܢܫܐ . 36 ܥܢܐ ܗܘ ܘܐܡܪ ܡܢ ܗܘ ܡܪܝ ܕܐܗܝܡܢ ܒܗ . 37 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܐܦ ܚܙܝܬܗ ܘܗܘ ܕܡܡܠܠ ܥܡܟ ܗܘ ܗܘ . 38 ܐܡܪ ܠܗ ܗܝܡܢ ܐܢܐ ܡܪܝ ܘܣܓܕ ܠܗ . ❖ 39 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܠܕܝܢܐ ܐܬܝܬ ܐܢܐ ܠܗܕܐ ܥܠܡܐ ܕܢܚܙܘܢ ܚܙܝܢ ܘܕܠܐ ܚܙܝܢ ܢܗܘܘܢ ܥܘܪܝܢ . 40 ܫܡܥܘ ܡܢ ܦܪܝܫܐ ܗܠܝܢ ܕܥܡܗ ܗܘܘ ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܗܠܐ ܐܦ ܚܢܢ ܥܘܪܝܢ ܐܢܚܢܢ .

28 Maledixerunt ei et dixerunt: Tu discipulus illius es, nos autem Mosi discipuli sumus. 29 Nos scimus quoniam Moisi locutus est Deus, hunc autem nescimus unde sit. 30 Respondit ille homo et dixit eis: In hoc enim mirabile est, quia vos nescitis unde sit, et aperuit meos oculos: 31 Scimus autem quia peccatores Deus non audit, sed si quis Dei cultor est et voluntatem ejus facit, hunc exaudit. 32 A sæculo non est auditum quia aperuit quis oculos cæci nati: 33 Nisi esset hic a Deo, non poterat facere quicquam. 34 Responderunt et dixerunt ei: In peccatis natus es totus, et tu doces nos? Et ejecerunt eum foras. 35 Audivit Jesus quia ejecerunt eum foras, et cum invenisset eum, dixit ei: Tu credis in Filium Dei? 36 Respondit ille et dixit: Quis est, Domine, ut credam in eum? 37 Et dixit ei Jesus: Et vidisti eum, et qui loquitur tecum ipse est. 38 At ille ait: Credo, Domine, et procidens adoravit eum. 39 Dixit ei Jesus: In judicium ego in hunc mundum veni, ut qui non vident videant, et qui vident cæci fiant. 40 Et audierunt ex Pharisæis qui cum ipso erant, et dixerunt ei: Numquid et nos cæci sumus?

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ, θ, ι'.

41 Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἴχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε ὅτι βλέπομεν· Ἡ [οὖν] ἁμαρτία ὑμῶν μένει.

ΚΕΦ. ι'.

1 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπτης ἐστὶν καὶ λῃστής· 2 Ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας ποιμήν ἐστιν τῶν προβάτων. 3 Τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια πρόβατα φωνεῖ κατ' ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά. 4 [Καὶ] ὅταν τὰ ἴδια πάντα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται, γαὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἴδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ· 5 Ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσουσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἴδασιν τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν. 6 Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς. 7 Εἶπεν οὖν [πάλιν αὐτοῖς] ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. 8 Πάντες ὅσοι ἦλθον κλέπται εἰσὶν καὶ λῃσταί, ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. 9 Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται, καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται καὶ νομὴν εὑρήσει.

ܣܝܡ ❖ ܒ ❖ ❖

41 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܐܢ ܗܘܐ ܠܟܘܢ ܣܟܠܘܬܐ ܠܐ ܗܘܐ ܠܟܘܢ ܚܛܗܐ ܗܫܐ ܕܡܐܡܪܝܢ ܚܙܝܢ ܐܢܚܢܢ ܚܛܗܟܘܢ ܩܐܡ ❖

ܦܨ ❖ ❖

1 ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܥܠ ܕܥܠ ܒܬܪܥܐ ܠܐ ܥܠ ܒܬܪ ܐܠܐ ܣܠܩ ܠܗܘ ܓܢܒܐ ܘܠܣܛܝܣ ܗܘ ܐܢ ܕ

10 Ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσιν καὶ περισσὸν ἔχωσιν. 11 Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. Ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων· 12 Ὁ μισθωτὸς καὶ οὐκ ὢν ποιμήν, οὗ οὐκ ἐστὶν τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον καὶ ἀφίησιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει, καὶ ὁ λύκος ἁρπάζει αὐτὰ καὶ σκορπίζει [τὰ πρόβατα]· 13 [Ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει,] ὅτι μισθωτός ἐστιν, καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. 14 Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμά, καὶ γινώσκουσί με τὰ ἐμά. 15 Καθὼς γινώσκει με ὁ πατὴρ κἀγὼ γινώσκω τὸν πατέρα, καὶ τὴν ψυχήν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων. 16 Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κἀκεῖνα δεῖ με ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσιν, καὶ γενήσεται μία ποίμνη, εἷς ποιμήν. 17 Διὰ τοῦτό με ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχήν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. 18 Οὐδεὶς αἴρει αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ' ἐμαυτοῦ. Ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν· ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρός μου. 19 Σχίσμα πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους. 20 Ἔλεγον οὖν πολλοὶ ἐξ αὐτῶν· Δαιμόνιον ἔχει καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε;

10 Fur non venit nisi ut furetur et mactet et perdat: ego veni ut vitam habeant et abundantius habeant. 11 Ego sum pastor bonus. Bonus pastor animam suam dat pro ovibus: 12 Mercennarius et qui non est pastor, cujus non sunt oves propriæ, videt lupum venientem et dimittet oves et fugit, et lupus rapit et dispergit oves; 13 Mercennarius autem fugit quia mercennarius est, et non pertinet ad eum de ovibus. 14 Ego sum pastor bonus, et cognosco meas et cognoscunt me meæ, 15 Sicut novit me Pater et ego agnosco Patrem, et animam meam pono pro ovibus. 16 Et alias oves habeo quæ non sunt ex hoc ovili: et illas oportet me adducere, et vocem meam audient, et fiet unum ovile et unus pastor. 17 Propterea me Pater diligit, quia ego pono animam meam, et iterum sumam eam. 18 Nemo tollit eam a me, sed ego pono eam a me ipso: potestatem habeo ponendi eam, et potestatem habeo iterum sumendi eam: hoc mandatum accepi a Patre meo. 19 Dissensio iterum facta est inter Judæos propter sermones hos. 20 Dicebant autem multi ex ipsis: Dæmonium habet et insanit: quid eum auditis?

21 Ἄλλοι ἔλεγον· Ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστιν δαιμονιζομένου· μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοῖξαι; 22 Ἐγένετο δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις· χειμὼν ἦν· 23 Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ Σολομῶνος. 24 Ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον αὐτῷ· Ἕως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις; εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἰπὸν ἡμῖν παρρησίᾳ. 25 Ἀπεκρίθη [αὐτοῖς] ὁ Ἰησοῦς· Εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε· τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ· 26 Ἀλλὰ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε, ὅτι οὐκ ἐστὲ ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν [καθὼς εἶπον ὑμῖν]. 27 Τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούουσιν, κἀγὼ γινώσκω αὐτά, καὶ ἀκολουθοῦσίν μοι, 28 Κἀγὼ δίδωμι αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον, καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ ἁρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου. 29 Ὁ πατὴρ [μου] ὃ δέδωκέν μοι πάντων μεῖζόν ἐστιν, καὶ οὐδεὶς δύναται ἁρπάζειν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρός [μου]. 30 Ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἕν ἐσμεν. 31 Ἐβάστασαν [οὖν] πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν. 32 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πολλὰ ἔργα καλὰ ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρός [μου]· διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον ἐμὲ λιθάζετε; 33 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς σεαυτὸν θεόν.

21 ܐܚܪܢܐ ܐܡܪܝܢ ܗܠܝܢ ܡܠܐ ܠܝܬ ܗܕܐ ܕܐܡܪ ܕܫܐܠ ܕܫܐܠ ܠܐ ܫܠܛ ܠܡܦܬܚ ܥܝܢܝ ܥܘܪܬܐ ✣ 22 ܗܘܬ ܐܝܟ ܕܐܬ ܒܗ ܚܢܘܟܐ ܒܝܪܘܫܠܡ ܘܗܘ ܫܬܐ ܗܘ

34 'Απεκρίθη αὐτοῖς ὁ 'Ιησοῦς· Οὐκ ἔστιν γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν ὅτι ἐγὼ εἶπα· Θεοί ἐστε; 35 Εἰ ἐκείνους εἶπεν θεούς, πρὸς οὓς ὁ λόγος ἐγένετο τοῦ θεοῦ, καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γραφή· 36 ῞Ον ὁ πατὴρ ἡγίασεν καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, ὑμεῖς λέγετε ὅτι βλασφημεῖς, ὅτι εἶπον· Υἱὸς θεοῦ εἰμί; 37 Εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρός μου, μὴ πιστεύετέ μοι· 38 Εἰ δὲ ποιῶ, κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεύετε, τοῖς ἔργοις πιστεύετε, ἵνα γνῶτε καὶ γινώσκητε ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατὴρ κἀγὼ ἐν τῷ πατρί. 39 'Εζήτουν οὖν [πάλιν] αὐτὸν πιάσαι, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν. 40 Καὶ ἀπῆλθεν πάλιν πέραν τοῦ 'Ιορδάνου εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦν 'Ιωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ. 41 Καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεγον ὅτι 'Ιωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα εἶπεν 'Ιωάννης περὶ τούτου ἀληθῆ ἦν. 42 Καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν ἐκεῖ.

ΚΕΦ. ια'.

1 ῏Ην δέ τις ἀσθενῶν, Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης τῆς Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. 2 ῏Ην δὲ Μαρία ἡ ἀλείψασα τὸν Κύριον μύρῳ καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξὶν αὐτῆς, ἧς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠσθένει.

34 Respondit eis Jesus: Nonne scriptum est in lege vestra quia ego dixi Dii estis? 35 Si illos dixit deos, ad quos sermo Dei factus est, et non potest solvi scriptura, 36 Quem Pater sanctificavit et misit in mundum, vos dicitis quia blasphemas, quia dixi Filius Dei sum? 37 Si non facio opera Patris mei, nolite credere mihi: 38 Si autem facio, etsi mihi non vultis credere, operibus credite, ut cognoscatis et credatis quia in me est Pater et ego in Patre. 39 Quærebant ergo eum prendere, et exivit de manibus eorum. 40 Et abiit iterum trans Jordanen in eum locum ubi erat Johannes baptizans primum, et mansit illic. 41 Et multi veniebant ad eum et dicebant quia Johannes quidem signum fecit nullum, 42 Omnia autem quæcumque dixit Johannes de hoc vera erant. Et multi crediderunt in eum.

CAPUT XI.

1 Erat autem quidam languens Lazarus a Bethania, de castello Mariæ et Marthæ sororis ejus. 2 Maria autem erat quæ unxit Dominum ungento et extersit pedes ejus capillis suis, cujus frater Lazarus infirmabatur.

3 Ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι· Κύριε, ἴδε ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ. 4 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστιν πρὸς θάνατον ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ δι' αὐτῆς. 5 Ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον. 6 Ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπῳ δύο ἡμέρας· 7 Ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς· Ἄγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν. 8 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· Ῥαββεί, νῦν ἐζήτουν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; 9 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Οὐχὶ δώδεκα ὧραί εἰσιν τῆς ἡμέρας; Ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει· 10 Ἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτί, προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ. 11 Ταῦτα εἶπεν, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς· Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται· ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν. 12 Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ μαθηταί· Κύριε, εἰ κεκοίμηται, σωθήσεται. 13 Εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου λέγει. 14 Τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρρησίᾳ· Λαζαρος ἀπέθανεν, 15 Καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ· ἀλλὰ ἄγωμεν πρὸς αὐτόν.

3 ܘܫܕܪ̈ܘ ܠܘܬܗ ܐܚ̈ܘܗܝ ܠܡܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܗܐ ܗܢܘ ܕܪܚܡ ܐܬ ܠܗ ܡܫܬܟ̈ܚ ܗܘ ܐܦ ܗܐ

13 Εἶπεν οὖν Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος τοῖς συνμαθηταῖς· Ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ. 17 Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. 18 Ἦν δὲ Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων ὡς ἀπὸ σταδέων δεκαπέντε. 19 Πολλοὶ δὲ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὰς περὶ Μάρθαν καὶ Μαριάμ, ἵνα παραμυθήσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ [αὐτῶν]. 20 Ἡ οὖν Μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ· Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. 21 Εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς Ἰησοῦν· Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός μου. 22 [Ἀλλὰ] καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν θεόν, δώσει σοι ὁ θεός. 23 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου. 24 Λέγει αὐτῷ ἡ Μάρθα· Οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 25 Εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ κἂν ἀποθάνῃ ζήσεται, 26 Καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα. Πιστεύεις τοῦτο; 27 Λέγει αὐτῷ· Ναί, Κύριε· ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος. 28 Καὶ τοῦτο εἰποῦσα ἀπῆλθεν καὶ ἐφώνησεν Μαριὰμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λάθρα εἰποῦσα· Ὁ διδάσκαλος πάρεστιν καὶ φωνεῖ σε. 29 Ἐκείνη ὡς ἤκουσεν, ἐγείρεται ταχὺ καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν·

ܐܡܪ ܠܗ ܬܐܘܡܐ ܕܐܝܬܝܪ ܕܝܕܝܡܘܣ ܠܬܠܡܝܕ̈ܘܗܝ ܢܐܙܠ ܐ ܢ ܐ ܘ ܢ ܡ ܘ ܢ ܥ ܡ ܗ ܘ ܐ ܕ ܢ ܡ ܘ ܬ

30 Οὔπω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ἦν ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα. 31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν, ἰδόντες τὴν Μαριὰμ ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ, δόξαντες ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. 32 Ἡ οὖν Μαριὰμ ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτὸν ἔπεσεν αὐτοῦ πρὸς τοὺς πόδας, λέγουσα αὐτῷ· Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἄν μου ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός. 33 Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας, ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν ἑαυτόν, 34 Καὶ εἶπεν· Ποῦ τεθείκατε αὐτόν; Λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε. 35 Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. 36 Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν. 37 Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· Οὐκ ἐδύνατο οὗτος ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ; 38 Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβριμούμενος ἐν ἑαυτῷ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον· ἦν δὲ σπήλαιον, καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. 39 Λέγει ὁ Ἰησοῦς· Ἄρατε τὸν λίθον. Λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ τοῦ τετελευτηκότος Μάρθα· Κύριε, ἤδη ὄζει· τεταρταῖος γάρ ἐστιν.

30 ܗܘܬ ܒܗ ܢܥܩܘ ܠܐ ܡܟܠ ܐܝܠ ܗܘ 30
ܠܟܦܪܐ ܐܠܐ ܗܘ ܟܕ ܗܘ ܡܩܒ
ܒܗ ܡܪܬܐ ܗܘ ܕܐܬܬ ܠܗ ܡܪܬܐ . 31 ܐܝ ܗܢܘ
ܕܗܘ ܥܡ ܗܝ ܒܒܝܬܐ ܘܡܬܢܚܡ ܐܢܘܢ
ܒܗ ܟܕ ܚܙܐ ܠܡܪܝܡ ܕܩܠ ܩܡ ܘܢܦܩ
ܡܩܒ ܐܬܒܥܘ ܗܘ ܐܡܪܝܢ ܕܐܙܠ
ܠܡܒܟܐ ܕܢܒܟܐ ܬܡ . 32 ܐܝ ܗܝ ܡܪܝܡ ܟܕ
ܐܬܬ ܐܝܟ ܕܐܝܬܘܗܝ ܠܝܫܘܥ ܚܙܬ
ܠܗ ܢܦܠܬ ܠܪܓܠܘܗܝ ܘܐܡܪܬ ܠܗ : ܡܪܝ
ܐܢ ܗܘܝܬ ܗܟܐ ܠܐ ܗܘܐ ܡܝܬ ܐܚܝ .
33 ܝܫܘܥ ܟܕ ܚܙܐ ܠܗ ܘܠܝܗܘܕܐ ܕܐܬܘ
ܥܡܗ ܕܒܟܝܢ ܐܬܪܓܫ ܒܪܘܚܗ ܘܐܬܒܗܠ
ܒܢܦܫܗ : 34 ܘܐܡܪ ܐܝܟܐ ܣܝܡܬܘܢ ܐܢܘܢ .
ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܪܝ ܬܐ ܘܚܙܐ . 35 ܐܬܕܡܥ
ܝܫܘܥ . 36 ܐܡܪܝܢ ܝܗܘܕܐ ܗܐ ܐܝܟ
ܗܘ ܪܚܡ ܠܗ . 37 ܘܐܝܢܘܢ ܡܢܗܘܢ ܐܡܪܝܢ
ܠܐ ܗܠܝܢ ܗܘ ܕܦܬܚ ܥܝܢܝ ܕܥܘܪܐ
ܕܢܥܒܕ ܕܠܐ ܢܡܘܬ ; 38 ܝܫܘܥ ܟܕ
ܐܬܐ ܠܩܒܪܐ ܗܘ ܐܦ ܒܟܝ ܒܢܦܫܗ .
ܗܘܐ ܡܥܪܬܐ ܘܐܒܢ ܡܫܕܐ ܥܠܝܗ .
39 ܐܡܪ ܝܫܘܥ ❖ ܐܣܘ ܐܒܢܐ . ܐܡܪ ܠܗ
ܡܪܬܐ ܐܚܬ ܡܝܬܐ ܡܪܝ ܗܫܐ ܐܦ
ܪܝܚ ܐܝܬ ܠܗ ܐܪܒܥ ܝܘܡܝ ܗܘ .

30 Nondum enim venerat Jesus in castellum, sed erat adhuc in illo loco ubi occurrerat ei Martha. 31 Judæi igitur qui erant cum illa in domo et consolabantur eam, cum vidissent Mariam quia cito surrexit et exiit, secuti sunt eam dicentes quia vadit ad monumentum ut ploret ibi. 32 Maria ergo cum venisset ubi erat Jesus, videns eum cecidit ad pedes ejus et dixit ei: Domine, si fuisses hic, non esset mortuus frater meus. 33 Jesus ergo ut vidit eam plorantem et Judæos qui venerant cum ea plorantes, fremuit spiritu et turbavit se ipsum, 34 Et dixit: Ubi posuistis eum? Dicunt ei: Domine, veni et vide. 35 Et lacrimatus est Jesus. 36 Dixerunt Judæi: Ecce quomodo amabat eum. 37 Quidam autem dixerunt ex ipsis: Non poterat hic qui aperuit oculos cæci facere ut et hic non moreretur? 38 Jesus ergo rursum fremens in semet ipso venit ad monumentum: erat autem spelunca, et lapis superpositus erat ei. 39 Ait Jesus: Tollite lapidem. Dicit ei Martha soror ejus qui mortuus fuerat: Domine, jam fœtet, quadriduanus enim est.

40 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ εἶπόν σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς ὄψῃ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ; 41 Ἦραν οὖν τὸν λίθον· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἦρεν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω καὶ εἶπεν· Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου. 42 Ἐγὼ δὲ ἤδειν ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστῶτα εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. 43 Καὶ ταῦτα εἰπὼν φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασεν· Λάζαρε, δεῦρο ἔξω. 44 Ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε αὐτὸν ὑπάγειν. 45 Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαριὰμ καὶ θεασάμενοι ἃ ἐποίησεν [ὁ Ἰησοῦς] ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· 46 τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους καὶ εἶπαν αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν Ἰησοῦς. 47 Συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον, καὶ ἔλεγον· Τί ποιοῦμεν, ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ ποιεῖ σημεῖα; 48 Ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτως, πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. 49 Εἷς δέ τις ἐξ αὐτῶν Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν, 50 οὐδὲ λογίζεσθε ὅτι συμφέρει ὑμῖν ἵνα εἷς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται.

40 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܠܐ ܐܡܪܬ ܠܟ ܐܢ ܐܢ ܗܝܡܢܬ ܬܚܙܐ ܝܩܪܐ ܕܐܠܗܐ ؛ 41 ܢܣܒܘ ܗܢܘܢ ܐܒܢܐ ܘܫܪܝ ܝܫܘܥ ܠܥܝܢܘܗܝ ܠܥܠܐ ܘܐܡܪ ܐܒܐ ܐܝܬܝ ܠܟ ܛܒܐ ܕܫܡܥܬ ܠܝ ؛ 42 ܐܢܐ ܗܘܝܬ ܝܕܥ ܕܒܟܠ ܙܒܢ ܫܡܥ ܐܢܬ ܠܝ ܐܠܐ ܡܛܠ ܥܡܐ ܕܩܐܡ ܐܡܪܬ ܕܬܗܝܡܢܘܢ ܕܐܢܬ ܫܕܪܬܢܝ ؛ 43 ܘܗܠܝܢ ܕܐܡܪ ܩܠ ܒܪ ܩܪܐ ܠܥܠܙܪ ܗܐ ܢܦܩ ؛ 44 ܢܦܩ ܡܝܬܐ ܐܣܘܪ ܪܓܠܘܗܝ ܘܐܝܕܘܗܝ ܘܐܣܬܪ ܦܢܝܗ ؛ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܫܪܘ ܠܗ ܘܫܒܘܩܘ ܕܢܐܙܠ ؛ 45 ܣܓܝܐܝ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ ܕܐܬܘ ܠܘܬ ܡܪܝܡ ܘܚܙܘ ܕܥܒܕ ؛ ܗܐܡܢܘ ܒܗ ؛ 46 ܐܝܠܝܢ ܕܐܙܠܘ ܠܘܬ ܦܪܝܫܐ ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܕܥܒܕ ؛ 47 ܟܢܫܘ ܟܗܢܐ ܘܦܪܝܫܐ ܘܐܡܪܝ ܡܢܢ ܡܐ ܥܒܕܝܢ ؛ ܗܢܐ ܐܢܫܐ ܣܓܝ ܐܬܘܬܐ ؛ 48 ܐܢ ܫܒܩܝܢ ܠܗ ܗܟܢܐ ܟܠܗܘܢ ܢܗܝܡܢܘ ܒܗ ؛ ܘܢܐܬܘ ܪܘܡܝܐ ܘܢܣܒܘ ܐܬܪܢ ܘܐܬܪ ܥܡܢ ؛ 49 ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܩܝܦܐ ܟܗܢ ܪܒ ܫܢܬܐ ܗܘ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ؛ 50 ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܡܕܡ ؛ ܘܠܐ ܚܫܒܝܢ ܕܛܒ ܠܢ ܕܚܕ ܒܪ ܐܢܫܐ ܢܡܘܬ ܥܠ ܥܡܐ ܘܠܐ ܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܢܐܒܕ ؛

40 Dicit ei Jesus: Nonne dixi tibi quoniam si credideris videbis gloriam Dei? 41 Tulerunt ergo lapidem: Jesus autem elevatis sursum oculis dixit: Pater, gratias ago tibi quoniam audisti me. 42 Ego autem sciebam quia semper me audis, sed propter populum qui circumstat dixi, ut credant quia tu me misisti. 43 Hæc cum dixisset, voce magna clamavit: Lazare, veni foras. 44 Et statim prodiit qui fuerat mortuus, ligatus pedes et manus institis, et facies illius sudario erat ligata. Dicit Jesus eis: Solvite eum et sinite abire. 45 Multi ergo ex Judæis, qui venerant ad Mariam et viderant quæ fecit [Jesus], crediderunt in eum: 46 Quidam autem ex ipsis abierunt ad Pharisæos et dixerunt eis quæ fecit Jesus. 47 Collegerunt ergo pontifices et Pharisæi concilium, et dicebant: Quid facimus, quia hic homo multa signa facit? 48 Si dimittimus eum sic, omnes credunt in eum, et venient Romani et tollent nostrum et locum et gentem. 49 Unus autem ex ipsis, Caiaphas [nomine], cum esset pontifex anni illius, dixit eis: Vos nescitis quicquam, 50 Nec cogitatis quia expedit nobis ut unus moriatur homo pro populo et non tota gens pereat.

51 Τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν, ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου ἐπροφήτευσεν ὅτι ἤμελλεν Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, 52 Καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἕν. 53 Ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας ἐβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν. 54 Ἰησοῦς οὖν οὐκέτι παρρησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς Ἐφραὶμ λεγομένην πόλιν, κἀκεῖ διέτριβεν μετὰ τῶν μαθητῶν. 55 Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα, ἵνα ἁγνίσωσιν ἑαυτούς. 56 Ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγαν μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἑστηκότες· Τί δοκεῖ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν; 57 Δεδώκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐντολὰς ἵνα ἐάν τις γνῷ ποῦ ἔστιν μηνύσῃ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

ΚΕΦ. ιβ'.

1 Ὁ ΟΥΝ Ἰησοῦς πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν Ἰησοῦς. 2 Ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει, ὁ δὲ Λάζαρος εἷς ἦν ἐκ τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ.

51 ܘܗܢܐ ܠܐ ܡܢ ܓܘܪܗ ܐܡܪ ܐܠܐ ܕܟܗܢܐ ܪܒܐ ܗܘ ܕܫܢܬܐ ܗܝ ܐܬܢܒܐ ܕܐܡ ܝܫܘܥ ܥܬܝܕ ܠܡܝܬ ܥܠ ܥܡܐ ܗܘ ܐܬܢܒܐ ܠܐ ܒܠܚܘܕ ܥܠ ܥܡܐ ܗܘ ܐܠܐ ܕܢܟܢܫ ܠܡ ܒܢܝ ܐܠܗܐ ܕܐܬܦܪܫܘ ܠܟܠܗܘ ܠܚܕ ܢܗܘܘܢ ܒܚܕ ܓܒܪܐ ܗܘ ܡܢ ܗܢܘ ܝܘܡܐ ܕܥܒܕܘ ܠܗ ܕܢܩܛܠܘܢܝܗ ܘܝܫܘܥ ܠܐ ܗܠܟ ܒܓܠܝ ܒܝܢ ܝܗܘܕܝܐ ܐܠܐ ܐܙܠ ܠܐܪܥܐ ܕܩܪܝܒ ܠܡܕܒܪܐ ܠܐܬܪܐ ܕܐܦܪܝܡ ܘܬܡܢ ܐܬܒ ܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܩܪܝܒ ܗܘ ܦܨܚܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܘܣܠܩܘ ܣܓܝܐ ܠܐܘܪܫܠܡ ܡܢ ܐܬܪܐ ܩܕܡ ܦܨܚܐ ܕܢܬܩܕܫܘܢ ܢܦܫܗܘܢ ܘܒܥܝܢ ܗܘ ܡܢ ܝܫܘܥ ܘܡܬܡܠܠܝܢ ܥܡ ܚܕ ܚܕ ܒܗܝܟܠܐ ܩܝܡܝܢ ܘܐܡܪܝܢ ܡܢܘ ܣܒܪ ܕܠܐ ܐܬܐ ܠܥܝܕܐ ܘܝܗܒܘ ܦܩܘܕܐ ܪܒܢܝܐ ܘܦܪܝܫܐ ܕܐܢ ܡܢ ܝܕܥ ܐܝܟ ܐܬܪ ܗܘ ܢܗܘܐ ܕܢܐܚܕܘܢܝܗ

ܟܦ. ܝܒ.

1 ܘܫܪܝܪܐ ܩܕܡ ܫܬ ܝܘܡܝ ܦܨܚܐ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܒܝܬ ܥܢܝܐ ܐܬܪ ܗܘ ܐܝܬ ܠܥܙܪ ܕܡܝܬ ܘܐܩܝܡ ܡܢ ܡܝܬܐ ܐܝܟ ܗܢܘ ܥܒܕܘ ܠܗ ܣܘܦܪ ܗܢܐ ܘܡܪܬܐ ܡܫܡܫ ܐܝܟ ܗܘ ܕܐܬ ܒܗ ܥܡ ܣܒܝ ܡܣܝܒܐ ܗܘ ܥܡ ܝܫܘܥ ܘܠܥܙܪ ܗܘ ܐܚܕ ܡܢ ܐܢܫܐ ܕܝܬܒܝܢ ܥܡ ܗܘ ܡܣܝܒܐ ܘܠܥܙܪ ܗܘ ܐܚܕ ܡܢ ܐܢܫܐ ܕܝܬܒܝܢ ܥܡ ܗܘ ܡܣܝܒܐ

51 Hoc autem a semet ipso non dixit, sed cum esset pontifex anni illius, prophetavit quia Jesus moriturus erat pro gente, 52 Et non tantum pro gente, sed et ut filios Dei qui erant dispersi congregaret in unum. 53 Ab illo ergo die cogitaverunt ut interficerent eum. 54 Jesus ergo jam non in palam ambulabat apud Judæos, sed abiit in regionem juxta desertum, in civitatem quæ dicitur Efrem, et ibi morabatur cum discipulis [suis]. 55 Proximum autem erat pascha Judæorum, et ascenderunt multi Hierosolyma de regione ante pascha, ut sanctificarent se ipsos. 56 Quærebant ergo Jesum, et conloquebantur ad invicem in templo stantes: Quid putatis, quia non veniat ad diem festum? 57 Dederant autem pontifices et Pharisæi mandatum ut si quis cognoverit ubi sit indicet, ut apprehendant eum.

CAPUT XII.

1 Jesus ergo ante sex dies paschæ venit Bethaniam, ubi fuerat Lazarus mortuus, quem suscitavit Jesus. 2 Fecerunt autem ei cenam ibi, et Martha ministrabat, Lazarus vero unus erat ex discumbentibus cum eo.

3 Ἡ οὖν Μαρία λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου ἤλειψεν τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξεν ταῖς θριξὶν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου. 4 Λέγει δὲ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι· 5 Διατί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; 6 Εἶπεν δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτης ἦν καὶ τὸ γλωσσόκομον ἔχων τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. 7 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· Ἄφες αὐτήν, ἵνα εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τηρήσῃ αὐτό· 8 Τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. 9 Ἔγνω οὖν ὁ ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστίν, καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. 10 Ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, 11 Ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν. 12 Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, 13 Ἔλαβον τὰ βαΐα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἐκραύγαζον· Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, καὶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ.

3 ܡܪܝܡ ܒܝ ܥܠܡܐ ܩܠܝܠܐ ܕܡܫܝܚܐ ܕܢܪܕ ܦܣܝܩܐ ܕܡܗܝܡܢ ܘܡܫܚܬ ܠܪܓܠܝ ܝܫܘܥ ܘܡܫܚ ܒܫܥܪ ܪܫܗ ܘܒܝܬܐ ܐܬܡܠܝ ܡܢ ܪܝܚܐ ܕܡܘܪܐ ܕܢܪܕ ܘܡܗܝܡܢ ܗܘ ܐܝܣܟܪܝܘܛܐ ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܗܘ ܠܡܫܠܡܗ ܐܡܪ ܠܡܐ ܗܢܐ ܡܘܪܐ ܠܐ ܙܒܢ ܒܬܠܝܢ ܡܐܐ ܕܢܪܐ ܘܢܬܝܗܒ ܠܡܣܟܝܢܐ ܘܠܐ ܐܡܪ ܗܢܐ ܡܛܠ ܕܣܟܝܢܐ ܗܘ ܐܠܐ ܡܛܠ ܕܓܢܒܐ ܗܘ ܘܟܝܣܐ ܕܡܫܬܕܪ ܘܡܫܩܠ ܡܢ ܕܡܫܕܪܝܢ ܠܗ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܫܒܘ ܠܗ ܠܝܘܡ ܩܒܪܐ ܕܝ ܠܡܣܟܝܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܒܟܠ ܙܒܢ ܐܢܐ ܠܝ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܒܟܠ ܙܒܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܠܡܣܟܝܢܐ ܐܠܐ ܐܢܐ ܠܝ ܠܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܒܟܠ ܙܒܢ ܝܕܥ ܗܘ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐ ܕܝܗܘܕ ܕܗܢܘܢ ܐܝܬ ܗܘ ܘܠܐ ܒܓܝܢ ܒܝܫܘܥ ܒܠܚܘܕܝܗ ܐܠܐ ܕܢܚܙܘܢ ܐܦ ܠܥܠܡܐ ܠܥܠܡܪ ܕܐܩܝܡ ܡܢ ܡܝܬܐ ܘܡܬܝܥܨܝܢ ܗܘ ܪܒܢܐ ܟܗܢܐ ܕܢܩܛܠܘܢ ܐܦ ܠܥܠܡܪ ܕܐܩܝܡ ܡܢ ܡܝܬܐ ܕܣܓܝܐ ܗܘ ܡܢ ܝܗܘܕ ܘܐܙܠ ܘܐܡܢ ܒܝܫܘܥ ❖ ܒܝܘܡ ܐܬܪ ܥܡܐ ܣܓܝܐ ܕܐܬܐ ܠܥܐܕ ܒܝܘܡ ܛܒܐ ܕܫܡܥ ܕܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܐܘܪܫܠܡ ܘܢܣܒ ܓܘܒ ܐܝܠܢ ܕܬܡܪ ܘܢܦܩ ܠܩܒܠ ܗܘ ܘܩܥܘ ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܫܥܢܐ ܒܪܝܟ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܐ ܕܡܪܝܐ ܡܠܟܐ ܕܝܫܪܝܠ

3 Maria ergo accepit libram ungenti nardi pistici pretiosi, unxit pedes Jesu et extersit capillis suis pedes ejus, et domus impleta est ex odore ungenti. 4 Dicit ergo unus ex discipulis ejus Judas Scariotis, qui erat eum traditurus: 5 Quare hoc ungentum non veniit trecentis denariis et datum est egenis? 6 Dixit autem hoc non quia de egenis pertinebat ad eum, sed quia fur erat, et loculos habens ea quæ mittebantur portabat. 7 Dixit ergo Jesus: Sine illam, ut in die sepulturæ meæ servet illud: 8 Pauperes enim semper habetis vobiscum, me autem non semper habetis. 9 Cognovit ergo turba multa ex Judæis quia illic est, et venerunt non propter Jesum tantum, sed ut Lazarum viderent quem suscitavit a mortuis. 10 Cogitaverunt autem principes sacerdotum ut et Lazarum interficerent, 11 Quia multi propter illum abibant ex Judæis et credebant in Jesum. 12 In crastinum autem turba multa quæ venerat ad diem festum, cum audissent quia venit Jesus Hierosolyma, 13 Acceperunt ramos palmarum et processerunt obviam ei, et clamabant: Osanna, benedictus qui venit in nomine Domini, rex Israhel.

14 Εὑρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον ἐκάθισεν
ἐπ' αὐτό, καθώς ἐστιν γεγραμμένον·
15 Μὴ φοβοῦ, θυγάτηρ Σιών· ἰδοὺ ὁ
βασιλεύς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ
πῶλον ὄνου. 16 Ταῦτα οὐκ ἔγνωσαν
αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ τὸ πρῶτον, ἀλλ' ὅτε
ἐδοξάσθη Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι
ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα καὶ
ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. 17 Ἐμαρτύρει οὖν
ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ ὅτι τὸν Λάζαρον
ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἤγειρεν
αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. 18 Διὰ τοῦτο καὶ ὑπήν-
τησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσαν τοῦτο
αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον. 19 Οἱ οὖν
Φαρισαῖοι εἶπαν πρὸς ἑαυτούς· Θεω-
ρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν· ἴδε ὁ
κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν. 20 Ἦσαν
δὲ Ἕλληνές τινες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων
ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ.
21 Οὗτοι οὖν προσῆλθον Φιλίππῳ τῷ
ἀπὸ Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ
ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες· Κύριε, θέλομεν
τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. 22 Ἔρχεται Φίλιππος
καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ, ἔρχεται Ἀνδρέας
καὶ Φίλιππος καὶ λέγουσιν τῷ Ἰησοῦ.
23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίνεται αὐτοῖς
λέγων· Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. 24 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν
εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει·
ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει.

14 ܐܫܟܚ ܗܘ ܝܫܘܥ ܥܘܪܒܐ ܘܝܬܒ
ܥܠܘܗܝ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܗܘ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܗ ܠܐ
15 ܬܕܚܠ ܒܬ ܨܗܝܘܢ ܗܐ ܡܠܟܟ ܐܬܐ
ܠܟ ܝܬܒ ܥܠ ܥܘܪ ܒܪ ܐܬܢ ܐܬܢ ܗܘ ܕܠܐ
16 ܝܕܥܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܩܕܡ ܙܒܢ ܐܠܐ ܟܕ
ܐܬܬܫܒܚ ܝܫܘܥ ܗܝܟ ܕܟܬܝܒ ܗܘ ܥܠ ܗܠܝܢ
ܥܒܕܘ ܠܗ ܘܐܦ ܗܢܘܢ ܕܥܒܕܘ ܠܗ ܠܗ
17 ܣܗܕܘ ܟܕ ܗܘ ܟܢܫܐ ܕܗܘܐ ܥܡ
ܝܫܘܥ ܟܕ ܩܪܐ ܠܠܥܙܪ ܡܢ ܒܝܬ ܩܒܪܐ
ܘܐܩܝܡܗ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ ܗܘ ܟܢܫܐ ܕܐܬܐ
ܠܩܒܠ ܝܫܘܥ ܡܛܠ ܗܢܐ ܫܡܥ ܕܥܒܕ ܗܢܐ
18 ܐܬ ܐܬܐ ܗܘ ܟܢܫܐ ܠܩܒܠ ܝܫܘܥ
ܡܛܠ ܗܢܐ ܫܡܥ ܕܥܒܕ ܗܢܐ ܐܬ ܐܬܐ
19 ܗܘ ܟܢܫܐ ܠܩܒܠ ܝܫܘܥ ܡܛܠ ܗܢܐ
ܫܡܥ ܕܥܒܕ ܗܢܐ ܐܬ ܐܬܐ ܗܘ ܟܢܫܐ
ܠܩܒܠ ܝܫܘܥ ܡܛܠ ܗܢܐ ܫܡܥ ܕܥܒܕ ܗܢܐ
ܐܬ ܐܬܐ ܗܘ ܟܢܫܐ ܠܩܒܠ ܝܫܘܥ ܡܛܠ
ܗܢܐ ܫܡܥ ܕܥܒܕ ܗܢܐ ܐܬ ܐܬܐ ܗܘ ܟܢܫܐ
ܠܩܒܠ ܝܫܘܥ ܡܛܠ ܗܢܐ ܫܡܥ ܕܥܒܕ ܗܢܐ
ܐܬ ܐܬܐ ܗܘ ܟܢܫܐ ܠܩܒܠ ܝܫܘܥ ܡܛܠ
ܗܢܐ ܫܡܥ ܕܥܒܕ ܗܢܐ ܐܬ ܐܬܐ ܗܘ ܟܢܫܐ
ܠܩܒܠ ܝܫܘܥ ܡܛܠ ܗܢܐ ܫܡܥ ܕܥܒܕ ܗܢܐ
ܐܬ ܐܬܐ ܗܘ ܟܢܫܐ ܠܩܒܠ ܝܫܘܥ ܡܛܠ
ܗܢܐ ܫܡܥ ܕܥܒܕ ܗܢܐ ܐܬ ܐܬܐ ܗܘ ܟܢܫܐ
ܠܩܒܠ ܝܫܘܥ ܡܛܠ ܗܢܐ ܫܡܥ ܕܥܒܕ ܗܢܐ
ܐܬ ܐܬܐ ܗܘ ܟܢܫܐ ܠܩܒܠ ܝܫܘܥ ܡܛܠ
ܗܢܐ ܫܡܥ ܕܥܒܕ ܗܢܐ ܐܬ ܐܬܐ ܗܘ ܟܢܫܐ
ܠܩܒܠ ܝܫܘܥ ܡܛܠ ܗܢܐ ܫܡܥ ܕܥܒܕ ܗܢܐ

14 Et invenit Jesus asellum et sedit
super eum, sicut scriptum est: 15 Noli
timere, filia Sion: ecce rex tuus venit
sedens super pullum asinæ. 16 Hæc
non cognoverunt discipuli ejus primum,
sed quando glorificatus est Jesus, tunc
recordati sunt quia hæc erant scripta
de eo, et hæc fecerunt ei. 17 Testimo-
nium ergo perhibebat turba quæ erat
cum eo quando Lazarum vocavit de
monumento et suscitavit eum a mor-
tuis: 18 Propterea et obviam venit ei
turba, quia audierunt eum fecisse hoc
signum. 19 Pharisæi ergo dixerunt ad
semet ipsos: Videtis quia nihil profi-
cimus: ecce mundus totus post eum
abiit. 20 Erant autem gentiles quidam
ex his qui ascenderant ut adorarent in
die festo: 21 Hi ergo accesserunt ad
Philippum qui erat a Bethsaida
Galilææ, et rogabant eum dicentes:
Domine, volumus Jesum videre.
22 Venit Philippus et dicit Andreæ:
Andreas rursum et Philippus di-
cunt Jesu. 23 Jesus autem re-
spondit eis dicens: Venit hora ut
glorificetur Filius hominis. 24 Amen
amen dico vobis, nisi granum frumenti
cadens in terram mortuum fuerit,
ipsum solum manet: si autem mor-
tuum fuerit, multum fructum adfert.

25 Ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολλύει αὐτήν, καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν. 26 Ἐὰν ἐμοί τις διακονῇ, ἐμοὶ ἀκολουθείτω, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγώ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται· ἐάν τις ἐμοὶ διακονῇ, τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ. 27 Νῦν ἡ ψυχή μου τετάρακται, καὶ τί εἴπω; Πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην· 28 Πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα. Ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· Καὶ ἐδόξασα καὶ πάλιν δοξάσω. 29 Ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἑστὼς ἀκούσας ἔλεγεν βροντὴν γεγονέναι· ἄλλοι ἔλεγον· Ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν. 30 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· Οὐ δι' ἐμὲ ἡ φωνὴ αὕτη γέγονεν ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. 31 Νῦν κρίσις ἐστὶν τοῦ κόσμου τούτου· νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω. 32 Κἀγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἑλκύσω πρὸς ἐμαυτόν. 33 Τοῦτο δὲ ἔλεγεν σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. 34 Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ ὄχλος· Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ πῶς λέγεις σὺ ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς ἐστιν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; 35 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς ἐν ὑμῖν ἐστίν. Περιπατεῖτε ὡς τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει.

25 ܡܢ ܕܪܚܡ ܢܦܫܗ ܢܐܒܕܝܢ ܠܗ ܘܡܢ ܕܣܢܐ ܢܦܫܗ ܒܗܕܐ ܥܠܡܐ ܢܛܪܝܢ ܠܗ ܠܚܝܐ ܥܠܡ ܝܬܐ ܠܗ. 26 ܐܢ ܟܕ ܐܝܬ ܡܢ ܕܡܫܡܫ: ܢܬܒܥ ܠܝ ܘܐܝܟ ܕܐܢܐ ܐܝܬ ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܡܫܡܫܢܝ ܐܦ ܡܢ ܕܡܫܡܫ ܢܫܡܫ ܠܝ ܢܟܪܝ ܐܒܐ ܠܗ ܢܝܬܝܪ ܠܗ ܐܒܐ ܕܝ. 27 ܗܫܐ ܢܦܫܝ ܡܬܒܥܫܐ ܘܡܢܐ ܐܡܪ ܐܒܐ ܫܘܙܒܢܝ ܡܢ ܗܕܐ ܫܥܬܐ ܐܠܐ ܒܗܕܐ ܐܬܝܬ ܠܗܕܐ ܫܥܬܐ: 28 ܐܒܐ ܫܘܒܚ ܫܡܟ ܘܐܬܐ ܩܠܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܕܐܡܪ ܐܦ ܫܒܚܬ ܘܐܦ ܬܫܒܚ. 29 ܟܢܫܐ ܕܩܝܡ ܘܫܡܥ ܐܡܪ ܪܥܡܐ ܗܘܐ ܐܚܪܢܐ ܐܡܪܝܢ ܡܠܐܟ ܡܠܐ ܠܗ. 30 ✣ ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܐ ܡܛܠܝ ܗܕܐ ܩܠܐ ܐܬܐ ܐܠܐ ܡܛܠܟܘܢ. 31 ܗܫܐ ܕܝܢܐ ܗܘ ܥܠܡܐ ܗܕܐ ܗܫܐ ܪܫܝܢ ܥܠܡܐ ܗܕܐ ܢܬܪܡܐ ܠܒܪ. 32 ܘܐܢܐ ܟܕ ܐܬܪܡܝܬ ܡܢ ܐܪܥܐ ܟܠ ܓܒܪ ܐܫܒܘ ܠܘܬܝ: 33 ܗܕܐ ܕܐܡܪ ܐܬܐ ܕܢܡܘܬ. 34 ܐܡܪܘ ܠܗ ܟܢܫܐ ܫܡܥܢ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܕܡܫܝܚܐ ܩܐܡ ܠܥܠܡ ܘܐܝܟ ܐܡܪ ܐܢܬ ܕܐܬܪܡ ܒܪܐ ܕܐܢܫܐ ܡܢ ܗܘ ܒܪܐ ܕܐܢܫܐ ܗܕܐ. 35 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܥܕ ܙܥܘܪ ܢܗܘܐ ܢܘܗܪܐ ܒܟܘܢ ܗܠܟܘ ܕܢܗܘܐ ܢܘܗܪܐ ܒܟܘܢ ܕܠܐ ܢܬܟܣܝ ܠܟܘܢ ܘܕܗܠܟ ܒܚܫܘܟܐ ܠܐ ܝܕܥ ܐܝܟ ܕܐܙܠ.

25 Qui amat animam suam, perdet eam; et qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam. 26 Si quis mihi ministrat, me sequatur, et ubi sum ego, illic et minister meus erit: si quis mihi ministrabit, honorificabit eum Pater meus. 27 Nunc anima mea turbata est, et quid dicam? Pater, salvifica me ex hora hac. Sed propterea veni in horam hanc: 28 Pater, clarifica tuum nomen. Venit ergo vox de cælo: Et clarificavi et iterum clarificabo. 29 Turba ergo quæ stabat et audierat dicebant tonitruum factum esse: alii dicebant: Angelus ei locutus est. 30 Respondit Jesus et dixit: Non propter me vox hæc venit sed propter vos. 31 Nunc judicium est mundi, nunc princeps hujus mundi eicietur foras. 32 Et ego si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad me ipsum. 33 Hoc autem dicebat significans qua morte esset moriturus. 34 Respondit ei turba: Nos audivimus ex lege quia Christus manet in æternum, et quomodo tu dicis: Oportet exaltari Filium hominis? quis est iste Filius hominis? 35 Dixit ergo Jesus: Adhuc modicum lumen in vobis est: ambulate dum lucem habetis, ut non tenebræ vos comprehendant: et qui ambulat in tenebris, nescit quo vadat.

36 Ὡς τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε. Ταῦτα ἐλάλησεν Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν. 37 Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν, 38 Ἵνα ὁ λόγος Ἡσαίου τοῦ προφήτου πληρωθῇ, ὃν εἶπεν· Κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίων Κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη; 39 Διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν, ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσαΐας· 40 Τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐπώρωσεν αὐτῶν τὴν καρδίαν, ἵνα μὴ ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ νοήσωσιν τῇ καρδίᾳ καὶ στραφῶσιν καὶ ἰάσομαι αὐτούς. 41 Ταῦτα εἶπεν Ἡσαΐας ὅτι εἶδεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν περὶ αὐτοῦ. 42 Ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν, ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι γένωνται· 43 Ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἤπερ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. 44 Ἰησοῦς δὲ ἔκραξεν καὶ εἶπεν· Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ ἀλλὰ εἰς τὸν πέμψαντά με, 45 Καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. 46 Ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ. 47 Καὶ ἐάν τίς μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων καὶ μὴ φυλάξῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν· οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον.

ܟ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܢܘܗܪܐ ܗܘ ܕܬܗܝܡܢܘܢ ܒܢܘܗܪܐ ܕܬܗܘܘܢ ܒܪܝ ܢܘܗܪܐ ܗܠܝܢ ܡܠܠ ܝܫܘܥ ܘܐܙܠ ܐܟܣܝ ܢܦܫܗ ܡܢܗܘܢ ׃ 37 ܘܐܦ ܟܕ ܥܒܕ ܐܬܘܬܐ ܣܓܝܐܐ ܩܕܡ ܗܢܘܢ ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܒܗ ׃ 38 ܕܬܫܠܡ ܡܠܬܐ ܕܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ ܡܪܝ ܡܢ ܗܝܡܢ ܠܫܡܥܬܢ ܘܙܪܥܐ ܕܡܪܝ ܠܡܢ ܐܬܓܠܝ ׃ 39 ܥܠ ܗܕܐ ܠܐ ܝܟܠܝܢ ܗܘܘ ܕܢܗܝܡܢܘ ܕܬܘܒ ܐܡܪ ܐܫܥܝܐ ׃ 40 ܥܡܐ ܥܘܪ ܥܝܢܝܗܘܢ ܘܩܫܐ ܠܒܗܘܢ ܕܠܐ ܢܚܙܘܢ ܒܥܝܢܐ ܘܢܬܒܘܢܢ ܒܠܒܐ ܘܢܬܦܢܘ ܘܐܐܣܐ ܐܢܐ ׃ 41 ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܐܫܥܝܐ ܟܕ ܚܙܐ ܝܩܪܗ ܘܡܠܠ ܥܠܝܗ ׃ 42 ܐܦ ܒܟܠ ܗܟܝ ܡܢ ܪܫܝ ܥܡܐ ܣܓܝܐܐ ܗܡܝܢܘ ܒܗ ܐܠܐ ܡܛܠ ܦܪܝܫܐ ܠܐ ܐܘܕܘ ܕܠܐ ܢܬܪܕܘܢ ׃ 43 ܐܪܡܘ ܓܝܪ ܫܘܒܚܐ ܕܒܢܝ ܐܢܫ ܝܬܝܪ ܡܢ ܫܘܒܚܐ ܕܐܠܗܐ ׃ 44 ܘܫܘܥ ܩܪܐ ܘܐܡܪ ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ ܠܐ ܒܝ ܗܘ ܕܡܗܝܡܢ ܐܠܐ ܒܗ ܕܫܕܪ ܐܢܐ ׃ 45 ܘܕܚܙܐ ܝܬ ܠܝ ܚܙܐ ܐܢܐ ׃ 46 ܐܢܐ ܢܘܗܪܐ ܐܬܝܬ ܠܥܠܡܐ ܕܟܠ ܗܘ ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ ܠܐ ܢܬܩܝܡ ܒܚܫܘܟܐ ׃ 47 ܘܐܢ ܡܢ ܕܫܡܥ ܡܠܝ ܘܠܐ ܢܛܪ ܠܗ ܐܢܐ ܠܐ ܐܕܝܢ ܠܗ ׃ ܠܐ ܐܬܝܬ ܓܝܪ ܕܐܕܝܢ ܐܠܐ ܕܐܦܪܩ ܠܥܠܡܐ ׃

36 Dum lucem habetis, credite in lucem ut filii lucis sitis. Hæc locutus est eis Jesus, et abiit, et abscondit se ab eis. 37 Cum autem tanta signa fecisset coram eis, non credebant in eum, 38 Ut sermo Esaiæ prophetæ implerétur quem dixit: Domine, quis credidit auditui nostro? et brachium Domini cui revelatum est? 39 Propterea non poterant credere, quia iterum dixit Esaias: 40 Excæcavit oculos eorum et induravit eorum cor, ut non videant oculis et intellegant corde et convertantur et sanem eos. 41 Hæc dixit Esaias quando vidit gloriam ejus, et locutus est de eo. 42 Verum tamen et ex principibus multi crediderunt in eum, sed propter Pharisæos non confitebantur, ut de synagoga non ejicerentur: 43 Dilexerunt enim gloriam hominum magis quam gloriam Dei. 44 Jesus autem clamavit et dixit: Qui credit in me, non credit in me sed in eum qui misit me, 45 Et qui videt me, videt eum qui misit me. 46 Ego lux in mundo veni, ut omnis qui credit in me in tenebris non maneat. 47 Et si quis audierit verba mea et non custodierit, ego non judico eum: non enim veni ut judicem mundum, sed ut salvificem mundum.

48 Ὁ ἀθετῶν ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα, ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 49 Ὅτι ἐγὼ ἐξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με πατὴρ αὐτός μοι ἐντολὴν δέδωκεν τί εἴπω καὶ τί λαλήσω. 50 Καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιός ἐστιν. Ἃ οὖν ἐγὼ λαλῶ, καθὼς εἴρηκέν μοι ὁ πατήρ, οὕτως λαλῶ.

ΚΕΦ. ιγ'.

1 ΠΡΟ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἦλθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς. 2 Καὶ δείπνου γινομένου, τοῦ διαβόλου ἤδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν ἵνα παραδοῖ αὐτὸν Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, 3 Εἰδὼς [ὁ Ἰησοῦς] ὅτι πάντα ἔδωκεν αὐτῷ ὁ πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθεν καὶ πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει, 4 Ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου καὶ τίθησιν τὰ ἱμάτια, καὶ λαβὼν λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν· 5 Εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζωσμένος. 6 Ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον· λέγει αὐτῷ· Κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας;

48 ܡܢ ܕܡܫܠܡ ܠܝ ܘܠܐ ܡܩܒܠ ܡܠܝ ܐܝܬ ܠܗ ܕܕܝܢ ܠܡܠܝ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܗ. ܡܠܬܐ ܕܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ ܗܝ ܬܗܐ ܕܕܝܢ ܠܗ ܒܫܥܬܐ ܐܚܪܝܬܐ. 49 ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܡܢ ܓܘܪܝ ܠܐ ܡܠܠܬ ܐܠܐ ܐܒܐ ܕܫܕܪܢܝ ܗܘ ܦܩܕ ܠܝ ܡܐ ܕܐܬܐ ܐܡܪ ܘܡܐ ܕܐܡܠܠ. 50 ܘܝܕܥ ܐܢܐ ܕܦܘܩܕܢܗ ܗܘ ܚܝܐ ܕܥܠܡܐ. ܗܠܝܢ ܕܐܢܐ ܡܡܠܠ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܝ ܐܒܐ ܗܟܢܐ ܐܡܠܠ ❖

ܦܨܚܐ ❖ ܝܓ

1 ܘܩܕܡ ܕܝܘܡ ܚܓܐ ܕܦܨܚܐ ܝܫܘܥ ܝܕܥ ܕܐܬܬ ܫܥܬܗ ܕܥܒܪ ܡܢ ܗܠܝܢ ܥܠܡܐ ܠܘܬ ܐܒܐ ܘܐܚܒ ܠܚܘܠܗܢ ܕܒܥܠܡܐ ܠܚܘܠܗܢ ܐܚܒ. 2 ܘܒܥܕܢ ܣܥܘܕܐ ܘܐܝܠܐ ܗܘ ܫܛܢܐ ܒܠܒܗ ܕܝܗܘܕܐ ܣܟܪܝܘܛܐ ܕܫܡܥܘܢ ܕܢܡܣܪܝܘܗܝ. 3 ܘܝܕܥ ܕܟܠ ܡܕܡ ܝܗܒ ܠܗ ܐܒܐ ܒܐܝܕܘܗܝ ❖ ܘܕܡܢ ܐܠܗܐ ܢܦܩ ܘܠܘܬ ܐܠܗܐ ܗܘ ܐܙܠ. 4 ܩܡ ܡܢ ܣܥܘܕܐ ܘܫܕܐ ܠܒܘܫܘܗܝ ܘܟܕ ܩܒܠ ܣܕܝܢܐ ܐܬܙܪ ܒܗ. 5 ܒܬܪ ܗܕܐ ܡܛܠ ܡܝܐ ܒܬܪܥܐ ܘܫܪܐ ܠܡܫܛܦ ܪܓܠܐ ܕܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܠܡܡܫܚ ܒܣܕܝܢܐ ܕܐܬܙܪ ܒܗ. 6 ܐܬܐ ܗܘ ܠܘܬ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܐܢܬ ܠܝ ܡܫܛܦ ܪܓܠܝ ❖

48 Qui spernit me et non accipit verba mea, habet qui judicet eum: sermo quem locutus sum, ille judicabit eum in novissimo die. 49 Quia ego ex me ipso non sum locutus, sed qui misit me Pater, ipse mihi mandatum dedit quid dicam et quid loquar. 50 Et scio quia mandatum ejus vita æterna est. Quæ ergo ego loquor, sicut dixit mihi Pater, sic loquor.

CAPUT XIII.

1 ANTE diem autem festum paschæ sciens Jesus quia venit hora ut transeat ex hoc mundo ad Patrem, cum dilexisset suos qui erant in mundo, in finem dilexit eos. 2 Et cena facta, cum diabolus jam misisset in corde ut traderet eum Judas Simonis Scariotis, 3 Sciens quia omnia dedit ei Pater in manus, et quia a Deo exivit et ad Deum vadit, 4 Surgit a cena et ponit vestimenta sua, et cum accepisset linteum præcinxit se, 5 Deinde mittit aquam in pelvem, et cœpit lavare pedes discipulorum et extergere linteo quo erat præcinctus. 6 Venit ergo ad Simonem Petrum: et dicit ei Petrus: Domine, tu mihi lavas pedes?

7 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὃ ἐγὼ ποιῶ σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώσῃ δὲ μετὰ ταῦτα. 8 Λέγει αὐτῷ Πέτρος· Οὐ μὴ νίψῃς μου τοὺς πόδας εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς αὐτῷ· Ἐὰν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ᾽ ἐμοῦ. 9 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλήν. 10 Λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς· Ὁ λελουμένος οὐκ ἔχει χρείαν [ἢ τοὺς πόδας] νίψασθαι, ἀλλ᾽ ἔστιν καθαρὸς ὅλος· καὶ ὑμεῖς καθαροί ἐστε, ἀλλ᾽ οὐχὶ πάντες. 11 Ἤδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπεν ὅτι οὐχὶ πάντες καθαροί ἐστε. 12 Ὅτε οὖν ἔνιψεν τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἔλαβεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἀνέπεσεν πάλιν, εἶπεν αὐτοῖς· Γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν; 13 Ὑμεῖς φωνεῖτέ με· Ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ Κύριος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ. 14 Εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας ὁ Κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας· 15 Ὑπόδειγμα γὰρ δέδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. 16 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντας αὐτόν.

7 ܚܕܐ ܡܥܕ ܗܘ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܢܐ ܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܬ ܠܐ ܝܕܥ ܐܠܐ ܗܫܐ ܬܕܥ ܐܚܪܝܬ ܗܟ ܕܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܗ ܟܐܦܐ ܐܡܪ ܠܗ ܠܐ ܠܥܠܡ ܬܣܚܐ ܠܝ ܪܓܠܝ ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܐܢ ܠܐ ܐܣܚܐ ܠܟ ܠܝܬ ܠܟ ܚܠܩܐ ܥܡܝ ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܠܐ ܪܓܠܝ ܒܠܚܘܕ ܐܠܐ ܐܦ ܐܝܕܝ ܘܪܫܝ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܕܡܟܫܐ ܠܝܬ ܠܗ ܨܒܝܢܘ ܐܠܐ ܕܪܓܠܘܗܝ ܒܠܚܘܕ ܗܘ ܡܛܗܪ ܟܠܗ ܘܐܢܬܘܢ ܛܗܪܝܢ ܐܬܘܢ ܐܠܐ ܠܐ ܟܠܟܘܢ ܡܛܗܪܝܢ ܐܬܘܢ 11 ܝܕܥ ܗܘ ܡܢ ܕܡܣܪ ܠܗ ܠܗܕܐ ܐܡܪ ܕܠܐ ܟܠܟܘܢ ܛܗܪܝܢ ܐܬܘܢ 12 ܟܕ ܣܝܡ ܠܗܘܢ ܪܓܠܝܗܘܢ ܘܩܒܠ ܠܒܘܫܗ ܘܬܒ ܡܟܝܠ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܬܕܥܘܢ ܡܐ ܥܒܕܬ ܠܟܘܢ 13 ܐܢܬܘܢ ܩܪܝܢ ܠܝ ܡܪܝ ܘܡܪܢ ܘܫܦܝܪ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܝܟ ܕܐܢܐ ܗܘ 14 ܐܢ ܗܟ ܐܢܐ ܡܪܝ ܘܡܪܢ ܪܓܠܝ ܠܟܘܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܚܝܒ ܐܢܬܘܢ ܕܬܗܘܐ ܐܚܕ ܠܚܕ ܪܓܠܝ ܠܡܚܫ 15 ܐܝܟ ܕܐܢܐ ܥܒܕܬ ܠܟܘܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܬܥܒܕܘܢ 16 ❖ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܠܝܬ ܥܒܕ ܪܒ ܡܢ ܡܪܝܗ ܘܠܐ ܫܠܝܚ ܪܒ ܡܢ ܕܫܕܪ ܠܗ

7 Respondit Jesus et dicit ei: Quod ego facio tu nescis modo, scies autem postea. 8 Dicit ei Petrus: Non lavabis mihi pedes in æternum. Respondit Jesus ei: Si non lavero te, non habes partem mecum. 9 Dicit ei Simon Petrus: Domine, non tantum pedes meos sed et manus et caput. 10 Dicit ei Jesus: Qui lotus est, non indiget nisi ut pedes lavet, sed est mundus totus: et vos mundi estis, sed non omnes. 11 Sciebat enim quisnam esset qui traderet eum: propterea dixit: Non estis mundi omnes. 12 Postquam ergo lavit pedes eorum et accepit vestimenta sua, cum recubuisset iterum, dixit eis: Scitis quid fecerim vobis? 13 Vos vocatis me: Magister et Domine, et bene dicitis: sum etenim. 14 Si ergo ego lavi pedes vestros Dominus et magister, et vos debetis alter alterius lavare pedes: 15 Exemplum enim dedi vobis, ut quemadmodum ego feci vobis ita et vos faciatis. 16 Amen amen dico vobis, non est servus major domino suo, neque apostolus major eo qui misit illum.

17 Εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἐστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά. 18 Οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ οἶδα τίνας ἐξελεξάμην· ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· Ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ τὸν ἄρτον ἐπῆρκεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. 19 Ἀπάρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα πιστεύσητε ὅταν γένηται ὅτι ἐγώ εἰμι. 20 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ λαμβάνων ἄν τινα πέμψω ἐμὲ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων λαμβάνει τὸν πέμψαντά με. 21 Ταῦτα εἰπὼν Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι καὶ ἐμαρτύρησεν καὶ εἶπεν· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. 22 Ἔβλεπον [οὖν] εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταί, ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει. 23 Ἦν [δὲ] ἀνακείμενος εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς· 24 Νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος καὶ λέγει αὐτῷ· Εἰπὲ τίς ἐστιν περὶ οὗ λέγει. 25 Ἐπιπεσὼν οὖν ἐκεῖνος οὕτως ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ λέγει αὐτῷ· Κύριε, τίς ἐστιν; 26 Ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς· Ἐκεῖνός ἐστιν ᾧ ἐγὼ βάψω τὸ ψωμίον καὶ δώσω αὐτῷ. Βάψας οὖν τὸ ψωμίον λαμβάνει καὶ δίδωσιν Ἰούδᾳ Σίμωνος Ἰσκαριώτου. 27 Καὶ μετὰ τὸ ψωμίον, τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. Λέγει οὖν αὐτῷ Ἰησοῦς· Ὃ ποιεῖς ποίησον τάχιον.

17 Si hæc scitis, beati eritis si feceritis ea. 18 Non de omnibus vobis dico: ego scio quos elegerim, sed ut impleatur scriptura: Qui manducat mecum panem, levabit contra me calcaneum suum. 19 A modo dico vobis prius quam fiat, ut credatis cum factum fuerit quia ego sum. 20 Amen amen dico vobis, qui accipit si quem misero, me accipit: qui autem me accipit, accipit eum qui me misit. 21 Cum hæc dixisset Jesus, turbatus est spiritu et protestatus est et dixit: Amen amen dico vobis quia unus ex vobis tradet me. 22 Aspiciebant ergo ad invicem discipuli, hesitantes de quo diceret. 23 Erat ergo recumbens unus ex discipulis ejus in sinu Jesu, quem diligebat Jesus: 24 Innuit ergo huic Simon Petrus et dicit ei: Quis est de quo dicit? 25 Itaque cum recubuisset ille supra pectus Jesu, dicit ei: Domine, quis est? 26 Cui respondit Jesus: Ille est cui ego intinctum panem porrexero. Et cum intinxisset panem, dedit Judæ Simonis Scariotis. 27 Et post buccellam, tunc introivit in illum Satanas. [Et] dicit ei Jesus: Quod facis fac citius.

28 Τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ· 29 Τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς· Ἀγόρασον ὧν χρείαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν, ἢ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῷ. 30 Λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος ἐξῆλθεν εὐθύς· ἦν δὲ νύξ. 31 Ὅτε οὖν ἐξῆλθεν, λέγει Ἰησοῦς· Νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. 32 Εἰ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν αὐτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν. 33 Τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμί· ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. 34 Ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. 35 Ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις. 36 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; Ἀπεκριθη Ἰησοῦς· Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οὐ δύνασαί μοι νῦν ἀκολουθῆσαι, ἀκολουθήσεις δὲ ὕστερον.

28 Hoc autem nemo scivit discumbentium ad quid dixerit ei: 29 Quidam enim putabant quia loculos habebat Judas quia dicit ei Jesus: Eme ea quæ opus sunt nobis ad diem festum, aut egenis ut aliquid daret. 30 Cum ergo accepisset ille buccellam, exivit continuo: erat autem nox. 31 Cum ergo exisset, dicit Jesus: Nunc clarificatus est Filius hominis, et Deus clarificatus est in eo. 32 Si Deus clarificatus est in eo, et Deus clarificabit eum in semet ipso, et continuo clarificabit eum. 33 Filioli, adhuc modicum vobiscum sum. Quæretis me, et sicut dixi Judæis: Quo ego vado vos non potestis venire, et vobis dico modo. 34 Mandatum novum do vobis ut diligatis invicem, sicut dilexi vos ut et vos diligatis invicem. 35 In hoc cognoscent omnes quia mei discipuli estis, si dilectionem habueritis ad invicem. 36 Dicit ei Simon Petrus: Domine, quo vadis? Respondit Jesus: Quo ego vado non potes me modo sequi, sequeris autem postea.

37 Λέγει αὐτῷ Πέτρος· Κύριε, διατί οὐ δύναμαί σοι ἀκολουθῆσαι ἄρτι; τὴν ψυχήν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω. 38 Ἀποκρίνεται [αὐτῷ] Ἰησοῦς· Τὴν ψυχήν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσῃ ἕως οὗ ἀρνήσῃ με τρίς.

ΚΕΦ. ιδ'.

1 ΜΗ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία· πιστεύετε εἰς τὸν θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. 2 Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου μοναὶ πολλαί εἰσιν· εἰ δὲ μή, εἶπον ἂν ὑμῖν· ὅτι πορεύομαι ἑτοιμάσαι τόπον ὑμῖν· 3 Καὶ ἐὰν πορευθῶ καὶ ἑτοιμάσω τόπον ὑμῖν, πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήμψομαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν, ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ καὶ ὑμεῖς ἦτε. 4 Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε τὴν ὁδόν. 5 Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς· Κύριε, οὐκ οἴδαμεν ποῦ ὑπάγεις, καὶ πῶς οἴδαμεν τὴν ὁδόν; 6 Λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα εἰ μὴ δι' ἐμοῦ. 7 Εἰ ἐγνώκατε ἐμέ, καὶ τὸν πατέρα μου γνώσεσθε· καὶ ἀπάρτι γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἑωράκατε αὐτόν. 8 Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. 9 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τοσούτῳ χρόνῳ μεθ' ὑμῶν εἰμί, καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακεν τὸν πατέρα· [καὶ] πῶς σὺ λέγεις· Δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα;

37 Dicit ei Petrus: Quare non possum te sequi modo? animam meam pro te ponam. 38 Respondit [ei] Jesus: Animam tuam pro me ponis? Amen amen dico tibi, non cantabit gallus donec me ter neges.

CAPUT XIV.

1 Non turbetur cor vestrum: creditis in Deum, et in me credite. 2 In domo Patris mei mansiones multæ sunt: si quo minus, dixissem vobis: quia vado parare vobis locum. 3 Et si abiero et præparavero vobis locum, iterum venio et accipiam vos ad me ipsum, ut ubi sum ego et vos sitis. 4 Et quo ego vado scitis, et viam scitis. 5 Dicit ei Thomas: Domine, nescimus quo vadis, et quomodo possumus viam scire? 6 Dicit ei Jesus: Ego sum via et veritas et vita: nemo venit ad Patrem nisi per me. 7 Si cognovissetis me, et Patrem meum utique cognovissetis: et a modo cognoscitis eum et vidistis eum. 8 Dicit ei Philippus: Domine, ostende nobis Patrem, et sufficit nobis. 9 Dicit ei Jesus: Tanto tempore vobiscum sum, et non cognovistis me, Philippe? Qui vidit me, vidit et Patrem: quomodo tu dicis: Ostende nobis Patrem?

10 Οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστιν; τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ· ὁ δὲ πατὴρ ὁ ἐν ἐμοὶ μένων ποιεῖ τὰ ἔργα αὐτοῦ. 11 Πιστεύετέ μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μή, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε. 12 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ κἀκεῖνος ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει· ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα πορεύομαι, 13 Καὶ ὅ τι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ποιήσω, ἵνα δοξασθῇ ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ. 14 Ἐάν τι αἰτήσητέ με ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ποιήσω. 15 Ἐὰν ἀγαπᾶτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσετε. 16 Κἀγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα μεθ' ὑμῶν ᾖ εἰς τὸν αἰῶνα, 17 Τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ οὐδὲ γινώσκει αὐτό· ὑμεῖς [δὲ] γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται. 18 Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς, ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. 19 Ἔτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ· ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με, ὅτι ἐγὼ ζῶ καὶ ὑμεῖς ζήσετε. 20 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρί μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν ὑμῖν. 21 Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρός μου, κἀγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν.

10 ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬ ܕܐܢܐ ܒܐܒܐ ܘܐܒܐ ܒܝ ܐܝܬ ܗܘ ܡܠܝ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܠܐ ܡܢ ܓܘܪܝ ܐܡܠܠ ܐܠܐ ܐܒܐ ܕܒܝ ܫܪܐ ܗܘ ܥܒܕ ܥܒܝܕܬܐ ܗܕܐ. 11 ܗܝܡܢܘ ܠܝ ܕܐܢܐ ܒܐܒܐ ܘܐܒܐ ܒܝ ܐܝܬ ܗܘ ܐܠܐ ܐܢ ܠܐ ܗܝܡܢܘ ܠܝ ܒܥܒܕܐ ܗܘ ܕܥܒܕ ܐܢܬ ܗܘ ܐܒܐ ܕܒܝ ܫܪܐ ܗܘ ܥܒܕ ܥܒܝܕܬܐ ܗܕܐ. 12 ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܡܢ ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ ܐܦ ܗܘ ܥܒܕ ܥܒܝܕܬܐ ܗܕܐ ܕܐܢܐ ܥܒܕ ܐܦ ܗܘ ܢܥܒܕ ܘܪܒܐ ܡܢܗܝܢ ܢܥܒܕ ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܠܘܬ ܐܒܝ ܐܙܠ. 13 ܘܡܕܡ ܕܬܫܐܠܘܢ ܒܫܡܝ ܗܕܐ ܐܥܒܕ ܕܬܬܫܒܚ ܐܒܐ ܒܒܪܐ. 14 ܐܢ ܡܕܡ ܬܫܐܠܘܢ ܒܫܡܝ ܐܢܐ ܐܥܒܕ. 15 ܐܢ ܪܚܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܦܩܕܘ ܦܘܩܕܢܝ. 16 ܘܐܢܐ ܐܒܥܐ ܐܡ ܐܒܐ ܘܢܗܒ ܠܟܘܢ ܦܪܩܠܛܐ ܐܚܪܢܐ ܕܢܗܘܐ ܥܡ ܟܠ ܙܒܢ. 17 ܪܘܚܐ ܕܫܪܪܐ ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܥܠܡܐ ܠܡܩܒܠܗ ܡܛܠ ܕܠܐ ܚܙܐ ܐܝܬ ܠܗ ܘܠܐ ܝܕܥ ܠܗ ܐܢܬܘܢ ܕܝܕܥܝܢ ܠܗ ܡܛܠ ܕܒܟܘܢ ܡܬܩܢ ܘܒܟܘܢ ܢܗܘܐ. 18 ܠܐ ܐܫܒܩ ܠܟܘܢ ܝܬܡܐ ܐܬܐ ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ. 19 ܥܕ ܙܥܘܪܐ ܘܠܐ ܚܙܐ ܠܝ ܥܠܡܐ ܐܠܐ ܐܢܬܘܢ ܚܙܝܢ ܠܝ ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܚܝ ܐܢܐ ܘܐܢܬܘܢ ܬܚܝܘܢ. 20 ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܬܕܥܘܢ ܕܐܢܐ ܒܐܒܝ ܘܐܢܬܘܢ ܒܝ ܘܐܢܐ ܒܟܘܢ. 21 ܕܐܝܬ ܠܗ ܦܩܕܢܝ ܘܢܛܪ ܐܢܘܢ ܗܘ ܐܝܬ ܠܗ ܕܪܚܡ ܠܝ ܘܕܪܚܡ ܠܝ ܢܬܪܚܡ ܡܢ ܐܒܝ ܘܐܢܐ ܐܪܚܡ ܠܗ ܘܐܓܠܐ ܠܗ ܢܦܫܝ.

10 Non creditis quia ego in Patre et Pater in me est? Verba quæ ego loquor vobis a me ipso non loquor: Pater autem in me manens, ipse facit opera. 11 Non creditis quia ego in Patre et Pater in me est? 12 Alioquin propter opera ipsa credite. Amen amen dico vobis, qui credit in me, opera quæ ego facio et ipse faciet, et majora horum faciet, quia ego ad Patrem vado, 13 Et quodcumque petieritis in nomine meo, hoc faciam, ut glorificetur Pater in Filio. 14 Si quid petieritis me in nomine meo, hoc faciam. 15 Si diligitis me, mandata mea servate. 16 Et ego rogabo Patrem, et alium Paracletum dabit vobis, ut maneat vobiscum in æternum, 17 Spiritum veritatis, quem mundus non potest accipere, quia non videt eum nec scit eum: vos autem cognoscitis eum, quia apud vos manebit et in vobis erit. 18 Non relinquam vos orfanos, veniam ad vos. 19 Adhuc modicum et mundus me jam non videt: vos autem videtis me, quia ego vivo et vos vivetis. 20 In illo die vos cognoscetis quia ego sum in Patre meo et vos in me et ego in vobis. 21 Qui habet mandata mea et servat ea, ille est qui diligit me: qui autem diligit me, diligetur a Patre meo, et ego diligam eum et manifestabo ei me ipsum.

22 Λέγει αὐτῷ Ἰούδας, οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης· Κύριε, καὶ τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ; 23 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιησόμεθα. 24 Ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμὸς ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με πατρός. 25 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν μένων· 26 Ὁ δὲ παράκλητος, τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ὃ πέμψει ὁ πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν. 27 Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία μηδὲ δειλιάτω. 28 Ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· Ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. Εἰ ἠγαπᾶτέ με, ἐχάρητε ἂν ὅτι πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα, ὅτι ὁ πατὴρ μείζων μου ἐστίν. 29 Καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε. 30 Οὐκέτι πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν· ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν, 31 Ἀλλ' ἵνα γνῷ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, καὶ καθὼς ἐνετείλατό μοι ὁ πατήρ, οὕτως ποιῶ. Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

✣ ܣܝ ✣

22 ܐܡܪ ܠܗ ܝܗܘܕܐ ܠܐ ܗܘ ܐܝܣܩܪܝܘܛܐ. ܡܪܝ ܡܢܐ ܗܘܐ ܕܐܢܬ ܡܬܓܠܐ ܠܢ ܘܠܐ ܠܥܠܡܐ: 23 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܢ ܕܪܚܡ ܠܝ ܢܛܪ ܦܘܬܓܡܝ ܘܐܒܝ ܢܪܚܡܝܗ ܘܠܘܬܗ ܢܐܬܐ ܘܢܥܒܕ ܠܗ. 24 ܘܡܢ ܕܠܐ ܪܚܡ ܠܝ ܠܐ ܢܛܪ ܦܘܬܓܡܝ. ܘܦܘܬܓܡܐ ܗܢܘ ܕܫܡܥܬܘܢ ܠܐ ܗܘ ܠܝ ܐܠܐ ܕܫܕܪܗ ܐܒܝ. 25 ܗܠܝܢ ܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ ܒܥܕ ܕܐܢܐ ܩܐܡ ܥܡܟܘܢ. 26 ܐܠܐ ܦܪܩܠܛܐ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܗܘ ܕܫܕܪ ܐܒܝ ܒܫܡܝ ܗܘ ܢܠܦܟܘܢ ܟܠ ܡܕܡ ܘܢܐܡܪ ܠܟܘܢ ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܡܪܬ ܠܟܘܢ. 27 ܫܠܡܐ ܐܫܒܩ ܠܟܘܢ ܫܠܡܝ ܗܒ ܠܟܘܢ. ܠܐ ܐܝܟ ܕܥܠܡܐ ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܐ ܝܗܒ ܠܟܘܢ. ܠܐ ܬܬܪܓܙ ܠܒܟܘܢ ܘܠܐ ܬܕܚܠ. 28 ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܕܐܢܐ ܐܙܠ ܘܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ. ܐܢ ܪܚܡܬܘܢ ܠܝ ܗܘܝܬܘܢ ܚܕܝܢ ܕܐܙܠ ܠܐܒܐ ܕܐܒܐ ܪܒ ܡܢܝ ܗܘ. 29 ܘܗܫܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܩܕܡ ܕܢܗܘܐ ܕܟܕ ܢܗܘܐ ܐܡܝܢ. 30 ܠܐ ܐܬܝܬ ܠܡܡܠܠ ܥܡܟܘܢ ܣܓܝ ܐܠܐ ܡܪܝ ܥܠܡܐ ܐܬܐ ܘܒܝ ܠܝܬ ܠܗ ܡܕܡ. 31 ܐܠܐ ܕܢܕܥ ܥܠܡܐ ܕܪܚܡ ܐܢܐ ܠܐܒܐ ܘܐܝܟ ܕܦܩܕܢܝ ܐܒܐ ܗܟܢܐ ܥܒܕ ✣

22 Dicit ei Judas, non ille Scariotis: Domine, quid factum est quia nobis manifestaturus es te ipsum et non mundo? 23 Respondit Jesus et dixit ei: Si quis diligit me, sermonem meum servabit, et Pater meus diliget eum, et ad eum veniemus et mansiones apud eum faciemus; 24 Qui non diligit me, sermones meos non servat: et sermonem quem audistis, non est meus, sed ejus qui me misit Patris. 25 Hæc locutus sum vobis apud vos manens: 26 Paracletus autem, Spiritus sanctus quem mittet Pater in nomine meo, ille vos docebit omnia et suggeret vobis omnia quæcumque dixero vobis. 27 Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis: non quomodo mundus dat ego do vobis. Non turbetur cor vestrum neque formidet. 28 Audistis quia ego dixi vobis: Vado et venio ad vos. Si diligeretis me, gauderetis utique quia vado ad Patrem, quia Pater major me est. 29 Et nunc dixi vobis prius quam fiat, ut cum factum fuerit credatis. 30 Jam non multa loquar vobiscum: venit enim princeps mundi hujus, et in me non habet quicquam, 31 Sed ut cognoscat mundus quia diligo Patrem, et sicut mandatum dedit mihi Pater sic facio. Surgite, eamus hinc.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ, ιε'.

ΚΕΦ. ιε'.

1 Ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργός ἐστιν. 2 Πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπόν, αἴρει αὐτό, καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτὸ ἵνα καρπὸν πλείονα φέρῃ. 3 Ἤδη ὑμεῖς καθαροί ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν· 4 Μείνατε ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν ὑμῖν. Καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ' ἑαυτοῦ ἐὰν μὴ μένῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μένητε. 5 Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. Ὁ μένων ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. 6 Ἐὰν μή τις μένῃ ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθη, καὶ συνάγουσιν αὐτὸ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσιν, καὶ καίεται. 7 Ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοὶ καὶ τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν μείνῃ, ὃ ἐὰν θέλητε αἰτήσασθε, καὶ γενήσεται ὑμῖν. 8 Ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ πατήρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηταί. 9 Καθὼς ἠγάπησέν με ὁ πατήρ, κἀγὼ ἠγάπησα ὑμᾶς· μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. 10 Ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου, καθὼς κἀγὼ τοῦ πατρός μου τὰς ἐντολὰς τετήρηκα καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. 11 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν ᾖ καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ.

✣ ⲥⲉⲥ ✣ ⲙⲁ ✣

ⲉⲡⲓⲙⲁ ✣ ⲓⲉ ✣

1 ⲁⲛⲟⲕ ⲡⲉ ⲡⲓⲛⲓ ⲉⲧⲙⲏⲓ ⲙ̀ⲡⲓⲣⲓ ⲛⲉⲙ ⲡⲓⲁⲅⲣⲟⲥ ⲡⲉ ⲡⲉⲓⲓⲱⲧ. 2 ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲛ̀ⲟⲩⲃⲓ ⲉⲧⲉⲙⲛ̀ⲧⲣⲉⲙ ⲙ̀ⲡⲓⲣⲓ ⲉⲧⲉⲙⲛ̀ⲧⲣⲉⲙ ⲙ̀ⲡⲓⲣⲓ ⲛⲁⲩ ⲛ̀ⲧⲉⲩⲛⲁⲩ ⲉⲣⲟⲥ ⲛⲁⲓ

12 Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμή, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. 13 Μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει ἵνα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. 14 Ὑμεῖς φίλοι μου ἐστέ, ἐὰν ποιῆτε ἃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. 15 Οὐκέτι λέγω ὑμᾶς δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδεν τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ εἴρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου ἐγνώρισα ὑμῖν. 16 Οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς, καὶ ἔθηκα ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένῃ, ἵνα ὅ τι ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου δῷ ὑμῖν. 17 Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. 18 Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον [ὑμῶν] μεμίσηκεν. 19 Εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. 20 Μνημονεύετε τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· Οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μοῦ ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. 21 Ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν εἰς ὑμᾶς διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἴδασιν τὸν πέμψαντά με. 22 Εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἴχοσαν· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔνουσιν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν.

12 ⠠⠥⠞⠁ ⠓⠕⠎⠞⠊⠝ ⠠⠍⠽⠝ ⠅⠁⠇⠑⠏ ⠍⠽⠝ ⠅⠽⠁ ⠊⠑⠞⠁ ⠊⠑⠞⠁ ⠊⠑⠞⠁ ⠁⠎⠁⠓⠁⠙

23 Ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ τὸν πατέρα μου μισεῖ. 24 Εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος ἐποίησεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἴχοσαν· νῦν δὲ καὶ ἑωράκασιν καὶ μεμισήκασιν καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου. 25 Ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν γεγραμμένος ὅτι ἐμίσησάν με δωρεάν. 26 Ὅταν [δὲ] ἔλθῃ ὁ παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρός, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ· 27 καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστέ.

ΚΕΦ. ς'.

1 ΤΑΥΤΑ λελάληκα ὑμῖν ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε. 2 Ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ θεῷ. 3 Καὶ ταῦτα ποιήσουσιν ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα οὐδὲ ἐμέ. 4 Ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα μνημονεύητε αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν. Ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ' ὑμῶν ἤμην. 5 Νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με· Ποῦ ὑπάγεις; 6 Ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. 7 Ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν, συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. Ἐὰν γὰρ μὴ ἀπέλθω, ὁ παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς.

23 Qui me odit, et Patrem meum odit. 24 Si opera non fecissem in eis quæ nemo alius fecit, peccatum non haberent: nunc autem et viderunt et oderunt et me et Patrem meum. 25 Sed ut impleatur sermo qui in lege eorum scriptus est quia odio me habuerunt gratis. 26 Cum autem venerit Paracletus quem ego mittam vobis a Patre, Spiritum veritatis qui a Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me: 27 Et vos testimonium perhibetis, quia ab initio mecum estis.

CAPUT XVI.

1 Hæc locutus sum vobis ut non scandalizemini. 2 Absque synagogis facient vos: sed venit hora ut omnis qui interficit vos arbitretur obsequium se præstare Deo. 3 Et hæc facient quia non noverunt Patrem neque me. 4 Sed hæc locutus sum vobis ut cum venerit hora eorum reminiscamini quia ego dixi vobis. 5 Hæc autem vobis ab initio non dixi quia vobiscum eram: at nunc vado ad eum qui me misit, et nemo ex vobis interrogat me: Quo vadis? 6 Sed quia hæc locutus sum vobis, tristitia implevit cor vestrum. 7 Sed ego veritatem dico vobis, expedit vobis ut ego vadam: si enim non abiero, Paracletus non veniet ad vos; si autem abiero, mittam eum ad vos.

8 Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως. 9 Περὶ ἁμαρτίας μέν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ· 10 Περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα [μου] ὑπάγω καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με· 11 Περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται. 12 Ἔτι πολλὰ ἔχω ὑμῖν λέγειν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι· 13 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς ἐν τῇ ἀληθείᾳ πάσῃ· οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἀκούει λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. 14 Ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήμψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. 15 Πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατὴρ ἐμά ἐστιν· διὰ τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβάνει καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. 16 Μικρὸν καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με [ὅτι ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα]. 17 Εἶπον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους· Τί ἐστιν τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν· Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; καὶ ὅτι ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα; 18 Ἔλεγον οὖν· Τοῦτο τί ἐστιν ὃ λέγει τὸ μικρόν; οὐκ οἴδαμεν τί λαλεῖ. 19 Ἔγνω Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων ὅτι εἶπον· Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με;

8 ܘܗܘ ܐܝܟܐ ܕܐܬܐ ܗܘ ܢܟܚܫ ܥܠ ܥܠܡܐ ✣
ܥܠ ܚܛܗܐ ܘܥܠ ܙܕܝܩܘܬܐ ܘܥܠ ܕܝܢܐ : 9 ܥܠ
ܚܛܗܐ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܒܝ : 10 ܘܥܠ ܙܕܝܩܘܬܐ
ܕܐܝܙܠ ܐܢܐ ܠܘܬ ܐܒܝ ܘܠܐ ܬܚܙܘܢܢܝ ✣
11 ܘܥܠ ܕܝܢܐ ܕܫܠܝܛ ܥܠ ܥܠܡܐ ✣
ܗܢܐ ܐܬܕܝܢ ✣ 12 ܥܕ ܗܫܬܐ ✣ ܣܓܝ
ܠܝ ✣ ܠܡܡܠܠ ✣ ܐܠܐ ✣ ܠܐ ✣ ܡܫܟܚ
ܠܡܫܩܠ ✣ 13 ܐܡܪ ✣ ܐܢܐ ✣ ܕܟܕ ✣ ܐܬܐ
ܗܘ ✣ ܪܘܚܐ ✣ ܕܫܪܪܐ ✣ ܢܕܒܪ ✣ ܠܟܘܢ ✣
ܒܟܠ ✣ ܫܪܪܐ ✣ ܠܐ ✣ ✣ ✣

20 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται· ὑμεῖς λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται. 21 Ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ λύπην ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκέτι μνημονεύει τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. 22 Καὶ ὑμεῖς οὖν νῦν μὲν λύπην ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἴρει ἀφ' ὑμῶν. 23 Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἄν τι αἰτήσητε τὸν πατέρα, δώσει ὑμῖν ἐν τῷ ὀνόματί μου. 24 Ἕως ἄρτι οὐκ ᾐτήσατε οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε, καὶ λήμψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ πεπληρωμένη. 25 Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκέτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ τοῦ πατρὸς ἀπαγγελῶ ὑμῖν. 26 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε, καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν· 27 Αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ θεοῦ ἐξῆλθον. 28 Ἐξῆλθον ἐκ τοῦ πατρὸς καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα. 29 Λέγουσιν [αὐτῷ] οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Ἴδε νῦν ἐν παρρησίᾳ λαλεῖς, καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις.

20 ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܝܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܬܒܟܘܢ ܘܬܥܠܘܠܘܢ ܐܢܬܘܢ ܥܠܡܐ ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܢܬܪܘܥܝܢ ܐܠܐ ܕܪܘܥܬܟܘܢ ܬܗܘܐ ܠܫܘܒܚܐ ܠܚܕܝܐ ܐܢܬ ܕܝܢ ܕܬܪܥܝܬ ܐܝܬ ܠܗ ܚܘܫܐ ܡܛܠ ܕܐܬܬ ܫܥܬܗ ܐܝܟ ܕܝܢ ܕܝܠܕܬ ܠܐ ܕܟܪ ܥܘܠܡ ܠܫܘܒܚܐ ܡܛܠ ܕܐܬܝܠܕ ܐܢܫܐ ܠܥܠܡܐ ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܗܫܐ ܚܘܫܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܒܗܝ ܕܝܢ ܐܚܙܝ ܠܟܘܢ ܘܬܚܕܐ ܠܒܟܘܢ ܘܚܕܘܬܟܘܢ ܠܐ ܢܣܒ ܠܟܘܢ ܐܢܫ ܡܢ ܒܝܬ ܝܕܟܘܢ ܘܒܗܝ ܝܘܡܐ ܠܐ ܬܫܐܠܘܢ ܡܕܡ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܝܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܐܢ ܡܕܡ ܬܫܐܠܘܢ ܐܒܐ ܒܫܡܝ ܢܬܝܗܒ ܠܟܘܢ ܥܕ ܗܫܐ ܠܐ ܫܐܠܬܘܢ ܡܕܡ ܒܫܡܝ ܫܐܠܘ ܘܢܣܒܘ ܕܬܗܘܐ ܚܕܘܬܟܘܢ ܫܠܡܐ ܗܠܝܢ ܒܦܬܓܡܐ ܡܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ ܐܬܐ ܫܥܬܐ ܕܠܐ ܐܦ ܗܠܝܢ ܒܦܬܓܡܐ ܐܡܠܠ ܥܡܟܘܢ ܐܠܐ ܒܓܠܝܐ ܐܦ ܥܠ ܐܒܐ ܐܚܘܐ ܠܟܘܢ ܒܗܝ ܝܘܡܐ ܒܫܡܝ ܬܫܐܠܘܢ ܘܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܐܢܐ ܐܒܥܐ ܥܠ ܐܒܐ ܒܥܕ ܕܐܢܬܘܢ ܐܦ ܐܢܘܢ ܐܒܐ ܪܚܡ ܠܟܘܢ ܒܥܕ ܕܐܢܬܘܢ ܪܚܡܝܢ ܠܝ ܘܗܝܡܢܬܘܢ ܕܡܢ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܐܢܐ ܢܦܩܬ ܘܐܬܐ ܠܥܠܡܐ ܗܐ ܫܒܩ ܐܢܐ ܠܥܠܡܐ ܘܐܙܠ ܠܘܬ ܐܒܐ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܗܐ ܗܫܐ ܒܓܠܝܐ ܡܡܠܠ ܐܢܬ ܘܡܬܠ ܠܐ ܡܡܠܠ ܐܢܬ

20 Amen amen dico vobis quia plorabitis et flebitis vos, mundus autem gaudebit: vos autem contristabimini, sed tristitia vestra vertetur in gaudium. 21 Mulier cum parit, tristitiam habet, quia venit hora ejus: cum autem pepererit puerum, jam non meminit pressuræ propter gaudium, quia natus est homo in mundum. 22 Et vos igitur nunc quidem tristitiam habebitis: iterum autem videbo vos et gaudebit cor vestrum, et gaudium vestrum nemo tollit a vobis. 23 Et in illo die me non rogabitis quicquam: amen amen dico vobis, si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis. 24 Usque modo non petistis quicquam in nomine meo: petite, et accipietis, ut gaudium vestrum sit plenum. 25 Hæc in proverbiis locutus sum vobis: venit hora cum jam non in proverbiis loquar vobis, sed palam de Patre annuntiabo vobis. 26 Illo die in nomine meo petetis, et non dico vobis quia ego rogabo Patrem de vobis: 27 Ipse enim Pater amat vos, quia vos me amatis et credidistis quia a Deo exivi. 28 Exivi a Patre et veni in mundum: iterum relinquo mundum et vado ad Patrem. 29 Dicunt ei discipuli ejus: Ecce nunc palam loqueris, et proverbium nullum dicis.

30 Νῦν οἴδαμεν ὅτι οἶδας πάντα καὶ οὐ χρείαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ· ἐν τούτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθες. 31 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς Ἰησοῦς· Ἄρτι πιστεύετε; 32 Ἰδοὺ ἔρχεται ὥρα καὶ [νῦν] ἐλήλυθεν ἵνα σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια κἀμὲ μόνον ἀφῆτε· καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστίν. 33 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔχετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.

ΚΕΦ. ιζ.

1 ΤΑΤΤΑ ἐλάλησεν Ἰησοῦς, καὶ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπεν· Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα ὁ υἱὸς δοξάσῃ σέ, 2 Καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. 3 Αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωή, ἵνα γινώσκουσίν σε τὸν μόνον ἀληθινὸν θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. 4 Ἐγώ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον τελειώσας ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω· 5 Καὶ νῦν δόξασόν με σύ, πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ᾗ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. 6 Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς ἔδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. Σοὶ ἦσαν καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς ἔδωκας, καὶ τὸν λόγον σου τετήρηκαν·

30 ܗܫܐ ܝܕܥܝܢ ܕܟܠ ܡܕܡ ܡܬܒܥܐ ܠܟ ܐܦ ܠܐ ܨܒܝܬ ܕܢܫܐܠ ܠܟ ܡܢ. ܒܗܕܐ ܡܗܝܢܝܢ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܢܦܩܬ. 31 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܗܫܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. 32 ܗܐ ܐܬܐ ܫܥܬܐ ܘܗܫܐ ܡܛܬ ܕܬܬܦܙܪܘܢ ܓܒܪܐ ܠܬܪܝܨ ܠܒܝܬܗ ܘܬܫܒܘܩܘܢܝ ܠܒܕܝ. ܘܠܐ ܐܢܐ ܒܠܚܘܕܝ ܕܐܒܐ ܥܡܝ ܐܝܬܘܗܝ. 33 ܗܠܝܢ ܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ ܕܒܝ ܫܠܡܐ ܬܗܘܐ ܠܟܘܢ. ܒܥܠܡܐ ܠܚܨܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܐܠܐ ܬܬܪܥܝܘ ܕܐܢܐ ܢܨܚܬ ܠܥܠܡܐ.

ܦܪܩܐ ✤ ܙ

1 ܗܠܝܢ ܡܠܠ ܝܫܘܥ ܘܢܨܒ ܥܝܢܘܗܝ ܠܫܡܝܐ ܘܐܡܪ. ܐܒܐ ܐܬܐ ܫܥܬܐ ܐܟܪܙ ܠܒܪܟ ܕܒܪܟ ܢܐܟܪܙ ܠܟ. 2 ܐܝܟ ܕܝܗܒܬ ܠܗ ܫܘܠܛܢ ܥܠ ܟܠ ܒܣܪ ܕܟܠ ܕܝܗܒܬ ܠܗ ܢܬܠ ܠܗܘܢ ܚܝܐ ܕܥܠܡ. 3 ܗܕܐ ܗܝ ܚܝܐ ܕܥܠܡ ܕܢܕܥܘܢܟ ܐܢܬ ܠܚܕܟ ܐܠܗܐ ܫܪܝܪܐ ܘܠܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܕܫܕܪܬ. 4 ܐܢܐ ܫܒܚܬܟ ܥܠ ܐܪܥܐ ܘܦܥܠܐ ܓܡܪܬ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܕܐܥܒܕ. 5 ܘܗܫܐ ܫܒܚ ܐܢܬ ܐܒܐ ܠܘܬ ܢܦܫܟ ܒܫܘܒܚܐ ܕܗܘܝܬ ܠܝ ܥܡ ܡܢ ܩܕܡ ܕܥܠܡܐ ܗܘܐ ܠܘܬ ܐܒܐ. 6 ܐܓܠܝܬ ܫܡܟ ܠܒܢܝ ܐܢܫܐ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܡܢ ܥܠܡܐ. ܠܟ ܗܘܘ ܘܠܝ ܝܗܒܬ ܐܢܘܢ ܘܡܠܬܟ ܢܛܪܘ.

30 Nunc scimus quia scis omnia, et non opus est tibi ut quis te interroget: in hoc credimus quia a Deo existi. 31 Respondit eis Jesus: Modo creditis? 32 Ecce venit hora et jam venit, ut dispergamini unusquisque in propria et me solum relinquatis: et non sum solus, quia Pater mecum est. 33 Hæc locutus sum vobis ut in me pacem habeatis. In mundum pressuram habebitis: sed confidete, ego vici mundum.

CAPUT XVII.

1 Hæc locutus est Jesus, et sublevatis oculis in cælum dixit: Pater, venit hora: clarifica Filium tuum, ut Filius tuus clarificet te, 2 Sicut dedisti ei potestatem omnis carnis, ut omne quod dedisti ei, det eis vitam æternam. 3 Hæc est autem vita æterna, ut cognoscant te solum Deum verum et quem misisti Jesum Christum. 4 Ego te clarificavi super terram, opus consummavi quod dedisti mihi ut faciam: 5 Et nunc clarifica me tu, Pater, apud temet ipsum claritate quam habui prius quam mundus esset apud te. 6 Manifestavi nomen tuum hominibus quos dedisti mihi de mundo. Tui erant, et mihi eos dedisti, et sermonem tuum servaverunt:

7 Νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι παρὰ σοῦ εἰσίν. 8 "Οτι τὰ ῥήματα ἃ ἔδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. 9 Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοί εἰσιν, 10 Καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σά ἐστιν καὶ τὰ σὰ ἐμά, καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. 11 Καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ αὐτοὶ ἐν τῷ κόσμῳ εἰσίν, κἀγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι. Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὦσιν ἓν καθὼς ἡμεῖς. 12 "Οτε ἤμην μετ' αὐτῶν [ἐν τῷ κόσμῳ] ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς μοι, καὶ ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. 13 Νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσιν τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν ἑαυτοῖς. 14 Ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. 15 Οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. 16 Ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶν καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. 17 Ἁγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ [σου]· ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά ἐστιν.

7 ܗܫܐ ܝܕܥܘ ܕܟܠ ܡܕ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܡܢ ܠܘܬܟ ܐܝܬܝܢ ܀ 8 ܡܛܠ ܕܡܠܐ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܝܗܒܬ ܠܗܘܢ ܘܗܢܘܢ ܩܒܠܘ ܘܝܕܥܘ ܫܪܝܪܐ ܕܡܢ ܠܘܬܟ ܢܦܩܬ ܘܗܝܡܢܘ ܕܐܢܬ ܫܕܪܬܢܝ ܀ 9 ܐܢܐ ܥܠ ܗܠܝܢ ܒܥܐ ܐܢܐ ܠܐ ܥܠ ܥܠܡܐ ܒܥܐ ܐܠܐ ܥܠ ܗܠܝܢ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܡܛܠ ܕܕܝܠܟ ܗܢܘ ܀ 10 ܘܟܠ ܕܝܠܝ ܕܝܠܟ ܗܘ ܘܕܝܠܟ ܕܝܠܝ ܗܘ ܘܐܬܬܫܒܚ ܒܗܘܢ ܀ 11 ܘܠܐ ܐܝܬ ܐܢܐ ܒܥܠܡܐ ܘܗܠܝܢ ܒܥܠܡܐ ܐܝܬܝܢ ܘܐܢܐ ܠܘܬܟ ܐܬܐ ܀ ܐܒܐ ܩܕܝܫܐ ܛܪ ܠܗܘܢ ܒܫܡܟ ܗܠܝܢ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܕܢܗܘܘܢ ܚܕ ܐܝܟ ܕܐܢܚܢ ܀ 12 ❖ ܒܥܕܡ ܗܘܝܬ ܥܡܗܘܢ ܒܫܡܟ ܛܪ ܗܠܝܢ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܢܛܪܬ ܘܠܐ ܐܒܕ ܡܢܗܘܢ ܐܠܐ ܒܪ ܐܒܕܢܐ ܕܬܫܠܡ ܟܬܒܐ ܀ 13 ܗܫܐ ܠܘܬܟ ܐܬܐ ܐܢܐ ܘܗܠܝܢ ܡܠܠ ܒܥܠܡܐ ܕܢܗܘܘܢ ܠܗܘܢ ܚܕܘܬܝ ܫܠܡܐ ܒܢܦܫܗܘܢ ܀ 14 ܐܢܐ ܝܗܒܬ ܠܗܘܢ ܡܠܬܟ ܘܣܢܝܐ ܥܠܡܐ ܣܢܐ ܠܗܘܢ ܕܠܐ ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܢܘ ܐܝܟ ܕܐܢܐ ܠܐ ܐܝܬ ܐܢܐ ܡܢ ܥܠܡܐ ܀ 15 ܠܐ ܒܥܐ ܐܢܐ ܕܬܣܒ ܠܗܘܢ ܡܢ ܥܠܡܐ ܐܠܐ ܕܬܛܪܪ ܠܗܘܢ ܡܢ ܒܝܫܐ ܀ 16 ܠܐ ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܢܘ ܐܝܟ ܕܐܢܐ ܠܐ ܐܝܬ ܐܢܐ ܡܢ ܥܠܡܐ ܀ 17 ܩܕܫ ܐܢܘܢ ܒܫܪܪܐ ܡܠܬܟ ܗܝ ܫܪܪܐ ܀

7 Nunc cognoverunt quia omnia quæ dedisti mihi abs te sunt, 8 Quia verba quæ dedisti mihi dedi eis, et ipsi acceperunt, et cognoverunt vere quia a te exivi, et crediderunt quia tu me misisti. 9 Ego pro eis rogo: non pro mundo rogo, sed pro his quos dedisti mihi, quia tui sunt, 10 Et mea omnia tua sunt, et tua mea sunt, et clarificatus sum in eis. 11 Et jam non sum in mundo, et hi in mundo sunt, et ego ad te venio. Pater sancte, serva eos in nomine tuo, quos dedisti mihi, ut sint unum sicut et nos. 12 Cum essem cum eis ego servabam eos in nomine tuo: quos dedisti mihi custodivi, et nemo ex his peribit nisi filius perditionis, ut scriptura impleatur. 13 Nunc autem ad te venio, et hæc loquor in mundo ut habeant gaudium meum impletum in semet ipsis. 14 Ego dedi eis sermonem tuum, et mundus odio eos habuit, quia non sunt de mundo, sicut et ego non sum de mundo. 15 Non rogo ut tollas eos de mundo, sed ut serves eos ex malo. 16 De mundo non sunt, sicut et ego non sum de mundo. 17 Sanctifica eos in veritate; sermo tuus veritas est.

18 Καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, κἀγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον· 19 Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἁγιάζω ἐμαυτόν, ἵνα ὦσιν καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ. 20 Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ, 21 Ἵνα πάντες ἓν ὦσιν, καθὼς σὺ πατὴρ ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ὦσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας. 22 Κἀγὼ τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὦσιν ἓν καθὼς ἡμεῖς ἕν [ἐσμεν]· 23 Ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὦσιν τετελειωμένοι εἰς ἕν, ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀπέστειλας καὶ ἠγάπησας αὐτοὺς καθὼς ἐμὲ ἠγάπησας. 24 Πατήρ, ὃ δέδωκάς μοι, θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ κἀκεῖνοι ὦσιν μετ' ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσιν τὴν δόξαν τὴν ἐμήν, ἣν δέδωκάς μοι ὅτι ἠγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου. 25 Πατὴρ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνων, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας· 26 Καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου καὶ γνωρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἠγάπησάς με ἐν αὐτοῖς ᾖ κἀγὼ ἐν αὐτοῖς.

1 ΤΑΥΤΑ εἰπὼν Ἰησοῦς ἐξῆλθεν σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τοῦ κέδρου, ὅπου ἦν κῆπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

18 ܐܝܟ ܕܫܕܪܬܢܝ ܐܢܐ ܠܥܠܡܐ ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܐ ܫܕܪܬ ܐܢܘܢ ܠܥܠܡܐ: 19 ܘܥܠ ܗܠܝܢ ܐܢܐ ܩܕܫ ܢܦܫܝ ܕܗܢܘܢ ܐܦ ܗܢܘܢ ܩܕܝܫܝܢ ܒܫܪܪܐ. 20 ܘܠܐ ܥܠ ܗܠܝܢ ܒܠܚܘܕܝ ܐܢܐ ܒܥܐ ܐܠܐ ܥܠ ܗܠܝܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܝ ܒܡܠܬܗܘܢ: 21 ܕܟܠܗܘܢ ܢܗܘܘܢ ܚܕ ܐܝܟ ܕܐܢܬ ܐܒܐ ܒܝ ܘܐܢܐ ܒܟ ܗܟܢ ܢܗܘܘ ܐܦ ܗܢܘܢ ܒܢ ܘܢܗܘܐ ܥܠܡܐ ܕܡܗܝܡܢ ܕܐܢܬ ܫܕܪܬܢܝ. 22 ܘܐܢܐ ܝܩܪܐ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܝܗܒܬ ܠܗܘܢ ܕܢܗܘܘܢ ܚܕ ܐܝܟ ܕܚܢܢ ܚܢ ܚܕ ܐܢܘܢ: 23 ܐܢܐ ܒܗܘܢ ܘܐܢܬ ܒܝ ܕܢܗܘܘܢ ܫܠܡܝܢ ܒܚܕ ܘܢܕܥ ܥܠܡܐ ܕܐܢܬ ܫܕܪܬܢܝ ܘܪܚܡܬ ܠܗܘܢ ܐܦ ܐܝܟ ܕܪܚܡܬ ܠܝ: 24 ܐܒܐ ܗܠܝܢ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܒܥܐ ܐܢܐ ܕܐܝܟ ܕܐܢܐ ܐܝܬ ܥܡ ܗܠܝܢ ܐܦ ܗܢܘܢ ܢܗܘܘܢ ܥܡܝ ܕܢܚܙܘܢ ܝܩܪܬܝ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܡܛܠ ܕܪܚܡܬ ܠܝ ܩܕܡ ܬܬܒܢܝ ܥܠܡܐ: 25 ܐܒ ܙܕܝܩ ܠܐ ܝܕܥܬܟ ܥܠܡܐ ܐܢܐ ܐܦ ܝܕܥܬܟ ܘܗܠܝܢ ܝܕܥܘ ܕܐܢܬ ܫܕܪܬܢܝ: 26 ܘܐܘܕܥܬ ܠܗܘܢ ܫܡܟ ܘܐܘܕܥ ܕܪܚܡܬܟ ܕܐܝܬ ܒܗ ܪܚܡܬ ܐܢܬ ܠܝ ܘܐܢܐ ܒܗܘܢ ܘܐܢܬ ܒܝ ܕܢܗܘܘܢ ❖

1 ܗܟܝܠ ܐܡܪ ܝܫܘܥ ܘܢܦܩ ܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܥܒܪ ܠܐܝܟܐ ܕܩܕܪܘܢ ܕܬܡܢ ܓܢܬܐ ܕܥܠ ܗܘ ܓܢܬܐ ܥܠ ܗܘ ܥܠ ܬܠܡܝܕܘܗܝ.

SEC. JOHANNEM, XVII. XVIII.

18 Sicut me misisti in mundum, et ego misi eos in mundum: 19 Et pro eis ego sanctifico me ipsum, ut sint et ipsi sanctificati in veritate. 20 Non pro his autem rogo tantum, sed et pro eis qui crediturі sunt per verbum eorum in me, 21 Ut omnes unum sint, sicut tu Pater in me et ego in te, ut et ipsi in nobis unum sint, ut mundus credat quia tu me misisti. 22 Et ego claritatem quam dedisti mihi dedi illis, ut sint unum sicut nos unum sumus, 23 Ego in eis et tu in me, ut sint consummati in unum, et cognoscat mundus quia tu me misisti, et dilexisti eos sicut et me dilexisti. 24 Pater, quos dedisti mihi, volo ut ubi ego sum et illi sint mecum, ut videant claritatem meam quam dedisti mihi, quia dilexisti me ante constitutionem mundi. 25 Pater juste, et mundus te non cognovit, ego autem te cognovi, et hi cognoverunt quia tu me misisti: 26 Et notum feci eis nomen tuum et notum faciam, ut dilectio qua dilexisti me in ipsis sit et ego in ipsis.

CAPUT XVIII.

1 Hæc cum dixisset Jesus, egressus est cum discipulis suis trans torrentem Cedron, ubi erat hortus, in quem introivit ipse et discipuli ejus.

2 Ἤδει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν τὸν τόπον, ὅτι πολλάκις συνήχθη Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. 3 Ὁ οὖν Ἰούδας λαβὼν τὴν σπεῖραν καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ ἐκ τῶν Φαρισαίων ὑπηρέτας ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὅπλων. 4 Ἰησοῦς οὖν εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτὸν ἐξῆλθεν καὶ λέγει αὐτοῖς· Τίνα ζητεῖτε; 5 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. Λέγει αὐτοῖς Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι. Εἱστήκει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν μετ' αὐτῶν. 6 Ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς· Ἐγώ εἰμι, ἀπῆλθαν εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπεσαν χαμαί. 7 Πάλιν οὖν αὐτοὺς ἐπηρώτησεν· Τίνα ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον· 8 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι· εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε τούτους ὑπάγειν· 9 Ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν, ὅτι οὓς δέδωκάς μοι, οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα. 10 Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν εἵλκυσεν αὐτὴν καὶ ἔπαισεν τὸν τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτάριον τὸ δεξιόν· ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος. 11 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· Βάλε τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην. Τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέν μοι ὁ πατήρ, οὐ μὴ πίω αὐτό;

2 Sciebat autem et Judas, qui tradebat eum, locum, quia frequenter Jesus convenerat illuc cum discipulis suis. 3 Judas ergo cum accepisset cohortem et a pontificibus et Pharisæis ministros, venit illuc cum lanternis et facibus et armis. 4 Jesus itaque sciens omnia quæ ventura erant super eum, processit et dicit eis: Quem quæritis? 5 Responderunt ei: Jesum Nazarenum. Dicit eis Jesus: Ego sum. Stabat autem et Judas qui tradebat eum cum ipsis. 6 Ut ergo dixit eis: Ego sum, abierunt retrorsum et ceciderunt in terram. 7 Iterum ergo eos interrogavit: Quem quæritis? Illi autem dixerunt: Jesum Nazarenum. 8 Respondit Jesus: Dixi vobis quia ego sum: si ergo me quæritis, sinite hos abire. 9 Ut impleretur sermo quem dixit quia quos dedisti mihi, non perdidi ex ipsis quemquam. 10 Simon ergo Petrus habens gladium eduxit eum, et percussit pontificis servum et abscidit ejus auriculam dextram: erat autem nomen servo Malchus. 11 Dixit ergo Jesus Petro: Mitte gladium in vaginam: calicem quem dedit mihi Pater, non bibam illum?

12 Ἡ οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλίαρχος καὶ οἱ
ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν
Ἰησοῦν καὶ ἔδησαν αὐτόν, 13 Καὶ ἤγαγον
[αὐτὸν] πρὸς Ἄνναν πρῶτον· ἦν γὰρ
πενθερὸς τοῦ Καϊάφα, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς
τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου· 14 Ἦν δὲ Καϊά-
φας ὁ συμβουλεύσας τοῖς Ἰουδαίοις
ὅτι συμφέρει ἕνα ἄνθρωπον ἀποθανεῖν
ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. 15 Ἠκολούθει δὲ τῷ
Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος καὶ [ὁ] ἄλλος μα-
θητής. Ὁ δὲ μαθητὴς ἐκεῖνος ἦν γνω-
στὸς τῷ ἀρχιερεῖ καὶ συνεισῆλθεν τῷ
Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως,
16 Ὁ δὲ Πέτρος εἱστήκει πρὸς τῇ
θύρᾳ ἔξω. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητὴς ὁ
ἄλλος ὁ γνωστὸς τοῦ ἀρχιερέως καὶ
εἶπεν τῇ θυρωρῷ, καὶ εἰσήγαγεν τὸν
Πέτρον. 17 Λέγει οὖν τῷ Πέτρῳ ἡ
παιδίσκη ἡ θυρωρός· Μὴ καὶ σὺ
ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου
τούτου; Λέγει ἐκεῖνος· Οὐκ εἰμί.
18 Εἱστήκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ
ὑπηρέται ἀνθρακιὰν πεποιηκότες, ὅτι
ψῦχος ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο. Ἦν δὲ
καὶ ὁ Πέτρος μετ' αὐτῶν ἑστὼς καὶ
θερμαινόμενος. 19 Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς
ἠρώτησεν τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ.
20 Ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς· Ἐγὼ παρ-
ρησίᾳ λελάληκα τῷ κόσμῳ· ἐγὼ πάν-
τοτε ἐδίδαξα ἐν συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ
ἱερῷ, ὅπου πάντες οἱ Ἰουδαῖοι συν-
έρχονται. καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν.

12 ܘܟܘܪܣܝܐ ܐܦ ܪܒ ܐܦܣܪܬܐ ܘܫܡܫ̈ܐ ܕܝܗܘ̈ܕ̈ܝܐ ܐܚܕܘ ܠܝܫܘܥ ܘܐܣܪܘܗܝ ܠܗ ܘ 13 ܐܘܬܝܘ ܠܩܕܡ ܚܢܢ ܟܗܢܐ ܪܒܐ ܗܘ ܕܫܢܬܐ ܗܝ ܗܘ ܕܩܝܦܐ ܚܡܝܗ ܕܩܝܦܐ ܗܘ ܕܡܫܟܚ ܠܝܗܘ̈ܕ̈ܝܐ ܕܛܒ ܕܚܕ ܒܪܢܫܐ ܢܬܩܛܠ ܥܠ ܥܡܐ ׃ 14 ܗܘ ܕܩܝܦܐ ܗܘ ܕܝܗܒ ܥܙܬܐ ܠܝܗܘ̈ܕ̈ܝܐ ׃ 15 ܗܘ ܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ ܘܚܕ ܐܚܪܢܐ ܬܠܡܝܕܐ ׃ ܗܘ ܬܠܡܝܕܐ ܗܘ ܕܝܕܝܥ ܠܪܒ ܟܗܢܐ ܗܘ ܐܬܐ ܥܡ ܝܫܘܥ ܠܓܘ ܕܪܬܐ ܕܪܒ ܟܗܢܐ ׃ 16 ܦܛܪܘܣ ܗܘ ܕܩܐܡ ܒܪ ܬܪܥܐ ׃ ܢܦܩ ܗܘ ܬܠܡܝܕܐ ܐܚܪܢܐ ܗܘ ܕܝܕܝܥ ܠܪܒ ܟܗܢܐ ܘܐܡܪ ܠܬܪܥܝܬܐ ܘܥܠ ܦܛܪܘܣ ܐܥܠ ׃ 17 ܐܡܪܬ ܠܗ ܠܦܛܪܘܣ ܬܪܥܝܬܐ ܗܘ ܕܬܪܥܐ ܐܦ ܐܢܬ ܡܢ ܬܠܡܝܕ̈ܘܗܝ ܕܒܪܢܫܐ ܗܕܐ ׃ ܐܡܪ ܠܐ ܐܢܐ ׃ 18 ܥܒܕ̈ܐ ܘܫܡܫ̈ܐ ܕܩܐܡܘ ܥܠ ܓܡܪ̈ܐ ܕܥܒܕܘ ܓܡܪ̈ܐ ܡܛܠ ܕܩܪܝܪ ܗܘ ܘܡܬܚܡܡ ܘܗܘ ܦܛܪܘܣ ܩܐܡ ܥܡܗܘܢ ܘܡܬܚܡܡ ׃ 19 ܪܒ ܟܗܢܐ ܫܐܠ ܠܝܫܘܥ ܥܠ ܬܠܡܝ̈ܕ̈ܘܗܝ ܘܥܠ ܬܘܒܬܗ ׃ 20 ܥܢܐ ܠܗ ܝܫܘܥ ܐܢܐ ܒܓܠܝܐ ܡܠܠܬ ܥܡ ܥܠܡܐ ܐܢܐ ܟܠ ܙܒܢ ܐܠܦܬ ܒܟܢܘܫܬܐ ܘܒܗܝܟܠܐ ܕܟܠ ܝܗܘ̈ܕ̈ܝܐ ܟܢܫܝܢ ܠܘܬ ܐܢܘܢ ܘܒܣܬܪ ܠܐ ܡܠܠܬ ܡܕܡ ׃

12 Cohors ergo et tribunus et ministri
Judæorum comprehenderunt Jesum et
ligaverunt eum, 13 Et adduxerunt
eum ad Annam primum: erat enim
socer Caiaphæ, qui erat pontifex anni
illius: 14 Erat autem Caiaphas qui
consilium dederat Judæis quia expedit
unum hominem mori pro populo.
15 Sequebatur autem Jesum Simon
Petrus et alius discipulus: discipulus
autem ille erat notus pontifici et in-
troivit cum Jesu in atrium pontificis,
16 Petrus autem stabat ad ostium
foris. Exivit ergo discipulus ille qui
erat notus pontifici et dixit ostiariæ,
et introduxit Petrum. 17 Dicit ergo
Petro ancilla ostiaria: Numquid et tu
ex discipulis es hominis istius? Dicit
ille: Non sum. 18 Stabant autem
servi et ministri ad prunas, quia frigus
erat, et calefiebant: erat autem cum
eis et Petrus stans et calefaciens se.
19 Pontifex ergo interrogavit Jesum
de discipulis et de doctrina ejus.
20 Respondit ei Jesus: Ego palam
locutus sum mundo: ego semper
docui in synagoga et in templo,
quo omnes Judæi conveniunt, et
in occulto locutus sum nihil.

21 Τί με ἐρωτᾷς; ἐρώτησον τοὺς ἀκηκούτας τί ἐλάλησα αὐτοῖς· ἴδε οὗτοι οἴδασιν ἃ εἶπον ἐγώ. 22 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος εἷς παρεστηκὼς τῶν ὑπηρετῶν ἔδωκεν ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ εἰπών· Οὕτως ἀποκρίνῃ τῷ ἀρχιερεῖ; 23 Ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς· Εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις; 24 Ἀπέστειλεν οὖν αὐτὸν ὁ Ἅννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα. 25 Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος· εἶπον οὖν αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; Ἠρνήσατο ἐκεῖνος καί εἶπεν· Οὐκ εἰμί. 26 Λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενὴς ὢν οὗ ἀπέκοψεν Πέτρος τὸ ὠτίον· Οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ; 27 Πάλιν οὖν ἠρνήσατο Πέτρος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. 28 Ἄγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ πρωΐ· καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν ἀλλὰ φάγωσιν τὸ πάσχα. 29 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πειλᾶτος ἔξω πρὸς αὐτοὺς καὶ φησίν· Τίνα κατηγορίαν φέρετε [κατὰ] τοῦ ἀνθρώπου τούτου; 30 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· Εἰ μὴ ἦν οὗτος κακὸν ποιῶν, οὐκ ἄν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. 31 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος· Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε [αὐτόν]. Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα·

21 ܡܢܐ ܡܫܐܠ ܐܢܐ ܟܕ . ܫܐܠ ܟܬܘܢ ܠܐ ܕܫܡܥܘ ܡܢܐ ܡܠܠ ܥܠܝܗܘܢ ܗܐ . ܗܠ ܐܠܝܢ ܝܕܥܝܢ ܡܕ ܐܡܪܬ ܐܢܐ . 22 ܘܟܕ ܗܘ ܟܕ ܐܡܪ ܗܕܐ ܚܕ ܡܢ ܩܐܡܝܗ ܝܗܒ ܠܝܫܘܥ ܣܛܪܐ ܒܐܦܗ : ܗܟܢܐ ܡܦܣܩ ܐܢܬ ܠܪܒܐ ܕܟܗܢܐ : 23 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܐܢ ܒܝܫ ܡܠܠܬ ܐܡܪ ܥܠ ܕܒܝܫ ܐܝܟ ܕܫܦܝܪ ܐܡܪ ܥܠ ܫܦܝܪ ܡܕ ܐܢ ܠܐ ܟܫܪ ܠܡܐ ܡܟܐ ܐܢܬ ܠܝ . 24 ܫܕܪ ܠܗ ܐܢܢ ܩܛܝܪ ܠܘܬ ܩܐܦܐ ܪܒܐ ܕܟܗܢܐ . 25 ܗܘܐ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܩܐܡ ܘܡܬܚܡܡ ܐܡܪܘ ܠܗ ܗܠ ܐܦ ܐܢܬ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܢܬ . ܟܦܪ ܗܘ ܘܐܡܪ ܠܐ ܐܢܐ . 26 ܐܡܪ ܚܕ ܡܢ ܥܒܕܐ ܕܪܒܐ ܕܟܗܢܐ ܩܪܝܒ ܠܡܢ ܕܩܛܥ ܫܡܥܘܢ ܐܘܕܢܗ ܠܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܐ ܐܢܐ ܚܙܝܬ ܠܟ ܒܓܢܬܐ ܥܡ ܗܘ ܓܒܪܐ . 27 ܫܪܐ ܗܠ ܐܦ ܟܦܐ ܟܦܪ ܘܩܪܐ ܬܪܢܓܘܠܐ . 28 ܐܝܬܘ ܠܗ ܠܝܫܘܥ ܠܒܝܬ ܕܝܪܬܐ ܡܢ ܩܐܦܐ ܠܦܪܛܘܪܐ ܗܘ ܕܪܡܫܐ ܘܗܢܘܢ ܠܐ ܥܠܘ ܠܒܝܬ ܕܝܪܬܐ ܕܠܐ ܢܬܛܢܦܘܢ ܐܠܐ ܢܐܟܠܘܢ ܦܨܚܐ . 29 ܢܦܩ ܗܠ ܦܝܠܛܘܣ ܠܒܪܐ ܠܘܬܗܘܢ ܘܐܡܪ ܡܢܐ ܬܒܥܘܢ ܥܠ ܗܕܐ ܓܒܪܐ . 30 ܥܢܘ ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܠܘ ܗܘ ܗܕܐ ܒܝܫ ܥܒܕ ܠܐ ܗܘܝܢ ܡܣܪܝܢ ܠܟ ܐܢܘܢ ܐܝܬ ܠܢ ܕܢܩܛܠ ܠܐ ܚܕ . 31 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܠ ܐܢܬܘܢ ܣܒܘ ܐܢܘܢ ܘܕܝܢܘ ܠܗ ܐܝܟ ܕܢܡܘܣܟܘܢ ܐܡܪܘ ܠܗ ܝܗܘܕܝܐ ܠܐ ܫܪܝܐ ܠܢ ܠܡܩܛܠ ܠܐ ܚܕ .

21 Quid me interrogas? interroga eos qui audierunt quid locutus sum ipsis; ecce hi sciunt quæ dixerim ego. 22 Hæc autem cum dixisset, unus adsistens ministrorum dedit alapam Jesu, dicens: Sic respondis pontifici? 23 Respondit ei Jesus: Si male locutus sum, testimonium perhibe de malo: si autem bene, quid me cædis? 24 Et misit eum Annas ligatum ad Caiaphan pontificem. 25 Erat autem Simon Petrus stans et calefaciens se. Dixerunt ergo ei: Numquid et tu ex discipulis ejus es? Negavit ille et dixit: Non sum. 26 Dicit unus ex servis pontificis, cognatus ejus cujus abscidit Petrus auriculam: Nonne ego te vidi in horto cum illo? 27 Iterum ergo negavit Petrus, et statim gallus cantavit. 28 Adducunt ergo Jesum a Caiapha in prætorium: erat autem mane: et ipsi non introierunt in prætorium, ut non contaminarentur sed manducarent pascha. 29 Exivit ergo Pilatus ad eos foras et dixit: Quam accusationem adfertis adversus hominem hunc? 30 Responderunt et dixerunt ei: Si non esset hic malefactor, non tibi tradidissemus eum. 31 Dixit ergo eis Pilatus: Accipite eum vos et secundum legem vestram judicate eum. Dixerunt ergo Judæi: Nobis non licet interficere quemquam.

32 "Ινα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῇ, ὃν εἶπεν σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. 33 Εἰσῆλθεν οὖν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν ὁ Πειλάτος καὶ ἐφώνησεν τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; 34 Ἀπεκρίθη [αὐτῷ] Ἰησοῦς· Ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις, ἢ ἄλλοι σοι εἶπον περὶ ἐμοῦ; 35 Ἀπεκρίθη ὁ Πειλάτος· Μήτι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι; τὸ ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί· τί ἐποίησας; 36 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμή, οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο, ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. 37 Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πειλάτος· Οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Σὺ λέγεις, ὅτι βασιλεύς εἰμι. Ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ· πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς. 38 Λέγει αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος· Τί ἐστιν ἀλήθεια; Καὶ τοῦτο εἰπὼν πάλιν ἐξῆλθεν πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἐγὼ οὐδεμίαν εὑρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. 39 Ἔστιν δὲ συνήθεια ὑμῖν ἵνα ἕνα ἀπολύσω ὑμῖν ἐν τῷ πάσχα· βούλεσθε οὖν ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 40 Ἐκραύγασαν οὖν πάλιν [πάντες] λέγοντες· Μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν. Ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς λῃστής.

32 ܕܢܬܡܠܝ ܡܠܬܐ ܕܝܫܘܥ ܕܐܡܪ ܒܡܐ ܡܘܬܐ ܗܘ ܥܬܝܕ ܠܡܡܘܬ ܒܗ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܗ ܒܡܐ ܡܘܬܐ ܗܘ ܥܬܝܕ ܠܡܡܘܬ ܒܗ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܗ ܒܡܐ ܡܘܬܐ ܗܘ ܥܬܝܕ ܠܡܡܘܬ ܒܗ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܗ ܒܡܐ ܡܘܬܐ ܗܘ ܥܬܝܕ ܠܡܡܘܬ ܒܗ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܗ ܒܡܐ ܡܘܬܐ ܗܘ ܥܬܝܕ ܠܡܡܘܬ ܒܗ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܗ ܒܡܐ ܡܘܬܐ ܗܘ ܥܬܝܕ ܠܡܡܘܬ ܒܗ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܗ ܒܡܐ ܡܘܬܐ ܗܘ ܥܬܝܕ ܠܡܡܘܬ ܒܗ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܗ ܒܡܐ ܡܘܬܐ ܗܘ ܥܬܝܕ ܠܡܡܘܬ ܒܗ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܗ ܒܡܐ ܡܘܬܐ ܗܘ ܥܬܝܕ ܠܡܡܘܬ ܒܗ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܗ ܒܡܐ ܡܘܬܐ ܗܘ ܥܬܝܕ ܠܡܡܘܬ ܒܗ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܗ ܒܡܐ ܡܘܬܐ ܗܘ ܥܬܝܕ ܠܡܡܘܬ ܒܗ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܗ ܒܡܐ ܡܘܬܐ ܗܘ ܥܬܝܕ ܠܡܡܘܬ ܒܗ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܗ ܒܡܐ ܡܘܬܐ ܗܘ ܥܬܝܕ ܠܡܡܘܬ ܒܗ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܗ ܒܡܐ ܡܘܬܐ ܗܘ ܥܬܝܕ ܠܡܡܘܬ ܒܗ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܗ ܒܡܐ ܡܘܬܐ ܗܘ ܥܬܝܕ ܠܡܡܘܬ ܒܗ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܗ ܒܡܐ ܡܘܬܐ ܗܘ ܥܬܝܕ ܠܡܡܘܬ ܒܗ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܗ ܒܡܐ ܡܘܬܐ ܗܘ ܥܬܝܕ ܠܡܡܘܬ ܒܗ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܗ ܒܡܐ ܡܘܬܐ ܗܘ ܥܬܝܕ ܠܡܡܘܬ ܒܗ ܡܫܝܚܐ ❖

32 Ut sermo Jesu impleretur, quem dixit significans qua esset morte moriturus. 33 Introivit erge iterum in prætorium Pilatus, et vocavit Jesum et dixit ei: Tu es rex Judæorum? 34 Et respondit Jesus: A temet ipso hoc dicis, an alii tibi dixerunt de me? 35 Respondit Pilatus: Numquid ego Judæus sum? gens tua et pontifices tradiderunt te mihi: quid fecisti? 36 Respondit Jesus: Regnum meum non est de mundo hoc: si ex hoc mundo esset regnum muum, ministri mei decertarent ut non traderer Judæis: nunc autem meum regnum non est hinc. 37 Dixit itaque ei Pilatus: Ergo rex es tu? Respondit Jesus: Tu dicis, quia rex sum ego. Ego in hoc natus sum et ad hoc veni in mundum ut testimonium perhibeam veritati: omnis qui est ex veritate audit meam vocem. 38 Dicit ei Pilatus: Quid est veritas? Et cum hoc dixisset, iterum exivit ad Judæos, et dicit eis: Ego nullam invenio in eo causam. 39 Est autem consuetudo vobis ut unum dimittam vobis in pascha: vultis ergo dimittam vobis regem Judæorum? 40 Clamaverunt rursum omnes dicentes: Non hunc sed Barabban. Erat autem Barabbas latro.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ, ιθ'.

ΚΕΦ. ιθ'.

1 ΤΟΤΕ οὖν ἔλαβεν ὁ Πειλᾶτος τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐμαστίγωσεν. 2 Καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν, 3 Καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεγον· Χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· Καὶ ἐδίδοσαν αὐτῷ ῥαπίσματα. 4 Ἐξῆλθεν πάλιν ὁ Πειλᾶτος ἔξω καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἴδε ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι αἰτίαν [ἐν αὐτῷ] οὐχ εὑρίσκω. 5 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος. 6 Ὅτε οὖν ἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν [λέγοντες]· Σταύρωσον σταύρωσον. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος· Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε· ἐγὼ γὰρ οὐχ εὑρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. 7 Ἀπεκρίθησαν [αὐτῷ] οἱ Ἰουδαῖοι· Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον [ἡμῶν] ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι υἱὸν θεοῦ ἑαυτὸν ἐποίησεν. 8 Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πειλᾶτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη, 9 Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ· Πόθεν εἶ σύ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. 10 Λέγει αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος· Ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω ἀπολῦσαί σε καὶ ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί σε;

ܣܝܡ ܦ ܗܠ ܦ
ܨܠܝܒ ܦ ܡܫ ܦ

1 ܗܵܝܟ ܕܟܹܐ ܦܝܠܛܘܣ ܠܝܫܘܥ ܘܩܵܛܹܠ ܠܹܗ ܒܣܘܼܛܹܐ .
2 ܘܟܪܟܝܼܠܹ ܥܠ ܪܹܫܹܗ ܟܠܝܠ ܕܫܘܼܟܹܐ ܘܠܒܫܘ ܠܹܗ ܠܒܘܫ ܐܪܓܘܼܢ .
3 ܘܐܬܝܼܢ ܠܘܬܹܗ ܘܐܡܪܝܼܢ ܠܹܗ ܫܠܡ ܠܟ ܡܠܟ ܕܝܗܘܕܝܐ . ܘܢܬܝܼܢ ܠܹܗ ܨܦܩܹ ܒܐܦܘܗܝ .
4 ܢܦܩ ܬܘܒ ܦܝܠܛܘܣ ܠܒܪ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܠܒܪ ܕܬܕܥܘܢ ܕܠܐ ܫܟܚ ܐܢܐ ܒܹܗ ܥܠܬܐ .
5 ܢܦܩ ܝܫܘܥ ܒܪ ܟܠܝܠ ܫܘܟܹܐ ܘܠܒܘܫ ܐܪܓܘܼܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܐ ܐܢܫܐ .
6 ܟܕ ܚܙܘ ܠܹܗ ܟܗܢܹ ܘܫܡܫܢܹ ܩܥܘ ܘܐܡܪܝܼܢ ܨܠܝܒ ܨܠܝܒ . ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ ܣܒܘ ܐܢܬܘܢ ܘܨܠܒܘ ܠܹܗ ܐܢܐ ܠܐ ܫܟܚ ܥܠܬܐ ܒܹܗ .
7 ܐܡܪܝܼܢ ܠܹܗ ܝܗܘܕܝܐ ܐܝܬ ܠܢ ܢܡܘܣܐ ܘܠܦܘܼܩ ܢܡܘܣܐ ܚܝܒ ܗܘ ܕܢܡܘܬ ܡܛܠ ܕܒܪ ܐܠܗܐ ܥܒܕ ܢܦܫܹܗ .
8 ܟܕ ܫܡܥ ܦܝܠܛܘܣ ܗܢܐ ܡܠܬܐ ܐܬܬܪܥܝ ܝܬܝܪ .
9 ܘܥܠ ܠܓܘ ܕܪܬܘܢܐ ܘܐܡܪ ܠܝܫܘܥ ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܢܬ . ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܦܘܪܓܘܼܕ ܠܹܗ ܠܐ ܝܗܒ .
10 ܐܡܪ ܠܹܗ ܦܝܠܛܘܣ ܠܝ ܠܐ ܡܡܠܠ ܐܢܬ . ܠܐ ܝܕܥܬ ܕܫܠܝܛ ܐܢܐ ܕܐܫܕܟ ܘܫܠܝܛ ܐܢܐ ܕܐܫܒܘܩ ܠܟ ;

SEC. JOHANNEM, XIX.

CAPUT XIX.

1 TUNC ergo adprehendit Pilatus Jesum et flagellavit, 2 Et milites plectentes coronam de spinis imposuerunt capiti ejus et veste purpurea circumdederunt eum, 3 Et veniebant ad eum et dicebant: Have rex Judæorum, et dabant ei alapas. 4 Exiit iterum Pilatus foras et dicit eis: Ecce adduco vobis eum foras, ut cognoscatis quia in eo nullam causam invenio. 5 Exiit ergo Jesus portans spineam coronam et purpureum vestimentum. Et dicit eis: Ecce homo. 6 Cum ergo vidissent eum pontifices et ministri, clamabant dicentes: Crucifige, crucifige. Dicit eis Pilatus: Accipite eum vos et crucifigite: ego enim non invenio in eo causam. 7 Responderunt ei Judæi: Nos legem habemus, et secundum legem debet mori, quia Filium Dei se fecit. 8 Cum ergo audisset Pilatus hunc sermonem, magis timuit. 9 Et ingressus est prætorium iterum et dicit ad Jesum: Unde es tu? Jesus autem responsum non dedit ei. 10 Dicit ergo ei Pilatus: Mihi non loqueris? nescis quia potestatem habeo crucifigere te, et potestatem habeo dimittere te?

11 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Οὐκ ἔχεις ἐξουσίαν κατ' ἐμοῦ οὐδεμίαν εἰ μὴ ἦν δεδομένον σοι ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παραδούς με σοὶ μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει. 12 Ἐκ τούτου ὁ Πειλᾶτος ἐζήτει ἀπολῦσαι αὐτόν· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἐκραύγαζον λέγοντες· Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος· πᾶς ὁ βασιλέα ἑαυτὸν ποιῶν ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι. 13 Ὁ οὖν Πειλᾶτος ἀκούσας τῶν λόγων τούτων ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ βήματος εἰς τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἑβδαϊστὶ δὲ Γαββαθᾶ. 14 Ἦν δὲ παρασκευὴ τοῦ πάσχα, ὥρα ἦν ὡς ἕκτη. Καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις· Ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. 15 Ἐκραύγασαν οὖν ἐκεῖνοι· Ἆρον ἆρον, σταύρωσον αὐτόν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος· Τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; Ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς· Οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα. 16 Τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ. Παρέλαβον οὖν τὸν Ἰησοῦν, 17 καὶ βαστάζων ἑαυτῷ τὸν σταυρὸν ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου τόπον, ὃ λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθᾶ, 18 Ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν. 19 Ἔγραψεν δὲ καὶ τίτλον ὁ Πειλᾶτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦν δὲ γεγραμμένον· Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

11 Respondit Jesus: Non haberes potestatem adversum me ullam nisi tibi esset datum de super: propterea qui tradidit me tibi majus peccatum habet. 12 Exinde quærebat Pilatus dimittere eum: Judæi autem clamabant dicentes: Si hunc dimittis, non es amicus Cæsaris: omnis qui se regem facit contradicit Cæsari. 13 Pilatus ergo cum audisset hos sermones, adduxit foras Jesum, et sedit pro tribunali in locum qui dicitur Lithostrotus, hebraice autem Gabbatha. 14 Erat autem paraseeve paschæ, hora quasi sexta. Et dicit Judæis: Ecce rex vester. 15 Illi autem clamabant: Tolle tolle, crucifige eum. Dixit eis Pilatus: Regem vestrum crucifigam? Responderunt pontifices: Non habemus regem nisi Cæsarem. 16 Tunc ergo tradidit eis illum ut crucifigeretur. Susceperunt autem Jesum et duxerunt. 17 Et bajulans sibi crucem exivit in eum qui dicitur Calvariæ locum, hebraice Golgotha. 18 Ubi eum crucifixerunt, et cum eo alios duos hinc et hinc, medium autem Jesum. 19 Scripsit autem et titulum Pilatus et posuit super crucem: erat autem scriptum Jesus Nazarenus rex Judæorum.

20 Τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ τόπος τῆς πόλεως ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊστί, Ῥωμαϊστί, Ἑλληνιστί. 21 Ἔλεγον οὖν τῷ Πειλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων· Μὴ γράφε· Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπεν· Βασιλεύς εἰμι τῶν Ἰουδαίων. 22 Ἀπεκρίθη ὁ Πειλᾶτος· Ὃ γέγραφα, γέγραφα. 23 Οἱ οὖν στρατιῶται, ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐποίησαν τέσσερα μέρη, ἑκάστῳ στρατιώτῃ μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα. Ἦν δὲ ὁ χιτὼν ἄραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου. 24 Εἶπαν οὖν πρὸς ἀλλήλους· Μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ, τίνος ἔσται. Ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ [ἡ λέγουσα]· Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον. Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν. 25 Εἱστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαριὰμ ἡ του Κλωπᾶ, καὶ Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνή. 26 Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρὶ [αὐτοῦ]· Γύναι, ἴδε ὁ υἱός σου. 27 Εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ· Ἴδε ἡ μήτηρ σου. Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐτὴν ὁ μαθητὴς εἰς τὰ ἴδια. 28 Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤδη πάντα τετέλεσται, ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφή, λέγει· Διψῶ.

20 Hunc ergo titulum multi legerunt Judæorum, quia prope civitatem erat locus ubi crucifixus est Jesus, et erat scriptum hebraice græce et latine. 21 Dicebant ergo [Pilato] pontifices [Judæorum]: Noli scribere: Rex Judæorum, sed quia ipse dixit: Rex sum Judæorum. 22 Respondit Pilatus: Quod scripsi, scripsi. 23 Milites ergo cum crucifixissent eum, acceperunt vestimenta ejus et fecerunt quattuor partes, unicuique militi partem, et tunicam. Erat autem tunica inconsutilis, de super contexta per totum: 24 Dixerunt ergo ad invicem: Non scindamus eam, sed sortiamur de illa cujus sit. Ut scriptura impleatur dicens: Partiti sunt vestimenta mea sibi, et in vestem meam miserunt sortem. Et milites quidem hæc fecerunt: 25 Stabant autem juxta crucem Jesu mater ejus et soror matris ejus Maria Cleopæ et Maria Magdalene. 26 Cum vidisset ergo Jesus matrem et discipulum stantem quem diligebat, dicit matri suæ: Mulier, ecce filius tuus. 27 Deinde dicit discipulo: Ecce mater tua. Et ex illa hora accepit eam discipulus in sua. 28 Postea sciens Jesus quia jam omnia consummata sunt, ut consummaretur scriptura dicit: Sitio.

29 Σκεῦος ἔκειτο ὄξους μεστόν· Σπόγγον οὖν μεστὸν ὄξους ὑσσώπῳ περιθέντες προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι. 30 Ὅτε οὖν ἔλαβεν τὸ ὄξος [ὁ Ἰησοῦς], εἶπεν· Τετέλεσται, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκεν τὸ πνεῦμα. 31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ σαββάτου, ἠρώτησαν τὸν Πειλᾶτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη καὶ ἀρθῶσιν. 32 Ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συνσταυρωθέντος αὐτῷ· 33 Ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες ὡς εἶδον ἤδη αὐτὸν τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη, 34 Ἀλλ' εἷς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξεν, καὶ ἐξῆλθεν εὐθὺς αἷμα καὶ ὕδωρ. 35 Καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκεν, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστὶν ἡ μαρτυρία, κἀκεῖνος οἶδεν ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἵνα καὶ ὑμεῖς πιστεύητε. 36 Ἐγένετο γὰρ ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· Ὀστοῦν οὐ συντριβήσεται αὐτοῦ. 37 Καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέγει· Ὄψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν. 38 Μετὰ δὲ ταῦτα ἠρώτησεν τὸν Πειλᾶτον Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὢν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πειλᾶτος. Ἦλθον οὖν καὶ ἦραν αὐτόν.

29 ܣܡܘ ܐܟܬܐ ܡܠܝܐ ܚܠܐ ܘܣܡܘ ܒܗ ܣܦܘܓܐ ܡܠܝܐ ܚܠܐ ܘܣܡܘ ܥܠ ܐܙܘܒܐ ܘܩܪܒܘ ܠܦܘܡܗ ܠܡ ܝܫܘܥ ܐܝܬ ܠܗ ܚܠܐ ܘܩܪܒ ܠܗ ܐܙܘܒܐ ܘܐܡܪ ܫܠܡ ܐܝܬ ܠܗ ܘܐܟܟ ܪܫܗ ܘܫܒܩ ܠܪܘܚܗ ❖ 31 ܗܘ ܕܝܘܡܐ ܐܝܬ ܠܗ ܠܝܗܘܕܝܐ ܕܥܪܘܬܐ ܗܘ ܘܠܐ ܒܥܐ ܕܢܫܬܪ ܦܓܪܐ ܥܠ ܨܠܒܐ ܒܫܒܬܐ ܗܘ ܝܘܡܐ ܪܒܐ ܗܘ ܕܗܘ ܫܒܬܐ ܘܫܐܠܘ ܠܦܝܠܛܘܣ ܕܢܬܒܪ ܠܗܘܢ ܩܪܝܗܘܢ ܘܢܫܬܪܘܢ ܘܢܬܪܡܘ ܗܘ ܕܥܡ ܝܫܘܥ ܐܬܘ ܘܩܪܒ ܠܗ ܘܬܒܪ ܩܪܝܗ ܘܢܦܩ ܡܝܐ ܘܐܣܝܐ ܘܐܬܐ ܘܚܙܐ ܕܡܝܬ ܗܘ ܐܝܬ ܠܗ ܘܠܐ ܩܪܒ ܠܗ ܐܢܫ ܠܩܪܝܗ ܐܠܐ ܚܕ ܡܢ ܓܝܪ ܐܢܫ ܠܪܘܡܚܐ ܕܒܪܡܚܗ ܦܬܚ ܠܗ ܘܢܦܩ ܡܝܐ ܘܐܣܝܐ ܘܐܬܐ ܘܣܗܕ ܣܗܕ ܘܫܪܪ ܗܘ ܣܗܕܘܬܗ ܘܝܕܥ ܕܫܪܪ ܐܡܪ ܕܢܗܝܡܢܘܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܗܠܝܢ ܗܘ ܕܐܬܝ ܠܡܗܘ ܐܬܬ ܠܗ ܕܢܬܒܪ ܩܪܝܗ ܘܢܫܬܪ ܘܢܬܪܡ

39 Ἦλθεν δὲ καὶ Νικόδημος ὁ ἐλθὼν
πρὸς αὐτὸν νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέρων
μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡς λίτρας
ἑκατόν. 40 Ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ
Ἰησοῦ καὶ ἔδησαν αὐτὸ ὀθονίοις μετὰ
τῶν ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος ἐστὶν τοῖς
Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. 41 Ἦν δὲ ἐν
τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κῆπος, καὶ
ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινόν, ἐν ᾧ οὐδέπω
οὐδεὶς ἐτέθη· 42 ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν
παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς
ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.

ΚΕΦ. κ'

1 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαριὰμ
ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρωὶ σκοτίας
ἔτι οὔσης εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ βλέπει
τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ μνημείου.
2 Τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα
Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν
ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς·
ἦραν τὸν Κύριον ἐκ τοῦ μνημείου,
καὶ οὐκ οἴδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν.
3 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος
μαθητής, καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον.
4 Ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ· καὶ ὁ ἄλλος
μαθητὴς προέδραμεν τάχιον τοῦ Πέτρου
καὶ ἦλθεν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον,

39 ܘܐܬܐ ܐܦ ܢܩܘܕܝܡܘܣ ܗܘ ܕܐܬܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܒܠܠܝܐ ܒܪܡܫܐ ܘܐܝܬܝ ܥܡܗ ܡܪ ܘܐܗܠܘ ܐܝܟ ܓܘ ܡܢܐ ܕܣܡ ܠܝܛܪ ܡܐܐ . 40 ܘܢܣܒܘ ܦܓܪܐ ܕܝܫܘܥ ܘܫܚܠܘ ܐܢܘܢ ܒܣܝܪ ܥܡ ܣܡܐ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܝܗܘܕܝ ܠܡܩܒܪ . 41 ܘܐܝܬ ܒܐܬܪܐ ܕܨܠܝܒ ܐܝܬ ܓܢܬܐ ܘܒܓܢܬܐ ܩܒܪܐ ܚܕܬܐ ܕܠܐ ܐܬܩܒܪ ܒܗ ܥܕ ܗܫܐ ܐܝܫ . 42 ܘܡܢ ܒܝܬ ܗܘ ܩܒܪܐ ܐܬܩܒܪ ܝܫܘܥ ❖

1 ܒܚܕ ܫܒܬܐ ܐܬܬ ܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ ܠܩܒܪܐ ܒܪܡܫܐ ܟܕ ܥܕ ܠܐ ܢܗܪ ܘܚܙܬ ܐܒܢܐ ܕܐܬܪܡ ܡܢ ܩܒܪܐ : 2 ܪܗܛܬ ܘܐܬܬ ܠܘܬ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܘܠܘܬ ܬܠܡܝܕܐ ܐܚܪܢܐ ܕܪܚܡܗ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܣܒܘ ܡܪܝܐ ܡܢ ܩܒܪܐ ܘܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܝܟ ܣܒܘܗܝ . 3 ܢܦܩ ܟܐܦܐ ܘܗܘ ܬܠܡܝܕܐ ܐܚܪܢܐ ܘܐܬܘ ܠܩܒܪܐ : 4 ܪܗܛܝܢ ܗܢܘ ܬܪܝܗܘܢ ܒܚܕ ܘܗܘ ܬܠܡܝܕܐ ܐܚܪܢܐ ܩܕܡ ܘܐܬܐ ܩܕܡ ܠܘܬ ܟܐܦܐ ܘܥܠ ܠܩܒܪܐ ܘܐܬܐ ܩܕܡ ܘܥܠ ܠܩܒܪܐ :

39 Venit autem et Nicodemus, qui
venerat ad Jesum nocte primum,
ferens mixturam murræ et aloes
quasi libras centum. 40 Acceperunt ergo corpus Jesu et ligaverunt eum linteis cum aromatibus, sicut mos Judæis est sepelire.
41 Erat autem in loco ubi crucifixus est hortus, et in horto monumentum novum, in quo nondum quisquam positus erat: 42 Ibi ergo propter
parasceven Judæorum, quia juxta
erat monumentum, posuerunt Jesum.

CAPUT XX.

1 Una autem sabbati Maria Magdalene venit mane, cum adhuc tenebræ
essent, ad monumentum, et videt
lapidem sublatum a monumento.
2 Cucurrit ergo et venit ad Simonem
Petrum et ad alium discipulum quem
amabat Jesus, et dicit eis: Tulerunt
Dominum de monumento, et nescimus
ubi posuerunt eum. 3 Exiit ergo
Petrus et ille alius discipulus, et venerunt ad monumentum: 4 Currebant
autem duo simul: et ille alius
discipulus præcucurrit citius Petro
et venit primus ad monumentum,

5 Καὶ παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. 6 Ἔρχεται οὖν Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, 7 Καὶ τὸ σουδάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἕνα τόπον. 8 Τότε οὖν εἰσῆλθεν καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδεν καὶ ἐπίστευσεν· 9 Οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν τὴν γραφήν, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. 10 Ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς αὐτοὺς οἱ μαθηταί. 11 Μαριὰμ δὲ εἱστήκει πρὸς τῷ μνημείῳ ἔξω κλαίουσα. Ὡς οὖν ἔκλαιεν, παρέκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον, 12 Καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομένους, ἕνα πρὸς τῇ κεφαλῇ καὶ ἕνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 13 Λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι· Γύναι, τί κλαίεις; Λέγει αὐτοῖς ὅτι ἦραν τὸν Κύριόν μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. 14 Ταῦτα εἰποῦσα ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἑστῶτα, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν. 15 Λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς· Γύναι, τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς; Ἐκείνη δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός ἐστιν, λέγει αὐτῷ· Κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθηκας αὐτόν, κἀγὼ αὐτὸν ἀρῶ. 16 Λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς· Μαριάμ. Στραφεῖσα ἐκείνη λέγει αὐτῷ Ἑβραϊστί· Ῥαββουνί, ὃ λέγεται διδάσκαλε.

5 ܘܟܕ ܡܛܐ ܚܙܐ ܕܟܪܝܟ ܐܝܬ ܗܘ ܒܨܒܝܢ . ܘܠܐ ܥܠ ܠ ܥܠ . 6 ܐܬܐ ܗܘ ܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ ܕܐܬܒܥ ܠܗ ܘܥܠ ܠ ܥܠ ܘܚܙܐ ܠܟܪܝܟ ܐܝܬ ܗܘ ܒܨܒܝܢ . 7 ܘܠܣܕܪܐ ܕܗܘܐ ܥܠ ܪܫܗ ܠܐ ܥܡ ܨܒܝܢ ܐܠܐ ܦܪܫ ܒܚܕ ܐܬܪ ܠܚܘܕܗ : 8 ܗܕܝܢ ܥܠ ܗܘ ܐܚܪܢܐ ܕܡܛܐ ܩܕܡܝܐ ܠܩܒܪܐ ܘܚܙܐ ܘܗܝܡܢ . 9 ܠ ܝܕܥ ܗܘ ܡܢ ܟܬܒܐ ܕܒܥܐ ܗܘ ܕܢܩܘܡ ܡܢ ܡܝܬ ܐ ܗܘ ܐ ܡܢ ܩܕܡ ܕܢܐ ܐ ܐ

17 Λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς· Μή μου ἅπτου· Οὔπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα· Πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου καὶ εἰπὲ αὐτοῖς· Ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ πατέρα ὑμῶν καὶ θεόν μου καὶ θεὸν ὑμῶν. 18 Ἔρχεται Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ ἀγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἑώρακα τὸν Κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ. 19 Οὔσης οὖν ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνη ὑμῖν. 20 Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῖς. Ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. 21 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς πάλιν· Εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέν με ὁ πατήρ, κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς. 22 Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησεν καὶ λέγει αὐτοῖς· Λάβετε πνεῦμα ἅγιον. 23 Ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφέωνται αὐτοῖς· ἄν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται. 24 Θωμᾶς δὲ εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν Ἰησοῦς. 25 Ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί· Ἑωράκαμεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς. Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ βάλω μου τὸν δάκτυλον εἰς τὸν τόπον τῶν ἥλων καὶ βάλω μου τὴν χεῖρα εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω.

17 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܠܐ ܬܬܚܫܝ ܠܝ . ܠܐ ܐܬܪ ܕܣܠܩ ܐܢܐ ܠܘܬ ܐܒܝ . ܐܠܐ ܙܠ ܠܐܚܝ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܣܠܩ ܐܢܐ ܠܘܬ ܐܒܝ ܘܐܒܘܟܘܢ ܘܐܠܗܝ ܘܐܠܗܟܘܢ . 18 ܐܬܐ ܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܐ ܕܚܙܝܬ ܠܡܪܝܐ ܘܗܟܢܐ ܐܡܪ ܠܝ ✤ 19 ܒܗ ܒܝܘܡܐ ܒܬܪ ܫܒܬܐ ܘܬܪܨ ܗܘܐ ܒܥܪܒܐ ܘܬܪܥܐ ܕܒܝܬܐ ܗܘ ܕܬܠܡܝܕܐ ܟܢܫܝܢ ܡܢ ܕܚܠܬܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܘܩܐܡ ܒܡܨܥܬܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܫܠܡܐ ܠܟܘܢ . 20 ܘܗܟܢܐ ܐܡܪ ܘܚܘܪܗ ܘܦܓܪܗ ܚܘܐ ܠܗ ܘܚܕܝܘ ܬܠܡܝܕܐ ܕܚܙܘ ܠܡܪܝܐ . 21 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܬܘܒ ܫܠܡܐ ܠܟܘܢ ܐܝܟ ܕܫܕܪܢܝ ܐܒܐ ܐܦ ܐܢܐ ܫܕܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ . 22 ܘܗܟܢܐ ܐܡܪ ܢܦܚ ܒܗܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܩܒܠܘ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ . 23 ܡܢ ܕܫܒܩܬܘܢ ܠܚܛܗܐ ܫܒܝܩܝܢ ܠܗܘܢ ܘܡܢ ܕܛܥܢܬܘܢ ܛܝܥܝܢ ܗܘ . 24 ܬܐܘܡܐ ܕܐܬܩܪܐ ܬܐܘܡ ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܣܪ ܬܠܡܝܕܐ ܗܘ ܕܐܬܩܪܐ ܬܐܘܡ ܠܐ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܟܕ ܐܬܐ ܝܫܘܥ . 25 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܫܪܝܢ ܕܚܙܝܢ ܠܡܪܝܐ . ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܢ ܠܐ ܐܚܙܐ ܒܐܝܕܘܗܝ ܫܘܟܐ ܕܡܫܡܪܬܐ ܘܐܫܕܐ ܐܨܒܥܝ ܒܫܘܟܐ ܕܡܫܡܪܬܐ ܘܐܫܕܐ ܐܝܕܝ ܒܓܢܒܗ ܠܐ ܐܗܝܡܢ ܐܢܐ ܐܦ ܐܢܐ .

17 Dicit ei Jesus: Noli me tangere: nondum enim ascendi ad Patrem meum; vade autem ad fratres meos et dic eis: Ascendo ad Patrem meum et Patrem vestrum et Deum meum et Deum vestrum. 18 Venit Maria Magdalene annuntians discipulis quia vidi Dominum, et hæc dixit mihi. 19 Cum esset ergo sero die illo una sabbatorum, et fores essent clausæ ubi erant discipuli propter metum Judæorum, venit Jesus et stetit in medio, et dicit eis: Pax vobis. 20 Et hoc cum dixisset, ostendit eis manus et latus. Gavisi sunt ergo discipuli viso Domino. 21 Dixit ergo eis iterum: Pax vobis: sicut misit me Pater, et ego mitto vos. 22 Hoc cum dixisset, insuflavit, et dicit eis: Accipite Spiritum sanctum: 23 Quorum remiseritis peccata, remittentur eis, et quorum retinueritis, retenta sunt. 24 Thomas autem unus ex duodecim, qui dicitur Didymus, non erat cum eis quando venit Jesus. 25 Dixerunt ergo ei alii discipuli: Vidimus Dominum. Ille autem dixit eis: Nisi videro in manibus ejus fixuram clavorum et mittam digitum meum in locum clavorum et mittam manum meam in latus ejus, non credam.

26 Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. Ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν· Εἰρήνη ὑμῖν. 27 Εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ· Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός. 28 Ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ θεός μου. 29 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι ἑώρακάς με, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες. 30 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν, ἃ οὐκ ἔστιν γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· 31 Ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

ΚΕΦ. κα'.

1 ΜΕΤΑ ταῦτα ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος· ἐφανέρωσεν δὲ οὕτως. 2 Ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. 3 Λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος· Ὑπάγω ἁλιεύειν. Λέγουσιν αὐτῷ· Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί. Ἐξῆλθον καὶ ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν.

26 ܘܒܬܡܢ ܝܘܡ̈ܝܢ ܬܡܢ̈ܝܐ ܗܘ̈ܘ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܓܘ̈ܐ ܘܬܐܘܡܐ ܥܡ̈ܗܘܢ. ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܒܬܪ̈ܥܐ ܕܡܬܟܫ̈ܝܢ ܘܩܐܡ ܒܡܨܥܬܐ ܘܐܡܪ ܫܠܡ̈ܐ ܠܟܘܢ. 27 ܗܝܟ ܕܐܡܪ ܠܬܐܘܡܐ ܗܒ ܐܨܒܥܟ ܗܢܐ ܘܚܙܝ ܐܝܕ̈ܝ ܘܗܒ ܐܝܕܟ ܘܣܝܡ ܒܓܢܒܝ ܘܠܐ ܗܘܐ ܠܐ ܡܗܝܡܢ ܐܠܐ ܡܗܝܡܢ. 28 ܥܢܐ ܬܐܘܡܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܘܐܠܗܝ. 29 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܚܙܝܬܢܝ ܗܝܡܢܬ ܛܘܒ̈ܝܗܘܢ ܕܠܐ ܚܙܘ ܘܗܝܡܢܘ. 30 ܣܓܝ̈ܐ ܐܦ ܐܚܪ̈ܢ̈ܝܬܐ ܥܒܕ ܝܫܘܥ ܩܕܡ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܕܠܐ ܟܬܝܒܝܢ ܒܗܕܐ ܣܦܪܐ ܗܕܐ. 31 ܐܠܝܢ ܟܬܝܒܝܢ ܕܬܗܝܡܢܘ ܕܝܫܘܥ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܘܕܡܗܝܡܢܝܢ ܬܚܘܐ ܠܟܘܢ ܒܫܡܗ.

ܦܨܩܐ ܟܐ

1 ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܐܬܓܠܝ ܝܫܘܥ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܥܠ ܝܡܐ ܕܛܒܪ̈ܝܐ ܘܐܬܓܠܝ ܗܟܢܐ. 2 ܗܘ̈ܘ ܒܚܕ̈ܐ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܘܬܐܘܡܐ ܕܡܬܩܪܐ ܬܐܘܡܐ ܘܢܬܢܐܝܠ ܕܡܢ ܩܢܐ ܕܓܠܝܠܐ ܘܒܢ̈ܝ ܙܒܕܝ ܘܐܚܪ̈ܢ̈ܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܬܪ̈ܝܢ. 3 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܐܙܠ ܐܢܐ ܠܡܨܝܕ ܢܘܢ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܐܦ ܚܢܢ ܐܬܝܢ ܥܡܟ. ܢܦܩܘ ܘܣܠܩܘ ܠܐܟܐ ܘܒܗܝ ܠܝܠܝܐ ܠܐ ܨܒܘ ܡܕܡ.

26 Et post dies octo iterum erant discipuli ejus intus, et Thomas cum eis. Venit Jesus januis clausis, et stetit in medio et dixit: Pax vobis. 27 Deinde dicit Thomæ: Infer digitum tuum huc et vide manus meas, et adfer manum tuam et mitte in latus meum, et noli esse incredulus sed fidelis. 28 Respondit Thomas et dixit ei: Dominus meus et Deus meus. 29 Dicit ei Jesus: Quia vidisti me, credidisti: beati qui non viderunt et crediderunt. 30 Multa quidem et alia signa fecit Jesus in conspectu discipulorum suorum, quæ non sunt scripta in libro hoc: 31 Hæc autem scripta sunt ut credatis quia Jesus est Christus Filius Dei, et ut credentes vitam habeatis in nomine ejus.

CAPUT XXI.

1 Postea manifestavit se iterum Jesus ad mare Tiberiadis. Manifestavit autem sic. 2 Erant simul Simon Petrus et Thomas qui dicitur Didymus et Nathanahel qui erat a Cana Galilææ et filii Zebedæi et alii ex discipulis ejus duo. 3 Dicit eis Simon Petrus: Vado piscari. Dicunt ei: Venimus et nos tecum. Et exierunt et ascenderunt in navem, et illa nocte nihil prendiderunt.

4 Πρωΐας δὲ ἤδη γινομένης ἔστη Ἰησοῦς
ἐπὶ τὸν αἰγιαλόν· οὐ μέντοι ἤδεισαν οἱ
μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν. 5 Λέγει οὖν
αὐτοῖς Ἰησοῦς· Παιδία, μή τι προσφά-
γιον ἔχετε; Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Οὔ.
6 Λέγει αὐτοῖς· Βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ
μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὑρήσετε.
Ἔβαλον οὖν, καὶ οὐκέτι αὐτὸ ἑλκύσαι
ἴσχυον ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων·
7 Λέγει οὖν ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος ὃν ἠγάπα
ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· Ὁ Κύριός ἐστιν.
Σίμων οὖν Πέτρος, ἀκούσας ὅτι ὁ Κύριός
ἐστιν, τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο, ἦν γὰρ
γυμνός, καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν
θάλασσαν· 8 Οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ
πλοιαρίῳ ἦλθον, οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν
ἀπὸ τῆς γῆς ἀλλὰ ὡς ἀπὸ πηχῶν
διακοσίων, σύροντες τὸ δίκτυον τῶν
ἰχθύων. 9 Ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν
γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακιὰν κειμένην
καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον καὶ ἄρτον.
10 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐνέγκατε
ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν ἐπιάσατε νῦν.
11 Ἀνέβη Σίμων Πέτρος καὶ εἵλκυ-
σεν τὸ δίκτυον εἰς τὴν γῆν μεστὸν
ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν πεντήκοντα
τριῶν· καὶ τοσούτων ὄντων οὐκ ἐσχίσθη
τὸ δίκτυον. 12 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς.
Δεῦτε ἀριστήσατε. Οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα
τῶν μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτόν· Σὺ
τίς εἶ; εἰδότες ὅτι ὁ Κύριός ἐστιν.

4 ܟܕ ܕܝ ܨܦܪܐ ܩܐܡ ܝܫܘܥ ܥܠ ܫܦܝܬܐ : ܠܐ ܗܟܝ ܢܕܥ ܕܗܘ
ܝܫܘܥ . ܐܠܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܕܗܘ ܗܘ . 5 ܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ ܗܐ ܠܟܘܢ ܡܕܡ ܕܐܟܠܬܘܢ : ܐܡܪܘ ܠܗ ܠܐ . 6 ܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܫܕܘ ܠܝܡܝܢ ܣܦܝܢܬܐ ܕܢܬܟܢ ܘܬܫܟܚܘܢ .
ܫܕܘ ܘܠܐ ܗܘܘ ܫܐܠܝܢ ܠܡܫܟ ܡܢ ܣܓܝܐܘܬ ܢܘܢܐ .
7 ܐܡܪ ܗܘ ܬܠܡܝܕܐ ܗܘ ܕܪܚܡܗ ܝܫܘܥ ܠܦܛܪܘܣ ܡܪܝܐ
ܗܘ ܗܘ . ܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ ܟܕ ܫܡܥ ܕܡܪܝܐ ܗܘ ܗܘ
ܠܒܘܫܬܐ ܐܬܙܪ ܒܗ ܘܫܕܐ ܢܦܫܗ ܒܝܡܐ : 8 ܐܚܪܢܐ ܕܝ
ܬܠܡܝܕܐ ܐܬܘ ܒܣܦܝܢܬܐ ܠܐ ܓܝܪ ܪܚܩܝܢ ܗܘܘ ܡܢ
ܐܪܥܐ ܐܠܐ ܐܝܟ ܐܡܬܐ ܡܐܬܝܢ ܗܘܘ ܓܪܪܝܢ ܗܢܘ
ܚܘܬܐ . 9 ܟܕ ܢܚܬܘ ܠܐܪܥܐ ܚܙܘ ܓܡܪܐ ܕܦܝܪ
ܡܣܬܟܐ ܘܚܘܬܐ ܥܠ ܓܡܪܐ ܘܠܚܡܐ : 10 ܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ ܐܝܬܘ ܡܢ ܚܘܬܐ ܕܨܝܕܬܘܢ ܗܫܐ . 11 ܣܠܩ
ܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ ܘܓܪܪ ܐܢܬ ܗܢܘ ܚܘܬܐ ܠܐܪܥܐ ܡܠܝܐ
ܚܘܬܐ ܪܒܪܒܢܐ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܬܠܬ ܘܟܕ ܗܟܢܐ ܗܘ
ܟܡ ܠܐ ܐܬܦܪܨ ܗܢܘ ܚܘܬܐ . 12 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ
ܐܬܘ ܣܥܘ . ܘܠܐ ܐܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܬܪܥܐ ܗܘ
ܕܫܐܠܝܘܗܝ ܡܢ ܐܢܬ ܐܝܟ ܕܝܥܝܢ ܕܡܪܝܐ ܗܘ ܗܘ .

4 Mane autem jam facto stetit
Jesus in litore: non tamen cogno-
verunt discipuli quia Jesus est.
5 Dicit ergo eis Jesus: Pueri,
numquid pulmentarium habetis? Re-
sponderunt ei: Non. 6 Dicit eis:
Mittite in dexteram navigii rete, et
invenietis. Miserunt ergo, et jam non
valebant illud trahere a multitudine
piscium. 7 Dicit ergo discipulus ille
quem diligebat Jesus Petro: Dominus
est. Simon Petrus cum audisset quia
Dominus est, tunicam succinxit se, erat
enim nudus, et misit se in mare:
8 Alii autem discipuli navigio vene-
runt, non enim longe erant a terra sed
quasi cubitis ducentis, trahentes rete
piscium. 9 Ut ergo descenderunt in
terram, viderunt prunas positas et
piscem superpositum et panem. 10 Dicit
eis Jesus: Adferte de piscibus quos
prendistis nunc. 11 Ascendit Simon
Petrus et traxit rete in terram plenum
magnis piscibus centum quinquaginta
tribus: et cum tanti essent, non est
scissum rete. 12 Dicit eis Jesus:
Venite prandete. Et nemo audebat
discumbentium interrogare eum: Tu
quis es? scientes quia Dominus esset.

13 Ἔρχεται Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὀψάριον ὁμοίως. 14 Τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν. 15 Ὅτε οὖν ἠρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς· Σίμων Ἰωάννου, ἀγαπᾷς με πλέον τούτων; Λέγει αὐτῷ· Ναὶ Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ· Βόσκε τὰ ἀρνία μου. 16 Λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον· Σίμων Ἰωάννου, ἀγαπᾷς με; Λέγει αὐτῷ· Ναὶ Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ· Ποίμαινε τὰ προβάτιά μου. 17 Λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον· Σίμων Ἰωάννου, φιλεῖς με; Ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον· Φιλεῖς με; καὶ λέγει αὐτῷ· Κύριε, πάντα σὺ οἶδας, σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ· Βόσκε τὰ προβάτιά μου. 18 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυτὸν καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσῃς, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος σε ζώσει καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέλεις. 19 Τοῦτο δὲ εἶπεν σημαίνων ποίῳ θανάτῳ δοξάσει τὸν θεόν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι.

13 ܒܝܫ ܕܥܒܕ ܗܘ ܝܫܘܥ ܠܟܣܦܐ ܘܡܬܠ ܗܟܢܐ ܠܚܘܬܐ ܐܦ ܠܐܟܬܐ ܕܡܢܐ ܗܘ ܝܫܘܥ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܡܢ ܒܬܪ ܕܩܡ ܡܢ ܡܝܬܐ ❖ 15 ܟܕ ܐܟܠܘ ܐܡܪ ܠܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܝܫܘܥ ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܝܘܚܢܢ ܪܚܡܬܢܝ ܝܬܝܪ ܡܢ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܠܗ ܐܝ ܡܪܝ ܐܦ ܗܟܝ ܐܢܬ ܝܕܥ ܕܪܚܡܟ ܐܢܐ ܐܡܪ ܠܗ ܪܥܐ ܠܡܐܢܝ ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܝܘܚܢܢ ܪܚܡܬܢܝ ܐܡܪ ܠܗ ܐܝ ܡܪܝ ܐܦ ܗܟܝ ܐܢܬ ܝܕܥ ܕܪܚܡܟ ܐܢܐ ܐܡܪ ܠܗ ܪܥܐ ܠܡܐܢܝ ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܝܘܚܢܢ ܚܒܝܒܬܢܝ ܐܡܪ ܠܗ ܐܝ ܡܪܝ ܐܦ ܗܟܝ ܐܢܬ ܝܕܥ ܕܪܚܡܟ ܐܢܐ ܐܡܪ ܠܗ ܪܥܐ ܠܡܐܢܝ ܐܡܪ ܠܗ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܠܟ ܕܟܕ ܗܘܝܬ ܥܠܡ ܙܪ ܐܢܬ ܠܢܦܫܟ ܘܗܠܟ ܐܝܟ ܕܨܒܝܬ ܐܠܐ ܟܕ ܣܝܒ ܐܢܬ ܬܦܫܩ ܐܝܕܝܟ ܘܐܚܪܢ ܢܙܘܪܟ ܘܢܝܬܝ ܠܐܬܪ ܕܠܐ ܨܒܝܬ ܗܕܐ ܐܡܪ ܕܒܡܐ ܡܘܬܐ ܢܫܒܚ ܐܠܗܐ ܘܟܕ ܐܡܪ ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܠܗ ܐܬܪ ܒܬܪܝ ❖ 18 ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܠܟ ❖ ❖ ❖

20 Ἐπιστραφεὶς ὁ Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ καὶ εἶπεν· Κύριε, τίς ἐστιν ὁ παραδιδούς σε; 21 Τοῦτον οὖν ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· Κύριε οὗτος δὲ τί; 22 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; σύ μοι ἀκολούθει. 23 Ἐξῆλθεν οὖν οὗτος ὁ λόγος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει· καὶ οὐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ'· Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, [τί πρὸς σέ;] 24 Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων καὶ γράψας ταῦτα, καὶ οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς αὐτοῦ ἡ μαρτυρία ἐστίν. [25 Ἔστιν δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ὅσα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἕν, οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία.]

20 ܗܘ ܕܐܬܦܢܝ ܦܛܪܘܣ ܚܙܐ ܠܗܘ ܬܠܡܝܕܐ ܕܪܚܡܗ ܝܫܘܥ ܕܡܬܒܥ ܗܘ ܕܐܦ ܒܣܥܘܕܬܐ ܒܥܠ ܚܕܪ ܥܠ ܚܕܝ ܠܒܘܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܡܢ ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܠܟ ܀ 21 ܟܕ ܚܙܐ ܦܛܪܘܣ ܠܗܢܐ ܐܡܪ ܠܝܫܘܥ ܡܪܝ ܗܢܐ ܗܠܝܢ ܡܢܐ ܀ 22 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܗܟܢܐ ܐܢܐ ܨܒܐ ܕܗܢܐ ܢܬܩܝܡ ܥܕ ܕܐܬܐ ܡܐ ܠܟ ܐܢܬ ܬܒܥܢܝ ܀ 23 ܢܦܩ ܗܠܝܢ ܡܠܬܐ ܠܐܚܐ ܕܠܐ ܢܡܘܬ ܗܘ ܬܠܡܝܕܐ ܗܘ ܠܐ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܕܠܐ ܢܡܘܬ ܐܠܐ ܗܟܢܐ ܨܒܐ ܕܗܢܐ ܢܬܩܝܡ ܥܕ ܕܐܬܐ ܡܐ ܠܟ ܀ 24 ܗܢܘ ܗܘ ܬܠܡܝܕܐ ܗܘ ܕܡܣܗܕ ܥܠ ܗܠܝܢ ܘܟܬܒ ܗܠܝܢ ܘܝܕܥܝܢ ܕܫܪܪܐ ܗܘ ܣܗܕܘܬܗ ❖ 25 ܐܝܬ ܐܦ ܐܚܪܢܐ ܣܓܝܐܐ ܕܥܒܕ ܝܫܘܥ ܕܐܢ ܢܬܟܬܒܢ ܚܕ ܚܕ ܠܐ ܐܦ ܠܥܠܡܐ ܗܢܐ ܐܝܬ ܠܗ ܕܝܟܘܠ ܠܡܣܒܪ ܠܟܬܒܐ ܗܠܝܢ ܕܢܬܟܬܒܢ ❖

20 Conversus Petrus vidit illum discipulum quem diligebat Jesus sequentem, qui et recubuit in cena super pectus ejus et dixit: Domine, quis est qui tradit te? 21 Hunc ergo cum vidisset Petrus, dicit Jesu: Domine, hic autem quid? 22 Dicit ei Jesus: Sic eum volo manere donec veniam, quid ad te? tu me sequere. 23 Exivit ergo sermo iste in fratres quia discipulus ille non moritur. Et non dixit ei Jesus: Non moritur, sed: Sic eum volo manere donec venio, quid ad te? 24 Hic est discipulus qui testimonium perhibet de his et scripsit hæc, et scimus quia verum est testimonium ejus. 25 Sunt autem et alia multa quæ fecit Jesus, quæ si scribantur per singula, nec ipsum arbitror mundum capere eos qui scribendi sunt libros. Amen.

LIBER ACTUUM APOSTOLORUM.

ΠΡΑΞΕΙΣ, ΚΕΦ. α'.

ΤΟΝ μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάντων, ὦ Θεόφιλε, ὧν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν, 2 Ἄχρι ἧς ἡμέρας ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ πνεύματος ἁγίου οὓς ἐξελέξατο ἀνελήμφθη· 3 Οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι' ἡμερῶν τεσσεράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ· 4 Καὶ συναλιζόμενος παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλα περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς ἣν ἠκούσατέ μου· 5 Ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ ἐν πνεύματι βαπτισθήσεσθε ἁγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας. 6 Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες· Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ;

ܥܒܕܐ ܕܫܠܝܚܐ ❖ ܦܪܩܐ ❖ ١

ACTUS, CAPUT I.

PRIMUM quidem sermonem feci de omnibus, o Theophile, quæ cœpit Jesus facere et docere, 2 Usque in diem qua præcipiens apostolis per Spiritum sanctum quos elegit adsumtus est: 3 Quibus et præbuit se ipsum vivum post passionem suam in multis argumentis, per dies quadraginta apparens eis et loquens de regno Dei: 4 Et convescens præcepit eis ab Hierosolymis ne discederent, sed expectarent promissionem Patris quam audistis per os meum, 5 Quia Johannes quidem baptizavit aqua, vos autem baptizamini Spiritu sancto non post multos hos dies. 6 Igitur qui convenerunt interrogabant eum dicentes: Domine, si in tempore hoc restitues regnum Israhel?

7 Εἶπεν πρὸς αὐτούς· Οὐχ ὑμῶν ἐστὶν γνῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ, 8 Ἀλλὰ λήμψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ μου μάρτυρες ἔν τε Ἰερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρίᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. 9 Καὶ ταῦτα εἰπὼν βλεπόντων αὐτῶν ἐπήρθη, καὶ νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. 10 Καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθήσεσι λευκαῖς, 11 Οἳ καὶ εἶπαν· Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἑστήκατε βλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναλημφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οὕτως ἐλεύσεται ὃν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν. 12 Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἰερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου ἐλαιῶνος, ὅ ἐστιν ἐγγὺς Ἰερουσαλὴμ σαββάτου ἔχον ὁδόν. 13 Καὶ ὅτε εἰσῆλθον, εἰς τὸ ὑπερῷον ἀνέβησαν οὗ ἦσαν καταμένοντες, ὅ τε Πέτρος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Ματθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου καὶ Σίμων ὁ ζηλωτὴς καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. 14 Οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ σὺν γυναιξὶν καὶ Μαριὰμ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ.

7 Dixit autem eis: Non est vestrum nosse tempora vel momenta quæ Pater posuit in sua potestate, 8 Sed accipietis virtutem superveniéntis Spiritus sancti in vos, et critis mihi testes in Hierusalem et in omni Judæa et Samaria et usque ad ultimum terræ. 9 Et cum hæc dixisset, videntibus illis elevatus est, et nubes suscepit eum ab oculis eorum. 10 Cumque intuerentur in cælum euntem illum, ecce duo viri adstiterunt juxta illos in vestibus albis, 11 Qui et dixerunt: Viri Galilæi, quid statis aspicientes in cælum? hic Jesus qui adsumtus est a vobis in cælum, sic veniet quemadmodum vidistis eum euntem in cælum. 12 Tunc reversi sunt Hierosolymam a monte qui vocatur oliveti, qui est juxta Hierusalem sabbati habens iter. 13 Et cum introissent in cenaculum, ascenderunt ubi manebant Petrus et Johannes, Jacobus et Andreas, Philippus et Thomas, Bartholomeus et Matheus, Jacobus Alfei, Simon Zelotes et Judas Jacobi: 14 Hi omnes erant perseverantes unanimiter in oratione cum mulieribus et Maria matre Jesu et fratribus ejus.

15 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν εἶπεν· ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸν, ὡσεὶ ἑκατὸν εἴκοσι· 16 "Ανδρες ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν [ταύτην] ἣν προεῖπεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ στόματος Δανεὶδ περὶ Ἰούδα τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσιν Ἰησοῦν, 17 "Οτι κατηριθμημένος ἦν ἐν ἡμῖν καὶ ἔλαχεν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης. 18 Οὗτος μὲν οὖν ἐκτήσατο χωρίον ἐκ μισθοῦ τῆς ἀδικίας, καὶ πρηνὴς γενόμενος ἐλάκησεν μέσος, καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ· 19 "Ο καὶ γνωστὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἰερουσαλήμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν Ἀχελδαμάχ, τοῦτ' ἔστιν χωρίον αἵματος. 20 Γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ ψαλμῶν· Γενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτοῦ ἔρημος καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ, καί· Τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λαβέτω ἕτερος. 21 Δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ ᾧ εἰσῆλθεν καὶ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ Κύριος Ἰησοῦς, 22 Ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος Ἰωάννου ἄχρι τῆς ἡμέρας ἧς ἀνελήμφθη ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ σὺν ἡμῖν γενέσθαι ἕνα τούτων. 23 Καὶ ἔστησαν δύο, Ἰωσὴφ τὸν καλούμενον Βαρσαββᾶν, ὃς ἐπεκλήθη Ἰοῦστος, καὶ Ματθίαν.

15 In diebus illis exsurgens Petrus in medio fratrum dixit: erat autem turba hominum simul fere centum viginti: 16 Viri fratres, oportet impleri scripturam quam prædixit Spiritus sanctus per os David de Juda, qui fuit dux eorum qui conprehenderunt Jesum, 17 Qui connumeratus erat in nobis et sortitus est sortem ministerii hujus. 18 Et hic quidem possedit agrum de mercede iniquitatis, et suspensus crepuit medius, et diffusa sunt omnia viscera ejus: 19 Et notum factum est omnibus habitantibus Hierusalem, ita ut appellaretur ager ille lingua eorum Acheldemac, hoc est ager sanguinis. 20 Scriptum est enim in libro Psalmorum: Fiat habitatio ejus deserta, et non sit qui inhabitet in ea, et: Episcopatum ejus accipiat alter. 21 Oportet ergo ex his viris qui nobiscum congregati sunt in omni tempore quo intravit et exivit inter nos Dominus Jesus, 22 Incipiens a baptismate Johannis usque in diem qua adsumtus est a nobis, testem resurrectionis ejus nobiscum fieri unum ex istis. 23 Et statuerunt duos, Joseph qui vocatur Barsabba, qui cognominatus est Justus, et Mathiam.

24 Καὶ προσευξάμενοι εἶπεν· Σὺ Κύριε καρδιογνῶστα πάντων, ἀνάδειξον ὃν ἐξελέξω ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα 25 Λαβεῖν τὸν τόπον τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ἀφ' ἧς παρέβη Ἰούδας πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. 26 Καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτοῖς· καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Ματθίαν, καὶ συνκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἑνδεκα ἀποστόλων.

ΚΕΦ. β'.

1 ΚΑΙ ἐν τῷ συνπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς ἦσαν πάντες ὁμοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό. 2 Καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι, 3 Καὶ ὤφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός, καὶ ἐκάθισεν ἐφ' ἕνα ἕκαστον αὐτῶν, 4 Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες πνεύματος ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου ἀποφθέγγεσθαι αὐτοῖς. 5 Ἦσαν δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν· 6 Γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης συνῆλθεν τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη, ὅτι ἤκουον εἷς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν. 7 Ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον λέγοντες· Οὐχ ἰδοὺ ἅπαντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι;

24 Et orantes dixerunt: Tu Domine, qui corda nosti omnium, ostende quem elegeris ex his duobus unum, 25 Accipere locum ministerii hujus et apostolatus, de quo prævaricatus est Judas ut abiret in locum suum. 26 Et dederunt sortes eis, et cecidit sors super Mathiam, et adnumeratus est cum undecim apostolis.

CAPUT II.

1 Et cum complerentur dies Pentecosten, erant omnes pariter in eodem loco. 2 Et factus est repente de cælo sonus tamquam advenientis spiritus vehementis, et replevit totam domum ubi erant sedentes, 3 Et apparuerunt illis dispertitæ linguæ tamquam ignis, seditque supra singulos eorum, 4 Et repleti sunt omnes Spiritu sancto, et cœperunt loqui variis linguis prout Spiritus sanctus dabat eloqui illis. 5 Erant autem in Hierusalem habitantes Judæi, viri religiosi ex omni natione quæ sub cælo est: 6 Facta autem hac voce convenit multitudo et mente confusa est, quoniam audiebat unusquisque linqua sua illos loquentes. 7 Stupebant autem omnes et mirabantur dicentes: Nonne omnes ecce isti qui loquuntur Galilæi sunt?

24 ܘܩܪܝܒ ܐܝܟܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ ܡܪܝ ܠܒܐ ܕܟܠ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܚܘܝ ܐܢ ܒܚܪܬ ܡܢ ܗܠܝܢ ܬܪܝܢ ܚܕ ܡܢܗܘܢ 25 ܕܢܣܒ ܐܬܪܐ ܕܦܘܠܚܢܐ ܗܕܐ ܘܫܠܝܚܘܬܐ ܕܡܢ ܕܥܒܪ ܝܗܘܕܐ ܕܢܐܙܠ ܠܐܬܪܗ ܕܝܠܗ ܘܢܬܚܫܒ ܥܡ ܫܬܝܣܪ ܫܠܝܚܐ ܐܚܪܢܐ ܗܘ ܕܢܣܒ ܐܬܪܐ

8 Καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν, 9 Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἐλαμεῖται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, 10 Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι, 11 Κρῆτες καὶ Ἄραβες, ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ; 12 Ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ διηποροῦντο, ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες· Τί θέλει τοῦτο εἶναι; 13 Ἕτεροι δὲ διαχλευάζοντες ἔλεγον ὅτι γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσίν. 14 Σταθεὶς δὲ ὁ Πέτρος σὺν τοῖς ἕνδεκα ἐπῆρεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἀπεφθέγξατο αὐτοῖς· Ἄνδρες Ἰουδαῖοι καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἰερουσαλὴμ πάντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω, καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου. 15 Οὐ γὰρ ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε οὗτοι μεθύουσιν, ἔστιν γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας, 16 Ἀλλὰ τοῦτό ἐστιν τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ· 17 Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ θεός, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνυπνίοις ἐνυπνιασθήσονται·

ACTUS, II.

8 Et quomodo nos audivimus unusquisque lingua nostra in qua nati sumus, 9 Parthi et Medi et Elamitæ, et qui habitant Mesopotamiam et Judæam et Cappadociam, Pontum et Asiam, 10 Frygiam et Pamphyliam, Ægyptum et partes Lybiæ quæ est circa Cyrenen, et advenæ Romani, 11 Judæi quoque et proselyti, Cretes et Arabes, audivimus loquentes eos nostris linguis magnalia Dei? 12 Stupebant autem omnes et mirabantur ad invicem dicentes: Quidnam vult esse? 13 Alii autem iridentes dicebant quia musto pleni sunt isti. 14 Stans autem Petrus cum undecim levavit vocem suam et locutus est eis: Viri Judæi et qui habitatis Hierusalem universi, hoc vobis notum sit, et auribus percipite verba mea. 15 Non enim sicut vos æstimatis hi ebrii sunt, cum sit hora diei tertia, 16 Sed hoc est quod dictum est per prophetam Johel: 17 Et erit in novissimis diebus, dicit Dominus, effundam de Spiritu meo super omnem carnem, et prophetabunt filii vestri et filiæ vestræ, et juvenes vestri visiones videbunt, et seniores vestri somnia somniabunt:

ܦܥܠܡܫ ❖ ܒ

8 ܐܢܚܢܐ ܫܡܥܢ ܟܠ ܚܕ ܒܠܫܢܗ ܕܝܠܕ ܒܗ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܢ ܗܢܘܢ ܕܐܝܟ

18 Καίγε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ προφητεύσουσιν. 19 Καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ. 20 Ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα, πρὶν ἐλθεῖν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην [καὶ ἐπιφανῆ]. 21 Καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται. 22 Ἄνδρες Ἰσραηλεῖται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ἀποδεδειγμένον ἀπὸ τοῦ θεοῦ εἰς ὑμᾶς δυνάμεσι καὶ τέρασι καὶ σημείοις, οἷς ἐποίησεν δι' αὐτοῦ ὁ θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς αὐτοὶ οἴδατε, 23 Τοῦτον τῇ ὡρισμένῃ βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ θεοῦ ἔκδοτον διὰ χειρὸς ἀνόμων προσπήξαντες ἀνείλατε, 24 Ὃν ὁ θεὸς ἀνέστησεν λύσας τὰς ὠδῖνας τοῦ θανάτου, καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ. 25 Δαυεὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν· Προορώμην τὸν Κύριόν μου ἐνώπιόν μου διαπαντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστίν, ἵνα μὴ σαλευθῶ. 26 Διὰ τοῦτο ηὐφράνθη μου ἡ καρδία καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου, ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ μου κατασκηνώσει ἐφ' ἐλπίδι, 27 Ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχήν μου εἰς ᾅδην οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. 28 Ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου.

18 Et quidem super servos meos et super ancellas meas in diebus illis effundam de Spiritu meo, et prophetabunt. 19 Et dabo prodigia in cælo sursum et signa in terra deorsum, sanguinem et ignem et vaporem fumi. 20 Sol convertetur in tenebras et luna in sanguinem ante quam veniat dies Domini magnus et manifestus. 21 Et erit, omnis quicumque invocaverit nomen Domini salvus erit. 22 Viri Israhelitæ, audite verba hæc. Jesum Nazarenum, virum adprobatum a Deo in vobis virtutibus et prodigiis et signis, quæ fecit per illum Deus in medio vestri, sicut vos scitis, 23 Hunc definito consilio præscientia Dei traditum per manus iniquorum adfigentes interemistis: 24 Quem Deus suscitavit solutis doloribus inferni, juxta quod inpossibile erat teneri illum ab eo. 25 David enim dicit in eum: Providebam Dominum coram me semper, quoniam a dextris est mihi, ne commovear: 26 Propter hoc delectatum est cor meum et exultavit lingua mea, insuper et caro mea requiescit in spe, 27 Quoniam non derelinques animam meam in inferno, nec dabis Sanctum tuum videre corruptionem. 28 Notas mihi fecisti vias vitæ, replebis me jucunditate cum facie tua.

29 "Ανδρες ἀδελφοί, ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Δαυείδ, ὅτι καὶ ἐτελεύτησεν καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ ἔστιν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. 30 Προφήτης οὖν ὑπάρχων καὶ εἰδὼς ὅτι ὅρκῳ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ θεὸς ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ καθίσαι ἐπὶ τὸν θρόνου αὐτοῦ, 31 προϊδὼν ἐλάλησεν περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ὅτι οὔτε ἐνκατελείφθη εἰς ᾅδην οὔτε ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδεν διαφθοράν. 32 Τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ θεός, οὗ πάντες ἡμεῖς ἐσμὲν μάρτυρες. 33 Τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ θεοῦ ὑψωθεὶς τήν τε ἐπαγγελίαν τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς ἐξέχεεν τοῦτο ὃ ὑμεῖς καὶ βλέπετε καὶ ἀκούετε. 34 Οὐ γὰρ Δαυεὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανούς, λέγει δὲ αὐτός· Εἶπεν Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, 35 "Εως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. 36 Ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ὅτι καὶ Κύριον αὐτὸν καὶ Χριστὸν ἐποίησεν ὁ θεός, τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε. 37 Ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν τὴν καρδίαν, εἶπόν τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους· Τί ποιήσωμεν, ἄνδρες ἀδελφοί; 38 Πέτρος δὲ πρὸς αὐτούς· Μετανοήσατε, φησίν, καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν, καὶ λήμψεσθε τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου πνεύματος.

29 Viri fratres, liceat audenter dicere ad vos de patriarcha David, quoniam et defunctus est et sepultus est, et sepulchrum ejus est apud nos usque in hodiernum diem. 30 Propheta igitur cum esset et sciret quia jurejurando jurasset illi Deus de fructu ventris ejus sedere super sedem ejus, 31 Providens locutus est de resurrectione Christi, quia neque derelictus est in inferno neque caro ejus vidit corruptionem. 32 Hunc Jesum resuscitavit Deus, cujus omnes nos testes sumus. 33 Dextera igitur Dei exaltatus et promissione Spiritus sancti accepta a Patre effudit hunc quem vos videtis et auditis. 34 Non enim David ascendit in cælos: dicit autem ipse: Dicit Dominus Domino meo: Sede a dextris meis, 35 Donec ponam inimicos tuos scabillum pedum tuorum. 36 Certissime ergo sciat omnis domus Israhel quia et Dominum eum et Christum Deus fecit, hunc Jesum quem vos crucifixistis. 37 His autem auditis conpuncti sunt corde et dixerunt ad Petrum et ad reliquos apostolos: Quid faciemus, viri fratres? 38 Petrus vero ad illos: Pænitentiam, inquit, agite, et baptizetur unusquisque vestrum in nomine Domini Jesu Christi in remissionem peccatorum vestrorum, et accipietis donum sancti Spiritus:

39 Ὑμῖν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν καὶ πᾶσιν τοῖς εἰς μακράν, ὅσους ἂν προσκαλέσηται Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν. 40 Ἑτέροις τε λόγοις πλείοσιν διεμαρτύρατο, καὶ παρεκάλει αὐτοὺς λέγων· Σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης. 41 Οἱ μὲν οὖν ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν, καὶ προσετέθησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ τρισχίλιαι· 42 Ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ, τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς. 43 Ἐγίνετο δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος· πολλὰ δὲ τέρατα καὶ σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο ἐν Ἰερουσαλήμ, φόβος τε ἦν μέγας ἐπὶ πάντας. 44 Καὶ πάντες δὲ οἱ πιστεύσαντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά, 45 Καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσιν, καθότι ἄν τις χρείαν εἶχεν· 46 Καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές τε κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας, 47 Αἰνοῦντες τὸν θεὸν καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν. Ὁ δὲ Κύριος προσετίθει τοὺς σωζομένους καθ' ἡμέραν ἐπὶ τὸ αὐτό.

39 Vobis enim est repromissio et filiis vestris et omnibus qui longe sunt, quoscumque advocaverit Dominus Deus noster. 40 Aliis etiam verbis plurimis testificatus est, et exhortabatur eos dicens: Salvamini a generatione ista prava. 41 Qui ergo receperunt sermonem ejus, baptizati sunt, et adpositæ sunt in illa die animæ circiter tria milia: 42 Erant autem perseverantes in doctrina apostolorum et communicatione fractionis panis et orationibus. 43 Fiebat autem omni animæ timor; multa quoque prodigia et signa per apostolos fiebant in Hierusalem, et metus erat magnus in universis. 44 Omnes enim qui credebant erant pariter et habebant omnia communia, 45 Possessiones et substantias vendebant, et dividebant illa omnibus prout cuique opus erat: 46 Cotidie quoque perdurantes unanimiter in templo et frangentes circa domus panem, sumebant cibum cum exultatione et simplicitate cordis, 47 Conlaudantes Deum et habentes gratiam ad omnem plebem. Dominus autem augebat qui salvi fierent cotidie in id ipsum.

ΚΕΦ. γ'.

1 ΠΕΤΡΟΣ δὲ καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην. 2 Καί τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐβαστάζετο, ὃν ἐτίθουν καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην ὡραίαν τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερόν· 3 ὃς ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερὸν ἠρώτα ἐλεημοσύνην λαβεῖν. 4 Ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ εἶπεν· Βλέψον εἰς ἡμᾶς. 5 Ὁ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς προσδοκῶν τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν. 6 Εἶπεν δὲ Πέτρος· Ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐκ ὑπάρχει μοι· ὃ δὲ ἔχω, τοῦτό σοι δίδωμι· ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου [ἔγειραι καὶ] περιπάτει. 7 Καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρεν αὐτόν· παραχρῆμα δὲ ἐστερεώθησαν αἱ βάσεις αὐτοῦ καὶ τὰ σφυδρά, 8 καὶ ἐξαλλόμενος ἔστη, καὶ περιεπάτει, καὶ εἰσῆλθεν σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν περιπατῶν καὶ ἁλλόμενος καὶ αἰνῶν τὸν θεόν. 9 Καὶ εἶδεν πᾶς ὁ λαὸς αὐτὸν περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν θεόν· 10 Ἐπεγίνωσκον δὲ αὐτόν, ὅτι αὐτὸς ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην καθήμενος ἐπὶ τῇ ὡραίᾳ πύλῃ τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ.

ACTUS, III.

CAPUT III.

1 PETRUS autem et Johannes ascendebant in templum ad horam orationis nonam. 2 Et quidam vir qui erat claudus ex utero matris suæ bajulabatur; quem ponebant cotidie ad portam templi quæ dicitur Speciosa, ut peteret elemosynam ab introeuntibus in templum. 3 Is cum vidisset Petrum et Johannem incipientes introire in templo, rogabat ut elemosynam acciperet. 4 Intuens autem in eum Petrus cum Johanne dixit: Respice in nos. 5 At ille intendebat in eos, sperans se aliquid accepturum ab eis. 6 Petrus autem dixit: Argentum et aurum non est mihi: quod autem habeo, hoc tibi dabo. In nomine Jesu Christi Nazareni surge et ambula. 7 Et adprehensa ei manu dextera adlevavit eum, et protinus consolidatæ sunt bases ejus et plantæ, 8 Et exiliens stetit, et ambulabat, et intravit cum illis in templum ambulans et exiliens et laudans Dominum. 9 Et vidit omnis populus eum ambulantem et laudantem Deum: 10 Cognoscebant autem illum, quoniam ipse erat qui ad elemosynam sedebat ad Speciosam portam templi, et impleti sunt stupore et extasi in eo quod contigerat illi.

11 Κρατοῦντος δὲ αὐτοῦ τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην συνέδραμεν πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ Σολομῶντος ἔκθαμβοι. 12 Ἰδὼν δὲ ὁ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν· Ἄνδρες Ἰσραηλεῖται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεποιηκόσιν τοῦ περιπατεῖν αὐτόν; 13 Ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ, ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασεν τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς μὲν παρεδώκατε καὶ ἠρνήσασθε κατὰ πρόσωπον Πειλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν. 14 Ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἠρνήσασθε, καὶ ᾐτήσασθε ἄνδρα φονέα χαρισθῆναι ὑμῖν, 15 Τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνατε, ὃν ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. 16 Καὶ ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ τοῦτον, ὃν θεωρεῖτε καὶ οἴδατε, ἐστερέωσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὁλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν. 17 Καὶ νῦν, ἀδελφοί, οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε, ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν· 18 Ὁ δὲ θεὸς ἃ προκατήγγειλεν διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν, παθεῖν τὸν Χριστὸν αὐτοῦ, ἐπλήρωσεν οὕτως. 19 Μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε πρὸς τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας,

11 Cum tenerent autem Petrum et Johannem, concurrit omnis populus ad eos ad porticum qui appellatur Salomonis stupentes. 12 Videns autem Petrus respondit ad populum: Viri Israhelitæ, quid ammiramini in hoc, aut nos quid intuemini, quasi nostra virtute aut pietate fecerimus hunc ambulare? 13 Deus Abraham, Deus Isaac et Deus Jacob, Deus patrum nostrorum, glorificavit Filium suum Jesum, quem vos quidem tradidistis et negastis ante faciem Pilati, judicante illo dimitti: 14 Vos autem sanctum et justum negastis, et petistis virum homicidam donari vobis, 15 Auctorem vero vitæ interfecistis; quem Deus suscitavit a mortuis, cujus nos testes sumus. 16 Et in fide nominis ejus hunc quem vos videtis et nostis confirmavit nomen ejus, et fides quæ per eum est dedit integram sanitatem istam in conspectu omnium vestrum. 17 Et nunc, fratres, scio quia per ignorantiam fecistis, sicut et principes vestri: 18 Deus autem quæ prænuntiavit per os omnium prophetarum pati Christum suum, implevit sic. 19 Pœnitemini igitur et convertimini ut deleantur vestra peccata;

20 Ὅπως ἂν ἔλθωσιν καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεχειρισμένον ὑμῖν Χριστὸν Ἰησοῦν, 21 ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ θεὸς διὰ στόματος τῶν ἁγίων ἀπ' αἰῶνος αὐτοῦ προφητῶν. 22 Μωϋσῆς μὲν εἶπεν ὅτι προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς, 23 ἔσται δὲ πᾶσα ψυχὴ ἥτις ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου ἐξολεθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ. 24 Καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς ὅσοι ἐλάλησαν, καὶ κατήγγειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας. 25 Ὑμεῖς ἐστὲ οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν καὶ τῆς διαθήκης ἧς διέθετο ὁ θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγων πρὸς Ἀβραάμ· Καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γῆς. 26 Ὑμῖν πρῶτον ἀναστήσας ὁ θεὸς τὸν παῖδα αὐτοῦ ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.

ΚΕΦ. δ'.

1 Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαόν, ἐπέστησαν αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, 2 διαπονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαὸν καὶ καταγγέλλειν ἐν τῷ Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν,

20 Ut cum venerint tempora refrigerii a conspectu Domini, et miserit eum qui prædicatus est vobis, Jesum Christum, 21 Quem oportet cælum quidem suscipere usque in tempora restitutionis omnium quæ locutus est Deus per os sanctorum suorum a sæculo prophetarum. 22 Moses quidem dixit quia prophetam vobis suscitavit Deus vester de fratribus vestris tamquam me: ipsum audietis juxta omnia quæcumque locutus fuerit vobis. 23 Erit autem, omnis anima quæ non audierit prophetam illum exterminabitur de plebe. 24 Et omnes prophetæ a Samuhel et deinceps qui locuti sunt, et adnuntiaverunt dies istos. 25 Vos estis filii prophetarum et testamenti quod disposuit Deus ad patres nostros, dicens ad Abraham: Et in semine tuo benedicentur omnes familiæ terræ. 26 Vobis primum Deus suscitans Filium suum misit eum benedicentem vobis, ut convertat se unusquisque a nequitia sua.

CAPUT IV.

1 Loquentibus autem illis ad populum supervenerunt sacerdotes at magistratus templi et Sadducæi, 2 Dolentes quod docerent populum et adnuntiarent in Jesu resurrectionem ex mortuis.

3 Καὶ ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν αὔριον· ἦν γὰρ ἑσπέρα ἤδη. 4 Πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν, καὶ ἐγενήθη ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν χιλιάδες πέντε. 5 Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς εἰς Ἰερουσαλήμ, 6 Καὶ Ἄννας ὁ ἀρχιερεὺς καὶ Καϊάφας καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀλέξανδρος καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ, 7 Καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ ἐπυνθάνοντο· Ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι τούτο ἐποιήσατε ὑμεῖς; 8 Τότε Πέτρος πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου εἶπεν πρὸς αὐτούς· Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι [τοῦ Ἰσραήλ], 9 Εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὗτος σέσωται, 10 Γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραήλ, ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε, ὃν ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. 11 Οὗτός ἐστιν ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδόμων, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας. 12 Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ σωτηρία· οὐδὲ γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς.

ܐܝܟܢܐ ❖ ؛ ❖

3 ܘܐܦܫܘ ܠܗܘܢ ܐܝܕܝܗܘܢ ܘܫܕܘ ܠܗܘܢ ܒܛܪܝܐ ܠܡܛܪܬܐ ܕܬܪܝܨ ܐܬܝ ܠܡܛܪ ܐܝܕܝ ܐܬܝ ܠܡܛܪ ܐܝܕܝ ܐܬܝ ܠܡܛܪ ܐܝܕܝ

13 Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου, καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσιν καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν, 14 Τόν τε ἄνθρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἑστῶτα τὸν τεθεραπευμένον, οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν. 15 Κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν, συνέβαλλον πρὸς ἀλλήλους 16 Λέγοντες· Τί ποιήσωμεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγονεν δι' αὐτῶν, πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Ἰερουσαλὴμ φανερόν, καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνεῖσθαι· 17 Ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν, [ἀπειλῇ] ἀπειλησώμεθα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων. 18 Καὶ καλέσαντες αὐτοὺς παρήγγειλαν [αὐτοῖς τὸ] καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. 19 Ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες εἶπον πρὸς αὐτούς· Εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ θεοῦ, κρίνατε· 20 Οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς ἃ εἴδαμεν καὶ ἠκούσαμεν μὴ λαλεῖν. 21 Οἱ δὲ προσαπειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐτούς, μηδὲν εὑρίσκοντες τὸ πῶς κολάσωνται αὐτούς, διὰ τὸν λαόν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι· 22 Ἐτῶν γὰρ ἦν πλειόνων τεσσεράκοντα ὁ ἄνθρωπος ἐφ' ὃ γεγόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἰάσεως.

13 Videntes autem Petri constantiam et Johannis, comperto quod homines essent sine litteris et idiotæ, admirabantur, et cognoscebant eos quoniam cum Jesu fuissent, 14 Hominemque videntes stantem cum eis qui curatus fuerat, nihil poterant contradicere. 15 Jusserunt autem eos foras extra concilium secedere, et conferebant ad invicem 16 Dicentes: Quid faciemus hominibus istis? quoniam quidem notum signum factum est per eos, omnibus habitantibus Hierusalem manifestum est, et non possumus negare: 17 Sed ne amplius divulgetur in populum, comminemur eis ne ultra loquantur in nomine hoc ulli hominum. 18 Et vocantes eos denuntiaverunt ne omnino loquerentur neque docerent in nomine Jesu. 19 Petrus vero et Johannes respondentes dixerunt ad eos: Si justum est in conspectu Dei vos potius audire quam Deum, judicate: 20 Non enim possumus quæ vidimus et audivimus non loqui. 21 At illi comminantes dimiserunt eos, non invenientes quomodo punirent eos, propter populum, quia omnes clarificabant id quod factum fuerat in eo quod acciderat: 22 Annorum enim erat amplius quadraginta homo in quo factum fuerat signum istud sanitatis.

23 Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς
ἰδίους καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπαν.
24 Οἱ δὲ ἀκούσαντες ὁμοθυμαδὸν ἦραν
φωνὴν πρὸς τὸν θεὸν καὶ εἶπαν· Δέσπο-
τα, σὺ ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν
γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν
αὐτοῖς, 25 Ὁ τοῦ πατρὸς ἡμῶν διὰ πνεύ-
ματος ἁγίου στόματος Δαυεὶδ παιδός
σου εἰπών· Ἱνατί ἐφρύαξαν ἔθνη καὶ
λαοὶ ἐμελέτησαν κενά; 26 Παρέστησαν
οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ ἄρχοντες
συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ
Κυρίου καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ.
27 Συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐν
τῇ πόλει ταύτῃ ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά
σου Ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας, Ἡρώδης τε
καὶ Πόντιος Πειλᾶτος σὺν ἔθνεσιν καὶ
λαοῖς Ἰσραήλ, 28 Ποιῆσαι ὅσα ἡ χείρ
σου καὶ ἡ βουλή σου προώρισεν γενέ-
σθαι. 29 Καὶ τὰ νῦν, Κύριε, ἔπιδε
ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς
δούλοις σου μετὰ παρρησίας πάσης
λαλεῖν τὸν λόγον σου 30 Ἐν τῷ τὴν
χεῖρά σου ἐκτείνειν σε εἰς ἴασιν, καὶ
σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ
ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός σου Ἰησοῦ.
31 Καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἐσαλεύθη ὁ
τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ
ἐπλήσθησαν ἅπαντες τοῦ ἁγίου πνεύ-
ματος, καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ
θεοῦ μετὰ παρρησίας, 32 Τοῦ δὲ
πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν καρ-
δία καὶ ψυχὴ μία, καὶ οὐδὲ εἷς τι
τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον
εἶναι ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά.

23 Dimissi autem venerunt ad suos et
adnuntiaverunt eis quanta ad eos
principes sacerdotum et seniores dixis-
sent. 24 Qui cum audissent, unani-
miter levaverunt vocem ad Deum et
dixerunt: Domine, tu qui fecisti cælum
et terram et mare et omnia quæ in eis
sunt, 25 Qui Spiritu sancto per os
patris nostri David pueri tui dixisti:
Quare fremuerunt gentes et populi
meditati sunt inania? 26 Adsteterunt
reges terræ et principes convenerunt
in unum adversus Dominum et adver-
sus Christum ejus. 27 Convenerunt
enim vere in civitate ista adversus
sanctum puerum tuum Jesum, quem
unxisti, Herodes et Pontius Pilatus
cum gentibus et populis Israhel,
28 Facere quæ manus tua et consilium
decreverunt fieri. 29 Et nunc, Domine,
respice in minas eorum, et da servis
tuis cum omni fiducia loqui verbum
tuum, 30 In eo quod manum tuam
extendas sanitates et signa et prodigia
fieri per nomen sancti Filii tui Jesu.
31 Et cum orassent, motus est locus in
quo erant congregati, et repleti sunt
omnes sancto Spiritu, et loquebantur
verbum Dei cum fiducia. 32 Multitu-
dinis autem credentium erat cor et
anima una, nec quisquam eorum quæ
possidebant aliquid suum esse dice-
bant, sed erant illis omnia communia.

23 ܘܟܕ ܐܫܬܘܕܘ ܐܬܘ ܟܠ ܐܝܠܝܢ .
ܘܐܚܘܕܘ ܠܗܘܢ ܟܡܐ ܕܟܠ ܡܐ ܕܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܪܒܢܐ ܘܣܒܐ ܕܟܗܢܐ . 24 ܘܟܕ
ܫܡܥܘ ܟܠ ܚܕ ܒܚܕ ܢܣܒܘ ✣ ܩܠܐ
ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܘܐܡܪܘ : ܡܪܝ ܐܢܬ ܗܘ
ܕܥܒܕܬ ܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ ܘܝܡܐ ܘܟܠ
ܡܐ ܕܒܝܢܝܗܘܢ . 25 ܗܘ ܕܒܪܘܚ ܩܘܕܫܐ
ܥܠ ܦܘܡ ܐܒܘܗܝ ܕܝܠܢ ܕܐܡܪ ܒܝܕ
ܕܘܝܕ ܥܒܕܟ ܠܡ ܪܓܫܘ ܥܡܡܐ
ܘܠܐܘܡܐ ܡܠܠܘ ܪܝܩܢ . 26 ܩܡܘ
ܡܠܟܐ ܕܐܪܥܐ ܘܪܒܢܐ ܐܬܟܢܫܘ
ܒܚܕ ܥܠ ܡܪܝܐ ܘܥܠ ܡܫܝܚܗ :
27 ܐܬܟܢܫܘ ܒܟܪܟ ܒܗ ܒܡܕܝܢܬܐ
ܗܕܐ ܥܠ ܥܒܕ ܩܕܝܫܟ ܝܫܘܥ ܕܡܫܝܚܬ
ܗܪܘܕܣ ܘܦܘܢܛܝܣ ܦܝܠܛܘܣ ܥܡ ܥܡܡܐ
ܘܥܡ ܫܪܒܐ ܕܝܫܪܝܠ . 28 ܠܡܥܒܕ ܟܠ
ܡܐ ܕܝܕܟ ܘܥܬܐ ܘܩܕܡ ܡܐ ܕܨܒܝܬ
ܕܢܗܘܐ . 29 ܘܗܫܐ ܡܪܝ ܚܙܐ ܠܬܪܥܝܗܘܢ
ܘܗܒ ܠܥܒܕܝܟ ܒܟܠ ܬܪܥܬܐ ܠܡܡܠܠ
ܡܠܬܐ ܕܝܠܟ . 30 ܒܕ ܐܝܕܟ ܬܫܕܪ
ܠܡܐܣܝ ܘܐܬܘܬ ܘܡܦܠܐܬ ܒܫܡ
ܥܒܕܟ ܝܫܘܥ . 31 ܘܟܕ ܨܠܘ ܐܬܙܥܙܥ
ܐܬܪܐ ܕܟܢܫܝܢ ܗܘ ܟܠܗܘܢ ܘܐܬܡܠܝ
ܟܠܗܘܢ ܒܪܘܚ ܩܘܕܫܐ ܘܡܠܠܘ ܡܠܬܐ
ܕܐܠܗܐ ܒܬܪܥܬܐ . 32 ܘܠܓܡܝܥ ܣܓܝܐ
ܕܡܗܝܡܢܝ ܠܒ ܘܢܦܫ ܚܕܐ ܗܘܬ ܠܗܘܢ
ܘܠܐ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܐܡܪ ܕܝܠܗ ܗܘ
ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܠܐ ܗܘ ܠܗܘܢ
ܟܠ ܡܐ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܠܟܠܗܘܢ ܗܘ .

33 Καὶ δυνάμει μεγάλῃ ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου, χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς. 34 Οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ἦν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων 35 Καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· διεδίδετο δὲ ἑκάστῳ καθότι ἄν τις χρείαν εἶχεν. 36 Ἰωσὴφ δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Βαρνάβας ἀπὸ τῶν ἀποστόλων, ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον υἱὸς παρακλήσεως, Λευείτης, Κύπριος τῷ γένει, 37 Ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας ἤνεγκεν τὸ χρῆμα καὶ ἔθηκεν πρὸς τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

ΚΕΦ. έ.

1 Ἀνὴρ δέ τις Ἀνανίας ὀνόματι σὺν Σαπφείρῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώλησεν κτῆμα, 2 Καὶ ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυίης καὶ τῆς γυναικός, καὶ ἐνέγκας μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. 3 Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος· Ἀνανία, διατί ἐπλήρωσεν ὁ Σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου; 4 Οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενεν καὶ πραθὲν ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχεν; τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο; οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις ἀλλὰ τῷ θεῷ.

ACTUS, IV. V.

33 Et virtute magna reddebant apostoli testimonium resurrectionis Jesu Christi Domini, et gratia magna erat in omnibus illis. 34 Neque enim quisquam egens erat inter illos: quotquot enim possessores agrorum aut domorum erant, vendentes adferebant pretia eorum quæ vendebant 35 Et ponebant ante pedes apostolorum: dividebatur autem singulis prout cuique opus erat. 36 Joseph autem qui cognominatus est Barnabas ab apostolis, quod est interpretatum Filius consolationis, Levites, Cyprius genere, 37 Cum haberet agrum, vendidit illum et attulit pretium et posuit ante pedes apostolorum.

CAPUT V.

1 Vir autem quidam nomine Ananias cum Saphira uxore sua vendidit agrum, 2 Et fraudavit de pretio agri, conscia uxore sua, et afferens partem quandam ad pedes apostolorum posuit. 3 Dixit autem Petrus: Annania, cur temtavit Satanas cor tuum, mentire te Spiritui sancto et fraudares de pretio agri? 4 Nonne manens tibi manebat et venundatum in tua erat potestate? Quare posuisti in corde tuo hanc rem? Non es mentitus hominibus sed Deo.

5 Ἀκούων δὲ ὁ Ἀνανίας τοὺς λόγους τούτους, πεσὼν ἐξέψυξεν. Καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας· 6 Ἀναστάντες δὲ οἱ νεώτεροι συνέστειλαν αὐτὸν καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν. 7 Ἐγένετο δὲ ὡς ὡρῶν τριῶν διάστημα καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονὸς εἰσῆλθεν. 8 Ἀπεκρίθη δὲ πρὸς αὐτὴν Πέτρος· Εἰπέ μοι, εἰ τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδοσθε; Ἡ δὲ εἶπεν· Ναί, τοσούτου. 9 Ὁ δὲ Πέτρος [εἶπεν] πρὸς αὐτήν· Τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ πνεῦμα Κυρίου; ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ, καὶ ἐξοίσουσίν σε. 10 Ἔπεσεν δὲ παραχρῆμα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἐξέψυξεν· εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. 11 Καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. 12 Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο σημεῖα καὶ τέρατα πολλὰ ἐν τῷ λαῷ· καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐν τῇ στοᾷ Σολομῶντος· 13 Τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός· 14 Μᾶλλον δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ Κυρίῳ, πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, 15 Ὥστε καὶ εἰς τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τιθέναι ἐπὶ κλιναρίων καὶ κραβάττων, ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἂν ἡ σκιὰ ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν.

5 Audiens autem Annanias hæc verba cecidit et expiravit. Et factus est timor magnus in omnes qui audierant: 6 Surgentes autem juvenes amoverunt eum et efferentes sepelierunt eum. 7 Factum est autem quasi horarum trium spatium et uxor ejus nesciens quod factum fuerat introiit. 8 Respondens autem ei Petrus: Dic mihi, si tanti agrum vendidistis? At illa dixit: Etiam tanti. 9 Petrus autem ad eam: Quid utique convenit vobis temtare Spiritum Domini? Ecce pedes eorum qui sepelierunt virum tuum ad ostium, et efferent te. 10 Confestim cecidit ante pedes ejus et expiravit: intrantes autem juvenes invenerunt illam mortuam, et extulerunt et sepelierunt ad virum suum. 11 Et factus est timor magnus in universa ecclesia et in omnes qui audierant hæc. 12 Per manus autem apostolorum fiebant signa et prodigia multa in plebe: et erant unanimiter omnes in porticu Salomonis; 13 Ceterorum autem nemo audebat se conjungere illis, sed magnificabat eos populus: 14 Magis autem augebatur credentium in Domino multitudo virorum ac mulierum, 15 Ita ut in plateis eicerent infirmos et ponerent in lectulis et grabattis ut veniente Petro saltim umbra illius obumbraret quemquam eorum, et liberarentur ab infirmitate.

5 ܟܕ ܫܡܥ ܗܢܢܝ ܐܢܢܝܐ ܗܠܝܢ ܡܠܝܐ ܢܦܠ ܘܐܬܦܢܝ ܘܗܘܬ ܕܚܠܬܐ ܪܒܬܐ ܥܠ ܟܠ ܐܢܫܐ ܕܫܡܥܘ ܗܠܝܢ ܡܠܝܐ ׃ 6 ܘܩܡܘ ܥܠܡܝܐ ܘܫܩܠܘ ܠܗ ܘܢܦܩܘ ܘܩܒܪܘܗ ׃ 7 ܘܗܘܬ ܟܐܝܢ ܕܐܬܪ ܫܥܬܐ ܬܠܬ ܘܐܢܬܬܗ ܠܐ ܝܕܥܐ ܕܥܒܕ ܐܬܬ ׃ 8 ܘܐܡܪ ܠܗ ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܠܝ ܗܐ ܒܬܪ ܙܒܢܬ ܐܢ ܠܐ ܐܡܪ ܠܝ ׃ 9 ܘܐܡܪ ܠܗ ܦܛܪܘܣ ܡܢܐ ܗܐ ܕܐܬܚܙܝ ܠܟ ܕܢܢܣܘܢ ܠܪܘܚܐ ܕܡܪܝܐ ׃ ܗܐ ܪܓܠܐ ܕܐܢܘܢ ܕܩܒܪܘ ܠܒܥܠܟ ܒܬܪܬ ܬܪܥ ܘܢܦܩܘܢ ܐܢ ׃ 10 ܘܢܦܠ ܡܝܬ ܩܕܡ ܪܓܠܘܗܝ ܘܐܬܦܢܝ ׃ ܥܠܡܝܐ ܕܥܠܘ ܐܫܟܚܘ ܡܝܬ ܘܢܦܩܘ ܘܩܒܪܘ ܠܘܬ ܒܥܠܗ ׃ 11 ܘܗܘܬ ܕܚܠܬܐ ܪܒܬܐ ܥܠ ܟܠ ܥܕܬܐ ܘܥܠ ܟܠ ܐܢܫܐ ܕܫܡܥܘ ܗܠܝܢ ܡܠܝܐ ׃ 12 ܘܒܐܝܕܝ ܫܠܝܚܐ ܗܘܘ ܐܬܘܬܐ ܘܡܦܠܐ ܣܓܝܐ ܒܥܡܐ ׃ ܘܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܒܚܕ ܒܣܘܟܐ ܕܫܠܡܘܢ ׃ 13 ܘܡܢ ܫܪܝܢ ܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܕܢܬܩܪܒ ܠܗܘܢ ׃ ܐܠܐ ܥܡܐ ܡܫܒܚܝܢ ܠܗܘܢ ׃ 14 ܘܝܬܝܪ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܬܘ ܒܡܪܝܐ ׃ ܓܡܘܥܐ ܕܓܒܪܐ ܘܢܫܐ ׃ 15 ܕܐܦ ܥܠ ܫܘܩܐ ܡܦܩܝܢ ܐܢܫܝ ܡܪܥܝܢ ׃ ܘܡܫܟܒܝܢ ܥܠ ܡܛܠܬ ܐܣܝܐ ܘܥܠ ܥܪܣ ܕܡܢ ܕܢܐܬܐ ܦܛܪܘܣ ׃ ܠܐ ܠܐ ܙܠ ܛܠܠܗ ܥܠ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ׃ ܐܦ ܠܐ ܢܗܘܐ ܒܗ ܡܕܡ ׃ ܘܢܬܦܛܪܘܢ ܡܢ ܟܠ ܡܪܥ ׃

16 Συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν περιξ πόλεων [εἰς] Ἱερουσαλήμ, φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες. 17 Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ, ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλήσθησαν ζήλου 18 Καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ. 19 Ἄγγελος δὲ Κυρίου διὰ νυκτὸς ἀνοίξας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς ἐξαγαγών τε αὐτοὺς εἶπεν· 20 Πορεύεσθε καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης. 21 Ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκον. Παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ πᾶσαν τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀχθῆναι αὐτούς. 22 Οἱ δὲ παραγενόμενοι ὑπηρέται οὐχ εὗρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ· ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν 23 Λέγοντες ὅτι τὸ δεσμωτήριον εὕρομεν κεκλεισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ καὶ τοὺς φύλακας ἑστῶτας ἐπὶ τῶν θυρῶν, ἀνοίξαντες δὲ ἔσω οὐδένα εὕρομεν. 24 Ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὅ τε στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, διηπόρουν περὶ αὐτῶν, τί ἂν γένοιτο τοῦτο. 25 Παραγενόμενος δέ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἑστῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν.

16 Concurrebat autem et multitudo vicinarum civitatum Hierusalem, adferentes egros et vexatos ab spiritibus inmundis; qui curabantur omnes. 17 Exsurgens autem princeps sacerdotum et omnes qui cum illo erant, quæ est heresis Sadducæorum, repleti sunt zelo, 18 Et injecerunt manus in apostolos et posuerunt illos in custodia publica. 19 Angelus autem Domini per noctem aperiens januas carceris et educens eos dixit: 20 Ite et stantes loquimini in templo plebi omnia verba vitæ hujus. 21 Qui cum audissent, intraverunt diluculo in templum et docebant. Adveniens autem princeps sacerdotum et qui cum eo erant convocaverunt concilium et omnes seniores filiorum Israhel, et miserunt in carcerem ut adducerentur. 22 Cum venissent autem ministri et aperto carcere non invenissent illos, reversi nuntiaverunt 23 Dicentes: Carcerem quidem invenimus clausum cum omni diligentia et custodes stantes ad januas, aperientes autem neminem intus invenimus. 24 Ut audierunt autem hos sermones magistratus templi et principes sacerdotum, ambigebant de illis quidnam fieret. 25 Adveniens autem quidam nuntiavit eis quia ecce viri quos posuistis in carcere sunt in templo stantes et docentes populum.

16 ܐܝܟܢ ܕܐܦ ܟܢܫܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܒܣܒܝܒܘܬ ܐܘܪܫܠܡ ܐܬܝܢ ܥܡ ܡܪܝܫܐ ܕܡܟܝܫܐ ܘܡܬܥܢܝܐ ܡܢ ܪܘܚܐ ܕܣܝܡܐ ܘܟܠ ܚܕ ܡܬܐܣܝ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܟܠܗܘܢ : 17 ܘܩܡ ܪܒ ܟܗܢܐ ܘܟܠ ܕܥܡܗ ܗܘ ܡܢ ܡܫܟܢܐ ܕܨܕܘܩܝ ܘܡܠܝ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܒܩܢܐ : 18 ܘܫܕܪܘ ܐܝܕܝܗܘܢ ܒܫܠܝܚܐ ܘܣܡܘ ܐܢܘܢ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܕܥܡܐ : 19 ܘܡܠܐܟ ܡܪܝܐ ܒܠܠܝܐ ܦܬܚ ܬܪܥܐ ܕܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܘܐܦܩ ܐܢܘܢ ܘܐܡܪ : 20 ܙܠܘ ܘܩܘܡܘ ܘܡܠܠܘ ܒܗܝܟܠܐ ܠܥܡܐ ܟܠ ܡܠܐ ܕܚܝܐ ܗܕܐ : 21 ܥܠ ܕܫܡܥܘ ܥܠܘ ܒܫܦܪ ܠܗܝܟܠܐ ܘܗܘܘ ܡܠܦܢ ܠܗܘܢ ܘܩܪܒ ܪܒ ܟܗܢܐ ܘܟܠ ܕܥܡܗ ܘܟܢܫܘ ܣܢܗܕܪܝܢ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܘܫܕܪܘ ܠܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܕܢܬܝܬܘܢ ܠܗܘ : 22 ܫܠܝܚܐ ܕܐܬܘ ܘܠܐ ܫܟܚܘ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܘܗܦܟܘ ܘܐܬܝܘ ܐܡܪܝܢ : 23 ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܫܟܚܢ ܕܐܣܝܪ ܒܟܠ ܫܘܠܡܢܐ ܘܢܛܪܐ ܩܐܡܝܢ ܩܕܡ ܬܪܥܐ ܘܟܕ ܦܬܚܢ ܠܝܬ ܚܕ ܕܒܓܘ : 24 ܟܕ ܫܡܥ ܗܠܝܢ ܡܠܐ ܪܒ ܟܗܢܐ ܘܪܒ ܩܪܝܐ ܗܘܘ ܡܬܒܗܬܝܢ ܥܠ ܐܢܘܢ ܡܢܘ ܢܗܘܐ ܗܕܐ : 25 ܐܬܐ ܗܠ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܗܐ ܓܒܪܐ ܕܫܕܪܬܘܢ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܘܩܐܡܝܢ ܒܗܝܟܠܐ ܘܡܠܦܢ ܠܥܡܐ ܟܠ ܥܡܐ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܒܗܝܟܠܐ ܩܐܡܝܢ ܘܡܠܦܢ ܠܥܡܐ ܟܠ ܥܡܐ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܒܗܝܟܠܐ ܩܐܡܝܢ ܘܡܠܦܢ ܠܥܡܐ

26 Τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρέταις ἦγεν αὐτούς, οὐ μετὰ βίας, ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν, ἵνα μὴ λιθασθῶσιν· 27 Ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ. Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς 28 Λέγων· Παραγγελίᾳ παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ, καὶ ἰδοὺ πεπληρώκατε τὴν Ἰερουσαλὴμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου. 29 Ἀποκριθεὶς δὲ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπαν· Πειθαρχεῖν δεῖ θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. 30 Ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου· 31 Τοῦτον ὁ θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα ὕψωσεν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ τοῦ δοῦναι μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. 32 Καὶ ἡμεῖς ἐσμὲν μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ὃ ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ. 33 Οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίοντο καὶ ἐβουλεύοντο ἀνελεῖν αὐτούς. 34 Ἀναστὰς δέ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ Φαρισαῖος ὀνόματι Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλος τίμιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἔξω βραχὺ τοὺς ἀνθρώπους ποιῆσαι, 35 Εἶπέν τε πρὸς αὐτούς· Ἄνδρες Ἰσραηλεῖται, προσέχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις, τί μέλλετε πράσσειν.

26 Tunc abiit magistratus cum ministris et adduxit illos sine vi: timebant enim populum, ne lapidarentur: 27 Et cum adduxissent illos, statuerunt in concilio, et interrogavit eos princeps sacerdotum 28 Dicens: Præcipiendo præcipimus vobis ne doceretis in nomine isto, et ecce repletis Hierusalem doctrina vestra, et vultis inducere super nos sanguinem hominis istius. 29 Respondens autem Petrus et apostoli dixerunt: Obœdire oportet Deo magis quam hominibus. 30 Deus patrum nostrorum suscitavit Jesum, quem vos interemistis suspendentes in ligno: 31 Hunc Deus principem et salvatorem exaltavit dextera sua ad dandam pœnitentiam Israhel et remissionem peccatorum. 32 Et nos testes sumus horum verborum, et Spiritus sanctus quem dedit Deus omnibus obœdientibus sibi. 33 Hæc cum audissent, dissecabantur et cogitabant interficere illos. 34 Surgens autem quidam in concilio Pharisæus nomine Gamaliel, legis doctor honorabilis universæ plebi, jussit foras ad breve homines fieri, 35 Dixitque ad illos: Viri Israhelitæ, adtendite vobis super hominibus istis, quid acturi sitis.

36 Πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θευδᾶς, λέγων εἶναί τινα ἑαυτόν, ᾧ προσεκλίθη ἀνδρῶν ἀριθμὸς ὡς τετρακοσίων, ὃς ἀνῃρέθη, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διελύθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν. 37 Μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς καὶ ἀπέστησεν λαὸν [ἱκανὸν] ὀπίσω αὐτοῦ· κἀκεῖνος ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν. 38 Καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων καὶ ἄφετε αὐτούς· ὅτι ἐὰν ᾖ ἐξ ἀνθρώπων ἡ βουλὴ αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται· 39 Εἰ δὲ ἐκ θεοῦ ἐστίν, οὐ δυνήσεσθε καταλῦσαι αὐτούς, μήποτε καὶ θεομάχοι εὑρεθῆτε. 40 Ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ, καὶ προσκαλεσάμενοι τοὺς ἀποστόλους δείραντες παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν [αὐτούς]. 41 Οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου, ὅτι κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος ἀτιμασθῆναι· 42 Πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.

36 Ante enim hos dies extitit Theodas dicens esse se aliquem, cui consensit numerus virorum circiter quadringentorum; qui occisus est, et omnes qui credebant ei dissipati sunt, et redactus est ad nihilum. 37 Post hunc extitit Judas Galilæus in diebus professionis et avertit populum post se: et ipse periit, et omnes quotquot consenserunt ei dispersi sunt. 38 Et nunc itaque dico vobis, discedite ab hominibus istis et sinite illos: quoniam si est ex hominibus consilium hoc aut opus, dissolvetur; 39 Si vero ex Deo est, non poteritis dissolvere eos, ne forte et Deo repugnare inveniamini. Consenserunt autem illi, 40 Et convocantes apostolos cæsis denuntiaverunt ne loquerentur in nomine Jesu, et dimiserunt eos. 41 Et illi quidem ibant gaudentes a conspectu concilii, quoniam digni habiti sunt pro nomine Jesu contumeliam pati: 42 Omni autem die in templo et circa domos non cessabant docentes et evangelizantes Jesum Christum.

ΠΡΑΞΕΙΣ, ϛ'.

ΚΕΦ. ϛ.

1 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν μαθητῶν ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς Ἑβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν. 2 Προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν εἶπαν· Οὐκ ἀρεστόν ἐστιν ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ θεοῦ διακονεῖν τραπέζαις. 3 Ἐπισκέψασθε δέ, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυρουμένους ἑπτὰ πλήρεις πνεύματος [ἁγίου] καὶ σοφίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης· 4 Ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν. 5 Καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους, καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ πνεύματος ἁγίου, καὶ Φίλιππον καὶ Πρόχορον καὶ Νικάνορα καὶ Τίμωνα καὶ Παρμενᾶν καὶ Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχέα, 6 Οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων, καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας. 7 Καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ηὔξανεν, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἰερουσαλὴμ σφόδρα, πολύς τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον τῇ πίστει. 8 Στέφανος δὲ πλήρης χάριτος καὶ δυνάμεως ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ.

ACTUS, VI.

CAPUT VI.

1 In diebus autem illis crescente numero discipulorum factum est murmur Grecorum adversus Hebreos, eo quod dispicerentur in ministerio cotidiano viduæ eorum. 2 Convocantes autem duodecim multitudinem discipulorum dixerunt: Non est æquum nos derelinquere verbum Dei et ministrare mensis. 3 Considerate ergo, fratres, viros ex vobis boni testimonii septem plenos Spiritu [sancto] et sapientia, quos constituamus super hoc opus: 4 Nos vero orationi et ministerio verbi instantes erimus. 5 Et placuit sermo coram omni multitudine, et elegerunt Stephanum, virum plenum fide et Spiritu sancto, et Philippum et Prochorum et Nicanorem et Timonem et Parmenam et Nicolaum advenam Antiochenum: 6 Hos statuerunt ante conspectum apostolorum, et orantes inposuerunt eis manus. 7 Et verbum Dei crescebat, et multiplicabatur numerus discipulorum in Hierusalem valde: multa etiam turba sacerdotum obœdiebat fidei. 8 Stephanus autem plenus gratia et fortitudine faciebat prodigia et signa magna in populo.

9 Ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν λεγομένων Λιβερτίνων καὶ Κυρηναίων καὶ Ἀλεξανδρέων καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας συνζητοῦντες τῷ Στεφάνῳ, 10 Καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει. 11 Τότε ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας ὅτι ἀκηκόαμεν αὐτοῦ λαλοῦντος ῥήματα βλάσφημα εἰς Μωϋσῆν καὶ τὸν θεόν, 12 Συνεκίνησάν τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες συνήρπασαν αὐτὸν καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον, 13 Ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς λέγοντας· Ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται λαλῶν ῥήματα κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ νόμου· 14 Ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθη ἃ παρέδωκεν ἡμῖν Μωϋσῆς. 15 Καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν πάντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ πρόσωπον ἀγγέλου.

ΚΕΦ. ζ'.

1 ΕΙΠΕΝ δὲ ὁ ἀρχιερεύς· Εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει; 2 Ὁ δὲ ἔφη· Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε. Ὁ θεὸς τῆς δόξης ὤφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραὰμ ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρράν, 3 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· Ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς τὴν γῆν ἣν ἄν σοι δείξω.

9 Surrexerunt autem quidam de synagoga quæ appellatur Libertinorum et Cyrenensium et Alexandrinorum et eorum qui erant a Cilicia et Asia, disputantes cum Stephano, 10 Et non poterant resistere sapientiæ et spiritui qui loquebatur. 11 Tunc summiserunt viros qui dicerent se audisse eum dicentem verba blasphemiæ in Mosen et Deum. 12 Commoverunt itaque plebem et seniores et scribas, et concurrentes rapuerunt eum et adduxerunt in concilium, 13 Et statuerunt testes falsos qui dicerent: Homo iste non cessat loqui verba adversus locum sanctum et legem: 14 Audivimus enim eum dicentem quoniam Jesus Nazarenus hic destruet locum istum et mutavit traditiones quas tradidit nobis Moses. 15 Et intuentes eum omnes qui sedebant in concilio viderunt faciem ejus tamquam [faciem] angeli.

CAPUT VII.

1 DIXIT autem princeps sacerdotum si hæc ita se habeant. 2 Qui ait: Viri fratres et patres, audite. Deus gloriæ apparuit patri nostro Abraham, cum esset in Mesopotamia prius quam moraretur in Charram, 3 Et dixit ad illum: Exi de terra tua et de cognatione tua, et veni in terram quam tibi monstravero.

4 Τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων κατῴκησεν ἐν Χαρράν. Κἀκεῖθεν μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ μετῴκισεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε, 5 Καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ οὐδὲ βῆμα ποδός, καὶ ἐπηγγείλατο δοῦναι αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ᾽ αὐτόν, οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. 6 Ἐλάλησεν δὲ οὕτως ὁ θεός, ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ, καὶ δουλώσουσιν αὐτὸ καὶ κακώσουσιν ἔτη τετρακόσια· 7 Καὶ τὸ ἔθνος ᾧ ἐὰν δουλεύσουσιν κρινῶ ἐγώ, ὁ θεὸς εἶπεν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται καὶ λατρεύσουσίν μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. 8 Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς· καὶ οὕτως ἐγέννησεν τὸν Ἰσαὰκ καὶ περιέτεμεν αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, καὶ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, καὶ Ἰακὼβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας. 9 Καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰωσὴφ ἀπέδοντο εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ θεὸς μετ᾽ αὐτοῦ, 10 Καὶ ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἐναντι Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἐπ᾽ Αἴγυπτον καὶ ἐφ᾽ ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. 11 Ἦλθεν δὲ λιμὸς ἐφ᾽ ὅλην τὴν Αἴγυπτον καὶ Χαναὰν καὶ θλῖψις μεγάλη, καὶ οὐχ εὕρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν.

ܘܐܢܐ ܒܪ ܐܢܫ ܡܢ ܐܘܪ ܟܠܕܝܐ ܘܝܬܒ ܒܚܪܢ . ܘܡܢ ܬܡ ܡܝܬ ܐܒܘܗ ܐܬܥܩܪ ܐܝܬ ܠܗ ܠܐ ܐܦ ܕܪܟܐ ܕܪܓܠ ܘܐܡܪ ܠܗ ܕܢܬܝܗܒ ܠܗ ܠܡܐܚܙ ܘܠܙܪܥܗ ܒܬܪܝܗ ܕܠܐ ܝܠܕ ܠܗ ܒܪܐ . ܘܡܠܠ ܐܠܗܐ ܗܟܢܐ ܕܢܗܘܐ ܙܪܥܗ ܓܝܪ ܒܐܪܥܐ ܕܒܪ ܐܢܫ ܘܢܫܥܒܕܘܢ ܐܢܘܢ ܘܢܥܢܘܢ ܐܢܘܢ ܐܪܒܥ ܡܐܐ ܫܢܝܢ . ܘܐܢܐ ܕܝܢܐ ܐܕܝܢ ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܒܗ ܕܢܦܠܚܘܢ ܘܒܬܪ ܗܠܝܢ ܢܦܩܘܢ ܘܢܦܠܚܘܢ ܒܗ ܒܗܕܐ ܐܬܪܐ . ܘܝܗܒ ܠܗ ܩܝܡܐ ܕܬܠܝܡܐ ܘܗܟܢܐ ܝܠܕ ܠܗ ܐܝܣܚܩ ܘܡܗܠ ܠܗ ܒܝܘܡܐ ܬܡܢܝܐ . ܘܐܝܣܚܩ ܝܠܕ ܠܝܥܩܘܒ ܘܝܥܩܘܒ ܠܬܪܥܣܪ ܐܒܗܬ ܫܒܛܐ . ܘܐܒܗܬ ܫܒܛܐ ܩܢܝܢ ܠܝܘܣܦ ܘܙܒܢܘܗܝ ܠܡܨܪܝܐ ܘܗܘܐ ܐܠܗܐ ܥܡ ܝܘܣܦ ܘܫܙܒ ܡܢ ܟܠ ܫܘܥܒܕܗ ܘܝܗܒ ܠܗ ܚܟܡܬܐ ܘܚܢܐ ܩܕܡ ܦܪܥܘܢ ܡܠܟܐ ܕܡܨܪܝܐ ܘܩܝܡ ܠܗ ܕܗܘܐ ܪܫ ܥܠ ܡܨܪܝܐ ܘܥܠ ܟܠ ܒܝܬܗ . ❖ ١١ ܐܬܐ ܗܘܐ ܟܦܢܐ ܥܠ ܟܠ ܡܨܪܝܐ ܘܥܠ ܟܢܥܢ ܘܫܘܥܒܕܐ ܪܒܬܐ ܘܠܐ ܫܟܚܘ ܐܒܗܬܢ ܡܙܘܢ .

4 Tunc exiit de terra Chaldæorum et habitavit in Charram. Et inde, postquam mortuus est pater ejus, transtulit illum in terram istam in qua nunc vos habitatis, 5 Et non dedit illi hereditatem in ea nec passum pedis, sed repromisit dare illi eam in possessionem et semini ejus post ipsum, cum non haberet filium. 6 Locutus est autem Deus quia erit semen ejus accola in terra aliena, et servituti eos subicient, et male tractabunt eos annis quadringentis: 7 Et gentem cui servierint ego judicabo, dixit Dominus, et post hæc exibunt et deservient mihi in loco isto. 8 Et dedit illi testamentum circumcisionis: et sic genuit Isaac et circumcidit eum die octava, et Isaac Jacob, et Jacob duodecim patriarchas. 9 Et patriarchæ æmulantes Joseph vendiderunt in Ægyptum: et erat Deus cum eo, 10 Et eripuit eum ex omnibus tribulationibus ejus, et dedit ei gratiam et sapientiam in conspectu Pharaonis regis Ægyptiorum, et constituit eum præpositum super Ægyptum et super omnem domum suam. 11 Venit autem famcs in universam Ægyptum et Chanaan et tribulatio magna, et non inveniebant cibos patres nostri.

12 Ἀκούσας δὲ Ἰακὼβ ὄντα σιτία εἰς Αἴγυπτον ἐξαπέστειλε τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον· 13 Καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἀνεγνωρίσθη Ἰωσὴφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ φανερὸν ἐγένετο τῷ Φαραὼ τὸ γένος αὐτοῦ. 14 Ἀποστείλας δὲ Ἰωσὴφ μετεκαλέσατο Ἰακὼβ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν [αὐτοῦ] ἐν ψυχαῖς ἑβδομήκοντα πέντε. 15 Καὶ κατέβη Ἰακὼβ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, 16 Καὶ μετετέθησαν εἰς Συχὲμ καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι ᾧ ὠνήσατο Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἐμμὼρ ἐν Συχέμ. 17 Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἧς ὡμολόγησεν ὁ θεὸς τῷ Ἀβαάμ, ηὔξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἰγύπτῳ, 18 Ἄχρι οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος ἐπ' Αἴγυπτον, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. 19 Οὗτος κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν ἐκάκωσεν τοὺς πατέρας [ἡμῶν] τοῦ ποιεῖν τὰ βρέφη ἔκθετα αὐτῶν εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι. 20 Ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη Μωϋσῆς, καὶ ἦν ἀστεῖος τῷ θεῷ. Ὃς ἀνετράφη μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός· 21 Ἐκτεθέντος δὲ αὐτοῦ ἀνείλατο αὐτὸν ἡ θυγάτηρ Φαραὼ καὶ ἀνεθρέψατο αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. 22 Καὶ ἐπαιδεύθη Μωϋσῆς ἐν πάσῃ σοφίᾳ Αἰγυπτίων· ἦν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἔργοις αὐτοῦ. 23 Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσερακονταέτης χρόνος, ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ.

12 Cum audisset autem Jacob esse frumentum in Ægypto, misit patres nostros primum, 13 Et in secundo cognitus est Joseph a fratribus suis, et manifestatum est Pharaoni genus ejus. 14 Mittens autem Joseph arcessiit Jacob patrem suum et omnem cognationem in animabus septuaginta quinque. 15 Et descendit Jacob in Ægyptum, et defunctus est ipse et patres nostri, 16 Et translati sunt in Sychem et positi sunt in sepulchro quod emit Abraham pretio argenti a filiis Emmor filii Sychem. 17 Cum adpropinquaret autem tempus repromissionis quam confessus erat Deus Abrahæ, crevit populus et multiplicatus est in Ægypto, 18 Quoad usque surrexit rex alius in Ægypto, qui non sciebat Joseph. 19 Hic circumveniens genus nostrum adfixit patres [nostros], ut exponerent infantes suos, ne vivificarentur. 20 Eodem tempore natus est Moses, et fuit gratus Deo. Qui nutritus est tribus mensibus in domo patris sui: 21 Exposito autem illo sustulit eum filia Pharaonis et enutrivit eum sibi in filium. 22 Et eruditus est Moses omni sapientia Ægyptiorum, et erat potens in verbis et in operibus suis. 23 Cum autem impleretur ei quadraginta annorum tempus, ascendit in cor ejus ut visitaret fratres suos filios Israhel.

12 ܟܕ ܫܡܥ ܗܘ ܕܝܥܩܘܒ ܐܝܬ ܚܛܐ ܠܡܨܪܝܡ ܫܕܪ ܐܒܗܬܢ ܩܕܡ ܙܒܢܐ ܚܕ ܘܠܬܪܝܢ ܐܬܝܕܥ ܝܘܣܦ ܠܐܚܘܗܝ ܘܐܬܓܠܝ ܠܦܪܥܘܢ ܓܢܣܗ ܕܝܘܣܦ ܘܫܕܪ ܘܐܙܡܝܢ ܠܝܥܩܘܒ ܐܒܘܗܝ ܘܠܟܠ ܫܪܝܟܘܬܗ ܒܢܦܫܬܐ ܫܒܥܝܢ ܘܚܡܫ ܘܢܚܬ ܝܥܩܘܒ ܠܡܨܪܝܡ ܘܐܬܬܘܦܐ ܗܘ ܘܐܒܗܬܢ ܩܕܡ ܙܒܢܐ ܘܐܬܬܩܠܘ ܠܫܟܡ ܘܐܬܬܣܡܘ ܒܩܒܪܐ ܕܙܒܢ ܐܒܪܗܡ ܒܟܣܦ ܡܐ ܡܢ ܒܢܝ ܚܡܘܪ ܒܪ ܫܟܡ ܘܟܕ ܩܪܒ ܙܒܢ ܡܘܥܕܐ ܕܐܬܝܕܥ ܠܐܒܪܗܡ ܐܬܝܠܕ ܥܡܐ ܘܐܬܪܒܘ ܒܡܨܪܝܡ ܥܕ ܕܩܡ ܡܠܟ ܐܚܪܢܐ ܕܠܐ ܝܕܥ ܠܝܘܣܦ ܗܢܐ ܡܟܠ ܠܓܢܣܢ ܐܬܟܣܝ ܠܐܒܗܬܢ ܕܢܫܕܪܘܢ ܛܠܝܗܘܢ ܕܠܐ ܢܚܝܘܢ ܒܗ ܙܒܢܐ ܗܘ ܐܬܝܠܕ ܡܘܫܐ ܘܗܘ ܫܦܝܪ ܠܐܠܗܐ ܘܬܠܬ ܝܪܚܐ ܐܬܪܒܐ ܒܒܝܬ ܐܒܘܗܝ ܟܕ ܐܬܫܕܪ ܐܬܢܣܒ ܠܗ ܒܪܬ ܦܪܥܘܢ ܘܐܬܪܒܝܗ ܠܗ ܠܒܪ ܘܐܠܦ ܡܘܫܐ ܟܠ ܚܟܡܬ ܡܨܪܝܐ ܘܗܘ ܚܫܝܪ ܒܡܠܝܗ ܘܒܥܒܕܘܗܝ ܟܕ ܐܬܡܠܝ ܠܗ ܐܪܒܥܝܢ ܫܢܝܢ ܣܠܩ ܥܠ ܠܒܗ ܕܢܣܬܟܠ ܥܠ ܐܚܘܗܝ ܒܢܝ ܝܣܪܝܠ

12 Cum audisset autem Jacob esse frumentum in Ægypto, misit patres nostros primum, 13 Et in secundo cognitus est Joseph a fratribus suis, et manifestatum est Pharaoni genus ejus. 14 Mittens autem Joseph arcessiit Jacob patrem suum et omnem cognationem in animabus septuaginta quinque. 15 Et descendit Jacob in Ægyptum, et defunctus est ipse et patres nostri, 16 Et translati sunt in Sychem et positi sunt in sepulchro quod emit Abraham pretio argenti a filiis Emmor filii Sychem. 17 Cum adpropinquaret autem tempus repromissionis quam confessus erat Deus Abrahæ, crevit populus et multiplicatus est in Ægypto, 18 Quoad usque surrexit rex alius in Ægypto, qui non sciebat Joseph. 19 Hic circumveniens genus nostrum adfixit patres [nostros], ut exponerent infantes suos, ne vivificarentur. 20 Eodem tempore natus est Moses, et fuit gratus Deo. Qui nutritus est tribus mensibus in domo patris sui: 21 Exposito autem illo sustulit eum filia Pharaonis et enutrivit eum sibi in filium. 22 Et eruditus est Moses omni sapientia Ægyptiorum, et erat potens in verbis et in operibus suis. 23 Cum autem impleretur ei quadraginta annorum tempus, ascendit in cor ejus ut visitaret fratres suos filios Israhel.

24 Καὶ ἰδών τινα ἀδικούμενον ἠμύνατο, καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ πατάξας τὸν Αἰγύπτιον. 25 Ἐνόμιζεν δὲ συνιέναι τοὺς ἀδελφοὺς [αὐτοῦ] ὅτι ὁ θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν σωτηρίαν αὐτοῖς· οἱ δὲ οὐ συνῆκαν. 26 Τῇ τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις, καὶ συνήλλασσεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην εἰπών· Ἄνδρες, ἀδελφοί ἐστε [ὑμεῖς]· ἱνατί ἀδικεῖτε ἀλλήλους; 27 Ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπώσατο αὐτὸν εἰπών· Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμῶν; 28 Μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον ἀνεῖλες ἐχθὲς τὸν Αἰγύπτιον; 29 Ἔφυγεν δὲ Μωϋσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῇ Μαδιάμ, οὗ ἐγέννησεν υἱοὺς δύο. 30 Καὶ πληρωθέντων ἐτῶν τεσσεράκοντα ὤφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἄγγελος [Κυρίου] ἐν φλογὶ πυρὸς βάτου. 31 Ὁ δὲ Μωϋσῆς ἰδὼν ἐθαύμαζεν τὸ ὅραμα· προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι ἐγένετο φωνὴ Κυρίου [πρὸς αὐτόν]· 32 Ἐγὼ ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. Ἔντρομος δὲ γενόμενος Μωϋσῆς οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι. 33 Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Κύριος· Λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος ἐφ' ᾧ ἕστηκας γῆ ἁγία ἐστίν.

24 Et cum vidisset quendam injuriam patientem, vindicavit illum, et fecit ultionem ei qui injuriam sustinebat percusso Ægyptio. 25 Existimabat autem intellegere fratres quoniam Deus per manum ipsius daret salutem illis: at illi non intellexerunt. 26 Sequenti vero die apparuit illis litigantibus, et reconciliabat eos in pacem dicens: Viri, fratres estis: ut quid nocetis alterutrum? 27 Qui autem injuriam faciebat proximo suo, reppulit eum dicens: Quis te constituit principem et judicem super nos? 28 Numquid interficere me tu vis, quemadmodum interfecisti heri Ægyptium? 29 Fugit autem Moses in verbo isto, et factus est advena in terra Madiam, ubi generavit filios duos. 30 Et expletis annis quadraginta apparuit illi in deserto montis Sina angelus in igne flammæ rubi. 31 Moses autem videns admiratus est visum, et accedente illo ut consideraret, facta est [ad eum] vox Domini: 32 Ego Dominus patrum tuorum, Deus Abraham et Deus Isaac et Deus Jacob. Tremefactus est Moses, non audebat considerare. 33 Dixit autem illi Dominus: Solve calciamentum pedum tuorum: locus enim in quo stas terra sancta est.

34 Ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἤκουσα, καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐτούς· καὶ νῦν δεῦρο ἀποστείλω σε εἰς Αἴγυπτον. 35 Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν, ὃν ἠρνήσαντο εἰπόντες· Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστήν; τοῦτον ὁ θεὸς καὶ ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέσταλκεν σὺν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ. 36 Οὗτος ἐξήγαγεν αὐτοὺς ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη τεσσεράκοντα. 37 Οὗτός ἐστιν ὁ Μωϋσῆς ὁ εἰπας τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει [Κύριος] ὁ θεὸς ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ [αὐτοῦ ἀκούσεσθε]. 38 Οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα δοῦναι ἡμῖν, 39 Ὧι οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀλλὰ ἀπώσαντο καὶ ἐστράφησαν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον, 40 Εἰπόντες τῷ Ἀαρών· Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἳ προπορεύσονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωϋσῆς οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἴδαμεν τί ἐγένετο αὐτῷ· 41 Καὶ ἐμοσχοποίησαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ, καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. 42 Ἔστρεψεν δὲ ὁ θεὸς καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καθὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν· Μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι ἔτη τεσσεράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραήλ,

34 ܚܙܝܬ ܚܙܝܬ ܠܥܡܝ ܕܐܝܬ ܒܡܨܪܝܡ ܘܫܡܥܬ ܒܟܝܬܗܘܢ ܘܢܚܬ ܠܡܫܝܙܒܗܘܢ ܘܗܫܬܐ ܐܬܐ ܘܐܫܕܪܟ ܠܡܨܪܝܡ ܀ 35 ܗܢ ܡܘܫܐ ܕܐܡܪܘ ܠܗ ܡܢ ܫܡܟ ܘܕܝܢ ܘܡܫܪܝܐ ܐܠܗܐ ܐܫܪܐ ܠܗ ܒܝܕ ܡܠܐܟܐ ܕܐܬܚܙܝ ܠܗ ܒܣܢܐ ܀ 36 ܗܢ ܗܘ ܐܦܩ ܠܗܘܢ ܕܥܒܕ ܢܣܝܢ ܘܐܬܘܬ ܒܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܡ ܘܒܝܡܐ ܣܘܦܐ ܘܒܡܕܒܪܐ ܐܪܒܥܝܢ ܫܢܝܢ ܀ 37 ܗܢ ܗܘ ܡܘܫܐ ܕܐܡܪ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܢܒܝܐ ܡܢ ܐܚܝܟܘܢ ܐܩܝܡ ܠܟܘܢ ܐܠܗܐ ܐܝܟ ܢܝ ܠܗ ܬܫܡܥܘܢ ܀ 38 ܗܢ ܗܘ ܕܗܘܐ ܒܟܢܘܫܬܐ ܒܡܕܒܪܐ ܥܡ ܡܠܐܟܐ ܕܡܬܡܠܠ ܥܡܗ ܒܛܘܪ ܣܝܢܝ ܘܥܡ ܐܒܗܬܢ ܕܩܒܠ ܐܡܪܬܐ ܚܝܐ ܠܡܬܠ ܠܢ ܀ 39 ܠܐ ܨܒܘ ܐܒܗܬܢ ܠܡܗܘܐ ܡܫܬܥܒܕܝܢ ܠܗ ܐܠܐ ܕܕܚܘ ܘܐܬܦܢܘ ܒܠܒܒܗܘܢ ܠܡܨܪܝܡ ܀ 40 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗܪܘܢ ܥܒܕ ܠܢ ܐܠܗܐ ܕܢܗܠܟܘܢ ܩܕܡܝܢ ܠܢ ܐܝ ܡܘܫܐ ܗܢ ܗܘ ܕܐܦܩ ܠܢ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܡ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܡܐ ܗܘܐ ܠܗ ܀ 41 ܘܥܒܕܘ ܥܓܠܐ ܒܝܘܡܝܗܘܢ ܐܠܝܢ ܘܐܣܩܘ ܕܒܚܐ ܠܨܠܡܐ ܘܒܫܘܒܚܐ ܐܝܕܝܗܘܢ ܗܘ ܕܥܒܕܘ ܠܗ ܀ 42 ܗܦܟ ܐܠܗܐ ܘܡܣܪ ܐܢܘܢ ܠܡܫܡܫ ܠܓܘ ܓܝܣ ܫܡܝܐ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܣܦܪ ܢܒܝܐ ܗܐ ܕܒܚܐ ܘܩܘܪܒܢ ܐܢ ܠܝ ܒܫܢܝ ܐܪܒܥܝܢ ܒܡܕܒܪܐ ܒܝܬ ܐܝܣܪܝܠ ܀

34 Videns vidi afflictionem populi mei qui est in Ægypto, et gemitum eorum audivi, et descendi liberare eos: et nunc veni et mittam te in Ægyptum. 35 Hunc Mosen, quem negaverunt dicentes: Quis te constituit principem et judicem? hunc Deus principem et redemtorem misit cum manu angeli qui apparuit illi in rubo. 36 Hic eduxit illos faciens prodigia et signa in terra Ægpti et in rubro mari et in deserto annis quadraginta. 37 Hic est Moses qui dixit filiis Israhel: Prophetam vobis suscitavit Deus de fratribus vestris tamquam me, ipsum audietis. 38 Hic est qui fuit in ecclesia in solitudine cum angelo qui loquebatur ei in monte Sina et cum patribus nostris, qui accepit verba vitæ dare nobis, 39 Cui noluerunt obœdire patres nostri, sed reppulerunt et aversi sunt cordibus suis in Ægyptum, 40 Dicentes ad Aaron: Fac nobis deos qui præcedant nos: Moses enim hic qui eduxit nos de terra Ægypti, nescimus quid factum sit ei. 41 Et vitulum fecerunt in illis diebus et optulerunt hostiam simulacro, et lætabantur in operibus manuum suarum. 42 Convertit autem Deus et tradidit eos servire militiæ cæli, sicut scriptum est in libro prophetarum: Numquid victimas aut hostias optulistis mihi annis quadraginta in deserto, domus Israhel,

43 Καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὸχ καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ Ῥομφάν, τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐτοῖς; καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαβυλῶνος. 44 Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο ὁ λαλῶν τῷ Μωϋσῇ ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν ἑωράκει· 45 Ἣν καὶ εἰσήγαγον διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξέωσεν ὁ θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμερῶν Δαυείδ, 46 Ὃς εὗρεν χάριν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ ἠτήσατο εὑρεῖν σκήνωμα τῷ οἴκῳ Ἰακώβ. 47 Σαλωμὼν δὲ ᾠκοδόμησεν αὐτῷ οἶκον. 48 Ἀλλ' οὐχ ὁ ὕψιστος ἐν χειροποιήτοις κατοικεῖ, καθὼς ὁ προφήτης λέγει· 49 Ὁ οὐρανός μοι θρόνος, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου· ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι, λέγει Κύριος, ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου; 50 Οὐχὶ ἡ χείρ μου ἐποίησεν ταῦτα πάντα; 51 Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι καρδίαις καὶ τοῖς ὠσὶν, ὑμεῖς ἀεὶ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντιπίπτετε, ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς. 52 Τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγείλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδόται καὶ φονεῖς ἐγένεσθε,

43 ܐܠܐ ܩܒܠܬܘܢ ܡܫܟܢ ܡܠܟܐ ܘܟܘܟܒ ܐܠܗ ܕܝܟܘܢ ܪܡܦܐ ܨܠܡܐ ܕܥܒܕܬܘܢ ܠܗ ܠܡܣܓܕ ܠܗ ܘܐܦܪܫ ܐܢܐ ܐܬܟܘܢ ܠܐ ܒܒܒܠ ܀ 44 ܡܫܟܢ ܣܗܕܘܬܐ ܗܘܐ ܠܐܒܗܬܢ ܒܡܕܒܪܐ ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܠܡܘܫܐ ܕܢܥܒܕ ܐܝܟ ܕܚܙܐ ܠܗ ܠܦܬܓܡܐ ܗܢܘ ܕܥܒܕ ܀ 45 ܘܐܦ ܐܝܬܝܗ ܐܥܠܘ ܐܒܗܬܢ ܥܡ ܝܫܘܥ ܒܐܪܬ ܡܫܟܢ ܥܡܡܐ ܕܐܬܪܕܦ ܐܠܗܐ ܡܩܕܡ ܐܒܗܬܢ ܥܕ ܝܘܡܬܐ ܕܕܘܝܕ ܀ 46 ܕܫܟܚ ܛܝܒܘܬܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܘܒܥܐ ܕܢܫܟܚ ܡܫܟܢ ܠܐܠܗ ܝܥܩܘܒ ܀ 47 ܫܠܡܘܢ ܐܦ ܒܢܐ ܠܗ ܒܝܬܐ ܀ 48 ܐܠܐ ܠܐ ܒܥܠ ܪܘܡܐ ܒܥܒܝܕܬܐ ܐܝܕ ܡܫܟܢ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܢܒܝܐ ܀ 49 ܫܡܝܐ ܟܘܪܣܝ ܠܝ ܘܐܪܥܐ ܗܝ ܣܡܟ ܠܪܓܠܝ ܐܝܟ ܒܝܬ ܕܒܢܝܬܘܢ ܠܝ ܐܡܪ ܡܪܝ ܐܘ ܐܝܢ ܐܬܪ ܢܬܪܘܬܝ ܀ 50 ܠܐ ܐܝܕܝ ܥܒܕܬ ܟܠ ܗܠܝܢ ܀ 51 ܩܫܝ ܥܘܪܦ ܘܠܐ ܡܓܠܬ ܠܒ ܘܐܕܢ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܡܩܒܠ ܐܝܟ ܐܒܗܬܟܘܢ ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܀ 52 ܡܢ ܢܒܝܐ ܠܐ ܪܕܘ ܐܒܗܬܟܘܢ ܘܩܛܠܘ ܐܢܘܢ ܕܐܡܪܝܢ ܥܠ ܐܬܝܗ ܕܙܕܝܩܐ ܕܗܫܐ ܐܢܬܘܢ ܡܫܠܡܢ ܘܩܛܠܢ ܀

43 Et suscepistis tabernaculum Moloch et sidus Dei vestri Remfam, figuras quas fecistis adorare eas? Transferam vos trans Babylonem. 44 Tabernaculum testimonii fuit patribus nostris in deserto, sicut disposuit loquens ad Mosen, ut faceret illud secundum formam quam viderat, 45 Quod et induxerunt suscipientes patres nostri cum Jesu in possessionem gentium quas expulit Deus a facie patrum nostrorum, usque in diebus David, 46 Qui invenit gratiam ante Deum et petiit ut inveniret tabernaculum Deo Jacob. 47 Salomon autem ædificavit illi domum. 48 Sed non excelsus in manufactis habitat, sicut propheta dicit: 49 Cælum mihi sedis est, terra autem scabellum pedum meorum. Quam domum ædificabitis mihi? dicit Dominus, aut quis locus requietionis meæ est? 50 Nonne manus mea fecit hæc omnia? 51 Duri cervice et incircumcisi cordibus et auribus, vos semper Spiritui sancto restitistis, sicut patres vestri et vos. 52 Quem prophetarum non sunt persecuti patres vestri? Et occiderunt eos qui prænuntiabant de adventu justi, cujus nunc proditores et homicidæ fuistis,

53 Οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε. 54 Ἀκούοντες δὲ ταῦτα διεπρίοντο ταῖς καρδίαις αὐτῶν καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας ἐπ' αὐτόν. 55 Ὑπάρχων δὲ πλήρης πνεύματος ἁγίου, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶδεν δόξαν θεοῦ καὶ Ἰησοῦν ἑστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ, 56 Καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς διηνοιγμένους, καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἑστῶτα τοῦ θεοῦ. 57 Κράξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ συνέσχον τὰ ὦτα αὐτῶν καὶ ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν, 58 Καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβόλουν. Καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν παρὰ τοὺς πόδας νεανίου καλουμένου Σαύλου, 59 Καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα· Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. 60 Θεὶς δὲ τὰ γόνατα ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ· Κύριε, μὴ στήσῃς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη.

ΚΕΦ. η'.

1 ΣΑΥΛΟΣ δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις· πάντες διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρίας πλὴν τῶν ἀποστόλων.

53 Qui accepistis legem in dispositionem angelorum et non custodistis. 54 Audientes autem hæc dissecabantur cordibus suis et stridebant dentibus in eum. 55 Cum autem esset plenus Spiritu sancto, intuens in cælum vidit gloriam Dei et Jesum stantem a dextris Dei, 56 Et ait: Ecce video cælos apertos et Filium hominis a dextris stantem Dei. 57 Exclamantes autem voce magna continuerunt aures suas et impetum fecerunt unanimiter in eum, 58 Et eicientes eum extra civitatem lapidabant. Et testes deposuerunt vestimenta sua secus pedes adulescentis qui vocabatur Saulus, 59 Et lapidabant Stephanum invocantem et dicentem: Domine Jesu, suscipe spiritum meum. 60 Positis autem genibus clamavit voce magna dicens: Domine, ne statuas illis hoc peccatum. Et cum hoc dixisset, obdormivit.

CAPUT VIII.

1 SAULUS autem erat consentiens neci ejus. Facta est autem in illa die persecutio magna in ecclesia quæ erat Hierosolymis, et omnes dispersi sunt per regiones Judææ et Samariæ præter apostolos.

2 Συνεκόμισαν δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς καὶ ἐποίησαν κοπετὸν μέγαν ἐπ' αὐτῷ. 3 Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος, σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς φυλακήν. 4 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διῆλθον εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον· 5 Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς τὴν πόλιν τῆς Σαμαρίας ἐκήρυσσεν αὐτοῖς τὸν Χριστόν. 6 Προσεῖχον δὲ οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. 7 Πολλοὶ γὰρ τῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα, βοῶντα φωνῇ μεγάλῃ ἐξήρχοντο· πολλοὶ δὲ παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν· 8 Ἐγένετο δὲ πολλὴ χαρὰ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. 9 Ἀνὴρ δέ τις ὀνόματι Σίμων προϋπῆρχεν ἐν τῇ πόλει μαγεύων καὶ ἐξιστάνων τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρίας, λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν, 10 ᾯ προσεῖχον πάντες ἀπο μικροῦ ἕως μεγάλου λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ἡ δύναμις τοῦ θεοῦ ἡ καλουλένη μεγάλη. 11 Προσεῖχον δὲ αὐτῷ διὰ τὸ ἱκανῷ χρόνῳ ταῖς μαγίαις ἐξεστακέναι αὐτούς.

2 Curaverunt autem Stephanum viri timorati et fecerunt planctum magnum super illum. 3 Saulus vero devastabat ecclesiam, per domos intrans, et trahens viros ac mulieres tradebat in custodiam. 4 Igitur qui dispersi erant pertransiebant evangelizantes verbum Dei. 5 Philippus autem descendens in civitatem Samariæ prædicabat illis Christum. 6 Intendebant autem turbæ his quæ a Philippo dicebantur, unanimiter audientes et videntes signa quæ faciebat: 7 Multi enim eorum qui habebant spiritus inmundos, clamantes voce magna exiebant, 8 Multi autem paralytici et claudi curati sunt. 9 Factum est ergo magnum gaudium in illa civitate. Vir autem quidam nomine Simon, qui ante fuerat in civitate magus, seducens gentem Samariæ, dicens esse se aliquem magnum, 10 Cui ascultabant omnes a minimo usque ad maximum dicentes: Hic est virtus Dei quæ vocatur magna: 11 Adtendebant autem eum propter quod multo tempore magicis suis dementasset eos.

12 "Οτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένῳ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. 13 Ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν, καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ, θεωρῶν τε σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγάλας γινομένας ἐξίστατο. 14 Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι δέδεκται ἡ Σαμαρία τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς Πέτρον καὶ Ἰωάννην, 15 Οἵτινες καταβάντες προσηύξαντο περὶ αὐτῶν ὅπως λάβωσιν πνεῦμα ἅγιον. 16 Οὐδέπω γὰρ ἦν ἐπ' οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. 17 Τότε ἐπετίθεσαν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐλάμβανον πνεῦμα ἅγιον. 18 Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδοται τὸ πνεῦμα [τὸ ἅγιον], προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα 19 Λέγων· Δότε κἀμοὶ τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ᾧ ἐὰν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας λαμβάνῃ πνεῦμα ἅγιον. 20 Πέτρος δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν· Τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν, ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι. 21 Οὐκ ἔστιν σοι μερὶς οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ· ἡ γὰρ καρδία σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἔναντι τοῦ θεοῦ.

12 Cum ergo credidissent Philippo evangelizanti de regno Dei et nomine Jesu Christi, baptizabantur viri ac mulieres. 13 Tunc Simon et ipse credidit, et cum baptizatus esset, adhærebat Philippo; videns etiam signa et virtutes maximas fieri stupens admirabatur. 14 Cum autem audissent apostoli qui erant Hierosolymis quia recepit Samaria verbum Dei, miserunt ad illos Petrum et Johannem. 15 Qui cum venissent, oraverunt pro ipsis ut acciperent Spiritum sanctum: 16 Necdum enim in quenquam illorum venerat, sed baptizati tantum erant in nomine Domini Jesu. 17 Tunc imponebant manus super illos, et accipiebant Spiritum sanctum. 18 Cum vidisset autem Simon quia per impositionem manus apostolorum daretur Spiritus sanctus, optulit eis pecuniam 19 Dicens: Date et mihi hanc potestatem, ut cuicumque inposuero manus accipiat Spiritum sanctum. Petrus autem ad eum dixit: 20 Pecunia tua tecum sit in perditionem, quoniam donum Dei existimasti pecunia possideri. 21 Non est tibi pars neque sors in sermone hoc: cor enim tuum non est rectum coram Deo.

22 Μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ Κυρίου εἰ ἄρα ἀφεθήσεταί σοι ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου· 23 Εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας ὁρῶ σε ὄντα. 24 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν· Δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Κύριον, ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε. 25 Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ Κυρίου ὑπέστρεφον εἰς Ἱεροσόλυμα, πολλάς τε κώμας τῶν Σαμαριτῶν εὐηγγελίζοντο. 26 Ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐλάλησεν πρὸς Φίλιππον λέγων· Ἀνάστηθι καὶ πορεύου κατὰ μεσημβρίαν ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γάζαν· αὕτη ἐστὶν ἔρημος. 27 Καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη. Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ Αἰθίοψ εὐνοῦχος δυνάστης Κανδάκης βασιλίσσης Αἰθιόπων, ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς, ἐληλύθει προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ, 28 Ἦν τε ὑποστρέφων, καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἅρματος αὐτοῦ ἀνεγίνωσκεν τὸν προφήτην Ἡσαΐαν. 29 Εἶπεν δὲ τὸ πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ· Πρόσελθε καὶ κολλήθητι τῷ ἅρματι τούτῳ. 30 Προσδραμὼν δὲ ὁ Φίλιππος ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος Ἡσαΐαν τὸν προφήτην, καὶ εἶπεν· Ἆράγε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις; 31 Ὁ δὲ εἶπεν· Πῶς γὰρ ἂν δυναίμην ἐὰν μή τις ὁδηγήσει με; Παρεκάλεσέν τε τὸν Φίλιππον ἀναβάντα καθίσαι σὺν αὐτῷ.

22 Pœnitentiam itaque age ab hac nequitia tua, et roga Deum si forte remittatur tibi hæc cogitatio cordis tui: 23 In felle enim amaritudinis et obligatione iniquitatis video te esse. 24 Respondens autem Simon dixit: Precamini vos pro me ad Dominum, ut nihil veniat super me horum quæ dixistis. 25 Et illi quidem testificati et locuti verbum Domini rediebant Hierosolyma, et multis regionibus Samaritanorum evangelizabant. 26 Angelus autem Domini locutus est ad Philippum dicens: Surge et vade contra meridianum ad viam quæ descendit ab Hierusalem in Gazam; hæc est deserta. 27 Et surgens abiit: Et ecce vir Æthiops eunuchus potens Candacis reginæ Æthiopum, qui erat super omnes gazas ejus, venerat adorare in Hierusalem, 28 Et revertebatur sedens super currum suum legensque prophetam Esaiam. 29 Dixit autem Spiritus Philippo: Accede et adjunge te ad currum istum. 30 Adcurrens autem Philippus audivit illum legentem Esaiam prophetam, et dixit: Putasne intellegis quæ legis? 31 Qui ait: Et quomodo possum, si non aliquis ostenderit mihi? Rogavitque Philippum ut ascenderet et sederet secum.

32 Ἡ δὲ περιοχὴ τῆς γραφῆς ἣν ἀνεγίνωσκεν ἦν αὕτη· Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείραντος αὐτὸν ἄφωνος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. 33 Ἐν τῇ ταπεινώσει ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη· τὴν [δὲ] γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται; ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ. 34 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ εἶπεν· Δέομαί σου, περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦτο; περὶ ἑαυτοῦ ἢ περὶ ἑτέρου τινός; 35 Ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν. 36 Ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδόν, ἦλθον ἐπί τι ὕδωρ, καί φησιν ὁ εὐνοῦχος· Ἰδοὺ ὕδωρ· τί κωλύει με βαπτισθῆναι; [37 Εἶπε δὲ ὁ Φίλιππος· Εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ἔξεστιν. Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε· Πιστεύω τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ εἶναι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.] 38 Καὶ ἐκέλευσεν στῆναι τὸ ἅρμα, καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὅ τε Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος, καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. 39 Ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, πνεῦμα Κυρίου ἥρπασεν τὸν Φίλιππον, καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος· ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. 40 Φίλιππος δὲ εὑρέθη εἰς Ἄζωτον, καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας ἕως τοῦ ἐλθεῖν εἰς Καισαρίαν.

32 Locus autem scripturæ quem legebat erat hic: Tamquam ovis ad occisionem ductus est, et sicut agnus coram tondente se sine voce, sic non aperuit os suum. 33 In humilitate judicium ejus sublatum est. Generationem illius quis enarrabit? quoniam tolletur a terra vita ejus. 34 Respondens autem eunuchus Philippo dixit: Obsecro te, de quo propheta hoc dicit? de se, an de alio aliquo? 35 Aperiens autem Philippus os suum et incipiens ab scriptura ista evangelizavit illi Jesum. 36 Et dum irent per viam, venerunt ad quandam aquam, et ait eunuchus: Ecce aqua: quid prohibet me baptizari? [37 Dixit autem Philippus: Si credis ex toto corde, licet. Et respondens ait: Credo Filium Dei esse Jesum Christum.] 38 Et jussit stare currum, et descenderunt uterque in aquam, Philippus et eunuchus, et baptizavit eum. 39 Cum autem ascendissent de aqua, Spiritus Domini rapuit Philippum, et amplius non vidit eum eunuchus: ibat enim per viam suam gaudens. 40 Philippus autem inventus est in Azoto, et pertransiens evangelizabat civitatibus cunctis donec veniret Cæsaream.

ΠΡΑΞΕΙΣ, θ'.

ΚΕΦ. θ'.

1 Ὁ ΔΕ Σαῦλος ἔτι ἐνπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ 2 Ἠτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγάς, ὅπως ἄν τινας εὕρῃ ὄντας τῆς ὁδοῦ, ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσαλήμ. 3 Ἐν δὲ τῷ πορευεσθαι ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίζειν τῇ Δαμασκῷ, ἐξαίφνης τε αὐτὸν περιήστραψεν φῶς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, 4 Καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἤκουσεν φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ· Σαοὺλ Σαούλ, τί με διώκεις; 5 Εἶπεν δέ· Τίς εἶ, Κύριε; ὁ δὲ [Κύριος εἶπεν]· Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς, ὃν σὺ διώκεις. 6 Ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεταί σοι ὅ τι σε δεῖ ποιεῖν. 7 Οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ εἱστήκεισαν ἐνεοί, ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδένα δὲ θεωροῦντες. 8 Ἠγέρθη δὲ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, ἠνοιγμένων δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ οὐδὲν ἔβλεπεν· χειραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν. 9 Καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων. καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν.

ACTUS, IX.

CAPUT IX.

1 Saulus autem adhuc aspirans minarum et cædis in discipulos Domini accessit ad principem sacerdotum 2 Et petiit ab eo epistulas ad Damascum ad synagogas, ut si quos invenisset hujus viæ, viros ac mulieres, vinctos perduceret in Hierusalem. 3 Et cum iter faceret, contigit ut adpropinquaret Damasco, et subito circumfulsit eum lux de cælo, 4 Et cadens in terram audivit vocem dicentem sibi: Saule Saule, quid me persequeris? 5 Qui dixit: Quis es, Domine? Et ille: Ego sum Jesus quem tu persequeris? 6 Sed surge et ingredere civitatem, et dicetur tibi quid te oportet facere. 7 Viri autem illi qui comitabantur cum eo stabant stupefacti, audientes quidem vocem, neminem autem videntes. 8 Surrexit autem Saulus de terra, apertisque oculis nihil videbat: ad manus autem illum trahentes introduxerunt Damascum. 9 Et erat tribus diebus non videns, et non manducavit neque bibit.

10 Ἦν δέ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ
ὀνόματι Ἀνανίας, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν
ἐν ὁράματι ὁ Κύριος· Ἀνανία. Ὁ δὲ
εἶπεν· Ἰδοὺ ἐγώ, Κύριε. 11 Ὁ δὲ
Κύριος πρὸς αὐτόν· Ἀναστὰς πορεύ-
θητι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλουμένην
εὐθεῖαν καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα
Σαῦλον ὀνόματι Ταρσέα· ἰδοὺ γὰρ
προσεύχεται, 12 Καὶ εἶδεν [ἐν ὁράματι]
ἄνδρα Ἀνανίαν ὀνόματι εἰσελθόντα καὶ
ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρας, ὅπως ἀναβλέψῃ.
13 Ἀπεκρίθη δὲ Ἀνανίας· Κύριε, ἤκουσα
ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα
κακὰ τοῖς ἁγίοις σου ἐποίησεν
ἐν Ἰερουσαλήμ· 14 Καὶ ὧδε ἔχει
ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων δῆσαι
πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά
σου. 15 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος·
Πορεύου, ὅτι σκεῦος ἐκλογῆς ἐστίν μοι
οὗτος τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομά μου
ἐνώπιον ἐθνῶν τε καὶ βασιλέων υἱῶν τε
Ἰσραήλ· 16 Ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ
ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου
παθεῖν. 17 Ἀπῆλθεν δὲ Ἀνανίας καὶ
εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθεὶς
ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπεν· Σαοὺλ
ἀδελφέ, ὁ Κύριος ἀπέσταλκέν με, Ἰη-
σοῦς ὁ ὀφθείς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἤρχου,
ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ πλησθῇς πνεύμα-
τος ἁγίου. 18 Καὶ εὐθέως ἀπέπεσαν
αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ὡς λεπί-
δες, ἀνέβλεψέν τε, καὶ ἀναστὰς
ἐβαπτίσθη, 19 Καὶ λαβὼν τροφὴν
ἐνίσχυσεν. Ἐγένετο δὲ μετὰ τῶν
ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέρας τινάς,

10 Erat autem quidam discipulus Da-
masci nomine Annanias, et dixit ad
illum in visu Dominus: Annania. At
ille ait: Ecce ego, Domine. 11 Et
Dominus ad illum: Surgens vade in
vicum qui vocatur rectus, et quære in
domo Judæ Saulum nomine Tharsen-
sem: ecce enim orat, 12 Et vidit virum
Annaniam nomine introeuntem et
inponentem sibi manus ut visum re-
cipiat. 13 Respondit autem Annanias:
Domine, audivi a multis de viro hoc,
quanta mala sanctis tuis fecerit in
Hierusalem, 14 Et hic habet pote-
statem a principibus sacerdotum alli-
gandi omnes qui invocant nomen tuum.
15 Dixit autem ad eum Dominus:
Vade, quoniam vas electionis est mihi
iste, ut portet nomen meum coram
gentibus et regibus et filiis Israhel:
16 Ego enim ostendam illi quanta
oporteat eum pro nomine meo pati.
17 Et abiit Annanias et introivit in
domum, et inponens ei manus dixit:
Saule frater, Dominus Jesus misit me,
qui apparuit tibi in via qua veniebas,
ut videas et implearis Spiritu sancto.
18 Et confestim ceciderunt ab oculis
ejus tamquam squamæ, et visum
recepit, et surgens baptizatus est,
19 Et cum accepisset cibum, confor-
tatus est. Fuit autem cum discipulis
qui erant Damasci per dies aliquos.

10 ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܕܡܫܩ ܕܡܫܡܗ ܚܢܢܝܐ . ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝܐ ܒܚܙܘܬܐ ܗܘ ܡܪܝ ܚܢܢܝܐ : ܘܐܡܪ ܚܢܢܝܐ : ܗܐ ܐܢܐ ܡܪܝ . 11 ܘܡܪܝ ܐܡܪ ܠܗ ܩܘܡ ܙܠ ܥܠ ܫܘܩܐ ܕܡܫܡܗ ܡܫܘܚܐ ܘܒܥܐ ܒܒܝܬ ܝܗܘܕܐ ܫܐܘܠ ܕܡܫܡܗ ܛܪܣܝ : ܗܐ ܡܨܠܐ ; 12 ܘܚܙܐ ܓܒܪܐ ܚܢܢܝܐ ܕܡܫܡܗ ܥܠ ܘܣܡ ܥܠܘܗܝ ܐܝܕܘܗܝ ܕܢܚܙܐ . 13 ܐܡܪ ܠܗ ܚܢܢܝܐ ܡܪܝ ܫܡܥܬ ܡܢ ܣܓܝܐ ܥܠ ܓܒܪܐ ܗܢܐ ܟܡ ܒܝܫܬ ܥܒܕ ܠܩܕܝܫܝܟ ܒܝܪܘܫܠܡ ; 14 ܘܗܟܐ ܐܝܬ ܠܗ ܫܠܛܢܐ ܡܢ ܪܒܢܐ ܕܟܗܢܐ ܕܢܣܝܪ ܟܠ ܕܩܪܝ ܫܡܟ . 15 ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܙܠ ܗܐ ܓܒܪܐ ܡܢܐ ܠܝ ܗܘ ܕܢܣܒ ܫܡܝ ܩܕܡ ܥܡܡܐ ܘܡܠܟܐ ܘܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ . 16 ܐܢܐ ܓܠܐ ܠܗ ܡܐ ܕܒܥܐ ܠܗ ܕܢܣܒ ܥܠ ܫܡܝ . 17 ܐܙܠ ܚܢܢܝܐ ܘܥܠ ܒܒܝܬܐ ܘܣܡ ܥܠܘܗܝ ܐܡܪ ܫܐܘܠ ܐܚܐ ܡܪܝ ܝܫܘܥ ܕܐܬܚܙܝ ܠܟ ܒܐܘܪܚܐ ܕܐܬܐ ܕܬܚܙܐ ܘܬܬܡܠܐ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ . 18 ܘܡܢ ܫܥܬܐ ܢܦܠ ܡܢ ܥܝܢܘܗܝ ܐܝܟ ܩܠܦܐ ܘܚܙܐ ܗܘ ܘܩܡ ܘܐܬܡܥܕ . 19 ܘܩܒܠ ܡܙܘܢܐ ܘܬܪܥ ܗܘ ܗܘܐ ܥܡ ܬܠܡܝܕܐ ܕܒܕܡܫܩ ܝܘܡܬܐ ܣܓܝܐ .

20 Καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυσσεν τὸν Ἰησοῦν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. 21 Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας εἰς Ἰερουσαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ ὧδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει, ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς; 22 Σαῦλος δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο καὶ συνέχυννεν Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ, συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός. 23 Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν· 24 Ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν. Παρετηροῦντο δὲ καὶ τὰς πύλας ἡμέρας τε καὶ νυκτός, ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσιν· 25 Λαβόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς διὰ τοῦ τείχους καθῆκαν αὐτὸν χαλάσαντες ἐν σπυρίδι. 26 Παραγενόμενος δὲ εἰς Ἰερουσαλὴμ ἐπείραζεν κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς· καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ πιστεύοντες ὅτι ἐστὶν μαθητής. 27 Βαρνάβας δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδεν τὸν Κύριον καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαρρησιάσατο ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ.

20 Et continuo in synagogis prædicabat Jesum quoniam hic est Filius Dei. 21 Stupebant autem omnes qui audiebant, et dicebant: Nonne hic est qui expugnabat in Hierusalem eos qui invocant nomen istud? et huc ad hoc venit ut vinctos illos duceret ad principes sacerdotum? 22 Saulus autem multo magis convalescebat et confundebat Judæos qui habitabant Damasci, adfirmans quoniam hic est Christus. 23 Cum implerentur autem dies multi, consilium fecerunt Judæi ut eum interficerent: 24 Notæ autem factæ sunt Saulo insidiæ eorum. Custodiebant autem et portas die ac nocte, ut eum interficerent: 25 Accipientes autem discipuli ejus nocte per murum dimiserunt eum summittentes in sporta. 26 Cum autem venisset in Hierusalem, temtabat jungere se discipulis: et omnes timebant eum, non credentes quia esset discipulus. 27 Barnabas autem adprehensum illum duxit ad apostolos, et narravit illis quomodo in via vidisset Dominum, et quia locutus est ei, et quomodo Damasco fiducialiter ageret in nomine Jesu.

28 Καὶ ἦν μετ' αὐτῶν εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος εἰς Ἰερουσαλήμ, παρρησιαζόμενος ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου, 29 Ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς· οἱ δὲ ἐπεχείρουν ἀνελεῖν αὐτόν. 30 Ἐπιγνόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐτὸν εἰς Καισαρίαν καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν εἰς Ταρσόν. 31 Ἡ μὲν οὖν ἐκκλησία καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρίας εἶχεν εἰρήνην, οἰκοδομουμένη καὶ πορευομένη τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου, καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπληθύνετο. 32 Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας Λύδδα. 33 Εὗρεν δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα ὀνόματι Αἰνέαν ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενον ἐπὶ κραβάττου, ὃς ἦν παραλελυμένος. 34 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος· Αἰνέα, ἰᾶταί σε Ἰησοῦς Χριστός· ἀνάστηθι καὶ στρῶσον σεαυτῷ. Καὶ εὐθέως ἀνέστη. 35 Καὶ εἶδαν αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες Λύδδα καὶ τὸν Σάρωνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν Κύριον. 36 Ἐν Ἰόππῃ δέ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά, ἡ διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς· αὕτη ἦν πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν ὧν ἐποίει. 37 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν· λούσαντες δὲ ἔθηκαν αὐτὴν ἐν ὑπερῴῳ. 38 Ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδας τῇ Ἰόππῃ οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας πρὸς αὐτὸν παρακαλοῦντες· Μὴ ὀκνήσῃς διελθεῖν ἕως ἡμῶν.

28 Erat autem cum illis intrans et exiens in Hierusalem et fiducialiter agens in nomine Domini: 29 Loquebatur quoque et disputabat cum Grecis; illi autem quærebant occidere illum. 30 Quod cum cognovissent fratres, deduxerunt eum Cæsaream et dimiserunt Tharsum. 31 Ecclesia quidem per totam Judæam et Galilæam et Samariam habebat pacem, et ædificabatur ambulans in timore Domini, et consolatione sancti Spiritus replebatur. 32 Factum est autem ut Petrus dum pertransiret universos, deveniret ad sanctos qui habitabant Lyddæ. 33 Invenit autem ibi hominem quendam nomine Æneam ab annis octo jacentem in grabatto, qui erat paralyticus. 34 Et ait illi Petrus: Æneas, sanat te Dominus Jesus Christus: surge et sterne tibi. Et continuo surrexit. 35 Et viderunt illum omnes qui habitabant Lyddæ et Saronæ, qui conversi sunt ad Dominum. 36 In Joppe autem fuit quædam discipula nomine Tabita, quæ interpretata dicitur Dorca: Hæc erat plena operibus bonis et elemosynis quas faciebat. 37 Factum est autem in diebus illis ut infirmata moreretur: quam cum lavissent, posuerunt eam in cenaculo. 38 Cum autem prope esset Lydda ab Joppe, discipuli audientes quia Petrus esset in ea, miserunt duos viros ad eum rogantes: Ne pigriteris venire usque ad nos.

39 Ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλθεν αὐτοῖς· ὃν παραγενόμενον ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῷον, καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια, ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν οὖσα ἡ Δορκάς, 40 Ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ Πέτρος καὶ θεὶς τὰ γόνατα προσηύξατο, καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπεν· Ταβιθὰ ἀνάστηθι. Ἡ δὲ ἤνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισεν. 41 Δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα ἀνέστησεν αὐτήν· φωνήσας δὲ τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. 42 Γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς Ἰόππης, καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐπὶ τὸν Κύριον. 43 Ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μεῖναι ἐν Ἰόππῃ παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ.

ΚΕΦ. ι'.

1 ΑΝΗΡ δέ τις ἐν Καισαρίᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, ἑκατοντάρχης ἐκ σπείρης τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς, 2 Εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ καὶ δεόμενος τοῦ θεοῦ διαπαντός, 3 Εἶδεν ἐν ὁράματι φανερῶς, ὡσεὶ περὶ ὥραν ἐνάτην τῆς ἡμέρας, ἄγγελον τοῦ θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν καὶ εἰπόντα αὐτῷ· Κορνήλιε.

39 Exsurgens autem Petrus venit cum illis: Et cum advenisset, duxerunt illum in cenaculum, et circumsteterunt illum omnes viduæ flentes et ostendentes tunicas et vestes quas faciebat illis Dorca. 40 Ejectis autem omnibus foras Petrus ponens genua oravit, et conversus ad corpus dixit: Tabita, surge. At illa aperuit oculos suos, et viso Petro resedit. 41 Dans autem illi manum erexit eam, et cum vocasset sanctos et viduas, adsignavit eam vivam. 42 Notum autem factum est per universam Joppen, et crediderunt multi in Domino. 43 Factum est autem ut dies multos moraretur in Joppe apud quendam Simonem coriarium.

CAPUT X.

1 VIR autem quidam erat in Cæsarea nomine Cornelius, centurio cohortis quæ dicitur Italica, 2 Religiosus et timens Deum cum omni domo sua, faciens elemosynas multas plebi et deprecans Deum semper: 3 Vidit in visu manifeste, quasi hora nona diei, angelum Dei introeuntem ad se et dicentem sibi: Corneli.

4 Ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἔμφοβος γενόμενος εἶπεν· Τί ἐστιν, Κύριε; Εἶπεν δὲ αὐτῷ· Αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ. 5 Καὶ νῦν πέμψον ἄνδρας εἰς Ἰόππην καὶ μετάπεμψαι Σίμωνά τινα ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος· 6 Οὗτος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ, ᾧ ἐστὶν οἰκία παρὰ θάλασσαν· 7 Ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν αὐτῷ, φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν [αὐτοῦ] καὶ στρατιώτην εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ, 8 Καὶ ἐξηγησάμενος ἅπαντα αὐτοῖς ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην. 9 Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁδοιπορούντων αὐτῶν καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι περὶ ὥραν ἕκτην. 10 Ἐγένετο δὲ πρόσπεινος καὶ ἤθελεν γεύσασθαι· παρασκευαζόντων δὲ αὐτῶν ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν ἔκστασις, 11 Καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγμένον καὶ καταβαῖνον σκεῦός τι ὡς ὀθόνην μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς [δεδεμένον καὶ] καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς, 12 Ἐν ᾧ ὑπῆρχεν πάντα τὰ τετράποδα καὶ ἑρπετὰ τῆς γῆς καὶ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. 13 Καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς αὐτόν· Ἀναστὰς Πέτρε θῦσον καὶ φάγε. 14 Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν· Μηδαμῶς, Κύριε, ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν καὶ ἀκάθαρτον. 15 Καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν· Ἃ ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν σὺ μὴ κοίνου. 16 Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ εὐθὺς ἀνελήμφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν.

4 At ille intuens in eum timore correptus dixit: Qui es, Domine? Dixit autem illi: Orationes tuæ et elemosynæ tuæ ascenderunt in memoriam in conspectu Dei. 5 Et nunc mitte viros in Joppen et arcessi Simonem quendam qui cognominatur Petrus: 6 Hic hospitatur apud Simonem quendam coriarium, cujus est domus juxta mare. 7 Et cum discessisset angelus qui loquebatur illi, vocavit duos domesticos suos et militem metuentem Dominum ex his qui illi parebant; 8 Quibus cum narrasset omnia, misit illos in Joppen. 9 Postera autem die iter illis facientibus et adpropinquantibus civitati, ascendit Petrus in superiora ut oraret circa horam sextam; 10 Et cum esuriret, voluit gustare. Parantibus autem eis cecidit super eum mentis excessus, 11 Et vidit cælum apertum et descendens vas quoddam velut linteum magnum quattuor initiis summitti de cælo in terram, 12 In quo erant omnia quadrupedia et serpentia terræ et volatilia cœli. 13 Et facta est vox ad eum: Surge, Petre, occide et manduca. 14 Ait autem Petrus: Absit, Domine, quia numquam manducavi omne commune et inmundum. 15 Et vox iterum secundo ad eum: Quæ Deus purificavit tu commune ne dixeris. 16 Hoc autem factum est per ter, et statim receptum est vas in cælum.

17 Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει ὁ Πέτρος, τί ἂν εἴη τὸ ὅραμα ὃ εἶδεν, ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ὑπὸ τοῦ Κορνηλίου διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα, 18 Καὶ φωνήσαντες ἐπυνθάνοντο εἰ Σίμων ὁ ἐπικαλούμενος Πέτρος ἐνθάδε ξενίζεται. 19 Τοῦ δὲ Πέτρου διενθυμουμένου περὶ τοῦ �ράματος εἶπεν τὸ Πνεῦμα αὐτῷ· Ἰδοὺ ἄνδρες [τρεῖς] ζητοῦντές σε· 20 Ἀλλὰ ἀναστὰς κατάβηθι, καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς μηδὲν διακρινόμενος, ὅτι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς. 21 Καταβὰς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας εἶπεν· Ἰδοὺ ἐγώ εἰμι ὃν ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία δι' ἣν πάρεστε; 22 Οἱ δὲ εἶπαν· Κορνήλιος ἑκατοντάρχης, ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν θεόν, μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. 23 Εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐτοὺς ἐξένισεν. Τῇ δὲ ἐπαύριον ἀναστὰς ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς, καί τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ Ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ. 24 Τῇ δὲ ἐπαύριον εἰσῆλθαν εἰς τὴν Καισαρίαν. Ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν προσδοκῶν αὐτούς, συνκαλεσάμενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους.

17 Et dum intra se hesitaret Petrus, quidnam esset visio quam vidisset, ecce viri qui missi erant a Cornelio inquirentes domum Simonis adstiterunt ad januam, 18 Et cum vocassent, interrogabant si Simon qui cognominatur Petrus illic haberet hospitium 19 Petro autem cogitante de visione, dixit Spiritus ei: Ecce viri tres quæruntte: 20 Surge itaque et descende, et vade cum eis nihil dubitans, quia ego misi illos. 21 Descendens autem Petrus ad viros dixit: Ecce ego sum quem quæritis: quæ causa est propter quam venistis? 22 Qui dixerunt: Cornelius centurio, vir justus et timens Deum et testimonium habens ab universa gente Judæorum, responsum accepit ab angelo sancto, arcessire te in domum suam et audire verba abs te. 23 Introducens igitur eos recepit hospitio. Sequenti autem die surgens profectus est cum eis, et quidam ex fratribus a Joppen comitati sunt eum. 24 Altera autem die introivit Cæsaream. Cornelius vero expectabat illos convocatis cognatis suis et necessariis amicis.

25 Ὡς δὲ ἐγένετο τοῦ εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, συναντήσας αὐτῷ ὁ Κορνήλιος πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας προσεκύνησεν. 26 Ὁ δὲ Πέτρος ἤγειρεν αὐτὸν λέγων· Ἀνάστηθι· καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι. 27 Καὶ συνομιλῶν αὐτῷ εἰσῆλθεν, καὶ εὑρίσκει συνεληλυθότας πολλούς, 28 Ἔφη τε πρὸς αὐτούς· Ὑμεῖς ἐπίστασθε ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἀλλοφύλῳ· κἀμοὶ ἔδειξεν ὁ θεὸς μηδένα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον· 29 Διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἦλθον μεταπεμφθείς. Πυνθάνομαι οὖν, τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ με; 30 Καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη· Ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς ὥρας ἤμην τὴν ἐνάτην προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ, 31 Καὶ φησίν· Κορνήλιε, εἰσηκούσθη σου ἡ προσευχὴ καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 32 Πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος· οὗτος ξενίζεται ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσέως παρὰ θάλασσαν, ὃς παραγενόμενος λαλήσει σοι. 33 Ἐξαυτῆς οὖν ἔπεμψα πρός σε, σύ τε καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος. Νῦν οὖν πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πάρεσμεν ἀκοῦσαι πάντα τὰ προστεταγμένα σοι ὑπὸ τοῦ Κυρίου.

25 Et factum est cum introisset Petrus, obvius ei Cornelius et procidens ad pedes ejus adoravit. 26 Petrus vero levavit eum dicens: Surge, et ego ipse homo sum. 27 Et loquens cum illo intravit, et invenit multos qui convenerant, 28 Dixitque ad illos: Vos scitis quomodo abominatum sit viro Judæo conjungi aut accedere ad alienigenam: et mihi ostendit Deus neminem communem aut inmundum dicere hominem; 29 Propter quod sine dubitatione veni arcessitus. Interrogo ergo, quam ob causam arcessistis me? 30 Et Cornelius ait: A nudius quartana die usque in hanc horam orans eram hora nona in domo mea, et ecce vir stetit ante me in veste candida et ait: 31 Corneli, exaudita est oratio tua et elemosynæ tuæ commemoratæ sunt in conspectu Dei. 32 Mitte ergo in Joppen et arcessi Simonem qui cognominatur Petrus: hic hospitatur in domo Simonis coriarii juxta mare. 33 Confestim igitur misi ad te, et tu bene fecisti veniendo. Nunc ergo omnes nos in conspectu tuo adsumus audire omnia quæcumque tibi præcepta sunt a Domino.

34 Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα εἶπεν· Ἐπ' ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ ἔστιν προσωπολήμπτης ὁ θεός, 35 ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς αὐτῷ ἐστίν· 36 Τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλεν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· οὗτός ἐστιν πάντων Κύριος. 37 Ὑμεῖς οἴδατε τὸ γενόμενον ῥῆμα καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ ἐκήρυξεν Ἰωάννης, 38 Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέθ, ὡς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ θεὸς πνεύματι ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὅτι ὁ θεὸς ἦν μετ' αὐτοῦ· 39 Καὶ ἡμεῖς μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίησεν ἔν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ, ὃν καὶ ἀνεῖλαν κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. 40 Τοῦτον ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι, 41 Οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσιν τοῖς προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ἡμῖν οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· 42 Καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύξαι τῷ λαῷ καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ὡρισμένος ὑπὸ τοῦ θεοῦ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν. 43 Τούτῳ πάντες οἱ προφῆται μαρτυροῦσιν, ἄφεσιν ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν.

34 Aperiens autem os Petrus dixit: In veritate conperi quoniam non est personarum acceptor Deus, 35 Sed in omni gente qui timet eum et operatur justitiam acceptus est illi. 36 Verbum misit filiis Israhel adnuntians pacem per Jesum Christum: hic est omnium Dominus. 37 Vos scitis quod factum est verbum per universam Judæam, incipiens enim a Galilæa, post baptismum quod prædicavit Johannes, 38 Jesum a Nazareth, quomodo unxit eum Deus Spiritu sancto et virtute, qui pertransivit benefaciendo et sanando oppressos a diabolo, quoniam Deus erat cum illo: 39 Et nos testes sumus omnium quæ fecit in regione Judæorum et in Hierusalem: quem et occiderunt suspendentes in ligno. 40 Hunc Deus suscitavit tertia die et dedit eum manifestum fieri, 41 Non omni populo sed testibus prædinatis a Deo, nobis qui manducavimus et bibimus cum illo postquam resurrexit a mortuis: 42 Et præcepit nobis prædicare populo et testificari quia ipse est qui constitutus est a Deo Judex vivorum et mortuorum. 43 Huic omnes prophetæ testimonium perhibent, remissionem omnium peccatorum accipere per nomen ejus omnes qui credunt in eum.

41 Ἔτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ ῥήματα ταῦτα ἐπέπεσεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον. 45 Καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ ὅσοι συνῆλθαν τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐκκέχυται· 46 Ἤκουον γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις καὶ μεγαλυνόντων τὸν θεόν. Τότε ἀπεκρίθη Πέτρος· 47 Μήτι τὸ ὕδωρ δύναται κωλῦσαί τις τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλαβον ὡς καὶ ἡμεῖς; 48 Προσέταξεν δὲ αὐτοῖς ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ βαπτισθῆναι. Τότε ἠρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

ΚΕΦ. ια'.

1 Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. 2 Ὅτε δὲ ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱερουσαλήμ, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς, 3 Λέγοντες ὅτι εἰσῆλθες πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν ἔχοντας καὶ συνέφαγες αὐτοῖς. 4 Ἀρξάμενος δὲ Πέτρος ἐξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς λέγων· 5 Ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππῃ προσευχόμενος, καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὅραμα, καταβαῖνον σκεῦός τι ὡς ὀθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρι ἐμοῦ· 6 Εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόουν, καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετὰ καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.

44 Adhuc loquente Petro verba hæc, cecidit Spiritus sanctus super omnes qui audiebant verbum. 45 Et obstipuerunt ex circumcisione fideles qui venerunt cum Petro, quia et in nationes gratia Spiritus sancti effusa est: 46 Audiebant enim illos loquentes linguis et magnificantes Deum. 47 Tunc respondit Petrus: Numquid aquam quis prohibere potest ut non baptizentur hi qui Spiritum sanctum acceperunt sicut et nos? 48 Et jussit eos in nomine Jesu Christi baptizari. Tunc rogaverunt eum ut manerent aliquot diebus.

CAPUT XI.

1 Audierunt autem apostoli et fratres qui erant in Judæa quoniam et gentes receperunt verbum Dei. 2 Cum ascendisset autem Petrus in Hierosolymam, disceptabant adversus illum qui erant ex circumcisione, 3 Dicentes: Quare introisti ad viros præputium habentes et manducasti cum illis? 4 Incipiens autem Petrus exponebat illis ordinem dicens: 5 Ego eram in civitate Joppen orans, et vidi in excessu mentis visionem, descendens vas quoddam velut linteum magnum quattuor initiis summitti de cælo, et venit usque ad me; 6 In quo intuens considerabam, et vidi quadrupedia terræ et bestias et reptilia et volatilia cæli.

7 Ἤκουσα δὲ καὶ φωνῆς λεγούσης μοι· Ἀναστὰς Πέτρε θῦσον καὶ φάγε. 8 Εἶπον δέ· Μηδαμῶς, Κύριε, ὅτι κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον οὐδέποτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου. 9 Ἀπεκρίθη δὲ φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· Ἃ ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν σὺ μὴ κοίνου. 10 Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ ἀνεσπάσθη πάλιν ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. 11 Καὶ ἰδοὺ ἐξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ ἦμεν, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρίας πρός με. 12 Εἶπεν δὲ τὸ πνεῦμά μοι συνελθεῖν αὐτοῖς μηδὲν διακρίναντα. Ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἓξ ἀδελφοὶ οὗτοι, καὶ εἰσήλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός. 13 Ἀπήγγειλεν δὲ ἡμῖν πῶς εἶδεν τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα καὶ εἰπόντα [αὐτῷ]· Ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην καὶ μετάπεμψαι Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, 14 Ὃς λαλήσει ῥήματα πρός σε, ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου. 15 Ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαί με λαλεῖν ἐπέπεσεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς ὥσπερ καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. 16 Ἐμνήσθην δὲ τοῦ ῥήματος τοῦ Κυρίου, ὡς ἔλεγεν· Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ. 17 Εἰ οὖν τὴν ἴσην δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν, πιστεύσασιν ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἐγὼ τίς ἤμην δυνατὸς κωλῦσαι τὸν θεόν;

7 Audivi autem et vocem dicentem mihi: Surge, Petre, occide et manduca. 8 Dixi autem: Nequaquam, Domine, quia commune aut immundum numquam introiit in os meum. 9 Respondit autem vox secundo de cælo: Quæ Deus mundavit tu commune ne dixeris. 10 Hoc autem factum est per ter, et recepta sunt rursum omnia in cælum. 11 Et ecce confestim tres viri adstiterunt in domo in qua eram, missi a Cæsarea ad me. 12 Dixit autem Spiritus mihi ut irem cum illis nihil hesitans. Venerunt autem mecum et sex fratres isti, et ingressi sumus in domum viri. 13 Narravit autem nobis quomodo vidisset angelum in domo sua stantem et dicentem sibi: Mitte in Joppen et arcessi Simonem qui cognominatur Petrus, 14 Qui loquetur tibi verba in quibus salvus eris tu et universa domus tua. 15 Cum autem cœpissem loqui, decidit Spiritus sanctus super eos sicut et in nos in initio. 16 Recordatus sum autem verbi Domini, sicut dicebat: Johannes quidem baptizavit aqua, vos autem baptizabimini Spiritu sancto. 17 Si ergo eandem gratiam dedit illis Deus sicut et nobis qui credidimus in Dominum Jesum Christum, ego quis eram qui possem prohibere Deum?

13 Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἡσύχασαν, καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν λέγοντες· Ἄρα καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ θεὸς τὴν μετάνοιαν εἰς ζωὴν ἔδωκεν. 19 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ διῆλθον ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις, 20 Ἦσαν δέ τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες ἐλθόντες εἰς Ἀντιόχειαν ἐλάλουν καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας, εὐαγγελιζόμενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν. 21 Καὶ ἦν χεὶρ Κυρίου μετ' αὐτῶν, πολύς τε ἀριθμὸς ὁ πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον. 22 Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκκλησίας τῆς οὔσης ἐν Ἰερουσαλὴμ περὶ αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλαν Βαρνάβαν ἕως Ἀντιοχείας· 23 Ὃς παραγενόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τὴν τοῦ θεοῦ ἐχάρη, καὶ παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν τῷ Κυρίῳ, 24 Ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης πνεύματος ἁγίου καὶ πίστεως. Καὶ προσετέθη ὄχλος ἱκανὸς τῷ Κυρίῳ. 25 Ἐξῆλθεν δὲ εἰς Ταρσὸν ἀναζητῆσαι Σαῦλον, καὶ εὑρὼν [αὐτὸν] ἤγαγεν εἰς Ἀντιόχειαν. 26 Ἐγένετο δὲ αὐτοῖς καὶ ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι ὄχλον ἱκανόν, χρηματίσαι τε πρώτως ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς Χριστιανούς.

13 His auditis tacuerunt, et glorificaverunt Deum dicentes: Ergo et gentibus Deus pœnitentiam ad vitam dedit. 19 Et illi quidem qui dispersi fuerant a tribulatione quæ facta fuerat sub Stephano perambulaverunt usque Fœnicem et Cyprum et Anthiociam, nemini loquentes verbum nisi solis Judæis. 20 Erant autem quidam ex eis viri Cyprii et Cyrenei, qui cum introissent Anthiociam, loquebantur et ad Grecos adnuntiantes Dominum Jesum. 21 Et erat manus Domini cum eis: multus quidem numerus credentium conversus est ad Dominum. 22 Pervenit autem sermo ad aures ecclesiæ quæ erat Hierosolymis super istis, et miserunt Barnaban usque Anthiociam: 23 Qui cum pervenisset et vidisset gratiam Dei, gavisus est, et hortabatur omnes proposito cordis permanere in Domino, 24 Qui erat vir bonus et plenus Spiritu sancto et fide. Et adposita est turba multa Domino. 25 Profectus est autem Tharsum ut quæreret Saulum; quem cum invenisset, perduxit Anthiociam: 26 Et annum totum conversati sunt in ecclesia et docuerunt turbam multam, ita ut cognominarentur primum Anthiociæ discipuli Christiani.

ΠΡΑΞΕΙΣ, ια', ιβ'.

27 Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατῆλθον ἀπὸ Ἰεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν· 28 Ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαβος ἐσήμανεν διὰ τοῦ πνεύματος λιμὸν μεγάλην μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην, ἥτις ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου [Καίσαρος]. 29 Τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς εὐπορεῖτό τις, ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς· 30 ὃ καὶ ἐποίησαν ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλου.

ΚΕΦ. ιβ'.

1 ΚΑΤ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν ὁ βασιλεὺς Ἡρῴδης τὰς χεῖρας κακῶσαί τινας τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. 2 Ἀνεῖλεν δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου μαχαίρῃ. 3 Ἰδὼν δὲ ὅτι ἀρεστόν ἐστιν τοῖς Ἰουδαίοις, προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον, ἦσαν δὲ ἡμέραι τῶν ἀζύμων, 4 ὃν καὶ πιάσας ἔθετο εἰς φυλακήν, παραδοὺς τέσσαρσιν τετραδίοις στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν, βουλόμενος μετὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ. 5 Ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ· προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενῶς γινομένη ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν θεὸν περὶ αὐτοῦ.

ACTUS, XI. XII.

27 In his autem diebus supervenerunt ab Hierosolymis prophetæ Anthiociam: 28 Et surgens unus ex eis nomine Agabus significabat per spiritum famem magnam futuram in universo orbe terrarum, quæ facta est sub Claudio. 29 Discipuli autem, prout quis habebat, proposuerunt in ministerium mittere habitantibus in Judæa fratribus: 30 Quod et fecerunt, mittentes ad seniores per manus Barnabæ et Sauli.

CAPUT XII.

1 EODEM autem tempore misit Herodes rex manus ut adfligeret quosdam de ecclesia. 2 Occidit autem Jacobum fratrem Johannis gladio. 3 Videns autem quia placeret Judæis, adposuit adprehendere et Petrum: erant autem dies azymorum: 4 Quem cum adprehendisset, misit in carcerem, tradens quattuor quaternionibus militum custodire eum, volens post pascha producere eum populo. 5 Et Petrus quidem servabatur in carcere: oratio autem fiebat sine intermissione ab ecclesia ad Deum pro eo.

6 "Οτε δὲ ἤμελλεν προαγαγεῖν αὐτὸν ὁ Ἡρῴδης, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος μεταξὺ δύο στρατιωτῶν, δεδεμένος ἁλύσεσιν δυσίν, φύλακές τε πρὸ τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακήν. 7 Καὶ ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη, καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι· πατάξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου ἤγειρεν αὐτὸν λέγων· Ἀνάστα ἐν τάχει. Καὶ ἐξέπεσαν αὐτοῦ αἱ ἁλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. 8 Εἶπέν τε ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν· Ζῶσαι καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά σου. Ἐποίησεν δὲ οὕτως. Καὶ λέγει αὐτῷ· Περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου καὶ ἀκολούθει μοι. 9 Καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει [αὐτῷ], καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθές ἐστιν τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου, ἐδόκει δὲ ὅραμα βλέπειν. 10 Διελθόντες δὲ πρώτην φυλακὴν καὶ δευτέραν ἦλθαν ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρᾶν τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἥτις αὐτομάτη ἠνοίγη αὐτοῖς, καὶ ἐξελθόντες προῆλθον ῥύμην μίαν, καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ. 11 Καὶ ὁ Πέτρος ἐν ἑαυτῷ γενόμενος εἶπεν· Νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλεν Κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς Ἡρῴδου καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. 12 Συνιδών τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τῆς Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου Μάρκου,οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι. 13 Κρούσαντος δὲ αὐτοῦ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος προσῆλθεν παιδίσκη ὑπακοῦσαι, ὀνόματι Ῥόδη,

6 Cum autem producturus eum esset Herodes, in ipsa nocte erat Petrus dormiens inter duos milites vinctus catenis duabus, et custodes ante ostium custodiebant carcerem. 7 Et ecce angelus Domini adstitit, et lumen refulsit in habitaculo, percussoque latere Petri suscitavit eum dicens: Surge velociter. Et ceciderunt catenæ de manibus ejus, 8 Dixit autem angelus ad eum: Præcingere et calcia te galliculas tuas. Et fecit sic. Et dixit illi: Circumda tibi vestimentum tuum et sequere me. 9 Et exiens sequebatur eum, et nesciebat quia verum est quod fiebat per angelum, æstimabat autem se visum videre. 10 Transeuntes autem primam et secundam custodiam venerunt ad portam ferream quæ ducit ad civitatem; quæ ultro aperta est eis, et exeuntes processerunt vicum unum, et continuo discessit angelus ab eo. 11 Et Petrus ad se reversus dixit: Nunc scio vere quia misit Dominus angelum suum et eripuit me de manu Herodis et de omni expectatione plebis Judæorum. 12 Consideransque venit ad Domum Mariæ matris Johannis qui cognominatus est Marcus, ubi erant multi congregati et orantes. 13 Pulsante autem eo ostium januæ processit puella ad audiendum, nomine Rodæ,

ܘܗܘ ܟܕ ܡܛܠ ܠܡܦܩܗ ܗܪܘܕܣ ܒܗ ܠܠܝܐ ܗܘ ܦܛܪܘܣ ܡܫܬܪ ܒܝܬ ܬܪܝܢ ܓܒܪ̈ܐ ܐܣܝܪ ܒܫܠܫܠ̈ܐ ܬܪ̈ܝܢ ܘܢܛܪ̈ܝܢ ܩܕܡ ܬܪܥܐ ܗܘ ܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܘܗܐ ܡܠܐܟ ܡܪܝܐ ܩܐܡ ܘܢܗܝܪܐ ܢܚ ܒܒܝܬ ܡܫܟܢܐ ܘܢܩܦ ܠܥܠ ܓܢܒ ܦܛܪܘܣ ܘܐܩܝܡ ܐܝܬ ܕܐܡܪ ܩܘܡ ܒܥܓܠܐ ܘܢܦܠܘ ܫܠܫܠ̈ܐ ܡܢ ܐܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܠܐܟ ܙܘܪ ܐܬܪ ܘܣܝܡ ܣܐܢ̈ܝܟ ܘܐܬܥ ܠܝ ܘܐܙܠ ܒܬܪܗ ܘܠܐ ܝܕܥ ܕܫܪܝܪ ܗܘ ܕܥܒܕ ܒܐܝܕ ܡܠܐܟ ܐܠܐ ܕܚܙܐ ܚܙܝܐ ܗܘ ܐܝܟ ܕܥܒܪ ܬܪܝܢ ܡܛܪ̈ܬܐ ܘܐܬܘ ܥܠ ܬܪܥܐ ܕܦܪܙܠ ܗܝ ܕܡܦܩ ܠܩܪܬܐ ܗܝ ܐܦ ܡܢ ܓܘܗ ܐܬܦܬܚ ܠܗܘܢ ܘܢܦܩܘ ܘܥܒܪܘ ܫܘܩܐ ܚܕ ܘܡܢ ܗܠܝܢ ܐܬܦܪܫ ܡܠܐܟ ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ ܘܦܫ ܦܛܪܘܣ ܠܘܬ ܢܦܫܗ ܘܐܡܪ ܗܫܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܕܫܪܝܪ ܫܕܪ ܡܪܝ ܠܡܠܐܟܗ ܘܫܙܒܢܢܝ ܡܢ ܐܝܕ ܗܪܘܕܣ ܘܡܢ ܟܠ ܣܒܪ̈ܐ ܕܥܡܐ ܕܝܗܘܕ̈ܝܐ ܘܐܬܐ ܠܒܝܬ ܡܪܝܡ ܐܡܗ ܕܝܘܚܢܢ ܗܘ ܕܡܬܩܪܐ ܡܪܩܘܣ ܐܝܬ ܬܡܢ ܣܓܝ̈ܐ ܟܢܫܝܢ ܘܡܨܠ̈ܝܢ ܘܟܕ ܩܪܥ ܦܬܚ ܛܪ̈ܣܐ ܒܬܪ̈ܬܐ ܘܢܦܩܬ ܠܡܫܡܥ ܠܝܬ ܠܗ ܠܒܬ ܩܠܐ ܕܪܘܕܐ

14 Καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἤνοιξεν τὸν πυλῶνα, εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἑστάναι τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος. 15 Οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπαν· Μαίνῃ. Ἡ δὲ διϊσχυρίζετο οὕτως ἔχειν. Οἱ δὲ ἔλεγον· Ὁ ἄγγελός ἐστιν αὐτοῦ. 16 Ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενεν κρούων· ἀνοίξαντες δὲ εἶδαν αὐτὸν καὶ ἐξέστησαν. 17 Κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν διηγήσατο [αὐτοῖς] πῶς ὁ Κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς, εἶπέν τε· Ἀπαγγείλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον. 18 Γενομένης δὲ ἡμέρας ἦν τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις, τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. 19 Ἡρῴδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ εὑρών, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι, καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισαρίαν διέτριβεν. 20 Ἦν δὲ θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις· ὁμοθυμαδὸν δὲ παρῆσαν πρὸς αὐτόν, καὶ πείσαντες Βλάστον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως ᾐτοῦντο εἰρήνην, διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς. 21 Τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ ὁ Ἡρῴδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς·

14 Et ut cognovit vocem Petri, præ gaudio non aperuit januam, sed intro currens nuntiavit stare Petrum ante januam. 15 At illi dixerunt ad eam: Insanis. Illa autem adfirmabat sic se habere. Illi vero dicebant: Angelus ejus est. 16 Petrus autem perseverabat pulsans. Cum autem aperuissent, viderunt eum et obstipuerunt. 17 Annuens autem eis manu ut tacerent, narravit quomodo Dominus eduxisset eum de carcere, dixitque: Nuntiate Jacobo et fratribus hæc. Et egressus abiit in alium locum. 18 Facta autem die erat non parva turbatio inter milites, quidnam de Petro factum esset. 19 Herodes autem cum requisisset eum et non invenisset, inquisitione facta de custodibus jussit eos duci, descendensque a Judæa in Cæsaream ibi commoratus est. 20 Erat autem iratus Tyriis et Sidoniis: at illi unanimes venerunt ad eum, et persuaso Blasto qui erat super cubiculum regis postulabant pacem, eo quod alerentur regiones eorum ab illo. 21 Statuto [autem] die Herodes vestitus est veste regia seditque pro tribunali, et contionabatur ad eos:

14 ܘܟܕ ܐܬܝܕܥ ܩܠܗ ܕܦܛܪܘܣ ܡܢ ܚܕܘܬܐ ܠܐ ܦܬܚ ܬܪܥܐ ܐܠܐ ܪܗܛ ܠܓܘ ܘܐܚܘܐ ܕܩܐܡ ܦܛܪܘܣ ܩܕܡ ܬܪܥܐ. 15 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܠܐ ܫܦܝܐ ܐܢܬ. ܗܝ ܗܘܬ ܡܬܬܩܦܐ ܕܗܟܝܢ ܗܘ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܠܐ ܡܠܐܟܐ ܗܘ ܕܡܪܗ. 16 ܦܛܪܘܣ ܗܘ ܕܩܐܡ ܒܩܪܝ. ܟܕ ܦܬܚܘ ܚܙܘ ܐܢܘܢ ܘܬܡܗܘ. 17 ܘܐܢܗ ܠܗܘܢ ܒܐܝܕܐ ܕܫܬܘ ܠܡܐ ܕܢܣܒ ܡܪܝܐ ܠܗ ܡܢ ܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܒܘ ܠܝܥܩܘܒ ܘܠܐܚܘܗܝ ܗܠܝܢ. ܘܢܦܩ ܐܙܠ ܠܐܬܪ ܐܚܪܢܐ. 18 ܒܬܪ ܗܕܐ ܗܘܬ ܒܠܒܠܐ ܣܓܝܐ ܒܓܘ ܐܝܟܐ ܕܗܘ ܦܛܪܘܣ. 19 ܗܪܘܕܣ ܗܘ ܕܒܥܐ ܠܗ ܘܠܐ ܫܟܚ ܚܩܪ ܠܨܝܪܐ ܘܐܡܪ ܕܢܣܒܘܢ ܠܗ. ܘܢܚܬ ܡܢ ܝܗܘܕܐ ܠܩܣܪܝܐ ܘܬܡܢ ܐܬܬܒ. 20 ܗܘܐ ܗܘ ܕܩܛܝܐ ܥܡ ܨܘܪ ܘܨܝܕܘܢ. ܒܚܕ ܐܬܘ ܠܘܬܗ ܘܒܥܘ ܡܢ ܒܠܣܛܘܣ ܕܥܠ ܡܫܟܒܐ ܕܡܠܟܐ ܕܫܠܡܐ ܢܗܘܐ ܠܗܘܢ ❖ ܡܛܠ ܕܡܬܬܪܥܝܢ ܐܪܥܬܗܘܢ ܡܢ ܡܠܟܐ. 21 ܒܝܘܡ ܬܪܥܐ ܠܒܘܫ ܗܪܘܕܣ ܠܒܘܫ ܡܠܟܘܬܐ ܘܝܬܒ ܥܠ ܒܝܡܐ ܘܩܗܠ ܠܗܘܢ.

22 Ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει· Θεοῦ φωνὴ καὶ οὐκ ἀνθρώπου. 23 Παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου ἄνθ' ὧν οὐκ ἔδωκεν τὴν δόξαν τῷ θεῷ, καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος ἐξέψυξεν. 24 Ὁ δὲ λόγος τοῦ θεοῦ ηὔξανεν καὶ ἐπληθύνετο. 25 Βαρνάβας δὲ καὶ Σαῦλος ὑπέστρεψαν ἐξ Ἰερουσαλήμ, πληρώσαντες τὴν διακονίαν, συνπαραλαβόντες Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα Μάρκον.

ΚΕΦ. ιγ'.

1 Ἦσαν δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι ὅ τε Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναήν τε Ἡρώδου τοῦ τετραάρχου σύντροφος καὶ Σαῦλος. 2 Λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστευόντων εἶπεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· Ἀφορίσατε δή μοι τὸν Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐτούς. 3 Τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἀπέλυσαν. 4 Αὐτοὶ μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος κατῆλθον εἰς Σελευκίαν, ἐκεῖθέν τε ἀπέπλευσαν εἰς Κύπρον, 5 Καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην.

ACTUS, XII. XIII.

22 Populus autem clamabat: Dei voces et non hominis. 23 Confestim autem percussit eum angelus Domini, eo quod non dedisset honorem Deo, et consumtus a vermibus expiravit. 24 Verbum autem Domini crescebat et multiplicabatur. 25 Barnabas autem et Saulus reversi sunt ab Hierosolymis expleto ministerio, adsumto Johanne qui cognominatus est Marcus.

CAPUT XIII.

1 Erant autem in ecclesia quæ erat Anthiociæ prophetæ et doctores, in quibus Barnabas et Simeon qui vocabatur Niger, et Lucius Cyrenensis et Manaen qui erat Herodis tetrarchæ conlactaneus et Saulus. 2 Ministrantibus autem illis Domino et jejunantibus dixit Spiritus sanctus: Segregate mihi Barnaban et Saulum in opus quod adsumsi eos. 3 Tunc jejunantes et orantes inponentesque eis manus dimiserunt illos. 4 Et ipsi quidem missi ab Spiritu sancto abierunt Seleuciam, et inde navigaverunt Cyprum, 5 Et cum venissent Salamina, prædicabant verbum Dei in synagogis Judæorum: habebant autem et Johannem in ministerio.

6 Διελθόντες δὲ ὅλην τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου εὗρον ἄνδρα τινὰ μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον, ᾧ ὄνομα Βαριησοῦ, 7 Ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ. Οὗτος προσκαλεσάμενος Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ· 8 Ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς Ἐλύμας ὁ μάγος, οὕτως γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ζητῶν διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως. 9 Σαῦλος δέ, ὁ καὶ Παῦλος, πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου ἀτενίσας εἰς αὐτὸν 10 Εἶπεν· Ὦ πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης ῥᾳδιουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύσῃ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς Κυρίου τὰς εὐθείας; 11 Καὶ νῦν ἰδοὺ χεὶρ Κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ ἔσῃ τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ. Παραχρῆμά τε ἔπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος, καὶ περιάγων ἐζήτει χειραγωγούς. 12 Τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονὸς ἐπίστευσεν, ἐκπλησσόμενος ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ Κυρίου. 13 Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ Παῦλον ἦλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας· Ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα.

6 Et cum perambulassent universam insulam usque Phafum, invenerunt virum quendam magum pseudoprophetam Judæum, cui nomen erat Barjesu, 7 Qui erat cum proconsule Sergio Paulo, viro prudente. Hic accersitis Barnaba et Paulo desiderabat audire verbum Domini: 8 Resistebat autem illis Elymas magus, sic enim interpretatur nomen ejus, quærens avertere proconsulem a fide. 9 Saulus autem, qui et Paulus, repletus Spiritu sancto intuens in eum 10 Dixit: O plene omni dolo et omni fallacia, filius diaboli, inimice omni justitiæ, non desinis subvertere vias Domini rectas? 11 Et nunc ecce manus Domini super te, et eris cæcus non videns solem usque ad tempus. Et confestim cecidit in eum caligo et tenebræ, et circuiens quærebat qui ei manum daret. 12 Tunc proconsul cum vidisset factum, credidit, admirans super doctrinam Domini. 13 Et cum a Phafo navigassent Paulus et qui cum eo, venerunt Pergen Pamphiliæ: Johannes autem discedens ab eis reversus est Hicrosolymam.

6 ܘܟܕ ܥܒܪ ܟܠ ܓܙܪܬܐ ܥܕ ܦܦܘ ܐܫܟܚ ܓܒܪ ܚܕ ܣܓܝ ܢܒܝ ܕܫܩܪ ܝܗܘܕܝ ܫܡܗ ܒܪ ܝܫܘ 7 ܕܗܘ ܥܡ ܣܪܓܝܘܣ ܦܘܠܘܣ ܚܟܝܡ ܓܒܪܐ ܗܢܐ ܫܕܪ ܠܘܬ ܒܪܢܒܐ ܘܠܘܬ ܦܘܠܘܣ ܘܒܥܐ ܕܢܫܡܥ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ 8 ܘܩܐܡ ܥܠܝܗܘܢ ܐܠܝܡܐ ܣܓܝ ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܡܬܦܫܩ ܫܡܗ ܒܥܐ ܕܢܗܦܟ ܠܒܪ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܠܚܟܝܡ 9 ܫܘܠ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܦ ܫܘܠ ܘܡܠܝ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܚܙܐ ܒܗ 10 ܐܡܪ ܐܝ ܡܠܝ ܟܠ ܪܡܝܘܬܐ ܘܟܠ ܚܒܠ ܒܪ ܣܛܢܐ ܥܕܝ ܟܠ ܙܕܩܐ ܠܐ ܬܫܬܟ ܡܥܘܬ ܐܘܪܚܬ ܡܪܝܐ ܬܪܝܨܬܐ 11 ܘܗܫܐ ܐܝܕ ܡܪܝܐ ܥܠܝܟ ܘܬܗܘܐ ܥܘܪ ܠܐ ܚܙܐ ܠܫܡܫܐ ܥܕ ܙܒܢ ܘܡܕ ܢܦܠ ܥܠܘܗܝ ܥܪܦܠܐ ܘܚܫܟܐ ܘܗܘܐ ܡܛܝܠ ܘܡܒܥܐ ܕܢܫܩܠ ܠܗ ܐܝܕ 12 ܗܝܟ ܕܚܙܐ ܚܟܝܡ ܗܘ ܕܐܬܥܒܕ ܗܡܝܢ ܐܬܬܕܗܪ ܥܠ ܬܘܟܠ ܡܪܝܐ 13 ܘܡܢ ܦܦܘ ܐܫܟܚ ܓܒܪ ܘܐܬܘ ܠܦܪܓܐ ܕܦܦܘܠܝܐ ܘܝܘܚܢܢ ܐܬܦܪܫ ܡܢܗܘܢ ܘܗܦܟ ܠܐܘܪܫܠܡ

14 Αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν τὴν Πισιδίαν, καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐκάθισαν. 15 Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες· Ἄνδρες ἀδελφοί, εἴ τις ἐστὶν ἐν ὑμῖν λόγος παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν, λέγετε. 16 Ἀναστὰς δὲ Παῦλος καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ εἶπεν· Ἄνδρες Ἰσραηλεῖται καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν θεόν, ἀκούσατε. 17 Ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν ὕψωσεν ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς, 18 Καὶ ὡς τεσσερακονταέτη χρόνον ἐτροφοφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, 19 Καὶ καθελὼν ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῇ Χαναὰν κατεκληρονόμησεν [αὐτοῖς] τὴν γῆν αὐτῶν, 20 Ὡς ἔτεσιν τετρακοσίοις καὶ πεντήκοντα. Καὶ μετὰ ταῦτα ἔδωκεν κριτὰς ἕως Σαμουὴλ προφήτου. 21 Κἀκεῖθεν ᾐτήσαντο βασιλέα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν Κείς, ἄνδρα ἐκ φυλῆς Βενιαμείν, ἔτη τεσσεράκοντα· 22 Καὶ μεταστήσας αὐτὸν ἤγειρεν τὸν Δαυεὶδ αὐτοῖς εἰς βασιλέα, ᾧ καὶ εἶπεν μαρτυρήσας· Εὗρον Δαυεὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου. 23 Τούτου ὁ θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ' ἐπαγγελίαν ἤγαγεν τῷ Ἰσραὴλ σωτῆρα Ἰησοῦν, 24 Προκηρύξαντος Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ βάπτισμα μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραήλ.

14 Illi vero pertranseuntes Pergen venerunt Anthiociam Pisidiæ, et ingressi synagogam die sabbatorum sederunt. 15 Post lectionem autem legis et prophetarum miserunt principes synagogæ ad eos dicentes: Viri fratres, si quis est in vobis sermo exhortationis ad plebem, dicite. 16 Surgens autem Paulus et manu silentium indicens ait: Viri Israhelitæ et qui timetis Deum, audite. 17 Deus plebis Israhel elegit patres nostros, et plebem exaltavit, cum essent incolæ in terra Ægypti, et in brachio extento eduxit eos ex ea, 18 Et per quadraginta annorum tempus mores eorum sustinuit in deserto, 19 Et destruens gentes septem in terra Chanaan sorte distribuit eis terram eorum, 20 Quasi post quadringentos et quinquaginta annos, et post hæc dedit judices usque ad Samuhel prophetam. 21 Et exinde postulaverunt regem, et dedit illis Deus Saul filium Cis, virum de tribu Benjamin, annis quadraginta: 22 Et amoto illo suscitavit illis David regem, cui et testimonium perhibens dixit: Inveni David filium Jesse, virum secundum cor meum, qui faciet omnes voluntates meas. 23 Hujus Deus ex semine secundum promissionem eduxit Israhel salvatorem Jesum, 24 Prædicante Johanne ante faciem adventus ejus baptismum pœnitentiæ omni populo Israhel.

25 Ὡς δὲ ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης τὸν δρόμον, ἔλεγεν· Τί ἐμὲ ὑπονοεῖτε εἶναι, οὐκ εἰμὶ ἐγώ· ἀλλ' ἰδοὺ ἔρχεται μετ' ἐμὲ οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι. 26 Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γένους Ἀβραὰμ καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν θεόν, ὑμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης ἐξαπεστάλη. 27 Οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν Ἰερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν τοῦτον ἀγνοήσαντες καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας κρίναντες ἐπλήρωσαν, 28 Καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὑρόντες ἠτήσαντο Πειλᾶτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν· 29 Ὡς δὲ ἐτέλεσαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. 30 Ὁ δὲ θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, 31 Ὃς ὤφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἰερουσαλήμ, οἵτινες νῦν εἰσὶν μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. 32 Καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην, 33 Ὅτι ταύτην ὁ θεὸς ἐκπεπλήρωκεν τοῖς τέκνοις ἡμῶν ἀναστήσας Ἰησοῦν, ὡς καὶ ἐν τῷ πρώτῳ ψαλμῷ γέγραπται· Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. 34 Ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν, οὕτως εἴρηκεν ὅτι Δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια Δαυὶδ τὰ πιστά.

25 Cum impleret autem Johannes cursum suum, dicebat: Quem me arbitramini esse, non sum ego, sed ecce venit post me cujus non sum dignus calciamenta pedum solvere. 26 Viri fratres, filii generis Abraham et qui in vobis timent Deum, vobis verbum salutis hujus missum est. 27 Qui enim habitabant Hierusalem et principes ejus hunc ignorantes et voces prophetarum quæ per omnem sabbatum leguntur judicantes impleverunt, 28 Et nullam causam mortis invenientes in eum petierunt a Pilato ut interficerent eum: 29 Cumque consummassent omnia quæ de eo scripta, deponentes eum de ligno posuerunt in monumento. 30 Deus vero suscitavit eum a mortuis tertia die, 31 Qui visus est per dies multos his qui simul ascenderant cum eo de Galilæa in Hierusalem, qui usque nunc sunt testes ejus ad plebem. 32 Et nos vobis adnuntiamus eam quæ ad patres nostros repromissio facta est, 33 Quoniam hanc Deus adimplevit filiis nostris resuscitans Jesum, sicut et in Psalmo secundo scriptum est: Filius meus es tu, ego hodie genui te. 34 Quod autem suscitaverit eum a mortuis, amplius jam non reversurum in corruptionem, ita dixit quia dabo vobis sancta David fidelia.

35 Διότι καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· Οὐ δώσεις
τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. 36 Δαυεὶδ
μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρετήσας τῇ τοῦ
θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη καὶ προσετέθη
πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ καὶ εἶδεν δια-
φθοράν· 37 ὃν δὲ ὁ θεὸς ἤγειρεν, οὐκ
εἶδεν διαφθοράν. 38 Γνωστὸν οὖν ἔστω
ὑμῖν, ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου
ὑμῖν ἄφεσις ἁμαρτιῶν καταγγέλλεται·
39 [Καὶ] ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ ἠδυνήθητε
ἐν νόμῳ Μωϋσέως δικαιωθῆναι, 40 Ἐν
τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιοῦται.
Βλέπετε οὖν μὴ ἐπέλθῃ [ἐφ' ὑμᾶς] τὸ
εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις· 41 Ἴδετε,
οἱ καταφρονηταί, καὶ θαυμάσατε καὶ
ἀφανίσθητε, ὅτι ἔργον ἐργάζομαι ἐγὼ
ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔργον ὃ οὐ μὴ
πιστεύσητε ἐάν τις ἐκδιηγῆται ὑμῖν.
42 Ἐξιόντων δὲ [ἐκ τῆς συναγωγῆς]
αὐτῶν παρεκάλουν εἰς τὸ μεταξὺ
σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα
ταῦτα. 43 Λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς
ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ
τῶν σεβομένων προσηλυτων τῷ Παύλῳ
καὶ τῷ Βαρνάβᾳ, οἵτινες προσλαλοῦντες
αὐτοῖς ἔπειθον αὐτοὺς προσμένειν τῇ
χάριτι τοῦ θεοῦ. 44 Τῷ δὲ ἐρχομένῳ
σαββάτῳ σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις
συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Κυ-
ρίου. 45 Ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς
ὄχλους ἐπλήσθησαν ζήλου, καὶ ἀντέ-
λεγον τοῖς ὑπὸ Παύλου λαλουμέ-
νοις ἀντιλέγοντες καὶ βλασφημοῦντες.

35 Ideoque et alias dicit: Non dabis
Sanctum tuum videre corruptionem.
36 David enim sua generatione cum
administrasset voluntati Dei, dormivit
et adpositus est ad patres suos et vidit
corruptionem: 37 Quem vero Deus
suscitavit, non vidit corruptionem.
38 Notum igitur sit vobis, viri fratres,
quia per hunc vobis remissio peccatorum adnuntiatur: 39 [Et] ab omnibus quibus non potuistis in lege Mosi
justificari, in hoc omnis qui credit
justificatur. 40 Videte ergo ne superveniat quod dictum est in prophetis
41 Videte, contemtores, et admiramini
et disperdimini, quia opus operor ego
in diebus vestris, opus quod non credetis si quis enarraverit vobis. 42 Exeuntibus autem illis rogabant ut sequenti sabbato loquerentur sibi verba
hæc. 43 Cumque dimissa esset synagoga, secuti sunt multi Judæorum et
colentium advenarum Paulum et Barnaban, qui loquentes suadebant eis ut
permanerent in gratia Dei. 44 Sequenti
vero sabbato pene universa civitas
convenit audire verbum Domini. 45 Videntes autem turbas Judæi repleti
sunt zelo, et contradicebant his quæ
a Paulo dicebantur blasphemantes.

46 Παρρησιασάμενοί τε ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας εἶπαν· Ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ· ἐπειδὴ [δὲ] ἀπωθεῖσθε αὐτὸν καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. 47 Οὕτως γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ Κύριος· Τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. 48 Ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον· 49 Διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου καθ' ὅλης τῆς χώρας. 50 Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας τὰς εὐσχήμονας καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως, καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ Βαρνάβαν, καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. 51 Οἱ δὲ ἐκτιναξάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν [αὐτῶν] ἐπ' αὐτοὺς ἦλθον εἰς Ἰκόνιον· 52 Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ πνεύματος ἁγίου.

ΚΕΦ. ιδ'.

1 ΕΓΕΝΕΤΟ δὲ ἐν Ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων καὶ λαλῆσαι οὕτως ὥστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος.

46 Tunc constanter Paulus et Barnabas dixerunt: Vobis oportebat primum loqui verbum Dei: sed quoniam repulistis illud et indignos vos judicastis æternæ vitæ, ecce convertimur ad gentes. 47 Sic enim præcepit nobis Dominus: Posui te in lumen gentibus, ut sis in salutem usque ad extremum terræ. 48 Audientes autem gentes gavisæ sunt, et glorificabant verbum Domini, et crediderunt quotquot erant præordinati ad vitam æternam: 49 Disseminabatur autem verbum Domini in universam regionem. 50 Judæi autem concitaverunt religiosas mulieres et honestas et primos civitatis, et excitaverunt seditionem in Paulum et Barnaban, et ejecerunt eos de finibus suis. 51 At illi excusso pulvere pedum in eos venerunt Iconium: 52 Discipuli quoque replebantur gaudio et Spiritu sancto.

CAPUT XIV.

1 FACTUM est autem in Iconio ut simul introirent in synagogam Judæorum et loquerentur ita ut crederent Judæorum et Grecorum copiosa multitudo.

2 Οἱ δὲ ἀπειθήσαντες Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν
καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν
κατὰ τῶν ἀδελφῶν. 3 Ἱκανὸν μὲν οὖν
χρόνον διέτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ
τῷ Κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι ἐπὶ τῷ
λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, διδόντος σημεῖα
καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν
αὐτῶν. 4 Ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς
πόλεως, καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς
Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις.
5 Ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἐθνῶν τε
καὶ Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν
ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι αὐτούς, 6 Συν-
ιδόντες κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς
Λυκαονίας Λύστραν καὶ Δέρβην καὶ
τὴν περίχωρον· 7 Κἀκεῖ εὐαγγελιζό-
μενοι ἦσαν. 8 Καί τις ἀνὴρ ἐν Λύ-
στροις ἀδύνατος τοῖς ποσὶν ἐκάθητο,
χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, ὃς
οὐδέποτε περιεπάτησεν. 9 Οὗτος ἤκου-
σεν τοῦ Παύλου λαλοῦντος, ὃς ἀτε-
νίσας αὐτῷ καὶ ἰδὼν ὅτι ἔχει πίστιν
τοῦ σωθῆναι, 10 Εἶπεν μεγάλῃ φω-
νῇ· Ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου
ὀρθός. Καὶ ἅλατο, καὶ περιεπάτει.
11 Οἵ τε ὄχλοι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν
Παῦλος ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν
Λυκαονιστὶ λέγοντες· Οἱ θεοὶ ὁμοιω-
θέντες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς.

2 Qui vero incredibiles fuerant Judæi,
suscitaverunt et ad iracundiam conci-
taverunt animas gentium adversus
fratres. 3 Multo igitur tempore demo-
rati sunt fiducialiter agentes in Do-
mino, testimonium perhibente verbo
gratiæ suæ dante signa et prodigia
fieri per manus eorum. 4 Divisa est
autem multitudo civitatis, et quidam
quidem erant cum Judæis, quidam
vero cum apostolis. 5 Cum autem
factus esset impetus gentilium et
Judæorum cum principibus suis, ut
contumeliis adfligerent et lapidarent
eos, 6 Intellegentes confugerunt ad
civitates Lycaoniæ Lystram et Derben
et universam in circuitu regionem, 7 Et
ibi evangelizantes erant. 8 Et quidam
vir Lystris infirmus pedibus sedebat,
claudus ex utero matris suæ, qui
numquam ambulaverat. 9 Hic au-
divit Paulum loquentem; qui in-
tuitus eum et videns quia haberet
fidem ut salvus fieret, 10 Dixit
magna voce: Surge super pedes tuos
rectus. Et exilivit, et ambulabat.
11 Turbæ autem cum vidissent quod
fecerat Paulus, levaverunt vocem
suam lycaonice dicentes: Dii simili
facti hominibus descenderunt ad nos,

ܘܐܬܝܗܒ ܠܗ ܒܝܕ ܠܐ ܫܦܝܪ ܕܗܘܐ ܒܪ ܟܫܝܠ ܡܢ ܒܛܢ ܐܡܗ ܕܠܥܠܡ ܠܐ ܗܘܐ ܡܗܠܟ ׃ 9 ܗܢܐ ܫܡܥ ܠܦܘܠܘܣ ܕܡܡܠܠ ܗܘܐ ܕܢܛܪ ܒܗ ܘܚܙܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܐܝܬ ܠܗ ܕܢܬܚܝ ׃ 10 ܐܡܪ ܒܩܠ ܪܡ ܩܘܡ ܥܠ ܪܓܠܝܟ ܫܪܝܪ ܘܩܦܙ ܘܗܐ ܡܗܠܟ ׃ 11 ܟܕ ܚܙܘ ܟܢܫܐ ܕܥܒܕ ܦܘܠܘܣ ܪܡܘ ܩܠܗܘܢ ܒܠܫܢܐ ܕܠܘܩܘܢܝܐ ܘܐܡܪܝܢ ܐܠܗܐ ܕܡܝܢ ܐܬܚܙܘ ܠܢ ܒܒܪ ׃

12 Ἐκάλουν τε τὸν Βαρνάβαν Δία, τὸν δὲ Παῦλον Ἑρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. 13 Ὅ τε ἱερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελεν θύειν. 14 Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ Παῦλος, διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐξεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον, κράζοντες 15 Καὶ λέγοντες· Ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμὲν ὑμῖν ἄνθρωποι, εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ θεὸν ζῶντα, ὃς ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, 16 Ὃς ἐν ταῖς παρῳχημέναις γενεαῖς εἴασεν πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν· 17 Καίτοι οὐκ ἀμάρτυρον αὐτὸν ἀφῆκεν ἀγαθουργῶν, οὐρανόθεν ὑμῖν ἐτοὺς διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ὑμῶν. 18 Καὶ ταῦτα λέγοντες μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς. 19 Ἐπῆλθαν δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου Ἰουδαῖοι, καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους καὶ λιθάσαντες τὸν Παῦλον ἔσυρον ἔξω τῆς πόλεως, νομίζοντες αὐτὸν τεθνηκέναι·

12 Et vocabant Barnaban Jovem, Paulum vero Mercurium, quoniam ipse erat dux verbi: 13 Sacerdos quoque Jovis qui erat ante civitatem, tauros et coronas ante januas adferens, cum populis volebat sacrificare. 14 Quod ubi audierunt apostoli Barnabas et Paulus conscissis tunicis suis exilicrunt in turbas, clamantes 15 Et dicentes: Viri, quid hæc facitis? et nos mortales sumus similes vobis homines, adnuntiantes vobis ab his vanis converti ad Deum vivum, qui fecit cælum et terram, mare et omnia quæ in eis sunt, 16 Qui in præteritis generationibus dimisit omnes gentes ingredi vias suas, 17 Et quidem non sine testimonio, semet ipsum reliquit benefaciens, de cælo dans pluvias et tempora fructifera, implens cibo et lætitia corda vestra. 18 Et hæc dicentes vix sedaverunt turbas ne sibi immolarent. 19 Supervenerunt autem quidam ab Anthiocia et Iconio Judæi, et persuasis turbis lapidantesque Paulum traxerunt extra civitatem, æstimantes eum mortuum esse.

20 Κυκλωσάντων δὲ τῶν μαθητῶν αὐτὸν ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθεν σὺν τῷ Βαρνάβᾳ εἰς Δέρβην· 21 εὐαγγελιζόμενοί τε τὴν πόλιν ἐκείνην καὶ μαθητεύσαντες ἱκανοὺς ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν καὶ εἰς Ἰκόνιον καὶ εἰς Ἀντιόχειαν, 22 ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει, καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 23 χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς κατ' ἐκκλησίαν πρεσβυτέρους, προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν παρέθεντο αὐτοὺς τῷ Κυρίῳ, εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. 24 Καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν ἦλθον εἰς τὴν Παμφυλίαν, 25 Καὶ λαλήσαντες εἰς τὴν Πέργην τὸν λόγον κατέβησαν εἰς Ἀτταλίαν, 26 κἀκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. 27 Παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν, ἀνήγγελλον ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς μετ' αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν πίστεως. 28 Διέτριβον δὲ [ἐκεῖ] χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

20 Circumdantibus autem eum discipulis surgens intravit civitatem, et postera die profectus est cum Barnaba in Derben. 21 Cumque evangelizassent civitati illi et docuissent multos, reversi sunt Lystram et Iconium et Anthiociam, 22 Confirmantes animas discipulorum, exhortantesque ut permanerent in fide, et quoniam per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei. 23 Et cum constituissent illis per singulas ecclesias presbyteros, et orantes cum jejunationibus commendaverunt eos Domino in quem crediderunt. 24 Transeuntesque Pisidiam venerunt in Pamphiliam, 25 Et loquentes in Pergen verbum Domini descenderunt in Attaliam, 26 Et inde navigaverunt Anthiociam, unde erant traditi gratiæ Dei in opus quod compleverunt. 27 Cum autem venissent et congregassent ecclesiam, rettulerunt quanta fecisset Dominus cum illis, et quia aperuisset gentibus ostium fidei. 28 Morati sunt autem tempus non modicum cum discipulis.

20 ܘܟܕ ܐܬܟܢܫܘ ܠܬܠܡܝܕܐ ܥܠܘܗܝ ܩܡ ܥܠ ܟܠ ܡܕܝܢܬܐ ❖ ܘܐܬܐ ܠܕܪܒܐ ܒܬܪ ܝܘܡ ܚܕ ܥܡ ܒܪܢܒܐ ܘܢܦܩ ܠܕܪܒܐ ܘܒܫܪ ܠܟܠ ܡܕܝܢܬܐ ܗܝ ܘܐܬܬܠܡܕ ܠܣܓܝ ܘܗܦܟ ܠܠܘܣܛܪܐ ܘܠܐܝܩܘܢܝܐ ܘܠܐܢܛܝܘܟܝܐ ܀ 22 ܘܐܬܬܒ ܢܦܫܬܗܘܢ ܕܬܠܡܝܕܐ ܘܡܠܦ ܠܗܘܢ ܕܢܬܩܝܡܘܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܘܕܒܣܓܝ ܕܒܫܘܒܥܝ ܢܣܒܠ ܠܢ ܠܡܥܒܪ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܀ 23 ܘܟܕ ܐܬܟܢܫܘ ܠܗܘܢ ܩܫܝܫܐ ܒܟܠ ܥܕܬܐ ܘܥܒܕܘ ܨܘܡܐ ܘܨܠܘ ܘܦܩܕܘ ܠܗܘܢ ܠܡܪܝܐ ܕܗܝܡܢܘ ܒܗ ܀ 24 ܘܥܒܪܘ ܠܦܝܣܕܝܐ ܘܐܬܘ ܠܦܦܠܝܐ ܀ 25 ܘܡܠܠܘ ܒܦܪܓܐ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܘܢܚܬܘ ܠܐܛܠܝܐ ܀ 26 ܘܡܢܗ ܐܦܠܓܘ ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ ܕܡܢܗ ܐܬܝܗܒ ܠܗܘܢ ܒܛܝܒܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܠܥܒܕܐ ܗܕܐ ܕܫܠܡܘ ܀ 27 ܘܟܕ ܐܬܘ ܘܟܢܫܘ ܟܢܘܫܬܐ ܫܪܝܘ ܠܡܚܘܝ ܟܠ ܡܐ ܕܥܒܕ ܐܠܗܐ ܥܡܗܘܢ ܘܕܦܬܚ ܠܥܡܡܐ ܬܪܥܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܀ 28 ܘܐܬܬܒܘ ܬܡܢ ܙܒܢܐ ❖ ܠܐ ܙܥܘܪ ܥܡ ܬܠܡܝܕܐ ❖

ΚΕΦ. ιε΄.

1 ΚΑΙ τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι ἐὰν μὴ περιτμηθῆτε τῷ ἔθει τῷ Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι. 2 Γενομένης δὲ στάσεως καὶ ζητήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ πρὸς αὐτούς, ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρνάβαν καί τινας ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλὴμ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. 3 Οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας διήρχοντο τήν τε Φοινίκην καὶ Σαμαρίαν, ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. 4 Παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ παρεδέχθησαν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν τε ὅσα ὁ θεὸς ἐποίησεν μετ᾽ αὐτῶν. 5 Ἐξανέστησαν δέ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἱρέσεως τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες, λέγοντες ὅτι δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν νόμον Μωϋσέως. 6 Συνήχθησαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου. 7 Πολλῆς δὲ ζητήσεως γενομένης ἀναστὰς Πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτούς· Ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀφ᾽ ἡμερῶν ἀρχαίων ἐν ὑμῖν ἐξελέξατο ὁ θεὸς διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι. 8 Καὶ ὁ καρδιογνώστης θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς δοὺς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καθὼς καὶ ἡμῖν,

CAPUT XV.

1 Et quidam descendentes de Judæa docebant fratres quia nisi circumcidamini secundum morem Mosi, non potestis salvi fieri. 2 Facta ergo seditione non minima Paulo et Barnabæ adversus illos, statuerunt ut ascenderent Paulus et Barnabas et quidam alii ex aliis ad apostolos et presbyteros in Hierusalem super hac quæstione. 3 Illi igitur deducti ab ecclesia pertransiebant Fœnicen et Samariam, narrantes conversationem gentium, et faciebant gaudium magnum omnibus fratribus, 4 Cum autem venissent Hierosolymam, suscepti sunt ab ecclesia et ab apostolis et senioribus, adnuntiantes quanta Deus fecisset cum illis. 5 Surrexerunt autem quidam de heresi Pharisæorum qui crediderant, dicentes quia oportet circumcidi eos, præcipere quoque servare legem Mosi: 6 Conveneruntque apostoli et seniores videre de verbo hoc. 7 Cum autem magna conquisitio fieret, surgens Petrus dixit ad eos: Viri fratres, vos scitis quoniam ab antiquis diebus in nobis elegit Deus per os meum audire gentes verbum evangelii et credere. 8 Et qui novit corda Deus testimonium perhibuit dans illis sanctum Spiritum sicut et nobis.

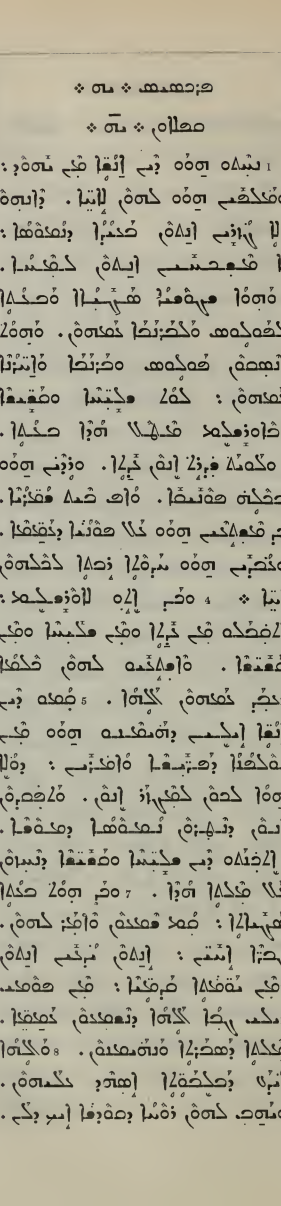

9 Καὶ οὐθὲν διέκρινεν μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ πίστει καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν. 10 Νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν θεόν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν, ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν βαστάσαι; 11 Ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ [Χριστοῦ] πιστεύομεν σωθῆναι καθ' ὃν τρόπον κἀκεῖνοι. 12 Ἐσίγησεδὲ πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ ἤκουον Βαρνάβα καὶ Παύλου ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσιν δι' αὐτῶν. 13 Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς ἀπεκρίθη Ἰάκωβος λέγων· Ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου. 14 Συμεὼν ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν λαὸν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. 15 Καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν, καθὼς γέγραπται· 16 Μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαυεὶδ τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ τὰ κατεστραμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω καὶ ἀνορθώσω αὐτήν, 17 Ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν Κύριον, καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει Κύριος ποιῶν ταῦτα, 18 Γνωστὰ ἀπ' αἰῶνος [τῷ Κυρίῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ]. 19 Διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν θεόν, 20 Ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι [ἀπὸ] τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων καὶ τῆς πορνείας καὶ τοῦ πνικτοῦ καὶ τοῦ αἵματος.

9 Et nihil discrevit inter nos et illos, fide purificans corda eorum. 10 Nunc ergo quid temtatis Deum, inponere jugum super cervices discipulorum quod neque patres nostri neque nos portare potuimus? 11 Sed per gratiam Domini Jesu [Christi] credimus salvari quemadmodum et illi. 12 Tacuit autem omnis multitudo, et audiebant Barnaban et Paulum narrantes quanta fecisset Deus signa et prodigia in gentibus per eos. 13 Et postquam tacuerunt, respondit Jacobus dicens: Viri fratres, audite me. 14 Simon narravit quemadmodum primum Deus visitavit sumere ex gentibus populum nomini suo. 15 Et huic concordant verba prophetarum, sicut scriptum est. 16 Post hæc revertar et ædificabo tabernaculum [David] quod decidit, et diruta ejus reædificabo et erigam illud, 17 Ut requirant ceteri hominum Dominum, et omnes gentes super quas invocatum est nomen meum, dicit Dominus faciens hæc. 18 Notum a sæculo est Domino opus suum. 19 Propter quod ego judico non inquietari eos qui ex gentibus convertuntur ad Dominum. 20 Sed scribere ad eos ut abstineant se a contaminationibus simulacrorum et fornicatione et suffocatis et sanguine.

9 ܘܠܐ ܦܠܓ ܒܝܢܢ ܘܒܝܢܗܘܢ ܡܕܡ ܕܟܝܐ ܠܒܗܘܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܫܪܝܪܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܒܠܒܒܐ ܕܟܝ ܗܘ ܕܢܐ ܠܝ ܡܢ ܐܠܗܐ ܕܢܣܝܡ ܥܠ ܟܬܦܐ ܕܬܠܡܝܕܐ ܕܠܐ ܐܒܗܬܢ ܐܢܫ ܠܡ ܢܫܬܟܚ ܠܡܣܒܠ ܐܦ ܐܢܚܢ ܗܐ ܕܐܡܪܝܢ ܐܢ ܕܒܛܝܒܘܬܐ ܕܡܪܝܐ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܢܬܚܝܐ ܐܢܚܢ ܐܝܟ ܗܢܘܢ ܐܦ ܗܢܘܢ

21 Μωϋσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκόμενος. 22 Τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρνάβᾳ, Ἰούδαν τὸν καλούμενον Βαρσαββᾶν καὶ Σίλαν, ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, 23 Γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν [τάδε]· Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν χαίρειν. 24 Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξελθόντες ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν [λέγοντες περιτέμνεσθαι καὶ τηρεῖν τὸν νόμον], οἷς οὐ διεστειλάμεθα, 25 Ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδόν, ἐκλεξαμένους ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρνάβᾳ καὶ Παύλῳ, 26 Ἀνθρώποις παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 27 Ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σίλαν, καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. 28 Ἔδοξεν γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ καὶ ἡμῖν, μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος πλὴν τούτων τῶν ἐπάναγκες, 29 Ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ αἵματος καὶ πνικτῶν καὶ πορνείας, ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς εὖ πράξετε. Ἔρρωσθε.

21 Moses enim a temporibus antiquis habet in singulis civitatibus qui eum prædicent in synagogis, ubi per omne sabbatum legitur. 22 Tunc placuit apostolis et senioribus cum omni ecclesia elegere viros ex eis et mittere Anthiociam cum Paulo et Barnaba, Judam qui cognominatur Barsabbas et Silam, viros primos in fratribus, 23 Scribentes per manus eorum: Apostoli et seniores fratres his qui sunt Anthiociæ et Syriæ et Ciliciæ fratribus ex gentibus salutem. 24 Quoniam audivimus quia quidam ex nobis exeuntes turbaverunt vos verbis evertentes animas vestras ..... quibus non mandavimus, 25 Placuit nobis collectis in unum elegere viros et mittere ad vos cum carissimis nostris Barnaba et Paulo, 26 Hominibus qui tradiderunt animas suas pro nomine Domini nostri Jesu Christi. 27 Misimus ergo Judam et Silam, qui et ipsi vobis verbis referent eadem. 28 Visum est enim Spiritui sancto et nobis nihil ultra inponere vobis oneris quam hæc necessario, 29 Ut abstineatis vos ab immolatis simulacrorum et sanguine suffocato et fornicatione, a quibus custodientes vos bene agetis. Valete.

30 Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες κατῆλθον εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολήν. 31 Ἀναγνόντες δὲ ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει. 32 Ἰούδας τε καὶ Σίλας, καὶ αὐτοὶ προφῆται ὄντες, διὰ λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἐπεστήριξαν· 33 Ποιήσαντες δὲ χρόνον ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστείλαντας αὐτούς. [34 Ἔδοξε δὲ τῷ Σίλᾳ ἐπιμεῖναι αὐτοῦ.] 35 Παῦλος δὲ καὶ Βαρνάβας διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ, διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ καὶ ἑτέρων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου. 36 Μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπεν πρὸς Βαρνάβαν Παῦλος· Ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφοὺς κατὰ πόλιν πᾶσαν ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, πῶς ἔχουσιν. 37 Βαρνάβας δὲ ἐβούλετο συνπαραλαβεῖν καὶ τὸν Ἰωάννην τὸν καλούμενον Μάρκον· 38 Παῦλος δὲ ἠξίου, τὸν ἀποστάντα ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας καὶ μὴ συνελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συνπαραλαμβάνειν τοῦτον. 39 Ἐγένετο δὲ παροξυσμός, ὥστε ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τόν τε Βαρνάβαν παραλαβόντα τὸν Μάρκον ἐκπλεῦσαι εἰς Κύπρον. 40 Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος Σίλαν ἐξῆλθεν, παραδοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ Κυρίου ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν· 41 Διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας.

30 Illi igitur dimissi descenderunt Anthiociam, et congregata multitudine tradiderunt epistulam. 31 Quam cum legissent, gavisi sunt super consolatione. 32 Judas autem et Silas, et ipsi cum essent prophetæ, verbo plurimo consolati sunt fratres et confirmaverunt: 33 Facto autem ibi tempore dimissi sunt cum pace a fratribus ad eos qui miserunt illos. [34 Visum est autem Silæ ibi remanere.] 35 Paulus autem et Barnabas demorabantur Anthiociæ docentes et evangelizantes cum aliis pluribus verbum Domini. 36 Post aliquot autem dies dixit ad Barnaban Paulus: Revertentes visitemus fratres per universas civitates in quibus prædicavimus verbum Domini, quomodo se habeant. 37 Barnabas autem volebat secum adsumere et Johannem qui cognominatur Marcus. 38 Paulus autem rogabat eum, qui discessisset ab eis a Pamphylia et non isset cum eis in opus, non debere recipi eum. 39 Facta est autem dissensio, ita ut discederent ab invicem, et Barnabas adsumto Marco navigaret Cyprum: 40 Paulus vero electo Sila profectus est, traditus gratiæ Domini a fratribus. 41 Perambulabat autem Syriam et Ciliciam confirmans ecclesias.

ΚΕΦ. ις΄.

1 ΚΑΤΗΝΤΗΣΕΝ δὲ εἰς Δέρβην καὶ εἰς Λύστραν. Καὶ ἰδοὺ μαθητής τις ἦν ἐκεῖ ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς γυναικὸς Ἰουδαίας πιστῆς πατρὸς δὲ Ἕλληνος, 2 Ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. 3 Τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν, καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις· ἤδεισαν γὰρ ἅπαντες τὸν πατέρα αὐτοῦ ὅτι Ἕλλην ὑπῆρχεν. 4 Ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις, παρεδίδοσαν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις. 5 Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο τῇ πίστει καὶ ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ καθ' ἡμέραν. 6 Διῆλθον δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ Γαλατικὴν χώραν, κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος λαλῆσαι τὸν λόγον [τοῦ θεοῦ] ἐν τῇ Ἀσίᾳ· 7 Ἐλθόντες δὲ κατὰ τὴν Μυσίαν ἐπείραζον εἰς τὴν Βιθυνίαν πορευθῆναι, καὶ οὐκ εἴασεν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα Ἰησοῦ· 8 Παρελθόντες δὲ τὴν Μυσίαν κατέβησαν εἰς Τρωάδα. 9 Καὶ ὅραμα διὰ νυκτὸς τῷ Παύλῳ ὤφθη, ἀνὴρ Μακεδών τις ἦν ἑστὼς καὶ παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων· Διαβὰς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον ἡμῖν. 10 Ὡς δὲ τὸ ὅραμα εἶδεν, εὐθέως ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, συμβιβάζοντες ὅτι προσκέκληται ἡμᾶς ὁ θεὸς εὐαγγελίσασθαι αὐτούς.

ܐܟܬܘܣ ܫܘ ܟܦ

ܦܨܠܐ ܫܘ ܟܦ

1 ܘܐܬܬ ܠܕܪܒܐ ܘܠܠܘܣܛܪܐ ܘܗܐ ܬܠܡܝܕ ܚܕ ܗܘܐ ܒܗ ܒܠܘܣܛܪܐ ܫܡܗ ܕܛܝܡܬܐܘܣ ܒܪ ܐܝܬܝܬ ܕܐܡܐ ܝܗܘܕܝܬܐ ܗܝܡܢܬܐ ܘܐܒܘܗܝ ܗܘ ܝܘܢܝ ܀ 2 ܕܣܗܕ ܠܗ ܛܒ ܒܠܘܣܛܪܐ ܘܒܐܝܩܘܢܝܘܢ ܀ 3 ܗܢܐ ܨܒܐ ܦܘܠܘܣ ܕܢܦܩ ܥܡܗ ܘܩܒܠ ܘܡܗܘܠ ܠܗ ܒܓܠܠ ܝܗܘܕܝܐ ܕܗܘ ܒܗܢܘ ܐܬܪܐ ܕܝܥܝܢ ܟܠܗܘܢ ܕܐܒܘܗܝ ܗܘ ܝܘܢܝ ܗܘ ܀ 4 ܘܟܕ ܥܒܪܝܢ ܒܡܕܝܢܬܐ ܡܫܠܡܝܢ ܠܗܘܢ ܕܢܛܪܘܢ ܠܦܬܓܡܐ ܕܩܝܡܘ ܫܠܝܚܐ ܘܩܫܝܫܐ ܕܒܝܪܘܫܠܡ ܀ 5 ܘܥܕܬܐ ܬܩܢܝܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܘܣܓܝܐ ܒܡܢܝܢܐ ܒܟܠ ܝܘܡ ܀ 6 ܘܥܒܪܘ ܒܦܪܘܓܝܐ ܘܒܓܠܛܝܐ ܕܐܬܡܢܥ ܡܢ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܕܢܡܠܠ ܡܠܬܐ ܒܐܣܝܐ ܀ 7 ܘܟܕ ܐܬܘ ܠܡܘܣܝܐ ܒܥܘ ܕܢܐܙܠܘܢ ܠܒܝܬܘܢܝܐ ܘܠܐ ܫܒܩ ܠܗܘܢ ܪܘܚܐ ܕܝܫܘܥ ܀ 8 ܘܥܒܪܘ ܠܡܘܣܝܐ ܢܚܬܘ ܠܛܪܘܐܕ ܀ 9 ܘܚܙܘܬܐ ܒܠܠܝܐ ܐܬܚܙܬ ܠܦܘܠܘܣ ܓܒܪܐ ܡܩܕܘܢܝ ܗܘ ܕܩܐܡ ܘܒܥܐ ܠܗ ܘܐܡܪ ܥܒܪ ܠܡܩܕܘܢܝܐ ܘܥܕܪܢ ܠܢ ܀ 10 ܟܕ ܐܟ ܚܙܐ ܦܘܠܘܣ ܡܕ ܚܙܐ ܡܗܝܢ ܐܬܚܢܢ ܕܢܦܩ ܠܡܩܕܘܢܝܐ ܘܢܣܒܪ ܕܩܪܝܐ ܐܢܚܢ ܕܩܪܐ ܐܠܗܐ ܠܡܒܫܪܘ ܠܗܘܢ ܀

CAPUT XVI.

1 PERVENIT autem Derben et Lystram. Et ecce discipulus quidam erat ibi nomine Timotheus, filius mulieris Judeæ fidelis, patre gentili. 2 Huic testimonium reddebant qui in Lystris erant et Iconio fratres. 3 Hunc voluit Paulus secum proficisci, et adsumens circumcidit eum propter Judæos qui erant in illis locis: sciebant enim omnes quod pater ejus gentilis esset. 4 Cum autem pertransirent civitates, tradebant eis custodire dogmata quæ erant decreta ab apostolis et senioribus qui essent Hierosolymis. 5 Et ecclesiæ quidem confirmabantur fide et abundabant numero cotidie. 6 Transeuntes autem Frygiam et Galatiæ regionem vetati sunt ab Spiritu sancto loqui verbum [Dei] in Asia: 7 Cum venissent autem in Mysiam, temtabant ire Bythiniam, et non permisit eos Spiritus Jesu. 8 Cum autem pertransissent Mysiam, descenderunt Troadem. 9 Et visio per noctem Paulo ostensa est: vir Macedo quidam erat stans et deprecans eum et dicens Transiens in Macedoniam adjuva nos. 10 Ut autem visum vidit, statim quæsivimus proficisci in Macedoniam, certi facti quia vocasset nos Deus evangelizare eis.

11 Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ Τρωάδος εὐθυδρομήσαμεν εἰς Σαμοθρᾴκην, τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰς Νέαν πόλιν, 12 Κἀκεῖθεν εἰς Φιλίππους, ἥτις ἐστὶν πρώτη τῆς μερίδος Μακεδονίας πόλις, κολωνία. Ἦμεν δὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέρας τινάς. 13 Τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πύλης παρὰ ποταμὸν οὗ ἐνομίζομεν προσευχὴν εἶναι, καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις γυναιξίν. 14 Καί τις γυνὴ ὀνόματι Λυδία, πορφυρόπωλις πόλεως Θυατείρων, σεβομένη τὸν θεόν, ἤκουεν, ἧς ὁ Κύριος διήνοιξεν τὴν καρδίαν προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ Παύλου. 15 Ὡς δὲ ἐβαπτίσθη καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσεν λέγουσα· Εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ Κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου μένετε· καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς. 16 Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς τὴν προσευχήν, παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα πύθωνα ὑπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλὴν παρεῖχεν τοῖς κυρίοις αὐτῆς μαντευομένη. 17 Αὕτη κατακολουθοῦσα τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν ἔκραζεν λέγουσα· Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες καταγγέλλουσιν ὑμῖν ὁδὸν σωτηρίας.

11 Navigantes autem a Troade recto cursu venimus Samothraciam, et sequenti die Neapolim, 12 Et inde Philippis, quæ est prima parte Macedoniæ civitas, colonia. Eramus autem in hac urbe diebus aliquot conferentes. 13 Die autem sabbatorum egressi sumus foras portam juxta flumen, ubi videbatur oratio esse, et sedentes loquebamur mulieribus quæ convenerant. 14 Et quædam mulier nomine Lydia, purpuraria civitatis Thyatirenorum colens Deum, audivit, cujus Dominus aperuit cor intendere his quæ dicebantur a Paulo. 15 Cum autem baptizata esset et domus ejus, deprecata est dicens: Si judicastis me fidelem Domino esse, introite in domum meam et manete. Et coegit nos. 16 Factum est autem euntibus nobis ad orationem, puellam quandam habentem spiritum pithonem obviare nobis, quæ quæstum magnum præstabat dominis suis divinando. 17 Hæc subsecuta Paulum et nos clamabat dicens: Isti homines servi Dei excelsi sunt, qui adnuntiant vobis viam salutis.

18 Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Διαπονηθεὶς δὲ Παῦλος καὶ ἐπιστρέψας τῷ πνεύματι εἶπεν· Παραγγέλλω σοι ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξελθεῖν ἀπ' αὐτῆς. καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. 19 Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπὶς τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν εἵλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, 20 Καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς εἶπαν· Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, 21 Καὶ καταγγέλλουσιν ἔθη ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν Ῥωμαίοις οὖσιν. 22 Καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ' αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ περιρήξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίζειν, 23 Πολλάς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς ἔβαλον εἰς φυλακήν, παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς· 24 Ὃς παραγγελίαν τοιαύτην λαβὼν ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν καὶ τοὺς πόδας ἠσφαλίσατο αὐτῶν εἰς τὸ ξύλον. 25 Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σίλας προσευχόμενοι ὕμνουν τὸν θεόν· ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι. 26 Ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμωτηρίου· ἠνοίχθησαν δὲ παραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη.

18 Hoc autem faciebat multis diebus. Dolens autem Paulus et conversus spiritui dixit: Præcipio tibi in nomine Jesu Christi exire ab ea. Et exiit eadem hora. 19 Videntes autem domini ejus quia exivit spes quæstus eorum, adprehendentes Paulum et Silam perduxerunt ad forum ad principes, 20 Et offerentes eos magistratibus dixerunt: Hi homines conturbant civitatem nostram, cum sint Judæi, 21 Et adnuntiant morem quem non licet nobis suscipere neque facere, cum simus Romani. 22 Et concurrit plebs adversus eos, et magistratus scissis tunicis eorum jusserunt virgis cædi, 23 Et cum multas plagas eis imposuissent, miserunt eos in carcerem, præcipientes custodi ut diligenter custodiret eos; 24 Qui cum tale præceptum accepisset, misit eos in interiorem carcerem et pedes eorum strinxit in ligno. 25 Media autem nocte Paulus et Silas adorantes Deum hymnum dicebant; et audiebant eos qui in custodia erant. 26 Subito vero terræ motus factus est magnus, ita ut moverentur fundamenta carceris, et aperta sunt statim ostia omnia, et universorum vincula soluta sunt.

27 Ἔξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ καὶ ἰδὼν ἀνεῳγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, σπασάμενος μάχαιραν ἤμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν, νομίζων ἐκπεφευγέναι τοὺς δεσμίους. 28 Ἐφώνησεν δὲ φωνῇ μεγάλῃ Παῦλος λέγων· Μηδὲν πράξῃς σεαυτῷ κακόν· ἅπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε. 29 Αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησεν, καὶ ἔντρομος γενόμενος προσέπεσεν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ, 30 Καὶ προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω ἔφη· Κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ; 31 Οἱ δὲ εἶπαν· Πίστευσον ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν [Χριστόν], καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. 32 Καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου σὺν πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 33 Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν, καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ ἅπαντες παραχρῆμα, 34 Ἀναγαγών τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον [αὐτοῦ] παρέθηκεν τράπεζαν, καὶ ἠγαλλιάσατο πανοικεὶ πεπιστευκὼς τῷ θεῷ. 35 Ἡμέρας δὲ γενομένης ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς ῥαβδούχους λέγοντες· Ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους. 36 Ἀπήγγειλεν δὲ ὁ δεσμοφύλαξ τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν Παῦλον, ὅτι ἀπέσταλκαν οἱ στρατηγοὶ ἵνα ἀπολυθῆτε. νῦν οὖν ἐξελθόντες πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ.

27 Expergefactus autem custos carceris et videns apertas januas carceris, evaginato gladio volebat se interficere, æstimans fugisse vinctos. 28 Clamavit [autem] Paulus magna voce dicens: Nihil mali tibi feceris: universi enim hic sumus. 29 Petitoque lumine intrógessus est, et tremefactus procidit ad pedes Paulo et Silæ, 30 Et producens eos foras ait: Domini, quid me oportet facere ut salvus fiam? 31 At illi dixerunt: Crede in Domino Jesu, et salvus eris tu et domus tua. 32 Et locuti sunt ei verbum Domini, cum omnibus qui erant in domo ejus. 33 Et tollens eos in illa hora noctis lavit plagas eorum, et baptizatus est ipse et omnis domus ejus continuo: 34 Cumque perduxisset eos in domum suam, adposuit eis mensam et lætatus est cum omni domo sua credens Deo. 35 Et cum dies factus esset, miserunt magistratus lictores dicentes: Dimittite homines illos. 36 Nuntiavit autem custos carceris verba hæc Paulo, quia miserunt magistratus ut dimittamini: nunc igitur exeuntes ite in pace.

37 Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς αὐτούς· Δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ ἀκατακρίτους, ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἔβαλαν εἰς φυλακήν, καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; οὐ γάρ, ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν. 38 Ἀπήγγειλάν τε τοῖς στρατηγοῖς οἱ ῥαβδοῦχοι τὰ ῥήματα ταῦτα. Ἐφοβήθησαν δὲ ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί εἰσιν. 39 Καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτούς, καὶ ἐξαγαγόντες ἠρώτων ἀπελθεῖν ἀπὸ τῆς πόλεως. 40 Ἐξελθόντες δὲ ἀπὸ τῆς φυλακῆς εἰσῆλθον πρὸς τὴν Λυδίαν, καὶ ἰδόντες παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφούς, καὶ ἐξῆλθαν.

ΚΕΦ. ιζ'.

1 Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Ἀπολλωνίαν ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἦν συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων. 2 Κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ Παύλῳ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτούς, καὶ ἐπὶ σάββατα τρία διελέξατο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν, 3 διανοίγων καὶ παρατιθέμενος ὅτι τὸν Χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι οὗτός ἐστιν Χριστὸς Ἰησοῦς, ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. 4 Καί τινες ἐξ αὐτῶν ἐπείσθησαν καὶ προσεκληρώθησαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ, τῶν τε σεβομένων Ἑλλήνων πλῆθος πολύ, γυναικῶν τε τῶν πρώτων οὐκ ὀλίγαι.

ܐ ܘ ܐ ܘ ܐ

37 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܘܠܘܣ ܠܐ ܗܟܝܠ ܕܐܢܫܝ ܪܘܡܝܐ ܕܠܐ ܐܬܕܝܢ ܐܦ ܠܐ ܡܟܣܝܢ ܐܢܘܢ ܒܓܠܝ ܐܠܐ ܐܬܘ ܢܦܩܘ ܐܢܘܢ ܒܓܠܝ ܗܫܐ ܐܦ ܠܐ ܗܟܝܠ ܐܠܐ ܐܬܘ ܐܦ ܗܢܘܢ

5 Ζηλώσαντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ προσλαβόμενοι τῶν ἀγοραίων τινὰς ἄνδρας πονηροὺς καὶ ὀχλοποίησαντες ἐθορύβουν τὴν πόλιν, καὶ ἐπιστάντες τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος ἐζήτουν αὐτοὺς προαγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον· 6 Μὴ εὑρόντες δὲ αὐτοὺς ἔσυρον Ἰάσονα καί τινας ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας, βοῶντες ὅτι οἱ τὴν οἰκουμένην ἀναστατώσαντες οὗτοι καὶ ἐνθάδε πάρεισιν, 7 Οὓς ὑποδέδεκται Ἰάσων· καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων Καίσαρος πράσσουσιν, βασιλέα ἕτερον λέγοντες εἶναι Ἰησοῦν. 8 Ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦτα, 9 Καὶ λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν ἀπέλυσαν αὐτούς. 10 Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ νυκτὸς ἐξέπεμψαν τόν τε Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν εἰς Βέροιαν, οἵτινες παραγενόμενοι εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπῆεσαν· 11 Οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ, οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας, καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς γραφάς, εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως. 12 Πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι·

5 Zelantes autem Judæi adsumentesque de vulgo viros quosdam malos et turba facta concitaverunt civitatem, et adsistentes domui Jasonis quærebant eos producere in populum; 6 Et cum non invenissent eos, trahebant Jasonem et quosdam fratres ad principes civitatis, clamantes quoniam hi qui urbem concitant et huc venerunt, 7 Quos suscepit Jason: et hi omnes contra decreta Cæsaris faciunt, regem alium dicentes esse Jesum. 8 Concitaverunt autem plebem et principes civitatis audientes hæc. 9 Et accepto satis ab Jasone et a ceteris dimiserunt eos. 10 Fratres vero confestim per noctem dimiserunt Paulum et Silam in Berœam: [qui] cum advenissent, in synagogam Judæorum introierunt. 11 Hi autem erant nobiliores eorum qui sunt Thessalonice, qui susceperunt verbum cum omni aviditate, cotidie scrutantes scripturas, si hæc ita se haberent. 12 Et multi quidem crediderunt ex eis, et gentilium mulierum honestarum et viri non pauci.

13 Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ θεοῦ, ἦλθον κἀκεῖ σαλεύοντες καὶ ταράσσοντες τοὺς ὄχλους. 14 Εὐθέως δὲ τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ἕως ἐπὶ τὴν θάλασσαν· ὑπέμειναν τε ὅ τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. 15 Οἱ δὲ καθιστάνοντες τὸν Παῦλον ἤγαγον [αὐτὸν] ἕως Ἀθηνῶν, καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν Σίλαν καὶ τὸν Τιμόθεον, ἵνα ὡς τάχιστα ἔλθωσιν πρὸς αὐτόν, ἐξῆεσαν. 16 Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένου αὐτοὺς τοῦ Παύλου, παρῳξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, θεωροῦντος κατείδωλον οὖσαν τὴν πόλιν. 17 Διελέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας. 18 Τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἐπικουρίων καὶ Στοϊκῶν φιλοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ, καί τινες ἔλεγον· Τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν; οἱ δέ· Ξένων δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι, ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο [αὐτοῖς]. 19 Ἐπιλαβόμενοί τε αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἄριον πάγον ἤγαγον, λέγοντες· Δυνάμεθα γνῶναι τίς ἡ καινὴ αὕτη ἡ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη διδαχή;

13 Cum autem cognovissent in Thessalonica Judæi quia et Berœæ prædicatum est a Paulo verbum Dei, venerunt et illic commoventes et turbantes multitudinem. 14 Statimque tunc Paulum dimiserunt fratres ut iret usque ad mare: Silas autem et Timotheus remanserunt ibi. 15 Qui autem deducebant Paulum, perduxerunt eum usque Athenas, et accepto mandato ab eo ad Silam et Timotheum, ut quam celeriter venirent ad illum, profecti sunt. 16 Paulus autem cum Athenis eos expectaret, incitabatur spiritus ejus in ipso, videns idolatriæ deditam civitatem. 17 Disputabat igitur in synagoga cum Judæis, et colentibus, et in foro per omnes dies ad eos qui aderant: 18 Quidam autem Epicurei et Stoici philosophi disserebant cum eo, et quidam dicebant: Quid vult seminiverbius hic dicere? Alii vero: Novorum dæmoniorum videtur adnuntiator esse; quia Jesum et resurrectionem adnuntiabat eis: 19 Et adprehensum eum ad Ariopagum duxerunt, dicentes: Possumus scire quæ est hæc nova quæ a te dicitur doctrina?

13 ܘܟܕ ܝܕܥ ܗܘܘ ܡܢ ܬܐܣܠܘܢܝܩܝ ܕܝܗܘܕܝܐ ܕܐܦ ܒܒܝܪܐ ܐܬܟܪܙ ܥܠ ܝܕ ܦܘܠܘܣ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܬܐ ܘܐܦ ܬܡ ܒܒܠܒܠ ܥܡ ܟܠ ܗܢܘ ܕܥܡ ܗܘ ܠܗܘܢ ܘܡܫܬܘܫܝܢ ܠܟܢܫܐ ܕܟܠ ܐܢܫܐ ܗܘ ܕܐܬܐ ܘܡܫܬܘܫ ܠܟܠ ܐܢܫ ܐܦ

20 Ξενίζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν· βουλόμεθα οὖν γνῶναι τίνα θέλει ταῦτα εἶναι. 21 Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον ηὐκαίρουν ἢ λέγειν τι ἢ ἀκούειν τι καινότερον. 22 Σταθεὶς δὲ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρίου πάγου ἔφη· Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς θεωρῶ. 23 Διερχόμενος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα ὑμῶν εὗρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο· Ἀγνώστῳ θεῷ. Ὃ οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε, τοῦτο ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. 24 Ὁ θεὸς ὁ ποίησας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς ὑπάρχων Κύριος οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, 25 Οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρωπίνων θεραπεύεται προσδεόμενός τινος, αὐτὸς διδοὺς πᾶσιν ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα· 26 Ἐποίησέν τε ἐξ ἑνὸς [αἵματος] πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ παντὸς προσώπου τῆς γῆς, ὁρίσας προστεταγμένους καιροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν, 27 Ζητεῖν τὸν θεόν, εἰ ἄραγε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὕροιεν, καίγε οὐ μακρὰν ἀπὸ ἑνὸς ἑκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. 28 Ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν, ὡς καί τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασιν· Τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν.

20 Nova enim quædam infers auribus nostris: volumus ergo scire quidnam velint hæc esse. 21 Athenienses enim omnes et advenæ hospites ad nihil aliud vacabant nisi aut dicere aut audire aliquid novi. 22 Stans autem Paulus in medio Ariopagi ait: Viri Athenienses, per omnia quasi superstitiosiores vos video: 23 Præteriens enim et videns simulacra vestra inveni aram in qua scriptum erat: Ignoto Deo. Quod ergo ignorantes colitis, hoc ego adnuntio vobis. 24 Deus qui fecit mundum et omnia quæ in eo sunt, hic cæli et terræ cum sit Dominus, non in manufactis templis inhabitat, 25 Nec manibus humanis colitur indigens aliquo, cum ipse det omnibus vitam et inspirationem et omnia, 26 Fecitque ex uno omne genus hominum inhabitare super universam faciem terræ, definiens statuta tempora et terminos habitationis eorum, 27 Quærere Deum, si forte adtractent eum aut inveniant, quamvis non longe sit ab unoquoque nostrum. 28 In ipso enim vivimus et movemur et sumus; sicut et quidam vestrum poetarum dixerunt: Ipsius enim et genus sumus.

29 Γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ θεοῦ οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν, χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ, χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον. 30 Τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ θεὸς τὰ νῦν ἀπαγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πάντας πανταχοῦ μετανοεῖν, 31 Καθότι ἔστησεν ἡμέραν ἐν ᾗ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὥρισεν, πίστιν παρασχὼν πᾶσιν ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. 32 Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ εἶπαν· Ἀκουσόμεθά σου περὶ τούτου καὶ πάλιν. 33 Οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. 34 Τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες αὐτῷ ἐπίστευσαν, ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγείτης καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις, καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.

ΚΕΦ. ιή'.

1 ΜΕΤΑ ταῦτα χωρισθεὶς [ὁ Παῦλος] ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἦλθεν εἰς Κόρινθον. 2 Καὶ εὑρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει, προσφάτως ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ τεταχέναι Κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ τῆς Ῥώμης, προσῆλθεν αὐτοῖς,

29 Genus ergo cum simus Dei, non debemus æstimare auro aut argento aut lapidi, sculpturæ artis et cogitationis hominis, divinum esse simile. 30 Et tempora quidem hujus ignorantiæ despiciens Deus nunc adnuntiat hominibus ut omnes ubique pœnitentiam agant, 31 Eo quod statuit diem in qua judicaturus est orbem in æquitate, in viro in quo statuit, fidem præbens omnibus suscitans eum a mortuis. 32 Cum audissent autem resurrectionem mortuorum, quidam quidem inridebant, quidam vero dixerunt: Audiemus te de hoc iterum. 33 Sic Paulus exivit de medio illorum. 34 Quidam vero viri adherentes ei crediderunt; in quibus et Dionisius Ariopagita et mulier nomine Damaris et alii cum eis.

CAPUT XVIII.

1 Post hæc egressus ab Athenis venit Corinthum, 2 Et inveniens quendam Judæum nomine Aquilam, Ponticum genere, qui nuper venerat ab Italia, et Priscillam uxorem ejus, eo quod præcepisset Claudius discedere omnes Judæos a Roma, accessit ad eos,

3 Καὶ διὰ τὸ ὁμότεχνον εἶναι ἔμενεν παρ' αὐτοῖς, καὶ ἠργάζοντο· ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ τῇ τέχνῃ. 4 Διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον, ἔπειθέν τε Ἰουδαίους καὶ Ἕλληνας. 5 Ὡς δὲ κατῆλθον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὅ τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος, συνείχετο τῷ λόγῳ ὁ Παῦλος, διαμαρτυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις εἶναι τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν. 6 Ἀντιτασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων ἐκτιναξάμενος τὰ ἱμάτια εἶπεν πρὸς αὐτούς· Τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν· καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι. 7 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν εἰσῆλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς ὀνόματι Τιτίου Ἰούστου σεβομένου τὸν θεόν, οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. 8 Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσεν τῷ Κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. 9 Εἶπεν δὲ ὁ Κύριος ἐν νυκτὶ δι' ὁράματος τῷ Παύλῳ· Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ σιωπήσῃς, 10 διότι ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεταί σοι τοῦ κακῶσαί σε, διότι λαός ἐστίν μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. 11 Ἐκάθισεν δὲ ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ἓξ διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ θεοῦ.

3 Et quia ejusdem erat artis, manebat apud eos et operabatur: erat autem scenæ factoriæ artis. [4 Et disputabat in synagoga per omne sabbatum, interponens nomen Domini Jesu, suadebatque Judæis et Græcis.] 5 Cum venissent autem a Macedonia Silas et Timotheus, instabat verbo Paulus, testificans Judæis esse Christum Jesum. 6 Contradicentibus autem eis et blasphemantibus excutiens vestimenta dixit ad eos: Sanguis vester super caput vestrum: mundus ego ex hoc ad gentes vadam. 7 Et migrans inde intravit in domum cujusdam Titi nomine Justi, colentis Deum, cujus domus erat conjuncta synagogæ. 8 Crispus autem archisynagogus credidit Domino cum omni domo sua, et multi Corinthiorum audientes credebant et baptizabantur. 9 Dixit autem Dominus nocte per visionem Paulo: Noli timere, sed loquere et ne taceas: 10 Propter quod ego sum tecum, et nemo adponetur tibi ut noceat te, quoniam populus est mihi multus in hac civitate. 11 Sedit autem annum et sex menses docens in eis verbum Dei.

12 Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπάτου ὄντος τῆς
Ἀχαΐας κατεπέστησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ
Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ καὶ ἤγαγον αὐτὸν
ἐπὶ τὸ βῆμα, 13 Λέγοντες ὅτι παρὰ
τὸν νόμον ἀναπείθει οὗτος τοὺς ἀνθρώ-
πους σέβεσθαι τὸν θεόν. 14 Μέλλοντος
δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα εἶπεν
ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· Εἰ
μὲν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥᾳδιούργημα
πονηρόν, ὦ Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἂν
ἀνεσχόμην ὑμῶν· 15 Εἰ δὲ ζητήματά
ἐστιν περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ
νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς, ὄψεσθε αὐτοί·
κριτὴς ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι
εἶναι. 16 Καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ
τοῦ βήματος. 17 Ἐπιλαβόμενοι δὲ
πάντες Σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον
ἔτυπτον ἔμπροσθεν τοῦ βήματος· καὶ
οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίωνι ἔμελεν.
18 Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέ-
ρας ἱκανάς, τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξά-
μενος ἐξέπλει εἰς την Συρίαν, καὶ
σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας,
κειράμενος ἐν Κενχρεαῖς τὴν κεφα-
λήν· εἶχεν γὰρ εὐχήν. 19 Κατήντησαν
δὲ εἰς Ἔφεσον, κἀκείνους κατέλιπεν
αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν
συναγωγὴν διελέξατο τοῖς Ἰουδαίοις.

12 Gallione autem proconsule Achæi
insurrexerunt uno animo Judæi in
Paulum et adduxerunt eum ad tribu-
nal, 13 Dicentes quia contra legem
hic persuadet hominibus colere Deum.
14 Incipiente autem Paulo aperire os
dixit Gallio ad Judæos: Si quidem
esset iniquum aliquid aut facinus pes-
simum, o viri Judæi, recte vos susti-
nerem; 15 Si vero quæstiones sunt de
verbo et nominibus et legis vestræ,
vos ipsi videritis: judex ego horum
nolo esse. 16 Et eminavit eos a tribu-
nali. 17 Adprehendentes autem omnes
Sostenen principem synagogæ percu-
tiebant eum ante tribunal, et nihil
eorum Gallioni curæ erat. 18 Paulus
vero cum adhuc sustinuisset dies
multos, fratribus vale faciens navi-
gavit Syriam, et cum eo Priscilla et
Aquila, qui sibi totonderunt in Cen-
cris caput: habebant enim votum;
19 Devenitque Efesum, et illos ibi
reliquit; ipse vero ingressus syn-
agogam disputavit cum Judæis.

20 Ἐρωτώντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλείονα
χρόνον μεῖναι [παρ' αὐτοῖς] οὐκ ἐπέ-
νευσεν, 21 Ἀλλὰ ἀποταξάμενος καὶ
εἰπών· [Δεῖ με πάντως τὴν ἑορτὴν τὴν
ἐρχομένην ποιῆσαι εἰς Ἱεροσόλυμα.]
πάλιν ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς τοῦ θεοῦ
θέλοντος, ἀνήχθη ἀπὸ τῆς Ἐφέσου,
22 Καὶ κατελθὼν εἰς Καισαρίαν, ἀναβὰς
καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν κατέβη
εἰς Ἀντιόχειαν, 23 Καὶ ποιήσας χρόνον
τινὰ ἐξῆλθεν, διερχόμενος καθεξῆς τὴν
Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν, στηρί-
ζων πάντας τοὺς μαθητάς. 24 Ἰουδαῖος
δέ τις Ἀπολλὼς ὀνόματι, Ἀλεξανδρεὺς
τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς
Ἔφεσον, δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς.
25 Οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ
Κυρίου, καὶ ζέων τῷ πνεύματι ἐλάλει
καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ
Ἰησοῦ, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα
Ἰωάννου, 26 Οὗτός τε ἤρξατο παρρησιά-
ζεσθαι ἐν τῇ συναγωγῇ. Ἀκούσαντες
δὲ αὐτοῦ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας προσ-
ελάβοντο αὐτὸν καὶ ἀκριβέστερον
αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ.
27 Βουλομένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν εἰς
τὴν Ἀχαΐαν, προτρεψάμενοι οἱ ἀδελφοὶ
ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι
αὐτόν. Ὃς παραγενόμενος συνεβάλετο
πολὺ τοῖς πεπιστευκόσιν διὰ τῆς χάρι-
τος. 28 Εὐτόνως γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις
διακατηλέγχετο δημοσίᾳ ἐπιδεικνὺς διὰ
τῶν γραφῶν εἶναι τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.

20 Rogantibus autem eis ut ampliori
tempore maneret, non consensit,
21 Sed vale faciens et dicens: . . . .
Iterum revertar ad vos Deo volente,
profectus est ab Efeso, 22 Et descen-
dens Cæsarean ascendit et salutavit
ecclesiam, et descendit Anthiociam,
23 Et facto ibi aliquanto tempore pro-
fectus est, perambulans ex ordine
Galaticam regionem et Frygiam, con-
firmans omnes discipulos. 24 Judæus
autem quidam Apollo nomine, Alex-
andrinus natione, vir eloquens, devenit
Efesum, potens in scripturis. 25 Hic
erat edoctus viam Domini, et fervens
spiritu loquebatur et docebat diligenter
ea quæ sunt Jesu, sciens tantum bap-
tisma Johannis. 26 Hic ergo cœpit
fiducialiter agere in synagoga. Quem
cum audissent Priscilla et Aquila,
adsumserunt eum et diligentius ex-
posuerunt ei viam Dei. 27 Cum autem
vellet ire Achaiam, exhortati fratres
scripserunt discipulis ut susciperent
eum. Qui cum venisset, contulit mul-
tum his qui crediderant: 28 Vehemen-
ter enim Judæos revincebat publice
ostendens per scripturas esse Christ-
tum Jesum.

ΚΕΦ. ιθ'.

1 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν Ἀπολλὼ εἶναι ἐν Κορίνθῳ Παῦλον διελθόντα τὰ ἀνωτερικὰ μέρη κατελθεῖν εἰς Ἔφεσον καὶ εὑρεῖν τινὰς μαθητάς, 2 εἰπέν τε πρὸς αὐτούς· Εἰ πνεῦμα ἅγιον ἐλάβετε πιστεύσαντες; Οἱ δὲ [εἶπον] πρὸς αὐτόν· Ἀλλ' οὐδ' εἰ πνεῦμα ἅγιον ἔστιν ἠκούσαμεν. 3 Ὁ δὲ εἶπεν· Εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθητε; Οἱ δὲ εἶπαν· Εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα. 4 Εἶπεν δὲ Παῦλος· Ἰωάννης ἐβάπτισεν βάπτισμα μετανοίας, τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ' αὐτὸν ἵνα πιστεύσωσιν, τοῦτ' ἔστιν εἰς τὸν [Χριστὸν] Ἰησοῦν. 5 Ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, 6 Καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ Παύλου χεῖρας ἦλθε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτούς, ἐλάλουν τε γλώσσαις καὶ ἐπροφήτευον. 7 Ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὡσεὶ δώδεκα. 8 Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐπαρρησιάζετο ἐπὶ μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος καὶ πείθων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. 9 Ὡς δέ τινες ἐσκληρύνοντο καὶ ἠπείθουν κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν [τοῦ Κυρίου] ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀποστὰς ἀπ' αὐτῶν ἀφώρισεν τοὺς μαθητάς, καθ' ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ Τυράννου [τινός].

ܦܥܘܠܡ ✤ ܠܐ ✤

ܡܥܒܕܐ ✤ ܠܐ ✤

1 ܗܘܐ ܒܕ ܒܐܦܠܘ ܗܘ ܒܩܘܪܢܛܘܣ ܕܦܘܠܘܣ ܥܒܪ ܒܥܠܝܘܬܐ ܒܓܒܘܠܐ ܥܠܝܐ ܘܐܬܐ ܠܐܦܣܘܣ ܘܫܟܚ ܬܠܡܝܕܐ ܐܚܕܝܢ : 2 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܠ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܩܒܠܬܘܢ ܒܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܐܡܪܘ ܠܗ ܐܦ ܠܐ ܐܦ ܗܠ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܐܝܬ ܠܢ ܫܡܥܢ . 3 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܒܡܢܘ ܗܟ ܡܢ ܡܐ ܐܬܬܡܥܕܬܘܢ ܐܡܪܘ ܠܗ ܒܡܥܕܬܐ ܕܝܘܚܢܢ . 4 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܘܠܘܣ ܝܘܚܢܢ ܡܥܒܕ ܡܥܒܕܢܐ ܕܬܒܬܐ ܠܥܡܐ ܕܐܡܪ ܕܒܗ ܕܐܬܐ ܒܬܪ ܗܘ ܕܢܗܝܡܢܘܢ ܐܝܬ ܠܗ ܕܗܘ ܒܝܫܘܥ . 5 ܫܡܥ ܗܠܝܢ ܐܬܬܡܥܕܘ ܒܫܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ . 6 ܘܟܕ ܫܪܐ ܥܠܝܗܘܢ ܦܘܠܘܣ ܐܬܬ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܥܠ ܗܢܘܢ ܘܡܠܠܘ ܒܠܫܢܐ ܘܢܒܝܐܘ . 7 ܗܘ ܟܠ ܓܒܪܐ ܐܝܟ ܬܪܥܣܪ . 8 ܥܠ ܒܝܬ ܟܢܘܫܬܐ ܥܠ ܐܬܬ ܒܬܪ ܬܠܬ ܝܪܚܐ ܡܬܬܪ ܒܬܪ ܡܠܠ ܘܡܫܟܢ ܥܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ . 9 ܘܟܕ ܐܝܬ ܕܐܬܩܫܝ ܘܠܐ ܡܗܝܡܢܝ ܒܝܫ ܡܬܟܠ ܥܠ ܕܪܟܐ ܩܕܡ ܟܢܘܫܬܐ ܦܪܫ ܡܢܗܘܢ ܘܦܪܫ ܬܠܡܝܕܐ ܒܪ ܡܢ ܝܘܡ ܒܝܘܡ ܒܫܟܬܐ ܕܬܪܢܘܣ ܐܢܫ ܡܬܬܪ ܡܠܠ ܥܡܗܘܢ :

ACTUS, XIX.

CAPUT XIX.

1 Factum est autem, cum Apollo esset Corinthi, ut Paulus peragratis superioribus partibus veniret Efesum et inveniret quosdam discipulos, 2 Dixitque ad eos: Si Spiritum sanctum accepistis credentes? At illi [dixerunt] ad eum: Sed neque si Spiritus sanctus est audivimus. 3 Ille vero ait: In quo ergo baptizati estis? Qui dixerunt: In Johannis baptismate. 4 Dixit autem Paulus: Johannes baptizavit baptisma pœnitentiæ populum, dicens in eum qui venturus esset post ipsum ut crederent, hoc est in Jesum. 5 His auditis baptizati sunt in nomine Domini Jesu. 6 Et cum imposuisset illis manum Paulus, venit Spiritus sanctus super eos, et loquebantur linguis et prophetabant. 7 Erant autem omnes viri fere duodecim. 8 Introgressus autem synagogam cum fiducia loquebatur per tres menses disputans et suadens de regno Dei. 9 Cum autem quidam indurarentur et non crederent, maledicentes viam [Domini] coram multitudine, discedens ab eis segregavit discipulos, cottidie disputans in schola Tyranni cujusdam.

10 Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο, ὥστε πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας, 11 Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας ὁ θεὸς ἐποίει διὰ τῶν χειρῶν Παύλου, 12 Ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἀποφέρεσθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια ἢ σιμικίνθια καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους τά τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐκπορεύεσθαι. 13 Ἐπεχείρησαν δέ τινες καὶ τῶν περιερχομένων Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν ὀνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, λέγοντες· Ὁρκίζω ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν Παῦλος κηρύσσει. 14 Ἦσαν δέ τινες Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἑπτὰ υἱοὶ τοῦτο ποιοῦντες. 15 Ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπεν αὐτοῖς· Τὸν Ἰησοῦν γινώσκω καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι· ὑμεῖς δὲ τίνες ἐστέ; 16 Καὶ ἐφαλόμενος ὁ ἄνθρωπος ἐπ' αὐτούς, ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρόν, κατακυριεύσας ἀμφοτέρων ἴσχυσεν κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς καὶ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. 17 Τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν τοῖς κατοικοῦσιν τὴν Ἔφεσον, καὶ ἐπέπεσεν φόβος ἐπὶ πάντας αὐτούς, καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ,

10 Hoc autem factum est per biennium, ita ut omnes qui habitabant in Asia audirent verbum Domini, Judæi atque gentiles. 11 Virtutesque non quaslibet Deus faciebat per manus Pauli, 12 Ita ut etiam super languidos deferrentur a corpore ejus sudaria vel semicintia, et recedebant ab eis languores et spiritus nequam egrediebantur. 13 Temtaverunt autem quidam et de circueuntibus Judæis exorcistis invocare super eos qui habebant spiritus malos nomen Domini Jesu, dicentes: Adjuro vos per Jesum quem Paulus prædicat. 14 Erant autem quidam Scevæ Judæi principis sacerdotum septem filii qui hoc faciebant. 15 Respondens autem spiritus nequam dixit eis: Jesum novi et Paulum scio: vos autem qui estis? 16 Et insiliens homo in eos, in quo erat dæmonium pessimum, et dominatus amborum invaluit contra eos, ita ut nudi et vulnerati effugerent de domo illa. 17 Hoc autem notum factum est omnibus Judæis atque gentilibus qui habitabant Ephesi, et cecidit timor super omnes illos, et magnificabatur nomen Domini Jesu,

18 Πολλοί τε τῶν πεπιστευκότων ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν. 19 Ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ περίεργα πραξάντων συνενέγκαντες τὰς βίβλους κατέκαιον ἐνώπιον πάντων· καὶ συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν καὶ εὗρον ἀργυρίου μυριάδας πέντε. 20 Οὕτως κατὰ κράτος τοῦ Κυρίου ὁ λόγος ηὔξανεν καὶ ἴσχυεν. 21 Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι διελθὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα, εἰπὼν ὅτι μετὰ τὸ γένεσθαι με ἐκεῖ δεῖ με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν. 22 Ἀποστείλας δὲ εἰς Μακεδονίαν δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ, Τιμόθεον καὶ Ἔραστον, αὐτὸς ἐπέσχεν χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν. 23 Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος οὐκ ὀλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ. 24 Δημήτριος γάρ τις ὀνόματι, ἀργυροκόπος, ποιῶν ναοὺς ἀργυροῦς Ἀρτέμιδος παρείχετο τοῖς τεχνίταις οὐκ ὀλίγην ἐργασίαν, 25 Οὓς συναθροίσας καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας εἶπεν· Ἄνδρες, ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ εὐπορία ἡμῖν ἐστίν,

18 Multique credentium veniebant confitentes et adnuntiantes actus suos. 19 Multi autem ex his qui fuerant curiosa sectati contulerunt libros et combusserunt coram omnibus: et computatis pretiis illorum invenerunt pecuniam denariorum quinquaginta milium. 20 Ita fortiter verbum Domini crescebat et confirmabatur. 21 His autem expletis proposuit Paulus in Spiritu, transita Macedonia et Achaia ire Hierosolymam, dicens quoniam postquam fuero ibi, oportet me et Romam videre. 22 Mittens autem in Macedoniam duos ex ministrantibus sibi, Timotheum et Erastum, ipse remansit ad tempus in Asia. 23 Facta est autem in illo tempore turbatio non minima de via [Domini]. 24 Demetrius enim quidam nomine, argentarius, faciens ædes argenteas Dianæ præstabat artificibus non modicum quæstum; 25 Quos convocans et eos qui hujusmodi erant opifices, dixit: Viri scitis quia de hoc artificio adquisitio est nobis'

26 Καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον Ἐφέσου ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος πείσας μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον, λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶν θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. 27 Οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς ἱερὸν Ἀρτέμιδος εἰς οὐθὲν λογισθῆναι, μέλλειν τε καὶ καθαιρεῖσθαι τῆς μεγαλειότητος αὐτῆς, ἣν ὅλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται. 28 Ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι πλήρεις θυμοῦ ἔκραζον λέγοντες· Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων. 29 Καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις τῆς συγχύσεως, ὥρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον, συναρπάσαντες Γάϊον καὶ Ἀρίσταρχον Μακεδόνας, συνεκδήμους Παύλου. 30 Παύλου δὲ βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον, οὐκ εἴων αὐτὸν οἱ μαθηταί· 31 Τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν, ὄντες αὐτῷ φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐτὸν παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατρον. 32 Ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον· ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συνκεχυμένη, καὶ οἱ πλείους οὐκ ἤδεισαν τίνος ἕνεκα συνεληλύθεισαν.

26 Et videtis et auditis quia non solum Ephesi sed pene totius Asiæ Paulus hic suadens avertit multam turbam, dicens quoniam non sunt dii qui manibus fiunt. 27 Non solum autem hæc periclitabitur nobis pars in redargutionem venire, sed et magnæ Dianæ templum in nihilum deputabitur, sed et destrui incipiet majestas ejus, quam tota Asia et orbis colit. 28 His auditis repleti sunt ira et exclamaverunt dicentes: Magna Diana Ephesiorum. 29 Et impleta est civitas confusione, et impetum fecerunt uno animo in theatrum, rapto Gaio et Aristarcho Macedonibus, comitibus Pauli. 30 Paulo autem volente intrare in populum non permiserunt discipuli: 31 Quidam autem et de Asiæ principibus, qui erant amici ejus, miserunt ad eum rogantes ne se daret in theatrum. 32 Alii autem aliud clamabant: erat enim ecclesia confusa, et plures nesciebant qua ex causa convenissent.

33 Ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου συνεβίβασαν Ἀλέξανδρον, προβαλόντων αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κατασείσας τὴν χεῖρα ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ. 34 Ἐπιγνόντες δὲ ὅτι Ἰουδαῖός ἐστιν, φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων, ὡς ἐπὶ ὥρας δύο κράζοντες· Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων. 35 Καταστείλας δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον φησίν· Ἄνδρες Ἐφέσιοι, τίς γάρ ἐστιν ἀνθρώπων ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ διοπετοῦς; 36 Ἀναντιρρήτων οὖν ὄντων τούτων δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν καὶ μηδὲν προπετὲς πράσσειν. 37 Ἠγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους οὔτε ἱεροσύλους οὔτε βλασφημοῦντας τὴν θεὸν ἡμῶν. 38 Εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖται ἔχουσι πρός τινα λόγον, ἀγοραῖοι ἄγονται καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν, ἐγκαλείτωσαν ἀλλήλοις. 39 Εἰ δέ τι περὶ ἑτέρων ἐπιζητεῖτε, ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται. 40 Καὶ γὰρ κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι στάσεως περὶ τῆς σήμερον, μηδενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος περὶ οὗ οὐ δυνησόμεθα ἀποδοῦναι λόγον τῆς συστροφῆς ταύτης. 41 Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπέλυσεν τὴν ἐκκλησίαν.

ܐܟܬܐ ❖ ܫܠ

33 ܟܕ ܗܘܐ ܡܢ ܟܐܦܐ ܕܐܢܫܘ ܠܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ ܘܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܐܫܬܩ ܐܝܕܗ ܘܒܥܐ ܕܢܬܒܪܪ ܠܗ ܠܩܗܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܒܥܝ ܐܢܐ ܠܡܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܐ ܕܝܢ ܠܡܐ ܕܢܬܒܪܪ ܠܗ ܠܩܗܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܒܥܝ ܐܢܐ ܠܡܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܐ ܕܝܢ ܠܡܐ ܕܢܬܒܪܪ ܠܗ ܠܩܗܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܒܥܝ ܐܢܐ ܠܡܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܐ ܕܝܢ ܠܡܐ ܕܢܬܒܪܪ ܠܗ ܠܩܗܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܒܥܝ ܐܢܐ ܠܡܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܐ ܕܝܢ ܠܡܐ ܕܢܬܒܪܪ ܠܗ ܠܩܗܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܒܥܝ ܐܢܐ ܠܡܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܐ ܕܝܢ ܠܡܐ ܕܢܬܒܪܪ ܠܗ ܠܩܗܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܒܥܝ ܐܢܐ ܠܡܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܐ ܕܝܢ ܠܡܐ ܕܢܬܒܪܪ ܠܗ ܠܩܗܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܒܥܝ ܐܢܐ ܠܡܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܐ ܕܝܢ ܠܡܐ ܕܢܬܒܪܪ ܠܗ ܠܩܗܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܒܥܝ ܐܢܐ ܠܡܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܐ ܕܝܢ ܠܡܐ ܕܢܬܒܪܪ ܠܗ ܠܩܗܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܒܥܝ ܐܢܐ ܠܡܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܐ ܕܝܢ ܠܡܐ ܕܢܬܒܪܪ ܠܗ ܠܩܗܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܒܥܝ ܐܢܐ ܠܡܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܐ ܕܝܢ ܠܡܐ ܕܢܬܒܪܪ ܠܗ ܠܩܗܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܒܥܝ ܐܢܐ ܠܡܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܐ ܕܝܢ ܠܡܐ ܕܢܬܒܪܪ ܠܗ ܠܩܗܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܒܥܝ ܐܢܐ ܠܡܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܐ ܕܝܢ ܠܡܐ ܕܢܬܒܪܪ ܠܗ ܠܩܗܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܒܥܝ ܐܢܐ ܠܡܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܐ ܕܝܢ ܠܡܐ ܕܢܬܒܪܪ ܠܗ ܠܩܗܠܐ ❖

ACTUS, XIX.

33 De turba autem detraxerunt Alexandrum, propellentibus eum Judæis. Alexander ergo manu silentio postulato volebat rationem reddere populo. 34 Quem ut cognoverunt Judæum esse, vox facta est una omnium quasi per horas duas clamantium: Magna Diana Ephesiorum. 35 Et cum sedasset scriba turbas, dixit: Viri Efesii, quis enim est hominum qui nesciat Ephesiorum civitatem cultricem esse magnæ Dianæ Jovisque prolis? 36 Cum ergo his contradici non possit, oportet vos sedatos esse et nihil temere agere. 37 Adduxistis enim homines istos neque sacrilegos neque blasphemantes deam vestram, 38 Quod si Demetrius et qui cum eo sunt artifices habent adversus aliquem causam, conventus forenses aguntur et proconsules sunt, accusent invicem: 39 Si quid autem alterius rei quæritis, in legitima ecclesia poterit absolvi. 40 Nam et periclitamur argui seditionis hodiernæ, cum nullus obnoxius sit de quo possimus reddere rationem concursus istius. 41 Et cum hæc dixisset, dimisit ecclesiam.

ΚΕΦ. κ'.

1 ΜΕΤΑ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον μεταπεμψάμενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς καὶ παρακαλέσας, ἀσπασάμενος ἐξῆλθεν πορεύεσθαι εἰς Μακεδονίαν. 2 Διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, 3 ποιήσας τε μῆνας τρεῖς, γενομένης ἐπιβουλῆς αὐτῷ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων μέλλοντι ἀνάγεσθαι εἰς τὴν Συρίαν, ἐγένετο γνώμης τοῦ ὑποστρέφειν διὰ Μακεδονίας. 4 Συνείπετο δὲ αὐτῷ [ἄχρι τῆς Ἀσίας] Σώπατρος Πύρρου Βεροιαῖος, Θεσσαλονικέων δὲ Ἀρίσταρχος καὶ Σέκουνδος καὶ Γάϊος Δερβαῖος καὶ Τιμόθεος, Ἀσιανοὶ δὲ Τυχικὸς καὶ Τρόφιμος· 5 Οὗτοι δὲ προελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν Τρῳάδι· 6 Ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύμων ἀπὸ Φιλίππων, καὶ ἤλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρῳάδα ἄχρι ἡμερῶν πέντε, ὅπου διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτά. 7 Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων συνηγμένων ἡμῶν κλάσαι ἄρτον ὁ Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς, μέλλων ἐξιέναι τῇ ἐπαύριον, παρέτεινέν τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου· 8 Ἦσαν δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερῴῳ οὗ ἦμεν συνηγμένοι.

CAPUT XX.

1 POSTQUAM autem cessavit tumultus, vocatis Paulus discipulis et exhortatus eos valedixit, et profectus est ut iret in Macedoniam. 2 Cum autem perambulasset partes illas et exhortatus eos fuisset multo sermone, venit ad Græciam; 3 Ubi cum fuisset menses tres, factæ sunt illi insidiæ a Judæis navigaturo in Syriam, habuitque consilium ut reverteretur per Macedoniam. 4 Comitatus est autem cum eo Sopater Pyri Beroensis, Thessalonicensium vero Aristarchus et Secundus et Gaius Derbeus et Timotheus, Asiani vero Tychicus et Trofimus: 5 Hi cum præcessissent, sustinebant nos Troadæ: 6 Nos vero navigavimus post dies azymorum a Philippis, et venimus ad eos Troadem in diebus quinque, ubi demorati sumus diebus septem. 7 In una autem sabbati cum convenissemus ad frangendum panem, Paulus disputabat eis, profecturus in crastinum, protraxitque sermonem usque in mediam noctem: 8 Erant autem lampadæ copiosæ in cenaculo ubi eramus congregati.

9 Καθεζόμενος δέ τις νεανίας ὀνόματι Εὔτυχος ἐπὶ τῆς θυρίδος, καταφερόμενος ὕπνῳ βαθεῖ, διαλεγομένου τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον, κατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω καὶ ἤρθη νεκρός. 10 Καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ καὶ συνπεριλαβὼν εἶπεν· Μὴ θορυβεῖσθε· ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστίν. 11 Ἀναβὰς δὲ καὶ κλάσας τὸν ἄρτον καὶ γευσάμενος, ἐφ' ἱκανόν τε ὁμιλήσας ἄχρι αὐγῆς, οὕτως ἐξῆλθεν. 12 Ἤγαγον δὲ τὸν παῖδα ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ μετρίως. 13 Ἡμεῖς δὲ προελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον ἀνήχθημεν ἐπὶ τὴν Ἄσσον, ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸν Παῦλον· οὕτως γὰρ διατεταγμένος ἦν, μέλλων αὐτὸς πεζεύειν. 14 Ὡς δὲ συνέβαλλεν ἡμῖν εἰς τὴν Ἄσσον, ἀναλαβόντες αὐτὸν ἤλθομεν εἰς Μιτυλήνην. 15 Κἀκεῖθεν ἀποπλεύσαντες τῇ ἐπιούσῃ κατηντήσαμεν ἄντικρυς Χίου, τῇ δὲ ἑτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς Σάμον, [καὶ μείναντες ἐν Τρωγυλλίῳ] τῇ δὲ ἐχομένῃ ἤλθομεν εἰς Μίλητον. 16 Κεκρίκει γὰρ ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι τὴν Ἔφεσον, ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἔσπευδεν γάρ, εἰ δυνατὸν εἴη αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ.

9 Sedens autem quidam adulescens nomine Eutychus super fenestram, cum mergeretur somno gravi, disputante diu Paulo, eductus somno cecidit de tertio cenaculo deorsum et sublatus est mortuus. 10 Ad quem cum descendisset Paulus, incubuit super eum et complexus dixit: Nolite turbari: anima enim ipsius in eo est. 11 Ascendens autem frangensque panem et gustans, satisque allocutus usque ad lucem, sic profectus est. 12 Adduxerunt autem puerum viventem, et consolati sunt non minime. 13 Nos autem ascendentes navem enavigavimus in Asson, inde suscepturi Paulum: sic enim disposuerat ipse per terram iter facturus. 14 Cum autem convenisset nos in Asson, adsumto eo venimus Mytilenen, 15 Et inde navigantes sequenti die venimus contra Chium; et alia die adplicuimus Samum, et sequenti die venimus Miletum. 16 Proposuerat enim Paulus transnavigare Ephesum, ne qua mora illi fieret in Asia: festinabat enim, si possible sibi esset, ut diem pentecosten faceret Hierosolymis.

17 Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς
Ἔφεσον μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυ-
τέρους τῆς ἐκκλησίας. 18 Ὡς δὲ
παρεγένοντο πρὸς αὐτόν, εἶπεν αὐτοῖς·
Ὑμεῖς ἐπίστασθε, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας
ἀφ' ἧς ἐπέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, πῶς
μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην,
19 δουλεύων τῷ Κυρίῳ μετὰ πάσης
ταπεινοφροσύνης καὶ δακρύων καὶ
πειρασμῶν τῶν συμβάντων μοι
ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων,
20 Ὡς οὐδὲν ὑπεστειλάμην τῶν συμ-
φερόντων τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ
διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ' οἴκους,
21 διαμαρτυρόμενος Ἰουδαίοις τε καὶ
Ἕλλησιν τὴν εἰς θεὸν μετάνοιαν καὶ
πίστιν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν
Χριστόν. 22 Καὶ νῦν ἰδοὺ δεδεμένος
ἐγὼ τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς Ἰερου-
σαλήμ, τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντα ἐμοὶ
μὴ εἰδώς, 23 πλὴν ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ
ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρεταί μοι
λέγον ὅτι δεσμὰ καὶ θλίψεις με μένου-
σιν. 24 Ἀλλ' οὐδενὸς λόγου ποιοῦμαι
τὴν ψυχὴν τιμίαν ἐμαυτῷ ὡς
τελειῶσαι τὸν δρόμον μου καὶ
τὴν διακονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ
Κυρίου Ἰησοῦ, διαμαρτύρασθαι τὸ
εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ.
25 Καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ οἶδα ὅτι
οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς
πάντες ἐν οἷς διῆλθον κηρύσσων τὴν
βασιλείαν [τοῦ θεοῦ]. 26 Διότι μαρτύ-
ρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι
καθαρός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων·
27 Οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην τοῦ μὴ ἀναγ-
γεῖλαι πᾶσαν τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ ὑμῖν.

17 A Mileto autem mittens Ephesum
vocavit majores natu ecclesiæ: 18 Qui
cum vēnissent ad eum et simul essent,
dixit eis: Vos scitis, a prima die qua
ingressus sum in Asiam, qualiter vo-
biscum per omne tempus fuerim,
19 Serviens Domino cum omni humili-
tate et lacrimis et temtationibus quæ
mihi acciderunt ex insidiis Judæorum,
20 Quomodo nihil subtraxerim vobis
utilium, quominus adnuntiarem vobis
et docerem vos publice et per domos,
21 Testificans Judæis atque gentilibus
in Deum pœnitentiam et fidem in
Domino nostro Jesu Christo. 22 Et
nunc ecce ego alligatus spiritu vado
in Hierusalem, quæ in ea ventura
sunt mihi ignorans, 23 Nisi quod
Spiritus sanctus per omnes civitates
protestatur mihi dicens quoniam vin-
cula et tribulationes me manent in
Hierosolymis. 24 Sed nihil horum
vereor, nec facio animam meam pre-
tiosiorem quam me, dummodo con-
summem cursum meum et ministerium
quod accepi a Domino Jesu, testificari
evangelium gratiæ Dei. 25 Et nunc
ecce ego scio quia amplius non vide-
bitis faciem meam vos omnes per
quos transivi prædicans regnum
Dei. 26 Quapropter contestor vos
hodierna die quia mundus sum a
sanguine omnium: 27 Non enim
subterfugi quominus adnuntia-
rem omne consilium Dei vobis.

17 ܘܡܢ ܡܝܠܛܘܣ ܫܕܪ ܠܐܦܣܘܣ ܘܩܪܐ ܠܩܫܝܫ̈ܐ ܕܥܕܬܐ ܗܘ ܀ 18 ܘܟܕ
ܐܬܘ ܠܘܬܗ ܘܟܠ ܚܕ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܢܬܘܢ ܝܕܥܝܢ ܡܢ ܝܘܡܐ ܩܕܡܝܐ ܕܥܠ̈ܝܬ
ܒܐܣܝܐ ܐܝܟ ܒܟܠ ܙܒܢ ܗܘܝܬ ܥܡ̈ܟܘܢ ܀ 19 ܡܫܡܫ ܠܡܪܝܐ ܒܟܠ ܡܟ̈ܝܢܘܬܐ
ܘܒܕ̈ܡܥܐ ܘܒܢ̈ܣܝܢ̈ ܕܩܪܝܘ ܠܝ ܒܫ̈ܘܠ̈ܐ ܕܝܗ̈ܘܕ̈ܝܐ ܀ 20 ܐܝܟ ܕܠܐ ܡܢܥܬ
ܡܢܟܘܢ ܡܕܡ ܕܢܦܩ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܐܬܪܚܩܬ ܡܢ ܡܐܡܪ ܠܟܘܢ ܘܠܡܠܦܟܘܢ
ܒܥܠܢܐ ܘܒܒ̈ܝܬ̈ܐ ܀ 21 ܡܣܗܕ̈ܐ ܗܘܝܬ ܠܝܗ̈ܘܕ̈ܝܐ ܘܠܝܘܢ̈ܝܐ ܕܬܒ̈ܘܬܐ
ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܘܗܝܡܢܘܬܐ ܒܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܀ 22 ܘܗܫܐ ܗܐ ܐܢܐ ܐܙܠ
ܒܪܘܚܐ ܠܝܪܘܫܠܡ ܘܡܕ̈ܝܢ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܒܗ ܀ 23 ܐܠܐ ܕܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ
ܡܣܗܕ ܠܝ ܒܟܠ ܡܕܝܢ̈ܬܐ ܕܣܝܪܘܢ ܘܫܓ̈ܝܢ ܠܝ ܡܬܩܝܡܝܢ ܀ 24 ܘܠܐ ܚܫ
ܐܢܐ ܒܗܕܐ ܘܠܐ ܡܩܝܪ ܢܦܫܝ ܝܩܪܐ ܠܝ ܕܐܫܠܡ ܪܗܛܝ ܘܫܘܒܚܐ
ܕܩܒܠܬ ܡܢ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܕܐܣܗܕ ܒܣܒܪܬܐ ܕܛܝܒܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܀ 25 ܘܗܫܐ
ܗܐ ܐܢܐ ܝܕܥ ܕܠܐ ܬܚܙ̈ܘܢ ܐܦ̈ܝ ܕܝ ܐܢ̈ܫ ܟܠܟܘܢ ܕܒܗ̈ܘ ܥܒܪܬ ܐܢܐ
ܘܩܪܝܬ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܀ 26 ܡܣܗܕ ܐܢܐ ܒܟܘܢ ܒܝܘܡ̈ܐ ܗ̈ܠܝܢ ܕܠܐ
ܐܬ ܕܕܡ ܟܠ ܚܕ ܡܢ ܟܠܗ̈ܘ ܀ 27 ܠܐ ܓܪ ܡܬܚܫܬ ܐܢܐ ܡܢ ܡܐܡܪ ܠܟܘܢ
ܟܠ ܡܕܡ ܕܨܒܝܢ ܐܠܗܐ ܀

28 Προσέχετε ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Κυρίου, ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ αἵματος τοῦ ἰδίου. 29 Ἐγὼ οἶδα ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς, μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου, 30 Καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω ἑαυτῶν. 31 Διὸ γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ δακρύων νουθετῶν ἕνα ἕκαστον. 32 Καὶ τὰ νῦν παρατίθεμαι ὑμᾶς τῷ θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, τῷ δυναμένῳ οἰκοδομῆσαι καὶ δοῦναι τὴν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. 33 Ἀργυρίου ἢ χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ οὐθενὸς ἐπεθύμησα· 34 Αὐτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρείαις μου καὶ τοῖς οὖσιν μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὗται. 35 Πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν, ὅτι οὕτως κοπιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύειν τε τῶν λόγων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπεν· Μακάριόν ἐστιν μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβάνειν. 36 Καὶ ταῦτα εἰπών, θεὶς τὰ γόνατα αὐτοῦ σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσηύξατο. 37 Ἱκανὸς δὲ κλαυθμὸς ἐγένετο πάντων, καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ Παύλου κατεφίλουν αὐτόν,

28 Adtendite vobis et universo gregi, in quo vos Spiritus sanctus posuit episcopos regere ecclesiam Dei, quam adquisivit sanguine suo. 29 Ego scio quoniam intrabunt post discessionem meam lupi graves in vos, non parcentes gregi, 30 Et ex vobis ipsis exsurgent viri loquentes perversa, ut abducant discipulos post se. 31 Propter quod vigilate, memoria retinentes quoniam per triennium nocte et in die non cessavi cum lacrimis monens unumquemque vestrum. 32 Et nunc commendo vos Deo et verbo gratiæ ipsius, qui potens est ædificare et dare hereditatem in sanctificatis omnibus. 33 Argentum aut aurum aut vestem nullius concupivi: 34 Ipsi scitis quoniam ad ea quæ mihi opus erant et his qui mecum sunt ministraverunt manus istæ. 35 Omnia ostendi vobis, quoniam sic laborantes oportet suscipere infirmos ac meminisse verbi Domini Jesu, quoniam ipse dixit: Beatius est magis dare quam accipere. 36 Et cum hæc dixisset, positis genibus suis cum omnibus illis oravit. 37 Magnus autem fletus est omnium, et procumbentes super collum Pauli osculabantur eum.

28 ܐܬܪܥܘ ܠܟܘܢ ܘܠܟܠ ܥܕܬܐ ܕܒܗ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܣܝܡ ܠܟܘܢ ܦܩܝܕܐ ܠܡܪܥܝ ܠܥܕܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܩܢܐ ܒܕܡܗ ܕܝܠܗ ܐܝܬ ܐܢܐ ܝܕܥ ܕܒܬܪ ܡܦܪܩܝ ܢܓܘܪ ܩܛܝܪ ܥܠ ܓܘ ܥܕܬܐ ܠܐ ܡܚܘܣ ܐܦ ܡܢ ܓܘܟܘܢ ܢܩܘܡܘܢ ܓܒܪܐ ܕܡܡܠܠ ܥܩܡܬܐ ܠܡܦܠܚ ܬܠܡܝܕܐ ܒܬܪ ܢܦܫܗܘܢ ܗܟܝܠ ܕܥܪܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܘܕܟܝܪܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܕܠܬܠܬ ܫܢܝܢ ܠܠܝܐ ܘܝܘܡܐ ܠܐ ܫܒܩܬ ܒܕܡܥܐ ܡܢܗܪ ܠܟܠ ܚܕ ܘܚܕ ܘܗܫܐ ܐܦܩܕ ܠܟܘܢ ܠܐܠܗܐ ܘܠܡܠܬܐ ܕܛܘܒܬܗ ܕܡܢ ܕܡܫܟܚ ܠܡܒܢܝ ܘܠܡܝܬܠ ܠܟܘܢ ܐܪܬܐ ܒܝܢ ܟܠ ܩܕܝܫܐ ܟܣܦܐ ܐܘ ܕܗܒܐ ܐܘ ܠܒܘܫܐ ܠܐ ܫܠܡܬ ܐܢܘܢ ܝܕܥܝܢ ܐܦ ܐܢܘܢ ܕܠܝ ܘܠܐܝܠܝܢ ܥܡܝ ܫܡܫܘ ܐܝܕܝ ܗܠܝܢ ܟܠ ܡܕܡ ܚܘܝܬ ܠܟܘܢ ܕܗܟܢܐ ܕܥܒܕܝܢ ܠܡܣܝܥ ܐܬ ܐܢܫܐ ܚܠܫܐ ܘܠܗܘ ܕܐܡܪ ܡܛܘܒ ܗܘ ܠܡܬܝܗܒ ܡܢ ܠܡܣܒ ܘܗܟܢܐ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܐܝܬ ܒܗ ܒܪܟ ܟܪܥܘܗܝ ܥܡ ܟܠ ܐܠܝܢ ܨܠܐ ܘܒܟܝܐ ܟܠ ܟܠܗܘܢ ܘܢܦܠܘ ܥܠ ܟܬܦ ܦܘܠܘܣ ܘܢܫܩܘܗ

38 Ὀδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει, ὅτι οὐκέτι μέλλουσιν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν. Προέπεμπον δὲ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.

ΚΕΦ. κα'.

1 Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπασθέντας ἀπ' αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶ, τῇ δὲ ἑξῆς εἰς τὴν Ῥόδον, κἀκεῖθεν εἰς Πάταρα. 2 Καὶ εὑρόντες πλοῖον διαπερῶν εἰς Φοινίκην, ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. 3 Ἀναφάναντες δὲ τὴν Κύπρον καὶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον ἐπλέομεν εἰς Συρίαν, καὶ κατήλθομεν εἰς Τύρον· ἐκεῖσε γὰρ τὸ πλοῖον ἦν ἀποφορτιζόμενον τὸν γόμον. 4 Ἀνευρόντες δὲ τοὺς μαθητὰς ἐπεμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας ἑπτά, οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ πνεύματος μὴ ἐπιβαίνειν εἰς Ἰερουσόλυμα. 5 Ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαρτίσαι τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἕως ἔξω τῆς πόλεως, καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσευξάμενοι 6 Ἀπησπασάμεθα ἀλλήλους, καὶ ἀνέβημεν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια. 7 Ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ Τύρου κατηντήσαμεν εἰς Πτολεμαΐδα, καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς.

ܦܥܠܝܢ ✣ ܚ ✣ ܗ

38 ܘܐܬܚܫܘ ܟܠܗܘ ܒܗ ܕܐܡܪ ܗܘ ܡܠܬܐ ܕܠܐ ܢܚܙܘܢ ܐܦ ܥܘܕ ܐܦܘ ܠܐ ܐܦ ܗܘ ܐܦ

8 Τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξελθόντες ἤλθομεν εἰς Καισαρίαν, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ ὄντος ἐκ τῶν ἑπτά, ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. 9 Τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες τέσσαρες παρθένοι προφητεύουσαι. 10 Ἐπιμενόντων δὲ [ἡμῶν] ἡμέρας πλείους κατῆλθέν τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης ὀνόματι Ἄγαβος, 11 Καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, δήσας ἑαυτοῦ τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας εἶπεν· Τάδε λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· Τὸν ἄνδρα οὗ ἐστὶν ἡ ζώνη αὕτη οὕτως δήσουσιν ἐν Ἰερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν. 12 Ὡς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἰερουσαλήμ. 13 Τότε ἀπεκρίθη ὁ Παῦλος καὶ εἶπεν· Τί ποιεῖτε κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν καρδίαν; ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἰερουσαλὴμ ἑτοίμως ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. 14 Μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ ἡσυχάσαμεν εἰπόντες· Τοῦ Κυρίου τὸ θέλημα γινέσθω. 15 Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπισκευασάμενοι ἀνεβαίνομεν εἰς Ἰερουσόλυμα· 16 Συνῆλθον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρίας σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ' ᾧ ξενισθῶμεν Μνάσωνί τινι Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ μαθητῇ.

8 Alia autem die profecti venimus Cæsaream, et intrantes in domum Philippi evangelistæ, qui erat de septem, mansimus apud eum. 9 Huic autem erant filiæ quattuor virgines prophetantes. 10 Et cum moraremur per dies aliquot, supervenit quidam a Judæa propheta nomine Agabus. 11 Is cum venisset ad nos, tulit zonam Pauli et alligans sibi pedes et manus dixit: Hæc dicit Spiritus sanctus: Virum cujus est zona hæc sic alligabunt in Hierusalem Judæi et tradent in manus gentium. 12 Quod cum audissemus, rogabamus nos et qui loci illius erant ne ascenderet Hierosolyma. 13 Tunc respondit Paulus et dixit: Quid facitis flentes et affligentes cor meum? Ego enim non solum alligari sed et mori in Hierusalem paratus sum propter nomen Domini Jesu. 14 Et cum ei suadere non possemus, quievimus dicentes: Domini voluntas fiat. 15 Post dies autem istos præparati ascendebamus Hierusalem: 16 Venerunt autem et ex discipulis a Cæsarea nobiscum, adducentes apud quem hospitaremur, Mnasonem quendam Cyprium, antiquum discipulum.

8 ܘܟܕ ܢܦܩܢ ܠܩܣܪܝܐ ܐܬܝܢ ܘܥܠܝܢ ܠܒܝܬ ܦܝܠܝܦܘܣ ܡܐܢ ܕܗܘ ܚܕ ܡܢ ܫܒܥܐ ܘܫܪܝܢ ܥܡܗ ܒܒܝܬܗ ܗܘ ܓܒܪܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܪܒܥ ܒܢܬ ܕܬܘܠܐ ܕܢܒܝܐ ܢ ܗܢ ܕܢܒܝܢ ܐܦ ܗܢ ܘܟܕ ܩܥܝܢ ܝܘܡ ܝܘܡ ܐܬܐ ܚܕ ܢܒܝ ܡܢ ܝܗܘܕ ܒܫܡ ܐܓܒܘܣ ܘܐܬܐ ܠܘܬܢ ܘܢܣܒ ܙܘܪ ܕܦܘܠܣ ܘܟܦ ܠܝܕܘܗܝ ܘܪܓܠܘܗܝ ܘܐܡܪ ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܓܒܪܐ ܕܙܘܪ ܗܢ ܗܟܢܐ ܢܟܦܘܢ ܒܝܪܘܫܠܡ ܝܗܘܕܝܐ ܘܢܡܣܪܘܢ ܒܝܕ ܥܡܡܐ ܘܟܕ ܫܡܥܢ ܗܠܝܢ ܐܢܚܢ ܘܐܢܫܐ ܕܗܢ ܐܬܪܐ ܒܥܝܢ ܕܠܐ ܢܣܩ ܠܝܪܘܫܠܡ ❖ ܗܝ ܡܢ ܗܠ ܥܒܕ ܦܘܠܣ ܘܐܡܪ ܡܢܐ ܐܢܬܘܢ ܥܒܕܝܢ ܕܒܟܝܢ ܘܡܬܒܪܝܢ ܠܒܝ ܐܢܐ ܠܐ ܒܠܚܘܕ ܐܬܟܦ ܐܢܐ ܐܠܐ ܐܦ ܠܡܝܬ ܒܝܪܘܫܠܡ ܡܙܕܡܢ ܐܢܐ ܥܠ ܫܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܘܟܕ ܠܐ ܨܒܝܢ ܠܡܫܬܘܗܝ ܫܬܩܢ ܘܐܡܪܢ ܢܗܘܐ ܨܒܝܢ ܡܪܢ ܘܒܬܪ ܝܘܡܬܐ ܗܠܝܢ ܐܬܟܢܫܢ ܘܣܠܩܢ ܠܝܪܘܫܠܡ ܘܐܬܘ ܐܦ ܡܢ ܬܠܡܝܕܐ ܕܡܢ ܩܣܪܝܐ ܥܡܢ ܘܐܝܬܝܢ ܠܘܬ ܡܢܣܘܢ ܓܠܝܠܝܐ ܩܕܡܝܐ ܕܗܘ ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܐ ܕܩܕܡ

17 Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἰερουσόλυμα, ἀσμένως ἀπεδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. 18 Τῇ τε ἐπιούσῃ εἰσῄει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον, πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. 19 Καὶ ἀσπασάμενος αὐτοὺς ἐξηγεῖτο καθ' ἓν ἕκαστον ὧν ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ. 20 Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν θεόν, εἶπόν τε αὐτῷ· Θεωρεῖς, ἀδελφέ, πόσαι μυριάδες εἰσὶν [ἐν τοῖς Ἰουδαίοις] τῶν πεπιστευκότων, καὶ πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν· 21 Κατηχήθησαν δὲ περὶ σοῦ ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις ἀπὸ Μωϋσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους, λέγων μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα μηδὲ τοῖς ἔθεσιν περιπατεῖν. 22 Τί οὖν ἐστίν; πάντως δεῖ συνελθεῖν πλῆθος· ἀκούσονται γὰρ ὅτι ἐλήλυθας. 23 Τοῦτο οὖν ποίησον ὅ σοι λέγομεν. Εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν ἔχοντες ἐφ' ἑαυτῶν· 24 Τούτους παραλαβὼν ἁγνίσθητι σὺν αὐτοῖς, καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς ἵνα ξυρήσονται τὴν κεφαλήν, καὶ γνώσονται πάντες ὅτι ὧν κατήχηνται περὶ σοῦ οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ αὐτὸς φυλάσσων τὸν νόμον. 25 Περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἐθνῶν ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν κρίναντες [μηδὲν τοιοῦτον τηρεῖν αὐτοὺς εἰ μὴ] φυλάσσεσθαι αὐτοὺς τό τε εἰδωλόθυτον καὶ αἷμα καὶ πνικτὸν καὶ πορνείαν.

17 Et cum venissemus Hierosolyma, libenter exceperunt nos fratres. 18 Sequenti autem die introibat Paulus nobiscum ad Jacobum, omnesque collecti sunt seniores. 19 Quos cum salutasset, narrabat per singula quæ fecisset Deus in gentibus per ministerium ipsius. 20 At illi cum audissent, magnificabant Deum, dixeruntque ei: Vides, frater, quot milia sunt in Judæis qui crediderunt, et omnes æmulatores sunt legis, 21 Audierunt autem de te quia discessionem doceas a Mose eorum qui per gentes sunt Judæorum, dicens non debere eos circumcidere filios suos neque secundum consuetudinem ingredi. 22 Quid ergo est? utique oportet convenire multitudinem: audient enim te supervenisse. 23 Hoc ergo fac quod tibi dicimus. Sunt nobis viri quattuor votum habentes super se: 24 His adsumtis sanctifica te cum illis, et inpende in illis ut radant capita, et scient omnes quia quæ de te audierunt falsa sunt, sed ambulas et ipse custodiens legem. 25 De his autem qui crediderunt ex gentibus nos scripsimus judicantes ut abstineant se ab idolis immolato et sanguine et suffocato et fornicatione.

26 Τότε ὁ Παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς ἁγνισθεὶς εἰσήει εἰς τὸ ἱερόν, διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἁγνισμοῦ, ἕως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν ἡ προσφορά. 27 Ὡς δὲ ἔμελλον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ἐπέβαλαν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, 28 Κράζοντες· Ἄνδρες Ἰσραηλεῖται, βοηθεῖτε. Οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας πανταχῆ διδάσκων, ἔτι τε καὶ Ἕλληνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ κεκοίνωκεν τὸν ἅγιον τόπον τοῦτον. 29 Ἦσαν γὰρ προεωρακότες Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος. 30 Ἐκινήθη τε ἡ πόλις ὅλη καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύλου εἵλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ, καὶ εὐθέως ἐκλείσθησαν αἱ θύραι. 31 Ζητούντων τε αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἀνέβη φάσις τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπείρης ὅτι ὅλη συγχύννεται Ἰερουσαλήμ, 32 Ὃς ἐξαυτῆς παραλαβὼν στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχας κατέδραμεν ἐπ' αὐτούς· οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλίαρχον καὶ τοὺς στρατιώτας ἐπαύσαντο τύπτοντες τὸν Παῦλον.

26 Tunc Paulus adsumtis viris postera die purificatus cum illis intravit in templum, adnuntians expletionem dierum purificationis donec offerretur pro unoquoque eorum oblatio. 27 Dum enim septem dies consummarentur, hi qui ab Asia erant Judæi cum vidissent eum in templo, concitaverunt omnem populum et injecerunt ei manus, clamantes: 28 Viri Israhelitæ, adjuvate. Hic est homo qui adversus populum et legem et locum hunc omnes ubique docens insuper et Gentiles induxit in templum et violavit sanctum locum istum. 29 Viderant enim Trofimum Ephesium in civitate cum ipso, quem æstimaverunt quoniam in templum induxisset Paulus. 30 Commotaque est civitas tota, et facta est concursio populi, et adprehendentes Paulum trahebant eum extra templum, et statim clausæ sunt januæ. 31 Quærentibus autem eum occidere, nuntiatum est tribuno cohortis quia tota confunditur Hierusalem: 32 Qui statim adsumtis militibus et centurionibus decucurrit ad illos. Qui cum vidissent tribunum et milites, cessaverunt percutere Paulum.

33 Τότε ἐγγίσας ὁ χιλίαρχος ἐπελάβετο
αὐτοῦ καὶ ἐκέλευσεν δεθῆναι ἁλύσεσι
δυσί, καὶ ἐπυνθάνετο τίς εἴη καὶ τί
ἐστιν πεποιηκώς. 34 Ἄλλοι δὲ ἄλλο
τι ἐπεφώνουν ἐν τῷ ὄχλῳ· μὴ δυνα-
μένου δὲ αὐτοῦ γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ
τὸν θόρυβον, ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν
εἰς τὴν παρεμβολήν. 35 Ὅτε δὲ ἐγένετο
ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμούς, συνέβη βαστάζε-
σθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ
τὴν βίαν τοῦ ὄχλου· 36 Ἠκολούθει
γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κράζοντες·
Αἶρε αὐτόν. 37 Μέλλων τε εἰσάγεσθαι
εἰς τὴν παρεμβολὴν ὁ Παῦλος λέγει
τῷ χιλιάρχῳ· Εἰ ἔξεστίν μοι εἰπεῖν
τι πρὸς σέ; Ὁ δὲ ἔφη· Ἑλληνιστὶ
γινώσκεις; 38 Οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἰ-
γύπτιος ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν
ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν
ἔρημον τοὺς τετρακισχιλίους ἄνδρας
τῶν σικαρίων; 39 Εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος·
Ἐγὼ ἄνθρωπος μέν εἰμι Ἰουδαῖος,
Ταρσεύς, τῆς Κιλικίας οὐκ ἀσήμου πό-
λεως πολίτης· δέομαι δέ σου, ἐπίτρεψόν
μοι λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν. 40 Ἐπι-
τρέψαντος δὲ αὐτοῦ ὁ Παῦλος ἑστὼς
ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν κατέσεισεν τῇ χειρὶ
τῷ λαῷ· πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης
προσεφώνησεν τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ
λέγων·

ΚΕΦ. κβ'.

ΑΝΔΡΕΣ ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκού-
σατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νυνὶ ἀπολογίας.

33 Tunc accedens tribunus adprehendit
eum et jussit alligari catenis duabus,
et interrogabat quis esset et quid
fecisset. 34 Alii autem aliud clamabant
in turba: et cum non posset certum
cognoscere præ tumultu, jussit duci
eum in castra. 35 Et cum venisset ad
gradus, contigit ut portaretur a militi-
bus propter vim populi: 36 Sequebatur
enim multitudo populi clamans: Tolle
eum. 37 Et cum cœpisset induci in
castra Paulus, dicit tribuno: Si licet
mihi loqui aliquid ad te? Qui dixit:
Grece nosti? 38 Nonne tu es Ægyptius
qui ante hos dies tumultum concitasti
et eduxisti in desertum quattuor milia
virorum sicariorum? 39 Et dixit ad
eum Paulus: Ego homo sum quidem
Judæus, a Tharso Ciliciæ, non ignotæ
civitatis municeps: rogo autem te,
permitte mihi loqui ad populum.
40 Et cum ille permisisset, Paulus stans
in gradibus annuit manu ad plebem,
et magno silentio facto allocutus est
hebrea lingua dicens:

CAPUT XXII.

1 Viri fratres et patres, audite
quam ad vos nunc reddo rationem,

2 Ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ προσεφώνει αὐτοῖς, μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν. Καὶ φησίν· 3 Ἐγώ εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιὴλ πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ πατρῴου νόμου, ζηλωτὴς ὑπάρχων τοῦ θεοῦ καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστὲ σήμερον, 4 Ὃς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου, δεσμεύων καὶ παραδιδοὺς εἰς φυλακὰς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, 5 Ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον, παρ' ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην, ἄξων καὶ τοὺς ἐκεῖσε ὄντας δεδεμένους εἰς Ἰερουσαλὴμ ἵνα τιμωρηθῶσιν. 6 Ἐγένετο δέ μοι πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ περὶ μεσημβρίαν ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιαστράψαι φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ, 7 Ἔπεσά τε εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι· Σαοὺλ Σαούλ, τί με διώκεις; 8 Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην· Τίς εἶ, Κύριε; Εἶπέν τε πρὸς ἐμέ· Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὃν σὺ διώκεις. 9 Οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο [καὶ ἔμφοβοι ἐγένετο], τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι.

2 Cum audissent autem quia hebrea lingua loquitur ad illos, magis præstiterunt silentium. 3 Et dixit: Ego sum vir Judæus, natus Tharso Ciliciæ, nutritus autem in istam civitatem, secus pedes Gamalihel eruditus juxta veritatem paternæ legis, æmulator legis sicut et vos omnes estis hodie, 4 Qui hanc viam persecutus sum usque ad mortem, alligans et tradens in custodia viros et mulieres. 5 Sicut princeps sacerdotum testimonium mihi reddit et omnes majores natu, a quibus et epistulas accipiens ad fratres Damascum pergebam ut adducerem inde vinctos in Hierusalem ut punirentur. 6 Factum est autem eunte me et adpropinquante Damasco, media die subito de cælo circumfulsit me lux copiosa, 7 Et decidens in terram audivi vocem dicentem mihi: Saule Saule, quid me persequeris? 8 Ego autem respondi: Quis es, Domine? Dixitque ad me: Ego sum Jesus Nazarenus quem tu persequeris. 9 Et qui mecum erant lumen quidem viderunt, vocem autem non audierunt ejus qui loquebatur mecum.

2 ܟܕ ܕܫܡܥܘ ܡܢܗ ܕܒܥܒܪܝܐ ܡܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܐܬܪ̈ܘ ܠܡܫܬܟ̈ܚ ܠܡܫܡܥ ܡܢܗ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܝܢ ܐܢܐ ܓܒܪܐ ܝܗܘܕܝ ܐܬܝܠܕ ܒܛܪܣܘܣ ܕܩܠܝܩܝܐ ܘܐܬܪܒܝ ܒܗܕܐ ܡܕܝܢܬܐ ܥܠ ܪ̈ܓܠܝ ܕܓܡܠܝܐܝܠ ܐܬܢܛܪ ܟܐܟ̈ܘܬ ܢܡܘܣܐ ܕܐܒܗ̈ܬܢ ܩܢܝܐ ܠܐܠܗܐ ܐܝܟ ܟܠܟܘܢ ܐܢ̈ܬܘܢ ܝܘܡܢܐ ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܢܐ ܕܪ̈ܕܦ ܠܗܢܐ ܐܘܪ̈ܚܐ ܥܕ ܡܘܬܐ ܡܟܦ ܘܡܡܣܪ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪ̈ܐ ܓܒ̈ܪܐ ܘܢܫ̈ܐ ܐܦ ܟܐܟ̈ܘܬ ܪܒ ܟܗ̈ܢܐ ܡܣܗܕ ܠܝ ܘܟܠ ܣܒ̈ܐ ܕܩܫ̈ܝܫ̈ܐ ܕܡܢܗ̈ܘܢ ܐܓܪ̈ܬܐ ܠܐܚ̈ܝܗܘܢ ܩܒܠ ܐܙܠ ܠܕܡܫܩ ܕܐܦ ܐܝܬ̈ܝܗܝܢ ܐܝܟ ܕܐܣܝܪ̈ܐ ܠܐܘܪ̈ܫܠܡ ܢܬܥܩܒܘܢ ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ ܐܙܠ ܐܢܐ ܘܩܪܝܒ ܠܕܡܫܩ ܒܦܠܓ ܝܘܡܐ ܦܬܝܥ ܢܗܪ ܡܢ ܫܡܝܐ ܢܗܝܪ ܫܓܝ̈ܐ ܘܢܦܠ ܥܠ ܐܪܥܐ ܘܫܡܥܬ ܩܠܐ ܕܐܡܪ ܠܝ ܫܐܘܠ ܫܐܘܠ ܠܡܐ ܐܢܬ ܪ̈ܕܦ ܠܝ ܘܐܢܐ ܐܬܒ ܘܐܡܪ ܡܢ ܐܢܬ ܡܪܝ ܘܐܡܪ ܠܝ ܐܢܐ ܐܝܫܘܥ ܢܨܪ̈ܝܐ ܗܘ ܕܐܢܬ ܪ̈ܕܦ ܠܗ ܘܐܢ̈ܫ̈ܐ ܕܥܡܝ ܚܙ̈ܘ ܢܗܘܪܐ ܘܕܚܠ̈ܘ ܘܩܠܐ ܕܡܡܠܠ ܥܡܝ ܠܐ ܫܡܥܘ

10 Εἶπον δέ· Τί ποιήσω, Κύριε; Ὁ δὲ Κύριος εἶπεν πρός με· Ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκόν, κἀκεῖ σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακταί σοι ποιῆσαι. 11 Ὡς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι ἦλθον εἰς Δαμασκόν. 12 Ἀνανίας δέ τις, ἀνὴρ εὐλαβὴς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων Ἰουδαίων, 13 ἐλθὼν πρὸς ἐμὲ καὶ ἐπιστὰς εἶπέν μοι· Σαοὺλ ἀδελφέ, ἀνάβλεψον. Κἀγὼ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. 14 Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, 15 Ὅτι ἔσῃ μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν ἑώρακας καὶ ἤκουσας. 16 Καὶ νῦν τί μέλλεις; ἀναστὰς βάπτισαι καὶ ἀπόλυσαι τὰς ἁμαρτίας σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα αὐτοῦ. 17 Ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει, 18 Καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι· Σπεῦσον καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλήμ, διότι οὐ παραδέξονταί σου μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ. 19 Κἀγὼ εἶπον· Κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ·

10 Et dixi: Quid faciam, Domine? Dominus autem dixit ad me: Surgens vade Damascum, et ibi tibi dicetur de omnibus quæ te oporteat facere. 11 Et cum non viderem præ claritate luminis illius, ad manum deductus a comitibus veni Damascum. 12 Annanias autem quidam vir secundum legem, testimonium habens ab omnibus habitantibus Judæis, 13 Veniens ad me et adstans dixit mihi: Saule frater, respice. Et ego eadem hora respexi in eum. 14 At ille dixit: Deus patrum nostrorum præordinavit te ut cognosceres voluntatem ejus et videres justum et audires vocem ex ore ejus. 15 Quia eris testis illius ad omnes homines eorum quæ vidisti et audisti. 16 Et nunc quid moraris? Exsurge baptizare et ablue peccata tua invocato nomine ipsius. 17 Factum est autem revertenti mihi in Hierusalem et oranti in templo, fieri me in stupore mentis. 18 Et videre illum dicentem mihi: Festina et exi velociter ex Hierusalem, quoniam non recipient testimonium tuum de me. 19 Et ego dixi: Domine, ipsi sciunt quia ego eram concludens in cacerem et cædens per synagogas eos qui credebant in te;

20 Καὶ ὅτε ἐξεχύννετο τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεστὼς καὶ συνευδοκῶν καὶ φυλάσσων τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρούντων αὐτόν. 21 Καὶ εἶπεν πρός με· Πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἐξαποστελῶ σε. 22 Ἤκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες· Αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον· οὐ γὰρ καθῆκεν αὐτὸν ζῆν. 23 Κραυγαζόντων δὲ αὐτῶν καὶ ῥιπτούντων τὰ ἱμάτια καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα, 24 Ἐκέλευσεν ὁ χιλίαρχος εἰσάγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν, εἶπας μάστιξιν ἀνετάζεσθαι αὐτόν, ἵνα ἐπιγνῷ δι' ἣν αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ. 25 Ὡς δὲ προέτειναν αὐτὸν τοῖς ἱμᾶσιν, εἶπεν πρὸς τὸν ἑστῶτα ἑκατόνταρχον ὁ Παῦλος· Εἰ ἀνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν; 26 Ἀκούσας δὲ ὁ ἑκατοντάρχης προσελθὼν τῷ χιλιάρχῳ ἀπήγγειλεν λέγων· Τί μέλλεις ποιεῖν; ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός ἐστιν. 27 Προσελθὼν δὲ ὁ χιλίαρχος εἶπεν αὐτῷ· Λέγε μοι, σὺ Ῥωμαῖος εἶ; Ὁ δὲ ἔφη· Ναί. 28 Ἀπεκρίθη δὲ ὁ χιλίαρχος· Ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην. Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη· Ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι.

20 Et cum funderetur sanguis Stephani testis tui, ego adstabam et consentiebam et custodiebam vestimenta interficientium illum. 21 Et dixit ad me: Vade, quoniam ego in nationes longe mittam te. 22 Audiebant autem eum usque ad hoc verbum, et levaverunt vocem suam dicentes: Tolle de terra ejusmodi: non enim fas est eum vivere. 23 Vociferantibus autem eis et proicientibus vestimenta sua et pulverem jactantibus in aerem, 24 Jussit tribunus induci eum in castra et flagellis cædi et torqueri eum, ut sciret propter quam causam sic adclamarent ei. 25 Et cum adstrinxissent eum loris, dixit adstanti sibi centurioni Paulus: Si hominem Romanum et indemnatum licet vobis flagellare? 26 Quo audito centurio accessit ad tribunum et nuntiavit dicens: Quid acturus es? hic enim homo cives romanus est. 27 Accedens autem tribunus dixit illi: Dic mihi, tu Romanus es? At ille dixit: Etiam. 28 Et respondit tribunus: Ego multa pecunia civitatem hanc consecutus sum. Et Paulus ait: Ego autem et natus sum.

29 Εὐθέως οὖν ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν· καὶ ὁ χιλίαρχος δὲ ἐφοβήθη, ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν καὶ ὅτι αὐτὸν ἦν δεδεκώς. 30 Τῇ δὲ ἐπαύριον βουλόμενος γνῶναι τὸ ἀσφαλές, τὸ τί κατηγορεῖται ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτὸν καὶ ἐκέλευσεν συνελθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ πᾶν τὸ συνέδριον, καὶ καταγαγὼν τὸν Παῦλον ἔστησεν εἰς αὐτούς.

ΚΕΦ. κγ'.

1 Ἀτενίσας δὲ τῷ συνεδρίῳ ὁ Παῦλος εἶπεν· Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. 2 Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ἐπέταξεν τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. 3 Τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπεν· Τύπτειν σε μέλλει ὁ θεός, τοῖχε κεκονιαμένε· καὶ σὺ κάθῃ κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν κελεύεις με τύπτεσθαι; 4 Οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπαν· Τὸν ἀρχιερέα τοῦ θεοῦ λοιδορεῖς; 5 Ἔφη τε ὁ Παῦλος· Οὐκ ᾔδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἔστιν ἀρχιερεύς· γέγραπται γὰρ ὅτι ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς.

29 Protinus ergo discesserunt ab illo qui eum torturi erant: tribunus quoque timuit, postquam rescivit quia civis romanus esset et quia alligasset eum. 30 Postera autem die volens scire diligentius qua ex causa accusaretur a Judæis, solvit eum et jussit sacerdotes convenire et omne concilium, et producens Paulum statuit inter illos.

CAPUT XXIII.

1 Intendens autem concilium Paulus ait: Viri fratres, ego omni conscientia bona conversatus sum ante Deum usque in hodiernum diem. 2 Princeps autem sacerdotum Annanias præcepit adstantibus sibi percutere os ejus. 3 Tunc Paulus ad eum dixit: Percutiet te Deus, paries dealbate. Et tu sedens judicas me secundum legem, et contra legem jubes me percuti? 4 Et qui adstabant dixerunt: Summum sacerdotem Dei maledicis? 5 Dixit autem Paulus: Nesciebam, fratres, quia princeps est sacerdotum: scriptum est enim: Principem populi tui non maledicis.

6 Γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἓν μέρος ἐστὶν Σαδδουκαίων τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων, ἔκραζεν ἐν τῷ συνεδρίῳ· Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Φαρισαίων· περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι. 7 Τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλήσαντος ἐγένετο στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων, καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. 8 Σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ λέγουσιν μὴ εἶναι ἀνάστασιν μήτε ἄγγελον μήτε πνεῦμα, Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσιν τὰ ἀμφότερα. 9 Ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη, καὶ ἀναστάντες τινὲς τῶν γραμματέων τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων διεμάχοντο λέγοντες· Οὐδὲν κακὸν εὑρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος; 10 Πολλῆς δὲ γινομένης στάσεως φοβηθεὶς ὁ χιλίαρχος μὴ διασπασθῇ ὁ Παῦλος ὑπ' αὐτῶν, ἐκέλευσεν τὸ στράτευμα καταβὰν ἁρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμβολήν. 11 Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ Κύριος εἶπεν· θάρσει· Ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἰερουσαλήμ, οὕτω σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυρῆσαι. 12 Γενομένης δὲ ἡμέρας ποιήσαντες συστροφὴν οἱ Ἰουδαῖοι ἀνεθεμάτισαν ἑαυτούς, λέγοντες μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὗ ἀποκτείνωσιν τὸν Παῦλον.

6 Sciens autem Paulus quia una pars esset Sadducæorum et altera Pharisæorum, exclamavit in concilio: Viri fratres, ego Pharisæus sum, filius Pharisæorum: de spe et de resurrectione mortuorum ego judicor. 7 Et cum hæc dixisset, facta est dissensio inter Pharisæos et Sadducæos, et soluta est multitudo. 8 Sadducæi enim dicunt non esse resurrectionem neque angelum neque spiritum, Pharisæi autem utraque confitentur. 9 Factus est autum clamor magnus. Et surgentes quidam Pharisæorum pugnabant dicentes: Nihil mali invenimus in homine isto: quid si spiritus locutus est ei aut angelus? 10 Et cum magna dissensio facta esset, timens tribunus ne discerperetur Paulus ab ipsis, jussit milites descendere et rapere eum de medio eorum ac deducere eum in castra, 11 Sequenti autem nocte adsistens ei Dominus ait: Constans esto: sicut enim testificatus es de me Hierusalem, sic te oportet et Romæ testificari. 12 Facta autem die collegerunt se quidam ex Judæis et devoverunt se dicentes neque manducaturos neque bibituros donec occiderent Paulum.

13 Ἦσαν δὲ πλείους τεσσεράκοντα οἱ
ταύτην τὴν συνωμοσίαν ποιησάμενοι,
14 οἵτινες προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσιν
καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπαν· Ἀναθέ-
ματι ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς μηδενὸς
γεύσασθαι ἕως οὗ ἀποκτείνωμεν τὸν
Παῦλον. 15 Νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανί-
σατε τῷ χιλιάρχῳ σὺν τῷ συνεδρίῳ,
ὅπως καταγάγῃ αὐτὸν εἰς ὑμᾶς ὡς
μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον
τὰ περὶ αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσαι
αὐτὸν ἕτοιμοί ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν.
16 Ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς
Παύλου τὴν ἐνέδραν, παραγενόμενος
καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολὴν
ἀπήγγειλεν τῷ Παύλῳ. 17 Προσκα-
λεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἕνα τῶν
ἑκατονταρχῶν ἔφη· Τὸν νεανίαν τοῦτον
ἄπαγε πρὸς τὸν χιλίαρχον, ἔχει γάρ τι
ἀπαγγεῖλαι αὐτῷ. 18 Ὁ μὲν οὖν παρα-
λαβὼν αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τὸν χιλίαρχον
καὶ φησίν· Ὁ δέσμιος Παῦλος προσκα-
λεσάμενός με ἠρώτησεν τοῦτον τὸν
νεανίσκον ἀγαγεῖν πρός σέ, ἔχοντά τι
λαλῆσαί σοι. 19 Ἐπιλαβόμενος δὲ
τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλίαρχος καὶ
ἀναχωρήσας κατ᾽ ἰδίαν ἐπυνθάνετο·
Τί ἐστιν ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι;
20 Εἶπεν δὲ ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ
ἐρωτῆσαί σε ὅπως αὔριον τὸν Παῦλον
καταγάγῃς εἰς τὸ συνέδριον ὡς μέλλων τι
ἀκριβέστερον πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ.

13 Erant autem plus quam quadraginta
qui hanc conjurationem fecerant:
14 Qui accesserunt principes sacerdo-
tum et seniores et dixerunt: Devotione
devovimus nos nihil gustaturos donec
occidamus Paulum. 15 Nunc ergo vos
notum facite tribuno cum concilio ut
producat illum ad vos, tanquam aliquid
certius cogniturі de eo: nos vero prius
quam adpropiet parati sumus inter-
ficere illum. 16 Quod cum audisset
filius sororis Pauli insidias, venit et
intravit in castra narravitque Paulo.
17 Vocans autem Paulus ad se unum
ex centurionibus ait: Adulescentem
hunc perduc ad tribunum: habet enim
aliquid indicare illi. 18 Et ille quidem
assumens eum duxit ad tribunum et
ait: Vinctus Paulus rogavit me hunc
adulescentem perducere ad te, haben-
tem aliquid loqui tibi. 19 Adprehendens
autem tribunus manum illius secessit
cum eo seorsum et interrogavit illum:
Quid est quod habes indicare mihi?
20 Ille autem dixit: Judæis convenit
rogare te ut crastina die Paulum
producas in concilium, quasi aliquid
et certius inquisituri sint de illo.

21 Σὺ οὖν μὴ πεισθῇς αὐτοῖς· Ἐνεδρεύουσιν γὰρ αὐτὸν ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσεράκοντα, οἵτινες ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν, καὶ νῦν εἰσὶν ἕτοιμοι προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. 22 Ὁ μὲν οὖν χιλίαρχος ἀπέλυσε τὸν νεανίσκον, παραγγείλας μηδενὶ ἐκλαλῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρὸς ἐμέ. 23 Καὶ προσκαλεσάμενός τινας δύο τῶν ἑκατονταρχῶν εἶπεν· Ἑτοιμάσατε στρατιώτας διακοσίους ὅπως πορευθῶσιν ἕως Καισαρίας, καὶ ἱππεῖς ἑβδομήκοντα καὶ δεξιολάβους διακοσίους, ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός, 24 Κτήνη τε παραστῆσαι, ἵνα ἐπιβιβάσαντες τὸν Παῦλον διασώσωσι πρὸς Φήλικα τὸν ἡγεμόνα, 25 Γράψας ἐπιστολὴν ἔχουσαν τὸν τύπον τοῦτον· 26 Κλαύδιος Λυσίας τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι Φήλικι χαίρειν. 27 Τὸν ἄνδρα τοῦτον συλλημφέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καὶ μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἐπιστὰς σὺν τῷ στρατεύματι ἐξειλάμην [αὐτόν], μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν· 28 Βουλόμενός τε ἐπιγνῶναι τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ, κατήγαγον [αὐτὸν] εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν, 29 Ὃν εὗρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου αὐτῶν, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν ἔχοντα ἔγκλημα. 30 Μηνυθείσης δέ μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα ἔσεσθαι ἐξ αὐτῶν, [ἐξαυτῆς] ἔπεμψα πρὸς σέ, παραγγείλας καὶ τοῖς κατηγόροις λέγειν [τὰ πρὸς] αὐτοὺς ἐπὶ σοῦ. [Ἔρρωσο.]

21 Tu vero ne credideris illis: insidiantur enim ex eis viri amplius quadraginta, qui se devoverunt non manducare neque bibere donec interficiant eum, et nunc parati sunt expectantes promissum tuum. 22 Tribunus igitur dimisit adulescentem, præcipiens ne cui loqueretur quoniam hæc nota sibi fecisset. 23 Et vocatis duobus centurionibus dixit illis: Parate milites ducentos, ut eant usque Cæsaream, et equites septuaginta et lancearios ducentos, a tertia hora noctis, 24 Et jumenta præparate, ut inponentes Paulum salvum perducerent ad Felicem præsidem: 25 Scribens epistulam continentem hæc. 26 Claudius Lysias optimo præsidi Felici salutem. 27 Virum hunc conprehensum a Judæis et incipientem interfici ab eis superveniens cum exercitu eripui, cognito quia Romanus est: 28 Volensque scire causam quam obiciebant illi, deduxi eum in concilium eorum; 29 Quem inveni accusari de quæstionibus legis ipsorum, nihil vero dignum morte aut vinculis habentem crimen. 30 Et cum mihi perlatum esset de insidiis quas paraverunt ei, misi at te denuntians et accusatoribus ut dicant apud te. [Vale.]

21 ܐܢܬ ܠܐ ܬܫܬܟܚ ܠܗ̇ܘܢ ܓܒܪ̈ܐ ܕܝܬܗ̇ܘܢ ܒܗ̇ܘܢ ܐܝܟ ܕܐܬ̈ܝ ܐܪ̈ܒܥܝܢ ܘܬ̈ܪ̈ܝܢ ܕܡ̈ܢ ܐܝܟ ܕܐܬ̈ܝ ܫ̈ܒܥܝܢ ܕܠܐ ܢܐܟܠ̈ܘܢ ܘܠܐ ܢܫ̈ܬ̈ܘܢ ܥܕ ܕܢܩܛ̈ܠ̈ܘܢ ܠܗ̇ ܘܗ̇ܫܐ ܡ̈ܙ̈ܕܡܢ̈ܝܢ ܠܡ̈ܩܒܠ ܡ̈ܫܬ̈ܟ̈ܚ ܠܡ̈ܐܡ̈ܪ ܕܐܬ̈ܝ ✤ 22 ܫ̈ܪ̈ܐ ܐ̈ܦ ܟ̈ܕ ܫ̈ܕܪ ܠܥ̈ܠܡ̈ܐ ✤ ܕ̈ܠ ܠܐ ܬ̈ܡ̈ܠ ܠܐ̈ܝܢܫ ✤ ܕ̈ܠ ܐ̈ܡ̈ܪ ✤ ܕ̈ܠ ܐ̈ܡ̈ܪ ✤ ✤ ✤

31 Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται κατὰ τὸ
διατεταγμένον αὐτοῖς ἀναλαβόντες τὸν
Παῦλον ἤγαγον διὰ νυκτὸς εἰς τὴν
Ἀντιπατρίδα, 32 Τῇ δὲ ἐπαύριον ἐάσαντες τοὺς ἱππεῖς ἀπέρχεσθαι σὺν
αὐτῷ, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν.
33 Οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισαρίαν καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν
τῷ ἡγεμόνι, παρέστησαν καὶ τὸν
Παῦλον αὐτῷ. 34 Ἀναγνοὺς δὲ καὶ
ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ἐπαρχείας ἐστίν,
καὶ πυθόμενος ὅτι ἀπὸ Κιλικίας, 35 Διακούσομαί σου, ἔφη, ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται, κελεύσας ἐν τῷ
πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρῴδου φυλάσσεσθαι
αὐτόν.

ΚΕΦ. κδ.

1 ΜΕΤΑ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ
ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ πρεσβυτέρων
τινῶν καὶ ῥήτορος Τερτύλλου τινός,
οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι κατὰ
τοῦ Παύλου. 2 Κληθέντος δὲ αὐτοῦ
ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος λέγων·
3 Πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες διὰ σοῦ
καὶ διορθωμάτων γινομένων τῷ ἔθνει
τούτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας, πάντη
τε καὶ πανταχοῦ ἀποδεχόμεθα, κράτιστε Φῆλιξ, μετὰ πάσης εὐχαριστίας.
4 Ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε ἐγκόπτω,
παρακαλῶ ἀκοῦσαί σε ἡμῶν συντόμως τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. 5 Εὑρόντες γὰρ
τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν καὶ κινοῦντα στάσεις πᾶσιν τοῖς Ἰουδαίοις
τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην, πρωτοστάτην τε τῆς τῶν Ναζωραίων αἱρέσεως,

ACTUS, XXIII. XXIV.

31 Milites ergo secundum præceptum
sibi adsumentes Paulum duxerunt
per noctem in Antipatridem, 32 Et
postera die, dimissis equitibus ut
irent cum eo, reversi sunt ad castra.
33 Qui cum venissent Cæsaream et
tradidissent epistulam præsidi, statuerunt ante illum et Paulum. 34 Cum
legisset autem et interrogasset de qua
provincia esset, et cognoscens quia de
Cilicia, 35 Audiam te, inquit, cum et
accusatores tui venerint, jussitque in
prætorio Herodis custodiri eum.

CAPUT XXIV.

1 POST quinque autem dies descendit
princeps sacerdotum Ananias cum
senioribus quibusdam et Tertullo
quodam oratore, qui adierunt præsidem
adversus Paulum. 2 Et citato Paulo
cœpit accusare Tertullus dicens.
3 Cum in multa pace agamus per te,
et multa corrigantur per tuam providentiam semper et ubique, suscipimus, optime Felix, cum omni
gratiarum actione. 4 Ne diutius
autem te protraham, oro breviter
audias nos pro tua clementia. 5 Invenimus hunc hominem pestiferum
et concitantem seditiones omnibus
Judæis in universo orbe et auctorem seditionis sectæ Nazarenorum.

6 Ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπείρασεν βεβηλῶσαι, ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν [καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἐθελήσαμεν κρίναι. 7 Παρελθὼν δὲ Λυσίας ὁ χιλίαρχος μετὰ πολλῆς βίας ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀπήγαγεν, 8 Κελεύσας τοὺς κατηγόρους αὐτοῦ ἔρχεσθαι πρὸς σέ], παρ' οὗ δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ πάντων τούτων ἐπιγνῶναι ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ. 9 Συνεπέθεντο δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι φάσκοντες ταῦτα οὕτως ἔχειν. 10 Ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος, νεύσαντος αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος λέγειν· Ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος, εὐθύμως τὰ περὶ ἐμαυτοῦ ἀπολογοῦμαι, 11 Δυναμένου σου ἐπιγνῶναι ὅτι οὐ πλείους εἰσίν μοι ἡμέραι δώδεκα ἀφ' ἧς ἀνέβην προσκυνήσων εἰς Ἰερουσαλήμ. 12 Καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὗρόν με πρός τινα διαλεγόμενον ἢ ἐπίστασιν ποιοῦντα ὄχλου, οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς οὔτε κατὰ τὴν πόλιν. 13 Οὐδὲ παραστῆσαι δύνανταί σοι περὶ ὧν νυνὶ κατηγοροῦσίν μου. 14 Ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι, ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν ἣν λέγουσιν αἵρεσιν οὕτως λατρεύω τῷ πατρῴῳ θεῷ, πιστεύων πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς ἐν τοῖς προφήταις γεγραμμένοις, 15 Ἐλπίδα ἔχων πρὸς τὸν θεόν, ἣν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται, ἀνάστασιν μέλλειν ἔσεσθαι δικαίων τε καὶ ἀδίκων.

6 Qui etiam templum violare conatus est, quem et adprehendimus [voluimus secundum legem nostram judicare. 7 Superveniens autem tribunus Lysias cum vi magna eripuit eum de manibus nostris, 8 Jubens accusatores ejus ad te venire,] a quo poteris ipse judicans de omnibus istis cognoscere de quibus nos accusamus eum. 9 Adjecerunt autem et Judæi dicentes hæc ita se habere. 10 Respondit autem Paulus, adnuente sibi præside dicere: Ex multis annis esse te judicem genti huic sciens, bono animo pro me satisfaciam. 11 Potes enim cognoscere quia non plus sunt dies mihi quam duodecim ex quo ascendi adorare in Hierusalem: 12 Et neque in templo invenerunt me cum aliquo disputantem aut concursum facientem turbæ, neque in synagogis neque in civitate; 13 Neque probare possunt tibi de quibus nunc accusant me. 14 Confiteor autem hoc tibi quod secundum sectam quam dicunt heresim sic deservio Patri Deo meo, credens omnibus quæ in lege et prophetis scripta sunt, 15 Spem habens in Deum quam et hi ipsi expectant, resurrectionem futuram justorum et iniquorum.

16 Ἐν τούτῳ καὶ αὐτὸς ἀσκῶ ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔχειν πρὸς τὸν θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους διαπαντός. 17 Δι' ἐτῶν δὲ πλειόνων ἐλεημοσύνας ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος μου παρεγενόμην καὶ προσφοράς, 18 Ἐν αἷς εὗρόν με ἡγνισμένον ἐν τῷ ἱερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου, τινὲς δὲ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, 19 Οὓς ἔδει ἐπὶ σοῦ παρεῖναι καὶ κατηγορεῖν, εἴ τι ἔχοιεν πρὸς ἐμέ. 20 Ἢ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν τί εὗρον [ἐν ἐμοὶ] ἀδίκημα στάντος μου ἐπὶ τοῦ συνεδρίου, 21 Ἢ περὶ μιᾶς ταύτης φωνῆς ἧς ἐκέκραξα ἐν αὐτοῖς ἑστὼς ὅτι περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ἐφ' ὑμῶν. 22 Ἀνεβάλετο δὲ αὐτοὺς ὁ Φῆλιξ, ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ, εἰπας· Ὅταν Λυσίας ὁ χιλίαρχος καταβῇ, διαγνώσομαι τὰ καθ' ὑμᾶς, 23 Διαταξάμενος [τε] τῷ ἑκατοντάρχῃ τηρεῖσθαι αὐτὸν ἔχειν τε ἄνεσιν καὶ μηδένα κωλύειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν αὐτῷ. 24 Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν Δρουσίλλῃ τῇ ἰδίᾳ γυναικὶ οὔσῃ Ἰουδαίᾳ μετεπέμψατο τὸν Παῦλον, καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν πίστεως. 25 Διαλεγομένου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ τοῦ κρίματος τοῦ μέλλοντος ἔμφοβος γενόμενος ὁ Φῆλιξ ἀπεκρίθη· Τὸ νῦν ἔχον πορεύου, καιρὸν δὲ μεταλαβὼν μετακαλέσομαί σε,

16 In hoc et ipse studeo sine offendiculo conscientiam habere ad Deum et ad homines semper. 17 Post annos autem plures elemosynas facturus in gentem meam veni et oblationes et vota, 18 In quibus invenerunt me purificatum in templo, non cum turba neque cum tumultu, 19 Quidam autem ex Asia Judæi, quos oportebat apud te præsto esse et accusare, si quid haberent adversum me. 20 Aut hi ipsi dicant si quid invenerunt in me iniquitatis, cum stem in concilio, 21 Nisi de una hac solummodo voce qua clamavi inter eos stans quoniam de resurrectione mortuorum ego judicor hodie a vobis. 22 Distulit autem illos Felix, certissime sciens de via, dicens: Cum tribunus descenderit Lysias, audiam vos, 23 Jussitque centurioni custodire eum, et habere requiem, nec quemquam prohibere de suis ministrare ei. 24 Post aliquot autem dies veniens Felix cum Drusilla uxore sua, quæ erat Judæa, vocavit Paulum et audivit ab eo fidem quæ est in Jesum Christum: 25 Disputante autem illo de justitia et de castitate et de judicio futuro, timefactus Felix respondit: Quod nunc attinet vade. tempore autem oportuno arcessiam te;

26 Ἅμα καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήματα δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου· διὸ καὶ πυκνότερον αὐτὸν μεταπεμπόμενος ὡμίλει αὐτῷ. 27 Διετίας δὲ πληρωθείσης ἔλαβεν διάδοχον ὁ Φῆλιξ Πόρκιον Φῆστον· θέλων τε χάριτα καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ κατέλιπε τὸν Παῦλον δεδεμένον.

ΚΕΦ. κε'.

1 ΦΗΣΤΟΣ οὖν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρχείῳ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρίας, 2 Ἐνεφάνισάν τε αὐτῷ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν 3 Αἰτούμενοι χάριν κατ' αὐτοῦ, ὅπως μεταπέμψηται αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐνέδραν ποιοῦντες ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν. 4 Ὁ μὲν οὖν Φῆστος ἀπεκρίθη τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον εἰς Καισαρίαν, ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπορεύεσθαι· 5 Οἱ οὖν ἐν ὑμῖν, φησίν, δυνατοὶ συνκαταβάντες, εἴ τι ἐστὶν ἐν τῷ ἀνδρὶ ἄτοπον, κατηγορείτωσαν αὐτοῦ. 6 Διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας οὐ πλείους ὀκτὼ ἢ δέκα, καταβὰς εἰς Καισαρίαν, τῇ ἐπαύριον καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσεν τὸν Παῦλον ἀχθῆναι· 7 Παραγενομένου δὲ αὐτοῦ περιέστησαν αὐτὸν οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ βαρέα αἰτιώματα καταφέροντες, ἃ οὐκ ἴσχυον ἀποδεῖξαι,

26 Simul et sperans quia pecunia daretur ei a Paulo, propter quod et frequenter arcessiens cum loquebatur cum eo. 27 Biennio autem expleto accepit successorem Felix Porcium Festum: volens autem gratiam præstare Judæis Felix reliquit Paulum vinctum.

CAPUT XXV.

1 Festus ergo cum venisset in provinciam, post triduum ascendit Hierosolymam a Cæsarea, 2 Adieruntque eum principes sacerdotum et primi Judæorum adversus Paulum, et rogabant eum 3 Postulantes gratiam adversum eum, ut juberet perduci eum Hierusalem, insidias tendentes ut eum interficerent in via. 4 Festus autem respondit servari Paulum in Cæsarea, se autem maturius profecturum. 5 Qui ergo in vobis, ait, potentes sunt, descendentes simul, si quod est in viro crimen, accusent eum. 6 Demoratus autem inter eos dies non amplius quam octo aut decem descendit Cæsaream, et altera die sedit pro tribunali et jussit Paulum adduci. 7 Qui cum perductus esset, circumsteterunt eum qui ab Hierosolyma descenderant Judæi, multas et graves causas obiicientes, quas non poterant probare;

8 Τοῦ Παύλου ἀπολογουμένου ὅτι οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν οὔτε εἰς Καίσαρά τι ἥμαρτον. 9 Ὁ Φῆστος δὲ θέλων τοῖς Ἰουδαίοις χάριν καταθέσθαι, ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπεν· Θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα ἀναβὰς ἐκεῖ περὶ τούτων κριθῆναι ἐπ' ἐμοῦ; 10 Εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος· Ἑστὼς ἐπὶ τοῦ βήματος Καίσαρός εἰμι, οὗ με δεῖ κρίνεσθαι. Ἰουδαίοις οὐδὲν ἠδίκηκα, ὡς καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις. 11 Εἰ μὲν οὖν ἀδικῶ καὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά τι, οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδέν ἐστιν ὧν οὗτοι κατηγοροῦσίν μου, οὐδείς με δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι· Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι. 12 Τότε ὁ Φῆστος συνλαλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου ἀπεκρίθη· Καίσαρα ἐπικέκλησαι, ἐπὶ Καίσαρα πορεύσῃ. 13 Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ Βερνίκη κατήντησαν εἰς Καισάριαν ἀσπασάμενοι τὸν Φῆστον. 14 Ὡς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον ἐκεῖ, ὁ Φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον λέγων· Ἀνήρ τις ἐστὶν καταλελειμμένος ὑπὸ Φήλικος δέσμιος, 15 Περὶ οὗ γενομένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων, αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ καταδίκην·

8 Paulo autem rationem reddente quoniam neque in legem Judæorum neque in templum neque in Cæsarem quicquam peccavi. 9 Festus autem volens Judæis gratiam præstare respondit Paulo et dixit: Vis Hierosolyma ascendere et ibi de his judicari apud me? 10 Dixit autem Paulus: Ad tribunal Cæsaris sto, ubi me oportet judicari: Judæos non nocui, sicut tu melius nosti. 11 Si enim nocui aut dignum morte aliquid feci, non recuso mori; si vero nihil est eorum quæ isti accusant me, nemo potest me illis donare. Cæsarem appello. 12 Tunc Festus cum consilio locutus respondit: Cæsarem appellasti, ad Cæsarem ibis. 13 Et cum dies aliquot transacti essent, Agrippa rex et Bernice descenderunt Cæsaream ad salutandum Festum. 14 Et cum dies aliquot ibi demorarentur, Festus regi indicavit de Paulo, dicens: Vir quidam est derelictus a Felice vinctus, 15 De quo, cum essem Hierosolymis, adierunt me principes sacerdotum et seniores Judæorum, postulantes adversus illum damnationem;

16 Πρὸς οὓς ἀπεκρίθην ὅτι οὐκ ἔστιν ἔθος
Ῥωμαίοις χαρίζεσθαί τινα ἄνθρωπον
[εἰς ἀπώλειαν] πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος
κατὰ πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατηγόρους
τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ
ἐγκλήματος. 17 Συνελθόντων οὖν αὐτῶν
ἐνθάδε ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος,
τῇ ἑξῆς καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος
ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα· 18 Περὶ
οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰ-
τίαν ἔφερον ὧν ἐγὼ ὑπενόουν πονηρίαν,
19 Ζητήματα δέ τινα περὶ τῆς ἰδίας
δεισιδαιμονίας εἶχον πρὸς αὐτὸν καὶ
περί τινος Ἰησοῦ τεθνηκότος, ὃν ἔφα-
σκεν ὁ Παῦλος ζῆν. 20 Ἀπορούμενος
δὲ ἐγὼ τὴν περὶ τούτων ζήτησιν ἔλεγον
εἰ βούλοιτο πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα
κἀκεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων. 21 Τοῦ
δὲ Παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι
αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν,
ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν ἕως οὗ ἀνα-
πέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα. 22 Ἀγρίπ-
πας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον [ἔφη]· Ἐβου-
λόμην καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι.
Αὔριον, φησίν, ἀκούσῃ αὐτοῦ. 23 Τῇ οὖν
ἐπαύριον ἐλθόντες τοῦ Ἀγρίππα καὶ
τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας,
καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον
σύν τε χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσιν τοῖς
κατ' ἐξοχὴν τῆς πόλεως, καὶ κελεύ-
σαντος τοῦ Φήστου ἤχθη ὁ Παῦλος.

16 Ad quos respondi quia non est
consuetudo Romanis donare aliquem
hominem prius quam is qui accusatur
præsentes habeat accusatores locumque
defendendi accipiat ad abluenda cri-
mina. 17 Cum ergo huc convenissent
sine ulla dilatione, sequenti die sedens
pro tribunali jussi adduci virum;
18 De quo cum stetissent accusatores
nullam causam deferebant de quibus
ego suspicabar malam, 19 Quæstiones
vero quasdam de sua superstitione
habebant adversus eum et de quodam
Jesu defuncto, quem adfirmabat Paulus
vivere. 20 Hesitans autem ego de
hujusmodi quæstione dicebam si vellet
ire Hierosolyma et ibi judicari de istis.
21 Paulo autem appellante ut servaretur
ad Augusti cognitionem, jussi servari
eum donec mittam eum ad Cæsarem.
22 Agrippa autem [dixit] ad Festum:
Volebam et ipse hominem audire.
Cras, inquit, audies eum. 23 Altera
autem die cum venisset Agrippa et
Bernice cum multa ambitione et in-
troissent in auditorium cum tribunis
et viris principalibus civitatis, et
jubente Festo adductus est Paulus.

24 Καί φησιν ὁ Φῆστος· Ἀγρίππα βασιλεῦ καὶ πάντες οἱ συνπαρόντες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον περὶ οὗ ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι ἔν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε, βοῶντες μὴ δεῖν αὐτὸν ζῆν μηκέτι. 25 Ἐγὼ δὲ κατελαβόμην μηδὲν ἄξιον αὐτὸν θανάτου πεπραχέναι, αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν Σεβαστὸν ἔκρινα πέμπειν [αὐτόν]. 26 Περὶ οὗ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω· διὸ προήγαγον αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως τῆς ἀνακρίσεως γενομένης σχῶ τί γράψω. 27 Ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ πέμποντα δέσμιον μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας σημᾶναι.

ΚΕΦ. κς'.

1 ΑΓΡΙΠΠΑΣ δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· Ἐπιτρέπεταί σοι περὶ σεαυτοῦ λέγειν· Τότε ὁ Παῦλος ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπελογεῖτο· 2 Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἡγημαι ἐμαυτὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ μέλλων σήμερον ἀπολογεῖσθαι, 3 Μάλιστα γνώστην σε ὄντα πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἐθῶν τε καὶ ζητημάτων· διὸ δέομαι [σου] μακροθύμως ἀκοῦσαί μου.

24 Et dixit Festus: Agrippa rex et omnes qui simul adestis nobiscum viri, videtis hunc de quo omnis multitudo Judæorum interpellavit me Hierosolymis petens et hic clamantes non oportere eum vivere amplius. 25 Ego vero comperi nihil dignum eum morte admisisse, ipso autem hoc appellante ad Augustum judicavi mittere. 26 De quo quid certum scribam domino non habeo: propter quod produxi eum ad vos et maxime ad te, rex Agrippa, ut interrogatione facta habeam quid scribam: 27 Sine ratione enim mihi videtur mittere vinctum et causas ejus non significare.

CAPUT XXVI.

1 Agrippa vero ad Paulum ait: Permittitur tibi loqui pro temet ipso. Tunc Paulus extenta manu cœpit rationem reddere. 2 De omnibus quibus accusor a Judæis, rex Agrippa, æstimo me beatum apud te cum sim defensurus me hodie, 3 Maxime te sciente omnia quæ apud Judæos sunt consuetudines et quæstiones: propter quod obsecro patienter me audias.

4 Τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου τὴν ἐκ
νεότητος τὴν ἀπ' ἀρχῆς γενομένην ἐν
τῷ ἔθνει μου ἔν τε Ἰεροσολύμοις ἴσασι
πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, 5 Προγινώσκοντές
με ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν, ὅτι
κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς
ἡμετέρας θρησκίας ἔζησα Φαρισαῖος.
6 Καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς εἰς τοὺς
πατέρας ἡμῶν ἐπαγγελίας γενομένης
ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἕστηκα κρινόμενος,
7 Εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν
ἐκτενείᾳ νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῦον
ἐλπίζει καταντῆσαι· περὶ ἧς ἐλπίδος
ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ.
8 Τί ἄπιστον κρίνεται παρ' ὑμῖν εἰ ὁ
θεὸς νεκροὺς ἐγείρει; 9 Ἐγὼ μὲν οὖν
ἔδοξα ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ
Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι·
10 ὃ καὶ ἐποίησα ἐν Ἰεροσολύμοις, καὶ
πολλοὺς τε τῶν ἁγίων ἐγὼ ἐν φυλακαῖς
κατέκλεισα, τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων
ἐξουσίαν λαβών, ἀναιρουμένων τε αὐτῶν
κατήνεγκα ψῆφον, 11 Καὶ κατὰ πάσας
τὰς συναγωγὰς πολλάκις τιμωρῶν αὐ-
τοὺς ἠνάγκαζον βλασφημεῖν, περισσῶς
τε ἐμμαινόμενος αὐτοῖς ἐδίωκον ἕως
καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. 12 Ἐν οἷς
πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ' ἐξου-
σίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς τῶν ἀρχιερέων,

4 Et quidem vitam meam a juventute,
quæ ab initio fuit in gente mea in
Hierosolymis, noverunt omnes Judæi,
5 Præscientes me ab initio, si velint
testimonium perhibere, quoniam se-
cundum certissimam sectam nostræ
religionis vixi Pharisæus. 6 Et nunc
in spe quæ ad patres nostros repro-
missionis facta est a Deo, sto judicio
subjectus, 7 In qua duodecim tribus
nostræ nocte ac die deservientes spe-
rant devenire: de qua spe accusor a
Judæis, rex. 8 Quid incredibile judi-
catur apud vos si Deus mortuos
suscitat? 9 Et ego quidem existimave-
ram me adversus nomen Jesu Nazarei
debere multa contra agere; 10 Quod
et feci Hierosolymis, et multos san-
ctorum ego in carceribus inclusi, a
principibus sacerdotum potestate ac-
cepta, et cum occiderentur detuli
sententiam, 11 Et per omnes syna-
gogas frequenter puniens eos con-
pellebam blasphemare, et amplius
insaniens in eos persequebar usque
in exteras civitates. 12 In quibus
dum irem Damascum cum potestate
et permissu principum sacerdotum,

ܐ ܒܪܝܟ ܐܢܐ ܡܢ ܨܒܝܘܬܝ ܕܡܢ ܫܪܝܬܐ ܕܐܬܝܬ ܒܝ ܒܐܡܬܗ ܒܝܪܘܫܠܡ ܝܕܥܝܢ ܟܠ ܝܗܘܕܝܐ ܕ ܐܢ ܨܒܝܢ ܠܡܣܗܕ ܒܝ ܡܢ ܩܕܡ ܕܟܐ ܕܒܪ ܡܢ ܫܪܝܬܐ ܕܐܝܬ ܠܝ

13 Ἡμέρας μέσης κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ, οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου περιλάμψαν με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους· 14 Πάντων τε καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν ἤκουσα φωνὴν λέγουσαν πρός με τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ· Σαοὺλ Σαούλ, τί με διώκεις; σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. 15 Ἐγὼ δὲ εἶπα· Τίς εἶ, Κύριε; Ὁ δὲ Κύριος εἶπεν· Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις. 16 Ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου· εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι, προχειρίσασθαί σε ὑπηρέτην καὶ μάρτυρα ὧν τε εἶδες ὧν τε ὀφθήσομαί σοι, 17 Ἐξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ ἐκ τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς ἐγὼ ἀποστέλλω σε, 18 Ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέψαι ἀπὸ σκότους εἰς φῶς καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ σατανᾶ ἐπὶ τὸν θεόν, τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ κλῆρον ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ. 19 Ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθὴς τῇ οὐρανίῳ ὀπτασίᾳ, 20 Ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ πρῶτόν τε καὶ Ἱεροσολύμοις πᾶσάν τε τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀπήγγελλον μετανοεῖν καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν θεόν, ἄξια τῆς μετανοίας ἔργα πράσσοντας. 21 Ἕνεκα τούτων με Ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι ὄντα ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρῶντο διαχειρίσασθαι.

13 Die media vidi in via, rex, de cælo supra splendorem solis circumfulsisse me lumen et eos qui mecum simul erant, 14 Omnesque nos cum decidissemus in terram, audivi vocem loquentem mihi hebræica lingua: Saule Saule, quid me persequeris? durum est tibi contra stimulum calcitrare. 15 Ego autem dixi: Quis es, Domine? Dominus autem dixit: Ego Jesus quem tu persequeris. 16 Sed et surge et sta super pedes tuos: ad hoc enim apparui tibi ut constituam te ministrum et testem eorum quæ vidisti et eorum quibus apparebo tibi. 17 Eripiens te de populis et gentibus, in quas nunc ego mitto te 18 Aperire oculos eorum, ut convertantur a tenebris ad lucem et de potestate Satanæ ad Deum, uti accipiant remissionem peccatorum suorum et sortem inter sanctos per fidem quæ est in me. 19 Unde, rex Agrippa, non fui incredulus cælestis visionis, 20 Sed his qui sunt Damasci primum et Hierosolymis et in omni regione Judeæ et gentibus adnuntiabam ut pœnitentiam agerent et converterentur ad Deum, digna pœnitentiæ opera facientes. 21 Hac ex causa me Judæi, cum essem in templo, comprehensum temtabant interficere.

23 Ἐπικουρίας οὖν τυχὼν τῆς ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἕστηκα μαρτυρόμενος μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὧν τε οἱ προφῆται ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι καὶ Μωϋσῆς, 23 Εἰ παθητὸς ὁ Χριστός, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ τε λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσιν. 24 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου ὁ Φῆστος μεγάλῃ τῇ φωνῇ φησίν· Μαίνῃ, Παῦλε· τὰ πολλά σε γράμματα εἰς μανίαν περιτρέπει. 25 Ὁ δὲ Παῦλος· Οὐ μαίνομαι, φησίν, κράτιστε Φῆστε, ἀλλὰ ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι. 26 Ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεύς, πρὸς ὃν καὶ παρρησιαζόμενος λαλῶ· λανθάνειν γὰρ αὐτόν τι τούτων οὐ πείθομαι οὐθέν· οὐ γάρ ἐστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο. 27 Πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίππα, τοῖς προφήταις; οἶδα ὅτι πιστεύεις. 28 Ὁ δὲ Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον [ἔφη]· Ἐν ὀλίγῳ με πείθεις Χριστιανὸν ποιῆσαι. 29 Ὁ δὲ Παῦλος [εἶπεν]· Εὐξάμην ἂν τῷ θεῷ καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν μεγάλῳ οὐ μόνον σὲ ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον γενέσθαι τοιούτους, ὁποῖος κἀγώ εἰμι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων. 30 Ἀνέστη τε ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμών, ἥ τε Βερνίκη καὶ οἱ συνκαθήμενοι αὐτοῖς,

22 Auxilio autem adjutus Dei usque in hodiernum diem sto testificans minori atque majori, nihil extra dicens quam ea quæ prophetæ sunt locuti futura esse et Moses, 23 Si passibilis Christus, si primus ex resurrectione mortuorum lumen adnuntiaturus est populo et gentibus. 24 Hæc loquente eo et rationem reddente Festus magna voce dixit: Insanis, Paule: multæ te litteræ ad insaniam convertunt. 25 Ait Paulus, Non insanio, optime Feste, sed veritatis et sobrietatis verba loquor. 26 Scit enim de his rex, ad quem et constanter loquor: latere enim eum nihil horum arbitror; neque enim in angulo quicquam horum gestum est. 27 Credis, rex Agrippa, prophetis? Scio quia credis. 28 Agrippa autem ad Paulum: In modico suades me Christianum fieri. 29 Et Paulus: Opto apud Deum et in modico et in magno non tantum te sed et omnes hos qui audiunt hodie fieri tales qualis et ego sum, exceptis vinculis his. 30 Et exsurrexit rex et præses et Bernice et qui adsidebant eis,

31 Καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες ὅτι οὐδὲν θανάτου ἢ δεσμῶν ἄξιόν τι πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος. 32 Ἀγρίππας δὲ τῷ Φήστῳ ἔφη· Ἀπολελύσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.

ΚΕΦ. κζ'.

1 Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν, παρεδίδουν τόν τε Παῦλον καί τινας ἑτέρους δεσμώτας ἑκατοντάρχῃ ὀνόματι Ἰουλίῳ σπείρης Σεβαστῆς. 2 Ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ Ἀδραμυττηνῷ μέλλοντι πλεῖν εἰς τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους, ἀνήχθημεν, ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου Μακεδόνος Θεσσαλονικέως· 3 Τῇ τε ἑτέρᾳ κατήχθημεν εἰς Σιδῶνα, φιλανθρώπως τε ὁ Ἰούλιος τῷ Παύλῳ χρησάμενος ἐπέτρεψεν πρὸς τοὺς φίλους πορευθέντι ἐπιμελείας τυχεῖν. 4 Κἀκεῖθεν ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους, 5 Τό τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες κατήλθαμεν εἰς Μύρρα τῆς Λυκίας. 6 Κἀκεῖ εὑρὼν ὁ ἑκατοντάρχης πλοῖον Ἀλεξανδρινὸν πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό.

ܐܟܪܣܛܣ ✣ ܟܘ ✣ ܟܙ

31 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܚܕ ܠܚܕ ܕܠܐ ܡܕܡ ܗܠܝܢ ܓܒܪܐ ܕܡܘܬ ܐܘ ܣܘܪܝܩ ܕܥܒܕ ܠܗ ܗܢܐ ܓܒܪܐ ܐܝ ܠܐ ܕܐܬܩܪܐ ܩܣܪ ܠܗ ܗܘ ܕܢܫܒܩ ܠܗ ܠܡ

7 Ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες καὶ μόλις γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ Σαλμώνην, 8 Μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν ἤλθομεν εἰς τόπον τινὰ καλούμενον Καλοὺς λιμένας, ᾧ ἐγγὺς πόλις ἦν Λασαία. 9 Ἱκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου καὶ ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοὸς διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν ἤδη παρεληλυθέναι, παρῄνει ὁ Παῦλος 10 λέγων αὐτοῖς· Ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας οὐ μόνον τοῦ φορτίου καὶ τοῦ πλοίου ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν μέλλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν. 11 Ὁ δὲ ἑκατοντάρχης τῷ κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ μᾶλλον ἐπείθετο ἢ τοῖς ὑπὸ Παύλου λεγομένοις. 12 Ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς παραχειμασίαν, οἱ πλείονες ἔθεντο βουλὴν ἀναχθῆναι ἐκεῖθεν, εἴπως δύναιντο καταντήσαντες εἰς Φοίνικα παραχειμάσαι, λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα κατὰ Λίβα καὶ κατὰ Χῶρον. 13 Ὑποπνεύσαντος δὲ νότου δόξαντες τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι, ἄραντες ἆσσον παρελέγοντο τὴν Κρήτην. 14 Μετ' οὐ πολὺ δὲ ἔβαλεν κατ' αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικὸς ὁ καλούμενος εὐρακύλων·

7 Et cum multis diebus tarde navigaremus et vix devenissemus contra Cium prohibente nos vento, adnavigavimus Cretæ secundum Salmonem, 8 Et vix juxta navigantes venimus in locum quendam qui vocatur Boni portus, cui juxta erat civitas Thalassa. 9 Multo autem tempore peracto, et cum jam non esset tuta navigatio eo quod et jejunium jam præterisset, consolabatur Paulus. 10 Dicens eis: Viri, video quoniam cum injuria et multo damno non solum oneris et navis sed etiam animarum nostrarum incipit esse navigatio. 11 Centurio autem gubernatori et nauclero magis credebat quam his quæ a Paulo dicebantur. 12 Et cum aptus portus non esset ad hiemandum, plurimi statuerunt consilium navigare inde, si quo modo possent devenientes Phœnicem hiemare, portum Cretæ respicientem ad africum et ad chorum. 13 Adspirante autem austro æstimantes propositum se tenere, cum sustulissent de Asso, legebant Cretam. 14 Non post multum autem misit se contra ipsam ventus typhonicus qui vocatur euroaquilo:

15 Συναρπασθέντος δὲ τοῦ πλοίου καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ ἐπιδόντες ἐφερόμεθα. 16 Νησίον δέ τι ὑποδραμόντες καλόμενον Κλαῦδα ἰσχύσαμεν μόλις περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης, 17 ἣν ἄραντες βοηθείαις ἐχρῶντο, ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον· φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν Σύρτιν ἐκπέσωσιν, χαλάσαντες τὸ σκεῦος, οὕτως ἐφέροντο. 18 Σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων ἡμῶν τῇ ἐξῆς ἐκβολὴν ἐποιοῦντο, 19 καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου ἔριψαν· 20 μήτε δὲ ἡλίου μήτε ἄστρων ἐπιφαινόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου, λοιπὸν περιῃρεῖτο ἐλπὶς πᾶσα τοῦ σώζεσθαι ἡμᾶς. 21 Πολλῆς τε ἀσιτίας ὑπαρχούσης, τότε σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν· Ἔδει μέν, ὦ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς μοι μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς Κρήτης κερδῆσαί τε τὴν ὕβριν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν. 22 Καὶ τὰ νῦν παραινῶ ὑμᾶς εὐθυμεῖν· ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν πλὴν τοῦ πλοίου. 23 Παρέστη γάρ μοι ταύτῃ τῇ νυκτὶ τοῦ θεοῦ οὗ εἰμὶ ἐγώ, ᾧ καὶ λατρεύω, ἄγγελος 24 λέγων· Μὴ φοβοῦ, Παῦλε· Καίσαρί σε δεῖ παραστῆναι, καὶ ἰδοὺ κεχάρισταί σοι ὁ θεὸς πάντας τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ.

15 Cumque arrepta esset navis et non posset conari in ventum, data nave flatibus ferebamur. 16 Insulam autem quandam decurrentes, quæ vocatur Cauda, potuimus vix obtinere scapham; 17 Qua sublata adjutoriis utebantur, accingentes navem; timentes ne in syrtem inciderent, summisso vase sic ferebantur. 18 Valide autem nobis tempestate jactatis, sequenti die jactum fecerunt, 19 Et tertia die suis manibus armamenta navis projecerunt: 20 Neque sole autem neque sideribus apparentibus per plures dies, et tempestate non exigua imminente, jam ablata erat spes omnis salutis nostræ. 21 Et cum multa jejunatio fuisset, tunc stans Paulus in medio eorum dixit: Oportebat quidem, O viri, audito me non egredi a Creta lucrique facere injuriam hanc et jacturam. 22 Et nunc suadeo vobis bono animo esse: amissio enim nullius animæ erit ex vobis præterquam navis. 23 Adstitit enim mihi hac nocte angelus Dei cujus sum ego et cui deservio, 24 Dicens: Ne timeas, Paule: Cæsari te oportet adsistere, et ecce donavit tibi Deus omnes qui navigant tecum.

25 Διὸ εὐθυμεῖτε, ἄνδρες· πιστεύω γὰρ τῷ θεῷ ὅτι οὕτως ἔσται καθ' ὃν τρόπον λελάληταί μοι. 26 Εἰς νῆσον δέ τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. 27 Ὡς δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτη νὺξ ἐγένετο διαφερομένων ἡμῶν ἐν τῷ Ἀδρίᾳ, κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόουν οἱ ναῦται προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν· 28 Καὶ βολίσαντες εὗρον ὀργυιὰς ἑκκαίδεκα, βραχὺ δὲ διαστήσαντες καὶ πάλιν βολίσαντες εὗρον ὀργυιὰς δεκαπέντε· 29 Φοβούμενοί τε μήπου κατὰ τραχεῖς τόπους ἐκπέσωμεν, ἐκ πρύμνης ῥίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας εὔχοντο ἡμέραν γενέσθαι. 30 Τῶν δὲ ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου καὶ χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν προφάσει ὡς ἐκ πρῴρης ἀγκύρας μελλόντων ἐκτείνειν, 31 Εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἑκατοντάρχῃ καὶ τοῖς στρατιώταις· Ἐὰν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε. 32 Τότε ἀπέκοψαν οἱ στρατιῶται τὰ σχοινία τῆς σκάφης καὶ εἴασαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν. 33 Ἄχρι δὲ οὗ ἡμέρα ἔμελλεν γίνεσθαι, παρεκάλει, ὁ Παῦλος ἅπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς λέγων· Τεσσαρεσκαιδεκάτην σήμερον ἡμέραν προσδοκῶντες ἄσιτοι διατελεῖτε, μηθὲν προσλαβόμενοι.

ACTUS, XXVII.

25 Propter quod bono animo estote, viri: credo enim Deo quia sic erit quemadmodum dictum est mihi. 26 In insulam autem quandam oportet nos devenire. 27 Sed postea quam quarta decima nos supervenit navigantibus nobis in Hadria, circa mediam noctem suspicabantur nautæ apparere sibi aliquam regionem. 28 Qui summittentes invenerunt passus viginti, et pusillum inde separati invenerunt passus quindecim; 29 Timentes autem ne in aspera loca incideremus, de puppi mittentes anchoras quattuor, optabant diem fieri. 30 Nautis vero qærentibus fugere de navi, cum misissent scapham in mare sub obtentu quasi a prora inciperent anchoras extendere, 31 Dixit Paulus centurioni et militibus: Nisi hi in navi manserint, vos salvi fieri non potestis. 32 Tunc absciderunt milites funes scaphæ, et passi sunt eam excidere. 33 Et cum lux inciperet fieri, rogabat Paulus omnes sumere cibum, dicens: Quarta decima hodie die expectantes jejuni permanetis, nihil accipientes:

34 Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς μεταλαβεῖν τροφῆς· τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει· οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θρὶξ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἀπολεῖται. 35 Εἴπας δὲ ταῦτα καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαρίστησεν τῷ θεῷ ἐνώπιον πάντων καὶ κλάσας ἤρξατο ἐσθίειν. 36 Εὔθυμοι δὲ γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ προσελίβοντο τροφῆς. 37 Ἤμεθα δὲ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ ἐν τῷ πλοίῳ διακόσιαι ἑβδομήκοντα ἕξ. 38 Κορεσθέντες δὲ τροφῆς ἐκούφιζον τὸ πλοῖον ἐκβαλλόμενοι τὸν σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν. 39 Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον, κόλπον δέ τινα κατενόουν ἔχοντα αἰγιαλόν, εἰς ὃν ἐβουλεύοντο εἰ δύναιντο ἐξῶσαι τὸ πλοῖον. 40 Καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες εἴων εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπάραντες τὸν ἀρτέμωνα τῇ πνεούσῃ κατεῖχον εἰς τὸν αἰγιαλόν. 41 Περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον ἐπέκειλαν τὴν ναῦν, καὶ ἡ μὲν πρῷρα ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας [τῶν κυμάτων]. 42 Τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλὴ ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσιν, μή τις ἐκκολυβήσας διαφύγῃ· 43 Ὁ δὲ ἑκατοντάρχης βουλόμενος διασῶσαι τὸν Παῦλον ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος, ἐκέλευσέν τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν ἀπορρίψαντας πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέναι,

34 Propter quod rogo vos accipere cibum pro salute vestra, quia nullius vestrum capillus de capite peribit. 35 Et cum hæc dixisset, sumens panem gratias egit Deo in conspectu omnium, et cum fregisset, cœpit manducare. 36 Animæquiores autem facti omnes et ipsi adsumserunt cibum. 37 Eramus vero universæ animæ in navi ducentæ septuaginta sex. 38 Et satiati cibo adleviabant navem, jactantes triticum in mare. 39 Cum autem dies factus esset, terram non agnoscebant, sinum vero quendam considerabant habentem litus, in quem cogitabant si possent eicere navem. 40 Et cum anchoras abstulissent, committebant se mari, simul laxantes juncturas gubernaculorum, et levato artemone secundum flatum auræ tendebant ad litus. 41 Et cum incidissemus in locum bithalassum, inpegerunt navem: et prora quidem fixa manebat inmobilis, puppis vero solvebatur a vi maris. 42 Militum autem consilium fuit ut custodias occiderent, ne quis cum enatasset effugeret: 43 Centurio autem volens servare Paulum prohibuit fieri, jussitque eos qui possent natare mittere se in mare primos et evadere et ad terram exire,

44 Καὶ τοὺς λοιποὺς οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, οὓς δὲ ἐπί τινων τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. Καὶ οὕτως ἐγένετο πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν.

ΚΕΦ. κή'.

1 ΚΑΙ διασωθέντες τότε ἐπέγνωμεν ὅτι Μελίτη ἡ νῆσος καλεῖται. 2 Οἵ τε βάρβαροι παρεῖχαν οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν ἡμῖν· ἅψαντες γὰρ πυρὰν προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς διὰ τὸν ὑετὸν τὸν ἐφεστῶτα καὶ διὰ τὸ ψῦχος. 3 Συστρέψαντος δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων τι πλῆθος καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυράν, ἔχιδνα ἀπὸ τῆς θέρμης ἐξελθοῦσα καθῆψεν τῆς χειρὸς αὐτοῦ. 4 Ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον· Πάντως φονεύς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὃν διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ δίκη ζῆν οὐκ εἴασεν. 5 Ὁ μὲν οὖν ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ ἔπαθεν οὐδὲν κακόν· 6 Οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν ἐμπιπρᾶσθαι ἢ καταπίπτειν ἄφνω νεκρόν. Ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκώντων καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον, μεταβαλλόμενοι ἔλεγον αὐτὸν εἶναι θεόν. 7 Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρχεν χωρία τῷ πρώτῳ τῆς νήσου ὀνόματι Ποπλίῳ, ὃς ἀναδεξάμενος ἡμᾶς τρεῖς ἡμέρας φιλοφρόνως ἐξένισεν.

44 Et ceteros alios in tabulis ferebant, quosdam super ea quæ de navi essent. Et sic factum est ut omnes evaderent ad terram.

CAPUT XXVIII.

1 Et cum evasissemus, tunc cognovimus quia Militene insula vocatur. Barbari vero præstabant non modicam humanitatem nobis: 2 Accensa enim pruna reficiebant nos omnes propter imbrem qui inminebat et frigus. 3 Cum congregasset autem Paulus sarmentorum multitudinem et inposuisset super ignem, vipera a calore cum processisset, invasit manum ejus. 4 Ut vero viderunt barbari pendentem bestiam de manu ejus, ad invicem dicebant: Utique homicida est homo iste, qui cum evaserit de mari, ultio eum non dimisit vivere. 5 Et ille quidem excutiens bestiam in ignem nihil mali passus est: 6 At illi existimabant eum in tumorem convertendum et subito casurum et mori. Diu autem illis sperantibus et videntibus nihil mali in eum fieri, convertentes se dicebant eum esse deum. 7 In locis autem illis erant prædia principis insulæ, nomine Puplii, qui nos suspiciens triduo benigne exhibuit.

8 Ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου πυρετοῖς καὶ δυσεντερίῳ συνεχόμενον κατακεῖσθαι, πρὸς ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν καὶ προσευξάμενος, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἰάσατο αὐτόν. 9 Τούτου δὲ γενομένου καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐν τῇ νήσῳ ἔχοντες ἀσθενείας προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο, 10 Οἳ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὰς χρείας. 11 Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν ἐν πλοίῳ παρακεχειμακότι ἐν τῇ νήσῳ, Ἀλεξανδρινῷ, παρασήμῳ Διοσκούροις. 12 Καὶ καταχθέντες εἰς Συρακούσας ἐπεμείναμεν ἡμέρας τρεῖς, 13 Ὅθεν περιελθόντες κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον. Καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου Νότου δευτεραῖοι ἤλθομεν εἰς Ποτιόλους, 14 Οὗ εὑρόντες ἀδελφοὺς παρεκλήθημεν παρ' αὐτοῖς ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἑπτά· καὶ οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην ἤλθαμεν. 15 Κἀκεῖθεν οἱ ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν ἦλθαν εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρι Ἀππίου φόρου καὶ Τριῶν ταβερνῶν, οὓς ἰδὼν ὁ Παῦλος εὐχαριστήσας τῷ θεῷ ἔλαβε θάρσος. 16 Ὅτε δὲ εἰσήλθομεν εἰς τὴν Ῥώμην, ἐπετράπη τῷ Παύλῳ μένειν καθ' ἑαυτὸν σὺν τῷ φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ.

ACTUS, XXVIII.

8 Contigit autem patrem Puplii febribus et dysenteria vexatum jacere: ad quem Paulus intravit, et cum orasset et inposuisset ei manus, salvavit eum. 9 Quo facto et omnes qui in ipsa insula habebant infirmitates accedebant et curabantur, 10 Qui etiam multis honoribus nos honoraverunt, et navigantibus inposuerunt quæ necessaria erant. 11 Post menses autem tres navigavimus in navi alexandrina, quæ in insula hiemaverat, cui erat insigne Castrorum. 12 Et cum venissemus Syracusas, mansimus ibi triduo: 13 Inde circumlegentes devenimus Regium: et post unum diem flante austro secundo die venimus Puteolis, 14 Ubi inventis fratribus rogati sumus manere apud eos dies septem, et sic venimus Romam. 15 Et inde cum audissent fratres occurrerunt nobis usque ad Appii forum et Tribus tabernis; quos cum vidisset Paulus, gratias agens Deo accepit fiduciam, 16 Cum venissemus autem Romam, permissum est Paulo manere sibi cum custodiente se milite.

17 Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συνκαλέσασθαι αὐτὸν τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους· συνελθόντων δὲ αὐτῶν ἔλεγεν πρὸς αὐτούς· Ἐγώ, ἄνδρες ἀδελφοί, οὐδὲν ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσι τοῖς πατρῴοις, δέσμιος ἐξ Ἰεροσολύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων, 19 Οἵτινες ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο ἀπολῦσαι διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί· 19 Ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων ἠναγκάσθην ἐπικαλέσασθαι Καίσαρα, οὐχ ὡς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι κατηγορεῖν. 20 Διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν παρεκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι· εἵνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἅλυσιν ταύτην περίκειμαι. 21 Οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπαν· Ἡμεῖς οὔτε γράμματα περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, οὔτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέν τι περὶ σοῦ πονηρόν. 22 Ἀξιοῦμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἃ φρονεῖς· περὶ μὲν γὰρ τῆς αἱρέσεως ταύτης γνωστὸν ἡμῖν ἐστὶν ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται. 23 Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν ἦλθον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες, οἷς ἐξετίθετο διαμαρτυρόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, πείθων τε αὐτοὺς περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπό τε τοῦ νόμου Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρωὶ ἕως ἑσπέρας.

17 Post tertium autem diem convocavit primos Judæorum: cumque convenissent, dicebat eis: Ego, viri fratres, nihil adversus plebem faciens aut morem paternum, vinctus ab Hierosolymis traditus sum in manus Romanorum; 18 Qui cum interrogationem de me habuissent, voluerunt me dimittere eo quod nulla causa esset mortis in me: 19 Contradicentibus autem Judæis coactus sum appellare Cæsarem, non quasi gentem meam habens aliquid accusare. 20 Propter hanc igitur causam rogavi vos videre et adloqui: propter spem enim Israhel catena hac circumdatus sum. 21 At illi dixerunt ad eum: Nos neque litteras accepimus de te a Judæa, neque adveniens aliquis fratrum adnuntiavit aut locutus est quid de te malum. 22 Rogamus autem a te audire quæ sentis: nam de secta hac notum est nobis quia ubique ei contradicitur. 23 Cum constituissent autem illi diem, venerunt ad eum in hospitium plures, quibus exponebat testificans regnum Dei suadensque eos de Jesu et lege Mosi et prophetis, a mane usque ad vesperam.

24 Καὶ οἱ μὲν ἐπείθαντο τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἠπίστουν· 25 Ἀσύμφωνοί τε ὄντες πρὸς ἀλλήλους ἀπελύοντο εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα ἕν, ὅτι καλῶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐλάλησεν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν 26 λέγων· Πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον καὶ εἰπόν· Ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε· 27 Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶν βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν· μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσιν καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν καὶ ἐπιστρέψωσιν, καὶ ἰάσομαι αὐτούς. 28 Γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τοῦτο τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ· αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται. [29 Καὶ ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος, ἀπῆλθον οὐ Ἰουδαῖοι, πολλὴν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς συζήτησιν.] 30 Ἐνέμειναν δὲ [ὁ Παῦλος] διετίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι, καὶ ἀπεδέχετο πάντας τοὺς εἰσπορευομένους πρὸς αὐτόν, 31 κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ [Χριστοῦ] μετὰ πάσης παρρησίας ἀκωλύτως.

24 Et quidam credebant his quæ dicebantur, quidam vero non credebant: 25 Cumque invicem non essent consentientes, discedebant dicente Paulo unum verbum quia bene Spiritus sanctus locutus est per Esaiam prophetam ad patres nostros 26 Dicens: Vade ad populum istum et dic: Aure audietis et non intellegetis, videntes videbitis et non videbitis: 27 Incrassatum est enim cor populi hujus, et auribus graviter audierunt et oculos suos conpresserunt, ne forte videant oculis et auribus audiant et corde intellegant et convertantur et sanem illos. 28 Notum ergo sit vobis quoniam gentibus missum est hoc salutare Dei: ipsi et audient. [29 Et cum hæc dixisset, exierunt ab eo Judæi, multam habentes inter se quæstionem.] 30 Mansit autem biennio toto in suo conductu, et suscipiebat omnes qui ingrediebantur ad eum, 31 Prædicans regnum Dei et docens quæ sunt de Domino Jesu Christo cum omni fiducia sine prohibitione. Amen.

EPISTULA BEATI PAULI APOSTOLI
AD ROMANOS.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ, ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ δοῦλος Χριστοῦ Ἰησοῦ, κλητὸς ἀπόστολος ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον θεοῦ, 2 ὃ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἁγίαις, 3 Περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαυεὶδ κατὰ σάρκα, 4 Τοῦ ὁρισθέντος υἱοῦ θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἁγιωσύνης ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, 5 Δι' οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, 6 Ἐν οἷς ἐστὲ καὶ ὑμεῖς κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ, 7 Πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν Ῥώμῃ ἀγαπητοῖς θεοῦ, κλητοῖς ἁγίοις. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. 8 Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ περὶ πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. 9 Μάρτυς γάρ μου ἐστὶν ὁ θεός, ᾧ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως μνείαν ὑμῶν ποιοῦμαι

ܟܬܒ ܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . ܩܪܝܐ ܠܗ ܠܡܗܘܐ ܫܠܝܚܐ ܦܪܝܫܐ ܠܒܫܘܪܬܗ ܕܐܠܗܐ . ² ܕܩܕܡ ܒܟܬܒ ܩܕܝܫܐ ܥܠ ܝܕ ܢܒܝܐ ³ ܥܠ ܒܪܗ ܕܐܬܝܠܕ ܡܢ ܙܪܥܗ ܕܕܘܝܕ ܒܦܓܪܐ . ⁴ ܕܐܬܬܩܢ ܒܪ ܐܠܗܐ ܒܚܝܠ ܪܘܚ ܩܕܫܐ ܡܢ ܩܝܡܬܗ ܕܡܝܬܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܡܪܢ . ⁵ ܕܒܝܕܗ ܩܒܠܢ ܛܝܒܘܬܐ ܘܫܠܝܚܘܬܐ ܠܡܗܘܐ ܠܡܫܡܥ ܗܝܡܢܘܬܐ ܒܟܠ ܥܡܡܐ ܥܠ ܫܡܗ . ⁶ ܕܒܗܘܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܩܪܝܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . ⁷ ܠܟܠ ܕܐܝܬ ܒܪܘܡܝ ܚܒܝܒܐ ܕܐܠܗܐ ܩܪܝܐ ܩܕܝܫܐ . ܛܒܘ ܠܟܘܢ ܘܫܠܡܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܘܢ ܘܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . ⁸ ܩܕܡܝܬ ܐܝܕܝ ܐܢܐ ܡܘܕܐ ܠܐܠܗܝ ܒܫܘܪܒܠܝ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܕܐܝܡܢܬܟܘܢ ܒܟܠ ܥܠܡܐ . ⁹ ܣܗܕ ܠܝ ܗܘ ܐܠܗܐ ܕܐܦܠܚ ܒܪܘܚܝ ܒܒܣܪܗ ܕܒܪܗ ܕܝܠܗ ܕܐܝܟ ܕܠܐ ܫܒܩ ܐܢܐ ܕܐܦ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܐܟܪ ܐܟܪ ܐܢܐ ܥܒܕ ܒܨܠܘܬܝ .

AD ROMANOS, CAPUT I.

PAULUS servus Christi Jesu, vocatus apostolus segregatus in evangelium Dei, 2 Quod ante promiserat per prophetas suos in scripturis sanctis, 3 De Filio suo, qui factus est ei ex semine David secundum carnem, 4 Qui prædestinatus est Filius Dei in virtute secundum spiritum sanctificationis ex resurrectione mortuorum, Jesu Christi Domini nostri, 5 Per quem accipimus gratiam et apostolatum ad obœdiendum fidei in omnibus gentibus pro nomine ejus, 6 In quibus estis et vos vocati Jesu Christi, 7 Omnibus qui sunt Romæ in dilectione Dei, vocatis sanctis. Gratia vobis et pax a Deo Patre nostro et Domino Jesu Christo. 8 Primum quidem gratias ago Deo meo per Jesum Christum pro omnibus vobis, quia fides vestra adnuntiatur in universo mundo. 9 Testis enim mihi est Deus, cui servio in spiritu meo in evangelio Filii ejus, quod sine intermissione memoriam vestri facio,

10 Πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, δεόμενος εἴπως ἤδη ποτὲ εὐοδωθήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ θεοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. 11 Ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς τὸ στηριχθῆναι ὑμᾶς, 12 Τοῦτο δέ ἐστιν συνπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως, ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. 13 Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐκωλύθην ἄχρι τοῦ δεῦρο, ἵνα τινὰ καρπὸν σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. 14 Ἕλλησίν τε καὶ βαρβάροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέτης εἰμί· 15 Οὕτως τὸ κατ' ἐμὲ πρόθυμον καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι. 16 Οὐ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον δύναμις γὰρ θεοῦ ἐστὶν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἕλληνι. 17 Δικαιοσύνη γὰρ θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς γέγραπται· Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται. 18 Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων, 19 Διότι τὸ γνωστὸν τοῦ θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς· ὁ θεὸς γὰρ αὐτοῖς ἐφανέρωσεν. 20 Τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασιν νοούμενα καθορᾶται, ἥ τε ἀΐδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους,

10 Semper in orationibus meis obsecrans si quo modo tandem aliquando prosperum iter habeam in voluntate Dei veniendi ad vos. 11 Desidero enim videre vos, ut aliquid impertiar gratiæ vobis spiritualis ad confirmandos vos, 12 Id est simul consolari in vobis per eam quæ invicem est fidem, vestram atque meam. 13 Nolo autem vos ignorare, fratres, quia sæpe proposui venire ad vos, et prohibitus sum usque adhuc, ut aliquem fructum habeam et in vobis, sicut in ceteris gentibus. 14 Grecis ac barbaris, sapientibus et insipientibus debitor sum: 15 Ita quod in me promtum est et in vobis qui Romæ estis evangelizare. 16 Non enim erubesco evangelium: virtus enim Dei est in salute omni credenti, Judæo primum et Greco. 17 Justitia enim Dei in eo revelatur ex fide in fide, sicut scriptum est: Justus autem ex fide vivit. 18 Revelatur enim ira Dei de cælo super omnem impietatem et injustitiam hominum eorum qui veritatem in injustitiam detinent; 19 Quia quod notum est Dei, manifestum est in illis: Deus enim illis manifestavit. 20 Invisibilia enim ipsius a creatura mundi per ea quæ facta sunt intellecta conspiciuntur, sempiterna quoque ejus virtus ac divinitas, ita ut sint inexcusabiles,

10 ܕܒܟܠ ܙܒܢ ܒܨܠܘܬܝ ܐܢ ܡܢ ܩܕܡ ܕܒܪ ܫܠܝܚ ܐܢܐ ܒܨܝ ܕܐܙܠ

21 Διότι γνόντες τὸν θεὸν οὐχ ὡς θεὸν ἐδόξασαν ἢ ηὐχαρίστησαν, ἀλλ' ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία. 22 Φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν, 23 Καὶ ἤλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνος φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἑρπετῶν. 24 Διὸ [καὶ] παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, 25 Οἵτινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὅς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν. 26 Διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας· αἵ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν, 27 Ὁμοίως τε καὶ οἱ ἄρρενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρρενες ἐν ἄρρεσιν τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι καὶ τὴν ἀντιμισθίαν ἣν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. 28 Καὶ καθὼς οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα, 29 Πεπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ [πορνείᾳ], πονηρίᾳ, κακίᾳ, πλεονεξίᾳ, μεστοὺς φθόνου, φόνου, ἔριδος, δόλου, κακοηθείας, ψιθυριστάς,

21 ܡܛܠ ܕܝܕܥܘ ܠܐܠܗܐ ܘܠܐ ܐܝܟ ܐܠܗܐ ܐܫܒܚܘ ܘܠܐ ܐܘܕܘ ܠܗ ܐܠܐ ܐܬܛܦܫܘ ܒܚܫܒܢܬܗܘܢ ܘܐܬܚܫܟ ܠܒܗܘܢ ܣܟܠܐ ܕܠܐ ܡܕܥ ܐܢܘܢ ܗܘ ܣܟܠܐ . 22 ܐܡܪܝܢ ܕܚܟܝܡܝܢ ܐܢܘܢ ܐܬܛܦܫܘ ܣܟܠܐ ܗܘܘ : 23 ܘܫܚܠܦܘ ܝܩܪ ܐܠܗܘܬܗ ܕܠܐ ܡܬܚܒܠ ܒܕܡܘܬ ܨܠܡ ܕܒܪ ܢܫܐ ܡܬܚܒܠ ܘܥܘܦܐ ܘܪܒܥܐ ܘܙܚܠܐ . 24 ܡܛܠ ܗܢܐ ܫܕܪ ܐܝܟ ܒܬܐܒܬ ܠܒܒܗܘܢ ܠܛܡܐ ܕܠܡ ܠܡܗܘܐ ܦܓܪܗܘܢ ܒܝܢܬܗܘܢ ܒܢܦܫܗܘܢ . 25 ܕܫܚܠܦܘ ܐܬ ܫܪܪܐ ܕܐܠܗܐ ܒܣܟܠܐ ܘܦܓܪܘ ܘܦܠܚܘ ܠܒܪܝܬܐ ܡܢ ܩܕܡ ܕܒܪܝܗ ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܕܐܬܒܪܟ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ : 26

30 Καταλάλους, θεοστυγεῖς, ὑβριστάς, ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς κακῶν, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, 31 Ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἀστόργους, [ἀσπόνδους] ἀνελεήμονας, 32 Οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ θεοῦ ἐπιγνόντες, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσίν, οὐ μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσιν τοῖς πράσσουσιν.

ΚΕΦ. β'.

1 ΔΙΟ ἀναπολόγητος εἶ, ὦ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων. Ἐν ᾧ γὰρ κρίνεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις· τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ κρίνων. 2 Οἴδαμεν γὰρ ὅτι το κρίμα τοῦ θεοῦ ἐστὶν κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας. 3 Λογίζῃ δὲ τοῦτο, ὦ ἄνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας καὶ ποιῶν αὐτά, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ; 4 Ἢ τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ θεοῦ εἰς μετάνοιάν σε ἄγει; 5 Κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ ἀποκαλύψεως δικαιοκρισίας τοῦ θεοῦ,

30 Detractores, Deo odibiles, contumeliosos, superbos, elatos, inventores malorum, parentibus non obœdientes, 31 Insipientes, inconpositos, sine adfectione, absque foedere, sine misericordia: 32 Qui cum justitiam Dei cognovissent, non intellexerunt quoniam qui talia agunt digni sunt morte, non solum ea faciunt, sed et consentiunt facientibus.

CAPUT II.

1 PROPTER quod inexcusabilis es, o homo omnis qui judicas. In quo enim judicas alterum, te ipsum condemnas: eadem enim agis qui judicas. 2 Scimus enim quoniam judicium Dei est secundum veritatem in eos qui talia agunt. 3 Existimas autem hoc, o homo qui judicas eos qui talia agunt et facis ea, quia tu effugies judicium Dei? 4 An divitias bonitatis ejus et patientiæ et longanimitatis contemnis, ignorans quoniam benignitas Dei ad pœnitentiam te adducit? 5 Secundum duritiam autem tuam et inpœnitens cor thesaurizas tibi iram in die iræ et revelationis justi judicii Dei.

6 Ὃς ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα
αὐτοῦ, 7 τοῖς μὲν καθ' ὑπομονὴν ἔργου
ἀγαθοῦ δοξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀφθαρσίαν
ζητοῦσιν ζωὴν αἰώνιον· 8 τοῖς δὲ ἐξ
ἐριθείας καὶ ἀπειθοῦσι [μὲν] τῇ ἀληθείᾳ,
πειθομένοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ, ὀργὴ καὶ
θυμός. 9 Θλῖψις καὶ στενοχωρία ἐπὶ
πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατεργα-
ζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου τε πρῶτον
καὶ Ἕλληνος· 10 Δόξα δὲ καὶ τιμὴ
καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ
ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἕλ-
ληνι. 11 Οὐ γάρ ἐστιν προσωποληψία
παρὰ τῷ θεῷ. 12 Ὅσοι γὰρ ἀνόμως
ἥμαρτον, ἀνόμως καὶ ἀπολοῦνται· καὶ
ὅσοι ἐν νόμῳ ἥμαρτον, διὰ νόμου κριθή-
σονται· 13 Οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ νόμου
δίκαιοι παρὰ τῷ θεῷ, ἀλλ' οἱ ποιηταὶ
νόμου δικαιωθήσονται. 14 Ὅταν γὰρ
ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ
τοῦ νόμου ποιῶσιν, οὗτοι νόμον μὴ
ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσὶν νόμος, 15 Οἵ-
τινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου
γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συν-
μαρτυρούσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως
καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν
κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων,
16 Ἐν ἡμέρᾳ ὅτε κρινεῖ ὁ θεὸς τὰ
κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ εὐαγ-
γέλιόν μου διὰ Χριστοῦ Ἰησοῦ. 17 Εἰ
δὲ σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ καὶ ἐπα-
ναπαύῃ νόμῳ καὶ καυχᾶσαι ἐν θεῷ.

6 ✤ ܗܘ ܕܢܦܪܩ ܠܟܠ ܚܕ ܠܦܠܚܢܘܗܝ ✤ 6
7 ܠܐܝܠܝܢ ܕܒܣܒܪ ܛܒ ܒܨܒܪܐ ܛܒ ܒܥܐ ܠܫܘܒܚܐ ܘܠܝܩܪܐ ܘܠܐ ܡܬܒܠܐ ܕܠܐ ܢܫܬܘܢ ܠܥܠܡܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܣܘܦ ܀ 7
8 ܐܝܠܝܢ ܕܒܟܘ ܠܐ ܡܨܝܢ ܐܠܐ ܠܥܠ ܡܬܚܕܝܢ ܘܠܐ ܡܨܝܢ ܠܗܘ ܠܫܪܪܐ

13 Καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα κατηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου, 19 Πέποιθάς τε σεαυτὸν ὁδηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, 20 Παιδευτὴν ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν μόρφωσιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ· 21 Ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον σεαυτὸν οὐ διδάσκεις; ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν κλέπτεις; 22 Ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν μοιχεύεις; ὁ βδελυσσόμενος τὰ εἴδωλα ἱεροσυλεῖς; 23 Ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν θεὸν ἀτιμάζεις; 24 Τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ θεοῦ δι' ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καθὼς γέγραπται. 25 Περιτομὴ μὲν γὰρ ὠφελεῖ ἐὰν νόμον πράσσῃς· ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου ᾖς, ἡ περιτομή σου ἀκροβυστία γέγονεν. 26 Ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάσσῃ, οὐχ ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογισθήσεται; 27 Καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία τὸν νόμον τελοῦσα σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς παραβάτην νόμου. 28 Οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερῷ Ἰουδαῖός ἐστιν, οὐδὲ ἡ ἐν τῷ φανερῷ ἐν σαρκὶ περιτομή· 29 Ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ καρδίας ἐν πνεύματι οὐ γράμματι, οὗ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐκ τοῦ θεοῦ.

ܠܘܬ ܪܘܡܝܐ ✣ ܒ

18 ܘܝܕܥ ܐܢܬ ܨܒܝܢܘܬܗ ܘܒܚܢ ܫܦܝܪܬ̈ܐ ܐܢܬ ܡܠܦ ܡܢ ܢܡܘܣܐ: 19 ܘܫܪܝ ܐܢܬ ܠܟ ܕܐܢܬ ܡܕܒܪ ܠܥܘܪܐ ܕܒܚܫܘܟܐ ܐܢܬ: 20 ܠܡ ܣܟܠ ܕܐܢܬ ܡܪܒܐ ܠܛܦ̈ܠ̈ܐ ܐܢܬ ܡܠܦ ܠܝܠ̈ܕ̈ܐ ܕܐܢܬ ܝܗܒ ܠܗܘܢ ܨܘܪܬܐ ܕܝܕܥܬܐ ܘܫܪܪܐ ܒܢܡܘܣܐ: 21 ܐܢ ܗܟܝܠ ܠܡ ܠܡܠܦ ܐܢܬ ܠܢܦܫܟ ܠܡ ܠܡܠܦ ܐܢܬ ܠܢܦܫܟ ܕܟܪܙ ܠܡ ܬܓܢܘܒ ܐܢܬ ܐܡܪ ܠܡ ܬܓܢܘܒ ܐܢܬ: 22 ܐܢ ܐܡܪ ܠܡ ܬܙܢܐ ܐܢܬ ܠܡ ܬܙܢܐ ܐܢܬ ܣܢܐ ܐܢܬ ܠܛܥܘܬ̈ܐ ܠܡ ܬܣܢܐ ܐܢܬ ܠܗܝܟܠ̈ܐ ܐܢܬ ܡܣܝ: 23 ܐܢ ܒܢܡܘܣܐ ܐܢܬ ܡܬܫܒܚ ܒܥܒܪܬ ܢܡܘܣܐ ܐܢܬ ܡܟܣܐ ܠܐܠܗܐ: 24 ܡܛܠ ܕܫܡܗ ܕܐܠܗܐ ܒܟܘܢ ܡܬܚܫ ܒܥܡ̈ܡ̈ܐ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܐܢܬ: 25 ܓܙܪܬܐ ܐܡܢ ܡܢܗܪ ܐܢ ܢܛܪ ܢܡܘܣܐ ܐܢ ܗܘ ܐܢ ܥܒܪ ܢܡܘܣܐ ܓܙܪܬܟ ܠܥܪܠܘܬܐ ܗܘܬ: 26 ܐܢ ܟܕ ܥܪܠܘܬܐ ܢܛܪ ܙܕܩ̈ܬ̈ܐ ܕܢܡܘܣܐ ܠܡ ܥܪܠܘܬܗ ܠܓܙܪܬܐ ܬܬܚܫܒ: 27 ܘܬܕܝܢ ܥܪܠܘܬܐ ܕܡܢ ܛܒܥܐ ܐܢ ܩܝܡ ܢܡܘܣܐ ✣ ܓ ܠܟ ܕܒܟܬܒ̈ܐ ܘܓܙܪܬܐ ܐܢܬ ܥܒܪ ܢܡܘܣܐ: 28 ܠܐ ܓܒܪܐ ܕܒܓܠܝ ܗܘ ܝܗܘܕܝ ܐܠܐ ܕܒܣܬܪ ܗܘ ܝܗܘܕܝ ܘܠܐ ܓܙܪܬܐ ܕܒܓܠܝ ܒܒܣܪܐ ܐܠܐ ܕܒܣܬܪ ܓܙܪܬܐ ܕܒܠܒܐ ܒܪܘܚܐ ܘܠܐ ܒܟܬܒ̈ܐ ܕܫܒܚܗ ܠܐ ܡܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܐܠܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ✣

18 Et nosti voluntatem ejus et probas utiliora, instructus per legem, 19 Confidis te ipsum ducem esse cæcorum, lumen eorum qui in tenebris sunt, 20 Eruditorem insipientium, magistrum infantium, habentem formam scientiæ et veritatis in lege, 21 Qui ergo alium doces, te ipsum non doces? qui prædicas non furandum, furaris? 22 Qui dicis non mœchandum, mœcharis? qui abominaris idola, sacrilegium facis? 23 Qui in lege gloriaris, per prævaricationem legis Deum inhonoras? 24 Nomen enim Dei per vos blasphematur inter gentes, sicut scriptum est. 25 Circumcisio quidem prodest si legem observes; si autem prævaricator legis sis, circumcisio tua præputium facta est. 26 Si igitur præputium justitias legis custodiat nonne præputium illius in circumcisionem reputabitur? 27 Et judicabit quod ex natura est præputium legem consummans te qui per litteram et circumcisionem prævaricator legis es. 28 Non enim qui in manifesto, Judæus est, neque in carne, circumcisio, 29 Sed qui in abscondito, Judæus, et circumcisio cordis in spiritu non littera, cujus laus non ex hominibus sed ex Deo est.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ, γ'.

ΚΕΦ. γ'.

1 ΤΙ οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου, ἢ τίς ἡ ὠφέλεια τῆς περιτομῆς; 2 Πολὺ κατὰ πάντα τρόπον. Πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ θεοῦ. 3 Τί γὰρ εἰ ἠπίστησάν τινες; μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ θεοῦ καταργήσει; 4 Μὴ γένοιτο· γινέσθω δὲ ὁ θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης, καθάπερ γέγραπται· Ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου καὶ νικήσεις ἐν τῷ κρίνεσθαί σε. 5 Εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησιν, τί ἐροῦμεν; μὴ ἄδικος ὁ θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργήν; κατὰ ἄνθρωπον λέγω, 6 Μὴ γένοιτο· ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ θεὸς τὸν κόσμον; 7 Εἰ δὲ ἡ ἀλήθεια τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, τί ἔτι κἀγὼ ὡς ἁμαρτωλὸς κρίνομαι; 8 Καὶ μὴ καθὼς βλασφημούμεθα καὶ καθώς φασίν τινες ἡμᾶς λέγειν ὅτι ποιήσωμεν τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθά; ὧν τὸ κρίμα ἔνδικόν ἐστιν. 9 Τί οὖν; προεχόμεθα; Οὐ πάντως· προῃτιασάμεθα γὰρ Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας πάντας ὑφ' ἁμαρτίαν εἶναι, 10 Καθὼς γέγραπται ὅτι οὐκ ἔστιν δίκαιος οὐδὲ εἷς, 11 Οὐκ ἔστιν ὁ συνιῶν, οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὸν θεόν· 12 Πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρεώθησαν· οὐκ ἔστιν ὁ ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός.

ܟܬܒ ܫܠܝܚ ܠܘܬ ܪܘܡܝ ✤ ܓ ✤

ܦܨܠܐ ✤ ܓ ✤

1 ܡܢܐ ܗܘ ܝܬܪܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܐܘ ܡܢܐ ܗܘ ܫܘܦܪܐ ܕܡܘܠܬܐ. 2 ܣܓܝ ܒܟܠ ܓܘ ܟܠ ܐܦܢ. ܩܕܡ ܟܠ ܕܐܬܝܗܒ ܠܗܘܢ ܡܠܦܢ ܕܐܠܗܐ. 3 ܡܐ ܕܐܦ ܐܢ ܐܝܬ ܕܠܐ ܗܝܡܢ ܠܗ ܠܐ ܗܝܡܢܘܬܗܘܢ ܒܛܠ ܗܝ ܗܝܡܢܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. 4 ܚܫ. ܐܠܐ ܢܗܘܐ ܐܠܗܐ ܫܪܪܐ ܘܟܠ ܐܢܫ ܓܠܐ. ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܕܬܬܙܕܩ ܒܡܠܝܟ ܘܬܙܟܐ ܒܕܝܢܟ. 5 ܐܢ ܗܟܝ ܥܘܠܬܢ ܡܬܟܝܢ ܠܙܕܝܩܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܡܐ ܢܐܡܪ ܗܐ ܕܠܐ ܥܘܠ ܐܠܗܐ ܕܡܝܬ ܥܠ ܥܠ ܐܢ. ܐܢܫ ܐܡܪ ܗܐ ܕܐܡܪ. 6 ܚܫ. ܐܠܐ ܗܟܝ ܡܢ ܐܝܟ ܕܝܕܝܢ ܐܠܗܐ ܠܥܠܡܐ. 7 ܐܢ ܗܟܝ ܒܫܩܪܐ ܕܝ ܫܓܝ ܒܗ ܫܘܦܪܢܘܬܗ ܠܫܘܒܚܗ ܡܐ ܥܕ ܐܢܐ ܐܬܕܝܢ ܐܝܟ ܚܛܝܐ. 8 ܘܠܐ ܐܝܟ ܕܡܓܕܦܝܢ ܐܢܚܢ ܘܐܝܟ ܕܐܡܪܝܢ ܐܝܢܫ ܕܢܥܒܕ ܒܝܫܬܐ ܕܢܐܬܐ ܛܒܬܐ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܕܐܡܪܝܢ ܗܟܢܐ ܕܝܢܗܘܢ ܫܪܝܪ. 9 ܡܢܐ ܗܟܝ ܢܫܬܒܚ ܠܢ ܟܠ ܩܕܡ ܠܐ ✤ ܡܢܐ ܗܘ ܝܬܪܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܐܘ ܡܢܐ ܗܘ ܫܘܦܪܐ ܕܡܘܠܬܐ.

13 Τάφος ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν, ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν, ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χείλη αὐτῶν. 14 Ὧν τὸ στόμα ἀρᾶς καὶ πικρίας γέμει. 15 Ὀξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα, 17 Σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, 17 Καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν. 18 Οὐκ ἔστιν φόβος θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. 19 Οἴδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει τοῖς ἐν τῷ νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα φραγῇ καὶ ὑπόδικος γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ θεῷ. 20 Διότι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ· διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἁμαρτίας. 21 Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη θεοῦ πεφανέρωται, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, 22 Δικαιοσύνη δὲ θεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς πάντας [καὶ ἐπὶ πάντας] τοὺς πιστεύοντας. Οὐ γάρ ἐστιν διαστολή· 23 Πάντες γὰρ ἥμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ θεοῦ, 24 Δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 25 Ὃν προέθετο ὁ θεὸς ἱλαστήριον διὰ πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι, εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων 26 Ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ θεοῦ, πρὸς τὴν ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως Ἰησοῦ [Χριστοῦ].

❖ ܠܘܩܐ ❖ ܣܝܡ ❖

13 ܩܒܪܐ ܦܬܝܚ ܗܘ ܓܪܓܪܬܐ ܕܗܘܢ ܠܫܢܝܗܘܢ ܥܒܕܝܢ ܕܣܪܝ ܡܪܝܪܬܐ ܕܐܦܝܐ ܬܚܝܬ ܣܦܬܝܗܘܢ ܀ 14 ܕܦܘܡܗܘܢ ܡܠܝ ܠܥܢܬܐ ܘܡܪܝܪܘܬܐ ܀ 15 ܪܓܠܝܗܘܢ ܣܠܝܩܝܢ ܠܡܐܣܪ ܕܡܐ ܀ 16 ܫܘܒܪܐ ܘܡܟܝܟܘܬܐ ܒܐܘܪܚܬܗܘܢ ܀ 17 ܘܐܘܪܚܬܐ ܕܫܠܡܐ ܠܐ ܝܕܥܘ ܀ 18 ܠܝܬ ܕܚܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܩܕܡ ܥܝܢܝܗܘܢ ❖ 19 ܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢܢ ܕܟܠ ܡܐ ܕܐܡܪ ܢܡܘܣܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܒܢܡܘܣܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܝܢ ܀ ܕܟܠ ܦܘܡܐ ܢܬܣܟܪ ܘܢܗܘܐ ܟܠ ܥܠܡܐ ܚܝܒ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܀ 20 ܡܛܠ ܕܡܢ ܥܒܕܐ ܕܢܡܘܣܐ ܠܐ ܢܙܕܕܩ ܟܠ ܒܣܪܐ ܩܕܡܘܗܝ ܀ ܐܝܟ ܕܒܢܡܘܣܐ ܐܬܝܕܥ ܚܛܗܐ ܀ 21 ܗܫܐ ܕܝܢ ܒܠܚܘܕ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܙܕܝܩܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܬܓܠܝ ܀ ܐܝܟ ܕܣܗܕܝܢ ܠܗ ܢܡܘܣܐ ܘܢܒܝܐ ܀ 22 ܙܕܝܩܘܬܐ ܕܝܢ ܕܐܠܗܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ❖ ܥܠ ܟܠ ܗܘ ܕܡܗܝܡܢ ܒܗ ❖ ܠܐ ܡܦܠܓ ܗܘ ܒܝܢ ܗܠܝܢ ܘܗܠܝܢ ܀ 23 ܟܠܗܘܢ ܚܛܘ ܘܒܥܝܢ ܐܢܘܢ ܒܫܒܚܐ ܕܐܠܗܐ ܀ 24 ܙܕܝܩܝܢ ܒܚܢܡ ❖ ܒܛܝܒܘܬܗ ❖ ܕܐܝܬ ܒܦܪܘܩܐ ❖ ܕܒܡܫܝܚܐ ❖ ܝܫܘܥ ❖ 25 ܕܐܩܝܡ ܐܠܗܐ ❖ ܕܗܘ ܠܟܦܪܬܐ ❖ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ❖ ܒܕܡܗ ❖ ܕܢܚܘܝܘܗܝ ❖ ܕܢܗܘܐ ❖ ܙܕܝܩ ❖ ❖ ܘܡܙܕܕܩ ❖ ❖ ܠܡܢ ❖ ❖ ❖

27 Ποῦ οὖν ἡ καύχησις; ἐξεκλείσθη. διὰ ποίου νόμου; τῶν ἔργων; οὐχί, ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως. 28 Λογιζόμεθα γὰρ δικαιοῦσθαι πίστει ἄνθρωπον χωρὶς ἔργων νόμου. 29 *Ἢ Ἰουδαίων ὁ θεὸς μόνον; οὐχὶ καὶ ἐθνῶν; ναὶ καὶ ἐθνῶν, 30 Εἴπερ εἷς ὁ θεὸς ὃς δικαιώσει περιτομὴν ἐκ πίστεως καὶ ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως. 31 Νόμον οὖν καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως; μὴ γένοιτο, ἀλλὰ νόμον ἱστάνομεν.

ΚΕΦ δ'.

1 Τί οὖν ἐροῦμεν εὑρηκέναι Ἀβραὰμ τὸν προπάτορα ἡμῶν κατὰ σάρκα; 2 Εἰ γὰρ Ἀβραὰμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα, ἀλλ' οὐ πρὸς θεόν. 3 Τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει; Ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. 4 Τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν ἀλλὰ κατὰ ὀφείλημα· 5 Τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιοῦντα τὸν ἀσεβήν, λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην. 6 Καθάπερ καὶ Δανεὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ᾧ ὁ θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων· 7 Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι.

27 Ubi est ergo gloriatio tua? exclusa est. Per quam legem? factorum? non, sed per legem fidei. 28 Arbitramur enim justificari hominem per fidem sine operibus legis. 29 An Judæorum Deus tantum? nonne et gentium? immo et gentium. 30 Quoniam quidem unus Deus qui justificavit circumcisionem ex fide et præputium per fidem. 31 Legem ergo destruimus per fidem? Absit, sed legem statuimus.

CAPUT IV.

1 Quid ergo dicemus invenisse Abraham patrem nostrum secundum carnem? 2 Si enim Abraham ex operibus justificatus est, habet gloriam, sed non apud Deum. 3 Quid enim scriptura dicit? Credidit Abraham Deo, et reputatum est illi ad justitiam. 4 Ei autem qui operatur merces non imputatur secundum gratiam sed secundum debitum: 5 Ei autem qui non operatur, credenti autem in eum qui justificat impium, reputatur fides ejus ad justitiam. 6 Sicut et David dicit beatitudinem hominis cui Deus accepto fert justitiam sine operibus, 7 Beati quorum remissæ sunt iniquitates et quorum tecta sunt peccata:

ܟܕ ܐܝܟܢܐ ܫܪܝ ܗܘ ܫܘܒܚܟ ܐܝܟ ܠܐ ܐܬܬܒܛܠ ܐܠܐ ܒܢܡܘܣܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ׃ 27
ܟܕ ܡܢ ܐܢ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܕܥܒܕܐ ܠܐ ܐܠܐ ܢܡܘܣܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ׃ 28
ܐܠܐ ܕܚܫܒܝܢ ܐܢܚܢ ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ ܐܬܙܟܝ ܒܪܢܫܐ ׃ ܕܠܐ ܒܥܒܕܐ ܕܢܡܘܣܐ ׃
ܐܘ ܐܠܗܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܗܘ ܐܦ ܕܥܡܡܐ ׃ ܐܝܟ ܠܐ ܐܦ ܕܥܡܡܐ ׃ 29
ܐܝܟ ܕܐܚܕ ܗܘ ܐܠܗܐ ܕܙܟܐ ܠܓܙܪܬܐ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ׃ ܘܠܥܘܪܠܬܐ ׃ 30
ܐܦ ܗܢܘܢ ܢܒܛܠ ܢܡܘܣܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ׃ ܚܫ ܠܐ ܢܬܒܛܠ ׃ ܐܠܐ ܢܩܝܡ ׃ 31

ܦܨܠܐ ܕ ׃

ܡܢܐ ܢܐܡܪ ܐܦ ܐܒܪܗܡ ܐܒܘܢ ܕܒܣܪܐ ܐܫܟܚ ׃ 1
ܐܢ ܐܒܪܗܡ ܡܢ ܥܒܕܐ ܙܟܐ ܗܘܐ ܐܝܬ ܠܗ ܫܘܒܚܐ ׃ ܐܠܐ ܠܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ׃ 2
ܡܢܐ ܡܐ ܕܟܬܒ ܐܡܪ ׃ ܗܝܡܢ ܐܒܪܗܡ ܒܐܠܗܐ ׃ ܘܚܫܒ ܠܗ ܠܙܕܝܩܘܬܐ ׃ 3
ܠܗܘ ܕܥܒܕ ܐܓܪܐ ܠܐ ܚܫܒ ܠܗ ܐܝܟ ܙܟܘܬܐ ׃ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܒܪ ׃ 4
ܠܗܘ ܕܠܐ ܥܒܕ ܐܠܐ ܗܝܡܢ ܒܡܙܕܩ ܚܛܗܐ ׃ ܗܝܡܢܘܬܗ ܚܫܝܒ ܠܙܕܝܩܘܬܐ ׃ 5
ܐܦ ܕܐܡܪ ܕܦܓܪ ܕܘܝܕ ܒܛܘܒܬܐ ׃ ܕܒܪ ܐܢܫܐ ׃ ܕܐܠܗܐ ׃ ܚܫܒ ܠܗ ׃ 6
ܙܟܘܬܐ ׃ ܒܠܚܘܕ ܥܒܕܐ ׃ ܐܡܪ ׃ ܛܘܒ ܐܢܘܢ ׃ ܕܫܒܩ ܠܗܘܢ ׃ 7
ܚܛܗܬܗܘܢ ׃ ܘܕܐܬܟܣܝ ܚܛܗܬܗܘܢ ׃

8 Μακάριος ἀνὴρ οὗ οὐ μὴ λογίσηται Κύριος ἁμαρτίαν. 9 Ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν ἢ καὶ ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν; λεγομεν γάρ [ὅτι] ἐλογίσθη τῷ Ἀβραὰμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην. 10 Πῶς οὖν ἐλογίσθη; ἐν περιτομῇ ὄντι ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ; Οὐκ ἐν περιτομῇ ἀλλ' ἐν ἀκροβυστίᾳ. 11 Καὶ σημεῖον ἔλαβεν περιτομῆς σφραγῖδα τῆς δικαιοσύνης τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι' ἀκροβυστίας, εἰς τὸ λογισθῆναι [καὶ] αὐτοῖς δικαιοσύνην, 12 Καὶ πατέρα περιτομῆς τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσιν τοῖς ἴχνεσιν τῆς ἐν ἀκροβυστίᾳ πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ. 13 Οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραὰμ ἢ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι κόσμου, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως. 14 Εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κληρονόμοι, κεκένωται ἡ πίστις καὶ κατήργηται ἡ ἐπαγγελία. 15 Ὁ γὰρ νόμος ὀργὴν κατεργάζεται· οὗ δὲ οὐκ ἔστιν νόμος, οὐδὲ παράβασις. 16 Διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα κατὰ χάριν, εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως Ἀβραάμ, ὅς ἐστιν πατὴρ πάντων ἡμῶν,

ܟܕ ܐܝܟ ܕܐܬܝܗܒ ܡܪܝܐ ܠܚܛܗܐ ܠܗ ܘܠܐ ܢܚܫܒ ܠܗ ܟܕ 8
ܗܢܐ ܗܠܝܢ ܡܟܣܝܢ ܐܘ ܥܠ ܥܠ ܥܘܪܠܐ ܐܦ ܥܠ ܥܠ ܥܘܪܠܐ . 9
ܐܡܪܝܢ ܓܝܪ ܕܐܬܚܫܒ ܠܐܒܪܗܡ ܗܝܡܢܘܬܗ ܠܙܕܝܩܘܬܐ : ܟܝܢ
ܗܐ ܐܝܟ ܐܬܚܫܒ ܠܗ ܗܐ ܒܥܘܪܠܐ ܐܘ ܒܬܠ ܥܘܪܠܐ : 10
ܠܐ ܒܥܘܪܠܐ ܐܠܐ ܒܬܠ ܥܘܪܠܐ . ܘܐܬ ܐܬ ܠܥܘܪܠܐ ܩܒܠ 11
ܐܠܐ ܒܬܠ ܥܘܪܠܐ . ܘܐܬ ܐܬ ܠܥܘܪܠܐ ܩܒܠ ܐܬ ܐܬ ܐܬ

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ, δ', ε'.

17 Καθὼς γέγραπται ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε, κατέναντι οὗ ἐπίστευσεν θεοῦ τοῦ ζωοποιοῦντος τοὺς νεκροὺς καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα, 18 Ὃς παρ' ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι ἐπίστευσεν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν κατὰ τὸ εἰρημένον· Οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου, 19 Καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πίστει κατενόησεν τὸ ἑαυτοῦ σῶμα [ἤδη] νενεκρωμένον, ἑκατονταέτης που ὑπάρχων, καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας Σάρρας· 20 Εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ θεοῦ οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ, ἀλλ' ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει, δοὺς δόξαν τῷ θεῷ, 21 Καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ὃ ἐπήγγελται δυνατός ἐστιν καὶ ποιῆσαι. 22 Διὸ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. 23 Οὐκ ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ [εἰς δικαιοσύνην], 24 Ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς, οἷς μέλλει λογίζεσθαι τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν τὸν Κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν, 25 Ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

ΚΕΦ. ε'.

1 ΔΙΚΑΙΩΘΕΝΤΕΣ οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην ἔχωμεν πρὸς τὸν θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 2 Δι' οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ᾗ ἑστήκαμεν, καὶ καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ θεοῦ.

AD ROMANOS, IV. V.

17 Sicut scriptum est quia patrem multarum gentium posui te, ante Deum, cui credidit, qui vivificat mortuos et vocat quæ non sunt tamquam ea quæ sunt; 18 Qui contra spem in spem credidit, ut fieret pater multarum gentium, secundum quod dictum est: Sic erit semen tuum, 19 Et non infirmatus fide consideravit corpus suum emortuum, cum fere centum annorum esset, et emortuam vulvam Sarræ, 20 In repromissione etiam Dei non hæsitavit diffidentia, sed confortatus est fide, dans gloriam Deo, 21 Plenissime sciens quia quæcumque promisit potens est et facere. 22 Ideo et reputatum est illi ad justitiam. 23 Non est autem scriptum tantum propter ipsum quia reputatum est illi [ad justitiam], 24 Sed et propter nos, quibus reputabitur credentibus in eum qui suscitavit Jesum [Christum] Dominum nostrum amortuis, 25 Qui traditus est propter delicta nostra et resurrexit propter justificationem nostram.

CAPUT V.

1 Justificati igitur ex fide pacem habeamus ad Deum per Dominum nostrum Jesum Christum, 2 Per quem et accessum habemus fide in gratiam istam, in qua stamus, et gloriamur in spe gloriæ filiorum Dei.

3 Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα
ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλῖψις
ὑπομονὴν κατεργάζεται, 4 Ἡ δὲ ὑπο-
μονὴ δοκιμήν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα·
5 Ἡ δὲ ἐλπὶς οὐ καταισχύνει, ὅτι ἡ
ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς
καρδίαις ἡμῶν διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ
δοθέντος ἡμῖν. 6 Ἔτι γὰρ Χριστός,
ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν ἔτι, κατὰ καιρὸν
ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανεν· 7 Μόλις γὰρ
ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται· ὑπὲρ
γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ
ἀποθανεῖν· 8 Συνίστησιν δὲ τὴν ἑαυτοῦ
ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ θεὸς ὅτι ἔτι ἁμαρ-
τωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ
ἡμῶν ἀπέθανεν· 9 Πολλῷ οὖν μᾶλλον
δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ
σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς.
10 Εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν
τῷ θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ,
πολλῷ μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησό-
μεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ, 11 Οὐ μόνον δέ,
ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ θεῷ διὰ
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
δι' οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν.
12 Διὰ τοῦτο ὥσπερ δι' ἑνὸς ἀνθρώπου
ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθεν, καὶ
διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως
εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διῆλ-
θεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον· 13 Ἄχρι
γὰρ νόμου ἁμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ, ἁμαρ-
τία δὲ οὐκ ἐλλογεῖται μὴ ὄντος νόμου·

3 ܘܠܐ ܗܟܢܐ ܒܠܚܘܕ . ܐܠܐ ܐܦ ܒܫܘܒܚܐ ܢܬܗܠܠ ܐܢܚܢ ܕܝܕܥܝܢ ܕܫܘܒܚܐ ܡܦܠܚ ܨܒܪܐ . 4 ܘܨܒܪܐ ܡܒܚܝܢ ܠܢ ܕܒܚܝܪܐ ܐܢܘܢ ܘܒܚܝܪܐ ܫܒܪ ܣܒܪܐ . 5 ܘܣܒܪܐ ܠܐ ܡܒܗܬ ܠܢ ܡܛܠ ܕܚܘܒܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܬܝܗܒܬ ܒܠܒܒܢ ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܕܝܗܒ ܠܢ . 6 ܐܝ ܡܛܠ ܡܫܝܚܐ ܟܕ ܥܕܠ ܐܦ ܥܕ ܚܠܫܝܢ ܐܝܟ ܕܒܙܒܢܗ ܡܝܬ ܗܘܐ ܥܠ ܚܝܒܐ . 7 ܟܕ ܡܢ ܙܥܘܪ ܡܝܬ ܥܠ ܙܕܝܩܐ . ܐܦ ܠܡܛܒ ܐܝ ܡܢ ܕܡܝ ܠܡܝܬ ܥܠ ܛܒܐ . 8 ܘܡܫܒܚ ܠܗ ܐܠܗܐ ܠܚܘܒܬܗ ܕܥܠ ܠܢ ܕܥܕ ܚܛܝܐ ܐܢܚܢ ܡܫܝܚ ܡܝܬ ܗܘܐ ܥܠ ܚܛܝܐ . 9 ܟܐ ܫܪܝܪ ܐܦ ܫܪܝܪ ܗܫܐ ܕܙܟܝ ܒܕܡܗ ܢܬܦܪܩ ܡܢ ܪܘܓܙܐ ܕܒܗ . 10 ܐܝ ܡܛܠ ܟܕ ܒܥܠܝ ܗܘܝܢ ܐܬܪܥܝܢ ܠܐܠܗܐ ܒܡܘܬܐ ܕܒܪܗ ܕܝܠܗ ܟܕ ܐܬܪܥܝ ܢܬܦܪܩ ܒܚܝܘܬܗ . 11 ܘܠܐ ܗܟܢܐ ܒܠܚܘܕ ✤ ܐܠܐ ܐܦ ܒܫܘܒܚܐ ܢܬܗܠܠ ܒܐܠܗܐ ܒܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܕܒܗ ܗܫܐ ܩܒܠܢ ܐܬܪܥܝܬܐ . 12 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܝܟ ܕܒܚܕ ܒܪܢܫܐ ܚܛܝܬܐ ܥܠܬ ܠܥܠܡܐ ܘܒܚܛܝܬܐ ܡܘܬܐ ܘܗܟܢܐ ܠܟܠ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܡܘܬܐ ܥܒܪ ܕܟܠܗܘܢ ܚܛܘ . 13 ܥܕ ܠܐܘܢܝܐ ܗܘܬ ܚܛܝܬܐ ܒܥܠܡܐ ܘܚܛܝܬܐ ܠܐ ܡܬܚܫܒܐ ܟܕ ܠܐ ܐܝܬ ܢܡܘܣܐ .

3 Non solum autem, sed et gloriamur
in tribulationibus, scientes quod tri-
bulatio patientiam operatur, 4 Patien-
tia autem probationem, probatio vero
spem; 5 Spes autem non confundit,
quia caritas Dei diffusa est in cordibus
nostris per Spiritum sanctum qui datus
est nobis. 6 Ut quid enim Christus,
cum adhuc infirmi essemus, secundum
tempus pro impiis mortuus est? 7 Vix
enim pro justo quis moritur: nam pro
bono forsitan quis audeat mori. 8 Com-
mendat autem suam caritatem Deus
in nos, quoniam cum adhuc peccatores
essemus, Christus pro nobis mortuus
est. 9 Multo magis igitur justificati
nunc in sanguine ipsius salvi erimus
ab ira per ipsum. 10 Si enim cum
inimici essemus reconciliati sumus Deo
per mortem Filii ejus, multo magis
reconciliati salvi erimus in vita ipsius.
11 Non solum autem, sed et gloriamur
in Deo per Dominum nostrum Jesum
Christum, per quem nunc reconcilia-
tionem accepimus. 12 Propterea sicut
per unum hominem in hunc mundum
peccatum intravit, et per peccatum
mors, et ita in omnes homines mors
pertransiit, in quo omnes peccaverunt.
13 Usque ad legem enim peccatum
erat in mundo: peccatum autem
non inputatur cum lex non est.

14 Ἀλλὰ ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωϋσέως καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως Ἀδάμ, ὅς ἐστιν τύπος τοῦ μέλλοντος. 15 Ἀλλ' οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτως καὶ τὸ χάρισμα· εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῷ μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσεν. 16 Καὶ οὐχ ὡς δι' ἑνὸς ἁμαρτήσαντος τὸ δώρημα· τὸ μὲν γὰρ κρίμα ἐξ ἑνὸς εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα. 17 Εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσεν διὰ τοῦ ἑνός, πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισσείαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασιλεύσουσιν διὰ τοῦ ἑνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ. 18 Ἄρα οὖν ὡς δι' ἑνὸς παραπτώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα, οὕτως καὶ δι' ἑνὸς δικαιώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς δικαίωσιν ζωῆς· 19 Ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί, οὕτως καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς δίκαιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί. 20 Νόμος δὲ παρεισῆλθεν ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα· οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις, 21 ἵνα ὥσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ, οὕτως καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

14 Sed regnavit mors ab Adam usque ad Mosen etiam in eos qui non peccaverunt in similitudinem prævaricationis Adæ, qui est forma futuri. 15 Sed non sicut delictum, ita et donum: si enim unius delicto multi mortui sunt, multo magis gratia Dei et donum in gratiam unius hominis Jesu Christi in plures abundavit. 16 Et non sicut per unum peccantem, ita et donum: nam judicium ex uno in condemnationem, gratia autem ex multis delictis in justificationem. 17 Si enim in unius delicto mors regnavit per unum, multo magis abundantiam gratiæ et donationis et justitiæ accipientes in vitam regnabunt per unum Jesum Christum. 18 Igitur sicut per unius delictum in omnes homines in condemnationem, sic et per unius justitiam in omnes homines in justificationem vitæ: 19 Sicut enim per inobœdientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi, ita et per unius obœditionem justi constituentur multi. 20 Lex autem subintravit ut abundaret delictum: ubi autem abundavit delictum, superabundavit gratia; 21 Ut sicut regnavit peccatum in morte, ita et gratia regnet per justitiam in vitam æternam per Jesum Christum Dominum nostrum.

ΚΕΦ. ϛ'.

1 ΤΙ οὖν ἐροῦμεν; ἐπιμένωμεν τῇ ἁμαρτίᾳ, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ; 2 Μὴ γένοιτο. Οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ, πῶς ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ; 3 Ἢ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; 4 Συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρός, οὕτως καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. 5 Εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα, 6 Τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη, ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ· 7 Ὁ γὰρ ἀποθανὼν δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. 8 Εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ, πιστεύομεν ὅτι καὶ συνζήσομεν αὐτῷ, 9 Εἰδότες ὅτι Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει· θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει. 10 Ὃ γὰρ ἀπέθανεν, τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ· ὃ δὲ ζῇ, ζῇ τῷ θεῷ. 11 Οὕτως καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς εἶναι νεκροὺς μὲν τῇ ἁμαρτίᾳ, ζῶντας δὲ τῷ θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ [τῷ Κυρίῳ ἡμῶν]. 12 Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ ὑπακούειν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ,

ܦܨܠܐ ✣ ◦ ✣ ܕ

1 ܡܢܐ ܢܐܡܪ ܐܦ ܢܬܒܩ . ܒܚܛܝܬܐ ܕܬܬܪܒܐ ܛܒܬܐ . 2 ܚܫ ܠܐ ܗܘܐ . ܐܝܟ ܕܡܝܢ ܕܡܝܬܢ ܒܚܛܝܬܐ ܢܚܐ ܠܡܐ ܢܚܝܐ ܒܗ : 3 ܐܘ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܟܠ ܗܢ ܕܐܬܥܡܕ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܒܡܘܬܗ ܐܬܥܡܕ . 4 ܗܟܝܠ ܕܐܬܩܒܪ ܥܡܗ ܒܡܥܡܘܕܝܬܐ ܠܡܘܬܐ ܐܦ ܚܢܢ ܐܦ ܗܟܢܐ ܕܩܡ ܡܫܝܚܐ ܡܢ ܡܝܬܐ ܒܫܘܒܚܐ ܕܐܒܐ ܗܟܢܐ ܢܗܠܟ ܒܚܕܬܘܬܐ ܕܚܝܐ . 5 ܐܢ ܓܝܪ ܐܬܚܒܪܢ ܒܕܡܘܬܗ ܐܦ ܒܩܝܡܬܗ ܢܗܘܝ . 6 ܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢ ܕܐܢܫܢ ܩܕܡܝܐ ܐܬܨܠܒ ܥܡܗ ܕܬܬܒܛܠ ܦܓܪܐ ܕܚܛܝܬܐ ܕܠܐ ܢܦܠܚ ܒܥܘܕ ܠܚܛܝܬܐ . 7 ܡܢ ܕܡܝܬ ܙܟܝ ܗܘ ܡܢ ܚܛܝܬܐ . 8 ܐܢ ܐܦ ܐܢܚܢ ܡܝܬܢ ܥܡ ܡܫܝܚܐ ܗܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܕܐܦ ܚܝܢ ܢܚܐ ܥܡ ܡܫܝܚܐ : 9 ܝܕܥܝܢ ܕܡܫܝܚܐ ܕܩܡ ܡܢ ܡܝܬܐ ܠܐ ܡܝܬ ܥܠ ܥܠܡܐ ܠܐ ܫܠܛ ܒܗ ܡܘܬܐ . 10 ܕܡܝܬ ܓܝܪ ܠܚܛܝܬܐ ܡܝܬ ܚܕ ܡܝܬܐ ܗܘ ܕܡܝܬ ܠܚܛܝܬܐ . ܕܚܝ ܗܘ ܕܚܝ ܠܐܠܗܐ . 11 ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܚܫܒܘ ܕܐܢܬܘܢ ܡܝܬܐ ܠܚܛܝܬܐ ܚܝܝܢ ܐܠܐ ܒܐܠܗܐ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ✣ ܡܪܢ : 12 ܠܐ ܢܫܠܛ ܚܛܝܬܐ ܒܦܓܪܟܘܢ ܕܡܝܬܢ ܕܬܫܡܥܘܢ ܠܬܐܘܒܬܗ ܕܦܓܪܐ ܒܬܐܒܘܬܗ .

CAPUT VI.

1 QUID ergo dicemus? permanebimus in peccato ut gratia abundet? 2 Absit: qui enim mortui sumus peccato, quomodo adhuc vivemus in illo? 3 An ignoratis quia quicumque baptizati sumus in Christo Jesu, in morte ipsius baptizati sumus? 4 Consepulti enim sumus cum illo per baptismum in mortem, ut quomodo surrexit Christus a mortuis per gloriam Patris, ita et nos in novitate vitæ ambulemus. 5 Si enim conplantati facti sumus similitudini mortis ejus, simul et resurrectionis erimus. 6 Hoc scientes quia vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruatur corpus peccati, ut ultra non serviamus peccato: 7 Qui enim mortuus est, justificatus est a peccato. 8 Si autem mortui sumus cum Christo, credimus quia simul etiam vivemus cum Christo, 9 Scientes quod Christus surgens a mortuis jam non moritur, et mors illi ultra non dominabitur. 10 Quod enim mortuus est, peccato mortuus est semel: quod autem vivit, vivit Deo. 11 Ita et vos existimate vos mortuos quidem esse peccato, viventes autem Deo in Christo Jesu [Domino nostro]. 12 Non ergo regnet peccatum in vestro mortali corpore ut obœdiatis concupiscentiis ejus,

13 Μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ, ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ θεῷ ὡσεὶ ἐκ νεκρῶν ζῶντας καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα δικαιοσύνης τῷ θεῷ. 14 Ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει· οὐ γάρ ἐστε ὑπὸ νόμον ἀλλὰ ὑπὸ χάριν. 15 Τί οὖν; ἁμαρτήσωμεν, ὅτι οὐκ ἐσμὲν ὑπὸ νόμον ἀλλὰ ὑπὸ χάριν; Μὴ γένοιτο. 16 Οὐκ οἴδατε ὅτι ᾧ παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους εἰς ὑπακοήν, δοῦλοί ἐστε ᾧ ὑπακούετε, ἤτοι ἁμαρτίας εἰς θάνατον ἢ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην; 17 Χάρις δὲ τῷ θεῷ ὅτι ἦτε δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας, ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρδίας εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον διδαχῆς, 18 Ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας ἐδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ. 19 Ἀνθρώπινον λέγω διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν. Ὥσπερ γὰρ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνομίαν, οὕτως νῦν παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἁγιασμόν. 20 Ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἁμαρτίας, ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ. 21 Τίνα οὖν καρπὸν εἴχετε τότε; ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε· τὸ γὰρ τέλος ἐκείνων θάνατος. 22 Νυνὶ δὲ ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, δουλωθέντες δὲ τῷ θεῷ, ἔχετε τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν, τὸ δὲ τέλος ζωὴν αἰώνιον.

13 ܘܠܐ ܬܝܗܒܘ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܐܝܕܝܟܘܢ ܠܚܛܝܬܐ ܙܝܢܝ ܥܘܠܐ ܐܠܐ ܗܒܘ ܢܦܫܟܘܢ ܠܐܠܗܐ ܐܝܟ ܕܡܝܬܐ ܚܝܐ ܘܐܝܕܝܟܘܢ ܙܝܢܝ ܙܕܝܩܘܬܐ ܠܐܠܗܐ ׃ 14 ܚܛܝܬܐ ܠܐ ܬܫܠܛ ܒܟܘܢ ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܢܬܘܢ ܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ ܐܠܐ ܬܚܝܬ ܛܘܒܢܐ ׃ 15 ܡܢܐ ܢܚܛܐ ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܢܚܢܢ ܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ ܐܠܐ ܬܚܝܬ ܛܘܒܢܐ ׃ ܚܘܫ ׃ 16 ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܠܡܢ ܕܐܢܬܘܢ ܡܫܬܥܒܕܝܢ ܠܗ ܠܡܫܡܥܬܗ ܥܒܕܝ ܐܢܬܘܢ ܠܡܢ ܕܐܢܬܘܢ ܡܫܡܥܝܢ ܐܘ ܚܛܝܬܐ ܠܡܘܬܐ ܐܘ ܫܡܥܬܐ ܠܙܕܝܩܘܬܐ ׃ 17 ܘܛܒ ܠܐܠܗܐ ܕܗܘܝܬܘ ܥܒܕܝ ܚܛܝܬܐ ܘܫܡܥܬܘ ܡܢ ܠܒܐ ܠܬܪܥܝܬܐ ܗܝ ܕܐܬܡܣܪܬܘ ׃ 18 ܘܫܪܝܪܝܢ ܗܘܝܬܘ ܡܢ ܚܛܝܬܐ ܘܐܬܥܒܕܬܘ ܠܙܕܝܩܘܬܐ ׃ 19 ܐܢܫ ܐܡܪ ܐܢܐ ܡܛܠ ܚܠܫܐ ܕܒܣܪܟܘܢ ܐܝܟ ܕܝܠܡ ܗܘ ܕܐܝܟ ܕܝܗܒܬܘ ܐܝܕܝܟܘܢ ܠܣܝܒ ܠܡܫܡܥܬ ܥܘܠܐ ܠܥܘܠܐ ܗܟܢܐ ܗܫܐ ܗܒܘ ܐܝܕܝܟܘܢ ܠܡܫܡܥܬ ܙܕܝܩܘܬܐ ܠܩܕܘܫܐ ׃ 20 ܟܕ ܗܘܝܬܘ ܥܒܕܝ ܚܛܝܬܐ ܗܘܝܬܘ ܫܪܝܪܝܢ ܡܢ ܙܕܝܩܘܬܐ ׃ 21 ܡܢܐ ܐܝܟܢ ܦܪܝ ܗܘܐ ܠܟܘܢ ܒܗܝܢ ܕܗܫܐ ܐܬܟܠܡܬܘܢ ܡܛܠ ܕܣܘܦ ܗܠܝܢ ܡܘܬܐ ׃ 22 ܗܫܐ ܕܗܫܐ ܫܪܝܪܝܢ ܗܘܝܬܘ ܡܢ ܚܛܝܬܐ ܘܥܒܕܬܘ ܠܐܠܗܐ ܐܝܟ ܕܝܠܡ ܗܘ ܕܐܝܟ ܕܝܗܒܬܘ ܐܝܕܝܟܘܢ ܠܩܕܘܫܐ ܘܣܘܦ ܗܠܝܢ ܚܝܐ ܕܥܠܡܐ ׃

13 Sed neque exhibeatis membra vestra arma iniquitatis peccato, sed exhibete vos Deo tamquam ex mortuis viventes, et membra vestra arma justitiæ Deo. 14 Peccatum enim vobis non dominabitur: non enim sub lege estis sed sub gratia. 15 Quid ergo? peccabimus, quoniam non sumus sub lege sed sub gratia? Absit. 16 Nescitis quoniam cui exhibetis vos servos ad obœdiendum, servi estis ejus cui obœdistis, sive peccati [ad mortem], sive obœditionis ad justitiam? 17 Gratias autem Deo, quod fuistis servi peccati, obœdistis autem ex corde in eam formam doctrinæ in qua traditi estis. 18 Liberati autem a peccato, servi facti estis justitiæ. 19 Humanum dico propter infirmitatem carnis vestræ. Sicut enim exhibuistis membra vestra servire inmunditiæ et iniquitati ad iniquitatem, ita nunc exhibete membra vestra servire justitiæ in sanctificationem. 20 Cum enim servi essetis peccati, liberi fuistis justitiæ. 21 Quem ergo fructum habuistis tunc? in quibus nunc erubescitis: nam finis illorum mors est. 22 Nunc vero liberati a peccato, servi autem facti Deo, habetis fructum vestrum in sanctificationem, finem vero vitam æternam.

23 Τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος· τὸ δὲ χάρισμα τοῦ θεοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

ΚΕΦ. ζ.

1 Ἢ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί, γινώσκουσιν γὰρ νόμον λαλῶ, ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ; 2 Ἡ γὰρ ὕπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ, κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός· 3 Ἄρα οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρὸς μοιχαλὶς χρηματίσει ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἑτέρῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου, τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα γενομένην ἀνδρὶ ἑτέρῳ. 4 Ὥστε, ἀδελφοί μου, καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διά τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς ἑτέρῳ, τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, ἵνα καρποφορήσωμεν τῷ θεῷ. 5 Ὅτε γὰρ ἦμεν ἐν τῇ σαρκί, τὰ παθήματα τῶν ἁμαρτιῶν τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν εἰς τὸ καρποφορῆσαι τῷ θανάτῳ· 6 Νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, ἀποθανόντες ἐν ᾧ κατειχόμεθα, ὥστε δουλεύειν ἡμᾶς ἐν καινότητι πνεύματος καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος. 7 Τί οὖν ἐροῦμεν; ὁ νόμος ἁμαρτία; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνων εἰ μὴ διὰ νόμου· τήν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ᾔδειν εἰ μὴ ὁ νόμος ἔλεγεν· Οὐκ ἐπιθυμήσεις.

ܠܘܩܒܠ ❖ ١ ❖ ٥ ❖ ١

23 ܐܓܪܐ ܕܚܛܝܬܐ ܡܘܬܐ ܗܘ ܘܡܬܢܬܐ ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ ܕܥܠܡܐ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܡܪܢ ❖

ܦܨܩܐ ❖ ܙ

1 ܐܘ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܚܝ. ܠܡܝܕܥܝܢ ܓܝܪ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܢܡܘܣܐ ܫܠܝܛ ܒܒܪܢܫܐ ܥܠ ܟܡ ܙܒܢ ܕܚܝ ܗܘ. 2 ܐܢܬܬܐ ܓܝܪ ܕܒܥܠܐ ܩܝܡܐ ܥܠ ܓܒܪܐ ܚܝ ܐܣܝܪܐ ܗܝ ܒܢܡܘܣܐ ܕܥܠ ܓܒܪܐ ܚܝ ܐܢ ܕܡܝܬ ܓܒܪܐ ܫܪܝܐ ܗܝ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܕܓܒܪܐ. 3 ܗܟܝܠ ܕܓܒܪܐ ܚܝ ܩܪܝܐ ܠܗ ܙܢܝܬܐ ܐܢ ܗܘܬ ܠܓܒܪ ܐܚܪܢ ܐܢ ܕܡܝܬ ܓܒܪܐ ܫܪܝܐ ܗܝ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܕܠܐ ܬܗܘܐ ܙܢܝܬܐ ܐܢ ܗܘܬ ܠܓܒܪ ܐܚܪܢ. 4 ܗܟܢܐ ܐܚܝ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܡܝܬܬܡ ܠܢܡܘܣܐ ܒܓܫܡܐ ܕܡܫܝܚܐ ܕܬܗܘܘ ܠܓܒܪ ܐܚܪܢ ܕܩܡ ܡܢ ܡܝܬܐ ܕܢܦܪܝ ܠܐܠܗܐ. 5 ܟܕ ܗܘܝܢ ܒܒܣܪܐ ܐܚܝ ܚܘܒܝ ܕܚܛܗܐ ܕܒܢܡܘܣܐ ܐܬܦܥܠܘ ܒܐܒܪܝܢ ܕܢܦܪܝ ܠܡܘܬܐ. 6 ܗܫܐ ܕܝܢ ܫܪܝܢ ܐܢܚܢ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܕܡܝܬܝܢ ܒܗ ܕܐܚܝܕ ܗܘܝܢ ܒܗ ܕܢܗܘܐ ܦܠܚܝܢ ܒܚܕܬܬܐ ܕܪܘܚܐ ܘܠܐ ܒܥܬܝܩܘܬܐ ܕܟܬܒܐ. 7 ܡܢܐ ܢܐܡܪ ܗܫܐ ܗܐ ܢܡܘܣܐ ܚܛܗܐ ܗܘ ܚܘܫ ܠܐ ܗܟܢܐ ܐܠܐ ܚܛܗܐ ܠܐ ܝܕܥܬ ܐܠܐ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܕܐܦ ܬܐܘܒܬܐ ܠܐ ܝܕܥܬ ܐܠܐ ܢܡܘܣܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܐ ܬܬܐܘܒ.

23 Stipendia enim peccati mors: gratia autem Dei vita æterna in Christo Jesu Domino nostro.

CAPUT VII.

1 An ignoratis, fratres, scientibus enim legem loquor, quia lex in homine dominatur quanto tempore vivit? 2 Nam quæ sub viro est mulier, vivente viro alligata est legi; si autem mortuus fuerit vir ejus, soluta est a lege viri. 3 Igitur vivente viro vocabitur adultera si fuerit cum alio viro; si autem mortuus fuerit vir ejus, liberata est a lege viri, ut non sit adultera si fuerit cum alio viro. 4 Itaque, fratres mei, et vos mortificati estis legi per corpus Christi, ut sitis alterius qui ex mortuis resurrexit, ut fructificaremus Deo. 5 Cum enim essemus in carne, passiones peccatorum quæ per legem erant operabantur in membris nostris, ut fructificarent morti: 6 Nunc autem soluti sumus a lege morientes in quo detinebamur, ita ut serviamus in novitate spiritus et non in vetustate litteræ. 7 Quid ergo dicimus? lex peccatum est? Absit: sed peccatum non cognovi nisi per legem; nam concupiscentiam nesciebam nisi lex diceret: Non concupisces.

8 Ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς κατηργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν· χωρὶς γὰρ νόμου ἁμαρτία νεκρά. 9 Ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ· ἐλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς ἡ ἁμαρτία ἀνέζησεν, 10 Ἐγὼ δὲ ἀπέθανον, καὶ εὑρέθη μοι ἡ ἐντολὴ ἡ εἰς ζωήν, αὕτη εἰς θάνατον. 11 Ἡ γὰρ ἁμαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς ἐξηπάτησέν με καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτεινεν. 12 Ὥστε ὁ μὲν νόμος ἅγιος, καὶ ἡ ἐντολὴ ἁγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθή. 13 Τὸ οὖν ἀγαθὸν ἐμοὶ ἐγένετο θάνατος; Μὴ γένοιτο, ἀλλὰ ἡ ἁμαρτία, ἵνα φανῇ ἁμαρτία, διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργαζομένη θάνατον, ἵνα γένηται καθ' ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς. 14 Οἴδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευματικός ἐστιν· ἐγὼ δὲ σάρκινός εἰμι, πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν. 15 Ὃ γὰρ κατεργάζομαι οὐ γινώσκω· οὐ γὰρ ὃ θέλω τοῦτο πράσσω, ἀλλ' ὃ μισῶ τοῦτο ποιῶ. 16 Εἰ δὲ ὃ οὐ θέλω τοῦτο ποιῶ, σύνφημι τῷ νόμῳ ὅτι καλός· 17 Νυνὶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλὰ ἡ ἐνοικοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. 18 Οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοί, τοῦτ' ἔστιν ἐν τῇ σαρκί μου, ἀγαθόν. Τὸ γὰρ θέλειν παράκειταί μοι, τὸ δὲ κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν οὔ·

8 ܐܚܕܐ ܕܚܛܝܬܐ ܐܣܬܥܝ ܒܦܘܩܕܢܐ ܗܘ ܕܐܬܐ ܥܒܕ ܒܝ ܟܠ ܒܥܝܬܐ. ܕܫܘܬܐ ܓܝܪ ܚܛܝܬܐ ܡܝܬܐ ܗܘ ܕܠܝܬ ܒܗ ܦܘܩܕܢܐ. 9 ܐܢܐ ܕܝ ܒܥܕܢ ܕܠܝܬ ܒܝ ܦܘܩܕܢܐ ܚܕ ܙܒܢܐ: ܒܬ ܕܐܬܐ ܦܘܩܕܢܐ ܗܘ ܕܚܛܝܬܐ ܐܬܚܝܬ. 10 ܘܐܢܐ ܡܝܬ ܐܢܐ. ܘܐܫܬܟܚ ܠܝ ܕܦܘܩܕܢܐ ܗܘ ܕܐܬܐ ܠܡܚܝܘܬܐ ܗܘ ܕܡܘܬܐ. 11 ܓܝܪ ܚܛܝܬܐ ܐܣܬܥܝ ܒܦܘܩܕܢܐ ܐܬܦܬܢܢܝ ܘܒܗ ܩܛܠܬܢܝ. 12 ܗܟܝ ܓܝܪ ܢܡܘܣܐ ܩܕܝܫ ܘܦܘܩܕܢܐ ܩܕܝܫ ܘܙܕܝܩ ܘܛܒ. 13 ܡܢ ܗܠܝܢ ܗܠ ܛܒ ܐܬܥܒܕ ܠܝ ܡܘܬܐ; ܚܫ ܠܐ ܐܠܐ ܚܛܝܬܐ ܕܬܬܚܙܐ ܚܛܝܬܐ ܒܛܒ ܐܬܥܒܕ ܠܝ ܡܘܬܐ ܕܬܗܘܐ ܚܛܝܬܐ ܒܦܘܩܕܢܐ ܥܠ ܗܕ ܕܗܘ ܛܒ. 14 ܝܕܥܝܢ ܓܝܪ ܐܢܚܢ ܕܢܡܘܣܐ ܪܘܚܢܝ ܗܘ: ܐܢܐ ܕܝ ܒܣܪ ܐܢܐ ܕܙܒܢ ܠܚܛܝܬܐ. 15 ܕܡܐ ܓܝܪ ܕܥܒܕ ܐܢܐ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܗܠ ܕܨܒܐ ܐܢܐ ܗܠ ܥܒܕ ܐܢܐ ܐܠܐ ܗܠ ܕܣܢܐ ܐܢܐ ܗܠ ܥܒܕ ܐܢܐ. 16 ܐܢ ܕܝ ܗܠ ܕܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ ܗܠ ܥܒܕ ܐܢܐ ܡܬܚܕ ܐܢܐ ܥܡ ܢܡܘܣܐ ܕܛܒ ܗܘ. 17 ܘܗܫܐ ܠܐ ܐܢܐ ܗܠ ܥܒܕ ܐܢܐ ܐܠܐ ܗܠ ܕܣܝ ܒܝ ܚܛܝܬܐ. 18 ܝܕܥ ܐܢܐ ܓܝܪ ܕܠܝܬ ܒܝ ܠܐ ܛܒ ܗܘ ܕܐܢܐ ܐܝܬ ܒܦܓܪܝ. ܕܨܒܝܢ ܐܢܐ ܠܡܥܒܕ ܛܒ ܐܠܐ ܠܐ ܐܫܟܚ.

8 Occasione autem accepta peccatum per mandatum operatum est in me omnem concupiscentiam: sine lege enim peccatum mortuum erat. 9 Ego autem vivebam sine lege aliquando: sed cum venisset mandatum, peccatum revixit, 10 Ego autem mortuus sum, et inventum est mihi mandatum quod erat ad vitam, hoc esse ad mortem. 11 Nam peccatum occasione accepta per mandatum seduxit me et per illud occidit. 12 Itaque lex quidem sancta, et mandatum sanctum et justum et bonum. 13 Quod ergo bonum est, mihi factum est mors? Absit, sed peccatum, ut appareat peccatum, per bonum mihi operatum est mortem, ut fiat supra modum peccans peccatum per mandatum. 14 Scimus enim quod lex spiritualis est: ego autem carnalis sum, venundatus sub peccato. 15 Quod enim operor, non intellego: non enim quod volo hoc ago, sed quod odi illud facio. 16 Si autem quod nolo illud facio, consentio legi quoniam bona: 17 Nunc autem jam non ego operor illud sed quod habitat in me peccatum. 18 Scio enim quia non inhabitat in me, hoc est in carne mea, bonum. Nam velle adjacet mihi, perficere autem bonum non invenio:

19 Οὐ γὰρ ὃ θέλω ποιῶ ἀγαθόν, ἀλλὰ ὃ οὐ θέλω κακὸν τοῦτο πράσσω. 20 Εἰ δὲ ὃ οὐ θέλω ἐγὼ τοῦτο ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλὰ ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. 21 Εὑρίσκω ἄρα τὸν νόμον, τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν τὸ καλόν, ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται· 22 Συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ θεοῦ κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον, 23 Βλέπω δὲ ἕτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσίν μου ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός μου καὶ αἰχμαλωτίζοντά με ἐν τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας τῷ ὄντι ἐν τοῖς μέλεσίν μου. 24 Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος· τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου; 25 Χάρις τῷ θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ νοὶ δουλεύω νόμῳ θεοῦ, τῇ δὲ σαρκὶ νόμῳ ἁμαρτίας.

ΚΕΦ. η'.

1 ΟΥΔΕΝ ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ [μὴ κατὰ σάρκα περιπάτουσιν]. 2 Ὁ γὰρ νόμος τοῦ πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἠλευθέρωσέν σε ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. 3 Τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου, ἐν ᾧ ἠσθένει διὰ τῆς σαρκός, ὁ θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας καὶ περὶ ἁμαρτίας κατέκρινεν τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί,

19 Non enim quod volo bonum, hoc facio, sed quod nolo malum, hoc ago. 20 Si autem quod nolo, illud facio, non ego operor illud sed quod inhabitat in me peccatum. 21 Invenio igitur legem volenti mihi facere bonum quoniam mihi malum adjacet: 22 Condelector enim legi Dei secundum interiorem hominem, 23 Video autem aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meæ et captivantem me in lege peccati quæ est in membris meis. 24 Infelix ego homo: quis me liberabit de corpore mortis hujus? 25 Gratia Dei per Jesum Christum Dominum nostrum. Igitur ego ipse mente servio legi Dei, carne autem legi peccati.

CAPUT VIII.

1 Nihil ergo nunc damnationis est his qui sunt in Christo Jesu, qui non secundum carnem ambulant. 2 Lex enim spiritus vitæ in Christo Jesu liberavit me a lege peccati et mortis. 3 Nam quod impossibile erat legis, in quo infirmabatur per carnem, Deus Filium suum mittens in similitudinem carnis peccati et propter peccatum damnavit peccatum in carne.

4 Ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. 5 Οἱ γὰρ κατα σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα τὰ τοῦ πνεύματος· 6 Τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς θάνατος, τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος ζωὴ καὶ εἰρήνη, 7 Διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς ἔχθρα εἰς θεόν· τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται· οὐδὲ γὰρ δύναται. 8 Οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται. 9 Ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκὶ ἀλλὰ ἐν πνεύματι, εἴπερ πνεῦμα θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. Εἰ δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐχ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ, 10 Εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν διὰ ἁμαρτίαν, τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. 11 Εἰ δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος τὸν Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγείρας ἐκ νεκρῶν Χριστὸν Ἰησοῦν ζωοποιήσει καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ τοῦ ἐνοικοῦντος αὐτοῦ πνεύματος ἐν ὑμῖν. 12 Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, ὀφειλέται ἐσμὲν οὐ τῇ σαρκὶ τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν. 13 Εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε, μέλλετε ἀποθνήσκειν· εἰ δὲ πνεύματι τὰς πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε, ζήσεσθε.

4 Ut justificatio legis impleretur in nobis, qui non secundum carnem ambulamus sed secundum spiritum. 5 Qui enim secundum carnem sunt, quæ carnis sunt sapiunt; qui vero secundum spiritum, quæ sunt spiritus sapiunt. 6 Nam prudentia carnis mors est, prudentia autem spiritus vita et pax. 7 Quoniam sapientia carnis inimicitia est in Deum: legi autem Dei non subicitur, nec enim potest. 8 Qui autem in carne sunt, Deo placere non possunt. 9 Vos autem in carne non estis sed in spiritu, si tamen Spiritus Dei habitat in vobis. Si quis autem spiritum Christi non habet, hic non est ejus. 10 Si autem Christus in vobis est, corpus quidem mortuum est propter peccatum, spiritus vero vita propter justificationem. 11 Quod si Spiritus ejus qui suscitavit Jesum a mortuis habitat in vobis, qui suscitavit Jesum Christum a mortuis vivificavit et mortalia corpora vestra propter inhabitantem Spiritum ejus in vobis. 12 Ergo, fratres, debitores sumus non carni ut secundum carnem vivamus. 13 Si enim secundum carnem vixeritis, moriemini; si autem spiritu facta carnis mortificatis, vivetis.

ڀ ڀڐڀڐڀڐ

14 "Οσοι γὰρ πνεύματι θεοῦ ἄγονται, οὗτοι υἱοί εἰσιν θεοῦ. 15 Οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλίας πάλιν εἰς φόβον, ἀλλὰ ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας, ἐν ᾧ κράζομεν· Ἀββᾶ ὁ πατήρ. 16 Αὐτὸ τὸ πνεῦμα συνμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν τέκνα θεοῦ. 17 Εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι· κληρονόμοι μὲν θεοῦ, συνκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ, εἴπερ συνπάσχομεν ἵνα καὶ συνδοξασθῶμεν. 18 Λογίζομαι γὰρ ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. 19 Ἡ γὰρ ἀποκαραδοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ θεοῦ ἀπεκδέχεται. 20 Τῇ γὰρ ματαιότητι ἡ κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἑκοῦσα, ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα, ἐφ' ἐλπίδι 21 Διότι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλίας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ θεοῦ. 22 Οἴδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συνστενάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν· 23 Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ πνεύματος ἔχοντες, ἡμεῖς καὶ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν υἱοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν. 24 Τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν· ἐλπὶς δὲ βλεπομένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς· ὃ γὰρ βλέπει τις, τί καὶ ἐλπίζει; 25 Εἰ δὲ ὃ οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν, δι' ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα.

14 Quicumque enim Spiritu Dei aguntur, hi filii sunt Dei. 15 Non enim accepistis spiritum servitutis iterum in timore, sed accepistis spiritum adoptionis filiorum, in quo clamamus: Abba Pater. 16 Ipse Spiritus testimonium reddit spiritui nostro quod sumus filii Dei. 17 Si autem filii, et heredes; heredes quidem Dei, coheredes autem Christi, si tamen conpatimur ut et conglorificemur. 18 Existimo enim quod non sunt condignæ passiones hujus temporis ad futuram gloriam quæ revelabitur in nobis. 19 Nam expectatio creaturæ revelationem filiorum Dei expectat. 20 Vanitati enim creatura subjecta est, non volens sed propter eum qui subjecit, in spem 21 Quia et ipsa creatura liberabitur a servitute corruptionis in libertatem gloriæ filiorum Dei. 22 Scimus enim quod omnis creatura ingemiscit et parturit usque adhuc: 23 Non solum autem illa, sed et nos ipsi primitias spiritus habentes et ipsi intra nos gemimus adoptionem filiorum expectantes redemptionem corporis nostri. 24 Spe enim salvi facti sumus: spes autem quæ videtur non est spes: nam quod videt quis, quid sperat? 25 Si autem quod non videmus, speramus, per patientiam expectamus.

26 Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ πνεῦμα συναντιλαμβάνεται τῇ ἀσθενείᾳ ἡμῶν. Τὸ γὰρ τί προσευξώμεθα καθὸ δεῖ οὐκ οἴδαμεν, ἀλλὰ αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει [ὑπὲρ ἡμῶν] στεναγμοῖς ἀλαλήτοις· 27 Ὁ δὲ ἐραυνῶν τὰς καρδίας οἶδεν τί τὸ φρόνημα τοῦ πνεύματος, ὅτι κατὰ θεὸν ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων. 28 Οἴδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσιν τὸν θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν. 29 Ὅτι οὓς προέγνω, καὶ προώρισεν συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς. 30 Οὓς δὲ προώρισεν, τούτους καὶ ἐκάλεσεν· καὶ οὓς ἐκάλεσεν, τούτους καὶ ἐδικαίωσεν· οὓς δὲ ἐδικαίωσεν, τούτους καὶ ἐδόξασεν. 31 Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα; εἰ ὁ θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν; 32 Ὃς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίσεται; 33 Τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν θεοῦ; θεὸς ὁ δικαιῶν· 34 Τίς ὁ κατακρίνων; Χριστὸς Ἰησοῦς ὁ ἀποθανών, μᾶλλον δὲ [καὶ] ἐγερθείς, ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ, ὃς καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν. 35 Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; θλῖψις ἢ στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα; 36 Καθὼς γέγραπται ὅτι ἕνεκεν σοῦ θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς.

26 Similiter autem et Spiritus adjuvat infirmitatem nostram. Nam quid oremus sicut oportet nescimus, sed ipse Spiritus postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus: 27 Qui autem scrutatur corda, scit quid desideret Spiritus, quia secundum Deum postulat pro sanctis. 28 Scimus autem quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, his qui secundum propositum vocati sunt sancti. 29 Nam quos præscivit, et prædestinavit conformes fieri imaginis Filii ejus, ut sit ipse primogenitus in multis fratribus. 30 Quos autem prædestinavit, hos et vocavit: et quos vocavit, hos et justificavit: quos autem justificavit, illos et magnificavit. 31 Quid ergo dicimus ad hæc? si Deus pro nobis, quis contra nos? 32 Qui etiam Filio suo non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum, quomodo non etiam cum illo omnia nobis donabit? 33 Quis accusabit electos Dei? Deus qui justificat? 34 Quis est qui condemnet? Christus Jesus qui mortuus est, immo qui resurrexit, qui et est ad dexteram Dei, qui etiam interpellat pro nobis? 35 Quis nos separabit a caritate Christi? tribulatio an angustia an persecutio an fames an nuditas an periculum an gladius? 36 Sicut scriptum est quia propter te mortificamur tota die, æstimati sumus ut oves occisionis.

37 Ἀλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. 38 Πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος οὔτε ζωή, οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἀρχαί, [οὔτε ἐξουσίαι] οὔτε ἐνεστῶτα οὔτε μέλλοντα, οὔτε δυνάμεις 39 Οὔτε ὕψωμα οὔτε βάθος οὔτε τις κτίσις ἑτέρα δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

ΚΕΦ. θ'.

1 ΑΛΗΘΕΙΑΝ λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, συνμαρτυρούσης μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν πνεύματι ἁγίῳ 2 Ὅτι λύπη μοί ἐστιν μεγάλη καὶ ἀδιάλειπτος ὀδύνη τῇ καρδίᾳ μου. 3 Ηὐχόμην γὰρ ἀνάθεμα εἶναι αὐτὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα, 4 Οἵτινές εἰσιν Ἰσραηλεῖται, ὧν ἡ υἱοθεσία καὶ ἡ δόξα καὶ αἱ διαθῆκαι καὶ ἡ νομοθεσία καὶ ἡ λατρεία καὶ αἱ ἐπαγγελίαι, 5 Ὧν οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα. Ὁ ὢν ἐπὶ πάντων θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν. 6 Οὐχ οἷον δὲ ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. Οὐ γὰρ πάντες οἱ ἐξ Ἰσραήλ, οὗτοι Ἰσραήλ· 7 Οὐδ' ὅτι εἰσὶν σπέρμα Ἀβραάμ, πάντες τέκνα, ἀλλ'· Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα· 8 Τοῦτ' ἔστιν, οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς ταῦτα τέκνα τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς σπέρμα.

37 ܐܠܐ ܒܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܢܬܪܒܚ ܒܝܬ ܕܪܚܡ ܠܢ. 38 ܡܬܝܩܝܢ ܐܢܐ ܕܠܐ ܡܘܬܐ ܘܠܐ ܚܝܐ ܘܠܐ ܡܠܐܟܐ ܘܠܐ ܫܘܠܛܢܐ ܘܠܐ ܡܬܩܪܒ ܘܠܐ ܕܝܢ ܕܐܬܐ ܘܠܐ ܚܝܠܐ. 39 ܘܠܐ ܪܘܡܐ ܘܠܐ ܥܡܩܐ ܘܠܐ ܒܪܝܬܐ ܐܚܪܬܐ ܢܫܬܕܪ ܕܢܦܪܫܢ ܡܢ ܚܘܒܐ ܕܐܠܗܐ ܕܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܡܪܢ ۞

ܦܨܩܐ ۞ ܛ ۞

1 ܫܪܪܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܒܡܫܝܚܐ ܘܠܐ ܐܟܕܒ ܕܣܗܕ ܠܝ ܡܨܝܬܝ ܒܪܘܚ ܩܘܕܫܐ: 2 ܕܝܠܝ ܟܝܐܒܐ ܣܓܝܐ ܘܟܐܒܐ ܕܠܐ ܦܣܩ ܒܠܒܝ. 3 ܨܠܝܬ ܐܦ ܐܢܐ ܗܘܝܬ ܡܪܡܐ ܡܢ ܡܫܝܚܐ ܥܠ ܐܚܝ ܒܣܪ ܕܡܝ: 4 ܕܗܢܘܢ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܒܢܘܬܐ ܘܫܘܒܚܐ ܘܩܝܡܐ ܘܢܡܘܣܐ ܘܦܘܠܚܢܐ ܘܬܘܒ ܕܡܢܗܘܢ ܐܒܗܬܐ ܘܡܢ ܕܝܠܗܘܢ ܡܫܝܚܐ ܒܣܪ ܦܓܪܐ ܗܘ ܕܥܠ ܟܠ ܡܕܡ ܐܠܗܐ ܒܪܝܟ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ. 6 ܠܐ ܗܟܝܠ ܕܠܐ ܐܬܐ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܠܐ ܟܠ ܐܢܫܐ ܕܡܢ ܐܝܣܪܝܠ ܗܠܝܢ ܐܝܣܪܝܠ: 7 ܘܠܐ ܕܡܢ ܕܙܪܥܐ ܕܐܒܪܗܡ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝܐ ܐܠܐ ܒܝܨܚܩ ܢܬܩܪܐ ܠܟ ܙܪܥܐ: 8 ܗܝ ܗܝ ܕܐܡܪ ܠܐ ܒܢܝ ܒܣܪܐ ܗܠܝܢ ܒܢܝ ܐܠܗܐ ܐܠܐ ܒܢܝ ܕܥܕܬܐ ܡܬܚܫܒܝܢ ܠܙܪܥܐ.

37 Sed in his omnibus superamus propter eum qui dilexit nos. 38 Certus sum enim quia neque mors neque vita neque angeli neque principatus neque [virtutes neque] instantia neque futura neque fortitudo 39 Neque altitudo neque profundum neque creatura alia poterit nos separare a caritate Dei quæ est in Christo Jesu Domino nostro.

CAPUT IX.

1 VERITATEM dico in Christo, non mentior, testimonium mihi perhibente conscientia mea in Spiritu sancto, 2 Quoniam tristitia est mihi magna et continuus dolor cordi meo: 3 Optabam enim ipse ego anathema esse a Christo pro fratribus meis, qui sunt cognati mei secundum carnem, 4 Qui sunt Israhelitæ, quorum adoptio est filiorum et gloria et testamenta et legislatio et obsequium et promissa, 5 Quorum patres, et ex quibus Christus secundum carnem, qui est super omnia Deus benedictus in sæcula. Amen. 6 Non autem quo exciderit verbum Dei. Non enim omnes qui ex Israhel, hi sunt Israhelitæ; 7 Neque quia semen sunt Abrahæ, omnes filii, sed In Isaac vocabitur tibi semen. 8 Id est, non qui filii carnis, hi filii Dei, sed qui filii sunt promissionis æstimantur in semine.

9 Ἐπαγγελίας γὰρ ὁ λόγος οὗτος· Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐλεύσομαι καὶ ἔσται τῇ Σάρρᾳ υἱός. 10 Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα ἐξ ἑνὸς κοίτην ἔχουσα, Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· 11 Μήπω γὰρ γεννηθέντων μηδὲ πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ φαῦλον, ἵνα ἡ κατ' ἐκλογὴν πρόθεσις τοῦ θεοῦ μένῃ, 12 Οὐκ ἐξ ἔργων ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος, ἐρρέθη αὐτῇ ὅτι ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι, 13 Καθὼς γέγραπται· Τὸν Ἰακὼβ ἠγάπησα, τὸν δὲ Ἠσαῦ ἐμίσησα. 14 Τί οὖν ἐροῦμεν; μὴ ἀδικία παρὰ τῷ θεῷ; Μὴ γένοιτο. 15 Τῷ Μωυσεῖ γὰρ λέγει· Ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτειρήσω ὃν ἂν οἰκτείρω. 16 Ἄρα οὖν οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ ἐλεῶντος θεοῦ. 17 Λέγει γὰρ ἡ γραφὴ τῷ Φαραὼ ὅτι εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε, ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. 18 Ἄρα οὖν ὃ θέλει ἐλεεῖ, ὃν δὲ θέλει σκληρύνει. 19 Ἐρεῖς μοι οὖν· Τί ἔτι μέμφεται; τῷ γὰρ βουλήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκεν. 20 Ὦ ἄνθρωπε, μενοῦνγε σὺ τίς εἶ ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ θεῷ; Μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι· Τί με ἐποίησας οὕτως; 21 Ἢ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦος, ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν;

9 ܕܗܢܐ ܡܠܬܐ ܕܬܘܒܬܐ ܐܝܬ ܐܡܪ ܗܘ ܕܟܕ ܒܗܕܐ ܙܒܢܐ ܐܬܐ ܘܢܗܘܐ ܠܣܪܐ ܒܪ. 10 ܘܠܐ ܗܟܢܐ ܒܠܚܘܕܗ ܐܠܐ ܐܦ ܪܒܩܐ ܡܢ ܚܕ ܒܥܠ ܐܝܬ ܠܗ ܡܢ ܐܒܝܢ ܐܝܣܚܩ ܐܒܘܢ. 11 ܟܕ ܠܐ ܐܬܝܠܕܘ ܘܠܐ ܥܒܕܘ ܐܘ ܡܕܡ ܛܒ ܐܘ ܒܝܫ ܕܝܢ ܕܫܘܝܐ ܗܘ ܒܚܝܪܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܬܬܩܝܡ ܠܐ ܡܢ ܥܒܕܝܢ ܐܠܐ ܡܢ ܩܪܝܐ. 12 ܐܡܪ ܠܗ ܕܪܒ ܢܬܦܠܚ ܠܙܥܘܪ. 13 ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܐܝܬ ܐܝܟܒ ܚܒܝܒ ܠܝ ܘܠܥܣܘ ܣܢܝܐ ܗܘ. 14 ܡܢܘ ܢܐܡܪ ܗܟܝܠ ܐܝܬ ܥܘܠܬܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܚܫ ܠܐ ܗܘ ✣ ܠܐ ܗܘ ✣ 15 ܠܡܘܫܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܐܪܚܡ ܠܡܢ ܕܐܪܚܡ ܐܢ ܐܬܪܚܡ ܠܡܢ ܕܐܬܪܚܡ. 16 ܗܟܝܠ ܠܐ ܠܡܢ ܕܨܒܐ ܘܠܐ ܠܡܢ ܕܪܗܛ ܐܠܐ ܠܐܠܗܐ ܕܡܪܚܡ. 17 ܐܡܪ ܟܬܒܐ ܠܦܪܥܘܢ ܕܠܗܕܐ ܠܡܬܩܠ ܐܝܬܝܬ ܠܟ ܕܐܚܘܝ ܒܟ ܚܝܠܝ ܘܕܬܬܟܪܙ ܫܡܝ ܒܟܠ ܐܪܥܐ. 18 ܗܟܝܠ ܕܨܒܐ ܐܠܗܐ ܕܢܬܪܚܡ ܘܕܨܒܐ ܕܢܩܫܐ ܠܒܗ ܢܩܫܐ. 19 ܐܡܪ ܠܝ ܗܟܝܠ ܡܢܐ ܥܕ ܡܬܠܐ ܠܡܢ ܡܢ ܨܒܝܢ ܠܡܩܒܠ. 20 ܐܘ ܐܢܫ ܐܢܬ ܡܢ ܐܢܬ ܕܡܬܚܟܡ ܥܡ ܐܠܗܐ ܐܦ ܡܢ ܕܝܢ ܕܐܬܥܒܕ ܠܡܢ ܕܥܒܕܗ ܠܡܐ ܥܒܕܬܢܝ ܗܟܢܐ. 21 ܐܘ ܠܐ ܫܠܝܛ ܐܝܬ ܠܦܚܪܐ ܡܢ ܛܝܢܐ ܚܕܐ ܕܢܥܒܕ ܡܢܗ ܐܦ ܐܢܐ ܚܕ ܡܢܐ ܠܟܪܡ ܘܚܕ ܡܢܐ ܠܒܙܝܘܬܐ ✣

9 Promissionis autem verbum hoc est: Secundum hoc tempus veniam et erit Sarræ filius. 10 Non solum autem, sed et Rebecca ex uno concubitu habens Isaac patre nostro: 11 Cum enim nondum nati fuissent aut aliquid egissent bonum aut malum, ut secundum electionem propositum Dei maneret, non ex operibus sed ex vocante, 12 Dictum est ei quia major serviet minori, 13 Sicut scriptum est: Jacob dilexi, Esau autem odio habui. 14 Quid ergo dicemus? numquid iniquitas apud Deum? Absit. 15 Mosi enim dicit: Miserebor cujus misereor, et misericordiam præstabo cujus miserebor. 16 Igitur non volentis neque currentis, sed miserentis est Dei. 17 Dicit [enim] scriptura Pharaoni quia in hoc ipsum excitavi te ut ostendam in te virtutem meam et adnuntietur nomen meum in universa terra. 18 Ergo cujus vult miseretur, et quem vult indurat. 19 Dicis itaque mihi: Quid adhuc quæritur? voluntati enim ejus quis resistit? 20 O homo, tu quis es qui respondeas Deo? Numquid dicit figmentum ei qui se finxit: Quid me fecisti sic? 21 An non habet potestatem figulus luti ex eadem massa facere aliud quidem vas in honorem, aliud vero in contumeliam?

22 Εἰ δὲ θέλων ὁ θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν
ὀργὴν καὶ γνωρίσαι τὸ δυνατὸν αὐτοῦ
ἤνεγκεν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ σκεύη
ὀργῆς κατηρτισμένα εἰς ἀπώλειαν,
23 Καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς
δόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκεύη ἐλέους, ἃ
προητοίμασεν εἰς δόξαν; 24 Οὓς καὶ
ἐκάλεσεν ἡμᾶς οὐ μόνον ἐξ Ἰουδαίων
ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐθνῶν, 25 Ὡς καὶ ἐν τῷ
Ὡσηὲ λέγει· Καλέσω τὸν οὐ λαόν μου
λαόν μου καὶ τὴν οὐκ ἠγαπημένην
ἠγαπημένην, 26 Καὶ ἔσται ἐν τῷ τόπῳ
οὗ ἐρρέθη αὐτοῖς· Οὐ λαός μου ὑμεῖς,
ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ θεοῦ ζῶντος.
27 Ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσραήλ·
Ἐὰν ᾖ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ ὑπόλειμμα
σωθήσεται. 28 Λόγον γὰρ συντελῶν
καὶ συντέμνων [ἐν δικαιοσύνῃ, ὅτι λόγον
συντετμημένον] ποιήσει Κύριος ἐπὶ τῆς
γῆς. 29 Καὶ καθὼς προείρηκεν Ἡσαΐας·
Εἰ μὴ Κύριος Σαβαὼθ ἐνκατέλιπεν
ἡμῖν σπέρμα, ὡς Σόδομα ἂν ἐγενήθημεν
καὶ ὡς Γόμορρα ἂν ὡμοιώθημεν. 30 Τί
οὖν ἐροῦμεν; ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα
δικαιοσύνην κατέλαβεν δικαιοσύνην,
δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως,
31 Ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον δικαιοσύνης
εἰς νόμον [δικαιοσύνης] οὐκ ἔφθασεν.
32 Διατί; ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως ἀλλ'
ὡς ἐξ ἔργων [νόμου]· προσέκοψαν
[γὰρ] τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματος,

22 ܐܢ ܕܒܥܐ ܐܠܗܐ ܕܢܚܘܐ ܙܥܦܗ
ܘܢܘܕܥ ܚܝܠܗ ܣܒܝܠ : ܒܣܒܪ ܣܓܝ
ܒܪܘܓܙ ܕܙܥܦܐ ܡܬܩܢ ܠܫܚܬ : 23 ܘܕܢܚܘܐ
ܥܘܬܪ ܒܫܒܚ ܕܝܩܪ ܠܥܡܗ ܕܪܚܡ
ܕܩܕܡ ܡܬܩܢ ܠܫܒܚ . 24 ܘܐܢ ܕܩܪܐ
ܠܢ ܠܐ ܒܠܚܘܕܝܐ ܐܠܐ ܐܦ ܡܢ ܥܡܡܐ .
25 ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܒܗܘܫܥ ܐܩܪܝ ܠܠܐ ܥܡܝ
ܥܡܝ ܘܠܠܐ ܪܚܡܬ ܪܚܡܬ . 26 ܘܗܘ
ܒܐܬܪܐ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܐ ܥܡܝ ܐܢܬܘܢ
ܬܡܢ ܢܬܩܪܘ ܒܢܝ ܚܝܐ . 27 ܘܐܫܥܝܐ
ܩܪܐ ܥܠ ܝܫܪܝܠ ܐܢ ܗܘܐ ܡܢܝܢ ܕܒܢܝ
ܝܫܪܝܠ ܐܝܟ ܚܘܠ ܝܡܐ ܫܐܪܐ ܢܬܦܪܩܘܢ :
28 ܡܠܬܐ ܓܡܪܐ ܘܡܩܨܪ ܒܙܕܩܬܐ ܡܠܬܐ
ܡܩܨܪܐ ܥܒܕ ܡܪܝܐ ܒܐܪܥܐ . 29 ܘܐܝܟ
ܕܐܡܪ ܐܫܥܝܐ ܐܠܠܐ ܡܪܝܐ ܨܒܐܘܬ
ܫܪܐ ܠܢ ܙܪܥܐ ܐܝܟ ܣܕܘܡ ܗܘܝܢ
ܘܐܝܟ ܥܡܘܪܐ ܕܡܝܢ ✤ 30 ܡܢܐ ܢܐܡܪ
ܐܠܐ ܕܥܡܡܐ ܕܠܐ ܪܕܦܘ ܙܕܩܬܐ
ܫܩܠܘ ܙܕܩܬܐ ܐܦ ܙܕܩܬܐ ܕܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ .
31 ܘܝܫܪܝܠ ܕܪܕܦ ܢܡܘܣ ܕܙܕܩܬܐ
ܠܢܡܘܣ ܙܕܩܬܐ ܠܐ ܡܛ . 32 ܠܡܢܐ
ܠܐ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܠܐ ܐܝܟ ܡܢ ܥܒܕܐ .
ܐܫܬܩܠܘ ܒܐܒܢܐ ܕܬܟܠܐ . 33 ܐܝܟ
ܕܟܬܝܒ ܗܐ ܫܕܝ ܒܨܗܝܘܢ ܐܒܢ ܕܬܟܠܐ
ܘܛܘܪܐ ܕܟܫܠܐ ܘܟܠ ܕܡܗܝܡܢ ܒܗ ܠܐ
ܢܬܒܗܬ .

22 Quod si volens Deus ostendere iram
et notam facere potentiam suam sustinuit in multa patientia vasa iræ aptata
in interitum, 23 Ut ostenderet divitias gloriæ suæ in vasa misericordiæ,
quæ præparavit in gloriam, 24 Quos
et vocavit nos non solum ex Judæis
sed etiam ex gentibus; 25 Sicut in
Osee dicit: Vocavi non plebem meam
plebem meam et non misericordiam
consecutam misericordiam consecutam,
26 Et erit in loco ubi dictum est: Non
plebs mea vos, ibi vocabuntur filii Dei
vivi. 27 Esaias autem clamat pro
Israhel: Si fuerit numerus filiorum
Israhel tamquam arena maris, reliquiæ
salvæ fient: 28 Verbum enim consummans et brevians in æquitate, quia
verbum breviatum faciet Dominus
super terram. 29 Et sicut prædixit
Esaias: Nisi Dominus Sabaoth reliquisset nobis semen, sicut Sodoma
facti essemus et sicut Gomorra similes
fuissemus. 30 Quid ergo dicemus?
quod gentes quæ non sectabantur justitiam adprehenderunt justitiam, justitiam autem quæ ex fide est; 31 Israhel
vero sectans legem justitiæ in legem
justitiæ non pervenit. 32 Quare? quia
non ex fide, sed quasi ex operibus: offenderunt [enim] in lapidem offensionis.

33 Καθὼς γέγραπται· Ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιὼν λίθον προσκόμματος καὶ πέτραν σκανδάλου, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται.

ΚΕΦ. ι'.

1 ΑΔΕΛΦΟΙ, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ δέησις πρὸς τὸν θεὸν ὑπὲρ αὐτῶν εἰς σωτηρίαν. 2 Μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ' οὐ κατ' ἐπίγνωσιν· 3 Ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ θεοῦ δικαιοσύνην καὶ τὴν ἰδίαν δικαιοσύνην ζητοῦντες στῆσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν. 4 Τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι. 5 Μωϋσῆς γὰρ γράφει ὅτι τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου ὁ ποιήσας ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτῇ. 6 Ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτως λέγει· Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου· Τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν; τοῦτ' ἔστιν Χριστὸν καταγαγεῖν· 7 Ἢ· Τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον; τοῦτ' ἔστιν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν. 8 Ἀλλὰ τί λέγει; Ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν, ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου· τοῦτ' ἔστιν τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν. 9 Ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ· 10 Καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. 11 Λέγει γὰρ ἡ γραφή· Πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται.

33 Sicut scriptum est: Ecce pono in Sion lapidem offensionis et petram scandali, et omnis qui credit in eum non confundetur.

CAPUT X.

1 FRATRES, voluntas quidem cordis mei et obsecratio ad Deum fit pro illis in salutem. 2 Testimonium enim perhibeo illis quod æmulationem Dei habent, sed non secundum scientiam. 3 Ignorantes enim Dei justitiam et suam quærentes statuere, justitiæ Dei non sunt subjecti. 4 Finis enim legis Christus ad justitiam omni credenti. 5 Moses enim scripsit quoniam justitiam quæ ex lege est qui fecerit homo, vivet in ea. 6 Quæ autem ex fide est justitia sic dicit: Ne dixeris in corde tuo: Quis ascendit in cælum? id est Christum deducere; 7 Aut: Quis descendit in abyssum? hoc est Christum ex mortuis revocare. 8 Sed quid dicit scriptura? Prope est verbum in ore tuo et in corde tuo: hoc est verbum fidei quod prædicamus. 9 Quia si confitearis in ore tuo Dominum Jesum, et in corde tuo credideris quod Deus illum excitavit a mortuis, salvus eris: 10 Corde enim creditur ad justitiam, ore autem confessio fit in salutem. 11 Dicit enim scriptura: Omnis qui credit in illum non confundetur.

12 Οὐ γάρ ἐστιν διαστολὴ Ἰουδαίου τε καὶ Ἕλληνος· ὁ γὰρ αὐτὸς Κύριος πάντων, πλουτῶν εἰς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν. 13 Πᾶς γὰρ ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται. 14 Πῶς οὖν ἐπικαλέσωνται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; πῶς δὲ πιστεύσωσιν οὗ οὐκ ἤκουσαν; πῶς δὲ ἀκούσονται χωρὶς κηρύσσοντος; 15 Πῶς δὲ κηρύξωσιν ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσιν; καθὼς γέγραπται· Ὡς ὡραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων [εἰρήνην, τῶν εὐαγγελιζομένων] τὰ ἀγαθά. 16 Ἀλλ' οὐ πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἡσαΐας γὰρ λέγει· Κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; 17 Ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος Χριστοῦ. 18 Ἀλλὰ λέγω, μὴ οὐκ ἤκουσαν; Μενοῦνγε· εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν. 19 Ἀλλὰ λέγω, μὴ Ἰσραὴλ οὐκ ἔγνω; Πρῶτος Μωϋσῆς λέγει· Ἐγὼ παραζηλώσω ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει, ἐπ' ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργῶ ὑμᾶς. 20 Ἡσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ καὶ λέγει· Εὑρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν, ἐμφανὴς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν. 21 Πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει· Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.

❖ ـ ❖ ܠܘܬ ܦܘܠܣ

12 ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܦܠܓܘܬܐ ܒܝܢ ܝܗܘܕܝܐ ܘܒܝܢ ܝܘܢܝܐ ܐܦ ܡܪܐ ܚܕ ܗܘ ܠܟܠ ܐܢܫܐ ܘܥܬܝܪ ܠܟܠ ܡܢ ܕܩܪܝ ܒܫܡܗ ܗܘ ܡܪܝ ܡܫܝܚܐ ܐܦ ܠܝ ܠܟܠ ܡܢ ܕܩܪܝ ܒܫܡ ܡܪܝ ܢܬܦܪܩ ܗܘ ܡܪܝ ܡܫܝܚܐ ܐܦ ܠܝ ܠܟܠ ܡܢ ܕܩܪܝ ܒܫܡ ܡܪܝ ܢܬܦܪܩ ❖ 14 ܐܝܟ ܗܟܝ ܢܩܪܘܢ ܒܗ ܕܠܐ ܗܝܡܢܘ ܐܘ ܐܝܟ ܗܟܝ ܢܗܝܡܢܘܢ ܒܗ ܕܠܐ ܫܡܥܘ ܐܘ ܐܝܟ ܗܟܝ ܢܫܡܥܘܢ ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܡܟܪܙ ܐܘ ܐܝܟ ܗܟܝ ܢܗܘܐ ܡܟܪܙ ܕܠܐ ܫܕܝܪ ܐܢܘܢ ܐܘ ܐܝܟ ܗܟܝ ܢܬܫܕܪ ܐܢܘܢ ܕܠܐ ܫܕܪ ܐܢܘܢ ❖ 15 ܐܘ ܐܝܟ ܗܟܝ ܢܟܪܙܘ ܐܢ ܠܐ ܫܕܪ ܐܢܘܢ ❖ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ❖ ܡܐ ܫܦܝܪ ܪܓܠܝ ❖ ܕܡܒܫܪܝ ❖ ❖ ❖

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ, ια'.

ΚΕΦ. ια'.

1 ΛΕΓΩ οὖν, μὴ ἀπώσατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; Μὴ γένοιτο· καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραηλείτης εἰμί, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς Βενιαμείν. 2 Οὐκ ἀπώσατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ ὃν προέγνω. Ἢ οὐκ οἴδατε ἐν Ἠλείᾳ τί λέγει ἡ γραφή, ὡς ἐντυγχάνει τῷ θεῷ κατὰ τοῦ Ἰσραήλ; [λέγων·] 3 Κύριε, τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν, τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν, κἀγὼ ὑπελείφθην μόνος καὶ ζητοῦσιν τὴν ψυχήν μου. 4 Ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμός; Κατέλιπον ἐμαυτῷ ἑπτακισχιλίους ἄνδρας, οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ Βάαλ. 5 Οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ λεῖμμα κατ' ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν· 6 Εἰ δὲ χάριτι, οὐκέτι ἐξ ἔργων, ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνεται χάρις [εἰ δὲ ἐξ ἔργων, οὐκ ἔτι χάρις, ἐπεὶ τὸ ἔργον οὐκ ἔτι ἐστὶν ἔργον]. 7 Τί οὖν; ὃ ἐπιζητεῖ Ἰσραήλ, τοῦτο οὐκ ἐπέτυχεν, ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν· οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν, 8 Καθάπερ γέγραπται· Ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς πνεῦμα κατανύξεως, ὀφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν καὶ ὦτα τοῦ μὴ ἀκούειν, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

AD ROMANOS, XI.

CAPUT XI.

1 DICO ergo, numquid reppulit Deus populum suum? Absit: nam et ego Israhelita sum ex semine Abraham, tribu Benjamin. 2 Non reppulit Deus plebem suam quam præsciit. An nescitis in Helia quid dicit scriptura, quemadmodum interpellat Deum adversus Israhel? 3 Domine, prophetas tuos occiderunt, altaria tua suffoderunt, et ego relictus sum solus, et quærunt animam meam. 4 Sed quid dicit illi responsum divinum? Reliqui mihi septem milia virorum, qui non curvaverunt genu Bahal. 5 Sic ergo et in hoc tempore reliquiæ secundum electionem gratiæ factæ sunt. 6 Si autem gratia, non ex operibus: alioquin gratia jam non est gratia. 7 Quid ergo? quod quærebat Israhel, hoc non est consecutus, electio autem consecuta est: ceteri vero excecati sunt. 8 Sicut scriptum est: Dedit illis Deus spiritum conpunctionis, oculos ut non videant, et aures ut non audiant, usque in hodiernum diem.

9 Καὶ Δαυεὶδ λέγει· Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα καὶ εἰς θήραν καὶ εἰς σκάνδαλον καὶ εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς, 10 Σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διαπαντὸς σύγκαμψον. 11 Λέγω οὖν, μὴ ἔπταισαν ἵνα πέσωσιν; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σωτηρία τοῖς ἔθνεσιν, εἰς τὸ παραζηλῶσαι αὐτούς. 12 Εἰ δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος κόσμου καὶ τὸ ἥττημα αὐτῶν πλοῦτος ἐθνῶν, πόσῳ μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν. 13 Ὑμῖν δὲ λέγω τοῖς ἔθνεσιν. Ἐφ' ὅσον μὲν οὖν εἰμὶ ἐγὼ ἐθνῶν ἀπόστολος, τὴν διακονίαν μου δοξάζω, 14 Εἴπως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. 15 Εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς ἡ πρόσληψις εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; 16 Εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία, καὶ τὸ φύραμα· καὶ εἰ ἡ ῥίζα ἁγία, καὶ οἱ κλάδοι. 17 Εἰ δέ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς καὶ συνκοινωνὸς τῆς ῥίζης τῆς πιότητος τῆς ἐλαίας ἐγένου, 18 Μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων· εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι, οὐ σὺ τὴν ῥίζαν βαστάζεις ἀλλὰ ἡ ῥίζα σε. 19 Ἐρεῖς οὖν· Ἐξεκλάσθησαν κλάδοι ἵνα ἐγὼ ἐνκεντρισθῶ. 20 Καλῶς· τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστει ἕστηκας. Μὴ ὑψηλὰ φρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ·

9 ܘܕܘܝܕ ܐܡܪ ܢܗܘܐ ܬܪܥܝܬܗܘܢ ܠܦܚܐ ܘܠܨܝܕܐ ܘܠܟܫܠܐ ܘܠܓܡܠܐ ܠܗܘܢ ܀ 10 ܢܬܚܫܟܘܢ ܥܝܢܝܗܘܢ ܕܠܐ ܢܚܙܘܢ ܘܓܒ̈ܗܘܢ ܕܝܢ ܠܥܠ ܬܕܝܪ ܀ 11 ܐܡܪ ܐܢܐ ܗܐ ܠܐ ܟܕ ܫܩܠܘ ܢܦܠܘ ܠܥܠ ܀ ܚܫ ܠܐ ܐܠܐ ܒܙܠܬܗܘܢ ܦܓܥ ܠܥܡܡ̈ܐ ܕܢܬܩܢܐ ܠܗܘܢ ܀ 12 ܐܢ ܕܙܠܬܗܘܢ ܥܘܬܪ ܠܥܠܡܐ ܘܢܩܨܢܗܘܢ ܥܘܬܪ ܠܥܡ̈ܡܐ ܐܦ ܟܡ ܝܬܝܪ ܡܠܝܢܘܬܗܘܢ ܀ 13 ܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܥܡ̈ܡܐ ❖ ܐܦ ܟܠ ܙܒܢ ܕܐܢܐ ܗܘܝܬ ܫܠܝܚ ܠܥܡ̈ܡܐ ܫܘܒܚ ܐܦ ܐܢܐ ܡܫܪܬܢܘܬܝ ܀ 14 ܐܢ ܟܕ ܐܩܢܐ ܠܒܣܪܝ ܘܐܦܪܘܩ ܠܟܡ ܐܢܫ̈ܐ ܡܢ ܒܢ̈ܝ ܥܡ̈ܡܝ ܀ 15 ܐܢ ܓܝܪ ܫܘܕܝ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܠܥܠܡܐ ܐܝܟ ܠܐ ܢܗܘܐ ܐܠܐ ܚܝܐ ܡܢ ܡ̈ܝܬ̈ܐ ܀ 16 ܐܢ ܓܝܪ ܩܕܝܫ ܗܘ ܥܓܝܢܐ ܗܟܢܐ ܘܓܘܫܡܐ ❖ ܐܢ ܓܝܪ ܫܪܫܐ ܩܕܝܫ ܗܘ ܐܦ ܥܠ ܥܠ ܀ 17 ܐܢ ܕܐܦ ܐܢ ܐܝܬ ܡܢ ܐܢܫ̈ܐ ܕܐܬܩܨܘ ܡܢ ܥܠ ܐܢ ܐܢܬ ܙܝܬ ܒܪ ܐܢ ܐܬ ܥܠ ܐܢ ܐܬ ܒܗ ܘܐܬ ܐܝܟ ܚܕ ܡܢ ܫܪܫ ܘܐܬ ܫܘܬܦ ܒܫܘܪܫ ܘܒܫܡܢ ܙܝܬ ܐܬ ܀ 18 ܠܐ ܬܬܪܡܡ ܥܠ ܥܠ ܐܢ ܐܢ ܬܬܪܡܡ ܠܐ ܐܢܬ ܫܪܫ ܐܠܐ ܫܪܫ ܐܢܬ ܀ 19 ܐܡܪ ܐܢ ܐܢ ܐܡܪ ܐܢ ܐܬ ܐܬܩܨܘ ܥܠ ܐܢ ܐܢ ܐܬ ܐܬ ܒܗ ܀ 20 ܫܦܝܪ ܐܢ ܐܝܬ ܐܬ ܐܬܩܨܘ ܒܗ ܐܢ ܐܢ ܐܬ ܐܬ ܒܗ ܐܢ ܐܬ ܐܬ ܀ ܐܢ ܐܬ ܐܬ ܐܬ

21 Εἰ γὰρ ὁ θεὸς τῶν κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο [μή πως] οὐδὲ σοῦ φείσεται. 22 Ἴδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν θεοῦ· ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας ἀποτομία, ἐπὶ δὲ σὲ χρηστότης θεοῦ, ἐὰν ἐπιμένῃς τῇ χρηστότητι, ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ. 23 Κἀκεῖνοι δέ, ἐὰν μὴ ἐπιμένωσιν τῇ ἀπιστίᾳ, ἐνκεντρισθήσονται· δυνατὸς γάρ ἐστιν ὁ θεὸς πάλιν ἐνκεντρίσαι αὐτούς. 24 Εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπης ἀγριελαίου καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον, πόσῳ μᾶλλον οὗτοι οἱ κατὰ φύσιν ἐνκεντρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ. 25 Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ ἦτε παρ' ἑαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι πώρωσις ἀπὸ μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρις οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ, 26 Καὶ οὕτως πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται, καθὼς γέγραπται· Ἥξει ἐκ Σιὼν ὁ ῥυόμενος, ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ. 27 Καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη, ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. 28 Κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς, κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας· 29 Ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις τοῦ θεοῦ. 30 Ὥσπερ γὰρ ὑμεῖς ποτὲ ἠπειθήσατε τῷ θεῷ, νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ,

21 Si enim Deus naturalibus ramis non pepercit, ne forte nec tibi parcat. 22 Vide ergo bonitatem et severitatem Dei, in eos quidem qui ceciderunt severitatem, in te autem bonitatem Dei, si permanseris in bonitatem: alioquin et tu exciderís. 23 Sed et illi si non permanserint in incredulitate inserentur: potens est enim Deus iterum inserere illos. 24 Nam si tu ex naturali excisus es oleastro et contra naturam insertus es in bonam olivam, quanto magis hi secundum naturam inserentur suæ olivæ. 25 Nolo enim vos ignorare, fratres, mysterium hoc, ut non sitis vobis ipsis sapientes, quia cœcitas ex parte contigit in Israhel donec plenitudo gentium intraret, 26 Et sic omnis Israhel salvus firet: sicut scriptum est: Veniet ex Sion qui eripiat et advertet impietates Jacob. 27 Et hoc illis a me testamentum, cum abstulero peccata eorum. 28 Secundum evangelium quidem inimici propter vos, secundum electionem autem carissimi propter patres: 29 Sine pœnitentia enim sunt dona et vocatio Dei. 30 Sicut enim aliquando et vos non credidistis Deo, nunc autem misericordiam consecuti estis propter illorum incredulitatem,

21 ܐܝ ܓܝܪ ܐܠܗܐ ܠܐ ܚܣ ܥܠ ܥܠ ܐܝܠܢ ܕܛܒܥܐ ܕܝܠܡ ܕܠܡܐ ܠܐ ܢܚܣ ܥܠܝܟ ܐܦ ܠܐ ܢܫܒܩ ܠܟ ܀ 22 ܚܙܐ ܗܟ ܛܝܒܘܬܐ ܘܩܫܝܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܥܠ ܐܢܘܢ ܕܢܦܠܘ ܩܫܝܘܬܐ ܘܥܠܝܟ ܛܝܒܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܢ ܬܩܘܡ ܒܛܝܒܘܬܐ ܐܠܐ ܐܦ ܐܢܬ ܬܬܩܛܥ ܀ 23 ܘܐܢܘܢ ܐܦ ܐܢ ܠܐ ܢܩܘܡܘܢ ܒܟܦܪܢܘܬܐ ܢܬܬܠܩܚܘܢ ܡܫܬܐ ܐܝܟ ܕܫܠܝܛ ܐܠܗܐ ܕܢܬܠܩܚ ܠܗܘܢ ܀ 24 ܐܢ ܓܝܪ ܐܢܬ ܐܬܩܛܥܬ ܡܢ ܙܝܬܐ ܕܒܪ ܘܐܬܬܠܩܚܬ ܠܥܠ ܡܢ ܕܠܐ ܛܒܥܟ ܠܙܝܬܐ ܛܒܐ ܐܦ ܐܢܘܢ ܐܦ ܐܢ ܠܐ ܢܩܘܡܘܢ ܒܟܦܪܢܘܬܐ ܢܬܬܠܩܚܘܢ ܠܙܝܬܗ ܕܛܒܥܗ ܀ 25 ❖ ܠܐ ܒܥܐ ܐܢܐ ܕܬܗܘܘ ܠܟܘܢ ܓܠܝܐ ܗܕܐ ܐܚܝ ܕܠܐ ܬܗܘܘ ܚܟܝܡܝܢ ܒܢܦܫܟܘܢ ܕܥܡܝܘܬܐ ܡܢ ܦܠܓ ܗܘܬ ܠܝܫܪܝܠ ܥܕ ܕܢܥܠ ܡܠܝܢܘܬܐ ܕܥܡܡܐ ܀ 26 ܘܗܟܢܐ ܟܠ ܝܫܪܝܠ ܢܬܦܪܩ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܐܬܐ ܡܢ ܨܗܝܘܢ ܕܢܦܨܐ ܘܢܦܪܫ ܥܠ ܥܘܠܗ ܕܝܥܩܘܒ ܀ 27 ܘܗܕܐ ܠܗܘܢ ܩܝܡܬܝ ܡܢ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܒܕ ܐܫܩܘܠ ܠܚܛܗܬܗܘܢ ܀ 28 ܥܠ ܦܘܡ ܒܣܪܬܐ ܐܢܘܢ ܒܥܠܝ ܕܒܝܬ ܐܢܫ ܠܟܘܢ ܘܥܠ ܦܘܡ ܒܚܝܪܘܬܐ ܐܢܘܢ ܚܒܝܒܝ ܕܒܝܬ ܐܒܗܬܐ ܀ 29 ܠܐ ܓܝܪ ܡܬܚܙܪ ܐܠܗܐ ܒܡܬܢܬܗ ܘܒܩܪܝܬܗ ܀ 30 ܐܝܟ ܓܝܪ ܕܐܢܬܘܢ ܒܙܒܢ ܚܕ ܠܐ ܗܝܡܢܬܘܢ ܒܐܠܗܐ ܗܫܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܐܬܪܚܡܬܘܢ ܒܥܠ ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܗܘܢ ܀

31 Οὕτως καὶ οὗτοι νῦν ἠπείθησαν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει ἵνα καὶ αὐτοὶ νῦν ἐλεηθῶσιν· 32 Συνέκλεισεν γὰρ ὁ θεὸς τοὺς πάντας εἰς ἀπείθειαν ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ. 33 Ὦ βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως θεοῦ· ὡς ἀνεξεραύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ. 34 Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου; ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο; 35 Ἢ τίς προέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ; 36 Ὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα· αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

ΚΕΦ. ιβ'.

1 ΠΑΡΑΚΑΛΩ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ θεοῦ, παραστῆσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν ἁγίαν τῷ θεῷ εὐάρεστον, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν· 2 Καὶ μὴ συνσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοός [ὑμῶν], εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον. 3 Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν, μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἑκάστῳ ὡς ὁ θεὸς ἐμέρισεν μέτρον πίστεως.

31 ܗܟܢܐ ܗܠܝܢ ܐܝܟ ܗܘ ܠܐ ܐܝܬܗܝܡܢܘ ܒܪܚܡܟ ܕܝܠܟ ܐܦ ܗܢܘܢ ܗܫܐ ܢܬܪܚܡܘܢ ܒܪܚܡܟ ܕܝܠܟ : 32 ܐܬܟܠܝܠ ܓܝܪ ܐܠܗܐ ܠܟܠ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܒܠܚܘܕ ܕܠܐ ܗܝܡܢܘ ܕܟܠܗܘܢ ܢܬܪܚܡ ܠܟܠ ܒܢܝ ܐܢܫܐ . 33 ܐܘ ܥܡܝܩܘܬܐ ܕܥܘܬܪ ܘܚܟܡܬܐ ܘܕܝܥܬܐ ܕܐܠܗܐ ܡܐ ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܕܝܢܘܗܝ ܘܠܐ ܡܬܒܥ ܐܪܚܘܗܝ . 34 ܡܢ ܓܝܪ ܝܕܥ ܪܥܝܢܗ ܕܡܪܝܐ ܐܘ ܡܢ ܗܘ ܡܫܬܘܦ ܠܗ ܐܘ ܡܢ ܗܘ ܕܡܩܕܡ ܠܗ ܘܢܬܚܙܐ ܠܗ . 35 ܐܘ ܡܢ ܗܘ ܕܝܗܒ ܠܗ ܘܢܫܠܡ ܠܗ . 36 ܡܛܠ ܕܡܢܘܗܝ ܘܒܗ ܘܠܗ ܟܠ ܡܕܡ ܠܗ ܬܫܒܘܚܬܐ ܠܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ .

ܦܨܠܐ ܒ ܫ

1 ܫܐܠ ܐܢܐ ܐܢ ܐܚܝ ܒܪܚܡܝ ܐܠܗܐ ܕܬܩܪܒܘ ܦܓܪܟܘܢ ܕܚܝ ܩܕܝܫܐ ܕܡܪܥܝܐ ܠܐܠܗܐ ܕܗܢܐ ܗܘ ܦܘܠܚܢܟܘܢ ܕܫܡܫܐ ܗܘ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܒܫܡܫܐ ܕܩܘܫܛ

4 Καθάπερ γὰρ ἐν ἑνὶ σώματι πολλὰ μέλη ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν, 5 Οὕτως οἱ πολλοὶ ἓν σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ, τὸ δὲ καθ' εἷς ἀλλήλων μέλη, 6 Ἔχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα· εἴτε προφητείαν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως· 7 Εἴτε διακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ· εἴτε ὁ διδάσκων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ· 8 Εἴτε ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ παρακλήσει· ὁ μεταδιδοὺς ἐν ἁπλότητι, ὁ προϊστάμενος ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν ἐν ἱλαρότητι. 9 Ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος. Ἀποστυγοῦντες τὸ πονηρόν, κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ, 10 Τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι, τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, 11 Τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ Κυρίῳ δουλεύοντες, 12 Τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες, 13 Ταῖς χρείαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν διώκοντες. 14 Εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας ὑμᾶς, εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε. 15 Χαίρειν μετὰ χαιρόντων, κλαίειν μετὰ κλαιόντων.

4 ܐܝܟ ܕܒܓܘܫܡܐ ܚܕ ܣܓܝܐܝܢ ܐܝܒܪܝܢ ܠܢ
ܐܝܟܢܐ ܕܟܠ ܐܝܒܪܐ ܠܐ ܒܗ ܦܥܠ ܐܝܟ ܗܘ
ܠܗ ܐܝܒܪܐ ܗܟܢ ܐܦ ܚܢܢ ܣܓܝܐܝܢ ܒܓܘ
ܡܫܝܚܐ ܘܟܠ ܚܕ ܠܚܕ ܐܝܒܪܝ ܐܢܘܢ ܐܝܟ
5 ܐܝܒܪܝ ܠܚܕ ܠܚܕ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܢ ܚܠܦ
ܡܬܢ ܟܦܝ ܕܐܝܬ ܠܢ ܒܝܕ ܡܬܢ ܐܝܟ ܕܐܝ
ܬ ܠܢ ܒܝܕ ܡܬܢ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܢ ܒܝܕ ܡܬ
ܢ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܢ ܒܝܕ ܡܬܢ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠ
ܢ ܒܝܕ ܡܬܢ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܢ ܒܝܕ ܡܬܢ ܐ
ܝܟ ܕܐܝܬ ܠܢ ܒܝܕ ܡܬܢ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܢ ܒ
ܝܕ ܡܬܢ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܢ ܒܝܕ ܡܬܢ ܐܝܟ ܕ
ܐܝܬ ܠܢ ܒܝܕ ܡܬܢ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܢ ܒܝܕ ܡ
ܬܢ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܢ ܒܝܕ ܡܬܢ ܐܝܟ ܕܐܝܬ
ܠ

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ, ιβ', ιγ'.

16 Τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρονοῦντες, μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες, ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι· μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς. 17 Μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες, προνοούμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων, 18 Εἰ δυνατόν, τὸ ἐξ ὑμῶν, μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες, 19 Μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, ἀγαπητοί, ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ· γέγραπται γάρ· Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος. 20 Ἀλλὰ ἐὰν πεινᾷ ὁ ἐχθρός σου, ψώμιζε αὐτόν· ἐὰν διψᾷ πότιζε αὐτόν· τοῦτο γὰρ ποιῶν ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 21 Μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

ΚΕΦ. ιγ'.

1 ΠΑΣΑ ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω. Οὐ γὰρ ἔστιν ἐξουσία εἰ μὴ ὑπὸ θεοῦ, αἱ δὲ οὖσαι [ἐξουσίαι] ὑπὸ θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν. 2 Ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν· οἱ δὲ ἀνθεστηκότες ἑαυτοῖς κρίμα λήμψονται.

AD ROMANOS, XII. XIII.

16 Id ipsum invicem sentientes, non alta sapientes, sed humilibus consentientes: nolite esse prudentes apud vosmet ipsos. 17 Nulli malum pro malo reddentes, providentes bona non tantum coram Deo sed etiam coram omnibus hominibus; 18 Si fieri potest, quod ex vobis est, cum omnibus hominibus pacem habentes; 19 Non vosmet ipsos defendentes, carissimi, sed date locum iræ: scriptum est enim: Mihi vindictam, ego retribuam, dicit Dominus. 20 Sed si esurierit inimicus tuus, ciba illum: si sitit, potum da illi. Hoc enim faciens carbones ignis congeres supra caput ejus. 21 Noli vinci a malo, sed vince in bono malum.

CAPUT XIII.

1 Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit. Non est enim potestas nisi a Deo: quæ autem sunt, a Deo ordinatæ sunt. 2 Itaque qui resistit potestati, Dei ordinationi resistit: qui autem resistunt, ipsi sibi damnationem adquirunt.

3 Οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶν φόβος τῷ ἀγαθῷ ἔργῳ ἀλλὰ τῷ κακῷ. Θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν; τὸ ἀγαθὸν ποίει, καὶ ἔξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς· 4 Θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν σοὶ εἰς τὸ ἀγαθόν. Ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῇς, φοβοῦ· οὐ γὰρ εἰκῆ τὴν μάχαιραν φορεῖ· θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν ἔκδικος εἰς ὀργὴν τῷ τὸ κακὸν πράσσοντι. 5 Διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι, οὐ μόνον διὰ τὴν ὀργὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδησιν. 6 Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους τελεῖτε· λειτουργοὶ γὰρ θεοῦ εἰσὶν εἰς αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες. 7 Ἀπόδοτε [οὖν] πᾶσιν τὰς ὀφειλάς, τῷ τὸν φόρον τὸν φόρον, τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος, τῷ τὸν φόβον τὸν φόβον, τῷ τὴν τιμὴν τὴν τιμήν. 8 Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε, εἰ μὴ τὸ ἀλλήλους ἀγαπᾶν· ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον νόμον πεπλήρωκεν. 9 Τὸ γὰρ οὐ μοιχεύσεις, οὐ φονεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐκ ἐπιθυμήσεις, καὶ εἴ τις ἑτέρα ἐντολή, ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 10 Ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται· πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη.

3 Nam principes non sunt timori boni operis sed mali. Vis autem non timere potestatem? Bonum fac, et habebis laudem ex illa: 4 Dei enim minister est tibi in bonum. Si autem male feceris, time: non enim sine causa gladium portat: Dei enim minister est, vindex in iram ei qui malum agit. 5 Ideo necessitate subditi estote, non solum propter iram sed et propter conscientiam. 6 Ideo enim et tributa præstatis: ministri enim Dei sunt, in hoc ipsum servientes. 7 Reddite [ergo] omnibus debita; cui tributum, tributum; cui vectigal, vectigal; cui timorem, timorem; cui honorem, honorem. 8 Nemini quicquam debeatis, nisi ut invicem diligatis: qui enim diligit proximum, legem implevit. 9 Nam: Non adulterabis, Non occides, Non furaveris, Non concupisces, et si quod est aliud mandatum, in hoc verbo instauratur: Diliges proximum tuum sicut te ipsum. 10 Dilectio proximi malum non operatur: plenitudo ergo legis est dilectio.

11 Καὶ τοῦτο εἰδότες τὸν καιρόν, ὅτι ὥρα ἤδη ὑμᾶς ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι· νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. 12 Ἡ νὺξ προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν. Ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους, ἐνδυσώμεθα δὲ τὰ ὅπλα τοῦ φωτός. 13 Ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν, μὴ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ, 14 Ἀλλὰ ἐνδύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίας.

ΚΕΦ. ιδ'.

1 ΤΟΝ δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν. 2 Ὃς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει. 3 Ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενείτω· ὁ δὲ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω· ὁ θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. 4 Σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; τῷ ἰδίῳ κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει· σταθήσεται δέ, δυνατεῖ γὰρ ὁ Κύριος στῆσαι αὐτόν. 5 Ὃς μὲν γὰρ κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ὃς δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν· ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοὶ πληροφορείσθω.

ܗܘ ܕܝܕܥ ܠܙܒܢܐ ܗܕܐ ܕܫܥܬܐ ¶ 11
ܗܝ ܟܕ ܢܬܝܠܢ ܡܢ ܫܢܬܐ ܠܡܩܡ
ܠܡܥܒܕ ܗܫܐ ܩܪܝܒ ܦܘܪܩܢܢ ܡܢ
ܟܕ ܗܝܡܢܢ ܠܡܐ ¶ ܠܝܠܝܐ ܩܕܡ 12
ܠܢ ܘܢܬ ¶ ܢܗܘܐ ܩܪܝܒ ¶ ܢܦܫܛ
ܥܒܕܝ ܚܫܟܐ ¶ ܘܢܠܒܫ ¶ ܙܝܢܝ
ܢܘܗܪܐ ¶ ܐܝܟ ¶ ܒܝܘܡܐ ¶ ܢܗܠܟ 13
ܒܫܦܝܪ ¶ ܠܐ ¶ ¶ ¶

6 Ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν Κυρίῳ φρονεῖ· [καὶ ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέραν, Κυρίῳ οὐ φρονεῖ·] καὶ ὁ ἐσθίων Κυρίῳ ἐσθίει, εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων Κυρίῳ οὐκ ἐσθίει καὶ εὐχαριστεῖ τῷ θεῷ. 7 Οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῇ, καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνήσκει· 8 Ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ Κυρίῳ ἀποθνήσκομεν. Ἐάν τε οὖν ζῶμεν ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ Κυρίου ἐσμέν. 9 Εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς ἀπέθανεν καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ. 10 Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; ἢ καὶ σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου; πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ θεοῦ. 11 Γέγραπται γάρ· Ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος, ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ θεῷ. 12 Ἄρα οὖν ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον δώσει τῷ θεῷ. 13 Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν, ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, τὸ μὴ τιθέναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον. 14 Οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' ἑαυτοῦ, εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι, ἐκείνῳ κοινόν. 15 Εἰ γὰρ διὰ βρῶμα ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται, οὐκέτι κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς. Μὴ τῷ βρώματί σου ἐκεῖνον ἀπόλλυε, ὑπὲρ οὗ Χριστὸς ἀπέθανεν.

6 Qui sapit diem, Domino sapit, . . . et qui manducat, Domino manducat: gratias enim agit Deo: et qui non manducat, Domino non manducat et gratias agit Deo. 7 Nemo enim nostrum sibi vivit, et nemo sibi moritur. 8 Sive enim vivimus, Domino vivimus; sive morimur, Domino morimur: sive ergo vivimus sive morimur, Domini sumus. 9 In hoc enim Christus et mortuus est et resurrexit, ut et mortuorum et vivorum dominetur. 10 Tu autem quid judicas fratrem tuum? aut tu quare spernis fratrem tuum? Omnes enim stabimus ante tribunal Dei. 11 Scriptum est enim: Vivo ego, dicit Dominus, quoniam mihi flectetur omne genu, et omnis lingua confitebitur Deo. 12 Itaque unusquisque nostrum pro se rationem reddet Deo. 13 Non ergo amplius invicem judicemus, sed judicate hoc magis, ne ponatis offendiculum fratri vel scandalum. 14 Scio et confido in Domino Jesu quia nihil commune per ipsum, nisi ei qui existimat quid commune esse, illi commune est. 15 Si enim propter cibum frater tuus contristatur, jam non secundum caritatem ambulas. Noli cibo tuo illum perdere, pro quo Christus mortuus est.

6 ܡܢ ܕܡܨܒ ܝܘܡܐ . ܠܡܪܝܐ ܡܨܒ ܝܘܡܐ . ܘܡܢ ܠܐ ܡܨܒ ܝܘܡܐ . ܠܡܪܝܐ ܠܐ ܡܨܒ ܝܘܡܐ . ܘܡܢ ܕܐܟܠ . ܠܡܪܝܐ ܐܟܠ . ܘܡܢ ܠܐ ܐܟܠ . ܠܡܪܝܐ ܠܐ ܐܟܠ . ܘܡܘܕܐ ܠܐܠܗܐ . 7 ܓܝܪ ܐܢܫ ܡܢܢ ܠܢܦܫܗ ܠܐ ܡܚܝ . ܘܐܢܫ ܠܐ ܡܝܬ ܠܢܦܫܗ . 8 ܐܦ ܐܢ ܚܝܝܢ ܠܡܪܝܐ ܚܝܝܢ . ܐܦ ܐܢ ܡܝܬܝܢ ܠܡܪܝܐ ܡܝܬܝܢ . ܐܦ ܐܢ ܚܝܝܢ ܐܦ ܐܢ ܡܝܬܝܢ ܠܡܪܝܐ ܐܢܚܢ . 9 ܠܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܡܝܬ ܘܩܡ ܘܚܝ . ܕܒܗ ܢܫܠܛ ܒܡܝܬܐ ܘܒܚܝܐ : 10 ܐܢܬ ܡܢܐ ܐܢ ܕܝܢ ܠܐܚܘܟ ܐܘ ܐܢ ܠܡܐ ܐܢ ܡܣܟܠ ܠܐܚܘܟ . ❖ ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܢܩܘܡ ܩܕܡ ܒܝܡܐ ܕܕܝܢܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ . 11 ܓܝܪ ܟܬܝܒ ܐܢܐ ܚܝ ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܕܠܝ ܢܟܪܥ ܟܠ ܒܪܟܐ ܘܟܠ ܠܫܢܐ ܢܫܒܚ ܠܐܠܗܐ . 12 ܗܟܝܠ ܟܠ ܚܕ ܡܢܢ ܢܬܠ ܥܠ ܢܦܫܗ ܚܫܒܢܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ . 13 ܠܐ ܢܕܝܢ ܗܠܝܢ ܠܗܠܝܢ ܐܠܐ ܗܝ ܕܢܕܝܢ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܢܣܝܡ ܡܟܫܘܠܬܐ ܠܐܚ ܠܐܚ ܐܘ ܣܟܢܕܠܐ . 14 ܝܕܥ ܐܢܐ ܘܡܗܝܡܢ ܒܡܪܝܐ ܝܫܘܥ ܕܠܝܬ ܟܠ ܡܕܡ ܓܠܝ ܐܠܐ ܠܡܢ ܕܡܚܫܒ ܠܗ ܕܡܕܡ ܓܠܝ ܗܘ ܠܗ ܓܠܝ . 15 ܐܢ ܓܝܪ ܡܢ ܒܝܬ ܡܐܟܠܬܐ ܐܚܘܟ ܡܬܥܩ ܠܐ ܗܠܟܬ ܥܡ ܚܘܒܐ . ܠܐ ܬܒܕ ܒܡܐܟܠܬܟ ܗܘ ܕܡܝܬ ܡܫܝܚܐ ܥܠܘܗܝ .

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ, ιδ', ιε'.

13 Μὴ βλασφημείσθω οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν. 17 Οὐ γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν πνεύματι ἁγίῳ· 18 Ὁ γὰρ ἐν τούτῳ δουλεύων τῷ Χριστῷ εὐάρεστος τῷ θεῷ καὶ δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις. 19 Ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης διώκομεν καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους. 20 Μὴ ἕνεκεν βρώματος κατάλυε τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ. Πάντα μὲν καθαρά, ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ προσκόμματος ἐσθίοντι· 21 Καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα μηδὲ πιεῖν οἶνον μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει [ἢ σκανδαλίζεται ἢ ἀσθενεῖ]. 22 Σὺ πίστιν ἣν ἔχεις κατὰ σεαυτὸν ἔχε ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει· 23 Ὁ δὲ διακρινόμενος ἐὰν φάγῃ κατακέκριται, ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως· πᾶν δὲ ὃ οὐκ ἐκ πίστεως ἁμαρτία ἐστίν.

ΚΕΦ. ιε'.

1 Ὀφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. 2 Ἕκαστος ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν· 3 Καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρεσεν, ἀλλὰ καθὼς γέγραπται· Οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπεσαν ἐπ' ἐμέ.

AD ROMANOS, XIV. XV.

16 Non ergo blasphemetur bonum nostrum. 17 Non est regnum Dei esca et potus, sed justitia et pax et gaudium in Spiritu sancto: 18 Qui enim in hoc servit Christo, placet Deo et probatus est hominibus. 19 Itaque quæ pacis sunt sectemur, et quæ ædificationis sunt in invicem custodiamus. 20 Noli propter escam destruere opus Dei. Omnia quidem munda sunt, sed malum est homini qui per offendicum manducat. 21 Bonum est non manducare carnem et non bibere vinum neque in quo frater tuus offendit aut scandalizatur aut infirmatur. 22 Tu fidem habes? penes temet ipsum habe coram Deo. Beatus qui non judicat semet ipsum in eo quo probat. 23 Qui autem discernit, si manducaverit, damnatus est, quia non ex fide: omne autem quod non est ex fide peccatum est.

CAPUT XV.

1 Debemus autem nos firmiores inbecillitates infirmorum sustinere et non nobis placere. 2 Unusquisque vestrum proximo suo placeat in bonum ad ædificationem: 3 Etenim Christus non sibi placuit, sed sicut scriptum est: Inproperia inproperantium tibi ceciderunt super me.

4 Ὅσα γὰρ προεγράφη, εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν ἐγράφη, ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ διὰ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν, 5 Ὁ δὲ θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δῴη ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν, 6 ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἑνὶ στόματι δοξάζητε τὸν θεὸν καὶ πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 7 Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσελάβετο ὑμᾶς εἰς δόξαν τοῦ θεοῦ. 8 Λέγω γὰρ Χριστὸν διάκονον γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων, 9 Τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν θεόν, καθὼς γέγραπται· Διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσιν καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ. 10 Καὶ πάλιν λέγει· Εὐφράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. 11 Καὶ πάλιν· Αἰνεῖτε πάντα τὰ ἔθνη τὸν Κύριον, καὶ ἐπαινεσάτωσαν αὐτὸν πάντες οἱ λαοί. 12 Καὶ πάλιν Ἡσαΐας λέγει· Ἔσται ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαὶ καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν, ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιοῦσιν. 13 Ὁ δὲ θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει πνεύματος ἁγίου. 14 Πέπεισμαι δέ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν, ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοί ἐστε ἀγαθωσύνης, πεπληρωσένοι πάσης τῆς γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους νουθετεῖν.

4 ܟܠ ܡܐ ܕܡܬܟܬܒ ܠܥܠ̈ܡ ܟܬܝܒ ܐܝܟ ܕܒܟܬܒ̈ܐ ܕܝܠ̈ܢ ܐܬܟܬܒ̈ܘ ܠܡܐ

15 Τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν [ἀδελφοί,] ἀπὸ μέρους, ὡς ἐπαναμιμνήσκων ὑμᾶς διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ἀπὸ τοῦ θεοῦ. 16 Εἰς τὸ εἶναί με λειτουργὸν Χριστοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἱερουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν πνεύματι ἁγίῳ. 17 Ἔχω οὖν τὴν καύχησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν θεόν· 18 Οὐ γὰρ τολμήσω τι λαλεῖν ὧν οὐ κατειργάσατο Χριστὸς δι' ἐμοῦ εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν, λόγῳ καὶ ἔργῳ, 19 Ἐν δυνάμει σημείων καὶ τεράτων, ἐν δυνάμει πνεύματος θεοῦ, ὥστε με ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέναι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. 20 Οὕτως δὲ φιλοτιμούμενον, εὐαγγελίζεσθαι οὐχ ὅπου ὠνομάσθη Χριστός, ἵνα μὴ ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ, 21 Ἀλλὰ καθὼς γέγραπται· Οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ ὄψονται, καὶ οἳ οὐκ ἀκηκόασιν συνήσουσιν. 22 Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, 23 Νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, ἐπιποθίαν δὲ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, 24 Ὡς ἂν πορεύωμαι εἰς τὴν Σπανίαν ἐλπίζω γὰρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ, ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ.

15 ܒܟܠ ܙܒܢ ܕܐܝܬ ܠܝ ܚܘܫܒܐ ܩܠܝܠ ܐܦ ܐܝܟ ܕܐܢ ܐܬ ܠܟܘܢ ܐܚܝ ܡܢ ܦܬܓܡܐ ܕܐܝܟ ܕܡܐ ܕܐܬܝܗܒ ܠܝ ܡܢ ܐܠܗܐ ܠܡܗܘܝ ܫܡܫܐ ܠܡܫܝܚܐ ܒܝܫܘܥ ܠܥܡܡܐ ܕܡܬܩܕܫ ܒܪܘܚ ܩܘܕܫܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܐܠܗܐ ܕܬܗܘܐ ܩܘܪܒܢܐ ܕܥܡܡܐ ܡܩܒܠܐ ܘܡܬܩܕܫܐ ܒܪܘܚ ܩܘܕܫܐ. 17 ܐܝܟ ܟܕ ܐܝܬ ܠܝ ܫܘܒܚܐ ܒܡܫܝܚܐ ܒܝܫܘܥ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. 18 ܠܐ ܓܝܪ ܐܬܪܥܝ ܐܢܐ ܡܕܡ ܕܠܐ ܥܒܕ ܡܫܝܚܐ ܐܦ ܗܘ ܒܝ ܠܘܬ ܥܡܡܐ ܒܡܠܬܐ ܘܒܥܒܕܐ: 19 ܒܚܝܠ ܐܬܘܬ ܘܦܪܫܓܢ ܘܒܚܝܠ ܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܡܢ ܐܘܪܫܠܡ ܘܥܕ ܐܝܠܘܪܝܩܘܢ ܐܦ ܐܢܐ ܡܠܝܬ ܒܣܒܪܬܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܡܫܝܚܐ: 20 ܘܟܕܐ ܗܟܝܠ ܐܢܐ ܒܣܒܪ ܕܠܐ ܐܬܪ ܕܫܡܗ ܕܡܫܝܚܐ ܐܬܝܕܥ ܐܬܒܢܐ ܥܠ ܐܣܬܘܬܐ ܕܚܪܢܐ ܐܚܪܢܐ. 21 ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܐܢܘܢ ܕܠܐ ܐܬܚܘܘ ܥܠܘܗܝ ܢܚܙܘܢ ܘܐܢܘܢ ܕܠܐ ܫܡܥܘ ܢܬܒܘܢܢ. 22 ܥܠ ܗܕܐ ܐܦ ܐܬܥܩܒܬ ܣܓܝܐܬ ܕܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ. 23 ܗܫܐ ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܝ ܬܪܨ ܒܗܕܐ ܐܬܪ ܒܦܠܓܘܬܐ ܗܠܝܢ ܘܫܘܩܐ ܐܝܬ ܠܝ ܠܡܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ ܡܢ ܣܓܝܐܝ ܫܢܝܢ ܩܕܡ ܗܕܐ. 24 ܟܕ ܐܙܠ ܠܣܦܢܝܐ ܐܣܒܪ ܕܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ ܘܐܫܕܪ ܠܗ ܡܢ ܠܘܬܟܘܢ ܐܦ ܐܢܐ ܠܬܡ ܐܢ ܡܢ ܩܕܡ ܕܐܢܐ ܐܬܡܠܝ ܡܢ ܚܕܘܬܟܘܢ ܒܗܕܐ ܐܬܪ.

15 Audacius autem scripsi vobis, fratres, ex parte, tamquam in memoriam vos reducens propter gratiam quæ data est mihi a Deo, 16 Ut sim minister Christi Jesu in gentibus, sanctificans evangelium Dei, ut fiat oblatio gentium accepta, sanctificata in Spiritu sancto. 17 Habeo igitur gloriam in Christo Jesu ad Deum: 18 Non enim audeo aliquid loqui eorum quæ per me non efficit Christus in obœdientiam gentium, verbo et factis, 19 In virtute signorum et prodigiorum, in virtute Spiritus sancti, ita ut ab Hierusalem per circuitum usque ad Illyricum repleverim evangelium Christi. 20 Sic autem hoc prædicavi evangelium, non ubi nominatus est Christus, ne super alienum fundamentum ædificarem, 21 Sed sicut scriptum est: Quibus non est adnuntiatum de eo, videbunt, et qui non audierunt intellegent. 22 Propter quod et inpediebar plurimum venire ad vos: 23 Nunc vero ulterius locum non habens in his regionibus, cupiditatem autem habens veniendi ad vos ex multis jam præcedentibus annis, 24 Cum in Hispaniam proficisci cœpero, spero quod præteriens videam vos et a vobis deducar illuc, si vobis primum ex parte fruitus fuero.

25 Νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἰερουσαλὴμ διακονῶν τοῖς ἁγίοις. 26 Ηὐδόκησαν γὰρ Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἰερουσαλήμ. 27 Ηὐδόκησαν γάρ, καὶ ὀφειλέται εἰσὶν αὐτῶν· εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοινώνησαν τὰ ἔθνη, ὀφείλουσιν καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. 28 Τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι' ὑμῶν εἰς Σπανίαν· 29 Οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς ἐν πληρώματι εὐλογίας [τοῦ εὐαγγελίου] Χριστοῦ ἐλεύσομαι. 30 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ πνεύματος, συναγωνίσασθαί μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν θεόν, 31 ἵνα ῥυσθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ ἡ διακονία μου ἡ εἰς Ἰερουσαλὴμ εὐπρόσδεκτος τοῖς ἁγίοις γένηται, 32 ἵνα ἐλθὼν ἐν χαρᾷ πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος θεοῦ συναναπαύσωμαι ὑμῖν. 33 Ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν· ἀμήν.

ΚΕΦ. ις'.

1 ΣΥΝΙΣΤΗΜΙ δὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, οὖσαν διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κενχρεαῖς, 2 ἵνα αὐτὴν προσδέξησθε ἐν Κυρίῳ ἀξίως τῶν ἁγίων καὶ παραστῆτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν χρῄζῃ πράγματι· καὶ γὰρ αὐτὴ προστάτις πολλῶν ἐγενήθη καὶ ἐμοῦ αὐτοῦ.

25 ܗܫܐ ܕܐܙܠ ܐܢܐ ܠܐܘܪܫܠܡ ܠܡܫܡܫ ܠܩܕܝܫܐ. 26 ܐܝ ܓܝ ܕܫܦܝ ܠܗܘ ܒܡܩܕܘܢܝܐ ܘܐܟܐܝܐ ܕܢܥܒܕܘܢ ܟܘܢܝܐ ܠܡܣܟܝܢܐ ܕܩܕܝܫܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. 27 ܫܦܝ ܠܗܘ ܘܒܥܠܝ ܕܝܢ ܗܢܘܢ ܐܢܘܢ ܕܐܢ ܒܪܘܚܢܝܬܗܘܢ ܫܘܬܦܘ ܠܗܘ ܥܡܡܐ ܒܫܡܝܬܗܘܢ ܕܒܣܪܐ ܢܦܠܚܘ ܠܗܘ. 28 ܗܕܐ ܗܟܝ ܕܐܫܠܡ ܘܐܚܬܡ ܠܗܘ ܠܗܕܐ ܦܪܝܐ ܐܙܠ ܐܢܐ ܒܗ ܠܐܣܦܢܝܐ. 29 ܘܝܕܥ ܐܢܐ ܕܟܕ ܐܬܐ ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ ܒܡܠܝܢ ܕܒܪܟܬܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܡܫܝܚܐ ܐܬܐ ܐܢܐ. 30 ܒܥܐ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܐܚܝ ܒܫܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܘܒܚܘܒܬܐ ܕܪܘܚܐ ܕܬܬܟܫܝܢ ܥܡܝ ܒܨܠܘܬܟܘܢ ܥܠ ܐܠܗܐ ܒܥܕܝ. 31 ܕܐܫܬܙܒ ܡܢ ܟܦܪܐ ܕܠܐ ܡܗܝܢ ܕܒܝܗܘܕܐ ܘܕܬܗܘܐ ܫܘܬܦܬܝ ܠܘܬ ܐܘܪܫܠܡ ܠܡܫܡܫ ܠܩܕܝܫܐ. 32 ܘܐܬܐ ܒܚܕܘܬܐ ܒܨܒܝܢ ܕܐܠܗܐ ܘܐܬܪܘܚ ܥܡܟܘܢ. 33 ܐܠܗܐ ܕܫܠܡܐ ܗܘ ܥܡ ܟܠܟܘܢ ܐܡܝܢ ✤

ܟܦܠܐ ✤ ܣ

1 ܐܝܟ ܐܢܐ ܒܥܐ ܠܟܘܢ ܠܦܝܒܐ ܐܚܬܢ ܕܫܡܫܬܐ ܕܥܕܬܐ ܕܒܟܢܟܪܝܣ. 2 ܕܬܩܒܠܘܗܝ ܒܡܪܝܐ ܐܝܟ ܕܫܦܝ ܠܩܕܝܫܐ ܘܬܩܘܡܘܢ ܠܗ ܒܟܠ ܡܕܡ ܕܬܒܥܐ ܡܢܟܘܢ ܐܦ ܗܝ ܐܦ ܐܢܐ ܐܦ ܣܓܝܐܢ ܒܣܥܕܐ ܗܘ ܠܟܬ ✤

25 Nunc igitur proficiscar Hierusalem ministrare sanctis. 26 Probaverunt enim Macedonia et Achaia conlationem aliquam facere in pauperes sanctorum qui sunt Hierusalem. 27 Placuit enim eis, et debitores sunt eorum: nam si spiritalium eorum participes facti sunt gentiles, debent et in carnalibus ministare eis. 28 Hoc igitur cum consummavero et adsignavero eis fructum hunc, proficiscar per vos in Hispaniam: 29 Scio autem quoniam veniens ad vos in abundantia benedictionis [evangelii] Christi veniam. 30 Obsecro igitur vos, fratres, per Dominum nostrum Jesum Christum et per caritatem Spiritus, ut adjuvetis me in orationibus pro me ad Deum, 31 Ut liberer ab infidelibus qui sunt in Judæa, et obsequii mei oblatio accepta fiat in Hierusolyma sanctis, 32 Ut veniam ad vos in gaudio per voluntatem Dei et refrigerer vobiscum. 33 Deus autem pacis sit cum omnibus vobis. Amen.

CAPUT XVI.

1 COMMENDO autem vobis Phœbem sororem nostram, quæ est in ministerio ecclesiæ quæ est Cencris, 2 Ut eam suscipiatis in Domino digne sanctis et adsistatis ei in quocumque negotio vestri indiguerit: etenim ipsa quoque adsistit multis et mihi ipsi.

3 'Ασπάσασθε Πρίσκαν καὶ 'Ακύλαν τοὺς συνεργούς μου ἐν Χριστῷ 'Ιησοῦ, 4 Οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν, οἷς οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν, 5 Καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. 'Ασπάσασθε 'Επαινετὸν τὸν ἀγαπητόν μου, ὅς ἐστιν ἀπαρχὴ τῆς 'Ασίας εἰς Χριστόν. 6 'Ασπάσασθε Μαριάμ, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς ὑμᾶς. 7 'Ασπάσασθε 'Ανδρόνικον καὶ 'Ιουνίαν τοὺς συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου, οἵτινές εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, οἳ καὶ πρὸ ἐμοῦ γέγοναν ἐν Χριστῷ. 8 'Ασπάσασθε 'Αμπλίατον τὸν ἀγαπητόν μου ἐν Κυρίῳ. 9 'Ασπάσασθε Οὐρβανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ καὶ Στάχυν τὸν ἀγαπητόν μου. 10 'Ασπάσασθε 'Απελλῆν τὸν δόκιμον ἐν Χριστῷ. 'Ασπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν 'Αριστοβούλου. 11 'Ασπάσασθε 'Ηρωδίωνα τὸν συγγενῆ μου. 'Ασπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ναρκίσσου τοὺς ὄντας ἐν Κυρίῳ. 12 'Ασπάσασθε Τρύφαιναν καὶ Τρυφῶσαν τὰς κοπιώσας ἐν Κυρίῳ. 'Ασπάσασθε Περσίδα τὴν ἀγαπητήν, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν Κυρίῳ. 13 'Ασπάσασθε 'Ροῦφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ. 14 'Ασπάσασθε 'Ασύγκριτον, Φλέγοντα, 'Ερμῆν, Πατρόβαν, 'Ερμᾶν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς.

3 ܐܡܪ ܠܦܪܣܩܐ ܘܠܐܩܝܠܐ ܦܠܚܝ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ . 4 ܕܐܢܝܢ ܥܠ ܢܦܫܝ ܦܪܩܘ ܩܕܡܝܗܘܢ ܠܐ ܐܢܐ ܒܠܚܘܕܝ ܐܠܐ ܐܦ ܟܠ ܥܕܬܐ ܕܥܡܡܐ ܡܘܕܝܢ ܐܢܐ ܠܗ

15 Ἀσπάσασθε Φιλόλογον καὶ Ἰουλίαν, Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ Ὀλυμπᾶν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἁγίους. 16 Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι πᾶσαι τοῦ Χριστοῦ. 17 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε ποιοῦντας, καὶ ἐκκλίνετε ἀπ' αὐτῶν· 18 Οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Χριστῷ οὐ δουλεύουσιν ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ, καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας καὶ εὐλογίας ἐξαπατῶσιν τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων. 19 Ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας ἀφίκετο· ἐφ' ὑμῖν οὖν χαίρω, θέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίους δὲ εἰς τὸ κακόν. 20 Ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει τὸν σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ [Χριστοῦ] μεθ' ὑμῶν. 21 Ἀσπάζεται ὑμᾶς Τιμόθεος ὁ συνεργός μου, καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου. 22 Ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ Τέρτιος ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν ἐν Κυρίῳ. 23 Ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάϊος ὁ ξένος μου καὶ ὅλης τῆς ἐκκλησίας. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἔραστος ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως καὶ Κούαρτος ὁ ἀδελφός. [24 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν· ἀμήν.]

15 ܫܠܡܘ ܠܦܝܠܘܠܘܓܘܣ ܘܠܝܘܠܝܐ ܘܠܢܝܪܐܘܣ ܘܠܐܚܬܗ ܕܝܠܗ ܘܠܐܘܠܘܡܦܐ ܘܠܟܠ ܩܕܝܫܐ ܕܥܡܗܘܢ ܀ 16 ܫܠܡܘ ܚܕ ܠܚܕ ܒܢܫܩܐ ܩܕܝܫܐ ܀ ܫܠܡ ܠܟܘܢ ܟܠ ܥܕܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܀ 17 ܒܥܐ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܐܚܝ ܕܬܬܚܙܘ ܠܐܢܘܢ ܕܥܒܕܝܢ ܦܪܘܕܐ ܘܣܟܢܬܐ ܒܠܚܘ ܕܠܦ ܗܢ ܕܝܠܦܬܘܢ ܐܢܬܘܢ ܘܬܬܦܪܫܘܢ ܡܢܗܘܢ ܀ 18 ܐܝܟ ܕܐܢܘܢ ܠܐ ܡܫܬܡܫܝܢ ܠܡܪܢ ܡܫܝܚܐ ܐܠܐ ܠܟܪܣܗ ܘܒܡܠܝ ܦܘܡܗ ܘܒܡܠܝ ܛܝܒܘܬܐ ܡܛܥܝܢ ܠܒܐ ܕܬܡܝܡܐ ܀ 19 ܛܝܒܘܬܟܘܢ ܐܬܦܪܣܬ ܥܠ ܟܠ ܐܬܪܐ ܀ ܗܠܝ ܥܠ ܟܘܢ ܚܕܝ ܐܢܐ ܘܨܒܐ ܐܢܐ ܕܬܗܘܘ ܚܟܝܡܝܢ ܒܛܒ ܘܦܫܝܛܝܢ ܒܒܝܫ ܀ 20 ܐܠܗܐ ܕܫܠܡܐ ܢܕܟܐ ܠܣܛܢܐ ܬܚܬ ܪܓܠܝܟܘܢ ܒܥܓܠܐ ܀ ܛܝܒܘܬܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܥܡ ܟܠܟܘܢ ܀ 21 ܫܠܡ ܠܟܘܢ ܛܝܡܬܐܘܣ ܦܠܚܝ ܘܠܘܩܝܣ ܘܝܣܘܢ ܘܣܘܣܦܛܪܘܣ ܐܢܫܝ ܕܡܝܬܝ ܀ 22 ܫܠܡ ܠܟܘܢ ܐܢܐ ܛܪܛܝܘܣ ܕܟܬܒܬ ܐܓܪܬܐ ܗܕܐ ܒܡܪܢ ܀ 23 ܫܠܡ ܠܟܘܢ ܓܝܘܣ ܐܪܚܝ ܘܠܟܠ ܥܕܬܐ ܕܐܝܬ ܠܝ ܀ ܫܠܡ ܠܟܘܢ ܐܪܐܣܛܘܣ ܓܒܐ ܕܒܝܬ ܡܕܝܢܬܐ ܘܩܘܐܪܛܘܣ ܐܚܘܗܝ ܀ 24 ܛܝܒܘܬܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܥܡ ܟܠܟܘܢ ܐܡܝܢ ✣

15 Salutate Philologum et Juliam, Nereum et sororem ejus, et Olimpiadem, et omnes qui cum eis sanctos. 16 Salutate invicem in osculo sancto. Salutant vos omnes ecclesiæ Christi. 17 Rogo autem vos, fratres, ut observetis eos qui dissensiones et offendicula præter doctrinam quam vos didicistis faciunt, et declinate ab illis: 18 Hujuscemodi enim Christo Domino nostro non serviunt sed suo ventri, et per dulces sermones et benedictiones seducunt corda innocentium. 19 Vestra enim obœdientia in omnem locum divulgata est: gaudeo igitur in vobis, sed volo vos sapientes esse in bono et simplices in malo. 20 Deus autem pacis conterat Satanan sub pedibus vestris velociter. Gratia Domini nostri Jesu Christi vobiscum. 21 Salutat vos Timotheus adjutor meus, et Lucius et Jason et Sosipater cognati mei. 22 Saluto vos ego Tertius, qui scripsi epistulam, in Domino. 23 Salutat vos Gaius hospes meus et universæ ecclesiæ. Salutat [vos] Erastus arcarius civitatis et Quartus frater. 24 Gratia Domini nostri Jesu Christi cum omnibus vobis. Amen.

25 Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίξαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένου, 26 Φανερωθέντος δὲ νῦν διά τε γραφῶν προφητικῶν κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου θεοῦ εἰς ὑπακοὴν πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος, 27 Μόνῳ σοφῷ θεῷ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

25 ܠܐܟܝܕ ܕܝܟܠ ܐܢܬ ܠܡܬܩܢܐ ܠܟ ܐܝܟ ܒܫܦܪ ܒܣܒܪܬܝ ܘܒܟܪܙܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܐܦ ܒܓܠܝܐ ܕܪܙܐ ܕܐܬܟܣܝ ܡܢ ܕܪ̈ܗ̈ܪ̈ ܥܠܡ̈ܐ ܘܐܬܓܠܝ ܗܫܐ ܘܐܬܦܫ ܒܟܬ̈ܒ̈ܐ ܕܢ̈ܒ̈ܝ̈ܐ ܠܦܘܩܕܢܐ ܕܐܠܗܐ ܕܥܠܡ̈ܐ ܕܐܬܝܕܥ ܠܟܠ ܥ̈ܡ̈ܡ̈ܐ ܠܡܗܘ̈ܐ ܫܡܥ ܘܗܝܡܢܘܬܐ ܠܐܠܗܐ ܚܟܝܡܐ ܒܠܚܘܕܘ ܐܡܝܢ ✤

25 Ei autem qui potens est vos confirmare juxta evangelium meum et prædicationem Jesu Christi, secundum revelationem mysterii temporibus æternis taciti, 26 Quod nunc patefactum est per scripturas prophetarum secundum præceptum æterni Dei, ad obœditionem fidei in cunctis gentibus, cognito 27 Solo sapienti Deo, per Jesum Christum, cui honor in sæcula sæculorum. [Amen.]

EPISTULA BEATI PAULI APOSTOLI PRIMA AD CORINTHIOS.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α', ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ κλητὸς ἀπόστολος Χριστοῦ
Ἰησοῦ διὰ θελήματος θεοῦ καὶ Σω-
σθένης ὁ ἀδελφὸς 2 Τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ
θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασμένοις
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς ἁγίοις, σὺν
πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν
παντὶ τόπῳ, αὐτῶν καὶ ἡμῶν. 3 Χάρις
ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν
καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. 4 Εὐχα-
ριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν
ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ τῇ δοθείσῃ
ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 5 ὅτι ἐν παντὶ
ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ
καὶ πάσῃ γνώσει, 6 καθὼς τὸ μαρ-
τύριον τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν,
7 ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μη-
δενὶ χαρίσματι, ἀπεκδεχομένους τὴν
ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ, 8 ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς
ἕως τέλους ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ܟܬܒ ܩܕܡܝܐ ܠܩܘܪܢܬܝܐ ܐ ✣ ܦܛܠܘܣ ✣ ܫ ✣

ܦܛܠܘܣ ܫܠܝܚܐ ܕܡܫܝܚܐ ܒܨܒܝܢ
ܡܫܝܚܐ . ܘܣܘܣܢܝܣ ܐܚܐ . 2 ܠܥܕܬܐ
ܕܐܠܗܐ ܕܒܩܘܪܢܬܘܣ . ܠܩܕܝܫܐ
ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܩܪܝܒܐ ܠܩܕܝܫܐ
ܥܡ ܟܠ ܕܩܪܝ ܫܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ ܒܟܠ ܐܬܪ ܘܐܬܪ ܠܗܘܢ
ܘܠܢ . 3 ܫܠܡܐ ܘܚܢܢܐ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ
ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܘܡܢ ܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ . 4 ܐܘܕܐ ܐܢܐ ܠܐܠܗܝ
ܒܟܠ ܙܒܢ ܥܠ ܟܘܢ ܥܠ ܚܢܢܐ
ܕܐܠܗܐ ܕܝܗܒ ܠܟܘܢ ܒܡܫܝܚܐ
ܝܫܘܥ . 5 ܕܒܟܠ ܡܕܡ ܐܬܥܬܪܬܘܢ
ܒܗ ܒܟܠ ܡܠܬܐ ܘܒܟܠ ܝܕܥܬܐ .
6 ܐܝܟ ܕܣܗܕܘܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܐܬܬܩܢ
ܒܟܘܢ . 7 ܕܠܐ ܐܬܟܣܝܬ ܡܢ ܟܠ
ܡܬܢܐ ܒܟܠ ܡܕܡ ܡܬܚܙܝܢ
ܠܓܠܝܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ;
8 ܕܗܘ ܐܦ ܡܬܩܢ ܠܟܘܢ ܥܕ ܣܘܦ
ܕܠܐ ܐܫܟܚ ܒܟܘܢ ܒܝܘܡ ܡܬܬܗ
ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ .

AD CORINTHIOS I, CAPUT I.

PAULUS vocatus apostolus Christi Jesu per voluntatem Dei et Sostinens frater 2 Ecclesiæ Dei quæ est Corinthi, sanctificatis in Christo Jesu, vocatis sanctis cum omnibus qui invocant nomen Domini nostri Jesu Christi in omni loco ipsorum et nostro. 3 Gratia vobis et pax a Deo Patre nostro et Domino Jesu Christo. 4 Gratias ago Deo meo semper pro vobis in gratia Dei quæ data est vobis in Christo Jesu, 5 Quia in omnibus divites facti estis in illo, in omni verbo et in omni scientia, 6 Sicut testimonium Christi confirmatum [est] in vobis, 7 Ita ut nihil vobis desit in ulla gratia, expectantibus revelationem Domini nostri Jesu Christi; 8 Qui et confirmavit vos usque ad finem sine crimine, in die adventus Domini nostri Jesu Christi.

9 Πίστος ὁ θεός, δι᾽ οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. 10 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες καὶ μὴ ᾖ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἦτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοὶ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. 11 Ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης, ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσίν. 12 Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει· Ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλώ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ Χριστοῦ. 13 Μεμέρισται ὁ Χριστός; μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; 14 Εὐχαριστῶ [τῷ θεῷ] ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον· 15 Ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβαπτίσθητε. 16 Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα· 17 Οὐ γὰρ ἀπέστειλέν με Χριστὸς βαπτίζειν ἀλλὰ εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ. 18 Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστίν, τοῖς δὲ σῳζομένοις ἡμῖν δύναμις θεοῦ ἐστίν. 19 Γέγραπται γάρ· Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω.

9 ܡܗܝܡܢܐ ܗܘ ܐܠܗܐ ܕܒܗ ܐܬܩܪܝܬܘ ܠܫܘܬܦܘܬܐ ܕܒܪܗ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܡܪܢ ܀ 10 ܘܒܥܐ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܐܚܝ ܒܫܡܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܕܬܐܡܪܘ ܟܠܗܘܢ ܕܠܐ ܢܗܘܘܢ ܒܟܘܢ ܦܪܘܕܐ ܐܠܐ ܕܬܗܘܘܢ ܫܠܡܝܢ ܒܡܕܥܐ ܘܒܪܥܝܢܐ ܕܚܕ ܀ 11 ܐܬܓܠܝ ܠܝ ܡܛܠ ܗܢܘܢ ܕܒܝܬ ܟܠܘܐ ܐܚܝ ܕܐܝܬ ܒܝܢܟܘܢ ܟܪܝܗܘܬܐ ܀ 12 ܗܕܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܟܠ ܚܕ ܡܢܟܘܢ ܐܡܪ ܕܐܢܐ ܗܘ ܕܝܠܝ ܦܘܠܘܣ ܘܐܢܐ ܕܐܦܠܘ ܘܐܢܐ ܕܟܝܦܐ ܘܐܢܐ ܕܡܫܝܚܐ ܀ 13 ܐܬܦܠܓ ܡܫܝܚܐ ܐܦ ܠܐ ܦܘܠܘܣ ܐܬܨܠܒ ܒܥܕܢ ܐܘ ܒܫܡܐ ܕܦܘܠܘܣ ܐܬܡܥܡܕܬܘܢ ܀ 14 ܐܘܕܝ ܠܐܠܗܐ ܕܠܐ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܐܬܡܥܡܕ ܐܠܐ ܟܪܝܣܦܘܣ ܘܓܝܘܣ ܀ 15 ܕܠܐ ܢܐܡܪ ܐܢܫ ܕܒܫܡܝ ܐܬܡܥܡܕܬܘܢ ܀ 16 ܐܦ ܒܝܬ ܣܛܦܢܐ ܐܬܡܥܡܕ ܘܠܫܐܪ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢ ܐܢܫ ܐܚܪܢ ܐܬܡܥܡܕ ܐܢܐ ܀ 17 ܠܐ ܫܕܪܢܝ ܡܫܝܚܐ ܕܐܬܡܥܡܕ ܐܠܐ ܕܒܣܒܪܬܐ ܠܐ ܕܒܚܟܡܬܐ ܕܠܐ ܬܬܒܛܠ ܨܠܒܐ ܕܡܫܝܚܐ ܀ 18 ܡܠܬܐ ܓܝܪ ܕܨܠܒܐ ܠܐܝܠܝܢ ܐܝܬ ܗܝ ܣܟܠܘܬܐ ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܡܬܦܪܩܝܢ ܐܢܚܢܢ ܐܝܬ ܗܝ ܚܝܠܐ ܕܐܠܗܐ ܀ 19 ܟܬܝܒ ܓܝܪ ܐܒܕ ܐܢܐ ܚܟܡܬܐ ܕܚܟܝܡܐ ܘܣܟܠܬܢܘܬܐ ܕܣܟܠܝܐ ܐܒܛܠ ܀

9 Fidelis Deus, per quem vocati estis in societatem Filii ejus Jesu Christi Domini nostri. 10 Obsecro autem vos, fratres, per nomen Domini nostri Jesu Christi, ut id ipsum dicatis omnes, ut non sint in vobis scismata, sitis autem perfecti in eodem sensu et in eadem scientia. 11 Significatum est enim mihi de vobis, fratres mei, ab his qui sunt Cloes, quia contentiones inter vos sunt. 12 Hoc autem dico quod unusquisque vestrum dicit: Ego quidem sum Pauli, Ego autem Apollo, Ego vero Cephæ, Ego autem Christi. 13 Divisus est Christus? numquid Paulus crucifixus est pro vobis, aut in nomine Pauli baptizati estis? 14 Gratias ago Deo quod neminem vestrum baptizavi nisi Crispum et Gaium, 15 Ne quis dicat quod in nomine meo baptizati sitis. 16 Baptizavi autem et Stefanæ domum: ceterum nescio si quem alium baptizaverim. 17 Non enim misit me Christus baptizare sed evangelizare, non in sapientia verbi, ut non evacuetur crux Christi. 18 Verbum enim crucis pereuntibus quidem stultitia est, his autem qui salvi fiunt, id est nobis, virtus Dei est. 19 Scriptum est enim: Perdam sapientiam sapientium, et prudentiam prudentium reprobabo.

20 Ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεύς; ποῦ συνζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; Οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου [τούτου]; 21 Ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν, εὐδόκησεν ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας· 22 Ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖα αἰτοῦσιν καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν, 23 Ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, ἔθνεσιν δὲ μωρίαν, 24 Αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν, Χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν· 25 Ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων. 26 Βλέπετε γὰρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς· 27 Ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεὸς ἵνα καταισχύνῃ τοὺς σοφούς, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κοσμου ἐξελέξατο ὁ θεὸς ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά, 28 Καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ θεός, τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ, 29 Ὅπως μὴ καυχήσηται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.

20 ܐܝܟܐ ܡܢ ܣܦܝܐ. ܐܝ ܐܝܟܐ ܡܢ ܣܦܪܐ. ܐܝ ܐܝܟܐ ܡܢ ܚܟܝܡܐ ܕܗܪ ܥܠܡܐ ܗܢܐ. ܠܐ ܗܠܐ ܣܟܠ ܐܠܗܐ ܚܟܡܬܐ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ. 21 ܐܡܪ ܠܐ ܒܚܟܡܬܐ ܕܐܠܗܐ ܠܐ ܝܕܥ ܥܠܡܐ ܐܠܗܐ ܒܚܟܡܬܐ ܒܟܪܙܐ ܕܣܒܪܬܐ ܕܐܬܪܥܝ ܠܗ ܠܐ ܒܚܟܡܬܐ ܕܐܠܗܐ ܣܒܪ ܐܠܗܐ ܕܒܟܪܙܐ ܕܣܒܪܬܐ ܕܐܬܪܥܝ ܠܗ ܠܡܦܪܩ ܠܗܝܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܗ ܕܢܦܪܘܩ ܠܗܘ

30 Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστὲ ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη σοφία ἡμῖν ἀπὸ θεοῦ
δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπο-
λύτρωσις, 31 Ἵνα καθὼς γέγραπται·
Ὁ καυχώμενος ἐν Κυρίῳ καυχάσθω.

ΚΕΦ. β'.

1 ΚΑΓΩ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί,
ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας
καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ
θεοῦ. 2 Οὐ γὰρ ἔκρινα εἰδέναι τι ἐν
ὑμῖν εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοῦτον
ἐσταυρωμένον. 3 Κἀγὼ ἐν ἀσθενείᾳ
καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ
ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς, 4 Καὶ ὁ λόγος
μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς
σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει πνεύ-
ματος καὶ δυνάμεως, 5 Ἵνα ἡ πίστις
ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων ἀλλ'
ἐν δυνάμει θεοῦ. 6 Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν
ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ
αἰῶνος τούτου οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ
αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων·
7 Ἀλλὰ λαλοῦμεν θεοῦ σοφίαν ἐν
μυστηρίῳ τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν
προώρισεν ὁ θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς
δόξαν ἡμῶν, 8 Ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων
τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν· εἰ γὰρ ἔγνω-
σαν, οὐκ ἂν τὸν Κύριον τῆς δόξης ἐσταύ-
ρωσαν. 9 Ἀλλὰ καθὼς γέγραπται· Ἃ
ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν καὶ οὖς οὐκ ἤκουσεν
καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ
ἡτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.

AD CORINTHIOS I, I. II.

30 Ex ipso autem vos estis in Christo
Jesu, qui factus est sapientia nobis
a Deo et justitia et sanctificatio
et redemptio, 31 Ut quemadmodum
scriptum est: Qui gloriatur, in Do-
mino glorietur.

CAPUT II.

1 Et ego cum venissem ad vos,
fratres, veni non per sublimitatem
sermonis aut sapientiæ adnuntians
vobis testimonium Christi. 2 Non
enim judicavi me scire aliquid inter
vos nisi Christum Jesum, et hunc
crucifixum. 3 Et ego in infirmitate et
timore et tremore multo fui apud vos,
4 Et sermo meus et prædicatio mea
non in persuasione sapientiæ verbi, sed
in ostensione spiritus et virtutis; 5 Ut
fides vestra non sit in sapientia homi-
num sed in virtute Dei. 6 Sapientiam
autem loquimur inter perfectos; sa-
pientiam vero non hujus sæculi neque
principum hujus sæculi, qui destruun-
tur, 7 Sed loquimur Dei sapientiam
in mysterio, quæ abscondita est, quam
prædestinavit Deus ante sæcula in
gloriam nostram, 8 Quam nemo prin-
cipum hujus sæculi cognovit: si
enim cognovissent, numquam Do-
minum gloriæ crucifixissent. 9 Sed
sicut scriptum est: Quod oculus
non vidit nec auris audivit nec
in cor hominis ascendit, quæ præ-
paravit Deus his qui diligunt illum.

30 ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܐܬܝܬܘ ܚܟܝܡܐ
ܠܢ ܡܫܝܚܐ. ܕܗܘ ܐܬܥܒܕ ܠܢ ܚܟܡܬܐ ܡܢ
ܐܠܗܐ ܘܙܕܝܩܘܬܐ ܘܩܕܘܫܬܐ ܘܦܪܘܩܢܐ:
31 ܕܟܕ ܟܬܝܒ ܗܘ ܕܫܒܚ ܒܫܒܚ ◆
ܢܫܒܚ.

ܟܦ̈ ◆

1 ܘܐܢܐ ܟܕ ܐܬܝܬ ܠܘܬܟܘܢ ܐܚܝ
ܠܐ ܐܬܝܬ ܒܪܘܡ ܡܠܬܐ ܐܘ ܚܟܡܬܐ
ܡܫܟܚ ܠܟܘܢ ܣܗܕܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. 2 ܠܐ
ܓܝܪ ܕܝܢܬ ܕܐܢܐ ܕܥ ܡܕܡ ܒܝܢ
ܟܘܢ ܐܠܐ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܘܗܘ ܨܠܝܒ.
3 ܘܐܢܐ ܒܫܘܠܝ ܘܒܕܚܠܬܐ ܘܒܪܥܕܐ
ܣܓܝܐ ܐܬܝܬ ܠܘܬܟܘܢ. 4 ܘܡܠܬܝ
ܘܟܪܝܙܘܬܝ ܠܐ ܒܡܠܠ ܡܠܝ ܕܚܟܡܬܐ
ܐܠܐ ܒܡܦܩ ܪܘܚܐ ܘܚܝܠܐ: 5 ܕܗܝܡܢܘܬܟܘܢ
ܠܐ ܬܗܘܐ ܒܚܟܡܬܐ ܕܒܢܝ ܐܢܫܐ ܐܠܐ
ܒܚܝܠܐ ܕܐܠܗܐ. 6 ܚܟܡܬܐ ܗܝ ܕܡܠܠܝܢ
ܒܝܢ ◆ ܓܡܝܪܐ ܘܚܟܡܬܐ ܗܝ ܠܐ ܕܗܕܐ
ܥܠܡܐ ܘܠܐ ܕܪܫܝ ܗܕܐ ܥܠܡܐ ܕܒܛܠܝܢ.
7 ܐܠܐ ܡܠܠܝܢ ܚܟܡܬܐ ܕܐܠܗܐ ܒܪܙܐ
ܓܢܝܙܐ ܗܝ ܕܐܬܟܣܝܬ ܗܘ ܕܩܕܡ ܥܠܡܐ
ܐܬܩܢܐ ܐܠܗܐ ܠܫܘܒܚܢ. 8 ܕܠܐ ܝܕܥ
ܐܝܬ ܡܢ ܪܫܝ ܗܕܐ ܥܠܡܐ ܗܕܐ ܕܐܢ
ܝܕܥܝܢ ܗܘ ܠܐ ܙܩܦܘ ܠܡܪܝܐ ܕܫܘܒܚܐ.
9 ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܗܘ ܕܥܝܢ ܠܐ ܚܙܬ
ܘܐܘܕܢ ܠܐ ܫܡܥܬ ܘܥܠ ܠܒܐ ܕܒܪܢܫܐ
ܠܐ ܣܠܩ ◆ ܕܡܛܠ ܕܐܬܩܢ ܐܠܗܐ ◆
ܠܝܘܗܝ ◆ ܠܐ ◆ ܠܡܢ ◆ ܕܪܚܡܝܢ ◆ ◆ ◆
ܠܗ.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α', Β', Γ'.

10 Ἡμῖν δὲ ἀπεκάλυψεν ὁ θεὸς διὰ τοῦ πνεύματος [αὐτοῦ]. Τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρανᾷ, καὶ τὰ βάθη τοῦ θεοῦ. 11 Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; οὕτως καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς ἔγνωκεν εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ. 12 Ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν, 13 ἃ καὶ λαλοῦμεν οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς πνεύματος, πνευματικοῖς πνευματικὰ συγκρίνοντες. 14 Ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ· μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστίν, καὶ οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται. 15 Ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρινει [μὲν] πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται. 16 Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου, ὃς συμβιβάσει αὐτόν; ἡμεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν.

ΚΕΦ. Γ'.

1 ΚΑΓΩ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην λαλῆσαι ὑμῖν ὡς πνευματικοῖς ἀλλ' ὡς σαρκίνοις, ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ. 2 Γάλα ὑμᾶς ἐπότισα οὐ βρῶμα· οὔπω γὰρ ἐδύνασθε. Ἀλλ οὐδὲ ἔτι νῦν δύνασθε·

ܟܠ ܗܘ ܕܐܬܓܠܝ ܠܢ ܐܠܗܐ ܒܪܘܚܗ ܩܕܝܫܐ ܀ ١٠ ܠܢ ܐܝܟ ܕܠܐ ܝܕܥ ܒܪܘܚܐ ܕܒܝܬ ܐܢܫܐ ܐܠܐ ܪܘܚܗ ܕܒܝܬ ܐܢܫܐ ܗܘ ܕܒܗ ܗܟܢܐ ܐܦ ܠܐ ܐܝܬ ܕܝܕܥ ܠܡܢ ܕܐܝܬ ܒܐܠܗܐ ܐܠܐ ܪܘܚܗ ܕܐܠܗܐ ܀ ١٢ ܘܚܢܢ ܠܐ ܩܒܠܢ ܐܢܘܢ ܪܘܚܐ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܐܠܐ ܪܘܚܐ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܕܢܕܥ ܕܡܬܝܗܒ ܠܢ ܡܢ ܐܠܗܐ ܀ ١٣ ܘܡܠܠܝܢ ܐܢܚܢܢ ܠܐ ܒܡܠܦ ܚܟܡܬܐ ܕܐܢܫܐ ܐܠܐ ܒܡܠܦ ܪܘܚܐ ܘܚܝܠܐ ܕܡܫܘܐܠ ܐܢܚܢܢ ܠܪܘܚܢܝܐ ܪܘܚܢܝܐ ܀ ١٤ ܐܢܫܐ ܕܠܐ ܪܘܚܢܐ ܠܐ ܩܒܠ ܠܗ ܡܕܡ ܕܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܀ ١٥ ܘܪܘܚܢܐ ܒܟܠ ܡܕܡ ܡܫܐܠ ܐܢܫ ܠܐ ܡܫܐܠ ܠܗ ܀ ١٦ ܡܢ ܝܕܥ ܪܥܝܢܗ ܕܡܪܝܐ ܕܢܫܘܐܠ ܠܗ ܐܢܚܢܢ ܕܝܢ ܪܥܝܢܗ ܕܡܫܝܚܐ ܐܝܬ ܠܢ ܀

ܟܦ ܕ ܀

١ ܘܐܢܐ ܐܚܝ ܠܐ ܝܟܠܬ ܠܡܡܠܠ ܥܡܟܘܢ ܐܝܟ ܥܡ ܓܒܪ̈ܐ ܪܘܚܢ̈ܝܐ ܐܠܐ ܐܝܟ ܥܡ ܓܒܪ̈ܐ ܒܣܪ̈ܢ̈ܝܐ ܐܝܟ ܥܡ ܛܠ̈ܝܐ ܒܡܫܝܚܐ ܀ ٢ ܚܠܒ ܐܫܩܝܬ ܠܟܘܢ ܠܐ ܒܣܪ̈ܐ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܠܐ ܝܟܠ̈ܬܘ ܐܦ ܗܫܐ ܠܐ ܝܟ̈ܠܬܘ ܀ ٣ ܐܦ ܗܫܐ ܒܣܪ̈ܢ̈ܝܐ ܐܢ̈ܬܘܢ ܕܐܝܬ ܒܟܘܢ ܩܢܐ ܘܦܘܪ̈ܩܢܐ ܘܐܝ ܠܐ ܒܣܪ̈ܢ̈ܝܐ ܐܢ̈ܬܘܢ ܘܐܝܟ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܗܠܟܝܢ ܀

3 "Ετι γὰρ σαρκικοί ἐστε. "Οπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις [καὶ διχοστασίαι], οὐχὶ σαρκικοί ἐστε καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; 4 "Οταν γὰρ λέγῃ τις· Ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, ἕτερος δέ· Ἐγὼ Ἀπολλώ, οὐκ ἄνθρωποί ἐστε; 5 Τί οὖν ἐστὶν Ἀπολλώς; τί δέ ἐστιν Παῦλος; διάκονοι δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἑκάστῳ ὡς ὁ Κύριος ἔδωκεν. 6 Ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλὼς ἐπότισεν, ἀλλὰ ὁ θεὸς ηὔξανεν· 7 "Ωστε οὔτε ὁ φυτεύων ἔστιν τι οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων θεός. 8 Ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ ποτίζων ἕν εἰσιν, ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν λήμψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον. 9 Θεοῦ γάρ ἐσμεν συνεργοί· θεοῦ γεώργιον, θεοῦ οἰκοδομή ἐστε. 10 Κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον ἔθηκα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ. "Εκαστος δὲ βλεπέτω πῶς ἐποικοδομεῖ. 11 Θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός. 12 Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον [τοῦτον] χρυσίον, ἀργύριον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην,

ܟܕ ܥܕܬܢܝܐ ❊ ܓ ❊ ܐ

3 ܕܒܥܠܐ ܐܝܬ ܒܟܘܢ ܩܢܐ ܘܦܘܠܓܐ ܐܝܬ ܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ ܒܣܪ ܐܢܬܘܢ ܗܠܟܝܢ ܘܐܙܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܝܟ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܀ 4 ܡܛܠ ܕܟܕ ܐܡܪ ܚܕ ܐܢܐ ܐܦ ܐܢܐ ܠܐ ܗܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܢܫܐ ܀ 5 ܡܢܘ ܗܘ ܐܦܠܘ ܡܢܘ ܗܘ ܦܘܠܘܣ ܐܠܐ ܡܫܡܫܢܐ ܕܒܗܝܢ ܗܡܝܢܬܘܢ ܘܠܟܠ ܚܕ ܐܝܟ ܕܝܗܒ ܠܗ ܡܪܝܐ ܀ 6 ܐܢܐ ܢܨܒܬ ܐܦܠܘ ܫܩܐ ܐܠܐ ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܡܪܒܐ ܀ 7 ܗܟܢܐ ܠܐ ܗܘ ܢܨܒ ܡܕܡ ܘܠܐ ܗܘ ܫܩܐ ܡܕܡ ܐܠܐ ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܡܪܒܐ ܀ 8 ܘܢܨܒ ܘܫܩܐ ܚܕ ܢܝܢ ܘܟܠ ܚܕ ܐܝܟ ܕܦܥܠܗ ܢܩܒܠ ܐܓܪܗ ܀ 9 ܐܝܟ ܕܐܢܚܢ ܐܢܘܢ ܦܥܠܝ ܥܡ ܐܠܗܐ ܐܢܬܘܢ ܚܩܠܗ ܕܐܠܗܐ ܐܢܬܘܢ ܒܢܝܢܬܐ ܕܐܠܗܐ ܀ 10 ܐܝܟ ܒܝܬ ܐܡܪ ܐܢܐ ܐܝܟ ܚܟܝܡ ܐܪܟܝܬܟܛܘܢ ܣܝܡܬ ܐܣܬܪ ܐܢܐ ܘܐܚܪܢ ܒܢܐ ܥܠ ܐܣܬܪ ܗܘ ܕܢܫܪܐ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܐܝܟ ܕܒܢܝ ܠܗ ܥܠ ܐܣܬܪ ܗܘ ܕܣܝܡ ܐܠܗܐ ܐܝܬ ܠܗ ܐܠܐ

13 Ἑκάστου τὸ ἔργον φανερὸν γενήσεται· ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται, καὶ ἑκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστιν τὸ πῦρ αὐτὸ δοκιμάσει. 14 Εἴ τινος τὸ ἔργον μενεῖ ὃ ἐποικοδόμησεν, μισθὸν λήμψεται· 15 εἴ τινος τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται, αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός. 16 Οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς θεοῦ ἐστὲ καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; 17 Εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦτον ὁ θεός· ὁ γὰρ ναὸς τοῦ θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς. 18 Μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω· εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός. 19 Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ θεῷ ἐστίν. Γέγραπται γάρ· Ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν. 20 Καὶ πάλιν· Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν, ὅτι εἰσὶν μάταιοι. 21 Ὥστε μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις· πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστίν, 22 εἴτε Παῦλος εἴτε Ἀπολλὼς εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος εἴτε ζωὴ εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα εἴτε μέλλοντα, πάντα ὑμῶν [ἐστίν], 23 Ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χριστὸς δὲ θεοῦ.

ܟ ܣ ܐ ܕ ܩ ܘ ܠ ܬ ܐ ܕ ܩ ܘ ܠ ܬ ܐ ܕ ܩ ܘ ܠ ܬ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α', δ'.

ΚΕΦ. δ'.

1 ΟΥΤΩΣ ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος ὡς ὑπηρέτας Χριστοῦ καὶ οἰκονόμους μυστηρίων θεοῦ. 2 Ὧδε λοιπὸν ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις ἵνα πιστός τις εὑρεθῇ. 3 Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας· ἀλλ' οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω. 4 Οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ σύνοιδα, ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι· ὁ δὲ ἀνακρίνων με Κύριός ἐστιν, 5 Ὥστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν· καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται ἑκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ. 6 Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἐμαυτὸν καὶ Ἀπολλὼν δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ μὴ ὑπὲρ ἃ γέγραπται [φρονεῖν], ἵνα μὴ εἷς ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἑτέρου. 7 Τίς γάρ σε διακρίνει; τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβών; 8 Ἤδη κεκορεσμένοι ἐστέ· ἤδη ἐπλουτήσατε· χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε· καὶ ὄφελόν γε ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συνβασιλεύσωμεν. 9 Δοκῶ γάρ, ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν, ὡς ἐπιθανατίους, ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις.

ܠܘܬ ܩܘܪܢܬܝܐ ܐ ܘ ܕ

ܦܨܩܐ ܕ

1 ܗܟܢܐ ܢܚܫܒ ܒܪ ܐܢܫܐ ܠܡܫܡܫܢܝ ܕܡܫܝܚܐ ܘܒܥܠܝ ܪܙܐ ܕܐܠܗܐ: 2 ܗܪ ܗܫܐ ܒܥܝ ܒܥܠܝ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܢܫܟܚ ܕܡܗܝܡܢ ܐܝܬ: 3 ܠܝ ܐܢܐ ܠܡ ܙܥܘܪ ܡܕܡ ܐܢ ܐܬܕܝܢ ܐܢ ܡܢ ܒܢܝ ܐܢܫ ܐܠܐ ܐܦ ܐܢܐ ܠܢܦܫܝ ܠܐ ܐܕܝܢ: 4 ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܝ ܒܝ ܠܐ ܐܝܬ ܠܝ ܐܠܐ ܠܐ ܒܗܕܐ ܐܬܙܟܝܬ ܐܠܐ ܕܡܢ ܕܕܝܢ ܐܢܐ ܡܪܝܐ ܗܘ: 5 ܗܟܝܠ ܠܐ ܬܕܝܢܘ ܠܫܘܠܡ ܥܕ ܕܢܐܬܐ ܡܪܝܐ ܕܢܢܘܪ ܠܟܣܝ ܕܚܫܘܟܐ ܘܢܓܠܐ ܡܕܡ ܕܟܡܝܪ ܒܠܒܐ ܘܗܝ ܫܒܚܬܐ ܢܗܘܐ ܠܟܠ ܚܕ ܡܢ ܐܠܗܐ: 6 ܗܠܝܢ ܕܒܪ ܐܢܫ ܐܚܝ ܐܦ ܐܢܐ ܘܐܦܠܘ ܒܥܠ ܡܫܬܘܬܟܘܢ ܐܬܦܠܚ ܠܝ ܘܠܟ ܕܬܬܠܡܕܘ ܒܢ ܕܠܐ ܠܡܥܠ ܡܢ ܕܟܬܝܒ ܕܠܐ ܢܬܪܘܡܡ ܚܕ ܥܠ ܚܕ ܠܡܦܠܓ ܥܠ ܚܪܢ: 7 ܡܢ ܡܦܠܓ ܠܟ ܐܠܐ ܡܢ ܕܠܐ ܩܒܠܬ ܘܐܢ ܩܒܠܬ ܡܢܐ ܐܬ ܡܬܫܒܚ ܐܝܟ ܕܠܐ ܩܒܠܬ: 8 ܗܫܐ ܫܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܫܐ ܐܬܥܬܪܬܘ ܐܦ ܡܠܟܬܡ ܒܠܚܘܕ ܐܢܬܘܢ ܘܠܘ ܐܦ ܐܢܐ ܠܘ ܐܬ ܠܟ ܡܠܟ ܐܦ ܐܢܐ ܥܡ ܟܘܢ ܐܬ ܠܟ ܡܠܟ: 9 ܡܛܠ ܕܐܦ ܐܢܐ ܚܫܒ ܕܐܠܗܐ ܐܦ ܠܢ ܫܠܝܚܐ ܐܚܪܝܐ ܐܝܟ ܕܡܘܬ ܡܘܩܕܢ ܐܢܚܢ ܕܚܙܘ ܠܥܠܡܐ ܘܠܡܠܐܟܐ ܘܠܒܢܝ ܐܢܫ:

AD CORINTHIOS I, IV.

CAPUT IV.

1 Sic nos existimet homo ut ministros Christi et dispensatores mysteriorum Dei. 2 Hic jam quæritur inter dispensatores ut fidelis quis inveniatur. 3 Mihi autem pro minimo est ut a vobis judicer aut ab humano die: sed neque ego me ipsum judico: 4 Nihil enim mihi conscius sum, sed non in hoc justificatus sum: qui autem judicat me, Dominus est. 5 Itaque nolite ante tempus judicare, quoad usque veniat Dominus, qui et inluminabit abscondita tenebrarum, et manifestabit consilia cordium: et tunc laus erit unicuique a Deo. 6 Hæc autem, fratres, transfiguravi in me et Apollo propter vos, ut in nobis discatis ne supra quam scriptum est unus adversus alterum infletur pro alio. 7 Quis enim te discernit? Quid autem habes quod non accepisti? Si autem accepisti, quid gloriaris quasi non acciperis? 8 Jam saturati estis, jam divites facti estis, sine nobis regnastis: et utinam regnaretis, ut et nos vobiscum regnaremus. 9 Puto enim, nos Deus novissimos apostolos ostendit, tamquam morti destinatos, quia spectaculum facti sumus mundo et angelis et hominibus.

10 Ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. 11 Ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινῶμεν καὶ διψῶμεν καὶ γυμνιτεύομεν καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν 12 καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν· λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν, διωκόμενοι ἀνεχόμεθα, 13 δυσφημούμενοι παρακαλοῦμεν, ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα ἕως ἄρτι. 14 Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶν. 15 Ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας· ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα, 16 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί μου γίνεσθε. 17 Διὰ τοῦτο αὐτὸ ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὅς ἐστίν μου τέκνον ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδούς μου τὰς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. 18 Ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν τινες· 19 Ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων ἀλλὰ τὴν δύναμιν·

10 Nos stulti propter Christum, vos autem prudentes in Christo; nos infirmi, vos autem fortes; vos nobiles, nos autem ignobiles. 11 Usque in hanc horam et esurimus et sitimus et nudi sumus et colaphis cedimur et instabiles sumus. 12 Et laboramus operantes manibus nostris, maledicimur et benedicimus, persecutionem patimur et sustinemus, 13 Blasphemamur et obsecramus, tamquam purgamenta hujus mundi facti sumus, omnium peripsima usque adhuc. 14 Non ut confundam vos hæc scribo, sed ut filios meos carissimos moneo. 15 Nam si decem milia pedagogorum habeatis in Christo, sed non multos patres; nam in Christo Jesu per evangelium ego vos genui. 16 Rogo ergo vos, imitatores mei estote. 17 Ideo misi ad vos Timotheum, qui est filius meus carissimus et fidelis in Domino; qui vos commonefaciat vias meas quæ sunt in Christo, sicut ubique in omni ecclesia doceo. 18 Tamquam non venturus sim ad vos, sic inflati sunt quidam: 19 Veniam autem cito ad vos, si Dominus voluerit, et cognoscam non sermonem eorum qui inflati sunt sed virtutem:

ܠܘܩܐ ܕ ܐ ܟ ܘ ܟ ܐ ܟ ܕ ܟ

20 Οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνάμει. 21 Τί θέλετε; ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε πραΰτητος;

ΚΕΦ. ε'.

1 Ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία ἥτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. 2 Καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, ἵνα ἀρθῇ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο πράξας; 3 Ἐγὼ μὲν γὰρ ἀπὼν τῷ σώματι, παρὼν δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη κέκρικα ὡς παρὼν τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον, 4 Ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου [ἡμῶν] Ἰησοῦ [Χριστοῦ] συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος σὺν τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ [Χριστοῦ] 5 Παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. 6 Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. Οὐκ οἴδατε ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ; 7 Ἐκκαθάρατε τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε νέον φύραμα, καθώς ἐστε ἄζυμοι· Καὶ γὰρ τὸ πάσχα ἡμῶν [ὑπὲρ ἡμῶν] ἐτύθη Χριστός. 8 Ὥστε ἑορτάζωμεν μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ' ἐν ἀζύμοις εἰλικρινίας καὶ ἀληθείας.

ܟܠ̈ ܕܝ̈ ✣ ✣ ✣

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α΄, ε΄, ϛ΄.

9 Ἔγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις, 10 Οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις καὶ ἅρπαξιν ἢ εἰδωλολάτραις, ἐπεὶ ὠφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. 11 Νυνὶ δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ἢ πόρνος ἢ πλεονέκτης ἢ εἰδωλολάτρης ἢ λοίδορος ἢ μέθυσος ἢ ἅρπαξ, τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν. 12 Τί γάρ μοι τοὺς ἔξω κρίνειν; οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε; 13 Τοὺς δὲ ἔξω ὁ θεὸς κρινεῖ. Ἐξάρατε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

ΠΕΦ. ε΄.

1 ΤΟΛΜΑ, τις ὑμῶν πρᾶγμα ἐχων πρὸς τὸν ἕτερον κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἁγίων; 2 Ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινοῦσιν; καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων; 3 Οὐκ οἴδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν, μήτιγε βιωτικά; 4 Βιωτικὰ μὲν οὖν κριτήρια ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε; 5 Πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. Οὕτως οὐκ ἔνι ἐν ὑμῖν οὐδεὶς σοφός, ὃς δυνήσεται διακρῖναι ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ; 6 Ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων;

❖ ο ❖ σ ❖ ι ❖ ϛ ❖

9 ܟܬܒܬ ܠܟܘܢ ܒܐܓܪܬܐ ܕܠܐ ܬܫܬܪܟܘܢ ܥܡ ܙܢܝܐ ܐܢ ܙܢܝ ܐܚ ܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܬܫܬܪܟܘܢ ܥܡ

7 Ἤδη μὲν [οὖν] ὅλως ἥττημα ὑμῖν ἐστίν, ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν. Διατί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; διατί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε; 8 Ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ τοῦτο ἀδελφούς. 9 Ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι ἄδικοι θεοῦ βασιλείαν οὐ κληρονομήσουσιν; Μὴ πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι οὔτε εἰδωλολάτραι οὔτε μοιχοὶ οὔτε μαλακοὶ οὔτε ἀρσενοκοῖται 10 Οὔτε κλέπται οὔτε πλεονέκται, οὐ μέθυσοι, οὐ λοίδοροι, οὐχ ἅρπαγες βασιλείαν θεοῦ κληρονομήσουσιν. 11 Καὶ ταῦτά τινες ἦτε· ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλὰ ἡγιάσθητε, ἀλλὰ ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν. 12 Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπό τινος. 13 Τὰ βρώματα τῇ κοιλίᾳ, καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν· ὁ δὲ θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. Τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ Κύριος τῷ σώματι· 14 Ὁ δὲ θεὸς καὶ τὸν Κύριον ἤγειρεν καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. 15 Οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστίν; ἄρας οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέλη; Μὴ γένοιτο.

7 ܟܕ ܗܝ ܐܦ ܟܠ ܗܟ ܕܐܝܬ ܠܟܘܢ ܕܝܢܐ ܒܝܢ ܚܕ ܠܚܕ. ܠܡܐ ܠܐ ܡܫܬܘܬܦ ܐܦ ܠܐ ܡܬܓܙܠ ܐܦ ܠܐ ܡܬܒܙܙ. 8 ܐܠܐ ܐܢܬܘܢ ܥܒܕܝܢ ܥܘܠܐ ܘܓܙܠܐ ܘܐܦ ܠܐܚܝܟܘܢ. 9 ܐܘ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܥܘܠܐ ܠܐ ܢܪܬܘܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܠ ܬܬܥܪܘ ܠܐ ܙܢܝܐ ܘܠܐ ܥܒܕܝ ܨܠܡܐ ܘܠܐ ܙܢܝ. ܠܐ ܡܪܝ ܓܒ ܠܐ ܡܫܟܒܝ ܓܒܪ ܠܓܒܪ ܘܠܐ ܓܒܪ ܕܡܫܟܒ ܥܡ ܓܒܪ ܐܚܪܢܐ. 10 ܠܐ ܓܢܒܐ ܘܠܐ ܓܙܠܢ ܘܠܐ ܫܟܝܪ ܘܠܐ ܡܓܕܦ ܘܠܐ ܣܒܐ ܘܠܐ ܚܛܦ ܘܠܐ ܡܪܕܐ ܘܠܐ ܡܚܪܒ ܘܠܐ ܥܒܕ ܥܘܠܐ ܘܠܐ ܓܙܠܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܢܪܬܘܢ. 11 ܘܗܟܝ ܗܘ ܡܢ ܟܠ ܚܕ ܡܢܟܘܢ ܐܠܐ ܐܬܚܛܦܬܘܢ ܐܠܐ ܐܬܩܕܫܬܘܢ ܐܠܐ ܐܬܙܟܝܬܘܢ ܒܫܡܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܘܒܪܘܚܐ ܕܐܠܗܢ. 12 ܟܠ ܡܠܝ ܫܪܝ ܠܝ ܐܠܐ ܠܐ ܟܠ ܡܠܝ ܡܫܟܚ ✣ ܟܠ ܡܠܝ ܫܪܝ ܠܝ ܐܠܐ ܠܐ ܐܢܐ ܐܬܫܠܛ ܥܠ ܚܕ ܡܢܗܘܢ. 13 ܟܪܣܐ ܠܟܪܣܐ ܘܟܪܣܐ ܠܟܪܣܐ ܘܐܠܗܐ ܗܘ ܕܢܫܪܐ ܠܗܠܝܢ ܘܠܗܠܝܢ. ܦܓܪܐ ܕܝܠܗ ܠܐ ܠܙܢܝܘܬܐ ܐܠܐ ܠܡܪܐ ܘܡܪܐ ܠܦܓܪܐ. 14 ܘܐܠܗܐ ܗܘ ܕܐܩܝܡ ܠܡܪܢ ܐܦ ܐܢܘܢ ܢܩܝܡ ܒܚܝܠܗ. 15 ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܦܓܪܝܟܘܢ ܐܝܒܪܝ ܡܫܝܚܐ ܢܗܘܝܢ ܐܦ ܢܣܒ ܐܝܒܪܝ ܕܡܫܝܚܐ ܘܢܥܒܕ ܐܝܒܪܝ ܕܙܢܝܬܐ ܚܫ ܠܐ ܗܘܐ.

7 Jam quidem omnino delectum est in vobis quod judicia habetis inter vos. Quare non magis injuriam accipitis? quare non magis fraudem patimini? 8 Sed vos injuriam facitis et fraudatis, et hoc fratribus. 9 An nescitis quia iniqui regnum Dei non possidebunt? Nolite errare: neque fornicarii neque idolis servientes neque adulteri 10 Neque molles neque masculorum concubitores neque fures neque avari neque ebriosi neque maledici neque rapaces regnum Dei possidebunt. 11 Et hæc quidam fuistis: sed abluti estis, sed sanctificati estis, sed justificati estis in nomine Domini nostri Jesu Christi et in Spiritu Dei nostri. 12 Omnia mihi licent, sed non omnia expediunt: omnia mihi licent, sed ego sub nullius redigar potestate. 13 Esca ventri, et venter escis: Deus autem et hunc et hæc destruet. Corpus autem non fornicationi sed Domino, et Dominus corpori: 14 Deus vero et Dominum suscitavit et nos suscitabit per virtutem suam. 15 Nescitis quoniam corpora vestra membra Christi sunt? tollens ergo membra Christi faciam membra meretricis? Absit.

16 *Ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ ἓν σῶμά ἐστιν; Ἔσονται γάρ, φησίν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. 17 Ὁ δὲ κολλώμενος τῷ Κυρίῳ ἓν πνεῦμά ἐστιν. 18 Φεύγετε τὴν πορνείαν. Πᾶν ἁμάρτημα ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν· ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει. 19 *Ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματός ἐστιν, οὗ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ, καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν; 20 Ἠγοράσθητε γὰρ τιμῆς· δοξάσατε δὴ τὸν θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν [καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινά ἐστι τοῦ θεοῦ].

ΚΕΦ. ζ΄.

1 ΠΕΡΙ δὲ ὧν ἐγράψατε [μοι], καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι· 2 διὰ δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω, καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. 3 Τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλὴν ἀποδιδότω, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. 4 Ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει ἀλλὰ ὁ ἀνήρ. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει ἀλλὰ ἡ γυνή. 5 Μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μήτι ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν ἵνα σχολάσητε τῇ προσευχῇ καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἦτε, ἵνα μὴ πειράζῃ ὑμᾶς ὁ σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν.

16 An nescitis quoniam qui adheret meretrici unum corpus efficitur? Erunt enim, inquit, duo in carne una. 17 Qui autem adhæret Domino, unus spiritus est. 18 Fugite fornicationem. Omne enim peccatum quodcumque fecerit homo extra corpus est: qui autem fornicatur, in corpus suum peccat. 19 An nescitis quoniam membra vestra templum est Spiritus sancti, qui in vobis est, quem habetis a Deo, et non estis vestri? 20 Empti enim estis prætio magno: glorificate et portate Deum in corpore vestro, [et in spiritu vestro, quæ sunt Dei.]

CAPUT VII.

1 De quibus autem scripsistis [mihi], bonum est homini mulierem non tangere: 2 Propter fornicationem autem unusquisque suam uxorem habeat, et unaquæque suum virum habeat. 3 Uxori vir debitum reddat, similiter autem et uxor viro. 4 Mulier sui corporis potestatem non habeat sed vir: similiter autem et vir sui corporis potestatem non habet sed mulier. 5 Nolite fraudare invicem, nisi forte ex consensu ad tempus, ut vacetis orationi: et iterum revertimini in id ipsum, ne temptet vos Satanas propter incontinentiam vestram.

6 Τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, οὐ κατ' ἐπιταγήν. 7 Θέλω δὲ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτόν· ἀλλὰ ἕκαστος ἴδιον ἔχει χάρισμα ἐκ θεοῦ, ὁ μὲν οὕτως, ὁ δὲ οὕτως. 8 Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καλὸν αὐτοῖς ἐὰν μείνωσιν ὡς κἀγώ· 9 Εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται, γαμησάτωσαν· κρεῖττον γάρ ἐστιν γαμεῖν ἢ πυροῦσθαι. 10 Τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν παραγγέλλω, οὐκ ἐγὼ ἀλλὰ ὁ Κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι, 11 Ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ, μενέτω ἄγαμος ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω, καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. 12 Τοῖς δὲ λοιποῖς λέγω ἐγώ, οὐχ ὁ Κύριος, εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον καὶ αὕτη συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν· 13 Καὶ γυνὴ εἴ τις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον καὶ οὗτος συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω τὸν ἄνδρα. 14 Ἡγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγίασται ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀδελφῷ· ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστιν, νῦν δὲ ἅγιά ἐστιν. 15 Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, χωριζέσθω· οὐ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς τοιούτοις. Ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ὑμᾶς ὁ θεός.

6 Hoc autem dico secundum indulgentiam, non secundum imperium. 7 Volo autem omnes homines esse sicut me ipsum: sed unusquisque proprium habet donum ex Deo, alius quidem sic, alius vero sic. 8 Dico autem non nuptis et viduis, bonum est illis si sic maneant sicut et ego: 9 Quod si non se continent, nubant: melius est enim nubere quam uri. 10 His enim qui matrimonio juncti sunt præcipio non ego sed Dominus, uxorem a viro non discedere; 11 Quod si discesserit, manere innuptam aut viro suo reconciliari: et vir uxorem ne demittat. 12 Nam ceteris ego dico, non Dominus. Si quis frater uxorem habet infidelem et hæc consentit habitare cum illo, non dimittat illam; 13 Et si qua mulier habet virum infidelem et hic consentit habitare cum illa, non dimittat virum. 14 Sanctificatus est enim vir infidelis in muliere fideli, et sanctificata est mulier infidelis per virum fidelem: alioquin filii vestri inmundi essent, nunc autem sancti sunt. 15 Quod si infidelis discedit, discedat: non est enim servituti subjectus frater aut soror in ejusmodi, in pace autem vocavit nos Deus.

16 Τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; ἢ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις; 17 Εἰ μὴ ἑκάστῳ ὡς μεμέρικεν ὁ Κύριος, ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ θεός, οὕτως περιπατείτω. Καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι. 18 Περιτετμημένος τις ἐκλήθη; μὴ ἐπισπάσθω· ἐν ἀκροβυστίᾳ κέκληταί τις; μὴ περιτεμνέσθω. 19 Ἡ περιτομὴ οὐδέν ἐστιν, καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν θεοῦ. 20 Ἕκαστος ἐν τῇ κλήσει ᾗ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. 21 Δοῦλος ἐκλήθης; μή σοι μελέτω· ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι. 22 Ὁ γὰρ ἐν Κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος ἀπελεύθερος Κυρίου ἐστίν· ὁμοίως ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς δοῦλός ἐστιν Χριστοῦ. 23 Τιμῆς ἠγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. 24 Ἕκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ θεῷ. 25 Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν Κυρίου οὐκ ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἠλεημένος ὑπὸ Κυρίου πιστὸς εἶναι. 26 Νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι. 27 Δέδεσαι γυναικί; μὴ ζήτει λύσιν· λέλυσαι ἀπὸ γυναικός; μὴ ζήτει γυναῖκα.

٧ ٧ ٧

23 Ἐὰν δὲ καὶ γαμήσῃς, οὐχ ἥμαρτες, καὶ ἐὰν γήμῃ ἡ παρθένος, οὐχ ἥμαρτεν· θλίψιν δὲ τῇ σαρκὶ ἕξουσιν οἱ τοιοῦτοι, ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι. 29 Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὁ καιρὸς συνεσταλμένος ἐστίν· τὸ λοιπὸν ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχοντες ὦσιν, καὶ οἱ κλαίοντες ὡς μὴ κλαίοντες, 30 Καὶ οἱ χαίροντες ὡς μὴ χαίροντες, καὶ οἱ ἀγοράζοντες ὡς μὴ κατέχοντες, 31 Καὶ οἱ χρώμενοι τὸν κόσμον ὡς μὴ καταχρώμενοι· παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου. 32 Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι. Ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, πῶς ἀρέσῃ τῷ Κυρίῳ· 33 Ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῇ γυναικί. 34 Καὶ μεμέρισται καὶ ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος· ἡ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, ἵνα ᾖ ἁγία καὶ τῷ σώματι καὶ τῷ πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῷ ἀνδρί. 35 Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν σύμφορον λέγω, οὐχ ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχήμον καὶ εὐπάρεδρον τῷ Κυρίῳ ἀπερισπάστως. 36 Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ᾖ ὑπέρακμος, καὶ οὕτως ὀφείλει γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιείτω· οὐχ ἁμαρτάνει, γαμείτωσαν.

29 ܐܦ ܗܟܝ ܐܡܪ ܐܢܐ ܐܚܝ ܕܙܒܢܐ ܩܨܝܪ ܗܘ ܘܗܫܐ ܐܦ ܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܐܢܬܬܐ ܢܗܘܘܢ ܐܝܟ ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܐܢܬܬܐ 30 ܘܐܝܠܝܢ ܕܒܟܝܢ ܢܗܘܘܢ ܐܝܟ ܕܠܐ ܒܟܝܢ ܘܐܝܠܝܢ ܕܚܕܝܢ ܢܗܘܘܢ ܐܝܟ ܕܠܐ ܚܕܝܢ ܘܐܝܠܝܢ ܕܙܒܢܝܢ ܢܗܘܘܢ ܐܝܟ ܕܠܐ ܙܒܢܝܢ 31 ܘܐܝܠܝܢ ܕܡܬܬܠܛܢ ܒܗܕܐ ܥܠܡܐ ܢܗܘܘܢ ܐܝܟ ܕܠܐ ܡܬܬܠܛܢ ܒܗ ܐܦ ܗܟܝ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܥܒܪ ܗܘ ܫܟܠ ܗܕܐ ܥܠܡܐ ܗܢܐ ܐܝܟ ܕܠܐ ܐܬܝ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܥܒܪ ܗܘ ܫܟܠ ܗܕܐ ܥܠܡܐ ܗܢܐ 32 ܘܒܥܐ ܐܢܐ ܕܠܐ ܬܗܘܘܢ ܒܗܘܪܝܢ ܐܝܬ ܠܗ ܠܓܒܪܐ ܕܠܐ ܐܢܬܬܐ ܐܝܟ ܕܢܗܘܐ ܒܗܘܪܝܢ ܐܝܟ ܕܢܫܒܚ ܠܐܠܗܐ ܐܦ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܢܬܬܐ ܐܝܟ ܕܢܗܘܐ ܒܗܘܪܝܢ ܐܝܟ ܕܢܫܒܚ ܠܐܢܬܬܗ 33 ܘܐܝܬ ܠܗ ܐܢܬܬܐ ܐܝܟ ܕܢܗܘܐ ܒܗܘܪܝܢ ܐܝܟ ܕܢܫܒܚ ܠܥܠܡܐ ܐܦ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܢܬܬܐ ܐܝܟ ܕܢܗܘܐ ܒܗܘܪܝܢ ܐܝܟ ܕܢܫܒܚ ܠܐܢܬܬܗ 34 ܘܐܝܬ ܠܗ ܐܢܬܬܐ ܒܬܘܠܬܐ ܘܒܬܘܠܬܐ ܐܝܟ ܕܢܗܘܐ ܒܗܘܪܝܢ ܐܝܟ ܕܢܫܒܚ ܠܐܠܗܐ ܐܦ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܢܬܬܐ ܐܝܟ ܕܢܗܘܐ ܒܗܘܪܝܢ ܐܝܟ ܕܢܫܒܚ ܠܐܢܬܬܗ 35 ܘܗܕܐ ܐܢܐ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܠܛܝܒܘܬܟܘܢ ܘܠܐ ܕܐܫܕ ܠܟܘܢ ܦܬܓܡܐ ܐܠܐ ܠܡܐ ܕܫܦܝܪ ܗܘ ܘܠܡܐ ܕܬܗܘܐ ܠܟܘܢ ܫܘܬܦܘܬܐ ܕܠܐ ܡܥܟܒ ܠܟܘܢ ܠܡܫܡܫ ܠܡܪܝܐ ܒܠܐ ܦܘܣܩܐ 36 ܘܐܢ ܐܝܬ ܠܡܢ ܕܚܫܒ ܥܠ ܒܬܘܠܬܗ ܕܠܐ ܫܦܝܪ ܗܘ ܠܗ ܠܡܬܒܥ ܠܗ ܘܐܢ ܐܝܬ ܠܗ ܠܡܬܒܥ ܠܗ ܘܐܢ ܐܝܬ ܠܗ ܠܡܬܒܥ ܠܗ ܘܐܢ ܐܝܬ ܠܗ ܠܡܬܒܥ ܠܗ

28 Si autem acciperis uxorem, non peccasti, et si nupserit virgo, non peccavit: tribulationem tamen carnis habebunt hujusmodi, ego autem vobis parcam. 29 Hoc itaque dico, fratres, tempus breve est: reliquum est ut qui habent uxores tamquam non habentes sint, 30 Et qui flent tamquam non flentes, et qui gaudent tamquam non gaudentes, et qui emunt tamquam non possidentes, 31 Et qui utuntur hoc mundo tamquam non utantur: præterit enim figura hujus mundi. 32 Volo autem vos sine solicitudine esse. Qui sine uxore est, sollicitus est quæ Domini sunt, quomodo placeat Deo: 33 Qui autem cum uxore est, sollicitus est quæ sunt hujus mundi, quomodo placeat uxori, et divisus est. 34 Et mulier innupta et virgo cogitat quæ Domini sunt, ut sit sancta et corpore et spiritu: quæ autem nupta est, cogitat quæ sunt mundi, quomodo placeat viro. 35 Porro hoc ad utilitatem vestram dico, non ut laqueum vobis iniciam, sed ad id quod honestum est et facultatem præbeat sine impedimento Dominum observandi. 36 Si quis autem turpem se videri existimat super virginem suam, quod sit superadulta, et ita oportet fieri, quod vult faciat: non peccat si nubat.

37 "Ος δὲ ἕστηκεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἑδραῖος, μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ ἰδίᾳ καρδίᾳ, τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιήσει. 38 "Ωστε καὶ ὁ γαμίζων τὴν ἑαυτοῦ παρθένον καλῶς ποιεῖ, καὶ ὁ μὴ γαμίζων κρεῖσσον ποιήσει. 39 Γυνὴ δέδεται [νόμῳ] ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ κοιμηθῇ ὁ ἀνήρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ᾧ θέλει γαμηθῆναι, μόνον ἐν Κυρίῳ. 40 Μακαριωτέρα δέ ἐστιν ἐὰν οὕτως μείνῃ, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην· δοκῶ δὲ κἀγὼ πνεῦμα θεοῦ ἔχειν.

ΚΕΦ. η΄.

1 ΠΕΡΙ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων οἴδαμεν ὅτι πάντες γνῶσιν ἔχομεν. Ἡ γνῶσις φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. 2 Εἴ [δὲ] τις δοκεῖ ἐγνωκέναι τι, οὔπω ἔγνω καθὼς δεῖ γνῶναι· 3 Εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν θεόν, οὗτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. 4 Περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων οἴδαμεν ὅτι οὐδὲν εἴδωλον ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς θεὸς εἰ μὴ εἷς. 5 Καὶ γὰρ εἴπερ εἰσὶν λεγόμενοι θεοὶ εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ γῆς, ὥσπερ εἰσὶν θεοὶ πολλοὶ καὶ κύριοι πολλοί, 6 Ἀλλ' ἡμῖν εἷς θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν, καὶ εἷς Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ.

ܟܕ ܣܥܪ ܒܠܒܗ ܩܝܡ ܠܝܬ ܠܗ ܫܘܠܛܢܐ ܐܠܐ ܫܠܝܛ ܗܘ ܥܠ ܪܥܝܢܗ ܘܩܐܡ ܒܠܒܗ ܕܢܛܪ ܠܒܬܬܗ ܫܦܝܪ ܥܒܕ: 37 ܗܟܢܐ ܕܐܦ ܗܘ ܕܡܙܘܓ ܠܒܬܬܗ ܫܦܝܪ ܥܒܕ ܘܗܘ ܕܠܐ ܡܙܘܓ ܠܒܬܬܗ ܛܒ ܥܒܕ: 38 ܘܐܦ ܗܟܝ ܕܡܙܘܓ ܠܒܬܬܗ ܛܒ ܥܒܕ ܘܗܘ ܕܠܐ ܡܙܘܓ ܠܒܬܬܗ ܛܒ ܡܢ ܗܘ ܕܠܐ ܡܙܘܓ ܠܒܬܬܗ ܛܒ ܥܒܕ: 39 ܐܢܬܬܐ ܡܫܬܥܒܕܐ ܠܓܒܪܗ ܥܕ ܕܚܝ ܓܒܪܗ ܘܐܢ ܢܡܘܬ ܓܒܪܗ ܫܪܝܐ ܗܝ ܠܡܬܓܪ ܠܡܢ ܕܨܒܝܐ ܒܠܚܘܕ ܒܡܪܝܐ: 40 ܐܝܟ ܕܐܦ ܐܢܐ ܐܝܬ ܠܝ ܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܐܦ ܐܢ ܟܕ ܐܝܟ ܗܟܝ ܢܬܩܝܡ ܐܦ ܐܢܐ ܐܡܪ ܕܛܒ ܐܝܬ ܠܗ ܐܦ ܠܝ ܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܬ ܠܝ:

ܦܪܩܐ ܝ̈ܐ

1 ܟܠ ܕܒܗ ܕܐܢܚܢܐ ܝܕܥܝܢ ܕܟܠܗܘܢ ܝܕܥܬܐ ܐܝܬ ܠܢ ܗܝ ܕܝܕܥܬܐ ܡܦܟܚܐ ܐܠܐ ܡܒܢܝܐ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܗ ܝܕܥܬܐ ܡܒܢܝܐ ܗܘ ܠ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α', η', θ'.

7 Ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνῶσις· τινὲς δὲ τῇ συνηθείᾳ ἕως ἄρτι τοῦ εἰδώλου ὡς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσιν, καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν ἀσθενὴς οὖσα μολύνεται. 8 Βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παραστήσει τῷ θεῷ· οὔτε ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν, οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα. 9 Βλέπετε δὲ μήπως ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενέσιν. 10 Ἐὰν γάρ τις ἴδῃ σὲ τὸν ἔχοντα γνῶσιν ἐν εἰδωλίῳ κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν; 11 Ἀπόλλυται γὰρ ὁ ἀσθενῶν ἐν τῇ σῇ γνώσει, ὁ ἀδελφὸς δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν. 12 Οὕτως δὲ ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἀσθενοῦσαν εἰς Χριστὸν ἁμαρτάνετε. 13 Διόπερ εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.

ΚΕΦ. θ'.

1 Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος; οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; οὐχὶ [Χριστὸν] Ἰησοῦν τὸν Κύριον ἡμῶν ἑόρακα; οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστὲ ἐν Κυρίῳ; 2 Εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλά γε ὑμῖν εἰμί· ἡ γὰρ σφραγίς μου τῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστὲ ἐν Κυρίῳ. 3 Ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσίν ἐστιν αὕτη. 4 Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πεῖν;

ܟܠ ܣܘܪܝܐ ❖ ا ❖ ح ❖

7 ܐܠܐ ܠܐ ܟܠ ܗܘ ܝܕܥܬܐ ܗܕܐ ܀ ܐܝܟ ܕܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܕܝܕܥܬܐ ܒܐܝܕ ܥܕ ܗܫܐ ܠܐ ܐܟܠ ܐܢܘܢ ܐܝܟ ܕܒܚܝ ܠܐ ܕܝܠܗ ܕܐܝܕܘܠ ܐܠܐ ܕܝܕܥܬܗ ܕܡܬܛܢܦ ܘܡܬܛܡܐ ܡܛܠ ܕܐܝܬ ܠܗ ܒܥܠ ܚܘܠܫܐ ܀ 8 ܡܐܟܠܬܐ ܕܐܢܚܢ ܠܐ ܡܩܪܒ ܠܢ ܠܐ ܐܢ ܢܐܟܘܠ ܠܐ ܢܬܝܬܪ ܠܢ ܘܠܐ ܐܢ ܠܐ ܢܐܟܘܠ ܠܐ ܢܬܚܣܪ ܠܢ ܀ 9 ܚܙܘ ܕܠܐ ܡܢ ܕܫܘܠܛܢܟܘܢ ܗܕܐ ܢܗܘܐ ܠܟܫܠܐ ܠܐܢܫܐ ܕܚܠܫܐ ܀ 10 ܐܢ ܡܢ ܕܚܙܐ ܠܟ ܕܐܝܬ ܠܟ ܝܕܥܬܐ ܘܝܬܒ ܒܒܝܬ ܐܝܕܘܠ ܘܠܒܘ ܕܚܠܫ ܐܢ ܠܐ ܡܢ ܕܝܕܥ ܠܒܘ ܕܐܝܬ ܒܗ ܚܘܠܫܐ ܕܢܬܒܢܐ ܠܐ ܠܒܘ ܕܐܟܠ ܕܒܚܐ ܀ 11 ܘܐܒܕ ܠܐܚܘܟ ܕܒܝܕܟ ܕܐܝܬ ܠܟ ܝܕܥܬܐ ܗܘ ܕܡܝܬ ܡܫܝܚܐ ܀ 12 ܗܟܢܐ ܕܚܛܝܬܘܢ ܠܐܚܝܟܘܢ ܘܡܟܝܬܘܢ ܠܒܘ ܕܚܠܫ ܠܐ ܐܢ ܠܐ ܡܚܛܝܬܘܢ ܠܡܫܝܚܐ ܀ 13 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܢ ܡܟܠ ܡܢ ܕܐܟܠ ܠܐܚܝ ܠܐ ܐܟܠ ܒܣܪ ܠܥܠܡ ܕܠܐ ܐܚܛܐ ܠܐܚܝ ܀

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ❖ ط ❖

1 ܠܐ ܚܪ ܐܢܐ ܠܐ ܫܠܝܚ ܠܐ ܚܙܝܬ ܐܢܐ ܠܐ ܦܥܠܝ ܕܝܢ ܐܢ ܠܐ ܫܠܝܚ ܠܐ ܠܟܘܢ ܐܢ ܠܐ ܠܟܘܢ ܐܢ

5 Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν γυναῖκα περιάγειν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Κυρίου καὶ Κηφᾶς; 6 Ἢ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρνάβας οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν μὴ ἐργάζεσθαι; 7 Τίς στρατεύεται ἰδίοις ὀψωνίοις ποτέ; τίς φυτεύει ἀμπελῶνα καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; ἢ τίς ποιμαίνει ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ποίμνης οὐκ ἐσθίει; 8 Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ, ἢ καὶ ὁ νόμος ταῦτα οὐ λέγει; 9 Ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέως νόμῳ γέγραπται· Οὐ κημώσεις βοῦν ἀλοῶντα. Μὴ τῶν βοῶν μέλει τῷ θεῷ; 10 Ἢ δι' ἡμᾶς πάντως λέγει; Δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι ὀφείλει ἐπ' ἐλπίδι ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν, καὶ ὁ ἀλοῶν ἐπ' ἐλπίδι τοῦ μετέχειν. 11 Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν; 12 Εἰ ἄλλοι τῆς ὑμῶν ἐξουσίας μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; Ἀλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στέγομεν ἵνα μή τινα ἐγκοπὴν δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ. 13 Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι τὰ ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν; [καὶ] οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ παρεδρεύοντες τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται; 14 Οὕτως καὶ ὁ Κύριος διέταξεν τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν·

ܟܠ ܣܗܕܘܬܐ ✣ ܛ ✣

5 ܐ ܠܐ ܫܠܝܛܢ ܐܢܐ ܕܢܐܚܕ ܐܢܬܬܐ ܕܒܥܠܬ ܒܝܬ ܐܢܫ ܐܝܟ ܫܠܝܚܐ ܐܚܪܢܐ ܘܐܝܟ ܐܚܘܗܝ ܕܡܪܢ ܘܟܐܦܐ ; 6 ܐ ܠܐ ܠܝ ܘܠܒܪܢܒܐ ܫܠܝܛܢ ܕܢܥܒܕ ; 7 ܡܢ ܙܒܢ ܒܓܝܣ ܐܝܟ ܫܠܝܚ ; ܡܢ ܢܨܒ ܟܪܡ ܘܠܐ ܐܟܠ ܡܢ ܦܪܝܗ ; ܐ ܡܢ ܪܥܐ ܥܕܪܐ ܘܠܐ ܐܟܠ ܡܢ ܚܠܒ ܥܕܪܐ ; 8 ܐ ܠܐ ܟܕ ܐܡܪ ܐܢܐ ܐܦ ܢܡܘܣܐ ܠܐ ܡܠܠ ; 9 ܟܬܝܒ ܗܘ ܒܢܡܘܣ ܐܘܪܝܬܐ ܠܐ ܬܟܡܘ ܠܬܘܪܐ ܕܕܘܫ ; ܐ ܠܐ ܥܠ ܬܘܪܐ ܐܠܗܐ ܡܬܐ ; 10 ܐ ܠܐ ܥܠ ܕܝܠܢ ܐܡܪ ; ܐ ܠܐ ܥܠ ܕܝܠܢ ܟܬܝܒ ; ܕܒܥܐ ܒܕܝܫ ܢܒܕܪ ܘܕܕܘܫ ܒܕܝܫ ܢܣܒ ; 11 ܐ ܐܢ ܚܢܢ ܙܪܥܢ ܠܟܘܢ ܡܕܡ ܪܘܚܢܝ ܘܪܒ ܗܘ ܐܢ ܢܚܨܕ ܡܕܡ ܦܓܪܢ ; 12 ܐ ܐܢ ܐܚܪܢܐ ܫܘܬܦ ܠܟܘܢ ܒܫܠܝܛܢܟܘܢ ܠܐ ܝܬܪ ܚܢܢ ; ܐ ܠܐ ܚܢܢ ܠܐ ܥܒܕܢ ܒܫܠܝܛܢܐ ܗܕܐ ; ܐ ܠܐ ܟܠ ܡܕܡ ܢܣܒܠ ܕܠܐ ܢܬܠ ܟܫܠ ܠܒܫܘܪܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ; 13 ܐ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܝܢܘܢ ܕܥܒܕܝܢ ܩܕܫܐ ܡܢ ܩܕܫܐ ܐܟܠܝܢ ; ܘܐܝܢܘܢ ܕܡܫܡܫܝܢ ܒܡܕܒܚܐ ܡܬܚܠܩܝܢ ; 14 ܗܟܢܐ ܐܦ ܡܪܢ ܦܩܕ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܒܫܪܝܢ ܒܫܘܪܬܐ ܕܢܚܘܪ ܡܢ ܫܘܪܬܐ ܕܢܚܘܪ ܢܚܘܢ ;

5 Numquid non habemus potestatem sororem mulierem circumducendi, sicut et ceteri apostoli et fratres Domini et Cephas? 6 Aut solus ego et Barnabas non habemus potestatem hoc operandi? 7 Quis militat suis stipendiis umquam? Quis plantat vineam et de fructu ejus non edit? Quis pascit gregem et de lacte gregis non manducat? 8 Numquid secundum hominem hæc dico, an et lex hæc non dicit? 9 Scriptum est enim in lege Mosi: Non alligabis os bovi trituranti. Numquid de bubus cura est Deo, 10 An propter nos utique dicit? Nam propter nos scripta sunt, quoniam debet in spe qui arat arare, et qui triturat in spe fructus percipiendi. 11 Si nos vobis spiritualia seminavimus, magnum est si nos carnalia vestra metamus? 12 Si alii potestatis vestræ participes sunt, non potius nos? Sed non usi sumus hac potestate, sed omnia sustinemus ne quod offendicum demus evangelio Christi. 13 Nescitis quoniam qui in sacrario operantur quæ de sacrario sunt edunt? [et] qui altario deserviunt, cum altario participantur? 14 Ita et Dominus ordinavit his qui evangelium adnuntiant de evangelio vivere:

15 Ἐγὼ δὲ οὐ κέχρημαι οὐδενὶ τούτων. Οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί· καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ τὸ καύχημά μου οὐδεὶς κενώσει. 16 Ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστιν μοι καύχημα· ἀνάγκη γάρ μοι ἐπίκειται· οὐαὶ γάρ μοί ἐστιν ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι. 17 Εἰ γὰρ ἑκὼν τοῦτο πράσσω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι. 18 Τίς οὖν μου ἐστὶν ὁ μισθός; ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον [τοῦ Χριστοῦ], εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. 19 Ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ πάντων πᾶσιν ἐμαυτὸν ἐδούλωσα, ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω· 20 καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, μὴ ὢν αὐτὸς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω· 21 τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος, μὴ ὢν ἄνομος θεοῦ ἀλλ' ἔννομος Χριστοῦ, ἵνα κερδάνω τοὺς ἀνόμους· 22 Ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω· τοῖς πᾶσιν γέγονα πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω. 23 Πάντα δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συνκοινωνὸς αὐτοῦ γένωμαι.

15 ܐܢܐ ܕܝ ܠܐ ܐܫܬܡܫ ܒܫܘܠܛܢܐ ܗܕܐ ܒܟܠ ܗܠܝܢ. ܘܠܐ ܟܬܒܬ ܗܟ ܕܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܝ ܡܛܠ ܕܛܒ ܠܝ ܐܦ ܡܘܬ ܡܢ ܕܢܒܛܠ ܐܢܫ ܠܫܘܒܚܝ ܠܝ. 16 ܐܦ ܐܢ ܒܫܪܬ ܐܢܐ ܠܐ ܠܝ ܫܘܒܚܐ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܝ ܥܠܬܐ ܘܐܝ ܠܝ ܐܢ ܠܐ ܐܒܫܪ. 17 ܐܢ ܓܝ ܒܨܒܝܢܐ ܐܦ ܒܥܠ ܟܘܠ ܐܢܐ ܐܥܒܕ ܐܓܪܐ ܐܝܬ ܠܝ ܐܢ ܕܠܐ ܒܨܒܝܢܐ ܐܦ ܒܥܠ ܟܘܠ ܐܢܐ ܐܓܪ ܡܬܝܗܒ ܠܝ ܐܠܐ ܕܡܬܝܗܒ ܠܝ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܝ ܡܫܬܕܪ ܐܢܐ ܐܢ ܐܝܟ ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܝ. 18 ܡܢܘ ܗܘ ܐܓܪܝ ܗܟ ܕܒܫܪ ܒܗ ܐܢܐ ܕܐܫܝܡ ܐܝܢ ܕܠܐ ܐܫܬܡܫ ܒܫܘܠܛܢܝ ܒܒܫܪܐ. 19 ܡܛܠ ܕܒܪ ܚܪܐ ܐܢܐ ܡܢ ܟܠ ܐܢܫ ܥܒܕ ܢܦܫܝ ܠܟܠ ܐܢܫ ܕܐܬܪܒܐ ܐܢ ܐܦܫ ܐܢܐ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α', θ', ι'.

24 Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες πάντες μὲν τρέχουσιν, εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον; Οὕτως τρέχετε ἵνα καταλάβητε. 25 Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζομενος πάντα ἐγκρατεύεται, ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον. 26 Ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω ὡς οὐκ ἀδήλως, οὕτως πυκτεύω ὡς οὐκ ἀέρα δέρων· 27 Ἀλλ' ὑπωπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μήπως ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

ΚΕΦ. ι'.

1 Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διῆλθον, 2 Καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσθησαν ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ, 3 Καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πνευματικὸν βρῶμα ἔφαγον, 4 Καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πνευματικὸν ἔπιον πόμα· ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας, ἡ πέτρα δὲ ἦν ὁ Χριστός· 5 Ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ θεός· κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ. 6 Ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς κἀκεῖνοι ἐπεθύμησαν.

ܠܘܬ ܣܗܕܘܬܐ ❖ ܐ ❖ ܒ ❖ ܓ

24 ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܟܠܗܘܢ ܕܪܗܛܝܢ ܒܣܛܕܝܘܢ ܪܗܛܝܢ ܟܠܗܘܢ ܐܦ ܗܠܝܢ ܐܚܕ ܡܩܒܠ ܦܪܣܐ. ܗܟܢܐ ܪܗܛܘ ܕܬܣܒܘ. 25 ܟܠ ܕܡܬܐܠܦ ܒܟܠ ܡܕܡ ܡܬܦܪܫ ܡܢ ܟܠ ܡܕܡ. ܗܠܝܢ ܐܦ ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܟܠܝܠܐ ܢܩܒܠܘܢ ܐܠܐ ܚܢܢ ܕܠܐ ܟܠܝܠܐ. 26 ܐܦ ܐܢܐ ܗܟܢܐ ܪܗܛ ܐܢܐ ܕܠܐ ܠܐ ܒܣܬܡ ܐܢܐ ܗܟܢܐ ܡܚܐ ܐܢܐ ܕܠܐ ܐܝܟ ܕܡܢ ܕܡܚܐ ܐܘܝܪܐ. 27 ܐܠܐ ܡܬܒܥ ܐܢܐ ܠܦܓܪܝ ܘܡܫܥܒܕ ܐܢܐ ܠܗ ܕܡܕܟܪ ܠܐܚܪܢܐ ܐܦ ܐܢܐ ܐܬܦܣܠ ❖

ܦܨܠܐ ❖ ܝ ❖

1 ܠܐ ܒܥܐ ܐܢܐ ܕܬܕܥܘܢ ܐܚܝ ܕܐܒܗܬܢ ܟܠܗܘܢ ܬܚܘܬ ܥܢܢܐ ܗܘܘ ܘܟܠܗܘܢ ܥܒܪܘ ܒܝܡܐ. 2 ܘܟܠܗܘܢ ܒܡܘܫܐ ܐܬܥܡܕܘ ܒܥܢܢܐ ܘܒܝܡܐ. 3 ܘܟܠܗܘܢ ܐܟܠܘ ܡܙܘܢܐ ܗܘ ܕܪܘܚܢܝ. 4 ܘܟܠܗܘܢ ܫܬܘ ܡܫܬܝܐ ܗܘ ܕܪܘܚܢܝ. ܫܬܘ ܡܢ ܟܐܦܐ ܕܪܘܚܢܝܐ ܕܗܘ ܐܙܠ ܒܬܪܝܗ. ܘܟܐܦܐ ܗܘ ܡܫܝܚܐ. 5 ܐܠܐ ܠܐ ܒܪܘܒ ܗܢܘܢ ܗܘ ܪܥܝ ܐܠܗܐ. ܡܛܠ ܕܒܡܕܒܪܐ ܢܦܠܘ. 6 ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܐܬܬܪܫܡܘ ܠܢ ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܚܢܢ ܕܡܬܐܘܝܐ ܒܝܫܬܐ ܐܝܟ ܕܐܢܘܢ ܐܬܐܘܝܘ.

AD CORINTHIOS I, IX. X.

24 Nescitis quod hi qui in stadio currunt omnes quidem currunt, sed unus accipit brabium? Sic currite ut comprehendatis. 25 Omnis autem qui in agone contendit ab omnibus se abstinet; et illi quidem ut corruptibilem coronam accipiant, nos autem incorruptam. 26 Ego igitur sic curro non quasi in incertum, sic pugno non quasi ærem verberans, 27 Sed castigo corpus meum et in servitutem redigo, ne forte, cum aliis prædicaverim, ipse reprobus efficiar.

CAPUT X.

1 Nolo enim vos ignorare, fratres, quoniam patres nostri omnes sub nube fuerunt et omnes mare transierunt, 2 Et omnes in Mose baptizati sunt in nube et in mari, 3 Et omnes eandem escam spiritualem manducaverunt 4 Et omnes eundem potum spiritualem biberunt: bibebant autem de spiritali consequenti eos petra, petra autem erat Christus: 5 Sed non in pluribus eorum beneplacitum est Deo. nam prostrati sunt in deserto. 6 Hæc autem in figura facta sunt nostri, ut non simus concupiscentes mala, sicut et illi concupierunt.

7 Μηδὲ εἰδωλολάτραι γίνεσθε, καθώς τινες αὐτῶν, ὥσπερ γέγραπται· Ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν. 8 Μηδὲ πορνεύωμεν, καθώς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν καὶ ἔπεσαν μιᾷ ἡμέρᾳ εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες. 9 Μηδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν Κύριον, καθώς τινες αὐτῶν ἐξεπείρασαν καὶ ὑπὸ τῶν ὄφεων ἀπώλλυντο. 10 Μηδὲ γογγύζετε, καθάπερ τινὲς αὐτῶν ἐγόγγυσαν καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ. 11 Ταῦτα δὲ [πάντα] τυπικῶς συνέβαινεν ἐκείνοις, ἐγράφη δὲ πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήντηκεν. 12 Ὥστε ὁ δοκῶν ἑστάναι βλεπέτω μὴ πέσῃ. 13 Πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος· πιστὸς δὲ ὁ θεός ὃς οὐκ ἐάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι ὑπενεγκεῖν. 14 Διόπερ, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας. 15 Ὡς φρονίμοις λέγω· κρίνατε ὑμεῖς ὅ φημι. 16 Τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἐστίν; τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστίν; 17 Ὅτι εἷς ἄρτος, ἓν σῶμα οἱ πολλοί ἐσμεν· οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν.

7 ܘܠܐ ܬܗܘܘ ܥܒܕܐ ܕܨܠܡܐ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܡܢܗܘܢ ܕܟܬܝܒ ܐܝܟ ܕܟܬܒ ܐܝܬ ܒܗ ܕܝܬܒ ܥܡܐ ܠܡܐܟܠ ܘܠܡܫܬܐ ܘܩܡ ܠܡܫܚܩ ܒܣܦܪ ܗܕܐ ܘܠܐ ܢܙܕܢܐ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܡܢ ܐܢܘܢ ܕܙܢܘ ܘܢܦܠ ܒܝܘܡ ܚܕ ܬܠܬܝܢ ܘܬܠܬ ܐܠܦ ܘܠܐ ܢܢܣܐ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܡܢ ܐܢܘܢ ܕܢܣܘ ܘܐܬܚܒܠ ܒܚܝܬܐ ܘܐܬܒܕ ܘܠܐ ܬܬܪܥܡ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܡܢ ܐܢܘܢ ܕܐܬܪܥܡ ܘܐܬܒܕ ܒܝܕ ܡܚܒܠܢܐ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܗܘ ܒܬܪܥ ܐܬܟܬܒ ܠܐܢܕܪܬܢ ܕܥܠ ܕܝܢ ܣܘܦ ܕܥܠܡܐ ܐܬܝ ܠܝ ܘܗܘ ܕܣܒܪ ܕܩܐܡ ܢܚܙܐ ܕܠܡܐ ܢܦܠ ܠܐ ܢܣܝܒ ܐܠܐ ܢܣܝܒ ܐܠܗܐ ܕܠܐ ܢܫܒܩ ܠܟܘܢ ܕܬܬܢܣܘܢ ܐܠܐ ܢܥܒܕ ܐܦ ܥܡ ܢܣܝܘܢܟܘܢ ܦܘܪܩܢܐ ܕܬܬܟܠܘܢ ܠܡܣܒܪ ܐܦ ܠܡܣܝܒ ܠܟܘܢ ܕܬܗܘܐ ܒܗ ܠܡܣܒܠ ܠܗ ܠܐ ܬܗܘܘ ܡܬܪܥܡܝܢ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܡܢ ܐܢܘܢ ܕܐܬܪܥܡ ܘܐܬܒܕ ܘܐܬ ܐܠ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܐܬܝܒ ܥܡܐ ܠܡܐܟܠ ܘܠܡܫܬܐ ܘܩܡ ܠܡܫܚܩ ܘܠܐ ܢܙܕܡܘܢ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܡܢ ܐܢܘܢ ܕܙܢܘ ܘܢܦܠ ܒܝܘܡ ܚܕ ܥܣܪܝܢ ܘܬܠܬ ܐܠܦ ܘܠܐ ܢܢܣܐ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܡܢ ܐܢܘܢ ܕܢܣܘ ܘܐܬܚܒܠ ܒܚܝܬܐ ܘܐܬܒܕ ܘܠܐ ܢ

18 Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οὐχ οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσίν; 19 Τί οὖν φημί; ὅτι εἰδωλόθυτόν τι ἐστίν; ἢ ὅτι εἴδωλόν τι ἐστίν; 20 Ἀλλ' ὅτι ἃ θύουσιν [τὰ ἔθνη] δαιμονίοις καὶ οὐ θεῷ θύουσιν· οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. 21 Οὐ δύνασθε ποτήριον Κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων· οὐ δύνασθε τραπέζης Κυρίου μετέχειν καὶ τραπέζης δαιμονίων. 22 *Ἢ παραζηλοῦμεν τὸν Κύριον; μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμέν; 23 Πάντα [μοι] ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα [μοι] ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. 24 Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητείτω ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου. 25 Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ πωλούμενον ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν· 26 Τοῦ Κυρίου γὰρ ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. 27 Εἴ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων καὶ θέλετε πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. 28 Ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ· Τοῦτο ἱερόθυτόν ἐστιν, μὴ ἐσθίετε δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν· 29 Συνείδησιν δὲ λέγω οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου. Ἱνατὶ γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως;

ܟܕ ܣܗܕܘܬܐ ✣ ✣ ✣

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α΄, ι΄, ια΄.

30 Εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω, τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ; 31 Εἴτε οὖν ἐσθίετε εἴτε πίνετε εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν θεοῦ ποιεῖτε. 32 Ἀπρόσκοποι καὶ Ἰουδαίοις γίνεσθε καὶ Ἕλλησιν καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ, 33 καθὼς κἀγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ ἐμαυτοῦ σύμφορον ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν.

ΚΕΦ. ια΄.

1 ΜΙΜΗΤΑΙ μου γίνεσθε, καθὼς κἀγὼ Χριστοῦ. 2 Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς, [ἀδελφοί] ὅτι πάντα μου μέμνησθε καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις κατέχετε. 3 Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστός ἐστιν, κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνήρ, κεφαλὴ δὲ τοῦ Χριστοῦ ὁ θεός. 4 Πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ κεφαλῆς ἔχων καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 5 Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα ἀκατακαλύπτῳ τῇ κεφαλῇ καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτῆς· ἓν γάρ ἐστιν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ. 6 Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται γυνή, καὶ κειράσθω· εἰ δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυρᾶσθαι, κατακαλυπτέσθω.

ܟܕ ܐܢܐ ܨܒܝܬ ܒܛܝܒܘܬܐ ܠܡܢܐ ܐܢܐ ܫܒܚ ܠܡܢ ܕܒܗ ܐܢܐ ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܡܢ ܕܒܗ ܐܢܐ ܡܘܕܐ ܐܢ ܐܟܠ ܐܢ ܫܬܐ ܐܢ ܡܕܡ ܐܚܪܢܐ ܕܥܒܕ ܠܟܠ ܠܫܡܐ ܕܐܠܗܐ ܥܒܕܘ ܐܢ ܠܝܗܘܕܝܐ ܐܢ ܠܝܘܢܝܐ ܐܢ ܠܥܕܬܐ ܕܐܠܗܐ ܠܐ ܬܗܘܘ ܡܬܟܫܠܝܢ ܐܦ ܐܢܐ ܟܕ ܟܠ ܡܕܡ ܒܟܠ ܡܕܡ ܡܪܥܐ ܠܟܠ ܢܫ ܠܐ ܕܐܒܥܐ ܠܝ ܐܠܐ ܕܠܫܘܓܚܐ ܕܟܠ ܢܫ ܐܦ ܐܢܬ ܐܬܘ ܬܗܘܘ ܡܬܪܥܝܢ ܠܡܪܝ ܐܦ ܐܢܐ ܐܬܪܥܝ ܠܡܪܝ ܐܦ ܐܢܬ ܐܬܪܥܝ ܠܡܫܝܚܐ ܕܪܫܐ ܕܟܠ ܓܒܪܐ ܡܫܝܚܐ ܕܪܫܐ ܕܐܢܬܬܐ ܓܒܪܐ ܕܪܫܐ ܕܡܫܝܚܐ ܐܠܗܐ ܟܠ ܓܒܪܐ ܕܨܠܐ ܘܢܒܐ ܘܪܫܗ ܡܓܠܐ ܡܟܣܐ ܪܫܗ ܕܡܫܝܚܐ ܗܘ ܟܠ ܐܢܬܬܐ ܕܨܠܐ ܘܢܒܐ ܘܪܫܗ ܡܓܠܐ ܡܟܣܐ ܪܫܗ ܕܓܒܪܗ ܡܓܠܐ ܗܘ ܐܝܟ ܕܐܢ ܓܠܝܐ ܐܢ ܓܠܝ ܠܐ ܢܟܣ ܐܢ ܠܐ ܢܟܣ ܐܢ ܡܓܠܐ ܐܢ ܓܠܝ ܐܢ ܠܐ ܡܓܠܐ ܐܢ ܡܓܠܐ ܐܢ ܠܐ ܢܟܣ

29 *Ο γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων [ἀναξίως] κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει μὴ διακρίνων τὸ σῶμα [τοῦ Κυρίου].* 30 *Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι καὶ κοιμῶνται ἱκανοί.* 31 *Εἰ δὲ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν, οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα·* 32 *Κρινόμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ Κυρίου παιδευόμεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν.* 33 *Ὥστε, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν ἀλλήλους ἐκδέχεσθε.* 34 *Εἴ [δὲ] τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε. Τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἂν ἔλθω διατάξομαι.*

ΚΕΦ. ιβ'.

1 *ΠΕΡΙ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν.* 2 *Οἴδατε ὅτι ὅτε ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἴδωλα τὰ ἄφωνα ὡς ἂν ἤγεσθε ἀπαγόμενοι.* 3 *Διὸ γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ λαλῶν λέγει· Ἀνάθεμα Ἰησοῦς, καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν· Κύριος Ἰησοῦς, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ.* 4 *Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσὶν, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα·* 5 *Καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσίν, καὶ ὁ αὐτὸς Κύριος·* 6 *Καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσίν, ὁ δὲ αὐτὸς θεὸς ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.*

ܟܠ ܗܘܣܛܢܐ ܘ ܡ ܨ

29 ܡܢ ܕܐܟܠ ܘܫܬܐ ܠܝܗ ܕܣܢܝ ܠܢܦܫܗ ܕܐܟܠ ܘܫܬܐ ܘܠܐ ܡܫܬܚܠܦ ܒܓܘܫܡܐ ܕܡܪܝܐ ܀ 30 ܥܠ ܗܕܐ ܒܝܢܟܘܢ ܣܓܝܐܝ ܘܚܠܝܫܐ ܘܫܟܒܝܢ ܣܓܝ ܀ 31 ܐܢ ܕܢ ܐܦ ܢܦܫܢ ܐܢܚܢ ܕܢ ܡܫܬܚܠܦܢ ܠܐ ܗܘ ܕܢ ܐܢܚܢ ܕܢ ܡܬܕܝܢܝܢ ܀ 32 ܒܕܝܢ ܕܡܬܕܝܢ ܐܢܚܢ ܡܢ ܡܪܝ ܡܬܝܣܪܝܢ ܐܢܚܢ ܕܠܐ ܥܡ ܗܕܐ ܥܠܡܐ ܢܬܕܝܢ ܐܢܚܢ ܀ 33 ܗܟܢܐ ܐܚܝ ܕܟܕ ܐܬܟܢܫܘܢ ܠܡܐܟܠ ܐܝܫ ܠܚܕܐ ܢܬܚܟܝ ܀ 34 ܐܢ ܕܟܦܢ ܐܝܬ ܒܗ ܢܐܟܠ ܒܒܝܬܗ ܕܠܐ ܬܬܟܢܫܘܢ ܠܕܝܢܐ ܀ ܘܠܥܠ ܫܪܝ ܐܦ ܐܢܐ ܐܣܕܪ ܟܕ ܐܬܐ ܀

ܟܦ. ܡ ܨ

1 ܟܠ ܗܫܐ ܕܪܘܚܢܝܐ ܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܬܗܘܘܢ ܝܕܥܝܢ ܐܚܝ ܀ 2 ܝܕܥܝܢ ܐܢ ܕܟܕ ܗܘܝܬܘܢ ܥܡܡܐ ܐܝܟ ܕܐܬܝܢ ܐܝܟ ܕܐܬܝܢ ܠܛܘܦܣ ܐܠܝܢ ܕܐܠܡ ܠܐ ܡܡܠܠܐ ܗܘ ܐܬܝܢ ܀ 3 ܡܛܠ ܗܟܝ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܐܢܫ ܕܒܪܘܚ ܐܠܗܐ ܡܡܠܠ ܐܡܪ ܠܝܫܘܥ ܠܥܢܬܐ ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܕܢܐܡܪ ܠܝܫܘܥ ܐܠܐ ܒܪܘܚ ܩܕܫܐ ܀ 4 ܦܘܪܫܢܐ ܕܟܦܢ ܐܝܬ ܒܗ ܐܦ ܗܘ ܪܘܚܐ ܀ 5 ܘܦܘܪܫܢܐ ܕܫܘܡܫܢܐ ܐܝܬ ܒܗ ܐܦ ܡܪܝ ܗܘ ܀ 6 ܘܦܘܪܫܢܐ ܕܥܒܕܐ ܐܝܬ ܒܗ ܐܦ ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܥܒܕ ܟܠ ܡܕܡ ܒܟܠ ܡܕܡ ܀

29 Qui enim manducat et bibit indigne, judicium sibi manducat et bibit non dijudicans corpus [Domini]. 30 Ideo inter vos multi infirmi et inbecilles sunt, et dormiunt multi. 31 Quod si nosmet ipsos dijudicaremus, non utique judicaremur: 32 Dum judicamur autem, a Domino corripimur, ut non cum hoc mundo damnemur. 33 Itaque, fratres mei, cum convenitis ad manducandum, invicem expectate. 34 Si quis esurit, domi manducet, ut non in judicium conveniatis. Cetera autem cum venero disponam.

CAPUT XII.

1 De spiritalibus autem nolo vos ignorare, fratres. 2 Scitis quoniam cum gentes essetis, ad simulachra muta prout ducebamini euntes. 3 Ideo notum vobis facio quod nemo in Spiritu Dei loquens dicit: Anathema Jesu, et nemo potens dicere: Dominus Jesus, nisi in Spiritu sancto. 4 Divisiones vero gratiarum sunt, idem autem Spiritus: 5 Et divisiones ministrationum sunt, idem autem Dominus: 6 Et divisiones operationum sunt, idem vero Deus qui operatur omnia in omnibus

7 Ἑκάστῳ δὲ δίδοται ἡ φανέρωσις τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. 8 Ὡι μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδοται λόγος σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, 9 Ἑτέρῳ πίστις ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι, ἄλλῳ δὲ χαρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ ἑνὶ πνεύματι, 10 Ἄλλῳ δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλῳ δὲ προφητεία, ἄλλῳ δὲ διάκρισις πνευμάτων, ἑτέρῳ γένη γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ ἑρμηνεία γλωσσῶν. 11 Πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, διαιροῦν ἰδίᾳ ἑκάστῳ καθὼς βούλεται. 12 Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἕν ἐστιν καὶ μέλη πολλὰ ἔχει, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος πολλὰ ὄντα ἕν ἐστιν σῶμα, οὕτως καὶ ὁ Χριστός· 13 Καὶ γὰρ ἐν ἑνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες, εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ πάντες ἓν πνεῦμα ἐποτίσθημεν. 14 Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἓν μέλος ἀλλὰ πολλά. 15 Ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς· Ὅτι οὐκ εἰμὶ χείρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος. 16 Καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς· Ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος. 17 Εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; εἰ ὅλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὄσφρησις;

ܠܝܠܥ ܐܢܐ ܒܝ ܗܘ ܕܠܐ ܐܝܕܐ ܐܢܐ ܒܝ ܗܘ ܕܠܐ ܓܫܡܐ ܐܢܐ ܒܝ ܗܘ ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܪܝܫܐ ܐܢ ܟܠ ܓܫܡܐ ܐܝܟܐ ܐܝܟ ܐܝܬ ܠܗ ܫܡܥܐ ܐܢ ܟܠ ܓܫܡܐ ܐܝܟ ܐܝܟ ܐܝܬ ܠܗ ܪܝܚܐ ܐܢ ܟܠ ܓܫܡܐ ܐܝܟ

18 Νυνὶ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἓν ἕκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι καθὼς ἠθέλησεν. 19 Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἓν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; 20 Νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη, ἓν δὲ σῶμα. 21 Οὐ δύναται δὲ ὁ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρί· Χρείαν σου οὐκ ἔχω, ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν· Χρείαν ὑμῶν οὐκ ἔχω· 22 Ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖά ἐστιν, 23 Καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει, 24 Τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρείαν ἔχει. Ἀλλὰ ὁ θεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα, τῷ ὑστερουμένῳ περισσοτέραν δοὺς τιμήν, 25 Ἵνα μὴ ᾖ σχίσματα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν τὰ μέλη. 26 Καὶ εἴτε πάσχει ἓν μέλος, συνπάσχει πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται [ἓν] μέλος, συνχαίρει πάντα τὰ μέλη. 27 Ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους. 28 Καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, ἔπειτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήμψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν.

ܟܕ ܣܘܪܝܐ ❖ ا ❖ ܣ

18 ܗܵܫܵܐ ܕܵܐ ܟܠܵܗܵ ܡܲܕ ܕܠܵܐ ܡܲܢ ܡܲܢ ܩܲ
ܒ̈ܠ. ܐܲܢܵܐ ܕܲܡ ܠܲ ܐܲܝܟ ܕܲܗ ܒ̈ܥܵ ܠܵܗ ܒ̈ܟܠ ܚܕ ܒ̈ܟ
ܦ̈ܪ̈ܫ ܐ̈ܝܟ ܕ̈ܨ ܒ̈ܥ ܠܵܗ: 19 ܐ̈ܢ ܗ̈ܘ ܟ̈ܠ ܡ̈ܕ ܚܕ ܦ̈ܪ̈ܫ
ܐ̈ܝܟ ܐ̈ܝܢ ܗ̈ܘ ܦ̈ܓ̈ܪ: 20 ܗܵܫܵܐ ܕܵܐ ܣ̈ܓ̈ܝ ܐ̈ܒ̈ܪ̈ܝ ܗ̈ܘ
ܐ̈ܝܢ ܗ̈ܘ ܦ̈ܓ̈ܪ. 21 ܠ̈ܐ ܡ̈ܟ̈ܠ ܠ̈ܥ̈ܝܢ ܠ̈ܐ ܐ̈ܝܕ ܠ̈ܝ ܠ̈ܐ
ܡ̈ܟ̈ܠ ܪ̈ܫ ܠ̈ܪ̈ܓ̈ܠ̈ܝ ܠ̈ܐ ܐ̈ܝܕ ܠ̈ܟ. 22 ܐ̈ܠ̈ܐ ܣ̈ܓ̈ܝ ܐ̈ܒ̈ܪ̈ܝ
ܐ̈ܝܢ ܗ̈ܘ ܦ̈ܓ̈ܪ ܕ̈ܚ̈ܫ̈ܒ̈ ܠ̈ܗ ܠ̈ܡ̈ܐ ܕ̈ܡ̈ܬ̈ܚ̈ܙ̈ܝ ܠ̈ܗ ܕ̈ܐ̈ܝ
ܠ̈ܐ ܡ̈ܟ̈ܠ ܚ̈ܫ̈ܝ̈ܢ ܗ̈ܘ ܠ̈ܡ̈ܬ̈ܚ̈ܙ̈ܝ. 23 ܘ̈ܐ̈ܝ ܕ̈ܚ̈ܫ̈ܒ̈ ܠ̈ܢ
ܕ̈ܐ̈ܝ ܠ̈ܐ ܡ̈ܟ̈ܒ̈ܕ̈ܝ ܗ̈ܘ ܕ̈ܦ̈ܓ̈ܪ ܕ̈ܐ̈ܝ ܠ̈ܐ ܡ̈ܟ̈ܒ̈ܕ̈ܝ
ܠ̈ܗ̈ ܡ̈ܟ̈ܒ̈ܕ̈ ܡ̈ܣ̈ܦ̈ܝ̈ ܠ̈ܗ̈ ܝ̈ܩ̈ܪ̈ܐ ܕ̈ܐ̈ܝ ܠ̈ܐ ܡ̈ܟ̈ܒ̈ܕ̈ ܡ̈ܣ̈ܦ̈ܝ̈
ܠ̈ܗ̈ ܝ̈ܩ̈ܪ̈ܐ ܕ̈ܐ̈ܝ ܠ̈ܐ ܡ̈ܟ̈ܒ̈ܕ̈ ܡ̈ܣ̈ܦ̈ܝ̈ ܠ̈ܗ̈ ܝ̈ܩ̈ܪ̈ܐ ܕ̈ܐ̈ܝ
ܠ̈ܐ

29 Μὴ πάντες ἀπόστολοι; μὴ πάντες προφῆται; μὴ πάντες διδάσκαλοι· μὴ πάντες δυνάμεις; 30 Μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων; μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; μὴ πάντες διερμηνεύουσιν; 31 Ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ μείζονα· καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.

ΚΕΦ. ιγ'.

1 Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἠχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. 2 Καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν ὥστε ὄρη μεθιστάναι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι. 3 Καὶ ἐὰν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσομαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθὲν ὠφελοῦμαι. 4 Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται ἡ ἀγάπη, οὐ ζηλοῖ ἡ ἀγάπη, οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, 5 Οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, 6 Οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συνχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· 7 Πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει.

ܟܠ ܗܠܝܢ ܫܠܝܚܐ ܐܦ ܢܒܝܐ ܐܦ ܡܠܦܢܐ ܐܦ ܥܒܕܝ ܢܣܝܐ ܐܦ ܡܦܫܩܢܐ ܐܦ ܡܬܪܓܡܢܐ ܐܦ ܠܐ ܟܠ ܚܕ ܠܗ ܟܠ ܗܠܝܢ ܡܘܗܒܬܐ ܐܦ ܠܐ ܟܠ ܚܕ ܠܗ ܟܠ ܗܠܝܢ ܠܫܢܐ ܐܦ ܠܐ ܟܠ ܚܕ ܠܗ ܟܠ ܗܠܝܢ ܡܦܫܩܢܐ ܐܦ ܠܐ ܟܠ ܚܕ ܠܗ ܟܠ ܗܠܝܢ ܡܬܪܓܡ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α', ιγ', ιδ'.

8 Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε πίπτει· εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται· εἴτε γλῶσσαι, παύσονται· εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται. 9 Ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν· 10 Ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. 11 Ὅτε ἤμην νήπιος, ἐλάλουν ὡς νήπιος, ἐφρόνουν ὡς νήπιος, ἐλογιζόμην ὡς νήπιος· ὅτε γέγονα ἀνήρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. 12 Βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην. 13 Νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

ΚΕΦ. ιδ'.

1 ΔΙΩΚΕΤΕ τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. 2 Ὁ γὰρ λαλῶν γλώσσῃ οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ ἀλλὰ θεῷ· οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια· 3 Ὁ δὲ προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν. 4 Ὁ λαλῶν γλώσσῃ ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ· ὁ δὲ προφητεύων ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ.

ܟܕ ܗܘܝܬ ܛܠܝܐ ܐ ܟܕ ܒ ܟ

8 ܥܕܬܐ ܠܥܠܡ ܠܐ ܢܦܠ ܐܦ ܐܢ ܢܒܘܬܐ ܢܬܒܛܠ ܐܦ ܐܢ ܠܫܢܐ ܢܫܬܟܚ ܐܦ ܐܢ ܝܕܥܬܐ ܢܬܒܛܠ ܠ

5 Θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε· μείζων δὲ ὁ προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύῃ, ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ. 6 Νῦν δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει ἢ ἐν γνώσει ἢ ἐν προφητείᾳ ἢ διδαχῇ; 7 Ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλὸς εἴτε κιθάρα, ἐὰν διαστολὴν τοῖς φθόγγοις μὴ δῷ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον; 8 Καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον σάλπιγξ φωνὴν δῷ, τίς παρασκευάσεται εἰς πόλεμον; 9 Οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὔσημον λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; ἔσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες. 10 Τοσαῦτα εἰ τύχοι γένη φωνῶν εἰσὶν ἐν κόσμῳ, καὶ οὐδὲν [αὐτῶν] ἄφωνον· 11 Ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. 12 Οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ ζηλωταί ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε. 13 Διὸ ὁ λαλῶν γλώσσῃ προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ.

5 ܒܥܐ ܐܢܐ ܕܟܠܟܘܢ ܠܡܗܘܝ ܡܬܢܒܐ ܐܦ ܡܛܠ ܕܡܬܢܒܐ ܐܢܬ ܝܬ ܠܗ ܪܒܘܬܐ ܡܢ ܕܡܠܐ ܐܢ ܠܐ ܕܦܫܪ ܕܢܬ ܕܬܬܒܢܐ ܕܥܕܬܐ ܬܫܪܐ ܠܗ ܒܢܝܢܐ ܐܠܐ ܐܢ ܡܬܦܫܪ ܠܐ ܐܬܐ ܠܘܬ ܐܢ ܡܠܐ ܐܢ ܠܐ ܐܦ ܐܢ ܐܬܓܠܝ ܠܟܘܢ ܐܢ ܠܐ ܒܡܠܐ ܐܘ ܒܓܠܝܐ ܐܘ ܒܢܒܝܐ ܐܘ ܒܝܠܦܢܐ ܐܘ ܒܡܠܦܢܐ ܐܢ ܠܐ ܐܦ ܐܢ ܡܠܐ ܕܠܐ ܢܫܡܥ ܐܢ ܠܐ ܡܢ ܩܠ ܡܫܟ ܐܘ ܩܝܬܪܐ ܐܢ ܠܐ ܡܢ ܕܠܐ ܦܪܫ ܒܢܝܢ ܠܩܠ ܡܫܟ ܐܘ ܩܝܬܪܐ ܡܢ ܕܢܕܥ ܡܕܡ ܕܡܫܬܥ ܐܘ ܕܩܝܬܪ ܐܢ ܠܐ ܡܢ ܕܠܐ ܦܪܫ ܒܢܝܢ ܠܩܠ ܩܪܢܐ ܡܢ ܕܢܬܟܢܫ ܠܡܠܚܡܬܐ ܡܢ ܕܠܐ ܡܦܠ ܠܒܗ ܠܡܠܚܡܬܐ ܐܦ ܐܢ ܠܐ ܡܢ ܕܠܐ ܡܠܐ ܐܢ ܠ

14 Ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι γλώσσῃ, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστιν. 15 Τί οὖν ἐστίν; προσευξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοΐ· ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοΐ. 16 Ἐπεὶ ἐὰν εὐλογῇς πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου πῶς ἐρεῖ τὸ ἀμὴν ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ; ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδεν· 17 Σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. 18 Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ, πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσῃ λαλῶ· 19 Ἀλλὰ ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους τῷ νοΐ μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἢ μυρίους λόγους ἐν γλώσσῃ. 20 Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν, ἀλλὰ τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶν τέλειοι γίνεσθε. 21 Ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι ἐν ἑτερογλώσσοις καὶ ἐν χείλεσιν ἑτέρων λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσονταί μου, λέγει Κύριος. 22 Ὥστε αἱ γλῶσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν οὐ τοῖς πιστεύουσιν ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις, ἡ δὲ προφητεία οὐ τοῖς ἀπίστοις ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. 23 Ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ πάντες λαλῶσιν γλώσσαις, εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε;

14 ܐ ܗܘ ܓܝܪ ܠܫܢܐ ܡܨܠܝ ܪܘܚܝ ܒܠܚܘܕ . ܗܘ ܕܥܡ ܡܨܠܝ ܐܦ ܒܣܘܡܢܝ . ܠܐ ܐܝܬ ܒܗ 15 ܡܕܡ ܗܕܐ ܐܢ ܗܟܝܠ ܐ ܐܨܠܝ ܒܪܘܚܝ ܐ ܐܨܠܝ ܒܪܘܚܝ ܐ ܐܨܠܝ ܒܣܘܡܢܝ ܐ ܐܨܠܝ ܒܣܘܡܢܝ . 16 ܐ ܐ ܐ ܐ ܒܪܟ ܒܪܘܚܐ ܐ ܡܢ ܡܠܐ ܡܩܡ ܕܦܫܝܛܐ ܐ ܢܐܡܪ ܐ ܥܠ ܒܪܟܬܐ ܕܝܠܟ ܡܢ ܕ ܡܕܡ ܐ ܝܕܥ ܡܐ ܐ ܐ ܡܪ . 17 ܐ ܐ ܐ ܐ ܒܪܟ ܫܦܝܪ ܐ ܐ ܐ

24 Ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δέ τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων, 25 Τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερὰ γίνεται, καὶ οὕτως πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ θεῷ, ἀπαγγέλλων ὅτι ὄντως θεὸς ἐν ὑμῖν ἐστίν. 26 Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί; ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος [ὑμῶν] ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἑρμηνείαν ἔχει· πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γινέσθω. 27 Εἴτε γλώσσῃ τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνὰ μέρος, καὶ εἷς διερμηνευέτω· 28 Ἐὰν δὲ μὴ ᾖ διερμηνευτής, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ, ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ θεῷ. 29 Προφῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν· 30 Ἐὰν δὲ ἄλλῳ ἀποκαλυφθῇ καθημένῳ, ὁ πρῶτος σιγάτω. 31 Δύνασθε γὰρ καθ' ἕνα πάντες προφητεύειν, ἵνα πάντες μανθάνωσιν καὶ πάντες παρακαλῶνται. 32 Καὶ πνεύματα προφητῶν προφήταις ὑποτάσσεται· 33 Οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστασίας ὁ θεὸς ἀλλὰ εἰρήνης. Ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων,

24 ܐܠܐ ܟܠܗܘܢ ܢܬܢܒܐ ܘܥܠ ܓܒ ܚܕ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢ ܐܘ ܣܟܠ ܢܬܟܫܦ ܠܗ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܢܬܕܝܢ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܀ 25 ܘܡܬܓܠܝ ܠܗ ܟܡܢ ܕܒܠܒܗ ܘܟܕܢ ܢܦܠ ܥܠ ܐܦܘܗܝ ܘܢܣܓܕ ܠܐܠܗܐ ܘܢܐܡܪ ܕܫܪܝܪ ܐܠܗܐ ܐܢܘܢ ܒܟܘܢ ܀ 26 ܡܢܘ ܗܟܝ ܐܚܝ ܟܕ ܬܬܟܢܫܘܢ ܟܠ ܚܕ ܡܢܟܘܢ ܡܙܡܘܪ ܐܝܬ ܠܗ ܠܘܬ ܬܘܫܒܚܬܐ ܐܝܬ ܠܗ ܠܘܬ ܓܠܝܐ ܐܝܬ ܠܗ ܠܘܬ ܠܫܢ ܐܝܬ ܠܗ ܠܘܬ ܦܫܪܢܘܬܐ ܐܝܬ ܠܗ ܟܠ ܕܒܢܝܢ ܢܗܘܐ ܀ 27 ܐܢ ܠܫܢ ܐܝܬ ܠܗ ܠܘܬ ܡܬܦܫܪ ܐܢ ܠܬܪܝܢ ܐܘ ܠܣܓܝ ܬܪܝܢ ܘܒܦܠܓ ܘܚܕ ܡܦܫܪ ܀ 28 ܐܢ ܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܠܘܬ ܦܫܪܢ ܢܫܬܟ ܒܥܕܬܐ ܘܠܢܦܫܗ ܢܡܠܠ ܘܠܐܠܗܐ ܀ 29 ܢܒܝܐ ܬܪܝܢ ܐܘ ܬܠܬ ܢܡܠܠܘ ܘܫܐܪ ܐܢܫܐ ܢܬܒܨܪܘ ܀ 30 ܘܐܢ ܠܐܚܪܢ ܡܬܓܠܐ ܠܗ ܠܘܬ ܝܬܒܐ ܩܕܡܝܐ ܢܫܬܟ ܀ 31 ܡܛܠ ܕܡܟܠܗܘܢ ܡܬܢܒܝܢ ܐܢܫ ܒܚܕ ܚܕ ܕܟܠܗܘܢ ܢܠܦܘܢ ܘܟܠܗܘܢ ܢܬܥܕܘܢ ܀ 32 ܘܪܘܚܐ ܕܢܒܝܐ ܠܢܒܝܐ ܡܬܟܢܥ ܀ 33 ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܠܗ ܕܒܠܒܠ ܗܘ ܐܠܐ ܕܫܠܡܐ ܀ ❖ ܐܝܟ ܕܒܟܠ ܥܕܬ ܩܕܝܫܐ

24 Si autem omnes prophetent, intret autem quis infidelis vel idiota, convincitur ab omnibus, dijudicatur ab omnibus, 25 Occulta cordis ejus manifesta fiunt, et ita cadens in faciem adoravit Deum, pronuntians quod vere Deus in vobis sit. 26 Quid ergo est, fratres? cum convenitis, unusquisque vestrum psalmum habet, doctrinam habet, apocalypsin habet, linguam habet, interpretationem habet: omnia ad ædificationem fiant. 27 Sive lingua quis loquitur, secundum duos aut ut multum tres, et per partes, et unus interpretetur: 28 Si autem non fuerit interpres, taceat in ecclesia, sibi autem loquatur et Deo. 29 Prophetæ duo aut tres dicant, et ceteri dijudicent: 30 Quod si alii revelatum fuerit sedenti, prior taceat. 31 Potestis enim omnes per singulos prophetare, ut omnes discant et omnes exhortentur. 32 Et spiritus prophetarum prophetis subjecti sunt: 33 Non enim est dissensionis Deus sed pacis, sicut in omnibus ecclesiis sanctorum.

34 Αἱ γυναῖκες [ὑμῶν] ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν· οὐ γὰρ ἐπιτρέπεται αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλὰ ὑποτασσέσθωσαν, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. 35 Εἰ δέ τι μαθεῖν θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν· Αἰσχρὸν γάρ ἐστιν γυναικὶ λαλεῖν ἐν ἐκκλησίᾳ. 36 Ἢ ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐξῆλθεν, ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν; 37 Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός, ἐπιγινωσκέτω ἃ γράφω ὑμῖν, ὅτι Κυρίου ἐστὶν [ἐντολή]· 38 Εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, ἀγνοεῖται. 39 Ὥστε, ἀδελφοί μου, ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν μὴ κωλύετε γλώσσαις· 40 Πάντα δὲ εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω.

ΚΕΦ. ιε'.

1 ΓΝΩΡΙΖΩ δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἑστήκατε, 2 Δι' οὗ καὶ σώζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν εἰ κατέχετε, ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῇ ἐπιστεύσατε. 3 Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ὃ καὶ παρέλαβον, ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς, 4 Καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ κατὰ τὰς γραφάς, 5 Καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾷ, ἔπειτα τοῖς δώδεκα.

34 Mulieres in ecclesiis taceant: non enim permittitur eis loqui, sed subditas esse, sicut et lex dicit. 35 Si quid autem volunt discere, domi viros suos interrogent: turpe est enim mulieri loqui in ecclesia. 36 An a vobis verbum Dei processit, aut in vos solos pervenit? 37 Si quis videtur propheta esse aut spiritalis, cognoscat quæ scribo vobis, quia Domini sunt mandata: 38 Si quis autem ignorat, ignorabitur. 39 Itaque, fratres, æmulamini prophetare, et loqui linguis nolite prohibere: 40 Omnia autem honeste et secundum ordinem fiant.

CAPUT XV.

1 NOTUM autem vobis facio, fratres, evangelium quod prædicavi vobis, quod et accepistis, in quo et statis, 2 Per quod et salvamini, qua ratione prædicaverim vobis si tenetis, nisi si frustra credidistis. 3 Tradidi vobis enim in primis, quod et accepi, quoniam Christus mortuus est pro peccatis nostris secundum scripturas, 4 Et quia sepultus est, et quia surrexit tertia die secundum scripturas, 5 [Et] quia visus est Cephæ et post hæc undecim.

6 Ἔπειτα ὤφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ πλείονες μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς δὲ ἐκοιμήθησαν. 7 Ἔπειτα ὤφθη Ἰακώβῳ, ἔπειτα τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν. 8 Ἔσχατον δὲ πάντων ὡσπερεὶ τῷ ἐκτρώματι ὤφθη κἀμοί. 9 Ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ. 10 Χάριτι δὲ θεοῦ εἰμὶ ὅ εἰμι καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενὴ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα, οὐκ ἐγὼ δὲ ἀλλὰ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ σὺν ἐμοί. 11 Εἴτε οὖν ἐγὼ εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε. 12 Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, πῶς λέγουσιν ἐν ὑμῖν τινὲς ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν; 13 Εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· 14 Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα καὶ τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν· 15 Εὑρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ θεοῦ ὅτι ἤγειρεν τὸν Χριστόν, ὃν οὐκ ἤγειρεν εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. 16 Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· 17 Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν, ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν, 18 Ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ ἀπώλοντο.

6 ܘܐܬܚܙܝ ܠܐܚܝܢ ܟܐܦ ܒܚܕ ܡܐܐ ܘܬܪܥܣܝܗܘܢ ܒܗܝܢ ܐܝܬ ܐܝܢܘܢ ܕܩܐܡ ܥܕ ܗܫܐ ܘܐܝܬ ܐܝܢܘܢ ܕܫܪܝ ܒܫܢܬܐ. 7 ܘܐܬܚܙܝ ܠܝܥܩܘܒ ܘܠܫܠܝܚܐ ܟܠܗܘܢ. 8 ܘܒܣܘܦ ܟܠ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܦ ܠܝ ܐܬܚܙܝ ܐܝܟ ܠܫܩܠܐ. 9 ܐܢܐ ܓܝܪ ܗܘ ܙܥܘܪ ܫܠܝܚܐ ܕܠܐ ܫܦܝܪ ܠܡܬܩܪܝ ܫܠܝܚܐ ܒܝܢ ܕܪܕܦܬ ܠܥܕܬܐ ܕܐܠܗܐ. 10 ܒܛܝܒܘܬ ܐܠܗܐ ܐܢܐ ܗܘ ܕܐܢܐ ܐܝܬ ܘܛܝܒܘܬܗ ܠܝ ܠܐ ܐܬܒܛܠ ܐܠܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܐܬܬܥܒܬ ܠܐ ܐܢܐ ܐܠܐ ܛܝܒܘܬ ܐܠܗܐ ܥܡܝ. 11 ܐܝ ܗܠܝܢ ܐܝ ܗܠܝܢ ܟܕܢ ܡܟܪܙܝܢ ܘܟܕܢ ܗܝܡܢܬܘܢ. 12 ܐܢ ܡܫܝܚܐ ܡܟܪܙ ܕܡܢ ܡܝܬܐ ܩܐܡ ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܡܪܝܢ ܒܟܘܢ ܕܩܝܡܬܐ ܕܡܝܬܐ ܠܝܬ ܗܝ. 13 ܐܢ ܠܝܬ ܩܝܡܬܐ ܕܡܝܬܐ ܠܐ ܐܦ ܡܫܝܚܐ ܠܐ ܩܐܡ. 14 ܘܐܢ ܡܫܝܚܐ ܠܐ ܩܐܡ ܒܛܠ ܗܘ ܟܪܙܢ ܘܒܛܠ ܗܝ ܗܝܡܢܬܟܘܢ. 15 ܘܐܫܟܚܝܢ ܐܢܚܢ ܣܗܕܐ ܕܫܩܪܐ ܥܠ ܐܠܗܐ ܕܐܩܝܡ ܠܡܫܝܚܐ ܕܠܐ ܐܩܝܡ ܐܢ ܐܡܬ ܠܝܬ ܡܝܬܐ ܕܠܐ ܩܐܡܝܢ. 16 ܐܢ ܡܝܬܐ ܠܐ ܩܐܡܝܢ ܐܦ ܡܫܝܚܐ ܠܐ ܩܐܡ. 17 ܘܐܢ ܡܫܝܚܐ ܠܐ ܩܐܡ ܒܛܠ ܗܘ ܟܪܙܢ ܘܒܛܠ ܗܝ ܗܝܡܢܬܟܘܢ ܐܦ ܥܕ ܗܫܐ ܐܝܬܘܢ ܒܚܛܗܝܟܘܢ. 18 ܐܦ ܐܢܘܢ ܕܢܡܝܢ ܒܡܫܝܚܐ ܐܒܕܘ.

6 Deinde visus est plus quam quingentis fratribus simul, ex quibus multi manent usque adhuc, quidam autem dormierunt. 7 Deinde visus est et Jacobo, deinde apostolis omnibus. 8 Novissime autem omnium tamquam abortivo visus est et mihi. 9 Ego enim sum minimus apostolorum, qui non sum dignus vocari apostolus, quoniam persecutus sum ecclesiam Dei: 10 Gratia autem Dei sum id quod sum, et gratia ejus in me vacua non fuit, sed abundantius illis omnibus laboravi; non ego autem, sad gratia Dei mecum. 11 Sive enim ego sive illi, sic prædicamus et sic credidistis. 12 Si autem Christus prædicatur, quod resurrexit a mortuis, quomodo quidam dicunt in vobis quoniam resurrectio mortuorum non est? 13 Si autem resurrectio mortuorum non est, neque Christus resurrexit: 14 Si autem Christus non resurrexit, inanis ergo est prædicatio nostra, inanis ergo est et fides vestra, 15 Invenimur autem et falsi testes Dei, quoniam testimonium diximus adversus Deum quod suscitaverit Christum, quem non suscitavit si mortui non resurgunt. 16 [Nam si mortui non resurgunt] neque Christus resurrexit. 17 Quod si Christus non resurrexit, vana est fides vestra: adhuc enim estis in peccatis vestris: 18 Ergo et qui dormierunt in Christo, perierunt.

19 Εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἐν Χριστῷ
ἠλπικότες ἐσμὲν μόνον, ἐλεεινότεροι
πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν. 20 Νυνὶ δὲ
Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ
τῶν κεκοιμημένων [ἐγένετο]. 21 Ἐπειδὴ
γὰρ δι' ἀνθρώπου θάνατος, καὶ δι'
ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. 22 Ὥσπερ
γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν,
οὕτως καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωο-
ποιηθήσονται. 23 Ἕκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ
τάγματι· ἀπαρχὴ Χριστός, ἔπειτα οἱ
τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ,
24 Εἶτα τὸ τέλος, ὅταν παραδιδοῖ τὴν
βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ πατρί, ὅταν
καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν
ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. 25 Δεῖ γὰρ
αὐτὸν βασιλεύειν ἄχρι οὗ θῇ πάντας
τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ.
26 Ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ
θάνατος. 27 Πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ
τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι
πάντα ὑποτέτακται, δῆλον ὅτι ἐκτὸς
τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα·
28 Ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα,
τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται
τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ᾖ
ὁ θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. 29 Ἐπεὶ
τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν
νεκρῶν; εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται,
τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ αὐτῶν; 30 Τί
καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν;

ܟܕ ❖ ܐ ❖ ܠܩܘܪܢܬܝܐ ܩܕܡܝܐ

19 ܐܢ ܒܗܕܐ ܚܝܐ ܒܡܫܝܚܐ ܣܒܪܝܢ ܐܢܚܢ ܒܠܚܘܕܝ 19
ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܡܣܟܢܝܢ ܐܢܚܢ ܡܢ ܟܠ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ׃
20 ܗܫܐ ܕܡܫܝܚܐ ܩܡ ❖ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ ܒܟܘܪܝܐ 20
ܕܢܝܡܝ ܐܬܥܪ ܒܗ ܡܢ ܡܝܬܐ ׃
21 ܡܛܠ ܕܡܢ ܐܢܫܐ ܐܬܐ ܡܘܬܐ ܘܡܢ ܐܢܫܐ 21
ܩܝܡܬ ܡܝܬܐ ׃ 22 ܘܐܝܟ ܕܒܐܕܡ ܟܠܗܘܢ ܡܝܬܝܢ 22
ܗܟܢܐ ܒܡܫܝܚܐ ܟܠܗܘܢ ܡܚܝܝܢ ׃
23 ܒܟܠ ܚܕ ܒܣܕܪܗ ܒܟܘܪܝܐ ܡܫܝܚܐ ܒܟܘܪܝܐ 23
ܒܡܝܬܝܗ ܕܡܫܝܚܐ ׃ 24 ܘܒܗܝ ܣܘܦܐ ܡܬܝ 24
ܡܫܠܡ ܠܡܠܟܘܬܐ ܠܐܠܗܐ ܘܐܒܐ ܡܬܝ ܫܒܩ
ܟܠ ܫܘܠܛܢ ܘܟܠ ܚܝܠ ׃ 25 ܡܛܠ ܕܗܘ ܕܐܝܬܝ 25
ܠܡܠܟ ܥܕ ܕܢܣܝܡ ܟܠ ܒܥܠܝ ܬܚܝܬ ܪܓܠܘܗܝ ׃
26 ܒܛܠ ܒܥܕ ܡܘܬܐ ܒܛܠ ܢܗܘܐ ׃ 26
27 ܟܠ ܡܕܡ ܫܥܒܕ ܠܗ ܐܠܗܐ ܬܚܝܬ ܪܓܠܘܗܝ ׃ 27
ܘܟܕ ܐܡܪ ܕܟܠ ܡܕܡ ܫܥܒܕ ܠܗ ܐܠܗܐ ׃
ܒܠܚܘܕ ܡܢ ܗܘ ܕܫܥܒܕ ܠܗ ܟܠ ܡܕܡ ׃
28 ܘܟܕ ܟܠ ܡܕܡ ܫܥܒܕ ܠܗ ܐܠܗܐ ܗܝ ܒܪܗ 28
ܢܗܘܐ ܒܥܕ ܕܫܥܒܕ ܠܗ ܟܠ ܡܕܡ ׃
29 ܐܠܐ ❖ ܡܐ ܢܥܒܕ ܐܠ ܕܡܬܥܡܕܝܢ ܥܠ ܡܝܬܐ 29
ܐܢ ܡܝܬܐ ܠܐ ܩܡܝ ׃ ܠܡܐ ܐܦ ܥܠܝܗܘܢ
ܡܬܥܡܕܝܢ ׃ 30 ܘܠܡܐ ܐܦ ܐܢܚܢ ܒܟܠ ܫܥܐ 30
ܢܬܟܢܝܢ ׃

19 Si in hac vita tantum in Christo
sperantes sumus, miserabiliores sumus
omnibus hominibus. 20 Nunc autem
Christus resurrexit a mortuis, primi-
tiæ dormientium. 21 Quoniam enim
per hominem mors, et per hominem
resurrectio mortuorum. 22 Et sicut
in Adam omnes moriuntur, ita et in
Christo omnes vivificabuntur. 23 Unus-
quisque autem in suo ordine: primi-
tiæ Christus, deinde hi qui sunt Christi
in adventu ejus, 24 Deinde finis, cum
tradiderit regnum Deo et Patri, cum
evacuaverit omnem principatum et
potestatem et virtutem. 25 Oportet
autem illum regnare donec ponat
inimicos sub pedibus ejus. 26 No-
vissima autem inimica destruetur
mors. 27 Omnia enim subjecit sub
pedibus ejus. Cum autem dicat:
Omnia subjecta sunt ei, sine dubio
præter eum qui subjecit ei omnia:
28 Cum autem subjecta fuerint illi
omnia, tunc ipse Filius subjectus erit
illi qui sibi subjecit omnia, ut sit Deus
omnia in omnibus. 29 Alioquin quid
facient qui baptizantur pro mortuis,
si omnino mortui non resurgunt? ut
quid et baptizantur pro illis? 30 Ut
quid et nos periclitamur omni hora?

31 Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νὴ τὴν ὑμετέραν καύχησιν, ἀδελφοί, ἣν ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. 32 Εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ ὄφελος; εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν. 33 Μὴ πλανᾶσθε· φθείρουσιν ἤθη χρηστὰ ὁμιλίαι κακαί. 34 Ἐκνήψατε δικαίως καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· ἀγνωσίαν γὰρ θεοῦ τινὲς ἔχουσιν· πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λαλῶ. 35 Ἀλλὰ ἐρεῖ τις· Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποίῳ δὲ σώματι ἔρχονται; 36 Ἄφρων, σὺ ὃ σπείρεις, οὐ ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ· 37 Καὶ ὃ σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον εἰ τύχοι σίτου ἤ τινος τῶν λοιπῶν· 38 Ὁ δὲ θεὸς δίδωσιν αὐτῷ σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ ἑκάστῳ τῶν σπερμάτων ἴδιον σῶμα. 39 Οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ σάρξ, ἀλλὰ ἄλλη μὲν [σὰρξ] ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ σὰρξ πτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων. 40 Καὶ σώματα ἐπουράνια, καὶ σώματα ἐπίγεια· ἀλλὰ ἑτέρα μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἑτέρα δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων. 41 Ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων· ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ.

31 ܡܝܬ ܐܢܐ ܒܟܠ ܝܘܡܐ ܗܟܝ ܕܫܪܝ ܐܝܬ ܠܝ ܒܟ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܡܪܢ ܒܗܕ ܬܫܒܘܚܬܐ ܕܐܢܐ

42 Οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν. Σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ· 43 σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει. 44 Σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. Εἰ ἔστιν σῶμα ψυχικόν, ἔστιν καὶ πνευματικόν. 45 Οὕτως καὶ γέγραπται· Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν, ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. 46 Ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικὸν ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν. 47 Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος [ὁ Κύριος] ἐξ οὐρανοῦ. 48 Οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι· 49 Καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσωμεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου. 50 Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν θεοῦ κληρονομῆσαι οὐ δύναται, οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. 51 Ἰδοὺ μυστήριον ὑμῖν λέγω· πάντες οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα, 52 Ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι· σαλπίσει γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. 53 Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν.

ܗܟܢܐ ܐܦ ܩܝܡܬܐ ܕܡܝܬܐ . ܡܬܙܪܥ ܒܚܒܠܐ 42
ܩܡ ܒܠܐ ܡܘܬܐ . ܡܬܙܪܥ ܒܠܐ ܫܘܠܡܢܐ .
ܡܬܙܪܥ ܒܒܙܝܘܬܐ ܩܡ ܒܫܘܒܚܐ 43
ܒܥܠܘܬܐ . ܡܬܙܪܥ ܒܚܠܫܐ ܩܡ ܒܚܝܠܐ
ܒܓܘܫܡܐ ܕܚܝܐ . 44 ܡܬܙܪܥ ܓܘܫܡܐ
ܩܡ ܒܪܘܚܢܝܐ . ܐܝܬ ܓܘܫܡܐ ܕܚܝܐ
ܐܝܬ ܐܦ ܓܘܫܡܐ ܪܘܚܢܝܐ : ܗܟܢܐ ܐܦ
ܟܬܝܒ ܗܘܐ ܩܕܡܝܐ ܐܕܡ ܒܢܦܫܐ ܚܝܐ 45
ܐܕܡ ܐܚܪܝܐ ܠܪܘܚܐ ܡܚܝܝܐ . ܠܐ ܩܕܡ
ܕܪܘܚܢܝ ܗܘ ܐܠܐ ܕܚܝ ܘܐܚܪ ܪܘܚܢܝ .
ܡܢ ܐܪܥܐ ܐܪܥܝ ܩܕܡܝܐ ܐܕܡ 46
ܘܐܚܪܝܐ ܐܕܡ ܡܢ ܫܡܝܐ . ܐܝܟ ܕܐܝܬ
ܠܐܪܥܐ ܐܪܥܝ ܐܝܟܢܐ ܐܦ ܐܢܫܐ
ܐܪܥܝܐ ܘܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܫܡܝܐ ܐܝܟܢܐ 47
ܐܦ ܐܢܫܐ ܫܡܝܐ . ܘܐܝܟ ܕܠܒܫܢ
ܐܪܥܝ ܠܒܫܢ ܐܦ ܐܢܫܐ ܐܪܥܝ ܘܐܝܟ
ܕܠܒܫܢ ܫܡܝ ܠܒܫܢ ܐܦ ܐܢܫܐ ܫܡܝ :
ܐܝܟ ܕܠܒܫܢ ܐܪܥܝ ܠܒܫܢ ܐܦ ܐܢܫܐ 48
ܐܪܥܝ . ܘܐܝܟ ܕܠܒܫܢ ܫܡܝ ܠܒܫܢ ܐܦ
ܐܢܫܐ ܫܡܝ : ܘܐܝܟ ܕܠܒܫܢ ܐܪܥܝ 49
ܠܒܫܢ ܐܦ ܐܢܫܐ ܐܪܥܝ . ܘܐܝܟ ܕܠܒܫܢ
ܫܡܝ ܠܒܫܢ ܐܦ ܐܢܫܐ ܫܡܝ : ܗܟܢܐ 50
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܐܚܝ ܕܒܣܪ ܘܕܡ
ܠܐ ܡܫܬܘܬܦ ܠܗ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ
ܠܐ ܡܫܬܘܬܦ ܠܗ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ
ܘܠܐ ܡܬܚܠܦ ܠܗ ܠܦܣܕܐ ܠܡܚܠܦ . 51
ܗܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܪܙܐ ܕܟܠܗܘܢ
ܢܩܘܡ ܘܠܐ ܟܠܗܘܢ ܢܬܚܠܦܘܢ . 52
ܒܫܥܬܐ ܚܕܐ ܒܪܡܫܐ ܕܥܝܢܐ ܒܟܪܟܐ
ܕܒܘܩܢܐ ܐܝܟ ܕܬܩܥ ܒܘܩܢܐ ܘܡܝܬܐ
ܢܩܘܡܘܢ ܕܠܐ ܢܒܠܘܢ ܘܚܢܢ ܢܬܚܠܦ .
ܗܠܝܢ ܕܗܢܐ ܦܓܪܐ ܗܢܐ ܠܗܘ ܠܒܫ 53
ܠܐ ܒܠܐ ܘܗܢܐ ܡܝܬܐ ܗܢܐ ܠܗܘ ܠܒܫ
ܠܐ ܡܝܬܘܬܐ :

AD CORINTHIOS I, XV.

42 Sic et resurrectio mortuorum. Seminatur in corruptione, surget in incorruptione: 43 Seminatur in ignobilitate, surget in gloria: seminatur in infirmitate, surget in virtute: 44 Seminatur corpus animale, surgit corpus spiritale. Si est corpus animale, est et spiritale. Sic et scriptum est: 45 Factus est primus homo Adam in animam viventem, novissimus Adam in spiritum vivificantem. 46 Sed prius non quod spiritale est, sed quod animale est; deinde quod spiritale. 47 Primus homo de terra terrenus, secundus homo de caelo [celestis]. 48 Qualis terrenus, tales et terreni, qualis cælestis, tales et cælestes: 49 Igitur sicut portavimus imaginem terreni, portemus et imaginem cælestis. 50 Hoc autem dico, fratres, quoniam caro et sanguis regnum Dei possidere non possunt, neque corruptio incorruptelam possidere. 51 Ecce mysterium vobis dico. Omnes quidem resurgemus, sed non omnes immutabimur, 52 In momento, in ictu oculi, in novissima tuba: canet enim, et mortui resurgent incorrupti, et nos inmutabimur. 53 Oportet enim corruptibile hoc induere incorruptelam, et mortale hoc induere inmortalitatem.

54 "Οταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀθανασίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος· 55 Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νῖκος. Ποῦ σου θάνατε τὸ νῖκος; ποῦ σου θάνατε τὸ κέντρον; 56 Τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία, ἡ δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος. 57 Τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νῖκος διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 58 "Ωστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἑδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν Κυρίῳ.

ΚΕΦ. ις'.

1 ΠΕΡΙ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὥσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. 2 Κατὰ μίαν σαββάτου ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἑαυτῷ τιθέτω θησαυρίζων ὅ τι ἂν εὐοδῶται, ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω τότε λογίαι γίνωνται. 3 "Οταν δὲ παραγένωμαι, οὓς ἐὰν δοκιμάσητε, δι' ἐπιστολῶν τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἰερουσαλήμ· 4 Ἐὰν δὲ ᾖ ἄξιον τοῦ κἀμὲ πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύσονται. 5 Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς ὅταν Μακεδονίαν διέλθω· Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι,

54 ܗܘ ܕܡܝܬܐ ܗܕܐ ܢܠܒܫ ܐܠܐ ܐܡܪ ܐܢ ܗܘ ܕܟܬܝܒ ܢܠܒܫ ܐܠܐ ܐܡܪ ܐܢ ܗܘ ܕܟܬܝܒ ܐܬܒܠܥ ܡܘܬܐ ܠܢܨܚܢܐ : 55 ܐܝܟܐ ܕܐܝܬ ܠܟ ܡܘܬ ܢܨܚܢܐ ܐܝܟܐ ܕܐܝܬ ܠܟ ܡܘܬ ܫܘܒܥܢܐ . 56 ܫܘܒܥܢܐ ܕܡܘܬܐ ܚܛܝܬܐ ܘܚܝܠܐ ܕܚܛܝܬܐ ܢܡܘܣܐ . 57 ܠܐܠܗܐ ܕܝܗܒ ܠܢ ܢܨܚܢܐ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܡܪܢ : 58 ܗܟܝܠ ܐܚܝ ܚܒܝܒܝ ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܘܠܐ ܙܥܝܙܝܢ ܘܣܓܝܐܝܢ ܒܥܒܕܬܐ ܕܡܪܢ ܒܟܠ ܙܒܢ ܕܝܕܥܝܢ ܕܥܡܠܟܘܢ ܠܐ ܒܛܠ ܒܡܪܢ :

ܦܪܩܐ ܕ ܣ

1 ܥܠ ܕܓܒܝܐ ܕܩܕܝܫܐ ܐܝܟ ܕܦܩܕܬ ܠܟܢܝܫܬ ܓܠܛܝܐ ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܥܒܕܘ : 2 ܒܚܕ ܒܫܒܐ ܢܣܝܡ ܟܠ ܚܕ ܡܢܟܘܢ ܥܡ ܢܦܫܗ ܘܢܫܕܐ ܕܡܬܝܫܪ ܠܗ ܕܠܡܐ ܐܬܐ ܟܕ ܐܬܐ ܠܐ ܬܗܘܝܢ ܓܒܝܐ ܟܕ ܐܬܐ . 3 ܘܟܕ ܐܬܝܬ ܐܫܕܪ ܐܢܫܐ ܕܬܒܥܘܢ ܒܐܓܪܬܐ ܐܠܝܢ ܐܫܕܪ ܠܗܘܢ ܕܢܝܬܘܢ ܛܒܬܟܘܢ ܠܝܪܘܫܠܡ : 4 ܘܐܢ ܐܝܬ ܠܗ ܕܐܦ ܐܢܐ ܐܙܠ ܥܡܗܘܢ ܢܐܙܠܘܢ ܥܡܝ . 5 ܐܬܐ ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ ܟܕ ܥܒܪ ܠܡܩܕܘܢܝܐ ܐܥܒܪ ܠܡܩܕܘܢܝܐ ܐܬܐ ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ .

54 Cum autem mortale hoc induerit inmortalitatem, tunc fiet sermo qui scriptus est: Absorpta est mors in victoria. 55 Ubi est, mors, victoria tua? ubi est, mors, stimulus tuus? 56 Stimulus autem mortis peccatum est, virtus vero peccati lex. 57 Deo autem gratias, qui dedit nobis victoriam per Dominum nostrum Jesum Christum. 58 Itaque, fratres mei dilecti, stabiles estote et inmobiles, abundantes in opera Domini semper, scientes quod labor vester non est inanis in Domino.

CAPUT XVI.

1 De collectis autem quae fiunt in sanctis, sicut ordinavi ecclesiis Galatiae, ita et vos facite. 2 Per unam sabbati unusquisque vestrum apud se ponat recondens quod ei placuerit, ut non cum venero tunc collecta fiant. 3 Cum autem presens fuero, quos probaveritis per epistulas, hos mittam perferre gratiam vestram in Hierusalem: 4 Quod si dignum fuerit ut ego eam, mecum ibunt. 5 Veniam autem ad vos cum Machedoniam pertransiero: nam Machedoniam pertransibo.

6 Πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν παραμενῶ ἢ καὶ παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε οὗ ἐὰν πορεύωμαι. 7 Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν· ἐλπίζω γὰρ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος ἐπιτρέψῃ. 8 Ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς πεντηκοστῆς· 9 Θύρα γάρ μοι ἀνέῳγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής, καὶ ἀντικείμενοι πολλοί. 10 Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος, βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς· τὸ γὰρ ἔργον Κυρίου ἐργάζεται ὡς κἀγώ· 11 Μή τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ. Προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρός με· ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. 12 Περὶ δὲ Ἀπολλὼ τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ. 13 Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθε. 14 Πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω. 15 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί· οἴδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἔστιν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτούς· 16 Ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι καὶ κοπιῶντι.

ܠܥܠ ܣܗܕܘܬܐ ❖ ١٥ ❖

6 ܐܦ ܥܡ ܟܘܠܟܘܢ ܐܫܬܗܐ ܐܘ ܐܦ ܫܬܐ ܐܬܝ ܠܘܬ ܟܘܠܟܘܢ ܐܬܝ ܐܢ ܐܙܠ ܐܢܐ ܐܝܟ ܕܐܙܠ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α', ις'.

17 Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στεφανᾶ καὶ Φορτουνάτου καὶ Ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ὑμέτερον ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν· 18 Ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν. Ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους. 19 Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ Πρίσκα σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. 20 Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. 21 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. 22 Εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον [ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν], ἤτω ἀνάθεμα. Μαρὰν ἀθά. 23 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου [ἡμῶν] Ἰησοῦ [Χριστοῦ] μεθ' ὑμῶν. 24 Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. [Ἀμήν.]

ܟܬ ܗܘ ܐܓܪܬܐ ❖ ܐ ❖ ܠܘܩܐ

17 ܘܚܕܝܬ ܐܢܐ ܒܡܝܬܝܗ ܕܣܛܦܢܐ ܘܦܘܪܛܘܢܛ ܘܐܟܐܝܟܘܣ ܕܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܕܚܣܪ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܐܫܠܡܘ ܗܢܘܢ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܡܬܝ ܠܟܘܢ ܐܠܐ ܗܢܘܢ ܐܫܠܡܘ ܠܗ

EPISTULA BEATI PAULI APOSTOLI SECUNDA AD CORINTHIOS.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β', ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ· 2 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. 3 Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ θεὸς πάσης παρακλήσεως, 4 Ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ, 5 Ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτως διὰ τοῦ Χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. 6 Εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας· εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν.

ܐ ✣ ܚ ✣ ܣܛ ✣ ܐ ✣ ܠܘܩܒܠ ܫܠܝܚܐ ܕܡܫܝܚܐ ܒܪ ܐܠܗܐ ܘܛܝܡܬܐܘܣ ܐܚܐ ܠܥܕܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܐܝܬ ܒܩܘܪܢܬܘܣ ܥܡ ܟܠ ܩܕܝܫܐ ܕܒܟܠ ܐܟܣܝܐ ܕܐܚܝ ܒܟܠ ܐܚܝ ܀ 2 ܛܒ ܠܟܘܢ ܘܫܠܡܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܕܡܪܢ ܘܡܢ ܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܒܪ ܐܠܗܐ ܀ 3 ܒܪܟ ܐܠܗܐ ܘܐܒܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܐܒܐ ܕܪܚܡܐ ܘܐܠܗܐ ܕܟܠ ܢܚܡܬܐ ܀ 4 ܕܡܢ ܟܠ ܥܩܬܢ ܐܢܚܢ ܢܚܡ ܐܢ ܒܟܠ ܥܩܬܢ ܕܢܬܝ ܠܢ ܢܫܟܚ ܕܢܬܝ ܐܢܚܢ ܢܚܡ ܠܟܠ ܕܒܟܠ ܥܩܬܐ ܒܗ ܐܢܚܢ ܡܬܥܩܒܝܢ ܡܢ ܐܠܗܐ ܀ 5 ܐܝܟ ܕܣܓܝ ܐܢ ܥܩܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܒܢ ܗܟܢܐ ܐܦ ܢܚܡܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܣܓܝܐ ܒܢ ܀ 6 ܐܢ ܐܢ ܡܬܥܩܒܝܢ ܐܢܚܢ ܠܥܠ ܡܢ ܢܚܡܬܟܘܢ ܘܦܘܪܩܢܟܘܢ ܐܘ ܐܢ ܢܚܡ ܐܢ ܠܥܠ ܡܢ ܢܚܡܬܟܘܢ ܕܥܒܕܐ ܒܣܒܠܢܘܬܐ ܕܟܠ ܐܢܘܢ ܥܩܬܐ ܕܐܦ ܐܢܚܢ ܣܒܠܝܢ ܀

AD CORINTHIOS II, CAPUT I.

PAULUS apostolus Jesu Christi per voluntatem Dei et Timotheus frater ecclesiæ Dei quæ est Corinthi, cum sanctis omnibus qui sunt in universa Achaia. 2 Gratia vobis et pax a Deo Patre nostro et Domino Jesu Christo. 3 Benedictus Deus et Pater Domini nostri Jesu Christi, Pater misericordiarum et Deus totius consolationis, 4 Qui consolatur nos in omni tribulatione nostra, ut possimus et ipsi consolari eos qui in omni pressura sunt, per exhortationem qua exhortamur et ipsi a Deo; 5 Quoniam sicut abundant passiones Christi in nobis, ita et per Christum abundat consolatio nostra. 6 Sive autem tribulamur, pro vestra exhortatione et salute: sive consolamur, pro vestra consolatione, quæ operatur in tollerantia earundem passionum quas et nos patimur.

7 Καὶ ἡ ἐλπὶς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν, εἰδότες ὅτι ὡς κοινωνοί ἐστε τῶν παθημάτων, οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως. 8 Οὐ γὰρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς γενομένης [ἡμῖν] ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ὑπὲρ δύναμιν ἐβαρήθημεν, ὥστε ἐξαπορηθῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν· 9 Ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχήκαμεν, ἵνα μὴ πεποιθότες ὦμεν ἐφ' ἑαυτοῖς ἀλλ' ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς, 10 ὃς ἐκ τηλικούτου θανάτου ἐρρύσατο ἡμᾶς καὶ ῥύσεται, εἰς ὃν ἠλπίκαμεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται, 11 Συνυπουργούντων καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ ἡμῶν. 12 Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστίν, τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν ὅτι ἐν ἁγιότητι καὶ εἰλικρινίᾳ τοῦ θεοῦ, οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ ἀλλ' ἐν χάριτι θεοῦ ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. 13 Οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν ἀλλ' ἢ ἃ ἀναγινώσκετε ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε, ἐλπίζω δὲ ὅτι ἕως τέλους ἐπιγνώσεσθε· καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους, 14 Ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμὲν καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ [Χριστοῦ]. 15 Καὶ ταύτῃ τῇ πεποιθήσει ἐβουλόμην πρότερον πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν, ἵνα δευτέραν χάριν σχῆτε,

ܠܘ ܣܘܪܝܐ ❖ ٢ ❖ ١

7 ܘܫܒܝܪ ܒܟܠܗܝ ܕܝܠܢ ܥܠ ܟܘ . ܕܝܕܥܝܢ ܕܐܝܟ ܕܫܘܬܦ ܐܢܬ ܠܚܘܕܪܢ ܕܒܪ ܡܢ ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬ ܠܡܗܘ ܚܕ ܠܡܦܪܣ ܠܟܘ ܐܦ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β', α', β'.

16 Καὶ δι' ὑμῶν διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν,
καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς
ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς
τὴν Ἰουδαίαν. 17 Τοῦτο οὖν βουλό-
μενος μήτι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην;
ἢ ἃ βουλεύομαι κατὰ σάρκα βουλεύομαι,
ἵνα ᾖ παρ' ἐμοὶ τὸ ναὶ ναὶ καὶ τὸ οὒ οὔ;
18 Πιστὸς δὲ ὁ θεὸς ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν
ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἔστιν ναὶ καὶ οὔ.
19 Ὁ τοῦ θεοῦ γὰρ υἱὸς Χριστὸς Ἰησοῦς
ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν κηρυχθείς, δι' ἐμοῦ
καὶ Σιλουανοῦ καὶ Τιμοθέου, οὐκ ἐγένετο
ναὶ καὶ οὔ, ἀλλὰ ναὶ ἐν αὐτῷ γέγονεν.
20 Ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι θεοῦ, ἐν αὐτῷ
τὸ ναί· διὸ καὶ δι' αὐτοῦ τὸ ἀμὴν τῷ
θεῷ πρὸς δόξαν δι' ἡμῶν. 21 Ὁ δὲ
βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν
καὶ χρίσας ἡμᾶς θεός. 22 Ὁ καὶ
σφραγισάμενος ἡμᾶς καὶ δοὺς τὸν
ἀρραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς
καρδίαις ἡμῶν. 23 Ἐγὼ δὲ μάρτυρα
τὸν θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν
ψυχήν, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν οὐκέτι
ἦλθον εἰς Κόρινθον· 24 Οὐχ ὅτι
κυριεύομεν ὑμῶν τῆς πίστεως, ἀλλὰ
συνεργοί ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν· τῇ
γὰρ πίστει ἑστήκατε.

ΚΕΦ. β'.

1 Ἔκρινα δὲ ἐμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ
πάλιν ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν. 2 Εἰ
γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ὁ εὐ-
φραίνων με εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ;

ܠܘ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܒܟ ܠܘܬ ܐܢܐ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܒܗ ܠܐ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܒܗ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܒܗ ܗܘܐ ܀

16 ܘܡܢ ܒܟܘܢ ܕܢܥܒܪ ܠܡܩܕܘܢܝܐ ܘܬܗܦܟ ܠܘܬ ܟܘܢ ܘܡܢ ܒܟܘܢ ܕܢܫܕܪ ܠܗ ܠܝܗܘܕܐ ܀ 17 ܗܟܝܠ ܐܝܬ ܠܝ ܡܕܡ ܕܒܥܝܬ ܐܝ ܟܕ ܒܥܝ ܐܢܐ ܒܒܣܪ ܐܢܐ ܡܚܫܒ ܐܢܐ ܐܝܬ ܒܝ ܠܘܬ ܐܝ ܟܕ ܐܝܬ ܒܝ ܐܝ ܠܐ ܀ 18 ܗܝ ܕܐܠܗܐ ܕܡܠܬܢ ܕܐܡܪ ܠܟܘܢ ܠܐ ܗܘܬ ܒܗ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܒܗ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܒܗ ܗܘܐ ܀ 19 ܕܒܪ ܕܐܠܗܐ ܒܪܗ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܕܐܬܟܪܙ ܒܟܘܢ ܐܦ ܒܝܕ ܐܢܐ ܘܫܝܠܘܐܢܘܣ ܘܬܝܡܬܐܘܣ ܠܐ ܗܘܐ ܗܘ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܒܗ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܒܗ ܗܘ ܗܘܐ ܀ 20 ܟܡ ܕܐܝܬ ܒܗ ܡܘܥܕܐ ܕܐܠܗܐ ܟܠܗܝܢ ܒܗ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܘܒܗ ܠܟܠ ܐܡܝܢ ܠܡܫܒܚܐ ܠܐܠܗܐ ܒܝܕ ܐܢܐ ܀ 21 ܗܘ ܕܡܬܩܝܡ ܠܢ ܥܡ ܟܘܢ ܒܡܫܝܚܐ ܘܡܫܚ ܠܢ ܐܝܬ ܠܗ ܐܠܗܐ ܀ 22 ܗܘ ܕܚܬܡ ܠܢ ܘܝܗܒ ܐܪܒܘܢ ܕܪܘܚܐ ܒܠܒܒܬܢ ܀ 23 ܐܢܐ ܒܪ ܠܢܦܫܝ ܡܣܗܕ ܐܢܐ ܥܠ ܐܠܗܐ ܕܒܓܢ ܠܟܘܢ ܠܐ ܐܬܝܬ ܥܕ ܠܩܘܪܢܛܘܣ ܀ 24 ܠܐ ܕܫܠܛܢ ܐܢܚܢܢ ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܐܠܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܚܢܢ ܥܡ ܚܕܘܬܟܘܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܩܝܡܬܘܢ ܀

ܟܦ ܀

1 ܘܒܟܢ ܐܝܬ ܠܝ ܒܪܘܚ ܕܠܐ ܐܬܐ ܐܢܐ ܕܢܬ ܠܟܘܢ ܒܥܨܒܘܬܐ ܀ 2 ܐܢ ܐܝ ܐܢܐ ܐܥܨܒ ܠܟܘܢ ܘܡܢ ܗܘ ܕܢܚܕܐ ܠܝ ܐܠܐ ܗܘ ܕܐܬܥܨܒ ܡܢ ܕܝ ܀

AD CORINTHIOS II, I. II.

16 Et per vos transire in Machedoniam,
et iterum a Machedonia venire ad vos
et a vobis deduci in Judæam. 17 Cum
ergo [hoc] voluissem, numquid levitate
usus sum? aut quæ cogito secundum
carnem cogito, ut sit apud me est et
non? 18 Fidelis autem Deus, quia sermo
noster qui fit apud vos, non est in illo
est et non. 19 Dei enim Filius Jesus
Christus, qui in vobis per nos prædi-
catus est, per me et Silvanum et Timo-
theum, non fuit est et non, sed est in
illo fuit. 20 Quodquod enim pro-
missiones Dei sunt, in illo est: ideo
et per ipsum Amen Deo ad gloriam
nostram. 21 Qui autem confirmat nos
vobiscum in Christum et qui unxit
nos Deus, 22 Et qui signavit nos et
dedit pignus Spiritus in cordibus
nostris. 23 Ego autem testem Deum
invoco in animam meam, quod parcens
vobis non veni ultra Corinthum,
24 Non quia dominamur fidei vestræ,
sed adjutores sumus gaudii vestri:
nam fide stetistis.

CAPUT II.

1 Statui autem hoc ipse apud me, ne
iterum in tristitiam venirem ad vos. 2 Si
enim ego contristo vos, et quis est qui
me lætificet, nisi qui contristatur ex me?

3 Καὶ ἔγραψα [ὑμῖν] τοῦτο αὐτὸ ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην σχῶ ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιθὼς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστίν. 4 Ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρύων, οὐχ ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἣν ἔχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς. 5 Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλὰ ἀπὸ μέρους, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ πάντας ὑμᾶς. 6 Ἱκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων, 7 ὥστε τοὐναντίον μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι, μήπως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ καταποθῇ ὁ τοιοῦτος. 8 Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς αὐτὸν ἀγάπην· 9 Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα, ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί ἐστε. 10 Ὧι δέ τι χαρίζεσθε, κἀγώ· καὶ γὰρ ἐγὼ ὃ κεχάρισμαι, εἴ τι κεχάρισμαι, δι' ὑμᾶς ἐν προσώπῳ Χριστοῦ, 11 Ἵνα μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ σατανᾶ· οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν. 12 Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρῳάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ θύρας μοι ἀνεῳγμένης ἐν Κυρίῳ, 13 Οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματί μου τῷ μὴ εὑρεῖν με Τίτον τὸν ἀδελφόν μου, ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν.

ܠܘܩܐ ܕ ܣ ✣ ܣ ✣ ܣ ✣

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β', β, γ'.

14 Τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ καὶ τὴν ὀσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ· 15 "Οτι Χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν τῷ θεῷ ἐν τοῖς σωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις, 16 Οἷς μὲν ὀσμὴ ἐκ θανάτου εἰς θάνατον, οἷς δὲ ὀσμὴ ἐκ ζωῆς εἰς ζωήν. Καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἱκανός; 17 Οὐ γάρ ἐσμεν ὡς οἱ πολλοὶ καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινίας, ἀλλ' ὡς ἐκ θεοῦ κατέναντι θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν.

ΚΕΦ. γ'.

1 'ΑΡΧΟΜΕΘΑ πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν; ἢ μὴ χρῄζομεν ὥς τινες συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς ἢ ἐξ ὑμῶν; 2 'Η ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστέ, ἐνγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων, 3 Φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ Χριστοῦ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἐνγεγραμμένη οὐ μέλανι ἀλλὰ πνεύματι θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξὶν λιθίναις, ἀλλ' ἐν πλαξὶν καρδίαις σαρκίναις. 4 Πεποίθησιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν θεόν, 5 Οὐχ ὅτι ἀφ' ἑαυτῶν ἱκανοί ἐσμεν λογίσασθαί τι ὡς ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ θεοῦ, 6 "Ος καὶ ἱκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμματος ἀλλὰ πνεύματος· τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτέννει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ.

❖ ✠ ❖ ✠ ❖ ✠ ❖ ✠ ❖ ✠ ❖ ✠ ❖

14 ܘܠܐܠܗܐ ܬܘܕܝ ܕܡܬܠ ܟܠ ܙܒܢ ܢܨܝܚܢ ܐܢܘܢ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܘܒܟܠ ܐܬܪ ܡܦܩ ܒܗ ܐܝܟ ܪܝܚ ܣܒܪܬܗ ܕܝܕܥܬܐ ܡܢ ܒܝܢܝ ܒܟܠ ܐܬܪ ܘܐܬܪ ܕܐܝܟ ܪܝܚ ܣܒܪܬܗ ܕܝܕܥܬܐ ܡܢ ܒܝܢܝ ܒܟܠ ܐܬܪ ܘܐܬܪ ܕܐܝܟ ܪܝܚ ܣܒܪܬܗ ܕܝܕܥܬܐ ܡܢ ܒܝܢܝ ܒܟܠ ܐܬܪ ܘܐܬܪ ܕ

15 ܕܡܫܝܚܐ ܐܢܚܢܢ ܠܐܠܗܐ ܒܢܝ ܕܚܝܐ ܘܒܢܝ ܕܡܝܬܐ ܘܠܐܠܗܐ ܒܢܝ ܕܚܝܐ ܘܒܢܝ ܕܡܝܬܐ ܘܠܐܠܗܐ ܒܢܝ ܕܚܝܐ ܘܒܢܝ ܕ

16 ܠܗܠܝܢ ܕܡܝܬܐ ܠܡܘܬܐ ܘܠܗܠܝܢ ܕܚܝܐ ܠܚܝܐ ܘܠܗܠܝܢ ܕܡܝܬܐ ܠܡܘܬܐ ܘܠܗܠܝܢ ܕ

17 ܘܠܡܢ ܢܫܠܝ ܐܢܚܢܢ ܐܝܟ ܫܓܝܐ ܕܡܬܠ ܟܠ ܙܒܢ ܢܨܝܚܢ ܐܢܘܢ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܘܒܟܠ ܐܬܪ ܡܦܩ ܒܗ ܐܝܟ ܪܝܚ ܣܒܪܬܗ ܕܝܕܥܬܐ ܡܢ ܒܝܢܝ ܒܟܠ ܐܬܪ ܘܐܬܪ ܕ

❖ ✠ ❖ ✠ ❖

1 ܗܠܐ ܫܪܝܢ ܐܢܚܢܢ ܠܢܦܫܢ ܐܘ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܐܢܫ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܐܢܫ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܐܢܫ ܐܝܟ ܕ

2 ܐܓܪܬܢ ܐܢܬ ܐܢܬܘܢ ܟܬܒ ܒܠܒܒܬܢ ܝܕܥ ܘܩܪܐ ܠܟܠ ܐܢܫ ܐܓܪܬܢ ܐܢܬ ܐܢܬܘܢ ܟܬܒ ܒܠܒܒܬܢ ܝܕܥ ܘܩܪܐ ܠܟܠ ܐܢܫ ܐܓܪܬܢ ܐܢܬ ܐܢܬܘܢ ܟܬܒ ܒܠܒܒܬܢ ܝܕܥ ܘܩܪܐ ܠܟܠ ܐܢܫ ܐܓܪܬܢ ܐܢܬ ܐܢܬܘܢ ܟܬܒ ܒܠܒܒܬܢ ܝܕܥ ܘܩܪܐ ܠܟܠ ܐܢܫ

3 ܕܐܬܝܕܥܬ ܕܐܓܪܬ ܐܢܬ ܡܢ ܒܝܢܝ ܕܫܡܫܬ ܡܫܡܫ ܠܡܫܝܚܐ ܘܟܬܝܒ ܐܢܬ ܕܐܬܝܕܥܬ ܕܐܓܪܬ ܐܢܬ ܡܢ ܒܝܢܝ ܕܫܡܫܬ ܡܫܡܫ ܠܡܫܝܚܐ ܘܟܬܝܒ ܐܢܬ ܕܐܬܝܕܥܬ ܕܐܓܪܬ ܐܢܬ ܡܢ ܒܝܢܝ ܕܫܡܫܬ ܡܫܡܫ ܠܡܫܝܚܐ ܘܟܬܝܒ ܐܢܬ ܕ

ܠܐ ܒܣܦܪ ܐܠܐ ܒܪܘܚ ܐܠܗܐ ܚܝܐ ܠܐ ܒܠܘܚܝ ܐܒܢ ܐܠܐ ܒܠܘܚܝ ܒܣܪ ܐܢܫ ܠܐ ܒܣܦܪ ܐܠܐ ܒܪܘܚ ܐܠܗܐ ܚܝܐ ܠܐ ܒܠܘܚܝ ܐܒܢ ܐܠܐ ܒܠܘܚܝ ܒܣܪ ܐܢܫ ܠܐ ܒܣܦܪ ܐܠܐ ܒܪܘܚ ܐܠܗܐ ܚܝܐ ܠܐ ܒܠܘܚܝ ܐܒܢ ܐܠܐ ܒܠܘܚܝ ܒܣܪ ܐܢܫ

4 ܗܘܝܢ ܒܗ ܐܢܚܢܢ ܒܡܫܝܚܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ✠ ܠܐ ܕܢܚܫܒ ܐܢܚܢܢ ܡܢ ܓܘܪܢ ܐܝܟ ܡܢ ܓܘܪܢ ܕܝܠܢ ܐܠܐ ܐܝܟ ܡܢ ܓܘܪܢ ܕܝܠܢ ܐܠܐ ܐܝܟ ܡܢ ܓܘܪܢ ܕ

5 ܕܝܠܢ ܐܠܐ ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܐܦ ܐܝܟ ܡܢ ܓܘܪܢ ܕܝܠܢ ܐܠܐ ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܐܦ ܐܝܟ ܡܢ ܓܘܪܢ ܕܝܠܢ ܐܠܐ ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܐܦ ܐܝܟ ܡܢ ܓܘܪܢ ܕ

6 ܐܝܟ ܕܐܦ ܐܝܟ ܡܢ ܓܘܪܢ ܕܝܠܢ ܐܠܐ ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܐܦ ܐܝܟ ܡܢ ܓܘܪܢ ܕܝܠܢ ܐܠܐ ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܐܦ ܐܝܟ ܡܢ ܓܘܪܢ ܕ

AD CORINTHIOS II, II. III.

14 Deo autem gratias, qui semper triumphat nos in Christo Jesu et odorem notitiæ suæ manifestat per nos in omni loco, 15 Quia Christi bonus odor sumus Deo in his qui salvi fiunt et in his qui pereunt, 16 Aliis quidem odor mortis in mortem, aliis autem odor vitæ in vitam. Et ad hæc quis tam idoneus? 17 Non enim sumus sicut plurimi adulterantes verbum Dei, sed ex sinceritate, sed sicut ex Deo coram Deo in Christo loquimur.

CAPUT III.

1 Incipimus iterum nosmet ipsos commendare? aut numquid egemus sicut quidam commendaticiis epistulis ad vos aut ex vobis? 2 Epistula nostra vos estis, scripta in cordibus nostris, quæ scitur et legitur ab omnibus hominibus, 3 Manifestati quoniam epistula estis Christi ministrata a nobis et scripta non atramento sed Spiritu Dei vivi, non in tabulis lapideis sed in tabulis cordis carnalibus. 4 Fiduciam autem talem habemus per Christum ad Deum. 5 Non quod sufficientes simus cogitare aliquid a nobis quasi ex nobis, sed sufficientia nostra ex Deo est, 6 Qui et idoneos nos fecit ministros novi testamenti, non litteræ sed spiritus: littera enim occidit, spiritus autem vivificat.

7 Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμένη λίθοις ἐγενήθη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὴν καταργουμένην, 8 Πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ; 9 Εἰ γὰρ τῇ διακονίᾳ τῆς κατακρίσεως δόξα, πολλῷ μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης δόξῃ. 10 Καὶ γὰρ οὐ δεδόξασται τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει εἵνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. 11 Εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον διὰ δόξης, πολλῷ μᾶλλον τὸ μένον ἐν δόξῃ. 12 Ἔχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα πολλῇ παρρησίᾳ χρώμεθα, 13 Καὶ οὐ καθάπερ Μωϋσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ, πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου. 14 Ἀλλ' ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. Ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον ἡμέρας τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει, μὴ ἀνακαλυπτόμενον ὅτι ἐν Χριστῷ καταργεῖται· 15 Ἀλλ' ἕως σήμερον ἡνίκα ἂν ἀναγινώσκηται Μωϋσῆς κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται· 16 Ἡνίκα δὲ ἐὰν ἐπιστρέψῃ πρὸς Κύριον, περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα. 17 Ὁ δὲ Κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν· οὗ δὲ τὸ πνεῦμα Κυρίου, ἐλευθερία.

ܠܥ ܣ ❖ ❖ ❖

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β', γ', δ'.

18 Ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν Κυρίου κατοπτριζόμενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, καθάπερ ἀπὸ Κυρίου πνεύματος.

ΚΕΦ. δ'.

1 ΔΙΑ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην, καθὼς ἠλεήθημεν, οὐκ ἐγκακοῦμεν, 2 Ἀλλὰ ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστάντες ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 3 Εἰ δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶν κεκαλυμμένον, 4 Ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσεν τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ. 5 Οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν ἀλλὰ Χριστὸν Ἰησοῦν Κύριον [ἡμῶν], ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν. 6 Ὅτι ὁ θεὸς ὁ εἰπών· Ἐκ σκότους φῶς λάμψει, ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἐν προσώπῳ [Ἰησοῦ] Χριστοῦ. 7 Ἔχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ᾖ τοῦ θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν, 8 Ἐν παντὶ θλιβόμενοι ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι, ἀποροῦμενοι ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι,

18 سلم بے ڤلم ڤ ڤ ڤ

9 Διωκόμενοι ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι, καταβαλλόμενοι ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι, 10 Πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τοῖς σώμασιν ἡμῶν φανερωθῇ. 11 Ἀεὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν. 12 Ὥστε ὁ θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. 13 Ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον· Ἐπίστευσα, διὸ καὶ ἐλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν, 14 Εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς σὺν Ἰησοῦ ἐγερεῖ καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. 15 Τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. 16 Διὸ οὐκ ἐγκακοῦμεν, ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ ἔσω ἡμῶν ἀνακαινοῦται ἡμέρᾳ καὶ ἡμέρᾳ. 17 Τὸ γὰρ παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως ἡμῶν καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν, 18 Μὴ σκοπούντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα· τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.

9 Persecutionem patimur, sed non derelinquimur; deicimur, sed non perimus: 10 Semper mortificationem Jesu in corpore circumferentes, ut et vita Jesu in corporibus nostris manifestetur. 11 Semper enim nos qui vivimus in mortem tradimur propter Jesum, ut et vita Jesu manifestetur in carne nostra mortali. 12 Ergo mors in nobis operatur, vita autem in vobis. 13 Habentes autem eundem spiritum fidei, sicut scriptum est: Credidi, propter quod locutus sum, et nos credimus, propter quod et loquimur, 14 Scientes quoniam qui suscitavit Jesum et nos suscitabit cum Jesu et constituet vobiscum. 15 Omnia enim propter vos, ut gratia abundans per multos gratiarum actione abundet in gloriam Dei. 16 Propter quod non deficimus, sed licet is qui foris est noster homo corrumpitur, tamen is qui intus est renovatur de die in diem. 17 Id enim quod in præsenti est momentaneum et leve tribulationis nostræ supra modum in sublimitate æternum gloriæ pondus operatur nobis, 18 Non contemplantibus nobis quæ videntur sed quæ non videntur: quæ enim videntur temporalia sunt, quæ autem non videntur, æterna sunt.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β', ε'.

ΚΕΦ. ε'.

1 ΟΙΔΑΜΕΝ γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους καταλυθῇ, οἰκοδομὴν ἐκ θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 2 Καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες, 3 Εἴγε καὶ ἐνδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ εὑρεθησόμεθα. 4 Καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκήνει στενάζομεν βαρούμενοι, ἐφ' ᾧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι ἀλλ' ἐπενδύσασθαι, ἵνα καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. 5 Ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο θεός, ὁ δοὺς ἡμῖν τὸν ἀραβῶνα τοῦ πνεύματος. 6 Θαρροῦντες οὖν πάντοτε καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ Κυρίου· 7 Διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἴδους· 8 Θαρροῦμεν δὲ καὶ εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ σώματος καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν Κύριον. 9 Διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες εἴτε ἐκδημοῦντες, εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. 10 Τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσηται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθὸν εἴτε φαῦλον. 11 Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ Κυρίου ἀνθρώπους πείθομεν, θεῷ δὲ πεφανερώμεθα· ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι.

❖ ס ❖ ح ❖ ⟨syr⟩ ❖

❖ ס ❖

1 ⟨syr⟩ 2 ⟨syr⟩ 3 ⟨syr⟩ 4 ⟨syr⟩ 5 ⟨syr⟩ 6 ⟨syr⟩ 7 ⟨syr⟩ 8 ⟨syr⟩ 9 ⟨syr⟩ 10 ⟨syr⟩ 11 ⟨syr⟩

AD CORINTHIOS II, V.

CAPUT V.

1 SCIMUS enim quoniam si terrestris domus nostra hujus habitationis dissolvatur, quod ædificationem ex Deo habeamus, domum non manu factam æternam in cælis. 2 Nam et in hoc ingemescimus, habitationem nostram quæ de cælo est superindui cupientes, 3 Si tamen vestiti non nudi inveniamur. 4 Nam et qui sumus in [hoc] tabernaculo ingemescimus gravati, eo quod nolumus expoliari, sed supervestiri, ut absorbeatur quod mortale est a vita. 5 Qui autem efficit nos in hoc ipsum Deus, qui dedit nobis pignus Spiritus. 6 Audentes igitur semper et scientes quoniam dum sumus in corpore peregrinamur a Domino: 7 Per fidem enim ambulamus et non per speciem: 8 Audemus autem et bonam voluntatem habemus magis peregrinari a corpore et præsentes esse ad Deum. 9 Et ideo contendimus, sive absentes sive præsentes, placere illi. 10 Omnes enim nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat unusquisque propria corporis, prout gessit, sive bonum sive malum. 11 Scientes ergo timorem Domini hominibus suademus, Deo autem manifesti sumus: spero autem et in conscientiis vestris manifestos nos esse.

12 Οὐ γὰρ πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους καὶ μὴ ἐν καρδίᾳ. 13 Εἴτε γὰρ ἐξέστημεν, θεῷ· εἴτε σωφρονοῦμεν, ὑμῖν. 14 Ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς, κρίναντας τοῦτο, ὅτι εἷς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν· ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον· 15 Καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. 16 Ὥστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἴδαμεν κατὰ σάρκα· εἰ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν. 17 Ὥστε εἴ τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονεν καινά. 18 Τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Χριστοῦ καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς, 19 Ὡς ὅτι θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς. 20 Ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν ὡς τοῦ θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν· δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ θεῷ. 21 Τὸν μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ.

❖ ٥ ❖ ح ❖ ٥ ❖ ٥ ❖ ح ❖ ٥ ❖

12 لَا هٰذَا نَحْنُ نَعُودُ نُوصِيكُمْ
كَمْ. إِلَّا نُعْطِيكُمْ فُرْصَةً
تَفْتَخِرُونَ بِنَا عَلَى الَّذِينَ
يَفْتَخِرُونَ بِالظَّاهِرِ وَلَيْسَ
بِالْقَلْبِ. 13 لِأَنَّهُ إِنْ كُنَّا
مُخْتَلِّينَ فَلِلَّهِ. أَوْ إِنْ كُنَّا
صَاحِينَ فَلَكُمْ. 14 لِأَنَّ مَحَبَّةَ
الْمَسِيحِ تَحْصُرُنَا. إِذْ نَحْسِبُ
هٰذَا أَنَّ وَاحِدًا مَاتَ لِأَجْلِ
الْكُلِّ فَالْكُلُّ إِذًا مَاتُوا.
15 وَهُوَ مَاتَ لِأَجْلِ الْكُلِّ
لِكَيْ يَعِيشَ الْأَحْيَاءُ فِيمَا
بَعْدُ لَا لِأَنْفُسِهِمْ بَلْ لِلَّذِي
مَاتَ لِأَجْلِهِمْ وَقَامَ. 16 إِذًا
نَحْنُ مِنَ الْآنَ فَصَاعِدًا لَا
نَعْرِفُ أَحَدًا حَسَبَ الْجَسَدِ.
وَإِنْ كُنَّا قَدْ عَرَفْنَا الْمَسِيحَ
حَسَبَ الْجَسَدِ فَالْآنَ لَا
نَعْرِفُهُ بَعْدُ هٰكَذَا. 17 إِذًا
إِنْ كَانَ أَحَدٌ فِي الْمَسِيحِ
فَهُوَ خَلِيقَةٌ جَدِيدَةٌ. الْأَشْيَاءُ
الْعَتِيقَةُ قَدْ مَضَتْ. هُوَذَا
الْكُلُّ قَدْ صَارَ جَدِيدًا.
18 وَلٰكِنَّ الْكُلَّ مِنَ اللهِ الَّذِي
صَالَحَنَا لِنَفْسِهِ بِيَسُوعَ
الْمَسِيحِ وَأَعْطَانَا خِدْمَةَ
الْمُصَالَحَةِ. 19 أَيْ أَنَّ اللهَ
كَانَ فِي الْمَسِيحِ مُصَالِحًا
الْعَالَمَ لِنَفْسِهِ غَيْرَ حَاسِبٍ
لَهُمْ خَطَايَاهُمْ وَوَاضِعًا فِينَا
كَلِمَةَ الْمُصَالَحَةِ. 20 ❖ إِذًا
نَحْنُ سُفَرَاءُ عَنِ الْمَسِيحِ
كَأَنَّ اللهَ يَعِظُ بِنَا. نَطْلُبُ
عَنِ الْمَسِيحِ أَنِ اصْطَلِحُوا
مَعَ اللهِ. 21 الَّذِي لَمْ يَعْرِفْ
خَطِيَّةً صَيَّرَهُ خَطِيَّةً لِأَجْلِنَا
لِنَصِيرَ نَحْنُ بِرَّ اللهِ فِيهِ.

12 Non iterum nos commendamus vobis, sed occasionem damus vobis gloriandi pro nobis, ut habeatis ad eos qui in facie gloriantur et non in corde. 13 Sive enim mente excedimus, Deo; sive sobrii sumus, vobis. 14 Caritas enim Christi urget nos, æstimantes hoc quoniam si unus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt, 15 Et pro omnibus mortuus est ut et qui vivunt jam non sibi vivant, sed ei qui pro ipsis mortuus est et resurrexit. 16 Itaque nos [ex hoc] neminem novimus secundum carnem: et si cognovimus secundum carnem Christum, sed nunc jam non novimus. 17 Si qua ergo in Christo, nova creatura: vetera transierunt, ecce facta sunt nova. 18 Omnia autem ex Deo, qui reconciliavit nos sibi per Christum et dedit nobis ministerium reconciliationis, 19 Quoniam quidem Deus erat in Christo mundum reconcilians sibi, non reputans illis delicta ipsorum, et posuit in nobis verbum reconciliationis. 20 Pro Christo ergo legationem fungimur, tamquam Deo exhortante per nos: obsecramus pro Christo, reconciliamini Deo. 21 Eum qui non noverat peccatum pro nobis peccatum fecit, ut nos efficeremur justitia Dei in ipso.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ, Β', ϛ'.

ΚΕΦ. ϛ'.

1 ΣΥΝΕΡΓΟΥΝΤΕΣ δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν τοῦ θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς· 2 Λέγει γάρ· Καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι· ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἡμέρα σωτηρίας· 3 Μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσκοπήν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία, 4 Ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστάντες ἑαυτοὺς ὡς θεοῦ διάκονοι, ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις, 5 Ἐν Πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, εν νηστείαις, 6 Ἐν ἁγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν πνεύματι ἁγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ, 7 Ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει θεοῦ· διὰ τῶν ὅπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, 8 Διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας· ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς, 9 Ὡς ἀγνοούμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, ὡς ἀποθνήσκοντες καὶ ἰδοὺ ζῶμεν, ὡς παιδευόμενοι καὶ μὴ θανατούμενοι, 10 Ὡς λυπούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες, ὡς πτωχοὶ πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες, ὡς μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα κατέχοντες. 11 Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέῳγεν πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται· 12 Οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις ὑμῶν·

AD CORINTHIOS II, VI.

CAPUT VI.

1 ADJUVANTES autem et exhortamur ne in vacuum gratiam Dei recipiatis. 2 Ait enim: Tempore accepto exaudivi te, et die salutis adjuvavi te. Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis. 3 Nemini dantes ullam offensionem, ut non vituperetur ministerium nostrum, 4 Sed in omnibus exhibeamus nosmet ipsos sicut Dei ministros, in multa patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis, 5 In plagis, in carceribus, in seditionibus, in laboribus, in vigiliis, in jejuniis, 6 In castitate, in scientia, in longanimitate, in suavitate, in Spiritu sancto, in caritate non ficta, 7 In verbo veritatis, in virtute Dei, per arma justitiæ a dextris et sinistris, 8 Per gloriam et ignobilitatem, per infamiam et bonam famam, ut seductores et veraces, sicut qui ignoti et cogniti, 9 Quasi morientes et ecce vivimus, ut castigati et non mortificati, 10 Quasi tristes semper autem gaudentes, sicut egentes multos autem locupletantes, tamquam nihil habentes et omnia possidentes. 11 Os nostrum patet ad vos, O Corinthii, cor nostrum dilatatum est. 12 Non augustiamini in nobis, angustiamini autem in visceribus vestris.

13 Τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν, ὡς τέκνοις λέγω, πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς. 14 Μὴ γίνεσθε ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις· τίς γὰρ μετοχὴ δικαιοσύνῃ καὶ ἀνομίᾳ; ἢ τίς κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; 15 Τίς δὲ συμφώνησις Χριστοῦ πρὸς Βελίαρ, ἢ τίς μερὶς πιστῷ μετὰ ἀπίστου; 16 Τίς δὲ συνκατάθεσις ναῷ θεοῦ μετὰ εἰδώλων; Ἡμεῖς γὰρ ναὸς θεοῦ ἐσμὲν ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ θεὸς ὅτι ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐνπεριπατήσω, καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεὸς καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μου λαός. 17 Διὸ ἐξέλθατε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε, λέγει Κύριος, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἅπτεσθε· κἀγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς, 18 Καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

ΚΕΦ. ζ'.

1 ΤΑΥΤΑΣ οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἁγιωσύνην ἐν φόβῳ θεοῦ. 2 Χαρήσατε ἡμᾶς· οὐδένα ἠδικήσαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν, οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν. 3 Πρὸς κατάκρισιν οὐ λέγω· προείρηκα γὰρ ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐστὲ εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συνζῆν.

13 Eandem autem habentes remunerationem, tamquam filiis dico, dilatamini et vos. 14 Nolite jugum ducere cum infidelibus: quæ enim participatio justitiæ cum iniquitate? aut quæ societas luci ad tenebras? 15 Quæ autem conventio Christi ad Belial? aut quæ pars fideli cum infidele? 16 Qui autem consensus templo Dei cum idolis? Vos enim estis templum Dei vivi, sicut dicit Deus quoniam inhabitabo in illis et inambulabo, et ero illorum Deus et ipsi erunt mihi populus. 17 Propter quod exite de medio eorum et separamini, dicit Dominus, et immundum ne tetigeritis: 18 Et ego recipiam vos, et ero vobis in patrem, et vos eritis mihi in filios et filias, dicit Dominus omnipotens.

CAPUT VII.

1 HAS igitur habentes promissiones, carissimi, mundemus nos ab omni inquinamento carnis et spiritus, perficientes sanctificationem in timore Dei. 2 Capite nos: neminem lesimus, neminem corrumpimus, neminem circumvenimus. 3 Non ad condemnationem dico: prædixi enim quod in cordibus nostris estis ad commoriendum et ad convivendum.

4 Πολλή μοι παρρησία πρὸς ὑμᾶς, πολλή μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν· πεπλήρωμαι τῇ παρακλήσει, ὑπερπερισσεύομαι τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν. 5 Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν ἔσχηκεν ἄνεσιν ἡ σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι· ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι. 6 Ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐν τῇ παρουσίᾳ Τίτου· 7 Οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ᾗ παρεκλήθη ἐφ ὑμῖν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν, τὸν ὑμῶν ὀδυρμόν, τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ, ὥστε με μᾶλλον χαρῆναι. 8 Ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ, οὐ μεταμέλομαι· εἰ καὶ μετεμελόμην, βλέπω γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη εἰ καὶ πρὸς ὥραν ἐλύπησεν ὑμᾶς, 9 Νῦν χαίρω, οὐχ ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν· ἐλυπήθητε γὰρ κατὰ θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν. 10 Ἡ γὰρ κατὰ θεὸν λύπη μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον ἐργάζεται· ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται. 11 Ἰδοὺ γὰρ αὐτὸ τοῦτο τὸ κατὰ θεὸν λυπηθῆναι πόσην κατηργάσατο ὑμῖν σπουδήν, ἀλλὰ ἀπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλὰ ἐκδίκησιν. Ἐν παντὶ συνεστήσατε ἑαυτοὺς ἁγνοὺς εἶναι τῷ πράγματι.

ܠܥܐ ܣܦܣܛܝܣ ❖ ܛ ❖ ١

4 ܦܓܝܬ ܗܘ ܒܝ ܥܡ ܐܢܬܘܢ ܣܓܝ ܦܓܝܬ ܗܘ ܒܝ ܥܠ ܐܢܬܘܢ ܡܠܝ ܐܢܐ ܒܫܘܒܚܐ ❖ ܒܟܠ ܥܩܬܐ ܕܒܥܠ ܥܠ ܐܢܬܘܢ ❖ ܡܬܡܠܝ ܐܢܐ ܒܫܘܒܚܐ ❖ ܒܟܠ ܥܩܬܐ ❖ ܕܒܥܠ ܥܠ ܐܢܬܘܢ ❖ ܒܟܠ ܙܒܢ ܕܐܬܝ ܥܠ ܟܠ ܥܩܬܐ ❖ ܕܒܥܠ ❖ 5 ܐܦ ܟܕ ܐܬܝܢ ܠܢ ܠܡܩܕܘܢܝܐ ❖ ܠܐ ܐܫܬܟܚ ❖ ܠܦܓܪܢ ❖ ܐܠܐ ❖ ܒܟܠ ❖ ܙܒܢ ❖ ❖ ❖

12 Ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν, οὐκ ἕνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος οὐδὲ ἕνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος, ἀλλ' ἕνεκεν τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 13 Διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα. Ἐπὶ δὲ τῇ παρακλήσει ἡμῶν περισσοτέρως μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου, ὅτι ἀναπέπαυται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν· 14 Ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι, οὐ κατῃσχύνθην, ἀλλ' ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν, οὕτως καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἐπὶ Τίτου ἀλήθεια ἐγενήθη. 15 Καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἐστὶν ἀναμιμνησκομένου τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν, ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέξασθε αὐτόν. 16 Χαίρω ὅτι ἐν παντὶ θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

12 Igitur etsi scripsi vobis, non propter eum qui fecit injuriam, nec propter eum qui passus est, sed ad manifestandam sollicitudinem nostram quam pro vobis habemus 13 Coram Deo: ideo consolati sumus: in consolatione autem nostra abundantius magis gavisi sumus super gaudium Titi, quia refectus est spiritus ejus ab omnibus vobis; 14 Et si quid apud illum de vobis gloriatus sum, non sum confusus, sed sicut omnia vobis in veritate locuti sumus, ita et gloriatio nostra quæ fuit ad Titum veritas facta est. 15 Et viscera ejus abundantius in vos sunt, reminiscentis omnium vestrum obœdientiam, quomodo cum timore et tremore excepistis eum. 16 Gaudeo quod in omnibus confido in vobis.

ΚΕΦ. η'.

1 ΓΝΩΡΙΖΟΜΕΝ δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας, 2 Ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἡ περισσεία τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους πτωχεία αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸ πλοῦτος τῆς ἁπλότητος αὐτῶν· 3 Ὅτι κατὰ δύναμιν, μαρτυρῶ, καὶ παρὰ δύναμιν αὐθαίρετοι, 4 Μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, 5 Καὶ οὐ καθὼς ἠλπίσαμεν, ἀλλὰ ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ Κυρίῳ καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος θεοῦ,

CAPUT VIII.

1 NOTAM autem facimus vobis, fratres, gratiam Dei quæ data est in ecclesiis Machedoniæ, 2 Quod in multo experimento tribulationis abundantia gaudi ipsorum, et altissima paupertas eorum abundavit in divitias simplicitatis eorum, 3 Quia secundum virtutem, testimonium illis reddo, et supra virtutem voluntarii fuerunt, 4 Cum multa exhortatione obsecrantes nos gratiam et communicationem ministerii quod fit in sanctos, 5 Et non sicut speravimus, sed semet ipsos dederunt primum Domino, deinde nobis per voluntatem Dei,

6 Εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς Τίτον, ἵνα καθὼς προενήρξατο οὕτως καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. 7 Ἀλλ' ὥσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε, πίστει καὶ λόγῳ καὶ γνώσει καὶ πάσῃ σπουδῇ καὶ τῇ ἐξ ὑμῶν ἐν ἡμῖν ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε. 8 Οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω, ἀλλ' διὰ τῆς ἑτέρων σπουδῆς καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον δοκιμάζων· 9 Γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσεν πλούσιος ὤν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε. 10 Καὶ γνώμην ἐν τούτῳ δίδωμι· τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν προενήρξασθε ἀπὸ πέρυσι· 11 Νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ θέλειν, οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ ἔχειν. 12 Εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, καθὸ ἂν ἔχῃ εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὸ οὐκ ἔχει. 13 Οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν [δὲ] θλῖψις, ἀλλ' ἐξ ἰσότητος· 14 Ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευμα εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένηται ἰσότης,

6 ܐܝܟ ܕܩܪܒܢ ܠܬܝܛܘܣ ܕܐܝܟ ܕܐܦ ܫܪܝ ܒܗ ܐܦ ܢܓܡܪ ܒܟܘܢ ܐܦ ܒܗܕܐ ܛܝܒܘܬܐ ܗܕܐ ܀ 7 ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܒܟܠ ܡܕܡ ܐܬ ܡܬܪܒܝܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܘܒܡܠܬܐ ܘܒܝܕܥܬܐ ܘܒܟܠ ܙܗܪܘܬܐ ܘܒܚܘܒܬܟܘܢ ܕܒܢ ܐܦ ܒܗܕܐ ܛܝܒܘܬܐ ܬܬܪܒܝܢ ܀ 8 ܠܐ ܐܝܟ ܦܩܘܕܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܐܠܐ ܡܢ ܚܘܪܢ ܙܗܪܢ ܐܦ ܚܘܒܬܟܘܢ ܕܐܢܬ ܀ 9 ܝܕܥܝܢ ܐܢܬ ܛܝܒܘܬܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܕܡܛܠ ܕܒܟܘܢ ܐܬܥܪ ܡܣܟܝܢ ܗܘܐ ܕܐܢܬ ܒܥܘܬܪܗ ܬܬܥܬܪܘ ܀ 10 ܘܥܒܕܬ ܥܕܬܐ ܒܗܕܐ ܐܢܐ ܢܬܠ ܠܟܘܢ ܕܗܢܐ ܠܟܘܢ ܫܦܝܪ ܕܠܐ ܒܠܚܘܕ ܕܬܥܒܕܘܢ ܐܠܐ ܐܦ ܕܬܨܒܘܢ ܡܢ ܫܢܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܀ 11 ܗܫܐ ܐܦ ܥܒܕܬܘ ܕܐܝܟ ܕܨܒܝܢ ܗܘܝܬ ܠܡܨܒ ܐܦ ܥܒܕܬܐ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܟܘܢ ܀ 12 ܐܢ ܐܝܬ ܨܒܝܢ ܗܘܝܬ ܠܡܨܒ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܗ ܘܠܐ ܐܝܟ ܕܠܝܬ ܠܗ ܀ 13 ܠܐ ܐܝܟ ܕܐܢܘܢ ܢܗܘܐ ܪܘܚܐ ܘܠܟܘܢ ܥܩܬܐ ܐܠܐ ܡܢ ܫܘܝܝܘܬܐ ܀ 14 ܒܙܒܢܐ ܗܕܐ ܕܝܬܟܘܢ ܝܬܪ ܠܗܢܘܢ ܕܚܣܪ ܐܢܘܢ ܕܐܦ ܗܢܘܢ ܝܬܪ ܠܟܘܢ ܕܚܣܪ ܐܢܬ ܕܬܗܘܐ ܫܘܝܝܘܬܐ ܀

6 Ita ut rogaremus Titum, ut quemadmodum cœpit ita et perficiat in vobis etiam gratiam istam. 7 Sed sicut in omnibus abundatis, fide et sermone et scientia et omni sollicitudine, insuper et caritate vestra in nos, ut et in hac gratia abundetis. 8 Non quasi imperans dico, sed per aliorum sollicitudinem etiam vestræ caritatis ingenium bonum comprobans: 9 Scitis enim gratiam Domini nostri Jesu Christi, quoniam propter vos egenus factus est, cum esset dives, ut illius inopia vos divites essetis. 10 Et consilium in hoc do: hoc enim vobis utile est, qui non solum facere sed et velle cœpistis ab anno priore: 11 Nunc vero et facto perficite, ut quemadmodum promptus est animus voluntatis, ita sit et perficiendi ex eo quod habetis. 12 Si enim voluntas prompta est, secundum id quod habet accepta est, non secundum quod non habet. 13 Non enim ut aliis sit remissio, vobis autem tribulatio, sed ex æqualitate: 14 In præsenti tempore vestra abundantia illorum inopiam suppleat, ut et illorum abundantia vestræ inopiæ sit supplementum, ut fiat æqualitas,

15 Καθὼς γέγραπται· Ὁ τὸ πολὺ οὐκ ἐπλεόνασεν, καὶ ὁ τὸ ὀλίγον οὐκ ἠλαττόνησεν. 16 Χάρις δὲ τῷ θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου, 17 Ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων αὐθαίρετος ἐξῆλθεν πρὸς ὑμᾶς. 18 Συνεπέμψαμεν δὲ τὸν ἀδελφὸν μετ' αὐτοῦ, οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν, 19 Οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν σὺν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν αὐτοῦ τοῦ Κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν ἡμῶν, 20 Στελλόμενοι τοῦτο, μή τις ἡμᾶς μωμήσηται ἐν τῇ ἁδρότητι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν· 21 Προνοοῦμεν γὰρ καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον Κυρίου ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. 22 Συνεπέμψαμεν δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς πολλάκις σπουδαῖον ὄντα, νυνὶ δὲ πολὺ σπουδαιότερον πεποιθήσει πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς. 23 Εἴτε ὑπὲρ Τίτου, κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός· εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ. 24 Τὴν οὖν ἔνδειξιν τῆς ἀγάπης ὑμῶν καὶ ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν εἰς αὐτοὺς ἐνδεικνύμενοι εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

15 ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ . ܕܐܝ ܕܣܓܝ ܠܐ ܐܫܬܐܪ ܗܘ ܘܕܠܐ ܙܥܘܪ ܠܐ ܐܬܬܪ ܟܕ . ܗܘ ܕܣܓ ܠܐ ܐܙܥܘܪ ܟܕ . 16 ܘܫܒܚܬ ܠܐܠܗܐ ܕܢܬܠ ܗܠ ܟܠ ܚܕ ܒܠܒܗ ܕܬܝܛܘ ܕܗܟܢܐ ܗܘ ܕܫܘܬܦܘܬܐ ܥܠ ܥܠܡܟܘܢ . 17 ܡܛܠ ܕܦܬܓܡܐ ܕܐܦ ܩܒܠ ܗܘ ܐܠܐ ܟܕ ܗܘ ܙܗܝܪ ܘܡܢ ܪܥܝܢܘܬܗ ܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ ܒܪܝܫ ܟܠ ܚܕ . 18 ܫܕܪܢ ܥܡ ܗܘ ܐܚܐ ܕܫܡܥ ܒܫܘܒܚܐ ܕܒܟܠ ܥܕܬܐ ܕܒܫܘܪܝ ܐܝܬ ܠܗ ܗܠ ܫܘܒܚܐ . 19 ܘܠܐ ܗܟܢܐ ܒܠܚܘܕ ܐܠܐ ܐܦ ܐܬܬܟܢܫ ܥܡ ܟܠ ܥܕܬܐ ܕܒܫܘܪܝ ܠܡܗܠܟ ܥܡ ܗܕܐ ܨܒܝܢܐ ܕܡܫܬܡܫ ܒܗ ܐܢܚܢ ܠܟܒܘܕ ܡܪܝܐ ܘܠܨܒܝܢܘܬܢ ܕܫܘܝܢ ܠܡܥܒܕ . 20 ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܠܢ ܡܕܡ ܕܢܫܬܘܠ ܒܗ ܒܗܕܐ ܫܘܬܦܘܬܐ ܕܡܫܬܡܫ ܒܗ ܐܢܚܢ . 21 ܡܨܛܝܢ ܐܢܚܢ ܕܠܐ ܒܠܚܘܕ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܐܠܐ ܐܦ ܩܕܡ ܒܢܝ ܐܢܫ . 22 ܘܫܕܪܢ ܥܡ ܗܢܘܢ ܐܚܢ ܕܢܘܪܐ ܕܒܟܠ ܙܒܢ ܒܟܬܒ ܐܝܟ ܕܒܟܠ ܙܒܢ ܒܫܘܪܝ ܐܝܬ ܠܗ ܗܠ ܫܘܒܚܐ . ܘܗܫܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܗܠ ܫܘܒܚܐ ܣܓܝ ܒܟܠ ܙܒܢ ܒܫܘܪܝ ܐܝܬ ܠܗ ܗܠ ܫܘܒܚܐ . 23 ܐܢ ܥܠ ܛܝܛܘ ܗܘ ܕܫܘܬܦܝ ܘܥܡ ܕܝ ܒܟܘܢ ܥܒܕ ܗܘ . ܐܢ ܥܠ ܐܚܝܢ ܐܢܘܢ ܫܠܝܚܐ ܕܥܕܬܐ ܘܫܘܒܚܐ ܕܡܫܝܚܐ . 24 ܗܒܘ ܠܗܘܢ ܒܓܠܝ ܗܘ ܚܘܒܟܘܢ ܘܫܘܒܚܢ ܕܐܢܚܢ ܥܠ ܐܢܘܢ ܕܒܟܘܢ ܘܡܢ ܩܕܡ ܥܕܬܐ ܐܬܪܝܐܘ ܗܘ ܚܘܒܟܘܢ ✤ ܘܫܘܒܚܢ ✤

15 Sicut scriptum est: qui multum, non abundavit, et qui modicum, non minoravit. 16 Gratias autem Deo, qui dedit eandem sollicitudinem pro vobis in corde Titi, 17 Quoniam exhortationem quidem suscepit, sed cum sollicitior esset, sua voluntate profectus est ad vos. 18 Misimus etiam cum illo fratrem, cujus laus est in evangelio per omnes ecclesias: 19 Non solum autem, sed et ordinatus ab ecclesiis comes peregrinationis nostræ in hac gratia quæ ministratur a nobis ad Domini gloriam et destinatam voluntatem nostram, 20 Devitantes hoc ne quis nos vituperet in hac plenitudine quæ ministratur a nobis. 21 Providemus enim bona non solum coram Deo sed etiam coram hominibus. 22 Misimus autem cum illis et fratrem nostrum, quem probavimus in multis sæpe sollicitum esse, nunc autem multo sollicitiorem confidentia multa in vos. 23 Sive pro Tito, qui est socius meus et in vos adjutor, sive fratres nostri, apostoli ecclesiarum, gloriæ Christi. 24 Ostensionem ergo quæ est caritatis vestræ et nostræ gloriæ pro vobis in illos ostendite in facie ecclesiarum.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β, θ'.

ΚΕΦ. θ'.

1 ΠΕΡΙ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους περισσόν μοι ἐστὶν τὸ γράφειν ὑμῖν· 2 Οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν, ὅτι Ἀχαΐα παρεσκεύασται ἀπὸ πέρυσι, καὶ τὸ ὑμῶν ζῆλος ἠρέθισεν τοὺς πλείονας. 3 Ἔπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα καθὼς ἔλεγον παρεσκευασμένοι ἦτε, 4 Μήπως ἐὰν ἔλθωσιν σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες καὶ εὕρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκεύαστους καταισχυνθῶμεν ἡμεῖς, ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμεῖς, ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ. 5 Ἀναγκαῖον οὖν ἡγησάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφοὺς ἵνα προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσιν τὴν προεπηγγελμένην εὐλογίαν ὑμῶν, ταύτην ἑτοίμην εἶναι οὕτως ὡς εὐλογίαν, μὴ ὡς πλεονεξίαν. 6 Τοῦτο δέ, ὁ σπείρων φειδομένως φειδομένως καὶ θερίσει, καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις ἐπ' εὐλογίαις καὶ θερίσει. 7 Ἕκαστος καθὼς προῄρηται τῇ καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης· ἱλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ θεός. 8 Δυνατεῖ δὲ ὁ θεὸς πᾶσαν χάριν περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν,

ܟܬܒ ܣܘܪܝܐ ܕ ܩ ܒ ܟ ܘ ܙ ܟ

ܦܨܠܐ ܙ ܟ

1 ܟܠ ܐܝܟ ܕܐܢܐ ܒܝ ܐܒܝܬ ܠܟ ܥܠ ܩܕܝܫܐ ܐܝ ܠܝ ܝܬܝܪ ܠܡ ܐܟܬܒ ܠܟ ܀ 2 ܐܝܕܥ ܐܢܐ ܠܝ ܡܛܝܒ ܠܒܐ ܕܝܠܟ ܘܥܠ ܗܕܐ ܐܬܝܠ ܐܢܐ ܒܗ ܥܠ ܝܠܟ ܐܢ ܐܬܟ ܡܢ ܫܢܐ ܩܕܡ ܘܩܢܝܢܟ ܐܬܥܪ ܠܟ ܐܢ ܐܬ ܐܝ ܠܟ ܐܢ ܐܬ ܐܝ ܠܟ ܐܢ ܐܬ ܐܝ

9 Καθὼς γέγραπται· Ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν τοῖς πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. 10 Ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν σπέρμα τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν χορηγήσει καὶ πληθυνεῖ τὸν σπόρον ὑμῶν καὶ αὐξήσει τὰ γενήματα τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν· 11 Ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἁπλότητα, ἥτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν τῷ θεῷ. 12 Ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης οὐ μόνον ἐστὶν προσαναπληροῦσα τὰ ὑστερήματα τῶν ἁγίων, ἀλλα καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ θεῷ· 13 Διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας ταύτης δοξάζοντες τὸν θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ ἁπλότητι τῆς κοινωνίας εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας, 14 Καὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ ὑμῶν, ἐπιποθούντων ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ θεοῦ ἐφ' ὑμῖν. 15 Χάρις τῷ θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγήτῳ αὐτοῦ δωρεᾷ.

ΚΕΦ. ι′.

1 ΑΥΤΟΣ δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πραΰτητος καὶ ἐπιεικείας τοῦ Χριστοῦ, ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὼν δὲ θαρρῶ εἰς ὑμᾶς· 2 Δέομαι δὲ τὸ μὴ παρὼν θαρρῆσαι τῇ πεποιθήσει ᾗ λογίζομαι τολμῆσαι ἐπί τινας τοὺς λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας.

9 Sicut scriptum est: Dispersit, dedit pauperibus, justitia ejus manet in æternum. 10 Qui autem administrat semen seminanti, et panem ad manducandum præstabit et multiplicabit semen vestrum et augebit incrementa frugum justitiæ vestræ, 11 Ut in omnibus locupletati abundetis in omnem simplicitatem, quæ operatur per nos gratiarum actionem Deo, 12 Quoniam ministerium hujus officii non solum supplet ea quæ desunt sanctis, sed etiam abundat per multas gratiarum actiones in Domino; 13 Per probationem ministerii hujus glorificantes Deum in obœdientia confessionis vestræ in evangelium Christi et simplicitate communicationis in illos in omnes. 14 Et ipsorum observatione pro vobis, desiderantium vos propter eminentem gratiam Dei in vobis. 15 Gratias Deo super inenarrabili dono ejus.

CAPUT X.

1 IPSE autem ego Paulus obsecro vos per mansuetudinem et modestiam Christi, qui in faciem quidem humilis inter vos, absens autem confido in vobis. 2 Rogo autem ne præsens audeam per eam confidentiam qua existimor audere in quosdam, qui arbitrantur nos tamquam secund carnem ambulemus.

3 Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες οὐ κατὰ
σάρκα στρατευόμεθα, 4 Τὰ γὰρ ὅπλα
τῆς στρατιᾶς ἡμῶν οὐ σαρκικὰ ἀλλὰ
δυνατὰ τῷ θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρω-
μάτων, 5 Λογισμοὺς καθαιροῦντες καὶ
πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς
γνώσεως τοῦ θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες
πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ
Χριστοῦ, 6 Καὶ ἐν ἑτοίμῳ ἔχοντες
ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρακοήν, ὅταν
πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. 7 Τὰ κατὰ
πρόσωπον βλέπετε; Εἴ τις πέποιθεν
ἑαυτῷ Χριστοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω
πάλιν ἐφ' ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς
Χριστοῦ, οὕτως καὶ ἡμεῖς. 8 Ἐάν
τε γὰρ περισσότερόν τι καυχήσομαι
περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν, ἧς ἔδωκεν
ὁ Κύριος [ἡμῖν] εἰς οἰκοδομὴν καὶ
οὐκ εἰς καθαίρεσιν ὑμῶν, οὐκ αἰσ-
χυνθήσομαι, 9 Ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν
ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν.
10 Ὅτι αἱ ἐπιστολαὶ μέν, φησίν, βαρεῖαι
καὶ ἰσχυραί, ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώμα-
τος ἀσθενὴς καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος.
11 Τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι
οἷοί ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν
ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ
ἔργῳ. 12 Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐνκρῖναι
ἢ συνκρῖναι ἑαυτούς τισιν τῶν
ἑαυτοὺς συνιστανόντων· ἀλλὰ αὐτοὶ
ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες καὶ συν-
κρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς οὐ συνιᾶσιν.

3 ܐܝܟ ܕܒܣܪܐ ܗܟ ܠܐ ܒܣܪܟܝܐ ܢܬܚܢܐ ܐܠܐ ܠܐ
ܟܒܣܪܐ ܐܝܟ ܒܣܪܟܝܐ ܢܬܚܢܐ . 4 ܐܠܐ ܗܟ
ܙܝܢܐ ܕܚܝܠܐ ܕܢ ܠܐ ܒܣܪܟܝܐ ܐܠܐ ܠܐ ܒܣܪܟܝܐ .
ܐܠܐ ܕܒܚܝܠ ܐܠܗܐ ܠܗܪܣܐ ܡܚܝܢ ܡܚܝܢ
ܡܚܝܢ . 5 ܡܚܝܢ ܚܫܒܢ ܘܟܠ ܪܡ ܕܡܬܪܡ
ܥܠ ܕܥܬܐ ܕܐܠܗܐ ܘܫܒܝ ܟܠ ܪܥܝܢ ܠܡܫܬܥܒܕ
ܠܡܫܝܚܐ . 6 ܘܗܘ ܡܬܚܫܒ ܠܡܕܒܚ ܟܠ ܥܠܒܐ
ܕܠܐ ܡܫܬܡܥ ܠܡܫܝܚܐ ܘܗܘ ܡܬܚܫܒ ܠܡܕܒܚ ܟܠ
ܥܠܒܐ ܕܠܐ ܡܫܬܡܥ ܠܡܫܝܚܐ : 7 ܐܢ ܡܢ ܐܝܬ
ܠܗ ܕܗܘ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܢܚܫܒ ܗܠܝܢ ܕܗܘ ܡܫܝܚܐ
ܐܦ ܐܢܚܢ . ܐܢ ܡܢ ܐܝܬ ܠܗ ܕܗܘ ܡܫܝܚܐ
ܗܘ ܢܚܫܒ ܗܠܝܢ ܕܗܘ ܡܫܝܚܐ ܐܦ ܐܢܚܢ .
8 ܐܦ ܐܢ ܐܝܬ ܠܝ ܫܘܠܛܢ ܕܒܢܝܢ ܘܠܐ ܠܚܒܠ
ܐܫܬܒܚ ܟܠ ܡܐ ܕܐܝܬ ܠܝ ܡܢ ܫܘܠܛܢ ܕܢܒܢܐ
ܟܕ ܠܐ ܠܚܒܠ . ܐܠܐ ܐܫܬܒܚ ܐܢܐ ܒܫܘܠܛܢ
ܕܢܒܢܐ ܘܠܐ ܠܚܒܠ ܕܝܗܒ ܠܝ ܡܪܝܐ ܠܒܢܝܢ
ܘܠܐ ܠܚܒܠ . 9 ܘܐܦ ܗܟ ܠܐ ܐܬܚܙܐ ܐܢܐ
ܐܝܟ ܕܒܥܐ ܐܢܐ ܕܐܦܚܕ ܐܢܐ ܒܟܬܒܐ : 10 ܕܐܡܪ
ܐܢܘܢ ܕܟܬܒܐ ܐܢܘܢ ܩܫܝܐ ܘܚܝܠܢܝ ܗܢ
ܐܠܐ ܦܓܪܐ ܕܡܫܝܚܐ ܕܒܪ ܡܢ ܟܠ ܡܐ ܕܐܡܪ
ܐܢܘܢ ܘܡܠܬܐ ܕܝܠܗ ܕܒܪ ܡܢ ܟܠ ܡܐ ܕܐܡܪ .
11 ܐܠܐ ܗܟ ܢܚܫܒ ܗܢܐ ܕܐܝܟ ܕܐܢܚܢ ܒܟܬܒܐ
ܐܢܚܢ ܒܥܕ ܐܢܚܢ ܗܟ ܐܢܚܢ ܒܥܕ ܐܢܚܢ
ܒܥܒܕܐ . 12 ܐܠܐ ܠܐ ܢܬܪܙܐ ܐܢܚܢ ܕܢܫܬܘܐ
ܐܘ ܢܫܘܝ ܐܢܘܢ ܠܢܦܫܢ ܥܡ ܚܕ ܡܢ ܗܢܘ
ܕܡܫܒܚܝܢ ܠܢܦܫܗ ܐܠܐ ܗܢܘ ܕܒܠܚܘܕ ܠܢ
ܢܦܫܢ ܥܡ ܢܦܫܢ ܢܫܘܝ ܐܢܚܢ ܢܦܫܢ ܠܢܦܫܢ
ܠܐ ܡܫܘܝܢ ܐܢܚܢ .

3 In carne enim ambulantes non
secundum carnem militamus : 4 Nam
arma militiæ nostræ non carnalia,
sed potentia Deo ad destructionem
munitionum, 5 Consilia destruentes et
omnem altitudinem extollentem se
adversus scientiam Dei, et in captivi-
tatem redigentes omnem intellectum
in obsequium Christi, 6 Et in promptu
habentes ulcisci omnem inobœdien-
tiam, cum impleta fuerit vestra obœ-
dientia. 7 Quæ secundum faciem sunt,
videte. Si quis confidet sibi Christi
se esse, hoc cogitet iterum apud se,
quia sicut ipse Christi est, ita et nos.
8 Nam etsi amplius aliquid gloriatus
fuero de potestate nostra, quam dedit
[nobis] Dominus in ædificationem et
non in destructionem vestram, non
erubescam. 9 Ut autem non existimer
tamquam terrere vos per epistulas.
10 Quoniam quidem epistulæ, inquiunt,
graves sunt et fortes, præsentia autem
corporis infirma et sermo contempti-
bilis. 11 Hoc cogitet qui ejusmodi
est, quia quales sumus verbo per
epistulas absentes, tales et præsentes
in facto. 12 Non enim audemus in-
serere aut conparare nos quibusdam
qui se ipsos commendant, sed ipsi
in nobis nosmet ipsos metientes
et comparantes nosmet ipsos nobis.

13 Ἡμεῖς δὲ οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχησόμεθα, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος, οὗ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ θεὸς μετρου, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν. 14 Οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν ἑαυτούς, ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, 15 Οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι ἐν ἀλλοτρίοις κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες αὐξανομένης τῆς πίστεως ὑμῶν ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς περισσείαν, 16 Εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ κανόνι εἰς τὰ ἕτοιμα καυχήσασθαι. 17 Ὁ δὲ καυχώμενος ἐν Κυρίῳ καυχάσθω· 18 Οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνιστάνων, ἐκεῖνός ἐστιν δόκιμος, ἀλλ' ὃν ὁ Κύριος συνίστησιν.

ΚΕΦ. ια'.

1 Ὄφελον ἀνείχεσθέ μου μικρόν τι ἀφροσύνης· Ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου. 2 Ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς θεοῦ ζήλῳ, ἡρμοσάμην γὰρ ὑμᾶς ἑνὶ ἀνδρὶ παρθένον ἁγνὴν παραστῆσαι τῷ Χριστῷ· 3 Φοβοῦμαι δὲ μήπως ὡς ὁ ὄφις ἐξηπάτησεν Εὔαν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἁπλότητος τῆς εἰς Χριστόν. 4 Εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς ἀνείχεσθε·

ܟܠ ܡܐ ܕܐܬܫܠܡ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆

13 ܐܢܚܢܢ ܕܠܐ ܒܠܐ ܡܬܚܡܝܢ ܢܗܘܝܢ ܟܐ
ܡܬܚܡܝܢ ܐܠܐ ܒܡܫܘܚܬܐ ܕܡܫܘܚܬܐ ܕܫܕܪ
ܠܢ ܐܠܗܐ ܕܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܐܦ ܥܕ ܟܠܗܘܢ .
14 ܠܐ ܐܝܟ ܕܠܐ ܡܬܚܡܝܢ ܐܢܚܢܢ ܠܟܘܢ
ܐܘ ܡܬܚܡܝܢ ܐܢܚܢܢ ܠܟܘܢ ܐܠܐ ܥܕ
ܟܕ ܐܦ ܥܕ ܠܟܘܢ ܐܬܝܢ ܒܐܘܢܓܠܝܘܢ
ܕܡܫܝܚܐ . 15 ܠܐ ܒܠܐ ܡܬܚܡܝܢ ܐܢܚܢܢ
ܒܥܡܠ ܕܐܚܪܢܐ ܘܣܒܪܝܢ ܐܢܚܢܢ ܕܡܬ
ܬܘܣܦ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܒܟܘܢ ܠܡܬܪܒܐ
ܟܢܘܢܢ ܫܠܡ ܐܦ ܥܕ ܠܐ ܒܫܘܠ ܐܚܪܢܐ
ܕܡܬܬܘܣܦ ܠܡܫܪܝ . 16 ܘܠܡܒܫܪ ܐܦ ܒܐܝܟ
ܕܠܐ ܒܫܘܠ ܐܚܪܢܐ ܐܢܚܢܢ ܒܫܘܠ ܐܚܪܢܐ
ܠܐ ܡܬܚܡܝܢ ܐܢܚܢܢ . ܘܒܥܡܠ ܕܐܚܪܢܐ
ܕܠܐ ܒܫܘܠ ܐܚܪܢܐ ܐܢܚܢܢ ܡܬܚܡܝܢ
ܒܡܕܡ ܕܐܬܬܟܢ ܠܡܗܘ . 17 ܐܘ ܕܡܬܚܡܐ
ܒܡܪܝܐ ܢܬܚܡܐ . 18 ܠܐ ܐܝܟ ܕܡܬܚܡܐ
ܗܘ ܕܡܫܒܚ ܢܦܫܗ ܐܠܐ ܗܘ ܕܡܪܝܐ
ܡܫܒܚ ܠܗ ◆

◆ ܐ ܕܩܘܪܢܬܝܣ ◆

1 ܐܝܟ ܕܠܐ ܒܫܘܠ ܐܢܬܘܢ ܡܫܬܘܠܝܢ
ܠܝ ܡܫܬܘܠܝܢ ܐܠܐ ܐܦ ܥܕ ܐܢܘܢ ܒܝ
ܡܫܬܘܠܝܢ . 2 ܓܝܪ ܐܝܟ ܕܐܢܬܘܢ ܡܫܬܘܠܝܢ
ܐܢܘܢ ܒܝ ܒܓܝܪ ܕܐܠܗܐ ܓܝܪ ܐܢܝ ܐܟܝܠ
ܠܟܘܢ ܠܓܒܪܐ ܚܕ ܕܬܩܪܒ ܠܟܘܢ ܐܝܟ
ܒܬܘܠܬܐ ܕܬܬ ܠܡܫܪܝ . 3 ܐܠܐ ܕܐܢܐ ܕܠܡܐ
ܕܐܝܟ ܕܐܦ ܚܘܐ ܐܬܦܬܐ ܒܚܟܡܬܗ ܕܒܝܫܬܐ
ܐܦ ܫܘܬܦܘܬܟܘܢ ܬܬܚܒܠ ܡܢ ܦܫܝܛܘܬܐ
ܕܠܡܫܝܚܐ . 4 ܓܝܪ ܐܢ ܡܢ ܕܐܬܐ ܟܪܙ
ܐܚܪܢܐ ܕܠܐ ܟܪܙܢܢ ܠܗ ܐܘ ܪܘܚܐ ܐܚܪܢܐ
ܕܠܐ ܩܒܠܬܘܢ ܐܘ ܒܫܪܐ ܐܚܪܢܐ ܕܠܐ
ܩܒܠܬܘܢ ܫܦܝܪ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܕܬܩܒܠܘܢ :

13 Nos autem non in immensum gloriabimur, secundum mensuram regulæ quam mensus est nobis Deus pertingendi usque ad vos. 14 Non enim quasi non pertingentes ad vos superextendimus nos: usque ad vos enim pervenimus in evangelio Christi: 15 Non in immensum gloriantes in alienis laboribus, spem autem habentes crescentis fidei vestræ, in vobis magnificari secundum regulam nostram in abundantiam, 16 Etiam in illa quæ ultra vos sunt evangelizare, non in aliena regula in his quæ parata sunt gloriari. 17 Qui autem gloriatur, in Domino glorietur: 18 Non enim qui se ipsum commendat, ille probatus est, sed quem Dominus commendat.

CAPUT XI.

1 Utinam sustineretis modicum quid insipientiæ meæ: sed et supportate me. 2 Æmulor enim vos Dei æmulatione: despondi enim vos uni viro virginem castam exhibere Christo. 3 Timeo autem ne sicut serpens Evam seduxit astutia sua, ita corrumpantur sensus vestri et excidant a simplicitate, quæ est in Christo. 4 Nam si is qui venit alium Christum prædicat quem non prædicavimus, aut alium spiritum accipitis quem non accepistis, aut aliud evangelium quod non recipistis, recte pateremini:

5 Λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν
ὑπερλίαν ἀποστόλων. 6 Εἰ δὲ καὶ
ἰδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει,
ἀλλ' ἐν παντὶ φανερώσαντες ἐν πᾶσιν
εἰς ὑμᾶς. 7 Ἢ ἁμαρτίαν ἐποίησα ἐμαυ-
τὸν ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε, ὅτι
δωρεὰν τὸ τοῦ θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγ-
γελισάμην ὑμῖν; 8 Ἄλλας ἐκκλησίας
ἐσύλησα λαβὼν ὀψώνιον πρὸς τὴν
ὑμῶν διακονίαν, 9 Καὶ παρὼν πρὸς
ὑμᾶς καὶ ὑστερηθεὶς οὐ κατενάρκησα
οὐθενός· Τὸ γὰρ ὑστέρημά μου προσ-
ανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ
Μακεδονίας· καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῆ ἐμαυ-
τὸν ὑμῖν ἐτήρησα καὶ τηρήσω. 10 Ἔστιν
ἀλήθεια Χριστοῦ ἐν ἐμοί, ὅτι ἡ καύ-
χησις αὕτη οὐ φραγήσεται εἰς ἐμὲ ἐν
τοῖς κλίμασιν τῆς Ἀχαΐας. 11 Διατί;
ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; Ὁ θεὸς οἶδεν.
12 Ὃ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, ἵνα ἐκκόψω
τὴν ἀφορμὴν τῶν θελόντων ἀφορμήν,
ἵνα ἐν ᾧ καυχῶνται εὑρεθῶσιν καθὼς
καὶ ἡμεῖς. 13 Οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδα-
πόστολοι, ἐργάται δόλιοι, μετασχηματι-
ζόμενοι εἰς ἀποστόλους Χριστοῦ. 14 Καὶ
οὐ θαῦμα· αὐτὸς γὰρ ὁ σατανᾶς μετα-
σχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός. 15 Οὐ
μέγα οὖν εἰ καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετα-
σχηματίζονται ὡς διάκονοι δικαιοσύνης·
ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

5 ܘܓܝܢ ܐܢܐ ܕܠܐ ܚܣܪܬ ܡܕܡ ܥܠ
ܫܠܝܚܐ ܝܬܝܪܐ: 6 ܘܐܦ ܕܐܝܟ ܓܠܝܐ ܒܡܠܬܐ
ܐܢܐ ܠܐ ܒܝܕܥܬܐ ܐܠܐ ܒܟܠ ܙܒܢ ܐܬܓܠܝ ܠܟܘܢ
ܒܟܠ ܡܕܡ: 7 ܐܘ ܚܛܝܬܐ ܥܒܕܬ ܕܐܢܟ
ܡܬܬܪܡ ܐܢܐ ܕܐܢܬܘܢ ܬܬܪܡܘ ܕܒܚܐܡ
ܒܣܪܬܐ ܕܐܝܢܓܠܝܘܢ ܕܐܠܗܐ ܒܠܚܘ ܠܟܘܢ
ܒܓܝܪ: 8 ܫܠܝܚܝ ܕܥܕܬܐ ܐܚܪܢܐ ܫܒܥܬ
ܠܡܫܕܝܬܗܘܢ ܕܐܦ ܐܢܐ ܐܫܬܡܫ ܒܗܘܢ
ܒܓܝܪ: 9 ܘܟܕ ܐܬܝܬ ܠܘܬܟܘܢ ܘܐܬܒܣܡ
ܒܟܘܢ ܠܐ ܐܬܟܒܕ ܥܠ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ
ܒܓܝܪ ܕܡܕܡ ܕܚܣܪ ܠܝ ܐܫܠܡܘ ܐܚܐ
ܕܐܬܘ ܡܢ ܡܩܕܘܢܝܐ ܘܒܟܠ ܡܕܡ ܢܛܪ
ܢܛܪ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܬܬܟܒܕ ܥܠ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ
ܒܓܝܪ: 10 ܐܝܬ ܫܪܪܐ ܕܡܫܝܚܐ ܒܝ ܕܗܕܐ
ܬܫܒܚܬܐ ܠܐ ܬܬܟܒܫ ܥܠܝ ܒܟܠ ܬܚܘܡܐ
ܕܐܟܐܝܐ ܒܓܝܪ: 11 ܡܢܐ ܥܠ ܕܠܐ ܪܚܡܝܢ
ܠܟܘܢ ܐܠܗܐ ܝܕܥ ܒܓܝܪ: 12 ܘܡܕ ܕܐܢܐ
ܥܒܕ ܐܦ ܐܥܒܕ ܕܐܩܛܥ ܥܠܬܐ ܡܢ
ܐܢܘܢ ܕܒܥܝܢ ܥܠܬܐ ܕܒܡܕܡ ܕܗܘ ܐܦ
ܐܢܘܢ ܐܫܟܚ ܒܓܝܪ: 13 ܫܠܝܚܐ ܕܟܕܒܐ
ܦܥܠܐ ܡܫܬܕܠܐ ܡܬܫܘܪܝܢ ܢܦܫܗܘܢ
ܠܫܠܝܚܐ ܕܡܫܝܚܐ: 14 ܘܠܐ ܬܗܐ ܕܦܠܐ
ܓܒܪ ܕܢܦܫܗ ܡܫܘܪܐ ܠܐ ܐܢ ܐܦ ܣܛܢܐ
ܡܫܘܪ ܢܦܫܗ ܠܡܠܐܟ ܢܘܗܪܐ: 15 ܠܐ ܒܪ ܡܢ
ܕܓܒ ܠܐ ܪܒ ܐܢ ܐܦ ܫܡܫܝ ܕܝܠܗ ܡܫܬܘܪܝܢ
ܢܦܫܗܘܢ ܐܝܟ ܫܡܫܝ ܙܕܩܬܐ ܕܐܝܟ ܕܣܘܦܗܘܢ
ܢܗܘܐ ܠܦܥܠܝܗܘܢ ✦

5 Existimo enim nihil me minus
fecisse magnis apostolis. 6 [Nam] etsi
imperitus sermone, sed non scientia,
in omnibus autem manifestatus sum
vobis. 7 Aut numquid peccatum feci,
me ipsum humilians ut vos exaltemini,
quoniam gratis evangelium Dei evan-
gelizavi vobis? 8 Alias ecclesias ex-
poliavi, accipiens stipendium ad minis-
terium vestrum, 9 Et cum essem apud
vos et egerem, nulli onerosus fui: nam
quod mihi deerat suppleverunt fratres
qui venerunt a Machedonia: et in
omnibus sine onere meme vobis ser-
vavi et servabo. 10 Est veritas Christi
in me, quoniam hæc gloria non in-
fringetur in me in regionibus Achaiæ.
11 Quare? quia non diligo vos? Deus
scit. 12 Quod autem facio, et faciam,
ut amputem occasionem eorum qui
volunt occasionem, ut in quo glori-
antur inveniantur sicut et nos.
13 Nam ejusmodi pseudo apostoli,
operarii subdoli, transfigurantes se in
apostolos Christi. 14 Et non mirum:
ipse enim Satanas transfigurat se in
angelum lucis: 15 Non est ergo
magnum si ministri ejus transfiguren-
tur velut ministri justitiæ; quorum
finis erit secundum opera ipsorum.

16 Πάλιν λέγω, μή τίς με δόξῃ ἄφρονα εἶναι· εἰ δὲ μήγε, κἂν ὡς ἄφρονα δέξασθέ με, ἵνα κἀγὼ μικρόν τι καυχήσωμαι. 17 Ὃ λαλῶ, οὐ κατὰ Κύριον λαλῶ, ἀλλ' ὡς ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει τῆς καυχήσεως. 18 Ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ σάρκα, κἀγὼ καυχήσομαι. 19 Ἡδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν ἀφρόνων φρόνιμοι ὄντες· 20 Ἀνέχεσθε γὰρ εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις κατεσθίει, εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, εἴ τις εἰς πρόσωπον ὑμᾶς δέρει. 21 Κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς ὅτι ἡμεῖς ἠσθενήκαμεν· ἐν ᾧ δ' ἄν τις τολμᾷ, ἐν ἀφροσύνῃ λέγω, τολμῶ κἀγώ. 22 Ἑβραῖοί εἰσιν; κἀγώ. Ἰσραηλεῖταί εἰσιν; κἀγώ. Σπέρμα Ἀβραάμ εἰσιν; κἀγώ. 23 Διάκονοι Χριστοῦ εἰσίν; παραφρονῶν λαλῶ, ὑπὲρ ἐγώ· ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς περισσοτέρως, ἐν φυλακαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν θανάτοις πολλάκις· 24 Ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις τεσσεράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον,

ܟܠ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܠܐ ܐܝܟ ܕܣܟܠܐ ܐܦ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢ ܠܐ ܐܦ ܐܝܟ ܣܟܠܐ ܐܝܬ ܠܝ ܐܦ ܐܢܐ ܐܬܝܠ ܫܘܒܚܐ ܡܥܛ ܐܢܐ ܐܦ ܐܬܝܠ ܫܘܒܚܐ ܡܥܛ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܐ ܠܡܪܝ ܐܡܪ ܐܢܐ ܐܠܐ ܐܝܟ ܒܣܟܠܬܢܘܬܐ ܒܗܕܐ ܒܬܘܩܦܐ ܕܥܠ ܐܢܐ ܐܦ ܐܬܝܠ ܫܘܒܚܐ ܡܥܛ ܕܒܒܣܪܐ ܣܓܝܐܝܢ ܐܢܫܐ ܐܦ ܐܢܐ ܐܬܝܠ ܫܘܒܚܐ ܡܥܛ ܕܣܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܣܟܠܬܢܘܬܐ ܐܠܐ ܐܢܬܘܢ ܣܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܣܟܝܠܝܢ ܕܒܣܟܠܬܢܘܬܐ ܡܚܡܠ ܐܢܬܘܢ ܕܡܚܡܠ ܐܢܫ ܒܟܠ ܕܡܫܬܒܚ

25 Τρὶς ἐραβδίσθην, ἅπαξ ἐλιθάσθην, τρὶς ἐνανύγησα, νυχθήμερον ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα· 26 ὁδοιπορίαις πολλάκις, κινδύνοις ποταμῶν, κινδύνοις λῃστῶν, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ ἐθνῶν, κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν θαλάσσῃ, κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις, 27 κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι. 28 Χωρὶς τῶν παρεκτὸς ἡ ἐπίστασίς μοι ἡ καθ' ἡμέραν, ἡ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. 29 Τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται, καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι; 30 Εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας μου καυχήσομαι. 31 Ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου [ἡμῶν] Ἰησοῦ [Χριστοῦ] οἶδεν, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. 32 Ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει τὴν πόλιν Δαμασκηνῶν πιάσαι με [θέλων], 33 καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἐχαλάσθην διὰ τοῦ τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ιβ'.

1 Καυχᾶσθαι δεῖ, οὐ συμφέρον μέν, ἐλεύσομαι δὲ εἰς ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις Κυρίου.

25 Ter virgis cæsus sum, semel lapidatus sum, ter naufragium feci, nocte et die in profundum maris fui, 26 In itineribus sæpe, periculis fluminum, periculis latronum, periculis ex genere, periculis ex gentibus, periculis in civitate, periculis in solitudine, periculis in mari, periculis in falsis fratribus, 27 In labore et ærumna, in vigiliis multis, in fame et siti, in jejuniis multis, in frigore et nuditate. 28 Præter illa quæ extrinsecus sunt instantia mea cotidiana, sollicitudo omnium ecclesiarum. 29 Quis infirmatur, et ego non infirmor? quis scandalizatur, et ego non uror? 30 Si gloriari oportet, quæ infirmitatis meæ sunt gloriabor. 31 Deus et Pater Domini [nostri] Jesu [Christi] scit, qui est benedictus in sæcula, quod non mentior. 32 Damasci præpositus gentis Aretæ regis custodiebat civitatem Damascenorum ut me conprehenderet, 33 Et per fenestram in sportam dimissus sum per murum et effugi manus ejus.

CAPUT XII.

1 Si gloriari oportet, non expedit quidem, veniam autem ad visiones et revelationes Domini.

2 Οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων, εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ θεὸς οἶδεν, ἁρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ. 3 Καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον, εἴτε ἐν σώματι εἴτε χωρὶς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ θεὸς οἶδεν, 4 "Οτι ἡρπάγη εἰς τὸν παράδεισον καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα, ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. 5 Ὑπὲρ τοῦ τοιούτου καυχήσομαι, ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ οὐ καυχήσομαι εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου. 6 Ἐὰν γὰρ θελήσω καυχήσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων, ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ· φείδομαι δέ, μή τις εἰς ἐμὲ λογίσηται ὑπὲρ ὃ βλέπει με ἢ ἀκούει [τι] ἐξ ἐμοῦ. 7 Καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος Σατανᾶ, ἵνα με κολαφίζῃ, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. 8 Ὑπὲρ τούτου τρὶς τὸν Κύριον παρεκάλεσα, ἵνα ἀποστῇ ἀπ' ἐμοῦ. 9 Καὶ εἴρηκέν μοι· Ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου· ἡ γὰρ δύναμίς [μου] ἐν ἀσθενείᾳ τελεῖται. Ἥδιστα οὖν μᾶλλον καυχήσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. 10 Διὸ εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς καὶ στενοχωρίαις, ὑπὲρ Χριστοῦ· ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι.

2 Scio hominem in Christo ante annos quattuordecim, sive in corpore nescio, sive extra corpus nescio, Deus scit, raptum ejusmodi usque ad tertium cælum. 3 Et scio hujusmodi hominem, sive in corpore sive extra corpus nescio, Deus scit, 4 Quoniam raptus est in paradisum et audivit arcana verba, quæ non licebat homini loqui. 5 Pro ejusmodi gloriabor, pro me autem nihil gloriabor nisi in infirmitatibus meis. 6 Nam etsi voluero gloriari, non ero insipiens, veritatem enim dicam: parco autem ne quis in me existimet supra id quod videt me aut audit ex me. 7 Et ne magnitudo revelationum extollat me, datus est mihi stimulus carnis meæ, angelus Satanæ, ut me colafizet. 8 Propter quod ter Dominum rogavi ut discederet a me. 9 Et dixit mihi: Sufficit tibi gratia mea: nam virtus in infirmitate perficitur. Libenter igitur gloriabor in infirmitatibus meis ut inhabitet in me virtus Christi. 10 Propter quod placeo mihi in infirmitatibus, in contumeliis, in necessitatibus, in persecutionibus, in angustiis pro Christo: cum enim infirmor, tunc potens sum.

11 Γέγονα ἄφρων [καυχώμενος] ὑμεῖς με ἠναγκάσατε. Ἐγω γὰρ ὤφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι· οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων, εἰ καὶ οὐδέν εἰμι. 12 Τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατηργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ σημείοις τε καὶ τέρασιν καὶ δυνάμεσιν. 13 Τί γάρ ἐστιν ὃ ἡσσώθητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν; Χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην. 14 Ἰδοὺ τρίτον τοῦτο ἑτοίμως ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω [ὑμῶν]· οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν ἀλλὰ ὑμᾶς. Οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσιν θησαυρίζειν, ἀλλὰ οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις. 15 Ἐγὼ δὲ ἥδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν. Εἰ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶ, ἧττον ἀγαπῶμαι; 16 Ἔστω δέ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα ὑμᾶς· ἀλλὰ ὑπάρχων πανοῦργος δόλῳ ὑμᾶς ἔλαβον. 17 Μή τινα ὧν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς; 18 Παρεκάλεσα Τίτον καὶ συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν· μήτι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τίτος; οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν; οὐ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσιν; 19 Πάλαι δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα. Κατέναντι θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν· τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς.

ܟܠ ܣܗܕܘܬܐ ✣ ܒ ✣ ܚ ✣

11 ܐܝܟ ܗܘܝܬ ܣܟܠܐ ܐܢܬܘܢ ܕܥܩܬܝܬܘܢ ܠܝ ܠܐ ܐܝܬ ܠܝ ܕܐܬܬܒܥ ܡܢ ܐܢܬܘܢ ܐܠܐ ܐܢܐ ܕܐܬܬܒܥ ܡܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡ ܐܬܚܣܪ ܡܕܡ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܫܠܝܚܐ ܐܦ ܐܢ ܠܐ ܐܝܬ ܠܝ ܐܠܐ ܐܦ ܗܟܢܐ ܐܢܐ

20 Φοβοῦμαι γὰρ μήπως ἐλθὼν οὐχ οἵους θέλω εὕρω ὑμᾶς κἀγὼ εὑρεθῶ ὑμῖν οἷον οὐ θέλετε, μήπως ἔρις, ζῆλος θυμοί, ἐριθεῖαι, καταλαλιαί, ψιθυρισμοί, φυσιώσεις, ἀκαταστασίαι· 21 μὴ πάλιν ἐλθόντος μου ταπεινώσει με ὁ θεός μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ πενθήσω πολλοὺς τῶν προημαρτηκότων καὶ μὴ μετανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ ᾗ ἔπραξαν.

ΚΕΦ. ιγ′.

1 ΤΡΙΤΟΝ τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς· ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα. 2 Προείρηκα καὶ προλέγω, ὡς παρὼν τὸ δεύτερον καὶ ἀπὼν νῦν τοῖς προημαρτηκόσιν καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν οὐ φείσομαι. 3 Ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος Χριστοῦ, ὃς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν. 4 Καὶ γὰρ [εἰ] ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνάμεως θεοῦ· καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ζήσομεν σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως θεοῦ εἰς ὑμᾶς. 5 Ἑαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς δοκιμάζετε· ἢ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἐν ὑμῖν [ἐστίν] εἰ μήτι ἀδόκιμοί ἐστε.

ܠܡܐ ܕܐܬܐ ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ ܘܐܬ ܐܢܐ ܐܫܟܚ ܠܟ ܐܝܟ ܕܠܐ ܨܒܝܬ ܐܢ ܐܫܟܚ ܠܟ ܐܝܟ ܕܨܒܝܬ ܐܢ ܕܠܡܐ ܐܬܐ ܐܢܐ ܘܐܫܟܚ ܠܟ ܐܝܟ ܕܠܐ ܨܒܝܬ ܐܢ ܐܬܐ ܐܢܐ ܘܐܫܟܚ ܠܟ ܐܝܟ ܕܠܐ ܨܒܝܬ ܐܢ ܕܠܡܐ

6 Ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν ἀδόκιμοι. 7 Εὐχόμεθα δὲ πρὸς τὸν θεὸν μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανῶμεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὦμεν. 8 Οὐ γὰρ δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. 9 Χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ἦτε· τοῦτο καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. 10 Διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπὼν γράφω, ἵνα παρὼν μὴ ἀποτόμως χρήσομαι κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ὁ Κύριος ἔδωκέν μοι εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν. 11 Λοιπόν, ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. 12 Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἁγίῳ φιλήματι. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες. 13 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν. [Ἀμήν.]

❖ ح ❖ ܟܪܝܢܬܝܣ ܒ ❖

6 ܐܝܬ ܠܢ ܒܗ ܕܢܕܥ ܕܠܐ ܚܢܢ ܐܢܘܢ ܕܣܦܝܩ ܠܢ ܗܘ ܕܢܗܘܐ ܒܟ ܣܦܝܩ ܐܢܬ ܠܡܥܒܕ ܒܝܫ ܠܐ ܕܢܗܘܐ ܠܢ ܐܢܬ ܣܦܝܩ ܐܢܬ ܠܡܥܒܕ ܫܦܝܪ ܐܠܐ ܕܢܗܘܐ ܐܢܬ ܐܝܟ ܕܣܦܝܩ ܐܢܬ ܠܡܥܒܕ ܫܦܝܪ

EPISTULA BEATI PAULI APOSTOLI
AD GALATAS.

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ, ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος, οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων οὐδὲ δι' ἀνθρώπου, ἀλλ' διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, 2 Καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας. 3 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 4 Τοῦ δόντος ἑαυτὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως ἐξέληται ἡμᾶς ἐκ τοῦ αἰῶνος τοῦ ἐνεστῶτος πονηροῦ κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, 5 Ὦι ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. 6 Θαυμάζω ὅτι οὕτως ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον, 7 Ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο, εἰ μή τινές εἰσιν οἱ ταράσσοντες ὑμᾶς καὶ θέλοντες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. 8 Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίσηται [ὑμῖν] παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω.

ܟܬ ܒܪܝܫܝܐ ❖ ܦܘܠܘܣ ❖ ܫܠܝܚܐ ❖ ܐ

ܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ ܠܐ ܡܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܘܠܐ ܒܓܒܪܐ ܐܠܐ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܘܒܐܠܗܐ ܐܒܐ ܕܐܩܝܡܗ ܡܢ ܡܝܬܐ. 2 ܘܟܠ ܐܚܐ ܕܥܡܝ ܐܢܘܢ ܠܟܢܫܝܐ ܕܓܠܛܝܐ. 3 ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܫܠܡܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܘܡܢ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 4 ܗܘ ܕܝܗܒ ܢܦܫܗ ܥܠ ܚܛܗܝܢ ܕܢܦܨܢ ܠܢ ܡܢ ܗܪ ܥܠܡܐ ܒܝܫܐ ܟܪܨܘܢ ܐܠܗܐ ܘܐܒܐ ܕܢܐ. 5 ܠܗ ܬܫܒܘܚܬܐ ܠܥܠܡܝ ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ. 6 ܡܬܕܡܪ ܐܢܐ ܕܟܕܐ ܡܗܪ ܐܬܬܪܝܬܘܢ ܡܢ ܗܘ ܕܩܪܝ ܠܟܘܢ ܒܛܝܒܘܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܠܡܐ ܐܚܪܢܐ ܒܣܪܬܘܢ. 7 ܕܠܝܬ ܗܘ ܐܠܐ ܐܝܬ ܐܢܫܝܢ ܕܡܒܗܠܝܢ ܠܟܘܢ ܘܨܒܝܢ ܠܗܦܟܐ ܒܣܪܬܐ ܕܡܫܝܚܐ. 8 ܐܠܐ ܐܦ ܐܢܚܢܐ ܐܘ ܡܠܐܟ ܡܢ ܫܡܝܐ ܢܒܫܪ ܠܟܘܢ ܠܐ ܟܕ ܕܒܫܪܢ ܠܟܘܢ ܢܗܘܐ ܠܗ ܒܪܝܡܐ.

AD GALATAS, CAPUT I.

PAULUS apostolus, non ab hominibus neque per hominem sed per Jesum Christum et Deum Patrem qui suscitavit eum a mortuis, 2 Et qui mecum sunt omnes fratres, ecclesiis Galatiæ. 3 Gratia vobis et pax a Deo Patre et Domino nostro Jesu Christo, 4 Qui dedit semet ipsum pro peccatis nostris, ut eriperet nos de præsenti sæculo nequam secundum voluntatem Dei et Patris nostri, 5 Cui est gloria in sæcula sæculorum, amen. 6 Miror quod sic tam cito transferimini, ab eo qui vos vocavit in gratiam Christi, in aliud evangelium, 7 Quod non est aliud, nisi sunt aliqui qui vos conturbant et volunt convertere evangelium Christi. 8 Sed licet nos aut angelus de cælo evangelizet vobis præterquam quod evangelizavimus vobis, anathema sit.

9 Ὡς προειρήκαμεν, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω, εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω. 10 Ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν θεόν; ἢ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; εἰ [γὰρ] ἔτι ἀνθρώποις ἤρεσκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἤμην. 11 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστιν κατὰ ἄνθρωπον· 12 Οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτό, οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. 13 Ἠκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφήν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ καὶ ἐπόρθουν αὐτήν· 14 Καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτὴς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων. 15 Ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ 16 Ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοί, ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἵματι, 17 Οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλὰ ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν. 18 Ἔπειτα μετὰ τρία ἔτη ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἱστορῆσαι Κηφᾶν, καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε·

9 Sicut prædiximus, et nunc iterum dico, si quis vobis evangelizaverit præter id quod accepistis, anathema sit. 10 Modo enim hominibus suadeo aut Deo? aut quæro hominibus placere? Si adhuc hominibus placerem, Christi servus non essem. 11 Notum enim vobis facio, fratres, evangelium quod evangelizatum est a me, quia non est secundum hominem: 12 Neque enim ego ab homine accepi illud neque didici, sed per revelationem Jesu Christi. 13 Audistis enim conversationem meam aliquando in judaismo, quoniam supra modum persequebar ecclesiam Dei et expugnabam illam, 14 Et proficiebam in judaismo supra multos coetaneos in genere meo, abundantius æmulator existens paternarum mearum traditionum. 15 Cum autem placuit ei qui me segregavit de utero matris meæ et vocavit per gratiam suam, 16 Ut revelaret Filium suum in me, ut evangelizarem illum in gentibus, continuo non adquievi carni et sanguini, 17 Neque veni Hierusolyma ad antecessores meos apostolos, sed abii in Arabia, et iterum reversus sum Damascum. 18 Deinde post annos tres veni Hierusolyma videre Petrum, et mansi apud eum diebus quindecim:

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ, α', β'.

19 Ἕτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον
εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου.
20 Ἃ δὲ γράφω ὑμῖν, ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ
θεοῦ ὅτι οὐ ψεύδομαι. 21 Ἔπειτα
ἦλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς Συρίας καὶ
τῆς Κιλικίας. 22 Ἤμην δὲ ἀγνοούμενος
τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς
Ἰουδαίας ταῖς ἐν Χριστῷ. 23 Μόνον
δὲ ἀκούοντες ἦσαν ὅτι ὁ διώκων ἡμᾶς
ποτὲ νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν ἣν
ποτε ἐπόρθει, 24 Καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ
τὸν θεόν.

ΚΕΦ. β'.

1 ΕΠΕΙΤΑ διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν
πάλιν ἀνέβην εἰς Ἰεροσόλυμα μετὰ
Βαρνάβα, συνπαραλαβὼν καὶ Τίτον·
2 Ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν, καὶ
ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ
κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσιν, κατ' ἰδίαν δὲ
τοῖς δοκοῦσιν, μήπως εἰς κενὸν τρέχω
ἢ ἔδραμον. 3 Ἀλλ' οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν
ἐμοί, Ἕλλην ὤν, ἠναγκάσθη περιτμη-
θῆναι, 4 Διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους
ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισῆλθον
κατασκοπῆσαι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν ἣν
ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς
καταδουλώσουσιν· 5 Οἷς οὐδὲ πρὸς
ὥραν εἴξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλήθεια
τοῦ εὐαγγελίου διαμείνῃ πρὸς ὑμᾶς.

ܠܘܩܐ ✤ ا ✤ ܒ

19 ܠܐ ܫܠܝܚܐ ܐܚܪܢܐ ܚܙܝܬ ܐܠܐ ܝܥܩܘܒ ܐܚܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ : 20 ܗܐ ܕܟܬܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܗܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܕܠܐ ܟܕܒ ܐܢܐ . 21 ܒܗܝܟ ܐܬܝܬ ܠܬܚܘܡܝ ܐܪܡ ܘܩܠܝܩܝܐ . 22 ܘܐܢܐ ܠܐ ܝܕܥ ܐܦ ܐܢܐ ܐܦ ܐܢ ܐܦ ܠܐ ܐܦ ܐܢ ܐܦ ܐܢ ܐܦ ܐܢ

6 Ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναί τι, ὁποῖοί ποτε ἦσαν οὐδέν μοι διαφέρει· πρόσωπον ὁ θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει· ἐμοὶ γὰρ οἱ δοκοῦντες οὐδὲν προσανέθεντο, 7 Ἀλλὰ τοὐναντίον ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας καθὼς Πέτρος τῆς περιτομῆς, 8 Ὁ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν τῆς περιτομῆς ἐνήργησεν καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη, 9 Καὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι, Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες στῦλοι εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρνάβᾳ κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομήν· 10 Μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα μνημονεύωμεν, ὃ καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι. 11 Ὅτε δὲ ἦλθεν Κηφᾶς εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι κατεγνωσμένος ἦν. 12 Πρὸ τοῦ γὰρ ἐλθεῖν τινὰς ἀπὸ Ἰακώβου μετὰ τῶν ἐθνῶν συνήσθιεν· ὅτε δὲ ἦλθον, ὑπέστελλεν καὶ ἀφώριζεν ἑαυτόν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς· 13 Καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι, ὥστε καὶ Βαρνάβας συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει. 14 Ἀλλ' ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσιν πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον τῷ Κηφᾷ ἔμπροσθεν πάντων· Εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρχων ἐθνικῶς καὶ οὐκ Ἰουδαϊκῶς ζῇς, πῶς τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις ἰουδαΐζειν;

6 Ab his autem qui videbantur esse aliquid: quales aliquando fuerint, nihil mea interest; Deus personam hominis non accipit: mihi enim qui videbantur nihil contulerunt, 7 Sed e contrario cum vidissent quod creditum est mihi evangelium præputii, sicut Petro circumcisionis: 8 Qui enim operatus est Petro in apostolatum circumcisionis, operatus est et mihi inter gentes: 9 Et cum cognovissent gratiam quæ data est mihi Jacobus, Cephas et Johannes, qui videbantur columnæ esse, dextras dederunt mihi et Barnabæ societatis, ut nos in gentes, ipsi autem in circumcisionem; 10 Tantum ut pauperum memores essemus, quod etiam sollicitus fui hoc ipsum facere. 11 Cum autem venisset Cephas Antiochiam, in faciem ei restiti, quia reprehensibilis erat. 12 Prius enim quam venirent quidam ab Jacobo, cum gentibus edebat: cum autem venissent, subtrahebat et segregabat se, timens eos qui ex circumcisione erant; 13 Et simulationi ejus consenserunt ceteri Judæi, ita ut et Barnabas duceretur ab eis in illa simulatione. 14 Sed cum vidissem quod non recte ambularent ad veritatem evangelii, dixi Cephæ coram omnibus: Si tu, cum Judæus sis, gentiliter et non judaice vivis, quomodo gentes cogis judaizare?

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ, β', γ'.

15 Ἡμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι καὶ οὐκ ἐξ ἐθνῶν ἁμαρτωλοί, 16 Εἰδότες δὲ ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Χριστοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, ὅτι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σάρξ. 17 Εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ εὑρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοί, ἆρα Χριστὸς ἁμαρτίας διάκονος; Μὴ γένοιτο. 18 Εἰ γὰρ ἃ κατέλυσα ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἐμαυτὸν συνιστάνω. 19 Ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον ἵνα θεῷ ζήσω. Χριστῷ συνεσταύρωμαι· 20 Ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· ὃ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. 21 Οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ· εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη, ἄρα Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανεν.

ΚΕΦ. γ'.

1 Ὦ ΑΝΟΗΤΟΙ Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανεν οἷς κατ' ὀφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφη [ἐν ὑμῖν] ἐσταυρωμένος;

ܠܘܩܐ ܒܪܝܫܝܬ ܟ ܀

15 ܐ̈ ܚܢܢ ܒܢܝ ܝܗܘܕܝܐ ܘܠܐ ܡܢ ܥܡܡܐ ܚܛܝܐ ܀ 16 ܘܝܕܥܝܢ ܐ̈ ܕܠܐ ܙܟܝ ܒܥܘܒܕܐ ܕܢܡܘܣܐ ܐܢܫܐ ܐܠܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܘܐܦ ܚܢܢ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܗܝܡܢ ܗܘܝܢ ܕܢܙܕܕܩ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܘܠܐ ܒܥܘܒܕܐ ܕܢܡܘܣܐ ܡܛܠ ܕܠܐ ܒܥܘܒܕܐ ܕܢܡܘܣܐ ܢܙܕܕܩ ܟܠ ܒܣܪܐ ܀ 17 ܐ̈ ܕܟܕ ܒܥܝܢܢ ܕܢܙܕܕܩ ܒܡܫܝܚܐ ܐܫܟܚܢ ܐܦ ܚܢܢ ܕܚܛܝܐ ܐܢܚܢ ܗܠ ܡܫܝܚܐ ܡܫܡܫ ܚܛܝܐ ܀ ܚܘ ܠܐ ܗܘܐ ܀ 18 ܐ̈ ܐܢ ܐܢܐ ܡܫܬܐ ܐܢܝ ܕܗܪܣܬ ܗܠ ܐܢܐ ܡܫܪܐ ܘܡܩܝܡ ܐܢܐ ܕܥܒܪܐ ܐܢܐ ܀ 19 ܐ̈ ܐܢܐ ܡܛܠ ܢܡܘܣܐ ܠܢܡܘܣܐ ܡܝܬ ܐܢܐ ܕܐܚܐ ܠܐܠܗܐ ܥܡ ܡܫܝܚܐ ܐܬܨܠܒ ܐܢܐ ܀ 20 ܘܠܐ ܐܢܐ ܚܝ ܐܠܐ ܡܫܝܚܐ ܒܝ ܚܝ ܘܕܗܫܐ ܒܒܣܪܐ ܚܝ ܐܢܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܕܪܚܡܢ ܠܝ ܘܡܣܪ ܢܦܫܗ ܥܠܝ ܀ 21 ܐ̈ ܠܐ ܐܒܛܠ ܢܥܡܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܢ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܙܕܝܩܘܬܐ ܐܬܝ ܐܦ ܡܫܝܚܐ ܡܝܬ ܒܟܕܒ ܀

ܦܪܩܐ ܕ ܟ ܀

1 ܐ̈ ܐ ܓܠܛܝܐ ܣܟܠܐ ܡܢ ܐܝ ܡܢ ܐܟܠ ܥܝܢ ܒܥܝܢ ܕܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܐܬܬܚܙܐ ܒܝܢ ܟܘ ܐܬܨܠܒ ܀

AD GALATAS, II. III.

15 Nos natura Judæi et non ex gentibus peccatores, 16 Scientes autem quod non justificatur homo ex operibus legis, nisi per fidem Jesu Christi, et nos in Christo Jesu credimus, ut justificemur ex fide Christi et non ex operibus legis; propter quod ex operibus legis non justificabitur omnis caro. 17 Quod si quærentes justificari in Christo inventi sumus et ipsi peccatores, numquid Christus peccati minister est? Absit. 18 Si enim quæ destruxi hæc iterum reædifico, prævaricatorem me constituo. 19 Ego enim per legem legi mortuus sum ut Deo vivam; Christo confixus sum cruci. 20 Vivo autem jam non ego, vivet vero in me Christus: quod autem nunc vivo in carne, in fide vivo Filii Dei, qui dilexit me et tradidit semet ipsum pro me. 21 Non abicio gratiam Dei: si enim per legem justitia, ergo Christus gratis mortuus est.

CAPUT III.

1 O INSENSATI Galatæ, quis vos fascinavit veritati non obœdire, ante quorum oculos Jesus Christus præscriptus est [in vobis] crucifixus?

2 Τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ' ὑμῶν, ἐξ ἔργων νόμου τὸ πνεῦμα ἐλάβετε ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; 3 Οὕτως ἀνόητοί ἐστε; ἐναρξάμενοι πνεύματι νῦν σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε; 4 Τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῆ; εἴγε καὶ εἰκῆ. 5 Ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ πνεῦμα καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν, ἐξ ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; 6 Καθὼς Ἀβραὰμ ἐπίστευσεν τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. 7 Γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοι υἱοί εἰσιν Ἀβραάμ. 8 Προϊδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοῖ τὰ ἔθνη ὁ θεός, προευηγγελίσατο τῷ Ἀβραὰμ ὅτι ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη. 9 Ὥστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ Ἀβραάμ. 10 Ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου εἰσίν, ὑπὸ κατάραν εἰσίν· γέγραπται γὰρ ὅτι ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει πᾶσιν τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι αὐτά. 11 Ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ τῷ θεῷ δῆλον, ὅτι ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται· 12 Ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως, ἀλλὰ ὁ ποιήσας αὐτὰ ζήσεται ἐν αὐτοῖς. 13 Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα, ὅτι γέγραπται· Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου,

2 ܗܕܐ ܒܠܚܘܕ ܐܢܐ ܒܥܐ ܐܢ ܡܢ ܥܒܕܐ ܕܢܡܘܣܐ ܩܒܠܬܘܢ ܪܘܚܐ ܐܘ ܡܢ ܫܡܥܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ : 3 ܗܟܢܐ ܛܦܫܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܒܪܘܚܐ ܫܪܝܬ ܗܫܐ ܒܒܣܪܐ ܐܬܟܡܠ : 4 ܗܟܡܐ ܣܓܝ ܐܢܬܘܢ ܕܒܠܚܘܕ ܐܬܠܝܬ ܠܟܘܢ ܐܦ ܐܢ ܒܠܚܘܕ : 5 ܡܢ ܗܠ ܕܡܫܪܐ ܠܟܘܢ ܪܘܚܐ ܘܥܒܕ ܚܝܠ ܒܟܘܢ ܐܘ ܡܢ ܥܒܕܐ ܕܢܡܘܣܐ ܩܒܠܬܘܢ ܐܘ ܡܢ ܫܡܥܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ : 6 ܐܝܟ ܕܐܒܪܗܡ ܗܝܡܢ ܒܐܠܗܐ ܘܚܫܒ ܠܗ ܠܙܕܝܩܘܬܐ : 7 ܗܟܝܠ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܝܢܘܢ ܕܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܗܢܘܢ ܗܢ ܒܢܝ ܐܒܪܗܡ : 8 ܘܚܙܝܐ ܗܘܐ ܟܬܒܐ ܕܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܡܙܟܐ ܐܠܗܐ ܠܥܡܡܐ ܘܒܫܪ ܩܕܡ ܠܐܒܪܗܡ ܕܒܟ ܢܬܒܪܟܘܢ ܟܠ ܥܡܡܐ : 9 ܗܟܝܠ ܗܢ ܕܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܢܬܒܪܟܘܢ ܥܡ ܗܝܡܢ ܐܒܪܗܡ : 10 ܟܠ ܕܡܢ ܥܒܕܐ ܕܢܡܘܣܐ ܐܝܬܘܗܝ ܬܚܝܬ ܠܘܛ ܐܪܝܪܘܬܐ ܕܟܬܝܒ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܗܘ ܓܒܪܐ ܕܠܐ ܩܐܡ ܒܟܠ ܡܠܐ ܕܟܬܝܒ ܒܣܦܪܐ ܕܢܡܘܣܐ ܕܢܥܒܕ ܐܢܘܢ : 11 ܘܕܝ ܠܐ ܒܢܡܘܣܐ ܐܝܬ ܠܐ ܐܕ ܕܙܟܝ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܕܙܕܝܩ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܢܚܐ : 12 ܘܠܐ ܗܘ ܕܥܒܕ ܢܡܘܣܐ ܗܘ ܕܢܚܐ ܒܗܘܢ ܐܠܐ ܗܘ ܕܥܒܕ ܐܢܘܢ ܢܚܐ ܒܗܘܢ : 13 ܡܫܝܚܐ ܦܕܐ ܠܢ ܡܢ ܠܘܛ ܠܥܢܬܐ ܕܢܡܘܣܐ ܕܗܘܐ ܠܥܠ ܡܢ ܒܕܠܢ ܠܥܢܬܐ ܡܛܠ ܕܟܬܝܒ ܐܝܬ ܗܘ ܓܒܪܐ ܕܬܠܐ ܥܠ ܥܘܣܦܐ :

2 Hoc solum volo a vobis discere, ex operibus legis Spiritum accepistis, an ex auditu fidei? 3 Sic stulti estis? cum spiritu cœperitis, nunc carne consumamini? 4 Tanta passi estis sine causa? si tamen sine causa. 5 Qui ergo tribuit vobis Spiritum et operatur virtutes in vobis, ex operibus legis an ex auditu fidei? 6 Sicut Abraham credidit Deo, et reputatum est ei ad justitiam. 7 Cognoscite ergo quia qui ex fide sunt, hi sunt filii Abrahæ. 8 Providens autem scriptura quia ex fide justificat gentes Deus, prænuntiavit Abrahæ quia benedicentur in te omnes gentes. 9 Igitur qui ex fide sunt, benedicentur cum fideli Abraham. 10 Quicumque enim ex operibus legis sunt, sub maledicto sunt. Scriptum est enim: Maledictus omnis qui non permanserit in omnibus quæ scripta sunt in libro legis ut faciat ea. 11 Quoniam autem in lege nemo justificatur apud Deum, manifestum est, quia justus ex fide vivit. 12 Lex autem non est ex fide, sed: Qui fecerit ea, vivet in illis. 13 Christus nos redimit de maledicto legis, factus pro nobis maledictum, quia scriptum est: Maledictus omnis qui pendet in ligno;

14 "Ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ
Ἀβραὰμ γένηται ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πνεύματος λά-
βωμεν διὰ τῆς πίστεως. 15 Ἀδελφοί,
κατὰ ἄνθρωπον λέγω. Ὅμως ἀνθρώπου
κεκυρωμένην διαθήκην οὐδεὶς ἀθετεῖ ἢ
ἐπιδιατάσσεται. 16 Τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐρρέ-
θησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι
αὐτοῦ. Οὐ λέγει· Καὶ τοῖς σπέρμασιν,
ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνός· Καὶ
τῷ σπέρματί σου, ὅς ἐστιν Χριστός.
17 Τοῦτο δὲ λέγω· διαθήκην προκεκυ-
ρωμένην ὑπὸ τοῦ θεοῦ [εἰς Χριστὸν] ὁ
μετὰ τετρακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη
γεγονὼς νόμος οὐκ ἀκυροῖ, εἰς τὸ κατ-
αργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν. 18 Εἰ γὰρ
ἐκ νόμου ἡ κληρονομία, οὐκέτι ἐξ ἐπαγ-
γελίας· τῷ δὲ Ἀβραὰμ δι' ἐπαγγελίας
κεχάρισται ὁ θεός. 19 Τί οὖν ὁ νόμος;
Τῶν παραβάσεων χάριν προσετέθη,
ἄχρις οὗ ἔλθῃ τὸ σπέρμα ᾧ ἐπήγγελται,
διαταγεὶς δι' ἀγγέλων, ἐν χειρὶ μεσίτου.
20 Ὁ δὲ μεσίτης ἑνὸς οὐκ ἔστιν, ὁ δὲ θεὸς
εἷς ἐστίν. 21 Ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν
ἐπαγγελιῶν τοῦ θεοῦ; Μὴ γένοιτο. Εἰ
γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆ-
σαι, ὄντως ἐκ νόμου ἦν ἂν ἡ δικαιοσύνη·
22 Ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφὴ τὰ πάντα
ὑπὸ ἁμαρτίαν ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως
Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσιν.

14 ܕܢܗܘܐ ܒܥܡܡܐ ܒܪܟܬܐ ܕܐܒܪܗܡ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܕܢܩܒܠ
ܢ ܗܘ ܒܗ ܐܝܬ ܠܢ ܒܗ ܐܦ ܐܢܚܢ ܕܢܩܒܠ ܒܗ ܐܬ ܗܘ ܕ
ܡܘܥܕܐ ܕܪܘܚܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܢܣܒ ܠܢ ܐܝܬ ܠܢ ܕܢܩܒܠ ܒ
ܗ ܐܬ ܗܘ ܕ ܡܘܥܕܐ ܕܪܘܚܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܢܣܒ ܠܢ ܐܝܬ ܠ
ܢ ܕܢܩܒܠ ܒ 15 ܐܚܝ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܐܝܟ ܕܒܪ ܐ
ܢܫܐ ܐܦ ܐܢܐ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܐܝܟ ܕܒܪ ܐ ܢܫܐ ܐܦ ܐ
ܢܐ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܐܝܟ ܕܒܪ ܐ ܢܫܐ ܐܦ ܐ ܢܐ ܐ
ܡܪ ܠܟܘܢ ܐܝܟ ܕܒܪ ܐ ܢܫܐ ܐܦ ܐ ܢܐ ܐ ܡ

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ, γ', δ'.

23 Πρὸ τοῦ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίστιν ὑπὸ νόμον ἐφρουρούμεθα συνκλειόμενοι εἰς τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. 24 "Ωστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν· 25 Ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν. 26 Πάντες γὰρ υἱοὶ θεοῦ ἐστὲ διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· 27 "Οσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. 28 Οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· ἅπαντες γὰρ ὑμεῖς εἷς ἐστὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 29 Εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραὰμ σπέρμα ἐστέ, κατὰ ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

ΚΕΦ. δ'.

1 ΛΕΓΩ δέ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει δούλου κύριος πάντων ὤν, 2 Ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἐστὶν καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρός. 3 Οὕτως καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἤμεθα δεδουλωμένοι· 4 "Οτε δὲ ἦλθεν τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμον, 5 "Ινα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἱοθεσίαν ἀπολάβωμεν. 6 "Οτι δέ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν, κρᾶζον· Ἀββᾶ ὁ πατήρ.

ܟܬܒ ܫܠܝܚ ✣ ٢ ✣ ܠܘܩܐ

23 ܒܬܪ ܕܐܬܬ ܗܝܡܢܘܬܐ ܗܘܝܢ ܢܛܪܝܢ ܐܢܚܢ ܬܚܝܬ ܢܡܘܤܐ ܕܢܬܓܠܝ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܥܬܝܕܐ ܠܡܬܓܠܝ . 24 ܘܗܟܢܐ ܢܡܘܤܐ ܐܒܘܢ ܗܘܐ ܠܡܫܝܚܐ ܕܒܗ ܢܬܙܟܐ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ . 25 ܘܟܕ ܐܬܬ ܗܝܡܢܘܬܐ ܠܐ ܗܘܝܢ ܬܚܝܬ ܐܒܘܢ ܬܘ . 26 ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܐܢܬܘܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . 27 ܟܠ ܕܐܢ ܒܡܫܝܚܐ ܐܬܡܥܡܕܬܘܢ ܒܡܫܝܚܐ ܐܬܠܒܫܬܘܢ . 28 ܠܝܬ ܝܗܘܕܝ ܘܠܐ ܝܘܢܝ ܠܝܬ ܥܒܕ ܘܠܐ ܚܪ ܠܝܬ ܕܟܪ ܘܢܩܒܐ ܠܐ ܐܝܬ ܐܠܐ ܟܠܗܘܢ ܚܕ ܐܢܬܘܢ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ . 29 ܐܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܕܡܫܝܚܐ ܐܦ ܗܟܢܐ ܙܪܥܐ ܕܐܒܪܗܡ ܐܢܬܘܢ ܘܠܘܬ ܡܘܥܕܐ ܐܬ ܐܢܬܘܢ ܝܪܬܐ .

ܦܨܠܐ ✣ ٤

1 ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܟܠ ܙܡܢ ܕܝܪܬܐ ܛܠܝܐ ܗܘ ܠܐ ܡܫܬܠܚ ܡܕܡ ܡܢ ܥܒܕ ܐܦ ܟܕ ܡܪܝܐ ܕܟܠ ܡܕܡ ܗܘ . 2 ܐܠܐ ܬܚܝܬ ܐܦܛܪܘܦܐ ܘܒܝܕ ܡܕܒܪܢܐ ܗܘ ܥܕ ܙܡܢܐ ܕܐܒܘ ܡܬܩܒܥ . 3 ܗܟܢܐ ܐܦ ܚܢܢ ܟܕ ܛܠܝܢ ܗܘܝܢ ܬܚܝܬ ܐܣܛܘܟܣܐ ܕܥܠܡܐ ܗܘܝܢ ܡܫܬܥܒܕܝܢ . 4 ܐܠܐ ܟܕ ܐܬܬ ܡܠܝܢܘܬܐ ܕܙܡܢܐ ܫܕܪ ܐܠܗܐ ܠܒܪܗ ܕܐܬܝܠܕ ܡܢ ܐܢܬܬܐ ܕܐܬܥܒܕ ܬܚܝܬ ܢܡܘܤܐ . 5 ܕܢܦܪܩ ܠܐܝܠܝܢ ܕܬܚܝܬ ܢܡܘܤܐ ܗܘܘ ܕܢܩܒܠ ܐܦ ܚܢܢ ܬܣܝܡܘܬܐ ܕܒܢܝܐ . 6 ܘܡܛܠ ܕܒܢܝ ܐܢܬܘܢ ܫܕܪ ܐܠܗܐ ܪܘܚܗ ܕܒܪܗ ܠܒܒܬܢ ܕܩܪܝ ܐܒܐ ܐܒ .

AD GALATAS, III. IV.

23 Prius autem quam veniret fides sub lege custodiebamur conclusi in eam fidem quæ revelanda erat. 24 Itaque lex pedagogus noster fuit in Christo, ut ex fide justificemur: 25 At ubi venit fides, jam non sumus sub pedagogo. 26 Omnes enim filii Dei estis per fidem in Christo Jesu. 27 Quicumque enim in Christo baptizati estis, Christum induistis. 28 Non est Judæus neque Grecus, non est servus neque liber, non est masculus neque femina: omnes enim vos unum estis in Christo Jesu. 29 Si autem vos Christi, ergo Abrahæ semen estis, secundum promissionem heredes.

CAPUT IV.

1 Dico autem, quanto tempore heres parvulus est, nihil differt servo, cum sit Dominus omnium, 2 Sed sub tutoribus est et actoribus usque ad præfinitum tempus a patre. 3 Ita et nos cum essemus parvuli, sub elementis mundi eramus servientes: 4 At ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum, factum ex muliere, factum sub lege, 5 Ut eos qui sub lege erant redimeret, ut adoptionem filiorum reciperemus. 6 Quoniam autem estis filii, misit Deus Spiritum Filii sui in corda nostra, clamantem, Abba Pater.

7 "Ωστε οὐκέτι εἶ δοῦλος ἀλλὰ υἱός, εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος διὰ θεοῦ. 8 Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες θεὸν ἐδουλεύσατε τοῖς φύσει μὴ οὖσιν θεοῖς· 9 Νῦν δὲ γνόντες θεόν, μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, οἷς πάλιν ἄνωθεν δουλεῦσαι θέλετε; 10 Ἡμέρας παρατηρεῖσθε καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ ἐνιαυτούς; 11 Φοβοῦμαι ὑμᾶς μήπως εἰκῆ κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς. 12 Γίνεσθε ὡς ἐγώ, ὅτι κἀγὼ ὡς ὑμεῖς, ἀδελφοί, δέομαι ὑμῶν. Οὐδέν με ἠδικήσατε· 13 Οἴδατε δὲ ὅτι δι' ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς εὐηγγελισάμην ὑμῖν τὸ πρότερον, 14 Καὶ τὸν πειρασμὸν ὑμῶν ἐν τῇ σαρκί μου οὐκ ἐξουθενήσατε οὐδὲ ἐξεπτύσατε, ἀλλὰ ὡς ἄγγελον θεοῦ ἐδέξασθέ με, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν. 15 Ποῦ οὖν ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν; μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν ὅτι εἰ δυνατὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἐξορύξαντες ἐδώκατέ μοι. 16 "Ωστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέγονα ἀληθεύων ὑμῖν; 17 Ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς, ἀλλὰ ἐκκλεῖσαι ὑμᾶς θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε. 18 Καλὸν δὲ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε, καὶ μὴ μένον ἐν τῷ παρεῖναί με πρὸς ὑμᾶς.

7 Itaque jam non es servus sed filius: quod si filius, et heres per Deum. 8 Sed tunc quidem ignorantes Deum his qui natura non sunt dii serviebatis: 9 Nunc autem cum cognoveritis Deum, immo cogniti sitis a Deo, quomodo convertimini iterum ad infirma et egena elementa, quibus denuo servire vultis? 10 Dies observatis et menses et tempora et annos. 11 Timeo vos, ne forte sine causa laboraverim in vobis. 12 Estote sicut et ego, quia et ego sicut vos. Fratres, obsecro vos. Nihil me læsistis: 13 Scitis autem quia per infirmitatem carnis evangelizavi vobis jam pridem, 14 Et temptationem vestram in carne mea non sprevistis neque respuistis, sed sicut angelum Dei excepistis me, sicut Christum Jesum. 15 Ubi est ergo beatitudo vestra? Testimonium enim perhibeo vobis, quia si fieri posset oculos vestros eruissetis et dedissetis mihi. 16 Ergo inimicus vobis factus sum verum dicens vobis? 17 Æmulantur vos non bene, sed excludere vos volunt, ut illos æmulemini. 18 Bonum autem æmulamini in bono semper, et non tantum cum præsens sum apud vos.

19 Τέκνα μου, οὓς πάλιν ὠδίνω μέχρις οὗ μορφωθῇ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, 20 Ἤθελον δὲ παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι καὶ ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου, ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν. 21 Λέγετέ μοι, οἱ ὑπὸ νόμον θέλοντες εἶναι, τὸν νόμον οὐκ ἀκούετε; 22 Γέγραπται γὰρ ὅτι Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν, ἕνα ἐκ τῆς παιδίσκης καὶ ἕνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας. 23 Ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης κατὰ σάρκα γεγέννηται, ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας διὰ τῆς ἐπαγγελίας. 24 Ἅτινά ἐστιν ἀλληγορούμενα· αὗται γάρ εἰσιν δύο διαθῆκαι, μία μὲν ἀπὸ ὄρους Σινᾶ, εἰς δουλίαν γεννῶσα, ἥτις ἐστὶν Ἄγαρ. 25 Τὸ γὰρ Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ· συνστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἰερουσαλήμ, δουλεύει γὰρ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. 26 Ἡ δὲ ἄνω Ἰερουσαλὴμ ἐλευθέρα ἐστίν, ἥτις ἐστὶν μήτηρ ἡμῶν· 27 Γέγραπται γάρ· Εὐφράνθητι στεῖρα ἡ οὐ τίκτουσα, ῥῆξον καὶ βόησον ἡ οὐκ ὠδίνουσα, ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα. 28 Ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, κατὰ Ἰσαὰκ ἐπαγγελίας τέκνα ἐστέ. 29 Ἀλλ' ὥσπερ τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς ἐδίωκεν τὸν κατὰ πνεῦμα, οὕτως καὶ νῦν. 30 Ἀλλὰ τί λέγει ἡ γραφή; ἔκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς· οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρας. 31 Διό, ἀδελφοί, οὐκ ἐσμὲν παιδίσκης τέκνα ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας.

19 ܥܕܡܝ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܝ ܒܢܝ ܕܥܡܗܘܢ ܐܬܝܠܕ ܡܫܝܚܐ ܒܟܘܢ ܀ 20 ܘܒܥܝܬ ܐܢܐ ܕܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ ܗܫܐ ܘܐܫܢܐ ܩܠܝ ܕܐܬܒܗܬ ܒܗ ܀ ܐܡܪ ܠܝ ܐܢܬ ܕܒܥܐ ܕܗܘܝܬ ܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ ܘܠܐ ܫܡܥ ܢܡܘܣܐ ܀ 21 ܐܡܪ ܠܝ ܐܢܬ ܕܒܥܐ ܕܗܘܝܬ ܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ ܘܠܐ ܫܡܥ ܢܡܘܣܐ ܀ 22 ܟܬܝܒ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܐܒܪܗܡ ܬܪܝܢ ܒܢܝܢ ܚܕ ܡܢ ܐܡܬܐ ܘܚܕ ܡܢ ܚܪܬܐ ܀ 23 ܐܠܐ ܗܘ ܕܡܢ ܐܡܬܐ ܐܬܝܠܕ ܒܦܓܪܐ ܘܗܘ ܕܡܢ ܚܪܬܐ ܐܬܝܠܕ ܒܗ ܒܬܘܫܒܚܐ ܀ 24 ܗܠܝܢ ܡܬܦܫܩܢ ܒܦܠܓܘܬܐ ܗܠܝܢ ܬܪܝܢ ܝܘܬܦܐ ܐܢܘܢ ܚܕ ܡܢ ܛܘܪ ܣܝܢܝ ܕܒܢܝ ܠܥܒܘܕܬܐ ܐܝܬ ܗܝ ܗܓܪ ܀ 25 ܛܘܪ ܣܝܢܝ ܗܘ ܗܓܪ ܒܛܘܪܐ ܕܥܪܒܝܐ ܘܡܫܬܘܝ ܠܐܘܪܫܠܡ ܕܗܫܐ ܘܥܡ ܒܢܝܗ ܒܥܒܘܕܬܐ ܐܝܬ ܗܝ ܀ 26 ܐܘܪܫܠܡ ܕܠܥܠ ܚܪܬܐ ܗܝ ܘܐܡܗܝܢ ܟܠܗܝܢ ܀ 27 ܟܬܝܒ ܗܘ ܕܐܝܬ ܐܡܪ ܗܦܟܝ ܥܩܪܬܐ ܕܠܐ ܝܠܕܬ ܘܦܨܚܝ ܘܩܠܝ ܕܠܐ ܚܒܠܬ ܀ ܕܣܓܝܐܝܢ ܒܢܝ ܕܥܩܪܬܐ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܒܥܠ ܀ 28 ܐܢܬܘܢ ܗܘ ܐܚܝ ܐܝܟ ܕܝܨܚܩ ܒܢܝ ܕܡܘܥܕܐ ܐܢܬܘܢ ܀ 29 ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܗܘ ܕܡܢ ܒܣܪܐ ܐܬܝܠܕ ܪܕܦ ܠܗ ܠܗܘ ܕܡܢ ܪܘܚܐ ܐܦ ܗܫܐ ܀ 30 ܐܠܐ ܡܢܐ ܐܡܪ ܟܬܒܐ ܦܪܘ ܠܐܡܬܐ ܘܠܒܪܗ ܀ ܠܐ ܝܪܬ ܒܪ ܐܡܬܐ ܥܡ ܒܪ ܚܪܬܐ ܀ 31 ܗܟܢܐ ܐܚܝ ܠܐ ܒܢܝ ܐܡܬܐ ܐܢܚܢ ܐܠܐ ܕܚܪܬܐ ❖

19 Filioli mei, quos iterum parturio, donec formetur Christus in vobis. 20 Vellem autem esse apud vos modo et mutare vocem meam, quoniam confundor in vobis. 21 Dicite mihi, qui sub lege vultis esse, legem non legistis? 22 Scriptum est enim quoniam Abraham duos filios habuit, unum de ancilla et unum de libera. 23 Sed qui de ancilla, secundum carnem natus est; qui autem de libera, per repromissionem. 24 Quæ sunt per allegoriam dicta. Hæc enim sunt duo testamenta, unum quidem a monte Sina, in servitutem generans, quæ est Agar. 25 Sina enim mons est in Arabia, qui junctus est ei quæ nunc est Hierusalem et servit cum filiis ejus: 26 Illa autem quæ sursum est Hierusalem libera est, quæ est mater nostra. 27 Scriptum est enim: Lætare sterilis quæ non paris, erumpe et clama quæ non parturis, quia multi filii desertæ magis quam ejus quæ habet virum. 28 Nos autem, fratres, secundum Isaac promissionis filii sumus. 29 Sed quomodo tunc qui secundum carnem natus fuerat persequebatur eum qui secundum spiritum, ita et nunc. 30 Sed quid dicit scriptura? Eice ancillam et filium ejus: non enim heres erit filius ancillæ cum filio liberæ. 31 Itaque, fratres, non sumus ancillæ filii sed liberæ.

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ, ε'.

ΚΕΦ. ε'.

1 ΤΗι ἐλευθερίᾳ ἡμᾶς Χριστὸς ἠλευθέρωσεν. Στήκετε οὖν καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλίας ἐνέχεσθε. 2 Ἴδε ἐγὼ Παῦλος λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν περιτέμνησθε, Χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει. 3 Μαρτύρομαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι. 4 Κατηργήθητε ἀπὸ Χριστοῦ οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε, τῆς χάριτος ἐξεπέσατε. 5 Ἡμεῖς γὰρ πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα. 6 Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομή τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη. 7 Ἐτρέχετε καλῶς· τίς ὑμᾶς ἐνέκοψεν ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι; 8 Ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς. 9 Μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. 10 Ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρονήσετε· ὁ δὲ ταράσσων ὑμᾶς βαστάσει τὸ κρίμα, ὅστις ἐὰν ᾖ. 11 Ἐγὼ δέ, ἀδελφοί, εἰ περιτομὴν ἔτι κηρύσσω, τί ἔτι διώκομαι; ἄρα κατήργηται τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. 12 Ὄφελον καὶ ἀποκόπτονται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς.

AD GALATAS, V.

CAPUT V.

1 Qua libertate nos Christus liberavit, state, et nolite iterum jugo servitutis contineri. 2 Ecce ego Paulus dico vobis quoniam si circumcidamini, Christus vobis nihil proderit: 3 Testificor autem rursum omni homini circumcidenti se quoniam debitor est universæ legis faciendæ. 4 Evacuati estis a Christo, qui in lege justificamini, a gratia excidistis. 5 Nos enim spiritu ex fide spem justitiæ expectamus. 6 Nam in Christo Jesu neque circumcisio aliquid valet neque præputium, sed fides quæ per caritatem operatur. 7 Currebatis bene: quis vos inpedivit veritati non obœdire? 8 Persuasio non est ex eo qui vocat vos. 9 Modicum fermentum totam massam corrumpit. 10 Ego confido vobis in Domino, quod nihil aliud sapietis: qui autem conturbat vos, portavit judicium quicumque est ille. 11 Ego autem, fratres, si circumcisionem adhuc prædico, quid adhuc persecutionem patior? ergo evacuatum est scandalum crucis. 12 Utinam et abscindantur qui vos conturbant.

ܟܠ ܫܘܒܚܐ ܠܐ ܐܝܬ ܒܗ ܐܠܐ ܒܡܫܝܚܐ ܘܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܥܒܕܐ ܒܚܘܒܐ ׃ ٭ ס ٭ ܗܠܝܢ ܗܘ ܕܐܡܪ ٭ ס ٭ ܐܝܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ׃ ١ ܐܢܬܘܢ ܕܒܚܪܘܬܐ ܩܪܝܬ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܬܗܘܘ ܒܥܠ ܡܕܡ ׃ ٢ ܗܐ ܐܢܐ ܦܘܠܘܣ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܕܐܢ ܬܬܓܙܪܘ ܡܫܝܚܐ ܠܐ ܢܫܪܐ ܠܟܘܢ ׃ ٣ ܘܣܗܕ ܐܢܐ ܠܟܠ ܓܒܪܐ ܕܡܬܓܙܪ ܕܚܝܒ ܗܘ ܠܥܒܕ ܟܠ ܢܡܘܣܐ ׃ ٤ ܐܬܒܛܠܬܘܢ ܡܢ ܡܫܝܚܐ ܐܢܬܘܢ ܕܒܢܡܘܣܐ ܙܟܝܐ ܐܬܘܢ ܡܢ ܛܝܒܘܬܐ ܢܦܠܬܘܢ ׃ ٥ ܐܢܚܢܢ ܒܪܘܚܐ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܣܒܪܝܢ ܣܒܪ ܙܟܘܬܐ ׃ ٦ ܐܦ ܒܡܫܝܚܐ ܠܐ ܡܕܡ ܡܫܟܚ ܠܐ ܓܠܦܐ ܘܠܐ ܥܘܪܠܐ ׃ ٧ ܐܠܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܒܚܘܒܐ ׃ ٨ ܫܦܝܪ ܗܘܝܬ ܕܪܗܛܬ ܠܡܢ ܕܠܐ ܫܡܥ ܠܫܪܪܐ ׃ ٩ ܠܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܩܪܝ ܠܟܘܢ ׃ ١٠ ܡܥܪܒܐ ܡܚܡܥ ܟܠ ܓܘܫܡܐ ׃ ١١ ܐܢܐ ܒܡܪܝܐ ܒܛܚ ܥܠ ܟܘܢ ܕܠܐ ܬܬܚܫܒܘܢ ܐܠܐ ܕܡܢ ܕܡܒܗܬ ܠܟܘܢ ׃ ١٢ ܢܣܒܪ ܗܘ ܕܢܬܪܡܘܢ ׃ ١٣ ܐܚܝ ܒܢܝ ܐܢܬܘܢ ܠܚܪܝܪܘܬܐ ׃ ١٤ ܐܠܐ ܕܠܐ ܚܪܝܪܘܬܟܘܢ ܬܗܘܐ ܠܥܠܬܐ ׃ ١٥ ܐܠܐ ܕܡܬܚܡܝ ܐܢܬܘܢ ׃ ١٦ ܐܡܪ ܐܢܐ ܘܐܡܪܬ ׃ ١٧ ܐܠܐ ܕܐܢ ܐܢܬ ܡܫܬܡܫ ׃ ١٨ ܐܢ ܐܢܬ ܡܬܢܗܓ ׃ ١٩ ׃ ٢٠ ׃ ٢١ ׃ ٢٢ ׃ ٢٣ ׃ ٢٤ ׃ ٢٥ ׃ ٢٦ ׃ ٢٧ ׃ ٢٨ ׃ ٢٩ ׃ ٣٠ ׃ ٣١ ׃ ٣٢ ׃ ٣٣ ׃ ٣٤ ׃ ٣٥ ׃ ٣٦ ׃ ٣٧ ׃ ٣٨ ׃ ٣٩ ׃ ٤٠ ׃ ٤١ ׃ ٤٢ ׃ ٤٣ ׃ ٤٤ ׃ ٤٥ ׃ ٤٦ ׃ ٤٧ ׃ ٤٨ ׃ ٤٩ ׃ ٥٠ ׃ ٥١ ׃ ٥٢ ׃ ٥٣ ׃ ٥٤ ׃ ٥٥ ׃ ٥٦ ׃ ٥٧ ׃ ٥٨ ׃ ٥٩ ׃ ٦٠ ׃ ٦١ ׃ ٦٢ ׃ ٦٣ ׃ ٦٤ ׃ ٦٥ ׃ ٦٦ ׃ ٦٧ ׃ ٦٨ ׃ ٦٩ ׃ ٧٠ ׃ ٧١ ׃ ٧٢ ׃ ٧٣ ׃ ٧٤ ׃ ٧٥ ׃ ٧٦ ׃ ٧٧ ׃ ٧٨ ׃ ٧٩ ׃ ٨٠ ׃ ٨١ ׃ ٨٢ ׃ ٨٣ ׃ ٨٤ ׃ ٨٥ ׃ ٨٦ ׃ ٨٧ ׃ ٨٨ ׃ ٨٩ ׃ ٩٠ ׃ ٩١ ׃ ٩٢ ׃ ٩٣ ׃ ٩٤ ׃ ٩٥ ׃ ٩٦ ׃ ٩٧ ׃ ٩٨ ׃ ٩٩ ׃ ١٠٠ ׃ ١٠١ ׃ ١٠٢ ׃ ١٠٣ ׃ ١٠٤ ׃ ١٠٥ ׃ ١٠٦ ׃ ١٠٧ ׃ ١٠٨ ׃ ١٠٩ ׃ ١١٠ ׃ ١١١ ׃ ١١٢ ׃ ١١٣ ׃ ١١٤ ׃ ١١٥ ׃ ١١٦ ׃ ١١٧ ׃ ١١٨ ׃ ١١٩ ׃ ١٢٠ ׃ ١٢١ ׃ ١٢٢ ׃ ١٢٣ ׃ ١٢٤ ׃ ١٢٥ ׃ ١٢٦ ׃ ١٢٧ ׃ ١٢٨ ׃ ١٢٩ ׃ ١٣٠ ׃ ١٣١ ׃ ١٣٢ ׃ ١٣٣ ׃ ١٣٤ ׃ ١٣٥ ׃ ١٣٦ ׃ ١٣٧ ׃ ١٣٨ ׃ ١٣٩ ׃ ١٤٠ ׃ ١٤١ ׃ ١٤٢ ׃ ١٤٣ ׃ ١٤٤ ׃ ١٤٥ ׃ ١٤٦ ׃ ١٤٧ ׃ ١٤٨ ׃ ١٤٩ ׃ ١٥٠ ׃ ١٥١ ׃ ١٥٢ ׃ ١٥٣ ׃ ١٥٤ ׃ ١٥٥ ׃ ١٥٦ ׃ ١٥٧ ׃ ١٥٨ ׃ ١٥٩ ׃ ١٦٠ ׃ ١٦١ ׃ ١٦٢ ׃ ١٦٣ ׃ ١٦٤ ׃ ١٦٥ ׃ ١٦٦ ׃ ١٦٧ ׃ ١٦٨ ׃ ١٦٩ ׃ ١٧٠ ׃ ١٧١ ׃ ١٧٢ ׃ ١٧٣ ׃ ١٧٤ ׃ ١٧٥ ׃ ١٧٦ ׃ ١٧٧ ׃ ١٧٨ ׃ ١٧٩ ׃ ١٨٠ ׃ ١٨١ ׃ ١٨٢ ׃ ١٨٣ ׃ ١٨٤ ׃ ١٨٥ ׃ ١٨٦ ׃ ١٨٧ ׃ ١٨٨ ׃ ١٨٩ ׃ ١٩٠ ׃ ١٩١ ׃ ١٩٢ ׃ ١٩٣ ׃ ١٩٤ ׃ ١٩٥ ׃ ١٩٦ ׃ ١٩٧ ׃ ١٩٨ ׃ ١٩٩ ׃ ٢٠٠ ׃ ٢٠١ ׃ ٢٠٢ ׃ ٢٠٣ ׃ ٢٠٤ ׃ ٢٠٥ ׃ ٢٠٦ ׃ ٢٠٧ ׃ ٢٠٨ ׃ ٢٠٩ ׃ ٢١٠ ׃ ٢١١ ׃ ٢١٢ ׃ ٢١٣ ׃ ٢١٤ ׃ ٢١٥ ׃ ٢١٦ ׃ ٢١٧ ׃ ٢١٨ ׃ ٢١٩ ׃ ٢٢٠ ׃ ٢٢١ ׃ ٢٢٢ ׃ ٢٢٣ ׃ ٢٢٤ ׃ ٢٢٥ ׃ ٢٢٦ ׃ ٢٢٧ ׃ ٢٢٨ ׃ ٢٢٩ ׃ ٢٣٠ ׃ ٢٣١ ׃ ٢٣٢ ׃ ٢٣٣ ׃ ٢٣٤ ׃ ٢٣٥ ׃ ٢٣٦ ׃ ٢٣٧ ׃ ٢٣٨ ׃ ٢٣٩ ׃ ٢٤٠ ׃ ٢٤١ ׃ ٢٤٢ ׃ ٢٤٣ ׃ ٢٤٤ ׃ ٢٤٥ ׃ ٢٤٦ ׃ ٢٤٧ ׃ ٢٤٨ ׃ ٢٤٩ ׃ ٢٥٠ ׃ ٢٥١ ׃ ٢٥٢ ׃ ٢٥٣ ׃ ٢٥٤ ׃ ٢٥٥ ׃ ٢٥٦ ׃ ٢٥٧ ׃ ٢٥٨ ׃ ٢٥٩ ׃ ٢٦٠ ׃ ٢٦١ ׃ ٢٦٢ ׃ ٢٦٣ ׃ ٢٦٤ ׃ ٢٦٥ ׃ ٢٦٦ ׃ ٢٦٧ ׃ ٢٦٨ ׃ ٢٦٩ ׃ ٢٧٠ ׃ ٢٧١ ׃ ٢٧٢ ׃ ٢٧٣ ׃ ٢٧٤ ׃ ٢٧٥ ׃ ٢٧٦ ׃ ٢٧٧ ׃ ٢٧٨ ׃ ٢٧٩ ׃ ٢٨٠ ׃ ٢٨١ ׃ ٢٨٢ ׃ ٢٨٣ ׃ ٢٨٤ ׃ ٢٨٥ ׃ ٢٨٦ ׃ ٢٨٧ ׃ ٢٨٨ ׃ ٢٨٩ ׃ ٢٩٠ ׃ ٢٩١ ׃ ٢٩٢ ׃ ٢٩٣ ׃ ٢٩٤ ׃ ٢٩٥ ׃ ٢٩٦ ׃ ٢٩٧ ׃ ٢٩٨ ׃ ٢٩٩ ׃ ٣٠٠ ׃ ٣٠١ ׃ ٣٠٢ ׃ ٣٠٣ ׃ ٣٠٤ ׃ ٣٠٥ ׃ ٣٠٦ ׃ ٣٠٧ ׃ ٣٠٨ ׃ ٣٠٩ ׃ ٣١٠ ׃ ٣١١ ׃ ٣١٢ ׃ ٣١٣ ׃ ٣١٤ ׃ ٣١٥ ׃ ٣١٦ ׃ ٣١٧ ׃ ٣١٨ ׃ ٣١٩ ׃ ٣٢٠ ׃ ٣٢١ ׃ ٣٢٢ ׃ ٣٢٣ ׃ ٣٢٤ ׃ ٣٢٥ ׃ ٣٢٦ ׃ ٣٢٧ ׃ ٣٢٨ ׃ ٣٢٩ ׃ ٣٣٠ ׃ ٣٣١ ׃ ٣٣٢ ׃ ٣٣٣ ׃ ٣٣٤ ׃ ٣٣٥ ׃ ٣٣٦ ׃ ٣٣٧ ׃ ٣٣٨ ׃ ٣٣٩ ׃ ٣٤٠ ׃ ٣٤١ ׃ ٣٤٢ ׃ ٣٤٣ ׃ ٣٤٤ ׃ ٣٤٥ ׃ ٣٤٦ ׃ ٣٤٧ ׃ ٣٤٨ ׃ ٣٤٩ ׃ ٣٥٠ ׃ ٣٥١ ׃ ٣٥٢ ׃ ٣٥٣ ׃ ٣٥٤ ׃ ٣٥٥ ׃ ٣٥٦ ׃ ٣٥٧ ׃ ٣٥٨ ׃ ٣٥٩ ׃ ٣٦٠ ׃ ٣٦١ ׃ ٣٦٢ ׃ ٣٦٣ ׃ ٣٦٤ ׃ ٣٦٥ ׃ ٣٦٦ ׃ ٣٦٧ ׃ ٣٦٨ ׃ ٣٦٩ ׃ ٣٧٠ ׃ ٣٧١ ׃ ٣٧٢ ׃ ٣٧٣ ׃ ٣٧٤ ׃ ٣٧٥ ׃ ٣٧٦ ׃ ٣٧٧ ׃ ٣٧٨ ׃ ٣٧٩ ׃ ٣٨٠ ׃ ٣٨١ ׃ ٣٨٢ ׃ ٣٨٣ ׃ ٣٨٤ ׃ ٣٨٥ ׃ ٣٨٦ ׃ ٣٨٧ ׃ ٣٨٨ ׃ ٣٨٩ ׃ ٣٩٠ ׃ ٣٩١ ׃ ٣٩٢ ׃ ٣٩٣ ׃ ٣٩٤ ׃ ٣٩٥ ׃ ٣٩٦ ׃ ٣٩٧ ׃ ٣٩٨ ׃ ٣٩٩ ׃ ٤٠٠ ׃ ٤٠١ ׃ ٤٠٢ ׃ ٤٠٣ ׃ ٤٠٤ ׃ ٤٠٥ ׃ ٤٠٦ ׃ ٤٠٧ ׃ ٤٠٨ ׃ ٤٠٩ ׃ ٤١٠ ׃ ٤١١ ׃ ٤١٢ ׃ ٤١٣ ׃ ٤١٤ ׃ ٤١٥ ׃ ٤١٦ ׃ ٤١٧ ׃ ٤١٨ ׃ ٤١٩ ׃ ٤٢٠ ׃ ٤٢١ ׃ ٤٢٢ ׃ ٤٢٣ ׃ ٤٢٤ ׃ ٤٢٥ ׃ ٤٢٦ ׃ ٤٢٧ ׃ ٤٢٨ ׃ ٤٢٩ ׃ ٤٣٠ ׃ ٤٣١ ׃ ٤٣٢ ׃ ٤٣٣ ׃ ٤٣٤ ׃ ٤٣٥ ׃ ٤٣٦ ׃ ٤٣٧ ׃ ٤٣٨ ׃ ٤٣٩ ׃ ٤٤٠ ׃ ٤٤١ ׃ ٤٤٢ ׃ ٤٤٣ ׃ ٤٤٤ ׃ ٤٤٥ ׃ ٤٤٦ ׃ ٤٤٧ ׃ ٤٤٨ ׃ ٤٤٩ ׃ ٤٥٠ ׃ ٤٥١ ׃ ٤٥٢ ׃ ٤٥٣ ׃ ٤٥٤ ׃ ٤٥٥ ׃ ٤٥٦ ׃ ٤٥٧ ׃ ٤٥٨ ׃ ٤٥٩ ׃ ٤٦٠ ׃ ٤٦١ ׃ ٤٦٢ ׃ ٤٦٣ ׃ ٤٦٤ ׃ ٤٦٥ ׃ ٤٦٦ ׃ ٤٦٧ ׃ ٤٦٨ ׃ ٤٦٩ ׃ ٤٧٠ ׃ ٤٧١ ׃ ٤٧٢ ׃ ٤٧٣ ׃ ٤٧٤ ׃ ٤٧٥ ׃ ٤٧٦ ׃ ٤٧٧ ׃ ٤٧٨ ׃ ٤٧٩ ׃ ٤٨٠ ׃ ٤٨١ ׃ ٤٨٢ ׃ ٤٨٣ ׃ ٤٨٤ ׃ ٤٨٥ ׃ ٤٨٦ ׃ ٤٨٧ ׃ ٤٨٨ ׃ ٤٨٩ ׃ ٤٩٠ ׃ ٤٩١ ׃ ٤٩٢ ׃ ٤٩٣ ׃ ٤٩٤ ׃ ٤٩٥ ׃ ٤٩٦ ׃ ٤٩٧ ׃ ٤٩٨ ׃ ٤٩٩ ׃ ٥٠٠ ׃ ٥٠١ ׃ ٥٠٢ ׃ ٥٠٣ ׃ ٥٠٤ ׃ ٥٠٥ ׃ ٥٠٦ ׃ ٥٠٧ ׃ ٥٠٨ ׃ ٥٠٩ ׃ ٥١٠ ׃ ٥١١ ׃ ٥١٢ ׃ ٥١٣ ׃ ٥١٤ ׃ ٥١٥ ׃ ٥١٦ ׃ ٥١٧ ׃ ٥١٨ ׃ ٥١٩ ׃ ٥٢٠ ׃ ٥٢١ ׃ ٥٢٢ ׃ ٥٢٣ ׃ ٥٢٤ ׃ ٥٢٥ ׃ ٥٢٦ ׃ ٥٢٧ ׃ ٥٢٨ ׃ ٥٢٩ ׃ ٥٣٠ ׃ ٥٣١ ׃ ٥٣٢ ׃ ٥٣٣ ׃ ٥٣٤ ׃ ٥٣٥ ׃ ٥٣٦ ׃ ٥٣٧ ׃ ٥٣٨ ׃ ٥٣٩ ׃ ٥٤٠ ׃ ٥٤١ ׃ ٥٤٢ ׃ ٥٤٣ ׃ ٥٤٤ ׃ ٥٤٥ ׃ ٥٤٦ ׃ ٥٤٧ ׃ ٥٤٨ ׃ ٥٤٩ ׃ ٥٥٠ ׃ ٥٥١ ׃ ٥٥٢ ׃ ٥٥٣ ׃ ٥٥٤ ׃ ٥٥٥ ׃ ٥٥٦ ׃ ٥٥٧ ׃ ٥٥٨ ׃ ٥٥٩ ׃ ٥٦٠ ׃ ٥٦١ ׃ ٥٦٢ ׃ ٥٦٣ ׃ ٥٦٤ ׃ ٥٦٥ ׃ ٥٦٦ ׃ ٥٦٧ ׃ ٥٦٨ ׃ ٥٦٩ ׃ ٥٧٠ ׃ ٥٧١ ׃ ٥٧٢ ׃ ٥٧٣ ׃ ٥٧٤ ׃ ٥٧٥ ׃ ٥٧٦ ׃ ٥٧٧ ׃ ٥٧٨ ׃ ٥٧٩ ׃ ٥٨٠ ׃ ٥٨١ ׃ ٥٨٢ ׃ ٥٨٣ ׃ ٥٨٤ ׃ ٥٨٥ ׃ ٥٨٦ ׃ ٥٨٧ ׃ ٥٨٨ ׃ ٥٨٩ ׃ ٥٩٠ ׃ ٥٩١ ׃ ٥٩٢ ׃ ٥٩٣ ׃ ٥٩٤ ׃ ٥٩٥ ׃ ٥٩٦ ׃ ٥٩٧ ׃ ٥٩٨ ׃ ٥٩٩ ׃ ٦٠٠ ׃ ٦٠١ ׃ ٦٠٢ ׃ ٦٠٣ ׃ ٦٠٤ ׃ ٦٠٥ ׃ ٦٠٦ ׃ ٦٠٧ ׃ ٦٠٨ ׃ ٦٠٩ ׃ ٦١٠ ׃ ٦١١ ׃ ٦١٢ ׃ ٦١٣ ׃ ٦١٤ ׃ ٦١٥ ׃ ٦١٦ ׃ ٦١٧ ׃ ٦١٨ ׃ ٦١٩ ׃ ٦٢٠ ׃ ٦٢١ ׃ ٦٢٢ ׃ ٦٢٣ ׃ ٦٢٤ ׃ ٦٢٥ ׃ ٦٢٦ ׃ ٦٢٧ ׃ ٦٢٨ ׃ ٦٢٩ ׃ ٦٣٠ ׃ ٦٣١ ׃ ٦٣٢ ׃ ٦٣٣ ׃ ٦٣٤ ׃ ٦٣٥ ׃ ٦٣٦ ׃ ٦٣٧ ׃ ٦٣٨ ׃ ٦٣٩ ׃ ٦٤٠ ׃ ٦٤١ ׃ ٦٤٢ ׃ ٦٤٣ ׃ ٦٤٤ ׃ ٦٤٥ ׃ ٦٤٦ ׃ ٦٤٧ ׃ ٦٤٨ ׃ ٦٤٩ ׃ ٦٥٠ ׃ ٦٥١ ׃ ٦٥٢ ׃ ٦٥٣ ׃ ٦٥٤ ׃ ٦٥٥ ׃ ٦٥٦ ׃ ٦٥٧ ׃ ٦٥٨ ׃ ٦٥٩ ׃ ٦٦٠ ׃ ٦٦١ ׃ ٦٦٢ ׃ ٦٦٣ ׃ ٦٦٤ ׃ ٦٦٥ ׃ ٦٦٦ ׃ ٦٦٧ ׃ ٦٦٨ ׃ ٦٦٩ ׃ ٦٧٠ ׃ ٦٧١ ׃ ٦٧٢ ׃ ٦٧٣ ׃ ٦٧٤ ׃ ٦٧٥ ׃ ٦٧٦ ׃ ٦٧٧ ׃ ٦٧٨ ׃ ٦٧٩ ׃ ٦٨٠ ׃ ٦٨١ ׃ ٦٨٢ ׃ ٦٨٣ ׃ ٦٨٤ ׃ ٦٨٥ ׃ ٦٨٦ ׃ ٦٨٧ ׃ ٦٨٨ ׃ ٦٨٩ ׃ ٦٩٠ ׃ ٦٩١ ׃ ٦٩٢ ׃ ٦٩٣ ׃ ٦٩٤ ׃ ٦٩٥ ׃ ٦٩٦ ׃ ٦٩٧ ׃ ٦٩٨ ׃ ٦٩٩ ׃ ٧٠٠ ׃ ٧٠١ ׃ ٧٠٢ ׃ ٧٠٣ ׃ ٧٠٤ ׃ ٧٠٥ ׃ ٧٠٦ ׃ ٧٠٧ ׃ ٧٠٨ ׃ ٧٠٩ ׃ ٧١٠ ׃ ٧١١ ׃ ٧١٢ ׃ ٧١٣ ׃ ٧١٤ ׃ ٧١٥ ׃ ٧١٦ ׃ ٧١٧ ׃ ٧١٨ ׃ ٧١٩ ׃ ٧٢٠ ׃ ٧٢١ ׃ ٧٢٢ ׃ ٧٢٣ ׃ ٧٢٤ ׃ ٧٢٥ ׃ ٧٢٦ ׃ ٧٢٧ ׃ ٧٢٨ ׃ ٧٢٩ ׃ ٧٣٠ ׃ ٧٣١ ׃ ٧٣٢ ׃ ٧٣٣ ׃ ٧٣٤ ׃ ٧٣٥ ׃ ٧٣٦ ׃ ٧٣٧ ׃ ٧٣٨ ׃ ٧٣٩ ׃ ٧٤٠ ׃ ٧٤١ ׃ ٧٤٢ ׃ ٧٤٣ ׃ ٧٤٤ ׃ ٧٤٥ ׃ ٧٤٦ ׃ ٧٤٧ ׃ ٧٤٨ ׃ ٧٤٩ ׃ ٧٥٠ ׃ ٧٥١ ׃ ٧٥٢ ׃ ٧٥٣ ׃ ٧٥٤ ׃ ٧٥٥ ׃ ٧٥٦ ׃ ٧٥٧ ׃ ٧٥٨ ׃ ٧٥٩ ׃ ٧٦٠ ׃ ٧٦١ ׃ ٧٦٢ ׃ ٧٦٣ ׃ ٧٦٤ ׃ ٧٦٥ ׃ ٧٦٦ ׃ ٧٦٧ ׃ ٧٦٨ ׃ ٧٦٩ ׃ ٧٧٠ ׃ ٧٧١ ׃ ٧٧٢ ׃ ٧٧٣ ׃ ٧٧٤ ׃ ٧٧٥ ׃ ٧٧٦ ׃ ٧٧٧ ׃ ٧٧٨ ׃ ٧٧٩ ׃ ٧٨٠ ׃ ٧٨١ ׃ ٧٨٢ ׃ ٧٨٣ ׃ ٧٨٤ ׃ ٧٨٥ ׃ ٧٨٦ ׃ ٧٨٧ ׃ ٧٨٨ ׃ ٧٨٩ ׃ ٧٩٠ ׃ ٧٩١ ׃ ٧٩٢ ׃ ٧٩٣ ׃ ٧٩٤ ׃ ٧٩٥ ׃ ٧٩٦ ׃ ٧٩٧ ׃ ٧٩٨ ׃ ٧٩٩ ׃ ٨٠٠ ׃ ٨٠١ ׃ ٨٠٢ ׃ ٨٠٣ ׃ ٨٠٤ ׃ ٨٠٥ ׃ ٨٠٦ ׃ ٨٠٧ ׃ ٨٠٨ ׃ ٨٠٩ ׃ ٨١٠ ׃ ٨١١ ׃ ٨١٢ ׃ ٨١٣ ׃ ٨١٤ ׃ ٨١٥ ׃ ٨١٦ ׃ ٨١٧ ׃ ٨١٨ ׃ ٨١٩ ׃ ٨٢٠ ׃ ٨٢١ ׃ ٨٢٢ ׃ ٨٢٣ ׃ ٨٢٤ ׃ ٨٢٥ ׃ ٨٢٦ ׃ ٨٢٧ ׃ ٨٢٨ ׃ ٨٢٩ ׃ ٨٣٠ ׃ ٨٣١ ׃ ٨٣٢ ׃ ٨٣٣ ׃ ٨٣٤ ׃ ٨٣٥ ׃ ٨٣٦ ׃ ٨٣٧ ׃ ٨٣٨ ׃ ٨٣٩ ׃ ٨٤٠ ׃ ٨٤١ ׃ ٨٤٢ ׃ ٨٤٣ ׃ ٨٤٤ ׃ ٨٤٥ ׃ ٨٤٦ ׃ ٨٤٧ ׃ ٨٤٨ ׃ ٨٤٩ ׃ ٨٥٠ ׃ ٨٥١ ׃ ٨٥٢ ׃ ٨٥٣ ׃ ٨٥٤ ׃ ٨٥٥ ׃ ٨٥٦ ׃ ٨٥٧ ׃ ٨٥٨ ׃ ٨٥٩ ׃ ٨٦٠ ׃ ٨٦١ ׃ ٨٦٢ ׃ ٨٦٣ ׃ ٨٦٤ ׃ ٨٦٥ ׃ ٨٦٦ ׃ ٨٦٧ ׃ ٨٦٨ ׃ ٨٦٩ ׃ ٨٧٠ ׃ ٨٧١ ׃ ٨٧٢ ׃ ٨٧٣ ׃ ٨٧٤ ׃ ٨٧٥ ׃ ٨٧٦ ׃ ٨٧٧ ׃ ٨٧٨ ׃ ٨٧٩ ׃ ٨٨٠ ׃ ٨٨١ ׃ ٨٨٢ ׃ ٨٨٣ ׃ ٨٨٤ ׃ ٨٨٥ ׃ ٨٨٦ ׃ ٨٨٧ ׃ ٨٨٨ ׃ ٨٨٩ ׃ ٨٩٠ ׃ ٨٩١ ׃ ٨٩٢ ׃ ٨٩٣ ׃ ٨٩٤ ׃ ٨٩٥ ׃ ٨٩٦ ׃ ٨٩٧ ׃ ٨٩٨ ׃ ٨٩٩ ׃ ٩٠٠ ׃ ٩٠١ ׃ ٩٠٢ ׃ ٩٠٣ ׃ ٩٠٤ ׃ ٩٠٥ ׃ ٩٠٦ ׃ ٩٠٧ ׃ ٩٠٨ ׃ ٩٠٩ ׃ ٩١٠ ׃ ٩١١ ׃ ٩١٢ ׃ ٩١٣ ׃ ٩١٤ ׃ ٩١٥ ׃ ٩١٦ ׃ ٩١٧ ׃ ٩١٨ ׃ ٩١٩ ׃ ٩٢٠ ׃ ٩٢١ ׃ ٩٢٢ ׃ ٩٢٣ ׃ ٩٢٤ ׃ ٩٢٥ ׃ ٩٢٦ ׃ ٩٢٧ ׃ ٩٢٨ ׃ ٩٢٩ ׃ ٩٣٠ ׃ ٩٣١ ׃ ٩٣٢ ׃ ٩٣٣ ׃ ٩٣٤ ׃ ٩٣٥ ׃ ٩٣٦ ׃ ٩٣٧ ׃ ٩٣٨ ׃ ٩٣٩ ׃ ٩٤٠ ׃ ٩٤١ ׃ ٩٤٢ ׃ ٩٤٣ ׃ ٩٤٤ ׃ ٩٤٥ ׃ ٩٤٦ ׃ ٩٤٧ ׃ ٩٤٨ ׃ ٩٤٩ ׃ ٩٥٠ ׃ ٩٥١ ׃ ٩٥٢ ׃ ٩٥٣ ׃ ٩٥٤ ׃ ٩٥٥ ׃ ٩٥٦ ׃ ٩٥٧ ׃ ٩٥٨ ׃ ٩٥٩ ׃ ٩٦٠ ׃ ٩٦١ ׃ ٩٦٢ ׃ ٩٦٣ ׃ ٩٦٤ ׃ ٩٦٥ ׃ ٩٦٦ ׃ ٩٦٧ ׃ ٩٦٨ ׃ ٩٦٩ ׃ ٩٧٠ ׃ ٩٧١ ׃ ٩٧٢ ׃ ٩٧٣ ׃ ٩٧٤ ׃ ٩٧٥ ׃ ٩٧٦ ׃ ٩٧٧ ׃ ٩٧٨ ׃ ٩٧٩ ׃ ٩٨٠ ׃ ٩٨١ ׃ ٩٨٢ ׃ ٩٨٣ ׃ ٩٨٤ ׃ ٩٨٥ ׃ ٩٨٦ ׃ ٩٨٧ ׃ ٩٨٨ ׃ ٩٨٩ ׃ ٩٩٠ ׃ ٩٩١ ׃ ٩٩٢ ׃ ٩٩٣ ׃ ٩٩٤ ׃ ٩٩٥ ׃ ٩٩٦ ׃ ٩٩٧ ׃ ٩٩٨ ׃ ٩٩٩ ׃ ١٠٠٠ ׃ ١٠٠١ ׃ ١٠٠٢ ׃ ١٠٠٣ ׃ ١٠٠٤ ׃ ١٠٠٥ ׃ ١٠٠٦ ׃ ١٠٠٧ ׃ ١٠٠٨ ׃ ١٠٠٩ ׃ ١٠١٠ ׃ ١٠١١ ׃ ١٠١٢ ׃ ١٠١٣ ׃ ١٠١٤ ׃ ١٠١٥ ׃ ١٠١٦ ׃ ١٠١٧ ׃ ١٠١٨ ׃ ١٠١٩ ׃ ١٠٢٠ ׃ ١٠٢١ ׃ ١٠٢٢ ׃ ١٠٢٣ ׃ ١٠٢٤ ׃ ١٠٢٥ ׃ ١٠٢٦ ׃ ١٠٢٧ ׃ ١٠٢٨ ׃ ١٠٢٩ ׃ ١٠٣٠ ׃ ١٠٣١ ׃ ١٠٣٢ ׃ ١٠٣٣ ׃ ١٠٣٤ ׃ ١٠٣٥ ׃ ١٠٣٦ ׃ ١٠٣٧ ׃ ١٠٣٨ ׃ ١٠٣٩ ׃ ١٠٤٠ ׃ ١٠٤١ ׃ ١٠٤٢ ׃ ١٠٤٣ ׃ ١٠٤٤ ׃ ١٠٤٥ ׃ ١٠٤٦ ׃ ١٠٤٧ ׃ ١٠٤٨ ׃ ١٠٤٩ ׃ ١٠٥٠ ׃ ١٠٥١ ׃ ١٠٥٢ ׃ ١٠٥٣ ׃ ١٠٥٤ ׃ ١٠٥٥ ׃ ١٠٥٦ ׃ ١٠٥٧ ׃ ١٠٥٨ ׃ ١٠٥٩ ׃ ١٠٦٠ ׃ ١٠٦١ ׃ ١٠٦٢ ׃ ١٠٦٣ ׃ ١٠٦٤ ׃ ١٠٦٥ ׃ ١٠٦٦ ׃ ١٠٦٧ ׃ ١٠٦٨ ׃ ١٠٦٩ ׃ ١٠٧٠ ׃ ١٠٧١ ׃ ١٠٧٢ ׃ ١٠٧٣ ׃ ١٠٧٤ ׃ ١٠٧٥ ׃ ١٠٧٦ ׃ ١٠٧٧ ׃ ١٠٧٨ ׃ ١٠٧٩ ׃ ١٠٨٠ ׃ ١٠٨١ ׃ ١٠٨٢ ׃ ١٠٨٣ ׃ ١٠٨٤ ׃ ١٠٨٥ ׃ ١٠٨٦ ׃ ١٠٨٧ ׃ ١٠٨٨ ׃ ١٠٨٩ ׃ ١٠٩٠ ׃ ١٠٩١ ׃ ١٠٩٢ ׃ ١٠٩٣ ׃ ١٠٩٤ ׃ ١٠٩٥ ׃ ١٠٩٦ ׃ ١٠٩٧ ׃ ١٠٩٨ ׃ ١٠٩٩ ׃ ١١٠٠ ׃ ١١٠١ ׃ ١١٠٢ ׃ ١١٠٣ ׃ ١١٠٤ ׃ ١١٠٥ ׃ ١١٠٦ ׃ ١١٠٧ ׃ ١١٠٨ ׃ ١١٠٩ ׃ ١١١٠ ׃ ١١١١ ׃ ١١١٢ ׃ ١١١٣ ׃ ١١١٤ ׃ ١١١٥ ׃ ١١١٦ ׃ ١١١٧ ׃ ١١١٨ ׃ ١١١٩ ׃ ١١٢٠ ׃ ١١٢١ ׃ ١١٢٢ ׃ ١١٢٣ ׃ ١١٢٤ ׃ ١١٢٥ ׃ ١١٢٦ ׃ ١١٢٧ ׃ ١١٢٨ ׃ ١١٢٩ ׃ ١١٣٠ ׃ ١١٣١ ׃ ١١٣٢ ׃ ١١٣٣ ׃ ١١٣٤ ׃ ١١٣٥ ׃ ١١٣٦ ׃ ١١٣٧ ׃ ١١٣٨ ׃ ١١٣٩ ׃ ١١٤٠ ׃ ١١٤١ ׃ ١١٤٢ ׃ ١١٤٣ ׃

13 Ὑμεῖς γὰρ ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί· μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκί, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις. 14 Ὁ γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἑνὶ λόγῳ πεπλήρωται, ἐν τῷ· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 15 Εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε μὴ ὑπ' ἀλλήλων ἀναλωθῆτε. 16 Λέγω δέ, πνεύματι περιπατεῖτε καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. 17 Ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ πνεύματος, τὸ δὲ πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκός· ταῦτα γὰρ ἀλλήλοις ἀντίκειται, ἵνα μὴ ἃ ἐὰν θέλητε ταῦτα ποιῆτε. 18 Εἰ δὲ πνεύματι ἄγεσθε, οὐκ ἐστὲ ὑπὸ νόμον. 19 Φανερὰ δέ ἐστιν τὰ ἔργα τῆς σαρκός, ἅτινά ἐστιν πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, 20 Εἰδωλολατρεία, φαρμακεία, ἔχθραι, ἔρις, ζῆλος, θυμοί, ἐριθεῖαι, διχοστασίαι, αἱρέσεις, 21 Φθόνοι, [φόνοι,] μέθαι, κῶμοι, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἃ προλέγω ὑμῖν καθὼς προεῖπον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. 22 Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ πνεύματός ἐστιν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πραΰτης, ἐγκράτεια·

13 ܐܢܬܘܢ ܒܪܚܡܐ ܐܬܩܪܝܬܘ ܐܚܝ ܐܦ ܗܘ ܐܠ ܚܪܝܪܘܬܐ ܐܬ: ܠܚܕܐ ܠܐ ܬܗܘܐ ܚܪܝܪܘܬܟܘܢ ܠܥܠܬܐ ܠܒܣܪܐ ܐܠܐ ܒܚܒܐ ܦܠܚܘ ܗܘ ܠܚܕ ܠܚܕ. 14 ܟܠ ܢܡܘܣܐ ܒܡܠܬܐ ܚܕܐ ܡܫܬܠܡ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܐܢ ܬܪܚܡ ܠܩܪܝܒܟ ܐܝܟ ܢܦܫܟ: 15 ܐܢ ܒܢܟܫܬܟܘܢ ܘܒܣܝܬܟܘܢ ܚܙܘ ܕܠܐ ܬܬܐܟܠܘ ܐܢܘܢ ܠܚܕ ܠܚܕ. 16 ܐܡܪ ܐܢܐ ܒܪܘܚܐ ܗܠܟܘ ܘܬܪܥܝܬܐ ܕܒܣܪܐ ܠܐ ܬܫܠܡܘܢ. 17 ܒܣܪܐ ܓܪ ܡܬܐܒܐ ܠܘܩܒܠ ܪܘܚܐ ܘܪܘܚܐ ܠܘܩܒܠ ܒܣܪܐ ܗܠܝܢ ܓܪ ܐܝܟ ܕܠܐ ܬܥܒܕܘܢ ܐܝܟ ܕܬܪܥܝܬܘܢ. 18 ܐܢ ܒܪܘܚܐ ܡܬܢܗܓܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܐܢܬܘܢ ܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ. 19 ܐܝܬ ܒܥܒܕܐ ܕܒܣܪܐ ܕܐܢܘܢ ܓܠܝܢ ܙܢܝܘܬܐ ܛܘܡܐܬܐ ܪܚܡܢܘܬܐ: 20 ܦܘܠܚܢ ܕܛܥܘܬܐ ܣܡܐ ܒܥܠ ܟܪܝܗ ܫܢܐ ܕܡܓܐ ܚܣܡܐ ܪܓܙܐ ܦܘܪܫܢܐ ܫܩܠܐ ܫܪܝܐ ܦܠܓܐ: 21 ܚܫܘܕ ܩܛܠ ܫܟܪܘܬܐ ܚܡܪ ܐܟܠ ܣܥܘܕ ܘܕܡܝܢ ܠܗܠܝܢ ܐܦ ܐܝܟ ܕܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܩܕܡ ܐܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܐܝܠܝܢ ܕܥܒܕܝܢ ܗܠܝܢ ܠܐ ܢܪܬܘܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. 22 ܐܝܟ ܗܢ ܦܪܝܐ ܕܪܘܚܐ ܐܝܬ ܚܘܒܐ ܚܕܘܬܐ ܫܠܡܐ ܐܪܟܐ ܛܝܒܘܬܐ ܫܦܝܪܘܬܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܡܬܢܝܐ ܡܬܟܢܝܘܬܐ ܥܡܝܪܘܬܐ ܡܬܟܒܫܢܘܬܐ ܡܬܟܠܬܢܘܬܐ:

13 Vos enim in libertatem vocati estis, fratres, tantum ne libertatem in occasionem detis carnis, sed per caritatem servite invicem. 14 Omnis enim lex in uno sermone impletur, Diliges proximum tuum sicut te ipsum. 15 Quod si invicem mordetis et comeditis, videte ne ab invicem consumamini. 16 Dico autem, Spiritu ambulate, et desiderium carnis non perficietis. 17 Caro enim concupiscit adversus spiritum, spiritus autem adversus carnem: hæc enim invicem adversantur, ut non quæcumque vultis illa faciatis. 18 Quod si spiritu ducemini, non estis sub lege. 19 Manifesta autem sunt opera carnis, quæ sunt fornicatio, inmunditia, luxuria, 20 Idolorum servitus, veneficia, inimicitiæ, contentiones, æmulationes, iræ, rixæ, dissensiones, sectæ, 21 Invidiæ, homicidia, ebrietates, comesationes, et his similia; quæ prædico vobis sicut prædixi, quoniam qui talia agunt regnum Dei non consequentur. 22 Fructus autem Spiritus est caritas, gaudium, pax, longanimitas, bonitas, benignitas, fides, modestia, continentia:

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ, ε', ς'.

23 Κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστιν νόμος.
24 Οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ τὴν σάρκα
ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασιν καὶ
ταῖς ἐπιθυμίαις. 25 Εἰ ζῶμεν πνεύματι,
πνεύματι καὶ στοιχῶμεν. 26 Μὴ γινώ-
μεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους προκαλού-
μενοι, ἀλλήλοις φθονοῦντες.

ΚΕΦ. ς'.

1 Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προλημφθῇ
ἄνθρωπος ἔν τινι παραπτώματι, ὑμεῖς
οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον
ἐν πνεύματι πραΰτητος, σκοπῶν σεαυτόν,
μὴ καὶ σὺ πειρασθῇς. 2 Ἀλλήλων τὰ
βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώ-
σετε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ. 3 Εἰ γὰρ
δοκεῖ τις εἶναί τι μηδὲν ὤν, φρεναπατᾷ
ἑαυτόν. 4 Τὸ δὲ ἔργον ἑαυτοῦ δοκιμα-
ζέτω ἕκαστος, καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον
τὸ καύχημα ἕξει καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον·
5 Ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον φορτίον βαστά-
σει. 6 Κοινωνείτω δὲ ὁ κατηχούμενος
τὸν λόγον τῷ κατηχοῦντι ἐν πᾶσιν
ἀγαθοῖς. 7 Μὴ πλανᾶσθε, θεὸς οὐ
μυκτηρίζεται. Ὃ γὰρ ἐὰν σπείρῃ
ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θερίσει. 8 Ὅτι
ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ ἐκ
τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν, ὁ δὲ
σπείρων εἰς τὸ πνεῦμα ἐκ τοῦ πνεύ-
ματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον. 9 Τὸ δὲ
καλὸν ποιοῦντες μὴ ἐνκακῶμεν· καιρῷ
γὰρ ἰδίῳ θερίσομεν μὴ ἐκλυόμενοι.

❖ ○ ❖ ס ❖ ܟܠܡܐ ܕܐܠܗܐ

23 ܠܐ ܐܝܟ ܗܠܝܢ ܕܥܒܕܝܢ ܠܐ ܢܡܘܣܐ.
24 ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܒܗ ܕܡܫܝܚܐ ܐܢܝܢ:
ܥܠ ܒܣܪܗ ܥܡ ܪܓܫܘܗܝ ܘܒܥܝܢܘܗܝ
ܕܨܠܝܒܘ. 25 ܐܢ ܚܝܝܢ ܒܪܘܚܐ ܒܪܘܚܐ
ܢܗܘܐ ܗܠܟܝܢ. 26 ܠܐ ܢܗܘܐ ܥܒܕܝܢ
ܫܘܝܐ ܕܡܬܟܪܝܢ ܐܢܫ ܠܐܚܪܢ ܘܡܩܢܝܢ
ܐܢܫ ܠܐܚܪܢ ܘܚܣܝܕܝܢ ❖

❖ ○ ❖ ס ❖ ܦܨܠܐ

1 ܐܝܬ. ܐܢ ܐܦ ܓܒܪܐ ܕܐܬܚܛܝ
ܒܡܕܡ ܐܢܬܘܢ ܕܐܢܬܘܢ ܪܘܚܢܝܐ
ܬܩܢܘܢ ܐܢܫ ܗܢܐ ܒܪܘܚ ܡܪܘܬܐ
ܡܬܒܨܝܢ ܐܢܬ ܕܠܐ ܐܦ ܐܢܬ ܢܬܢܣܐ.
2 ܐܚܕ ܠܚܕ ܫܘܠܝ ܐܢܫ ܠܐܚܪܢ
ܘܗܟܢܐ ܬܫܠܡܘܢ ܢܡܘܣܐ ܕܡܫܝܚܐ.
3 ܐܢ ܐܝܬ ܠܗ ܠܓܒܪܐ ܕܡܕܡ
ܐܝܬ ܠܗ ܕܗܘ ܟܠܝ ܐܢ ܠܝܬ ܠܗ ܐܦ
ܗܘ ܡܬܬܥܐ. 4 ܐܢ ܐܦ ܓܒܪܐ ܥܒܕܗ
ܕܫܦܝܪ ܢܗܘܐ ܠܗ ܒܓܘ ܒܠܚܘܕܝ
ܠܐ ܒܐܚܪܢ. 5 ܐܢ ܐܦ ܓܒܪܐ ܢܫܐ
ܠܚܠܬܗ ܕܝܠܗ. 6 ܢܬܠܡܕ ܐܢ ܐܦ
ܡܢ ܕܡܬܠܡܕ ܒܬܘܪܐ ܠܡܢ ܕܡܠܦܗ
ܒܟܠ ܛܒܬܐ. 7 ܠܐ ܬܬܛܥܘ ܐܠܗܐ
ܠܐ ܡܬܣܟܠ. ܡܕܡ ܕܙܪܥ ܓܒܪܐ
ܗܢܐ ܘܗܢܐ ܢܚܨܕ. 8 ܡܢ ܕܙܪܥ
ܒܒܣܪܗ ܡܢ ܒܣܪܗ ܢܚܨܕ ܦܣܕܐ:
ܘܡܢ ܕܙܪܥ ܒܪܘܚܐ ܡܢ ܪܘܚܐ
ܢܚܨܕ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. 9 ܛܒܬܐ ܕܥܒܕܝܢ
ܠܐ ܢܬܟܠ ܒܥܝܢܢ ܐܠܐ ܒܙܒܢܗ
ܢܚܨܕ ܕܠܐ ܢܬܟܠ ܒܥܝܢܢ.

AD GALATAS, V. VI.

23 Adversus hujusmodi non est lex.
24 Qui autem sunt Christi, carnem cru-
cifixerunt cum vitiis et concupiscentiis.
25 Si vivimus spiritu, spiritu et ambu-
lemus. 26 Non efficiamur inanis gloriæ
cupidi, invicem provocantes, invicem
invidentes.

CAPUT VI.

1 Fratres, etsi præoccupatus fuerit
homo in aliquo delicto, nos qui spiri-
tales estis instruite hujusmodi in
spiritu lenitatis, considerans te ipsum,
ne et tu tempteris. 2 Alter alterius
onera portate, et sic adimplebitis legem
Christi. 3 Nam si quis existimat se ali-
quid esse, cum sit nihil, ipse se seducit.
4 Opus autem suum probet unusquis-
que, et sic in semet ipso tantum gloriam
habebit et non altero: 5 Unusquisque
enim onus suum portabit. 6 Communi-
cet autem is qui cathecizatur verbum
ei qui se cathecizat in omnibus bonis.
7 Nolite errare, Deus non inridetur
8 Quæ enim seminaverit homo, hæc et
metet; quoniam qui seminat in carne
sua, de carne et metet corruptionem,
qui autem seminat in spiritu, de spiritu
metet vitam æternam. 9 Bonum
autem facientes non deficiamus: tem-
pore suo enim metemus non deficientes.

10 Ἄρα οὖν ὡς καιρὸν ἔχωμεν, ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως. 11 Ἴδετε πηλίκοις ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί. 12 Ὅσοι θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκί, οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, μόνον ἵνα τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ μὴ διώκονται. 13 Οὐδὲ γὰρ οἱ περιτεμνόμενοι αὐτοὶ νόμον φυλάσσουσιν, ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ καυχήσωνται. 14 Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται κἀγὼ κόσμῳ· 15 Οὔτε γὰρ περιτομή τι ἔστιν οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις. 16 Καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ στοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ θεοῦ. 17 Τοῦ λοιποῦ κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω· ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ [Κυρίου] Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου βαστάζω. 18 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί· ἀμήν.

10 ܗܵܟܵܝ ܡܛܠ ܕ ܙܒܢܐ ܐܝܬ ܠܢ ܢܥܒܕ ܛܒ ܠܟܠ ܒܪ̈ܢܫ ܘܒܪ̈ܝܫ ܠܒܝܬ ܗܝܡܢܘܬܐ ܠܐ ܫܠܝܛ ܐܝܬ ܠܢ ܐܦ ܥܠ ܒܢ̈ܝ ܒܝܬ ܡܫܝܚܐ ܐܠܐ ܠܐ ܢܬܪܕܦ ܠܡ ܒܨܠܒܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܕܒܗ ܠܝ ܥܠܡܐ ܡܨܠܒ ܘܐܢܐ ܠܥܠܡܐ ܡܨܠܒ ܐܦ ܗܘ ܠܝ ܥܠ ܡܫܝܚܐ ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܡܕܡ ܠܐ ܥܪܠܘܬܐ ܘܠܐ ܓܠܘܬܐ ܐܠܐ ܒܪܝܬܐ ܚܕܬܬܐ ܗܘ ܐܦ ܟܠ ܗܢ ܕܒܗ ܢܗܠܟ ܠܗ ܫܠܡܐ ܘܪܚܡܐ ܐܦ ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ ܥܡ ܐܠܗܐ ܕܫܪܝܪ ܠܐ ܢܗܘܐ ܠܝ ܡܢ ܗܫܐ ܠܐ ܡܛܪܕ ܐܢܐ ܒܓܘܫܡܝ ܡܛܠ ܕ ܣܡܢ̈ܐ ܕܡܪܝܐ ܝܫܘܥ ܐܝܬ ܒܓܘܫܡܝ ܐܢܐ ܒܐ ܠܟܘܢ ܐܚܝ ܢ̈ܝ ܛܒ ܥܡ ܪܘܚܟܘܢ ܐܡܝܢ ܐ ܗ ܐ ܝ ❖ ٥ ❖ ٥ ❖ ٥ ❖

10 Ergo dum tempus habemus, operemur bonum ad omnes, maxime autem ad domesticos fidei. 11 Videte qualibus litteris scripsi vobis mea manu. 12 Quicumque volunt placere in carne, hi cogunt vos circumcidi, tantum ut crucis Christi persecutionem non patiantur: 13 Neque enim qui circumciduntur legem custodiunt, sed volunt vos circumcidi ut in carne vestra glorientur. 14 Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est et ego mundo: 15 In Christo enim Jesu neque circumcisio aliquid valet neque præputium, sed nova creatura. 16 Et quicumque hanc regulam secuti fuerint, pax super illos et misericordia, et super Israhel Dei. 17 De cetero nemo mihi molestus sit: ego enim stigmata [Domini] Jesu in corpore meo porto. 18 Gratia Domini nostri Jesu Christi cum spiritu vestro, fratres, Amen.

EPISTULA BEATI PAULI APOSTOLI

AD EPHESIOS.

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ, ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος θεοῦ τοῖς ἁγίοις τοῖς οὖσιν ἐν Ἐφέσῳ καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 2 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. 3 Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ, 4 Καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου, εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ, ἐν ἀγάπῃ 5 Προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, 6 Εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἧς ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἠγαπημένῳ, 7 Ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς χάριτος αὐτοῦ, 8 Ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει

ܟܘ ܐܦܣܣ ❖ ܦܠܘܣ ❖ ܐ ❖

ܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ ܕܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܒܨܒܝܢܐ ܕܐܠܗܐ ܠܩܕܝܫܐ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܒܐܦܣܣ ܘܠܡܗܝܡܢܝܢ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ . 2 ܫܠܡܐ ܘܚܢܢܐ ܢܗܘܐ ܥܡܟܘܢ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܕܡܪܢ ܘܡܢ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . 3 ܫܒܝܚ ܐܠܗܐ ܘܐܒܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܕܒܪܟ ܠܢ ܒܟܠ ܒܪܟܬܐ ܪܘܚܢܝܬܐ ܒܫܡܝܐ ܒܡܫܝܚܐ : 4 ܐܝܟ ܕܒܚܪ ܠܢ ܩܕܡ ܫܘܬܝ ܥܠܡܐ ܕܢܗܘܐ ܠܢ ܩܕܝܫܐ ܘܠܐ ܡܬܚܝܒܝܢ ܩܕܡ ܐܦܘܗܝ ܒܚܘܒܐ : 5 ܕܩܕܡ ܠܡܫܪܝܘ ܠܢ ܒܪܘܬܐ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܠܗܘ ܐܝܟ ܕܨܒܝܢ ܗܘ ܘܐܝܟ ܕܨܒܝܢ ܗܘ ܒܪܝܫ ܒܪܘܬܐ ܕܢܗܘܐ ܠܗ ܠܫܘܒܚܐ

9 Γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ. 10 Εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν αὐτῷ, 11 Ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, 12 Εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ Χριστῷ· 13 Ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς, ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ, 14 Ὅς ἐστιν ἀρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ. 15 Διὰ τοῦτο κἀγώ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, 16 Οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν μνείαν [ὑμῶν] ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, 17 Ἵνα ὁ θεὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, δῴη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ, 18 Πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν, εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, [καὶ] τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις, 19 Καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ,

9 Ut notum faceret nobis sacramentum voluntatis suæ, secundum bonum placitum ejus quod proposuit in eo 10 In dispensationem plenitudinis temporum, instaurare omnia in Christo, quæ in cælis et quæ in terra sunt, in ipso, 11 In quo etiam sorte vocati sumus, prædestinati secundum propositum ejus qui omnia operatur secundum consilium voluntatis suæ: 12 Ut simus in laudem gloriæ ejus [nos], qui ante speravimus in Christo, 13 In quo et vos, cum audissetis verbum veritatis, evangelium salutis vestræ, in quo [et] credentes signati estis Spiritu promissionis sancto, 14 Qui est pignus hereditatis nostræ in redemptionem adquisitionis, in laudem gloriæ ejus. 15 Propterea et ego, audiens fidem vestram quæ est in Domino Jesu et dilectionem in omnes sanctos, 16 Non cesso gratias agens pro vobis, memoriam vestri faciens in orationibus meis, 17 Ut Deus Domini nostri Jesu Christ, Pater gloriæ, det vobis spiritum sapientiæ et revelationis in agnitione ejus, 18 Inluminatos oculos cordis vestri, ut sciatis quæ sit spes vocationis ejus, quæ divitiæ gloriæ hereditatis ejus in sanctis, 19 Et quæ sit supereminens magnitudo virtutis ejus in nos qui credidimus secundum operationem potentiæ virtutis ejus,

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ, α΄, β΄.

20 "Ην ἐνήργηκεν ἐν τῷ Χριστῷ ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ καθίσας αὐτὸν ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις 21 Ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, 22 Καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, 23 "Ητις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.

ΚΕΦ. β΄.

1 ΚΑΙ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν καὶ τοῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν, 2 Ἐν αἷς ποτὲ περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας, 3 Ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκος καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἤμεθα τέκνα φύσει ὀργῆς ὡς καὶ οἱ λοιποί· 4 Ὁ δὲ θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἣν ἠγάπησεν ἡμᾶς, 5 Καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν συνεζωοποίησεν τῷ Χριστῷ, χάριτί ἐστε σεσωσμένοι, 6 Καὶ συνήγειρεν καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,

ܕܐܦܣܘܣ ܐ ܘ ܒ

20 ܕܐܩܝܡ ܒܡܫܝܚܐ . ܘܐܩܝܡ ܠܗ ܡܢ ܡܝܬܐ . ܘܐܬܒ ܠܗ ܒܝܡܝܢܗ 21 ܒܫܡܝܐ . ܠܥܠ ܡܢ ܟܠ ܫܘܠܛܢ ܘܚܝܠ ܘܫܘܠܛܢ ܘܟܠ ܫܡ ܕܡܬܫܡܐ ܠܐ ܒܗܕܐ ܥܠܡܐ ܒܠܚܘܕ ܐܦ ܒܥܬܝܕ . 22 ܘܟܠ ܡܕܡ ܐܟܦ ܬܚܝܬ ܪܓܠܘܗܝ ܘܗܘ ܝܗܒ ܠܗ ܪܫܐ ܥܠ ܟܠ ܡܕܡ ܠܥܕܬܐ . 23 ܕܗܝ ܦܓܪܗ ܘܡܠܝܢܘܬܐ ܕܟܠ ܡܕܡ ܒܟܠ ܡܕܡ ܡܫܠܡ ܗܘ ܡܫܠܡ .

ܕܐܦܣܘܣ ܐ ܒ

1 ܘܐܢܬܘܢ ܟܕ ܗܘܝܬܘܢ ܡܝܬܐ ܒܥܘܒܪܟܘܢ ܘܒܚܛܗܝܟܘܢ ܕܒܗܝܢ 2 ܗܠܟܬܘܢ ܒܙܒܢ ܚܕ ܠܦܪ ܥܠܡܐ ܕܗܠܝܢ ܠܦܪ ܪܝܫ ܫܘܠܛܢ ܕܐܘܝܪ ܗܕܐ ܪܘܚܐ ܕܗܫܐ ܥܒܕ ܒܒܢܝ ܕܠܐ ܡܫܬܡܥ : 3 ܕܒܗܘܢ ܐܦ ܚܢܢ ܟܠܢ ܙܒܢ ܚܕ ܐܬܝܢ ܒܬܪܥܝ ܕܒܣܪܢ ܥܒܕܝܢ ܨܒܝܢ ܘܪܥܝܢ ܕܒܣܪܢ ܘܪܥܝܢ ܗܘܝܢ ܘܗܘܝܢ ܒܪ ܪܓܙܐ ܐܦ ܐܝܟ ܫܐܪ ܒܢܝ ܥܠܡܐ . 4 ܐܠܗܐ ܕܥܬܝܪ ܗܘ ܒܪܚܡܐ ܡܛܠ ܣܓܝ ܪܚܡܘܗܝ ܕܪܚܡ ܠܢ ; 5 ܘܟܕ ܗܘܝܢ ܡܝܬܐ ܒܚܛܗܐ ܐܚܝܢ ܠܢ ܥܡ ܡܫܝܚܐ ܒܛܝܒܘܬܗ ܕܒܗ ܐܬܦܪܩܬܘܢ ; 6 ܘܐܩܝܡ ܠܢ ܥܡܗ ܘܐܬܒ ܠܢ ܒܫܡܝܐ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ .

AD EPHESIOS, I. II.

20 Quam operatus est in Christo, suscitans illum a mortuis et constituens ad dexteram suam in cælestibus, 21 Supra omnem principatum et potestatem et virtutem et dominationem, et omne nomen quod nominatur non solum in hoc sæculo sed et in futuro, 22 Et omnia subjecit sub pedibus ejus, et ipsum dedit caput supra omnia ecclesiæ, 23 Quæ est corpus ipsius, plenitudo ejus quia omnia in omnibus adimpletur.

CAPUT II.

1 Et vos, cum essetis mortui delictis peccatis vestris, 2 In quibus aliquando ambulastis secundum sæculum mundi hujus, secundum principem potestatis aeris hujus, spiritus qui nunc operatur in filios diffidentiæ; 3 In quibus et nos omnes aliquando conversati sumus in desideriis carnis nostræ, facientes voluntatem carnis et cogitationem, et eramus natura filii iræ sicut et ceteri. 4 Deus autem qui dives est in misericordiam, propter nimiam caritatem suam qua dilexit nos, 5 Et cum essemus mortui peccatis, convivificavit nos Christo [cujus] gratia estis salvati, 6 Et conresuscitavit et consedere fecit in cælestibus in Christo Jesu,

7 "Ινα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς ἐπερχομένοις τὸ ὑπερβάλλον πλοῦτος τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 8 Τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ πίστεως, καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν, θεοῦ τὸ δῶρον· 9 Οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχήσηται· 10 Αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν ὁ θεὸς ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν. 11 Διὸ μνημονεύετε ὅτι ποτὲ ὑμεῖς τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου, 12 "Οτι ἦτε τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς Χριστοῦ ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ· 13 Νυνὶ δὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς οἵ ποτε ὄντες μακρὰν ἐγενήθητε ἐγγὺς ἐν τῷ αἵματι τοῦ Χριστοῦ. 14 Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἓν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν, ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ 15 Τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν αὐτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον, ποιῶν εἰρήνην,

7 ܕܢܚܘܝ ܟܢܘܫܬܐ ܕܝܠܗ ܥܠ ܥܠܡܐ ܕܐܬܝܢ : ܥܘܬܪ ܛܝܒܘܬܗ ܕܡܪܝܐ ܥܠ ܝܬܢ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ : 8 ܒܛܝܒܘܬܐ ܗܘ ܕܐܬܬܝܣ ܒܗ ܒܗܝܡܢܘܬܐ . ܘܗܕܐ ܠܐ ܡܢ ܟܘܬܟܘܢ ܗܘ ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܙܒܝܢܗ : 9 ܠܐ ܡܢ ܥܒܕܐ ܕܐܢܫ ܕܠܐ ܢܫܒܚ ܒܪ ܐܢܫ . 10 ܐܝܟ ܕܐܢܚܢ ܒܪ ܐܢܫ ܕܝܠܗ ܥܒܕܐ ܕܐܠܗܐ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܒܥܒܕܐ ܛܒܐ ܕܩܕܡ ܐܠܗܐ ܕܢܗܘܐ ܒܗ ܒܗ ܗܠܟܝܢ . 11 ܥܠ ܗܕܐ ܐܬܕܟܪܘ ܕܐܢܬܘܢ ܥܡܡܐ ܒܒܝܫܐ ܕܡܬܩܪܝܢ ܥܘܪܠܐ ܡܢ ܗܝ ܕܡܬܩܪܝ ܓܙܪܬܐ ܕܒܒܣܪܐ ܒܐܝܕ ܥܒܝܕܐ : 12 ܕܗܘܝܬܘܢ ܒܗܝ ܙܒܢܐ ܒܠܚܘܕ ܡܢ ܡܫܝܚܐ ܐܬܪܚܩܬܘܢ ܡܢ ܦܘܠܚܢܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܘܐܓܪ̈ܢܝ ܡܢ ܩܝܡܐ ܕܐܬܬܝܗܒ ܠܢ ܘܠܐ ܫܒܩܬܘܢ ܒܗ ܘܠܐ ܒܐܠܗܐ ܒܥܠܡܐ : 13 ܗܫܐ ܕܐܢܬܘܢ ܗܘ ܕܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܐܢܬܘܢ ܕܟܕ ܗܘ ܕܗܘܝܬܘܢ ܪ̈ܚܝܩ ܩܪܝܒ ܐܬܩܪܒܬܘܢ ܒܕܡܐ ܕܡܫܝܚܐ . 14 ܗܘ ܗܘ ܕܫܠܡܐ ܕܝܠܢ ܗܘ ܕܥܒܕ ܬܪ̈ܝܗܘܢ ܚܕ ܘܦܪܨ ܓܕܪ̈ܐ ܕܡܦܪܫ ܒܝܢ ܚܕ ܠܚܕ ܘܒܛܠ ܒܦܓܪܗ ܐܝܬܘܗܝ ܕܒܝܢ ܚܕ ܠܚܕ ܒܒܣܪܗ : 15 ܘܒܛܠ ܐܢܘܢ ܕܢܡܘܣ̈ܐ ܕܦܘܩܕ̈ܢܐ ܕܒܛܠ ܢܘܡ̈ܣܐ ܕܢܒܪܐ ܬܪ̈ܝܢ ܒܗ ܒܢܘ ܚܕ ܚܕܬܐ ܕܒܪ ܐܢܫ ܘܥܒܕ ܫܠܡܐ ܒܝܢ ܚܕ ܠܚܕ .

7 Ut ostenderet in sæculis superventibus abundantes divitas gratiæ suæ in bonitate super nos in Christo Jesu. 8 Gratia enim estis salvati per fidem; et hoc non ex vobis, Dei enim donum est: 9 Non ex operibus, ut ne quis glorietur: 10 Ipsius enim sumus factura, creati in Christo Jesu in operibus bonis, quæ præparavit Deus ut in illis ambulemus. 11 Propter quod memores estote quod aliquando vos gentes in carne, qui dicimini præputium ab ea quæ dicitur circumcisio in carne manu facta, 12 Quia eratis illo in tempore sine Christo, alienati a conversione Israhel et hospites testamentorum promissionis, spem non habentes et sine Deo in mundo: 13 Nunc autem in Christo Jesu vos qui aliquando eratis longe, facti estis prope in sanguine Christi. 14 Ipse est enim pax nostra, qui fecit utraque unum, et medium parietem macheriæ solvens, inimicitias in carne sua, 15 Legem mandatorum decretis evacuans, ut duos condat in semet ipsum in unum novum hominem, faciens pacem,

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ, β', γ'.

16 Καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους
ἐν ἑνὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ,
ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ. 17 Καὶ
ἐλθὼν εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς
μακρὰν καὶ εἰρήνην τοῖς ἐγγύς,
18 "Οτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσα-
γωγὴν οἱ ἀμφότεροι ἐν ἑνὶ πνεύματι
πρὸς τὸν πατέρα. 19 "Αρα οὖν οὐκέτι
ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ ἐστὲ
συνπολῖται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ
θεοῦ, 20 Ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θε-
μελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν,
ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Χριστοῦ
Ἰησοῦ, 21 Ἐν ᾧ πᾶσα οἰκοδομὴ συν-
αρμολογουμένη αὔξει εἰς ναὸν ἅγιον
ἐν Κυρίῳ, 22 Ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικο-
δομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ θεοῦ ἐν
πνεύματι.

ΚΕΦ. γ'.

1 ΤΟΥΤΟΝ χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ
δέσμιος τοῦ Χριστοῦ [Ἰησοῦ] ὑπὲρ
ὑμῶν τῶν ἐθνῶν· 2 Εἴγε ἠκούσατε τὴν
οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τῆς
δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, 3 "Οτι κατὰ
ἀποκάλυψιν ἐγνωρίσθη μοι τὸ μυστή-
ριον, καθὼς προέγραψα ἐν ὀλίγῳ,
4 Πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆ-
σαι τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ
τοῦ Χριστοῦ, 5 Ὃ ἑτέραις γενεαῖς οὐκ
ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων
ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἁγίοις ἀποστό-
λοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν πνεύματι,

AD EPHESIOS, II. III.

16 Et reconciliet ambos in uno corpore
Deo per crucem, interficiens inimici-
tiam in semet ipso. 17 Et veniens
evangelizavit pacem vobis qui longe
fuistis, et pacem his qui prope, 18 Quo-
niam per ipsum habemus accessum
ambo in uno Spiritu ad Patrem.
19 Ergo jam non estis hospites et adve-
næ, sed estis cives sanctorum et domes-
tici Dei, 20 Superædificati super
fundamentum apostolorum et prophe-
tarum, ipso summo angulari lapide
Christo Jesu, 21 In quo omnis ædifi-
catio constructa crescit in templum
sanctum in Domino, 22 In quo et vos
coædificamini in habitaculum Dei in
Spiritu.

CAPUT III.

1 Hujus rei gratia ego Paulus
vinctus Christi Jesu pro vobis gen-
tibus, 2 Si tamen audistis dispen-
sationem gratiæ Dei quæ data est
mihi in vobis, 3 Quoniam secundum
revelationem notum mihi factum est
sacramentum, sicut supra scripsi in
brevi, 4 Prout potestis legentes in-
tellegere prudentiam meam in myste-
rio Christi, 5 Quod aliis generationibus
non est agnitum filiis hominum,
sicuti nunc revelatum est sanctis apo-
stolis ejus et prophetis in Spiritu,

6 Εἶναι τὰ ἔθνη συνκληρονόμα καὶ σύνσωμα καὶ συνμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου, 7 Οὗ ἐγενήθην διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τῆς δοθείσης μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. 8 Ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη, τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸ ἀνεξιχνίαστον πλοῦτος τοῦ Χριστοῦ, 9 Καὶ φωτίσαι [πάντας] τίς ἡ οἰκονομία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι, 10 Ἵνα γνωρισθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ θεοῦ, 11 Κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων ἣν ἐποίησεν ἐν τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, 12 Ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ προσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. 13 Διὸ αἰτοῦμαι μὴ ἐνκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσίν μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν. 14 Τούτου χάριν κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα [τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ], 15 Ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται, 16 Ἵνα δῷ ὑμῖν κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, 17 Κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐν ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι,

6 ܕܢܫܬܘܬܦ ܟܦܝܬܐ ܘܬܪ ܡܬܐ ܕܡܫܬܘܬܦ ܘܕܡܫܬܘܬܦ ܒܗ ܒܡܘܬܒܐ ܕܫܪܝ ܒܡܫܝܚܐ ܒܥܘܕܪܢܐ ܕܫܪܝ ܒܗ ܒܫܘܥ ܒܪ ܐܠܗܐ ܘܒܫܘܥ ܒܪ ܐܢܫܐ

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ, γ', δ'.

18 "Ινα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσιν τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ βάθος καὶ ὕψος, 19 Γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ θεοῦ. 20 Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπερεκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, 21 Αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων· ἀμήν.

ΚΕΦ. δ'.

1 ΠΑΡΑΚΑΛΩ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ, ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε, 2 Μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραΰτητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, 3 Σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἑνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης. 4 Ἓν σῶμα καὶ ἓν πνεῦμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν· 5 Εἷς Κύριος, μία πίστις, ἓν βάπτισμα· 6 Εἷς θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν [ὑμῖν]. 7 Ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. 8 Διὸ λέγει· Ἀναβὰς εἰς ὕψος ᾐχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν [καὶ] ἔδωκεν δόματα τοῖς ἀνθρώποις.

ܟܠ ܐܚܬܐ ❖ ܕ ❖ ❖

18 ܕܢܗܘܘܢ ܟܕ ܥܡ ܟܠ ܩܕܝܫܐ ܡܐ ܗܘ ܦܬܝܐ ܘܐܪܟܐ ܘܪܘܡܐ ܘܥܡܩܐ ܗܘ ܕܝܠܗ ܕܡܫܝܚܐ ܕܬܕܥ ܠܗ ܥܠ ܟܠ ܕܥܬܐ ܘܬܫܠܡܘܢ ܠܟܠ ܫܠܡܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܀ 20 ܘܠܗܘ ܕܝܟܠ ܠܡܥܒܕ ܠܟܠ ܡܐ ܕܣܓܝ ܡܢ ܡܐ ܕܫܐܠܝܢ ܐܘ ܕܡܬܝܕܥܝܢ ܠܗ ܥܠ ܟܠ ܚܝܠܐ ܕܥܒܕ ܒܢ ܀ 21 ܠܗ ܫܘܒܚܐ ܒܥܕܬܐ ܘܒܡܫܝܚܐ ܒܝܫܘܥ ܠܟܠ ܕܪܐ ܘܕܪܐ ܕܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܀

ܟܦ ❖ ܕ ❖

1 ܫܐܠ ܐܢܐ ܗܟܝܠ ܐܝܬ ܒܝ ܐܣܝܪܐ ܕܒܡܪܝ ܕܬܗܠܟܘܢ ܟܕ ܫܦܝܪ ܠܡܕܥܘܬܐ ܕܐܬܩܪܝܬܘ ܀ 2 ܥܡ ܟܠ ܡܟܝܟܘܬܐ ܘܥܡ ܪܟܝܟܘܬܐ ܘܥܡ ܡܪܝܐ ܘܡܫܬܘܬܦܝܢ ܐܝܫ ܠܐܝܫ ܒܚܘܒܐ ܀ 3 ܘܙܗܝܪܝܢ ܠܡܛܪ ܠܡܗܘܐ ܒܥܝ ܠܡܛܪ ܐܚܕܘܬܐ ܕܪܘܚܐ ܒܩܛܪܐ ܕܫܠܡܐ ܀ 4 ܓܘܫܡܐ ܚܕ ܘܪܘܚܐ ܚܕ ܐܦ ܟܕ ܐܬܩܪܝܬܘ ܒܚܕ ܫܒܝܠ ܕܫܘܒܚܐ ܕܩܪܝܬܟܘܢ ܀ 5 ܚܕ ܡܪܐ ܗܝ ܗܝܡܢܘܬܐ ܚܕ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܀ 6 ܚܕ ܐܠܗܐ ܘܐܒܐ ܕܟܠܗܘܢ ܗܘ ܕܥܠ ܟܠܗܘܢ ܘܒܟܠܗܘܢ ܘܒܟܠ ܚܕ ܘܚܕ ܀ 7 ܠܟܠ ܚܕ ܡܢ ܢܚܢ ܐܬܝܗܒ ܠܗ ܛܝܒܘܬܐ ܠܦܘܡ ܡܫܚܐ ܕܡܫܝܚܐ ܀ 8 ܥܠ ܗܕܐ ܐܡܪ ܣܠܩ ܠܡܪܡ ܫܒܐ ܫܒܝ ܘܝܗܒ ܡܬܢܬܐ ܠܒܢܝ ܐܢܫܐ ܀

AD EPHESIOS. III. IV.

18 Ut possitis comprehendere cum omnibus sanctis quæ sit latitudo et longitudo et sublimitas et profundum, 19 Scire etiam supereminentem scientiæ caritatem Christi, ut impleamini in omnem plenitudinem Dei. 20 Ei autem qui potens est omnia facere superabundanter quam petimus aut intellegimus secundum virtutem quæ operatur in nobis, 21 Ipsi gloria in ecclesia et in Christo Jesu in omnes generationes sæculis sæculorum. Amen.

CAPUT IV.

Obsecro itaque vos ego vinctus in Domino ut digne ambuletis vocatione qua vocati estis, 2 Cum omni humilitate et mansuetudine, cum patientia, subportantes invicem in caritate, 3 Solliciti servare unitatem spiritus in vinculo pacis. 4 Unum corpus et unus spiritus, sicut vocati estis in una spe vocationis vestræ. 5 Unus Dominus, una fides, unum baptisma, 6 Unus Deus et Pater omnium, qui super omnes et per omnia et in omnibus nobis. 7 Unicuique autem nostrum data est gratia secundum mensuram donationis Christi. 8 Propter quod dicit: Ascendens in altum captivam duxit captivitatem, dedit dona hominibus.

9 Τὸ δὲ ἀνέβη τί ἐστιν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη [πρῶτον] εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς; 10 Ὁ καταβὰς αὐτός ἐστιν καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. 11 Καὶ αὐτὸς ἔδωκεν τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, 12 Πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, 13 Μέχρι καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοὺ Χριστοῦ, 14 Ἵνα μηκέτι ὦμεν νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας ἐν τῇ κυβίᾳ τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδίαν τῆς πλάνης, 15 Ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλή, Χριστός, 16 Ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συνβιβαζόμενον διὰ πάσης ἁφῆς τῆς ἐπιχορηγίας κατ' ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἑνὸς ἑκάστου μέρους τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ. 17 Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν Κυρίῳ, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν καθὼς καὶ τὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν. 18 Ἐσκοτωμένοι τῇ διανοίᾳ ὄντες, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ, διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν,

9 ܗܘ ܕܣܠܩ ܡܢܐ ܐܠܐ ܕܐܦ ܢܚܬ ܠܬܚܬ̈ܝܬ ܐܪ̈ܥܐ ؛ 10 ܗܘ ܕܢܚܬ ܗܘ ܕܣܠܩ ܐܦ ܥܠ ܟܠ ܫܡ̈ܝܐ ܕܡܠܝ ܟܠ ܫܝ̈ܐ ؛ 11 ܘܗܘ ܝܗܒ ܠܫܠ̈ܝܚ̈ܐ ܘܠܢ̈ܒܝ̈ܐ ܘܠܡ̈ܒܫ̈ܪ̈ܢܐ ܘܠܪ̈ܥ̈ܝܐ ܘܠܡ̈ܠܦ̈ܢ̈ܐ ؛ 12 ܠܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܩ̈ܕܝ̈ܫ̈ܐ ܠܥܒ̈ܕܐ ܕܫܘܬܦ̈ܝܬܐ ܠܒܢ̈ܝܢܐ ܕܦܓܪܐ ܕܡܫܝܚܐ ؛ 13 ܥܕ ܕܢܗܘܐ ܟܠܗܘܢ ܚܕ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܘܒܝܕܥܬܐ ܕܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܠܓܒܪܐ ܫܠܡ ܠܡܫܘܚܬܐ ܕܫܘܠܡ ܕܥܬ̈ܐ ܕܡܠܝܘܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ؛ 14 ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܥܘܕ ܛܠ̈ܝܐ ܘܡܬܒܠܒ̈ܠܝܢ ܘܡܬܛܠ̈ܛܠܝܢ ܟܠ ܪܘܚ ܕܬܠܝܡܘܕܐ ܒܟܒ̈ܝܐ ܕܒܢ̈ܝ ܐܢܫܐ ܒܟܠ ܥܪ̈ܡܘܬܐ ܠܫܘܬܦ̈ܝ ܛܥܘ̈ܬܐ ؛ 15 ܐܠܐ ܕܡܫܪܪܝܢ ܒܪܚܡܐ ܢܬܪܒܐ ܠܗ ܒܟܠ ܡܕܡ ܠܘܬ ܗܘ ܪܫܐ ܡܫܝܚܐ ؛ 16 ܡܢ ܗܘ ܟܠ ܓܘܫܡܐ ܡܬܚܒܪ ܘܡܬܩܫܪ ܒܟܠ ܡܦ̈ܨܐ ܕܡܬܬܠ ܒܫܘܬܦ̈ܝܬܐ ܕܥܒ̈ܕܐ ܕܒܪ ܡܢ ܚܕ ܒܟܠ ܥܘܠ̈ܨܢ̈ܐ ܕܐܝܟ ܕܡܬܬ̈ܠ ܠܗ ܒܫܘܬܦ̈ܝܬܐ ܕܥܒ̈ܕܐ ܕܒܪ ܡܢ ܚܕ ܒܟܠ ܥܘܠ̈ܨܢ̈ܐ ؛ ܡܬܬ̈ܠ ܠܗ ܒܫܘܬܦ̈ܝܬܐ ܕܥܒ̈ܕܐ ܕܒܪ ܡܢ ܚܕ ܒܟܠ ܥܘܠ̈ܨܢ̈ܐ ؛ ܡܬܬ̈ܠ ܠܗ ܒܫܘܬܦ̈ܝܬܐ ܕܥܒ̈ܕܐ ❖ 17 ܗܕܐ ܗܟ̈ܝ ܐܡܪ ܐܢܐ ܘܡܣܗܕ ܒܡܪܝܐ ܕܠܐ ܬܗ̈ܘܘ ܗܠ̈ܝܟ ܥܕ ܗܫܐ ܟܕ ܥܡ̈ܡܐ ܗܠ̈ܝܟ ܒܛܘܦܝ ܪܥܝܢܗܘܢ ؛ 18 ܕܚܫܝܟ̈ܐ ܒܡܕܥܗܘܢ ܘܡܬܪ̈ܚ̈ܩܐ ܡܢ ܚܝܐ ܕܐܠܗܐ ܒܓܠ ܕܫܓܝܐ ܕܒܗܘܢ ܘܒܓܠ ܥܘܪ ܠܒܐ ܕܒܝܬ ܟܪ̈ܣܗܘܢ ؛

9 Quod autem ascendit, quid est nisi quod et descendit [primum] in inferiores partes terræ? 10 Qui descendit, ipse est et qui ascendit super omnes cælos, ut impleret omnia. 11 Et ipse dedit quosdam quidem prophetas, quosdam quidem apostolos, alios [vero] evangelistas alios autem pastores et doctores, 12 Ad consummationem sanctorum, in opus ministerii, in ædificationem corporis Christi, 13 Donec occuramus omnes in unitatem fidei et agnitionis Filii Dei, in virum perfectum, in mensuram ætatis plenitudinis Christi, 14 Ut jam non simus parvuli fluctuantes et circumferamur omni vento doctrinæ in nequitia hominum, in astutia ad circumventionem erroris, 15 Veritatem autem facientes in caritate crescamus in illo per omnia qui est caput, Christus, 16 Ex quo totum corpus conpactum et connexum per omnem juncturam subministrationis, secundum operationem in mensuram uniuscujusque membri, augmentum corporis facit in ædificationem sui in caritate. 17 Hoc igitur dico et testificor in Domino, ut jam non ambuletis sicut gentes ambulant in vanitate sensus sui, 18 Tenebris obscuratum habentes intellectum, alienati a vita Dei, per ignorantiam quæ est in illis, propter cæcitatem cordis ipsorum,

19 Οἵτινες ἀπηλγηκότες ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελγείᾳ εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ. 20 Ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν Χριστόν, 21 Εἴγε αὐτὸν ἠκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε καθώς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ, 22 Ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης, 23 Ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν 24 Καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας. 25 Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. 26 Ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ παροργισμῷ ὑμῶν, 27 Μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. 28 Ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω, μᾶλλον δὲ κοπιάτω ἐργαζόμενος ταῖς ἰδίαις χερσὶν τὸ ἀγαθόν, ἵνα ἔχῃ μεταδιδόναι τῷ χρείαν ἔχοντι. 29 Πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλὰ εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. 30 Καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. 31 Πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν σὺν πάσῃ κακίᾳ.

19 ܗܠܝܢ ܕܐܫܬܪܝ ܢܦܫܗܘܢ ܡܫܡܫ ܠܗܘ ܠܙܢܝܘܬܐ ܠܥܒܕ ܟܠ ܛܘܡܐ ܒܫܘܠܛܢܘܬܐ ܕܡܡܘܢ ܐܦ ܒܪܝܫܐ ܕܟܠ ܒܝܫܬܐ ܘܒܪܝܬ ܡܢ ܗܕܐ ܥܠܡܐ

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ, δ', ε'.

32 Γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὔσπλαγχνοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν Χριστῷ ἐχαρίσατο ὑμῖν.

ΚΕΦ. ε'.

1 ΓΙΝΕΣΘΕ οὖν μιμηταὶ τοῦ θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά, 2 Καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ὑμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. 3 Πορνεία δὲ καὶ ἀκαθαρσία πᾶσα ἢ πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἁγίοις, 4 Καὶ αἰσχρότης ἢ μωρολογία ἢ εὐτραπελία, ἃ οὐκ ἀνῆκεν ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία· 5 Τοῦτο γὰρ ἴστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος ἢ ἀκάθαρτος ἢ πλεονέκτης, ὅ ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ. 6 Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις· Διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. 7 Μὴ οὖν γίνεσθε συνμέτοχοι αὐτῶν. 8 Ἦτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ· ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε, 9 Ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ φωτὸς ἐν πάσῃ ἀγαθωσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ,

AD EPHESIOS, IV. V.

32 Estote autem invicem benigni, misericordes, donantes invicem sicut et Deus in Christo donavit nobis.

CAPUT V.

1 Estote ergo imitatores Dei, sicut filii carissimi, 2 Et ambulate in dilectionem, sicut et Christus dilexit nos et tradidit se ipsum pro nobis oblationem et hostiam Deo in odorem suavitatis. 3 Fornicatio autem et omnis inmunditia aut avaritia nec nominetur in vobis, sicut decet sanctos, 4 Aut turpitudo aut stultiloquium aut scurrilitas, quæ ad rem non pertinent, sed magis gratiarum actio. 5 Hoc enim scitote intellegentes, quod omnis fornicator aut inmundus aut avarus, quod est idolorum servitus, non habet hereditatem in regno Christi et Dei. 6 Nemo vos seducat inanibus verbis: propter hæc enim venit ira Dei in filios diffidentiæ. 7 Nolite ergo effici participes eorum. 8 Eratis enim aliquando tenebræ nunc autem lux in Domino: ut filii lucis ambulate; 9 Fructus enim lucis est in omni bonitate et justitia et veritate;

10 Δοκιμάζοντες τί ἐστιν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ, 11 Καὶ μὴ συνκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε. 12 Τὰ γὰρ κρυφῆ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχρόν ἐστιν καὶ λέγειν· 13 Τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται· πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστίν. 14 Διὸ λέγει· Ἔγειρε ὁ καθεύδων καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ Χριστός. 15 Βλέπετε οὖν ἀκριβῶς πῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι ἀλλ' ὡς σοφοί, 16 Ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσιν. 17 Διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνίετε τί τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. 18 Καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν ᾧ ἐστὶν ἀσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι, 19 Λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ἄδοντες καὶ ψάλλοντες τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ, 20 Εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ θεῷ καὶ πατρί, 21 Ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ Χριστοῦ. 22 Αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν [ὑποτάσσεσθε] ὡς τῷ Κυρίῳ,

10 ܡܒܚܢܝܢ ܡܐ ܕܫܦܝܪ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܘܠܐ ܬܬܦܠܓܘ ܥܡ 11
ܥܒܕܝ ܚܫܘܟܐ ܕܠܐ ܦܝܪܝܢ ܐܠܐ ܕܝܢ ܘܐܦ ܡܟܚܫܝܢ ܥܠ ܝܗܘܢ.
12 ܡܛܠ ܕܡܕܡ ܕܒܣܬܪܐ ܥܒܕܝܢ ܗܘ ܒܝܫ ܐܦ ܠܡܡܠܠ ܥܠ ܝܗܘܢ.
13 ܟܠ ܗܠܝܢ ܕܡܬܟܚܫܝܢ ܡܬܓܠܝܢ ܡܢ ܢܘܗܪܐ ܟܠ ܡܕ ܕܡܬܓܠܐ
ܗܘ ܢܘܗܪܐ. 14 ܥܠ ܗܕܐ ܐܡܪ ܩܘܡ ܕܫܐܢ ܘܐܬܥܪ ܡܢ ܡܝܬܐ
ܘܢܢܗܪ ܠܟ ܡܫܝܚܐ. 15 ܚܙܘ ܗܟܝܠ ܕܒܨܝܪܘܬܐ ܬܗܠܟܘܢ ܠܐ
ܐܝܟ ܣܟܠܐ ܐܠܐ ܐܝܟ ܚܟܝܡܐ. 16 ܦܕܝܢ ܙܒܢܐ ܡܛܠ ܕܝܘܡܬܐ
ܒܝܫܬܐ ܗܢܘܢ. 17 ܥܠ ܗܕܐ ܠܐ ܬܗܘܘ ܣܟܠܐ ܐܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ
ܡܐ ܕܨܒܝܢ ܡܪܝܐ. 18 ܘܠܐ ܬܬܚܡܪܘ ܒܚܡܪܐ ܕܒܗ ܙܢܘܬ
ܐܠܐ ܬܬܡܠܝ ܒܪܘܚܐ. 19 ܡܡܠܠܝܢ ܥܡ ܢܦܫܬܟܘܢ ܒܡܙܡܘܪܐ
ܘܒܫܒܚܬܐ ܘܒܫܝܪܐ ܪܘܚܢܝܬܐ ܡܫܒܚܝܢ ܘܡܙܡܪܝܢ ܒܠܒܟܘܢ
ܠܡܪܝܐ. 20 ܡܘܕܝܢ ܗܘܝܬ ܒܟܠ ܙܒܢ ܥܠ ܟܠ ܡܕ ܒܫܡ
ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܠܐܠܗܐ ܘܐܒܐ. 21 ܟܠ ܚܕ ܠܚܕ ܡܬܟܢܝܢ
ܒܕܚܠܬܐ ❖ ܕܡܫܝܚܐ ܒܢܫܐ ܠܢܫܝܗܘܢ ܐܝܟ ܠܡܪܝܐ. 22
ܢܫܐ ܒܥܠܝܗܝܢ ܐܝܟ ܠܡܪܝܐ.

10 Probantes quod sit beneplacitum Deo, 11 Et nolite communicare operibus infructuosis tenebrarum, magis autem et redarguite. 12 Quæ enim in occulto fiunt ab ipsis, turpe est et dicere: 13 Omnia autem quæ arguuntur a lumine manifestantur: omne enim quod manifestatur, lumen est. 14 Propter quod dicit: Surge qui dormis et exsurge a mortuis, et inluminabit tibi Christus. 15 Videte itaque, fratres, quomodo caute ambuletis, non quasi insipientes, sed ut sapientes, 16 Redimentes tempus, quoniam dies mali sunt. 17 Propterea nolite fieri imprudentes, sed intellegentes quæ sit voluntas Dei. 18 Et nolite inebriari vino, in quo est omnis luxuria, sed implemini Spiritu [sancto,] 19 Loquentes vosmet ipsis in psalmis et hymnis et canticis spiritalibus, cantantes et psallentes in cordibus vestris Domino, 20 Gratias agentes semper pro omnibus in nomine Domini nostri Jesu Christi Deo et Patri, 21 Subjecti invicem in timore Christi. 22 Mulieres viris suis subjectæ sint sicut Domino.

23 "Οτι ἀνήρ ἐστιν κεφαλὴ τῆς γυναικὸς ὡς καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, αὐτὸς σωτὴρ τοῦ σώματος. 24 Ἀλλὰ ὡς ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ, οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἀνδράσιν ἐν παντί. 25 Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, 26 "Ινα αὐτὴν ἁγιάσῃ καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, 27 "Ινα παραστήσῃ αὐτὸς ἑαυτῷ ἔνδοξον τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ῥυτίδα ἤ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ᾖ ἁγία καὶ ἄμωμος. 28 Οὕτως ὀφείλουσιν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. Ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἑαυτὸν ἀγαπᾷ· 29 Οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλὰ ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς τὴν ἐκκλησίαν, 30 "Οτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ· [ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ·] 31 Ἀντὶ τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα [αὐτοῦ] καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται τῇ γυναικί [αὐτοῦ], καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. 32 Τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. 33 Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἕνα ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν, ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

✣ ס ✣ ܠܥܣ

23 ܡܸܛܠ ܕܗܵܝ ܓܒܪܵܐ ܪܵܫ ܠܐܸܢܬܬܵܐ . ܐܸܝܟ ܕܡܫܝܚܵܐ ܪܵܫ ܠܥܕܬܵܐ ܗܘ ܦܘܪܩܵܢ ܕܦܓܪܹܗ . 24 ܐܠܵܐ ܐܝܟ ܕܥܕܬܵܐ ܡܬܟܢܝܫܬ ܠܡܫܝܚܵܐ ܗܟܝܠ ܢܫܝ ܐܦ ܐܢܬܬܵܐ ܠܒܥܠܹܗܝܢ ܒܟܠ ܡܕܡ . 25 ܓܒܪܹܐ ܪܚܡܘ ܢܫܹܐ ܐܝܟ ܕܪܚܡ ܡܫܝܚܵܐ ܠܥܕܬܵܐ ܘܢܦܫܹܗ ܣܠܩ ܥܠܹܝܗ ܒܥܕ ܩܕܫܬܹܗ . 26 ܕܢܩܕܫܹܗ ܘܢܕܟܝܹܗ ܒܡܝ ܡܥܡܕܵܐ ܒܡܠܬܵܐ ܕܚܝܐ . 27 ܕܢܩܪܹܒ ܠܹܗ ܠܥܕܬܵܐ ܕܠܵܐ ܐܝܬ ܠܹܗ ܥܝܒ ܐܘ ܡܘܫ ܐܘ ܡܕܡ ܕܗܟܝܠ ܐܠܵܐ ܕܬܗܘܹܐ ܩܕܝܫܬܵܐ ܘܬܡܝܡܬܵܐ . 28 ܗܟܝܠ ܐܦ ܓܒܪܹܐ ܚܵܝܒ ܠܪܚܡܘ ܢܫܹܐ ܐܝܟ ܕܦܓܪܹܗ ܕܡܢ ܕܪܚܡ ܢܫܹܗ ܪܚܡ ܠܹܗ ܢܦܫܹܗ . 29 ܠܵܐ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܹܗ ܣܢܝܐ ܠܦܓܪܹܗ ܣܢܝ ܐܠܵܐ ܡܪܒܹܐ ܘܡܚܡܹܐ ܠܹܗ ܐܝܟ ܕܡܫܝܚܵܐ ܠܥܕܬܵܐ . 30 ܕܐܝܟ ܡܢ ܐܝܒܪܹ ܕܦܓܪܹܗ ܐܢܚܢ ܘܡܢ ܒܣܪܹܗ ܘܡܢ ܥܨܡܘܗܝ . 31 ܡܸܛܠ ܗܵܕܐ ܢܫܒܩ ܓܒܪܹܐ ܠܐܒܘܗܝ ܘܠܐܡܹܗ ܘܢܬܕܒܩ ܠܐܢܬܬܹܗ ܘܢܗܘܘܢ ܬܪܝܗܘܢ ܒܦܓܪܵܐ ܚܕ . 32 ܪܙܐ ܗܵܕܐ ܪܒ ܗܘ ܐܢܐ ܐܡܪ ܒܡܫܝܚܵܐ ܘܒܥܕܬܵܐ . 33 ܒܪ ܡܢ ܕܐܝܟ ܗܟܝܠ ܢܚܘܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܓܒܪ ܓܒܪ ܠܐܢܬܬܹܗ ܐܝܟ ܢܦܫܹܗ ܪܚܡ ܠܹܗ ܘܐܢܬܬܵܐ ܢܕܚܠ ܡܢ ܓܒܪܹܗ . ✣

23 Quoniam vir caput est mulieris. sicut Christus caput est ecclesiæ, ipse salvator corporis. 24 Sed ut ecclesia subjecta est Christo, ita et mulieres viris suis in omnibus. 25 Viri, diligite uxores vestras, sicut et Christus dilexit ecclesiam et se ipsum tradidit pro ea, 26 Ut illam sanctificaret mundans lavacro aquæ in verbo, 27 Ut exhiberet ipse sibi gloriosam ecclesiam, non habentem maculam aut rugam aut aliquid ejusmodi, sed ut sit sancta et inmaculata. 28 Ita et viri debent diligere uxores suas ut corpora sua. Qui suam uxorem diligit, se ipsum diligit : 29 Nemo enim umquam carnem suam odio habuit, sed nutrit et fovet eam, sicut et Christus ecclesiam, 30 Quia membra sumus corporis ejus, de carne ejus et de ossibus ejus. 31 Propter hoc relinquet homo patrem et matrem suam et adherebit uxori suæ, et erunt duo in carne una. 32 Sacramentum hoc magnum est, ego autem dico in Christo et in ecclesia. 33 Verum tamen et vos singuli unusquisque suam uxorem sicut se ipsum diligat, uxor autem ut timeat virum [suum].

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ, ϛ'.

ΚΕΦ. ϛ'.

1 Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν Κυρίῳ· τοῦτο γάρ ἐστιν δίκαιον. 2 Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα, ἥτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, 3 Ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς. 4 Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλὰ ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου. 5 Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐν ἁπλότητι καρδίας ὑμῶν ὡς τῷ Χριστῷ, 6 Μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλίαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ὡς δοῦλοι Χριστοῦ ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἐκ ψυχῆς, 7 Μετ' εὐνοίας δουλεύοντες ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, 8 Εἰδότες ὅτι ἕκαστος ἐάν τι ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο κομίσεται παρὰ Κυρίου, εἴτε δοῦλος εἴτε ἐλεύθερος. 9 Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν, εἰδότες ὅτι καὶ αὐτῶν καὶ ὑμῶν ὁ Κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς καὶ προσωπολημψία οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῷ. 10 Τοῦ λοιποῦ, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. 11 Ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδίας τοῦ διαβόλου, 12 Ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις.

ܠܘܬ ܐܦܣܘܣ ❊ ❊ ❊

❊ ❊ ❊

1 ܒܢܝ ܐܫܬܡܥܘ ܠܐܒܘܟܘܢ ܒܡܪܝܐ ܗܢܐ ܀ ܐܝܬ ܗܘ ܕܫܪܝܪ ܀ 2 ܐܟܪܡ ܐܒܟ ܘܐܡܟ ܗܘ ܕܦܩܕܐ ܩܕܡܝܐ ܒܡܘܕܥܢܐ ܀ 3 ܕܝܗܘܐ ܠܟ ܛܒ ܘܬܗܘܐ ܐܪܟ ܝܘܡ ܥܠ ܐܪܥܐ ܀ 4 ܐܒܗܬܐ ܠܐ ܬܟܝܠܘ ܒܪܝܟܘܢ ܐܠܐ ܬܪܒܘ ܐܢܘܢ ܒܡܘܕܒܢܐ ܘܒܬܫܒܘܚܬܐ ܕܡܪܝ ܀ 5 ܥܒܕܐ ܫܡܥܘ ܠܡܪܝܟܘܢ ܒܣܪܟܐ ܒܕܚܠܬܐ ܘܪܥܕܬܐ ܒܦܫܝܛܘܬ ܠܒܟܘܢ ܐܝܟ ܠܡܫܝܚܐ ܀ 6 ܠܐ ܕܥܝܢ ܕܫܡܫܝܢ ܐܝܟ ܕܡܪܥܝ ܐܢܫ ܐܠܐ ܐܝܟ ܥܒܕܐ ܕܡܫܝܚܐ ܕܥܒܕܝܢ ܨܒܝܢ ܕܐܠܗܐ ܡܢ ܢܦܫܐ ܀ 7 ܒܨܒܝܢ ܫܡܫܝܢ ܐܝܟ ܕܠܡܪܝܐ ܘܠܐ ܐܝܟ ܕܠܒܢܝ ܐܢܫ ܀ 8 ܡܕܥ ܐܢ ܕܟܠ ܚܕ ܕܢܥܒܕ ܛܒ ܗܢܘ ܢܣܒ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܐܦ ܥܒܕ ܐܘ ܚܪ ܀ 9 ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܗܟܢܐ ܥܒܕܘ ܠܗܘܢ ܫܒܩܝܢ ܬܪܥܝܬܟܘܢ ܀ ܡܕܥ ܐܢ ܐܦ ܠܗܘܢ ܘܐܦ ܠܟܘܢ ܡܪܟܘܢ ܒܫܡܝܐ ܗܘ ܘܦܬܓܡܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܘܬܗ ܀ 10 ܫܪܝ ܠܟܘܢ ܐܚܝ ܬܬܚܙܩܘ ܒܡܪܝܐ ܘܒܬܘܩܦ ܚܝܠܗ ܀ 11 ܠܒܫܘ ܙܝܢ ܕܐܠܗܐ ܕܬܬܩܘܡܘ ܠܡܩܒܠ ܡܟܝܠܘܬ ܐܝܠܦ ܕܡܪܝܐ ܀ 12 ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܢ ܚܠܛܐ ܥܡ ܒܣܪܐ ܘܕܡܐ ܐܠܐ ܥܡ ܫܠܛܢܐ ܘܥܡ ܫܘܠܛܢܐ ܘܥܡ ܫܠܝܛܐ ܕܥܠܡܐ ܗܕܐ ܕܚܫܘܟܐ ܘܥܡ ܓܢܕܐ ܕܒܝܫܬܐ ܕܒܐܓܪ̈ܬ ܫܡܝܐ ܀

AD EPHESIOS. VI.

CAPUT VI.

1 Filii, obœdite parentibus vestris in Domino: hoc enim justum est. 2 Honora patrem tuum et matrem, quod est mandatum primum in promissione, 3 Ut bene sit tibi et sis longevus super terram. 4 Et patres, nolite ad iracundiam provocare filios vestros, sed educate illos in disciplina et correptione Domini. 5 Servi, obœdite dominis carnalibus cum timore et tremore, in simplicitate cordis vestri, sicut Christo, 6 Non ad oculum servientes quasi hominibus placeatis, sed ut servi Christi facientes voluntatem Dei ex animo, 7 Cum bona voluntate servientes sicut Domino et non hominibus, 8 Scientes quoniam unusquisque quodcumque fecerit bonum hoc percipiet a Domino, sive servus sive liber. 9 Et [vos] domini, eadem facite illis, remittentes minas, scientes quia et illorum et vester Dominus est in cælis, et personarum acceptio non est apud eum. 10 De cetero, fratres, confortamini in Domino et in potentia virtutis ejus. 11 Induite vos arma Dei, ut possitis stare adversus insidias diaboli; 12 Quia non est nobis conluctatio adversus carnem et sanguinem, sed adversus principes et potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritalia nequitiæ in cælestibus.

13 Διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι στῆναι. 14 Στῆτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, 15 Καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἑτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, 16 Ἐν πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι. 17 Καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ὅ ἐστιν ῥῆμα θεοῦ. 18 Διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων τῶν ἁγίων, 19 Καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου, ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, 20 Ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν ἁλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι ὡς δεῖ με λαλῆσαι. 21 Ἵνα δὲ καὶ ὑμεῖς εἰδῆτε τὰ κατ' ἐμέ, τί πράσσω, πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν Κυρίῳ, 22 Ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν.

❖ ○ ❖

13 ܥܠ ܗܕܐ ܩܒܠܘ ܙܝܢܐ ܕܐܠܗܐ ܕܬܗܘܘܢ ܩܐܡܝܢ ܒܝܘܡܐ ܒܝܫܐ ܘܒܟܠ ܡܕܡ ܕܥܒܕܝܢ ܫܠܡܝܢ ܬܬܩܘܡܘܢ ׃ 14 ܗܘ ܗܟܝܠ ܕܐܬܪܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܫܪܪܐ ܕܐܝܟ ܕܐܬ ܠܒܫܝܢ ܠܒܘܫ ܕܙܕܝܩܘܬܐ ׃ 15 ܘܢܥܠܝܢ ܒܣܝܡ ܪܓܠܝܟܘܢ ܒܐܣܟܪܝܐ ܕܒܣܪܬܐ ܕܫܠܡܐ ׃ 16 ܒܟܠ ܗܠܝܢ ܩܒܠܘ ܙܝܢܐ ܕܡܓܢܐ ܕܗܝ ܬܬܩܘܡܘܢ ܟܠ ܙܝܢܝ ܒܝܫܐ ܕܒܝܫ ܬܬܩܛܠܘܢ ׃ 17 ܘܩܘܒܥܐ ܕܦܘܪܩܢܐ ܩܒܠܘ ܘܣܝܦܐ ܕܪܘܚܐ ܗܘ ܕܐܝܬ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ׃ 18 ܒܟܠ ܨܠܘܬܐ ܘܒܥܘܬܐ ܨܠܝܢ ܒܟܠ ܙܒܢ ܒܪܘܚܐ ܘܒܗܝ ܫܗܪܝܢ ܒܟܠ ܙܒܢ ܘܒܟܠ ܨܠܘܬܐ ܥܠ ܟܠ ܩܕܝܫܐ ׃ 19 ܘܥܠܝ ܕܢܬܝܗܒ ܠܝ ܡܠܬܐ ܒܦܬܝܚܬ ܦܘܡܝ ܕܐܦܫ ܠܡܐܡܪ ܪܙܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ׃ 20 ܕܠܗܘ ܐܢܐ ܫܠܝܚܐ ܒܫܠܫܠܬܐ ܕܒܗ ܐܦ ܒܓܝܪ ܐܬܝ ܠܡܡܠܠ ׃ 21 ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܬܕܥܘܢ ܡܕܡ ܕܥܒܕ ܐܢܐ ܟܠ ܡܕܡ ܢܘܕܥ ܠܟܘܢ ܬܝܟܝܩܘܣ ܚܒܝܒܐ ܐܚܐ ܗܝܡܢܐ ܒܡܫܡܫܢܐ ׃ 22 ܕܫܕܪܬ ܠܘܬܟܘܢ ܠܗܕܐ ܒܥܝܢܐ ܕܬܕܥܘܢ ܡܕܡ ܕܥܒܕ ܐܢܐ ܘܢܬܢܚܡ ܠܒܒܟܘܢ ׃

AD EPHESIOS, VI.

13 Propterea accipite arma Dei, ut possitis resistere in die malo et in omnibus perfecti stare. 14 State ergo succincti lumbos vestros in veritate, et induti lorica justitiæ. 15 Et calceati pedes in præparatione evangelii pacis, 16 In omnibus sumentes scutem fidei, in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere. 17 Et galeam salutis adsumite, et gladium Spiritus, quod est verbum Dei, 18 Per omnem orationem et obsecrationem orantes omni tempore in Spiritu, et in ipso vigilantes in omni instantia et obsecratione pro omnibus sanctis, 19 Et pro me, ut detur mihi sermo in apertione oris mei cum fiducia notum facere mysterium evangelii, 20 Pro quo legatione fungor in catena, ita ut in ipso audeam prout oportet me loqui. 21 Ut autem et sciatis vos quæ circa me sunt, quid agam, omnia nota vobis faciet Tychicus carissimus frater et fidelis minister in Domino, 22 Quem misi ad vos in hoc ipsum, ut cognoscatis quæ circa nos sunt et consoletur corda vestra

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ, ς'.

23 Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. 24 Ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ. [Ἀμήν.]

❖ ٥ ❖ ܐܓܪܬ ܠܐܦܣܝ

23 ܫܠܡܐ ܥܡ ܐܚܐ ܘܚܘܒܐ ܥܡ ܗܝܡܢܘܬܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܘܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. 24 ܛܝܒܘܬܐ ܥܡ ܟܠ ܐܢܫܐ ܕܪܚܡܝܢ ܠܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܠܐ ܚܒܠܐ ❖

AD EPHESIOS, VI.

23 Pax fratribus et caritas cum fide a Deo Patre et Domino Jesu Christo. 24 Gratia cum omnibus qui diligunt Dominum [nostrum] Jesum Christum in incorruptione. [Amen.]

EPISTULA BEATI PAULI APOSTOLI
AD PHILIPPENSES.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ, ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ καὶ Τιμόθεος δοῦλοι Χριστοῦ Ἰησοῦ πᾶσιν τοῖς ἁγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις σὺν ἐπισκόποις καὶ διακόνοις. 2 *Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.* 3 *Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου ἐπὶ πάσῃ τῇ μνείᾳ ὑμῶν* 4 *πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν ποιούμενος* 5 *Ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν,* 6 *Πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει ἄχρι ἡμέρας Χριστοῦ Ἰησοῦ,* 7 *Καθώς ἐστιν δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἔν τε τοῖς δεσμοῖς μου καὶ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ καὶ βεβαιώσει τοῦ εὐαγγελίου συνκοινωνούς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς ὄντας.*

AD PHILIPPENSES, CAPUT I.

PAULUS et Timotheus servi Jesu Christi omnibus sanctis in Christo Jesu qui sunt Philippis cum episcopis et diaconibus. 2 Gratia vobis et pax a Deo Patre nostro et Domino Jesu Christo. 3 Gratias ago Deo meo in omni memoria vestri, 4 Semper in cunctis orationibus meis pro omnibus vobis cum gaudio deprecationem faciens 5 Super communicatione vestra in evangelio a prima die usque nunc, 6 Confidens hoc ipsum quia qui cœpit in vobis opus bonum perficiet usque in diem Jesu Christi, 7 Sicut est mihi justum hoc sentire pro omnibus vobis, eo quod habeam in corde vos et in vinculis meis et in defensione et confirmatione evangelii socios gaudii mei omnes vos esse.

8 Μάρτυς γάρ μου [ἐστὶν] ὁ θεός, ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις Χριστοῦ Ἰησοῦ. 9 Καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει, 10 Εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα ἦτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, 11 Πεπληρωμένοι καρπὸν δικαιοσύνης τὸν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον θεοῦ. 12 Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν, 13 Ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν Χριστῷ γενέσθαι ἐν ὅλῳ τῷ πραιτωρίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, 14 Καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν Κυρίῳ πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου περισσοτέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον τοῦ θεοῦ λαλεῖν. 15 Τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν, τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν τὸν Χριστὸν κηρύσσουσιν· 16 Οἱ μὲν ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν τοῦ εὐαγγελίου κεῖμαι, 17 Οἱ δὲ ἐξ ἐριθείας τὸν Χριστὸν καταγγέλλουσιν οὐχ ἁγνῶς, οἰόμενοι θλῖψιν ἐγείρειν τοῖς δεσμοῖς μου. 18 Τί γάρ; πλὴν ὅτι παντὶ τρόπῳ, εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγγέλλεται, καὶ ἐν τούτῳ χαίρω. Ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι· 19 Οἶδα γὰρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ,

8 ܣܗܕܐ ܓܪ ܐܝܬ ܠܝ ܐܠܗܐ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܝ ܫܘܩܐ ܒܟܠܗܘܢ ܐܢܫܐ ܒܪܚܡܘܗܝ ܕܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ. 9 ܘܗܕܐ ܒܨܠܘܬܝ ܕܬܬܝܬܪ ܐܗܒܬܟܘܢ ܥܕ ܝܬܝܪ ܘܝܬܝܪ ܒܝܕܥܬܐ ܘܒܟܠ ܚܫܐ. 10 ܕܬܒܚܘܢ ܡܐ ܕܫܦܝܪ ܐܢܬܘܢ ܘܬܗܘܘܢ ܕܟܝܐ ܘܠܐ ܡܬܟܫܠܝܢ ܒܝܘܡܐ ܕܡܫܝܚܐ. 11 ܡܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܦܪܝ ܙܕܩܬܐ ܕܥܒܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܠܫܘܒܚܐ ܘܬܫܒܘܚܬܐ ܕܐܠܗܐ. 12 ܘܨܒܝܢ ܐܢܐ ܕܬܕܥܘܢ ܐܚܝ ܕܡܐ ܕܥܠ ܓܒܝ ܐܬܐ ܠܬܪܥܝܘܬܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ. 13 ܐܝܟ ܕܩܝܛܪܝ ܕܒܫܝܪܘܬܝ ܒܡܫܝܚܐ ܐܬܓܠܝܘ ܒܟܠ ܦܪܛܘܪܐ ܘܠܟܠ ܫܪܝܢ. 14 ܘܐܦ ܪܒܐ ܡܢ ܐܚܐ ܒܡܪܝܐ ܒܩܝܛܪܝ ܕܒܫܝܪܘܬܝ ܣܓܝܐ ܐܬܝܗܒ ܠܗܘܢ ܕܢܬܪܥܫܘܢ ܒܠܐ ܕܚܠܬܐ ܠܡܡܠܠ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ. 15 ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܐܝܢܐ ܕܒܓܢ ܫܘܢܐ ܘܩܛܝܢܘܬܐ ܘܐܝܬ ܐܝܢܐ ܕܒܓܢ ܪܥܝܢܐ ܛܒܬܐ ܡܟܪܙܝܢ ܠܡܫܝܚܐ. 16 ܐܠܝܢ ܡܢ ܚܘܒܐ ܕܝܕܥܝܢ ܕܠܦܘܣ ܐܢܐ ܩܐܡ ܠܡܬܢܝܬܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ. 17 ܘܐܠܝܢ ܡܢ ܓܪ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܩܢܝܢܐ ܡܪܝܪܬܐ ܡܟܪܙܝܢ ܠܡܫܝܚܐ ܠܐ ܒܫܪܪܐ ܕܣܒܪܝܢ ܕܡܫܚܠܦ ܠܗܘܢ ܒܩܝܛܪܝ ܕܒܫܝܪܘܬܝ. 18 ܡܐ ܐܝܬ ܠܗ ܠܡܐ ܐܠܐ ܒܟܠ ܐܦܢ ܐܢ ܒܥܠܬ ܣܒܪܐ ܐܢ ܒܫܪܪܐ ܡܫܝܚܐ ܡܬܟܪܙ ܘܒܗܕܐ ܐܢܐ ܚܕܐ ܘܐܦ ܚܕܐ ܐܬܐ. 19 ܐܝ ܓܪ ܝܕܥ ܐܢܐ ܕܗܕܐ ܠܝ ܢܗܘܐ ܠܦܘܪܩܢܐ ܒܫܠܡܐ ܒܨܠܘܬܟܘܢ ܘܒܫܘܒܩܢܘܬܐ ܕܪܘܚܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ.

8 Testis enim mihi est Deus, quomodo cupiam omnes vos in visceribus Christi Jesu. 9 Et hoc oro ut caritas vestra magis ac magis abundet in scientia et in omni sensu, 10 Ut probetis potiora, ut sitis sinceres et sine offensa in diem Christi, 11 Repleti fructu justitiæ per Christum Jesum, in gloriam et laudem Dei. 12 Scire autem vos volo, fratres, quia quæ circa me sunt magis ad profectum venerunt evangelii, 13 Ita ut vincula mea manifesta fierent in Christo in omni prætorio et in ceteris omnibus, 14 Et plures e fratribus in Domino confidentes vinculis meis abundantius audere sine timore verbum Dei loqui. 15 Quidam quidem et propter invidiam et contentionem, quidam autem et propter bonam voluntatem Christum prædicant; 16 Quidam ex caritate, scientes quoniam in defensionem evangelii positus sum, 17 Quidam autem ex contentione Christum adnuntiant non sincere, existimantes præssuram se suscitare vinculis meis. 18 Quid enim? dum omni modo, sive per occasionem sive per veritatem, Christus adnuntietur, et in hoc gaudeo, sed et gaudebo: 19 Scio enim quia hoc mihi proveniet in salutem per vestram orationem et subministrationem Spiritus Jesu Christi,

20 Κατὰ τὴν ἀποκαραδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι, ἀλλ' ἐν πάσῃ παρρησίᾳ ὡς πάντοτε καὶ νῦν μεγαλυνθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου. 21 Ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος. 22 Εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκί, τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου, καὶ τί αἱρήσομαι οὐ γνωρίζω. 23 Συνέχομαι δὲ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι· πολλῷ γὰρ μᾶλλον κρεῖσσον· 24 Τὸ δὲ ἐπιμένειν τῇ σαρκὶ ἀναγκαιότερον δι' ὑμᾶς. 25 Καὶ τοῦτο πεποιθὼς οἶδα, ὅτι μενῶ καὶ παραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως, 26 Ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν περισσεύῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἐμοὶ διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς. 27 Μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ πολιτεύεσθε, ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς εἴτε ἀπὼν ἀκούω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε ἐν ἑνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου, 28 Καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων, ἥτις ἐστὶν αὐτοῖς ἔνδειξις ἀπωλείας, ὑμῶν δὲ σωτηρίας, καὶ τοῦτο ἀπὸ θεοῦ· 29 Ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν,

20 ܐܝܟ̈ܢܐ ܕܣܒܝܪ ܐܢܐ ܕܠܐ ܐܒܗܬ ܒܫܘܡ ܡܕܡ ❖ ܐܠܐ ܒܟܠ ܚܝܠ ❖ ܐܝܟ ܕܒܟܠ ܙܒܢ ❖ ܗܫܐ ܐܦ ❖ ܢܬܪܒܐ ❖ ܡܫܝܚܐ ❖ ❖ ❖

30 Τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες οἷον εἴδετε ἐν ἐμοὶ καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

ΚΕΦ. β'.

1 ΕΙ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ τι παραμύθιον ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία πνεύματος, εἴ τις σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί, 2 Πληρώσατέ μου τὴν χαρὰν ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, σύνψυχοι, τὸ ἓν φρονοῦντες, 3 Μηδὲν κατ' ἐριθειαν μηδὲ κατὰ κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἡγούμενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν, 4 Μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι σκοποῦντες, ἀλλὰ καὶ τὰ ἑτέρων ἕκαστοι. 5 Τοῦτο [γὰρ] φρονεῖτε ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 6 Ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῷ, 7 Ἀλλὰ ἑαυτὸν ἐκένωσεν μορφὴν δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος, 8 Ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. 9 Διὸ καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσεν καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ τὸ ὄνομα, τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, 10 Ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, 11 Καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν θεοῦ πατρός.

30 ܕܐܝܬ ܠܟܘܢ ܐܓܘܢܐ ܗܕܐ ܐܝܟ ܕܚܙܝܬܘ ܒܝ ܘܗܫܐ ܫܡܥܬܘ ܒܝ.

ܦܪܩܐ ❊ ܓ ❊

1 ܐܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܡܫܘܚܐ ܒܡܫܝܚܐ ܐܢ ܡܕܡ ܢܚܡܐ ܕܚܒܪܘܬܐ ܐܢ ܫܘܬܦܘܬܐ ܕܪܘܚܐ ܐܢ ܪܚܡܐ ܘܪܚܡܢܐ. 2 ܫܘܠܡܘ ܠܝ ܚܕܘܬܝ ܕܬܗܘܘܢ ܫܘܝܐ ܘܚܒܪܐ ܕܚܕ ܘܪܥܝܢ ܕܚܕ ܘܚܕ ܪܥܝܢܐ. 3 ܠܐ ܒܬܓܪܐ ܐܘ ܒܬܫܒܘܚܐ ܪܝܩܐ ܐܠܐ ܒܡܟܟܘܬܐ ܡܬܚܕܕ ܐܢܫ ܠܚܒܪܗ ܕܪܒ ܠܗ ܥܠ ܢܦܫܗ. 4 ܘܠܐ ܢܣܒ ܐܢܫ ܠܡܕܡ ܕܝܠܗ ܐܠܐ ܠܡܕܡ ܕܐܚܪܢ. 5 ܗܢܐ ܓܝܪ ܪܥܝܢ ܒܟܘܢ ܕܐܦ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ. 6 ܕܟܐܢ ܒܨܘܪܬ ܐܠܗܐ ܗܘܐ ܠܐ ܚܫܒ ܓܙܠܐ ܕܢܗܘܐ ܫܘܝܐ ܠܐܠܗܐ. 7 ܐܠܐ ܢܦܫܗ ܪܩܢ ܘܩܒܠ ܨܘܪܬ ܥܒܕܐ ܘܐܬܕܡܐ ܠܒܢܝ ܐܢܫܐ. 8 ܘܡܫܟܚ ܐܝܟ ܒܪܢܫܐ ܐܬܕܡܝ ܘܐܬܚܫܒ ܐܝܟ ܒܪܢܫܐ ܐܬܕܡܝ ❊

30 Idem certamen habentes quale et vidistis in me et nunc audistis de me.

CAPUT II.

1 Si qua ergo consolatio in Christo, si quod solacium caritatis, si quod societas spiritus, si quid viscera et miserationes, 2 Implete gaudium meum, ut idem sapiatis, eandem caritatem habentes, unianimes, id ipsum sentientes, 3 Nihil per contentionem neque per inanem gloriam, sed in humilitate superiores sibi invicem arbitrantes, 4 Non quæ sua sunt singuli considerantes, sed et ea quæ aliorum. 5 Hoc enim sentite in vobis, quod et in Christo Jesu, 6 Qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo, 7 Sed semet ipsum exinanivit formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, et habitu inventus ut homo, 8 Humiliavit semet ipsum factus obœdiens usque ad mortem, mortem autem crucis. 9 Propter quod et Deus illum exaltavit et donavit illi nomen super omne nomen, 10 Ut in nomine Jesu omne genu flectatur cœlestium et terrestrium et infernorum, 11 Et omnis lingua confiteatur quia Dominus Jesus Christus in gloria est Dei Patris,

12 "Ωστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε, μὴ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον ἀλλὰ νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε· 13 Θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. 14 Πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν, 15 "Ινα γένησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τέκνα θεοῦ ἄμωμα μέσον γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, 16 Λόγον ζωῆς ἐπέχοντες, εἰς καύχημα ἐμοὶ εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίασα. 17 'Αλλὰ εἰ καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συνχαίρω πᾶσιν ὑμῖν· 18 Τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ συνχαίρετέ μοι. 19 'Ελπίζω δὲ ἐν Κυρίῳ 'Ιησοῦ Τιμόθεον ταχέως πέμψαι ὑμῖν, ἵνα κἀγὼ εὐψυχῶ γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν. 20 Οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσόψυχον, ὅστις γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει· 21 Οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ Χριστοῦ 'Ιησοῦ. 22 Τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον σὺν ἐμοὶ ἐδούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον.

12 Itaque, carissimi mei, sicut semper obœdistis, non ut in præsentia mei tantum, sed multo magis nunc in absentia mea cum metu et tremore vestram salutem operamini: 13 Deus enim est qui operatur in vobis et velle et perficere, pro bona voluntate. 14 Omnia autem facite sine murmurationibus et hesitationibus, 15 Ut sitis sine querella et simplices filii Dei sine reprehensione in medio nationis pravæ et perversæ, inter quos lucetis sicut luminaria in mundo, 16 Verbum vitæ continentes, ad gloriam meam in die Christi, quia non in vacuum cucurri neque in vacuum laboravi. 17 Sed etsi immolor supra sacrificium et obsequium fidei vestræ, gaudeo et congratulor omnibus vobis: 18 Id ipsum autem et vos gaudete et congratulamini mihi. 19 Spero autem in Domino Jesu Timotheum cito me mittere ad vos, ut et ego bono animo sim cognitis quæ circa vos sunt. 20 Neminem enim habeo tam unianimem, qui sincera adfectione pro vobis sollicitus sit: 21 Omnes enim sua quærunt, non quæ sunt Jesu Christi. 22 Experimentum autem ejus cognoscite, quoniam sicut patri filius meum servivit in evangelio.

12 ܗܟܢܐ ܚܒܝܒ̈ܝ ܐܝܟ ܕܫܡܥ̈ܬ ܒ̈ܟܠ ܙܒܢ̈ܐ ܠܐ ܟܕ ܒܘܬ ܐܝܬܝ ܒ̈ܠܚܘܕܗ ܐܠܐ ܫܪ̈ܝ ܐܦ ܗܫܐ ܒ̈ܐܦ̈ܐ ܒ̈ܠܝ̈ܬ ܐܢܐ ܒ̈ܪܚܩ̈ܘܬܝ ܒ̈ܕܚܠ ܘܒ̈ܪܥܝܕ ܦܘܪ̈ܩܢ ܒ̈ܟܘܢ ܒ̈ܟܠ ܫܠ̈ܡ ܘܒ̈ܫܠ̈ܡ ܥ̈ܒܕ̈ܝܢ ܒ̈ܟܘܢ ܒ̈ܕܚܠ ܘܒ̈ܪܥܝܕ ܐ̈ܝܬ ܐ̈ܝܟ ܕ̈ܢ ܐ̈ܝܬ ܐ̈ܠܗܐ ܕ̈ܥ̈ܒܕ ܒ̈ܟܘܢ ܒ̈ܟ̈ܝ̈ܢ ܘ̈ܠ̈ܡ̈ܥ̈ܒܕ ܒ̈ܟ̈ܝ̈ܢ ܒ̈ܕ̈ܚܠ ܘ̈ܒ̈ܪ̈ܥ̈ܝ̈ܕ ܐ̈ܝ̈ܬ ܐ̈ܝ̈ܟ ܕ̈ܢ ܐ̈ܝ̈ܬ ܐ̈ܠ̈ܗ̈ܐ ܕ̈ܥ̈ܒ̈ܕ ܒ̈ܟ̈ܘ̈ܢ ܒ̈ܟ̈ܝ̈ܢ ܘ̈ܠ̈ܡ̈ܥ̈ܒ̈

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ. β', γ'.

23 Τοῦτον μὲν οὖν ἐλπίζω πέμψαι ὡς ἂν ἀφίδω τὰ περὶ ἐμὲ ἐξαυτῆς· 24 Πέποιθα δὲ ἐν Κυρίῳ ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως ἐλεύσομαι. 25 Ἀναγκαῖον δὲ ἡγησάμην, Ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ συνστρατιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον καὶ λειτουργὸν τῆς χρείας μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, 26 Ἐπειδὴ ἐπιποθῶν ἦν πάντας ὑμᾶς καὶ ἀδημονῶν, διότι ἠκούσατε ὅτι ἠσθένησεν. 27 Καὶ γὰρ ἠσθένησεν παραπλήσιον θανάτῳ· ἀλλὰ ὁ θεὸς ἠλέησεν αὐτόν, οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ λύπην ἐπὶ λύπην σχῶ. 28 Σπουδαιοτέρως οὖν ἔπεμψα αὐτόν, ἵνα ἰδόντες αὐτὸν πάλιν χαρῆτε κἀγὼ ἀλυπότερος ὦ. 29 Προσδέχεσθε οὖν αὐτὸν ἐν Κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ τοὺς τοιούτους ἐντίμους ἔχετε, 30 Ὅτι διὰ τὸ ἔργον Χριστοῦ μέχρι θανάτου ἤγγισεν παραβολευσάμενος τῇ ψυχῇ, ἵνα ἀναπληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα τῆς πρός με λειτουργίας.

ΚΕΦ. γ'.

1 ΤΟ λοιπόν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν Κυρίῳ. Τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρόν, ὑμῖν δὲ ἀσφαλές. 2 Βλέπετε τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας, βλέπετε τὴν κατατομήν.

ܠܘܬ ܦܝܠܝܦܝ ܒ ܓ

23 ܗܢܘ ܕܣܒܪ ܐܢܐ ܕܐܫܕܪ ܠܘܬ ܗܠܝ ܟܕ ܐܚܙܐ ܡܐ ܕܠܝ ܗܘ ܒܣܒܪ ܐܢܐ ܕܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ ܡܐ ܟܕ ܐܬܐ

3 Ἡμεῖς γάρ ἐσμεν ἡ περιτομή, οἱ πνεύματι θεοῦ λατρεύοντες καὶ καυχώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιθότες, 4 Καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποίθησιν καὶ ἐν σαρκί. Εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκί, ἐγὼ μᾶλλον, 5 Περιτομῇ ὀκταήμερος, ἐκ γένους Ἰσραήλ, φυλῆς Βενιαμείν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων, κατὰ νόμον Φαρισαῖος, 6 Κατὰ ζῆλος διώκων τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ γενόμενος ἄμεμπτος. 7 [Ἀλλὰ] ἅτινα ἦν μοι κέρδη, ταῦτα ἥγημαι διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν. 8 Ἀλλὰ μενοῦνγε καὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου μου, δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην, καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα [εἶναι] ἵνα Χριστὸν κερδήσω, 9 Καὶ εὑρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν ἐκ θεοῦ δικαιοσύνην, ἐπὶ τῇ πίστει, 10 Τοῦ γνῶναι αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ καὶ [τὴν] κοινωνίαν παθημάτων αὐτοῦ, συνμορφιζόμενος τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, 11 Εἴπως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν. 12 Οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον ἢ ἤδη τετελείωμαι, διώκω δὲ εἰ καταλάβω, ἐφ' ᾧ καὶ κατελήμφθην ὑπὸ Χριστοῦ Ἰησοῦ.

ܟܕ ܣܘܪܝܐ ✣ ✣

3 ܐܝܟܢܐ ܓܝ ܗܢܘܢ ܕܐܢܚܢ ܗܢ ܡܗܘܠܬܐ ܕܒܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܦܠܚܝܢ ܘܡܫܒܚܝܢ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܘܠܐ ܒܒܣܪܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܀ 4 ܐܦ ܐܢܐ ܐܝܬ ܠܝ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܦ ܒܒܣܪܐ ܐܢ ܡܢ ܐܚܪܢ ܚܙܐ ܕܡܗܝܡܢ ܒܒܣܪܐ ܐܦ ܐܢܐ ܝܬܝܪ ܀ 5 ܡܬܬܡܝܠ ܒܝܘܡ ܫܡܝܢܐ ܡܢ ܙܪܥ ܐܝܣܪܝܠ ܡܢ ܫܒܛ ܒܢܝܡܝܢ ܥܒܪܝܐ ܡܢ ܥܒܪܝܐ ܐܦ ܦܪܝܫܝܐ ܗܘ ܀ 6 ܒܬܪ ܕܩܢܝܐ ܗܘ ܕܫܪܝ ܠܥܕܬܐ ܕܐܠܗܐ ܒܬܪ ܕܙܕܩܬܐ ܕܒܢܡܘܣܐ ܗܘ ܕܗܘܐ ܒܠܐ ܡܠܘܡ ܀ 7 ܐܠܐ ܕܗܘ ܠܝ ܫܒܚܐ ܗܠܝܢ ܣܒܪ ܐܢܐ ܕܢܝܚ ܠܝ ܒܓܠܠ ܡܫܝܚܐ ܀ 8 ܐܦ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܣܒܪ ܐܢܐ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܒܓܠܠ ܕܝܩܪ ܝܕܥܬܐ ܕܡܪܝ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܐܠܗܝ ܕܒܓܠܠܗ ܟܠܗܝܢ ܐܬܒܙܝܬ ܘܣܒܪ ܐܢܐ ܕܐܢ ܦܪܝܫ ܐܢܐ ܠܡܫܝܚܐ ܀ 9 ܘܐܫܬܟܚ ܒܗ ܠܐ ܐܝܬ ܠܝ ܙܕܩܬܝ ܕܡܢ ܢܡܘܣܐ ܐܠܐ ܕܐܝܬ ܠܝ ܙܕܩܬܐ ܕܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܕܗܝ ܙܕܩܬܐ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܀ 10 ܕܐܬܝܕܥ ܠܗ ܘܠܚܝܠ ܩܝܡܬܗ ܘܫܘܬܦܘܬ ܚܫܘܚܝܗ ܕܐܬܡܨܝ ܠܡܗܘܐ ܠܡܘܬܗ ܀ 11 ܐܢ ܡܢܐ ܕܒܐ ܐܬܐ ܠܩܝܡܬܐ ܕܡܢ ܡܝܬܐ ܀ 12 ܠܐ ܕܝܢ ܕܐܝܬ ܠܝ ܗܝ ܐܦ ܓܡܝܪ ܐܢܐ ܗܘܝܬ ܐܠܐ ܐܪܕܦ ܐܢܐ ܕܐܢ ܐܫܟܚ ܐܦ ܐܢ ܐܬܟܠܝܬ ܐܢܐ ܒܗ ܕܐܬܟܠܝܬ ܐܢܐ ܒܗ ܡܢ ܡܫܝܚܐ ✣

3 Nos enim sumus circumcisio, qui spiritu Deo servimus et gloriamur in Christo Jesu, et non in carne fiduciam habentes; 4 Quamquam ego habeam confidentiam et in carne. Si quis alius videtur confidere in carne, ego magis, 5 Circumcisus octava die, ex genere Israhel, de tribu Benjamin, Hebræus ex Hebræis, secundum legem Pharisæus, 6 Secundum æmulationem persequens ecclesiam Dei, secundum justitiam quæ in lege est conversatus sine querella. 7 Sed quæ mihi fuerunt lucra, hæc arbitratus sum propter Christum detrimenta. 8 Verum tamen et existimo omnia detrimentum esse propter eminentem scientiam Jesu Christi Domini mei, propter quem omnia detrimentum feci et arbitror ut stercora, ut Christum lucri faciam, 9 Et inveniar in illo non habens meam justitiam quæ ex lege est, sed illam quæ ex fide est Christi, quæ ex Deo est justitia in fide, 10 Ad agnoscendum illum et virtutem resurrectionis ejus et societatem passionum illius configuratus morti ejus, 11 Si quo modo occurram ad resurrectionem quæ est ex mortuis. 12 Non quod jam acceperim aut jam perfectus sim: sequor autem si conprenhendam in quo et conprehensus sum a Christo Jesu.

13 Ἀδελφοί, ἐγὼ ἐμαυτὸν οὔπω λογιζομαι κατειληφέναι· ἓν δέ, τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος, τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος, 14 Κατὰ σκοπὸν διώκω εἰς τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 15 Ὅσοι οὖν τέλειοι, τοῦτο φρονῶμεν· καὶ εἴ τι ἑτέρως φρονεῖτε, καὶ τοῦτο ὁ θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει· 16 Πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν, τῷ αὐτῷ στοιχεῖν [κανόνι, τὸ αὐτὸ φρονεῖν]. 17 Συνμιμηταί μου γίνεσθε, ἀδελφοί, καὶ σκοπεῖτε τοὺς οὕτως περιπατοῦντας καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς. 18 Πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν, οὓς πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων λέγω, τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ, 19 Ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὧν ὁ θεὸς ἡ κοιλία καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες. 20 Ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, 21 Ὃς μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν [εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ] σύνμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα.

13 ܐܚܝ ܐܢܐ ܠܐ ܐܡܪ ܠܝ ܕܝܢ ܐܢܐ ܕܫܠܡܬ ܠܐ ܐܦ ܗܝ ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܠܐ ܚܕ ܕܐܢܫܝ ܐܢܐ ܠܐ ܐܬܚܙܝ ܠܗ ܕܫܠܡܬ

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ, δ.

ΚΕΦ. δ.

1 Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου, οὕτως στήκετε ἐν Κυρίῳ, ἀγαπητοί. 2 Εὐοδίαν παρακαλῶ καὶ Συντυχὴν παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν Κυρίῳ. 3 Ναὶ ἐρωτῶ καὶ σέ, γνήσιε σύνζυγε, συνλαμβάνου αὐταῖς, αἵτινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθλησάν μοι μετὰ καὶ Κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς. 4 Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἐρῶ, χαίρετε. 5 Τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις· ὁ Κύριος ἐγγύς. 6 Μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωριζέσθω πρὸς τὸν θεόν, 7 Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 8 Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἁγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὔφημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος [ἐπιστήμης], ταῦτα λογίζεσθε· 9 Ἃ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε καὶ ἠκούσατε καὶ εἴδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε· καὶ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. 10 Ἐχάρην δὲ ἐν Κυρίῳ μεγάλως ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν· ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε, ἠκαιρεῖσθε δέ.

ܟܕ ܣܟܣܦܣܛ ❊ ❊

ܣܛܐ ❊ ❊

1 ܗܟܠܐ ܐܝܬ ܣܒܝܒ ܐܚ̈ܝ ܘܚܒ̈ܝ ܘܟܠܝܠ ܐܦ ܟܠܠ ܐܦ ܟܠܠ ܐܦ ܟܠ

11 Οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν λέγω· ἐγὼ γὰρ ἔμαθον ἐν οἷς εἰμὶ αὐτάρκης εἶναι. 12 Οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι, οἶδα καὶ περισσεύειν· ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσιν μεμύημαι, καὶ χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν, καὶ περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι. 13 Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με [Χριστῷ]. 14 Πλὴν καλῶς ἐποιήσατε συνκοινωνήσαντές μου τῇ θλίψει. 15 Οἴδατε δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππήσιοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινώνησεν εἰς λόγον δόσεως καὶ λημψεως εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι, 16 ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἅπαξ καὶ δὶς εἰς τὴν χρείαν μοι ἐπέμψατε. 17 Οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, ἀλλὰ ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λόγον ὑμῶν. 18 Ἀπέχω δὲ πάντα καὶ περισσεύω, πεπλήρωμαι δεξάμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου τὰ παρ' ὑμῶν, ὀσμὴν εὐωδίας, θυσίαν δεκτὴν εὐάρεστον τῷ θεῷ. 19 Ὁ δὲ θεός μου πληρώσει πᾶσαν χρείαν ὑμῶν κατὰ τὸ πλοῦτος αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 20 Τῷ δὲ θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν. 21 Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί.

11 لا ڕ̈ ڕ̈ ڕ̈

22 Ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγιοι μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας.
23 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου [ἡμῶν] Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν. [Ἀμήν.]

22 ܫܠܡ ܠܟܘܢ ܟܠ ܩܕܝܫܐ ܒܪܝܫ ܐܢ ܕܡܢ ܒܝܬ ܩܣܪ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܫܠܡ ܠܟܘܢ ܟܠ ܩܕܝܫܐ ܒܪܝܫ ܐܢ ܕܡܢ ܒܝܬ ܩܣܪ ܐܝܬ ܠܗܘܢ
23 ܛܒܘܬܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܥܡ ܪܘܚܟܘܢ ܐܡܝܢ ❊

23 Salutant vos omnes sancti, maxime autem qui de Cæsaris domo sunt.
23 Gratia Domini [nostri] Jesu Christi cum spiritu vestro. Amen.

EPISTULA BEATI PAULI APOSTOLI

AD COLOSENSES.

ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ, ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς 2 *Τοῖς ἐν Κολοσσαῖς ἁγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν.* 3 *Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ καὶ πατρὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ πάντοτε περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι,* 4 *Ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην ἣν ἔχετε εἰς πάντας τοὺς ἁγίους* 5 *Διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου* 6 *Τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ ἐστίν, καρποφορούμενον καὶ αὐξανόμενον καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ·*

ܟܬܒܐ ܕܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ ܕܡܫܝܚܐ ✤ ✤ ✤

7 Καθὼς ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὅς ἐστιν πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος τοῦ Χριστοῦ, 8 Ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν πνεύματι. 9 Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, οὐ παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι καὶ αἰτούμενοι ἵνα πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ, 10 Περιπατῆσαι ἀξίως τοῦ Κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρεσκίαν, ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες καὶ αὐξανόμενοι τῇ ἐπιγνώσει τοῦ θεοῦ, 11 Ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμούμενοι κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν, μετὰ χαρᾶς 12 Εὐχαριστοῦντες [θεῷ] τῷ πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι ὑμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί, 13 Ὃς ἐρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, 14 Ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν, 15 Ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως, 16 Ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι. Τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται, 17 Καὶ αὐτός ἐστιν πρὸ πάντων καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκεν, 18 Καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας· ὅς ἐστιν ἀρχή, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων,

7 ܐܝܟ ܗܢ ܕܝܠܝܦ ܒܪ ܐܦܪܐ ܚܒܝܒܢ ܡܫܡܫܢ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܢ ܡܫܝܚܐ ܕܝܠ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܒܫܘܬܢ ܘܡܗܝܡܢ ܒܟܠ ܚܟܡܬܐ ܘܒܬܘܒܢܐ ܪܘܚܢܝܬܐ ❖ 8 ܗܘ ܐܦ ܐܘܕܥ ܠܢ ܐܝܟ ܕܪܚܡܟ ܐܢܬ ܥܠ ܟܠ ܚܕ ܘܚܕ ܒܪܘܚܐ ❖ 9 ܥܠ ܗܕܐ ܐܦ ܚܢܢ ܡܢ ܝܘܡܐ ܕܫܡܥܢ ܠܐ ܫܒܩܢ ܡܨܠܝܢ ܥܠܝܟܘܢ ܘܒܥܝܢ ܕܬܫܠܡܘܢ ܒܝܕܥܬܐ ܕܨܒܝܢܗ ܒܟܠ ܚܟܡܬܐ ܘܒܬܘܒܢܐ ܪܘܚܢܝܬܐ ❖ 10 ܕܬܗܠܟܘܢ ܒܫܦܝܪ ܠܡܪܝܐ ܠܟܠ ܪܥܝܢܘܬܐ ܕܫܦܝܪ ܒܟܠ ܥܒܕܐ ܛܒܐ ܕܐܢܬܘܢ ܡܦܪܝܢ ܘܡܬܪܒܝܢ ܒܝܕܥܬܐ ❖ 11 ܕܐܢܬܘܢ ܡܬܚܝܠܝܢ ܒܟܠ ܚܝܠܐ ܟܐܝܢ ܕܫܘܠܛܢܗ ܕܝܩܪܗ ܠܟܠ ܣܒܠܢܘܬܐ ܘܡܪܝܪܘܬܐ ܒܚܕܘܬܐ ❖ 12 ܘܡܘܕܝܢ ܠܐܒܐ ܕܐܝܬ ܠܢ ܐܝܟ ܕܐܬܝܗܒ ܠܢ ܒܝܪܬܐ ܒܚܘܠܩ ܐܪܥܐ ܕܩܕܝܫܐ ܒܢܘܗܪܐ ❖ 13 ܗܘ ܕܫܙܒܢ ܠܢ ܡܢ ܫܘܠܛܢ ܚܫܘܟܐ ܘܐܥܬܪܢ ܠܡܠܟܘܬ ܒܪ ܪܚܡܘܗܝ ❖ 14 ܒܗ ܐܝܬ ܠܢ ܦܪܘܩܐ ܫܪܝܐ ܚܛܗܝܢ ❖ 15 ܗܘ ܐܝܟ ܕܡܬܚܙܐ ܐܝܟ ܕܡܪܝܐ ܠܟܠ ܒܪܝܬܐ ❖ 16 ܐܝܟ ܕܒܝܕܝܗ ܐܬܒܪܝ ܟܠ ܡܕܡ ܒܫܡܝܐ ܘܒܐܪܥܐ ❖ 17 ܗܘ ܐܦ ܩܕܡ ܟܠ ܡܕܡ ❖ 18 ܗܘ ܐܦ ܪܫ ܦܓܪܐ ❖ 19 ❖

7 Sicut didicistis a'b Epaphra carissimo conservo nostro, qui est fidelis pro vobis minister Christi Jesu, 8 Qui etiam manifestavit nobis dilectionem vestram in spiritu. 9 Ideo et nos, ex qua die audivimus, non cessamus pro vobis orantes et postulantes ut impleamini in agnitione voluntatis ejus in omni sapientia et intellectu spiritali, 10 Ut ambuletis digne Deo per omnia placentes, in omni opere bono fructificantes et crescentes scientia Dei, 11 In omni virtute confortati secundum potentiam claritatis ejus in omni patientia et longanimitate cum gaudio, 12 Gratias agentes [Deo] Patri, qui dignos vos fecit in partem sortis sanctorum in lumine, 13 Qui eripuit vos de potestate tenebrarum et transtulit in regnum Filii dilectionis suæ, 14 In quo habemus redemptionem, remissionem peccatorum, 15 Qui est imago Dei invisibilis, primogenitus omni creaturæ, 16 Quia in ipso condita sunt universa et in cælis et in terra, visibilia et invisibilia, sive throni sive dominationes sive principatus sive potestates. Omnia per ipsum et in ipso creata sunt, 17 Et ipse est ante omnes, et omnia in ipso constant, 18 Et ipse est caput corporis ecclesiæ: qui est principium, primogenitus ex mortuis, ut sit in omnibus ipse primatum tenens,

19 Ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησεν πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι, 20 Καὶ δι᾽ αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, δι᾽ αὐτοῦ, εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 21 Καὶ ὑμᾶς ποτὲ ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, 22 Νυνὶ δὲ ἀποκατήλλαξεν ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, παραστῆσαι ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ, 23 Εἴγε ἐπιμένετε τῇ πίστει τεθεμελιωμένοι καὶ ἑδραῖοι καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὗ ἠκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάσῃ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, οὗ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος διάκονος. 24 Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὅ ἐστιν ἡ ἐκκλησία, 25 Ἧς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, 26 Τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν, νῦν δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, 27 Οἷς ἠθέλησεν ὁ θεὸς γνωρίσαι τί τὸ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅς ἐστιν Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπὶς τῆς δόξης, 28 Ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ [Ἰησοῦ],

19 ܕܒܗ ܫܒܩ ܟܠ ܡܠܝܢܘܬܐ ܡܬܟܢܫܐ ܠܡܫܪܝ ܒܗ ܟܠ ܡܕܡ ܕܒܫܡܝܐ ܘܕܥܠ ܐܪܥܐ ܐܘ ܕܒܥܠܡܐ ܕܥܠܝܐ ܐܝܬ ܐܢܘܢ ܕܐܦ ܐܢܬܘܢ ܟܕ ܗܘܝܬܘܢ ܒܙܒܢ ܚܕ ܡܬܪܚܩܝܢ ܘܒܥܝܢ ܒܝܫܬܐ ܒܥܒܕܝܟܘܢ ܒܝܫܐ ܗܫܐ ܕܒܬܪ ܡܘܬܗ ܕܒܦܓܪܗ ܕܒܣܪ ܒܣܪܗ ܡܩܪܒ ܐܬ ܐܢܬܘܢ ܩܕܝܫܝܢ ܘܕܠܐ ܡܬܚܫܕܝܢ ܘܕܠܐ ܡܬܬܒܥܝܢ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܗ ܐܦ ܐܢ ܩܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܘܐܬܬܣܝܡܘ ܘܠܐ ܙܥܝܙܝܢ ܡܢ ܣܒܪܬܐ ܕܒܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܟܪܙ ܒܟܠ ܒܪܝܬܐ ܕܬܚܬ ܫܡܝܐ ܕܗܘ ܐܢܐ ܦܘܠܘܣ ܫܡܫܢܐ ܗܘܝܬ ܗܫܐ ܐܢܐ ܚܕܐ ܒܚܫܐ ܒܥܠ ܥܠ ܟܘܢ ܘܡܫܠܡ ܐܢܐ ܒܦܓܪܝ ܡܕܡ ܕܚܣܪ ܒܫܘܒܚܐ ܕܡܫܝܚܐ ܒܒܣܪܝ ܥܠ ܦܓܪܗ ܕܗܘ ܥܕܬܐ ܕܝܠܗ ܗܘܝܬ ܐܢܐ ܫܡܫܢܐ ܐܦ ܡܫܠܡ ܠܡܐ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܝܗܒ ܠܝ ܠܘܬܟܘܢ ܕܢܫܠܡ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܪܙܐ ܕܐܬܓܠܝ ܡܢ ܥܠܡ ܘܡܢ ܕܪ̈ܐ ܗܫܐ ܐܬܓܠܝ ܠܩܕ̈ܝܫܘܗܝ ܠܗܝܢ ܕܨܒܐ ܐܠܗܐ ܕܢܗܘܐ ܝܩܪ ܪܙܐ ܗܢܐ ܕܫܘܪܝܐ ܒܥܡܡܐ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܒܟܘܢ ܣܒܪ ܬܫܒܚܬܐ ܕܝܩܪ ܗܘ ܕܢܚܘܐ ܘܢܟܪܙ ܒܟܠ ܐܢܫ ܘܢܠܦ ܟܠ ܐܢܫ ܒܟܠ ܚܟܡܬܐ ܕܢܩܪܒ ܟܠ ܐܢܫ ܓܡܝܪ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ

19 Quia in ipso conplacuit omnem plenitudinem habitare 20 Et per eum reconciliare omnia in ipsum, pacificans per sanguinem crucis ejus sive quæ in terris sive quæ in cælis sunt. 21 Et vos cum essetis aliquando alienati et inimici sensu in operibus malis, 22 Nunc autem reconciliavit in corpore carnis ejus per mortem, exhibere vos sanctos et immaculatos et inreprehensibiles coram ipso, 23 Si tamen permanetis in fide fundati et stabiles et inmobiles a spe evangelii quod audistis, quod prædicatum est in universa creatura quæ sub cælo est, cujus factus sum ego Paulus minister: 24 Qui nunc gaudeo in passionibus pro vobis et adimpleo ea quæ desunt passionum Christi in carne mea pro corpore ejus, quod est ecclesia, 25 Cujus factus sum ego minister secundum dispensationem Dei, quæ data est mihi in vos ut impleam verbum Dei, 26 Mysterium quod absconditum fuit a sæculis et generationibus, nunc autem manifestatum est sanctis ejus, 27 Quibus voluit Deus notas facere divitias gloriæ sacramenti hujus in gentibus, quod est Christus in vobis, spes gloriæ, 28 Quem nos adnuntiamus corripientes omnem hominem et docentes omnem hominem in omni sapientia, ut exhibeamus omnem hominem perfectum in Christo Jesu;

29 Εἰς ὃ καὶ κοπιῶ ἀγωνιζομενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

ΚΕΦ. β΄.

1 ΘΕΛΩ γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλίκον ἀγῶνα ἔχω ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικίᾳ καὶ ὅσοι οὐχ ἑόρακαν τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκί, 2 Ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, συμβιβασθέντες ἐν ἀγάπῃ καὶ εἰς πᾶν πλοῦτος τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ θεοῦ [καὶ πατρὸς καὶ τοῦ] Χριστοῦ, 3 Ἐν ᾧ εἰσὶν πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ γνώσεως ἀπόκρυφοι. 4 Τοῦτο [δὲ] λέγω ἵνα μηδεὶς ὑμᾶς παραλογίζηται ἐν πιθανολογίᾳ. 5 Εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰμί, χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν καὶ τὸ στερέωμα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως ὑμῶν. 6 Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν Κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, 7 Ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ καὶ βεβαιούμενοι τῇ πίστει καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες [ἐν αὐτῷ] ἐν εὐχαριστίᾳ. 8 Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου καὶ οὐ κατὰ Χριστόν, 9 Ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς, 10 Καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας,

29 ܕܒܗ ܐܦ ܥܡ ܥܡܠܐ ܐܝܟ ܕܐܓܝܢ ܐܢܐ ܒܣܥܪ̈ܐ ܕܝܠܝ ❊ ܒܝܬ ❊ ܟܦ ❊

ܦܨܠܐ ❊ ܒ ❊

1 ܐܓܪ ܐܝܟ ܕܐܢܐ ܒܥܐ ܠܟܘܢ ❊ ܘܠܐ ܝܕܥ̈ܝܢ ܐܢܬ ❊ ܐܦ ܠܟ ❊ ܠܐ ܚܙܘ ܐܦ ❊ ܐܦ ܠܟ ❊ ❊ ❊

11 Ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ, ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος [τῶν ἁμαρτιῶν] τῆς σαρκός, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ, 12 Συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· 13 Καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὄντας τοῖς παραπτώμασιν καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, συνεζωοποίησεν ὑμᾶς σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ἡμῖν πάντα τὰ παραπτώματα. 14 Ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ ἦρκεν ἐκ τοῦ μέσου, προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ· 15 Ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἐδειγμάτισεν ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ. 16 Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει ἢ ἐν πόσει ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς ἢ νουμηνίας ἢ σαββάτων, 17 ἃ ἐστιν σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. 18 Μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβευέτω θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκίᾳ τῶν ἀγγέλων, ἃ [μὴ] ἑόρακεν ἐμβατεύων. εἰκῇ φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, 19 Καὶ οὐ κρατῶν τὴν κεφαλήν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα διὰ τῶν ἁφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον καὶ συνβιβαζόμενον αὔξει τὴν αὔξησιν τοῦ θεοῦ. 20 Εἰ [οὖν] ἀπεθάνετε σὺν Χριστῷ ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου, τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε· 21 Μὴ ἅψῃ μηδὲ γεύσῃ μηδὲ θίγῃς,

11 ܒܗ ܐܦ ܐܬܬܓܙܪܬܘܢ ܓܙܪܬܐ ܠܐ ܒܐܝܕܐ ܒܦܫܛܬ ܦܓܪܐ ܒܓܙܪܬ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܐܬܦܫܛ ܡܢ ܓܘܫܡ ܦܓܪܐ ܕܒܣ

ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ, β', γ'.

22 "Α ἐστιν πάντα εἰς φθορὰν τῇ ἀποχρήσει, κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων; 23 "Ατινά ἐστιν λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθρησκίᾳ καὶ ταπεινοφροσύνῃ καὶ ἀφειδίᾳ σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ τινὶ πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός.

ΚΕΦ. γ'.

1 ΕΙ οὖν συνηγέρθητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστός ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ καθήμενος· 2 Τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. 3 Ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ θεῷ· 4 "Οταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ὑμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ. 5 Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακήν, καὶ τὴν πλεονεξίαν ἥτις ἐστὶν εἰδωλολατρεία, 6 Δι' ἃ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ [ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας]. 7 Ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζῆτε ἐν τούτοις· 8 Νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργήν, θυμόν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν, 9 Μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ,

ܟܠܗ ܡܟܣܐ ❖ ܨ ❖ ❖ ❖

10 Καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν, 11 "Οπου οὐκ ἔνι "Ελλην καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν Χριστός, 12 Ἐνδύσασθε οὖν ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ ἅγιοι καὶ ἀγαπημένοι σπλάγχνα οἰκτιρμοῦ, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην, πραΰτητα, μακροθυμίαν, 13 Ἀνεχόμενοι ἀλλήλων καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, ἐάν τις πρός τινα ἔχῃ μομφήν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἐχαρίσατο ὑμῖν, οὕτως καὶ ὑμεῖς, 14 Ἐπὶ πᾶσιν δὲ τούτοις τὴν ἀγάπην, ὅ ἐστιν σύνδεσμος τῆς τελειότητος. 15 Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ βραβευέτω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἑνὶ σώματι· καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. 16 Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἐνοικείτω ἐν ὑμῖν πλουσίως, ἐν πάσῃ σοφίᾳ διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτούς, ψαλμοῖς [καὶ] ὕμνοις [καὶ] ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ἐν τῇ χάριτι ᾄδοντες ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν τῷ θεῷ, 17 Καὶ πᾶν ὅ τι ἂν ποιῆτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι Κυρίου Ἰησοῦ [Χριστοῦ], εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ πατρὶ δι' αὐτοῦ. 18 Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἀνδράσιν, ὡς ἀνῆκεν ἐν Κυρίῳ. 19 Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς.

❖ ܟ ❖

10 ܠܒܫܝܢ ܚܕܬܐ ܗܘ ܕܡܬܚܕܬ ܒܝܕܥܬܐ ܟܨܠܡ ܕܒܪܗ ܕܐܬܪܐ ܠܗ ܀ 11 ܗܟܐ ܕܠܝܬ ܗܠܝܢ ܝܘܢܝܐ ܘܥܘܪܠܐ ܐܠܐ ܟܠ ܘܒܟܠ ܡܫܝܚܐ ܀ 12 ܠܒܫܘ ܗܟܝܠ ܕܒܚܝܪܐ ܐܢܬܘܢ ܩܕܝܫܐ ܘܚܒܝܒܐ ܪܚܡܐ ܘܛܝܒܘܬܐ ܘܡܟܝܟܘܬܐ ܘܡܪܝܟܘܬ ܪܘܚܐ ܀ 13 ܘܣܒܪܝܢ ܐܢܫ ܠܚܒܪܗ ܘܡܫܒܘܩܝܢ ܐܢܫ ܠܚܒܪܗ ܐܢ ܐܝܬ ܠܐܢܫ ܥܠ ܚܒܪܗ ܥܠܬܐ ܐܝܟ ܕܡܪܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܗܟܢܐ ܥܒܕܘ ܀ 14 ܘܥܠ ܟܠ ܐܠܝܢ ܠܒܘ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܕܗܝ ܚܒܐ ܕܗܝ ܣܝܡܐ ܕܫܠܡܘܬܐ ܀ 15 ܘܫܠܡܐ ܕܡܫܝܚܐ ܢܗܘܐ ܒܠܒܟܘܢ ܕܒܗ ܐܬܩܪܝܬܘ ܒܓܘܫܡܐ ܚܕ ܘܬܗܘܘ ܫܦܝܪܝܢ ܀ 16 ܡܠܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܢܫܪܐ ܒܟܘܢ ܒܣܓܝ ܒܟܠ ܚܟܡܬܐ ܡܠܦܝܢ ܘܡܣܗܕܝܢ ܐܢܘܢ ܠܗܘ ܒܙܡܝܪ ܘܫܒܚܬܐ ܘܒܣܘܦܝ ܪܘܚܐ ܡܙܡܪܝܢ ܘܫܒܚܝܢ ܒܢܛܘܪ ܒܠܒܟܘܢ ܠܐܠܗܐ ܀ 17 ܘܟܠ ܕܬܥܒܕܘܢ ܒܡܠܬܐ ܐܘ ܒܥܒܕܐ ܟܠ ܕܐܝܬ ܠܟܘܢ ܒܫܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܘܡܘܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐܠܗܐ ܘܐܒܐ ܒܗ ܀ 18 ❖ ܢܫܐ ܐܢܬܬܟܘܢ ܬܬܟܢܥܝ ܠܒܥܠܝܟܘܢ ܐܝܟ ܕܫܦܝܪ ܒܡܪܢ ܀ 19 ܓܒܪܐ ܐܚܒܘ ܢܫܟܟܘܢ ܘܠܐ ܬܡܪܪܘ ܒܗܝܢ ܀

10 Et induentes novum, eum qui renovatur in agnitionem secundum imaginem ejus qui creavit eum, 11 Ubi non est gentilis et Judæus, circumcisio et præputium, barbarus et Scytha, servus et liber, sed omnia et in omnibus Christus. 12 Induite vos ergo sicut electi Dei sancti et dilecti viscera misericordiæ, benignitatem, humilitatem, modestiam, patientiam, 13 Supportantes invicem et donantes vobis ipsis, si quis adversus aliquem habet querellam, sicut Dominus donavit vobis ita et vos: 14 Super omnia autem hæc caritatem, quod est vinculum perfectionis. 15 Et pax Christi exultet in cordibus vestris, in quo et vocati estis in uno corpore, et grati estote. 16 Verbum Christi habitet in vobis abundanter, in omni sapientia docentes et commonentes vosmet ipsos, psalmis, hymnis, canticis spiritalibus, in gratia cantantes in cordibus vestris Deo. 17 Omne quodcumque facitis in verbo aut in opere, omnia in nomine Domini Jesu [Christi], gratias agentes Deo et Patri per ipsum. 18 Mulieres, subditæ estote viris, sicut oportet in Domino. 19 Viri, diligite uxores vestras, et nolite amari esse ad illas.

20 Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν κατὰ πάντα· τοῦτο γὰρ εὐάρεστόν ἐστιν ἐν Κυρίῳ. 21 Οἱ πατέρες, μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν. 22 Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλίαις ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ἐν ἁπλότητι καρδίας φοβούμενοι τὸν Κύριον. 23 Ὃ ἐὰν ποιῆτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, 24 εἰδότες ὅτι ἀπο Κυρίου ἀπολήμψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας. Τῷ [γὰρ] Κυρίῳ Χριστῷ δουλεύετε· 25 Ὁ γὰρ ἀδικῶν κομιεῖται ὃ ἠδίκησεν, καὶ οὐκ ἔστιν προσωπολημψία.

ΚΕΦ. δ'.

1 Οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε Κύριον ἐν οὐρανῷ. 2 Τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ, 3 προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, δι' ὃ καὶ δέδεμαι, 4 Ἵνα φανερώσω αὐτὸ ὡς δεῖ με λαλῆσαι. 5 Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι. 6 Ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἅλατι ἠρτυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἑνὶ ἑκάστῳ ἀποκρίνεσθαι.

20 Filii, obœdite parentibus per omnia: hoc enim placitum est in Domino. 21 Patres, nolite ad indignationem provocare filios vestros, ut non pusillo animo fiant. 22 Servi, obœdite per omnia dominis carnalibus, non ad oculum servientes quasi hominibus placentes, sed in simplicitate cordis timentes dominum. 23 Quodcumque facitis, ex animo operamini sicut Domino et non hominibus, 24 Scientes quod a Domino accipietis retributionem hereditatis. Domino Christo servite: 25 Qui enim injuriam facit, recipiet id quod inique gessit, et non est personarum acceptio.

CAPUT IV.

1 Domini, quod justum est et æquum servis præstate, scientes quoniam et vos Dominum habetis in cælo. 2 Orationi instate, vigilantes in ea in gratiarum actione, 3 Orantes simul et pro nobis, ut Deus aperiat nobis ostium sermonis ad loquendum mysteria Christi, propter quod etiam vinctus sum, 4 Ut manifestem illud ita ut oportet me loqui. 5 In sapientiam ambulate ad eos qui foris sunt, tempus redimentes. 6 Sermo vester semper in gratia sale sit conditus, ut sciatis quomodo oporteat vos unicuique respondere.

7 Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν Κυρίῳ, 8 ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν, 9 Σὺν Ὀνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν· πάντα ὑμῖν γνωριοῦσιν τὰ ὧδε. 10 Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμάλωτός μου, καὶ Μάρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρνάβα, περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολάς, ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε αὐτόν, 11 Καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰοῦστος, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς οὗτοι μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία. 12 Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν, δοῦλος Χριστοῦ Ἰησοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα σταθῆτε τέλειοι καὶ πεπληροφορημένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ θεοῦ. 13 Μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει πολὺν πόνον ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικίᾳ καὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει. 14 Ἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ ἰατρὸς ὁ ἀγαπητὸς καὶ Δημᾶς. 15 Ἀσπάσασθε τοὺς ἐν Λαοδικίᾳ ἀδελφοὺς καὶ Νυμφᾶν καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. 16 Καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδικέων ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, καὶ τὴν ἐκ Λαοδικίας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε.

7 ܟܠ ܡܕܡ ܕܠܝ ܬܘܕܥܘܢ ܠܟܘܢ ܛܘܟܝܩܘܣ ܚܒܝܒܐ ܐܚܐ ܡܗܝܡܢܐ: ܘܫܡܫܐ ܡܗܝܡܢܐ ܘܥܒܕ ܡܫܡܫ ܒܡܪܝܐ. 8 ܕܫܕܪܬ ܠܘܬܟܘܢ ܠܗܢܐ ܒܥܝܢܐ ܕܬܕܥܘܢ ܡܕܡ ܕܠܝ ܥܠ ܟܘܢ ܘܢܬܢܚܡ ܠܒܒܟܘܢ. 9 ܥܡ ܐܘܢܣܝܡܘܣ ܚܒܝܒܐ ܗܘ ܗܝܡܢܐ ܕܡܢ ܐܝܬ ܡܢ ܟܘܢ: ܟܠ ܡܕܡ ܗܟܐ ܡܬܬܥܒܕ ܢܗܘܕܥ ܠܟܘܢ. 10 ܫܠܡ ܠܟܘܢ ܐܪܣܛܪܟܘܣ ܐܣܝܪܝ ܥܡܝ ܘܡܪܩܘܣ ܒܪ ܐܚܬ ܐܒܘܗܝ ܕܒܪܢܒܐ ܕܥܠ ܗܘ ܩܒܠܬܘܢ ܦܩܘܕܐ ܐܢ ܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ ܩܒܠܘܗܝ. 11 ܘܝܫܘܥ ܗܘ ܕܐܡܪ ܙܕܝܩܐ ܗܘ ܕܡܢ ܐܝܬ ܡܢ ܓܙܪܬܐ ܗܠܝܢ ܠܚܘܕ ܗܢܘܢ ܦܥܠܝ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܘܗܘ ܐܬܪܚܡܘ ܠܝ. 12 ܫܠܡ ܠܟܘܢ ܐܦܦܪܐ ܗܘ ܕܡܢ ܐܝܬ ܡܢ ܟܘܢ ܥܒܕ ܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܕܒܟܠ ܙܒܢ ܡܬܬܥܒܕ ܠܟܘܢ ܒܨܠܘܬܗ ܕܬܩܘܡܘܢ ܓܡܝܪܝܢ ܘܫܠܡܝܢ ܒܟܠ ܨܒܝܢܐ ܕܐܠܗܐ. 13 ܣܗܕ ܐܢܐ ܠܗ ܕܣܓܝ ܥܒܕ ܠܟܘܢ ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܒܠܐܘܕܝܩܝܐ ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܒܗܝܪܦܘܠܝܣ. 14 ܫܠܡ ܠܟܘܢ ܠܘܩܐ ܐܣܝܐ ܚܒܝܒܐ ܘܕܡܐ. 15 ܫܠܡܘ ܠܐܚܐ ܕܒܠܐܘܕܝܩܝܐ ܘܠܢܘܡܦܐ ܘܠܥܕܬܐ ܕܒܒܝܬܗ. 16 ܘܟܕ ܬܬܩܪܝ ܠܘܬܟܘܢ ܐܓܪܬܐ ܗܕܐ ܥܒܕܘ ܕܬܬܩܪܝ ܐܦ ܒܥܕܬܐ ܕܒܠܐܘܕܝܩܝܐ ܘܐܦ ܐܢܘܢ ܬܩܪܘ ܠܐܓܪܬܐ ܕܡܢ ܠܐܘܕܝܩܝܐ ܕܐܦ ܐܢܘܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܫܠܝܚܐ.

7 Quæ circa me sunt omnia vobis nota faciet Tychicus carissimus frater et fidelis minister et conservus in Domino, 8 Quem misi ad vos ad hoc ipsum, ut cognoscat quæ circa vos sunt et consoletur corda vestra, 9 Cum Onesimo carissimo et fideli fratre, qui est ex vobis: omnia quæ hic aguntur nota faciet vobis. 10 Salutat vos Aristarchus concaptivus meus, et Marcus consobrinus Barnabæ, de quo accepistis mandata: si venerit ad vos, excipite illum: 11 Et Jesus qui dicitur Justus, qui sunt ex circumcisione: hi soli sunt adjutores regno Dei, qui mihi fuerunt solacio. 12 Salutat vos Epaphras qui ex vobis est, servus Christi Jesu, semper sollicitus pro vobis in orationibus, ut stetis perfecti et pleni in omni voluntate Dei. 13 Testimonium enim illi perhibeo quod habet multum laborem pro vobis et pro his qui sunt Laodiciæ et qui Hierapoli. 14 Salutat vos Lucas medicus carissimus et Demas. 15 Salutate fratres qui sunt Laodiciæ et Nympham et quæ in domo ejus est ecclesia. 16 Et cum lecta fuerit apud vos epistula [hæc], facite ut et in Laodicensium ecclesia legatur, et ea quæ Laodicensium est vos legatis.

ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ, δ'.

17 Και εἴπατε Ἀρχίππῳ· Βλέπε τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν Κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς. 18 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου, μνημονεύετέ μου τῶν δεσμῶν. Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν. [Ἀμήν.]

ܟܠ ܣܗܕܬܐ ܕ ܘ ܕ

17 ܘܐܡܪܝܢ ܠܐܪܟܝܦܘܣ ܚܙܝ ܫܘܬܦܬܐ ܕܩܒܠܬ ܒܡܪܝܐ ܕܬܫܠܡܝܢܝܗ. 18 ܫܠܡܐ ܒܝܕ ܐܢܐ ܦܘܠܘܣ ܐܦ ܗܟܢ ܕܟܪܝܢ ܗܘ ܩܝܛܪܐ ܕܫܘܕܝ. ܛܒ ܗܘ ܠܟܘܢ ܡܢ ܡܪܝܐ ܐܡܝܢ.

AD COLOSENSES, IV.

17 Et dicite Archippo: Vide ministerium quod accepisti in Domino, ut illud impleas. 18 Salutatio mea manu Pauli. Memores estote vinculorum meorum. Gratia vobiscum. Amen.

EPISTULA BEATI PAULI APOSTOLI PRIMA

AD THESSALONICENSES.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α΄,

ΚΕΦ. α΄.

ΠΑΥΛΟΣ καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη. 2 Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν, μνείαν [ὑμῶν] ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν, ἀδιαλείπτως 3 Μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, 4 Εἰδότες, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν, 5 Ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει καὶ ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πληροφορίᾳ πολλῇ, καθὼς οἴδατε οἷοι ἐγενήθημεν ἐν ὑμῖν δι' ὑμᾶς. 6 Καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ Κυρίου, δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ χαρᾶς πνεύματος ἁγίου,

ܟܬܒ ܠܘܩܐ ܫܠܝܚܐ ܩܕܡܝܐ ܠܬܫܠܘܢܝܩܝ

ܦܨܠܐ ܐ

ܦܘܠܘܣ ܘܣܝܠܘܐܢܘܣ ܘܛܝܡܬܐܘܣ . ܠܥܕܬܐ ܕܬܫܠܘܢܝܩܝ ܒܐܠܗܐ ܐܒܐ ܘܒܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ : ܛܒܘܬܐ ܘܫܠܡܐ ܠܟܘܢ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܘܡܢ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . 2 ܡܘܕܝܢ ܐܢܚܢܢ ܠܐܠܗܐ ܒܟܠ ܙܒܢ ܥܠ ܟܠܟܘܢ ܘܡܫܟܚܝܢ ܒܨܠܘܬܢ ܕܠܐ ܢܫܬܟܚ ܠܟܘܢ ܕܟܪܢ ܥܠ ܟܠ ܚܕ ܘܚܕ . 3 ܕܐܝܟ ܕܐܢܘܢ ܕܟܪܝܢ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܘܐܒܐ ܕܥܒܕ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܘܦܥܠ ܚܘܒܟܘܢ ܘܣܒܠܢܘܬ ܬܫܒܘܚܟܘܢ ܕܣܒܪܬ ܒܡܫܝܚܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . 4 ܝܕܥܝܢ ܐܚܝ ܕܡܪܚܡܝܢ ܒܐܠܗܐ ܒܚܝܪܬܟܘܢ ܕܐܬܪܥܝܬ ܗܘܝܬ ܠܟܘܢ . 5 ܕܒܫܘܪܬܢ ܠܐ ܗܘܬ ܠܟܘܢ ܒܦܘܬܓܐ ܒܠܚܘܕ ܐܠܐ ܒܚܝܠܐ ܘܒܪܘܚ ܩܘܕܫܐ ܘܒܫܘܠܡܐ ܣܓܝܐܐ ܐܦ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܝܟ ܗܘܝܢ ܒܝܢܬܟܘܢ ܒܟܘܢ ܘܥܠ ܝܕܟܘܢ . 6 ܘܐܢܬܘܢ ܐܬܪܥܝܬ ܗܘܝܬܘܢ ܕܡܬܡܠܟܝܢ ܒܢ ܘܒܡܪܢ ܕܩܒܠܬܘܢ ܡܠܬܐ ܒܫܘܠܡܐ ܣܓܝܐܐ ܒܥܢܝܐ ܣܓܝܐ ܒܪܘܚ ܩܘܕܫܐ .

AD THESSALONICENSES I.

CAPUT I.

PAULUS et Silvanus et Timotheus ecclesiæ Thessalonicensium in Deo Patre et Domino Jesu Christo. Gratia vobis et pax. 2 Gratias agimus Deo semper pro omnibus vobis, memoriam [vestri] facientes in orationibus nostris, sine intermissione 3 Memores operis fidei vestræ et laboris et caritatis et sustinentiæ spei Domini nostri Jesu Christi ante Deum et Patrem nostrum, 4 Scientes, fratres dilecti a Deo, electionem vestram, 5 Quia evangelium nostrum non fuit ad vos in sermone tantum sed in virtute et in Spiritu sancto et in plenitudine multa, sicut scitis quales fuerimus vobis propter vos. 6 Et vos imitatores nostri facti estis et Domini, excipientes verbum in tribulatione multa cum gaudio Spiritus sancti,

7 "Ωστε γενέσθαι ὑμᾶς τύπον πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ. 8 Ἀφ' ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ Κυρίου οὐ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ, ἀλλὰ ἐν παντὶ τόπῳ ἡ πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν θεὸν ἐξελήλυθεν, ὥστε μὴ χρείαν ἔχειν ἡμᾶς λαλεῖν τι· 9 Αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν ὁποίαν εἴσοδον ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων δουλεύειν θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ, 10 Καὶ ἀναμένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν ἤγειρεν ἐκ τῶν νεκρῶν, Ἰησοῦν τὸν ῥυόμενον ἡμᾶς ἐκ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

ΚΕΦ. β΄.

1 ΑΥΤΟΙ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοί, τὴν εἴσοδον ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν, 2 Ἀλλὰ προπαθόντες καὶ ὑβρισθέντες καθὼς οἴδατε ἐν Φιλίπποις, ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ θεῷ ἡμῶν λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἐν πολλῷ ἀγῶνι. 3 Ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας οὐδὲ ἐν δόλῳ, 4 Ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον οὕτως λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις ἀρέσκοντες, ἀλλὰ θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν.

ܟܬܒ ܠܐܚܝܢ ܣ ܐ ܣ ❖

7 ܕܗܘܝܬܘܢ ܠܟܠ ܡܗܝܡܢܝ ❖ ܒܡܟܕܘܢܝܐ ❖ ܘ ❖ ܒܐܟܝܐ. 8 ܡܢ ❖ ܠܟܘܢ ❖ ܐܬܦܪܣ ❖ ܡܠܬܐ ❖ ܕܡܪܝܐ ❖ ܠܐ ❖ ❖ ❖

5 Οὔτε γάρ ποτε ἐν λόγῳ κολακίας ἐγενήθημεν, καθὼς οἴδατε, οὔτε ἐν προφάσει πλεονεξίας, θεὸς μάρτυς, 6 Οὔτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν, οὔτε ἀφ' ὑμῶν οὔτε ἀπ' ἄλλων, 7 Δυνάμενοι ἐν βάρει εἶναι ὡς Χριστοῦ ἀπόστολοι· ἀλλὰ ἐγενήθημεν ἤπιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν, ὡς ἐὰν τροφὸς θάλπῃ τὰ ἑαυτῆς τέκνα, 8 Οὕτως ὁμειρόμενοι ὑμῶν εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχάς, διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν ἐγενήθητε. 9 Μνημονεύετε γάρ, ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον· νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν, ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ. 10 Ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ θεός, ὡς ὁσίως καὶ δικαίως καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν, 11 Καθάπερ οἴδατε, ὡς ἕνα ἕκαστον ὑμῶν ὡς πατὴρ τέκνα ἑαυτοῦ παρακαλοῦντες ὑμᾶς καὶ παραμυθούμενοι, 12 Καὶ μαρτυρόμενοι εἰς τὸ περιπατεῖν ὑμᾶς ἀξίως τοῦ θεοῦ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν. 13 Καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ ἀδιαλείπτως, ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν τοῦ θεοῦ ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων ἀλλὰ καθὼς ἐστιν ἀληθῶς λόγον θεοῦ, ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν.

ܠܘܬ ܐܚܕܡܢܨܝ ❖ ܐ ❖ ܒ ❖

5 ܐܝܟ ܠܐ ܒܙܒܢ ܗܘܝܢ ܒܡܠܦ ܕܬܫܒܘܚܬܐ ܐܝܟ ܕܐܢܬ ܝܕܥܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܥܠܬ ܚܡܕܐ ܐܠܗܐ ܣܗܕ ܗܘ. 6 ܐܦ ܠܐ ܒܥܝܢ ܕܢܫܬܒܚ ܡܢ ܒܢܝ ܐܢܫ ܐܦ ܠܐ ܡܢ ܐܢܬܘܢ ܐܘ ܡܢ ܐܚܪܢ. 7 ܟܕ ܡܫܟܚܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܡܐ ܕܢܗܘܐ ܠܢ ܟܒܘܕ ܐܝܟ ܫܠܝܚܐ ܕܡܫܝܚܐ ܐܠܐ ܗܘܝܢ ܙܥܘܪܝܢ ܒܓܘ ܐܡܟܘܢ ܐܝܟ ܕܐܡܐ ܡܢܩܬܐ ܕܡܚܡܐ ܠܒܢܝܗ. 8 ܗܟܢܐ ܚܡܝܢ ܨܒܝܢ ܗܘܝܢ ܕܢܬܠ ܠܟܘܢ ܠܐ ܒܠܚܘܕ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܐܠܗܐ ܐܠܐ ܐܦ ܢܦܫܬܢ ܡܛܠ ܕܚܒܝܒܝܢ ܗܘܝܬ ܠܢ. 9 ܐܬܕܟܪ ܐܚܝ ܒܢ ܐܝܓܥܟܘܢ ܘܥܡܠܢ ܠܠܝܐ ܘܒܝܘܡܐ ܕܠܐ ܢܬܩܠ ܥܠ ܚܕ ܡܢܟܘܢ ܘܟܪܙܢ ܠܟܘܢ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܐܠܗܐ. 10 ܐܢܬܘܢ ܣܗܕܐ ܐܢܬܘܢ ܘܐܠܗܐ ܐܝܟ ܕܫܦܝܪ ܘܙܕܝܩ ܘܠܐ ܡܬܠܘܡ ܗܘܝܢ ܠܟܘܢ ܗܐ ܕܗܝܡܢܬܟܘܢ. 11 ܐܝܟ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܝܟ ܕܟܠ ܚܕ ܡܢܟܘܢ ܐܝܟ ܐܒܐ ܠܒܢܘܗܝ ܐܢܘܢ ܡܥܕܪܝܢ ܘܡܢܚܡܝܢ ܠܟܘܢ. 12 ܘܣܗܕܝܢ ܗܘܝܢ ܕܬܗܠܟܘܢ ܒܫܦܝܪ ܠܩܕܡ ܐܠܗܐ ܕܩܪܐ ܠܟܘܢ ܠܡܠܟܘܬܗ ܘܠܫܘܒܚܗ. 13 ܘܥܠ ܗܢܐ ܐܦ ܚܢܢ ܡܘܕܝܢ ܠܐܠܗܐ ܒܠܐ ܦܣܩ ܕܟܕ ܩܒܠܬܘܢ ܡܢ ܠܘܬܢ ܡܠܬܐ ܕܫܡܥܬܐ ܕܐܠܗܐ ܠܐ ܐܝܟ ܡܠܬܐ ܕܒܢܝ ܐܢܫ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܫܪܝܪܐ ܗܝ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܕܥܒܕ ܒܟܘܢ ܕܗܝܡܢܬܟܘܢ.

5 Neque enim aliquando fuimus in sermone adulationis, sicut scitis, neque in occasione avaritiæ, Deus testis est, 6 Nec quærentes ab hominibus gloriam, neque a vobis neque ab aliis, cum possimus oneri esse ut Christi apostoli; 7 Sed facti sumus parvuli in medio vestrum, tamquam si nutrix foveat filios suos, 8 Ita desiderantes vos cupide volebamus tradere vobis non solum evangelium Dei sed etiam animas nostras, quoniam carissimi nobis facti estis. 9 Memores enim estis, fratres, laborem nostrum et fatigationem: nocte et die operantes, ne quem vestrum gravaremus, prædicavimus vobis evangelium Dei. 10 Vos testes estis et Deus, quam sancte et juste et sine querella vobis qui credidistis fuimus, 11 Sicut scitis qualiter unumquemque vestrum tamquam pater filios suos deprecantes vos et consolantes 12 Testificati sumus ut ambularetis digne Deo qui vocavit vos in suum regnum et gloriam. 13 Ideo et nos gratias agimus Deo sine intermissione, quoniam cum accepissetis a nobis verbum auditus Dei, accepistis non ut verbum hominum, sed sicut est vere verbum Dei, qui operatur in vobis qui credidistis.

14 Τμεῖς γὰρ μιμηταὶ ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, 15 Τῶν καὶ τὸν Κύριον ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν καὶ τοὺς προφήτας, καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάντων καὶ θεῷ μὴ ἀρεσκόντων καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίων, 16 Κωλυόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσιν λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἁμαρτίας πάντοτε. Ἔφθασεν δὲ ἐπ' αὐτοὺς ἡ ὀργὴ εἰς τέλος. 17 Ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί, ἀπορφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν πρὸς καιρὸν ὥρας προσώπῳ οὐ καρδίᾳ, περισσοτέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον ὑμῶν ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. 18 Διότι ἠθελήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν Παῦλος καὶ ἅπαξ καὶ δίς, καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ Σατανᾶς. 19 Τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπὶς ἢ χαρὰ ἢ στέφανος καυχήσεως ἢ οὐχὶ καὶ ὑμεῖς ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ; 20 Τμεῖς γάρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ χαρά.

ΚΕΦ. γ΄.

1 ΔΙΟ μηκέτι στέγοντες ηὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις μόνοι, 2 Καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον, τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ διάκονον τοῦ θεοῦ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς καὶ παρακαλέσαι ὑπὲρ τῆς πίστεως ὑμῶν

14 Vos enim imitatores facti estis, fratres, ecclesiarum Dei quæ sunt in Judæa in Christo Jesu, quia eadem passi estis et vos a contribulibus vestris sicut et ipsi a Judæis, 15 Qui et Dominum occiderunt Jesum et prophetas, et nos persecuti sunt, et Deo non placent et omnibus hominibus adversantur, 16 Prohibentes nos gentibus loqui ut salvæ fiant, ut impleant peccata sua semper: prævenit enim ira Dei super illos usque in finem. 17 Nos autem, fratres, desolati a vobis ad tempus horæ, aspectu non corde, abundantius festinavimus faciem vestram videre cum multo desiderio, 18 Quoniam voluimus venire ad vos, ego quidem Paulus et semel et iterum, sed inpedivit nos Satanas. 19 Quæ est enim nostra spes aut gaudium aut corona gloriæ? nonne vos ante Dominum nostrum Jesum estis in adventum ejus? 20 Vos enim estis gloria nostra, et gaudium.

CAPUT III.

1 Propter quod non sustinentes amplius, placuit nobis remanere Athenis, solis; 2 Et misimus Timotheum fratrem nostrum et ministrum Dei in evangelio Christi ad confirmandos vos et exhortandos pro fide vestra,

3 Τὸ μηδένα σαίνεσθαι ἐν ταῖς θλίψεσιν ταύταις. Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα· 4 Καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἦμεν, προελέγομεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο καὶ οἴδατε. 5 Διὰ τοῦτο κἀγὼ μηκέτι στέγων ἔπεμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν μήπως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν. 6 Ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν καὶ εὐαγγελισαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνείαν ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε, ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς, 7 Διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν, ἀδελφοί, ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ τῇ ἀνάγκῃ καὶ θλίψει ἡμῶν διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως, 8 Ὅτι νῦν ζῶμεν ἐὰν ὑμεῖς στήκετε ἐν Κυρίῳ. 9 Τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα τῷ θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ ᾗ χαίρομεν δι' ὑμᾶς ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ ἡμῶν, 10 Νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν; 11 Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς [Χριστὸς] κατευθύναι τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς· 12 Ὑμᾶς δὲ ὁ Κύριος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας, καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς,

3 Ut nemo moveatur in tribulationibus istis. Ipsi enim scitis quod in hoc positi sumus: 4 Nam et cum apud vos essemus, prædicebamus vobis passuros nos tribulationes, sicut et factum est et scitis. 5 Propterea et ego amplius non sustinens misi ad cognoscendam fidem vestram, ne forte temptaverit vos is qui temptat, et inanis fiat labor noster. 6 Nunc autem veniente Timotheo ad nos a vobis et adnuntiante nobis fidem et caritatem vestram, et quia memoriam nostri habetis bonam semper, desiderantes nos videre sicut nos quoque vos, 7 Ideo consolati sumus, fratres, in vobis in omni necessitate et tribulatione nostra per vestram fidem, 8 Quoniam nunc vivimus, si vos statis in Domino. 9 Quam enim gratiarum actionem possumus Deo retribuere pro vobis in omni gaudio quo gaudemus propter vos ante Deum nostrum, 10 Nocte et Die abundantius orantes ut videamus faciem vestram et compleamus ea quæ desunt fidei vestræ? 11 Ipse autem Deus et Pater noster et Dominus [noster] Jesus [Christus] dirigat viam nostram ad vos: 12 Vos autem multiplicet et abundare faciat caritatem in invicem et in omnes, quemadmodum et nos in vobis,

13 Εἰς τὸ στηρίξαι ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν ἁγιωσύνῃ ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ [Χριστοῦ] μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ, ἀμήν.

ΚΕΦ. δ.

1 ΛΟΙΠΟΝ οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, ἵνα καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν θεῷ, καθὼς καὶ περιπατεῖτε, ἵνα περισσεύητε μᾶλλον. 2 Οἴδατε γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. 3 Τοῦτο γάρ ἐστιν θέλημα τοῦ θεοῦ, ὁ ἁγιασμὸς ὑμῶν, ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας, 4 Εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ, 5 Μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν θεόν, 6 Τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι ἔκδικος Κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς καὶ προείπαμεν ὑμῖν καὶ διεμαρτυράμεθα. 7 Οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ ἀλλὰ ἐν ἁγιασμῷ. 8 Τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ ἀλλὰ τὸν θεὸν τὸν καὶ διδόντα τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τὸ ἅγιον εἰς ὑμᾶς. 9 Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρείαν ἔχετε γράφειν ὑμῖν· αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοί ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους·

13 Ad confirmanda corda vestra sine querella in sanctitate ante Deum et Patrem nostrum in adventum Domini nostri Jesu [Christi] cum omnibus sanctis ejus. Amen.

CAPUT IV.

1 De cetero ergo, fratres, rogamus vos et obsecramus in Domino Jesu, ut quemadmodum accepistis a nobis quomodo vos oporteat ambulare et placere Deo, sicut et ambulatis, ut et abundetis magis. 2 Scitis enim quæ præcepta dederimus vobis per Dominum Jesum. 3 Hæc est enim voluntas Dei, sanctificatio vestra, ut abstineatis vos a fornicatione, 4 Ut sciat unusquisque vestrum suum vas possidere in sanctificatione et honore, 5 Non in passione desiderii, sicut et gentes quæ ignorant Deum, 6 Ut ne quis supergrediatur neque circumveniat in negotio fratrem suum, quoniam vindex est Dominus de his omnibus, sicut prædiximus vobis et testificati sumus. 7 Non enim vocavit nos Deus in inmunditia sed in sanctificatione. 8 Itaque qui hæc spernit, non hominem spernit sed Deum, qui etiam dedit Spiritum suum sanctum in vobis. 9 De caritate autem fraternitatis non necesse habuimus scribere vobis: ipsi enim vos a Deo didicistis ut diligatis invicem

19 Καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ. Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν μᾶλλον 11 Καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσσειν τὰ ἴδια καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς χερσὶν ὑμῶν, καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν, 12 Ἵνα περιπατῆτε εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἔξω καὶ μηδενὸς χρείαν ἔχητε. 13 Οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ των κοιμωμένων, ἵνα μὴ λυπῆσθε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. 14 Εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη, οὕτως καὶ ὁ θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ. 15 Τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας, 16 Ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου καὶ ἐν σάλπιγγι θεοῦ καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ ἀναστήσονται πρῶτον, 17 Ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι ἅμα σὺν αὐτοῖς ἁρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς ἀέρα· καὶ οὕτως πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα. 18 Ὥστε παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις.

ΚΕΦ. έ.

1 ΠΕΡΙ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρείαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι· 2 Αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἴδατε ὅτι ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται.

ܠܘܩܐ ܐ ܥ ܐ ܕ ܐ ܗ ܘ ܙ ܚ ✤

10 ܐܝ ܕܡܨܒ̈ ܐܝܠܝ ܕܐܚ̈ܐ ܒܟܠ ܟܬܪ̈ܐ ܕܡܟܝ̈ܕܢ̈ܝܐ. ܒܥ̈ܝ̈ܢ ܐܢ̈ܚܢ̈ ܒ̈ܟ ܐܚ̈ܐ ܕܬܬ̈ܝܪ̈ܘ ܒ̈ܫ̈ܘ̈ܬ̈ܐ ܛ̈ܒ̈ܐ ܥ̈ܕ̈ܡ̈ܐ. 11 ܘܕܬ̈ܫ̈ܩ̈ܕ̈ܘ ܕܬ̈ܫ̈ܬ̈ܩ̈ܛ̈ܘ ܘܕܬ̈ܥ̈ܒ̈ܕ̈ܘ ܥ̈ܒ̈ܕ̈ܐ ܕ̈ܝ̈ܕ̈ܝ̈ܢ ܘܕ̈ܒ̈ܪ̈ܝ̈ܢ ܐ̈ܝ̈ܢ̈ ܕ̈ܝ̈ܕ̈ܝ̈ܟ̈ܘ ܕ̈ܝ̈ܕ̈ܝ̈ܟ̈ܘ ܕ̈ܦ̈ܩ̈ܕ̈ܢ̈ ܠ̈ܟ̈ܘ̈ܢ̈. 12 ܘܕ̈ܬ̈ܗ̈ܠ̈ܟ̈ܘ ܒ̈ܫ̈ܦ̈ܪ̈ܐ ܥ̈ܡ ܒ̈ܢ̈ܝ̈ ܐ̈ܢ̈ܫ̈ܐ ܕ̈ܒ̈ܪ̈ܐ ܘܠ̈ܐ ܬ̈ܬ̈ܒ̈ܥ̈ܘ ܡ̈ܕ̈ܡ̈ ܡ̈ܢ̈ ܕ̈ܠ̈ܐ ܐ̈ܝ̈ܬ̈ ܠ̈ܟ̈ܘ̈ܢ̈. 13 ܠ̈ܐ ܨ̈ܒ̈ܝ̈ܢ̈ ܐ̈ܢ̈ܚ̈ܢ̈ ܕ̈ܬ̈ܕ̈ܥ̈ ܠ̈ܟ̈ܘ̈ܢ̈ ܐ̈ܚ̈ܐ ܕ̈ܝ̈ܕ̈ܝ̈ܢ̈ ✤ ܥ̈ܠ̈ ܕ̈ܪ̈ܕ̈ܡ̈ܝ̈ܢ̈ ܕ̈ܠ̈ܐ ܬ̈ܬ̈ܥ̈ܨ̈ܒ̈ܘ ܐ̈ܝ̈ܟ̈ ܕ̈ܐ̈ܝ̈ܢ̈ ܕ̈ܠ̈ܐ ܣ̈ܒ̈ܪ̈ܝ̈ܢ̈ ܠ̈ܗ̈ ܩ̈ܝ̈ܡ̈ܬ̈ܐ. 14 ܐ̈ܝ̈ ܕ̈ܡ̈ܗ̈ܝ̈ܡ̈ܢ̈ ܐ̈ܢ̈ܚ̈ܢ̈ ܕ̈ܝ̈ܫ̈ܘ̈ܥ̈ ܡ̈ܝ̈ܬ̈ ܘܩ̈ܡ̈ ܗ̈ܟ̈ܝ̈ ܐ̈ܦ̈ ܐ̈ܠ̈ܗ̈ܐ ܡ̈ܝ̈ܬ̈ܝ̈ ܥ̈ܡ ܝ̈ܫ̈ܘ̈ܥ̈ ܢ̈ܝ̈ܬ̈ܐ ܠ̈ܗ̈ ܥ̈ܡ ܗ̈ܘ̈ ✤ 15 ܗ̈ܢ̈ ܕ̈ܐ̈ܡ̈ܪ̈ܝ̈ܢ̈ ܐ̈ܢ̈ܚ̈ܢ̈ ܠ̈ܟ̈ܘ̈ܢ̈ ܒ̈ܡ̈ܠ̈ܬ̈ܐ ܕ̈ܡ̈ܪ̈ܝ̈ܐ ܕ̈ܐ̈ܢ̈ ܐ̈ܢ̈ܚ̈ܢ̈ ܕ̈ܚ̈ܝ̈ܝ̈ ܕ̈ܫ̈ܐ̈ܪ̈ ܠ̈ܥ̈ܕ̈ܡ̈ܐ ܕ̈ܡ̈ܪ̈ܝ̈ܐ ܠ̈ܐ ܢ̈ܩ̈ܕ̈ܡ̈ ܠ̈ܩ̈ܕ̈ܡ̈ܝ̈ܢ̈ ܕ̈ܡ̈ܬ̈ ✤ 16 ܐ̈ܡ̈ ܕ̈ܗ̈ ܡ̈ܪ̈ܝ̈ ✤ ܒ̈ܦ̈ܩ̈ܕ̈ܢ̈ ✤ ܒ̈ܩ̈ܠ̈ ✤ ܘ̈ܒ̈ܩ̈ܠ̈ ✤ ܕ̈ܐ̈ܠ̈ܗ̈ܐ ✤ ܢ̈ܚ̈ܬ̈ ✤ ܡ̈ܢ̈ ✤ ܫ̈ܡ̈ܝ̈ܐ ✤ ܘ̈ ✤ ܐ̈ܡ̈ ✤ ܕ̈ ✤ ܡ̈ ✤ ✤ ✤

3 Ὅταν [γὰρ] λέγωσιν· Εἰρήνη καὶ
ἀσφάλεια, τότε αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐπί-
σταται ὄλεθρος ὥσπερ ἡ ὠδὶν τῇ ἐν
γαστρὶ ἐχούσῃ, καὶ οὐ μὴ ἐκφύγωσιν.
4 Ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει,
ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτης κατα-
λάβῃ· 5 Πάντες γὰρ ὑμεῖς υἱοὶ φωτός
ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας· οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς
οὐδὲ σκότους· 6 Ἄρα οὖν μὴ καθεύ-
δωμεν ὡς οἱ λοιποί, ἀλλὰ γρηγορῶμεν
καὶ νήφωμεν. 7 Οἱ γὰρ καθεύδοντες
νυκτὸς καθεύδουσιν, καὶ οἱ μεθυσκό-
μενοι νυκτὸς μεθύουσιν· 8 Ἡμεῖς δὲ
ἡμέρας ὄντες νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι
θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ περι-
κεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας, 9 Ὅτι οὐκ
ἔθετο ἡμᾶς ὁ θεὸς εἰς ὀργὴν ἀλλὰ εἰς
περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 10 Τοῦ ἀποθα-
νόντος περὶ ἡμῶν, ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν
εἴτε καθεύδωμεν ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσω-
μεν. 11 Διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους καὶ
οἰκοδομεῖτε εἷς τὸν ἕνα, καθὼς καὶ
ποιεῖτε. 12 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί,
εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ
προϊσταμένους ὑμῶν ἐν Κυρίῳ καὶ
νουθετοῦντας ὑμᾶς, 13 Καὶ ἡγεῖσθαι
αὐτοὺς ὑπερεκπερισσῶς ἐν ἀγάπῃ δια
τὸ ἔργον αὐτῶν. Εἰρηνεύετε ἐν αὐτοῖς.
14 Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί,
νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε
τοὺς ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν
ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας.

ܟܠ ܙܒܢܐ ܕܐܡܪܝܢ ܫܠܡܐ ܘܫܘܬܐ ܗܫܐ ܡܬܐ ✻ ٥ ✻ ١ ✻ ٥

3 ܠܗܘܢ ܡܦܬܐ ܥܠܝܗܘܢ ܐܝܟ ܒܛܢܐ ܕܒܝܬ ܒܥܠܬܐ ܘܠܐ ܢܫܬܙܒ ܠܗ ܐܝܟ ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܠܗ ܐܦ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܗ ܡܦܠܛܐ ܠܡܢ ܕܒܥܝ ܠܗ ܐܦ ܠܐ ܢܫܬܙܒ

15 Ὁρᾶτε μή τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινὶ
ἀποδοῖ, ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε
εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας. 16 Πάντοτε
χαίρετε, 17 Ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε,
18 Ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε· τοῦτο γὰρ
θέλημα θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς.
19 Τὸ πνεῦμα μὴ ζβέννυτε, 20 Προφη-
τείας μὴ ἐξουθενεῖτε· 21 Πάντα δὲ
δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε· 22 Ἀπὸ
παντὸς εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε.
23 Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἁγιάσαι
ὑμᾶς ὁλοτελεῖς, καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν τὸ
πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμέμ-
πτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθείη. 24 Πιστὸς ὁ
καλῶν ὑμᾶς, ὃς καὶ ποιήσει. 25 Ἀδελ-
φοί, προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν. 26 Ἀσπά-
σασθε τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν φιλή-
ματι ἁγίῳ. 27 Ἐνορκίζω ὑμᾶς τὸν
Κύριον, ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν
πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. 28 Ἡ χάρις τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ'
ὑμῶν. [Ἀμήν.]

15 Videte ne quis malum prò malo
alicui reddat, sed semper quod bonum
est sectamini et invicem et in omnes.
16 Semper gaudete, 17 Sine intermis-
sione orate, 18 In omnibus gratias
agite: hæc enim voluntas Dei est
in Christo Jesu in omnibus vobis.
19 Spiritum nolite extinguere, 20 Pro-
phetias nolite spernere: 21 Omnia
autem probate, quod bonum est tenete,
22 Ab omni specie mala abstinete vos.
23 Ipse autem Deus pacis sanctificet
vos per omnia, et integer spiritus
vester et anima et corpus sine que-
rella in adventu Domini nostri Jesu
Christi servetur. 24 Fidelis est qui
vocavit vos, qui etiam faciet. 25 Fra-
tres, orate pro nobis. 26 Salutate fra-
tres omnes in osculo sancto. 27 Adjuro
vos per Dominum, ut legatur epistula
[hæc] omnibus sanctis fratribus.
28 Gratia Domini nostri Jesu Christi
vobiscum. [Amen.]

EPISTULA BEATI PAULI APOSTOLI SECUNDA AD THESSALONICENSES.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β', ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ ἡμῶν καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ. 2 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. 3 Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν. ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἑνὸς ἑκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους, 4 Ὥστε αὐτοὺς ἡμᾶς ἐν ὑμῖν ἐνκαυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ θεοῦ ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσιν αἷς ἀνέχεσθε, 5 Ἔνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ θεοῦ, εἰς τὸ καταξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, ὑπὲρ ἧς καὶ πάσχετε, 6 Εἴπερ δίκαιον παρὰ θεῷ ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλῖψιν,

ܟܬܒܐ ܩܕܡܝܐ ܕ ܣ ܕ
ܦܪܩܐ ܐ ܕ

ܦܘܠܘܣ ܘܣܝܠܘܐܢܘܣ ܘܬܝܡܬܐܘܣ ܠܥܕܬܐ ܕܐܝܠܝܩܝ ܒܐܠܗܐ ܐܒܢ ܘܒܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܠܟܘܢ ܘܫܠܡܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܢ ܘܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܟܠ ܙܒܢ ܐܝܬ ܠܢ ܠܡܘܕܝ ܠܐܠܗܐ ܒܟܘܢ ܐܚܝ ܕܫܪܝ ܘܐܝܬ ܠܗ ܗܝ ܕܝܢ ܕܝܢ ܕܐܝܬ ܠܢ ܠܡܫܒܚ ܠܗ ܒܟܠ ܙܒܢ ܒܥܠ ܟܠ ܚܕ ܘܚܕ ܡܢ ܟܘܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܗܝ ܚܘܒܐ ܕܐܚ ܠܐܚ ܘ

7 Καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἄνεσιν μεθ' ἡμῶν, ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἀπ' οὐρανοῦ μετ' ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ 8 Ἐν πυρὶ φλογός, διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσιν θεὸν καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσιν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ [Χριστοῦ], 9 Οἵτινες δίκην τίσουσιν ὄλεθρον αἰώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, 10 Ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσιν τοῖς πιστεύσασιν, ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. 11 Εἰς ὃ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ πληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει, 12 Ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ [Χριστοῦ] ἐν ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΚΕΦ. β'.

1 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτόν, 2 Εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοὸς μηδὲ θροεῖσθαι, μήτε διὰ πνεύματος μήτε διὰ λόγου μήτε δι' ἐπιστολῆς ὡς δι' ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου.

ܐܓܪܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܕܠܘܬ ܬܐܣܠܘܢܝܩܝ ❖ ب ❖ ا ❖ ح ❖

7 ܘܠܟܘܢ ܕܡܬܪܥܝܢ ܢܬܪܘܚ ܥܡܢ ܒܓܠܝܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܢ ܫܡܝܐ ܥܡ ܡܠܐܟܘܗܝ ܕܚܝܠܐ 8 ܒܢܘܪ ܝܩܕܐ ܕܡܫܠܡ ܥܠ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܠܗܐ ܘܥܠ ܕܠܐ ܡܫܡܥܝܢ ܠܒܫܪܬܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ 9 ܕܐܠܝܢ ܢܣܒܘܢ ܕܝܢ ܕܐܒܕܢܐ ܥܠܡܝܐ ܡܢ ܦܘܪܣܘܦ ܡܪܢ ܘܡܢ ܫܘܒܚ ܚܝܠܗ 10 ܒܡܬܝܗ ܕܢܬܬܦܪܩ ܒܩܕܝܫܘܗܝ ܘܢܬܬܬܕܪ ܒܟܠ ܗܘ ܕܗܝܡܢ ܒܗ ܡܛܠ ܕܗܝܡܢ ܥܠܝܟܘܢ ܣܗܕܘܬܢ ܕܝܠܢ ܒܝܘܡܐ ܗܘ 11 ܕܥܠ ܗܕܐ ܐܦ ܨܠܝܢ ܐܢܚܢ ܒܟܠ ܥܕܒܐ ܥܠ ܟܘܠܟܘܢ ܕܢܙܕܟܐ ܐܠܗܢ ܒܩܪܝܬܗ ܘܢܫܠܡ ܟܠ ܨܒܝܢ ܛܒܘܬܐ ܘܥܒܕ ܗܝܡܢܘܬܐ ܒܚܝܠ 12 ܕܢܬܬܬܕܪ ܫܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܒܟܘܢ ܘܐܢܬܘܢ ܒܗ ܟܢܣܐ ܕܐܠܗܢ ܘܡܪܢ ܝܫܘܥ ❖

ܦܨܠܐ ❖ ج ❖

1 ܫܐܠܝܢ ܐܢܚܢ ܥܠܟܘܢ ܐܚܝ ܘܚܒܝܒܝ ܥܠ ܡܬܝܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܘܥܠ ܟܢܫܬܐ ܕܥܡܗ ܢܬܟܢܫ 2 ܕܠܐ ܬܙܕܥܙܥܘ ܒܪܥܝܬܟܘܢ ܘܠܐ ܬܬܒܗܠܘ ܠܐ ܒܪܘܚܐ ܘܠܐ ܒܡܠܬܐ ܘܠܐ ܒܐܓܪܬܐ ܐܝܟ ܕܝܠܢ ܐܦ ܠܐ ܒܐܓܪܬܐ ܕܝܠܢ ܐܝܟ ܕܡܛܠ ܕܗܫܐ ܝܘܡܐ ܕܡܪܢ ܩܪܝܒ ܗܘ ܐܬܐ ܗܘ

7 Et vobis qui tribulamini requiem nobiscum in revelatione Domini Jesu de cælo cum angelis virtutis ejus, 8 In flamma ignis dantis vindictam his qui non noverunt Deum et qui non obœdiunt evangelio Domini nostri Jesu Christi; 9 Qui pœnas dabunt in interitum æternas a facie Domini et a gloria virtutis ejus, 10 Cum venerit glorificari in sanctis suis et admirabilis fieri in omnibus qui crediderunt, quia creditum est testimonium nostrum super vos in die illo. 11 In quo etiam oramus semper pro vobis, ut dignetur vos vocatione sua Deus, et impleat omnem voluntatem bonitatis et opus fidei in virtute, 12 Ut clarificetur nomen Domini [nostri] Jesu Christi in vobis et vos in illo secundum gratiam Dei nostri et Domini Jesu Christi.

CAPUT II.

1 Rogamus autem vos, fratres, per adventum Domini nostri Jesu Christi et nostræ congregationis in ipsum, 2 Ut non cito moveamini a vestro sensu neque terreamini, neque per spiritum neque per sermonem neque per epistulam tamquam per nos, quasi instet dies Domini.

3 Μή τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδένα
τρόπον, ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία
πρῶτον καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος
τῆς ἀνομίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, 4 Ὁ
ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ
πάντα λεγόμενον θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε
αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καθίσαι,
ἀποδεικνύντα ἑαυτὸν ὅτι ἐστὶν θεός.
5 Οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ὢν πρὸς ὑμᾶς
ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν; 6 Καὶ νῦν τὸ
κατέχον οἴδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι
αὐτὸν ἐν τῷ αὐτοῦ καιρῷ. 7 Τὸ γὰρ
μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας,
μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ἕως ἐκ μέσου
γένηται· 8 Καὶ τότε ἀποκαλυφθήσε-
ται ὁ ἄνομος, ὃν ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἀνελεῖ
τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ
καταργήσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς παρουσίας
αὐτοῦ, 9 Οὗ ἐστὶν ἡ παρουσία κατ'
ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει
καὶ σημείοις καὶ τέρασιν ψεύδους 10 Καὶ
ἐν πάσῃ ἀπάτῃ ἀδικίας τοῖς ἀπολλυμέ-
νοις, ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας
οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς.
11 Καὶ διὰ τοῦτο πέμπει αὐτοῖς ὁ θεὸς
ἐνέργειαν πλάνης εἰς τὸ πιστεῦσαι
αὐτοὺς τῷ ψεύδει, 12 Ἵνα κριθῶσιν
ἅπαντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ
ἀλλὰ εὐδοκήσαντες τῇ ἀδικίᾳ. 13 Ἡμεῖς
δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ θεῷ
πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοὶ ἠγα-
πημενοι ὑπὸ Κυρίου, ὅτι εἵλατο ὑμᾶς
ὁ θεὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς σωτηρίαν ἐν ἁγι-
ασμῷ πνεύματος καὶ πίστει ἀληθείας,

3 Ne quis vos seducat ullo modo, quoniam nisi venerit discessio primum et revelatus fuerit homo peccati, filius perditionis, 4 Qui adversatur et extollitur supra omne quod dicitur Deus aut quod colitur, ita ut in templo Dei sedeat ostendens se tamquam sit Deus.
5 Non retinetis quod cum essemus apud vos hæc dicebamus vobis? 6 Et nunc quid detineat scitis, ut reveletur in suo tempore. 7 Nam mysterium jam operatur iniquitatis, tantum ut qui tenet nunc teneat donec de medio fiat. 8 Et tunc revelabitur ille iniquus, quem Dominus Jesus interficiet spiritu oris sui, et destruet inlustratione adventus sui, 9 Eum cujus est adventus secundum operationem Satanæ in omni virtute, [et] signis et prodigiis mendacibus, 10 [Et] in omni seductione iniquitatis his qui pereunt, eo quod caritatem veritatis non receperunt ut salvi fierent. 11 Ideo mittit illis Deus operationem erroris, ut credant mendacio, 12 Ut judicentur omnes qui non crediderunt veritati sed consenserunt iniquitati. 13 Nos autem debemus gratias agere Deo semper pro vobis, fratres dilecti a Deo, quod elegerit nos Deus primitias in salutem in sanctificatione spiritus et fide veritatis,

14 Εἰς ὃ καὶ ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν, εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 15 Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, στήκετε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν· 16 Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ὁ θεὸς ὁ πατὴρ ἡμῶν, ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δοὺς παράκλησιν αἰωνίαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι· 17 Παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας καὶ στηρίξαι ἐν παντὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ ἀγαθῷ.

ΚΕΦ. γ΄.

1 ΤΟ λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ Κυρίου τρέχῃ καὶ δοξάζηται καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς, 2 Καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων· οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις. 3 Πιστὸς δέ ἐστιν ὁ Κύριος ὃς στηρίξει ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. 4 Πεποίθαμεν δὲ ἐν Κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἃ παραγγέλλομεν [ὑμῖν] ποιεῖτε καὶ ποιήσετε. 5 Ὁ δὲ Κύριος κατευθύναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ. 6 Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν παρελάβοσαν παρ' ἡμῶν. 7 Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε πῶς δεῖ μιμεῖσθαι ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἠτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν,

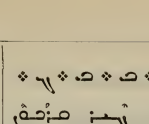

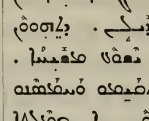

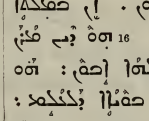

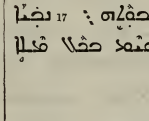

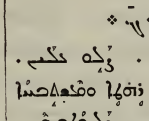

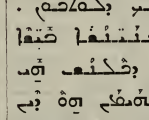

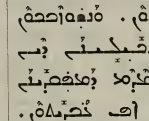

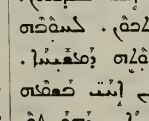

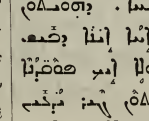

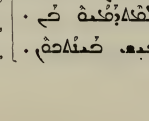

14 In qua et vocavit vos per evangelium nostrum in quisitionem gloriæ Domini nostri Jesu Christi. 15 Itaque, fratres, state, et tenete traditiones quas didicistis sive per sermonem sive per epistulam nostram : 16 Ipse autem Dominus noster Jesus Christus et Deus et Pater noster, qui dilexit nos et dedit consolationem æternam et spem bonam in gratia, 17 Exhortetur corda vestra et confirmet in omni opere et sermone bono.

CAPUT III.

1 De cetero, fratres, orate pro nobis, ut sermo Dei currat et clarificetur sicut et apud vos, 2 Et ut liberemur ab inportunis et malis hominibus ; non enim omnium est fides. 3 Fidelis autem Dominus est, qui confirmavit vos et custodiet a malo. 4 Confidimus autem de vobis in Domino, quoniam quæ præcipimus et facitis et facietis. 5 Dominus autem dirigat corda vestra in caritate Dei et patientia Christi. 6 Denuntiamus autem vobis, fratres, in nomine Domini nostri Jesu Christi, ut subtrahatis vos ab omni fratre ambulante inordinate et non secundum traditionem quam acceperunt a nobis. 7 Ipsi scitis quemadmodum oporteat imitari nos, quoniam non inquieti fuimus inter vos,

8 Οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν παρά τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν· 9 Οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δῶμεν ὑμῖν εἰς τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. 10 Καὶ γὰρ ὅτε ἦμεν πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω. 11 Ἀκούομεν γάρ τινας περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζομένους ἀλλὰ περιεργαζομένους· 12 Τοῖς δὲ τοιούτοις παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. 13 Ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, μὴ ἐγκακήσητε καλοποιοῦντες. 14 Εἰ δέ τις οὐχ ὑπακούει τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον σημειοῦσθε· μὴ συναναμίγνυσθε αὐτῷ, ἵνα ἐντραπῇ· 15 Καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἡγεῖσθε, ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν. 16 Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος τῆς εἰρήνης δῴη ὑμῖν τὴν εἰρήνην διαπαντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ. Ὁ Κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν. 17 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου, ὅ ἐστιν σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ· οὕτως γράφω. 18 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. [Ἀμήν.]

❖ ح ❖ ٣ ❖

8 ܐܠܐ ܟܣܦܐ ܠܚܡܐ ܐܟܠܢ ܡܢ ܐܢܫ ܐܝܟ ܕܚܢܢ
ܒܥܡܠܐ ܘܒܬܥܒܐ ܠܠܝܐ ܘܝܘܡܐ ܥܒܕܝܢ ܕܠܐ ܢܬܩܠ
ܥܠ ܚܕ ܡܢܟܘܢ ܫܘܠܛܢܐ ܐܠܐ ܕܢܬܝܗܒ ܠܟܘܢ ܒܪܝܫ
ܐܝܟ ܕܢܥܒܕ ܠܢ ܠܐ ܕܠܐ ܫܘܠܛܢ ܐܠܐ ܕܢܬܝܗܒ
ܠܢ ܟܐ ܕܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܠܡܬܡܬܠ ܒܢ ܐܦ ܟܕ ܗܘܝܢ
ܥܡ ܟܘܢ ܗܕܐ ܦܩܕܢܐ ܗܘܝܢ ܠܟܘܢ ܕܐܢ ܡܢ ܕܠܐ
ܨܒܐ ܠܡܥܒܕ ܠܐ ܢܐܟܠ ܐܦ ܠܐ ܢܣܥܕ ܗܐ ܫܡܥ
ܐܢܚܢ ܕܐܝܬ ܒܝܢ ܟܘܢ ܕܡܢ ܕܠܐ ܨܒܐ ܠܡܥܒܕ
ܐܠܐ ܕܡܬܥܣܩ ܒܥܡܠ ܕܠܐ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܝܟ ܗܟܝ
ܡܦܩܕܝܢ ܘܡܒܥܝܢ ܒܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܕܒܫܬܩܛ
ܥܒܕܝܢ ܢܐܟܠܘ ܠܚܡܗܘܢ ܗܘ ܕܝܠܟܘܢ ܐܚܝ ܠܐ
ܬܬܟܠܘ ܒܥܒܕܐ ܛܒܐ ܐܢ ܡܢ ܕܠܐ ܫܡܥ ܠܡܠܬܢ
ܒܐܓܪܬܐ ܗܕܐ ܬܪܫܡܘܗܝ ܘܠܐ ܬܚܡܘ ܠܗ ܕܢܬܒܗܬ
ܘܠܐ ܬܚܫܒܘܗܝ ܐܝܟ ܠܒܥܠ ܒܪ ܐܠܐ ܬܝܒܘܗܝ ܐܝܟ
ܐܚ ܠܡܣܟܢ ܗܘ ܡܪܝ ܫܠܡܐ ܗܘ ܢܗܒ ܠܟܘܢ ܫܠܡܐ
ܕܠܥܠܡ ܒܟܠ ܐܬܪ ܘܒܟܠ ܐܝܟ ܡܪܝ ܥܡ ܟܠܟܘܢ
ܫܠܡܐ ܗܘ ܕܒܝܕ ܐܢܐ ܦܘܠܘܣ ܕܗܘ ܫܘܐ ܒܟܠ
ܓܓܪܬܐ ܗܟܢܐ ܐܟܬܒ ܐܢܐ ܛܝܒܘܬܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ ܥܡ ܟܠܟܘܢ ܐܡܝܢ ❖

8 Neque gratis panem manducavimus ab aliquo, sed in labore et fatigatione nocte et die operantes, ne quem vestrum gravaremus; 9 Non quasi non habuerimus potestatem; sed ut nosmet ipsos formam daremus vobis ad imitandum nos. 10 Nam et cum essemus apud vos, hoc denuntiabamus vobis, quoniam si quis non vult operari, nec manducet. 11 Audimus enim inter vos quosdam ambulantes inquiete, nihil operantes sed curiose agentes: 12 His autem qui ejusmodi sunt denuntiamus et obsecramus in Domino Jesu Christo, ut cum silentio operantes suum panem manducent. 13 Vos autem, fratres, nolite deficere bene facientes. 14 Quod si quis non obœdit verbo nostro per epistulam, hunc notate et non conmisceamini cum illo, ut confundatur: 15 Et nolite quasi inimicum existimare, sed corripite ut fratrem. 16 Ipse autem Dominus pacis det vobis pacem sempiternam in omni loco. Dominus cum omnibus vobis. 17 Salutatio mea manu Pauli, quod est signum in omni epistula: ita scribo. 18 Gratia Domini nostri Jesu Christi cum omnibus vobis. Amen.

EPISTULA BEATI PAULI APOSTOLI PRIMA AD TIMOTHEUM.

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α', ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ κατ' ἐπιταγὴν θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, 2 Τιμοθέῳ γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει. Χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. 3 Καθὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ, πορευόμενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς τισὶν μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν 4 Μηδὲ προσέχειν μύθοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες ἐκζητήσεις παρέχουσιν μᾶλλον ἢ οἰκονομίαν θεοῦ τὴν ἐν πίστει· 5 Τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου, 6 Ὧν τινὲς ἀστοχήσαντες ἐξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν,

ܟܬܒ ܠܡܪܝܐ ܫܠܝܚܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܠܦܘܩܕܢ ܕܐܠܗܐ ܦܪܩܢ ܕܝܠܢ ܘܠܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܣܒܪܬܢ . ܠܬܝܡܬܘܣ ܒܪܗ ܕܫܪܪܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ . ܛܒܘܬܐ ܘܪܚܡܐ ܘܫܠܡܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܘܡܢ ܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܡܪܢ . 2 ܟܕ ܒܥܝܬ ܠܟ ܕܬܬܩܛܥ ܒܐܦܣܘܣ ܟܕ ܐܙܠ ܠܡܩܕܘܢܝܐ ܕܬܦܩܕ ܠܡܢ ܕܠܐ ܐܚܪܢܝܬ ܠܡܠܦ ܠܐ ܠܡܫܡܥ ܒܬܘܪܗ ܘܠܐ ܒܬܫܡܫ ܕܝܘܚܣܢ ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܣܘܦ ܐܠܐ ܫܐܠܬ ܡܠܝ ܕܡܫܟܚ ܠܢ

7 Θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε ἃ λέγουσιν μήτε περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται. 8 Οἴδαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος, ἐάν τις αὐτῷ νομίμως χρῆται, 9 εἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίῳ νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι καὶ ἁμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ βεβήλοις, πατρολῴαις καὶ μητρολῴαις, ἀνδροφόνοις, 10 Πόρνοις, ἀρσενοκοίταις, ἀνδραποδισταῖς, ψεύσταις, ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι ἕτερον τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται, 11 Κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθην ἐγώ. 12 [Καὶ] χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί με Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἡγήσατο θέμενος εἰς διακονίαν, 13 Τὸ πρότερον ὄντα βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστήν· ἀλλὰ ἠλεήθην, ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ, 14 Ὑπερεπλεόνασεν δὲ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 15 Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ· 16 Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθην, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρώτῳ ἐνδείξηται Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν ἅπασαν μακροθυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

7 ܕܨܒܝܢ ܕܢܗܘܘܢ ܡܠܦܢܝ ܢܡܘܣܐ ܠܐ ܡܬܒܝܢܝܢ ܐܦ ܠܡܐ ܕܡܡܠܠܝܢ ܐܦ ܥܠ ܡܢ ܕܩܝܡܝܢ ܒܗ ܡܬܬܪܥܝܢ . 8 ܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢ ܕܛܒ ܢܡܘܣܐ ܐܢ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܣܒ ܒܗ ܕܟܝܢ . 9 ܝܕܥ ܗܘ ܕܠܐ ܠܫܘܪܝܐ ܢܡܘܣܐ ܐܬܝܗܒ ܐܠܐ ܠܠܐ ܫܪܝܪ ܘܠܠܐ ܡܬܟܢܥ ܘܠܚܛܝܐ ܘܠܠܐ ܙܕܝܩ ܘܠܚܝܒ ܘܠܡܓܢܝ ܘܠܩܛܠ ܐܒ ܘܩܛܠ ܐܡ ܘܠܩܛܠ ܒܪ ܐܢܫ . 10 ܘܠܙܢܝ ܘܠܡܫܟܒ ܙܟܪ ܘܠܓܢܒ ܢܦܫ ܘܠܣܗܕ ܫܩܪ ܘܠܡܚܘܝ ܫܩܪ ܘܠܟܠ ܕܡܬܩܛ ܥܡ ܬܘܟܪܗ ܕܡܫܟܚ ܠܗ ܡܢ ܦܘܡ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܣܒ ܒܗ ܕܟܝܢ . 11 ܠܦܘܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܫܘܒܚܐ ܕܐܠܗܐ ܒܪܝܟ ܗܘ ܕܐܬܝܗܒ ܠܝ ܐܢܐ . 12 ܘܛܒܬ ܠܡܪܝ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܕܗܝܡܢ ܚܫܒ ܠܝ ܘܫܕܪ ܠܝ ܠܡܫܬܡܫ ܒܗ ܐܢܐ ܕܡܗܝܡܢ ܐܢܐ ܠܡܫܡܫ ܐܢ ܠܐ ܡܢ ܩܕܡ ܕܗܘܝܬ ܐܢܐ ܓܕܦ ܘܪܕܝܦ ܘܡܥܠ ܐܢܐ ܗܘܝܬ ܒܟܠ ܗܠܝܢ ܐܬܪ ܠܝ ܪܚܡ ܡܛܠ ܕܒܛܥܘ ܐܢܐ ܗܘܝܬ ܘܒܠܝ ܕ

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α', α', β'.

17 Τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων, ἀφθάρτῳ, ἀοράτῳ, μόνῳ θεῷ, τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. 18 Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι, τέκνον Τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προφητείας, ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν, 19 ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν, ἥν τινες ἀπωσάμενοι περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν· 20 ὧν ἐστὶν Ὑμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος, οὓς παρέδωκα τῷ Σατανᾷ, ἵνα παιδευθῶσιν μὴ βλασφημεῖν.

ΚΕΦ. β'.

1 ΠΑΡΑΚΑΛΩ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, προσευχάς, ἐντεύξεις, εὐχαριστίας, ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, 2 Ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων, ἵνα ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. 3 Τοῦτο [γὰρ] καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ. 4 Ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. 5 Εἷς γὰρ θεός, εἷς καὶ μεσίτης θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς, 6 Ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρτύριον καιροῖς ἰδίοις,

AD TIMOTHEUM I, I. II.

17 Regi autem sæculorum, inmortali, invisibili, soli Deo, honor et gloria in sæcula sæculorum. Amen. 18 Hoc præceptum commendo tibi, fili Timothee, secundum præcedentes in te prophetias, ut milites in illis bonam militiam, 19 Habens fidem et bonam conscientiam, quam quidam repellentes circa fidem naufragaverunt; 20 Ex quibus est Hymenius et Alexander, quos tradidi Satanæ, ut discant non blasphemare.

CAPUT II.

1 Obsecro igitur primo omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones, pro omnibus hominibus, 2 Pro regibus et omnibus qui in sublimitate sunt, ut quietam et tranquillam vitam agamus in omni pietate et castitate. 3 Hoc enim bonum est et acceptum coram Salvatori nostro Deo, 4 Qui omnes homines vult salvos fieri et ad agnitionem veritatis venire. 5 Unus enim Deus, unus et mediator Dei et hominum, homo Christus Jesus, 6 Qui dedit redemptionem semet ipsum pro omnibus, testimonium temporibus suis,

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α', Β', Γ'.

7 Εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος, ἀλήθειαν λέγω, οὐ ψεύδομαι, διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ. 8 Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν παντὶ τόπῳ ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας χωρὶς ὀργῆς καὶ διαλογισμοῦ· 9 Ὡσαύτως καὶ γυναῖκας ἐν καταστολῇ κοσμίῳ, μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτάς, μὴ ἐν πλέγμασιν καὶ χρυσῷ ἢ μαργαρίταις ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ, 10 Ἀλλ' ὃ πρέπει γυναιξὶν ἐπαγγελλομέναις θεοσέβειαν, δι' ἔργων ἀγαθῶν. 11 Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ· 12 Διδάσκειν δὲ γυναικὶ οὐκ ἐπιτρέπω, οὐδὲ αὐθεντεῖν ἀνδρός, ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. 13 Ἀδὰμ γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, εἶτα Εὔα. 14 Καὶ Ἀδὰμ οὐκ ἠπατήθη, ἡ δὲ γυνὴ ἐξαπατηθεῖσα ἐν παραβάσει γέγονεν, 15 Σωθήσεται δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας, ἐὰν μείνωσιν ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ καὶ ἁγιασμῷ μετὰ σωφροσύνης.

ΚΕΦ. Γ'.

1 ΠΙΣΤΟΣ ὁ λόγος· Εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται, καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. 2 Δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίλημπτον εἶναι, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα, νηφάλιον, σώφρονα, κόσμιον, φιλόξενον, διδακτικόν,

7 ܐܢܐ ܗܘ ܕܐܬܝܬ ܐܓܪܘܙ ܘܫܠܝܚܐ ܫܪܪܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܐ ܐܟܕܒ ܡܠܦܢܐ ܕܥܡܡܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܘܒܫܪܪܐ ܀ 8 ܒܥܐ ܐܢܐ ܗܟܝܠ ܕܢܨܠܘܢ ܓܒܪܐ ܒܟܠ ܐܬܪ ܘܢܪܝܡܘ ܐܝܕܝܗܘܢ ܕܙܟܝܐ ܒܠܐ ܪܓܙ ܘܒܠܐ ܦܠܓܘܬܐ ܀ 9 ܗܟܢܐ ܐܦ ܢܫܐ ܒܠܒܘܫ ܫܦܝܪ ܥܡ ܟܣܝܬܐ ܘܨܢܝܥܘܬܐ ܕܢܬܟܣܝܢ ܢܦܫܗܬܗܝܢ ܘܠܐ ܒܣܪ ܦܪܝܥ ܐܘ ܕܗܒ ܐܘ ܡܪܓܢܝܬܐ ܐܘ ܠܒܘܫ ܝܩܪ ܀ 10 ܐܠܐ ܕܫܦܝܪ ܠܢܫܐ ܕܡܬܚܙܝܢ ܕܚܫܘܟܬܐ ܐܝܬ ܠܗܝܢ ܒܡܥܒܕܐ ܛܒܐ ܀ 11 ܢܫܬܐ ܒܫܬܝܩܘ ܬܠܡܕ ܒܟܠ ܟܢܝܥܘ ܀ 12 ܠܐ ܐܫܬܘܕܐ ܠܝ ܕܐܠܦ ܠܐܢܬܬ ܠܓܒܪܐ ܐܠܐ ܕܬܗܘܐ ܒܫܬܝܩܘ ܀ 13 ܐܕܡ ܒܪܫܝܬܐ ܐܬܦܠܚ ܗܘ ܘܗܕܐ ܚܘܐ ܀ 14 ܘܐܕܡ ܠܐ ܐܬܛܥܝ ܐܠܐ ܐܢܬܬ ܐܬܛܥܝܬ ܘܐܬܬ ܒܥܒܪܬܐ ܀ 15 ܒܪ ܢܫܬܐ ܒܝܠܕܐ ܢܬܦܪܩ ܐܢ ܩܝܡܝܢ ܗܢܘ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܘܒܪܚܡܐ ܘܒܩܕܘܫܐ ܥܡ ܫܦܝܪ ܀

ܟܦ ܕܥܡܕ ܐܦ ܗܘ ܒܣܦܪ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܀

ܦܪܩ ܐ

1 ܡܗܝܡܢ ܡܠܬܐ ܕܡܢ ܕܒܥܐ ܠܗ ܫܘܚܠܦܐ ܛܒܬܐ ܒܥܐ ܀ 2 ܗܟܝܠ ܐܢ ܠܐ ܢܗܘܐ ܠܫܘܚܠܦܐ ܕܠܐ ܢܫܬܟܚ ܐܠܐ ܚܕ ܒܥܠ ܐܢܬܬ ܘܢܗܘܐ ܫܦܝܪ ܘܚܫܝܡ ܘܡܫܘܒܚ ܠܟܠ ܡܢ ܕܐܝܬ ܒܗ ܡܠܦܢܘܬܐ ܀

AD TIMOTHEUM I, II. III.

7 In quo positus sum ego prædicator et apostolus, veritatem dico, non mentior, doctor gentium in fide et veritate. 8 Volo ergo viros orare in omni loco levantes puras manus sine ira et disceptatione; 9 Similiter et mulieres in habitu ornato cum verecundia et sobrietate ornantes se, non in tortis crinibus aut auro aut margaritis vel veste pretiosa, 10 Sed quod decet mulieres promittentes pudicitiam per opera bona. 11 Mulier in silentio discat cum omni subjectione: 12 Docere autem mulieri non permitto, neque dominari in virum, sed esse in silentio. 13 Adam enim prior figuratus est, deinde Eva. 14 Et Adam non est seductus, mulier autem seducta in prævaricatione fuit, 15 Salvabitur autem per filiorum generationem, si permanserint in fide et dilectione et sanctificatione cum sobrietate.

CAPUT III.

1 Fidelis sermo: Si quis episcopatum desiderat, bonum opus desiderat. 2 Oportet ergo episcopum inreprehensibilem esse, unius uxoris virum, sobrium, prudentem, ornatum, hospitalem, doctorem,

3 Μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, ἀλλὰ ἐπιεικῆ, ἄμαχον, ἀφιλάργυρον, 4 Τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστάμενον, τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ μετὰ πάσης σεμνότητος, 5 Εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι οὐκ οἶδεν, πῶς ἐκκλησίας θεοῦ ἐπιμελήσεται ; 6 Μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυφωθεὶς εἰς κρίμα ἐμπέσῃ τοῦ διαβόλου. 7 Δεῖ δὲ καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν, ἵνα μὴ εἰς ὀνειδισμὸν ἐμπέσῃ καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου. 8 Διακόνους ὡσαύτως σεμνούς, μὴ διλόγους, μὴ οἴνῳ πολλῷ προσέχοντας, μὴ αἰσχροκερδεῖς, 9 Ἔχοντας τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ συνειδήσει. 10 Καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθωσαν πρῶτον, εἶτα διακονείτωσαν ἀνέγκλητοι ὄντες. 11 Γυναῖκας ὡσαύτως σεμνάς, μὴ διαβόλους, νηφαλίους, πιστὰς ἐν πᾶσιν. 12 Διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες, τέκνων καλῶς προϊστάμενοι καὶ τῶν ἰδίων οἴκων. 13 Οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται καὶ πολλὴν παρρησίαν ἐν πίστει τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 14 Ταῦτά σοι γράφω ἐλπίζων ἐλθεῖν πρὸς σὲ τάχιον·

3 ܠܐ ܚܡܪ ܠܐ ܡܚܐ ܐܠܐ ܠܐ ܦܓܝܥ. ܠܐ ܓܒܝܐ ܀ 3
ܐܠܐ ܡܬܢ ܠܐ ܡܟܦ ܡܣܟܝܢ. ܠܐ ܚܒ ܡܡܘܢ. ܀
4 ܡܫܒܚ ܒܝܬܗ ܛܒ ܕܡܫܠܡ ܒܟܠ ܥܕܝܢ. ܀ 4
ܕܐܝܬ ܠܗ ܒܢܝ ܕܡܫܬܥܒܕܝܢ ܠܗ ܒܟܠ ܥܕܝܬܐ. ܀
5 ܐܢ ܕܝ ܡܢ ܕܠܐ ܝܕܥ ܠܡܫܠܛ ܒܒܝܬܗ ܀ 5
ܐܝܟ ܢܕܥ ܡܢ ܐܝܟ ܢܗܘܐ ܡܫܓܚ ܒܥܕܬܐ ܕܐܠܗܐ:
6 ܠܐ ܬܗܘܐ ܠܗ ܚܕܬ ܕܠܐ ܢܬܪܘܡ ܀ 6
ܕܠܐ ܢܦܠ ܒܕܝܢܐ ܕܐܒܠܝܣ. ܀
7 ܘܠܗ ܕܝ ܐܦ ܣܗܕܘܬܐ ܛܒܬܐ ܡܢ ܒܪ ܐܢܫ ܀ 7
ܕܠܐ ܢܦܠ ܒܚܣܪܘܢ ܘܒܦܚ ܕܐܒܠܝܣ. ܀
8 ܗܟܢܐ ܫܡܫܢܐ ܢܗܘܘܢ ܕܠܐ ܕܘܒܪܐ. ܀ 8
ܠܐ ܡܣܝܓܝ ܚܡܪ. ܠܐ ܪܕܦܝ ܒܥܠ ܒܙܥ. ܀
ܠܐ ܥܒܕܝ ܒܝܫ ܡܛܠ ܒܙܘܥ. ܀
9 ܐܠܐ ܕܢܗܘܘܢ ܛܥܢܝ ܪܙܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܀ 9
ܒܡܕܥ ܕܙܟܝ. ܀
10 ܘܗܠܝܢ ܐܦ ܢܬܒܚܢܘ ܩܕܡ ܀ 10
ܘܢܫܡܫܘܢ ܟܕ ܠܝܬ ܒܗܘܢ ܥܠܬܐ. ܀
11 ܢܫܝܐ ❖ ܗܟܢܐ ܢܗܘܘܢ ܢܫܐ ܕܠܐ ܡܣܝܓܬ ܀ 11
ܒܣܦܐ. ܡܗܝܡܢܬ ܒܟܠ ܡܕܡ. ܀
12 ܫܡܫܢܐ ܢܗܘܘܢ ܕܚܕ ܒܥܠ ܐܢܬܬܐ. ܀ 12
ܕܒܢܝܗܘܢ ܘܒܒܝܬܗܘܢ ܡܫܬܘܠܝܢ ܛܒ:
13 ܐܝܟ ܕܐܢܘܢ ܕܫܡܫܘ ܛܒ ܢܩܢܘ ܠܗܘܢ ܀ 13
ܕܪܓܐ ܛܒ ܘܒܗܝܪܘܬܐ ܣܓܝܐܐ ܒܐܡܘܢܬܐ
ܕܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ. ܀
14 ܗܠܝܢ ܟܬܒ ܐܢܐ ܠܟ ܐܝܟ ܕܣܒܪ ܐܢܐ ܀ 14
ܕܐܬܐ ܐܢܐ ܠܘܬܟ ܒܥܓܠܐ ;

3 Non vinolentum, non percussorem, sed modestum, non litigiosum, non cupidum, 4 Suæ domui bene præpositum, filios habentem subditos cum omni castitate. 5 Si quis autem domui suæ præesse nescit, quomodo ecclesiæ Dei diligentiam habebit? 6 Non neophytum, ne in superbia elatus in judicium incidat diaboli. 7 Oportet autem illum et testimonium habere bonum ab his qui foris sunt, ut non in obprobrium incidat et laqueum diaboli. 8 Diaconos similiter pudicos, non bilingues, non multo vino deditos, non turpe lucrum sectantes, 9 Habentes mysterium fidei in conscientia pura. 10 Et hi autem probentur primum, et sic ministrent nullum crimen habentes. 11 Mulieres similiter pudicas, non detrahentes, sobrias, fideles in omnibus. 12 Diacones sint unius uxoris viri, qui filiis suis bene præsunt et suis domibus. 13 Qui enim bene ministraverint, gradum sibi bonum adquirent et multam fiduciam in fide quæ est in Christo Jesu. 14 Hæc tibi scribo, sperans venire ad te cito;

15 Ἐὰν δὲ βραδύνω, ἵνα εἰδῇς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ θεοῦ ἀναστρέφεσθαι, ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία θεοῦ ζῶντος, στῦλος καὶ ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας. 16 Καὶ ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶν τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον· ὃς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήμφθη ἐν δόξῃ.

ΚΕΦ. δ'.

1 ΤΟ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀποστήσονταί τινες τῆς πίστεως, προσέχοντες πνεύμασιν πλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων, 2 Ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κεκαυστηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν, 3 Κωλυόντων γαμεῖν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων, ἃ ὁ θεὸς ἔκτισεν εἰς μετάλημψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν. 4 Ὅτι πᾶν κτίσμα θεοῦ καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον μετὰ εὐχαριστίας λαμβανόμενον· 5 Ἁγιάζεται γὰρ διὰ λόγου θεοῦ καὶ ἐντεύξεως. 6 Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς καλὸς ἔσῃ διάκονος Χριστοῦ Ἰησοῦ, ἐντρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς πίστεως καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας ᾗ παρηκολούθηκας· 7 Τοὺς δὲ βεβήλους καὶ γραώδεις μύθους παραιτοῦ. Γύμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν.

15 ܐܢ ܕܐܚܪ ܐܢܐ ܐܙܠ ܐܝܟ ܕܬܕܥ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܟ ܕܬܗܟ ܒܒܝܬ ܐܠܗܐ ܕܗܝ ܥܕܬܐ ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ ܥܡܘܕܐ ܘܬܪܥܝܬܐ ܕܫܪܪܐ ܘܐܝܬ ܒܗ ܪܙܐ ܕܚܣܝܕܘܬܐ ܓܠܝܐ ܘܫܪܪܐ ܐܝܟ ܕܐܬܓܠܝ ܒܒܣܪܐ ܘܐܬܙܕܩ ܒܪܘܚܐ ܘܐܬܚܙܝ ܠܡܠܐܟܐ ܘܐܬܟܪܙ ܒܥܡܡܐ ܘܐܬܗܝܡܢ ܒܥܠܡܐ ܘܐܬܩܒܠ ܒܫܘܒܚܐ ·

ܦܨܠܐ ܕ ·

1 ܪܘܚܐ ܕܒܝ ܦܫܝܩ ܐܡܪ ܕܒܒܬܪ ܙܒܢܐ ܢܦܠܘ ܐܝܢܐ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܡܬܩܪܒܝܢ ܠܪܘܚܐ ܕܛܥܝܘܬܐ ܘܠܬܠܡܝܕ ܕܫܐܕܝܢ ܒܪܝܫܐ ܕܫܩܪܐ ܘܒܚܘܒܐ ܕܓܢܒܐ ܕܡܬܟܘܝܐ ܒܓܘ ܕܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܚܘܒ ܒܟܠ ܡܕܡ ܕܒܝܫ ܠܡܫܩܠ ܐܠܐ ܒܬܘܕܝܬܐ ܕܒܪܟܬܐ ܕܡܬܩܒܠ ܒܗ ܡܢ ܐܠܗܐ ܘܒܨܠܘܬܐ ·

15 Si autem tardavero, ut scias quomodo te oporteat in domo Dei conversari, quæ est ecclesia Dei vivi, columna et firmamentum veritatis. 16 Et manifeste magnum est pietatis sacramentum, quod manifestatum est in carne, justificatum est in spiritu, apparuit angelis, prædicatum est gentibus, creditum est in mundo, adsumptum est in gloria.

CAPUT IV.

1 SPIRITUS autem manifeste dicit quia in novissimis temporibus descendent quidam a fide, attendentes spiritibus erroris et doctrinis dæmoniorum, 2 In hypocrisi loquentium mendacium et cauteriatam habentium conscientiam suam, 3 Prohibentium nubere, abstinere a cibis, quos Deus creavit ad percipiendum cum gratiarum actione fidelibus et his qui cognoverunt veritatem. 4 Quia omnis creatura Dei bona, et nihil reiciendum quod cum gratiarum actione percipitur: 5 Sanctificatur enim per verbum Dei et orationem. 6 Hæc proponens fratribus bonus eris minister Jesu Christi, enutritus verbis fidei et bonæ doctrinæ quam adsecutus es: 7 Ineptas autem et aniles fabulas devita. Exerce [autem] te ipsum ad pietatem.

8 Ἡ γὰρ σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὠφέλιμος· ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης. 9 Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος. 10 Εἰς τοῦτο γὰρ κοπιῶμεν καὶ ἀγωνιζόμεθα, ὅτι ἠλπίκαμεν ἐπὶ θεῷ ζῶντι, ὅς ἐστιν σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα πιστῶν. 11 Παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. 12 Μηδείς σου τῆς νεότητος καταφρονείτω, ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν, ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πίστει, ἐν ἁγνείᾳ. 13 Ἕως ἔρχομαι πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. 14 Μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοι διὰ προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου. 15 Ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι, ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερὰ ᾖ πᾶσιν. 16 Ἔπεχε σεαυτῷ καὶ τῇ διδασκαλίᾳ, ἐπίμενε αὐτοῖς· τοῦτο γὰρ ποιῶν καὶ σεαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.

ΚΕΦ. ε'.

1 ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΩ μὴ ἐπιπλήξῃς ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρα, νεωτέρους ὡς ἀδελφούς, 2 Πρεσβυτέρας ὡς μητέρας, νεωτέρας ὡς ἀδελφὰς ἐν πάσῃ ἁγνείᾳ. 3 Χήρας τίμα τὰς ὄντως χήρας.

8 Nam corporalis exercitatio ad modicum utilis est: pietas autem ad omnia utilis est, promissionem habens vitæ quæ nunc est et futuræ, 9 Fidelis sermo et omni acceptione dignus. 10 In hoc enim laboramus et maledicimur, quia speramus in Deum vivum, qui est Salvator omnium hominum, maxime fidelium. 11 Præcipe hæc et doce. 12 Nemo adulescentiam tuam contemnat, sed exemplum esto fidelium, in verbo, in conversatione, in caritate, in fide, in castitate. 13 Dum venio, attende lectioni, exhortationi, doctrinæ. 14 Noli neglegere gratiam quæ in te est, quæ data est tibi per prophetiam cum impositione manuum præsbyterii. 15 Hæc meditare, in his esto, ut profectus tuus manifestus sit omnibus. 16 Attende tibi et doctrinæ, insta in illis: hoc enim faciens et te ipsum salvum facies et qui te audiunt.

CAPUT V.

1 SENIOREM ne increpaveris, sed obsecra ut patrem, juvenes ut fratres, 2 Anus ut matres, juvenculas ut sorores in omni castitate. 3 Viduas honora, quæ vere viduæ sunt.

4 Εἰ δέ τις χήρα τέκνα ἢ ἔκγονα ἔχει, μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις· τοῦτο γάρ ἐστιν ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 5 Ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη ἤλπικεν ἐπὶ θεὸν καὶ προσμένει ταῖς δεήσεσιν καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας· 6 Ἡ δὲ σπαταλῶσα ζῶσα τέθνηκεν. 7 Καὶ ταῦτα παράγγελλε ἵνα ἀνεπίλημπτοι ὦσιν. 8 Εἰ δέ τις τῶν ἰδίων καὶ μάλιστα οἰκείων οὐ προνοεῖται, τὴν πίστιν ἤρνηται καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων. 9 Χήρα καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν ἑξήκοντα γεγουνῖα, ἑνὸς ἀνδρὸς γυνή, 10 Ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη, εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ ἐξενοδόχησεν, εἰ ἁγίων πόδας ἔνιψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπηκολούθησεν. 11 Νεωτέρας δὲ χήρας παραιτοῦ· ὅταν γὰρ καταστρηνιάσωσιν τοῦ Χριστοῦ, γαμεῖν θέλουσιν, 12 Ἔχουσαι κρίμα ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἠθέτησαν· 13 Ἅμα δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσιν περιερχόμεναι τὰς οἰκίας, οὐ μόνον δὲ ἀργαὶ ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ δέοντα.

٤ ܐܢ ܕܐܝܬ ܐܪܡܠܬܐ ܕܠܗ ܒܢ̈ܝܢ ܐܘ ܢܟ̈ܝܕ̈ܐ ٤
ܢܬܠܡܕ̈ܘܢ ܩܕܡ ܟܠ ܕܒܝܬ ܐܒܗ̈ܝܗܘܢ ܠܡܦܪܥ
ܠܘܬ ܐܒܗ̈ܝܗܘܢ ܗܕܐ ܓܝܪ ܫܦܝܪ ܩܕܡ ܐܠܗܐ.
٥ ܐܡܪ ܓܝܪ ܕܐܝܬ ܐܪܡܠܬܐ ܫܪܝܪܐ ٥
ܘܡܫܬܡܪܐ ܒܐܠܗܐ ܘܩܐܡ ܒܒܥܘܬܐ ܘܒܨܠܘܬܐ
ܠܠܝܐ ܘܝܘܡܡܐ. ٦ ܐܡܪ ܓܝܪ ܕܐܝܬ ܒܬܢ̈ܓ̈ܐ ٦
ܡܬܪ ܡܝܬ ܗܝ ܐܦ ܚܝܐ. ٧ ܘܗܕܐ ܦܩܕ ٧
ܕܠܐ ܢܗܘܘܢ ܒܠܥ̈ܐ. ٨ ܐܢ ܕܐܝܬ ܠܐ ٨
ܡܫܬܡܫ ܒܐܝܠ ܐܦ ܒܒ̈ܝܬ ܡܕ̈ܝܢ ܗܘ ܟܦܪ
ܗܝ ܕܠܐ ܡܫܬܡܫ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܘܫܪ ܠܗ ܠܡܢ
ܕܠܐ ܡܗܝܡܢ. ٩ ܐܪܡܠܬܐ ܢܬܩܒܠ ܠܐ ٩
ܬܚܬ ܫܬ̈ܝܢ ܫܢ̈ܝܢ ܕܒܥܠ ܚܕ ܗܘܬ ܐܢ̈ܬܬ
ܓܒܪ ܚܕ. ١٠ ܕܒܥܒ̈ܕ̈ܐ ܛܒ̈ܐ ܡܣܗܕ̈ܐ ١٠
ܗܘ ܕܐܦ ܒܢ̈ܝܗ ܐܪܒܝܬ ܐܢ ܐܦ ܐܟܣܢܝ
ܐܢ ܐܦ ܪܓ̈ܠܝ ܩܕ̈ܝܫ̈ܐ ܡܚܐ ܐܢ ܐܦ ܠܡ̈ܟ̈ܝܢ
ܥܢ̈ܝ̈ܐ ܐܫܬܡܫ ܐܢ ܐܦ ܟܠ ܥܒ̈ܕ̈ܐ ܛܒ̈ܐ
ܐܬܪܕܦ. ١١ ܒܬ̈ܪ̈ܝܢ ܐܪܡܠ̈ܬ̈ܐ ܠܐ ١١
ܨܒ̈ܐ ܐܢܬ ܕܡ̈ܟ̈ܝܢ ܡܢ ܡܫܝܚܐ ܒܥ̈ܝܢ
ܐܢܘܢ ܡܬܓܘܙ̈ܢ. ١٢ ܕܡܬܚܝܒ̈ܝܢ ܗܢ ܕܩܕ̈ܡ ١٢
ܗܝ ܡܗܝܡܢܘܬܐ ܩܕ̈ܡܝܬ ܐܬܪ̈ܥ̈ܝܢ. ١٣ ܒܗ ١٣
ܕܡ̈ܟ̈ܝܢ ܐܦ ܒܛ̈ܠ̈ܢ ܡܬܠ̈ܦ̈ܝܢ ܒܒ̈ܝ̈ܬ̈ܐ
ܘܠܐ ܒܛ̈ܠ̈ܢ ܐܠܐ ܐܦ ܡܫܬ̈ܥ̈ܝ̈ܢ ܘܡܡܠ̈ܠ̈ܢ
ܒܛ̈ܠ̈ܢ ܘܡܦܠ̈ܓ̈ܢ ܘܡܡܠ̈ܠ̈ܢ ܡ̈ܠ̈ܝ̈ܐ ܕܠܐ
ܫܦ̈ܝ̈ܪ̈ܐ.

4 Si qua autem vidua filios aut nepotes habet, discant primum domum suam regere et mutuam vicem reddere parentibus: hoc enim acceptum est coram Deo. 5 Quæ autem vere vidua est et desolata, speravit in Deum et instat obsecrationibus et orationibus nocte ac die: 6 Nam quæ in deliciis est, vivens mortua est. 7 Et hoc præcipe: ut inreprehensibiles sint. 8 Si quis autem suorum et maxime domesticorum curam non habet, fidem negavit et est infideli deterior. 9 Vidua eligatur non minus sexaginta annorum, quæ fuerit unius viri uxor, 10 In operibus bonis testimonium habens, si filios educavit, si hospitio recepit, si sanctorum pedes lavit, si tribulationem patientibus subministravit, si omne opus bonum subsecuta est. 11 Adulescentiores autem viduas devita: cum enim luxuriatæ fuerint in Christo, nubere volunt, 12 Habentes damnationem, quia primam fidem irritam fecerunt: 13 Simul autem et otiosæ discunt circumire domos, non solum otiosæ sed et verbosæ et curiosæ, loquentes quæ non oportet.

14 Βούλομαι οὖν νεωτέρας γαμεῖν, τεκνογονεῖν, οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν· 15 Ἤδη γάρ τινες ἐξετράπησαν ὀπίσω τοῦ Σατανᾶ. 16 Εἴ τις [πιστὸς ἢ] πιστὴ ἔχει χήρας, ἐπαρκείσθω αὐταῖς, καὶ μὴ βαρείσθω ἡ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκέσῃ. 17 Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ἀξιούσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ. 18 Λέγει γὰρ ἡ γραφή· Βοῦν ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις, καί· Ἄξιος ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. 19 Κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παραδέχου ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων, 20 Τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων ἔλεγχε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσιν. 21 Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων ἵνα ταῦτα φυλάξῃς χωρὶς προκρίματος, μηδὲν ποιῶν κατὰ πρόσκλισιν. 22 Χεῖρας ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινώνει ἁμαρτίαις ἀλλοτρίαις. Σεαυτὸν ἁγνὸν τήρει. 23 Μηκέτι ὑδροπότει, ἀλλ' οἴνῳ ὀλίγῳ χρῶ διὰ τὸν στόμαχόν [σου] καὶ τὰς πυκνάς σου ἀσθενείας. 24 Τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἁμαρτίαι πρόδηλοί εἰσι προάγουσαι εἰς κρίσιν, τισὶ δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν·

ܟܠ ܥܡܐ ܕܡܫܬܟܚ ܠܗ ٭ ٭ ٭ ٭ ٭ ٭ ٭ ٭ ٭

14 ܒܥܝ ܐܢܐ ܕܢܫܬܐ ܛܠܝܬܐ ܢܣܒ ܘܢܝܠܕ ܒܢܝܢ ܘܒܢܬܐ ܢܗܘܝܢ ܒܥܠܬ ܒܝܬ ܘܠܐ ܢܬܠ ܠܡܕܒܪ ܒܝܕ ܕܒܥܠ ܕܒܪܟ ܠܡܬܒ ܒܗ

25 Ὡσαύτως καὶ τὰ ἔργα τὰ καλὰ πρόδηλα [ἔστι], καὶ τὰ ἄλλως ἔχοντα κρυβῆναι οὐ δύνανται.

ΚΕΦ. ϛ'.

1 "ΟΣΟΙ εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς ἰδίους δεσπότας πάσης τιμῆς ἀξίους ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημῆται. 2 Οἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες δεσπότας μὴ καταφρονείτωσαν, ὅτι ἀδελφοί εἰσιν, ἀλλὰ μᾶλλον δουλευέτωσαν, ὅτι πιστοί εἰσιν καὶ ἀγαπητοὶ οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμβανόμενοι. Ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει. 3 Εἴ τις ἑτεροδιδασκαλεῖ καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσιν λόγοις τοῖς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῇ κατ' εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ, 4 Τετύφωται, μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας, ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ἔρις, βλασφημίαι, ὑπόνοιαι πονηραί, 5 Διαπαρατριβαὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν. 6 "Εστιν δὲ πορισμὸς μέγας, ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρκείας. 7 Οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον, ὅτι οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι δυνάμεθα·

25 Similiter et facta bona manifesta sunt, et quæ aliter se habent abscondi non possunt.

CAPUT VI.

1 QUICUMQUE sunt sub jugo servi, dominos suos omni honore dignos arbitrentur, ne nomen Domini et doctrina blasphemetur. 2 Qui autem fideles habent dominos, non contemnant, quia fratres sunt, sed magis serviant, quia fideles sunt et dilecti qui beneficii participes sunt. Hæc doce et hortare. 3 Si quis aliter docet et non adquiescit sanis sermonibus Domini nostri Jesu Christi et ei quæ secundum pietatem est doctrinæ. 4 Superbus [est], nihil sciens, sed languens circa quæstiones, et pugnas verborum, ex quibus oriuntur invidiæ, contentiones, blasphemiæ, suspiciones malæ, 5 Conflictationes hominum mente corruptorum et qui veritate privati sunt, existimantium quæstum esse pietatem. 6 Est autem quæstus magnus pietas cum sufficientia. 7 Nihil enim intulimus in mundo: haud dubium quia nec auferre quid possumus:

25 ܗܠܝܢ ܕܥܒܕܝܢ ܫܦܝܪ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܘܗܠܝܢ ܕܠܐ ܐܝܟ ܕܟܝ ܠܐ ܡܫܬܟܚܝܢ ܠܗܘܢ ܠܡܐ ܕܠܐ ܡܫܬܟܚ ܫܡܐ ܕܡܪܝܐ ܘܬܘܕܝܬܐ ܕܢܬܚܣܡ ܀

ܦܪܩܐ ܘ ܀

1 ܟܠ ܡܢ ܕܒܥܠ ܥܠ ܢܝܪ ܥܒܕ ܠܡܪܝܗ ܢܚܫܒ ܠܗ ܟܠ ܝܩܪ ܕܫܘܝ ܠܡܪܝܗ ܕܠܐ ܢܬܚܣܡ ܫܡܐ ܕܐܠܗܐ ܘܬܘܕܝܬܐ ܕܢܬܚܣܡ ܀ 2 ܘܕܝܠܗ ܕܐܝܬ ܠܗ ܡܗܝܡܢ ܠܡܪܝܗ ܠܐ ܢܙܠܠ ܠܗ ܡܛܥܡ ܕܐܚ ܗܘ ܠܗ ܐܠܐ ܢܦܠܚ ܠܗ ܡܛܥܡ ܕܗܘ ܡܗܝܡܢ ܘܚܒܝܒ ܗܘ ܠܗ ܕܡܬܦܠܚ ܠܗ ܡܛܥܡ ܕܛܒ ܀ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܘܥܕܘ ܀ 3 ܡܢ ܕܐܚܪܢ ܐܝܟ ܕܠܐ ܡܫܬܟܚ ܠܗ ܠܡܠܝ ܕܐܢܫ ܡܪܝܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܘܠܬܘܕܝܬܐ ܕܠܐ ܡܬܦܠܚ ܠܗ ܀ 4 ܡܬܪܡ ܗܘ ܘܠܐ ܝܕܥ ܐܠܐ ܡܫܬܓܥ ܒܫܐܠܬܐ ܘܒܡܠܝ ܕܡܠܚܡܬܐ ܕܡܢܗܝܢ ܡܬܚܕܬ ܩܢܐ ܘܡܓܐ ܘܫܘܡܬܢܐ ܒܝܫܬܐ ܀ 5 ܘܡܪܝܒܘ ܕܒܢܝ ܐܢܫ ܕܫܚܝܬ ܗܘ ܒܪܥܝܢܗܘܢ ܘܕܐܬܦܪܫܘ ܡܢ ܫܪܪܐ ܕܡܣܬܡܝܢ ܕܦܘܪܥܢܘܬܐ ܗܝ ܕܫܘܝܐ ܗܝ ܕܬܬ ܀ 6 ܐܝܬ ܐܦ ܦܘܪܥܢܘܬܐ ܪܒܬܐ ܕܫܘܝܐ ܗܝ ܥܡ ܟܦܝܘܬܐ ܀ 7 ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܢ ܐܝܬܝܢ ܠܗ ܠܥܠܡܐ ܗܕܐ ܕܐܦ ܠܡܦܩ ܡܕܡ ܠܐ ܝܟܠܝܢ ܐܢܚܢ ܀

8 Ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα, τούτοις ἀρκεσθησόμεθα. 9 Οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἵτινες βυθίζουσιν τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν. 10 Ῥίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν ἐστὶν ἡ φιλαργυρία, ἧς τινὲς ὀρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν ὀδύναις πολλαῖς. 11 Σὺ δέ, ὦ ἄνθρωπε θεοῦ, ταῦτα φεῦγε· δίωκε δὲ δικαιοσύνην, εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονήν, πραϋπαθίαν. 12 Ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν ἐκλήθης καὶ ὡμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. 13 Παραγγέλλω [σοι] ἐνώπιον θεοῦ τοῦ ζωογονοῦντος τὰ πάντα καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πειλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν, 14 Τηρῆσαί σε τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον ἀνεπίλημπτον μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 15 Ἣν καιροῖς ἰδίοις δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνάστης, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων, 16 Ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐδὲ ἰδεῖν δύναται· ᾧ τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον, ἀμήν.

8 Habentes autem alimenta et quibus tegamur, his contenti sumus. 9 Nam qui volunt divites fieri, incidunt in temptationem et laqueum et desideria multa inutilia et nociva, quæ mergunt homines in interitum et perditionem. 10 Radix enim omnium malorum est cupiditas, quam quidam adpetentes erraverunt a fide et inseruerunt se doloribus multis. 11 Tu autem, o homo Dei, hæc fuge, sectare vero justitiam, pietatem, fidem, caritatem, patientiam, mansuetudinem : 12 Certa bonum certamen fidei, adprehende vitam æternam, in qua vocatus es et confessus bonam confessionem coram multis testibus. 13 Præcipio tibi coram Deo qui vivificat omnia et Christo Jesu, qui testimonium reddidit sub Pontio Pilato bonam confessionem; 14 Ut serves mandatum sine macula, inreprehensibile usque in adventum Domini nostri Jesu Christi, 15 Quem suis temporibus ostendet beatus et solus potens, Rex regum et Dominus dominantium, 16 Qui solus habet immortalitatem, lucem habitans inaccessibilem, quem vidit nullus hominum sed nec videre potest, cui honor et imperium sempiternum. Amen.

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α', ϛ'.

17 Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ ὑψηλὰ φρονεῖν, μηδὲ ἠλπικέναι ἐπὶ πλούτου ἀδηλότητι, ἀλλ' ἐπὶ θεῷ τῷ [ζῶντι τῷ] παρέχοντι ἡμῖν πάντα πλουσίως εἰς ἀπόλαυσιν, 18 Ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους εἶναι, κοινωνικούς, 19 Ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς ὄντως ζωῆς. 20 Ὦ Τιμόθεε, τὴν παραθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, 21 Ἣν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν. Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν. [Ἀμήν.]

❖ ○ ❖ ا ❖ ❖

17 ܠܥܬܪ̈ܝ ܒܗܕܐ ܥܠܡܐ ܦܩܘܕ ܕܠܐ ܢܪܝܡܘܢ ܘܠܐ ܢܣܒܘ ܒܥܘܬܪ̈ܐ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢ ܢܛܘܪ̈ܝܢ ܐܘ ܠܐ ܒܥܘܬܪ̈ܐ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢ ܢܛܘܪ̈ܝܢ ܐܠܐ ܒܐܠܗܐ ܚܝܐ ܕܡܫܠܡ ܠܢ ܟܠ ܡܕܡ ܒܫܦܝܪ̈ܘܬܐ ܕܢܗܘܐ ܠܢ ܠܡܬܒ̈ܥ ܘܠܡܫܪ̈ܐ ܘܠܡܬܒ̈ܥ ܘܠܡܫܪ̈ܐ 18 ܕܢܥܒܕ ܛܒ̈ܬܐ ܘܢܬܥܬܪ ܒܥܒ̈ܕܝ ܛܒ̈ܬܐ ܘܢܗܘܐ ܫܦܝܪ ܒܥܒ̈ܕܝ ܛܒ̈ܬܐ ܘܢܗܘܐ ܫܦܝܪ ܠܡܬܠ ܠܡܦܠܓ ܘܠܡܫܬܘܦ ܠܡܬܠ ܠܡܦܠܓ ܘܠܡܫܬܘܦ ܕܢܗܘܘܢ ܠܗܘܢ ܫܘܡܐ ܛܒܐ ܠܥܬܝܕ ܕܢܗܘܘܢ ܠܗܘܢ ܫܘܡܐ ܛܒܐ ܠܥܬܝܕ ܕܢܐܚܕܘܢ ܒܚܝܐ ܕܐܡܬ̈ܝ ܕܢܐܚܕܘܢ ܒܚܝܐ ܕܐܡܬ̈ܝ 20 ܐ ܬܝܡܬܐܘܣ ܛܪ̈ܪ ܐ ܬܝܡܬܐܘܣ ܛܪ̈ܪ ܕܦܩܝܕܬܐ ܢܛܪ ܘܬܥܪ̈ܘ ܕܦܩܝܕܬܐ ܢܛܪ ܘܬܥܪ̈ܘ ܡܢ ܩܠ̈ܝܢ ܕܪ̈ܝܩ̈ܢ ܘܡܢ ܩܠ̈ܝܢ ܕܪ̈ܝܩ̈ܢ ܘܡܢ ܬܘ̈ܒ̈ܢ ܕܣܬܪ̈ܐ ܕܡܢ ܬܘ̈ܒ̈ܢ ܕܣܬܪ̈ܐ ܕܡ ܕܫܡ ܕܥܬ ܕܫܡ ܕܥܬ ܕܫܡ ܕܥܬ ܕܫܡ ܕܥܬ ܕܫܡ ܕܥܬ ܕܫܡ ܕܥܬ ܕܫܡ ܕܥܬ ܕܫܡ ܕܥܬ ܕܫܡ ܕܥܬ ܕܫܡ ܕܥܬ ܕܫܡ ܕܥܬ ܕܫܡ ܕܥܬ ܕܫܡ ܕܥܬ ܕܫܡ ܕܥܬ ܕܫܡ ܕܥܬ ܕܫܡ ܕܥܬ ܕܫܡ ܕܥܬ ܕܫܡ ܕܥܬ ❖

AD TIMOTHEUM I, VI.

17 Divitibus hujus sæculi præcipe non superbe sapere, neque sperare in incerto divitiarum, sed in Deo [vivo] qui præstat nobis omnia abunde ad fruendum, 18 Bene agere, divites fieri in operibus bonis, facile tribuere, communicare, 19 Thesaurizare sibi fundamentum bonum in futurum, ut adprehendant veram vitam. 20 O Timothee, depositum custodi, devitans profanas vocum novitates et oppositiones falsi nominis scientiæ, 21 Quam quidam promittentes circa fidem exciderunt. Gratia tecum. Amen.

EPISTULA BEATI PAULI APOSTOLI SECUNDA AD TIMOTHEUM.

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β', ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος θεοῦ κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ 2 Τιμοθέῳ ἀγαπητῷ τέκνῳ. Χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. 3 Χάριν ἔχω τῷ θεῷ, ᾧ λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρᾷ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνείαν ἐν ταῖς δεήσεσίν μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας, 4 Ἐπιποθῶν σε ἰδεῖν, μεμνημένος σου τῶν δακρύων ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ, 5 Ὑπόμνησιν λαβὼν τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἥτις ἐνῴκησεν πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωΐδι καὶ τῇ μητρί σου Εὐνίκῃ, πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί. 6 Δι' ἣν αἰτίαν ἀναμιμνήσκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ θεοῦ, ὅ ἐστιν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου. 7 Οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ.

AD TIMOTHEUM II, CAPUT I.

PAULUS, apostolus Christi Jesu per voluntatem Dei secundum promissionem vitæ quæ est in Christo Jesu, 2 Timotheo carissimo filio gratia misericordia pax a Deo Patre et Christo Jesu Domino nostro. 3 Gratias ago Deo, cui servio a progenitoribus in conscientia pura, quam sine intermissione habeam tui memoriam in orationibus meis nocte ac die, 4 Desiderans te videre, memor lacrimarum tuarum, ut gaudio implear, 5 Recordationem accipiens ejus fidei quæ est in te non ficta, quæ et habitavit primum in avia tua Loide et matre tua Eunice, certus sum autem quod et in te. 6 Propter quam causam admoneo te ut resuscites gratiam Dei, quæ est in te per inpositionem manuum mearum. 7 Non enim dedit nobis Deus spiritum timoris, sed virtutis et dilectionis et sobrietatis.

8 Μὴ οὖν ἐπαισχυνθῇς τὸ μαρτύριον
τοῦ Κυρίου ἡμῶν μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον
αὐτοῦ, ἀλλὰ συνκακοπάθησον τῷ εὐαγ-
γελίῳ κατὰ δύναμιν θεοῦ, 9 Τοῦ σώ-
σαντος ἡμᾶς καὶ καλέσαντος κλήσει
ἁγίᾳ, οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν ἀλλὰ
κατὰ ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν τὴν
δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ
χρόνων αἰωνίων, 10 Φανερωθεῖσαν δὲ
νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σωτῆρος
ἡμῶν Χριστοῦ Ἰησοῦ, καταργήσαντος
μὲν τὸν θάνατον, φωτίσαντος δὲ ζωὴν
καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου,
11 Εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπό-
στολος καὶ διδάσκαλος [ἐθνῶν]· 12 Δι'
ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα πάσχω, ἀλλ' οὐκ
ἐπαισχύνομαι· οἶδα γὰρ ᾧ πεπίστευκα,
καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατός ἐστιν τὴν
παραθήκην μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν
ἡμέραν. 13 Ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαινόν-
των λόγων ὧν παρ' ἐμοῦ ἤκουσας ἐν
πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ·
14 Τὴν καλὴν παραθήκην φύλαξον διὰ
πνεύματος ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν
ἡμῖν. 15 Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν
με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὧν ἐστὶν
Φύγελος καὶ Ἑρμογένης. 16 Δῴη ἔλεος
ὁ Κύριος τῷ Ὀνησιφόρου οἴκῳ, ὅτι
πολλάκις με ἀνέψυξεν καὶ τὴν ἅλυσίν
μου οὐκ ἐπαισχύνθη, 17 Ἀλλὰ γενόμενος
ἐν Ῥώμῃ σπουδαίως ἐζήτησέν με καὶ
εὗρεν. 18 Δῴη αὐτῷ ὁ Κύριος εὑρεῖν
ἔλεος παρὰ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.
Καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ [μοι] διηκόνησεν,
βέλτιον σὺ γινώσκεις.

8 ܠܐ ܬܬܟܠ ܠܡܣܗܕܘܬܐ ܕܡܪܢ
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܘܠܐ ܐܦ ܠܝ ܐܣܝܪܐ
ܕܡܪܗ ܐܠܐ ܫܬܦ ܥܡ ܒܫܪܐ ܕܐܝܠܗܐ
ܒܚܝܠ ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܕܦܪܩܢ ܘܩܪܐ
ܩܪܝܬܐ ܩܕܝܫܬܐ ܠܐ ܠܦ ܥܒܕܝܢ
ܕܝܠܢ ܐܠܐ ܠܦ ܪܥܝܘܬܐ ܕܝܠܗ ܘܛܝܒܘܬܐ
ܕܐܬܝܗܒ ܠܢ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܩܕܡ
ܙܒܢܝ ܥܠܡܐ ܕܐܬܓܠܝ ܗܫܐ ܒܐܬܪܐ
ܕܦܪܩܢ ܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܕܒܛܠ ܡܘܬܐ
ܘܐܢܗܪ ܚܝܐ ܘܠܐ ܡܬܒܠܐ ܒܫܘܪܐ
ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܢܐ ܟܪܝܙ
ܘܫܠܝܚ ܘܡܠܦܢ ܕܥܡܡܐ ܘܥܠ ܗܕܐ
ܥܠܬ ܐܦ ܗܠܝܢ ܣܒܠ ܐܢܐ ܐܠܐ ܠܐ
ܐܬܒܗܬ ܓܒܝ ܕܝܕܥ ܐܢܐ ܠܡܢ ܕܗܝܡܢܬ
ܠܗ ܘܡܬܟܝܠ ܐܢܐ ܕܫܘܠܛܢܐ ܗܘ
ܠܡܛܪܬܝ ܠܗ ܠܝܘܡܐ ܗܘ ܕܗܘ ✣ 13 ܨܘܪ
ܠܟ ܦܘܪܡܐ ܡܢ ܡܠܝܐ ܕܫܡܥܬ ܡܢܝ
ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܘܒܚܘܒܐ ܕܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ
ܛܪ ܠܟ ܠܦܪܩܢ ܛܒܬܐ ܕܐܬܝܗܒ ܠܟ
ܒܪܘܚ ܩܘܕܫܐ ܕܫܪܐ ܒܢ ✣ 15 ܝܕܥ
ܐܢܬ ܗܕܐ ܕܐܬܦܢܘ ܠܝ ܟܠ ܐܢܫܐ
ܕܒܐܣܝܐ ܡܢܗܘܢ ܐܝܬ ܦܓܠܘܣ ܘܗܪܡܘܓܢܝܣ
ܗܒ ܪܚܡܐ ✣ 16 ܡܪܢ ܠܒܝܬ ܐܢܝܣܝܦܘܪ
ܕܡܫܟܚ ܠܝ ܒܟܠ ܙܒܢ ܘܠܐ ܐܬܟܣܝ
ܡܢ ܫܠܫܠܬܝ ܘܠܐ ܐܬܒܗܬ ܒܫܪܝ
ܐܠܐ ܟܕ ܐܬܐ ܠܪܘܡܝ ܒܥܐ ܒܥܐ
ܐܫܟܚܢܝ ܘܐܫܟܚ ✣ 18 ܡܪܢ ܠܗ ܗܒ
ܪܚܡܐ ܡܢ ܡܪܢ ܒܗܘ ܝܘܡܐ ✣ ܘܟܡ
ܕܫܡܫ ܠܐܦܣܘܣ ✣ ܐܢ ܐܢ ܝܕܥ ✣

8 Noli itaque erubescere testimonium
Domini nostri neque me vinctum ejus,
sed conlabora evangelio secundum
virtutem Dei, 9 Qui nos liberavit et
vocavit vocatione sancta, non secun-
dum opera nostra, sed secundum pro-
positum suum et gratiam quæ data est
nobis in Christo Jesu ante tempora
sæcularia, 10 Manifesta est autem nunc
per inluminationem Salvatoris nostri
Jesu Christi, qui destruxit quidem
mortem, inluminavit autem vitam et
incorruptionem per evangelium, 11 In
quo positus sum ego prædicator et
apostolus et magister gentium; 12 Ob
quam causam etiam hæc patior, sed
non confundor: scio enim cui credidi,
et certus sum quia potens est depo-
situm meum srevare in illum diem.
13 Formam habe sanorum verborum
quæ a me audisti in fide et dilectione
in Christo Jesu: 14 Bonum depositum
custodi per Spiritum sanctum qui
habitat in nobis. 15 Scis hoc quod
aversi sunt a me omnes qui in Asia
sunt, ex quibus est Phygelus et Her-
mogenes. 16 Det misericordiam Do-
minus Onesifori domui, quia sæpe me
refrigeravit et catenam meam non
erubuit, 17 Sed cum Romam venissem,
sollicite me quæsivit et invenit. 18 Det
illi Dominus invenire misericordiam a
Domino in illa die. Et quanta Ephesi
ministravit [mihi], melius tu nosti.

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β', β'.

ΚΕΦ. β'.

1 ΣΥ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 2 Καὶ ἃ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἑτέρους διδάξαι. 3 Συνκακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης Χριστοῦ Ἰησοῦ. 4 Οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματίαις, ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέσῃ. 5 Ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῇ τις, οὐ στεφανοῦται ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. 6 Τὸν κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν. Νόει ὃ λέγω· 7 Δώσει γὰρ σοι ὁ Κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσιν. 8 Μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν ἐγηγερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος Δαυείδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου, 9 Ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν ὡς κακοῦργος, ἀλλὰ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ οὐ δέδεται. 10 Διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω διὰ τοὺς ἐκλεκτούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσιν τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μετὰ δόξης αἰωνίου. 11 Πιστὸς ὁ λόγος· εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, καὶ συνζήσομεν· 12 Εἰ ὑπομένομεν, καὶ συνβασιλεύσομεν· εἰ ἀρνησόμεθα, κἀκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς· 13 Εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει, ἀρνήσασθαι γὰρ ἑαυτὸν οὐ δύναται.

ܠܘܬ ܛܝܡܬܐܘܣ ܒ ܒ ܫ ܫ

ܩ ܫ ܦ

1 ܐܢܬ ܗܘ ܒܪܝ ܬܬܩܘܐ ܒܛܝܒܘܬܐ ܕܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ: 2 ܘܡܕܡ ܕܫܡܥܬ ܡܢ ܩܕܡܝ ܒܣܗܕ̈ܘܬܐ ܣܓ̈ܝܐ ܗܠܝܢ ܡܫܪܐ ܠܗܘ ܒܢܫ̈ܐ ܗܝܡܢ̈ܐ ܕܢܗܘܘܢ ܟܫܝܪ̈ܐ ܐܦ ܠܐܚܪ̈ܢ ܠܡܠܦ: 3 ܐܢܬ ܗܘ ܥܒܘܕ ܛܒ ܐܝܟ ܓܒܪܐ ܛܒ ܕܝܠܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ: 4 ܠܝܬ ܐܢܫ ܕܡܬܓܝܪ ܠܥܒܕ̈ܐ ܕܥܠܡܐ ܗܠܝܢ ܕܠܡܪܥܝܗ ܕܒܚܪ ܠܗ ܢܬܪܥܝ: 5 ܘܐܦ ܕܡܬܐܬܠܛ ܠܐ ܟܫܪ ܐܠܐ ܐܢ ܕܐܬܠܛ ܒܫܪܝܪܘܬܐ: 6 ܦܠܚܐ ܕܡܬܥܒܕ ܒܥܐ ܠܡܫܪܝ ܡܢ ܦܝܪ̈ܐ ܩܕܡ ܟܠ ܡܕܡ: 7 ܡܬܒܘܢܢ ܡܐ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܐܬܝܗܒ ܠܟ ܡܪܝܐ ܒܟܠ ܡܕܡ ܒܝܢܬܐ: 8 ܐܬܕܟܪ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܕܩܡ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ ܡܢ ܙܪܥܗ ܕܕܘܝܕ ܟܐܢܐ ܕܒܫܒܪܬܝ: 9 ܒܗ ܐܢܐ ܡܬܟܫܪ ܥܕ ܩܝܛܘܪ̈ܐ ܐܝܟ ܥܒܕ ܒܝܫ ܐܠܐ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܠܐ ܐܬܩܛܪ: 10 ܥܠ ܗܕܐ ܟܠ ܡܕܡ ܐܢܐ ܣܒܪ ܒܓܠ ܒܪ̈ܝܪ̈ܐ ܕܐܦ ܗܢܘܢ ܢܫܬܟܚܘܢ ܦܘܪܩܢܐ ܕܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܥܡ ܫܘܒܚܐ ܣܓ̈ܝܐ ܕܥܠܡܐ: 11 ܗܝܡܢ̈ܐ ܗܝ ܡܠܬܐ ܐܝ ܕܡܝܬܢ ܥܡܗ ܐܦ ܚܝܝܢ ܢܗܘܐ ܥܡܗ: 12 ܐܝ ܢܨܒܪ ܐܦ ܢܬܡܠܟ ܥܡܗ ܐܝ ܢܟܦܘܪ ܐܦ ܗܘ ܢܟܦܘܪ ܠܢ: 13 ܐܦ ܐܢ ܠܐ ܡܗܝܢܝܢ ܗܘ ܗܝܡܢ ܩܐܡ ܠܥܠܡ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܗ ܕܢܟܦܘܪ ܠܢܦܫܗ:

AD TIMOTHEUM II, II.

CAPUT II.

1 Tu ergo, fili mi, confortare in gratiam quæ est in Christo Jesu, 2 Et quæ audisti a me per multos testes, hæc commenda fidelibus hominibus, qui idonei erunt et alios docere. 3 Labora sicut bonus miles Christi Jesu. 4 Nemo militans Deo implicat se negotiis sæcularibus, ut ei placeat cui se probabit. 5 Nam et qui certat in agone, non coronatur nisi legitime certaverit. 6 Laborantem agricolam oportet primum de fructibus accipere. 7 Intellege quæ dico: dabit enim tibi Dominus in omnibus intellectum. 8 Memor esto Jesum Christum resurrexisse a mortuis ex semine David, secundum evangelium meum, 9 In quo laboro usque ad vincula quasi male operans, sed verbum Dei non est alligatum. 10 Ideo omnia sustineo propter electos, ut et ipsi salutem consequantur quæ est in Christo Jesu cum gloria cælesti. 11 Fidelis sermo. Nam si conmortui sumus, et convivemus: 12 Si sustinemus, et conregnabimus: si negabimus, et ille negabit nos: 13 Si non credimus, ille fidelis manet, negare se ipsum non potest.

14 Ταῦτα ὑπομίμνησκε, διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ θεοῦ μὴ λογομαχεῖν, ἐπ' οὐδὲν χρήσιμον, ἐπὶ καταστροφῇ τῶν ἀκουόντων. 15 Σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον παραστῆσαι τῷ θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. 16 Τὰς δὲ βεβήλους κενοφωνίας περίστασο· ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας, 17 Καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομὴν ἕξει. Ὧν ἐστὶν Ὑμέναιος καὶ Φιλητός, 18 Οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἠστόχησαν, λέγοντες ἀνάστασιν ἤδη γεγονέναι, καὶ ἀνατρέπουσιν τήν τινων πίστιν, 19 Ὁ μέντοι στερεὸς θεμέλιος τοῦ θεοῦ ἕστηκεν, ἔχων τὴν σφραγῖδα ταύτην· Ἔγνω Κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ, καί· Ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων τὸ ὄνομα Κυρίου. 20 Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ ἔστιν μόνον σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα, καὶ ἃ μὲν εἰς τιμὴν ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν· 21 Ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἔσται σκεῦος εἰς τιμήν, ἡγιασμένον, εὔχρηστον τῷ δεσπότῃ, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον. 22 Τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε, δίωκε δὲ δικαιοσύνην, πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν Κύριον ἐκ καθαρᾶς καρδίας,

14 ܗܘ ܕܡܠܝܠ ܠܗ ܠܐ ܢܬܟܠ ܥܡ ܡܠܐ ܒܛܠ ܕܠܐ ܢܦܩ ܠܡܕܡ ܐܠܐ ܠܡܕܡ ܕܡܫܬܡܥ ܠܐ ܡܬܟܠ ܐܠܐ ܠܡܕܡ

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β΄, β΄, γ΄.

23 Τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους ζητήσεις παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι γεννῶσιν μάχας· 24 Δοῦλον δὲ Κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι ἀλλὰ ἤπιον εἶναι πρὸς πάντας, διδακτικόν, ἀνεξίκακον ἐν πραΰτητι, 25 Παιδεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθεμένους, μήποτε δῴη αὐτοῖς ὁ θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας, 26 Καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος, ἐζωγρημένοι ὑπ᾽ αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.

ΚΕΦ. γ΄.

1 ΤΟΥΤΟ δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποί. 2 Ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι, 3 Ἄστοργοι, ἄσπονδοι, διάβολοι, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, 4 Προδόται, προπετεῖς, τετυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι, 5 Ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρνημένοι· καὶ τούτους ἀποτρέπου. 6 Ἐκ τούτων γάρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ αἰχμαλωτίζοντες γυναικάρια σεσωρευμένα ἁμαρτίαις ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις, 7 Πάντοτε μανθάνοντα καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα.

ܠܘܬ ܬܝܡܬܐܘܣ ܒ ܓ ܕ ܗ ܘ ܙ ܚ ܛ ܝ ܟ ܠ ܡ ܢ ܣ ܥ ܦ ܨ ܩ ܪ ܫ ܬ

23 ܣܟܠܬܢܝܬܐ ܘܠܐ ܡܠܦܢܝܬܐ ܐܦܝܠ ܕܝܕܥܬ ܕܡܘܠܕܢ ܓܕܠܐ ܐܢܘܢ ܀ 24 ܥܒܕܐ ܕܡܪܐ ܠܐ ܡܬܚܣܕ ܠܡܗܘܐ ܐܠܐ ܢܝܚ ܠܡܗܘܐ ܠܟܠ ܐܢܫ ܠܡܠܦܢܐ ܠܡܗܘܐ ܀ 25 ܒܡܟܝܬܘܬܐ ܡܣܝܪ ܠܡܗܘܐ ܠܡܬܩܘܡܝܗܘܢ ܕܠܡܐ ܢܬܠ ܐܠܗܐ ܠܗܘܢ ܬܒܬܐ ܕܢܕܥܘܢ ܫܪܪܐ ܀ 26 ܘܢܬܚܣܢ ܡܢ ܦܚܐ ܕܣܛܢܐ ܕܐܬܚܛܘ ܒܗ ܠܡܥܒܕ ܨܒܝܢܗ ܀

ܦܨܠܐ ܓ ܀

1 ܗܘ ܕܝܢ ܕܬܕܥ ܐܝܟ ܕܒܐܚܪܝܬ ܝܘܡܐ ܢܬܬܩܪܒܘ ܙܒܢܐ ܨܥܒ ܀ 2 ܢܗܘܘ ܓܒܪܐ ܪܚܡܝ ܢܦܫܗܘܢ ܘܦܠܚܝ ܘܓܐܐ ܘܡܪܝܡ ܘܡܓܕܦ ܠܐܒܘܗܝ ܘܠܐ ܡܫܬܡܥ ܠܐܡܗܝ ܘܠܐ ܡܬܩܢ ܘܠܐ ܡܫܬܘܦ ܀ 3 ܠܐ ܡܪܚܡ ܘܠܐ ܡܫܠܡ ܘܡܫܬܡܫ ܘܠܐ ܛܒ ܀ 4 ܡܣܪ ܘܡܬܓܐ ܘܡܬܪܡ ܘܪܕܝܦ ܠܬܐܘܒ ܀ 5 ܕܝܢ ܕܡܬ ܠܗܘܢ ܕܡܝܘ ܕܐܠܗܘܬܐ ܘܠܚܝܠܗ ܠܐ ܡܬܟܪ ܀ ܘܐܦ ܗܠܝܢ ܐܬܦܪܫ ܡܢ ܗܠܝܢ ܀ 6 ܡܢ ܗܠܝܢ ܗܢ ܕܡܬܠܩܚܝܢ ܒܒܝܬ ܐܢܫ ܘܡܫܒܝܢ ܢܫܝ ܛܥܝܢ ܒܚܛܗܐ ܘܡܬܕܒܪܝܢ ܒܫܘܢ ܬܐܘܒ ܀ 7 ܕܝܢ ܕܠܥܠ ܢܠܦܝܢ ܘܠܐ ܡܛܠ ܠܡܐ ܠܡܐ ܠܡܝܕܥ ܫܪܪܐ ܀

AD TIMOTHEUM II, II. III.

23 Stultas autem et sine disciplina quæstiones devita, sciens quia generant lites: 24 Servum autem Domini non oportet litigare, sed mansuetum esse ad omnes, docibilem, patientem, 25 Cum modestia corripientem eos qui resistunt [veritati], ne quando det illis Deus pœnitentiam ad cognescendam veritatem, 26 Et resipiscant a diaboli laqueis, a quo capti tenentur ad ipsius voluntatem.

CAPUT III.

1 Hoc autem scito, quod in novissimis diebus instabunt tempora periculosa, 2 Et erunt homines se ipsos amantes, cupidi, elati, superbi, blasphemi, parentibus inobœdientes, ingrati, scelesti, 3 Sine adfectione, sine pace, criminatores, incontinentes, inmites, sine benignitate, 4 Proditores, protervi, tumidi, voluptatium amatores magis quam Dei. 5 Habentes quidem speciem pietatis, virtutem autem ejus abnegantes. Et hos devita. 6 Ex his enim sunt qui penetrant domos et captivas ducunt mulierculas oneratas peccatis, quæ ducuntur variis desideriis, 7 Semper discentes et numquam ad scientiam veritatis pervenientes.

8 Ὃν τρόπον δὲ Ἰαννῆς καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν Μωϋσεῖ, οὕτως καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν. 9 Ἀλλ' οὐ προκόψουσιν ἐπὶ πλεῖον· ἡ γὰρ ἄνοια αὐτῶν ἔκδηλος ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο. 10 Σὺ δὲ παρηκολούθησάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ, 11 Τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἷά μοι ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις· οἵους διωγμοὺς ὑπήνεγκα, καὶ ἐκ πάντων με ἐρύσατο ὁ Κύριος. 12 Καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες ζῆν εὐσεβῶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται. 13 Πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. 14 Σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης, εἰδὼς παρὰ τίνων ἔμαθες, 15 Καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους ἱερὰ γράμματα οἶδας τὰ δυνάμενά σε σοφίσαι εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 16 Πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἔλεγμόν, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδίαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ, 17 Ἵνα ἄρτιος ᾖ ὁ τοῦ θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρτισμένος.

8 Quemadmodum autem Jamnes et Mambres restiterunt Mosi, ita et hi resistunt veritati, homines corrupti mente, reprobi circa fidem. 9 Sed ultra non proficient: insipientia enim eorum manifesta erit omnibus, sicut et illorum fuit. 10 Tu autem adsecutus es meam doctrinam, institutionem, propositum, fidem, longanimitatem, dilectionem, patientiam, 11 Persecutiones, passiones, qualia mihi facta sunt Antiochiæ, Iconii, Lystris, quales persecutiones sustinui, et ex omnibus me eripuit Dominus. 12 Et omnes qui volunt pie vivere in Christo Jesu persecutionem patientur. 13 Mali autem homines et seductores proficient in pejus, errantes et in errorem mittentes. 14 Tu vero permane in his quæ didicisti et credita sunt tibi, sciens a quo didiceris, 15 Et quia ab infantia sacras litteras nosti, quæ te possint instruere ad salutem per fidem quæ est in Christo Jesu. 16 Omnis scriptura inspirata divinitus et utilis ad docendum, ad arguendum, ad corrigendum, ad erudiendum in justitia. 17 Ut perfectus sit homo Dei, ad omne opus [bonum] instructus.

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β', δ'.

ΚΕΦ. δ'.

1 ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΟΜΑΙ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ [τοῦ Κυρίου] Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νεκρούς, καὶ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, 2 Κήρυξον τὸν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως, ἔλεγξον, παρακάλεσον, ἐπιτίμησον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ. 3 Ἔσται γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαινούσης διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας ἑαυτοῖς ἐπισωρεύσουσιν διδασκάλους κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν, 4 Καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοὴν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται. 5 Σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσιν, κακοπάθησον, ἔργον ποίησον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου πληροφόρησον. 6 Ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἀναλύσεώς μου ἐφέστήκεν. 7 Τὸν καλὸν ἀγῶνα ἠγώνισμαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα· 8 Λοιπὸν ἀπόκειταί μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής, οὐ μόνον δὲ ἐμοὶ ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἠγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. 9 Σπούδασον ἐλθεῖν πρός με ταχέως. 10 Δημᾶς γάρ με ἐγκατέλιπεν ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην, Κρήσκης εἰς Γαλλίαν, Τίτος εἰς Δαλματίαν·

ܠܘܬ ܐܝܣܛܘܣ ✣ ܒ ✣ ܕ ✣ ܗ ✣

ܦܛܠܘܣ ✣ ✣

1 ܐܣܗܕ ܐܢܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܘܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܕܥܬܝܕ ܕܢܕܝܢ ܚܝܐ ܘܡܝܬܐ . ܘܒܓܠܘܬܗ ܘܒܡܠܟܘܬܗ . 2 ܟܪܘܙ ܡܠܬܐ ܩܥ ܒܥܕܢܐ ܠܐ ܒܥܕܢܐ ܟܠ ܣܒܪ ܘܟܠ ܠܝܦܐ ܒܟܠ ܣܒܠܘܬܐ ܘܝܠܦܢܐ . 3 ܐܬܝ ܓܝܪ ܙܒܢܐ ܕܠܐ ܢܣܒܠ ܠܬܘܟܪܗ ܕܡܫܟܚܐ ܐܠܐ ܠܬܐܒܘܬ ܠܒܗ ܠܗܘܢ ܕܡܬܟܢܫ ܠܗܘܢ ܠܡܠܦܢ ܕܢܫܡܥܘܢ ܠܗܘܢ ܒܐܕܢܐ ܘܠܐ ܢܣܒܠ ܠܡܫܡܥ ܐܠܐ ܠܡܠܦܢ ܕܠܒܗ ܕܝܠܗ . 4 ܘܡܢ ܩܫܬܐ ܕܫܡܥܬܐ ܢܗܦܟ ܐܕܢܗ ܘܠܐ ܢܣܒܠ ܠܡܫܡܥ ܐܠܐ ܠܡܠܦܢ ܕܠܒܗ ܕܝܠܗ . 5 ܐܢܬ ܗܘ ܕܢܗܘܐ ܒܟܠ ܫܥܐ ܘܬܣܒܪ ܒܟܠ ܡܕܡ ܘܥܒܕ ܥܒܕ ܕܐܘܢܓܠܝܣܛܐ ܘܫܠܡ ܫܘܬܦܬܟ . 6 ܐܢܐ ܓܝܪ ܗܫܐ ܐܬܢܣܟ ܘܙܒܢ ܐܬܪܟܝ ܗܘ ܕܐܬܦܪܩ ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܢܐ ܩܪܝܒ ܠܡܛܠ ܕܢܣܠܩ ܠܥܠܡ ܠܥܠܡܝܢ . 7 ܩܪܒܐ ܫܦܝܪ ܩܪܒܬ ܪܕܬܐ ܫܠܡܬ ܗܝܡܢܘܬܐ ܛܪܪܬ . 8 ܫܪ ܠܝ ܟܠܝܠ ܟܣܐ ܕܙܕܘܬܐ ܕܝܗܒ ܠܝ ܡܪܝ ܒܗ ܒܝܘܡܐ ܗܘ ܕܝܢܐ ܕܫܪܝܪ ܘܠܐ ܒܠܚܘܕ ܠܝ ܐܠܐ ܐܦ ܠܟܠ ܐܢܫܐ ܕܪܚܡ ܠܗ ܠܡܬܝܬܗ ܕܢܗܘܐ ܒܗ . 9 ܙܪܙ ܬܐ ܠܘܬܝ ܠܡܐ ܐܬܐ ܠܘܬ ܐܢܐ ܒܥܓܠ . 10 ܕܝܡܣ ܓܝܪ ܫܒܩܢܝ ܘܐܙܠ ܠܗ ܠܗܢ ܥܠܡܐ ܗܢܐ ܘܐܙܠ ܠܬܣܠܘܢܝܩܝ ܘܩܪܝܣܢܣ ܠܓܠܛܝܐ ܘܛܝܛܘܣ ܠܕܠܡܛܝܐ .

AD TIMOTHEUM II, IV.

CAPUT IV.

1 TESTIFICOR coram Deo et Christo Jesu qui judicaturus est vivos ac mortuos, et adventum ipsius et regnum ejus, 2 Prædica verbum, insta oportune inportune, argue, obsecra, increpa in omni patientia et doctrina. 3 Erit enim tempus cum sanam doctrinam non sustinebunt, sed ad sua desideria coacervabunt sibi magistros, prurientes auribus, 4 Et a veritate quidem auditum avertent, ad fabulas autem convertentur. 5 Tu vero vigila in omnibus, labora, opus fac evangelistæ, ministerium tuum imple. 6 Ego enim jam delibor, et tempus meæ resolutionis instat. 7 Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi: 8 In reliquo reposita est mihi corona justitiæ, quam reddet mihi Dominus in illa die, justus judex; non solum autem mihi, sed et his qui diligunt adventum ejus. 9 Festina venire ad me cito. 10 Demas enim me dereliquit, diligens hoc sæculum et abiit Thessalonicam, Crescens in Galliam, Titus in Dalmatiam:

11 Λουκᾶς ἐστὶν μόνος μετ' ἐμοῦ. Μάρκον ἀναλαβὼν ἄγε μετὰ σεαυτοῦ· ἔστιν γάρ μοι εὔχρηστος εἰς διακονίαν. 12 Τυχικὸν δὲ ἀπέστειλα εἰς Ἔφεσον. 13 Τὸν φελόνην, ὃν ἀπέλιπον ἐν Τρῳάδι παρὰ Κάρπῳ, ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας. 14 Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλά μοι κακὰ ἐνεδείξατο· ἀποδώσει αὐτῷ ὁ Κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. 15 Ὃν καὶ σὺ φυλάσσου· λίαν γὰρ ἀντέστη τοῖς ἡμετέροις λόγοις. 16 Ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπολογίᾳ οὐδείς μοι παρεγένετο, ἀλλὰ πάντες με ἐγκατέλιπον· μὴ αὐτοῖς λογισθείη· 17 Ὁ δὲ Κύριός μοι παρέστη καὶ ἐνεδυνάμωσέν με, ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ καὶ ἀκούσωσιν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐρύσθην ἐκ στόματος λέοντος. 18 Ῥύσεταί με ὁ Κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. 19 Ἄσπασαι Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν καὶ τὸν Ὀνησιφόρου οἶκον. 20 Ἔραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ, Τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν Μιλήτῳ ἀσθενοῦντα. 21 Σπούδασον πρὸ χειμῶνος ἐλθεῖν. Ἀσπάζεταί σε Εὔβουλος καὶ Πούδης καὶ Λίνος καὶ Κλαυδία καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες. 22 Ὁ Κύριος [Ἰησοῦς Χριστὸς] μετὰ τοῦ πνεύματός σου. Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν. [Ἀμήν.]

11 ܠܘܩܐ ܗܘ ܠܘܚܕ ܥܡܝ. ܣܒ ܘܩܒܠ ܡܪܩܘܣ ܘܐܬܐ ܥܡ ܢܦܫܟ. ܡܛܠ ܕܐܝܬ ܠܝ ܠܫܡܫܢܐ ܛܒ. 12 ܘܬܝܟܝܩܘܣ ܐܦ ܫܕܪܬ ܠܐܦܣܘܣ. 13 ܦܪܘܠܐ ܕܫܒܩܬ ܒܛܪܘܐܕ ܥܡ ܩܪܦܘܣ ܐܬܐ ܟܕ ܐܬܐ ܘܣܦܪܐ ܘܣܦܪ ܩܠܦܐ ܕܐܝܬ ܠܝ ܣܓܝ. 14 ܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܣܦܪܐ ܒܝܫ ܠܝ ܣܓܝ. ܐܦ ܗܘ ܢܦܪܥ ܠܗ ܡܪܝܐ ܟܥܒܕܘܗܝ. 15 ܐܦ ܐܢܬ ܢܛܪ ܠܗ ܡܛܠ ܕܫܓܝ ܩܐܡ ܠܡܠܝ. 16 ܒܩܕܡ ܐܦܘܠܘܓܝܬܝ ܠܝܬ ܐܝܬ ܠܝ ܐܦ ܚܕ ܕܐܬܐ ܥܡ ܕܝ ܐܠܐ ܟܠ ܐܢܫ ܫܒܩܘ ܠܝ. ܠܐ ܢܬܚܫܒ ܠܗܘܢ. 17 ܐܠܐ ܡܪܝܐ ܩܐܡ ܥܡ ܕܝ ܘܚܝܠ ܠܝ ܕܒܝ ܐܬܦܣܩ ܟܪܙܐ ܘܢܫܡܥܘܢ ܟܠ ܥܡܡܐ ܘܐܫܬܙܒ ܐܢܐ ܡܢ ܦܘܡ ܐܪܝܐ. 18 ܡܪܝܐ ܢܦܨܢ ܠܝ ܡܢ ܟܠ ܒܝܫ ܥܒܕܐ ܘܢܦܪܩ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܫܡܝܐ ܠܗ ܬܫܒܘܚܬܐ ܠܥܠܡܝ ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ. 19 ܫܠܡ ܠܦܪܣܩܐ ܘܠܐܩܝܠܐ ܘܠܒܝܬ ܐܢܣܝܦܘܪ. 20 ܐܪܣܛܘܣ ܫܪܐ ܒܩܘܪܢܛܘܣ ܘܛܪܘܦܝܡܘܣ ܫܒܩܬ ܒܡܝܠܛܘܣ ܐܝܬ ܒܗ ܟܪܝܗܘ. 21 ܣܟܘ ܩܕܡ ܣܬܘ ܬܐ. ܫܠܡ ܠܟ ܐܘܒܘܠܘܣ ܘܦܘܕܣ ܘܠܝܢܘܣ ܘܟܠܘܕܝܐ ܘܐܚܐ ܟܠܗܘܢ. 22 ܡܪܝܐ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܥܡ ܪܘܚܟ. ܛܘܒܬܐ ܥܡ ܟܠܟܘܢ. ܐܡܝܢ.

11 Lucas est mecum solus. Marcum adsume et adduc tecum : est enim mihi utilis in ministerium. 12 Tychicum autem misi Ephesum. 13 Pænulam quam reliqui Troade apud Carpum, veniens adfer, et libros, maxime autem membranas. 14 Alexander ærarius multa mala mihi ostendit : reddat ei Dominus secundum opera ejus. 15 Quem et tu devita : valde enim restitit verbis nostris. 16 In prima mea defensione nemo mihi adfuit, sed omnes me dereliquerunt : non illis reputetur : 17 Dominus autem mihi adstitit et confortavit me, ut per me prædicatio impleatur et audiant omnes gentes, et liberatus sum de ore leonis. 18 Liberabit me Dominus ab omni opere malo et salvum faciet in regnum suum cæleste : cui gloria in sæcula sæculorum. Amen. 19 Saluta Priscam et Aquilam et Onesifori domum. 20 Erastus remansit Corinthi, Trophimum autem reliqui infirmum Mileti. 21 Festina ante hiemem venire. Salutat te Eubulus et Pudens et Linus et Claudia et fratres omnes. 22 Dominus Jesus Christus cum spiritu tuo. Gratia nobiscum. Amen.

EPISTULA BEATI PAULI APOSTOLI

AD TITUM.

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ, ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ δοῦλος θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν, 2 Ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, ἣν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδὴς θεὸς πρὸ χρόνων αἰωνίων, 3 Ἐφανέρωσεν δὲ καιροῖς ἰδίοις τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι, ὃ ἐπιστεύθην ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ, 4 Τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν. Χάρις καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ [Κυρίου] Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν. 5 Τούτου χάριν ἀπέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ καὶ καταστήσῃς κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους, ὡς ἐγώ σοι διεταξάμην, 6 Εἴ τις ἐστὶν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνήρ, τέκνα ἔχων πιστά, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα.

AD TITUM, CAPUT I.

PAULUS servus Dei, apostolus autem Jesu Christi secundum fidem electorum Dei et agnitionem veritatis, quæ secundum pietatem est 2 In spem vitæ æternæ, quam promisit qui non mentitur Deus ante tempora sæcularia, 3 Manifestavit autem temporibus suis verbum suum in prædicatione, quæ credita est mihi secundum præceptum Salvatoris nostri Dei, 4 Tito dilecto filio secundum communem fidem. Gratia et pax a Deo Patre et Christo Jesu Salvatore nostro. 5 Hujus rei gratia reliqui te Cretæ, ut ea quæ desunt corrigas et constituas per civitates presbyteros, sicut et ego tibi disposui, 6 Si quis sine crimine est, unius uxoris vir, filios habens fideles, non in accusatione luxuriæ aut non subditos.

7 Δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι ὡς θεοῦ οἰκονόμον, μὴ αὐθάδη, μὴ ὀργίλον, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, 8 Ἀλλὰ φιλόξενον, φιλάγαθον, σώφρονα, δίκαιον, ὅσιον, ἐγκρατῆ, 9 Ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαινούσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν. 10 Εἰσὶν γὰρ πολλοὶ ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι καὶ φρεναπάται, μάλιστα οἱ ἐκ τῆς περιτομῆς, 11 Οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν, οἵτινες ὅλους οἴκους ἀνατρέπουσιν διδάσκοντες ἃ μὴ δεῖ αἰσχροῦ κέρδους χάριν. 12 Εἶπέν τις ἐξ αὐτῶν ἴδιος αὐτῶν προφήτης· Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί. 13 Ἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθής. Δι' ἣν αἰτίαν ἔλεγχε αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ πίστει, 14 Μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις καὶ ἐντολαῖς ἀνθρώπων ἀποστρεφομένων τὴν ἀλήθειαν.

7 ܒܨܒ ܐܝܟ ܕܐ ܐܝܬ ܠܗ ܥܠ ܒܝܬ ܐܠܗܐ ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܓܒܪ ܕܒܪ ܪܘܓܙܐ ܘܠܐ ܚܡܝܡ ܘܠܐ ܕܒܪ ܚܡܪ ܘܠܐ ܕܒܪ ܟܠ ܡܕܡ ܕܠܐ ܫܦܝܪ ܘܠܐ ܕܒܪ ܒܨܥ ܘܠܐ ܕܒܪ ܫܠܛ ܒ

15 Πάντα καθαρὰ τοῖς καθαροῖς· τοῖς δὲ μεμιαμμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρόν, ἀλλὰ μεμίανται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. 16 Θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

ΚΕΦ. β'.

1 ΣΥ δὲ λάλει ἃ πρέπει τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ. 2 Πρεσβύτας νηφαλίους εἶναι, σεμνούς, σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ. 3 Πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταστήματι ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους, μὴ οἴνῳ πολλῷ δεδουλωμένας, καλοδιδασκάλους, 4 Ἵνα σωφρονίζουσιν τὰς νέας φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους, 5 Σώφρονας, ἁγνάς, οἰκουργούς, ἀγαθάς, ὑποτασσομένας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ βλασφημῆται. 6 Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλει σωφρονεῖν 7 Περὶ πάντα, σεαυτὸν παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀφθορίαν, σεμνότητα,

15 Omnia munda mundis: coinquinatis autem et infidelibus nihil mundum, sed inquinatæ sunt eorum et mens et conscientia. 16 Confitentur se nosse Deum, factis autem negant, cum sunt abominati et incredibiles et ad omne opus bonum reprobi.

CAPUT II.

1 Tu autem loquere quæ decet sanam doctrinam; 2 Senes ut sobrii sint, pudici, prudentes, sani fide, dilectione, in patientia; 3 Anus similiter in habitu sancto, non criminatores, non vino multo servientes, bene docentes, 4 Ut prudentiam doceant adulescentulas, ut viros suos ament, filios diligant. 5 Prudentes, castas, domus curam habentes, benignas, subditas suis viris, ut non blasphemetur verbum Dei. 6 Juvenes similiter hortare ut sobrii sint. 7 In omnibus te ipsum præbe exemplum bonorum operum, in doctrina integritatem, gravitatem,

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ, β', γ'.

8 Λόγον ὑγιῆ ἀκατάγνωστον, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῇ μηδὲν ἔχων λέγειν περὶ ἡμῶν φαῦλον. 9 Δούλους ἰδίοις δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι, ἐν πᾶσιν εὐαρέστους εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας, 10 Μὴ νοσφιζομένους, ἀλλὰ πᾶσαν πίστιν ἐνδεικνυμένους ἀγαθήν, ἵνα τὴν διδασκαλίαν τὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν. 11 Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, 12 Παιδεύουσα ἡμᾶς, ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, 13 Προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ Ἰησοῦ, 14 Ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα λυτρώσηται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθαρίσῃ ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων, 15 Ταῦτα λάλει καὶ παρακάλει καὶ ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς· μηδείς σου περιφρονείτω.

ΚΕΦ. γ'.

1 ΤΠΟΜΙΜΝΗΣΚΕ αὐτοὺς ἀρχαῖς ἐξουσίαις ὑποτάσσεσθαι, πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἑτοίμους εἶναι, 2 Μηδένα βλασφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ἐπιεικεῖς, πᾶσαν ἐνδεικνυμένους πραΰτητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους.

ܐܓܪܬ ܠܛܝܛܘܣ ܒ ܓ ✣

8 ܕܠܐ ܡܬܚܫܕ ܠܗ ܡܕܡ ܒܝܫ ܕܢܬܟܠܡ ܥܠܝܢ ܒܝܫ ܡܕܡ ܠܡܐܡܪ ܥܠ ܡܕܡ ܕܫܦܝܪ ✣ 9 ܥܒܕܐ ܠܡܪܝܗܘܢ ܕܒܣܪܐ ܕܢܗܘܘܢ ܟܠ ܒܪ ܡܢ ܕܡܣܬܟܠ ✣ 10 ܠܐ ܓܢܒܐ ܐܠܐ ܕܟܠ ܡܝܬ ܗܝܡܢܘܬܐ ܛܒܬܐ ܢܚܘܝܘܢ ܕܬܫܦܝܪ ✣ 11 ܐܬܓܠܝ ܠܗ ܠܛܝܛܘܣ ✣ ܐܝܟ ܕܐܬܓܠܝ ܠܗ ܠܟܠ ܒܢܝ ܐܢܫܐ. 12 ܘܡܠܦ ܠܢ ܕܢܫܒܩ ܠܪܚܡܢܘܬ ܘܠܬܐܘܒܬ ܘܠܫܘܒܚܐ ܕܥܠܡܐ ܗܕܐ: 13 ܘܢܣܒܪ ܠܗ ܠܫܘܒܚܐ ܕܐܬܓܠܝ ܠܗ ܠܟܠ ܒܢܝ ܐܢܫܐ. 14 ܕܝܗܒ ܢܦܫܗ ܥܠ ܟܠ ܒܢܝ ܐܢܫܐ. 15 ܘܡܠܦ ܠܢ ܕܢܫܒܩ ܠܪܚܡܢܘܬ ✣

ܦܨܠܐ ✣ ܓ ✣

1 ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܗ ܠܡܪܝܗ ܕܢܗܘܐ ܡܫܬܥܒܕ ܠܫܘܠܛܢ ܘܠܫܘܠܛܢܐ ܘܢܗܘܐ ܡܫܬܡܥ ܠܗ ܘܡܬܬܟܢ ܠܟܠ ܥܒܕܐ ܛܒܐ. 2 ܕܠܐ ܢܫܬܡ ܒܫܡܐ ܒܝܫܐ ܠܐ ܢܗܘܐ ܡܬܟܠ ܠܡܓܕܠ ܐܠܐ ܢܗܘܐ ܡܬܢܝܚ ܘܡܚܘܝ ܟܠ ܡܕܡ ܠܟܠ ܒܢܝ ܐܢܫܐ.

AD TITUM, II. III.

8 Verbum sanum inreprehensibilem, ut is qui ex adverso est vereatur, nihil habens malum dicere de nobis. 9 Servos dominis suis subditos esse, in omnibus placentes, non contradicentes, 10 Non fraudantes, sed in omnibus fidem bonam ostendentes, ut doctrinam Salvatoris Dei nostri ornent in omnibus. 11 Apparuit enim gratia Dei Salvatoris omnibus hominibus, 12 Erudiens nos, ut abnegantes impietatem et sæcularia desideria sobrie et juste et pie vivamus in hoc sæculo, 13 Expectantes beatam spem et adventum gloriæ magni Dei et Salvatoris nostri Jesu Christi, 14 Qui dedit semet ipsum pro nobis, ut nos redimeret ab omni iniquitate et mundaret sibi populum acceptabilem, sectatorem bonorum operum. 15 Hæc loquere et exhortare et argue cum omni imperio. Nemo te contemnat.

CAPUT III.

1 ADMONE illos principibus et potestatibus subditos esse, dicto obœdire, ad omne opus bonum paratos esse, 2 Neminem blasphemare, non litigiosos esse, [sed] modestos, omnem ostendentes mansuetudinem ad omnes homines.

3 Ἦμεν γάρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, στυγητοί, μισοῦντες ἀλλήλους· 4 Ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ, 5 Οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ἃ ἐποιήσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸ αὐτοῦ ἔλεος ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως πνεύματος ἁγίου, 6 Οὗ ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, 7 Ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι κληρονόμοι γενηθῶμεν κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου. 8 Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιοῦσθαι, ἵνα φροντίζωσιν καλῶν ἔργων προΐστασθαι οἱ πεπιστευκότες θεῷ. Ταῦτά ἐστιν καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις· 9 Μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔριν καὶ μάχας νομικὰς περιΐστασο· εἰσὶν γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. 10 Αἱρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ, 11 Εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ ἁμαρτάνει ὢν αὐτοκατάκριτος. 12 Ὅταν πέμψω Ἀρτεμᾶν πρὸς σὲ ἢ Τυχικόν, σπούδασον ἐλθεῖν πρός με εἰς Νικόπολιν· ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι.

3 ܐܝ ܡܛܠ ܗܟ ܐܦ ܚܢܢ ܟܕ ܗܘܝܢ ܛܦܫܝܢ ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܗܘܝܢ ܛܥܝܢ ܘܡܫܬܥܒܕܝܢ ܠܫܘܢ ܫܘܝ ܘܠܫܘܢ ܫܘܝ ܘܒܟܝܢ ܘܒܫܢܝ ܘܒܚܫܕ ܘܒܣܢܝ ܗܘܝܢ ܕܐܢܫ ܠܚܕ ܠܚܕ ܘܣܢܝ ܗܘܝܢ ܠܚܕ ܠܚܕ ܘܡܫܬܢܝ ܗܘܝܢ ܠܚܕ ܠܚܕ ܘܡܫܬܥܒܕܝܢ

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ, γ'.

13 Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ Ἀπολλὼν σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λίπῃ. 14 Μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προΐστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι. 15 Ἀσπάζονταί σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. Ἄσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. [Ἀμήν.]

ܐܦ ܗܘ ܕܝܠܢ ܥܡ ܟܠ ܚܕ ܡܢ ܐܠܗܝܢ ܐ

AD TITUM, III.

13 Zenan legis peritum et Apollo sollicite præmitte, et nihil il is desit. 14 Discant autem et nostri bonis operibus præesse ad usus necessarios, ut non sint infructuosi. 15 Salutant te qui mecum sunt omnes. Saluta [eos] qui nos amant in fide. Gratia Dei cum omnibus vobis. Amen.

EPISTULA BEATI PAULI APOSTOLI

AD PHILEMONEM.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ.

ΠΑΥΛΟΣ δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς Φιλήμονι τῷ ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν 2 Καὶ Ἀπφίᾳ τῇ ἀδελφῇ καὶ Ἀρχίππῳ τῷ συνστρατιώτῃ ἡμῶν καὶ τῇ κατ᾽ οἶκόν σου ἐκκλησίᾳ. 3 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. 4 Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε μνείαν σου ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, 5 Ἀκούων σου τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν ἣν ἔχεις πρὸς τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, 6 Ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργὴς γένηται ἐν ἐπιγνώσει παντὸς ἀγαθοῦ τοῦ ἐν ὑμῖν εἰς Χριστόν [Ἰησοῦν]. 7 Χαρὰν γὰρ πολλὴν ἔσχον καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀναπέπαυται διὰ σοῦ, ἀδελφέ. 8 Διὸ πολλὴν ἐν Χριστῷ παρρησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀνῆκον,

ܠܦܝܠܝܡܘܢ ❖

ܦܘܠܘܣ ܐܣܝܪܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܘܛܝܡܬܐܘܣ ܐܚܢ ܠܦܝܠܝܡܘܢ ܚܒܝܒܢ ܘܦܠܚܢ ܒܥܒܕܘܬܢ 2 ܘܠܐܦܝܐ ܚܬܬܐ ܘܠܐܪܟܝܦܘܣ ܥܡܝܠ ܓܝܪ ܒܓܝܫ ܕܒܝܬܟ ܘܠܥܕܬܐ ܕܒܝܬܟ ܗܝ ܒܫܠܡܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܘܢ ܘܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ❖ 4 ܐܘܕܝ ܐܢܐ ܠܐܠܗܝ ܒܟܠ ܙܒܢ ܕܐܬܐ ܥܠ ܨܠܘܬܝ ܐܕܟܪ ܠܟ ❖ 5 ܡܫܡܥ ܐܢܐ ܥܠ ܚܘܒܟ ܘܥܠ ܗܝܡܢܘܬܟ ܕܐܝܬ ܠܟ ܒܡܪܢ ܝܫܘܥ ܘܠܟܠ ܩܕܝܫܐ ❖ 6 ܘܒܥܐ ܐܢܐ ܕܫܘܬܦܘܬ ܗܝܡܢܘܬܟ ܬܗܘܐ ܦܥܠܐ ܒܝܕܥܬܐ ܕܟܠ ܛܒܬܐ ܕܐܝܬ ܒܟܘܢ ܠܘܬ ܡܫܝܚܐ ❖ 7 ܚܕܘܬܐ ܣܓܝܐܬ ܐܝܬ ܠܝ ܘܢܚܡܬܐ ܒܚܘܒܟ ܕܐܬܢܝܚܘ ܟܪܣܐ ܕܩܕܝܫܐ ܥܠܝܟ ❖ 8 ܡܛܠ ܗܟܝ ܣܓܝ ܐܢܐ ܒܡܫܝܚܐ ܕܐܡܪ ܠܟ ❖

AD PHILEMONEM.

PAULUS vinctus Jesu Christi et Timotheus frater Philemoni dilecto [et] adjûtori nostro 2 Et Appiæ sorori et Archippo commilitoni nostro et ecclesiæ quæ in domo tua est. 3 Gratia vobis et pax a Deo Patre nostro et Domino Jesu Christo. 4 Gratias ago Deo meo semper memoriam tui faciens in orationibus meis, 5 Audiens caritatem tuam et fidem quam habes in Domino Jesu et in omnes sanctos, 6 Ut communicatio fidei tuæ evidens fiat in agnitionem omnis boni [quod est in vobis] in Christo Jesu. 7 Gaudium enim magnum habui et consolationem in caritate tua, quia viscera sanctorum requieverunt per te, frater. 8 Propter quod multam fiduciam habens in Christo Jesu imperandi tibi quod ad rem pertinet,

9 Διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ· τοιοῦτος ὢν ὡς Παῦλος πρεσβύτης, νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ, 10 Παρακαλῶ σε περὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου, ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς, Ὀνήσιμον, 11 Τόν ποτέ σοι ἄχρηστον, νυνὶ δὲ καὶ σοὶ καὶ ἐμοὶ εὔχρηστον, ὃν ἀνέπεμψά σοι, 12 [Σὺ δὲ] αὐτόν, τοῦτ' ἔστιν τὰ ἐμὰ σπλάγχνα [προσλαβοῦ]. 13 Ὃν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἐμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ μοι διακονῇ ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου, 14 Χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι, ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ᾖ ἀλλὰ κατὰ ἑκούσιον· 15 Τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς ὥραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς, 16 Οὐκ ἔτι ὡς δοῦλον ἀλλὰ ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητόν, μάλιστα ἐμοί, πόσῳ δὲ μᾶλλον σοὶ καὶ ἐν σαρκὶ καὶ ἐν Κυρίῳ· 17 Εἰ οὖν με ἔχεις κοινωνόν, προσλαβοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ. 18 Εἰ δέ τι ἠδίκησέν σε ἢ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ἐλλόγα. 19 Ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί, ἐγὼ ἀποτίσω· ἵνα μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ σεαυτόν μοι προσοφείλεις. 20 Ναί, ἀδελφέ, ἐγώ σου ὀναίμην ἐν Κυρίῳ· ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Χριστῷ. 21 Πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ἃ λέγω ποιήσεις.

9 ܡܟܠ ܫܦܝܠ ܐܢܐ ܒܝ ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܝܬ ܐܢܐ
ܦܠܘܛܐ ܗܟܝܡܐ ܘܐܝܬ ܐܣܝܪ ܗܫܐ ܐܦ ܒܝ
ܐܝܬ. 10 ܐܦܠ ܒܝ ܐܝ ܐܫܬܐܠ ܒܫܘܡ
ܒܪܝ ܗܘ ܕܝܠܕ ܐܢܐ ܒܟܒܠܝ ܒܣܘܪܝ
ܐܢܣܝܡܘܣ. 11 ܕܒܬܪ ܗܘ ܠܟ ܠܡܕܡ
ܐܝܟ ܠܐ ܢܦܥ ܐܠܐ ܗܫܐ ܐܦ ܠܝ ܘܠܟ
ܢܦܥ. 12 ܐܝܬ ܒܝ ܐܢܘܢ ܗܘ ܐܦ ܐܢܐ
ܐܫܕܪ ܠܟ. 13 ܐܢܐ ܗܘܝܬ ܨܒܐ ܕܐܦ ܗܘ
ܢܫܬܡܫ ܠܝ ܒܣܘܪܝ ܒܟܒܠܝ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ
ܐܝܬ: 14 ܒܠܚܘܕ ܗܘ ܠܐ ܨܒܝܬ ܕܐܦ ܠܝ
ܐܬܥܒܕ ܐܠܐ ܕܠܐ ܐܝܟ ܕܒܥܝ ܬܗܘܐ ܛܒܬܟ
ܐܠܐ ܕܒܪܝܪ. 15 ܐܦ ܒܝ ܐܝ ܡܛܠ ܗܢܐ
ܐܬܦܪܫ ܠܫܥܬܐ ܕܬܣܒ ܠܗ ܠܥܠܡ. 16 ܠܐ
ܐܝܟ ܥܒܕ ܐܠܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܥܒܕ ܐܚ
ܚܒܝܒ ܒܪܝ ܗܘ ܒܝ ܐܦ ܠܟ ܐܦ ܒܒܣܪ
ܘܒܡܪܝܐ. 17 ܐܢ ܗܟܝܡ ܐܝܬ ܠܟ ܫܘܬܦܐ
ܩܒܠ ܗܘ ܐܦ ܐܢܐ. 18 ܐܢ ܐܦ ܡܕܡ ܐܘ
ܚܒ ܠܟ ܗܘ ܐܦ ܠܗ ܚܫܒ ܠܝ ܗܢܐ: 19 ܐܢܐ
ܦܠܘܛܐ ܟܬܒܬ ܒܝܕܝ ܐܢܐ ܐܫܠܡ ܠܟ ܕܠܐ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ ܕܐܦ ܢܦܫܟ ܠܝ ܚܝܒ ܐܢܬ.
20 ܐܝܟ ܐܦ ܐܢܐ ܐܗܢܐ ܒܟ ܒܡܪܝܐ ܢܚ
ܠܝ ܒܡܫܝܚܐ. 21 ܡܟܠ ܗܘ ܒܫܘܬܦܘܬܟ ܐܢܐ
ܟܬܒ ܠܟ ܕܝܥ ܐܢܐ ܕܐܦ ܠܥܠ ܡܢ ܕܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟ ܬܥܒܕ.

9 Propter caritatem magis obsecro, cum sis talis ut Paulus senex, nunc autem et vinctus Jesu Christi. 10 Obsecro te de meo filio, quem genui in vinculis, Onesimo, 11 Qui tibi aliquando inutilis fuit, nunc autem et tibi et mihi utilis, 12 Quem remisi [tibi]: tu autem illum, id est mea viscera, suscipe, 13 Quem ego volueram mecum detinere ut pro te mihi ministraret in vinculis evangelii: 14 Sine consilio autem tuo nihil volui facere, uti ne velut ex necessitate bonum tuum esset sed voluntarium. 15 Forsitan enim ideo discessit ad horam a te ut æternum illum reciperes, 16 Jam non ut servum, sed plus servo carissimum fratrem, maxime mihi, quanto autem magis tibi et in carne et in Domino. 17 Si ergo habes me socium, suscipe illum sicut me: 18 Si autem aliquid nocuit tibi aut debet, hoc mihi inputa. 19 Ego Paulus scripsi mea manu, ego reddam; ut non dicam tibi quod et te ipsum mihi debes. 20 Ita, frater, ego te fruar in Domino: refice viscera mea in Domino. 21 Confidens obœdientia tua scripsi tibi, sciens quoniam et super id quod dico facies.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ.

22 Ἅμα δὲ καὶ ἑτοίμαζέ μοι ξενίαν· ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν. 23 Ἀσπάζεταί σε Ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 24 Μάρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λουκᾶς, οἱ συνεργοί μου. 25 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν. [Ἀμήν.]

❖ ܠܘܩܐ ܩܕܝܫܐ

22 ܘܐܦ ܐܢܬ ܐܬܟ ܠܝ ܡܙܘܢܐ ܕܣܒܪ ܐܢܐ ܕܒܨܠܘܬܟܘܢ ܐܬܝܗܒ ܠܟܘܢ ܐܢܐ ܠܗ̈ܘ ܠܟܘܢ. 23 ܫܠܡ ܠܟ ܐܦܦܪܐ ܐܣܝܪܝ ܕܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ. 24 ܘܡܪܩܘܣ ܐܪܣܛܪܟܘܣ ܕܡܐ ܘܠܘܩܐ ܦܠܚ̈ܝ. 25 ܛܝܒܘܬܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܥܡ ܪܘܚܟܘܢ ܐܡܝܢ ❖

AD PHILEMONEM.

22 Simul autem et para mihi hospitium : nam spero per orationes vestras donari me vobis. 23 Salutat te Epaphras concaptivus meus in Christo Jesu, 24 Marcus, Aristarchus, Demas, Lucas, adjutores mei 25 Gratia Domini nostri Jesu Christi cum spiritu vestro. Amen.

EPISTULA BEATI PAULI APOSTOLI
AD HEBRÆOS.

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ, ΚΕΦ. α'.

ΠΟΛΥΜΕΡΩΣ καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις 2 Ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, ὃν ἔθηκεν κληρονόμον πάντων, δι' οὗ καὶ ἐποίησεν τοὺς αἰῶνας, 3 Ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καθαρισμὸν τῶν ἁμαρτιῶν ποιησάμενος [ἡμῶν] ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς, 4 Τοσούτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων ὅσῳ διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα. 5 Τίνι γὰρ εἶπέν ποτε τῶν ἀγγέλων· Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε; καὶ πάλιν· Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν; 6 Ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει· Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ.

ܟܬܒ ܗܓܪ ܕ ܣܛܠܐ ✣ ܐ ✣

ܣܓܝ ܡܢ ܐܠܗܐ ܒܟܠ ܙܒܢ ܘܒܟܠ ܐܝܟ ܕܡܠܠ
ܒܐܒܗܬܢ ܒܢܒܝܐ ܒܣܘܦ ܝܘܡܬܐ ܗܠܝܢ ܡܠܠ ܒܪ ܠܢ ܒܒܪܗ ܕܫܘܐ ܐܝܬ ܠܗ ܝܪܬܐ ܠܟܠ ܡܕܡ ܕܒܗ ܥܒܕ ܐܦ ܥܠܡܐ ܗܘ ܕܟܝ ܗܘ ܙܝܘ ܕܢܗܝܪܘܬܐ ܘܕܡܝܘܬ ܟܝܢܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܘܡܫܒܚ ܟܠ ܡܕܡ ܒܡܠܬܐ ܕܚܝܠܗ ܕܥܒܕ ܕܟܝ ܐܬܕܟܝ ܡܢ ܚܛܗܐ ܘܝܬܒ ܒܝܡܝܢ ܪܘܡܐ ܒܫܘܒܚܐ ܣܓܝ ܛܒ ܡܢ ܡܠܐܟܐ ܒܡܐ ܕܫܡܗ ܫܘܐ ܝܪܬ ܡܢ ܗܘ ܕܠܐ ܠܐ ܠܐܚܕ ܡܢ ܡܠܐܟܐ ܐܡܪ ܒܪܝ ܐܢܬ ܐܢܐ ܝܘܡ ܝܠܕܬܟ ܘܬܘܒ ܐܢܐ ܐܗܘܐ ܠܗ ܠܐܒ ܘܗܘ ܢܗܘܐ ܠܝ ܠܒܪ ܘܟܕ ܬܘܒ ܡܥܠ ܒܟܪܐ ܠܥܠܡܐ ܐܡܪ ܘܢܣܓܕܘܢ ܠܗ ܟܠ ܡܠܐܟܐ ܕܐܠܗܐ ·

AD HEBRÆOS, CAPUT 1.

MULTIFARIE et multis modis olim Deus loquens patribus in prophetis, 2 Novissime diebus istis locutus est nobis in Filio, quem constituit heredem universorum, per quem fecit et sæcula; 3 Qui cu sit splendor gloriæ et figura substantiæ ejus, portans quoque omnia verbo virtutis suæ, purgationem peccatorum faciens sedit ad dexteram majestatis in excelsis, 4 Tanto melior angelis effectus, quanto differentius præ illis nomen hereditavit. 5 Cui enim dixit aliquando angelorum: Filius meus es tu, ego hodie genui te? et rursum: Ego ero illi in Patre, et ipse erit mihi in Filio? 6 Et cum iterum introducit primogenitum in orbem terræ, dicit: Et adorent eum omnes angeli Dei.

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ, α', β'.

7 Καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει· Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα, 8 Πρὸς δὲ τὸν υἱόν· Ὁ θρόνος σου ὁ θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, καὶ ἡ ῥάβδος τῆς εὐθύτητος ῥάβδος τῆς βασιλείας σου. 9 Ἠγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀδικίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέν σε, ὁ θεός, ὁ θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου. 10 Καί· Σὺ κατ' ἀρχὰς Κύριε τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν οἱ οὐρανοί· 11 Αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται, 12 Καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἀλλάξεις αὐτοὺς καὶ ἀλλαγήσονται, σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν. 13 Πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἴρηκέν ποτε· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; 14 Οὐχὶ πάντες εἰσὶν λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν;

ΚΕΦ. β'.

1 ΔΙΑ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως προσέχειν ἡμᾶς τοῖς ἀκουσθεῖσιν, μήποτε παραρυῶμεν. 2 Εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, 3 Πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας; ἥτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη,

ܟܬܒ ܥܒܪܝܐ ❖ ܐ ❖ ܒ ❖

7 ܘܠܡܠܐܟܐ ܐܡܪ ܗܘ ܕܥܒܕ ܠܡܠܐܟܘܗܝ ܪܘܚ̈ܐ ܘܠܡܫܡܫ̈ܢܘܗܝ ܠܗܒܬܐ ܕܢܘܪܐ ܀ 8 ܘܠܒܪܗ ܐܡܪ ܟܘܪܣܝܟ ܐܠܗܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܘܫܒܛ ܡܫܪܝܬܐ ܫܒܛ ܡܠܟܘܬܟ ܀ 9 ܪܚܡܬ ܙܕܩܬܐ ܘܣܢܝܬ ܥܘܠܐ ܥܠ ܗܟܝܠ ܡܫܚܟ ܐܠܗܐ ܐܠܗܟ ܫܡܢ ܕܒܬܘܠ ܡܫܬܘܬܦ̈ܝܟ ܀ 10 ܘ ܐܢܬ ܒܪܫ ܐܪܥܐ ܐܣܬ ܘܥܒܕ ܐܝܕܝܟ ܫܡܝܐ ܀ 11 ܗܢܘܢ ܢܒܕܘܢ ܐܢܬ ܕܝܡ ܘܟܠܗܘܢ ܐܝܟ ܠܒܘܫܐ ܢܬܒܠܝ ܀ 12 ܘܐܝܟ ܠܦܘܪܝܐ ܬܫܚܠܦ̈ ܘܢܫܬܚܠܦ̈ ܐܢܬ ܕܝܡ ܘܫܢܝܟ ܠܐ ܢܣܝܢ ܀ 13 ܠܡܢ ܕܐܡܪ ܒܙܒܢ ܡܢ ܡܠܐܟ̈ܐ ܬܘܒ ܡܢ ܝܡܝܢܝ ܥܕ ܐܣܝܡ ܐܢ ܒܥܠ ܕܟ ܠܒܥܠ ܕܒܝܟ ܀ 14 ܠܐ ܟܠܗܘܢ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܪܘܚ̈ܐ ܫܡܫ̈ܢ ܕܡܫܕܪ̈ܝܢ ܠܫܡܫ̈ܘܬܐ ܠܡܢ ܕܢܫܬܘ ܚܘܠܨܢܐ ❖

ܦܨܠܐ ❖ ܒ ❖

1 ܥܠ ܗܕܐ ܐܦ ܚܢܢ ܕܢܬܝܪ ܠܢ ܠܡܨܒ ܛܒ ܠܡܫܡܥ̈ܬܐ ܕܫܡܥܢܢ ܕܠܡܐ ܢܫܬܒܩ ܠܢ ܀ 2 ܐܢ ܓܝܪ ܡܠܬܐ ܕܐܬܡܠܠ ܒܐܝܕ ܡܠܐܟ̈ܐ ܗܘܬ ܩܝܡܐ ܘܟܠ ܥܒܪ ܘܟܠ ܣܪܝܒ ܩܒܠ ܓܙܪ̈ܐ ܫܪܝ ܀ 3 ܐܝܟ ܢܚܢ ܢܫܬܙܒ ܐܢ ܠܐ ܢܨܛܪ ܠܗܟ ܦܘܪܩܢܐ ܥܠ ܗܟ ܚܘܠܨܢܐ ܕܫܪܝܬ ܡܠܬܗ ܡܢ ܦܘܡܗ ܕܡܪܢ ܐܬܬܒܝܢ ܘܡܢ ܠܘܬ ܐܢܘܢ ܕܫܡܥܘ ܐܬܬܝܩܪ ܠܢ ܀

AD HEBRÆOS, I. II.

7 Et ad angelos quidem dicit: Qui facit angelos suos spiritus et ministros suos flammam ignis: 8 Ad Filium autem Thronus tuus, Deus, in sæculum sæculi, et virga æquitatis virga regni tui. 9 Dilexisti justitiam et odisti iniquitatem: propterea unxit te Deus, Deus tuus oleo exultationis præ participibus tuis. 10 Et: Tu in principio, Domine, terram fundasti, et opera manuum tuarum sunt cœli: 11 Ipsi peribunt, tu autem permanebis: et omnia sicut vestimentum veterescent, 12 Et velut amictum mutabis eos, et mutabuntur: tu autem idem es et anni tui non deficient. 13 Ad quem autem angelorum dixit aliquando: Sede a dextris meis, quoad usque ponam inimicos tuos scabillum pedum tuorum? 14 Nonne omnes sunt administratorii spiritus in ministerium missi propter eos qui hereditatem capient salutis?

CAPUT II.

1 PROPTEREA abundantius oportet observare nos ea quæ audivimus, ne forte effluamus, 2 Si enim qui per angelos dictus est sermo factus est firmus, et omnis prævaricatio et inobœdientia accepit justam mercedis retributionem, 3 Quomodo nos effugiemus, si tantam neglexerimus salutem? quæ cum initium accepisset enarrari per Dominum, ab eis qui audierunt in nos confirmata est,

4 Συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασιν καὶ ποικίλαις δυνάμεσιν καὶ πνεύματος ἁγίου μερισμοῖς κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν. 5 Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξεν τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν. 6 Διεμαρτύρατο δέ που τις λέγων· Τί ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι μιμνήσκῃ αὐτοῦ; ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπτῃ αὐτόν; 7 Ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν [καὶ κατέστησας αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου], 8 Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ. Ἐν τῷ γὰρ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον· νῦν δὲ οὔπω ὁρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα. 9 Τὸν δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλους ἠλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον, ὅπως χάριτι θεοῦ ὑπὲρ παντὸς γεύσηται θανάτου. 10 Ἔπρεπεν γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα, τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειώσαι. 11 Ὅ τε γὰρ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς πάντες· δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλεῖν, 12 Λέγων· Ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε.

4 ܕܒ ܣܗܕ ܥܡ ܟܣܝܐ ܕܐܠܗܐ ܘܐܬܬ̈ܘ̈ܬ ܘܦ̈ܠ̈ܐ ܘܫ̈ܢ̈ܝ̈ܐ ܕ̈ܟ̈ܠ̈ܐ ܘܦ̈ܠ̈ܓ̈ܘ̈ܬ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܐܝܟ ܕܨܒܐ ܗܘ ܒܝܕܗ. 5 ܡܛܠ ܕܠܐ ܠܡܠܐܟ̈ܐ ܐܬܦ̈ܩ ܐܠܗܐ ܠܥܠܡܐ ܕܐܬܐ ܕܥܠ ܗܘ ܕܡܬܡܠܠ ܐܢܚܢ. 6 ܐܝܬ ܗܘ ܕܣܗܕ ܒܡ̈ܟ̈ܢ̈ܐ ܘܐܡ̈ܪ̈ ܡܢܘ ܐܢܫ ܕܐܢ ܕܟܪ̈ܢ ܐܢܬ ܠܗ ܐܘ ܒܪ ܐܢܫ ܕܐܢ ܦ̈ܩ̈ܕ̈ܢ ܐܢܬ ܠܗ. 7 ܙܥܘܪ̈ ܡ̈ܢ ܡܠܐܟ̈ܐ ܐܢܬ ܠܗ ܒ̈ܫ̈ܒ̈ܚ̈ܐ ܘܒ̈ܝ̈ܩ̈ܪ̈ܐ ܟ̈ܣ̈ܐ ܠܗ ܘܫ̈ܪ̈ܝ̈ܬ̈ ܠܗ ܥܠ ܥ̈ܒ̈ܕ̈ܐ ܕ̈ܐ̈ܝ̈ܕ̈ܝ̈ܟ̈. 8 ܟܠ ܡ̈ܕ̈ܡ ܚ̈ܬ̈ ܬ̈ܚ̈ܝ̈ ܠ̈ܪ̈ܓ̈ܠ̈ܝ̈ܗ̈. ܒ̈ܡ̈ܐ ܕ̈ܐ̈ܡ̈ܪ̈ ܟ̈ܠ̈ ܡ̈ܕ̈ܡ ܚ̈ܬ̈ ܬ̈ܚ̈ܝ̈ ܠ̈ܗ̈ ܠ̈ܐ ܫ̈ܒ̈ܩ̈ ܡ̈ܕ̈ܡ ܕ̈ܠ̈ܐ ܚ̈ܬ̈ ܬ̈ܚ̈ܝ̈ ܠ̈ܗ̈ ܗ̈ܫ̈ ܕ̈ܠ̈ܐ ܚ̈ܙ̈ܝ̈ܢ̈ ܚ̈ܢ̈ܢ̈ ܟ̈ܠ̈ ܡ̈ܕ̈ܡ ܚ̈ܬ̈ ܬ̈ܚ̈ܝ̈ ܠ̈ܗ̈. 9 ܐ̈ܠ̈ܐ ܚ̈ܙ̈ܝ̈ܢ̈ ܚ̈ܢ̈ܢ̈ ܕ̈ܡ̈ܥ̈ܛ̈ ܡ̈ܢ ܡ̈ܠ̈ܐ̈ܟ̈ܐ ܢ̈ܚ̈ܙ̈ܝ̈ ܠ̈ܝ̈ܫ̈ܘ̈ ܕ̈ܒ̈ܡ̈ܚ̈ܡ̈ ܡ̈ܘ̈ܬ̈ ܫ̈ܪ̈ܝ̈ ܒ̈ܟ̈ܒ̈ܘ̈ܕ̈ ܘܒ̈ܫ̈ܘ̈ܒ̈ܚ̈ ܬ̈ܬ̈ܟ̈ܠ̈ ܕ̈ܡ̈ܘ̈ܬ̈ ܡ̈ܛ̈ܥ̈ܡ̈ ܠ̈ܟ̈ܠ̈ ܡ̈ܕ̈ܡ ܒ̈ܛ̈ܥ̈ܡ̈ ܡ̈ܢ ܡ̈ܘ̈ܬ̈. 10 ܡ̈ܬ̈ܚ̈ܙ̈ܐ ܗ̈ܘ̈ ܠ̈ܗ̈ ܕ̈ܡ̈ܢ ܕ̈ܒ̈ܓ̈ܠ̈ܠ̈ ܕ̈ܟ̈ܠ̈ ܡ̈ܕ̈ܡ ܘܒ̈ܓ̈ܠ̈ܠ̈ ܕ̈ܟ̈ܠ̈ ܡ̈ܕ̈ܡ ܕ̈ܡ̈ܐ̈ܝ̈ ܒ̈ܪ̈ܒ̈ܢ̈ ܠ̈ܡ̈ܥ̈ܒ̈ܕ̈ ܠ̈ܒ̈ܪ̈ ܫ̈ܪ̈ܝ̈ ܠ̈ܝ̈ܫ̈ܘ̈ ܕ̈ܡ̈ܪ̈ܝ̈ ܕ̈ܚ̈ܝ̈ܐ̈ ܠ̈ܗ̈ ܠ̈ܡ̈ܫ̈ܪ̈ܝ̈ ܠ̈ܗ̈ ܒ̈ܫ̈ܘ̈ܒ̈ܚ̈ ܬ̈ܬ̈ܟ̈ܠ̈ ܕ̈ܡ̈ܘ̈ܬ̈. 11 ܐ̈ܠ̈ܐ ܚ̈ܙ̈ܝ̈ܢ̈ ܚ̈ܢ̈ܢ̈ ܕ̈ܡ̈ܩ̈ܕ̈ܫ̈ ܘܕ̈ܡ̈ܩ̈ܕ̈ܫ̈ ܡ̈ܢ ܚ̈ܕ̈ ܟ̈ܠ̈ ܚ̈ܕ̈ ܡ̈ܢ ܗ̈ܘ̈ ܕ̈ܥ̈ܠ̈ ܡ̈ܬ̈ܚ̈ܙ̈ܐ ܠ̈ܗ̈ ܕ̈ܠ̈ܐ ܡ̈ܬ̈ܒ̈ܗ̈ܬ̈ ܠ̈ܡ̈ܩ̈ܪ̈ܝ̈ ܠ̈ܗ̈ ܐ̈ܚ̈ܝ̈ ܠ̈ܗ̈. 12 ܐ̈ܡ̈ܪ̈ ܐ̈ܢ̈ܐ ܐ̈ܫ̈ܡ̈ ܠ̈ܐ̈ܚ̈ܝ̈ ܐ̈ܒ̈ܪ̈ ܠ̈ܒ̈ܝ̈ܬ̈ ܐ̈ܚ̈ܝ̈ ܐ̈ܫ̈ܒ̈ܚ̈ ܠ̈ܟ̈ ܒ̈ܓ̈ܘ̈ ܟ̈ܢ̈ܫ̈ܬ̈ܐ̈.

4 Contestante Deo signis et portentis et variis virtutibus et Spiritus sancti distributionibus secundum suam voluntatem. 5 Non enim angelis subjecit Deus orbem terræ futurum, de quo loquimur. 6 Testatus autem est in quodam loco quis dicens : Quid est homo quod memor es ejus, aut filius hominis quoniam visitas eum? 7 Minuisti eum paulo minus ab angelis, gloria et honore coronasti eum, et constituisti eum super opera manuum tuarum, 8 Omnia subjecisti sub pedibus ejus. In eo enim quod ei omnia subjecit nihil dimisit non subjectum ei : nunc autem necdum videmus omnia subjecta ei. 9 Eum autem qui modico quam angeli minoratus est videmus Jesum propter passionem mortis gloria et honore coronatum, ut gratia Dei pro omnibus gustaret mortem. 10 Decebat enim eum, propter quem omnia et per quem omnia, qui multos filios in gloriam adduxerat, auctorem salutis eorum per passiones consummare. 11 Qui enim sanctificat et sanctificantur, ex uno omnes. Propter quam causam non confunditur fratres eos vocare, 12 Dicens : Nuntiabo nomen tuum fratribus tuis, in medio ecclesiæ laudabo te.

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ, β', γ'.

13 Καὶ πάλιν· Ἐγὼ ἔσομαι πεποιθὼς ἐπ' αὐτῷ. Καὶ πάλιν· Ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία ἃ μοι ἔδωκεν ὁ θεός. 14 Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινώνηκεν αἵματος καὶ σαρκός, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχεν τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτ' ἔστιν τὸν διάβολον, 15 Καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλίας. 16 Οὐ γὰρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται. 17 Ὅθεν ὤφειλεν κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν θεόν, εἰς τὸ ἱλάσκεσθαι τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ. 18 Ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθείς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.

ΚΕΦ. γ'.

1 Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν [Χριστὸν] Ἰησοῦν, 2 Πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν, ὡς καὶ Μωϋσῆς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. 3 Πλείονος γὰρ οὗτος δόξης παρὰ Μωϋσῆν ἠξίωται καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου ὁ κατασκευάσας αὐτόν. 4 Πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπό τινος, ὁ δὲ πάντα κατασκευάσας θεός.

ܠܘܬ ܥܒܪܝܐ ❖ ܒ ❖ ܚ ❖ ܐ

13 ܘܬܘܒ ܐܡܪ ܐܢܐ ܐܗܘܐ ܒܗ ܗܝܡܢ ܘܬܘܒ ܐܡܪ ܗܐ ܐܢܐ ܘܛܘܪܐ ܕܝ ܝܗܒ ܠܝ ܐܠܗܐ . 14 ܡܛܠ ܗܟܝܠ ܕܛܘܪܐ ܕܝ ܐܫܬܬܦܘ ܒܣܐ ܘܕܡܐ ܐܦ ܗܘ ܒܕܡܝܘܬܗ ܫܪܟ ܒܗܝܢ ܕܝܢ ܕܒܝܕܗ ܗܘ ܡܘܬܐ ܕܗܘ ܫܠܛܢܐ ܕܡܘܬܐ ܐܝܬܝ ܠܗ ܕܗܘ ܐܝܟ ܕܝܠܦ ܐܝܬ ܠܗ ܫܠܛܢ ܒܡܘܬܐ ܐܦ

5 Καὶ Μωϋσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ὡς θεράπων εἰς μαρτύριον τῶν λαληθησομένων, 6 Χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, οὗ οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς, ἐὰν τὴν παρρησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν. 7 Διό, καθὼς λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, 8 Μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, 9 Οὗ ἐπείρασαν [με] οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν δοκιμασίᾳ καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου τεσσεράκοντα ἔτη. 10 Διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ ταύτῃ καὶ εἶπον· Ἀεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ· αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς μου, 11 Ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου· Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. 12 Βλέπετε, ἀδελφοί, μήποτε ἔσται ἔν τινι ὑμῶν καρδία πονηρὰ ἀπιστίας ἐν τῷ ἀποστῆναι ἀπὸ θεοῦ ζῶντος, 13 Ἀλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἄχρις οὗ τὸ σήμερον καλεῖται, ἵνα μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ ὑμῶν ἀπάτῃ τῆς ἁμαρτίας· 14 Μέτοχοι γὰρ τοῦ Χριστοῦ γεγόναμεν, ἐάνπερ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν. 15 Ἐν τῷ λέγεσθαι· Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ· 16 Τίνες γὰρ ἀκούσαντες παρεπίκραναν; ἀλλ' οὐ πάντες οἱ ἐξελθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωϋσέως;

5 ܘܡܘܫܐ ܐܝܟ ܕܚܐ ܒܟܠ ܒܝܬܗ ܗܘ ܫܪܝܪ ܐܝܟ ܓܒܪܐ ܕܫܡܫ ܠܡܣܗܕܘܬܐ ܥܠ ܡܐ ܕܢܬܡܠܠ ܐܝܬ ܠܗܘܢ

17 Τίσιν δὲ προσώχθισεν τεσσεράκοντα ἔτη; οὐχὶ τοῖς ἁμαρτήσασιν; ὧν τὰ κῶλα ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ. 18 Τίσιν δὲ ὤμοσεν μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ εἰ μὴ τοῖς ἀπειθήσασιν; 19 Καὶ βλέπομεν ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν.

ΚΕΦ. δ'.

1 ΦΟΒΗΘΩΜΕΝ οὖν μήποτε καταλειπομένης ἐπαγγελίας εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ δοκῇ τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκέναι. 2 Καὶ γάρ ἐσμεν εὐηγγελισμένοι καθάπερ κἀκεῖνοι· ἀλλ' οὐκ ὠφέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους μὴ συνκεκερασμένος τῇ πίστει τοῖς ἀκούσασιν. 3 Εἰσερχόμεθα γὰρ εἰς τὴν κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἴρηκεν· Ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου· Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου, καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γενηθέντων. 4 Εἴρηκεν γάρ που περὶ τῆς ἑβδόμης οὕτως· Καὶ κατέπαυσεν ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ. 5 Καὶ ἐν τούτῳ πάλιν· Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. 6 Ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τινὰς εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν, καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες οὐκ εἰσῆλθον δι' ἀπείθειαν, 7 Πάλιν τινὰ ὁρίζει ἡμέραν, Σήμερον, ἐν Δαυεὶδ λέγων μετὰ τοσοῦτον χρόνον, καθὼς προείρηται· Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν.

17 Quibus autem infensus est quadraginta annis? nonne illis qui peccaverunt? quorum cadavera prostrata sunt in deserto. 18 Quibus autem juravit non introire in requiem ipsius, nisi illis qui increduli fuerunt? 19 Et videmus quia non potuerunt introire propter incredulitatem.

CAPUT IV.

1 Timeamus ergo ne forte relicta pollicitatione introeundi in requiem ejus existimetur aliqui ex vobis deesse. 2 Etenim et nobis nuntiatum est quemadmodum et illis: sed non profuit illis sermo auditus, non admixtus fidei ex his quæ audierunt. 3 Ingrediemur enim in requiem qui credidimus, quemadmodum dixit: Sicut juravi in ira mea: Si introibunt in requiem meam, et quidem operibus ab institutione mundi factis. 4 Dixit enim quodam loco de die septima sic: Et requievit Dominus die septima ab omnibus operibus suis. 5 Et in isto rursum: Si introibunt in requiem meam. 6 Quoniam ergo superest quosdam introire illam, et ii quibus prioribus adnuntiatum est non introierunt propter incredulitatem, 7 Iterum terminat diem quendam, Hodie, in David dicendo post tantum temporis, sicut supra dictum est: Hodie si vocem ejus audieritis, nolite obdurare corda vestra.

8 Εἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς κατέπαυσεν, οὐκ ἂν περὶ ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας. 9 Ἄρα ἀπολείπεται σαββατισμὸς τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ. 10 Ὁ γὰρ εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ καὶ αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὥσπερ ἀπὸ τῶν ἰδίων ὁ θεός. 11 Σπουδάσωμεν οὖν εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πέσῃ τῆς ἀπειθείας. 12 Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ καὶ ἐνεργὴς καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον καὶ διϊκνούμενος ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς καὶ πνεύματος, ἁρμῶν τε καὶ μυελῶν, καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδίας· 13 Καὶ οὐκ ἔστιν κτίσις ἀφανὴς ἐνώπιον αὐτοῦ, πάντα δὲ γυμνὰ καὶ τετραχηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος. 14 Ἔχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν διεληλυθότα τοὺς οὐρανούς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας. 15 Οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συνπαθῆσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα χωρὶς ἁμαρτίας. 16 Προσερχώμεθα οὖν μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεος καὶ χάριν εὕρωμεν εἰς εὔκαιρον βοήθειαν.

ΚΕΦ. ε'.

1 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν,

8 Nam si eis Jesus requiem præstitisset, numquam de alia loqueretur posthac die. 9 Itaque relinquitur sabbatismus populo Dei. 10 Qui enim ingressus est in requiem ejus, etiam ipse requievit ab operibus suis sicut a suis Deus. 11 Festinemus ergo ingredi in illam requiem, ut ne in id ipsum quis incidat incredulitatis exemplum. 12 Vivus enim est Dei sermo et efficax et penetrabilior omni gladio ancipiti, et pertingens usque ad divisionem animæ ac spiritus, compagum quoque et medullarum, et discretor cogitationum et intentionum cordis: 13 Et non est ulla creatura invisibilis in conspectu ejus, omnia autem nuda et aperta sunt oculis ejus, ad quem nobis sermo. 14 Habentes ergo pontificem magnum, qui penetravit cælos, Jesum Filium Dei, teneamus confessionem. 15 Non enim habemus pontificem qui non possit compati infirmitatibus nostris, temptatum autem per omnia pro similitudine absque peccato. 16 Adeamus ergo cum fiducia ad thronum gratiæ, ut misericordiam consequamur et gratiam inveniamus in auxilio oportuno.

CAPUT V.

1 Omnis namque pontifex ex hominibus adsumptus pro hominibus constituitur in his quæ sunt ad Deum, ut offerat dona et sacrificia pro peccatis.

2 Μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσιν καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς
περίκειται ἀσθένειαν, 3 Καὶ δι' αὐτὴν
ὀφείλει, καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτως
καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν περὶ
ἁμαρτιῶν. 4 Καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμ-
βάνει τὴν τιμήν, ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ
τοῦ θεοῦ, καθώσπερ καὶ Ἀαρών.
5 Οὕτως καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν
ἐδόξασεν γενηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ
λαλήσας πρὸς αὐτόν· Υἱός μου εἶ σύ
ἐγω σήμερον γεγέννηκά σε· 6 Καθὼς
καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν
αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.
7 Ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ
δεήσεις τε καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν
δυνάμενον σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου
μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων
προσενέγκας καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς
εὐλαβείας, 8 Καίπερ ὢν υἱός, ἔμαθεν
ἀφ' ὧν ἔπαθεν τὴν ὑπακοήν, 9 Καὶ
τελειωθεὶς ἐγένετο πᾶσιν τοῖς ὑπα-
κούουσιν αὐτῷ αἴτιος σωτηρίας αἰω-
νίου, 10 Προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ
ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελ-
χισεδέκ. 11 Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ
λόγος καὶ δυσερμήνευτος λέγειν,
ἐπεὶ νωθροὶ γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς.

2 ܕܢܬܘܟ ܥܡ ܓܗܠܐ ܘܛܥܝܐ ܕܠܗܘܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܦ ܗܘ ܒܟܪܝܗ ܣܒܝܒ ܒܫܘܠܝܢܐ ܘܡܛܠ ܗܢܐ ܐܝܟ ܕܥܠ ܥܡܐ ܗܟܢܐ ܐܦ ܥܠ ܢܦܫܗ ܕܢܩܪܒ ܩܘܪܒܢ ܥܠ ܚܛܗܘܗܝ ܐܦ ܠܐ ܓܒܪܐ ܠܢܦܫܗ ܢܣܒ ܝܩܪܐ ܐܠܐ ܡܢ ܕܡܬܩܪܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܝܟ ܐܗܪܘܢ ܐܦ ܗܟܢܐ ܠܐ ܡܫܒܚ ܐܦ ܡܫܝܚܐ ܢܦܫܗ ܕܢܬܝܩܪ ܕܟܗܢܐ ܐܠܐ ܡܢ ܕܡܠܠ ܥܡܗ ܐܠܗܐ ܕܒܪܝ ܐܢܬ ܐܢܬ ܐܢܐ ܝܘܡܢܐ ܝܠܕܬܟ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܐܦ ܒܐܚܪܬܐ ܐܢܬ ܟܗܢܐ ܠܥܠܡ ܥܠ ܣܕܪ ܡܠܟܝܨܕܩ ܗܘ ܒܝܘܡܬܐ ܕܒܣܪܗ ܒܥܐ ܘܕܡܥܐ ܣܓܝܐ ܩܪܒ ܘܐܬܩܒܠ ܡܢ ܕܝܟܠ ܠܡܦܪܩܘܗܝ ܡܢ ܡܘܬܐ ܒܥܘܬ ܘܕܡܥܐ ܣܓܝܐ ܘܐܬܩܒܠ ܡܢ ܕܝܟܠ ܠܡܦܪܩܘܗܝ ܡܢ ܡܘܬܐ ܒܥܘܬ ܘܕܡܥܐ ܣܓܝܐ ܘܐܬܩܒܠ ܡܢ ܕܝܟܠ ܠܡܦܪܩܘܗܝ ܡܢ ܡܘܬܐ ܒܥܘܬ ܘܕܡܥܐ ܣܓܝܐ ܘܐܬܩܒܠ ܡܢ ܕܝܟܠ ܠܡܦܪܩܘܗܝ ܡܢ ܡܘܬܐ ܒܥܘܬ ܘܕܡܥܐ ܣܓܝܐ ܘܐܬܩܒܠ ܡܢ ܕܝܟܠ ܠܡܦܪܩܘܗܝ ܡܢ ܡܘܬܐ ܒܥܘܬ ܘܕܡܥܐ ܣܓܝܐ ܘܐܬܩܒܠ ܡܢ ܕܝܟܠ ܠܡܦܪܩܘܗܝ ܡܢ ܡܘܬܐ ܒܥܘܬ ܘܕܡܥܐ ܣܓܝܐ ܘܐܬܩܒܠ ܡܢ ܕܝܟܠ ܠܡܦܪܩܘܗܝ ܡܢ ܡܘܬܐ ܒܥܘܬ ܘܕܡܥܐ ܣܓܝܐ ܘܐܬܩܒܠ ܡܢ ܕܝܟܠ ܠܡܦܪܩܘܗܝ ܡܢ ܡܘܬܐ ܒܥܘܬ ܘܕܡܥܐ ܣܓܝܐ ܘܐܬܩܒܠ ܡܢ ܕܝܟܠ ܠܡܦܪܩܘܗܝ ܡܢ ܡܘܬܐ ܒܥܘܬ ܘܕܡܥܐ ܣܓܝܐ ܘܐܬܩܒܠ ܡܢ ܕܝܟܠ ܠܡܦܪܩܘܗܝ ܡܢ ܡܘܬܐ ܒܥܘܬ ܘܕܡܥܐ ܣܓܝܐ ܘܐܬܩܒܠ ܡܢ ܕܝܟܠ ܠܡܦܪܩܘܗܝ ܡܢ ܡܘܬܐ ܒܥܘܬ ܘܕܡܥܐ ܣܓܝܐ ܘܐܬܩܒܠ ܡܢ ܕܝܟܠ ܠܡܦܪܩܘܗܝ ܡܢ ܡܘܬܐ ܒܥܘܬ ܘܕܡܥܐ ܣܓܝܐ ܘܐܬܩܒܠ ܡܢ ܕܝܟܠ ܠܡܦܪܩܘܗܝ ܡܢ ܡܘܬܐ ܒܥܘܬ ܘܕܡܥܐ ܣܓܝܐ ܘܐܬܩܒܠ ܡܢ ܕܝܟܠ ܠܡܦܪܩܘܗܝ ܡܢ ܡܘܬܐ ܒܥܘܬ ܘܕܡܥܐ ܣܓܝܐ ܘܐܬܩܒܠ ܡܢ ܕܝܟܠ ܠܡܦܪܩܘܗܝ ܡܢ ܡܘܬܐ ܒܥܘܬ ܘܕܡܥܐ ܣܓܝܐ ܘܐܬܩܒܠ ܡܢ ܕܝܟܠ ܠܡܦܪܩܘܗܝ ܡܢ ܡܘܬܐ ܒܥܘܬ ܘܕܡܥܐ ܣܓܝܐ ܘܐܬܩܒܠ ܡܢ ܕܝܟܠ ܠܡܦܪܩܘܗܝ ❖

2 Qui condolere possit his qui ignoranter errant, quoniam et ipse circumdatus est infirmitate, 3 Et propterea debet, quemadmodum et pro populo, ita etiam pro semet ipso offerre pro peccatis. 4 Nec quisquam sumit sibi honorem, sed qui vocatur a Deo, tamquam Aaron. 5 Sic et Christus non semet ipsum clarificavit ut pontifex fieret, sed qui locutus est ad eum: Filius meus es tu, ego hodie genui te: 6 Quemadmodum et in alio dicit: Tu es sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech. 7 Qui in diebus carnis suæ, præces supplicationesque ad eum qui possit salvum illum a morte facere cum clamore valido et lacrimis offerens, et exauditus pro sua reverentia: 8 Et quidem cum esset Filius, didicit ex his quæ passus est obœdientiam, 9 Et consummatus factus est omnibus obtemperantibus sibi causa salutis æternæ, 10 Appellatus a Deo pontifex juxta ordinem Melchisedech. 11 De quo grandis nobis sermo et interpretabilis ad dicendum, quoniam imbecilles facti estis ad audiendum.

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ, ε', ϛ'.

12 Καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν χρόνον, πάλιν χρείαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς τίνα τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ θεοῦ, καὶ γεγόνατε χρείαν ἔχοντες γάλακτος, οὐ στερεᾶς τροφῆς. 13 Πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος ἄπειρος λόγου δικαιοσύνης, νήπιος γάρ ἐστιν· 14 Τελείων δέ ἐστιν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν διὰ τὴν ἕξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα ἐχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ τε καὶ κακοῦ.

ΚΕΦ. ϛ'.

1 ΔΙΟ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ λόγον ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώμεθα, μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ θεόν, 2 Βαπτισμῶν διδαχῆς, ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀναστάσεώς τε νεκρῶν, καὶ κρίματος αἰωνίου. 3 Καὶ τοῦτο ποιήσομεν, ἐάνπερ ἐπιτρέπῃ ὁ θεός. 4 Ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἅπαξ φωτισθέντας γευσαμένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου καὶ μετόχους γενηθέντας πνεύματος ἁγίου 5 Καὶ καλὸν γευσαμένους θεοῦ ῥῆμα δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος, 6 Καὶ παραπεσόντας, πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καὶ παραδειγματίζοντας.

ܟܬܒ ܠܥܒܪܝܐ ܐ ܘ ܒ ✣ ✣ ✣

12 ܐܦ ܡܛܠ ܕܐܢ ܐܬܘܢ ܐܝܟ ܡܠܦܢ̈ܐ ܒܙܒܢܐ ܡܬܚܣܪ ܐܬ ܠܟܘܢ ܕܢܬܠܦܘܢ ܡܢ ܫܘܪܝ̈ܐ ܩܠܝ̈ܠܐ ܕܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܘܐܬܘ ܐܝܟ ܕܨܒ̈ܝܢ ܚܠܒܐ ܘܠܐ ܡܐܟܠܬܐ ܩܫܝ̈ܬܐ ܗܘ ܕܟܠ ܡܢ ܕܡܬܚܠܒ ܚܠܒܐ ܠܐ ܡܫܬܬܦ ܒܡܠܬ ܙܕܩܐ ܛܠܝܐ ܗܘ ܐܦ ܡܐܟܠܬܐ ܩܫܝ̈ܬܐ ܠܓܡܝ̈ܪܐ ܐܝܬ ܠܗ ܕܚܘܫܒ̈ܢܗܘܢ ܡܬܪܓܠ̈ܝܢ ܠܡܦܠܚ ܒܝܢ ܛܒ ܘܒܝܫ ✣ ✣ ✣

ܦܨ̈ܠ ✣ ✣ ✣ ✣

1 ܡܛܠ ܗܟܝܠ ܢܫܒܩ ܡܢ ܫܘܪܝ̈ܐ ܩܠܝ̈ܠܐ ܕܡܫܝܚܐ ܘܢܬܪܓܫ ܠܓܡܝ̈ܪܘܬܐ ܘܠܐ ܢܫܕ ܬܐܣܝܣ ܬܪܥܝܬܐ ܕܬܘܒܐ ܡܢ ܥܒ̈ܕܐ ܡܝ̈ܬ̈ܐ ܘܗܝܡܢܘܬܐ ܒܐܠܗܐ 2 ܘܡܫܟܚܬ ܡܥܡܕ̈ܢ̈ܐ ܘܣܡܟ ܐܝܕ̈ܐ ܘܩܝܡܬܐ ܕܡ̈ܝܬ̈ܐ ܘܕܕܝܢܐ ܕܥܠܡܐ 3 ܘܗܕܐ ܢܥܒܕ ܐܢ ܡܫܬܒܩ ܠܢ ܡܪܝܐ 4 ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܠܐ ܠܐ ܠܐ ܕܐܢ ܐܝܬ ܠܗ ܕܢܬܢܘܪ ܘܢܛܥܡ ܢܣܒ ܡܢ ܛܒ̈ܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܘܢܗܘܐ ܫܘܬܦ ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ 5 ܘܢܛܥܡ ܛܒ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ ܘܚܝ̈ܠ̈ܐ ܕܥܠܡܐ ܕܐܬܐ 6 ܘܢܬܦܠ̈ܓܘ ܠܐ ܡܫܬܒܩ ܠܗ̈ܘ ܕܢܬܚܕܬ̈ܘ ܠܬܒ̈ܬܐ ܕܨܠ̈ܒ̈ܝܢ ܠܗ̈ܘ ܠܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܘܡܫܘܠ̈ܛ̈ܢ ܠܗ̈ܘ ܒܗ ✣ ✣ ✣

AD HEBRÆOS, V. VI.

12 Etenim cum deberetis magistri esse propter tempus, rursum indigetis ut vos doceamini quæ sint elementa exordii sermonum Dei, et facti estis quibus lacte opus sit, non solido cibo. 13 Omnis enim qui lactis est particeps, expers est sermonis justitiæ: parvulus enim est: 14 Perfectorum autem est solidus cibus, eorum qui pro consuetudine exercitatos habent sensus ad discretionem boni ac mali.

CAPUT VI.

1 QUAPROPTER intermittentes inchoationis Christi sermonem, ad perfectionem feramur, non rursum jacientes fundamentum pœnitentiæ ab operibus mortuis et fidei ad Deum, 2 Baptismatum doctrinæ, impositionis quoque manuum ac resurrectionis mortuorum et judicii æterni. 3 Et hoc faciemus, si quidem permiserit Deus. 4 Inpossibile est enim eos qui semel sunt inluminati, gustaverunt etiam donum cæleste et participes sunt facti Spiritus sancti, 5 Gustaverunt nihilominus bonum Dei verbum virtutesque sæculi venturi, 6 Et prolapsi sunt, renovari rursum ad pœnitentiam, rursum crucifigentes sibimet ipsis Filium Dei et ostentui habentes.

7 Γῆ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ' αὐτῆς
ἐρχόμενον πολλάκις ὑετὸν, καὶ τίκτουσα
βοτάνην εὔθετον ἐκείνοις δι' οὓς καὶ
γεωργεῖται, μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ
τοῦ θεοῦ· 8 Ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας
καὶ τριβόλους ἀδόκιμος καὶ κατάρας
ἐγγύς, ἧς τὸ τέλος εἰς καῦσιν. 9 Πε-
πείσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν, ἀγαπητοί, τὰ
κρείσσονα καὶ ἐχόμενα σωτηρίας, εἰ καὶ
οὕτως λαλοῦμεν. 10 Οὐ γὰρ ἄδικος ὁ
θεὸς ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν καὶ
τῆς ἀγάπης ἧς ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα
αὐτοῦ, διακονήσαντες τοῖς ἁγίοις καὶ
διακονοῦντες. 11 Ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκα-
στον ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι
σπουδὴν πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς
ἐλπίδος ἄχρι τέλους, 12 Ἵνα μὴ νωθροὶ
γένησθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πίστεως
καὶ μακροθυμίας κληρονομούντων τὰς
ἐπαγγελίας. 13 Τῷ γὰρ Ἀβραὰμ ἐπαγ-
γειλάμενος ὁ θεός, ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς
εἶχεν μείζονος ὀμόσαι, ὤμοσεν καθ' ἑαυ-
τοῦ, 14 Λέγων· Εἰ μὴν εὐλογῶν εὐλο-
γήσω σε καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε·
15 Καὶ οὕτως μακροθυμήσας ἐπέτυχεν
τῆς ἐπαγγελίας. 16 Ἄνθρωποι γὰρ
κατὰ τοῦ μείζονος ὀμνύουσιν, καὶ
πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας εἰς βε-
βαίωσιν ὁ ὅρκος· 17 Ἐν ᾧ περισσότερον
βουλόμενος ὁ θεὸς ἐπιδεῖξαι τοῖς κληρο-
νόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον
τῆς βουλῆς αὐτοῦ ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ,

7 ܐܪܥܐ ܓܝܪ ܕܫܬܝܐ ܠܡܛܪܐ ܕܐܬܐ ܥܠܝܗ ܒܟܠ ܙܒܢ ܘܡܝܠܕ ܥܣܒܐ ܛܒܬܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܥܒܕ ܠܗܘܢ ܐܦ ܐܢܘܢ ܡܬܒܪܟ ܡܢ ܐܠܗܐ ܒܪܟܬܐ ܗܘ ܕܢܦܩ ܘܡܝܠܕ ܩܘܣܡܐ ܘܚܪܝܐ ܠܐ ܡܬܩܒܠ ܐܠܐ ܠܡܠܘܬ ܠܥܠ ܘܩܪܝܒ ܠܡܠܘܬ ܠܡܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܚܪܝܬܐ ܠܡܬܩܛܪܘ ܘܠܡܬܘܩܕܐ ܠܡܢ ܕܐܬ ܠܗ ܐܚܪܝܬܐ ܠܡܬܩܛܪܘ ܘܠܡܬܘܩܕܐ ܠܡܢ ܕܐܬ ܠܗ ܐܚܪܝܬܐ ܠܡܬܩܛܪܘ ❖ 9 ܐܦ ܐܢܚܢܢ ܒܟ ܚܒܝܒܝ ܡܫܬܘܒܝܢ ܐܢܚܢ ܠܛܒ ܘܠܩܪܝܒ ܠܦܘܪܩܢ ܐܦ ܗܟܢܐ ܡܡܠܠ ܐܢܚܢ ܠܟ ܠܐ ܓܝܪ ܥܘܠܐ ܐܠܗܐ ܕܢܫܟܚ ܥܒܕܟ ܘܚܘܒܬ ܫܡܗ ܕܐܬܚܘܝܬ ܒܗ ܒܡܫܡܫܢܘܬܟ ܠܩܕܝܫܐ ܘܡܫܡܫ ܠܗ ܘܢܬܚܘܐ ܕܟܠ ܚܕ ܡܢ ܟܘܢ ܒܫܘܬܦܘܬܐ ܕܫܘܒܪܐ ܕܢܦܫ ܠܫܠܡ ܘܠܐ ܢܗܘܘܢ ܟܫܠܝܢ ܐܠܐ ܡܬܡܠܟܝܢ ܒܡܢ ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ ܘܒܣܒܠܢܘܬܐ ܢܘܪܬܘܢ ܠܘܥܕܐ ❖ 13 ܐܒܪܗܡ ܓܝܪ ܟܕ ܐܬܚܙܐ ܠܗ ܐܠܗܐ ܠܡܐ ܕܠܝܬ ܠܗ ܕܝܢ ܕܢܫܒܥ ܒܗ ܐܠܐ ܒܢܦܫܗ ܐܫܒܥ ܠܗ ܐܡܪ ❖ ○ ❖ ❖ ○ ❖ ❖ ○ ❖

18 "Ινα διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι τὸν θεόν, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος, 19 ἣν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, 20 "Οπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδὲκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.

ΚΕΦ. ζ'.

1 ΟΥΤΟΣ γὰρ ὁ Μελχισεδέκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὁ συναντήσας Ἀβραὰμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων καὶ εὐλογήσας αὐτόν, 2 Ὡι καὶ δεκάτην ἀπὸ πάντων ἐμέρισεν Ἀβραάμ, πρῶτον μὲν ἑρμηνευόμενος βασιλεὺς δικαιοσύνης, ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλήμ, ὅ ἐστιν βασιλεὺς εἰρήνης, 3 Ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν μήτε ζωῆς τέλος ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ, μένει ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές. 4 Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος οὗτος, ᾧ καὶ δεκάτην Ἀβραὰμ ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ πατριάρχης. 5 Καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν Λευεὶ τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τοῦτ' ἔστιν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς ὀσφύος Ἀβραάμ·

18 ܕܬܪܝܢ ܕܠܐ ܡܬܗܦܟܝܢ ܐܝܬ ܠܢ ܕܢܫܬܘܩ ܐܠܗܐ ܚܝܠܐ ܬܘܒ ܕܢܗܘܐ ܠܢ ܬܘܬܒܐ ܕܡܬܚܣܝܢ ܒܗ ܢܚܙܩ ܒܣܒܪܐ ܕܡܛܠ ܕܡܛܝܐ ܠܢ ܒܗ ܐܝܟ ܕܐܢ ܐܝܬ ܠܢ ܐܢܟܘܪܐ ܕܢܦܫܐ ܕܡܫܪܝܐ ܘܩܝܡܐ ܘܥܠ ܠܓܘ ܡܥܪܒ ܠܓܘ ܠܒܝܬ ܩܕܫ ܕܦܪܟܡܐ ܐܝܟ ܕܐܢ ܐܝܬ ܠܢ ܐܢܟܘܪܐ ܕܢܦܫܐ ܕܡܫܪܝܐ ܘܩܝܡܐ ܘܥܠ ܠܓܘ ܡܥܪܒ ܠܓܘ ܠܒܝܬ ܩܕܫ ܕܦܪܟܡܐ 19 ܕܥܠ ܕܢܦܫܐ ܕܡܫܪܝܐ ܘܩܝܡܐ ܘܥܠ ܠܓܘ ܡܥܪܒ ܠܓܘ ܠܒܝܬ ܩܕܫ ܕܦܪܟܡܐ ܕܥܠ ܕܢܦܫܐ ܕܡܫܪܝܐ ܘܩܝܡܐ ܘܥܠ ܠܓܘ ܡܥܪܒ ܠܓܘ ܠܒܝܬ ܩܕܫ ܕܦܪܟܡܐ 20 ܕܥܠ ܕܢܦܫܐ ܕܡܫܪܝܐ ܘܩܝܡܐ ܘܥܠ ܠܓܘ ܡܥܪܒ ܠܓܘ ܠܒܝܬ ܩܕܫ ܕܦܪܟܡܐ ❖

ܦܪܩ ❖ ܙ ❖

1 ܗܢܐ ܓܝܪ ܡܠܟܝܨܕܩ ܡܠܟܐ ܕܫܠܡ ܟܗܢܐ ܕܐܠܗܐ ܥܠܝܐ ܕܐܬܩܒܠ ܠܐܒܪܗܡ ܟܕ ܗܦܟ ܡܢ ܩܛܠ ܡܠܟܐ ܘܒܪܟ ܠܗ ܠܗ ܐܦ ܕܦܠܓ ܠܗ ܡܢ ܟܠ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܒܪܗܡ ܩܪܝ ܫܡܗ ܕܡܠܟܐ ܕܙܕܩ ܘܗܘ ܐܦ ܡܠܟܐ ܕܫܠܡ ܕܗܘ ܡܠܟܐ ܕܫܠܡܐ 3 ܕܠܐ ܐܒ ܠܗ ܘܠܐ ܐܡ ܠܗ ܘܠܐ ܝܘܚܣܢ ܠܗ ܘܠܐ ܫܘܪܝܐ ܕܝܘܡܝܢ ܘܠܐ ܣܘܦ ܕܚܝܐ ܠܗ ܐܠܐ ܕܡܬܕܡܐ ܠܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܩܐܡ ܟܗܢ ܠܥܠܡ ܠܥܠܡܝܢ ܘܬܘ ܚܙܘ ܥܠ ܥܠܬܐ ܕܗܢܐ ܕܐܦ ܐܒܗܬܢ ܐܒܪܗܡ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܝܗܒ ܠܗ ܥܫܪ ܡܢ ܫܠܝܐ ܘܟܗܢܘܬܐ ܕܠܘܝ ܡܩܒܠܝܢ ܦܩܕܢܐ ܕܢܥܫܪ ܠܥܡܐ ܐܦ ܗܢܘܢ ܐܚܝܗܘܢ ܐܦ ܗܢܘܢ ܢܦܩܘ ܡܢ ܡܬܢܝ ܐܒܪܗܡ ·

18 Ut per duas res inmobiles, quibus impossibile est mentiri Deum, fortissimum solacium habeamus qui confugimus ad tenendam propositam spem, 19 Quam sicut ancoram habemus animæ tutam ac firmam et incedentem usque in interiora velaminis, 20 Ubi præcursor pro nobis introiit Jesus, secundum ordinem Melchisedech pontifex factus in æternum.

CAPUT VII.

1 Hic enim Melchisedech, rex Salem, sacerdos Dei summi, qui obviavit Abrahæ regresso a cæde regum et benedixit ei, 2 Cui decimas omnium divisit Abraham, primum quidem qui interpretatur rex justitiæ, deinde autem et rex Salem, quod est rex pacis, 3 Sine patre, sine matre, sine genealogia, neque initium dierum neque finem vitæ habens, adsimilatus autem Filio Dei, manet sacerdos in perpetuum. 4 Intuemini autem quantus sit hic, cui et decimas dedit de præcipuis Abraham patriarcha. 5 Et quidem de filiis Levi sacerdotium accipientes mandatum habent decimas sumere a populo secundum legem, id est a fratribus suis, quamquam et ipsi exierint de lumbis Abrahæ :

6 Ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν δεδεκάτωκεν Ἀβραάμ, καὶ τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκεν. 7 Χωρὶς πάσης ἀντιλογίας τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. 8 Καὶ ὧδε μὲν δεκάτας ἀποθνήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν, ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. 9 Καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν, διὰ Ἀβραὰμ καὶ Λευὶς ὁ δεκάτας λαμβάνων δεδεκάτωται· 10 Ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὀσφύϊ τοῦ πατρὸς ἦν ὅτε συνήντησεν αὐτῷ ὁ Μελχισεδέκ. 11 Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευειτικῆς ἱερωσύνης ἦν, ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῆς νενομοθέτηται, τίς ἔτι χρεία κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδὲκ ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερέα καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν λέγεσθαι; 12 Μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις γίνεται. 13 Ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται ταῦτα, φυλῆς ἑτέρας μετέσχηκεν, ἀφ' ἧς οὐδεὶς προσέσχηκεν τῷ θυσιαστηρίῳ· 14 Πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐξ Ἰούδα ἀνατέταλκεν ὁ Κύριος ἡμῶν. εἰς ἣν φυλὴν περὶ ἱερέων οὐδὲν Μωϋσῆς ἐλάλησεν. 15 Καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ κατὰ τὴν ὁμοιότητα Μελχισεδὲκ ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτερος, 16 Ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκίνης γέγονεν ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου.

6 ܘܗܘ ܕܠܐ ܡܬܝܚܫ ܒܗܘܢ ܩܒܠ ܥܣܪ̈ܝܢ ܡܢ ܐܒܪܗܡ ܘܒܪܟ ܠܗ̇ ܠܗܘ ܕܗ̇ܘ ܕܝܠܗ ܗ̇ܘ ܕܡ̈ܘܥܕ̈ܐ ܐܬܝܗܒ ܠܗ̇. 7 ܘܠܐ ܡܫܬܟ̈ܚ ܟܠ ܡܕ̈ܒܪ̈ܢܘܬܐ ܕܡ̈ܢ ܕܝܠ ܕܙܥܘܪ ܡܬܒܪܟ ܡܢ ܕܪܒ. 8 ܘܗܟܢܐ ܒܗ̇ܢ ܕܡ̈ܘ ܕܥ̈ܣܪ̈ܝܢ ܐܢܫ̈ܐ ܡ̈ܝܬ̈ܐ ܡܩܒ̈ܠܝܢ ܘܗ̇ܢ ܕܡ̈ܘ ܕܬܡ ܡ̈ܣܗ̈ܕ ܕܚ̈ܝ. 9 ܘܐܦ ܐܝܟ ܕܐܡ̈ܪ ܐ̈ܢ ܐܡ̈ܪ ܕܒܐܒܪܗܡ ܥ̈ܣܪ ܠܘܝ ܕܩܒ̈ܠ ܥ̈ܣܪ̈ܝܢ ܐ̈ܬܥ̈ܣܪ. 10 ܐܦ ܥܕ̈ܝܢ ܗ̇ܘ ܒܚܨ̈ܐ ܕܐܒܘܗ̇ ܟܕ ܐ̈ܬܪ̈ܥܝ ܠܗ̇ ܡܠܟܝ̈ܨ̈ܕܩ. 11 ܐ̈ܢ ܗ̇ܟ̈ܝ ܒܟ̈ܠܝܬ̈ܐ ܗ̇ܘܬ ܒܟ̈ܗܢܘܬ̈ܐ ܠ̈ܘܝ̈ܬ̈ܝܐ ܐ̈ܡ̈ܐ ܥ̈ܡܐ ܒܗ̇ ܥ̈ܠ ܢ̈ܡ̈ܘܣ̈ܐ ܐ̈ܬܬ̈ܩ̈ܢ ܡ̈ܢܘ ܥ̈ܕ ܣ̈ܓ̈ܝ ܕܢ̈ܩ̈ܘܡ ܒܬ̈ܪ̈ܥ ܟ̈ܗܢܐ ܐ̈ܚ̈ܪ̈ܢܐ ܕ̈ܠܡ̈ܐ ܐ̈ܬ̈ܩ̈ܪ̈ܐ ܠ̈ܐ ܒܬ̈ܪ̈ܥ ܐ̈ܗ̈ܪ̈ܘܢ. 12 ܐ̈ܡ̈ܐ ܡ̈ܬ̈ܬ̈ܚ̈ܠ̈ܦ ܟ̈ܗܢ̈ܘܬ̈ܐ ܡ̈ܢ ܐ̈ܠ̈ܙ̈ܡ̈ܐ ܐ̈ܬ̈ܬ̈ܚ̈ܠ̈ܦ ܐ̈ܦ ܢ̈ܡ̈ܘܣ̈ܐ. 13 ܐ̈ܡ̈ܐ ܕ̈ܥ̈ܠ ܗ̇ܠ̈ܝܢ ܡ̈ܠ̈ܐ ܐ̈ܡ̈ܪ̈ܝܢ ܐ̈ܬ̈ܐ ܡ̈ܢ ܫ̈ܒ̈ܛ̈ܐ ܐ̈ܚ̈ܪ̈ܢܐ ܕ̈ܠܐ ܐ̈ܫ̈ܬ̈ܡ̈ܫ̈ ܒ̈ܡ̈ܕ̈ܒ̈ܚ̈ܐ ܡ̈ܢ ܕ̈ܠ̈ܐ ܐ̈ܬ̈ܩ̈ܪ̈ܒ̈ ܐ̈ܝ̈ܢ ܕ̈ܐ̈ܢ ܡ̈ܢ ܫ̈ܒ̈ܛ̈ܐ. 14 ܕ̈ܓ̈ܠ̈ܝ̈ ܒ̈ܪ̈ܝ̈ ܡ̈ܢ ܕ̈ܝ̈ܗ̈ܘ̈ܕ̈ ܐ̈ܬ̈ܐ ܡ̈ܪ̈ܢ̈ ܕ̈ܠ̈ܐ ܡ̈ܠ̈ܐ ܡ̈ܕ̈ܡ̈ ܡ̈ܘ̈ܫ̈ܐ ܥ̈ܠ ܟ̈ܗ̈ܢ̈ܐ. 15 ܘܥ̈ܕ ܝ̈ܬ̈ܝܪ̈ ܡ̈ܬ̈ܓ̈ܠ̈ܐ ܐ̈ܝ̈ܬ̈ ܐ̈ܢ ܐ̈ܟ̈ ܕ̈ܡ̈ܕ̈ܡ̈ܝ̈ܘ̈ܬ̈ܐ ܕ̈ܡ̈ܠ̈ܟ̈ܝ̈ܨ̈ܕ̈ܩ ܩ̈ܡ̈ ܟ̈ܗ̈ܢ̈ ܐ̈ܚ̈ܪ̈ ܕ̈ܡ̈ܢ ܕ̈ܝ̈ ܐ̈ܬ̈ܩ̈ܪ̈ܒ̈ 16 ܕ̈ܠ̈ܐ ܐ̈ܬ̈ ܥ̈ܠ ܕ̈ܢ̈ܡ̈ܘ̈ܣ̈ ܕ̈ܦ̈ܩ̈ܘ̈ܕ̈ܐ ܕ̈ܒ̈ܣ̈ܪ̈ ܕ̈ܗ̈ܘ̈ ܕ̈ܥ̈ܒ̈ܕ̈ ܐ̈ܠ̈ܐ ܥ̈ܠ ܕ̈ܚ̈ܝ̈ ܕ̈ܠ̈ܐ ܡ̈ܬ̈ܚ̈ܠ̈ܦ̈.

6 Cujus autem generatio non adnumeratur in eis, decimas sumpsit Abraham, et hunc qui habebat repromissiones benedixit. 7 Sine ulla autem contradictione quod minus est a meliore benedicitur. 8 Et hic quidem decimas morientes homines accipiunt, ibi autem contestatus quia vivit. 9 Et ut ita dictum sit, per Abraham et Levi, qui decimas accepit, decimatus est: 10 Adhuc enim in lumbis patris erat, quando obviavit ei Melchisedech. 11 Si ergo consummatio per sacerdotium leviticum erat, populus enim sub ipso legem accepit, quid adhuc necessarium secundum ordinem Melchisedech alium surgere sacerdotem et non secundum ordinem Aaron dici? 12 Translato enim sacerdotio necesse est ut legis translatio fiat. 13 In quo enim hæc dicuntur, de alia tribu est, de qua nullus altario præsto fuit: 14 Manifestum enim quod ex Juda ortus est Dominus noster, in qua tribu nihil de sacerdotibus Moses locutus est. 15 Et amplius adhuc manifestum est, si secundum similitudinem Melchisedech exsurget alius sacerdos, 16 Qui non secundum legem mandati carnalis factus est, sed secundum virtutem vitæ insolubilis:

17 Μαρτυρεῖται γὰρ ὅτι σὺ ἱερεὺς εἰς
τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.
18 Ἀθέτησις μὲν γὰρ γίνεται προα-
γούσης ἐντολῆς διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς
καὶ ἀνωφελές, 19 Οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν
ὁ νόμος, ἐπεισαγωγὴ δὲ κρείττονος
ἐλπίδος, δι' ἧς ἐγγίζομεν τῷ θεῷ.
20 Καὶ καθ' ὅσον οὐ χωρὶς ὁρκωμο-
σίας, οἱ μὲν γὰρ χωρὶς ὁρκωμοσίας
εἰσὶν ἱερεῖς γεγονότες, 21 Ὁ δὲ μετὰ
ὁρκωμοσίας διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς
αὐτόν· ὤμοσεν Κύριος, καὶ οὐ μεταμε-
ληθήσεται· Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα·
[κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.] 22 Κατὰ
τοσοῦτο καὶ κρείττονος διαθήκης γέγονεν
ἔγγυος Ἰησοῦς. 23 Καὶ οἱ μὲν πλείονές
εἰσιν γεγονότες ἱερεῖς διὰ τὸ θανάτῳ
κωλύεσθαι παραμένειν· 24 Ὁ δὲ διὰ
τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα ἀπαρά-
βατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην, 25 Ὅθεν καὶ
σώζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς
προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ θεῷ,
πάντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ
αὐτῶν. 26 Τοιοῦτος γὰρ ὑμῖν καὶ
ἔπρεπεν ἀρχιερεύς, ὅσιος, ἄκακος,
ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρ-
τωλῶν, καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν
γενόμενος, 27 Ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν
ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, πρότερον
ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀνα-
φέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ· τοῦτο γὰρ
ἐποίησεν ἐφάπαξ ἑαυτὸν προσενέγκας.

17 ܡܣܗܕ ܗܘ ܕܐܢܬ ܟܗܢܐ ܠܥܠܡ . ܐܝܟ ܒܣܕܪ ܡܠܟܝ ܨܕܩ ❖
18 ܕܐܬܒܛܠ ܬܘ ܦܩܕܢܐ ܩܕܡܝܐ ܡܛܠ ܕܚܠܫܬܗ ܘܠܐ ܡܬܬܟܠ ܗܘ ܐܦ ܠܐ ܡܕܡ .
19 ܡܛܠ ܕܠܐ ܫܠܡ ܢܡܘܣܐ ܐܠܐ ܐܬܝܬ ܬܘ ܫܒܝܪܬܐ ܕܫܦܝܪ ܕܢܩܪܒ ܠܐܠܗܐ .
20 ܘܠܐ ܕܠܐ ܒܠܐ ܡܘܡܬܐ ܗܘ ܟܗܢܐ . 21 ܐܠܐ ܗܢܐ ܥܡ ܡܘܡܬܐ ܡܢ ܕܐܡܪ ܠܗ .
ܡܘܡܬܐ ܐܝܬ ܠܗ ܡܢ ܕܐܡܪ ܠܗ . ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܘܠܐ ܢܬܢܚܡ ܗܘ ܐܦ ܠܐ ܡܕܡ .
ܐܢܬ ܟܗܢܐ ܠܥܠܡ . 22 ܒܟܠ ܗܢܐ ܐܬܝܬ ܬܘ ܫܒܝܪܬܐ ܕܫܦܝܪ ܕܢܩܪܒ ܠܐܠܗܐ .
ܕܠܐ ܡܬܡܢܥ ܗܘ ܐܦ ܠܐ ܡܕܡ . ܐܠܐ ܗܢܐ ܥܡ ܡܘܡܬܐ ܡܢ ܕܐܡܪ ܠܗ .
ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܘܠܐ ܢܬܢܚܡ ܗܘ ܐܦ ܠܐ ܡܕܡ . ܐܢܬ ܟܗܢܐ ܠܥܠܡ . ܐܝܟ ܒܣܕܪ
ܡܠܟܝ ܨܕܩ . 23 ܘܐܠܝܢ ܐܦ ܟܗܢܐ ܣܓܝܐܝܢ ܗܘܘ ܕܒܡܘܬܗܘܢ ܠܐ ܫܒܩ ܠܗܘܢ
ܕܢܩܘܡܘܢ ܒܦܘܠܚܢܐ . 24 ܐܠܐ ܗܢܐ ܥܡ ܕܩܐܡ ܠܥܠܡ ܠܐ ܡܫܬܢܐ ܗܘ ܟܗܢܘܬܗ .
25 ܡܛܠ ܗܕܐ ܡܫܟܚ ܠܗ ܕܢܦܪܘܩ ܠܥܠܡ ܐܦ ܠܐ ܡܕܡ ܕܢܩܪܒ ܠܐܠܗܐ ܒܗ .
ܕܡܐ ܕܠܥܠܡ ܩܐܡ ܗܘ ܠܡܦܓܥ ܒܥܕ ܟܠ ܡܢ ܕܡܬܩܪܒ ܠܐܠܗܐ ܒܗ .
ܐܝܟ ܕܐܦ ܗܘ ܩܐܡ ܠܥܠܡ ܠܡܒܥܐ ܒܥܕܝܢ . 26 ܘܐܝܟ ܕܗܘ ܟܗܢܐ ܐܝܟ ܗܟܢܐ
ܗܘ ܐܦ ܠܢ ܟܗܢܐ ܕܩܘܫ ܙܟܝ ܠܐ ܡܬܚܒܠ ܘܠܐ ܡܬܛܢܦ ܘܡܦܪܫ ܡܢ ܚܛܝܐ
ܘܪܡ ܡܢ ܫܡܝܐ . 27 ܕܠܐ ܠܗ ܒܟܠ ܝܘܡ ܠܡܗܘܐ ܟܗܢܐ ܐܝܟ ܟܗܢܐ
ܕܩܕܡ ܠܗ ܠܚܛܗܘܗܝ ܕܢܩܪܒ ܩܘܪܒܢ ܘܒܬܪ ܗܟܢܐ ܠܚܛܗܘܗܝ ܕܥܡܐ .
ܗܟܢܐ ܥܒܕ ܠܗ ܒܚܕ ܟܕ ܩܪܒ ܢܦܫܗ .

17 Contestatur enim quoniam tu es
sacerdos in æternum secundum or-
dinem Melchisedech. 18 Reprobatio
quidem fit præcedentis mandati prop-
ter infirmitatem ejus et inutilitatem:
19 Nihil enim ad perfectum adduxit
lex: iuxtroductio vero melioris spei,
per quam proximamus ad Deum. 20 Et
quantum est non sine jurejurando:
alii quidem sine jurejurando sacerdotes
facti sunt, 21 Hic autem cum jureju-
rando per eum qui dixit ad illum: Ju-
ravit Dominus, et non pœnitebit eum,
tu es sacerdos in æternum . . .: 22 In
tantum melioris testamenti sponsor
factus est Jesus. 23 Et alii quidem
plures facti sunt sacerdotes, idcirco
quod morte prohiberentur permanere:
24 Hic autem eo quod maneat in æter-
num sempiternum habet sacerdotium,
25 Unde et salvare in perpetuo potest
accedentes per semet ipsum ad Deum,
semper vivens ad interpellandum pro
eis. 26 Talis enim decebat ut nobis
esset pontifex, sanctus, innocens, in-
pollutus, segregatus a peccatis, et ex-
celsior cælis factus, 27 Qui non habet
cotidie necessitatem, quemadmodum
sacerdotes, prius pro suis delictis
hostias offerre, deinde pro populi: hoc
enim fecit semel se offerendo.

28 Ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λόγος δὲ τῆς ὁρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον.

ΚΕΦ. η'.

1 ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, 2 Τῶν ἁγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπηξεν ὁ Κύριος, οὐκ ἄνθρωπος. 3 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ θυσίας καθίσταται, ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον ὃ προσενέγκῃ. 4 Εἰ μὲν οὖν ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἂν ἦν ἱερεύς, ὄντων τῶν προσφερόντων κατὰ νόμον τὰ δῶρα, 5 Οἵτινες ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσιν τῶν ἐπουρανίων, καθὼς κεχρημάτισται Μωϋσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν· ὅρα γάρ φησιν ποιήσεις πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει· 6 Νυνὶ δὲ διαφορωτέρας τέτυχεν λειτουργίας, ὅσῳ καὶ κρείττονός ἐστιν διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται. 7 Εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἂν δευτέρας ἐζητεῖτο τόπος.

ܟܬܒ ܚܕܬ ❖ ܙ ❖ ܐ ❖ ܠܐ

28 ܢܡܘܣܐ ܓܝܪ ܡܩܝܡ ܟܗܢ̈ܐ ܕܐܝܬ ܒܗܘܢ ܟܘܪܣܝܐ ܐܦ ܡܠܬܐ ܕܡܘܡܬܐ ܕܒܬܪ ܢܡܘܣܐ ܡܩܝܡ ܒܪܐ ܕܠܥܠܡ ܫܠܡ ܘܟܡܝܠ ❖

ܟܦ ❖ ܐ ❖ ܡ

1 ܫܘܟܠܐ ܒܗܕ ܕܐܡܪܢ ܐܝܟ ܗܟܝܠ ܐܝܬ ܠܢ ܟܗܢܐ ܪܒܐ ܕܝܬܒ ܒܝܡܝܢ ܟܘܪܣܝ ܡܠܟܘܬܐ ܒܫܡܝܐ ܐ 2 ܡܫܡܫ ܩܕܝܫܐ ܘܒܡܫܟܢܬܐ ܫܪܪܝܬܐ ܕܩܝܡ ܡܪܝ ܘܠܐ ܒܪܢܫ ܐ 3 ܟܠ ܓܒܪ ܟܗܢܐ ܡܬܩܢ ܠܡܩܪܒ ܩܘܪܒܢ̈ܐ ܘܕܒܚ̈ܐ ܡܢ ܗܕܐ ܐܝܬ ܠܗ ܠܟܗܢܐ ܗܕܐ ܡܕܡ ܕܢܩܪܒ ܐ 4 ܘܐܢ ܗܘ ܐܦ ܒܥܠ ܥܠ ܐܪܥܐ ܠܐ ܗܘ ܟܗܢ ܐ ܕܐܝܬ ܐܝܬܝܗܘܢ ܟܗܢ̈ܐ ܕܡܩܪܒܝܢ ܠܘܩܒܠ ܢܡܘܣܐ ܩܘܪܒܢ̈ܐ ܐ 5 ܕܗܢܘܢ ܡܫܡܫܝܢ ܠܬܪܥ ܘܠܛܠܠ ܕܫܡܝܐ ܐ ܐܝܟ ܕܐܬܡܠܠ ܠܡܘܫܐ ܟܕ ܐܫܠܡ ܠܡܫܪܝ ܡܫܟܢܬܐ ܐ ܐܡܪ ܓܝܪ ܕܬܥܒܕ ܟܠ ܕܡ̈ܐ ܠܦ ܬܒܝܢܬܐ ܕܐܬܚܙܝܬ ܒܛܘܪܐ ܐ 6 ܗܫܐ ܕܝܢ ܫܘܚܠܦ ܫܘܚܠܦ ܐܝܬ ܠܗ ܠܡܫܡܫܗ ܕܫܦܝܪ ܐ ܐܦ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܡܨܥ ܫܦܝܪ ܐ ܕܒܬܘܩܝ̈ܐ ܫܦܝܪ̈ܐ ܐ ܐܬܬܩܢ ܕܝܬܝܪ ܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܡܨܥ ܫܦܝܪ ܐ 7 ܐܠܐ ܐܢ ܗܘ ܩܕܡܝܐ ܗܘ ܠܐ ܐܬܒܥܝ ܐ ܕܠܐ ܐܬܒܥܝ ܐ ܠܐ ܐܬܒܥܐ ܐ ܕܬܢ̈ܝܐ ܐ

28 Lex enim homines constituit sacerdotes infirmitatem habentes, sermo autem jurisjurandi, qui post legem est, Filium in æternum perfectum.

CAPUT VIII.

1 Capitulum autem super ea quæ dicuntur, talem habemus pontificem, qui consedit in dextera sedis magnitudinis in cælis, 2 Sanctorum minister et tabernaculi veri, quod fixit Dominus et non homo. 3 Omnis enim pontifex ad offerenda munera et hostias constituitur; unde necesse esse et hunc habere aliquid quod offerat. 4 Si ergo esset super terram, nec esset sacerdos cum essent qui offerrent secundum legem munera, 5 Qui exemplari et umbræ deserviunt cælestium, sicut responsum est Mosi, cum consummaret tabernaculum: Vide, inquit, omnia facito secundum exemplar quod tibi ostensum est in monte: 6 Nunc autem melius sortitus est ministerium, quanto et melioris testamenti mediator est, quod in melioribus repromissionibus sanctum est. 7 Nam si illud prius culpa vacasset, non utique secundi locus inquireretur.

8 Μεμφόμενος γὰρ αὐτοὺς λέγει· Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα διαθήκην καινήν, 9 Οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, κἀγὼ ἠμέλησα αὐτῶν, λέγει Κύριος. 10 Ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος, διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρδίαν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεὸν καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν. 11 Καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν πολίτην αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέγων· Γνῶθι τὸν Κύριον, ὅτι πάντες εἰδήσουσίν με ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου αὐτῶν. 12 Ὅτι ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. 13 Ἐν τῷ λέγειν καινὴν πεπαλαίωκεν τὴν πρώτην· τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.

ΚΕΦ. θ'.

1 ΕΙΧΕ μὲν οὖν καὶ ἡ πρώτη δικαιώματα λατρείας τό τε ἅγιον κοσμικόν. 2 Σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν ᾗ ἥ τε λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἥτις λέγεται ἅγια. 3 Μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνὴ ἡ λεγομένη ἅγια ἁγίων,

8 Vituperans enim eos dicit: Ecce dies veniunt, dicit Dominus, et consummabo super domum Israhel et super domum Juda testamentum novum, 9 Non secundum testamentum quod feci patribus eorum in die qua adprehendi manum illorum ut educerem illos de terra Ægypti, quoniam ipsi non permanserunt in testamento meo, et ego neglexi eos, dicit Dominus. 10 Quia hoc testamentum quod disponam domui Israhel post dies illos, dicit Dominus, dando leges meas in mentem eorum, et in corde eorum superscribam eas, et ero eis in Deum, et ipsi erunt mihi in populum. 11 Et non docebit unusquisque proximum suum et unusquisque fratrem suum dicens: Cognosce Dominum, quoniam omnes scient me a minore usque ad majorem eorum, 12 Quia propitius ero iniquitatibus eorum, et peccatorum illorum jam non memorabor. 13 Dicendo autem novum veteravit prius: quod autem antiquatur et senescit, prope interitum est.

CAPUT IX.

1 Habuit quidem et prius justificationes culturæ et sanctum sæculare. 2 Tabernaculum enim factum est primum, in quo inerant candelabra et mensa et propositio panum, quæ dicitur Sancta. 3 Post velamentum autem secundum tabernaculum quod dicitur Sancta sanctorum.

4 Χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίῳ, ἐν ᾗ στάμνος χρυσῆ ἔχουσα τὸ μάννα καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης, 5 Ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χερουβεὶν δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ ὧν οὐκ ἔστιν νῦν λέγειν κατὰ μέρος. 6 Τούτων δὲ οὕτως κατεσκευαμένων εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν διαπαντὸς εἰσίασιν οἱ ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες, 7 Εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ ἀρχιερεύς, οὐ χωρὶς αἵματος ὃ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, 8 Τοῦτο δηλοῦντος τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἁγίων ὁδὸν ἔτι τῆς πρώτης σκηνῆς ἐχούσης στάσιν, 9 Ἥτις παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐνεστηκότα, καθ' ἣν δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέρονται μὴ δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα, 10 Μόνον ἐπὶ βρώμασιν καὶ πόμασιν καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς, δικαιώματα σαρκὸς μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα. 11 Χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειοτέρας σκηνῆς οὐ χειροποιήτου, τοῦτ' ἔστιν οὐ ταύτης τῆς κτίσεως,

ܒܕܗܒ ܡܚܝܪ ܕܒܗ ܡܢ ܟܠ ܦܬ ܕܒܪ

12 Οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ ἅγια, αἰωνίαν λύτρωσιν εὑράμενος. 13 Εἰ γὰρ τὸ αἷμα τράγων καὶ ταύρων καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωμένους ἁγιάζει πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα, 14 Πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ πνεύματος αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ θεῷ, καθαριεῖ τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν θεῷ ζῶντι. 15 Καὶ διὰ τοῦτο διαθήκης καινῆς μεσίτης ἐστίν, ὅπως θανάτου γενομένου εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ κεκλημένοι τῆς αἰωνίου κληρονομίας. 16 Ὅπου γὰρ διαθήκη, θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ διαθεμένου· 17 Διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία, ἐπεὶ μήποτε ἰσχύει ὅτε ζῇ ὁ διαθέμενος. 18 Ὅθεν οὐδ' ἡ πρώτη χωρὶς αἵματος ἐνκεκαίνισται. 19 Λαληθείσης γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ νόμον ὑπὸ Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ, λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ τῶν τράγων μετὰ ὕδατος καὶ ἐρίου κοκκίνου καὶ ὑσσώπου, αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν ἐράντισεν, 20 Λέγων· Τοῦτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης ἧς ἐνετείλατο πρὸς ὑμᾶς ὁ θεός.

12 ܘܠܐ ܒܕܡܐ ܕܥܪܬܐ ܘܕܬܘܪܐ ܐܠܐ ܒܕܡܗ ܕܝܠܗ ܥܠ ܩܕܫܐ ܥܠܡܝܬܐ ܥܒܕ ܦܪܘܩܐ ܚܕ ܠܥܠܡ ܫܪܝ ܠܢ ܐܫܟܚ ܗܘ ܘܐܬܩܢܝ ܠܢ ܐܝܟ ܕܠܐ ܢܬܒ ܠܥܘܠܡ ܐܠܐ ܒܕܡܐ ܕܡܫܝܚܐ ܕܒܪܘܚ ܩܕܝܫ ܐܬܩܪܒ ܠܩܘܪܒܢ ܠܐܠܗܐ ܕܠܝܬ ܒܗ ܚܛܗ ܘܢܕܟܝ ܠܟ ܠܚܘܢ ܠܐ ܡܢ ܥܒܕܐ ܕܡܝܬܐ ܕܢܦܠܚ ܠܡܫܡܫ ܠܐܠܗܐ ܚܝܐ ؛ 14 ܘܡܛܠ ܗܕܐ ܚܕܬܐ ܡܨܥ ܗܘ ܡܨܝܥܘܬܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܕܢܬ ܠܐ ܒܕܡ ܥܪܬܐ ܘܬܘܪܐ ܐܠܐ ܒܕܡ ܢܦܫܗ

21 Καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας τῷ αἵματι ὁμοίως ἐράντισεν. 22 Καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον, καὶ χωρὶς αἱματεκχυσίας οὐ γίνεται ἄφεσις. 23 Ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια κρείττοσιν θυσίαις παρὰ ταύτας. 24 Οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα εἰσῆλθεν ἅγια Χριστός, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν, νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν, 25 Οὐδ' ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτόν, ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια κατ' ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἀλλοτρίῳ· 26 Ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, νυνὶ δὲ ἅπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων εἰς ἀθέτησιν ἁμαρτίας διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται. 27 Καὶ καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις, 28 Οὕτως καὶ ὁ Χριστός, ἅπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας, ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθήσεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν.

21 إِحِ كُلَّ مَعْدِنَا . مَلَّا كَحْصَ
مُلِيَّا بِلِعْصَدَا : مَحْنَ بِحِ
وَمَا زِهِ . 22 مَهْلَا وَحْصَمِ
كُبِمْ مَا مَحْبَدَا صَنْعَمَا . وَبِلَا
مَصَّبِ وَمَا كَمَا مَصَّنَا .
23 إِنْصَا حَمِ بِهِ وَمِحِ
إِنِي وَمَحْنَتِلَا صَحِحِ مَحْبَتْ .
مَحِحِ بِمَ مَحْنَتِلَا : حَبْسَا
وَمَحْنَاوِبِ حَمِ مَحِحِ ❖ 24 لَا مَا
مَحْنَا : كَحْصَا مَحْبَا وَكَحْبِ
كَابِيَا كَلَا مَعْبَا : وَإِبْلَاصِ
وَمَحْلَا وَمَا . إِلَّا كَمِ
كَمَحْنَا كَلَا . وَمَبْنَا مَبْمَ
مَحْبَا مَحْبَا . 25 إِحِلَا
وَبِحْبِ نَحْمَا أَتْنَا هَبِيَا نَبْعِ
إِسِ بِحْبِ مَا مَحْمَا :
مَلَّا صَحْلَا مَنَا كَحْصَا مَحْبَا
كَبِمْ وَلَا بِكِحْ . 26 مَا لَا سَحْبَ
مَا وَصَنْلَا هَبِيَا نَبْعِ حَمِ
مَحْنَا بِكَحْبَا . مَبَا مَا أَحِ بِحْبِ
بِكَحْبَا . سَبَا مَا أَحِ بِحْبِ
نَحْمَا كَبِمْبِكَا وَبِحْبِكَا
كَسِمْلَا . 27 مَا نَحْنَا هَبِمَا
كَحْنَتْنَا إِسَا أَحِ نَحْبَا .
مَحِحِ كَلَا مَحْمَا مَا . وَمَا
أَحِ مَحْبَا سَبَا أَحِ إِلَحْبِ .
مَحْمَحْبَا وَهَبِيَا بِمَ مَحْبَا .
وَلَحْبِ بِمَ أَحْتَبِ لَا سَمْحَبِ
كَسْتَنَا وَإِبْلَاصِ وَمَحْبَا
كَمَ ❖

21 Etiam tabernaculum et omnia vasa ministerii sanguine similiter aspersit. 22 Et omnia pæne in sanguine mundantur secundum legem, et sine sanguinis fusione non fit remissio. 23 Necesse est ergo exemplaria quidem cælestium his mundari, ipsa autem cælestia melioribus hostiis quam istis. 24 Non enim in manu factis sanctis Jesus introiit, exemplaria verorum, sed in ipsum cælum, ut appareat nunc vultui Dei pro nobis, 25 Neque ut sæpe offerat semet ipsum, quemadmodum pontifex intrat in sancta per singulos annos in sanguine alieno: 26 Alioquin oportebat eum frequenter pati ab origine mundi, nunc autem semel in consummatione sæculorum ad destitutionem peccati per hostiam suam apparuit. 27 Et quemadmodum statutum est hominibus semel mori, post hoc autem judicium, 28 Sic et Christus semel oblatus ad multorum exhaurienda peccata, secundo sine peccato apparebit expectantibus se in salutem.

ΚΕΦ. ι'.

1 ΣΚΙΑΝ γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ' ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις αἷς προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκὲς οὐδέποτε δύναται τοὺς προσερχομένους τελειῶσαι· 2 Ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύσαντο προσφερόμεναι, διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν ἁμαρτιῶν τοὺς λατρεύοντας ἅπαξ κεκαθαρισμένους; 3 Ἀλλ' ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν κατ' ἐνιαυτόν· 4 Ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύρων καὶ τράγων ἀφαιρεῖν ἁμαρτίας. 5 Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον λέγει· Θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι, 6 Ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ηὐδόκησας· 7 Τότε εἶπον· Ἰδοὺ ἥκω, ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ, τοῦ ποιῆσαι ὁ θεὸς τὸ θέλημά σου. 8 Ἀνώτερον λέγων ὅτι θυσίας καὶ προσφορὰς καὶ ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ἠθέλησας οὐδὲ ηὐδόκησας, αἵτινες κατὰ νόμον προσφέρονται, 9 Τότε εἴρηκεν· Ἰδοὺ ἥκω τοῦ ποιῆσαι [ὁ θεὸς] τὸ θέλημά σου. Ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ, 10 Ἐν ᾧ θελήματι ἡγιασμένοι ἐσμὲν διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ.

CAPUT X.

1 UMBRAM enim habens lex bonorum futurorum, non ipsam imaginem rerum, per singulos annos isdem ipsis hostiis, quas offerunt indesinenter, numquam potest accedentes perfectos facere: 2 Alioquin non cessassent offerri, ideo quod nullam haberent ultra conscientiam peccati cultores semel mundati? 3 Sed in ipsis commemoratio peccatorum per singulos annos fit: 4 Impossibile enim est sanguine taurorum et hircorum auferri peccata. 5 Ideo ingrediens mundum dicit: Hostiam et oblationem noluisti, corpus autem aptasti mihi, 6 Holocaustomata et pro peccato non tibi placuit: 7 Tunc dixi: Ecce venio, in capite libri scriptum est de me, ut faciam, Deus, voluntatem tuam. 8 Superius dicens quia hostias et oblationes et holocaustomata et pro peccato noluisti nec placita sunt tibi, quæ secundum legem offeruntur, 9 Tunc dixit: Ecce venio ut faciam, Deus, voluntatem tuam. Aufert primum ut sequens statuat; 10 In qua voluntate sanctificati sumus per oblationem corporis Jesu Christi in semel.

11 Καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἕστηκεν καθ' ἡμέραν λειτουργῶν καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵτινες οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν ἁμαρτίας· 12 Οὗτος δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ, 13 Τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος ἕως τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ. 14 Μιᾷ γὰρ προσφορᾷ τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζομένους. 15 Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· μετὰ γὰρ τὸ εἰρηκέναι· 16 Αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος· διδοὺς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς, 17 Καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθήσομαι ἔτι. 18 Ὅπου δὲ ἄφεσις τούτων, οὐκέτι προσφορὰ περὶ ἁμαρτίας. 19 Ἔχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ, 20 Ἣν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος, τοῦτ' ἔστιν τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, 21 Καὶ ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ, 22 Προσερχώμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως, ῥεραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς καὶ λελουσμένοι τὸ σῶμα ὕδατι καθαρῷ, 23 Κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινῆ. πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγειλάμενος,

ܟܠ ܟܗܢ ܕܩܐܡ ܒܟܠ ܝܘܡ ܡܫܡܫ ܘܡܩܪܒ ܒܟܠ ܙܒܢ ܩܘܪܒܢ̈ܐ ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܠܡܫܒܩ ܚܛܗ̈ܐ ܡܢ ܥܠ ܟܠ ܚܕ ܗܘ ܕܩܪܒ ܩܘܪܒܢܐ ܚܕ ܥܠ ܚܛܗ̈ܐ ܘܝܬܒ ܠܥܠܡ ܥܠ ܝܡܝܢ ܐܠܗܐ ܘܡܬܩܒܠ ܥܕ ܕܢܬܝܗܒ ܒܥܠ ܒܝܬܗ ܠܟܘܪܣܝ ܪܓܠܘܗܝ ܡܛܠ ܕܒܚܕ ܩܘܪܒܢܐ ܫܠܡ ܠܥܠܡ ܐܢܘܢ ܕܡܬܩܕܫܝܢ ܘܣܗܕ ܠܢ ܐܦ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܡܛܠ ܕܐܡܪ ܗܢܐ ܗܝ ܝܬܝܪܬܐ ܕܐܬܝܪ ܥܡܗܘܢ ܡܢ ܒܬܪ ܝܘܡ̈ܝܢ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܡܪܝ ܢܬܠ ܢܡܘܣܝ ܠܘܒ̈ܐ ܕܠܒܗܘܢ ܘܥܠ ܡܚܫܒܬܗ ܐܟܬܒ ܐܢܘܢ ܘܠܚܛܗ̈ܐ ܘܠܥܘܠ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ ܠܐ ܐܕܟܪ ܥܘܕ ܗܐ ܕܐܝܟ ܕܫܪܝܐ ܚܛܗ̈ܐ ܠܝܬ ܥܘܕ ܩܘܪܒܢ ܥܠ ܚܛܗ̈ܐ ܗܟܝܠ ܐܝܬ ܠܢ ܐܚܝ̈ܢ ܒܪ̈ܝܟ ܒܕܡܐ ܕܝܫܘܥ ܕܦܬܚ ܠܢ ܐܘܪܚܐ ܚܕܬܐ ܘܚܝܬܐ ܒܦܪܟܐ ܗܝ ܦܪܟܐ ܕܦܪܣܗ ܒܦܪܟܐ ܗܝ ܒܦܪܣܗ ܕܒܝܬ ܡܩܕܫܐ ܪܒܐ ܥܠ ܒܝܬ ܐܠܗܐ ܢܬܩܪܒ ܒܟܢܘܫܬܐ ܫܪܝܪܬܐ ܒܫܘܠܡܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܘܪܫ̈ܝܢ ܠܒ̈ܝܢ ܡܢ ܣܘܢܝܕܘܬܐ ܒܝܫܬܐ ܘܡܬܪܚܨ̈ܝܢ ܦܓܪ̈ܝܢ ܒܡܝܐ ܕܟܝܐ ܢܛܪ ܘܢܚܙܩ ܒܣܒܪ̈ܬܐ ܕܫܘܒܪ̈ܐ ܕܗܝ ܕܡܗܝܡܢ ܗܘ ܕܐܬܚܝܒ

11 Et omnis quidem sacerdos præsto est cotidie ministrans et easdem sæpe offerens hostias, quæ numquam possunt auferre peccata: 12 Hic autem unam pro peccatis offerens hostiam in sempiternum sedit in dextera Dei, 13 De cetero expectans donec ponantur inimici ejus scabillum pedum ejus. 14 Una enim oblatione consummavit in sempiternum sanctificatos. 15 Contestatur autem nos et Spiritus sanctus: postquam enim dixit 16 Hoc autem testamentum quod testabor ad illos post dies illos, dicit Dominus, dando leges meas in cordibus eorum, et in mente eorum superscribam eas, 17 Et peccatorum et iniquitatum eorum jam non recordabor amplius. 18 Ubi autem horum remissio, jam non oblatio pro peccato. 19 Habentes itaque, fratres, fiduciam in introitu sanctorum in sanguine Christi, 20 Quam initiavit nobis viam novam et viventem per velamen, id est carnem suam, 21 Et sacerdotem magnum super domum Dei, 22 Accedamus cum vero corde in plenitudine fidei, adspersi corda a conscientia mala et abluti corpus aqua munda, 23 Teneamus spei nostræ confessionem indeclinabilem: fidelis enim est qui repromisit:

21 Καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων, 25 Μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος τισίν, ἀλλὰ παρακαλοῦντες, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ βλέπετε ἐγγίζουσαν τὴν ἡμέραν. 26 Ἑκουσίως γὰρ ἁμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσία, 27 Φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως καὶ πυρὸς ζῆλος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους. 28 Ἀθετήσας τις νόμον Μωϋσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶν μάρτυσιν ἀποθνήσκει· 29 Πόσῳ δοκεῖτε χείρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καταπατήσας καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγησάμενος, ἐν ᾧ ἡγιάσθη, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας. 30 Οἴδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα· Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω· καὶ πάλιν· Κρινεῖ Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ. 31 Φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας θεοῦ ζῶντος. 32 Ἀναμιμνήσκεσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς φωτισθέντες πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων, 33 Τοῦτο μὲν ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσιν θεατριζόμενοι, τοῦτο δὲ κοινωνοὶ τῶν οὕτως ἀναστρεφομένων γενηθέντες. 34 Καὶ γὰρ τοῖς δεσμίοις συνεπαθήσατε, καὶ τὴν ἁρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε, γινώσκοντες ἔχειν ἑαυτοὺς κρείσσονα ὑπαρξιν [ἐν οὐρανοῖς] καὶ μένουσαν.

24 Et consideremus invicem in provocationem caritatis et bonorum operum, 25 Non deserentes collectionem nostram, sicut est consuetudinis quibusdam, sed consolantes, et tanto magis quanto videritis adpropinquantem diem. 26 Voluntarie enim peccantibus nobis post acceptam notitiam veritatis jam non relinquitur pro peccatis hostia, 27 Terribilis autem quædam expectatio judicii, et ignis æmulatio quæ consumptura est adversarios. 28 Irritam quis faciens legem Mosi sine ulla miseratione duobus vel tribus [testibus] moritur: 29 Quanto magis putatis deteriora mereri supplicia qui Filium Dei conculcaverit et sanguinem testamenti pollutum duxerit, in quo sanctificatus est, et spiritui gratiæ contumeliam fecerit? 30 Scimus enim qui dixit: Mihi vindictam, ego reddam. Et iterum quia judicabit Dominus populum suum. 31 Horrendum est incidere in manus Dei viventis. 32 Rememoramini autem pristinos dies, in quibus inluminati magnum certamen sustinuistis passionum, 33 Et in altero quidem obprobriis et tribulationibus spectaculum facti, in altero autem socii taliter conversantium effecti. 34 Nam et vinctis conpassi estis, et rapinam bonorum vestrorum cum gaudio suscepistis, cognoscentes vos habere meliorem et manentem substantiam.

24 ܘܢܬܒܘܢܢ ܗܘ ܒܗܘ ܠܡܚܡܝܬܐ ܕܚܘܒܐ ܘܠܥܒܕܐ ܛܒܐ ܀ 25 ܘܠܐ ܢܫܒܩ ܐܢܘܢ ܡܢ ܟܢܘܫܬܐ ܕܝܠܢ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܗܢ ܠܐܢܫ̈ܐ ܐܠܐ ܢܫܬܕܠ ܐܢܘܢ ܘܢܥܕܪ ܐܢܘܢ ܘܟܠ ܕܬܚܙܘܢ ܕܩܪܒ ܝܘܡܐ ܗܟܢܐ ܢܬܪ̈ܒܘ ܐܢܘܢ ܀ 26 ܐܡܪ ܠܝ ܡܢ ܕܚܛܝܢ ܒܨܒܝܢܐ ܐܚܢܢ ܒܥܕ ܕܩܒܠܢ ܝܕܥܬܐ ܕܫܪܪܐ ܠܐ ܫܪ ܥܠ ܚܛ̈ܗ̈ܐ ܕܢܫܬܐܪ ܩܘܪܒܢܐ ܀ 27 ܐܠܐ ܕܚܠܬܐ ܕܕܝܢܐ ܗ̇ܘ ܕܢܬ̈ܐ ܘܩܢܝܢܘܬ ܢܘܪܐ ܕܢܐܟܠ ܠܡܒܥ̈ܕܝܗܘܢ ܀ 28 ܡܢ ܕܡܫܬܠ ܢܡܘܣܐ ܠܐ ܡܬ̈ܐ ܒܠܚܘܕ ܠܐ ܪܚܡ̈ܐ ܥܠ ܬܪ̈ܝܢ ܐܘ ܬܠܬ̈ܐ ܣܗ̈ܕ̈ܐ ܡܝܬ ܀ 29 ܟܡܐ ܫܪ̈ܝܬܘܢ ܕܚܫܒ̈ܝܢ ܕܒܝܫ̈ܬܐ ܢܬ̈ܐ ܠܗܘ ܕܕܘܫ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܘܚܫܒ ܕܡܐ ܕܒܪܝܬܐ ܕܐܬܩܕܫ ܒܗ ܘܪܘܚܐ ܕܛܝܒܘܬܐ ܐܫܬܨܐ ܀ 30 ܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢ ܕܐܡܪ ܠܝ ܢܩܡܬܐ ܐܢܐ ܐܦܪܥ ܘܬܘܒ ܕܕܝܢ ܡܪܝܐ ܠܥܡܗ ܀ 31 ܕܚܠܬܐ ܗ̇ܝ ܠܡܢܦܠ ܒܝܕ ܐܠܗܐ ܚܝ̈ܐ ܀ 32 ܐܬܕܟܪܘ ܕܝܢ ܝܘܡ̈ܬܐ ܩܕܡ̈ܝܬܐ ܕܒܗܢ ܐܬܢܘܪ ܐܬܟ̈ܘ ܩܪܒܐ ܪܒ̈ܐ ܕܚܫ̈ܐ ܀ 33 ܒܚܕ ܒܟܠܝܢ ܒܣܘܒ̈ܐ ܘܒܥܝܢ̈ܬܐ ܐܬܚܙ̈ܝܬ ܘܒܚܕ ܐܚܪ̈ܢ ܕܐܬܬ̈ܝܗܒ̈ܬ ܐܬ̈ܝ ܀ 34 ܐܦ ܥܠ ܐܣܝܪ̈ܐ ܐܬܚܫ̈ܒ ܠܟܘܢ ܘܥܠ ܚܛܦ ܡܢ ܢ̈ܟ̈ܣ̈ܐ ܩܒܠܬܘ ܒܚܕܘܬܐ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܝܬ ܠܟܘܢ ܒܫܡ̈ܝܐ ܛܒ̈ܐ ܕܩܝܡ̈ܐ ܀

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ, ι', ια'.

35 Μὴ ἀποβάλητε οὖν τὴν παρρησίαν ὑμῶν, ἥτις ἔχει μεγάλην μισθαποδοσίαν. 36 Ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρείαν ἵνα τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ποιήσαντες κομίσησθε τὴν ἐπαγγελίαν. 37 Ἔτι γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον, ὁ ἐρχόμενος ἥξει καὶ οὐ χρονίσει· 38 Ὁ δὲ δίκαιός μου ἐκ πίστεως ζήσεται, καὶ ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ. 39 Ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν, ἀλλὰ πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

ΚΕΦ. ια'.

1 Ἔστιν δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. 2 Ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. 3 Πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὸ βλεπόμενον γεγονέναι. 4 Πίστει πλείονα θυσίαν Ἄβελ παρὰ Κάϊν προσήνεγκεν τῷ θεῷ, δι' ἧς ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ δι' αὐτῆς ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖ. 5 Πίστει Ἐνὼχ μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, καὶ οὐχ ηὑρίσκετο διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ θεός. Πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως [αὐτοῦ] μεμαρτύρηται εὐηρεστηκέναι τῷ θεῷ·

ܠܘܬ ܥܒܪܝܐ ، ܝ ، ܐ

35 ܠܐ ܬܫܕܘܢ ܗܘ ܕܚܣܝܢܘܬܟܘܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܓܪܐ ܪܒܐ ، 36 ܣܒܪܐ ܓܝܪ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܕܥܒܕܘ ܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ ܘܬܫܬܘܠܘܢ ܐܬ ܕܡܬܝܗܒ ، 37 ܘܥܕ ܙܥܘܪ ܙܥܘܪ ܘܐܬܐ ܕܐܬܐ ܘܠܐ ܢܒܛܝ ، 38 ܘܙܕܝܩܐ ܒܝ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܢܚܐ ܘܐܢ ܐܬܬܪܥ ܠܐ ܨܒܝܢ ܢܦܫܝ ܒܗ ، 39 ܚܢܢ ܠܐ ܗܘܝܢ ܡܢ ܕܐܬܪܥ ܠܚܘܫܪܢܐ ܐܠܐ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܠܩܢܝܢܐ ܢܦܫܐ ۞

ܠܘܬ ܥܒܪܝܐ ، ܝ ، ܒ

1 ܗܝ ܕܗܝ ܗܝܡܢܘܬܐ ܣܒܪܐ ܛܒܬܐ ܕܡܬܩܘܝܐ ܘܪܗܝܢܘܬܐ ܕܠܐ ܚܙܝܢ ، 2 ܒܗ ܓܝܪ ܣܗܕܘ ܩܫܝܫܐ ، 3 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܢܬܒܢܝ ܠܢ ܕܥܠܡܐ ܐܬܬܩܢ ܒܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ، ܕܡܢ ܕܠܐ ܚܙܝܢ ܐܬܬܒܢܝ ܠܡܚܙܝ ، 4 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܩܪܒ ܗܒܝܠ ܩܘܪܒܢܐ ܣܓܝ ܡܢ ܩܝܢ ، ܕܒܗ ܣܗܕ ܕܙܕܝܩ ܗܘ ، ܕܣܗܕ ܐܠܗܐ ܒܩܘܪܒܢܘܗܝ ، ܘܒܗ ܡܝܬ ܥܕ ܡܡܠܠ ، 5 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܐܬܦܢܝ ܚܢܘܟ ܕܠܐ ܢܚܙܐ ܡܘܬܐ ، ܘܠܐ ܐܫܬܟܚ ، ܡܛܠ ܕܐܬܦܢܝ ܐܠܗܐ ، ܓܝܪ ܩܕܡ ܕܐܬܦܢܝ ܣܗܕ ܗܘܐ ܕܣܒܪ ܠܗ ܐܠܗܐ ، ܕܣܒܪ ܠܗ ܕܫܦܝܪ ܗܘ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ، ܕܐܬܦܢܝ ܐܠܗܐ ،

6 Χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι [θεῷ]· πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον θεῷ, ὅτι ἔστιν καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης γίνεται. 7 Πίστει χρηματισθεὶς Νῶε περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς κατεσκεύασεν κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ, δι' ἧς κατέκρινεν τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος. 8 Πίστει καλούμενος Ἀβραὰμ ὑπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς τόπον ὃν ἤμελλεν λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθεν μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. 9 Πίστει παρῴκησεν εἰς γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας, μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ τῶν συνκληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς· 10 Ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ θεός. 11 Πίστει καὶ αὐτὴ Σάρρα δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβεν καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας [ἔτεκεν], ἐπεὶ πιστὸν ἡγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον. 12 Διὸ καὶ ἀφ' ἑνὸς ἐγεννήθησαν, καὶ ταῦτα νενεκρωμένου, καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει καὶ ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἡ ἀναρίθμητος. 13 Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ κομισάμενοι τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι ξένοι καὶ παρεπίδημοί εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς.

6 ܕܠܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܒܠܚܘܕ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢ
ܒܥܕܡ ܠܡܩܪܒ ܠܐܠܗܐ . ܣܠܩ ܕܗܘ ܡܗ ܕ
ܥܠ ܕܡܬܩܪܒ ܠܗ ܕܗܝ ܡܗܝܡܢ ܕܐܝܬ ܐܠܗܐ
ܘܠܡܒܥܝ ܐܢܘܢ ܕܡܬܒܥܝ ܠܗ ܗܘ ܡܬܠ ܕ
ܐܝܬ ܠܗ ܐܓܪ ܡܢ ܡܪܗ . 7 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܐܬܐ
ܢܘܚ ܕ ܐܬܓܠܝ ܠܗ ܥܠ ܡܕܡ ܕܠܐ ܚܙܝ ܥܕܡܐ
ܘܐܬܦܚܕ ܘܒܢܐ ܬܝܒܬܐ ܠܒܝܬܗ ܕܒܗ ܕܢ
ܥܠ ܥܠܡܐ ܘܐܬܬ ܠܗ ܝܪܬܘ ܕܙܕܝܩܘܬܐ
ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ . 8 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ❖ ܐܬܩܪܐ ܐܒܪܗܡ
ܕ ܫܡܥ ܘܢܦܩ ܠܐܬܪܐ ܕܗܘ ܥܬܝܕ ܠܡܣܒ
ܠܝܪܬܘ ܘܢܦܩ ܘܗܘ ܠܐ ܝܕܥ ܠܐܝܟܐ ܕ
ܐܙܠ . 9 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܓܪ ܐܬܓܝܪ ܒܐܪܥܐ
ܕܗܘ ܐܬܬ ܠܗ ܠܡܝܪܬ ܐܦ ܗܘ ܘܙܪܥܗ
ܒܬܪܗ ܕܐܝܣܚܩ ܘܝܥܩܘܒ ܕܒܢܘ ܥܡ ܗܘ
ܒܝܪܬܐ ܕܗܝ ܡܬܝܕ ܐܬܐ ܠܗ ܐܦ ܠܗܘ
ܒܢܝܢ ܒܡܫܟܢ ܙܥܘܪ ܐܝܟ ܕܒܐܪܥ ܐܚܪܢܐ
ܘ

14 Οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες ἐμφανίζουσιν
ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσιν. 15 Καὶ εἰ μὲν
ἐκείνης μνημονεύουσιν ἀφ' ἧς ἐξέβησαν,
εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι· 16 Νῦν δὲ
κρείττονος ὀρέγονται, τοῦτ' ἔστιν ἐπουρανίου. Διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ
θεὸς θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν· ἡτοίμασεν
γὰρ αὐτοῖς πόλιν. 17 Πίστει προσενήνοχεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος,
καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς
ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος, 18 Πρὸς ὃν
ἐλαλήθη ὅτι ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι
σπέρμα, 19 Λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ θεός· ὅθεν αὐτὸν
καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. 20 Πίστει
περὶ μελλόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν
Ἰακὼβ καὶ τὸν Ἠσαῦ. 21 Πίστει Ἰακὼβ ἀποθνήσκων ἕκαστον τῶν υἱῶν
Ἰωσὴφ εὐλόγησεν καὶ προσεκύνησεν
ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. 22 Πίστει Ἰωσὴφ τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου
τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσεν καὶ
περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο.
23 Πίστει Μωϋσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη
τρίμηνον ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι
εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον, καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως.

14 ܡܣܬܡ ܐܝܟ ܗܠܝܢ ܕܐܡܪܝܢ ܗܠܟ ܕܐܪܥܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܕܡܬܒܥܝ ܐܢܘܢ ܐܪܥܐ ܕܝܠܗܘܢ ܗܝ ܕܐܬܘ ܡܢܗ ܐܦ ܗܘ

24 Πίστει Μωϋσῆς μέγας γενόμενος ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραώ, 25 μᾶλλον ἐλόμενος συνκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν, 26 μείζονα πλοῦτον ἡγησάμενος τῶν Αἰγύπτου θησαυρῶν τὸν ὀνειδισμὸν τοῦ Χριστοῦ· ἀπέβλεπεν γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν. 27 Πίστει κατέλιπεν Αἴγυπτον, μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως· τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὁρῶν ἐκαρτέρησεν. 28 Πίστει πεποίηκεν τὸ πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρεύων τὰ πρωτότοκα θίγῃ αὐτῶν. 29 Πίστει διέβησαν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς γῆς, ἧς πεῖραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι κατεπόθησαν. 30 Πίστει τὰ τείχη Ἰερειχὼ ἔπεσαν κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. 31 Πίστει Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐ συναπώλετο τοῖς ἀπειθήσασιν, δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ' εἰρήνης. 32 Καὶ τί ἔτι λέγω; ἐπιλείψει με γὰρ διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεών, Βαράκ [τε καὶ] Σαμψών, [καὶ] Ἰεφθάε, Δαυείδ τε καὶ Σαμουὴλ καὶ τῶν προφητῶν, 33 Οἳ διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας, ἠργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόντων,

24 ܚܣܝܡ ܡܘܫܐ ܕܪܒ ܗܘܐ ܒܟܝܪ ܕܐܬܐ ܕܦܪܥܘܢ ܘܣܪܒ ܠܡܗܘܐ ܒܪ ܒܬ ܦܪܥܘܢ ܐܠܐ ܕܒܥܐ ܠܡܬܬܟܫ ܥܡ ܥܡܐ ܕܐܠܗܐ ܡܢ ܕܠܗ ܒܗܕ ܙܒܢ ܚܛܝܬܐ ܠܡܗܘܐ ܒܗ ܪܘܓܫܐ ܘܚܕܘܬܐ ܣܓܝ ܡܢ ܟܢܘܫ ܡܨܪܝܐ ܠܡܗܘܐ ܒܗ ܒܝܫܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܡܛܠ ܕܗܘ ܚܙܐ ܠܓܡܠܐ ܕܐܓܪܐ ܘܣܒܪ ܠܗ ܗܘ ܓܒܪܐ ܕܠܐ ܡܬܚܙܐ ܐܝܟ ܕܚܙܐ ܠܗ

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΤΣ, ια', ιβ'.

34 Ἔσβεσαν δύναμιν πυρός, ἔφυγον στόματα μαχαίρης, ἐδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλοτρίων· 35 Ἔλαβον γυναῖκες ἐξ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν, οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν· 36 Ἕτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πεῖραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς· 37 Ἐλιθάσθησαν, ἐπειράσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρης ἀπέθανον, περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν, ὑστερούμενοι, κακουχούμενοι, θλιβόμενοι, 38 Ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος, ἐπὶ ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσιν καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς. 39 Καὶ οὗτοι πάντες μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως οὐκ ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν, 40 Τοῦ θεοῦ περὶ ἡμῶν κρεῖττόν τι προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσιν.

ΚΕΦ. ιβ.

1 ΤΟΙΓΑΡΟΥΝ καὶ ἡμεῖς, τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἁμαρτίαν, δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα,

❖ ܒ ❖ ܠܐ ❖ ܚܛܐ ❖ ܠܥ

34 ܕܒܥܝܢ ܢܘܪܐ ܕܢܘܟܬܐ ܕܚܪܒܐ ܐܬܪܚܩܘ ܡܢ ܚܠܫܐ ܕܐܬܚܠܫܘ ܗܘܘ ܓܒܪ̈ܐ ܒܩܪܒܐ ܐܬܬܒܪ̈ܘ ܡܫܪ̈ܝܬܐ ܕܥܡ̈ܡܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܐܫܬܒܝ̈ܘ ܗܘ ܠܗܘܢ ܢܫ̈ܐ ܕܩܝܡܬܐ ܕܡ̈ܝܬܝܗܘܢ ܩܒܠ̈ܘ ܘܐܝܬ ܡܢܗܘܢ ܐܬܬܪ̈ܥܘ ܕܠܐ ܩܒܠ̈ܘ ܦܘܪ̈ܩܢܐ ܕܐܦ ܗܢܘܢ ܐܬܬܪ̈ܥܘ ܕܐܫܟܚ̈ܘ ܛܒ̈ܐ ܩܝܡܬܐ ܕܫܦ̈ܝܪ̈ܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܘܐܝܬ ܡܢܗܘܢ ܐܬܬܪ̈ܥܘ ܘܐܬܢܣ̈ܘ ܘܐܬܢܣ̈ܘ ܘܐܬܢܣ̈ܘ ܘܐܬܩܛ̈ܠܘ ܒܩܛܠܐ ܕܣܝܦܐ ܘܐܬܬܒ̈ܘ ܒܦ̈ܪ̈ܘܝܬ ܥܙ̈ܐ ܘܒܦ̈ܪ̈ܘܝܬ ܓܕ̈ܝܐ ܡܫܬܡ̈ܫܝܢ ܘܡܬܥ̈ܢܝܢ ܘܡܬܒ̈ܥܝܢ ܗܘ ܠܗܘܢ ܕܠܐ ܗܘܐ ܫܦ̈ܝܪ ܥܠܡܐ ܗܘ ܠܗܘܢ ܕܡ̈ܬܛܠ̈ܝܢ ܒܡ̈ܕܒܪ̈ܐ ܘܒܛ̈ܘܪ̈ܐ ܘܒܡ̈ܥܪ̈ܐ ܘܒܟ̈ܗܦ̈ܐ ܕܐܪ̈ܥܐ ܘܒܟ̈ܠ̈ܐ ܕܐܪ̈ܥܐ ܘܟ̈ܠ̈ܗܝܢ ܡ̈ܣܗ̈ܕܝ ܣܗ̈ܕܘܬܐ ܕܫܪ̈ܪ̈ܐ ܕܐܠ̈ܗܐ ܘܠܐ ܩܒ̈ܠܘ ܡ̈ܘܥ̈ܕܐ ❖

❖ ܡ ❖ ܠ

1 ܗܟܢܐ ܐܦ ܚܢܢ ܕܟܝ ܗܟܝܠ ܥܡ̈ܢ ܣܗ̈ܕ̈ܐ ܕܡ̈ܫܬܕ̈ܝܢ ܠܢ ܢܫܕܪ̈ܝܢ ܟܠ ܡܫܩܠܐ ܘܟܠ ܚܛܝܬܐ ܕܡ̈ܚܘܛ̈ܐ ܠܢ ܢܪܘܡ ܒܨܒܪܐ ܛܒ̈ܐ ܠܡܪܕܬܐ ܕܡ̈ܬܩܢ̈ ܩܕ̈ܡܝܢ ܠܢ ܠܡ̈ܚܘܝ ܒܨܒܪܐ ܛܒ̈ܐ ܠܡܪܕܬܐ ܕܡ̈ܬܩܢ̈ ܩܕ̈ܡܝܢ ܠܢ ܠܡ̈ܚܘܝ

AD HEBRÆOS, XI. XII.

34 Extinxerunt impetum ignis, effugerunt aciem gladii, convaluerunt de infirmitate, fortes facti sunt in bello, castra verterunt exterorum. 35 Acceperunt mulieres de resurrectione mortuos suos: alii autem distenti sunt, non suscipientes redemptionem, ut meliorem invenirent resurrectionem: 36 Alii vero ludibria et verbera experti, insuper et vincula et carceres, 37 Lapidati sunt, secti sunt, temptati sunt, in occisione gladii mortui sunt, circumierunt in melotis, in pellibus caprinis, egentes, angustiati, adflicti, 38 Quibus dignus non erat mundus, in solitudinibus errantes et montibus et speluncis et in cavernis terræ. 39 Et hi omnes testimonium fidei probati non acceperunt repromissionem, 40 Deo pro nobis melius aliquid providente, ut ne sine nobis consummarentur.

CAPUT XII.

1 IDEOQUE et nos tantam habentes inpositam nubem testium, deponentes omne pondus et circumstans nos peccatum, per patientiam curramus propositum nobis certamen,

2 Ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως
ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ
τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς ὑπέμεινεν
σταυρὸν αἰσχύνης καταφρονήσας, ἐν
δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ κεκάθικεν.
3 Ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν τοιαύτην
ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς
ἑαυτὸν ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ κάμητε ταῖς
ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι. 4 Οὔπω
μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε πρὸς τὴν
ἁμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι, 5 Καὶ ἐκλέ-
λησθε τῆς παρακλήσεως, ἥτις ὑμῖν ὡς
υἱοῖς διαλέγεται· Υἱέ μου, μὴ ὀλιγώρει
παιδίας Κυρίου, μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ
ἐλεγχόμενος· 6 Ὃν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος
παιδεύει, μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν
παραδέχεται. 7 Εἰς παιδίαν ὑπομέ-
νετε, ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ θεός.
Τίς γὰρ υἱὸς ὃν οὐ παιδεύει πατήρ;
8 Εἰ δὲ χωρίς ἐστε παιδίας, ἧς μέτοχοι
γεγόνασιν πάντες, ἄρα νόθοι καὶ οὐχ
υἱοί ἐστε. 9 Εἶτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς
ἡμῶν πατέρας εἴχομεν παιδευτὰς καὶ
ἐνετρεπόμεθα· οὐ πολὺ μᾶλλον ὑποτα-
γησόμεθα τῷ πατρὶ τῶν πνευμάτων
καὶ ζήσομεν; 10 Οἱ μὲν γὰρ πρὸς
ὀλίγας ἡμέρας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς
ἐπαίδευον, ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον εἰς
τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἁγιότητος αὐτοῦ.

2 ܢܒܛ̈ܐ ܚܙܝܢ ܕܝܢ ܠܝܫܘܥ
ܪܫ̈ܝܗ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܘܡܫܠܡ̈ܗ ܗܘ ܕܡܛܠ
ܚܕܘܬܐ ܕܩܕܡ ܠܗ ܣܒܠ ܨܠܒܐ ܒܣܢ̈ܐ
ܘܝܬܒ ܒܝܡܝܢ ܟܘܪܣܝ ܐܠܗܐ ܘܝܬܒ ܀
3 ܗܐ ܗܟܝܠ ܕܬܚܫܒ ܠܟ ܥܠ ܗܘ ܓܒܪܐ
ܕܣܒܪ ܟܕ ܐܬ ܥܠ ܚܛ̈ܝܐ ܠܢܦܫ̈ܗ ܕܠܐ
ܬܬܟܠ̈ܘ ܘܬܬܪܦ̈ܘ ܒܢܦ̈ܫܬܟܘܢ ܀ 4 ܠܐ
ܥܕ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܕܬܩܘܡ̈ܘ ܥܕ ܕܡܐ ܒܡ̈ܪܝܟ
ܒܚܛ̈ܝܐ ܀ 5 ܘܐܬ ܫܟܚ̈ܬ ܗܝ ܡܠܬܐ
ܕܥܡ ܒܢ̈ܝ ܡܬܡܠܠ ܥܡ̈ܟܘܢ ܕܐܡ̈ܪ ܒܪܝ
ܠܐ ܬܙܠ ܒܣܘܪ̈ܐ ܕܡܪܝܐ ܘܠܐ ܬܬܟܠ
ܒܡܬܟܚ ܟܕ ܐܬ ܡܬܟܚ ܥܠ ܗܘ ܓܒܪܐ
ܕܡ̈ܪܝ ܠܗ ܀ 6 ܡܢ ܕܪܚܡ ܡ̈ܪܝ ܡܣܝܪ
ܠܗ ܘܟܠ ܒܪ ܕܩܒܠ ܠܗ ܀ 7 ܠܡܣܝܪ̈ܘܬܐ
ܩܘܡ̈ܘ ܥܡ ܒܢ̈ܝ ܡ̈ܪܝ ܠܟܘܢ ܡܩܪܒ
ܐܠܗܐ ܡܢ ܗܘ ܒܪ ܕܠܐ ܡܣܝܪ ܐܒܐ ܀
8 ܐܢ ܕܠܐ ܐܬ ܒܪ ܠܗ ܡܣܝܪ̈ܘܬܐ ܕܟܠ
ܚܕ ܐܬ ܒܗ ܗܘ ܒܢ̈ܝ ܐܢ ܠܐ ܒܢ̈ܝ ܐܬ
ܠܟܘܢ ܀ 9 ܗܐ ܐܦ ܐܒ̈ܗ ܕܒܣܪܢ ܗܘ
ܠܢ ܡ̈ܪܝ ܡܣܝܪ̈ܘܬܐ ܘܗܘ̈ܝ ܡܬܦ̈ܢܝܢ
ܠܗܘܢ ܐܦ ܠܐ ܢܬܟܠ̈ ܠܐ ܫܦ̈ܝܪ ܠܐ
ܢܬܟܠ̈ ܠܐܒܗ ܕܪ̈ܘܚ̈ܐ ܘܢܚ̈ܐ ܀ 10 ܗܢ
ܐ̈ܢܫ̈ܐ ܠܥ̈ܕܢ ܙ̈ܥܘܪ̈ܐ ܝ̈ܡ̈ܐ ܡ̈ܪܝ ܠܢ
ܐ̈ܝܟ ܕܫܦ̈ܝܪ ܠܗ ܘ ܗܢ ܐ̈ܢܫ̈ܐ ܗ̈ܘ ܡ̈ܪܝ
ܠܢ ܠܥ̈ܕܢ ܙ̈ܥܘܪ̈ܐ ܝ̈ܡ̈ܐ ܟܡ ܕܫܦ̈ܝܪ
ܠܗ ܘ ܗܘ ܡ̈ܪܝ ܠܢ ܠܡ̈ܕܡ ܕܢܫܬܘܦ
ܒܩܕܫܬܗ ܀

2 Aspicientes in auctorem fidei et
consummatorem Jesum, qui proposito
sibi gaudio sustinuit crucem, confu-
sione contempta, atque in dextera
sedis Dei sedit. 3 Recogitate enim
eum qui talem sustinuit a peccatoribus
adversum semet ipsos contradictionem,
ut ne fatigemini animis vestris defi-
cientes. 4 Nondum usque ad sanguinem
restitistis adversum peccatum repug-
nantes, 5 Et obliti estis consolationis,
quæ vobis tamquam filiis loquitur,
dicens: Fili mi, noli neglegere disci-
plinam Domini, neque fatigeris dum
ab eo argueris: 6 Quem enim diligit
Dominus castigat, flagellat autem om-
nem filium quem recipit. 7 In disci-
plina perseverate. Tamquam filiis
vobis offert Deus: quis enim filius
quem non corripit pater? 8 Quod si
extra disciplinam estis, cujus participes
facti sunt omnes, ergo adulteri et non
filii estis. 9 Deinde patres quidem car-
nis nostræ habuimus eruditores et [eos]
reverebamur: non multo magis obtem-
perabimus Patri spirituum et vivemus?
10 Et illi quidem in tempore paucorum
dierum secundum voluntatem suam eru-
diebant nos, hic autem ad id quod utile
est in recipiendo sanctificationem ejus.

11 Πᾶσα μὲν παιδία πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι ἀλλὰ λύπης, ὕστερον δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι' αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσιν δικαιοσύνης. 12 Διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα ἀνορθώσατε, 13 Καὶ τροχιὰς ὀρθὰς ποιεῖτε τοῖς ποσὶν ὑμῶν, ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ, ἰαθῇ δὲ μᾶλλον. 14 Εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων καὶ τὸν ἁγιασμόν, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν Κύριον, 15 Ἐπισκοποῦντες μή τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ, μή τις ῥίζα πικρίας ἄνω φύουσα ἐνοχλῇ καὶ διὰ ταύτης μιανθῶσιν οἱ πολλοί, 16 Μή τις πόρνος ἢ βέβηλος ὡς Ἡσαῦ, ὃς ἀντὶ βρώσεως μιᾶς ἀπέδοτο τὰ πρωτοτόκια ἑαυτοῦ. 17 Ἴστε γὰρ ὅτι καὶ μετέπειτα θέλων κληρονομῆσαι τὴν εὐλογίαν ἀπεδοκιμάσθη· μετανοίας γὰρ τόπον οὐχ εὗρεν, καίπερ μετὰ δακρύων ἐκζητήσας αὐτήν. 18 Οὐ γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένῳ καὶ κεκαυμένῳ πυρὶ καὶ γνόφῳ καὶ ζόφῳ καὶ θυέλλῃ, 19 Καὶ σάλπιγγος ἤχῳ καὶ φωνῇ ῥημάτων, ἧς οἱ ἀκούσαντες παρῃτήσαντο μὴ προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον· 20 Οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ διαστελλόμενον· Κἂν θηρίον θίγῃ τοῦ ὄρους, λιθοβοληθήσεται·

ܟܠ ܚܕܪܐ ✣ ܕ ✣

11 ܟܠ ܡܟܝܬܐ ܒܝ ܕܝܢܐ ܠܐ ܕܫܦܝܪ ܐܠܐ ܕܥܩܝܪ ܗܘ ܠܫܘܥܬܐ ܗܕܐ ܐܠܐ ܕܒܬܪ ܢܬܝܠ ܦܪܝ ܫܠܡ ܠܐܝܠܝܢ ܕܐܬܦܪܣܘ ܒܗ ✣ 12 ܥܠ ܗܕܐ ܫܪܘ ܐܝܕܝܟܘܢ ܕܫܠܝܢ ܘܟܪܥܝܟܘܢ ܕܫܪܝܪܝܢ ✣ 13 ܘܐܪܝ ܫܒܝܠ ܕܪܓܠܝܟܘܢ ܕܠܐ ✣ ܕܟܫܝܠ ܢܬܬܪܦܐ ✣ ܐܠܐ ✣ ܕܢܬܐܣܐ ✣ 14 ܫܠܡܐ ✣ ܪܕܘ ✣ ܥܡ ✣ ܟܠ ✣ ✣ ✣

21 Καί, οὕτω φοβερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον, Μωϋσῆς εἶπεν· Ἔκφοβός εἰμι καὶ ἔντρομος· 22 Ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιὼν ὄρει καὶ πόλει θεοῦ ζῶντος Ἱερουσαλὴμ ἐπουρανίῳ, καὶ μυριάσιν ἀγγέλων 23 Πανηγύρει, καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρανοῖς, καὶ κριτῇ θεῷ πάντων, καὶ πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων, 24 Καὶ διαθήκης νέας μεσίτῃ Ἰησοῦ, καὶ αἵματι ῥαντισμοῦ κρεῖττον λαλοῦντι παρὰ τὸν Ἄβελ. 25 Βλέπετε μὴ παραιτήσησθε τὸν λαλοῦντα· εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἐξέφυγον ἐπὶ γῆς παραιτησάμενοι τὸν χρηματίζοντα, πολὺ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ' οὐρανῶν ἀποστρεφόμενοι, 26 Οὗ ἡ φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλευσεν τότε, νῦν δὲ ἐπήγγελται λέγων· Ἔτι ἅπαξ ἐγὼ σείσω οὐ μόνον τὴν γῆν ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν. 27 Τὸ δὲ ἔτι ἅπαξ δηλοῖ τὴν τῶν σαλευομένων μετάθεσιν ὡς πεποιημένων, ἵνα μείνῃ τὰ μὴ σαλευόμενα. 28 Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες ἔχωμεν χάριν, δι' ἧς λατρεύωμεν εὐαρέστως τῷ θεῷ, μετὰ εὐλαβείας καὶ δέους· 29 Καὶ γὰρ ὁ θεὸς ἡμῶν πῦρ κατανalίσκον.

ΚΕΦ. ιγ'.

1 Ἡ ΦΙΛΑΔΕΛΦΙΑ μενέτω. 2 Τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· διὰ ταύτης γαρ ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους.

21 Et, ita terribile erat quod videbatur, Moses dixit: Exterritus sum et tremebundus: 22 Sed accessistis ad Sion montem et civitatem Dei viventis, Hierusalem cælestem, et multorum milium angelorum frequentiæ, 23 Et ecclesiarum primitivorum qui conscripti sunt in cælis, et judicem omnium Deum, et spiritus justorum perfectorum, 24 Et testamenti novi mediatorem Jesum, et sanguinis sparsionem melius loquentem quam Abel. 25 Videte ne recusetis loquentem: Si enim illi non effugerunt recusantes eum qui super terram loquebatur, multo magis nos qui de cælis loquentem nobis avertimur; 26 Cujus vox movit terram tunc, modo autem repromittit dicens: Adhuc semel ego movebo non solum terram sed et cælum. 27 Quod autem: Adhuc semel dicit, declarat mobilium translationem tamquam factorum, ut maneant ea quæ sunt inmobilia. 28 Itaque regnum inmobile suscipientes habemus gratiam, per quam serviamus placentes Deo cum metu et reverentia: 29 Etenim Deus noster ignis consumens est.

CAPUT XIII.

1 CARITAS fraternitatis maneat [in vobis]. 2 Et hospitalitatem nolite oblivisci: per hanc enim latuerunt quidam angelos hospitio receptis.

3 Μιμνήσκεσθε τῶν δεσμίων ὡς συνδεδεμένοι, τῶν κακουχουμένων ὡς καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι. 4 Τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσιν καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος· πόρνους γὰρ καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ θεός. 5 Ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος, ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσιν· αὐτὸς γὰρ εἴρηκεν· Οὐ μή σε ἀνῶ οὐδ' οὐ μή σε ἐγκαταλείπω, 6 ὥστε θαρροῦντας ἡμᾶς λέγειν· Κύριος ἐμοὶ βοηθός, οὐ φοβηθήσομαι· τί ποίησει μοι ἄνθρωπος; 7 Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμεῖσθε τὴν πίστιν, 8 Ἰησοῦς Χριστὸς ἐχθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. 9 Διδαχαῖς ποικίλαις καὶ ξέναις μὴ παραφέρεσθε· καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώμασιν, ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ περιπατοῦντες. 10 Ἔχομεν θυσιαστήριον ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες. 11 Ὧν γὰρ εἰσφέρεται ζώων τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως, τούτων τὰ σώματα κατακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς. 12 Διὸ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἁγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν, ἔξω τῆς πύλης ἔπαθεν.

❖ ܠܘ ܥܒܪܝܐ ❖

3 ܐܬܝܢ ܕܐܝܟ ܕܐܢܘܢ ܩܛܝܪܝܢ ܥܡ ܗܘ ܕܐܝܟ ܕܐܢܘܢ ܕܐܦ ܗܢܘܢ ܒܦܓܪܐ ܒܥܕܢܐ ܗܘ

13 Τοίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω
τῆς παρεμβολῆς τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ
φέροντες· 14 Οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μέ-
νουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν
ἐπιζητοῦμεν. 15 Δι' αὐτοῦ οὖν ἀνα-
φέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως διαπαντὸς τῷ
θεῷ, τοῦτ' ἔστιν καρπὸν χειλέων ὁμο-
λογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. 16 Τῆς
δὲ εὐποιΐας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθά-
νεσθε· τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖ-
ται ὁ θεός. 17 Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις
ὑμῶν καὶ ὑπείκετε· αὐτοὶ γὰρ ἀγρυ-
πνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον
ἀποδώσοντες· ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο
ποιῶσιν καὶ μὴ στενάζοντες· ἀλυσι-
τελὲς γὰρ ὑμῖν τοῦτο. 18 Προσεύχεσθε
περὶ ἡμῶν· πειθόμεθα γὰρ ὅτι καλὴν
συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσιν καλῶς
θέλοντες ἀναστρέφεσθαι. 19 Περισσο-
τέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι,
ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. 20 Ὁ
δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν
ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προ-
βάτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης
αἰωνίου, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν
[Χριστόν], 21 Καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν
παντὶ ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα
αὐτοῦ, ποιῶν ἐν ἡμῖν τὸ εὐάρεστον
ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ
ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν. 22 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί,
ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς παρακλήσεως·
καὶ γὰρ διὰ βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν.

ܠܥܠ ܚܒܪܝ ❖ ܫܡ

13 ܗܟܝ ܢܦܩ ܐܦ ܚܢܢ ܠܘܬܗ ܠܒܪ ܡܢ ܬܪܥܐ
ܕܝܠܗ ܕܢܣܒ ܒܗ ܡܢ ܒܝܬ ܡܫܟܢܐ ܗܕܐ ܠܐ ܢܚܢ ܒܠܚܘܕ
ܐܠܐ ܠܥܬܝܕܐ ܕܐܬܐ ܢܒܥܐ ܐܢܚܢ ܠܡܐ ܕܢܣܒ ܒܗ ܡܢ
ܒܝܬ ܡܫܟܢܐ ܗܕܐ ܠܐ ܢܚܢ ܒܠܚܘܕ ܐܠܐ ܠܥܬܝܕܐ ܕܐܬܐ
ܢܒܥܐ ܐܢܚܢ ܠܡܐ ܕܢܣܒ ܒܗ ܡܢ ܒܝܬ ܡܫܟܢܐ ܗܕܐ ܠܐ
ܢܚܢ ܒܠܚܘܕ ܐܠܐ ܠܥܬܝܕܐ ܕܐܬܐ ܢܒܥܐ ܐܢܚܢ ܠܡܐ
ܕܢܣܒ ܒܗ ܡܢ ܒܝܬ ܡܫܟܢܐ ܗܕܐ ܠܐ ܢܚܢ ܒܠܚܘܕ ܐܠܐ
ܠܥܬܝܕܐ ܕܐܬܐ ܢܒܥܐ ܐܢܚܢ ܠܡܐ ܕܢܣܒ ܒܗ ܡܢ ܒܝܬ

23 Γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν Τιμόθεον ἀπολελυμένον, μεθ' οὗ ἐὰν τάχιον ἔρχηται ὄψομαι ὑμᾶς. 24 Ἀσπάσασθε πάντας τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν καὶ πάντας τοὺς ἁγίους. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας. 25 Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. [Ἀμήν.]

23 ܕܥܠ ܒܗ ܠܫܠܝܚ ܡܫܬܠܚܢ ܕܐܬܐ ܥܡ ܕܡ ܐܢ ܡܗܪ ܐܬܐ ܐܚܙܐ ܠܟܘܢ . 24 ܫܠܡܘ ܠܟܠ ܩܕܡܝܟܘܢ ܘܠܟܠ ܩܕܝܫܐ ܕܒܟܘܢ . ܫܠܡ ܠܟܘܢ ܐܝܠܝܐ ܕܐܬܝ ܡܢ ܐܝܛܠܝܐ . 25 ܛܘܒܬܐ ܥܡ ܟܠ ܟܘܢ ❖ ܐܡܝܢ

AD HEBRÆOS, XIII.

23 Cognoscite fratrem nostrum Timotheum dimissum, cum quo, si celerius venerit, videbo vos. 24 Salutate omnes præpositos vestros et omnes sanctos. Salutant vos de Italia. 25 Gratia cum omnibus vobis. Amen.

APOSTOLI EPISTULA CATHOLICA

JACOBI.

ΙΑΚΩΒΟΥ, ΚΕΦ. α'.

Ἰάκωβος θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ χαίρειν. 2 Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις, 3 Γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν. 4 Ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐχέτω, ἵνα ἦτε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι, ἐν μηδενὶ λειπόμενοι. 5 Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόντος θεοῦ πᾶσιν ἁπλῶς καὶ μὴ ὀνειδίζοντος, καὶ δοθήσεται αὐτῷ. 6 Αἰτείτω δὲ ἐν πίστει, μηδὲν διακρινόμενος· ὁ γὰρ διακρινόμενος ἔοικεν κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ. 7 Μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήμψεταί τι παρὰ τοῦ Κυρίου,

ܝܥܩܘܒ ܥܒܕ ܐܠܗܐ ܘܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܠܬܪܥܣܪ ܫܒܛܐ ܕܒܦܪܣܝܐ ܫܠܡܐ ܠܟܘܢ ܀ 2 ܟܠ ܚܕܘܬܐ ܚܘܫܒܘ ܐܚܝ ܟܕ ܬܬܠܩܘ ܒܢܣܝܘܢ ܣܓܝܐܝܢ ܀ 3 ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܒܚܢܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܡܫܟܚ ܣܒܪܐ ܀ 4 ܘܣܒܪܐ ܗܘ ܕܬܫܠܡ ܕܬܗܘܘܢ ܫܠܡܝܢ ܘܓܡܝܪܝܢ ܕܠܐ ܚܣܝܪܝܢ ܡܕܡ ܀ 5 ܐܢ ܐܝܬ ܠܟ ܚܟܡܬܐ ܫܐܠ ܡܢ ܐܠܗܐ ܕܝܗܒ ܠܟܠ ܐܢܫ ܒܣܝܦܘܩ ܘܠܐ ܡܥܝܪ ܘܢܬܝܗܒ ܠܟ ܀ 6 ܫܐܠ ܐܠܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܠܐ ܡܬܪܥܫ ܡܕܡ ܕܡܬܪܥܫ ܗܘ ܕܡܝܢ ܐܝܟ ܓܠܐ ܕܝܡܐ ܕܡܬܙܝܥ ܘܡܬܪܓܫ ܡܢ ܪܘܚܐ ܀ 7 ܠܐ ܢܣܒܪ ܗܠܟ ܓܒܪܐ ܗܘ ܕܡܕܡ ܢܣܒ ܡܢ ܡܪܝܐ ܀

JACOBI, CAPUT I.

JACOBUS Dei et Domini nostri Jesu Christi servus duodecim tribubus quæ sunt in dispersione salutem. 2 Omne gaudium existimate, fratres mei, cum in temptationibus variis incideritis, 3 Scientes quod probatio fidei vestræ patientiam operatur. 4 Patientia [autem] opus perfectum habeat, ut sitis perfecti et integri, in nullo deficientes. 5 Si quis autem vestrum indiget sapientiam, postulet a Deo qui dat omnibus affluenter et non inproperat, et dabitur ei. 6 Postulet autem in fide, nihil hæsitans: qui enim hæsitat, similis est fluctui maris qui a vento movetur et circumfertur. 7 Non ergo æstimet homo ille quod accipiat aliquid a Domino,

8 Ἀνὴρ δίψυχος, ἀκατάστατος ἐν
πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. 9 Καυχάσθω
δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς ἐν τῷ ὕψει
αὐτοῦ, 10 Ὁ δὲ πλούσιος ἐν τῇ ταπει-
νώσει αὐτοῦ, ὅτι ὡς ἄνθος χόρτου
παρελεύσεται. 11 Ἀνέτειλεν γὰρ ὁ ἥλιος
σὺν τῷ καύσωνι καὶ ἐξήρανεν τὸν χόρ-
τον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσεν καὶ
ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ
ἀπώλετο· οὕτως καὶ ὁ πλούσιος ἐν
ταῖς πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται.
12 Μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πει-
ρασμόν, ὅτι δόκιμος γενόμενος λήμψε-
ται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγεί-
λατο [ὁ Κύριος] τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.
13 Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω ὅτι ἀπὸ
θεοῦ πειράζομαι. Ὁ γὰρ θεὸς ἀπεί-
ραστός ἐστιν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς
οὐδένα. 14 Ἕκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ
τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος καὶ
δελεαζόμενος· 15 Εἶτα ἡ ἐπιθυμία
συλλαβοῦσα τίκτει ἁμαρτίαν, ἡ δὲ
ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα ἀποκύει θάνα-
τον. 16 Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου
ἀγαπητοί. 17 Πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ
πᾶν δώρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστιν κατα-
βαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων,
παρ' ᾧ οὐκ ἔνι παραλλαγὴ ἢ τροπῆς
ἀποσκίασμα. 18 Βουληθεὶς ἀπεκύησεν
ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς
ἀπαρχήν τινα τῶν αὐτοῦ κτισμάτων.
19 Ἴστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί·
ἔστω δὲ πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ
ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι,
βραδὺς εἰς ὀργήν· 20 Ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς
δικαιοσύνην θεοῦ οὐκ ἐργάζεται.

8 ܐܢܫܐ ܕܒܠܒ ܬܪܝܢ ܗܘ ܦܓܝܥ . ܒܟܠ
ܐܘܪܚܬܗ ܕܐܝܬ ܠܗ . 9 ܢܫܒܚ ܗܟ ܐܚܐ
ܕܡܟܝܟܐ ܒܪܘܡܗ . 10 ܘܥܬܝܪܐ ܒܡܟܝܟܘܬܗ
ܕܐܦ ܐܝܟ ܦܪܚ ܥܣܒܐ ܥܒܪ . 11 ܐܬܪܡ
ܫܡܫܐ ܥܡ ܚܡܝܡܘܬܗ ܘܝܒܫ ܥܣܒܐ
ܘܢܦܠ ܦܪܚܗ ܘܐܒܕ ܫܦܪ ܐܦܝܗ ܗܟ
ܐܦ ܥܬܝܪܐ ܒܐܘܪܚܬܗ ܢܒܠ . 12 ܛܘܒ
ܓܒܪܐ ܕܡܩܝܡ ܢܣܝܘܢܐ ܕܡܛܠ ܕܒܚܝܪ
ܗܘ ܢܣܒ ܟܠܝܠܐ ܕܚܝܐ ܕܗܘ ܡܡܠܠ
ܠܡܚܒܝܗ . 13 ܠܐ ܢܐܡܪ ܐܝܫ ܟܕ
ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܢܐ ܡܬܢܣܐ ܐܢܐ ܐܠܗܐ
ܠܝ ܠܐ ܡܬܢܣܐ ܠܐܝܫ ܐܠܐ ܗܘ ܠܐ
ܡܬܢܣܐ ܠܐܝܫ . 14 ܐܠܐ ܐܝܫ ܡܢ
ܬܐܘܒܬܗ ܕܝܠܗ ܡܬܢܣܐ ܘܡܬܕܒܪ
ܐܝܬ ܠܗ . 15 ܗܝܟ ܕܢ ܬܐܘܒܬܐ ܐܦ
ܝܠܕ ܚܛܝܬܐ ܘܚܛܝܬܐ ܟܕ ܫܠܡ
ܠܡܥܒܕ ܝܠܕ ܡܘܬܐ . 16 ܠܐ ܬܬܥܪܒܘܢ
ܥܠ ܢܦܫܟܘܢ ܚܒܝܒܝ . 17 ܟܠ ܡܬܬܐ
ܛܒܬܐ ܘܟܠ ܡܬܢܬܐ ܫܠܡܬܐ ܡܢ ܠܥܠ
ܐܝܬ ܘܡܢ ܐܒܐ ܕܢܘܗܪܐ ܢܚܬ ܗܘ
ܕܠܝܬ ܒܗ ܫܢܝܘܬܐ ܐܘ ܛܠܠ ܕܗܦܟ .
18 ܒܨܒܝܢܗ ܝܠܕܢ ܒܡܠܬܐ ܕܫܪܪܐ
ܕܢܗܘܝܢ ܐܝܟ ܪܫܝܬ ܒܪܝܬܗ . 19 ܝܕܥܝܢ
ܐܚܝ ܚܒܝܒܝ ܗܘ ܕܟܠ ܒܪ ܐܢܫ ܢܗܘܐ
ܡܗܝܪ ܠܡܫܡܥ ܘܡܬܠܐ ܠܡܡܠܠ ܘܡܬܠܐ
ܠܪܓܙ . 20 ܓܒܪ ܪܓܙ ܠܐ ܥܒܕ ܙܕܩܬܐ
ܕܐܠܗܐ .

8 Vir duplex animo, inconstans in
omnibus viis suis. 9 Glorietur autem
frater humilis in exaltatione sua,
10 Dives autem in humilitate sua,
quoniam sicut flos fæni transibit.
11 Exortus est enim sol cum ardore
et arefecit fænum, et flos ejus decidit
et decor vultus ejus deperiit: ita et
dives in itineribus suis marcescet.
12 Beatus vir qui suffert temtationem,
quia cum probatus fuerit accipiet coro-
nam vitæ, quam repromisit Deus dili-
gentibus se. 13 Nemo cum temptatur
dicat quoniam a Deo temptatur. Deus
enim intemptator malorum est, ipse
autem neminem temptat, 14 Unus-
quisque vero temptatur a concupis-
centia sua abstractus et inlectus;
15 Dehinc concupiscentia cum conce-
perit parit peccatum, peccatum vero
cum consummatum fuerit generat
mortem. 16 Nolite itaque errare,
fratres mei dilectissimi. 17 Omne
datum optimum et omne donum per-
fectum de sursum est descendens a
Patre luminum, apud quem non est
transmutatio nec vicissitudinis obum-
bratio. 18 Voluntarie enim genuit
nos verbo veritatis, ut simus aliquod
initium creaturæ ejus. 19 Scitis, fratres
mei dilecti. Sit autem omnis homo
velox ad audiendum, tardus autem ad
loquendum et tardus ad iram: 20 Ira
enim viri justitiam Dei non operatur.

21 Διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσείαν κακίας ἐν πραΰτητι δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. 22 Γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου, καὶ μὴ μόνον ἀκροαταὶ παραλογιζόμενοι ἑαυτούς. 23 Ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἐστὶν καὶ οὐ ποιητής, οὗτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ· 24 Κατενόησεν γὰρ ἑαυτὸν καὶ ἀπελήλυθεν, καὶ εὐθέως ἐπελάθετο ὁποῖος ἦν. 25 Ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ παραμείνας, οὐκ ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς γενόμενος ἀλλὰ ποιητὴς ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται. 26 Εἴ τις δοκεῖ θρησκὸς εἶναι, μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀλλὰ ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου μάταιος ἡ θρησκία. 27 Θρησκία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι ὀρφανοὺς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

ΚΕΦ. β'.

1 Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωπολημψίαις ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς δόξης. 2 Ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῆτι,

21 Propter quod abicientes omnem inmunditiam et abundantiam malitiæ in mansuetudine suscipite insitum verbum Dei, quod potest salvare animas vestras. 22 Estote autem factores verbi, et non auditores tantum fallentes vosmet ipsos. 23 Quia si quis auditor est verbi et non factor, hic conparabitur viro consideranti vultum nativitatis suæ in speculo: 24 Consideravit enim se et abiit et statim oblitus est qualis fuerit. 25 Qui autem perspexerit in lege perfecta libertatis et permanserit in ea, non auditor obliviosus factus sed factor operis, hic beatus in facto suo erit. 26 Si quis autem putat se religiosum esse, non refrenans linguam suam sed seducens cor suum, hujus vana est religio. 27 Religio autem munda et inmaculata apud Deum et Patrem hæc est, visitare pupillos et viduas in tribulatione eorum, et inmaculatum se custodire ab hoc sæculo.

CAPUT II.

1 Fratres mei, nolite in personarum acceptione habere fidem Domini nostri Jesu Christi gloriæ. 2 Etenim si introierit in conventu vestro vir aureum anulum habens in veste candida, introierit autem et pauper in sordido habitu,

3 Καὶ ἐπιβλέψητε ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν καὶ εἴπητε [αὐτῷ]· σὺ κάθου ὧδε καλῶς, καὶ τῷ πτωχῷ εἴπητε· Σὺ στῆθι ἐκεῖ ἢ κάθου [ὧδε] ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου, 4 Οὐ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς καὶ ἐγένεσθε κριταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν; 5 Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Οὐχ ὁ θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς τῷ κόσμῳ πλουσίους ἐν πίστει καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν; 6 Ὑμεῖς δὲ ἠτιμάσατε τὸν πτωχόν. Οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυναστεύουσιν ὑμᾶς, καὶ αὐτοὶ ἕλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια; 7 Οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς; 8 Εἰ μέντοι νόμον τελεῖτε βασιλικὸν κατὰ τὴν γραφήν· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν, καλῶς ποιεῖτε· 9 Εἰ δὲ προσωπολημπτεῖτε. Ἁμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται. 10 Ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσῃ, πταίσῃ δὲ ἐν ἑνί, γέγονεν πάντων ἔνοχος. 11 Ὁ γὰρ εἰπών· Μὴ μοιχεύσῃς, εἶπεν καί· Μὴ φονεύσῃς· εἰ δὲ οὐ μοιχεύεις, φονεύεις δέ, γέγονας παραβάτης νόμου.

3 ܘܬܣܒܪܘܢ ܥܠ ܠܒܫ ܫܦܝܪ ܘܬܐܡܪܘܢ ܠܗ ܐܢܬ ܬܒ ܗܟܐ ܫܦܝܪ ܘܠܡܣܟܝܢܐ ܬܐܡܪܘܢ ܠܗ ܐܢܬ ܩܘܡ ܐܘ ܬܒ ܬܚܬ ܗܕܡ ܪܓܠܝ ܗܠܟ ܐܘ ܬܒ ܗܟܐ ܬܚܬ ܟܘܪܣܝ ܪܓܠܝ ܗܠܟ 4 ܠܐ ܗܫ ܐܬܦܠܓܬܘܢ ܒܟܘܢ ܘܗܘܝܬܘ ܕܝܢܐ ܕܡܚܫܒܬܐ ܒܝܫܬܐ ܗܠܟ ܐܘ ܬܒ ܗܟܐ ܬܚܬ ܟܘܪܣܝ ܪܓܠܝ ܗܠܟ 5 ܫܡܥܘ ܐܚܝ ܚܒܝܒܝ ܠܐ ܐܠܗܐ ܒܚܪ ܠܡܣܟܝܢܐ ܕܗܢܘܢ ܒܥܠܡܐ ܗܠܝܢ ܕܢܗܘܘܢ ܥܬܝܪܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܘܝܪܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܐܦܩܕ ܠܗ ܠܐ ܐܠܗܐ ܠܟܠ ܐܢܘܢ ܕܪܚܡܝܢ ܠܗ ܐܢܬ ܗܢ ܐܢܬ ܒܙܝܬ ܠܡܣܟܝܢܐ ܐܢܬ ܗܢ ܐܢܬ ܡܫܬܡܫ ܠܟ ܠܡܣܟܝܢܐ 6 ܐܢܬ ܗܢ ܐܢܬ ܒܙܝܬ ܠܡܣܟܝܢܐ ܠܐ ܥܬܝܪܐ ܗܢ ܠܟ ܐܢܘܢ ܕܡܬܓܒܪܝܢ ܥܠ ܟܘܢ ܘܗܢ ܐܢܘܢ ܡܓܪܪܝܢ ܠܟ ܠܒܬܪ ܕܝܢܐ ܐܢܬ ܗܢ ܐܢܬ ܒܙܝܬ ܠܡܣܟܝܢܐ 7 ܠܐ ܗܢ ܐܢܘܢ ܡܓܕܦܢ ܫܡܐ ܛܒܐ ܕܐܬܩܪܝ ܥܠ ܟܘܢ ܐܘ ܗܢ ܐܢܬ ܒܙܝܬ ܠܡܣܟܝܢܐ 8 ܐܢ ܒܟܠ ܗܟ ܢܫܠܡܘܢ ܢܘܡܣܐ ܡܠܟܝܐ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܬܪܚܡ ܠܩܪܝܒܟ ܐܝܟ ܕܐܢܬ ܪܚܡ ܠܢܦܫܟ ܫܦܝܪ ܥܒܕ ܐܢܬ ܗܢ ܐܢܬ ܒܙܝܬ ܠܡܣܟܝܢܐ 9 ܐܢ ܕܝܢ ܐܢܬ ܡܣܒ ܦܪܨܘܦܐ ܚܛܝܬܐ ܐܢܬ ܥܒܕ ܡܬܟܚܫܝܢ ܐܢܬ ܥܠ ܢܘܡܣܐ ܐܝܟ ܥܒܪܝܢ ܐܢܬ 10 ܡܢ ܕܢܛܪ ܟܠ ܢܘܡܣܐ ܘܫܠܡ ܒܚܕ ܒܗ ܐܬܚܝܒ ܒܟܠܗ ܗܘ ܐܬܚܝܒ 11 ܡܢ ܕܐܡܪ ܠܐ ܬܙܢܐ ܐܡܪ ܐܦ ܠܐ ܬܩܛܠ ܗܐ ܕܠܐ ܙܢܝܬ ܐܦ ܠܐ ܩܛܠܬ ܗܘܝܬ ܥܒܪ ܢܘܡܣܐ

3 Et intendatis in eum qui indutus est veste præclara et dixeritis ei: Tu sede hic bene, pauperi autem dicatis: Tu sta illic, aut sede sub scabillo pedum meorum, 4 Nonne judicatis apud vosmet ipsos et facti estis judices cogitationum iniquarum? 5 Audite, fratres mei dilectissimi. Nonne Deus elegit pauperes in hoc mundo divites in fide et heredes regni quod promisit Deus diligentibus se? 6 Vos autem exhonorastis pauperum. Nonne divites per potentiam opprimunt vos, et ipsi adtrahunt vos ad judicia? 7 Nonne ipsi blasphemant bonum nomen quod invocatum est super vos? 8 Si tamen legem perficitis regalem secundum scripturas: Diliges proximum tuum sicut te ipsum, bene facitis: 9 Si autem personas accipitis, peccatum operamini, redarguti a lege quasi transgressores. 10 Quicumque autem totam legem servaverit, offendat autem in uno, factus est omnium reus. 11 Qui enim dixit: Non mœchaberis, dixit et: Non occides: quod si non mœchaberis, occides autem, factus es transgressor legis.

12 Οὕτως λαλεῖτε καὶ οὕτως ποιεῖτε ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι. 13 Ἡ γὰρ κρίσις ἀνέλεος τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος· κατακαυχᾶται ἔλεος κρίσεως. 14 Τί τὸ ὄφελος, ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; 15 Ἐὰν ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσιν καὶ λειπόμενοι τῆς ἐφημέρου τροφῆς, 16 Εἴπῃ δέ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν· Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε, μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τί τὸ ὄφελος; 17 Οὕτως καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔχῃ ἔργα, νεκρά ἐστιν καθ' ἑαυτήν. 18 Ἀλλ' ἐρεῖ τις· Σὺ πίστιν ἔχεις, κἀγὼ ἔργα ἔχω· δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου χωρὶς τῶν ἔργων κἀγώ σοι δείξω ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν [μου]. 19 Σὺ πιστεύεις ὅτι εἷς ἐστὶν ὁ θεός; καλῶς ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν καὶ φρίσσουσιν. 20 Θέλεις δὲ γνῶναι, ὦ ἄνθρωπε κενέ, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων ἀργή ἐστιν; 21 Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον; 22 Βλέπεις ὅτι πίστις συνεργεῖ τοῖς ἔργοῖς αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη,

12 ܗܟܢܐ ܬܡܠܠܘܢ ܘܗܟܢܐ ܬܥܒܕܘܢ ܐܝܟ ܕܥܬܝܕܝܢ ܠܡܬܕܢ ܒܢܡܘܣܐ ܕܚܪܝܪܘܬܐ: 13 ܐܡܪ ܐܝܟ ܕܠܐ ܥܒܕ ܚܘܣܐ ܠܐ ܢܗܘܐ ܠܗ ܚܘܣܐ ܒܕܝܢܐ. ܚܘܣܐ ܡܬܪܡܡ ܥܠ ܕܝܢܐ. 14 ܡܢܘ ܢܦܥ ܐܚܝ ܐܢ ܡܢ ܐܡܪ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܐܝܬ ܠܗ ܠܒܪ ܐܢܫ ✣ ܐܝ ܠܐ ܥܒܕܝܢ ܠܗ ܠܗܝܡܢܘܬܗ ✣ 15 ܐܘ ܐܚ ܐܘ ܐܚܬ ܐܝܬܝܗܘܢ ܥܪܛܠܝܢ ܘܚܣܪܝ ܡܙܘܢܐ ܕܝܘܡܢܐ: 16 ܘܢܫܒܩ ܠܗܘܢ ܡܢ ܟܠ ܚܕ ܡܢܟܘܢ ܙܠܘ ܒܫܠܡܐ ܘܬܬܚܡܡܘ ܘܬܬܣܒܥܘ ܘܠܐ ܬܬܠ ܠܗܘܢ ܡܕܝ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܠܦܓܪܐ ܡܕܝ ܗܘ ܗܢܐ ܛܒܘܬܐ: 17 ܗܟܢܐ ܐܦ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܢ ܠܐ ܥܒܕ ܥܒܕܝܢ ܡܝܬܐ ܗܝ ܒܓܘܪܗ ✣ 18 ܐܠܐ ܢܐܡܪ ܚܕ ܐܢܬ ܠܟ ܗܝܡܢܘܬܐ ܘܐܢܐ ܥܒܕܝ ܠܝ ܥܒܕܝܢ: ܚܘܝ ܠܝ ܗܝܡܢܘܬܟ ܒܠܚܘܕ ܥܒܕܝܢ ܘܐܢܐ ܐܚܘܝ ܠܟ ܗܝܡܢܘܬܝ ܡܢ ܥܒܕܝܢ. 19 ܐܢܬ ܡܗܝܡܢ ܐܢܬ ܕܚܕ ܐܠܗܐ ܐܝܬ ܠܟ ✣ ܫܦܝܪ ܥܒܕ ✣ ܐܦ ܫܝܛܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ✣ ܘܡܬܪܥܕܝܢ ✣ 20 ܒܥܐ ܐܢܬ ✣ ܐܢܫ ✣ ܕܬܕܥ ✣ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ✣ ܕܠܐ ✣ ܥܒܕܝܢ ✣ ܡܝܬܐ ✣ ܗܝ ✣ 21 ✣ ✣ ✣

ΙΑΚΩΒΟΥ, β', γ'.

23 Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα· Ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, καὶ φίλος θεοῦ ἐκλήθη. 24 Ὁρᾶτε ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται ἄνθρωπος καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. 25 Ὁμοίως δὲ καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ὑποδεξαμένη τοὺς ἀγγέλους καὶ ἑτέρᾳ ὁδῷ ἐκβαλοῦσα; 26 Ὥσπερ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρόν ἐστιν, οὕτως καὶ ἡ πίστις χωρὶς ἔργων νεκρά ἐστιν.

ΚΕΦ. γ'.

1 ΜΗ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μεῖζον κρίμα λημψόμεθα. 2 Πολλὰ γὰρ πταίομεν ἅπαντες· εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος τέλειος ἀνήρ, δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ ὅλον τὸ σῶμα. 3 Εἰ δὲ τῶν ἵππων τοὺς χαλινοὺς εἰς τὰ στόματα βάλλομεν εἰς τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μετάγομεν· 4 Ἰδοὺ καὶ τὰ πλοῖα, τηλικαῦτα ὄντα καὶ ὑπὸ ἀνέμων σκληρῶν ἐλαυνόμενα, μετάγεται ὑπὸ ἐλαχίστου πηδαλίου ὅπου ἡ ὁρμὴ τοῦ εὐθύνοντος βούλεται· 5 Οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστὶν καὶ μεγάλα αὐχεῖ. Ἰδοὺ ἡλίκον πῦρ ἡλίκην ὕλην ἀνάπτει 6 [Καὶ] ἡ γλῶσσα· πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας, ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, καὶ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης.

JACOBI, II. III.

23 Et suppleta est scriptura dicens: Credidit Abraham Deo, et reputatum est ei ad justitiam, et amicus Dei appellatus est. 24 Videtis quoniam ex operibus justificatur homo et non ex fide tantum? 25 Similiter autem et Raab meretrix nonne ex operibus justificata est, suscipiens nuntios et alia via eiciens? 26 Sicut enim corpus sine spiritu mortuum est, ita et fides sine operibus mortua est.

CAPUT III.

1 NOLITE plures magistri fieri, fratres mei, scientes quoniam majus judicium sumitis. 2 In multis enim offendimus omnes: si quis in verbo non offendit, hic perfectus est vir: potest etiam circumducere freno totum corpus. 3 Si autem equis frenos in ora mittimus ad consentiendum nobis, et omne corpus illorum circumferimus: 4 Ecce et naves, cum magnæ sint et a ventis validis minentur, circumferuntur a modico gubernaculo ubi impetus dirigentis voluerit: 5 Ita et lingua modicum quidem membrum est et magna exaltat. Ecce quantus ignis quam magnam silvam incendit. 6 Et lingua ignis est, universitas iniquitatis lingua constituitur in membris nostris, quæ maculat totum corpus et inflammat rotam nativitatis nostræ, inflammata a gehenna.

7 Πᾶσα γὰρ φύσις θερίων τε καὶ πετεινῶν ἑρπετῶν τε καὶ ἐναλίων δαμάζεται καὶ δεδάμασται τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ, 8 Τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται ἀνθρώπων δαμάσαι· ἀκατάστατον κακόν, μεστὴ ἰοῦ θανατηφόρου. 9 Ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν Κύριον καὶ πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν θεοῦ γεγονότας· 10 Ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα. Οὐ χρή, ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. 11 Μήτι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς βρύει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρόν; 12 Μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, συκῆ ἐλαίας ποιῆσαι ἢ ἄμπελος σῦκα; οὔτε ἁλυκὸν γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ. 13 Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν; δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραΰτητι σοφίας. 14 Εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε καὶ ἐριθείαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε τῆς ἀληθείας καὶ ψεύδεσθε. 15 Οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλὰ ἐπίγειος, ψυχική, δαιμονιώδης. 16 Ὅπου γὰρ ζῆλος καὶ ἐριθεία, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον πρᾶγμα. 17 Ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶτον μὲν ἁγνή ἐστιν, ἔπειτα εἰρηνική, ἐπιεικής, εὐπειθής, μεστὴ ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος, ἀνυπόκριτος.

ܒܥܩܘܒ ܓ'.

7 ܟܠ ܓܢܣ ܕܚܝܘܬܐ ܘܕܛܦܝܐ ܘܕܝܡܐ ܡܬܟܒܫ ܘܡܬܟܒܫ ܠܛܒܥ ܐܢܫܝ: 8 ܠܫܢܐ ܕܠܐ ܐܝܬ ܐܢܫ ܕܝܟܠ ܠܡܟܒܫܗ ܠܫܢܐ ܕܫܪܝܐ ܘܡܠܝܐ ܣܡ ܡܡܝܬ. 9 ܒܗ ܒܪܟܝܢ ܐܢܚܢ ܠܐܠܗܐ ܐܒܐ ܘܒܗ ܠܥܐ ܡܩܠܠܝܢ ܐܢܚܢ ܠܒܢܝ ܐܢܫ ܕܒܕܡܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܐܬܒܪܝ: 10 ܡܢ ܦܘܡܐ ܚܕ ܢܦܩ ܒܪܟܬܐ ܘܠܘܛܬܐ. ܠܐ ܢܗܘܐ ܗܟܢܐ ܠܚܘܝ ܐܚܝ: 11 ܗܠ ܡܢ ܡܒܘܥܐ ܚܕ ܢܦܩ ܡܪܝܪܐ ܘܡܬܩܐ ܐܘ ܠܐ: 12 ܗܠ ܡܫܟܐ ܬܐܬܐ ܙܝܬ ܐܘ ܓܦܢܐ ܬܐܬܐ ܬܐܢܐ ܐܘ ܠܐ ܗܟܢܐ ܡܠܚܐ ܘܡܬܩܐ ܠܐ ܢܬܒ ܡܢ ܚܕ ܡܒܘܥܐ: 13 ܡܢ ܚܟܝܡ ܘܝܕܥ ܒܟܘܢ ܢܚܘܝ ܒܫܘܒܚܐ ܥܒܕܘܗܝ ܒܥܕܢܐ ܕܚܟܡܬܐ: 14 ܐܢ ܕܝ ܩܢܝܢܐ ܡܪܝܪܐ ܐܝܬ ܒܠܒܟܘܢ ܘܡܬܚܙܝ ܒܠܒܟܘܢ ܠܐ ܬܗܘܘ ܡܬܫܒܚܝܢ ܘܠܐ ܡܟܕܒܝܢ ܠܩܘܫܬܐ: 15 ܠܐ ܗܕܐ ܗܝ ܚܟܡܬܐ ܕܡܢ ܠܥܠ ܢܚܬܐ ܐܠܐ ܕܥܠܡܝܐ ܢܦܫܢܝܐ ܕܝܘܡܢܝܐ: 16 ܡܛܠ ܕܐܝܟܐ ܩܢܝܢܐ ܘܡܬܚܙܝ ܐܝܟ ܗܟܝ ܐܝܬ ܒܗ ܒܠܒܠܐ ܘܟܠ ܥܒܕܐ ܒܝܫܬܐ: 17 ܐܠܐ ܚܟܡܬܐ ܕܡܢ ܠܥܠ ܢܚܬܐ ܩܕܡ ܟܠ ܡܕܡ ܕܟܝܐ ܗܝ ܘܗܝ ܡܫܠܡܢܝܬܐ ܘܡܬܚܢܢܐ ܘܡܫܬܡܥܢܝܬܐ ܘܡܠܝܐ ܪܚܡܐ ܘܦܝܪܐ ܛܒܐ ܘܠܐ ܕܝܢ ܘܠܐ ܒܣܝܡܐ ܕܟܠ ܡܕܡ.

7 Omnis enim natura bestiarum et volucrum et serpentium ceterorumque domantur et domita sunt a natura humana: 8 Linguam autem nullus hominum domare potest. Inquietum malum, plena veneno mortifero. 9 In ipsa benedicimus Deum et Patrem, et in ipsa maledicimus homines qui ad similitudinem Dei facti sunt: 10 Ex ipso ore procedit benedictio et maledictio. Non oportet, fratres mei, hæc ita fieri. 11 Numquid fons de eodem foramine emanat dulcem et amaram aquam? 12 Numquid potest, fratres mei, ficus uvas facere aut vitis ficus? Sic neque salsa dulcem potest facere aquam. 13 Quis sapiens et disciplinatus inter vos? ostendat ex bona conversatione operationem suam in mansuetudinem sapientiæ. 14 Quod si zelum amarum habetis et contentiones in cordibus vestris, nolite gloriari et mendaces esse adversus veritatem. 15 Non est ista sapientia de sursum descendens, sed terrena, animalis, diabolica. 16 Ubi enim zelus et contentio, ibi inconstantia et omne opus pravum. 17 Quæ autem de sursum est sapientia, primum quidem pudica est, deinde pacifica, modesta, suadibilis, plena misericordia et fructibus bonis, non judicans, sine simulatione.

18 Καρπὸς δὲ δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

ΚΕΦ. δ'.

1 ΠΟΘΕΝ πόλεμοι καὶ πόθεν μάχαι ἐν ὑμῖν; οὐκ ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; 2 Ἐπιθυμεῖτε, καὶ οὐκ ἔχετε· φονεύετε καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν· μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε. Καὶ οὐκ ἔχετε διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς· 3 Αἰτεῖτε καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανήσητε. 4 Μοιχαλίδες. Οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα ἐστὶν τῷ θεῷ; ὃς ἐὰν οὖν βουληθῇ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ θεοῦ καθίσταται. 5 Ἢ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ γραφὴ λέγει; Πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα ὃ κατῴκισεν ἐν ἡμῖν, 6 Μείζονα δὲ δίδωσιν χάριν. Διὸ λέγει· Ὁ θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν. 7 Ὑποτάγητε οὖν τῷ θεῷ· ἀντίστητε δὲ τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύξεται ἀφ' ὑμῶν· 8 Ἐγγίσατε τῷ θεῷ, καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν. Καθαρίσατε χεῖρας, ἁμαρτωλοί, καὶ ἁγνίσατε καρδίας, δίψυχοι. 9 Ταλαιπωρήσατε καὶ πενθήσατε, [καὶ] κλαύσατε· ὁ γέλως ὑμῶν εἰς πένθος μεταστραφήτω καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν.

18 Fructus autem justitiæ in pace seminatur facientibus pacem.

CAPUT IV.

1 UNDE bella et lites inter vos? nonne ex concupiscentiis vestris quæ militant in membris vestris? 2 Concupiscitis, et non habetis: occiditis et zelatis, et non potestis adipisci: litigatis et belligeratis, et non habetis propter quod non postulatis: 3 Petitis, et non accipietis, eo quod male petatis, ut in concupiscentiis vestris insumatis. 4 Adulteri, nescitis quia amicitia hujus mundi inimica est Dei? Quicumque ergo voluerit amicus esse sæculi hujus, inimicus Dei constituitur. 5 An putatis quia inaniter scriptura dicat: Ad invidiam concupiscit spiritus qui habitat in vobis? 6 Majorem autem dat gratiam: propter quod dicit: Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam. 7 Subditi igitur estote Deo: resistite autem diabolo, et fugiet a vobis: 8 Adpropinquate Deo, et adpropinquabit vobis. Emundate manus, peccatores, et purificate corda, duplices animo. 9 Miseri estote et lugete et plorate: risus vester in luctum convertatur et gaudium in mœrorem.

10 Ταπεινώθητε ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ὑψώσει ὑμᾶς. 11 Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων, ἀδελφοί. Ὁ καταλαλῶν ἀδελφοῦ ἢ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καταλαλεῖ νόμου καὶ κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἶ ποιητὴς νόμου ἀλλὰ κριτής. 12 Εἷς ἐστὶν ὁ νομοθέτης καὶ κριτής, ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι· σὺ δὲ τίς εἶ, ὁ κρίνων τὸν πλησίον; 13 Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες· Σήμερον ἢ αὔριον πορευσόμεθα εἰς τήνδε τὴν πόλιν καὶ ποιήσομεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν [ἕνα] καὶ ἐμπορευσόμεθα καὶ κερδήσομεν, 14 Οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε τὸ τῆς αὔριον· ποία γὰρ ἡ ζωὴ ὑμῶν; ἀτμὶς γάρ ἐστε ἡ πρὸς ὀλίγον φαινομένη, ἔπειτα καὶ ἀφανιζομένη· 15 Ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς· Ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ καὶ ζήσομεν, καὶ ποιήσομεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. 16 Νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονίαις ὑμῶν· πᾶσα καύχησις τοιαύτη πονηρά ἐστιν. 17 Εἰδότι οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστίν.

ΚΕΦ. ε'.

1 Ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις. 2 Ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπεν, καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα γέγονεν. 3 Ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται, καὶ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται, καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ. Ἐθησαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις.

10 Humiliamini in conspectu Domini, et exaltabit vos. 11 Nolite detrahere alterutrum, fratres mei. Qui detrahit fratri aut qui judicat fratrem suum, detrahit legi et judicat legem : si autem judicas legem, non es factor legis sed judex. 12 Unus est legislator et judex, qui potest perdere et liberare : tu autem quis es qui judicas proximum ? 13 Ecce nunc qui dicitis : Hodie aut crastino ibimus in illam civitatem et faciemus quidem ibi annum et mercabimur et lucrum faciemus, 14 Qui ignoratis quid sit in crastinum : 15 Quæ enim est vita vestra ? vapor est ad modicum parens et deinceps exterminabitur : pro eo ut dicatis : Si Dominus voluerit et vixerimus, faciemus hoc aut illud. 16 Nunc autem exultatis in superbiis vestris. Omnis exultatio talis maligna est. 17 Scienti igitur bonum facere et non facienti, peccatum est illi.

CAPUT V.

1 AGITE nunc, divites, plorate ululantes in miseriis quæ advenient vobis. 2 Divitiæ vestræ putrefactæ sunt, et vestimenta vestra a tineis comesta sunt, 3 Aurum et argentum vestrum æruginavit, et ærugo eorum in testimonium vobis erit et manducabit carnes vestras sicut ignis. Thesaurizastis iram in novissimis diebus.

4 Ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμησάντων τὰς χώρας ὑμῶν ὁ ἀφυστερημένος ἀφ' ὑμῶν κράζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων εἰς τὰ ὦτα Κυρίου σαβαὼθ εἰσελήλυθαν. 5 Ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς. 6 Κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον· οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν. 7 Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου. Ἰδοὺ ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῷ ἕως λάβῃ πρόϊμον καὶ ὄψιμον· 8 μακροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς, στηρίξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Κυρίου ἤγγικεν. 9 Μὴ στενάζετε κατ' ἀλλήλων, ἀδελφοί, ἵνα μὴ κριθῆτε· ἰδοὺ ὁ κριτὴς πρὸ τῶν θυρῶν ἕστηκεν. 10 Ὑπόδειγμα λάβετε, ἀδελφοί [μου], τῆς κακοπαθείας καὶ τῆς μακροθυμίας τοὺς προφήτας, οἳ ἐλάλησαν ἐν τῷ ὀνόματι Κυρίου. 11 Ἰδοὺ μακαρίζομεν τοὺς ὑπομείναντας· τὴν ὑπομονὴν Ἰὼβ ἠκούσατε καὶ τὸ τέλος Κυρίου εἴδετε, ὅτι πολύσπλαγχνός ἐστιν ὁ Κύριος καὶ οἰκτίρμων. 12 Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε, μήτε τὸν οὐρανὸν μήτε τὴν γῆν μήτε ἄλλον τινὰ ὅρκον· ἤτω δὲ ὑμῶν τὸ ναὶ ναί, καὶ τὸ οὒ οὔ, ἵνα μὴ ὑπὸ κρίσιν πέσητε. 13 Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσευχέσθω· εὐθυμεῖ τις; ψαλλέτω·

4 ܗܐ ܐܓܪܐ ܕܚܨܕܘ ܐܬܪܥܝܟܘܢ ܕܐܬܩܛܪ ܡܢ ܥܠܝܟܘܢ ܘܩܛܠܗ ܡܙܥܩ ܘܩܠ ܙܥܩܗ ܥܠ ܐܕܢܝ ܝܗ̈ܘܐ ܙܒܐܘܬ ܐܬܥܠ ܒܐܕܢܝ ܡܪܝܐ ܕܫܒܐܘܬ ܗ̈ܘ ܥܠ ܐܪܥܐ ܘܐܬܬܪܥܬܘܢ ܒܬܪܘܦ ܘܒܬܪܘܦ ܠܒܒܟܘܢ ܐܝܟ ܝܘܡ ܕܚܪܒܐ ܐܬܬܪܥܬܘܢ ܐܬܩܛܠ ܠܙܕܝܩ ܠܐ ܐܬܩܛܠ ܠܟܘܢ ܐܬܪܚܡܘ ܗ̈ܘ ܥܠ ܐܬܪ ܡܬܐ ܕܝܠܡܐ ܐܝܟ ܐܓܪܐ ܡܬܚܙܐ ܠܦܪܝ ܝܩܪ ܕܐܪܥܐ ܒܣܒܪ ܥܠ ܕܢܣܒ ܡܛܪ ܡܩܕܡܝ ܘܡܐܚܪܝ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܬܘ ܣܒܪܘ ܠܒܒܟܘܢ ܡܛܠ ܕܡܬܐ ܡܬܩܪܒ ܠܐ ܬܬܚܡܡܘ ܐܚ ܥܠ ܐܚ ܕܠܡܐ ܬܬܕܝܢܘ ܗܐ ܕܝܢܐ ܩܕܡ ܕܬܬܐ ܩܐܡ ܠܬܪܥܐ ܐܚ ܡܬܠ ܠܢܒܝ̈ܐ ܕܡܠܠܘ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝ ܗ̈ܘ ܐܝܟ ܕܡܐ ܡܛܘܒܢ ܠܡܨܒܪ̈ܢ ܣܒܪܬܘܢ ܕܝܘܒ ܘܚܙܝܬܘܢ ܣܘܦ ܕܡܪܝ ܕܣܝܡ ܪܚܡ ܘܡܪܚܡ ܗ̈ܘ ܘܩܕܡ ܟܠ ܡܕܡ ܐܚܝ ܠܐ ܬܚܠܦܘ ܠܐ ܒܫܡܝܐ ܠܐ ܒܐܪܥܐ ܠܐ ܒܟܠ ܡܕܡ ܐܚܪܢܐ ܐܠܐ ܬܗܘܐ ܠܟܘܢ ܠܐ ܠܐ ܘܠܐ ܐܢ ܠܐ ܐܢ ܕܠܐ ܬܬܕܝܢܘ ܠܡܕܝܢ ܐܢ ܐܝܬ ܒܟܘܢ ܡܢ ܣܒܪ ܢܨܠܐ ܢܙܡܪ ܐܢ ܐܝܬ ܒܟܘܢ ܡܢ ܣܒܪ ܢܩܪܐ ܠܩܫܝ̈ܫܐ ܕܥܕܬܐ ܘܢܨܠܘܢ ܥܠܘܗܝ ܡܫܚܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝ ܘܨܠܘܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܬܦܪܩ ܠܡܪܝܫܐ ܘܡܪܝ ܢܩܝܡ ܠܗ ܐܢ ܕܚܛܝ̈ܐ ܐܝܬ ܠܗ ܢܫܬܒܩ ܠܗ ܘܬܘܕܘ ܗܠܝܢ ܠܚܕܕܝܟܘܢ ܕܬܨܠܘܢ ܠܐܚܝ̈ܟܘܢ ܘܬܐܣܘܢ ܐܢ ܐܝܬ ܒܟܘܢ ܡܢ ܣܒܪ ܨܠܘ ܘܢܫܬܒܚ ܐܢ ܐܝܬ ܒܟܘܢ ܡܢ ܣܒܪ ܢܙܡܪ

4 Ecce merces operariorum qui messuerunt regiones vestras, qui fraudatus est a vobis, clamat, et clamor ipsorum in aures Domini Sabaoth introivit. 5 Epulati estis super terram et in luxuriis enutristis corda vestra in diem occisionis. 6 Adduxistis, occidistis justum, et non resistit vobis. 7 Patientes igitur estote, fratres, usque ad adventum Domini. Ecce agricola expectat prætiosum fructum terræ, patienter ferens donec accipiat temporaneum et serotinum: 8 Patientes estote et vos, confirmate corda vestra, quoniam adventus Domini adpropinquavit. 9 Nolite ingemescere, fratres in alterutrum, ut non judicemini: ecce judex ad januam adsistit. 10 Exemplum accipite, fratres, laboris et patientiæ per prophetas qui locuti sunt in nomine Domini. 11 Ecce beatificamus qui sustinuerunt: sufferentiam Job audistis, et finem Domini vidistis, quoniam misericors est Dominus et miserator. 12 Ante omnia autem, fratres mei, nolite jurare, neque per cælum neque per terram neque aliud quodcumque juramentum. Sit autem sermo vester: Est est, non non; ut non sub judicio decidatis. 13 Tristatur aliquis vestrum? oret æquo animo et psallat,

14 Ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ᾽ αὐτόν, ἀλείψαντες [αὐτὸν] ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. 15 Καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ Κύριος· κἂν ἁμαρτίας ᾖ πεποιηκως, ἀφεθήσεται αὐτῷ. 16 Ἐξομολογεῖσθε οὖν ἀλλήλοις τὰς ἁμαρτίας, καὶ εὔχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε· πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη. 17 Ἠλείας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ· 18 Καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ἔδωκεν ὑετὸν καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν τὸν καρπὸν αὐτῆς. 19 Ἀδελφοί μου, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, 20 Γινωσκέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θανάτου καὶ καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.

14 ܐܢ ܕܒܝܢ ܚܠܫ ܒܟܘܢ ܢܩܪܒ ܠܘܬ ܩܫܝܫܐ ܕܥܕܬܐ ܘܢܨܠܘ ܥܠܘܗܝ ܘܡܫܚܝܢ ܠܘܬ ܫܡܢܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ ܀ 15 ܘܨܠܘܬ ܗܝܡܢܘܬܐ ܬܦܣܩ ܠܡܟܝܫܐ ܘܡܩܝܡ ܠܗ ܡܪܝܐ ܘܐܢ ܚܛܗ ܐܝܬ ܠܗ ܫܪܝ ܠܗ ܀ 16 ܗܘܕܘ ܠܗܕܕܐ ܥܠ ܚܛܗ ܘܨܠܘ ܠܗܕܕܐ ܕܬܬܐܣܘܢ ܣܓܝ ܛܒ ܨܠܘܬܐ ܕܙܕܝܩ ܒܥܝܢ ܀ 17 ܐܝܠܝܐ ܐܢܫ ܗܘܐ ܕܕܡܐ ܠܢ ܘܒܨܠܘܬܐ ܨܠܐ ܕܠܐ ܢܬܠ ܛܠ ܐܪܥܐ ܫܢܝܢ ܬܠܬ ܘܝܪܚܐ ܫܬܐ ܀ 18 ܘܬܒ ܨܠܐ ܘܫܡܝܐ ܝܗܒ ܛܠ ܘܐܪܥܐ ܐܝܕܐ ܠܐܒܗ ܀ 19 ܐܚܝ ܐܢ ܡܢ ܒܟܘܢ ܕܫܓܐ ܡܢ ܫܪܪܐ ܘܐܬܦܢܐ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܀ 20 ܝܕܥ ܗܘ ܕܡܢ ܕܐܬܦܢܐ ܚܛܝܐ ܡܢ ܛܥܘܬ ܐܘܪܚܗ ܢܦܨܐ ܢܦܫܗ ܡܢ ܡܘܬܐ ܘܢܟܣܐ ܣܓܝ ܡܢ ܚܛܗ ܀

14 Infirmatur quis in vobis? inducat presbyteros ecclesiæ, et orent super eum, ungentes eum oleo in nomine Domini. 15 Et oratio fidei salvabit infirmum, et allevabit eum Dominus; et si in peccatis sit, dimittentur ei. 16 Confitemini ergo alterutrum peccata vestra, et orate pro invicem, ut salvemini: multum enim valet deprecatio justi adsidua. 17 Helias homo erat similis nobis passibilis, et oratione oravit ut non plueret super terram, et non pluit annos tres et menses sex: 18 Et rursus oravit, et cælum dedit pluviam et terra dedit fructum suum. 19 Fratres mei, si quis ex vobis erraverit a veritate et converterit quis eum, 20 Scire debet quoniam qui converti fecerit peccatorem ab errore vitæ suæ, salvabit animam ejus a morte et cooperit multitudinem peccatorum.

APOSTOLI EPISTULA PRIMA CATHOLICA

PETRI.

ΠΕΤΡΟΥ Α', ΚΕΦ. α'.

ΠΕΤΡΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκλεκτοῖς παρεπιδήμοις διασπορᾶς Πόντου, Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ἀσίας καὶ Βιθυνίας, 2 Κατὰ πρόγνωσιν θεοῦ πατρός, ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη. 3 Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, 4 Εἰς κληρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ὑμᾶς 5 Τοὺς ἐν δυνάμει θεοῦ φρουρουμένους διὰ πίστεως εἰς σωτηρίαν ἑτοίμην ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ.

PETRI I, CAPUT I.

PETRUS apostolus Jesu Christi electis advenis dispersionis Ponti, Galatiæ, Cappadociæ, Asiæ et Bythiniæ, 2 Secundum præscientiam Dei Patris, in sanctificationem Spiritus, in obœdientiam et aspersionem sanguinis Jesu Christi. Gratia vobis et pax multiplicetur. 3 Benedictus Deus et Pater Domini nostri Jesu Christi, qui secundum magnam misericordiam suam regeneravit nos in spem vivam per resurrectionem Jesu Christi ex mortuis, 4 In hereditatem incorruptibilem et incontaminatam et inmarcescibilem, conservatam in cælis vobis 5 Qui in virtute Dei custodimini per fidem in salutem paratam revelari in tempore novissimo.

6 Ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε, ὀλίγον ἄρτι εἰ δέον λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς, 7 ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως πολυτιμότερον χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου, διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου, εὑρεθῇ εἰς ἔπαινον καὶ δόξαν καὶ τιμὴν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ, 8 ὃν οὐκ ἰδόντες ἀγαπᾶτε, εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὁρῶντες πιστεύοντες δὲ ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῃ, 9 κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πίστεως ὑμῶν σωτηρίαν ψυχῶν. 10 Περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηραύνησαν προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες, 11 ἐραυνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς πνεῦμα Χριστοῦ προμαρτυρόμενον τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας· 12 οἷς ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς ὑμῖν δὲ διηκόνουν αὐτά, ἃ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ ἀποσταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι. 13 Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας ὑμῶν, νήφοντες, τελείως ἐλπίσατε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ.

6 ܒܗ̇ ܕ̈ ܥܠ̈ܝܙ̈ܐ ܐ̇ܢ̈ܬ̈ܘܢ ܙ̈ܥ̈ܘܪ̈ܐ ܗ̇ܫ̈ܐ ܐ̇ܢ ܨ̈ܒ̈ܝ̈ܐ ܐ̇ܢ̈ܬ̈ܘܢ ܒ̈ܟ̈ܠ̈ ܢ̈ܣ̈ܝ̈ܘܢ̈ ܒ̈ܣ̈ܓ̈ܝ̈ܐ ܕ̈ ܡ̈ܟ̈ܝ̈ܠ̈ܬ̈ܐ ܒ̈ܟ̈ܠ̈ ܙ̈ܒ̈ܢ̈ܐ ܕ̈ ܢ̈ܣ̈ܝ̈ܘܢ̈

14 Ὡς τέκνα ὑπακοῆς, μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν
ἐπιθυμίαις, 15 Ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἅγιον καὶ αὐτοὶ ἅγιοι ἐν
πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε, 16 Διότι
γέγραπται· Ἅγιοι ἔσεσθε, διότι ἐγὼ
ἅγιός [εἰμι]. 17 Καὶ εἰ πατέρα ἐπικαλεῖσθε τὸν ἀπροσωπολήμπτως κρίνοντα
κατὰ τὸ ἑκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν
τῆς παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε, 18 Εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς,
ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς
ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδότου, 19 Ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς ἀμνοῦ
ἀμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ, 20 Προεγνωσμένου μὲν πρὸ καταβολῆς κόσμου,
φανερωθέντος δὲ ἐπ' ἐσχάτου τῶν χρόνων δι' ὑμᾶς 21 Τοὺς δι' αὐτοῦ πιστοὺς
εἰς θεὸν τὸν ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ
νεκρῶν καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα, ὥστε
τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι
εἰς θεόν. 22 Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας εἰς
φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ καρδίας
ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκτενῶς, 23 Ἀναγεγεννημένοι οὐκ ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς
ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ λόγου ζῶντος
θεοῦ καὶ μένοντος [εἰς τὸν αἰῶνα].

14 Quasi filii obœdientiæ, non configurati prioribus ignorantiæ vestræ
desideriis, 15 Sed secundum eum qui
vocavit vos Sanctum et ipsi sancti in
omni conversatione sitis, 16 Quoniam
scriptum est: Sancti estote, quia et
ego sanctus sum. 17 Et si patrem
invocatis eum qui sine acceptione
personarum judicat secundum uniuscujusque opus, in timore incolatus vestri
tempore conversamini, 18 Scientes quod
non corruptibilibus, auro vel argento
redempti estis de vana vestra conversatione paternæ traditionis, 19 Sed
prætioso sanguine quasi agni inmaculati et incontaminati Jesu Christi,
20 Prægogniti quidem ante constitutionem mundi, manifestati autem novissimis temporibus propter vos, 21 Qui
per ipsum fideles estis in Deo qui
suscitavit eum a mortuis et dedit ei
gloriam, ut fides vestra et spes esset in
Deo. 22 Animas vestras castificantes in
obœdientiam caritatis, in fraternitatis
amore simplici, ex corde invicem diligite
attentius, 23 Renati non ex semine corruptibili sed incorruptibili, per verbum
Dei vivi et permanentis in æternum.

24 Διότι πᾶσα σὰρξ ὡς χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα αὐτῆς ὡς ἄνθος χόρτου· ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος ἐξέπεσεν· 25 Τὸ δὲ ῥῆμα Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα. Τοῦτο δέ ἐστιν τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς.

ΚΕΦ. β'.

1 Ἀποθεμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον καὶ ὑποκρίσεις καὶ φθόνους καὶ πάσας καταλαλίας, 2 Ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε εἰς σωτηρίαν, 3 Εἰ ἐγεύσασθε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος. 4 Πρὸς ὃν προσερχόμενοι, λίθον ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδεδοκιμασμένον παρὰ δὲ θεῷ ἐκλεκτόν, ἔντιμον, 5 Καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες ἐποικοδομεῖσθε οἶκος πνευματικός, εἰς ἱεράτευμα ἅγιον, ἀνενέγκαι πνευματικὰς θυσίας εὐπροσδέκτους θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. 6 Διότι περιέχει ἐν γραφῇ· Ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιὼν λίθον ἀκρογωνιαῖον, ἐκλεκτόν, ἔντιμον, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ μὴ καταισχυνθῇ. 7 Ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῖς πιστεύουσιν· ἀπιστοῦσιν δέ, λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας 8 Καὶ λίθος προσκόμματος καὶ πέτρα σκανδάλου, οἳ προσκόπτουσιν τῷ λόγῳ ἀπειθοῦντες, εἰς ὃ καὶ ἐτέθησαν.

24 ܡܛܠ ܕܟܠ ܒܣܪܐ ܐܝܟ ܥܫܒܐ ܘܟܠ ܫܘܒܚܗ ܐܝܟ ܦܪܚ ܥܫܒܐ ܐܬܝܒܫ ܘܦܪܚܗ ܢܦܠ ܘܫܘܒܚܗ ܐܬܚܒܠ ܠܗ ܀ 25 ܘܡܐܡܪܗ ܕܡܪܝܐ ܩܐܡ ܠܥܠܡ ܗܘ ܘܗܢܘ ܡܐܡܪܐ ܕܒܣܪܬܐ ܕܐܬܒܫܪ ܠܟܘܢ ܀

ܦܨܠܐ ܒ ܚ

1 ܘܟܕ ܫܪܝܬ ܡܢ ܟܠ ܒܝܫܬܐ ܘܟܠ ܡܪܡܝܐ ܘܟܠ ܟܕܒܐ ܘܟܠ ܚܫܕܐ ܘܟܠ ܠܫܢ ܒܝܫ ܀ 2 ܐܝܟ ܛܠܝܐ ܕܐܬܝܠܕܘ ܗܫܐ ܬܗܘܘ ܡܬܐܒܝܢ ܠܚܠܒܐ ܕܠܐ ܒܝܫ ܕܡܠܬܐ ܕܒܗ ܬܬܪܒܘ ܠܦܘܪܩܢ ܀ 3 ܐܢ ܗܟܝ ܛܥܡܬܘܢ ܕܛܒ ܡܪܝܐ ܀ 4 ܠܘܬ ܗܘ ܕܩܪܒ ܐܢܘܢ ܐܒܢܐ ܚܝܐ ܕܡܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܐܬܦܣܠ ܐܠܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܒܪܝܪ ܘܝܩܪ ܀ 5 ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܐܝܟ ܐܒܢܐ ܚܝܐ ܬܬܒܢܝܢ ܒܝܬ ܪܘܚܢܐ ܕܟܗܢܘܬܐ ܩܕܝܫܬܐ ܠܡܩܪܒ ܕܒܚܐ ܪܘܚܢܝܐ ܕܡܩܒܠܝܢ ܠܐܠܗܐ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܀ 6 ܡܛܠ ܕܟܬܝܒ ܐܢܐ ܗܐ ܫܐܡ ܒܨܝܘܢ ܐܒܢܐ ܩܕܡܝܐ ܒܪܝܪ ܘܝܩܪ ܘܕܡܗܝܡܢ ܒܗ ܠܐ ܢܬܒܗܬ ܀ 7 ܠܟܘܢ ܗܘ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܝܩܪܐ ܘܠܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܒܢܐ ܕܡܪܚܩܘ ܒܢܝܐ ܗܕܐ ܗܘܬ ܠܪܝܫ ܙܘܝܬܐ ܀ 8 ܘܐܒܢ ܣܟܠܬܐ ܘܟܐܦܐ ܕܬܟܠܐ ܕܡܬܟܫܠܝܢ ܒܡܠܬܐ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܘܠܗܕܐ ܐܬܬܝܡܘ ܀

24 Quia omnis caro ut fœnum, et omnis gloria ejus tamquam flos fœni: exaruit fœnum, et flos decidit: 25 Verbum autem Domini manet in æternum. Hoc est autem verbum quod evangelizatum est in vobis.

CAPUT II.

1 Deponentes igitur omnem malitiam et omnem dolum et simulationes et invidias et omnes detractiones, 2 Sicut modo geniti infantes, rationabile et sine dolo lac concupiscite, ut in eo crescatis in salutem. 3 Si tamen gustatis quoniam dulcis est Dominus. 4 Ad quem accedentes, lapidem vivum, ab hominibus quidem reprobatum, a Deo autem electum et honorificatum, 5 Et ipsi tamquam lapides vivi superædificamini, domus spirituales, sacerdotium sanctum, offerre spirituales hostias acceptabiles Deo per Jesum Christum, 6 Propter quod continet scriptura: Ecce pono in Sion lapidem summum angularem, electum, prætiosum, et omnis qui crediderit in eo non confunditur. 7 Vobis igitur honor credentibus: non credentibus autem lapis quem reprobaverunt ædificantes, hic factus est in caput anguli, 8 Et lapis offensionis et petra scandali, his qui offendunt verbo nec credunt, in quo et positi sunt.

9 Ὑμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτόν, βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν, ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς· 10 Οἵ ποτε οὐ λαός, νῦν δὲ λαὸς θεοῦ, οἱ οὐκ ἠλεημένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες. 11 Ἀγαπητοί, παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ παρεπιδήμους ἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς, 12 Τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλήν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν καλῶν ἔργων ἐποπτεύοντες δοξάσωσιν τὸν θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς. 13 Ὑποτάγητε πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει διὰ τὸν Κύριον, εἴτε βασιλεῖ ὡς ὑπερέχοντι, 14 Εἴτε ἡγεμόσιν ὡς δι' αὐτοῦ πεμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν· 15 Ὅτι οὕτως ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, ἀγαθοποιοῦντας φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν· 16 Ὡς ἐλεύθεροι, καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ' ὡς θεοῦ δοῦλοι. 17 Πάντες τιμήσατε, τὴν ἀδελφότητα ἀγαπᾶτε, τὸν θεὸν φοβεῖσθε, τὸν βασιλέα τιμᾶτε.

9 ܐܢܬܘܢ ܕܒܝܕ ܕܐܝܬ ܠܟ ܐܡܬܐ ܒܪܝܪܬܐ ܘܟܗܢܘܬܐ ܡܠܟܝܬܐ ܘܥܡܐ ܩܕܝܫܐ ܘܫܘܒܥܐ ܕܐܬܩܢܝܬܐ ܕܝܠܗ ܕܐܝܟ ܕܒܪ ܡܢ ܚܫܘܟܐ ܠܢܘܗܪܗ ܕܝܠܗ ܕܩܪܐ ܠܟܘܢ

18 Οἱ οἰκέται, ὑποτασσόμενοι ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις, οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς. 19 Τοῦτο γὰρ χάρις, εἰ διὰ συνείδησιν θεοῦ ὑποφέρει τις λύπας πάσχων ἀδίκως. 20 Ποῖον γὰρ κλέος εἰ ἁμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε; ἀλλ' εἰ ἀγαθοποιοῦντες καὶ πάσχοντες ὑπομενεῖτε, τοῦτο χάρις παρὰ θεῷ. 21 Εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε, ὅτι καὶ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ, 22 Ὃς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, 23 Ὃς λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσχων οὐκ ἠπείλει, παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως, 24 Ὃς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν, οὗ τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἰάθητε. 25 Ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενοι, ἀλλ' ἐπεστράφητε νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

18 ܥܒܕ̈ܐ ܟܠ ܕܚܠܬܐ ܢܬܟܢܥܘ ܠܡܪܝܗܘܢ ܘܠܐ ܒܫܦܝܪ̈ܐ ܘܒܥܢ̈ܝܢ ܒܠܚܘܕ ܐܦ ܠܥܩܝܠ̈ܐ ܗܢ ܕܐܝܬ ܙܟܘܬܐ ܐܢ ܡܢ ܚܫ̈ܐ ܕܐܠܗܐ ܢܣܒܠ ܐܢܫ ܥܠ ܥܩ̈ܬ ܕܒܠܐ ܕܝܢ ܡܐ ܙܟܘܬܐ ܐܝܬ ܐܢ ܚܛ̈ܝܢ ܘܡܬܟܦ̈ܝܢ ܐܢܬܘܢ ܣܒܪ̈ܝܢ ܐܠܐ ܐܢ ܛܒ̈ܝܢ ܥܒܕ̈ܝܢ ܘܣܒܪ̈ܝܢ ܗܕܐ ܙܟܘܬܐ ܥܡ ܐܠܗܐ ܀ 20 ܠܗܕܐ ܐܬܩܪܝܬ ܐܪܡܝ ܕܐܦ ܡܫܝܚܐ ܐܬܚܫ ܥܠ ܥܠ̈ܡ ܒܥܕ ܟܘ ܫܒ̈ܩ ܠܟ ܕܬܗܘ ܒܬܪ ܡܕܒܪ ܠ ܐܦ ܠ ܒܬ ܦܘܡܗ ܐܫܟܚ ܚܛ̈ܝܬܐ ܐܠܐ ܐܦ ܠ ܐܫܟܚ ܒܗ ܡܠܬܐ ܕܫܩܪ ܀ 23 ܕܒ ܠܐ ܡܫܬܡ ܥ ܐܠ ܡܫܬܡ ܥ ܠ ܗ ܘ ܠ ܐ ܡ ܐ ܠ ܐ ܐ ܠ ܐ ܕ ܝ ܢ ܗ ܘ ܐ ܕ ܝ ܢ ܗ ܘ ܐ ܕ ܝ ܢ ܗ ܘ

ΠΕΤΡΟΥ Α', γ'.

ΚΕΦ. γ'.

1 Ὁμοίως γυναῖκες, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα καὶ εἴ τινες ἀπειθοῦσιν τῷ λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστροφῆς ἄνευ λόγου κερδηθήσονται, 2 ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν φόβῳ ἁγνὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν. 3 Ὧν ἔστω οὐχ ὁ ἔξωθεν ἐμπλοκῆς τριχῶν καὶ περιθέσεως χρυσίων ἢ ἐνδύσεως ἱματίων κόσμος, 4 ἀλλ' ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ πραέως καὶ ἡσυχίου πνεύματος, ὅ ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πολυτελές. 5 Οὕτως γάρ ποτε καὶ αἱ ἅγιαι γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσαι εἰς θεὸν ἐκόσμουν ἑαυτάς, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, 6 ὡς Σάρρα ὑπήκουσεν τῷ Ἀβραάμ, κύριον αὐτὸν καλοῦσα, ἧς ἐγενήθητε τέκνα ἀγαθοποιοῦσαι καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν. 7 Οἱ ἄνδρες ὁμοίως, συνοικοῦντες κατὰ γνῶσιν ὡς ἀσθενεστέρῳ σκεύει τῷ γυναικείῳ, ἀπονέμοντες τιμὴν ὡς καὶ συνκληρονόμοις χάριτος ζωῆς, εἰς τὸ μὴ ἐνκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν. 8 Τὸ δὲ τέλος πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, εὔσπλαγχνοι, ταπεινόφρονες,

ܦܛܪܘܣ ܐ ܟ ܓ

ܟܦܠܝܐ ܕ ܓ

1 ܗܟܢܐ ܐܦ ܢܫ̈ܐ ܕܡܬܟܢܝܢ ܠܒܥܠܝܗܝܢ ܕܝܠܗܝܢ ܕܐܦ ܐܢ ܐܝܢܘܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܠܡܠܬܐ ܒܗܦܟ ܣܝܪܬܐ ܕܢܫ̈ܐ ܕܠܐ ܒܡܠܬܐ ܢܬܪܒܚܘܢ 2 ܡܕܡ ܕܚܙܝܢ ܠܗܘܢ ܒܕܚܠܬܐ ܒܟܠ ܙܗܪܐ ܕܐܝܟ ܕܡܬ̈ܝܪܐ ܐܢܬ̈ܝ ܒܕܚܠܬܐ ܠܡܫܡܫ ܠܒܥܠܝܗܝܢ ܕܝܠܗܝܢ 3 ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܠܗܝܢ ܕܒܪ ܡܢ ܦ̈ܪܝܣ ܣ̈ܥܪ̈ܐ ܘܣ̈ܥܪ̈ܐ ܕܕܗܒ ܘܠܒܘܫ ܠܒ̈ܘܫ̈ܐ ܕܡ̈ܠܒ̈ܘܫ̈ܐ ܐܠܐ 4 ܟܣ̈ܝ ܕܟܪܣܬܐ ܕܠܒܐ ܕܒܪ̈ܢܫܐ ܒܠܒ̈ܘܫ̈ܐ ܕܠܐ ܡܬ̈ܚܒܠ ܕܪ̈ܘܚܐ ܕܡ̈ܫܟ̈ܝܢ ܘܫ̈ܠܝܐ ܕܗ̈ܝ ܩ̈ܡܝܬ ܩ̈ܕܡ ܐܠܗܐ ܝ̈ܩܪ̈ܐ ܗ̈ܝ 5 ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܒ̈ܙ̈ܒܢ̈ܐ ܐ̈ܚ̈ܪ̈ܢ̈ܐ ܢ̈ܫ̈ܐ ܩ̈ܕ̈ܝ̈ܫ̈ܬ̈ܐ ܕܣ̈ܒ̈ܪ̈ܝܢ ܒܐܠܗܐ ܡ̈ܬ̈ܙ̈ܝ̈ܢ̈ܐ ܢ̈ܦ̈ܫ̈ܗ̈ܝܢ ܗ̈ܘ̈ܝ ܡ̈ܫ̈ܬ̈ܥ̈ܒ̈ܕ̈ܢ̈ܐ ܠܒ̈ܥ̈ܠ̈ܝ̈ܗ̈ܝ̈ܢ̈ ܕ̈ܝ̈ܠ̈ܗ̈ܝ̈ܢ̈ 6 ܐ̈ܝ̈ܟ̈ ܣ̈ܪ̈ܐ ܗ̈ܘ̈ܬ ܠܐܒ̈ܪ̈ܗ̈ܡ ܡ̈ܩ̈ܒ̈ܠ̈ܐ ܗ̈ܘ̈ܬ ܠܗ ܘ̈ܡ̈ܪ̈ܝ̈ܐ ܠ̈ܗ ܡ̈ܪ̈ܝ ܕ̈ܗ̈ܘ̈ܐ ܒ̈ܪ̈ܬ̈ܝ̈ ܐ̈ܢ̈ܬ̈ܘ̈ܢ̈ ܕ̈ܥ̈ܒ̈ܕ̈ܬ̈ܝ̈ ܛ̈ܒ̈ܬ̈ܐ ܘ̈ܠ̈ܐ ܕ̈ܕ̈ܚ̈ܠ̈ܝ̈ܢ̈ ܡ̈ܕ̈ܡ̈ ܕ̈ܒ̈ܗ̈ܬ̈ ܕ̈ܒ̈ܥ̈ܬ̈ܐ 7 ܘ̈ܒ̈ܥ̈ܠ̈ܝ̈ ܕ̈ܒ̈ܝ̈ܬ̈ܐ ܣ̈ܒ̈ܪ̈ܝ̈ܢ̈ ܕ̈ܡ̈ܫ̈ܬ̈ܘ̈ܕ̈ܥ̈ܢ̈ ܐ̈ܢ̈ܬ̈ܘ̈ܢ̈ ܠ̈ܐ ܕ̈ܩ̈ܛ̈ܠ̈ܝ̈ ܠ̈ܗ̈ܘ̈ܢ̈ ܠ̈ܐ ܕ̈ܡ̈ܬ̈ܒ̈ܥ̈ܬ̈ܐ ܒ̈ܥ̈ܠ̈ܝ̈ ܕ̈ܒ̈ܝ̈ܬ̈ܐ ܒ̈ܚ̈ܕ̈ܐ ܕ̈ܡ̈ܫ̈ܬ̈ܘ̈ܕ̈ܥ̈ܢ̈ ܐ̈ܢ̈ܬ̈ܘ̈ܢ

9 Μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας, τοὐναντίον δὲ εὐλογοῦντες ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε. 10 Ὁ γὰρ θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς παυσάτω τὴν γλῶσσαν [αὐτοῦ] ἀπὸ κακοῦ καὶ χείλη [αὐτοῦ] τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον, 11 Ἐκκλινάτω ἀπὸ κακοῦ καὶ ποιησάτω ἀγαθόν, ζητησάτω εἰρήνην καὶ διωξάτω αὐτήν, 12 Ὅτι ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαίους καὶ ὦτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν, πρόσωπον δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά. 13 Καὶ τίς ὁ κακώσων ὑμᾶς ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ ζηλωταὶ γένησθε; 14 Ἀλλ' εἰ καὶ πάσχοιτε διὰ δικαιοσύνην, μακάριοι. Τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε μηδὲ ταραχθῆτε, 15 Κύριον δὲ τὸν Χριστὸν ἁγιάσατε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἕτοιμοι [δὲ] ἀεὶ πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος, 16 Ἀλλὰ μετὰ πραΰτητος καὶ φόβου, συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθήν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλεῖσθε [ὑμῶν ὡς κακοποιῶν] καταισχυνθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν Χριστῷ ἀναστροφήν. 17 Κρεῖττον γὰρ ἀγαθοποιοῦντας, εἰ θέλοι τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, πάσχειν ἢ κακοποιοῦντας.

9 ܠܐ ܡܦܪܥܝܢ ܒܝܫܐ ܒܬܚܠܦ ܒܝܫܐ ܐܘ ܣܛܐ ܒܬܚܠܦ ܣܛܐ ܐܠܐ ܒܪܟܝܢ ܕܐܦ ܠܗܕܐ ܐܬܩܪܝܬܘܢ ܕܬܘܪܬܘܢ ܒܪܟܬܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܠܡܐ ܕܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܐܝܬ

ΠΕΤΡΟΥ Α', γ', δ.

18 "Οτι καὶ Χριστὸς ἅπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἀπέθανεν, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ἡμᾶς προσαγάγῃ τῷ θεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκί, ζωοποιηθεὶς δὲ πνεύματι, 19 Ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασιν πορευθεὶς ἐκήρυξεν, 20 Ἀπειθήσασίν ποτε ὅτε ἀπεξεδέχετο ἡ τοῦ θεοῦ μακροθυμία ἐν ἡμέραις Νῶε κατασκευαζομένης κιβωτοῦ, εἰς ἣν ὀλίγοι, τοῦτ' ἔστιν ὀκτὼ ψυχαί, διεσώθησαν δι' ὕδατος. 21 Ὃ καὶ ὑμᾶς ἀντίτυπον νῦν σώζει βάπτισμα, οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου, ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς θεόν, δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, 22 Ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ θεοῦ, πορευθεὶς εἰς οὐρανόν, ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυνάμεων.

ΚΕΦ. δ'.

1 ΧΡΙΣΤΟΥ οὖν παθόντος [ὑπὲρ ἡμῶν] σαρκὶ καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ὁπλίσασθε, ὅτι ὁ παθὼν σαρκὶ πέπαυται ἁμαρτίας, 2 Εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις ἀλλὰ θελήματι θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον ἐν σαρκὶ βιῶσαι χρόνον. 3 Ἀρκετὸς γὰρ ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τὸ βούλημα τῶν ἐθνῶν κατειργάσθαι, πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, οἰνοφλυγίαις, κώμοις, πότοις καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρείαις,

❖ ؛ ❖ ⸗ ❖ ا ❖ ܗ̈ܘ̈ܗ̈ ؛

18 ڤڤڤ ڤڤڤڤڤ ڤڤڤڤ ڤڤڤ ڤڤڤڤ ڤڤڤڤ ڤ

4 Ἐν ᾧ ξενίζονται, μὴ συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας ἀνάχυσιν, βλασφημοῦντες, 5 Οἳ ἀποδώσουσιν λόγον τῷ ἑτοίμως ἔχοντι κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς. 6 Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροῖς εὐηγγελίσθη, ἵνα κριθῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκί, ζῶσι δὲ κατὰ θεὸν πνεύματι, 7 Πάντων δὲ τὸ τέλος ἤγγικεν. Σωφρονήσατε οὖν καὶ νήψατε εἰς προσευχάς, 8 Πρὸ πάντων τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ ἔχοντες, ὅτι ἀγάπη καλύπτει πλῆθος ἁμαρτιῶν, 9 Φιλόξενοι εἰς ἀλλήλους ἄνευ γογγυσμοῦ, 10 Ἕκαστος καθὼς ἔλαβεν χάρισμα, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ διακονοῦντες ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος θεοῦ· 11 Εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια θεοῦ, εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ ἰσχύος ἧς χορηγεῖ ὁ θεός, ἵνα ἐν πᾶσιν δοξάζηται ὁ θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἐστὶν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. 12 Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένῃ, ὡς ξένου ὑμῖν συμβαίνοντος,

ܒܗ ❖ ܐ ❖ ܕ

4 ܕܒܗ ܗܘ ܕܐܢܘܢ ܡܬܬܪܥܝܢ ܥܡ ܟܠ ܗܘ ܕܡܫܬܬܦ ܥܡܟܘܢ ܒܗ̈ ܒܫܘܬܦܘܬܐ ܕܢܟܝܪܬܐ ܗܕܐ ܡܬܒܙܝܢ ܘܡܓܕܦܝܢ ܥܠ ܡܪܝܐ ܕܡܙܕܡܢ ܠܗ ܠܡܕܝܢ ܒܚܝܐ ܘܡܝܬ̈ܐ ܀ 5 ܗܘ ܕܢܬܠ ܚܫܒܢܐ ܠܗ ܠܡܪܝܐ ܕܡܙܕܡܢ ܠܗ ܠܡܕܝܢ ܒܚܝܐ ܘܡܝܬ̈ܐ ܀ 6 ܥܠ ܗܕܐ ܓܒ ܠܡ̈ܝܬ̈ܐ ܐܬܒܫܪ ܕܢܬܕܝܢܘܢ ܒܒܫܪ̈ܐ ܐܢܫ̈ܐ ܐܦ ܗܢܘܢ ܒܒܫܪܐ ܘܢܚܘܢ ܒܪܘܚܐ ܀ 7 ܟܠ ܗܠ ܕܟܠ ܡܕܡ ܩܪܝܒ ܠܣܘܦܗ ܀ ܗܘ ܗܠ ܕܢܗܘܘܢ ܡܬܬܪܥ̈ܝܢ ܘܡܬܬܝܩ̈ܝܢ ܠܨܠܘ̈ܬܐ ܀ 8 ܩܕܡ ܟܠ ܡܕܡ ܚܘ̈ܒ̈ܐ ܕܐܝܟ ܕܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܐܢܘܢ ܠܐܢܘܢ ܚܘ̈ܒ̈ܐ ܕܐܦ ܚܘ̈ܒ̈ܐ ܡܟܣܝܢ ܪܘܒ ܚܛ̈ܗ̈ܐ ܀ 9 ܡܬܐܢܚ̈ܝܢ ܐܢܫ̈ܐ ܠܐܢܫ̈ܐ ܒܠܐ ܡܠܡܘܠ ܀ 10 ܟܠ ܚܕ ܐܝܟ ܕܢܣܒ ܡܘܗܒܬܐ ܗܟܢܐ ܢܫܬܡܫ ܒܗ ܠܐܢܘܢ ܐܢܘܢ ܐܝܟ ܓܒܝ̈ܐ ܛܒ̈ܐ ܕܡܕܒܪ̈ܢ̈ܐ ܕܛܝܒ̈ܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܀ 11 ܐܢ ܡܢ ܕܡܬܟܠܡ ܢܗܘܐ ܐܝܟ ܡܠ̈ܐ ܕܐܠܗܐ ܐܢ ܡܢ ܕܡܫܡܫ ܢܗܘܐ ܐܝܟ ܡܢ ܕܡܫܬܡܫ ܒܚܝܠܐ ܕܡܢ ܕܡܬܦܢܝ ܐܠܗܐ ܐܝܟ ܕܒܟܠ ܡܕܡ ܢܬܫܒܚ ܐܠܗܐ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܕܠܗ ܐܝܬ ܝܩܪܐ ܘܫܘܠܛܢܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡ̈ܝܢ ܐܡܝܢ ܀ 12 ܚܒ̈ܝܒ̈ܝ ܠܐ ܬܬܕܚܠܘ ܒܢܘܪܐ ܕܡܬܬܩܕ ܒܝܢܬܟܘܢ ܕܐܬܐ ܠܟܘܢ ܠܢܣܝܘܢ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܡܕܡ ܚܕܬ ܠܟܘܢ ܡܬܪܚܫ ܀

4 In quo ammirantur non concurrentibus vobis in eandem luxuriæ confusionem, blasphemantes; 5 Qui reddent rationem ei qui paratus est judicare vivos et mortuos. 6 Propter hoc enim et mortuis evangelizatum est, ut judicentur quidem secundum homines in carne, vivant autem secundum Deum in spiritu. 7 Omnium autem finis adpropinquavit. Estote itaque prudentes et vigilate in orationibus, 8 Ante omnia mutuam in vosmet ipsos caritatem habentes continuam, quia caritas cooperit multitudinem peccatorum, 9 Hospitales invicem sine murmuratione, 10 Unusquisque sicut accipit gratiam, in alterutrum illam administrantes sicut boni dispensatores multiformis gratiæ Dei; 11 Si quis loquitur, quasi sermones Dei, si quis ministrat, tamquam ex virtute quam administrat Deus, ut in omnibus honorificetur Deus per Jesum Christum, cui est gloria et imperium in sæcula [sæculorum]. Amen. 12 Carissimi, nolite peregrinari in fervore qui ad temtationem vobis fit, quasi novi aliquid vobis contingat,

13 Ἀλλὰ καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ Χριστοῦ παθήμασιν χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι. 14 Εἰ ὀνειδίζεσθε ἐν ὀνόματι Χριστοῦ, μακάριοι, ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ θεοῦ πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται [κατὰ μὲν αὐτοὺς βλασφημεῖται, κατὰ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται]. 15 Μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω ὡς φονεὺς ἢ κλέπτης ἢ κακοποιὸς ἢ ὡς ἀλλοτριεπίσκοπος· 16 Εἰ δὲ ὡς Χριστιανός, μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ τὸν θεὸν ἐν τῷ ὀνόματι τούτῳ. 17 Ὅτι καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ· εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων τῷ τοῦ θεοῦ εὐαγγελίῳ; 18 Καὶ εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ὁ ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται; 19 Ὥστε καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ πιστῷ κτίστῃ παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν ἀγαθοποιΐᾳ.

ΚΕΦ. ε'.

1 ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥΣ οὖν τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ συνπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθημάτων, ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι δόξης κοινωνός· 2 Ποιμάνατε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον τοῦ θεοῦ, μὴ ἀναγκαστῶς ἀλλὰ ἑκουσίως κατὰ θεόν, μηδὲ αἰσχροκερδῶς ἀλλὰ προθύμως,

13 ܐܠܐ ܣܒ̈ܝ ܕܡܫܬܬܦܝܢ ܐܝܟ ܕܒ̈ܥܝ ܕܬܬܚܕܘ ܒ̈ܐܠܡ̈ܘܗܝ ܕܡܫܝܚܐ ܕܒܓܠܝܐ ܕܝܩܪܗ ܢܬܒ̈ܣܡܘ ܘܬܚܕܘ ܒ̈ܫܘܒܚܐ ܘܒ̈ܬܘܫܒ̈ܚܬܐ ܕܝܩܪ ܒ̈ܓܠܝܐ ܕܝܗ ܘܢܬ̈

3 Μηδ' ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου· 4 Καὶ φανερωθέντος τοῦ ἀρχιποίμενος κομιεῖσθε τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον. 5 Ὁμοίως νεώτεροι ὑποτάγητε πρεσβυτέροις, πάντες δὲ ἀλλήλοις τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε, ὅτι ὁ θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν. 6 Ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ, 7 Πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιρίψαντες ἐπ' αὐτόν, ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν. 8 Νήψατε, γρηγορήσατε. Ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος ὡς λέων ὠρυόμενος περιπατεῖ ζητῶν τίνα καταπιεῖν· 9 Ὧι ἀντίστητε στερεοὶ τῇ πίστει, εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ ἐν τῷ κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι. 10 Ὁ δὲ θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ὑμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν Χριστῷ [Ἰησοῦ] ὀλίγον παθόντας αὐτὸς καταρτίσει, στηρίξει, σθενώσει, θεμελιώσει. 11 Αὐτῷ [ἡ δόξα καὶ] τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. 12 Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς λογίζομαι, δι' ὀλίγων ἔγραψα, παρακαλῶν καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν τοῦ θεοῦ, εἰς ἣν στῆτε.

❖ ٥ ❖ ١ ❖ ܐܓܪܬܐ

3 ܠܐ ܐܣ ܡܬܪ̈ܥ̈ܝܢ ܒܚ̈ܘܠܩ̈ܐ ܕ̈ܝܠ̈ܗ̈ܘܢ . ܐܠܐ ܐܣ 3
ܒ̈ܨ̈ܘܪ̈ܬ̈ܐ ܕ̈ܥ̈ܕ̈ܪ̈ܐ ܠ̈ܥ̈ܕ̈ܪ̈ܐ ܡ̈ܫ̈ܬ̈ܟ̈ܚ̈ܢ̈ܐ . ܒ̈ܥ̈ܕ̈ܪ̈ܐ
ܕ̈ܡ̈ܫ̈ܝ̈ܚ̈ܐ ܕ̈ܠ̈ܐ ܢ̈ܒ̈ܠ̈ܐ ܐ̈ܟ̈ܠ̈ܐ ܕ̈ܡ̈ܫ̈ܬ̈ܘ̈ܪ̈ܐ . 4 ܘ̈ܥ̈ܕ̈ܡ 4
ܕ̈ܐ̈ܬ̈ܓ̈ܠ̈ܝ ܪ̈ܒ̈ܐ ܕ̈ܪ̈ܥ̈ܝ̈ܐ ܢ̈ܣ̈ܒ̈ܠ̈ܘ̈ܢ ܟ̈ܠ̈ܝ̈ܠ̈ܐ : ܕ̈ܐ̈ܬ̈ܓ̈ܠ̈ܝ
ܟ̈ܠ̈ܝ̈ܠ̈ܐ ܕ̈ܡ̈ܫ̈ܬ̈ܟ̈ܚ̈ . ܕ̈ܐ̈ܬ̈ܓ̈ܠ̈ܝ ܠ̈ܐ ܢ̈ܒ̈ܠ̈ܐ
ܕ̈ܐ̈ܬ̈ܓ̈ܠ̈ܝ ܟ̈ܠ̈ܝ̈ܠ̈ܐ ܐ̈ܟ̈ܠ̈ܐ ܕ̈ܡ̈ܫ̈ܬ̈ܘ̈ܪ̈ܐ . 5 ܐ̈ܝ̈ܕ̈ܐ 5
ܟ̈ܠ̈ܝ̈ܠ̈ܐ ܕ̈ܡ̈ܫ̈ܬ̈ܟ̈ܚ̈ . ܟ̈ܠ̈ܝ̈ܠ̈ܐ ܐ̈ܟ̈ܠ̈ܐ ܕ̈ܡ̈ܫ̈ܬ̈ܘ̈ܪ̈ܐ
ܕ̈ܡ̈ܫ̈ܬ̈ܟ̈ܚ̈ . ܕ̈ܐ̈ܬ̈ܓ̈ܠ̈ܝ ܠ̈ܐ ܢ̈ܒ

13 Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτὴ καὶ Μάρκος ὁ υἱός μου. 14 Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης. Εἰρήνη ὑμῖν πᾶσιν τοῖς ἐν Χριστῷ [Ἰησοῦ. Ἀμήν.]

13 Salutat vos ecclesia quæ est in Babylone coelecta et Marcus filius meus. 14 Salutate invicem in osculo sancto. Gratia vobis omnibus qui estis in Christo Jesu. [Amen.]

APOSTOLI EPISTULA SECUNDA CATHOLICA

PETRI.

ΠΕΤΡΟΥ Β', ΚΕΦ. α'.

ΣΥΜΕΩΝ Πέτρος δοῦλος καὶ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῖς ἰσότιμον ἡμῖν λαχοῦσιν πίστιν ἐν δικαιοσύνῃ τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. 2 *Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη ἐν ἐπιγνώσει τοῦ θεοῦ καὶ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.* 3 *Ὡς τὰ πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδωρημένης διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς ἰδίᾳ δόξῃ καὶ ἀρετῇ,* 4 *Δι' ὧν τὰ τίμια ἡμῖν καὶ μέγιστα ἐπαγγέλματα δεδώρηται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας κοινωνοὶ φύσεως, ἀποφυγόντες τῆς ἐν τῷ κόσμῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς.* 5 *Καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ σπουδὴν πᾶσαν παρεισενέγκαντες ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετήν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν,*

PETRI II, CAPUT I.

SIMON Petrus servus et apostolus Jesu Christi his qui cœqualem nobis sortiti sunt fidem in justitia Dei nostri et Salvatoris Jesu Christi. 2 Gratia vobis et pax adimpleatur in agnitione [Dei et Christi Jesu] Domini nostri, 3 Quomodo omnia nobis divinæ virtutis suæ quæ ad vitam et pietatem donata est per cognitionem ejus qui vocavit nos propria gloria et virtute, 4 Per quam maxima et prætiosa nobis promissa donavit, ut per hæc efficiamini divinæ consortes naturæ, fugientes ejus quæ in mundo est concupiscentiæ corruptionem. 5 Vos autem curam omnem subinferentes ministrate in fide vestra virtutem, in virtute autem scientiam,

6 Ἐν δὲ τῇ γνώσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν, 7 Ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην. 8 Ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνωσιν· 9 Ὧι γὰρ μὴ πάρεστιν ταῦτα, τυφλός ἐστιν μυωπάζων, λήθην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἁμαρτημάτων. 10 Διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλῆσιν καὶ ἐκλογὴν ποιεῖσθαι· ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταίσητέ ποτε. 11 Οὕτως γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εἴσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. 12 Διὸ μελλήσω ἀεὶ ὑμᾶς ὑπομιμνήσκειν περὶ τούτων, καίπερ εἰδότας καὶ ἐστηριγμένους ἐν τῇ παρούσῃ ἀληθείᾳ. 13 Δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι, ἐφ' ὅσον εἰμὶ ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, διεγείρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει, 14 Εἰδὼς ὅτι ταχινή ἐστιν ἡ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώματός μου, καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδήλωσέν μοι. 15 Σπουδάσω δὲ καὶ ἑκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἔξοδον τὴν τούτων μνήμην ποιεῖσθαι.

❖ ✠ ❖ ✠ ❖ ✠ ❖

6 ܘܒܝܕܥܬܐ ܕܡܕܡ ܒܗ ܐܝܬ ܥܡ ܡܫܟܚܐ ܘܒܡܫܟܚܐ ܕܡܕܡ ܒܗ ܐܝܬ ܥܡ ܣܒܪܐ ܘܒܣܒܪܐ ܕܡܕܡ ܒܗ ܐܝܬ ܥܡ ܚܣܝܕܘܬܐ ܘܒܚܣܝܕܘܬܐ ܕܡܕܡ ܒܗ ܐܝܬ ܥܡ ܪܚܡܐ ܕܐܚܘܬܐ ܘܒܪܚܡܐ ܕܐܚܘܬܐ ܕܡܕܡ ܒܗ ܐܝܬ ܥܡ ܚܘܒܐ ܕܡܫܝܚܐ ׃ 8 ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܐܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܥܡܟܘܢ ܘܡܬܝܬܪܝܢ ܠܐ ܒܛܠܝܢ ܘܠܐ ܠܐ ܦܪܝܫܝܢ ܐܠܐ ܡܩܝܡܝܢ ܐܢܘܢ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܒܛܠܝܢ ܘܠܐ ܠܐ ܦܪܝܫܝܢ ܒܝܕܥܬܐ ܕܡܪܢ ܢܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ׃ 9 ܕܡܢ ܕܠܝܬ ܠܗ ܠܐ ܐܝܬ ܥܡ ܗܠܝܢ ܐܝܬ ܠܗ ܥܘܪܐ ܘܡܓܫ ܒܐܝܕܘܗܝ ܘܫܟܚ ܕܬܕܟܝܬ ܡܢ ܚܛܗܘܗܝ ܕܡܢ ܩܕܡ ׃ 10 ܥܠ ܗܕܐ ܐܚܝ ܐܬܪ ܕܐܢܬܘܢ ܙܪܙܝܢ ܕܬܥܒܕܘܢ ܛܒ ܕܬܗܘܐ ܩܪܝܬܟܘܢ ܘܒܪܝܪܬܟܘܢ ܗܠܝܢ ܓܝܪ ܕܥܒܕܝܢ ܠܐ ܬܬܟܫܠܘܢ ܒܥܕܢ ׃ 11 ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܢܬܝܗܒ ܠܟܘܢ ܣܦܩ ܠܥܠܡ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܡܪܢ ܘܡܦܪܩܢ ܢܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ׃ 12 ܥܠ ܗܕܐ ܠܐ ܐܬܟܠ ܕܐܐܟܪ ܠܡܗܘܬ ܠܟܘܢ ܒܟܠ ܙܒܢ ܥܠ ܗܠܝܢ ܘܐܦ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܡܬܬܩܢܝܢ ܒܫܪܪܐ ܕܗܝ ܕܐܝܬ ܠܟܘܢ ׃ 13 ܘܫܦܝܪ ܐܢܐ ܕܐܝܬ ܠܝ ܒܗ ܟܠ ܙܒܢ ܕܐܢܐ ܒܗ ܕܝܪܐ ܠܡܥܪܟ ܠܟܘܢ ܒܐܓܪܬܐ ׃ 14 ܕܝܕܥ ܐܢܐ ܕܩܪܒ ܗܘ ܕܐܬܦܫܛ ܡܫܟܢܝ ܐܦ ܐܝܟ ܕܡܪܢ ܢܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܐܘܕܥ ܠܝ ׃ 15 ܘܐܫܬܕܠ ܐܢܐ ܕܬܗܘܐ ܠܟܘܢ ܒܟܠ ܙܒܢ ܐܚܪ ܡܢ ܡܘܬܝ ܕܬܥܒܕܘܢ ܗܠܝܢ ܕܬܗܘܐ ܠܟܘܢ ܕܟܪܢܐ ׃

6 In scientia autem abstinentiam, in abstinentia autem patientiam, in patientia autem pietatem, 7 In pietate autem amorem fraternitatis, in amore autem fraternitatis caritatem. 8 Hæc autem omnia si vobiscum adsint et superent, non vacuos nec sine fructu vos constituent in Domini nostri Jesu Christi cognitione: 9 Cui enim non præsto sunt hæc, cæcus est et manu temptans, oblivionem accipiens purgationis veterum suorum delictorum. 10 Quapropter, fratres, magis agite ut per bona opera certam vestram vocationem et electionem faciatis: hæc enim facientes non peccabitis aliquando. 11 Sic enim abundanter ministrabitur vobis introitus in æternum regnum Domini nostri et Salvatoris Jesu Christi. 12 Propter quod incipiam vos semper commonere de his, et quidem scientes et confirmatos in præsenti veritate. 13 Justum autem arbitror, quandiu sum in hoc tabernaculo, suscitare vos in commonitione, 14 Certus quod velox est depositio tabernaculi mei, secundum quod et Dominus noster Jesus Christus significavit mihi. 15 Dabo autem operam et frequenter habere vos post obitum meum ut horum memoriam faciatis.

ΠΕΤΡΟΥ Β', α', β'.

16 Οὐ γὰρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ' ἐπόπται γενηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. 17 Λαβὼν γὰρ παρὰ θεοῦ πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιᾶσδε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα. 18 Καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ. 19 Καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, ᾧ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἡμέρα διαυγάσῃ καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, 20 Τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προφητεία γραφῆς ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται. 21 Οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτὲ προφητεία, ἀλλὰ ὑπὸ πνεύματος ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν ἀπὸ θεοῦ ἄνθρωποι.

ΚΕΦ. β'.

1 Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάξουσιν αἱρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι, ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν,

ܦ ܛ ܐ ܛ ܦ ܗ ܘ ܐ ܗ ܕ

16 ܠ ܐ ܓ̈ ܗ ܕ ܐ ܒ ܒ ܕ ܐ ܒ ܒ ܕ ܐ ܒ ܒ

2 Καὶ πολλοὶ ἐξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀσελγείαις, δι' οὓς ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας βλασφημηθήσεται, 3 Καὶ ἐν πλεονεξίᾳ πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται, οἷς τὸ κρίμα ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν οὐ νυστάζει. 4 Εἰ γὰρ ὁ θεὸς ἀγγέλων ἁμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ σιροῖς ζόφου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν τηρουμένους, 5 Καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ὄγδοον Νῶε δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξεν, κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπάξας, 6 Καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας τεφρώσας καταστροφῇ κατέκρινεν, ὑπόδειγμα μελλόντων ἀσεβεῖν τεθεικώς, 7 Καὶ δίκαιον Λὼτ καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν ἀσελγείᾳ ἀναστροφῆς ἐρρύσατο· 8 Βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ ὁ δίκαιος ἐνκατοικῶν ἐν αὐτοῖς ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐβασάνιζεν· 9 Οἶδεν Κύριος εὐσεβεῖς ἐκ πειρασμῶν ῥύεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν, 10 Μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ μιασμοῦ πορευομένους καὶ κυριότητος καταφρονοῦντας. Τολμηταί, αὐθάδεις, δόξας οὐ τρέμουσιν βλασφημοῦντες, 11 "Οπου ἄγγελοι ἰσχύι καὶ δυνάμει μείζονες ὄντες οὐ φέρουσιν κατ' αὐτῶν παρὰ Κυρίῳ βλάσφημον κρίσιν·

2 ܘܣܓܝܐ ܢܬܒܥܘܢ ܗܠܝܢ ܕܒܬܪ̈ܝܗܘܢ ܐܝܟ ܕܒܗ̈ܘ ܐܘܪܚܐ ܕܫܪܪܐ ܢܬܓܕܦ ܒ̈ܝܫ ܐܝܬ ܠܗ̈ܘ ܒܥܠ ܡ̈ܠܐ ܕܫܘܩܪ̈ܐ ܢܬܓܪ̈ܘ ܒ̈ܟܘܢ ܕܠܐ ܒܛܠ ܗ̈ܘ ܕܝܢܐ ܡܢ ܩܕ̈ܡ ܙ̈ܒܢ̈ܐ ܘܠܐ ܢܡ̈ܐ ܗ̈ܘ ܕܐܒܕܢܐ ܕܝܠܗ̈ܘܢ ܠܐ ܢܡ̈ܐ ܗ̈ܘ ܐܡ̈ܪ ܕܐܠܗܐ ܠܐ ܚܣ ܥܠ ܡܠ̈ܐܟ̈ܐ ܕܚܛ̈ܝܢ ܐܠܐ ܒܓ̈ܘܒ̈ܐ ܕܬܚܬ ܙ̈ܘܥ ܡܫܪ̈ܐ ܠܗ̈ܘ ܠܡܛܪ ܠܕܝܢܐ ܕܢܬܛܪ̈ܘܢ ܠܡ̈ܐ ܕܒ̈ܝܫ ܐܝܬ ܠܗ̈ܘ ܕܠܐ ܚܣ ܥܠ ܥܠܡܐ ܩܕ̈ܡܝܐ ܐܠܐ ܫܡܪ ܠܢܘܚ ܟܪ̈ܝܙܐ ܕܙ̈ܕܩܬܐ ܘܐܝܬܝ ܒܛܘܦܢܐ ܥܠ ܥܠܡ ܕܪ̈ܫܥ̈ܐ ܘܡ̈ܐ ܕܒ̈ܝܫ ܐܝܬ ܠܗ̈ܘ ܕܠܐ ܚܣ ܥܠ ܡ̈ܕܝܢ̈ܬܐ ܕܣܕܘܡ ܘܥܡܘܪ̈ܐ ܕܐܦܝܗ̈ܘ ܠܐܦܪ ܐܬܪ̈ܘ ܘܐܬܕܝܢ̈ܘ ܠܗ̈ܘ ܠܡ̈ܐ ܕܒ̈ܝܫ ܐܝܬ ܠܗ̈ܘ ܕܠܐ ܚܣ ܥܠ ܙ̈ܕܝܩܐ ܠܘܛ ܕܐܬܥܡܪ ܒ̈ܗ ܡ̈ܢ ܫܘܚ̈ܢ ܕܠܐ ܢ̈ܡܘܣ ܒ̈ܐܝܟ ܕܒ̈ܚܙܘܬ ܘܒ̈ܫܡܥܬ ܙ̈ܕܝܩܐ ܗ̈ܘ ܕܝܬܒ ܒ̈ܝܢܬܗ̈ܘܢ ܘܒ̈ܝܘܡ ܒ̈ܝܘܡ ܢܦ̈ܫ ܙ̈ܕܝܩܬܐ ܒ̈ܥܒ̈ܕܝ ܥܘܠ̈ܐ ܡܥܘܠ̈ܐ ܡܥܢܒ̈ܐ ܗ̈ܘ ܕܝܢ ܡܪ̈ܝܐ ܕܝܕ̈ܥ ܐܝܟ ܕܒ̈ܢܣܝܢ ܠܙ̈ܕܝܩ̈ܐ ܡܢ ܢ̈ܣܝܢ ܐ̈ܝܟ ܕܢ̈ܛܪ ܠܥ̈ܘܠ̈ܐ ܠܝܘܡ ܕܕ̈ܝܢܐ ܕܢܬܥ̈ܢܫ̈ܘܢ ܒ̈ܥܝ ܕܒ̈ܬܪ ܒ̈ܣܪ̈ܐ ܒ̈ܬܐܒ̈ܬ ܛܡ̈ܐ ܘܡܪ̈ܝ ܫܘܠܛ̈ܢܐ ܒ̈ܗ̈ܘ ܓ̈ܪ̈ܝܬ̈ܐ ܘܡ̈ܪ̈ܝ ܫܘܠܛ̈ܢ ܠܐ ܕ̈ܚܠ̈ܝܢ ܡ̈ܢ ܡ̈ܐ ܕܒ̈ܝܫ ܐܝܬ ܠܗ̈ܘ ܕܠܐ ܚܣ ܥܠ ܡ̈ܐ ܕܒ̈ܝܫ ܐܝܬ ܠܗ̈ܘ ܕܠܐ ܚܣ ܥܠ ܡ̈ܐ ܕܒ̈ܝܫ ܐܝܬ ܠܗ̈ܘ ܕܠܐ ܚܣ ܥܠ ܡ̈ܐ ܕܒ̈ܝܫ ܐܝܬ ܠܗ̈ܘ ܕܠܐ ܚܣ ܥܠ

2 Et multi sequuntur eorum luxurias, per quos via veritatis blasphemabitur, 3 Et in avaritia fictis verbis de vobis negotiabuntur, quibus judicium jam olim non cessat, et perditio eorum non dormitat. 4 Si enim Deus angelis peccantibus non pepercit, sed rugientibus inferni detractos in tartarum tradidit in judicium cruciandos reservari, 5 Et originali mundo non pepercit, sed octavum Noe justitiæ præconem custodivit, diluvium mundo impiorum inducens, 6 Et civitates Sodomorum et Gomorræorum in cinerem redigens eversione damnavit, exemplum eorum qui impie acturi sunt ponens, 7 Et justum Lot oppressum a nefandorum injuria conversatione eruit: 8 Aspectu enim et auditu justus erat, habitans apud eos qui de die in diem animam justam iniquis operibus cruciabant: 9 Novit Dominus pios de temptatione eripere, iniquos vero in diem judicii cruciandos reservare, 10 Magis autem eos qui post carnem in concupiscentia inmunditiæ ambulant dominationemque contemnunt. Audaces, sibi placentes, sectas non metuunt facere blasphemantes, 11 Ubi angeli, fortitudine et virtute cum sint majores, non portant adversum se execrabile judicium:

12 Οὗτοι δέ, ὡς ἄλογα ζῶα γεγενημένα φυσικὰ εἰς ἅλωσιν καὶ φθοράν, ἐν οἷς ἀγνοοῦσιν βλασφημοῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καὶ φθαρήσονται 13 Κομιούμενοι μισθὸν ἀδικίας, ἡδονὴν ἡγούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυφήν, σπίλοι καὶ μῶμοι ἐντρυφῶντες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν συνευωχούμενοι ὑμῖν, 14 Ὀφθαλμοὺς ἔχοντες μεστοὺς μοιχαλίδος καὶ ἀκατα-παύστους ἁμαρτίας, δελεάζοντες ψυχὰς ἀστηρίκτους, καρδίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίας ἔχοντες, κατάρας τέκνα· 15 Καταλείποντες εὐθεῖαν ὁδὸν ἐπλανή-θησαν, ἐξακολουθήσαντες τῇ ὁδῷ τοῦ Βαλαὰμ τοῦ Βοσόρ, ὃς μισθὸν ἀδικίας ἠγάπησεν, 16 Ἔλεγξιν δὲ ἔσχεν ἰδίας παρανομίας· ὑποζύγιον ἄφωνον ἐν ἀν-θρώπου φωνῇ φθεγξάμενον ἐκώλυσεν τὴν τοῦ προφήτου παραφρονίαν. 17 Οὗ-τοί εἰσιν πηγαὶ ἄνυδροι καὶ ὁμίχλαι ὑπὸ λαίλαπος ἐλαυνόμεναι, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους τετήρηται. 18 Ὑπέρογκα γὰρ ματαιότητος φθεγγό-μενοι δελεάζουσιν ἐν ἐπιθυμίαις σαρκὸς ἀσελγείαις τοὺς ὀλίγως ἀποφεύγον-τας, τοὺς ἐν πλάνῃ ἀναστρεφομένους, 19 Ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι, αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς· ᾧ γάρ τις ἥττηται, τούτῳ δεδούλωται.

12 ܗܠܝܢ ܕܝܠܡ ܐܝܟ ܒܥܝܪ ܕܠܐ ܡܬܢܛܪ ܐܝܟ ܒܗܡܬܐ ܕܠܐ ܝܕܥ ܡܓܕܦ ܘܒܫܚܬܗ ܢܬܚܒܠ ܘܢܬܚܒܠ ܐܦ ܗܘ ܒܫܚܬܗ ܢܬܚܒܠ ܘܢܬܐܒܕ

ΠΕΤΡΟΥ Β', β', γ'.

20 Εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέντες ἡττῶνται, γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χείρονα τῶν πρώτων. 21 Κρεῖσσον γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ἐπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης, ἢ ἐπιγνοῦσιν ὑποστρέψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς ἁγίας ἐντολῆς. 22 Συμβέβηκεν [δὲ] αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας· Κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα, καί· Ὗς λουσαμένη εἰς κυλισμὸν βορβόρου.

ΚΕΦ. γ'.

1 ΤΑΥΤΗΝ ἤδη, ἀγαπητοί, δευτέραν ὑμῖν γράφω ἐπιστολήν, ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινῆ διάνοιαν, 2 Μνησθῆναι τῶν προειρημένων ῥημάτων ὑπὸ τῶν ἁγίων προφητῶν καὶ τῆς τῶν ἀποστόλων ὑμῶν ἐντολῆς τοῦ Κυρίου καὶ σωτῆρος, 3 Τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι ἐλεύσονται ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐν ἐμπαιγμονῇ ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι 4 Καὶ λέγοντες· Ποῦ ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία τῆς παρουσίας αὐτοῦ; ἀφ' ἧς γὰρ οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν, πάντα οὕτως διαμένει ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως. 5 Λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας ὅτι οὐρανοὶ ἦσαν ἔκπαλαι καὶ γῆ ἐξ ὕδατος καὶ δι' ὕδατος συνεστῶσα τῷ τοῦ θεοῦ λόγῳ,

PETRI II, II. III.

20 Si enim refugientes coinquinationes mundi in cognitione Domini nostri et Salvatoris Jesu Christi, his rursus inplicati superantur, facta sunt eis posteriora deteriora prioribus: 21 Melius enim erat illis non cognoscere viam justitiæ, quam post agnitionem retrorsum converti ab eo quod illis traditum est sancto mandato. 22 Contigit [enim] eis illud veri proverbii: Canis reversus ad vomitum suum, et, Sus lota in volutabro luti.

CAPUT III.

1 HANC ecce vobis, carissimi, secundam scribo epistulam, in quibus excito vestram in commonitionem sinceram mentem, 2 Ut memores sitis eorum quæ prædixi verborum sanctorum prophetarum et apostolorum vestrorum, præceptorum Domini et Salvatoris, 3 Hoc primum scientes, quod venient in novissimis diebus in deceptionem inlusores juxta proprias concupiscentias ambulantes, 4 Dicentes: Ubi est promisio aut adventus ejus? ex quo enim patres dormierunt, omnia sic perseverant ab initio creaturæ. 5 Latet enim eos hoc volentes quod cæli erant prius et terra de aqua et per aquam consistens Dei verbo,

6 Δι' ὧν ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατακλυσθεὶς ἀπώλετο· 7 Οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ τῷ αὐτῷ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσίν, πυρὶ τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων. 8 Ἓν δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία. 9 Οὐ βραδύνει Κύριος τῆς ἐπαγγελίας, ὥς τινες βραδυτῆτα ἡγοῦνται, ἀλλὰ μακροθυμεῖ δι' ὑμᾶς, μὴ βουλόμενός τινας ἀπολέσθαι ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι. 10 Ἥξει δὲ ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτης ἐν ᾗ οὐρανοὶ ῥοιζηδὸν παρελεύσονται, στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσεται, καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα κατακαήσεται. 11 Τούτων οὖν πάντων λυομένων ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν ὑμᾶς ἐν ἁγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις, 12 Προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ θεοῦ ἡμέρας, δι' ἣν οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθήσονται καὶ στοιχεῖα καυσούμενα τήκεται. 13 Καινοὺς δὲ οὐρανοὺς καὶ καινὴν γῆν κατὰ τὰ ἐπαγγέλματα αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ. 14 Διό, ἀγαπητοί, ταῦτα προσδοκῶντες σπουδάσατε ἄσπιλοι καὶ ἀμώμητοι αὐτῷ εὑρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ,

6 ܕܒܗܘܢ ܗܘ ܥܠܡܐ ܗܘ ܒܬܪ ܐܬܒܥ ܒܡ̈ܝ ܘܐܝܬܒܕ. 7 ܐܠܐ ܫ̈ܡܝܐ ܘܐܪܥܐ ܕܗܫܐ ܒܡ̈ܠܬܐ ܗܢܘܢ ܕܒܥܝܢ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܕܢܬܛܪ̈ܘܢ ܒܢ̈ܘܪܐ ܠܝܘܡ ܕܕܝܢܐ ܘܐܒܕܢܐ ܕܒܢ̈ܝ ܐܢ̈ܫܐ ܪ̈ܫܝܥ̈ܐ. 8 ܚܕ ܗܘ ܕܠܐ ܢܣܬܪ ܠܟܘܢ ܚܒ̈ܝܒܝ ܕܚܕ ܝܘܡܐ ܥܡ ܡܪܝܐ ܐܝܟ ܐܠܦ ܫ̈ܢܝܢ ܘܐܠܦ ܫ̈ܢܝܢ ܐܝܟ ܝܘܡܐ ܚܕ. 9 ܠܐ ܡܫܗܐ ܡܪܝܐ ܕܡ̈ܠܬܗ ܐܝܟ ܕܐܢ̈ܫ ܚܫ̈ܒܝܢ ܐܠܐ ܡܬܢ̈ܐ ܥܒܕ ܥܡ ܟܘܢ ܠܐ ܨܒܐ ܕܢܐܒܕ ܐܠܐ ܟܠܗܘܢ ܕܢܬܐ ܠܬܒ̈ܝܬܐ. 10 ܐܬܐ ܗܠܝܢ ܝܘܡܐ ܕܡܪܝܐ ܐܝܟ ܓܢܒܐ ܒܗ ܫ̈ܡܝܐ ܒܥܪܒܐ ܥܒܪ̈ܝܢ ܘܐܪ̈ܟܐ ܒܚܘܠܐ ܢܬܚܪ̈ܒܘܢ ܘܐܪܥܐ ܘܥ̈ܒ̈ܕܝܗ ܕܒܗ ܢܬܐܫ̈ܬܟܚܘܢ. 11 ܗܟܝܠ ܗ̈ܠܝܢ ܟܠܗ̈ܝܢ ܢܬܚܪ̈ܒܝܢ ܡ̈ܢ ܐ̈ܢܫ̈ܝ ܐܢ̈ܬ ܒ̈ܥܝ ܠܡܗܘܝ ܒܫ̈ܪܪ̈ܐ ܒܩ̈ܕܝ̈ܫ̈ܐ ܘܒ̈ܬܪ̈ܥ̈ܝ ܕܚ̈ܝ. 12 ܡ̈ܬܚ̈ܙ̈ܝ ܘܡ̈ܣܪ̈ܗܒ̈ܝ ܠܡ̈ܗ̈ܘ ܠܡ̈ܬܒ̈ܝ ܕܡܪܝܐ ܕܒܗ ܫ̈ܡܝܐ ܢܬܚܪ̈ܒܘܢ ܘܐܪ̈ܟܐ ܒܚܘܠܐ ܢܬܡ̈ܣ̈ܘܢ ܘܥ̈ܒ̈ܕܝ ܚ̈ܝܠܐ ܢܬܩ̈ܛ̈ܪ̈ܘܢ. 13 ܐܢ̈ܚܢ ܒ̈ܥ̈ܝܢ ܫ̈ܡܝܐ ܚ̈ܕ̈ܬܐ ܘܐܪܥܐ ܚ̈ܕ̈ܬܐ ܐܝܟ ܕܡ̈ܠ̈ܝܗ ܡ̈ܬ̈ܚ̈ܙ̈ܝ ܕܒܗ̈ܝܢ ܫ̈ܪܪ̈ܐ ܡܫܟܢ. 14 ܡܛܠ ܗܟܝܠ ܚ̈ܒ̈ܝܒ̈ܝ ܡ̈ܬ̈ܚ̈ܙ̈ܝ ܗ̈ܘ ܙ̈ܝܪ̈ܝܢ ܕܬܗ̈ܘ ܠܗ̈ܘ ܒܫ̈ܠܡ̈ܐ ܒܠܝ ܡܬܡ̈ܟ̈ܡ̈ܐ ܘܒܠܝ ܡ̈ܘܡ̈ܐ ܩ̈ܕ̈ܡ ܗ̈ܘ ܕܬܫ̈ܟܚ̈ܘܢ ܒܫ̈ܠܡ̈ܐ.

6 Per quæ ille tunc mundus aqua inundatus periit, 7 Cæli autem qui nunc sunt et terra eodem verbo repositi sunt, igni reservati in diem judicii et perditionis impiorum hominum. 8 Unum vero hoc non lateat vos, carissimi, quia unus dies apud Dominum sicut mille anni et mille anni sicut dies unus. 9 Non tardat Dominus promissis, [sicut quidam existimant,] sed patienter agit propter vos, nolens aliquem perire, sed omnes ad pœnitentiam reverti. 10 Adveniet autem dies Domini sicut fur, in quo cæli magno impetu transeunt, elementa vero calore solventur [terra autem et quæ in ipsa sunt opera exurentur]. 11 Cum hæc igitur omnia dissolvenda sint, quales oportet esse vos in sanctis conversationibus et pietatibus, 12 Expectantes et properantes in adventu diei Domini, per quam cæli ardentes solventur et elementa ignis ardore tabescent. 13 Novos vero cælos et novam terram et promissa ipsius expectamus, in quibus justitia habitat. 14 Propter quod, carissimi, hæc expectantes satis agite immaculati et inviolati ei inveniri in pace,

ΠΕΤΡΟΥ Β΄, γ΄.

15 Καὶ τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν σωτηρίαν ἡγεῖσθε, καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος κατὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν, 16 Ὡς καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων, ἐν αἷς ἐστὶν δυσνόητά τινα, ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν. 17 Ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοί, προγινώσκοντες φυλάσσεσθε ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες ἐκπέσητε τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ, 18 Αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι καὶ γνώσει τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος. [Ἀμήν.]

❖ ܒ ❖ ܛ ❖ ܗ ❖ ܒ

15 ܘܡܪܢ ܐܘܪܟܐ ܕܡܪܢ ܚܝܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܐܝܟ ܕܐܦ ܚܒܝܒܢ ܦܘܠܘܣ ܟܬܒ ܠܟܘܢ ܐܝܟ ܕܝܗܒ ܠܗ ܚܟܡܬܐ ܗܘ ܐܦ ܒܟܠ ܐܓܪܬܐ ܡܡܠܠ ܥܡ ܗܢܘܢ ܒܗܢ ܐܝܬ ܡܠܝ ܕܥܪ ܕܠܐ ܡܬܦܫܩ ܠܗ ܠܡܠܝ ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܘܠܐ ܡܬܩܝܡܝܢ ܡܥܘܬܘܢ ܐܦ ܠܫܠܡ ܟܬܒ̈ܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܠܐܒܕܢܗܘܢ ܠܟܘܢ ܐܢܬܘܢ ܗܟ ܕܝܥ̈ܐ ܐܢܬܘܢ ܚܘܣܘ ܕܠܐ ܒܫܓܝܫܘܬܐ ܕܐܢܫ̈ܐ ܕܠܐ ܢܡܘܣ̈ܝ ܢܬܛܥܘܢ ܘܢܬܪܚܩܘܢ ܡܢ ܬܩܦ̈ܐ ܕܝܠܟܘܢ 18 ܐܠܐ ܬܪܒܘ ܒܛܝܒܘܬܐ ܘܒܝܕܥܬܐ ܕܡܪܢ ܚܝܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܘܦܪܘܩܢ̈ܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܠܗ ܝܩܪܐ ܗܫܬܐ ܘܠܥܠܡ ܥܠܡ̈ܐ ܐܡܝܢ ❖

15 Et Domini nostri longanimitatem salutem arbitramini, sicut et carissimus frater noster Paulus secundum datam sibi sapientiam scripsit vobis, 16 Sicut et in omnibus epistulis, loquens in eis de his, in quibus sunt quædam difficilia intellectu, quæ indocti et instabiles depravant sicut et ceteras scripturas ad suam ipsorum perditionem. 17 Vos igitur, fratres, præscientes custodite ne insipientium errore transducti excidatis a propria firmitate, 18 Crescite vero in gratia et in cognitione Domini nostri et Salvatoris Jesu Christi. Ipsi gloria et nunc et in die æternitatis. Amen.

PETRI II, III.

APOSTOLI EPISTULA PRIMA CATHOLICA

JOHANNIS.

ΙΩΑΝΝΟΥ Α', ΚΕΦ. α'.

Ὃ ΗΝ ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἑωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς· 2 Καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἑωράκαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἥτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν· 3 Ὃ ἑωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν καὶ ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν. Καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. 4 Καὶ ταῦτα γράφομεν ἡμεῖς ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾖ πεπληρωμένη. 5 Καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἀγγελία ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ θεὸς φῶς ἐστὶν καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία. 6 Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν·

ܝܘܚܢܢ ✤ ܐ ✤ صحاح ✤ ١ ✤ ١

ܕܗܘܐ ܡܢ ܫܪܝܬܐ ܕܫܡܥܢܢ ܘܚܙܝܢ ܒܥܝܢܝܢ ܕܝܠܢ ܘܐܝܕܝܢ ܓܫܫܘ ܒܗ ܥܠ ܡܠܬܐ ܕܚܝܐ ܀ 2 ܘܚܝܐ ܐܬܓܠܝܬ ܘܚܙܝܢ ܘܣܗܕܝܢ ܘܡܒܣܪܝܢ ܠܟܘܢ ܚܝܐ ܕܥܠܡܐ ܕܗܘܐ ܥܡ ܐܒܐ ܘܐܬܓܠܝܬ ܠܢ ܀ 3 ܕܚܙܝܢ ܘܫܡܥܢܢ ܡܒܣܪܝܢ ܠܟܘܢ ܕܐܦ ܐܢܬܘܢ ܬܗܘܐ ܠܟܘܢ ܫܘܬܦܘܬܐ ܥܡܢ ܘܫܘܬܦܘܬܐ ܕܝܠܢ ܗܝ ܥܡ ܐܒܐ ܘܥܡ ܒܪܗ ܕܐܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܀ 4 ܘܗܠܝܢ ܟܬܒܝܢ ܠܟܘܢ ܕܚܕܘܬܢ ܢܗܘܐ ܫܠܡ ܀ 5 ܘܗܕܐ ܗܝ ܒܣܪܬܐ ܕܫܡܥܢܢ ܡܢܗ ܘܡܒܣܪܝܢ ܠܟܘܢ ܕܐܠܗܐ ܢܘܗܪܐ ܗܘ ܘܚܫܘܟܐ ܠܝܬ ܒܗ ܐܦܠܐ ܚܕ ܀ 6 ܐܢ ܢܐܡܪ ܕܫܘܬܦܘܬܐ ܥܡܗ ܐܢܚܢܢ ܘܒܚܫܘܟܐ ܢܗܠܟ ܟܕܒܝܢ ܐܢܚܢܢ ܘܫܪܪܐ ܠܐ ܥܒܕܝܢ ܀

JOHANNIS I, CAPUT I.

QUOD fuit ab initio, quod audivimus et vidimus oculis nostris, quod perspeximus et manus nostræ temtaverunt, de verbo vitæ: 2 Et vita manifestata est, et vidimus et testamur et adnuntiamus vobis vitam æternam, quæ erat apud Patrem et apparuit nobis: 3 Quod vidimus et audivimus, et adnuntiamus vobis, ut et vos societatem habeatis nobiscum, et societas nostra sit cum Patre et Filio ejus Jesu Christo. 4 Et hæc scripsimus vobis ut gaudium nostrum sit plenum. 5 Et hæc est adnuntiatio quam audimus ab eo et adnuntiamus vobis, quoniam Deus lux est et tenebræ in eo non sunt ullæ. 6 Si dixerimus quoniam societatem habemus cum eo et in tenebris ambulamus, mentimur et non facimus veritatem:

ΙΩΑΝΝΟΥ Α', α', β'.

7 Ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν μετ ἀλλήλων καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. 8 Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. 9 Ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστιν καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. 10 Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτόν, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

ΚΕΦ. β'.

1 ΤΕΚΝΙΑ μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ ἁμάρτητε. Καὶ ἐάν τις ἁμάρτῃ, παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα, Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον· 2 Καὶ αὐτὸς ἱλασμός ἐστιν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου. 3 Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. 4 Ὁ λέγων ὅτι ἔγνωκα αὐτόν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστίν, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν· 5 Ὃς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ τετελείωται. Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμέν. 6 Ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησεν καὶ αὐτὸς οὕτως περιπατεῖν.

ܝܘܚܢܢ ܐ ܐ ܒ

7 ܐܢ ܒܢܘܗܪܐ ܢܗܠܟ ܐܝܟ ܗܘ ܒܢܘܗܪܐ ܐܦ ܐܢܚܢܢ ܫܘܬܦܘܬܐ ܥܡ ܚܕ̈ܕ̈ܐ ܘܕܡܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܡܕܟܝ ܠܢ ܡܢ ܟܠ ܚܛܗܐ. 8 ܐܢ ܢܐܡܪ ܕܠܝܬ ܠܢ ܚܛܗܐ ܐܦ ܐܢܚܢܢ ܡܫܬܥܝ ܢܚܢ ܘܫܪܪܐ ܠܝܬ ܒܢ. 9 ܐܢ ܢܘܕܐ ܚܛܗܝܢ ܗܘ ܡܗܝܡܢ ܘܙܕܝܩ ܕܢܫܒܘܩ ܠܢ ܚܛܗܝܢ ܘܢܕܟܝ ܠܢ ܡܢ ܟܠ ܥܘܠܐ. 10 ܐܢ ܢܐܡܪ ܕܠܐ ܚܛܝܢ ܐܢܚܢܢ ܓܪܡ ܠܗ ܕܟܕܒ ܘܡܠܬܗ ܠܝܬ ܒܢ.

ܩܕܡܝܐ ܒ

1 ܒܢܝ ܗܠܝܢ ܟܬܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܬܚܛܘ ܐܠܐ ܐܢ ܡܢ ܕܚܛܐ ܠܢ ܦܪܩܠܛܐ ܐܝܬ ܠܢ ܠܘܬ ܐܒܐ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܙܕܝܩܐ. 2 ܘܗܘ ܗܘ ܕܡܬܩܪܒ ܥܠ ܚܛܗܝܢ ܢܫܬܗ ܘܠܐ ܥܠ ܚܛܗܝܢ ܕܝܠܢ ܒܠܚܘܕܝ ܐܠܐ ܐܦ ܥܠ ܚܛܗܝܢ ܕܟܠ ܥܠܡܐ. 3 ܘܒܗܕܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢܢ ܕܝܕܥܢܝܗܝ ܐܢ ܢܛܪ ܦܩܕܢܗ. 4 ܡܢ ܕܐܡܪ ܕܝܕܥܬܝܗ ܘܦܩܕܢܗ ܠܐ ܢܛܪ ܟܕܒ ܗܘ ܘܫܪܪܐ ܠܝܬ ܒܗ. 5 ܡܢ ܕܢܛܪ ܠܗ ܠܡܠܬܗ ܫܪܪܐ ܐܝܬ ܒܗ ܕܚܘܒܐ ܕܐܠܗܐ ܫܠܡܐ ܗܘ ܒܗ ܘܒܗܕܐ ܝܕܥܝܢ ܕܒܗ ܐܢܚܢܢ. 6 ܡܢ ܕܐܡܪ ܕܒܗ ܩܐܡ ܗܘ ܚܝܒ ܗܘ ܕܐܦ ܗܘ ܐܝܟ ܗܠܟ ܗܘ ܗܟܢܐ ܢܗܠܟ ܐܦ ܗܘ.

JOHANNIS I, I. II.

7 Si autem in luce ambulamus sicut et ipse est in luce, societatem habemus ad invicem, et sanguis Jesu Christi filii ejus mundat nos omni peccato. 8 Si dixerimus quoniam peccatum non habemus, ipsi nos seducimus et veritas in nobis non est. 9 Si confiteamur peccata nostra, fidelis et justus est, ut remittat nobis peccata nostra et emundet nos ab omni iniquitate. 10 Si dixerimus quoniam non peccavimus, mendacem faciemus eum et verbum ejus in nobis non est.

CAPUT II.

1 FILIOLI mei, hæc scribo vobis ut non peccetis: sed et si quis peccaverit, advocatum habemus apud Patrem, Jesum Christum justum, 2 Et ipse est propitiatio pro peccatis nostris, non pro nostris autem tantum sed etiam pro totius mundi. 3 Et in hoc scimus quoniam cognovimus eum, si mandata ejus observemus. 4 Qui dicit se nosse eum et mandata ejus non custodit, mendax est et in eo veritas non est: 5 Qui autem servat verbum ejus vere in eo caritas Dei perfecta est: in hoc scimus quoniam in ipso sumus. 6 Qui dicit se in ipso manere, debet sicut ille ambulavit et ipse ambulare

7 Ἀγαπητοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντολὴν παλαιάν, ἣν εἴχετε ἀπ' ἀρχῆς· ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιά ἐστιν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε. 8 Πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὅ ἐστιν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παράγεται καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. 9 Ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι. 10 Ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ· 11 Ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. 12 Γράφω ὑμῖν, τεκνία, ὅτι ἀφέωνται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, 13 Γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. Γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν. Ἔγραψα ὑμῖν, παιδία, ὅτι ἐγνώκατε τὸν πατέρα. 14 Ἔγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. Ἔγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροί ἐστε καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν. 15 Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. Ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ,

7 Carissimi, non mandatum novum scribo vobis, sed mandatum vetus quod habuistis ab initio: mandatum vetus est verbum quod audistis. 8 Iterum mandatum novum scribo vobis, quod est verum et in ipso et in vobis, quoniam tenebræ transierunt et lumen verum jam lucet. 9 Qui dicit se in luce esse et fratrem suum odit, in tenebris est usque adhuc. 10 Qui diligit fratrem suum, in lumine manet, et scandalum in eo non est: 11 Qui autem odit fratrem suum, in tenebris est et in tenebris ambulat et nescit quo eat, quoniam tenebræ obcæcaverunt oculos [ejus]. 12 Scribo vobis, filioli, quoniam remittentur vobis peccata propter nomen ejus. 13 Scribo vobis, patres, quoniam cognovistis eum qui ab initio est. Scribo vobis, adulescentes, quoniam vicistis malignum. 14 Scribo vobis, infantes, quia cognovistis Patrem. Scripsi vobis, juvenes, quia fortes estis et verbum Dei in vobis manet et vicistis malignum. 15 Nolite diligere mundum neque ea quæ in mundo sunt. Si quis diligit mundum, non est caritas Patris in eo

16 "Οτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία
τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλ-
μῶν καὶ ἡ ἀλαζονία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν
ἐκ τοῦ πατρός, ἀλλὰ ἐκ τοῦ κόσμου
ἐστίν. 17 Καὶ ὁ κόσμος παράγεται καὶ
ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν τὸ
θέλημα τοῦ θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.
18 Παιδία, ἐσχάτη ὥρα ἐστίν, καὶ καθὼς
ἠκούσατε ὅτι ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ
νῦν ἀντίχριστοι [πολλοὶ] γεγόνασιν· ὅθεν
γινώσκομεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. 19 Ἐξ
ἡμῶν ἐξῆλθαν, ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν·
εἰ γὰρ ἦσαν ἐξ ἡμῶν, μεμενήκεισαν ἂν
μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι
οὐκ εἰσὶν πάντες ἐξ ἡμῶν. 20 Καὶ ὑμεῖς
χρῖσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου, καὶ οἴδατε
πάντες. 21 Οὐκ ἔγραψα ὑμῖν ὅτι οὐκ
οἴδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι οἴδατε
αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀλη-
θείας οὐκ ἔστιν. 22 Τίς ἐστιν ὁ ψεύστης
εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν
ὁ Χριστός; οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος,
ὁ ἀρνούμενος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν.
23 Πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν υἱὸν οὐδὲ τὸν
πατέρα ἔχει· ὁ ὁμολογῶν τὸν υἱὸν καὶ
τὸν πατέρα ἔχει. 24 Ὑμεῖς ὃ ἠκούσατε
ἀπ' ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μενέτω. Ἐὰν ἐν
ὑμῖν μείνῃ ὃ ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ
ὑμεῖς ἐν τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ μενεῖτε.
25 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς
ἐπηγγείλατο ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον.

16 ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܒܥܠܡܐ ܗܢ ܕܬܐܘܒ ܒܦܓܪܐ ܘܬܐܘܒ ܒܥܝܢܝ ܘܓܐܐ ܕܚܝܐ ܠܐ ܡܢ ܐܒܐ ܐܠܐ ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܘ ܡܛܠ ܗܢ ܥܠܡܐ ܥܒܪ ܘܬܐܘܒ ܕܦܓܪܐ ܘܕܥܒܕ ܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ ܩܐܡ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܀ 18 ܒܢܝ ܙܥܘܪܐ ܗܝ ܫܥܬܐ ܐܚܪܝܬܐ ܘܐܝܟ ܕܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐ ܕܓܠ ܐܢܛܝܟܪܝܣܛܘܣ ܗܫܐ ܐܦ ܗܫܐ ܓܕܝܫܝܢ ܐܢܛܝܟܪܝܣܛܘܣ ܣܓܝܐܝ ܡܢ ܗܢ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢ ܕܗܝ ܫܥܬܐ ܐܚܪܝܬܐ ܀ 19 ܡܢ ܕܝܠܢ ܢܦܩܘ ܐܠܐ ܠܐ ܗܘܘ ܡܢ ܕܝܠܢ ܕܐܠܘ ܡܢ ܕܝܠܢ ܗܘܘ ܒܥܡܢ ܕܝܢ ܠܐ ܗܘ ܕܢܫܪܘ ܒܥܡܢ ܐܠܐ ܕܢܬܓܠܝ ܕܠܐ ܟܠܗܘܢ ܡܢ ܕܝܠܢ ܀ 20 ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܫܚܝܬܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܡܢ ܩܕܝܫܐ ܘܝܕܥܝܢ ܟܠܗܘܢ ܀ 21 ܠܐ ܟܬܒܬ ܠܟܘܢ ܐܝܟ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢ ܕܟܠ ܫܩܪܐ ܠܐ ܐܝܬ ܡܢ ܩܘܫܬܐ ܀ 22 ܡܢ ܗܘ ܟܕܒܐ ܐܠܐ ܗܘ ܕܡܟܚܫ ܕܠܐ ܗܘ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܗܢܘ ܗܘ ܕܡܫܩܪ ܐܒܐ ܘܒܪܐ ܀ 23 ܟܠ ܕܡܫܩܪ ܒܪܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܐܒܐ ܘܗܘ ܕܡܘܕܐ ܒܒܪܐ ܐܝܬ ܠܗ ܐܒܐ ܀ 24 ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܕܫܡܥܬܘܢ ܡܢ ܫܪܝܬܐ ܢܬܩܝܡ ܒܟܘܢ ܐܢ ܒܟܘܢ ܢܬܩܝܡ ܕܫܡܥܬܘܢ ܡܢ ܫܪܝܬܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܒܒܪܐ ܘܒܐܒܐ ܬܬܩܝܡܘܢ ܀ 25 ܘܗܕܐ ܗܝ ܦܘܩܕܢܐ ܕܗܘ ܐܦ ܐܝܟ ܕܐܬܚܬܢ ܠܢ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܀

16 Quoniam omne quod in mundo est, concupiscentia carnis est et concupiscentia oculorum et superbia vitæ, quæ non est ex Patre, sed ex mundo est. 17 Et mundus transibit et concupiscentia ejus: qui autem facit voluntatem Dei, manet in æternum. 18 Filioli, novissima hora est, et sicut audistis quia antichristus venit, nunc autem antichristi multi facti sunt, unde scimus quia novissima hora est. 19 Ex nobis prodierunt, sed non erant ex nobis: nam si fuissent ex nobis, permansissent utique nobiscum; sed ut manifesti sint quoniam non sunt omnes ex nobis. 20 Sed vos unctionem habetis a Sancto, et nostis omnia. 21 Non scripsi vobis quasi ignorantibus veritatem sed quasi scientibus eam, et quoniam omne mendacium ex veritate non est. 22 Quis est mendax nisi qui negat quoniam Jesus non est Christus? Hic est antichristus, qui negat Patrem et Filium. 23 Omnis qui negat Filium, nec Patrem habet: qui confitetur Filium, et Patrem habet. 24 Vos quod audistis ab initio, in vobis permaneat. Si in vobis permanserit quod ab initio audistis, et vos in Filio et Patre manebitis. 25 Et hæc est promissio quam ipse pollicitus est vobis, vitam æternam.

23 Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς. 27 Καὶ ὑμεῖς τὸ χρῖσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ, μένει ἐν ὑμῖν, καὶ οὐ χρείαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς, ἀλλ' ὡς τὸ αὐτοῦ χρῖσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ ἀληθές ἐστιν καὶ οὐκ ἔστιν ψεῦδος, καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς μένετε ἐν αὐτῷ. 28 Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ἐὰν φανερωθῇ σχῶμεν παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. 29 Ἐὰν εἰδῆτε ὅτι δίκαιός ἐστιν, γινώσκετε ὅτι καὶ πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται.

1 Ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατὴρ ἵνα τέκνα θεοῦ κληθῶμεν, καὶ ἐσμέν. Διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. 2 Ἀγαπητοί, νῦν τέκνα θεοῦ ἐσμέν, καὶ οὔπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα. Οἴδαμεν ὅτι ἐὰν φανερωθῇ ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὀψόμεθα αὐτὸν καθώς ἐστιν. 3 Καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ ἁγνίζει ἑαυτόν, καθὼς ἐκεῖνος ἁγνός ἐστιν. 4 Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ, καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία. 5 Καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη ἵνα τὰς ἁμαρτίας [ἡμῶν] ἄρῃ, καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν.

ܒܣܡܠ ✤ ܐ ✤ ܚ ✤ ܟ ✤

26 ܗܠܝܢ ܟܬܒܬ ܠܟܘܢ ܥܠ ܐܠ̈ܝܢ ܕܡܛܥ̈ܝܢ ܠܟܘܢ : 27 ܘܐܢ̈ܬ̈ܘܢ ܡܫܝܚܐ ܕܩܒܠܬܘܢ ܡܢܝܗ ܩܐܡ ܒܟܘܢ . ܘܠܐ ܨܒ̈ܝܢ ܐܢ̈ܬ̈ܘܢ ܕܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܡܢ ܐܢܫ ܠܡܠܦ̈ܐ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܡܫܝܚܐ ܗܘ ܡܠܦ ܠܟܘܢ ܥܠ ܟܠ ܡܕܡ ܘܫܪܪܐ ܗܘ ܘܠܐ ܫܩܪ ܐܝܟ ܕܠܡܕ ܠܟܘܢ ܡܫܝܚܐ ܗܟܝܠ ܬܬܩܘܡܘ ܒܗ . 28 ܘܗܫܐ ܒܢ̈ܝ ܬܬܩܘܡܘ ܒܗ ܕܐܢ ܢܬܓܠܐ ܢܗܘܐ ܠܢ ܐܝܬ ܗܝܡܢܘܬܐ ܘܠܐ ܢܬܒܗܬ ܡܢܝܗ ܒܡܝܬܝܗ . 29 ܐܢ ܝܕܥ̈ܝܢ ܐܢ̈ܬ̈ܘܢ ܕܙܕܝܩ ܗܘ ܝܕܥ̈ܝܢ ܐܢ̈ܬ̈ܘܢ ܕܟܠ ܕܥܒܕ ܙܕܩܬܐ ܡܢ ܗܘ ܐܬܝܠܕ ܗܘ ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ .

ܦܨܠܐ ✤ ܓ̄ ✤

1 ܚܙܘ ܡܐ ܕܡܚܒܬܐ ܝܗܒ ܠܢ ܐܒܐ ܕܢܬܩܪܐ ܒܢ̈ܝ ܐܠܗܐ ܘܢܗܘܐ ܐܠ̈ܝܢ . ܥܠ ܗܕܐ ܥܠܡܐ ܠܐ ܝܕܥ ܠܢ ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥ ܠܗ . 2 ܚܒ̈ܝܒ̈ܝ ܗܫܐ ܒܢ̈ܝ ܐܠܗܐ ܐܢ̈ܚܢ̈ܐ ܘܠܐ ܐܬܓܠܝ ܡܐ ܢܗܘܐ ܐܢ̈ܚܢ̈ܐ . ܝܕ̈ܥ̈ܝܢ ܐܢ̈ܚܢ̈ܐ ܕܐܡ ܢܬܓܠܐ ܢܗܘܐ ܕܡܝܢ ܠܗ ܘܢܚܙܝܘ ܐܝܟ ܕܗܘ ܐܢ̈ܘܢ ܐܝܟ ܕܗܘ . 3 ܘܟܠ ܕܣܒܪ ܠܗ ܗܠܝܢ ܣܒܪܐ ܒܗ ܡܬܩܕܫ ܐܦ ܗܘ ܐܝܟ ܕܩܕܝܫ ܗܘ : 4 ܟܠ ܕܥܒܕ ܚܛܗܐ ܥܒܕ ܐܦ ܥܘܠܐ ܘܚܛܗܐ ܗܝ ܥܘܠܐ . 5 ܘܝܕ̈ܥ̈ܝܢ ܐܢ̈ܬ̈ܘܢ ܕܗܘ ܐܬܓܠܝ ܕܢܣܒ ܚܛ̈ܗ̈ܐ ܘܚܛܗܐ ܠܝܬ ܒܗ ܒܟܠ .

26 Hæc scripsi vobis de his qui seducunt vos. 27 Et vos unctionem quam accepistis ab eo, maneat in vobis: et non necesse habetis ut aliquis doceat vos, sed sicut unctio ejus docet vos de omnibus, et verum est et non est mendacium, et sicut docuit vos manete in eo. 28 Et nunc, filioli, manete in eo, ut cum apparuerit habeamus fiduciam, et non confundamur ab eo in adventu ejus. 29 Si scitis quoniam justus est, scitote quoniam omnis qui facit justitiam ex ipso natus est.

1 Videte qualem caritatem dedit nobis Pater ut filii Dei nominemur et simus. Propter hoc mundus non novit nos, quia non novit eum. 2 Carissimi, nunc filii Dei sumus, et nondum apparuit quid erimus. Scimus quoniam cum apparuerit similes ei erimus, quoniam videbimus eum sicuti est. 3 Et omnis qui habet spem hanc in eo sanctificat se, sicut et ille sanctus est. 4 Omnis qui facit peccatum et iniquitatem facit, et peccatum est iniquitas. 5 Et scitis quoniam ille apparuit ut peccata [nostra] tolleret, et peccatum in eo non est.

6 Πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ ἁμαρτάνων οὐχ ἑώρακεν αὐτὸν οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. 7 Τεκνία, μηδεὶς πλανάτω ὑμᾶς. Ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην δίκαιός ἐστιν, καθὼς ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν· 8 Ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. Εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. 9 Πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει· καὶ οὐ δύναται ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται. 10 Ἐν τούτῳ φανερά ἐστιν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου· πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. 11 Ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, 12 Οὐ καθὼς Κάϊν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν καὶ ἔσφαξεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν; ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια. 13 Καὶ μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. 14 Ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς· ὁ μὴ ἀγαπῶν [τὸν ἀδελφὸν] μένει ἐν τῷ θανάτῳ. 15 Πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἐστίν, καὶ οἴδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν ἑαυτῷ μένουσαν.

6 ܟܠ ܕܒܗ ܡܫܟܢ ܠܐ ܚܛܐ ܟܠ ܕܚܛܐ ܠܐ ܚܙܐ ܠܗ ܘܠܐ ܝܕܥ ܠܗ: 7 ܒܢܝ ܠܐ ܢܫܬܐ ܠܟܘܢ ܐܢܫ. ܕܥܒܕ ܙܕܩܬܐ ܙܕܝܩ ܗܘ ܐܝܟ ܕܗܘ ܙܕܝܩ ܗܘ: 8 ܕܥܒܕ ܚܛܗܐ ܡܢ ܣܛܢܐ ܗܘ ܡܛܠ ܕܡܢ ܫܘܪܝ ܚܛܐ ܣܛܢܐ. ܠܗܕܐ ܐܬܓܠܝ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܕܢܫܪܝ ܥܒܕܝ ܣܛܢܐ. 9 ܟܠ ܕܐܬܝܠܕ ܡܢ ܐܠܗܐ ܚܛܗܐ ܠܐ ܥܒܕ ܡܛܠ ܕܙܪܥܗ ܒܗ ܡܫܟܢ ܘܠܐ ܡܫܟܚ ܠܗ ܕܢܚܛܐ ܡܛܠ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܐܬܝܠܕ. 10 ܒܗܕܐ ܐܬܓܠܝ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܘܒܢܝ ܣܛܢܐ: ܟܠ ܕܠܐ ܥܒܕ ܙܕܩܬܐ ܠܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܗܘ ܘܠܐ ܕܠܐ ܪܚܡ ܠܐܚܘܗܝ: 11 ܡܛܠ ܕܗܕܐ ܗܝ ܦܘܩܕܢܐ ܕܫܡܥܬܘܢ ܡܢ ܫܘܪܝ ܕܢܪܚܡ ܚܕ ܠܚܕ. 12 ܠܐ ܐܝܟ ܩܝܢ ܕܡܢ ܒܝܫܐ ܗܘܐ ܘܩܛܠ ܠܐܚܘܗܝ ܘܥܠ ܡܢܐ ܩܛܠ ܠܗ ܠܐܚܘܗܝ ܡܛܠ ܕܥܒܪܘܗܝ ܒܝܫܐ ܗܘܘ ܘܕܥܒܪܘ ܕܐܚܘܗܝ ܙܕܝܩܐ: 13 ܐܠ ܬܬܕܡܪܘ ܐܚܝ ܐܢ ܣܢܐ ܥܠܡܐ ܠܟܘܢ. 14 ܚܢܢ ܝܕܥܝܢ ܕܥܒܪܢ ܡܢ ܡܘܬܐ ܠܚܝܐ ܕܪܚܡܢ ܐܚܐ. ܕܠܐ ܪܚܡ ܐܚܘܗܝ ܩܐܡ ܒܡܘܬܐ. 15 ܟܠ ܕܣܢܐ ܐܚܘܗܝ ܩܛܠ ܐܢܫ ܗܘ ܘܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܟܠ ܩܛܠ ܐܢܫ ܠܝܬ ܠܗ ܚܝܐ ܕܥܠܡܐ ܩܐܡ ܒܓܘܗ.

6 Omnis qui in eo manet non peccat, et omnis qui peccat non vidit eum nec cognovit eum. 7 Filioli, nemo vos seducat. Qui facit justitiam, justus est, sicut et ille justus est: 8 Qui facit peccatum ex diabolo est, quoniam ab initio diabolus peccat. In hoc apparuit Filius Dei ut dissolvat opera diaboli. 9 Omnis qui natus est ex Deo peccatum non facit, quoniam semen ipsius in eo manet, et non potest peccare, quoniam ex Deo natus est. 10 In hoc manifesti sunt filii Dei et filii diaboli. Omnis qui non est justus non est ex Deo, et qui non diligit fratrem suum; 11 Quoniam hæc est adnuntiatio quam audistis ab initio, ut diligamus alterutrum, 12 Non sicut Cain [qui] ex maligno erat et occidit fratrem suum. Et propter quid occidit eum? quoniam opera ejus maligna erant, fratris autem ejus justa. 13 Nolite mirari, fratres, si odit nos mundus. 14 Nos scimus quoniam translati sumus de morte in vitam, quoniam diligimus fratres: qui non diligit, manet in morte. 15 Omnis qui odit fratrem suum homicida est, et scitis quoniam omnis homicida non habet vitam æternam in se manentem.

16 Ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκεν· καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς θεῖναι. 17 Ὃς δ' ἂν ἔχῃ τὸν βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρείαν ἔχοντα καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ; 18 Τεκνία, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μηδὲ τῇ γλώσσῃ, ἀλλὰ ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ. 19 Καὶ ἐν τούτῳ γνωσόμεθα ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὰς καρδίας ἡμῶν· 20 Ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν, καὶ γινώσκει πάντα. 21 Ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρδία ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ ἡμῶν, παρρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν θεόν, 22 Καὶ ὃ ἐὰν αἰτῶμεν λαμβάνομεν ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν. 23 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεύωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν ἡμῖν. 24 Καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ· καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν.

ΚΕΦ. δ'.

1 ΑΓΑΠΗΤΟΙ μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν, ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον.

16 In hoc cognovimus caritatem Dei quoniam ille pro nobis animam suam posuit: et nos debemus pro fratribus animas ponere. 17 Qui habuerit substantiam mundi et viderit fratrem suum necesse habere et clauserit viscera sua ab eo, quomodo caritas Dei manet in eo? 18 Filioli, non diligamus verbo nec lingua, sed opere et veritate. 19 In hoc cognoscimus quoniam ex veritate sumus: et in conspectu ejus suademus corda nostra, 20 Quoniam si reprehenderit nos cor nostrum, major est Deus corde nostro et novit omnia. 21 Carissimi, si cor nostrum non reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum, 22 Et quodcumque petierimus accipiemus ab eo, quoniam mandata ejus custodimus et ea quæ sunt placita coram eo facimus. 23 Et hoc est mandatum ejus, ut credamus in nomine Filii ejus Jesus Christi et diligamus alterutrum sicut dedit mandatum nobis. 24 Et qui servat mandata ejus, in illo manet et ipse in eo: et in hoc scimus quoniam manet in nobis, de spiritu quem dedit nobis.

CAPUT IV.

1 Carissimi, nolite omni spiritui credere, sed probate spiritus si ex Deo sint, quoniam multi pseudoprophetæ exierunt in mundum.

2 Ἐν τούτῳ γινώσκετε τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν, 3 Καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν [Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα], ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔστιν· καὶ τοῦτό ἐστιν τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη. 4 Ὑμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστέ, τεκνία, καὶ νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. 5 Αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσίν· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. 6 Ἡμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμέν· ὁ γινώσκων τὸν θεὸν ἀκούει ἡμῶν, ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν. Ἐκ τούτου γινώσκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης. 7 Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν θεόν. 8 Ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν θεόν, ὅτι ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν. 9 Ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ θεὸς εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. 10 Ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ ἀπέστειλεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἱλασμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. 11 Ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν.

2 In hoc cognoscitur Spiritus Dei. Omnis spiritus qui confitetur Jesum Christum in carne venisse, ex Deo est: 3 Et omnis spiritus qui solvit Jesum Christum, ex Deo non est; et hic est antichristus, quod audistis quoniam venit, et nunc jam in mundo est. 4 Vos ex Deo estis, filioli, et vicistis eum, quoniam major est qui in vobis est quam qui in mundo. 5 Ipsi de mundo sunt: ideo de mundo loquuntur, et mundus eos audit. 6 Nos ex Deo sumus: qui novit Deum, audit nos; qui non est ex Deo, non audit nos. In hoc cognoscimus spiritum veritatis et spiritum erroris. 7 Carissimi, diligamus invicem, quoniam caritas ex Deo est, et omnis qui diligit ex Deo natus est et cognoscit Deum. 8 Qui non diligit, non novit Deum, quoniam Deus caritas est. 9 In hoc apparuit caritas Dei in nobis, quoniam filium suum unigenitum misit Deus in mundum, ut vivamus per eum. 10 In hoc est caritas, non quasi nos dilexerimus Deum, sed quoniam ipse dilexit nos et misit Filium suum propitiationem pro peccatis nostris. 11 Carissimi, si sic Deus dilexit nos, et nos debemus alterutrum diligere.

12 Θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται· ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐν ἡμῖν ἐστίν. 13 Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν. 14 Καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατὴρ ἀπέσταλκεν τὸν υἱὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου. 15 Ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ θεῷ. 16 Καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν. Ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ θεῷ μένει καὶ ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει. 17 Ἐν τούτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καθὼς ἐκεῖνός ἐστιν καὶ ἡμεῖς ἐσμὲν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. 18 Φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ. 19 Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς. 20 Ἐάν τις εἴπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἑώρακεν, τὸν θεὸν ὃν οὐχ ἑώρακεν οὐ δύναται ἀγαπᾶν. 21 Καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν θεὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

12 ܐܠܗܐ ܠܐ ܚܙܐ ܡܢ ܫܘܡ ܥܕܡܐ . ܐܢ ܢܚܒ ܐܢܫ ܠܚܕ ܠܚܕ ܐܠܗܐ ܒܢ ܒܢ ܘܚܒܬܗ ܡܫܠܡܬ ܒܢ . 13 ܒܗ ܝܕܥܝܢ ܕܒܢ ܒܗ ܘܗܘ ܒܢ ܡܢ ܪܘܚܗ ܕܝܗܒ ܠܢ . 14 ܘܚܢܢ ܚܙܝܢ ܘܣܗܕܝܢ ܕܐܒܐ ܫܕܪ ܦܪܘܩܢܐ ܠܥܠܡܐ . 15 ܡܢ ܕܡܐܡܪ ܕܝܫܘܥ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܐܠܗܐ ܒܗ ܘܗܘ ܒܐܠܗܐ . 16 ܘܚܢܢ ܝܕܥܢ ܘܡܗܝܡܢܝܢ ܠܚܘܒܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܒܢ . ܐܠܗܐ ܚܘܒܐ ܗܘ ܘܕܒܚܘܒܬܐ ܒܐܠܗܐ ܩܐܡ ܘܐܠܗܐ ܒܗ ܩܐܡ . 17 ܒܗ ܐܬܫܠܡ ܚܘܒܬܐ ܥܡܢ ܕܢܗܘܐ ܠܢ ܐܝܬ ܐܡܝܢܘܬܐ ܒܝܘܡ ܕܝܢܐ ܕܐܝܟ ܗܘ ܗܘ ܐܦ ܚܢܢ ܐܝܟ ܗܟܢܐ ܒܗܕܐ ܥܠܡܐ . 18 ܕܚܠܬܐ ܠܝܬ ܒܚܘܒܬܐ ܐܠܐ ܚܘܒܬܐ ܫܠܡܬܐ ܡܦܩܐ ܠܒܪ ܕܚܠܬܐ ܕܚܠܬܐ ܠܗ ܕܡܢ ܕܕܚܠ ܠܐ ܫܠܡ ܒܚܘܒܬܐ . 19 ܚܢܢ ܢܚܒ ܐܢܫ ܠܚܕ ܠܚܕ ܐܠܗܐ ܩܕܡ ܚܒ ܠܢ . 20 ܐܢ ܡܢ ܕܐܡܪ ܕܐܢܐ ܚܒ ܠܐܠܗܐ ܘܣܢܐ ܐܚܘܗܝ ܗܘ ܓܪܡ ܕܕܐ ܠܐ ܚܒ ܠܐܚܘܗܝ ܕܚܙܐ ܐܝܟ ܡܢ ܕܐܠܗܐ ܕܠܐ ܚܙܐ ܐܝܟ ܡܢ ܕܝܟܠ ܠܡܚܒ . 21 ܘܗܕܐ ܦܩܕܢܐ ܐܝܬ ܠܢ ܡܢܗ ܕܡܢ ܕܚܒ ܠܐܠܗܐ ܢܚܒ ܐܦ ܠܐܚܘܗܝ .

12 Deum nemo vidit umquam: si diligamus invicem, Deus in nobis manet, et caritas ejus in nobis perfecta est. 13 In hoc intellegimus quoniam in eo manemus et ipse in nobis, quoniam de Spiritu suo dedit nobis. 14 Et nos vidimus et testificamur quoniam Pater misit Filium [suum] Salvatorem mundi. 15 Quicumque confessus fuerit quoniam Jesus est Filius Dei, Deus in eo manet et ipse in Deo. 16 Et nos cognovimus et credimus caritati Dei, quam habet Deus in nobis. Deus caritas est, et qui manet in caritate, in Deo manet et Deus in eo. 17 In hoc perfecta est nobiscum caritas, ut fiduciam habeamus in die judicii, quia sicut ille est et nos sumus in hoc mundo. 18 Timor non est in caritate, sed perfecta caritas foras mittit timorem: quoniam timor pœnam habet, qui autem timet non est perfectus in caritate. 19 Nos ergo diligamus invicem, quoniam Deus prior dilexit nos. 20 Si quis dixerit quoniam diligo Deum, et fratrem suum oderit, mendax est: qui enim non diligit fratrem suum quem videt, Deum quem non videt quomodo potest diligere? 21 Et hoc mandatum habemus a Deo, ut qui diligit Deum diligat et fratrem suum.

ΙΩΑΝΝΟΥ Α', ε'.

ΚΕΦ. ε'.

1 ΠΑΣ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστός, ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. 2 Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ, ὅταν τὸν θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ποιῶμεν. 3 Αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν· καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν, 4 Ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν. 5 Τίς ἐστιν ὁ νικῶν τὸν κόσμον εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ; 6 Οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ ἐν τῷ αἵματι· καὶ τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ πνεῦμά ἐστιν ἡ ἀλήθεια. 7 Ὅτι τρεῖς εἰσὶν οἱ μαρτυροῦντες [ἐν τῷ οὐρανῷ ὁ Πατήρ, ὁ Λόγος, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα· καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς ἕν εἰσι. 8 Καὶ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ γῇ]· τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἕν εἰσιν. 9 Εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ μείζων ἐστίν, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ, ὅτι μεμαρτύρηκεν περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ· 10 Ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν αὐτῷ· ὁ μὴ πιστεύων τῷ θεῷ ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν, ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

❖ ס ❖ ו ❖ ממשי

❖ ס ❖ סלקו

1 ܟܠ ܡܢ ܕܡܗܝܡܢ ܕܝܫܘܥ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܐܬܝܠܕ ܡܢ ܐܠܗܐ ܘܟܠ ܡܢ ܕܪܚܡ ܠܡܘܠܕܐ ܪܚܡ ܐܦ ܠܒܪܗ ܕܐܬܝܠܕ ܡܢܗ ׃ 2 ܒܗܕܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢܢ ܕܪܚܡܝܢ ܐܢܚܢܢ ܠܒܢܝ ܐܠܗܐ ܟܕ ܪܚܡܝܢ ܐܢܚܢܢ ܠܐܠܗܐ ܘܦܘܩܕܢܗ ܢܥܒܕ ׃ 3 ܗܕܐ ܗܝ ܓܝܪ ܪܚܡܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܢܛܪ ܦܘܩܕܢܗ ܘܦܘܩܕܢܗ ܠܐ ܩܫܝܐ ׃ 4 ܡܛܠ ܕܟܠ ܡܕܡ ܕܐܬܝܠܕ ܡܢ ܐܠܗܐ ܢܨܚ ܠܥܠܡܐ ܘܗܕܐ ܗܝ ܢܨܚܢܘܬܐ ܕܢܨܚܐ ܠܥܠܡܐ ܗܝ ܗܝܡܢܘܬܢ ׃ 5 ܡܢ ܗܘ ܕܢܨܚ ܠܥܠܡܐ ܐܠܐ ܗܘ ܕܡܗܝܡܢ ܕܝܫܘܥ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ׃ 6 ܗܕܐ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܡܝܐ ܘܕܡܐ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܠܐ ܒܡܝܐ ܒܠܚܘܕ ܐܠܐ ܒܡܝܐ ܘܒܕܡܐ ܘܪܘܚܐ ܗܘ ܕܣܗܕ ܡܛܠ ܕܪܘܚܐ ܗܘ ܫܪܪܐ ׃ 7 ܡܛܠ ܕܬܠܬ ܐܢܘܢ ܕܡܣܗܕܝܢ ׃ 8 ܪܘܚܐ ܘܡܝܐ ܘܕܡܐ ܘܬܠܬ ܐܠܝܢ ܠܚܕ ܐܢܘܢ ׃ 9 ܐܢ ܣܗܕܘܬܐ ܕܒܢܝ ܐܢܫܐ ܢܣܒ ܣܗܕܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܪܒܐ ܗܝ ܡܛܠ ܕܗܕܐ ܗܝ ܣܗܕܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܣܗܕ ܥܠ ܒܪܗ ׃ 10 ܡܢ ܕܡܗܝܡܢ ܒܒܪ ܐܠܗܐ ܐܝܬ ܠܗ ܣܗܕܘܬܐ ܒܗ ܡܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢ ܠܐܠܗܐ ܥܒܕ ܠܗ ܕܫܩܪ ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܝܡܢ ܠܣܗܕܘܬܐ ܕܣܗܕ ܐܠܗܐ ܥܠ ܒܪܗ ׃

JOHANNIS I, V.

CAPUT V.

1 Omnis qui credit quoniam Jesus est Christus, ex Deo natus est; et omnis qui diligit eum qui genuit, diligit [et] eum qui natus est ex eo. 2 In hoc cognoscimus quoniam diligimus natos Dei, cum Deum diligamus et mandata ejus faciamus. 3 Hæc est enim caritas Dei, ut mandata ejus custodiamus: et mandata ejus gravia non sunt, 4 Quoniam omne quod natum est ex Deo vincit mundum: et hæc est victoria quæ vincit mundum, fides nostra. 5 Quis est qui vincit mundum, nisi qui credit quoniam Jesus est Filius Dei? 6 Hic est qui venit per aquam et sanguinem, Jesus Christus: non in aqua solum, sed in aqua et sanguine: et Spiritus est qui testificatur quoniam Christus est veritas. 7 Quia tres sunt qui testimonium dant [in cælo: Pater, Verbum, et Spiritus sanctus; et hi tres unum sunt. 8 Et tres sunt qui testimonium dant in terra], Spiritus et aqua et sanguis, et hi tres unum sunt. 9 Si testimonium hominum accipimus, testimonium Dei majus est: quoniam hoc est testimonium Dei, quod majus est, quia testificatus est de Filio suo. 10 Qui credit in Filio Dei, habet testimonium Dei in se; qui non credit, mendacem facit eum, quoniam non credidit in testimonio quod testificatus est Deus de Filio suo.

11 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεός, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστίν. 12 Ὁ ἔχων τὸν υἱὸν ἔχει τὴν ζωήν· ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει. 13 Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν ἔχετε αἰώνιον, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ. 14 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν, ὅτι ἐάν τι αἰτώμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ἀκούει ἡμῶν. 15 Καὶ ἐὰν οἴδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν ὃ ἐὰν αἰτώμεθα, οἴδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ᾐτήκαμεν ἀπ' αὐτοῦ. 16 Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσει, καὶ δώσει αὐτῷ ζωήν, τοῖς ἁμαρτάνουσιν μὴ πρὸς θάνατον. Ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον· οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. 17 Πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία ἐστίν, καὶ ἔστιν ἁμαρτία οὐ πρὸς θάνατον. 18 Οἴδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ οὐχ ἁμαρτάνει, ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ θεοῦ τηρεῖ αὐτόν, καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἅπτεται αὐτοῦ. 19 Οἴδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμέν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. 20 Οἴδαμεν δὲ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἥκει, καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκομεν τὸν ἀληθινόν· καὶ ἐσμὲν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ· οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς θεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος. 21 Τεκνία, φυλάξατε ἑαυτὰ ἀπὸ τῶν εἰδώλων.

11 ܘܗܕܐ ܗܝ ܣܗܕܘܬܐ ܕܝܗܒ ܠܢ ܐܠܗܐ ܚܝܐ ܕܥܠܡܝܢ ܘܗܕܐ ܚܝܐ ܒܒܪܗ ܗܝ ܀ 12 ܕܠܗ ܕܒܪܐ ܠܗ ܚܝܐ ܗܘ ܕܠܝܬ ܠܗ ܒܪܐ ܠܝܬ ܠܗ ܚܝܐ ܀ 13 ܟܬܒܬ ܠܟܘܢ ܕܬܕܥܘܢ ܕܚܝܐ ܥܠܡܝܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ❖ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܫܡܗ ܕܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܀ 14 ܘܗܕܐ ܗܝ ܬܪܥܝܬܐ ܕܐܝܬ ܠܢ ܠܘܬܗ ܕܡܕܡ ܕܢܫܐܠ ܡܢܗ ܐܢ ܡܕܡ ܐܢ ܢܫܐܠ ܟܪܥܝܬܐ ܕܨܒܝܢ ܗܘ ܢܫܡܥ ܠܢ ܀ 15 ܘܐܢ ܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢܢ ܕܫܡܥ ܗܘ ܠܢ ܡܕܡ ܕܢܫܐܠ ܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢܢ ܕܐܝܬ ܠܢ ܠܘܬܗ ܕܡܕܡ ܕܫܐܠܝܢ ܡܢܗ ܀ 16 ܐܢ ܚܙܐ ܐܢܫ ܠܐܚܘܗܝ ܕܚܛܐ ܚܛܝܬܐ ܠܐ ܠܡܘܬܐ ܢܫܐܠ ܘܢܬܠ ܠܗ ܚܝܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܠܡܘܬܐ ܚܛܘ ܠܐ ܠܡܘܬܐ ❖ ܐܝܬ ܚܛܝܬܐ ܠܡܘܬܐ ❖ ܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܬܫܐܠ ܥܠ ܗܕܐ ܀ 17 ܟܠ ܥܘܠܐ ܚܛܝܬܐ ܗܘ ܘܐܝܬ ܚܛܝܬܐ ܠܐ ܠܡܘܬܐ ܀ 18 ܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢܢ ܕܟܠ ܕܐܬܝܠܕ ܡܢ ܐܠܗܐ ܠܐ ܚܛܐ ܐܠܐ ܕܝܠܕܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܢܛܪ ܠܗ ܘܒܝܫܐ ܠܐ ܢܡܫ ܒܗ ܀ 19 ܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢܢ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܐܢܚܢܢ ܘܟܠ ܥܠܡܐ ܒܒܝܫܐ ܐܬܝܗܒ ܀ 20 ܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢܢ ܕܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܐܬܐ ܘܝܗܒ ܠܢ ܗܘܫܒܢܐ ܕܢܕܥ ܠܫܪܝܪܐ ܐܠܗܐ ܘܐܢܚܢܢ ܒܫܪܝܪܐ ܒܒܪܗ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܗܕܐ ܗܘ ܐܠܗܐ ܫܪܝܪܐ ܘܚܝܐ ܥܠܡܝܐ ܀ 21 ܒܢܝ ܢܛܪܘ ܢܦܫܬܟܘܢ ܡܢ ܦܓܪܐ ❖ ܕܥܠ ܦܓܪ ܐܠܗܐ ❖

11 Et hoc est testimonium, quoniam vitam æternam dedit nobis Deus, et hæc vita in Filio ejus [est]. 12 Qui habet Filium, habet vitam: qui non habet Filium, vitam non habet. 13 Hæc scripsi vobis ut sciatis quoniam vitam habetis æternam, qui creditis in nomine Filii Dei. 14 Et hæc est fiducia quam habemus ad eum, quia quodcumque petierimus secundum voluntatem ejus, audit nos. 15 Et scimus quoniam audit nos quicquid petierimus, scimus quoniam habemus petitiones quas postulamus ab eo. 16 Qui scit fratrem suum peccare peccatum non ad mortem, petat, et dabit ei vitam, peccantibus non ad mortem. Est peccatum ad mortem: non pro illo dico ut roget quis. 17 Omnis iniquitas peccatum est, et est peccatum ad mortem. 18 Scimus quoniam omnis qui natus est ex Deo non peccat, sed generatio Dei conservat eum, et malignus non tangit eum. 19 Scimus quoniam ex Deo sumus, et mundus totus in maligno positus est. 20 Et scimus quoniam Filius Dei venit, et dedit nobis sensum ut cognoscamus verum Deum et simus in vero Filio ejus: hic est verus [Deus] et vita æterna. 21 Filioli, custodite vos a simulachris.

APOSTOLI EPISTULA SECUNDA CATHOLICA

JOHANNIS.

ΙΩΑΝΝΟΥ Β'.

Ὁ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ἐκλεκτῇ κυρίᾳ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν, 2 Διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα. 3 Ἔσται μεθ' ἡμῶν χάρις, ἔλεος, εἰρήνη παρὰ θεοῦ πατρὸς καὶ παρὰ [Κυρίου] Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρός, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ. 4 Ἐχάρην λίαν ὅτι εὕρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ πατρός. 5 Καὶ νῦν ἐρωτῶ σε, κυρία, οὐχ ὡς ἐντολὴν καινὴν γράφων σοι, ἀλλὰ ἣν εἴχαμεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. 6 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ· αὕτη ἡ ἐντολή ἐστιν, ἵνa καθὼς ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατῆτε.

ܝܘܚܢܢ ܒ ✣ ✣ ✣

ܝܘܚܢܢ ܩܫܝܫܐ ܐܦܣܛܠܐ ܬܢܝܢܝܐ ܕܟܬܒ ܒܗ ܝܘܚܢܢ ✣ ✣ ✣

ܩܫܝܫܐ ܐܢܐ ܩܫܝܫ ܒܟܬܐ ܕܒܫܪܪܐ ܘܠܐ ܐܢܐ ܒܠܚܘܕܝ ܐܠܐ ܘܟܠ ܕܝܕܥܝ ܫܪܪܐ ܗܘ ܕܩܝܡ ܒܢ ܘܥܡܢ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܀ ܢܗܘܐ ܥܡܢ ܛܝܒܘܬܐ ܘܪܚܡܐ ܘܫܠܡܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܘܡܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܒܐ ܒܫܪܪܐ ܘܒܚܘܒܐ ܀ ܫܓܝܪ ܐܢܐ ܕܫܟܚܬ ܡܢ ܒܢܝܟ ܕܗܠܟܝܢ ܒܫܪܪܐ ܐܝܟ ܕܦܩܕܢ ܕܩܒܠܢ ܡܢ ܐܒܐ ܀ ܘܗܫܐ ܐܫܐܠ ܡܢܟ ܟܘܪܝܐ ܠܐ ܐܝܟ ܕܦܘܩܕܢܐ ܚܕܬܐ ܐܟܬܒ ܠܟ ܐܠܐ ܗܝ ܕܗܘܬ ܠܢ ܡܢ ܫܘܪܝܐ ܕܢܗܘܐ ܚܘܒܐ ܕܢܗܠܟ ܐܝܟ ܕܦܩܕܢ ܗܘ ܕܫܡܥܬܘܢ ܡܢ ܫܘܪܝܐ ܕܢܗܠܟܘܢ ܒܗ ܀ ܗܕܐ ܗܝ ܦܩܕܢܐ ܕܐܝܟ ܕܫܡܥܬܘܢ ܡܢ ܫܘܪܝܐ ܕܢܗܘܐ ܗܠܟܬܟܘܢ ܒܗ ܀

JOHANNIS II.

SENIOR electæ dominæ et natis ejus, quos ego diligo in veritate, et non ego solus sed et omnes qui cognoverunt veritatem, 2 Propter veritatem quæ permanet in nobis et nobiscum erit in æternum. 3 Sit nobiscum gratia, misericordia, pax a Deo Patre et Christo Jesu Filio Patris in veritate et caritate. 4 Gavisus sum valde quoniam inveni de filiis tuis ambulantes in veritate sicut mandatum accepimus a Patre. 5 Et nunc rogo te, domina, non tamquam mandatum novum scribens tibi, sed quod habuimus ab initio, ut diligamus alterutrum. 6 Et hæc est caritas, ut ambulemus secundum mandata ejus. Hoc mandatum est, ut quemadmodum audistis ab initio in eo ambuletis.

7 "Οτι πολλοὶ πλάνοι ἐξῆλθαν εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστον ἐρχόμενον ἐν σαρκί· οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος. 8 Βλέπετε ἑαυτούς, ἵνα μὴ ἀπολέσητε ἃ εἰργάσασθε, ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπολάβητε. 9 Πᾶς ὁ προάγων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ θεὸν οὐκ ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ οὗτος καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν ἔχει. 10 Εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε· 11 Ὁ λέγων γὰρ αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς. 12 Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν οὐκ ἐβουλήθην διὰ χάρτου καὶ μέλανος, ἀλλὰ ἐλπίζω γενέσθαι πρὸς ὑμᾶς καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν πεπληρωμένη ᾖ. 13 Ἀσπάζεταί σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς. [Ἀμήν.]

7 ܡܛܥܝܢ ܓܝܪ ܣܓܝܐܝܢ ܣܠܩܘ ܠܥܠܡܐ ܕܠܐ ܡܘܕܝܢ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܕܐܬܐ ܒܒܣܪܐ ܗܢܘ ܗܘ ܕܐܝܬ ܒܗ ܛܥܝܘܬܐ ܘܗܘ ܕܡܫܝܚܐ ܕܓܕܫ ܗܘ ܐܢܬܝܟܪܝܣܛܘܣ. 8 ܚܙܘ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܬܐܒܕܘܢ ܡܕܡ ܕܥܒܕܬܘܢ ܐܠܐ ܕܬܣܒܘ ܐܓܪܐ ܫܠܡܐ. 9 ܟܠ ܡܢ ܕܡܬܩܕܡ ܘܠܐ ܩܐܡ ܒܬܠܡܝܕܘܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܐܠܗܐ ܠܝܬ ܠܗ ܗܘ ܕܩܐܡ ܒܬܠܡܝܕܘܬܐ ܗܢܐ ܐܝܬ ܠܗ ܐܦ ܐܒܐ ܐܦ ܒܪܐ. 10 ܐܢ ܡܢ ܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ ܘܠܐ ܡܝܬܐ ܠܗ ܠܬܠܡܝܕܘܬܐ ܗܕܐ ܠܐ ܬܩܒܠܘܗܝ ܒܒܝܬܟܘܢ ܘܠܐ ܬܐܡܪܘ ܠܗ ܫܠܡ. 11 ܡܢ ܕܐܡܪ ܠܗ ܫܠܡ ܫܘܬܦ ܗܘ ܒܥܒܕܘܗܝ ܒܝܫܐ. 12 ܣܓܝ ܐܝܬ ܠܝ ܠܡܟܬܒ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܨܒܝܬ ܒܟܪܛܝܣ ܘܒܡܐ ܐܠܐ ܣܒܪ ܐܢܐ ܕܐܬܐ ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ ܘܐܡܠܠ ܥܡ ܦܘܡ ܠܦܘܡ ܕܚܕܘܬܢ ܢܗܘܐ ܫܠܡܐ. 13 ܫܠܡ ܠܟ ܒܢܝ ܐܚܬ ܒܪܝܟܬܐ ܐܚܬܟ ܘܒܢܝ ܒܝܬܗ.

7 Quoniam multi seductores exierunt in mundum, qui non confitentur Jesum Christum venientem in carne. Hic est seductor et antichristus. 8 Videte vosmet ipsos, ne perdatis quæ operati estis, sed ut mercedem plenam accipiatis. 9 Omnis qui præcedit et non manet in doctrina Christi, Deum non habet: qui permanet in doctrina, hic et Filium et Patrem habet. 10 Si quis venit ad vos et hanc doctrinam non adfert, nolite recipere eum in domu nec ave ei dixeritis: 11 Qui enim dicis illi ave, communicat operibus illius malignis. 12 Plura habens vobis scribere, nolui per cartam et atramentum: spero enim me futurum apud vos et os ad os loqui, ut gaudium vestrum sit plenum. 13 Salutant te filii sororis tuæ electæ.

APOSTOLI EPISTULA TERTIA CATHOLICA

JOHANNIS.

ΙΩΑΝΝΟΥ Γ'.

Ὁ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ Γαΐῳ τῷ ἀγαπητῷ, ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ. 2 Ἀγαπητέ, περὶ πάντων εὔχομαί σε εὐοδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐοδοῦταί σου ἡ ψυχή. 3 Ἐχάρην [γὰρ] λίαν ἐρχομένων ἀδελφῶν καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. 4 Μειζοτέραν τούτων οὐκ ἔχω χαράν, ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν τῇ ἀληθείᾳ περιπατοῦντα. 5 Ἀγαπητέ, πιστὸν ποιεῖς ὃ ἐὰν ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοῦτο ξένους, 6 Οἳ ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον ἐκκλησίας, οὓς καλῶς ποίησεις προπέμψας ἀξίως τοῦ θεοῦ. 7 Ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόματος [αὐτοῦ] ἐξῆλθαν μηδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ἐθνικῶν. 8 Ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν ὑπολαμβάνειν τοὺς τοιούτους, ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῇ ἀληθείᾳ.

ܝܘܚܢܢ ✣ ܓ

ܣܒܐ ܚܒܝܒܐ ܓܝܘܣ ܕܐܢܐ ܪܚܡ ܐܢܐ ܒܫܪܪܐ ׃ 2 ܚܒܝܒܝ ܩܕܡ ܟܠ ܡܕܡ ܐܨܠܝ ܕܬܨܠܚ ܘܬܗܘܐ ܒܨܚܝܬ ܐܝܟ ܕܨܠܚ ܢܦܫܟ ׃ 3 ܐܬܚܕܝܬ ܣܓܝ ܒܡܐ ܕܐܬܘ ܐܚܝܢ ܘܡܣܬܗܕܝܢ ܒܫܪܪܬܟ ܐܝܟ ܕܐܢܬ ܒܫܪܪܐ ܗܘܝܬ ܗܠܟ ׃ 4 ܠܝܬ ܠܝ ܪܒܬܐ ܡܢ ܗܕܐ ܕܐܫܡܥ ܒܢܝ ܕܒܫܪܪܐ ܗܠܟܝܢ ׃ 5 ܚܒܝܒܝ ܡܗܝܡܢ ܐܢܬ ܕܡܕܡ ܕܬܥܒܕ ܠܐܚܐ ܘܠܓܝܪܐ ׃ 6 ܕܣܗܕܘ ܒܚܘܒܟ ܩܕܡ ܥܕܬܐ ܗܘ ܬܫܦܝܢ ܕܬܫܕܪ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ׃ 7 ܥܠ ܫܡܗ ܡܢ ܦܩܘ ܕܠܐ ܩܒܠܝܢ ܡܕܡ ܡܢ ܥܡܡܐ ׃ 8 ܐܢܚܢܢ ܗܟܝܠ ܚܝܒܝܢ ܠܡܩܒܠ ܐܢܫܐ ܐܠܝܢ ܕܢܗܘܝܢ ܫܘܬܦܐ ܒܫܪܪܬܐ ׃

JOHANNIS III.

SENIOR Gaio carissimo, quem ego diligo in veritate. 2 Carissime, de omnibus orationem facio prospere te ingredi et valere, sicut prospere agit anima tua. 3 Gavisus sum valde venientibus fratribus et testimonium perhibentibus veritati tuæ, sicut tu in veritate ambulas. 4 Majorem horum non habeo gratiam quam ut audiam filios meos in veritate ambulantes. 5 Carissime, fideliter facis quicquid operaris in fratres, et hoc in peregrinos; 6 Qui testimonium reddiderunt caritati tuæ in conspectu ecclesiæ; quos bene facies ducens digne Deo. 7 Pro nomine enim [ejus] profecti sunt nihil accipientes a gentibus. 8 Nos ergo debemus suscipere hujusmodi, ut cooperatores simus veritatis.

9 Ἔγραψά τι τῇ ἐκκλησίᾳ· ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν Διοτρεφὴς οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. 10 Διὰ τοῦτο, ἐὰν ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα ἃ ποιεῖ λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς, καὶ μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοὺς βουλομένους κωλύει καὶ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει. 11 Ἀγαπητέ, μὴ μιμοῦ τὸ κακὸν ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. Ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν· ὁ κακοποιῶν οὐχ ἑώρακεν τὸν θεόν. 12 Δημητρίῳ μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων καὶ ὑπὸ αὐτῆς τῆς ἀληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν, καὶ οἶδας ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθής ἐστιν. 13 Πολλὰ εἶχον γράψαι σοι, ἀλλ' οὐ θέλω διὰ μέλανος καὶ καλάμου σοι γράφειν· 14 ἐλπίζω δὲ εὐθέως σε ἰδεῖν, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλήσομεν. 15 Εἰρήνη σοι. Ἀσπάζονταί σε οἱ φίλοι· ἀσπάζου τοὺς φίλους κατ' ὄνομα.

❖

9 ܟܬܒܬ ܠܥܕܬܐ ܐܦ ܗܟܝ. ܐܠܐ ܕܪܚܡ ܠܗ ܕܢܗܘܐ ܩܕܡ ܒܝܢ ܐܢܫܐ ܕܐܦ ܗܘ ܠܐ ܩܒܠ ܠܢ. 10 ܥܠ ܗܕܐ ܐܢ ܐܬܐ ܐܙܟܪ ܐܢܐ ܠܗ ܠܥܒܕܘܗܝ ܕܥܒܕ ܒܝܫ ܒܡܠܝ ܕܡܫܬܥܐ ܥܠܢ. ܘܠܐ ܒܗܕܐ ܒܠܚܘܕ ܐܠܐ ܐܦ ܗܘ ܠܐ ܩܒܠ ܠܐܚܐ ܘܠܐ ܡܢܥ ܠܐܝܢܐ ܕܒܥܝ ܠܡܩܒܠ ܘܠܥܕܬܐ ܡܦܩ. 11 ܚܒܝܒܝ ܠܐ ܬܬܐ ܐܠܐ ܛܒܐ. ܕܥܒܕ ܛܒ ܡܢ ܐܠܗܐ ܗܘ. ܕܥܒܕ ܒܝܫ ܠܐ ܚܙܐ ܠܐܠܗܐ. 12 ܠܕܡܛܪܝܘ ܣܗܕ ܟܠ ܡܢ ܟܠ ܐܢܫ ܘܐܦ ܡܢ ܟܠ ܫܪܪܐ. ܘܐܦ ܐܢܚܢܐ ܣܗܕܝܢ ܠܗ. ܘܝܕܥ ܐܢܬ ܕܣܗܕܘܬܢ ܫܪܪܐ ܗܝ. 13 ܣܓܝ ܗܘܝܬ ܠܡܟܬܒ ܠܟ ܐܠܐ ܠܐ ܨܒܝܬ ܠܡܟܬܒ ܠܟ ܒܡܪܩܐ ܘܩܠܡܐ. 14 ܐܠܐ ܣܒܪ ܐܢܐ ܕܐܚܙܝܟ ܡܢ ܩܪܝܒ ܘܦܘܡ ܠܦܘܡ ܢܡܠܠ. 15 ܫܠܡܐ ܠܟ. ܫܠܡ ܠܟ ܚܒܪܝܐ. ܫܠܡ ܠܚܒܪܝܐ ܒܫܡܗܘܢ.

❖

9 Scripsissem forsitan ecclesiæ: sed is qui amat primatum gerere in eis Diotrephes non recipit nos. 10 Propter hoc, si venero, commoneam ejus opera quæ facit verbis malignis garriens in nos, et quasi non ei ista sufficiant, nec ipse suscipit fratres et eos qui cupiunt prohibet et de ecclesia eicit. 11 Carissime, noli imitari malum, sed quod bonum est. Qui bene facit, ex Deo est: qui male facit, non videt Deum. 12 Demetrio testimonium redditur ab omnibus et ab ipsa veritate: et nos testimonium perhibemus, et nosti quoniam testimonium nostrum verum est. 13 Multa habui scribere tibi, sed nolui per atramentum et calamum scribere tibi: 14 Spero autem protinus te videre, et os ad os loquemur. Pax tibi. Salutant te amici. Saluta amicos per nomen.

APOSTOLI EPISTULA CATHOLICA

JUDÆ.

ΙΟΥΔΑ.

Ἰούδας Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου, τοῖς ἐν θεῷ πατρὶ ἠγαπημένοις καὶ Ἰησοῦ Χριστῷ τετηρημένοις κλητοῖς. 2 Ἔλεος ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη πληθυνθείη. 3 Ἀγαπητοί, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος γράφειν ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς ἡμῶν σωτηρίας, ἀνάγκην ἔσχον γράψαι ὑμῖν παρακαλῶν ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει. 4 Παρεισέδυσαν γάρ τινες ἄνθρωποι, οἱ πάλαι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα, ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ θεοῦ ἡμῶν χάριτα μετατιθέντες εἰς ἀσέλγειαν καὶ τὸν μόνον δεσπότην καὶ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀρνούμενοι. 5 Ὑπομνῆσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι, εἰδότας ἅπαξ πάντα, ὅτι Κύριος λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου σώσας τὸ δεύτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας ἀπώλεσεν,

❖ ܝܗܘܕܐ

ܝܗܘܕܐ ܥܒܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܘܐܚܐ ܕܝܥܩܘܒ ܠܓܒܝܐ ܕܐܬܩܕܫܘ ܒܐܠܗܐ ܐܒܐ ܘܢܛܘܪܝܢ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܘܡܬܩܪܝܢ ܠܗܘܢ ܚܢܐ ܘܫܠܡܐ ܘܚܘܒܐ ܢܬܪܒܐ ܠܟܘܢ ܚܒܝܒܝ ܟܕ ܐܢܐ ܥܒܕ ܠܡܟܬܒ ܠܟܘܢ ܥܠ ܫܘܒܪܢ ܕܐܝܬ ܠܢ ܒܫܘܬܦܘܬܐ ܕܗܝ ܕܐܬܝܗܒ ܠܢ ܡܢ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܐܝܬ ܠܝ ܒܗ ܨܒܝܢ ܕܐܦ ܐܢܐ ܐܟܬܒ ܠܟܘܢ ܘܐܙܕܩܦ ܠܟܘܢ ܕܬܬܓܗܕܘܢ ܒܗܝ ܡܕ ܕܚܕ

6 Ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας δεσμοῖς ἀϊδίοις ὑπὸ ζόφον τετήρηκεν· 7 Ὡς Σόδομα καὶ Γόμορρα καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις, τὸν ὅμοιον τρόπον τούτοις ἐκπορνεύσασαι καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρκὸς ἑτέρας, πρόκεινται δεῖγμα πυρὸς αἰωνίου δίκην ὑπέχουσαι. 8 Ὁμοίως μέντοι καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι σάρκα μὲν μιαίνουσιν, κυριότητα δὲ ἀθετοῦσιν, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. 9 Ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ τοῦ Μωϋσέως σώματος, οὐκ ἐτόλμησεν κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας, ἀλλὰ εἶπεν· Ἐπιτιμήσαι σοι Κύριος. 10 Οὗτοι δὲ ὅσα μὲν οὐκ οἴδασιν βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ φυσικῶς ὡς τὰ ἄλογα ζῶα ἐπίστανται, ἐν τούτοις φθείρονται. 11 Οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Κάϊν ἐπορεύθησαν, καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ Βαλαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν, καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κορὲ ἀπώλοντο. 12 Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν σπιλάδες, συνευωχούμενοι ἀφόβως, ἑαυτοὺς ποιμαίνοντες, νεφέλαι ἄνυδροι ὑπὸ ἀνέμων παραφερόμεναι, δένδρα φθινοπωρινά, ἄκαρπα, δὶς ἀποθανόντα, ἐκριζωθέντα,

6 Angelos vero qui non servaverunt suum principatum, sed dereliquerunt suum domicilium, in judicium magni diei vinculis æternis sub caligine reservavit; 7 Sicut Sodoma et Gomorra et finitimæ civitates, simili modo exfornicatæ et abeuntes post carnem alteram, factæ sunt exemplum ignis æterni pœnam sustinentes. 8 Similiter et hi carnem quidem maculant, dominationem autem spernunt, majestatem autem blasphemant. 9 Cum Michael archangelus cum diabulo disputans altercaretur de Mosi corpore, non est ausus judicium inferre blasphemiæ, sed dixit: Imperet tibi Dominus: 10 Hi autem quæcumque quidem ignorant blasphemant, quæcumque autem naturaliter tamquam muta animalia norunt, in his corrumpuntur. 11 Væ illis, quia via Cain abierunt et errore Balaam mercede effusi sunt et contradictione Core perierunt. 12 Hi sunt in epulis suis maculæ, convivantes sine timore, semet ipsos pascentes, nubes sine aqua quæ a venti circumferuntur, arbores autumnales infructuosæ, bis mortuæ, eradicatæ

13 Κύματα ἄγρια θαλάσσης ἐπαφρίζοντα τὰς ἑαυτῶν αἰσχύνας, ἀστέρες πλανῆται, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τετήρηται. 14 Ἐπροφήτευσεν δὲ καὶ τούτοις ἕβδομος ἀπὸ Ἀδὰμ Ἐνὼχ λέγων· Ἰδοὺ ἦλθεν Κύριος ἐν ἁγίαις μυριάσιν αὐτοῦ, 15 Ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων καὶ ἐλέγξαι πάντας τοὺς ἀσεβεῖς αὐτῶν περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν ὧν ἠσέβησαν καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν λόγων ὧν ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς. 16 Οὗτοί εἰσιν γογγυσταὶ μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι, καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα ὠφελείας χάριν. 17 Ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, μνήσθητε τῶν ῥημάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 18 Ὅτι ἔλεγον ὑμῖν· Ἐπ' ἐσχάτου τοῦ χρόνου ἔσονται ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἑαυτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν. 19 Οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες [ἑαυτοῦς], ψυχικοί, πνεῦμα μὴ ἔχοντες. 20 Ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, ἐποικοδομοῦντες ἑαυτοὺς τῇ ἁγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει, ἐν πνεύματι ἁγίῳ προσευχόμενοι, 21 Ἑαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ θεοῦ τηρήσατε, προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ζωὴν αἰώνιον. 22 Καὶ οὓς μὲν ἐλέγχετε διακρινομένους,

❖

13 ܟܠܝܐ ܕܝܡܐ ܬܒܝܪܐ ܕܡܦܩܢ ܒܗܬܘܬܗܘܢ ܘܟܘܟܒܐ ܕܬܗܝܢ ܠܗܘܢ ܕܩܛܘܪܐ ܕܚܫܘܟܐ ܠܥܠܡ ܢܛܝܪ ܠܗܘܢ ܀ 14 ܐܦ ܗܢܘܢ ܐܬܢܒܐ ܚܢܘܟ ܫܒܝܥܝܐ ܡܢ ܐܕܡ ܘܐܡܪ ܗܐ ܐܬܐ ܡܪܝܐ ܒܪܒܘܬ ܩܕܝܫܘܗܝ ܀ 15 ܠܡܥܒܕ ܕܝܢܐ ܥܠ ܟܠ ܘܠܡܚܫܘܬ ܠܟܠ ܪܫܝܥܐ ܡܢ ܟܠ ܥܒܕܝܗܘܢ ܕܪܫܝܥܘ ܘܥܠ ܟܠ ܩܫܝܬܐ ܕܡܠܠ ܥܠܘܗܝ ܚܛܝܐ ܪܫܝܥܐ ܀ 16 ܗܠܝܢ ܗܢ ܕܡܪܡܪܝ ܫܟܝܐ ܗܠܟܝܢ ܒܬܐܒܬ ܢܦܫܗܘܢ ܘܦܘܡܗܘܢ ܡܡܠܠ ܓܐܘܬܐ ܘܡܣܒܪ ܦܢܝ ܒܪܘܫܐ ܠܡܛܒܥ ܒܗ ܀ 17 ܐܢܬܘܢ ܕܝܠܟܘܢ ܚܒܝܒܝ ܐܬܘ ܕܟܪܘܢ ܡܠܬܐ ܕܐܡܪܘ ܠܟܘܢ ܫܠܝܚܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܀ 18 ܕܐܡܪܝܢ ܠܟܘܢ ܕܒܣܘܦ ܙܒܢܐ ܢܗܘܘܢ ܠܗܘܢ ܡܣܚܩܢܐ ܗܠܟܝܢ ܒܬܐܒܬ ܢܦܫܗܘܢ ܕܪܫܝܥܐ ܀ 19 ܗܠܝܢ ܗܢ ܕܡܦܪܫܝܢ ܢܦܫܗܘܢ ܒܥܠܡܐ ܢܦܫܢܝܐ ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ ܪܘܚܐ ܀ 20 ܐܢܬܘܢ ܕܝܠܟܘܢ ܚܒܝܒܝ ܒܢܝܢܘ ܥܠ ܐܡܬܟܘܢ ܩܕܝܫܬܐ ܕܗܝ ܕܡܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܒܪܘܚ ܩܘܕܫܐ ܨܠܝܢ ܀ 21 ܘܒܚܘ ܒܚܘܒܬܐ ܕܐܠܗܐ ܢܛܪܘ ܢܦܫܟܘܢ ܘܣܒܪܝܢ ܠܪܚܡܘܬܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܕܢܗܒ ܠܟܘܢ ܚܝܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܀ 22 ܘܐܢܫ ܕܡܬܒܟܬ ܥܠ ܥܠ ܕܝܢܐ ܗܘ ܀

13 Fluctus feri maris despumantes suas confusiones, sidera errantia; quibus procella tenebrarum in æternum servata est. 14 Prophetavit autem de his septimus ab Adam Enoch dicens: Ecce venit Dominus in sanctis milibus suis, 15 Facere judicium contra omnes et arguere omnes impios de omnibus operibus impietatis eorum quibus impie egerunt, et de omnibus duris quæ locuti sunt contra eum peccatores impii. 16 Hi sunt murmuratores querelosi, secundum desideria sua ambulantes, et os illorum loquitur superbiam, mirantes personas quæstus causa. 17 Vos autem, carissimi, memores estote verborum quæ prædicta sunt ab apostolis Domini nostri Jesu Christi, 18 Qui dicebant vobis quoniam in novissimo tempore venient inlusores secundum sua desideria ambulantes impietatum. 19 Hi sunt qui segregant semet ipsos, animales spiritum non habentes. 20 Vos autem, carissimi, superædificantes vosmet ipsos sanctissimæ vestræ fidei, in Spiritu sancto orantes, 21 Ipsos vos in dilectione Dei servate: 22 Et hos quidem arguite judicatos,

ΙΟΥΔΑ.

23 Οὓς δὲ σώζετε ἐκ πυρὸς ἁρπάζοντες, οὓς δὲ ἐλεᾶτε ἐν φόβῳ, μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα. 24 Τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάξαι ὑμᾶς ἀπταίστους καὶ στῆσαι κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώμους ἐν ἀγαλλιάσει, 25 Μόνῳ θεῷ σωτῆρι ἡμῶν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, δόξα, μεγαλωσύνη, κράτος καὶ ἐξουσία πρὸ παντὸς τοῦ αἰῶνος, καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

❖ ܝܗܘܕܐ

23 ܘܐܢ̈ܝܢ ܕܡܫܙܒ̈ܢ ܡܢ ܢܘܪܐ ܘܚܘܣ̈ܢ ܒܗܘܢ ܒܕܚܠܬܐ ܘܣܢ̈ܝܢ ܐܦ ܠܟܬܢܐ ܕܒܣܪܐ ܐܝܬ ܒܗ ܡܘܟܡ̈ܐ . 24 ܠܗܘ ܕܝܟ ܕܡܫܟܚ ܠܟܘܢ ܕܠܐ ܬܬܟܫܠܘܢ ܘܢܩܝܡ ܠܟܘܢ ܩܕܡ ܒܗܬ ܝܩܪܗ ܕܠܐ ܡܬܚܝܒ̈ܝܢ ܒܚܕܘܬܐ ܣܓܝܐ ܕܒܗ ܢܬܒܗܓܘܢ ܘܢܬܪܘܡܡ ܘܢܬܫܒܚ ܘܢܬܩܕܫ ܘܢܬܬܠ ܠܗ ܫܘܒܚܐ ܘܝܩܪܐ ܘܫܘܠܛܢܐ ܩܕܡ ܟܠ ܥܠܡ ܘܗܫܐ ܘܠܥܠܡ ܥܠܡ̈ܝܢ ܐܡܝܢ .

JUDÆ.

23 Illos vero salvate de igne rapientes, aliis autem miseremini in timore, odientes [et] eam quæ carnalis est maculatam tunicam. 24 Ei autem qui potest vos conservare sine peccato et constituere ante conspectum gloriæ suæ inmaculatos in exultatione, 25 Soli Deo Salvatori nostro per Jesum Christum Dominum nostrum, cui gloria, magnificentia, imperium et potestas ante omne sæculum et nunc et in omnia sæcula. Amen.

APOCALYPSIS BEATI JOHANNIS APOSTOLI.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ, ΚΕΦ. α'.

1 Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεός, δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει, καὶ ἐσήμανεν ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάννῃ, 2 ὃς ἐμαρτύρησεν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα εἶδεν. 3 Μακάριος ὁ ἀναγινώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τῆς προφητείας καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα· ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς. 4 Ἰωάννης ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ ὁ ὢν ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων ἃ [ἐστιν] ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ, 5 Καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος τῶν νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς. Τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς καὶ λύσαντι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ,

APOCALYPSIS, CAPUT I.

1 APOCALYPSIS Jesu Christi, quam dedit illi Deus, palam facere servis suis quæ oportet fieri cito, et significavit mittens per angelum suum servo suo Johanni, 2 Qui testimonium perhibuit verbo Dei et testimonium Jesu Christi, quæcumque vidit. 3 Beatus qui legit et qui audiunt verba prophetiæ hujus et servant ea quæ in illa scripta sunt: tempus enim prope est. 4 Johannes septem ecclesiis quæ sunt in Asia. Gratia vobis et pax ab eo qui est et qui erat et qui venturus est, et a septem spiritibus qui in conspectu throni ejus sunt, 5 Et ab Jesu Christo, qui est testis fidelis, primogenitus mortuorum et princeps regum terræ. Qui dilexit nos et lavit nos a peccatis nostris in sanguine suo,

6 Καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλείαν, ἱερεῖς τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ, αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. 7 Ἰδοὺ ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς καὶ οἵτινες αὐτὸν ἐξεκέντησαν, καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. Ναί, ἀμήν. 8 Ἐγώ εἰμι τὸ ἄλφα καὶ τὸ ω λέγει Κύριος ὁ θεός, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ. 9 Ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ συνκοινωνὸς ἐν τῇ θλίψει καὶ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ ἐν Ἰησοῦ [Χριστῷ], ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ [Χριστοῦ]. 10 Ἐγενόμην ἐν πνεύματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος 11 λεγούσης· Ὃ βλέπεις γράψον εἰς βιβλίον καὶ πέμψον ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις εἰς Ἔφεσον καὶ εἰς Σμύρναν καὶ εἰς Πέργαμον καὶ εἰς Θυάτειρα καὶ εἰς Σάρδεις καὶ εἰς Φιλαδελφίαν καὶ εἰς Λαοδικίαν. 12 Καὶ ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν ἥτις ἐλάλει μετ' ἐμοῦ· καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἑπτὰ λυχνίας χρυσᾶς, 13 Καὶ ἐν μέσῳ τῶν λυχνιῶν ὅμοιον υἱὸν ἀνθρώπου, ἐνδεδυμένον ποδήρη καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς μαστοῖς ζώνην χρυσᾶν· 14 Ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες λευκαὶ ὡς ἔριον λευκὸν ὡς χιών, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρός,

٦ ܘܥܒܕܢ ܠܢ ܡܠܟܘܬܐ ܣܒܢ̈ܐ . ٦
ܠܐܠܗܗ ܘܐܒܝ ܒܝܕܝܗ ܠܗ ܬܫܒܘܚܬܐ
ܘܫܘܠܛܢܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ .
٧ ܗܐ ܐܬܐ ܥܡ ܥܢ̈ܢܐ ٧
ܘܚܙܝܢ ܠܗ ܟܠ ܥܝܢ ܘܐܝܢ ܕܬܪܨܘ ܗܘ
ܘܢܒܟܘܢ ܥܠܘܗܝ ܟܠ ܫܒܛ̈ܐ ܕܐܪܥܐ .
ܐܝܟ ܗܟܝ ܐܡܝܢ . ٨ ܐܢܐ ܗܘ
ܐܠܦܐ ܘܬܘ̈ܒܐ ܐܡܪ ܡܪܝ ܐܠܗܐ ٨
ܕܗܘ ܘܕܗܘܐ ܘܕܐܬܐ ܟܠ̈ܗ ܫܠܝܛܐ .
٩ ܐܢܐ ܝܘܚܢܢ ܐܚܟܘܢ ٩
ܘܫܘܬܦ ܒܫܘܫܦܐ ܘܒܡܠܟܘܬܐ ܘܒܨܒܪܐ
ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܗܘܝܬ ܒܓܙܝܪܬܐ
ܕܦܛܡܘܣ ܥܠ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܘܥܠ ܣܗܕܘܬܐ
ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . ١٠ ܗܘܝܬ ܒܪܘܚܐ ١٠
ܒܝܘܡܐ ܕܚܕ ܒܫܒܐ ܘܫܡܥܬ ܒܬܪܟ ܩܠܐ
ܪܒܐ ܐܝܟ ܩܠ ܣܦܪ̈ܐ : ١١ ܐܡܪ ܠܝ ١١
ܕܡܐ ܕܚܙܝ ܟܬܘܒ ܒܣܦܪܐ ܘܫܕܪ
ܠܫܒܥ ܥܕ̈ܬܐ . ܠܐܦܣܘܣ ܘܠܣܡܘܪܢܐ
ܘܠܦܪܓܡܘܢ ܘܠܬܝܐܛܝܪ ܘܠܣܪܕܝܣ
ܘܠܦܝܠܐܕܠܦܝܐ ܘܠܠܐܘܕܝܩܝܐ . ١٢ ܘܐܬܦܢܝܬ ١٢
ܘܗܘܝܬ ܕܚܙܝ ܩܠܐ ܕܡܠܠ ܥܡܕܝ .
ܘܟܕ ܐܬܦܢܝܬ ܚܙܝܬ ܫܒܥ ܡܢܪ̈ܐ
ܕܕܗܒ . ١٣ ܘܒܡܨܥ ܡܢܪ̈ܐ ١٣
ܕܡܐ ܒܪ ܐܢܫ ܠܒܫ ܣܪܒܠ ܘܚܓܪ
ܒܚܓܪ ܕܕܗܒ ܥܠ ܬܪܥ̈ܝܗ ܘܥܠ ܕܕܝܗ .
١٤ ܘܪܫܗ ܘܣܥܪ̈ܗ ܚܘܪ̈ܝܢ ١٤
ܐܝܟ ܨܡܪ ܚܘܪ ܐܝܟ ܬܠܓܐ ܚܘܪܬܐ .
ܘܥܝܢ̈ܘܗܝ ܐܝܟ ܠܗܒܬܐ ܕܢܘܪܐ .

6 Et fecit nostrum regnum, sacerdotes Deo et Patri suo, ipsi gloria et imperium in sæcula sæculorum. Amen. 7 Ecce venit cum nubibus, et videbit eum omnis oculus et qui eum pupugerunt, et plangent se super eum omnes tribus terræ. Etiam, Amen. 8 Ego sum *A* et *Ω*, principium et finis, dicit Dominus Deus, qui est et qui erat et qui venturus est, omnipotens. 9 Ego Johannes, frater vester et particeps in tribulatione et regno et patientia in [Christo] Jesu, fui in insula quæ appellatur Patmos, propter verbum Dei et testimonium Jesu. 10 Fui in spiritu in dominica die, et audivi post me vocem magnam tamquam tubæ 11 Dicentis: Quod vides, scribe in libro, et mitte septem ecclesiis, Ephesum et Smyrnam et Pergamum et Thyatiram et Sardis et Philadelphiam et Laodiciam. 12 Et conversus sum ut viderem vocem quæ loquebatur mecum: et conversus vidi septem candelabra aurea, 13 Et in medio candelabrorum similem Filium hominis, vestitum poderem et præcinctum ad mamillas zonam auream; 14 Caput autem [ejus] et capilli erant candidi tamquam lana alba, tamquam nix, et oculi ejus velut flamma ignis,

15 Καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένῳ, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν, 16 Καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ αὐτοῦ ἀστέρας ἑπτά, καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομφαία δίστομος ὀξεῖα ἐκπορευομένη, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ. 17 Καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς νεκρός, καὶ ἔθηκεν τὴν δεξιὰν αὐτοῦ ἐπ' ἐμὲ λέγων· Μὴ φοβοῦ· ἐγώ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος 18 Καὶ ὁ ζῶν, καὶ ἐγενόμην νεκρὸς καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ ἔχω τὰς κλεῖς τοῦ θανάτου καὶ τοῦ ᾅδου. 19 Γράψον οὖν ἃ εἶδες καὶ ἃ εἰσὶν καὶ ἃ μέλλει γενέσθαι μετὰ ταῦτα, 20 Τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ ἀστέρων οὓς εἶδες ἐπὶ τῆς δεξιᾶς μου, καὶ τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς. Οἱ ἑπτὰ ἀστέρες ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσίν, καὶ αἱ λυχνίαι αἱ ἑπτὰ ἑπτὰ ἐκκλησίαι εἰσίν.

· ΚΕΦ. β'.

1 ΤΩΙ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσῶν·

15 ܘܪܓܠܝܗ ܕܕܡܘ ܠܟܠܟܠܝܛܐ ܕܐܬܩܛܪ ܒܟܘܪ ܐܫܬܐ ܘܩܠܗ ܐܝܟ ܩܠ ܡܝ ܣܓܝܐܐ . 16 ܘܒܝܡܝܢܗ ܐܚܙ ܫܒܥ ܟܘܟܒܐ ܘܡܢ ܦܘܡܗ ܦܬܟ ܣܝܦܐ ܚܕܐ ܕܬܪܝܗ ܦܬܝܟ ܘܐܝܟ ܫܡܫܐ ܕܢܗܪ ܒܚܝܠܗ ܗܘܐ ܚܙܘܬܗ . 17 ܘܟܕ ܚܙܝܬ ܠܗ ܢܦܠ ܩܕܡ ܪܓܠܘܗܝ ܐܝܟ ܡܝܬܐ . ܘܫܬ ܝܡܝܢܗ ܥܠܝ ܘܐܡܪ ܠܝ ܠܐ ܬܕܚܠ ܐܢܐ ܗܘ ܩܕܡܝܐ ܘܐܚܪܝܐ . 18 ܘܚܝ ܐܢܐ ܗܘܝܬ ܘܡܝܬ ܗܐ ܚܝ ܐܢܐ ܗܘ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܘܐܚܙܩ ܦܬܚܐ ܕܡܘܬܐ ܘܕܫܝܘܠ . 19 ܟܬܘܒ ܗܠܝܢ ܕܚܙܝܬ ܘܕܐܝܬ ܘܕܥܬܝܕ ܠܡܗܘܬ ܒܬܪ ܗܠܝܢ . 20 ܪܙܐ ܕܫܒܥ ܟܘܟܒܐ ܕܚܙܝܬ ܒܝܡܝܢܝ ܘܫܒܥ ܡܢܪܬ ܕܕܗܒܐ ܫܒܥ ܟܘܟܒܐ ܡܠܐܟܐ ܕܫܒܥ ܥܕܬܐ ܐܢܘܢ ܘܫܒܥ ܡܢܪܬ ܐܢܘܢ ܫܒܥ ܥܕܬܐ ܗܢ :

1 ܠܡܠܐܟ ܥܕܬܐ ܕܐܦܣܘܣ ܟܬܘܒ ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܗܘ ܕܐܚܝܕ ܫܒܥ ܟܘܟܒܐ ܒܝܡܝܢܗ ܗܘ ܕܗܐ ܡܗܠܟ ܒܝܢ ܫܒܥ ܡܢܪܬ ܕܕܗܒܐ ܐܢܘܢ .

15 Et pedes ejus similes orichalco, sicut in camino ardenti, et vox illius tamquam vox aquarum multarum; 16 Et habebat in dextera sua stellas septem, et de ore ejus gladius utraque parte acutus exiebat, et facies ejus sicut sol lucet in virtute sua. 17 Et cum vidissem eum, cecidi ad pedes ejus tamquam mortuus: et posuit dexteram suam super me dicens: Noli timere: ego sum primus et novissimus, 18 Et vivus et fui mortuus, et ecce sum vivens in sæcula sæculorum: et habeo claves mortis et inferni. 19 Scribe ergo quæ vidisti, [et] quæ sunt et quæ oportet fieri post hæc, 20 Sacramentum septem stellarum quas vidisti in dextera mea, et septem candelabra aurea. Septem sigilla angeli sunt septem ecclesiarum, et candelabra septem septem ecclesiæ sunt.

CAPUT II.

1 ANGELO Ephesi ecclesiæ scribe: Hæc dicit qui tenet septem stellas in dextera sua, qui ambulat in medio septem candelabrorum aureorum.

2 Οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ τὸν κόπον καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ ὅτι οὐ δύνῃ βαστάσαι κακούς, καὶ ἐπείρασας τοὺς λέγοντας ἑαυτοὺς ἀποστόλους καὶ οὐκ εἰσίν, καὶ εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς· 3 Καὶ ὑπομονὴν ἔχεις, καὶ ἐβάστασας διὰ τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐ κεκοπίακες. 4 Ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφῆκες. 5 Μνημόνευε οὖν πόθεν πέπτωκες, καὶ μετανόησον καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποίησον· εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μὴ μετανοήσῃς. 6 Ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, ἃ κἀγὼ μισῶ. 7 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις· Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὅ ἐστιν ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ θεοῦ. 8 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σμύρνῃ ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὃς ἐγένετο νεκρὸς καὶ ἔζησεν· 9 Οἶδά σου τὴν θλῖψιν καὶ τὴν πτωχείαν, ἀλλὰ πλούσιος εἶ, καὶ τὴν βλασφημίαν ἐκ τῶν λεγόντων Ἰουδαίους εἶναι ἑαυτούς, καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ σατανᾶ.

2 ܐܝܕܥ ܐܢܐ ܥܒܕܟ ܘܬܥܢܝܬܟ. ܘܕܝܢ ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܠܡܣܒܪ ܒܝܫܐ ܘܢܣܝܬ ܠܐܢܘܢ ܕܐܡܪܝܢ ܕܫܠܝܚܐ ܗܢܘ ܘܠܝܬ ܗܢܘ ܘܐܫܟܚܬ ܐܢܘܢ ܕܟܕܒܝܢ. 3 ܘܣܒܪ ܐܝܬ ܠܟ ܘܐܬܠܝܬ ܒܫܡܝ ܘܠܐ ܟܠܬ. 4 ܐܠܐ ܠܝ ܥܠܝܟ ܕܐܪܚܡܬܟ ܩܕܡܝܬܐ ܫܒܩܬ. 5 ܗܟܝܠ ܕܬܕܟܪ ܡܢ ܐܝܟ ܢܦܠܬ ❖ ܘܬܬܒ ܘܥܒܕ ܩܕܡܝܬܐ ܐܢ ܠܐ ܐܬܐ ܐܢܐ ܠܟ ܘܐܙܝܙ ܢܪܗܛ ܡܢܐ ܕܝܠܟ ܐܢ ܠܐ ܬܬܒ. 6 ܐܠܐ ܗܢܐ ܐܝܬ ܠܟ ܕܣܢܝܬ ܥܒܕܝ ܕܢܝܩܘܠܐܝܛܝܢ ܕܐܦ ܐܢܐ ܣܢܝܬ. 7 ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢ ܢܫܡܥ ܡܐ ܕܪܘܚܐ ܐܡܪ ܠܥܕܬܐ. ܠܡܢܨܚ ܐܬܝܠ ܐܢܐ ܠܡܐܟܠ ܡܢ ܐܝܠܢܐ ܕܚܝܐ ܕܒܦܪܕܝܣܐ ܕܐܠܗܐ. 8 ܘܠܡܠܐܟܐ ܕܥܕܬܐ ܕܒܣܡܪܢܐ ܟܬܘܒ. ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܩܕܡܝܐ ܘܐܚܪܝܐ ܕܗܘܐ ܡܝܬ ܘܚܝ. 9 ܝܕܥ ܐܢܐ ܥܒܕܟ ܘܥܢܝܘܬܟ ܐܠܐ ܥܬܝܪ ܐܢܬ ܘܓܕܦܬܟ ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܡܪܝܢ ܕܝܗܘܕܝܐ ܐܢܘܢ ܘܠܝܬ ܗܢܘ ܐܠܐ ܟܢܘܫܬܐ ܕܣܛܢܐ.

2 Scio opera tua et laborem et patientiam, et quia non potes sustinere malos, et temtasti eos qui se dicunt apostolos et non sunt, et invenisti eos mendaces, 3 Et patientiam habes, et sustenuisti propter nomen meum, et non defecisti. 4 Sed habeo adversus te quod caritatem tuam primam reliquisti. 5 Memor esto itaque unde excideris, et age pœnitentiam et prima opera fac: sin autem, venio tibi et movebo candelabrum tuum de loco suo, nisi pœnitentiam egeris. 6 Sed hoc habes quia odisti facta Nicolaitarum, quæ et ego odi. 7 Qui habet aurem, audiat quid Spiritus dicat ecclesiis. Vincenti, dabo ei edere de ligno vitæ, quod est in paradiso Dei mei. 8 Et angelo Smyrnæ ecclesiæ scribe: Hæc dicit primus et novissimus, qui fuit mortuus et vivit. 9 Scio tribulationem tuam et paupertatem tuam, sed dives es, et blasphemaris ab his qui se dicunt Judæos esse et non sunt, sed sunt synagoga Satanæ.

10 Μηδὲν φοβοῦ ἃ μέλλεις πάσχειν. Ἰδοὺ [δὴ] μέλλει βαλεῖν ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν ἵνα πειρασθῆτε, καὶ ἕξετε θλῖψιν ἡμερῶν δέκα. Γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς. 11 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις· Ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου. 12 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστομον τὴν ὀξεῖαν· 13 Οἶδα [τὰ ἔργα σου καὶ] ποῦ κατοικεῖς· ὅπου ὁ θρόνος τοῦ σατανᾶ· καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν μου [καὶ] ἐν ταῖς ἡμέραις [αἷς] Ἀντείπας ὁ μάρτυς μου ὁ πιστός μου, ὃς ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν, ὅπου ὁ σατανᾶς κατοικεῖ. 14 Ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν Βαλαάμ, ὃς ἐδίδασκεν τῷ Βαλὰκ βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, φαγεῖν εἰδωλόθυτα καὶ πορνεῦσαι. 15 Οὕτως ἔχεις καὶ σὺ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τῶν Νικολαϊτῶν ὁμοίως. 16 Μετανόησον· εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι ταχὺ καὶ πολεμήσω μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόματός μου.

10 ܠܐ ܬܕܚܠ ܡܕܡ ܕܐܢܐ ܡܫܬܠܚ ܠܟܘܢ ܗܐ ܕܝܢ ܥܬܝܕ ܕܢܫܕܪ ܐܢܫ ܡܢ ܟܘܢ ܠܒܝܬ ܣܓܪܐ ܕܢܬܢܣܝܘܢ ܘܬܗܘܐ ܠܟܘܢ ܫܘܫܒܐ ܕܥܣܪ ܝܘܡܝܢ ܗܘ ܡܗܝܡܢ ܥܕ ܡܘܬܐ ܘܐܬܠ ܠܟ ܟܠܝܠ ܕܚܝܐ ܕܝ ܢܨܚ ܢܫܡܥ ܡܐ ܕܪܘܚܐ ܐܡܪ ܠܟܢܫܝܐ ܕܝ ܢܨܚ ܠܐ ܢܬܐܕܐ ܡܢ ܡܘܬܐ ܬܢܝܢܝܐ ܕܝ ܢܨܚ ܘܠܡܠܐܟܐ ܕܥܕܬܐ ܕܒܦܪܓܡܘܢ ܟܬܘܒ ܗܟܝ ܐܡܪ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܬܪܬܝ ܦܬܝ ܚܪܒܐ ܕܐܢܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܐܝܟ ܕܝܬܟ ܐܝܬ ܟܘܪܣܝ ܕܣܛܢܐ ܘܐܚܕܬ ܫܡܝ ܘܠܐ ܟܦܪܬ ܒܗܝܡܢܘܬܝ ܐܦ ܒܝܘܡܬܐ ܗܠܝܢ ܕܐܢܛܝܦܐ ܣܗܕܝ ܕܐܬܩܛܠ ܥܡ ܟܘܢ ܐܝܟ ܕܝܬܟ ܣܛܢܐ ܡܫܟܢ ܐܝܬ ܠܝ ܥܠ ܟܘܢ ܫܘܪܝ ܕܐܝܬ ܠܟ ܬܡܢ ܐܢܫܝܢ ܕܡܚܙܩܝܢ ܬܘܟܪܗ ܕܒܠܥܡ ܕܐܓܪ ܠܒܠܩ ܕܢܫܕܘܪ ܣܟܢܕܠܐ ܩܕܡ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܕܢܐܟܠ ܕܒܝܚ ܠܨܠܡܐ ܘܕܢܙܢܐ ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܝܬ ܠܟ ܬܡܢ ܐܢܫܝܢ ܕܡܚܙܩܝܢ ܬܘܟܪܗ ܕܢܝܩܘܠܝܛܝܢ ܕܐܦ ܗܟܢܐ ܣܢܐ ܐܢܐ ܠܟ ܘܐܩܒܠ ܥܡ ܗܢܘܢ ܒܣܝܦܐ ܕܦܘܡܝ

10 Nihil eorum timeas quæ passurus es. Ecce missurus est diabolus ex vobis in carcerem, ut temtemini, et habebitis tribulationem diebus decem. Esto fidelis usque ad mortem, et dabo tibi coronam vitæ. 11 Qui habet aurem, audiat quid Spiritus dicat ecclesiis. Qui vicerit, non lædetur a morte secunda. 12 Et angelo Pergami ecclesiæ scribe: Hæc dicit qui habet rompheam utraque parte acutam. 13 Scio . . . ubi habitas: ubi sedes est Satanæ: et tenes nomen meum, et non negasti fidem meam et in diebus [illis] Antipas, testis meus fidelis, qui occisus est apud vos, ubi Satanas habitat. 14 Sed habeo adversus te pauca. Habes illic tenentes doctrinam Balaam, qui docebat Balac mittere scandalum coram filiis Israhel, edere et fornicari. 15 Ita habes et tu tenentes doctrinam Nicolaitarum similiter. 16 Pœnitentiam age: si quo minus, veniam tibi cito et pugnabo cum illis in gladio oris mei

17 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις· Τῷ νικοῦντι δώσω αὐτῷ [φαγεῖν] τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου, καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκήν, καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ ὁ λαμβάνων. 18 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Θυατείροις ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρός, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ. 19 Οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν διακονίαν καὶ τὴν ὑπομονήν [σου] καὶ τὰ ἔργα σου τὰ ἔσχατα πλείονα τῶν πρώτων. 20 Ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι ἀφεῖς τὴν γυναῖκα Ἰεζάβελ, ἡ λέγουσα αὐτὴν προφῆτιν καὶ διδάσκει καὶ πλανᾷ τοὺς ἐμοὺς δούλους πορνεῦσαι καὶ φαγεῖν εἰδωλόθυτα. 21 Καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον ἵνα μετανοήσῃ, καὶ οὐ θέλει μετανοῆσαι ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς. 22 Ἰδοὺ βάλλω αὐτὴν εἰς κλίνην, καὶ τοὺς μοιχεύοντας μετ' αὐτῆς εἰς θλῖψιν μεγάλην, ἐὰν μὴ μετανοήσουσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῆς. 23 Καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ, καὶ γνώσονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ ἐραυνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας, καὶ δώσω ὑμῖν ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν.

17 ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ . ܢܫܡܥ ܡܢ
ܐܝܟ ܕܡܪܝܚ ܥܡܐ ܩܕܝܫܐ . ܠܡܢ
ܕܢܬܠ ܠܗ ܡܢ ܡܢܐ ܟܡܝܐ . ܘܠ
ܟܠ ܕܢܩܒܠ ܠܐ ܝܕܥ ܐܠܐ ܡܢ ܕܢܩܒܠ .
ܘܠ ܟܠ ܕܢܬܠ ܠܗ ܐܦ ܫܡܐ ܚܕܬܐ
ܫܪܝܐ ܥܠ ܐܦ ܫܡܐ ܚܕܬܐ ܕܠܐ ܝܕܥ
ܐܢܫ ܠܐ ܐܠܐ ܡܢ ܕܢܩܒܠ . 18 ܘܠ
ܡܠܐܟܐ ܕܒܥܬܘܪܐ ܕܒ ܐܟܬܒ ܗܠܝܢ
ܡܠܝ ܕܒܪ ܐܠܗܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܥܝܢܝܗ
ܐܝܟ ܠܗܒܬܐ ܕܢܘܪܐ ܘܪܓܠܘܗܝ ܕܡܝܢ
ܚܫܡܠ ܣܡܝܩ . 19 ܝܕܥ ܐܢܐ ܥܒܕܝܟ
ܘܫܘܒܚܟ ܘܗܝܡܢܘܬܟ ܘܫܘܬܦܘܬܟ
ܘܥܒܕܝܟ ܘܐܦ ܕܐܚܪܝܬ ܥܒܕܝܟ
ܣܓܝܐܝܢ ܡܢ ܩܕܡܝܐ . 20 ܐܠܐ ܕܐܝܬ
ܠܝ ܥܠܝܟ ܕܫܒܩܬ ܠܐܝܙܒܠ
ܕܡܬܐܡܪܐ ܕܢܒܝܐ ܘܡܠܦܢܐ ܠܥܒܕܝ
ܕܢܙܢܘ ܘܢܐܟܠܘ ܕܒܝܬ ܐܝܕܘܠ .
21 ܘܝܗܒܬ ܠܗ ܙܒܢܐ ܕܬܬܒ ܡܢ
ܙܢܝܘܬܗ ܘܠܐ ܨܒܝܐ ܕܬܬܒ . 22 ܗܐ
ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܠܗ ܠܡܛܪ ܘܠܡܙܢܝ
ܥܡܗ ܠܫܘܫܒܐ ܪܒܐ ܐܢ ܠܐ ܢܬܒ
ܡܢ ܥܒܕܝܗܘܢ . 23 ܘܒܢܝܗ ܐܩܛܠ
ܒܡܘܬܐ ܘܢܕܥܘܢ ܟܠ ܥܕܬܐ ܕܐܢܐ
ܗܘ ܕܒܚܝܢ ܟܠܝܐ ܘܠܒܐ ܘܐܬܠ
ܠܟܠ ܚܕ ܡܢܟܘܢ ܠܦܘܠܚܢܟ .

17 Qui habet aurem, audiat quid Spiritus dicat ecclesiis. Vincenti, dabo ei manna absconditum, et dabo illi calculum candidum, et in calculum nomen novum scriptum, quod nemo scit nisi qui accipit. 18 Et angelo Thyatiræ ecclesiæ scribe: Hæc dicit Filius Dei, qui habet oculos tamquam flammam ignis, et pedes ejus similes oricalcho. 19 Novi opera tua et caritatem et fidem et ministerium et patientiam tuam, et opera tua novissima plura prioribus. 20 Sed habeo adversus te quia permittis mulierem Hiezabel, quæ se dicit prophetem, docere et seducere servos meos fornicari et manducare de idolothytis. 21 Et dedi illi tempus ut pœnitentiam ageret, et non vult pœnitere a fornicatione sua. 22 Ecce mitto eam in lectum, et qui mœchantur cum ea in tribulationem maximam, nisi pœnitentiam egerint ab operibus suis. 23 Et filios ejus interficiam in mortem, et scient omnes ecclesiæ quia ego sum scrutans renes et corda, et dabo unicuique vestrum secundum opera vestra.

24 Τμῖν δὲ λέγω τοῖς λοιποῖς τοῖς ἐν Θυατείροις, ὅσοι οὐκ ἔχουσιν τὴν διδαχὴν ταύτην, οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν τὰ βαθέα τοῦ σατανᾶ, ὡς λέγουσιν· Οὐ βάλλω ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος· 25 Πλὴν ὃ ἔχετε κρατήσατε ἄχρι οὗ ἂν ἥξω. 26 Καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου, δώσω αὐτῷ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν, 27 Καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ συντρίβεται, ὡς κἀγὼ εἴληφα παρὰ τοῦ πατρός μου, 28 Καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα τὸν πρωϊνόν. 29 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

ΚΕΦ. γ'.

1 ΚΑΙ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας· Οἰδά σου τὰ ἔργα, ὅτι ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῇς, καὶ νεκρὸς εἶ. 2 Γίνου γρηγορῶν, καὶ στήρισον τὰ λοιπὰ ἃ ἔμελλον ἀποθανεῖν. Οὐ γὰρ εὕρηκά σου τὰ ἔργα πεπληρωμένα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ μου. 3 Μνημόνευε οὖν πῶς εἴληφας καὶ ἤκουσας, καὶ τήρει καὶ μετανόησον. Ἐὰν οὖν μὴ γρηγορήσῃς, ἥξω [ἐπὶ σὲ] ὡς κλέπτης, καὶ ο�ὐ μὴ γνώσῃ ποίαν ὥραν ἥξω ἐπὶ σέ.

ܟܬܒ ✦ ܚ ✦ ܠ

24 ܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܫܪܝܬܐ ܕܒܬܝܪܐ ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܗܢ ܬܘܟܣܐ ܗܕܐ ܕܠܐ ܝܕܥܘ ܥܡܩܬܐ ܕܣܛܢ ܐܝܟ ܕܐܡܪܝܢ ܠܐ ܫܕܪ ܥܠ ܟܘܢ ܥܠ ܐܚܪܢܐ ܐܦ ܗܟܝ ܕܐܝܬ ܠܟܘܢ ܛܪܦ ܕܐܝܬ ܠܟܘܢ ܐܚܙܩܘ ܥܕ ܕܐܬܐ ܐܢܐ 26 ܘܗܘ ܕܢܨܚ ܘܢܛܪ ܥܒܕܝ ܥܕ ܣܘܦܐ ܢܬܠ ܠܗ ܫܘܠܛܢ ܥܠ ܥܡܡܐ 27 ܘܢܪܥܐ ܐܢܘܢ ܒܫܒܛܐ ܕܦܪܙܠܐ ܐܝܟ ܕܡܢܐ ܕܚܪܣ ܢܬܒܪ ܐܝܟ ܕܐܦ ܐܢܐ ܩܒܠܬ ܡܢ ܐܒܝ 28 ܘܐܬܠ ܠܗ ܟܘܟܒܐ ܨܦܪܐ 29 ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢ ܢܫܡܥ ܡܐ ܕܪܘܚܐ ܡܡܠܠ ܠܟܢܫܝܐ ✦

ܦܨܠܐ ✦ ܓ

1 ܘܠܡܠܐܟ ܕܥܕܬܐ ܕܒܣܪܕܝܣ ܟܬܘܒ ܗܠܝܢ ܡܠܝ ܐܡܪ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܫܒܥ ܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܘܫܒܥ ܟܘܟܒܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܥܒܕܝܟ ܕܫܡ ܐܝܬ ܠܟ ܕܚܝ ܐܢܬ ܘܡܝܬ ܐܢܬ 2 ܗܘ ܥܪ ܘܬܩܢ ܫܪܝ ܠܫܪܝܬܐ ܕܥܬܝܕܝܢ ܠܡܝܬ ܠܐ ܐܫܟܚ ܥܒܕܝܟ ܫܠܡܝܢ ܩܕܡ ܐܠܗܝ 3 ܗܟܝ ܕܩܒܠܬ ܘܫܡܥܬ ܢܛܪ ܘܬܒ ܐܢ ܠܐ ܬܗܘܐ ܥܪ ܐܬܐ ܥܠܝܟ ܐܝܟ ܓܢܒܐ ܘܠܐ ܬܕܥ ܒܐܝ ܫܥܬܐ ܐܬܐ ܥܠܝܟ

24 Vobis autem dico, ceteris qui Thyatiræ estis, quicumque non habent doctrinam hanc, qui non cognoverunt altitudines Satanæ, quemammodum dicunt. Non mittam super vos aliud pondus: 25 Tamen id quod habetis tenete donec veniam. 26 Et qui vicerit et qui custodierit usque in finem opera mea, dabo ei potestatem super gentes, 27 Et reget illas in virga ferrea, tamquam vas figuli confringentur, sicut et ego accepi a Patre meo, 28 Et dabo illi stellam matutinam. 29 Qui habet aurem, audiat quid Spiritus dicat ecclesiis.

CAPUT III.

1 Et angelo ecclesiæ Sardis scribe: Hæc dicit qui habet septem spiritus Dei et septem stellas. Scio opera tua, quia nomen habes quod vivas, et mortuus es. 2 Esto vigilans, et confirma cetera quæ moritura erant. Non enim invenio opera tua plena coram Deo meo. 3 In mente ergo habe qualiter acceperis et audieris, et serva et pœnitentiam age. Si ergo non vigilaveris, veniam ad te tamquam fur, et nescies qua hora veniam ad te.

4 Ἀλλὰ ὀλίγα ἔχεις ὀνόματα ἐν Σάρδεσιν ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ περιπατήσουσιν μετ᾽ ἐμοῦ ἐν λευκοῖς, ὅτι ἄξιοί εἰσιν. 5 Ὁ νικῶν οὕτως περιβαλεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ οὐ μὴ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς, καὶ ὁμολογήσω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ πατρός μου καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. 6 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. 7 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφίᾳ ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ ἅγιος ὁ ἀληθινός, ὁ ἔχων τὴν κλεῖν τοῦ Δανείδ, ὁ ἀνοίγων καὶ οὐδεὶς κλείσει, καὶ κλείων καὶ οὐδεὶς ἀνοίξει· 8 Οἶδά σου τὰ ἔργα· ἰδοὺ δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἠνεῳγμένην, ἣν οὐδεὶς δύναται κλεῖσαι αὐτήν· ὅτι μικρὰν ἔχεις δύναμιν, καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον καὶ οὐκ ἠρνήσω τὸ ὄνομά μου. 9 Ἰδοὺ διδῶ ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ σατανᾶ τῶν λέγοντων ἑαυτοὺς Ἰουδαίους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ ψεύδονται· ἰδοὺ ποιήσω αὐτοὺς ἵνα ἥξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου, καὶ γνῶσιν ὅτι ἐγὼ ἠγάπησά σε. 10 Ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου, κἀγώ σε τηρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.

4 Sed habes pauca nomina in Sardis qui non inquinaverunt vestimenta sua, et ambulant mecum in albis, quia digni sunt. 5 Qui vicerit, sic vestietur vestimentis albis, et non delebo nomen ejus de libro vitæ, et confitebor nomen ejus coram Patre meo et coram angelis ejus. 6 Qui habet aurem, audiat quid Spiritus dicat ecclesiis. 7 Et angelo Philadelphiæ ecclesiæ scribe: Hæc dicit Sanctus et Verus, qui habet clavem David; qui aperit et nemo cludit, cludit et nemo aperit. 8 Scio opera tua: ecce dedi coram te ostium apertum, quod nemo potest cludere; quia modicam habes virtutem, et servasti verbum meum et non negasti nomen meum. 9 Ecce dabo de synagoga Satanæ qui dicunt se Judæos esse et non sunt, sed mentiuntur; ecce faciam illos ut veniant et adorent ante pedes tuos, et scient quia ego dilexi te. 10 Quoniam servasti verbum patientiæ meæ, et ego te servabo ab hora temtationis quæ ventura est in orbem universum temtare habitantes in terra.

11 Ἔρχομαι ταχύ· κράτει ὃ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν σου. 12 Ὁ νικῶν, ποιήσω αὐτὸν στῦλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἔτι, καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ θεοῦ μου, τῆς καινῆς Ἱερουσαλὴμ ἡ καταβαίνουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ καινόν. 13 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. 14 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Λαοδικίᾳ ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ ἀμήν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ἀληθινός, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ θεοῦ· 15 Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε ζεστός. Ὄφελον ψυχρὸς ἦς ἢ ζεστός. 16 Οὕτως ὅτι χλιαρὸς εἶ, καὶ οὔτε ζεστὸς οὔτε ψυχρός, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου. 17 Ὅτι λέγεις ὅτι πλούσιός εἰμι καὶ πεπλούτηκα καὶ οὐδὲν χρείαν ἔχω, καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος καὶ ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς καὶ τυφλὸς καὶ γυμνός, 18 Συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι παρ' ἐμοῦ χρυσίον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς ἵνα πλουτήσῃς, καὶ ἱμάτια λευκὰ ἵνα περιβάλῃ καὶ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνη τῆς γυμνότητός σου, καὶ κολλύριον ἐγχρισαι τοὺς ὀφθαλμούς σου ἵνα βλέπῃς. 19 Ἐγὼ ὅσους ἐὰν φιλῶ ἐλέγχω καὶ παιδεύω· ζήλευε οὖν καὶ μετανόησον.

11 Venio cito: tene quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam. 12 Qui vicerit, faciam illum columnam in templo Dei mei, et foras non egredietur amplius; et scribam super eum nomen Dei mei et nomen civitatis Dei mei, novæ Hierusalem, quæ descendit de cælo a Deo meo, et nomen meum novum. 13 Qui habet aurem, audiat quid Spiritus dicat ecclesiis. 14 Et angelo Laodiciæ ecclesiæ scribe: Hæc dicit Amen, testis fidelis et verus, qui est principium creaturæ Dei. 15 Scio opera tua, quia neque frigidus es neque calidus. Utinam frigidus esses aut calidus. 16 Sed quia tepidus es et nec frigidus nec calidus, incipiam te evomere ex ore meo. 17 Quia dicis quod dives sum et locupletatus et nullius egeo, et nescis quia tu es miser et mirabilis et pauper et cæcus et nudus, 18 Suadeo tibi emere a me aurum ignitum probatum ut locuples fias, et vestimentis albis induaris et non appareat confusio nuditatis tuæ, et collyrio inunge oculos tuos ut videas. 19 Ego quos amo, arguo et castigo: æmulare ergo et pœnitentiam age.

11 ܐܝܬ ܐܢܐ ܚܛܦ ܠܟ ܕܠܐ ܢܣܒ ܐܢܫ ܟܠܝܠܟ ܡܢ ܐܝܕ ܐܢܫ ܕܠܐ ܢܦܩ ܠܐ ܐܢ ܢܬܐ ܘܠܐ ܢܦܩ ܒܥܘܕ ܠܐ ܐܟܬܒ ܥܠܘܗܝ ܫܡ ܐܠܗܝ ܘܫܡ ܡܕܝܢܬ ܐܠܗܝ ܕܐܬܬ ܕܢܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܡܢ ܐܠܗܝ ܘܫܡܝ ܚܕܬ ܐܟܬܒ ܥܠܘܗܝ ܫܡ

20 Ἰδοὺ ἕστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω· ἐάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν καὶ δειπνήσω μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ. 21 Ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου, ὡς κἀγὼ ἐνίκησα καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ πατρός μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. 22 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τι τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

ΚΕΦ. δ'.

1 ΜΕΤΑ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ θύρα ἠνεῳγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἣν ἤκουσα ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ' ἐμοῦ, λέγων· Ἀνάβα ὧδε, καὶ δείξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα. 2 Εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι· καὶ ἰδοὺ θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τὸν θρόνον καθήμενος, 3 Καὶ ὁ καθήμενος ὅμοιος ὁράσει λίθῳ ἰάσπιδι καὶ σαρδίῳ, καὶ ἶρις κυκλόθεν τοῦ θρόνου ὅμοιος ὁράσει σμαραγδίνῳ. 4 Καὶ κυκλόθεν τοῦ θρόνου θρόνους εἴκοσι τέσσαρας, καὶ ἐπὶ τοὺς θρόνους εἴκοσι τέσσαρας πρεσβυτέρους καθημένους περιβεβλημένους ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς. 5 Καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταί· καὶ ἑπτὰ λαμπάδες πυρὸς καιόμεναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου [αὐτοῦ], ἅ εἰσιν τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ·

20 Ecce sto ad ostium et pulso: si quis audierit vocem meam et aperuerit januam, introibo ad illum et cenabo cum illo et ipse mecum. 21 Qui vicerit, dabo ei sedere mecum in throno meo, sicut et ego vici et sedi cum Patre meo in throno ejus. 22 Qui habet aurem, audiat quid Spiritus dicat ecclesiis.

CAPUT IV.

1 Post hæc vidi, et ecce ostium apertum in cælo, et vox prima quam audivi tamquam tubæ loquentis mecum, dicens: Ascende huc, et ostendam tibi quæ oportet fieri post hæc. 2 Statim fui in spiritu: et ecce sedes posita erat in cælo, et super sedem sedens, 3 Et qui sedebat similis erat aspectui lapidis jaspidis et sardini, et iris erat in circuitu sedis similis visionis zmaragdinæ. 4 Et in circuitu sedis sedilia viginti quattuor, et super thronos viginti quattuor seniores sedentes, circumamictos vestimentis albis, et in capitibus eorum coronas aureas. 5 Et de throno procedunt fulgora et voces et tonitrua. Et septem lampades ardentes ante thronum, quæ sunt septem spiritus Dei.

6 Καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου ὡς θάλασσα ὑαλίνη ὁμοία κρυστάλλῳ· καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσερα ζῶα γέμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν. 7 Καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον ὅμοιον λέοντι, καὶ τὸ δεύτερον ζῶον ὅμοιον μόσχῳ, καὶ τὸ τρίτον ζῶον ἔχων τὸ πρόσωπον ὡς ἀνθρώπου, καὶ τὸ τέταρτον ζῶον ὅμοιον ἀετῷ πετομένῳ. 8 Καὶ τὰ τέσσερα ζῶα, ἓν καθ' ἓν αὐτῶν ἔχων ἀνὰ πτέρυγας ἕξ, κυκλόθεν καὶ ἔσωθεν γέμουσιν ὀφθαλμῶν, καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς λέγοντες· Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὁ ἦν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος. 9 Καὶ ὅταν δώσουσιν τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, 10 Πεσοῦνται οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ προσκυνήσουσιν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ βαλοῦσιν τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, λέγοντες· 11 Ἄξιος εἶ, ὁ Κύριος καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν [ὁ ἅγιος], λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν, ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά σου ἦσαν καὶ ἐκτίσθησαν.

6 Et in conspectu sedis tamquam mare vitreum simile crystallo: et in medio sedis et in circuitu sedis quattuor animalia plena oculis ante et retro. 7 Et animal primum simile leoni, et secundum animal simile vitulo, et tertium animal habens faciem quasi hominis, et quartum animal simile aquilæ volanti. 8 Et quattuor animalia singula eorum habebant alas senas, et in circuitu et intus plena sunt oculis, et requiem non habebant die ac nocte dicentia: Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus omnipotens, qui erat et qui est et qui venturus est. 9 Et cum darent illa animalia gloriam et honorem et benedictionem sedenti super thronum [viventi in sæcula sæculorum], 10 Procedebant viginti quattuor seniores ante sedentem in throno, et adorabant viventem in sæcula sæculorum, et mittent coronas suas ante thronum, dicentes: 11 Dignus es, Domine et Deus noster, accipere gloriam et honorem et virtutem, quia tu creasti omnia, et propter voluntatem tuam erant et creata sunt.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ, ε'.

ΚΕΦ. ε'.

1 ΚΑΙ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ὄπισθεν, κατεσφραγισμένον σφραγῖσιν ἑπτά. 2 Καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ· Τίς ἄξιος ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ; 3 Καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ [ἄνω] οὔτε ἐπὶ τῆς γῆς οὔτε ὑποκάτω τῆς γῆς ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὔτε βλέπειν αὐτό. 4 Καὶ [ἐγὼ] ἔκλαιον πολύ, ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὑρέθη ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὔτε βλέπειν αὐτό. 5 Καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι· Μὴ κλαῖε· ἰδοὺ ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ῥίζα Δαυείδ, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ τὰς ἑπτὰ σφραγῖδας αὐτοῦ. 6 Καὶ εἶδον [καὶ ἰδοὺ] ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων ἀρνίον ἑστηκὼς ὡς ἐσφαγμένον, ἔχων κέρατα ἑπτὰ καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτά, οἵ εἰσιν τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ ἀπεσταλμένα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. 7 Καὶ ἦλθεν καὶ εἴληφεν [τὸ βιβλίον] ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου. 8 Καὶ ὅτε ἔλαβεν τὸ βιβλίον, τὰ τέσσερα ζῷα καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου, ἔχοντες ἕκαστος κιθάραν καὶ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, αἵ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων.

ܦܪܩܐ ܕ ✣ ܗ

ܟܐܦ ✣ ܗ

1 ܘܚܙܝܬ ܒܝܡܝܢܐ ܕܝܬܒܐ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܣܦܪܐ ܕܟܬܝܒ ܒܓܘܗ ܘܒܒܪܗ ܚܬܝܡ ܒܫܒܥ ܚܬܝܡܝ ܫܘܡܗ ܘܚܙܝܬ ܡܠܐܟܐ ܚܕ ܚܣܝܢ ܩܠ ܒܪܝܐ ܡܟܪܙ ܠܡܢ ܗܘ ܕܫܐܝ ܠܡܦܬܚ ܣܦܪܐ ܘܠܡܦܫܚ ܚܬܝܡܘܗܝ ܘܠܐ ܐܫܟܚ ܒܫܡܝܐ ܠܡܦܬܚ ܣܦܪܐ ܘܠܡܚܙܝ ܒܗ ܠܐ ܬܚܬ ܐܪܥܐ ܠܡܦܬܚ ܣܦܪܐ ܘܠܡܚܙܝ ܒܗ ܘܐܢܐ ܒܟܝܬ ܣܓܝ ܕܠܐ ܐܫܟܚ ܡܢ ܫܐܝ ܠܡܦܬܚ ܣܦܪܐ ܘܠܡܚܙܝ ܒܗ ܘܚܕ ܡܢ ܣܒܐ ܐܡܪ ܠܝ ܠܐ ܬܒܟܐ ܗܐ ܐܬܚܣܢ ܐܪܝܐ ܕܡܢ ܫܒܛܐ ܕܝܗܘܕܐ ܫܪܫܐ ܕܕܘܝܕ ܠܡܦܬܚ ܣܦܪܐ ܘܠܡܦܫܚ ܫܒܥ ܚܬܝܡܘܗܝ ܘܚܙܝܬ ܘܗܐ ܒܡܨܥ ܟܘܪܣܝܐ ܘܐܪܒܥ ܚܝܘܬܐ ܘܒܡܨܥ ܣܒܐ ܐܓܪܐ ܕܐܬܟܣ ܐܝܟ ܕܡܫܚܐ ܘܩܪܢ ܫܒܥ ܘܥܝܢ ܫܒܥ ܐܝܢܘܢ ܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܕܫܕܝܢ ܠܟܠ ܐܪܥܐ ܘܐܬܐ ܘܩܒܠ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܝܬܒܐ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܘܟܕ ܦܬܪ

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ, ε', ϛ'.

9 Καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν λέγοντες· Ἄξιος εἶ λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης καὶ ἠγόρασας τῷ θεῷ ἐν τῷ αἵματί σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους, 10 Καὶ ἐποίησας αὐτοὺς τῷ θεῷ ἡμῶν βασιλείαν καὶ ἱερεῖς, καὶ βασιλεύσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς. 11 Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων καὶ χιλιάδες χιλιάδων, 12 Λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ· Ἀξιός ἐστιν τὸ ἀρνίον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν καὶ πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν. 13 Καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης [ἐστιν] καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα καὶ ἤκουσα λέγοντας· Τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ καὶ τῷ ἀρνίῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. 14 Καὶ τὰ τέσσερα ζῶα ἔλεγον· Ἀμήν, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν.

ΚΕΦ. ϛ'.

1 ΚΑΙ ἴδον ὅτε ἤνοιξεν τὸ ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν ἑπτὰ σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγοντος ὡς φωνὴ βροντῆς· Ἔρχου [καὶ βλέπε].

APOCALYPSIS, V. VI.

9 Et cantant novum canticum dicentes: Dignus es accipere librum et aperire signacula ejus, quoniam occisus es et redemisti nos Deo in sanguine tuo ex omni tribu et lingua et populo et natione, 10 Et fecisti eos Deo nostro regnum et sacerdotes, et regnabunt super terram. 11 Et vidi, et audivi vocem angelorum multorum in circuitu throni et animalium et seniorum, et erat numerus eorum milia milium, 12 Dicentium voce magna: Dignus est Agnus, qui occisus est, accipere virtutem et divinitatem et sapientiam et fortitudinem et honorem et gloriam et benedictionem. 13 Et omnem creaturam quæ in cælo est et super terram et sub terram, et quæ sunt in mari, et quæ in ea, omnes audivi dicentes: Sedenti in throno et agno benedictio et honor et gloria et potestas in sæcula sæculorum. 14 Et quattuor animalia dicebant Amen, et seniores ceciderunt et adoraverunt.

CAPUT VI.

1 Et vidi quod aperuisset agnus unum de septem signaculis, et audivi unum de quattuor animalibus dicentem tamquam vocem tonitrui: Veni [et vide].

2 Καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν ἔχων τόξον, καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος, καὶ ἐξῆλθεν νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ. 3 Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν δευτέραν, ἤκουσα τοῦ δευτέρου ζώου λέγοντος· Ἔρχου. 4 Καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυρρός, καὶ τῷ καθημένῳ ἐπ' αὐτὸν ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἐκ τῆς γῆς καὶ ἵνα ἀλλήλους σφάξουσιν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη. 5 Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν τρίτην, ἤκουσα τοῦ τρίτου ζώου λέγοντος· Ἔρχου [καὶ βλέπε]. Καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος μέλας, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. 6 Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων λέγουσαν· Χοῖνιξ σίτου δηναρίου, καὶ τρεῖς χοίνικες κριθῶν δηναρίου· καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσῃς. 7 Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα φωνὴν τοῦ τετάρτου ζώου λέγοντος· Ἔρχου [καὶ βλέπε]. 8 Καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος χλωρός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ, ὄνομα αὐτῷ θάνατος, καὶ ὁ ᾅδης ἠκολούθει μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς, ἀποκτεῖναι ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς.

2 Et vidi, et ecce equus albus, et qui sedebat super illum habebat arcum, et data est ei corona, et exivit vincens, ut vinceret. 3 Et cum aperuisset sigillum secundum, audivi secundum animal dicens: Veni. 4 Et exivit alius equus rufus, et qui sedebat super illum, datum est ei ut sumeret pacem de terra, et ut invicem se interficiant, et datus est illi gladius magnus. 5 Et cum aperuisset sigillum tertium, audivi tertium animal dicens: Veni [et vide]. Et vidi, et ecce equus niger, et qui sedebat super eum habebat stateram in manu sua. 6 Et audivi tamquam vocem in medio quattuor animalium dicentem: Bilibris tritici denario, et tres bilibres hordei denario: et vinum et oleum nec læseris. 7 Et cum aperuisset sigillum quartum, audivi vocem quarti animalis dicentis: Veni [et vide]. 8 Et vidi, et ecce equus pallidus, et qui sedebat super eum, nomen illi Mors, et inferus sequebatur eum, et data est illi potestas super quattuor partes terræ, interficere gladio fame et morte et bestiis terræ.

9 Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν πέμπτην σφραγῖδα, εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν ἣν εἶχον. 10 Καὶ ἔκραξαν φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες· Ἕως πότε, ὁ δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ ἀληθινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἐκ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς; 11 Καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἑκάστῳ στολὴ λευκή, καὶ ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται ἔτι χρόνον μικρόν, ἕως πληρώσωσιν καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ μέλλοντες ἀποκτέννεσθαι ὡς καὶ αὐτοί. 12 Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν ἕκτην, καὶ σεισμὸς μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος μέλας ἐγένετο ὡς σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ὅλη ἐγένετο ὡς αἷμα, 13 Καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, ὡς συκῆ βάλλουσα τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς ὑπὸ ἀνέμου μεγάλου σειομένη, 14 Καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον ἑλισσόμενον, καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν. 15 Καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ χιλίαρχοι καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ ἰσχυροὶ καὶ πᾶς δοῦλος καὶ ἐλεύθερος ἔκρυψαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὀρέων, 16 Καὶ λέγουσιν τοῖς ὄρεσιν καὶ ταῖς πέτραις· Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς καὶ κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τῷ θρόνῳ καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ ἀρνίου, 17 Ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτῶν, καὶ τις δύναται σταθῆναι:

9 ܘܟܕ ܦܬܚ ܚܡܫܝܐ ܚܬܡܐ ܚܙܝܬ ܕܡܬܩܛܠ̈ܐ ܬܚܘܬ ܡܕܒܚܐ ܕܢܦ̈ܫ̈ܐ ܕܡ̈ܠܐ ܕܐܠܗܐ ܘܥܠ ܣܗܕܘܬܐ ܕܗܘ ܒܗ̈ܘܢ : 10 ܘܩܪ̈ܘ ܒܩܠ ܪܡ̈ܐ ܘܐܡ̈ܪܝܢ ܥܕ ܡܬܝ ܠܐ ܕܝܢ ܡܪܝ ܩܕ̈ܝܫ ܘܫܪܪ ܕܠܐ ܐܢܬ ܕܐ̈ܢ ܘܡܬܒܥ ܕܡܢ ܕܝܢ ܕܡ̈ܢ ܕܝܬ̈ܒܝ ܥܠ ܐܪܥܐ : 11 ܘܐܬ̈ܝܗܒ ܠܗ̈ܘܢ ܟܠ ܚܕ ܚܕ ܠܒ̈ܘܫ̈ܐ ܘܐܡ̈ܪ ܠܗ̈ܘܢ ܕܢܢ̈ܝܚܘ ܥܕܢ ܙܒܢ ܙܥܘܪ ܥܕ ܕܢܫܠܡ ܐܦ ܥܒ̈ܕ̈ܝܗ̈ܘܢ ܕܒ̈ܢ̈ܝ ܐ̈ܚ̈ܝܗ̈ܘܢ ܕܥܬ̈ܝܕ̈ܝܢ ܕܢܬܩܛܠ ܐ̈ܝܟ ܐ̈ܢ̈ܘܢ ܐ̈ܦ ܗ̈ܘ : 12 ܘܚܙ̈ܝܬ ܘܟܕ ܦܬܚ ܚܡܫܝܐ ܚܬܡܐ ܗ̈ܘ ܙܥܬܐ ܪܒ̈ܬܐ ܗ̈ܘܬ ܘܫܡܫܐ ܐܬ̈ܚ̈ܫܟ ܐ̈ܝܟ ܣܩ ܫܥܪ ܥܙܐ ܘܣܗܪ̈ܐ ܟܠܗ ܐ̈ܬ̈ܚ̈ܙܝ ܐ̈ܝܟ ܕܡ : 13 ܘܟ̈ܘ̈ܟܒ̈ܐ ܕܫܡ̈ܝܐ ܢܦ̈ܠܘ ܥܠ ܐܪܥܐ ܐ̈ܝܟ ܬܐܬܐ ܕܡܪ̈ܡ̈ܐ ܦ̈ܓ̈ܪ̈ܝܗ ܪ̈ܒ̈ܝܐ ܕܢ̈ܝ ܡܢ ܪ̈ܘܚܐ ܥܙ̈ܝܐ ܡܙܕܥܥ̈ܐ : 14 ܘܫܡܝܐ ܐ̈ܬ̈ܦ̈ܪ̈ܫ ܐ̈ܝܟ ܣܦܪ ܕܡ̈ܬܓ̈ܠ̈ܐ ܘܟ̈ܠ ܛܘܪ ܘܓ̈ܙ̈ܪ̈ܐ ܡܢ ܐ̈ܬ̈ܪ̈ܝܗ̈ܘܢ ܐ̈ܬ̈ܙ̈ܥ̈ܪ̈ܘ : 15 ܘܡ̈ܠ̈ܟ̈ܐ ܕܐܪܥܐ ܘܪ̈ܒ̈ܢ̈ܐ ܘܐ̈ܣ̈ܛ̈ܪ̈ܛ̈ܝܓ̈ܐ ܘܥ̈ܬ̈ܝܪ̈ܐ ܘܓ̈ܒ̈ܪ̈ܐ ܘܟ̈ܠ ܥܒ̈ܕ ܘܚܪ̈ܐ ܐ̈ܬ̈ܟ̈ܣ̈ܝܘ ܒ̈ܢ̈ܦ̈ܫ̈ܗ̈ܘܢ ܘܒ̈ܟ̈ܗ̈ܦ̈ܐ ܕܛ̈ܘܪ̈ܐ : 16 ܘܐ̈ܡ̈ܪ̈ܝܢ ܠܛ̈ܘܪ̈ܐ ܘܠܟ̈ܗ̈ܦ̈ܐ ܢ̈ܦ̈ܠܘ ܥܠ ܢ̈ܚ̈ܢ̈ܐ ܘܐ̈ܣ̈ܬ̈ܪ̈ܘ ܢ̈ܚ̈ܢ̈ܐ ܡܢ ܩ̈ܕ̈ܡ ܕܝܬ̈ܒ ܥܠ ܟ̈ܘ̈ܪ̈ܣ̈ܝ ܘܡܢ ܩ̈ܕ̈ܡ ܪ̈ܓ̈ܙ̈ܐ ܕܐ̈ܓ̈ܢ̈ܝ : 17 ܕܡ̈ܛ ܝܘ̈ܡ ܪ̈ܒ̈ܐ ܕܪ̈ܓ̈ܙ̈ܗ̈ܘܢ ܘܡܢ ܢ̈ܫ̈ܬ̈ܟ̈ܚ ܩ̈ܐ̈ܡ

9 Et cum aperuisset quintum sigillum, vidi subtus altarem animas interfectorum propter verbum Dei et propter testimonium quod habebant. 10 Et clamabant voce magna dicentes: Usque quo, Domine sanctus et verus, non judicas et vindicas sanguinem nostrum de his qui habitant super terram? 11 Et datæ sunt eis singulæ stolæ albæ, et dictum est illis ut requiescerent tempus adhuc modicum, donec impleantur conservi eorem et fratres eorum qui interficiendi sunt sicut et illi. 12 Et vidi, et cum aperuisset sigillum sextum, et terræ motus factus est magnus, et sol factus est niger tamquam saccus cilicinus, et luna tota facta est sicut sanguis, 13 Et stellæ cæli ceciderunt super terram, sicut ficus mittit grossos suos cum vento magno movetur, 14 Et cælum recessit sicut liber involutus, et omnis mons et insulæ de locis suis motæ sunt. 15 Et reges terræ et principes et tribuni et divites et fortes et omnis servus et liber absconderunt se in speluncis et in petris montium, 16 Et dicunt montibus et petris: Cadete super nos et absondite nos a facie sedentis super thronum et ab ira Agni, 17 Quoniam venit dies magnus iræ ipsorum, et quis poterit stare?

ΚΕΦ. ζ.

1 ΚΑΙ μετὰ τοῦτο ἴδον τέσσαρας ἀγγέλους ἑστῶτας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον. 2 Καὶ ἴδον ἄλλον ἄγγελον ἀναβαίνοντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα σφραγῖδα θεοῦ ζῶντος, καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρσιν ἀγγέλοις οἷς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, 3 Λέγων· Μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν μήτε τὴν θάλασσαν μήτε τὰ δένδρα, ἄχρι σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. 4 Καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων, ἑκατὸν τεσσεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραήλ· 5 Ἐκ φυλῆς Ἰούδα δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Γὰδ δώδεκα χιλιάδες, 6 Ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Νεφθαλεὶμ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Μανασσῆ δώδεκα χιλιάδες, 7 Ἐκ φυλῆς Συμεὼν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Λευεὶ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Ἰσσάχαρ δώδεκα χιλιάδες, 8 Ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Ἰωσὴφ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Βενιαμεὶν δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι.

ܟܦܐ ✣ ١ ✣

ܣܛܝܡ ✣ ܙ ✣

1 ܘܚܙܝܬ ܐܪܒܥ ܡܠܐܟܐ ܩܝܡܝܢ ܥܠ ܐܪܒܥ ܙܘܝܬ ܐܪܥܐ ܕܚܙܝܢ ܐܪܒܥ ܪܘܚܐ ܕܐܪܥܐ ܕܠܐ ܢܦܩ ܪܘܚܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ܘܠܐ ܥܠ ܝܡܐ ܘܠܐ ܥܠ ܐܝܠܢ ܕܐܝܬ ܒܗ ܦܪܝ. 2 ܘܚܙܝܬ ܐܚܪܢܐ ܡܠܐܟܐ ܕܣܠܩ ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܕܫܡܫܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܣܝܡܐ ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ ܘܩܪܐ ܒܩܠ ܪܡ ܠܐܪܒܥ ܡܠܐܟܐ ܕܝܗܒ ܠܗܘܢ ܕܢܚܒܠܘܢ ܠܐܪܥܐ ܘܠܝܡܐ. 3 ܘܐܡܪ ܠܐ ܬܚܒܠܘ ܠܐܪܥܐ ܘܠܝܡܐ ܘܠܐ ܠܐܝܠܢ ܥܕ ܕܢܣܝܡ ܚܬܡܐ ܥܠ ܓܒܝܗܝ ܕܥܒܕܐ ܕܐܠܗܢ. 4 ܘܫܡܥܬ ܡܢܝܢ ܕܚܬܝܡܝ ܡܐܐ ܐܪܒܥܝܢ ܘܐܪܒܥ ܐܠܦ ܚܬܝܡܝ ܡܢ ܟܠ ܫܒܛ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ: 5 ܡܢ ܫܒܛ ܕܝܗܘܕܐ ܬܪܥܣܪ ܐܠܦ ܚܬܝܡܝ ܡܢ ܫܒܛ ܕܪܐܘܒܝܠ ܬܪܥܣܪ ܐܠܦ ܚܬܝܡܝ ܡܢ ܫܒܛ ܕܓܕ ܬܪܥܣܪ ܐܠܦ ܚܬܝܡܝ. 6 ܡܢ ܫܒܛ ܕܐܫܪ ܬܪܥܣܪ ܐܠܦ ܚܬܝܡܝ ܡܢ ܫܒܛ ܕܢܦܬܠܝ ܬܪܥܣܪ ܐܠܦ ܚܬܝܡܝ ܡܢ ܫܒܛ ܕܡܢܫܐ ܬܪܥܣܪ ܐܠܦ ܚܬܝܡܝ. 7 ܡܢ ܫܒܛ ܕܫܡܥܘܢ ܬܪܥܣܪ ܐܠܦ ܚܬܝܡܝ ܡܢ ܫܒܛ ܕܠܘܝ ܬܪܥܣܪ ܐܠܦ ܚܬܝܡܝ ܡܢ ܫܒܛ ܕܝܣܟܪ ܬܪܥܣܪ ܐܠܦ ܚܬܝܡܝ. 8 ܡܢ ܫܒܛ ܕܙܒܘܠܘܢ ܬܪܥܣܪ ܐܠܦ ܚܬܝܡܝ ܡܢ ܫܒܛ ܕܝܘܣܦ ܬܪܥܣܪ ܐܠܦ ܚܬܝܡܝ ܡܢ ܫܒܛ ܕܒܢܝܡܝܢ ܬܪܥܣܪ ܐܠܦ ܚܬܝܡܝ.

CAPUT VII.

1 Post hæc vidi quattuor angelos stantes supra quattuor angulos terræ, tenentes quattuor ventos terræ, ne flaret ventus super terram neque super mare neque in ullam arborem. 2 Et vidi alterum angelum ascendentem ab ortu solis, habentem signum Dei vivi, et clamavit voce magna quattuor angelis quibus datum est nocere terræ et mari, 3 Dicens: Nolite nocere terræ et mari neque arboribus, quoad usque signemus servos Dei nostri in frontibus eorum. 4 Et audivi numerum signatorum, centum quadraginta quattuor milia signati ex omni tribu filiorum Israhel: 5 Ex tribu Juda duodecim milia signati, ex tribu Ruben duodecim milia signati, ex tribu Gad duodecim milia signati, 6 Ex tribu Aser duodecim milia signati, ex tribu Nepthalim duodecim milia signati, ex tribu Manasse duodecim milia signati, 7 Ex tribu Symeon duodecim milia signati, ex tribu Levi duodecim milia signati, ex tribu Issachar duodecim milia signati, 8 Ex tribu Zabulon duodecim milia signati, ex tribu Joseph duodecim milia signati, ex tribu Benjamin duodecim milia signati.

9 Μετὰ ταῦτα ἴδον, καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολύς, ὃν ἀριθμῆσαι αὐτὸν οὐδεὶς ἐδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, ἑστῶτες ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου, περιβεβλημένους στολὰς λευκάς, καὶ φοίνικας ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν· 10 Καὶ κράζουσιν φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες· Ἡ σωτηρία τῷ θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ καὶ τῷ ἀρνίῳ. 11 Καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι εἱστήκεισαν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ, 12 Λέγοντες· Ἀμήν, ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς τῷ θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. 13 Καὶ ἀπεκρίθη εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγων μοι· Οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς λευκὰς τίνες εἰσὶν καὶ πόθεν ἦλθον; 14 Καὶ εἴρηκα αὐτῷ· Κύριέ μου, σὺ οἶδας. Καὶ εἶπέν μοι· Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης, καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ ἐλεύκαναν αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀρνίου. 15 Διὰ τοῦτό εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ, καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ σκηνώσει ἐπ' αὐτούς.

9 ܗܘܝܬ ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܚܙܝܬ ܘܗܐ ܟܢܫܐ ܪܒܐ ܕܠܐ ܡܢ ܡܢܝܢܐ ܐܢܫ ܠܡܡܢܐ ܠܗ ܕܢܬܟܢܫ ܡܢ ܟܠ ܥܡܡܐ ܘܫܒܛܐ ܘܠܫܢܐ ܩܐܡܝܢ ܩܕܡ ܟܘܪܣܝܐ ܘܩܕܡ ܓܝܐ ܠܒܫܝܢ ܣܛܠܐ ܚܘܪܐ ܘܬܡܪܐ ܒܐܝܕܝܗܘܢ ܘܩܪܝܢ ܒܩܠ ܪܡ ܘܐܡܪܝܢ ܦܘܪܩܢܐ ܠܐܠܗܢ ܕܝܬܒ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܘܠܓܝܐ ܘܟܠ ܡܠܐܟܐ ܩܐܡܝܢ ܒܣܒܒ ܟܘܪܣܝܐ ܘܩܫܝܫܐ ܘܐܪܒܥ ܚܝܘܬܐ ܘܢܦܠܘ ܩܕܡ ܟܘܪܣܝܐ ܥܠ ܐܦܝܗܘܢ ܘܣܓܕܘ ܠܐܠܗܐ ܘܐܡܪܝܢ ܐܡܝܢ ❖ ܒܪܟܬܐ ܘܢܘܗܪܐ ܘܚܟܡܬܐ ܘܬܘܕܝܬܐ ܘܝܩܪܐ ܘܫܘܠܛܢܐ ܘܚܝܠܐ ܠܐܠܗܢ ܕܝܢ ܠܥܠܡܝ ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ ܘܥܢܐ ܚܕ ܡܢ ܩܫܝܫܐ ܘܐܡܪ ܠܝ ܡܢܘ ܐܠܝܢ ܠܒܫܝ ܣܛܠܐ ܚܘܪܐ ܘܡܢ ܐܝܟܐ ܐܬܘ ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ ܘܐܡܪ ܠܝ ܐܠܝܢ ܐܝܢܘܢ ܕܐܬܘ ܡܢ ܫܘܥܒܐ ܪܒܐ ܘܚܘܪܘ ܣܛܠܗܘܢ ܘܐܠܒܢܘ ܐܢܘܢ ܒܕܡܐ ܕܐܡܪܐ ܗܠܝܢ ܕܩܕܡ ܟܘܪܣܝܐ ܕܐܠܗܐ ܘܡܫܡܫܢ ܠܗ ܝܘܡܡ ܘܠܠܝܐ ܒܗܝܟܠܗ ܘܝܬܒ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܢܫܪܐ ܥܠܝܗܘܢ

9 Post hæc vidi turbam magnam, quam dinumerare nemo poterat, ex omnibus gentibus, et tribubus et populis et linguis, stantes ante thronum et in conspectu Agni, amicti stolas albas, et palmæ in manibus eorum. 10 Et clamabant voce magna dicentes: Salus Deo nostro, qui sedit super thronum, et Agno. 11 Et omnes angeli stabant in circuitu throni et seniorum et quattuor animalium, et ceciderunt in conspectu throni in facies suas et adoraverunt Deum, 12 Dicentes: Amen. Benedictio et claritas et sapientia et gratiarum actio et honor et virtus et fortitudo Deo nostro in sæcula sæculorum. Amen. 13 Et respondit unus de senioribus dicens mihi: Hi qui amicti sunt stolis albis, qui sunt et unde venerunt? 14 Et dixi illi: Domine mi, tu scis. Et dixit mihi: Hi sunt qui venerunt de tribulatione magna et laverunt stolas suas et dealbaverunt eas in sanguine Agni. 15 Ideo sunt ante thronum Dei, et serviunt ei die ac nocte in templo ejus, et qui sedet in throno habitabit super illos,

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ, ζ, η'.

16 Οὐ πεινάσουσιν ἔτι οὐδὲ διψήσουσιν ἔτι, οὐδὲ μὴ πέσῃ ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἥλιος οὐδὲ πᾶν καῦμα, 17 Ὅτι τὸ ἀρνίον τὸ ἀνὰ μέσον τοῦ θρόνου ποιμανεῖ αὐτοὺς καὶ ὁδηγήσει αὐτοὺς ἐπὶ ζωῆς πηγὰς ὑδάτων, καὶ ἐξαλείψει ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

ΚΕΦ. η'.

1 ΚΑΙ ὅταν ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν ἑβδόμην, ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμίωρον. 2 Καὶ εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους οἳ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἑστήκασιν, καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες. 3 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλθεν καὶ ἐστάθη ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλά, ἵνα δώσει ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. 4 Καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων ἐκ χειρὸς τοῦ ἀγγέλου ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 5 Καὶ εἴληφεν ὁ ἄγγελος τὸν λιβανωτόν, καὶ ἐγέμισεν αὐτὸν ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένοντο βρονταὶ καὶ φωναὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ σεισμός. 6 Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας ἡτοίμασαν αὐτοὺς ἵνα σαλπίσωσιν. 7 Καὶ ὁ πρῶτος ἐσάλπισεν· καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ μεμιγμένον ἐν αἵματι καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν· καὶ τὸ τρίτον τῆς γῆς κατεκάη, καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη, καὶ πᾶς χόρτος χλωρὸς κατεκάη.

ܟܬܒܐ ✣ ܙ ✣

16 ܠܐ ܢܟܦܢ ܘܠܐ ܢܬܪܥܘ ܥܠ ܬܪܝܗܘܢ ܠܐ ܢܦܠ ܥܠܝܗܘܢ ܫܡܫܐ ܘܠܐ ܟܠ ܡܪܕܘܬܐ ܀ 17 ܓܝܪ ܐܪܝܐ ܕܒܝܢ ܟܘܪܣܝܐ ܢܪܥܝܗܘܢ ܘܢܕܒܪܝܗܘܢ ܠܥܝܢܬܐ ܕܚܝܐ ܘܐܠܗܐ ܢܡܚܐ ܟܠ ܕܡܥܐ ܡܢ ܥܝܢܝܗܘܢ ܀

ܟܦܠܐ ✣ ܙ ✣

1 ܘܟܕ ܦܬܚ ܚܬܡܐ ܫܒܥܝܐ ܗܘܬ ܫܬܝܩܐ ܒܫܡܝܐ ܐܝܟ ܦܠܓ ܫܥܬܐ ܀ 2 ܘܚܙܝܬ ܫܒܥܐ ܡܠܐܟܐ ܕܩܐܡܝܢ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܫܒܥ ܩܪܢܐ ܀ 3 ܘܐܬܐ ܐܚܪܢܐ ܡܠܐܟܐ ܘܩܐܡ ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܘܠܗ ܡܓܡܪܬܐ ܕܕܗܒ ܘܝܗܒ ܠܗ ܒܣܡܐ ܣܓܝܐ ܕܢܬܠ ܥܡ ܨܠܘܬܐ ܕܩܕܝܫܐ ܟܠܗܘܢ ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܕܕܗܒ ܕܩܕܡ ܟܘܪܣܝܐ ܀ 4 ܘܣܠܩ ܥܠ ܐܝܕ ܡܠܐܟܐ ܒܣܡܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܡܢ ܐܝܕ ܡܠܐܟܐ ܀ 5 ܘܣܒ ܡܠܐܟܐ ܡܓܡܪܬܐ ܘܡܠܝ ܐܝܬܗ ܡܢ ܢܘܪܐ ܕܡܕܒܚܐ ܘܪܡܝ ܠܐܪܥܐ ܘܗܘܝܢ ܪܥܡܐ ܘܩܠܐ ܘܒܪܩܐ ܘܪܓܫܐ ܀ 6 ܘܫܒܥܐ ܡܠܐܟܐ ܕܫܒܥ ܩܪܢܐ ܐܬܛܝܒܘ ܕܢܬܩܥܘܢ ܀ 7 ܘܩܥ ܩܪܢܐ ܩܡܝܐ ܘܗܘܬ ܒܪܕܐ ܘܢܘܪܐ ܡܫܬܪܒܐ ܒܕܡܐ ܘܐܬܪܡܝ ܠܐܪܥܐ ܘܬܠܬ ܐܝܟܢ ܕܐܪܥܐ ܐܬܩܛܪ ܘܬܠܬ ܐܝܟܢ ܕܐܝܠܢܐ ܐܬܩܛܪ ܘܟܠ ܥܣܒ ܪܥܝܢ ܐܬܩܛܪ ܀

APOCALYPSIS, VII. VIII.

16 Non esurient neque sitient amplius, neque cadet super illos sol neque ullus æstus, 17 Quoniam Agnus qui in medio throni est reget illos, et deducet eos ad vitæ fontes aquarum, et absterget Deus omnem lacrimam ex oculis eorum.

CAPUT VIII.

1 Et cum aperuisset sigillum septimum, factum est silentium in cælo quasi media hora. 2 Et vidi septem angelos stantes in conspectu Dei, et datæ sunt illis septem tubæ. 3 Et alius angelus venit et stetit ante altare habens turibulum aureum, et data sunt illi incensa multa, ut daret orationibus sanctorum omnium super altare aureum quod est ante thronum. 4 Et ascendit fumus incensorum de orationibus sanctorum de manu angeli coram Deo. 5 Et accepit angelus turibulum, et implevit illud de igne altaris et misit in terram: et facta sunt tonitrua et voces et fulgora et terræ motus magnus. 6 Et septem angeli qui habebant septem tubas paraverunt se ut tuba canerent. 7 Et primus angelus tuba cecinit, et facta est grando et ignis mixta in sanguinem et missum est in terram: et tertia pars terræ combusta est, et tertia pars arborum combusta est, et omne fœnum viride combustum est.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ, η', θ'.

8 Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ὡς ὄρος μέγα πυρὶ καιόμενον ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης αἷμα, 9 Καὶ ἀπέθανεν τὸ τρίτον τῶν κτισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ, τὰ ἔχοντα ψυχάς, καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρησαν. 10 Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας καίομενος ὡς λαμπάς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων. 11 Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος λέγεται ὁ ἄψινθος. Καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῶν ὑδάτων εἰς ἄψινθον, καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων, ὅτι ἐπικράνθησαν. 12 Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φάνῃ τὸ τρίτον αὐτῆς, καὶ ἡ νὺξ ὁμοίως. 13 Καὶ ἴδον, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἀετοῦ πετομένου ἐν μεσουρανήματι λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ· Οὐαὶ οὐαὶ οὐαὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων σαλπίζειν.

ΚΕΦ. θ'.

1 ΚΑΙ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἴδον ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεὶς τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου.

ܐܝܟ ܕܡܐ ܕܫܠܝܚ ܫܒܥ ܐ

8 ܘܫܠܝܚܐ ܕܬܪܝܢ ܩܥ ܘܐܡܪ ܐ ܘܟܐ ܪܒܐ ܕܢܘܪ ܡܬܩܕ ܐ ܐܬܪܡܐ ܒܝܡܐ ܘܗܘܬ ܬܠܬ ܡܢ ܝܡܐ ܕܕܡ ܐ ܘܡܝܬ ܬܠܬ ܡܢ ܒܪܝܬܐ ܕܢܦܫ ܐ ܘܬܠܬ ܡܢ ܐܝܠܐ ܐ ܐܬܒܕܪ ܐ ܘܫܠܝܚܐ ܕܬܠܬ ܩܥ ܘܢܦܠ ܟܘܟܒ ܪܒ ܐ ܕܡܬܩܕ ܐ ܐܝܟ ܫܪܓ ܐ ܘܢܦܠ ܥܠ ܬܠܬ ܡܢ ܢܗܪ ܐ ܘܥܠ ܡܒܘܥ ܡܝ ܐ ܘܫܡ ܟܘܟܒ ܐ ܡܪ ܐ ܐܝܠܝܢ ܐ ܘܗܘ ܬܠܬ ܡܢ ܡܝ ܐ ܠܐܝܠܝܢ ܐ ܘܣܓ ܡܢ ܒܢܝ ܐ ܕܡ ܐ ܕܡܝ ܐ ܕܐܬܡܪܪ ܘ ܐ ܘܫܡܫ ܐ ܘܣܗܪ ܐ ܘܟܘܟܒ ܐ ܕܬܠܬ ܡܢ ܢܘܗܪ ܐ ܘܬܠܬ ܡܢ ܠܝܠ ܐ ܘܬܠܬ ܡܢ ܟܘܟܒ ܐ ܕܬܠܬ ܡܢ ܢܗܘܢ ܐ ܕܢܚܫܟ ܐ ܘܬܠܬ ܡܢ ܢܗܪ ܐ ܠܐ ܢܢܗܪ ܐ ܘܠܝܠ ܐ ܐܦ ܗܟܢܐ ܐ ܘܚܙܝ ܐ ܘܫܡܥ ܐ ܩܠ ܚܕ ܢܫܪ ܐ ܕܦܪ ܐ ܒܦܓܪ ܐ ܕܡܐ ܐ ܘܐܡܪ ܐ ܘܝ ܘܝ ܘܝ ܠܝܬܒܐ ܐ ܒܐܪܥ ܐ ܡܢ ܫܪ ܩܠ ܫܪ ܐ ܕܫܠܦ ܐ ܕܬܠܬ ܐ ܡܠܐ ܐ ܕܥܬܝܕ ܐ ܠܡܩܥ ܐ ܘܗܘ ܠܝ ܐ ܘܐ ܐ ܘܝ ܐ ܘܝ ܐ ܘܝ ܐ ܠܝܬܒܐ ܐ ܒܐܪܥ ܐ ܘܫܠܝܚܐ ܕܫܒܥ ܐ ܕܥܬܝܕ ܐ ܠܡܩܥ ܐ ܩܠ ܫܪ ܐ ܕܫܠܦ ܐ ܕܬܠܬ ܐ ܡܠܐ ܐ ܕܫܠܝܚ ܐ ܗܘ ܕܢܦܩ

2 Καὶ ἤνοιξεν τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου· καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου μεγάλης, καὶ ἐσκοτώθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀὴρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος. 3 Καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐξουσία ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς. 4 Καὶ ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα μὴ ἀδικήσουσιν τὸν χόρτον τῆς γῆς οὐδὲ πᾶν χλωρὸν οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους [μόνους] οἵτινες οὐκ ἔχουσιν τὴν σφραγῖδα τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων [αὐτῶν]. 5 Καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτούς, ἀλλ' ἵνα βασανισθήσονται μῆνας πέντε· καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν παίσῃ ἄνθρωπον. 6 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ζητήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον καὶ οὐ μὴ εὑρήσουσιν αὐτόν, καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν καὶ φεύγει ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν. 7 Καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκρίδων ὅμοιοι ἵπποις ἡτοιμασμένοις εἰς πόλεμον, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι ὅμοιοι χρυσῷ, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων, 8 Καὶ εἶχαν τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεόντων ἦσαν. 9 Καὶ εἶχον θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς, καὶ ἡ φωνὴ τῶν πτερύγων αὐτῶν ὡς φωνὴ ἁρμάτων ἵππων πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον.

2 Et [aperuit puteum abyssi et] ascendit fumus putei sicut fumus fornacis magnæ, et obscuratus est sol et aer de fumo putei, 3 Et de fumo exierunt locustæ in terram, et data est potestas illis sicut habent potestatem scorpiones terræ. 4 Et præceptum est illis ne læderent fœnum terræ neque omne viride neque omnem arborem, nisi tantum homines qui non habent signum Dei in frontibus [suis]. 5 Et datum est illis ne occiderent eos, sed ut cruciarentur mensibus quinque: et cruciatus eorum ut cruciatus scorpii, cum percutit hominem. 6 In diebus illis quærent homines mortem et non invenient eam, et desiderabunt mori et fugiet mors ab ipsis. 7 Et similitudines locustarum similes equis paratis in prœlium, et super capita earum tamquam coronæ similes auro, et facies earum sicut facies hominum. 8 Et habebant capillos sicut capillos mulierum, et dentes earum sicut leonum erant, 9 Et habebant loricas sicut loricas ferreas, et vox alarum earum sicut vox curruum equorum multorum currentium in bellum

10 Καὶ ἔχουσιν οὐρὰς ὁμοίας σκορπίοις καὶ κέντρα, καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἀδικῆσαι τοὺς ἀνθρώπους μῆνας πέντε· 11 Ἔχουσιν ἐπ' αὐτῶν βασιλέα τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου, ᾧ ὄνομα αὐτῷ Ἑβραϊστὶ Ἀβαδδών, καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει Ἀπολλύων. 12 Ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀπῆλθεν· ἰδοὺ ἔρχεται ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα. 13 Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἤκουσα φωνὴν μίαν ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, 14 Λέγοντα τῷ ἕκτῳ ἀγγέλῳ, ὁ ἔχων τὴν σάλπιγγα· Λῦσον τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ Εὐφράτῃ. 15 Καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν καὶ ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἐνιαυτόν, ἵνα ἀποκτείνωσιν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. 16 Καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ ἱππικοῦ δισμυριάδες μυριάδων· ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. 17 Καὶ οὕτως ἴδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει καὶ τοὺς καθημένους ἐπ' αὐτῶν, ἔχοντας θώρακας πυρίνους καὶ ὑακινθίνους καὶ θειώδεις· καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ὡς κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ καὶ καπνὸς καὶ θεῖον. 18 Ἀπὸ τῶν τριῶν πληγῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ καπνοῦ καὶ τοῦ θείου τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν.

10 ܘܐܝܬ ܠܗܘܢ ܕܢܒܐ ܕܥܩܪܒܢ̈ܐ ܘܩܪ̈ܢ̈ܐ ܘܒܕܢܒܐ ܕܝܗܘܢ ܫܠܝܛ̈ܢܘܬܐ ܕܢܥܒܕ ܒܒ̈ܢܝ ܐܢ̈ܫܐ ܝܪ̈ܚ̈ܐ ܚܡ̈ܫܐ . 11 ܘܐܝܬ ܠܗܘܢ ܥܠ ܓܒܝܗܘܢ ܡܠܟܐ ܡܠܐܟܐ ܕܗܘܝ ܒܒ̈ܝܬ ܗܘܪ̈ܡ̈ܐ ܕܫܡܗ ܒܥܒܪ̈ܝܐ ܐܒܕܘܢ ܘܒܝܘܢܝܐ ܐܦܠܘܢ ܘܒܠܫܢܐ ܐܝܬ ܠܗ ܫܡ ܡܫܚܝܬܐ . 12 ܘܝ ܚܕ ܥܒܪ ܗܐ ܐܬܝܢ ܥܕ ܬܪ̈ܝܢ ܘܝ̈ܢ ܒܬܪ ܗܕܐ . 13 ܘܗܘ ܡܠܐܟܐ ܫܬ̈ܝܢ ܩܥ ܒܩܪܢܐ ܘܫܡܥܬ ܩܠܐ ܚܕ ܡܢ ܐܪܒܥ ܩܪ̈ܢ̈ܐ ܕܡܕܒܚܐ ܕܕܗܒܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ . 14 ܐܡܪ ܠܡܠܐܟܐ ܫܬ̈ܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܩܪܢܐ ܫܪܐ ܠܐܪܒܥ ܡܠܐ̈ܟ̈ܐ ܕܐܬܪ̈ܟ̈ܝܢ ܥܠ ܦܪܬ ܢܗܪܐ ܪܒܐ . 15 ܘܫܪܝܘ ܐܪܒܥ ܡܠܐ̈ܟ̈ܐ ܕܗܘ̈ܘ ܡܙܕܡ̈ܢܝܢ ܠܫܥܬܐ ܘܝܘܡܐ ܘܝܪ̈ܚܐ ܘܫܢܬܐ ܕܢܩܛ̈ܠܘܢ ܬܠܬ ܡܢ ܒ̈ܢܝ ܐ̈ܢܫܐ . 16 ܘܡܢܝܢ ܕܚ̈ܝܠ̈ܐ ܕܦ̈ܪ̈ܫ̈ܐ ܪ̈ܒ̈ܘ ܪ̈ܒ̈ܘ ܡ̈ܐ ܐܠ̈ܦ̈ܐ ܘܪ̈ܒ̈ܘ ܡ̈ܐ ܐ̈ܠܦ̈ܐ ܗ̈ܘ̈ܘ ܫ̈ܡ̈ܥ̈ܬ̈ܐ ܠܡ̈ܢܝܢ . 17 ܘܗ̈ܟ̈ܢ ܚ̈ܙ̈ܝܬ ܠ̈ܣ̈ܘ̈ܣ̈ܝ̈ܐ ܒ̈ܚ̈ܙ̈ܘ̈ܬ̈ܐ ܘ̈ܠ̈ܐ̈ܝ̈ܢ̈ܐ ܕ̈ܝ̈ܬ̈ܒ̈ܝ̈ܢ̈ ܥ̈ܠ̈ܝ̈ܗ̈ܘ̈ܢ̈ ܠ̈ܒ̈ܫ̈ܝ̈ܢ̈ ܪ̈ܘ̈ܫ̈ܢ̈ܐ ܕ̈ܢ̈ܘ̈ܪ̈ܐ ܘ̈ܣ̈ܡ̈ܩ̈ܘ̈ܪ̈ܐ ܘ̈ܪ̈ܫ̈ܐ ܕ̈ܣ̈ܘ̈ܣ̈ܝ̈ܐ ܗ̈ܘ̈ܘ ܐ̈ܝ̈ܟ̈ ܪ̈ܫ̈ܐ ܕ̈ܐ̈ܪ̈ܝ̈ܐ ܘ̈ܡ̈ܢ̈ ܦ̈ܘ̈ܡ̈ܗ̈ܘ̈ܢ̈ ܢ̈ܦ̈ܩ̈ ܢ̈ܘ̈ܪ̈ ܘ̈ܥ̈ܫ̈ܢ̈ܐ ܘ̈ܓ̈ܘ̈ܦ̈ܪ̈ܝ̈ܬ̈ܐ . 18 ܡ̈ܢ̈ ܬ̈ܠ̈ܬ̈ ܡ̈ܟ̈ܬ̈ܐ ܗ̈ܠ̈ܝ̈ܢ̈ ܐ̈ܬ̈ܩ̈ܛ̈ܠ̈ܘ̈ ܬ̈ܠ̈ܬ̈ ܡ̈ܢ̈ ܒ̈ܢ̈ܝ̈ ܐ̈ܢ̈ܫ̈ܐ ܒ̈ܢ̈ܘ̈ܪ̈ܐ ܘ̈ܥ̈ܫ̈ܢ̈ܐ ܘ̈ܓ̈ܘ̈ܦ̈ܪ̈ܝ̈ܬ̈ܐ ܕ̈ܢ̈ܦ̈ܩ̈ܝ̈ܢ̈ ܡ̈ܢ̈ ܦ̈ܘ̈ܡ̈ܗ̈ܘ̈ܢ̈ .

10 Et habebant caudas similes scorpionum et aculei in caudis earum, potestas earum nocere hominibus mensibus quinque. 11 Et habebant super se regem angelum abyssi, cui nomen hebraice Abaddon, græce autem Apollyon, et latine habet nomen Exterminans. 12 Væ unum abiit: ecce veniunt adhuc duo væ post hæc. 13 Et sextus angelus tuba cecinit. Et audivi vocem, unum ex cornibus altaris aurei quod est ante oculos Dei, 14 Dicentem sexto angelo qui habebat tubam: Solve quattuor angelos qui alligati sunt in flumine magno Eufrate. 15 Et soluti sunt quattuor angeli qui parati erant in horam et diem et mensem et annum, ut occiderent tertiam partem hominum. 16 Et numerus equestris exercitus vicies milies dena milia: audivi numerum eorum. 17 Et ita vidi equos in visione, et qui sedebant super eos, habentes loricas igneas et hyacinthinas et sulphureas, et capita equorum erant tamquam capita leonum, et de ore ipsorum procedit ignis et fumus et sulphur. 18 Ab his tribus plagis occisa est tertia pars hominum de igne et fumo et sulphure qui procedebat ex ore ipsorum.

19 Ἡ γὰρ ἐξουσία τῶν ἵππων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἐστὶν καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν· αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὄφεσιν, ἔχουσαι κεφαλάς, καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσιν. 20 Καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, οἳ οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν ταῖς πληγαῖς ταύταις, οὐδὲ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκυνήσουσιν τὰ δαιμόνια καὶ τὰ εἴδωλα τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χαλκᾶ καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα, ἃ οὔτε βλέπειν δύναται οὔτε ἀκούειν οὔτε περιπατεῖν. 21 Καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν φαρμακιῶν αὐτῶν οὔτε ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν κλεμμάτων αὐτῶν.

ΚΕΦ. ι'.

1 ΚΑΙ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέλην, καὶ ἡ ἶρις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῦλοι πυρός, 2 Καὶ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλαρίδιον ἠνεῳγμένον. Καὶ ἔθηκεν τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τῆς γῆς, 3 Καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ ὥσπερ λέων μυκᾶται. Καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς. 4 Καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταί, ἔμελλον γράφειν, καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν· Σφράγισον ἃ ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταί, καὶ μὴ αὐτὰ γράψῃς.

ܟܬܒ ❖ ܠ ❖ ❖

19 ܕܣܝ ܫܠܝܛܘܬܐ ܕܒܦܘܡ̈ܗܘܢ ܗܝ ܘܒܕܢ̈ܒܝܗܘܢ ܐܝܟ ܕܚ̈ܝܘܬܐ ܕܡ̈ܬܕܡ̈ܝܢ ܠܚ̈ܝܘܬܐ ܕܒ̈ܗܝܢ ܪ̈ܫ̈ܐ ܘܒ̈ܗܝܢ ܥܒ̈ܕܝܢ ܒ̈ܝܫ̈ܬܐ ܗ̈ܠ ܕܠܐ ܩܛ̈ܠܘ ܒ̈ܡܟ̈ܬ̈ܐ ܗ̈ܠܝܢ ܘܠܐ ܬܒ̈ܘ ܡܢ ܥ̈ܒ̈ܕ̈ܐ ܕܐ̈ܝ̈ܕ̈ܝܗܘܢ ܕܠܐ ܢܣ̈ܓ̈ܕܘܢ ܠ̈ܫ̈ܝ̈ܕ̈ܐ ܘ̈ܠ̈ܨ̈ܠ̈ܡ̈ܐ ܕ̈ܕ̈ܗ̈ܒ̈ܐ ܘ̈ܕ̈ܟ̈ܣ̈ܦ̈ܐ ܘ̈ܕ̈ܢ̈ܚ̈ܫ̈ܐ ܘ̈ܕ̈ܐ̈ܒ̈ܢ̈ܐ ܘ̈ܕ̈ܥ̈ܨ̈ܐ ܕ̈ܠ̈ܐ ܝ̈ܟ̈ܠ̈ܝܢ ܠ̈ܡ̈ܚ̈ܙ̈ܐ ܘ̈ܠ̈ܡ̈ܫ̈ܡ̈ܥ̈ ܘ̈ܠ̈ܡ̈ܗ̈ܠ̈ܟ̈ ܐ̈ܦ̈ ܠ̈ܐ ܝ̈ܟ̈ܠ̈ܝܢ ܐ̈ܢ̈ܝ̈ ❖ 20 ܘ̈ܠ̈ܐ ܬܒ̈ܘ ܡ̈ܢ ܩ̈ܛ̈ܠ̈ܝ̈ܗ̈ܘܢ ❖ ❖ ❖

5 Καὶ ὁ ἄγγελος, ὃν εἶδον ἑστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἦρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν δεξιὰν εἰς τὸν οὐρανόν, 6 Καὶ ὤμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ὃς ἔκτισεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι χρόνος οὐκέτι ἔσται, 7 Ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ ἑβδόμου ἀγγέλου, ὅταν μέλλῃ σαλπίζειν, καὶ ἐτελέσθη τὸ μυστήριον τοῦ θεοῦ, ὡς εὐηγγέλισεν τοὺς ἑαυτοῦ δούλους τοὺς προφήτας. 8 Καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πάλιν λαλοῦσαν μετ' ἐμοῦ καὶ λέγουσαν· Ὕπαγε λάβε τὸ βιβλαρίδιον τὸ ἠνεῳγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἑστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. 9 Καὶ ἀπῆλθα πρὸς τὸν ἄγγελον, λέγων αὐτῷ δοῦναί μοι τὸ βιβλαρίδιον. Καὶ λέγει μοι· Λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό, καὶ πικρανεῖ σου τὴν κοιλίαν, ἀλλ' ἐν τῷ στόματί σου ἔσται γλυκὺ ὡς μέλι. 10 Καὶ ἔλαβον τὸ βιβλαρίδιον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου καὶ κατέφαγον αὐτό, καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυκύ· καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό, ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου. 11 Καὶ λέγουσίν μοι· Δεῖ σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς καὶ ἔθνεσιν καὶ γλώσσαις καὶ βασιλεῦσιν πολλοῖς.

ΚΕΦ. ια'.

1 ΚΑΙ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ, λέγων· Ἔγειρε καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ.

5 Et angelum quem vidi stantem supra mare et supra terram, levavit manum suam ad cælum, 6 Et juravit per viventem in sæcula sæculorum, qui creavit cælum et ea quæ in illo sunt, et terram et ea quæ in ea sunt, et mare et ea quæ in eo sunt, quia tempus amplius non erit, 7 Sed in diebus vocis septimi angeli, cum cœperit tuba canere, et consummabitur mysterium Dei, sicut evangelizavit per servos suos prophetas. 8 Et vox quam audivi dicentem de cælo iterum loquentem mecum dicentem: Vade, accipe librum apertum de manu angeli stantis supra mare et supra terram. 9 Et abii ad angelum, dicens ei ut daret mihi librum. Et dicit mihi: Accipe et devora eum: et faciet amaricare ventrem tuum, sed in ore tuo erit dulce tamquam mel. 10 Et accepi librum de manu angeli, et devoravi eum: et erat in ore meo tamquam mel dulce: et cum devorassem eum, amaricatus est venter meus. 11 Et dicunt mihi: Oportet te iterum prophetare populis et gentibus et linguis et regibus multis.

CAPUT XI.

1 Et datus est mihi calamus similis virgæ, dicens: Surge et metire templum Dei et altare et adorantes in eo.

2 Καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξωθεν καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσῃς, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν πατήσουσιν μῆνας τεσσεράκοντα δύο. 3 Καὶ δώσω τοῖς δυσὶν μάρτυσίν μου, καὶ προφητεύσουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα περιβεβλημένοι σάκκους. 4 Οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι καὶ αἱ δύο λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου τῆς γῆς ἑστῶτες. 5 Καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει ἀδικῆσαι, πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν καὶ κατεσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ εἴ τις θελήσῃ αὐτοὺς ἀδικῆσαι, οὕτως δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι. 6 Οὗτοι ἔχουσιν ἐξουσίαν κλεῖσαι τὸν οὐρανόν, ἵνα μὴ ὑετὸς βρέχῃ τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας αὐτῶν, καὶ ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων στρέφειν αὐτὰ εἰς αἷμα καὶ πατάξαι τὴν γῆν ἐν πάσῃ πληγῇ ὁσάκις ἐὰν θελήσωσιν. 7 Καὶ ὅταν τελέσωσιν τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιήσει μετ' αὐτῶν πόλεμον καὶ νικήσει αὐτοὺς καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς. 8 Καὶ τὸ πτῶμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἥτις καλεῖται πνευματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ Κύριος αὐτῶν ἐσταυρώθη. 9 Καὶ βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν τὸ πτῶμα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἥμισυ, καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν οὐκ ἀφίουσιν τεθῆναι εἰς μνῆμα.

2 Atrium autem quod est foris templum eice foras et ne metiaris illud, quoniam datum est gentibus, et civitatem sanctam calcabunt mensibus quadraginta duobus. 3 Et dabo duobus testibus meis, et prophetabunt diebus mille ducentis sexaginta amicti saccos. 4 Hi sunt duo olivæ et duo candelabra in conspectu Domini terræ stantes. 5 Et si quis eos voluerit nocere, ignis exiet de ore ipsorum et devorabit inimicos eorum : et si quis voluerit eos lædere, sic oportet eum occidi. 6 Hi habent potestatem cludendi cælum, ne pluat diebus prophetiæ ipsorum, et potestatem habent super aquas convertendi eas in sanguinem et percutere terram omni plaga quotienscumque voluerint. 7 Et cum finierint testimonium suum, bestia quæ ascendit de abysso faciet adversus illos bellum et vincet illos et occidet illos. 8 Et corpora eorum in plateis civitatis magnæ, quæ vocatur spiritaliter Sodoma et Ægyptus, ubi et Dominus eorum crucifixus est. 9 Et videbunt de populis et tribubus et linguis et gentibus corpora eorum per tres dies et dimidium, et corpora eorum non sinunt poni in monumentis.

10 Καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν ἐπ' αὐτοῖς καὶ εὐφραίνονται, καὶ δῶρα πέμπουσιν ἀλλήλοις, ὅτι οὗτοι οἱ δύο προφῆται ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. 11 Καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἥμισυ πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ θεοῦ εἰσῆλθεν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἐπέπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς. 12 Καὶ ἤκουσαν φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν αὐτοῖς· Ἀνάβατε ὧδε· καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἐθεώρησαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν, 13 Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως ἔπεσεν, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτά, καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ. 14 Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν· ἰδοὺ ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχύ, 15 Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ, λέγοντες· Ἐγένετο ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. 16 Καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, οἳ κάθηνται ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν, ἔπεσαν ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ, 17 Λέγοντες· Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν, καὶ ὅτι εἴληφας τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην καὶ ἐβασίλευσας,

10 Et inhabitantes terram gaudebunt super illis et jocundabuntur et munera mittent invicem, quoniam hi duo prophetæ cruciaverunt eos qui habitant super terram. 11 Et post dies tres et dimidium spiritus vitæ a Deo intravit in eos, et steterunt super pedes suos, et timor magnus cecidit super eos qui viderunt eos. 12 Et audierunt vocem magnam de cælo dicentem illis: Ascendite huc: et ascenderunt in cælum in nube, et viderunt illos inimici eorum. 13 Et in illa hora factus est terræ motus magnus, et decima pars civitatis cecidit, et occisi sunt in terræ motu nomina hominum septem milia, et reliqui in timorem sunt missi et dederunt gloriam Deo cæli. 14 Væ secundum abiit: et ecce væ tertium veniet cito. 15 Et septimus angelus tuba cecinit, et factæ sunt voces magnæ in cælo dicentes: Factum est regnum hujus mundi Domini nostri et Christi ejus, et regnabit in sæcula sæculorum. 16 Et viginti quattuor seniores, qui in conspectu Dei sedent in sedibus suis, ceciderunt in facies suas et adoraverunt Deum 17 Dicentes: Gratias tibi agimus, Domine Deus omnipotens, qui es et qui eras, qui accepisti virtutem tuam magnam et regnasti,

18 Καὶ τὰ ἔθνη ὠργισθησαν, καὶ ἦλθεν
ἡ ὀργή σου καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν
κριθῆναι καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς
δούλοις σου τοῖς προφήταις καὶ τοῖς
ἁγίοις καὶ τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά
σου, τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλοις, καὶ
διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν.
19 Καὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ ὁ ἐν τῷ
οὐρανῷ, καὶ ὤφθη ἡ κιβωτὸς τῆς δια-
θήκης αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ἐγέ-
νοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ
καὶ σεισμὸς καὶ χάλαζα μεγάλη.

ΚΕΦ. ιβ'.

1 ΚΑΙ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ
οὐρανῷ, γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον,
καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς,
καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος
ἀστέρων δώδεκα, 2 Καὶ ἐν γαστρὶ
ἔχουσα, καὶ κράζει ὠδίνουσα καὶ βασα-
νιζομένη τεκεῖν. 3 Καὶ ὤφθη ἄλλο
σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ δράκων
πυρρὸς μέγας, ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ
κέρατα δέκα καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ
ἑπτὰ διαδήματα, 4 Καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ
σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ
οὐρανοῦ, καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν.
Καὶ ὁ δράκων ἕστηκεν ἐνώπιον τῆς
γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα ὅταν
τέκῃ τὸ τέκνον αὐτῆς καταφάγῃ. 5 Καὶ
ἔτεκεν υἱὸν ἄρσεν, ὃς μέλλει ποιμαίνειν
πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ
ἡρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν
θεὸν καὶ πρὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ.

18 Et iratæ sunt gentes, et advenit ira
tua et tempus mortuorum judicari et
reddere mercedem servis tuis, pro-
phetis et sanctis et timentibus nomen
tuum, pusillis et magnis, et exterminandi eos qui corruperunt terram.
19 Et apertum est templum Dei in
cælo, et visa est arca testamenti ejus
in templo ejus, et facta sunt fulgora
et voces et terræ motus et grando
magna.

CAPUT XII.

1 Et signum magnum paruit in
cælo, mulier amicta sole, et luna sub
pedibus ejus, et in capite ejus corona
stellarum duodecim, 2 Et in utero
habens et clamans parturiens, et
cruciatur ut pariat. 3 Et visum est
aliud signum in cælo, et ecce draco
magnus rufus, habens capita septem
et cornua decem, et in capitibus suis
septem diademata, 4 Et cauda ejus
trahebat tertiam partem stellarum
cæli, et misit eas in terram. Et
draco stetit ante mulierem quæ erat
paritura, ut cum peperisset filium ejus
devoraret. 5 Et peperit filium mas-
culum, qui recturus erat omnes gentes
in virga ferrea: et raptus est filius
ejus ad Deum et ad thronum ejus.

6 Καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει ἐκεῖ τόπον ἡτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέφουσιν αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα. 7 Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος. Καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησεν καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, 8 Καὶ οὐκ ἴσχυσαν, οὐδὲ τόπος εὑρέθη αὐτῶν ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ. 9 Καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος διάβολος καὶ ὁ σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν. 10 Καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν· Ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐβλήθη ὁ κατήγωρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός. 11 Καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν, καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου. 12 Διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε, οὐρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες· οὐαὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ὅτι κατέβη ὁ διάβολος πρὸς ὑμᾶς ἔχων θυμὸν μέγαν, εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει. 13 Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξεν τὴν γυναῖκα ἥτις ἔτεκεν τὸν ἄρσενα.

6 ܘܗܝܬ ܐܢܬܬܐ ܕܪܡܬ ܠܡܕܒܪܐ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܬܪ ܕܡܙܕܡܢ ܡܢ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܕܢܬܪܥܘܢ ܬܡܢ ܝܘܡ ܐܠܦ ܘܬܠܬ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܣܪ ܫܬܝܢ. 7 ܘܗܘܐ ܩܪܒܐ ܒܫܡܝܐ ܡܝܟܐܝܠ ܘܡܠܐܟܘܗܝ ܕܢܬܩܪܒܘܢ ܥܡ ܬܢܝܢܐ ܘܬܢܝܢܐ ܘܡܠܐܟܘܗܝ ܕܢܬܩܪܒܘܢ. 8 ܘܠܐ ܫܠܛ ܘܠܐ ܐܫܬܟܚ ܐܬܪ ܠܗܘܢ ܒܫܡܝܐ. 9 ܘܐܬܪܡܝ ܬܢܝܢܐ ܪܒܐ ܚܘܝܐ ܩܕܡܝܐ ܕܡܬܩܪܐ ܕܝܐܒܘܠܘܣ ܘܣܛܢܐ ܕܡܫܕܐ ܠܟܠ ܫܪܪܐ ܐܬܪܡܝ ܠܐܪܥܐ ܘܡܠܐܟܘܗܝ ܕܥܡܗ ܐܬܪܡܝ. 10 ܘܫܡܥܬ ܩܠܐ ܪܒܐ ܕܡܢ ܫܡܝܐ ܕܐܡܪ ܗܫܐ ܗܘܬ ܦܘܪܩܢܐ ܘܚܝܠܐ ܘܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܢ ܘܫܘܠܛܢ ܕܡܫܝܚܗ ܕܐܬܪܡܝ ܠܐ ܡܫܬܕܐ ܕܡܬܩܪܐ ܠܗ ܩܕܡ ܐܠܗܢ ܝܘܡܡܐ ܘܠܠܝܐ. 11 ܘܗܢܘܢ ܢܨܚܘ ܠܗ ܒܕܡܐ ܕܐܡܪܐ ܘܒܡܠܬܐ ܕܣܗܕܘܬܗܘܢ ܘܠܐ ܪܚܡܘ ܢܦܫܗܘܢ ܥܕ ܡܘܬܐ. 12 ܥܠ ܗܕܐ ܗܘ ܒܫܡܝܐ ܘܐܢܘܢ ܕܫܪܝܢ ܒܗܘܢ ܘܐܝ ܠܟ ܐܪܥܐ ܘܝܡܐ ܕܢܚܬ ܐܠܝܟ ܐܒܠܝܣ ܒܚܡܬܐ ܪܒܬܐ ܕܝܕܥ ܕܙܥܘܪ ܙܒܢܗ ܠܗ. 13 ܘܟܕ ܚܙܐ ܕܐܬܪܡܝ ܕܐܬܪܡܝ ܠܐܪܥܐ ܪܕܦ ܐܬܪ ܐܢܬܬܐ ܕܝܠܕܬ ܠܕܟܪܐ.

6 Et mulier fugit in solitudinem, ubi habet locum paratum a Deo, ut ibi pascant illam diebus mille ducentis sexaginta. 7 Et factum est prœlium in cælo, Michael et angeli ejus prœliabantur cum dracone: et draco pugnabat et angeli ejus, 8 Et non valuerunt, neque locus inventus est amplius eorum in cælo. 9 Et projectus est draco ille magnus, serpens antiquus, qui vocatur dialolus et Satanas, qui seducet universum orbem, projectus est in terram, et angeli ejus cum illo missi sunt. 10 Et audivi vocem magnam in cælo dicentem: Nunc facta est salus et virtus et regnum Domini nostri et potestas Christi ejus, quia projectus est accusator fratrum nostrorum, qui accusabat illos ante conspectum Domini nostri die ac nocte. 11 Et ipsi vicerunt illum propter sanguinem Agni et propter verbum testimonii sui, et non dilexerunt animam suam usque ad mortem. 12 Propterea lætamini, cæli et qui habitatis in eis: væ terræ et mari, quia descendit diabolus ad vos habens iram magnam, sciens quod modicum tempus habet. 13 Et postquam vidit draco quod projectus est in terram, et persecutus est mulierem quæ peperit masculum.

12 Καὶ ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ αἱ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἥμισυ καιροῦ ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως. 15 Καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὀπίσω τῆς γυναικὸς ὕδωρ ὡς ποταμόν, ἵνα αὐτὴν ποταμοφόρητον ποιήσῃ. 16 Καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ γυναικί, καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς καὶ κατέπιεν τὸν ποταμὸν ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. 17 Καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ τῇ γυναικὶ καὶ ἀπῆλθεν ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ 18 Καὶ ἐστάθην ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης.

ΚΕΦ. ιγ΄.

1 ΚΑΙ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης θηρίον ἀναβαῖνον, ἔχον κέρατα δέκα καὶ κεφαλὰς ἑπτά, καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὀνόματα βλασφημίας. 2 Καὶ τὸ θηρίον ὃ εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρκου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λέοντος· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ καὶ ἐξουσίαν μεγάλην. 3 Καὶ μίαν ἐκ τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσφαγμένην εἰς θάνατον, καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐθεραπεύθη. Καὶ ἐθαύμασεν ὅλη ἡ γῆ ὀπίσω τοῦ θηρίου,

14 Et datæ sunt mulieri duæ alæ aquilæ magnæ, ut volaret in desertum in locum suum, ubi alitur per tempus et tempora et dimidium temporis a facie serpentis. 15 Et misit serpens ex ore suo post mulierem aquam tamquam flumen, ut eam faceret trahi a flumine. 16 Et adjuvit terra mulierem, et aperuit terra os suum et absorbuit flumen quod misit draco de ore suo. 17 Et iratus est draco in mulierem, et abiit facere prœlium cum reliquis de semine ejus, qui custodiunt mandata Dei et qui habent testimonium Jesu. 18 Et stetit super arenam maris.

CAPUT XIII.

1 Et vidi de mare bestiam ascendentem et habentem capita septem et cornua decem, et super cornua ejus decem diademata, et super capita ejus nomina blasphemiæ. 2 Et bestiam quam vidi, similis erat pardo, et pedes ejus sicut ursi, et os ejus sicut os leonis. Et dedit illi draco virtutem suam et potestatem magnam. 3 Et unum de capitibus suis quasi occisum in mortem, et plaga mortis ejus curata est. Et ammirata est universa terra post bestiam,

4 Καὶ προσεκύνησαν τῷ δράκοντι, ὅτι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν τῷ θηρίῳ, καὶ προσεκύνησαν τῷ θηρίῳ λέγοντες· Τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ, καὶ τίς δύναται πολεμῆσαι μετ' αὐτοῦ; 5 Καὶ ἐδόθη αὐτῷ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφημίας, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ποιῆσαι μῆνας τεσσεράκοντα δύο. 6 Καὶ ἤνοιξεν τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίας πρὸς τὸν θεόν, βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνοῦντας. 7 Καὶ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν ἁγίων καὶ νικῆσαι αὐτούς, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν καὶ λαὸν καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος. 8 Καὶ προσκυνήσουσιν αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, οὗ οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου τοῦ ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. 9 Εἴ τις ἔχει οὖς, ἀκουσάτω. 10 Εἴ τις εἰς αἰχμαλωσίαν [ὑπάγει,] εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει· εἴ τις ἐν μαχαίρῃ ἀποκτενεῖ, δεῖ αὐτὸν ἐν μαχαίρῃ ἀποκτανθῆναι. Ὧδέ ἐστιν ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων. 11 Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχεν κέρατα δύο ὅμοια ἀρνίῳ καὶ ἐλάλει ὡς δράκων. 12 Καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ποιεῖ ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ ποιεῖ τὴν γῆν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας ἵνα προσκυνήσουσιν τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, οὗ θεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ.

ܟܬܒ

4 ܘܣܓܕܘ ܠܬܢܝܢܐ ܕܝܗܒ ܫܘܠܛܢܐ ܠܚܝܘܬܐ ܘܣܓܕܘ ܠܚܝܘܬܐ ܐܡܪܝܢ ܡܢ ܕܡܝܐ ܠܚܝܘܬܐ ܘܡܢ ܝܟܠ ܠܡܩܪܒ ܥܡܗ ׃ 5 ܘܝܗܒ ܠܗ ܦܘܡ ܡܡܠܠ ܪܒܪܒܢ ܘܓܕܦ ܘܝܗܒ ܠܗ ܫܘܠܛܢ ܠܡܥܒܕ ܝܪܚ ܬܪܬܝܢ ׃ 6 ܘܦܬܚ ܦܘܡܗ ܠܓܕܦ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܠܡܓܕܦ ܫܡܗ ܘܡܫܟܢܬܗ ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܒܫܡܝܐ ׃ 7 ܘܝܗܒ ܠܗ ܠܡܥܒܕ ܩܪܒܐ ܥܡ ܩܕܝܫܐ ܘܠܡܬܠ ܒܗܘܢ ܘܝܗܒ ܠܗ ܫܘܠܛܢ ܥܠ ܟܠ ܫܒܛ ܘܠܥܡ ܘܠܫܢ ܘܠܥܡܡ ׃ 8 ܘܣܓܕܘ ܠܗ ܟܠ ܕܝܬܒܝܢ ܥܠ ܐܪܥܐ ܕܠܐ ܟܬܝܒ ܫܡܗ ܒܣܦܪ ܚܝܐ ܕܐܡܪܐ ܕܐܬܕܒܚ ܡܢ ܫܪܝ ܥܠܡܐ ׃ 9 ܐܢ ܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢ ܢܫܡܥ ׃ 10 ܐܢ ܕܒܫܒܝ ܠܫܒܝ ܢܗܠܟ ׃ ܐܢ ܒܣܝܦܐ ܢܩܛܠ ܒܣܝܦܐ ܢܬܩܛܠ ׃ ܗܪ ܡܕܡ ܕܨܒܪܐ ܘܗܝܡܢܘܬܐ ܕܩܕܝܫܐ ׃ 11 ܘܚܙܝܬ ܚܝܘܬܐ ܐܚܪܬܐ ܣܠܩܬ ܡܢ ܐܪܥܐ ܘܬܪܝܢ ܩܪܢܝܗ ܗܘ ܕܡܝܢ ܠܐܪܝܐ ܘܡܡܠܠ ܐܝܟ ܬܢܝܢܐ ׃ 12 ܘܟܠ ܫܘܠܛܢ ܩܕܡܝܬܐ ܕܟܠ ܥܒܕ ܩܕܡܘܗܝ ܘܥܒܕ ܐܪܥܐ ܘܟܠ ܕܝܬܒܝ ܒܗ ܕܢܣܓܕܘ ܠܚܝܘܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܕܐܬܐܣܝ ܡܟܘܬܗ ׃

4 Et adoraverunt draconem, quia dedit potestatem bestiæ, et adoraverunt bestiam dicentes: Quis similis bestiæ, et quis poterit pugnare cum ea? 5 Et datum est ei os loquens magna blasphemiæ, et data est illi potestas facere menses XLII. 6 Et aperuit os suum in blasphemia ad Deum, blasphemare nomen ejus et tabernaculum ejus et eos qui in cælo habitant. 7 Et datum est illi bellum facere cum sanctis et vincere illos, et data est ei potestas in omnem tribum et populum et linguam et gentem. 8 Et adorabunt eum omnes qui habitant terram, quorum non sunt scripta nomina in libro vitæ Agni qui occisus est ab origine mundi. 9 Si quis habet aurem, audiat. 10 Qui in captivitatem [duxerit], vadit in captivitatem: qui in gladio occiderit, oportet eum gladio occidi. Hic est patientia et fides sanctorum. 11 Et vidi aliam bestiam ascendentem de terra, et habebat cornua duo similia Agni et loquebatur sicut draco. 12 Et potestatem prioris bestiæ omnem faciebat in conspectu ejus. Et fecit terram et habitantes in eam adorare bestiam primam, cujus curata est plaga mortis.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ, ιγ', ιδ'.

13 Καὶ ποιεῖ σημεῖα μεγάλα, ἵνα καὶ πῦρ ποιῇ καταβαίνειν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. 14 Καὶ πλανᾷ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὰ σημεῖα ἃ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου, λέγων τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ, ὃς ἔχει τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρης καὶ ἔζησεν. 15 Καὶ ἐδόθη αὐτῷ δοῦναι πνεῦμα τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου, ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου, καὶ ποιήσῃ ὅσοι ἐὰν μὴ προσκυνήσουσιν τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου ἀποκταν θῶσιν. 16 Καὶ ποιεῖ πάντας, τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτωχούς, καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους, ἵνα δῶσιν αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς ἢ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν, 17 Ἵνα μή τις δύνηται ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι εἰ μὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. 18 Ὧδε ἡ σοφία ἐστίν. Ὁ ἔχων νοῦν ψηφισάτω τὸν ἀριθμὸν τοῦ θηρίου· ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρωπου ἐστίν. Καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ χξϛ'.

ΚΕΦ. ιδ'.

1 ΚΑΙ ἴδον, καὶ ἰδοὺ τὸ ἀρνίον ἑστὸς ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες ἔχουσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν ωετώπων αὐτῶν.

❖ ⲙⲍ ❖ ⲙⲏ ❖

13 ⲙⲛⲧⲉ ⲓⲛⲁⲓ ⲛⲓⲥⲏⲙⲉⲓⲟⲛ ⲛⲓⲙ ⲉⲧⲟⲩⲁⲁⲡ ⲉⲧⲃⲉ ⲡⲓⲣⲱ ⲉⲧⲃⲁⲗ ⲉϩⲣⲁⲓ ⲉⲡⲓ ⲛⲓⲃⲁⲗ ⲉⲃⲟⲗ ⲙⲡⲉ ⲉⲡⲓ ⲧⲕⲁⲓ ⲉⲃⲟⲗ ⲛⲓⲣⲱⲙⲉ ⲛⲓⲙ. 14 ⲙⲛⲧⲁⲩ ⲥⲁⲛⲁⲡⲗⲁⲛⲁ ⲛⲓⲣⲱⲙⲉ ⲉⲧⲟⲩⲁⲓⲕⲱⲛⲓ ⲉⲡⲓ ⲧⲕⲁⲓ ⲉⲃⲟⲗ ⲙⲡⲉ ⲉⲡⲓ ⲛⲓⲙⲉⲓⲟⲛ ⲉⲧⲁⲩⲥⲱⲡⲉ ⲉⲃⲟⲗ ⲉⲧⲁⲩⲧⲁⲗⲟ ⲉⲣⲁⲧⲟⲩ

2 Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης, καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα ὡς κιθαρῳδῶν κιθαριζόντων ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν· 3 Καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων· καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο μαθεῖν τὴν ᾠδὴν εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τεσσεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες, οἱ ἠγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς. 4 Οὗτοί εἰσιν οἳ μετὰ γυναικῶν οὐκ ἐμολύνθησαν· παρθένοι γάρ εἰσιν. Οὗτοι οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ ἀρνίῳ ὅπου ἂν ὑπάγῃ. Οὗτοι ἠγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀπαρχὴ τῷ θεῷ καὶ τῷ ἀρνίῳ, 5 Καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν οὐχ εὑρέθη ψεῦδος· ἄμωμοι γάρ εἰσιν. 6 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον πετόμενον ἐν μεσουρανήματι, ἔχοντα εὐαγγέλιον αἰώνιον εὐαγγελίσαι ἐπὶ τοὺς καθημένους ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ λαόν, 7 Λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· Φοβήθητε τὸν θεὸν καὶ δότε αὐτῷ δόξαν, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ, καὶ προσκυνήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πηγὰς ὑδάτων. 8 Καὶ ἄλλος ἄγγελος δεύτερος ἠκολούθησεν λέγων· Ἔπεσεν ἔπεσεν Βαβυλὼν μεγάλη, ἡ ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πεπότικεν πάντα τὰ ἔθνη.

2 ܘܫܡܥܬ ܩܠܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܐܝܟ ܩܠ ܡܝ̈ܐ ܣܓ̈ܝܐ ܘܐܝܟ ܩܠ ܪܥܡܐ ܪܒܐ ܘܩܠܐ ܕܫܡܥܬ ܐܝܟ ܩܠ ܟܢ̈ܪܐ ܕܡܟܢܝܢ ܒܟܢ̈ܪܗܘܢ : 3 ܘܫܪܝܢ ܫܘܒܚܬܐ ܚܕܬܐ ܩܕܡ ܟܘܪܣܝܐ ܘܩܕܡ ܐܪܒܥ ܚܝ̈ܐ ܘܩܫ̈ܝܫ̈ܐ ܘܠܐ ܡܢ ܐܢܫ ܝܟܠ ܠܡܐܡܪ ܫܘܒܚܬܐ ܐܠܐ ܗܢܘܢ ܡܐܐ ܐܪܒܥܝܢ ܘܐܪܒܥ ܐܠܦ̈ܐ ܕܐܬܩܢܝ ܡܢ ܐܪܥܐ : 4 ܗܠܝܢ ܗܢ ܕܠܐ ܐܬܛܢܦܘ ܥܡ ܢܫ̈ܐ ܕܒܬ̈ܘܠ ܗܢ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܕܐܙܠ ܒܬܪ ܐܪܢܝܐ ܐܝܟ ܕܐܢ ܐܙܠ ܠܐ ܢܬܒܥ ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܕܐܬܩܢܝ ܡܢ ܒܢ̈ܝ ܐܢܫ ܒܟܘܪܝܐ ܠܐܠܗܐ ܘܠܐܪܢܝܐ : 5 ܘܒܦܘܡܗܘܢ ܠܐ ܐܫܟܚ ܣܪܚܐ ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܥܠܬܐ ܩܕܡ ܟܘܪܣܝܐ ܕܐܠܗܐ ܘܩܕܡ ܟܠ ܥܡܡ̈ܐ ܘܫܒ̈ܛ̈ܐ ܘܠܫ̈ܢ̈ܐ ܘܥܡ̈ܡ̈ܐ : 6 ܘܚܙܝܬ ܐܚܪܢܐ ܡܠܐܟܐ ܕܦܪܚ ܒܡܨܥ ܫܡܝܐ ܘܠܗ ܒܫܪܪܐ ܠܡܒܫܪ ܠܝܬܒ̈ܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ܘܥܠ ܟܠ ܥܡܡ̈ܐ ܘܫܒ̈ܛ̈ܐ ܘܠܫ̈ܢ̈ܐ ܘܥܡ̈ܡ̈ܐ : 7 ܐܡܪ ܒܩܠ ܪܡ̈ܐ ܕܚܠܬ ܠܐܠܗܐ ܘܗܒ ܠܗ ܫܘܒܚܐ ܕܐܬܐ ܫܥܬ ܕܝܢܗ ܘܣܓܕ ܠܡܢ ܕܥܒܕ ܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ ܘܝܡܐ ܘܡ̈ܝ̈ܐ ܕܡ̈ܝ̈ܐ : 8 ܘܐܚܪܢܐ ܡܠܐܟܐ ܬܪܝܢ ܐܬܛܪ ܘܐܡܪ ܢܦܠ ܢܦܠ ܒܒܠ ܪܒܬܐ ܗܝ ܕܡܢ ܚܡܪ ܙܢܘܬܗ ܐܫܩܬ ܟܠ ܥܡܡ̈ܐ :

2 Et audivi vocem de cælo tamquam vocem aquarum multarum et tamquam vocem tonitrui magni, et vocem quam audivi sicut citharœdorum citharizantium in citharis suis. 3 Et cantabant quasi canticum novum ante sedem et ante quattuor animalia et seniores: et nemo poterat dicere canticum nisi illa centum quadraginta quattuor milia, qui empti sunt de terra. 4 Hi sunt qui cum mulieribus non sunt coinquinati: virgines enim sunt. Hi qui sequuntur Agnum quocumque abierit. Hi empti sunt ex omnibus primitiæ Deo et Agno, 5 Et in ore ipsorum non est inventum mendacium; sine macula sunt. 6 Et vidi alterum angelum volantem per medium cælum, habentem evangelium æternum, ut evangelizaret sedentibus super terram et super omnem gentem et tribum et linguam et populum, 7 Dicentem magna voce: Timete Deum et date illi honorem, quia venit hora judicii ejus, et adorate eum qui fecit cælum et terram et mare et fontes aquarum. 8 Et alius angelus secutus est dicens: Cecidit cecidit Babylon illa magna, quæ a vino iræ fornicationis suæ potionavit omnes gentes.

9 Καὶ ἄλλος ἄγγελος τρίτος ἠκολούθησεν αὐτοῖς λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· Εἴ τις προσκυνεῖ τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ λαμβάνει χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἢ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, 10 Καὶ αὐτὸς πίεται ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ κεκερασμένου ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ βασανισθήσεται ἐν πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον ἀγγέλων ἁγίων καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου. 11 Καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασανισμοῦ αὐτῶν εἰς αἰῶνας αἰώνων ἀναβαίνει, καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς οἱ προσκυνοῦντες τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ εἴ τις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ· 12 Ὧδε ἡ ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν, οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ τὴν πίστιν Ἰησοῦ. 13 Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης· Γράψον· Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπάρτι. Ναί, λέγει τὸ πνεῦμα, ἵνα ἀναπαήσονται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ γὰρ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν. 14 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ νεφέλη λευκή, καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλην καθήμενον ὅμοιον υἱὸν ἀνθρώπου, ἔχων ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὀξύ. 15 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ, κράζων ἐν φωνῇ μεγάλῃ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῆς νεφέλης· Πέμψον τὸ δρέπανόν σου καὶ θέρισον, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα θερίσαι, ὅτι ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς. 16 Καὶ ἔβαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῆς νεφέλης τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ.

9 ܘܐܬܐ ܡܠܐܟ ܬܠܝܬܝ ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܕܐܡܪ ܒܩܠ ܪܡ ܐܢ ܡܢ ܕܣܓܕ ܠܚܝܬܐ ܘܠܨܠܡܗ ܘܩܒܠ ܫܘܡ ܒܓܒܝܗ ܐܘ ܒܐܝܕܗ ܗܘ ܢܫܬܐ ܡܢ ܚܡܪܐ ܕܚܡܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܡܙܓ ܒܟܣܐ ܕܪܓܙܗ ܘܢܬܥܢܫ ܒܢܘܪܐ ܘܒܟܒܪܝܬܐ ܩܕܡ ܡܠܐܟܐ ܩܕܝܫܐ ܘܩܕܡ ܢܘܪܐ ܕܐܓܢܝ ܘܬܗܘ ܒܥܝܢ ܕܡܫܬܥܒܕ ܥܠ ܟܠ ܡܢ ܕܣܓܕ ܠܚܝܬܐ ܘܠܨܠܡܗ ܘܩܒܠ ܫܘܡ ܒܓܒܝܗ ܐܘ ܒܐܝܕܗ ܘܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܠܐ ܢܣܬܠܩ ܕܟܝܢ ܕܥܠܗ ܘܠܐ ܢܫܪܐ ܠܗ ܢܝܚܐ ܠܝܘܡ ܘܠܠܝܠܝ

17 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον ὀξύ· 18 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός, καὶ ἐφώνησεν φωνῇ μεγάλῃ τῷ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὀξὺ λέγων· Πέμψον σου τὸ δρέπανον τὸ ὀξὺ καὶ τρύγησον τοὺς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, ὅτι ἤκμασαν αἱ σταφυλαὶ αὐτῆς. 19 Καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐτρύγησεν τὴν ἄμπελον τῆς γῆς καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τὸν μέγαν. 20 Καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἔξωθεν τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων, ἀπὸ σταδίων χιλίων ἑξακοσίων.

ΚΕΦ. ιε'.

1 ΚΑΙ ἴδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυμαστόν, ἀγγέλους ἑπτὰ ἔχοντας πληγὰς ἑπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ θεοῦ. 2 Καὶ ἴδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην πυρί, καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἑστῶτας ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας κιθάρας τοῦ θεοῦ. 3 Καὶ ᾄδουσιν τὴν ᾠδὴν Μωϋσέως τοῦ δούλου τοῦ θεοῦ καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ ἀρνίου, λέγοντες· Μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, Κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ· δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοί σου, ὁ βασιλεὺς τῶν ἐθνῶν·

17 Et alius angelus exivit de templo quod est in cælo, habens et ipse falcem acutam: 18 Et alius angelus [exivit] de altari, qui habet potestatem supra ignem, et clamavit voce magna [ad eum] qui habet falcem acutam, dicens: Mitte falcem tuam acutam et vindemia botrus vineæ terræ, quoniam maturæ sunt uvæ ejus. 19 Et misit angelus falcem suam in terram, et vindemiavit vineam terræ et misit in lacum iræ Dei magnum. 20 Et calcatus est lacus extra civitatem, et exivit sanguis de lacu usque ad frenos equorum per stadia mille sexcenta.

CAPUT XV.

1 Et vidi aliud signum in cælo magnum et mirabile, angelos septem habentes plagas septem novissimas, quoniam in illis consummata est ira Dei. 2 Et vidi tamquam mare vitreum mixtum igne, et eos qui vicerunt bestiam et imaginem illius et numerum nominis ejus, stantes super mare vitreum, habentes citharas Dei 3 Et cantantes canticum Moysi servi Dei et canticum Agni, dicentes: Magna et mirabilia [sunt] opera tua, Domine Deus omnipotens: justæ et veræ viæ tuæ, Rex cælorum:

4 Τίς οὐ μὴ φοβηθῇ [σε], Κύριε, καὶ δοξάσει τὸ ὄνομά σου; ὅτι μόνος ὅσιος, ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἥξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐφανερώθησαν. 5 Καὶ μετὰ ταῦτα ἴδον, καὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ, 6 Καὶ ἐξῆλθον οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς ἐκ τοῦ ναοῦ, ἐνδεδυμένοι λίνον καθαρὸν λαμπρὸν καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας χρυσᾶς, 7 Καὶ ἓν ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκεν τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. 8 Καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων.

ΚΕΦ. ις'.

1 ΚΑΙ ἤκουσα μεγάλης φωνῆς ἐκ τοῦ ναοῦ λεγούσης τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις· Ὑπάγετε καὶ ἐκχέετε τὰς ἑπτὰ φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ εἰς τὴν γῆν. 2 Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος καὶ ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο ἕλκος κακὸν καὶ πονηρὸν ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ.

4 Quis non timebit [te], Domine, et magnificabit nomen tuum? quia solus pius [es], quoniam omnes gentes venient, et adorabunt in conspectu tuo, quoniam judicia tua manifestata sunt. 5 Et post hæc vidi, ecce apertum est templum tabernaculi testimonii in cælo, 6 Et exierunt septem angeli habentes plagas de templo, vestiti lapide mundo candido, et præcincti circa pectora zonis aureis. 7 Et unus ex quattuor animalibus dedit septem angelis septem phialas aureas plenas iracundiæ Dei viventis in sæcula sæculorum. 8 Et impletum est templum fumo a majestate Dei et de virtute ejus, et nemo porterat introire in templum donec consummarentur septem plagæ septem angelorum.

CAPUT XVI.

1 Et audivi vocem magnam de templo dicentem septem angelis: Ite et effundite septem phialas iræ Dei in terram. 2 Et abiit primus et effudit phialam suam in terram, et factum est vulnus sævum ac pessimum in homines qui habebant characterem bestiæ et in eos qui adoraverunt imaginem ejus.

3 Καὶ ὁ δεύτερος [ἄγγελος] ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ ζωῆς ἀπέθανεν, τὰ ἐν τῇ θαλάσσῃ. 4 Καὶ ὁ τρίτος [ἄγγελος] ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων· καὶ ἐγένετο αἷμα. 5 Καὶ ἤκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέγοντος· Δίκαιος εἶ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν, ὁ ὅσιος, ὅτι ταῦτα ἔκρινας, 6 "Οτι αἵματα ἁγίων καὶ προφητῶν ἐξέχεαν, καὶ αἷμα αὐτοῖς ἔδωκας πεῖν· ἄξιοί εἰσιν. 7 Καὶ ἤκουσα τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος· Ναί, Κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις σου. 8 Καὶ ὁ τέταρτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον, καὶ ἐδόθη αὐτῷ καυματίσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐν πυρί. 9 Καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καῦμα μέγα, καὶ ἐβλασφήμησαν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ τοῦ ἔχοντος τὴν ἐξουσίαν ἐπὶ πὰς πληγὰς ταύτας, καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν. 10 Καὶ ὁ πέμπτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου· καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσκοτωμένη, καὶ ἐμασῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου, 11 Καὶ ἐβλασφήμησαν τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν ἑλκῶν αὐτῶν, καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. 12 Καὶ ὁ ἕκτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν Εὐφράτην· καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, ἵνα ἑτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου.

3 Et secundus [angelus] effudit phialam suam in mare, et factus est sanguis tamquam mortui, et omnis anima vivens mortua est in mari. 4 Et tertius effudit phialam suam super flumina et super fontes aquarum, et factus est sanguis. 5 Et audivi angelum aquarum dicentem : Justus es, qui es et qui eras sanctus, quia hæc judicasti : 6 Quia sanguinem sanctorum et prophetarum fuderunt, et sanguinem eis dedisti bibere, ut digni sunt. 7 Et audivi alterum [ab altari] dicens: Etiam, Domine Deus Omnipotens, vera et justa judicia tua. 8 Et quartus effudit phialam suam in solem, et datum est illi æstu afficere homines et igni. 9 Et æstuaverunt homines æstu magno, et blasphemaverunt nomen Dei habentis potestatem super has plagas, neque egerunt pœnitentiam ut darent illi gloriam. 10 Et quintus effudit phialam suam super sedem bestiæ, et factum est regnum ejus tenebrosum, et commanducaverunt linguas suas præ dolore, 11 Et blasphemaverunt Deum cæli præ doloribus et vulneribus suis, et non egerunt pœnitentiam ex operibus suis. 12 Et sextus effudit phialam suam in flumen illud magnum Euphraten, et siccavit aquam ejus, ut præpararetur via regibus ab ortu solis.

٣ وَالثَّانِي سَكَبَ جَامَهُ فِي ٱلْبَحْرِ فَصَارَ دَمًا كَدَمِ مَيِّتٍ، وَكُلُّ نَفْسٍ حَيَّةٍ مَاتَتْ فِي ٱلْبَحْرِ. ٤ وَسَكَبَ ٱلثَّالِثُ جَامَهُ عَلَى ٱلْأَنْهَارِ وَيَنَابِيعِ ٱلْمِيَاهِ فَصَارَتْ دَمًا. ٥ وَسَمِعْتُ مَلَاكَ ٱلْمِيَاهِ يَقُولُ: عَادِلٌ أَنْتَ أَيُّهَا ٱلْكَائِنُ وَٱلَّذِي كَانَ، ٱلْقُدُّوسُ، لِأَنَّكَ قَضَيْتَ بِهٰذَا. ٦ لِأَنَّهُمْ سَفَكُوا دَمَ قِدِّيسِينَ وَأَنْبِيَاءَ، وَدَمًا سَقَيْتَهُمْ إِيَّاهُ. ٧ فَإِنَّهُمْ مُسْتَحِقُّونَ. ٧ وَسَمِعْتُ ٱلْمَذْبَحَ يَقُولُ: نَعَمْ، أَيُّهَا ٱلرَّبُّ ٱلْإِلٰهُ ٱلْقَادِرُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ، حَقٌّ وَعَادِلَةٌ أَحْكَامُكَ. ٨ وَسَكَبَ ٱلرَّابِعُ جَامَهُ عَلَى ٱلشَّمْسِ، فَأُعْطِيَ أَنْ يُحْرِقَ ٱلنَّاسَ بِنَارٍ. ٩ فَٱحْتَرَقَ ٱلنَّاسُ ٱحْتِرَاقًا عَظِيمًا، وَجَدَّفُوا عَلَى ٱسْمِ ٱللهِ ٱلَّذِي لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى هٰذِهِ ٱلضَّرَبَاتِ، وَلَمْ يَتُوبُوا حَتَّى يُعْطُوهُ مَجْدًا. ١٠ وَسَكَبَ ٱلْخَامِسُ جَامَهُ عَلَى كُرْسِيِّ ٱلْوَحْشِ، فَصَارَتْ مَمْلَكَتُهُ مُظْلِمَةً، وَعَضُّوا أَلْسِنَتَهُمْ مِنَ ٱلْوَجَعِ. ١١ وَجَدَّفُوا عَلَى ٱللهِ إِلٰهِ ٱلسَّمَاءِ مِنْ أَوْجَاعِهِمْ وَمِنْ قُرُوحِهِمْ، وَلَمْ يَتُوبُوا عَنْ أَعْمَالِهِمْ. ١٢ وَسَكَبَ ٱلسَّادِسُ جَامَهُ عَلَى ٱلنَّهْرِ ٱلْكَبِيرِ فُرَاتَ، فَيَبِسَ مَاؤُهُ لِكَيْ يُعَدَّ طَرِيقٌ لِمُلُوكِ ٱلْمَشْرِقِ ٱلشَّمْسِ.

13 Καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου πνεύματα τρία ἀκάθαρτα ὡς βάτραχοι· 14 Εἰσὶν γὰρ πνεύματα δαιμονίων ποιοῦντα σημεῖα, ἃ ἐκπορεύεται ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς οἰκουμένης ὅλης, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς ἡμέρας [ἐκείνης] τῆς μεγάλης τοῦ θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. 15 Ἰδοὺ ἔρχομαι ὡς κλέπτης· μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ καὶ βλέπωσιν τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ. 16 Καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἑβραϊστὶ Ἁρμαγεδών. 17 Καὶ ὁ ἕβδομος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἀέρα· καὶ ἐξῆλθεν φωνὴ μεγάλη ἐκ τοῦ ναοῦ ἀπὸ τοῦ θρόνου λέγουσα· Γέγονεν. 18 Καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταί, καὶ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, οἷος οὐκ ἐγένετο ἀφ' οὗ ἄνθρωπος ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς, τηλικοῦτος σεισμὸς οὕτω μέγας. 19 Καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσαν. Καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ θεοῦ δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. 20 Καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγεν, καὶ ὄρη οὐχ εὑρέθησαν. 21 Καὶ χάλαζα μεγάλη ὡς ταλαντιαία καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους· καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν θεὸν ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης, ὅτι μεγάλη ἐστὶν ἡ πληγὴ αὐτῆς σφόδρα.

13 ܘܚܙܝܬ ܡܢ ܦܘܡܗ ܕܬܢܝܢܐ ܘܡܢ ܦܘܡܗ ܕܚܝܘܬܐ ܘܡܢ ܦܘܡܗ ܕܢܒܝܐ ܕܫܩܪܐ ܬܠܬ ܪܘܚܐ ܛܡܝܐ ܕܕܡܝܢ ܠܥܘܪܒܐ ܗܢܘܢ ܪܘܚܐ ܕܫܝܕܐ ܢܣ ܐܬ ܥܠ ܡܠܟܐ ܕܟܠ ܫܘܠܛܢܐ ܕܥܠܡܐ ܕܢܟܢܫ ܐܢܘܢ ܠܩܪܒܐ ܕܝܘܡܐ ܪܒܐ ܕܐܠܗܐ ܟܠ ܡܫܝܚܐ ܗܐ ܐܬܐ ܐܝܟ ܓܢܒܐ ܙܟܝ ܗܘ ܕܢܫܪ ܠܒܘܫܗ ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܥܪܛܠܝ ܘܢܚܙܘܢ ܒܙܥܘܪ ܕܒܘܫܗ ܘܟܢܫ ܠܗܘ ܠܐܬܪܐ ܕܡܬܩܪܐ ܒܥܒܪܝܐ ܗܪܡܓܕܘܢ ܘܫܒܥܐ ܫܦܟ ܐܢܘܢ ܠܦܝܠܬܗ ܕܕܝܠܗ ܒܐܘܝܪܐ ܘܢܦܩ ܩܠܐ ܪܒܐ ܡܢ ܗܝܟܠܐ ܡܢ ܟܘܪܣܝܐ ܕܡܠܐ ܘܐܡܪ ܐܬܥܒܕ ܘܗܘܬ ܒܪܩܐ ܘܩܠܐ ܘܪܥܡܐ ܘܙܥܬܐ ܪܒܬܐ ܗܘܬ ܒܥܠܡܐ ܠܐ ܗܘܬ ܐܝܟ ܗܕܐ ܙܥܬܐ ܪܒܬܐ ܗܟܢܐ ܗܘܬ ܘܗܘܬ ܩܪܝܬܐ ܪܒܬܐ ܠܬܠܬ ܦܠܓܐ ܘܩܪܝ ܕܥܡܡܐ ܢܦܠܘ ܘܒܒܠ ܪܒܬܐ ܐܬܬ ܕܬܗܘܐ ܕܟܪܝܢ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܠܡܬܠ ܠܗ ܟܣ ܚܡܪܐ ܕܚܡܬ ܪܘܓܙܗ ✣

13 Et vidi de ore draconis et de ore bestiæ et de ore pseudoprophetæ spiritus tres inmundos in modum ranarum : 14 Sunt enim spiritus dæmoniorum facientes signa, procedent ad reges totius terræ congregare illos in prœlium ad diem magnum Dei omnipotentis. 15 Ecce venio sicut fur. Beatus qui vigilat et custodit vestimenta sua, ne nudus ambulet et videant turpitudinem ejus. 16 Et congregavit illos in locum qui vocatur hebraice: Hermagedon. 17 Et septimus effudit phialam suam in aerem, et exivit vox magna de templo a throno dicens : Factum est. 18 Et facta sunt fulgora et voces et tonitrua, et terræ motus factus est magnus, qualis numquam fuit ex quo homines fuerunt super terram, talis terræ motus sic magnus. 19 Et facta est civitas magna in tres partes, et civitates gentium ceciderunt, et Babylon magna venit in memoriam ante Deum dare ei calicem vini indignationis iræ ejus. 20 Et omnis insula fugit, et montes non sunt inventi. 21 Et grando magna sicut talentum descendit de cælo in homines et blasphemaverunt homines Deum propter plagam grandinis, quoniam magna facta est vehementer.

ΚΕΦ. ιζ'.

1 ΚΑΙ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ λέγων· Δεῦρο, δείξω σοι τὸ κρίμα τῆς πόρνης τῆς μεγάλης τῆς καθημένης ἐπὶ τῶν ὑδάτων τῶν πολλῶν, 2 Μεθ' ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς. 3 Καὶ ἀπήνεγκέν με εἰς ἔρημον ἐν πνεύματι. Καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον, γέμοντα ὀνόματα βλασφημίας, ἔχοντα κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα. 4 Καὶ ἡ γυνὴ ἦν περιβεβλημένη πορφυροῦν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη χρυσῷ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα ποτήριον χρυσοῦν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς γέμων βδελυγμάτων καὶ τὰ ἀκάθαρτα τῆς πορνείας αὐτῆς, 5 Καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον· Μυστήριον, Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς. 6 Καὶ εἶδα τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων Ἰησοῦ, καὶ ἐθαύμασα ἰδὼν αὐτὴν θαῦμα μέγα. 7 Καὶ εἶπέν μοι ὁ ἄγγελος· Διατί ἐθαύμασας; ἐγώ σοι ἐρῶ τὸ μυστήριον τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτὴν τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα.

CAPUT XVII.

1 Et venit unus de septem angelis qui habebant septem phialas, et locutus est mecum dicens: Veni, ostendam tibi damnationem meretricis magnæ quæ sedet super aquas multas, 2 Cum qua fornicati sunt reges terræ, et inebriati sunt qui inhabitant terram de vino prostitutionis ejus. 3 Et abstulit me in desertum in spiritu. Et vidi mulierem sedentem super bestiam coccineam, plenam nominibus blasphemiæ, habentem capita septem et cornua decem. 4 Et mulier erat circumdata purpura et coccino, et inaurata auro et lapide pretioso et margaritis, habens pocu'um aureum in manu sua plenum abominationum et inmunditia fornicationis ejus, 5 Et in fronte ejus nomen scriptum Mysterium, Babylon magna, mater fornicationum et abominationum terræ. 6 Et vidi mulierem ebriam de sanguine sanctorum et de sanguine martyrum Jesu, et miratus sum cum vidissem illam ammiratione magna. 7 Et dixit mihi angelus: Quare miraris? ego tibi dicam sacramentum mulieris et bestiæ quæ portat eam, quæ habet capita septem et cornua decem.

8 Τὸ θηρίον ὃ εἶδες ἦν καὶ οὐκ ἔστιν, καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγειν· καὶ θαυμάσονται οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, βλεπόντων τὸ θηρίον ὅτι ἦν καὶ οὐκ ἔστιν καὶ παρέσται. 9 Ὧδε ὁ νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν. Αἱ ἑπτὰ κεφαλαὶ ἑπτὰ ὄρη εἰσίν, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ' αὐτῶν, 10 Καὶ βασιλεῖς ἑπτά εἰσιν· οἱ πέντε ἔπεσαν, ὁ εἷς ἔστιν, ὁ ἄλλος οὔπω ἦλθεν, καὶ ὅταν ἔλθῃ ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μεῖναι. 11 Καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν καὶ οὐκ ἔστιν, καὶ αὐτὸς ὄγδοός ἐστιν, καὶ ἐκ τῶν ἑπτά ἐστιν, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει. 12 Καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες δέκα βασιλεῖς εἰσίν, οἵτινες βασιλείαν οὔπω ἔλαβον, ἀλλὰ ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν λαμβάνουσιν μετὰ τοῦ θηρίου. 13 Οὗτοι μίαν γνώμην ἔχουσιν, καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ διδόασιν. 14 Οὗτοι μετὰ τοῦ ἀρνίου πολεμήσουσιν, καὶ τὸ ἀρνίον νικήσει αὐτούς, ὅτι Κύριος κυρίων ἐστὶν καὶ βασιλεὺς βασιλέων, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί. 15 Καὶ λέγει μοι· Τὰ ὕδατα ἃ εἶδες, οὗ ἡ πόρνη κάθηται, λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶν καὶ ἔθνη καὶ γλῶσσαι.

8 ܚܝܬ ܗܘ ܕܚܙܝܬ ܗܘ ܘܠܝܬ ܗܘ ܘܥܬܝܕ ܠܡܣܩ ܡܢ ܒܝܬ ܬܗܘܡܐ ܘܠܐܒܕܘܢ ܐܙܠ ܘܬܬܕܡܪ ܥܡܡܐ ܕܥܠ ܐܪܥܐ ܕܠܐ ܟܬܝܒ ܫܡܗܝܢ ܒܣܦܪܐ ܕܚܝܐ ܡܢ ܫܘܬ ܥܠܡܐ ܕܚܙܝܢ ܠܚܝܬ ܗܘ ܕ

16 Καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες καὶ τὸ θηρίον, οὗτοι μισήσουσιν τὴν πόρνην, καὶ ἠρημωμένην ποιήσουσιν αὐτὴν καὶ γυμνήν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται, καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν πυρί· 17 Ὁ γὰρ θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ καὶ ποιῆσαι μίαν γνώμην καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ, ἄχρι τελεσθήσονται οἱ λόγοι τοῦ θεοῦ. 18 Καὶ ἡ γυνὴ ἣν εἶδες ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς.

ΚΕΦ. ιη'.

1 ΜΕΤΑ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα ἐξουσίαν μεγάλην, καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ. 2 Καὶ ἔκραξεν ἐν ἰσχυρᾷ φωνῇ λέγων· Ἔπεσεν ἔπεσεν Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον δαιμονίων καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου καὶ φυλακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου, 3 Ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πέπωκαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ στρήνους αὐτῆς ἐπλούτησαν. 4 Καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν· Ἐξέλθατε ὁ λαός μου ἐξ αὐτῆς, ἵνα μὴ συνκοινωνήσητε ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῆς, καὶ ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς ἵνα μὴ λάβητε,

16 ܘܥܣܪ ܩܪ̈ܢ̈ܐ ܕܚܙܝܬ ܗܢܘܢ ܘܚܝܘܬܐ ܢܣܢܐ ܠܙܢܝܬܐ ܘܢܫܘܐ ܠܗ ܘܠܥܪܛܠܝܐ ܘܢܐܟܠ ܒܣܪ̈ܗ ܘܢܐܩܕ ܠܗ ܒܢܘܪܐ ׃ 17 ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܝܗܒ ܒܠܒܗܬܗܘܢ ܕܢܥܒܕܘܢ ܗܢܐ ܕܫܦܝܪ ܩܕܡܘܗܝ ܘܢܥܒܕܘܢ ܚܕ ܪܥܝܘܢ ܘܢܬܠ ܠܚܝܘܬܗܘܢ ܠܡܠܟܘܬܗܘܢ ܠܚܝܘܬܐ ܥܕ ܕܢܫܠܡܘܢ ܡܠ̈ܐ ܕܐܠܗܐ ׃ 18 ܘܐܢܬܬܐ ܗܝ ܕܚܙܝܬ ܗܝ ܩܪܬܐ ܪܒܬܐ ܕܫܠܛܢܐ ܥܠ ܡܠ̈ܟܐ ܕܐܪܥܐ ׃

ܟܦ. ܝܛ.

1 ܘܒܬܪ ܗܠܝܢ ܚܙܝܬ ܐܚܪܢܐ ܡܠܐܟܐ ܕܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ ܫܠܝܛ ܣܓܝ ܘܢܗܝܪܐ ܐܪܥܐ ܡܢ ܫܘܒܚܗ ׃ 2 ܘܩܪܐ ܒܚܝܠ ܥܬܝܩ ܘܐܡܪ ܢܦܠ ܢܦܠ ܒܒܠ ܪܒܬܐ ܘܗܘܬ ܡܫܟܢ ܫܐܕ̈ܐ ܘܡܛܪܪ ܟܠ ܪܘܚ ܣܐܒ ܘܡܛܪܪ ܟܠ ܛܝܪ ܣܐܒ ܘܡܬܣܐܒ ׃ 3 ܡܢ ܕܡܚܡܬ ܙܢܝܘܬܗ ܫܬܘ ܟܠ ܥܡܡ̈ܐ ܘܡ̈ܠܟܐ ܕܐܪܥܐ ܥܡܗ ܙܢܘ ܘܬܓܪ̈ܐ ܕܐܪܥܐ ܡܢ ܚܝܠ ܬܪܦܗ ܐܬܥܬܪܘ ׃ 4 ܘܫܡܥܬ ܩܠܐ ܐܚܪܢܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܐܡܪ ܢܦܩܘ ܡܢܗ ܥܡܝ ܕܠܐ ܬܫܬܬܦܘ ܒܚܛܗܗ ܘܡܢ ܡܟܬܫܗ ܕܠܐ ܬܣܒܘ ׃

16 Et decem cornua quæ vidisti et bestiam, hi odient fornicariam, et desolatam facient illam et nudam, et carnes ejus manducabunt, et ipsam igni concremabunt: 17 Deus enim dedit in corda eorum ut faciant quod illi placitum est, ut dent regnum suum bestiæ, donec consummentur verba Dei. 18 Et mulier quam vidisti est civitas magna, quæ habet regnum super reges terræ.

CAPUT XVIII.

1 Et post hæc vidi alium angelum descendentem de cælo, habentem potestatem magnam, et terra inluminata est [a] gloria ejus. 2 Et exclamavit in forti voce dicens: Cecidit cecidit Babylon magna et facta est habitatio dæmoniorum et custodia omnis spiritus inmundi et custodia omnis volucris inmundæ [et odibilis], 3 Et quia de ira fornicationis ejus biberunt omnes gentes, et reges terræ cum illa fornicati sunt, et mercatores terræ de virtute diliciarum ejus divites facti sunt: 4 Et audivi aliam vocem de cælo dicentem: Exite de illa, populus meus, ut ne participes sitis delictorum ejus et de plagis ejus non accipiatis,

5 "Οτι ἐκολλήθησαν αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς. 6 Ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν, καὶ διπλώσατε [αὐτῇ], τὰ διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· ἐν τῷ ποτηρίῳ ᾧ ἐκέρασεν κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν· 7 "Οσα ἐδόξασεν αὐτὴν καὶ ἐστρηνίασεν, τοσοῦτον δότε αὐτῇ βασανισμὸν καὶ πένθος. "Οτι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς λέγει ὅτι κάθημαι βασίλισσα καὶ χήρα οὐκ εἰμὶ καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω, 8 Διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἥξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ πένθος καὶ λιμός, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται· ὅτι ἰσχυρὸς Κύριος ὁ θεὸς ὁ κρίνας αὐτήν. 9 Καὶ κλαύσουσιν καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὴν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οἱ μετ' αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ στρηνιάσαντες, ὅταν βλέπωσιν τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς, 10 Ἀπὸ μακρόθεν ἑστηκότες διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, λέγοντες· Οὐαὶ οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, Βαβυλὼν ἡ πόλις ἡ ἰσχυρά, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ κρίσις σου. 11 Καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς κλαίουσιν καὶ πενθοῦσιν ἐπ' αὐτήν, ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέτι, 12 Γόμον χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθου τιμίου καὶ μαργαριτῶν καὶ βυσσίνου καὶ πορφύρας καὶ σιρικοῦ καὶ κοκκίνου, καὶ πᾶν ξύλον θύϊνον καὶ πᾶν σκεῦος ἐλεφάντινον καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου τιμιωτάτου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ μαρμάρου,

5 ܡܛܠ ܕܐܬܕܒܩܘ ܚܛܗܝܗ ܥܕ ܫܡܝܐ ܘܐܬܪܥܝ ܐܠܗܐ ܥܠ ܥܘܠܗܝ . 6 ܗܒܘ ܠܗ ܐܝܟ ܗܝ ܐܦ ܗܝ ܗܒܬ ܠܗ ܘܟܦܠܘ ܠܗ ܟܦܠ ܥܠ ܥܒܕܝܗ ܒܟܘܣܐ ܕܒܗ ܡܙܓ ܡܙܓܘ ܠܗ ܟܦܠ ܥܠ ܥܒܕܝܗ . 7 ܟܡܐ ܕܫܒܚܬ ܢܦܫܗ ܘܐܬܪܥܝܬ ܗܟܡܐ ܬܗܒܘ ܠܗ ܥܠ ܕܝܢ ܘܒܟܝܐ . ܡܛܠ ܕܐܡܪܬ ܒܠܒܗ ܕܐܝܬܝ ܡܠܟܬܐ ܘܐܪܡܠܬܐ ܐܢܐ ܘܒܟܝܐ ܠܐ ܐܚܙܐ . 8 ܡܛܠ ܗܟܝܠ ܒܚܕ ܝܘܡܐ ܢܐܬܘܢ ܡܟܝܗ ܘܡܘܬܐ ܘܒܟܝܐ ܘܟܦܢܐ ܘܒܢܘܪܐ ܢܬܩܛܪ ܡܛܠ ܕܚܣܝܢ ܐܠܗܐ ܕܕܝܢ ܠܗ . 9 ܘܢܒܟܘܢ ܘܢܣܦܕܘܢ ܥܠܝܗ ܡܠܟܐ ܕܐܪܥܐ ܕܥܡ ܗܝ ܙܢܘ ܘܐܬܪܥܝܘ ܒܟܘܣܐ ܕܚܙܘ ܠܬܢܘܢ ܕܝܠܗ ܡܢ ܪܚܩ ܒܒܥܬ ܥܠ ܥܠܘ ܘܥܠ ܥܘܠܗ . 10 ܡܢ ܩܕܡ ܕܐܝܡܬ ܥܠܘ ܩܝܡܝܢ ܡܛܠ ܕܚܠܬ ܥܠ ܥܠܘ ܘܐܡܪܝܢ ܘܝ ܘܝ ܩܪܬܐ ܗܝ ܪܒܬܐ ܒܒܠ ܩܪܬܐ ܗܝ ܬܩܝܦܬܐ ܕܒܚܕ ܫܥܬܐ ܐܬܬ ܕܝܢܟ . 11 ܘܬܓܪܐ ܕܐܪܥܐ ܒܟܝܢ ܘܐܒܠܝܢ ܥܠܝܗ ܕܠܝܬ ܕܝܢ ܠܗ ܠܫܘܩܬܗ ܡܢ ܗܫܐ . 12 ܫܘܩ ܕܕܗܒ ܘܟܣܦ ܘܐܒܢ ܝܩܪ ܘܡܪܓܢܝܬܐ ܘܒܘܨ ܘܐܪܓܘܢ ܘܣܣܓܢ ܘܟܠ ܐܘܢ ܕܣܡ ܘܟܠ ܐܘܢ ܕܐܝܠܢ ܘܟܠ ܐܘܢ ܕܐܒܢ ܝܩܪ ܘܟܠ ܐܘܢ ܕܢܚܫ ܘܕܦܪܙܠ ܘܕܫܝܫ ܘܟܠ ܐܘܢ ܕܫܝܫ ܘܟܠ ܐܘܢ ܕܐܒܢ ܝܩܪ ܘܟܠ ܐܘܢ ܕܢܚܫ ܘܕܦܪܙܠ ܘܕܫܝܫ ܘܟܠ ܐܘܢ ܕܫܝܫ ܘܟܠ ܐܘܢ ܕ

5 Quoniam pervenerunt peccata ejus usque ad cælum et recordatus est Dominus iniquitatum ejus. 6 Reddite illi sicut et ipsa reddidit, et duplicate duplicia secundum opera ejus: in poculo quod miscuit miscite illi duplum. 7 Quantum glorificavit se et in deliciis fuit, tantum date illi tormentum et luctum. Quia in corde suo dicit: Sedeo regina et vidua non sum, et luctum non videbo, 8 Ideo in una die venient plagæ ejus, mors et luctus et fames, et igni conburetur, quia fortis est Deus qui judicavit illam. 9 Et flebunt et plangent se super illam reges terræ qui cum illa fornicati sunt et in deliciis vixerunt, cum viderint fumum incendii ejus, 10 Longe stantes propter timorem tormentorum ejus, dicentes: Væ væ civitas illa magna, Babylon civitas illa fortis, quoniam una hora venit judicium [tuum]. 11 Et negotiatores terræ flebunt et lugebunt super illam, quoniam merces eorum nemo emet amplius, 12 Mercem auri et argenti et lapidis pretiosi et margaritæ et byssi et purpuræ et serici et cocci et omne lignum thyinum et omnia vas eboris, et omnia vasa de lapide pretioso et æramento et ferro et marmore

13 Καὶ κιννάμωμον καὶ ἄμωμον καὶ θυμιάματα καὶ μύρον καὶ λίβανον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον καὶ σεμίδαλιν καὶ σῖτον καὶ κτήνη καὶ πρόβατα, καὶ ἵππων καὶ ῥεδῶν καὶ σωμάτων, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων. 14 Καὶ ἡ ὀπώρα σου τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπώλοντο ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκέτι οὐ μὴ αὐτὰ εὑρήσουσιν. 15 Οἱ ἔμποροι τούτων, οἱ πλουτήσαντες ἀπ' αὐτῆς, ἀπὸ μακρόθεν στήσονται διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, 16 Λέγοντες· Οὐαὶ οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ περιβεβλημένη βύσσινον καὶ πορφυροῦν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη ἐν χρυσῷ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίτῃ. 17 Ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος. Καὶ πᾶς κυβερνήτης καὶ πᾶς ὁ ἐπὶ τόπον πλέων καὶ ναῦται καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν, 18 Καὶ ἔκραζον βλέποντες τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς λέγοντες· Τίς ὁμοία τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ; 19 Καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἔκραζον κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, λέγοντες· Οὐαὶ οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ᾗ ἐπλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες τὰ πλοῖα ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐτῆς, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη.

13 ܘܩܢܡܘܡܘܡ ܘܡܘܪ ܘܠܒܢܘܢ ܘܚܡܪ ܘܣܡܝܕܐ ܘܚܛܐ ܘܒܥܝܪܐ ܘܐܢܝܐ ܘܓܒܐ ܘܣܘܣܝ ܘܪܟܫܐ ܘܦܓܪ ܘܢܦܫ ܐܢܫ ܘܒܪ ܐܢܫ

20 Εὐφραίνου ἐπ' αὐτῇ, οὐρανὲ καὶ οἱ ἅγιοι καὶ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆται, ὅτι ἔκρινεν ὁ θεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς. 21 Καὶ ἦρεν εἷς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλον μέγαν, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν λέγων· Οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ ἔτι. 22 Καὶ φωνὴ κιθαρῳδῶν καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης οὐ μὴ εὑρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ μύλου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, 23 Καὶ φῶς λύχνου οὐ μὴ φάνῃ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, ὅτι οἱ ἔμποροί σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, ὅτι ἐν τῇ φαρμακίᾳ σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη, 24 Καὶ ἐν αὐτῇ αἵματα προφητῶν καὶ ἁγίων εὑρέθη καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.

ΚΕΦ. ιθ'.

1 ΜΕΤΑ ταῦτα ἤκουσα ὡς φωνὴν μεγάλην ὄχλου πολλοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ λεγόντων· Ἀλληλούϊα, ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ δύναμις τοῦ θεοῦ ἡμῶν, 2 Ὅτι ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις αὐτοῦ, ὅτι ἔκρινεν τὴν πόρνην τὴν μεγάλην, ἥτις ἔφθειρεν τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησεν τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ χειρὸς αὐτῆς. 3 Καὶ δεύτερον εἴρηκαν· Ἀλληλούϊα, καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

20 Exulta super eam, cælum et sancti et apostoli et prophetæ, quoniam judicavit Deus judicium vestrum de illa. 21 Et sustulit unus angelus fortis lapidem quasi molarem magnum, et misit in mare dicens: Hoc impetu mittetur Babylon illa magna civitas et ultra jam non invenietur. 22 Et vox citharedorum et musicorum et tibia canentium et tuba non audietur in te amplius, et omnis artifex omnis artis non invenietur in te amplius, et vox molæ non audietur in te amplius, 23 Et lux lucernæ non lucebit tibi amplius, et vox sponsi et sponsæ non audietur adhuc in te, quia mercatores tui erant principes terræ, quia in beneficiis tuis erraverunt omnes gentes, 24 Et in ea sanguis prophetarum et sanctorum inventus est, et omnium qui interfecti sunt in terra.

CAPUT XIX.

1 POST hæc audivi quasi vocem magnam turbarum multarum in cælo dicentium: Alleluia, laus et gloria et virtus Deo nostro est, 2 Quia vera et justa judicia sunt ejus, qui judicavit de meretrice magna, quæ corrupit terram in prostitutione sua, et vindicavit sanguinem servorum suorum de manibus tuis. 3 Et iterum dixerunt: Alleluia. Et fumus ejus ascendit in sæcula sæculorum.

4 Καὶ ἔπεσαν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι τέσσαρες καὶ τὰ τέσσερα ζῶα, καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ λέγοντες· Ἀμὴν, ἀλληλούϊα. 5 Καὶ φωνὴ ἐκ τοῦ θρόνου ἐξῆλθεν λέγουσα· Αἰνεῖτε τῷ θεῷ ἡμῶν, πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ, οἱ φοβούμενοι αὐτόν, οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι. 6 Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν, λεγόντων· Ἀλληλούϊα, ὅτι ἐβασίλευσεν Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ παντοκράτωρ. 7 Χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιῶμεν, καὶ δῶμεν τὴν δόξαν αὐτῷ, ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ ἀρνίου καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοίμασεν ἑαυτήν, 8 Καὶ ἐδόθη αὐτῇ ἵνα περιβάληται βύσσινον λαμπρὸν καθαρόν. Τὸ γὰρ βύσσινον τὰ δικαιώματα τῶν ἁγίων ἐστίν. 9 Καὶ λέγει μοι· Γράψον· Μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου τοῦ ἀρνίου κεκλημένοι. Καὶ λέγει μοι· Οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ τοῦ θεοῦ εἰσίν. 10 Καὶ ἔπεσα ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ. Καὶ λέγει μοι· Ὅρα μή· σύνδουλός σου εἰμὶ καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ· τῷ θεῷ προσκύνησον. Ἡ γὰρ μαρτυρία Ἰησοῦ ἐστὶν τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας. 11 Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἠνεῳγμένον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν καλούμενος πιστὸς καὶ ἀληθινός, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ.

4 ܘܢܦܠܘ ܩܫܝܫ̈ܐ ܕܥܣܪܝܢ ܐܪܒܥܐ ܘܚܝ̈ܬܐ ܐܪܒܥ ܘܣܓܕܘ ܠܐܠܗܐ ܕܝܬܒ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܘܐܡܪܝܢ ܐܡܝܢ ܗܠܠܘܝܐ ܃ 5 ܘܩܠܐ ܢܦܩ ܡܢ ܟܘܪܣܝܐ ܘܐܡܪ ܫܒܚܘ ܠܐܠܗܢ ܟܠ ܥܒܕܘܗܝ ܕܡܢ ܕܕܚܠܝܢ ܠܗ ܙܥܘܪ̈ܝܢ ܘܪܒ̈ܪܒ̈ܢ ܃ 6 ܘܫܡܥܬ ܐܝܟ ܩܠܐ ܕܟܢܫܐ ܣܓܝܐ ܘܐܝܟ ܩܠ ܡܝ̈ܐ ܣܓ̈ܝܐܢ ܘܐܝܟ ܩܠ ܪܥܡ̈ܐ ܬܩ̈ܝܦܐ ܕܐܡܪ̈ܝܢ ܗܠܠܘܝܐ ܕܡܠܟ ܡܪܢ ܐܠܗܢ ܟܠ̈ܗ̇ܝ ܃ 7 ܢܬܪ̈ܚܕ ܘܢܒ̈ܗ̇ܓ ܘܢܬܠ ܫܒܚܬܐ ܠܗ ܕܡܛܐ ܚܬܢܐ ܕܐܪܝܐ ܘܐܢܬܬܗ ܐܬܬܟܠܠܬ ܠܗ ܃ 8 ܘܐܬܝܗܒ ܠܗ ܕܬܬܟܣܐ ܒܒܘܨ ܢܩܝ ܙܟ̈ܝ ܘܒܗ̈ܪ ܕܒܘܨ ܙܟ̈ܝ ܗܘ ܙܕܩ̈ܬܐ ܕܩܕ̈ܝܫ̈ܐ ܃ 9 ܘܐܡܪ ܠܝ ܟܬܘܒ ܛܘܒ̈ܝܗܘܢ ܠܓܒ̈ܪ̈ܐ ܕܐܬܩܪ̈ܝܘ ܠܣܘܦܪ ܕܚܬܢܐ ܕܐܪܝܐ ܘܐܡܪ ܠܝ ܗܠܝܢ ܡ̈ܠܐ ܫܪ̈ܝܪ̈ܐ ܕܐܠܗܐ ܗܢܘ ܃ 10 ܘܢܦܠ̈ܬ ܩܕܡ ܪ̈ܓ̈ܠܘܗܝ ܕܐܦ ܐܣܓܕ ܠܗ ܘܐܡܪ ܠܝ ܚܙܝ ܕܠܐ ܬܥܒܕ ܗܟܢܐ ܕܥܒܕ ܢ̈ܛܘܪ ܐܢܐ ܗܘ ܘܐܚ̈ܝܟ ܕܐܝܬ̈ܝܗ̇ܘܢ ܣܗ̈ܕܘܬܐ ܕܝܫܘܥ ܠܐܠܗܐ ܣܓܘܕ ܠܗ ܃ ܣܗ̈ܕܘܬܐ ܕܝܫܘܥ ܗܝ ܪ̈ܘܚ̈ܐ ܕܢܒ̈ܝ̈ܐ ܃ 11 ܘܚܙ̈ܝܬ ܫܡ̈ܝܐ ܦ̈ܬ̈ܝ̈ܚܐ ܘܗܐ ܣܘܣ̈ܐ ܚ̈ܘܪ̈ܐ ܘܕܝܬܒ ܥܠ̈ܘܗܝ ܩܪ̈ܝ̈ܐ ܗܝܡ̈ܢܐ ܘܫܪ̈ܝܪ̈ܐ ܘܒܨ̈ܕܩ̈ܬܐ ܕܝܢ ܡ̈ܫ̈ܦ̈ܛ ܘܡ̈ܩܪ̈ܒ ܃

4 Et ceciderunt seniores viginti quattuor et quattuor animalia, et adoraverunt Deum sedentem super thronum dicentes: Amen, alleluia. 5 Et vox de throno exivit dicens: Laudem dicite Deo nostro, omnes servi ejus et qui timetis eum, pusilli et magni. 6 Et audivi quasi vocem tubæ magnæ et sicut vocem aquarum multarum et sicut vocem tonitruum magnorum, dicentium: Alleluia, quoniam regnavit Dominus Deus noster omnipotens. 7 Gaudeamus et exultemus et demus gloriam ei, quia venerunt nuptiæ Agni et uxor ejus præparavit se, 8 Et datum est illi ut cooperiat se byssinum splendens candidum. Byssinum enim justificationes sunt sanctorum. 9 Et dicit mihi: Scribe, Beati qui ad cenam nuptiarum Agni vocati sunt. Et dicit mihi: Hæc verba vera Dei sunt. 10 Et cecidi ante pedes ejus ut adorarem eum. Et dicit mihi: Vide ne feceris: conservus tuus sum et fratrum tuorum habentium testimonium Jesu: Deum adora. Testimonium enim Jesu est spiritus prophetiæ. 11 Et vidi cælum apertum, et ecce equus albus, et qui sedebat super eum vocabatur fidelis, et verax vocatur, et justitia judicat et pugnat.

12 Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ [ὡς] φλὸξ πυρός, καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα πολλά, ἔχων ὄνομα γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ αὐτός, 13 Καὶ περιβεβλημένος ἱμάτιον περιρεραμμένον αἵματι, καὶ κέκληται τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. 14 Καὶ τὰ στρατεύματα ἐν τῷ οὐρανῷ ἠκολούθει αὐτῷ ἐφ' ἵπποις λευκοῖς, ἐνδεδυμένοι βύσσινον λευκὸν καθαρόν, 15 Καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥομφαία ὀξεῖα, ἵνα ἐν αὐτῇ πατάξῃ τὰ ἔθνη· καὶ αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς τοῦ θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. 16 Καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ ὄνομα γεγραμμένον· Βασιλεὺς βασιλέων καὶ Κύριος κυρίων. 17 Καὶ εἶδον ἕνα ἄγγελον ἑστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ, καὶ ἔκραξεν ἐν φωνῇ μεγάλῃ λέγων πᾶσιν τοῖς ὀρνέοις τοῖς πετομένοις ἐν μεσουρανήματι· Δεῦτε συνάχθητε εἰς τὸ δεῖπνον τὸ μέγα τοῦ θεοῦ, 18 Ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων καὶ σάρκας χιλιάρχων καὶ σάρκας ἰσχυρῶν καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν καθημένων ἐπ' αὐτῶν, καὶ σάρκας πάντων ἐλευθέρων τε καὶ δούλων καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων. 19 Καὶ εἶδον τὸ θηρίον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα ποιῆσαι τὸν πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ.

12 Oculi autem ejus sicut flamma ignis, et in capite ejus diademata multa, habens nomen scriptum quod nemo novit nisi ipse. 13 Et vestitus erat vestem aspersam sanguine, et vocatur nomen ejus Verbum Dei. 14 Et exercitus qui sunt in cælo sequebantur eum in equis albis, vestiti byssinum album mundum. 15 Et de ore ipsius procedit gladius [ex utraque parte] acutus, ut in ipso percutiat gentes: et ipse reget eos in virga ferrea, et ipse calcat torcular vini furoris iræ Dei omnipotentis. 16 Et habet in vestimento et in femore suo scriptum: Rex regum et Dominus dominantium. 17 Et vidi unum angelum stantem in sole: et clamavit voce magna dicens omnibus avibus quæ volabant per medium cæli: Venite congregamini ad cenam magnam Dei, 18 Ut manducetis carnes regum et carnes tribunorum et carnes fortium et carnes equorum et sedentium in ipsis, et carnes omnium liberorum ac servorum et pusillorum et magnorum. 19 Et vidi bestiam et reges terræ et exercitus eorum congregatos ad faciendum prœlium cum illo qui sedebat in equo et cum exercitu ejus.

20 Καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ ψευδοπροφήτης ὁ ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνησεν τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ· ζῶντες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης ἐν θείῳ. 21 Καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου τῇ ἐξελθούσῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

ΚΕΦ. κ'.

1 ΚΑΙ ἴδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖν τῆς ἀβύσσου καὶ ἅλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. 2 Καὶ ἐκράτησεν τὸν δράκοντα, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὅ ἐστιν ὁ διάβολος καὶ ὁ Σατανᾶς, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη, 3 Καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ ἔκλεισεν καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ πλανήσῃ ἔτι τὰ ἔθνη, ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη· μετὰ ταῦτα δεῖ αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρόνον. 4 Καὶ ἴδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτούς, καὶ κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τὸ θηρίον οὐδὲ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ χίλια ἔτη.

20 ܘܐܬܬܦܣ ܗܘ ܚܝܘܬܐ ܘܥܡܗ ܢܒܝܐ ܕܫܩܪܐ ܕܥܒܕ ܐܬܘܬ ܩܕܡ ܗܘ ܕܐܬܬܥܪܒ ܒܗ ܠܐ ܒܣ ܕܩܒܠ ܫܘܡܗ ܕܚܝܘܬܐ ܘܕܣܓܕ ܠܨܠܡܗ ܚܝ ܐܬܪܡܘ ܬܪܬܝܗܘܢ ܒܓܘ ܒܪܟܬܐ ܕܢܘܪܐ ܘܓܘܦܪܝܬܐ ܕܡܬܩܕ ܒܓܘ ܓܘܦܪܐ ܘܫܪܝ ܠܫܐܪ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܕܠܐ ܣܓܕܘ ܠܨܠܡܗ ܘܠܐ ܩܒܠܘ ܫܘܡܗ ܒܐܦܝܗܘܢ ܘܒܥܝܢܝܗܘܢ ܘܒܐܝܕܝܗܘܢ ܘܚܝܘ ܘܡܠܟܘ ܥܡ ܡܫܝܚܐ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܘܫܪܝ ܠܫܐܪ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܕܠܐ ܚܝܘ ܥܕ ܕܫܠܡ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܗܕܐ ܩܝܡܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܘܒܪܟ ܘܩܕܝܫ ܗܘ ܕܠܗ ܫܠܛܢܐ ܒܗ ܐܠܐ ܕܢܗܘܘܢ ܟܗܢܐ ܕܐܠܗܐ ܘܕܡܫܝܚܐ ܘܢܡܠܟ ܥܡܗ ܐܠܦ ܫܢܝܢ

ܟܦ ܐ

1 ܘܚܙܝܬ ܡܠܐܟܐ ܕܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ ܕܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܗ ܦܬܚܐ ܕܒܝܬ ܡܥܪܒܐ ܘܫܠܫܠܬܐ ܪܒܬܐ ܒܐܝܕܗ ܕܐܚܕ ܠܬܢܝܢܐ ܗܘ ܕܡܢ ܩܕܡ ܐܝܬ ܒܗ ܪܘܚ ܛܘܡܐ ܘܐܬܪ ܠܗ

5 Οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη. Αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. 6 Μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ· ἐπὶ τούτων ὁ δεύτερος θάνατος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλὰ ἔσονται ἱερεῖς τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ βασιλεύσουσιν μετ' αὐτοῦ τὰ χίλια ἔτη. 7 Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, 8 Καὶ ἐξελεύσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσιν γωνίαις τῆς γῆς, τὸν Γὼγ καὶ Μαγώγ, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον, ὧν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. 9 Καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς, καὶ ἐκύκλευσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἁγίων καὶ τὴν πόλιν τὴν ἠγαπημένην· καὶ κατέβη πῦρ [ἀπὸ τοῦ θεοῦ] ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτούς· 10 Καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν αὐτοὺς ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ θείου, ὅπου καὶ τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης, καὶ βασανισθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. 11 Καὶ εἶδον θρόνον μέγαν λευκὸν καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτόν, οὗ ἀπὸ τοῦ προσώπου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ τόπος οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς. 12 Καὶ εἶδον τοὺς νεκροὺς τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς μικροὺς ἑστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ βιβλία ἠνοίχθησαν· καὶ ἄλλο βιβλίον ἠνοίχθη, ὅ ἐστιν τῆς ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

5 ܘܫܪܝܢ ܕܠܐ ܐܬܚܝܘ ܥܕ ܕܫܠܡ ܐܠܦ ܫܢܝܢ . ܗܕܐ ܩܝܡܬܐ ܩܕܡܝܬܐ . 6 ܛܘܒ ܘܩܕܝܫ ܗܘ ܕܠܗ ܒܚܠܩܐ ܒܩܝܡܬܐ ܩܕܡܝܬܐ . ܥܠ ܐܠܝܢ ܠܝܬ ܠܗܘܢ ܫܘܠܛܢܐ ܐܠܐ ܢܗܘܘܢ ܟܗܢܐ ܕܐܠܗܐ ܘܕܡܫܝܚܐ ܘܢܡܠܟܘܢ ܥܡܗ ܐܠܦ ܫܢܝܢ . 7 ܘܟܕ ܫܠܡܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܢܫܪܐ ܣܛܢܐ ܡܢ ܒܝܬ ܣܓܝܪܘܬܗ : 8 ܘܢܦܩ ܘܢܬܥ ܠܡܐܡܡܐ ܕܒܐܪܒܥ ܣܛܪܝ ܐܪܥܐ ܓܘܓ ܘܡܓܘܓ ܕܢܟܢܫ ܐܢܘܢ ܠܩܪܒܐ ܕܡܢܝܢܗܘܢ ܐܝܟ ܚܘܠܬܐ ܕܝܡܐ . 9 ܘܣܠܩܘ ܥܠ ܦܬܝܐ ܕܐܪܥܐ ܘܚܛܘ ܡܫܪܝܬܐ ܕܩܕܝܫܐ ܘܩܪܝܬܐ ܕܚܒܝܒܬܐ . ܘܢܚܬ ܢܘܪ ܡܢ ܐܠܗܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܘܐܟܠ ܐܢܘܢ : 10 ܘܐܒܠܝܣ ܕܡܛܥܐ ܐܢܘܢ ܫܕܝ ܠܒܝܡ ܢܘܪ ܘܟܒܪܬܐ ܐܝܟ ܚܝܘܬܐ ܘܢܒܝ ܫܩܪܐ ܘܢܬܥܢܒܘܢ ܒܝܘܡ ܘܠܝܠܝ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ . 11 ܘܚܙܝܬ ܟܘܪܣܝܐ ܪܒܐ ܚܘܪܐ ܘܕܝܬܒ ܥܠܝܗ ܕܡܢ ܩܕܡ ܐܦܘܗܝ ܐܬܪ ܐܪܥܐ ܘܫܡܝܐ ܘܐܬܪ ܠܐ ܐܫܟܚ ܠܗܘܢ : 12 ܘܚܙܝܬ ܡܝܬܐ ܪܒܪܒܢܐ ܘܙܥܘܪܐ ܩܝܡܝܢ ܩܕܡ ܟܘܪܣܝܐ ܘܣܦܪܐ ܐܬܦܬܚܘ ܘܣܦܪ ܐܚܪܢ ܐܬܦܬܚ ܗܘ ܕܚܝܐ ܘܕܝܢܐ ܐܬܕܝܢܘ ܡܝܬܐ ܡܢ ܟܬܒܐ ܐܝܟ ܥܒܕܝܗܘܢ .

5 Ceteri mortuorum non vixerunt donec consummentur mille anni. Hæc est resurrectio prima. 6 Beatus et sanctus qui habet partem in resurrectione prima: in his secunda mors non habet potestatem, sed erunt sacerdotes Dei et Christi, et regnabunt cum illo mille annis. 7 Sed cum consummati fuerint mille anni, solvetur Satanas de carcere suo, 8 Et exibit et seducet gentes quæ sunt super quattuor angulos terræ Gog et Magog, et congregabit eos in prœlium, quorum numerus est sicut arena maris. 9 Et ascenderunt super latitudinem terræ, et circumierunt castra sanctorum et civitatem dilectam. Et descendit ignis a Deo de cælo et devoravit eos: 10 Et diabulus qui seducebat eos missus est in stagnum ignis et sulphuris, ubi et bestia et pseudoprophetes, et cruciabuntur die ac nocte in sæcula sæculorum. 11 Et vidi thronum magnum candidum, et sedentem super eum, a cujus conspectu fugit terra et cælum, et locus non est inventus ab eis. 12 Et vidi mortuos magnos et pusillos stantes in conspectu throni, et libri aperti sunt: et alius liber apertus est, qui est vitæ: et judicati sunt mortui ex his quæ scripta erant in libris secundum opera ipsorum.

13 Καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτῇ, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἔδωκαν τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. 14 Καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός. Οὗτος ὁ θάνατος ὁ δεύτερός ἐστιν, ἡ λίμνη τοῦ πυρός. 15 Καὶ εἴ τις οὐχ εὑρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός.

ΚΕΦ. κά'.

1 ΚΑΙ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινήν· ὁ γὰρ πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ ἀπῆλθαν, καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι. 2 Καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ καινὴν εἶδον καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. 3 Καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ θρόνου λεγούσης· Ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ θεὸς ἔσται μετ' αὐτῶν, 4 Καὶ ἐξαλείψει [ὁ θεὸς] πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι, οὔτε πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι, ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθαν. 5 Καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ· Ἰδοὺ καινὰ ποιῶ πάντα. Καὶ λέγει· Γράψον, ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί εἰσιν.

13 ܘܝܗܒ ܝܡܐ ܠܡܝܬܐ ܕܒܗ ܘܡܘܬܐ ܘܫܐܘܠ ܝܗܒܘ ܠܡܝܬܐ ܕܒܗܘܢ ܘܐܬܕܝܢ ܟܠ ܚܕ ܠܦܘܠܚܢܘܗܝ. 14 ܘܫܐܘܠ ܘܡܘܬܐ ܐܬܪܡܝ ܠܒܪ ܝܡܐ ܕܢܘܪܐ. ܗܢܐ ܡܘܬܐ ܬܪܝܬܝܐ ܗܘ ܒܪ ܝܡܐ ܕܢܘܪܐ. 15 ܘܡܢ ܕܠܐ ܐܫܬܟܚ ܒܣܦܪܐ ܕܚܝܐ ܟܬܝܒ ܐܬܪܡܝ ܠܒܪ ܝܡܐ ܕܢܘܪܐ ✣

ܦܨܠܐ ✣ ܟܐ ✣

1 ܘܚܙܝܬ ܫܡܝܐ ܚܕܬܐ ܘܐܪܥܐ ܚܕܬܐ. ܡܛܠ ܕܩܕܡܝܬ ܫܡܝܐ ܘܩܕܡܝܬ ܐܪܥܐ ܐܙܠܘ ܘܝܡܐ ܠܝܬ ܒܗ ܗܫ. 2 ܘܩܪܝܬܐ ܩܕܝܫܬܐ ܝܪܘܫܠܡ ܚܕܬܐ ܚܙܝܬ ܕܡܢܚܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܡܢ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܡܬܬܟܫܝܐ ܐܝܟ ܟܠܬܐ ܠܒܥܠܗ. 3 ܘܫܡܥܬ ܩܠܐ ܪܒܐ ܡܢ ܟܘܪܣܝܐ ܕܡܐܡܪ ܗܐ ܡܫܟܢܬܐ ܕܐܠܗܐ ܥܡ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܘܫܪܝ ܥܡܗܘܢ ܘܗܘ ܗܘ ܠܗ ܠܥܡ ܘܐܠܗܐ ܗܘ ܥܡ ܥܡܗ ܘܐܠܗܐ ܗܘ ܠܗ. 4 ܘܡܚܐ ܐܠܗܐ ܟܠ ܕܡܥ ܡܢ ܥܝܢܝܗܘܢ ܘܡܘܬܐ ܠܐ ܗܘ ܥܕ ܠܥܠܡ ܘܠܐ ܒܟܝܐ ܘܠܐ ܩܛܘܪܐ ܘܠܐ ܟܐܒܐ ܠܐ ܗܘ ܥܕ ܠܥܠܡ ܡܛܠ ܕܩܕܡܝܬ ܐܙܠܘ. 5 ܘܐܡܪ ܗܘ ܕܝܬܒ ܒܟܘܪܣܝܐ ܗܐ ܚܕܬ ܥܒܕ ܟܠ. ܘܐܡܪ ܠܝ ܟܬܘܒ ܡܛܠ ܕܗܠܝܢ ܡܠܝܐ ܫܪܝܪܐ ܘܩܫܝܛܐ ܢܝܢ.

13 Et dedit mare mortuos qui in eo erant, et mors et inferus dederunt mortuos qui in ipsis erant, et judicatum est de singulis secundum opera ipsorum. 14 Et inferus et mors missi sunt in stagnum ignis. Hæc mors secunda est, in stagnum ignis. 15 Et qui non est inventus in libro vitæ scriptus, missus est in stagnum ignis.

CAPUT XXI.

1 Et vidi cælum novum et terram novam: primum enim cælum et prima terra abiit, et mare jam non est. 2 Et civitatem sanctam Hierusalem novam vidi descendentem de cælo a Deo, paratam sicut sponsam ornatam viro suo. 3 Et audivi vocem magnam de throno dicentem: Ecce tabernaculum Dei cum hominibus, et habitabit cum eis, et ipsi populus ejus erunt, et ipse Deus cum eis erit eorum Deus, 4 Et absterget Deus omnem lacrimam ab oculis eorum, et mors ultra non erit, neque luctus neque clamor neque dolor erit ultra: quæ prima abierunt. 5 Et dixit qui sedebat in throno: Ecce nova facio omnia. Et dicit: Scribe, quia hæc verba fidelissima sunt et vera.

6 Καὶ εἶπέν μοι· Γέγοναν. Ἐγὼ τὸ ἄλφα καὶ τὸ ω, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. Ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω αὐτῷ ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. 7 Ὁ νικῶν κληρονομήσει ταῦτα, καὶ ἔσομαι αὐτῷ θεὸς καὶ αὐτὸς ἔσται μοι υἱός. 8 Τοῖς δὲ δειλοῖς καὶ ἀπίστοις καὶ ἐβδελυγμένοις καὶ φονεῦσιν καὶ πόρνοις καὶ φαρμακοῖς καὶ εἰδωλολάτραις καὶ πᾶσιν τοῖς ψευδέσιν τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ πυρὶ καὶ θείῳ, ὅ ἐστιν ὁ θάνατος ὁ δεύτερος. 9 Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας τῶν γεμόντων τῶν ἑπτὰ πληγῶν τῶν ἐσχάτων, καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ λέγων· Δεῦρο, δείξω σοι τὴν νύμφην τὴν γυναῖκα τοῦ ἀρνίου. 10 Καὶ ἀπήνεγκέν με ἐν πνεύματι ἐπὶ ὄρος μέγα καὶ ὑψηλόν, καὶ ἔδειξέν μοι τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἰερουσαλὴμ καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, 11 ἔχουσαν τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ· ὁ φωστὴρ αὐτῆς ὅμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ, ὡς λίθῳ ἰάσπιδι κρυσταλλίζοντι· 12 ἔχουσα τεῖχος μέγα καὶ ὑψηλόν, ἔχουσα πυλῶνας δώδεκα, καὶ ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν ἀγγέλους δώδεκα, καὶ ὀνόματα ἐπιγεγραμμένα, ἅ ἐστιν τῶν δώδεκα φυλῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 13 Ἀπὸ ἀνατολῆς πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ βορρᾶ πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ νότου πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς.

6 ܘܐܡܪ ܠܝ ܫܠܡ ܗܘ ܐܢܐ ܗܘ ܐ ܘ ܬ ܪܝܫܐ ܘܣܘܦܐ ܐܢܐ ܐܬܠ ܠܡܨܝܐ ܡܢ ܒܪ ܡܝܐ ܚܝܐ ܕܠܐ ܡܬܚܫܒ

14 Καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἔχων θεμελίους δώδεκα, καὶ ἐπ' αὐτῶν δώδεκα ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ ἀρνίου. 15 Καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχεν μέτρον κάλαμον χρυσοῦν, ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς. 16 Καὶ ἡ πόλις τετράγωνος κεῖται, καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς ὅσον τὸ πλάτος. Καὶ ἐμέτρησεν τὴν πόλιν τῷ καλάμῳ ἐπὶ σταδίων δώδεκα χιλιάδων· τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἴσα ἐστίν. 17 Καὶ ἐμέτρησεν τὸ τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν τεσσεράκοντα τεσσάρων πηχῶν, μέτρου ἀνθρώπου, ὅ ἐστιν ἀγγέλου. 18 Καὶ ἡ ἐνδώμησις τοῦ τείχους αὐτῆς ἴασπις, καὶ ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν ὅμοιον ὑάλῳ καθαρῷ. 19 Οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς πόλεως παντὶ λίθῳ τιμίῳ κεκοσμημένοι· ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος ἴασπις, ὁ δεύτερος σάπφειρος, ὁ τρίτος χαλκεδών, ὁ τέταρτος σμάραγδος, 20 ὁ πέμπτος σαρδόνυξ, ἕκτος σάρδιον, ὁ ἕβδομος χρυσόλιθος, ὄγδοος βήρυλλος, ὁ ἔνατος τοπάζιον, δέκατος χρυσόπρασος, ὁ ἑνδέκατος ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος ἀμέθυστος.

٭ ٭ ٭

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ, κα', κβ'.

21 Καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρῖται· ἀνὰ εἷς ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου. Καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως χρυσίον καθαρὸν ὡς ὕαλος διαυγής. 22 Καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ· ὁ γὰρ Κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ναὸς αὐτῆς ἐστίν, καὶ τὸ ἀρνίον. 23 Καὶ ἡ πόλις οὐ χρείαν ἔχει τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σελήνης, ἵνα φαίνωσιν αὐτῇ· ἡ γὰρ δόξα τοῦ θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν, καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἀρνίον. 24 Καὶ περιπατήσουσιν τὰ ἔθνη διὰ τοῦ φωτὸς αὐτῆς, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσιν τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς αὐτήν, 25 Καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας, νὺξ γὰρ οὐκ ἔσται ἐκεῖ, 26 Καὶ οἴσουσιν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἐθνῶν εἰς αὐτήν. 27 Καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν πᾶν κοινὸν καὶ ὁ ποιῶν βδέλυγμα καὶ ψεῦδος, εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου.

ΚΕΦ. κβ.

1 ΚΑΙ ἔδειξέν μοι ποταμὸν ὕδατος ζωῆς λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου. 2 Ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν ξύλον ζωῆς ποιῶν καρποὺς δώδεκα, κατὰ μῆνα ἕκαστον ἀποδιδοὺς τὸν καρπὸν αὐτοῦ, καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν.

ܐܦܘܩܠܘܦܣ ❖ ܟܐ ❖ ܟܒ ❖

21 ܘܬܪܥܣܪ ܬܪܥܣܪ ܣܝܡ̈ܐ ܬܪܥܣܪ ܐ̈ܢ̈ܘܢ ܕ̈ܡ̈ܪ̈ܓ̈ܢ̈ܝ̈ܬ̈ܐ ܣܝ̈ܡ̈ܐ ܣ̈ܝ̈ܡ̈ܐ ܠ̈ܐ ܣ̈ܝ̈ܡ̈ܐ ܒ̈ܟ̈ ܕ̈ܡ̈ܪ̈ܓ̈ܢ̈ܝ̈ܬ̈ܐ ܬ̈ܪ̈ܥ̈ܣ̈ܪ̈ ܐ̈ܢ̈ܘ̈ܢ ܕ̈ܡ̈ܪ̈ܓ̈ܢ̈ܝ̈ܬ̈ܐ ܐ̈ܢ̈ܘ̈ܢ ܕ̈ܡ̈ܪ̈ܓ̈ܢ̈ܝ̈ܬ̈ܐ ܘܫ̈ܘ̈ܩ̈ܐ ܕ̈ܡ̈ܪ̈ܓ̈ܢ̈ܝ̈ܬ̈ܐ ܕ̈ܕ̈ܗ̈ܒ̈ܐ ܕ̈ܙ̈ܟ̈ܝ̈ܐ ܕ̈ܐ̈ܝ̈ܟ̈ ܙ̈ܓ̈ܓ̈ܐ ܕ̈ܙ̈ܓ̈ܓ̈ܐ ܕ̈ܙ̈ܓ̈ܓ̈ܐ ܕ̈ܙ̈ܓ̈ܓ̈ܐ ❖ 22 ܘܗ̈ܝ̈ܟ̈ܠ̈ܐ ❖ ܠ̈ܐ ❖ ܚ̈ܙ̈ܝ̈ܬ̈ ❖ ❖ ❖

3 Καὶ πᾶν κατάθεμα οὐκ ἔσται ἔτι. Καὶ ὁ θρόνος τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου ἐν αὐτῇ ἔσται, καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐτῷ. 4 Καὶ ὄψονται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. 5 Καὶ νὺξ οὐκ ἔσται ἔτι, καὶ οὐκ ἔχουσιν χρείαν φωτὸς λύχνου καὶ φωτὸς ἡλίου, ὅτι Κύριος ὁ θεὸς φωτιεῖ ἐπ' αὐτούς, καὶ βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. 6 Καὶ εἶπέν μοι· Οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί, καὶ ὁ Κύριος ὁ θεὸς τῶν πνευμάτων τῶν προφητῶν ἀπέστειλεν τὸν ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει. 7 Καὶ ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ. Μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου. 8 Κἀγὼ Ἰωάννης ὁ βλέπων καὶ ἀκούων ταῦτα· καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα, ἔπεσα προσκυνῆσαι ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύντος μοι ταῦτα. 9 Καὶ λέγει μοι· Ὅρα μή· σύνδουλός σου εἰμὶ καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου· τῷ θεῷ προσκύνησον. 10 Καὶ λέγει μοι· Μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ὁ καιρὸς γὰρ ἐγγύς ἐστιν. 11 Ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι, καὶ ὁ ῥυπαρὸς ῥυπανθήτω ἔτι, καὶ ὁ δίκαιος δικαιοσύνην ποιησάτω ἔτι, καὶ ὁ ἅγιος ἁγιασθήτω ἔτι. 12 Ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ, καὶ ὁ μισθός μου μετ' ἐμοῦ, ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς τὸ ἔργον ἐστὶν αὐτοῦ.

3 Et omne maledictum non erit amplius. Et sedes Dei et Agni in illa erunt, et servi ejus servient illi, 4 Et videbunt faciem ejus, et nomen ejus in frontibus eorum. 5 Et nox ultra non erit, et non egebunt lumen lucernæ neque lumen solis, quoniam Dominus Deus inluminat illos, et regnabunt in sæcula sæculorum. 6 Et dixit mihi: Hæc verba fidelissima et vera sunt, et Dominus Deus omnipotens prophetarum misit angelum suum ostendere servis suis quæ oportet fieri cito. 7 Et ecce venio velociter. Beatus qui custodit verba prophetiæ libri hujus. 8 Ego Johannes, qui audivi et vidi hæc, et postquam audissem et vidissem, cecidi ut adorarem ante pedes angeli qui mihi hæc ostendebat. 9 Et dicit mihi: Vide ne feceris: conservus tuus sum et fratrum tuorum prophetarum et eorum qui servant verba libri hujus: Deum adora. 10 Et dicit mihi: Ne signaveris verba prophetiæ libri hujus: tempus enim prope est. 11 Qui nocet noceat adhuc, et qui in sordibus est sordescat adhuc, et justus justitiam faciat adhuc, et sanctus sanctificetur adhuc. 12 Ecce venio cito, et merces mea mecum est, reddere unicuique secundum opera sua.

13 Ἐγὼ τὸ ἄλφα καὶ τὸ ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. 14 Μακάριοι οἱ πλύνοντες τὰς στολὰς αὐτῶν, ἵνα ἔσται ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν. 15 Ἔξω οἱ κύνες καὶ οἱ φαρμακοὶ καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι καὶ πᾶς ποιῶν καὶ φιλῶν ψεῦδος. 16 Ἐγὼ Ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις. Ἐγώ εἰμι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος Δαυείδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς ὁ πρωϊνός. 17 Καὶ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν· Ἔρχου. Καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω· Ἔρχου. Καὶ ὁ διψῶν ἐρχέσθω, [καὶ] ὁ θέλων λαβέτω ὕδωρ ζωῆς δωρεάν. 18 Μαρτυρῶ ἐγὼ παντὶ τῷ ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου. Ἐάν τις ἐπιθῇ ἐπ' αὐτά, ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸν ὁ θεὸς τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· 19 Καὶ ἐάν τις ἀφέλῃ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τῆς προφητείας ταύτης, ἀφελεῖ ὁ θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. 20 Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα· Ναί, ἔρχομαι ταχύ. Ἀμήν, ἔρχου Κύριε Ἰησοῦ. 21 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ [Χριστοῦ] μετὰ πάντων [τῶν ἁγίων. Ἀμήν].

13 Ego *A* et *Ω*, primus et novissimus, principium et finis. 14 Beati qui lavant stolas suas, ut sit potestas eorum in ligno vitæ et portis intrent in civitatem. 15 Foris canes et venefici et impudici et homicidæ et idolis servientes et omnis qui amat et facit mendacium. 16 Ego Jesus misi angelum meum, testificari vobis hæc in ecclesiis. Ego sum radix et genus David, stella splendida et matutina. 17 Et Spiritus et sponsa dicunt: Veni. Et qui audit dicat: Veni. [Et] qui sitit veniat, [et] qui vult accipiat aquam vitæ gratis. 18 Contestor ego omni audienti verba prophetiæ libri hujus. Si quis apposuerit ad hæc, apponet Deus super illum plagas scriptas in libro isto: 19 Et si quis deminuerit de verbis [libri] prophetiæ hujus auferet Deus partem ejus de ligno vitæ et de civitate sancta et de his quæ scripta sunt in libro isto. 20 Dicit qui testimonium perhibet istorum: Etiam, venio cito. Amen, veni, Domine Jesu. 21 Gratia Domini nostri Jesu Christi cum omnibus [vobis]. Amen.

FINIS.

PROLEGOMENON.

INTRODUCTORY REMARKS.

THE number of Polyglot editions of the whole Bible which have been printed is sufficiently limited, and the history of them and their promoters is sufficiently interesting, to deserve passing notice in the foremost pages of the Prolegomenon to this, the latest work of the kind. The Polyglot Bibles already published vary in utility and excellence with their authors, with the place and period of their production, with the texts and versions produced, and with the general plan and execution thereof. They may be thus briefly described:—

I. *Biblia Sacra Polyglotta*, complectentia Vetus Testamentum Hebraico, Græco, et Latino idiomate; Novum Testamentum Græcum et Latinum, et vocabularium Hebraicum et Chaldaicum Veteris Testamenti, cum Grammaticâ Hebraicâ, necnon Dictionario Græco; studio, operâ et impensis Cardinalis Francisci Ximenez de Cisneros. Compluti, 1514—1517. Six vols., folio. This is called the Complutensian Polyglot, and its chief promoter and patron was Cardinal Ximenes. The following learned men were employed in the undertaking:—Ælius Antonius Nebrissensis, Demetrius Ducas, Ferdinandus Pincianus, Lopez de Stunica, Alfonsus de Xamora, Paulus Coronellus, and Johannes de Vergera, a physician of Alcala or Complutum.

II. *Biblia Sacra Polyglotta*, Hebraice, Chaldaice, Græce et Latine. Philippi II. Regis Catholici jussu edita ac impressa; cura Benedicti Ariæ Montani, Christophorus Plantinus excudebat. Antverpiæ, 1569—1572. Eight vols., folio. This is generally known as the Antwerp Polyglot; sometimes as the *Biblia Regia*. The paper and type are superior to those of the Complutensian. No fewer than sixty learned men were occupied on this work, which was at one time highly applauded, at another time ignominiously denounced. The Pope had declared this to be a work truly regal, "Opus vere regium," and the doctors of Paris, Madrid and Louvain proceeded so far as to place it in the catalogue of wonders. Subsequently the Editor, Montanus, was required to make an apology for his heresy; and the bitterness of his brethren grew to such a pitch, that he escaped but with difficulty the horrors of the Inquisition. The projector of the Antwerp Polyglot was Plantin, the printer; and in this instance, it would appear, it was the printer who incurred the pecuniary risk. (This is not generally the case.) Plantin soon discovered that he had entered upon an expensive undertaking, and found himself in want of funds to enable him to defray his expenses. He applied to Philip II. of Spain, and, through the influence of the celebrated Cardinal Spinosa, obtained the money *as a loan;*

and then, presently, overwhelmed with a debt which he made every effort, unsuccessfully, to repay, he struggled on beneath the burden until he stumbled and fell into a premature grave.

III. *Sacra Biblia*, Hebraice, Græce et Latine, cum annotationibus Francisci Vatabli, Hebraicæ Linguæ quondam Professoris Regii Lutetiæ. Latina Interpretatio duplex est; altera vetus, altera nova. Omnia cum editione Complutensi diligenter collata; additis in margine, quos Vatablus in suis annotationibus nonnunquam omiserat, idiotismis verborumque difficiliorum radicibus. Ex Offic. Sanctandreana, Heidelb., 1586. Three vols., folio. This is commonly known as Vatable's Bible. The editorship has been ascribed by some to Robert Stephen the younger; by others, with greater propriety, to Bertramus, Professor of Hebrew at Geneva. Reprints of this Polyglot appeared in 1599 and 1616.

IV. *Opus Quadripartitum Sacræ Scripturæ*, continens S. Biblia sive Libros Veteris et Novi Testamenti omnes, quadruplici lingua, Hebraica, Græca, Latina et Germanica. Cura et studio Davidis Wolderi. Hamburg, 1596. Four vols., folio.

V. *Vetus Testamentum:* Hebr., Chald., Gr., Lat., Germ., Sclav., Ital., Saxon., Gallice. *Novum Testamentum* Dni. Nri. Jesu Christi. Syr., Ital., Ebr., Hisp., Gr., Lat., Gall., Angl., Germ., Dan., Bohem., Polon. Studio et labore Eliæ Hutteri, Germani, cum gratia et privilegio Sac. Cœs. Mtis. ad quindecim annos. Norimb. 1591, Three vols., folio. Hutter had meditated a Polyglot edition of the Old and New Testaments in twelve languages, but he never proceeded with the Old Testament farther than the Book of Ruth. The New Testament was completed in twelve languages. This work was reprinted in four vols. 4to, 1599—1610.

VI. *Biblia Sacra Polyglotta*, Hebraica, Samaritana, Chaldaica, Græca, Syriaca, Latina, Arabica. Quibus textus originalibus totius Scripturæ Sacræ, quorum pars in editione Complutensi, deinde in Antverpiensi regis sumptibus extat, nunc integri, ex manuscriptis toto fere orbe quæsitis exemplaribus, exhibentur. Lutet. Parisior. 1645. Ten vols., folio. A magnificent edition, but abounding in typographical errors. Dr. Kennicott says "It was the misfortune of our translators to want these very valuable versions, from which the learned have since derived many and eminent advantages for correcting as well as illustrating the Old Testament." This, which is known as the "Parisian Polyglot," was completed by the care and at the expense of Michael Le Jay, who had to endure the persecution of the powerful Cardinal Richelieu, a persecution which ultimately succeeded in working Le Jay's humiliation and ruin, and in causing many copies of his valuable work to be sold as waste paper or destroyed. Richelieu is charged with having coveted the honour of being considered the author of this work, and with having, for that purpose, made Le Jay an offer of 10,000 crowns, an offer which the latter is said to have rejected; hence the persecution.

VII. *Biblia Sacra Quadrilingua* Veteris Testamenti Hebraici, cum Versionibus e regione positis, utpote versione Græca LXX. Interpretum ex Codice Manuscripto Alexandrino, a J. Ern. Grabio primum evulgata. Item Versione Latina Sebast. Schmidii noviter revisa et textui Hebræo accuratius accommodata, et Germanica beati Lutheri ex ultima beati viri revisione et editione 1544-5 expressa. Adjectis textui Hebræo notis Masorethicis, et Græcæ versionæ lectionibus codicis Vaticani; notis philologicis et exegeticis aliis, ut et summariis capitum ac locis parallelis locuplet. ornata. Accurante M. Christ. Reineccio. Sumptibus Hæredum Lanckisianorum. Lipsiæ, 1750. Three vols. folio. This excellent Polyglot was begun as early as 1713. The delay of publication was owing to a part of the MSS. remaining undiscovered till 1747. Besides the Latin version of Schmid, it contains the German version of Luther from the edition of 1554-5, with marginal notes and parallel passages. Dr. A. Clarke says that it is an excellent and useful work edited with great care and accuracy.

VIII. *Biblia Sacra Polyglotta*, complectentia Textus Originales, Hebraicum cum Pentateucho Samaritano, Chaldaicum, Græcum, Versionumque antiquarum Samaritanæ, Græcæ LXXII Interpretum, Chaldaicæ, Syriacæ, Arabicæ, Æthiopicæ, Persicæ, Vulgatæ Latinæ quicquid comparari poterat. Cum textuum et Versionum Orientalium Translationibus Latinis. Ex vetustiss. MSS. undique conquisitis, optimisque exemplaribus impressis summâ fide collatis. Quæ in prioribus editionibus deerant, suppleta: multa antehac inedita, de novo adjecta; omnia eo ordine disposita, ut Textus cum Versionibus uno intuitu conferri possit. Cum apparatu, Appendicibus, Tabulis, Variis Lectionibus, Annotationibus, Indicibus, etc. Opus totum in sex Tomos tributum. Edidit Brianus Waltonus, S.T.D. Imprimebat Thomas Roycroft. Londini, 1657. Six vols. folio.—Castelli (E.), *Lexicon Heptaglotton* Hebraicum, Chaldaicum, Syriacum, Samaritanum, Æthiopicum, Arabicum, *conjunctim*, et Persicum *separatim*, etc., etc. Londini, 1669. Two vols. folio.

This is the most valuable and convenient of all the Polyglots hitherto produced. Nine languages are found in it, though no one book of the Bible is printed in so many. Besides all the languages in which the Scriptures had been published in former Polyglots, this one contains the Psalms, Solomon's Song, and the New Testament in Æthiopic, and the four Gospels in Persic. The Chaldee Paraphrase is also more complete than in any former publication. The learned Bishop was rewarded for his colossal labour. He was patronised by the Protector, as well as by King Charles II., and richly did he deserve the patronage of them both. The double dedication, of which so much has been said, was without question a prudent yielding to the inspired injunction of the Apostle Paul:—*Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω· οὐ γὰρ ἔστιν ἐξουσία εἰ μὴ ὑπὸ θεοῦ.* "Let every soul subject himself to the higher powers, for there is no power except under God, and the existing powers are ordained by God." Castell, whose Lexicon to Bishop Walton's Polyglot is now admitted to be the most elaborate work of the kind ever produced, was less fortunate than the Bishop. Castell, for seventeen years of his life, laboured at his book, and at his own expense employed and maintained no fewer than fourteen literary men. Ultimately, having spent £14,000, and being involved in debt, he laid his case before King Charles II. The king graciously recommended his work to the archbishops and bishops; these officially recommended it to their clergy; and the clergy, the working body, by dint of strenuous efforts raised the small sum of £700. At the death of Castell, about 100 copies of his most meritorious work passed into the hands of Compton, then Bishop of London. Had it not been for this providential circumstance, the whole might have perished; for, of the rest, some were gnawed by rats and sold as waste paper, others perished in the memorable fire of London.

IX. *Biblia Sacra Polyglotta*, Textus Archetypos Versionesque præcipuas, ab Ecclesia antiquitus receptas complectentia. *Impensis S. Bagster, Londini*, 1818-21. One vol. 4to. and five vols. small 8vo. Another edition appeared in 1831, exhibiting eight languages at one view, with Prolegomena by the Rev. Dr. Samuel Lee, Professor of Hebrew at the University of Cambridge. This is entitled:—*Biblia Sacra Polyglotta*, Textus Archetypos, Versionesque præcipuas ab Ecclesia antiquitus receptas; necnon versiones recentiores Anglicanam, Germanicam, Italicam, Gallicam et Hispanicam complectentia. Accedunt Prolegomena in Textuum Archetyporum Versionumque antiquarum crisin literalem. Auctore Samuele Lee, S.T.B. Londini, S. Bagster. The Prolegomena, however, have no particular reference to the texts, which, as far as we have been able to ascertain, are scarcely alluded to. An able reviewer of this Polyglot remarks:—"Had Mr. Bagster commenced the Bible as a complete work in eight languages, it is probable that he would not have succeeded in his undertaking: instead of this he first published each of the

versions separately; the English and one or two of the others were remarkably successful, and when the eight were placed together they formed an elegant and compact volume, and the work deservedly obtained a great reputation at home and abroad."

X. Polyglotten-Bibel zum praktischen Handgebrauch. Die Heilige Schrift Alten und Neuen Testaments in übersichtlicher Nebeneinanderstellung des Urtextes, der Septuaginta, Vulgata und Luther-Uebersetzung, so wie die wichtigsten Varianten der vornehmsten deutschen Uebersetzungen; bearbeitet von R. Stier, Dr. der Theologie und Superintendent in Eisleben, und K. G. W. Theile, weiland Dr. und Professor der Theologie in Leipzig. This excellent work has passed through several editions between 1847 and 1864. It consists of five vols. large 8vo. The New Testament is a Triglot only, containing the Greek, the Latin Vulgate, and Luther's German.

The year 1874 adds another to the comparatively small list just given, viz., The Hexaglot Bible, or Biblia Hexaglotta, a title which has been assigned to this work, not only to express the number of languages which it presents, but also to distinguish it at once from other Polyglot Bibles. This work, which was commenced by Mr. Henry Cohn, has been in hand for several years. Had it not been for the approval with which the design and general execution of the work met at the hands of a few, the indifference of the multitude as to the success or the failure of an enterprise of this description would have permitted the undertaking to collapse at the very outset. Owing to the generous co-operation of those few, who thought that such an edition of the Holy Scriptures might be useful in the present age, "when men run to and fro in the earth, and knowledge is increased," the promoters were enabled to bring out the first two volumes, Vol. I., containing the Pentateuch; Vol. II., the books from Joshua to 2 Kings inclusive. For some time after the appearance of these volumes the work came to a stand-still, until, in 1871, the active co-operation of the present publishers, Messrs. Dickinson and Higham, was fortunately secured. The first result of this was the appearance, in 1872, of Vol. III., comprising the books from 1 Chronicles to the Song of Solomon, inclusive (the English order of the Sacred Books being preserved in this volume, as in the others). In 1873, appeared Vol. V., the first of the New Testament, containing the four Gospels; and in 1874 Vol. IV., which embraces the Books from Isaiah to Malachi, and Vol. VI., Acts to Revelation.

The aim and intention of the promoters and publishers of The Hexaglot Bible is to place within the reach of all as genuine a copy as can be obtained of the Word of God in various languages. The polyglotist, even when no pretension is made to originality of thought, and comparatively little labour is bestowed on the collecting of materials, has an arduous work to do. He requires the best services of the eye, the hand, the head, the heart. He wants an eye that will not readily allow errors to escape its observation, a hand that will correct errors without tampering with the text, a head sufficiently sound and capacious to contain a knowledge of the Word of Truth presented under various aspects, and written in various languages; a heart sufficiently right to love truth in itself, sufficiently large to make an effort to disseminate truth, as far as possible, throughout the world. Very few, we imagine, would have the boldness to assert that those men, whose names have been mentioned above, were actuated by no higher than sordid motives when, in the face of unprecedented difficulties, and when, in some instances, the art of printing was only in its infancy, they betook themselves to the laborious and almost thankless task of printing a Polyglot edition of the Holy Scriptures. Who can doubt that Ximenes, the father of Polyglots, was actuated by higher than worldly motives when, at his own expense and labour, he brought out his marvellous work? Not satisfied with employing learned men to do the work for him, he threw himself so thoroughly into his subject that, at the advanced age of sixty, he made himself master of the

Hebrew language! There is a little story recorded in connection with him, which is, perhaps, worthy of being recorded again: "I have often," says Gomecius, "heard John Brocarius, whose father printed the Complutensian Polyglot relate to his friends, that when the work was finished, he was deputed to carry it to the Cardinal. John Brocarius was then a lad, and having dressed himself in an elegant suit of clothes, he approached Ximenes and delivered the volume into his hands. 'I render thanks unto thee, O God!' exclaimed Ximenes, 'that thou hast protracted my life to the completion of these biblical labours.'" A few weeks afterwards he expired. But his work has lived through three centuries, and still lives to stimulate, not to discourage, those who enter upon similar labours.

The next point to which we have to draw attention is the arrangement of the text. The Complutensian Polyglot contains in the first four volumes the Hebrew, Vulgate, and Greek text of the Old Testament, in parallel columns, and the Chaldee paraphrase at the bottom of the page, with a Latin translation. The fifth volume contains the Greek New Testament with the Vulgate Latin version in a parallel column; in the margin there is a kind of concordance referring to similar passages in the Old and New Testaments.

We have not space to enter minutely into details of the order observed in all the Polyglots. For the most part this is indicated in the titles which they bear.

Bagster presents eight different texts at one view; but he presents the texts in blocks, not in columns, and the effect produced is as singular as it is truthful; it is the exhibition of eight books in one volume. Moreover, the different versions do not always harmonise, *i. e.*, do not terminate with the same clauses on the same page; this is a defect, and the type is so small that very few, we imagine, except those whose eyes are young and vigorous, can consult it with comfort.

It will be found that the Hexaglot Bible is unique in design, the various languages being placed in parallel columns, and so carefully arranged, particularly in the New Testament, that the words representing the same ideas stand as nearly as possible side by side across the whole of the two pages which the six columns occupy. Each column terminates with the same verse; not unfrequently with the same word. The types employed possess the advantage of being bold in character as well as pleasing to the eye. Of the New Testament, the type is even bolder than that of the Old, and it is to be hoped that this typographical excellence will be warmly appreciated.

We have now to advert to the particular languages introduced into the Hexaglot Bible.

The value of the original Hebrew and Greek texts and of the ancient Syriac, Greek and Latin versions is incontestable. The value of the various Semitic versions which find place in Walton's Polyglot, is not sufficiently great, and the number of students in Persic, Arabic and Æthiopic is not sufficiently large to command the reproduction of those versions in a modern Polyglot. There are copies enough of these still extant for scholars to consult. And as to the modern versions which find place in Bagster's Polyglot, Diodati's Italian, Scio's Spanish, and Greenfield's Hebrew New Testament, if they possess any value—we do not say any intrinsic value, *that* they do possess—but any value as forming part of a Polyglot Bible, it is strange that the learned Professor Lee should have passed over the subject in his elaborate prolegomena. But our object is not to attack the course adopted by others; it is simply to defend the choice of languages made by the promoters of the Hexaglot Bible. Here we have, in the Old Testament as well as in the New, three ancient and three modern languages. In the Old Testament, the original Hebrew occupies column 1; the Septuagint, column 2; the Latin Vulgate, column 3; the English, German and French, columns 4, 5 and 6 respectively. In the

New Testament, the Hebrew naturally disappears from column 1, and the original Greek takes its place. Next to the Greek stands that ancient and valuable version, the Syriac Peschito, the other versions retaining the same order of position as in the Old Testament.

Before entering more fully into the consideration of the particular texts employed in this work, it will be convenient to offer a few observations upon the texts in general.

OF THE ANTIQUITY OF THE HEBREW LANGUAGE.

According to Bishop Walton and others, the word Hebrew is derived from the verb עָבַר, to pass over, because Abram passed over the river Euphrates into the land of Canaan. Others are of opinion that the word is derived from the proper name עֵבֶר, Heber, the progenitor of Abram. Whatever be the derivation of the word עִבְרִי, the antiquity of the language is very great. Into this question Walton enters at considerable length in his Prolegomenon. He proves the antiquity of the Hebrew language by the names of men and places from the creation to the dispersion at Babel. Thus man is called אָדָם, *Adam*, because taken from the ground, אֲדָמָה, *adama*. The first woman is called Eve, חַוָּה, because she is the mother of all living, חַיָּה. Peleg, פֶּלֶג, is so called because in his days the earth was divided, נִפְלְגָה. In these and similar instances the connection between the proper name and the event from which it takes its origin is obvious. It is desirable, however, that the biblical student should not confound historical narration with grammatical derivation. Adam was so called because he was taken from the ground; yet the derivation of the word אָדָם is not אֲדָמָה, but some monosyllable, probably either אֹד, a vapour, or דָּם, blood. In like manner חַוָּה is derived from חַי, not from חַיָּה. We draw attention to this subject because, singularly enough, the learned Bishop Walton himself falls more than once into the error of confusing history with etymology. Speaking of Noah, he observes: "Noachus, נֹחַ consolator, a verbo נָחַם, abjecto מ, quia dixit Lamechus, consolabitur nos ab opere nostro." The connection between the words נֹחַ and נָחַם is clear, but it is equally clear that the former is the root, not the latter. The sacred historian no more affirms, at Gen. v. 29, that נֹחַ is derived from נָחַם, than he affirms, at chapter iv. 1, that קַיִן is derived from קָנִיתִי, or, at chapter x. 25, that פֶּלֶג is derived from נִפְלְגָה. In spite of this oversight of the venerable Bishop, his main argument as to the antiquity of the Hebrew language must be admitted to have great force. In addition to the names of individuals, he adduces the names of nations and peoples as having some significance in Hebrew, none in other languages, *e.g.*, Assyrian from Assur, Elamite from Elam, Aramæan from Aram, Lydian from Lud, Mede from Madai, Ionian from Javan. He further adduces the names of heathen gods in support of this antiquity. He asserts, "Japetum filium Cœli et Terræ, patrem Atlantis," to have been no other than Japhet, son of Noah. Saturn, so called because when he fled from Jupiter, he hid himself at Latium, is associated with סָתַר, to hide; Jove with the sacred name יְהוָה; Belus with בַּעַל, Vulcan with תּוּבַל קַיִן (Tubal Cain, the inventor of the use of brass and iron); Ceres with גֶּרֶשׁ, crops pushed forward by the influence of the moon.* Walton further argues that the facilities for preserving the original language amongst the worshippers of the true God were great; for, assuming the vulgar reckoning to be correct (rather a serious assumption), Shem, who was living before the confusion of tongues, was still alive in the days of Abraham and Isaac.

* In like manner, Apollo, from פָּלַל *to intercede;* Pytho, from פָּתָה, *to deceive;* Admetus, from אָדָם; Σίλινος, from שִׁילֹה; Adonis, from אֲדֹנִי.

But whatever may be the age of the Hebrew language, it was that language upon which was first conferred by God the honour of being the medium through which the revelation of His will was made known to man. According to Jerome, Eusebius, the Talmudists and ancient Rabbins, the written characters originally employed were those which are now called the Samaritan; and Walton and others are of opinion that these continued in use amongst the Jews until the destruction of the first temple.

The first critical hand that touched the Hebrew text is supposed to have been that of Ezra, whom the Jews call the second Moses, and whom Jerome calls the "Legis Instaurator." He is said to have introduced the Assyrian characters in place of the Samaritan.

OF HEBREW MANUSCRIPTS.

Of Hebrew manuscripts there are two classes in existence: the rolled manuscripts which are used in the Synagogues, and the square used by private individuals. All of these are apographs or copies, the autographs having long perished. A specimen of the Synagogue rolls may be found amongst the Harleian manuscripts in the British Museum. The most ancient Hebrew manuscripts were written without division of words; hence arose the Rabbinical tradition that the Law was one verse and one word. Modern printed editions follow the recensions of Ben Asher, Cent. XI. The first division into chapters was made by Hugo de Sancto Victore, about A. D. 1250. The scarcity of Hebrew manuscripts and their comparatively modern date is thus accounted for by Bishop Walton: "After the general reception of the critical edition of the Masorites and their method of punctuation, the Jewish masters condemned all manuscripts not conforming to these as profane and illegitimate. The manuscripts were consequently destroyed." Owing to this monstrous act, if indeed it were ever perpetrated, there are few Hebrew manuscripts in existence more than 500 or 600 years old, whereas the Greek manuscripts, *e. g.*, the Vatican and the Alexandrian, are at least 1,200 years old. Since Kennicott's edition there are known to be extant nearly 700 Hebrew manuscripts. Those which are most in repute among the Jews are the Codex Hillelis, or the Spanish, A.D. 1200; the Codex Ben Asher, followed by the Palestinians; the Codex Ben Naphtali, followed by the Babylonians; about A.D. 1034. In addition to these is the Codex Sinai, which is a revision of the Pentateuch and a treatise on the accents; and, finally, the Jericho Pentateuch, which treats of words redundant and defective.

It would far exceed the proposed limits of this Prolegomenon, to mention all the editions of the Hebrew Bible that have appeared at various epochs. We shall content ourselves with mentioning a few of the principal editions, especially those which have led to the present received Hebrew text.

The oldest edition of the whole Hebrew Bible is that of Abraham Ben Chaim, printed at Soncino, 1488. Next in order is that of Gerson, son of Rabbi Moses, Brescia, 1494. The first edition of Daniel Bomberg was printed by him, and edited by Felix Pratensis, Venice, 1518. The second edition of Daniel Bomberg was printed by him, and edited by Jacob Ben Chaim, Venice, 1525-6. The first Hebrew Bible printed in Germany was Sebastian Munster's, Basle, 1534. Buxtorf's great Bible was published at the same place, 1618-20.

The edition of Joseph Athias, Amsterdam, 1671-7, is worthy of special notice, not only on account of its intrinsic merit, but because on this is founded the celebrated edition of Van Der Hooght, Amsterdam, 1705; an

edition which has been followed by Hahn, Leipsic, 1831, and by nearly all modern editors. Athias reprinted and revised the text of Jacob Ben Chaim, and as a token of approbation the States General of Holland conferred on him a gold chain and medal.

The modern Hebrew text then may be thus traced back: Hahn, 1831; Van Der Hooght, 1705; Athias, 1661; Bomberg, 1525; Ben Asher, Cent. XI.

The editors of the Hexaglot Bible have used the text of Van der Hooght; they have moreover consulted the editions of the learned Letteris (כפר הקדש והוא תורה נביאים וכתובים הוגה ונערך על ידי מ' ה' לעטעריס. ווינן תרי"ב Vienna, 1852. Two vols. 8vo.); and of Luzzatto. (חמשה חומשי תורה עם הפטרות, Il Pentateucho colle Haftarót volgarizzato . . . da S. D. Luzzatto; Trieste, 1858-61. Five vols. 8vo.) Many inaccuracies pointed out by these critics as having crept into the accents of modern editions have been carefully corrected.

OF THE MASORAH.

The word Masorah, מָסוֹרָה, signifies tradition; and the Masorah is an elaborate collection of notes made from Hebrew manuscripts and commentaries, by Jewish doctors of the school of Tiberias, during and after the sixth century. These notes refer principally to irregularities of consonants, vowels and accents in the Hebrew text. At one time they were of such magnitude, that they formed a volume greater than the text itself, "In tantam molem excrescebant ut Textum Biblicum superarent" (Walton). The greater part of the Masoretic notes have perished. The Masorah consisted of two parts, the Textual and the Final. The notes of the Textual were introduced into the margin, and were abridged to save space; hence arose the Masorah Parva. Subsequently these notes were given in a fuller form above, below and at the side of the text; hence arose the Masorah Magna. The omissions placed at the end of the volume received the name of Masorah Finalis. In modern editions of the Hebrew Bible the textual Masoretic notes, including the קְרִי (read) and כְּתִיב (written) are usually placed at the foot of the page. This was found unsuitable to the plan of the Hexaglot Bible, and therefore the notes have been affixed at the end of each volume of the Old Testament. As to the notes themselves very few of them are of any importance.

OF VOWEL-POINTS AND ACCENTS.

With regard to the system of Hebrew accentuation and punctuation, it may be observed that the date of the introduction of accents and vowels is involved in uncertainty. Some have affirmed that these are coeval with the text, and have ascribed them to Moses; others have ascribed them to Ezra; others to the Masorites of Tiberias, about A.D. 500; others again to Ben Asher and Ben Naphtali, A.D. 1040.

Bishop Walton shows tolerably clearly that the Hebrew vowels and accents are of comparatively modern date. He bases his argument against their antiquity upon the testimony of learned men, the absence of points from the Samaritan as well as from the ancient copies of the Jewish Synagogues, the evidence of the most learned of the Jews themselves, Elias Levitas and Aben Ezra; the Talmud, which makes no mention of points; the Keri and Ketib, which refer to words and letters, never to vowels or accents; the ancient versions, etc.

It is, we think, now generally conceded that these were first introduced after the Hebrew language had ceased to be vernacular, the object being simply to facilitate the reading of the text, and the credit of the invention is attributed to the Masorites, about the tenth or eleventh century. Whatever doubt there may be as to the antiquity of the vowel-points and accents, there can be none as to their general utility now in determining the pronunciation and accentuation of syllables, the signification of words, and the construction of sentences.

We shall shew now, from internal evidence, that the Greek translation, *i. e.*, the Septuagint, was made either from an unpointed text, or from a text pointed differently from the present. This we shall endeavour to establish by examples, some of which have been adduced before, others not, as far as we are aware.

Take Gen. iv. 7: "If thou doest well, shalt thou not be accepted? and if thou doest not well, sin lieth at the door; and unto thee *shall be* his desire, and thou shalt rule over him." This is a fair rendering of the Hebrew, as it is now pointed: הֲלֹא אִם־תֵּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תֵיטִיב לַפֶּתַח חַטָּאת רֹבֵץ וְאֵלֶיךָ תְּשׁוּקָתוֹ וְאַתָּה תִּמְשָׁל־בּוֹ · But in addition to not being very intelligible or connected, this is ungrammatical; for חַטָּאת is a feminine form, whereas רֹבֵץ is a participle masculine, and therefore does not agree with the substantive, as it should. Now it appears to us that the Greek throws great light upon the passage. It runs thus: *Οὐκ ἐὰν ὀρθῶς προσενέγκῃς, ὀρθῶς δὲ μὴ διέλῃς, ἥμαρτες; ἡσύχασον κ.τ.λ.* This is not a paraphrase on the Hebrew, it is manifestly a translation either from an unpointed text, or from one pointed quite differently: הֲלֹא אִם תֵּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תֵיטִיב לְפִתְחַ חָטָאת רֹבֵץ "If thou doest well in offering, but if thou doest not well in setting forth, hast thou not erred? Be still, and unto thee," etc. שְׂאֵת is a feminine form of the infinitive, governed by תֵּיטִיב. For the signification of לְפִתְחַ compare Amos viii. 5, וְנִפְתַּח־בָּר, *ἀνοίξομεν θήσαυρον*, aperiemus frumentum, Korn feil haben, *set forth wheat.*

Gen. iv. 15. For לָכֵן the Septuagint reads לֹא *οὐχ οὕτω*, Vulg, Nequaquam ita fiet.

Gen. xxvi. 12. "Then Isaac sowed in that land and received in the same year an hundredfold." Here the Hebrew, as at present pointed, is מֵאָה שְׁעָרִים; the Greek has *ἑκατοστεύουσαν κριθήν*, and therefore the translator must have read שְׂעֹרִים, *barley.* Compare Ruth i. 22, קְצִיר שְׂעֹרִים, *barley-harvest.*

Gen. xlvii. 31. "And Israel bowed himself upon the bed's head." Septuagint: *Καὶ προσεκύνησεν Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ.* "And Israel worshipped on the top of his staff." The Hebrew has המטה, which, unpointed, may signify either the *bed* or the *staff;* as it is pointed in our copies, הַמִּטָּה, it signifies *the bed;* as it is rendered in the Greek, *τῆς ῥάβδου*, it must have been read as if pointed הַמַּטֶּה. Cited from the Septuagint, Heb. xi. 21. The Vulgate follows the Hebrew in the Old Testament, "ad lectuli caput;" in the New Testament we find, "et adoravit fastigium virgæ ejus;" "and he adored the top of his staff!"

Gen. xlix. 10. "The sceptre shall not depart from Judah, nor a lawgiver from between his feet until Shiloh come." The word Shiloh (שִׁילֹה) is here translated by the Septuagint, *τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ*, or, as the Alexandrian MS. renders it, *ᾧ ἀπόκειται;* "until the things laid up in store for him," or, "he for whom it is laid up in store, shall come." In this sense *ἀπόκειμαι* is employed in the New Testament, *e.g.*, 2 Tim. iv. 8: "Henceforth there is laid up for me (*ἀπόκειταί μοι*) a crown of righteousness." The words *καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν*, "and he *shall* be the expectation of nations," indicate that the translators understood Shiloh to be a person, although instead of שִׁילֹה they must have read שִׁלּוֹ. Possibly they had an eye to an old Talmudic tradition respecting the glory laid up for the Messiah.

Gen. xlix. 21. "Naphtali is a hind let loose; he giveth goodly words." This is a literal translation of the

Hebrew, as at present pointed: נַפְתָּלִי אַיָּלָה שְׁלֻחָה הַנֹּתֵן אִמְרֵי־שָׁפֶר. But the Septuagint translates thus: *Νεφθαλὶ στέλεχος ἀνειμένον ἐπιδιδοὺς ἐν τῷ γεννήματι κάλλος*; "Naphtali is a well spread tree, which puts out beautiful branches." The latter is a great improvement on the former. For אַיָּלָה the translators must have read אִילָה, *a tree*. The verb שָׁלַח, in the Piel, signifies *to send forth*, as a bough; Psalm lxxx. 12, תְּשַׁלַּח קְצִירֶיהָ עַד יָם, "she sendeth forth her boughs unto the sea." The first meaning of אֵמֶר is *a branch*; the second, *a discourse*, is metaphorical, that which branches from the subject. The verb נָתַן is applied to the giving forth of *fruit*, rather than words, *e.g.*, Psalm i. 3: אֲשֶׁר פִּרְיוֹ יִתֵּן בְּעִתּוֹ, "that bringeth forth his fruit in his season." All this is well expressed in the words of the Septuagint.

Exod. xiii. 18. "And the children of Israel went up harnessed out of the land of Egypt." The Hebrew is וַחֲמֻשִׁים עָלוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל. The Greek is *πέμπτῃ δὲ γενεᾷ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ*; "And the children of Israel went up in the fifth generation." Consequently for חֲמֻשִׁים, *armed* or *harnessed*, the translators must have read חֲמִשִּׁים. We find a striking parallel at Exodus xx. 5: "Visiting the sins of the fathers upon the children unto the third and fourth generation;" עַל שִׁלֵּשִׁים וְעַל רִבֵּעִים; Septuagint, *ἕως τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς*; Vulg., "in tertiam et quartam generationem." So in all versions. Now if this rendering of the Septuagint be correct, and by the consent of nations unto whom the word of God has come, it is correct; is it not highly probable that *πέμπτῃ δὲ γενεᾷ* is the real meaning of the word חמשים, in the passage under consideration? And if this be so, then the whole of the argument of Bishop Colenso against the historical truth of the Pentateuch, based on this difficult word (Part I., chap. ix., page 48—52) must inevitably fall to the ground. The theory of the Israelites going up out of Egypt armed, is supported by the Vulgate *armati* alone. The English version has *harnessed*; German, gerüſtet, both of which may signify *equipped*, or, *with a good outfit*; and with this the French agrees, "en bon ordre," *in good order*. Had the Hebrew but been pointed from the outset, the unfortunate question to which we have referred, would, perhaps, never have been raised.

Psalm lxxvii. 10 (11). "And I said, This is my infirmity, but *I will remember* the years of the right hand of the Most High." Hebrew: וָאֹמַר חַלּוֹתִי הִיא שְׁנוֹת יְמִין עֶלְיוֹן. Greek: *Καὶ ἔιπα Νῦν ἠρξάμην, αὕτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ ὑψίστου*; "And I said, Now I have begun, this *is* the changing of the right hand of the Most High." The Vulgate follows the Greek. Here the word חַלּוֹתִי, which in our English Version is rendered *my infirmity*, is treated as the first person singular preterite Kal of חָלַל, *to begin*; the word הִיא, which now has the *athnach*, ֗, was separated from חַלּוֹתִי and joined to שְׁנוֹת; while שְׁנוֹת, which in the English is translated *the years*, *i. e.*, as a substantive, was treated as the infinitive Kal of שָׁנָה, *to change*. The true meaning seems to lie between the two: *And I said, It is my infirmity to change the right hand of the Most High*. However this may be, the accents, if they existed at all when the Greek translation was made, must have been different from those which are found in our present copies.

Isaiah xxiv. 23. "Then the moon shall be confounded and the sun ashamed." Hebrew, as now pointed, וְחָפְרָה הַלְּבָנָה וּבוֹשָׁה הַחַמָּה; Greek, *Καὶ τακήσεται ἡ πλίνθος καὶ πεσεῖται τὸ τεῖχος*. "And the brick shall be dissolved, and the wall shall fall." The translators must have read הַלְּבֵנָה, *the brick*, and הַחוֹמָה, *the wall*, for הַלְּבָנָה, *the moon*, and הַחַמָּה, *the sun*.

Ezekiel xlviii. 35. "And the name of the city from that day shall be The Lord is there." Hebrew, וְשֵׁם הָעִיר מִיּוֹם יְהוָה שָׁמָּה; Greek, *καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ἀφ' ἧς ἂν ἡμέρας γένηται ἔσται τὸ ὄνομα αὐτῆς*; "And the name of the city from the day when it happens shall be its name." Some copies have *Κύριος ἐκεῖ*, but the majority have

not; and hence it would seem that the translators read יְהֵא שְׁמָהּ, *shall be its name*, for יְהוָה שָׁמָּה, *the Lord is there*. The confusion may be traced to the Bava Bathra (fol. 75, col. 2): "Read not שָׁמָּה, read שְׁמָהּ."

Zephaniah i. 11. "Howl, ye inhabitants of Maktesh." Hebrew, הֲיִלִילוּ יֹשְׁבֵי הַמַּכְתֵּשׁ; Greek, *θρηνήσατε οἱ κατοικοῦντες τὴν κατακεκομμένην*. The translators must have read הַמְכֻתָּשׁ, *pounded, brayed*, as in a mortar.

Zeph. ii. 9. "Moab shall be as Sodom, and the children of Ammon as Gomorrah, even the breeding of nettles," etc. Hebrew, מוֹאָב כְּסְדֹם תִּהְיֶה וּבְנֵי עַמּוֹן כַּעֲמֹרָה מִמְצַּת חָרוּל וּמִכְרֵה מֶלַח; Greek, *Μοὰβ ὡς Σόδομα ἔσται καὶ υἱοὶ Ἀμμὼν ὡς Γόμορρα, καὶ Δαμασκὸς κ.τ.λ.* In this place the translators must have read for מִמְצַּת, *a breeding* or *possession*, דַּמֶּשֶׂק, *Damascus*.

Zech. v. 6. "This is their resemblance through all the earth." Hebrew, זֹאת עֵינָם בְּכָל הָאָרֶץ. Greek, *Αὕτη ἡ ἀδικία αὐτῶν ἐν πάσῃ τῇ γῇ*. The translators must have read for עֵינָם, *their resemblance, eye*, עֲוֹנָם, *their iniquity*.

Zech. vi. 10. "Take of them of the captivity, even of Heldai, Tobijah and of Jedaiah." Hebrew, לְקֹוחַ מֵאֵת הַגּוֹלָה מֵחֶלְדַּי מֵאֵת טוֹבִיָּהוּ וּמֵאֵת יְדַעְיָה; Greek, *Λάβε τὰ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας παρὰ τῶν ἀρχόντων καὶ παρὰ τῶν χρησίμων αὐτῆς καὶ παρὰ τῶν ἐπεγνωκότων αὐτήν*. The translators must have read מֵחֶלְדַּי מֵאֵת טוֹבִיָּהוּ וּמֵאֵת יְדַעְיָהוּ. Comp. v. 14: וְהָעֲטָרֹת תִּהְיֶה לְחֵלֶם וּלְטוֹבִיָּה וְלִידַעְיָה וּלְחֵן; Latin, Et coronæ erunt Helem et Tobiæ et Idaiæ et Hem; Greek, *Ὁ δὲ στέφανος ἔσται τοῖς ὑπομένουσι καὶ τοῖς χρησίμοις αὐτῆς καὶ τοῖς ἐπεγνωκόσιν αὐτὴν καὶ εἰς χάριτα*. "The crowns shall be for those who wait, and for her benefactors, and for those who have recognised her, and for grace."

Zech. x. 4. "Out of him came forth the corner; out of him the nail;" Hebrew, מִמֶּנּוּ פִּנָּה מִמֶּנּוּ יָתֵד; Greek, *Καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἀπέβλεψε καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἔταξε*. For the substantives פִּנָּה, *corner*, and יָתֵד, *nail*, the translators must have read the verbs פָּנָה, *to turn, look*, and נָתַד, *to fix*.

Zech. xii. 5. "The inhabitants of Jerusalem shall be my strength." Hebrew, אַמְצָה לִי יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם; Greek, *Εὑρήσομεν ἑαυτοῖς τοὺς κατοικοῦντας Ἰερουσαλήμ*. The translators must have read אָמְצָא, first sing. future Kal of the verb מָצָא, *to find*, for the substantive אַמְצָה, *strength*.

Zech. xiv. 5. "And ye shall flee to the valley," etc. Hebrew, וְנַסְתֶּם גֵּי־הָרַי; Greek, *καὶ φραχθήσεται ἡ φάραγξ τῶν ὀρέων* (ter.). The translators must here have read וְנִסְתַּם, third sing. pret. Niphal of סָתַם, *to obstruct*, instead of וַנַסְתֶּם, second plur. Kal of נוּס, *to flee*.

Malachi ii. 12. "The Lord will cut off the man that doeth this, the master and the scholar," etc. Hebrew, יַכְרֵת יְהוָה לָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂנָּה עֵר וְעֹנֶה; Greek, *Ἐξολοθρεύσει Κύριος τὸν ἄνθρωπον τὸν ποιοῦντα ταῦτα ἕως καὶ ταπεινωθῇ, κ.τ.λ.* In this case, it is clear, the translators must have read for עֵר וְעֹנֶה, *master and scholar*, עַד יֵעָנֶה, *until he shall be humbled*.

So at ver. 13. "And this have ye done again," etc. Hebrew, וְזֹאת שֵׁנִית תַּעֲשׂוּ; Greek, *καὶ ταῦτα ἃ ἐμίσουν ἐποιεῖτε*. The translators evidently treat שנית as part of the verb שָׂנֵא, *to hate*, and appear to have read וְזֹאת אֲשֶׁר שְׂנֵיתֶם.

Many other passages might be adduced, but these are probably enough to establish the proposition that the Septuagint translation was made from an unpointed text, or from a text pointed differently from the present.

Various accounts are given of the origin of this ancient and valuable translation of the Old Testament Scriptures. One story, which long obtained credence, but which is now generally discredited, is so intimately associated with the Greek version, and the name which it bears, viz. the Septuagint, that we may be excused for recording it here. The story is that Ptolemy Philadelphus wishing to add to his library the sacred writings of the Jews, sent an embassy to Eleazer, their high priest, with a request that he might be furnished with a copy of the books, and with a number of men competent to translate them into Greek. Eleazer, accordingly, despatched to the king six men from each of the 12 tribes, 72 in all, and with them an elegant copy of the Hebrew Scriptures. The envoys were received most courteously by King Ptolemy, and placed in a convenient building in the Isle of Pharos, where the work of translation was accomplished in 72 days. Each of the translators is said to have been shut up in a different cell by order of the king, that he might ascertain the truth of the translation from the common consent of all; and all of them are said to have agreed upon the same sentences, and written the same words. On the testimony of Justin Martyr, to the effect that the ruins of the cells were shewn to him by the inhabitants, the account was long received as true, but it has since been satisfactorily demonstrated from internal evidence, from numerous defects in the translation, from passages irreconcileable with the original, from varieties of style and different methods of spelling words, that the Greek version was the work of different men at different epochs; men endowed with a greater or less degree of zeal and ability, but neither assisted by miraculous agency nor gifted with divine inspiration.

Of the Septuagint, the Pentateuch stands first in order of merit; Proverbs next, Jeremiah next; Daniel being so inferior, that at a very early period, the Version of Theodotion was adopted in its place. The translation was begun about B.C. 280, and was probably not finished for several centuries. The dialect is Macedonic, mingled with a number of Hebraisms, being similar in style to the Greek of the New Testament. The Septuagint translation is the connecting link between the original texts. While it often explains and illustrates, sometimes even corrects and supplies the Hebrew of the Old Testament, it not unfrequently enables us to understand the peculiar sense in which words or phrases are employed in the Greek of the New Testament.

Like all works which are merely human, the Greek translation has its defects as well as its merits, and some of both of these will be pointed out by us in due course. In the main it agrees with the Hebrew text as we have it this day; and the fact that it has always been received in the Jewish as well as in the Christian Church, adds no little weight to its authority.

The Septuagint is said to have been used by our Lord and His Apostles. Bishop Walton, with whom the majority of writers agree, observes: "Maximum vero auctoritatis huic versioni accedit, quod Christo et apostolis in usu fuerit, qui pleraque testimonia, quæ ex Veteri Testamento proferunt, secundum hanc versionem citant, immo cum verba ab Hebraico textu differre videntur." *But the greatest authority has been added to this version because it was used by Christ and His Apostles, who cite most of the testimonies which they adduce from the Old Testament according to this version, and that even when the words seem to differ from the Hebrew text.* Again, referring to that remarkable incident recorded in Luke iv. 18, when our Lord went into the synagogue on the Sabbath-day, and stood up to read, and found the place where it is written: "*Πνεῦμα Κυρίου κ.τ.λ.*" Walton remarks: "Hic videmus verba Evangelistæ ab Hebræo textu differre; quæ tamen cum interpretatione Græca exacte congruunt. Unde videtur colligi posse Dominum

versionem Græcam in synagoga usurpasse, quam postea lingua vernacula (Syriaca) populo explicavit." *Here we see that the words of the Evangelist differ from the Hebrew text, while they exactly agree with the Greek interpretation; whence, it appears, one may infer that our Lord used the Greek version in the Synagogue, and afterwards explained it to the people in the vernacular tongue (Syriac).*

That the Septuagint was quoted by Apostles and Evangelists is indisputable; that it was sometimes cited, even when the words seemed to differ from the Hebrew text, is explicable; that it was read by our Lord in the Synagogue is improbable; that it was cited by Him and His Apostles in preference to the Hebrew, is impossible. What could be more natural than that men, writing in Greek, should, when they had occasion to refer to the Old Testament Scriptures, cite from a translation they found ready at hand, a translation, the authority of which was recognized by Jews as well as by Christians? What could be more natural than that they should occasionally quote from this translation, even when the precise words differed from the Hebrew, so long as the words conveyed the general sense of the original passage? We lay emphasis on this proviso, because in numerous instances where the Greek translation does not convey the sense present in the mind of the inspired writer, he drops the Septuagint and substitutes a translation of his own. What could be more unnatural than that our Lord, Himself a Jew, should enter a Jewish Synagogue in Palestine, read a text in Greek, and then preach a sermon in Syriac? as Bishop Walton has suggested. The gospel of St. Luke was written in Greek, and the Evangelist, who records the incident under consideration, gives the passage, which is a long one, in Greek. What else could he do? Whenever our Lord's actual utterances are given, they are given in Hebrew, or Syro-Chaldaic; these utterances, as might be expected in a book written in a different language, are short, and are generally accompanied with a Greek translation; thus Mark v. 41, Christ took the damsel by the hand, and said unto her, טָלִיתָה קוּמִי *ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον· Τὸ κοράσιον ἔγειραι*, "*Talitha cumi*, which is being interpreted, Damsel, arise." Mark vii. 34: He opened the eyes of the blind, and said, אֶתָּפַתּח, *ὅ ἐστι διανοίχθητι* "*Ephphatha*, that is, Be opened." Matt. xxvii. 46: He was expiring on the cross, and He cried with a loud voice, saying, אֵלִי אֵלִי לָמָה שְׁבַקְתָּנִי, *τοῦτ' ἐστι, Θεέ μου, θεέ μου, ἱνατί με ἐγκατέλιπες*; "*Eli, Eli, Lama sabachthani?* that is to say, My God, My God, why hast thou forsaken me?" In two out of the three accounts of the conversion of St. Paul, viz., Acts ix. 4, and xxii. 7, we are simply informed that the voice from heaven said, *Σαοὺλ Σαούλ, τί με διώκεις*. Hence, had these been the only two accounts given, some might have concluded that the Greek words were the very words addressed to the Apostle by the Lord from heaven; but in the third account, *i.e.*, in Paul's defence of himself before King Agrippa, he says, Acts xxvi. 14: "I heard a voice, saying unto me *in the Hebrew tongue*, Saul, Saul," etc. And, without doubt, that same voice which restored the girl to life, which opened the eyes of the blind, cried out in the agonies of death, and called to Saul from heaven *in the Hebrew tongue*, also read in solemn tones in the Synagogue, on the Sabbath day, the sublime words of the Evangelical prophet, רוּחַ אֲדֹנָי יְהוִה עָלַי יַעַן מָשַׁח יְהוָה אֹתִי לְבַשֵּׂר עֲנָוִים שְׁלָחַנִי לַחֲבֹשׁ לְנִשְׁבְּרֵי לֵב "The spirit of the Lord God is upon me," etc. In case, however, a doubt should be left on the reader's mind, we draw his attention to the fact that both Tischendorf and Alford have expunged as spurious the clause *ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν*, found in the Septuagint, from the text of the New Testament, and that they have both retained as genuine the clause *ἀποστεῖλαι τοὺς τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει*, which is not found in the Septuagint. They have also *κηρῦξαι* for the *καλέσαι* of the Septuagint.

No unprejudiced man will affirm in the presence of these facts that our Lord quoted the Septuagint in the Jewish Synagogue.

Finally, however great may be the excellence of any translation of the Scriptures, one can hardly be justified in exalting it to a level with the original Word. That Apostles and Evangelists used the Septuagint, is enough to stamp it with honour as well as authority, and yet that they used it under the circumstances referred to, is nothing more extraordinary than that a modern English theologian, writing for Dissenters as well as for members of the Established Church, should cite passages from neither the Hebrew nor the Greek, but from our authorized version (which is received by all), even when those passages differ in some respect from the original.

The four principal texts of the Septuagint are:—

I. The Complutensian, 1514.

II. The Aldine, 1518.

III. The Vatican or Roman, 1587.

IV. The Alexandrian, 1707—20.

Besides the Septuagint there were no other Greek versions until the second century of the Christian era. In the year 130, Aquila, a Hebrew proselyte, made a new and literal translation. Shortly after, Symmachus, a Samaritan, made another and a freer translation. Next to this appeared the translation of Theodotion, which was superior to both its predecessors. These three versions formed the groundwork of Origen's Hexapla. Origen's Hexapla consisted, as the name implies, of six columns; the first of which was occupied by the Hebrew in Hebrew characters, the second by the Hebrew in Greek characters, the third by the version of Aquila, the fourth by that of Symmachus, the fifth by the Hexapla text, *i.e.*, by Origen's own edition, the sixth by the version of Theodotion. After this appeared the version of Eusebius and Pamphilius, which was distributed in the provinces between Antioch and Egypt, and was called the Palestine version. Next came that of Lucian, a Presbyter of Antioch, which was read in the provinces between Constantinople and Antioch; and finally that of Hesychius, an Egyptian Bishop, which was in use at Alexandria and throughout Egypt.

The Complutensian text appeared shortly before Erasmus's fifth edition, and was used by him in correcting his fourth. The Greek text of the Antwerp Polyglot, and of Vatable's Bible is based on that of the Complutensian. Bishop Walton adopted the Greek of the Venice edition of 1518, which is identical with the Vatican, printed at Rome, 1587. Hutter's Greek is merely a reprint of the Antwerp edition. Bagster's is the Vatican edition, edited by Carafa. Stier and Theile's is based on the Complutensian.

In the Hexaglot Bible the text of Tischendorf has been followed. This text, which is founded on the Vatican, has been adopted intact, although it has been found expedient to make certain transpositions, to place at the foot of some of the columns a few interpolations, and to supply, within brackets, a considerable number of important omissions. The various peculiarities of the Greek text of the Hexaglot Bible will be now more particularly pointed out.

In Vol. I., which contains the Pentateuch, no transpositions have been made; the lacunæ in the Greek text are marked by asterisks. Throughout the work, the division of the Hebrew chapters has not been interfered with, even when the division has differed from the Greek and the other versions. Thus, Exodus viii. 1 of the Hebrew is chap. viii. 5, of the others; but, in spite of this, the different columns terminate with the same clause; Hebrew, וַיֵּט אַהֲרֹן אֶת יָדוֹ; Greek, *Καὶ ἐξέτεινεν Ἀαρὼν τὴν χεῖρα*; Latin, Et extendit Aaron manum; English, And Aaron stretched out his hand; German, Und Aaron reichte seine Hand; French, Alors Aaron étendit sa main. It will be readily perceived that the irregularity in this, as in all similar cases, is apparent, not real. At Exodus xxviii. we meet with

a discrepancy of more importance. Verse 23 of the Greek is verse 29 of the Hebrew, and vv. 23 (26), 27, 28, 29, are wanting. A space has been left for these in our Greek column, but as they have not been inserted in the text, it may be well to supply them in this place:—

Καὶ ποιήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις τοὺς δύο δακτυλίους ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ἀρχὰς τοῦ λογείου. Καὶ ποιήσεις δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις ἐπ' ἀμφοτέρους τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος, κάτωθεν αὐτοῦ, κατὰ πρόσωπον, κατὰ συμβολὴν ἄνωθεν τῆς συνυφῆς τῆς ἐπωμίδος. Καὶ συσφίγξουσι τὸ λογεῖον ἀπὸ τῶν δακτυλίων τῶν ἐπ' αὐτοῦ εἰς τοὺς δακτυλίους τῆς ἐπωμίδος ἐν κλώσματι ὑακινθίνῳ, ἵνα ᾖ ἐπὶ τοῦ μηχανήματος, καὶ ἵνα μὴ χαλᾶται τὸ λογεῖον ἐπὶ τῆς ἐπωμίδος.

A serious discrepancy in the arrangement of the Greek verses commences at Exodus xxxvi. 8, and continues to the end of the book. It will be found, however, that these verses have double numbers, and may consequently be easily compared with the corresponding verses of the other languages. Take, *e.g.*, Exodus xl. 29 (Greek). This is verse 35 of the other versions, and the small figure (35), at the beginning of the Greek line, at once connects *Καὶ οὐκ ἠδυνάσθη Μωυσῆς* with the Hebrew וְלֹא יָכֹל מֹשֶׁה, and the Latin, Nec poterat Moyses.

Again, the Hebrew of Leviticus v. has 26 verses, while in the versions chap. v. terminates at ver. 19. The result of this is, that chap. vi. 1 of the Hebrew is chap. vi. 8 of the other languages. Still the words at the end of the page correspond, לֹא תִכְבֶּה, *οὐ σβεσθήσεται*, nunquam deficiet in altari, shall never go out, nimmer verlöſchen, point s'éteindre.

The clause אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, which, in common with the modern versions, forms part of the last verse of Lev. xxv., commences chap. xxvi. of the Greek and Latin.

Numbers xvii. 1 of the Hebrew is chap. xvi. 36 of the other languages, but here again the words at the end of the page correspond, וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר, *Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσῆν*, Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens, etc.

Similarly Numbers xvii. 16 of the Hebrew is chap. xvii. 1 of the versions, but the phrases at the foot of the columns correspond, אִוָּעֵד לָכֶם שָׁמָּה, Where I will meet you.

In Deuteronomy there are no discrepancies of this description.

There are certain passages of the Hebrew upon which the Greek throws light, and *vice versâ*. There are also many passages of the Old Testament cited in the New. It will be convenient to notice these as we proceed from book to book.

Gen. i. 27. *Ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς;* "Male and female created He them," cited in the New Testament, Matt. xix. 4.

Gen. ii. 2. *Καὶ κατέπαυσε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, κ.τ.λ.*, cited Heb. iv. 4.

Gen. ii. 7. *Καὶ ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν*, cited 1 Cor. xv. 45.

Genesis ii. 24. *Ἕνεκα τούτου καταλείψει, κ.τ.λ.*, "For this cause shall a man leave his father and his mother, and shall cleave unto his wife: and they shall be one flesh." The Greek has *οἱ δύο, the two.* This is cited by St. Matthew (xix. 5), and is considered to be a *protest* against polygamy.

Gen. iii. 15. "He shall bruise thy head, and thou shalt bruise his heel." Gesenius explains הוּא יְשׁוּפְךָ thus: "He (the seed of the woman, man) shall lie in wait for thy head, and thou shalt lie in wait for his heel;" he shall endeavour to crush thy head, and thou shalt endeavour to crush his heel. Tregelles adds in a note: "The above

explanation is purely neologian; the passage applies not to man generally, but to Christ, the seed of the woman; *bruise* is the simple meaning in each part of the verse." Here, we think, Gesenius is right, and Tregelles is wrong. Christ, the seed of the woman, was not merely a man, He was the representative of man, the second Adam; "Ecce homo." As to *bruise* being the only meaning of שׁוּף, it is questionable whether it possesses any such meaning. Most of the Greek copies have *τηρήσει*, which signifies *to lie in wait for*, not *to bruise*.

Gen. iv. 8. "And Cain talked with Abel, his brother." Here the Hebrew is, וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו, And Cain *said* (not *talked*) to Abel, his brother. The verb אָמַר is active, and requires the objective case after it to complete the sense. There is therefore something wanting in the Hebrew text. This we find supplied in the Septuagint, *Διελθώμεν εἰς τὸ πεδίον; Let us pass through the field.* The Hebrew of this would be, נַעֲבוֹר בַּשָּׂדֶה or בַּלָּה. Probably the Hebrew transcriber omitted the clause by accident, his eye having been deceived by falling on the second word בַּשָּׂדֶה. The clause is found in the Syriac version, the Jerusalem Targum, the Samaritan Pentateuch, and the Latin Vulgate, "egrediamur foras."

Gen. ix. 20. "Noah began *to be* an husbandman;" Hebrew, אִישׁ הָאֲדָמָה; Greek, *ἄνθρωπος γεωργὸς γῆς*. The original rendering of the Septuagint was, *ἄνθρωπος γῆς*, but the expression admitting of two senses, the word *γεωργὸς* was placed first in the margin, to explain the meaning, then in the text, to the detriment of the sense. This is one of the numerous double renderings with which we meet in the Septuagint.

Gen. xi. 12, 13. "And Arphaxad lived five-and-thirty years and begat Salah. And Arphaxad lived after he begat Salah four hundred and three years," etc. This is a literal translation of the Hebrew; but the Greek runs thus: "And Arphaxad lived a hundred and thirty-five years, and begat Cainan; and Arphaxad lived after he begat Cainan four hundred years, and begat sons and daughters; and he died. And Cainan lived a hundred and thirty years, and begat Salah, and Cainan lived after he begat Salah three hundred and thirty years," etc. Throughout this chapter the Greek dates are irreconcileable with the Hebrew. This and other points, upon which we cannot enter now, indicate clearly either that the translators' copy was different from that which we possess, or else that the Hebrew or the Greek has been corrupted since.

Gen. xv. 5. *Οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου*, agreeing with the Hebrew; cited by St. Paul, Rom. iv. 18.

Gen. xv. 6. *Καὶ ἐπίστευσεν Ἄβραμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.* This passage, which agrees with the Hebrew, is cited by St. Paul, Rom. iv. 3.

Gen. xv. 15. תִּקָּבֵר בְּשֵׂיבָה טוֹבָה, "thou shalt be buried in a good old age." The Greek has *ταφεὶς*, obviously erroneously written for *ταφείς*.

Gen. xvi. 13. "And she called the name of the Lord that spake unto her, Thou God seest me." Hebrew, אַתָּה אֵל רֳאִי; Septuagint, *Σὺ ὁ θεὸς ὁ ἐπιδών με.* In this and similar instances ראי is an abstract substantive, signifying *vision;* she called the name of the Lord, *the God of vision;* just as the well was called בְּאֵר לַחַי רֹאִי, Beer-lahai-roi, *vision to the living.*

Gen. xvii. 5. *Ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε*, agreeing with the Hebrew, cited by St. Paul, Rom. iv. 17.

Gen. xviii. 10. *Ἥξω πρὸς σὲ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον εἰς ὥρας, καὶ ἕξει υἱὸν Σάρρα.* At Rom. ix. 9, we have *Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐλεύσομαι καὶ ἔσται τῇ Σάρρᾳ υἱός.* If we assume that for חַיָּה the Apostle read חַנָּה. this citation agrees with the Hebrew, אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה־בֵן לְשָׂרָה. (Comp. Gen. xviii. 14.)

Gen. xviii. 22. Here we have one of the eighteen תקון כפרים, or corrections of the Jewish scribes:—"But

Abraham stood yet before the Lord." The true reading is said to be, "But the Lord stood yet before Abraham." The correction, which was unnecessary, has been adopted in all versions.

Gen. xxi. 10. *Ἔκβαλε τὴν παιδίσκην ταύτην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς· οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης ταύτης μετὰ τοῦ υἱοῦ μου Ἰσαάκ*, agreeing with the Hebrew, and cited by St. Paul, Gal. iv. 30, except that for the last clause, *τοῦ υἱοῦ μου Ἰσαάκ*, he substitutes *τῆς ἐλευθέρας*.

Gen. xxi. 12. *Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα*, agreeing with the Hebrew; cited by St. Paul, Rom. ix. 7.

Gen. xxi. 16. "And she (Hagar) sat over against *him*, and lift up her voice, and wept." This is a translation of the Hebrew, וַתִּשָּׂא אֶת־קֹלָהּ וַתֵּבְךְּ; the Greek has, *ἀναβοήσαν δὲ τὸ παιδίον ἔκλαυσεν*, "And the child lifted up his voice and wept." At ver. 17 we read, "And God heard the voice of the lad." It has been said that it was evidently the child who wept, and not the mother, and that the Greek in this case corrects the Hebrew. Is it not more probable that mother and child wept together, till the child, at the point of death, could weep no more? and then, when the mother wept alone for her son, he wept by and through her, and the Lord heard his voice?

Gen. xxii. 14. "And Abraham called the name of that place Jehovah-jireh; as it is said to this day, In the mount of the Lord it shall be seen." The Hebrew of the last clause is, בְּהַר יְהוָה יֵרָאֶה, and with this the Greek agrees, *Ἐν τῷ ὄρει Κύριος ὤφθη*, *the Lord appeared*. There evidently is, and was when the Greek translation was made, some confusion with the reading of יִרְאֶה. The place is called יְהוָה יִרְאֶה, because יְהוָה יֵרָאֶה, *Κύριος εἶδεν* because *Κύριος ὤφθη*. The real meaning is obvious from ver. 8, "My son, *God will provide*," אֱלֹהִים יִרְאֶה. The present English rendering is nonsense.

Gen. xxii. 17. *Ἡ μὲν εὐλογῶν εὐλογήσω σε καὶ πληθύνων πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου*, agreeing with the Hebrew; cited by St. Paul, Heb. vi. 14, except that for *τὸ σπέρμα σου* he substitutes *σε*.

Gen. xxii. 18. *Καὶ εὐλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς*. Comp. xii. 3, xviii. 18, xxvi. 4. St. Luke has (Acts iii. 25) *Καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γῆς*; and St. Paul (Gal. iii. 8), *Ὅτι ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη*. Neither of these is an exact citation, although both embody the sense and spirit of the oft repeated promise that in Abraham's seed all the families of the earth shall be blessed.

Gen. xxv. 23. *Ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι*, agreeing with the Hebrew; cited by St. Paul, Rom. ix. 12.

At Gen. xxxv. 4, there is a clause added to the Greek text which, if true, must have been of greater moment to the patriarch Jacob than to ourselves. "They gave unto Jacob all the strange gods which were in their hands, and the earrings which were in their ears; and Jacob hid them under the oak which is by Shechem;" the Greek adds, *καὶ ἀπώλεσεν αὐτα ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας*; *And he lost them unto the present day.*

Gen. xliv. 4, 5. The English version, following the Hebrew, begins thus abruptly, "Is not this it in which my lord drinketh?" The Greek prefixes the words, *Ἰνατί ἐκλέψατέ μου τὸ κόνδυ τὸ ἀργυροῦν*; *Why have ye stolen my silver cup?* We may imagine, without being very speculative, that the words of the original were לָמָּה גְנַבְתֶּם אֶת־גְּבִיעִי גְּבִיעַ הַכֶּסֶף.

Gen. xlvi. 20. *Ἐγενοντο δὲ υἱοὶ Μανασσῆ, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ ..... Ἐδωμ.* We have an interpolation here in the Septuagint of some moment, because it has led to *ἑβδομηκονταπέντε*, seventy-five, instead of seventy, v. 27, contrary to the Hebrew and the other versions, an error which reappears in the New Testament, Acts vii. 14.

Gen. xlix. 6. "In their anger they slew a man, and in their self-will they digged down a wall." Hebrew,

בְּאַפָּם חָרְגוּ אִישׁ וּבִרְצֹנָם עִקְּרוּ־שׁוֹר; Greek, *Ἐν τῷ θυμῷ αὐτῶν ἀπέκτειναν ἀνθρώπους* (men), *καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ αὐτῶν ἐνευροκόπησαν ταῦρον*, "In their self-will they castrated a bull." The Vulgate has, Suffoderunt murum; Eng., They digged down a wall; Germ., Haben sie den Damm verderbet; French, Mutilé les taureaux. None of these interpretations throw much light upon the passage. Some have taken the words שׁוֹר and *ταῦρος* in the sense of *prince*, viz., Shechem, who was thus cruelly punished in revenge for his ignominious conduct.

Exodus i. 11. *Καὶ Ὼν, ἥ ἐστιν Ἡλιούπολις.* This clause is found neither in the Hebrew text nor in the other versions, but is interpolated in the Septuagint apparently with a view to support the dignity of the place.

Ex. iii. 6. *Ἐγώ εἰμι . . . . θεὸς Ἀβραὰμ καὶ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ θεὸς Ἰακώβ*, agreeing with the Hebrew; cited Matt. xxii. 32, and Mark xii. 26, but with the article repeated before *θεός*.

Ex. ix. 16. *Καὶ ἕνεκεν τούτου διετερήθης ἵνα ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν ἰσχύν μου, καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ.* St. Paul (Rom. ix. 17) follows the Hebrew, בַּעֲבוּר זֹאת הֶעֱמַדְתִּיךָ, *εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε*, "For this very purpose have I raised thee up," contrary to the Greek *διετηρήθης*, "thou wast reserved." In addition to this the Apostle substitutes the *δύναμιν* of the Alexandrian for the *ἰσχύν* of the Vatican.

Ex. xii. 46. *Καὶ ὀστοῦν οὐ συντρίψετε ἀπ' αὐτοῦ*, agreeing with the Hebrew; but St. John has (xix. 36), *Ὀστοῦν οὐ συντριβήσεται αὐτοῦ.*

Ex. xiii. 2. The Hebrew, as at present pointed, and with which the Septuagint and all the versions agree, reads thus: קַדְּשׁ לִי כָל־בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל־רֶחֶם; "Sanctify unto me all the first-born, whatsoever openeth the womb;" but at Luke ii. 23 we read, *Καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν ἅγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται*, "As it is written in the law of the Lord, Every male that openeth the womb shall be called holy to the Lord." It is manifest that the Evangelist read קֹדֶשׁ, *holy*, for קַדֵּשׁ, *sanctify*.

Ex. xvi. 18. *Οὐκ ἐπλεόνασεν ὁ τὸ πολύ, καὶ ὁ τὸ ἔλαττον οὐκ ἠλαττόνησεν*, agreeing with the Hebrew; cited almost verbatim by St. Paul, 2 Cor. viii. 15.

Ex. xx. 12, or Deut. v. 16. *Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου*, agreeing with the Hebrew; cited, Matt. xv. 4 and Mark x. 19.

Ex. xx. 13. *Οὐ μοιχεύσεις*, agreeing with the Hebrew; cited, Matt. v. 27.

Ex. xx. 15. *Οὐ φονεύσεις*, agreeing with the Hebrew; cited, Matt. v. 21; but St. Mark has, *Μὴ μοιχεύσῃς, κ.τ.λ.* (x. 19).

Ex. xxi. 16 (17). *Ὁ κακολογῶν πατέρα αὐτοῦ ἡ μητέρα αὐτοῦ τελευτήσει θανατῷ*, agreeing with the Hebrew; cited, but with some variation, Matt. xv. 4, *Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανατῷ τελευτάτω.*

Ex. xxi. 24, or Lev. xxiv. 20. *Ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος*, agreeing with the Hebrew; cited, Matt. v. 38.

Ex. xxii. 28. *Ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σοῦ οὐ κακῶς ἐρεῖς*, agreeing with the Hebrew (27); cited, Acts xxiii. 5.

Ex. xxiv. 8. *Ἰδοὺ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης, ἧς διέθετο Κύριος πρὸς ὑμᾶς*, agreeing with the Hebrew; but at Heb. ix. 20, we find *τοῦτο* for *ἰδοὺ*, and *Θεός* for *Κύριος*.

Ex. xxv. 40. *Ὅρα ποιήσεις κατὰ τὸν τύπον τὸν δεδειγμένον σοι ἐν τῷ ὄρει.* The Hebrew runs thus: וּרְאֵה וַעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתָם אֲשֶׁר־אַתָּה מָרְאֶה בָּהָר; "And see and make according to the pattern of those things which thou wast made to see in the mount." St. Luke has (Acts vii. 44) *ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν ἑωράκει.* Here the verb *ἑωράκει* is substituted for the *δεδειγμένον* of the Septuagint, and is a nearer approach to the Hebrew. At Heb. viii. 5 we read,

Ὅρα γάρ φησιν ποίησεις πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει. This agrees with the Septuagint, except that πάντα is introduced, and δειχθέντα is substituted for δεδειγμένον.

Ex. xxxii. 1. Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἳ προπορεύσονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωυσῆς οὗτος ὁ ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἴδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ, agreeing with the Hebrew, and cited almost verbatim, Acts vii. 40.

Ex. xxxii. 6. Ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν, agreeing with the Hebrew; cited by St. Paul, 1 Cor. x. 7.

Ex. xxxiii. 19. Ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ καὶ οἰκτειρήσω ὃν ἂν οἰκτειρῶ, agreeing with the Hebrew; cited by St. Paul, Rom. ix. 15.

Lev. v. 4. Ἡ ψυχὴ ἡ ἄνομος ἡ διαστέλλουσα, κ.τ.λ. This clause is utterly at variance with the Hebrew אוֹ נֶפֶשׁ כִּי תִשָּׁבַע לְבַטֵּא בִּשְׂפָתָיִם. There can be no doubt that both the Vatican and the Alexandrian copies are incorrect in this instance, and that the proper rendering in Greek is, *the same* in letters very *different* in words: Ἡ ψυχὴ ἣ ἂν ὀμόσῃ, κ.τ.λ., *the soul that shall swear*, not, *the lawless soul*. The confusion is easily accounted for, inasmuch as, originally, there was no perceptible division of words. The transcribers made a false division. *Humanum est errare!*

Lev. xix. 18. Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν, agreeing with the Hebrew; cited by St. Matthew, xxii. 39.

Lev. xxvi. 12 (comp. Ezek. xxvii. 27). Καὶ ἔσομαι ὑμῶν θεός, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι λαός, agreeing with the Hebrew; adapted to his subject by the Apostle Paul, 2 Cor. vi. 16.

Numbers xi. 15. One of the תקון סופרים, corrections of the Scribes, "Let me not see *my* wretchedness." It is said that the original reading was, בְּרָעָתְךָ, "*thy* wretchedness." This is doubtful, for all the versions agree with the present Hebrew text.

Num. xii. 12. "Let her not be as one dead, of whom the flesh is half consumed when he cometh out of his mother's womb." It is affirmed that אִמּוֹ and בְּשָׂרוֹ have been substituted for אֻמֶּנוּ and בְּשָׂרֵנוּ. But the Greek and all the versions agree with the Hebrew text as we now have it.

Numbers xxiv. 7. The Greek, Ἐξελεύσεται ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ, καὶ κυριεύσει ἐθνῶν πολλῶν, "A man shall come forth from his seed, and shall rule over many nations," is said to be a paraphrase of the Hebrew, יִזַּל־מַיִם מִדָּלָיו וְזַרְעוֹ בְּמַיִם רַבִּים: Is it not more probable that the Greek translation was made from a copy containing a different reading, something like this: יִזַּל אִישׁ מִזַּרְעוֹ וְיִגְבַּל בְּעַמִּים רַבִּים. We are aware that there is not much similarity in the words מים and איש, as they appear here; but in Rabbinical there is a very close resemblance between מ׳ס and א׳ש. מִדָּלָיו is an incorrect form.

Numbers xxxv. 2—5. It is remarkable that the word מִגְרָשׁ is rendered in the Septuagint by four different words in four consecutive verses; ver. 2, τὰ προάστεια; ver. 3, τὰ ἀφορίσματα; ver. 4, τὰ συγκυροῦντα; ver. 5, τὰ ὅμορα. The Vulgate has "suburbana"; English, "suburbs"; German, „Vorſtädte"; French, "territoires." In addition to this obvious defect in the rendering of the Septuagint, it is manifest that the passage is corrupt. At ver. 4, we read, "And the suburbs of the cities, which ye shall give unto the Levites, *shall reach* from the wall of the city and outward a thousand cubits round about." Instead of a thousand cubits, אֶלֶף אַמָּה, the Greek has δισχιλίους πήχας, two thousand cubits. This matter has been well explained by Dr. Owen, in "An Enquiry into the Present State of the Septuagint" (London, 1769). He says, "The fourth verse may be considered as a geometrical problem, whereby the Jews are required to circumscribe a space, reaching from the wall of the city outwards, a thousand cubits round about.

"The fifth verse contains the solution of this problem . . . . Let us draw the figure according to the directions given, and see whether the problem is not thereby actually solved :—

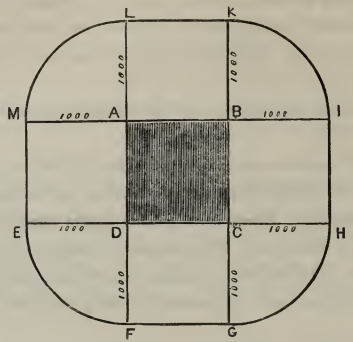

"Let A B C D represent the city, standing in the midst, and not to be estimated in the mensuration. Then, says the text, measure on the east side (B C) 2000 cubits. That is, draw the line K G, viz., K B + C G = 2000 cubits. Draw, likewise, on the south side (D C) the line E D + C H = 2000 cubits. In the same manner, draw on the west side (A D) the line L F, viz., L A + D F = 2000 cubits, and on the north side (A B) the line M I, viz., M A + B I = 2000 cubits. Through the extremities of these lines draw the periphery E F G H I K L M, and it will circumscribe a space reaching from the wall of the city outwards just a thousand cubits round about, that is, every way; Q. E. F. Corollary: Hence, then, it necessarily follows that the Septuagint reading is false; for to make the space from the wall outwards two thousand cubits round about, the measure on the sides must needs be four thousand cubits."

Deut. iv. 26. *Ὅτι Κύριος ὁ θεός σου πῦρ καταναλίσκον*, agreeing with the Hebrew; cited, but not verbatim, Heb. xii. 29.

Deut. vi. 5. *Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου*, agreeing with the Hebrew; cited, with some variation, by St. Matthew (xxii. 37), and St. Luke (x. 27).

Deut. vi. 16. *Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν θεόν σου, ὃν τρόπον ἐξεπειράσατε ἐν τῷ πειρασμῷ*. The Hebrew has בַּמַּסָּה, which the modern versions treat as a proper name; the Vulgate has "in loco tentationis." The former part of this verse, which agrees with the Hebrew, is cited at Matt. iv. 7.

Deut. viii. 3. *Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι τῷ ἐκπορευομένῳ διὰ στοματος θεοῦ*, agreeing with the Hebrew; cited, Matt. iv. 4.

Deut. xvii. 6. This passage, in which the Greek agrees with the Hebrew, is referred to, but not cited, by St. John (viii. 17), *Δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθής ἐστιν*.

Deut. xviii. 15. The Greek accords with the Hebrew. St. Luke (Acts iii. 22, 23) cites the words, "A prophet shall the Lord your God raise up unto you, of your brethren, like unto me; him shall ye hear;" but adds, "in all things whatsoever he shall say unto you," found neither in the Septuagint nor in the Hebrew. At Acts vii. 37, the words of the

Septuagint are given without this addition. At Deut. xviii. 18, we read, "I will raise them up a prophet from the midst of their brethren like unto thee, and will put my words in his mouth, and he shall speak unto them all that I shall command him." Then follows ver. 19, *Καὶ ὁ ἄνθρωπος ὃς ἐὰν μὴ ἀκούσῃ ὅσα ἂν λαλήσῃ ὁ προφήτης ἐκεῖνος ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ἐγὼ ἐκδικήσω ἐξ αὐτοῦ*, which St. Luke thus paraphrases (iii. 23), *Ἔσται δὲ πᾶσα ψυχὴ ἥτις ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ*. It is manifest that the Evangelist read מֵעַמּוֹ, "from his people," for מֵעָמּוֹ "of him;" a strong argument against the antiquity of the vowel-points.

Deut. xix. 15. *Ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ ἐπὶ στόματος τριῶν μαρτύρων στήσεται πᾶν ῥῆμα*. There is no word in the Hebrew corresponding to *πᾶν*, although it finds place in the New Testament (2 Cor. xiii. 1). The passage, however, is not an exact citation from the Septuagint.

Deut. xxi. 23. *Κεκατηραμένος ὑπὸ τοῦ θεοῦ πᾶς κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου*. The Hebrew has כִּי־קְלָלַת אֱלֹהִים תָּלוּי, and with this not only the Septuagint but all the versions agree. At Gal. iii. 13, we find *ἐπικατάρατος* for *κεκατηραμένος*, and the words *ὑπὸ τοῦ θεοῦ* are omitted.

Deut. xxiii. 18. לֹא־תִהְיֶה קְדֵשָׁה מִבְּנוֹת יִשְׂרָאֵל וְלֹא־יִהְיֶה קָדֵשׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל. Here again the Vatican furnishes us with one of those extraordinary double renderings which critics have allowed to stand (ver. 17):—

Οὐκ ἔσται πόρνη ἀπὸ θυγατέρων Ἰσραήλ, καὶ οὐκ ἔσται πορνεύων ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ.

Οὐκ ἔσται τελεσφόρος ἀπὸ θυγατέρων Ἰσραήλ, καὶ οὐκ ἔσται τελισκόμενος ἀπὸ υἱῶν Ισραήλ.

Deut. xxv. 4. *Οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα*, agreeing with the Hebrew; cited by St. Paul, 1 Cor. ix. 9; but Tischendorf and Alford have *κημώσεις* for *φιμωσεις*.

Deut. xxv. 5. The substance of this passage, which is in agreement with the Hebrew, is given at Matt. xxii. 24, *Ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ*.

Deut. xxvii. 26. *Ἐπικατάρατος πᾶς ἄνθρωπος ὃς οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις τοῦ νόμου τούτου ποιῆσαι αὐτούς*, agreeing in the main with the Hebrew. St. Paul has (Gal. iii. 10), *Ἐπικατάρατος ὃς οὐκ ἐμμένει πᾶσιν τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι αὐτά*.

Deut. xxx. 22. *Τίς ἀναβήσεται ἡμῖν εἰς τὸν οὐρανόν*; agreeing with the Hebrew; cited by St. Paul, Rom. x. 6. *Τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον* (Rom. x. 7); contains the substance of Deut. xxx. 13; while the words of Deut. xxx. 14, *Ἐγγύς σού ἐστι τὸ ῥῆμα σφόδρα ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου*, are cited from the Septuagint.

Deut. xxxi. 6. *Οὔτε μή σε ἀνῇ, οὔτε μή σε ἐγκαταλίπῃ*, and at ver. 8, *οὐκ ἀνήσει σε, οὐδὲ μή σε ἐγκαταλίπῃ*. The promise is here given in the third person, "He will not fail thee," etc. At Joshua i. 5, a similar promise is given in the first person, "I will not fail thee, nor forsake thee," *Οὐκ ἐγκαταλείψω σε οὐδ' ὑπερόψομαί σε*. St. Paul adopts the terms of the former text, the person of the latter, *Οὐ μή σε ἀνῶ οὐδ' οὐ μή σε ἐγκαταλείπω* (Heb. xiii. 5).

Deut. xxxii. 21. *Κἀγὼ παραζηλώσω αὐτοὺς ἐπ' οὐκ ἔθνει, ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργίω αὐτούς*, agreeing with the Hebrew; cited by St. Paul, Rom. x. 19, except that he substitutes *ὑμᾶς* for *αὐτούς*.

Deut. xxxii. 35. "To me belongeth vengeance and recompense." Hebrew, לִי נָקָם וְשִׁלֵּם, Septuagint, *Ἐν ἡμέρᾳ ἐκδικήσεως ἀνταποδώσω*. St. Paul keeps closer to the Hebrew, *Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω* (Heb. x. 30).

Deut. xxxii. 40. *Ὅτι ἀρῶ εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν χεῖρά μου, καὶ ὀμοῦμαι τὴν δεξιάν μου*. This is not exactly a double rendering, but the latter clause is obviously a gloss taken from the margin, where it was inserted to inform the reader that *to lift up the hand* signifies *to swear*.

Deut. xxxii. 43. הַרְנִינוּ גוֹיִם עַמּוֹ. The Greek has *εὐφράνθητε ἔθνοι μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ*. Some have charged the

Jews with corrupting the text here, and translate the passage as it stands in the Hebrew, "Praise, ye Gentiles, his people"; Vulgate, "Laudate gentes populum ejus" Luther took a different view, for he has „Lobet ihn alle, die ihr sein Volk seid," "Exult, all ye who are his people." The English and French versions follow the Septuagint. In this place, again, there is something like a double rendering.

Εὐφράνθητε οὐρανοὶ ἅμα αὐτῷ, καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ.
Εὐφράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐνισχυσάτωσαν αὐτῷ πάντες υἱοὶ θεοῦ.

The clause "Rejoice, ye Gentiles, with his people," is cited according to the Septuagint by St. Paul, Rom. xv. 10.

The following verses are wanting in Tischendorf and in the Cod. Vat.: Josh. viii. 12, 13, 26. *Καὶ παρενέβαλον ἀπὸ βορρᾶ τῆς Γαί, καὶ ἡ κοιλὰς ἀνὰ μέσον αὐτοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τῆς Γαί. Καὶ ἔλαβεν ὡς πέντε χιλιάδες ἀνδρῶν καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἔνεδραν ἀνὰ μέσον τῆς Βαιθὴλ καὶ τῆς Γαί, θάλασσαν τῆς Γαί. Καὶ ἔταξεν ὁ λαὸς πᾶσαν τὴν παρεμβολήν, ἣ ἦν ἀπὸ βορρᾶ τῇ πόλει, καὶ τὰ ἔσχατα αὐτοῦ θάλασσαν τῆς πόλεως. Καὶ ἐπορεύθη Ἰησοῦς τὴν νύκτα ἐκείνην ἐν μέσῳ τῆς κοιλάδος. Καὶ Ἰησοῦς οὐκ ἐπέστρεψε χεῖρα αὐτοῦ, ἣν ἐξέτεινεν ἐν τῷ γαισῷ, ἕως ἀνεθεμάτισε σύμπαντας τοὺς κατουκοῦντας ἐν τῇ Γαί.*

Joshua x. 15, 43. *Καὶ ἐπέστρεψεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς Γάλγαλα. Καὶ ἀνέστρεψεν Ἰησοῦς εἰς Γάλγαλα.*

Joshua xiii. 33. *Καὶ τῇ φυλῇ Λευὶ οὐκ ἔδωκε Μωυσῆς κληρονομίαν, Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ αὐτὸς κληρονομία αὐτῶν, καθὼς ἐλάλησεν αὐτοῖς.* Of the above verses, portions, together making up the whole, are found in the Alexandrian, Oxford and Complutensian Codices.

Joshua xii. 15—22. Some Greek copies run all these short verses into one. The gap is marked in the Hexaglot Bible, but there is no real omission, for, in the Greek, all the names of the kings mentioned are summed up as *twenty and nine* (*πάντες οὗτοι βασιλεῖς εἰκοσιεννέα*), whereas, in the Hebrew and in the other versions, all the kings are thirty and one.

The following passage does not exist in the Hebrew. Joshua xxiv. 30: *Ἐκεῖ ἔθηκαν .... τῆς σήμερον ἡμέρας.* "There they placed with him, on the tomb where they buried him, the flint knives with which he circumcised the children of Israel in Gilgal, when he led them out of Egypt, as the Lord commanded, and there they are unto this day."

There is rather a long interpolation in the Greek at verse 33 of this same chapter. We shall merely give it in English: "In that day the children of Israel took the ark of God and carried it about amongst them, and Phinees exercised the office of priest instead of Eleazar, his father, until he died, and was buried in Gabaar, his native place. Then the children of Israel went each one to his own place and to his own city, and the children of Israel worshipped Astartes and Ashtaroth and the gods of the nations round about them. And the Lord delivered them up into the hands of Eglon, King of Moab, and he ruled over them eighteen years."

Judges xviii. 30. *Καὶ Ἰωνάθαν υἱὸς Γηρσὼμ υἱὸς Μανασσῆ κ. τ. λ.* This reading is in accordance with the Hebrew; but the Vulgate has for Manasseh, "Moysi." The Hebrew is somewhat doubtful, for above the letters מנשה, נ is suspended, thus מְנַשֶּׁה. It has been affirmed, but whether upon good authority or not we cannot presume to say, that the Jews, in order to take away the reproach of their Lawgiver's grandson being the first idolatrous priest among them, inserted the נ for the purpose of changing the name from Moses to Manasseh.

1 Samuel ii. 22. The latter clause is wanting in most Greek copies: *καὶ ὅτι συνεκοιμῶντο οἱ υἱοὶ αὐτοῦ μετὰ τῶν γυναικῶν τῶν παρεστηκυιῶν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.* A story which the transcriber probably considered too scandalous to be recorded.

1 Sam. iii. 13. "His sons made themselves vile." This is enumerated amongst the תקון כפרים or Corrections of the Scribes; for מְקַלְלִים לָהֶם בָּנָיו, the original reading is said to have been לִי. The Septuagint would certainly lead us to the conclusion that the text has been tampered with, for there we read, *ὅτι κακαλογοῦντες θεὸν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ*. The translator must have read for להם or לי, אלהים.

1 Sam. xiii. 1. This verse is wanting in the Cod. Vaticanus, *Υἱὸς ἐνιαυτοῦ Σαοὺλ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραήλ*.

1 Sam. xvii. 12—31. The whole of these verses are wanting in the Cod. Vat. They relate the incident of David, Jesse's youngest son's first meeting with Goliath of Gath, and the reproach which the youth received from his eldest brother: "With whom hast thou left those few sheep in the wilderness? I know thy pride and the naughtiness of thine heart." The omission in this case is of considerable importance, because there is no other record of this most interesting story. It will be found that the whole of the missing verses have been supplied in the Hexaglot Bible, with this foot-note, almost the only note in the entire work: "Desunt hi versus (12—32) Cod. Vat., quem Tisch. secutus est. Lacunam explet Alex." From this point in the Hexaglot Bible it will be found that all omissions of importance in the text of Tischendorf have been supplied from other sources, *within brackets*. Of this kind are:—

1 Sam. xvii. 41. The advance of the Philistine, preceded by his shield-bearer.

1 Sam. xvii. 50. David's triumph over the Philistine with a sling and a stone.

1 Sam. xvii. 55 to xviii. 6. David's interview with Saul, which was brought about by Abner; also Jonathan's great love for David.

1 Sam. xviii., part of ver. 8 to end of ver. 11. Saul's envy of David, and attempt to smite him with his javelin.

1 Sam. xviii. 17—19. Saul's promise to give his eldest daughter, Merab, to David to wife; and his violation of that promise by giving her to Adriel, the Meholathite.

1 Sam. xviii. 29, 30. David's behaving himself more wisely than all the servants of Saul before the princes of the Philistines, and the esteem which he gained thereby.

1 Sam. xxiii. 12. David's enquiry of the Lord, "Will the men of Keilah deliver me and my men into the hand of Saul?" And the Lord's answer, "They will deliver thee up."

It will be observed that 1 Sam. xxiii. 29 of the English corresponds to chap. xxiv. 1 of the other languages.

1 Sam. xxix. 10 (part) is in most of the Greek copies, not in the Hebrew. Achish says to David: *And depart unto the place where I have appointed you, and put no mischievous imagination in thy heart, for thou art good in my sight.*

2 Sam. i. 23. "Saul and Jonathan were lovely and pleasant in their lives, and in their death they were not divided." Here we find a vain repetition in the Septuagint, *ὡραῖοι οὐ διακεχωρισμένοι*, and *εὐπρεπεῖς . . . . . οὐ διεχωρίσθησαν*, a double rendering of the Hebrew לֹא נִפְרָדוּ . . . . . הֵנָּעִימִים.

2 Sam. vii. 14. *Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν*, agreeing with the Hebrew; cited, Heb. i. 5.

2 Sam. viii. 8. "Of it (viz., the brass which David took from Hadadezer), Solomon made the brazen sea, and the pillars, and the lavers and all the vessels." Not in the Hebrew or in the other versions.

There is another addition in the Codex Vaticanus at 2 Sam. xi. 22: *And David was wroth with Joab, and said to the messenger, Why did ye approach near to the city to fight? Did ye not know that ye would be smitten from the wall? Who smote Abimelech, the son of Jerubbesheth? Did not a woman cast upon him a piece of a millstone from the wall, that he died in*

Thebez? Why went ye near the wall? This is an almost verbatim repetition of Joab's charge to the messenger, verses 20, 21, and is evidently an interpolation.

There is another little addition at 2 Sam. xiii. 34: "And the watchman came and told the king, and said, I see men from the way of Orona (?) from the hill-side."

At 2 Sam. xv. 18, there is a curious addition to the Greek, which looks like a double translation of the same passage: "And all his servants passed on beside him; and all the Cherethites, and all the Pelethites, and all the Gittites, six hundred men, which came after him from Gath, passed on before the king." This is a fair translation of the Hebrew. The double reading of the Codex Vaticanus may be exhibited thus:—

1. Καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀνὰ χεῖρα αὐτοῦ παρῆγον, καὶ πᾶς ὁ Χελεθὶ καὶ πᾶς ὁ Φελεθί, καὶ πάντες οἱ
2. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς παρεπορεύετο ἐχόμενος αὐτοῦ, καὶ πᾶς ὁ Χελεθὶ καὶ πᾶς ὁ Φελεθί, καὶ πάντες οἱ
1. μαχηταὶ ἑξακόσιοι ἄνδρες, καὶ παρῆσαν ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ.
2. Γεθαῖοι οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες οἱ ἐλθόντες τοῖς ποσὶν αὐτῶν.

We look to critical scholars for an explanation of their tolerance of this vain repetition.

2 Sam. xvi. 12. "It may be that the Lord will look upon my affliction, and that the Lord will requite me good for his cursing this day." Here the present Hebrew reading is בְּעֳנִי, the Masorah has בְּעֵינִי. The former, to render any sense at all, should be pointed בְּעֲוֹנִי, *on my affliction;* the latter signifies *on my eye*, i.e., *on my tears.* The true reading, according to the תקון כפרים, is בְּעָלָם, *on their affliction.* The Greek has, *Εἴ πως ἴδοι Κύριος ἐν τῇ ταπεινώσει μου,* Without doubt this is the correct rendering, and with this the English version agrees.

1 Kings ii. 35. After this verse there is a very long interpolation in the Codex Vaticanus, which we have transferred from the text to the foot of the Greek column. There is another, after verse 45 of the same chapter. Both relate to the wisdom, works, wealth and power of King Solomon. Some of the incidents are introduced into the text of the Hexaglot Bible, 1 Kings iv. 20, 21, 25, 26, to correspond to the other languages. Other incidents are recorded twice in the Septuagint. Thus 1 Kings iv. 34, *And Solomon took the daughter of Pharaoh to him to wife, and brought her to the city of David, until he had finished the house of the Lord, and his own house, and the wall of Jerusalem.* The same incident had been recorded in the same words after chap. ii. 35. The passage is found once in the Hebrew, chap. iii. 1. There is considerable confusion and repetition in the Greek.

1 Kings iv. of the Hebrew ends at verse 20. The versions take back fourteen verses of chap. v. of the Hebrew to chap. iv., hence there is a discrepancy in the numbering of verses, and 1 Kings v. 15 of the Hebrew is 1 Kings v. 1 of the versions; but still the verses correspond in the Hexaglot Bible, and הָהָר, the last word of the Hebrew, verse 29, is identical with the last word of ver. 15 of the other languages: ὄρει, monte, mountains, Berge, montagne.

Several gaps have been supplied in this book. Thus we have 1 Kings vi. 11—14, the Lord's promise to Solomon, while he was building the temple, not to forsake Israel, if the divine statutes were observed.

1 Kings vi. 18, 21, 31—33, and vii. 22, 26, certain particulars respecting the construction of the temple.

1 Kings viii. 12, 13. "Then spake Solomon, The Lord said, that he would dwell in the thick darkness; I have surely built thee an house to dwell in, a settled place for thee to abide in for ever." (Compare 2 Chronicles vi. 1, 2.)

1 Kings viii. 53. *Then Solomon spake about the house, when he had finished building it, he beheld the sun in the heaven. The Lord said, that he would dwell in darkness, build my house, a house fit for thyself to inhabit, while it is new (continually?), behold, is this not written in the book of the Song?* This looks like the interpolation of an uninspired transcriber.

1 Kings ix. 15—26. Here we have introduced the reason of the levy which king Solomon raised, the number of officers that presided over the building, the arrival of Pharaoh's daughter to abide in the house which had been built for her, and the offerings of Solomon three times a year upon the altar.

1 Kings xi. 5. Solomon's going after Ashtoreth, the goddess of the Zidonians, and after Milcom, the abomination of the Ammonites; and, verse 23, the adversary whom God stirred up against him, viz., Rezon, son of Eliadah. who fled from (*τὸν βαραμεὲθ*) his lord, Hadadezer, king of Zobah.

1 Kings xii. 17. "But as for the children of Israel which dwelt in the cities of Judah, Rehoboam reigned over them."

1 Kings xiii. 26. Referring to the disobedient prophet: "Therefore the Lord hath delivered him unto the lion, which hath torn him, and slain him, according to the word of the Lord, which he spake unto him. And he spake to his sons, saying: Saddle me the ass, and they saddled him."

1 Kings xv. 5, 6. Where David is said to have done what was right in the sight of the Lord, "except in the matter with Uriah the Hittite; and there was war between Rehoboam and Jeroboam, all the days of his (their) life." Also ver. 32: "And there was war between Asa and Baasha, king of Israel, all their days." All the above omissions have been supplied from the text of Stier and Theile.

On comparing 1 Kings xii. 1—19 with 2 Chron. x., it will be found that the two accounts are identical, with the exception of a few words. We have another example of this at 2 Kings xviii. 13—xx. 19 and Isaiah xxxvi.—xxxix. It is worthy of observation that the Greek translation of these chapters, which are nearly the same in the original, is so different, that one can only conclude that the translation was the work of different men. One translator would naturally have given but one translation, unless he loved to labour in vain.

1 Kings xii. 16. "To your tents, O Israel." The Hebrew has, לְאֹהָלֶיךָ יִשְׂרָאֵל. *to thy tents*, is said to be a correction of the Scribes for לֵאלֹהֶיךָ *to thy God*. The Greek copies have *τὰ σκηνώματά σου*, *thy tents*, which is probably the correct rendering of the true text.

1 Kings xii., between verses 24 and 25, the Codex Vaticanus contains an account of the visit of Jeroboam's wife to the prophet Ahijah, and also of Rehoboam's impolitic reception of the deputation from the ten tribes, and their consequent revolt under Jeroboam. This again, is a vain repetition, for the latter event is recorded at verses 4—24, *i. e.*, according to this Codex, twice in one chapter! The interpolated words are printed in small type at the foot of our Greek columns. The visit of Jeroboam's wife to the prophet, is recorded at 1 Kings xiv. 1—20, the Greek of which is supplied *within brackets* in the Hexaglot Bible from the text of Stier and Theile.

1 Kings xvi. 22, Joram, brother of Tibni, is said to have died with him (not in the Hebrew). After verse 28, there is an account of Jehoshaphat, his birth, parentage, accession to the throne of Judah, alliance with Ahab, King of Israel, the breaking up of his ships at Ezion-geber, his death, and the accession of his son Jehoram. The account, which is not in the Hebrew, nor in the other versions, is evidently borrowed from 2 Chronicles xx. 31—37, and xxi. 1.

1 Kings xix. 10. *Τὰ θυσιαστηρία σου κατέσκαψαν καὶ τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ὑπολελέλειμμαι ἐγὼ μονώτατος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχήν μου.* This agrees with the Hebrew; but St. Paul, at Rom. xi. 3, transposes the first two clauses, and for the third substitutes *κἀγὼ ὑπελείφθην μόνος, κ. τ. λ.*

1 Kings xix. 18. *Καὶ καταλείψεις*, "thou shalt leave," *ἐν Ἰσραὴλ ἑπτὰ χιλιάδας, πάντα γόνατα ἃ οὐκ ὤκλασαν γόνυ τῷ Βάαλ.* This differs from the Hebrew וְהִשְׁאַרְתִּי, "but I have left." St. Paul gives the substance of the

original in these words: *Κατέλιπον ἐμαυτῷ ἑπτακισχιλίους ἄνδρας, οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ Βάαλ.* The principal difference here is the substitution of *τῇ Βάαλ* for *τῷ Βάαλ* (Rom. xi. 4).

2 Kings i. 18. After the record of Ahaziah's death, particulars are given in the Septuagint, not in the Hebrew, of the accession and character of Jehoram. As the history is given again at chap. iii. 1—4, it is difficult to understand why it should be introduced here. Tischendorf has not explained or improved these matters. We will give the two narratives literatim et verbatim, as they stand in the Codex Vaticanus and in Tischendorf's text.

2 Kings i. 18, *Καὶ Ἰωρὰμ υἱὸς Ἀχαὰβ βασιλεύει ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ ἔτη δεκαδύο ἐν ἔτει*
„ iii. 1, *Καὶ Ἰωρὰμ υἱὸς Ἀχαὰβ ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ* (iii. 2, *καὶ ἐβασίλευσε δώδεκα ἔτη*) *ἐν ἔτει*
„ i. 18, *ὀκτωκαιδεκάτῳ Ἰωσαφὰτ βασιλεως Ἰούδα· καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον Κυρίου, πλὴν οὐχ*
„ iii. 1, *ὀκτωκαιδεκάτῳ Ἰωσαφὰτ βασιλέως Ἰούδα,* iii. 2, *καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, πλὴν οὐχ*
„ i. 18, *ὡς οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οὐδε ὡς ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἀπέστησε τὰς στήλας τοῦ Βάαλ ἃς ἐποίησεν ὁ*
„ iii. 2, *ὡς ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ οὐχ ὡς ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ μετέστησε τὰς στήλας τοῦ Βάαλ ἃς ἐποίησεν ὁ*
„ i. 18, *πατὴρ αὐτοῦ καὶ συνέτριψεν αὐτάς· πλὴν ἐν ταῖς ἁμαρτίαις οἴκου Ἱεροβοὰμ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ*
„ iii. 2, *πατὴρ αὐτοῦ.* iii. 3, ... *πλὴν ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ*
„ i. 18, *ἐκολλήθη, οὐκ ἀπέστη ἀπ' αὐτῶν.*
„ iii. 3, *ἐκολλήθη, οὐκ ἀπέστη ἀπ' αὐτῆς.*

2 Kings xxiii. 13. "The high places that were before Jerusalem, which *were* on the right hand of the Mount of Corruption." It is pretended that the Jews, in detestation of Solomon's idolatrous conduct, changed the name of the mountain הַר הַמַּשְׁחִית, *Mount of Olives,* to הַר הַמַּשְׁחִית, *Mount of Corruption.* The Septuagint and the German take מַשְׁחִית as a proper name. The Vulgate has "offensionis;" the English, "corruption," but the French version has "la montagne des oliviers."

We pass on now to 1 Chronicles i. 11—16. Here, in the genealogical table of Ham, many of the names are omitted in the Codex Vaticanus; so also, verses 17—24, in the genealogical table of Shem, *i.e.*, all the names between Lud and Arphaxad. At ver. 27 of the same chapter, the words *Ἀβράμ, αὐτὸς,* are left out before *Ἀβραάμ.* These have all been supplied, within brackets, in the Hexaglot Bible from Stier and Theile.

2 Chron. xxvii. 8, the words *καὶ εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν βασιλεύσας, κ.τ.λ.,* are also supplied from the same source.

2 Chron. xxxv. 20. There is a long paragraph in the Cod. Vat. which is not found in the Hebrew, and which is probably taken from 2 Kings xxiii. 24—27. Josiah puts away the various abominations of Judah, that he may perform the words of the Book of the Law, which Hilkiah the priest found in the house of the Lord. Josiah, in an earnest manner, turns to the Lord, but the Lord determines notwithstanding, in consequence of the provocations of Manasseh, to remove Judah and Jerusalem out of his sight.

2 Chron. xxxvi. 2. Referring to Jehoahaz, "And his mother's name was Hamutal, the daughter of Jeremiah of Libnah, and he did that which was evil in the sight of the Lord, according to all that his fathers had done." This passage is not found in the Hebrew or in the other versions, and is probably taken from 2 Kings xxiii. 31, 32.

2 Chron. xxxvi. 4. After the words, "Necho took Jehoahaz to Egypt," the Cod. Vat. has, "And he died there, and gave the silver and gold to Pharaoh, but taxed the land to give the money according to the commandment of Pharaoh; he exacted the silver and gold of the people of the land, of every one according to his taxation, to give it unto Pharaoh-Necho." This passage is obviously borrowed from 2 Kings xxiii. 34, 35.

2 Chron. xxxvi. 5. Here there is a long interpolation in the Cod. Vat. in reference to the coming up of Nebuchadnezzar against Jehoiakim, and of bands of the Chaldees, Syrians, Moabites and Ammonites, to destroy Judah for the unpardonable crimes of Manasseh. This interpolation is taken from 2 Kings xxiv. 1—4.

As so many of the parallel passages seem to have been intermixed in the Books of the Kings of Israel and Judah, the following table, copied by Horne from Professor Turner's and Mr. Whittingham's translation of Jahn, may be conveniently and profitably introduced, to assist the reader in the further collation of these books:—

1 Chron. x. 1—12	and 1 Sam. xxxi.	
„ xi. 1—9	„ 2 Sam. v. 1—10.	
„ xi. 10—41	„ 1 Sam. xxiii. 8—39.	
„ xiii. 1—14	„ 2 Sam. vi. 3—11.	
„ xiv. 1—7	„ „ v. 11—25.	
„ xvii.	„ „ vii.	
„ xviii.	„ „ viii.	
„ xix.	„ „ x.	
„ xx. 1—3	„ „ xi. 1; xii. 30, et seq.	
„ xx. 4—8	„ „ xxi. 18—22.	
„ xxi.	„ „ xxiv.	
2 Chron. i. 3—13	„ 1 Kings iii. 4—14.	
„ i. 14—17	„ „ x. 26—29.	
„ ii.	„ „ v. 15—32.	
„ iii., iv.	„ „ vi. vii.	
2 Chron. v. 2; vii. 10	and 1 Kings viii.	
„ vii. 11—22	„ „ ix. 1—9.	
„ viii.	„ „ ix. 15—28.	
„ ix. 1—12	„ „ x. 1—13.	
„ ix. 13—31	„ „ x. 14—39.	
„ x. 1; xi. 4	„ „ xii. 1—24.	
„ xii. 2—11	„ „ xiv. 25—28.	
„ xvi. 1—6	„ „ xv. 17—22.	
„ xviii.	„ „ xxii. 2—35.	
„ xx. 31—37	„ „ xxii. 41—50.	
„ xxi. 6—10	„ 2 Kings viii. 17—24.	
„ xxii. 2—6	„ „ viii. 26—29.	
„ xxii. 10; xxiii. 21	„ „ xi.	
„ xxiv. 1—14	„ „ xii. 1—16.	
2 Chron. xxv. 1—4, 11, 17—24, 27, 28	and 2 Kings xiv. 1—14, 19, 20.	
„ xxvi. 1, 2	„ „ xiv. 21, 22.	
„ xxvii. 1—3	„ „ xv. 33—35.	
„ xxviii. 1—4	„ „ xvi. 2—4.	
„ xxix. 1, 2	„ „ xviii. 2, 3.	
„ xxxii. 9—21	„ „ xviii. 17—37.	
„ xxxii. 24—31	„ „ xx. 1—19.	
„ xxxiii. 1—10	„ „ xxi. 1—10.	
„ xxxiv. 1, 2, 8—28	„ „ xxii.	
„ xxxiv. 29—33	„ „ xxiii. 1—20.	
„ xxxv. 18, 20—25	„ „ xxiii. 22, 23.	
„ xxxvi. 1	„ „ xxiii. 29, 30.	
„ xxxvi. 2—4	„ „ xxiii. 31—34.	

The Greek of Ezra will be found to agree very closely with the Hebrew.

Of the Book of Ezra the Rev. T. H. Horne observes:—"The zeal and piety of Ezra appear, in this Book, in a most conspicuous point of view. His memory has always been held in the highest reverence amongst the Jews, who consider him a second Moses. Though not expressly styled a prophet, he wrote under the influence of the Divine Spirit, and the canonical authority of his book has never been disputed. He is said to have died in the hundred and twentieth year of his age, and to have been buried at Jerusalem. In Justin the Martyr's conference with Trypho the Jew, there is a very extraordinary passage respecting the typical import of the Passover, cited by that father, in which Ezra, in a speech made before the celebration of the Passover, expounds the mystery of it as clearly relating to Christ, and which Justin concludes, was expunged from the Hebrew copies by the Jews at a very early date, as too manifestly favouring the cause of Christianity. The passage may be thus translated: 'And Ezra said unto the people, This Passover is our Saviour and our Refuge; and if ye shall understand and ponder it in your heart, that we are about to humble Him in this sign, and afterwards shall believe in Him, then this place shall not be made desolate for ever, saith the Lord of hosts. But if ye will not believe in Him, nor hear His preaching, ye shall be a laughing-stock to the Gentiles.'" This passage is properly regarded as a Gentile interpolation rather than a Jewish expulsion.

Nehemiah iii. 33 of the Hebrew is iv. 1 of the Greek and the other versions, consequently iv. 6 of the Hebrew, at the end of page 246, vol. iii., is chap. iv. 12 of the versions, but the words correspond.

The following verses, wanting in the Vaticanus and in Tischendorf, are supplied within brackets in the Greek text of the Hexaglot from the text of Stier and Theile:—Neh. vii. 68, 69, giving the number of horses, mules, camels and asses of the whole congregation. Neh. xi. part of 15, 16, part of 17, part of 18, 20, 21, part of 23, 24, 25, parts of 26 and 27, 28, 29, part of 30, part of 31, 32—34, being omissions from the list of the names of the children of Judah,

etc., who were dwelling at Jerusalem in the days of Nehemiah; Neh. xii. 2—6, portions of 7, 9, 25 and 37, the whole of 38, part of 39, 40, 41 and 42, omissions from the names of the Priests and Levites that went up with Zerubbabel to Jerusalem.

The book of Esther, according to the original Hebrew and the modern versions, consists of ten chapters, and chapter x. of three verses only, ending with an account of the greatness and goodness of Mordecai; to this the Latin Vulgate adds ten verses and six chapters besides. The additions, supposed to have been the work of some Hellenistic Jew, are found in some of the Greek copies. In the Codex Vaticanus, and consequently in the text of Tischendorf, the first of these addenda is placed at the head of chap. i. In the Hexaglot Bible this is printed, in common with the others, in small type at the foot of the Greek column. The subject is Mordecai's Vision. It may not be out of place here to give a translation of it: "In the first year of Nisan, the second of the reign of Artaxerxes, the great king; Mordecai, a Jew of the tribe of Benjamin, of Nebuchadrezzar's captivity, dwelling in the city of Shushan, a great man, serving in the king's palace, saw a vision. And, behold, there were voices and tumult, thunderings and earthquake, disturbance upon the earth. And, behold, two great dragons came forth prepared to struggle. And the voice of these was great, and at their voice every nation prepared for war, so as to war against the nation of the righteous. And, behold, a day of darkness and gloom, affliction and anguish, evil and great disturbance upon the earth. And the whole of the righteous nation (the Latin, *gens justorum*, explains the Greek, *πᾶν ἔθνος δίκαιον*, which properly signifies 'every righteous nation,') were disturbed, being afraid of their evils, and prepared themselves to perish, and cried out unto God. And from their cry there came as it were from a little source a great stream, much water. Then light and the sun arose, and the humble were exalted, and the noble were devoured." Hereupon follows the history of the conspiracy of Gabatha (Bigthana) and Teresh, two eunuchs of the king, keepers of the palace; Mordecai's warning the king of the conspiracy; the taking, examination, confession and execution of the conspirators; the record that was made of the event in the chronicles, and Haman's resolve to take revenge on Mordecai and his people, for the death of his friends, the two eunuchs. These circumstances occupy chap. xi. xii. of the Latin Vulgate. Again, after verse 13 of chap. iii. of the Greek we have a copy of the letter sent by the king to all his provinces, commanding, at the instigation of Haman, the destruction of all Jews. This forms chap. xiii. 1—7 of the Latin Vulgate.

At the end of chap. iv. the prayers of Mordecai and Esther are severally recorded. Mordecai supplicates the Lord, the omnipotent King, whose will to save Israel none can resist, to save his people from the destruction which Haman had devised against them. Queen Esther, on the other hand, having stripped herself of her ornaments, beseeches the Lord God of Israel, saying: *O Lord, thou alone art our King, help me, a solitary being, having no help, but in thee.* She further prays that the counsels of their enemies may be turned against themselves. Her prayer closes with these words: *O God, ruler over all, hear the voice of the desperate (ἀπηλπισμένων); deliver us from the hand of wicked-doers, and deliver me from my fear.* This prayer forms chap xiv. of the Latin Vulgate. Next to this, in the Latin, these words are introduced, chap. xv. "Et mandavit ei (haud dubium quin esset Mardochæus) ut ingrederetur ad regem, et rogaret pro populo suo et pro patria sua. Memorare (inquit) dierum humilitatis tuæ, quomodo nutrita sis in manu mea, quia Aman, secundus a rege, locutus est contra nos in mortem: et tu invoca Dominum, et loquere regi pro nobis, et libera nos de morte." These words are not even in the Codex Vaticanus. The phrase *haud dubium quin esset Mardochæus* has a modern sound connected with it.

At the beginning of chap. v. of the Greek there is a rather graphic account of Esther's timid entry into the

presence of this terrible king, Artaxerxes or Ahasuerus. Esther is accompanied by two female attendants, upon one of whom she gracefully reclines, while the other supports her flowing train. With flushed cheeks and glistening eyes she presents herself before the king, who is clothed with robes glittering with gold and precious stones. At his terrible aspect, Esther grows pale with fear; she swoons. The king rising hastily from his throne reassures her; holds out the golden sceptre to her; she touches it; but after having exchanged a few words, Esther swoons again, to the great disconcertment of the king. The whole account bears the stamp of theatrical fiction, rather than of Bible history.

After verse 13 of chap. viii. we have, in the Greek, another letter of the king to all the provinces of his kingdom, annulling the decree against the Jews, and ordering the execution of Haman and his partisans, and the celebration of the day under pain of death. This forms chap. xvi. of the Vulgate.

After chap. x. 3 of both versions, we have Mordecai's recognition that these things are of God, and his interpretation of his own dream. Esther is the little fountain, the two dragons are Mordecai and Haman, the enemies of Jerusalem are the assembled nations, and Israel the righteous people, who cried unto the Lord, and were delivered.

The whole of this has such an apocryphal and Jewish air about it, that one can only feel astonished how it could make its way into the Greek and Latin versions, and yet find no place in the Hebrew text.

Esther v. 1, 2 are wanting in the Codex Vaticanus. This is the generally received account of Esther's entry into the king's presence, and of his holding out to her the golden sceptre. The simplicity and subdued tone of this, the Hebrew, and, without doubt, the genuine narrative, form a striking contrast to the elaborate working up, and high colouring of the apocryphal story which has just been noticed. We have restored the verses to the text, within brackets.

Esther ix. 5, 30. These verses are wanting in the Greek, and we have been unable to supply them from any of the Codices. This is unusual. We will therefore draw attention to the particular words. Ver. 5. "Thus the Jews smote all their enemies with the stroke of the sword, and slaughter and destruction, and did what they would unto those that hated them." Ver. 30. "And he sent the letters unto all the Jews, to the hundred twenty and seven provinces of the kingdom of Ahasuerus, *with* words of peace and truth." The gaps in both these instances are marked by asterisks in the Greek text of the Hexaglot Bible.

Job ii. 9. Here we have rather a long interpolation in our Greek. In place of the words addressed to Job by his wife, עֹדְךָ מַחֲזִיק בְּתֻמָּתְךָ בָּרֵךְ אֱלֹהִים וָמֻת, "Dost thou still retain thine integrity? curse God and die," all the Greek copies, which we have seen, have the following: "How long wilt thou persevere, saying, Behold, I will still endure a little time, waiting for the hope of my salvation? for, behold, thy memory hath disappeared from the earth; sons and daughters, the pangs and toils of my womb, for whom I have laboured with trouble in vain. And thou thyself, in rottenness of worms, sittest passing the night in the open air, while I, a fugitive and slave from place to place, and from house to house, await the setting of the sun, that I may rest from my labours and the pangs which torment me; but say something to the Lord, and die." These are pathetic words, and may have been the actual utterance of Job's wife; it is only the last clause which gives them the appearance of an interpolation, viz., *εἰπόν τι ῥῆμα εἰς Κύριον καὶ τελεύτα*; say *something* to the Lord, and die. Does not this look like an evasion of the difficult expression בָּרֵךְ אֱלֹהִים? The difficulty of this passage seems to have been universally felt. The Greek has, *say something to or against the Lord;* the Latin "benedic Deo;" the English "curse God;" the German "ſegne Gott;" the French "maudis Dieu." Some suppose the meaning to be *bless idols*. Probably, the real meaning is, "bless God, and die;" put an end to your sufferings.

There is another interpolation at the end of the book, chap. xlii. 17. The words are as follow: "But it is written that he shall rise again with those whom the Lord raiseth again. This man is related, in a book written in Syriac, to have been a sojourner in the land of Auris, on the boundaries of Idumea and Arabia. His first name was Jobab. Having taken an Arabian wife, he begat a son whose name was Ennon. But he himself was, on the father's side, son of Zara one of the sons of Esau, and on the mother's side, of Bosorah; so that he was the fifth from Abraham. And these are the kings who reigned in Edom, over which territory he also ruled; first Balak, son of Beor, and the name of his city was Dennaba; and after Balak, Jobab called Job. And after him Ason, who was governor of the territory of the Temanites; and after him, Adad, son of Berad, who cut off Madian in the land of Moab, and the name of his city was Gethaim. And the friends, who came to him, were Eliphaz, of the sons of Esau, king of the Temanites; Bildad, tyrant of the Shuhites, Sophar, king of the Naamathites." If this account be genuine, Job must have been a great man, and not only a great man, but in some respects, as fortunate as he was afflicted and patient. Three kings came to condole with him, and that after he had lost his all! Rather different this from the experience expressed in the Latin proverb:—

"Donec eris felix, multos numerabis amicos,
Tempora si fuerint nubila solus eris."

The Greek story of the *three kings* is irreconcilable with the interpolation at chap. ii. 9, so that, regardless of other considerations, it may be safely pronounced a myth.

Job xix. 25. "For I know that my Redeemer liveth, and *that* he shall stand at the latter *day* upon the earth," etc. A precious passage of Holy Writ, but somewhat difficult to comprehend. The English Version supplies no fewer than seven words, three of them, viz., *day*, *worms*, *body*, of paramount importance. All the versions understand the words to refer to the resurrection. The Septuagint translate *Οἶδα γὰρ ὅτι ἀενναός ἐστιν ὁ ἐκλύειν με μέλλων ἐπὶ γῆς*; "For I know that a daysman exists who will deliver me on earth." The Vulgate has, In novissimo die de terra surrecturus sum; "I shall rise from the earth at the last day;" but the Hebrew has יָקוּם, *he shall rise.* וְאַחַר עוֹרִי נִקְּפוּ זֹאת which the English Version renders, "And *though* after my skin *worms* destroy this *body;*" the Septuagint translate *ἀναστῆσαι τὸ δέρμα μου τὸ ἀναντλοῦν ταῦτα*; "To raise my skin which endures these things;" Vulgate, Et rursum circumdabor pelle mea; "And again I shall be surrounded with my skin." In this sense נָקַף is used, Isaiah xxix. 1, Ps. xxii. 17. Luther has, und werde darnach mit dieser meiner Haut umgeben werden (be surrounded). The French follows the English, "ce *corps* aura été rongé." The last clause, כִּלְיֹתַי בְּחֵקִי כָּלָתָה, is rendered by the Septuagint, *πάντα δέ μοι συντετέλεσται ἐν κόλπῳ*; "All things are accomplished in my bosom;" Vulg., Reposita est hæc spes in sinu meo; "This hope is placed in my bosom." The French has, Mes reins se consument dans ce désir; "My reins are consumed with this desire." Here we have a very good commentary on the English, "Though my reins be consumed within me."

The Psalms. The first point, to which we have to invite attention, is the different division of the Psalms in the Hebrew and the Greek.

The difference commences at Psalm x. of the Hebrew, which forms part of Ps. ix. of the Greek. After this, Psalm xi.—cxiii. of the Hebrew,=Psalm x.—cxii. Greek. Psalms cxiv., cxv. Hebrew = Psalm cxiii. Greek. Psalm cxvi. Hebrew, = Psalm cxiv., cxv. Greek. Psalm cxvii.—cxlvi.=cxvi.—cxlv. Psalm cxlvii. = cxlvi., cxlvii.

The Greek division is wrong, for Psalm ix. was obviously one of the alphabetical Psalms, consisting of twenty-two verses; although we have it now in an imperfect state. We have made the Greek uniform with the Hebrew and the other versions. Again, in many instances, the heading of a Psalm, to which, it appears, the Jews

have attached considerable importance, is numbered verse 1 in the Hebrew, and in a few instances verses 1, 2; not so in the versions. Hence arises a discrepancy in the numbering of *the verses* of many of the Psalms. The Hebrew will appear to have an extra verse in Psalm iii.—ix., xii., xiii., xviii., xix.—xxii., xxx., xxxi., xxxiv, xxxvi., xxxviii., xlii., xliv.—xlix., li., lii. (2 verses) liii., liv., (2 verses) lv.—lix., lx. (2 verses) lxi.—lxv., lxvii.—lxx., lxxv.—lxxvii., lxxx., lxxxi., lxxxiii.—lxxxv., lxxxviii., lxxxix., xcii. cviii., cxx.—cxxxiv., cxli., cxlii. In every instance, however, it will be found, that, though differently numbered, the verses at the end of the several columns of the Hexaglot Bible correspond.

The titles to the Psalms are deserving of special notice, as they have presented no trifling difficulty in the way of Biblical students; and it is hoped, that the annexed list of titles, as they appear in the various languages, will furnish an illustration, both, of the facility of comparison afforded by the arrangement of the texts of the Hexaglot Bible, and of the advantage which the comparison itself secures from the light which one language reflects upon the other.

Six of the Psalms bear the title of מִכְתָּם viz., xvi., lvi.—lx. The Greek has *Στηλογραφία*, "an inscription on a pillar;" Latin, Tituli inscriptio. Gesenius says that מִכְתָּם is the same as מִכְתָּב, *something written*. Dr. Tregelles calls this *a very bold conjecture*. But Gesenius is borne out by the Greek and Latin versions. Luther alone derives מִכְתָּם from פָּתָם gold; for he has ein gülden Kleinod. The English and French throw no light upon the title. If מִכְתָּם be not here employed in the sense of מִכְתָּב, to which conclusion the old Greek and Latin versions would lead the modern student; then we must be permitted to make another, and perhaps bolder conjecture, viz., that the Greek translator had before him a text containing a different reading, probably the correct one, מִכְתָּב, and that the ב was subsequently converted into ם by ignorant or careless transcribers. We cannot agree with Horne's suggestion, borrowed from D'Herbelot, that the six Psalms which bear the title of "Michtam," or *golden*, are so called on account of their having been, on some occasion or other, written in letters of gold, and hung up in the sanctuary.

Forty-five of the Psalms are entitled מִזְמוֹר, Song or Poem, viz. iii.—vi., viii., ix., xii., xiii., xv., xix.—xxiv., xxix.—xxxi., xxxvii., xxxix.—xli., xlvii., xlix.—li., lxii., lxiv., lxxiii., lxxv., lxxvii., lxxix., lxxx., lxxxii., lxxxiv., lxxxv., xcviii., c., ci., cix., cx., cxxxix.—cxlii.

Psalm xlvi. is entitled שִׁיר, "A song," rendered in all the versions as the equivalent of מִזְמוֹר.

Seven Psalms bear the title מִזְמוֹר שִׁיר, viz., xxx., lxv., lxvii., lxviii., lxxv., lxxvi., xcii. *ψαλμὸς ᾠδή*, Psalmus cantici; Ein Psalmlied, appear to us to express the real meaning, viz., a Psalm to be sung, or a Poem set to music. The English, "A Psalm *or* Song," and the French "Psaume *ou* Cantique" are clearly incorrect.

Five Psalms are entitled שִׁיר מִזְמוֹר, "A song adapted to poetry," or, as Gesenius well expresses it, "adapted to rhythmical numbers." These are Psalms xlviii., lxvi., lxxxiii., lxxxviii., cviii. The Greek has *Ὠδὴ ψαλμοῦ*, the ode or subject of the song; the term *ᾠδὴ* clearly referring to the *words* of the Psalm which follows. The English and French renderings, Song *or* Psalm, Cantique *ou* Psaume, would require the addition of אוֹ, *or*, in the original; moreover, if the expressions be synonymous, one of them must be superfluous throughout the book.

Four Psalms have the title of תְּפִלָּה (T'phillah) *Προσευχή*, Oratio, Prayer, Gebet, Prière; viz., xvii., lxxxvi., xc., cii. Properly speaking, these are not *ψαλμοί*, they are *προσευχαί*. The whole, however, come under the general appellation of *ψαλμοί*, which term itself is borrowed from the Hebrew סֵפֶר תְּהִלִּים (Sepher T'hillim), the name given to the entire book, and said to be taken from Psalm cxlv., a magnificent Psalm, and the only one which bears the title תְּהִלָּה *praise*.

Fifteen of the Psalms cxx.—cxxxiv., bear the title of שִׁיר הַמַּעֲלוֹת (Shir Hammaghaloth). Upon this title, the versions *Ὠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν*, Canticum graduum, A song of degrees, Ein Lied im höhern Chor, Cantique de Mahaloth,

throw very little light. Horne says, "These Psalms are supposed to have derived this name from their being sung, when the people came up, either to worship in Jerusalem at the annual festivals, or from the Babylonish captivity. The Jews went up to Jerusalem, which, it will be recollected, stood on a steep, rocky ascent, in large companies, after the oriental manner, and perhaps beguiled their way by singing these Psalms. For such an occasion, Jahn remarks, the appellation of 'ascensions' was singularly adapted, as the inhabitants of the east, when speaking of a journey to the metropolis of their country, delight to use the word *ascent*." Gesenius argues, that this supposition is far from the truth, inasmuch as the ascent to Jerusalem is mentioned in two only out of the fifteen Psalms (cxxii., cxxvi.) To refute the hypothesis that they were sung by the Israelites on their return from exile, he refers to Ezra vii. 9, from whence it appears that the ascent occupied no less than four months. We assume in this instance, that the silence of Tregelles implies consent to Gesenius's view, and with his view we fully concur. These Psalms are so called, says Gesenius, "because of the metre and rhythm found in them; the sense goes on progressively; the first or the last words of a preceding sentence are often repeated at the beginning of those that follow." As illustrations he cites Psalms cxxi. and cxxiv. We are certainly disposed to think that Psalm cxxi. may be properly called a Song of degrees, because it rises from step to step, until it reaches a climax. A man in deep distress cries, "I will lift up mine eyes unto the hills, from whence cometh my help, my help from the Lord, which made heaven and earth." The reply follows: "He will not suffer thy foot to be moved; He will keep thee, preserve thee (*i. e.* thy body); preserve thy soul, preserve them both for evermore." This is the climax.

Twelve Psalms bear the title of מַשְׂכִּיל (root שָׂכַל), xxxii., xlii., xliv., lii.—lv., lxxiv., lxxviii., lxxxviii., lxxxix., cxlii. Gesenius considers the easiest explanation of this term to be *a didactic poem*. The LXX. render the word by Σύνεσις; Latin, Intellectus; German, Eine Unterweiſung. These combined give us a clue to the true sense. The מַשְׂכִּיל is something that makes wise, is understood, taught. What is that? We have the answer in the Greek *συνεσις*, from *συνίημι*, the first meaning of which is, "to put together." Thus *σύνεσις* is a putting together, or *a composition*. This word will make sense in every case. The English and French, Maschil or Maskil, throw no light upon the subject.

Ten of the Psalms are entitled הַלְלוּיָהּ cvi., cxi., cxii., cxiii., cxxxv., cxlvi.—cl. In these instances, the English and French follow the Hebrew, by making the title part of verse 1.

The word לַמְנַצֵּחַ is used before לְדָוִד alone in twenty-six cases; Psalms xi., xiii., xiv., xviii.—xxi., xxxi., xxxvi., xl., xli., xlii., xliv., xlvii., xlix., li., lii., lxiv.—lxvi., lxviii., lxx., lxxxv., cix., cxxxix., cxl.

As to the meaning of the term, it is difficult to decide. The Greek has *Εἰς τὸ τέλος*; Latin, In finem; English, To the Chief-Musician; French, Au Maître-chantre. Gesenius says that the opinion of Kimchi, Rashi and Aben Ezra is the best which has been advanced, viz., *To the precentor*. This is highly probable, for it explains *εἰς τὸ τέλος*, in the sense of *to the authority*, as that of a *superintendent*; although it must be confessed the Latin expression "In finem," looks a little like a misconception of the Greek *τέλος*. The English and French are correct according to this view. Luther has vorzuſingen, evidently taking the word לַמְנַצֵּחַ as the Syriac form of the Infinitive. Gesenius thinks that this is excluded by the article implied after the prefix. This exclusion, however, depends upon the acceptance or the rejection of the vowel-points as they now stand.

לַמְנַצֵּחַ is used: 1.—Before בִּנְגִינוֹת in six instances; viz., Psalm iv., vi., liv., lv., lxvii., lxxvi.; once also before עַל נְגִינוֹת, Psalm lxi. The Greek has *Ἐν ὕμνοις*; Latin, In hymnis; the German has, Auf Saitenſpielen, On stringed instruments; and this is probably the meaning.

2.—Once before אֲלַחֲנְחִילוֹת, Ps. v. This is an ambiguous term. Gesenius conjectures that נְחִילָה is for נְחִלָה, from חָלַל *to bore*, and suggests "a pipe or flute," because perforated. This is far-fetched. The Greek, Latin and German agree in treating the word as a derivative from נָחַל *to receive as an inheritance*. Ὑπὲρ τῆς κληρονομούσης, Pro ea quæ hereditatem consequitur, Für das Erbe. Luther's *for the inheritance* is the most intelligible. As usual the English throws no light upon the title. But here, as in many other instances, the French has "Psaume de David, *envoyé* au Maître-chantre *pour être chanté* sur Nehiloth." This certainly makes the title in general a little clearer than the English.

3.—Three times before עַל הַגִּתִּית, viii., lxxxi., lxxxiv. Gesenius says, "A kind of musical instrument, either used by the people of Gath, or as it were *ἐπιλήνιον*, as used in the vintage with the songs of the wine-dressers and press-treaders." The Greek has Ὑπερ τῶν ληνῶν; the Latin, Pro torcularibus, "For the vintage, the wine-press." We have no doubt that any one who will take the trouble to read the three Psalms which bear this title, will concur with us in the view that these convey the true meaning; viz, To the precentor, a song of praise of David for the vintage, or the blessings of Providence in general. We would just suggest, that as לְדָוִד Psalm viii., and לְאָסָף Psalm lxxxi., are rendered in the English version, *of* David, *of* Asaph, so לִבְנֵי־קֹרַח Psalm lxxxiv., should be rendered *of*, not *for*, the sons of Korah.

4.—Three times before עַל־שֹׁשַׁנִּים, xlv., lxix., lxxx. Gesenius explains this to be an instrument of music resembling a lily. Mr. Harmer and others doubt this, and suggest that "the lily" is the title of the Psalm. The Greek and Latin furnish us with a very different idea, inasmuch as they associate the word with שָׁנָה "to change." Ὑπερ τῶν ἀλλοιωθησομένων; Latin, Pro iis qui commutabuntur. Luther has Vor den Rosen. The English rendering is unintelligible. Perhaps the meaning is, To the Precentor, a composition of the sons of Korah, a nuptial-song (ein Brautlied) *to be accompanied (pour être chanté)* on the *instrument called* the Shoshannim.

5.—Once before עַל־מָחֲלַת Psalm liii. Here the Greek has *ὑπερ μαελέθ*, Latin, pro Maeleth; English and French, Mahalath. But the question is, what does מָחֲלַת mean? Gesenius says, *a harp*; others say, *a aance*; Luther has im Chor um einander vorzusingen. Possibly the meaning is, To the Precentor, a composition of David *to be accompanied* on the harp, or (according to Luther), to be sung antiphonally.

6.—Once before עַל־עַלְמוֹת Psalm xlvi. Here the Greek has *ὑπὲρ τῶν κρυφίων*, as if from עָלַם to conceal; Latin, pro arcanis, "about hidden things." The German has von der Jugend, "of youth," as if the abstract substantive of עֶלֶם. The sense seems to be, To the Precentor, a song of the sons of Korah, about the hidden things, viz., of God.

7.—Once before עַל־מוּת לַבֵּן, Ps. ix. Here we meet with a very perplexing title. Tregelles says: "Some take לַבֵּן as a name of one of David's enemies, others regard ל as servile, and בֵּן as the proper name of a Levite, as in 1 Chron. xv. 18." (But in this case the pointing should be לָבֵן.) "Some moderns suppose לַבֵּן מוּת to be the name of a musical instrument. Better read עַלְמוּת לַבֵּן." So far we agree; but as to the rendering, *With virgins' voice for the boys, to be sung by them*, to us it appears sheer nonsense. The Greek has *ὑπὲρ τῶν κρυφίων τοῦ υἱοῦ*; the Latin, pro occultis filii, *about the hidden things of the son;* evidently reading עלמות as from עָלַם, *to hide*, and supplying עַל. Thus the sense would be, To the Precentor, on the hidden things of the Son, a Psalm of David.

8.—Twice before הַשְּׁמִינִית, Ps. vi., xii. There seems to be no doubt that this was an instrument with eight strings.

9.—Twice before עַל יְדוּתוּן, Ps. lxii. 1, lxxvii. 1; once before לִידוּתוּן, Ps. xxix. 1. The Greek, Latin and German treat this as a proper name. Gesenius says, "Proper name of a Levite set by David as chief over a choir."

Twenty-six Psalms have no title in Hebrew: i., ii., x., xxiv., xxxiii., xliii., lxxi., xci., xcii.—xcix., civ., cv., cvii., civ.—cix., cxxxvi., cxxxvii. The Talmud calls these Orphan Psalms. Some of them, however, have titles in the Greek and Latin, viz., Psalm lxxi., *Τῷ Δαυίδ, υἱῶν Ἰωναδὰβ καὶ τῶν πρώτων αἰχμαλωτισθέντων*, Psalmus David filiorum Jonadab et priorum captivorum; "A Psalm of David, of the sons of Jonadab and the first captives." Ps. xciii., *Εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ προσαββάτου, ὅτε κατῴκισται ἡ γῆ, αἶνος ᾠδῆς τῷ Δαυίδ*, Laus Cantici ipsi David in die ante sabbatum, quando fundata est terra; "A Hymn of praise of David, on the day before the Sabbath when the world was founded." Ps. xcix., *Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ;* Psalmus ipsi David. Ps. cv., cvii., cxiv., cxvi.—cxix., cxx., cxxxvi., *Ἀλληλούια*, Alleluia. Ps. cxxxvii., *Τῷ Δαυὶδ Ἰερεμίου;* Psalmus David Jeremiæ. Thus the Greek and Latin translators have supplied or restored thirteen out of the twenty-six titles to the Hebrew "Orphan Psalms."

To the Hebrew titles of Psalms cxxxviii., cxlvii., and cxlviii., the Greek adds, *Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου*. Ps. cxlii., the Greek adds, *ὅτε αὐτὸν ὁ υἱὸς κατεδιώκει, when his son was persecuting him;* to which the Latin adds, *Absalom.* Ps. cxliv., לְדָוִד; the Greek and Latin add, *πρὸς τὸν Γολιάδ*, adversus Goliath. Ps. cxlvi., the Greek and Latin add, *Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου*, Aggæi et Zachariæ. So much for the titles to the Psalms.

Eight of the Psalms are arranged in alphabetical order, the order being now more or less complete. These are Psalms ix., xxv., xxxiv., xxxvii., cxi., cxii., cxix., and cxlv.

Of Psalm ix., every clause of verses 2, 3 commences with א, ver. 4 with ב, ver. 6 with ג, ver. 7 with ה, ver. 8—11 with ו, ver. 12 with ז, ver. 14 with ח, ver. 16 with ט, ver. 18 with י, ver. 19 with כ, ver. 13 again with כ, ver. 15 with ל, ver. 17 with נ, ver. 20 with ק, ver. 21 with שׁ. The acrostic, if it may be so called, is imperfect.

Of Psalm xxv. the letter ב is hidden in בָּךְ after אֱלֹהַי ver. 2; ו is found in the middle of ver. 5, ר takes the place of ק ver. 18, פ is affixed at the end, and, if we may form an opinion from the context, is an interpolation.

Ps. xxxiv. is regular, except that ו is found in the middle of ver. 5, and פ is again subjoined.

Ps. xxxvii. Every *alternate* verse begins with a letter of the Hebrew alphabet, as far as ver. 27. At ver. 29 א takes the place of ע; then ver. 30 begins with פ, ver. 32 with צ, ver. 34 with ק, ver. 35 with ר, ver. 37 with ש, ת is concealed behind ו at ver. 39.

Psalms cxi. and cxii. are antiphonal; each verse consists of two clauses, each clause commencing with a consecutive letter of the alphabet; but the last two verses consist of three clauses each. In these there is no irregularity.

Ps. cxix., as is well known, contains 176 verses, *i.e.*, 8 times 22, the number of letters in the Hebrew alphabet; the first eight verses begin with א, the second with ב, and so on without any interruption.

The last of the alphabetical Psalms is cxlv.; this is perfect also with the exception of one verse, viz., ver. 14, which should commence with נ. Curiously enough, this verse is actually found in the Septuagint: *Πιστὸς Κύριος ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῦ, καὶ ὅσιος ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.* The Hebrew of this is obviously: נֶאֱמָן יְהוָה בְּדְבָרָיו וְרָחוּם בְּכָל־מַעֲשָׂיו. "The Lord is faithful in his words, and merciful in all his works." That this or a similar versicle was in existence when the Septuagint translation was made, is highly probable. It is now wanting in the Hebrew.

Finally, there is Ps. cli., which, as it finds a place in the text of Tischendorf, and we have taken the liberty to reject, we feel bound to insert here:—

Οὗτος ὁ ψαλμὸς ἰδιόγραφος εἰς Δαυὶδ καὶ ἔξωθεν τοῦ ἀριθμοῦ, ὅτε ἐμονομάχησε τῷ Γολιάδ.

Μικρὸς ἤμην ἐν τοῖς ἀδελφοῖς μου, καὶ νεώτερος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου· ἐποίμαινον τὰ πρόβατα τοῦ πατρος μου, αἱ χεῖρές μου ἐποίησαν ὄργανον, καὶ οἱ δακτυλοί μου ἥρμοσαν ψαλτήριον. Καὶ τίς ἀναγγελεῖ τῷ κυρίῳ μου; αὐτὸς

Κύριος, αὐτὸς εἰσακούει· αὐτὸς ἐξαπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἦρέ με ἐκ τῶν προβάτων τοῦ πατρός μου, καὶ ἔχρισέ με ἐν τῷ ἐλαίῳ τῆς χρίσεως αὐτοῦ. Οἱ ἀδελφοί μου καλοὶ καὶ μεγάλοι, καὶ οὐκ εὐδόκησεν ἐν αὐτοῖς Κύριος. Ἐξῆλθον εἰς συνάντησιν τῷ ἀλλοφύλῳ, καὶ ἐπικατηράσατό με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτοῦ· ἐγὼ δὲ σπασάμενος τὴν παρ' αὐτοῦ μάχαιραν ἀπεκεφάλισα αὐτόν, καὶ ἦρα ὄνειδος ἐξ υἱῶν Ἰσραήλ.

Translation. "This Psalm was written by David himself, although beyond the number, when he fought in single combat with Goliath.

"I was little amongst my brethren, and very young in the house of my father; I used to keep my father's sheep; my hands made an organ, and my fingers fitted up a psaltery, and who shall tell my lord? The Lord himself, he heareth. He sent his angel, and took me from my father's sheep, and anointed me with the oil of his anointing. My brethren were fair and great, yet the Lord did not take pleasure in them. I went out to meet the Philistine, and he cursed me by his idols. But I, having unsheathed his sword, beheaded him, and took away the reproach from the children of Israel."

This does not read like one of the Psalms of David; but yet it is found in the Syriac, Arabic and Ethiopic versions, as well as in the Septuagint.

We proceed to notice passages in the Psalms cited in the New Testament, and a few other points worthy of attention.

Ps. ii. 1, 2. *Ἱνατί ἐφρύαξαν ἔθνη καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά; παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ*, agreeing with the Hebrew; cited verbatim, Acts iv. 25, 26.

Ps. ii. 7. *Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε*, agreeing with the Hebrew; cited, Acts xiii. 33 and Heb. i. 5.

Ps. ii. 9. *Ποιμανεῖς αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, ὡς σκεῦος κεραμέως συντρίψεις αὐτούς*, agreeing with the Hebrew; cited in substance, Rev. ii. 27.

Ps. viii. 3 (2). *Ὅτι ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον*, agreeing with the Hebrew; cited, Matt. xxi. 16.

Ps. viii. 4—6. *Τί ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι μιμνήσκῃ αὐτοῦ . . . . . πάντα ὑπεταξας ὑπὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ*, agreeing with the Hebrew; cited, Heb. ii. 6—8.

Ps. xiv. 2—4. At Rom. iii. 10—19 we meet with a long citation from various parts of the Old Testament, which are placed together in the Greek and Latin versions of Psalm xiv. *Τάφος ἀνεῳγμένος . . . ὀφθαλμῶν αὐτῶν*, Sepulchrum patens . . . ante oculos eorum. The words of the New Testament agree literally with those of the Vatican edition of the Old Testament; but as they do not exist in the Hebrew, not even in Origen's Hexapla, there is reason to suspect that the passage was foisted into the Psalm from the Epistle.

Ps. xvi. 8—11. *Προωρόμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διὰ πάντος . . . . τερπνότητες ἐν τῇ δεξιᾷ σου εἰς τέλος*, agreeing with the original; cited, Acts ii. 25—28.

Ps. xvi. 10. *Οὐ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν*, agreeing with the Hebrew; cited, Acts xiii. 35.

Ps. xviii. 2. *Ἐλπιῶ ἐπ' αὐτόν*, cited, but only in sense, Heb. ii. 13, *Ἐγὼ ἔσομαι πεποιθὼς ἐπ' αὐτῷ.*

Ps. xviii. 35. *Καὶ ἡ παιδεία σου ἀνώρθωσέ με εἰς τέλος,*
Καὶ ἡ παιδεία σου αὐτή με διδάξει.

We meet here with a double rendering, the former from the Septuagint, the latter from Theodotion.

Ps. xviii. 49. *Διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσι (Κύριε), καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ*, agreeing with the Hebrew; cited, Rom. xv. 9.

Ps. xix. 4. *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμενης τὰ ῥήματα αὐτῶν*, agreeing with the Hebrew; cited, Rom. x. 18.

Ps. xxii. 1. *Ὁ θεὸς ὁ θεός μου, πρόσχες μοι ἵνα τί ἐγκατέλιπές με;* "My God, my God, look upon me, why hast thou forsaken me?" Here we have a double rendering of the Hebrew אֵלִי אֵלִי; cited, Matt. xxvii. 46, but with *θεέ μου* for *ὁ θεός*. St. Mark has (chap. xv. 34) *Ὁ θεός μου ὁ θεός μου εἰς τι ἐγκατέλιπές με.*

Ps. xxii. 18. *Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον*, agreeing with the Hebrew; cited by St. Matthew, chap. xxvii. 35, but rejected there by Tischendorf and Alford.

Ps. xxii. 22. *Διηγήσομαι τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε*, agreeing with the Hebrew; cited, Heb. ii. 12, but the Apostle has *ἀπαγγελῶ* for *διηγήσομαι*.

Ps. xxix. 1. Here we have a double rendering in the Vulgate as well as in the Septuagint:—

Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ, υἱοὶ θεοῦ,
ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ υἱοὺς κριῶν,
Afferte Domino, filii Dei,
afferte Domino filios arietum.

It is obvious that the Hebrew בְּנֵי אֵלִים is translated both "sons of God" (vocative) and "sons of rams" (objective). The former is the true reading of the Septuagint.

Ps. xxxii. 1, 2. *Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι. Μακάριος ἀνὴρ ᾧ οὐ μὴ λογίσηται Κύριος ἁμαρτίαν*, agreeing with the Hebrew; cited, Rom. iv. 7, 8.

Ps. xxxiv. 12—17. *Τίς ἐστιν ἄνθρωπος ὁ θέλων ζωήν . . . . . πρόσωπον δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά*, agreeing with the Hebrew; cited substantially, 1 Pet. iii. 10—12.

Ps. xl. 6. *Θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας κ. τ. λ.*, cited Heb. x. 5—7. The Hebrew has אָזְנַיִם כָּרִיתָ לִי, Vulg. aures autem perfecisti mihi. Gesenius says, "ears hast thou digged for me," a poetical and also a stronger expression for אָזֶן פָּקַחְתָּ לִי, "thou hast opened the ear for me," *i. e.*, "thou hast revealed this to me." "But," Tregelles adds, "does not this refer to the law in Exod. xxi., relative to the servant whose ear had been bored, and who was thus made a servant for ever?" We are disposed to think that it does. How can we account otherwise for the *σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι* of the Septuagint and of the Apostle? The Syriac has ܦܓܪ ܠܝ ܐܟܝܠ "Thou hast clothed me with a body;" Vulg., Corpus aptasti mihi; German, Den Leib aber haſt du mir zubereitet; French, Tu m'as formé un corps; all denoting that Christ Jesus, who was in the form of God, took upon Him the form of a servant, being made in the likeness of man. A body was prepared Him, and thus His ears were pierced as well as His hands, His feet, His side.

Ps. xli. 9. *Ὁ ἐσθίων ἄρτους μου ἐμαγάλυνεν ἐπ' ἐμὲ πτερνισμόν.* This passage is thus rendered by St. John, chap. xiii. 18, *Ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ τὸν ἄρτον, ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ.*

Ps. xliv. 22. *Ὅτι ἕνεκεν σου θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς*, agreeing with the Hebrew; cited, Rom. viii. 36.

Ps. xlv. 6, 7. *Ὁ θρόνος σου, ὁ θεός, εἰς αἰῶνα . . . παρὰ τοὺς μετόχους σου*, agreeing with the Hebrew; cited, Heb. i. 8, 9.

Ps. li. 4. *Ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου καὶ νικήσεις ἐν τῷ κρίνεσθαί σε*, agreeing with the Hebrew; cited,

Ps. lv. 22. *Ἐπίρριψον ἐπὶ Κύριον τὴν μεριμνάν σου, καὶ αὐτός σε διαθρέψει*, agreeing with the Hebrew; adapted by St. Peter (1 Ep. v. 7).

Ps. lxviii. 18. *Ἀναβὰς εἰς ὕψος ᾐχμαλώτευσας αἰχμαλωσίαν, ἔλαβες δόματα ἐν ἀνθρώπῳ*, agreeing with the Hebrew; cited thus by St. Paul, Eph. iv. 8, *Ἀναβὰς . . . . ἔδωκεν δόματα τοῖς ἀνθρώποις.*

Ps. lxix. 9, 10. *Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγέ με, καὶ οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπεσον ἐπ' ἐμε*, agreeing with the Hebrew; the former clause cited, John ii. 17, but with *καταφάγεται* for *κατέφαγε*, the latter cited by St. Paul, Rom. xv. 3.

Ps. lxix. 22. *Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτῶν εἰς παγίδα, καὶ εἰς ἀνταπόδοσιν καὶ εἰς σκάνδαλον*, agreeing with the Hebrew; but St. Paul has (Rom. xi. 9), *Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα καὶ εἰς θήραν καὶ εἰς σκάνδαλον καὶ εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς.*

Ps. lxix. 23. *Σκωτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διαπαντὸς σύγκαμψον*, agreeing with the Hebrew; cited, Rom. xi. 10.

Ps. lxix. 25 (26), and cix. 8. *Γενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτῶν ἠρημωμένη, καὶ ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν.* This agrees with the Hebrew. At Acts i. 20, St. Luke applies this general prophetic denunciation to the particular case of Judas, *Γενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτοῦ ἔρημος καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ.*

Ps. lxxviii. 2. *Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, φθέγζομαι προβλήματα ἀπ' ἀρχῆς*, agreeing with the Hebrew; paraphrased thus by St. Matthew, chap. xiii. 35, *Ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς;* "I will utter things which have been kept secret from the foundation." The English Version, following the Textus Receptus, adds, "of the world" (*κόσμου*), rejected by Tischendorf and Alford.

Ps. lxxviii. 24. *Ἄρτον οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς*, agreeing with the Hebrew; cited by St. John, chap. vi. 31, *Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, κ.τ.λ.*

Ps. lxxxix. 20 and 1 Sam. xiii. 14. The words are not given in the New Testament, but they are referred to by St. Paul, Acts xiii. 22, *Εὗρον Δανεὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου.*

Ps. xci. 11, 12. *Ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται, κ.τ.λ.*, "For he shall give his angels charge over thee," agreeing with the Hebrew; cited, with some omissions, Matt. iv. 6.

Ps. xciv. 11. *Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν ἀνθρωπων ὅτι εἰσὶ μάταιοι*, agreeing with the Hebrew. St. Paul, at 1 Cor. iii. 20, changes *ἀνθρώπων* to *σοφῶν.*

Ps. xcv. 8—11. *Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε . . . . εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου*, agreeing with the Hebrew; cited, Heb. iii. 7—11.

Ps. xcvii. 7. *Προσκυνήσατε αὐτῷ πάντες ἄγγελοι αὐτοῦ.* The Hebrew has אֱלֹהִים, "all ye gods." St. Paul, at Heb. i. 6, follows the Septuagint, but substitutes *προσκυνησάτωσαν* for *προσκυνήσατε.*

Ps. cii. 25—27. *Κατ' ἀρχὰς τὴν γῆν σὺ Κύριε ἐθεμελίωσας . . . . . καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν*, agreeing with the Hebrew; cited, Heb. i. 10—12.

Ps. civ. 4. *Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πῦρ φλέγον*, agreeing with the Hebrew; cited, Heb. i. 7, with *πυρὸς φλόγα* (Ald. Comp.) for *πῦρ φλέγον* (Alex. *πυρὸς φλέγα*).

Ps. cx. 1. *Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου Κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου*, agreeing with the Hebrew; cited, Matt. xxii. 44, but with the article omitted before *Κύριος*, and with the substitution of *ὑποκάτα* for *ὑποποδιον.*

Ps. cxii. 9. *Ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα*, agreeing with the Hebrew; cited, 2 Cor. ix. 9.

Ps. cxvi. 10. *Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα*, agreeing with the Hebrew; cited with *καὶ* introduced, 2 Cor. iv. 13.

Ps. cxvii. 1. *Αἴνετε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔθνη, ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ λαοί*, agreeing with the Hebrew; cited with some variation, Rom. xv. 11.

Ps. cxviii. 6. *Κύριος ἐμοὶ βοηθός, καὶ οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος*, agreeing with the Hebrew; cited, Heb. xiii. 6.

Ps. cxviii. 26. *Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου*, agreeing with the Hebrew; cited, Matt. xxi. 9.

Proverbs.—Tischendorf, following the Codex Vaticanus, has the subjoined omissions: —

Prov. iv. 5. "Get wisdom, get understanding; forget it not; neither decline from the words of my mouth." Ver. 7, *Ἀρχὴ σοφίας κτῆσαι σοφίαν καὶ ἐν πάσῃ κτήσει σου κτῆσαι σύνεσιν*, "Wisdom is the principal thing, therefore get wisdom," etc.

Prov. viii. 29. "When he gave to the sea his decree, that the waters should not pass his commandment." Vers. 32, 33, "Blessed are those who keep my ways;" "Hear instruction and be wise; refuse it not."

Prov. xiii. 6. "Righteousness keepeth him that is upright in the way; but wickedness overthroweth the sinner."

Prov. xv. 31. "The ear that heareth the reproof of life abideth among the wise."

Prov. xvi. 1, 3. "The preparation of the heart in man, and the answer of the tongue is from the Lord." "Commit thy works unto the Lord, and thy thoughts shall be established."

Prov. xviii. 23, 24. "The poor useth entreaties; but the rich answereth roughly. A man *that hath* friends must shew himself friendly; and there is a friend that sticketh closer than a brother."

Prov. xix. 1, 2. "Better is the poor that walketh in his integrity, than *he that is* perverse in his lips, and is a fool. Also that the soul be without knowledge is not good," etc.

Prov. xxi. 5. "The thoughts of the diligent tend only to plenteousness; but of every one that is hasty only to want."

Prov. xxii. 6. "Train up a child in the way he should go; and when he is old, he will not depart from it."

Such omissions as these are serious; we have supplied them, with one exception, from Stier and Theile.

Prov. xi. 31. *Εἰ ὁ μὲν δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται*, agreeing with the Hebrew; cited, 1 Pet. iv. 18.

From Prov. xv. 27, to ver. 10, of the following chapter, Tischendorf retains the arrangement of the Codex Vaticanus. In the Hexaglot Bible the verses are arranged in the same order as the Hebrew.

The interpolations in this book are as numerous as the omissions, but we think the former a poor substitute for the latter; our readers will judge for themselves.

Prov. vi. 8. After "Go to the ant, thou sluggard," etc., we find, "Or go to the bee, and learn how industrious she is, and how grave a work she doeth; whose labours kings and private men take to themselves for health. She is desired and renowned of all, although she is feeble in strength; having regarded wisdom, she hath been brought to honour (*προήχθη*)."

Prov. vii. 1. "Son, fear the Lord and be strong, and fear no other beside him."

Prov. ix. 12. "He who leaneth on falsehood feedeth the winds, and shall pursue flying birds; for he hath left

the paths of his own vineyard, and hath misled the wheels of his own ploughed fields; he passeth through a parched desert, and a land situated in dry places; he gathereth in his hands unfruitfulness." Ver. 18, "But withdraw thyself quickly, do not tarry in the place, nor make known thy name to her, for thus thou shalt pass through strange water. But abstain from strange water, and drink not of a strange fountain, that thou mayest live a long time, and years of life may be added to thee."

Prov. xv. 5. "The beginning of a good way is, to do that which is just, and is more acceptable before God than to offer sacrifice. He who seeketh the Lord shall find knowledge with righteousness, and those who seek him aright shall find peace."

Prov. xviii. 22. "Whoso putteth away a good wife, putteth away good; but he that keepeth an adulteress is foolish and ungodly."

Prov. xxii. 8. "God blesseth a cheerful and liberal man; and he will accomplish the variety of his works." Ver. 14, "There are evil ways before a man, and he loveth not to turn away from them; but it is necessary to turn from a crooked and evil way."

Prov. xxvi. 11. "There is a shame which leadeth to sin, and there is a shame which is a glory and grace." Prov. xxvii. 20. "He that fixes the eye is an abomination to the Lord; so are the undisciplined and unrestrained in tongue." Ver. 21, "The heart of the lawless seeketh after evil, but the heart of the upright seeketh after knowledge." Prov. xxviii. 17. "Chastise a son and he will love thee, and will give an ornament to thy soul; he will by no means listen to a transgressing nation.

Prov. xxix. 25. "Ungodliness bringeth to a man calamity, but he that trusteth in the Lord shall be saved;" and ver. 27, "A son that guardeth his speech shall be without destruction, and the receiver hath received him. Let nothing false be said with the tongue to the king, neither let any falsehood proceed from his tongue. The king's tongue is a sword, and not made of flesh, and whosoever is delivered up shall be broken to pieces. For, if his wrath be kindled, he consumeth men with their sinews, and devoureth the bones of men, and they burn together as a flame, so that they are unfit for food for young vultures."

Isaiah.—A prophet first in order of merit; fifth in order of time.

The Hexaglot supplies chap. ii. 22, *Παύσασθε..... αὐτός*, wanting in the Cod. Vat., from the Cod. Compl.

Is. viii. 23, the last verse of the Hebrew, חֲגוֹיִם .... כִּי לֹא מוּעָף, is variously placed in the different versions. In the Greek and Latin it forms part of chap. viii. 23, and part of chap. ix. 1. In the English and German it forms chap. ix. 1; and in the French, chap. viii. 23. In the Hexaglot Bible, the Greek and Latin have been arranged according to the Hebrew, and the French according to the English and German.

Is. ix. 6 (5). In the important prophecy referring to the Messiah, after *μεγάλης βουλῆς ἄγγελος*, the attributes *θαυμαστός, σύμβουλος, ἰσχυρός, ἐξουσιαστής, ἄρχων εἰρήνης, πατὴρ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος*, found in the Hebrew and in the other versions, are wanting in the Vatican, these words being substituted: *Ἄξω γὰρ εἰρήνην ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ ὑγίειαν αὐτῷ.* The Alexandrian contains both the correct translation of the Hebrew וְיִקְרָא שְׁמוֹ פֶּלֶא יוֹעֵץ אֵל גִּבּוֹר אֲבִי־עַד שַׂר־שָׁלוֹם, and the interpolation, *Ἐγὼ γὰρ ἄξω κ.τ.λ.*

Is. i. 9. *Εἰ μὴ Κύριος σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα, κ.τ.λ.*, "'Except the Lord of hosts had left unto us a very small remnant," etc., agreeing nearly with the Hebrew; cited, Rom. ix. 29.

Is. vi. 9, 10. *Ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε κ. τ. λ.*, agreeing nearly with the Hebrew; cited verbatim, Matt. xiii. 14, 15, Acts xxviii. 26, 27; partially and variously, Mark iv. 12, and Luke viii. 10.

Is. vii. 14. *Ἰδου ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ λήψεται καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ*; cited, Matt. i. 23, but with *ἕξει* for *λήψεται*, and *καλέσουσιν* for *καλέσεις*.

Is. viii. 14, and xxviii. 16. *Ἔσται σοι εἰς ἁγίασμα, καὶ οὐχ ὡς λίθον προσκόμματι συναντήσεσθε οὐδὲ ὡς πέτρας πτώματι.* And, *Διὰ τοῦτο οὕτω λέγει Κύριος Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐμβάλλω εἰς τὰ θεμέλια Σιὼν λίθον πολυτελῆ κ. τ. λ.* St. Paul gives the sense, not the words, of these two passages, Rom. ix. 33: *Ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιὼν λίθον προσκόμματος, καὶ πέτραν σκανδάλου καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται.*

Is. ix. 1, 2. "The land of Zebulon and the land of Naphtali, by the way of the sea, beyond Jordan, Galilee of the Gentiles," etc. The Greek is not in exact accord with the Hebrew, and is cited thus by St. Matthew (iv. 15, 16), who departs slightly from both, *Γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλείμ, ὁδὸν θαλάσσης πέραν τοῦ Ἰορδάνου Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν. Ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει φῶς εἶδεν μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς.*

Is. x. 22, 23. *Ἐὰν γένηται ὁ λαὸς Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ κατάλειμμα αὐτῶν σωθήσεται, κ. τ. λ.*, "Though thy people Israel be as the sand of the sea," etc., agreeing with the Hebrew; cited, but not verbatim, Rom. ix. 27, 28.

Is. xi. 1, 10. *Καὶ ἐξελεύσεται ῥάβδος ἐκ τῆς ῥίζης Ἰεσσαί . . . καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν, ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιοῦσι*, agreeing with the Hebrew; cited, Rom. xv. 12.

Is. xv. 3. The word בִּרְחֹבֹתֶיהָ "and in their streets," is rendered by the Septuagint, *καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις αὐτῆς*, and by Aquila, *καὶ ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς*. The two readings are joined together both in the Codex Vaticanus and in the Codex Alexandrinus.

Is. xix. 7. *Καὶ τὸ ἄχι τὸ χλωρὸν πᾶν.* The word *ἄχι* in the Alexandrian dialect denotes "a green flag." This was first explained in the margin by *τὸ χλωρὸν*, and then introduced into the text. Jerome says, "Cumque ab eruditis quærerem, quid hic sermo significaret; audivi ab Ægyptiis hoc nomine lingua eorum omne quod in palude virens nascitur appellari."

Is. xix. 18. "In that day shall five cities in the land of Egypt speak the language of Canaan, and swear to the Lord of hosts; one shall be called, The city of destruction." Here there is a remarkable discrepancy in the texts. The Hebrew has עִיר הַהֶרֶס, of which Gesenius observes, "The Jews of Palestine, who approved of this reading, applied it to Leontopolis and the temple there, which they hated, and the destruction of which they supposed to be here foretold." He then adds, "The more probable reading is חֶרֶס which is found in sixteen codices, and in some editions, and is expressed by the Compl. *ἀχερές*; Sym. *πόλις ἡλίου*; Vulg. civitas solis; Saadiah חרס and is also confirmed by the Talmudists in Menachoth, fol. 110 A.: this must mean the City of the Sun; *i. e.*, Heliopolis, in Egypt." The Vatican reading is *πόλις ἀσεδὲκ*; and it is worthy of observation that the Jews in Egypt, after the building of the temple at Heliopolis, called that city, then become the rival of Jerusalem, עִיר הַצֶּדֶק "the city of righteousness." It seems that the rivalry between the Jews of Palestine and those of Egypt led to these two opposite and irreconcilable readings.

Is. xxii. 22. *Καὶ δώσω αὐτῷ τὴν κλεῖδα οἴκου Δαυὶδ, κ.τ.λ.*, agreeing with the Hebrew; applied to our Lord Jesus Christ, Rev. iii. 7.

Is. xxv. 8 and Hos. xiii. 14. *Κατέπιεν ὁ θάνατος ἰσχύρας, ποῦ ἡ δίκη σου, θάνατε; ποῦ τὸ κέντρον σου, ᾅδη.* The

Apostle has, nearer to the Hebrew לָנֶצַח, *εἰς νῖκος*; and for *κατέπιεν, κατεπόθη*. In the second passage he has twice, in common with the Septuagint, *ποῦ*, "O death, *where* is thy sting?" while the Hebrew has אֶהְיֶה, "O death, *I will be* thy plagues." We doubt very much, however, whether the true reading in the Hebrew was not אַיֵּה, *where*. The full future of הָיָה, *to be*, is אֶהְיֶה; the apocopated form, so far as we are aware, is only employed with ו (vau) conversive, or else it is used imperatively.

Is. xxviii. 11, 12. *Διὰ φαυλισμὸν χειλέων, διὰ γλώσσης ἑτέρας, ὅτι λαλήσουσι τῷ λαῷ τούτῳ . . . . καὶ οὐκ ἠθέλησαν ἀκούειν*, agreeing with the Hebrew; adapted to his subject by St. Paul, 1 Cor. xiv. 21.

Is. xxviii. 16. *Ἰδοὺ ἐγὼ ἐμβάλλω εἰς τὰ θεμέλια Σιὼν λίθον, κ.τ.λ.*, agreeing with the Hebrew; cited, but with considerable variation, 1 Pet. ii. 6.

Is. xxix. 13. *Ἐγγίζει μοι ὁ λαὸς οὗτος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ κ.τ.λ.*, agreeing with the Hebrew; cited, but not verbatim, Matt. xv. 8, 9.

Is. xxix. 14. *Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν κρύψω*, and xxxiii. 18, *Ποῦ εἰσὶν οἱ γραμματικοί; ποῦ εἰσὶν οἱ συμβουλεύοντες; ποῦ ἔστιν ὁ ἀριθμὸν τοὺς τρεφομένους;* not in exact accordance either with the Hebrew or with St. Paul, 1 Cor. i. 19, 20.

Is. xxxv. 3. *Ἰσχύσατε χεῖρες ἀνειμέναι καὶ γόνατα παραλελυμένα*, agreeing with the Hebrew; rendered thus by St. Paul, Heb. xii. 12, *Διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα ἀνορθώσατε.*

Is. xl. 3. *Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου κ.τ.λ.*, agreeing with the Hebrew; cited, Matt. iii. 3; Mark i. 3; Luke iii. 4; and John i. 23; with slight variations.

Is. xl. 6—8. *Πᾶσα σὰρξ χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος χόρτου . . . . εἰς τὸν αἰῶνα*, agreeing with the Hebrew; cited, but not verbatim, 1 Pet. i. 24, 25.

Is. xl. 13. *Τίς ἔγνω νοῦν Κυρίου, καὶ τίς αὐτοῦ σύμβουλος ἐγένετο*; agreeing with the Hebrew; cited, Rom. xi. 34.

Is. xli. 4. *Ἐγὼ θεὸς πρῶτος, καὶ εἰς τὰ ἐπερχόμενα ἐγώ εἰμι*, and chap. xliv. 6, *Ἐγὼ πρῶτος καὶ ἐγὼ μετὰ ταῦτα*; referred to, Rev. i. 17, ii. 8, and xxii. 13.

Is. xlii. 1. "Behold my servant, whom I uphold; mine elect, in *whom* my soul delighteth"; this is in exact accord with the Hebrew; but in the Septuagint we find *Ἰακὼβ ὁ παῖς μου, ἀντιλήψομαι αὐτοῦ· Ἰσραὴλ ὁ ἐκλεκτός μου κ.τ.λ.* The words *Jacob* and *Israel*, found in no other version, must be pronounced spurious. Some have charged the Jews with wilfully corrupting the text; this may be the case, but it is remarkable that the Chaldee paraphrast applies the passage to the Messiah הא עבדי משיחא. St. Matthew does the same (chap. xii. 18—21). The Evangelist has scarcely a word the same as the Septuagint.

Is. xlv. 23. *Καὶ ἐμαυτοῦ ὀμνύω, ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ, καὶ ὁμεῖται πᾶσα γλῶσσα τὸν θεόν*, agreeing with the Hebrew; cited, but not verbatim, Rom. xiv. 11.

Is. xlix. 6. *Δέδωκά σε εἰς διαθήκην γένους, εἰς φῶς ἐθνῶν* (double rendering) *τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.* At Acts xiii. 47, we find *τέθεικα* for *δέδωκα.*

Is. xlix. 8. *Καίρῳ δεκτῷ ἐπήκουσά σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι*, agreeing with the Hebrew; cited, 2 Cor. vi. 2.

Is. xlix. 10 and xxv. 8. *Οὐ πεινάσουσιν οὐδὲ διψήσουσιν . . . . καὶ πάλιν ἀφεῖλε Κύριος ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ παντὸς προσώπου*, agreeing with the Hebrew; cited and commented upon, Rev. vii. 16, 17.

Is. lii. 7. *Ὡς ὥρα ἐπὶ τῶν ὀρέων, ὡς πόδες εὐαγγελιζομένου ἀκοὴν εἰρήνης, ὡς εὐαγγελιζόμενος ἀγαθά.* The Apostle

(Rom. x. 15) keeps closer to the Hebrew *Ὡς ὡραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων [εἰρήνην, τῶν εὐαγγελιζομένων] τὰ ἀγαθά.* "How beautiful upon the mountains," etc. The present reading of the Septuagint is hardly intelligible.

Is. lii. 11 and Jer. xxx. 23. *Ἀπόστητε, ἀπόστητε, ἐξέλθατε ἐκεῖθεν, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἅψησθε, κ.τ.λ. . . . . Ἐν τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ, εἶπε Κύριος, ἔσομαι εἰς Θεὸν τῷ γένει Ἰσραήλ, κ.τ.λ.*, agreeing with the Hebrew; adapted to his subject by St. Paul, 2 Cor. vi. 17, 18.

Is. lii. 15. *Οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ ὄψονται, καὶ οἳ οὐκ ἀκηκόασι συνήσουσι*, agreeing with the Hebrew; cited, Rom. xv. 21.

Is. liii. 1. *Κύριε τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν καὶ ὁ βραχίων Κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη*, so cited, John xii. 38, but there is no *Κύριε* in the Hebrew or in the other versions.

Is. liii. 4. אָכֵן חֳלָיֵנוּ הוּא נָשָׂא וּמַכְאֹבֵינוּ סְבָלָם, "Surely he hath taken upon him our weaknesses, and borne our sorrows." The Septuagint translate *Οὗτος τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν φέρει, καὶ περὶ ἡμῶν ὀδυνᾶται*, "This one bears our sins, and is afflicted for us." St. Matthew (viii. 17), follows the Hebrew, *Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβεν, καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν.*

Is. liii. 5. *Τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἡμεῖς ἰάθημεν*, agreeing with the Hebrew; cited, but not verbatim, 1 Pet. ii. 24.

Is. liii. 7, 8. *Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη κ.τ.λ.*, "He is led as a lamb to the slaughter," etc., agreeing with the Hebrew; cited, Acts viii. 32, 33.

Is. liii. 8. *Ἐν τῇ ταπεινώσει ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη, κ.τ.λ.*; Hebrew, מֵעֹצֶר וּמִמִּשְׁפָּט לֻקָּח. No greater discrepancy could exist. The English Version makes it worse, "He was taken from prison and from judgment;" but the other versions, to some extent, reconcile the two: "De angustia et de judicio sublatus est;" „Er iſt aber aus der Angſt und Gericht genommen;" "Il a été enlevé par la violence et la condamnation." The French translator understands the מ of מֵעֹצֶר instrumentaliter, *by violence and by condemnation.* We cannot enter as fully as we could wish into this subject, but the versions combined suggest some such rendering of the original as this: "By humiliation (straits, anguish, violence) and a judicial sentence he was taken off." Upon the next clause, וְאֶת־דּוֹרוֹ מִי יָשׂוֹחֵחַ, we must frankly confess, the versions shed no light. The real meaning of דּוֹר is *the period of human life*, and of שׂוּחַ, *to meditate;* the sense therefore may be, *Who will take thought for his life?* For מִפֶּשַׁע עַמִּי נֶגַע לָמוֹ, the Septuagint have *ἀπὸ τῶν ἀνομίων τοῦ λαοῦ μου ἦχθη εἰς θάνατον*, a remarkable circumstance, shewing that they read לָמוֹת, *to death*, for לָמוֹ, *to him.* In the next verse, it has been suggested that the words קִבְרוֹ and בְּמוֹתָיו have been transposed, "He was lifted up with wicked men in his death, and with a rich man was his sepulchre." The reading of the Septuagint is very wide of the mark, *Καὶ δώσω πονηροὺς ἀντὶ τῆς ταφῆς αὐτοῦ, καὶ τοὺς πλουσίους ἀντὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ.* What these words signify we are not able to divine.

Is. liii. 9. *Ὅτι ἀνομίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ δόλον ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ*, agreeing with the Hebrew; cited, but not verbatim, 1 Pet. ii. 22.

Is. liii. 12. *Καὶ ἐν τοῖς ἀνόμοις ἐλογίσθη*, agreeing with the Hebrew; cited in the Textus Receptus, Mark xv. 28, but the citation is rejected by Alford and Tischendorf.

Is. liv. 1. *Εὐφράνθητι στεῖρα ἡ οὐ τίκτουσα, κ.τ.λ.*, agreeing with the Hebrew; cited, Gal. iv. 27.

Is. liv. 13. *Καὶ πάντας τοὺς υἱούς σου διδακτοὺς θεοῦ*, agreeing with the Hebrew; cited, but not literally, John vi. 45.

Is. lv. 10. *Καὶ δῶ σπέρμα τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν,* agreeing with the Hebrew; referred to by St. Paul, 2 Cor. ix. 10.

Is. lvi. 7, and Jer. vii. 11. The substance of these two passages is given by St. Matthew (xxi. 13), *Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται, ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ποιεῖτε σπήλαιον λῃστῶν,* "My house shall be called a house of prayer," etc.

Is. lvi., part of vers. 11 and 12, *ἀπ ἄκρου ..... σφόδρα,* wanting in Tischendorf and the Cod. Vat., are supplied from the Cod. Compl.

Is. lix. 20. *Καὶ ἥξει ἕνεκεν Σιὼν ὁ ῥυόμενος κ. τ. λ.,* agreeing with the Hebrew; cited, but not literally, Rom. xi. 26.

Is. lx. 1. *Φωτίζου φωτίζου Ἰερουσαλήμ, κ.τ.λ.,* differing considerably from the Hebrew, קוּמִי אוֹרִי כִּי־בָא אוֹרֵךְ, supposed to be alluded to by St. Paul, Eph. v. 14.

Is. lx. 19. *Καὶ οὐκ ἔσται σοι ἔτι ὁ ἥλιος εἰς φῶς ἡμέρας οὐδὲ ἀνατολὴ σελήνης φωτιεῖ τὴν νύκτα, κ.τ.λ.,* agreeing with the Hebrew; cited, but not verbatim, Rev. xxi. 23—27.

Is. lxi. 1, 2. *Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ, κ.τ.λ.,* cited, Luke iv. 18 (noticed page xii.)

Is. lxii. 11, and Zech. ix. 9. The substance of these two passages is given by St. Matthew (xxi. 5). *Εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιών Ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεταί σοι πραὺς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον καὶ ἐπὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου.*

Is. lxiv. 3. *Ἀπὸ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκουσαμεν οὐδὲ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν εἶδον θεὸν πλὴν σοῦ καὶ τὰ ἔργα σου ἃ ποιήσεις τοῖς ὑπομένουσιν,* not in exact accord either with the Hebrew or with St. Paul, 1 Cor. ii. 9.

Is. lxv. 1, 2. *Ἐμφάνης ἐγενήθην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν κ. τ. λ.,* agreeing with the Hebrew; cited, Rom. x. 20, 21.

Is. lxvi. 1, 2. *Ὁ οὐρανός μου θρόνος καὶ ἡ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου κ. τ. λ.,* "The Heaven is my throne, and the earth is my footstool," etc., agreeing with the Hebrew; cited, Acts vii. 49, 50.

Jeremiah.—It appears, according to Horne, that there were four collections of the prophecies of Jeremiah:—

1. In the reign of Jehoiakim, comprising chaps. i. to xx., xxv., xxvi., xxxv., xxxvi., xlv.—li. (See Jer. xxxvi. 2).

2. In the reign of Zedekiah, comprising chaps. xxvii. to xxxi. (See Jer. xxx. 2).

3. At the period of the destruction of Jerusalem, comprising chaps. xxi.—xxiv., xxxii.—xxxiv., xxxvii.—xxxix. (See chap. i. 1—3).

4. After the captivity, comprising chaps. xl. to xliv., being the history of Jeremiah and the Jews who remained in Judæa.

Horne says (Introd. Vol., iv.) that it is impossible to ascertain the reason why the prophecies of Jeremiah have not been retained in the chronological order in which they were originally delivered; but he also observes of the first collection: "In this collection were contained all the predictions which he (Jeremiah) had delivered and published to that time, as well against other nations as against the Jews. The prophecies against the Gentiles are, in our Bibles, placed by themselves at the end of the book, as being in some measure unconnected with those denounced against the Jews; but in the present copies of the Septuagint they follow immediately after ver. 13, of chap. xxv."

Here, then, we have a clue to the serious discrepancy in the arrangement of the Hebrew and Greek texts. The Hebrew and the modern versions place the prophecies against the Gentiles together at the end of the book, while the Greek places them in chronological order. In this work the Hebrew order has been followed.

The discrepancy in the arrangement commences at chap. xxiii. The Greek places vers. 7, 8, Hebrew, after ver. 40,

xxv. 15—38, Hebrew	=	xxxii. 1—24, Greek	xxxv. Hebrew	=	xlii. Greek	xlv. Hebrew	=	li. 31—end, Greek
xxvi.	=	xxxiii.	xxxvi.	=	xliii.	xlvi.	=	xxvi.
xxvii.	=	xxxiv.	xxxvii.	=	xliv.	xlvii.	=	xxix.
xxviii.	=	xxxv.	xxxviii	=	xlv.	xlviii.	=	xxxi.
xxix.	=	xxxvi.	xxxix.	=	xlvi.	xlix.	=	xxx. 1—5, xxix. 7—12, xxx. 23—27, 28—33, xxv. 34—end
xxx.	=	xxxvii.	xl.	=	xlvii.			
xxxi.	=	xxxviii.	xli.	=	xlviii.			
xxxii.	=	xxxix.	xlii.	=	xlix.	l.	=	xxvii.
xxxiii.	=	xl.	xliii.	=	l.	li.	=	xxviii.
xxxiv.	=	xli.	xliv.	=	li. 1—30	lii.	=	lii.

There are a few minor points to be observed with regard to our arrangement of verses in Jeremiah.

Chap. ix. 1, of the versions is chap. viii. 23. of the Hebrew.

Chap. x. 5, of Tischendorf has been transferred to part of ver. 4 in the Hexaglot Bible.

Chap. xiii. 9. The 9 is placed before *τάδε λέγει Κύριος* in the Hexaglot instead of after, as in Tischendorf.

Chap. xxxi. 35, 36, are transferred to their proper place, viz., before ver. 37.

Chap. xxvii. 1, *τάδε λέγει Κύριος*, part of ver. 1 in Tischendorf, begins ver. 2 in the Hexaglot.

There are many passages in this book wanting in Tischendorf and the Cod. Vat., which have been supplied, within brackets, in the Hexaglot, principally from the Complutensian and Alexandrian texts. Such are the following:—

	No. of Words.
Jer. ii. 1, 2, *καὶ ἐγένετο* . . . . . *ὡσὶν Ἰερουσαλήμ*	14
vii. 1, 2, Ὁ λόγος . . . . . *καὶ ἐρεῖς*	22
viii. 10, 12, *ὅτι ἀπὸ* . . . . . *εἶπεν Κύριος*	55
x. 6—8, *πόθεν ὅμοιός* . . . . . *ξύλον ἐστὶν*	54
xi. 7, 8, *ὅτι διαμαρτυρόμενος* . . . *ποιῆσαι αὐτούς*	61
xvii. 1—4, *ἁμαρτία Ἰούδα* . . . . *αἰῶνος καυθήσεται*	104
xxv. 1, *αὐτὸς ἑναυτὸς* . . . . . *βασιλεῖ Βαβυλῶνος*.. ..	7
xxv. 7, *φησὶ Κύριος* . . . . . *κακὸν ὑμῖν*	14
xxv. 14, *ὅτι ἐδούλευσαν* . . . . . *ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν* ..	28
xxv. 18, *καὶ εἰς* . . . . . *ἡμέραν ταύτην*..	7
xxv. 26, *καὶ βασιλεὺς* . . . . . *ἴσχατος αὐτῶν*..	6
xxv. 29, *φησὶ Κύριος τῶν δυνάμεων*..	4
xxvii. 1, *ἐν ἀρχῇ* . . . . . *Κυρίου λέγων*	16
xxvii. 7, *καὶ δουλεύσουσιν* . . . . *βασιλεῖς μεγάλοι*	27
xxvii. 10, *καὶ διασπερῶ ὑμᾶς καὶ ἀπολεῖσθε*	5
xxvii. 12—14, *καὶ δουλεύσατε* . . *βασιλεῖ Βαβυλῶνος* ..	54
xxvii. 17—22, *μὴ ἀκούετε* . . . . . *τόπον τοῦτον*	116
xxviii. 2, *τῶν δυνάμεων ὁ θεὸς Ἰσραὴλ λέγων*..	6
xxviii. 3, *ὅσα ἔλαβεν* . . . . . *εἰς Βαβυλῶνα*	14
xxviii. 4, *τοὺς εἰσελθόντας* . . . . *φησὶ Κύριος*	12
xxviii. 8, *καὶ εἰς κακὰ καὶ εἰς θάνατον*	6
xxviii. 14, *καὶ δουλεύσουσιν* . . . *δέδωκα αὐτῷ*	10
xxviii. 16, *ὅτι ἐκκλισιν ἐλάλησας πρὸς Κύριον*..	5
xxviii. 17, Ἀνανίας ὁ . . . . . *ἑναυτῷ ἐκείνῳ*	7
xxix. 1, *οὓς ἀπῴκισεν* . . . . . *εἰς Βαβυλῶνα*	7
xxix. 12, *καὶ ἐπικαλέσεσθέ με καὶ πορεύσεσθε*	5
xxix. 14, *φησὶ Κύριος* . . . . . *ὑμᾶς ἐκεῖ*	35
xxix. 16—20, *ὁτι τάδε* . . . . . *εἰς Βαβυλῶνα*	139
xxix. 32, *λέγει Κύριος* . . . . . *τοῦ Κυρίου*	8
xxx. 10, 11, *σὺ δὲ* . . . . . *ἀθῳώσω σε*	75
xxx. 15, *τί βοᾷς* . . . . . *ἄλγος σου*..	10
xxx. 19, *καὶ ἐκχεῶ* . . . . . *μὴ σμικρυνθῶσιν*	7
xxx. 22, *καὶ ἔσεσθε* . . . . . *εἰς θεόν*	11

	No. of Words.
Jer. xxxi. 16, *καὶ ἔσται* . . . . . *ὅρια αὐτῶν*	11
xxxii. 5, *ἕως οὗ* . . . . . *μὴ κατευθύνητε*	14
xxxii. 11, *τὴν ἐντολήν* . . . . . *τὸ ἀνεγνωσμένον*	8
xxxii. 19, *καὶ κατὰ* . . . . . *ἐπιτηδευμάτων αὐτοῦ* ..	7
xxxii. 30, *πλὴν ὅτι* . . . . . *φησὶν Κύριος*	15
xxxiii. 14—26, *ἰδοὺ ἡμέραι* . . . . *οἰκτερῶ αὐτούς*..	284
xxxiv. 10, *ἐλευθέρους πρὸς* . . . . *καὶ ἐπήκουσαν*..	9
xxxiv. 11, *καὶ ἐπεστράφησαν* . . . *καὶ ἔσχον*	16
xxxiv. 19, *τῆς γῆς* . . . . . *τοῦ μόσχου*	10
xxxv. 17, *ἀνθ' ὧν* . . . . . *οὐκ ἀπεκρίθησαν*	14
xxxv. 18, *καὶ τῷ* . . . . . *θεὸς Ἰσραὴλ*	11
xxxv. 19, *διὰ τοῦτο* . . . . . *θεὸς Ἰσραὴλ*	10
xxxvi. 25, *καὶ οὐκ ἠκουσεν αὐτῶν*	4
xxxvi. 29, *πρὸς Ἰωακεὶμ βασιλέα Ἰούδα*	4
xxxvi. 32. *βασιλεὺς Ἰούδα ἐν πυρί*	4
xxxviii. 12, *πρὸς αὐτὸν* . . . . . *χειρῶν σου*	17
xxxviii. 16, *τῶν ζητούντων τὴν ψυχήν σου*	5
xxxix. 4—13, *καὶ ἐγένετο* . . . . *βασιλέως Βαβυλῶνος* ..	254
xxxix. 16, *καὶ ἔσονται* . . . . . *ἡμέρᾳ ἐκείνῃ*	8
xl. 3, *καὶ ἐγένετο* . . . . . *ῥῆμα τοῦτο*	6
xl. 4, *καὶ εἰ* . . . . . *ἐκπορευθῆναι πορεύου* ..	28
xl. 12, *ἐπέστρεψαν οἱ* . . . . . *ἐκεῖ καὶ*	11
xli. 3, *καὶ τοὺς* . . . . . *ἐπάταξεν Ἰσραήλ*	6
xli. 6, *υἱὸς Ναθανίου* . . . . . *ἤγγισεν αὐτοῖς*	11
xli. 7, *αὐτὸς καὶ* . . . . . *μετ' αὐτοῦ*	7
xli. 14, *πᾶς ὁ* . . . . . *ἀναστρέψαντες ἦλθον* ..	12
xlii. 9, *ὁ θεὸς* . . . . . *ἐναντίον αὐτοῦ*..	12
xlii. 19, *ὅτι διεμαρτυράμην ὑμῖν σήμερον*	4
xlii. 20, *πρὸς Κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν*	5
xliv. 11, *τῶν δυνάμεων* . . . . . *τὸν Ἰούδα*	14
xliv. 12, *καὶ λήψομαι* . . . . . *παροικεῖν ἐκεῖ*	16
xliv. 29, *ἐφ' ὑμᾶς* . . . . . *λόγοι μου*	16
xlv. 4, *καὶ σύμπασαν τὴν γῆν ἐκείνην*	5

	No. of Words.
Jer. xlvi. 1, ὁ λόγος . . . . . τὰ ἔθνη	14
xlvi. 25, εἶπεν Κύριος . . . . . θεὸς Ἰσραήλ	7
xlvi. 26, καὶ παραδώσω . . . . . φησὶ Κύριος	33
xlvii. 1, ὡς ἐγένετο . . . . . τὴν Γάζαν	15
xlviii. 1, τῶν δυνάμεων ὁ θεὸς Ἰσραήλ	5
xlviii. 15, φησὶν ὁ . . . . . ὄνομα αὐτῷ	8
xlviii. 40, ἴδου ὡς . . . . . ἐπὶ Μωάβ	11
xlviii. 41, καὶ ἔσται . . . . . γυναικὸς ὠδυνούσης . .	15
xlviii. 45, ἐν σκιᾷ . . . . . τοῦ Μωάβ.	61
xlix. 6, καὶ μετὰ . . . . . φησὶ Κύριος	11
xlix. 17, ἐκστήσεται καὶ . . . . . πληγῇ αὐτῆς	7
xlix. 24, καὶ ὠδῖνες . . . . . ὡς τικτούσης	6
xlix. 34, ἐν ἀρχῇ . . . . . Ἰούδα λέγων	7
l. 1, ἐπὶ γῆν . . . . . τοῦ προφήτου	8

	No. of Words.
Jer. l. 2, ᾐσχύνθη εἴδωλα . . . . . βδελύγματα αὐτῆς . .	7
l. 12, καὶ ἄνυδρος καὶ ἄβατος	4
l. 14, ὅτι τῷ Κυρίῳ ἥμαρτεν	4
l. 28, ἐκδίκησιν ναοῦ αὐτοῦ	3
l. 39, καὶ οὐ . . . . . καὶ γενεάν	8
li. 37, καὶ εἰς . . . . . εἰς συριγμόν	10
li. 44—49, καίγε τεῖχος . . . . . τραυματίας Ἰσραήλ . .	109
li. 64, καὶ ἔστησαν . . . . . λόγοι Ἱερεμίου	6
lii. 2, 3, καὶ ἐποιήσεν . . . . . βασιλέως Βαβυλῶνος . .	33
lii. 15, ἀπὸ δὲ . . . . . ὁ ἀρχιμάγειρος.	35
lii. 18, καὶ τοὺς . . . . . τοὺς ἀναληπτῆρας	6
lii. 27—30, καὶ ἀπῳκίσθη . . . . . καὶ ἐξακόσιαι	56
lii. 34, πάσας τὰς . . . . . ζωῆς αὐτοῦ	6

From this list, which we believe to be complete, it will appear that the omissions in the Greek (Cod. Vat.) of the Book of Jeremiah are both numerous and important. The reader will perceive that we have had no little labour to supply these omissions, and yet to preserve the text of Tischendorf intact; for in many instances, where there is a gap, which it would have been comparatively easy to fill up as a whole, this gap has been of necessity examined in all its parts; we say of necessity, because every now and then, in the midst of an omitted paragraph, one meets with a sentence or a phrase or simply a word, which nevertheless finds place in our Codex, and this has been marked by the removal and replacing of the brackets before and after the sentence, &c.

The more serious omissions are, xvii. 1—4. "The sin of Judah is written with a pen of iron . . . and I will cause thee to serve thine enemies in a land which thou knowest not."

xxix. 16—20. Where the Lord threatens to send upon the king that sitteth on the throne of David, and upon the people who said, "the Lord hath raised us up prophets in Babylon," sword, famine, pestilence, dispersion and reproach among the nations.

xxxiii. 14—26. The remarkable prophecy concerning the Branch of righteousness, the duration of the throne of David, the stability of the covenant with the seed of Jacob, and the return from captivity.

xxxix. 4—13. The flight of Zedekiah, king of Judah, and his army; their pursuit and capture by the Chaldeans in the plains of Jericho, the cruelty of Nebuchadnezzar to Zedekiah, the destruction of Jerusalem, the carrying away of the remnant into captivity, and the king of Babylon's charge concerning the protection of Jeremiah.

li. 44—49. God's denunciations against Babylon; His exhortation to His people, "Go ye out of the midst of her,"

lii. 27—30. The carrying away captive by Nebuchadnezzar of four thousand and six hundred people of Judah.

There is only one passage in our Greek which is not in the Hebrew; ii. 28, "According to the number of travellers through Jerusalem have they sacrificed to Baal."

Many of the headings of the Greek, in capitals in Tischendorf and in the Cod. Vat., are printed in small type in the Hexaglot Bible, viz., Jer. xi. 1; xiv. 1; xviii. 1; xxi. 1; xxv. 1, 13; xxvi. 1; xxx. 1, 4; xxxii. 1, 6; xxxiii. 1; xxxiv. 1; xxxv. 1; xxxvi. 1; xl. 1; xliii. 8; xliv. 1; xlv. 1; xlvi. 2, 13; xlix. 7, 23, 28, 35; l. 1; li. 59.

The following passages are cited in the New Testament:—

Jer. ix. 24, agreeing with the Hebrew; the substance is given 1 Cor. i. 31, *Ὁ καυχώμενος ἐν Κυρίῳ καυχάσθω.*

Jer. xvii. 10. *Ἐγὼ Κύριος ἐτάζων καρδίας καὶ δοκιμάζων νεφροὺς τοῦ δοῦναι ἑκάστῳ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ*, agreeing with the Hebrew; cited, with some variations, Rev. ii. 23.

Jer. xxxi. 14. *Φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἠκούσθη θρήνου καὶ κλαυθμοῦ καὶ ὀδυρμοῦ, κ.τ.λ.* St. Matthew, chap. ii. 18, gives the precise meaning of the Hebrew and the Septuagint, but cites neither literally.

Jer. xxxi. 30—34. *Ἰδου ἡμέραι ἔρχονται, φησὶ Κύριος, καὶ διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ καὶ τῷ οἴκῳ Ἰούδα διαθήκην καινήν, κ.τ.λ.*, agreeing with the Hebrew; cited, with some variations, from the Septuagint, Heb. viii. 8—13.

Lamentations—The Book of Lamentations consists of five elegies, each of them, except the last, composed of verses commencing with consecutive letters of the Hebrew alphabet.

There is a heading to the Book in the Greek and Latin versions, which does not exist in the Hebrew. As this heading is omitted in our text, we give it here:—*Καὶ ἐγενετο μετὰ τὸ αἰχμαλωτισθῆναι τὸν Ἰσραὴλ καὶ Ἰερουσαλὴμ ἐρημωθῆναι ἐκάθισεν Ἰερεμίας κλαίων, καὶ ἐθρήνησε τὸν θρῆνον τοῦτον ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ καὶ εἶπεν.* "And it came to pass, after Israel was taken captive and Jerusalem was made a desolation, Jeremiah sat weeping and uttered this lamentation over Jerusalem, and said."

Hereupon follows chapter i, which consists of twenty-two verses, the number of letters of the Hebrew alphabet, all arranged in order. The second chapter also consists of twenty-two verses, but in the Hebrew the letters פ and ע (verses 16, 17) are transposed; ver. 16 of the Hebrew commences thus: פָּצוּ עָלַיִךְ פִּיהֶם, ver. 17, עָשָׂה יְהוָה. Strangely enough, the Greek copies mark these ע and פ: Tisch., *Ἄϊν* and *Φή*; Bagster, *AIN* and *ΦH*. The French has adopted this error. The same transposition of ע and פ occurs at chapters ii., iii. and iv., and in every instance the Greek and the French reproduce the same error. The Latin is correctly marked, Phe, Ain.

Chap. iii. consists of twenty-two triplets, each triplet beginning with a consecutive letter of the Hebrew alphabet. Here the grouping of the verses in Tischendorf and in our Codex is very incorrect. Under א, or *Ἄλεφ*, there are four verses, one of which belongs to ב, *Βήθ*; under ב there are three verses, one of which belongs to ג, *Γίμελ*; the third belonging to ג is grouped with ד. Ver. 12, which begins with ד, is marked ח, *Ἦ*; ver. 15 begins with ח, but is grouped with ו, *Οὐαῦ*. The letter ט, *Τήθ*, is marked twice, once at ver. 25 and again at ver. 27. Ver. 28, which begins with י, *Ἰωδ*, is grouped with ט. Ver. 29 is omitted entirely, thus spoiling the triplet. This verse we have supplied from the Codex Compl.: *θήσει ἐν κονιορτῷ τὸ στόμα αὐτοῦ εἴποτε ᾖ ἐλπίς*. Ver. 30, which commences with י, is grouped with כ, *Κάφ*. From this point the confusion increases; no fewer than five verses are grouped under ל, *Λάμεδ*, two of which commence with the following letter מ, *Μὴμ*. The verses beginning with נ, *Νοὺν*, are correctly grouped. The verses commencing with ס, *Σάμεχ*, ע, *Ἄϊν*, and פ, *Φή*, are strangely jumbled: ע is placed in the middle of a verse which belongs to ס; vv. 47, 48 (46, 47 Tisch.) are grouped under ע instead of פ. Verses 49, 50, 51 (48, 49, 50 Tisch.), which should come under ע, are grouped under פ. The verses under צ, ק and ר are correctly grouped, but שׁ, *Χσέν*, encroaches upon ת, *Θαῦ*. In the Hexaglot Bible these verses will be found properly grouped in threes and arranged in order of the Hebrew text.

We cannot tell upon what principles modern critics proceed, or by what rules they are guided in furnishing us with a superior Greek text of the Old Testament, but we should naturally expect that the principles and rules would be identical with those which regulate the criticism of the New Testament. Those who have the opportunity and the privilege of obtaining access to the various manuscripts, and of weighing the evidence for and against particular passages of the New Testament, *e.g.*, Matt. vi. 13; xviii. 11; xxiv. 36, and many others of considerable moment, do not scruple to reject those passages, valued as they may have been, against which there is an overpowering weight of evidence. But while the original Greek of the New Testament is thus freely and fearlessly criticised, the translation

of the Old Testament appears to be handled with such fear and trembling by the same critics, that they would rather reproduce errors and glosses like those which we have more than once pointed out, mistakes proceeding from the ignorance or negligence of former transcribers, than violate the reading of a favourite codex. What we want in both Testaments and in every language is as pure a copy of the Word of God as we can obtain.

There is one more remark we have to make before leaving this Book, viz., that the omission of chap. iii. 29 is denoted in most Greek copies by the verses being numbered 28, 30; Tischendorf has numbered the verses straight on, 28, 29. We think that this is a step in the wrong direction; to ignore or to conceal a palpable omission like this, is hardly consistent with sound biblical criticism.

Ezekiel.—The Book of Ezekiel, unlike that of Jeremiah, is arranged in chronological order in the Greek as well as in the Hebrew text.

Chap. i.—iii. The son of man, viz., Ezekiel, receives the commission to deliver God's message to the house of Israel. Chap. iv.—xxiv., God's denunciations against the rebellious house. Chap. xxv.—xxxii. His denunciations against the Moabites, the Edomites, the Philistines, against Tyre and Zidon, and against Egypt and its Pharaoh. Chap. xxxiii.—xlviii. Divine warnings to the wicked, and promises to the righteous, and predictions of the first and the second restoration of the Jewish people.

Although there is no alteration in the order of chapters in the Book of Ezekiel, it has been found necessary, occasionally, to re-arrange the verses. There is no little confusion, not only in the arrangement, but in the numeration of the verses in different editions of the Codex Vaticanus. The excellent Oxford edition of 1848 numbers the beginning of Ezekiel vii. thus: (blank) 3, 7, 8, 9, 7, 4, 5; Bagster numbers the same verses: (blank) 2, 3, 7, 8, 9, 7, 4, 5; Tisch., 2, 6, 7, 8, 9, 3, 4, 5; we have ventured to arrange and number these verses in order of the Hebrew.

Chap. xxi. of the Hebrew corresponds to chap. xx. 45 of the other languages. In this instance the French, which followed the Hebrew division, has been altered for the sake of uniformity.

Chap. xxxii. 20. Here again there is great discrepancy in the numeration of verses in the Greek copies, all of which appears to arise from the omission, or from an attempt to conceal the omission, of ver. 19. Verses 19 and 20 in Tischendorf form ver. 20 in the Hexaglot, as in the Hebrew.

Chap. xxxvi. The first clause of ver. 30 in Tisch., *καὶ πληθυνῶ . . . . ὑμᾶς λιμόν*, has been transferred to the end of ver. 29 in the Hexaglot.

Chap. xli. The first clause of ver. 2 in Tisch., *καὶ πηχῶν, κ.τ.λ.*, has been transferred to the end of ver. 1.

Chap. xlvi. The first clause of ver. 3 in Tisch., *καὶ προσκύνησει . . . . ἕως ἑσπέρας*, has been transferred to ver. 2.

In Tischendorf and the Codex Vaticanus there are numerous omissions of greater or less moment, all of which have been supplied within brackets in the Hexaglot, chiefly from the Complutensian and Alexandrian Codices. Subjoined is a list of these passages:—

	No. of Words.
Ezekiel i. 8, 9, *καὶ αἱ . . . . . πρόσωπα αὐτῶν*	12
i. 14, *καὶ τὰ . . . . . τοῦ βεζὲκ*	10
i. 24, *ὡς φωνὴν . . . . . φωνὴ παρεμβολῆς*	13
i. 25, *ἐν τῷ . . . . . πτέρυγες αὐτῶν*	8
i. 26, *καὶ ὑπεράνω . . . . . κεφαλῆς αὐτῶν*	8
iv. 13, *οὗ διασκορπιῶ αὐτοὺς ἐκεῖ*	4
v. 15, *ἐν ὀργῇ καὶ ἐν θυμῷ καὶ*	6
vi. 5, *καὶ ὐώσω . . . . . εἰδώλων αὐτῶν*	12

	No. of Words
Ezekiel vi. 8, *καὶ ὑπολείψομαι*	2
vi. 9, *τῇ ἀποστάσῃ ἀπ' ἐμοῦ*	4
vi. 10, *οὐκ εἰς . . . . . κακὰ ταῦτα*	10
vii. 5—7, *κακία μία . . . . . ἡ πλοκὴ*	21
vii. 11—14, *καὶ οὐκ . . . . . πλῆθος αὐτῆς*	48
vii. 16, *ὡς περιστεραῖ μελετητικαί*	3
vii. 19, *τὸ ἀργύριον . . . . . ὀργῆς Κυρίου*	15
vii. 24, *καὶ ἄξω . . . . . οἴκους αὐτῶν*	9

	No. of Words.
Ezekiel vii. 27, ὁ βασιλεὺς πενθήσει καὶ ὁ	5
viii. 2, αὐρας ὡς εἶδος	3
viii. 3, τῆς ἐσωτέρας . . . . . τοῦ ζήλους	6
viii. 5, τοῦ θυσιαστηρίου . . . . . βλέπουσαν	12
viii. 6, ἃς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ	4
viii. 7, καὶ ἴδου . . . . . τῷ τοίχῳ	9
viii. 8, δὴ ἐν . . . . . τῷ τοίχῳ	7
viii. 10, πᾶσα ὁμοίωσις ἑρπετοῦ καὶ κτήνους	5
viii. 17, καὶ ἐπέστρεψαν . . . . . τὸ κλῖμα	8
viii. 18, καὶ καλέσουσι . . . . . εἰσακούσω αὐτῶν	11
ix. 8, ὑπελείφθην ἐγώ	2
ix. 10, ἐγὼ εἶπα Ἐγώ εἰμι	4
x. 14, καὶ τέσσαρα . . . . . πρόσωπον ἀετοῦ	30
x. 16, καίγε αὐτοί. . . . . ἐχόμενα αὐτῶν	6
x. 22, τὴν ὄρασιν αὐτῶν	3
xi. 11, 12, αὕτη ὑμῖν. . . . . ὑμῶν ἐποιήσατε	51
xviii. 32, καὶ ἐπιστρέψατε καὶ ζήσατε	4
xxiv. 10, καὶ τὰ ὀστᾶ συμφρυγήσωνται	4
xxiv. 13, ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ σου ζέμμα	5
xxiv. 16, οὐδὲ μὴ ἔλθῃ σοι δάκρυα	5
xxvi. 18, καὶ ταραχθήσονται . . . ἐξοδίας σου	11

	No. of Words.
Ezekiel xxvi. 21, καὶ ζητηθήσῃ . . . . . εὑρεθήσῃ ἔτι	6
xxvii. 23, καὶ Δαιδὰν, Σαβὰ	3
xxvii. 31, 32, καὶ φαλακρώσουσιν . μέσῳ θαλάσσης	26
xxxii. 19, ἐξ ὑδάτων . . . . . μετὰ ἀπεριτμήτων	8
xxxii. 23, οἱ ἔδωκαν . . . . . πίπτοντες μαχαίρᾳ	21
xxxii. 25, ἐδόθη κοίτη . . . . . τραυματιῶν μαχαίρᾳ ..	16
xxxii. 28, συντριβήσῃ καὶ	2
xxxii. 31, τραυματίαι μαχαίρᾳ . . δύναμις αὐτοῦ	7
xxxiii. 25—27, οὕτως εἶπε . . . . εἰπὸν αὐτοῖς	43
xxxiv. 9, ἀκούσατε λόγον Κυρίου	3
xxxv. 11, καὶ κατὰ . . . . . ἐν αὐτοῖς	13
xxxv. 13, καὶ ἐπλήθησας . . . . σου καὶ	7
xxxv. 15, καθὼς ηὐφράνθης . . . ποιήσω σοι	11
xxxvi. 15, καὶ τὸ . . . . . ἀτεκνωθήσεται ἔτι	7
xxxvi. 18, περὶ τοῦ . . . . . ἐμίαναν αὐτήν	15
xxxix. 28, καὶ συνάξω . . . . . οὐκέτι ἐκεῖ	14
xl. 30, καὶ αἱλαμμὼθ . . . . . πέντε πήχεων	12
xl. 38, 39, ἐκεῖ πλυνοῦσιν . . . . ἐκ χρυσίου	19
xliii. 12, οὗτος ὁ νόμος τοῦ οἴκου	4
xliv. 12, καὶ λήψονται τὴν ἀνομίαν αὐτῶν	5
xlvii. 16, καὶ τὸ . . . . . ὅριον Βοῤῥᾶ	7

A few of these are of considerable importance; viz., x. 14. "And every one had four faces: the first *was* the face of a cherub, and the second face was the face of a man, and the third, the face of a lion, and the fourth, the face of an eagle."

xiii. 11, 12. "This city shall not be your caldron; neither shall ye be the flesh in the midst thereof; but I will judge you in the border of Israel. And ye shall know that I am the Lord: for ye have not walked in my statutes, neither executed my judgments, but have done after the manners of the heathen that *are* round about you."

xxvii. 31, 32. "And they shall make themselves utterly bald for thee, and gird them with sackcloth, and they shall weep for thee with bitterness of heart, *and* bitter wailing . . . *saying*, What *city is* like Tyrus, like the destroyed in the midst of the sea?"

xxxiii. 25—27. "Thus saith the Lord God, Ye eat with the blood, and lift up your eyes towards your idols, and shed blood: and shall ye possess the land? Ye stand upon your sword, ye work abomination, and ye defile every one his neighbour's wife: and shall ye possess the land? Say thou thus unto them."

xxxix. 28. "But I have gathered them" (Hebrew and Greek, *But I will gather them)* unto their own land, and have left (Hebrew and Greek, *and will leave)* none of them any more there."

xl. 38, 39. "Where they washed the burnt-offering. And in the porch of the gate *were* two tables on this side, and two tables on that side."

At Ezekiel viii. 17, we meet with one of the תקון סופרים or the corrections of the Scribes, אֶל־אַפָּם "to *their* face" or "nose," for אֵלַי־אַפִּי "to my nose." Upon this the Greek *μυκτηρίζοντες* throws no light. We mention this here merely because we have given the other corrections.

The Book of Daniel consists of two parts; 1st, Historical, chap. i.—vi., 2nd, Prophetical, vii.—xii. This Book was so badly translated in the Septuagint, that, in its stead, the version of Theodotion was early adopted by the Greek churches. Tischendorf gives at the end of his work *Δανιηλ κατὰ τοὺς Ō*, but we have preferred to adopt Theodotion's translation.

Sixty-four verses find place at the commencement of the Book, recounting the story of Susannah; and at the end, after chap. xii., forty-two verses relating the story of Bel and the Dragon. Of these verses Horne observes: "That they were originally written in Greek by some Hellenistic Jew, without having any higher source whence they could be derived, is evident from this circumstance, that, in the history of Susannah, Daniel, in his replies to the elders, alludes to the *Greek* names of the trees, under which they said the adultery charged upon Susannah was committed, which allusions cannot hold good in any other language." Then he subjoins in a note, "In the examination of the elders, when one of them said he saw the crime committed *ὑπὸ σχῖνον*, under a mastich tree, Daniel is represented as answering, in allusion to *σχῖνον*, The angel of God, [who] hath received sentence of God, *σχίσει σε μέσον*, will cut thee in two. And when the other elder said, it was *ὑπὸ πρῖνον*, under a holm-tree; Daniel is made to answer, in allusion to the word *πρῖνον*, The angel of the Lord waiteth with the sword, *πρίσαι σε μέσον*, to cut thee in two."

This double play on the words *σχῖνον* and *πρῖνον* does not sound like a translation from the Hebrew; and the whole incident, though it may be founded on fact, must be regarded as apocryphal. Our readers will not be surprised to find that we have omitted these addenda.

We may just point out, that a considerable portion of the Book of Daniel is written in אֲרַמִּית Syro-Chaldaic, viz., chap. ii. 4, to the end of chap. vii. The Chaldeans are said to have spoken to the king in Syriac. This includes the straightforward confession of the Chaldeans that they could not interpret the king's dream, unless he first told his servants what the dream was; the anxiety and prayer of Daniel and his companions, that they might not perish with the rest of the wise men of Babylon; the revelation of the secret to Daniel in a night-vision; Daniel's exposition and interpretation of the dream to Nebuchadnezzar; the consequent promotion of Daniel and his companions; the setting up of the golden image which Shadrach, Meshach and Abed-Nego refused to worship; their being cast into, and miraculously rescued from, the burning fiery furnace; Nebuchadnezzar's second dream about the hewing down of the tree, and Daniel's interpretation thereof; Belshazzar's feast, the handwriting on the wall, Daniel's interpretation and increased promotion; the king's death and succession by Darius; the plot of the presidents and princes against Daniel's life, and his providential deliverance from the den of lions; Daniel's dream of the four beasts, including that remarkable passage; "I saw in the night visions, and, behold, *one* like the son of man came with the clouds of heaven, and came to the Ancient of days, and they brought him near before him."

Hosea i. 10. *Καὶ ἔσται ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐρρέθη αὐτοῖς οὐ λαός μου ὑμεῖς, κ.τ.λ.*, agreeing with the Hebrew, chap. ii. 1; cited Rom. ix. 26.

Hosea ii. 23. *Καὶ ἀγαπήσω τὴν οὐκ ἠγαπημένην, καὶ ἐρῶ τῷ οὐ λαῷ μου Λαός μου εἶ συ*, agreeing with the Hebrew; referred to, but not cited, by St. Paul, Rom. ix. 25.

Hosea vi. 6. *Διότι ἔλεος θέλω ἢ θυσίαν*, agreeing with the Hebrew; cited Matt. ix. 13.

Hosea xi. 1. *Ἐξ Αἰγύπτου μετεκάλεσα τὰ τέκνα αὐτοῦ* (his son); the Hebrew has מִמִּצְרַיִם קָרָאתִי לִבְנִי. St. Matthew, chap. ii. 15, follows the Hebrew, "Out of Egypt have I called my son."

There is a short paragraph in the Greek of Hosea xiii. 4, which is not found in the Hebrew, "Who established the heavens and created the earth, whose hands created all the host of heaven; but I shewed them not unto thee that thou shouldest go after them, and I brought thee" (out of the land of Egypt).

Joel ii. 28—32. *Καὶ ἔσται μετὰ ταῦτα καὶ ἐκχεῶ ἀπὸ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, κ.τ.λ.*, agreeing with the Hebrew (chap. iii.); cited for the most part according to the Septuagint, Acts ii. 17—21.

Amos v. 25—27. *Μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι, οἶκος Ἰσραήλ, τεσσαράκοντα ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ, κ.τ.λ.* Here we meet with considerable discrepancy between the Septuagint and the Hebrew. The Evangelist (Acts vii. 43) has, with the Septuagint, *Remphan*, for the Hebrew *Chiun;* and contrary both to the Hebrew and the Septuagint, *Βαβυλῶνος* for *Δαμασκοῦ.*

Amos ix. 11, 12. *Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀναστήσω τὴν σκηνὴν Δαυὶδ τὴν πεπτωκυίαν, κ.τ.λ.* The Septuagint here render שְׁאֵרִית אֱדוֹם, "the remnant of Edom," by *οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων;* "the residue of men." The Evangelist follows the Septuagint, Acts xv. 16, 17. We strongly suspect that the correct Hebrew reading is אדם, not אדום. The words *τὸν Κύριον*, found in the Alexandrian Codex, and cited by St. Luke, are not in the Hebrew, but they complete the Greek sentence, *ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι, κ.τ.λ.;* moreover the word *ἐκζητήσωσιν* of the Septuagint and of the Evangelist does not correspond to the Hebrew יִירְשׁוּ, "they shall possess," but to יִדְרְשׁוּ, "they shall seek." These variations impart to the passage under consideration two totally different aspects, the one in favour of the Jews, the other in favour of the Gentiles. We are unwilling to charge either side with wilful corruption; but when we meet with discrepancies of so serious a description, we are impressed and saddened with these two reflections, that the earthly heart will ever and anon deceive the head, and that the heavenly treasure is committed to us only in earthen vessels.

Micah v. 2. *Καὶ σὺ Βηθλεὲμ οἶκος Ἐφραθά, ὀλιγοστὸς εἶ, κ.τ.λ.* This agrees with the Hebrew, but St. Matthew has, chap. ii. 6, *οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ*, apparently a direct contradiction to the words of the Prophet, צָעִיר לִהְיוֹת בְּאַלְפֵי יְהוּדָה. Hence some have inferred that the text has been corrupted in this place. We have no doubt that this inference has proceeded from a misconception of the Hebrew idiom. For under the positive צָעִיר there is implied a very strong negative. Bethlehem, smallest in size, fewest in number, was yet by no means the least in quality and in honour among the thousands of Judah; and why? because from thence the Saviour was to come.

Hab. i. 5. *Ἴδετε οἱ καταφρονηταὶ καὶ ἐπιβλέψατε, κ.τ.λ.* For *καταφρονηταὶ* the Hebrew and the other versions have בגוֹים, "among the Gentiles;" and although the Evangelist follows the Septuagint (Acts xiii. 41), yet we are informed (ver. 42) that the Gentiles besought that the words might be preached to them the next Sabbath. In this case, certainly, the Gentiles were not *καταφρονηταί.*

Hab. i. 12. One of the תקון סופרים, where for אַל תָּמוּת *thou shalt not die*, לֹא נָמוּת, *we shall not die*, is said to be substituted.

Hab. ii. 3. *Ἐὰν ὑστερήσῃ, ὑπομεινον αὐτόν, ὅτι ἐρχόμενος, κ.τ.λ.*, agreeing with the Hebrew. The sense of this passage is given Heb. x. 37.

Hab. ii. 4. *Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεώς μου ζήσεται.* Strangely enough, most Greek copies have *μου* for *σου.* All the other versions follow the Hebrew. St. Paul cites the passage without the pronoun: "The just shall live by faith" (Rom. i. 17; Gal. iii. 11; Heb. x. 38).

Zephaniah i. 5. The Hebrew phrase וְהַנִּשְׁבָּעִים בְּמַלְכָּם is rendered by the Septuagint, *καὶ τοὺς ὀμνύοντας κατὰ τοῦ βασιλέως αὐτῶν;* "And those who swear by their king." The Latin and modern languages treat מַלְכָּם as a proper name, "Melcom," etc.

At verse 11, we have כִּי נִדְמָה כָּל־עַם כְּנָעַן, English Version, *For all the merchant people are cut down.* The Greek takes נִדְמָה in the sense of *to be like*, and כְּנָעַן as a proper name of place; *ὅτι ὡμοιώθη πᾶς ὁ λαὸς Χανάαν:* "For all the people of Canaan are assimilated;" Luther has, Denn das ganze Krämervolk ist dahin; "For all the tradespeople are there."

We have another instance of this at chap. ii. 5: גּוֹי כְּרֵתִים; English Version, "The nation of the Cherethites; Greek, *πάροικοι Κρητῶν;* Latin, Gens perditorum; "nation of the lost or destroyed," as if from כָּרַת, *to cut off.* Luther has den Kriegern; "the warriors."

Zeph. iii. 18. Here we meet with a somewhat obscure passage: נוּגֵי מִמּוֹעֵד אָסַפְתִּי מִמֵּךְ הָיוּ מִשְׂאֵת עָלֶיהָ חֶרְפָּה; English Version, "I will gather *them that are* sorrowful for the solemn assembly, *who* are of thee, *to whom* the reproach of it *was* a burden." The Greek throws light upon this, the translators having read הוֹי, *woe,* instead of הָיוּ, *they were; Καὶ συνάξω τοὺς συντετριμμένους σου, οὐαὶ τίς ἔλαβεν ἐπ' αὐτὴν ὀνειδισμόν;* "And I will gather together thy crushed ones (Heb., the afflicted of the assembly); woe to him that lifteth up a reproach against her." That מַשְׂאֵת signifies *a lifting up,* and not a thing to be lifted up, or a burden, is clear from Psalm cxli. 2, מַשְׂאַת כַּפַּי מִנְחַת־עָרֶב, *the lifting up of my hands is an evening sacrifice.*

We have made but one trifling addition to the Greek text in this Book, viz., chap. i. 9, *ἐπὶ πάντας.* (Alex., Compl.)

Haggai.—We have transferred the first clause of chap. ii. 1, Greek and German, to chap. i. 15.

Hag. ii. 5. The clause, *Καὶ ὁ . . . . τῆς Αἰγύπτου,* "According to the word that I covenanted with you when ye came out of Egypt," wanting in Tischendorf and the Codex Vaticanus, is found, but with variations, in the Alexandrian and Complutensian texts. We have adopted the reading of Stier and Theile.

Hag. ii. 6. *Ἔτι ἅπαξ ἐγὼ σείσω τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν,* agreeing with the Hebrew; cited, substantially, Heb. xii. 26.

Hag. ii. 9. The phrase, "And peace of soul in abundance to every one that laboureth to raise this my temple," occurs in the Septuagint alone. So also chap. ii. 14: That which they offer shall be unclean "on account of their early burdens; they shall be pained because of their labours, and ye hated him that reproveth at the gates."

Zechariah.—Chap. i. 18 of the versions is chap. ii. 1 of the Hebrew.

Zech. iii. 2. *Ἐπιτιμήσαι Κύριος ἐν σοὶ διάβολε,* agreeing with the Hebrew; cited Jude, ver. 9.

Zech. iv. 14. *Οὗτοι οἱ δύο υἱοὶ τῆς πιότητος παρεστήκασι Κυρίῳ πάσης τῆς γῆς,* agreeing with the Hebrew; applied by St. John to the two candlesticks, Rev. xi. 4.

Zech. ix. 9. *Χαῖρε σφόδρα θύγατερ Σιών, κήρυσσε θύγατερ Ἰερουσαλήμ, κ.τ.λ.,* agreeing with the Hebrew; condensed by St. John in his Gospel, chap. xii. 15.

Zech. xi. 13. *Καὶ ἔλαβον τοὺς τριάκοντα ἀργυροῦς, κ.τ.λ.,* "And I took the thirty pieces of silver," etc., agreeing with the Hebrew; cited by St. Matt. (chap. xxvii. 9), as from Jeremiah, the name of the prophet being probably a gloss, written first *Ζριου,* then *Ιριου,* then in full, *Ἱερεμίου.*

Zech. xii. 10. וְהִבִּיטוּ אֵלַי אֵת אֲשֶׁר־דָּקָרוּ. Curiously enough, the Septuagint have *ἀνθ' ὧν κατωρχήσαντο,* "for what they have danced," shewing that they read רָקְדוּ for דָּקָרוּ, to the serious injury of the sense. St. John has *Ὄψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν,* "They shall look upon him whom they have pierced," viz., Christ (John xix. 37).

Zech. xiii. 5. The word אָדָם, *ἄνθρωπος, man,* is rendered by the proper name, Adam, in the Latin: "Adam exemplum meum ab adolescentia mea" (comp. other versions). Better, with Gesenius, "a man bought me."

Zech. xiii. 7. *Πατάξατε τοὺς ποιμένας καὶ ἐκσπάσατε τὰ πρόβατα,* agreeing with the Hebrew. St. Matt., chap. xxvi. 31, has *πατάξω, κ.τ.λ.,* "I will smite," for "smite ye."

Malachi i., the Hebrew בְּיַד מַלְאָכִי, *by Malachi,* is translated in the Greek, *ἐν χειρὶ ἀγγέλου αὐτοῦ,* "by the hand of *his* messenger." Of course, מַלְאָכִי signifies *my* messenger. The latter clause of ver. 1 of the Greek, "lay it then to your hearts," does not exist in the present Hebrew copies.

Mal. iii. 1. *Ἰδου ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου, κ.τ.λ.*, agreeing with the Hebrew. Three evangelists, Matt. (xi. 10), Mark (i. 2), Luke (vii. 27) cite the words with the substitution of *σου* for *μου*.

Mal. iv. 6. *Ὃς ἀποκαταστήσει καρδίαν πατρὸς πρὸς υἱὸν, κ.τ.λ.*, not in exact accord with the Hebrew, or with the citation, Luke i. 17.

OF THE LATIN VULGATE.

Many Latin versions are said (Walton, Proleg. x.) to have been in existence at the time of St. Augustine. The most excellent of these was that which bore the threefold title; Itala or Italian, Vulgata or Common, Vetus or Ancient. It is probable that this was in use, in the church of Rome, from the days of the apostles themselves. Jerome first corrected this from the Septuagint, and produced a new translation of the books of Job, Psalms, Proverbs, Ecclesiastes and Song of Solomon. This version was not considered absolutely authentic in the Christian church. The modern Latin Vulgate was the work of Jerome alone. In his youth he studied Hebrew and Chaldee under the most able scholars of the age, and at the same time made himself master of Greek and Latin. To assist him in his great undertaking he had at hand Origen's Hexapla, the Septuagint and the versions of Aquila, Symmachus and Theodotion. But although these were of great assistance to him, Jerome discovered that their defects were too numerous for the Greek to form the basis of his proposed work; he therefore resolved, with the advice and at the request of his friends, to make a new translation into Latin from the original Hebrew text. The undertaking which was of a purely private character, was speedily and happily accomplished. In addition to all the canonical books of the Old Testament which he translated from the Hebrew, he translated from the Greek the books of Judith and Tobit; the other apocryphal books he did not touch. The New Testament, Jerome is said not to have re-translated, but simply revised. The superior excellence of his work has been justly admitted by Jews as well as by Christians. Bishop Walton informs us that Rabbi Azarias calls Jerome "Interpretem Christianorum *κατ' ἐξόχην*;" and he adds, "Sic Kimchius ad Psalm. ex. vocat Interpretem absolutè, Aben Ezra ad Psalm. iii. Interpretem præputiatorum, R. Jos. Alb. in *Fundamentum sapientem translatorem*, Elias Levita, *doctum Hieronymum*."

To many in the Christian church, Jerome's version at first was unacceptable. The appearance of seeking to undermine the authority of the Septuagint gave offence to sensitive minds, and caused the translator no little sorrow. He managed, however, to surmount the reproaches of friends and the attacks of enemies, and after his death his noble work gradually gained authority and continued in use till the time of Gregory the Great. As to the present Latin Vulgate, Bishop Walton says it is certain that the book of Psalms was not translated by Jerome from the Hebrew; (although he did translate the Psalms from the Hebrew, and that version is still extant amongst his works); but is from the old Septuagint version according to the emendation of Lucian Martyr; the other books are principally from Jerome's translation. As to the authority of the Vulgate in the Church of Rome, it was affirmed at the Council of Trent, Ses. 4, Can. 2, "Authenticam esse et summæ auctoritatis," and it was decreed that "hæc ipsa vetus et Vulgata editio, quæ longo tot sæculorum usu in ipsa ecclesia probata est, in publicis lectionibus, disputationibus, prædicationibus, et expositionibus pro authentica habeatur, et ut nemo eam rejicere quovis pretextu audeat vel præsumat." *This same ancient and Vulgate edition, which by the long use of so many centuries has been approved in the church itself, is to be*

held authentic in public readings, disputations, sermons and expositions; and no one is to dare or presume to reject it und r any pretext whatever. That the real meaning of this decree was not that the Vulgate was infallible, but that it was, in the main, a good translation, and contained nothing contrary to the faith or to sound morals, seems tolerably clear from the fact that Popes Sixtus V. and Clement VIII. subsequently brought out new and revised editions. There was—

1st. Biblia Sacræ Vulgatæ editionis ad Concilii Tridentini præscriptum emendata et a Sixto V. P. M. recognita et approbata. Romæ, ex Typographia Apostolica Vaticana. Folio, 1590.

2nd. Biblia Sacra Vulgatæ editionis Sixti V. Pontificis Max. jussu recognita et edita. Romæ, ex Typographia Apostolica Vaticana, 1592. This edition, printed under the auspices of Clement VIII., is known as the Clementine edition.

Many editions of the Vulgate have appeared in modern times, none of which can make the high pretension of being free from errors of various kinds, yet upon the whole, we are disposed to consider the Latin Vulgate one of the most magnificent translations of the Holy Scriptures that the Christian world has produced.

In the Old Testament of the Hexaglot Bible, we have reproduced the "Biblia Sacra Vulgatæ editionis Sixti V. Pontificis Maximi jussu recognita et Clementis VIII. auctoritatis edita. Parisiis, Jouby et Roger, Editores.

In the New Testament, out of deference to the opinion and advice of friends, we have adopted the "Codex Amiatinus, Novum Testamentum Latine, Interprete Hieronymo. Ex celeberrimo Codice Amiatino omnium et antiquissimo et præstantissimo, edidit Constantius Tischendorf. Lipsiæ, Avenarius et Mendelsohn, 1854."

It will be necessary to give our readers some account of this Codex; and this we can best do by presenting, in as brief a form as possible, the interesting story recorded by Tischendorf himself. He tells us in his Prolegomena that in his travels, which he undertook recently for five years under the patronage of Frederic Augustus, King of Saxony, his first care was everywhere to bring to light ancient records, whether Greek or Latin, referring to the text of the sacred books. Amongst the number of Latin books one, which was formerly called Amiatine, in modern times Laurentian, stands pre-eminent; and that this has been preserved to our time he attributes to the remarkable beneficence of Divine Providence. For that book contains the biblical interpretation of Jerome, written not more than 120 years after the death of Jerome himself. A. M. Bandinius, towards the end of the eighteenth century described this codex with learning and skill, and Ferd. Flor. Fleck, in the 33rd year of the present century, himself partly collated it with the Vulgate text, and partly had it collated by his friends. The work, however, was badly done; and in the autumn of 1843, Tischendorf went to Florence, and took it in hand; he was subsequently assisted in bringing out the text by the learned S. P. Tregelles, LL.D. Of the removal of the Codex Amiatinus to the Laurentian library Bandinius observes: "Quod autem in Laurentianam bibliothecam transierit, gratiæ immortales munificentiæ Petri Leopoldi, magni ducis nostri, nunc augustissimi imperatoris, sunt referendæ, qui rebus omnibus servandis quæ sacris et profanis studiis quoquo modo conferre possunt semper intentus, quum ipsi innotuisset inter suppressi Monachorum Cisterciensium montis Amiatæ cœnobii suppellectiles hoc pretiosum monumentum reperiri, religiose jussit ut cum aliis codicibus ibidem existentibus in hoc Mediceum sacrarium toto terrarum orbe celeberrimum transferretur?" *But that it (the Codex Amiatinus) was transferred to the Laurentian library, undying thanks are due to the munificence of Peter Leopold, our Grand-duke, now our most august Emperor; who, always intent upon preserving whatever can in any way contribute to sacred as well as secular learning, as soon as it was intimated to him that amongst*

the property of the suppressed order of the Cistercian Monks of Mount Amiata, this precious monument was found, religiously commanded that it should be removed, with other MSS. which were there, to this sacred repository, the most celebrated in the whole world.

The Amiatine Monastery was built about the year 750 on the lofty mount of Amiata, the modern Delle Fiore, situate on the boundaries of Tuscany and the States of the Church. It was in the possession of the Benedictine Monks for about five centuries, when by order of Gregory IX. the Cistercians succeeded in their place. The question has been discussed, how the Codex came into the possession of this Monastery. The most probable story is that Peter, an Amiatine Monk, a Longobardian by birth, a man of extraordinary influence, who flourished at the end of the ninth, and the beginning of the tenth century, conferred great benefits upon his order, and amongst other benefits, this Codex. In corroboration of this view, it appears that on the first page of the Codex the following verses are written in large letters :—

Coenobium ad eximii merito venerabile Salvatoris,
Quem caput ecclesiæ dedicat alta fides,
Petrus Longobardorum extremis de finibus abbas
Devoti affectus pignora mitto mei,
Meque meosque optans tanti inter gaudia patris
In cælis memorem semper habere locum.

To the venerable cloister of the deservedly illustrious Saviour (Salvator, name of convent, Tisch), *whom ancient faith consecrates head of the church; I, Peter, abbot, send from the remotest regions of the Longobards this pledge of my affection, with the desire that both I and mine may ever find a humble (mindful) place in heaven amid the joys of such a father.*

It has been tolerably clearly proved that these lines appear not as they were originally written, but as they were interpolated by Peter the Longobard. The two Hexameters (lines 1 and 3) are spoilt by the interpolation. The correct reading is supposed to be according to the learned Tischendorf:

Culmen ad eximii merito venerabile *Petri*
Quem caput ecclesiæ dedicat alta fides,
Servandus Latii extremis de finibus abbas

To the venerable summit of the deservedly illustrious Peter, whom ancient faith consecrates head of the church, I Servandus, abbot, send from the remotest regions of Latium," etc.

Servandus was a disciple of St. Benedict, and abbot of a library built by the patrician Liberius in honour of St. Sebastian, in the remotest confines of Latium. He is related to have been in the habit of paying visits, and to have paid one visit in particular, in company with a few of his disciples, to his venerable master at Casinum (San Germano) A.D. 541. On this occasion, Servandus presented St. Benedict with this pledge of his devoted affection. There is another account that Servandus, when he was old, heard of the election of Gregory to the Popedom, and sent him this Codex as a present. There is also a tradition, dating as far back as the 11th century, that the Codex itself is in Gregory the Great's handwriting.

At the end of the Codex, after the list of the Canonical books, which is the same as that of the Clementine edition, the following verses are written :—

Hieronyme interpres variis doctissime linguis
Te Bethlehem celebrat, te totus personat orbis.
Te quoque nostra tuis promet bibliotheca libris,
Qua nova cum priscis condis donaria gazis.

Jerome, interpreter skilled, in various languages learned,
Thee Bethlehem celebrates, thy praise in the wide world resoundeth.
Thee too, enriched with thy works, our library ever shall publish,
Where thou hast stored new gifts with revered antiquity's treasures.

The text of the Codex Amiatinus, as it differs in many respects from the Clementine edition, so, with few exceptions, it is, as Tischendorf thinks, such as Jerome wrote it. Throughout the world there is no greater vindicator of ancient truth. In many instances, where the Vulgate has no authority, or at most but very little, from the Greek, this Codex is in accord with abundant Greek authorities. The style is old ecclesiastical, not classical; the orthography is peculiar, and differs from most printed books. Letters are confused, such as the labials *b, v, p,* and the dentals *d, t*; the aspirate is omitted or inserted without distinction. Sometimes the consonants of compounds are assimilated, sometimes not; sometimes the same word is spelt in two or three different ways in the same page.

In the Hexaglot Bible, the same plan has been adopted with this Latin text, as with the Greek. The important passages which find place in the original, but which are wanting in our Codex, are supplied from the Vulgate, within brackets, and the words which are grossly misspelt have been corrected.

On this subject, Tischendorf remarks: "Emendationes in codice Amiatino maximam partem antiqua manu, sæculi fere octavi vel noni factæ sunt, paucæ recentiores sunt: passim difficile dictu est utrum emendatio ad ipsum auctorem an manum ejus æqualem an ad correctorem posteriorem sit referenda. Correctoris studio quum multa debentur quibus ipse textus amplificatur vel in aliam lectionem mutatur, tum permulta quibus dictio ad leges antiquas grammaticas convenientior est reddita: quamquam sat multa per errorem aut solœcismum scripta intacta manserunt. Non inutile esset emendationes eas quæ in re critica aliquid momenti haberent colligere, quo melius is textus ad quem corrector codicem conformare studebat cognosci posset. Nos quidem in edendo textu nec ubique illas arcendas nec plerumque recipiendas curavimus." *The corrections in the Codex Amiatinus were made for the most part by an ancient hand, about the eighth or ninth century, a few of them are more recent. It is everywhere difficult to say whether the correction is the work of the author himself, or of one of his contemporaries, or of a later writer. To the zeal of the corrector much must be attributed whereby the text itself has been amplified or changed into a different reading, and much whereby the wording has been rendered more agreeable to the ancient laws of grammar: although much that was written by error or solecism, has remained untouched. It would not be unprofitable to collect those emendations which have any critical importance, so that the text to which the corrector desired to conform this Codex might be known. We, indeed, in editing our text, have not been careful either to reject them (the corrections), or, as a rule, to accept them.* The wisdom of reproducing any codex as it is, absolutely (unless the object be generously to place within the reach of all an equivalent for that to which only few can obtain access), is doubtful. But to go on multiplying copies abounding with errors and

inconsistencies, especially in spelling and grammar, would be absurd. We have not hesitated in our Latin text to modify the spelling of certain words, which, to say the least, would have presented an inharmonious appearance in such a work as the Hexaglot Bible. For instance, we have substituted scripsi *for* scribsi, aliud *for* aliut, inquit *for* inquid, hi *or* ii *for* hii, prĕtiosa *for* prætiosa, quĕrella *for* quærella, hebraice *for* ebraicæ, amare *for* amaræ, scribe *for* scribæ, (imperative), cum exercitu *for* cum exercitum, and the like. And here we may quote Tischendorf's words: "Qua in re paullo majorem constantiam vellem adhibitam esse."

DIFFERENT READINGS.

It will be convenient here to give a list of the different readings which find place in the Clementine Edition and in the Codex Amiatinus, and of words and phrases supplied within brackets to the latter from the former in the Hexaglot Bible.

	Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Matt.	i. 3, Zaram	Zarad
	3, Esron	Esrom
	5, Rahab	Racab
	5, Obed	Obeth
	7, Abias	Abia
	10, Manassen	Manassem
	11, transmigratione	transmigrationem
	13, Eliacim	Eliachim
	14, Sadoc	Saddoc
	15, Mathan	Matthan
	20, apparuit in somnis	in somnis apparuit
	ii. 1, Bethlehem	Bethleem (*freq.*) / Bethlem (Luke ii. 15).
	1, Juda	Judeæ
	1, Jerosolymam	Hierosolymam (*freq.*)
	5, Judæ	Judeæ
	6, regat	reget
	6, Israël	Israhel (*freq.*)
	11, thus	tus
	11, myrrham	murram
	13, somnis	somnio
	17, Jeremiam	Hierimiam
	19, angelus Domini apparuit	apparuit angelus Domini
	22, quod	quia
	22, illo	illuc
	22, Nazaræus	Nazareus
	iii. 1, Joannes	Johannes (*freq.*)
	2, pœnitentiam	pœnitentiam (*freq.*)
	2, appropinquavit	adpropinquavit (adp. *freq.*)
	3, Isaiam	Esaiam (*freq.*)
	4, pelliccam	pelliciam
	4, locustæ	lucustæ
	5, Jordanem	Jordanen (*freq.*)
	6, ab eo in Jordane	in Jordane ab eo
	9, potens est	potest
	11, baptizo vos	vos baptizo

	Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Matt.	iii. 11, calceamenta	calciamenta (*freq.*)
	11, baptizabit	baptizavit
	12, permundabit	permundavit
	16, et	(deest)
	iv. 1, a	ab
	1, tentaretur	temtaretur (*freq.*)
	3, tentator	temtator (*freq.*)
	5, assumpsit	assumsit
	7, tentabis	temtabis
	8, assumpsit	assumit
	10, Satana	Satanas
	10, enim	(deest)
	12, Jesus	(deest)
	13, maritima	maritimam
	13, Nephthalim	Nepthalim (*freq.*)
	15, Galilæa	Galilææ
	16, vidit lucem magnam	lumen vidit magnum
	16, umbræ	et umbra
	23, and ix. 35, circuibat	circumibat
	25, Decapoli	Decapolim
	v. 1, Jesus	(deest)
	12, exsultate	exultate
	16, opera vestra bona	vestra bona opera
	18, fiant	fiunt
	22, Raca	Racha
	23, offers	offeres
	24, ante	ad
	24, reconciliari	reconciliare
	24, offeres	offers
	27, quia	quoniam
	29, projice	proice (*freq.*)
	29, mittetur	mittatur
	33, perjurabis	pejerabis
	39, dexteram maxillam tuam	dextera maxilla tua
	41, angariaverit	angariaberit
	41, et	(deest)

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Matt.	v. 46,	diligitis	diligatis
	47,	et	(deest)
	vi. 2,	facis	facies
	2,	eleemosynam	elemosynam (*freq.*)
	4,	nesciat	ne sciat
	6,	oraveris	orabis
	7,	quod	quia
	13,	nos inducas	inducas nos
	13,	tentationem	temtationem (*freq.*)
	13,	(quia tuum—seculorum)	(desunt hæc verba utrique codici)
	13,	Amen*	(deest)
	16,	appareant	pareant
	19,	ærugo	erugo (*freq.*)
	22,	tui	(deest)
	22,	tuus	(deest)
	22,	oculus tuus fuerit	fuerit oculus tuus
	23,	fuerit nequam	nequam fuerit
	24,	mammonæ	mamonæ
	25,	(deest)	est
	26,	pluris	plures
	30,	fenum	fœnum
	30,	modicæ	minimæ
	33,	Dei	(deest)
	33,	hæc omnia	omnia hæc
	34,	ipsi	ipse
vii.	2,	remetietur	metietur
	4,	ejiciam	eiciam (*freq.*)
	4,	trabs	trabes
	6,	dirumpant	disrumpant
	12,	illis	eis
	13,	est	(deest)
	14,	arcta	arta
	14,	est	(deest)
	16,	tribulis	tribolis
	18,	malos fructus	fructus malos
	18,	bonos fructus	fructus bonos
	25,	irruerunt	inruerunt (inr. *freq.*)
	26,	super arenam	supra harenam
	27,	illius	ejus
	28,	admirabantur	ammirabantur (amm. *freq.*)
	29,	et	(deest)
viii.	3,	Jesus	(transposed)
	4,	Moyses	Moses (*freq.*)
	7,	et	(deest)
	16,	obtulerunt	optulerunt (*freq.*)
	17,	ægrotationes	egrotationes
	17,	nostras	(deest)
	25,	ad eum discipuli ejus	(desunt)
	26,	Jesus	(deest)
	26,	imperavit	increpavit
	26,	ventis	vento
	27,	obediunt	obœdiunt (*freq.*)
	29,	Jesu	(deest)
	29,	fili	filii (*freq.*)
	30,	multorum porcorum	porcorum multorum
	31,	hinc	(deest)
	33,	eis	his

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Matt.	ix. 5,	tua	(deest)
	5,	an	aut
	6,	autem sciatis	sciatis autem
	6,	quia	quoniam
	9,	Matthæum	Mattheum (*freq.*)
	12,	medicus	medico
	16,	immittit	inmittit (inm. *freq.*)
	18,	Domine	(deest)
	18,	tuam	(deest)
	28,	hoc possum	possum hoc
	30,	eorum	illorum
	33,	dæmonio	dæmone
	33,	nunquam	numquam (*freq.*)
	35,	omnes civitates	civitates omnes
	38,	mittat	eiciat
	x. 3,	(deest)	et
	3,	Alphæi	Alphei
	4,	Chananæus	Cananæus
	4,	Iscariotes	Scariotes (*freq.*)
	5,	(deest)	et
	11,	autem	(deest)
	12,	dicentes: Pax huic domui	(desunt)
	13,	illa	(deest)
	13,	revertetur ad vos	ad vos revertatur
	14,	(deest)	de
	14,	(desunt)	in testimonium eorum
	15,	Gomorrhæorum	Gomorræorum
	18,	ducemini	ducimini
	22,	usque	(deest)
	23,	(deest)	enim
	25,	servo	servus
	26,	est	(deest)
	26,	scietur	sciatur
	28,	timete eum	eum timete
	29,	væneunt	veniunt
	30,	(deest)	et
	32,	in cælis est	est in cælis
	34,	pacem venerim mittere	venerim mittere pacem
	37,	aut	et
	xi. 4,	Jesus	(deest)
	7,	arundinem	harundinem (*freq.*)
	14,	et	(deest)
	14,	Elias	Helias (*freq.*)
	21,	Corozain	Chorazain
	23,	hanc	hunc
	xii. 1,	per sata sabato	sabato per sata
	14,	perderent eum	eum perderent
	15,	recessit	secessit
	24,	principe	principem
	26,	Satanam	Satanan
	27,	vestri erunt	erunt vestri
	29,	diripiet	diripiat
	41,	Jonas	Jona
	44,	eam	(deest)
	48,	ipse	ille
	49,	suos	(deest)
	50,	(deest)	et

Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Matt. xiii. 4, cœli	(deest)
8, autem	vero
8, trigesimum	tricesimum
10, eis	(deest)
13, intelligunt	inteilegunt (*freq.*)
14, et	ut
14, adimpletur	adimpleatur
14, in	(deest)
15, clauserunt	cluserunt (*freq.*)
15, videant oculis	oculis videant
20, super	supra (*freq.*)
22, seminatus est	est seminatus
23, terram bonam	terra bona
23, centesimum	centum
23, sexagesimum	sexaginta
23, aliud vero trigesimum ..	porro aliud triginta
29, cum eis et triticum ..	et triticum cum eis
30, in	(deest)
33, (deest)	dicens
35, impleretur	adimpleretur
36, edissere	dissere
37, illis	(deest)
43, eorum	sui
43, audiendi	(deest)
47, et	(deest)
54, virtutes	virtus
55, fratres	frater
xiv. 1, audivit	audiit
11, attulit	tulit
14, eis	ejus
18, mihi illos	illos mihi
19, fœnum	fœnum (*freq.*)
22, compulit Jesus	jussit
22, naviculam	navicula
28, ad te venire	venire ad te
30, mergi	mergeri
xv. 4, (deest)	tuum
6, suam	(deest)
12, hoc	(deest)
17, secessum	secessu
22, ei	(deest)
28, ejus	illius (*freq.*)
30, cæcos, claudos	clodos, cæcos
34, habetis panes	panes habetis
38, quatuor	quattuor (*freq.*)
xvi. 2, illis	eis (*freq.*)
4, scire	(deest)
4, prophetæ	(deest)
9, in	(deest)
9, millia	milia (*freq.*)
9, sumpsistis	sumsistis
10, in	(deest)
15, Jesus	(deest)
17, ei	(deest)
18, adversus	adversum
19, et	(deest)
22, assumens	adsumens (ads. *freq.*)

Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Matt. xvi. 27, opera	opus
xvii. 1, assumit	adsumsit
3, apparuerunt	apparuit
4, Moysi	et Mosi
5, nubes	nubis
9, eis	(deest)
11, eis	(deest)
13, eis	(deest)
15 (14), filio meo	filii mei
16 (15), obtuli	optuli
18 (17), illum	eum (*freq.*)
20 (19), dixit .... Jesus	dicit
20, illuc	(deest)
xviii. 7, a	ab
7, verumtamen	verum tamen (*freq.*)
7, illi	(deest)
9, cum	(deest)
13, gaudet	gaudebit
13, eam	ea
16, te non	non te
16, vel trium testium	testium vel trium
17, (deest)	et
23, assimilatum	adsimilatum
24, ei	(deest)
25, ejus	(deest)
25, vænundari	venundari
25, (deest)	debitum
26, procidens	procedens
31, fuerant	erant
33, nonne	non
34, quoadusque	quoad usque
xix. 4, hominem	(deest)
5, dimittet	dimittit
5, adhærebit	adherebit
8, sic fuit	fuit sic
10, hominis	homini
10, uxore	muliere
19, tuum, tuam	(desunt)
20, a juventute mea	(desunt)
23, regnum	regno
25, valde	(deest)
29, reliquerit	reliquit
xx. 1, (deest)	enim
1, patrifamilias	patri familias (*freq.*)
2, suam	deest
4, dixit illis	illis dixit
7, meam	(deest)
16, enim sunt	sunt enim
19, illudendum	deludendum
22, ei	(deest)
23, vel	et
28, redemptionem	redemtionem
29, Jericho	Hiericho (*freq.*)
xxi. 1, Bethphage	Bethfage
5, (deest)	et
7, eos	eis
9 and 15, Hosanna	Osanna

Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Matt. xxi. 11, populi dicebant	populus dicebat
12, numulariorum	nummulariorum (*freq.*)
16, dicunt	dicant
16, dixit	dicit
25, baptismus	baptismum
26, habebant	habent
27, facio	faciam
28, quidam	(deest)
31, ei primus	novissimus
33, sepem	sæpe
35, apprehensis	adprehensis
41, suam	(deest)
xxii. 4, sunt	(deest)
6, contumeliis affectos	contumelia adfectos
13, manibus et pedibus ejus	pedibus ejus et manibus
14, enim	autem
20, superscriptio	suprascriptio
30, erunt	sunt
37, ex	in
38, (deest)	enim
46, ei respondere	respondere ei
xxiii. 4, enim	autem
4, importabilia	inportabilia (inp. *freq.*)
4, humeros	umeros
5, phylacteria	philacteria
6, cœnis	cænis
8, 9, est enim	enim est
14, Væ vobis,* etc.	(deest)
16, auro	aurum
18, 21, quicumque	qui
24, glutientes	gluttientes
25, estis	sunt
25, immunditia	inmunditia (*freq.*)
26, Pharisæe	Pharisee (*freq.*)
34, persequemini	persequimini
38, relinquetur	relinquitur
xxiv. 6, prælia	prœlia (*freq.*)
9, tribulationem	tribulatione
12, charitas	caritas (*freq.*)
15, Danielе	Danihele
20, in	(deest)
23, est	(deest)
28, illic	illuc
35, autem	vero
36, solus Pater	Pater solus
38, nuptui	nuptum
38, Noe in arcam	in aream Noe
40, perfodi	perfodiri
46, ejus	(deest)
49, ebriosis	ebriis
xxv. 11, vero	(deest)
17, et	(deest)
18, terram	terra
20, tradidisti mihi	mihi tradidisti
20, (deest)	et
21, 23, serve bone	bone serve
24, (deest)	et

Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Matt. xxv. 27, committere	mittere
35, collegistis	collexistis
36, 43, cooperuistis	operuistis
36, 43, eram	(deest)
37, 38, te	(deest)
38, collegimus	colleximus
39, aut	et
40, ex	de
44, ei	(deest)
44, aut	vel
xxvi. 6, Jesus esset	esset Jesus
7, unguenti	ungenti (*freq.*)
9, vœnundari	venundari
10, huic	(deest)
10, enim	(deest)
14, Iscariotes	Scariot
17, die	(deest)
18, quemdam	quendam (*freq.*)
20, suis	(deest)
24, tradetur	traditur
26, cœnantibus	cenantibus
28, effundetur	effunditur
29, 64, amodo	a modo
29, 64, illum cum illud	cum illum
34, antequam	ante quam
36, Gethsemani	Gesemani (*freq.*)
37, mœstus	mestus
39, mi	(deest)
39, a me	(deest)
40, suos	(deest)
41, promptus	promtus
44, eumdem	eundem (*freq.*)
46, tradet	tradit
47, eo	ipso
49, ave	have
50, quid	quod
55, quotidie	cotidie (*freq.*)
56, adimplerentur	implerentur
57, Caiapham	Caiaphan
61, reædificare	ædificare
62, respondes	respondis
64, Dei	(deest)
67, ejus	ei
68, qui	quis
69, Jesus	Jesu
71, ancilla	(deest)
73, loquela	loquella
75, flevit	ploravit
xxvii. 3, retulit	rettulit
6, eos mittere	mittere eos
6, corbonam	corbanan
8, Aceldama	Acheldemach
8, hoc est	(desunt)
9, (deest)	et
15, solemnem	sollemnem
17, Barabbam	Barabban (*freq.*)
27, prætorium	prœtorio

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Mat.	xxvii. 29,	illudebant ei	inludebant (inl. *freq.*)
	30,	expuentes	exspuentes
	34,	mistum	mixtum
	40,	Vah	(deest)
	40,	destruis	destruebat
	40,	rædificas	rædificabat
	40,	temetipsum	temet ipsum (*freq.*)
	41,	dicebant	dicentes
	43,	si vult eum	eum si vult
	43, 54,	Filius Dei	Dei Filius
	46,	et	(deest)
	46, (deest)		vero
	46,	Eli	Heli
	46,	lamma	lema
	57,	autem sero	sero autem
	57,	Arimathæa	Arimathia (*freq.*)
	58,	petiit	petit
	xxviii. 3,	autem	enim
	6,	et	(deest)
	8,	gaudio magno	magno gaudio
	9,	avete	havete
	11,	abiissent	abissent
	15,	edocti	docti
	20, (deest)		Amen
Mark	i. 2,	ego	(deest)
	2,	ante te	(desunt)
	9,	a Joanne in Jordane	in Jordane ab Johanne
	10,	cælos apertos	apertos cælos
	10,	tanquam	tanquam (*freq.*)
	19,	componentes rotia in nave	in nave componentes retia
	20,	mercenariis	mercennariis
	23,	immundo	inmundo (*freq.*)
	26,	exiit	exivit
	27,	quænam	quæ
	27,	etiam	et
	34,	ea loqui	loqui ea
	36,	prosecutus	secutus
	39,	in	(deest)
	40,	ei	(deest)
	43,	est	(deest)
	43,	statimque ejecit	statim eicit
	45,	introire in civitatem	in civitatem introire
	ii. 3,	ad eum ferentes	ferentes ad eum
	5,	autem vidisset	vidisset autem
	5,	tua	(deest)
	8,	intra	inter
	10,	Filius hominis habet potestatem	pot. habet Filius hominis
	12,	surrexit illo	ille surrexit
	12,	et	(deest)
	16,	publicanis et peccatoribus	peccatoribus et publicanis
	17,	medico	medicum
	20,	illis diebus	illa die
	22,	novum	novellum
	22,	dirumpet	disrumpet
	23,	Dominus	(deest)
	23,	prægredi	prægredi
	26, and iii. 1,	introivit in	introiit

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Mark	ii. 26,	licebat	licet
	iii. 6,	pharisæi statim	statim pharisæi
	7,	Jesus autem	eit Jesus
	8,	et	(deest)
	10, (deest)		autem
	14, (deest)		evangelium
	18,	Thaddæum	Taddæum
	24,	regnum illud stare	stare regnum illius
	27,	diripiet	deripiet
	29,	habebit	habet
	iv. 1,	navim	in navem
	4,	cæli	(deest)
	6,	habebat	haberet
	7,	spinas	spinis
	8,	afferebat	adferebat (adf. *freq.*)
	10,	parabolam	parabolas
	11,	nosse	scire
	27,	et	ac
	29, (deest)		se
	30,	assimilabimus	adsimilabimus (*freq.*)
	32,	oleribus	holeribus
	35,	in	(deest)
	36,	erat	erant
	37,	navim	navem (*freq.*)
	39, (deest)		et
	v. 4,	dirupisset	disrupisset
	5,	die ac nocte	nocte ac die
	5, (deest)		et
	9,	mihi nomen	nomen mihi
	13,	mari	mare
	14,	factum	facti
	17,	cœperunt eum	eum cœperunt
	17,	de	a
	18,	a	(deest)
	19,	annuntia	adnuntia (adn. *freq.*)
	22,	archisynagogis	archesynagogis (*freq.*)
	30,	in semetipso cognoscens	cognoscens in semet ipso
	36,	audito —— verbo	verbo —— audito
	37,	se sequi	sequi se
	38,	ejulantes	hejulantes
	40,	irridebant	inridebant (*freq.*)
	40,	puella erat	erat puella
	42,	obstupuerunt	obstipuerunt
	42,	magno	maximo
	vi. 3,	hic	iste
	4,	et in domo sua et in cognatione	et in cog. sua et in domo
	5,	impositis	inpositis (inp. *freq.*)
	7,	vocavit	convocavit
	9,	calceatos	calciatos
	13,	ægros	egrotos
	14,	rex Herodes	Herodes rex
	14,	virtutes operantur	inopinantur virtutes
	15,	quia	(deest)
	17,	Herodiadem	Herodiadam
	21,	cœnam	cœnam.
	24,	at	et
	26,	est	(deest)

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Mark	vi. 31,	redibant	rediebant
	31,	et nec spatium manducandi ..	nec manducandi spatium
	32,	navim	navi
	34,	turbam multam	multam turbam
	34,	illos docere	docere illos
	35,	præteriit	præterivit
	37,	illis vos	eis
	37,	ducentis denariis	denariis ducentis
	48,	supra	super (*freq.*)
	50,	viderunt eum	eum viderunt
	52,	intellexerunt	intellexerant
	53,	venerunt	pervenerunt
	53,	Genesareth	Gennesareth
	vii. 8,	mandatum	mandata
	12,	quidquam	quicquam (*freq.*)
	19,	vadit	(deest)
	21, 23,	abintus	ab intus
	21,	malæ cogitationes	cogitationes malæ
	22,	impudicitiæ	inpudicitia
	28,	dixit	dicit
	28,	comedunt sub mensa	sub mensa comedunt
	29,	a	de
	30,	abiisset	abisset
	30,	exiisse	exisse
	32,	deprecabantur	deprecantur
	33,	ejus	(deest)
	34,	Ephphetha	Effetha
	viii. 2,	turbam	turba
	4,	illos	istos
	4,	quis poterit	poterit quis
	6,	apposuerunt	adposuerunt
	12,	signum quærit	quærit signum
	13,	ascendit	ascendens
	13,	navim et	(desunt)
	14,	panes sumere	sumere panes
	15,	et	(deest)
	17,	ait illis Jesus	Jesus ait illis
	17,	nec intelligitis	neque intellegetis
	19,	(deest)	et
	22,	Bethsaidam	Bethsaida
	23,	apprehensa manu	adprehendens manum
	23,	quid	aliquid
	25,	clare videret	videret clare
	27,	castella	castello
	29,	esse dicitis	dicitis esse
	31,	pati multa	multa pati
	34,	semetipsum	se ipsum
	35,	faciet eam	eam faciet
	36,	animæ suæ faciat	faciet animæ suæ
	37,	commutationis	commutationem
	38,	verba mea	mea verba
	ix. 3,	et	(deest)
	3,	non potest super terram ..	super terram non potest
	5,	nos hic	hic nos
	6,	enim	autem
	6,	charissimus	carissimus (*freq.*)
	9,	cuiquam	cui

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Mark	ix. 11,	oportet	oportcat
	11,	quo modo	quomodo
	15,	Jesum	eum
	15,	et	(deest)
	19,	dixit	dicit
	20,	attulerunt	adtulerunt
	21,	ei hoc	hoc ei
	23,	sunt	(deest)
	24,	lacrymis	lacrimis (*freq.*)
	25,	Domine	(deest)
	25,	præcipio tibi	tibi præcipio
	26,	et	(deest)
	32,	interrogare eum	eum interrogare
	33,	essent	esset
	34,	in via inter se	inter se in via
	34,	eorum major esset	esset illorum major
	36,	cum	ut
	37,	misit me	me misit
	38,	quemdam	quendam (*freq.*)
	x. 7,	adhærebit	adherebit
	9,	conjunxit	junxit
	11,	ait	dicit
	14,	enim est	est enim
	20,	at	et
	20,	illi	(deest)
	22,	mœrens	mærens
	22,	multas possessiones	possessiones multas
	27,	impossibile	inpossibile
	28,	et cœpit ei Petrus	cœpit Petrus ei
	29,	patrem aut matrem	matrem aut patrem
	32,	Jerosolymam	in Hierosolyma
	37, 40,	dexteram	dextram
	40,	vobis	(deest)
	45,	redemptionem	redemtionem
	46,	Jericho	Hierichum
	46,	de Jericho	Hiericho
	46,	Bartimæus	Bartimeus
	47,	Jesu Fili David	Filii David Jesus
	50,	exiliens	exiliens
	51,	tibi vis	vis tibi
	52,	via	viam
	xi. 2,	contra vos est	est contra vos
	2,	illuc	illud
	12,	exirent	irent
	14,	ex te fructum quisquam ..	quisquam fructum ex te
	15,	in	(deest)
	21,	dixit	dicit
	23,	hæsitaverit	hesitaverit
	24,	evenient	veniet
	30,	baptismus	baptismum
	32,	timemus	timebant
	xii. 1,	sepem	sæpem
	1,	turrim	turrem
	14,	hominum	hominis
	14,	Dei	Domini
	24,	nonne	non
	29,	tuus	noster

Clementine Ed. Vulg.			Tischendorf, Cod. Amiat.
Mark	xii.	32, Deus	(deest)
		33, tanquam seipsum	tamquam se ipsum
		33, holocautomatibus	holocaustomatibus
		42, vidua una	una vidua
		44, penuria	pœnuria
	xiii.	3, monte	montem
		7, hæc	(deest)
		8, enim	autem
		9, in	(deest)
		11, vos estis	estis vos
		22, fieri potest	potest fieri
		25, in cælis sunt	sunt in cælis
		34, præcepit	præcipiat
		36, ne	et
	xiv.	2, autem	enim
		2, in populo	populi
		13, occurret	occurrit
		13, lagenam	laguenam
		15, cœnaculum	cenaculum
		18, (deest)	cum
		18, tradet me	me tradet
		21, tradetur	traditur
		21, erat	est
		24, effundetur	effunditur
		25, quia	quod
		25, hoc	(deest)
		27, in me	(desunt)
		28, postquam resurrexero	postea quam surrexero
		29, in te	(desunt)
		30, gallus vocem bis	bis gallus vocem
		38, promptus est	promtus
		43, Iscariotes	(deest)
		43, (desunt)	a—a
		44, ducite caute	caute ducite
		45, ave	(deest)
		51, adolescens	adulescens (*freq.*)
		53, convenerunt	conveniunt
		54, intro	(deest)
		54, ad ignem et calefaciebat se	et calefaciebat se ad ignem
		61, Dei	(deest)
		62, sedentem a dextris	a dextris sedentem
		62, Dei	(deest)
		70, astabant	adstabant (adst. *freq.*)
		72, gallus iterum	iterum gallus
	xv.	4, respondes quidquam	respondis quicquam
		6, solebat dimittere	dimittere solebat
		13, illi	(deest)
		27, duos	duo
		28, impleta	adimpleta
		29, Dei	(deest)
		29, destruis, ædificas	destruit, ædificat
		31, illudentes	ludentes
		34, Eloi Eloi	Heloi Heloi
		38, summo	sursum
		39, hic homo	homo hic
		40, erat	et
		43, introivit	introïit

Clementine Ed. Vulg.			Tischendorf, Cod. Amiat.
Mark	xv.	43, petiit	petit
		44, obiisset	obisset
	xvi.	1, Salome	Salomæ
		1, Jesum	eum
		4, viderunt	vident
		5, monumentum	monumento
		14, iis	his
		18, eis	eos
		18, ægros	egrotos
		19, Jesus	(deest)
		20, (deest)	Amen
Luke	i.	3, Theophile	Theofile
		5, illius	illi
		5, Elizabeth	Elizabet
		6, querela	querella
		7, 36, sterilis	sterelis
		9, sorte	forte
		10, populi erat	erat populi
		15, siceram	sicera
		17, incredulos	incredibiles
		19, Gabriel	Gabrihel
		23, factum est	facti sunt
		25, opprobrium	obprobrium (obp. *freq.*)
		32, Deus	(deest)
		35, ex te	(desunt)
		36, senectute	senecta
		36, sextus est	est sextus
		38, ancilla	ancella
		45, credidisti	credidit
		45, tibi	ei
		50, a progenie in progenies	in progenies et progenies
		54, recordatus misericordiæ suæ	memorari misericordiæ
		63, pugillarem	pugilarem
		64, illico	ilico
		66, quis	quid
		67, repletus	impletus
		68, Dominus	(deest)
		68, plebis	plebi
		71, oderunt nos	nos oderunt
		80, desertis	deserto
	ii.	4, in	(deest)
		7, 12, 16, præsepio	præsipio
		14, in	(deest)
		15, (desunt)	fecit—et
		21, puer	(deest)
		24, Domini	(deest)
		25, 34, Simeon	Symeon
		26, a	ab
		34, in	(deest)
		38, Israël	Hierusalem
		46, eos	(deest)
		48, sic	(deest)
		51, descendit	discendit
		52, et	(deest)
	iii.	1, quinto decimo	quintodecimo
		1, Iturææ	Ituræe
		2, Domini	Dei

	Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Luke	iii. 8, potens est	potest
	9, bonum	(deest)
	9, in	(deest)
	13, quod	(deest)
	17, purgabit	purgavit
	24, Mathat	Mattat
	24, Janne	Jannæ
	25, 26, Mathathiæ	Matthathiæ
	25, 26, Nahum	Naum
	25, 26, Hesli	Esli
	25, 26, Nagge	Naggæ
	26, Mahath	Maath
	26, Joseph	Josec
	26, Juda	Joda
	27, Joanna	Johanna
	28, Coran	Coram
	28, Elmadan	Helmadan
	29, Jesu	Jhesu
	29, Mathat	Matthad
	30, Eliakim	Eliachim
	31, Mathatha	Matthata
	33, Aram	Aran
	34, Abrahæ	Abraham
	34, Thare	Tharæ
	35, Sarug	Seruch
	35, Phaleg	Phalec
	35, Heber	Eber
	36, Cainan	Chainan
	36, Arphaxad	Arfaxat
	37, Mathusale	Matthusale
	37, Henoch	Enoch
	37, Malaleel	Malelehel
	38, Henos	Enos
	iv. 1, a	ab
	1, a Spiritu	in spiritu
	6, illi	ei
	7, (deest)	procidens
	17, Isaïæ prophetæ	prophetæ Esaiæ
	18, sanare contritos corde *	(desunt)
	25, clausum	clusum
	26, in Sarepta Sidoniæ	in Sareptha Sydonæ
	27, Elisæo	Helisæo
	29, Naaman	Neman
	34, quis	qui
	35, illum	illi
	35, obmutesce	ommutesce
	35, illum	illud
	36, colloquebantur	conloquebantur
	36, immundis spiritibus	spiritibus inmundis
	38, Jesus	(deest)
	v. 4, laxate	laxa
	7, pene	(deest)
	11, 13, eum	illum (*freq.*)
	17, Domini erat	erat Domini
	19, et per tegulas	per tegulas et
	24, habet potestatem	potestatem habet
	24, dimittendi	dimittere

	Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Luke	v. 36, novo vestimento immittit	vestimento novo inmittit
	37, effundetur	effunditur
	vi. 3, illo	eo (*freq.*)
	9, sabbatis benefacere	sabbato bene facere
	16, et	(deest)
	19, quærebat	quærebant
	19, est	(deest)
	24, verumtamen	verum tamen (*freq.*)
	26, benedixerint vobis	bene vobis dixerint omnes
	26, enim	(deest)
	26, pseudoprophetis	prophetis
	27, oderunt vos	vos oderunt
	29, aufert	auferet
	34, fœnerantur	fœnerantur
	37, dimittemini	dimittimini
	38, et	(deest)
	39, cadunt	cadent
	40, si sit	(desunt)
	45, thesauro	(deest)
	48, fundamentum	fundamenta
	49, illisum	inlisum
	49, audit et non facit	audivit et non fecit
	vii. 7, meipsum	me ipsum (*freq.*)
	8, alii	alio
	11, eo	illo (*freq.*)
	12, (deest)	et
	13, eam	ea
	19, Jesum	Dominum
	22, audistis et vidistis	vidistis et audistis
	24, de Joanne dicere	dicere de Johanne
	24, agitatam	moveri
	30, legisperiti	legis periti (*freq.*)
	31, Ait autem Dominus	(desunt)
	39, est mulier	mulier esset
	41, fœneratori	fœneratori
	41, et	(deest)
	42, diligit	diliget
	47, remittuntur	remittentur
	viii. 1, civitates et castella	civitatem et castellum
	2, a	ab
	2, septem dæmonia	dæmonia septem
	3, Joanna	Johanna
	3, ei	eis
	4, convenirent	conveniret
	6, supra	super (*freq.*)
	6, humorem	umorem
	7, inter	secus
	12, hi sunt	sunt hi
	13, radices	radicem
	18, audiatis	auditis
	19, (deest)	ad
	22, naviculam	una navicula
	23, et	autem
	25, ad invicem dicentes	dicentes ad invicem
	25, et mari imperat	imperat et mari
	26, et navigaverunt	enavigaverunt
	37, magno timore	timore magno

	Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Luke	viii. 39, in	(deest)
	40, rediisset	rediisset (*freq.*)
	42, unica filia	filia unica
	42, ei	illi
	46, (deest)	et
	46, exiisse	exisse (*freq.*)
	47, ejus	illius
	47, quemadmodum	quemammodum (*freq.*)
	48, salvam te	te salvam
	49, quidam ad principem	(deest) a principe
	52, puella	(deest)
	53, quod	quia
	56, præcepit	præcipit
	ix. 9, est autem	autem est
	9, ego talia audio	audio ego talia
	12, divertant	devertant
	19, vero	(deest)
	19, unus propheta	propheta unus
	21, præcepit	præcipit
	23, semetipsum	se ipsum
	26, erubescet	erubescit
	29, facta	factum
	29, et	(deest)
	32, erant	(deest)
	33, cum	dum
	34, nubes	nubis
	41, autem	(deest)
	41, huc	(deest)
	44, futurum	futurus
	45, eum interrogare	interrogare eum
	47, apprehendit	adprehendens
	47, et	(deest)
	48, receperit	recepit
	48, vos omnes	omnes vos
	50, adversum	adversus
	51, 54, in	(deest)
	54, autem	(deest)
	55, dicens	et dixit
	57, (deest)	Domine
	58, dixit	et ait
	60, ei	(deest)
	60, et	(deest)
	61, alter	illi
	61, permitte mihi primum	primum permitte mihi
	62, ad	in
	62, respiciens	aspiciens
	x. 6, illum	illam
	7, est enim	enim est
	10, autem	(deest)
	10, susceperint	receperint
	11, adhæsit	adhesit
	11, appropinquavit	appropiavit
	13, factæ sunt in vobis	in vobis factæ sunt
	15, ad	in
	16, misit me	me misit
	22, meo	(deest)
	23, vos	(deest)

	Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Luke	x. 30, suscipiens	suspiciens
	32, pertransiit	transiit
	33, faciens	transiens
	40, me adjuvet	adjuvet me
	41, erga	circa
	xi. 1, quodam loco	loco quodam
	1, docuit et Joannes	et Johannes docuit
	7, deintus	de intus
	8, si ille	ille si
	8, et si	etsi
	8, improbitatem	inprobitatem
	8, quotquot	quot
	9, dico vobis	vobis dico
	11, (deest)	si
	12, porriget	porrigit
	14, admiratæ	ammiratæ (amm. *freq.*)
	15, Beelzebub principe	Belzebub principem
	17, seipsum	se ipso
	17, desolabitur	desolatur
	18, ejus	ipsius
	20, pervenit	prævenit
	22, distribuet	distribuit
	23, contra	adversum
	24, ambulat	perambulat
	25, eam	(deest)
	25, et ornatam	(desunt)
	26, (deest)	Et
	26, fiunt	sunt
	28, quinimmo	quippini
	28, illud	(deest)
	29, prophetæ	(deest)
	30, fuit Jonas	Jonas fuit
	30, Ninivitis	Ninevitis
	32, Jonas	Jona
	36, illuminabit	inluminabit
	39, deforis	de foris
	40, deintus	de intus
	42, mentham	mentam
	42, olus	holus
	44, apparent	parent
	45, contumelias nobis	nobis contumelias
	46, portare	portari
	47, qui	quia
	48, ipsi quidem	quidem ipsi
	53, autem	(deest)
	54, ei	(deest)
	54, aliquid capere de	capere aliquid ex
	xii. 1, attendite	adtentite
	6, veneunt	veniunt
	7, pluris estis vos	plures estis
	8, (deest)	in
	8, illum	in illo
	13, ei quidam	quidam ei
	14, illi	ei (*freq.*)
	17, quia	quod
	24, corvos	corbos
	27, neque nent	non neunt

Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Luke xii. 27, est in agro	in agro est
31, et justitiam ejus	(desunt), ditto Gr. and Syr.
33, in manibus vestris	(desunt), ditto Gr. and Syr.
37, præcinget	præcingit
38, sunt	(deest)
39, perfodi	perfodiri
42, constituit	constituet
44, quoniam	quia
47, 48, vapulabit	vapulavit
49, ut	(deest)
50, usquedum	usque dum
52, duos	duo
60, baptismo	baptisma
56, cœli et terræ	terræ et cœli
58, ad	apud
xiii. 4, Siloë	Siloam
5, si pœnitentiam non	si non pœnitentiam
6, et	(deest)
8, dicit	dixit
9, siquidem	si quidem
12, videret	vidisset
12, eam	(deest)
15, (deest)	et
18, æstimabo	esse existimabo
21, simile est fermento	et cui simile est? fermento
24, quærent	quærunt
25, et	(deest)
28, (deest)	introire
32, et	(deest)
32, die	(deest)
33, die	(deest)
34, pennis	pinnis
35, relinquetur	relinquitur
35, deserto	(deest)
xiv. 4, eum	(deest)
7, acubitus eligerent	accubitus elegerent
10, discumbentibus	descumbentibus
12, cœnam	cenam (*freq.*)
12, te et ipsi	et ipsi te
13, et	(deest)
15, manducabit	manducavit
24, gustabit	gustavit
28, non	nonne
28, sumptus	sumtus
28, habeat	habet
29, potuerit	poterit
31, quis	qui
31, adversus	adversum
34, (deest)	quoque
35, sterculinium	sterculinum
xv. 4, 5, eam	illam (*freq.*)
7, agente	habente
8, drachmas	dragmas
8, everrit	evertit
9, drachmam	dragmam
17, mercenarii	mercennarii
17, in divino	(desunt)

Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Luke xv. 18, ei	illi (*freq.*)
19, (deest)	et
22, annulum	anulum
22, ejus	(deest)
26, quid	quæ
29, præterivi	præterii
29, hœdum	hedum
xvi. 3, aufert	auferet
7, alii	alio
7, coros	choros
11, credet	credit
13, adhærebit	adherebit
18, alteram ducit	ducit alteram
19, qui	et
21, et nemo illi dabat	(desunt)
23, sinu	sinum
24, intingat	intinguat
26, nos et vos	vos et nos
28, hunc locum	locum hunc
31, resurrexerit	surrexerit
xvii. 1, ait ad dis. suos	ad dis. suos ait
6, habueritis	haberetis
6, dicetis	diceretis
6, obediet	obœdiret
7, 8, dicat	dicet
8, cœnem	cenem
9, ei	sibi
20, respondens	respondit . . . et
22, suos	(deest)
23, et	(deest)
28, 29, 32, Lot	Loth
34, in	(deest)
37, et	(deest)
xviiii. 5, sugillet	suggillet
16, vetare eos	eos vetare
18, dicens *	(deest)
33, tertia die	die tertia
39, clamabat	clamavit
xix. 2, 8, Zachæus	Zaccheus
2, princeps erat	erat princeps
10, salvum facere	salvare
16, acquisivit	adquisivit
17, fuisti fidelis	fidelis fuisti
21, te *	(deest)
22, homo austeris	austeris homo
23, ut	et
26, et abundabit	(desunt)
29, Bethaniam	Bethania
31, operam	opera
37, discipulorum	descendentium
40, hi si	si hi
44, tuos	(deest)
48, quid	quod
xx. 3, Jesus	(deest)
4, baptismus Joannis	baptismum Johannis
5, intra	inter
14, intra	in

Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Luke xx. 19, hanc	istam
21, viam Dei in veritate	in veritate viam Dei
24, ei	(deest)
25, sunt Cæsaris	Cæsaris sunt
26, responso	responsis
28, liberis	filiis
35, nubent	nubunt
35, ducent	ducunt
39, ei	(deest)
41, esse David	David esse
46, attendite	adtendite (*freq.*)
xxi. 5, bonis lapidibus	lapidibus bonis
9, nondum	non
11, et	(deest)
12, trahentes	tradentes
12, ad	(deest)
15, poterunt	poterint
19, (deest)	et
21, ad	in
21, discedant	descedant
25, (deest)	in
33, transibunt	transient
36, ista	(deest)
xxii. 2, Jesum	eum
3, cognominabatur	vocatur
3, Iscariotes	Scarioth
6, opportunitatem	oportunitatem
10, quidam	(deest)
10, quam	qua
12, ostendet vobis	vobis ostendet
15, antequam	ante quam (*freq.*)
20, cœnavit	cenavit
20, qui	quod
22, homini illi	illi homini
26, minor	junior
30, meo	(deest)
37, enim	autem
37, (deest)	quod
37, iniquis	injustis
38, duo gladii	gladii duo
38, satis est	sat est
43, (deest)	est
43, (deest)	et
61, dixerat	dixit
67, credetis	creditis
xxiii. 5, (deest)	et
8, audierat	audiret
10, autem	etiam
19, quamdam	quondam
22, invenio	inveni
30, cadite	cadete
37, et *	(deest)
38, scripta	inscripta
38, hebraicis	hebreicis
44, universa terra	universam terram
44, horam nonam	nonam horam
47, erat	est

Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat
Luke xxiii. 54, illucescebat	inlucescebat
55, eo	ipso
xxiv. 6, surrexit	resurrexit
11, crediderunt	credebant
12, sola	(deest)
18, Cleophas	Cleopas
20, sacerdotes	sacerdotum
21, redempturus Israel	redemturus Israhel
21, est	(deest)
28, se finxit	finxit se
29, inclinata	declinata
33, illis	ipsis
36, autem hæc	hæc autem
36, loquuntur	locuntur
36, stetit Jesus	Jesus stetit
39, ego ipse	ipse ego
44, ad vos *	(desunt)
46, tertia die	die tertio
48, testes estis	estis testes
49, virtute	virtutem
John i. 9, hunc	(deest)
16, et *	(deest)
18, unquam	umquam
21, dixit	dicit
25, ei *	(deest)
26, nescitis	non scitis
29, ecce	(deest)
31, manifestetur	manifestaretur
36, dixit	dicit
40, a	ab
42, Jona	Johanna
45, Nathanaël	Nathanahel (*freq.*)
47, Israëlita	Israhelita
48, priusquam	prius quam
ii. 2, (deest)	ibi
4, mihi et tibi	tibi et mihi
8, 9, architriclino	archetriclino
10, autem *	(deest)
13, prope erat	properabat
13, Jesus Jerosolymam	Hierosolyma Jesus
17, sunt vero	vero sunt
20, in	(deest)
iii. 2, Jesum	eum
3, renatus	natus
4, sit senex	senex sit
4, renasci	nasci
5, sancto	(deest)
8, nescis	non scis
15, ipsum	ipso
16, Deus dilexit	dilexit Deus
21, opera ejus	ejus opera
22, terram Judæam	Judæam terram
22, demorabatur	morabatur
23, Ænnon	Ænon
23, veniebant	adveniebant
24, Joannes in carcerem	in carcerem Johannes
25, autem	ergo

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
John	iii. 27,	fuerit ei	ei fuerit
	28,	non sum ego	ego non sum
	31,	desursum	de sursum
	36,	Filio *	(deest)
	iv. 1,	quod	quia
	1,	(deest)	magis
	4,	Samariam	Samarian
	5,	Sichar	Sychar
	12,	ipse ex eo	ex eo ipse
	16,	huc *	(deest)
	21,	venit	veniet
	32,	dicit	dixit
	32,	nescitis	non scitis
	38,	labores	laborem
	41,	in eum *	deest
	42,	loquelam	loquellam
	42,	hic est vere	vere hic est
	46,	et ibi	ubi
	v. 1,	Jerosolymam	Hierosolymis
	4,	descendebat secundum tempus	sec. tempus descendebat
	4,	movebatur aqua	movebat aquam
	4,	et qui prior	qui ergo primus
	4,	in piscinam	(desunt)
	4,	motionem	motum
	4,	detinebatur infirmitate	languore tenebatur
	5,	et	(deest)
	6,	jam multum	multum jam
	6,	haberet	habet
	9,	ille	(deest)
	9,	die illo	illo die
	10,	ergo *	deest
	11,	sanum fecit	fecit sanum
	22,	omne judicium	judicium omne
	24,	venit, transit	veniet, transiet
	26,	habere vitam	vitam habere
	27,	(deest)	et
	28,	Filii Dei	ejus (agreeing with Greek and Syriac)
	30, 36,	misit me	me misit
	31,	meipso	me
	35,	ad horam exsultare	exultare ad horam
	37,	unquam	umquam
	44,	Deo est	est Deo
	vi. 3,	subiit	subit
	3,	montem	monte
	5,	dixit	dicit
	9, 13,	hordeaceos	hordiacios
	11,	Jesus panes	panes Jesus
	12,	impleti	saturati
	12,	fragmenta	fragmentorum
	13,	manducaverant	manducaverunt
	21,	navis fuit	fuit navis
	21,	in quam ibant	quam ibat
	22,	abiissent	abissent
	23,	manducaverunt	manducaverant
	23,	agente	agentes
	24,	in	(deest)

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
John	vi. 27,	dabit vobis	vobis dabit
	31,	manducaverunt manna	mannam manducaverunt
	33,	de cælo descendit	descendit de cælo
	35,	venit	veniet
	39, 44,	illud	illum
	39,	in	(deest)
	40,	autem	enim
	40,	ego resuscitabo	resuscitabo ego
	41,	vivus	(deest)
	49,	manna in deserto	in deserto manna
	52,	nobis carnem suam	carnem suam nobis
	60,	et	(deest)
	64,	non	(deest)
	71,	Iscariotem	Scariotis
	vii. 1,	autem	(deest)
	4,	quippe	enim
	6,	advenit	venit
	7,	quod	quia
	8,	autem	(deest)
	12,	multum erat in turba de eo	multus de eo erat in turba
	28,	Jesus in templo docens	docens in templo Jesus
	33,	eis	(deest)
	33,	me misit	misit me
	34,	ego sum	sum ego
	35,	semetipsos	se ipsos
	36,	quæretis	quæritis
	36,	vos	(deest)
	37,	si quis	qui
	39,	erat	fuerat
	48,	ex principibus aliquis	aliquis ex principibus
	50,	dixit	dicit
	51,	prius audierit ab ipso	audierit ab ipso prius
	viii. 10,	qui te accusabant	(desunt)
	11,	jam amplius	amplius jam
	12,	ambulat	ambulabit
	12,	lumen	lucem
	16,	misit me	me misit
	20,	Jesus	(deest)
	20,	apprehendit	apprendit
	21,	quæretis	quæritis
	25,	qui	quia
	27,	ejus dicebat Deum	eis dicebat
	29,	et	(deest)
	35,	autem	(deest)
	36,	vos filius	filius vos
	38,	meum *	(deest)
	45,	si	quia
	46,	(deest)	vos
	47,	ex Deo est	est ex Deo
	49,	inhonoratis	inhonoratis
	50,	quærat et judicet	quærit et judicat
	56,	vester	noster
	ix. 1,	Jesus	(deest)
	2,	ejus	sui
	3,	manifestentur opera	manifestetur opus
	5,	sum in mundo	in mundo sum
	6,	puto	sputo

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
John	ix. 6,	linivit	levit
	7,	Siloë	Siloæ
	8,	(deest)	et
	9,	ei	ejus
	9,	vero	(deest)
	10,	tibi oculi	oculi tibi
	11,	natatoria	natatoriam
	11,	lavi et video	et lavi et vidi
	12,	et	(deest)
	16,	qui	quia
	16,	autem	(deest)
	16,	inter eos	in eis
	22,	quoniam	quia
	22,	esse	(deest)
	25,	eis	(deest)
	28,	ergo	(deest)
	32,	quis aperuit	aperuit quis
	39,	et dixit	dixit ei
	x. 5,	sequuntur	sequentur
	5,	fugiunt	fugient
	11,	suis	(deest)
	12,	autem	(deest)
	12,	dimittit	dimittet
	15,	meis	(deest)
	17,	diligit Pater	Pater diligit
	18,	et	(deest)
	22,	encænia	encenia.
	24,	quousque	quo usque
	28,	et *	(deest)
	31,	ergo *	(deest)
	32,	bona opera	opera bona
	38,	et si	etsi
	38,	Pater in me est	in me est Pater
	39,	apprehendere	prendere
	41,	venerunt	veniebant
	xi. 3,	ejus	(deest)
	7,	dixit	dicit
	8,	Judæi lapidare	lapidare Judæi
	10,	in	(deest)
	11,	hæc dixit	hoc dicit
	11,	excitem	exsuscitem
	14,	Jesus dixit eis	dixit eis Jesus
	22,	Deus	(deest)
	25,	etiam si	etiamsi
	27,	hunc	(deest)
	28,	et *	(deest)
	33,	infremuit	fremuit
	36,	ergo	(deest)
	37,	ex ipsis dixerunt	dixerunt ex ipsis
	37,	nati	(deest)
	37,	(deest)	et
	39,	fetet	fætet
	39,	quatriduanus est enim	quatriduanus enim est
	45,	et Martham	(desunt)
	45,	Jesus *	(deest)
	47,	consilium	concilium
	48,	credent	credunt

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
John	xi. 48,	(deest)	et
	49,	nomine *	(deest)
	54,	Ephrem	Efrem
	56,	colloquebantur	conloquebantur
	56,	venit	veniat
	xii. 1,	Lazarus fuerat	fuerat Lazarus
	3,	et	(deest)
	3,	pedes ejus capillis suis	capillis suis pedes ejus
	4,	dixit	dicit
	7,	sinite	sine
	7,	diem	die
	17,	perhibuit	perhibebat
	20,	quidam gentiles	gentiles quidam
	22,	dixerunt	dicunt
	23,	clarificetur	glorificetur
	24,	affert	adfert
	26,	ministraverit	ministrabit
	27,	hac hora	hora hac
	28,	nomen tuum	tuum nomen
	29,	esse factum	factum esse
	30,	hæc vox	vox hæc
	35,	vos tenebræ	tenebræ vos
	36,	(deest)	eis
	40,	cor eorum	eorum cor
	40,	non intelligant	intellegant
	42,	e	de
	46,	mundum	mundo
	xiii. 1,	(deest)	autem
	1,	ejus	(deest)
	2,	cor	corde
	5,	pelvim	pelvem
	7,	dixit	dicit
	8,	ei Jesus	Jesus ei
	8,	habebis	habes
	16,	est	(deest)
	18,	adimpleatur	impleatur
	19,	cum factum fuerit credatis	credatis cum factum fuerit
	24,	dixit	dicit
	26,	(deest)	cui
	27,	(deest)	tunc
	27,	et * dixit	dicit
	29,	quod dixisset	quia dicit
	31,	dixit	dicit
	35,	discipuli mei	mei discipuli
	38,	ei *	(deest)
	38,	pones	ponis
	38,	ter me	me ter
	xiv. 7,	cognoscetis	cognoscitis
	13,	patrem	(deest)
	18,	orphanos	orfanos
	22,	manifestaturus es nobis	nobis manifestaturus es
	23,	mansionem	mansiones
	24,	misit me	me misit
	29,	priusquam	prius quam
	xv. 6,	arescet	aruit
	6,	eum	eos
	6,	mittent	mittunt

Clementine Ed. Vulg.		Tischendorf, Cod. Amiat.
John xiv.	6, ardet	ardent
	13, ponat quis	quis ponat
	15, dicam	dico
	25, habuerunt me	me habuerunt
xvi.	3, vobis	(deest)
	5, misit me	me misit
	13, (deest)	in
	22, habetis	habebitis
	22, tollet	tollit
	26, in	(deest)
xvii.	12, eis periit	his peribit
	14, eos odio	odio eos
	15, a	ex
	18, tu	(deest)
	20, eis	his
	21, credat mundus	mundus credat
	24, sum ego	ego sum
	25, (deest)	et
xviii.	4, dixit	dicit
	7, interrogavit eos	eos interogavit
	9, eis	ipsis
	10, auriculam ejus dexteram ..	ejus auriculam dextram
	13, Caiphæ	Caiaphæ
	16, alius	ille
	18, se	(deest)
	19, suis	(deest)
	21, sim	sum
	22, respondes	respondis
	24, Caïpham	Caiaphan
	32, morte esset	esset morte
	34, dixerunt tibi	tibi dixerunt
	36, hoc mundo	mundo hoc
	36, utique	(deest)
	36, regnum meum	meum regnum
	37, vocem meam	meam vocem
xix.	4, ergo	(deest)
	5, (deest)	coronam
	6, eum	(deest)
	9, dixit	dicit
	11, desuper	de super
	12, et	(deest)
	13, loco	locum
	15, dicit	dixit
	18, crucifixerunt eum	eum crucifixerunt
	20, Judæorum legerunt	legerunt Judæorum
	21, Pilato *	(deest)
	21, Judæorum *	(deest)
	24, impleretur	impleatur
	25, Cleophæ	Cleopæ
	29, erat positum	positum erat
	29, hyssopo	hysopo
	35, testimonium ejus	ejus testimonium
	36, impleretur	impleatur
	40, illud	eum
	40, est Judæis	Judæis est
xx.	5, vidit	videt
	9, oportebat	oporteret

Clementine Ed. Vulg.		Tischendorf, Cod. Amiat.
John xx.	10, discipuli ad semetipsos ..	ad semet ipsos discipuli
	17, et	(deest)
	19, ergo sero esset	esset ergo sero
	19, congregati	(deest)
	20, cum hoc	hoc cum
	22, insufflavit	insufflavit
	22, dixit	dicit
	29, Thoma	(deest)
xxi.	4, (deest)	jam
	4, littore	litore
	6, dextram	dexteram
	6, præ	a
	7, tunica	tunicam
	10, prendidistis	prendistis
	12, est	esset
	13, accipit	accepit
	14, suis	(deest)
	17, et dixit ei	dicit ei
	17, nosti	scis
	18, tu	(deest)
	21, dixit	dicit
	23, exiit	exivit
	23, inter	in
	23, veniam	venio
	24, ille	(deest)
	25, posse	(deest)
Acts i.	6, convenerant	convenerunt
	16, comprehenderunt	conprehenderunt
	19, Haceldama	Acheldemac
	20, commoratio eorum	habitatio ejus
	21, sunt congregati	congregati sunt
	23, Barsabas	Barsabba
	26, Matthiam	Mathiam
	26, annumeratus	adnumeratus
ii.	1, Pentecostes	Pentecosten
	7, ecce omnes	omnes ecce
	8, linguam nostram	lingua nostra
	9, Ælamitæ	Elamitæ
	10, Phrygiam	Frygiam
	11, eos loquentes	loquentes eos
	12, hoc	(deest)
	16, Joël	Johel
	18, ancillas	ancellas
	20, antequam	ante quam
	22, approbatum	adprobatum
	22, Deus per—vestri	per—vestri Deus
	22, et	(deest)
	23, et	(deest)
	23, affligentes	adfigentes
	24, impossibile	inpossibile
	25, in conspectu meo	coram me
	26, lætatum	delectatum
	26, requiescet	requiescit
	29, (deest)	et
	29, (deest)	est
	30, lumbi	ventris
	34, cælum	cælos

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Acts	ii. 34,	dixit (bis)	dicit
	35,	scabellum	scabillum
	36,	sciat ergo	ergo sciat
	36,	fecit Deus	Deus fecit
	41,	appositæ	adpositæ
	41,	die illa	illa die
	43,	in Jerusalem fiebant	fiebant in Hierusalem
	46,	domos	domus
	47,	collaudantes	conlaudantes
	47,	idipsum	id ipsum
	iii. 3,	templum	templo
	7,	apprehensa manu ejus	adprehensa ei manu
	7,	allevavit	adlevavit
	11,	cucurrit	concurrit
	12,	miramini	ammiramini
	12,	potestate	pietate
	13,	et	(deest)
	18,	sic implevit	implevit sic
	19,	peccata vestra	vestra peccata
	21,	quidem cælum	cælum quidem
	22,	quoniam	quia
	22,	suscitabit vobis Dominus	vobis suscitavit
	24,	Samuel	Samuhel
	24,	annuntiaverunt	et adnuntiaverunt
	iv. 3,	eos	eis
	8,	repletus Petrus	Petrus repletus
	8,	audite *	(deest)
	10,	Domini nostri Jesu Christi	Jesu
	12,	alio aliquo	aliquo alio
	12,	aliud nomen est	nomen est aliud
	13,	comperto	conperto
	13,	fuerant	fuissent
	14,	quoque	que
	28,	tuum	(deest)
	30,	ad	(deest)
	31,	Spiritu sancto	sancto Spiritu
	32,	unum	(deest)
	v. 1,	Ananias	Annanias
	2,	quamdam	quandam
	3,	fraudare	fraudares
	5,	super	in
	6,	(deest)	eum
	7,	introivit	introiit
	8,	mulier	(deest)
	11,	audierunt	audierant
	15,	saltem	saltim
	15,	illorum	eorum
	15,	infirmitatibus suis	infirmitate
	16,	ægros	egros
	16,	a	ab
	21,	ad	in
	22,	autem venissent	venissent autem
	23,	ante	ad
	24,	autem audierunt	audierunt autem
	25,	carcerem	carcere
	28,	præcepimus	præcipimus
	28,	replestis	repletis

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Acts	v. 31,	principem et salvatorem Deus	Deus princ. et salvatorem
	32,	sumus testes	testes sumus
	35,	attendite	adtendite
	36,	hos enim	enim hos
	36,	se esse	esse se
	36,	redacti	redactus est
	39,	illud	eos
	42,	non cessabant in templo	in templo—non cessabant
	vi. 1,	despicerentur	dispicerentur
	3,	sancto *	(deest)
	7,	Domini	Dei
	11,	in	(deest)
	13,	falsos testes	testes falsos
	15,	faciem *	(deest)
	vii. 1,	habent	habeant
	2,	Charan	Charram
	3,	monstravero tibi	tibi monstravero
	7,	servient	deservient
	10,	Ægypto	Ægyptiorum
	12,	Ægyptum	Ægypto
	14,	arcessivit	arcessiit
	14,	suam	(deest)
	16,	Sichem	Sychem
	17,	promissionis	repromissionis
	18,	quoadusque	quoad usque
	18,	alius rex	rex alius
	19,	afflixit	adflixit
	19,	nostros *	(deest)
	21,	nutrivit	enutrivit
	26,	pacem	pace
	27,	(deest)	suo
	27,	repulit	reppulit
	29,	Madiam	Madian
	31,	ad eum *	(desunt)
	31,	dicens	(deest)
	32,	sum Deus	Dominus
	32,	autem	est
	35,	redemptorem	redemtorem
	37,	suscitabit vobis	vobis suscitavit
	39,	repulerunt	reppulerunt
	41,	diebus illis	illis diebus
	41,	simulachro	simulacro
	42,	et	aut
	43,	Rempham	Remfam
	43,	et	(deest)
	44,	illis Deus	(desunt)
	45,	nostrum	nostrorum
	49,	sedes	sedis
	51,	resistitis	restitistis
	51,	ita	(deest)
	52,	vos	(deest)
	53,	quia	qui
	55,	stantem a dextris	a dextris stantem
	viii. 3,	autem	vero
	4,	pertransibant	pertransiebant
	7,	exibant	exiebant
	9,	gaudium magnum	magnum gaudium

Clementine Ed. Vulg.		Tischendorf, Cod. Amiat.
Acts viii.	9, se esse	esse se
	11, attendebant	adtendebant
	11, magiis	magicis
	12, in	et
	13, adhærebat	adherebat
	14, quod recepisset	quia recepit
	18, impositionem	inpositionem
	19, dixit ad eum	ad eum dixit
	21, isto	hoc
	25, redibant	rediebant
	28, Isaiam prophetam	prophetam Esaiam
	30, accurrens	adcurrens
	33, ejus	illius
	34, dicit hoc	hoc dicit
	35, a	ab
	37, dixit—Christum *	(deest totus versus)
	39, autem	enim
ix.	2, epistolas in	epistulas ad
	5—7, durum—ad eum	(desunt viginti verba)
	6 (7), oporteat	oportet
	11, surge et	surgens
	11, Tarsensem	Tharsensem
	17, misit me Jesus	Jesus misit me
	19, aliquot	aliquos
	21. invocabant	invocant
	22, affirmans	adfirmans
	23, autem implerentur	implerentur autem
	25, submittentes	summittentes
	26, tentabat se jungere	temtabat jungere se
	26, quod	quia
	27, egerit	ageret
	27, in	(deest)
	28, et	autem
	30, Tarsum	Tharsum
	34, Ænea	Æneas
	36, Tabitha	Tabita
	36, Dorcas	Dorca
	39, ei	(deest)
	41, assignavit	adsignavit
	43, Simonem quemdam	quendam Simonem
x.	4, (deest)	in
	4, quid est	qui es
	5, accersi	arcessi (*freq.*)
	15, quod	quæ
	20, (deest)	et
	23, ergo	igitur
	23, ab Joppe	a Joppen
	30, nudiusquarta	nudius quartana
	30, ad	in
	34, Petrus os suum	os Petrus
	34, quia	quoniam
	39, (deest)	et
	46, obstupuerunt	obstipuerunt
	48, baptizari in nomine Domini Jesu Christi	in nomine Jesu Christi baptizari
	48, maneret	manerent
xi.	2, autem ascendisset	ascendisset autem

Clementine Ed. Vulg.		Tischendorf, Cod. Amiat.
Acts xi.	2, (deest)	in
	6, quod	quo
	8, introivit	introiit
	9, ne commune	commune ne
	10, omnia rursum	rursum omnia
	11, viri tres confestim	confestim tres viri
	12, hæsitans	hesitans
	15, cecidit	decidit
	16, baptizamini	baptizabimini
	18, pœnitentiam dedit Deus ad vitam	Deus pæn. ad vitam dedit
	19, Phœnicen	Fœnicem
	19, Antiochiam	Anthiociam (*freq.*)
	20, Cyrenæi	Cyrenei
	21, multusque	multus quidem
	22, ad	(deest)
	24, apposita	adposita
	25, Barnabas	(deest)
	25, Tarsum	Tharsum
	26, ibi	(deest)
	29, singuli	(deest)
xii.	1, affligeret	adfligeret
	4, custodiendum	custodire eum
	8, calcea	calcia
	8, caligas	galliculas
	9, existimabat	æstimabat
	13, Rhode	Rodæ
	15, autem	vero
	18, factum esset de Petro	de Petro factum esset
	21, autem *	(deest)
	21, concionabatur	contionabatur
	22, acclamabat	clamabat
	23, consumptus	consumtus
xiii.	1, Manahen	Manaen
	1, collactaneus	conlactaneus
	2, Saulum et Barnabam	Barnaban et Saulum
	4, a	ab
	5, Salaminam	Salamina
	6, Paphum	Phafum
	6, quemdam virum	virum quendam
	7, Saulo	Paulo
	10, fili	filius
	10, omnis	omni
	13, erant	(deest)
	13, Pamphyliæ	Pamphiliæ
	17, excelso	extento
	20, Samuel	Samuhel
	22, (deest)	et
	27, omne	omnem
	29, erant	(deest)
	34, suscitavit	suscitaverit
	36, in	(deest)
	39, et*	(deest)
	41, contemptores	contemtores
	46, repellitis	repulistis
	47, lucem gentium	lumen gentibus
	50, mulieres religiosas	religiosas mulieres
	50, persecutionem	seditionem

Clementine Ed. Vulg.		Tischendorf, Cod. Amiat.
Acts xiv.	1, Iconii	in Iconio
	2, increduli fuerunt	incredibiles fuerant
	5, afficerent	adfligerent
	8, nunquam	numquam
	9, fidem haberet	haberet fidem
	10, exsilivit	exilivit
	17, nostra	vestra
	25 (24), verbum Domini in Perge	in Pergen verbum Domini
	27, retulerunt	rettulerunt
	27, Deus	Dominus
xv.	3, Phœnicem	Fœnicen
	3, conversionem	conversationem
	5, hæresi	heresi
	5, crediderunt	crediderant
	8, Spiritum sanctum	sanctum Spiritum
	11, Christi *	(deest)
	12, Deus fecisset	fecisset Deus
	16, reædificabo	ædificabo
	16, David*	(deest)
	19, Deum	Dominum
	20, 29, simulachrorum	simulacrorum
	22, 25, eligere	elegere
	22, 25, Barnabas	Barnabbas
	28, necessaria	necessario
	29, et	(deest)
	30, ergo	igitur
	30, epistolam	epistulam
	33, miserant	miserunt
	34, visum—remanere *	(deest totus versus)
	34, Judas—Jerusalem	(desunt)
	37, cognominabatur	cognominatur
	38, ut	(deest)
	38, (deest)	eum
	39, quidem	(deest)
xvi.	6, a	ab
	6, Dei *	(deest)
	7, in	(deest)
	10, quod	quia
	12, Philippos	Philippis
	12, partis	parte
	19, in	ad
	22, cucurrit	concurrit
	24, (deest)	in
	25, orantes laudabant Deum	adorantes Deum hymnum dicebant
	26, terræmotus	terræ motus
	26, statim aperta sunt omnia ostia	aperta sunt stat. os. om.
	27, januas apertas	apertas januas
	28, autem *	(deest)
	28, voce magna	magna voce
	29, Paulo et Silæ ad pedes	ad pedes Paulo et Silæ
	31, Dominum Jesum	Domino Jesu
	39, de urbe	urbem
xvii.	1, Amphipolim	Amfipolim
	3, Jesus Christus	Christus Jesus
	9, satisfactione a	satis ab
	10, qui *	(deest)

Clementine Ed. Vulg.		Tischendorf, Cod. Amiat.
Acts xvii.	10, venissent	advenissent
	11, Thessalonicæ	Thessalonice
	12, mulierum gentilium	gentilium mulierum
	19, Areopagum	Ariopagum
	21, autem	enim
	23, et	(deest)
	24, habitat	inhabitat
	27, attrectent	adtractent
	34, Dionysius	Dionisius
	34, Areopagita	Ariopagita
xviii.	3, erant	erat
	4, et disputabat—Græcis *	(deest totus versus)
	5, de	a
	6, sua	(deest)
	7, nomine Titi	Titi nomine
	11, ibi	(deest)
	11, apud eos	in eis
	12, Achaiæ	Achæi
	15, lege vestra	legis vestræ
	16, minavit	eminavit
	17, Sosthenem	Sostenen
	18, valefaciens	vale faciens
	18, in	(deest)
	18, totonderat in Cenchris	totonderunt in Cenceis
	18, habebat	habebant
	19, Ephesum	Efesum
	19, disputabat	disputavit
	22, Cæsaream	Cæsarean
xix.	2, dixerunt *	(deest)
	6, manus	manum
	9, Domini *	(deest)
	11, manum	manus
	12, semicinctia	semicintia
	13, circumeuntibus	circueuntibus
	13, abjuro	adjuro
	14, Judæi Scevæ	Scevæ Judæi
	16, in eos homo	homo in eos
	19, eis	his
	20, crescebat verbum Dei	verbum Domini crescebat
	23, Domini *	(deest)
	25, est nobis acquisitio	adquisitio est nobis
	27, reputabitur	deputabitur
	27, Dianæ	Deanæ †
	33, autem	ergo
	34, una est	est una
	35, Ephesii	Efesii
xx.	3, fecisset	fuisset
	4, eum	cum eo
	4, Pyrrhi	Pyri
	4, Aristarchus	Aristharchus
	4, Trophimus	Trofimus
	5, stutinuerunt	sustinebant
	5, Troade	Troadæ
	7, (deest)	in
	7, cum	(deest)
	8, lampades	lampadæ
	9, ductus	eductus

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Acts	xx. 10,	ipso	eo
	11,	in	ad
	13,	navigavimus	enavigavimus
	15,	applicuimus	adplicuimus
	20,	(deest)	vobis
	21,	Dominum n. J. Christum	Domino n. J. Christo
	22,	allegatus ego	ego allegatus
	23,	mihi protestatur	protestatur mihi
	23,	Jerosolymis me manent	me manent in Hierosolymis
	24,	verbi	(deest)
	27,	quo minus annuntiarem	quominus adnuntiarem
	28,	acquisivit	adquisivit (adq. *freq.*)
	31,	(deest)	in
	33,	et	aut
	33,	sicut	(deest)
	36,	oravit cum omn. illis	cum omn. illis oravit
	xxi. 1,	Coum	Cho
	1,	Rhodum	Rodum
	1,	Pataram	Patara
	2,	Phœnicen	Fœnicen
	3,	apparuissemus	paruissemus
	3,	expositura erat	erat expositura
	5,	expletis	explicitis
	5,	littore	litore
	6,	valefecissemus	vale fecissemus
	6,	(deest)	in
	7,	expleta	explicita
	8,	unus	(deest)
	15,	in	(deest)
	24,	impende	inpende
	27,	autem	enim
	29,	Trophimum	Trofimum
	32,	decurrit	decucurrit
	39,	Tarso	Tharso
	xxii. 3,	dicit	dixit
	3,	in	(deest)
	3,	ista civitate	istam civitatem
	3,	Gamaliel	Gamalihel
	4,	custodias	custodia
	5,	mihi testimonium	testimonium mihi
	12,	cohabitantibus	habitantibus
	16,	et	(deest)
	22,	hujusmodi	ejusmodi
	24,	acclamarent	adclamarent (adc. *freq.*)
	25,	astrinxissent	adstrinxissent
	26,	ei	(deest)
	26,	civis	cives
	27,	si	(deest)
	28,	summa	pecunia
	28,	civilitatem	civitatem
	xxiii. 3,	dixit ad eum	ad eum dixit
	5,	maledices	maledicis
	6,	(deest)	de
	8,	Pharisæi	Farisæi †
	14,	ad	(deest)
	15,	appropiet	adpropiet
	16,	nuntiavitque	narravitque

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Acts	xxiii. 20,	producas Paulum	Paulum producas
	20,	(deest)	et
	27,	comprehensum	conprehensum (conp. *freq.*)
	29,	criminis	crimen
	30,	vale *	(deest)
	32,	cum eo irent	irent cum eo
	xxiv. 6—8,	voluimus—venire *	(desunt viginti tria verba)
	10,	annuente	adnuente
	10,	te esse	esse te
	11,	mihi dies	dies mihi
	13,	me accusant	accusant me
	14,	hæresim	heresim
	14,	et	(deest)
	22,	hac	(deest)
	22,	Lysias descenderit	descenderit Lysias
	23,	de suis prohibere	prohibere de suis
	24,	Christum Jesum	Jesum Christum
	25,	(deest)	de
	25,	tremefactus	timefactus
	25,	accersam	arcessiam
	26,	ei daretur	daretur ei
	26,	accersens	arcessiens
	xxv. 3,	adversus	adversum
	3,	interficerent eum	eum interficerent
	8,	(deest)	autem
	9,	gratiam præstare Judæis	Judæis gratiam præstare
	9,	respondens	respondit—et
	10,	ibi	ubi
	11,	hi	isti
	14,	plures	aliquot
	16,	Romanis consuetudo	consuetudo Romanis
	16,	damnare	donare
	18,	malum	malam
	19,	affirmabat	adfirmabat
	20,	hæsitans	hesitans
	22,	dixit *	(deest)
	23,	(deest)	et
	24,	dicit	dixit
	24,	petentes	petens et hic
	25,	morte eum	eum morte
	xxvi. 1,	temetipso	temet ipso
	7,	quam	qua
	9,	Nazareni	Nazarei
	9,	contraria	contra
	11,	compellebam	conpellebam
	13,	in via vidi	vidi in via
	14,	hebraïca	hebræica
	16,	exsurge	et surge
	17,	populo	populis
	18,	ut	uti
	18,	(deest)	suorum
	19,	cælesti visioni	cælestis visionis
	20,	omnem regionem	omni regione
	22,	sunt locuti	locuti sunt
	25,	et	ait
	25,	(inquit)	(deest)
	29,	etiam omnes	et omnes hos

Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Acts xxvi. 31, vinculis	vinculorum
xxvii. 1, navigare eum	eum navigare
2, (deest)	autem
2, adrumetinam	hadrumetinam
2, incipientes	incipientem
2, sustulimus	egressi sumus
2, Thessalonicensi	Thessalonicense
4, Cyprum	Cypro
5, Lyciæ	Ciliciæ
7, Gnidum	Cium
7, juxta	secundum
9, præteriisset	præterisset
9, eos	(deest)
11, nauclero	nauclerio
12, quomodo	quo modo
12, Phœnicen	Phœnicem
12, eorum	chorum
13, aspirante	adspirante
13, Asson	Asso
16, in	(deest)
16, obtinere	optinere †
17, syrtim	syrtem
18, valida	valide
20, autem sole	sole autem
20, imminente	inminente
21, tollere	egredi
27, posteaquam	postea quam
27, nox	nos
27, Adria	Hadria
28, bolidem	(deest)
30, obtentu	optentu †
30, inciperent a prora	a prora inciperent
33, die hodie	hodie die
36, sumpserunt	adsumserunt
38, alleviabant	adleviabant (adl. *freq.*)
40, sustulissent	abstulissent
40, auræ flatum	flatum auræ
40, littus	litus
41, dithalassum	bithalassum
41, impegerunt	impegerunt
41, immobilis	inmobilis
43, emittere	mittere
43, (desunt)	in mare
xxviii. 1, Melita	Miletene
1, vocabatur	vocatur
2, pyra	pruna
2, imminebat	inminebat
3, aliquantam	(deest)
4, hic	iste
4, non sinit eum	eum non dimisit
7, 8, Publii	Puplii
9, (deest)	et
9, (deest)	ipsa
11, Castorum	Castrorum
12, Syracusam	Syracusas
13, Rhegium	Regium
13, secunda	secundo

Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Acts xxviii. 13, Puteolos	Puteolis
15, ac	et
15, Tres tabernas	Tribus tabernis
16, autem venissemus	venissemus autem
16, sibimet	sibi
20, alloqui	adloqui
21, nuntiavit	adnuntiavit
23, plurimi	plures
26, ad eos	(desunt)
26, perspicietis	videbitis
28, et ipsi	ipsi et
29, et—quæstionem *	(deest totus versus)
31, (deest)	amen
Rom. i. 1, Jesu Christi	Christi Jesu
5, accepimus	accipimus
7, dilectis	in dilectione
10, quomodo	quo modo (*freq.*)
11, impertiar	inpertiar
11, vobis gratiæ	gratiæ vobis
12, atque	adque †
15, promptum	promtum
15, (deest)	in
17, fidem	fide
18, Dei	(deest)
20, et	ac
24, commutaverunt	conmutaverunt
24, mendacium	mendacio
25, amen *	(deest)
28, notitia	notitiam
28, conveniunt	convenit
31, incompositos	incompositos
31, affectione	adfectione
32, etiam qui	et
ii. 5, autem duritiam	duritiam autem
6, impœnitens	inpœnitens
7, iis	his (*freq.*)
8, acquiescunt	adquiescunt
11, acceptio personarum	personarum acceptio
12, (deest)	et
14, ea	(deest)
14, legem non habentes	non habentes legem
15, cogitationibus accusantibus ..	cogitationum accusantium
15, defendentibus	defendentium
16, judicabit	judicavit †
19, esse ducem	ducem esse
27, id	(deest)
28, 29, est	(deest)
iii. 1, Judæo est	est Judæo
5, est	(deest)
6, hunc	(deest)
7, adhuc	athuc †
8, quidam nos	nos quidam
21, testificata	justificata
22, in omnes et *	(desunt)
22, in eum *	(desunt)
23, gloria	gloriam
26, est ex fide	ex fide est

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Rom.	iii. 26,	Christi*	(deest)
		30, justificat	justificavit
	iv. 3,	dicit scriptura	scriptura dicit
		5, vero	autem
		5, sec. propositum gratiæ Dei ..	(desunt)
		8, imputavit	imputabit
		9, ergo *	(deest)
		12, fidei quæ—præputio	quæ—fidei
		16, (deest)	ut
		18, ei	(deest)
		19, est	(deest)
		19, jam	(deest)
		19, esset annorum	annorum esset
		19, Saræ	Sarræ
		23, ad justitiam*	(desunt)
		24, Christum *	(deest)
	v. 2,	habemus accessum per fidem	accessum habemus fide
		8, charitatem suam	suam caritatem
		8, nobis	nos
		8, secundum tempus	(desunt)
		9, igitur magis nunc justificati..	magis igitur jus. nunc
		12, peccatum in hunc mundum ..	in hunc mundum peccatum
		13, imputabatur	inputatur
		13, esset	est
		16, peccatum	peccantem
		16, quidem	(deest)
		17, vita	vitam
		21, mortem	morte
	vi. 4,	Christus surrexit	surrexit Christus
		6, et	ut
		9, resurgens ex	surgens a
		9, (deest)	et
		11, Domino nostro*	(desunt)
		15, peccabimus	peccavimus †
		16, ad mortem *	(desunt)
		21, in illis	(desunt)
	vii. 13,	operatum est mihi	mihi operatum est
		14, quia	quod
		15, bonum	(deest)
		15, malum	(deest)
		16, est	(deest)
		18, 20, habitat	inhabitat
	viii. 3,	legi	legis
		3, de peccato	propter peccatum
		7, inimica est Deo	inimicitia est in Deum
		7, enim	autem
		7, est subjecta	subicitur
		11, vivificabit	vivificavit
		14, ii sunt filii	hi fili † sunt
		16, enim	(deest)
		16, filii	fili †
		17, compatimur	conpatimur
		20, eam in spe	in spem
		29, sui	ejus
		30, glorificavit	magnificavit
		31, dicemus	dicimus
		33, accusabit adversus	accusavit †

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Rom.	viii. 34,	et	(deest)
		34, (deest)	et
		35, ergo	(deest)
		35, separabit	separavit †
		35, an fames—persecutio	an persecutio—periculum
		36, sicut	ut
	ix. 4,	testamentum	testamenta
		5, est	(deest)
		6, quod	quo
		6, sunt	(deest)
		7, qui	quia
		8, hi	hii †
		9, enim	autem
		10, illa	(deest)
		10, patris nostri	patre nostro
		11, boni egissent aut mali ..	egissent bonum aut malum
		17, enim *	(deest)
		19, queritur	quæritur
		21, aliud	aliut †
		22, Deus volens	volens Deus
		22, apta	aptata
		25, et non dilectam dilectam ..	(desunt)
		26, eis	(deest)
		28, abbrevians	brevians
		29, Sodomo	Sodoma
		32, enim *	(deest)
	x. 3,	justitiam Dei	Dei justitiam
		6, ascendet	ascendit
		10, ad	in
		20, audet	audit †
		20, a	(deest)
	xi. 1,	de	(deest)
		2, præscivit	præsciit
		4, divinum responsum	responsum divinum
		4, Baal	Bahal
		6, jam	(deest)
		7, excæcati	excecati
		8, compunctionis	conpunctionis
		11, est	(deest)
		12, diminutio	deminutio
		17, pinguedinis	pinguidinis
		22, bonitate	bonitatem
		26, fieret	firet
		26, avertat impietatem a	advertet impietates
		33, incomprehensibilia	inconprehensibilia †
		36, sunt	(deest)
	xii. 2,	et bene	(desunt)
		4, eumdem	eundem
		8, exhortatur	exortatur †
		10, charitate	caritatem
		13, necessitatibus	memoriis
		14, vos *	(deest)
		16, idipsum	id ipsum
		16, apud	aput †
		19, vindicta	vindictam
	xiii. 2,	damnationem	dampnationem †
		2, acquirunt	adquirunt

Clementine Ed. Vulg.		Tischendorf, Cod. Amiat.
Rom. xiii.	5, etiam	et
	7, ergo *	(deest)
	9, furaberis	furaveris
	9, non falsum testimonium dices	(desunt)
	9, concupisces	concupiscis †
	12, appropinquavit	adpropiavit
	12, arma	armis
	13, commessationibus	comesationibus
xiv.	2, se	(deest)
	2, olus	holus
	4, judicas	judices
	4, domino suo	suo domino
	5, (deest)	plus
	5, autem	(deest)
	9, (deest)	et
	10, Christi	Dei
	13, hoc judicate	judicate hoc
	20, sunt munda	munda sunt
	20, offendiculum	offendicum
	21, offenditur	offendit
xv.	3, improperia improperantium ..	inproperia inproperantium
	5, solatii	solacii
	9, misericordia	misericordiam
	9, propterea	propter hoc
	12, rursus	rursum
	12, eum	eo
	20, prædicavi evangelium hoc ..	hoc prædicavi evangelium
	22, impediebar	inpediebar
	22, et prohibitus sum usque adhuc	(desunt)
	25, 26, in	(deest)
	26, collationem	conlationem
	28, assignavero	adsignavero
	28, per vos proficiscar	proficiscar per vos
	29, evangelii *	(deest)
	30, ergo	igitur
	30, sancti	(deest)
	30, vestris	(deest)
xvi.	1, Phœben	Phœbem
	1, Cenchris	Cencris
	4, supposuerunt	subposuerunt (subp. *freq.*)
	5, ecclesiam eorum	eorum ecclesiam
	5, Epænetum	Ephænetum
	11, Aristoboli	Arestoboli
	11, domo	(deest)
	12, Tryphænam	Tryfenam
	12, Tryphosam	Tryfosam
	12, Persidem	Persidam
	14, Phlegontem	Phlegonta
	14, Hermam	Hermen
	14, Hermen	Hermam
	15, Olympiadem	Olimpiadem
	15, sunt	(deest)
	23, universa ecclesia	universæ ecclesiæ
	23, vos *	(deest)
	26, cogniti	cognito
	27, et gloria	(desunt)
	27, amen*	(deest)

Clementine Ed. Vulg.		Tischendorf, Cod. Amiat.
1 Cor. i.	1, Sosthenes	Sostinens
	6, est *	(deest)
	8, in	ad
	10, schismata	scismata
	10, sententia	scientia
	11, Chloes	Cloes
	11, sunt inter vos	inter vos sunt
	15, estis	sitis
	15, Stephanæ	Stefanæ
	18, Dei virtus	virtus Dei
	20, conquisitor	inquisitor
	21, sapientia	sapientiam
	22, Græci	Greci (*freq.*)
	30, nobis sapientia	sapientia nobis
ii.	1, in sublimitate	per sublimitatem
	3, apud	aput †
	4, persuabilibus humanæ sapientiæ verbis	in persuasione sapientiæ verbi
	10, revelavit	revelabit †
	11, hominum scit	scit hominum
	11, sunt	sint
	14, enim est	est enim
	15, et *	(deest)
iii.	4, dicat	dicit
	8, autem plantat	plantat autem
	11, aliud	aliut †
	13, Domini declarabit	declaravit
	17, disperdet	disperdit
	18, se	vos
	19, apud	aput †
	20, sapientium	hominum
	21, nemo itaque	itaque nemo
iv.	3, meipsum	ego me ipsum
	5, quoadusque	quoad usque (*freq.*)
	5, manifestabit	manifestavit †
	7, acceperis	acciperis
	8, regnetis	regnaretis
	8, regnemus	regnaremus
	9, quod Deus nos apostolos novissimos	nos Deus novissimos apostolos
	11, horam	oram †
	11, cædimur	cedimur
	13, peripsema	peripsima
	15, pædagogorum	pedagogorum
	16, sicut et ego Christi	(desunt)
	17, commonefaciet	commonefaciat
	17, Jesu	(deest)
	19, ad vos cito	cito ad vos
v.	1, qualis	quales †
	2, tollatur	tolleretur
	4, 5, nostri *	(deest)
	4, 5, Christi *	(deest)
	7, conspersio	consparsio
	10, exiisse	exisse
vi.	1, 6, apud (bis)	aput †
	2, hoc	(deest)
	7, accipitis	accepitis †

Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
1 Cor. vi. 14, suscitabit	suscitavit †
15, sunt Christi	Christi sunt
16, inquit	inquid †
18, (deest)	enim
19, sunt	est
20, pretio	prætio
vii. 1, mihi *	(deest)
4, habet	habeat
5, tentet	temptet
7, enim omnes vos	autem omnes homines
7, donum habet	habet donum
8, permaneant	maneant
11, innuptam	innubtam †
11, non	ne
14, per mulierem fidelem	in muliere fideli
15, enim servituti subjectus est	est enim servituti subjectus
15, hujusmodi	ejusmodi
21, fieri liber	liber fieri
28, acceperis	acciperis
28, peccavit	peccabit
34, nupta	nubta †
35, quod	(deest)
35, obsecrandi	observandi
36, virgine sua	virginem suam
39, est	(deest)
viii. 1, quia	quoniam
2, autem *	(deest)
4, 6, est	(deest)
6, (deest)	et
7, cum	(deest)
8, abundabimus, deficiemus	deficiemus, abundavimus
8, enim si	si non
8, non	(deest)
12, Christum	Christo
ix. 1, Christum *	(deest)
2, et *	(deest)
5, mulierem sororem	sororem mulierem
6, ego solus	solus ego
9, bobus	bubus
10, hoc	(deest)
12, quare	(deest)
12, offendiculum	offendicum
13, et *	(deest)
13, altari (bis)	altario
13, participant	participantur
15, autem scripsi	scripsi autem
21, lucrifacerem	lucri facerem
x. 13, etiam cum tentatione	cum temptatione etiam
15, ipsi	(deest)
17, omnes qui	omnesque
17, participamus	participamur
23, mihi * (bis)	(deest)
25, vænit	venit
28, immolatum	immolatium
29, aliena	alia
xi. 2, per	(deest)
6, (deest)	et

Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
1 Cor. xi. 16, ecclesia	ecclesiæ
18, ecclesiam	ecclesia
19, hæreses	hereses
24, accipite et manducate *	(desunt)
24, quod	(deest)
25, quotiescumque bibetis	quotienscumque bibitis
27, hunc	(deest)
29, Domini *	(deest)
30, imbecilles	inbecilles
xii. 3, potest	potens
10, interpretatio	interpretatio †
12, tamen	(deest)
13, in uno Spiritu	unum Spiritum
15, 16, num	non
16, et *	(deest)
16, quoniam	quia
21, oculus dicere	dicere oculus
23, ignobiliora	ignorabiliora
28, exinde gratias	exin gratia
28, interpretationes sermonum	(desunt)
31, charismata meliora	carismata majora
xiii. 3, ita	(deest)
5, irritatur	inritatur
6, iniquitate	iniquitatem
13, horum	his
xiv. 3, consolationem	consolationes
5, loqui linguis	linguis loqui
5, (deest)	ut
6, revelatione	revelationem
6, in (bis)	(deest)
7, id	(deest)
8, parabit	paravit †
9, aëra	ære †
10, hoc	(deest)
16, qui	quis
23, omnes	omnis †
23, (deest)	et
25, adorabit	adoravit
26, apocalypsim	apocalypsin
33, doceo	(deest)
xv. 3, enim vobis	vobis enim
5, et *	(deest)
7, (deest)	et
10, abundantius	habundantius †
14, est ergo	ergo est
14, (deest)	ergo
16, nam—resurgunt	(desunt)
23, qui—crediderunt	(desunt)
28, subjecit sibi	sibi subjecit
31, per	propter
33, colloquia	conloquia
34, justi	juste
34, enim Dei	Dei enim
35, venient	veniunt
38, vult	voluit
39, quidem	(deest)
39, vero	(deest

Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
1 Cor. xv. 39, (deest)	caro
44, sicut	sic et
46, non prius	prius non
46, (deest)	est
48, et	(deest)
50, quia	quoniam
50, possidebit	possidere
51, resurgemus	resurgimus †
51, immutabimur	inmutabimur
52, tuba	(deest)
53, immortalitatem	inmortalitatem
54, absorpta	absorta †
53, immobiles	inmobiles
58, opere	opera
xvi. 1, sanctos	sanctis
2, seponat	ponat
2, bene	(deest)
2, collectæ	collecta
3, præsens	presens
5, Macedoniam	Machedoniam
6, autem	(deest)
6, ut	et
7, aliquantulum	aliquantum
12, vobis notum facio	(desunt)
15, et Achaici	(desunt)
19, Priscilla	Prisca
19, apud quos et hospitor ..	(desunt)
20, omnes fratres	fratres omnes
22, nostrum *	(deest)
22, Maran Atha	Maranatha
23, nostri *	(deest)
23, Christi *	(deest)
2 Cor. i. 1, omnibus sanctis	sanctis omnibus
4, pressura	præssura †
6, tolerantiam earumdem ..	in tollerantia earundem
7, quod	quoniam
10, nos eripuit	cripuit nos
10, eruit	eruet
11, multorum personis	multarum facierum
12, i	(deest)
13, cognovistis	cognoscitis
14, quod	quia
17, hoc *	(deest)
19, Timothæum	Timotheum
20, quotquot	quodquod
21, Christo	Christum
24, statis	stetistis
ii. 1, ipsum	ipse
1, tristitia	tristitiam
3, vobis *	(deest)
4, multas lacrymas	lacrimas multas
4, charitatem habeam	caritatem habeo
7, econtrario	e contrario
9, et *	(deest)
10, donastis	donatis
13, valefaciens	vale faciens
iii. 1, commendatitiis epistolis ..	commendaticiis epistulis

Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
2 Cor. iii. 3, quod	quoniam
6, fecit	facit
6, littera sed spiritu	litteræ sed spiritus
8, 11, gloria	gloriam
9, ministratio	ministerio
16, auferetur	aufertur
18, omnes *	(deest)
iv. 1, administrationem	hanc ministrationem
5, nostrum *	(deest)
6, ipse illuxit	qui inluxit
10, manifestetur in corp. nostris ..	in corp. nostris manifes†
14, suscitabit	suscitavit †
15, 17, in	(deest)
16, corrumpatur	corrumpitur
v. 1, habemus	habeamus
1, manufactam	manu factam (*freq.*)
4, hoc *	(deest)
4, absorbeatur	absorveatur †
6, (deest)	et
8, Dominum	Deum
15, Christus	(deest)
16, ex hoc *	(deest)
17, omnia	(deest)
20, legatione	legationem
vi. 2, adjuvi	adjuvavi
7, a	(deest)
15, infideli	infidele
16, inter eos	(desunt)
vii. 2, læsimus	lesimus
5, sumus	(deest)
6, nos Deus	Deus nos
7, consolatione	solacio
12, scripsi	scribsi †
12, habemus pro vobis	pro vobis haberus
15, vobis	vos
viii. 2, gaudii	gaudi
2, fuit	(deest)
11, promptus	promtus †
11, id	(deest)
13, (deest)	et
19, est	(deest)
19, hanc gratiam	hac gratia
22, probavimus	probabimus †
23, gloria	gloriæ
ix. 2, et	(deest)
4, Macedones mecum	mecum Machedones
4, vos *	(deest)
5, repromissam	promissam
5, tanquam	quasi
6, dico	(deest)
7, in	de
9, sæculum sæculi	æternum
14, in	(deest)
14, obsecratione	observatione
x. 1, facie	faciem
1, sum	(deest)
8, nobis *	(deest)

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
9 Cor.	x. 13,	mensuram	(deest)
	16,	præparata	parata
	xi. 2,	despondi	dispondi †
	3,	Hevam	Evam
	4,	prædicavimus	prædicabimus †
	4,	accipitis	accepitis †
	5,	existimo	existimo †
	5,	a	(deest)
	6,	nam *	(deest)
	6,	manifestati sumus	manifestatus sum
	9,	me	meme
	10,	gloriatio	gloria
	13,	pseudoapostoli	pseudo apostoli
	13,	sunt	(deest)
	17,	insipientia	inisipientiam
	21,	in hac parte	(desunt)
	25,	profundo	profundum
	31,	nostri * Christi *	(desunt)
	31,	scit	(transpositum)
	32,	comprehenderet	conpræhenderet † (*freq.*)
	33,	sporta	sportam
	33,	sic	(deest)
	xii. 2, 5,	hujusmodi	ejusmodi
	6,	(deest)	in
	6,	in	(deest)
	7,	colaphizet	colafizet
	11,	tametsi	tamen etsi
	12,	in	(deest)
	15,	vos *	(deest)
	18,	iisdem	isdem
	19,	ædificationem vestram ..	vestram ædif.
	xiii. 2,	(deest)	vobis
	4,	vivit	vivet
	5,	vosmetipsos	vos ipsos
	7,	appareamus	pareamus
	7,	simus	sumus
	9,	gaudemus	gaudeamus
	9,	quoniam	quando
	9,	potentes	potentis †
	11,	pacis et dilectionis	dilectionis et pacis
	12,	omnes sancti	sancti omnes
	13,	sit	(deest)
Gal	i. 6,	transferimini	transferemini †
	6, 7,	aliud	aliut †
	10,	an	aut
	10,	adhuc	athuc †
	14,	coætaneos	coetaneos
	16,	acquievi	adquievi
	17,	Arabiam	Arabia
	20,	quia	quoniam
	ii. 2,	aliquid esse *	(desunt)
	3,	compulsus	conpulsus
	5,	subjectione	subjectioni
	6,	esse aliquid	(desunt)
	7,	econtra	e contrario
	7,	et	(deest)
	11,	reprehensibilis	reprehensibilis †

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Gal.	ii. 12,	a	ab
	13,	illam simulationem	illa simulatione
	14,	vivis et non judaice	et non judaicæ † vivis
	18,	ædifico	rædifico
	20,	vivit	vivet
	iii. 1,	non obedire veritati	veritati non obœdire
	1,	in vobis *	(desunt)
	3,	ut	(deest)
	3,	consummemini	consumamini
	6,	scriptum est	(desunt)
	7,	ii	hii †
	13,	redemit	redimit
	17,	quadringentos	quadrigentos †
	18,	promissione (bis)	repromissione
	24,	pædagogus	pedagogus
	29,	semen Abrahæ	Abrahæ semen
	iv. 1,	a	(deest)
	2,	et auctoribus est	est et actoribus
	6,	vestra	nostra
	12,	(deest)	et
	13,	jampridem	jam pridem
	14,	sprevistis	sprævistis †
	25,	conjunctus	junctus
	25,	suis	ejus
	27,	sterilis	sterelis †
	29,	is	(deest)
	31,	Christos nos	(v. 1) nos Christos
	v. 3,	rursus	rursum
	10,	in	(deest)
	11,	portabit	portavit
	11,	adhuc	athuc †
	13,	Spiritus	(deest)
	14,	diliges	diligis †
	18,	ducimini	ducœmini
	19,	sunt autem	autem sunt
	19,	impudicitia	(deest)
	21,	comessationes	comesationes
	22,	benignitas, bonitas, longanimitas	longanimitas, bonitas, benignitas
	22,	patientia	(deest)
	23,	castitas	(deest)
	24,	suam	(deest)
	25,	spiritu vivimus	vivimus spiritu
	vi. 1,	hujusmodi instruite	instruite hujusmodi
	3,	nihil sit	sit nihil
	4,	in	(deest)
	6,	catechizatur verbo	cathecizatur verbum
	9,	enim suo	suo enim
	12,	enim	(deest)
	17,	Domini *	(deest)
Eph.	i. 1,	Jesu Christi	Christi Jesu
	6,	filio suo	(desunt)
	9,	beneplacitum	bonum placitum
	10,	dispensatione	dispensationem
	11,	et nos	(desunt)
	11,	operatur omnia	omnia operatur
	12,	nos *	(deest)

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Eph.	i. 13, et *	(deest)	
	14, acquisitionis	adquisitionis	
	14, ipsius	ejus	
	19, credimus	credidimus	
	21, etiam	et	
	22, omnem ecclesiam	omnia ecclesiæ	
	23, qui	quia	
	ii. 3, cogitationum	cogitationem	
	4, misericordia	misericordiam	
	5, in	(deest)	
	5, cujus *	(deest)	
	14, macheriæ	macheriæ	
	15, semetipso	semet ipsum	
	16, inimicitias	inimicitiam	
	iii. 6, gentes esse	esse gentes	
	6, ejus *	(deest)	
	6, comparticipes	conparticipes	
	16, corroborari	conroborari (conr. *freq.*)	
	16, interiorem hominem	interiore homine	
	17, Christum habitare	habitare Christum	
	21, sæculi	sæculis	
	iv. 2, supportantes	subportantes	
	9, quia	quod	
	9, primum *	(deest)	
	11, apostolos quosdam autem prophetas	prophetas quosdam quidem apostolos	
	11, vero *	(deest)	
	16, compactum	conpactum	
	16, connexum	conexum †	
	19, avaritiam	avaritia	
	27, diabolo	diabulo	
	28, suis *	(deest)	
	29, fidei	oportunitatis †	
	32, vobis	nobis	
	v. 2, semetipsum	se ipsum	
	4, pertinet	pertinent	
	10, quid	quod	
	11, (deest)	et	
	14, exsurge	exurge †	
	14, illuminabit	inluminavit †	
	18, sancto *	(deest)	
	19, loquentes	loquentis †	
	19, vobismetipsis	vosmet ipsis	
	26, vitæ	(deest)	
	27, hujusmodi	ejusmodi	
	33, uxorem suam	suam uxorem	
	33, suum *	(deest)	
	vi. 2, tuam	(deest)	
	3, longævus	longevus	
	6, placentes	placeatis	
	8, recipiet	percipiet	
	9, vos *	(deest)	
	11, 13, armaturam	arma	
	12, colluctatio	conluctatio	
Phil.	i. 4, deprecationem	deprecationem †	
	7, vos in corde	in corde vos	
	8, Jesu Christi	Christi Jesu	

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Phil.	i. 10, sinceri	sinceres	
	11, Jesum Christum	Christum Jesum	
	19, ad	in	
	23, coarctor	coartor	
	23, esse cum Christo	cum Christo esse	
	24, (deest)	est	
	27, unanimes	unanimes	
	28, illis est	est illis	
	ii. 1, qua, qua	quod, quid	
	9, exaltavit illum	illum exaltavit	
	9, quod est	(desunt)	
	10, (deest)	et	
	14, hæsitationibus	hesitationibus	
	17, et si	etsi	
	19, me cito	cito me	
	21, quæ sua sunt	sua	
	23, ad vos *	(desunt)	
	24, in	(deest)	
	25, autem *	(deest)	
	iii. 3, servimus Deo	Deo servimus	
	5, octavo	octava	
	8, (deest)	et	
	8, lucrifaciam	lucri faciam	
	9, Jesu	(deest)	
	12, quo modo	(desunt)	
	13, meipsum	me	
	14, bravium	brabium	
	15, sumus	(deest)	
	17, nostram	nos	
	19, est	(deest)	
	20, nostrum	(deest)	
	21, reformabit	reformavit †	
	iv. 1, desideratissimi	desiderantissimi †	
	2, Evodiam	Evhodiam	
	2, deprecor	deprecor †	
	8, disciplinæ *	(deest)	
	12, penuriam	pænuriam	
	17, quia *	(deest)	
	17, ratione vestra	rationem vestram	
	23, nostri *	(deest)	
Col.	i. 1, Jesu Christi	Christi Jesu	
	2, Colossis	Colosis	
	3, et Domino Jesu Christo	(desunt)	
	6, die qua audistis	qua audistis die	
	9, (deest)	in	
	10, in	(deest)	
	12, Deo *	(deest)	
	12, 13, nos	vos	
	15, omnis	omni	
	16, (deest)	et	
	19, complacuit	conplacuit	
	ii. 1, Laodiciæ	Laudiciæ	
	1, agnitionem	agnitione	
	4, sublimitate	suptilitate	
	7, in illo *	(desunt)	
	8, philosophiam	philosofiam	
	11, sed	(deest)	

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Col.	ii.	14. adversus	adversum
		14, chirographum	chirographum
		14, decreti	decretis
		14, affigens	adfigens
		15, potestates	potestatis †
		16, neomeniæ	nominiæ
		18, humilitate	humilitatem
		18, religione	religiones
		20, ergo *	(deest)
		20, hujus	(deest)
		21, tetigeritis, etc.	tetigeris, etc.
		22, interitum	interitu
		23, non ad	ad non
	iii.	1, consurrexistis	conresurrexistis
		1, cum	(deest)
		3, est abscondita	abscondita est
		5, ergo *	(deest)
		9, suis	ejus
		9, exspoliantes	expoliantes
		13, vobismetipsis	vobis ipsis
		13, et	(deest)
		14, habete	(deest)
		17, Christi *	(deest)
		22, Deum	Dominum
		25, apud Deum	(desunt)
	iv.	1, quod	quoniam
		3, mysterium	mysteria
		5, sapientia	sapientiam
		7, Tychicus	Thycicus †
		9, ex vobis est	est ex vobis
		9, facient	faciet
		11, mei	(deest)
		11, solatio	solacio
		15, ecclesiam	ecclesia
		16, hæc *	(deest)
		16, eam	ea
1 Thess.	i.	2, vestri *	(deest)
	ii.	6, (7) possemus	possimus
		9, laboris nostri et fatigationis	laborem nostrum et fatig.
		9, ac	et
		10, testes	testis *
		11, sicut	tamquam
		13, illud	(deest)
		16, pervenit	prævenit
		18, impedivit	inpedivit
		19, Christum	(deest)
		19, adventu	adventum
	iii.	6, et	(deest)
		10, ac	et
		11, noster * . . . Christus *	(desunt)
		12, Dominus	(deest)
		12, vestram	(deest)
		13, Christi *	(deest)
	iv.	1, sic	sicut
		1, (deest)	et
		4, vas suum	suum vas
		7, immunditiam	inmunditia

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
1 Thess.	iv.	7, sanctificationem	sanctificatione
		8, nobis	vobis
		9, habemus	habuimus
		10, illud facitis	facitis illud
		11, ut	(deest)
		12, desideretis	desideritis †
		17, Christo	Domino
		17, 18, in	(deest)
	v.	4, ille	illa
		12, vos *	(deest)
		14, pusillanimes	pusillanimes
		18, est enim	enim—est
		27, hæc *	(deest)
		28, amen *	(deest)
2 Thess.	i.	3, semper Deo	Deo semper
		5, in	(deest)
		9, interitu	interitum
		11 noster	(deest)
		12, nostri*	(deest)
	ii.	2, missam	(deest)
		5, adhuc	(deest)
		5, essem	essemus
		8, illustratione	inlustratione
		9 (10), et *	(deest)
		11 (10), mittet	mittit
		13 (12), in	(deest)
		14, acquisitionem	quisitionem
		15, traditiones	traditionis †
	iii.	2, importunis	importunis
		3, Deus	Dominus
		3, confirmabit	confirmavit
		11, audivimus	audimus
		11, ambulare	ambulantes
		14, commisceamini	conmisceamini
1 Tim.	i.	3, remaneres	remaneris †
		13, blasphemus fui	fui blasphemus
		13, Dei	(deest)
		14, autem *	(deest)
		15, quod	quia
		16, informationem	deformationem
		20, quibus	quis †
	ii.	1, primum	primo
		3, salvatore	salvatori
		9, et	(deest)
		9, pretiosa	prætiosa †
		13, formatus	figuratus
	iii.	2, pudicum	(deest)
		3, sed	(deest)
		7, in	(deest)
		12, præsint	præsunt
		13, bonum sibi acquirent	sibi bonum adquirent
		14, me	(deest)
	iv.	2, hypocrisi	hypochrysi †
		2, suam conscientiam	conscientiam suam
		4, est	(deest)
		6, Christi Jesu	Jesu Christi
		7, autem *	(deest)

Clementine Ed. Vulg.		Tischendorf, Cod. Amiat.
1 Tim. iv.	13, et	(deest)
	14, impositione	inpositione
	16, eos	(deest)
	v. 4, discat	discant
	5, speret	speravit
	5, instet	instat
	10, educavit	edocavit †
	14, matresfamilias	matres familias
	17, in	(deest)
	18, alligabis	infrenabis
	18, mercede sua	mercedem suam
	19, aut	et
	20, peccantes	peccantem
	23, modico vino	vino modico
	vi. 2, exhortare	hortare
	4, est *	(deest)
	7, hunc mundum	mundo
	7, quod	quia
	9, in	(deest)
	16, et lucem inhabitat	lucem habitans
	16, nullus hominum vidit	vidit nullus hominum
	17, vivo *	(deest)
	18, bonis operibus	operibus bonis
	20, Timothee	Timothæ †
2 Tim.	i. 1, Jesu Christi	Christi Jesu
	8, collabora	conlabora
	13, in	(deest)
	15, Phigelus	Phygelus
	16, Onesiphori	Onesifori
	18, mihi *	(deest)
	ii. 4, probavit	probabit
	6, percipere	accipere
	8, Dominum	(deest)
	11, commortui	conmortui
	12, sustinebimus	sustinemus
	12, conregnabimus	conregnavimus †
	12, negaverimus	negabimus
	12, negabit	negavit †
	13, permanet	manet
	14, contendere verbis	verbis contendere
	14, enim est nisi	(desunt)
	16, et vaniloquia	inaniloquia
	16, proficiunt	proficient
	17, Hymenæus	Hymeneus
	18, esse	(deest)
	18, subverterunt quorumdam	subvertunt quorundam
	19, stat	stetit
	25, veritati *	(deest)
	25, nequando Deus det illis	ne quando det illis Deus
	26, captivi	capti
	iii. 2, (deest)	et
	2, non obedientes	inobœdientes
	4, timidi	tumidi
	4, et	(deest)
	5, speciem quidem	quidem speciem
	8, Jannes	Jamnes
	11, et	(deest)

Clementine Ed. Vulg.		Tischendorf, Cod. Amiat.
2 Tim. iii.	12, pie volunt	volunt pie
	15, possunt	possint
	16, divinitus inspirata	inspirata divinitus
	16, (deest)	et
	16, est	(deest)
	16, corripiendum	corrigendum
	17, bonum *	(deest)
	iv. 1, Jesu Christo	Christo Jesu
	1, et	ac
	1, per	et
	5, sobrius esto	(desunt)
	6, resolutionis meæ	meæ resolutionis
	9 (8), ad me venire	venire ad me
	10 (9), reliquit	dereliquit
	10, Galatiam	Galliam
	13, penulam	pœnulam
	13, tecum	(deest)
	16, imputetur	reputetur
	18, liberavit	liberabit
	22, vobiscum	nobiscum
Titus	i. 5, disposui tibi	tibi disposui
	7, turpis lucri	turpilucri
	8, justum sanctum	sanctum justum
	9, (deest)	et
	9, contradicunt	contra dicunt
	10, etiam	et
	15, est	(deest)
	ii. 2, in (bis)	(deest)
	3, criminatrices	criminatores
	3, multo vino	vino multo
	4, suos	(deest)
	5, sobrias	(deest)
	5, viris suis	suis viris
	7, in integritate, in gravitate	integritatem, gravitatem
	8, irreprehensibilem	inreprœhensibilem †
	iii. 2, sed *	(deest)
	3, aliquando et nos	et nos aliquando
	6, Jesum Christum	Christum Jesum
	11, cum sit	(desunt)
	12, Artemam	Artheman
	12, Nicopolim	Nichopolim
	13, Zenam	Zenan
	15, eos *	(deest)
Philem.	1, Christi Jesu	Jesu Christi
	1, et *	(deest)
	1, Archippo	Arcippo †
	6, agnitione	agnitionem
	6, operis	(deest)
	6, quod est in vobis *	(desunt)
	10, pro	de
	11, mihi et tibi	tibi et mihi
	12, tibi *	(deest)
	12, est	id est
	16, pro	plus
	18, imputa	inputa
	19, scripsi	scribsi †
	24, et	(deest)

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Heb.	i. 1,	multifariam	multifariæ †
	3,	que	quoque
	5,	patrem, filium	patre, filio
	11,	ut	sicut
	11,	veterascent	veterescent
	12,	ipse	(deest)
	ii. 1,	pereffluamus	effluamus
	7,	paulominus	paulo minus
	8,	omnia ei	ei omnia
	11,	qui	(deest)
	14,	carni et sanguini	sanguini et carni
	14,	eisdem	isdem
	17,	(deest)	et
	17,	similari	similare
	iii. 2,	domo ejus	domu illius
	3,	est habitus	habitus est
	4,	est	(deest)
	8,	exacerbatione	exacervationem †
	16,	ex	ab
	iv. 2,	admistus	admixtis †
	3,	perfectis	factis
	4,	in	(deest)
	4,	Deus	Dominus
	6,	in	(deest)
	6,	ii	hii †
	12,	sermo Dei	Dei sermo
	12,	ac	et
	15,	similitudine	similitudinem †
	v. 2,	ignorant et	ignoranter
	3,	(deest)	et
	7,	illum salvum facere a morte ..	salvum illum a morte facere
	7,	exanditus est	et exauditus
	8,	Dei	(deest)
	11,	nobis grandis	grandis nobis
	11,	ininterpretabilis	ininterpræta bilis †
	12,	deberetis	deberitis †
	vi. 1,	perfectiora	perfectionem
	4,	facti sunt	sunt facti
	6,	prolapsi	prolabsi †
	6,	rursus renovari	renovari rursum
	7,	accipit	accepit
	9,	tametsi	tamen si
	13,	juravit	jurabit †
	19,	anchoram	ancoram
	19,	ad	in
	20,	introivit	introiit
	20,	Melchisedech	Melchisedec †
	vii. 1,	cæde	cede †
	2,	et	(deest)
	6,	ab	(deest)
	8,	contestans	contestatus
	10,	adhuc	athuc †
	11,	fuit	(deest)
	13,	altari	altario
	15,	exsurgat	exurget †
	19,	proximamus	maximamus †
	25,	perpetuum	perpetuo

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Heb.	vii. 26,	peccatoribus	peccatis
	27,	seipsum	se
	viii. 3,	est	esse
	6,	sancitum	sanctum
	8,	venient	veniunt
	ix. 4,	thuribulum	turibulum
	4,	(deest)	una
	5,	erant	(deest)
	5,	Cherubim	Cherubin
	5,	non est modo	modo non est
	12,	aut	et
	12,	redemptione inventa	inventa redemptione
	14,	emundabit	emundavit †
	14,	nostram	vestram
	16,	est	(deest)
	18,	nec	ne
	19,	hyssopo	hysopo
	22,	pene	pæne
	22,	secundum legem mundantur ..	mundantur secundum legem
	22,	effusione	fusione
	24,	manufacta sancta	manu factis sanctis
	25,	sæpe	sepe †
	28,	est	(deest)
	28,	exhaurienda	exaurienda †
	x. 1,	eisdem	isdem
	6, 8,	holocautomata	holocaustomata
	6,	(deest)	et
	6,	placuerunt	placuit
	9,	dixi	dixit
	16,	mentibus	mente
	18,	est	(deest)
	25,	consuetudinis est	est consuetudinis
	30,	vindicta	vindictam
	30,	judicabit	judicavit †
	32,	sustinuistis	sustenuistis †
	34,	suscepistis	suscipistis †
	37,	aliquantulum	quantulum
	37,	tardabit	tardavit †
	39,	filii	(deest)
	xi. 1,	sperandarum	sperandorum
	1,	apparentium	parentum †
	5,	Henoch	Enoch
	6,	Deo *	(deest)
	6,	sit	fit
	9,	demoratus	moratus
	11,	sterilis	sterelis †
	11,	eum *	(deest)
	12,	et	(deest)
	12,	repromiserat	promiserat
	15,	ipsius	illius
	19,	parabolam	parabola
	23,	elegantem	eligantem †
	27,	reliquit	reliquid †
	30,	corruerunt	ruerunt
	30,	circuitu	circumiti
	31,	Rahab	Raab
	31,	periit	peribit †

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Heb.	xi. 32,	Jephte	Jepthe
	32,	(deest)	et
	32,	prophetis	profetis †
	33,	vicerunt	devicerunt
	34,	extinxerunt	extincxerunt †
	38,	in	et
	39,	testimonio	testimonium
	xii. 1,	tantam	tantum †
	1,	ad	(deest)
	2,	sedet	sedit
	3,	semetipsum	semet ipsos
	4,	enim	(deest)
	4,	adversus	adversum
	7,	se	(deest)
	8,	filii	fili †
	9,	eruditores habuimus	habuimus eruditores
	9,	eos *	(deest)
	9,	obtemperabimus	obtemperavimus †
	11,	mœroris	meroris †
	11,	reddet	reddidit
	13,	quis	(deest)
	14,	sanctimoniam	sanctimonia †
	14,	Deum	Dominum
	22,	frequentiam	frequentiæ
	23,	ecclesiam	ecclesiarum
	24,	aspersionem	asparsionem
	xiii. 1,	in vobis *	(desunt)
	4,	connubium	conubium †
	4,	thorus	torus
	9,	est enim	enim est
	9,	stabiliire	stabiliri
	9,	ambulantibus	inambulantibus
	16,	beneficentiæ	beneficientiæ
	18,	benevolentes	bene volentes
	19,	deprecor	deprœcor †
	20,	Christum *	(deest)
	21,	ejus voluntatem	voluntatem ejus
	21,	in	(deest)
	21,	est	(deest)
	22,	ut	(deest)
	24,	fratres	(deest)
James	i. 2,	tentationes varias	temptationibus variis
	4,	autem *	(deest)
	5,	sapientia	sapientiam
	8,	est	(deest)
	14,	illectus	inlectus
	15,	deinde	dehinc
	17,	desursum	de sursum
	18,	initium aliquod	aliquod initium
	19,	dilectissimi	dilecti
	21,	(deest)	Dei
	ii. 2,	conventum vestrum	conventu vestro
	6,	trahunt	adtrahunt
	8,	diliges	diligis †
	11,	mœchaberis	mechaberis †
	13,	judicium	judicio
	16,	calefacimini	caleficamini †

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
James	ii. 18,	quis	aliquis
	25,	(deest)	autem
	25,	Rahab	Raab
	iii. 2,	freno circumducere	circumducere freno
	3,	frena	frenos
	6,	(deest)	a
	7,	et cetorum	ceterorumque
	7,	domita	domata †
	13,	mansuetudine	mansuetudinem
	14,	sint	(deest)
	iv. 1,	in vobis	inter vos
	1,	hinc	(deest)
	3,	accipitis	accipietis
	7,	ergo	igitur
	8,	appropinquabit	adpropinquavit †
	9,	mœrorem	merorem †
	10,	exaltabit	exaltavit †
	13,	ibi quidem	quidem ibi
	14,	erit	sit
	14,	crastino	crastinum
	15,	si	(deest)
	v. 1,	vestris	(deest)
	2,	putrefactæ	putræfactæ †
	3,	æruginavit	eruginavit †
	3,	ærugo	erugo †
	4,	quæ fraudata	qui fraudatus
	4,	eorum	ipsorum
	5,	die	diem
	6,	et	(deest)
	6,	restitit	resistit
	8,	igitur	(deest)
	9,	ingemiscere	ingemescere
	9,	ante	ad
	10,	(deest)	per
	11,	Dominus est	est Dominus
	13,	est	et
	15,	alleviabit	allevabit
	15,	remittentur	dimittentur
	16,	deprecatio	deprœcatio †
	20,	operiet	cooperit
1 Peter	i. 3,	misericordiam suam magnam ..	mag. misericordiam suam
	4,	in	(deest)
	6,	exsultabitis	exultatis
	7,	pretiosior	prætiosior
	7,	revelatione	revelationem
	8,	credentes autem	quem cum videritis
	9,	(deest)	vestrarum
	12,	sibimetipsis	sibi ipsis
	12,	nuntiata	adnuntiata
	13,	revelationem	revelatione
	15,	in omni conversatione sancti ..	sancti in om. conversatione
	16,	eritis	estote
	16,	(deest)	et
	19,	immaculati Christi et inconta-minati	inmaculati et incontaminati Jesu Ch.
	20,	(deest)	mundi
	22,	obedientia charitatis	obœdientiam caritatis

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
1 Peter	i. 24, ejus	(deest)	
	25, vos	vobis	
	ii. 6, confundetur	confunditur	
	11, vos*	(deest)	
	12, detrectant	detrahunt	
	13, igitur	(deest)	
	18, estote	(deest)	
	18, dyscolis	discolis†	
	19, Dei conscientiam	conscientiam Dei	
	20, est gloria	gloria est	
	20, (deest)	et	
	20, patienter	patientes	
	21, pro nobis	pro vobis	
	21, vobis relinquens	relinquens vobis	
	22, inventus est dolus	dolus inventus est	
	23, judicanti se	se judicanti	
	24, vivamus	viveremus	
	iii. 1, viris suis	suis viris	
	4, est cordis	cordis est	
	5, Deo	Domino	
	6, pertimentes	timentes	
	7, vasculo	vaso	
	7, impartientes	inpertientes	
	8, modesti	(deest)	
	10, dies videre	videre dies	
	10, coerceat	cohercent †	
	12, preces	præces †	
	16, (deest)	de	
	17, voluntas Dei velit	velit voluntas Dei	
	18, mortificatus quidem	mortificatos	
	18, vivificatus	vivificatos	
	20, exspectabant Dei patientiam	expectabat Dei clementia	
	iv. 1, in	(deest)	
	2, desideriis hominum	hominum desideriis	
	3, his	(deest)	
	3, (deest)	in	
	3, illicitis	inlicitis	
	7, appropinquavit	adpropinquabit †	
	8, autem	(deest)	
	8, vobismetipsis	vosmet ipsos	
	8, continuam habentes	habentes continuam	
	8, operit	cooperit	
	9, accepit	accipit	
	11, sæculorum*	(deest)	
	13, revelatione	revelationem	
	14, quod est honoris, gloriæ, et virtutis Dei, et qui est ejus spiritus, super vos requiescit	gloriæ Dei spiritus in vobis requiescit ab aliis blasphematus, a vobis autem honorificatus	
	15, ut	quasi	
	17, a domo	de domu	
	17, quis	qui	
	v. 2, in vobis est	est in vobis	
	2, coacte	coactos	
	2, spontanee	spontaneæ †	
	3, forma	forme †	
	3, gregis	gregi	

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
1 Peter	v. 8, et*	(deest)	
	9, in	(deest)	
	10, confirmabit	confirmavit †	
	11, gloria et*	(desunt)	
	12, fidelem fratrem vobis	vobis fidelem fratrem	
	12, statis	et state	
	13, coelecta	conelecta †	
	14, amen*	(deest)	
2 Peter	i. 1, nobiscum	nobis	
	2, cognitione	agnitione	
	2, Dei et Christi Jesu*	(desunt)	
	3, sunt	est	
	4, quem	quam	
	4, promissa	promisa †	
	8, enim	autem	
	10, satagite	agite	
	12, vos	(deest)	
	16, et præsentiam*	(desunt)	
	19, propheticum	profeticum †	
	19, benefacitis attendentes	bene facitis adtendentes	
	19, dies elucescat	lucescat dies	
	ii. 1, introducent	inducent	
	2, sequentur	sequuntur	
	4, rudentibus	rugientibus	
	4, cruciandos, in judicium	in judicium cruciandos	
	7, Lot	Loth	
	7, eripuit	eruit	
	9, reservare cruciandos	cruciandos reservare	
	10, introducere	facere	
	12, (deest)	et	
	13, delicias	dilicias †	
	13, suis*	(deest)	
	14, pellicientes	pellicentes †	
	15, (deest)	sunt	
	16, vesaniæ	væsaniæ †	
	16, (deest)	in	
	16, animal	(deest)	
	18, pelliciunt	pellicient	
	20, coinquinationes	coinquinationis †	
	22, enim*	(deest)	
	22, suum vomitum	vomitum suum	
	iii. 1, vestram excito	excito vestram	
	1, commonitione	commonitionem	
	2, a sanctis prophetis	sanctorum prophetarum	
	3, deceptione	deceptionem	
	9, promissionem	promissis	
	9, sicut quidam existimant*	(desunt)	
	10, ut	sicut	
	10, transient	transeunt	
	10, terra autem—exurentur*	(desunt verba novem)	
	11, igitur hæc	hæc igitur	
	11, vos esse	esse vos	
	12, quem	quam	
	13, secundum	et	
	14, satagite	satis agite	
	15, arbitremini	arbitramini	
1 John	i. 1, contrectaverunt	temtaverunt	

Clementine Ed. Vulg.			Tischendorf, Cod. Amiat.
1 John	i.	1, quod	et
		3, cum	(deest)
		4, scribimus	scripsimus
		4, gaudeatis et	(desunt)
		4, vestrum	nostrum
		5, audivimus	audimus
		6, veritatem non facimus	non facimus veritatem
		7, emundat	mundat
		9, est et justus	et justus est
		10, facimus	faciemus
		10, non est in nobis	in nobis non est
	ii.	5, hoc	eo
		5, et	(deest)
		8, verum est	est verum
		8, quia	quoniam
		8, verum lumen	lumen verum
		11, ejus *	(deest)
		12, remittuntur	remittentur
		14, manet in vobis	in vobis manet
		17, transit	transibit
		18, et	autem
		19, nobiscum	noviscum †
		22, (deest)	non
		24, audistis ab initio	ab initio audistis
		25, repromissio	promissio
	iii.	5, quia	quoniam
		5, nostra *	(deest)
		12, qui *	(deest)
		15, semetipso	se
		16, animam suam pro nobis	pro nobis animam suam
		17, necessitatem	necesse
		18, neque	nec
		19, suadebimus	suademus
	iv.	3, (deest)	Christum
		5, loquuntur	locuntur †
		7, nos	(deest)
		10, prior	(deest)
		13, cognoscimus	intellegimus
		14, suum *	(deest)
		15, quisquis	quicumque
		16, (deest)	Dei
		17, charitas Dei nobiscum	nobiscum caritas
	v.	1, et *	(deest)
		7, 8, in cælo—in terra *	(desunt viginti verba)
		10, Filium	Filio
		10, Filio	(deest)
		10, credit	credidit
		10, testimonium	testimonio
		11, est *	(deest)
		13, scribo	scripsi
		16, petat et dabitur	petit † et dabit
		16, vita peccanti	vitam peccantibus
		20, Deus *	(deest)
		21, amen	(deest)
2 John		3, vobiscum	nobiscum
		3, a	(deest)
		6, est enim mandatum	mandatum est

Clementine Ed. Vulg.			Tischendorf, Cod. Amiat.
2 John		7, venisse in carnem	venientem in carne
		9, recedit	præcedit
		9, permanet	manet
		9, Patrem et Filium	Filium et Patrem
		10, domum	domu
		12, chartam	cartam
		12, plenum sit	sit plenum
3 John		6, benefaciens deduces	bene facies ducens
		7, ejus *	(deest)
		10, Diotrephes	Diotripes †
		10, commonebo	commoneam
		10, suscipiunt	cupiunt
		13, tibi scribere	scribere tibi
		14, nominatim	per nomen
Jude		1, Christo Jesu	Jesu Christo
		1, et	(deest)
		4, et *	(deest)
		8, hi (10, 12, 16, 19)	hii †
		9, Michael	Michahel †
		9, diabolo	diabulo
		11, in	(deest)
		12, epulis	æpulis †
		13, servata est in æternum	in æternum servata est
		14, millibus	milibus
		15, Deum	eum
		16, querulosi	querelosi
		16, superba	superbiam
		18, desideria sua	sua desideria
		18, in impietatibus	impietatum
		21, expectantes misericordiam in vitam æternam	(desunt)
		23, et *	(deest)
		24, potens est	potest
		24, in adventu Domini nostri Jesu Christi	(desunt)
		25, (deest)	cui
		25, et	(deest)
		25, sæculorum	(deest)
Rev.	i.	3, audit	qui audiunt
		3, servat	servant
		6, nos	nostrum
		6, et	(deest)
		7, pupugerunt	pupucerunt †
		9, Christo *	(deest)
		9, Joannes	Johannis †
		9, Patmos	Pathmos †
		11, quæ sunt in Asia	(desunt)
		11, Epheso, Smyrnæ, Laodiciæ	Ephesum, Zmyrnam, Laodiciam
		13, septem—aureorum	(desunt)
		13, Filio	Filium
		13, podere	poderem
		13, zona aurea	zonam auream
		14, ejus *	(deest)
		14, et	(deest)
		14, tanquam	velut
		15 et ii. 18, aurichalco	orichalco

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Rev.	i. 16,	stellas	stillas †
	16,	exibat	exiebat
	19,	et *	(deest)
	20,	stellæ	sigilla
	ii. 1,	scribe	scribæ † (*freq.*)
	1,	dicit	dicet †
	2,	tuam	(deest)
	2,	esse	(deest)
	3,	defecisti	deficisti †
	4,	adversum	adversus
	7,	(deest)	ei
	10,	aliquos	(deest)
	12,	rhomphæam	rompheam
	13,	illis *	(deest)
	14,	quia	(deest)
	15,	(deest)	similiter
	16,	similiter	(deest)
	17,	(deest)	ei
	17,	calculo	calculum
	18,	Thyatiræ	Tyathiræ †
	19,	et fidem et charitatem	et caritatem et fidem
	20,	pauca	(deest)
	20,	permittis	permittes †
	20,	Jezabel	Hiezabel
	21,	pœnitere	pœniteri †
	22,	tribulatione maxima	tribulationem maximam
	22,	ab operibus suis egerint	egerint ab operibus suis
	23,	morte	mortem
	23,	sua	vestra
	24,	et (bis)	(deest)
	24,	altitudines	altitudinis †
	26,	(deest)	qui
	iii. 4,	ambulabunt	ambulant
	7,	claudit	cludit
	10,	servabo te	te servabo
	10,	terra	terram
	11,	ecce	(deest)
	17,	dicis	dices †
	17,	miserabilis	mirabilis
	17,	cæcus	cecus †
	20,	mihi	(deest)
	20,	intrabo	introibo
	iv. 2,	sedes	sedis †
	3,	sardinis	sardini
	3,	smaragdinæ	zmaragdinæ
	4,	circumamicti	circumamictos
	4,	coronæ aureæ	coronas aureas
	5,	procedebant	procedunt
	5,	fulgura	fulgora
	9,	viventi in sæcula sæculorum *	(desunt)
	10,	mittebant	mittent
	11,	(deest)	et
	v. 1,	dextera	dexteram
	2,	(deest)	et
	5,	fleveris	fleberis †
	5,	solvere	(deest)
	7,	librum *	(deest)

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Rev.	v. 9,	cantabant canticum novum	cantant novum canticum
	9,	Domine	(deest)
	10,	regnabimus	regnabunt
	13,	terra	terram
	13,	eo	ea
	14,	viginta quatuor in facies suas —viventem in sæcula sæculorum	(desunt)
	vi. 1,	sigillis	signaculis
	1,	dicens	dicentem
	1,	tonitrui	thonitrui †
	1,	et vide *	(desunt) (*freq.*)
	5,	(desunt)	et vidi
	6,	dicentium	dicentem
	6,	tritici	trittici †
	6,	hordei	ordei †
	6,	læseris	leseris †
	8,	(desunt)	et vidi
	8,	infernus	inferus
	8,	bestiis	besteis †
	9,	altare	altarem
	10,	in terra	super terram
	11,	adhuc tempus	tempus adhuc
	11,	compleantur	impleantur
	13,	de cælo	cæli
	13,	emittit	mittit
	vii. 1,	flarent	flaret ventus
	9,	stolis albis	stolas albas
	12,	(deest)	et
	13,	et dixit	dicens
	17,	deducet	deducit †
	17,	lacrymam ab	lacrimam ex
	viii. 3,	thuribulum	turabulum †
	3,	Dei	(deest)
	5,	igne	igni †
	6,	præparaverunt	paraverunt
	7,	mista	mixta
	7,	sanguine	sanguinem
	7,	concremata	combusta
	9,	eorum	(deest)
	9,	in mari *	(desunt)
	11,	absinthium	absinthius
	11,	amaræ	amare †
	12,	ita	(deest)
	12,	noctis	nox
	13,	cæli	cælum
	13,	in terra	super terram
	13,	(deest)	tubæ
	ix. 2,	et aperuit puteum abyssi *	(desunt)
	3,	putei	(deest)
	3,	illis potestas	potestas illis
	4,	læderent	lederent †
	4,	suis *	(deest)
	5,	cruciarent	cruciarentur
	6,	eis	ipsis
	7,	locustarum	lucustarum
	7,	tanquam	sicut

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Rev.	ix.	8, dentes	(deest)
		10, erant	(deest)
		10, et	(deest)
		11, hebraice	ebraicæ †
		11, Apollyon	Apollion †
		11, latine	latinæ †
		12, et	(deest)
		13, unam	unum
		13, quatuor	(deest)
		14, Euphrate	Eufrate
		17, habebant	habentes
		17, hyacinthinas	iacinthinas †
		17, sulphureas	sulphoreas†
		17, eorum	ipsorum
		18, de	(deest)
		18, procedebant	procedebat
		19, (deest)	et
		21, veneficiis	beneficiis †
	x.	1, nube	nubæ †
		1, columnæ	columna
		4, voces suas	(desunt)
		4, ergo	(deest)
		4, mihi	(deest)
		4, et *	(deest)
		5, angelus	angelum
		6, non erit amplius	amplius non erit
		8, et audivi vocem—et	et vox quam audivi diceutem
		8, et	(deest)
		9, dixit	dicit (*freq.*)
		9, librum	(deest)
		11, dixit	dicunt
		11, gentibus et populis	populis et gentibus
	xi.	1, et dictum est mihi	dicens
		2, illud	eum (Hexaglot, illud)
		3, saccis	saccos
		5, voluerit eos	eos voluerit
		5, devorabit	devoravit †
		7, adversum	adversus
		8, jacebunt	(deest)
		9, tribubus et populis	populis et tribubus
		10, illos	illis
		10, jucundabuntur	jocundabuntur
		10, habitabant	habitant
		13, terræmotu	terræ moto †
		15, regnabit	regnavit †
		15, amen	(deest)
		17, agimus tibi	tibi agimus
		17, et qui venturus es, quia ..	qui
		18, (deest)	et
	xii.	2, clamabat	et clamans
		2, cruciabatur	cruciatur
		2, pariat	pareat †
		3, ejus diademata septem ..	suis septem diademata
		5, erat	erit
		6, habebat	habet
		7, magnum	(deest)
		9, et	(deest)

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Rev.	xii.	10, Dei	Domini
		11, animas suas	animam suam
		13, (deest)	et
		17, Christi	(deest)
		18, supra arenam	super harenam †
	xiii.	1, (deest)	et
		2, pedes	(deest)
		5, et blasphemias	blasphemiæ
		5, quadraginta duos	XLII.
		6, blasphemias	blasphemia
		7, est datum	datum est
		8, adoraverunt	adorabunt
		8, inhabitant	habitant
		10, duxerit *	(deest)
		10, vadet	vadit
		12, ea	eam
		13, conspectu	conspectum
		14, seduxit	seducet
		14, in terra	terram
		15, adoraverint	adoraverit
		16, characterem	caracter †
		17, aut nomen	nomine
		18, sexcenti	sescenti †
	xiv.	4, sequuntur	secuntur†
		4, ierit	abierit
		5, enim ante thronum Dei ..	(desunt)
		6, cæli	cælum
		7, dicens	dicentem
		7, Dominum	Deum
		7, (deest)	et
		8, potavit	potionavit
		9, tertius angelus	alius angelus tertius
		10, quod mistum	qui mixtus
		10, sulphure	sulphuræ †
		11, ascendet in sæcula	in sæcula—ascendit
		11, acceperit	accepit
		15, alius	alter
		15, messis	messes †
		16, demessa	messa
		18, exivit *	(deest)
		18, ad eum *	(deest)
		18, habebat	habet
		18, botros	botrus
		19, acutam	(deest)
	xv.	3, sunt *	(deest)
		4, te *	(deest)
		4, magnificabit	magnificavit †
		4, es *	(deest)
		5, et	(deest)
		6, lino	apide
		6, et	(deest)
		7, de	ex
	xvi.	3, angelus *	(deest)
		5, Domine	(deest)
		5, qui	quia
		6, effuderunt	fuderunt
		6, digni enim	ut digni

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Rev.	xvi. 7,	ab altari *	(desunt)
	8,	angelus	(deest)
	8,	affligere	afficere
	12,	angelus	(deest)
	12,	illud	illum †
	12,	præpararetur	præparetur
	14,	et	(deest)
	14,	procedunt	procedent
	16,	congregabit	congregavit
	16,	hebraice	hebraicæ †
	16,	Armagedon	Hermagedon
	21,	Deum homines	homines Deum
	xvii. 3,	in spiritu in desertum ..	in desertum in spiritu
	4,	abominatione	abominationum
	5,	Babylo	Babylon
	7,	quæ	qui (Hexaglot quæ)
	8,	bestia	bestiam
	8,	quæ	quia
	11,	vadit	vadet
	12,	accipient	accipiunt
	15,	aquæ	aquas
	16,	in bestia	et bestiam
	17,	placitum est illi	illi placitum est
	xviii. 1,	a *	(deest)
	2,	fortitudine	forti voce
	2,	et odibilis *	(desunt)
	3,	vino iræ	ira
	6,	vobis	(deest)
	8,	judicabit	judicavit
	10,	tuum *	(deest)
	12,	merces	mercem
	12,	margaritæ	margariti
	13,	(desunt)	et amomum
	13,	et *	(deest)
	13,	tritici	trittici †
	13,	rhedarum	redarum
	14,	tuæ	tua
	14,	discesserunt	discessit
	14,	præclara	clara
	16,	bysso	byssino
	16,	erat	est
	17,	lacum navigat	locum navigant
	19,	(deest)	et
	19,	illa	(deest)
	19,	habebant	habent
	21,	civitas illa magna	illa magna civitas
	22,	citharœdorum	citharedorum
	23,	in te	tibi
	xix. 1,	(deest)	magnam
	1,	salus	laus
	2,	ejus	tuis
	8,	byssino splendenti et candido	byssinum splendens cand.
	9,	Dei vera	vera Dei
	11,	(deest)	vocatur
	11,	cum	(deest)
	13,	veste aspersa	vestem aspersam
	14,	byssino albo et mundo ..	byssinum al. mundum

		Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Rev.	xix. 15,	ejus	ipsius
	15,	ex utraque parte *	(desunt)
	15,	eas	eos
	17,	et	(deest)
	18,	et (*bis*)	ac
	19,	exercitu	exercitum †
	20,	et qui adoraverunt	qui et adorant
	xx. 7,	et	sed
	8,	exibit	exivit †
	8,	congregabit	congregavit †
	10,	pseudopropheta	pseudoprophetis †
	10,	(deest)	et
	10,	(deest)	at
	13,	infernus	inferus
	13,	suos	(deest)
	14,	est mors secunda	mors secunda est
	14,	(desunt)	in stagnum ignis
	15,	inventus est	est inventus
	xxi. 2,	ego Joannes	(desunt)
	2,	vidi sanctam civitatem Jerusalem	civitatem sanctam Hierusalem vidi
	3,	habitabit	habitavit †
	5,	dixit mihi	dicit
	8,	execratis	excœcatis
	8,	veneficis	veneficis †
	9,	phialas	fialas †
	12,	habentem	habens
	12,	angelos	angulos †
	13,	austro . . . occasu	occasu . . . austro
	14,	duodecim *	(deest)
	15,	et	(deest)
	16,	altitudo et latitudo	latitudo et altitudo
	17,	murum	murus
	18,	aurum mundum	auro mundo
	19,	et	(deest)
	19,	sapphirus	saphirus
	19,	chalcedonius	calcidonius
	19,	smaragdus	zmaragdus †
	19,	secundum	secundus
	19,	tertium	tertius
	19,	quartum	quartus
	20,	quintum	quintus
	20,	sardonyx	sardonix
	20,	sextum	sextus
	20,	sardius	sardinus
	20,	chrysolithus	crisolitus †
	20,	berillus	birillus †
	20,	chrysoprasus	chrysoprassus †
	20,	hyacinthus	iacinthus †
	23,	in	(deest)
	24,	in lumine	per lumen
	27,	aliquod	aliquid
	27,	aut *	(deest)
	27,	abominationem faciens ..	faciens abominationem
	xxii. 2,	singulis reddens	singula reddentia
	3,	sed	et
	5,	lumine	lumen

Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Rev. xxii. 5, illuminabit	inluminat
6, sunt et vera	et vera sunt
6, spirituum	omnipotens
8, et	(deest)
9, prophetiæ	(deest)
11, qui justus est	justus
11, justificetur	justitiam faciat
13, sum	(deest)
14, lavant	labant †
14, in sanguine agni	(desunt)

Clementine Ed. Vulg.	Tischendorf, Cod. Amiat.
Rev. xxii. 14, per portas	portis
15, omnis	omnes †
17, et * (*bis*)	(deest)
18, enim	ego
18, apponet	apponit †
19, diminuerit	deminuerit
19, libri *	(deest)
19, libro	ligno
21, vobis *	(deest)

In the above list of different readings, those words, the spelling of which has been modified in the Hexaglot Bible, are marked thus †; some words and phrases which find place in the Clementine edition and not in the Codex Amiatinus, are marked with an asterisk. This is intended to denote that those words or phrases have been introduced within brackets into the Hexaglot text. We wish it to be observed that, as a rule, those words only have been supplied which occur in the Greek as well as in the Syriac. A very few passages wanting in both Latin editions have been filled up from other sources. We shall now present the principal of these omissions, additions, and variations, in order of the books of the New Testament.

The first omission is at Matt. vi. 13, wanting entirely in Jerome's version, "Quia tuum est regnum et potentia et gloria in seculum seculorum."

Matt. xix. 20. The phrase, "a juventute mea," in the Vulgate, not in the Codex Amiatinus, is in the Syriac, not in our Greek. We have not restored it.

Matt. xxiii. 14. "Væ vobis, scribæ et Pharisæi hypocritæ, quia comeditis domos viduarum, orationes longas orantes: propter hoc amplius accipietis judicium." This verse is wanting in the Codex Amiatinus, and is rejected both by Tischendorf and Alford, but, inasmuch as it finds place in the Greek Textus Receptus, in the Syriac and other versions, we have ventured to retain it, within brackets, in our Latin text. It may be observed here that in the Syriac verses 13 and 14 are transposed.

Mark xvi. 20. "Amen," in Codex Amiatinus; besides only in the Textus Receptus and the English version.

Luke iv. 18. "Sanare contritos corde." This passage is wanting in our Latin Codex, also in Tischendorf and Alford; but it finds place in the original Hebrew, in the Septuagint, in the Textus Receptus, the Syriac, and in all the modern versions; we have, therefore, retained it.

Luke xi. 2. Here we have "the Lord's Prayer" in a very diminutive form, in the Greek of Tischendorf and Alford, and in both the Latin editions: "Father, hallowed be thy name, thy kingdom come, give us this day our daily bread, and forgive us our trespasses, as we forgive them that trespass against us, and lead us not into temptation." The Syriac and modern versions give the prayer in the well known form ending with "deliver us from evil." We have introduced the missing words, within brackets, from the parallel passage in Matthew.

John vi. 51, of the Vulgate ends at "descendi," verse 52 beginning with "Si quis." Verse 51 of our Codex ends at "pro mundi vita," in accordance with the Greek and Syriac.

John viii. 10. The phrase "qui te accusabant," in the Vulgate, is found in the Greek, but not in the Syriac, nor in our Codex.

John xii. We have transferred the first clause of verse 25, "ipsum solum manet: si autem mortuum fuerit, multum fructum adfert," to the end of verse 24 in conformity with the Greek and Syriac.

Acts viii. 37. "Dixit autem Philippus: Si credis ex toto corde, licet. Et respondens ait: Credo Filium Dei esse Jesum Christum." This verse is wanting in the Codex Amiatinus, in the Greek of Tischendorf and Alford, and in the Syriac. It is found in the Textus Receptus, the Vulgate and modern versions. We have retained it within brackets, on account of its theological importance.

Acts ix. 5-7. The Vulgate has, after "persequeris," "durum est tibi contra stimulum calcitrare. Et tremens ac stupens dixit: Domine, quid me vis facere? Et Dominus ad eum." These words are wanting in the Codex Amiatinus; and are not found in our Greek and Syriac copies. Probably they are borrowed from Paul's defence of himself before king Agrippa, Acts, xxvi. 14.

Acts xiii. The Codex Amiatinus brings over the last clause of verse 38 of the Vulgate to verse 39, "ab omnibus quibis non potuistis in lege Mosi justificari." This forms verse 39 of our Greek and part of verse 39 of the Syriac and other versions.

Acts xiv. Both the Latin copies place "et ibi evangelizantes erant," verse 7 of the Greek and of the other versions, at the end of ver. 6. We have, for the sake of convenience, numbered the Latin verses according to the Greek.

Acts xv. 24. The phrase, "saying, Ye must be circumcised and keep the law," is wanting in both our Latin and both our Greek texts. They are found in the Textus Receptus, the Syriac and modern versions.

Acts xv. 34. The Vulgate has, "Visum est autem Silæ ibi remanere: Judas autem solus abiit Jerusalem." The passage is wanting in the Codex Amiatinus, in the Greek of Tischendorf and Alford, and in the Syriac. The former clause exists in the Textus Receptus and the modern versions. We have retained it within brackets.

Acts xviii. 4. "Et disputabat in synagoga per omne sabbatum, interponens nomen Domini Jesu, suadebatque Judæis et Græcis." This verse, which is wanting in the Codex Amiatinus, finds place in the Vulgate as well as in the Greek and Syriac copies; we have, therefore, restored it to the Latin text.

Acts xviii. 21. "I must by all means keep this feast that cometh at Jerusalem." This passage is found only in the Greek Textus Receptus, the Syriac and the modern versions.

Acts xxiii. 25. The Vulgate alone has, "timuit enim ne forte raperent eum Judæi, et occiderent, et ipse postea calumniam sustineret, tanquam accepturus pecuniam." This we have rejected.

Acts xxiv. part of 6, 7, and part of 8. The Vulgate has, "voluimus secundum legem nostrum judicare. Superveniens autem tribunus Lysias, cum vi magna eripuit eum de manibus nostris, jubens accusatores ejus ad te venire." This passage is wanting in the Codex Amiatinus and in Tischendorf. It is found in Alford (enclosed in very thick brackets), in the Textus Receptus, the Syriac and modern versions. We have retained it in our Latin text.

Acts xxviii. 29. "Et cum hæc dixisset, exierunt ab eo Judæi, multam habentes inter se quæstionem." This verse, which finds place in the Vulgate, is wanting in the text of Tischendorf, the Syriac and the Codex Amiatinus. It is found in the Textus Receptus, in Alford (enclosed within very thick brackets), and in the modern versions. We have not rejected it.

Rom. iv. 5. "Secundum propositum gratiæ Dei." In the Vulgate alone.

Rom. ix. In the Latin copies, verses 11, 12, 13, are differently divided. We have followed the divisions of the

Codex Amiatinus. At ver. 25, the Vulgate has a double rendering, "et non dilectam dilectam, et non misericordiam consecutam misericordiam consecutam."

Rom. xiii. 9. "Non falsum testimonium dices," in the Vulgate and the Textus Receptus, but not in our Greek Syriac and Latin texts. We have rejected the clause.

Rom. xv. 22. The Vulgate has a double rendering, "et impediebar plurimum venire ad vos, et prohibitus sum usque adhuc."

1 Cor. iv. 16. "Sicut et ego Christi," found in the Vulgate alone.

1 Cor. vi. 20. "Et in spiritu vestro quæ sunt Dei." Wanting in all except the Textus Receptus, the Syriac and the modern versions. We have supplied the Latin within brackets.

1 Cor. ix. The first clause of verse 21 in the Vulgate is the last clause of verse 20 in the Codex Amiatinus: "his qui sub lege sunt .... lucri facerem." The latter division agrees with that of the Greek, Syriac and modern versions.

1 Cor. x. 20. The last clause of verse 20 in the Vulgate, "non potestis . . calicem dæmoniorum," is the first clause of verse 21 in the Codex Amiatinus, the Greek, and the other versions.

1 Cor. x. 22. The last clause of verse 22 in the Vulgate, "omnia mihi licent, sed non omnia aedificant," is the first clause of verse 23 in the Codex Amiatinus. The latter division is in accordance with the Greek, the Syriac and the modern versions.

1 Cor. xi. 24. The Vulgate has "accipite et manducate," wanting in the Codex Amiatinus, and the Greek of Tischendorf and Alford, but found in the Textus Receptus, Syriac and modern versions. We have retained the words.

1 Cor. xv. 16. The phrase, "nam si mortui non resurgunt," found in all the other texts, is wanting in the Codex Amiatinus. The defect is remedied to a certain extent by the punctuation of the preceding verse, "Invenimur autem et falsi testes Dei, quoniam testimonium diximus adversus Deum quod suscitaverit Christum, quem non suscitavit. Si mortui non resurgunt, 16, neque Christus resurrexit." In spite of this, we have restored the clause in our Latin text.

1 Cor. xv. 26. "The last enemy that shall be destroyed is death." All the copies, except the Latin Vulgate, present this striking passage as a verse by itself. To this the Vulgate adds part of verse 27, "omnia . . dicat." We have followed the Codex Amiatinus.

2 Cor. v. In the Codex Amiatinus as well as in the Greek of Tischendorf and Alford the clause, "æstimantes hoc .... mortui sunt," forms part of verse 15. In the Textus Receptus, Syriac, Vulgate and modern versions, it belongs to verse 14. To the latter arrangement we have adhered.

2 Cor. x. "Consilia destruentes," last clause of verse 4 in the Vulgate, is the first clause of verse 5 in the Codex Amiatinus, and in all the other texts.

Gal. iv. The last clause of verse 13 in the Vulgate, "et tentationem vestram in carne mea," is the first clause of verse 14 in the Codex Amiatinus, and in all the others.

Gal. v. We have transferred "modestia, continentia," from verse 23 to the end of verse 22, to make the Latin division conformable to the Greek, Syriac, etc.

Eph. ii. "Inimicitias in carne sua," the first clause of verse 15 in the Codex Amiatinus, we have left, with the Vulgate, Greek and Syriac, as the last clause of verse 14.

Eph. iii. "In caritate radicati et fundati," the first clause of verse 18 in the Codex Amiatinus, we have transferred, in conformity with the Vulgate and the other texts, to the end of verse 17.

Eph. v. "Sed ut sapientes," the first clause of verse 16 in the Vulgate, is the last clause of verse 15 in the Codex Amiatinus. The latter division agrees with the Greek, the former with the Syriac. We have adopted the latter.

Col. i. 3. The phrase, "et Domino Jesu Christo," which is found in the Vulgate, is wanting in the Codex Amiatinus, the Greek and the Syriac.

1 Thess. ii. The last clause of ver. 6, in the Codex Amiatinus, "cum possimus oneri esse ut Christi apostoli," is the first clause of verse 7 in the Vulgate; the last clause of verse 11, "deprecantes vos et consolantes," is the first clause of verse 12 in the Vulgate, and verses 11 and 12 of the Cod. Amiat. and the other copies form verse 11 in the Vulgate.

Philem. 6. "Quod est in vobis," wanting in the Codex Amiatinus, but existing in the Vulgate, Greek, Syriac and other versions, has been retained in the Hexaglot text.

Heb. i. 1. The first verse of the Vulgate ends with the word "novissime;" to this the Codex Amiatinus adds, from verse 2, "diebus istis locutus est nobis in Filio." We have carried over the whole clause to verse 2.

Heb. iii. "Quadraginta annis," the first clause of verse 10 in the Vulgate is placed at the end of verse 9 in the Codex Amiatinus.

Heb. ix. "Solummodo in cibis et in potibus," the last clause of verse 9 in the Vulgate is the first clause of verse 10 in the Codex Amiatinus.

James iv. "Tu autem quis es qui judicas proximum?" the first clause of verse 12 in the Vulgate is the last clause of verse 11 in the Codex Amiatinus.

James v. 13. The different punctuation of this verse in the two Latin editions is worthy of note. The Vulgate has, "Tristatur aliquis vestrum? oret. Æquo animo est? psallat." The Codex Amiatinus has, "Tristatur aliquis vestrum? oret æquo animo et psallat." All the versions are in favour of the Vulgate.

1 Pet. ii. "Et lapis offensionis et petra scandali," the last clause of verse 7 in the Codex Amiatinus, we have carried on to the beginning of verse 8, in conformity with the other texts.

1 Pet. iii. The clause, "Sed cum modestia et timore," the last of verse 15 in the Codex Amiatinus, has been transferred in the Hexaglot Bible to verse 16, in conformity with the Vulgate, Greek, etc.

2 Pet. i. 2. "Dei et Christi Jesu." These words, wanting in the Codex Amiatinus but existing in the Greek, Vulgate, Syriac, and modern versions, have been retained in the Hexaglot text.

2 Pet. iii. 10. "Terra autem et quæ in ipsa sunt opera exurentur." Wanting in the Cod. Amiat., but found in all the others. We have, therefore, restored the clause.

1 John v. 7, 8. "In cœlo; Pater, Verbum et Spiritus sanctus, et hi tres unum sunt. Et tres sunt qui testimonium dant in terra." This passage is absent from the Codex Amiatinus, the Greek of Tischendorf and Alford, and the Syriac. It is found in the Textus Receptus, the Vulgate and the modern versions. We have preserved it within brackets.

Jude 21. "Expectantes misericordiam Domini nostri Jesu Christi in vitam æternam." This important clause, which is wanting in the Codex Amiatinus, exists in the Greek, Syriac, Vulgate and modern versions. It has accidentally been omitted from the Hexaglot text. Verse 24. The words "in adventu Domini nostri Jesu Christi," are found in the Vulgate alone.

Rev. ii. The last clause of verse 23 of the Latin, "Vobis autem dico," has been brought over to verse 24 in the Hexaglot Bible, to conform with the Greek, Syriac, etc.

Rev. ii. "Sicut et ego accepi a Patre meo," the first clause of verse 28 in the Vulgate, is the last clause of verse 27 in the Codex Amiatinus, the Greek, the Syriac and modern versions.

Rev. ix. The last clause of verse 10 in the Vulgate, "et habebant super se," is the first clause of verse 11 in the Codex Amiatinus and the other texts.

Rev. xvii. "Et reges septem sunt," the last clause of verse 9 in the Vulgate, is the first clause of verse 10 in the Codex Amiatinus and the other texts.

Rev. xviii. The first clause of verse 17 of the Vulgate, "quoniam una hora destitutæ sunt tantæ divitiæ," is the final clause of verse 16 of the Codex Amiatinus. The former accords with the Greek, the latter with the Syriac.

Rev. xx. verses 7, 8 of the Codex Amiatinus correspond to verse 7 of the Vulgate; verses 9 and 10 of the former are verses 8, 9, 10 of the latter. The arrangement of the Codex Amiatinus accords with that of the Greek, Syriac and modern versions.

OF THE GREEK OF THE NEW TESTAMENT.

Dean Alford, after having found considerable fault with Dr. Tischendorf's work, observes, in the Prolegomenon to his own New Testament, Vol. I. p. 77, "Allowing for imperfections and for instances of carelessness, such as are incidental to all who undertake a work of this kind, I cannot but regard Tischendorf's second edition as the most valuable contribution at the time of its appearance which had yet been made to the revision of the New Testament. And I believe that all future texts, arranged on critical principles, will be found to approach very closely to his. Such," he adds, "has been the case with my own, although, in every instance of correction or re-arrangement, I have been led, not by him, but by the rules which he and I have followed in common. *And it will be found by any who will take the trouble to compare our texts, that the differences between us are both numerous and important.*"

After reading such valuable testimony as this to the general excellence of Tischendorf's text, the subscribers to the Hexaglot Bible will, doubtless, feel satisfied with the choice made by the publishers in this most important portion of the work. The text of the justly renowned Dr. Tischendorf (eighth edition) has been adopted *in its integrity*. Moreover, the suggestion of Dean Alford, as to one taking the trouble to compare his text with that of Tischendorf, has been acted upon. Every word of the one has been carefully collated with every word of the other. The differences which the Dean pronounces both numerous and important have been faithfully noted down. It is to be hoped that this labour of one will prove of some service to many who have not time to make the comparison for themselves.

In these days of earnest study, bold criticism, and wild speculation, it behoves a man to look, pause, reflect, and not to leap, before he is tolerably sure of his ground; not to jump at the conclusions of others, however great and learned, before he himself, however humble and unlearned, has reflected and examined the position. If there be any force in this observation, if it have any application to the false deductions made in modern times from the science of anthropology or of geology, if it have any application to the deeper and more mysterious science of theology, a science which demands faith without vision, a theology which, resting on revelation, on the supernatural alone, admits of no mathematical demonstration, then indeed it behoves one to examine the *dicta* of modern theologians, not to assume to oneself of necessity, the office of critic, but to investigate and compare the results at which critics have arrived, just as one who is not an artist may, without assumption or presumption, form an opinion upon the merits of an eminent musician or a renowned painter. He may not be able to produce the sweet melody of the former or the fine tints of the latter; yet his ear may be able to appreciate the melody, his eye to gaze with rapture at the landscape, which he himself cannot produce; he may also, with propriety, exercise the power of appreciation with which a beneficent God has endowed him, and he may tell others of the sweetness of the music which he has heard

but cannot compose or play; of the magnificence of the landscape which he has seen but cannot paint. Without making the slightest pretension to being critical, without making any profession of having had access to weighty and unedited MSS., with the frank acknowledgment that the Greek text of the Hexaglot Bible is the result of other men's labours, we yet hope that this text will not be despised on account of its want of originality, for although not absolutely original, it will, nevertheless, be found to possess characteristics peculiar to itself, and useful to the biblical student.

The gaps which have been found in Tischendorf's edition, or, to speak plainly, the passages which he has cut out of the text, have been supplied from various sources, when possible from Alford; those which Alford also rejects have been supplied from the Textus Receptus.

The question will naturally arise:—How can you introduce into your columns passages rejected by Tischendorf, and yet retain his text pure and simple? This question is thus answered. Tischendorf, as a consistent critical author, *never employs a bracket;* therefore whenever a word, or a clause, or a whole passage is introduced within brackets, into the Greek text of the Hexaglot New Testament, the reader will at once infer that the word, clause, or passage, does not find place in Tischendorf's text; so that the simple omission of the bracketed portions leaves Tischendorf's text intact. If the text of Alford had been adopted as the groundwork of this book, the path would not have been quite so smooth, he having made tolerably free use of brackets, more particularly towards the end of his laborious work.

We shall proceed now to point out:—

I. The MSS. from which Alford and Tischendorf obtained their texts.

II. The discrepancies in spelling between the two editors.

III. Different readings, comprising:—

1. Words in Tischendorf not in Alford.

2. Words in Alford not in Tischendorf; those introduced into our text being marked thus *.

3. Differing words and phrases.

4. Transpositions.

5. Words admitted into the text of Alford, *within brackets*, some of which form part of Tischendorf's text; others which do not find place in the text of Tischendorf, but which have, nevertheless, been admitted into the text of the Hexaglot, *because they exist in the whole or in the majority of the other versions.*

6. Words and passages, neither in Alford nor in Tischendorf, supplied in the Hexaglot text from the Textus Receptus.

1. With regard to MSS.

The two lists of MSS. of the Greek Testament referred to in the editions of Alford and Tischendorf are almost the same. It may be not out of place to give one of those lists here. We have selected Tischendorf's, because it is more concise.

ℵ cod. Sinait. Petrop. saec. IV. med.
A cod. Alex. Lond. saec. V.
B cod. Vatic. Rom. saec. IV.
C cod. Ephraemi palimps. Par. V.
D cod Bezae Cantabr. VI.
E cod. Basil. VIII.
F cod. Boreeli Rheno-Traject. IX.
F^a margo Octateuthi Coisl. VII.
G cod. Seidelii Lond. IX—X.
H cod. Seidelii Hamb. IX—X.
I cod. Petrop. palimps. V. VI.
I^b (antea N^b) palimps. Lond. V.
K cod. Cyprius Par. IX.
L cod. Par. VIII.
M cod. des Champs Par. IX.
N Lond. (foll. 4) Vind. (2) Vat. (6) (Patm. 33) VI.
O cod. Mosq. IX.

o^a cod. Guelph. IX.
o^b cod. Bodl. IX.
o^c cod. Veron. VI.
o^d cod. Turic. VII.
o^e cod. Sang. IX.
o^f cod. Noroff. Petrop. IX.
p cod. Guelph. palimps. VI.
q cod. Guelph. palimps. V.
r cod. Nitr. palimps. Lond. VI.
s cod. Vat. Rom. a. 949
r^a cod. Borg. Rom. V
r^b cod. Petrop. VI.
r^c cod. Porph. Petrop. VI.
u cod. Nan. Venet. X.
v cod. Mosc. IX.
w^a cod. Par. VIII.
w^b cod. palimps. Neap. VIII.
w^c cod. Sang. IX.
w^d cod. Cantabr. IX.
x cod. Landish. Monac. IX—X.
y cod. Barb. Rom. VIII.
z cod. Dubl. palimps. VI.
Γ cod. Oxon. et Petrop. IX.
Δ cod. Sangall. IX.
Θ^a cod. Tisch. Lips. VII.
Θ^b cod. Petrop. VI.
Θ^c cod. Petrop. VI.
Θ^d cod. Petrop. VIII.
Θ^e cod. Porph. Petr. VI.
Θ^f cod. Porph. Petr. VI.
Θ^g cod. Porph. Petr. VI.
Θ^h cod. Porph. Petr. IX.
Δ cod. Oxon. IX.
Σ cod. Lond. VIII.
Π cod. Petrop. IX.

ITALAE (saec. II.) CODD.

(plerique saec. v. et vi.)

a Vercell. b Veron. c Colb. Par. d Cantabr. e Palat. Vind. f Brix. ff^1. Corbej. ff^2. Corbej. g^1. Sangerm. g^2. Sangerm. h Clarom. Vat. i Vind. k Bobb. Taur. l Rhedig. Vratisl. m Vatic. n Sangall. o Sangall. p Sangall. q Monac.

VULG. (saec. IV.) CODD.

(saec. vi. vii. viii.)

am VI. bodl demid em erl for VI. fos fu VI. gat harl ing mm mt pe prag VI. reg san VI. taur tol

---

flor gue lux mar: sunt lectionaria Latina.

VERSIONES RELIQUAE:

aeth i. e. aethiopica ex edd. Rom. et polygl. et P. Platt.
arm i. e. armenica
arr i. e. arabicae
cop i. e. memphitica
sah i. e. sahidica
basm i. e. basmurica
syr^{cu} i. e. syriaca Curetoni e cod. Nitr. saec. V.
syr^{sch} i. e. syriaca ex ed. Schaafii
syr^{p} i. e. syriaca ex ed. Whit.
syr^{hr} i. e. syr. e cod. Hierosolym.
$pers^{p}$ i. e. persic. e polygl.
$pers^{whe}$ i. e. persic. Wheloci.
go i. e. gothica
fr i. e. francica
sax i. e. anglosaxonica
sl i. e. slavonica

Patrum nomina pleraque per se clara erunt.
$Naas^{109}$ i. e. Naasseni in Philosoph. Hippol. ed. prine. Item alia similia. $Marc^{tert}$ i. e. Marcion ap. Tertull. $Marc^{epiph}$ i. e. ap. Epiphan.
Chr^{euc} i. e. Chrss. e cod. Guelf. s. VI.

---

al i. e. alii.
aliq. i. e. aliquot vel aliquoties
c. i. e. cum s. auctoritate. Ita Gb^{a} c. A i. e. Griesb. omitti vult auctoritate cod. A.
mu i. e. multi
pm i. e. permulti
pler i. e. plerique
pauciss i. e. paucissimi
et (cum puncto) e. i. etiam
evgg vel evgll i. e. evangelistaria
rell i. e. reliqui
49^{w} etc. i. e. evglstar. nr. 49. etc.
barb i. e. evglst. Barberin. palimps. saec. VII.
carp i. e. evglst. Carpentor. saec. IX.
ven i. e. evglst. Venet. palimps. saec. VIII.
min i. e. minusculi
mg i. e. margo
unc i. e. unciales
y^{scr} etc. sunt codd. a F. H. Scrivener conlati
2^{ps} etc. sunt codd. Petropolitani ab Ed. de Mura conlati
cat i. e. catena.

τ i. e. ed. Elzev. 1624. unaque ed. Rob. Steph. 1550. Quae ubi differunt, τ est Rob. Steph. τ^{e} Elz.
Ln i. e. Lachmanni ed. mai. 1842. 1850. Ln mecum consentit si non ipse nominatur.
Sz i. e. ed. Scholzii ed. 1830.
Ti i. e. ed. Tisch. anni 1859.
Gb i. e. Griesb. ed. Evv. 1827. Gb^{a} et Gb^{aa} significant omissionem Griesbachio probabilem et valde probabilem visam. Item Gb′ et Gb′ lectionem a Griesbachio commendatam et valde commendatam; Gb + aliquid a Griesbachio cum aliqua dubitatione in textum receptum. Schu: i. e. Dav. Schulz. in ed. Griesb. 1827. Gb et Sz consentiunt cum τ, si non ipsi nominantur. τ (= Gb Sz) i. e τ exceptis Gb Sz.

II. SPELLING, ACCENTUATION, AND PUNCTUATION.

In the main, Alford and Tischendorf agree in the spelling and accentuation of words and in the punctuation of sentences. With regard to spelling, Alford observes that both preserve the *ν ἐφελκυστικόν* even before consonants, and that the ancient forms of some tenses of *λαμβάνω* and its derivatives, *e. g. λήμψομαι* and the like, have been retained; as also have similar peculiarities which seem to be not mere mistakes, such as itacism, or the confusion of vowels, but *bonâ fide* varieties, exhibiting the habits of the common dialect of the time. With regard to accents, Tischendorf

observes (Proleg. Old Test. p. 30), "In correcting these much labour has been spent," and then he adduces many examples, of which the following are specimens:—ἄπις for ἄπις, βοῤῥᾶν for βοῤῥάν, βαρεῖα for βαρεία, ὡραία for ὡραῖα; ἔνειρας for ἐνείρας, περιέσχον for περίεσχον, ἐπιμίξ for ἐπίμιξ, Σπαρτιᾶται for Σπαρτιάται. "Nec nihil" (writes Tischendorf) "in eo positum est studii ut nomina propria eodem constanter et accentu et spiritu ederentur," ut Ἀμράμ, etc. Tischendorf has also preferred the form ἀνὰ μέσον, ἀπ' ἀρχῆς, and the like, to ἀναμέσον, ἀπαρχῆς; but he adds the significant clause, "Although what limits that law has it is difficult to say" (quamquam quos ea lex fines habeat difficile dictu est).

In the Hexaglot Bible, the system of Tischendorf has been generally adopted, and consequently some, but not all, of his minor inconsistencies. Thus, in spite of the care taken by Tischendorf to have proper names exhibited with the same accent and breathing, we find Ἀβραὰμ in the Old Testament, in the New Testament Ἀβραάμ. In the Old Testament, after such expressions as εἶπε πρὸς αὐτούς, there is no stop; in the New Testament, there is always the point (·). On the question of punctuation Dean Alford observes:—"For the punctuation of the text in this and my other editions I am alone responsible. It has been revised on the principle which Lachmann was the first to apply to the New Testament. Almost all printed books are sadly over-punctuated. Amongst other services rendered by modern criticism to the sacred text, this, though it may seem one of the least, is no mean one, that it has cleared it from the exegetical obscuration of many thousand commas." In conformity with this view, Dean Alford employs no stop after such expressions as ἔλεγεν αὐτῷ in his New Testament, whereas Dr. Tischendorf *does*, and so do Stier and Theile. The point has been adopted in the Greek New Testament of the Hexaglot. A comma has also been placed between coordinate words in our New Testament, in this respect agreeing with Alford and differing from Tischendorf (see 1 Tim. i. 17, etc., etc.). Another point is the ῥῥ. Of this Tischendorf says (Prol. Old Test., p. 32), Male retinuimus ῤῥ for ῥῥ, *We have wrongly retained* ῤῥ *for* ῥῥ. The former has been adopted in the Old Testament of the Hexaglot Bible, and in the New Testament of Dean Alford; but in deference to the decided opinion of Tischendorf, the latter form has been adopted in our New Testament. Again, in the Old Testament, Tischendorf employs final ς in the middle of compound words, thus—τελέσφορος, προσοίσεις. Alford does the same in the New Testament; but, curiously enough, in the New Testament Tischendorf rejects the final ς entirely, and always employs σ. Throughout the Hexaglot Bible σ is used in the middle and ς at the end of words.

After careful comparison of the spelling of the two critics, we have found that in the main they agree. In many instances, however, they differ. Alford generally adopts εἶ, where Tischendorf has simply ῖ; the former employs ν ἐφελκυστικον in numerous instances where the latter neglects it; where one employs the synæresis, as διατί, the other prefers the diæresis, as διὰ τί. Subjoined is a list of words differently spelt, amongst which are included a few verbs, such as εἶπον, εἶπαν; εἶδον, ἴδον, frequently interchanged.

		Alford.	Tischendorf.
Matt.	v. 18.	ἀλιεῖς	ἁλιεῖς
	v. 21.	ἐῤῥήθη	ἐρρήθη
	xii. 18.	εὐδόκησεν	ηὐδόκησεν
	xiv. 1.	τετράρχης	τετραάρχης
	xiv. 19.	ηὐλόγησεν	εὐλόγησεν
	xviii. 5.	ἂν	ἐὰν
	xxvi. 15.	κἀγὼ	καὶ ἐγὼ
Matt.	xxvii. 54.	ἑκατόνταρχος	ἑκατόνταρχης
	xxvii. 57.	Ἰωσῆ	Ἰωσῆφ
	xxviii. 10.	κἀκεῖ	καὶ ἐκεῖ
Mark	i. 42.	ἐκαθαρίσθη	ἐκαθερίσθη
	ii. 4.	χαλῶσιν	χαλῶσι
	iii. 4.	ἀγαθοποιήσαι	ἀγαθὸν ποιῆσαι
	iii. 20.	μήδε	μήτε

		ALFORD.	TISCHENDORF.
Mark	iv. 9.	καταμόνας	κατὰ μόνας
	iv. 10.	ἠρώτων	ἠρώτουν
	iv. 23.	εἴτις	εἴ τις
	iv. 28.	εἶτα	εἶτεν
	vi. 4.	συγγενέσιν	συγγενεῦσιν
	vi. 25.	ἐξ αὐτῆς	ἐξαυτῆς
	vi. 50.	εἶδον	εἶδαν
	vii. 2.	τουτέστιν	τουτ' ἔστιν
	vii. 25.	ἀλλ'	ἀλλὰ
	vii. 32.	μογγιλάλον	μογιλάλον
	viii. 3.	νήστεις	νήστις
	viii. 25.	τηλαυγῶς	δηλαυγῶς
	ix. 5.	συλλαλοῦντες	συνλαλοῦντες
	ix. 50.	ἅλας	ἅλα
	xi. 6.	εἶπον	εἶπαν
	xi. 19.	ὅτε	ὅταν
	xii. 1.	ἐξέδοτο	ἐξέδετο
	xii. 4.	ἐκεφαλαίωσαν	ἐκεφαλίωσαν
	xii. 32.	εἶπας	εἶπεις
	xii. 40.	κατέσθοντες	κατεσθίοντες
	xiii. 15.	εἰσελθέτω	εἰσελθάτω
	xiv. 5.	ἐνεβριμῶντο	ἐνεβριμοῦντο
	xiv 6.	εἰργάσατο	ἠργάσατο
	xiv. 15.	καὶ ἐκεῖ	κἀκεῖ
	xiv. 44.	σύσσημον	σύνσημην
	xiv. 46.	ἐπέβαλον	ἐπίβαλαν
	xv. 16.	συγκαλοῦσιν	συνκαλοῦσιν
	xv. 35.	παρεστηκότων	παρεστώτων
	xv. 42.	ἐστι	ἐστιν
Luke	i. 3.	ἔδοξεν	ἔδωξε
	i. 9.	ἔλαχεν	ἔλαχε
	i. 43.	με	ἐμέ
	ii. 5.	μεμνηστευμένῃ	ἐμνηστευμένῃ
	ii. 16.	ἀνεῦρον	ἀνεῦραν
	ii. 20.	εἶδον	ἴδον
	v. 2.	ἔπλυνον	ἔπλυναν
	v. 11.	ἅπαντα	πάντα
	vi. 34.	δανείζουσιν	δανίζουσιν
	vi. 48.	πλημμύρας	πλημμύρης
	vi. 48.	οἰκοδομεῖσθαι	οἰκοδομῆσθαι
	vi. 49.	προσέρρηξεν	προσήρηξεν
	vii. 33.	μήτε	μηδὲ
	vii. 41.	δανιστῇ	δανιστῆ
	viii. 7.	συμφυεῖσαι	συνφυείσαι
	viii. 30.	Λεγεών	Λεγιών
	ix. 18.	κατομόνας	κατὰ μόνας
	ix. 27.	ἑστώτων	ἑστηκότων
	ix. 48.	ἐὰν	ἂν
	x. 20.	ἐγγέγραπται	ἐνγέγραπται
	x. 24.	εἶδαν	ἴδαν
	x. 34.	πανδοχεῖον	πανδοκίον
	x. 35.	πανδοχεῖ	πανδοκεῖ
	xi. 2.	ἐλθέτω	ἐλθάτω
	xi. 8.	ἀναιδείαν	ἀναιδίαν
	xii. 4.	ἀποκτενόντων	ἀποκτεννόντων
	xii. 38.	καὶ ἐὰν	κἂν
	xiv. 34.	ἅλας	ἅλα
	xv. 6.	συγκαλεῖ	συνκαλεῖ
	xvi. 29.	ἔχουσιν	ἔχουσι
	xviii. 1.	ἐγκακεῖν	ἐνκακεῖν
	xviii. 26.	εἶπον	εἶπαν
	xviii. 29.	ἕνεκεν	εἵνεκεν

		ALFORD.	TISCHENDORF.
Luke	xix. 48.	ἐξεκρέματο	ἐξεκρέμετο
	xx. 20.	ἐγκαθέτους	ἐνκαθέτους
	xx. 36.	οὐδὲ	οὔτε
	xxi. 5.	ἀναθήμασιν	ἀναθέμασιν
	xxi. 11.	φόβηθρά	φόβητρά
	xxi. 24.	μαχαίρας	μαχαίρης
	xxii. 49.	μαχαίρᾳ	μαχαίρῃ
	xxii. 55.	συγκαθισάντων	συνκαθισάντων
	xxiii. 13.	συγκαλεσάμενος	συνκαλεσάμενος
	xxiii. 14.	οὐδὲν	οὐθὲν
	xxiii 18.	παμπληθεί	πανπληθεὶ
John	ii. 20.	ᾠκοδομήθη	οἰκοδομήθη
	iv. 17.	εἶπας	εἶπες
	iv. 27.	ἦλθον	ἦλθαν
	iv. 32.	μήτις	μή τις
	v. 23.	τιμῶσιν	τιμῶσι
	vi. 18.	διεγείρετο	διηγείρετο
	vi. 37.	με	ἐμὲ
	vi. 46.	ἐμὲ	με
	vii. 25.	Ἱερωσολυμιτῶν	Ἱερωσυλμειτῶν
	vii. 39.	ἔμελλον	ἤμελλον
	vii. 52.	ἐρεύνησον	ἐραύνησον
	viii. 55.	καὶ ἐὰν	κἂν
	ix. 30.	ἀνέῳξεν	ἤνοιξεν
	x. 22.	ἐγκαίνια	ἐνκαίνια
	xi. 16.	συμμαθηταῖς	συνμαθηταῖς
	xi. 18.	σταδίων	σταδίων
	xi. 38.	ἐμβριμώμενος	ἐμβριμούμενος
	xi. 54.	οὐκ ἔτι	οὐκέτι
	xi. 56.	ἔλεγον	ἔλεγαν
	xiii. 19.	ἀπ' ἄρτι	ἀπάρτι
	xv. 4.	μείνῃ	μένῃ
	xv. 16.	δῷ	δῶ
	xix. 6.	εἶδον	ἴδον
	xxi. 16.	πρόβατα	πρόβατια
Acts	i. 10.	ἐσθήσεσιν	ἐσθήσεσι
	i. 19.	πᾶσιν	πᾶσι
	i. 19.	τουτέστιν	τοῦτ' ἔστιν
	i. 26.	συγκατεψηφίσθη	συνκατεψηφίσθη
	ii. 14.	ἅπαντες	πάντες
	ii. 18.	καί γε	καίγε
	ii. 22.	δυνάμεσιν	δυνάμεσι
	ii. 22.	τέρασιν	τέρασι
	ii. 25.	διὰ παντός	διαπαντός
	ii. 26.	ἐπ' ἐλπίδι	ἐφ' ἐλπίδι
	ii. 30.	ἐγκατελείφθη	ἐνκαταλείφθη
	iii. 7.	σφυρά	σφυδρά
	iv. 9.	σίσωσται	σέσωται
	iv. 12.	οὔτε	οὐδὲ
	iv. 25.	ἵνα τί	ἱνατί
	v. 3.	διὰ τί	διατί
	vii. 14.	ἑβδομήκοναπέντε	ἑβδομήκοντα πέντε
	vii. 26.	συνήλλασεν	συνήλλασσεν
	viii. 11.	μαγείαις	μαγίαις
	viii. 45.	ἐξώσεν	ἐξέωσεν
	ix. 1.	ἐμπνέων	ἐνπνέων
	ix. 22.	συνεβιβάζων	συμβιβάζων
	x. 33.	ἐξ αὐτῆς	ἐξαυτῆς
	x. 45.	συνῆλθον	συνῆλθαν
	xiv. 19.	ἕσυραν	ἔσυρον
	xv. 26.	παραδεδωκόσιν	παραδεδωκόσι
	xvi. 12.	ἐστὶ	ἐστίν

		ALFORD.	TISCHENDORF.
Acts	xvi. 26.	ἠνεῴχθησαν	ἠνοίχθησαν
	xvi. 33.	πάντες	ἅπαντες
	xvii. 27.	ἄρα γε	ἅραγε
	xix. 6.	ἦλθε	ἦλθεν
	xix. 32.	συγκεχυμένη	συνκεχυμένη
	xix. 38.	ἔχουσιν	ἔχουσι
	xx. 10.	συμπεριλαβών	συνπεριλαβὼν
	xx. 22.	μοι	ἐμοὶ
	xx. 32.	ταυῦν	τὰ νῦν
	xx. 33.	οὐδενὸς	οὐθενὸς
	xxiii. 11.	οὕτως	οὕτω
	xxiii. 13.	τεσσαράκοντα	τεσσεράκοντα
	xxiii. 34.	ἐπαρχίας	ἐπαρχείας
	xxiv. 4.	ἐγκόπτω	ἐνκόπτω
	xxiv. 13.	οὔτε	οὐδὲ
	xxiv. 27.	κατέλιπεν	κατέλιπε
	xxv. 5.	συγκαταβάντες	συνκαταβάντες
	xxv. 12.	συλλαλήσας	συνλαλήσας
	xxv. 24.	συμπαρόντες	συνπαρόντες
	xxvi. 5.	θρησκείας	θρησκίας
	xxvi. 30.	συγκαθήμενοι	συνκαθήμενοι
	xxvii. 5.	κατήλθομεν	κατήλθαμεν
	xxvii. 19.	ἐῤῥίψαν	ἔρυψαν
	xxvii. 29.	μή που	μήπου
	xxvii. 30.	πρώρας	πρῴρης
	xxvii. 37.	ἑβδομήκοντα δύο	ἑβδομήκοντα ἓξ
	xxvii. 42.	μήτις	μή τις
	xxviii. 15.	ἔλαβεν	ἔλαβε
	xxviii. 17.	ἔθεσιν	ἔθθεσι
	xxviii. 21.	ἔνεκεν	εὕνεκεν
Rom.	i. 10.	εἴ πως	εἴπως
	i. 27.	ἄρσενες	ἄῤῥενες
	iii. 12.	ἠχρειώθησαν	ἠχρεώθησαν
	vii. 16.	σύμφημι	σύνφημι
	vii. 19.	ἀλλ'	ἀλλὰ
	viii. 16.	συμμαρτυρεῖ	συνμαρτυρεῖ
	viii. 21.	δουλείας	δουλίας
	viii. 27	ἰρευνῶν	ἰραυνῶν
	xi. 19.	ἐγκεντρισθῶ	ἐνκεντρισθῶ
	xi. 20.	ὑψηλοφρόνει	ὑψηλὰ φρόνει
	xi. 33.	ἀνεξερεύνητα	ἀνεξεραύνητα
	xv. 20.	οὕτω	οὕτως
	xv. 23.	κλίμασιν	κλίμασι
1 Cor.	ii. 13.	συγκρίνοντες	συνκρίνοντες
	iv. 8.	συμβασιλεύσωμεν	συνβασιλεύσωμεν
	v. 8.	εἰλικρινείας	εἰλικρινίας
	v. 11.	νῦν	νῦνι
	vi. 3.	μητί γε	μήτιγε
	vi. 7.	διὰ τί	διατί
	vii. 5.	μή τι	μητί
	vii. 9.	κρεῖσσον	κρεῖττον
	ix. 1.	ἑώρακα	ἑόρακα
	ix. 4.	πιεῖν	πεῖν
	ix. 23.	συγκοινωνὸς	συνκοινωνὸς
	viii. 9.	μή πως	μήπως
	x. 5.	ηὐδόκησεν	εὐδόκησεν
	xi. 26.	ἄχρις	ἄχρι
	xii. 10.	διακρίσεις	διακρίσις
	xii. 26.	συγχαίρει	συνχαίρει
	xiii. 2.	κἂν	καὶ ἐὰν
	xiii. 2.	μεθιστάνειν	μεθιστάναι
	xvi. 22.	μαραναθά	Μαρὰν ἀθά

		ALFORD.	TISCHENDORF.
2 Cor.	iii. 3.	ἐγγεγραμμένη	ἐνγεγραμμένη
	iii. 16.	δ' ἂν	δὲ ἐὰν
	v. 3.	εἴ γε	εἴγε
	v. 16.	συγκατάθεσις	συνκατάθεσις
	v. 16.	ἐμπειρπατήσω	ἐνπεριπατήσω
	vii. 11.	κατειργάσατο	κατηργάσατο
	vii. 12.	οὐχ	οὐκ
	viii. 12.	ἐὰν	ἂν
	x. 4.	στρατείας	στρατίας
	x. 12.	ἐγκρῖναι	ἐνκρῖναι
	xi. 16.	μή γε	μήγε
Gal.	iii. 23.	συγκλειόμενον	συνκλεόμενον
	iv. 3.	ἤμεν	ἤμεθα
	iv. 19.	τεκνία	τέκνα
	iv. 24.	δουλείαν	δουλίαν
	v. 1.	δουλείας	δουλίας
	v. 15.	ὑπὸ	ὑπ'
	vi. 9.	ἐγκακῶμεν	ἐνκακῶμεν
Eph.	i. 9.	αὐτῷ	αὐτῶ
	i. 23.	ἐστὶ	ἐστὶν
	iii. 6.	συγκληρόνομα	συνκληρόνομα
	iii. 13.	ἐγκακεῖν	ἐνκακεῖν
	iv. 9.	κυβεία	κυβία
	vi. 11.	μεθοδείας	μεθοδίας
Phil.	ii. 2.	σύμψυχοι	σύνψυχοι
	iii. 10.	συμμορφιζόμενος	συνμορφιζόμενος
	iii. 17.	συμμιμηταί	συνμιμηταί
	iii. 21.	συμμόρφον	συνμόρφον
Col.	iii. 22.	ὀφθαλμοδουλείαις	ὀφθαλμοδουλίαις
1 Thess.	ii. 5.	κολακείας	κολακίας
	iii. 1.	εὐδοκήσαμεν	ηὐδοκήσαμεν
	v. 15.	ἀποδῷ	ἀποδοῖ
	v. 19.	σβέννυτε	ζβέννυτε
2 Thess.	i. 4.	ἐγκαυχᾶσθαι	ἐνκαυχᾶσθαι
1 Tim.	i. 9.	ἀσέβεσιν	ἀσέβεσι
	i. 20.	παιδευθῶσι	παιδευθῶσιν
	ii. 5.	οἷδε	οἵδε
	iv. 2.	κεκαυτηριασμένων	κεκαυστηριασμένων
	iv. 3.	ἐπεγνωσκόσιν	ἐπεγνωσκόσι
	vi. 2.	εἰσι	εἴσιν
	vi. 11.	πραυπάθειαν	πραυπαθίαν
	vi. 17.	ὑψηλοφρονεῖν	ὑψηλὰ φρονεῖν
2 Tim.	i. 8	συγκακοπάθησον	συνκακοπάθησον
	ii. 4.	πραγματείαις	πραγματίαις
	ii. 12.	συμβασιλεύσομεν	συνβασιλεύσομεν
	iii. 11.	ἐρρύσατο	ἐῤῥύσατο
	iii. 16.	παιδείαν	παιδίαν
	iv. 8.	πᾶσιν	πᾶσι
	iv. 8.	ἠγαπηκόσιν	ἠγιπηκόσι
Titus	i. 15.	μεμιαμένοις	μεμιαμμένοις
Philem.	12.	τουτέστι	τοῦτ' ἔστιν
	16.	οὐκετι	οὐκ ἔτι
Heb.	ii. 12.	μή ποτε	μήποτε
	ii. 15.	δουλείας	δουλίας
	iii. 19.	δι'	δι'
	iv. 2.	συγκεκερασμένος	συνκεκερασμενος
	vi. 3.	ἐὰν περ	ἐάνπερ
	ix. 18.	οὐδὲ	οὐδ'
	ix. 18.	ἐγκεκαίνισται	ἐνκεκαίνισται
	ix. 22.	λελουμένοι	λελουσμένοι
	ix. 33.	θλίψεσι	θλίψεσιν
	ix. 34.	κρείττονα	κρείσσονα

		Alford.	Tischendorf.
Heb.	ix. 37.	χρονιεῖ	χρονίσει
	xi. 4.	προσήνεγκε	προσήνεγκεν
	xi. 9.	συγκληρονόμων	συνκληρονόμων
	xi. 25.	συγκακουχείσθαι	συνκακουχείσθαι
	xii. 5.	παιδείας	παιδίας
	xii. 21.	οὕτως	οὕτω
	xii. 23.	πνεύμασιν	πνεύμασι
James	i. 26, 27.	θρησκεία	θρησκία
	iii. 5.	μεγαλαυχεῖ	μεγάλα αὐχεῖ
	iv. 4.	ἂν	ἐὰν
	iv. 16.	ἀλαζονείαις	ἀλαζονίαις
	v. 11.	ἴδετε	εἴδετε
1 Pet.	iii. 7.	ἐγκόπτεσθαι	ἐνκόπτεσθαι
	iv. 6.	κριθῶσιν	κριθῶσι
	v. 1.	συμπρεσβύτερος	συνπρεσβύτερος
2 Pet.	ii. 4.	σειροῖς	σιροῖς
	ii. 7.	ἐρύσατο	ἐρρύσατο
	ii. 8.	ἐγκατοικῶν	ἐνκατοικῶν
	ii. 9.	οἶδε	οἴδεν
	ii. 21.	κρείττον	κρείσσον
1 John	ii. 16.	ἀλαζονεία	ἀλαζονία
3 John	7.	ἐξῆλθον	ἐξῆλθαν
Jude	9.	ἐπενεγκεῖν	ἐπενενκεῖν
	14.	προεφήτευσεν	ἐπροφήτευσεν
Rev.	i. 8.	ὦ	ω
	i. 9.	συγκοινωνὸς	συνκοινωνὸς
	i. 11.	Θυάτειραν	Θυάτειρα
	iii. 17.	ἐλεινὸς	ἐλεεινὸς
	iv. 1.	εἶδον	ἶδον
	iv. 6. and v. 6.	ἐμμέσῳ	ἐν μέσῳ
	v. 3.	ἠδύνατο	ἐδύνατο
	vii. 1.	τέσσερας	τέσσαρας
	vii. 11.	ἐστήκεισαν	ἐίστηκεισαν
	xii. 13.	ἔτεκε	ἔτεκεν
	xiii. 11.	εἶχε	εἶχεν
	xiv. 8.	πεπότικε	πεπότικεν
	xiv. 13.	ἀπ' ἄρτι	ἄπαρτι
	xv. 1.	ἶδον	εἶδον
	xvi. 18.	οὐτῶς	οὐτῶ
	xvii. 10.	ἦλθε	ἦλθεν
	xviii. 4.	συγκοινωνήσητε	συνκοινωνήσητε
	xviii. 12.	σηρικοῦ	σιρικοῦ
	xviii. 12.	θύϊνον	θύϊον
	xxi. 8.	φονεῦσι	φονεῦσιν
	xxi. 17.	τεσσερακονταετσάρων	τεσσεράκοντα τεσσάρων
	xxi. 18.	ἐνδομησις	ἐνδώμησις
	xxi. 19.	χαλκήδων	χαλκέδων
	xxi. 20.	χρυσόπρασον	χρυσόπρασος
	xxii. 5.	φωτίσει	φωτιεῖ
	xxii. 8.	δεικνύοντος	δεικνύοντος.

SPELLING—PROPER NAMES.

"In the spelling of proper names," says Dean Alford, "there has been, in some cases, more difficulty in arriving at a determination which, of the varieties occurring in our most ancient MSS., is the most worthy of adoption in the particular passage."

After having carefully compared Alford's method of spelling and declining Hebrew and proper names with that of Tischendorf, we can understand that the difficulty in arriving at a determination on this point must be almost insurmountable, for in nearly every instance the English Dean differs with the German Doctor. The truth of this observation will appear from the following comparative list, in which the words are placed side by side, Alford's first, and then Tischendorf's:—*Ναζαρετ*, *Ναζαρεθ* and *Ναζαρα*; *Γομορρας*, *Γομορρων*; *Ἰεριχω*, *Ἰερειχω*; *ραββει*, *ραββι*; *Πιλατος*, *Πειλατος*; *Ἠλι*, *Ἡλει*; *Ἰωση*, *Ἰωσηφ*; *Μαρια*, *Μαριαμ*; *Ἰεροσολυμιται*, *Ἱεοσσολυμειται*; *Λευΐν*, *Λευειν*; *Γεργεσηνων*, *Γερασηνων*; *Συρα Φοινικισσα*, *Συροφοινικισσα*; *Μωυσῆ* and *Μωσῆ*, *Μωϋσει*; *Ἰσκαριωτης*, *Ἰσκαριωθ*; *Γολγοθα*, *Γολγοθαν*; *Ἡλιου*, *Ἡλεια*; *Ματθατ*, *Μαθθαθ*; *Ναθαν*, *Ναθαμ*; *Σαλμων*, *Σαλα*; *Ἀμειναδαβ*, *Αμιναδαβ*; *Ἔρσων*, *Ἐρσομ*; *Ἰαρεδ*, *Ἰαρετ*; *Μαλελεηλ*, *Μαλαλεηλ*; *Καϊναν*, *Καϊναμ*; *Ἰωαννῆ*, *Ἰωαννει*; *Νινευιταις*, *Νινευειταις*; *Ἱερουσαλημ*, *Ἱερωσολυμα*; *Σαμαρειας*, *Σαμαριας*; *Βηθεσδα*, *Βηθζαθα*; *Ἰσραηλιτης*, *Ἰσραηλειτης*; *Ἐλαμιται*, *Ἐλαμειται*; *Σολομωνος*, *Σαλομωντος*; *Καισαρεια*, *Καισαρια*; *Βαριησους*, *Βαριησου*; *Ἀτταλειαν*, *Ἀτταλιαν*; *Δαβιδ*, *Δαυειδ*; *Νεαπολιν*, *Νεαν πολιν*; *Ἀρεοπαγιτης*, *Ἀρεοπαγειτης*; *Κεγχρειας*, *Κενχρειας*; *Λασεα*, *Λασαία*; *Ἀμπλιαν*, *Ἀμπλιατον*; *Ἡρωδιωνα*, *Ἡρωδιωνα*; *Ἀσυγκριτον*, *Ἀσυνκριτον*; *Πρισκιλλα*, *Πρισκα*; *ἀρραβωνα*, *ἀραβωνα*; *Βενῖαμιν*, *Βενιαμειν*; *Κολασσαεις*, *Κολοσσαεις*; *Ἀπολλω*, *Ἀπολλων*; *Χερουβιμ*, *Χερουβειν*; *Φιλαδελφεια*, *Φιλαδελφια*; *Σμυρνη*, *Ζμυρνη*; *Λαοδικεια*, *Λαοδικια*; and others of the same kind. This is not a very important matter; but it would be satisfactory if critics could agree as to the best method of spelling these words. This appears to be hopeless. In the Hexaglot Bible, Tischendorf's method has been strictly adhered to.

III. DIFFERENT READINGS.

We pass on now to notice some of the different readings which find place in the text of these two critical editors.

1.—Words found in Tischendorf, not in Alford:—

Matt. iii. 6, *ποταμῷ*; iv. 24, *καὶ*; viii. 23, *τὸ*; ix. 33, *ὁ*; x. 14, *ἐκ*; xii. 11, *ἔσται*; 18, *εἰς*; xiii. 28, *δοῦλοι*; 30, *εἰς*; 35, *Ἡσαΐου*; 57, *ἰδίᾳ*; xiv. 34, *εἰς*; xv. 26, *καὶ*; xvi. 18, *ὅτι*; xviii. 7, *ἐστιν*; 26, *ἐκεῖνος*; 34, *αὐτῷ*; xix. 9, *ὅτι*; 14, *αὐτοῖς*; 24, *ὅτι*; xxi. 5, *καὶ*; xxii. 20, *ὁ Ἰησοῦς*; xxiv. 36, *οὐδὲ ὁ υἱός*; 38, *ταῖς πρὸ*; 39, *καὶ*; xxvi. 20, *μαθητῶν*; 44, *ἐκ τρίτου, πάλιν*; xxviii. 2, *καὶ*.

One of these is important, Matt. xxiv. 36, "Of that day and hour knoweth no man ... *not even the Son.*" In none of the versions; probably borrowed from Mark xx. 23.

Mark i. 2, *ἐγὼ*; ii. 12, *λέγοντας*; iii. 16, *καὶ ἐποίησεν τοὺς δώδεκα*; iv. 22, *ἵνα*; v. 27, *τὰ*; vi. 53, *εἰς*; vii. 2, *ὅτι*; 6, *ὅτι*; viii. 2, *μοι*; 19, *καὶ*; ix. 11, *οἱ Φαρισαῖοι καὶ*; 25, *ὁ*; 41, *μου*; x. 7, *αὐτοῦ*; 19, *σου*; 35, *οἱ*; 37, *σου*; xi. 2, *οὔπω*; 4, *τὸν, τὴν*; xii. 17, *αὐτοῖς*; 33, *τῶν*; xiii. 3, *ὁ*; 22, *ψευδόχριστοι καὶ*; xiv. 69, *πάλιν*; 72, *εὐθὺς*; xv. 36, *καὶ*.

Three of importance, iii. 16; ix. 11; and especially xiii. 22, the prediction that false Christs shall arise as well as false prophets. Alford rejects the word *ψευδόχριστοι*, but yet it finds place in the Syriac, Vulgate, and all versions.

Luke i. 28, *ὁ ἄγγελος*; ii. 24, *τῷ*; 26, *ἂν*; v. 10, *ὁ*; 30, *καὶ ἁμαρτωλῶν*; vi. 15, *καὶ*; vii. 12, *ἦν*; 44, *τοὺς*; ix. 49, *ὁ*; 62, *πρὸς αὐτὸν*; x. 21, *ἐν ... τῷ ἁγίῳ*; xi. 17, *ἐφ' ἑαυτὴν*; 44, *οἱ*; xii. 11, *ἢ τί*; 25, *μερίμνων*; xiii. 7, *ἀφ' οὗ*; 12, *ἀπὸ*; 27, *ὑμᾶς*; xvi. 4, *ἐκ*; xviii. 10, *ὁ*; xix. 4, *εἰς τὸ*; 8, *τοῖς*; 34, *ὅτι*; xx. 2, *λέγοντες*; 4, *τὸ*; xxii. 7, *ἐν*; 16, *οὐκέτι*; 18, *ὅτι ... ἀπὸ τοῦ νῦν*; xxiii. 2, *ἡμῶν*; 50, *καὶ*; xxiv. 1, *ἡ*.

Three of importance, i. 28; v. 30; x. 21. The last of these is worthy of note, because *ἐν πνεύματι* alone may have a signification widely different from *ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ*. Alford rejects *ἐν τῷ ἁγίῳ*, but the words find place in the Syriac and the Vulgate, though not in the modern versions.

John i. 35, *ὁ*; 40, *οὖν*; iv. 14, *ἐγὼ*; v. 10, *καὶ*; vi. 35, *οὖν*; 39, *ἐν*; 40, *ἐν*; 66, *οὖν*; vii. 22, *ὁ*; ix. 11, *ὁ, ὁ, ὅτι, καὶ*; 20, *οὖν*; 30, *τὸ*; xi. 1, *τῆς*; 12, *οἱ μάθηται*; xii. 9, *ὁ*; xiii. 25, *οὖν*; xiv. 14, *με*; xviii. 3, *ἐκ τῶν*; 18, *καὶ*; 31, *οὖν*; 33, *πάλιν*; xix. 38; *δὲ, ὁ*; xxi. 12, *δὲ*.

None of any importance, except perhaps *οἱ μάθηται* (xi. 12). The words are rejected by Alford, but they are found in all the versions.

Acts i. 1, *ὁ*; 19, *ὃ*; ii. 7; *πάντες*; 16, *Ἰωήλ*; 17, *καὶ*; 38, *φησίν, τῶν ὑμῶν*; 43, *ἐν Ἱερουσαλήμ ... φοβος τε ἦν μέγας ἐπὶ πάντας*; iii. 11, *τον*; 13, *ὁ θεὸς* (*bis*); iv. 7, *τῷ*; vii. 18, *ἐπ' Αἴγυπτον*; viii. 5, *τὴν*; xi. 12, *μηδὲν διακρίναντα*; xiv. 3, *ἐπὶ* (*bis*); xv. 1, *τῷ*; 28, *τουτων*; 37, *τὸν*; xvi. 1, *εἰς*; 9, *ἦν, καὶ*; 13, *ἔξω*; xvii. 15, *τὸν*; 21, *τι*; xviii. 26, *τοῦ θεοῦ*; xx. 5; *δὲ*; 32, *τὴν*; xxi. 13; *καὶ εἶπεν*; xxiii. 5, *ὅτι*; xxiv. 24, *ἰδίᾳ, Ἰησοῦν*; xxvi. 4, *οἱ*; 21, *ὄντα*; 25, *Παῦλος*; 31, *τι*.

Three of some importance, ii. 43; xi. 12; xviii. 26. In the first of these passages, Tischendorf has in common with the Syriac and Latin "in Jerusalem." This phrase limits the miraculous operations of the Apostles to that particular place; the second phrase, "and great fear was upon all," has the appearance of a repetition. It is not found

in any of our versions except the Latin; in the third, Aquilla and Priscilla explain to Apollos more perfectly *the way*, according to Alford, but Tischendorf and the versions add "of God." The Syriac has ܡܪܝܐ "of the Lord."

Romans iii. 12, *ὁ*; v. 2, *τῇ πίστει*; 8, *ὁ θεὸς*; vii. 20, *ἐγὼ*; viii. 11, *Ἰησοὺν*; 34, *Ἰησοῦς*; xv. 19, *θεοῦ*.

Not one of importance.

1 Corinthians iii. 19, *τῷ*; iv. 17, *Ἰησοῦ*; v. 5, *Ἰησοῦ*; vi. 11, *Χριστοῦ*; vii. 38, *τὴν ἑαυτοῦ πάρθενον*; ix. 7, *ἡ*; xi. 32, *τοῦ*; xv. 28, *τὰ*. 2 Corinthians iv. 13, *καὶ*; vii. 8, *ἡ*; viii. 19, *αὐτοῦ*.

One important, 1 Cor. vii. 38. The words, rejected by Alford, find place in the Syriac and Latin versions.

Galatians ii. 6, *ὁ*; vi. 20, *αὐτὸν*. Ephesians v. 31, *τὸν—τὴν*. Philippians iii. 12, *Ἰησοῦ*.

1 Thessalonians i. 4, *τοῦ*; 8, *ἐν τῇ*; iii. 13, *ἀμήν*. 2 Thessalonians i. 2, *ἡμῶν*; ii. 14, *καὶ*; iii. 6, *ἡμῶν*.

Hebrews iii. 6, *μέχρι τέλους βεβαίαν*; vi. 18, *τὸν*; vii. 10, *ὁ*; 22, *καὶ, ἱερεῖς*; xiii. 11, *περὶ ἁμαρτίας*; 21, *τῶν αἰώνων*; 23, *ἡμῶν*.

In the first of these passages all our versions have, with Tischendorf, "firm unto the end," and likewise (xiii. 11), "for sin."

James v. 10, *ἐν*; 14, *τοῦ*; 1 Peter v. 1, *τοὺς*; 2 John 6, *ἵνα*; Jude 15, *αὐτῶν*.

Revelation v. 10, *τῷ θεῷ ἡμῶν*; 11, *ὡς*; xi. 4, *τοῦ*; 17, *καὶ*; xiv. 5, *γὰρ*; 7, *τὴν*; xv. 3, *τοῦ*; xvi. 5, *ὁ*; 8, *τὴν*, 17, *μεγάλη*; xviii. 3, *τοῦ οἴνου*; xx. 6, *τὰ*; 10, *τοῦ*; xxi. 16, *τὸ πλάτος. Καὶ ἐμέτρησεν τὴν πόλιν τῷ καλάμῳ ἐπὶ σταδίων δώδεκα χιλιάδων. τὸ μῆκος*; 27, *ὁ*; xxii. 13, *ὁ*.

Two important readings in the Apocalypse, v. 10; xxi. 16, both of which are found in all our versions.

The result of this investigation is that about sixteen passages, of greater or less importance, are found in Tischendorf's text which are not found in the text of Alford.

2.—Words found in Alford, not in Tischendorf.

We have placed an asterisk above those words or passages which have been introduced within brackets from Alford's edition into the text of this work. As a rule, those passages only have been introduced which are found in the other versions, more especially the Syriac and Latin.

Matthew i. 18, *γὰρ*; ii. 22, *ἐπὶ*; iii. 7, *αὐτοῦ*; 14, *Ἰωάννης*; 16, *τοῦ, καὶ*; v. 9; *αὐτοὶ*; 11, *ῥῆμα*; 13, *καὶ*; 22, *εἰκῇ*; 25, *σε παραδῷ*; 28, *αὐτὴν, ἤδη*; 39, *σου*; vi. 1, *τοῖς*; 4, 6, *ἐν τῷ φανερῷ*; 15, *τὰ παραπτώματα αὐτῶν*; 22, *οὖν*; 25, *καὶ τί πίητε*; 33, *τοῦ θεοῦ*; vii. 15, *δὲ*; viii. 21, *αὐτοῦ*; 22, *Ἰησοῦς*; 23, *οἱ μαθηταὶ*; 32, *τῶν χοίρων*; ix. 1, *τὸ*; 18, *ὅτι*; 22, *Ἰησοῦς*; x. 2, *καὶ*; 32, 33, *τοῖς*; xi. 8, *εἰσίν*; 10, *γὰρ*; xii. 15, *ὄχλοι*; 31, *τοῖς ἀνθρώποις*; 49, *αὐτοῦ*; xiii. 10, *αὐτοῖς*; 40, *τούτου*; 48, *καὶ*; xiv. 3, *τῇ*; 16, *Ἰησοῦς*; 27, *ὁ Ἰησοῦς*; 30, *ἰσχυρὸν*; 33, *ἐλθόντες*; xv. 1, *οἱ*; 2, *αὐτῶν*; 5, *καὶ*; 15, *ταύτην*; xvi. 19, *καὶ*; xvii. 7, *καὶ*; 10, *αὐτοῦ*; 14, *αὐτῶν*; 21, *τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ**; xviii. 7, *ἐκείνῳ*; 11, *ἦλθεν γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπολωλός**; 15, *εἰς σὲ*; 25, *αὐτοῦ*; 29, *εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ*; xix. 7, *αὐτήν*; 9, *καὶ ὁ ἀπολελυμένην γαμήσας μοιχᾶται*; 21, *τοῖς*; 22, *τὸν λόγον τοῦτον*; xx. 8, *αὐτοῖς*; 12, *ὅτι*; 16, *πολλοὶ γαρ εἰσιν κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί*; 21, *σου*; 30, 31, *Κύριε*; 32, *ἵνα*; xxi. 1, *ὁ*; 28, *καὶ*; 29, *δὲ*; 44, *καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πεσῃ, λικμήσει αὐτόν**; xxii. 21, *αὐτῷ*; 32, *ὁ θεὸς*; 35, *καὶ λέγων*; 39, *δὲ*; xxiii. 23, *δὲ*; 36, *ὅτι*; xxiv 30, *τότε*; 31, *φωνῆς*; 48, *ἐκεῖνος, ἐλθεῖν*;

xxv. 1, αὐτῶν; 16, δὲ; 17, καὶ, καὶ αὐτὸς; 20, 22, αὐτοῖς; 41, οἱ; xxvi. 26, καὶ; 60, 71, καὶ; xxvii. 31, καὶ; 41, δὲ καὶ; 43, αὐτὸν; 58, τὸ σῶμα; 64, αὐτοῦ; xxviii. 6, ὁ Κύριος; 14, αὐτὸν; 15, ἡμέρας; 18, τῆς.

Seven readings of importance, viz., iii. 22; vi. 4; xvii. 21; xviii. 11; xix. 9; xx. 16; xxi. 44.

In the first of these passages, the Syriac, English, and French have, in common with Alford, "Whosoever is angry with his brother *without a cause*," but in the Vulgate and the German the limitation is omitted.

Matt. vi. 4. The Syriac, English, German, and French, have, with Alford, "shall reward thee *openly;*" in both Latin editions the expression is wanting.

Matt. xvii. 21, xviii. 11, and xxi. 44, are found in all our versions.

Matt. xix. 9, is important as bearing on the question of divorce. All our versions retain the words which Tischendorf has rejected, "Whoso marrieth her which is put away, doth commit adultery."

Matt. xx. 16. "For many are called, but few chosen." This passage, which is one of the bulwarks of the doctrine of election, finds place in all our versions.

Mark i. 1, υἱοῦ θεοῦ*; 15, λέγων; 25, λέγων; 27, πρὸς; 31, εὐθέως; 40, αὐτὸν καὶ; 41, ὁ Ἰησοῦς, αὐτῷ; 42, εἰπόντος αὐτοῦ; ii. 2, εὐθέως; 8, αὐτοὶ; 15, ἐν τῷ; iii. 8, οἱ; 20, ὁ; v. 13, εὐθέως ὁ Ἰησοῦς; 25, τις; 36, εὐθέως; 30, ὅσα; 35, αὐτῷ; vii. 4, καὶ κλινῶν; 6, ὅτι; 8, βαπτισμοῦς ξεστῶν καὶ ποτηρίων, καὶ ἄλλα παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε; 12, καὶ; viii. 20, αὐτῷ; 26, μηδὲ εἴπῃς τινι ἐν τῇ κώμῃ; ix. 12, μὲν; 18, αὐτόν; 29, καὶ νηστείᾳ*; 38, λέγων; 44 and 46, ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβεννυται*; 49, καὶ πᾶσα θυσία ἁλὶ ἁλισθήσεται*; x. 6, ὁ θεός*; 7, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ*; 21, ἄρας τὸν σταυρόν*; 24, τοὺς πεποιθότας ἐπὶ χρήμασιν*; 27, ἐστιν; 34, αὐτὸν; xi. 26, εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν οὐρανοῖς ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν*; xii. 25, οἱ; 27, ὁ; 33, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς; xiii. 1, ἐκ; 8, καὶ ταράχαι*; 11, μηδὲ μελετᾶτε; 15, εἰς τὴν οἰκίαν; xiv. 7, αὐτοῖς; 16, αὐτοῦ; 19, καὶ ἄλλος, Μή τι ἐγώ; 20, ἐκ; 43, ὁ, ὢν, τῶν; 45, ῥαββεί; 52, ἀπ' αὐτῶν; 53, αὐτῷ; xv. 1, ἐπὶ τὸ; 4, λέγων; 8, ἀεὶ*; 40, ἦν; 41, καί; xvi. 1, τοῦ.

Twelve readings of some importance, viz., i. 1; vii. 8; ix. 29, 44, 46, 49; x. 7, 21, 24; xi. 26; xii. 33; xiii. 8.

Mark i. 1, bears on the doctrine of the divine Sonship of Jesus Christ. All our versions have "the Son of God."

The rejection by Tischendorf of Mark ix. 44, "Where their worm dieth not and the fire is not quenched," and again of the same passage, ver. 46, has some significance in reference to the doctrine of the eternal duration of punishment; but as he retains the clause, ver. 48, the rejection of vers. 44 and 46 loses much of its significance. The question naturally suggests itself, whether the elimination by one critic of two passages out of three bearing upon a doctrine of paramount importance, may not be followed up, by another critic, by the elimination of the third passage; and whether by this gradual process of elimination, the doctrine may not eventually disappear from the pages of Holy Writ. It is right to observe that Dean Alford retains and defends the three passages under consideration, and affirms that Tischendorf has been misled.

The whole of the above passages find place in our respective versions, with the exception of, "take up the cross," (x. 21), which is wanting in the Vulgate.

Luke i. 15, τοῦ; 25, ὁ, τὸ; ii. 2, ἡ; 9, ἰδοὺ; 12, καὶ κείμενον*; 15, καὶ οἱ ἄνθρωποι; iii. 20, τῇ; v. 5, αὐτῷ, τῆς; 18, αὐτὸν; vi. 30, δὲ τῷ; 33, γὰρ; 36, καὶ*; 45, αὐτοῦ*; vii. 6, πρὸς αὐτὸν*, λέγων; 10, ἀσθενοῦντα; 17, ἐν; 32, ὑμῖν;

42, εἰπὲ; 43, ὁ; viii. 9, λέγοντες; 20, λεγόντων; 36, καὶ; 41, τοῦ; 45, καὶ λεγεις τίς ὁ ἁψάμενός μου*; 50, λέγων; ix. 9, ἐγὼ*; 12, τοὺς; 50, ὁ; 54, αὐτοῦ*, ὡς καὶ Ἠλίας ἐποίησεν*; 57, 59, Κύριε; x. 4, καὶ; 11, ἡμῶν; 15, τοῦ (*bis*); 30, δὲ, τυγχάνοντα; 35, αὐτῷ; 38, αὐτὴς*; 42, ἀπ'; xi. 12, ἐὰν; 54, αὐτὸν; xii. 38, ἔλθῃ, ἐκεῖνοι; 39, ἐγρηγόρησεν ἂν*; 53, αὐτῆς; 54, τὴν; 59, οὗ; xiii. 11, ἦν; 19, μέγα*; xiv. 17, παντα*; 35, ἀκούειν*; xv. 22, ταχὺ; 26, αὐτοῦ; 29, αὐτοῦ; 30, τῶν; 32, καὶ; xvi. 14, καὶ; 20, ἦν, ὃς; xvii. 11, αὐτὸν; 17, δὲ; xviii. 1, καὶ; 13, εἰς; 19, ὁ; 22, τοῖς; 29, ὅτι; xix. 2, οὗτος; 5, εἶδεν αὐτόν, καὶ*; 9, ἐστιν; 31, αὐτῷ*; 38, ἐρχόμενος*; xx. 13, ἰδόντες*; 42, ὁ; xxi. 1, καὶ; 8, ὅτι; 13, δὲ*; xxii. 37, ἔτι; 62, ὁ Πέτρος*; xxiii. 6, Γαλιλαίαν*; 17, ἀνάγκην δὲ εἶχεν ἀπολύειν αὐτοῖς κατὰ ἑορτὴν ἕνα*; 23, καὶ τῶν ἀρχιερέων*; 27, καὶ; 35, καὶ; xxiv. 10, αἱ; 12, ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα μόνα, καὶ ἀπῆλθεν πρὸς ἑαυτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός*; 21, σήμερον*; 36, καὶ λέγει αὐτοῖς Εἰρήνε ὑμῖν*; 40, καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐπέδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας*; 42, καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου*; 50, ἔξω*; 51, καὶ ἀνεφέρετο εἰς τον οὐρανόν*; 52, προσκυνήσαντες αὐτὸν*; 53, καὶ εὐλογοῦντες*.

Nine readings of considerable importance, all existing in our versions, with the exception of the clause, "as Elias did" (ix. 52), which does not exist in either of the Latin editions. The most striking of these are in the last chapter, ver. 36, *And he saith unto them, Peace be unto you;* ver. 40, *And having said this he shewed them his hands and his feet.* The exhibition of those hands and feet, which still bore the print of the nails, has always been regarded as a proof of the risen Lord's identity, as well as a token of His love. Alford is of opinion that Tischendorf is not justified in expunging the words. Ver. 51, *And it came to pass while he was blessing them, he was separated from them and taken up into heaven,* has, we think, been looked upon by the majority of Christians as one of the great bulwarks of their faith. There can be no doubt that the passage is of great weight as bearing on the doctrine of the Ascension, and *that* in the presence of the disciples; it will, therefore, be gratifying to the humble inquirer after truth to know that, although the learned Tischendorf has cancelled the passage, the learned Alford has not. "To exclude these words," observes the latter, "is rash in the extreme."

John i. 21, σὺ, καὶ; 37, καὶ*; 38, δὲ*; 46 (45), τὸν; 47 (46), καὶ, ὁ; ii. 4, καὶ; 10, τότε*; iii. 16, 17, αὐτοῦ*; 18, δὲ*; 24, ὁ; 31, ἐπάνω πάντων ἐστίν*; 32, καὶ*, τοῦτο*; 36, δὲ*; iv. 9, οὖν*. οὐ γὰρ συγκρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις*; 11, οὖν*; 36, καὶ; 37, ὁ; 51, αὐτοῦ*, λέγοντες*; 53, ἐν*; v. 9, εὐθέως*; 17, Ἰησοῦς*; 18, οὖν; 27, καὶ*; 36, ἐγὼ; vi. 9, ἓν*; 17, τὸ; 23, δὲ*; 36, με*; 43, ὁ; vii. 6, οὖν*; 9, δὲ; 10, ὡς*; 16, ὁ; 22, διὰ τοῦτο*; 31, ὅτι; 35, ἡμεῖς; 37, πρὸς μέ*; 50, ὁ ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν πρότερον*; viii. 14, δὲ*; 16, πατήρ*; 58, ὁ; ix. 35, ὁ, αὐτῷ*; 40, ταῦτα*; x. 7, πάλιν*; 8, πρὸ ἐμοῦ; 12, δὲ, τὰ πρόβατα*; 13, ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει*; 25, αὐτοῖς*; 26, καθὼς εἶπον ὑμῖν*; 29, μου*; 31, οὖν; 36, τοῦ; 39, πάλιν*; xi. 17, ἤδη; 18, ἡ; 21, τὸν; 22, ἀλλὰ*; xii. 1, ὁ τεθνηκὼς, ὁ; 22, ὁ; 48, ἐν; xiii. 10, ὁ, ἢ τοὺς πόδας*; 26, οὖν; xiv. 6, ὁ; 11, μοι; xv. 13, τὶς; 18, ὑμῶν*; 26, δὲ; xviii. 6, ὅτι; 13, αὐτὸν*; 15, ὁ; 20, ὁ; 29, κατὰ*; 31, αὐτόν; 37, ἐγώ; 39, πάντες*; xix. 6, λέγοντες*, αὐτῷ*; 7, ἡμῶν*; 24, ἡ λέγουσα*; 26, αὐτοῦ*; 29, τοῦ; 30, ὁ Ἰησοῦς*; 40, ἐν; xx. 20, καὶ; xxi. 5, ὁ; 11 οὖν; 21, οὖν; 23, τί πρὸς σέ*; 25, ἔστιν δὲ καὶ ἀλλὰ πολλὰ ὅσα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἕν, οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία*.

There are four passages of importance, viz., iii. 31, iv. 9, xiii. 10, xxi. 25. The first of these asserts the dignity and supremacy of Him who cometh from above, that is. Christ, ἐπάνω πάντων ἐστίν, *He is above all.* The second,

For the Jews have no dealings with the Samaritans, certainly must seem to the non-critical reader to have an air of genuineness about it. After the question of the Samaritan woman, *How canst thou, being a Jew, ask drink of me?* nothing could be more natural or simple than the Evangelist's explanation to the reader, *οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις*. "The fact," says Alford, "is abundantly illustrated in the Rabbinical writings."

The third of these passages, xiii. 10, *ἢ τοὺς πόδας*, has been made so much of by theological expositors, that one cannot without wonderment contemplate its expulsion from the sacred text. We may as well quote the words of Dean Alford, words which in this instance are merely the echo of those of many renowned Commentators. He says:—"Reference appears to be made to the fact that one who has bathed, after he has reached his home, needs not entire washing, but only to have his feet washed from the dust of the way. This bathing, the bath of the new birth, but only yet in its foreshadowing, in the purifying effect of faith working by love, the Apostles, with one exception, had; and this foot-washing represented to them, besides its lessons of humility and brotherly love, their daily need of cleansing from daily pollution, even after spiritual regeneration, at the hands of their Divine Master." The same view has been expressed by Archbishop Trench. If, however, the passage is spurious, the commentary upon it, ingenious as it is, is useless. It is, therefore, satisfactory to find that critics differ, and that, upon good authority, not a few retain the apparently insignificant words, *except his feet*, as forming part of the sacred text.

The last of these four passages is at the end of the book:—*But there are many other things which Jesus did, which, if they should be written every one, I suppose that even the world itself could not contain the books written.* It seems that Luthardt regards this and the preceding verse as an addition by the Ephesian church. Tischendorf receives ver. 24, but observes of ver. 25, "Non addimus hunc versum cum ℵ*," and then enters into a long dissertation on the subject (Vol. I., pp. 965, 966). "The purpose of this verse," says Alford, "seems to be to assert and vindicate the fragmentary character of the Gospel, considered merely as an historical narrative; for that the doings of the Lord were so many, His life so rich in matter of record, that, *in a popular hyperbole*, we can hardly imagine the world containing them all, if singly written down; thus setting forth the superfluity and cumbrousness of anything like a perfect detail." The Dean treats the expression, *κόσμον χωρῆσαι*, as a *popular hyperbole*, but it may be questioned whether the word *κόσμον* be not here employed in a limited sense, as it is for the Roman empire, Luke ii. 1, for the land of Judæa, Matt. iv. 8. It may also be questioned whether the word may not refer to *people* rather than to *place*, as it does at John iii. 16, *Οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον*, "God so loved the world," the world, as represented by man. The sense would then be, *If these things were written singly, I suppose that men themselves would not* (*χωρῆσαι*) *comprehend, or conceive, the books written.* This, however, is merely a suggestion. If we once admit that there is in the Scriptures such a figure of speech as a popular hyperbole with reference to *space*, we may, perhaps, be asked presently to admit the same with respect to *time*, and then to *eternity*. We have only to add that the above passages are found in all our versions.

Acts i. 7, δὲ; 16, ταύτην*; ii. 20, ἡ, καὶ ἐπιφανῆ*; iii. 13, αὐτὸν; iv. 8, τοῦ Ἰσραήλ*; 17, ἀπειλῇ*; 18, τὸ*; v. 3, σε; 8, ὁ; 32, αὐτοῦ, δὲ; vii. 25, αὐτοῦ*; viii. 28, καὶ; 33, αὐτοῦ, δὲ*; ix. 34, ὁ; x. 17, καὶ; xi. 13, αὐτῷ*; 17, δε; 18, γὲ; 22, διελθεῖν; 28, καὶ; xii. 3, αἱ; 17, αὐτοῖς*; xiii. 19, αὐτοῖς*; 20, τοῦ; 39, καὶ*; 40, ἐφ' ὑμᾶς*; 46, δὲ*; xv. 17, ὁ; 20, ἀπὸ*; xvi. 10, τὴν; 14, τοῦ; 27, τὴν; xvii. 1, ἡ; 3, ὁ (*bis*); 11, τὸ; 18, αὐτοῖς*; 22, ὁ; 26, αἵματος*; xviii. 1, δὲ; xix. 14, οἱ; xx. 4, ἄχρι τῆς Ἀσίας*; xx. 15, καὶ μείναντες ἐν Τρωγυλλίῳ*; 28, οὖν,

xxi. 20, *ἐν τοῖς Ἰουδαιοις**; 25, *μήδεν τοιοῦτον τηρεῖν αὐτούς, εἰ μὴ**; xxii. 30, *τὰ πρὸς*; xxvi. 12, *παρὰ*; 20, *εἰς*; 21, *οἱ*; xxviii. 31, *Χριστοῦ**.

Three omissions in Tischendorf of some importance, viz., Acts xx. 15, xxi. 20, 25.

With regard to the first, Alford says, "The occasion of the omission has probably been, that Trogyllium is not in Samos, which, at first sight, the text appeared to imply." The words find place in all our versions except the Latin.

The second, xxi. 20, *How many myriads of believers there are* (*ἐν τοῖς Ἰουδαίοις*) *among the Jews*, seems to have presented some difficulty to critics, possibly because the number, though not excessive if applied to believers generally, appears somewhat exaggerated if applied to believing Jews alone. One is not surprised to find that there is another reading of the passage, viz., *ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ*, and that in some copies, the words are wanting. Alford says that St. Paul refers to his own experience and knowledge of the vast numbers of the Jews who believed at Jerusalem and elsewhere in Judæa. The Syriac has ܒܝܗܘܕ "in Judæa," the other versions have "in Judæis."

The third clause, xxi. 25, Alford supposes to have been omitted in certain MSS., because it is not found in the apostolic decree, Acts xv. 28; and adds, "It can hardly have been interpolated." But it is wanting in the Syriac and Latin versions.

Romans i. 24, *καὶ** · ii. 8, *μὲν**; iv. 9, *ὅτι**; 11, *τὴν*; vi. 21, *μὲν*; vii. 25, *μὲν*; viii. 35, *καὶ*; ix. 19, *οὖν*; 28, *ἐν δικαιοσύνῃ ὅτι λόγον συντετμημένον**; x. 5, *τοῦ, ὅτι, αὐτὰ*; xi. 19, *οἱ*; xiv. 21, *ἢ σκανδαλίζεται ἢ ἀσθενεῖ**; xvi. 20, *Χριστοῦ**.

Two omissions are worthy of notice, ix. 28 and xiv. 21. The former of these, Alford says, "has been left out of certain MSS. by mistake, from similarity of *συντεμνων* and *συντετμημένον*;" and of the latter, he observes that the three verbs, *προσκόπτει, σκανδαλίζεται, ἀσθενεῖ*, "form a *climax ad infra*," stumbles, is offended, is weak. Both passages exist in the Latin and modern versions, but are wanting in the Syriac.

1 Cor. i. 14, *τῷ θεῷ**; 25, *ἐστίν*; v. 4, *ἡμῶν**; vi. 7, *οὖν**; xii. 9, 10, *δὲ*; 26, *ἓν*; xiv. 25, *ὁ*; 39, *ἐν*.

2 Cor. vii. 14, *ἡ*; xi. 3, *καὶ ἀπὸ τῆς ἁγνότητος*. Alford thinks that this last omission arose from the similarity of endings of *ἁπλότητος* and *ἁγνότητος*; but the clause is wanting in all the other versions.

Gal. i. 8, *ὑμῖν**; iii. 10, *ἐν*; v. 21, *καὶ*. Ephes. iii. 9, *πάντας**; iv. 8, *καὶ**; v. 31, *αὐτοῦ*; vi. 5, *τῆς*. Phil. i. 5, *τῆς*; iii. 8, *εἶναι**. Col. i. 16, *τὰ*; 21, *τοῖς*; ii. 2, *τὸ*; 4, *δὲ**. 1 Thess. v. 15, *καὶ*. 2 Thess. iii. 4, *καὶ*; 14, *καὶ*; 1 Tim. ii. 3, *γὰρ**; v. 23, *σου**; vi. 13, *σοι**, *τοῦ*; 17, *τῷ*. 2 Tim. i. 11, *ἐθνῶν**; 18, *τὴν*; iv. 22, *Ἰησοῦς Χριστὸς**; Heb. vi. 16, *μὲν*; ix. 19, *τὸν*; x. 8, *τὸν*; 30, *λέγει Κύριος*; xi. 6, *τῷ*; 32, *τε καὶ**, *καὶ**; xii. 7, *ἐστιν*; xiii. 25, *ἀμήν**. James i. 27, *τῷ*; iii. 6, *καὶ**; iv. 9, *καὶ**; 13, *ἕνα**; v. 14, *αὐτὸν**. 1 Pet. i. 6, *ἐστὶν*; 24, *αὐτοῦ*; ii. 20, *γὰρ*; iii. 15, *δὲ**; iv. 17, *ὁ*; v. 2, *ἐπισκοποῦντες*; 10, *Ἰησοῦ**. 2 Pet. i. 17, *μοῦ*. 1 John ii. 18, *πολλοὶ**. Jude 18, *ὅτι*. Rev. ii. 16, *οὖν*; 19, *σοῦ**; iv. 4, *τοῖς*; v. 4, *ἐγὼ**; 13, *ἐστὶν**; vi. 8, *ὁ*; xi. 6, *τὴν*; xii. 7, *τοῦ*; 12, *οἱ*; xiv. 8, *ἡ*; xvii. 16, *ἐν*; xix. 20, *οἱ*; xxi. 4, *ὁ θεὸς**, *ὁ*.

None of these later omissions are of importance.

3.—Differing words and phrases.

		Alford.	Tischendorf.
Matt.	i. 12, 13	*γεννᾷ*	*ἐγέννησεν*
	i. 24	*διεγερθεὶς*	*ἐγερθεὶς*
	iv. 4	*ἐπὶ*	*ἐν*
	iv. 16	*σκοτίᾳ*	*σκότει*

		Alford.	Tischendorf.
Matt.	v. 13	*βληθῆναι*	*βληθὲν*
	v. 32	*μοιχᾶσθαι*	*μοιχευθῆναι*
	v. 37	*ἔσται*	*ἔστω*
	v. 39	*ῥαπίσει*	*ῥαπίζει*

		Alford.	Tischendorf.
Matt.	v. 42	δίδου	δός
	v. 46	οὕτως	τὸ αὐτὸ
	vii. 4	ἀπὸ	ἐκ
	vii. 16	σταφυλὴν	σταφυλὰς
	vii. 18	ποιεῖν	ἐνεγκεῖν
	viii. 5	εἰσελθόντι δὲ αὐτῷ	εἰσελθόντος δὲ αὐτοῦ
	viii. 8	καὶ	δὲ
	viii. 10	παρ' οὐδενὶ	οὐδὲ
	viii. 12	ἐμβληθήσονται	ἐξελεύσονται
	viii. 28	ἐλθόντι αὐτῷ	ἐλθόντος αὐτοῦ
	viii. 32	τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων	τοὺς χοίρους
	viii. 34	συνάντησιν	ὑπάντησιν
	ix. 5	ἀφειὼνταί	ἀφίενταί
	ix. 9	ἠκολούθησεν	ἠκολούθει
	x. 11	εἶπον	ἔλεγον
	x. 23	ἄλλην	ἐτέραν
	x. 28	φοβήθητε	φοβεῖσθε
	xi. 16	ἑταίροις αὐτῶν	ἑτέροις
	xi. 19	τέκνων	ἔργων
	xii. 4	ἔφαγεν	ἔφαγον
	xii. 10	θεραπεύειν	θεραπεῦσαι
	xii. 50	ποιῇ	ποιήσῃ
	xiii. 4	ἐλθόντα	ἦλθεν
	xiii. 7	ἀπέπνιξαν	ἔπνιξαν
	xiii. 17	εἶδον	ἴδαν
	xiii. 23	συνιῶν	συνιείς
	xiii. 30	ἕως	μέχρι
	xiii. 40	καίεται	κατακαίεται
	xiv. 4	αὐτῷ ὁ Ἰωάννης	Ἰωάννης αὐτῷ
	xiv. 12	σῶμα	πτῶμα
	xiv. 19	τοὺς χόρτους	τοῦ χόρτου
	xiv. 25	ἀπῆλθεν	ἦλθεν
	xiv. 26	καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ	ἰδόντες δὲ αὐτὸν ἐπ' αὐτῆς
	xiv. 29	ἐλθεῖν	καὶ ἦλθεν
	xiv. 34	εἰς	ἐπὶ
	xv. 17	οὔπω	οὐ
	xv. 22	ἐκραύγασεν	ἔκραξεν
	xv. 35	ἐκέλευσεν τοῖς ὄχλοις	παραγγείλας τῷ ὄχλῳ
	xv. 36	καὶ λαβὼν	ἔλαβεν
	—	ἔδωκεν	ἐδίδου
	xvi. 1	ἐπηρώτησαν	ἐπηρώτων
	xvi. 12	ἄρτων	Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων
	xvi. 22	λέγει αὐτῷ ἐπιτιμῶν	ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ
	xvi. 28	ἑστῶτες	τῶν ἑστώτων
	xvii. 7	προσελθὼν ἥψατο	προσῆλθεν καὶ ἁψάμενος
	xvii. 20	ἀπιστίαν	ὀλιγοπιστίαν
	xvii. 22	ἀναστρεφομένων	συστρεφομένων
	xvii. 25	ἐλθόντα	εἰσελθόντα
	xvii. 26	λέγει αὐτῷ	εἰπόντος δὲ
	xviii. 6	εἰς	περὶ
	xviii. 10	τῷ οὐρανῷ	οὐρανοῖς
	xviii. 14	εἷς	ἓν
	xviii. 16	σοῦ	σαυτοῦ
	xviii. 17	εἰπὲ	εἰπὸν
	xviii. 24	προσήχθη αὐτῷ εἷς	προσηνέχθη εἷς αὐτῷ

		Alford.	Tischendorf.
Matt.	xviii. 25	ἔχει	εἶχεν
	xviii. 29	ἐμέ	ἐμοί
	xviii. 31	δὲ	οὖν
	xviii. 35	ἐπουράνιος	οὐράνιος
	xix. 17	τήρει	τήρησον
	xix. 18	λέγει αὐτῷ Ποίας	Ποίας; φησιν
	xix. 21	οὐρανοῖς	οὐρανῷ
	xix. 28	ὑμεῖς	αὐτοὶ
	xx. 10	καὶ	δὲ (*freq.*)
	—	πλεῖον	πλείονα
	xx. 18	θανάτῳ	εἰς θάνατον
	xx. 20	ἀπ'	παρ'
	xx. 26	ὑμῶν	ἐν ὑμῖν
	xx. 27	ἔστω	ἔσται
	xx. 31	υἱὸς	υἱὲ
	xxi. 2	πορεύθητε	πορεύεσθε
	—	ἀπέναντι	κατέναντι
	—	ἄγατε	ἀγάγετέ
	xxi. 6	συνέταξεν	προσέταξεν
	xxi. 8	ἐστρώννυον	ἔστρωσαν
	xxi. 18	πρωΐας	πρωῒ
	xxi. 23	ἐλθόντι αὐτῷ	ἐλθόντος αὐτοῦ
	xxi. 32	οὐδὲ	οὐ
	xxi. 33	ἐξέδοτο	ἐξέδετο
	xxii. 10	γάμος	νυμφὼν
	xxii. 16	λέγοντες	λέγοντας
	xxiii. 5	δὲ	γὰρ (*freq.*)
	xxiii. 21	κατοικήσαντι	κατοικοῦντι
	xxiv. 15	ἑστὼς	ἑστὸς
	xxiv. 17	καταβαινέτω	καταβάτω
	xxiv. 21	οὐ γέγονεν	οὐκ ἐγένετο
	xxiv. 24	πλανῆσαι	πλανηθῆναι
	xxiv. 43	διορυγῆναι	διορυχθῆναι
	xxv. 1	ἑαυτῶν	αὐτῶν
	xxv. 5	αὐτῶν	ἑαυτῶν
	xxv. 9	οὐ μὴ	οὐκ
	xxv. 18	ἐν τῇ γῇ	γῆν
	xxv. 27	τὸ ἀργύριόν	τὰ ἀργύρια
	xxvi. 26	ἐδίδου	δοὺς
	xxvi. 53	λεγεῶνας	λεγιῶνων
	xxvii. 5	ἐν τῷ ναῷ	εἰς τὸν ναὸν
	xxvii. 29	ἐνέπαιζον	ἐνέπαιξαν
	xxvii. 31	ἐξέδυσαν	ἐκδύσαντες
	xxvii. 47	ἑστώτων	ἑστηκότων
	xxvii. 57	ἐμαθήτευσεν	ἐμαθητεύθη
	xxviii. 9	ἀπήντησεν	ὑπήντησεν
	xxviii. 15	διεφημίσθη	ἐφημίσθη
Mark	i. 2	ὡς	καθὼς
	i. 24	οἶδα	οἶδαμέν
	i. 32	ἔδυσεν	ἔδυ
	i. 36	κατεδίωξαν	κατεδίωξεν
	i. 39	ἦν	ἦλθεν
	i. 41	δὲ	καὶ (*freq.*)
	ii. 1	εἰς οἶκόν	ἐν οἴκῳ
	ii. 9	ἀφέωνται	ἀφίενταί
	—	ἐγείρου	ἔγειρε καὶ
	—	περιπάτει	ὕπαγε

		ALFORD.	TISCHENDORF.
Mark	ii. 12	ἐναντίον	ἔμπροσθεν
	ii. 13	πάρα	εἰς
	ii. 16	οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι—αὐτὸν ἐσθίοντα	γραμ. τῶν φαρισαίων. καὶ ἰδοντες ὅτι ἤσθιεν
	ii. 26	τοῖς ἱερεῦσιν	τοὺς ἱερεῖς
	iii. 2	θεραπεύσει	θεραπεύει
	iii. 6	ἐδίδουν	ἐποίησαν
	iii. 25	στῆναι	σταθῆναι
	iii. 26	καὶ μεμέρισται	ἐμερίσθη
	—	οὐ δύναται σταθῆναι	καὶ οὐ δύν. στῆναι
	iii. 29	ἐστιν	ἔσται
	iii. 31	ἔρχονται οὖν	καὶ ἔρχεται
	iii. 33	ἢ	καὶ—μου
	iii. 35	τὰ θελήματα	τὸ θέλημα
	iv. 8	εἰς (ter.)	εἰς
	iv. 15	εἰς αὐτούς	ἐν αὐτοῖς
	iv. 18	οἱ εἰς	ἐπὶ
	iv. 20	ἓν	ἐν
	iv. 31	κόκκον	κόκκῳ
	iv. 36	ἦν	ἦσαν
	v. 2	ἐξελθόντι αὐτῷ	ἐξελθόντος αὐτοῦ
	—	ἀπήντησεν	ὑπήντησεν
	v. 6	αὐτόν	αὐτῷ
	v. 10	αὐτοὺς	αὐτὰ
	v. 40	ὁ	αὐτὸς
	vi. 4	αὐτοῦ	ἑαυτοῦ
	vi. 6	ἐθαύμαζεν	ἐθαύμασεν
	vi. 14	ἀνίστη	ἐγήγερται
	vi. 20	ἐποίει	ἠπόρει
	vi. 33	ἔγνωσαν	ἐπέγνωσαν αὐτούς
	vi. 43	κλάσματα	κλασμάτων
	vi. 49	φάντασμα εἶναι	ὅτι φάντασμά ἐστιν
	vi. 50	καὶ	ὁ δὲ
	vi. 52	ἦν γὰρ	ἀλλ' ἦν
	vi. 55	περιέδραμόντες	περιέδραμον—καὶ
	vi. 56	ἥπτοντο	ἥψαντο
	vii. 3	πύγμῃ	πυκνὰ
	vii. 24	μεθόρια	ὅρια
	—	ἤθελεν	ἠθέλησεν
	—	ἠδυνήθη	ἠδυνάσθη
	vii. 25	ἐλθοῦσα	εἰσελθοῦσα
	viii. 3	εἰσίν	ἥκασιν
	viii. 7	εἶπεν καὶ ταῦτα παρατιθέναι	παρέθηκεν.
	viii. 16	ἔχουσιν	ἔχομεν
	viii. 23	βλέπεις	βλέπει
	viii. 25	ἔθηκεν	ἐπέθηκεν
	ix. 7	ἦλθεν	ἐγένετο
	ix. 14	ἐλθὼν	ἐλθόντες
	—	αὐτοῖς	πρὸς αὐτούς
	ix. 28	εἰσελθόντα αὐτὸν	εἰσελθόντος αὐτοῦ
	ix. 37	τοιούτων παιδίων	π. τούτων
	ix. 42	πίστιν ἐχόντων	πιστευόντων
	ix. 43	σκανδαλίζῃ	σκανδαλίσῃ
	x. 20	ἀποκριθεὶς εἶπεν	ἔφη
	x. 32	καὶ	οἱ δὲ
	x. 36	ποιῆσαί με	με ποιῆσ.

		ALFORD.	TISCHENDORF.
Mark	x. 48	ὁ υἱὸς	υἱὲ
	xii. 15	εἰδὼς	ἰδὼν
	xii. 17	ἐθαύμαζον	ἐξεθαύμαζον
	xii. 33	πλεῖον	περισσότερόν
	xii. 36	κάθισον	κάθου
	—	ὑποκάτω	ὑποπόδιον
	xii. 43	λέγει	εἶπεν
	xiii. 2	λίθῳ	λίθον
	xiii. 22	γὰρ	δὲ (*freq.*)
	xiii. 29	γινώσκεται	γινώσκετε
	xiii. 32	ἄγγελος	οἱ ἄγγελοι
	xiv. 31	ἐκπερισσοῦ ἐλάλει	ἐκπερισσῶς ἐλάλει
	xiv. 40	πάλιν ἐλθὼν	ὑποστρέψας
	xiv. 42	ἤγγικεν	ἤγγισεν
	xiv. 61	οὐδὲν	οὐκ—οὐδέν
	xv. 6	ὕνπερ ᾐτοῦντο	ὃν παρῃτοῦντο
	xv. 18	ὁ βασιλεὺς	βασιλεῦ
	xv. 20	τὰ ἱμάτια τὰ ἴδια	τὰ ἴδια ἱμάτια αὐτοῦ
	xv. 23	ὁ	ὅς
	xv. 44	ἐθαύμασε	ἐθαύμαζεν
	xv. 46	μνημείῳ	μνήματι
	xvi. 2	τῆς μιᾶς	τῇ μιᾷ τῶν
	—	μνημεῖον	μνῆμα
Luke	i. 26	ὑπὸ	ἀπὸ
	ii. 3	ἰδίαν	ἑαυτοῦ
	ii. 15	εἶπον	ἐλάλουν
	ii. 40	σοφίᾳ	σοφίας
	iii. 14	αὐτοῖς	πρὸς αὐτούς
	—	μηδὲ	μηδένα
	iii. 17	καὶ διακαθαριεῖ	διακαθᾶραι
	—	συνάξει	συναγαγεῖν
	iv. 16	τεθραμμένος	ἀνατεθραμμένος
	iv. 44	Ἰουδαίας	Γαλιλαίας
	v. 5, 6	τὸ δίκτυον	τὰ δίκτυα
	vi. 29	ἐπὶ	εἰς
	vi. 34	δανείζετε	δανίσητε
	vi. 38	τῷ γὰρ αὐτῷ μέτρῳ ᾧ	ᾧ γὰρ μέτρῳ
	vii. 1	ἐπεὶ δὲ	ἐπειδὴ
	vii. 4	παρεκάλουν	ἠρώτων
	vii. 13	αὐτῇ	αὐτὴν
	vii. 33	μήτε ἔσθων	μὴ ἐσθίων
	vii. 38	ἐξέμασσεν	ἐξέμαξεν
	viii. 12	ἀκούοντες	ἀκούσαντες
	viii. 13	τῆς πέτρας	τὴν πέτραν
	viii. 19	παρεγένοντο	παρεγένετο
	viii. 27	ὃς εἶχεν	ἔχων
	viii. 27	ἐκ χρόνων ἱκανῶν καὶ ἱμάτιον οὐκ ἐνεδύσκετο	καὶ χρόνῳ ἱκανῷ οὐκ ἐνεδύσατο ἱμάτιον
	viii. 29	ἐδεσμεῖτο	ἐδεσμεύετο
	—	δαίμονός	δαιμονίου
	viii. 31	παρεκάλει	παρεκάλουν
	viii. 35	ἐξεληλύθει	ἐξῆλθεν
	viii. 40	ὑποστρέψαι	ὑποστρέφειν
	viii. 42	ἐγίνετο δὲ ν τῷ ποπορεύεσθαι	ὡς δὲ τῷ ὑπάγειν
	viii. 51	εἰσελθὼν	ἐλθὼν

		Alford.	Tischendorf.
Luke	viii. 52	οὐ γὰρ	οὐκ
	viii. 54	ἔγειρε	ἐγείρου
	ix. 5	ἀποτινάξατε	ἀποτινάσσετε
	ix. 7	ἐγήγερται	ἠγέρθη
	ix. 22	ἀναστῆναι	ἐγερθῆναι
	ix. 38	ἀνεβόησεν	ἐβόησεν
	x. 2	δὲ	οὖν (*freq.*)
	x. 6	ἐπαναπαύσεται	ἐπαναπαήσεται
	x. 27	ἐξ ὅλης τῆς, κ.τ.λ.	ἐν ὅλῃ τῇ, κ.τ.λ.
	x. 40	εἰπὲ	εἰπὸν
	x. 41	Ἰησοῦς	Κύριος
	—	τυρβάζῃ	θορυβάζῃ
	xi. 26	ἐλθοντα	εἰσέλθοντα
	xi. 28	μενοῦνγε	μενοῦν
	xi. 32	Νινευή	Νινευῖται
	xii. 11,	φέρωσιν	εἰσφέρωσιν
	—	μεριμνᾶτε	μεριμνήσητε
	xii. 21	ἑαυτῷ	αὐτῷ
	xii. 29	ἤ	καὶ
	xii. 47	μηδὲ	ἤ
	xii. 49	εἰς	ἐπὶ
	xii. 54	ἀπὸ	ἐπὶ
	xiii. 2	τοιαῦτα	ταῦτα
	xiii. 3	μετανοήσητε	μετανόητε
	—	ὡσαύτως	ὁμοίως
	xiii. 4, 11	δέκα καὶ ὀκτὼ	δεκαοκτὼ
	xiii. 15	οὖν	δὲ (*freq.*)
	xiv. 15	ὃς	ὅστις
	xiv. 16	μέγαν	μέγα
	xiv. 17	ἐστιν	εἰσιν
	xiv. 18	ἐξελθεῖν	ἐξελθῶν
	xiv. 22	ὡς	ὃ
	xiv. 31	βουλεύεται	βουλεύσεται
	xv. 5, 20	ἑαυτοῦ	αὐτοῦ
	xv. 9	συγκαλεῖται	συνκαλεῖ
	xv. 12	ὁ δὲ	καὶ
	xv. 14	ἰσχυρὸς	ἰσχυρὰ
	xv. 17	περισσεύονται	περισσεύουσιν
	xvi. 2	δυνήσῃ	δύνῃ
	xvi. 26	ἐπὶ	ἐν
	xvii. 11	μέσου	μέσον
	xvii. 12	ἀπήντησαν	ὑπήντησαν
	xvii. 28	καὶ ὡς	καθὼς
	xviii. 4	καὶ οὐκ	οὐδὲ
	xviii. 12	ἀποδεκατῶ	ἀποδεκατεύω
	xviii. 14	παρ' ἐκεῖναν	ἢ γὰρ ἐκεῖνος
	xviii. 16	προσκαλεσάμενοι — εἶπεν	προσεκαλέσατο — λέγων
	xix. 15	ἔδωκεν	δεδώκει
	xix. 43	περιβαλοῦσιν	παρεμβαλοῦσιν
	xx. 24	ἀποκριθέντες	οἱ
	—	ἀποθάνῃ	ἤ
	xx. 35	γαμίσκονται	γαμίζονται
	xxi. 19	κτήσεσθε	κτήσασθε
	xxi. 36	καταξιωθῆτε	κατισχύσητε
	xxii. 10	οὗ	εἰς ἣν
	xxii. 36	ὁ δὲ	οὖν

		Alford.	Tischendorf.
Luke	xxii. 37.	τά	τὸ
	xxii. 42	παρενεγκεῖν	παρνέγκαι
	xxii. 44	καταβαίνοντες	καταβαίνοντος
	xxiii. 8	θέλων ἐξ ἱκανοῦ	ἐξ ἱκανῶν χρόνων θέλων
	xxiii. 15	ἀνεπεμψα γὰρ ὑμᾶς πρὸς αὐτόν	ἀνεπεμψεν γὰρ αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς
	xxiii. 20	οὖν	δὲ
	xxiii. 45	καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος καὶ	τοῦ ἡλίου ἐκλιπόντος δὲ
	xxiii. 51	συγκατατεθειμένος	συνκατατίθεμενος
	xxiii. 53	οὔπω	οὐδέπω
	xxiii. 54	παρασκευή	παρασκευῆς—καὶ
	xxiv. 4	ἐσθήσεσιν ἀστραπτούσαις	ἐσθῆτι ἀστραπτούσῃ
	xxiv. 5	τὸ πρόσωπον	τὰ πρόσωπα
	xxiv. 11	αὐτῶν	ταῦτα
	xxiv. 28	προσεποιεῖτο πορρώτερον	προσεποιήσατο πορρωτέρω
	xxiv. 39	σάρκα	σάρκας
	xxiv. 49	καὶ ἰδοὺ ἐγὼ	κἀγὼ
	xxiv. 50	εἰς	πρὸς
John	i. 4	ἦν	ἐστιν
	i. 26	ἔστηκεν	στήκει
	ii. 3	καὶ ὑστερήσαντος οἴνου	καὶ οἴνον οὐκ εἶχον κ.τ.λ.
	ii. 3	ἔχουσιν	ἐστιν
	ii. 8	καὶ	οἱ δὲ
	ii. 22	ᾧ	ὃν
	iii. 5	τοῦ θεοῦ	τῶν οὐρανῶν
	iv. 1	Κύριος	Ἰησοῦς
	iv. 5	οὗ	ὃ
	iv. 15	ἔρχωμαι	διέρχωμαι
	iv. 29	ὅσα	ἃ
	iv. 38	ἀπέστειλα	ἀπέσταλκα
	iv. 51	ἀπήγγειλαν	ἤγγειλαν
	iv. 51	σου	αὐτοῦ
	v. 2	ἡ ἐπιλεγομένη	τὸ λεγόμενον
	v. 13	ἰαθεὶς	ἀσθενῶν
	v. 19	εἶπεν	ἔλεγεν
	v. 25, 28	ἀκούσονται	ἀκούσουσιν
	v. 30	καὶ	ὅτι
	v. 32	οἶδα	οἰδάτε
	vi. 3	ἐκάθητο	ἐκαθέζετο
	vi. 7	ἀπεκρίθη	ἀποκρίνεται
	vi. 10	ὡσεὶ	ὡς
	vi. 11	εὐχαριστήσας διέδωκεν	εὐχαρίστησεν καὶ ἔδωκεν
	vi. 15	ἀνεχώρησεν	φεύγει πάλιν
	vi. 17	καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγόνει καὶ οὐκ ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς	κατέλαβεν δὲ αὐτοὺς ἡ σκοτία καὶ οὔπω ἐλ. Ἰ. π. αὐ.
	vi. 19	σταδίους εἰκοσιπέντε	σταδίοις εἴκοσι πέντε
	vi. 21	τῆς γῆς	τὴν γῆν
	vi. 22	ἰδὼν	εἶδον
	vi. 24	πλοῖα	πλοιάρια
	vi. 27	ὑμῖν δώσει	δίδωσιν ὑμῖν
	vi. 46	πατέρα	θέον
	vi. 51	τούτου τοῦ ἄρτου ζήσεται	τοῦ ἐμοῦ ἄρτου ζήσει
	vii. 1	καὶ . . . μετὰ ταῦτα	μετὰ ταῦτα

		Alford.	Tischendorf.
John	vii. 12	τοῖς ὄχλοις	τῷ ὄχλῳ
	vii. 31	ἐποίησεν	ποιεῖ
	viii. 17	γέγραπται	γεγραμμένον ἐστὶν
	ix. 4	ἐμὲ (bis)	ἡμᾶς
	ix. 35	θεοῦ	ἀνθρώπου
	x. 14	γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν	γινώσκουσί με τὰ ἐμά
	x. 26	οὐ γὰρ	ὅτι οὐκ
	x. 27	ἀκούει	ἀκούουσιν
	x. 29	ὃς	ὃ
	—	μείζων	μεῖζόν
	x. 38	πιστεύσατε	πιστεύετε
	xi. 21	ἐτεθνήκει	ἀπέθανεν
	xi. 31	λέγοντες	δόξαντες
	xi. 32	εἰς	πρὸς
	xi. 50	διαλογίζεσθε	λογίζεσθε
	—	ἡμῖν	ὑμῖν
	xi. 54	ἔμεινεν	διέτριβεν
	xii. 23	ἀπεκρίνατο	ἀποκρίνεται
	xii. 25	ἀπολέσει	ἀπολλύει
	xiii. 15	ἔδωκα	ὑπέδειξα
	xiii. 18	οὓς	τίνας
	xiii. 25	ἀναπεσὼν	ἐπιπεσὼν
	xiv. 7	ἐγνώκειτέ με	ἐγνώκατε ἐμέ
	—	ἐγνώκειτε ἄν	γνώσεσθε
	xiv. 9	τόσουτον χρόνον	τοσούτῳ χρόνῳ
	xiv. 10	αὐτός	αὐτοῦ
	xiv. 15	τηρήσατε	τηρήσετε
	xv. 4, 6	μείνῃ	μένῃ
	xv. 10	ἐγὼ	κἀγὼ
	xvi. 13	εἰς τὴν ἀλήθειαν πᾶσαν	ἐν τῇ ἀλ. πάσῃ
	—	ἂν ἀκούσῃ	ἀκούει
	xvi. 16	οὐ	οὐκέτι
	xvi. 27	πατρὸς	Θεοῦ
	xvii. 1	ἐπῆρεν	ἐπάρας
	xvii. 4	ἐτελείωσα	τελειώσας
	xvii. 6	δέδωκάς (bis)	ἔδωκάς
	xviii. 1	τῶν κέδρων	τοῦ κέδρου
	xviii. 13	ἀπήγαγον	ἤγαγον
	xviii. 14	ἀποlέσθαι	ἀποθανεῖν
	xviii. 20	πάντοτε	πάντες
	xviii. 28	ἀλλ' ἵνα	ἀλλὰ
	xix. 12	ἐκραζον	ἐκραύγαζον
	xix. 35	πιστεύσητε	πιστεύητε
	xix. 38	ἦλθεν, ἦρεν	ἦλθον, ἦραν
	xx. 18	ἑώρακεν	ἑώρακα
	xxi. 6	ὁ δὲ εἶπεν	λέγει
	xxi. 11	ἐπὶ τῆς γῆς	εἰς τὴν γῆν
	xxi. 17	εἶπεν	λέγει
Acts	i. 11	ἐμβλέποντες	βλέποντες
	i. 15	ὡς	ὡσεὶ
	i. 22	ἕως	ἄχρι
	ii. 3	τε	καὶ
	ii. 5	ἐν	εἰς
	ii. 12	ἂν θέλοι	θέλει
	ii. 31	ᾅδου	ᾅδην
	ii. 43	τε	δὲ

		Alford.	Tischendorf.
Acts	ii. 44	πιστεύοντες	πιστεύσαντες
	iii. 22, 25	ὑμῶν	ἡμῶν
	iv. 33	τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ	Ἰ. Χρίστου τ. Κ.
	iv. 34	ὑπῆρχεν	ἦν
	iv. 37	παρὰ	πρὸς
	v. 15	κατὰ	καὶ εἰς
	v. 19	ἤνοιξεν	ἀνοίξας
	v. 26	ἤγαγεν	ἦγεν
	v. 34	ἀποστόλους	ἀνθρώπους
	v. 38	ἐάσατε	ἄφετε
	v. 39	δύνασθε	δυνήσεσθε
	vi. 9	τῆς λεγομένης	τῶν λεγομένων
	vii. 13	Ἰώσηφ	αὐτοῦ
	vii. 16	τοῦ	ἐν
	vii. 21	ἐκτεθέντα δὲ αὐτὸν	ἐκτεθέντος δὲ αὐτοῦ
	vii. 27	ἡμᾶς	ἡμῶν
	vii. 39	τῇ καρδίᾳ	ἐν ταῖς καρδίαις
	vii. 46	θεῷ	οἴκῳ
	vii. 51	τῇ καρδίᾳ	καρδίαις
	viii. 2	ἐποιήσαντο	ἐποίησαν
	ix. 12	χεῖρα	χεῖρας
	ix. 26	ἐπειρᾶτο	ἐπείραζεν
	x. 17	ἀπὸ	ὑπὸ
	x. 33	θεοῦ	Κυρίου
	x. 48	βαπτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου	ἐν τ. ὀ. Ἰησοῦ Χριστοῦ βαπ.
	xii. 5	ὑπὲρ	περὶ
	xiii. 11	ἐπέπεσεν	ἔπεσεν
	xiii. 14	εἰσελθόντες	ἐλθόντες
	xiii. 26	ὑμῖν	ἡμῖν
	xiii. 33	αὐτῶν ἡμῖν	ἡμῶν
	xiii. 35	διὸ	διότι
	xiv. 3	διδόντι	διδόντος
	xiv. 17	καίτοιγε	καίτοι
	xiv. 25	ἐν Πέργῃ	εἰς τὴν Πέργην
	xv. 7	συνζητήσιως	ζητήσεως
	xv. 16	κατεσκαμμένα	κατεστραμμένα
	xv. 28	ἁγίῳ πνεύματι	πν. τῷ ἁγίῳ
	xv. 30	ἦλθον	κατῆλθον
	xvi. 12	ἐκεῖθέν τε	κἀκεῖθεν
	xvi. 13	ἐνομίζετο προσευχὴ	ἐνομίζομεν προσευχὴν
	xvi. 15	μείνατε	μένετε
	xvi. 17	κατακολουθήσασα	κατακολουθοῦσα
	xvi. 34	ἠγαλλιᾶτο	ἠγαλλιάσατο
	xvi. 39	ἐξελθεῖν	ἀπελθεῖν ἀπὸ
	xvi. 40	ἐκ	ἀπὸ
	xvii. 2	διελέγετο	διελέξατο
	xvii. 14	ὡς	ἕως
	—	ὑπεμεινέν	ὑπεμεινάν
	xvii. 20	τί ἂν	τίνα
	xviii. 2	διατεταχέναι	τεταχέναι
	xviii. 3	ἠργάζετο	ἠργάζοντο
	xviii. 19	διελέχθη	διελέξατο
	xix. 1	ἐλθεῖν	κατελθεῖν
	xix. 3	εἰπέν τε	ὁ δὲ εἶπεν
	xix. 7	δεκαδύω	δώδεκα
	xix. 34	κραζόντων	κράζοντες

		ALFORD.	TISCHENDORF.
Acts	xx. 1	προσκαλεσάμενος	μεταπεμψάμενος
	xx. 23	λεγων	λέγον
	xx. 28	θεοι	Κυρίου
	xxii. 16	ἀπόλουσα	ἀπόλυσο
	xxiii. 18	ιδεῖν	ἴδον
	xxiii. 30	αὐτῆς	αὐτῶν
	—	αὐτὸν	αὐτοὺς
	xxiv. 5	στάσιν	στάσεις
	xxv. 1	ἐπαρχίᾳ	ἐπαρχείῳ
	xxv. 10	ἠδίκηκα	ἠδίκησα
	xxv. 13	ἀσπασόμενοι	ἀσπασάμενοι
	xxvi. 28	πείθῃ	πείθεις
	xxviii. 3	ἐξελθοῦσα	ἐξελθοῦσα
	xxviii. 6	πιμπρᾶσθαι	ἐμπιπρᾶσθαι
Romans	iv. 5	ἀσεβή	ἀσεβήν
	iv. 8	ᾧ	οὗ
	v. 6	εἴ γε	ἔτι γὰρ
	vii. 17	οἰκοῦσα	ἐνοικοῦσα
	viii. 2	με	σε
	viii. 11	τὸ ἐνοικοῦν αὐτοῦ πνεῦμα	τοῦ ἐνοικοῦντος αὐτοῦ πνεύματος
	viii. 21	ὅτι	διότι
	ix. 18	ἐλεᾷ	ἐλεεῖ
	x. 14	ἀκούσωσιν	ἀκούσονται
	xi. 8	καθὼς	καθάπερ
	xii. 2	συνσχηματίζεσθαι	συνσχηματίζεσθε
	—	μεταμορφοῦσθαι	μεταμορφοῦσθε
	xiv. 19	διώκωμεν	διώκομεν
	xv. 15	ὑπὸ	ἀπὸ
	xv. 24	ἀφ'	ὑφ'
	xv. 32	ἐν χαρᾷ ἔλθω	ἐλθὼν ἐν χαρᾷ
1 Cor.	ii. 9	ὅσα	ἃ
	iii. 12	χρυσόν	χρυσίον
	iv. 14	νουθετῶν	νουθετῶν
	v. 2	ποιήσας	πράξας
	vii. 9	γαμῆσαι	γαμεῖν
	vii. 13	ἥτις	εἴ τις
	vii. 17	ἐμέρισεν	μεμέρικεν
	viii. 7	συνειδήσει	συνηθείᾳ
	ix. 15	ἵνα τὶς	οὐδεὶς
	x. 9	ἐπείρασαν	ἐξεπείρασαν
	—	ἀπώλοντο	ἀπώλλυντό
	x. 10	καθώς	καθάπερ
	xii. 25	σχίσμα	σχίσματα
	xiv. 34	ὑποτάσσισθαι	ὑποτασσέσθωσαν
	xiv. 38	ἀγνοείτω	ἀγνοεῖται
	xv. 5	εἶτα	ἔπειτα
2 Cor.	i. 20	καὶ ἐν αὐτῷ	διὸ καὶ δι' αὐτοῦ
	iii. 7	γράμματι	γράμμασιν
	iii. 9	ἡ διακονία	τῇ διακονίᾳ
	iv. 10	τῷ σώματι	τοῖς σώμασιν
	v. 10	κακόν	φαῦλον
	vi. 16	ἡμεῖς	ἐμεῖς
	—	ἐστε	ἐσμὲν
	—	μοι	μου
	ix. 2	ὁ	τὸ
	xi. 4	ἀνείχεσθε	ἀνείχισθε

		ALFORD.	TISCHENDORF.
2 Cor.	xi. 21	ἠσθενήσαμεν	ἠσθενήκαμεν
	xii. 1	δὴ οὐ συμφέρει μοι	δεῖ οὐ συμφερον
	xii. 15	ἀγαπῶν ἧσσων	ἀγαπῶ ἧττον
	xii. 20	ἔρεις	ἔριις
	xiii. 10	χρήσωμαι	χρήσομαι
Gal.	iv. 30	κληρονομήσῃ	κληρονομήσει
	vi. 2	ἀναπληρώσατε	ἀναπληρώσετε
	vi. 10	ἔχομεν	ἔχωμεν
Eph.	v. 31	πρὸς τὴν γυναῖκα	τῇ γυναικί
	vi. 10	τὸ λοιπόν	τοῦ λοιποῦ
	vi. 16	ἐπὶ	ἐν
Phil.	i. 27	ἀκούσω	ἀκόυω
	iii. 8	μὲν οὖν καὶ	μενοῦνγε
	iii. 13	οὐ	οὔπω
	iv. 21	ἀσπάσασθαι	ἀσπάσασθε
Col.	i. 12	ἡμᾶς	ὑμας
	ii. 12	βαπτισμῷ	βαπτισματι
	ii. 16	καὶ	ἢ
	ii. 17	ὅ	ἅ
	iii. 4	ἡμῶν	ὑμῶν
	iii. 6	ὃ	ἃ
	iii. 13	Κύριος	Χριστὸς
	iv. 8	γνῷ	γνῶτε
	iv. 12	στῆτε	σταθῆτε
1 Thess.	i. 10	ἀπὸ	ἐκ
	iv. 8	ὄντα	ἰδόντα
2 Thess.	ii. 3	ἁμαρτίας	ἀνομίας
	ii. 16	καὶ	ὁ
	iii. 8	νύκτα καὶ ἡμέραν	νυκτὸς καὶ ἡμέρας
1 Tim.	i. 18	στρατείᾳ	στρατεύῃ
	v. 8	προνοεῖ	προνοεῖται
	v. 16	ἐπαρκείτω	ἐπαρκείσθω
	vi. 17	ἐν	ἐπὶ
2 Tim.	i. 17	σπουδαιότερον	σπουδαίως
	ii. 14	Κυρίου	Θεοῦ
	iv. 6	ἐμῆς ἀναλύσεως	ἀν. μου
	iv. 7	ἀγῶνα τὸν καλὸν	καλὸν ἀγῶνα
	iv. 10	Γαλατίαν	Γαλλίαν
	iv. 11	ἄγαγε	ἄγε
	iv. 16	συνπαρεγένετο	παρεγένετο
Titus	iii. 9	ἔρεις	ἔριν
Phil.	6	ἡμῖν	ὑμῖν
Heb.	i. 9	ἀνομίαν	ἀδικίαν
	vii. 26	ἡμῖν	ὑμῖν
	vii. 27	ἐνέγκας	προσενέγκας
	viii. 8	αὐτοῖς	αὐτοὺς
	x. 11	ἀοχιερεὺς	ἱερεὺς
	x. 16	τῶν διανοιῶν	τὴν διάνοιαν
	xi. 12	ἐγενήθησαν	ἐγενήθησαν
	xi. 13	λαβόντες	κομισάμενοι
	xi. 15	ἐμνημόνευον	μνημονεύουσιν
	xii. 15	δι' αὐτῆς	διὰ ταύτης
	xiii. 9	περιπατήσαντες	περιπάτουντες
	xiii. 21	ὑμῖν	ἡμῖν
James	iv. 4	τοῦ θεοῦ ἐστιν	ἐστὶν τῷ θεῷ
	iv. 13	καὶ	ἢ
	v. 4	ἀπεστερημένος	ἀφυστερημένος

		Alford.	Tischendorf.
James	v. 11	ὑπομείναντας	ὑπομείναντας
	v. 16	τὰ παραπτώματα	τὰς ἁμαρτίας
	v. 20	γινώσκετε	γινωσκέτω
1 Pet.	ii. 3	εἴπερ	εἰ
	ii. 5	οἰκοδομεῖσθε	ἐποικοδομεῖσθε
	ii. 7	ἀπειθοῦσιν	ἀπιστοῦσιν
	—	λίθος	λίθον
	iii. 18	ἔπαθεν	ἀπέθανεν
	v. 8	καταπίγ.	καταπιεῖν
2 Pet.	i. 9	ἁμαρτιῶν	ἁμαρτημάτων
	i. 18	ἁγίῳ ὄρει	ὄρει τῷ ἁγίῳ
	ii. 9	πειρασμοῦ	πειρασμῶν
	ii. 12	γεγεννημένα	γεγενημένα
	iii. 7	αὐτοῦ	αὐτῷ
	iii. 9	εἰς	εἰ'
	iii. 10	λυθήσονται	λυθήσεται
	iii. 11	οὕτως	οὖν
	iii. 13	τὸ ἐπάγγελμα	τὰ ἐπαγγέλματα
	iii. 16	οἷς	αἷς
1 John	ii. 20	πάντα	πάντες
	iii. 7	παιδία	τεκνία
	iii. 23	πιστεύσωμεν	πιστεύωμεν
	iv. 20	πῶς	οὐ
	v. 15	παρ'	ἀπ'
2 John	8	εἰργασάμεθα	εἰργάσασθε
	12	ὑμῶν	ἡμῶν
Jude	5	Ἰησοῦς	Κύριος
	24	αὐτοὺς	ὑμᾶς
Rev.	i. 3	τοὺς λόγους	τὸν λόγον
	ii. 10	μὴ	μηδὲν
	ii. 18	φλόγα	φλὸξ
	iii. 3	γνῷς	γνώσῃ
	iv. 4	θρόνοι...τέσσαρες	θρόνους...τέσσαρας
	iv. 9	τοῦ θρόνου	τῷ θρόνῳ
	v. 6	ἀποστελλόμενα	ἀπεσταλμένα
	v. 12	ἄξιον	ἄξιος
	v. 13	πάντας	πάντα
	v. 14	λέγοντα τὸ	ἔλεγον
	vi. 13	βάλλει	βάλλουσα
	vi. 17	αὐτοῦ	αὐτῶν
	vii. 1	τι	πᾶν
	vii. 9	ἑστῶτας	ἑστῶτες
	—	φοίνικες	φοίνικας

		Alford.	Tischendorf.
Rev.	vii. 16	οὐδ' οὐ	οὐδὲ
	viii. 7	μεμιγμένα	μεμιγμένον
	ix. 3	αὐταῖς	αὐτοῖς
	ix. 21	φαρμάκων	φαρμακιῶν
	x. 8	βιβλίον	βιβλαρίδιον
	xi. 2	ἔξω	ἔξωθεν
	xi. 5	θέλει	θελήσῃ
	xi. 10	πέμψουσιν	πέμπουσιν
	xi. 16	καθήμενοι	οἱ κάθηνται
	xiii. 2	λέοντος	λεόντων
	xiii. 10	ἀποκτανθῆναι	ἀποκτανεῖ, δεῖ
	xiv. 10	τῶν ἀγγελῶν	ἀγγελῶν ἁγίων
	xiv. 14	υἱῷ	υἱὸν
	xiv. 16	τὴν νεφέλην	τῆς νεφέλης
	xiv. 18	κραυγῇ	φωνῇ
	xvi. 1	ἐκχίατε	ἐκχέετε
	xvi. 6	δέδωκας	ἔδωκας
	xvii. 3	γέμον τὰ	γέμοντα
	xvii. 4	χρυσίῳ	χρυσῷ
	xvii. 6	εἶδον	εἶδα
	xvii. 8	ὑπάγει	ὑπάγειν
	xviii. 12	μαργαρίτου	μαργαρίτων
	xviii. 14	ἀπώλετο	ἀπώλοντο
	xviii. 16	χρυσίῳ	χρυσῷ
	xviii. 18	ἔκραξαν	ἔκραζον
	—	τόπον	καπνὸν
	xviii. 19	ἐπίβαλον	ἔβαλον
	xviii. 20	ἐν	ἐπ'
	xviii. 21	μύλινον	μύλον
	xviii. 24	αἷμα	αἵματα
	xix. 5	ἀπὸ	ἐκ
	xix. 6	λέγοντες	λεγόντων
	xix. 13	βεβαμμένον	περιρεραμμένον
	xix. 18	αὐτούς	αὐτῶν
	xix. 20	τὴν καιομένην	τῆς καιομένης
	xx. 3	πλανᾷ	πλανήσῃ
	xx. 11	αὐτοῦ	αὐτόν
	xxii. 2	ποιοῦν	ποιῶν
	—	ἀποδιδοῦν	ἀποδιδοὺς
	xxii. 8	ὅτε εἶδον ἔπεσον	ἔβλεψα ἔπεσα
	xxii. 11	ῥυπαρευθήτω	ῥυπανθήτω
	xxii. 21	τῶν ἁγίων	πάντων

Very few of these readings deserve special notice.

Matthew xi. 19. *Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν ἔργων* (Alford *τέκνων*) *αὐτῆς*. The former denotes the justification of wisdom by her works; the latter, the justification of wisdom by her children, *i. e.*, of Christ at the hands of His people.

Matthew xvi. 12. He did not tell them to beware of the leaven (Tischendorf) *τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων*, of the Pharisees and Sadducees, (Alford) *τῶν ἀρτῶν*, of bread.

Matthew xvii. 20. *Διὰ τὴν ὀλιγοπιστίαν*, "On account of your little faith." Alford has *ἀπιστίαν*, "your unbelief," and suggests that *ὄλιγος* is an emendation introduced for the purpose of softening the expression.

Mark vii. 3. "The Pharisees wash their hands (*πυκνὰ*) frequently." Alford has *πυγμῇ*, a word which has perplexed commentators; but is now generally explained by the adverbs "diligently," "strongly" (with the fist).

Luke xxiii. 15. There is here a curious interchange of persons. According to Tischendorf, it was Herod who sent Him (who was faultless) to Pilate and the Jews, *ἀνεπεμψεν γὰρ αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς*; according to Alford, it was Pilate who sent them, *i. e.*, the Jews, to Herod, *ἀνέπεμψα γὰρ ὑμᾶς πρὸς αὐτόν*. Both of these are true historically, though both cannot be correct critically. The former is supposed by Alford to be an alteration to suit verse 11, where Herod is said to have sent him to Pilate, *ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ Πειλάτῳ*.

John ii. 3. Rather a remarkable different reading, *Καὶ οἶνον οὐκ εἶχον, ὅτι συνετελέσθη ὁ οἶνος τοῦ γάμου*, "And they had no wine because the wine of the nuptials was finished;" the more common reading is, *καὶ ὑστερήσαντος οἴνου*. Tischendorf defends the former; Alford passes the passage by in silence.

1 Corinthians viii. 7. "Some through the use (*συνηθείᾳ*) to this day of the idol"; the usual reading is *συνειδήσει* "conscience" or "consciousness." Alford pronounces the *συνηθείᾳ* to be a gloss on the more difficult *συνειδήσει*.

2 Thessalonians ii. 3. The different readings *ἀνομίας* and *ἁμαρτίας*—the former of which denotes a particular kind of sin, that is, lawlessness; the latter, sin in general—would not have much significance were it not for the association with the words *ὁ ἄνθρωπος*. Alford, who adopts the usual reading, explains *the man of sin* to be one in whom sin is, as it were, personified, as righteousness is in Christ. If Tischendorf's reading be correct, the *ἄνθρωπος τῆς ἀνομίας* is rather the man who resists the law of God and sets up a law of his own, in diametrical opposition to Christ, who came, not to destroy, but to fulfil, the divine law which was within His heart.

Hebrews xi. 13. "These all died in faith, not having received (Tischendorf, *κομισάμενοι*; Alford, *λάβοντες*; others, *προσδεξάμενοι*) the promises." These different readings probably arose from the difficulty of the passage, which commentators have been at great pains to explain. The real difficulty appears to us to lie in the word *ἐπαγγελίας*. If this be taken in a passive sense for *ἐπαγγέλματα* or *ἐπαγγελμένα*, any of the three words will make sense combined with truth, for the patriarchs did receive the promises, although they did not actually receive the things promised. Alford says that "*ἐπαγγελία* here, *as so often*, comprehends *τὸ ἐπηγγελμένον*.

James v. 16. "Confess therefore your faults (Tischendorf, *τὰς ἁμαρτίας*; Alford, *τὰ παραπτώματα*) one to another," *ἁμαρτίας* is a stronger word than *παραπτώματα*, the former implies sins in general, the latter denotes rather particular failings (from *παραπίπτειν*). The passage, which has nothing to do with auricular confession, may very well be rendered, "Acknowledge (*ἐξομολογεῖσθε*) your faults one to another."

1 Peter iii. 18. "Christ once died (*ἀπέθανεν*, Tischendorf), (*ἔπαθεν*, 'suffered,' Alford) for sins." Every word that has reference to the deep and sublime mystery of the atonement is worthy of careful study. In this instance, the *ἔπαθεν*, expressive of the suffering, is necessarily implied in the *ἀπέθανεν*, the dying of Christ. His whole life was a life of suffering; His death was *ἅπαξ*, *once for all*. We prefer Tischendorf's reading, and think that the weight of critical evidence is on his side.

Jude 5. In this passage, Alford has an unusual reading, which, he says, critical principles seem to require. *Ἰησοῦς* for *Κύριος*, "Jesus having saved the people out of the land of Egypt; secondly, destroyed them that believed not." This he explains of Christ. Tischendorf discusses the reading at considerable length, and shows that some have understood by *Ἰησοῦς* the Lord Jesus Christ, others, Joshua. The latter appears the more reasonable view. Joshua

having saved a people out of the land of Egypt, *i. e.*, the Israelites; secondly, destroyed the unbelievers, *i. e.*, the Canaanites, etc.

Revelation xiii. 10. The reading, "He that killeth (*ἀποκτενεῖ*), must be (*δεῖ αὐτὸν*) killed with the sword," is plain enough. The other (*ἀποκτανθῆναι*) is not quite so clear. Alford explains it thus, "If any to be slain, he should be slain with the sword."

Revelation xviii. 18. Tischendorf has, with the Textus Receptus, *κάπνον*, "They saw the smoke of her burning." Alford has *τόπον*, "the place."

Revelation xix. 13. For *βεβαμμένον*, "dipped," Tischendorf has, with the Codex Sinaiticus, *περιρεραμμένον*, "sprinkled."

Revelation xxii. 21. Tischendorf has *μετὰ πάντων*, *with all*. Alford has *μετὰ τῶν ἁγίων*, *with the saints*, and observes, "This, the reading of the Codex Sinaiticus, is nowhere else found as a parting formula."

4.—Transpositions.

In addition to the above different readings, we have noted down passages which are transposed, without being otherwise different in these two critical editions. The words of Alford are given in full; those of Tischendorf have the initial letters only.

	Alford.	Tischendorf.
Matt.	iii. 7, βαπτίζω ὑμᾶς	ὑ. β.
	16, ἀνέβη εὐθὺς	ε. ἀ.
	iv. 1, νύκτας τεσσεράκοντα	τ. ν.
	v. 4, 5, (transpositi)	
	vi. 22, ὁ ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ᾖ	ᾖ. ὁ. σ. ἁ.
	viii. 10, τοσαύτην πίστιν ἐν τῷ Ἰσραὴλ	ἐ. τ. Ἰ. τ. π.
	27, ὑπακούσιν αὐτῷ	α. ὑ.
	xi. 11, ἐστὶν αὐτοῦ	α. ἐ.
	26, ἐγίνετω εὐδοκία	εὐ. ἐγ.
	xii. 14, οἱ δὲ ἐξελθόντες	ἐ. δ. ο.
	xiii. 28, αὐτῷ λέγουσιν	λ. α.
	xiv. 15, ᾖδη παρῆλθον	π. ἤ.
	xv. 1, φαρισαῖοι καὶ γραμματεῖς	γ. κ. φ.
	38, γυναικῶν καὶ παιδίων	π. κ. γ.
	xvii. 3, μετ' αὐτοῦ συλλαλοῦντες	σ. μ. α.
	xviii. 8, χωλὸν ἢ κυλλόν	κ. ἢ. χ.
	xix. 26, πάντα δυνατά	δ. π.
	xx. 12, ἡμῖν αὐτοὺς	α. ἡ.
	13, εἶπεν ἑνὶ αὐτῶν	α. ἐν. εἶ.
	xxii. 28, οὖν ἀναστάσει	ἀ. ο.
	43, αὐτὸν Κύριον	Κ. α.
	xxiii. 9, ὁ πατὴρ ὑμῶν	ὑ. ὁ π.
	30, αὐτῶν κοινωνοὶ	κ. α.
	36, ταῦτα πάντα	π. τ.
	xxiv. 33, πάντα ταῦτα	τ. π.
	xxvi. 7, ἀλάβαστρον μύρου ἔχουσα	ἐ. ἀ. μ.
	xxvii. 54, υἱὸς θεοῦ	θ. ν.
Mark	i. 13, ἡμέρας τεσσαράκοντα	τ. ἡ.
	45, φανερῶς εἰς πόλιν	ε. π. φ.
	ii. 10, ἀφίέναι ἐπὶ τῆς γῆς	ἐ. τ. γ. ἀ.
	16, ἁμαρτώλων καὶ τελωνῶν (bis)	τ. κ. ἀ.

	Alford.	Tischendorf.
Mark	ii. 21, ὁπ' αὐτοῦ τὸ πλήρωμα	τ. π. ἀπ. αὐ.
	23, παραπορεύεσθαι αὐτὸν	α. π.
	iii. 3. χεῖρα ἔχοντι ξηρὰν	ξ. χ. ἔ
	7, ἠκολούθησαν καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας	κ. ἀ. τ. Ἰ. ἡ.
	27, τὰ σκεύη τοῦ ἰσχυροῦ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν	ε. τ. ο. τ. ι. ε. τ. σ.
	31, οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ	ἡ. μ. αὐ. κ. οἱ. ἀδ. αὐ.
	iv. 1, ἐμβάντα εἰς (τὸ) πλοῖον	ἐ. π. ἐμ.
	16, εἰσὶν ὁμοίως	ὁ. ε.
	v. 21, πάλιν εἰς τὸ πέραν	ε. τ. πέ. πά.
	25, ἔτη ᾐμόρρει	ᾐ. ἔ.
	vi. 2, ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκειν	δ. ἐ. τ. σ.
	49. περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης	ἐ. τ. θ. π.
	53, ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν	ἐ. τ. γ. ἡ.
	vii. 15, αὐτὸν κοινῶσαι	κ. α.
	ix. 27. αὐτοῦ τῆς χειρὸς	τ. χ. α.
	47, ἐστὶν σε	σ. ἐ.
	x. 43, διάκονος ὑμῶν	ὑ. δ.
	51, θέλεις ποιήσω σοί	σ. θ. π
	xii. 1, ἐφύτευσεν ἄνθρωπος	ἀ. ε.
	xiii. 15, τι ἆραι	ἀ. τ.
	20, Κύριος ἐκολόβωσεν	ἐ. Κ.
	21, εἴπῃ ὑμῖν	ὑ. ε.
	29, ταῦτα γίνητε	ἴ. τ.
	xiv. 18, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς	ὁ Ἰ. ε.
	40, οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν	α. οἱ. ὀφ.
	72, δὶς φωνῆσαι	φ. δ.
	xv. 15, τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι	π. τ. ἱ. τ. ὄ.
Luke	ii. 2, πρώτη ἐγένετο	ἐ. π.
	25, ἦν ἄνθρωπος	ἄ. ἦ.
	36. ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἑπτὰ	μ. ἀ. ἔτ. ἑπ.

		ALFORD.	TISCHENDORF.
Luke	iii. 16,	ὁ Ἰωάννης ἅπασιν λεγων	λ. π. ὁ Ἰ.
	23,	ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα ἀρχόμενος ..	ἀ. ὡ. ἐ. τ.
	iv. 8,	αὐτῷ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς	ὁ Ἰ. ε. α.
	20,	ἐν τῇ συναγωγῇ ἦσαν οἱ ὀφθαλμοί ..	οἱ ὀφ. ἐ. τ. σ. ἦ.
	v. 29,	τελωνῶν πολὺς	π. τ.
	vi. 1,	καὶ ἤσθιον τοὺς στάχυας	τ. σ. κ. ἤ.
	3,	πρὸς—ὁ Ἰησοῦς	ὁ Ἰ.—εἶπεν
	26,	ὑμᾶς εἴπωσιν	ε. ὐ.
	vii. 10,	οἱ πεμφθέντες εἰς τὸν οἶκον	ε. τ. ο. οἱ π.
	35,	πάντων τῶν τέκνων αὐτῆς	τ. τέκ. α. π.
	46,	τοὺς πόδας μου	μ. τ. π.
	47,	αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς	αὐ. αἱ. ἁμ.
	viii. 9,	εἴη—αὕτη	α. ε.
	30,	ἐστὶν ὄνομα	ὄ. ἐ.
	30,	δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν	ε. δ. π.
	ix. 13,	πέντε ἄρτοι	ἀ. π.
	18,	λέγουσιν οἱ ὄχλοι	οἱ ὄχ. λ.
	60,	ἀπελθόντι πρῶτον	π. ἀ.
	x. 21,	εὐδοκία ἐγένετο	ἐγ. εὐ.
	xi. 19,	ὑμῶν κριταὶ ἔσονται	κ. ἔ. ὐ.
	36,	μέρος τι	τ. μ.
	xii. 13,	αὐτῷ ἐκ τοῦ ὄχλου	ἐ. τ. ὄ. α.
	22,	λέγω ὑμῖν	ὐ. λ.
	25,	ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ προσθεῖναι ..	π. ἐ. τ. ἡ. α.
	52,	οἴκῳ ἑνὶ	ἑ. ο.
	xiii. 9,	εἰ δὲ μήγε εἰς τὸ μέλλον	εἰς τ. μέ. ε. δ. μ.
	xiv. 18,	παραιτεῖσθαι πάντες	πάν. παρ.
	33,	μου εἶναι	ε. μ.
	xv. 17,	ὧδε λιμῷ	λ. ὧ.
	21,	ὁ υἱὸς αὐτῷ	α. ὁ υ.
	xvi. 12,	ὑμῖν ὑμῶσι	ὐ. ὐ.
	27,	σε οὖν	ο. σ.
	xviii. 4,	ταῦτα δὲ	ὐ. τ.
	xix. 18,	Κύριε ἡ μνᾶ σου	ἡ. μ. σ. Κ.
	xx. 10,	δείραντες αὐτὸν ἐξαπέστειλαν ..	ἐ. α. ὐ.
	44,	αὐτὸν Κύριον	Κ. α.
	xxi. 9,	γενέσθαι ταῦτα	τ. γ.
	11,	λοιμοὶ καὶ λιμοὶ	λι. κ. λοι.
	35,	γὰρ ἐπεισελίνσεται	ἐ. γ.
	xxii. 7,	εἶμι ἐν μίσῳ ὑμῶν	ἰν. μ. ὐ. εἰ.
	53,	ὑμῶν ἐστίν	ἐ. ὐ.
	xxiii. 12,	Πιλάτος καὶ ὁ Ἡρῴδης	Ἡ. κ. ὁ Π.
	55,	αὐτῷ ἐκ τῆς Γαλιλαίας	ἐ. τ. Γ. α.
	xxiv. 1,	ἦλθον ἐπὶ τὸ μνῆμα	ἐ. τ. μ. ἦ.
	9,	ταῦτα πάντα	π. τ.
	13,	ἦσαν πορευόμενοι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ	ἐ. α. τ. ἡμ. ἦσ. π.
	34,	ἠγέρθη ὁ Κύριος ὄντως	ὄν. ἡ. ὁ Κ.
John	i. 37,	αὐτοῦ οἱ δύο μαθηταὶ	ο. δ. μ. α.
	iv. 16,	σου τὸν ἄνδρα	τ. ἀ. σ.
	17,	οὐκ ἔχω ἄνδρα	ἀ. ο. ἐ.
	24,	ζεῖ προσκυνεῖν	π. δ.
	v. 19,	ὁμοίως ποιεῖ	π. ὸ.
	26,	ἔζωκεν καὶ τῷ υἱῷ	κ. τ. υ. ἐ.
	42,	τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε ..	ο. ἔ. τ. ἀ. τ. θ.
	vi. 14,	ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον	εἰς τ. κ. ἰρ.
	51,	ἡ σάρξ μου ἐστὶν ἣν ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς	ἐ. δ. ὐ. τῆς. τ. κ. ζ. ἡ σ. μ. ἐ.

		ALFORD.	TISCHENDORF.
John	vi. 52,	οὗτος ἡμῖν	ἡ. ο.
	66,	ἀπῆλθον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ..	τ. μ. αὐ. ἀπ.
	71,	παραδιδόναι αὐτὸν	α. π.
	vii. 4,	ἐν κρυπτῷ τι ποιεῖ	τ. ἐ. κ. π.
	31,	ἐκ τοῦ ὄχλου δὲ πολλοὶ ἐπίττευσαν	π. δ. ἐπ. ἐκ. τ. ὄ.
	35,	οὗτος μέλλει	μ. ο.
	42,	ἔρχεται ὁ Χριστός	ὁ. Χ. ἔ.
	52,	ἐκ τῆς Γαλιλαίας προφήτης ..	π. ἐ. τ. Γ.
	viii. 23,	τούτου τοῦ κόσμου	τοῦ κ. τ.
	x. 28,	ζωὴν αἰώνιον δίδωμι αὐτοῖς	δ. αὐ. ζ. α. ;
	32,	καλὰ ἔργα	ἔ. κ.
	35,	τοῦ θεοῦ ἐγένετο	ἐ. τ. θ.
	42,	ἐπίστευσαν πολλοὶ	π. ἐ.
	xi. 44,	Ἰησοῦς αὐτοῖς	α. ὁ Ἰ.
	xii. 16,	οἱ μαθήται αὐτοῦ	α. ο. μ.
	50,	λαλῶ ἐγὼ	ἐ. λ.
	xiii. 10,	Ἰησοῦς αὐτῷ	α. Ἰ.
	xiv. 3,	ὑμῖν τόπον	τ. ὐ.
	16,	ᾧ μεθ' ὑμῶν	μ. ὐ. ᾗ
	xv. 12,	ὑμᾶς ἠγάπησα	ἠ. ὐ.
	xvi. 22,	λύπην μὲν νῦν	ν. μ. λ.
	xviii. 7,	ἐπηρώτησεν αὐτοὺς	α. ἐ.
	18,	μετ' αὐτῶν ὁ Πέτρος	ὁ. Π. μ. α.
	22,	τῶν ὑπηρετῶν παιστηκώς	π. τ. ὐ.
	39,	ὑμῖν ἀπολύσω	ἀ. ὐ.
	xix. 4,	ἔξω ὁ Πιλάτος	ὁ Π. ἔ.
	12,	ἐζήτει ὁ Πιλάτος	ὁ Π. ἐ.
	27,	ὁ μαθήτης αὐτὴν	α. ὁ μ.
	31,	ἵνα μὴ—ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν	ἐ. π. ἦ. ἵ. μ.
	xx. 25,	τὸν δάκτυλον μου	μ. τ. ὸ.
	xxi. 23,	ὁ λόγος οὗτος	οὗ. ὁ λ.
Acts	i. 4,	αὐτοῦ παρήγγειλεν	π. α.
	ii. 22,	ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἀναδεδειγμένον ..	ἀν. ἀπ. τ. θ.
	36,	ὁ θεὸς ἐποίησεν	ἐ. ὁ θ.
	iii. 7,	αὐτοῦ αἱ βάσεις	αἱ β. αὐ.
	v. 12,	ἐν τῷ λαῷ πολλὰ	π. ἐ. τ. λ.
	vi. 13,	ῥήματα λαλῶν	λ. ῥ.
	vii. 60,	ταύτην τὴν ἁμαρτίαν	τὴν ἁ. τ.
	ix. 2,	τῆς ὁδοῦ ὄντας	ὄ. τ. ὁ.
	22,	τοὺς Ἰουδαίους	Ἰ. τ.
	37,	αὐτὴν ἔθηκαν	ἔ. α.
	x. 28,	ὁ θεὸς ἔδειξεν	ἔ. ὁ θ.
	xii. 1,	Ἡρῴδης ὁ βασιλεὺς	ὁ β. Ἡ.
	11.	γενόμενος ἐν ἑαυτῷ	ἐν ἑ. γ.
	xiii. 15,	λόγος ἐν ὑμῖν	ἐ. ὐ. λ.
	20,	καὶ μετὰ ταῦτα ὡς ἔτεσιν	ὡ. ἔ. . . κ. μ. τ.
	xiv. 7,	ἦσαν εὐαγγελιζόμενοι	ε. ἦ.
	xvi. 40,	τοὺς ἀδελφοὺς παρεκάλεσαν αὐτοὺς καὶ ἐξῆλθον	π. τ. ἀ. κ. ἐ.
	xvii. 5,	ἄνδρας τινὰς	τ. ἀ.
	7,	λέγοντες ἕτερον	ἕ. λ.
	10,	ἀπῆεσαν τῶν Ἰουδαίων	τ. Ἰ. ἀ.
	xx. 3,	αὐτῷ ἐπιβουλῆς	ἐ. α.
	xxi. 5,	ἐξαρτίσαι ἡμᾶς	ἡ. ἐ.
	xxiii. 1,	ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ	τ. σ. ὸ Π.
	17,	ἀπαγγείλαι τι	τ. ἀ.
	xxv. 10,	ἐπὶ—ἑστώς εἰμι	ἑσ. ἐπ. εἰ.

	Alford.	Tischendorf.
Acts xxvi.	3, ὄντα σε..	σ. ὄ.
	31, ἀξιὸν ἢ δίσμων	ἢ. δ. ἀ.
xxvii.	8, ἦν πολις	π. ἢ.
xxviii.	7, ἠμέρας τρεῖς	τ. ἡ.
	16, τῷ Παύλῳ ἐπετράπη	ἐ. τ. Π.
	28, ὑμῖν ἔστω	ἔ. ὐ.
Romans i.	1, Ἰησοῦ Χριστοῦ	Χ. Ἰ.
	29, πλεονεξίᾳ κακίᾳ	κ. π.
ii.	16, Ἰησοῦ Χριστοῦ	Χ. Ἰ.
viii.	11, Χριστὸν ἐκ νεκρῶν	ἐ. ν. Χ.
xii.	1, εὐάρεστον τῷ θεῷ	τ. θ. ε.
xvi.	2, προσδέξησθε αὐτὴν	α. π.
1 Cor. i.	2, ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ	τ. ο. ἐ. Κ. ἡ. ἐ. Χ. Ἰ.
ii.	2, τι εἰδέναι	ε. τ.
viii.	8, μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα οὔτε ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν	φ. π. ο. ἐ. μ. φ. ὐ.
xiv.	8, φωνὴν σάλπιγξ	σ. φ.
xv.	12, ἐκ νεκρῶν ὅτι ἐγήγερται	ὅ ἐγ. ἐκ ν.
	55, τὸ κέντρον—νῖκος	τ. ν.—κ.
xvi.	4, ἄξιον ἦ	ἦ ἀ.
2 Cor. i.	6, εἴτε παρακαλούμεθα ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας, (verba transposita)	
	19, Ἰησοῦς Χριστὸς	Χ. Ἰ.
ii.	5, ἱκανοι—ἐσμεν λογίσασθαι τι ἀφ' ἑαυτῶν	ἀ. ἐ. ἰ. ἐσ. λ. τ.
viii.	18, μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφόν	τ. ἀδ. μ. αὐ.
x.	10, μὲν ἐπιστολαί	ἐ. μ.
xi.	23, φυλακαῖς—πληγαῖς	π. φ.
xiii.	5, Ἰησοῦς Χριστὸς	Χ. Ἰ.
Gal. i.	18, ἔτη τρια	τ. ἐ.
iii.	7, εἶσιν υἱοὶ	υ. ε.
	21, ἂν ἦν	ἦ. ἂ.
Eph. vi.	5, κυρίοις κατὰ σάρκα	κα. σ. κυ.
	21, εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς	κ. ὐ. ε.
	21, ὑμῖν γνώρισει	γ. ὐ.
1 Thess. i.	13, Χριστοῦ Ἰησοῦ	Ἰ. Χ.
2 Thess. i.	4, ἡμᾶς αὐτοὺς	α. ἡ.
1 Tim. i.	16, Χριστὸς Ἰησοῦς	Ἰ. Χ.
2 Tim. i.	10, Ἰησοῦ Χριστοῦ	Χ. Ἰ.

	Alford.	Tischendorf.
2 Tim. iii.	12, εὐσεβῶς ζῆν	ζ. ε.
iv.	2, ἐπιτίμησον, παρακάλεσον	π. ἐ.
Hebrews i.	8, ἡ	
ii.	8, γὰρ τῷ	τ. γ.
xi.	37, ἐπρίσθησαν ἐπειράσθησαν	ἐπει. ἐπρ.
	— θλιβόμενοι κακουχούμενοι	κ. θ.
James i.	22, ἀκροαταὶ μόνον	μ. ἀ.
ii.	18, δεῖξόν σοι	σ. δ.
	19, ὁ θεὸς ἐστιν	ἐ. ὁ. θ.
iii.	3, ἡμῖν αὐτοῖς	α. ἡ.
	8, δαμάσαι δύναται ἀνθρώπων	δύ. ἀ. δα.
	14, ψευδέσθε κατὰ τῆς ἀληθείας	τ. ἀ. κ. ψ.
v.	9, ἀδελφοὶ κατ' ἀλλήλων	κ. ἀλ. ἀδ.
	18, υἱὸν ἔδωκεν	ἔ. υ.
2 Peter i.	4, μέγιστα καὶ τίμια ἡμῖν	τ. ἡ. κ. μ.
	17, ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός μου οὗτος ἐστιν	οὗ. ἐ. ὁ υ. ὁ ἀ.
iii	13, γῆν καινὴν	κ. γ.
1 John i.	5, οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ	ἐ. α. ο. ἔ.
	8, ἐν ἡμῖν οὐκ ἔστιν	ο. ἔσ. ἐ. ἡ.
ii.	10, ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν	ο. ἔσ. ἐ. α.
	19, ἐξ ἡμῶν ἦσαν	ἦσ. ἐξ ἡμ.
2 John	5, γράφων σοι καίνην	κ. γ. σ.
	12, ᾗ πεπληρωμένη	π. ᾗ.
Rev. i.	10, φωνὴν ὀπίσω μου	ὀ. μ. φ.
iii.	4, ἔχεις ὀλίγα	ὀ. ἔ.
	18, χρυσίον παρ' ἐμοῦ	π. ἐ. χ.
vi.	12, ἐγένετο μέγας—ἐγένετο μέλας ..	μεγ. ἐ., μελ. ἐ.
xi.	5, θέλει αὐτοῖς	α. θ.
	6, τὸν οὐρανὸν [την] ἐξουσίαν κλεῖσαι	ἐ. κ. τ. ο.
xiii.	7, πόλεμον ποιῆσαι	ποι. πολ.
	13, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνειν	κ. ἐ. τ. ο.
xiv.	8, δεύτερος ἀγγελος	ἀ. δ.
xvii.	7, ἐρῶ σοι	σ. ἐ.
xviii.	4, ἐξ αὐτῆς ὁ λαός μου συγκοινωνήσητε	ὁ λ. μ. ἐ. α.
xix.	4, οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ..	οἱ π. οἱ ε. τ.
xx.	6, λυθῆναι αὐτὸν..	α. λ.
xxi.	2, εἶδον Ἰερουσαλὴμ καινὴν	Ἰ. κ. ε.
	3, μετ' αὐτῶν ἔσται	ἔ. μ. α.
xxii.	15, φιλῶν καὶ ποιῶν	π. κ. φ.
	18, ὁ θεὸς ἐπ' αὐτὸν	ἐ. α. ὁ. θ.

The division into chapters of the books of the New Testament is the same in all the editions. The division into verses is also the same, with few exceptions, as John i. 38, 39, and subsequent verses; 2 Cor. i. 6, 7; viii. 12, 13; Col. i. 21, etc. In these and a few other instances, the verses of our Greek have been arranged so as to correspond to the other versions.

5.—Words Bracketed in Alford's Edition.

We have already mentioned that many words are, in the critical edition of Dean Alford, placed within brackets; not any in the edition of Tischendorf. Whether the learned Dean intended the bracketed passages to be considered

part of his text or not we cannot say. The employment of brackets in a critical text certainly seems to denote something like hesitation in the acceptance of some passages, and unwillingness in the rejection of others.

The subjoined list will be found, we think, tolerably correct. The reader will observe that the words marked thus * have been received into the Hexaglot text, while those which are marked thus † form part of the text of Tischendorf. The words left without a symbol are not found either in the text of Tischendorf or in the Hexaglot Bible.

Matt. xxvi. 28, *καινῆς*. Mark vii. 16, *εἴτις ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω* *; viii. 37, *δώσει* (δοῖ Tischendorf) *ἄνθρωπος* †; ix. 45, *εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον* *; x. 6, *ὁ θέος* *; 10, *αὐτοῦ*; xi. 17, *αὐτοῖς* †; 23, *ὁ ἐὰν εἴπῃ* *. Luke iii. 20, *καὶ*; ix. 54, *ὡς καὶ Ἠλίας ἐποίησεν* *; 55, *καὶ εἶπεν οὐκ οἴδατε οἵου πνεύματός ἐστε. ὁ γὰρ υἱος τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπολέσαι ἀλλὰ σῶσαι* *; xxiii. 38, *γράμμασιν Ἑλληνικοῖς καὶ Ῥωμαϊκοῖς καὶ Ἑβραϊκοῖς* *. John iv. 43, *καὶ ἀπῆλθεν* *; xvi. 10, *μου* *.

Acts ii. 41, *ἐν* †; iii. 6, *ἔγειραι καὶ* *; 8, *καὶ* †; iv. 4, *ὡς*; 30, *σε* †; v. 16, *εἰς* *; 24, *ἱερεὺς καὶ ὁ*; vi. 16, *ἐκ* †; 15, *εἰς Αἴγυπτον* †; 26, *ὑμεῖς* *; viii. 10, *πάντες* †; ix. 5, *σύ*; x. 11, *δεδεμένον καὶ* *; xii. 25, *καὶ*; xiii. 15, *τις* †; xviii. 14, *οὖν*; xix. 15, *αὐτοῖς* †; 40, *οὐ* †; xxi. 25. *τὸ*; 33, *ἂν*; xxii. 9, *καὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο* *; 18, *τὴν*; 25, *ὁ Παῦλος* †; xxiii. 25, *περι-*; 27, *αὐτὸν* *; xxiv. 6, 7, 8, *και κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον . . . πρὸς σέ* *; 14, *τοῖς ἐν* †; 20, *ἐν ἐμοὶ* *; xxv. 7, *αὐτὸν* †; 17, *αὐτῶν* †; 18, *πονηράν* †; 20, *εἰς*; 24, *ἐπὶ-*; xxvi. 4, *τὴν* †; xxvii. 2, *εἰς* †; *Κ*[λ] *αυδᾶ* †; 8, *τοῦ*; 41, *τῶν κυμάτων*; xxviii. 16, *ὁ ἑκατόνταρχος . . . στρατοπεδάρχῳ, δὲ*; 29, *καὶ ταῦτα αὐτοῦ . . . συζήτησιν* *.

Romans iii. 1, *γὰρ* †; 22, *καὶ ἐπὶ πάντας* *; iv. 1, *εὑρηκέναι* †; 11, *καὶ* *; 19, *οὐ* *, *ἤδη* *; 22, *καὶ* †; v. 12, *ὁ θάνατος* †; vii. 23, *ἐν* †; viii. 11, *τὸν* †; 24, *καὶ* *; 34, *καὶ* *; ix. 32, *νόμου* *; x. 3, *δικαιοσύνην* †; 15, *εἰρήνην τῶν εὐαγγελιζομένων* *; xi. 21, *μή πως* *; xiii. 9, *ἐν τῷ* †; xiv. 6, *καὶ ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέραν κυρίῳ οὐ φρονεῖ* *; 12, *οὖν* †, *ἀπὸ*; 22, *ἣν* [;]; xv. 11, *λέγει*; 14, *τῆς* †; 15, *ἄδελφοι* *; 19, *ἁγίον*; 32, *καὶ συναναπαύσωμαι ὑμῖν* †; xvi. 24, *Ἡ χαρις τοῦ Κυρίου . . . ἀμήν* †.

1 Cor. i. 1, *κλητὸς* †; 2, *τε*; ii. 10, *αὐτοῦ* *; 15, *μὲν* *; iii. 5, *τι*[ς] bis; 12, *τοῦτον*; vii. 28, *ἡ* †, 38, *ἐκ* bis; ix. 6, *τοῦ*; x. 11, *πάντα* *; xi. 15, *αὐτῇ* †; 19, *καὶ*; xii. 19, *τὰ*; xiii. 4, *ἡ ἀγάπη* †; xiv. 2, *τῷ*; 26, *ὑμῶν* *; 37, *ἐντολή* *; 39, *μου* †; xv. 5, *εἶτα*; 21, *ὁ*; 28, *καὶ* †. 2 Cor. i. 8, *ἡμῖν* *; 17, *βουλ*[*ευ*]*όμενος*; ii. 7, *μᾶλλον* †; 17, *τοῦ*; iv. 14, *Κυρίου* †; 16, *ἔσω*[*θεν*] *ἡμῶν* †; viii. 13, *δε* *; ix. 2, *ἐξ*; x. 8, *τέ* †; xi. 32, *θέλων* *; xii. 5, *μου* †; 6, *τι* *; 7, *διὸ, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι* †; 14, *τοῦτο* †; xiii. 4, *εἰς ὑμᾶς* †; 5, *ἐστιν* *.

Gal. ii. 16, [*δι*]*ότι*; v. 4, *τοῦ*; 8, *τῇ*; 21, *φόνοι*.

Eph. i. 1, *ἐν Ἐφέσῳ* †; 15, *ἀγάπην τὴν* †; 16, *ὑμῶν* *; 18, *καὶ* *; ii. 1, *ὑμῶν* †; 9, *τῆς*; iii. 1, *Ἰησοῦ* *; 12, *τὴν* †; 21, *καὶ* †; iv. 7, *ἡ* †; 26, *τῷ*; v. 19, *ἐν πνευματικαῖς* †; 30, *ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ* *; 32, *εἰς* †; vi. 1, *ἐν Κυρίῳ* †; 16, *τὰ* †.

Phil. i. 14, *τοῦ θεοῦ* †; 17, *τὸν* †; 18, *ὅτι* †; ii. 9, *τὸ* †; iii. 7, *ἀλλὰ* *; 10, *τὴν* *. Col. ii. 12, *καὶ* †.

1 Thess. iv. 8, *καὶ* †; v. 2, *ἡ*; 6, *καὶ*. 2 Thess. ii. 12, *ἐν*.

1 Tim. i. 12, *καὶ* *; ii. 10, *καὶ*; v. 8, *τῶν*; 16, *πιστὸς ἢ* *; 20, *δὲ*. Titus i. 10, *και*. Philem. 6, *Ἰησοῦν* *; 12, *σὺ δὲ* *.

James ii. 24, *αὐτοῦ* †; iii. 1, *αἱ*.

1 John ii. 6, *οὕτως* †; iii. 19, *καὶ* †; 21, *ἡμῶν* †; iv. 16, *μένει* †; v. 6, *ὁ*.

Rev. i. 5, *ἡμῶν* †; ii. 8, *μου* *; 10, *δὴ* *; 13, *καὶ* *, *αἷς* *, *μου* †; 14, *ὅτι* †; 20, *σου* *; iii. 2, *τὰ* †; 7, *τοῦ* †; 17, *ὅτι* †; 20, *καὶ* †; iv. 5, *αὐτοῦ* *, *τὰ* †; 7, *τὸ* †, *ὡς* †; *ζῶον* †; 8, *τὰ* †; *αὐτῶν* †; 11, *ὁ ἁγιος* *; v. 3, *ἄνω* *; vi. 6, *ὡς* †; 7, *φωνὴν* †; 9, *διὰ* †; 11, *ἑκάστῳ* †, *μίκρον* †; vii. 1, *καὶ* †; 9, *καὶ* †; xi. 6, *οἱ* †; xii. 2, *καὶ* †; xiii. 15, *ἵνα*; 17, *καὶ*;

xiv. 3, *ὡς*; 6, *ἀλλὸν* †; 18, *ἐξῆλθεν* †; xv. 5, *οἱ* †; xvi. 1, *ἐκ τοῦ ναοῦ* †; xvii. 1, *τῶν* † bis; 4, *καὶ* †; 17, *καὶ ποιῆσαι γνώμην μίαν* †; xviii. 6, *τὰ* †; 16, *ἐν* †; 23, *καὶ* †, *ἐν* †, *οἱ* †; xix. 11, *καλουμενος* †; 12, *ὡς* *, *ὀνόματα γεγραμμένα καὶ* (Tisch. *ὄνομα γεγραμμένον*); xxi. 6, *αὐτῷ* †; 9, *τῶν* †; 22, *ὁ* †; xxii. 5, *φωτὸς* †, *ἡλίου* †; 10, *γὰρ* †; 19, *ἐκ* †.

6.—Words neither in Tischendorf nor in Alford,

Which being for the most part in the Syriac and other versions, have been introduced within brackets into the Hexaglot text, generally from the Textus Receptus.

Matt. vi. 13, *ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν*
xxiii. 14, *οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κατεσθίετε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι, διὰ τοῦτο λήψεσθε περισσότερον κρίμα.*
xxvii. 35, *ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ προφήτου· διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον*
Mark xiv. 27, *ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταυτῇ*
xv. 28, *καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα· καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη*
Luke iv. 18, *ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν*
xi. 2, *ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.*
xi. 4, *ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ*
xi. 54, *καὶ ζητοῦντες ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ*
xii. 27, *αὐξάνει*
xii. 31, *πάντα*
xii. 38, *οἱ δοῦλοι*
xvii. 21, *ἰδοὺ*
xvii. 36, *ὕω ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἷς παραληφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται*
xviii. 11, *πρὸς ἑαυτὸν*
xviii. 22, *ταῦτα*
xviii. 24, *περίλυπον γενόμενον*
xix. 45, *ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας*
xx. 23, *τί με πειράζετε*
xx. 30, *ἔλαβεν . . . τὴν γυναῖκα καὶ οὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος*
xx. 32, *ὃς πάντων*
xxii. 31, *εἶπε δὲ ὁ Κύριος*
xxiii. 8, *πολλὰ*
xxiii. 11, *αὐτὸν*
xxiii. 38, *γεγραμμένη*
xxiii. 39, *λέγων*
xxiii. 42, *Κύριε*
xxiii. 43, *ὁ Ἰησοῦς*
xxiii. 48, *ἑαυτῶν*
Luke xxiv. 36, *ὁ Ἰησοῦς*
xxiv. 46, *καὶ οὕτως ἔδει*
xxiv. 48, *δὲ ἐστε*
xxiv. 49, *Ἱερουσαλήμ*
John i. 29, *ὁ Ἰωάννης*
i. 42, *καὶ*
i. 43, *δὲ*
i. 49, *καὶ λέγει*
i. 51, *ἀπάρτι*
ii. 10, *δὲ*
ii. 17, *δὲ*
iii. 15, *μὴ ἀπόληται ἀλλ'*
iv. 16, *ὁ Ἰησοῦς*
iv. 42, *ὁ Χριστός*
iv. 47, *αὐτὸν*
v. 3, 4, *πολὺ . . . ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν. ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ καὶ ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος ὑγιὴς ἐγίνετο, ᾧ δήποτε κατείχετο νοσήματι.*
v. 12, *οὖν . . . τὸν κράββατόν σου*
v. 16, *καὶ ἐζήτουν αὐτὸν ἀποκτεῖναι*
v. 29, *δὲ*
vi. 7, *αὐτῶν*
vi. 14, *ὁ Ἰησοῦς*
vi. 15, *αὐτὸν*
vi. 22, *ἐκεῖνο εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ*
vi. 58, *ὑμῶν τὸ μάννα*
vi. 65, *μου*
vi. 69, *ὁ Χριστὸς . . . τοῦ ζῶντος*
vii. 20, *καὶ εἶπεν*
vii. 26, *ἀληθῶς*
vii. 29, *δὲ*
viii. 21, *ὁ Ἰησοῦς.*
viii. 28, *αὐτοῖς*
viii. 38, *μου, ὑμῶν*
viii. 59, *διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν καὶ παρῆγεν οὕτως*
ix. 6, *τοῦ τυφλοῦ*
ix. 31, *δὲ*
ix. 41, *οὖν*
x. 4, *καὶ*
x. 7, *αὐτοῖς*
x. 29, *μου*
John xi. 19, *αὐτῶν*
xiii. 3, *ὁ Ἰησοῦς*
xiii. 22, *οὖν*
xiii. 23, *δὲ*
xiii. 38, *αὐτῷ*
xiv. 17, *δὲ*
xvi. 16, *ὅτι ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα*
xvi. 29, *αὐτῷ*
xvi. 32, *νῦν*
xvii. 12, *ἐν τῷ κόσμῳ*
xvii. 17, *σου*
xvii. 22, *ἐσμεν*
xviii. 34, *αὐτῷ*
Acts iv. 18, *αὐτοῖς*
v. 9, *εἶπεν*
v. 37, *ἱκανὸν*
v. 40, *αὐτούς*
vii. 14, *αὐτοῦ*
vii. 19, *ἡμῶν*
vii. 30, *Κυρίου*
vii. 31, *πρὸς αὐτόν*
vii. 37, *Κύριος, αὐτοῦ ἀκούσεσθε*
viii. 18, *τὸ ἅγιον*
viii. 37, *εἶπε δὲ ὁ Φίλιππος· εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ἔξεστιν, ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε· πιστεύω τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ εἶναι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν*
ix. 5, *Κύριος εἶπεν*
ix. 12, *ἐν ὁράματι*
x. 7, *αὐτοῦ*
x. 20, *τρεῖς*
xi. 25, *αὐτὸν*
xi. 28, *Καίσαρος*
xii. 9, *αὐτῷ*
xiii. 42, *ἐκ τῆς συναγωγῆς*
xiii. 51, *αὐτῶν*
xiv. 28, *ἐκεῖ*
xv. 11, *Χριστοῦ*
xv. 18, *τῷ Κυρίῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ*
xv. 23, *τάδε*
xv. 24, *λέγοντες περιτέμνεσθαι καὶ τηρεῖν τὸν νόμον*
xv. 34, *ἔδοξε δὲ τῷ Σίλᾳ ἐπιμεῖναι αὐτοῦ*
xvi. 6, *τοῦ θεοῦ*
xvi. 31, *Χρίστον*
xvi. 34, *αὐτοῦ*

Acts xvii. 15, *αὐτὸν*
xviii. 1, *ὁ Παῦλος*
xviii. 20, *παρ' αὐτοῖς*
xviii. 21, *δεῖ με πάντως τὴν ἑορτὴν τὴν ἐρχομένην ποιῆσαι εἰς Ἱεροσόλυμα*
xix. 2, *εἶπον*
xix. 4, *Χριστὸν*
xix. 9, *τοῦ Κυρίου*
— *τινός*
xx. 25, *τοῦ θεοῦ*
xxi. 10, *ἡμῶν*
xxiii. 30, *ἐξαυτῆς*
xxiv. 23, *τε*
xxv. 16, *εἰς ἀπώλειαν*
xxv. 22, *ἔφη*
xxv. 25, *αὐτόν*
xxvi. 3, *σου*
xxvi. 28, *ἔφη*
xxvi. 29, *εἶπεν*
xxviii. 30, *ὁ Παῦλος*
Romans i. 29, *πορνείᾳ*
i. 31, *ἀσπόνδους*
iii. 26, *Χριστοῦ*
iv. 23, *εἰς δικαιοσύνην*
vi. 11, *τῷ Κυρίῳ ἡμῶν*
viii. 26, *ὑπερ ἡμῶν*
ix. 31, *δικαιοσύνης*
ix. 32, *γὰρ*
xi. 2, *λέγων*
xii. 2, *ὑμῶν*
xiii. 1, *ἐξουσίαι*
xiii. 7. *οὖν*
1 Cor. i. 20, *τούτου*
iii. 3, *καὶ ἐιχοστασίαι*
iii. 22, *ἐστίν*
iv. 6, *φρονεῖν*
v. 4, *Χριστοῦ* (bis)
v. 7, *ὑπὲρ ἡμῶν*
vi. 20, *καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν ἅτινά ἐστι τοῦ θεοῦ*
vii. 1, *μοι*
vii. 39, *νόμῳ*
viii. 2, *δὲ*
ix. 18, *τοῦ Χριστοῦ*
x. 20, *τὰ ἔθνη*
x. 23, *μοι* (bis).
xi. 2, *ἀδελφοί*
xi. 24, *λάβετε φάγετε, κλώμενον*
xii. 29, *ἀναξίως, τοῦ Κυρίου*
xii. 34, *δὲ*

1 Cor. xiv. 10, *αὐτῶν*
xiv. 34, *ὑμῶν*
xv. 20, *ἐγένετο*
xv. 39, *σάρξ*
xv. 47, *ὁ Κύριος*
xvi. 22, *Ἰησοῦν Χριστὸν*
xvi. 23, *Χριστοῦ*
xvi. 24, *ἀμήν*
2 Cor. ii. 3, *ὑμῖν*
iv. 6, *Ἰησοῦ*
x. 8, *ἡμῖν*
xi. 31, *ἡμῶν, Χριστοῦ*
xii. 9, *μου*
xii. 11, *καυχώμενος*
xii. 14, *ὑμῶν*
xiii. 4, *εἰ*
xiii. 13, *ἀμήν*
Gal. i. 10, *γὰρ*
iii. 17, *εἰς Χριστὸν*
vi. 17, *Κυρίου*
Eph. iii. 14, *τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ*
iv. 9, *πρῶτον*
v. 22, *ὑποτάσσεσθε*
vi. 24, *ἀμήν*
Phil. i. 8, *ἐστίν*
ii. 5, *γὰρ*
iii. 16, *κανόνι τὸ αὐτὸ φρονεῖν*
iii. 21, *εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ*
iv. 13, *Χριστῷ*
iv. 23, *ἡμῶν, ἀμην*
Col. ii. 2, *καὶ πατρὸς καὶ τοῦ*
ii. 11, *τῶν ἁμαρτιῶν*
ii. 18, *μὴ*
ii. 20, *οὖν*
iii. 6, *ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας*
iii. 16, *καὶ* (bis)
iii. 24, *γὰρ*
1 Thess. i. 2, *ὑμῶν*
iii. 11, *Χριστὸς*
iii. 13, *Χριστοῦ*
v. 3, *γὰρ*
v. 28, *ἀμήν*
2 Thess. i. 8, *Χριστοῦ*
iii. 4, *ὑμῖν*
iii. 18, *ἀμήν*
1 Tim. v. 25, *ἔστι*
vi. 17, *ζῶντι τῷ*
2 Tim. iv. 1, *τοῦ Κυρίου*
Titus i. 4, *Κυρίου*
iii. 15, *ἀμήν*

Philem. 12, *προσλαβοῦ*.
25, *ἀμήν*
Heb. i. 3, *ἡμῶν*
ii. 7, *καὶ κατέστησας αυτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου*
iii. 1, *Χριστὸν*
vii. 21, *κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ*
x. 9, *ὁ θεὸς*
x. 34, *ἐν οὐρανοῖς*
xi. 5, *αὐτοῦ*
xi. 6, *θεῷ*
xi. 11, *ἔτεκεν*
James i. 12, *ὁ Κύριος*
ii. 3, *αὐτῷ, ὧδε*
v. 10, *μου*
1 Pet. i. 16, *εἰμι*
i. 23, *εἰς τὸν αἰῶνα*
iii. 10, *αὐτοῦ*
iii. 16, *ὑμῶν ὡς κακοποιῶν*
iv. 1, *ὑπὲρ ἡμῶν*
iv. 14, *κατὰ μὲν αὐτοὺς βλασφημεῖται κατὰ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται*
v. 11, *ἡ δόξα καὶ*
v. 14, *Ἰησοῦ, ἀμήν*
2 Peter ii. 22, *δὲ*
1 John iii. 5, *ἡμῶν*
iii. 14, *τὸν ἀδελφὸν*
iv. 3, *Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα*
v. 7, *ἐν τῷ οὐρανῷ ὁ πατήρ, ὁ λόγος καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα· καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς ἓν εἰσι*
v. 8, *καὶ τρεῖς εἰσὶν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ γῇ*
2 John 3, *Κυρίου*
Jude 19, *ἑαυτοὺς*
Rev. i. 4, *ἐστιν*
i. 9, *Χριστῷ, Χριστοῦ*
ii. 13, *τὰ ἔργα σου καὶ*
ii. 17, *φαγεῖν*
iii. 3, *ἐπὶ σὲ*
v. 6, *καὶ ἰδοὺ*
v. 7, *τὸ βιβλίον*
vi. 1, *καὶ βλέπε*
vi. 5, *καὶ βλέπε*
ix. 4, *μόνους*
xv. 4, *σε*
xvi. 3, 4, *ἄγγελος*
xviii. 6, *αὐτῇ*
xx. 9, *ἀπὸ τοῦ θεοῦ*
xxii. 21, *Χριστοῦ, ἀμήν*

It cannot be denied that some of the passages rejected by modern critics have, for ages past, been regarded by the mass of Christians throughout the world as an essential part of the inspired word. Take, for instance, the magnificent ascription of praise to the universal Father at the end of the Lord's Prayer (Matt. vi. 13), "For thine is the kingdom, the power and the glory, for ever and ever;" an ascription which has found place in the Greek

Textus Receptus, the Syriac (not the Latin), and in all the modern versions. This sublime doxology is now discovered to be an interpolation from the liturgies, in interruption of the context.

Take, again, that touching incident in the ineffable tragedy of the Crucifixion, when the garments of Jesus were divided, and lots cast for his seamless coat (Matt. xxvii. 35), the Evangelist, one of whose main objects was to connect the gospel of the New Testament with the prophecy of the Old, adds, "That it might be fulfilled which was spoken by the prophet, They parted my garments amongst them, and for my vesture they cast lots." This passage is found in the Textus Receptus and in the Vulgate, not in the Syriac, and is doomed by modern critics.

Another reference to prophecy (Mark xv. 28), also in connexion with the crucifixion, is similarly doomed, "And the Scripture was fulfilled which saith, And he was numbered with the transgressors." Nearly the whole of the Lord's Prayer is expunged by critics from Luke xi. Amongst other passages which they reject as spurious are John v. 4, the troubling of the waters by the angel; Acts viii. 37, the dialogue of Philip with the Eunuch, in which the former is represented as saying, "If thou believest with all thine heart thou mayest (be baptised)," and the latter as making the confession, "I believe that Jesus Christ is the Son of God." Then there is the celebrated passage (1 John v. 7) "There are three that bear record in heaven, the Father, the Word, and the Holy Spirit, and these three are one," besides other passages of minor importance.

"I am very anxious," observes Dean Alford (Proleg., N. T., c. vi., § 1, p. 93), "not to leave the impression on the reader that my present text differs from the former ones, or from those of Tischendorf and Tregelles, more than is really the case. In fact, with regard to the principles which regulate the decision in by far the greater number of differing readings, we are all in accord. It is but seldom, in most parts of the New Testament, that those passages occur where our reasons of divergence come into play. When it is objected by such writers as the critic in the 'British Quarterly' that the texts in the modern critical editions are not even substantially the same, let the reader not hastily take this for granted, but carefully examine for himself how far it is true. And let him learn hence to estimate the real gain which has accrued to our knowledge of the sacred text from that modern criticism which it is now becoming the fashion to despise (?): the positive progress which has been made in all those places where the ancient MSS. are unanimous against our Received Text: and the more satisfactory state of our knowledge by means of more collations, and the exercise of critical judgment, even where the true reading is, and perhaps ever must remain, a matter of doubt."

We having carefully examined and compared the texts of Alford and Tischendorf, and given statistical results in the preceding pages, the reader will be in a position to judge for himself how far these critics are in accord. There can be no doubt that the critical authority of the Received Text has been attacked and overthrown; and if it be true that modern critics agree as to the general principles which regulate the selection of a particular reading, if reasons of divergence seldom come into play, if in the majority of instances critics are in accord; then it is only reasonable for the Christian world to expect these learned men, or their representatives, to settle minor differences, and not only to bring out revised modern versions of the New Testament, but to fix on a firm basis the Greek text now floating in the air.

Surely such a work as this might easily be accomplished, and most surely nothing could be more acceptable to the biblical student, in these days of inquiry, than to witness the accomplishment of such a work by a body of men competent to the undertaking, and to hear from their lips the words said to have been used by the Elzevirs in their preface to the first Received Text, *Textum ergo habes nunc ab omnibus receptum.*

OF THE SYRIAC TEXT OF THE NEW TESTAMENT.

We are informed by the learned Bishop Walton (Proleg. XIII.), that the language generally known as Syriac, has at different epochs borne the various names of Chaldee, Babylonian, Aramaic, Assyrian and even Hebrew; "Specialiter vero Syriaca hodie appellatur lingua sive dialectus illa, in qua exstant antiquissimæ V. et N. T. versiones apud Christianos Orientales; quæ eo quod Antiochiæ in usu erat (ubi primum nomen Christianorum, ubi etiam erectus est Patriarchatus diu ante Concilium Nicænum, per cujus ecclesias in Sacris in usu frequentiori erat), dialectus inde *Antiochena* dicebatur." *But that language or dialect is now specially called Syriac, in which the most ancient versions of the Old and New Testaments exist among Oriental Christians, and which was called Antiochian because it was in use at Antioch.* This Antioch dialect is a mixture of Hebrew and Chaldee, and it is said that in it the Gospel of St. Matthew and the Epistle to the Hebrews were originally written. The translation of the Holy Scriptures into Syriac was made in about the times of the Apostles. The Peshito version of the New Testament was edited by J. A. Widmanstad, assisted by W. Postell, at the expense of the Emperor Ferdinand I. This version, called Peshito, or Simplex, because of its literal conformity to the original, was brought to Europe by Moses of Mardin, 1552, and printed at Vienna three years later.

Several books of the New Testament, wanting in the Peshito, viz., 2 Peter, 2 and 3 John, Jude, and Revelation, have been supplied by a translation made, as has been supposed, by Mar Abba, primate of the east, between the years 535 and 552. This supplementary translation is, unfortunately, of an inferior character.

It appears that amongst the ancient Syrians, as amongst the ancient Hebrews, the use of vowel-points was unknown. According to Gabriel Sionite, who was the first to point the Old Testament Scriptures, the letters ܐ, ܘ, ܝ formerly served as vowel-symbols. At the time of Mohammed, the Syrians recognized but three vowel-symbols, which the Arabs subsequently borrowed from them, viz., a dot above a letter denoting *ā*; beneath ܝ (jud) denoting ɪ, and beneath ܘ (vau) denoting *ū*. At a later period the number of vowel signs was increased, but dots alone were employed in the following form :—

◌̇	Petocho (ܦܬܘܚܐ) = *ā*	◌̣	Zekofo (ܙܩܘܦܐ) = *ō*
◌̤ or ◌̈	Revotzo (ܪܘܒܨܐ) = *ē*	◌̥ or ◌̣	Etzotzo (ܥܨܘܨܐ) = *ū*
◌̭ or ◌̮	Chevotzo (ܫܘܝܐ) = *ī*		

After this the Monophysites expressed the vowels in Greek characters, thus:—

◌ٜ or ◌ـ	Petocho	= Greek A	◌ٝ or ◌ـ	Zekofo	= Greek O
◌ٞ or ◌ـ	Revotzo	= ,, E	◌ٟ	Etzotzo	= ,, Y
◌ٚ or ◌ـ	Chevotzo	= ,, H			

The Greek vowels seem to have been generally used in preference to the others since the time of Theophilus of Edessa, Cent. VIII., but in old MSS. and in many printed books both notations are found side by side.

The design of the Monophysites in introducing the Greek vowels was, doubtless, to facilitate the reading of the Syriac version amongst non-Syriac Christians. The wisdom of the plan is questionable; its failure manifest from the very small number of Greek scholars and theological students, who, notwithstanding this ingenious contrivance, possess any knowledge of the Syriac language. Nothing could have been more simple and intelligible than the old method of expressing vowel-sounds by dots or diacritic points; the introduction of another method has led to a confusion which will probably continue for ever. There are not wanting those in modern days, who think it folly to retain two distinct methods of vocalisation, and advocate the discontinuance of the use of the Syriac points, and the exclusive employment of the Greek vowels. We were strongly urged to adopt this course in the Hexaglot Bible. After careful deliberation we arrived at the conclusion that it was not within our province to reject the old and natural system of Syriac points, and that if we expunged either from our text it must be the comparatively modern and foreign system of Greek vowels. We resolved to follow the plan adopted by Bishop Walton in his renowned Polyglot, to expunge neither; to take the Syriac as we find it, and not as some modern scholars think it ought to be.

The Syriac vowels, as we have already observed, were at first unexpressed, or expressed only by the vowel-letters ܐ, ܘ, ܝ, then diacritic points were introduced, *i. e.*, points which, by their position above or below a consonant, distinguished one vowel-sound from another; next appeared the Greek vowels, the useless innovation of the Monophysites. But even after this innovation the use of diacritic points, as vowels, was retained in general by the Nestorians, and occasionally by the Maronites (Uhlemann, Gram. der Syrischen Sprache). The single point served, and still serves, not merely to distinguish one vowel sound from another, but for other purposes of equal importance, viz.:

1. To indicate the different tenses and persons of a verb.

2. To take away the aspiration of the letters ܒ ܓ ܕ ܟ ܦ ܬ, in which case it answers to the Hebrew Daghesh lene; or to double a consonant, and in this case it corresponds to the Hebrew Daghesh forte. This point is called ܩܘܫܝܐ Kushoi, "hardening," and is placed above.

3. To indicate the retention of the aspirate. This point is called ܪܘܟܝܟ, Rucoch, "softening," and is placed below.

4. To give, occasionally, a special demonstrative meaning to words compounded with ◌ܗ as ܗܳܐ ◌ܗ, and also to denote a question, a command, admiration and the like.

In addition to the single point, which is employed for the objects just explained, two points (◌̈) are sometimes placed above a letter. This symbol bears the name of ܪܝܒܘܝ, Ribui, the object of which is to point out the plural.

A horizontal line placed above a letter is called ܡܰܪܗܶܛܳܢܳܐ, Marhetono, "a hastening on," which denotes that there is to be no vowel-sound associated with the letter. This bears some resemblance to Sh'va quiescent in Hebrew.

A similar line placed below a consonant is termed ܡܗܓܝܢܢܐ, Mehagyono, "meditating," or "pausing." This implies that there is a sort of diæresis, a short vowel-sound connected with the consonant. It is something like the Hebrew Sh'va mobile. In some printed books, this symbol is expressed by a single dot; in others, as in Walton's Polyglot, Mehagyono is replaced by the furtive vowel, ـ̤ـ; thus ܒ̤ܟ, ܒ̤ܟ and ܒ̤ܟ are, each of them, pronounced *dechelto* (not dechleto).

There is yet another line placed beneath a consonant which is called the Linea occultans. This denotes that the sound of the letter under which it is found is to be softened, not suppressed, as ܕ before ܣ, ܕ̣ܣ; and the middle radical of some imperatives, ܩ̣ܛܠ. In some instances it denotes assimilation as ܐ̣ܡ, ܐ̣ܡ, ܐ̣ܢ (Uhlemann § 8, page 12).

The editions, which have been consulted in forming the Syriac text of the Hexaglot New Testament, are the following:

1. That of Bishop Walton, 1657.

2. The edition printed at the expense of the British and Foreign Bible Society, and edited by the conjoint labours of Dr. Buchanan and Professor Lee, the former of whom corrected for the press as far as the Acts of the Apostles, the latter completed the work.

3. The Paris edition of 1824, being a revision of the edition in Le Jay's Polyglot Bible, 1645.

4. The Hamburg edition of 1669 (occasionally). Nearly the whole of the Syriac sheets were prepared expressly for this Work, and the vowels, by being placed either above or below the consonants, arranged in such a manner as was found most convenient and suitable. Those vowels, which find place beneath the consonants, are turned upwards, as in Walton, towards the letters to which they belong, and the diacritic points have been introduced consistently with the principles just expounded, and almost always in agreement with the editions of Walton and of Paris. We were advised at first to adopt the Bible Society's edition, but found it so inferior in punctuation to the others, that we were compelled to abandon it.

The Bible Society has recently published a new edition of the Gospels, in which the Greek vowels only are used, and placed above the consonants. This is a decided improvement on the former, although in many instances the vowel, owing to the peculiarity of the type, is placed of necessity *at the side* instead of *above*, whereas it might conveniently have been placed *below* the letter. We believe there are no diacritic points in this edition.

In the Paris edition of 1824, the Greek vowels are employed, but the diacritic points are in full force, and often supply the place of vowels, as ◌̣ for ◌̂ and ◌̮ for ◌̮ or ◌̮ـ. Many words and syllables are left without any vowels at all.

To Dr. Payne Smith, the present Dean of Canterbury, and to Dr. Young of Edinburgh, we have to express our obligations for having directed our attention to the very important matter of punctuation; for although we have pursued our own independent course, we have, we trust, profited by the counsel of those two able Syriac scholars. Our hearty thanks are due, above all, to the late Dr. McCaul for valuable assistance and encouragement, and these thanks we record in this place as an affectionate tribute to his memory.

Besides arranging the vowels as we found most convenient, we have made the following use of the diacritic points. In the preterite of the first, or Peal, conjugation, we have placed the point under one of the radical letters. In the future we have placed the point under one of the radicals of all the persons except the first

singular, in which instance the point is placed above. In the participle we have placed it above the first or second radical. From all imperatives the point has been intentionally omitted. Amira and Lud. de Dieu affirm that in this mood the use of the point is optional. We have dropped it for the sake of distinguishing the imperative from the preterite. As examples of the above we may adduce ܐܲܢܬ݂ *I was*, ܐܲܢܬ݂ *thou wast*, ܐܵܬ݂ *he came*, ܐܵܬ݂ *coming*. Matt. xvii. 5, ܫܡܥܘ *hear*, imp.; ver. 6, ܫܡܥܘ *they heard*, pret. Matt. xx. 21, ܐܡܪ *he said*, ind., and ܐܡܪ *say*, imp. Matt. xxi. 45, ܐܡܪ *saying*, part. John ii. 7, ܡܠܘ *fill*, imp., and ܡܠܘ *and they filled*, 3rd plu. pret. Matt. xxvii. 65, ܙܕܗܪܘ *beware*, imp.; ver. 66, ܙܕܗܪܘ *they were aware*, 3rd plu. pret. Luke xxii. 12, ܐܬ݂ܩܢ *prepare*, imperative; ver. 13, ܐܬ݂ܩܢ *and they prepared*, pret. John ix. 8, ܗܲܠܟ݂ *and walk*, imp.; ver. 11, ܗܲܠܟ݂ *and he walked*, 3rd sing. pret. John vi. 12, ܟ݂ܢܫ *collect*, imp.; ver. 13, ܟ݂ܢܫ *and they collected*, 3rd plu. pret. Luke vi. 42, ܐܦ݂ *I will cast out*, 1st sing. fut. aph., and ܐܦ݂ *cast out*, 2nd sing. imp. John xiii. 9, ܐܣ݂ *wash*, imp.; ver. 12, ܐܣ݂ *he washed*, 3rd sing. pret.

In the 2nd conjugation, *i.e.*, the Ethpeel, we have adopted a similar plan, but the point of the participle is placed beneath, as in Walton's edition, not above, as in the Paris edition.

In the 3rd and 4th conjugations, *i.e.*, the Paël and its passive Ethpaal, we have placed the point (Kushoi) above the verb. In this case the point, which answers to Daghesh forte, distinguishes the 3rd and 4th conjugations from the 1st and 2nd. The point is placed below the verb in the Paris edition, above in Walton. Very frequently in the latter, for ◌̈ we meet with ◌̇, and that this symbol here denotes not merely Petocho, as is generally supposed, but Petocho with Kushoi or Daghesh forte, we shall be able to demonstrate by examples.

	Walton.	Paris.
Mark viii. 11	ܦ̈ܩ̈ܝ̈ܢ	ܦ̈ܩ̈ܝ̈ܢ
ix. 32	ܦ̈ܩ̈ܝ̈ܒ	ܦ̈ܩ̈ܝ̈ܒ
xiii. 27	ܒ̈ܥ̈ܝ̈ܙ	ܒ̈ܥ̈ܝ̈ܙ
34	ܫ̈ܩ̈ܦ̈	ܫ̈ܩ̈ܦ̈
xiv. 12	ܒ̈ܫ̈ܝ̈ܬ	ܒ̈ܫ̈ܝ̈ܬ
39	ܨ̈ܠ̈ܝ̈ܒ	ܨ̈ܠ̈ܝ̈ܒ
Luke ii. 28	ܒ̈ܪ̈ܟ̈ܘ	ܒ̈ܪ̈ܟ̈ܘ
43	ܦ̈ܣ̈ܩ̈	ܦ̈ܣ̈ܩ̈
iv. 10	ܢ̈ܛ̈ܪ̈	ܢ̈ܛ̈ܪ̈
v. 14	ܒ̈ܩ̈ܛ̈ܪ̈	ܒ̈ܩ̈ܛ̈ܪ̈

	Walton.	Paris.
Luke xviii. 1	ܠ̈ܟ̈ܠ̈	ܠ̈ܟ̈ܠ̈
15	ܒ̈ܪ̈ܚ̈	ܒ̈ܪ̈ܚ̈
30	ܒ̈ܩ̈ܛ̈	ܒ̈ܩ̈ܛ̈
xx. 20	ܦ̈ܩ̈ܝ̈ܙ	ܦ̈ܩ̈ܝ̈ܙ
xix. 29	ܛ̈ܘ̈ܪ̈	ܛ̈ܘ̈ܪ̈
46	ܒ̈ܝ̈ܬ̈ ܨ̈ܠ̈ܘ̈ܬ̈	ܒ̈ܝ̈ܬ̈ ܨ̈ܠ̈ܘ̈ܬ̈
47	ܒ̈ܩ̈ܛ̈ܠ̈	ܒ̈ܩ̈ܛ̈ܠ̈
xxii. 4	ܩ̈ܛ̈	ܩ̈ܛ̈
27	ܡ̈ܫ̈ܡ̈ܫ̈	ܡ̈ܫ̈ܡ̈ܫ̈
xxiii. 7	ܗ̈ܪ̈ܕ̈	ܗ̈ܪ̈ܕ̈

We think that these examples will suffice to establish the proposition that Bishop Walton has frequently used the symbol ◌̇ as the equivalent of ◌̈, and to justify the use of the same symbol in the Hexaglot Bible.

In the Aphel conjugation, especially of verbs ܨ and ܩ, in which the quiescents ܐ and ܗ are changed into ܐ, we have also, in common with Walton and the Paris edition, placed Kushoi above the verb, with the exception of the 3rd person sing. pret., where the point is placed below the verb to distinguish it from the 1st

person sing. of the future, as ܢܶܐܡܶܪ Matt. i.; ܢܶܐܡܪ Luke xxiii. 25. We have examples of this in ܢܶܬܬܰܠ, ܢܶܫܩܶܐ (an irregular Aphel of ܫܩܐ), John i. 6; ܢܶܡܨܳܐ John i. 42; ܢܶܫܬܳܐ John iv. 47; ܢܶܩܨ Mark xi. 15, &c.

We have further used the diacritic points to distinguish the following words, viz.; ܡܶܢ *from*, and ܡܰܢ *who*; ܡܶܠܟܳܐ *king*, and ܡܶܠܟܳܐ *counsel*; ܗܳܠܶܝܢ *they*, and ܗܳܠܶܝܢ *those*; ܐܰ *or*, and ܐܳ *O*; ܥܠ *upon*, and ܥܠ *he went up*; ܐܰܢܳܐ and ܐܰܢܳܐ emphatic, disjunctive pronoun 3rd sing., ܐܢ and ܐܢ unemphatic disjunctive, and ܐܢ conjunctive; ܐܢܳ disjunc. pers. pron., 1st sing., and ܐܢ conjunc., and in other similar instances. Moreover we have placed Rucoch under ـ or ـ in such words as ܡܰܥܒܶܕ, ܡܶܟܟܚܳܐ. This point almost always finds place in Walton in conjunction with the vowel; in the Paris edition, frequently without the vowel.

We proceed now to furnish our readers with examples of the different readings which exist in the editions of Walton, Paris, and the Bible Society. Considering that the late Dr. Buchanan recently discovered a valuable MS. in a remote Syrian church, containing the Old and New Testaments in the Estrangelo character, and written about the eighth century, we are not a little surprised to find the different readings so few and so very unimportant. It will be found that in every instance of any moment the Hexaglot is in accord with Walton.

SYRIAC.—DIFFERENT PUNCTUATION AND VARIOUS READINGS.

		Walton.	Paris.	Bible Society.	Hexaglot.	
Matt. ii.	1	ܒܝܬ ܠܚܡ	ܒܝܬ ܠܚܡ	ܒܝܬ ܠܚܡ	ܒܝܬ ܠܚܡ	
	12	ܠܐܪܥܐ	ܠܐܪܥܐ	ܠܐܪܥܐ	ܠܐܪܥܐ	
	12	ܠܒܝܬܗ	ܠܒܝܬܗ	ܠܒܝܬܗ	ܠܒܝܬܗ	
iii.	16	ܥܠܘܗܝ	ܥܠܘܗܝ	ܥܠܘܗܝ	ܥܠܘܗܝ	
v.	13	deest.	ܠܐ	ܠܐ	ܠܐ	
	19	ܒܥܠܡܐ ܗܕܐ	ܒܥܠܡܐ ܗܕܐ	ܒܗܕܐ ܥܠܡܐ	ܒܗܕܐ ܥܠܡܐ	
	22	ܒܝ	ܒܝ	deest.	deest.	
	24	ܠܗ	ܠܗ	ܠܗ	ܠܗ	
	37	ܒܟܠ ܗܟܝ ܡܢ	ܒܟܠ ܗܟܝ ܡܢ	ܒܡܢ ܟܠ ܗܟܝ	ܒܡܢ ܟܠ ܗܟܝ	
	40	deest.	ܒܝܕܥ	ܒܝܕܥ	ܒܝܕܥ	
vi.	8	ܠܒܥܠ	ܠܒܥܠ	ܠܠܒܥܠ	ܠܠܒܥܠ	
	13	deest.	ܐܠܐ	ܐܠܐ	ܐܠܐ	
	15	ܐܠܐ	ܐܠܐ	ܐ ܠܐ	ܐ ܠܐ	(freq.)
	27	ܒܝܫܘ	ܒܝ ܫܘ	ܒܝ ܫܘ	ܒܝ ܫܘ	
vii.	25	ܒܝܬܐ ܕܐ	ܐܝܬܐ ܕܐ	ܐܝܬܐ ܕܐ	ܐܝܬܐ ܕܐ	

		Walton.	Paris.	Bible Society.	Hexaglot.
Matt. viii.	32	ⲁⲩⲱ ⲡⲉⲛϫⲟⲥ ⲛⲁϥ	ⲁⲩⲱ ⲡⲉⲛϫⲟⲥ ⲛⲁϥ	ⲁⲩⲱ ⲡⲉⲛϫⲟⲥ ⲛⲁϥ	ⲁⲩⲱ ⲡⲉⲛϫⲟⲥ ⲛⲁϥ
x.	21	ⲁϩⲱⲥⲧⲉⲙ	ⲁϩⲱⲥⲧⲉⲙ	ⲁϩⲱⲥⲧⲉⲙ	ⲁϩⲱⲥⲧⲉⲙ
xii.	11	ⲥⲙⲟⲩ	ⲥⲙⲟⲩ	ⲥⲙⲟⲩ	ⲥⲙⲟⲩ
xiii.	5	ⲟⲩⲟ ⲟⲩⲥⲁⲗⲉ	ⲟⲩⲟ ⲟⲩⲥⲁⲗⲉ	ⲟⲩⲟ ⲟⲩⲥⲁⲗⲉ	ⲟⲩⲟ ⲟⲩⲥⲁⲗⲉ (freq.)
	11	ⲁⲩⲱ	ⲁⲩⲱ	ⲁⲩⲱ	ⲁⲩⲱ
	20	ⲟⲩⲟ ⲟⲩⲥⲁⲗⲉ	ⲟⲩⲟ ⲟⲩⲥⲁⲗⲉ	ⲟⲩⲟ ⲟⲩⲥⲁⲗⲉ	ⲟⲩⲟ ⲟⲩⲥⲁⲗⲉ (freq.)
	56	deest.	deest.	ⲙⲙⲁⲗ	ⲙⲙⲁⲗ
xiv.	1	ⲛⲏⲩⲧⲁ	ⲛⲏⲩⲧⲁ	ⲛⲏⲩⲧⲁ	ⲛⲏⲩⲧⲁ
	3	ⲙⲙⲁⲩⲙⲙⲟ	ⲙⲙⲁⲩⲙⲙⲟ	ⲙⲙⲁⲩⲙⲙⲟ	ⲙⲙⲁⲩⲙⲙⲟ
xv.	32	ⲩ̈ⲙⲟⲕⲉ	ⲩ̈ⲙⲟⲕⲉ	ⲩ̈ⲙⲟⲕⲉ	ⲩ̈ⲙⲟⲕⲉ
	33	ⲁⲛ	deest.	deest.	deest.
xvi.	2	ⲩ̈ⲥⲁⲓ ⲉⲟ	ⲩ̈ⲥⲁⲓ ⲉⲟ	ⲩ̈ⲥⲁⲓ ⲏⲟ	ⲩ̈ⲥⲁⲓ ⲉⲟ
	3	ⲛⲁⲁⲓ ⲉⲟ	ⲛⲁⲁⲓ ⲉⲟ	ⲛⲁⲁⲓ ⲏⲟ	ⲛⲁⲁⲓ ⲉⲟ
	26	ϩⲙⲙⲟ ϩⲙⲙⲟ	ϩⲙⲙⲟ ϩⲙⲙⲟ	ϩⲙⲙⲟ ϩⲙⲙⲟ	ϩⲙⲙⲟ ϩⲙⲙⲟ
xvii.	1	ⲁⲓ	ⲁⲓ	ⲁⲓ	ⲁⲓ
	25	ⲙⲁϩⲓ	ⲙⲁϩⲓ	ⲙⲁϩⲓⲉ	ⲙⲁϩⲓⲉ
	27	ⲛⲁⲉ ⲟⲩⲟϩ	ⲛⲁⲉ ⲟⲩⲟϩ	ⲛⲁⲉ ⲟⲩⲟϩ	ⲛⲁⲉ ⲟⲩⲟϩ
xviii.	17	ⲓ ⲛⲉ ⲓⲁⲕ ⲗⲉ *	ⲓⲛⲉ ⲓⲁⲗⲉ	ⲓ ⲛⲉ ⲓⲁⲕ ⲗⲉ	ⲓ ⲛⲉ ⲓⲁⲕ ⲗⲉ
	20	ⲓⲛⲁ	ⲓⲛⲁ	ⲓⲛⲁ	ⲓⲛⲁ
	21	ⲧⲙⲁⲗ	ⲧⲙⲁⲗ	ⲧⲙⲁⲗ	ⲧⲙⲁⲗ
	29	ⲙⲡⲁ ⲟⲩⲁⲛ	ⲙⲡⲁ ⲟⲩⲁⲛ	ⲙⲡⲁ ⲟⲩⲁⲛ	ⲙⲡⲁ ⲟⲩⲁⲛ
xix.	3	ⲧⲙⲏⲓ	ⲧⲙⲏⲓ	ⲧⲙⲏ	ⲧⲙⲏ
	23	ⲥⲙⲁⲥⲙⲟⲩⲓ ⲛⲙⲙⲁ	ⲥⲙⲁⲥⲙⲟⲩⲓ ⲛⲙⲙⲁ	ⲥⲙⲁⲥⲙⲟⲩⲓ ⲛⲙⲙⲁ	ⲥⲙⲁⲥⲙⲟⲩⲓ ⲛⲙⲙⲁ
xx.	26	ⲛⲉ	ⲛⲉ	deest.	deest.
	34	ⲓⲁϩⲙⲁⲥ	ⲓⲁϩⲙⲁⲥ	ⲓⲁϩⲙⲁⲥ	ⲓⲁϩⲙⲁⲥ
xxii.	7	ⲥⲙⲟⲩⲓ	ⲥⲙⲟⲩⲓ	ⲥⲙⲟⲩⲓ	ⲥⲙⲟⲩⲓ
	27	deest.	deest.	ⲟⲩ	ⲟⲩ
	44	deest.	deest.	ⲙⲁⲥⲁ	ⲙⲁⲥⲁ

* To prevent the unsightly appearance of ⲓ ⲛⲉ ⲓⲁⲕ ⲗⲉ and to save space, we have in this and in all similar instances, placed the vowel *below* the high letters.

		Walton.	Paris.	Bible Society.	Hexaglot.
Matt. xxv.	7	deest.	ܐܘܟܝ	ܐܘܟܝ	ܐܘܟܝ
	21, 23	ܐܒܘ	ܐܒܘ	ܐܒܘ	ܐܒܘ
	xxvii. 14	ܐܠܐ	ܐܠ	ܐܠ ܠ	ܐܠ ܠ
	20	ܒܬܚܘܢ	ܒܬܚܘܢ	ܒܬܚܘܢ	ܒܬܚܘܢ
	35	deest.	ܒܬܪܥܝܗ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܗܘ ܕܙܒܢܘ ܒܝ—	ܒܬܪܥܝܗ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܗܘ ܕܙܒܢܘ ܒܝ—	[ܒܬܪܥܝܗ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܗܘ ܕܙܒܢܘ ܒܝ—]
	35		ܟܬܝܒ ܗܘ ܕܟܬܝܒ	ܟܬܝܒ ܗܘ ܕܟܬܝܒ	ܟܬܝܒ ܗܘ ܕܟܬܝܒ
	60	ܡܢܗܟܗ	ܡܢܗܟܗ	ܡܢܗܟ	ܡܢܗܟ
	60	ܐܙܕܒܗ	ܐܙܕܒܗ	deest.	deest.
	60	ܐܐܒܟܗ	ܐܐܒܟܗ	ܐܐܒ	ܐܐܒ
Mark i.	5	ܚܬ	ܚܬ	ܚܬ	ܚܬ
	9	ܒܬܪ	ܒܬܪ	ܒܬܪ	ܒܬܪ (freq.)
	20	deest.	ܚܫܚܝܢ	ܚܫܚܝܢ	ܚܫܚܝܢ
	29	ܐܒܨܗ	ܐܒܨܗ	ܐܒܨ	ܐܒܨ
	29	ܐܐܗ	ܐܐܗ	ܐܐ	ܐܐ
	39	ܒܟܟܗ	ܒܟܟܗ	ܒܟܟ	ܒܟܟ
ii.	3	ܡܚܒܠ	ܡܚܒܟ ܟܘ	ܡܚܒܟ ܟܘ	ܡܚܒܟ ܟܘ
	14	ܒܪ	ܒܪ	ܒܪ	ܒܪ
iii.	26	ܐܐܒܘ	ܐܐܒܘ	ܐܐ ܒܘ	ܐܐ ܒܘ
iv.	21	ܗܘܐ	ܗܘܐ	ܗܘܐ	ܗܘܐ
	22	ܒܫܐ	ܒܫܐ	ܒܫܐ	ܒܫܐ
	22	ܐܘܐ	ܐܘ	ܐܘ	ܐܘ
v.	9	ܐܡܪ — ܟܡܝܢ	ܐܡܪ — ܟܡܝܢ	ܐܡܪ — ܟܡܝܢ	ܐܡܪ — ܟܡܝܢ
vi.	1	ܢܚܙ	deest.	deest.	deest.
	14, etc.	ܒܐܙܟܪ	ܒܢܙܒܪ	ܒܐܙܟܪ	ܒܐܙܟܪ
	17	ܐܐܒܢܐ	ܐܐܒܢܐ ܐܐܒܟܐ	ܐܐܒܢ	ܐܐܒܢ
	24	ܐܒܝ	ܐܒ ܒ	ܐܒ ܒ	ܐܒ ܒ
	55	ܒܒܪ ܒܒܪ	ܒܒܪ ܒܒܪ	ܒܒܪ	ܒܒܪ
vii.	5	ܡܩܒܝ	ܡܩܒ	ܡܩܒ	ܡܩܒ

		Walton.	Paris.	Bible Society.	Hexaglot.
Mark vii.	8	ܐܝܬ ܒܝ ܐܝܬ ܠܗ	ܐܝܬ ܒܝ ܐܝܬ ܠܗ	ܐܝܬ ܒܝ	ܐܝܬ ܒܝ
	9	ܐܝܬ	ܐܝܬ	ܐܝܬ	ܐܝܬ
	15	ܡܠܐ	ܡܠܐ	ܡܠܐ	ܡܠܐ
	18	ܐܝܬ	ܐܝܬ	ܐܝܬ	ܐܝܬ
	25	deest.	ܒܬ	ܒܬ	ܒܬ
ix.	41	ܕܐܒ	ܕܐܒ	ܢܒ	ܢܒ
x.	39	ܐܢܐ ܟܒ	ܐܢܐ ܟܒ	ܒܟܒ ܐܢܐ	ܒܟܒ ܐܢܐ
xi.	4	ܦܢ ܒܬ	ܦܢ ܟܐ	ܦܢ ܟܐ	ܦܢ ܟܐ
	5	ܟܒܠ	ܟܒܠ	ܟܒܠ	ܟܒܠ
xii.	7	ܐܒ	ܐܒ	ܐܒ	ܐܒ (freq.)
	9	ܡܢ	ܡܢ	ܡܢ	ܡܢ
	9	ܢܒ	ܢܒ	ܢܒ	ܢܒ
	15	ܐܢ	ܐܢ	ܐܢ	ܐܢ
	25	ܐܡ — ܐܡܐ	ܐܡ — ܐܡܐ	ܐܡ — ܐܡܐ	ܐܡ — ܐܡܐ
xiii.	9	ܟܬ	ܟܬ	ܟܬ	ܟܬ
	11	ܐܒ	deest	deest	deest
	26	ܒܢ	ܒܢ	ܒܢ	ܒܢ
	28	ܒܬ	ܒܬ	ܒܬ	ܒܬ
xiv.	4	ܒܒ	ܒܒ	ܒܒ	ܒܒ
	4	ܐܒ	ܐܒ	ܐܒ	ܐܒ
	34	ܟ	ܟ	deest	deest
	40	ܙܒ ܐܙ	ܙܒ ܐܙ	ܐܙ ܙܒ	ܐܙ ܙܒ
	44	ܐܒ ܒܟ	ܐܒ ܒܟ	desunt	desunt
	59	deest	ܒܙ	ܒܙ	ܒܙ
	61	ܢ	ܢ	deest	deest
	71	ܟ	ܟ	deest	deest
xv.	1	ܐܒ	ܐܒ	deest	deest
	15	ܟ	ܟ	ܟ	ܟ
	20	ܐܒ	ܐܒ	ܐܒ	ܐܒ
	22	ܒܐ	ܒܐ	ܒܐ	ܒܐ

			Walton.	Paris.	Bible Society.	Hexaglot.
Mark	xv.	40, 47	ܡܪܝܡ	ܡܪܝܡ	ܡܪܝܡ	ܡܪܝܡ
	xvi.	14	ܠܚܕܬܐ	ܠܚܕܬܐ	ܠܚܕܬܐ	ܠܚܕܬܐ
Luke	i.	4	ܐܝܟ	deest	deest	deest
		15	ܐܦ	deest	deest	deest
		41	deest	ܟܠܥܠ	ܟܠܥܠ	ܟܠܥܠ
		61	ܕܠܐ ܡܢ ܕܥ —	ܕܥܒܕ ܕܠܐ —	ܕܥܒܕ ܕܠܐ —	ܕܥܒܕ ܕܠܐ —
		75	deest	ܡܒܪܟܬܐ	ܡܒܪܟܬܐ	ܡܒܪܟܬܐ
	ii.	4	deest	ܒܝܬ ܕܘܝܕ	ܒܝܬ ܕܘܝܕ	ܒܝܬ ܕܘܝܕ
		4	ܡܢ	ܡܢ	ܡܢ	ܡܢ
		8	ܗܘ ܠܝܠܝܐ	ܠܝܠܝܐ	ܠܝܠܝܐ	ܠܝܠܝܐ
		13	ܒܪܝܐ	ܒܪܝܐ	ܒܪܝܐ	ܒܪܝܐ
		48	ܐܢܐ ܡܢܐ	ܐܢܐ ܡܢܐ	ܐܢܐ ܡܢܐ	ܐܢܐ ܡܢܐ
	iii.	7	ܡܢ	ܡܢ	ܡܢ	ܡܢ
		16	ܕܝܢ	deest	deest	deest
	iv.	2	ܠܐ ܐܟܠ	ܐܟܠ	ܐܟܠ	ܐܟܠ
		18	ܗܢ ܠܝ	ܠܝ	ܠܝ	ܠܝ
		19	ܠܗܘܢ	ܠܗܘܢ	ܠܗܘܢ	ܠܗܘܢ
		25	ܒܢܝ ܐܪܡܬܐ	ܐܪܡܬܐ	ܐܪܡܬܐ	ܐܪܡܬܐ
	v.	22	deest	ܒܝܬ	ܒܝܬ	ܒܝܬ
	vi.	1	ܗܘ	deest	deest	deest
		2	ܕܥܒܕ ܠܗ	ܕܥܒܕ ܠܗ	ܕܥܒܕ ܠܗ	ܕܥܒܕ ܠܗ
	vii.	20	ܡܟܪܝܢ	ܡܟܪܝܢ	ܡܟܪܝܢ	ܡܟܪܝܢ
		21	ܠܡܐ	ܠܡܐ	ܠܡܐ	ܠܡܐ
		45	ܢܦܩ	ܢܦܩ	ܢܦܩ	ܢܦܩ
	viii.	1	ܒܩܕ	ܒܩܕ	ܒܩܕ	ܒܩܕ
		10	ܡ	deest	deest	deest
		16	ܟܝܠ ܡܢ	ܟܠ ܡܢ	ܟܠ	ܟܠ
		22	ܢܩܕ	ܢܩܕ	deest	deest
	ix.	10	ܡܒܨ	ܡܒܨ	ܡܒܨ	ܡܒܨ
		17	ܒܝܕ	ܒܝܕ	ܒܝܕ	ܒܝܕ

		Walton.	Paris.	Bible Society.	Hexaglot.
Luke x.	10	ܚܫܘܬܐ	ܚܫܘܬܐ	ܚܫܘܬܐ	ܚܫܘܬܐ
	39	ܕܡܪܝܡ ܡܫܟܚ	ܕܡܪܝܡ ܡܫܟܚ ܒܥܝܢ	ܕܡܪܝܡ ܡܫܟܚ	ܕܡܪܝܡ ܡܫܟܚ
xi.	1	deest	ܐܬ	ܐܬ	ܐܬ
	13	ܒܝܬ ܣܥܕܐ	ܒܝܬ ܣܥܕܐ	ܒܝܬ ܣܥܕܐ	ܒܝܬ ܣܥܕܐ
	17	ܬܚܠ	ܬܚܠ	ܬܚܠ	ܬܚܠ
	36	ܐܢ ܕܝ ܟܠܗ ܢܗܝܪ	ܐܢ ܕܝ ܢܗܝܪ ܟܠܗ	ܐܢ ܕܝ ܢܗܝܪ ܟܠܗ	ܐܢ ܕܝ ܢܗܝܪ ܟܠܗ
	53	ܐܡܪ	ܐܡܪ	ܐܡܪ	ܐܡܪ
xii.	22	ܗܘܐ	ܗܘܐ	ܗܘܐ	ܗܘܐ
	29	ܫܓܝܫ	ܫܓܝܫ	ܫܓܝܫ	ܫܓܝܫ
	56	ܕܥܒܕܐ ܥܡܐ	ܕܐܝܟ ܥܒܕܐ	ܕܐܝܟ ܥܒܕܐ	ܕܐܝܟ ܥܒܕܐ
xiii.	9	ܐܢ ܠܐ ܟܕ ܫ	ܐܢ ܠܐ ܟܕ ܫ	ܐܢ ܠܐ ܟܕ ܫ	ܐܢ ܠܐ ܟܕ ܫ
xiv.	3	ܐܢ	ܐܢ	ܐܢ	ܐܢ
	12	deest	ܐܦ	ܐܦ	ܐܦ
	20	ܐܬܢܐ ܐܡܪ	ܐܬܢܐ ܐܡܪ	ܐܬܢܐ ܐܡܪ	ܐܬܢܐ ܐܡܪ
xvi.	1	ܕܒ ܥܒܕ	ܕܒ ܥܒܕ	ܕܒܥܒܕ	ܕܒܥܒܕ
	7	ܡܢܐ	ܡܢܐ	ܡܢܐ	ܡܢܐ
	11	ܢܗܝܡܢ	ܡܗܝܡܢ	ܡܗܝܡܢ	ܡܗܝܡܢ
	13	ܟܡܟܟܝܢ ܠܐܚܐ	ܟܡܟܟܝܢ ܠܐܚܐ	ܠܐܚܐ ܟܡܟܟܝܢ	ܠܐܚܐ ܟܡܟܟܝܢ
xvii.	7	deest	ܕܡ	ܕܡ	ܕܡ
	21	ܗܘ ܕܡ ܕܡ	ܗܘ ܕܡ ܕܡ	ܗܘ ܕܡ ܕܡ	ܗܘ ܕܡ ܕܡ
	23	ܗܘ ܕܡ ܗܘ	ܗܘ ܕܡ ܗܘ	ܗܘ ܕܡ ܗܘ	ܗܘ ܕܡ ܗܘ
xviii.	1	ܕܚܫܟܝܢ	ܕܚܫܟܝܢ	ܕܚܫܟܝܢ	ܕܚܫܟܝܢ
	19	ܟܡܐ	ܟܡܐ	ܟܡܐ	ܟܡܐ
	36	ܕܟܢܐ	ܕܟܢܐ	ܕܟܢܐ	ܕܟܢܐ
	40	ܕܢܡܐܘܬܗ	ܕܢܡܐܘܬܗ	ܕܢܡܐܘܬܗ	ܕܢܡܐܘܬܗ
xix.	15	ܡܢܐ ܕܠ ܫ ܫ ܒܟܫ ܟܢܫ ܐ	ܡܢܐ ܕܠ ܫ ܫ ܐܫܐ ܡܢܐ ܒܟܫ	ܡܢܐ ܕܠ ܫ ܫ ܐܫܐ ܡܢܐ ܒܟܫ	ܡܢܐ ܕܠ ܫ ܫ ܐܫܐ ܡܢܐ ܒܟܫ
	20	ܟܗܘܝ	ܟܗܘܝ	ܟܗܘܝ	ܟܗܘܝ
	23	ܘܟܪ	ܘܟܪ	ܟܪ	ܟܪ
	30	deest	ܟܐ	ܟܐ	ܟܐ

			Walton.	Paris.	Bible Society.	Hexaglot.
Luke	xix.	41	ܒܟܝ	ܒܟܝ	ܒܟܝ	ܒܟܝ
	xxi.	34	ܒܟܕܘܢ	ܒܟܕܘܢ	ܒܟܕܘܢ	ܒܟܕܘܢ
	xxii.	20	ܕܡܬܐܡܪ	ܕܡܬܐܡܪ	ܕܡܬܐܡܪ	ܕܡܬܐܡܪ
		55	deest	ܬܘ	ܬܘ	ܬܘ
		67	ܐܡܪ	ܐܡܪ	ܐܡܪ	ܐܡܪ
	xxiii.	2	ܐܡܪ	ܐܡܪ	ܐܡܪ	ܐܡܪ
		13	ܟܕܡܐ	ܟܕܡܐ	ܟܕܡܐ	ܟܕܡܐ
		19	ܕܐܝܠܐ	deest	ܕܐܝܠܐ	ܕܐܝܠܐ
		28	ܠܥܠ ܟܠܗܘܢ	ܠܥܠ ܟܠܗܘܢ	ܠܥܠ ܟܠܗܘܢ	ܠܥܠ ܟܠܗܘܢ
		39	ܐܝܟ ܟܡ	ܐܝܟ ܟܡ	ܐܝܟ ܟܡ	ܐܝܟ ܟܡ
		48	ܟܠ ܥܡܐ	ܟܠ ܥܡܐ	ܟܠ ܥܡܐ	ܟܠ ܥܡܐ
		56	ܕܥܒܕܘ ܡܕܝܢܬܐ	ܕܥܒܕܘ ܡܕܝܢܬܐ	ܕܥܒܕܘ ܡܕܝܢܬܐ	ܕܥܒܕܘ ܡܕܝܢܬܐ
	xxiv.	7	ܐܡܪ	ܐܡܪ	ܐܡܪ	ܐܡܪ
		21	deest	deest	ܗܘ	ܗܘ
John	ii.	13	ܠܐܘܪܫܠܡ ܥܠ	ܠܐܘܪܫܠܡ ܥܠ	ܥܠ ܠܐܘܪܫܠܡ	ܥܠ ܠܐܘܪܫܠܡ
		14	ܕܐܬܝܢ	ܕܐܬܝܢ	ܕܐܬܝܢ	ܕܐܬܝܢ
		21	ܐܡܪ	ܐܡܪ	ܐܡܪ	ܐܡܪ
		23	ܒܫܡ	ܒܫܡ	ܒܫܡ	ܒܫܡ
	iii.	1	deest	ܚܕ	ܚܕ	ܚܕ
	iv.	11, 12	ܚܕ	ܚܕ	ܚܕ	ܚܕ
		20	ܬܘ	deest	deest	deest
		21	ܕܐܡܪ ܠܗ	ܕܐܡܪ ܠܗ	ܕܐܡܪ ܗܘ	ܕܐܡܪ ܗܘ
		21	ܐܠ ܠܝ	ܐܠ ܠܝ	ܐܠ ܠܝ	ܐܠ ܠܝ
		28	ܠܐܬܐ	ܠܐܬܐ	ܠܐܬܐ	ܠܐܬܐ
		42	ܕܗܢ	ܕܗܢ	ܕܗܢ	ܕܗܢ
		46	ܬܘ	deest	deest	ܬܘ
	v.	3	ܕܫܡ	ܕܫܡ	ܕܫܡ	ܕܫܡ
		12	ܗܢܐ ܚܕ	ܗܢܐ ܚܕ	ܗܢܐ ܚܕ	ܗܢܐ ܚܕ
	vi.	7	ܟܠܡܐ	ܟܠܡܐ ܟܠܡܐ	ܟܠܡܐ	ܟܠܡܐ
		54	deest	ܡܢ	ܡܢ	ܡܢ

		Walton.	Paris.	Bible Society.	Hexaglot.
John vii.	6	ܐܲܦܢ	ܐܲܦܢ	ܐܲܦܢ	ܐܲܦܢ
	29	ܐܢܐ	ܐܢܐ	ܐܢܐ	ܐܢܐ
	46	ܗܿܘܿܢ ܐܲܢܫܳܐ	ܗܿܘܿܢ ܐܲܢܫܳܐ	ܗܿܘܿܢ ܐܲܢܫܳܐ	ܗܿܘܿܢ ܐܲܢܫܳܐ
viii.	2	ܐܲܬܳܐ ܠܘܬ	ܐܲܬܳܐ ܠܘܬ	ܐܲܬܳܐ ܠܘܬ	ܐܲܬܳܐ ܠܘܬ
	6	ܡܟܬܒ	ܡܟܬܒ	ܡܟܬܒ	ܡܟܬܒ
	7	ܒܝܫܐ ܕܐܢܫ	ܒܝܫܐ ܕܐܢܫ	ܒܝܫܐ ܕܐܢܫ	ܒܝܫܐ ܕܐܢܫ
	30	ܒܗ	ܒܗ	ܒܗ	ܒܗ
	34	ܒܥܘ ܡܐ	ܒܥܘ ܡܐ	ܒܥܘ ܡܐ	ܒܥܘ ܡܐ
	34	ܐܬܐ ܕܐ	ܐܬܐ ܕܐ	ܐܬܐ ܕܐ	ܐܬܐ ܕܐ
	51	ܢܛܪܬ	ܢܛܪܬ	ܢܛܪܬ	ܢܛܪܬ
	58	ܐܢ ܐ	ܐܢ ܐ	ܐܢ ܐ	ܐܢ ܐ
ix.	11	deest	ܟܕ	ܟܕ	ܟܕ
	21	ܐܝܟ ܕܐ	ܐܝܟ ܕܐ	ܐܝܟ ܕܐ	ܐܝܟ ܕܐ
	27	deest	ܙܕܩ	ܙܕܩ	ܙܕܩ
	35	deest	ܐܒ	ܐܒ	ܐܒ
x.	11	ܢܦܫܗ	ܢܦܫܗ	ܢܦܫܗ	ܢܦܫܗ
	22	ܕܐ	deest	deest	deest
	39	ܒܬܒܪܘܗ	ܒܬܒܪܘܗ	ܟܬܒܪܘ	ܒܬܒܪܘܗ
xi.	10	deest	ܒܗ	deest	deest
	10	ܒܢܘܗ	ܒܢܘܗ	ܒܢܘܗ	ܒܢܘܗ
	12	ܒܟܪ	ܒܟܪ	ܒܟܪ	ܒܟܪ
	17	ܐܒܘܗܝ ܕܐ	ܐܒܘܗܝ ܕܐ	ܐܒ ܟܐ	ܐܒ ܟܐ
	44	deest	ܐܫܬ	ܐܫܬ	ܐܫܬ
	46	ܟܡܘ	ܟܡܘ	ܟܡܘ	ܟܡܘ
xii.	45	ܚܙܐ	ܚܙܐ	ܚܙܐ	ܚܙܐ
xiii.	9	ܪܚܝܢ	ܪܚܝܢ	ܐܚܝܢ	ܐܚܝܢ
	26	ܡܬܩ	ܡܬܩ	ܡܬܩ	ܡܬܩ
	29	ܟܬܒ	deest	deest	deest
xiv.	2, 11	ܐ ܠ	ܐ ܠ	ܐ ܠ	ܐ ܠ
xv.	19	ܗܢܐ	ܗܢܐ	ܗܢܐ	ܗܢܐ

	Walton.	Paris.	Bible Society.	Hexaglot.
John xvi. 17	deest	ܡܢ	ܡܢ	ܡܢ
xvii. 11	ܡܩܕܫܝܢ	ܡܩܕܫܝܢ	ܡܩܕܫܝܢ	ܡܩܕܫܝܢ
xviii. 25	ܗܘ̇ ܐ	ܗܘ̇ ܐ	ܗܘ̇ ܐ	ܗܘ̇ ܐ
xx. 19	ܒܬܪ	ܒܬܪ	ܒܬܪ	ܒܬܪ

Different readings of a similar character to those which have been given above are found at the following places :—

Acts i. 23, 26 ; ii. 4, 5, 8, 20, 22, 27, 29 ; iii. 1, 7 ; iv. 17, 30, 32 ; v. 2, 38 ; vii. 1, 36 ; viii. 32 ; ix. 2, 3, 5 ; x. 1, 20, 37, 39 ; xi. 17 ; xii. 6, 7, 10, 22 ; xiii. 5 43, 46 ; xiv. 13 ; xv. 9, 29 ; xvi. 17, 37 ; xviii. 21 ; xx. 28 ; xxi. 1, 25 ; xxii. 12 ; xxiv. 10, 12.

Romans i. 16, 31 ; ii. 3, 28 ; iii. 4 ; v. 10, 14, 18 ; vi. 5, 13 ; viii. 11, 27 ; xi. 5, 28 ; xii. 1 ; xiv. 2 ; xv. 14 ; xvi. 1, 14, 15.

1 Cor. i. 16 ; ii. 12, 22 ; iii. 8 ; iv. 3, 5 ; v. 8, 17 ; vii. 3, 9, 36 ; ix. 21, 25 ; x. 24 ; xi. 17 ; xii. 2, 17, 18 ; xv. 39, 46 ; xvi. 4.

2 Cor. i. 14 ; ii. 3, 10 ; iii. 1, 14 ; iv. 16 ; vi. 9 ; ix. 13 ; xi. 9, 25 ; xii. 9.

Gal. ii. 14, 16 ; iii. 4 ; iv. 1, 8, 9, 24 ; v. 22 ; vi. 7, 12.

Eph. ii. 1 ; iv. 21 ; v. 5, 15, 27 ; vi. 9, 16, 20.

Phil. i. 16 ; ii. 1 ; iii. 4, 6.

Col. iii. 23 ; iv. 1, 8.

1 Thess. i. 10 ; ii. 4, 14, 15.

2 Thess. i. 11, 14 ; iii. 18.

1 Tim. i. 20 ; iii. 1, 8, 14 ; v. 14, 23.

2 Tim. i. 2, 17 ; ii. 5, 10, 16 ; iv. 11.

Philem. ver. 1, 17.

Heb. i. 11 ; ii. 3, 4 ; iv. 3 ; v. 1, 3 ; vi. 1, 16 ; vii. 5, 27 ; viii. 8 ; xi. 6 ; xii. 1, 18, 28 ; xiii. 4, 8, 13

James ii. 5, 13 ; iii. 4, 6 ; iv. 16.

1 Peter i. 3 ; ii. 7, 8 ; iii. 7 ; v. 14.

2 Peter i. 3, 4, 10, 12, 15, 19 ; ii. 4, 17, 18, 20, 21 ; iii. 3, 5, 7, 11, 14.

1 John iii. 9, 12 ; iv. 10 ; v. 10.

2 John ver. 5.

3 John ver. 7, 9, 12.

Jude ver. 4, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 23.

Rev. i. 2, 15 ; ii. 5, 13, 14, 15, 18, 20, 21, 22, 26, 29 ; iii. 3, 4, 15, 16, 19 ; iv. 9, 10 ; vi. 1, 2, 11, 14 ; vii. 4, 11, 13, 16, 17 ; viii. 3, 4, 6, 7, 12 ; ix. 4, 6, 7, 11, 18, 19 ; x. 2, 5, 8, 11 ; xi. 1, 9, 11, 12, 13 ; xii. 1, 3, 7, 13, 16 ; xiii. 2, 7, 12, 17, 18 ; xiv. 8, 11, 13, 18 ; xv. 4, 6 ; xvi. 2 ; xvii. 2, 4, 8 ; xviii. 2, 6, 8, 13, 14, 21, 23, 24 ; xix. 12, 15, 17, 18, 21 ; xx. 3, 5, 10, 13, 15 ; xxi. 11, 15, 17, 19, 21, 24 ; xxii. 5, 7, 10, 12, 13, 16.

There is one passage at Matt. xxviii. 18, in all the Syriac copies, which is wanting in the Greek and in the other versions: ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܕܫܕܪܢܝ ܐܒܐ ܐܦ ܐܢܐ ܫܕܪ ܠܟܘܢ, "And as my Father sent me, even so I send you."

There are also a few passages in the Greek and in the other versions which are wanting in the text of Bishop Walton, and have been supplied within brackets in the Hexaglot Bible; viz., Matt. xxvii. 35; Acts viii. 37; Acts xv. 34; Acts xviii. 6, the clause ܘܡܫܝܚܐ ܠܐ ; and 1 John v. 7. For this supplement we are indebted to the Bible Society's edition.

PRINTED BY BALLANTYNE, HANSON AND CO.
EDINBURGH AND LONDON